KUR'ÂN-I KERÎM VE MUHTASAR

KELİME MEÂLİ

Hayrât Neşriyat

Eser Kod No: 311
ISBN 978-975-9023-83-6
9789759023836

1	Fâtiha	1	1	7	5
2	Bakara	1	1	286	87
3	Âl-i İmrân	49	3	200	89
4	Nisâ	76	4	176	92
5	Mâide	105	6	120	112
6	En'âm	127	7	165	55
7	A'râf	150	8	206	39
8	Enfâl	176	9	75	88
9	Tevbe	186	10	129	113
10	Yûnus (as)	207	11	109	51
11	Hûd (as)	220	11	123	52
12	Yûsuf (as)	234	12	111	53
13	Ra'd	248	13	43	96
14	İbrâhîm (as)	254	13	52	72
15	Hicr	261	14	99	54
16	Nahl	266	14	128	70
17	İsrâ	281	15	111	50
18	Kehf	292	15	110	69
19	Meryem	304	16	98	44
20	Tâ-Hâ	311	16	135	45
21	Enbiyâ	321	17	112	73
22	Hacc	331	17	78	103
23	Mü'minûn	341	18	118	74
24	Nûr	349	18	64	102
25	Furkān	358	18	77	42
26	Şuarâ	366	19	227	47
27	Neml	376	19	93	48
28	Kasas	384	20	88	49
29	Ankebût	395	20	69	85
30	Rûm	403	21	60	84
31	Lokmân (as)	410	21	34	57
32	Secde	414	21	30	75
33	Ahzâb	417	21	73	90
34	Sebe'	427	22	54	58
35	Fâtır	433	22	45	43
36	Yâ-Sîn	439	22	83	41
37	Sâffât	445	23	182	56
38	Sâd	452	23	88	38
39	Zümer	457	23	75	59
40	Mü'min (Gâfir)	466	24	85	60
41	Fussılet	476	24	54	61
42	Şûrâ	482	25	53	62
43	Zuhruf	488	25	89	63
44	Duhân	495	25	59	64
45	Câsiye	498	25	37	65
46	Ahkāf	501	26	35	66
47	Muhammed (asm)	506	26	38	95
48	Fetih	510	26	29	111
49	Hucurât	514	26	18	106
50	Kāf	517	26	45	34
51	Zâriyât	519	26	60	67
52	Tûr	522	27	49	76
53	Necm	525	27	62	23
54	Kamer	527	27	55	37
55	Rahmân	530	27	78	97
56	Vâkı'a	533	27	96	46
57	Hadîd	536	27	29	94
58	Mücâdele	541	28	22	105
59	Haşr	544	28	24	101
60	Mümtehıne	548	28	13	91
61	Saff	550	28	14	109
62	Cum'a	552	28	11	110
63	Münâfikūn	553	28	11	104
64	Teğâbün	555	28	18	108
65	Talâk	557	28	12	99
66	Tahrîm	559	28	12	107
67	Mülk	561	29	30	77
68	Kalem (Nûn)	563	29	52	2
69	Hâkka	565	29	52	78
70	Meâric	567	29	44	79
71	Nûh (as)	569	29	28	71
72	Cin	571	29	28	40
73	Müzzemmil	573	29	20	3
74	Müddessir	574	29	56	4
75	Kıyâme	576	29	40	31
76	İnsan	577	29	31	98
77	Mürselât	579	29	50	33
78	Nebe'	581	30	40	80
79	Nâziât	582	30	46	81
80	Abese	584	30	42	24
81	Tekvîr	585	30	29	7
82	İnfitâr	586	30	19	82
83	Mutaffifîn	587	30	36	86
84	İnşikāk	588	30	25	83
85	Bürûc	589	30	22	27
86	Târık	590	30	17	36
87	A'lâ	591	30	19	8
88	Gâşiye	591	30	26	68
89	Fecr	592	30	30	10
90	Beled	593	30	20	35
91	Şems	594	30	15	26
92	Leyl	595	30	21	9
93	Duhâ	595	30	11	11
94	İnşirâh	596	30	8	12
95	Tîn	596	30	8	28
96	Alak	597	30	19	1
97	Kadir	598	30	5	25
98	Beyyine	598	30	8	100
99	Zilzâl	599	30	8	93
100	Âdiyât	599	30	11	14
101	Kāria	600	30	11	30
102	Tekâsür	600	30	8	16
103	Asr	601	30	3	13
104	Hümeze	601	30	9	32
105	Fîl	601	30	5	19
106	Kureyş	602	30	4	29
107	Mâûn	602	30	7	17
108	Kevser	602	30	3	15
109	Kâfirûn	603	30	6	18
110	Nasr	603	30	3	114
111	Tebbet	603	30	5	6
112	İhlâs	604	30	4	22
113	Felak	604	30	5	20
114	Nâs	604	30	6	21

KUR'ÂN-I KERÎM'DE BULUNAN SECÂVENDLERİN KEYFİYETİ

Kur'ân-ı Azîmü'ş-şân'ı okuyan kişi "**secâvend**"lerin(•) ne ma'nâya geldiklerini iyi bilmelidir.

(م) Kesin olarak durmanın lüzûmuna alâmettir.

(ط) Cevaz ve lüzûma delâlet etmeden durmaya alâmettir.

(ج) Durmanın câiz olduğuna, durmak ve geçmek arasında serbestliğe alâmettir. Fakat durmak daha evlâdır.

(ص) Ruhsat alâmetidir. Yani tilâvet edenin nefesi daraldığı zaman durur, sonra geriden almaksızın devâm eder.

(ز) Cevaz alâmetidir. Fakat geçmek durmaktan daha evlâdır.

(لا) Durmanın câiz olmadığına alâmettir. "Durma! Çünki ma'nâ tamam değildir" ma'nâsındadır. Eğer zarûretten dolayı durursa, üzerinde durulmuş kelimeyi geriden alır. Fakat bu alâmet âyetin sonunda ise durur, sonra o âyeti geriden almaz.

(ق) Kurrâ'nın çoğuna göre geçmek alâmetidir, fakat durmak câiz olur.

(قف) Durmak için emirdir. "Latîf bir vakfe ile dur!" ma'nâsınadır. Bu, durmakta ma'nâ açısından bir fayda olduğuna işâret olarak, durmanın geçmekten daha evlâ olduğuna alâmettir.

(ع) Rükû'a alâmettir. Yani eğer okuyan namazda olur da rükû' etmek isterse, artık onun için münâsib olan, bu alâmette rükû' etmesidir. Çünki bu, kıssanın ve mev'ızanın tamamlandığına işârettir. (Ayrıca iki alâmet arasının bir "aşır" olduğunu gösterir. Namaz hâricindeki Kur'ân kırâatinde de evlâ olan, bu alâmetlerde kırâatin bitirilmesidir.)

(∴ ∴) Bu üç noktalar, birbirine geçmiş duruşa işârettir. Yani tilâvet eden eğer birinci noktalarda durursa, o zaman ikincide durmaz; eğer birincide durmazsa, o vakit ikincide durur. Tâ ki maksûd olan ma'nâ doğru olsun. Çünki her ikisinde de durursa, ma'nâ tamam olmaz.

(•) Okuma esnâsında durulup durulmayacak yerleri göstererek usûlünce okumaya yardım eden bu alâmetlere, hicrî altıncı asırda bunları ilk def'a Kur'ân-ı Kerîm'e koyan Muhammed bin Tayfûr es-SECÂVENDÎ'nin bu hizmetine teberrüken, ismine atıfla secâvend denmiştir.

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ
مَكِّيَّةٌ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ ﴿١﴾

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَم۪ينَۙ ﴿٢﴾ اَلرَّحْمٰنِ

Rahmân'-dır âlemlerin Rabbi Allah'a-dır hamd

الرَّح۪يمِۙ ﴿٣﴾ مَالِكِ يَوْمِ الدّ۪ينِۜ ﴿٤﴾

dîn gününün mâlikidir Rahîm'dir

اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَع۪ينُۜ ﴿٥﴾

yardım dileriz ancak senden ve ibâdet ederiz ancak sana

اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَق۪يمَۙ ﴿٦﴾ صِرَاطَ

yoluna dosdoğru yola bizi hidâyet eyle

الَّذ۪ينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْۙ غَيْرِ

değil kendilerine ni'met verdin o kimselerin ki

الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّٓالّ۪ينَ ﴿٧﴾

ne dalâlete düşenlerin ve kendilerine gazab edilmiş olanların

وَهِيَ سَبْعُ اٰيَاتٍ

1- FÂTİHA SÛRESİ (*)

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 7 âyettir.]

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّج۪يمِ

Kovulmuş şeytandan Allah'a sığınırım!

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

1- **Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle.**

2- Hamd, âlemlerin Rabbi[1] olan Allah'a mahsustur.[2]

3- *(O,)* Rahmândır, Rahîmdir.[3]

4- Dîn[4] *(hesab)* gününün mâlikidir.

5- *(Rabbimiz!)* Ancak sana ibâdet ederiz ve ancak senden yardım dileriz.[5]

6- Bizi dosdoğru yola hidâyet eyle![6]

7- Kendilerine ni'met verdiğin kimselerin yoluna; gazab edilmiş olanların ve dalâlete düşenlerin *(yoluna)* değil![7] *(Âmîn!)*[8]

(*) Meâl içerisinde geçen hâşiye rakamları, kitabın sonunda hâşiye bölümünde sahîfelere göre izâh edilmiştir.

سُورَةُ الْبَقَرَةِ
مَدَنِيَّةٌ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm	Rahmân	Allah'ın	ismiyle

الٓمٓ ۝١ ذٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ ف۪يهِ هُدًى

bir hidâyettir	onda	şübhe yoktur	o kitabdır ki	işte bu	elif lâm mîm

لِلْمُتَّق۪ينَ ۝٢ اَلَّذ۪ينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَ يُق۪يمُونَ

hakkıyla kılarlar	ve	gayba	inanırlar	onlar ki	takvâ sâhibleri için

الصَّلٰوةَ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ۝٣ وَ الَّذ۪ينَ

onlar ki	ve	infâk ederler	onları rızıklandırdık	o şeyden ki	ve	namazı

يُؤْمِنُونَ بِمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَ مَٓا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ

senden önce	indirildi	o şeye ki	ve	sana	indirildi	o şeye ki	inanırlar

وَ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ۝٤ اُولٰٓئِكَ عَلٰى هُدًى

bir hidâyet	üzeredir	işte onlar	kat'î îmân ederler	onlar	âhirete	ve

مِنْ رَبِّهِمْ وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝٥

kurtuluşa erenler	onlardır	işte onlar	ve	Rablerinden

وَهِيَ مِائَتَانِ وَسِتٌّ وَثَمَانُونَ اٰيَةً

2- BAKARA SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 286 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Mîm.(1)

2- İşte bu, o Kitab'dır ki, onda şübhe yoktur. Takvâ sâhibleri için bir hidâyettir.

3- Onlar ki, gayba inanırlar, namazı hakkıyla edâ ederler(2) ve kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden *(Allah yolunda)* sarf ederler.

4- Yine onlar ki, sana indirilene *(Kur'ân'a)* ve senden önce indirilenlere *(diğer kitablara)* inanırlar. Onlar, âhirete de kat'î olarak îmân ederler.(3)

5- İşte onlar, Rablerinden bir hidâyet üzeredirler, kurtuluşa erenler de işte ancak onlardır.(4)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ

onları korkutmadın mı | yoksa | onları korkuttun mu | kendilerine | eşittir | inkâr ettiler | o kimseler ki | şübhesiz

لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ خَتَمَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ وَعَلٰى سَمْعِهِمْ

kulakları | üzerine | ve | kalbleri | üzerine | Allah | mühür vurmuştur | îmân etmezler

وَعَلٰٓى أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٧﴾ وَمِنَ

ve | büyük | bir azâb | onlar için vardır | ve | bir perde | gözlerinin | üzerinde vardır | ve

النَّاسِ مَنْ يَقُولُ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَبِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَمَا هُمْ

kendileri | değil iken | âhiret | gününe | ve | Allah'a | îmân ettik | der | o kimseler ki | insanlardan vardır

بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ يُخَادِعُونَ اللّٰهَ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ

aldatmazlar | ve | îmân ettiler | o kimseleri ki | ve | Allah'ı | aldatmaya çalışırlar | mü'minler

إِلَّٓا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ

ve onları artırmıştır | bir hastalık | kalblerinde vardır | farkına varmazlar | ve | kendilerini | ancak

اللّٰهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا

o vakit ki | ve | yalan söylüyorlar | idiler | o şeyden dolayı ki | elemli | bir azâb | onlar için vardır | ve | hastalıkca | Allah

قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوٓا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾

ıslâh edici kimseleriz | biz | ancak | dediler | yeryüzünde | fesad çıkarmayın | onlara | denildi

أَلَٓا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلٰكِنْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ

onlara | denildi | o vakit ki | ve | farkına varmazlar | fakat | müfsidler | onlardır | şübhesiz onlar | dikkat edin

اٰمِنُوا كَمَٓا اٰمَنَ النَّاسُ قَالُوٓا أَنُؤْمِنُ كَمَٓا اٰمَنَ السُّفَهَٓاءُ

sefihler | îmân etti | o şey gibi ki | biz inanıyor muyuz | dediler | insanlar | îmân etti | o şey gibi ki | îmân edin

أَلَٓا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَٓاءُ وَلٰكِنْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾ وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ

o kimselerle ki | karşılaştılar | o vakit ki | ve | bilmiyorlar | fakat | sefihler | onlardır | şübhesiz onlar | dikkat edin

اٰمَنُوا قَالُوٓا اٰمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلٰى شَيَاطِينِهِمْ قَالُوٓا إِنَّا مَعَكُمْ

sizinle beraberiz | şübhesiz biz | dediler | şeytanlarıyla | baş başa kaldılar | o vakit ki | ve | îmân ettik | dediler | îmân ettiler

إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِؤُنَ ﴿١٤﴾ اَللّٰهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ

onlara mühlet verir | ve | onlarla | alay eder | Allah | alay edicileriz | biz | ancak

فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾ أُولٰٓئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ

dalâleti | satın aldılar | o kimselerdir ki | işte onlar | bocalayıp dururlar | azgınlıkları | içinde

بِالْهُدٰى فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾

doğru yolu bulmuş kimseler | değillerdi | ve | ticâretleri | fakat kâr getirmemiştir | hidâyete karşılık

6- Şübhesiz ki inkâr edenler yok mu, onları korkutsan da korkutmasan da kendileri için birdir; îmân etmezler.[1]

7- Allah, onların kalblerine ve kulaklarına *(küfürlerindeki inadları yüzünden)* mühür vurmuştur.[2] Gözlerinin üzerinde ise bir perde bulunur. Ve onlar için *(pek)* büyük bir azab vardır.

8- İnsanlardan öyleleri de vardır ki, kendileri inanan kimseler olmadıkları hâlde: "Allah'a ve âhiret gününe îmân ettik" derler.

9- Allah'ı ve îmân edenleri aldatmaya çalışırlar. Hâlbuki sâdece kendilerini aldatırlar da farkına varmazlar.

10- Kalblerinde bir hastalık *(nifak)* vardır, Allah da hastalıklarını artırmıştır. Ve *(îmanları hakkında)* yalan söylemekte olduklarından dolayı, onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.[3]

11- Onlara: "Yeryüzünde fesad çıkarmayın!" denildiği zaman ise: "Biz ancak ıslâh edici kimseleriz" derler.

12- Dikkat edin! Şübhesiz ki onlar, müfsidlerin *(bozguncuların)* ta kendileridir, fakat idrâk etmezler.

13- Onlara: "İnsanların *(mü'minlerin)* îmân ettiği gibi îmân edin!" denildiği zaman ise: "Biz, sefihlerin *(beyinsizlerin)* îmân ettiği gibi mi inanıyoruz?"[4] derler. Dikkat edin! Muhakkak ki sefih olanlar ancak onlardır, fakat bilmiyorlar.

14- Ve îmân edenlerle karşılaştıkları zaman: "*(Biz de)* îmân ettik!" derler. Şeytanlarıyla *(reisleriyle)* baş başa kaldıkları zaman ise: "Gerçekten biz sizinle berâberiz; biz *(onlarla)* ancak alay edicileriz!" derler.

15- *(Bil'akis)* Allah onlarla alay eder ve onlara mühlet verir *(de)*, azgınlıkları içinde bocalayıp dururlar.

16- İşte onlar, hidâyete karşılık dalâleti satın alanlardır. Fakat ticâretleri *(onlara)* kâr getirmemiştir. *(Onlar, o zarardan kurtulmak için)* doğru yolu bulmuş kimseler de değillerdir.

17- Onların *(o münâfıkların)* misâli, *(karanlıkta)* ateş yakan kimsenin hâli gibidir. Derken *(o ateş)* etrâfını aydınlatınca, Allah onların nûrunu giderdi ve onları karanlıklar içinde görmez bir hâlde bıraktı.

18- *(Onlar)* sağırdırlar *(hakkı işitmezler)*, dilsizdirler *(hakkı söylemezler)*, kördürler *(hakîkati görmezler)*. Bu yüzden onlar *(hakka)* dönemezler.

19- Veya *(onların misâli)* gökten boşanan, *(ve)* kendisinde karanlıklar, gök gürültüsü ve şimşek bulunan bir yağmur*(a tutulan kimselerin hâli)* gibidir. Yıldırımlardan dolayı, ölüm korkusuyla parmaklarını kulaklarına tıkarlar. Hâlbuki Allah, kâfirleri *(ilim ve kudretiyle)* çepeçevre kuşatıcıdır.

20- O şimşek, nerede ise gözlerini*(n nûrunu)* kapıp alıverecek! Ne zaman onlara aydınlık verse, onda *(onun ışığında)* yürürler; onlara karanlık çöktüğü zaman ise *(oldukları yerde)* dikilip kalırlar. Hâlbuki Allah dileseydi, elbette onların işitmelerini ve görmelerini giderirdi. Şübhesiz ki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.[1]

21- Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize ibâdet edin ki takvâ sâhibi olasınız![2]

22- *(O,)* sizin *(ikamet ve istirâhatiniz)* için yeri bir döşek, göğü ise *(üstünüze)* bir tavan yapandır. Ve gökten bir su indirip, onunla size rızık olmak üzere mahsûller çıkarandır. Öyle ise siz *(bu hakîkati)* biliyor olduğunuz hâlde Allah'a ortaklar koşmayın!

23- Ve eğer kulumuza indirdiğimiz *(Kur'ân)*-dan şübhe içindeyseniz, haydi onun benzerinden bir sûre getirin; eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, Allah'dan başka şâhidlerinizi *(yardımcılarınızı)* da çağırın!

24- Buna rağmen yapamazsanız, ki aslâ yapamayacaksınız,[3] öyle ise o ateşten sakının ki, yakıtı insanlarla taşlardır; *(ve)* kâfirler için hazırlanmıştır!

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِى اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا اَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللّٰهُ

Allah | gider-di | etrafındadır | o şeyleri ki | aydınlattı | ve ne zaman ki | bir ateş | yaktı | o kimsenin ki | misâli gibidir | onların misâli

بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِى ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾ صُمٌّ بُكْمٌ عُمْىٌ

kördürler | dilsizdirler | sağırdırlar | görmezler | karanlıklar | içinde | onları bıraktı | ve | nûrlarını

فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٨﴾ اَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ

karanlıklar | onda vardır | gökten | boşanan bir yağmur gibidir | veya | dönmezler | bu yüzden onlar

وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ اَصَابِعَهُمْ فِى اٰذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ

yıldırımlardan dolayı | kulaklarına | parmaklarını | kılarlar | şimşek | ve | gök gürültüsü | ve

حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللّٰهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾ يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ

kapıp alıverecek | o şimşek | nerede ise | kâfirleri | çepeçevre kuşatıcıdır | Allah | ve | ölüm | korkusuyla

اَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا اَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ وَاِذَا اَظْلَمَ عَلَيْهِمْ

onlara | karanlık çöktü | o vakit ki | ve | onda | yürüdüler | onlara | aydınlık verdi | her ne zaman | gözlerini

قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَاَبْصَارِهِمْ اِنَّ اللّٰهَ

Allah | şübhesiz | görmelerini | ve | işitmelerini | elbette gidermişti | Allah | dileseydi | eğer | ve | dikilip kaldılar

عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ

Rabbinize | ibâdet edin | insanlar | ey | hakkıyla gücü yetendir | herşeye

الَّذِى خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ الَّذِى

odur ki | takvâ sâhibi olursunuz | tâ ki siz | sizden öncedir | o kimseleri ki | ve | sizi yarattı | o ki

جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَاَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ

gökten | indirdi | ve | bir bina | göğü | ve | bir döşek | yeri | sizin için | kıldı

مَاءً فَاَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلّٰهِ

Allah'a | öyle ise kılmayın | sizin için | rızık olarak | mahsûllerden | onunla | sonra çıkardı | bir su

اَنْدَادًا وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَاِنْ كُنْتُمْ فِى رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلٰى

indirdik | o şeyden ki | bir şübhe | içinde | iseniz | eğer | ve | biliyorsunuz | siz iken | bir takım benzerler

عَبْدِنَا فَاْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ

Allah'dan | başka | şâhidlerinizi | çağırın | ve | benzerinden | bir sûre | haydi getirin | kulumuza

اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾ فَاِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا

öyle ise sakının | aslâ yapamayacaksınız | ve | yapamamışsanız | buna rağmen eğer | doğru kimseler | iseniz | eğer

النَّارَ الَّتِى وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ اُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾

kâfirler için | hazırlanmıştır | taşlardır | ve | insanlardır | yakıtı | o ki | ateşten

وَ بَشِّرِ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ

cennetler · kendileri için vardır · şübhesiz · sâlih ameller · yaptılar · ve · îmân ettiler · o kimseleri ki · müjdele · ve

تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ

bir meyveden · onlardan · rızıklandırıldılar · her ne zaman · ırmaklar · altlarından · akar

رِزْقًا قَالُوا هٰذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَ اُتُوا بِهِ

bunlar · onlara verildi · ve · bundan önce · rızıklandırıldık · o şeydir ki · bu · dediler · rızık olarak

مُتَشَابِهًا وَ لَهُمْ فِيهَا اَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَ هُمْ فِيهَا

orada · onlar · ve · tertemiz · zevceler · orada · onlar için vardır · ve · birbirine benzer şekilde

خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَسْتَحْيِي اَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةً

bir sivrisineği · bir misâl olarak · misâl getirmesinden · çekinmez · Allah · şübhesiz · ebedî kalıcıdırlar

فَمَا فَوْقَهَا فَاَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا فَيَعْلَمُونَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ

haktır · şüphesiz o · hemen bilirler · îmân ettiler · o kimseler ki · işte ama · ondan yukarıdır · hattâ o şeyi ki

رَبِّهِمْ وَاَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا اَرَادَ

murâd etti · neyi · hemen derler · inkâr ettiler · o kimseler ki · ve ama · Rablerinden

اللّٰهُ بِهٰذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَ يَهْدِي بِهِ كَثِيرًا

birçok kimseyi · onunla · hidâyete erdirir · ve · birçok kimseyi · onunla · dalâlete atar · misâl olarak · bununla · Allah

وَ مَا يُضِلُّ بِهِ اِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾ اَلَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ

ahdini · bozarlar · o kimseler ki · fâsıkları · ancak · onunla · dalâlete atmaz · ve

اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَ يَقْطَعُونَ مَا اَمَرَ

emretti · o şeyi ki · keserler · ve · kat'iyen kabulünün · ardından · Allah'ın

اللّٰهُ بِهِ اَنْ يُوصَلَ وَ يُفْسِدُونَ فِي الْاَرْضِ اُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

zarara uğrayanlar · onlardır · işte onlar · yeryüzünde · fesad çıkarırlar · ve · birleştirilmesini · onu Allah

﴿٢٧﴾ كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللّٰهِ وَ كُنْتُمْ اَمْوَاتًا فَاَحْيَاكُمْ ثُمَّ

sonra · böylece size hayat verdi · ölüler · idiniz · ve · Allah'ı · inkâr ediyorsunuz · nasıl

يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾ هُوَ الَّذِي

odur ki · o · döndürüleceksiniz · ona · sonra · sizi diriltecek · sonra · sizi öldürecek

خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْاَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوٰى اِلَى السَّمَاءِ

göğü · kasdetti · sonra · hepsini · yerdedir · o şeyleri ki · sizin için · yarattı

فَسَوّٰيهُنَّ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ وَ هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

hakkıyla bilendir · herşeyi · o · ve · gökler olarak · yedi · sonra onları tanzîm etti

25- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Îmân edip sâlih ameller işleyenlere, şübhesiz kendileri için altlarından ırmaklar akan Cennetler olduğunu müjdele! *(Onlar)* ne zaman rızık olarak oradan, herhangi bir meyveden rızıklandırılsalar: "Bu, daha önce rızıklandırıldığımız şeydir" derler.

Çünki bu *(Cennet ni'metleri)*, kendilerine *(dünyadaki rızıklarıyla)* birbirine benzer şekilde verilir.

Onlar için orada tertemiz zevceler de vardır ve onlar, orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

26- Şübhesiz ki Allah, *(kullarına doğru yolu göstermek için)* bir sivrisineği, *(hattâ küçüklük ve kıymetsizlikte)* ondan da öte *(daha aşağı)* bir şeyi misâl getirmekten çekinmez.

Ama îmân edenler, bunun Rablerinden *(gelen)* hak olduğunu hemen bilirler.

İnkâr edenlere gelince: "Şimdi Allah, misâl olarak bununla neyi murâd etti?" derler.[1]

(Allah,) onunla birçok kimseyi dalâlete atar, birçok kimseyi de hidâyete erdirir.

Fakat onunla ancak fâsıkları dalâlete düşürür.

27- O kimseler *(o fâsıklardır)* ki, Allah'ın ahdini *(O'na verdikleri sözü)* kat'iyen kabûlünden sonra bozarlar, Allah'ın birleştirilmesini emrettiği şeyi[2] *(akrabâlar ve mü'minler arasındaki irtibâtı)* keserler ve yeryüzünde fesad çıkarırlar.

İşte onlar, zarara uğrayanların ta kendileridir.

28- *(Ey kâfirler!)* Allah'ı nasıl inkâr ediyorsunuz ki, *(siz)* ölüler idiniz de, size *(O)* hayat verdi.

Sonra sizi öldürecek, sonra sizi *(tekrar)* diriltecek, sonra da ancak O'na döndürüleceksiniz.

29- Yerde ne varsa hepsini sizin için yaratan, sonra göğü *(yaratmayı)* kasdedip onları yedi *(kat)* semâ olarak tanzîm eden O'dur.[3] Ve O, herşeyi hakkıyla bilendir.

30- *(Ey Habîbim!)* Bir zaman Rabbin, meleklere: "Şübhesiz ki ben, yeryüzünde *(insanı)* bir halîfe kılacak olanım" buyurmuştu; *(melekler:)* "Orada fesad çıkaracak ve orada kanlar dökecek bir kimse mi kılacaksın? Hâlbuki biz, hamdin ile *(seni)* tesbîh ediyoruz ve seni takdîs ediyoruz" dediler. *(Rabbin de onlara:)* "Sizin bilemeyeceğiniz şeyleri, şübhesiz ki ben bilirim!" buyurdu.

31- Ve Âdem'e isimlerin hepsini öğretti,[1] sonra onları meleklere arz ederek: "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, haydi şunların isimlerini bana bildirin!" buyurdu.

32- *(Melekler)* dediler ki: "Seni *(her türlü noksanlıktan)* tenzîh ederiz; senin bize öğrettiklerinden başka bizim için bir ilim yoktur. Şübhe yok ki Alîm *(herşeyi bilen)*, Hakîm *(her işi hikmetli olan)* ancak sensin!"

33- *(Allah:)* "Ey Âdem! Onların isimlerini kendilerine *(meleklere)* bildir!" buyurdu. Bunun üzerine *(Âdem)* onların isimlerini kendilerine bildirince *(Allah)*: "Size demedim mi? Göklerin ve yerin gaybını *(size gizli olan sırlarını)* şübhesiz ben bilirim! Ve *(siz)* neyi açıklarsanız ve *(içinizde)* neyi gizlerseniz, *(ben)* bilirim!" buyurdu.

34- O vakit meleklere: "Âdem'e secde edin!"[2] demiştik; *(cinlerden olan)* İblis hâriç, hemen secde ettiler. *(O)* dayattı ve büyüklük tasladı, böylece kâfirlerden oldu.

35- Hem demiştik: "Ey Âdem! Sen zevcen *(Havvâ)* ile Cennete yerleş; dilediğiniz yerde ondan bol bol yiyin; fakat şu ağaca yaklaşmayın, sonra zâlimlerden olursunuz!"

36- Derken şeytan onları*(n ayaklarını)* oradan kaydırdı da içinde bulundukları şeyden *(o ni'metten)* onları çıkardı. Bunun üzerine *(biz onlara)* şöyle dedik: "*(Ey Âdem, Havvâ ve Şeytan!)* Birbirinize düşman olarak inin! Artık sizin için yeryüzünde bir zamâna kadar bir yerleşme ve bir faydalanma vardır."

37- Nihâyet Âdem, Rabbinden birtakım kelimeler[3] aldı *(ve onlarla yalvardı, tevbe etti)*, bunun üzerine *(Rabbi)* tevbesini kabûl etti. Çünki Tevvâb *(tevbeleri çok kabûl eden)*, Rahîm *(merhameti bol olan)* ancak O'dur.

وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنّ۪ي جَاعِلٌ فِي الْاَرْضِ خَل۪يفَةًۜ قَالُٓوا

dediler | bir halîfe | yeryüzünde | kılacak olanım | şübhesiz ben | meleklere | Rabbin | buyurmuştu | ve bir vakit

اَتَجْعَلُ ف۪يهَا مَنْ يُفْسِدُ ف۪يهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَٓاءَۚ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ

tesbîh ediyoruz | biz iken | kanlar | dökecek | ve | orada | fesad çıkaracak | o kimseyi ki | orada | kılacak mısın

بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَۜ قَالَ اِنّ۪ٓي اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ وَعَلَّمَ اٰدَمَ

Âdeme | öğretti | ve | bilmiyorsunuz | o şeyleri ki | bilirim | şübhesiz ben | buyurdu | seni | takdîs ediyoruz | ve | hamdin ile

الْاَسْمَٓاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ فَقَالَ اَنْبِؤُ۫ن۪ي

bana haber verin | sonra buyurdu | meleklere | onları arzetti | sonra | hepsini | isimleri

بِاَسْمَٓاءِ هٰٓؤُلَٓاءِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ

sen münezzehsin | dediler | doğru kimseler | iseniz | eğer | şunların | isimlerini

لَا عِلْمَ لَنَٓا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَاۜ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَل۪يمُ الْحَك۪يمُ ﴿٣٢﴾ قَالَ يَٓا

ey | buyurdu | her işi hikmetli olan | herşeyi bilen | sensin | şübhesiz sen | bize öğrettin | o şeyler ki | ancak | bizim için | bir ilim yoktur

اٰدَمُ اَنْبِئْهُمْ بِاَسْمَٓائِهِمْۚ فَلَمَّٓا اَنْبَاَهُمْ بِاَسْمَٓائِهِمْۙ قَالَ

buyurdu | isimlerini | onlara haber verdi | ve ne zaman ki | isimlerini | onlara haber ver | Âdem

اَلَمْ اَقُلْ لَكُمْ اِنّ۪ٓي اَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۙ وَاَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ

açıklarsınız | o şeyi ki | bilirim | ve | yerin | ve | göklerin | gaybını | bilirim | şübhesiz ben | size | demedim mi

وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾ وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ

Âdem'e | secde edin | meleklere | demiştik | o | ve vakit | gizliyorsunuz | idiniz | o şeyi ki | ve

فَسَجَدُٓوا اِلَّٓا اِبْل۪يسَۜ اَبٰى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِر۪ينَ ﴿٣٤﴾ وَقُلْنَا يَٓا

ey | demiştik | ve | kâfirlerden | oldu | ve | büyüklük tasladı | ve | kaçındı | İblis | hâriç | hemen secde ettiler

اٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَاۖ

dilediniz | o yerde ki | bol bol | ondan | yiyin | ve | cennete | zevcen | ve | sen | yerleş | Âdem

وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِم۪ينَ ﴿٣٥﴾ فَاَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ

şeytan | derken o ikisini kaydırdı | zâlimlerden | sonra olursunuz | ağaca | şu | yaklaşmayın | ve

عَنْهَا فَاَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا ف۪يهِۖ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ

bazınız | inin | dedik | ve | içinde | idiler | o şeyden ki | ve onları çıkardı | oradan

لِبَعْضٍ عَدُوٌّۚ وَلَكُمْ فِي الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ اِلٰى ح۪ينٍ ﴿٣٦﴾ فَتَلَقّٰٓى

nihâyet aldı | bir zamana kadar | bir faydalanma | ve | bir yerleşme | yeryüzünde | sizin için vardır | ve | düşmandır | bazısına

اٰدَمُ مِنْ رَبِّه۪ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِۜ اِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّح۪يمُ ﴿٣٧﴾

merhameti çok olan | tevbeleri kabul eden | odur | şübhesiz o | ve tevbesini kabul etti | birtakım kelimeler | Rabbinden | Âdem

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ

hidâyetime tâbi' olmuşsa ve kim bir hidâyet benden size gelirse artık eğer hep birlikte oradan inin dedik

فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا

yalanladılar ve inkâr ettiler o kimseler ki ve üzülüyorlar onlar değildir ve onlara artık bir korku yoktur

بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ

İsrâiloğulları ey ebedî kalıcıdırlar orada onlar ateş ehlidirler işte onlar âyetlerimizi

اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ

size verdiğim sözü yerine getireyim bana verdiğiniz sözü yerine getirin ve size ihsân ettim o ki ni'metimi hatırlayın

وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٤٠﴾ وَآمِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ

beraberinizdedir o şeyi ki tasdîk edici olarak indirdim o şeye ki îmân edin ve artık benden korkun ancak ve benden

وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا

az bir fiyata âyetlerimi satmayın ve onu inkâr edenin ilki olmayın ve

وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ ﴿٤١﴾ وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ

hakkı gizlemeyin ve bâtıl ile hakkı karıştırmayın ve artık benden sakının ancak ve benden

وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا

rükû' edin ve zekâtı verin ve namazı hakkıyla edâ edin ve biliyorsunuz siz iken

مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾ أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ

kendinizi unutuyorsunuz ve iyiliği insanlara emrediyor musunuz rükû' edenlerle beraber

وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٤﴾ وَاسْتَعِينُوا

yardım isteyin ve hiç akıl erdirmez misiniz kitabı okuyorsunuz siz iken

بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ ﴿٤٥﴾ الَّذِينَ

onlar ki gönülden bağlı olanlara ancak büyüktür gerçekten şübhesiz o ve namaz ile ve sabır ile

يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُو رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿٤٦﴾ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ

İsrâiloğulları ey dönecek kimselerdir ona şübhesiz onlar ve Rablerine kavuşacak kimselerdir şübhesiz onlar sezerler

اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

âlemlere sizi üstün kıldım şübhesiz ben ve size ihsân ettim o ki ni'metimi hatırlayın

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا

ondan kabul edilmez ve bir şey kimseden kimse ödemez bir günden ki sakının ve

شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٤٨﴾

yardım olunuyorlar onlar değildir ve bir fidye ondan alınmaz ve bir şefâat

38- *(Onlara şöyle)* dedik: "Hep birlikte oradan inin!" Artık benden size bir hidâyet gelir de kim hidâyetime tâbi' olursa, o takdirde onlara hiçbir korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar.

39- O inkâr edip âyetlerimizi yalanlayanlara gelince, işte onlar ateş ehlidirler! Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

40- Ey İsrâiloğulları! Size ihsân ettiğim ni'met*(ler)*imi hatırlayın; *(îmân edeceğinize dâir)* bana verdiğiniz sözü yerine getirin ki, *(ben de Cennete girmeniz husûsunda)* size verdiğim sözü yerine getireyim ve artık yalnızca benden korkun!

41- Berâberinizde olanı *(Tevrât'ı)* tasdîk edici olarak indirdiğime *(Kur'ân'a)* da îmân edin ve onu inkâr eden*(ler)*in ilki siz olmayın! Ve âyetlerimi, *(karşılığında ne alsanız)* az *(düşecek)* bir fiyata satmayın ve artık yalnızca benden sakının!

42- Hem siz *(doğru olanı)* bile bile hakkı bâtıl ile karıştırmayın ve hakkı gizlemeyin!

43- Hem namazı hakkıyla edâ edin, zekâtı verin ve rükû' edenlerle berâber rükû' edin!

44- Siz Kitâbı okuyor olduğunuz hâlde, insanlara iyiliği emredip de kendinizi unutuyor musunuz? Hiç akıl erdirmez misiniz?

45- O halde sabır ve namaz ile *(Allah'dan)* yardım isteyin! Hâlbuki şübhesiz o, *(Allah'a)* gönülden bağlı olanlardan başkasına elbette ağır gelir.

46- Onlar ki, gerçekten kendilerinin Rablerine kavuşacak kimseler olduklarını ve gerçekten kendilerinin ancak O'na dönecek kimseler olduklarını sezerler *(kat'î olarak îmân ederler)*.

47- Ey İsrâiloğulları! Size ihsân ettiğim ni'met*(ler)*imi ve gerçekten benim sizi *(bir zamanlar)* âlemlere üstün kıldığımı hatırlayın!

48- Ve öyle bir günden sakının ki, *(o gün)* kimse, kimse nâmına bir şey ödemez, ondan *(Allah'ın izni olmadıkça)* bir şefâat de kabûl edilmez, ondan bir fidye de alınmaz ve onlar yardım *(da)* olunmazlar!

49- Hem bir zaman sizi Fir'avun ehlinden kurtarmıştık; *(onlar)* sizi azâbın en kötüsüne *(evlâd acısına)* ma'ruz bırakıyorlar, *(yeni doğan)* oğullarınızı boğazlıyor, kadınlarınızı *(kız çocuklarınızı)* ise hayatta bırakıyorlardı.[1] İşte bunda *(size revâ görülen bu zulümlerde)*, Rabbinizden büyük bir imtihan vardı.

50- Hani sizin için denizi yarıp da sizi kurtarmış ve siz *(hayretle)* bakıp dururken Fir'avun ehlini suda boğmuştuk.

51- Yine bir vakit Mûsâ ile kırk gece için sözleşmiştik; sonra onun *(Tûr'a gitmesinin)* ardından siz zâlim kimseler olarak buzağıyı *(ilâh)* edindiniz.

52- Sonra bunun arkasından sizi affettik, tâ ki şükredesiniz.

53- Hani Mûsâ'ya Kitâb'ı ve *(hak ile bâtılı ayıran)* Furkân'ı vermiştik, tâ ki hidâyete eresiniz.

54- O vakit Mûsâ, kavmine: "Ey kavmim! Şübhe yok ki siz, buzağıyı *(ilâh)* edinmekle kendinize zulmettiniz; öyle ise yaratanınıza tevbe edip, nefislerinizi öldürün! Bu *(hâliniz)*, yaratanınızın katında sizin için daha hayırlıdır" dedi.

Bunun üzerine *(Allah)* tevbenizi kabûl etti.

Şübhesiz ki Tevvâb *(tevbeleri çok kabûl eden)*, Rahîm *(çok merhametli olan)* ancak O'dur.

55- Bir zaman da: "Ey Mûsâ! *(Biz)* Allah'ı açıkça görmedikçe aslâ sana îmân etmeyeceğiz!" demiştiniz de, siz *(olup bitene hayretle)* bakadururken sizi yıldırım yakalayıvermişti.

56- Sonra şükredesiniz diye, ölümünüzün ardından sizi dirilttik.

57- Hem *(Tih çölünde)* üzerinizi bulutlarla gölgeledik ve size kudret helvası ile bıldırcın indirdik.

(Ve:) "Sizi rızıklandırdığımız temiz şeylerden yiyin!" *(dedik)*.

Artık *(onlar)* bize zulmetmediler; fakat *(aslında)* kendilerine zulmediyorlardı.

وَ اِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُذَبِّحُونَ

boğazlıyorlardı · azâbın · kötüsüne · sizi ma'ruz bırakıyorlardı · Fir'avun · ehlinden · sizi kurtarmıştık · bir vakit · ve

اَبْنَاءَكُمْ وَ يَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَ فِي ذٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ

Rabbinizden · bir imtihan · bunda size vardı · ve · kadınlarınızı · hayatta bırakıyorlardı · ve · oğullarınızı

عَظِيمٌ ﴿٤٩﴾ وَ اِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَاَنْجَيْنَاكُمْ وَ اَغْرَقْنَا اٰلَ

ehlini · suda boğmuştuk · ve · ve sizi kurtarmıştık · denizi · sizin için · yarmıştık · bir vakit · ve · büyük

فِرْعَوْنَ وَ اَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٠﴾ وَ اِذْ وَاعَدْنَا مُوسٰى اَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ

sonra · gece için · kırk · Mûsâ ile · sözleşmiştik · bir vakit · ve · bakıyorsunuz · siz · ve · Fir'avun

اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَ اَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ

sizi · affettik · sonra · zâlim kimselersiniz · siz · ve · onun ardından · buzağıyı · edindiniz

مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾ وَ اِذْ اٰتَيْنَا مُوسَى

Mûsâ'ya · vermiştik · bir vakit · ve · şükredersiniz · tâ ki siz · bunun · ardından

الْكِتَابَ وَ الْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٥٣﴾ وَ اِذْ قَالَ مُوسٰى

Mûsâ · dedi · bir vakit · ve · hidâyete erersiniz · tâ ki siz · furkânı · ve · kitabı

لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ اِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ اَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ

buzağıyı · edinmenizle · kendinize · zulmettiniz · şübhesiz siz · kavmim · ey · kavmine

فَتُوبُوا اِلٰى بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُوا اَنْفُسَكُمْ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ

hayırlıdır · işte bu · nefislerinizi · sonra öldürün · yaratanınıza · öyle ise tevbe edin

لَكُمْ عِنْدَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ اِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

merhameti çok olan · tevbeleri kabul eden · odur · şübhesiz o · bunun üzerine tevbenizi kabul etti · yaratanınızın · katında · sizin için

﴿٥٤﴾ وَ اِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسٰى لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتّٰى نَرَى اللّٰهَ

Allah'ı · görmemize dek · tâ ki · sana · aslâ îmân etmeyeceğiz · Mûsâ · ey · demiştiniz · bir vakit · ve

جَهْرَةً فَاَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَ اَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٥﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ

sizi dirilttik · sonra · bakıyorsunuz · siz · ve · yıldırım · hemen sizi yakalamıştı · açıkça

مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾ وَ ظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ

üzerinizi · gölgeledik · ve · şükredersiniz · tâ ki siz · ölümünüzün · ardından

الْغَمَامَ وَ اَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَ السَّلْوٰى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ

temizlerinden · yiyin · bıldırcın · ve · kudret helvası · size · indirdik · ve · bulutları

مَا رَزَقْنَاكُمْ وَ مَا ظَلَمُونَا وَلٰكِنْ كَانُوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

zulmediyorlar · kendilerine · idiler · fakat · bize zulmetmediler · ve · sizi rızıklandırdık · o şeyin ki

وَ اِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هٰذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ

dilediniz · o yerde ki · ondan · ve yiyin · şehre · şu · girin · demiştik · bir vakit · ve

رَغَدًا وَ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَ قُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ

size · bağışlayalım · yâ Rab bizi affet · deyin · ve · secde edenler olarak · kapıdan · girin · ve · bol bol

خَطَايَاكُمْ وَ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾ فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا

bir sözle · zulmetiler · o kimseler ki · fakat değiştirdiler · iyilik edenlere · artıracağız · ve · hatâlarınızı

غَيْرَ الَّذِى قِيلَ لَهُمْ فَاَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِنَ

kötü bir azâb · zulmetiler · o kimselerin ki · üzerine · biz de indirdik · kendilerine · söylendi · o şeyden ki · başka

السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾ وَ اِذِ اسْتَسْقٰى مُوسٰى لِقَوْمِهٖ

kavmi için · Mûsâ · su istemişti · bir vakit · ve · isyân ediyorlar · idiler · o şeyden dolayı ki · gökten

فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ

on · iki · ondan · bunun üzerine fışkırdı · taşa · asânla · vur · biz de dedik

عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ كُلُوا وَ اشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ

rızkından · için · ve · yiyin · içeceği yeri · kısım insanlar · her · bildi · gerçekten · pınar

اللّٰهِ وَ لَا تَعْثَوْا فِى الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾ وَ اِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسٰى

Mûsâ · ey · demiştiniz · bir vakit · ve · fesad çıkarıcılar olarak · yeryüzünde · bozgunculuk yapmayın · ve · Allahın

لَنْ نَصْبِرَ عَلٰى طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا

bize · çıkarsın · Rabbine · bizim için · o halde duâ et · tek · bir yemeğe · aslâ sabredemeyeceğiz

مِمَّا تُنْبِتُ الْاَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَ قِثَّائِهَا وَ فُومِهَا

buğdayından · ve · hıyarından · ve · sebzesinden · yer · bitirir · o şeylerden ki

وَ عَدَسِهَا وَ بَصَلِهَا قَالَ اَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِى هُوَ اَدْنٰى

daha aşağıdır · o · o şeyi ki · değiştirmek mi istiyorsunuz · dedi · soğanından · ve · mercimeğinden · ve

بِالَّذِى هُوَ خَيْرٌ اِهْبِطُوا مِصْرًا فَاِنَّ لَكُمْ مَا سَاَلْتُمْ

istediniz · o şeyler ki · sizin için vardır · çünki şübhesiz · bir şehre · inin · hayırlıdır · o · o şeyle ki

وَ ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَ الْمَسْكَنَةُ وَ بَاۤؤُ بِغَضَبٍ مِنَ

bir gazaba · uğradılar · ve · yoksulluk (mührü) · ve · zillet (mührü) · üzerlerine · vuruldu · ve

اللّٰهِ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَ يَقْتُلُونَ

öldürüyorlar · ve · Allahın · âyetlerini · inkâr ediyorlar · idiler · çünki şübhesiz onlar · budur · Allah'dan

النَّبِيِّنَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَ كَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٦١﴾

haddi aşıyorlar · idiler · ve · isyân ettiler · o şeyden dolaydır ki · bu · haksız yere · peygamberleri

58- Yine bir zaman *(size)* şöyle demiştik: "Şu şehre *(Kudüs'e)* girin de ondan dilediğiniz yerde bol bol yiyin; *(ama)* kapıdan secde eden kimseler olarak girin ve 'حِطَّةٌ *(Yâ Rab! Bizi affet!)*' deyin ki, size hatâlarınızı bağışlayalım!" Çünki *(biz,)* iyilik edenlere *(mükâfâtlarını daha da)* artıracağız.

59- Fakat o zulmedenler, *(alay ederek o sözü)* kendilerine söylenenden başka bir sözle *(buğday ma'nâsındaki 'hınta' ile)* değiştirdiler *(biz)* de isyân etmekte olduklarından dolayı zulmedenlerin üzerine gökten kötü bir azab indirdik.

60- Ve bir zaman Mûsâ *(Tih çölünde)* kavmi için su istemişti de *(ona)*: "Asânla taşa vur!" dedik.

Bunun üzerine *(taşa vurunca)* ondan on iki pınar fışkırdı.[1] Doğrusu her kabîle *(su)* içeceği yeri bildi.

(Onlara şöyle dedik:) "Allah'ın *(size lûtfettiği)* rızkından yiyin, için; fakat fesad çıkarıcılar olarak yeryüzünde bozgunculuk yapmayın!"

61- Yine bir vakit şöyle demiştiniz: "Ey Mûsâ! *(Biz)* tek bir yemeğe *(kudret helvası ile bıldırcına)* aslâ sabredemeyeceğiz; bizim için Rabbine duâ et de, bize yerin bitirdiği şeylerden, sebzesinden, hıyarından, buğdayından, mercimeğinden ve soğanından çıkarsın!"

(Mûsâ da onlara:) "O hayırlı olanı, bu daha aşağı olanla değiştirmek mi istiyorsunuz? *(Öyle ise)* bir şehre inin, *(çünki kendiniz için)* istediğiniz şeyler *(orada)* elbette vardır" dedi.

Böylece üzerlerine zillet ve meskenet *(yoksulluk damgası)* vuruldu[2] ve Allah'dan *(gelen)* bir gazaba uğradılar.[3]

Bu, şübhesiz onların, Allah'ın âyetlerini inkâr ediyor ve haksız yere *(haksızlıklarını bile bile)* peygamberleri öldürüyor olmaları sebebiyledir.

(Bütün) bu*(nlar)*, isyân etmeleri ve haddi aşmakta olduklarından dolayıdır.

62- Şübhesiz ki *(zâhiren)* îmân edenler, yahudi olanlar, hristiyanlar ve sâbiîler[1] yok mu, *(onlardan)* kim Allah'a ve âhiret gününe *(hakîkaten)* îmân edip sâlih bir amel işlerse, artık onların, Rableri katında mükâfâtları vardır; onlara hiçbir korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar.

63- Ve bir zaman sizin sağlam sözünüzü almış, Tûr *(dağın)*ı da üzerinize *(hemen yıkılacak bir vaziyette)* kaldırmıştık. "Size verdiğimiz *(Kitâb)*ı kuvvetle tutun ve içinde bulunanları *(amel ederek)* hatırlayın ki, *(günahlardan)* sakınasınız!" *(buyurmuştuk)*.

64- Sonra bunun ardından yüz çevirdiniz. Fakat üzerinize Allah'ın ihsânı ve rahmeti *(tevbelerinizi kabûl etmesi)* olmasaydı, mutlakâ zarara uğrayanlardan olurdunuz.

65- İçinizden Cumartesi gününde haddi aşanları da elbette bilirsiniz. Bu yüzden onlara: "Aşağılık maymunlar olun!" demiştik.

66- Böylece bunu *(bu hâdiseyi)* önündekilere ve arkasındakilere *(o zamanda bulunanlara ve ardından geleceklere)* ibret verici bir cezâ, takvâ sâhiblerine ise bir nasîhat kıldık.

67- Yine bir zaman Mûsâ, kavmine: "Şübhe yok ki Allah, size bir **bakara** *(bir sığır)* kesmenizi emrediyor!" demişti.[2] *(Onlar:)* "Bizi alaya mı alıyorsun?" dediler. *(Mûsâ:)* "*(Ben)* öyle câhillerden olmaktan Allah'a sığınırım!" dedi.

68- *(Onlar:)* "Bizim için Rabbine duâ et, onun ne olduğunu bize iyice açıklasın!" dediler. *(Mûsâ)* şöyle dedi: "Muhakkak ki O *(Rabbim)* buyuruyor ki: 'Doğrusu o, ne yaşlı ne de genç, bu *(ikisi)*nin arası *(orta yaşta)* bir sığırdır.' Artık ne emrolunuyorsanız, yapın!"

69- *(Onlar bu def'a:)* "Bizim için Rabbine duâ et, onun renginin ne olduğunu *(da)* bize açıklasın!" dediler. *(Mûsâ)* şöyle dedi: "Şübhesiz O *(Rabbim)* buyuruyor ki: 'Doğrusu o, rengi sapsarı, bakanların hoşuna giden bir sığırdır.' "

اِنَّ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَالَّذٖينَ هَادُوا وَالنَّصَارٰى وَالصَّابِئٖينَ مَنْ اٰمَنَ

îmân etmişse — kim — sâbiîler — ve — hristiyanlar — ve — yahudi oldular — o kimseler ki — ve — îmân ettiler — o kimseler ki — şübhesiz

بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ

katında — mükâfâtları — artık onların vardır — sâlih bir amel — yapmışsa — ve — âhiret — gününe — ve — Allah'a

رَبِّهِمْۚ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ وَاِذْ اَخَذْنَا

almıştık — bir vakit — ve — üzülüyorlar — onlar değildir — ve — onlara — bir korku yoktur — ve — Rableri

مٖيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَؕ خُذُوا مَا اٰتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ

kuvvetle — size verdik — o şeyleri ki — tutun — Tûr'u — üzerinize — kaldırmıştık — ve — sağlam sözünüzü

وَاذْكُرُوا مَا فٖيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ

bunun — ardından — yüz çevirdiniz — sonra — sakınırsınız — tâ ki siz — içindedir — o şeyi ki — hatırlayın — ve

فَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرٖينَ ﴿٦٤﴾

zarara uğrayanlardan — mutlaka olmuştunuz — rahmeti — ve — üzerinize — Allah'ın — ihsânı — ve eğer olmasaydı

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذٖينَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ

onlara — bu yüzden demiştik — cumartesi gününde — sizden — haddi aştılar — o kimseleri ki — bildiniz — and olsun ve gerçekten

كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئٖينَۚ ﴿٦٥﴾ فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهَا

önündedir — o kimselere ki — ibret verici bir cezâ — böylece onu kıldık — aşağılık — maymunlar — olun

وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقٖينَ ﴿٦٦﴾ وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهٖ اِنَّ

şübhesiz — kavmine — Mûsâ — demişti — bir vakit — ve — takvâ sâhiblerine — bir nasîhat — ve — arkasındadır — o kimselere ki — ve

اللّٰهَ يَأْمُرُكُمْ اَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةًؕ قَالُوا اَتَتَّخِذُنَا هُزُوًاؕ

bir alay — bizi ediniyor musun — dediler — bir sığır — kesmenizi — size emrediyor — Allah

قَالَ اَعُوذُ بِاللّٰهِ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْجَاهِلٖينَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا

bizim için — duâ et — dediler — câhillerden — olmamdan — Allah'a — sığınırım — dedi

رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَؕ قَالَ اِنَّهُ يَقُولُ اِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ

ne yaşlıdır — bir sığırdır — şübhesiz o — buyuruyor — şübhesiz o — dedi — o — nedir — bize — açıklasın — Rabbine

وَلَا بِكْرٌؕ عَوَانٌ بَيْنَ ذٰلِكَؕ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ ﴿٦٨﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا

bizim için — duâ et — dediler — emrolunuyorsunuz — o şeyi ki — artık yapın — bunun — arası — ortadır — ne genç — ve

رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْنُهَاؕ قَالَ اِنَّهُ يَقُولُ اِنَّهَا بَقَرَةٌ

bir sığırdır — şübhesiz o — buyuruyor — şübhesiz o — dedi — rengi — nedir — bize — açıklasın — Rabbine

صَفْرَاءُۙ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّ النَّاظِرٖينَ ﴿٦٩﴾

bakanları — sevindirir — rengi — sapsarı

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَابَهَ عَلَيْنَا

bize göre | birbirine benzedi | sığırlar | şübhesiz | o | nedir | bize | açıklasın | Rabbine | bizim için | duâ et | dediler

وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولٌ

ne boyunduruğa vurulan | bir sığır ki | şübhesiz o | buyuruyor | şübhesiz o | dedi | elbette doğruyu bulanlarız | Allah | dilemişse | eğer | şübhesiz biz | ve

تُثِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ فِيهَا قَالُوا الْآنَ جِئْتَ بِالْحَقِّ

gerçek ile | geldin | şimdi | dediler | onda | bir alaca yoktur | kusursuzdur | ekin | ne sular | ve | yeri | sürüyor

فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧١﴾ وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّارَأْتُمْ فِيهَا

hakkında | ve birbirinizle tartışmıştınız | bir kimseyi | öldürmüştünüz | bir vakit | ve | yapıyorlar | nerede ise değillerdi | ve | böylece onu kestiler

وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٧٢﴾ فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا

bazısı ile | ona vurun | bunun üzerine demiştik | gizliyorsunuz | idiniz | o şeyi ki | ortaya çıkarıcıdır | Allah | ve

كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾

akıl erdirirsiniz | tâ ki siz | âyetlerini | size gösterir | ve | ölüleri | Allah | diriltir | işte böyle

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ

daha şiddetli | veya | taşlar gibi | artık onlar | bunun | ardından | kalbleriniz | katılaştı | sonra

قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا

onlardan vardır | şübhesiz | ve | nehirler | ondan | fışkırır | elbet o şey ki | taşlardan vardır | şübhesiz | ve | katılıkça

لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ

korkusundan | düşüp yuvarlanır | elbet o şey ki | onlardan vardır | şübhesiz | ve | su | ondan | böylece çıkar | yarılır | elbet o şey ki

اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٧٤﴾ أَفَتَطْمَعُونَ

yoksa ümîd mi ediyorsunuz | yapıyorsunuz | o şeylerden ki | gâfil | Allah değildir | ve | Allahın

أَنْ يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ

işitirler | onlardan | bir fırka | idi | halbuki gerçekten | size | inanmalarını

كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ

onu anladılar | o şeyin ki | ardından | onu tahrîf ederlerdi | sonra | Allah'ın | kelâmını

وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا

o zaman ki | ve | îmân ettik | dediler | îmân ettiler | o kimselerle ki | karşılaştılar | o zaman ki | ve | biliyorlar | kendileri iken

خَلَا بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ

açtı | o şeyleri ki | onlara konuşuyor musunuz | dediler | bazısıyla | bazıları | baş başa kaldı

اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٧٦﴾

hiç akıl erdirmez misiniz | Rabbinizin | huzûrunda | onunla | size delil getirmeleri için | size | Allah

70- *(Onlar tekrar şöyle)* dediler: "Bizim için Rabbine duâ et, onun ne olduğunu bize iyice açıklasın! Çünki bize göre sığırlar birbirine benzer geldi. Bununla berâber eğer Allah dilerse, şübhesiz biz elbette doğruyu bulan kimseler *(olur)*uz."

71- *(Mûsâ şöyle)* dedi: "Şübhesiz O *(Rabbim)* buyuruyor ki: Doğrusu o, ne yeri sürmek üzere boyunduruğa vurulan, ne de *(su taşıyarak)* ekin sular bir sığırdır. Kusursuzdur, onda bir alaca yoktur." *(Onlar:)* "İşte şimdi gerçeği getirdin!" dediler. Bunun üzerine onu *(bulup)* kestiler, fakat nerede ise *(bunu)* yapmayacaklardı.

72- Hem hani bir zaman siz, bir kimseyi öldürmüştünüz de, onun *(katili)* hakkında birbirinizle münâkaşa etmiştiniz. Hâlbuki Allah, gizlemekte olduğunuzu hakkıyla ortaya çıkarıcıdır.

73- Bunun üzerine: "*(Boğazladığınız sığırın)* bir parçasıyla ona *(o ölüye)* vurun!" demiştik. Allah, ölüleri işte böyle diriltir ve akıl erdiresiniz diye size âyetlerini gösterir!

74- Sonra bunun ardından kalbleriniz katılaştı; artık onlar taş gibi veya daha katıdırlar. Hâlbuki doğrusu o taşlardan öylesi vardır ki, ondan nehirler fışkırır; elbette onlardan öylesi de vardır ki, yarılır da ondan su çıkar. Hem onlardan şübhesiz öylesi de vardır ki, Allah korkusundan düşüp yuvarlanır! Allah ise, yapmakta olduklarınızdan gâfil değildir.[1]

75- *(Ey mü'minler! Onların)* size inanacaklarını mı ümîd ediyorsunuz? Hâlbuki gerçekten onlardan bir fırka vardı ki, Allah'ın kelâmını işitirler, sonra onu anlamalarının ardından, kendileri bile bile onu tahrîf eder *(değiştirir)*lerdi.

76- Îmân edenlerle karşılaştıkları zaman: "*(Biz de)* îmân ettik!" derler. Birbirleriyle baş başa kalınca da *(reisleri onlara)*: "Allah'ın size *(Tevrât'ta)* açıkladığı *(Muhammed'in sıfatları)*nı, Rabbinizin huzûrunda size karşı onunla delil getirsinler diye mi onlara *(o mü'minlere)* anlatıyorsunuz? Hiç akıl erdirmez misiniz?" dediler.

أَوَلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾ وَمِنْهُمْ

ve bilmiyorlar mı · şübhesiz · Allah · bilir · o şeyi ki · gizlerler · ve · o şeyi ki · açıklarlar · ve · onlardan vardır

أُمِّيُّونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِيَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ

ümmî olanlar · bilmezler · kitabı · ancak · boş temennîleri · ve · değildir · onlar · ancak · zanda bulunurlar

﴿٧٨﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ

artık vay · o kimselere ki · yazarlar · kitabı · elleriyle · sonra · derler

هٰذَا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ

bu · tarafındandır · Allah · satabilmeleri için · onu · bir fiyata · az · işte vay · onlara

مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ

o şey yüzünden ki · yazdı · elleri · ve · vay · onlara · o şeyden dolayı ki · kazanıyorlar

﴿٧٩﴾ وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ

ve · dediler · bize aslâ dokunmayacaktır · ateş · ancak · birkaç gün · sayılı · de ki

أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللّٰهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللّٰهُ عَهْدَهُ

aldınız mı · katından · Allahın · bir söz · ki aslâ dönmez · Allah · sözünden

أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾ بَلٰى مَنْ كَسَبَ

yoksa · söylüyor musunuz · Allah'a karşı · o şeyleri ki · bilmiyorsunuz · bil'akis · kim · kazanmışsa

سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ

bir kötülük · ve · kuşatmışsa · kendisini · günahı · artık işte onlar · ehlidirler · ateş

هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

onlar · orada · ebedî kalıcıdırlar · ve · o kimseler ki · îmân ettiler · ve · yaptılar · sâlih ameller

أُولٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا

işte onlar · ehlidirler · cennet · onlar · orada · ebedî kalıcıdırlar · ve · bir vakit · almıştık

مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللّٰهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ

sağlam söz · İsrâiloğullarından · kulluk etmeyeceksiniz · ancak · Allah'a · ve · ana babaya

إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَقُولُوا

iyilik · ve · sâhibine · akrabâlık · ve · yetimlere · ve · yoksullara · ve · söyleyin

لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَآتُوا الزَّكٰوةَ

insanlara · güzellikle · ve · hakkıyla edâ edin · namazı · ve · verin · zekâtı

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

sonra · döndünüz · hâric · azı · sizden · ve · siz · yüz çevirici kimselersiniz

77- Hem *(onlar)* bilmiyorlar mı ki, şübhesiz Allah, neyi gizlerler ve neyi açıklarlarsa bilir.[1]

78- Onlardan ümmî olanlar da vardır ki, Kitâb'ı *(Tevrât'ı)* bilmezler; ancak *(reislerinden duydukları)* boş temennîler*(i bilirler)* ve onlar ancak zanda bulunurlar.

79- Artık vay o kimselerin hâline ki, kitâbı elleriyle yazarlar da, sonra onu az bir fiyata satabilmek için: "Bu, Allah tarafındandır!" derler.

İşte ellerinin yazdıkları yüzünden onların vay hâline!

Kazanmakta olduklarından dolayı da vay onlara!

80- Hem: "Sayılı birkaç günden başka bize ateş aslâ dokunmayacaktır!" dediler.

(Ey Resûlüm! Onlara) de ki: "*(Buna dâir)* Allah katından bir söz mü aldınız, ki Allah sözünden aslâ dönmez, yoksa Allah'a karşı bilemeyeceğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz?"

81- Hayır! Kim bir kötülük yapar ve günâhı kendisini kuşatır *(da kâfir olarak ölür)*se, işte onlar Cehennem ehlidirler!

Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.[2]

82- Îmân edip sâlih ameller işleyenlere gelince, işte onlar Cennet ehlidirler.

Onlar *(da)* orada ebedî olarak kalıcıdırlar.[3]

83- Yine bir vakit İsrâiloğullarından: "Allah'dan başkasına kulluk etmeyeceksiniz, ana-babaya, akrabâya, yetimlere ve yoksullara iyilik *(edeceksiniz)*, insanlara da güzellikle söyleyin, namazı hakkıyla edâ edin ve zekâtı verin!" diye sağlam söz almıştık.

Sonra sizden pek azı müstesnâ, *(hepiniz o sözünüzden)* döndünüz, zâten siz yüz çevirici kimselersiniz.

وَ اِذْ اَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاۤءَكُمْ وَ لَا تُخْرِجُونَ

çıkarmayacaksınız · ve · kanlarınızı · dökmeyeceksiniz · sağlam sözünüzü · almıştık · bir vakit · ve

اَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ اَقْرَرْتُمْ وَ اَنْتُمْ تَشْهَدُونَ

şâhidlik ediyorsunuz · siz · ve · kabul ettiniz · sonra · yurtlarınızdan · kendinizi

﴿٨٤﴾ ثُمَّ اَنْتُمْ هٰۤؤُلَاۤءِ تَقْتُلُونَ اَنْفُسَكُمْ وَ تُخْرِجُونَ

çıkarıyorsunuz · ve · kendinizi · öldürüyorsunuz · şu kimselersiniz ki · siz · sonra

فَرِيقًا مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْاِثْمِ

günahta · onlara karşı · yardımlaşıyorsunuz · yurtlarından · sizden · bir tâifeyi

وَ الْعُدْوَانِ وَ اِنْ يَاْتُوكُمْ اُسَارٰى تُفَادُوهُمْ وَهُوَ

o iken · onları fidye vererek kurtarıyorsunuz · esirler olarak · size gelirlerse · eğer · ve · düşmanlıkta · ve

مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ اِخْرَاجُهُمْ اَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ

kitabın · bazısına · yoksa inanıyor musunuz · çıkarılmaları · size · haram kılınmış

وَ تَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاۤءُ مَنْ يَفْعَلُ ذٰلِكَ مِنْكُمْ

sizden · bunu · yapar · o kimsenin ki · artık cezası değildir · bazısını · inkâr ediyorsunuz · ve

اِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُرَدُّونَ اِلٰى اَشَدِّ

en şiddetlisine · kakılırlar · kıyâmet günü · ve · dünya · hayatında · rezil olmak · ancak

الْعَذَابِ وَ مَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾ اُولٰۤئِكَ الَّذِينَ

o kimselerdir ki · işte onlar · yapıyorsunuz · o şeylerden ki · gâfil · Allah değildir · ve · azâbın

اشْتَرَوُا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ

azâb · onlardan · bu yüzden hafifletilmez · âhirete karşılık · dünya · hayatını · satın aldılar

وَ لَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَ قَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ

ondan sonra · ard arda gönderdik · ve · kitabı · Mûsâ'ya · verdik · ve and olsun gerçekten · yardım olunuyorlar · onlar değildir · ve

بِالرُّسُلِ وَ اٰتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَ اَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ

Rûhü'l-Kudüs ile · ona kuvvet verdik · ve · mu'cizeler · Meryemin · oğlu · Îsâ'ya · verdik · ve · peygamberleri

اَفَكُلَّمَا جَاۤءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوٰۤى اَنْفُسُكُمُ اسْتَكْبَرْتُمْ

büyüklük tasladınız · nefisleriniz · hoşlanmaz · o şey ile ki · bir peygamber · size geldi · her ne zaman mı ki

فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿٨٧﴾ وَ قَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ

perdelidir · kalblerimiz · dediler · ve · öldürüyordunuz · bir tâifeyi · ve · yalanladınız · bu yüzden bir tâifeyi

بَلْ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

inanırlar · bu yüzden pek az · inkâr etmeleri sebebiyle · Allah · onlara lâ'net etmiştir · bil'akis

84- Bir zaman da: "Birbirinizin kanlarını dökmeyeceksiniz ve birbirinizi yurtlarınızdan çıkarmayacaksınız!" diye sağlam sözünüzü almıştık, sonra *(bunu açıkça)* kabûl ettiniz.

Ve siz *(buna)* şâhidlik etmektesiniz.

85- *(Bütün bunlardan)* sonra, siz öyle kimselersiniz ki, birbirinizi öldürüyor ve içinizden bir kısmını yurtlarından çıkarıyor, onlara karşı kötülükte ve düşmanlıkta yardımlaşıyorsunuz.

Eğer size esir olarak gelirlerse fidyelerini veri*(p onları kurtarı)*yorsunuz; hâlbuki o, *(onların, yurtlarından)* çıkarılmaları size haram kılınmıştı.

Yoksa Kitâb'ın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz? Artık içinizden böyle yapanın cezâsı, dünya hayâtında rezîl olmaktan başka bir şey değildir!

Kıyâmet gününde ise *(onlar)* azâbın en şiddetlisine uğratılırlar!

Ve Allah, yapmakta olduklarınızdan gâfil değildir.

86- İşte onlar, âhiret karşılığında dünya hayâtını satın alanlardır. Bu yüzden onlardan azab hafifletilmez ve onlar *(o gün)* yardım olunmazlar.

87- And olsun ki, Mûsâ'ya Kitâb'ı *(Tevrât'ı)* verdik ve ondan sonra ard arda peygamberler gönderdik.

Meryemoğlu Îsâ'ya da mu'cizeler verdik ve Rûhü'l-Kudüs *(Cebrâîl)* ile ona kuvvet verdik.

Buna rağmen, ne zaman bir peygamber nefislerinizin hoşlanmadığı bir şeyi size getirdi ise, büyüklük taslamadınız mı? Bu yüzden bir kısmını yalanladınız, *(Zekeriyyâ ve Yahyâ'ya yaptığınız gibi)* bir kısmını da öldürüyordunuz.

88- Hem *(Peygambere:)* "Kalblerimiz perdelidir! *(Dediklerini anlamıyoruz)*" dediler.

Hayır! İnkâr etmeleri sebebiyle Allah onlara lâ'net etmiştir *(rahmetinden uzaklaştırmıştır)*; bu yüzden pek az inanırlar.

وَلَمَّا جَاۤءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْۙ

ve / ne zaman ki / onlara geldi / bir kitab / tarafından / Allah / tasdîk edici / o şeyi ki / yanlarındadır

وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُواۚ فَلَمَّا

ve / idiler / bundan önce / zafer istiyorlar / o kimselere karşı ki / inkâr ettiler / işte ne zaman ki

جَاۤءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهٖۘ فَلَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الْكَافِرِينَ

geldi / kendilerine / o şey ki / tanıdılar / inkâr ettiler / onu / bu yüzden lâ'neti / Allahın / üzerinedir / kâfirlerlerin

﴿٨٩﴾ بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهٖٓ اَنْفُسَهُمْ اَنْ يَكْفُرُوا

ne kötüdür o şey ki / sattılar / mukâbilinde / kendilerini / inkâr etmeleriyle

بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ بَغْيًا اَنْ يُنَزِّلَ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ عَلٰى

o şeyi ki / indirdi / Allah / isyân ederek / indirmesine / Allah'ın / ihsânından

مَنْ يَشَاۤءُ مِنْ عِبَادِهٖۚ فَبَاۤؤُ بِغَضَبٍ عَلٰى غَضَبٍۜ

o kimseye ki / diler / kullarından / bu yüzden uğradılar / gazaba / üstüne / gazab

وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٩٠﴾ وَاِذَا قِيلَ لَهُمْ اٰمِنُوا

ve / kâfirler için vardır / bir azâb / aşağılayıcı / ve / o zaman ki / denildi / onlara / îmân edin

بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوا نُؤْمِنُ بِمَٓا اُنْزِلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ

o şeye ki / indirdi / Allah / dediler / îmân ederiz / o şeye ki / indirildi / bize / ve / inkâr ederler

بِمَا وَرَاۤءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْۜ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ

o şeyi ki / arkasındadır / ve / o / hakdır / tasdîk edici olarak / o şeyi ki / yanlarındadır / de ki / o hâlde niçin / öldürüyordunuz

اَنْبِيَاۤءَ اللّٰهِ مِنْ قَبْلُ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩١﴾ وَلَقَدْ

peygamberlerini / Allah'ın / bundan önce / eğer / iseniz / mü'min kimseler / ve / and olsun gerçekten

جَاۤءَكُمْ مُوسٰى بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهٖ

size gelmişti / Mûsâ / apaçık mu'cizelerle / sonra / edindiniz / buzağıyı / ondan sonra

وَاَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٩٢﴾ وَاِذْ اَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ

siz iken / zâlim kimseler / ve / bir vakit / almıştık / sağlam sözünüzü / ve / kaldırmıştık / üzerinize

الطُّورَۜ خُذُوا مَٓا اٰتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْمَعُواۜ قَالُوا سَمِعْنَا

Tûr'u / tutun / o şeyi ki / size verdik / kuvvetle / ve / dinleyin / dediler / işittik

وَعَصَيْنَا وَاُشْرِبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْۜ

ve / isyân ettik / ve / kendilerine içirildi / kalblerinde / buzağı / inkârları sebebiyle

قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهٖٓ اِيمَانُكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٣﴾

de ki / ne kötüdür o şey ki / size emrediyor / kendisiyle / inancınız / eğer / iseniz / mü'min kimseler

---

89- Hem onlara Allah tarafından, yanlarında bulunanı *(Tevrât'ı)* tasdîk edici bir Kitab *(Kur'ân)* gelince, ki daha önce *(o gönderilecek peygamberi vesîle yaparak)* inkâr edenlere karşı zafer istiyorlardı; işte *(bu kadar iyi)* tanıdıkları *(o peygamber)* kendilerine gelince, onu inkâr ettiler.[1]

Bu yüzden, Allah'ın lâ'neti o kâfirler üzerinedir!

90- Allah'ın, kullarından dilediğine ihsânından *(Kitab)* indirmesine *(hasedle)* isyân ederek, Allah'ın indirdiğini *(Kur'ân'ı)* inkâr etmekle, mukabilinde kendilerini sattıkları şey ne kötüdür!

Bu yüzden gazab üstüne gazaba uğradılar.

İşte kâfirler için *(pek)* aşağılayıcı bir azab vardır.

91- Hem onlara: "Allah'ın indirdiğine îmân edin!" denildiği zaman: "*(Biz sâdece)* bize indirilene *(Tevrât'a)* îmân ederiz!" deyip, onun arkasındakini *(Kur'ân'ı)* inkâr ederler; hâlbuki o, yanlarında olanı tasdîk edici hak *(bir Kitab)*dır.

(Ey Resûlüm! Onlara) de ki: "Eğer mü'min kimseler idiyseniz, o hâlde daha önce Allah'ın peygamberlerini niçin öldürüyordunuz?"

92- And olsun ki, Mûsâ size apaçık mu'cizelerle gelmişti; sonra onun *(Tûr dağına gitmesinin)* ardından, siz zâlim kimseler olarak buzağıyı *(ilâh)* edindiniz.

93- Hani sizin sağlam sözünüzü almış, Tûr'u da üzerinize kaldırmıştık.

(Şöyle demiştik:) "Size verdiğimizi *(Tevrât'ı)* kuvvetle tutun ve *(emrettiklerimizi)* dinleyin!"

(Onlar ise:) "İşittik ve isyân ettik!" dediler de inkârları sebebiyle kalblerine buzağı *(sevgisi)* içirildi *(o muhabbet, âdetâ iliklerine işledi)*.

(Ey Resûlüm! Onlara) de ki: "Eğer mü'min kimseler iseniz, inancınızın size kendisiyle emretmekte olduğu şey ne kötüdür!"

قُلْ اِنْ كَانَتْ لَكُمُ الدَّارُ الْاٰخِرَةُ عِنْدَ اللّٰهِ

de ki | eğer | ise | size âid | yurdu | âhiret | katında | Allahın

خَالِصَةً مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٤﴾

sâdece | başkasına değil | insanlardan | haydi temennî edin | ölümü | eğer | iseniz | doğru kimseler

وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ اَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيهِمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

ve onu aslâ temennî etmeyeceklerdir | ebedî olarak | o şey yüzünden ki | takdîm etti | elleri | ve | Allah | hakkıyla bilendir | zâlimleri

﴿٩٥﴾ وَلَتَجِدَنَّهُمْ اَحْرَصَ النَّاسِ عَلٰى حَيٰوةٍ وَمِنَ الَّذِينَ

ve | and olsun onları bulursun | en hırslısı | insanların | hayata karşı | ve | o kimselerden ki

اَشْرَكُوا يَوَدُّ اَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ اَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ

şirk koştular | arzu eder | onların her biri | keşke | yaşatılsa | bin | sene | ve | o değildir

بِمُزَحْزِحِهِ مِنَ الْعَذَابِ اَنْ يُعَمَّرَ وَاللّٰهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

onu uzaklaştırıcı | azâbdan | yaşatılması | ve | Allah | hakkıyla görendir | o şeyi ki | yapıyorlar

﴿٩٦﴾ قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَاِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلٰى قَلْبِكَ

de ki | kim | ise | düşman | Cebrâîl'e | artık şübhesiz o | onu indirmiştir | senin kalbine

بِاِذْنِ اللّٰهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرٰى

izniyle | Allah'ın | tasdîk edici olarak | o şeyleri ki | kendinden öncedir | ve | bir hidâyet | ve | müjde olarak

لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٩٧﴾ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهِ

mü'minler için | kim | ise | düşman | Allah'a | ve | meleklerine

وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَاِنَّ اللّٰهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ

ve | peygamberlerine | ve | Cebrâîl'e | ve | Mîkâîl'e | işte şübhesiz | Allah | düşmandır | kâfirlere

﴿٩٨﴾ وَلَقَدْ اَنْزَلْنَا اِلَيْكَ اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا اِلَّا

ve and olsun gerçekten | indirdik | sana | âyetler | apaçık | ve | inkâr etmez | onları | ancak

الْفَاسِقُونَ ﴿٩٩﴾ اَوَكُلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَبَذَهُ فَرِيقٌ مِنْهُمْ بَلْ

fâsıklar | her ne zaman mı ki | bir andlaşma yaptılar | söz vererek | onu attı | bir tâife | onlardan | bil'akis

اَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٠﴾ وَلَمَّا جَٓاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ

onların çoğu | îmân etmezler | ve | ne zaman ki | onlara geldi | bir peygamber | tarafından | Allah

مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِنَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ

tasdîk edici | o şeyi ki | yanlarındadır | attı | bir tâife | o kimselerden ki | kendilerine verildi | kitab

كِتَابَ اللّٰهِ وَرَٓاءَ ظُهُورِهِمْ كَاَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

kitabını | Allah'ın | gerisine | sırtlarının | sanki kendileri | bilmiyorlar

---

94- De ki: "Eğer âhiret yurdu *(Cennet)* Allah katında başka insanlara değil de, sâdece size âid ise, *(ve bu iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, haydi ölümü temennî edin!"[1]

95- Hâlbuki ellerinin işlediği *(günahlar)* yüzünden, onu ebedî olarak aslâ temennî etmeyeceklerdir.

Allah ise, zâlimleri hakkıyla bilendir.

96- And olsun ki, onları hayâta karşı insanların, hattâ şirk koşanların en hırslısı bulursun!

Her biri bin sene yaşatılmayı arzu eder.

Hâlbuki *(çok)* yaşatılması, onu azabdan uzaklaştırıcı değildir.

Allah, ne yaparlarsa hakkıyla görendir.

97- *(Ey Resûlüm!)* De ki: "Kim Cebrâîl'e düşman ise, artık şübhesiz *(bilsin)* ki onu *(o Kur'ân'ı)* senin kalbine, Allah'ın izniyle, kendinden önceki *(kitab)*ları tasdîk edici ve mü'minler için bir hidâyet ve müjde olmak üzere o *(Cebrâîl)* indirmiştir."

98- Kim Allah'a, meleklerine, peygamberlerine, Cebrâîl'e ve Mîkâîl'e düşman ise, şübhesiz Allah da o kâfirlerin düşmanıdır.

99- Celâlim hakkı için, sana apaçık âyetler indirdik!

Hâlbuki onları fâsıklardan başkası inkâr etmez.

100- Nitekim ne zaman söz vererek bir andlaşma yapsalar, içlerinden bir kısmı onu bozmadı mı? Hayır!

Onların çoğu îmân etmezler.

101- Hem onlara, Allah tarafından yanlarında olanı *(Tevrât'ı)* tasdîk edici bir peygamber gelince, kendilerine kitab verilenlerden bir tâife, sanki kendileri bilmiyorlarmış gibi, Allah'ın kitâbını sırtlarının gerisine attılar.

102- Ve şeytanların, Süleymân'ın saltanatı aleyhinde söylemekte oldukları *(sihir yaptığına dâir uydurdukları)* şeylere tâbi' oldular.

Hâlbuki Süleymân kâfir olmadı *(sihir yapmadı)*; fakat şeytanlar insanlara sihri *(ta'lîm ederek)* ve Bâbil'deki iki meleğe, *(yani)* Hârût ve Mârût'a indirilen şeyleri öğreterek kâfir oldular.[1]

Hâlbuki *(o iki melek)*: "Biz ancak bir imtihan *(için gönderilmiş)*iz, sakın *(sihri câiz görerek yapıp da)* kâfir olma!" demedikçe hiçbir kimseye öğretmezlerdi.

Buna rağmen o ikisinden, koca ile karısının arasını kendisiyle ayıracakları şeyleri öğreniyorlardı.

Hâlbuki onlar, Allah'ın izni olmadıkça, onunla hiçbir kimseye zarar verici değillerdi.

Böylece kendilerine zarar verecek ve fayda vermeyecek şeyleri öğreniyorlardı.

Şânım hakkı için, *(yahudiler)* onu *(o sihri)* satın alan kimsenin âhirette hiçbir nasîbi olmadığını bilmişlerdi.

Mukâbilinde kendilerini sattıkları şey ne kötüdür!

Keşke bilselerdi!

103- Hem gerçekten onlar îmân edip *(günahlardan)* sakınmış olsalardı, Allah tarafından *(verilecek)* bir sevab elbette daha hayırlı olurdu. Keşke bilselerdi!

104- Ey îmân edenler!

(Peygambere) رَاعِنَا demeyin, أَنْظُرْنَا deyin[2] ve *onu iyi)* dinleyin!

Kâfirler için ise *(pek)* elemli bir azab vardır.

105- Ne ehl-i kitabdan inkâr edenler, ne de müşrikler, Rabbinizden size bir hayır indirilmesini istemezler.

Allah ise rahmetini dilediğine tahsîs eder. Ve Allah, pek büyük ihsan sâhibidir.

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكِ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ
kâfir olmadı | ve | Süleymân'nın | saltanatı | aleyhinde | şeytanlar | söylüyorlar | o şeylere ki | tâbi' oldular | ve

سُلَيْمَانُ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ
sihri | insanlara | öğretiyorlar | kâfir oldular | şeytanlar | fakat | Süleymân

وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا
ve | Mârût'a | ve | Hârût'a | Bâbil'deki | iki meleğe | indirildi | o şeyleri ki | ve

يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ
sakın kâfir olma | bir imtihanız | biz | ancak | demelerine kadar | tâ ki | hiç kimseye | ikisi öğretmezlerdi

فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ
eşinin | ve | kişinin | arasını | kendisiyle | ayıracaklar | o şeyleri ki | o ikisinden | buna rağmen öğreniyorlardı

وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ
öğreniyorlardı | ve | Allahın | izni ile | ancak | hiç kimseye | onunla | zarar vericiler | onlar değildir | ve

مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ
onu satın almışsa | kim | bilmişlerdi | and olsun gerçekten | ve | onlara fayda vermeyecek | ve | onlara zarar verecek | o şeyleri ki

مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ
mukâbilinde | sattılar | o şey ki | ne kötüdür | ve | bir nasîb | âhirette | kendisine | yoktur

أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا
îmân etselerdi | şübhesiz onlar | eğer | ve | biliyorlar | olsaydılar | keşke | kendilerini

وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ
biliyorlar | olsaydılar | keşke | hayırlıdır | Allah | tarafından | elbette bir sevab | sakınsalardı | ve

﴿١٠٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انْظُرْنَا
bize mühlet ver | deyin | ve | bizi gözet | demeyin | îmân ettiler | o kimseler ki | ey

وَاسْمَعُوا وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ مَا يَوَدُّ الَّذِينَ
o kimseler ki | istemez | elemli | bir azâb | kâfirler için vardır | ve | dinleyin | ve

كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُنَزَّلَ
indirilmesini | ne müşriklerden | ve | ehl-i kitabdan | inkâr ettiler

عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ
tahsîs eder | Allah | ve | Rabbinizden | bir hayır | size

بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠٥﴾
pek büyük | ihsân | sâhibidir | Allah | ve | diler | o kimseye ki | rahmetini

مَا نَنْسَخْ مِنْ اٰيَةٍ اَوْ نُنْسِهَا نَاْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا اَوْ مِثْلِهَا

benzerini veya ondan hayırlısını getiririz onu unutturursak veya bir âyetin hükmünü eğer kaldırırsak

اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٦﴾ اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ

şübhesiz bilmedin mi hakkıyla gücü yetendir herşeye Allah şübhesiz bilmedin mi

اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ

başka sizin için yoktur ve yerin ve göklerin mülkü onundur Allah

اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٠٧﴾ اَمْ تُرِيدُونَ اَنْ تَسْـَٔلُوا رَسُولَكُمْ

peygamberinizi sorguya çekmenizi istiyor musunuz yoksa ne bir yardımcı ve bir dost Allah'dan

كَمَا سُئِلَ مُوسٰى مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَتَبَدَّلِ الْكُفْرَ بِالْاِيمَانِ فَقَدْ

o halde gerçekten îmân ile küfrü değiştirirse kim ve bundan önce Mûsâ'ya soruldu o şey gibi ki

ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٠٨﴾ وَدَّ كَثِيرٌ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ

sizi geri döndürebilseler keşke ehl-i kitabdan birçok kişi istedi yolun ortasından sapmıştır

مِنْ بَعْدِ اِيمَانِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا مِنْ عِنْدِ اَنْفُسِهِمْ

nefisleri yanından bir kıskançlıktan dolayı kâfirler olarak îmân etmenizin ardından

مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتّٰى يَاْتِيَ

getirinceye dek tâ ki aldırmayın ve artık affedin hakîkat kendilerine belli oldu o şeyin ki ardından

اللّٰهُ بِاَمْرِهِ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٩﴾ وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ

namazı hakkıyla edâ edin ve hakkıyla gücü yetendir herşeye Allah şübhesiz emrini Allah

وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ

hayırdan kendiniz için takdîm edersiniz o şey ki ve zekâtı verin ve

تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٠﴾

hakkıyla görendir yaparsınız o şeyi ki Allah şübhesiz Allahın katında onu bulursunuz

وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ اِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا اَوْ نَصَارٰى

hristiyan veya yahudi oldu o kimse ki ancak cennete aslâ giremeyecek dediler ve

تِلْكَ اَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

doğru kimseler iseniz eğer delîlinizi getirin de ki boş temennîleridir bu

﴿١١١﴾ بَلٰى مَنْ اَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ

artık onun vardır iyilik eden bir kimse kendisi iken Allah'a yüzünü teslîm etmişse kim bil'akis

اَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١١٢﴾

üzülüyorlar onlar değildir ve onlara bir korku yoktur ve Rabbi katında mükâfâtı

106- *(Biz)* bir âyetin hükmünü kaldırır veya onu unuttururSak, ondan daha hayırlısını veya benzerini getiririz.[1] Bilmez misin ki şübhesiz Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir!

107- *(Hem)* bilmez misin ki, göklerin ve yerin mülkü şübhesiz ki ancak Allah'ındır!

Ve sizin için Allah'dan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı vardır.

108- Yoksa *(siz de)* daha önce Mûsâ'ya sorulduğu gibi, *(itâat etmek yerine)* peygamberinizi sorguya mı çekmek istiyorsunuz? Kim îmânı küfürle değiştirirse, o takdirde gerçekten *(dosdoğru)* yol ortasında sapıtmış olur.

109- Ehl-i kitabdan birçoğu, îmân etmenizden sonra sizi kâfirler olarak geri döndürmeyi istediler.

(Bu, senin peygamberliğin olan) hakîkat kendilerine belli olduktan sonra, sırf nefislerinden gelen bir kıskançlıktan dolayıdır.

Artık Allah *(onlar hakkında cihad)* emrini getirinceye kadar affedin, aldırmayın!

Muhakkak ki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

110- Namazı hakkıyla edâ edin[2] ve zekâtı verin! Hem kendiniz için hayır *(ve hasenât)* dan ne takdîm eder *(hazırlar)*sanız, Allah katında onu bulursunuz.

Şübhesiz ki Allah, ne yaparsanız hakkıyla görendir.

111- *(Ehl-i kitab:)* "Yahudi veya hristiyan olandan başkası aslâ Cennete giremeyecek!" dediler.

Bu onların boş temennîleridir.

De ki: "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, delîlinizi getirin!"

112- Hayır! Kim *(güzel bir niyet ve ihlâsla)* iyilik eden bir kimse olarak kendini Allah'a teslîm ederse, artık onun, Rabbi katında mükâfâtı vardır; hem onlara bir korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar.

113- Ve yahudiler: "Hristiyanlar *(hak)* bir şey *(bir esas)* üzerinde değildir" dediler. Hristiyanlar da: "Yahudiler *(hak)* bir şey *(bir esas)* üzerinde değildir" dediler. Hâlbuki onlar *(kendilerine indirilen)* kitâbı okuyorlar. *(Kitab ehli olmayan ve bir şey)* bilmeyenler de böyle onların sözlerinin benzerini söylediler. Artık hakkında ihtilâf etmekte oldukları şeyler husûsunda, kıyâmet günü aralarında Allah hüküm verecektir.

114- Hem Allah'ın mescidlerini ki, içlerinde O'nun isminin zikredilmesini men' eden ve oraların harâb olması için çalışandan daha zâlim kim olabilir? İşte onlar ki, kendilerinin oralara, ancak korkan kimseler olarak girmeleri gerekirdi. Onlar için dünyada bir rezillik, yine onlar için âhirette *(de pek)* büyük bir azab vardır.

115- Doğu da, batı da *(her yer)* Allah'ındır; o hâlde nerede *(yüzünüzü kıbleye)* dönerseniz, artık orada Allah'ın râzı olduğu cihet vardır. Şübhesiz ki Allah, Vâsi' *(rahmeti geniş olan)*dır, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

116- Hem, "Allah çocuk edindi" dediler.[1] *(Hâşâ!)* O, *(bundan)* münezzehtir. Bil'akis, göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. Herşey O'na itâat edicidir.

117- *(O,)* göklerin ve yerin benzersiz yaratıcısıdır. Ve bir işe hükmettiğinde, artık ona sâdece "Ol!" der, *(o da)* hemen oluverir.

118- Bilmeyenler ise: "Allah bizimle *(de)* konuşmalı veya bize bir mu'cize gelmeli değil miydi?" dediler. Kendilerinden öncekiler de böyle onların sözlerinin benzerini söylemişlerdi. Kalbleri *(ne kadar da)* birbirine benzedi! Doğrusu *(biz)* kat'î olarak îmân edecek bir kavim için âyetleri iyice açıkladık.

119- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Şübhe yok ki biz seni, hak *(dîn)* ile, bir müjdeleyici ve *(aynı zamanda)* bir korkutucu olarak gönderdik; ve *(sen)* Cehennem ehlinden suâl olunmayacaksın!

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارٰى عَلٰى شَيْءٍۖ وَقَالَتِ النَّصَارٰى

hristiyanlar · dedi · ve · bir şey · üzerinde · hristiyanlar · değildir · yahudiler · dedi · ve

لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلٰى شَيْءٍۙ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَۜ كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ

o kimseler ki · söyledi · böyle · kitabı · okuyorlar · onlar iken · bir şey · üzerinde · yahudiler · değildir

لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْۚ فَاللّٰهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيمَا

o şey de ki · kıyâmet günü · aralarında · hüküm verecektir · artık Allah · sözlerinin · benzerini · bilmiyorlar

كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللّٰهِ

Allah'ın · mescidlerini · men' etti · o kimseden ki · daha zâlim · kimdir · ve · ihtilâf ediyorlar · hakkında · idiler

اَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعٰى فِي خَرَابِهَاۜ اُو۬لٰٓئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ

kendileri için · değildi · işte onlar · harâb olmaları hususunda · çalıştı · ve · isminin · içlerinde · zikredilmesini

اَنْ يَدْخُلُوهَٓا اِلَّا خَٓائِفِينَۜ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي

onlar için vardır · ve · bir rezillik · dünyada · onlar için vardır · korkan kimseler olarak · ancak · oralara girmeleri

الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَاَيْنَمَا تُوَلُّوا

dönerseniz · o hâlde nerede · batı · ve · doğu · Allahındır · ve · büyük · bir azâb · âhirette

فَثَمَّ وَجْهُ اللّٰهِۜ اِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ

Allah · edindi · dediler · ve · herşeyi bilendir · rahmeti pek geniştir · Allah · şübhesiz · Allah'ın · râzı olduğu cihet · artık orada vardır

وَلَدًاۙ سُبْحَانَهُۜ بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ كُلٌّ لَهُ

ona · herşey · yerdedir · ve · göklerdedir · o şeyler ki · onundur · bil'akis · o münezzehtir · bir çocuk

قَانِتُونَ ﴿١١٦﴾ بَدِيعُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ وَاِذَا قَضٰٓى اَمْرًا

bir işe · hükmetti · o zaman ki · ve · yerin · ve · göklerin · benzersiz yaratıcısıdır · itâat edicidir

فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾ وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

bilmiyorlar · o kimseler ki · dedi · ve · hemen olur · ol · ona · der · artık ancak

لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللّٰهُ اَوْ تَاْتِينَٓا اٰيَةٌۜ كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ

o kimseler ki · söylemişti · böyle · bir mu'cize · bize gelmeli · veya · Allah · bizimle konuşmalı · değil miydi

مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْۜ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْۜ قَدْ

gerçekten · kalbleri · birbirine benzedi · sözlerinin · benzerini · kendilerinden öncedir

بَيَّنَّا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿١١٨﴾ اِنَّٓا اَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ

hak ile · seni gönderdik · şübhesiz biz · kat'î olarak îmân edecekler · bir kavim için ki · âyetleri · açıkladık

بَشِيرًا وَنَذِيرًاۙ وَلَا تُسْـَٔلُ عَنْ اَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿١١٩﴾

cehennem · ehlinden · suâl olunmayacaksın · ve · bir korkutucu olarak · ve · bir müjdeleyici

وَلَنْ تَرْضٰى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارٰى حَتّٰى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ

dinlerine tâbi' olmana dek tâ ki ne hristiyanlar ve yahudiler senden aslâ hoşnûd olmayacaklardır ve

قُلْ اِنَّ هُدَى اللّٰهِ هُوَ الْهُدٰى وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَٓاءَهُمْ بَعْدَ الَّذٖى

o şeyden ki sonra arzularına uymuşsan and olsun eğer ve hidâyet odur Allahın hidâyeti şübhesiz ki de

جَٓاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصٖيرٍ ﴿١٢٠﴾ اَلَّذٖينَ

o kimseler ki ne bir yardımcı ve bir dost Allah'dan sana yoktur ilimden sana geldi

اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهٖ اُولٰٓئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهٖ وَمَنْ يَكْفُرْ

inkâr ederse kim ve ona îmân ederler işte onlar tilâvetinin hakkıyla onu okurlar kitab kendilerine verdik

بِهٖ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٢١﴾ يَا بَنٖٓى اِسْرَٓائٖيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتٖٓى اَنْعَمْتُ

ihsân ettim o ki ni'metimi hatırlayın İsrâiloğulları ey zarara uğrayanlar onlardır artık işte onlar onu

عَلَيْكُمْ وَاَنّٖى فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمٖينَ ﴿١٢٢﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزٖى نَفْسٌ

kimse ödemez öyle bir günden sakının ve âlemlere sizi üstün kıldım şübhesiz ben ve size

عَنْ نَفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَلَا هُمْ

onlar değildir ve bir şefâat ona fayda vermez ve bir fidye ondan kabul edilmez ve bir şey kimseden

يُنْصَرُونَ ﴿١٢٣﴾ وَاِذِ ابْتَلٰٓى اِبْرٰهٖيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَاَتَمَّهُنَّ قَالَ اِنّٖى

şübhesiz ben buyurdu ve onları tamamlamıştı birtakım kelimelerle Rabbi İbrâhîm'i imtihân etmişti bir vakit ve yardım olunuyorlar

جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتٖى قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِى

verdiğim söz ulaşmaz buyurdu neslimden ve dedi imam insanlara seni kılıcıyım

الظَّالِمٖينَ ﴿١٢٤﴾ وَاِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَاَمْنًا وَاتَّخِذُوا

edinin ve emniyetli bir yer ve insanlar için bir sevab yeri Beyt'i kıldık o vakit ve zâlimlere

مِنْ مَقَامِ اِبْرٰهٖيمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَٓا اِلٰٓى اِبْرٰهٖيمَ وَاِسْمٰعٖيلَ اَنْ

diye İsmâil'e ve İbrâhîm'e emrettik ve bir namazgâh İbrâhîm'in makâmından

طَهِّرَا بَيْتِىَ لِلطَّٓائِفٖينَ وَالْعَاكِفٖينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿١٢٥﴾ وَاِذْ

o vakit ve secde edenler rükû' edenler ve i'tikâfta olanlar ve tavâf edenler için beytimi ikiniz temiz tutun

قَالَ اِبْرٰهٖيمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَارْزُقْ اَهْلَهُ مِنَ

halkını rızıklandır ve emniyetli bir belde burayı kıl Rabbim İbrâhîm demişti

الثَّمَرَاتِ مَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ

inkâr etti o kimseyi ki ve buyurdu âhiret günü ne ve Allah'a onlardan îmân etti o kimseyi ki mahsûllerden

فَاُمَتِّعُهُ قَلٖيلًا ثُمَّ اَضْطَرُّهُٓ اِلٰى عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَصٖيرُ ﴿١٢٦﴾

o varılacak yer ne kötüdür ve ateş azâbına onu mahkûm ederim sonra biraz fakat onu faydalandırırım

120- Ama dinlerine tâbi' olmadıkça, ne yahudiler ne de hristiyanlar senden aslâ hoşnûd olmayacaklardır. *(Onlara)* de ki: "Şübhesiz ki Allah'ın hidâyeti *(olan İslâm)*, hidâyetin ta kendisidir!" Celâlim hakkı için, eğer sana *(vahiyle)* gelen ilimden sonra onların arzularına uyarsan, Allah'*(dan gelecek azâb)*a karşı sana ne bir dost, ne de bir yardımcı vardır!

121- Kendilerine Kitab verdiğimiz kimseler*(den bazısı)* onu, tilâvetinin *(okunmasının)* hakkını vererek okurlar. İşte bunlar, ona *(Kitâb'a)* îmân ederler. Her kim de onu inkâr ederse, işte onlar zarara uğrayanların ta kendileridir.

122- Ey İsrâiloğulları! Size ihsân ettiğim ni'met*(ler)*imi ve şübhesiz benim sizi *(bir zamanlar)* âlemlere üstün kıldığımı hatırlayın!

123- Hem öyle bir günden sakının ki, *(o gün)* kimse, kimse nâmına bir şey ödemez, ondan bir kurtuluş bedeli kabûl edilmez, hem ona *(Allah izin vermedikçe)* şefâat fayda vermez, onlara yardım da edilmez!

124- Ve bir zaman Rabbi, İbrâhîm'i birtakım kelimelerle *(emir ve yasaklarla)* imtihân etmiş, bunun üzerine *(o)* onları tamâmen yerine getirmişti. *(Rabbi de ona:)* "Doğrusu ben seni insanlara imam *(her hususta kendisine tâbi' olunan rehber)* yapıcıyım" buyurdu. *(İbrâhîm ise:)* "Neslimden de *(imamlar yap)*!" dedi. *(Rabbi de:)* "Verdiğim söz *(senin neslinden de olsa, aslâ)* zâlimlere ulaşmaz!" buyurdu.

125- O vakit Kâ'be'yi de insanlar için bir sevab *(kazanma)* yeri ve emniyetli bir mahal kıldık. Öyle ise *(siz de)* İbrâhîm'in makamından bir namazgâh edinin. İbrâhîm ve İsmâil'e de: "Tavâf edenler, i'tikâfta olanlar, rükû' *(ve)* secde edenler *(namaz kılanlar)* için beytimi temiz tutun!" diye emrettik.

126- O vakit İbrâhîm de: "Rabbim! Burasını emniyetli bir belde kıl ve halkını, içlerinden Allah'a ve âhiret gününe îmân edenleri mahsûllerle rızıklandır!" demişti. *(Rabbi de ona)* şöyle buyurdu: "İnkâr edene de *(ni'met veririm)*; fakat onu kısa bir müddet *(dünya hayâtında)* faydalandırır, sonra da onu ateş azâbına *(girmeye)* mahkûm ederim! O varılacak yer ise, ne kötüdür!"

127- Ve bir zaman İbrâhîm, İsmâil ile berâber Beyt'in *(Kâ'be'nin)* temellerini yükseltiyordu. *(Ve şöyle duâ ediyorlardı:)* "Rabbimiz! *(Yaptığımızı)* bizden kabûl buyur! Şübhe yok ki Semî' *(her duâyı işiten)*, Alîm *(herşeyi bilen)* ancak sensin!"

128- "Rabbimiz! Bizi, sana teslîm olan kimseler eyle ve neslimizden sana teslîm olan bir ümmet *(çıkar)*! Bize, *(râzı olacağın hac, kurban gibi)* kulluk usûllerimizi göster ve tevbelerimizi kabûl buyur! Şübhesiz ki Tevvâb *(tevbeleri çok kabûl eden)*, Rahîm *(merhameti bol olan)* ancak sensin!"

129- "Rabbimiz! Onlara *(neslimize)* de içlerinden bir peygamber gönder ki, kendilerine senin âyetlerini okusun ve kendilerine Kitâb'ı ve hikmeti *(Kitabdaki hükümleri)* öğretsin ve onları *(günahlardan)* temizlesin! Muhakkak ki Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Hakîm *(her işi hikmetli olan)* ancak sensin!"(1)

130- O hâlde kendini bilmeyenden başka, kim İbrâhîm'in dîninden yüz çevirir? And olsun ki *(biz,)* onu dünyada *(peygamber olarak)* seçtik. Doğrusu o, elbet âhirette de sâlih kimselerdendir.

131- Bir zaman Rabbi ona: "*(İhlâs ve îmân ile emirlerime)* teslîm ol!" buyurduğunda, *(o da:)* "Âlemlerin Rabbine teslîm oldum" demişti.(2)

132- Ve İbrâhîm bunu oğullarına vasiyet etti, Ya'kub da. *(O böylece dedi ki:)* "Ey oğullarım! Şübhesiz ki Allah, sizin için bu dîni seçti; öyleyse siz ancak *(Allah'a)* teslîm olmuş kimseler olarak can verin!"

133- Yoksa siz Ya'kub'a ölüm geldiği zaman yanında mı idiniz? O zaman oğullarına: "Benden sonra neye ibâdet edeceksiniz?" demişti. *(Oğulları da:)* "Senin İlâhın ve ataların İbrâhîm, İsmâil ve İshâk'ın İlâhı olan tek bir İlâha *(Allah'a)* ibâdet edeceğiz. Zaten biz, O'na teslîm olan kimseleriz!" dediler.

134- Bunlar gerçekten gelip geçmiş bir ümmettir. *(Onların)* kazandıkları kendilerine, *(sizin)* kazandıklarınız da sizedir. Ve *(siz)* onların yapmakta olduklarından suâl olunmayacaksınız!

وَاِذْ يَرْفَعُ اِبْرٰهيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَاِسْمٰعيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا

bizden · kabul buyur · Rabbimiz · İsmâil · ve · Beyt'ten · temelleri · İbrâhîm · yükseltiyordu · bir vakit · ve

اِنَّكَ اَنْتَ السَّميعُ الْعَليمُ ﴿١٢٧﴾ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ

ve · sana · teslîm olan kimseler · bizi kıl · ve · Rabbimiz · herşeyi bilen · herşeyi işiten · sensin · şübhesiz sen

ذُرِّيَّتِنَا اُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَاَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا

tevbelerimizi kabul buyur · ve · kulluk usûllerimizi · bize göster · ve · sana · teslîm olan · bir ümmet · neslimizden

اِنَّكَ اَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحيمُ ﴿١٢٨﴾ رَبَّنَا وَابْعَثْ فيهِمْ رَسُولاً مِنْهُمْ

onlardan · bir peygamber · içlerinde · gönder · ve · Rabbimiz · çok merhametli olan · tevbeleri kabul eden · sensin · şübhesiz sen

يَتْلُوا عَلَيْهِمْ اٰيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكّيهِمْ

onları temizliyor · ve · hikmeti · ve · kitabı · onlara öğretiyor · ve · senin âyetlerini · kendilerine · okuyor

اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزيزُ الْحَكيمُ ﴿١٢٩﴾ وَمَنْ يَرْغَبُ عَنْ مِلَّةِ اِبْرٰهيمَ اِلاَّ مَنْ

o kimse ki · ancak · İbrâhîmin · dîninden · yüz çevirir · kim · ve · her işi hikmetli olan · dâima üstün · sensin · şübhesiz sen

سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَاِنَّهُ فِي الْاٰخِرَةِ لَمِنَ

âhirette · şübhesiz o · ve · dünyada · onu seçtik · ve andolsun gerçekten · kendini · bilmedi

الصَّالِحينَ ﴿١٣٠﴾ اِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ اَسْلِمْ قَالَ اَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمينَ

âlemlerin · Rabbine · teslîm oldum · demişti · teslîm ol · Rabbi · ona · buyurdu · bir vakit · elbet sâlih kimselerdendir

﴿١٣١﴾ وَوَصّٰى بِهَا اِبْرٰهيمُ بَنيهِ وَيَعْقُوبُ يَا بَنِيَّ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰى

seçti · Allah · şübhesiz · oğullarım · ey · Ya'kûb · ve · oğullarına · İbrâhîm · onu · vasiyet etti · ve

لَكُمُ الدّينَ فَلاَ تَمُوتُنَّ اِلاَّ وَاَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾

teslîm olmuş kimseler · siz iken · ancak · öyleyse ölmeyin · bu dîni · sizin için

اَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ اِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ اِذْ قَالَ

demişti · o zaman · ölüm · Ya'kûb'a · hazır oldu · o zaman ki · şâhitler · idiniz mi · yoksa

لِبَنيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدي قَالُوا نَعْبُدُ اِلٰهَكَ

senin İlâh'ına · ibâdet edeceğiz · dediler · benden sonra · ibâdet edeceksiniz · neye · oğullarına

وَاِلٰهَ اٰبَائِكَ اِبْرٰهيمَ وَاِسْمٰعيلَ وَاِسْحٰقَ اِلٰهًا وَاحِدًا

tek · bir İlâh'a · İshâk'ın · ve · İsmâil'in · ve · İbrâhîm'in · atalarının · İlâh'ına · ve

وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾ تِلْكَ اُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ

kazandılar · o şeyler ki · kendilerinedir · gelip geçmiş · gerçekten · bir ümmettir · bunlar · teslîm olan kimseleriz · ona · biz · ve

وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلاَ تُسْـَٔلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

yapıyorlar · idiler · o şeylerden ki · suâl olunmayacaksınız · ve · kazandınız · o şeyler ki · sizedir · ve

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا اَوْ نَصَارٰى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ اِبْرٰهِيمَ

İbrâhîm'in dînine bil'akis de ki doğru yolu bulursunuz hristiyan veya yahudi olun dediler ve

حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٥﴾ قُولُوا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا اُنْزِلَ

indirildi o şeye ki ve Allah'a îmân ettik deyin müşriklerden değildi ve hakka yönelmiş

اِلَيْنَا وَمَا اُنْزِلَ اِلٰى اِبْرٰهِيمَ وَاِسْمٰعِيلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ

Ya'kûb'a ve İshâk'a ve İsmâîl'e ve İbrâhîm'e indirildi o şeye ki ve bize

وَالْاَسْبَاطِ وَمَا اُوتِيَ مُوسٰى وَعِيسٰى وَمَا اُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ

Rablerinden peygamberlere verildi o şeye ki ve İsâ'ya ve Mûsâ'ya verildi o şeye ki ve torunlara ve

لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾ فَاِنْ اٰمَنُوا بِمِثْلِ

misli gibi îmân etmişlerse işte eğer teslîm olan kimseleriz ona biz ve onlardan hiçbiri arasında ayırım yapmayız

مَا اٰمَنْتُمْ بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوْا وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ

bir ayrılık içindedir onlar o takdirde ancak yüz çevirmişlerse eğer ve hidâyete ermişlerdir artık gerçekten kendisine îmân ettiniz o şeyin ki

فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللّٰهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣٧﴾ صِبْغَةَ اللّٰهِ

Allah'ın boyası herşeyi bilendir hakkıyla işitendir o ve Allah artık onlara karşı sana yetecek

وَمَنْ اَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ ﴿١٣٨﴾

kulluk eden kimseleriz ona biz ve boyaca Allah'dan daha güzel kimdir ve

قُلْ اَتُحَاجُّونَنَا فِي اللّٰهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا

bizedir ve Rabbiniz ve Rabbimiz o iken Allah hakkında bizimle tartışıyor musunuz de ki

اَعْمَالُنَا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿١٣٩﴾

samîmî olan kimseleriz ona karşı biz ve amelleriniz sizedir ve amellerimiz

اَمْ تَقُولُونَ اِنَّ اِبْرٰهِيمَ وَاِسْمٰعِيلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ

Ya'kûb ve İshâk ve İsmâîl ve İbrâhîm şüphesiz söylüyor musunuz yoksa

وَالْاَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا اَوْ نَصَارٰى قُلْ ءَاَنْتُمْ اَعْلَمُ اَمِ اللّٰهُ

Allah mı yoksa daha iyi bilensiniz siz mi de ki hristiyanlar veya yahudiler idiler torunlar ve

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللّٰهِ وَمَا اللّٰهُ

Allah değildir ve Allah'dan yanındaki şâhidliği gizledi o kimseden ki daha zâlim kimdir ve

بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾ تِلْكَ اُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ

kazandılar o şeyler ki kendilerinedir gelip geçmiş gerçekten bir ümmettir bunlar yapıyorsunuz o şeylerden ki gâfil

وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْـَٔلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

yapıyorlar idiler o şeylerden ki suâl olunmayacaksınız ve kazandınız o şeyler ki sizedir ve

---

135- *(Onlar:)* "Yahudi veya hristiyan olun ki doğru yolu bulasınız!" dediler. *(Ey Resûlüm!)* De ki: "Hayır! *(Biz)* Hanîf [1] *(hakka yönelmiş)* olan İbrâhîm'in dînine *(tâbi' oluruz)*. Çünki *(o, sizin gibi)* müşriklerden değildi."

136- "*(Biz)* Allah'a, bize indirilene, İbrâhîm'e, İsmâîl'e, İshâk'a, Ya'kûb'a ve *(onun)* torunlar*(ın)*a indirilenlere, Mûsâ'ya ve Îsâ'ya verilenlere ve Rableri tarafından *(diğer)* peygamberlere verilenlere îmân ettik. Onlardan hiçbirinin arasında *(Allah'ın birer peygamberi olmaları cihetiyle)* ayırım yapmayız. Çünki biz, O'na teslîm olan kimseleriz" deyin!

137- İşte *(onlar da)* böyle sizin kendisine îmân ettiğiniz gibi îmân ederlerse, o takdirde gerçekten hidâyete ermiş olurlar. Eğer yüz çevirirlerse, o takdirde onlar, sırf *(size karşı bir düşmanlık ve)* bir muhâlefet içindedirler. Artık onlara karşı Allah sana yeter! Çünki O, Semî' *(herşeyi hakkıyla işiten)*dir, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir.

138- *(Ve deyin ki:)* "Allah'ın boyası *(ki biz onunla boyandık, dînine girdik)*.[2] *(Böyle)* boya cihetiyle Allah'dan daha güzel kim olabilir? Biz ise, ancak O'na kulluk eden kimseleriz!"

139- De ki: "O, bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbiniz olduğu hâlde, Allah*('ın bizden bir peygamber göndermesi)* hakkında bizimle tartışmaya mı girişiyorsunuz? Hâlbuki bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz de sizedir. Çünki biz, O'na karşı samîmî olan kimseleriz."

140- Yoksa *(siz)* gerçekten İbrâhîm'in, İsmâîl'in, İshâk'ın, Ya'kûb'un ve *(onun)* torunlar*(ın)*ın yahudi veya hristiyan olduklarını mı söylüyorsunuz? De ki: "Siz mi daha iyi bilensiniz, yoksa Allah mı?" Hâlbuki kendi yanındaki, Allah'dan *(gelen)* şâhidliği *(bildiği bir şeyi)* gizleyenden daha zâlim kim olabilir? Allah ise, yapmakta olduklarınızdan gâfil değildir.

141- Bunlar gerçekten gelip geçmiş bir ümmettir. *(Onların)* kazandıkları kendilerine, *(sizin)* kazandıklarınız da sizedir. Ve *(siz)* onların yapmakta olduklarından suâl olunmayacaksınız!

142- İnsanlardan bir kısım sefihler: "Onları *(o Müslümanları)* üzerinde bulundukları *(yöneldikleri)* kıblelerinden çeviren nedir?" diyecekler.[1] *(Ey Resûlüm! Onlara)* de ki: "Doğu da batı da *(her yer)* Allah'ındır." *(O,)* dilediği kimseyi *(hikmetine binâen, kendi lütfundan)* dosdoğru bir yola hidâyet eder.

143- İşte böylece sizi mu'tedil *(adâletli ve dengeli)* bir ümmet kıldık ki, insanların üzerine *(hesab gününde umum peygamberler lehine)* şâhidler olasınız, peygamber de sizin üzerinize şâhid olsun!

Hem daha önce üzerinde bulunduğunu *(kendisine yöneldiğin Kâ'be'yi)* ancak, peygambere tâbi' olanları, ökçeleri üzerinde geriye *(küfre)* dönecek olanlardan ayıralım diye kıble yaptık. Çünki şübhesiz *(bu,)* Allah'ın hidâyet ettiği kimselerden başkasına elbette ağırdır.

Allah, îmânınızı *(Mescid-i Aksâ'ya doğru kıldığınız namazları)* zâyi' edecek değildir. Şübhesiz ki Allah, insanlara karşı elbette Raûf *(çok şefkatli olan)*dır, Rahîm *(çok merhametli olan)*dır.

144- *(Ey habîbim!)* Yüzünün göğe çevrilip durduğunu muhakkak görüyoruz. Artık seni, hoşnûd olacağın bir kıbleye elbette döndüreceğiz; bundan sonra yüzünü Mescid-i Harâm tarafına *(Kâ'be'ye)* çevir! *(Ey mü'minler!)* O hâlde *(siz de)* nerede olsanız, artık *(namazda)* yüzünüzü onun tarafına çevirin![2] Hem doğrusu o kendilerine kitab verilenler, şübhesiz bunun Rablerinden *(gelen)* hak olduğunu gerçekten biliyorlar. Allah ise, *(onların)* yapmakta olduklarından gâfil değildir.

145- And olsun ki, eğer *(sen)* kendilerine kitab verilmiş olanlara her ne delil getirsen, *(yine de)* senin kıblene tâbi' olmazlar. Sen de onların kıblesine tâbi' *(olacak)* değilsin. Onların bazısı da *(diğer)* bazıların kıblesine tâbi' değildir*(ler)*. Celâlim hakkı için, eğer sana *(vahiyle)* gelen ilimden sonra onların arzularına uyarsan, şübhesiz sen o takdirde, mutlakā zâlimlerden olursun!

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلّٰيهُمْ عَنْ قِبْلَتِهِمُ
diyecek | o sefihler | insanlardan | nedir | onları çevirdi | kıblelerinden

الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا قُلْ لِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
o ki | idiler | üzerinde | de ki | Allahındır | doğu | ve | batı | hidâyet eder | o kimseyi ki | diler

إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٤٢﴾ وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا
bir yola | dosdoğru | ve | böylece | sizi kıldık | bir ümmet | mu'tedil

لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ
olmanız için | şâhidler | üzerine | insanların | ve | olur | peygamber | üzerinize

شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ
bir şâhid | ve | kılmadık | kıble | onu ki | idin | üzerinde | ancak | ayırmamız için | o kimseyi ki

يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقِبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً
tâbi' olur | peygambere | o kimseden ki | geriye döner | üzerinde | iki ökçesi | ve | şübhesiz | idi | elbette büyük

إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللّٰهُ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ
ancak | o kimselere ki | hidâyet etti | Allah | ve | değildir | Allah | zâyi' edecek | îmânınızı

إِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَؤُفٌ رَحِيمٌ ﴿١٤٣﴾ قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي
şübhesiz | Allah | insanlara karşı | elbette şefkatlidir | çok merhametlidir | gerçekten | görüyoruz | çevrilip durmasını | yüzünün

السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضٰيهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ
göğe | artık elbette seni çevireceğiz | bir kıbleye ki | ondan hoşnûd olacaksın | artık çevir | yüzünü | tarafına

الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ
Mescid-i Harâm | ve | o yerde ki | oldunuz | artık çevirin | yüzünüzü | onun tarafına

وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ
ve | şübhesiz | o kimseler ki | kendilerine verildi | kitab | gerçekten biliyorlar | şübhesiz o | haktır | Rablerinden

وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٤﴾ وَلَئِنْ أَتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا
ve | Allah değildir | gâfil | o şeylerden ki | yapıyorlar | ve | and olsun eğer | getirsen | o kimselere ki | kendilerine verildi

الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ
kitab | herbirini | delilin | tâbi' olmazlar | kıblene | ve | sen değilsin | tâbi' olan | kıblelerine

وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ
ve | bazıları değildir | tâbi' olan | kıblesine | bazısının | ve | and olsun eğer | uysan | arzularına

مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٥﴾
ardından | o şeyin ki | sana geldi | ilimden | şübhesiz sen | o takdirde | mutlaka zâlimlerdensin

اَلَّذِينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ اَبْنَاءَهُمْ وَ اِنَّ فَرِيقًا
o kimseler ki | kendilerine verdik | kitab | onu tanırlar | o şey gibi ki | tanıyorlar | kendi oğullarını | ve | şübhesiz | bir fırka

مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾ اَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ
onlardan | gerçekten gizlerler | hakkı | kendileri iken | biliyolar | hak | Rabbindendir | öyle ise sakın olma

مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١٤٧﴾ وَ لِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيهَا فَاسْتَبِقُوا
şübhe edenlerden | ve | herkes için vardır | bir yön ki | o | ona yönelicidir | o hâlde yarışın

الْخَيْرَاتِ اَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللّٰهُ جَمِيعًا اِنَّ اللّٰهَ
hayırlarda | nerede | olursanız | getirir | sizi | Allah | hep birlikte | şübhesiz | Allah

عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤٨﴾ وَ مِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ
herşeye | gücü yetendir | ve | o yerden ki | çıktın | artık çevir | yüzünü

شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ اِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَ مَا اللّٰهُ
tarafına | Mescid-i Harâm | ve | şübhesiz o | elbette haktır | Rabbinden | ve | değildir | Allah

بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾ وَ مِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ
gâfil | o şeylerden ki | yapıyorsunuz | ve | o yerden ki | çıktın | artık çevir | yüzünü

شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ حَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ
tarafına | Mescid-i Harâm | ve | o yerde ki | oldunuz | artık çevirin | yüzlerinizi

شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ اِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا
tarafına | olmaması için | insanlar için | aleyhinize | bir delîl | ancak | o kimseler ki | zulmettiler

مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَ اخْشَوْنِي وَ لِاُتِمَّ نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ
onlardan | artık onlardan korkmayın | ve | benden korkun | ve | tamamlamam için | ni'metimi | üzerinize

وَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٠﴾ كَمَا اَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ
ve | tâ ki siz | doğru yolu bulursunuz | o şey gibi ki | gönderdik | içinizde | bir peygamber | sizden

يَتْلُوا عَلَيْكُمْ اٰيَاتِنَا وَ يُزَكِّيكُمْ وَ يُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ
okuyor | size | âyetlerimizi | ve | sizi temizliyor | ve | size öğretiyor | kitâbı

وَ الْحِكْمَةَ وَ يُعَلِّمُكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿١٥١﴾ فَاذْكُرُونِي
ve | hikmeti | ve | size öğretiyor | o şeyleri ki | olmadınız | biliyorsunuz | öyle ise beni zikredin

اَذْكُرْكُمْ وَ اشْكُرُوا لِي وَ لَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ
sizi yâd edeyim | ve | şükredin | bana | ve | bana nankörlük etmeyin | ey | o kimseler ki

اٰمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلٰوةِ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٣﴾
îmân ettiler | yardım isteyin | sabır ile | ve | namaz ile | şübhesiz | Allah | beraberdir | sabredenlerle

146- Kendilerine kitab verdiğimiz kimseler, onu *(o peygamberi)* kendi oğullarını tanımakta oldukları gibi tanırlar.[1] Buna rağmen şübhesiz onlardan bir fırka, kendileri bile bile gerçekten hakkı gizlerler.

147- Hak, Rabbinden *(gelen)*dir; öyle ise sakın şübhe edenlerden olma!

148- Hem herkes için *(her ümmetin)* kendisinin ona yönelici olduğu bir yön *(bir kıble)* vardır. O hâlde hayırlı işlerde yarışın!

Nerede olursanız olun, Allah sizi hep birlikte *(huzûruna)* getirir.

Muhakkak ki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

149- Ve nereden *(yolculuğa)* çıksan, artık *(namazda)* yüzünü Mescid-i Harâm tarafına *(Kâ'beye)* çevir!

Hiç şübhesiz ki bu, Rabbinden *(gelen)* haktır. Hâlbuki Allah, yapmakta olduklarınızdan gâfil değildir.

150- Evet, nereden *(yolculuğa)* çıksan, bundan sonra *(namaz kılarken)* yüzünü Mescid-i Harâm tarafına çevir.

Ve *(Ey mü'minler! Siz de)* nerede olsanız, artık *(namazda)* yüzlerinizi onun tarafına çevirin ki, içlerinden zulmedenlerin dışında, insanlar *(bilhassa yahudi ve müşrikler)* için aleyhinize bir delîl olmasın!

Artık onlardan korkmayın; öyleyse *(ancak)* benden korkun ki üzerinize olan ni'metimi tamamlayayım! Hem tâ ki doğru yolu bulasınız.

151- Nitekim içinizde sizden bir peygamber gönderdik; size âyetlerimizi okuyor, sizi *(günahlardan)* temizliyor, size Kitâb'ı ve hikmeti *(Kitabdaki hükümleri)* öğretiyor ve size bilmiyor olduğunuz şeyleri öğretiyor.

152- Öyle ise beni *(ibâdetle)* zikredin ki, *(ben de)* sizi *(rahmetimle)* yâd edeyim; ve bana şükredin fakat bana nankörlük etmeyin![2]

153- Ey îmân edenler! Sabır ve namaz ile *(Allah'dan)* yardım isteyin! Muhakkak ki Allah, sabredenlerle berâberdir.

154- Ve Allah yolunda öldürülenlere "ölüler" demeyin! Bil'akis *(onlar)* hayatdârdırlar, fakat *(siz)* anlayamazsınız.[1]

155- Sizi mutlakâ biraz korku ve açlık, biraz da mallardan, canlardan ve mahsûllerden bir noksanlık ile imtihân edeceğiz. *(Ey Resûlüm!)* O hâlde sabredenleri *(Cennetle)* müjdele!

156- Onlar ki, kendilerine bir musîbet geldiği zaman: "Muhakkak ki biz, Allah'a âidiz ve muhakkak ki biz, ancak O'na dönücüleriz!" derler.

157- İşte onlara Rablerinden mağfiretler ve bir rahmet vardır. Hidâyete erenler de işte ancak onlardır.

158- Muhakkak ki Safâ ile Merve, Allah'ın *(hac ve umre ibâdeti için ta'yîn ettiği)* şeâirinden *(alâmetlerinden)*dir. Bu yüzden Kâ'be'yi hacceden veya umre yapan kimsenin, artık o ikisini tavâf etmesinde *(ikisi arasında sa'y ederek, yürümesinde)* üzerine bir günah yoktur. Kim de gönlünden koparak *(fazladan)* bir hayır işlerse, o takdirde şübhesiz ki Allah, Şâkir *(bütün iyiliklerinize fazlasıyla mükâfât veren)*dir, Alîm *(yaptığınız herşeyi bilen)*dir.

159- Şübhe yok ki onu insanlara Kitab'da *(Tevrât'da)* beyân etmemizden sonra, *(Muhammed'in sıfatları ve recm âyeti gibi)* indirdiğimiz apaçık delilleri ve hidâyeti gizleyenler yok mu, işte onlar ki Allah kendilerine lâ'net eder, *(bütün)* lâ'net edenler de onlara lâ'net okur!

160- Ancak tevbe edip *(hâllerini)* düzeltenler ve *(gizlediklerini)* açıklayanlar müstesnâ; işte onlar var ya, onların tevbelerini kabûl ederim. Çünki ben, Tevvâb *(tevbeleri çok kabûl eden)*im, Rahîm *(merhameti bol olan)*ım.

161- Şübhesiz inkâr edip kendileri kâfir kimseler olarak ölenler*(e gelince)*, işte onlar yok mu, Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lâ'neti ancak onların üzerinedir.

162- Orada *(Cehennemde)* ebedî olarak kalıcıdırlar! Onlardan ne azab hafifletilir, ne de onlara *(özür dilemeleri üzere)* mühlet verilir!

163- İlâhınız *(olan Allah)* ise, tek bir İlâhdır. O'ndan başka ilâh yoktur; *(O,)* Rahmân *(bütün mahlûkata rahmet eden)*dir, Rahîm *(mü'minlere çok merhamet eden)*dir.

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ اَمْوَاتٌ بَلْ اَحْيَاءٌ وَلٰكِنْ

fakat | hayatdârdırlar | bil'akis | ölüler | Allah | yolunda | öldürülür | o kimselere ki | demeyin | ve

لَا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ

bir noksanlıkla | ve | açlıktan | ve | korkudan | bir şeyle | sizi mutlaka imtihân edeceğiz | ve | farkına varamazsınız

مِنَ الْاَمْوَالِ وَالْاَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾ اَلَّذِينَ

onlar ki | sabredenleri | müjdele | ve | mahsûllerden | ve | canlardan | ve | mallardan

اِذَا اَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿١٥٦﴾

dönücüleriz | ona | şübhesiz biz | ve | Allah'a âidiz | şübhesiz biz | dediler | bir musîbet | kendilerine isâbet etti | o vakit ki

اُولٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ

hidâyete erenler | onlardır | işte onlar | ve | bir rahmet | ve | Rablerinden | mağfiretler | onlara vardır | işte onlar

﴿١٥٧﴾ اِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللّٰهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ اَوِ اعْتَمَرَ

umre yapmışsa | veya | Beyt'i | haccetmişse | bu yüzden kim | Allahın | alâmetlerindendir | Merve | ve | Safâ | şübhesiz

فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ اَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَاِنَّ

o takdirde şübhesiz | bir hayır | gönlünden koparak işlemişse | kim | ve | o ikisini | tavâf etmesinde | üzerine | artık bir günah yoktur

اللّٰهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٨﴾ اِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا اَنْزَلْنَا

indirdik | o şeyi ki | gizliyorlar | o kimseler ki | şübhesiz | her şeyi bilendir | iyiliklere karşılık verendir | Allah

مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدٰى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي

insanlara | onu beyân ettik | o şeyin ki | ardından | hidâyetten | ve | apaçık delillerden

الْكِتَابِ اُولٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللّٰهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ ﴿١٥٩﴾

lâ'net edenler | onlara lâ'net eder | ve | Allah | kendilerine lâ'net eder | işte onlar | kitabda

اِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَاَصْلَحُوا وَبَيَّنُوا فَاُولٰئِكَ اَتُوبُ عَلَيْهِمْ

tevbelerini kabul ederim | artık işte onlar | açıkladılar | ve | düzelttiler | ve | tevbe ettiler | o kimseler ki | ancak

وَاَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ

kendileri iken | öldüler | ve | inkâr ettiler | o kimseler ki | şübhesiz | çok merhametli olanım | tevbeleri kabul edenim | ben | ve

كُفَّارٌ اُولٰئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللّٰهِ وَالْمَلٰئِكَةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِينَ

bütün | insanların | ve | meleklerin | ve | Allah'ın | lâ'neti | üzerleridir | işte onlar | kâfir kimseler

﴿١٦١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿١٦٢﴾

mühlet verilirler | onlar değildir | ve | azâb | onlardan | hafifletilmez | orada | ebedî kalıcıdırlar

وَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

çok merhametlidir | sonsuz rahmet sâhibidir | o | ancak | ilâh yoktur | tek | bir İlâh'dır | İlâh'ınız | ve

اِنَّ فِي خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ وَ اخْتِلَافِ الَّيْلِ وَ النَّهَارِ

gündüzün ve gece ard arda gelmesinde ve yerin ve göklerin yaratılışında şübhesiz

وَ الْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَ مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ

Allah indirdi o şey de ki ve insanlara fayda verir o şeylerle ki denizde akıp gider onlar ki gemilerde ve

مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ بَثَّ

yaydı ve ölümünden sonra yeryüzünü onunla ve diriltti bir su gökten

فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَ تَصْرِيفِ الرِّيَاحِ وَ السَّحَابِ الْمُسَخَّرِ

boyun eğdirilmiş bulutlarda ve rüzgârların yönlendirilmesinde ve her hareketli canlıdan orada

بَيْنَ السَّمَاءِ وَ الْاَرْضِ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾ وَ مِنَ

ve akıl erdirecekler bir topluluk için ki elbette deliller vardır yer ve gök arasında

النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللّٰهِ

Allah'ın sevgisi gibi onları severler birtakım benzerler Allah'dan başka edinir o kimse ki insanlardan vardır

وَ الَّذِينَ اٰمَنُوا اَشَدُّ حُبًّا لِلّٰهِ وَ لَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا اِذْ

o zaman ki zulmetiler o kimseler ki göre bilse eğer ve Allah'a sevgice daha şiddetlidir îmân ettiler o kimseler ki ve

يَرَوْنَ الْعَذَابَ اَنَّ الْقُوَّةَ لِلّٰهِ جَمِيعًا وَ اَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ

azâbı pek şiddetlidir Allah şübhesiz ve tamamen Allah'a âittir kuvvet şübhesiz azâbı görecekler

﴿١٦٥﴾ اِذْ تَبَرَّاَ الَّذِينَ اتُّبِعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَ رَاَوُا الْعَذَابَ

azâbı görmüşler iken uydular o kimselerden ki kendilerine uyuldu o kimseler ki uzaklaşmıştır o zaman

وَ تَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْاَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾ وَ قَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ اَنَّ لَنَا

bizim için olsa şübhesiz keşke uydular o kimseler ki dedi ve bağlar onlarla kopmuştur ve

كَرَّةً فَنَتَبَرَّاَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّؤُا مِنَّا كَذٰلِكَ يُرِيهِمُ اللّٰهُ

Allah onlara gösterecektir böylece bizden uzaklaştılar o şey gibi ki onlardan ve uzaklaşsak bir daha

اَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَ مَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾

ateşten çıkacak kimseler onlar değildir ve kendilerine acı pişmanlıklar olarak amellerini

يَا اَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْاَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَ لَا تَتَّبِعُوا

uymayın ve temiz olarak helâl olarak yeryüzündedir o şeylerden ki yiyin insanlar ey

خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٦٨﴾ اِنَّمَا يَاْمُرُكُمْ

size emreder ancak apaçık bir düşmandır size şübhesiz o şeytanın adımlarına

بِالسُّوءِ وَ الْفَحْشَاءِ وَ اَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

bilmiyorsunuz o şeyleri ki Allah'a karşı söylemenizi ve çirkin işi ve kötülüğü

164- Şübhesiz ki göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün ihtilâfında *(ard arda gelmesinde)*, insanlara fayda veren şeylerle *(yüklü olarak)* denizde akıp giden gemilerde, Allah'ın gökten bir su indirip de, onunla yeryüzünü ölümünden sonra diriltmesi ve orada her hareketli canlıyı yaymasında, rüzgârların yönlendirilmesinde ve gökle yer arasında *(emre)* boyun eğdirilmiş bulutlarda akıl erdirecek bir topluluk için *(Allah'ın varlığına ve birliğine)* kat'î deliller vardır.[1]

165- İnsanlardan öylesi de vardır ki, Allah'ı bırakıp birtakım putları ilâh edinir, onları Allah'ı sever gibi severler.

Fakat îmân edenler, Allah'a olan sevgi*(leri)* cihetiyle daha kuvvetlidir.

Eğer zulmedenler, *(kıyâmette)* azâbı görecekleri zaman *(anlayacakları gibi)*, şübhesiz kuvvetin tamâmen Allah'a âid olduğunu ve gerçekten Allah'ın, pek şiddetli azab sâhibi olduğunu *(dünyada da)* gör*(üp bil)*selerdi *(putları ilâh edinmezlerdi)*.

166- O zaman o tâbi' olunanlar, azâbı görerek *(kendilerine)* tâbi' olanlardan uzaklaşmışlar ve aralarındaki bağlar kopmuştur.

167- *(O zaman)* tâbi' olanlar şöyle derler: "Keşke gerçekten bizim için *(dünyaya)* bir daha *(dönüş)* olsaydı da, onların *(bugün)* bizden uzaklaştıkları gibi *(biz de)* onlardan uzaklaşsaydık!" Böylece Allah, onlara bütün amellerini, kendi üzerlerinde *(yığılmış)* acı pişmanlıklar hâlinde gösterecektir!

Onlar, o ateşten çıkacak kimseler de değildirler!

168- Ey insanlar!

Yeryüzünde bulunanlardan helâl ve temiz olanları*(nı)* yiyin ve şeytanın adımlarına tâbi' olmayın! Çünki o, size apaçık bir düşmandır.

169- *(O şeytan)* size ancak kötülüğü, çirkin işleri ve Allah'a karşı, bilemeyeceğiniz şeyleri söylemenizi emreder.

170- Hâlbuki onlara *(o müşriklere)*: "Allah'ın indirdiğine tâbi' olun!" denildiği zaman: "Hayır! *(Biz)* atalarımızı üzerinde bulduğumuz şey*(ler)*e tâbi' oluruz!" dediler. Ya ataları bir şeye akıl erdirmeyen ve doğru yolu bulmayan kimseler idiyseler! *(Yine de onlara mı tâbi' olacaklar?)*[1]

171- İnkâr edenler *(ile onları îmâna da'vet eden)*in misâli, çağırma ve bağırmadan başka bir şey duymayan *(ve anlamayan hayvanlarla, on)*lara haykıran *(çoban)*ın hâli gibidir. *(Onlar)* sağırdır *(hakkı işitmezler)*, dilsizdir *(hakkı söylemezler)*, kördür *(hakîkati görmezler)*, bu yüzden onlar akıl erdiremezler.

172- Ey îmân edenler! Sizi rızıklandırdığımız şeylerin temiz olanlarından yiyin ve eğer sâdece O'na kulluk ediyorsanız, Allah'a şükredin!

173- *(O,)* size ancak ölüyü *(usûlünce kesilmeden veya avlanmadan ölen hayvanı)*, *(akan)* kanı, domuz etini ve kendisi Allah'dan başkası için kesilen *(hayvanın etin)*i haram kılmıştır. Fakat *(başkasının hakkına)* tecavüz edici olmadan ve haddi *(zarûret mikdârını)* aşıcı olmadan kim *(bunlardan ölmeyecek kadar yemeye)* mecbur kalırsa, artık ona bir günah yoktur. Şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

174- Muhakkak ki Allah'ın indirdiği *(ve içinde Muhammed'in sıfatları bulunan)* Kitab'ı gizleyip de onu *(karşılığında ne alsalar)* az *(düşecek)* bir fiyata satanlar yok mu; işte onlar, karınları dolusu ateşten başka bir şey yemiyorlar! Allah da kıyâmet günü onlarla ne konuşur, ne de onları *(günahlardan)* temizler! Ve onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

175- İşte onlar, hidâyete mukābil dalâleti, bağışlanmaya karşılık azâbı satın alanlardır. Onlar ateşe karşı ne kadar da sabırlıdırlar!

176- Bu *(azab)*, doğrusu Allah'ın Kitâb'ı hak ile indirmesi *(onların da bunu inkâr etmeleri)* sebebiyledir. Artık şübhesiz ki Kitab hakkında ihtilâfa düşenler, elbette *(haktan)* uzak bir ayrılık içindedirler.

وَاِذَا قٖيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَٓا اَلْفَيْنَا

bulduk · o şeye ki · tâbi' oluruz · bil'akis · dediler · Allah · indirdi · o şeye ki · tâbi' olun · onlara · denildi · o vakit ki

عَلَيْهِ اٰبَٓاءَنَاؕ اَوَلَوْ كَانَ اٰبَٓاؤُ۬هُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْـٔاً

bir şeye · akıl erdirmiyorlar · ataları · eğer idiyse de mi · atalarımızı · üzerinde

وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾ وَمَثَلُ الَّذٖينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذٖي يَنْعِقُ

haykırır · o kimsenin ki · misâli gibidir · inkâr ettiler · o kimselerin ki · misâli · ve · doğru yolu bulmuyorlar · ve

بِمَا لَا يَسْمَعُ اِلَّا دُعَٓاءً وَنِدَٓاءًؕ صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ

bu yüzden onlar · kördürler · dilsizdirler · sağırdırlar · bağırma · ve · bir çağırma · ancak · duymuyor · o şeye ki

لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ

temiz olanlarından · yiyin · îmân ettiler · o kimseler ki · ey · akıl erdiremezler

مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾

kulluk ediyorsunuz · sadece ona · iseniz · eğer · Allah'a · şükredin · ve · sizi rızıklandırdık · o şeylerin ki

اِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزٖيرِ وَمَٓا اُهِلَّ بِهٖ لِغَيْرِ

başkası için · kendisi · kesildi · o şeyi ki · ve · domuz · etini · ve · kanı · ve · ölüyü · size · haram kılmıştır · ancak

اللّٰهِۚ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَٓا اِثْمَ عَلَيْهِؕ اِنَّ

şübhesiz · ona · artık bir günah yoktur · ne haddi aşıcı · ve · tecavüz edici · olmadan · mecbur kalmışsa · fakat kim · Allah'dan

اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿١٧٣﴾ اِنَّ الَّذٖينَ يَكْتُمُونَ مَٓا اَنْزَلَ

indirdi · o şeyi ki · gizliyorlar · o kimseler ki · şübhesiz · çok merhamet edendir · çok bağışlayandır · Allah

اللّٰهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهٖ ثَمَناً قَلٖيلاًۙ اُو۬لٰٓئِكَ

işte onlar · az · bir fiyata · onu · satıyorlar · ve · kitabdan · Allah

مَا يَأْكُلُونَ فٖي بُطُونِهِمْ اِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ

onlarla konuşmaz · ve · ateş · ancak · karınlarında · bir şey yemiyorlar

اللّٰهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلَا يُزَكّٖيهِمْۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ ﴿١٧٤﴾ اُو۬لٰٓئِكَ

işte onlar · elemli · bir azâb · onlar için vardır · ve · onları temizlemez · ve · kıyâmet günü · Allah

الَّذٖينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدٰى وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِۚ فَمَٓا اَصْبَرَ

artık ne sabırlıdır · bağışlanmaya karşılık · azâbı · ve · hidâyete karşılık · dalâleti · satın aldılar · o kimselerdir ki

هُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٥﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّؕ وَاِنَّ

şübhesiz · ve · hak ile · kitabı · indirdi · Allah · çünki şübhesiz · budur · ateşe karşı · onlar

الَّذٖينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفٖي شِقَاقٍ بَعٖيدٍ ﴿١٧٦﴾

uzak · bir ayrılık · elbette içindedirler · kitab hakkında · ihtilâfa düştüler · o kimseler ki

حزب ٢

لَيْسَ الْبِرَّ اَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَ الْمَغْرِبِ
batı ve doğu tarafına yüzlerinizi çevirmeniz iyilik değildir

وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَ الْمَلٰٓئِكَةِ
meleklere ve âhiret gününe ve Allah'a îmân etti o kimsenindir ki iyilik fakat

وَالْكِتَابِ وَ النَّبِيّٖنَ ۚ وَ اٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّهٖ ذَوِى الْقُرْبٰى وَ الْيَتَامٰى
yetimlere ve akrabâlık sâhiblerine onu sevmesine rağmen malı verdi ve peygamberlere ve kitaba ve

وَ الْمَسَاكٖينَ وَ ابْنَ السَّبٖيلِ وَ السَّٓائِلٖينَ وَ فِى الرِّقَابِ ۚ وَ اَقَامَ الصَّلٰوةَ
namazı hakkıyla edâ etti ve köleler uğrunda ve dilenenlere ve yolda kalmışa ve yoksullara ve

وَ اٰتَى الزَّكٰوةَ ۚ وَ الْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ اِذَا عَاهَدُوا ۚ وَ الصَّابِرٖينَ
sabredenlerdir ve söz verdiler o zaman ki sözlerini yerine getirenlerdir ve zekâtı verdi ve

فِى الْبَأْسَٓاءِ وَ الضَّرَّٓاءِ وَ حٖينَ الْبَأْسِ ۜ اُولٰٓئِكَ الَّذٖينَ صَدَقُوا ۜ
doğru oldular o kimselerdir ki işte onlar harbin şiddeti ânında ve hastalıkta ve sıkıntıda

وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ
üzerinize yazıldı îmân ettiler o kimseler ki ey takvâ sâhibleri onlardır işte onlar ve

الْقِصَاصُ فِى الْقَتْلٰى ۜ اَلْحُرُّ بِالْحُرِّ وَ الْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَ الْاُنْثٰى بِالْاُنْثٰى ۜ
dişiye dişi ve köleye köle ve hüre hür öldürülenler hakkında kısas

فَمَنْ عُفِىَ لَهُ مِنْ اَخٖيهِ شَىْءٌ فَاتِّبَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ وَ اَدَٓاءٌ اِلَيْهِ
ona ödemektir ve örfe artık uymaktır bir şey kardeşi tarafından lehine affedilirse fakat kim

بِاِحْسَانٍ ۜ ذٰلِكَ تَخْفٖيفٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَ رَحْمَةٌ ۜ فَمَنِ اعْتَدٰى بَعْدَ
sonra haddi aştıysa fakat kim bir rahmettir ve Rabbiniz tarafından bir hafifletmedir bu güzellikle

ذٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ اَلٖيمٌ ﴿١٧٨﴾ وَ لَكُمْ فِى الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ يَٓا اُولِى
sâhibleri ey hayat kısasta sizin için vardır ve acıklı bir azâb artık ona vardır bundan

الْاَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾ كُتِبَ عَلَيْكُمْ اِذَا حَضَرَ اَحَدَكُمُ
birinize hazır oldu o zaman ki üzerinize yazıldı sakınırsınız tâ ki siz akıl

الْمَوْتُ اِنْ تَرَكَ خَيْرًا ۚ اَلْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَ الْاَقْرَبٖينَ بِالْمَعْرُوفِ ۚ
meşrû' bir sûrette akrabâlara ve ana babaya vasiyet etmek bir hayır bırakırsa eğer ölüm

حَقًّا عَلَى الْمُتَّقٖينَ ﴿١٨٠﴾ فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَاِنَّمَٓا اِثْمُهُ
günahı artık ancak onu işitti o şeyden ki sonra onu değiştirdiyse şimdi kim takvâ sâhiblerine bir borç olarak

عَلَى الَّذٖينَ يُبَدِّلُونَهُ ۜ اِنَّ اللّٰهَ سَمٖيعٌ عَلٖيمٌ ﴿١٨١﴾
herşeyi bilendir hakkıyla işitendir Allah şübhesiz onu değiştirirler o kimselerin ki üzerinedir

177- *(Ey ehl-i kitab!)* Yüzlerinizi *(ibâdet maksadıyla)* doğu ve batı tarafına çevirmeniz iyilik *(için yeterli)* değildir; fakat iyilik o kimsenin *(iyiliği)*dir ki, *(o kişi)* Allah'a, âhiret gününe, meleklere, kitab*(lar)*a ve peygamberlere îmân eder; ona *(o elindeki mala)* olan sevgisine rağmen malı akrabâlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, dilenenlere ve köleler uğrunda verir; namazı hakkıyla edâ eder ve zekâtı verir. Çünki *(onlar)* söz verdikleri zaman sözlerini yerine getirenler ve sıkıntı *(fakirlik)*, hastalık ve savaşın şiddetli ânında sabredenlerdir. İşte onlar, doğru olan kimselerdir. Takvâ sâhibi olanlar da işte ancak onlardır.

178- Ey îmân edenler! Öldürülenler hakkında üzerinize kısas farz kılındı![1] Hür olana hür, köleye köle, kadına kadın *(kısâs edilir, öldürülür)*! Fakat *(öldüren)* o kimse lehinde, kardeşi tarafından *(cüz'î)* bir şey affedilirse, o takdirde *(affedene düşen,)* örfe tâbi' olmak *(diyetini aşırıya kaçmadan almak)*tır ve *(öldürene düşen de, diyeti)* ona güzellikle ödemektir. Bu, Rabbiniz tarafından bir hafifletme ve bir rahmettir. Buna rağmen kim bundan sonra haddi aşarsa, artık ona *(pek)* acıklı bir azab vardır!

179- O hâlde ey akıl sâhibleri, *(bilin ki)* sizin için kısasta hayat vardır.[2] Tâ ki siz *(bu sâyede bir başkasını haksız yere öldürmekten)* sakınasınız.

180- Birinize ölüm geldiği zaman, eğer bir hayır *(bir mal)* bırakacaksa, ana-babaya ve akrabâlara meşrû' bir sûrette vasiyet etmek, takvâ sâhiblerine bir borç olarak üzerinize farz kılındı!

181- Şimdi kim bunu *(bu yapılan vasiyeti)* işittikten sonra onu değiştirirse, artık günâhı ancak onu değiştirenler üzerinedir. Şübhesiz ki Allah, Semî' *(vasiyetlerinizi işiten)*dir, Alîm *(yaptığınız herşeyi hakkıyla bilen)*dir.

182- Kim de vasiyet edenin bir hatâ etmesinden veya bir günâha girmesinden endîşe edip de *(vasiyetle alâkası olanların)* aralarını düzeltirse, artık ona bir günah yoktur. Şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

183- Ey îmân edenler! Sizden evvelkilere farz kılındığı gibi, oruç tutmak *(sizin de)* üzerinize farz kılındı; tâ ki *(günahlardan)* sakınasınız.[1]

184- Sayılı günler olarak *(oruç size farz kılındı)*! Fakat içinizden kim hasta olur veya yolculukta bulunursa, artık *(tutamadığı günler)* sayısınca başka günler*(de oruç tutsun)*! Ona gücü yetmeyenlerin üzerine ise, *(tutamadıkları her gün için)* bir fakirin *(bir günlük)* yiyeceği kadar fidye *(verme borcu)* vardır. Buna rağmen kim gönlünden koparak bir hayır işlerse *(daha fazla verirse)*, o takdirde bu, onun için daha hayırlıdır. Bununla berâber bilirseniz, *(güçlüğüne rağmen)* oruç tutmanız sizin için daha hayırlıdır.

185- *(O sayılı günler)* Ramazan ayıdır ki, insanlara doğru yolu göstermek ve hidâyet ile furkandan *(hak ile bâtılı ayıran hükümlerden)* apaçık deliller olmak üzere, Kur'ân onda indirilmiştir. Öyle ise içinizden kim o aya erişirse, artık onda oruç tutsun![2] Kim de hasta olur veya yolculukta bulunursa, artık *(onun üzerine, tutamadığı günler)* sayısınca başka günler*(de oruç tutma borcu)* vardır. Allah size kolaylık ister ve size zorluk istemez. İşte *(bütün bunlar)* sayıyı tamamlamanız ve sizi hidâyete erdirmesine mukabil *(tekbir getirerek)* Allah'ı büyük tanımanız içindir; hem tâ ki şükredesiniz.

186- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Kullarım sana benden sorarsa, şübhe yok ki ben *(onlara)* pek yakınım. Bana duâ ettiği zaman duâ edenin duâsına cevab veririm; öyle ise *(onlar da)* benim *(rızâm)* için *(da'vetime)* icâbet etsinler ve bana îmân etsinler; tâ ki hak yolu bulsunlar.

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوصٍ جَنَفًا اَوْ اِثْمًا فَاَصْلَحَ بَيْنَهُمْ
kim de | korkmuşsa | vasiyet edenden | haktan meyil cihetiyle | veya | bir günah cihetiyle | ve düzeltmişse | aralarını

فَلَٓا اِثْمَ عَلَيْهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨٢﴾ يَٓا اَيُّهَا
artık bir günah yoktur | ona | şübhesiz | Allah | çok bağışlayandır | çok merhamet edendir | ey

الَّذِينَ اٰمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ
o kimseler ki | îmân ettiler | yazıldı | üzerinize | oruç tutmak | o şey gibi ki | yazıldı | o kimselere ki

مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾ اَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ
sizden öncedir | tâ ki siz | sakınırsınız | günler olarak | sayılı | fakat kim | olmuşsa

مِنْكُمْ مَرِيضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ اَيَّامٍ اُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ
sizden | bir hasta | veya | bir yolculukta | artık sayısınca | günlerden | başka | ve | o kimseler üzerine var ki

يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ
ona güç yetiremiyorlar | bir fidye | yiyeceği | bir fakirin | fakat kim | gönlünden koparak işlerse | bir hayır | o takdirde bu

خَيْرٌ لَهُ وَاَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٤﴾
hayırlıdır | onun için | ve | oruç tutmanız | hayırlıdır | sizin için | eğer | iseniz | biliyorsunuz

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي اُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْاٰنُ هُدًى لِلنَّاسِ
ayı | Ramazan | odur ki | indirildi | onda | Kur'ân | doğru yolu göstermek üzere | insanlara

وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدٰى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ
ve apaçık deliller olmak üzere | hidâyetten | ve | furkandan | öyle ise kim | görmüşse | sizden

الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ
o ayı | artık onda oruç tutsun | ve | kim | olmuşsa | bir hasta | veya | bir yolculukta | artık sayısınca

مِنْ اَيَّامٍ اُخَرَ يُرِيدُ اللّٰهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ
günlerden | başka | ister | Allah | size | kolaylık | ve | istemez

بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا
size | zorluk | ve | tamamlamanız içindir | sayıyı | ve | büyük tanımanız içindir

اللّٰهَ عَلٰى مَا هَدٰيكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٨٥﴾ وَاِذَا
Allah'ı | o şeye mukâbil ki | sizi hidâyete erdirdi | ve | tâ ki siz | şükredersiniz | ve | o zaman ki

سَاَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَاِنِّي قَرِيبٌ اُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ اِذَا
sana sordu | kullarım | benden | hiç şübhe yok ki ben | pek yakınım | cevab veririm | duâsına | duâ edenin | o zaman ki

دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾
bana duâ etti | öyle ise icâbet etsinler | benim için | ve | îmân etsinler | bana | tâ ki onlar | hak yolu bulurlar

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ اِلٰى نِسَٓائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ

bir elbise onlar kadınlarınıza yaklaşmak oruç gecesinde size helâl kılındı

لَكُمْ وَاَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللّٰهُ اَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ

ihânet ediyorsunuz oldunuz şübhesiz siz Allah bildi onlar için bir elbise siz ve sizin için

اَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالْـٰٔنَ

artık şimdi sizi affetti ve ve tevbenizi kabul etti nefislerinize

بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا

için ve yiyin ve sizin için Allah yazdı o şeyi ki isteyin ve onlara yaklaşın

حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْاَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْاَسْوَدِ مِنَ

siyah iplikten beyaz iplik size belli oluncaya kadar tâ ki

الْفَجْرِ ثُمَّ اَتِمُّوا الصِّيَامَ اِلَى الَّيْلِ وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ

onlara yaklaşmayın ve geceye kadar orucu tamamlayın sonra fecrden

وَاَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ

Allah'ın hudûdudur bunlar mescidlerde i'tikâfta bulunan kimseler siz iken

فَلَا تَقْرَبُوهَا كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ اٰيَاتِه۪ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ

tâ ki onlar insanlara âyetlerini Allah açıklar işte böyle sakın onlara yaklaşmayın

يَتَّقُونَ ﴿١٨٧﴾ وَلَا تَأْكُلُٓوا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا

aktarmayın ve bâtılla aranızda mallarınızı yemeyin ve sakınırlar

بِهَٓا اِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِنْ اَمْوَالِ النَّاسِ بِالْاِثْمِ

günah ile insanların mallarından bir kısmını yemeniz için hâkimlere onları

وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٨﴾ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْاَهِلَّةِ قُلْ هِيَ مَوَاق۪يتُ

vakit ölçüleridir onlar de ki hilâllerden sana soruyorlar biliyorsunuz siz iken

لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِاَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا

arkalarından evlere gelmeniz iyilik değildir ve hac için ve insanlar için

وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقٰى وَاْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ اَبْوَابِهَا وَاتَّقُوا اللّٰهَ

Allah'dan sakının ve kapılarından evlere gelin ve sakındı o kimsenindir ki iyilik fakat

لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٨٩﴾ وَقَاتِلُوا ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ

Allah yolunda savaşın ve kurtuluşa erersiniz tâ ki siz

الَّذ۪ينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَد۪ينَ ﴿١٩٠﴾

haddi aşanları sevmez Allah şübhesiz haddi aşmayın ve sizinle savaşıyorlar o kimselerle ki

---

187- Oruç gecesinde kadınlarınıza yaklaşmak size helâl kılındı.

Onlar sizin için *(günahlardan koruyan)* bir elbise, siz de onlar için bir elbise *(gibi)*siniz.

Allah şübhesiz sizin, *(oruç gecesi kadınlarınıza yaklaşmakla)* nefislerinize ihânet etmekte olduğunuzu bildi de tevbenizi kabûl etti ve sizi affetti.

Artık şimdi *(oruç gecelerinde de)* onlara yaklaşın ve Allah'ın sizin için takdîr ettiğini isteyin!

Ve fecrin beyaz ipliği, siyah iplikten size belli oluncaya *(imsak vaktine)* kadar yiyin, için; sonra da geceye *(iftar vaktine)* kadar orucu tamamlayın!

Fakat siz mescidlerde i'tikâfta bulunan kimseler olduğunuzda, onlara *(kadınlarınıza)* yaklaşmayın!

Bunlar Allah'ın hudûdudur, sakın onlara yaklaşmayın!

İşte Allah, âyetlerini insanlara böyle açıklar; tâ ki *(günahlardan)* sakınsınlar!

188- Hem mallarınızı aranızda bâtıl *(haram yollar)*la yemeyin ve insanların mallarından bir kısmını kendiniz *(haksız olduğunuzu)* bile bile *(rüşvet veya yalancı şâhidlik gibi)* günah ile yemeniz için onları*(n hükmünü)* hâkimlere *(bırakıp)* aktarmayın!

189- *(Ey Resûlüm!)* Sana hilâllerden de soruyorlar.

De ki: "Onlar, insanlar ve hac için vakit ölçüleridir."[1] İyilik, *(bâtıl bir âdetinize binâen)* evlere arkalarından girmeniz değildir; fakat iyilik, *(günahlardan)* sakınan kimse*(nin iyiliği)*dir.

Artık evlere kapılarından girin ve Allah'dan sakının, tâ ki kurtuluşa eresiniz.[2]

190- Sizinle savaşanlara karşı Allah yolunda savaşın, fakat haddi aşmayın!

(Ma'sum olanları öldürmeyin, işkence yapmayın)! Şübhesiz ki Allah, haddi aşanları sevmez.

191- Ama onları yakaladığınız yerde öldürün ve sizi çıkardıkları yerden *(Mekke'den, siz de)* onları çıkarın! Çünki fitne *(onların sizi küfre zorlamaları)*, öldürmekten daha kötüdür. Hem *(onlar)* orada sizinle savaşmadıkça, *(siz de)* onlarla Mescid-i Harâm yanında savaşmayın! Fakat sizinle savaşırlarsa, o takdirde onları öldürün! Kâfirlerin cezâsı işte böyledir.

192- Sonunda *(küfürden)* vazgeçerlerse, artık muhakkak ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayıcı)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

193- O hâlde bir fitne kalmayıncaya ve din sâdece Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın! Fakat *(küfürden)* vazgeçerlerse, o takdirde zâlimlerden başkasına düşmanlık yoktur.

194- Haram ay haram aya bedeldir ve hürmetler karşılıklıdır. Öyle ise *(o ayda)* size kim saldırırsa, artık *(siz de)* ona, size saldırdığının misliyle saldırın; fakat Allah'dan sakının ve bilin ki, şübhesiz Allah, takvâ sâhibleriyle berâberdir.

195- Hem Allah yolunda sarf edin, *(kendinizi)* ellerinizle tehlikeye atmayın ve iyilik edin! Şübhe yok ki Allah, iyilik edenleri sever.[1]

196- Hac ve umreyi de Allah için tamamlayın![2] Fakat *(başladığınız bu ibâdeti tamamlamaktan, herhangi bir şekilde)* men' olunursanız, artık *(size)* kolayınıza gelen bir kurban *(borcu)* vardır. O hâlde bu kurban yerine varıncaya *(ve boğazlanıncaya)* kadar başlarınızı tıraş etmeyin!

Fakat içinizden kim hasta olur veya başında bir rahatsızlığı bulunur *(da vaktinden önce tıraş olur)*sa, bu takdirde *(onun üzerine üç gün)* oruç veya *(altı fakiri doyuracak)* sadaka veya kurbandan *(biriyle)* bir fidye *(verme borcu)* vardır. Fakat emniyete kavuştuğunuz zaman, artık kim hacca kadar umre ile faydalanırsa, o durumda *(ona da)* kolayına gelen bir kurban *(kesme borcu)* vardır.

Buna rağmen kim de *(kurbana güç)* bulamazsa, artık *(ona)* hacda üç gün, döndüğünüz zaman da yedi *(gün)* oruç *(tutma borcu)* vardır. Bunlar tam on *(gün)*dür. Bu *(hüküm)*, âilesi Mescid-i Harâm sâkinlerinden olmayanlar içindir. Artık Allah'dan sakının ve bilin ki, şübhesiz Allah, azâbı çok şiddetli olandır!

وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ

ve onları öldürün / o yerde ki / onları yakaladınız / ve / onları çıkarın / o yerden ki / sizi çıkardılar / ve / fitne

أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ

daha şiddetlidir / öldürmekten / ve / onlarla savaşmayın / yanında / Mescid-i Harâm / tâ ki / sizinle savaşmalarına dek / orada

فَإِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾ فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ

fakat eğer / sizinle savaşırlarsa / o takdirde onları öldürün / işte böyledir / cezâsı / kâfirlerin / artık eğer / son verirlerse / artık şübhesiz

اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٩٢﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ

Allah / çok bağışlayandır / çok merhametlidir / ve / onlarla savaşın / tâ ki / olmayıncaya dek / bir fitne / ve / oluncaya dek / din

لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾ الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ

Allahın / fakat eğer / son verirlerse / o takdirde düşmanlık yoktur / ancak / zâlimlere / ay / haram / aya bedeldir

الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ فَمَنِ اعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا

haram / ve / hürmetler / karşılıklıdır / öyle ise kim / saldırdı / size / artık saldırın / ona / misliyle / o şeyin ki

اعْتَدَى عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾

saldırdı / size / ve / sakının / Allah'dan / ve / bilin ki / şübhesiz / Allah / beraberdir / takvâ sâhibleriyle

وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ

ve / infâk edin / yolunda / Allah / ve / atmayın / ellerinizle / tehlikeye / ve / iyilik edin / şübhesiz

اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾ وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا

Allah / sever / iyilik edenleri / ve / tamamlayın / haccı / ve / umreyi / Allah için / fakat eğer / men' olunursanız / artık o şey ki

اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحِلَّهُ

kolay geldi / kurbandan / ve / tıraş etmeyin / başlarınızı / tâ ki / varıncaya dek / kurban / yerine

فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ

fakat kim / olduysa / sizden / hasta / veya / kendisinde var / bir rahatsızlık / başından / artık bir fidye / oruçtan

أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا

veya / sadakadan / veya / kurbandan / fakat o vakit ki / emniyette oldunuz / artık kim / faydalandıysa / umre ile / hacca kadar / artık o şey ki

اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ

kolay geldi / kurbandan / fakat kim / bulamadıysa / artık oruç / üç / gün / hacda / ve / yedi (gün)

إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي

o vakit ki / döndünüz / bunlar / on (gün)dür / tam / bu / o kimse için ki / olmadı / âilesi / sâkinlerinden

الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٩٦﴾

Mescid-i Harâm / ve / sakının / Allah'dan / ve / bilin ki / şübhesiz / Allah / çok şiddetlidir / azâbı

اَلْحَجُّ اَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ

haccı · onlarda · (kendine) farz ettiyse · o hâlde kim · bilinen · aylardır · hac

فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفْعَلُوا

yaparsınız · o şey ki · ve · hacda · münâkaşa etmek yoktur · ve · günah işlemek yoktur · ve · artık kadına yaklaşmak yoktur

مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللّٰهُ وَتَزَوَّدُوا فَاِنَّ خَيْرَ الزَّادِ

azığın · hayırlısı · fakat şübhesiz · azık edinin · ve · Allah · onu bilir · hayırdan

التَّقْوٰى وَاتَّقُونِ يَٓا اُولِي الْاَلْبَابِ ﴿١٩٧﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ

size · değildir · akıl · sâhibleri · ey · benden sakının · ve · takvâdır

جُنَاحٌ اَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ فَاِذَٓا اَفَضْتُمْ مِنْ

akın ettiniz · nihâyet o zaman ki · Rabbinizden · bir ihsân · aramanız · günah

عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ وَاذْكُرُوهُ

onu zikredin · ve · Meş'ar-i Harâm · yanında · Allah'ı · artık zikredin · Arafat'tan

كَمَا هَدٰيكُمْ وَاِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ

ondan önce · idiniz · şübhesiz · ve · sizi hidâyete erdirdi · o şey gibi ki

الضَّٓالِّينَ ﴿١٩٨﴾ ثُمَّ اَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ اَفَاضَ النَّاسُ

insanlar · aktı · o yerden ki · akın edin · sonra · elbette dalâlete düşenlerden

وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٩٩﴾ فَاِذَا

ve o zaman ki · çok merhametlidir · çok bağışlayandır · Allah · şübhesiz · Allah'dan · mağfiret dileyin · ve

قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَذِكْرِكُمْ اٰبَٓاءَكُمْ

babalarınızı · anmanız gibi · Allah'ı · artık zikredin · hac ibâdetlerinizi · bitirdiniz

اَوْ اَشَدَّ ذِكْرًا فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَٓا

Rabbimiz · der · o kimse ki · ve insanlardan vardır · bir anma ile · daha şiddetli · veya

اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ﴿٢٠٠﴾

bir nasîbden · âhirette · onun için · yoktur · ve · dünyada · bize ver

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَٓا اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي

ve · bir iyilik · dünyada · bize ver · Rabbimiz · der · o kimse ki · onlardan vardır · ve

الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ

kendilerine vardır · işte onlar · ateş · azâbından · bizi koru · ve · bir iyilik · âhirette

نَصِيبٌ مِمَّا كَسَبُوا وَاللّٰهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

hesâbı · pek çabuk görendir · Allah · ve · kazandılar · o şeyden ki · bir nasîb

197- Hac *(vakti)*, ma'lûm aylardır. O hâlde kim onlarda *(o aylarda ihrâma girmekle niyet ederek)* haccı *(kendine)* farz ederse, artık hacda ne kadına yaklaşmak, ne günah işlemek, ne de münâkaşa etmek vardır.

Hayır *(ve hasenât)*dan ne yaparsanız, Allah onu bilir.

O halde *(kendinize yolculuğunuzda lâzım olacak)* azık edinin; fakat şübhesiz ki azığın en hayırlısı, takvâdır. Ve ey akıl sâhibleri! *(Sâdece)* benden sakının!

198- *(Hac esnâsında ticâret yaparak)* Rabbinizden bir ihsan aramanızda size bir günah yoktur.

Nihâyet Arafat'tan *(ayrılıp)* akın ettiğiniz zaman, Meş'ar-i Harâm *(tepesi)* yanında *(Müzdelife'de)* artık Allah'ı zikredin!

Ve *(O)* sizi hidâyete erdirdiği gibi, *(siz de)* O'nu zikredin! Doğrusu *(siz)* bundan evvel de elbette dalâlete düşenlerdendiniz.

199- Sonra insanların *(sel gibi)* aktığı yerden *(Arafat'tan siz de)* akın edin ve Allah'dan mağfiret dileyin!

Şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok mağfiret eden)*dir, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

200- Nihâyet hac ibâdetlerinizi bitirdiğinizde, babalarınızı andığınız gibi, hattâ daha kuvvetli bir anma ile artık Allah'ı zikredin! İnsanlardan öylesi de vardır ki: "Rabbimiz!

Bize *(nasîbimizi)* dünyada ver" der; o takdirde onun için âhirette hiçbir nasib yoktur!

201- Onlardan bir kısmı da: "Rabbimiz!

Bize dünyada da iyilik, âhirette de iyilik ver ve bizi ateş azâbından muhâfaza eyle!" der.

202- İşte onlar ki, kendilerine kazandıklarından bir nasib vardır. Allah ise, hesâbı pek çabuk görendir.

وَاذْكُرُوا اللّٰهَ فٖٓي اَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فٖي يَوْمَيْنِ

iki günde — acele ettiyse — bundan böyle kim — sayılı — günlerde — Allah'ı — zikredin ve

فَلَٓا اِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَاَخَّرَ فَلَٓا اِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقٰى

sakındı — o kimse içindir ki — ona — yine günah yoktur — geri kaldıysa — kim — ve — ona — artık günah yoktur

وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُٓوا اَنَّكُمْ اِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۝٢٠٣ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ

o kimse ki — insanlardan vardır — ve — toplanacaksınız — ona — şübhesiz siz — bilin — ve — Allah'dan — sakının — ve

يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَيُشْهِدُ اللّٰهَ عَلٰى مَا فٖي قَلْبِهٖ وَهُوَ

o — ve — kalbindedir — o şeye ki — Allah'ı — şâhid tutar — ve — dünya — hayatına dâir — sözü — seni imrendirir

اَلَدُّ الْخِصَامِ ۝٢٠٤ وَاِذَا تَوَلّٰى سَعٰى فِي الْاَرْضِ لِيُفْسِدَ

fesad çıkarması için — yeryüzünde — çalıştı — geri döndü — o zaman ki — ve — hasımların — en şiddetlisidir

فٖيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ ۝٢٠٥

fesâdı — sevmez — Allah — ve — nesli — ve — ekini — helâk etmesi — ve — orada

وَاِذَا قٖيلَ لَهُ اتَّقِ اللّٰهَ اَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْاِثْمِ

günah ile — gurûr — onu tuttu — Allah'dan — sakın — ona — denildi — o zaman ki — ve

فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ ۝٢٠٦ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرٖي

satar — o kimse ki — insanlardan vardır — ve — yataktır — gerçekten ne kötü — ve — cehennem — artık ona yeter

نَفْسَهُ ابْتِغَٓاءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ رَؤُ۫فٌ بِالْعِبَادِ ۝٢٠٧

kullara karşı — çok şefkatlidir — Allah — ve — Allah'ın — rızâsını — aramak için — nefsini

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَٓافَّةً

tamamen — İslâm'a — girin — îmân ettiler — o kimseler ki — ey

وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ اِنَّهُ لَكُمْ

size — şübhesiz o — şeytanın — adımlarına — uymayın — ve

عَدُوٌّ مُبٖينٌ ۝٢٠٨ فَاِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا

o şeyin ki — ardından — kayarsanız — o hâlde eğer — apaçık — bir düşmandır

جَٓاءَتْكُمُ الْبَيِّنَاتُ فَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ عَزٖيزٌ حَكٖيمٌ ۝٢٠٩

her işi hikmetli olandır — dâima üstündür — Allah — şübhesiz — artık bilin — apaçık deliller — size geldi

هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّٓا اَنْ يَأْتِيَهُمُ اللّٰهُ فٖي ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ

buluttan — gölgeler içinde — Allah'ın — kendilerine gelmesini — ancak — beklemiyorlar

وَالْمَلٰٓئِكَةُ وَقُضِيَ الْاَمْرُ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ ۝٢١٠

işler — döndürülür — Allah'a — ve — iş — bitirildi — ve — meleklerin — ve

203- O hâlde sayılı günlerde *(teşrik günlerinde)* Allah'ı *(tekbirlerle)* zikredin! Bundan böyle kim iki günde *(Mina'dan dönmek için)* acele ederse, artık ona bir günah yoktur. Kim de *(üçüncü güne)* geri kalırsa ona da bir günah yoktur. *(Bu, günahlardan)* sakınanlar içindir. Öyleyse Allah'dan sakının ve bilin ki, doğrusu siz O'nun huzûruna toplanacaksınız.

204- Ve insanlardan öylesi vardır ki, dünya hayâtına dâir sözü *(senin)* hoşuna gider. *(Sözlerinin kendi)* kalbinde olana *(muvâfık olduğuna)* da Allah'ı şâhid tutar; hâlbuki o, düşmanların en şiddetlisidir.

205- *(Senden)* ayrılınca da, yeryüzünde fesad çıkarmak, hem ekin*(lerinizi)* ve *(hayvanlarınızın)* nesli*(ni)* helâk etmek için çalışır. Hâlbuki Allah, fesâdı sevmez.

206- Hem ona: "Allah'dan sakın!" denildiği zaman, gurûr onu günaha sevk eder; artık ona Cehennem yeter! Hâlbuki *(o,)* gerçekten ne fenâ yataktır!

207- Fakat insanlardan öylesi de vardır ki, Allah'ın rızâsına nâil olmak için kendi nefsini *(ve bütün malını O'nun yolunda)* fedâ eder. Allah ise, kullar*(ın)*a karşı çok şefkatli olandır.

208- Ey îmân edenler! İslâm'a tamâmen girin; ve şeytanın adımlarına uymayın! Çünki o, size apaçık bir düşmandır.

209- O hâlde, size apaçık deliller geldikten sonra eğer *(İslâm'a tamâmen girmekten)* saparsanız, artık bilin ki şübhesiz Allah, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

210- *(O müşrikler)* ille de, Allah'ın *(azâbının)* ve meleklerin buluttan gölgeler içinde kendilerine gelip işin bitirilmesini mi *(helâk edilmelerini mi)* bekliyorlar? Nihâyet bütün işler, ancak Allah'a döndürülür.

سَلْ بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ كَمْ اٰتَيْنَاهُمْ مِنْ اٰيَةٍ بَيِّنَةٍۜ وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ

ni'metini değiştirirse kim ve apaçık mu'cize onlara verdik nice İsrâiloğullarına sor

اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَتْهُ فَاِنَّ اللّٰهَ شَد۪يدُ الْعِقَابِ ﴿٢١١﴾ زُيِّنَ

süslenmiştir azâbı çok şiddetlidir Allah artık şübhesiz kendisi ne geldi o şeyin ki ardından Allah'ın

لِلَّذ۪ينَ كَفَرُوا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُواۢ وَالَّذ۪ينَ

o kimseler ki ve îmân ettiler o kimselerle ki alay ediyorlar ve dünya hayatı inkâr ettiler o kimselere ki

اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِۜ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَٓاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

bir hesab olmadan diler o kimseyi ki rızıklandırır Allah ve kıyâmet gününde onların üstündedirler sakındılar

﴿٢١٢﴾ كَانَ النَّاسُ اُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللّٰهُ النَّبِيّ۪نَ مُبَشِّر۪ينَ

müjdeleyiciler olarak peygamberler Allah bunun üzerine gönderdi tek bir ümmet insanlar idi

وَمُنْذِر۪ينَۖ وَاَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ ف۪يمَا

o şeyde ki insanların arasında hüküm vermesi için hak ile kitab beraberlerinde indirdi ve korkutucular ve

اخْتَلَفُوا ف۪يهِۜ وَمَا اخْتَلَفَ ف۪يهِ اِلَّا الَّذ۪ينَ اُو۫تُوهُ مِنْ بَعْدِ

ardından o kendilerine verildi o kimseler ki ancak onda ihtilâfa düşmedi ve hakkında ihtilâfa düştüler

مَا جَٓاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْۚ فَهَدَى اللّٰهُ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لِمَا

o şeye ki îmân ettiler o kimseleri ki Allah sonra hidâyet eyledi aralarındaki zulüm sebebiyle apaçık deliller onlara geldi o şeyin ki

اخْتَلَفُوا ف۪يهِ مِنَ الْحَقِّ بِاِذْنِه۪ۜ وَاللّٰهُ يَهْد۪ي مَنْ يَشَٓاءُ اِلٰى صِرَاطٍ

bir yola diler o kimseyi ki hidâyet eder Allah ve izniyle haktan hakkında ihtilâfa düştüler

مُسْتَق۪يمٍ ﴿٢١٣﴾ اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ

misâli size henüz gelmedi ve cennete girmenizi sandınız mı yoksa dosdoğru

الَّذ۪ينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْۜ مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَٓاءُ وَالضَّرَّٓاءُ وَزُلْزِلُوا

sarsıldılar ve hastalıklar ve fakirlikler onlara dokundu sizden önce gelip geçtiler o kimselerin ki

حَتّٰى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا مَعَهُ مَتٰى نَصْرُ اللّٰهِۜ اَلَٓا اِنَّ نَصْرَ

yardımı şübhesiz dikkat edin Allahın yardımı ne zaman beraberinde îmân ettiler o kimseler ki ve peygamber diyecekti tâ ki

اللّٰهِ قَر۪يبٌ ﴿٢١٤﴾ يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَۜ قُلْ مَٓا اَنْفَقْتُمْ

infâk ettiniz o şey ki de ki infâk edecekler neyi sana soruyorlar yakındır Allah'ın

مِنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَب۪ينَ وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاك۪ينِ

yoksullar ve yetimler ve en yakınlar ve artık ana-baba içindir hayırdan

وَابْنِ السَّب۪يلِۜ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِه۪ عَل۪يمٌ ﴿٢١٥﴾

hakkıyla bilendir onu Allah artık şübhesiz hayırdan yaparsınız o şey ki ve yolda kalmış ve

211- İsrâiloğullarına sor, onlara *(hidâyet vesîlesi olacak)* nice apaçık mu'cizelerden verdik *(de inkâr ettiler)*. O hâlde kim Allah'ın ni'metini *(mu'cizelerini)* kendisine geldikten sonra *(onu)* değiştirirse *(inkâr sebebi yaparsa)*, artık şübhesiz ki Allah, azâbı çok şiddetli olandır.

212- İnkâr edenlere dünya hayâtı süslenmiştir de îmân edenlerle alay ediyorlar. Hâlbuki *(günahlardan)* sakınanlar, kıyâmet gününde onların üstündedirler. Allah ise, dilediği kimseyi hesabsız rızıklandırır.

213- İnsanlar tek bir ümmet *(aynı din üzere)* idi *(daha sonra ihtilâfa düştüler)*; bunun üzerine Allah, müjdeleyiciler ve *(aynı zamanda)* korkutucular olarak peygamberler gönderdi ve hakkında ihtilâfa düştükleri şeyler husûsunda, insanların aralarında hüküm vermek için, berâberlerinde hak ile Kitâb indirdi. Ancak kendilerine onun *(o kitâbın)* verildiği kimseler, onlara apaçık deliller geldikten sonra aralarındaki zulüm *(ve hased)*den dolayı onda da ihtilâfa düştüler. Sonra Allah, *(o ehl-i kitâbın)* üzerinde ihtilâfa düştükleri hakka, îmân edenleri izniyle hidâyet eyledi. Çünki Allah, dilediği kimseyi *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* dosdoğru bir yola hidâyet eder.

214- *(Ey mü'minler!)* Yoksa sizden önce gelip geçenlerin hâli *(sizin de)* başınıza gelmeksizin *(kolayca)* Cennete gireceğinizi mi sandınız? Onlara öyle fakirlikler ve hastalıklar dokundu ve öyle *(belâlarla)* sarsıldılar ki, hattâ peygamber ve berâberindeki îmân edenler: "Allah'ın yardımı ne zaman!" diyecek *(hâle gelmiş)*lerdi! Dikkat edin, şübhe yok ki Allah'ın yardımı yakındır.

215- *(Ey Resûlüm!)* Sana *(Allah yolunda)* neyi *(kime)* sarf edeceklerini soruyorlar. De ki: "Hayır *(ve hasenât)*dan ne sarf ederseniz, artık *(onlar)*; ana baba, en yakınlar, yetimler, yoksullar ve yolda kalmış*(lar)* için olmalıdır." Hayır *(ve hasenât)*dan ne yaparsanız, artık muhakkak ki Allah, onu hakkıyla bilendir.[1]

216- *(Ey mü'minler!)* O, hoşunuza gitmediği hâlde savaş size farz kılındı.[1] Fakat olur ki, bir şeyden hoşlanmazsınız ama, o sizin için hayırlıdır.

Ve olur ki bir şeyi *(de)* seversiniz, hâlbuki o sizin için bir şerdir.

Allah ise *(sizin için hayır olanı)* bilir de siz bilmezsiniz.

217- *(Ey Resûlüm!)* Sana, haram ayı, onda savaşmayı soruyorlar.

De ki: "Onda savaşmak büyük *(bir günah)*tır.

Fakat *(insanları)* Allah yolundan men' etmek ve O'nu inkâr etmek, hem *(mü'minleri)* Mescid-i Harâm'dan *(men' etmek)* ve ehlini oradan çıkarmak Allah katında *(günah cihetiyle)* daha büyüktür.

Çünki fitne *(çıkarmak ve mü'minleri inkâra zorlamak)*, öldürmekten daha büyük *(bir günah)*tır."[2]

(Ey Habîbim!) Eğer güçleri yetse, sizi dîninizden döndürünceye kadar sizinle savaşmayı bırakmazlar.

İçinizden kim dîninden döner de kendisi kâfir olarak ölürse,[3] işte onlar yok mu, *(onların)* amelleri dünya ve âhirette boşa gitmiştir.

Ve yine onlar ateş ehlidirler! Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

218- Muhakkak ki îmân edenler ve Allah yolunda hicret edip cihâd edenler var ya, işte onlar Allah'ın rahmetini ümîd ederler.

Çünki Allah, Gafûr *(kullarını çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(onlara çok merhametli olan)*dır.

219- Sana, şarab ve kumardan soruyorlar.

De ki: "Onlarda büyük bir günah ve insanlar için birtakım faydalar vardır.

Fakat günahları, faydalarından daha büyüktür."[4] Sana, *(Allah yolunda)* neyi *(kime)* sarf edeceklerini soruyorlar.

De ki: "*(İhtiyaçtan)* fazla olanı!" Allah, size âyetleri böyle iyice açıklar; tâ ki düşünesiniz.[5]

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَكُمْ وَعَسٰٓى اَنْ تَكْرَهُوا شَيْـًٔا
bir şeyden – hoşlanmamanız – olur ki – ve – size – hoş değildir – o ve – savaş – size – yazıldı

وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسٰٓى اَنْ تُحِبُّوا شَيْـًٔا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ وَاللّٰهُ
Allah – ve – sizin için – bir şerdir – o – ve – bir şeyi – sevmeniz – olur ki – ve – sizin için – hayırlıdır – o ve

يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢١٦﴾ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ
haram – aydan – sana soruyorlar – bilmezsiniz – siz – ve – bilir

قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ
Allah – yolundan – men' etmek – ve – büyüktür – onda – savaşmak – de ki – onda – savaşmayı

وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاِخْرَاجُ اَهْلِهِ مِنْهُ اَكْبَرُ عِنْدَ
katında – daha büyüktür – oradan – ehlini – çıkarmak ve – Mescid-i Harâm'dan – ve – onu – inkâr etmek – ve

اللّٰهِ وَالْفِتْنَةُ اَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ
sizinle savaşırlar – geri durmazlar – ve – öldürmekten – daha büyüktür – fitne – ve – Allah'ın

حَتّٰى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ اِنِ اسْتَطَاعُوا وَمَنْ يَرْتَدِدْ
dönerse – kim – ve – güçleri yetse – eğer – dîninizden – sizi döndürmelerine dek – tâ ki

مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَاُولٰٓئِكَ حَبِطَتْ
boşa gitmiştir – bu yüzden işte onlar – kâfir – kendisi iken – ve ölürse – dîninden – sizden

اَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَاُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ
ateş – ehlidirler – işte onlar – ve – âhirette – ve – dünyada – amelleri

هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢١٧﴾ اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا
hicret ettiler – o kimseler ki – ve – îmân ettiler – o kimseler ki – şübhesiz – ebedî kalıcıdırlar – orada – onlar

وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ اُولٰٓئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللّٰهِ
Allah'ın – rahmetini – ümîd ederler – işte onlar – Allah – yolunda – cihâd ettiler – ve

وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢١٨﴾ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ
kumardan – ve – şarabdan – sana soruyorlar – çok merhametlidir – çok bağışlayandır – Allah – ve

قُلْ فِيهِمَٓا اِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَاِثْمُهُمَٓا اَكْبَرُ
daha büyüktür – ikisinin günahı – ve – insanlar için – birtakım faydalar – ve – büyük – bir günah – o ikisinde vardır – de ki

مِنْ نَفْعِهِمَا وَيَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ
fazla olanı – de ki – infâk edecekler – neyi – sana soruyorlar – ve – ikisinin faydasından

كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١٩﴾
düşünürsünüz – tâ ki siz – âyetleri – size – Allah – açıklar – böyle

فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْيَتَامٰى قُلْ اِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ
hayırlıdır onlar için düzeltmek de ki yetimlerden sana soruyorlar ve âhiret ve dünya hakkında

وَاِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ
ıslâh edenden bozgunculuk edeni bilir Allah ve artık kardeşlerinizdir kendilerine karışırsanız eğer ve

وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَاَعْنَتَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٠﴾
her işi hikmetlidir dâima üstündür Allah şübhesiz elbette sizi zora koşardı Allah dileseydi eğer ve

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتّٰى يُؤْمِنَّ وَلَاَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ
hayırlıdır mü'min elbette bir câriye ve îmân etmelerine dek tâ ki müşrik kadınları nikâhlamayın ve

مُشْرِكَةٍ وَلَوْ اَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتّٰى يُؤْمِنُوا
îmân etmelerine dek tâ ki müşrik erkekleri nikâhlamayın ve hoşunuza gitse velev ki müşrik bir kadından

وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ اَعْجَبَكُمْ اُولٰٓئِكَ يَدْعُونَ
da'vet ediyorlar işte onlar hoşunuza gitse velev ki bir müşrikten hayırlıdır mü'min elbette bir köle ve

اِلَى النَّارِ وَاللّٰهُ يَدْعُٓوا اِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِاِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ
açıklıyor ve izniyle mağfirete ve cennete da'vet ediyor Allah ve ateşe

اٰيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ
hayızdan sana soruyorlar ve ibret alırlar tâ ki onlar insanlara âyetlerini

قُلْ هُوَ اَذًى فَاعْتَزِلُوا النِّسَٓاءَ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ
onlara yaklaşmayın ve hayız vaktinde kadınlardan bu yüzden uzak durun bir ezâdır o de ki

حَتّٰى يَطْهُرْنَ فَاِذَا تَطَهَّرْنَ فَاْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ اَمَرَكُمُ
size emretti o yerden ki artık onlara varın temizlenirler fakat o zaman ki temizlenmelerine dek tâ ki

اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٢﴾
çok temizlenenleri sever ve çok tevbe edenleri sever Allah şübhesiz ki Allah

نِسَٓاؤُكُمْ حَرْثٌ لَكُمْ فَاْتُوا حَرْثَكُمْ اَنّٰى شِئْتُمْ
dilediniz nasıl tarlanıza öyle ise gelin sizin için bir tarladır kadınlarınız

وَقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُٓوا اَنَّكُمْ مُلَاقُوهُ
ona kavuşacaklarsınız şübhesiz siz bilin ve Allah'dan sakının ve kendiniz için takdîm edin ve

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢٣﴾ وَلَا تَجْعَلُوا اللّٰهَ عُرْضَةً لِاَيْمَانِكُمْ اَنْ تَبَرُّوا
iyilik yapmanıza yeminleriniz sebebiyle engel Allah'ı kılmayın ve mü'minleri müjdele ve

وَتَتَّقُوا وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٤﴾
herşeyi bilendir hakkıyla işitendir Allah ve insanların arasını düzeltmenize ve sakınmanıza ve

220- Dünya ve âhiret hakkında *(lehinize olanı düşünün)*! Hem sana yetimlerden soruyorlar. De ki: "Onlar hakkında ıslahta bulunmak *(onları yüzüstü bırakmaktan)* daha hayırlıdır." O hâlde *(nafakalarınızı birleştirerek)* onlarla bir arada yaşarsanız, artık *(onlar sizin)* kardeşlerinizdir. Allah, *(onlar hakkında)* bozgunculuk edeni, ıslâh edenden ayırır. Hâlbuki Allah dileseydi elbette sizi zora koşardı. Şübhe yok ki Allah, Azîz *(dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

221- Hem îmân etmedikçe müşrik kadınlarla evlenmeyin! Ve elbette mü'min bir câriye, *(hür)* bir müşrik kadından daha hayırlıdır. *(O müşrik kadın)* hoşunuza gitse bile! Îmân etmedikçe müşrik erkekleri de *(mü'min kadınlarla)* evlendirmeyin! Elbette mü'min bir köle, *(hür)* bir müşrikten daha hayırlıdır. *(O müşrik)* hoşunuza dahi gitse! İşte onlar ateşe da'vet ederler. Allah ise, izniyle Cennete ve mağfirete *(vesîle olacak amellere)* da'vet ediyor; âyetlerini de insanlara iyice açıklıyor, tâ ki ibret alsınlar.

222- Sana hayızdan da soruyorlar. De ki: "O bir ezâdır!" Bu sebeble, hayızlı iken kadınlardan uzak durun ve temizleninceye kadar onlara yaklaşmayın! Temizlendikleri zaman ise, artık Allah'ın size emrettiği yerden onlara varın! Şübhesiz ki Allah, çok tevbe edenleri sever, çok temizlenenleri de sever.

223- Kadınlarınız sizin için bir tarladır; öyle ise tarlanıza dilediğiniz şekilde gelin ve kendiniz için *(sâlih amellerle)* hazırlık yapın! Hem Allah'dan sakının ve gerçekten siz O'na kavuşacak kimseler olduğunuzu bilin! *(Ey Resûlüm!)* O hâlde mü'minleri müjdele!

224- Allah'ı, yeminleriniz dolayısıyla iyilik yapmanıza, *(günahlardan)* sakınmanıza ve insanların arasını düzeltmenize engel *(bahâne)* kılmayın! Çünki Allah, Semî' *(yeminlerinizi işiten)*dir, Alîm *(niyetlerinizi bilen)*dir.

225- Allah, yeminlerinizdeki kasıdsız hatâ*(larınız)* ile sizi mes'ûl tutmaz, fakat kalblerinizin kazandığı *(asıl kasdettiğiniz yeminler)* ile sizi mes'ûl tutar. Çünki Allah, Gafûr *(çok mağfiret eden)*dir, Halîm *(cezâlandırmakta hiç acele etmeyen)*dir.

226- Kadınlarından uzak durmaya yemîn edenler için dört ay beklemek *(mecbûriyeti)* vardır. O hâlde *(bu müddet içinde kadınlarına)* dönerlerse, artık şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayıcı)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

227- Eğer boşamaya karar verirlerse, artık muhakkak ki Allah, Semî' *(hakkıyla işiten)*dir, Alîm *(herşeyi bilen)*dir.

228- Boşanmış kadınlar ise kendi kendilerine üç hayız müddeti beklerler. Artık *(o kadınlar)* Allah'a ve âhiret gününe îmân ediyorlarsa, *(bir başkasıyla evlenmek için)* rahimlerinde Allah'ın yarattığını *(çocuk veya hayzı)* gizlemeleri kendilerine helâl olmaz. Eğer kocaları *(bu durumu)* düzeltmek isterlerse, bu *(bekleme süresi)*nin içinde onları geri almaya daha çok hak sâhibidirler. *(Kocalarının)* onlar üzerinde örfe uygun olan *(haklar)*ı gibi, onların da *(kocaları üzerinde hakları)* vardır. Fakat erkekler için onların üzerine bir derece *(bir üstünlük)* vardır. Allah ise, Azîz *(dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

229- *(Ric'î, dönüşü mümkün)* boşama iki def'adır; bundan sonra ya iyilikle tutmak veya güzellikle salıvermek vardır. Fakat onlara *(mehir olarak)* verdiklerinizden bir şey almanız size helâl olmaz; ancak *(her iki taraf da)* Allah'ın hudûduna *(karı ile koca arasındaki haklara)* riâyet edemeyeceklerinden korkarlarsa, müstesnâ! Bu yüzden *(siz de bu ikisinin)* Allah'ın hudûduna riâyet edemeyeceklerinden korkarsanız, *(kadının boşanmak için kocasına)* fidye verdiği o şeyde *(mehrini veya daha farklı bir bedeli kocasına vermesinde)* ikisine de bir günah yoktur. Bunlar Allah'ın hudûdudur; sakın onları aşmayın! Kim de Allah'ın hudûdunu aşarsa, işte zâlimler ancak onlardır.

230- Böylece *(kocası)* onu *(iki hakkını da kullandıktan sonra üçüncü def'a)* boşarsa, artık bundan sonra *(o kadın)* ondan başka bir koca ile evlenmedikçe ona helâl olmaz. Bununla berâber *(bu ikinci kocası da)* onu boşarsa, Allah'ın hudûduna riâyet edeceklerini zannettikleri takdirde, artık birbirlerine dönmelerinde onlara bir günah yoktur. İşte bunlar Allah'ın hudûdudur, *(ehemmiyetini)* bilecek bir kavim için onları açıklıyor.

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فٖٓي اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ

kazandı | o şey ile ki | sizi mes'ûl tutar | fakat | yeminlerinizdeki | kasıdsız hatâ ile | Allah | sizi mes'ûl tutmaz

قُلُوبُكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ حَلٖيمٌ ﴿٢٢٥﴾ لِلَّذٖينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَٓائِهِمْ

kadınlarından | uzak durmaya yemîn ederler | o kimseler için ki | azâbda acele etmeyendir | bağışlayandır | Allah | ve | kalbleriniz

تَرَبُّصُ اَرْبَعَةِ اَشْهُرٍۚ فَاِنْ فَٓاؤُ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿٢٢٦﴾ وَاِنْ عَزَمُوا

karar verirlerse | eğer | ve | merhametlidir | bağışlayandır | Allah | şübhesiz | dönerlerse | o hâlde eğer | ay | dört | beklemek

الطَّلَاقَ فَاِنَّ اللّٰهَ سَمٖيعٌ عَلٖيمٌ ﴿٢٢٧﴾ وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ ثَلٰثَةَ

üç | kendi kendilerine | beklerler | boşanmış kadınlar | ve | herşeyi bilendir | hakkıyla işitendir | Allah | artık şübhesiz | boşamaya

قُرُٓوءٍۜ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ اَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللّٰهُ فٖٓي اَرْحَامِهِنَّ اِنْ كُنَّ

iseler | eğer | rahimlerinde | Allah | yarattı | o şeyi ki | gizlemeleri | kendilerine | helâl olmaz | ve | hayız müddeti

يُؤْمِنَّ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِۜ وَبُعُولَتُهُنَّ اَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فٖي ذٰلِكَ اِنْ

eğer | bunun içinde | onları geri almaya | daha çok haklıdırlar | kocaları | ve | âhiret gününe | ve | Allah'a | îmân ediyorlar

اَرَادُٓوا اِصْلَاحاًۜ وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذٖي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِۖ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ

üzerlerine | erkekler için vardır | ve | örfe uygunlukla | üzerlerinde vardır | o şeyin ki | misli | onların vardır | ve | düzeltmek | isterlerse

دَرَجَةٌۜ وَاللّٰهُ عَزٖيزٌ حَكٖيمٌ ﴿٢٢٨﴾ اَلطَّلَاقُ مَرَّتَانِۖ فَاِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ

iyilikle | bundan sonra tutmaktır | iki defadır | boşama | her işi hikmetlidir | dâima üstündür | Allah | ve | bir derece

اَوْ تَسْرٖيحٌ بِاِحْسَانٍۜ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ اَنْ تَأْخُذُوا مِمَّٓا اٰتَيْتُمُوهُنَّ شَيْـٔاً

bir şey | onlara verdiniz | o şeyden ki | almanız | size | helâl olmaz | ve | güzellikle | salıvermek | veya

اِلَّٓا اَنْ يَخَافَٓا اَلَّا يُقٖيمَا حُدُودَ اللّٰهِۜ فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا يُقٖيمَا

ikisinin riâyet edememesinden | korkarsanız | bu yüzden eğer | Allah'ın | hudûduna | ikisinin riâyet edememesinden | ikisinin korkması | ancak

حُدُودَ اللّٰهِۙ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فٖيمَا افْتَدَتْ بِهٖۜ تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ

Allah'ın | hudûdudur | bunlar | onu | fidye verdi | o şeyde ki | ikisine | artık günah yoktur | Allah'ın | hudûduna

فَلَا تَعْتَدُوهَاۚ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللّٰهِ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٢٩﴾

zâlimler | onlardır | artık işte onlar | Allah'ın | hudûdunu | aşarsa | kim | ve | sakın onları aşmayın

فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتّٰى تَنْكِحَ زَوْجاً غَيْرَهُۜ

ondan başka | bir koca ile | nikâhlanıncaya dek | tâ ki | bunun ardından | ona | artık helâl olmaz | onu boşamışsa | ve eğer

فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَٓا اَنْ يَتَرَاجَعَٓا اِنْ ظَنَّٓا اَنْ يُقٖيمَا

ikisinin riâyet etmesini | zannetlerse | eğer | ikisinin birbirine dönmesinde | o ikisine | artık günah yoktur | onu boşamışsa | fakat eğer

حُدُودَ اللّٰهِۜ وَتِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

bilecekler | bir kavim için ki | onları açıklıyor | Allah'ın | hudûdudur | bunlar | ve | Allah'ın | hudûduna

وَاِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَاَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ

iyilikle | artık onları tutun | bekleme müddetlerinin | ve sonuna geldiler | kadınları | boşadınız | o vakit ki | ve

اَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِتَعْتَدُوا وَمَنْ يَفْعَلْ

yaparsa | kim | ve | zulmetmeniz için | zarar vermek üzere | onları tutmayın | ve | iyilikle | kendilerini salıverin | veya

ذٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا اٰيَاتِ اللّٰهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ

ni'metini | hatırlayın | ve | bir alay | Allahın | âyetlerini | edinmeyin | ve | kendine | artık gerçekten zulmetmiştir | böyle

اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمَا اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ

hikmetten | ve | kitabdan | size | indirdi | o şeyi ki | ve | üzerinizdeki | Allah'ın

يَعِظُكُمْ بِهِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٣١﴾

hakkıyla bilendir | herşeyi | Allah | şübhesiz | bilin | ve | Allah'dan | sakının | ve | onunla | size nasîhat ediyor

وَاِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ اَنْ يَنْكِحْنَ

nikâhlanmalarında | artık onlara mâni' olmayın | bekleme müddetlerinin | ve sonuna geldiler | kadınları | boşadınız | o vakit ki | ve

اَزْوَاجَهُنَّ اِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ذٰلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ

o kimseye ki | kendisiyle | nasîhat olunur | işte bu | meşrû'lukla | aralarında | anlaştılar | o takdirde ki | kocalarıyla

كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ذٰلِكُمْ اَزْكٰى لَكُمْ وَاَطْهَرُ

daha temizdir | ve | sizin için | daha hayırlı | işte bu | âhiret | gününe | ve | Allah'a | îmân eder | sizden | oldu

وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٢﴾ وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ اَوْلَادَهُنَّ

çocuklarını | emzirirler | anneler | ve | bilmezsiniz | siz | ve | bilir | Allah | ve

حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ اَرَادَ اَنْ يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ

yiyecekleri | çocuk kendisinin olana vardır | ve | emzirmeyi | tamamlamasını | istedi | o kimse için ki | tam | iki yıl

وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ اِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ وَالِدَةٌ

bir anne | zarara uğratılmaz | gücünün yettiği ile | ancak | bir kimse | mükellef tutulmaz | meşrû'lukla | giyecekleri | ve

بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذٰلِكَ فَاِنْ اَرَادَا

ikisi istediyse | artık eğer | bunun aynısı | mîrasçının üzerine vardır | ve | çocuğu yüzünden | ne çocuk kendisinin olan | ve | yavrusu yüzünden

فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَاِنْ اَرَدْتُمْ

istediyseniz | eğer | ve | ikisinin üzerine | bu yüzden günah yoktur | bir müşâvere ile | ve | ikisi tarafından | bir anlaşma ile | ayırmak

اَنْ تَسْتَرْضِعُوا اَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِذَا سَلَّمْتُمْ مَا اٰتَيْتُمْ

verdiniz | o şeyi ki | teslîm ettiniz | o takdirde ki | size | artık günah yoktur | çocuklarınızı | emzirtmenizi

بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٣﴾

hakkıyla görendir | yapıyorsunuz | o şeyleri ki | Allah | şübhesiz | bilin | ve | Allah'dan | sakının | ve | güzellikle

---

231- Ve kadınları *(ric'î, dönüşü mümkün bir boşama ile)* boşadığınızda, bekleme müddetlerinin de sonuna geldiklerinde, artık onları *(ya)* iyilikle tutun veya kendilerini iyilikle salıverin; yoksa *(sırf)* zulmetmeniz için zarar vermek üzere onları tutmayın! Artık kim böyle yaparsa, o takdirde şübhesiz kendine zulmetmiş olur.

Ve Allah'ın âyetlerini alaya almayın! Hem Allah'ın üzerinizdeki ni'metini ve kendisiyle nasîhat etmek üzere size indirdiği Kitâb'ı ve hikmeti *(kitabdaki hükümleri)* hatırlayın! Artık Allah'dan sakının ve bilin ki, şübhesiz Allah, herşeyi hakkıyla bilendir.

232- Hem kadınları *(ric'î, dönüşü mümkün bir boşama ile)* boşadığınızda, bekleme müddetlerini de bitirdiklerinde, artık aralarında meşrû' olarak anlaştıkları takdirde, bu durumda kocalarıyla *(tekrar)* evlenirler diye onlara mâni' olmayın!

Bu, içinizden Allah'a ve âhiret gününe îmân etmekte olan kimselere, kendisiyle nasîhat olunan *(bir emir)*-dir. Bu, sizin için daha hayırlı ve daha temizdir. Çünki *(sizin için neyin daha hayırlı olduğunu, ancak)* Allah bilir, siz bilmezsiniz.

233- Anneler de, emzirmeyi tamamlamak isteyen *(baba)* için, çocuklarını tam iki yıl emzirirler. Çocuk kendisinin olan *(babaya)* da, meşrû' *(örfe uygun)* bir şekilde onların *(annelerin)* yiyecek ve giyecekleri*(ni te'mîn etme borcu)* vardır.

Kimse gücünün yetmeyeceği bir şeyle mükellef tutulmaz. Ne anne, yavrusu yüzünden ne de çocuk kendisinin olan *(baba)*, çocuğu yüzünden zarara uğratılır. *(Baba öldüğü zaman)* mîrasçının üzerine de bunun aynısı *(borçtur)*. Artık *(anne ile baba)* kendi rızâlarıyla ve müşâvere ederek *(çocuğu sütten)* ayırmak isterlerse, bundan dolayı ikisinin üzerine bir günah yoktur. Eğer çocuklarınızı *(süt anneye)* emzirtmek isterseniz, verdiğiniz *(ücret)*i güzellikle teslîm ettiğiniz takdirde artık size bir günah yoktur. O hâlde Allah'dan sakının ve bilin ki şübhesiz Allah, ne yapıyorsanız hakkıyla görendir.

234- Sizden vefât edip de geride zevceler bırakanlar*(ın zevceleri)* ise, kendi kendilerine dört ay on gün beklerler.

Böylece bekleme müddetlerinin sonuna geldikleri zaman, artık kendileri hakkında meşrû' olarak yaptıklarında size bir günah yoktur.

Allah ise, ne yapıyorsanız hakkıyla haberdar olandır.

235- *(Kocaları ölen)* kadınlarla evlenmek isteğini*(zi onlara, üstü kapalı bir söz veya hareket gibi)* kendisiyle îmâ ettiğiniz şey husûsunda veya *(böyle bir arzuyu)* gönüllerinizde gizlemenizde size bir günah yoktur.

Allah, gerçekten sizin onları *(nikâhlarına)* ileride *(tâlib olarak)* anacağınızı bilmiştir; fakat meşrû' bir söz söylemeniz dışında, onlarla gizlice anlaşmayın!

(Üzerinize farz olarak) yazılmış olan bekleme müddeti sona erinceye kadar da nikâh akdine azmetmeyin!

Hem bilin ki gerçekten Allah, içinizde olanı bilir, bu sebeble O'ndan sakının!

Yine bilin ki şübhesiz Allah, Gafûr *(çok mağfiret eden)*dir, Halîm *(cezâlandırmakta hiç acele etmeyen)*dir.

236- Eğer kadınları kendilerine dokunmadan ve onlara bir mehir ta'yîn etmeden boşarsanız size bir günah yoktur.

Fakat *(gönüllerini alacak şekilde)* onları faydalandırın!

Genişlik içinde olan*(ınız)*a, kendi durumuna göre, darlık içinde olan*(ınız)*a da gücü yettiğince *(onları faydalandırma borcu)* vardır.

(Bu,) iyilik edenler üzerine bir vazîfe olarak örfe uygun bir faydalandırmadır.

237- Fakat onlara gerçekten bir mehir ta'yîn ettiğiniz hâlde kendilerine dokunmadan önce onları boşarsanız, artık ta'yîn ettiğinizin yarısı *(onlarındır)*.

Ancak *(o kadınların)* bağışlamaları veya nikâh akdi elinde olanın *(kocanın)* bağışlaması *(mehrin tamâmını vermesi)* müstesnâ.

Bununla berâber *(kocaları olarak sizin)* bağışlamanız takvâya daha yakındır.

Artık aranızda fazîleti unutmayın! Muhakkak ki Allah, ne yapıyorsanız hakkıyla görendir.

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ اَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ

kendi kendilerine | beklerler | zevceler | geride bırakırlar | ve | sizden | vefât ettirilirler | o kimseler ki | ve

اَرْبَعَةَ اَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَاِذَا بَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا

o şeyde ki | size | artık günah yoktur | bekleme müddetlerinin | sonuna geldiler | ve o zaman ki | on (gün) | ve | ay | dört

فَعَلْنَ فِي اَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٣٤﴾

haberdâr olandır | yapıyorsunuz | o şeylerden ki | Allah | ve | meşrû'lukla | kendileri hakkında | yaptılar

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ

o kadınlarla | evlenme teklifini | onunla | îmâ ettiniz | o şeyde ki | size | günah yoktur | ve

اَوْ اَكْنَنْتُمْ فِي اَنْفُسِكُمْ عَلِمَ اللّٰهُ اَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ

onları anacaksınız | gerçekten siz | Allah | bilmiştir | gönüllerinizde | gizlediniz | veya

وَلٰكِنْ لَا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا اِلَّا اَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا وَلَا تَعْزِمُوا

azmetmeyin | ve | meşrû' | bir söz | söylemeniz | hâriç | gizlice | onlarla anlaşmayın | fakat

عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتّٰى يَبْلُغَ الْكِتَابُ اَجَلَهُ وَاعْلَمُوا اَنَّ

şübhesiz | bilin | ve | süresine | yazılmış olan (bekleme müddeti) | erişinceye dek | tâ ki | nikâh | akdine

اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِي اَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا اَنَّ

şübhesiz | bilin | ve | bu sebeble ondan sakının | içinizdedir | o şeyi ki | bilir | Allah

اللّٰهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٣٥﴾ لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِنْ طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ

kadınları | boşadıysanız | eğer | size | günah yoktur | azâbda acele etmeyendir | çok bağışlayandır | Allah

مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ اَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتِّعُوهُنَّ

onları faydalandırın | ve | bir mehir | kendilerine | siz ta'yîn etmeden | veya | siz kendilerine dokunmadan

عَلَى الْمُوسِعِ قَدَرُهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا

bir hak olarak | örfe uygunlukla | bir faydalandırmadır | gücü yettiğince | darlık içinde olana vardır | ve | gücü yettiğince | genişlik içinde olana vardır

عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٣٦﴾ وَاِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَمَسُّوهُنَّ

kendilerine dokunmanızdan | önce | onları boşadıysanız | eğer | ve | iyilik edenler | üzerine

وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ اِلَّا اَنْ يَعْفُونَ

bağışlamaları | ancak | ta'yîn ettiniz | o şeyin ki | artık yarısı | bir mehir | onlara | ta'yîn etmişsiniz | ve gerçekten

اَوْ يَعْفُوَ الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَاَنْ تَعْفُوا اَقْرَبُ لِلتَّقْوٰى

takvâya | daha yakındır | bağışlamanız | ve | nikâh | akdi | elindedir | o kimsenin ki | bağışlaması | veya

وَلَا تَنْسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٧﴾

hakkıyla görendir | yapıyorsunuz | o şeyleri ki | Allah | şübhesiz | aranızda | fazîleti | unutmayın | ve

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَ الصَّلٰوةِ الْوُسْطٰى وَ قُومُوا

muhâfaza edin | namazları | ve | namazı | orta | ve | dimdik durun

لِلّٰهِ قَانِتِينَ ﴿٢٣٨﴾ فَاِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا اَوْ رُكْبَانًا فَاِذَا

Allah'a | gönülden bağlı kimseler olarak | fakat eğer | korkmuşsanız | o takdirde yayalar olarak | veya | biniciler olarak | fakat o zaman ki

اَمِنْتُمْ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

emîn oldunuz | artık zikredin | Allah'ı | o şey gibi ki | size öğretti | o şeyleri ki | olmadınız | biliyorsunuz

﴿٢٣٩﴾ وَ الَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَ يَذَرُونَ اَزْوَاجًا وَصِيَّةً

ve | o kimseler ki | vefât ettirilirler | sizden | ve | geride bırakacaklar | zevceler | vasiyet etme vardır

لِاَزْوَاجِهِمْ مَتَاعًا اِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ اِخْرَاجٍ فَاِنْ خَرَجْنَ

zevceleri için | bir faydalanmayı | bir yıla kadar | çıkarılmadan | fakat eğer | çıkmışlarsa

فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي اَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَعْرُوفٍ

artık günah yoktur | size | o şeyde ki | yaptılar | hakkında | kendileri | örfe uygun olarak

وَ اللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٤٠﴾ وَ لِلْمُطَلَّقَاتِ مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ

ve | Allah | dâima üstündür | her işi hikmetlidir | ve | boşanmış kadınlara vardır | bir faydalanma | örfe uygun şekilde

حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿٢٤١﴾ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهِ

bir hak olarak | üzerine | takvâ sâhibleri | böyle | açıklar | Allah | size | âyetlerini

لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٢﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا

tâ ki siz | akıl erdirirsiniz | görmedin mi | o kimseleri ki | çıktılar

مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ اُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ

yurtlarından | kendileri iken | binlerce | korkusuyla | ölüm | bunun üzerine buyurdu | onlara

اللّٰهُ مُوتُوا ثُمَّ اَحْيَاهُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى

Allah | ölün | sonra | onları diriltti | şübhesiz | Allah | gerçekten sâhibidir | ihsân | karşı

النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٢٤٣﴾ وَ قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ

insanlara | fakat | çoğu | insanların | şükretmezler | ve | savaşın | yolunda

اللّٰهِ وَ اعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٤﴾ مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ

Allah | ve | bilin | şübhesiz | Allah | hakkıyla işitendir | herşeyi bilendir | kimdir | şu | o kimse ki | borç verir

اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ اَضْعَافًا كَثِيرَةً

Allah'a | bir borç ile | güzel | ve onu kat kat artırır | kendisine | katlarla | birçok

وَ اللّٰهُ يَقْبِضُ وَ يَبْصُطُ وَ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٤٥﴾

ve | Allah | daraltır | ve | genişletir | ve | ona | döndürüleceksiniz

238- Namazlara devâm ediniz, bilhassa orta namaza![1] Hem gönülden bağlı kimseler olarak Allah'ın huzûruna durun!

239- Fakat *(düşmandan)* korkarsanız, o takdirde yaya olarak veya binek üzerinde *(namaz kılın)*!

Emîn olduğunuz zaman ise, artık bilmiyor olduğunuz şeyleri size öğrettiği gibi *(namazı nasıl kılmanızı ta'lîm etti ise, öylece)* Allah'ı zikredin *(namazınızı kılın)*!

240- Ve sizden vefât edip de geride zevceler bırakacak *(durumda)* olanlar var ya, *(onlara)* zevceleri için *(evden)* çıkarılmadan, bir yıl müddetince faydalanmayı vasiyet etme *(borcu)* vardır.

Fakat *(kendiliklerinden)* çıkarlarsa, kendileri hakkında örfe uygun olarak yaptıklarında artık size bir günah yoktur.

Allah ise, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*-dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

241- Boşanmış kadınlara örfe uygun bir şekilde faydalanma *(nafaka hakkı)* vardır. *(Bu,)* takvâ sâhibleri üzerine bir borçtur.

242- Allah size âyetlerini böyle iyice açıklar ki akıl erdiresiniz.

243- Kendileri binlerce oldukları hâlde, ölüm korkusuyla yurtlarından çıkanları görmedin mi? Bunun üzerine Allah onlara: "Ölün!" *(diye)* buyurdu, sonra da onları diriltti.[2] Şübhesiz ki Allah, insanlara karşı gerçekten büyük ihsan sâhibidir, fakat insanların çoğu şükretmezler.

244- O hâlde Allah yolunda savaşın ve bilin ki şübhesiz Allah, Semî' *(hakkıyla işiten)*dir, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

245- Kimdir şu kimse ki, Allah'a güzel bir borç versin de *(Allah)* onu kendisine kat kat fazlasıyla artırsın![3]

Çünki Allah, *(rızkı dilediğine)* daraltır ve *(dilediğine)* genişletir. Hem *(sonunda)* O'na döndürüleceksiniz.

246- Mûsâ'dan sonra İsrâiloğullarının ileri gelenlerini görmedin mi? Hani bir peygamberlerine[1] şöyle demişlerdi: "Bize bir hükümdar gönder ki, Allah yolunda savaşalım!"

(Peygamberleri) dedi ki: "Ya üzerinize savaş farz kılınır da, savaşmayacak olursanız?" *(Onlar:)* "Gerçekten yurtlarımızdan ve evlâdlarımız*(ın yanın)*dan çıkarıldığımız hâlde, neden biz Allah yolunda savaşmayalım?" dediler.

Fakat üzerlerine savaş farz kılınınca, içlerinden pek azı müstesnâ, *(savaştan)* yüz çevirdiler.

Hâlbuki Allah, o zâlimleri hakkıyla bilendir.

247- Bunun üzerine peygamberleri onlara şöyle dedi: "Şübhesiz ki Allah, size hükümdar olarak doğrusu Tâlût'u göndermiştir." Dediler ki: "Biz hükümdarlığa ondan daha lâyık olduğumuz hâlde ve mal cihetiyle *(kendisine)* bir genişlik verilmemişken, üzerimize onun hükümdar olması nasıl olur?"

(Peygamberleri ise) şöyle dedi: "Muhakkak ki Allah, onu üzerinize seçti ve ilim ve cisimde bir genişlik *(ve kuvvet)* cihetiyle onu *(sizden)* fazla kıldı.

Çünki Allah, mülkünü dilediği kimseye verir." Ve Allah, Vâsi' *(lütfu geniş olan)*dır, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

248- Nihâyet peygamberleri onlara şöyle dedi: "Şübhesiz onun hükümdarlığının alâmeti, *(vaktiyle sizden alınan)* tabutun size gelmesidir ki, onun içinde Rabbinizden bir sekîne *(ruhlara emniyet veren bir huzur)* ve Mûsâ ehlinin ve Hârûn ehlinin bıraktıklarından geriye kalan birtakım şeyler vardır; onu melekler taşıyacaktır.

Eğer mü'min kimseler iseniz, şübhesiz bunda sizin için gerçekten bir delil vardır."

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَإِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ إِذْ
görmedin mi | ileri gelenleri | İsrâiloğullarından | ardından | Mûsâ'nın | bir vakit

قَالُوا لِنَبِيٍّ لَهُمُ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
demişlerdi | bir peygambere | kendilerine âit | gönder | bize | bir hükümdar ki | savaşalım | yolunda | Allah

قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ
dedi | olur mu ki | eğer | yazılırsa | üzerinize | savaş

أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
savaşmamanız | dediler | ve | bize ne olacak ki | savaşmamamız için | yolunda | Allah

وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَائِنَا فَلَمَّا كُتِبَ
halbuki gerçekten | çıkarıldık | yurtlarımızdan | ve | evlâdlarımızdan | fakat ne zaman ki | yazıldı

عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ
üzerlerine | savaş | yüz çevirdiler | ancak | birazı | onlardan | ve | Allah

عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٢٤٦﴾ وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ
hakkıyla bilendir | zâlimleri | ve | dedi | onlara | peygamberleri | şübhesiz | Allah

قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ
gerçekten | gönderdi | size | Tâlût'u | bir hükümdar olarak | dediler | nasıl | olur | onun için | hükümdarlık

عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ
üzerimize | biz iken | daha lâyık | hükümdarlığa | ondan | ve | verilmedi | bir genişlik

الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي
maldan | dedi | şübhesiz | Allah | onu seçti | üzerinize | ve | onu fazla kıldı | bir genişlik cihetiyle

الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
ilimde | ve | cisimde | ve | Allah | verir | mülkünü | o kimseye ki | diler | ve | Allah

وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٧﴾ وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ
lütfu geniş olandır | her şeyi bilendir | ve | dedi | onlara | peygamberleri | şübhesiz | alâmeti

مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ
hükümdarlığının | size gelmesidir | o sandığın | içinde vardır | bir sekîne | Rabbinizden

وَبَقِيَّةٌ مِمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَىٰ وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ
ve | geriye kalan | o şeylerden ki | bıraktı | ehli | Mûsâ'nın | ve | ehli | Hârûn'un | onu taşıyor | melekler

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٤٨﴾
şübhesiz | bunda vardır | gerçekten bir delil | sizin için | eğer | iseniz | mü'min kimseler

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ اِنَّ اللّٰهَ مُبْتَل۪يكُمْ

böylece ne zaman ki | ayrıldı | Tâlût | orduyla | dedi | şübhesiz | Allah | sizi imtihân edicidir

بِنَهَرٍۚ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنّ۪يۚ وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ

bir nehirle | fakat kim | içerse | ondan | artık değildir | benden | ve | kim | ondan tatmazsa

فَاِنَّهُ مِنّ۪ٓي اِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِه۪ۚ فَشَرِبُوا مِنْهُ

işte şübhesiz o | bendendir | ancak | o kimse ki | avuçladı | bir avuç | eliyle | fakat içtiler | ondan

اِلَّا قَل۪يلاً مِنْهُمْۜ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا

ancak | birazı | onlardan | ve ne zaman ki | onu geçti | o | ve | o kimseler ki | îmân ettiler

مَعَهُۙ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِه۪ۜ

beraberinde | dediler | tâkat yoktur | bizim için | bugün | Câlût'a karşı | ve | ordusuna

قَالَ الَّذ۪ينَ يَظُنُّونَ اَنَّهُمْ مُلَاقُوا اللّٰهِۙ كَمْ مِنْ

dedi | o kimseler ki | seziyorlar | şübhesiz kendileri | kavuşacak kimselerdir | Allah'a | nice

فِئَةٍ قَل۪يلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَث۪يرَةً بِاِذْنِ اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ

bir topluluktan | az | gâlib gelmiştir | bir topluluğa | çok | izniyle | Allah'ın | ve | Allah

مَعَ الصَّابِر۪ينَ ﴿٢٤٩﴾ وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِه۪ قَالُوا

beraberdir | sabredenlerle | ve | ne zaman ki | ortaya çıktılar | Câlût'a karşı | ve | ordusuna | dediler

رَبَّنَٓا اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْراً وَثَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا

Rabbimiz | boşalt | üzerimize | sabır | ve | sebât ver | ayaklarımıza | ve | bize yardım eyle

عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِر۪ينَۜ ﴿٢٥٠﴾ فَهَزَمُوهُمْ بِاِذْنِ

topluluğuna karşı | kâfirler | nihâyet onları hezîmete uğrattılar | izniyle

اللّٰهِۙ وَقَتَلَ دَاوُ۫دُ جَالُوتَ وَاٰتٰيهُ اللّٰهُ الْمُلْكَ

Allah'ın | ve | öldürdü | Dâvûd | Câlût'u | ve | ona verdi | Allah | saltanat

وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَٓاءُۜ وَلَوْلَا دَفْعُ اللّٰهِ

ve | hikmet | ve | öğretti ona | o şeylerden ki | diler | ve | eğer olmasaydı | def' etmesi | Allah'ın

النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْاَرْضُ وَلٰكِنَّ

insanları | bazılarını | bazısı ile | elbette fesâda uğramıştı | yeryüzü | fakat

اللّٰهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَم۪ينَ ﴿٢٥١﴾ تِلْكَ اٰيَاتُ اللّٰهِ

Allah | sâhibidir | ihsân | âlemlere karşı | bunlar | âyetleridir | Allah'ın

نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّۜ وَاِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَل۪ينَ ﴿٢٥٢﴾

onları okuyoruz | sana | hak ile | ve | şübhesiz sen | elbette peygamberlerdensin

---

249- Böylece Tâlût ordu*(su)*yla *(Kudüs'ten)* ayrılınca *(onlara)* şöyle dedi: "Muhakkak ki Allah, sizi bir nehirle *(de)* imtihân edicidir.

Buna rağmen kim ondan içerse, artık benden değildir.

Eliyle bir avuç alan müstesnâ, kim de ondan *(izin verilenden fazlasını)* tatmazsa, işte şübhesiz o bendendir!" Fakat içlerinden pek azı müstesnâ, *(hepsi)* ondan *(kana kana)* içtiler.

Derken o ve berâberindeki îmân edenler onu *(nehri)* geçince, *(sudan içenler)*: "Bugün Câlût ve ordusuna karşı bizim tâkatimiz yoktur!" dediler.

Gerçekten kendilerinin Allah'a kavuşacak kimseler olduklarını sezenler *(yakînen inananlar)* ise şöyle dediler: "Nice az *(sayıdaki)* topluluk, *(daha)* çok *(sayıdaki)* cemâate Allah'ın izniyle gâlib gelmiştir!" Çünki Allah, sabredenlerle berâberdir.[1]

250- *(Tâlût ve ona itâat eden mü'minler)* Câlût ve ordusuna karşı çıktıklarında ise şöyle dediler: "Rabbimiz!

Üzerimize sabır yağdır, ayaklarımıza sebât ver ve kâfirler topluluğuna karşı bize yardım eyle!"

251- Nihâyet Allah'ın izniyle onları hezîmete uğrattılar ve Dâvûd Câlût'u öldürdü, Allah ona saltanat ve hikmet *(peygamberlik)* verdi ve dilediği şeylerden ona öğretti.

Hâlbuki Allah'ın, insanların bir kısmını *(diğer)* bir kısmı ile def' etmesi olmasaydı, yeryüzü elbette fesâda uğrardı; fakat Allah, *(bütün)* âlemlere karşı ihsan sâhibidir.

252- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Bunlar Allah'ın âyetleridir; onları sana hak ile okuyoruz.

Şübhesiz ki sen, elbette peygamberlerdensin!

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللّٰهُ

Allah konuştu · o kimse ki · onlardan var · bazısına · bazılarını · üstün kıldık · peygamberler ki · işte bu

وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَاٰتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ

apaçık deliller · Meryemin · oğlu · İsâ'ya · verdik · ve · derecelerle · bazılarını · yükseltti · ve

وَاَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ مِنْ

o kimseler ki · birbirlerini öldürmezdi · Allah · dileseydi · eğer · ve · Rûhu'l-Kudüs ile · onu takviye ettik · ve

بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَلٰكِنِ اخْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ

ve onlardan · ihtilâfa düştüler · fakat · apaçık deliller · kendilerine geldi · o şeyin ki · ardından · onlardan sonradır

مَنْ اٰمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلٰكِنَّ اللّٰهَ

Allah · fakat · birbirlerini öldürmezlerdi · Allah · dileseydi · eğer · ve · inkâr etti · kimi · onlardan · ve · îmân etti · kimi

يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٣﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ

sizi rızıklandırdık · o şeyden ki · sarf edin · îmân ettiler · o kimseler ki · ey · diler · o şeyi ki · yapar

مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ

bir şefâat yoktur · ve · bir dostluk yoktur · ve · içinde · bir alış-veriş yoktur · bir gün ki · gelmesinden · önce

وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٤﴾ اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ

hayatı ebedîdir · o · ancak · ilâh yoktur · Allah ki · zâlimler · onlardır · kâfirler · ve

الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ

yerdedir · o şeyler ki · ve · göklerdedir · o şeyler ki · onundur · ne bir uyku · ve · bir uyuklama · onu almaz · herşeyi kāim kılandır

مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ اِلَّا بِاِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيهِمْ

önlerindedir · o şeyleri ki · bilir · izni ile · ancak · onun huzûrunda · şefâat edecek · o kimse ki · şu kimdir

وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ اِلَّا بِمَا شَاءَ

diledi · o şeyi ki · ancak · ilminden · bir şeyi · kavrayamazlar · ve · arkalarındadır · o şeyleri ki · ve

وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَلَا يَؤُدُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ

pek yücedir · o · ve · ikisinin muhâfazası · ona ağır gelmez · ve · yeri · ve · gökleri · Kürsî'si · kaplamıştır

الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾ لَا اِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ

sapıklıktan · doğruluk · ayrıldı · gerçekten · dînde · zorlama yoktur · pek büyüktür

فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللّٰهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ

tutunmuştur · böylece gerçekten · Allah'a · îmân ederse · ve · tâğûtu · inkâr ederse · artık kim

بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

herşeyi bilendir · hakkıyla işitendir · Allah · ve · ona · kopmak yoktur · en sağlam · kulpa

253- İşte bu peygamberler ki, *(biz)* onların bazısını bazısına üstün kıldık. İçlerinden kimi var ki, Allah *(onunla bizzat)* konuşmuş, bazılarını da derecelerle yükseltmiştir. Meryemoğlu İsâ'ya ise apaçık deliller *(mu'cizeler)* verdik ve onu Rûhü'l-Kudüs *(Cebrâîl)* ile takviye ettik.

Hâlbuki Allah dileseydi, onlardan sonrakiler, kendilerine apaçık deliller geldikten sonra birbirlerini öldürmezlerdi; fakat *(kullarını hayra ve şerre kabil kılarak, irâdelerinde serbest bıraktığı için)* ihtilâfa düştüler. Bunun üzerine onlardan bir kısmı îmân etti, bir kısmı da inkâr etti. Hâlbuki Allah dileseydi *(onlar aslâ)* birbirlerini öldürmezlerdi; fakat Allah, dilediğini yapar.

254- Ey îmân edenler! İçinde ne bir alış-veriş, ne bir dostluk, ne de *(Allah'ın izni olmadıkça)* bir şefâat bulunan bir gün gelmeden önce, sizi rızıklandırdığımız şeylerden *(Allah yolunda)* sarf edin! Kâfirler ise, zâlimlerin ta kendileridir.

255- Allah ki, O'ndan başka ilâh yoktur. *(O,)* Hayy *(hayâtı ezelî ve ebedî olan)*dır, Kayyûm *(bütün mevcûdât kendisiyle kāim olan)*dır. O'nu ne bir uyuklama, ne de bir uyku tutar. Göklerde ne var, yerde ne varsa O'nundur. İzni olmadan O'nun huzûrunda şu şefâat edecek olan kimdir? *(Onların)* önlerindekini ve arkalarındakini *(geçmiş ve geleceklerini)* bilir. Hâlbuki *(onlar ise)* O'nun ilminden, dilediği kadarından başka bir şey kavrayamazlar. Kürsî'si, gökleri ve yeri kaplamıştır; her ikisinin muhâfazası O'na ağır gelmez. Ve O, Aliyy *(pek yüce olan)*dır, Azîm *(pek büyük olan)*dır.[1]

256- Dîn*(e girme)*de zorlama yoktur;[2] îman küfürden şübhesiz iyice ayrılmıştır. Artık kim tâğûtu *(Allah'ın yerine tuttukları herşeyi)* inkâr edip Allah'a îmân ederse, böylece şübhesiz kopmayan çok sağlam kulpa tutunmuştur! Allah ise, Semî' *(hakkıyla işiten)*dir, Alîm *(herşeyi bilen)*dir.

اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ

Allah – dostudur – o kimselerin ki – îmân ettiler – onları çıkarır – karanlıklardan – nûra

وَالَّذ۪ينَ كَفَرُٓوا اَوْلِيَٓاؤُ۬هُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ

ve – o kimseler ki – inkâr ettiler – onların dostları – tâğuttur – onları çıkarırlar

مِنَ النُّورِ اِلَى الظُّلُمَاتِ اُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ ف۪يهَا

nûrdan – karanlığa – işte onlar – ehlidirler – ateş – onlar – orada

خَالِدُونَ ﴿٢٥٧﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذ۪ي حَٓاجَّ اِبْرٰه۪يمَ ف۪ي رَبِّه۪ٓ اَنْ اٰتٰيهُ

ebedî kalıcıdırlar – görmedin mi – o kimseyi ki – tartıştı – İbrâhîm ile – hakkında – Rabbi – diye – kendisine verdi

اللّٰهُ الْمُلْكَ اِذْ قَالَ اِبْرٰه۪يمُ رَبِّيَ الَّذ۪ي يُحْي۪ وَيُم۪يتُ قَالَ

Allah – saltanat – o zaman – demişti – İbrâhîm – Rabbim – o zâttır ki – hayat verir – ve – öldürür – dedi

اَنَا اُحْي۪ وَاُم۪يتُ قَالَ اِبْرٰه۪يمُ فَاِنَّ اللّٰهَ يَأْت۪ي بِالشَّمْسِ مِنَ

ben – hayat verirım – ve – öldürürüm – dedi – İbrâhîm – işte şübhesiz – Allah – getiriyor – güneşi

الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذ۪ي كَفَرَ

doğudan – haydi getir – onu – batıdan – şaşırıp kaldı – o kimse ki – inkâr etti

وَاللّٰهُ لَا يَهْد۪ي الْقَوْمَ الظَّالِم۪ينَ ﴿٢٥٨﴾ اَوْ كَالَّذ۪ي مَرَّ عَلٰى

ve – Allah – hidâyete erdirmez – topluluğunu – zâlimler – veya – o kimse gibisini ki – uğradı

قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوشِهَا قَالَ اَنّٰى يُحْي۪ هٰذِهِ

bir şehre – o iken – çökmüş – üzerine – çatıları – dedi – nasıl – diriltecek – burayı

اللّٰهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَاَمَاتَهُ اللّٰهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ

Allah – sonra – ölümünden – bunun üzerine onu öldürdü – Allah – yüz – yıl – sonra – kendisini diriltti

قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ

buyurdu ki – ne kadar – kaldın – dedi – kaldım – bir gün – veya – bir kısmı – günün – buyurdu

بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ اِلٰى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ

bil'akis – kaldın – yüz – yıl – şimdi bak – yiyeceğine – ve – içeceğine

لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانْظُرْ اِلٰى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ اٰيَةً لِلنَّاسِ

bozulmamış – ve – bak – eşeğine – ve – seni kılmamız içindir – bir delil – insanlara

وَانْظُرْ اِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنْشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا

ve – bak – kemiklere – nasıl – onları birbiri üzerine kaldırıyoruz – sonra – onlara giydiriyoruz – bir et

فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ اَعْلَمُ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿٢٥٩﴾

ne zaman ki – açıkça belli oldu – kendisine – dedi – biliyorum – şübhesiz – Allah – herşeye – gücü yetendir

257- Allah, îmân edenlerin dostudur, onları zulümâttan *(küfür karanlıklarından)* nûra *(îmâna)* çıkarır.

İnkâr edenlere gelince, onların dostları ise tâğuttur *(Allah'ın yerine tuttukları şeylerdir)*, onları nûrdan zulümâta çıkarırlar. İşte onlar ateş ehlidirler.

Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

258- Allah kendisine saltanat verdi diye *(gururlanarak)* Rabbi hakkında İbrâhîm ile tartışanı *(Nemrud'u)* görmedin mi? O zaman İbrâhîm *(ona)*: "Rabbim, hayat veren ve öldürendir!" demişti.

(O ise:) "Ben *(de)* hayat verir ve öldürürüm!" dedi. İbrâhîm *(bunun üzerine)*: "İşte şübhesiz Allah, güneşi doğudan getiriyor, haydi *(sen de)* onu batıdan getir!" dedi de artık o inkâr eden şaşırıp kaldı.

Çünki Allah, zâlimler topluluğunu *(inkârlarındaki ısrarları sebebiyle)* hidâyete erdirmez.

259- Veya *(görmedin mi)* o kimse gibisini *(Uzeyr'i)* ki, o *(duvarları)*, çatıları üzerine çökmüş *(harâb olmuş)* bir şehre uğradı.

"Allah, burayı ölümünden sonra nasıl diriltecek?" dedi.

Bunun üzerine Allah, onu yüz yıl ölü bıraktı, sonra kendisini diriltti.

(Ona) buyurdu ki: "Ne kadar kaldın?" *(O da:)* "Bir gün veya günün bir kısmı kadar kaldım!" dedi.

(Allah ona) şöyle buyurdu: "Hayır!

Yüz yıl kaldın; şimdi yiyeceğine ve içeceğine bak, bozulmamış!

Bir de eşeğine bak *(kemikleri dahi çürümüş)*!

İşte *(bunlar)* seni insanlara *(öldükten sonra dirilmeye)* bir delil kılmamız içindir; kemiklere de bak, onları nasıl birbiri üzerine kaldırıyoruz!

Sonra da onlara bir et giydiriyoruz." *(Uzeyr, onun diriltilişini müşâhede ederek Allah'ın kudreti)* böylece kendisine açıkça belli olunca şöyle dedi: "*(Artık)* biliyorum ki şübhesiz Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir."

260- Ve hani İbrâhîm: "Rabbim! Ölüleri nasıl diriltdiğini bana göster!" demişti. *(Rabbi ise:)* "Yoksa inanmadın mı?" buyurdu. *(İbrâhîm:)* "Hayır *(inandım)*, fakat kalbimin mutmain olması için *(istiyorum)*" dedi.

(Bunun üzerine Rabbi) buyurdu ki: "Öyle ise kuş*(lar)*dan dört tâne yakalayıp onları kendine alıştır, sonra *(onları kesip parçala,)* her bir dağın üzerine onlardan bir parça koy, sonra da onları çağır, *(bak nasıl)* koşarak sana geleceklerdir!" Artık bil ki şübhesiz Allah, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

261- Mallarını Allah yolunda sarf etmekte olanların misâli, yedi başak bitiren bir dânenin hâli gibidir ki, her bir başakta yüz dâne vardır.

Allah, dilediği kimseye *(ecrini)* kat kat *(fazlasıyla)* verir.[1] Çünki Allah, Vâsi' *(lütfu geniş olan)*dır, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

262- Mallarını Allah yolunda sarf etmekte olanlar, sonra sarf ettikleri şey*(in arkasın)*a başa kakma ve *(gönül)* incitme katmayanlar var ya, onların, Rableri katında mükâfâtları vardır. Hem onlara hiçbir korku yoktur ve onlar mahzun olmazlar.

263- Güzel bir söz ve bir bağışlama, kendisini bir incitme takib eden sadakadan daha hayırlıdır.

Hâlbuki Allah, Ganî *(kullarının sadakasına ihtiyâcı olmayan)*dır, Halîm *(cezâlandırmakta hiç acele etmeyen)*dir.

264- Ey îmân edenler!

İnsanlara gösteriş için malını sarf etmekte olan, Allah'a ve âhiret gününe îmân etmiyor olan kimse gibi başa kakmak ve *(gönül)* incitmekle sadakalarınızı boşa çıkarmayın!

İşte onun misâli, üzerinde biraz toprak bulunan bir kayanın hâli gibidir ki, ona şiddetli bir yağmur isâbet etmiş de, onu çıplak bir hâlde bırakmıştır.

(Onlar) kazandıklarından bir şey elde edemezler.

Allah ise, kâfirler topluluğunu *(inkârlarındaki ısrarları sebebiyle)* hidâyete erdirmez!

وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهٖيمُ رَبِّ اَرِنٖى كَيْفَ تُحْيِ الْمَوْتٰى قَالَ

ve bir zaman · demişti · İbrâhîm · Rabbim · bana göster · nasıl · diriltirsin · ölüleri · buyurdu

اَوَلَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلٰى وَلٰكِنْ لِيَطْمَئِنَّ قَلْبٖى قَالَ فَخُذْ

yoksa inanmadın mı · dedi · bil'akis · fakat · tatmin olması için · kalbim · buyurdu · öyle ise yakala

اَرْبَعَةً مِنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ اِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلٰى كُلِّ جَبَلٍ

dört tâne · kuşlardan · sonra onları alıştır · kendine · sonra · kıl · üzerine · her · bir dağın

مِنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتٖينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ

onlardan · bir parça · sonra · onları çağır · sana geleceklerdir · koşarak · ve · bil · şübhesiz · Allah

عَزٖيزٌ حَكٖيمٌ ﴿٢٦٠﴾ مَثَلُ الَّذٖينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ

dâima üstündür · her işi hikmetlidir · misâli · o kimselerin ki · infâk ediyorlar · mallarını · yolunda · Allah

كَمَثَلِ حَبَّةٍ اَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فٖى كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ وَاللّٰهُ

misâli gibidir · bir dânenin · bitirdi · yedi · başak · her birinde var · başağın · yüz · dâne · ve · Allah

يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلٖيمٌ ﴿٢٦١﴾ اَلَّذٖينَ يُنْفِقُونَ

kat kat verir · o kimseye ki · diler · ve · Allah · lütfu geniş olandır · herşeyi bilendir · onlar ki · infâk ederler

اَمْوَالَهُمْ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَا اَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا اَذًى

mallarını · yolunda · Allah · sonra · ardından yapmazlar · o şeyin ki · infâk ettiler · bir başa kakma · ve · ne bir incitme

لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٦٢﴾

onların vardır · mükâfâtları · katında · Rableri · ve · bir korku yoktur · onlara · ve · onlar değildir · üzülüyorlar

قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا اَذًى وَاللّٰهُ

bir söz · güzel · ve · bir bağışlama · hayırlıdır · bir sadakadan ki · onu izler · bir incitme · ve · Allah

غَنِىٌّ حَلٖيمٌ ﴿٢٦٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ

ihtiyâcı olmayandır · azâbda acele etmeyendir · ey · o kimseler ki · îmân ettiler · boşa çıkarmayın · sadakalarınızı · başa kakmak ile

وَالْاَذٰى كَالَّذٖى يُنْفِقُ مَالَهُ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ

ve incitmekle · o kimse gibi ki · infâk ediyor · malını · gösteriş için · insanlara · ve · îmân etmiyor · Allah'a

وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ

ve · gününe · âhiret · işte onun misâli · misâli gibidir · bir kayanın ki · üzerinde vardır · biraz toprak

فَاَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلٰى شَىْءٍ

sonra ona isâbet etmiş · şiddetli bir yağmur · ve onu bırakmıştır · yalçın bir hâlde · güç yetiremezler · bir şeye

مِمَّا كَسَبُوا وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْكَافِرٖينَ ﴿٢٦٤﴾

o şeyden ki · kazandılar · ve · Allah · hidâyete erdirmez · topluluğunu · kâfirler

وَ مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ

ve · misâli · o kimseler ki · infâk ediyorlar · mallarını · arzulayarak · rızâsını

اللّٰهِ وَ تَثْبِيتًا مِنْ اَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ اَصَابَهَا

Allah'ın · ve · sâbit kılarak · kendi nefislerinden · misâli gibidir · bir bahçenin ki · yüksek bir yerdedir · ona isâbet etmiş

وَابِلٌ فَاٰتَتْ اُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَاِنْ لَمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ

bolca yağmur · böylece vermiştir · meyvesini · iki misli · fakat eğer · ona isâbet etmezse · bolca yağmur · artık bir çisinti

وَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٥﴾ اَيَوَدُّ اَحَدُكُمْ اَنْ تَكُونَ لَهُ

ve · Allah · o şeyleri ki · yapıyorsunuz · hakkıyla görendir · ister mi · sizden biri · olmasını · kendisinin

جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَ اَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ لَهُ فِيهَا

bir bahçesi · hurma ağaçlarından · ve · üzüm bağlarından · akar · altından · nehirler · kendisi için vardır · içinde

مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَ اَصَابَهُ الْكِبَرُ وَ لَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ

hepsinden · meyvelerin · ve · kendisine isâbet etti · ihtiyarlık · ve · onun var · çocukları · güçsüz

فَاَصَابَهَا اِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ

derken oraya isâbet etti · bir kasırga ki · içinde vardır · bir ateş · ve yandı · böyle · açıklar

اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٦﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ

Allah · size · âyetleri · tâ ki siz · düşünürsünüz · ey · o kimseler ki

اٰمَنُوا اَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَ مِمَّا اَخْرَجْنَا لَكُمْ

îmân ettiler · infâk edin · iyilerinden · o şeylerin ki · kazandınız · ve · o şeylerden ki · çıkardık · sizin için

مِنَ الْاَرْضِ وَ لَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ

yerden · ve · (vermeye) kalkışmayın · kötü olanını · ondan · infâk ediyorsunuz · siz değil iken

بِاٰخِذِيهِ اِلَّا اَنْ تُغْمِضُوا فِيهِ وَ اعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٢٦٧﴾

onun alıcıları · ancak · göz yummanız · hakkında · ve · bilin · şübhesiz · Allah · ihtiyâcı olmayandır · hamde çok lâyıktır

اَلشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَ يَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ

şeytan · sizi korkutur · fakirlikle · ve · size emreder · çirkin işi

وَ اللّٰهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَ فَضْلًا وَ اللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦٨﴾

ve · Allah · size va'd ediyor · bir mağfiret · kendisinden · ve · bir ihsân · ve · Allah · lütfu geniştir · herşeyi bilendir

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَ مَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ

verir · hikmeti · o kimseye ki · diler · ve · kime · verilirse · hikmet · artık gerçekten

اُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَ مَا يَذَّكَّرُ اِلَّا اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿٢٦٩﴾

verilmiştir · hayır · bir çok · ve · ibret almaz · ancak · sâhibleri · akıl

265- Hem Allah'ın rızâsını arzulayarak ve *(İslâm'ı)* gönüllerinden tasdîk ederek mallarını sarf etmekte olanların *(az veya çok, yaptıkları iyiliklerin)* misâli, yüksek bir yerde bulunan güzel bir bahçenin hâli gibidir ki, ona bolca yağmur isâbet etmiş de meyvesini iki misli vermiştir!

Fakat ona çokça yağmur isâbet etmese de, bir çisinti var *(ki o bile yeter)*!

Çünki Allah, yapmakta olduklarınızı hakkıyla görendir.

266- Sizden biriniz ister mi ki, kendisinin, altından nehirler akan hurma ağaçları ve üzüm bağlarından bir bahçesi olsun, içinde kendisi için her çeşit meyvelerden bulunsun, sonra onun güçsüz *(ve küçük)* çocukları olduğu hâlde kendisine ihtiyarlık gelsin; derken oraya *(o bahçeye)*, içinde ateş bulunan bir kasırga isâbet etsin de yansın *(elbette istemez)*!

Allah, size âyetleri böyle açıklar, tâ ki düşünesiniz.

267- Ey îmân edenler!

Kazandıklarınızın ve sizin için yerden çıkardığımız şeylerin iyilerinden *(Allah yolunda)* sarf edin! Hem hakkında *(kusûruna)* gözünüzü yummadan alıcıları olmayacağınız kötü olanını vermeye kalkışmayın!

Ve bilin ki, şübhesiz Allah, Ganî *(hiçbir şeye ihtiyâcı olmayan)*dır, Hamîd *(hamd edilmeye çok lâyık olan)*dır.

268- Şeytan sizi fakirlikle korkutur ve size çirkin işleri emreder.

Allah ise size, kendisinden bir mağfiret ve bir ihsan va'd ediyor.

Çünki Allah, Vâsi' *(lütfu geniş olan)*dır, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

269- *(O,)* hikmeti dilediğine verir.

Kime de hikmet verilirse, artık şübhesiz *(ona)* pek çok hayır verilmiş demektir.

(İstikāmetli) akıl sâhiblerinden başkası ise ibret almaz.

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ

artık şübhesiz · adaktan · adadınız · veya · nafakadan · infâk ettiniz · o şey ki · ve

اللّٰهَ يَعْلَمُهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٢٧٠﴾ إِنْ تُبْدُوا

açıkça verirseniz · eğer · yardımcılardan · zâlimler için yoktur · ve · onu bilir · Allah

الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ

fakirlere · onları verirseniz · ve · onları gizlerseniz · eğer · ve · o · işte ne iyi şey · sadakaları

فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ

kötülüklerinizi · sizden · örter · ve · sizin için · hayırlıdır · artık o

وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٧١﴾ لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَيٰهُمْ وَلٰكِنَّ

fakat · onların hidâyete ermesi · senin üzerine · değildir · haberdâr olandır · yapıyorsunuz · o şeylerden ki · Allah · ve

اللّٰهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ

hayırdan · infâk edersiniz · o şey ki · ve · diler · o kimseyi ki · hidâyete erdirir · Allah

فَلِأَنْفُسِكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ

rızâsını · arzu ederek · ancak · infâk etmezsiniz · ve · artık kendiniz içindir

اللّٰهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ

siz · ve · size · tam olarak verilir · hayırdan · infâk edersiniz · o şey ki · ve · Allah'ın

لَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٢﴾ لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ

yolunda · kapatılmışlar · o kimseler ki · fakirler içindir · haksızlığa uğratılmazsınız

اللّٰهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ

onları zanneder · yeryüzünde · bir dolaşmaya · güç yetiremezler · Allah

الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ

sîmâlarıyla · onları tanırsın · iffetlilikten dolayı · zenginler · bilmeyen

لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ

artık şübhesiz · hayırdan · infâk edersiniz · o şey ki · ve · ısrârla · insanlardan · istemezler

اللّٰهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢٧٣﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ

gecede · mallarını · infâk ederler · o kimseler ki · bilendir · onu · Allah

وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ

katında · mükâfâtları · işte onların var · açıkca · ve · gizlice · gündüzde · ve

رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾

üzülüyorlar · onlar değildir · ve · onlara · bir korku yoktur · ve · Rableri

270- Ve *(Allah yolunda)* her ne nafaka sarf ettiyseniz veya her ne adak adadıysanız, artık hiç şübhesiz ki Allah onu bilir.

Hem zâlimler için *(âhirette)* hiçbir yardımcı yoktur!

271- Eğer sadakaları açıkça verirseniz, işte o ne iyi!

Eğer onları gizler de onları fakirlere *(öyle)* verirseniz, artık bu sizin için daha hayırlıdır. Böylece *(Allah,)* kötülüklerinizden bir kısmını sizden örter *(sadakalarınızı, kul hakkına ilişmeyen günahlarınıza keffâret kılar)*.

Ve Allah, yapmakta olduklarınızdan hakkıyla haberdâr olandır.

272- *(Ey Resûlüm!)* Onların hidâyete ermesi sana âid değildir *(senin vazîfen ancak tebliğdir)*; fakat Allah, dilediğini *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* hidâyete erdirir.[1] Hem hayır *(ve hasenât)*dan ne sarf ederseniz, artık kendiniz içindir.

Zâten *(siz)* yalnız Allah'ın rızâsını arzu ederek sarf edersiniz, bu yüzden hayır *(ve hasenât)*dan ne sarf ederseniz, *(onun ecri)* size tam olarak verilir ve *(âhirette)* size haksızlık edilmez.

273- *(Sadakalar, ilim ve cihâd için)* Allah yolunda adanmış, *(bu yüzden)* yeryüzünde *(maîşet için)* dolaşamayan fakirler içindir.

İffetli olma*(ların)*dan dolayı, *(hâllerini)* bilmeyen kimse onları zengin zanneder.

Onları sîmâlarından tanırsın.

Isrâr ederek insanlardan *(bir şey)* istemezler. O hâlde hayır *(ve hasenât)*dan ne sarf ederseniz, artık şübhesiz Allah, onu hakkıyla bilendir.

274- Mallarını gece ve gündüz, gizli ve açık olarak *(Allah yolunda)* sarf edenler var ya, işte onların Rableri katında mükâfâtları vardır.

Hem onlara hiçbir korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar.

ٱلَّذِينَ يَأْكُلُونَ ٱلرِّبَوٰا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ

kalkıyor | o şey gibi ki | ancak | kalkmazlar | fâizi | yiyorlar | o kimseler ki

ٱلَّذِى يَتَخَبَّطُهُ ٱلشَّيْطَٰنُ مِنَ ٱلْمَسِّ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوٓا

dediler | çünki şübhesiz onlar | budur | cinnetten dolayı | şeytan | onu çarpıyor | o kimse ki

إِنَّمَا ٱلْبَيْعُ مِثْلُ ٱلرِّبَوٰا وَأَحَلَّ ٱللَّهُ ٱلْبَيْعَ وَحَرَّمَ ٱلرِّبَوٰا فَمَن

o hâlde kim ki | fâizi | haram kıldı | ve | alış-verişi | Allah | helâl kıldı | ve | fâiz | gibidir | alış-veriş | ancak

جَآءَهُۥ مَوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّهِۦ فَٱنتَهَىٰ فَلَهُۥ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُۥٓ إِلَى

âiddir | onun işi | ve | geçti | o şey ki | artık onundur | ve son verdi | Rabbinden | bir nasîhat | kendisine geldi

ٱللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢٧٥﴾ يَمْحَقُ

mahveder | ebedî kalıcıdırlar | orada | onlar | ateş | ehlidirler | artık işte onlar | döndü | kim ki | ve | Allah'a

ٱللَّهُ ٱلرِّبَوٰا وَيُرْبِى ٱلصَّدَقَٰتِ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ﴿٢٧٦﴾ إِنَّ

şübhesiz | günahkârları | azılı kâfirleri | bütün | sevmez | Allah | ve | sadakaları | ve bereketlendirir | fâizi | Allah

ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُا۟ ٱلزَّكَوٰةَ

zekâtı | verdiler | ve | namazı | hakkıyla edâ ettiler | ve | sâlih ameller | yaptılar | ve | îmân ettiler | o kimseler ki

لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

üzülüyorlar | onlar değildir | ve | onlara | bir korku yoktur | ve | Rableri | katında | mükâfâtları | onların vardır

﴿٢٧٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَذَرُوا۟ مَا بَقِىَ مِنَ ٱلرِّبَوٰٓا۟ إِن

eğer | fâizden | kaldı o şeyi ki | bırakın | ve | Allah'dan | sakının | îmân ettiler | o kimseler ki | ey

كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٧٨﴾ فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا۟ فَأْذَنُوا۟ بِحَرْبٍ مِّنَ

bir savaşı | o hâlde bilin | yapmazsanız | buna rağmen eğer | mü'minler | iseniz

ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَٰلِكُمْ

sermâyeleriniz | artık sizindir | tevbe ederseniz | eğer | ve | Resûlünden | ve | Allah'dan

لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٩﴾ وَإِن كَانَ ذُو عُسْرَةٍ

zorluk | sâhibi | ise | eğer | ve | haksızlığa uğratılmazsınız | ve | haksızlık etmezsiniz

فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَن تَصَدَّقُوا۟ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن

eğer | sizin için | hayırlıdır | bağışlamanız | ve | bir kolaylığa kadar | o vakit bir beklemedir

كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٨٠﴾ وَٱتَّقُوا۟ يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى

onda | döndürüleceksiniz | bir günden ki | sakının | ve | biliyorsunuz | iseniz

ٱللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾

haksızlığa uğratılmayacaklardır | onlar | ve | kazandılar | o şeylere ki | bir kimse | her | tam verilecek | sonra | Allah'a

275- Ribâ *(fâiz)* yiyenler *(kabirlerinden)*, ancak kendisini şeytan çarpmış kimsenin, cinnet nöbetinden kalktığı gibi kalkarlar! Bu, şübhesiz onların: "Alış-veriş *(de)* ancak fâiz gibidir" demeleri yüzündendir. Hâlbuki Allah, alış-verişi helâl, fâizi ise haram kıldı![1] O hâlde kim kendisine Rabbinden bir nasîhat gelir de *(fâizden)* vazgeçerse, artık geçmişte olan *(İslâm'a girmeden önce aldıkları)* kendisinindir. Onun işi *(hakkındaki hüküm)* ise Allah'a âiddir. Kim de *(helâl sayarak fâize)* dönerse, işte onlar ateş ehlidirler! Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

276- Allah, fâizi *(bereketsiz kılıp, onun karıştığı malı)* mahveder; sadakaları ise bereketlendirir. Ve Allah, azılı kâfir *(fâizi helâl sayan)*, aşırı günahkâr *(haram bildiği hâlde fâizde ısrâr eden)* hiçbir kimseyi sevmez!

277- Şübhesiz ki îmân edip sâlih ameller işleyenler,[2] namazı hakkıyla edâ edenler ve zekâtı verenler var ya, onların Rableri katında mükâfâtları vardır.[3] Hem onlara hiçbir korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar.

278- Ey îmân edenler! Eğer *(gerçek)* mü'minler iseniz, Allah'dan sakının ve fâizden kalan *(alacağınız)*ı bırakın!

279- Buna rağmen böyle yapmazsanız, o hâlde Allah ve Resûlünden *(size karşı açılmış)* bir savaş olduğunu bilin! Fakat tevbe ederseniz, artık sermâyeleriniz sizindir. Ne haksızlık etmiş, ne de haksızlığa uğratılmış olursunuz.

280- Eğer *(borçlu)* darda ise, bu durumda *(verilecek hüküm, borçlunun ulaşacağı)* bir genişliğe kadar *(ona)* mühlet *(vermek)*tir. Hâlbuki *(ecrini)* bilirseniz, *(alacağınızı)* bağışlamanız sizin için daha hayırlıdır.

281- O hâlde öyle bir günden sakının ki, onda *(o günde)* Allah'a döndürüleceksiniz; sonra herkese kazandığı *(amellerin karşılığı)* tam olarak verilecek ve onlar haksızlığa uğratılmayacaklardır.

282- Ey îmân edenler! Belirli bir va'deye kadar bir borç ile birbirinize borçlandığınız zaman artık onu yazın!

O hâlde bir kâtib aranızda adâletle yazsın!

Hem hiçbir kâtib, Allah'ın ona öğrettiği gibi yazmaktan kaçınmasın, *(yazabilme ni'metine bir şükür olarak)* hemen yazsın!

Üzerinde hak bulunan *(borçlu olan)* da *(senedini)* yazdırsın ve Rabbi olan Allah'dan sakınsın da ondan bir şey eksiltmesin *(tam yazsın)*!

Buna rağmen üzerinde hak bulunan *(borçlu)*, akıl noksanlığı olan veya zayıf *(çocuk yaşta)* bir kimse ise veya kendisi yazdırmaya güç yetiremiyorsa, o takdirde velîsi adâletle yazdırsın!

Erkeklerinizden iki de şâhid tutun!

Fakat iki erkek olmazsa, artık râzı olacağınız şâhidlerden bir erkek ve iki kadın *(gerekir)* ki, *(kadınlardan)* biri şaşırırsa, o takdirde bir diğeri hatırlatsın!

Şâhidler de çağırıldıkları zaman kaçınmasınlar!

Hem *(o borç)* küçük olsun, büyük olsun, onu va'desine kadar yazmaktan üşenmeyin!

Bu, Allah katında daha adâletli, şâhidlik için daha sağlam ve şübhe etmemeniz için daha uygundur, ancak aranızda peşin olarak kendisini devredeceğiniz bir ticâret olması müstesnâ; o zaman onu yazmamanızda size bir günah yoktur.

Alış-veriş yaptığınız zaman da şâhid tutun; ne kâtibe, ne de şâhide zarar verilmesin!

Buna rağmen *(böyle)* yaparsanız *(kâtib ve şâhidi zarara sokarsanız)*, artık şübhesiz ki bu, sizin için bir günahtır!

O hâlde Allah'dan sakının!

Hem Allah size *(neyi, nasıl yapmanız gerektiğini)* öğretiyor.

Çünki Allah, herşeyi hakkıyla bilendir.(1)

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى
ey / o kimseler ki / îmân ettiler / o vakit ki / birbirinize borçlandınız / bir borç ile / bir va'deye kadar / belirli

فَاكْتُبُوهُۜ وَلْيَكْتُبْ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِۖ وَلَا يَأْبَ
artık onu yazın / ve / yazsın / aranızda / bir kâtib / adâletle / ve / kaçınmasın

كَاتِبٌ اَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللّٰهُ فَلْيَكْتُبْۚ وَلْيُمْلِلِ الَّذ۪ي
bir kâtib / yazmasından / o şey gibi ki / ona öğretti / Allah / hemen yazsın / ve / yazdırsın / o kimse ki

عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللّٰهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْـٔاًۜ
üzerinde vardır / hak / ve / sakınsın / Allah'dan / Rabbi olan / ve / eksiltmesin / ondan / bir şey

فَاِنْ كَانَ الَّذ۪ي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَف۪يهاً اَوْ ضَع۪يفاً اَوْ لَا يَسْتَط۪يعُ
fakat eğer / ise / o kimse ki / üzerinde vardır / hak / aklı noksan / veya / zayıf bir kimse / veya / güç yetiremiyor

اَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِۜ وَاسْتَشْهِدُوا شَه۪يدَيْنِ
yazdırmasına / o / o takdirde yazdırsın / velîsi / adâletle / ve / şâhid tutun / iki şâhidi

مِنْ رِجَالِكُمْۚ فَاِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَاَتَانِ مِمَّنْ
erkeklerinizden / fakat eğer / ikisi olmazsa / iki erkek / artık bir erkek / ve / iki kadın / o kimselerden ki

تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَٓاءِ اَنْ تَضِلَّ اِحْدٰيهُمَا فَتُذَكِّرَ اِحْدٰيهُمَا
râzı olacaksınız / şâhidlerden / şaşırır diye / o iki kadından biri / o takdirde hatırlatır / o iki kadından biri

الْاُخْرٰىۜ وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَٓاءُ اِذَا مَا دُعُواۜ وَلَا تَسْـَٔمُٓوا اَنْ
diğerine / ve / kaçınmasın / şâhidler / o şey vakti ki / çağırıldılar / ve / üşenmeyin

تَكْتُبُوهُ صَغ۪يراً اَوْ كَب۪يراً اِلٰٓى اَجَلِه۪ۜ ذٰلِكُمْ اَقْسَطُ عِنْدَ
onu yazmanızdan / küçük / veya / büyük / va'desine kadar / bu / daha adâletli / katında

اللّٰهِ وَاَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَاَدْنٰٓى اَلَّا تَرْتَابُٓوا اِلَّٓا اَنْ تَكُونَ
Allahın / ve / daha sağlam / şâhidlik için / ve / daha yakındır / şübhe etmemenize / ancak / olması

تِجَارَةً حَاضِرَةً تُد۪يرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَلَّا
bir ticâret / peşin / onu devredeceksiniz / aranızda / o zaman yoktur / size / bir günah

تَكْتُبُوهَاۜ وَاَشْهِدُٓوا اِذَا تَبَايَعْتُمْۖ وَلَا يُضَٓارَّ كَاتِبٌ
onu yazmamanızda / ve / şâhid tutun / o zaman ki / alış-veriş yaptınız / ve / zarar verilmesin / kâtibe

وَلَا شَه۪يدٌۜ وَاِنْ تَفْعَلُوا فَاِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْۜ وَاتَّقُوا
ve / ne şâhide / ve / eğer / yaparsanız / artık şübhesiz o / bir isyandır / sizin için / ve / sakının

اللّٰهَۜ وَيُعَلِّمُكُمُ اللّٰهُۜ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَل۪يمٌ ﴿٢٨٢﴾
Allah'dan / ve / size öğretiyor / Allah / ve / Allah / herşeyi / hakkıyla bilendir

وَاِنْ كُنْتُمْ عَلٰى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَقْبُوضَةٌ فَاِنْ

fakat eğer · alınmış · o takdirde rehinler · bir kâtib · bulamamış-sanız · ve · bir yolculukta · iseniz · e-ğer ve

اَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِى اؤْتُمِنَ اَمَانَتَهُ وَلْيَتَّقِ اللّٰهَ

Allah'-dan · sakın-sın · ve · emâne-tini · kendisine güvenildi · o kim-se ki · bu durum-da ödesin · bazısı-na · bazınız · güve-nirse

رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَاِنَّهُ اٰثِمٌ قَلْبُهُ

kalbi · günah-kârdır · artık şüb-hesiz o · onu giz-lerse · kim · ve · şâhidliği · gizlemeyin · ve · Rabbi

وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ۝٢٨٣ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ

yerdedir · o şey-ler ki · ve · göklerdedir · o şey-ler ki · Alla-hındır · hakkıyla bilendir · yapıyor-sunuz · o şey-leri ki · Allah · ve

وَاِنْ تُبْدُوا مَا فِى اَنْفُسِكُمْ اَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ

onun-la · sizi hesâba çe-ker · onu giz-lerseniz · veya · içinizdedir · o şeyi ki · açıklar-sanız · eğer · ve

اللّٰهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ

Allah · ve · diler · o kimse-ye ki · azâb eder · ve · diler · o kim-seyi ki · bunun üzeri-ne bağışlar · Allah

عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝٢٨٤ اٰمَنَ الرَّسُولُ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ

kendi-sine · indi-rildi · o şe-ye ki · Peygam-ber · îmân etti · gücü ye-tendir · herşeye

رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ

kitabları-na · ve · meleklerine · ve · Allah'a · îmân etti · hepsi · mü'minler · ve · Rab-binden

وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا

dediler · ve · peygamberle-rinden · birinin · arasında · ayırım yap-mayız · peygam-berlerine · ve

سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيرُ ۝٢٨٥ لَا يُكَلِّفُ

mükellef tutmaz · dönüş · sana-dır · ve · Rabbi-miz · mağfiretini dileriz · itâat ettik · ve · işittik

اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ

yüklendi · o şey-ler ki · kendi a-leyhinedir · ve · kazandı · o şey-ler ki · kendi lehinedir · gücünün yettiği ile · an-cak · hiç kim-seyi · Allah

رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا اِنْ نَسِينَا اَوْ اَخْطَاْنَا رَبَّنَا

Rabbi-miz · hatâ etmiş-sek · veya · unutmuşsak · eğer · bizi mes'ûl tutma · Rab-bimiz

وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا اِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا

Rabbi-miz · bizden öncedir · o kimselere ki · onu yük-ledin · o şey gibi ki · ağır bir yük · üzeri-mize · yükleme · ve

وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا

ve bize mer-hamet buyur · bizi · bağış-la · ve · bizi · af-feyle · ve · ken-disine · bizim için · tâkat yoktur · o şe-yi ki · bize yük-leme · ve

اَنْتَ مَوْلٰينَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۝٢٨٦

kâfirler · topluluğuna karşı · artık bize yar-dım eyle · Mevlâ'mızsın · sen

---

283- Ve bir yolculukta olur da bir kâtib bulamazsanız, o takdirde *(borca karşılık)* alınmış rehinler *(yeter)*!

Fakat bazınız bazınıza güvenir *(de rehin almaz)*sa, bu durumda kendisine güvenilen *(borç verilen)* kimse emânetini *(borcunu)* ödesin ve Rabbi olan Allah'dan sakınsın! Şâhidliği ise gizlemeyin!

Buna rağmen kim onu gizlerse, artık şübhesiz ki o, kalbi günahkâr bir kimsedir.

Allah ise, yapmakta olduklarınızı hakkıyla bilendir.

284- Göklerde ne var, yerde ne varsa Allah'ındır.

İçinizde olanı açıklasanız da onu gizleseniz de, Allah sizi onunla hesâba çeker.

Bununla berâber *(O,)* dilediği kimseyi *(kendi lütfundan)* bağışlar, dilediği kimseye de *(hak ettiği için)* azâb eder. Ve Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

285- Peygamber, kendisine Rabbinden indirilene îmân etti, mü'minler de!

Hepsi Allah'a, meleklerine, kitablarına ve peygamberlerine: "Peygamberlerinden hiçbirinin arasında ayırım yapmayız" diye îmân ettiler ve şöyle dediler: "İşittik ve itâat ettik!

Rabbimiz! Mağfiretini dileriz; dönüş*(ümüz)* ancak sanadır!"

286- Allah, kimseyi gücünün yetmeyeceği bir şeyle mükellef tutmaz.

Kazandığı *(iyilik)* kendi lehine, işlediği *(kötülük)* de kendi aleyhinedir.

(Ey mü'minler! Şöyle duâ ediniz:) "Rabbimiz! Eğer unutursak veya hatâ edersek, bizi mes'ûl tutma!

Rabbimiz! Bizden öncekilere onu yüklediğin gibi, bize de ağır bir yük yükleme!

Rabbimiz! Kendisine *(dayanabilmek için)* takatimiz olmayan şeyi de bize yükleme!

Hem bizi affeyle! Ve bizi bağışla!

Hem bize merhamet buyur!

Sen bizim Mevlâmızsın; artık kâfirler topluluğuna karşı bize yardım eyle!"

3- ÂL-İ İMRÂN SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 200 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Mîm.

2- Allah ki, O'ndan başka ilâh yoktur. *(O,)* Hayy *(ezelî ve ebedî hayat sâhibi olan)*dır, Kayyûm *(bütün mevcûdât kendisiyle kaim olan)*dır.

3, 4- *(O,)* sana Kitâb'ı *(Kur'ân'ı)*, kendinden öncekileri *(diğer kitabları)* tasdîk edici olarak hak ile indirdi; daha önce de, insanlara bir hidâyet olarak Tevrât ile İncîl'i indirdi, böylece Furkân'ı *(hak ile bâtılı ayıran bütün kitabları)* indirdi. Şübhesiz Allah'ın âyetlerini inkâr edenler yok mu, onlar için pek şiddetli bir azab vardır. Hâlbuki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ gālib gelen)*dir, intikam sâhibi *(yapılan haksızlıkları cezâsız bırakmayan)*dır.

5- Şübhesiz ki ne yerde ne de gökte, hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz!

6- Sizi *(ana)* rahimler*(in)*de nasıl dilerse *(öyle)* şekillendiren O'dur. O'ndan başka ilâh yoktur; *(O,)* Azîz *(kudreti dâimâ gālib gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

7- Sana Kitâb'ı *(Kur'ân'ı)* indiren O'dur; onun bir kısmı muhkem âyetlerdir ki onlar kitâbın anası *(esâsı)*dır, diğerleri ise müteşâbih *(âyetler)*dir.[1] Ama kalblerinde bir eğrilik bulunanlar, fitne çıkarmak ve onun te'vîlini aramak için hemen ondan müteşâbih olanının peşine düşerler. Hâlbuki onun te'vîlini ancak Allah bilir. İlimde râsih *(derinleşmiş)* olanlar da. *(Onlar:)* "*(Biz)* ona inandık, hepsi Rabbimiz tarafındandır!" derler *(ve o gizli hakîkati izhâr ederler)*. Ve *(ondan, selîm)* akıl sâhiblerinden başkası ibret almaz.

8- *(Hem onlar derler ki:)* "Rabbimiz! Bizi hidâyete erdirdikten sonra kalblerimizi *(haktan)* eğriltme! Ve bize, tarafından bir rahmet ihsân eyle! Şübhesiz ki Vehhâb *(çok ihsân edici)* olan, ancak sensin!"

9- "Rabbimiz! Hakkında şübhe olmayan *(geleceği muhakkak)* bir günde insanları bir araya getirici olan muhakkak ki sensin!" Şübhesiz Allah, va'dinden dönmez.

سُورَةُ اٰلِ عِمْرَانَ مَدَنِيَّةٌ
وَهِيَ مِائَتَا اٰيَةٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

الٓمٓ ۝١ اللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۙ الْحَيُّ الْقَيُّومُۜ ۝٢ نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ

hak ile | kitabı | sana | indirdi | herşeyi ayakta tutan | hayatı ebedidir | o | ancak | ilâh yoktur | Allah ki | elif lâm mîm

مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَاَنْزَلَ التَّوْرٰيةَ وَالْاِنْجِيلَۙ ۝٣ مِنْ قَبْلُ هُدًى

bir hidâyet olarak | bundan önce | İncîl'i | ve | Tevrât'ı | indirdi | ve | kendinden öncekileri | tasdîk edici olarak

لِلنَّاسِ وَاَنْزَلَ الْفُرْقَانَۜ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ

bir azâb | onlar için var | Allahın | âyetlerini | inkâr ettiler | o kimseler ki | şübhesiz | furkânı | indirdi | ve | insanlara

شَدِيدٌۜ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ۝٤ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَخْفٰى عَلَيْهِ

ona | gizli kalmaz | Allah ki | şübhesiz | intikam | sâhibidir | dâima üstündür | Allah | ve | pek şiddetli

شَيْءٌ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَٓاءِۜ ۝٥ هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْاَرْحَامِ

rahimlerde | sizi şekillendirir | o zâttır ki | o | ne gökte | ve | yerde | bir şey

كَيْفَ يَشَٓاءُۜ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝٦ هُوَ الَّذِٓي اَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ

kitabı | sana | indirdi | o zâttır ki | o | her işi hikmetlidir | dâima üstündür | o | ancak | ilâh yoktur | dilerse | nasıl

مِنْهُ اٰيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ اُمُّ الْكِتَابِ وَاُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌۜ فَاَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ

kalblerinde var | o kimseler ki | işte ama | müteşâbihler | ve diğerleri | kitabın anasıdır | onlar | muhkem | âyetlerdir | ondan bazısı

زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَٓاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَٓاءَ تَأْوِيلِهِۚ وَمَا يَعْلَمُ

bilmez | ve | te'vîlini | aramak için | ve | fitne | aramak için | ondan | müteşâbih olanı | hemen izlerler | bir eğrilik

تَأْوِيلَهُٓ اِلَّا اللّٰهُۘ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ اٰمَنَّا بِهِۙ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ

tarafındandır | hepsi | ona | inandık | derler | ilimde | derinleşmiş olanlar | ve | Allah | ancak | te'vîlini

رَبِّنَاۚ وَمَا يَذَّكَّرُ اِلَّٓا اُولُوا الْاَلْبَابِ ۝٧ رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا

kalblerimizi | eğriltme | Rabbimiz | akıl | sâhibleri | ancak | ibret almaz | ve | Rabbimiz

بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةًۚ اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ ۝٨

çok ihsân edici | sensin | şübhesiz sen | bir rahmet | senin tarafından | bize ihsân eyle | ve | bizi hidâyete erdirdin | o vakitten sonra ki

رَبَّنَٓا اِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِۜ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ۝٩

va'dinden | caymaz | Allah | şübhesiz | onda | şübhe yoktur | bir gün için ki | insanları | toplayıcı | şübhesiz sensin | Rabbimiz

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ

ne evlâdları ve malları kendilerine aslâ fayda vermeyecektir inkâr ettiler o kimseler ki şübhesiz

اللَّهِ شَيْئًا ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ⑩ كَدَأْبِ آلِ

ehlinin âdeti gibidir ateşin yakacağı onlardır işte onlar ve bir şeye Allah'dan

فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأَخَذَهُمُ

hemen onları yakaladı âyetlerimizi yalanlamışlardı onlardan öncedir o kimselerin ki ve Fir'avun

اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ ۗ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ⑪ قُلْ لِلَّذِينَ

o kimselere ki de ki azâbı pek şiddetlidir Allah ve günahları sebebiyle Allah

كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ ۚ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ⑫

yataktır ne kötü ve cehenneme toplanacaksınız ve yakında mağlûb olacaksınız inkâr ettiler

قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا ۖ فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ

yolunda savaşıyordu bir cemâat ikisi karşılaştı iki cemâatte ki bir delil sizin için vardır gerçekten

اللَّهِ وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَيْهِمْ رَأْيَ الْعَيْنِ

göz görüşüyle kendilerinin iki misli onları görüyorlardı kâfir idi ki diğeri ve Allah

وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَاءُ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِأُولِي

sâhibleri için elbette bir ibret bunda vardır şübhesiz diler o kimseye ki yardımı ile kuvvet verir Allah ve

الْأَبْصَارِ ⑬ زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ

kadınlardan nefsin arzu duyduğu şeylerin sevgisi insanlara süslendi basîret

وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ

atlardan ve gümüşten ve altından yığılmış yüklerden ve oğullardan ve

الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ۗ ذَٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

dünya hayatının menfaatidir bunlar ekinlerden ve sağmal hayvanlardan ve salma

وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَآبِ ⑭ قُلْ أَؤُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرٍ مِنْ

daha hayırlısını size haber vereyim mi de ki varılacak yerin güzeli onun katındadır Allah ve

ذَٰلِكُمْ ۚ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ

akar cennetler Rableri katında sakındılar o kimseler için vardır ki bunlardan

تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ

tertemiz zevceler ve içinde ebedî kalıcıdırlar nehirler altlarından

وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ⑮

kulları hakkıyla görendir Allah ve Allah'dan bir râzı olma ve

10- Şübhesiz ki inkâr edenlerin ne malları ne de evlâdları, Allah'*(ın azâbın)*a karşı kendilerine hiçbir şeyle fayda vermeyecektir!

(Cehennem) ateşin*(in)* yakacağı olanlar da işte ancak onlardır.

11- *(Bunların âdeti)* Fir'avun ehlinin ve onlardan öncekilerin âdeti gibidir.

(Onlar da) âyetlerimizi yalanlamışlardı.

Allah da onları, günahları sebebi ile yakalayıvermişti.

Allah ise, azâbı pek şiddetli olandır.

12- *(Ey Resûlüm!)* O inkâr edenlere de ki: "Yakında mağlûb olacaksınız ve *(toplanarak)* Cehenneme sevk edileceksiniz!

Ki *(o,)* ne kötü bir yataktır!"

13- *(Bedir'de)* karşılaşan iki cemâatte elbette sizin için bir delil vardır.

Bir cemâat Allah yolunda savaşıyordu, diğeri ise kâfir idi ki, *(kendi)* göz görüş*(ler)*iyle onları *(o mü'minleri, karşılarında)* kendilerinin iki misli olarak görüyorlardı.

Çünki Allah, dilediği kimseye yardımı ile kuvvet verir.

Muhakkak ki bunda, basîret sâhibleri için gerçekten bir ibret vardır.

14- Kadınlar, oğullar, yığılmış yüklerle altın ve gümüş yığınları, salma atlar, sağmal hayvanlar ve ekinler *(kabîlin)*den nefsin arzu duyduğu şeylerin sevgisi insanlara süslendi *(güzel gösterildi)*.

Bunlar dünya hayâtının *(geçici)* menfaatidir.

Hâlbuki varılacak yerin güzeli ancak Allah katındadır.

15- *(Habîbim, yâ Muhammed!)*

De ki: "Size bunlardan daha hayırlısını haber vereyim mi?" *(Günahlardan)* sakınanlar için Rableri katında altlarından nehirler akan, içinde ebedî olarak kalıcı oldukları Cennetler, tertemiz zevceler ve Allah'dan bir rıdvân *(râzı olması)* vardır![1]

Ve Allah, kulları*(nı)* hakkıyla görendir.

16- Onlar ki: "Rabbimiz!

Muhakkak ki biz îmân ettik; artık günahlarımızı bize bağışla ve bizi o ateşin azâbından muhâfaza eyle!" derler.

17- *(Onlar:)* Sabredenler, doğru olanlar, itâat edenler, *(mallarını Allah yolunda)* sarf edenler ve seherlerde *(sabah namazı vaktinden önce)* mağfiret dileyenlerdir.

18- Allah, adâleti kaim kılarak kendisinden başka ilâh olmadığına şâhidlik etti; melekler ve ilim sâhibleri de *(adâletle kaim olarak buna şâhidlik ettiler)*.

O'ndan başka ilâh yoktur;[1] *(O,)* Azîz *(kudreti dâimâ gālib gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

19- Muhakkak ki Allah katında *(yegâne)* din, İslâm'dır! Kendilerine kitab verilenler *(yahudi ve hristiyanlar)*, ancak kendilerine ilim geldikten sonra aralarındaki hasedden dolayı ihtilâfa düştüler.

Artık kim Allah'ın âyetlerini inkâr ederse, artık şübhesiz ki Allah, hesâbı pek çabuk görendir.

20- *(Ey Resûlüm!)* Buna rağmen *(onlar)* seninle tartışırlarsa, artık de ki: "*(Ben)* kendimi Allah'a teslîm ettim, bana tâbi' olanlar da!" Hem kendilerine kitab verilenlere ve ümmîlere *(diğer müşriklere)* de ki: "*(Siz de)* teslîm oldunuz mu?" Bunun üzerine İslâm'a girerlerse, o hâlde muhakkak doğru yola ermiş olurlar.

Artık yüz çevirirlerse, o takdirde sana düşen ancak tebliğdir.

Allah ise, kulları*(nı)* hakkıyla görendir.[2]

21- Doğrusu Allah'ın âyetlerini inkâr edenler, haksız yere *(haksızlıklarını bile bile)* peygamberleri öldürenler ve insanlardan adâleti emredenleri öldürenler yok mu, artık onları *(pek)* elemli bir azâb ile müjdele!

22- İşte onlar, dünya ve âhirette amelleri boşa gitmiş olanlardır.

Onlar için yardımcılardan kimse de yoktur.

اَلَّذٖينَ يَقُولُونَ رَبَّنَٓا اِنَّنَٓا اٰمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا

günahlarımızı · bize · artık bağışla · îmân ettik · şübhesiz biz · Rabbimiz · derler · onlar ki

وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٦﴾ اَلصَّابِرٖينَ وَالصَّادِقٖينَ وَالْقَانِتٖينَ

itâat edenler · ve · doğru olanlar · ve · sabredenler · ateşin · azâbından · bizi koru · ve

وَالْمُنْفِقٖينَ وَالْمُسْتَغْفِرٖينَ بِالْاَسْحَارِ ﴿١٧﴾ شَهِدَ اللّٰهُ اَنَّهُ لَٓا اِلٰهَ

ilâh yoktur · şu şübhesiz ki · Allah · şâhidlik etti · seherlerde · mağfiret dileyenlerdir · ve · sadaka verenler · ve

اِلَّا هُوَ وَالْمَلٰٓئِكَةُ وَاُولُوا الْعِلْمِ قَٓائِمًا بِالْقِسْطِ لَٓا اِلٰهَ

ilâh yoktur · adâleti · kâim kılan olarak · ilim · sâhibleri · ve · melekler · ve · o · ancak

اِلَّا هُوَ الْعَزٖيزُ الْحَكٖيمُ ﴿١٨﴾ اِنَّ الدّٖينَ عِنْدَ اللّٰهِ الْاِسْلَامُ

İslâm'dır · Allah'ın · katında · din · şübhesiz · her işi hikmetlidir · dâima üstündür · o · ancak

وَمَا اخْتَلَفَ الَّذٖينَ اُوتُوا الْكِتَابَ اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَهُمُ

kendilerine geldi · o şeyin ki · ardından · ancak · kitab · kendilerine verildi · o kimseler ki · ihtilâfa düşmedi · ve

الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ فَاِنَّ اللّٰهَ

Allah · artık şübhesiz · Allahın · âyetlerini · inkâr ederse · kim · ve · aralarındaki · azgınlıktan dolayı · ilim

سَرٖيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩﴾ فَاِنْ حَٓاجُّوكَ فَقُلْ اَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلّٰهِ

Allah'a · yüzümü · teslîm ettim · artık de ki · seninle tartışırlarsa · buna rağmen eğer · hesâbı · pek çabuk görendir

وَمَنِ اتَّبَعَنِ وَقُلْ لِلَّذٖينَ اُوتُوا الْكِتَابَ وَالْاُمِّيّٖنَ

ümmîlere · ve · kitab · kendilerine verildi · o kimselere ki · de ki · ve · bana tâbi' oldu · o kimse ki · ve

ءَاَسْلَمْتُمْ فَاِنْ اَسْلَمُوا فَقَدِ اهْتَدَوْا وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا

o takdirde ancak · yüz çevirirlerse · eğer · ve · doğru yola ermişlerdir · o hâlde muhakkak · İslâm'a girerlerse · bunun üzerine eğer · teslîm oldunuz mu

عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَاللّٰهُ بَصٖيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠﴾ اِنَّ الَّذٖينَ

o kimseler ki · şübhesiz · kulları · hakkıyla görendir · Allah · ve · tebliğdir · sana gereken

يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيّٖنَ بِغَيْرِ حَقٍّ

haksız yere · peygamberleri · öldürürler · ve · Allah'ın · âyetlerini · inkâr ederler

وَيَقْتُلُونَ الَّذٖينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ

artık onları müjdele · insanlardan · adâleti · emrederler · o kimseleri ki · öldürürler · ve

بِعَذَابٍ اَلٖيمٍ ﴿٢١﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذٖينَ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ

amelleri · boşa gitmiştir · o kimselerdir ki · işte onlar · elemli · bir azâb ile

فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرٖينَ ﴿٢٢﴾

yardımcılardan · onlar için yoktur · ve · âhirette · ve · dünyada

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ اُوتُوا نَصٖيبًا مِنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ

görmedin mi | o kimseleri ki | kendilerine verildi | bir nasib | kitabdan | da'vet olunuyorlar

اِلٰى كِتَابِ اللّٰهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلّٰى فَرٖيقٌ مِنْهُمْ

kitabına | Allah'ın | hüküm vermesi için | aralarında | sonra | geri dönüyor | bir fırka | onlardan

وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ اِلَّٓا اَيَّامًا

onlar iken | yüz çevirenler | budur | çünki şübhesiz onlar | dediler | bize aslâ dokunmayacaktır | ateş | ancak | birkaç gün

مَعْدُودَاتٍ وَغَرَّهُمْ فٖي دٖينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾ فَكَيْفَ

sayılı | ve | onları aldatmıştır | dinleri husûsunda | o şeyler ki | idiler | uyduruyorlar | peki nasıl (olacak)

اِذَا جَمَعْنَاهُمْ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فٖيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ

o vakit ki | onları topladık | bir gün de ki | şübhe yoktur | onda | ve | tam verilir | herkes | o şeye ki | kazandı

وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ قُلِ اللّٰهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ

ve | onlar | haksızlığa uğratılmazlar | de ki | ey Allah | sâhibi | mülkün | verirsin | mülkü

مَنْ تَشَٓاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَٓاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَٓاءُ وَتُذِلُّ

o kimseye ki | dilersin | ve | çeker alırsın | mülkü | o kimseden ki | dilersin | ve | azîz edersin | o kimseyi ki | dilersin | ve zelîl kılarsın

مَنْ تَشَٓاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ ﴿٢٦﴾ تُولِجُ الَّيْلَ فِي

o kimseyi ki | dilersin | senin elindedir | hayır | şübhesiz sen | herşeye | gücü yetensin | katarsın | geceyi

النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي الَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ

gündüze | ve | katarsın | gündüzü | geceye | ve | çıkarırsın | diriyi | ölüden | ve | çıkarırsın

الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَٓاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾ لَا يَتَّخِذِ

ölüyü | diriden | ve | rızıklandırırsın | o kimseyi ki | dilersin | olmadan | bir hesab | edinmesin

الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرٖينَ اَوْلِيَٓاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنٖينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ

mü'minler | kâfirleri | dostlar | başka | mü'minlerden | ve | kim | yaparsa | bunu

فَلَيْسَ مِنَ اللّٰهِ فٖي شَيْءٍ اِلَّٓا اَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقٰيةً

artık değildir | Allah'dan | bir şey içinde | ancak | sakınmanız | onlardan | bir tehlikeden

وَيُحَذِّرُكُمُ اللّٰهُ نَفْسَهُ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصٖيرُ ﴿٢٨﴾ قُلْ اِنْ تُخْفُوا مَا فٖي

ve | sizi sakındırır | Allah | kendisinden | ve | Allah'adır | dönüş | de ki | eğer | gizlerseniz | o şeyleri ki

صُدُورِكُمْ اَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمْهُ اللّٰهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ

sînelerinizdedir | veya | onu açıklarsanız | onu bilir | Allah | ve | bilir | o şeyleri ki | göklerdedir

وَمَا فِي الْاَرْضِ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ ﴿٢٩﴾

ve | o şeyleri ki | yerdedir | ve | Allah | herşeye | gücü yetendir

23- Kendilerine Kitab'dan *(Tevrât'tan)* bir nasib verilenleri görmedin mi? Aralarında hüküm vermesi için Allah'ın Kitâbı'na da'vet olunuyorlar da, sonra onlardan bir kısmı, kendileri *(hakkı kabûlden)* kaçınan kimseler olarak geri dönüyorlar.

24- Bu *(yüz çevirmeleri)*, şübhesiz onların: "Sayılı birkaç günden başka, bize ateş aslâ dokunmayacaktır!" demeleri yüzündendir.

Ve uydurmakta oldukları şeyler, dinleri husûsunda kendilerini aldatmıştır.

25- Peki, hakkında hiç şübhe olmayan *(geleceği muhakkak)* bir günde onları bir araya getirdiğimiz ve herkese kazandığı *(amellerin karşılığı)* tam olarak verilip de kendilerine haksızlık edilmediği zaman *(bakalım hâlleri)* nasıl olacak![1]

26- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "Ey mülkün *(gerçek)* sâhibi olan Allah!

Dilediğine mülkü verirsin, dilediğinden de mülkü çeker alırsın!

Hem dilediğini azîz edersin, dilediğini de zelîl kılarsın!

(Her) hayır *(ancak senin)* elindedir!

Şübhesiz ki sen, herşeye hakkıyla gücü yetensin!"[2]

27- "Geceyi gündüze katarsın, gündüzü de geceye katarsın!

Hem ölüden diriyi çıkarırsın, diriden de ölüyü çıkarırsın!

Dilediğini ise hesabsız rızıklandırırsın!"

28- Mü'minler, mü'minleri bırakıp da kâfirleri dostlar edinmesin!

O hâlde kim böyle yaparsa, artık *(o kişi,)* Allah'dan *(dostluk olarak göreceği)* bir şey içinde değildir; ancak *(dost görünerek)* onlardan *(gelebilecek)* bir tehlikeden sakınmanız müstesnâ! Bununla berâber Allah, sizi kendisin*(e karşı gelmek)*den sakındırır!

Dönüş ise ancak Allah'adır.

29- De ki: "Sînelerinizde olanı gizleseniz de onu açıklasanız da, Allah onu bilir.

Göklerde olanı da yerde bulunanı da bilir." Ve Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

30- Herkes, yaptığı her iyiliği ve yaptığı her kötülüğü hazır olarak bulacağı gün arzu eder ki, keşke onunla *(o kötü amelleri ile)* kendisi arasında uzak bir mesâfe olsa! Allah ise, sizi kendisin*(e karşı gelmek)*den sakındırır! Ve Allah, kullar*(ın)*a karşı çok şefkatli olandır.

31- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "Eğer Allah'ı seviyorsanız, o hâlde bana tâbi' olun ki, Allah *(da)* sizi sevsin ve günahlarınızı size bağışlasın!"(1) Çünki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

32- De ki: "Allah'a ve peygambere itâat edin!" Buna rağmen yüz çevirirlerse, hiç şübhesiz Allah, kâfirleri sevmez.

33, 34- Muhakkak ki Allah, Âdem'i, Nûh'u ve İbrâhîm hânedânı ile **Âl-i İmrân**'ı *(İmran kızı Meryem ve Îsâ'yı)* birbirinden gelen bir zürriyet olarak âlemler üzerine seçkin kıldı. Allah ise, Semî' *(hakkıyla işiten)*dir, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

35- Bir zaman İmrân'ın hanımı *(Hanne)* şöyle demişti: "Rabbim! Gerçekten ben karnımdakini *(ibâdet için)* âzâd edilmiş *(bir köle)* olarak sana adadım, artık benden kabûl buyur! Şübhesiz ki Semî' *(her niyâzı işiten)*, Alîm *(herşeyi bilen)* ancak sensin!"

36- Nihâyet onu doğurunca: "Rabbim! Gerçekten ben onu kız doğurdum!" dedi *(ve bundan dolayı mahzun oldu)*. Hâlbuki Allah, onun ne doğurduğunu daha iyi bilendir. Ve erkek, *(ma'bede hizmet için)* kız gibi değildir. "Bununla berâber doğrusu ben ona Meryem adını verdim; artık şübhesiz ben onu ve zürriyetini kovulmuş şeytandan sana sığındırırım!" *(dedi)*.

37- Böylece Rabbi onu *(Meryem'i, annesinden)* güzel bir kabûl ile kabûl etti ve onu güzel bir bitki *(bir çiçek)* gibi yetiştirdi; ve onu *(akrabâsı bulunan)* Zekeriyyâ'nın himâyesine verdi. Ne zaman Zekeriyyâ onun yanına ma'bede girse, yanında bir rızık bulurdu. "Ey Meryem! Bu sana nereden *(geldi)*?" derdi. *(O da:)* "Bu, Allah tarafındandır!" derdi. Şübhesiz ki Allah, dilediğini hesabsız olarak rızıklandırır.

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ
yaptı o şeyi ki ve hazır olarak iyilikten yaptı o şeyi ki bir nefis her bulacak o gün ki

سُوٓءٍ تَوَدُّ لَوْ اَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ اَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللّٰهُ
Allah sizi sakındırır ve uzak bir mesâfe kendi arasında ve onun arasında şübhesiz keşke (olsa) arzu eder kötülükten

نَفْسَهُ وَاللّٰهُ رَؤُفٌ بِالْعِبَادِ ٣٠ قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ
Allah'ı seviyorsunuz iseniz eğer de ki kullara karşı çok şefkatlidir Allah ve kendisinden

فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللّٰهُ
Allah ve günahlarınızı size bağışlasın ve Allah sizi sevsin o hâlde bana tâbi' olun ki

غَفُورٌ رَحِيمٌ ٣١ قُلْ اَطِيعُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّ اللّٰهَ
Allah artık şübhesiz yüz çevirirlerse fakat eğer peygambere ve Allah'a itâat edin de ki çok merhametlidir çok bağışlayandır

لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ٣٢ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰٓى اٰدَمَ وَنُوحًا وَاٰلَ اِبْرٰهِيمَ
İbrâhîm hânedânını ve Nûh'u ve Âdem'i seçkin kıldı Allah şübhesiz kâfirleri sevmez

وَاٰلَ عِمْرٰنَ عَلَى الْعَالَمِينَ ٣٣ ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللّٰهُ
Allah ve bazısındandır bazısı bir zürriyet olarak ki âlemler üzerine İmrân hânedânını ve

سَمِيعٌ عَلِيمٌ ٣٤ اِذْ قَالَتِ امْرَاَتُ عِمْرٰنَ رَبِّ اِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي
o şeyi ki sana adadım şübhesiz ben Rabbim İmrânın hanımı demişti bir zaman herşeyi bilendir hakkıyla işitendir

بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي اِنَّكَ اَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ٣٥ فَلَمَّا وَضَعَتْهَا
onu doğurdu ve ne zaman ki herşeyi bilen hakkıyla işiten sensin şübhesiz sen benden artık kabul buyur hür olarak karnımdadır

قَالَتْ رَبِّ اِنِّي وَضَعْتُهَٓا اُنْثٰى وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ وَلَيْسَ
değildir ve doğurdu o şeyi ki daha iyi bilendir Allah ve kız onu doğurdum şübhesiz ben Rabbim dedi

الذَّكَرُ كَالْاُنْثٰى وَاِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَاِنِّٓي اُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا
zürriyetini ve sana onu sığındırırım şübhesiz ben ve Meryem (diye) ona ad verdim şübhesiz ben ve kız gibi erkek

مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ٣٦ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَاَنْبَتَهَا
onu yetiştirdi ve güzel bir kabul ile Rabbi böylece onu kabul etti kovulmuş şeytandan

نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا
Zekeriyyâ onun yanına girdi ne zaman ki Zekeriyyâ onu himâye ettirdi ve güzel bir bitki gibi

الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَا مَرْيَمُ اَنّٰى لَكِ هٰذَا
bu sana nereden Meryem ey dedi bir rızık yanında buldu ma'bede

قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَٓاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ٣٧
bir hesab olmadan diler o kimseyi ki rızıklandırır Allah şübhesiz Allah tarafındandır o dedi

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ

senin tarafından · bana · ihsân eyle · Rabbim · dedi ki · Rabbine · Zekeriyyâ · duâ etti · orada

ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً اِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾ فَنَادَتْهُ الْمَلٰٓئِكَةُ

melekler · derken ona nidâ ettiler · duâyı · hakkıyla işitensin · şübhesiz sen · temiz · bir zürriyet

وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ اَنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيٰى مُصَدِّقًا

tasdîk edici olarak · Yahyâ'yı · sana müjdeliyor · Allah · şübhesiz · mihrâbda · namaz kılıyor · ayakta · o iken

بِكَلِمَةٍ مِنَ اللّٰهِ وَ سَيِّدًا وَ حَصُورًا وَ نَبِيًّا

bir peygamber · ve · bir iffet sâhibi · ve · bir efendi · ve · Allah'dan · bir kelimeyi

مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾ قَالَ رَبِّ اَنّٰى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ

bana erişti · halbuki gerçekten · bir oğul · benim için · olur · nasıl · Rabbim · dedi · sâlihlerden

الْكِبَرُ وَ امْرَاَتِي عَاقِرٌ قَالَ كَذٰلِكَ اللّٰهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٤٠﴾ قَالَ

dedi ki · diler · o şeyi ki · yapar · Allah · böyledir · buyurdu · kısırdır · hanımım ve · ihtiyarlık

رَبِّ اجْعَلْ لِي اٰيَةً قَالَ اٰيَتُكَ اَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ

gün · üç · insanlarla · konuşamamandır · alâmetin · buyurdu · bir alâmet · bana · kıl · Rabbim

اِلَّا رَمْزًا وَ اذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَ سَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَ الْاِبْكَارِ

sabahda · ve · akşamda · tesbîh eyle · ve · çok · Rabbini · zikret · ve · işâretle ancak

﴿٤١﴾ وَاِذْ قَالَتِ الْمَلٰٓئِكَةُ يَا مَرْيَمُ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰيكِ وَ طَهَّرَكِ

seni temiz kıldı · ve · seni seçti · Allah · şübhesiz · Meryem · ey · melekler · demişti · ve bir vakit

وَ اصْطَفٰيكِ عَلٰى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾ يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي

gönülden bağlan · Meryem · ey · âlemlerin · kadınları · üzerine · seni seçkin kıldı · ve

لِرَبِّكِ وَ اسْجُدِي وَ ارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾ ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَاءِ الْغَيْبِ

gayb · haberlerindendir · bunlar · rükû' edenlerle · beraber · rükû' et · ve · secde et · ve · Rabbine

نُوحِيهِ اِلَيْكَ وَ مَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ يُلْقُونَ اَقْلَامَهُمْ اَيُّهُمْ

onlardan hangisi · kalemlerini · atıyorlardı · o vakit ki · yanlarında · sen değildin · ve · sana · onu vahyediyoruz

يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَ مَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾ اِذْ قَالَتِ

demişti · bir zaman · birbirleriyle çekişiyorlar · o vakit ki · yanlarında · sen değildin · ve · Meryemi · himâyesine alacak

الْمَلٰٓئِكَةُ يَا مَرْيَمُ اِنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ

Mesîh'tir · ismi · ondan · bir kelime ile · seni müjdeliyor · Allah · şübhesiz · Meryem · ey · melekler

عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِ وَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾

yakın kılınanlardandır · ve · âhirette · ve · dünyada · şereflidir · Meryemin · oğlu · Îsâ

38- Orada Zekeriyyâ Rabbine duâ etti. Dedi ki: "Rabbim! Bana, tarafından temiz bir zürriyet ihsân eyle! Şübhesiz ki sen, duâyı hakkıyla işitensin."

39- Derken o, ma'bedde namaz kılarken ayakta olduğu bir sırada, melekler ona şöyle nidâ ettiler: "Doğrusu Allah, sana Allah'dan bir kelime *(olan Îsâ')*yı[1] tasdîk edici, bir efendi, bir iffet sâhibi ve sâlihlerden bir peygamber olarak Yahyâ'yı müjdeliyor!"

40- *(Zekeriyyâ)* şöyle dedi: "Rabbim! Doğrusu bana ihtiyarlık geldiği, hanımım da kısır olduğu hâlde, benim için bir oğul nasıl olur?" *(Rabbi de ona:)* "Böyledir! Allah, dilediğini yapar!" buyurdu.

41- *(Zekeriyyâ)* dedi ki: "Rabbim! *(Onun geleceğine dâir)* bana bir alâmet kıl!" *(Rabbi ona şöyle)* buyurdu: "Senin *(ona dâir)* alâmetin, insanlarla işâret *(ile anlaşman)* dışında, üç gün konuşamamandır. Hem Rabbini çok zikret ve akşam sabah *(O'nu)* tesbîh eyle!"

42- Bir zaman da melekler şöyle demişlerdi: "Ey Meryem! Şübhesiz ki Allah, seni seçti, seni temiz kıldı ve seni âlemlerin kadınlarına seçkin kıldı."

43- "Ey Meryem! Rabbine gönülden bağlan, secde et ve rükû' edenlerle berâber rükû' et!"

44- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Bunlar gayb haberlerindendir ki, onu sana vahyediyoruz. Yoksa, içlerinden hangisi Meryem'i himâyesine alacak diye kalemlerini *(kur'a için nehre)* atarlarken, sen onların yanında değildin! *(Onlar)* birbirleriyle çekişirlerken de yanlarında değildin!

45- Hani melekler demişti ki: "Ey Meryem! Şübhesiz Allah, seni tarafından bir kelimeyle *(bir çocukla)* müjdeliyor! İsmi, Meryemoğlu Îsâ Mesîh'tir, dünya ve âhirette şereflidir ve Allah'a yakın kılınanlardandır."

46- "Hem beşikte ve yetişkin hâlde insanlarla konuşacak ve sâlih kimselerden olacaktır."

47- *(Meryem:)* "Rabbim! Bana bir insan dokunmadığı hâlde benim için bir çocuk nasıl olur?" dedi.

(Rabbi de:) "Böyledir!

Allah dilediğini yaratır.[1] Bir işe hükmettiğinde, artık ona sâdece 'Ol!' der, *(o da)* hemen oluverir" buyurdu.

48- *(Melekler şöyle dediler:)* "Hem *(Allah)* ona yazmayı, hikmeti, Tevrât'ı ve İncîl'i öğretecek!"

49- Ve İsrâiloğullarına bir peygamber olarak *(şöyle diyecek)*: "Hiç şübhesiz ben, size Rabbinizden bir delil *(bir mu'cize)* ile geldim.

Doğrusu ben, size çamurdan kuş şekli gibi birşey yapıp içine üflerim, Allah'ın izniyle *(o)* hemen bir kuş olur!

Hem Allah'ın izniyle *(anadan doğma)* körü ve *(teni)* alacalıyı iyi ederim, ölüleri de diriltirim!

Ve evlerinizde ne yiyorsanız ve ne biriktiriyorsanız size bildiririm!

Eğer mü'min kimseler iseniz, şübhesiz bunda sizin için elbette bir delil vardır."[2]

50- "Hem benden önce gelen Tevrât'ı tasdîk edici olarak ve size haram kılınan bazı şeyleri size helâl kılayım diye *(geldim)* ve size Rabbinizden bir delil *(bir mu'cize)* getirdim; artık Allah'dan sakının ve bana itâat edin!"

51- "Muhakkak ki Allah, benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir; öyle ise O'na ibâdet edin!

Bu, dosdoğru bir yoldur."

52- Sonunda Îsâ onlardan küfrü hissedince: "Allah'a *(giden yolda)* benim yardımcılarım kimlerdir?" dedi.

Havârîler: "Biz, Allah'ın *(dîninin)* yardımcılarıyız. Allah'a îmân ettik. Hem şâhid ol ki biz, şübhesiz Müslümanlarız" dediler.

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾ قَالَتْ

ve / konuşacak / insanlarla / beşikte / ve / yetişkin hâlde / ve / sâlih kimselerdendir / dedi

رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَٰلِكِ اللَّهُ

Rabbim / nasıl / olur / benim için / bir çocuk / ve / bana dokunmadı / bir insan / buyurdu / böyledir / Allah

يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

yaratır / o şeyi ki / diler / o vakit ki / hükmetti / bir işe / artık ancak / der / ona / ol / hemen olur

﴿٤٧﴾ وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ

ve / ona öğretecek / yazmayı / ve / hikmeti / ve / Tevrât'ı / ve / İncîl'i

﴿٤٨﴾ وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ

ve / bir peygamber olarak / İsrâiloğullarına / şübhesiz ben / gerçekten / size geldim / bir delil ile

رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ

Rabbinizden / doğrusu ben / yaparım / size / çamurdan / şekli gibi / kuş / ve üflerim / içine

فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ

hemen olur / bir kuş / izniyle / Allah'ın / ve / iyi ederim / körü / ve / alacalıyı

وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ

ve / diriltirim / ölüleri / izniyle / Allah'ın / ve / size haber veririm / o şeyi ki / yiyorsunuz

وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ

ve / o şeyi ki / biriktiriyorsunuz / evlerinizde / şübhesiz / bunda vardır / elbette bir delil / sizin için / eğer

كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ

iseniz / mü'minler / ve / tasdîk edici olarak / o şeyi ki / önümdedir / Tevrât'tan

وَلِأُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ

ve / helâl kılmam için / size / bazısını / o şeylerin ki / haram kılındı / size / ve / size geldim / bir delil ile

رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿٥٠﴾ إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ

Rabbinizden / artık sakının / Allah'dan / ve / bana itâat edin / şübhesiz / Allah / Rabbimdir / ve / Rabbinizdir

فَاعْبُدُوهُ هَٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٥١﴾ فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ

öyle ise ona ibâdet edin / bu / bir yoldur / dosdoğru / sonunda ne zaman ki / hissetti / Îsâ

مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ

onlardan / küfrü / dedi / kimdir / yardımcılarım / Allah'a / dedi / Havârîler

نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾

biziz / yardımcıları / Allah'ın / îmân ettik / Allah'a / ve / şâhid ol / şübhesiz biz / müslümanlarız

رَبَّنَا اٰمَنَّا بِمَا اَنْزَلْتَ وَ اتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ

beraber | artık bizi yaz | peygambere | tâbi' olduk | ve | indirdin | o şeye ki | îmân ettik | Rabbimiz

الشَّاهِدِينَ ﴿٥٣﴾ وَ مَكَرُوا وَ مَكَرَ اللّٰهُ وَ اللّٰهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٥٤﴾

tuzak kuranların | hayırlısıdır | Allah | ve | Allah | tuzak kurdu | ve | tuzak kurdular | ve | şâhidlerle

اِذْ قَالَ اللّٰهُ يَا عِيسٰى اِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَ رَافِعُكَ اِلَيَّ وَ مُطَهِّرُكَ

seni temizleyiciyim | ve | kendime | seni yükselticiyim | ve | seni vefât ettiriciyim | şübhesiz ben | Îsâ | ey | Allah | buyurdu | o vakit

مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ جَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ

o kimselerin ki | üstünde | sana tâbi' oldular | o kimseleri ki | kılıcıyım | ve | inkâr ettiler | o kimselerden ki

كَفَرُوا اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ ثُمَّ اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَاَحْكُمُ

artık hüküm vereceğim | dönüşünüz | banadır | sonra | kıyâmet | gününe kadar | inkâr ettiler

بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾ فَاَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا

inkâr ettiler | o kimseler ki | işte ama | ihtilâf ediyorsunuz | hakkında | idiniz | o şeyler de ki | aranızda

فَاُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِ وَ مَا لَهُمْ

onlar için yoktur | ve | âhirette | ve | dünyada | şiddetli | bir azâb ile | artık onları cezâlandıracağım

مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَ اَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ

artık onlara tam verecektir | sâlih ameller | yaptılar | ve | îmân ettiler | o kimseler ki | ve ama | yardımcılardan

اُجُورَهُمْ وَ اللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾ ذٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْاٰيَاتِ

âyetlerden | sana | onu okuyoruz | işte bu | zâlimleri | sevmez | Allah | ve | mükâfâtlarını

وَ الذِّكْرِ الْحَكِيمِ ﴿٥٨﴾ اِنَّ مَثَلَ عِيسٰى عِنْدَ اللّٰهِ كَمَثَلِ اٰدَمَ خَلَقَهُ

onu yarattı | Âdemin | misâli gibidir | Allahın | katında | Îsâ'nın | misâli | şübhesiz | hikmetli | zikirden | ve

مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾ اَلْحَقُّ مِنْ

hak | hemen olur | ol | ona | dedi | sonra | bir topraktan

رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٦٠﴾ فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ

onun hakkında | seninle tartıştı | artık kim | şübhe edenlerden | öyle ise olma | Rabbindendir

بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ اَبْنَاءَنَا

oğullarımızı | çağıralım | gelin | bunun üzerine de ki | ilimden | sana geldi | o şeyden sonra ki

وَ اَبْنَاءَكُمْ وَ نِسَاءَنَا وَ نِسَاءَكُمْ وَ اَنْفُسَنَا وَ اَنْفُسَكُمْ

kendinizi | ve | kendimizi | ve | kadınlarınızı | ve | kadınlarımızı | ve | oğullarınızı | ve

ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللّٰهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ ﴿٦١﴾

yalancıların | üzerine | Allah'ın | lâ'netini | ve kılalım | gönülden duâ edelim | sonra

53- *(Havârîler:)* "Rabbimiz! İndirdiğine îmân ettik ve peygambere tâbi' olduk. Artık bizi *(seni ve peygamberlerini tasdîk eden)* şâhidlerle berâber yaz!" *(dediler).*

54- Ve *(o yahudiler, Îsâ'ya)* tuzak kurdular, Allah da *(onlara)* tuzak kurdu *(karşılık verdi).* Allah ise, tuzak kuranların en hayırlısıdır.

55- O vakit Allah şöyle buyurdu: "Ey Îsâ! Seni *(kıyâmete yakın)* vefât ettirecek olan ve seni kendime yükseltici ve seni o inkâr edenlerden *(onların iftirâlarından)* temizleyici ve sana tâbi' olanları kıyâmet gününe kadar inkâr edenlerin üstünde tutacak olan, şübhesiz benim! Sonra dönüşünüz ancak banadır; artık hakkında ihtilâf etmekte olduğunuz şeyler husûsunda aranızda *(ben)* hüküm vereceğim!"

56- Fakat o inkâr edenler yok mu, artık onları dünyada ve âhirette şiddetli bir azâb ile cezâlandıracağım! Onlar için yardımcılardan kimse de yoktur.

57- Hâlbuki îmân edip sâlih ameller işleyenlere gelince, artık *(Rabbin)* onlara mükâfâtlarını tam olarak verecektir. Çünki Allah, zâlimleri sevmez.

58- *(Ey Resûlüm!)* Bu *(anlatılanlar)* ki, onu sana âyetlerden ve hikmetli olan zikirden *(Kur'ân'dan)* okuyoruz.

59- Şübhesiz ki Allah katında Îsâ'nın *(babasız yaratılışının)* misâli, Âdem'in misâli gibidir. *(Allah)* onu *(da babası olmadan)* bir topraktan yarattı, sonra ona "Ol!" dedi, *(o da)* hemen oluverdi.[1]

60- Bu hak *(gerçek haber)*, Rabbinden *(gelen)*dir; öyle ise şübhe edenlerden olma!

61- Artık sana ilim geldikten sonra, kim onun *(Îsâ'nın)* hakkında seninle tartışırsa, bunun üzerine de ki: "*(İddiânızda samîmî iseniz)* gelin, oğullarımızı ve oğullarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarınızı, kendimizi ve kendinizi çağıralım, sonra gönülden duâ edelim de Allah'ın lâ'netini yalancıların üzerine kılalım!"[2]

اِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّۚ وَ مَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اللّٰهُۜ وَ اِنَّ اللّٰهَ

Allah şübhesiz ve Allah ancak bir ilâh yoktur ve gerçek kıssa elbette odur bu şübhesiz

لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ

fesad çıkaranları hakkıyla bilendir Allah artık şübhesiz yüz çevirirlerse fakat eğer her işi hikmetli olan dâima üstün olan elbette odur

﴿٦٣﴾ قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا اِلٰى كَلِمَةٍ سَوَٓاءٍ بَيْنَنَا

aramızda eşittir bir kelimeye ki gelin ehl-i kitab ey de ki

وَ بَيْنَكُمْ اَلَّا نَعْبُدَ اِلَّا اللّٰهَ وَ لَا نُشْرِكَ بِهٖ شَيْـًٔا

bir şeyi ona ortak koşmamamıza ve Allah'a ancak ibâdet etmememize aranızda ve

وَ لَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا اَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِۜ فَاِنْ تَوَلَّوْا

yüz çevirirlerse buna rağmen eğer Allah'dan başka rabler bazısını bazımız edinmemesine ve

فَقُولُوا اشْهَدُوا بِاَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَٓاجُّونَ

münâkaşa ediyorsunuz niçin ehl-i kitab ey müslümanlarız şübhesiz biz şâhid olun artık deyin

فٖٓي اِبْرٰهٖيمَ وَ مَٓا اُنْزِلَتِ التَّوْرٰيةُ وَ الْاِنْجٖيلُ اِلَّا مِنْ بَعْدِهٖۜ

ondan sonra ancak İncîl ve Tevrât indirilmemiş iken İbrâhîm hakkında

اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾ هَٓا اَنْتُمْ هٰٓؤُلَٓاءِ حَاجَجْتُمْ فٖيمَا لَكُمْ بِهٖ

hakkında sizin için vardır o şey de ki tartıştınız o kimseler siniz ki siz işte hiç akıl erdirmez misiniz

عِلْمٌ فَلِمَ تُحَٓاجُّونَ فٖيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهٖ عِلْمٌۜ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ وَ اَنْتُمْ

siz ve bilir Allah ve bir bilgi hakkında sizin için yoktur o şey de ki tartışıyorsunuz niçin fakat bir bilgi

لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ اِبْرٰهٖيمُ يَهُودِيًّا وَ لَا نَصْرَانِيًّا وَلٰكِنْ

fakat ne bir hristiyan ve bir yahudi İbrâhîm değil idi bilmezsiniz

كَانَ حَنٖيفًا مُسْلِمًاۜ وَ مَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكٖينَ ﴿٦٧﴾ اِنَّ اَوْلَى النَّاسِ

insanların en yakını şübhesiz müşriklerden değil idi ve bir müslim bir hanîf idi

بِاِبْرٰهٖيمَ لَلَّذٖينَ اتَّبَعُوهُ وَ هٰذَا النَّبِيُّ وَ الَّذٖينَ اٰمَنُواۜ وَ اللّٰهُ

Allah ve îmân ettiler o kimselerdir ki ve peygamber bu ve ona tâbi' oldular o kimselerdir ki İbrâhîm'e

وَلِيُّ الْمُؤْمِنٖينَ ﴿٦٨﴾ وَدَّتْ طَٓائِفَةٌ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّونَكُمْۜ

sizi dalâlete düşürseler keşke ehl-i kitabdan bir tâife arzu etti mü'minlerin dostudur

وَ مَا يُضِلُّونَ اِلَّٓا اَنْفُسَهُمْ وَ مَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾ يَٓا اَهْلَ

ey farkına varmazlar ve kendilerini ancak dalâlete düşürmezler ve

الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَ اَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

görüyorsunuz siz iken Allah'ın âyetlerini inkâr ediyorsunuz niçin ehl-i kitab

62- Doğrusu bu, *(Îsâ hakkında anlatılan)* elbette gerçek kıssadır. Ve Allah'dan başka hiçbir ilâh yoktur! Muhakkak ki Azîz *(kudreti dâimâ gālib gelen)*, Hakîm *(her işi hikmetli olan)* ise, ancak Allah'dır.

63- *(Ey Resûlüm!)* Bundan sonra *(yine)* yüz çevirirlerse, artık şübhesiz ki Allah, fesad çıkaranları hakkıyla bilendir.

64- De ki: "Ey ehl-i kitab! Bizimle sizin aranızda eşit olan bir kelimeye gelin! Şöyle ki: 'Allah'dan başkasına ibâdet etmeyelim, O'na hiçbir şeyi ortak koşmayalım ve Allah'ı bırakıp da bazımız bazımızı rabler edinmesin!' " Buna rağmen *(onlar yine de)* yüz çevirirlerse artık: "Şâhid olun ki gerçekten biz Müslümanlarız" deyin!

65- Ey ehl-i kitab! İbrâhîm hakkında niçin münâkaşa ediyorsunuz? Hâlbuki Tevrât ve İncîl, ancak ondan sonra indirildi. Hiç akıl erdirmez misiniz?

66- İşte siz öyle kimselersiniz ki, *(haydi)* hakkında *(biraz)* bilgi sâhibi olduğunuz şeyde *(Mûsâ ve Îsâ mes'elesinde)* tartıştınız; fakat hakkında hiç bilgi sâhibi olmadığınız şeyde *(İbrâhîm mes'elesinde)* niçin tartışıyorsunuz? Hâlbuki *(onun gerçek mâhiyetini)* Allah bilir, siz ise bilmezsiniz.

67- İbrâhîm, ne bir yahudi ne de bir hristiyandı; fakat *(o, Allah'a)* teslim olmuş bir Hanîf *(hakka yönelmiş bir mü'min)* idi. Ve *(o, sizin gibi)* müşriklerden değildi.

68- Şübhesiz ki İbrâhîm'e insanların en yakını, elbette ona tâbi' olanlar ile bu peygamber *(Muhammed)* ve *(ona)* îmân edenlerdir. Allah ise, mü'minlerin dostudur.

69- Ehl-i kitabdan bir tâife arzu ettiler ki, keşke sizi dalâlete düşürseler! Hâlbuki sâdece kendilerini dalâlete düşürürler de farkına varmazlar.

70- Ey ehl-i kitab! Siz *(hakîkati)* görüp durduğunuz hâlde, niçin Allah'ın âyetlerini inkâr ediyorsunuz?

يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَ تَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَاَنْتُمْ

siz iken hakkı gizliyorsunuz ve bâtıl ile hakkı karıştırıyorsunuz niçin ehl-i kitab ey

تَعْلَمُونَ ﴿٧١﴾ وَ قَالَتْ طَٓائِفَةٌ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ اٰمِنُوا بِالَّذ۪ٓي اُنْزِلَ

indirilmiştir o kimseye ki îmân edin ehl-i kitabdan bir tâife dedi ve biliyorsunuz

عَلَى الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَجْهَ النَّهَارِ وَ اكْفُرُٓوا اٰخِرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

dönerler umulur ki onlar sonunda inkâr edin ve günün evvelinde îmân ettiler o kimselere ki

﴿٧٢﴾ وَ لَا تُؤْمِنُٓوا اِلَّا لِمَنْ تَبِعَ د۪ينَكُمْ قُلْ اِنَّ الْهُدٰى هُدَى اللّٰهِ

Allahın hidâyetidir hidâyet şübhesiz de ki dîninize tâbi' oldu o kimseye ki ancak inanmayın ve

اَنْ يُؤْتٰٓى اَحَدٌ مِثْلَ مَٓا اُو۫ت۪يتُمْ اَوْ يُحَٓاجُّوكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ

Rabbinizin huzûrunda size karşı delil getirecekler veya size verildi o şeyin ki benzeri birine verili yor diye (mi)

قُلْ اِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّٰهِ يُؤْت۪يهِ مَنْ يَشَٓاءُ وَ اللّٰهُ

Allah ve diler o kimseye ki onu verir Allah'ın elindedir lütuf şübhesiz de ki

وَاسِعٌ عَل۪يمٌ ﴿٧٣﴾ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِه۪ مَنْ يَشَٓاءُ وَ اللّٰهُ

Allah ve diler o kimseye ki rahmetini tahsîs eder herşeyi bilendir lütfu geniştir

ذُو الْفَضْلِ الْعَظ۪يمِ ﴿٧٤﴾ وَ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ اِنْ تَأْمَنْهُ بِقِنْطَارٍ

yığınla eğer ona emânet edersen o kimse ki ehl-i kitabdan vardır ve pek büyük ihsan sâhibidir

يُؤَدِّه۪ٓ اِلَيْكَ وَ مِنْهُمْ مَنْ اِنْ تَأْمَنْهُ بِد۪ينَارٍ لَا يُؤَدِّه۪ٓ اِلَيْكَ

sana onu iâde etmez bir dinarı eğer ona emânet edersen o kimse ki onlardan vardır ve sana onu iâde eder

اِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَٓائِمًا ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا

üzerimize yoktur dediler çünki şübhesiz onlar budur dikilerek üzerinde devam ettin ancak

فِي الْاُمِّيّ۪نَ سَب۪يلٌ وَ يَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

biliyorlar onlar iken yalan Allah'a karşı söylüyorlar ve bir yol ümmîler hakkında

﴿٧٥﴾ بَلٰى مَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِه۪ وَ اتَّقٰى فَاِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّق۪ينَ ﴿٧٦﴾ اِنَّ

şübhesiz takvâ sâhiblerini sever Allah hiç şübhesiz sakındıysa ve sözünü yerine getirdiyse kim bil'akis

الَّذ۪ينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَ اَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَل۪يلًا

az bir fiyata yeminlerini ve Allah'a verilen sözü satarlar o kimseler ki

اُو۬لٰٓئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ وَ لَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ

Allah onlarla konuşmaz ve âhirette kendileri için bir nasib yoktur işte onlar

وَ لَا يَنْظُرُ اِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَ لَا يُزَكّ۪يهِمْ وَ لَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٧٧﴾

elemli bir azâb onlara vardır ve onları temizlemez ve kıyâmet günü onlara bakmaz ve

71- Ey ehl-i kitab! Niçin siz bile bile hakkı bâtıl ile karıştırıyor ve hakkı gizliyorsunuz?

72- Ehl-i kitabdan bir tâife de şöyle dedi: "Îmân edenlere indirilmiş olan *(Kur'ân')*a günün evvelinde *(sabahleyin yalandan)* îmân edin, sonunda *(akşam üstü)* de inkâr edin; umulur ki *(dinlerinden)* dönerler."

73- "Fakat dîninize tâbi' olandan başkasına inanmayın!" *(dediler)*. *(Ey Resûlüm!)* De ki: "Şübhesiz hidâyet, Allah'ın hidâyetidir. Size verilenin benzeri, *(başka)* birine *(de)* veriliyor veya *(kıyâmet günü)* Rabbinizin huzûrunda *(mü'minler)* size karşı delil getirecekler *(de galip gelecekler)* diye mi *(böyle söylüyorsunuz)*?" De ki: "Şübhesiz lütuf, Allah'ın elindedir. Onu dilediğine verir!" Allah ise, Vâsi' *(lütfu geniş olan)*dır, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

74- Rahmetini dilediğine tahsîs eder. Çünki Allah, pek büyük ihsan sâhibidir.

75- Ehl-i kitabdan öylesi de vardır ki, ona yığınla *(altın)* emânet etsen, onu sana iâde eder. Onlardan öylesi de vardır ki, ona bir dinar *(bir altın)* emânet etsen, tepesine dikilip durmazsan, onu sana iâde etmez. Bu, şübhesiz onların: "Ümmîler *(ehl-i kitab olmayanlara yaptığımız haksızlıklar)* hakkında üzerimize bir yol *(bir vebâl)* yoktur!" demeleri sebebiyledir. Ve onlar *(hakîkati)* biliyor oldukları hâlde, Allah'a karşı yalan söylüyorlar.

76- Hayır! Kim sözünü yerine getirir ve *(günahlardan)* sakınırsa, hiç şübhesiz ki Allah, takvâ sâhiblerini sever.

77- Doğrusu *(peygambere îman husûsunda)* Allah'a verdikleri sözü ve yeminlerini az bir fiyata *(dünyalık menfaate)* satanlar var ya, işte onlar, âhirette kendileri için bir nasib olmayanlardır. Hem Allah onlarla konuşmaz; hem kıyâmet günü onlara *(rahmet nazarıyla)* bakmaz ve onları *(günahlardan)* temizlemez! Ve onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

78- Doğrusu onlardan *(ehl-i kitabdan)* elbette bir fırka da vardır ki, kendisi Kitab'dan olmadığı hâlde, onu Kitab'dan sanasınız diye, *(doğru kelimeyi değiştirerek)* dillerini Kitab'la eğip bükerler.

Ve o, Allah tarafından olmadığı hâlde: "Bu, Allah katındandır!" derler.

Bu sûretle onlar, Allah'a karşı *(hakîkati)* bile bile yalan söylerler.

79- Bir insan için, Allah ona kitab, hikmet ve peygamberlik versin de, sonra *(o kimse)* insanlara: "Allah'ı bırakıp bana kul olun!" desin, *(bu)* olur şey değildir; fakat *(bir peygamber ancak şöyle der)*: "*(Öğrenip)* öğretmekte ve oku*(yup, okut)*makta olduğunuz Kitab sâyesinde Rabbânî *(ilim ve ihlâsla kulluk ederek Rabbe mensûb olan kimse)*ler olun!"

80- *(Bir peygamber)* size, melekleri ve peygamberleri rabler edinmenizi de emretmez.

Siz Müslüman kimseler olduktan sonra, *(hiç)* size küfr*(e girmey)*i emreder mi?

81- Hem Allah, vaktiyle peygamberlerin: "Size kitab ve hikmetten her ne versem, sonra size berâberinizde olanı tasdîk edici bir peygamber gelse, mutlakā ona îmân edeceksiniz ve mutlakā ona yardım edeceksiniz!" diye sağlam sözlerini aldığında: "İkrâr ettiniz *(mi)* ve bu ağır ahdimi *(üzerinize)* aldınız mı?" buyurdu.

(Onlar:) "İkrâr ettik!" dediler.

(Allah:) "Öyle ise şâhid olun, ben de sizinle berâber şâhidlerdenim!" buyurdu.

82- Artık kim bundan sonra yüz çevirirse, işte onlar fâsıkların ta kendileridir.

83- O hâlde Allah'ın dîninden başkasını mı arıyorlar? Hâlbuki göklerde ve yerde kim varsa, isteyerek veya istemeyerek O'na teslîm olmuştur ve ancak O'na döndürüleceklerdir.

وَاِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقاً يَلْوُنَ اَلْسِنَتَهُمْ بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ

onu sanmanız için | kitabla | dillerini | eğip bükerler | elbet bir fırka | onlardan vardır | şüphesiz | ve

الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ

Allahın | katındandır | o | derler | ve | kitabdan | o | değil iken | kitabdan

وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَهُمْ

onlar iken | yalan | Allah'a karşı | söylerler | ve | Allahın | katından | o | değil iken

يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ اَنْ يُؤْتِيَهُ اللّٰهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ

hikmet | ve | kitab | Allah'ın | ona vermesi | bir insan için | olmadı | biliyorlar

وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَاداً لِي مِنْ دُونِ اللّٰهِ

Allah'dan | başka | bana | kullar | olun | insanlara | demesi | sonra | peygamberlik | ve

وَلٰكِنْ كُونُوا رَبَّانِيِّنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا

ve o şey sâyesinde ki | kitabı | öğretiyorsunuz | idiniz | o şey sâyesinde ki | rabbânîler | olun | fakat

كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَا يَأْمُرَكُمْ اَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلٰٓئِكَةَ

melekleri | edinmenizi | size emretmez | ve | okuyorsunuz | idiniz

وَالنَّبِيِّنَ اَرْبَاباً اَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ اِذْ اَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

müslüman kimselersiniz | siz | o vakitten sonra ki | küfrü | size emreder mi | rabler | peygamberleri | ve

﴿٨٠﴾ وَاِذْ اَخَذَ اللّٰهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّنَ لَمَا اٰتَيْتُكُمْ مِنْ

size verdim | elbet o şey ki | peygamberlerin | sağlam sözlerini | Allah | aldı | bir vakit | ve

كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا

o şeyi ki | tasdîk edici | bir peygamber | size geldi | sonra | hikmetten | ve | kitabdan

مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ ءَاَقْرَرْتُمْ وَاَخَذْتُمْ

aldınız mı | ve | ikrâr ettiniz mi | buyurdu | kesin ona yardım edeceksiniz | ve | ona | kesin îmân edeceksiniz | beraberinizdedir

عَلٰى ذٰلِكُمْ اِصْرِي قَالُوا اَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا وَاَنَا

ben | ve | öyle ise şâhid olun | buyurdu | ikrâr ettik | dediler | ağır ahdimi | bu size olan

مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨١﴾ فَمَنْ تَوَلّٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ

böylece işte onlar | bundan | sonra | yüz çevirdiyse | artık kim | şâhidlerdenim | sizinle beraber

هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٨٢﴾ اَفَغَيْرَ دِينِ اللّٰهِ يَبْغُونَ وَلَهُ اَسْلَمَ

teslîm olmuştur | ona | ve | arıyorlar | Allahın | dîninden | o hâlde başkasını mı | fâsıklar | onlardır

مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ طَوْعاً وَكَرْهاً وَاِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

döndürüleceklerdir | ona | ve | istemeyerek | ve | isteyerek | yerde | ve | göklerdedir | o kimse ki

قُلْ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَٓا اُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَٓا اُنْزِلَ عَلٰٓى

indirildi · o şeyler ki · ve · bize · indirildi · o şeyler ki · ve · Allah'a · îmân ettik · de ki

اِبْرٰهِيمَ وَاِسْمٰعِيلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ وَالْاَسْبَاطِ

torunlara · ve · Ya'kûb'a · ve · İshâk'a · ve · İsmâîl'e · ve · İbrâhîm'e

وَمَٓا اُو۫تِيَ مُوسٰى وَعِيسٰى وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْۚ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ

arasında · fark gözetmeyiz · Rablerinden · peygamberlere · ve · Îsâ'ya · ve · Mûsâ'ya · verildi · o şeyler ki · ve

اَحَدٍ مِنْهُمْۘ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾ وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْاِسْلَامِ

İslâm'dan · başka · ararsa · kim · ve · teslîm olan kimseleriz · ona · biz · ve · onlardan · hiç birinin

دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُۚ وَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٨٥﴾

hüsrâna uğrayanlardandır · âhirette · o · ve · kendisinden · artık aslâ kabul edilmeyecektir · din olarak

كَيْفَ يَهْدِي اللّٰهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ اِيمَانِهِمْ وَشَهِدُٓوا

şâhidlik yaptılar · ve · îmân etmelerinden · sonra · inkâr ettiler · bir kavmi ki · Allah · hidâyete erdirir · nasıl

اَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَٓاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُۜ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ

topluluğunu · hidâyete erdirmez · Allah · ve · apaçık deliller · kendilerine geldi · ve · haktır · peygamber · şübhesiz

الظَّالِمِينَ ﴿٨٦﴾ اُو۬لٰٓئِكَ جَزَٓاؤُ۬هُمْ اَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللّٰهِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ

meleklerin · ve · Allahın · lâ'neti · üzerlerinedir · şübhesiz · cezâları · işte onlar ki · zâlimler

وَالنَّاسِ اَجْمَعِينَۙ ﴿٨٧﴾ خَالِدِينَ فِيهَاۚ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ

azâb · onlardan · hafifletilmez · orada · ebedî kalıcıdırlar · bütün · insanların · ve

وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَۙ ﴿٨٨﴾ اِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ

bunun · ardından · tevbe ettiler · o kimseler ki · ancak · mühlet veriliyorlar · onlar olmazlar · ve

وَاَصْلَحُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٨٩﴾ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا

inkâr ettiler · o kimseler ki · şübhesiz · çok merhametlidir · çok bağışlayandır · Allah · hiç şübhesiz · ıslâh ettiler · ve

بَعْدَ اِيمَانِهِمْ ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْرًا لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْۚ وَاُو۬لٰٓئِكَ

işte onlar · ve · tevbeleri · aslâ kabul edilmeyecektir · inkâr cihetiyle · ileri gittiler · sonra · îmân etmelerinden · sonra

هُمُ الضَّٓالُّونَ ﴿٩٠﴾ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ

kâfir kimseler · kendileri iken · öldüler · ve · inkâr ettiler · o kimseler ki · şübhesiz · dalâlete düşenler · onlardır

فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ اَحَدِهِمْ مِلْءُ الْاَرْضِ ذَهَبًا وَلَوِ افْتَدٰى بِه۪ۜ

onu · fedâ etse · velev ki · altın · dünya · dolusu · onların hiç birinden · artık aslâ kabul edilmeyecektir

اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٩١﴾

yardımcılardan · onlar için yoktur · ve · elemli · bir azâb · kendileri için vardır · işte onlar

84- *(Ey Resûlüm!)* De ki: "*(Biz)* Allah'a, bize indirilene ve İbrâhîm'e, İsmâîl'e, İshâk'a, Ya'kub'a ve *(onun)* torunlar*(ın)*a indirilenlere ve Mûsâ'ya, Îsâ'ya ve *(bütün)* peygamberlere Rableri tarafından verilenlere îmân ettik. Onlardan hiçbirinin arasında *(peygamberlik cihetiyle)* fark gözetmeyiz. Ve biz, ancak O'na teslîm olan kimseleriz."[1]

85- Kim de İslâm'dan başka bir din ararsa, artık kendisinden aslâ kabûl edilmeyecektir. Âhirette ise o, hüsrâna uğrayanlardan *(olacak)*tır.

86- Îmân *(etme)*lerinden ve şübhesiz peygamberin hak olduğuna şâhidlik yapmalarından, hem kendilerine apaçık deliller gelmesinden sonra, *(bunlara rağmen)* inkâr eden bir kavmi, Allah nasıl hidâyete erdirir? Çünki Allah, zâlimler topluluğunu *(küfürlerindeki ısrarları sebebiyle)* hidâyete erdirmez!

87- İşte onlar yok mu, onların cezâsı, Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lâ'neti şübhesiz kendilerinin üzerine olmasıdır.

88- *(Onlar,)* orada *(Cehennemde)* ebedî olarak kalıcıdırlar. Onlardan ne azab hafifletilir, ne de onlar *(rahmet nazarıyla)* gözetilirler.

89- Ancak, bundan sonra tevbe edip *(hâllerini)* ıslâh edenler müstesnâdırlar; hiç şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

90- Şübhesiz îmân *(etme)*lerinden sonra inkâr edenler, sonra da inkâr cihetiyle ileri gidenler yok mu, onların *(son nefesteki)* tevbeleri aslâ kabûl edilmeyecektir! İşte onlar ise, dalâlete düşenlerin ta kendileridir.

91- Muhakkak ki o inkâr edip de kendileri kâfir kimseler olarak ölenler yok mu, artık dünya dolusu altın, velev ki *(kendisini kurtarmak üzere)* onu fedâ edecek *(de)* olsa, artık onların hiçbirinden aslâ kabûl edilmeyecektir! İşte onlar yok mu, kendileri için *(pek)* elemli bir azab vardır ve onlar için yardımcılardan kimse yoktur.

92- Sevmekte olduğunuz şeylerden *(Allah yolunda)* sarf etmedikçe, *(gerçek)* iyiliğe aslâ erişemezsiniz. O hâlde her ne sarf ederseniz, artık şübhesiz ki Allah, onu hakkıyla bilendir.

93- Tevrât indirilmeden önce *(bir adağına binâen)* İsrâîl'in *(Ya'kub'un)* kendine haram kıldığı şeyler dışında, bütün yiyecekler İsrâiloğullarına helâl idi. De ki: "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, haydi Tevrât'ı getirin de onu okuyun!"

94- Artık bundan sonra, kim Allah'a karşı yalan uydurursa, işte onlar zâlimlerin ta kendileridir!

95- De ki: "Allah doğru söylemiştir; öyle ise Hanîf *(hakka yönelmiş)* olan İbrâhîm'in dînine tâbi' olun! Hem *(o, sizin gibi)* müşriklerden değildi."

96- Muhakkak ki mübârek ve âlemlere bir hidâyet olarak insanlar için kurulan ilk ev *(ilk ma'bed)*, elbette Mekke'deki *(Kâ'be)*dir.

97- Orada apaçık alâmetler, İbrâhîm'in makamı vardır. Oraya giren ise emniyette olur *(ona dokunulmaz)*. Hem ona *(, oraya gitmek için)* bir yola gücü yeten bir kimsenin o evi *(Kâ'be'yi)* haccetmesi, insanlar üzerinde Allah'ın bir hakkıdır. Kim de inkâr ederse, artık şübhe yok ki Allah, âlemlerden müstağnîdir *(hiçbir şeye muhtaç değildir)*!

98- De ki: "Ey ehl-i kitab! Niçin Allah'ın âyetlerini inkâr ediyorsunuz?" Hâlbuki Allah, yapmakta olduklarınıza hakkıyla şâhiddir.

99- De ki: "Ey ehl-i kitab! *(Hakka)* şâhid kimseler olduğunuz hâlde, niçin ona bir eğrilik arayarak, îmân eden kimseyi Allah yolundan men' ediyorsunuz?" Hâlbuki Allah, yapmakta olduklarınızdan gâfil değildir.

100- Ey îmân edenler! Eğer kendilerine kitab verilenlerden bir fırkaya uyarsanız, *(Allah'a olan)* îmânınızdan sonra sizi, kâfirler olarak *(küfre)* geri döndürürler.

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتّٰى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ

artık şübhesiz | bir şey-den | infâk edersiniz | o şey ki | ve | seviyorsunuz | o şeyler-den ki | infâk etme-nize dek | tâ ki | iyili-ğe | aslâ erişe-mezsiniz

اللّٰهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٩٢﴾ كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلًّا لِبَنِي إِسْرَائِيلَ إِلَّا مَا

o şey-ler ki | an-cak | İsrâiloğullarına | helâl | idi | yiyecekler | bütün | hakkıyla bilendir | onu | Allah

حَرَّمَ إِسْرَائِيلُ عَلٰى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرٰيةُ قُلْ فَأْتُوا

haydi getirin | de ki | Tevrât'ın | indirilmesin-den | önce | kendine | İsrâîl | haram kıldı

بِالتَّوْرٰيةِ فَاتْلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٣﴾ فَمَنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ

Allah'a karşı | uydur-duysa | artık kim | doğru kim-seler | iseniz | eğer | ve onu okuyun | Tevrât'ı

الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَأُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩٤﴾ قُلْ صَدَقَ اللّٰهُ

Allah | doğru söylemiştir | de ki | zâlimle-rin | kendi-leridir | artık işte onlar | bunun | ardından | yalan

فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرٰهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٥﴾ إِنَّ أَوَّلَ

ilk | şüb-hesiz | müşriklerden | değildi | ve | hanîf olan | İbrâhîm'in | dîni-ne | öyle ise tâbi' olun

بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ ﴿٩٦﴾

âlemlere | bir hidâyet olarak | ve | mübârek olarak | Mekke'-dedir | elbette odur ki | insanlar için | kuruldu | ev ki

فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقَامُ إِبْرٰهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلّٰهِ

Alla-hın | ve | emni-yette | olmuş-tur | oraya girdiyse | kim | ve | İbrâhîm'in | makâmı | apaçık | alâ-metler | orada vardır

عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللّٰهَ

Al-lah | artık şüb-hesiz | inkâr ettiyse | kim | ve | bir yola | ona | gücü yetti | o kimse için ki | o evi | hac-cetmek | insanlar üze-rinde vardır

غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٩٧﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللّٰهِ

Alla-hın | âyet-lerini | inkâr edi-yorsunuz | niçin | ehl-i kitab | ey | de ki | âlemlere | muhtaç değildir

وَاللّٰهُ شَهِيدٌ عَلٰى مَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٨﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ

ehl-i kitab | ey | de ki | yapıyorsunuz | o şeylere ki | hakkıyla şâhiddir | Allah | ve

لِمَ تَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ مَنْ آمَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا

bir eğ-rilik | ona arıyor-sunuz | îmân etti | o kim-seyi ki | Allah | yolundan | men' ediyor-sunuz | niçin

وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾

yapıyorsunuz | o şey-den ki | gâfil | Allah | değil-dir | ve | şâhid kim-seler | siz iken

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ الَّذِينَ

o kimselerden ki | bir fırkaya | uyarsanız | eğer | îmân ettiler | o kimse-ler ki | ey

أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ ﴿١٠٠﴾

kâfirler olarak | îmânınızdan | sonra | sizi geri döndü-rürler | kitab | kendileri-ne verildi

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَاَنْتُمْ تُتْلٰى عَلَيْكُمْ اٰيَاتُ اللّٰهِ

Allahın âyetleri size okunuyor siz iken inkâr edersiniz nasıl ve

وَفِيكُمْ رَسُولُهُ وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللّٰهِ فَقَدْ هُدِيَ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

dosdoğru bir yola hidâyet edilmiştir artık gerçekten Allaha sımsıkı tutunursa kim ve peygamberi içinizdedir ve

١٠١ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ اِلَّا وَاَنْتُمْ

siz iken ancak ölmeyin ve sakınmasının hakkıyla Allah'dan sakının îmân ettiler o kimseler ki ey

مُسْلِمُونَ ١٠٢ وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا

hatırlayın ve parçalanmayın ve hep birlikte Allahın ipine sımsıkı sarılın ve müslümanlar

نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ كُنْتُمْ اَعْدَاءً فَاَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ

kalblerinizin arasını ve birleştirdi düşmanlar idiniz o vakit ki size Allahın ni'metini

فَاَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ اِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلٰى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ

ateşten bir çukurun kenarında idiniz ve kardeşler ni'meti sâyesinde böylece oldunuz

فَاَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

hidâyete erersiniz tâ ki siz âyetlerini size Allah açıklar böyle oradan böylece sizi kurtardı

١٠٣ وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ اُمَّةٌ يَدْعُونَ اِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ

iyiliği emrediyorlar ve hayra da'vet ediyorlar bir topluluk ki sizden bulunsun ve

وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ١٠٤ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ

o kimseler gibi ki olmayın ve kurtuluşa erenler onlardır işte onlar ve kötülükten men' ediyorlar ve

تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاُولٰئِكَ لَهُمْ

onlara vardır işte onlar ve apaçık deliller kendilerine geldi o şeyden sonra ki ihtilâfa düştüler ve parçalandılar

عَذَابٌ عَظِيمٌ ١٠٥ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَاَمَّا الَّذِينَ

o kimseler ki ama nice yüzler kararacak ve nice yüzler ağaracak o gün ki büyük bir azâb

اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ اَكَفَرْتُمْ بَعْدَ اِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ

azâbı öyle ise tadın îmânınızdan sonra inkâr mı ettiniz yüzleri karardı

بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ١٠٦ وَاَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي

artık içindedir yüzleri ağardı o kimseler ki ama ve inkâr ediyorsunuz oldunuz o şeyden dolayı ki

رَحْمَةِ اللّٰهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ١٠٧ تِلْكَ اٰيَاتُ اللّٰهِ

Allahın âyetleridir bunlar ebedî kalıcıdırlar orada onlar Allahın rahmeti

نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللّٰهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعَالَمِينَ ١٠٨

âlemlere zulmetmek istiyor Allah değildir ve hak ile sana onları okuyoruz

101- Ve siz, Allah'ın âyetleri kendinize okunurken, hem içinizde peygamberi varken, nasıl inkâr edersiniz?[1] Artık kim Allah'a *(O'nun dînine)* sımsıkı tutunursa, böylece muhakkak dosdoğru bir yola hidâyet edilmiştir.

102- Ey îmân edenler! Kendisinden nasıl sakınmak gerekiyorsa, Allah'dan öyle sakının ve siz ancak Müslüman kimseler olarak can verin!

103- O hâlde hep birlikte Allah'ın ipine *(Kur'ân'a)* sımsıkı sarılın ve parçalanmayın! Hem Allah'ın size olan ni'metini hatırlayın! Hani *(siz birbirinize)* düşmanlar idiniz de *(Allah)* kalblerinizin arasını *(İslâm ile)* birleştirdi; böylece O'nun ni'meti sâyesinde kardeşler oldunuz. Hem ateşten bir çukurun kenarında *(küfür içinde)* idiniz de sizi oradan kurtardı. Allah, size âyetlerini böyle açıklar, tâ ki hidâyete eresiniz.

104- O hâlde içinizden, hayra da'vet eden ve iyiliği emredip kötülükten men' eden bir topluluk bulunsun! Ve işte kurtuluşa erenler, ancak onlardır.

105- Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra parçalanıp ihtilâfa düşenler *(yahudi ve hristiyanlar)* gibi de olmayın! Hem işte onlar yok mu, kendileri için *(pek)* büyük bir azab vardır.

106- O gün bazı yüzler *(vardır ki)* ağaracak, birtakım yüzler de kararacaktır. Artık o yüzleri kararanlara: "*(Allah'a olan)* îmânınızdan sonra inkâr mı ettiniz? Öyle ise, *(vaktiyle)* inkâr etmekte olduğunuzdan dolayı tadın azâbı!" *(denecektir)*.

107- Yüzleri ağaranlar ise, artık Allah'ın rahmetinde *(Cennetinde)*dirler. Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

108- *(Ey Resûlüm!)* Bunlar Allah'ın âyetleridir ki, onları sana hakkıyla okuyoruz. Ve Allah, âlemlere zulmetmek istemez.

109- Ve göklerde ne var, yerde ne varsa Allah'ındır.[1]

(Bütün) işler ise ancak Allah'a döndürülür.

110- *(Ey ashâb-ı Muhammed! Siz,)* insanlar*(ın iyiliği)* için *(ortaya)* çıkarılmış en hayırlı bir ümmet oldunuz; iyiliği emreder, kötülükten men' eder ve Allah'a îmân edersiniz!

Eğer ehl-i kitab *(yahudilerle hristiyanlar)* da îmân etseydi, elbette kendileri için hayırlı olurdu.

İçlerinden îmân edenler vardır, ama onların çoğu *(dinden çıkmış)* fâsıklardır.

111- Onlar size, eziyetten başka aslâ bir zarar veremezler. Hem sizinle savaşırlarsa, size arkalarını dönüp kaçarlar. Sonra onlara yardım *(da)* edilmez.

112- Nerede bulunsalar, *(cizye vermek şartıyla)* Allah'ın ahdi ve insanların *(mü'minlerin)* ahdi ile *(sığınmış olmaları)* müstesnâ, üzerlerine aşağılık *(damgası)* vurulmuştur; Hem Allah'ın gazabına uğradılar ve üzerlerine meskenet *(yoksulluk damgası)* vuruldu!

Bu, şübhesiz onların, Allah'ın âyetlerini inkâr etmekte ve haksız yere peygamberleri öldürmekte olmaları sebebiyledir.

(Ve yine) bu, *(onların)* isyân etmeleri ve haddi aşmakta olduklarından dolayıdır.

113- *(Ancak, onların)* hepsi bir değildir.

Ehl-i kitabdan *(istikāmet üzere)* doğru olan bir topluluk vardır ki, gece saatlerinde Allah'ın âyetlerini okurlar ve onlar *(namaz kılarak)* secde ederler.

114- Allah'a ve âhiret gününe îmân ederler, hem iyiliği emreder, kötülükten men' ederler ve hayırlı işlerde birbirleriyle yarışırlar!

Böylece işte onlar sâlihlerdendir.

115- Ve *(onlar)* ne hayır işlerlerse, artık şübhesiz ondan *(sevâbından)* mahrum bırakılmayacaklardır.

Çünki Allah, takvâ sâhiblerini hakkıyla bilendir.

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ

döndürülür Allah'a ve yerdedir o şeyler ki ve göklerdedir o şeyler ki Allahındır ve

الْاُمُورُ ﴿١٠٩﴾ كُنْتُمْ خَيْرَ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ

emredersiniz insanlar için çıkarılmış bir ümmet hayırlı oldunuz işler

بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَوْ اٰمَنَ

îmân etseydi eğer ve Allah'a îmân edersiniz ve kötülükten men' edersiniz ve iyiliği

اَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ

îmân edenler onlardan vardır kendileri için hayırlı elbette olurdu ehl-i kitab

وَاَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١١٠﴾ لَنْ يَضُرُّوكُمْ اِلَّا اَذًى وَاِنْ

eğer ve bir eziyet ancak aslâ size bir zarar veremezler fâsıklardır onların çoğu ve

يُقَاتِلُوكُمْ يُوَلُّوكُمُ الْاَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ ﴿١١١﴾ ضُرِبَتْ

vurulmuştur yardım olunmazlar sonra arkalarını size dönüp kaçarlar sizinle savaşırlarsa

عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ اَيْنَ مَا ثُقِفُوا اِلَّا بِحَبْلٍ مِنَ اللّٰهِ وَحَبْلٍ

bir ip ile ve Allah'dan bir ip ile ancak bulundularsa nerede aşağılık (mührü) üzerlerine

مِنَ النَّاسِ وَبَاؤُ بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ

üzerlerine vuruldu ve Allah'dan bir gazaba uğradılar ve insanlardan

الْمَسْكَنَةُ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ

öldürüyorlar ve Allahın âyetlerini inkâr ediyorlar idiler çünki şübhesiz onlar budur meskenet (mührü)

الْاَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾

haddi aşıyorlar oldular ve isyân ettiler o şeyden dolayıdır ki bu haksız yere peygamberleri

لَيْسُوا سَوَاءً مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ اُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ اٰيَاتِ

âyetlerini okurlar doğru olan bir topluluk ehl-i kitabdan vardır eşit değillerdir

اللّٰهِ اٰنَاءَ الَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١١٣﴾ يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ

gününe ve Allah'a îmân ederler secde ederler onlar ve gece saatlerinde Allahın

الْاٰخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ

birbirleriyle yarışırlar ve kötülükten men' ederler ve iyiliği emrederler ve âhiret

فِي الْخَيْرَاتِ وَاُولٰئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٤﴾ وَمَا يَفْعَلُوا

yaparlar o şeyler ki ve sâlihlerdendir işte onlar ve hayırlarda

مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

takvâ sâhiblerini hakkıyla bilendir Allah ve artık o hususda inkâr olunmazlar hayırdan

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ

ne evlâdları ve malları kendilerine aslâ fayda vermeyecektir inkâr ettiler o kimseler ki şübhesiz

اللّٰهِ شَيْـًٔا وَأُولٰٓئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١٦﴾

ebedî kalıcıdırlar orada onlar ateş ehlidirler işte onlar ve bir şeye Allah'dan

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هٰذِهِ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ

şiddetli soğuk içinde vardır bir rüzgârın misâli gibidir dünya hayatı bu içinde infâk ediyorlar o şeylerin ki misâli

أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُ وَمَا ظَلَمَهُمُ

onlara zulmetmedi ve onu helâk etmiştir kendilerine zulmettiler bir kavmin ekinine isâbet etmiş

اللّٰهُ وَلٰكِنْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا

edinmeyin îmân ettiler o kimseler ki ey zulmediyorlar kendilerine fakat Allah

بِطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ

gerçekten sıkıntıya düştünüz o şeyi ki istediler fesad çıkarmakta onlar size kusur etmezler kendinizden başkasını sırdaş

بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ

gerçekten daha büyüktür sîneleri gizliyor o şey ki ve ağızlarından kinleri gözükmüştür

بَيَّنَّا لَكُمُ الْاٰيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٨﴾ هَا أَنْتُمْ أُولَاءِ

o kimselersiniz ki siz işte akıl erdiriyorsunuz iseniz eğer âyetleri size açıkladık

تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا

o vakit ki ve hepsine kitablara îmân ediyorsunuz ve sizi sevmezler ve onları seversiniz

لَقُوكُمْ قَالُوا اٰمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ مِنَ

parmaklarını aleyhinizde ısırdılar baş başa kaldılar o vakit ki ve îmân ettik dediler sizinle karşılaştılar

الْغَيْظِ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ إِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

sînelerin içinde olanı hakkıyla bilendir Allah şübhesiz öfkenizle geberin de ki öfkeden

﴿١١٩﴾ إِنْ تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ

bir kötülük size isâbet ederse eğer ve onları üzer bir iyilik size dokunursa eğer

يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْـًٔا إِنَّ

şübhesiz bir şeyle hîleleri size zarar vermez sakınırsanız ve sabrederseniz eğer ve onunla sevinirler

اللّٰهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٢٠﴾ وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ

yerleştiriyordun âilenden erkenden ayrılmıştın bir zaman ve hakkıyla kuşatıcıdır yapıyorlar o şeyleri ki Allah

الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢١﴾

herşeyi bilendir hakkıyla işitendir Allah ve savaş için mevzi'lere mü'minleri

---

116- Şübhesiz ki inkâr edenlerin ne malları ne de evlâdları, Allah'*(ın azâbın)*a karşı kendilerine hiçbir şeyle fayda vermeyecektir!

Ve işte onlar ateş ehlidirler.

Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.[1]

117- *(Onların)* bu dünya hayâtında sarf etmekte oldukları şeylerin misâli, içinde şiddetli soğuk bulunan bir rüzgârın hâli gibidir ki, *(inkâr ederek)* kendilerine zulmeden bir kavmin ekinine isâbet edip de onu helâk etmiştir.

Allah *(amellerini boşa çıkarmakla)* onlara zulmetmedi, fakat onlar *(inkârlarıyla)* kendilerine zulmediyorlar.

118- Ey îmân edenler! Kendinizden başkasını sırdaş edinmeyin; onlar size fesad çıkarmakta kusûr etmezler. *(Her zaman)* sıkıntıya düşmenizi istediler.

Doğrusu kinleri ağızlarından taşmıştır *(hep aleyhinizde konuşurlar)*.

Sînelerinin gizlediği *(kin ve düşmanlık)* ise daha büyüktür.

Eğer akıl erdirirseniz, doğrusu âyetlerimizi size iyice açıkladık.

119- İşte siz öyle kimselersiniz ki onları seversiniz; *(onlar ise)* kitabların tamâmına îmân ettiğiniz hâlde sizi sevmezler.[2]

Hâlbuki sizinle karşılaştıkları zamân: "Îmân ettik!" derler.

Kendi başlarına kalınca da, size olan öfkelerinden parmaklarını ısırırlar.

De ki: "Öfkenizle geberin!" Muhakkak ki Allah, sînelerin içinde olanı hakkıyla bilendir.

120- Eğer size bir iyilik dokunursa, *(bu)* onları üzer; fakat size bir kötülük gelirse, onunla sevinirler.

Buna rağmen sabreder ve *(günahlardan)* sakınırsanız, onların hîlesi size hiçbir şeyle zarar vermez.

Şübhesiz ki Allah, onların yapmakta olduklarını hakkıyla kuşatıcıdır.

121- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Hani, mü'minleri *(Uhud'da)* savaş için mevzi'lere yerleştirmek üzere âilenden erkenden ayrılmıştın.

Allah ise, Semî' *(neler söylediğinizi işiten)*-dir, Alîm *(ne düşündüğünüzü bilen)*dir.

122- O vakit içinizden iki tâife bozulmaya yüz tutmuştu; hâlbuki onların yardımcısı Allah'dır! O hâlde mü'minler artık, ancak Allah'a tevekkül etsinler!

123- Buna rağmen, siz *(daha)* zayıf olduğunuz hâlde, Allah Bedir'de size *(zafer vererek)* şübhesiz yardım etmişti. Öyle ise Allah'dan sakının, tâ ki şükredesiniz.

124- O zaman sen mü'minlere şöyle diyordun: "Rabbinizin size, indirilmiş üç bin melekle yardım etmesi size yetmez mi?"

125- Evet, eğer sabreder ve *(günahlardan)* sakınırsanız, *(onlar)* şu anlarında bile size gelseler, Rabbiniz size *(öncekinin daha da fazlasıyla)* alâmetli beş bin melekle yardım eder.[1]

126- Çünki Allah, bu *(yardımı)*nı size sâdece bir müjde olsun ve kalbleriniz onunla mutmain olsun diye yaptı. Yoksa zafer, ancak Azîz *(kudreti dâimâ gâlib gelen)*, Hakîm *(her işi hikmetli)* olan Allah katındandır.

127- Tâ ki inkâr edenlerden bir kısmını helâk etsin veya onları perîşan etsin de maksadlarına erişemeyen kimseler olarak dönüp gitsinler!

128- *(Ey Resûlüm!)* Bu işte *(îman veya inkârlarında)* sana düşen bir şey yoktur; ya *(îmâna gelirler de Allah)* onların tevbelerini kabûl eder veya *(küfürde ısrarlarından dolayı)* onlara azâb eder; çünki doğrusu onlar zâlimlerdir.

129- Hem göklerde bulunan ve yerde olan ne varsa Allah'ındır. Dilediğine *(kendi lûtfundan)* mağfiret eder, dilediğine de *(hak ettiği üzere)* azâb eder. Çünki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

130- Ey îmân edenler! Kat kat artırılmış olarak fâizi yemeyin! Ve Allah'dan sakının, tâ ki kurtuluşa eresiniz!

131- Ve kâfirler için hazırlanmış olan ateşten sakının!

132- Hem Allah'a ve peygambere itâat edin! Tâ ki merhamet olunasınız.

إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللّٰهُ وَلِيُّهُمَا وَعَلَى

ve | o ikisinin dostu | Allah'dır | ve | ikisinin bozulmasını | sizden | iki tâife | istemişti | o vakit

اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٢﴾ وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللّٰهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ

siz iken | Bedir'de | Allah | size yardım etmişti | ve and olsun gerçekten | mü'minler | artık tevekkül etsin | Allah'a

أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ

mü'minlere | diyordun | o zaman | şükredersiniz | tâ ki siz | Allah'dan | öyle ise sakının | zayıflar

أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ

meleklerden | üç bin ile | Rabbinizin | size yardım etmesi | size yetmez mi

مُنْزَلِينَ ﴿١٢٤﴾ بَلَى إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ

size gelirlerse | ve | sakınırsanız | ve | sabrederseniz | eğer | evet | indirilmişler

فَوْرِهِمْ هَذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ

meleklerden | beş bin ile | Rabbiniz | size yardım eder | şu | olanca hızlarıyla

مُسَوِّمِينَ ﴿١٢٥﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللّٰهُ إِلَّا بُشْرَى لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ

mutmain olması için | ve | size | bir müjde | ancak | Allah | onu yapmadı | ve | alâmetli olanlar

قُلُوبُكُمْ بِهِ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

her işi hikmetli olan | dâima üstün olan | Allah'ın | katından | ancak | zafer yoktur | ve | onunla | kalbleriniz

﴿١٢٦﴾ لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا

ve dönüp giderler | onları perîşan eder | veya | inkâr ettiler | o kimselerden ki | bir kısmını | kesmesi için

خَائِبِينَ ﴿١٢٧﴾ لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ

onlara azâb eder | veya | tevbelerini kabul eder | veya | bir şey | işten | sana yoktur | emellerine erişemeyenler

فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٢٨﴾ وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

yerdedir | o şeyler ki | ve | göklerdedir | o şeyler ki | Allahındır | ve | zâlimlerdir | çünki şübhesiz onlar

يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٢٩﴾

çok merhametlidir | çok bağışlayandır | Allah | ve | diler | o kimseye ki | azâb eder | ve | diler | o kimseye ki | mağfiret eder

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً وَاتَّقُوا

sakının | ve | artırılmış olarak | kat kat | fâizi | yemeyin | îmân ettiler | o kimseler ki | ey

اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٣٠﴾ وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ

kâfirler için | hazırlanmıştır | o ki | ateşten | sakının | ve | kurtuluşa erersiniz | tâ ki siz | Allah'dan

﴿١٣١﴾ وَأَطِيعُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٣٢﴾

merhamet olunursunuz | tâ ki siz | peygambere | ve | Allah'a | itâat edin | ve

وَسَارِعُٓوا اِلٰى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمٰوَاتُ

gökler genişliği cenne-te ki ve Rabbinizden bir bağışlan-maya koşuşun ve

وَالْاَرْضُۙ اُعِدَّتْ لِلْمُتَّق۪ينَۙ ﴿١٣٣﴾ اَلَّذ۪ينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّٓاءِ وَالضَّرَّٓاءِ

darlıkta ve bollukta infâk ederler onlar ki takvâ sâhibleri için hazırlanmıştır yer (kadar) ve

وَالْكَاظِم۪ينَ الْغَيْظَ وَالْعَاف۪ينَ عَنِ النَّاسِۜ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِن۪ينَۚ

iyilik yapanları sever Allah ve insanları affedenlerdir ve öfkeyi yutanlardır ve

﴿١٣٤﴾ وَالَّذ۪ينَ اِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً اَوْ ظَلَمُٓوا اَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا

zikrettiler nefislerine zulmettiler veya çirkin bir iş yaptılar ne zaman onlar ki ve

اللّٰهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْۖ وَمَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ اِلَّا

ancak günahları bağışlar kim ve günahlarının ve bağışlanmasını istediler Allah'ı

اللّٰهُۖ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلٰى مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٥﴾ اُو۬لٰٓئِكَ

işte onlar biliyorlar onlar iken yaptılar o şeylere ki ısrâr etmediler ve Allah

جَزَٓاؤُ۬هُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا

altlarından akar cennetlerdir ve Rablerinden bir mağfirettir mükâfâtları

الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَاۜ وَنِعْمَ اَجْرُ الْعَامِل۪ينَۜ ﴿١٣٦﴾ قَدْ

gerçekten amel işleyenlerin mükâfâtı ne güzeldir ve orada ebedî kalıcıdırlar nehirler

خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌۙ فَس۪يرُوا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوا

bir bakın yeryüzünde öyle ise dolaşın nice yollar sizden önce gelip geçmiştir

كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّب۪ينَ ﴿١٣٧﴾ هٰذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ

insanlar için bir açıklamadır bu yalanlayanların âkıbeti olmuş nasıl

وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّق۪ينَ ﴿١٣٨﴾ وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا

üzülmeyin ve gevşemeyin ve takvâ sâhibleri için bir nasîhattir ve bir hidâyet ve

وَاَنْتُمُ الْاَعْلَوْنَ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِن۪ينَ ﴿١٣٩﴾ اِنْ

eğer mü'min kimseler iseniz eğer en üstün olanlar sizsiniz ve

يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِثْلُهُۜ وَتِلْكَ

bu ve onun misli bir yara o kavme dokunmuştu ki gerçekten bir yara size dokunuyorsa

الْاَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِۚ وَلِيَعْلَمَ اللّٰهُ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا

îmân ettiler o kimseleri ki Allah ortaya çıkarması için ve insanlar arasında onları evirir çeviririz günler ki

وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَٓاءَۜ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِم۪ينَۙ ﴿١٤٠﴾

zâlimleri sevmez Allah ve şehîdler sizden edinmesi için ve

133- Ve *(sâlih ameller işleyerek)* Rabbinizden bir bağışlanmaya ve genişliği göklerle yer *(kadar)* olan Cennete koşuşun!

(Ki orası,) takvâ sâhibleri için hazırlanmıştır.

134- Onlar ki, bollukta ve darlıkta *(mallarını Allah yolunda)* sarf ederler, *(kızdıkları zaman)* öfkelerini yenerler ve insanları affederler.[1] Allah ise, iyilik yapanları sever.

135- Ve *(onlar,)* çirkin bir iş yaptıkları veya nefislerine zulmettikleri zaman, Allah'ı zikredip günahlarının bağışlanmasını isterler.

Zâten Allah'dan başka, günahları kim bağışlar? Hem *(onlar,)* işledikleri *(günahları)*nda kendileri bile bile ısrâr etmeyen kimselerdir.

136- İşte onlar var ya, mükâfâtları Rablerinden bir mağfiret ve altlarından nehirler akan Cennetlerdir; *(onlar)* orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

Artık *(böyle)* amel işleyenlerin mükâfâtı ne güzeldir!

137- Şübhesiz sizden önce*(ki ümmetlere tatbîk edilen)* nice yollar gelip geçmiştir; öyle ise yeryüzünde dolaşın da *(peygamberleri)* yalanlayanların âkıbeti nasıl olmuş, bir bakın!

138- Bu *(Kur'ân)*, insanlar için bir açıklama, takvâ sâhibleri için ise bir hidâyet ve bir nasîhattir.

139- O hâlde gevşemeyin ve üzülmeyin!

Eğer *(gerçekten)* mü'min kimseler iseniz, en üstün olanlar sizsiniz!

140- Eğer *(Uhud'da)* size bir yara dokunduysa, doğrusu *(size düşman olan)* o kavme de *(Bedir'de)* onun misli olan bir yara dokunmuştu.

İşte bu günler *(öyle günlerdir)* ki, onları insanlar arasında evirir çeviririz.

Tâ ki Allah, îmân edenleri ortaya çıkarsın ve içinizden *(bu uğurda can veren)* şehîdler *(ve yaptıklarınıza şâhidler)* edinsin!

Çünki Allah, zâlimleri sevmez.

141- Bir de Allah, îmân edenleri *(bu sıkıntılarla günahlardan)* temizlesin ve kâfirleri *(bu zulümleri sebebiyle)* helâk etsin!

142- Yoksa, Allah içinizden cihâd edenleri ortaya çıkarıp, sabredenleri belli etmeden Cennete girivereceğinizi mi sandınız?

143- Ve and olsun ki *(siz)* onunla karşılaşmadan önce ölümü *(şehâdeti)* temennî ediyordunuz; işte siz *(kardeşleriniz şehîd edilirken)* bakakaldığınız bir hâlde, yakînen onu *(ölümü)* gördünüz.

144- Muhammed ise, ancak bir peygamberdir.

Ondan önce *(de)* şübhesiz peygamberler gelip geçmiştir.

Şimdi *(o)* ölür veya öldürülürse, ökçeleriniz üzerinde geriye *(küfre)* mi döneceksiniz? Kim ökçeleri üzerinde geriye dönerse, o takdirde Allah'a, aslâ en ufak bir zarar veremez!

Allah ise, şükredenleri mükâfâtlandıracaktır.

145- Hem va'desi belli olan bir yazı *(bir kader)* olarak, Allah'ın izni olmadıkça hiçbir kimsenin ölmesi mümkün değildir.

Artık kim dünya mükâfâtını isterse, ona ondan veririz.

Kim de âhiret mükâfâtını isterse, ona *(da)* ondan veririz.

Şükredenleri ise mükâfâtlandıracağız.[1]

146- Nice peygamberler vardı ki, berâberlerinde birçok Rabbânî *(Rabbe kulluk eden kimse)*ler bulunduğu hâlde savaştı*(lar)*.

Bununla berâber Allah yolunda başlarına gelenlerden dolayı gevşemediler ve zaafa düşmediler, hem *(düşmanlarına)* boyun eğmediler!

Allah ise, sabredenleri sever.

147- Bunun üzerine *(onların:)* "Rabbimiz! Bizim için günahlarımızı ve işimizdeki taşkınlıklarımızı bağışla, ayaklarımızı sâbit kıl ve kâfirler topluluğuna karşı bize yardım eyle!" demelerinden başka bir sözleri olmadı.

148- Allah da onlara, *(hem)* dünya mükâfâtını hem âhiret mükâfâtının güzelliğini verdi. Çünki Allah, iyilik edenleri sever.

وَلِيُمَحِّصَ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِرِينَ ﴿١٤١﴾ اَمْ
yoksa kâfirleri helâk etmesi için ve îmân ettiler o kimseleri ki Allah denemesi için ve

حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا
cihâd ettiler o kimseleri ki Allah henüz ortaya çıkarmadı ve cennete gireceğinizi mi sandınız

مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ
ölümü temennî ediyorsunuz idiniz and olsun gerçekten ve sabredenleri belli eder ve sizden

مِنْ قَبْلِ اَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَاَيْتُمُوهُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿١٤٣﴾ وَمَا
değildir ve bakıyorsunuz siz iken onu gördünüz işte gerçekten onunla karşılaşmanızdan önce

مُحَمَّدٌ اِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ اَفَاۘئِنْ مَاتَ اَوْ
veya ölürse şimdi eğer peygamberler ondan önce gerçekten geçmiştir bir peygamber ancak Muhammed

قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلٰٓى اَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلٰى عَقِبَيْهِ
ökçeleri üzerinde geriye dönerse kim ve ökçeleriniz üzerinde geriye mi döneceksiniz öldürülürse

فَلَنْ يَضُرَّ اللّٰهَ شَيْـًٔا وَسَيَجْزِي اللّٰهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَمَا
ve şükredenleri Allah mükâfâtlandıracaktır ve bir şeyle Allah'a o takdirde aslâ zarar veremez

كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تَمُوتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا
va'desi belli olan bir yazı olarak Allah'ın izni ile ancak ölmesi bir kimse için olmadı

وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ
mükâfâtını isterse kim ve ondan ona veririz dünya mükâfâtını isterse kim ve

الْاٰخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٥﴾ وَكَاَيِّنْ مِنْ
nice ve şükredenleri mükâfâtlandıracağız ve ondan ona veririz âhiret

نَبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا اَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ
yolunda onlara isâbet etti o şeyden dolayı ki fakat gevşemediler birçok Rabbâniler beraberinde savaştı nebiden

اللّٰهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللّٰهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٦﴾
sabredenleri sever Allah ve boyun eğmediler ve zaafa düşmediler ve Allah

وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ اِلَّا اَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَاِسْرَافَنَا فِي
taşkınlıklarımızı ve günahlarımızı bizim için bağışla Rabbimiz demeleri ancak sözleri olmadı ve

اَمْرِنَا وَثَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٧﴾ فَاٰتٰيهُمُ
onlara verdi kâfirler topluluğuna karşı bize yardım eyle ve ayaklarımızı sâbit kıl ve işimizdeki

اللّٰهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْاٰخِرَةِ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٨﴾
iyilik edenleri sever Allah ve âhiret mükâfâtının güzelliğini ve dünya mükâfâtını Allah

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا

ey | o kimseler ki | îmân ettiler | eğer | uyarsanız | o kimselere ki | inkâr ettiler

يَرُدُّوكُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾ بَلِ

sizi geriye çevirirler | üzerinde | ökçeleriniz | ve dönersiniz | hüsrâna uğrayanlara | bil'akis

اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ﴿١٥٠﴾ سَنُلْقِي

Allah'dır | Mevlânız | ve | o | hayırlısıdır | yardım edenlerin | salacağız

فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا

kalblerine | o kimselerin ki | inkâr ettiler | korku | o şey sebebiyle ki | ortak koştular

بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ

Allah'a | o şeyleri ki | indirmedi | hakkında | bir delil | ve | sığınakları | ateştir

وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّالِمِينَ ﴿١٥١﴾ وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ

ve | ne kötüdür | kalacağı yer | zâlimlerin | ve | and olsun gerçekten | size doğru söylemiştir

اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحُسُّونَهُمْ بِإِذْنِهِ حَتَّى إِذَا فَشِلْتُمْ

Allah | va'dini | o zaman ki | onları öldürüyordunuz | izni ile | nihâyet | o zaman ki | zaafa düştünüz

وَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا أَرَاكُمْ

ve | ihtilâfa düştünüz | emir husûsunda | ve | isyân ettiniz | ardından | o şeyin ki | size gösterdi

مَا تُحِبُّونَ مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَنْ

o şeyi ki | arzu ediyorsunuz | sizden vardı | o kimse ki | istiyor | dünyayı | ve | sizden vardı | o kimse ki

يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ

istiyor | âhireti | sonra | sizi çevirdi | onlardan | sizi imtihân etmesi için

وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٢﴾

and olsun ve gerçekten | affetti | sizi | ve | Allah | sâhibidir | ihsân | mü'minlere karşı

إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلْوُونَ عَلَى أَحَدٍ وَالرَّسُولُ

o zaman | uzaklaşıyordunuz | ve | dönüp bakmıyordunuz | hiç kimseye | ve | peygamber

يَدْعُوكُمْ فِي أُخْرَاكُمْ فَأَثَابَكُمْ

sizi çağırıyordu | arkanızdan | böylece sizi cezâlandırdı

غَمًّا بِغَمٍّ لِكَيْلَا تَحْزَنُوا عَلَى مَا فَاتَكُمْ

keder üstüne | kederle | üzülmemeniz için | o şeye ki | sizden geçti

وَلَا مَا أَصَابَكُمْ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٣﴾

ve | ne o şeye ki | size isâbet etti | ve | Allah | haberdardır | o şeylerden ki | yapıyorsunuz

149- Ey îmân edenler!

Eğer inkâr edenlere uyarsanız, sizi ökçeleriniz üzerinde geriye *(küfre)* çevirirler de hüsrâna uğrayanlara dönersiniz.

150- Hayır! Sizin Mevlânız Allah'dır!

Ve O, yardım edenlerin en hayırlısıdır.

151- Hakkında hiçbir delil indirmediği şeyleri Allah'a ortak koşmaları sebebiyle, inkâr edenlerin kalblerine korku salacağız!

Varacakları yer de ateştir.

Zâlimlerin kalacağı yer ise ne kötüdür!

152- Ve and olsun ki Allah, *(siz)* izni ile onları öldürürken, size olan va'dini yerine getirmiştir; tâ ki *(Allah)* arzu ediyor olduğunuz *(zafer)*i size gösterdikten sonra, zaafa düşüp *(peygamberin geçidi tutan okçulara verdiği)* emir husûsunda ihtilâfa düşerek isyân ettiğiniz zamâna kadar!

İçinizden dünyayı *(ganîmeti)* isteyen de vardı, *(ve yine)* içinizden âhireti isteyen de vardı.

Sonra *(Allah)* sizi imtihân etmek için, sizi onlardan *(onları mağlûb etmekten)* alıkoydu.

Bununla berâber muhakkak ki *(O)* sizi affetti.

Hem Allah, mü'minlere karşı *(pek büyük)* ihsan sâhibidir.

153- O zaman *(siz harb sâhasından)* uzaklaşıyor ve kimseye dönüp bakmıyordunuz, peygamber ise arkanızdan sizi çağırıyordu; böylece *(Allah)* sizi, keder üstüne kederle cezâlandırdı.

Tâ ki ne elinizden gidene, ne de başınıza gelene üzülesiniz!

Çünki Allah, yapmakta olduklarınızdan hakkıyla haberdardır.

154- Sonra o kederin ardından *(Allah)* üzerinize bir emniyet, bir uyku indirdi ki, *(o hâl)* içinizden bir tâifeyi *(samîmî mü'minleri)* bürüyordu; *(münâfıklardan)* bir tâife de vardı ki, doğrusu nefisleri, kendilerini derde düşürmüş, Allah hakkında haksız yere, câhiliye zannıyla zanda bulunuyorlardı. "Bu işten *(zafer ve galibiyet va'dinden)* bize bir şey var mı?" diyorlardı.

(Ey Resûlüm!) De ki: "Şübhesiz iş tamâmıyla Allah'a âiddir!"(1) Sana açıklayamayacaklarını içlerinde gizliyorlar. *(Birbirlerine:)* "Eğer *(Muhammed'in dediği gibi)* bu işten bize bir şey olsaydı, burada öldürülmezdik" diyorlardı.

De ki: "Evlerinizde bile bulunsaydınız, üzerlerine ölüm yazılmış olanlar, *(öldürülerek)* yatacakları yerlere mutlakā çıkıp giderlerdi!" Artık *(bu, birçok hikmetler ve)* Allah'ın sînelerinizde olanı denemesi, hem kalblerinizde olanı temizlemesi içindir. Çünki Allah, sînelerin içinde olanı hakkıyla bilendir.

155- Şübhesiz ki *(Uhud'da)* iki ordu karşılaştığı gün, içinizden geri dönüp gidenler yok mu, şeytan ancak, yaptıkları bazı şeyler *(hatâlar)* yüzünden onları*(n ayaklarını îmandan)* kaydırmak istemişti. Buna rağmen and olsun ki Allah onları affetti. Muhakkak ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Halîm *(azabda hiç acele etmeyen)*dir.

156- Ey îmân edenler! İnkâr eden ve kardeşleri hakkında yeryüzünde yolculuğa çıktıkları veya gâziler oldukları *(savaşa gittikleri)* zaman: "Eğer yanımızda olsalardı ne ölürler, ne de öldürülürlerdi!" diyenler gibi olmayın ki, Allah bunu *(bu sözü)* onların kalblerinde bir hasret *(ve pişmanlık)* kılsın! Çünki hayâtı veren de öldüren de *(ancak)* Allah'dır. Allah ise, yapmakta olduklarınızı hakkıyla görendir.

157- Ve şânım hakkı için, eğer Allah yolunda öldürülür veya *(o yolda iken)* ölürseniz, elbette Allah'dan bir mağfiret ve bir rahmet, onların *(dünyada)* toplamakta olduklarından daha hayırlıdır!(2)

ثُمَّ اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ اَمَنَةً نُعَاساً يَغْشٰى طَٓائِفَةً مِنْكُمْ

sizden | bir tâifeyi | bürüyordu | bir uyku | bir emniyet | kederin | ardından | üzerinize | indirdi | sonra

وَطَٓائِفَةٌ قَدْ اَهَمَّتْهُمْ اَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللّٰهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ

zannıyla | haksız yere | Allah hakkında | zanda bulunuyorlardı | nefisleri | onları derde düşürmüş | gerçekten | bir tâife ki | ve

الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ الْاَمْرِ مِنْ شَيْءٍ قُلْ اِنَّ الْاَمْرَ كُلَّهُ

hepsi | işin | şübhesiz | de ki | bir şey | bu işten | bize var mı | diyorlardı | câhiliye

لِلّٰهِ يُخْفُونَ فٖٓي اَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ

olsaydı | eğer | diyorlardı | sana | açıklamıyorlar | o şeyleri ki | içlerinde | gizliyorlar | Allah'a âiddir

لَنَا مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا هٰهُنَا قُلْ لَوْ كُنْتُمْ فٖي بُيُوتِكُمْ

evlerinizde | olsaydınız | eğer | de ki | burada | öldürülmezdik | bir şey | bu işten | bize

لَبَرَزَ الَّذٖينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ اِلٰى مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ

denemesi içindir | ve | yatacakları yerlere | ölüm | üzerlerine | yazılmış | o kimseler ki | elbette çıkıp giderdi

اللّٰهُ مَا فٖي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فٖي قُلُوبِكُمْ وَاللّٰهُ

Allah | ve | kalblerinizdedir | o şeyi ki | denemesi içindir | ve | sînelerinizdedir | o şeyi ki | Allahın

عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٥٤﴾ اِنَّ الَّذٖينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى

karşılaştı | o gün ki | sizden | geri dönüp gittiler | o kimseler ki | şübhesiz | sînelerin | içinde olanı | hakkıyla bilendir

الْجَمْعَانِ اِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ

and olsun ve gerçekten | kazandılar | o şeylerin ki | bazısı yüzünden | şeytan | onları kaydırmak istemişti | ancak | iki topluluk

عَفَا اللّٰهُ عَنْهُمْ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ حَلٖيمٌ ﴿١٥٥﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ

o kimseler ki | ey | azâbda ecele etmeyendir | çok bağışlayandır | Allah | şübhesiz | onları | Allah | affetti

اٰمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذٖينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِاِخْوَانِهِمْ اِذَا ضَرَبُوا

yolculuğa çıktılar | o vakit ki | kardeşleri için | dediler | ve | inkâr ettiler | o kimseler gibi ki | olmayın | îmân ettiler

فِي الْاَرْضِ اَوْ كَانُوا غُزًّى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا

öldürülmezlerdi | ve | ölmezlerdi | yanımızda | olsalardı | eğer | gâziler | oldular | veya | yeryüzünde

لِيَجْعَلَ اللّٰهُ ذٰلِكَ حَسْرَةً فٖي قُلُوبِهِمْ وَاللّٰهُ يُحْيٖي وَيُمٖيتُ

öldürüyor | ve | hayat veriyor | Allah | ve | kalblerinde | bir hasret | bunu | Allah | kılması için

وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرٌ ﴿١٥٦﴾ وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فٖي سَبٖيلِ اللّٰهِ

Allah | yolunda | öldürülürseniz | and olsun eğer | ve | hakkıyla görendir | yapıyorsunuz | o şeyleri ki | Allah | ve

اَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللّٰهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿١٥٧﴾

topluyorlar | o şeylerden ki | hayırlıdır | bir rahmet | ve | Allah'dan | elbette bir mağfiret | ölürseniz | veya

وَلَئِنْ مُتُّمْ اَوْ قُتِلْتُمْ لَاِلَى اللّٰهِ تُحْشَرُونَ ﴿١٥٨﴾ فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ

ve and olsun eğer | ölürseniz | veya | öldürülürseniz | elbette Allah'a | toplanacaksınız | işte o şey ile ki | bir rahmet

اللّٰهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ

Allah'dan | yumuşak davrandın | onlara | ve | eğer | olsaydın | kaba | katı | kalbli | elbette dağılırlardı

حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْاَمْرِ فَاِذَا

etrâfından | artık affet | onları | ve | mağfiret dile | onlar için | ve | onlarla istişâre et | iş husûsunda | ve o vakit ki

عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾ اِنْ يَنْصُرْكُمُ

karar kıldın | artık tevekkül et | Allah'a | şübhesiz | Allah | sever | tevekkül edenleri | eğer | size yardım ederse

اللّٰهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَاِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ

Allah | artık gâlib gelecek yoktur | size | ve | eğer | sizi yardımsız bırakırsa | o zaman kimdir | şu | o kimse ki | size yardım edecek

مِنْ بَعْدِهِ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾ وَمَا كَانَ

ondan sonra | ve | Allah'a | artık tevekkül etsin | mü'minler | ve | olmadı

لِنَبِيٍّ اَنْ يَغُلَّ وَمَنْ يَغْلُلْ يَاْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ثُمَّ تُوَفّٰى

bir peygamber için | hıyânet etmesi | ve | kim | hıyânet ederse | gelir | o şey ile ki | hıyânet etti | kıyâmet günü | sonra | tam verilir

كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾ اَفَمَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَ

herkes | o şeyleri ki | kazandılar | ve | onlar | haksızlığa uğratılmazlar | hiç o kimse mi ki | tâbi' oldu | rızâsına

اللّٰهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِنَ اللّٰهِ وَمَاْوٰيهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦٢﴾

Allahın | o kimse gibi ki | uğradı | bir gazaba | Allah'dan | ve | barınağı | cehennemdir | ve ne kötü | varılacak yerdir

هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٣﴾ لَقَدْ مَنَّ

onlar | derece derecedirler | katında | Allahın | ve | Allah | hakkıyla görendir | o şeyleri ki | yapıyorlar | and olsun gerçekten | lütfetmiştir

اللّٰهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ اِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ اَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا

Allah | mü'minlere | o vakit ki | gönderdi | içlerinde | bir peygamber | kendilerinden | okuyor

عَلَيْهِمْ اٰيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ

onlara | âyetlerini | ve | onları temizliyor | ve | onlara öğretiyor | kitabı | ve | hikmeti

وَاِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿١٦٤﴾ اَوَلَمَّا اَصَابَتْكُمْ

ve şübhesiz | idiler | bundan önce | gerçekten bir sapıklık içinde | apaçık | ve o zaman mı ki | size isâbet etti

مُصِيبَةٌ قَدْ اَصَبْتُمْ مِثْلَيْهَا قُلْتُمْ اَنّٰى هٰذَا قُلْ

bir musîbet | gerçekten | isâbet ettiniz | iki misliyle | dediniz | nereden | bu | de ki

هُوَ مِنْ عِنْدِ اَنْفُسِكُمْ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

o | tarafındandır | nefisleriniz | şübhesiz | Allah | herşeye | hakkıyla gücü yetendir

158- And olsun ki, ölseniz de öldürülseniz de, muhakkak Allah'ın huzûruna toplanacaksınız!

159- İşte Allah'dan bir rahmet iledir ki, sen onlara yumuşak davrandın. Hâlbuki kaba, katı kalbli olsaydın, elbette *(onlar)* etrâfından dağılırlardı. Artık onları affet, onlar için mağfiret dile ve *(hakkında vahiy gelmeyen bir)* iş husûsunda onlarla istişâre et![1] Fakat *(bir görüşte)* karar kıldığında, artık *(işe giriş ve)* Allah'a tevekkül et! Muhakkak ki Allah, tevekkül edenleri sever.[2]

160- Eğer Allah size yardım ederse, artık size gâlib gelecek kimse yoktur! Hâlbuki sizi yardımsız bırakırsa, o takdirde O'ndan sonra size kim yardım edebilir? Öyle ise mü'minler artık ancak Allah'a tevekkül etsinler!

161- Ve bir peygamber için *(emânete)* hıyânet etme *(aslâ söz konusu)* olmaz! Kim *(emânete)* hıyânet ederse, kıyâmet günü hıyânet ettiği şeyle *(yüklü olarak)* gelir. Sonra herkese, yaptıklarının karşılığı tam olarak verilir ve onlar haksızlığa uğratılmazlar.

162- Hiç Allah'ın rızâsına tâbi' olan kimse, Allah'dan *(gelen)* bir gazaba uğrayan ve varacağı yer Cehennem olan kimse gibi olur mu? Hâlbuki *(o,)* ne kötü varılacak yerdir!

163- Onlar Allah katında derece derecedirler. Allah ise, *(onların)* yapmakta olduklarını hakkıyla görendir.

164- And olsun ki, Allah mü'minlere lütufta bulunmuştur. Çünki onlara içlerinden bir peygamber gönderdi, onlara *(Allah'ın)* âyetlerini okuyor, onları *(günahlardan)* temizliyor ve onlara Kitâb'ı ve hikmeti öğretiyor. Hâlbuki *(onlar)* daha evvel gerçekten apaçık bir sapıklık içinde idiler.

165- *(Bedir'de düşmanınıza)* iki mislini uğrattığınız bir musîbet şimdi *(Uhud'da)* size gelince: "Bu nereden?" mi dediniz. *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "O, kendi nefisleriniz tarafındandır!" Şübhesiz ki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

166- Hâlbuki *(Uhud'da)* iki ordunun karşılaştığı gün başınıza gelenler, böylece Allah'ın izniyle olup, mü'minleri ortaya çıkarması içindi.

167- Bir de münâfıklık edenleri ortaya çıkarması içindi. Bunlara: "Gelin, Allah yolunda savaşın veya müdâfaada bulunun!" denilmişti. *(Onlar ise:)* "Eğer harb etmeyi bilseydik, elbette size tâbi' olurduk" dediler. Onlar o gün îmandan daha çok küfre yakın idiler! Ağızlarıyla, kalblerinde olmayanı söylüyorlardı. Hâlbuki Allah, *(onların)* gizlemekte olduklarını en iyi bilendir.

168- Onlar ki *(savaşa gitmeyip, evlerinde)* oturdukları hâlde, *(Uhud günü şehîd edilen)* kardeşleri için: "Eğer bize itaat etselerdi, öldürülmezlerdi!" dediler. *(Ey Habîbim!)* De ki: "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, haydi kendinizden ölümü def' edin!"

169- Ve sakın Allah yolunda öldürülenleri ölüler sanma! Bil'akis *(onlar)* hayattadırlar, Rableri katında rızıklandırılmaktadırlar.

170- *(Hem onlar,)* Allah'ın kendilerine ihsânından verdiği şeylerle sevinen kimselerdir ve arkalarından kendilerine *(henüz)* katılamayanları: "Onlara hiçbir korku yoktur ve onlar mahzun *(da)* olmayacaklardır" diye müjdelemek isterler![1]

171- *(Onlar)* Allah'dan *(gelen)* bir ni'meti ve bir ihsânı ve şübhesiz Allah'ın, mü'minlerin mükâfâtını zâyi' etmeyeceğini *(de)* müjdelemek isterler.

172- *(Uhud'da)* kendilerine yara isâbet ettikten sonra Allah ve Resûlünün *(cihad)* da'vetine icâbet edenler var ya, işte onlardan iyilik eden ve *(günahlardan)* sakınanlar için pek büyük bir mükâfât vardır.

173- Onlar ki, *(bir kısım)* insanlar kendilerine: "Şübhesiz insanlar *(düşmanlarınız)*, gerçekten size karşı toplandılar; işte onlardan korkun!" dediler de *(bu)* onların îmanlarını artırdı ve: "Allah bize yeter! Ve *(O)* ne güzel Vekîldir!" dediler.

وَمَٓا اَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَبِاِذْنِ اللّٰهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَۙ

mü'minleri / ortaya çıkarması için / ve / Allahın / işte izniyle / iki topluluk / karşılaştı / o gün ki / size isâbet etti / o şeyler ki / ve

﴿١٦٦﴾ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا ۚ وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ

Allah / yolunda / savaşın / gelin / onlara / denilmişti / ve / münâfıklık ettiler / o kimseleri ki / ve ortaya çıkarması için

اَوِ ادْفَعُوا ۜ قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَاتَّبَعْنَاكُمْ ۜ هُمْ لِلْكُفْرِ

küfre / onlar / elbette size tâbi' olurduk / savaşmayı / bilseydik / eğer / dediler / müdâfaada bulunun / veya

يَوْمَئِذٍ اَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْاِيمَانِ ۚ يَقُولُونَ بِاَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي

yoktur / o şeyi ki / ağızlarıyla / söylüyorlardı / îmâna / onlardan / daha yakındı / o gün

قُلُوبِهِمْ ۜ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَۚ ﴿١٦٧﴾ اَلَّذِينَ قَالُوا لِاِخْوَانِهِمْ

kardeşleri için / dediler / onlar ki / gizliyorlar / o şeyleri ki / en iyi bilendir / Allah / ve / kalblerinde

وَقَعَدُوا لَوْ اَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا ۜ قُلْ فَادْرَؤُا عَنْ اَنْفُسِكُمُ

kendinizden / haydi def' edin / de ki / öldürülmezlerdi / bize itaat etseydiler / eğer / oturmuşlar iken

الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٦٨﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا

öldürüldüler / o kimseleri ki / sakın sanma / ve / doğru kimseler / iseniz / eğer / ölümü

فِي سَبِيلِ اللّٰهِ اَمْوَاتًا ۜ بَلْ اَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَۙ ﴿١٦٩﴾ فَرِحِينَ

sevinen kimselerdir / rızıklandırılıyorlar / Rableri / katında / hayattadırlar / bil'akis / ölüler / Allah / yolunda

بِمَٓا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖۙ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ

o kimseleri ki / müjdelemek isterler / ve / ihsânından / Allah / onlara verdi / o şeylerle ki

يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْۙ اَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ

onlar değildir / ve / onlara / bir korku yoktur diye / arkalarından / kendilerine / katılamadılar

يَحْزَنُونَۘ ﴿١٧٠﴾ يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِنَ اللّٰهِ وَفَضْلٍۙ وَاَنَّ اللّٰهَ

Allah / şübhesiz / ve / bir ihsân / ve / Allah'dan / bir ni'met ile / müjdelemek isterler / üzülüyorlar

لَا يُضِيعُ اَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧١﴾ اَلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلّٰهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ

ardından / Resûle / ve / Allaha / icâbet ettiler / o kimseler ki / mü'minlerin / mükâfâtını / zâyi' etmez

مَٓا اَصَابَهُمُ الْقَرْحُ ۜ لِلَّذِينَ اَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقَوْا اَجْرٌ عَظِيمٌۚ

pek büyük / bir mükâfât / sakındılar / ve / onlardan / iyilik ettiler / o kimselere vardır ki / yara / kendilerine isâbet etti / o şeyin ki

﴿١٧٢﴾ اَلَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ اِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ

size karşı / toplandılar / gerçekten / insanlar / şübhesiz / insanlar / kendilerine / dedi / onlar ki

فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ اِيمَانًا ۗ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾

Vekîl'dir / ne güzel / ve / Allah / bize yeter / dediler / ve / îmân cihetiyle / ve onları artırdı / işte onlardan korkun

فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِنَ اللّٰهِ وَ فَضْلٍ لَمْ يَمْسَسْهُمْ سُوٓءٌ

bir kötülük — kendilerine dokunmadı — bir ihsân — ve — Allah'dan — bir ni'met ile — bunun üzerine geri döndüler

وَ اتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللّٰهِ وَ اللّٰهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾ اِنَّمَا ذٰلِكُمُ

işte bu — ancak — pek büyük — ihsân — sâhibidir — Allah — ve — Allah'ın rızâsına — tâbi' oldular — ve

الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ اَوْلِيَٓاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَ خَافُونِ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

mü'minler — iseniz — eğer — benden korkun — ve — artık onlardan korkmayın — kendi dostlarını — korkutur — şeytan

﴿١٧٥﴾ وَ لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ اِنَّهُمْ لَنْ يَضُرُّوا اللّٰهَ

Allah'a — aslâ zarar veremeyecekler — şübhesiz onlar — küfürde — birbiriyle yarışırlar — o kimseler ki — seni üzmesin — ve

شَيْـًٔا يُرِيدُ اللّٰهُ اَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي الْاٰخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ

bir azâb — ve onlar için vardır — âhirette — bir nasib — onlara — kılmamasını — Allah — istiyor — bir şeyle

عَظِيمٌ ﴿١٧٦﴾ اِنَّ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْكُفْرَ بِالْاِيمَانِ لَنْ يَضُرُّوا اللّٰهَ

Allah'a — aslâ zarar veremeyecekler — îmâna karşılık — küfrü — satın aldılar — o kimseler ki — şübhesiz — pek büyük

شَيْـًٔا وَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١٧٧﴾ وَ لَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اَنَّمَا نُمْلِي

mühlet veriyoruz — şübhesiz o şey ki — inkâr ettiler — o kimseler ki — sakın sanmasınlar — ve — elemli — bir azâb — onlara vardır — ve — bir şeyle

لَهُمْ خَيْرٌ لِاَنْفُسِهِمْ اِنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا اِثْمًا وَ لَهُمْ عَذَابٌ

bir azâb — onlara vardır — ve — günahça — artmaları için — onlara — mühlet veriyoruz — ancak — kendileri için — bir hayırdır — onlara

مُهِينٌ ﴿١٧٨﴾ مَا كَانَ اللّٰهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلٰى مَٓا اَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتّٰى

tâ ki — üzerindesiniz — siz — o şey üzere ki — mü'minleri — bırakacak — Allah — değildir — aşağılayıcı

يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَ مَا كَانَ اللّٰهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى

size bildirecek — Allah — değildir — ve — temiz olandan — pis olanı — ayırıncaya dek

الْغَيْبِ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَجْتَبِي مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَٓاءُ فَاٰمِنُوا بِاللّٰهِ

Allah'a — öyle ise îmân edin — diler — o kimseyi ki — peygamberlerinden — seçer — Allah — fakat — gaybı

وَ رُسُلِهِ وَ اِنْ تُؤْمِنُوا وَ تَتَّقُوا فَلَكُمْ اَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾

pek büyük — bir mükâfât — o takdirde sizin için vardır — sakınırsanız — ve — îmân ederseniz — eğer — ve — peygamberlerine — ve

وَ لَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَٓا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا

bir hayırdır — o — ihsânından — Allah — kendilerine verdi — o şeyler ki — cimrilik ediyorlar — o kimseler ki — sakın sanmasın — ve

لَهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَ لِلّٰهِ

Allahındır — ve — kıyâmet günü — onunla — cimrilik ettiler — o şey ki — boyunlarına dolandırılacaktır — onlar için — bir şerdir — o — bil'akis — onlar için

مِيرَاثُ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ وَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

hakkıyla haberdardır — yapıyorsunuz — o şeyler ki — Allah — ve — yerin — ve — göklerin — mîrâsı

174- Bunun üzerine, kendilerine hiçbir kötülük dokunmadan, Allah'dan bir ni'met ve bir ihsân ile *(Bedir'den)* geri döndüler; böylece Allah'ın rızâsına tâbi' oldular. Allah ise, pek büyük ihsan sâhibidir.

175- İşte *(size haber getiren)* o şeytan, ancak kendi dostlarını korkutur. Eğer îmân eden kimseler iseniz, artık onlardan korkmayın da *(ancak)* benden korkun!

176- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* İşte o küfürde birbiriyle yarışanlar seni üzmesin! Çünki onlar Allah'a aslâ hiçbir şeyle zarar veremezler! Allah onlara *(bu inkârları yüzünden)* âhirette bir nasib vermemek istiyor. Ve onlar için *(pek)* büyük bir azab vardır.

177- Şübhesiz ki îmâna karşılık küfrü satın alanlar, Allah'a aslâ hiçbir şeyle zarar veremezler! Hem onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

178- O hâlde inkâr edenler, gerçekten onlara mühlet vermemizi kendileri için sakın bir hayır sanmasınlar! Onlara ancak, *(pek istedikleri şekilde)* günahlarının artması için mühlet veriyoruz! Hâlbuki onlara aşağılayıcı bir azab vardır.(1)

179- Allah, mü'minleri üzerinde bulunduğunuz hâlde bırakacak değildir; nihâyet, pis olanı temiz olandan *(münâfığı mü'minden)* ayıracaktır. Allah size gaybı bildirecek de değildir; fakat Allah, peygamberlerinden dilediğini seçer *(ve onlara gaybı bildirir)*; öyle ise Allah'a ve peygamberlerine îmân edin! Artık îmân edip *(günahlardan)* sakınırsanız, o takdirde sizin için *(pek)* büyük bir mükâfât vardır.

180- Allah'ın, kendilerine ihsânından verdiği şeylerde cimrilik edenler de, onu kendileri için sakın bir hayır sanmasınlar! Bil'akis o, onlar için bir şerdir. O cimrilik ettikleri şeyler, kıyâmet günü boyunlarına dolanacaktır. Hem göklerin ve yerin mîrâsı Allah'ındır *(mülk, umûmen O'nundur)*. Ve Allah, yapmakta olduklarınızdan hakkıyla haberdardır.

181- And olsun ki, "Şübhesiz Allah fakirdir, biz ise zengin kimseleriz!" diyenlerin sözünü Allah işitmiştir.

Dediklerini ve haksız yere peygamberleri öldürmelerini yazacağız ve *(biz de o gün onlara)*: "Yakıcı azâbı tadın *(bakalım)*!" diyeceğiz.

182- Bu *(azab)*, ellerinizin işlediği *(günahlar)* yüzündendir; yoksa muhakkak ki Allah, kullar*(ın)*a zulümkâr değildir.

183- Onlar ki: "Şübhesiz Allah, *(gökten inen)* ateşin kendisini yiyeceği *(onu yakacağı)* bir kurban getirmedikçe hiçbir peygambere îmân etmememizi bize emretti" dediler.

De ki: "Size, gerçekten benden önce apaçık mu'cizelerle ve dediğiniz *(mu'cize)* ile *(de)* peygamberler gelmişti.

O hâlde *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, onları niçin öldürdünüz?"

184- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Artık seni yalanladılarsa *(üzülme ve bil ki)*, şübhesiz senden önce apaçık mu'cizeler, sayfalar ve nûrlandırıcı kitab getiren peygamberler de yalanlanmıştı.

185- Her nefis ölümü tadıcıdır![1] Amellerinizin karşılığı ise, ancak kıyâmet günü size tam olarak verilecektir.

Artık kim ateşten uzaklaştırılıp Cennete sokulursa, işte *(o kişi)* gerçekten kurtulmuş *(murâdına ermiş)*tir.

Hâlbuki dünya hayâtı, aldatıcı menfaatten başka bir şey değildir.[2]

186- Celâlim hakkı için, mallarınız ve canlarınız husûsunda imtihan olunacaksınız ve sizden önce kendilerine kitab verilenlerden *(yahudi ve hristiyanlardan)* ve şirk koşanlardan şübhesiz birçok ezalar *(incitici sözler)* işiteceksiniz!

Buna rağmen sabreder ve *(günahlardan)* sakınırsanız, artık şübhesiz ki bu, azmedilecek *(kararlı sabra lâyık)* işlerdendir.

لَقَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا اِنَّ اللّٰهَ فَقِيرٌ وَ نَحْنُ

biz | ve | fakirdir | Allah | şübhesiz | dediler | o kimselerin ki | sözünü | Allah | işitmiştir | and olsun gerçekten

اَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَ قَتْلَهُمُ الْاَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ

olmadan | peygamberleri | öldürmelerini | ve | dediler | o şeyleri ki | yazacağız | zenginiz

حَقٍّ وَ نَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿١٨١﴾ ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ

takdîm etti | o şey yüzündendir ki | bu | yakıcı | azâbı | tadın | diyeceğiz | ve | bir hak

اَيْدِيكُمْ وَ اَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿١٨٢﴾ اَلَّذِينَ

onlar ki | kullara | zulümkâr | değildir | Allah | şübhesiz | ve | elleriniz

قَالُوا اِنَّ اللّٰهَ عَهِدَ اِلَيْنَا اَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتّٰى يَاْتِيَنَا

bize getirinceye dek | tâ ki | bir peygambere | îmân etmememizi | bize | ahdetti | Allah | şübhesiz | dediler

بِقُرْبَانٍ تَاْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِى

benden önce | peygamberler | size gelmişti | işte gerçekten | de ki | ateş | kendisini yer | bir kurban ki

بِالْبَيِّنَاتِ وَ بِالَّذِى قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ اِنْ كُنْتُمْ

iseniz | eğer | onları öldürdünüz | o hâlde niçin | dediniz | o şeyle ki | ve | apaçık mu'cizelerle

صَادِقِينَ ﴿١٨٣﴾ فَاِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ

senden önce | peygamberler ki | yalanlanmıştı | işte gerçekten | seni yalanlarlarsa | artık eğer | doğru kimseler

جَاؤُ بِالْبَيِّنَاتِ وَ الزُّبُرِ وَ الْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿١٨٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ

bir nefis | her | nûrlandırıcı | kitab ile | ve | sayfalarla | ve | apaçık mu'cizelerle | geldiler

ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ اِنَّمَا تُوَفَّوْنَ اُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ

kıyâmet günü | amellerinizin karşılığına | tam olarak verileceksiniz | ancak | ve | ölümü | tadıcıdır

فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَ اُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَ مَا

değil | ve | kurtulmuştur | işte gerçekten | cennete | sokulduysa | ve | ateşten | uzaklaştırıldıysa | artık kim

الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿١٨٥﴾ لَتُبْلَوُنَّ فِى اَمْوَالِكُمْ

mallarınız husûsunda | and olsun imtihan olunacaksınız | aldatıcı | menfaattir | ancak | dünya | hayatı

وَ اَنْفُسِكُمْ وَ لَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ

kitab | kendilerine verildi | o kimselerden ki | elbette işiteceksiniz | ve | canlarınız | ve

مِنْ قَبْلِكُمْ وَ مِنَ الَّذِينَ اَشْرَكُوا اَذًى كَثِيرًا

birçok | ezâlar | şirk koştular | o kimselerden ki | ve | sizden önce

وَ اِنْ تَصْبِرُوا وَ تَتَّقُوا فَاِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ ﴿١٨٦﴾

işlerin | azmedilenlerdendir | bu | artık şübhesiz | sakınırsanız | ve | sabrederseniz | eğer ve

وَاِذْ اَخَذَ اللّٰهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ

elbette onu açıklayacaksınız · kitab · kendilerine verildi · o kimselerin ki · sağlam sözünü · Allah · almıştı · bir zaman · ve

لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ

sırtlarının · gerisine · halbuki onu attılar · onu gizlemeyeceksiniz · ve · insanlara

وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ ﴿١٨٧﴾ لَا تَحْسَبَنَّ

sakın zannetme · satın alıyorlar · o şey ki · işte ne kötüdür · az · bir baha · onunla · satın aldılar · ve

الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا اَتَوْا وَيُحِبُّونَ اَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا

yapmadılar · o şeylerle ki · övülmelerini · arzu ederler · ve · geldiler · o şeylerle ki · sevinirler · o kimseleri ki

فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ

bir azâb · onlar için vardır · ve · azâbdan · kurtulacak bir yerde · evet sakın onları sanma

اَلِيمٌ ﴿١٨٨﴾ وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ

Allah · ve · yerin · ve · göklerin · mülkü · Allahındır · ve · elemli

عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨٩﴾ اِنَّ فِي خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ

yerin · ve · göklerin · yaratılışında · şübhesiz · hakkıyla gücü yetendir · herşeye

وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَاٰيَاتٍ لِاُولِي الْاَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾ اَلَّذِينَ

onlar ki · akıl · sâhibleri için · elbette deliller vardır · gündüzün · ve · gecenin · ard arda gelmesinde · ve

يَذْكُرُونَ اللّٰهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ

düşünürler · ve · yanları üzerine iken · ve · otururken · ve · ayakta iken · Allah'ı · zikrederler

فِي خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بَاطِلًا

boş yere · bunları · yaratmadın · Rabbimiz · yerin · ve · göklerin · yaratılışı hakkında

سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾ رَبَّنَا اِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ

artık gerçekten · ateşe · sokarsan · kimi · şübhesiz sen · Rabbimiz · ateşin · azâbından · artık bizi koru · sen münezzehsin

اَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ اَنْصَارٍ ﴿١٩٢﴾ رَبَّنَا اِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي

çağırıyor · bir da'vetçiyi ki · işittik · şübhesiz biz · Rabbimiz · yardımcılardan · zâlimler için yoktur · ve · onu rezîl etmişsindir

لِلْاِيمَانِ اَنْ اٰمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَاٰمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا

bizden · ört · ve · günahlarımızı · bizim için · artık bağışla · Rabbimiz · hemen îmân ettik · Rabbinize · îmân edin · diye · îmâna

سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْاَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾ رَبَّنَا وَاٰتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلٰى

üzerinden · bize va'd ettin · o şeyleri ki · bize ver · ve · Rabbimiz · iyilerle · beraber · canımızı al · ve · kötülüklerimizi

رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿١٩٤﴾

va'dden · caymazsın · şübhesiz sen · kıyâmet günü · bizi rezîl etme · ve · peygamberlerin

187- Ve hani Allah, kendilerine kitab verilenlerin "Onu mutlakâ insanlara açıklayacaksınız ve onu gizlemeyeceksiniz!" diye sağlam sözlerini almıştı. Hâlbuki *(onlar)* onu *(kulak ardı ederek)* sırtlarının gerisine attılar ve onunla az bir baha *(kıymetsiz bir menfaat)* satın aldılar. İşte *(bu)* satın almakta oldukları şey ne kötüdür!

188- Sakın zannetme ki o yaptıklarıyla sevinen, yapmadıkları şeylerle de övülmeyi arzu edenler, evet, sakın onları sanma ki azabdan kurtulacaklar! Çünki onlar için *(pek)* acı bir azab vardır.[1]

189- Hem göklerin ve yerin mülkü *(saltanatı)* Allah'ındır. Ve Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

190- Şübhesiz ki göklerin ve yerin yaratılışında ve gece ile gündüzün ihtilâfında *(ard arda gelmesinde, istikâmetli)* akıl sâhibleri için elbette deliller vardır.

191- Onlar ki, ayakta dururken, otururken ve yanları üzerine *(yatar)* iken Allah'ı zikrederler ve gökler ile yerin yaratılışı hakkında *(derin derin)* düşünürler. *(Ve şöyle duâ ederler:)* "Rabbimiz! *(Sen)* bunları boş yere yaratmadın; sen *(bundan)* münezzehsin, artık bizi ateşin azâbından muhâfaza eyle!"[2]

192- "Rabbimiz! Şübhesiz ki sen kimi ateşe koyarsan bu sebeble onu gerçekten rezîl edersin! Zâlimlerin ise hiç yardımcıları yoktur."

193- "Rabbimiz! Muhakkak ki biz, 'Rabbinize îmân edin!' diye îmâna çağıran bir da'vetçiyi *(peygamberi)* işittik ve hemen îmân ettik. Rabbimiz! Artık bizim için günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi bizden ört ve canımızı ebrâr *(içi dışı tertemiz olan iyi kulların)* ile berâber al!"

194- "Rabbimiz! Artık peygamberlerin vâsıtasıyla bize va'd ettiklerini bize ver ve bizi kıyâmet günü rezîl etme! Şübhesiz ki sen, va'd*(in)*den dönmezsin."[3]

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ اَنّ۪ي لَٓا اُض۪يعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ

sizden | bir iş yapanın | amelini | zâyi' etmem | şübhesiz ben | Rableri | onlara | bunun üzerine cevab verdi

ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَالَّذ۪ينَ هَاجَرُوا وَاُخْرِجُوا مِنْ

çıkarıldılar | ve | hicret ettiler | işte onlar ki | bazısındandır | bazınız | kadından | veya | erkekten

دِيَارِهِمْ وَاُو۫ذُوا ف۪ي سَب۪يل۪ي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَاُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ

onlardan | elbette örteceğim | öldürüldüler | ve | savaştılar | ve | yolumda | eziyet edildiler | ve | yurtlarından

سَيِّـَٔاتِهِمْ وَلَاُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُۚ ثَوَابًا مِنْ

bir mükâfât olarak | nehirler | altlarından | akar | cennetlere ki | elbette onları sokacağım | ve | kötülüklerini

عِنْدِ اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾ لَا يَغُرَّنَّكَ

sakın seni aldatmasın | mükâfâtın | güzeli | onun katındadır | Allah ki | ve | Allah'ın | katından

تَقَلُّبُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِۜ ﴿١٩٦﴾ مَتَاعٌ قَل۪يلٌ

az | bir faydalanmadır | diyarlarda | inkâr ettiler | o kimselerin ki | gezip dolaşması

ثُمَّ مَأْوٰيهُمْ جَهَنَّمُۜ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٩٧﴾ لٰكِنِ الَّذ۪ينَ

o kimseler ki | fakat | yataktır | ne kötü | ve | cehennemdir | barınakları | sonra

اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَا

orada | ebedî kalıcıdırlar | ırmaklar | altlarından | akar | cennetler ki | onlar için vardır | Rablerinden | sakındılar

نُزُلًا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِۜ وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ لِلْاَبْرَارِ ﴿١٩٨﴾ وَاِنَّ

şübhesiz | ve | iyiler için | hayırlıdır | Allah'ın | katındadır | o şey ki | ve | Allah'ın | katından | bir ağırlama olarak

مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْهِمْ

kendilerine | indirildi | o şeye ki | ve | size | indirildi | o şeye ki | ve | Allah'a | îmân eder | elbet o kimse ki | ehl-i kitabdan vardır

خَاشِع۪ينَ لِلّٰهِۙ لَا يَشْتَرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَل۪يلًاۜ اُو۬لٰٓئِكَ

işte onlar | az | bir fiyata | Allah'ın | âyetlerini | satmazlar | Allah'a | gönülden bağlılar olarak

لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْۜ اِنَّ اللّٰهَ سَر۪يعُ الْحِسَابِ ﴿١٩٩﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ

o kimseler ki | ey | hesâbı | pek çabuk görendir | Allah | şübhesiz | Rableri | katında | mükâfâtları | onlara vardır

اٰمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٠٠﴾

kurtuluşa erersiniz | tâ ki siz | Allah'dan | sakının | ve | dâima hazır olun | ve | sabırda üstün gelin | ve | sabredin | îmân ettiler

سُورَةُ النِّسَاءِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَسِتٌّ وَسَبْعُونَ اٰيَةً

195- Rableri de onlar*(ın duâların)*a şöyle cevab verdi: "Muhakkak ki ben, içinizden erkek olsun kadın olsun, *(sâlih)* bir iş yapanın amelini zâyi' etmem. Hep birbirinizdensiniz.

İşte hicret edenler, yurtlarından çıkarılanlar, yolumda eziyet edilenler, savaşanlar ve öldürülenler var ya, kötülüklerini onlardan mutlakâ örteceğim ve Allah katından bir mükâfât olarak onları elbette altlarından nehirler akan Cennetlere koyacağım!" *(Rabbiniz olan)* Allah ki, mükâfâtın güzeli O'nun katındadır.

196- İnkâr edenlerin diyar diyar gezip dolaşmaları sakın seni aldatmasın!

197- *(Bu, onlar için dünyada)* az bir faydalanmadır!

Sonra varacakları yer, Cehennemdir.

Ve *(o,)* ne kötü yataktır!

198- Fakat Rablerinden sakınanlar var ya, onlar için, Allah katından bir ağırlama olarak, altlarından ırmaklar akan Cennetler vardır; orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

Allah katında olan *(ni'metler)* ise, ebrâr *(özü sözü tertemiz olan sâlih kullar)* için daha hayırlıdır.

199- Hem doğrusu ehl-i kitabdan, Allah'a, size indirilen *(Kur'ân')*a ve kendilerine indirilene *(Tevrât ve İncîl'e)*, Allah'a gönülden bağlı kimseler olarak gerçekten îmân edenler vardır.

Allah'ın âyetlerini *(karşılığında ne alsalar)* az *(düşecek)* bir fiyata satmazlar.

İşte onlar var ya, kendileri için Rableri katında mükâfâtları vardır.

Muhakkak ki Allah, hesâbı pek çabuk görendir.

200- Ey îmân edenler! Sabredin! Sabırda *(düşmanlarınıza)* üstün gelin!

(Her an cihâda) hazırlıklı olun ve Allah'dan sakının!

Tâ ki kurtuluşa eresiniz.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذ۪ي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا

ondan yarattı ve tek bir nefisten sizi yarattı o ki Rabbinizden sakının insanlar ey

زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَث۪يرًا وَنِسَٓاءًۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذ۪ي تَسَٓاءَلُونَ

isteklerde bulunuyorsunuz o ki Allah'dan sakının ve kadınlar ve birçok erkekler ikisinden yaydı ve eşini

بِه۪ وَالْاَرْحَامَۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَق۪يبًا ﴿١﴾ وَاٰتُوا الْيَتَامٰٓى اَمْوَالَهُمْ

mallarını yetimlere verin ve bir gözetici üzerinizde olandır Allah şübhesiz akrabâlıktan ve hakkına

وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَب۪يثَ بِالطَّيِّبِۖ وَلَا تَأْكُلُٓوا اَمْوَالَهُمْ اِلٰٓى اَمْوَالِكُمْۜ اِنَّهُ كَانَ

oldu şübhesiz o mallarınıza (katarak) mallarını yemeyin ve temizi pis olanla değişmeyin ve

حُوبًا كَب۪يرًا ﴿٢﴾ وَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامٰى فَانْكِحُوا مَا طَابَ

temiz oldu o şeyi ki o hâlde nikâhlayın yetimler hakkında adâletli olmamanızdan korkarsanız eğer ve büyük bir günah

لَكُمْ مِنَ النِّسَٓاءِ مَثْنٰى وَثُلَاثَ وَرُبَاعَۚ فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً

artık bir tek adâletli olmamanızdan korkarsanız fakat eğer dörder ve üçer ve ikişer kadınlardan size

اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْۜ ذٰلِكَ اَدْنٰٓى اَلَّا تَعُولُواۜ ﴿٣﴾ وَاٰتُوا النِّسَٓاءَ صَدُقَاتِهِنَّ

mehirlerini kadınlara verin ve haksızlık etmemenize daha yakındır bu sağ elleriniz sâhib oldu o şey ki veya

نِحْلَةًۜ فَاِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَن۪يٓـًٔا مَر۪يٓـًٔا

rahatça âfiyetle artık onu yiyin gönül hoşluğuyla ondan bir şeyden size bağışlarlarsa fakat eğer gönül rızâsı ile

﴿٤﴾ وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَٓاءَ اَمْوَالَكُمُ الَّت۪ي جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ قِيَامًا

ayakta durabilme sizin için Allah kıldı onlar ki mallarınızı sefihlere vermeyin ve

وَارْزُقُوهُمْ ف۪يهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٥﴾ وَابْتَلُوا

deneyin ve güzel bir söz onlara söyleyin ve onları giydirin ve onlardan kendilerine yedirin ve

الْيَتَامٰى حَتّٰٓى اِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَۚ فَاِنْ اٰنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُٓوا

o takdirde geri verin rüşdüne ermişlik onlarda görürseniz derken eğer nikâh çağına ulaştılar o vakit ki nihâyet yetimleri

اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْۚ وَلَا تَأْكُلُوهَٓا اِسْرَافًا وَبِدَارًا اَنْ يَكْبَرُواۜ وَمَنْ كَانَ

ise kim ve büyüyecekler diye acele ile ve israfla onları yemeyin ve mallarını kendilerine

غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْۚ وَمَنْ كَانَ فَق۪يرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِۜ فَاِذَا دَفَعْتُمْ

geri verdiniz ve o zaman ki örfe uygun şekilde artık yesin fakir ise kim ve böylece kaçınsın zengin

اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْ فَاَشْهِدُوا عَلَيْهِمْۜ وَكَفٰى بِاللّٰهِ حَس۪يبًا ﴿٦﴾

hesab görücü olarak Allah yeter ve onlara karşı artık şâhid tutun mallarını onlara

4- NİSÂ SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 176 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Ey insanlar! Sizi tek bir nefisten *(Âdem'den)* yaratan, ondan da eşini *(Havvâ'yı)* yaratarak *(yeryüzüne)* ikisinden birçok ricâl *(erkekler)* ve nisâ *(kadınlar)* yayan Rabbinizden sakının! O'nun hakkına birbirinizden isteklerde bulunuyor olduğunuz Allah'dan ve akrabâlık bağların*(ı koparmak)*tan sakının! Şübhesiz ki Allah, sizin üzerinizde tam bir gözeticidir.

2- Hem yetimlere mallarını verin ve temizi pis olana *(helâli harâma)* değişmeyin; onların mallarını mallarınıza *(katarak)* yemeyin! Çünki bu büyük bir günahtır.

3- Eğer yetim olan *(kız)*lar hakkında *(kendileriyle evlendiğiniz takdirde)* adâletli olamayacağınızdan korkarsanız, o hâlde size helâl olan *(başka)* kadınlardan iki*(nci)*, üç*(üncü)* ve *(en çok)* dörd*(üncü hanımınız)* olmak üzere nikâhlayın! Buna rağmen *(onların da aralarında)* adâletli olamayacağınızdan korkarsanız, artık bir tek *(hanım)* veya sâhib olduğunuz câriyeler *(ile yetinin)*! Bu, haksızlık etmemenize daha yakındır.

4- Kadınlara mehirlerini gönül rızâsı ile verin! Fakat size ondan birazını kendi gönlüyle bağışlarlarsa, artık onu âfiyetle, rahatça yiyin!

5- Hem *(ey velîler!)* Allah'ın sizin için ayakta durabilme *(vesîlesi, geçim kaynağı)* kıldığı mallarınızı *(velîsi bulunduğunuz kimselerin mallarını)* sefihlere *(yerli yerinde kullanamayanlara)* vermeyin; fakat kendilerine onlardan *(o mallardan)* yedirin, onları giydirin ve onlara güzel söz söyleyin!

6- Artık yetimleri, evlilik çağına gelinceye kadar *(gözetip)* deneyin! Nihâyet onlarda rüşdüne ermiş bir hâl görürseniz, o takdirde mallarını kendilerine teslîm edin! Ve büyüyecekler *(de mallarını elimizden alacaklar)* diye israfla ve acele ile onları yemeyin! *(Yetîmin malını idâre eden, fakat)* zengin olan kimse ise, böylece *(onun malını yemekten)* kaçınsın! *(O velîlerden)* fakir olan kimse ise artık *(ihtiyaç ve emeği nisbetinde)* örfe uygun mikdarda yesin! Sonunda onlara mallarını teslîm ettiğiniz zaman da onlara karşı şâhid bulundurun! Hesab görücü olarak ise, Allah yeter!

7- Ana-babanın ve akrabâların bıraktıklarından, erkekler için bir pay vardır; Ana-babanın ve akrabâların bıraktıklarından kadınlar için de, ondan *(o bırakılandan)* az olsun çok olsun farz kılınmış bir nasib olarak bir pay vardır!

8- Mîras taksîm olunurken *(vâris olmayan)* akrabâlar, yetimler ve yoksullar da hazır bulunursa, bundan onları da rızıklandırın ve onlara güzel söz söyleyin!

9- Hem *(yetimler hakkında)* korksun o kimseler ki, eğer kendileri arkalarında güçsüz *(ve küçük)* evlâdlar bırakacak olsalardı, onlar hakkında endişe edeceklerdi.

Öyle ise *(diğer yetimler hakkında da)* Allah'dan sakınsınlar ve doğru söz söylesinler!

10- Şübhesiz ki haksız olarak yetimlerin mallarını yiyenler, karınlarına ancak bir ateş yemiş olurlar!

Ve *(onlar,)* yakında çılgın alevli bir ateşe gireceklerdir!

11- Allah size çocuklarınız hakkında, erkeğe iki kadın payı kadar *(mîras vermenizi)* emreder![1] Artık *(çocuklar)* ikiden fazla kız iseler, o hâlde *(ölenin)* bıraktığının üçte ikisi onlarındır.

Ama *(o vâris)* bir tek kız ise, bu durumda *(mîrâsın)* yarısı onundur.

Bununla berâber *(ölenin)* çocuğu varsa, ana-babası için, *(o)* ikisinden her birine, bıraktığı *(mîrâsı)*ndan altıda bir düşer.

Fakat çocuğu yok da *(sâdece)* ana-babası ona vâris olursa, artık annesine üçte bir düşer *(kalan babasınındır)*.

Fakat kardeşleri varsa, o takdirde ettiği vasiyetten veya borçtan sonra annesine altıda bir düşer.[2]

Babalarınız ve oğullarınız; bilmezsiniz ki, onların hangisi fayda bakımından size daha yakındır.

(Bütün bunlar) Allah'dan birer farîzadır.

Muhakkak ki Allah, Alîm *(hakkıyla bilen)*-dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْاَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ

erkekler için vardır | bir pay | o şeyden ki | bıraktı | ana baba | ve | akrabâlar | ve | kadınlar için vardır

نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْاَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ اَوْ كَثُرَ

bir pay | o şeyden ki | bıraktı | ana baba | ve | akrabâlar | o şeyden ki | az oldu | ondan | veya | çok oldu

نَصِيبًا مَفْرُوضًا ﴿٧﴾ وَاِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ اُولُوا الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى

bir nasîb olarak | farz kılınmış | ve | o zaman ki | hazır oldu | miras taksiminde | sâhibleri | akrabâlık | ve | yetimler

وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٨﴾

ve | yoksullar | artık onları rızıklandırın | ondan | ve | söyleyin | onlara | bir söz | güzel

وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَافًا خَافُوا

ve | korksun | o kimseler ki | eğer | bıraksaydılar | arkalarından | bir zürriyet | güçsüz | korkarlardı

عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللّٰهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٩﴾ اِنَّ الَّذِينَ

onlara karşı | öyle ise sakınsınlar | Allah'dan | ve | söylesinler | bir söz | doğru | şübhesiz | o kimseler ki

يَاْكُلُونَ اَمْوَالَ الْيَتَامٰى ظُلْمًا اِنَّمَا يَاْكُلُونَ فِى بُطُونِهِمْ نَارًا

yiyorlar | mallarını | yetimlerin | haksız olarak | ancak | yiyorlar | karınlarında | bir ateş

وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ﴿١٠﴾ يُوصِيكُمُ اللّٰهُ فِى اَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ

ve | girecekler | çılgın alevli bir ateşe | size emreder | Allah | çocuklarınız hakkında | erkeğe

مِثْلُ حَظِّ الْاُنْثَيَيْنِ فَاِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا

benzeri | payı | iki kadın | artık eğer | olurlarsa | kadınlar | üzerinde | ikinin | o hâlde onlarındır | üçte ikisi

مَا تَرَكَ وَاِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ وَلِاَبَوَيْهِ لِكُلِّ

o şeyin ki | bıraktı | ve | eğer | olursa | bir tek (kız) | bu durumda onundur | yarısı | ve | ana babası için vardır | her birine

وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ اِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَاِنْ لَمْ

birinin | ikisinden | altıda bir | o şeyden ki | bıraktı | eğer | olursa | onun için | bir çocuk | fakat eğer

يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ اَبَوَاهُ فَلِاُمِّهِ الثُّلُثُ فَاِنْ كَانَ لَهُ

olmazsa | onun için | bir çocuk | ve | ona vâris olursa | ana babası | artık annesine vardır | üçte bir | fakat eğer | olursa | onun için

اِخْوَةٌ فَلِاُمِّهِ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِى بِهَا اَوْ دَيْنٍ

kardeşler | o takdirde annesine vardır | altıda bir | ardından | bir vasiyetin ki | vasiyet eder | onu | veya | bir borcun

اٰبَاؤُكُمْ وَاَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ اَيُّهُمْ اَقْرَبُ لَكُمْ

babalarınız | ve | oğullarınız | bilmezsiniz | onların hangisi | daha yakındır | size

نَفْعًا فَرِيضَةً مِنَ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١﴾

fayda cihetiyle | birer farîzadır | Allah'dan | şübhesiz | Allah | olandır | hakkıyla bilen | her işi hikmetli

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ اَزْوَاجُكُمْ اِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ
kendileri için · olmazsa · eğer · zevceleriniz · bıraktı · o şeyin ki · yarısı · sizindir · ve

وَلَدٌ فَاِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْنَ
bıraktılar · o şeyden ki · dörtte biri · artık sizindir · bir çocuk · onlar için · olursa · fakat eğer · bir çocuk

مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِينَ بِهَا اَوْ دَيْنٍ وَلَهُنَّ الرُّبُعُ
dörtte biri · onlarındır · ve · bir borcun · veya · onu · vasiyet ederler · bir vasiyetin ki · ardından

مِمَّا تَرَكْتُمْ اِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ فَاِنْ
fakat eğer · bir çocuk · sizin için · olmazsa · eğer · bıraktınız · o şeyden ki

كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُمْ
bıraktınız · o şeyden ki · sekizde biri · bu durumda onlarındır · bir çocuk · sizin için · olursa

مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا اَوْ دَيْنٍ وَاِنْ كَانَ
olursa · eğer · ve · bir borcun · veya · onu · vasiyet edersiniz · bir vasiyetin ki · ardından

رَجُلٌ يُورَثُ كَلَالَةً اَوِ امْرَاَةٌ وَلَهُ اَخٌ اَوْ
veya · bir erkek kardeşi · onun vardır · ve · bir kadın · veya · evlâdı ve babası olmadığı hâlde · vâris olunuyor · bir erkek ki

اُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ فَاِنْ كَانُوا
olurlarsa · fakat eğer · altıda bir · o ikisinden · o takdirde her birine vardır · bir kız kardeşi

اَكْثَرَ مِنْ ذٰلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ
üçte birde · ortaktırlar · o hâlde onlar · bundan · daha çok

مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصٰى بِهَا اَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَارٍّ
zarar verici · olmadan · bir borcun · veya · onunla · vasiyet edilir · bir vasiyetin ki · ardından

وَصِيَّةً مِنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿١٢﴾ تِلْكَ
bunlar · azâbda acele etmeyendir · herşeyi bilendir · Allah · ve · Allah'dan · bir emirdir

حُدُودُ اللّٰهِ وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ
onu sokar · Resûlü'ne · ve · Allah'a · itâat ederse · kim · ve · Allah'ın · hudûdudur

جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذٰلِكَ
işte budur · ve · orada · ebedî kalıcıdırlar · nehirler · altlarından · akar · cennetlere

الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٣﴾ وَمَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ
aşarsa · ve · Resûlü'ne · ve · Allah'a · isyân ederse · kim · ve · büyük · kurtuluş

حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٤﴾
aşağılayıcı · bir azâb · ona vardır · ve · içinde · ebedî kalıcı olarak · bir ateşe · onu sokar · hudûdunu

12- Hem eğer çocukları yoksa, zevcelerinizin bıraktıklarının yarısı sizindir.

Fakat çocukları varsa, yapacakları vasiyetten veya borçtan sonra, artık bıraktıklarının dörtte biri sizindir.

Bununla birlikte eğer *(sizin)* çocuğunuz yoksa, bıraktığınızın dörtte biri onların *(hanımlarınızın)*dır.

Fakat çocuğunuz varsa, bu durumda yapacağınız vasiyetten veya borçtan sonra bıraktığınızın sekizde biri onlarındır.

Buna rağmen eğer bir erkek veya bir kadına, *(kendi)* evlâdı ve babası olmadığı hâlde *(yakın akrabâsı olarak)* vâris olunur da *(aynı anneden)* bir erkek kardeşi veya bir kız kardeşi bulunursa, o takdirde onlardan her birine altıda bir düşer.

Fakat bundan daha çok iseler, o hâlde *(vârise)* zarar verici olmadan edilen vasiyetten veya borçtan sonra, onlar üçte birde ortaktırlar.

(Bütün bu mîras taksim usûlü) Allah'dan birer emirdir!

Allah ise, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir, Halîm *(azabda hiç acele etmeyen)*dir.

13- Bunlar Allah'ın hudûdudur.

Artık kim Allah'a ve Resûlüne itâat ederse, *(Allah)* onu altlarından nehirler akan Cennetlere koyar; orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

Ve işte büyük kurtuluş budur!

14- Kim de Allah'a ve Resûlüne isyân eder ve O'nun hudûdunu aşarsa, *(Allah)* onu içinde ebedî olarak kalıcı olduğu bir ateşe koyar ve onun için aşağılayıcı bir azab vardır!

15- Ve kadınlarınızdan zinâ edenler yok mu, onlara karşı artık içinizden dört şâhid getirin!

Böylece şâhidlik ederlerse, o hâlde onlara *(o kadınlara)* ölüm gelinceye veya Allah kendilerine bir yol kılıncaya kadar onları evlerde alıkoyun![1]

16- İçinizden onu *(zinâyı)* işleyenlere gelince, ikisini de *(azarlayarak)* rencide edin!

Fakat tevbe edip *(hâllerini)* ıslâh ederlerse, artık onları bırakın![2]

Şübhesiz ki Allah, Tevvâb *(tevbeleri çok kabûl eden)*dir, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

17- Allah katında *(makbûl olan)* tevbe, ancak o kimselerin *(tevbesi)*dir ki, bilmeyerek günah işlerler, sonra da çok geçmeden tevbe ederler.

İşte onlar var ya, Allah, onların tevbelerini kabûl eder.

Çünki Allah, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

18- Yoksa *(makbûl bir)* tevbe, o günahları işleyip de, nihâyet onlardan birine ölüm gelince:

"Şübhesiz ben şimdi tevbe ettim!" diyenler için değildir; kendileri kâfir kimseler olarak ölenler için de *(değildir)*!

İşte onlar yok mu, kendileri için *(pek)* elemli bir azab hazırladık!

19- Ey îmân edenler!

Kadınlara zorla vâris olmanız size helâl olmaz!

Verdiğiniz *(mehr)*in bir kısmını *(alıp)* götürmeniz için onları sıkıştırmayın; ancak apaçık bir hayâsızlık yapmaları müstesnâ.

Hem onlarla iyi geçinin!

Fakat onlardan hoşlanmazsanız artık *(sabrediniz,)* olur ki bir şey hoşunuza gitmez de Allah, onda birçok hayır takdîr etmiş bulunur.

وَالّٰت۪ي يَأْت۪ينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَٓائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ

ve | o kadınlar ki | gelirler | zinâya | kadınlarınızdan | artık şâhid getirin | onlara karşı

اَرْبَعَةً مِنْكُمْۚ فَاِنْ شَهِدُوا فَاَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ

dört | sizden | böylece eğer | şâhidlik ederlerse | o hâlde onları tutun | evlerde

حَتّٰى يَتَوَفّٰيهُنَّ الْمَوْتُ اَوْ يَجْعَلَ اللّٰهُ لَهُنَّ سَب۪يلًا ﴿١٥﴾

tâ ki | onları vefât ettirinceye dek | ölüm (melekleri) | veya | kılıncaya dek | Allah | kendilerine | bir yol

وَالَّذَانِ يَأْتِيَانِهَا مِنْكُمْ فَاٰذُوهُمَاۚ فَاِنْ تَابَا وَاَصْلَحَا فَاَعْرِضُوا

ve | o iki kişi ki | ona gelirler | sizden | ikisini de rencide edin | fakat eğer | tevbe ederlerse | ve | ıslâh ederlerse | artık yüz çevirin

عَنْهُمَاۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ تَوَّاباً رَح۪يماً ﴿١٦﴾ اِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى

onlardan | şübhesiz | Allah | olandır | tevbeleri çok kabul eden | çok merhametli | ancak | tevbe

اللّٰهِ لِلَّذ۪ينَ يَعْمَلُونَ السُّٓوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَر۪يبٍ

Allah'a | o kimselerindir ki | yaparlar | kötülüğü | bilmeyerek | sonra | tevbe ederler | yakın (zaman)dan

فَاُو۬لٰٓئِكَ يَتُوبُ اللّٰهُ عَلَيْهِمْۜ وَكَانَ اللّٰهُ عَل۪يماً حَك۪يماً ﴿١٧﴾

artık işte onlar | tevbelerini kabul eder | Allah | onların | ve | olandır | Allah | herşeyi bilen | her işi hikmetli

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذ۪ينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّـَٔاتِۚ حَتّٰٓى

ve | değildir | tevbe | o kimseler için ki | yaparlar | kötülükleri | nihâyet

اِذَا حَضَرَ اَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ اِنّ۪ي تُبْتُ الْـٰٔنَ وَلَا

o zaman ki | hazır oldu | onlardan birine | ölüm | dedi | şübhesiz ben | tevbe ettim | şimdi | ve

الَّذ۪ينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌۜ اُو۬لٰٓئِكَ اَعْتَدْنَا لَهُمْ

ne o kimseler için ki | ölürler | kendileri iken | kâfir kimseler | işte onlar | hazırladık | kendileri için

عَذَاباً اَل۪يماً ﴿١٨﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ

bir azâb | elemli | ey | o kimseler ki | îmân ettiler | helâl olmaz | size

اَنْ تَرِثُوا النِّسَٓاءَ كَرْهاًۜ وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا

vâris olmanız | kadınlara | zorla | ve | onları sıkıştırmayın | götürmeniz için

بِبَعْضِ مَٓا اٰتَيْتُمُوهُنَّ اِلَّٓا اَنْ يَأْت۪ينَ بِفَاحِشَةٍ

bir kısmını | o şeyin ki | onlara verdiniz | ancak | gelmeleri | bir hayâsızlıkla

مُبَيِّنَةٍۚ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِۚ فَاِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ

apaçık | ve | onlarla geçinin | iyilikle | fakat eğer | onlardan hoşlanmazsanız

فَعَسٰٓى اَنْ تَكْرَهُوا شَيْـٔاً وَيَجْعَلَ اللّٰهُ ف۪يهِ خَيْراً كَث۪يراً ﴿١٩﴾

artık olur ki | hoşunuza gitmemesi | bir şeyin | ve | kılar | Allah | onda | hayır | birçok

وَاِنْ اَرَدْتُمُ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَاٰتَيْتُمْ

ve | eğer | istediniz | değiştirmek | bir zevceyi | yerine | bir zevcenin | ve | vermişseniz

اِحْدٰيهُنَّ قِنْطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْـًٔا اَتَأْخُذُونَهُ

onlardan birine | yığınla mal | artık almayın | ondan | bir şey | onu alacak mısınız

بُهْتَانًا وَاِثْمًا مُبِينًا ﴿٢٠﴾ وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ

iftirâ olarak | ve | bir günah olarak | apaçık | ve | nasıl | onu alırsınız | halbuki gerçekten

اَفْضٰى بَعْضُكُمْ اِلٰى بَعْضٍ وَاَخَذْنَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا

başbaşa kaldı | bazınız | bazısına | ve | aldılar | sizden | sağlam bir söz

غَلِيظًا ﴿٢١﴾ وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ اٰبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ

pek kuvvetli | ve | evlenmeyin | o kimseyle ki | nikâhladı | babalarınız | kadınlardan

اِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ اِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ

ancak | o şey ki | gerçekten geçmiştir | şübhesiz o | olandır | pek çirkin | ve | nefret ettirici | ve | ne kötüdür

سَبِيلًا ﴿٢٢﴾ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ اُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ

yolca | haram kılındı | size | analarınız | ve | kızlarınız

وَاَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْاَخِ

ve | kız kardeşleriniz | ve | halalarınız | ve | teyzeleriniz | ve | kızları | erkek kardeşin

وَبَنَاتُ الْاُخْتِ وَاُمَّهَاتُكُمُ الّٰت۪ٓي اَرْضَعْنَكُمْ

ve | kızları | kız kardeşin | ve | anneleriniz | onlar ki | sizi emzirdiler

وَاَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَاعَةِ وَاُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ

ve | kız kardeşleriniz | süt emmekten | ve | anneleri | kadınlarınızın

وَرَبَائِبُكُمُ الّٰت۪ي ف۪ي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ

ve | üvey kızlarınız | onlar ki | himâyenizdedir | kadınlarınızdan olan

الّٰت۪ي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَاِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ

onlar ki | zifâfa girdiniz | onlarla | fakat eğer | olmazsanız | zifâfa girmişsiniz | onlarla

فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ اَبْنَائِكُمُ الَّذ۪ينَ

o hâlde günah yoktur | size | ve | hanımları | oğullarınızın | onlar ki

مِنْ اَصْلَابِكُمْ وَاَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْاُخْتَيْنِ

kendi sulbünüzdendir | ve | bir arada bulundurmanız | arasını | iki kız kardeşin

اِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَح۪يمًا ﴿٢٣﴾

ancak | o şey ki | gerçekten geçmiştir | muhakkak ki | Allah | olandır | çok bağışlayan | çok merhametli

20- Eğer bir zevcenin yerine *(başka)* bir zevce almak isterseniz, onlardan birine yığınla *(mal)* vermiş de olsanız, artık ondan *(o maldan)* bir şey almayın!

İftirâ olarak ve apaçık bir günah olarak mı onu alacaksınız?

21- Hem onu nasıl alırsınız ki, birbirinizle gerçekten başbaşa kalmıştınız ve *(eşleriniz)* sizden pek sağlam bir söz almışlardı.

22- Babalarınızın nikâhladığı kadınlarla da evlenmeyin; ancak artık geçmişte olanlar müstesnâ *(onlardan mes'ûl değilsiniz)*.

Şübhesiz ki bu, pek çirkin bir iş ve nefret edilen bir şeydir ve ne kötü bir yoldur!

23- Analarınız, kızlarınız, kız kardeşleriniz,[1] halalarınız, teyzeleriniz, erkek kardeşin kızları, kız kardeşin kızları, sizi emziren *(süt)* anneleriniz, süt kız kardeşleriniz, kadınlarınızın anneleri ve kendileriyle zifâfa girdiğiniz kadınlarınızdan olup himâyenizde bulunan üvey kızlarınız size haram kılındı.

Fakat onlarla zifâfa girmediyseniz o hâlde *(boşadığınız takdirde kızlarıyla evlenmenizde)* size bir günah yoktur.

Hem kendi sulbünüzden olan *(öz)* oğullarınızın hanımları ve iki kız kardeşi *(nikâhınız altında)* bir arada bulundurmanız da *(size haram kılındı)*!

Ancak artık geçmişte olanlar müstesnâ.

Muhakkak ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*-dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

24- *(Harb esîri olarak)* sâhibi bulunduğunuz câriyeler müstesnâ, evli kadınlar da *(size haram kılındı)*!

(Bunlar) Allah'ın üzerinize yazdığı *(haramlar)*dır.

Bunların dışında olan *(kadın)*lar ise, zinâdan kaçınan kimseler ve iffetli erkekler olarak mallarınızla *(mehirlerini vererek)* isteyesiniz diye size helâl kılındı.

Öyle ise onlardan hangisiyle *(evlenerek)* faydalandıysanız, artık mehirlerini bir farîza olarak kendilerine verin!

O farîzadan *(mehri ta'yîn ettikten)* sonra *(daha az veya daha çok vermek üzere)* aranızda anlaştığınız *(mikdar)*da ise size bir günah yoktur.

Muhakkak ki Allah, Alîm *(herşeyi bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

25- Hem içinizden her kim, hür olan mü'min kadınları nikâhlayacak bir genişliğe güç yetiremiyorsa, o takdirde sâhib olduğunuz genç mü'min câriyelerinizden *(birini nikâhlasın)*!

Allah ise, îmânınızı en iyi bilendir.

Hep birbirinizdensiniz. Öyle ise zinâdan kaçınan ve gizli dost da edinmeyen iffetli kadınlar olmaları hâlinde, onları sâhiblerinin izniyle nikâhlayın ve mehirlerini kendilerine güzellikle verin!

Fakat evlendikleri zaman, buna rağmen zinâ ederlerse, artık onlara hür kadınlara verilen cezânın yarısı *(kadar bir cezâ)* vardır.

Bu *(câriye ile evlenme izni)*, içinizden günâha girmekten korkanlar içindir.

Fakat sabretmeniz sizin için daha hayırlıdır.

Allah ise, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

26- Allah, size *(bilmediklerinizi)* açıklamak ve sizden evvelki *(sâlih kimse)*lerin yollarına sizi hidâyet etmek ve tevbelerinizi kabûl etmek ister.

Çünki Allah, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ

ve | evli olanlar | kadınlardan | ancak | o kimseler ki | sâhib oldu | sağ elleriniz

كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأُحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَٰلِكُمْ أَنْ تَبْتَغُوا

yazdığıdır | Allah'ın | üzerinize | ve | helâl kılındı | size | o kimseler ki | dışındadır | bunların | istemeniz için

بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ

mallarınızla | iffetli erkekler olarak | zinâdan kaçınan kimseler olarak | fakat o şey ki | faydalandınız | kendisiyle

مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا

o kadınlardan | artık kendilerine verin | mehirlerini | bir farîza olarak | ve | günah yoktur | size | o şeyde ki

تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا

birbirinizle anlaştınız | kendisiyle | ardından | o farîzanın | şübhesiz | Allah | olandır | herşeyi bilen | her işi hikmetli

وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ ﴿٢٤﴾

ve | kim | güç yetiremezse | sizden | bir genişliğe | nikâhlaması için | hür kadınları

الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتَيَاتِكُمُ

mü'min kadınlardan | o takdirde o şeylerden ki | sâhib oldu | sağ elleriniz | genç câriyelerinizden

الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ

mü'min kadınlardan | ve | Allah | en iyi bilendir | îmânınızı | bazınız | bazısındandır

فَانْكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ

öyle ise onları nikâhlayın | izniyle | sâhiblerinin | ve | kendilerine verin | mehirlerini

بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ

güzellikle | iffetli kadınlar olarak | zinâdan kaçınanlar olarak | ve | edinenler olmadan | gizli dostlar

فَإِذَا أُحْصِنَّ فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا

ve o vakit ki | evlendiler | buna rağmen eğer | gelirlerse | bir fuhuş ile | artık onlara vardır | yarısı | o şeyin ki

عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ

hür kadınlar üzerinedir | cezâdan | bu | o kimse içindir ki | korktu | günaha girmekten

مِنْكُمْ وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٥﴾

sizden | ve | sabretmeniz | hayırlıdır | sizin için | ve | Allah | çok bağışlayandır | çok merhametlidir

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ

ister | Allah | açıklamasını | size | ve | sizi hidâyet eder | yollarına | o kimselerin ki

مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦﴾

sizden öncedir | ve | tevbelerinizi kabul eder | ve | Allah | herşeyi bilendir | her işi hikmetlidir

وَاللّٰهُ يُر۪يدُ اَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُر۪يدُ الَّذ۪ينَ

o kimseler ki   ister   ve   tevbelerinizi kabul etmesini   ister   Allah   ve

يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ اَنْ تَم۪يلُوا مَيْلًا عَظ۪يمًا ﴿٢٧﴾ يُر۪يدُ

ister   büyük   bir meyil ile   sapmanızı   şehvetlerine   uyarlar

اللّٰهُ اَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْاِنْسَانُ ضَع۪يفًا ﴿٢٨﴾

zayıf olarak   insan   yaratılmıştır   ve   sizden   hafifletmesini   Allah

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَأْكُلُٓوا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ

bâtılla   aranızda   mallarınızı   yemeyin   îmân ettiler   o kimseler ki   ey

اِلَّٓا اَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُٓوا

öldürmeyin   ve   sizden   bir anlaşma iledir   bir ticâret ki   olması   ancak

اَنْفُسَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُمْ رَح۪يمًا ﴿٢٩﴾ وَمَنْ يَفْعَلْ

yaparsa   kim   ve   çok merhametli   size karşı   olandır   Allah   şübhesiz   nefislerinizi

ذٰلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْل۪يهِ نَارًا وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى

göre   bu   olandır   ve   bir ateşe   onu atacağız   artık ileride   zulümle   ve   düşmanlıkla   bunu

اللّٰهِ يَس۪يرًا ﴿٣٠﴾ اِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَٓائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ

örteriz   kendisinden   yasaklanıyorsunuz   o şeylerin ki   büyüklerinden   kaçınırsanız   eğer   çok kolay   Allah'a

عَنْكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ مُدْخَلًا كَر۪يمًا ﴿٣١﴾ وَلَا

ve   çok hoş   girilecek bir yere   sizi sokarız   ve   günahlarınızı   sizden

تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللّٰهُ بِه۪ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ

erkeklere vardır   bazısına   bazınızı   kendisi ile   Allah   üstün kıldı   o şeyleri ki   temennî etmeyin

نَص۪يبٌ مِمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَٓاءِ نَص۪يبٌ مِمَّا اكْتَسَبْنَ وَسْـَٔلُوا

isteyin   ve   kazandılar   o şeyden ki   bir nasib   kadınlara vardır   ve   kazandılar   o şeyden ki   bir nasib

اللّٰهَ مِنْ فَضْلِه۪ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَل۪يمًا ﴿٣٢﴾

hakkıyla bilen   herşeyi   olandır   Allah   şübhesiz   lütfunu   Allah'dan

وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ

ana baba   bıraktı   o şeyden ki   vârisler   kıldık   herbiri için   ve

وَالْاَقْرَبُونَ وَالَّذ۪ينَ عَقَدَتْ اَيْمَانُكُمْ فَاٰتُوهُمْ

işte onlara verin   yeminleriniz   bağladı   o kimseler ki   ve   akrabâlar   ve

نَص۪يبَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَه۪يدًا ﴿٣٣﴾

hakkıyla şâhid   herşeye   olandır   Allah   şübhesiz   nasiblerini

27- Ve Allah, sizin tevbelerinizi kabûl etmek ister; şehvetler*(in)*e uyanlar ise, *(sizin)* büyük bir meyil ile *(bütün bütün haktan)* sapmanızı ister.

28- Allah, *(ağır teklifleri)* sizden hafifletmek ister.

Çünki insan zayıf olarak yaratılmıştır.

29- Ey îmân edenler!

Kendiliğinizden anlaşarak yaptığınız bir ticâret olması müstesnâ, mallarınızı aranızda bâtıl *(haram yollar)*la yemeyin ve nefislerinizi *(kendinizi ve birbirinizi)* öldürmeyin!

Şübhesiz ki Allah, size karşı çok merhametlidir.

30- Artık kim düşmanlık ve haksızlıkla bu *(yasaklandığı)* şeyleri yaparsa, bunun üzerine ileride onu bir ateşe atacağız!

Bu ise, Allah'a göre çok kolaydır.

31- Eğer kendisinden yasaklanmakta olduğunuz *(günahlar)*ın büyüklerinden kaçınırsanız, *(küçük)* günahlarınızı sizden örteriz ve sizi çok hoş bir yere *(Cennete)* koyarız.

32- Hem Allah'ın bazınızı, bazınızdan kendisi ile üstün kıl*(maya vesîle yap)*tığı şeyleri temennî etmeyin!

Erkeklere kazandıklarından bir nasib vardır, kadınlara da kazandıklarından bir nasib vardır. O hâlde Allah'dan lütfunu isteyin!

Muhakkak ki Allah, herşeyi hakkıyla bilendir.

33- Ana-babanın ve akrabâların bıraktıkları *(malları)*ndan her biri için de vârisler kıldık.

Yeminlerinizin bağladığı *(onların lehine yemin ettiğiniz)* kimselere gelince, onlara da nasiblerini verin!

Şübhe yok ki Allah, herşeye hakkıyla şâhiddir.

34- Erkekler, kadınlar üzerine hâkimdir *(onların reisidir)*ler.

(Bu,) Allah'ın *(insanlardan)* bazılarını *(erkekleri)*, bazısından *(kadınlardan)* üstün kılması ve *(erkeklerin kendi)* mallarından sarf etmeleri sebebiyledir.

Sâliha kadınlar ise, itâatkâr olanlardır. Allah'ın *(kendilerini)* korumasına mukabil, gaybı *(kocasının yokluğunda, koruması gerekenleri)* muhâfaza eden kadınlardır.

İtâatsizliklerinden korktuğunuz kadınlara gelince, artık onlara nasîhat edin; sonra *(bu fayda etmezse)* onları yataklar*(ın)*da yalnız bırakın; sonra *(yine dinlemezlerse fazla incitmeden)* dövün! Fakat size itâat ederlerse, artık *(onları incitmek için)* aleyhlerine bir yol aramayın!

Şübhesiz ki Allah, Aliyy *(pek yüce olan)*dır, Kebîr *(çok büyük olan)*dır.

35- Bununla berâber ikisinin *(karı-kocanın)* arasının açılmasından korkarsanız, o hâlde onun *(erkeğin)* âilesinden bir hakem, bunun *(kadının)* âilesinden de bir hakem gönderin!

Eğer *(bu hakemler gerçekten)* barıştırmak isterlerse, Allah *(karı ile kocayı)* aralarında *(anlaşmaya)* muvaffak kılar.

Muhakkak ki Allah, Alîm *(tarafların hâllerini bilen)*dir, Habîr *(yaptıklarından haberdâr olan)*dır.

36- Ve Allah'a ibâdet edin, hem O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın; sonra ana-babaya, akrabâya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaşa, yolda kalmışa ve ellerinizin altında bulunan *(kölelere ve bütün canlı)*lara iyilik *(edin)*!

Şübhe yok ki Allah, kendini beğenen, çok övünen kimseleri sevmez.

37- *(Onlar)* o kimseler ki cimrilik ederler, insanlara da cimriliği emrederler ve Allah'ın kendilerine ihsânından verdiği şeyleri gizlerler.

Kâfirler için ise, *(pek)* aşağılayıcı bir azab hazırladık!

اَلرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَٓاءِ بِمَا فَضَّلَ اللّٰهُ

Allah | üstün kıldı | o şeyden dolayı ki | kadınlar | üzerine | hâkimdirler | erkekler

بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ وَبِمَٓا اَنْفَقُوا مِنْ اَمْوَالِهِمْ

mallarından | infâk ettiler | o şeyden dolayı ki | ve | bazısına | bazılarını

فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللّٰهُ

Allah | korudu | o şeye karşılık ki | gaybı | muhâfaza eden kadınlardır | itâatkâr olanlardır | işte sâliha kadınlar

وَالّٰت۪ي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ

onları yalnız bırakın | ve | artık onlara nasîhat edin | itâatsizliklerinden | korkuyorsunuz | o kadınlar ki | ve

فِي الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوهُنَّ فَاِنْ اَطَعْنَكُمْ

size itâat ederlerse | fakat eğer | onları (fazla incitmeden) dövün | ve | yataklarda

فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَب۪يلًا اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيًّا كَب۪يرًا

çok büyük | pek yüce | olandır | Allah | şübhesiz | bir yol | aleyhlerine | artık aramayın

﴿٣٤﴾ وَاِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِنْ اَهْلِه۪ وَحَكَمًا

bir hakem | ve | onun âilesinden | bir hakem | o hâlde gönderin | ikisinin arasının | ayrılmasından | korkarsanız | eğer | ve

مِنْ اَهْلِهَا اِنْ يُر۪يدَٓا اِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللّٰهُ بَيْنَهُمَا اِنَّ اللّٰهَ

Allah | şübhesiz | ikisinin arasında | Allah | muvaffak kılar | barıştırmak | ikisi isterse | eğer | onun âilesinden

كَانَ عَل۪يمًا خَب۪يرًا ﴿٣٥﴾ وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِه۪

ona | ortak koşmayın | ve | Allah'a | ibâdet edin | ve | her şeyden haberdar | hakkıyla bilen | olandır

شَيْـًٔا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى

yetimlere | ve | akrabâlık | sahibine | ve | iyilik edin | ana babaya | ve | bir şeyi

وَالْمَسَاك۪ينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ

arkadaşa | ve | uzak | komşuya | ve | yakınlık | sahibi | komşuya | ve | yoksullara | ve

بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّب۪يلِ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ اِنَّ اللّٰهَ

Allah | şübhesiz | sağ elleriniz | sâhib oldu | o kimselere ki | ve | yolda kalmışa | ve | yakındaki

لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا ﴿٣٦﴾ اَلَّذ۪ينَ يَبْخَلُونَ

cimrilik ederler | o kimseler ki | çok övünen | kendini beğenmiş | oldu | o kimseyi ki | sevmez

وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَٓا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ

Allah | kendilerine verdi | o şeyleri ki | gizlerler | ve | cimriliği | insanlara | emrederler | ve

مِنْ فَضْلِه۪ وَاَعْتَدْنَا لِلْكَافِر۪ينَ عَذَابًا مُه۪ينًا ﴿٣٧﴾

aşağılayıcı | bir azâb | kâfirler için | hazırladık | ve | ihsânından

وَ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ

Allah'a inanmazlar ve insanlara gösteriş için mallarını infâk ederler o kimseler ki ve

وَ لَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَ مَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا

arkadaştır artık ne kötü arkadaş kendisine şeytan olur kim ki ve âhiret ne gününe ve

﴿٣٨﴾ وَ مَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَ اَنْفَقُوا

infak etselerdi ve âhiret gününe ve Allah'a îmân etselerdi eğer aleyhlerine olan nedir ve

مِمَّا رَزَقَهُمُ اللّٰهُ وَ كَانَ اللّٰهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾ اِنَّ اللّٰهَ

Allah şübhesiz hakkıyla bilen onları Allah olandır ve Allah onları rızıklandırdı o şeylerden ki

لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَ اِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا وَ يُؤْتِ

verir ve onu kat kat artırır bir iyilik olursa eğer ve zerre ağırlığınca zulmetmez

مِنْ لَدُنْهُ اَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾ فَكَيْفَ اِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ

ümmetin herbirinden getirdik o zaman ki nihâyet nasıldır büyük bir mükâfât tarafından

بِشَهِيدٍ وَ جِئْنَا بِكَ عَلٰى هٰؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿٤١﴾ يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ

ister o gün bir şâhid olarak onların üzerine seni getirdik ve bir şâhid

الَّذِينَ كَفَرُوا وَ عَصَوُا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوّٰى بِهِمُ الْاَرْضُ

yer kendileriyle dümdüz edilse keşke peygambere isyân ettiler ve inkâr ettiler o kimseler ki

وَ لَا يَكْتُمُونَ اللّٰهَ حَدِيثًا ﴿٤٢﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَقْرَبُوا

yaklaşmayın îmân ettiler o kimseler ki ey bir sözü Allah'dan gizleyemezler ve

الصَّلٰوةَ وَ اَنْتُمْ سُكَارٰى حَتّٰى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَ لَا جُنُبًا

ne cünüb iken ve söylüyorsunuz o şeyi ki bilmenize dek tâ ki sarhoş siz iken namaza

اِلَّا عَابِرِى سَبِيلٍ حَتّٰى تَغْتَسِلُوا وَ اِنْ كُنْتُمْ مَرْضٰى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ

bir yolculukta veya hasta olursanız eğer ve gusletmenize dek tâ ki yolcu olan ancak

اَوْ جَاءَ اَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ اَوْ لٰمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً

bir su ve bulamazsanız kadınlara dokunursanız veya def'-i hâcetten sizden biri gelirse veya

فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَ اَيْدِيكُمْ اِنَّ اللّٰهَ

Allah şübhesiz ellerinizi ve yüzlerinizi sonra meshedin temiz bir toprakla artık teyemmüm edin

كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٤٣﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ اُوتُوا نَصِيبًا مِنَ

bir nasib kendilerine verildi o kimseleri ki görmedin mi çok bağışlayan çok affeden olandır

الْكِتَابِ يَشْتَرُونَ الضَّلَالَةَ وَ يُرِيدُونَ اَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ ﴿٤٤﴾

yoldan sapmanızı istiyorlar ve dalâleti satın alıyorlar kitabdan

38- *(Allah'ın kendilerini sevmediği)* yine o kimseler*(dir)* ki, ne Allah'a ne de âhiret gününe inanmadıkları hâlde, mallarını insanlara gösteriş için harcarlar. Böylece şeytan kime arkadaş olursa, artık *(o)* ne kötü arkadaştır!

39- Hâlbuki Allah'a ve âhiret gününe îmân edip de, Allah'ın kendilerini rızıklandırdığı şeylerden *(Allah yolunda)* sarf etselerdi onlara ne *(zararı)* olurdu? Allah ise, onları hakkıyla bilendir.

40- Şübhesiz ki Allah, zerre kadar haksızlık etmez.

(Çok küçük) bir iyilik bile olsa, onu kat kat artırır ve tarafından *(pek)* büyük bir mükâfât verir.

41- Nihâyet *(kıyâmet gününde)* her ümmetten *(peygamberlerini)* birer şâhid *(olarak)* getirdiğimiz ve seni de onların üzerine şâhid tuttuğumuz zaman, *(bakalım o kâfirlerin hâlleri)* nasıl olacak!

42- İnkâr edip peygambere isyân edenler, o gün kendilerinin yerle bir edilmesini isterler.

(Onlar) Allah'dan hiçbir sözü de gizleyemezler.

43- Ey îmân edenler!

Siz sarhoş iken ne söylemekte olduğunuzu bilinceye kadar, cünüb iken de yolcu olan*(larınız)* müstesnâ, gusledinceye kadar namaza yaklaşmayın! Fakat hasta *(olur)* veya bir yolculukta bulunur iseniz veya biriniz def'-i hâcetten gelir *(abdesti bozulur)*sa veya kadınlara dokunursanız, artık *(abdest veya gusül almanızı gerektiren bu hâllerde)* su bulamazsanız, o vakit temiz bir toprağa teyemmüm edin; sonra yüzlerinizi ve *(dirseklere kadar)* ellerinizi meshedin!

Şübhesiz ki Allah, Afüvv *(çok affedici olan)*-dır, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır.

44- Kendilerine Kitab'dan *(Tevrât'tan)* bir nasib verilenleri *(yahudileri)* görmedin mi? Dalâleti *(nasıl da)* satın alıyorlar ve sizin de hak yoldan sapmanızı istiyorlar!

45- Allah ise, düşmanlarınızı en iyi bilendir. *(Gerçek)* dost olarak Allah yeter, *(gerçek)* bir yardımcı olarak da Allah yeter.

46- O yahudi olanlardan bir kısmı *(Tevrât'taki)* kelimeleri yerlerinden değiştiriyorlar ve *(peygambere karşı)* dillerini eğip bükerek *(alay etmek)* ve dîni kötülemek üzere: "İşittik ve isyân ettik!", "Dinle, dinlemez olası!" ve رَاعِنَا diyorlar. Hâlbuki gerçekten onlar, "İşittik ve itâat ettik", "Dinle!" ve اُنْظُرْنَا *(bizi gözet!)* deselerdi, onlar için elbette hayırlı ve daha doğru olurdu; fakat küfürleri sebebiyle Allah onlara lâ'net etmiştir; bu yüzden pek azı müstesnâ, îmân etmezler.

47- Ey kendilerine kitab verilenler!

Birtakım yüzleri *(tanınmayacak hâle getirerek)* silip, enselerine *(benzer bir hâle)* döndürmemizden veya onları, Cumartesi ehlini lâ'netlediğimiz gibi lâ'netlemeden önce, berâberinizde olanı *(Tevrât'ı)* tasdîk edici olarak indirdiğimize *(Kur'ân'a)* îmân edin!

Allah'ın emri ise *(mutlakā)* yerine gelecektir.

48- Şübhesiz ki Allah, kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz; bunun dışında olan *(günah)*ları ise, *(kendi lütfundan)* dilediği kimse için bağışlar.

Kim de Allah'a şirk koşarsa, bu takdirde muhakkak *(pek)* büyük bir günahla iftirâ etmiş olur.

49- Kendilerini temize çıkarıp duranları görmedin mi? Bil'akis Allah dilediğini temize çıkarır ve *(onlar)* kıl kadar haksızlığa uğratılmazlar.

50- Bak, nasıl Allah'a karşı yalan uyduruyorlar! Hâlbuki apaçık bir günah olarak bu *(onlara)* yeter!

51- Kendilerine kitabdan bir nasib verilenleri görmedin mi? Putlara ve tâğûta *(Allah'ın yerine koydukları şeylere)* inanıyorlar ve inkâr edenler için: "Bunlar îmân edenlerden daha doğru bir yoldadır" diyorlar.

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاَعْدَٓائِكُمْ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَلِيًّا وَكَفٰى بِاللّٰهِ

Allah yeter ve dost olarak Allah yeter ve düşmanlarınızı en iyi bilendir Allah ve

نَصِيرًا ﴿٤٥﴾ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهٖ

yerlerinden kelimeleri değiştiriyorlar yahudi oldular o kimselerden bir kısmı ki bir yardımcı olarak

وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا

eğip bükerek bizi gözet ve dinlemez olası dinle ve isyân ettik ve işittik diyorlar ve

بِاَلْسِنَتِهِمْ وَطَعْنًا فِي الدِّينِ وَلَوْ اَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا

itâat ettik ve işittik deselerdi şübhesiz onlar eğer ve dîni kötüleyerek ve dillerini

وَاسْمَعْ وَانْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاَقْوَمَ وَلٰكِنْ لَعَنَهُمُ

onlara lâ'net etmiştir fakat daha doğru ve onlar için hayırlı elbette olurdu bizi gözet ve dinle ve

اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ اِلَّا قَلِيلًا ﴿٤٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ

o kimseler ki ey pek azı ancak bu yüzden îmân etmezler küfürleri sebebiyle Allah

اُوتُوا الْكِتَابَ اٰمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ

önce beraberinizdedir o şeyi ki tasdîk edici olarak indirdik o şeye ki îmân edin kitab kendilerine verildi

اَنْ نَطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلٰٓى اَدْبَارِهَٓا اَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا

o şey gibi ki onları lâ'netlememizden veya enselerine böylece onları döndürürüz birtakım yüzleri silmemizden

لَعَنَّٓا اَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُولًا ﴿٤٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ

Allah şübhesiz yapılmış Allah'ın emri olandır ve cumartesi ehlini lâ'netledik

لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِهٖ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَٓاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ

şirk koşuyor kim ki ve diler o kimse için ki bunun dışındadır o şeyi ki bağışlar ve kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz

بِاللّٰهِ فَقَدِ افْتَرٰٓى اِثْمًا عَظِيمًا ﴿٤٨﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ يُزَكُّونَ اَنْفُسَهُمْ بَلِ

bil'akis kendilerini temize çıkarıyorlar o kimseleri ki görmedin mi büyük bir günahla iftirâ etmiştir artık gerçekten Allaha

اللّٰهُ يُزَكّٖي مَنْ يَشَٓاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٤٩﴾ اُنْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى

karşı uyduruyorlar nasıl bak bir kıl kadar haksızlığa uğratılmazlar ve diler o kimseyi ki temize çıkarır Allah

اللّٰهِ الْكَذِبَ وَكَفٰى بِهٖٓ اِثْمًا مُبِينًا ﴿٥٠﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ اُوتُوا

kendilerine verildi o kimseleri ki görmedin mi apaçık günah olarak bu yeter ve yalan Allah'a

نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ

diyorlar ve tâğûta ve putlara inanıyorlar kitabdan bir nasib

لِلَّذِينَ كَفَرُوا هٰٓؤُلَٓاءِ اَهْدٰى مِنَ الَّذِينَ اٰمَنُوا سَبِيلًا ﴿٥١﴾

yol cihetiyle îmân ettiler o kimselerden ki daha doğrudur bunlar inkâr ettiler o kimseler için ki

أُولٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ۝٥٢

bir yardımcı | ona | artık aslâ bulamazsın | Allah | lâ'net ederse | kime | ve | Allah | onlara lâ'net etti | o kimselerdir ki | işte onlar

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِنَ الْمُلْكِ فَإِذًا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا ۝٥٣

bir çekirdek oyuğu kadar | insanlara | vermezlerdi | artık o zaman | mülkten | bir nasîb | onlar için var mı | yoksa

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلٰى مَا آتَاهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ

işte gerçekten | lütfundan | Allah | onlara verdi | o şeyler üzerine ki | insanlara | hased mi ediyorlar | yoksa

آتَيْنَا آلَ إِبْرٰهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا ۝٥٤

büyük | bir saltanat | onlara verdik | ve | hikmet | ve | kitab | İbrâhîm | âilesine | verdik

فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ وَكَفٰى بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ۝٥٥ إِنَّ

şübhesiz | alevli bir ateş olarak | cehennem | yeter | ve | ondan | yüz çevirdi | kimi | onlardan | ve | ona | îmân etti | kimi | ve onlardan

الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ

onları değiştiririz | derileri | pişse | her ne zaman | bir ateşe | onları atacağız | ileride | âyetlerimizi | inkâr ettiler | o kimseler ki

جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا ۝٥٦

her işi hikmetli | dâima üstün | olandır | Allah | şübhesiz | azâbı | tatmaları için | ondan başka | derilerle

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي

akıyor | cennetlere | onları sokacağız | sâlih ameller | yaptılar | ve | îmân ettiler | o kimseler | ve

مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ

eşler | orada | onlar için vardır | ebedî olarak | orada | devamlı kalıcıdırlar | nehirler | altlarından

مُطَهَّرَةٌ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا ۝٥٧ إِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا

vermenizi | size emreder | Allah | şübhesiz | gölgesi dâim | bir gölgeye | onları sokacağız | ve | tertemiz

الْأَمَانَاتِ إِلٰى أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا

hükmetmenizi | insanlar | arasında | hüküm verdiniz | o zaman ki | ve | ehline | emânetleri

بِالْعَدْلِ إِنَّ اللّٰهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللّٰهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ۝٥٨

herşeyi gören | hakkıyla işiten | olandır | Allah | şübhesiz | onunla | size nasîhat veriyor | ne güzel | Allah | şübhesiz | adâletle

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللّٰهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ

ülü'l-emre | ve | peygambere | itâat edin | ve | Allah'a | itâat edin | îmân ettiler | o kimseler ki | ey

مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللّٰهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ

iseniz | eğer | peygambere | ve | Allah'a | artık onu arz edin | bir şeyde | ihtilâfa düşerseniz | o hâlde eğer | sizden olan

تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ۝٥٩

netice i'tibârıyla | daha güzeldir | ve | hayırlıdır | bu | âhiret | gününe | ve | Allah'a | îmân ediyorsunuz

52- İşte onlar, Allah'ın lâ'net ettiği *(rahmetinden uzaklaştırdığı)* kimselerdir. Ve Allah kime lâ'net ederse, artık ona aslâ bir yardımcı bulamazsın.

53- Yoksa onların mülkten bir nasîbi mi var? Öyle olsaydı, insanlara bir çekirdeğin *(arkasındaki küçücük)* oyuğu *(kadar bir şey)* bile vermezlerdi!

54- Yoksa Allah'ın lütfundan onlara *(peygambere ve mü'minlere)* verdiği şeylerden dolayı insanlara hased mi ediyorlar? Muhakkak ki *(biz,)* İbrâhîm âilesine de kitab ve hikmet verdik ve onlara *(pek)* büyük bir saltanat verdik.

55- Buna rağmen onlardan bir kısmı ona *(Muhammed'e)* îmân etti, bir kısmı da ondan yüz çevirdi. Artık alevli bir ateş olarak Cehennem *(onlara)* yeter!

56- Şübhesiz ki âyetlerimizi inkâr edenler yok mu, onları ileride bir ateşe atacağız! Ne zaman derileri *(yanıp)* pişse, azâbı *(iyice)* tatsınlar diye onları, ondan başka derilerle değiştireceğiz. Muhakkak ki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ gālib gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

57- Îmân edip sâlih ameller işleyenler var ya, onları altlarından nehirler akan Cennetlere koyacağız, orada ebedî olarak devamlı kalıcıdırlar. Onlar için orada tertemiz eşler vardır ve onları koyu *(ve dâimî)* bir gölgeye koyacağız.

58- Şübhe yok ki Allah size, emânetleri ehline vermenizi ve insanlar arasında hüküm verdiğiniz zaman adâletle hükmetmenizi emreder! Doğrusu Allah, bununla size ne güzel nasîhat veriyor! Şübhesiz ki Allah, Semî' *(herşeyi işiten)*dir, Basîr *(hakkıyla gören)*dir.

59- Ey îmân edenler! Allah'a itâat edin; peygambere ve sizden olan ülü'l-emre *(emir sâhibi idârecilerinize)* de itâat edin! O hâlde bir şey hakkında ihtilâfa düşerseniz, Allah'a ve âhiret gününe îmân ediyorsanız, artık onu Allah'a ve peygambere arz edin! Bu hem hayırlı, hem de netice i'tibârıyla daha güzeldir.

60- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Sana indirilene *(Kur'ân'a)* ve senden önce indirilenlere *(diğer kitablara)* gerçekten îmân ettiklerini iddiâ edenleri görmedin mi? Tâğûta *(Allah'ın yerine itâat ettikleri kimseye)* muhâkeme olmak *(onun hükmüne tâbi' olmak)* isterler; hâlbuki onu açıkça inkâr etmekle emrolunmuşlardı.

Şeytan ise onları *(tâğûta meylettirerek, haktan)* uzak bir dalâlet ile saptırmak ister.

61- Hem onlara: "Allah'ın indirdiğine *(Kur'ândaki hükme)* ve *(muhâkeme olmak üzere)* peygambere gelin!" denildiği zaman, münâfıkların senden *(tam)* bir çevriliş ile yüz çevirdiklerini görürsün.

62- Peki ellerinin evvelce işlediği *(günahlar)* yüzünden başlarına bir musîbet geldiği zaman *(hâlleri)* nasıl olacak? Sonra *(bir de)* sana gelip: "*(Biz)* ancak iyilik etmek ve arayı bulmak istedik" diye Allah'a yemîn ediyorlar!

63- İşte onlar, Allah'ın kalblerinde olan *(nifâk)*ı bildiği kimselerdir; öyleyse onlardan yüz çevir, kendilerine nasîhat et ve onlara kendileri hakkında te'sirli söz söyle!

64- Hâlbuki *(biz)* her peygamberi ancak, Allah'ın izniyle, itâat olunması için gönderdik.

Ve gerçekten onlar *(günah işleyerek)* nefislerine zulmettikleri zaman, sana gelip de Allah'dan mağfiret isteselerdi *(ve)* peygamber de onlar için bağışlanma dileseydi, şübhesiz Allah'ı, Tevvâb *(tevbelerini kabûl edici)*, Rahîm *(yalvarışlarına merhamet edici)* olarak bulurlardı!

65- Fakat hayır! Rabbine yemîn olsun ki, *(onlar)* aralarında çıkan karışık işler husûsunda seni hakem yapıp, sonra da verdiğin hükümden dolayı kendi *(gönül)* lerinde hiçbir sıkıntı duymadan tam bir teslîmiyetle teslîm olmadıkça îmân etmiş olmazlar![1]

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ
görmedin mi | o kimseleri ki | iddiâ ediyorlar | gerçekten onlar | îmân ettiler | o şeylere ki | indirildi | sana

وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ
ve | o şeylere ki | indirildi | senden önce | isterler | muhâkeme olmalarını | Tâğût'a

وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ
ve | gerçekten | emrolunmuşlardı | inkâr etmeleriyle | onu | ve | ister | şeytan

يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا
onları saptırmasını | bir dalâletle | uzak | ve | o zaman ki | denildi | onlara | gelin

إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ
o şeylere ki | indirdi | Allah | ve | peygambere | gördün | münâfıkları

يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ﴿٦١﴾ فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ
yüz çeviriyorlar | senden | bir çevrilişle | peki nasıldır | o zaman ki | onlara isâbet etti

مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ
bir musîbet | o şey yüzünden ki | evvelce işledi | elleri | sonra | sana geldiler | yemîn ediyorlar | Allah'a

إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ﴿٦٢﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ
istemedik | ancak | iyilik etmek | ve | ara bulmak | işte onlar | o kimselerdir ki | bilir | Allah

مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ
o şeyleri ki | kalblerindedir | öyleyse yüz çevir | onlardan | ve | kendilerine nasihat et | ve | söyle | onlara

فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ﴿٦٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ
hakkında | kendileri | bir söz | çok belâğatlı | ve | göndermedik

رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا
bir peygamberi | ancak | itâat olunması için | izniyle | Allah'ın | ve | eğer | gerçekten onlar | o vakit ki | zulmettiler

أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ
nefislerine | sana gelselerdi | ve mağfiret isteselerdi | Allah'dan | ve | mağfiret dileseydi | onlar için

الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿٦٤﴾ فَلَا وَرَبِّكَ
peygamber | elbette bulurlardı | Allah'ı | tevbeleri kabul edici | çok merhametli | fakat hayır | Rabbine yemîn olsun ki

لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا
îmân etmiş olmazlar | tâ ki | seni hakem yapmalarına dek | o şeyde ki | ihtilâf oldu | aralarında | sonra | bulmamalarına dek

فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾
içinde | kendilerinin | bir sıkıntı | o şeyden dolayı ki | hüküm verdin | ve | teslîm olmalarına dek | bir teslîmiyetle

وَلَوْ اَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ اَنِ اقْتُلُوا اَنْفُسَكُمْ اَوِ اخْرُجُوا

çıkın veya nefislerinizi öldürün diye onlara yazsaydık şübhesiz biz eğer ve

مِنْ دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ اِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَلَوْ اَنَّهُمْ فَعَلُوا

yapsalardı şübhesiz onlar eğer ve onlardan birazı ancak onu yapmazlardı yurtlarınızdan

مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاَشَدَّ تَثْبِيتًا ﴿٦٦﴾ وَاِذًا لَاٰتَيْنَاهُمْ

elbette onlara verirdik o zaman ve sâbit kılma cihetiyle daha sağlam ve kendileri için hayırlı elbette olurdu kendisiyle nasîhat ediliyorlar o şeyi ki

مِنْ لَدُنَّا اَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾ وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا

dosdoğru bir yola elbette onları hidâyet ederdik ve büyük bir mükâfât tarafımızdan

﴿٦٨﴾ وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَالرَّسُولَ فَاُولٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ اَنْعَمَ

ni'met verdi o kimselerle ki beraberdir artık işte onlar Resûl'e ve Allah'a itâat ederse kim ve

اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ

şehîdlerden ve sıddîklardan ve peygamberlerden kendilerine Allah

وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ اُولٰئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾ ذٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ

lütuf işte bu bir arkadaş olarak işte onlar güzel oldu ve sâlih kimselerden ve

اللّٰهِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ عَلِيمًا ﴿٧٠﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا خُذُوا

alın îmân ettiler o kimseler ki ey herşeyi bilen olarak Allah yeter ve Allah'dandır

حِذْرَكُمْ فَانْفِرُوا ثُبَاتٍ اَوِ انْفِرُوا جَمِيعًا ﴿٧١﴾ وَاِنَّ مِنْكُمْ

sizden vardır şübhesiz ve hep beraber seferber olun veya bölükler olarak ve seferber olun tedbîrinizi

لَمَنْ لَيُبَطِّئَنَّ فَاِنْ اَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَالَ قَدْ اَنْعَمَ

lütfetti gerçekten derdi bir musîbet size isâbet ederse fakat eğer mutlakâ ağır davranacak elbet o kimse ki

اللّٰهُ عَلَيَّ اِذْ لَمْ اَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيدًا ﴿٧٢﴾ وَلَئِنْ اَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِنَ

bir lütuf size isâbet ederse ve and olsun eğer hazır onlarla beraber olmadım zîrâ bana Allah

اللّٰهِ لَيَقُولَنَّ كَاَنْ لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَا لَيْتَنِي

keşke ben hiçbir tanışıklık kendisi arasında ve sizin aranızda olmamış sanki elbette diyecektir Allah'dan

كُنْتُ مَعَهُمْ فَاَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧٣﴾ فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ

yolunda öyle ise savaşsın büyük bir kazanç böylece kazanırdım onlarla beraber olsaydım

اللّٰهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ

yolunda savaşırsa kim ve âhirete karşılık dünya hayatını satıyorlar o kimseler ki Allah

اللّٰهِ فَيُقْتَلْ اَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ اَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾

büyük bir mükâfât ona vereceğiz artık ileride gâlib gelirse veya ve öldürülürse Allah

66- Hâlbuki şübhesiz ki biz onlara *(münâfıklara)*: "Nefislerinizi öldürün!" veya "Yurtlarınızdan çıkın!" diye *(öncekilere olduğu gibi çok ağır bir külfeti üzerlerine)* yazsaydık, içlerinden pek azı müstesnâ, bunu yapmazlardı.

Böylece gerçekten onlar, o nasîhat edilegeldikleri *(ve güçlerinin yettiği)* şeyleri yapsalardı, elbette kendileri için hayırlı ve *(îmanlarını)* takviye cihetiyle daha sağlam olurdu.

67- O zaman elbette onlara, tarafımızdan *(pek)* büyük bir mükâfât da verirdik.

68- Ve elbette, onları dosdoğru bir yola hidâyet ederdik.

69- O hâlde kim Allah'a ve Resûl'e itâat ederse, işte onlar; Allah'ın kendilerine ni'met verdiği peygamberler, sıddîklar, şehîdler ve sâlih kimselerle berâberdirler.

Hem işte onlar, ne güzel arkadaştırlar!

70- Bu lütuf, Allah'dandır! *(Ona mazhar olanı)* hakkıyla bilici olarak da Allah yeter!

71- Ey îmân edenler!

(Düşmana karşı) tedbîrinizi alın da ayrı ayrı bölükler hâlinde savaşa çıkın veya *(gerekirse)* hep berâber seferber olun!

72- Hiç şübhesiz içinizden öyleleri de vardır ki, *(cihâda karşı)* mutlakâ ağır davranacaktır.

Fakat size bir musîbet isâbet ederse: "Allah bana lûtfetti de onlarla berâber hazır bulunmadım" der.

73- Ve eğer size Allah'dan bir lütuf gelirse, sanki sizinle kendisi arasında hiçbir tanışıklık olmamış gibi, *(sırf elde edemediği menfaatten dolayı)* şübhesiz ki: "Keşke ben de onlarla berâber olsaydım da büyük bir kazanca erseydim!" diyecektir.

74- Öyle ise, dünya hayâtını âhiret karşılığında satan *(o bahtiyar)*lar Allah yolunda savaşsınlar!

Artık kim Allah yolunda savaşır da öldürülür veya gālib gelirse, bunun üzerine ileride ona *(pek)* büyük bir mükâfât vereceğiz.

75- Hem size ne oldu ki, Allah yolunda ve *(Mekke'de mahsur ve)* çâresiz bırakılan erkekler, kadınlar ve çocuklar uğrunda *(O'nun rızâsı için)* savaşmıyorsunuz? Onlar ki: "Rabbimiz!

Bizi *(de)* halkı zâlim olan *(mü'minlerin hicretiyle tamâmen müşriklerin elinde kalan)* bu şehirden *(Mekke'den)* çıkar, bize tarafından bir sâhib gönder ve bize tarafından bir yardımcı gönder!" diyorlardı.

76- Îmân edenler, Allah yolunda cenk ederler. İnkâr edenler ise, tâğut *(Allah'ın yerine tuttukları şeylerin)* yolunda savaşırlar; öyleyse şeytanın dostlarıyla cenk edin! Şübhesiz ki şeytanın hîlesi zayıftır.

77- *(Mekke'de iken savaşmayı isteyip de)* kendilerine: "Ellerinizi *(şimdilik savaştan)* çekin, namazı hakkıyla edâ edin ve zekâtı verin!" denilen kimseleri görmedin mi? Şimdi *(Medîne'de)* onlara savaş *(farz olarak)* yazılınca içlerinden bir fırka, Allah'dan korkarcasına, hattâ daha şiddetli bir korkuyla insanlardan korkmaya başladılar.

Ve şöyle dediler: "Rabbimiz! Bize savaşı niçin *(farz olarak)* yazdın? Ne olurdu, bizi yakın bir vakte *(yatağımızda öleceğimiz vakte)* kadar te'hîr etseydin!"

(Ey Resûlüm! Onlara) de ki: "Dünya menfaati azdır. Hem âhiret, *(günahlardan)* sakınan için hayırlıdır ve *(orada)* kıl kadar haksızlığa uğratılmazsınız."

78- Nerede olursanız olun, *(hattâ)* yüksek kalelerde bile olsanız, ölüm size yetişir.

Hâlbuki onlara *(yahudilere ve münâfıklara)* bir iyilik gelirse: "Bu, Allah katındandır!" derler. Ama onlara bir kötülük gelirse: "Bu senin yüzündendir!" derler.

(Onlara) de ki: "Hepsi Allah katındandır" Böyleyken, bu kavme ne oluyor ki, hiçbir sözü anlamaya yanaşmıyorlar!

79- Sana isâbet eden her iyilik Allah'dandır; sana isâbet eden her kötülük ise nefsindendir. *(Habîbim, yâ Muhammed!)* İşte seni insanlara bir peygamber olarak gönderdik. *(Buna)* hakkıyla şâhid olarak ise, Allah yeter!

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ

erkeklerden · çâresiz bırakılanlar uğrunda · ve · Allah · yolunda · savaşmıyorsunuz · size ne oldu ki · ve

وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ

zâlim olan · şehirden · bundan · bizi çıkar · Rabbimiz · diyorlardı · onlar ki · çocuklardan · ve · kadınlardan · ve

أَهْلُهَا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

bir yardımcı · tarafından · bize · kıl · ve · bir sâhib · tarafından · bize · kıl · ve · halkı

الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي

savaşırlar · inkâr ettiler · o kimseler ki · ve · Allah · yolunda · savaşırlar · îmân ettiler · o kimseler ki

سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ

şeytanın · hîlesi · şübhesiz · şeytanın · dostlarıyla · öyleyse savaşın · tâğut · yolunda

كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا

hakkıyla edâ edin · ve · ellerinizi · çekin · kendilerine · denildi · o kimseleri ki · görmedin mi · zayıf · oldu

الصَّلٰوةَ وَآتُوا الزَّكٰوةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ

bir fırka · hemen · savaş · onlara · yazıldı · şimdi ne zaman ki · zekâtı · verin · ve · namazı

مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللّٰهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا

Rabbimiz · dediler · ve · korkuca · daha şiddetli · veya · Allah · korkusu gibi · insanlardan · korkuyorlar · onlardan

لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا

dünya · menfaati · de ki · yakın · bir vakte kadar · bizi te'hîr etsen · olmaz mıydı · savaşı · bize · yazdın · niçin

قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَى وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧٧﴾ أَيْنَمَا تَكُونُوا

olursanız · nerede · bir kıl kadar · haksızlığa uğratılmazsınız · ve · sakındı · o kimse için ki · hayırlıdır · âhiret · ve · azdır

يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُشَيَّدَةٍ وَإِنْ تُصِبْهُمْ

onlara isâbet ederse · eğer · ve · yüksek · kalelerde · olsanız · velev ki · ölüm · size yetişir

حَسَنَةٌ يَقُولُوا هٰذِهِ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هٰذِهِ

bu · derler · bir kötülük · onlara isâbet ederse · eğer · ve · Allahın · katındandır · bu · derler · bir iyilik

مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ فَمَا لِهٰؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ

neredeyse değiller · o kavme ki · onlara · ve ne oluyor · Allahın · katındandır · hepsi · de ki · senin tarafındandır

يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ﴿٧٨﴾ مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ وَمَا أَصَابَكَ

sana isâbet etti · o şey ki · ve · artık Allah'dandır · iyilikten · sana isâbet etti · o şey ki · bir söz · anlıyorlar

مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللّٰهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

herşeye şâhid olarak · Allah · yeter · ve · bir peygamber · insanlara · seni gönderdik · ve · artık nefsindendir · kötülükten

مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ اَطَاعَ اللّٰهَ وَ مَنْ تَوَلّٰى فَمَٓا اَرْسَلْنَاكَ

عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ﴿٨٠﴾ وَ يَقُولُونَ طَاعَةٌ فَاِذَا بَرَزُوا مِنْ

عِنْدِكَ بَيَّتَ طَٓائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِى تَقُولُ وَ اللّٰهُ

يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ وَ تَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ وَ كَفٰى

بِاللّٰهِ وَكِيلًا ﴿٨١﴾ اَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْاٰنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ

اللّٰهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿٨٢﴾ وَ اِذَا جَٓاءَهُمْ اَمْرٌ مِنَ الْاَمْنِ

اَوِ الْخَوْفِ اَذَاعُوا بِهٖ وَ لَوْ رَدُّوهُ اِلَى الرَّسُولِ وَ اِلٰٓى اُولِى الْاَمْرِ مِنْهُمْ

لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَ لَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ

وَ رَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ اِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٣﴾ فَقَاتِلْ فِى سَبِيلِ

اللّٰهِ لَا تُكَلَّفُ اِلَّا نَفْسَكَ وَ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللّٰهُ

اَنْ يَكُفَّ بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ اللّٰهُ اَشَدُّ بَأْسًا وَ اَشَدُّ تَنْكِيلًا

﴿٨٤﴾ مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا

وَ مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا وَ كَانَ

اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ مُقِيتًا ﴿٨٥﴾ وَ اِذَا حُيِّيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا

بِاَحْسَنَ مِنْهَا اَوْ رُدُّوهَا اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ حَسِيبًا ﴿٨٦﴾

80- Kim peygambere itâat ederse, böylece muhakkak Allah'a itâat etmiş olur. Kim de *(ondan)* yüz çevirirse, zâten seni onların üzerine bir muhâfız *(bekçi olarak)* göndermedik.

81- Bununla berâber *(münâfıklar, kendilerine bir şey emrettiğin zaman:)* "Baş üstüne!" derler; fakat senin yanından çıktıkları zaman onlardan bir tâife, senin söylediğinden başkasını geceleyin uydurur. Allah ise, geceleri *(ne hîleler)* kurmakta olduklarını yazıyor *(hesâbını sormak üzere, kaydediyor)*. Artık *(sen)* onlara aldırma ve Allah'a tevekkül et! *(Sana)* vekîl olarak da Allah yeter.

82- Kur'ân'ı hiç düşünmüyorlar mı? Hâlbuki *(o,)* Allah'dan başkası tarafından *(gelmiş)* olsaydı, elbette onda birçok çelişki bulurlardı.[1]

83- Hem onlara emniyet veya korkuya dâir bir haber geldiğinde onu yayıverirler. Ama onu, peygambere ve içlerinden ülü'l-emre *(emir sâhibi idârecilerine)* arz etselerdi, onlardan bunu *(o işin gerçek mâhiyetini, dirâyetleriyle ortaya)* çıkarabilecek olanlar, elbette onu*(n tedbîrini)* bilirlerdi. İşte üzerinizde Allah'ın lütfu ve rahmeti olmasaydı, elbette pek azınız müstesnâ, şeytana uyardınız!

84- Artık Allah yolunda savaş! *(Sen)* ancak kendinden mes'ülsün; mü'minleri de *(cihâda)* teşvîk et! Umulur ki Allah, o inkâr edenlerin kuvvetini kırar. Çünki Allah, *(onlardan)* kuvvetce daha çetin ve azab vermek cihetiyle daha şiddetlidir.

85- Kim güzel bir şefâatle şefâatte bulunursa *(faydalı bir işe aracı olursa)*, ona bundan bir nasib vardır. Kim de kötü bir himâye ile şefâatte bulunursa, ona da bundan bir hisse vardır. Zîrâ Allah, herşeye gücü yeten *(ve herşeyi gören)*dir.

86- Hem bir selâm ile selâmlandığınız zaman, artık *(siz)* ondan daha güzeli ile selâm verin veya ona *(aynı ile)* mukâbele edin! Şübhesiz ki Allah, herşeyin hesâbını hakkıyla görendir.

87- *(O)* Allah ki, O'ndan başka ilâh yoktur. Sizi, hakkında hiç şübhe olmayan kıyâmet gününde, elbette bir araya getirecektir. Peki Allah'dan daha doğru sözlü kim olabilir?[1]

88- O hâlde size ne oldu ki münâfıklar hakkında iki kısım oldunuz; hâlbuki Allah, onları kazandıkları *(günahlar)* yüzünden geriye *(küfre)* döndürmüştür. Allah'ın *(inkârlarındaki ısrarları sebebiyle)* saptırdığını, hidâyete erdirmek mi istiyorsunuz? O takdirde Allah, kimi *(kendi isyankârlığı yüzünden)* dalâlete atarsa, artık onun *(kurtulması)* için aslâ bir yol bulamazsın!

89- *(Kendileri)* inkâr ettikleri gibi, sizin de inkâr edip böylece *(onlarla)* bir olmanızı istediler. Artık *(onlar)* Allah yolunda hicret edinceye kadar, kendilerinden dostlar edinmeyin! Buna rağmen *(îmândan ve hicretten)* yüz çevirirlerse, o takdirde onları yakalayın ve kendilerini bulduğunuz yerde onları öldürün! Ve onlardan ne bir dost, ne de bir yardımcı edinin!

90- Ancak kendileriyle aranızda andlaşma bulunan bir kavme sığınanlar yâhut sizinle savaşmaktan veya kavimleriyle savaşmaktan *(hoşlanmayarak)* göğüsleri daralmış hâlde size gelenler müstesnâ. Hâlbuki Allah dileseydi, muhakkak ki onları size musallat ederdi de elbette sizinle savaşırlardı. Fakat sizi bırakırlar da sizinle savaşmazlar ve size barış teklîf ederlerse, o takdirde Allah, size onlar aleyhinde bir yol *(bir müsâade)* vermemiştir.

91- Bir başkalarını *(da)* bulacaksınız ki, *(o münâfıklar)* hem sizden emîn kalmak, hem de kendi kavimlerinden emîn olmak isterler. Ne zaman fitneye çağrılsalar, ona baş aşağı dalarlar. Ama sizi bırakmazlar, size barış teklîf etmezler ve *(savaştan)* ellerini çekmezlerse, artık onları yakalayın ve kendilerini bulduğunuz yerde onları öldürün! Ve işte onlar yok mu, kendileri aleyhinde size apaçık bir delil *(ve salâhiyet)* verdik.

اَللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۜ لَيَجْمَعَنَّكُمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ فٖيهِۜ

onda · şübhe yoktur · kıyâmet gününde · elbette sizi bir araya getirecektir · o · ancak · ilâh yoktur · Allah ki

وَمَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ حَدٖيثًا ﴿٨٧﴾ فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقٖينَ فِئَتَيْنِ

iki fırkasınız · münâfıklar hakkında · o hâlde size ne oldu ki · sözce · Allah'dan · daha doğru · kim-dir · ve

وَاللّٰهُ اَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُواۜ اَتُرٖيدُونَ اَنْ تَهْدُوا مَنْ اَضَلَّ

saptırdı · o kimseyi ki · hidâyete erdirmenizi · istiyor musunuz · kazandılar · o şey yüzünden ki · onları geriye döndürmüştür · Allah · ve

اللّٰهُۜ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبٖيلًا ﴿٨٨﴾ وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ

inkâr etseniz · keşke · istediler · bir yol · onun için · artık aslâ bulamazsın · Allah · dalâlete atarsa · kimi · ve · Allah

كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَٓاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ اَوْلِيَٓاءَ حَتّٰى

tâ ki · dostlar · kendilerinden · artık edinmeyin · eşit · böylece olursunuz · inkâr ettiler · o şey gibi ki

يُهَاجِرُوا فٖي سَبٖيلِ اللّٰهِۜ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ

o yerde ki · onları öldürün · ve · o takdirde onları yakalayın · yüz çevirirlerse · ve eğer · Allah · yolunda · hicret etmelerine dek

وَجَدْتُمُوهُمْۖ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصٖيرًاۙ ﴿٨٩﴾ اِلَّا الَّذٖينَ

o kimseler ki · ancak · ne bir yardımcı · ve · bir dost · onlardan · edinmeyin · ve · kendilerini buldunuz

يَصِلُونَ اِلٰى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مٖيثَاقٌ اَوْ جَٓاؤُ۫كُمْ حَصِرَتْ

daralmış · size geldiler · yâhut · bir andlaşma · aralarında · ve · aranızda (vardır) · bir kavme ki · ulaşırlar

صُدُورُهُمْ اَنْ يُقَاتِلُوكُمْ اَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْۜ وَلَوْ شَٓاءَ

dileseydi · eğer · ve · kavimleriyle · savaşmalarından · veya · sizinle savaşmalarından · göğüsleri

اللّٰهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتَلُوكُمْۚ فَاِنِ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ

ve sizinle savaşmazlarsa · sizi bırakırlarsa · fakat eğer · ve elbette sizinle savaşırlardı · size · elbette onları musallat ederdi · Allah

وَاَلْقَوْا اِلَيْكُمُ السَّلَمَۙ فَمَا جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبٖيلًا ﴿٩٠﴾

bir yol · onlar aleyhinde · size · Allah · o takdirde kılmamıştır · barışı · size · teklîf ederlerse · ve

سَتَجِدُونَ اٰخَرٖينَ يُرٖيدُونَ اَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْۜ كُلَّمَا

her ne zaman · kavimlerinden · emîn olmalarını · ve · sizden emîn kalmalarını · isterler · bir başkalarını · bulacaksınız

رُدُّٓوا اِلَى الْفِتْنَةِ اُرْكِسُوا فٖيهَاۚ فَاِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُٓوا

teklîf etmezlerse · ve · sizi bırakmazlarsa · fakat eğer · ona · baş aşağı daldılar · fitneye · sevkedilseler

اِلَيْكُمُ السَّلَمَ وَيَكُفُّٓوا اَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ

o yerde ki · onları öldürün · ve · artık onları yakalayın · ellerini · çekmezlerse · ve · barışı · size

ثَقِفْتُمُوهُمْۜ وَاُو۬لٰٓئِكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبٖينًا ﴿٩١﴾

apaçık · bir delîl · kendileri aleyhinde · size · kıldık · işte onlar ki · ve · kendilerini buldunuz

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ اَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا اِلَّا خَطَـًٔا

ve · olacak şey değildir · bir mü'min için · öldürmesi · bir mü'mini · ancak · hatâ ile

وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَـًٔا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ

ve · kim · öldürürse · bir mü'mini · hatâ ile · artık âzâd etmek (vardır) · bir köle · mü'min

وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ اِلٰٓى اَهْلِهٖٓ اِلَّٓا اَنْ يَصَّدَّقُوا فَاِنْ كَانَ مِنْ

ve · bir diyet · teslîm edilmiş · âilesine · ancak · sadaka olarak bağışlamaları · fakat eğer · ise

قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ

bir kavimden · düşman · size · ve · o · mü'min · o takdirde âzâd etmek (vardır) · bir köle · mü'min

وَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ

ve · eğer · ise · bir kavimden ki · aranızda (vardır) · ve · aralarında · bir andlaşma

فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ اِلٰٓى اَهْلِهٖ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ

artık bir diyet · teslîm edilmiş · âilesine · ve · âzâd etmek (vardır) · bir köle · mü'min

فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِنَ

fakat kim · bulamazsa · artık oruç tutma (vardır) · iki ay · ard arda · bir tevbe için

اللّٰهِ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٩٢﴾ وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا

Allah'dan · ve · olandır · Allah · herşeyi bilen · her işi hikmetli · ve · kim · öldürürse · bir mü'mini

مُتَعَمِّدًا فَجَزَٓاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ

kasden · artık cezâsı · cehennemdir · ebedî kalıcı olarak · içinde · ve · gazab etmiştir

اللّٰهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَاَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿٩٣﴾

Allah · ona · ve · ona lâ'net etmiştir · ve · hazırlamıştır · onun için · bir azâb · büyük

يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُٓوا اِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَتَبَيَّنُوا

ey · o kimseler ki · îmân ettiler · o zaman ki · sefere çıktınız · yolunda · Allah · artık iyi araştırın

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ اَلْقٰٓى اِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا

ve · demeyin · o kimseye ki · verdi · size · selâm · değilsin · mü'min

تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللّٰهِ مَغَانِمُ

arzuluyorsunuz · menfaatini · hayatının · dünya · işte katında vardır · Allahın · ganîmetler

كَثِيرَةٌ كَذٰلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ

birçok · böyle · idiniz · bundan önce · ve lûtfetti · Allah · size

فَتَبَيَّنُوا اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٩٤﴾

öyleyse iyi araştırın · şübhesiz · Allah · olandır · o şeylere ki · yapıyorsunuz · hakkıyla haberdar

92- Hem hatâ ile olması müstesnâ, bir mü'minin bir mü'mini öldürmesi olamaz!

Kim bir mü'mini hatâ ile öldürürse, bunun üzerine *(Allah'ın hakkı olarak)* mü'min bir köle âzâd etmek ve *(kulun hakkı olarak da, ölenin)* âilesine teslîm edilecek bir diyet *(vermek borcu)* vardır; ancak onların *(o diyeti)* bağışlaması müstesnâ!

Fakat *(öldürülenin)* kendisi mü'min olmakla berâber, size düşman olan *(kâfir)* bir kavimden ise, *(öldüren için sâdece)* mü'min bir köle âzâd etmek *(mecbûriyeti)* vardır.

Bununla berâber *(öldürülen)* kendileriyle aranızda andlaşma bulunan bir kavimden ise, *(öldüren için)* artık *(o ölenin mü'min veya gayr-ı müslim olduğuna bakmadan)* âilesine teslîm edilecek bir diyet *(vermek)* ve mü'min bir köle âzâd etmek *(borcu)* vardır.

Fakat kim *(bunları)* bulamazsa, artık Allah tarafından tevbe*(sinin kabûlü)* için iki ay ard arda oruç tutma *(mecbûriyeti)* vardır.

Allah ise, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

93- Kim de bir mü'mini *(katlini helâl sayarak)* kasden öldürürse, artık cezâsı, içinde ebediyen kalıcı olarak Cehennemdir; hem Allah ona gazab etmiş, ona lâ'net etmiş ve onun için *(pek)* büyük bir azab hazırlamıştır!

94- Ey îmân edenler! Allah yolunda *(cihâd için)* sefere çıktığınız zaman, artık iyi araştırın, size selâm veren *(veya teslîm olan)* bir kimseye, dünya hayâtının geçici menfaatini arzulayarak *(onu öldürüp mallarını ganîmet olarak almak için)*: "Sen mü'min değilsin *(veya sana eman yok)*!" demeyin!

İşte *(unutmayın ki)* Allah katında birçok ganîmetler vardır.

Daha evvel siz de öyle idiniz de Allah size *(hidâyeti)* lûtfetti; öyleyse iyi araştırın!

Şübhesiz ki Allah, ne yaparsanız hakkıyla haberdardır.

95- Mü'minlerden, özür sâhibi olmaksızın *(cihaddan geri kalıp evlerinde)* oturanlarla, Allah yolunda malları ve canlarıyla cihâd edenler bir olmazlar! Allah, malları ve canlarıyla cihâd edenleri, *(velev özürleri sebebiyle olsun)* oturanlar üzerine, derece i'tibârıyla üstün kıldı. Gerçi Allah, hepsine de en güzeli *(Cenneti)* va'd etmiştir. Fakat Allah, cihâd edenleri oturanlar üzerine *(daha)* büyük bir mükâfâtla üstün kıldı.

96- *(Onlara Allah)* tarafından yüksek dereceler, bir mağfiret ve bir rahmet vardır. Ve Allah, Gafûr *(çok bağışlayıcı)*dır, Rahîm *(çok merhamet edici)*dir.

97- *(Mekke'de müşriklerle berâber kalıp, hicret etmeyerek)* nefislerine zulmedici oldukları hâlde iken, meleklerin canlarını aldığı kimselere *(o melekler)*: "*(Dîniniz hakkında)* ne hâlde idiniz?" dediler. *(Onlar:)* "Yeryüzünde *(dînimizi yaşamaktan)* âciz bırakılmış kimselerdik!" dediler. *(Melekler de:)* "Allah'ın arzı geniş değil miydi? Öyle ise orada *(küfür diyârından başka bir yere)* hicret etseydiniz ya!" dediler. İşte onlar yok mu, varacakları yer Cehennemdir. Ve *(o)* ne kötü varılacak yerdir!

98- Ancak erkekler, kadınlar ve çocuklardan *(hicret etmek için)* hiçbir çâreye gücü yetmeyen ve hiçbir yol bulamayan âciz bırakılmış kimseler müstesnâ.

99- İşte onlar var ya, umulur ki Allah onları affeder. Çünki Allah, Afüvv *(çok affedici)*dir, Gafûr *(çok bağışlayıcı)*dır.

100- Artık kim Allah yolunda hicret ederse, yeryüzünde gidecek birçok yer ve *(maddî ma'nevî)* bir genişlik bulur. Kim de Allah'a ve Resûlüne hicret edici olarak evinden çıkar, sonra da kendisine ölüm yetişirse, artık onun mükâfâtı şübhesiz Allah'a âid olur. Çünki Allah, Gafûr *(çok mağfiret edici)*dir, Rahîm *(çok merhamet edici)*dir.

101- Ve yeryüzünde yolculuğa çıktığınız zaman, eğer inkâr edenlerin size bir kötülük yapmasından korkarsanız, o takdirde namazı kısaltmanızda size bir günah yoktur. Şübhesiz ki kâfirler, size apaçık bir düşmandırlar.

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

Allah yolunda cihâd edenler ve özür sâhibi dışında mü'minlerden oturanlar bir olmaz

بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى

üzerine canlarıyla ve mallarıyla cihâd edenleri Allah üstün kıldı canlarıyla ve mallarıyla

الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى

üzerine cihâd edenleri Allah üstün kıldı ve en güzeli Allah va'd etmiştir hepsine ve derece i'tibârıyla oturanlar

الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾ دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ

Allah olandır ve bir rahmet ve bir mağfiret ve ondan dereceler (vardır) büyük bir mükâfâtla oturanlar

غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٩٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ

ne halde dediler nefislerine zulmediciler iken melekler canlarını aldı o kimseler ki şübhesiz merhametli bağışlayan

كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ

Allahın arzı değil miydi dediler yeryüzünde âciz bırakılmış kimseler idik dediler idiniz

وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ

ne kötü oldu ve cehennemdir barınakları artık işte onlar orada öyle ise hicret etseydiniz geniş

مَصِيرًا ﴿٩٧﴾ إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ

çocuklardan ki ve kadınlardan ve erkeklerden âciz bırakılmış kimseler ancak varılacak yer olarak

لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿٩٨﴾ فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ

Allah'ın umulur artık işte onlar yol cihetiyle doğruyu bulamıyorlar ve bir çâreye güç yetiremiyorlar

أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٩٩﴾ وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

Allah yolunda hicret ederse kim ve çok bağışlayan çok affeden Allah olandır ve onları affetmesi

يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ

Allah'a hicret edici olarak evinden çıkarsa kim ve bir genişlik ve birçok gidecek yer yeryüzünde bulur

وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ

Allah olandır ve Allah'a mükâfâtı düşmüştür artık gerçekten ölüm kendisine yetişirse sonra Resûlüne ve

غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ

bir günah size o takdirde yoktur yeryüzünde yolculuğa çıktınız o vakit ki ve merhametli bağışlayan

أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ

o kimselerin ki size bir kötülük yapmasından korkarsanız eğer namazdan kısaltmanızda

كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا ﴿١٠١﴾

apaçık bir düşman size oldular kâfirler şübhesiz inkâr ettiler

وَاِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَاَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلٰوةَ فَلْتَقُمْ طَٓائِفَةٌ مِنْهُمْ

onlardan bir tâife artık dursun namaz onlara böylece kıldırdın içlerinde oldun o vakit ki ve

مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوٓا اَسْلِحَتَهُمْ فَاِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ

hemen olsunlar secdeye vardılar fakat o zaman ki silâhlarını alsınlar ve seninle beraber

وَرَٓائِكُمْ وَلْتَأْتِ طَٓائِفَةٌ اُخْرٰى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا

böylece namaz kılsınlar namaz kılmamışlar diğer bir tâife gelsin ve arkanızda

مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَاَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا

inkâr ettiler o kimseler ki arzu etti silâhlarını ve tedbirlerini alsınlar ve seninle beraber

لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ اَسْلِحَتِكُمْ وَاَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ

üzerinize böylece baskın yapsalar eşyalarınızdan ve silâhlarınızdan gâfil olsanız keşke

مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِنْ كَانَ بِكُمْ

size olursa eğer size bir günah yoktur ve tek bir baskınla

اَذًى مِنْ مَطَرٍ اَوْ كُنْتُمْ مَرْضٰى اَنْ تَضَعُوٓا اَسْلِحَتَكُمْ

silahlarınızı bırakmanızda hasta olursanız veya yağmurdan bir eziyet

وَخُذُوا حِذْرَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا

aşağılayıcı bir azâb kâfirler için hazırlamıştır Allah şübhesiz tedbîrinizi alın ve

(١٠٢) فَاِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلٰوةَ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ قِيَامًا

ayakta iken Allah'ı artık zikredin namazı bitirdiniz fakat o zaman ki

وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِكُمْ فَاِذَا اطْمَاْنَنْتُمْ فَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ

namazı artık hakkıyla edâ edin gönlünüz rahat oldu fakat o zaman ki yanlarınız üzerine iken ve otururken ve

اِنَّ الصَّلٰوةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا (١٠٣) وَلَا تَهِنُوا

gevşeklik göstermeyin ve vakitleri belirli olarak yazılı mü'minler üzerine oldu namaz şübhesiz

فِي ابْتِغَٓاءِ الْقَوْمِ اِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَاِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا

o şey gibi ki acı çekiyorlar şübhesiz onlar da acı çekiyorsunuz olursanız eğer kavmi aramakta

تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا

hakkıyla bilen Allah olandır ve ummuyorlar o şeyleri ki Allah'dan umuyorsunuz ve acı çekiyorsunuz

حَكِيمًا (١٠٤) اِنَّٓا اَنْزَلْنَٓا اِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ

hüküm vermen için hak ile kitabı sana indirdik şübhesiz biz her işi hikmetli

بَيْنَ النَّاسِ بِمَٓا اَرٰيكَ اللّٰهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَٓائِنِينَ خَصِيمًا (١٠٥)

müdâfaa edici hâinler için olma ve Allah sana gösterdi o şey ile ki insanlar arasında

102- Hem *(sen)* içlerinde bulunup da onlara namaz kıldırdığın zaman, artık onlardan bir tâife seninle berâber *(namaza)* dursun; silâhlarını da *(yanlarına)* alsınlar!

Secdeye vardıkları zaman ise hemen *(diğer tâife)* arkanızda bulunsunlar!

Sonra namaz kılmamış olan diğer tâife gelip seninle berâber namaz kılsınlar, hem tedbirlerini hem silâhlarını alsınlar!

İnkâr edenler arzu ederler ki silâhlarınızdan ve eşyâlarınızdan gâfil olsanız da üzerinize birdenbire baskın yapsalar.

Bununla berâber size yağmurdan bir eziyet olur veya hasta olursanız, silâhlarınızı bırakmanızda size bir günah yoktur.

Fakat tedbîrinizi alın! Şübhesiz ki Allah, kâfirler için *(pek)* aşağılayıcı bir azab hazırlamıştır.

103- *(O korku anında)* namazı bitirince de, artık ayakta iken, otururken ve yanlarınız üzerine *(yatar)* iken Allah'ı zikredin!

Fakat *(korkudan)* emîn olduğunuz zaman, artık namazı *(bildiğiniz şekilde)* hakkıyla edâ edin!

Muhakkak ki namaz, mü'minler üzerine vakitleri belirli *(bir farz)* olarak yazılıdır.[1]

104- Hem *(düşmanınız olan)* kavmi *(tekrar savaşmak üzere)* aramakta *(toparlanmalarına fırsat vermeden takip etmekte)* gevşeklik göstermeyin!

Eğer siz acı çekiyorsanız, şübhe yok ki onlar da *(sizin)* acı çektiğiniz gibi acı çekiyorlar.

Hâlbuki *(siz, bir üstünlük olarak)* Allah'dan, *(onların)* ümîd etmeyecekleri şeyleri umuyorsunuz.

Allah ise, Alîm *(kendisinden ne istediğinizi hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

105- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Şübhesiz ki biz, bu Kitâb'ı sana hak ile indirdik ki, insanlar arasında Allah'ın sana gösterdiği şekilde hüküm veresin! Hâinler için ise, müdâfaa edici olma!

وَاسْتَغْفِرِ اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُوراً رَحِيماً ﴿١٠٦﴾ وَلَا تُجَادِلْ

ve dile / mağfiret / Allah'dan / şübhesiz / Allah / olandır / çok bağışlayan / çok merhametli / ve / mücâdele etme

عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ اَنْفُسَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ

o kimselerden yana ki / hıyânet ederler / kendilerine / şübhesiz / Allah / sevmez / o kimseyi ki / oldu

خَوَّاناً اَثِيماً ﴿١٠٧﴾ يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللّٰهِ

ihânet edici / günahkâr / gizlemeye çalışırlar / insanlardan / ve / gizlemek istemezler / Allah'dan

وَهُوَ مَعَهُمْ اِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضٰى مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللّٰهُ

ve / O / onlarla beraberdi / o vakit ki / geceleyin uyduruyorlar / o şeyi ki / râzı olmaz / sözden / ve / olandır / Allah

بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطاً ﴿١٠٨﴾ هَاۤ اَنْتُمْ هٰۤؤُلَاۤءِ جَادَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيٰوةِ

o şeyleri ki / yapıyorlar / tamamen kuşatan / işte / siz / o kimselersiniz ki / mücâdele ettiniz / onlardan yana / hayatında

الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلُ اللّٰهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَمْ مَنْ يَكُونُ

dünya / fakat kim / mücâdele edecek / Allah ile / onlardan yana / kıyâmet günü / yâhut / kim / olacak

عَلَيْهِمْ وَكِيلاً ﴿١٠٩﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ سُوۤءاً اَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ

onlara / vekil / ve / kim / yaparsa / bir kötülük / veya / zulmederse / nefsine / sonra

يَسْتَغْفِرِ اللّٰهَ يَجِدِ اللّٰهَ غَفُوراً رَحِيماً ﴿١١٠﴾ وَمَنْ يَكْسِبْ اِثْماً

mağfiret dilerse / Allah'dan / Allah'ı bulur / çok bağışlayan / çok merhamet eden / ve / kim / kazanırsa / bir günah

فَاِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلٰى نَفْسِهِ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيماً حَكِيماً ﴿١١١﴾

böylece ancak / onu kazanır / aleyhine / kendi / ve / olandır / Allah / hakkıyla bilen / her işi hikmetli

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيۤـَٔةً اَوْ اِثْماً ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيۤـٔاً

ve / kim / kazanırsa / bir hatâ / veya / bir günah / sonra / atarsa / onu / bir suçsuza

فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَاناً وَاِثْماً مُبِيناً ﴿١١٢﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ

artık şübhesiz / yüklenmiştir / bir iftirâ / ve / bir günah / apaçık / ve / eğer olmasaydı / lütfu / Allah'ın

عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَاۤئِفَةٌ مِنْهُمْ اَنْ يُضِلُّوكَ

senin üzerinde / ve / rahmeti / elbette azmetmişti / bir tâife / onlardan / seni hatâya düşürmelerine

وَمَا يُضِلُّونَ اِلَّاۤ اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ

ve / hatâya düşürmezler / ancak / kendilerini / ve / sana zarar vermezler / bir şeyle

وَاَنْزَلَ اللّٰهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ

ve / indirmiştir / Allah / sana / kitabı / ve / hikmeti / ve / sana öğretmiştir

مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكَ عَظِيماً ﴿١١٣﴾

o şeyleri ki / olmadın / biliyorsun / ve / oldu / lütfu / Allah'ın / senin üzerinde / çok büyük

106- Hem Allah'dan mağfiret dile![1] Şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

107- *(İşledikleri günahlarla)* kendilerine hıyânet edenler hakkında mücâdele etme!

Muhakkak ki Allah, dâimâ ihânet eden günahkâr kimseleri sevmez.

108- *(Onlar)* insanlardan gizlemeye çalışırlar *(utanırlar)* da Allah'dan gizlemek istemezler *(hayâ etmezler)*; hâlbuki *(Allah'ın)* râzı olmayacağı söz*(ler)*i geceleyin *(gizlice)* uydururlarken, O onlarla berâberdi.

Çünki Allah, onların yapmakta olduklarını *(ilim ve kudretiyle)* tamâmen kuşatıcıdır.

109- İşte siz öyle kimselersiniz ki, haydi dünya hayâtında onlar *(o hâinler)*den yana mücâdele ettiniz; fakat kıyâmet günü onlar nâmına Allah ile kim mücâdele edecek, yâhut *(o gün)* kim onlara vekil olacak?

110- Hem kim bir kötülük yapar veya nefsine zulmeder de sonra Allah'dan mağfiret dilerse, Allah'ı Gafûr *(çok bağışlayıcı)*, Rahîm *(çok merhamet edici)* olarak bulur.

111- Ve kim bir günah işlerse, böylece onu ancak kendi aleyhine kazanır.

Allah ise, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

112- Kim de bir hatâ veya bir günah işler, sonra da onu bir suçsuzun üzerine atarsa, o takdirde şübhesiz ki bir iftirâ ve apaçık bir günah yüklenmiş olur.

113- Fakat senin üzerinde Allah'ın lütfu ve rahmeti olmasaydı, onlardan bir tâife, *(hak ile hüküm vermen husûsunda)* seni bile hatâya düşürmeye azmetmişti.

Hâlbuki *(onlar)*, ancak kendilerini hatâya düşürürler ve sana hiçbir şeyle zarar veremezler!

Çünki Allah sana Kitâb'ı ve hikmeti *(Kitab'daki hükümleri)* indirmiş ve sana bilmediklerini öğretmiştir.[2] Allah'ın senin üzerindeki lütfu ise çok büyüktür.

لَا خَيْرَ فٖي كَثٖيرٍ مِنْ نَجْوٰيهُمْ اِلَّا مَنْ اَمَرَ بِصَدَقَةٍ

bir sadaka ile · emretti · o kimsenin ki · ancak · onların fısıldaşmalarının · bir çoğunda · hayır yoktur

اَوْ مَعْرُوفٍ اَوْ اِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَ مَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ

bunu · yaparsa · kim · ve · insanların · arasını · bir düzeltme ile · veya · bir iyilikle · veya

ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ فَسَوْفَ نُؤْتٖيهِ اَجْرًا عَظٖيمًا ﴿١١٤﴾ وَ مَنْ

kim · ve · büyük · bir mükâfât · ona vereceğiz · artık ileride · Allah'ın · rızâsını · arayarak

يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدٰى وَ يَتَّبِعْ غَيْرَ

başkasına · tâbi' olursa · ve · hidâyet · kendisine · belli oldu · o şeyden sonra ki · Peygambere · karşı gelirse

سَبٖيلِ الْمُؤْمِنٖينَ نُوَلِّهٖ مَا تَوَلّٰى وَ نُصْلِهٖ جَهَنَّمَ وَ سَاءَتْ

ne kötü oldu · ve · cehenneme · kendisini atarız · ve · üstlendi · o şeyi ki · ona üstlendiririz · mü'minlerin · yolundan

مَصٖيرًا ﴿١١٥﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِهٖ وَ يَغْفِرُ مَا دُونَ

dışındadır · o şeyi ki · affeder · ve · kendisine · şirk koşulmasını · bağışlamaz · Allah · şübhesiz · varılacak yer olarak

ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَ مَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا

bir dalâlet ile · sapmıştır · artık gerçekten · Allah'a · şirk koşarsa · kim · ve · diler · o kimse için ki · bunun

بَعٖيدًا ﴿١١٦﴾ اِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهٖ اِلَّا اِنَاثًا وَ اِنْ يَدْعُونَ

tapmıyorlar · ve · birtakım dişilere · ancak · ondan başka · tapmıyorlar · uzak

اِلَّا شَيْطَانًا مَرٖيدًا ﴿١١٧﴾ لَعَنَهُ اللّٰهُ وَ قَالَ لَاَتَّخِذَنَّ

and olsun mutlaka edineceğim · dedi · ve · Allah · ona lâ'net etti · inadcı · bir şeytana · ancak

مِنْ عِبَادِكَ نَصٖيبًا مَفْرُوضًا ﴿١١٨﴾ وَ لَاُضِلَّنَّهُمْ

elbette onları dalâlete düşüreceğim · ve · belli · bir pay · senin kullarından

وَ لَاُمَنِّيَنَّهُمْ وَ لَاٰمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ اٰذَانَ الْاَنْعَامِ

hayvanların · kulaklarını · böylece elbette yaracaklar · elbette onlara emredeceğim · ve · elbette onları boş emellere iteceğim · ve

وَ لَاٰمُرَنَّهُمْ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللّٰهِ وَ مَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ

şeytanı · edinirse · kim · ve · Allah'ın · yarattığını · böylece elbette değiştirecekler · elbette onlara emredeceğim · ve

وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللّٰهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُبٖينًا ﴿١١٩﴾

apaçık · bir zararla · hüsrâna uğramıştır · artık gerçekten · Allah'dan · başka · bir dost

يَعِدُهُمْ وَ يُمَنّٖيهِمْ وَ مَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ اِلَّا غُرُورًا

aldatma · ancak · şeytan · onlara va'd etmez · ve · onları boş emellere iter · ve · onlara va'd eder

﴿١٢٠﴾ اُولٰئِكَ مَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ وَ لَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحٖيصًا ﴿١٢١﴾

kaçacak bir yer · ondan · bulamazlar · ve · cehennemdir · barınakları · işte onlar ki

---

114- Onların fısıldaşmalarının çoğunda hayır yoktur; ancak bir sadaka vermeyi veya bir iyilik yapmayı veya insanların arasını düzeltmeyi emreden*(lerin fısıldaşmaları)* müstesnâdır.

Artık kim Allah'ın rızâsını arayarak böyle yaparsa, bunun üzerine ileride ona büyük bir mükâfât vereceğiz.

115- Kim de kendisine hidâyet belli olduktan sonra, peygambere karşı gelir ve mü'minlerin yolundan başkasına tâbi' olursa, onu *(kendi)* tercîh ettiğinde bırakırız ve kendisini Cehenneme atarız!

Ve *(o)* ne kötü varılacak yerdir!

116- Şübhesiz ki Allah, kendisine şirk koşulmasını bağışlamaz; bunun dışındaki *(günah)*ları ise, *(kendi lütfundan)* dilediği kimse için affeder.

Artık kim Allah'a şirk koşarsa, o takdirde doğrusu *(haktan)* uzak bir dalâlet ile sapmış olur.

117- *(O müşrikler)* O'nu *(Allah'ı)* bırakıp sâdece *(Lât ve Uzzâ gibi)* birtakım dişi *(isimli put)*lara tapıyorlar ve ancak inadcı *(isyankâr)* bir şeytana tapıyorlar.

118- Allah ona *(o şeytana)* lâ'net etti.

Bunun üzerine *(o)* şöyle dedi: "And olsun ki senin kullarından mutlakā belli bir pay edineceğim."

119- "Ve onları mutlakā dalâlete düşüreceğim, hem onları şübhesiz boş temennîlere sevk edeceğim, hem onlara kesinlikle emredeceğim de gerçekten hayvanların kulaklarını yaracaklar ve *(yine)* onlara mutlakā emredeceğim de Allah'ın yarattığını şübhesiz değiştirecekler" *(dedi)*. Artık kim Allah'ı bırakıp da şeytanı dost edinirse, o takdirde muhakkak ki apaçık bir zararla hüsrâna uğramış olur.

120- *(Şeytan)* onlara *(uzun ömür, ardı arkası kesilmez dünyalık emeller)* va'd eder ve kendilerini boş temennîlere sevk eder.

Hâlbuki şeytan, onlara aldatmadan başka bir şey va'd etmez.

121- İşte onlar yok mu, varacakları yer Cehennemdir, ondan kaçacak bir yer de bulamazlar.

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ

ve | onlar ki | îmân ettiler | ve | yaptılar | sâlih ameller | onları sokacağız | cennetlere

تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا وَعْدَ اللّٰهِ

akar | altlarından | ırmaklar | devamlı kalıcıdırlar | orada | ebedî olarak | bir va'didir | Allahın

حَقًّا وَمَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ قِيلًا ﴿١٢٢﴾ لَيْسَ بِاَمَانِيِّكُمْ

hak olarak | ve | kimdir | daha doğru | Allah'dan | sözce | değildir | temennîleriniz ile

وَلَا اَمَانِيِّ اَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوٓءًا يُجْزَ بِهِ

ve | değildir | temennîleri ile | ehl-i kitabın | kim | yaparsa | bir kötülük | cezâlandırılır | onunla

وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ

ve | bulamaz | kendisine | başka | Allah'dan | bir dost | ve | ne bir yardımcı | ve | kim

يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰٓئِكَ

yaparsa | sâlih amellerden | erkekten | veya | dişiden | o iken | mü'min | artık işte onlar

يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ﴿١٢٤﴾ وَمَنْ اَحْسَنُ

girerler | cennete | ve | haksızlığa uğratılmazlar | bir çekirdek oyuğu kadar | ve | kimdir | daha güzel

دِينًا مِمَّنْ اَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ

dînce | o kimseden ki | teslîm etti | nefsini | Allah'a | o iken | iyilik eden bir kimse | ve | tâbi' oldu | dînine

اِبْرٰهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللّٰهُ اِبْرٰهِيمَ خَلِيلًا ﴿١٢٥﴾ وَلِلّٰهِ

İbrâhîm'in | hakka yönelmiş olarak | ve | edinmiştir | Allah | İbrâhîm'i | dost | ve | Allah'ındır

مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ

o şeyler ki | göklerdedir | ve | o şeyler ki | yerdedir | ve | olandır | Allah

بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطًا ﴿١٢٦﴾ وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللّٰهُ

herşeyi | tamamen kuşatan | ve | senden fetvâ istiyorlar | kadınlar hakkında | de ki | Allah

يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتَامَى النِّسَاءِ

size fetvâ veriyor | onlar hakkında | ve | o şeyler ki | okunuyor | size | kitabda | yetimleri hakkında | kadınların

الّٰتِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ اَنْ تَنْكِحُوهُنَّ

onlar ki | onlara vermiyorsunuz | o şeyi ki | yazılmış | kendilerine | ve | istiyorsunuz | kendilerini nikâhlamanızı

وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوِلْدَانِ وَاَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامٰى بِالْقِسْطِ وَمَا

ve | çâresiz bırakılmışlar hakkında | çocuklardan | ve | ayakta tutmanız hakkında | yetimlere karşı | adâleti | ve | o şey ki

تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا ﴿١٢٧﴾

yapıyorsunuz | hayırdan | artık şübhesiz | Allah | olandır | onu | hakkıyla bilen

122- İmân edip sâlih ameller işleyenlere gelince, onları altlarından ırmaklar akan Cennetlere koyacağız; orada ebedî olarak devamlı kalıcıdırlar.

(Bu,) Allah'ın hak bir va'didir. Allah'dan daha doğru sözlü kim olabilir?

123- *(Allah'ın va'di,)* ne sizin boş temennîleriniz, ne de ehl-i kitâbın asılsız kuruntuları ile *(bağımlı)* değildir.

(Gerçek şudur ki:) Kim bir kötülük yaparsa, onunla cezâlandırılır ve *(o takdirde)* kendisine Allah'dan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı bulabilir!

124- Hem erkek veya kadın, kendisi mü'min olarak kim sâlih amellerden işlerse, işte onlar Cennete girerler ve bir çekirdeğin *(arkasındaki küçücük)* oyuğu kadar bile haksızlığa uğratılmazlar.

125- Ve kendisi iyilik eden bir kimse olarak, nefsini Allah'a teslîm eden ve Hanîf *(hakka yönelmiş)* olarak İbrâhîm'in dînine tâbi' olan kimseden, din bakımından daha güzel kim olabilir? Zîrâ Allah, İbrâhîm'i dost edinmiştir.

126- Hem göklerde olan ve yerde bulunanlar Allah'ındır.

Ve Allah, herşeyi *(ilim ve kudretiyle)* tamâmen kuşatıcıdır.

127- *(Ey Resûlüm!)* Kadınlar *(ve onların mîrasları)* hakkında da senden fetvâ istiyorlar.

De ki: "Onlar hakkında size Allah fetvâ veriyor: Kendilerine yazılmış olan *(hak ettikleri mîrâs)*ı onlara vermeyip kendilerini nikâhlamak istediğiniz yetim kızlar ile çâresiz bırakılmış çocuklar hakkında ve yetimlere karşı adâleti yerine getirmeniz husûsunda Kitab'da *(Kur'ânda)* size okunan *(âyet)*ler var." Böylece hayır olarak her ne yaparsanız, artık şübhesiz Allah, onu hakkıyla bilendir.

وَ اِنِ امْرَاَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا اَوْ اِعْرَاضًا

yüz çevirme cihetiyle | veya | geçimsizlik cihetiyle | kocasından | korkarsa | bir kadın | eğer | ve

فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا اَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَ الصُّلْحُ خَيْرٌ

hayırlıdır | barışmak | ve | barışarak | ikisinin arasını | ikisinin düzeltmesinde | ikisine | o takdirde günah yoktur

وَ اُحْضِرَتِ الْاَنْفُسُ الشُّحَّ وَ اِنْ تُحْسِنُوا وَ تَتَّقُوا فَاِنَّ

artık şübhesiz | sakınırsanız | ve | iyilik ederseniz | eğer | ve | kıskançlığa | nefisler | hazır kılınmıştır | ve

اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٢٨﴾ وَ لَنْ تَسْتَطِيعُوا

aslâ güç yetiremezsiniz | ve | hakkıyla haberdar | yapıyorsunuz | o şeye ki | olandır | Allah

اَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ

hepsi ile | öyleyse yönelmeyin | hırs gösterseniz | velev ki | kadınlar | arasında | adâletli olmanıza

الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَ اِنْ تُصْلِحُوا وَ تَتَّقُوا فَاِنَّ

artık şübhesiz | sakınırsanız | ve | düzeltirseniz | eğer | ve | askıda kalmış gibi | ve onu bırakmayın | meylin

اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٢٩﴾ وَ اِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ

müstağnî kılar | ikisi ayrılırsa | eğer | ve | çok merhamet eden | çok bağışlayan | olandır | Allah

اللّٰهُ كُلًّا مِنْ سَعَتِهِ وَ كَانَ اللّٰهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ﴿١٣٠﴾

her işi hikmetli | rahmeti geniş | Allah | olandır | ve | bol rahmetinden | herbirini | Allah

وَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ وَ لَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ اُوتُوا

kendilerine verildi | o kimselere ki | emrettik | and olsun ve gerçekten | yerdedir | o şeyler ki | ve | göklerdedir | o şeyler ki | Allahındır | ve

الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَ اِيَّاكُمْ اَنِ اتَّقُوا اللّٰهَ وَ اِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ

artık şübhesiz | eğer inkâr ederseniz | ve | Allah'dan | sakının | diye | size | ve | sizden önce | kitab

لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ وَ كَانَ اللّٰهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣١﴾

hamde çok lâyık | çok zengin | Allah | olandır | ve | yerdedir | o şeyler ki | ve | göklerdedir | o şeyler ki | Allahındır

وَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ وَ كَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيلًا ﴿١٣٢﴾ اِنْ

eğer | vekîl olarak | Allah | yeter | ve | yerdedir | o şeyler ki | ve | göklerdedir | o şeyler ki | Allahındır | ve

يَشَاْ يُذْهِبْكُمْ اَيُّهَا النَّاسُ وَ يَاْتِ بِاٰخَرِينَ وَ كَانَ

olandır | ve | başkalarını | getirir | ve | insanlar | ey | sizi giderir | dilerse

اللّٰهُ عَلٰى ذٰلِكَ قَدِيرًا ﴿١٣٣﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ

artık katındadır | dünya | mükâfâtını | istiyor | ise | kim | hakkıyla gücü yeten | buna | Allah

اللّٰهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِ وَ كَانَ اللّٰهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿١٣٤﴾

hakkıyla gören | hakkıyla işiten | Allah | olandır | ve | âhiretin | ve | dünyanın | mükâfâtı | Allahın

128- Fakat bir kadın, kocasının geçimsizliğinden veya *(kendisinden)* yüz çevirmesinden endişe ederse, o takdirde anlaşarak aralarını düzeltmelerinde ikisine bir günah yoktur. Hem sulh *(anlaşmak)* daha hayırlıdır. Zâten nefisler kıskançlığa yatkındır. Ama iyilik eder ve *(geçimsizlikten)* sakınırsanız, artık şübhesiz ki Allah, ne yaparsanız hakkıyla haberdardır.

129- Ve ne kadar hırs da gösterseniz, kadınlar arasında adâletli olmaya aslâ güç yetiremezsiniz; öyleyse *(birisine)* büsbütün meylederek yönelip de onu *(diğerini)* askıda kalmış gibi *(ne kocalı, ne kocasız bir hâlde)* bırakmayın! Fakat *(aralarında haksız davranışlarınızı)* düzeltir ve *(geçimsizlikten)* sakınırsanız, artık şübhe yok ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

130- Bununla berâber *(karı-koca)* ayrılırlarsa, Allah bol rahmetinden herbirini *(diğerinden)* müstağnî kılar *(birbirine muhtaç etmez)*. Çünki Allah, Vâsi' *(rahmeti geniş olan)*dır, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

131- Hem göklerde ne var, yerde ne varsa Allah'ındır. Yemîn olsun ki sizden önce kendilerine kitab verilenlere de size de: "Allah'dan sakının!" diye emrettik. Buna rağmen inkâr ederseniz, işte şübhesiz göklerde ne var, yerde ne varsa Allah'ındır. Hem Allah, Ganî *(hiçbir şeye muhtaç olmayan)*dır, Hamîd *(hamd edilmeye çok lâyık olan)*dır.

132- Göklerde olanlar da, yerde bulunanlar da Allah'ındır. Artık vekîl olarak Allah yeter!

133- Eğer *(O)* dilerse, ey insanlar, sizi *(bu dünyadan)* giderir de *(yerinize)* başkalarını getirir! Ve Allah, buna hakkıyla gücü yetendir.

134- Kim dünya mükâfâtını isterse, artık *(bilsin ki)* dünyanın da âhiretin de mükâfâtı Allah katındadır. Allah ise, Semî' *(hakkıyla işiten)*dir, Basîr *(hakkıyla gören)*dir.

135- Ey îmân edenler! Adâleti titizlikle ayakta tutan *(hâkim)*ler, Allah için şâhidlik eden kimseler olun![1] *(Bu tavrınız)* velev kendiniz veya ana-baba ve akrabâlar*(ınız)* aleyhine olsun! *(Hem aleyhlerine karar verilen veya şâhidlik edilen)* ister zengin, ister fakir olsun; Allah, ikisine de *(sizden)* daha yakındır *(onların maslahatını daha iyi bilir)*; öyleyse *(haktan)* saparak nefsin arzûsuna uymayın! Buna rağmen *(dilinizi)* eğip büker veya *(îcâb eden hüküm ya da şâhidlikten)* yüz çevirirseniz, artık muhakkak ki Allah, ne yaparsanız hakkıyla haberdardır.

136- Ey îmân edenler! Allah'a, Resûlüne ve peygamberine indirdiği Kitâb'a *(Kur'ân'a)* ve daha önce indirdiği kitab*(lar)*a îman*(da sebât)* edin! Kim de Allah'ı, meleklerini, kitablarını, peygamberlerini ve âhiret gününü inkâr ederse, o takdirde doğrusu *(haktan)* uzak bir dalâlet ile sapmış olur.

137- Şübhesiz ki *(Mûsâ'ya)* îmân edip sonra *(buzağıya taparak)* inkâr edenler, sonra *(tevbe ederek Mûsâ'ya tekrar)* îmân edip, sonra *(bu def'a Îsâ'yı)* inkâr edenler, sonra da *(Muhammed'i inkâr edip)* inkârda ileri giden *(yahudi)*ler yok mu, Allah, onlara mağfiret edecek değildir, kendilerini *(hak)* bir yola hidâyet edecek de değildir.

138- Münâfıklara, şübhesiz kendileri için *(pek)* elemli bir azab olduğunu müjdele!

139- Onlar ki, mü'minleri bırakıp da kâfirleri dostlar edinirler. İzzeti *(şeref ve üstünlüğü)* onların yanında mı arıyorlar? Hiç şübhesiz ki izzet, tamâmen Allah'a âiddir.

140- Ve muhakkak ki *(O,)* size Kitab'da: "Allah'ın âyetleri ki, onların inkâr edildiğini ve onlarla alay edildiğini işittiğinizde, *(böyle konuşmayı bırakıp)* bundan başka bir söze daldıkları zamâna kadar onlarla berâber oturmayın; o takdirde doğrusu siz *(de)* onlar gibi olursunuz!" diye *(bir âyet)* indirmiştir. Şübhesiz ki Allah, münâfıkları ve kâfirleri Cehennemde bir araya toplayıcıdır!

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا كُونُوا قَوَّام۪ينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَٓاءَ لِلّٰهِ

Allah için | şâhidlik eden kimseler | adâleti | titizlikle ayakta tutanlar | olun | îmân ettiler | o kimseler ki | ey

وَلَوْ عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ اَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَب۪ينَۚ اِنْ يَكُنْ غَنِيًّا

zengin | olursa | eğer | akrabâlar | ve | ana baba | veya | kendileriniz | aleyhine olsun | velev ki

اَوْ فَق۪يرًا فَاللّٰهُ اَوْلٰى بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوٰٓى اَنْ تَعْدِلُوا

haktan sapmamanız için | nefsin arzûsuna | öyleyse uymayın | ikisine | daha yakındır | artık Allah | fakir | veya

وَاِنْ تَلْوُٓا اَوْ تُعْرِضُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَب۪يرًا ﴿١٣٥﴾

hakkıyla haberdar | yapıyorsunuz | o şeylere ki | olandır | Allah | artık şübhesiz | yüz çevirirseniz | veya | eğip bükerseniz | eğer | ve

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوٓا اٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِه۪ وَالْكِتَابِ الَّذ۪ي نَزَّلَ

indirdi | o ki | kitaba | ve | Resûlüne | ve | Allah'a | îmân edin | îmân ettiler | o kimseler ki | ey

عَلٰى رَسُولِه۪ وَالْكِتَابِ الَّذ۪ٓي اَنْزَلَ مِنْ قَبْلُۜ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللّٰهِ

Allah'ı | inkâr ederse | kim | ve | bundan önce | indirdi | o ki | kitaba | ve | peygamberine

وَمَلٰٓئِكَتِه۪ وَكُتُبِه۪ وَرُسُلِه۪ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا

bir dalâletle | sapmıştır | artık gerçekten | âhiret | gününü | ve | peygamberlerini | ve | kitablarını | ve | meleklerini | ve

بَع۪يدًا ﴿١٣٦﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ اٰمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ

sonra | inkâr ettiler | sonra | îmân ettiler | sonra | inkâr ettiler | sonra | îmân ettiler | o kimseler ki | şübhesiz | uzak

ازْدَادُوا كُفْرًا لَمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ

ne kendilerini hidâyet edecek | ve | onlara mağfiret edecek | Allah | değildir | inkâr cihetiyle | arttılar

سَب۪يلًاۜ ﴿١٣٧﴾ بَشِّرِ الْمُنَافِق۪ينَ بِاَنَّ لَهُمْ عَذَابًا اَل۪يمًاۙ ﴿١٣٨﴾ اَلَّذ۪ينَ

onlar ki | elemli | bir azâb | onlar için vardır | şübhesiz | münâfıkları | müjdele | bir yola

يَتَّخِذُونَ الْكَافِر۪ينَ اَوْلِيَٓاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِن۪ينَۜ اَيَبْتَغُونَ

arıyorlar mı | mü'minlerden | başka | dostlar | kâfirleri | edinirler

عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَاِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَم۪يعًاۜ ﴿١٣٩﴾ وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ

size | indirmiştir | ve gerçekten | tamâmen | Allah'ındır | izzet | hiç şübhesiz | izzeti | yanlarında

فِي الْكِتَابِ اَنْ اِذَا سَمِعْتُمْ اٰيَاتِ اللّٰهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَاُ بِهَا فَلَا

onlarla | alay ediliyor | ve | onlarla | inkâr ediliyor | Allahın | âyetlerini | işittiniz | o vakit ki | diye | kitabda

تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتّٰى يَخُوضُوا ف۪ي حَد۪يثٍ غَيْرِه۪ۘ اِنَّكُمْ اِذًا

o takdirde | şübhesiz siz | ondan başka | bir söze | dalmalarına kadar | tâ ki | onlarla beraber | artık oturmayın

مِثْلُهُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ جَامِعُ الْمُنَافِق۪ينَ وَالْكَافِر۪ينَ ف۪ي جَهَنَّمَ جَم۪يعًاۙ ﴿١٤٠﴾

hepsini | cehennemde | kâfirleri | ve | münâfıkları | bir araya getirendir | Allah | şübhesiz | onlar gibisiniz

الَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللّٰهِ

Allah'dan bir fetih size olursa bu yüzden eğer sizi gözetliyorlar onlar ki

قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ

bir nasîb kâfirlere olursa eğer ve sizinle beraber olmadık mı dediler

قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعْكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللّٰهُ

artık Allah mü'minlerden sizi korumadık mı ve size gâlib gelmedik mi dediler

يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللّٰهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى

aleyhinde kâfirlere Allah aslâ kılmayacaktır ve kıyâmet günü aranızda hüküm verecektir

الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ﴿١٤١﴾ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللّٰهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ

onlara tuzak kurandır o ve Allah'ı aldatmaya çalışıyorlar münâfıklar şübhesiz bir yol mü'minler

وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلٰوةِ قَامُوا كُسَالٰى يُرَاؤُنَ النَّاسَ

insanlara gösteriş yaparlar tembel tembel kalktılar namaza kalktılar o vakit ki ve

وَلَا يَذْكُرُونَ اللّٰهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾ مُذَبْذَبِينَ بَيْنَ ذٰلِكَ لَا إِلٰى

bunun arasında bocalayıp duranlardır biraz ancak Allah'ı anmazlar ve

هٰؤُلَاءِ وَلَا إِلٰى هٰؤُلَاءِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ

onun için artık aslâ bulamazsın Allah dalâlete atarsa kimi ve ne bunlara ve ne onlara

سَبِيلًا ﴿١٤٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ

dostlar kâfirleri edinmeyin îmân ettiler o kimseler ki ey bir yol

مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلّٰهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا

bir delil kendi aleyhinizde Allah'a kılmanızı ister misiniz mü'minlerden başka

مُبِينًا ﴿١٤٤﴾ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرْكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ

aslâ ve ateşten en aşağı tabakadadır münâfıklar şübhesiz apaçık

تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿١٤٥﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللّٰهِ

Allah'a sımsıkı sarıldılar ve düzelttiler ve tevbe ettiler o kimseler ki ancak bir yardımcı onlara bulamazsın

وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلّٰهِ فَأُولٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِ اللّٰهُ

Allah verecektir ileride ve mü'minlerle beraberdir artık işte onlar Allah için dinlerinde samîmî oldular ve

الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٤٦﴾ مَا يَفْعَلُ اللّٰهُ بِعَذَابِكُمْ

size azâbı Allah ne yapacak büyük bir mükâfât mü'minlere

إِنْ شَكَرْتُمْ وَآمَنْتُمْ وَكَانَ اللّٰهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿١٤٧﴾

herşeyi bilen iyiliklere karşılık veren Allah olandır ve îmân ederseniz ve şükrederseniz eğer

---

141- Onlar *(o münâfıklar öyle kimselerdir)* ki, sizi gözetliyorlar; bu yüzden size Allah'dan bir fetih *(bir zafer nasîb)* olursa: "*(Biz de)* sizinle berâber değil miydik? *(Bize de ganimet verin!)*" derler; fakat kâfirlere bir *(zafer)* nasîb olursa *(onlara da)*: "Size gâlib gelmedik mi *(sizi öldürme imkânına sâhib olup da kendi hâlinize bırakmadık mı)*? Hem mü'minleri sizden men' etmedik mi?" derler.

Artık Allah, kıyâmet günü aranızda hüküm verecektir.

Ve Allah, kâfirlere mü'minler aleyhinde *(kalıcı bir galibiyete)* aslâ bir yol vermeyecektir.

142- Şübhesiz ki münâfıklar, Allah'ı aldatmaya çalışıyorlar; hâlbuki O, onları aldatan *(hîlelerini başlarına geçiren)*dir. Hem *(onlar)* namaza kalktıkları zaman tenbel tenbel kalkarlar; insanlara gösteriş yaparlar ve Allah'ı ancak pek az anarlar.

143- *(O münâfıklar)* bunun *(îmanla küfrün)* arasında bocalayıp duranlardır.

Ne onlara *(mü'minlere)*, ne de bunlara *(kâfirlere mensubdurlar)*!

Artık Allah kimi *(kendi küfrü sebebiyle)* dalâlete atarsa, o takdirde onun *(kurtulması)* için aslâ bir yol bulamazsın!

144- Ey îmân edenler! Mü'minleri bırakıp da kâfirleri dostlar edinmeyin!

Kendi aleyhinizde Allah'a apaçık bir delil kılmak ister misiniz?

145- Şübhe yok ki münâfıklar, ateşin en aşağı tabakasındadırlar. Ve onlara aslâ bir yardımcı bulamazsın!

146- Ancak tevbe edip *(hâllerini)* ıslâh edenler ve Allah'a *(O'nun dînine)* sımsıkı sarılıp dinlerinde *(ibâdetlerinde yalnız)* Allah için samîmî olanlar müstesnâ; işte onlar mü'minlerle berâberdir.

Ve Allah, mü'minlere ileride *(pek)* büyük bir mükâfât verecektir.

147- Eğer *(verilen ni'metlere)* şükredip îmân ederseniz, Allah size azâbı neylesin? Çünki Allah, Şâkir *(iyiliklerin mükâfâtını fazlasıyla veren)*dir, Alîm *(herşeyi bilen)*dir.

148- Allah, kötü sözün *(bilhassa)* açıkça söylenmesini sevmez; ancak zulme uğrayan müstesnâ. Çünki Allah, Semî' *(söylediklerinizi tamâmen işiten)*dir, Alîm *(kalblerinizdeki herşeyi bilen)*dir.

149- Eğer bir iyiliği açıklar veya onu gizlerseniz, yâhut bir kötülüğü affederseniz, artık şübhe yok ki Allah, Afüvv *(çok affedici olan)*dır, Kadîr *(herşeye gücü yeten)*dir.

150, 151- Şübhesiz ki Allah'ı ve peygamberlerini inkâr edenler, Allah ile peygamberlerinin arasını ayırmak *(Allah'a inanıp, peygamberlerini inkâr etmek)* isteyenler ve: "*(Biz, peygamberlerden)* bir kısmına îmân eder, bir kısmını inkâr ederiz" diyenler ve bunun *(îmân ile küfrün)* arasında bir yol tutmak isteyenler yok mu, işte bunlar gerçek kâfirlerin ta kendileridir. Kâfirler için ise *(pek)* aşağılayıcı bir azab hazırladık!

152- Allah'a ve peygamberlerine îmân edenlere ve onlardan hiçbirinin arasında ayırım yapmayanlara gelince, işte onlar var ya, onların *(gerçek)* mükâfâtlarını *(Allah)* ileride *(âhirette)* kendilerine verecektir. Çünki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

153- Ehl-i kitab senden, kendilerine gökten bir kitab indirmeni istiyor; bununla berâber muhakkak ki *(onlar)* Mûsâ'dan bunun daha büyüğünü isteyerek: "Bize Allah'ı açıkça göster!" demişlerdi. Bunun üzerine, zulümleri *(böyle isyankâr suâlleri ve istekleri)* sebebiyle onları yıldırım çarpmıştı. Sonra kendilerine apaçık mu'cizeler gelmesinin ardından buzağıyı *(ilâh)* edindiler. Nihâyet *(onları)* bundan affettik *(tamâmen helâk etmedik)*, Mûsâ'ya ise apaçık bir hâkimiyet verdik.

154- Ve sağlam söz vermeleri için Tûr'u üzerlerine kaldırdık da onlara: "*(Şehrin)* kapı*(sın)*dan secde eden kimseler olarak *(hürmetle başınızı eğerek)* girin!" dedik ve kendilerine: "Cumartesi günü *(balık avlayarak)* haddi aşmayın!" buyurduk ve onlardan pek sağlam bir söz aldık.

لَا يُحِبُّ اللّٰهُ الْجَهْرَ بِالسُّوٓءِ مِنَ الْقَوْلِ اِلَّا مَنْ ظُلِمَ وَكَانَ اللّٰهُ

sevmez / Allah / açıkça söylemeyi / kötü olanı / sözden / ancak / o kimse ki / uğradı zulme / ve / olandır / Allah

سَمٖيعًا عَلٖيمًا ﴿١٤٨﴾ اِنْ تُبْدُوا خَيْرًا اَوْ تُخْفُوهُ اَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوٓءٍ

hakkıyla işiten / herşeyi bilen / eğer / açıklarsanız / bir iyiliği / veya / onu gizlerseniz / veya / affederseniz / bir kötülükten

فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا قَدٖيرًا ﴿١٤٩﴾ اِنَّ الَّذٖينَ يَكْفُرُونَ بِاللّٰهِ

artık şübhesiz / Allah / olandır / çok affedici / herşeye gücü yeten / şübhesiz / o kimseler ki / inkâr ediyorlar / Allah'ı

وَرُسُلِهٖ وَيُرٖيدُونَ اَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللّٰهِ وَرُسُلِهٖ وَيَقُولُونَ

ve peygamberlerini / ve / istiyorlar / ayırmalarını / arasını / Allahın / ve peygamberlerinin / ve / diyorlar

نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرٖيدُونَ اَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ

îmân ederiz / bazısına / ve / inkâr ederiz / bazısını / ve / istiyorlar / edinmelerini / arasında

ذٰلِكَ سَبٖيلًا ﴿١٥٠﴾ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَاَعْتَدْنَا لِلْكَافِرٖينَ

bunun / bir yol / işte onlar / kendileridir / kâfirler / gerçek / ve / hazırladık / kâfirler için

عَذَابًا مُهٖينًا ﴿١٥١﴾ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهٖ وَلَمْ يُفَرِّقُوا

bir azâb / aşağılayıcı / ve / o kimseler ki / îmân ettiler / Allah'a / ve / peygamberlerine / ve / ayırım yapmadılar

بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْ اُو۬لٰٓئِكَ سَوْفَ يُؤْتٖيهِمْ اُجُورَهُمْ وَكَانَ اللّٰهُ

arasında / hiç birinin / onlardan / işte onlar / ileride / kendilerine verecektir / mükâfâtlarını / ve / olandır / Allah

غَفُورًا رَحٖيمًا ﴿١٥٢﴾ يَسْـَٔلُكَ اَهْلُ الْكِتَابِ اَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ

çok bağışlayan / çok merhametli / senden istiyor / ehl-i kitab / indirmeni / kendilerine

كِتَابًا مِنَ السَّمَٓاءِ فَقَدْ سَاَلُوا مُوسٰٓى اَكْبَرَ مِنْ ذٰلِكَ فَقَالُٓوا

bir kitab / gökten / işte gerçekten / istediler / Mûsâ'dan / daha büyüğünü / bundan / ve demişlerdi

اَرِنَا اللّٰهَ جَهْرَةً فَاَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا

bize göster / Allah'ı / açıkça / fakat onları yakalamıştı / yıldırım / zulümleri sebebiyle / sonra / edindiler

الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذٰلِكَ

buzağıyı / o şeyden sonra ki / kendilerine geldi / apaçık mu'cizeler / nihâyet affettik / bundan

وَاٰتَيْنَا مُوسٰى سُلْطَانًا مُبٖينًا ﴿١٥٣﴾ وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ

ve / verdik / Mûsâ'ya / bir hâkimiyet / apaçık / ve / kaldırdık / üzerlerine / Tûr'u

بِمٖيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمُ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ

sağlam söz vermeleri için / ve / dedik / onlara / girin / kapıdan / secde ederek / ve / buyurduk / kendilerine

لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَاَخَذْنَا مِنْهُمْ مٖيثَاقًا غَلٖيظًا ﴿١٥٤﴾

haddi aşmayın / cumartesi gününde / ve / aldık / onlardan / bir söz / pek sağlam

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ وَ كُفْرِهِمْ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَ قَتْلِهِمُ الْاَنْبِيَاءَ

peygamberleri öldürmeleri sebebiyle ve Allahın âyetlerini inkârları sebebiyle ve sözlerini fakat bozmaları sebebiyle

بِغَيْرِ حَقٍّ وَ قَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللّٰهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ

küfürleri sebebiyle üzerlerini Allah mühürlemiştir bil'akis perdelidir kalblerimiz demeleri sebebiyle ve haksız yere

فَلَا يُؤْمِنُونَ اِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾ وَ بِكُفْرِهِمْ وَ قَوْلِهِمْ عَلٰى مَرْيَمَ بُهْتَانًا

bir iftirâ Meryem'e karşı söylemeleri ve inkâr etmeleri sebebiyle ve pek azı ancak artık îmân etmezler

عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾ وَ قَوْلِهِمْ اِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ

elçisi Meryemin oğlu Îsâ Mesîh'i öldürdük doğrusu biz demeleri ve büyük

اللّٰهِ وَ مَا قَتَلُوهُ وَ مَا صَلَبُوهُ وَلٰكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَ اِنَّ الَّذِينَ

o kimseler ki şübhesiz ve kendilerine benzer gösterildi fakat onu asmadılar ve onu öldürmediler ve Allahın

اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ اِلَّا اتِّبَاعَ

tâbi' olmak ancak bir bilgiden bu hususta onlar için yoktur bundan dolayı elbet bir şübhe içindedirler hakkında ihtilâfa düştüler

الظَّنِّ وَ مَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١٥٧﴾ بَلْ رَفَعَهُ اللّٰهُ اِلَيْهِ وَ كَانَ

olandır ve kendine Allah onu yükseltti bil'akis iyice bilerek onu öldürmemişlerdir ve zanna

اللّٰهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٥٨﴾ وَ اِنْ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ اِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ

önce ona elbet îmân edecektir ancak ehl-i kitabdan (hiçbiri) yoktur ve her işi hikmetli dâima üstün Allah

مَوْتِهِ وَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿١٥٩﴾ فَبِظُلْمٍ مِنَ الَّذِينَ

o kimselerin ki işte zulmü sebebiyle şâhid aleyhlerine olur kıyâmet gününde ve ölümünden

هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ اُحِلَّتْ لَهُمْ وَ بِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيلِ

yolundan çevirmeleri yüzünden ve kendilerine helâl kılındı temiz şeyleri ki onlara haram kıldık yahudi oldular

اللّٰهِ كَثِيرًا ﴿١٦٠﴾ وَ اَخْذِهِمُ الرِّبٰوا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَ اَكْلِهِمْ اَمْوَالَ

malları yemeleri ve ondan yasaklandılar halbuki gerçekten fâiz almaları ve birçoklarını Allah

النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَ اَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا اَلِيمًا ﴿١٦١﴾ لٰكِنِ

fakat elemli bir azâb onlardan kâfir olanlara hazırladık ve bâtılla insanların

الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَ الْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَ مَا

o şeye ki ve sana indirildi o şeye ki îmân ederler mü'minler ve onlardan ilimde derinleşmiş olanlar

اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَ الْمُقِيمِينَ الصَّلٰوةَ وَ الْمُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَ الْمُؤْمِنُونَ

îmân edenlerdir ve zekâtı verenler ve namazı hakkıyla edâ edenler ve senden önce indirildi

بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ اُولٰئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ اَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦٢﴾

büyük bir mükâfât kendilerine vereceğiz işte onlar ki âhiret gününe ve Allah'a

---

155- Fakat sözlerini bozmaları, Allah'ın âyetlerini inkârları, *(Zekeriyyâ ve Yahyâ'ya yaptıkları gibi)* peygamberleri haksız yere öldürmeleri ve: "Kalblerimiz perdelidir *(bir şey anlamayız)*!" demeleri sebebiyle *(onlara lâ'net ettik)*! Bil'akis küfürleri sebebiyle Allah onların *(o kalblerin)* üzerine mühür vurmuştur. Bu yüzden, pek azı müstesnâ, îmân etmezler.

156, 157- Bir de inkâr etmeleri ve *(babasız çocuk doğurması üzerine)* Meryem'e karşı büyük bir iftirâ söylemeleri ve: "Doğrusu biz, Allah'ın elçisi Meryemoğlu Îsâ Mesîh'i öldürdük" demeleri sebebiyle *(onlara lâ'net ettik)*. Hâlbuki onu ne öldürdüler, ne de onu astılar; fakat *(öldürdükleri kişi)* kendilerine, ona *(Îsâ'ya)* benzer gösterildi.

Ve şübhe yok ki onun hakkında ihtilâfa düşenler, bundan dolayı gerçekten bir şübhe içindedirler. Zanna tâbi' olmaktan başka, onların bu hususta hiçbir bilgileri yoktur. Onu *(o öldürdükleri şahsın Îsâ olduğunu)* iyice bilerek öldürmemişlerdir.

158- Bil'akis Allah, onu kendi *(katı)* na yükseltti.[1] Çünki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ gālib gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

159- Hem ehl-i kitabdan hiçbir kimse yoktur ki ölümünden önce mutlakā ona îmân edecek olmasın![2] Kıyâmet gününde ise, onların *(kendisine îmân etmeyenlerin)* aleyhine şâhidlik edecektir.

160, 161- İşte yahudi olanların *(bu)* zulümleri sebebiyle ve birçok kimseyi Allah yolundan men' etmeleri, ondan kesinlikle yasaklandıkları hâlde fâiz almaları ve insanların mallarını bâtıl *(haram yollar)*la yemeleri yüzünden, *(daha önce)* kendilerine helâl kılınan temiz şeyleri, onlara haram kıldık. İçlerinden kâfir olanlara da *(pek)* elemli bir azab hazırladık!

162- Fakat onlardan *(îmân ederek)* ilimde râsih *(derinleşmiş)* olanlar ve mü'minler, sana indirilene *(Kur'ân'a)* ve senden önce indirilen *(diğer kitab)*lara îmân ederler. Ve *(onlar)* namazı hakkıyla edâ edenler, zekâtı verenler, Allah'a ve âhiret gününe îmân edenlerdir. İşte onlar var ya, kendilerine *(pek)* büyük bir mükâfât vereceğiz!

163- *(Ey Resûlüm!)* Şübhe yok ki biz, Nûh'a ve ondan sonraki peygamberlere vahyettiğimiz gibi sana da vahyettik. İbrâhîm'e, İsmâîl'e, İshâk'a, Ya'kûb'a, *(ve onun)* torunlar*(ın)*a, Îsâ'ya, Eyyûb'e, Yûnus'a, Hârûn'a ve Süleymân'a da vahyettik. Dâvûd'a ise Zebûr'u verdik.

164- Hem öyle peygamberler *(gönderdik)* ki, elbette onları*(n kıssalarını)* daha önce sana anlattık ve öyle peygamberler de var ki onları*(n kıssalarını)* sana anlatmadık. Ve Allah, Mûsâ ile *(ses, harf ve kelimelere muhtaç olmadan, vâsıtasız)* bir hitâb ile konuştu.

165- *(Biz)* müjdeleyiciler ve *(aynı zamanda)* korkutucular olarak nice peygamberler *(gönderdik)* ki, o peygamberlerden sonra, insanların Allah'a karşı bir delil*(ler)*i *(ma'zeretleri)* olmasın! Çünki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ gālib gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

166- *(Onlar senin peygamberliğine şâhidlik etmiyorlar)* fakat Allah sana indirdiği *(Kur'ân)* ile şâhidlik ediyor, onu kendi ilmiyle indirdi.[1] Melekler de *(sana)* şâhidlik ediyorlar. Ve şâhid olarak Allah yeter!

167- Şübhesiz ki inkâr edip *(insanları)* Allah yolundan men' edenler, gerçekten *(haktan)* uzak bir dalâlet ile sapmışlardır.

168, 169- Muhakkak ki inkâr edip *(peygambere)* zulmedenler yok mu, Allah onlara mağfiret edecek değildir; onları Cehennem yolundan başka bir yola erdirecek de değildir; *(onlar)* orada ebedî olarak devamlı kalıcıdırlar. Bu ise, Allah'a göre çok kolaydır.

170- Ey insanlar! Doğrusu peygamber size Rabbinizden hak ile gelmiştir; öyle ise hakkınızda hayır olarak *(ona)* îmân edin! Buna rağmen inkâr ederseniz artık şübhesiz ki, göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Allah ise, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ

ondan sonraki | peygamberlere | ve | Nûh'a | vahyettik | o şey gibi ki | sana | vahyettik | şübhesiz biz

وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرٰهِيمَ وَإِسْمٰعِيلَ وَإِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ

Ya'kûb'a | ve | İshâk'a | ve | İsmâîl'e | ve | İbrâhîm'e | vahyettik | ve

وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسٰى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهٰرُونَ وَسُلَيْمٰنَ

Süleymân'a | ve | Hârûn'a | ve | Yûnus'a | ve | Eyyûb'e | ve | Îsâ'ya | ve | torunlara | ve

وَآتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا ﴿١٦٣﴾ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ

bundan önce | sana | onları anlattık | şübhesiz | peygamberler ki | ve | Zebûr'u | Dâvûd'a | verdik | ve

وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللّٰهُ مُوسٰى تَكْلِيمًا ﴿١٦٤﴾

bir konuşma ile | Mûsâ ile | Allah | konuştu | ve | sana | onları anlatmadık | peygamberler ki | ve

رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ

insanlar için | olmaması için | korkutucudurlar | ve | müjdeleyicidirler | peygamberler ki

عَلَى اللّٰهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٦٥﴾

her işi hikmetli | dâima üstün | Allah | olandır | ve | peygamberlerden | sonra | bir delil | Allah'a karşı

لٰكِنِ اللّٰهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ وَالْمَلٰئِكَةُ

melekler | ve | ilmiyle | onu indirdi | sana | indirdi | o şey ile ki | şâhidlik ediyor | Allah | fakat

يَشْهَدُونَ وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيدًا ﴿١٦٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ

çevirdiler | ve | inkâr ettiler | o kimseler ki | şübhesiz | şâhid olarak | Allah | yeter | ve | şâhidlik ediyorlar

سَبِيلِ اللّٰهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١٦٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا

inkâr ettiler | o kimseler ki | şübhesiz | uzak | bir dalâlet ile | sapmışlardır | gerçekten | Allah | yolundan

وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ﴿١٦٨﴾

bir yola | ne onları erdirecek | ve | onlara | mağfiret edecek | Allah | değildir | zulmettiler | ve

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ

Allah'a göre | bu | olandır | ve | ebedî olarak | orada | devamlı kalıcıdırlar | cehennem | yoluna | ancak

يَسِيرًا ﴿١٦٩﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ

hak ile | peygamber | size gelmiştir | gerçekten | insanlar | ey | çok kolay

مِنْ رَبِّكُمْ فَآمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلّٰهِ

Allahındır | artık şübhesiz | inkâr ederseniz | eğer | ve | sizin için | hayır olarak | öyle ise îmân edin | Rabbinizden

مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧٠﴾

her işi hikmetli | hakkıyla bilen | Allah | olandır | ve | yerde | ve | göklerdedir | o şeyler ki

يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا ف۪ي د۪ينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى

karşı söylemeyin ve dininizde haddi aş- mayın ehl-i kitab ey

اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّ اِنَّمَا الْمَس۪يحُ ع۪يسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ

peygambe- ridir Merye- min oğlu İsa Mesîh ancak hakkı ancak Allah'a

اللّٰهِ وَكَلِمَتُهُ اَلْقٰيهَٓا اِلٰى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَاٰمِنُوا

öyleyse îmân edin ondan bir ruh- tur ve Meryem'e onu ulaş- tırdı kelimesi ve Allah'ın

بِاللّٰهِ وَرُسُلِه۪ وَلَا تَقُولُوا ثَلٰثَةٌ اِنْتَهُوا خَيْراً لَكُمْ اِنَّمَا

ancak kendiniz için hayır olarak son verin üçtür demeyin ve peygam- berlerine ve Allah'a

اللّٰهُ اِلٰهٌ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُٓ اَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ

göklerdedir o şey- ler ki onun- dur bir ço- cuk onun için olmasın- dan o münez- zehtir tek bir İlâh'dır Allah

وَمَا فِي الْاَرْضِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَك۪يلاً ﴿١٧١﴾ لَنْ يَسْتَنْكِفَ

aslâ çekinmez vekîl olarak Allah yeter ve yerdedir o şey- ler ki ve

الْمَس۪يحُ اَنْ يَكُونَ عَبْداً لِلّٰهِ وَلَا الْمَلٰٓئِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ

yakın kılınmışlar ne melekler ve Allah'a bir kul olmasından Mesîh

وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِه۪ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ

artık onları top- layacaktır büyüklük tas- larsa ve ona kulluktan çekinirse kim ve

اِلَيْهِ جَم۪يعاً ﴿١٧٢﴾ فَاَمَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

sâlih ameller yaptılar ve îmân ettiler o kim- seler ki işte ama hep bera- ber kendi- sine

فَيُوَفّ۪يهِمْ اُجُورَهُمْ وَيَز۪يدُهُمْ مِنْ فَضْلِه۪ وَاَمَّا الَّذ۪ينَ

o kimse- ler ki ama ve lütfundan onlara ar- tıracaktır ve mükâfâtla- rını artık onlara tam olarak verecek

اسْتَنْكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَاباً اَل۪يماً وَلَا

ve elemli bir azâb ile artık onları ce- zâlandıracak büyüklük tasla- dılar ve çekindiler

يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِياًّ وَلَا نَص۪يراً ﴿١٧٣﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ

insanlar ey ne bir yardımcı ve bir dost Allah'- dan başka kendile- ri için bulmaya- caklardır

قَدْ جَٓاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَاَنْزَلْنَٓا اِلَيْكُمْ نُوراً مُب۪يناً

apaçık bir nûr size indirdik ve Rabbinizden bir delil size geldi ger- çekten

﴿١٧٤﴾ فَاَمَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَاعْتَصَمُوا بِه۪ فَسَيُدْخِلُهُمْ

artık onları sokacak ona sımsıkı sa- rıldılar ve Allah'a îmân ettiler o kimse- ler ki işte ama

ف۪ي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْد۪يهِمْ اِلَيْهِ صِرَاطاً مُسْتَق۪يماً ﴿١٧٥﴾

dosdoğru bir yola kendi- sine onları hidâ- yet edecektir ve bir lütuf ve tara- fından bir rahmet içine

---

171- Ey ehl-i kitab! Dîninizde haddi aşmayın ve Allah'a karşı, haktan başkasını söylemeyin!

Meryemoğlu Îsâ Mesîh ancak Allah'ın peygamberi, Meryem'e ulaştırdığı kelimesi ve O'n*(un tarafın)*dan *(yaratılmış)* bir ruhtur.

Öyleyse Allah'a ve peygamberlerine îmân edin!

"*(Allah)* üçtür" demeyin! Kendi hayrınıza olarak *(bundan)* vazgeçin!

Allah, ancak tek bir İlâhdır.

O, çocuğu olmaktan münezzehtir!

Göklerde ne var, yerde ne varsa O'nundur.

Vekîl olarak da Allah yeter!

172- *(Sizin bâtıl i'tikadınıza rağmen)* Mesîh *(Îsâ)*, Allah'a kul olmaktan aslâ çekinmez, Allah'a yakın melekler de *(çekinmezler)*.

O hâlde kim O'na *(Allah'a)* kulluktan çekinip büyüklük taslarsa, artık *(bilsin ki Allah, hesâbını sormak üzere)* onları hep berâber huzûruna toplayacaktır.[1]

173- Fakat îmân edip sâlih ameller işleyenler var ya, artık onlara mükâfâtlarını tam olarak verecek ve lütfundan onlara *(ihsânını daha da)* artıracaktır.

(Kulluktan) çekinip büyüklük taslayanlara gelince, onları da *(pek)* elemli bir azâb ile cezâlandıracak ve *(onlar)* kendileri için Allah'dan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı bulacaklardır.

174- Ey insanlar! Şübhesiz size Rabbinizden bir delil *(peygamber)* geldi ve size apaçık bir nûr *(olan Kur'ân'ı)* indirdik.

175- İşte Allah'a îmân edip, O'na *(dînine)* sımsıkı sarılanlar var ya, artık *(Allah)* onları yakında tarafından bir rahmet ve bir lütuf içine koyacak ve onları kendisine *(giden)* dosdoğru bir yola hidâyet edecektir.

176- *(Ey Resûlüm!)* Senden fetvâ istiyorlar. De ki: "Çocuğu ve babası olmayan kimse hakkında, Allah size şöyle fetvâ veriyor: Çocuğu olmayan bir kişi ölür de *(aynı babadan)* bir kız kardeşi bulunursa, o takdirde bıraktığının yarısı onundur.

Eğer *(kız kardeş ölür de)* onun *(o ölen kız kardeşin)* çocuğu yoksa, o *(geride kalan erkek kardeş)* de ona *(tamâmen)* vâris olur.

Fakat *(o adamın vârisleri)* iki kız *(kardeş)* iseler, bu durumda bıraktığının üçte ikisi onlarındır.

Ve *(geride kalanlar)* kadın ve erkek olarak birçok kardeş iseler, artık erkeğe iki kadın hissesi vardır."

(Bu hükümlere uymazsanız) şaşırırsınız diye Allah size *(bunları)* açıklıyor. Allah ise, herşeyi hakkıyla bilendir.

5- MÂİDE SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 120 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Ey îmân edenler! Akidleri *(verdiğiniz sözleri)* yerine getirin! Siz ihrâmlı iken avlanmayı helâl saymamak şartıyla, size okunacak *(bildirilecek)* olanların dışında kalan sağmal hayvanlar sizin için helâl kılındı. Şübhesiz ki Allah, ne dilerse hükmeder.

2- Ey îmân edenler! Ne Allah'ın şeâirine *(dîninin alâmetlerine)*, ne haram aya, ne *(Kâ'be'ye hediye edilen)* kurbana, ne *(ona takılan)* gerdanlıklara ne de Rablerinden bir lütuf ve bir rızâ arayarak Beyt-i Harâm'a gelenlere hürmetsizlik etmeyin!

Ama ihrâmdan çıkınca artık avlanabilirsiniz.

Ve sizi Mescid-i Harâm'dan men' ettiler diye bir kavme olan kin*(iniz)*, sakın sizi haddi aşmaya sevk etmesin!

Hem iyilik ve takvâ üzerine yardımlaşın,[1] günah ve düşmanlık üzerine ise yardımlaşmayın, hem Allah'dan sakının! Şübhe yok ki Allah, azâbı çok şiddetli olandır.

يَسْتَفْتُونَكَۜ قُلِ اللّٰهُ يُفْت۪يكُمْ فِي الْكَلَالَةِۜ اِنِ امْرُؤٌا هَلَكَ

ölürse · bir kişi · eğer · çocuğu ve babası olmayan hakkında · size fetvâ veriyor · Allah · de ki · senden fetvâ istiyorlar

لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُٓ اُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَۚ وَهُوَ يَرِثُهَٓا

ona vâris olur · o · ve · bıraktı · o şeyin ki · yarısı · artık ona var · bir kız kardeşi · onun ve varsa · bir çocuk · onun için · yok ise

اِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌۜ فَاِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ

üçte ikisi · artık o ikisine var · iki kız · iseler · fakat eğer · bir çocuk · onun için · olmazsa · eğer

مِمَّا تَرَكَۜ وَاِنْ كَانُٓوا اِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَٓاءً فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ

hissesi · benzeri · artık erkek için vardır · kadınlar olarak · ve · erkekler olarak · birçok kardeş · onlar iseler · eğer · ve · bıraktı · o şeyden ki

الْاُنْثَيَيْنِۜ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اَنْ تَضِلُّواۜ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَل۪يمٌ ﴿١٧٦﴾

hakkıyla bilendir · herşeyi · Allah · ve · şaşırırsınız diye · size · Allah · açıklıyor · iki dişinin

سُورَةُ الْمَائِدَةِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm · Rahmân · Allah'ın · ismiyle

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اَوْفُوا بِالْعُقُودِۜ اُحِلَّتْ لَكُمْ بَه۪يمَةُ الْاَنْعَامِ اِلَّا مَا يُتْلٰى

okunacak şeyler · ancak · sağmal hayvanlar · sizin için · helâl kılındı · akidleri · yerine getirin · îmân ettiler · o kimseler ki · ey

عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَاَنْتُمْ حُرُمٌۜ اِنَّ اللّٰهَ يَحْكُمُ مَا يُر۪يدُ ﴿١﴾

dilediği şeye · hükmeder · Allah · şübhesiz · ihrâmlılar · siz iken · avlanmayı · helâl sayanlar · olmadan · size

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تُحِلُّوا شَعَٓائِرَ اللّٰهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ

ne kurbana · ve · haram · ne aya · ve · Allahın · alâmetlerine · hürmetsizlik etmeyin · îmân ettiler · o kimseler ki · ey

وَلَا الْقَلَٓائِدَ وَلَٓا آٰمّ۪ينَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًاۜ

bir rızâ · ve · Rablerinden · bir lütuf · arıyorlar · Beyt-i Harâm'a ki · ne gelenlere · ve · ne gerdanlıklara · ve

وَاِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُواۜ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ اَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ

çevirdiler · diye · bir kavme olan · kin · aslâ sizi sevk etmesin · ve · artık avlanın · ihrâmdan çıktınız · o vakit ki · ve

الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اَنْ تَعْتَدُواۢ وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوٰىۖ وَلَا تَعَاوَنُوا

yardımlaşmayın · ve · takvâ · ve · iyilik · üzerine · yardımlaşın · ve · haddi aşmanıza · Mescid-i Harâm'dan

عَلَى الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِۖ وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ شَد۪يدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾

azâbı · çok şiddetlidir · Allah · şübhesiz · Allah'dan · sakının · ve · düşmanlık · ve · günah · üzerine

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللّٰهِ

Allah'dan - başkası için - kesildi - o şey ki - ve - domuz - eti - ve - kan - ve - ölü - size - haram kılındı

بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ

yedi - o şey ki - ve - süsülmüş - ve - yuvarlanmış - ve - vurulmuş - ve - boğulmuş - ve - kendisi

السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا

kısmet aramanız - ve - dikili taşlar - üzerine - kesildi - o şey ki - ve - kestiniz - o şey ki - hâric - yırtıcı hayvan

بِالْأَزْلَامِ ذٰلِكُمْ فِسْقٌ اَلْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ

dîninizden - inkâr ettiler - o kimseler ki - ümîdini kesti - bugün - isyandır - bunlar - fal oklarıyla

فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ اَلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ

tamamladım - ve - dîninizi - size - kemâle erdirdim - bugün - benden korkun - ve - artık onlardan korkmayın

عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي

için de - mecbur kaldı - o halde kim - dîn olarak - İslâm'a - sizin için - râzı oldum - ve - ni'metimi - üzerinize

مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣﴾ يَسْأَلُونَكَ

sana soruyorlar - çok merhamet edendir - çok bağışlayandır - Allah - artık şübhesiz - günaha - meyledici - olmadan - açlık

مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ

terbiye ettiniz - o şey ki - ve - temiz şeyler - size - helâl kılındı - de ki - kendilerine - helâl kılındı - ne

الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللّٰهُ فَكُلُوا مِمَّا

o şeyden ki - öyleyse yiyin - Allah - size öğretti - o şeyden ki - onlara öğretiyorsunuz - yetiştiriciler olarak - avcı hayvanlardan

أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ إِنَّ اللّٰهَ

Allah - şübhesiz - Allah'dan - sakının - ve - üzerine - Allahın - ismini - zikredin - ve - size - tuttular

سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤﴾ اَلْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا

kendilerine verildi - o kimselerin ki - yiyeceği - ve - temiz şeyler - size - helâl kılındı - bugün - hesâbı - çabuk görendir

الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ

mü'min kadınlardan - hür ve iffetli kadınlar - ve - onlara - helâldir - sizin yiyeceğiniz - ve - size - helâldir - kitab

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ

kendilerine verdiniz - o zaman ki - sizden önce - kitab - kendilerine verildi - o kimselerden ki - hür ve iffetli kadınlar - ve

أُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ

inkâr ederse - kim - ve - gizli dostlar - edinenler olmadan - ve - zinâdan kaçınanlar olarak - iffetli kimseler olarak - mehirlerini

بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٥﴾

zarara uğrayanlardandır - âhirette - o - ve - ameli - boşa gitmiştir - artık gerçekten - îmânı

3- Size, ölü *(usûlünce kesilmeden veya avlanmadan ölen hayvanın eti)*, *(akan)* kan, domuz eti,[1] kendisi Allah'dan başkası adına kesilen *(hayvan)*, *(canı çıkmadan yetişip)* kestiğiniz hâriç *(olmak üzere)*; boğulmuş, vurulmuş, yuvarlanmış, süsülmüş *(boynuzlanmış)*, yırtıcı hayvanın yediği *(hayvanlar)*, dikili taşlar *(putlar)* üzerine kesilen *(hayvan)*lar ve fal oklarıyla kısmet aramanız haram kılındı. Bunlar *(birer)* isyandır!

İnkâr edenler, bugün sizin dîninizden *(onu yok etmekten)* ümidlerini kesti*(ler)*; artık onlardan korkmayın, ancak benden korkun! Bugün, size dîninizi kemâle erdirdim,[2] üzerinize olan ni'metimi tamamladım ve sizin için din olarak İslâm'a râzı oldum!

O hâlde kim günâha *(ölmeyecek kadar olan zarûret mikdârından fazlasına)* meyletmeksizin açlık içinde *(bunlardan yemeye)* mecbur kalırsa, artık şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.[3]

4- *(Ey Habîbim!)* Sana kendileri için nelerin helâl kılındığını soruyorlar. De ki: "Size temiz şeyler helâl kılındı; yetiştiriciler olarak Allah'ın size öğrettiğinden onlara öğreterek terbiye ettiğiniz avcı hayvanlar*(ın avladıkları)* da *(size helâl kılındı)*. Öyleyse onların size tuttuklarından yiyin ve *(ava gönderirken)* üzerine Allah'ın ismini zikredin! Hem Allah'dan sakının!" Muhakkak ki Allah, hesâbı pek çabuk görendir.

5- Bugün size temiz şeyler helâl kılındı. Kendilerine kitab verilenlerin yiyeceği de size helâldir, sizin yiyeceğiniz de onlara helâldir. Gerek mü'min kadınlardan hür ve iffetli olanlar, gerekse sizden önce kendilerine kitab verilenlerden hür ve iffetli olan kadınlar, zinâdan kaçınan ve gizli dost edinmeyen iffetli kimseler olmak üzere, kendilerine mehirlerini verdiğiniz takdirde *(size helâl kılındı)*.

Artık kim îmânı *(Allah'ı ve İlâhî hükümleri)* inkâr ederse, bu durumda şübhesiz ameli boşa gitmiştir; ve o, âhirette zarara uğrayanlardandır.

6- Ey îmân edenler! Namaza kalktığınız zaman, artık yüzlerinizi ve dirseklere kadar ellerinizi yıkayın; başlarınızı ise meshedin; topuklara kadar da ayaklarınızı *(yıkayın)*!

Bununla berâber cünüb iseniz hemen *(tamâmen)* yıkanıp temizlenin!

Fakat hasta olur veya bir yolculukta *(bulunur)* iseniz veya içinizden biri def'-i hâcetten gelir *(abdesti bozulur)*sa veya kadınlara dokunursanız, artık *(abdest veya gusül almanızı gerektiren bu hâllerde)* su bulamazsanız, o vakit temiz bir toprağa teyemmüm edin de yüzlerinizi ve *(dirseklere kadar)* ellerinizi ondan meshedin!

Allah size hiçbir zorluk çıkarmak istemez; fakat sizi temizlemek ve üzerinize olan ni'metini tamamlamak ister; tâ ki şükredesiniz.

7- Allah'ın size olan *(İslâm)* ni'metini ve "İşittik ve itâat ettik!" dediğiniz zaman, onunla sizi bağladığı mîsâkını hatırlayın ve Allah'dan sakının!

Şübhe yok ki Allah, sînelerin içinde olanı hakkıyla bilendir.

8- Ey îmân edenler! Allah için *(hakkı)* ayakta tutanlar, *(ve)* adâletle şâhidlik eden kimseler olun!

Bir kavme olan kin*(iniz)*, sizi aslâ adâletsiz olmaya sevk etmesin!

Âdil olun! Bu, takvâya daha yakındır.

Ve Allah'dan sakının!

Şübhesiz ki Allah, ne yaparsanız hakkıyla haberdardır.

9- Allah, îmân edip sâlih ameller işleyenlere, kendileri için bir mağfiret ve *(pek)* büyük bir mükâfât olduğunu va'd etti.[1]

يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوٓا اِذَا قُمْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ فَاغْسِلُوا

artık yıkayın namaza kalktınız o zaman ki îmân ettiler o kimseler ki ey

وُجُوهَكُمْ وَاَيْدِيَكُمْ اِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُؤُ۫سِكُمْ

başlarınızı meshedin ve dirseklere kadar ellerinizi ve yüzlerinizi

وَاَرْجُلَكُمْ اِلَى الْكَعْبَيْنِۜ وَاِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُواۜ

hemen temizlenin cünüb olursanız eğer ve topuklara kadar ayaklarınızı (yıkayın) ve

وَاِنْ كُنْتُمْ مَرْضٰٓى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ اَوْ جَٓاءَ اَحَدٌ مِنْكُمْ

sizden biri gelirse veya bir yolculukta veya hasta olursanız eğer ve

مِنَ الْغَٓائِطِ اَوْ لٰمَسْتُمُ النِّسَٓاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَٓاءً فَتَيَمَّمُوا

o vakit teyemmüm edin bir su artık bulamazsanız kadınlara dokunursanız veya def'-i hâcetten

صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَاَيْدِيكُمْ مِنْهُۜ

ondan ellerinizi ve yüzlerinizi ve meshedin temiz bir toprağa

مَا يُرِيدُ اللّٰهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلٰكِنْ يُرِيدُ

ister fakat bir zorluk size kılmasını Allah istemez

لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ

tâ ki siz üzerinize olan ni'metini tamamlamasını ve sizi temizlemesini

تَشْكُرُونَ ﴿٦﴾ وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ

size Allah'ın ni'metini hatırlayın ve şükredersiniz

وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ بِهٖٓ اِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا

itâat ettik ve işittik dediniz o vakit ki onunla sizi bağladı o ki sağlam sözünü ve

وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا

îmân ettiler o kimseler ki ey sînelerin içinde olanı hakkıyla bilendir Allah şübhesiz Allah'dan sakının ve

كُونُوا قَوَّامِينَ لِلّٰهِ شُهَدَٓاءَ بِالْقِسْطِۘ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ

sizi aslâ sevk etmesin ve adâletle şâhidlik edenler Allah için (hakkı) ayakta tutanlar olun

شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلٰٓى اَلَّا تَعْدِلُواۜ اِعْدِلُوا هُوَ اَقْرَبُ لِلتَّقْوٰى

takvâya daha yakındır o âdil olun adâletli olmamanıza bir kavme olan kin

وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِينَ

o kimselere ki Allah va'd etti yapıyorsunuz o şeylere ki haberdardır Allah şübhesiz Allah'dan sakının ve

اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِۙ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٩﴾

büyük bir mükâfât ve bir mağfiret onlar için vardır sâlih ameller yaptılar ve îmân ettiler

وَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَحِيمِ

ve · o kimseler ki · inkâr ettiler · ve · yalanladılar · âyetlerimizi · işte onlar · ehlidirler · cehennem

﴿١٠﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ

ey · o kimseler ki · îmân ettiler · hatırlayın · ni'metini · Allah'ın · üzerinize olan

اِذْ هَمَّ قَوْمٌ اَنْ يَبْسُطُوا اِلَيْكُمْ اَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ

o zaman ki · yeltenmişti · bir kavim · uzatmaları için · size · ellerini · ve çekmişti

اَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَ اتَّقُوا اللّٰهَ وَ عَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ

ellerini · sizden · ve · sakının · Allah'dan · ve · Allah'a · böylece tevekkül etsinler

الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾ وَ لَقَدْ اَخَذَ اللّٰهُ مِيثَاقَ بَنِي اِسْرَاۤئِيلَ

mü'minler · ve · and olsun gerçekten · almıştı · Allah · sağlam sözünü · İsrâiloğullarının

وَ بَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَ قَالَ اللّٰهُ اِنِّي مَعَكُمْ

ve · göndermiştik · onlardan · iki · on · vekil · ve · buyurmuştu · Allah · şübhesiz ben · sizinle beraberim

لَئِنْ اَقَمْتُمُ الصَّلٰوةَ وَ اٰتَيْتُمُ الزَّكٰوةَ وَ اٰمَنْتُمْ بِرُسُلِي

and olsun eğer · hakkıyla edâ ederseniz · namazı · ve · verirseniz · zekâtı · ve · îmân ederseniz · peygamberlerime

وَ عَزَّرْتُمُوهُمْ وَ اَقْرَضْتُمُ اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا لَاُكَفِّرَنَّ

ve · onlara yardım ederseniz · ve · borç verirseniz · Allah'a · bir borç ile · güzel · mutlaka örteceğim

عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَ لَاُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ

sizden · kötülüklerinizi · ve · elbette sizi sokacağım · cennetlere ki · akar

تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذٰلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ

altlarından · ırmaklar · o hâlde kim · inkâr ederse · sonra · bundan · sizden · artık gerçekten

ضَلَّ سَوَاۤءَ السَّبِيلِ ﴿١٢﴾ فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ

sapmıştır · ortasından · yolun · sonra o şey sebebiyle ki · bozmaları · sağlam sözlerini

لَعَنَّاهُمْ وَ جَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ

onlara lâ'net ettik · ve · kıldık · kalblerini · kaskatı · değiştirirler

الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَ نَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ

kelimeleri · yerlerinden · ve · unuttular · bir nasîb · o şeyden ki · nasîhat edildiler · kendisiyle

وَ لَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلٰى خَاۤئِنَةٍ مِنْهُمْ اِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ

ve · geri durmazsın · muttali' olursun · bir hâinliğe · onlardan · ancak · birazı · onlardan

فَاعْفُ عَنْهُمْ وَ اصْفَحْ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣﴾

yine de affet · onları · ve · aldırma · şübhesiz · Allah · sever · iyilik edenleri

10- İnkâr edip âyetlerimizi yalanlayanlara gelince, işte onlar Cehennem ehlidirler!

11- Ey îmân edenler!

Allah'ın üzerinize olan ni'metini hatırlayın; hani bir kavim size *(sû'-i kasd yapmak için)* ellerini uzatmaya yeltenmişti de *(Allah)* onların ellerini sizden çekmişti.

O hâlde Allah'dan sakının! Hem mü'minler, böylece ancak Allah'a tevekkül etsinler! [1]

12- Ve and olsun ki Allah, İsrâiloğullarının sağlam sözünü almıştı.

(Her kabîleden birer kişi olarak) içlerinden on iki de vekil ta'yîn etmiştik.

Ve Allah *(onlara)* şöyle buyurmuştu: "Şübhesiz ki ben sizinle berâberim.

Eğer gerçekten, namazı hakkıyla edâ ederseniz, zekâtı verirseniz, peygamberlerime îmân edip onlara yardım ederseniz ve Allah'a karz-ı hasen *(güzel bir borç)* verirseniz *(yolunda harcama yaparsanız)*, mutlakā kötülüklerinizi sizden örteceğim ve şübhesiz sizi altlarından ırmaklar akan Cennetlere koyacağım.

O hâlde bundan *(bu ahidden)* sonra içinizden kim inkâr ederse, artık *(dosdoğru)* yol ortasında açıkça sapıtmış olur."

13- Sonra o sağlam sözlerini bozmaları sebebiyle onlara lâ'net ettik ve kalblerini kaskatı yaptık.

(Onlar Tevrât'taki) kelimeleri yerlerinden değiştirirler, kendisiyle nasîhat edildikleri *(o kitapları)*ndan bir nasîb *(almay)*ı da unuttular.

İçlerinden pek azı müstesnâ, onlardan dâimâ bir hâinliğe muttali' olursun; yine de *(sen)* onları affet ve aldırma! Muhakkak ki Allah, iyilik edenleri sever.

14- *(Yahudilerden olduğu gibi,)* "Şübhesiz biz hristiyanız" diyenlerden de sağlam sözlerini almıştık; buna rağmen *(onlar da)* kendisiyle nasîhat edildikleri *(kitapları)*ndan *(İncil'den)* bir nasib *(almay)*ı unuttular.

Bu sebeble kıyâmet gününe kadar aralarına düşmanlık ve kin bıraktık.

Allah, yapmakta olduklarını ileride *(âhirette)* kendilerine haber verecektir.

15- Ey ehl-i kitab!

Muhakkak Resûlümüz *(Muhammed)* size geldi; Kitab'dan *(Tevrât'tan, âhir zaman peygamberinin sıfatları ve recim âyeti gibi)* gizlemekte olduğunuz şeylerin birçoğunu size açıklıyor, birçoğunu da *(açıklamıyor)* affediyor.

Doğrusu size Allah'dan bir nûr ve apaçık bir Kitab *(Kur'ân)* gelmiştir.

16- Rızâsına uyanları Allah onunla selâmet yollarına eriştirir, onları izni ile zulümâttan *(küfür karanlıklarından)* nûra *(îmâna)* çıkarır ve onları dosdoğru bir yola hidâyet eder.(1)

17- "Andolsun ki, şübhesiz Allah, o Meryemoğlu Mesîhdir!" diyenler kâfir olmuşlardır!

De ki: "Peki *(Allah, sizin ilâh olarak düşündüğünüz)* Meryemoğlu Mesîh'i, annesini ve yeryüzündekilerin hepsini helâk etmek istese, Allah'a karşı kim bir şeye mâlik olabilir? Hem göklerin ve yerin ve ikisi arasında bulunanların mülkü Allah'ındır.(2)

(O) ne dilerse yaratır."

Çünki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَىٰ أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ

ve / o kimselerden ki / dediler / şübhesiz biz / hristiyanlarız / almıştık / sağlam sözlerini

فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ

fakat unuttular / bir nasib / o şeyden ki / nasîhat edildiler / kendisiyle / bu sebeble bıraktık / aralarına

الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۚ وَسَوْفَ

düşmanlık / ve / kin / kıyâmet gününe kadar / ve / ileride

يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ

kendilerine haber verecektir / Allah / o şeyleri ki / idiler / yapıyorlar / ey / ehl-i kitab

قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا

gerçekten / size gelmiştir / Resûlümüz / açıklıyor / size / birçoğunu / o şeylerin ki

كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ ۚ

idiniz / gizliyorsunuz / kitabdan / ve / affediyor / birçoğundan

قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾

gerçekten / size gelmiştir / Allah'dan / bir nûr / ve / bir kitab / apaçık

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ

hidâyet eder / onunla / Allah / o kimseleri ki / uydular / rızâsına / yollarına / selâmet

وَيُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ

ve / onları çıkarır / zulümâttan / nûra / izni ile

وَيَهْدِيهِمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾ لَقَدْ كَفَرَ

ve / onları hidâyet eder / bir yola / dosdoğru / and olsun gerçekten / kâfir olmuştur

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ ۚ

o kimseler ki / dediler / şübhesiz / Allah / odur / Mesîh / oğlu / Meryem'in

قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ

de ki / peki kim / mâlik olur / Allah'dan / bir şeye / eğer / isterse / helâk etmesini

الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ

Mesîh'i / oğlu / Meryem'in / ve / annesini / ve / o kimseleri ki / yeryüzündedir

جَمِيعًا ۗ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۚ

hepsini / ve / Allah'ındır / mülkü / göklerin / ve / yerin / ve / o şeylerin ki / ikisi arasındadır

يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

yaratır / o şeyi ki / diler / ve / Allah / herşeye / hakkıyla gücü yetendir

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارٰى نَحْنُ اَبْنَاۤءُ اللّٰهِ وَاَحِبَّاۤؤُهُ قُلْ

de kı · sevdikleniyiz · ve · Allah'ın · oğullarıyız · biz · hristiyanlar · ve · yahudiler · dedi · ve

فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ اَنْتُمْ بَشَرٌ مِمَّنْ خَلَقَ

yarattı · o kimseden ki · bir insansınız · siz · bil'akis · günahlarınız yüzünden · size azâb ediyor · öyleyse niçin

يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاۤءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاۤءُ وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ

göklerin · mülkü · Allahındır · ve · diler · o kimseye ki · azâb eder · ve · diler · o kimseye ki · mağfiret eder

وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَاِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾ يَاۤ اَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ

gerçekten · ehl-i kitab · ey · dönüş · onadır · ve · ikisi arasındadır · o şeylerin ki · ve · yerin · ve

جَاۤءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلٰى فَتْرَةٍ مِنَ الرُّسُلِ اَنْ تَقُولُوا

dersiniz diye · peygamberlerin · arası kesildiği bir sırada · size · açıklıyor · peygamberimiz · size geldi

مَا جَاۤءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاۤءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ

bir korkutucu · ve · bir müjdeleyici · size gelmiştir · işte gerçekten · ne bir korkutucu · ve · bir müjdeleyici · bize gelmedi

وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩﴾ وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ

kavmim · ey · kavmine · Mûsâ · demişti · bir vakit · ve · gücü yetendir · herşeye · Allah · ve

اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ جَعَلَ فِيكُمْ اَنْبِيَاۤءَ وَجَعَلَكُمْ

sizi kıldı · ve · peygamberler · içinizde · kıldı · o vakit ki · üzerinize olan · Allah'ın · ni'metini · hatırlayın

مُلُوكًا وَاٰتٰيكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ اَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٠﴾ يَا قَوْمِ

kavmim · ey · âlemlerden · hiçbirine · vermedi · o şeyleri ki · size verdi · ve · hükümdarlar

ادْخُلُوا الْاَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا

dönmeyin · ve · size · Allah · yazdı · o ki · Arz-ı Mukaddese · girin

عَلٰى اَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿٢١﴾ قَالُوا يَا مُوسٰى اِنَّ فِيهَا قَوْمًا

bir topluluk · orada vardır · şübhesiz · Mûsâ · ey · dediler · zarara uğrayanlar olarak · yoksa dönersiniz · arkanıza

جَبَّارِينَ وَاِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا حَتّٰى يَخْرُجُوا مِنْهَا فَاِنْ يَخْرُجُوا

çıkarlarsa · fakat eğer · oradan · çıkmalarına kadar · tâ ki · aslâ oraya girmeyiz · doğrusu biz · ve · zorba

مِنْهَا فَاِنَّا دَاخِلُونَ ﴿٢٢﴾ قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ اَنْعَمَ

ni'met verdi · korkuyorlar · o kimselerden ki · iki adam · dedi · girecek olanlarız · artık şübhesiz biz · oradan

اللّٰهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَاِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَاِنَّكُمْ

artık şübhesiz siz · oraya girdiniz · işte o zaman ki · kapıdan · onların üzerine · girin · ikisine · Allah

غَالِبُونَ وَعَلَى اللّٰهِ فَتَوَكَّلُوا اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

mü'minler · iseniz · eğer · o hâlde tevekkül edin · Allah'a · ve · gâlib olanlarsınız

---

18- Hâlbuki yahudiler ve hristiyanlar: "Biz, Allah'ın oğulları ve sevdikleriyiz!" dedi*(ler)*.

De ki: "Öyleyse *(Allah)*, günahlarınız yüzünden size niçin azâb ediyor? Bil'akis siz, *(O'nun)* yarattığından bir insansınız."

(O,) dilediği kimseye *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* mağfiret eder, dilediği kimseye de *(hak ettiği üzere)* azâb eder.

Hem göklerin ve yerin ve ikisi arasında bulunanların mülkü Allah'ındır.

Nihâyet dönüş ancak O'nadır.

19- Ey ehl-i kitab! Peygamberlerin arası kesildiği bir sırada *(fetret devrinden sonra)* şübhesiz size Resûlümüz *(Muhammed)* geldi, *(dînin hükümlerini)* size açıklıyor; tâ ki *(hesab gününde)*: "Bize ne bir müjdeleyici, ne de bir korkutucu geldi!" demeyesiniz! İşte gerçekten size bir müjdeleyici ve *(aynı zamanda)* bir korkutucu gelmiştir. Ve Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

20- Bir zaman da Mûsâ, kavmine şöyle demişti: "Ey kavmim! Allah'ın üzerinize olan ni'metini hatırlayın!

Hani içinizde peygamberler kıldı ve sizi hükümdarlar yaptı. Hem âlemlerden hiçbirine vermediğini size verdi."

21- "Ey kavmim! Allah'ın size *(vatan olarak)* yazdığı Arz-ı Mukaddes'e *(Kudüs'e)* girin ve *(düşmandan korkarak)* arkanıza dönmeyin; yoksa *(dünya ve âhirette)* zarara uğramış kimseler olursunuz."

22- *(Onlar:)* "Ey Mûsâ! Şübhe yok ki orada zorbalar topluluğu vardır.

Bu yüzden doğrusu biz, *(onlar)* oradan çıkmadıkları müddetçe oraya aslâ girmeyiz! Fakat oradan çıkarlarsa, gerçekten biz de *(oraya)* girecek kimseleriz" dediler.

23- *(Allah'dan)* korkanlardan, Allah'ın kendilerine ni'met verdiği *(emre uymayı nasîb ettiği)* iki adam *(Yûşa' ile Kâleb)* şöyle dedi: "Onların üzerine *(şehrin)* kapı*(sın)*dan girin!

İşte oraya bir girdiniz mi, artık şübhesiz siz gâlib kimselersinizdir; artık *(gerçekten)* mü'minler iseniz, o hâlde ancak Allah'a tevekkül edin!"

24- *(İsrâiloğulları:)* "Ey Mûsâ! Doğrusu biz, *(onlar)* orada bulundukları müddetçe, oraya ebedî olarak aslâ girmeyiz; onun için sen, Rabbinle git, artık *(onlarla)* ikiniz savaşın, doğrusu biz *(onlarla harb etmektense)* burada *(bu Tih Sahrâsında)* oturacak olan kimseleriz" dediler.

25- *(Mûsâ:)* "Rabbim! Şübhe yok ki ben, kendimden ve kardeşimden başkasına sâhib olamıyorum; bu sebeble bizimle bu fâsıklar topluluğunun arasını ayır!" dedi.

26- *(Allah:)* "Artık şübhesiz orası *(arz-ı mukaddes)* onlara kırk yıl haram kılınmıştır. O yerde *(Tih çölünde)* şaşkın şaşkın dolaşacaklardır, bu yüzden o fâsıklar topluluğuna üzülme!" buyurdu.

27- *(Ey Resûlüm!)* Onlara, Âdem'in iki oğlunun *(Hâbil ile Kabil'in)* haberini de hakkıyla oku! Hani birer kurban takdîm etmişlerdi de birisinden *(Hâbil'den)* kabûl edilmiş, diğerinden *(Kabil'den)* ise kabûl edilmemişti.(1) *(Kabil, Hâbil'e:)* "Seni mutlakā öldüreceğim!" dedi. *(Hâbil ise:)* "Allah, ancak takvâ sâhiblerinden *(amellerini)* kabûl buyurur" dedi.

28- "Yemîn olsun ki, eğer beni öldürmek için bana elini *(kötü bir niyetle)* uzatsan da, ben seni öldürmek için elimi sana uzatıcı değilim. Şübhesiz ki ben, âlemlerin Rabbi olan Allah'dan korkarım."

29- "Doğrusu ben isterim ki, *(sen)* kendi günâhın ile benim günâhımı da yüklenesin de ateşin ehlinden olasın! İşte zâlimlerin cezâsı budur!"

30- Nihâyet nefsi ona kardeşini öldürmeyi hoş *(ve kolay)* gösterdi de onu öldürdü; bu yüzden hüsrâna uğrayanlardan oldu.

31- Sonra Allah, ona kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini göstermek için, yeri eşeleyen bir karga gönderdi. *(Bunun üzerine Kabil:)* "Yazıklar olsun bana! Şu karga kadar olup da kardeşimin cesedini gömmekten âciz mi kaldım?" dedi. Böylece *(bunu bilmediğine)* pişman olan kimselerden oldu.

قَالُوا يَا مُوسٰى اِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا اَبَدًا مَا دَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ اَنْتَ

dediler / ey / Mûsâ / doğrusu biz / aslâ oraya girmeyiz / ebedî olarak / devam ettikleri müddetçe / orada / onun için git / sen

وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا اِنَّا هٰهُنَا قَاعِدُونَ ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ

ve / Rabbin / ve ikiniz savaşın / doğrusu biz / burada / oturanlarız / dedi / Rabbim

اِنِّي لَا اَمْلِكُ اِلَّا نَفْسِي وَاَخِي فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ

şübhesiz ben / sâhib olamıyorum / ancak / kendime / ve / kardeşime / bu sebeble ayır / aramızı / ve / arasını / topluluğunun

الْفَاسِقِينَ ﴿٢٥﴾ قَالَ فَاِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ اَرْبَعِينَ سَنَةً

fâsıklar / buyurdu / artık şübhesiz orası / haram kılınmıştır / onlara / kırk / yıl

يَتِيهُونَ فِي الْاَرْضِ فَلَا تَاْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾ وَاتْلُ

şaşkın şaşkın dolaşacaklardır / yeryüzünde / bu yüzden üzülme / topluluğuna / o fâsıklar / ve / oku

عَلَيْهِمْ نَبَاَ ابْنَيْ اٰدَمَ بِالْحَقِّ اِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ اَحَدِهِمَا

onlara / haberini / iki oğlunun / Âdemin / hakkıyla / o vakit / takdîm etmişlerdi / bir kurban / ve kabul edildi / birisinden

وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْاٰخَرِ قَالَ لَاَقْتُلَنَّكَ قَالَ اِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللّٰهُ

ve / kabul edilmedi / diğerinden / dedi / seni mutlaka öldüreceğim / dedi / ancak / kabul buyurur / Allah

مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٢٧﴾ لَئِنْ بَسَطْتَ اِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا

takvâ sâhiblerinden / yemîn olsun eğer / uzatırsan / bana / elini / beni öldürmek için

اَنَا بِبَاسِطٍ يَدِيَ اِلَيْكَ لِاَقْتُلَكَ اِنِّي اَخَافُ اللّٰهَ

ben değilim / uzatıcı / elimi / sana / seni öldürmem için / şübhesiz ben / korkarım / Allah'dan

رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾ اِنِّي اُرِيدُ اَنْ تَبُوءَ بِاِثْمِي وَاِثْمِكَ فَتَكُونَ

Rabbi / âlemlerin / doğru su ben / isterim / dönmeni / günahımla / ve / günahınla / böylece olasın

مِنْ اَصْحَابِ النَّارِ وَذٰلِكَ جَزٰٓؤُا الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَطَوَّعَتْ لَهُ

ehlinden / ateşin / ve / budur / cezâsı / zâlimlerin / nihâyet kolay gösterdi / ona

نَفْسُهُ قَتْلَ اَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَاَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٣٠﴾ فَبَعَثَ اللّٰهُ

nefsi / öldürmeyi / kardeşini / ve onu öldürdü / bu yüzden oldu / hüsrâna uğrayanlardan / sonra gönderdi / Allah

غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْاَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُوَارِي سَوْاَةَ اَخِيهِ

bir karga / eşeliyor / yerde / ona göstermesi için / nasıl / örtecek / cesedini / kardeşinin

قَالَ يَا وَيْلَتٰى اَعَجَزْتُ اَنْ اَكُونَ مِثْلَ هٰذَا الْغُرَابِ

dedi / yazıklar olsun bana / âciz mi kaldım / olmamdan / gibi / bu / karga

فَاُوَارِيَ سَوْاَةَ اَخِي فَاَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ ﴿٣١﴾

ve örtmemden / cesedini / kardeşimin / böylece oldu / pişman olanlardan

مِنْ اَجْلِ ذٰلِكَ كَتَبْنَا عَلٰى بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ اَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْساً

bir kimseyi · öldürürse · kim · şu şübhesiz ki · İsrâiloğullarına · yazmıştık · bundan · dolayıdır ki

بِغَيْرِ نَفْسٍ اَوْ فَسَادٍ فِي الْاَرْضِ فَكَاَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَم۪يعاًۜ

bütün · insanları · öldürdü · artık sanki o şey gibidir ki · yeryüzünde · bir fesada · veya · bir kimseye · karşılık olmadan

وَمَنْ اَحْيَاهَا فَكَاَنَّمَٓا اَحْيَا النَّاسَ جَم۪يعاًۜ وَلَقَدْ جَٓاءَتْهُمْ

onlara geldiler · and olsun gerçekten · ve · bütün · insanların · hayatını kurtardı · artık sanki o şey gibidir ki · onun hayatını kurtarırsa · kim · ve

رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِۘ ثُمَّ اِنَّ كَث۪يراً مِنْهُمْ بَعْدَ ذٰلِكَ

bundan · sonra · onlardan · birçoğu · şübhesiz · sonra · apaçık delillerle · peygamberlerimiz

فِي الْاَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾ اِنَّمَا جَزٰٓؤُا الَّذ۪ينَ يُحَارِبُونَ

savaşıyorlar · o kimselerin ki · cezâsı · ancak · gerçekten haddi aşan kimselerdir · yeryüzünde

اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْاَرْضِ فَسَاداً اَنْ

fesad çıkarmaya · yeryüzünde · çalışıyorlar · ve · peygamberine · ve · Allah'a

يُقَتَّلُٓوا اَوْ يُصَلَّبُٓوا اَوْ تُقَطَّعَ اَيْد۪يهِمْ وَاَرْجُلُهُمْ

ayaklarının · ve · ellerinin · kesilmesi · veya · asılmaları · veya · öldürülmeleri

مِنْ خِلَافٍ اَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْاَرْضِۜ ذٰلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ

bir rezilliktir · onlara · bu · o yerden · sürgün edilmeleri · veya · çaprazlama

فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظ۪يمٌۙ ﴿٣٣﴾ اِلَّا الَّذ۪ينَ

o kimseler ki · ancak · büyük · bir azâb · âhirette · onlar için vardır · ve · dünyada

تَابُوا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْۚ فَاعْلَمُٓوا اَنَّ

şübhesiz · artık bilin ki · kendilerine · güç yetirmenizden · önce · tevbe ettiler

اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٣٤﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا

sakının · îmân ettiler · o kimseler ki · ey · çok merhamet edendir · çok bağışlayandır · Allah

اللّٰهَ وَابْتَغُٓوا اِلَيْهِ الْوَس۪يلَةَ وَجَاهِدُوا ف۪ي سَب۪يلِه۪

yolunda · cihâd edin · ve · vesîle · ona · arayın · ve · Allah'dan

لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا لَوْ اَنَّ لَهُمْ مَا

o şeyler ki · kendilerinin olsa · şübhesiz · eğer · inkâr ettiler · o kimseler ki · şübhesiz · kurtuluşa erersiniz · tâ ki siz

فِي الْاَرْضِ جَم۪يعاً وَمِثْلَهُ مَعَهُ لِيَفْتَدُوا بِه۪ مِنْ عَذَابِ

azâbından · onu · fedâ etmeleri için · onunla beraber · bir misli daha · ve · hepsi · yeryüzündedir

يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٣٦﴾

elemli · bir azâb · onlar için vardır · ve · kendilerinden · kabul edilmez · kıyâmet gününün

32- Bundan dolayıdır ki, İsrâiloğullarına *(Tevrâtta)* şöyle yazmıştık: "Kim bir kimseyi, bir kimseye veya *(o kimsenin)* yeryüzünde bir fesad *(çıkarmakta olmasın)*a karşılık olmaksızın *(ölüm cezâsını gerektiren bir suçu olmadığı hâlde)* öldürürse, o takdirde bütün insanları öldürmüş gibidir.[1]

Kim de onun *(bir insanın)* hayâtını kurtarırsa, o takdirde bütün insanların hayâtını kurtarmış gibidir."

Hem celâlim hakkı için, peygamberlerimiz onlara apaçık delillerle geldiler.

Sonra doğrusu onlardan birçoğu, bunların ardından yeryüzünde gerçekten haddi aşan kimselerdir.

33- Allah'a ve peygamberine karşı savaşan ve yeryüzünde fesad çıkarmaya çalışanların cezâsı, ancak *(birini öldürmüşlerse, kendilerinin de)* öldürülmeleri veya *(malını da alarak öldürmüşlerse)* asılmaları veya *(sâdece mallarını zorla almışlarsa)* elleri ile ayaklarının çaprazlama kesilmesi veya *(tehdidle insanları korkutmuşlarsa, bulundukları)* yerden sürgün edilmeleridir!

Bu, onlara dünyada bir rezilliktir, âhirette ise onlar için *(pek)* büyük bir azab vardır!

34- Ancak, *(siz)* kendilerini ele geçirmezden önce tevbe edenler müstesnâ.

Artık bilin ki şübhesiz Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

35- Ey îmân edenler! Allah'dan sakının!

O'na *(yaklaşmaya)* vesîle arayın ve *(O'nun)* yolunda cihâd edin ki kurtuluşa eresiniz.

36- Şübhesiz o inkâr edenler, yeryüzünde ne varsa tamâmı ve bununla berâber bir o kadarı daha gerçekten kendilerinin olsa da, kıyâmet gününün azâbına karşı onu fedâ etseler, *(yine)* kendilerinden kabûl edilmez.

Onlar için *(çok)* elemli bir azab vardır!

37- Ateşten çıkmak isterler; fakat onlar ondan çıkacak kimseler değildirler. Çünki onlar için dâimî bir azab vardır.

38- Hem hırsızlık eden erkek ve hırsızlık eden kadın yok mu, yaptıklarına bir cezâ, Allah'dan bir azâb olmak üzere onların *(sağ)* ellerini kesin![1] Çünki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ gālib gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

39- Fakat kim zulmünden *(yaptığı hırsızlıktan)* sonra tevbe edip *(hâlini)* ıslâh ederse, artık şübhesiz Allah onun tevbesini kabûl eder. Muhakkak ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

40- Bilmez misin ki şübhesiz göklerin ve yerin mülkü ancak Allah'ındır; dilediği kimseye *(hak ettiği üzere)* azâb eder, dilediği kimseye de *(kendi lütfundan)* mağfiret eder! Çünki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

41- Ey Peygamber! Kalbleri îmân etmediği hâlde, ağızlarıyla "Îmân ettik" diyenlerden ve yahudi olanlardan küfürde koşuşanlar, seni üzmesin! *(Onlar sana, aslında sâdece)* yalancılık etmek için çokça kulak verenlerdir; sana gelmeyen diğer bir kavim için *(câsusluk yapmak üzere)* can kulağıyla dinleyicidirler.

(Kitab'daki) kelimeleri yerlerin*(e konulduk)*tan sonra değiştirirler. *(Üstelik)* "Şâyet size bu *(hüküm, değiştirdiğimiz gibi)* verilirse onu hemen alın, eğer o verilmezse o hâlde *(almaktan)* sakının!" derler. Böylece Allah kimin *(kendi amelindeki ısrârı yüzünden)* fitneye düşmesini isterse, artık sen Allah'*(dan gelecek azâb)*a karşı, onun lehine aslâ hiçbir şeye mâlik olamazsın!

İşte onlar öyle kimselerdir ki, Allah *(o isyanları sebebiyle)* onların kalblerini temizlemek istememiştir. Onlar için dünyada bir rezillik vardır; âhirette ise onlar için *(pek)* büyük bir azab vardır!

يُرِيدُونَ اَنْ يَخْرُجُوا مِنَ النَّارِ وَ مَا هُمْ بِخَارِجِينَ
isterler / çıkmalarını / ateşten / ve / onlar değildir / çıkacak kimseler

مِنْهَا وَ لَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٣٧﴾ وَ السَّارِقُ وَ السَّارِقَةُ
ondan / ve / onlar için vardır / bir azâb / dâimî / ve / hırsızlık eden erkek / ve / hırsızlık eden kadın

فَاقْطَعُوا اَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللّٰهِ
artık kesin / ikisinin ellerini / bir cezâ olarak / o şeye ki / ikisi kazandı / bir azâb olarak / Allah'dan

وَ اللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾ فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَ اَصْلَحَ فَاِنَّ
ve / Allah / dâima üstündür / her işi hikmetlidir / fakat kim / tevbe ederse / ardından / zulmünün / ve / ıslâh ederse / artık şübhesiz

اللّٰهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٩﴾ اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ
Allah / tevbesini kabul eder / şübhesiz / Allah / çok bağışlayandır / çok merhametlidir / bilmedin mi / şübhesiz

اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ
Allah / onundur / mülkü / göklerin / ve / yerin / azâb eder / o kimseye ki / diler

وَ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾ يَا اَيُّهَا
ve / mağfiret eder / o kimseye ki / diler / ve / Allah / herşeye / gücü yetendir / ey

الرَّسُولُ لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ
Peygamber / seni üzmesin / o kimseler ki / koşuşuyorlar / küfürde

مِنَ الَّذِينَ قَالُوا اٰمَنَّا بِاَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ
o kimselerden ki / dediler / îmân ettik / ağızlarıyla / îmân etmemiş iken / kalbleri

وَ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّاعُونَ لِقَوْمٍ
ve / o kimselerden ki / yahudi oldular / can kulağıyla dinleyicidirler / yalancılık etmek için / can kulağıyla dinleyicidirler / bir kavim için

اٰخَرِينَ لَمْ يَاْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ
diğer / sana gelmediler / değiştirirler / kelimeleri / ardından / yerlerinin

يَقُولُونَ اِنْ اُوتِيتُمْ هٰذَا فَخُذُوهُ وَ اِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ
derler / eğer / size verilirse / bu / hemen onu alın / ve / eğer / size o verilmezse

فَاحْذَرُوا وَ مَنْ يُرِدِ اللّٰهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللّٰهِ
o hâlde sakının / ve / kime / isterse / Allah / fitneye düşmesini / artık aslâ mâlik olamazsın / onun için / Allah'dan

شَيْئًا اُولٰئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللّٰهُ اَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي
bir şeye / işte onlar / o kimselerdir ki / istememiştir / Allah / temizlemesini / kalblerini / onlar için vardır

الدُّنْيَا خِزْيٌ وَ لَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾
dünyada / bir rezillik / ve / onlar için vardır / âhirette / bir azab / büyük

سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ اَكَّالُونَ لِلسُّحْتِ فَاِنْ جَاؤُكَ

can kulağıyla dinleyenlerdir | yalancılık etmek için | dâimâ yiyenlerdir | haramı | fakat eğer | sana gelirlerse

فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ اَوْ اَعْرِضْ عَنْهُمْ وَ اِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ

artık hüküm ver | aralarında | veya | yüz çevir | onlardan | ve | eğer | yüz çevirirsen | onlardan

فَلَنْ يَضُرُّوكَ شَيْـًٔا وَ اِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ

o takdirde sana aslâ zarar veremezler | bir şeyle | ve | eğer | hüküm verirsen | artık hükmet | aralarında

بِالْقِسْطِ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٤٢﴾ وَ كَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ

adâletle | şübhesiz | Allah | sever | adâletli olanları | ve | nasıl | seni hakem yapıyorlar

وَعِنْدَهُمُ التَّوْرٰيةُ فِيهَا حُكْمُ اللّٰهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ

yanlarında iken | Tevrât ki | içinde vardır | hükmü | Allah'ın | sonra | yüz çeviriyorlar | ardından

ذٰلِكَ وَ مَا اُولٰٓئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾ اِنَّا اَنْزَلْنَا التَّوْرٰيةَ

bunun | ve | işte onlar değildir | mü'min kimseler | şübhesiz biz | indirdik | Tevrât'ı

فِيهَا هُدًى وَ نُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ اَسْلَمُوا

içinde vardır | bir hidâyet | ve | bir nûr | hüküm verirdi | onunla | peygamberler | o kimseler ki | teslîm olmuşlar

لِلَّذِينَ هَادُوا وَ الرَّبَّانِيُّونَ وَ الْاَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا

o kimselere ki | yahudi olmuşlar | ve | dindar insanlar | ve | âlimler | o şey sebebiyle ki | muhâfazaya me'mur edildiler

مِنْ كِتَابِ اللّٰهِ وَ كَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَخْشَوُا

kitabını | Allah'ın | ve | idiler | ona | şâhidlik eden kimseler | o hâlde korkmayın

النَّاسَ وَ اخْشَوْنِ وَ لَا تَشْتَرُوا بِاٰيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا

insanlardan | ve | benden korkun | ve | satmayın | âyetlerimi | bir fiyata | az

وَ مَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٤٤﴾

ve | kim | hükmetmezse | o şeyle ki | indirdi | Allah | artık işte onlar | kendileridir | kâfirler

وَ كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا اَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَ الْعَيْنَ بِالْعَيْنِ

ve | yazdık | üzerlerine | onda | şübhesiz | can | canadır | ve | göz | gözedir

وَ الْاَنْفَ بِالْاَنْفِ وَ الْاُذُنَ بِالْاُذُنِ وَ السِّنَّ بِالسِّنِّ

ve | burun | burunadır | ve | kulak | kulağadır | ve | diş | dişedir

وَ الْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ

ve | yaralar | (birbirine) kısastır | fakat kim | bağışlarsa | onu | o takdirde o | bir keffârettir | onun için

وَ مَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٥﴾

ve | kim | hükmetmezse | o şeyle ki | indirdi | Allah | artık işte onlar | kendileridir | zâlimler

42- Onlar *(o münâfıklar ve yahudiler)* yalancılık etmek için can kulağıyla dinleyenler, *(ve rüşvet alıp)* dâimâ haram yiyenlerdir. Fakat sana gelirlerse, artık aralarında hüküm ver veya onlardan yüz çevir! Şâyet onlardan yüz çevirirsen, o takdirde sana aslâ hiçbir zarar veremezler. Ama hüküm verirsen, artık aralarında adâletle hükmet! Çünki Allah, adâletli olanları sever.[1]

43- Peki içinde Allah'ın hükmü *(recim emri)* bulunan Tevrât yanlarında olduğu *(ve sana inanmadıkları)* hâlde, nasıl seni hakem yapıyorlar *(da)* sonra bunun ardından *(senin hükmünden)* yüz çeviriyorlar? Çünki onlar mü'min kimseler değillerdir.

44- İçinde bir hidâyet ve bir nûr bulunan Tevrât'ı muhakkak ki biz indirdik. *(Allah'a)* teslîm olmuş peygamberler, yahudi olanlara onunla *(Tevrât'la)* hüküm verirlerdi; Allah'ın Kitâbı'nı muhâfazaya me'mur edilmeleri sebebiyle Rabbânîler *(ilim ve ihlâsla kulluk ederek Rabb'e mensub olan kimseler)* ve ahbâr *(ilim sâhibi zâtlar)* da *(onunla hüküm verirlerdi)*; çünki *(onlar,)* ona gözcülük eden *(tahriften koruyan)* kimseler idiler.

(Ey yahudiler!) O hâlde insanlardan korkmayın; ancak benden korkun ve âyetlerimi az bir fiyata *(geçici dünya menfaatleri mukābilinde)* satmayın! *(Tevrât'ı tahrîf etmeyin!)*

Artık kim Allah'ın indirdiğiyle *(inkâr ederek)* hükmetmezse, işte onlar kâfirlerin ta kendileridir.[2]

45- Hem onda *(Tevrât'ta, yahudilerin)* üzerlerine: "Cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak ve dişe diş; yaralara ise *(karşılıklı)* kısas *(vardır)*!" diye yazdık. Fakat kim bunu *(kısas hakkını)* bağışlarsa, o takdirde bu onun *(günahları)* için bir keffâret olur. Kim de *(inandığı hâlde aksini yaparak)* Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezse, işte onlar zâlimlerin ta kendileridir.

46- Ardından da onların *(o peygamberlerin)* izleri üzerine, kendinden önceki Tevrât'ı tasdîk edici olarak Meryemoğlu İsâ'yı gönderdik. Ona da içinde bir hidâyet ve bir nûr bulunan, ve kendinden önceki Tevrât'ı tasdîk edici, takvâ sâhibleri için de bir hidâyet ve bir nasîhat olan İncîl'i verdik.

47- Ve İncîl ehli, Allah'ın onda indirdiğiyle hükmetsin *(diye buyurduk)*! Artık kim *(inandığı hâlde amel etmeyerek)* Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezse, işte onlar fâsıkların ta kendileridir.

48- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Sana da Kitâb'ı *(Kur'ân'ı)*, kendinden önceki kitab*(lar)*ı tasdîk edici ve on*(lar)*a bir şâhid olarak hak ile indirdik; öyleyse onların *(ehl-i kitâbın)* arasında Allah'ın indirdiğiyle hüküm ver ve sana gelmiş olan haktan *(dönerek)* onların arzularına uyma! *(Ey insanlar!)* Sizden her biri*(niz)* için *(her peygamberin devrine âid)* bir şeriat ve bir yol kıldık.[1]

Hâlbuki Allah dileseydi, elbette sizi *(baştan beri bir din üzere)* tek bir ümmet yapardı; fakat size verdiği şeylerle *(muhtelif zamanlarda, muhtelif şeriatlarla)* sizi imtihan etmek için *(böyle yaptı)*; öyleyse hayırlı işlerde yarışın! Hep berâber dönüşünüz ancak Allah'adır; artık hakkında ihtilâfa düşmekte olduğunuz şeyleri size *(O)* bildirecektir.

49- *(Ey Resûlüm!)* Hem *(o kitâbı,)* onların arasında Allah'ın indirdiğiyle hükmet ve onların arzularına uyma ve Allah'ın sana indirdiği şeylerin *(hükümlerin)* bir kısmından seni şaşırtmalarından sakın diye *(indirdik)*. Buna rağmen *(sana indirilen hükümden)* yüz çevirirlerse, artık bil ki Allah ancak, onlara bazı günahları yüzünden bir musîbet vermek istiyor. Ve şübhesiz ki insanların birçoğu, gerçekten fâsıktırlar.

50- Yoksa câhiliye hükmünü mü istiyorlar? Artık kat'î olarak îmân edecek bir kavim için, Allah'dan daha güzel kim hüküm verebilir?

وَقَفَّيْنَا عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ

kendinden öncedir / o şeyi ki / tasdîk edici olarak / Meryemin / oğlu / İsâ'yı / izleri / üzerinde / tâbi' kıldık / ve

مِنَ التَّوْرٰيةِ وَاٰتَيْنَاهُ الْاِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِمَا

o şeyi ki / tasdîk edici olarak / ve / bir nûr / ve / bir hidâyet / içinde vardır / İncîl'i / ona verdik / ve / Tevrât'ı

بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرٰيةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾ وَلْيَحْكُمْ

hükmetsin / ve / takvâ sâhibleri için / bir nasîhat / ve / bir hidâyet / ve / Tevrât'ı / kendinden öncedir

اَهْلُ الْاِنْجِيلِ بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ

Allah / indirdi / o şeyle ki / hükmetmezse / kim / ve / onda / Allah / indirdi / o şeyle ki / İncîl / ehli

فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤٧﴾ وَاَنْزَلْنَآ اِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ

hak ile / kitabı / sana / indirdik / ve / fâsıklar / kendileridir / artık işte onlar

مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ

ona / bir şâhid / ve / kitabı / kendinden öncedir / o şeyi ki / tasdîk edici olarak

فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَٓاءَهُمْ عَمَّا جَٓاءَكَ

sana geldi / o şeyden ki / arzularına / uyma / ve / Allah / indirdi / o şeyle ki / aralarında / öyleyse hüküm ver

مِنَ الْحَقِّ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ

Allah / dileseydi / eğer / ve / bir yol / ve / bir şeriat / sizden / kıldık / her biri için / haktan

لَجَعَلَكُمْ اُمَّةً وَاحِدَةً وَلٰكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَٓا اٰتٰيكُمْ

size verdi / o şeylerde ki / sizi imtihan etmesi için / fakat / tek / bir ümmet / elbette sizi kılardı

فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ

artık size bildirecektir / hep beraber / dönüşünüz / Allah'adır / hayırlarda / öyleyse yarışın

بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾ وَاَنِ احْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ

Allah / indirdi / o şeyle ki / aralarında / hükmet / diye / ve / ihtilâfa düşüyorsunuz / hakkında / idiniz / o şeyleri ki

وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَٓاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ اَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ

Allah / indirdi / o şeylerin ki / bir kısmından / seni şaşırtırlar diye / onlardan sakın / ve / arzularına / uyma / ve

اِلَيْكَ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمْ اَنَّمَا يُرِيدُ اللّٰهُ اَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ

günahlarının / bazısı yüzünden / onlara bir musîbet vermesini / Allah / istiyor / ancak / artık bil ki / yüz çevirirlerse / fakat eğer / sana

وَاِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٤٩﴾ اَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ

câhiliye / yoksa hükmünü mü / gerçekten fâsıktırlar / insanların / bir çoğu / şübhesiz / ve

يَبْغُونَ وَمَنْ اَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

kat'î olarak îmân edecekler / bir kavim için / hüküm cihetiyle / Allah'dan / daha güzeldir / kim / ve / istiyorlar

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ
onların bazısı dostlar hristiyanları ve yahudileri edinmeyin îmân ettiler o kimseler ki ey

أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
topluluğunu hidâyete erdirmez Allah şübhesiz onlardandır artık şübhesiz o içinizden onları dost edinirse kim ve bazısının yârânıdırlar

الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾ فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ
diyorlar onların içinde koşuşuyorlar bir hastalık kalblerinde vardır o kimseleri ki şimdi görürsün zâlimler

نَخْشَىٰ أَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ
katından bir emri ve-ya zaferi getirmesi Allahın fakat umulur bir belâ bize isâbet etmesinden korkuyoruz

فَيُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا أَسَرُّوا فِي أَنْفُسِهِمْ نَادِمِينَ ﴿٥٢﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ
o kimseler ki der ve pişmân olanlar içlerinde gizlediler o şeylere ki ve olmaları

آمَنُوا أَهَٰؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ
elbet sizinle beraberdir şübhesiz onlar yeminlerinin en güçlüsü ile Allah'a yemîn ettiler o kimseler ki bunlar mıdır îmân ettiler

حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا خَاسِرِينَ ﴿٥٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ
dönerse kim îmân ettiler o kimseler ki ey hüsrâna uğrayanlar ve olmuşlardır amelleri boşa gitmiş

مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ
alçak gönüllüdürler onu severler ve onları sever bir kavmi ki Allah getirir artık ileride dîninden sizden

عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ
korkmazlar ve Allah yolunda cihâd ederler kâfirlere karşı şiddetlidirler mü'minlere karşı

لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
Allah ve diler o kimseye ki onu verir Allah'ın bir ihsânıdır işte bu bir kınayanın kınamasından

وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾ إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ
onlar ki iman ettiler o kimselerdir ki ve peygamberidir ve Allah'dır dostunuz ancak herşeyi bilendir lütfu geniştir

يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٥﴾ وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ
Allah'ı dost edinirse kim ve rukû' edenler onlar iken zekâtı verirler ve namazı hakkıyla edâ ederler

وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٥٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
o kimseler ki ey gâlib gelenler onlardır Allahın tarafdarları artık şübhesiz îmân ettiler ve o kimseleri ki ve peygamberini

آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُوًا وَلَعِبًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ
kitab kendilerine verildi o kimselerden ki bir eğlence ve bir alay dîninizi edindiler o kimseleri ki edinmeyin îmân ettiler

قَبْلِكُمْ وَالْكُفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾
mü'minler iseniz eğer Allah'dan sakının ve dostlar kâfirleri ve sizden önce

51- Ey îmân edenler! Yahudileri ve hristiyanları *(yahudilik ve hristiyanlık cihetiyle)* dostlar edinmeyin! Onlar birbirinin yârânıdırlar. Buna rağmen içinizden kim onları dost edinirse, artık şübhesiz o, onlardandır. Muhakkak ki Allah, zâlimler topluluğunu *(inkârlarındaki ısrarları sebebiyle)* hidâyete erdirmez.

52- Şimdi kalblerinde bir hastalık *(bir nifak)* bulunanların: "Bize bir belâ gelmesinden korkuyoruz!" diyerek, *(kâfirleri dost edinmek için)* onların arasında koşuştuklarını görürsün. Fakat, umulur ki Allah, *(peygamberine)* zafer veya *(münâfıklar hakkında)* katından bir emir getirir de *(onlar)* içlerinde gizlediklerine pişmân olan kimseler olurlar.

53- Îmân edenler ise *(ehl-i kitâba dostluk gösteren münafıkların hâllerine şaşarak)* şöyle derler: "Doğrusu kendilerinin, gerçekten sizinle berâber olduklarına bütün güçleriyle Allah'a yemîn edenler bunlar mıdır?" Onların amelleri boşa gitmiş, artık hüsrâna uğrayan kimseler olmuşlardır.

54- Ey îmân edenler! Sizden kim dîninden dönerse *(bilsin ki)*, Allah ileride *(onların yerine)* öyle bir kavim getirir ki, *(O)* onları sever; ve *(onlar da)* O'nu severler; *(o bahtiyâr insanlar)* mü'minlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı şiddetlidirler! Allah yolunda cihâd ederler ve hiçbir dil uzatanın kınamasından korkmazlar![2]

İşte bu, Allah'ın bir ihsânıdır ki, onu *(kendi lütfundan rızâsına yönelen kullarından)* dilediğine verir. Çünki Allah, Vâsi' *(ihsânı bol olan)*dır, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

55- Sizin dostunuz ancak Allah'dır, O'nun Resûlüdür ve *(Allah'ın emrine)* boyun eğen kimseler olarak namazı hakkıyla edâ eden ve zekâtı veren mü'minlerdir.

56- Böylece kim Allah'ı, peygamberini ve îmân edenleri dost edinirse, artık şübhesiz ki gâlib gelecek olanlar, ancak Allah'ın tarafdarlarıdır.

57- Ey îmân edenler! Sizden önce kendilerine kitab verilenlerden, dîninizi alaya ve eğlenceye alanları ve kâfirleri dostlar edinmeyin! O hâlde *(gerçek)* mü'min kimseler iseniz, Allah'dan sakının!

58- Hem *(siz ezan okuyarak)* namaza çağırdığınız zaman, onu alaya ve eğlenceye alırlar. Bu, şübhesiz onların akıl erdirmeyen bir kavim olmalarındandır.

59- De ki: "Ey ehl-i kitab! Sırf Allah'a, bize indirilen *(Kitâb)*a ve daha önce indirilenlere îmân etmemizden ve şübhesiz sizin çoğunuzun fâsık kimseler olmanızdan dolayı mı bizden hoşlanmıyorsunuz?"

60- De ki: "Allah katında cezâ cihetiyle bundan daha kötü olanı size haber vereyim mi? O kimse*(ler)* ki, Allah on*(lar)*a *(küfür ve azgınlıkları sebebiyle)* lâ'net etmiş, üzer*(ler)*ine gazab etmiş, *(aslında birer insan iken, sûretlerini değiştirerek)* içlerinden maymunlar ve domuzlar ve tâğûta *(Allah'ın yerine tuttukları başka şeylere)* tapanlar yapmıştır." İşte onlar, *(âhirette)* mevki'ce daha kötü ve düz yolun ortasından *(sapanların içinde)* en çok sapmış olan kimselerdir.

61- Ve *(yahudi münâfıkları)* size geldikleri zaman: "Îmân ettik" derler; hâlbuki şübhesiz *(yanınıza)* küfürle girmişler yine onlar şübhesiz onunla çıkmışlardır. Hâlbuki Allah onların gizlemekte olduklarını en iyi bilendir.

62- Hem onlardan birçoğunun günah işlemede, düşmanlık yapmada ve haram yemelerinde koşuştuklarını görürsün. Yapmakta oldukları şey, gerçekten ne kötüdür!

63- *(İçlerindeki)* dindar insanların ve âlimlerin, onları, günah *(söz)* söylemelerinden ve haram yemelerinden men' etmeleri gerekmez miydi? İşleye geldikleri şey gerçekten ne kötüdür!

64- Hem yahudiler: "Allah'ın eli bağlıdır *(cimridir)*" dediler. *(Hâşâ!)* Dedikleri yüzünden *(hayırlı işlerde)* elleri bağlansın ve lâ'nete uğrasınlar! Bil'akis O'nun iki eli de açıktır; dilediği gibi *(dilediği kimseye)* karşılıksız verir.[1] Ve and olsun ki Rabbinden sana indirilen *(bu Kur'ân)*, onlardan birçoğuna azgınlık ve küfrü artıracaktır.

Böylece aralarına, kıyâmet gününe kadar *(devâm edecek)* düşmanlık ve kin bıraktık. Ne zaman harb için bir ateş yaktılarsa, Allah onu söndürmüştür *(onları muvaffak kılmamıştır)*. Buna rağmen yeryüzünde fesad çıkarmaya çalışırlar. Hâlbuki Allah, fesad çıkaranları sevmez.

وَ اِذَا نَادَيْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوًا وَ لَعِبًا ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ

bir kavimdir ki · çünki şübhesiz onlar · budur · bir eğlence · ve · bir alay · onu edindiler · namaza · çağırdınız · o vakit ki · ve

لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّٓا اِلَّٓا اَنْ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ

Allah'a · îmân ettik · diye · ancak · bizden · hoşlanmıyorsunuz · ehl-i kitab · ey · de ki · akıl erdirmiyorlar

وَ مَٓا اُنْزِلَ اِلَيْنَا وَ مَٓا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلُ وَ اَنَّ اَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ ﴿٥٩﴾ قُلْ

de ki · fâsık kimselerdir · çoğunuz · şübhesiz · ve · bundan önce · indirildi · o şeye ki · ve · bize · indirildi · o şeye ki · ve

هَلْ اُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذٰلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللّٰهِ مَنْ لَعَنَهُ اللّٰهُ

Allah · onu lâ'netledi · o kimse ki · Allahın · katında · cezâ cihetiyle · bundan · daha kötüsünü · size haber vereyim mi

وَ غَضِبَ عَلَيْهِ وَ جَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَ الْخَنَازِيرَ وَ عَبَدَ الطَّاغُوتَ

tâğûta · tapan kimse · ve · domuzlar · ve · maymunlar · onlardan · kıldı · ve · üzerine · gazab etti · ve

اُولٰٓئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَ اَضَلُّ عَنْ سَوَٓاءِ السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾ وَ اِذَا جَٓاؤُكُمْ قَالُٓوا

dediler · size geldiler · o vakit ki · ve · yolun · ortasından · daha sapkındır · ve · mevki'ce · daha kötü · işte onlar

اٰمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا كَانُوا

idiler · o şeyleri ki · en iyi bilendir · Allah · ve · onunla · çıkmışlar · gerçekten · onlar iken · küfürle · girmişlerdir · halbuki gerçekten · îmân ettik

يَكْتُمُونَ ﴿٦١﴾ وَ تَرٰى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْاِثْمِ وَ الْعُدْوَانِ وَ اَكْلِهِمُ

yemelerinde · ve · düşmanlıkta · ve · günahda · koşuşuyorlar · onlardan · birçoğunu · görürsün · ve · gizliyorlar

السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾ لَوْلَا يَنْهٰيهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَ الْاَحْبَارُ

âlimler · ve · dindar insanlar · onları men' etmeli · değil miydi · yapıyorlar · idiler · o şey ki · ne kötüdür · haramı

عَنْ قَوْلِهِمُ الْاِثْمَ وَ اَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٦٣﴾ وَ قَالَتِ

dedi · ve · yapıyorlar · idiler · o şey ki · elbet ne kötüdür · haramı · yemelerinden · ve · günahı · söylemelerinden

الْيَهُودُ يَدُ اللّٰهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ اَيْدِيهِمْ وَ لُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ

iki eli · bil'akis · dediler · o şey yüzünden ki · lâ'nete uğradılar · ve · elleri · bağlandı · bağlıdır · Allahın · eli · yahudiler

مَبْسُوطَتَانِ يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَٓاءُ وَ لَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَٓا اُنْزِلَ

indirildi · o şeyler ki · onlardan · birçoğuna · and olsun artıracaktır · ve · diler · nasıl · infâk eder · açıktır

اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَ كُفْرًا وَ اَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ

düşmanlığı · aralarına · attık · ve · küfrü · ve · azgınlığı · Rabbinden · sana

وَ الْبَغْضَٓاءَ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ كُلَّمَٓا اَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ

harb için · bir ateş · yaktılar · her ne zaman · kıyâmet gününe kadar · kini · ve

اَطْفَاَهَا اللّٰهُ وَ يَسْعَوْنَ فِي الْاَرْضِ فَسَادًا وَ اللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٤﴾

fesad çıkaranları · sevmez · Allah · ve · fesad çıkarmaya · yeryüzünde · çalışırlar · ve · Allah · onu söndürmüştür

وَلَوْ اَنَّ اَهْلَ الْكِتَابِ اٰمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ

kötülüklerini onlardan elbette örterdik sakınsalardı ve îmân etselerdi ehl-i kitab şübhesiz eğer ve

وَلَاَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعٖيمِ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ اَنَّهُمْ اَقَامُوا التَّوْرٰيةَ

Tevrât'ı ayakta tutsalardı şübhesiz onlar eğer ve Naîm Cennetlerine elbette onları sokardık ve

وَالْاِنْجٖيلَ وَمَا اُنْزِلَ اِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَاَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ

üstlerinden elbette yerlerdi Rablerinden kendilerine indirildi o şeyki ve İncîl'i ve

وَمِنْ تَحْتِ اَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ اُمَّةٌ مُقْتَصِدَةٌ وَكَثٖيرٌ

birçoğu ve aşırılığa kaçmayan bir ümmet onlardan vardır ayaklarının altından ve

مِنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾ يَا اَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا اُنْزِلَ

indirildi o şeyi ki tebliğ et peygamber ey yapıyorlar o şey ki ne kötüdür onlardan

اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَاِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللّٰهُ

Allah ve onun gönderdiğini o takdirde tebliğ etmedin yapmazsan eğer ve Rabbinden sana

يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرٖينَ

kâfirler topluluğunu hidâyete erdirmez Allah şübhesiz insanlardan seni muhâfaza edecektir

﴿٦٧﴾ قُلْ يَا اَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلٰى شَيْءٍ حَتّٰى تُقٖيمُوا التَّوْرٰيةَ

Tevrât'ı hakkıyla tatbîk etmenize dek tâ ki bir şey üzere değilsiniz ehl-i kitab ey de ki

وَالْاِنْجٖيلَ وَمَا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزٖيدَنَّ كَثٖيرًا

birçoğuna and olsun artıracaktır ve Rabbinizden size indirildi o şeyi ki ve İncîl'i ve

مِنْهُمْ مَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا

küfrü ve azgınlığı Rabbinden sana indirildi o şey ki onlardan

تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرٖينَ ﴿٦٨﴾ اِنَّ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَالَّذٖينَ هَادُوا

yahudi oldular o kimseler ki ve îmân ettiler o kimseler ki şübhesiz kâfirler topluluğuna öyleyse üzülme

وَالصَّابِـُٔونَ وَالنَّصَارٰى مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا

sâlih bir amel yapsa ve âhiret gününe ve Allah'a îmân ederse kim hristiyanlar ve sâbiîler ve

فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾ لَقَدْ اَخَذْنَا مٖيثَاقَ

sağlam sözünü almıştık and olsun gerçekten üzülüyorlar onlar değildir ve onlara artık bir korku yoktur

بَنٖي اِسْرَاءٖيلَ وَاَرْسَلْنَا اِلَيْهِمْ رُسُلًا كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ

bir peygamber onlara getirdi her ne zaman peygamberler onlara göndermiştik ve İsrâiloğullarının

بِمَا لَا تَهْوٰى اَنْفُسُهُمْ فَرٖيقًا كَذَّبُوا وَفَرٖيقًا يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

öldürüyorlardı bir kısmını ve yalanladılar bir kısmını nefisleri hoşlanmıyor o şeyi ki

65- Bununla birlikte gerçekten ehl-i kitab, îmân edip *(günahlardan)* sakınsalardı, mutlakā kötülüklerini kendilerinden örterdik ve elbette onları Naîm Cennetlerine koyardık.

66- Ve eğer gerçekten onlar, Tevrât'ı, İncîl'i ve Rablerinden kendilerine indirilen *(Kur'ân)*ı hakkıyla tatbîk etselerdi, mutlakā üstlerinden *(yağmurlar ve meyvelerle rızıklandırılırlar)* ve ayaklarının altından *(yetişen nice mahsûllerden)* yerlerdi. İçlerinde *(peygambere düşmanlıkta)* aşırılığa kaçmayan bir ümmet vardır. Fakat onlardan birçoğu var ki, yapmakta oldukları şey ne kötüdür!

67- Ey peygamber! Rabbinden sana indirileni tebliğ et! Artık *(bunu)* yapmazsan, o takdirde O'nun *(vahiy ile)* gönderdiklerini tebliğ etmemiş olursun! Ve Allah, seni insanlardan muhâfaza edecektir.[1] Şübhe yok ki Allah, *(inkârlarındaki ısrarları sebebiyle)* kâfirler topluluğunu hidâyete erdirmez.

68- De ki: "Ey ehl-i kitab! *(Siz)* Tevrât'ı, İncîl'i ve Rabbinizden size indirilen *(Kur'ân)*ı hakkıyla tatbîk etmedikçe, hiçbir şey *(hiçbir hakîkat)* üzere değilsiniz!" Ve and olsun ki Rabbinden sana indirilen *(bu Kur'ân)*, onlardan birçoğuna azgınlık ve küfrü artıracaktır![2] Öyleyse o kâfirler topluluğu için üzülme!

69- Şübhesiz ki *(zâhiren)* îmân edenler, yahudi olanlar, sâbiîler ve hristiyanlar yok mu, *(onlardan)* kim Allah'a ve âhiret gününe *(hakîkaten)* îmân edip sâlih amel işlerse, artık kendilerine bir korku yoktur ve onlar mahzûn olmazlar.

70- And olsun ki İsrâiloğullarının sağlam sözünü almış ve onlara peygamberler göndermiştik. Ne zaman bir peygamber onlara nefislerinin hoşlanmadığı bir şeyi getirdi ise, bir kısmını yalanladılar, *(Zekeriyyâ ve Yahyâ'ya yaptıkları gibi)* bir kısmını da öldürüyorlardı.

وَحَسِبُوا اَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا وَصَمُّوا ثُمَّ تَابَ

tevbelerini kabul etti · sonra · sağır oldular · ve · böylece kör oldular · bir fitne · olmayacağını · sandılar · ve

اللّٰهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُّوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ

onlardan · birçoğu · sağır oldular · ve · kör oldular · sonra · onların · Allah

وَاللّٰهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا اِنَّ

şübhesiz · dediler · o kimseler ki · kâfir olmuştur · and olsun gerçekten · yapıyorlar · o şeyleri ki · hakkıyla görendir · Allah ve

اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِي اِسْرَائِيلَ اعْبُدُوا

ibâdet edin · İsrâiloğulları · ey · Mesîh · demişti · ve Meryemin · oğlu · Mesîh odur · Allah

اللّٰهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ اِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ حَرَّمَ

haram kılmıştır · artık gerçekten · Allah'a · şirk koşarsa · kim · şu şübhesiz ki · Rabbinizdir · ve · Rabbımdır · Allah'a ki

اللّٰهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَاْوٰيهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ اَنْصَارٍ

yardımcılardan · zâlimler için yoktur · ve · ateştir · barınağı · ve · cenneti · ona · Allah

﴿٧٢﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا اِنَّ اللّٰهَ ثَالِثُ ثَلٰثَةٍ وَمَا مِنْ

yoktur · ve · üçün · üçüncüsüdür · Allah · şübhesiz · dediler · o kimseler ki · kâfir olmuştur · and olsun gerçekten

اِلٰهٍ اِلَّا اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَاِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ

mutlaka dokunacaktır · söylüyorlar · o şeye ki · son vermezlerse · eğer · ve · tek · bir İlâh · ancak · hiç bir ilâh

الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿٧٣﴾ اَفَلَا يَتُوبُونَ اِلَى

hâlâ tevbe etmeyecekler mi · elemli · bir azâb · onlardan · inkâr ettiler · o kimselere ki

اللّٰهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧٤﴾

çok merhamet edendir · çok bağışlayandır · Allah · ve · ondan mağfiret dilemeyecekler mi · ve · Allah'a

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ اِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ

ondan önce · gelip geçmiştir · gerçekten · bir peygamber · ancak · Meryemin · oğlu · Mesîh · değildir

الرُّسُلُ وَاُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَاْكُلَانِ الطَّعَامَ

yemek · yerler · ikisi idi · çok doğru bir kadındır · annesi · ve · peygamberler

اُنْظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْاٰيَاتِ ثُمَّ انْظُرْ اَنّٰى

nasıl · bak · sonra · âyetleri · onlara · açıklıyoruz · nasıl · bak

يُؤْفَكُونَ ﴿٧٥﴾ قُلْ اَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَمْلِكُ

mâlik olmuyor · o şeylere ki · Allah'dan · başka · tapıyor musunuz · de ki · çevriliyorlar

لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللّٰهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٧٦﴾

herşeyi bilen · hakkıyla işiten · odur · Allah · ve · ne bir faydaya · ve · bir zarara · sizin için

71- Ve *(yapmakta oldukları şeyler, kendileri için)* bir musîbet olmayacak sandılar da *(hakka karşı)* kör oldular, sağır oldular; sonra Allah tevbelerini kabûl etti; sonra içlerinden birçoğu *(yine)* kör ve sağır kesildiler. Hâlbuki Allah, ne yaparlarsa hakkıyla görendir.

72- Celâlim hakkı için, "Şübhesiz Allah, ancak o Meryemoğlu Mesîh'dir!" diyenler kâfir olmuşlardır! Hâlbuki Mesîh *(Îsâ, onlara)* şöyle demişti: "Ey İsrâiloğulları! Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a ibâdet edin!" Şu muhakkak ki, kim Allah'a şirk koşarsa, artık şübhesiz Allah, ona Cenneti haram kılmıştır ve onun varacağı yer ateştir! Zâlimler için hiçbir yardımcı da yoktur.

73- Şânım hakkı için, "Allah, üçün *(üç ilâhın)* üçüncüsüdür" diyenler *(teslis akîdesine inanan hristiyanlar)* kâfir olmuşlardır! Hâlbuki tek bir İlâhdan başka hiçbir ilâh yoktur! Buna rağmen eğer söylediklerinden vazgeçmezlerse, içlerinden inkâr edenlere mutlakā *(çok)* elemli bir azab dokunacaktır!

74- Onlar hâlâ Allah'a tevbe edip, O'ndan mağfiret dilemeyecekler mi? Hâlbuki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

75- Meryemoğlu Mesîh *(Îsâ)*, ancak bir peygamberdir. Şübhesiz ondan önce *(de)* peygamberler gelip geçmiştir. Annesi *(Meryem)* ise, çok doğru bir kadındır. İkisi *(de her insan gibi)* yemek yerlerdi! *(Nasıl ilâh olabilirler?)* Bak, onlara âyetleri nasıl açıklıyoruz; sonra *(yine)* bak, *(haktan)* nasıl çevriliyorlar!

76- De ki: "Allah'ı bırakıp, sizin için ne bir zarar ne de bir faydaya mâlik olmayan şeylere mi tapıyorsunuz?" Hâlbuki, Semî' *(hakkıyla işiten)*, Alîm *(herşeyi bilen)* ancak Allah'dır.

قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا ف۪ي د۪ينِكُمْ غَيْرَ

olmadan | dîninizde | haddi aşmayın | ehl-i kitab | ey | de ki

الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُٓوا اَهْوَٓاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ

bundan önce | dalâlete düştüler | gerçekten | bir kavmin ki | arzularına | uymayın | ve | hak

وَاَضَلُّوا كَث۪يرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَٓاءِ السَّب۪يلِ ﴿٧٧﴾ لُعِنَ

lâ'net edildi | yolun | ortasından | saptılar | ve | birçoklarını | saptırdılar | ve

الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪لَ عَلٰى لِسَانِ دَاوُ۫دَ

Dâvûd'un | diliyle | İsrâiloğullarından | inkâr ettiler | o kimseler ki

وَع۪يسَى ابْنِ مَرْيَمَۜ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ

haddi aşıyorlar | idiler | ve | isyân ettiler | o şey yüzünden ki | bu | Meryemin | oğlu | İsâ'nın | ve

﴿٧٨﴾ كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُۜ لَبِئْسَ

hakîkaten ne kötüdür | onu yaptılar | kötülükten ki | birbirlerini men' etmezler | idiler

مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾ تَرٰى كَث۪يرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ

dostluk ediyorlar | onlardan | birçoğunu | görürsün | yapıyorlar | idiler | o şey ki

الَّذ۪ينَ كَفَرُواۜ لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ اَنْفُسُهُمْ

nefisleri ki | kendileri için | takdîm etti | o şey ki | gerçekten ne kötüdür | inkâr ettiler | o kimselerle ki

اَنْ سَخِطَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾

ebedî kalıcıdırlar | onlar | azâb içinde | ve | onlara | Allah'ın | gazab etmesi(ni gerektirdi)

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالنَّبِيِّ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْهِ

ona | indirildi | o şeye ki | ve | peygambere | ve | Allah'a | îmân ediyorlar | olsalardı | eğer | ve

مَا اتَّخَذُوهُمْ اَوْلِيَٓاءَ وَلٰكِنَّ كَث۪يرًا مِنْهُمْ فَاسِقُونَ

fâsık kimselerdir | onlardan | birçoğu | fakat | dostlar | onları edinmediler

﴿٨١﴾ لَتَجِدَنَّ اَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا

îmân ettiler | o kimselere ki | düşmanlık cihetiyle | insanların | en şiddetlisi | elbette bulacaksın

الْيَهُودَ وَالَّذ۪ينَ اَشْرَكُواۚ وَلَتَجِدَنَّ اَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً

sevgi cihetiyle | onların en yakını | elbette bulacaksın | ve | ortak koştular | o kimseleri ki | ve | yahudileri

لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا الَّذ۪ينَ قَالُٓوا اِنَّا نَصَارٰىۜ ذٰلِكَ بِاَنَّ

çünki şübhesiz | budur | hristiyanlarız | şübhesiz biz | dediler | o kimseleri ki | îmân ettiler | o kimselere ki

مِنْهُمْ قِسّ۪يس۪ينَ وَرُهْبَانًا وَاَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾

kibirlenmiyorlar | şübhesiz onlar | ve | râhibler | ve | âlimler | onlardan vardır

77- De ki: "Ey ehl-i kitab!

Dîninizde haksız yere haddi aşmayın ve *(sizden)* daha evvel gerçekten dalâlete düşmüş, birçoklarını da saptırmış hem *(kendileri de)* düz yolun ortasından şaşmış bir kavmin arzularına uymayın!"

78- İsrâiloğullarından inkâr edenler, Dâvûd'un ve Meryemoğlu İsâ'nın diliyle lâ'net edildiler.

Bu *(lâ'net, onların)* isyân etmeleri ve haddi aşıyor olmaları yüzündendir.

79- O yaptıkları kötülükten birbirlerini men' etmezlerdi. Yapmakta oldukları şey hakîkaten ne kötü idi!

80- Onlardan birçoğunun, *(sana ve mü'minlere olan kızgınlıklarından dolayı)* inkâr edenlerle dostluk ettiklerini görürsün.

Nefislerinin kendileri için takdîm ettiği *(amel)* ne kötüdür ki *(bu amelleri yüzünden)*, Allah onlara gazab etmiştir ve onlar, o azâb içinde ebedî olarak kalıcıdırlar.

81- Hem Allah'a, peygambere ve ona indirilen *(Kur'ân)*a îmân ediyor olsalardı, onları *(o kâfirleri)* dostlar edinmezlerdi; fakat onlardan birçoğu *(dinden çıkmış)* fâsık kimselerdir.

82- Îmân edenlere düşmanlık cihetiyle insanların en şiddetlisi *(olarak)*, elbette yahudileri ve *(Allah'a)* ortak koşanları bulacaksın!

Îmân edenlere sevgi cihetiyle onların en yakını *(olarak)* da, elbette "Doğrusu biz hristiyanız!" diyenleri bulacaksın!

Bu, şübhesiz onların içinde âlimlerin ve *(ibâdet ehli)* râhiblerin bulunması ve gerçekten onların *(hakka tâbi' olmakta yahudi ve dinsizlere nisbetle)* kibirlenmemelerindendir.

83- Hem *(o bir kısım âlim ve râhiblerin)* peygambere indirileni *(Kur'ân'ı)* dinledikleri zaman, *(esâsen âşinâ olup)* tanıdıkları bu haktan dolayı gözlerinin yaşla dolup taştığını görürsün! "Rabbimiz! Îmân ettik, artık bizi *(hakka)* şâhid olanlarla berâber yaz!" derler.

84- "Zâten biz, Rabbimizin bizi sâlihler zümresiyle berâber *(Cennete)* koymasını ümîd ederken, neden Allah'a ve bize gelen hakka îmân etmeyelim?"

85- *(Bu)* söylediklerinden dolayı Allah da, onları altlarından nehirler akan Cennetlerle mükâfâtlandırdı; *(onlar)* orada ebedî olarak kalıcıdırlar. İyilik edenlerin mükâfâtı ise, işte budur!

86- İnkâr edip âyetlerimizi yalanlayanlar yok mu, işte onlar Cehennem ehlidirler!

87- Ey îmân edenler! Allah'ın size helâl kıldığı temiz şeyleri *(kendinize)* haram kılmayın ve haddi aşmayın! Şübhesiz ki Allah, haddi aşanları sevmez.

88- O hâlde Allah'ın sizi, helâl *(ve)* temiz olarak rızıklandırdığı şeylerden yiyin ve siz kendisine inanan kimseler olduğunuz Allah'dan sakının!

89- Allah sizi, yeminlerinizdeki kasıdsız hatâ*(larınız)* ile mes'ûl tutmaz; fakat *(bilerek)* yaptığınız yeminler yüzünden sizi sorumlu tutar. Artık bunun keffâreti, *(tercihinize göre)* ya âilenize yedirdiğinizin orta hâllisinden on yoksulu *(bir gün sabah ve akşam)* doyurmak veya onları *(baştan ayağa)* giydirmek veya bir köle âzâd etmektir.

Bununla berâber kim *(bunları)* bulamazsa *(vermeye güç yetiremezse)* artık *(keffâret olarak ona)* üç gün oruç *(tutma borcu)* vardır.

Yemîn ettiğiniz zaman; *(bozduğunuz)* yeminlerinizin keffâreti işte budur! Artık yeminlerinizi muhâfaza edin *(gereğini yerine getirin)*! Allah size âyetlerini böyle açıklıyor, tâ ki şükredesiniz.

وَاِذَا سَمِعُوا مَٓا اُنْزِلَ اِلَى الرَّسُولِ تَرٰٓى اَعْيُنَهُمْ تَفٖيضُ

ve o zaman ki · dinlediler · o şeyi ki · indirildi · peygambere · görürsün · gözleri · dolup taşıyor

مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَٓا اٰمَنَّا فَاكْتُبْنَا

yaştan · o şeyden dolayı ki · tanıdılar · haktan · derler · Rabbimiz · îmân ettik · artık bizi yaz

مَعَ الشَّاهِدٖينَ ﴿٨٣﴾ وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَمَا جَٓاءَنَا

beraber · şâhid olanlarla · ve · bize ne oldu ki · îmân etmeyeceğiz · Allah'a · ve · o şeye ki · bize geldi

مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ اَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحٖينَ ﴿٨٤﴾ فَاَثَابَهُمُ

hakdan · biz ümîd ederken · bizi sokmasını · Rabbimizin · beraber · zümresiyle · sâlihler · ve onları mükâfâtlandırdı

اللّٰهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا وَذٰلِكَ

Allah · o şeyden dolayı ki · söylediler · cennetlerle · akar · altlarından · nehirler · ebedî kalıcıdırlar · orada · ve · işte budur

جَزَٓاءُ الْمُحْسِنٖينَ ﴿٨٥﴾ وَالَّذٖينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَٓا اُولٰٓئِكَ

mükâfâtı · iyilik edenlerin · ve · o kimseler ki · inkâr ettiler · ve · yalanladılar · âyetlerimizi · işte onlar

اَصْحَابُ الْجَحٖيمِ ﴿٨٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَٓا اَحَلَّ

ehlidirler · cehennem · ey · o kimseler ki · îmân ettiler · haram kılmayın · temizlerini · o şeylerin ki · helâl kıldı

اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدٖينَ ﴿٨٧﴾ وَكُلُوا

Allah · size · ve · haddi aşmayın · şübhesiz · Allah · sevmez · haddi aşanları · ve · yiyin

مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذٖٓى اَنْتُمْ بِهٖ

o şeylerden ki · sizi rızıklandırdı · Allah · helâl olarak · temiz olarak · ve · sakının · Allah'dan · o ki · siz · ona

مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فٖٓى اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ

inanan kimselersiniz · sizi mes'ûl tutmaz · Allah · kasıdsız hatâ ile · yeminlerinizdeki · fakat

يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْاَيْمَانَ فَكَفَّارَتُهُٓ اِطْعَامُ عَشَرَةِ

sizi sorumlu tutar · o şey sebebiyle ki · akdettiniz · yeminler · artık onun keffâreti · doyurmaktır · on

مَسَاكٖينَ مِنْ اَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ اَهْلٖيكُمْ اَوْ كِسْوَتُهُمْ

yoksulu · en orta hâllisinden · o şeylerin ki · yediriyorsunuz · âilenize · veya · onları giydirmektir

اَوْ تَحْرٖيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلٰثَةِ اَيَّامٍ ذٰلِكَ

veya · âzâd etmektir · bir köle · fakat kim · bulamazsa · artık oruç tutmak · üç · gün · işte budur

كَفَّارَةُ اَيْمَانِكُمْ اِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُٓوا اَيْمَانَكُمْ

keffâreti · yeminlerinizin · o zaman ki · yemîn ettiniz · ve · muhâfaza edin · yeminlerinizi

كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾

işte böyle · açıklıyor · Allah · size · âyetlerini · tâ ki siz · şükredersiniz

يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوٓا اِنَّمَا الْخَمْرُ وَ الْمَيْسِرُ وَ الْاَنْصَابُ وَ الْاَزْلَامُ

fâl okları ve dikili taşlar ve kumar ve şarab ancak îmân ettiler o kimseler ki ey

رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾ اِنَّمَا يُرِيدُ

ister ancak kurtuluşa erersiniz tâ ki siz öyleyse ondan kaçının şeytanın işinden bir pisliktir

الشَّيْطَانُ اَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَ الْبَغْضَٓاءَ فِي الْخَمْرِ وَ الْمَيْسِرِ

kumarda ve içkide kin ve düşmanlık aranıza düşürmesini şeytan

وَ يَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَ عَنِ الصَّلٰوةِ فَهَلْ اَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿٩١﴾ وَ اَطِيعُوا اللّٰهَ

Allaha itâat edin ve son verenler artık siz (değil) misiniz namazdan ve Allahın zikrinden sizi çevirmesini ve

وَ اَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ احْذَرُوا فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوٓا اَنَّمَا عَلٰى رَسُولِنَا

Resûlümüze gereken ancak artık bilin ki yüz çevirirseniz ve eğer sakının ve peygambere itâat edin ve

الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٩٢﴾ لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ اٰمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

sâlih ameller yaptılar ve îmân ettiler o kimselere ki yoktur apaçık tebliğdir

جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوٓا اِذَا مَا اتَّقَوْا وَ اٰمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

sâlih ameller yaptılar ve îmân ettiler ve sakındılar o şey vakti ki tattılar o şeyde ki bir günah

ثُمَّ اتَّقَوْا وَ اٰمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَ اَحْسَنُوا وَ اللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾

iyilik edenleri sever Allah ve iyilik ettiler ve sakındılar sonra inandılar ve sakındılar sonra

يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللّٰهُ بِشَيْءٍ مِنَ الصَّيْدِ تَنَالُهُٓ اَيْدِيكُمْ

elleriniz kendisine erişir avdan bir şeyle Allah mutlaka sizi imtihân edecektir îmân ettiler o kimseler ki ey

وَ رِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللّٰهُ مَنْ يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ فَمَنِ اعْتَدٰى بَعْدَ ذٰلِكَ

bundan sonra haddi aşarsa artık kim gıyabda kendisinden korkanı Allahın ortaya çıkarması için mızraklarınız ve

فَلَهُ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿٩٤﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ

avı öldürmeyin îmân ettiler o kimseler ki ey elemli bir azâb artık ona vardır

وَ اَنْتُمْ حُرُمٌ وَ مَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَٓاءٌ مِثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ

öldürdüğü o şeyin ki mislinde artık bir cezâ vardır kasden sizden onu öldürürse kim ve ihramlı siz iken

النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ اَوْ كَفَّارَةٌ

bir keffâret ki veya Kâ'be'ye ulaşan bir kurban sizden adâletli iki kişi ona hüküm verir sağmallardan

طَعَامُ مَسَاكِينَ اَوْ عَدْلُ ذٰلِكَ صِيَامًا لِيَذُوقَ وَبَالَ اَمْرِهِ عَفَا اللّٰهُ

Allah affetmiştir işinin vebâlini tatması için oruç tutmaktır bunun muâdili veya yoksulları doyurmaktır

عَمَّا سَلَفَ وَ مَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللّٰهُ مِنْهُ وَ اللّٰهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٩٥﴾

intikam sâhibidir dâima üstündür Allah ve ondan Allah artık intikam alır dönerse kim ve geçti o şeyden ki

90- Ey îmân edenler! Şarab, kumar, dikili taşlar *(putlar)* ve fâl okları ancak şeytanın işinden bir*(er)* pisliktir; öyleyse ondan kaçının ki kurtuluşa eresiniz.

91- Şeytan, içki ve kumarda aranıza *(o yolla)* ancak düşmanlık ve kin düşürmek ve sizi Allah'ın zikrinden ve namazdan alıkoymak ister. Artık siz, *(bunlardan)* vazgeçen kimseler *(olmaz)* mısınız?

92- O hâlde Allah'a itâat edin, peygambere de itâat edin ve *(ona muhâlefetten)* sakının! Buna rağmen *(itâatten)* yüz çevirirseniz, artık bilin ki, Resûlümüze düşen ancak apaçık tebliğdir.

93- Îmân edip sâlih ameller işleyenlere, *(haramlardan)* sakınıp îmân ettikleri ve sâlih ameller işledikleri, sonra *(günahlarda ısrar etmekten)* sakınıp *(onların haram olduğuna iyice)* inandıkları, sonra *(bütün haramlardan)* da sakınıp iyilik ettikleri takdirde, *(kendilerine haram kılınmadan önce)* tattıklarından dolayı bir günah yoktur. Çünki Allah, iyilik edenleri sever.[1]

94- Ey îmân edenler! Allah, gizlide kendisinden kimin korktuğunu ortaya çıkarmak için, *(ihramlı iken yasaklandığınız)* avdan, ellerinizin ve mızraklarınızın kendisine erişebileceği *(çok kolay avlayabileceğiniz)* bir şeyle mutlakâ sizi imtihân edecektir. Artık kim bundan sonra haddi aşarsa, o takdirde ona *(çok)* elemli bir azab vardır!

95- Ey îmân edenler! Siz ihramlı iken, av *(hayvanların)*ı öldürmeyin! Artık içinizden onu kasden öldüren kimseye, o takdirde Kâ'be'ye ulaşacak olan bir kurban olmak üzere öldürdüğünün mislinde sağmal hayvanlardan bir cezâ vardır ki, buna *(bu avladığı hayvanın mislinin ne olacağına)* içinizden adâletli iki kişi hüküm verir. Veya bir keffâret *(gerekir)* ki, *(o da)* yoksulları doyurmak veya buna karşılık oruç tutmaktır; tâ ki *(yaptığı)* işinin vebâlini tatsın!

Allah geçmişi affetmiştir. Fakat kim tekrar yaparsa, artık Allah ondan intikam alır. Çünki Allah, Azîz *(dâimâ üstün olan)*dır, intikam sâhibidir.

96- Size ve yolculara bir fayda olmak üzere, deniz avı ve onu yemek sizin için helâl kılındı. Kara avı ise, ihramlı olduğunuz müddetçe size haram kılındı! O hâlde huzûruna toplanacağınız Allah'dan sakının!

97- Allah, Kâ'be'yi, o Beyt-i Harâm'ı, *(kendisinde hac edilen)* haram ayı *(Zilhıcce ayını)*, kurbanı ve *(ona takılan)* gerdanlıkları, insanlar için *(maddî ma'nevî)* bir kalkınma *(vesîlesi)* kıldı. Bu, muhakkak ki Allah'ın, göklerde ne var, yerde ne varsa bildiğini ve şübhesiz Allah'ın, herşeyi hakkıyla bilici olduğunu *(sizin de)* bilmeniz içindir.

98- Bilin ki gerçekten Allah, azâbı şiddetli olandır ve şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

99- Peygambere düşen ancak tebliğdir.[1] Çünki Allah, neyi açıklar ve *(kalblerinizde)* neyi gizlerseniz, bilir.

100- De ki: "Pis olan şey ile temiz *(haram ve helâl)* bir olmaz; pis olan şey*(ler)*in çokluğu hoşun*(uz)*a gitse de *(bu böyledir)*!" Öyle ise ey akıl sâhibleri! Allah'dan sakının, tâ ki kurtuluşa eresiniz!

101- Ey îmân edenler! Size açıklandığı zaman hoşunuza gitmeyecek şeylerden sormayın! Buna rağmen Kur'ân indirilirken *(peygamber aranızda olduğu zaman)* onları sorarsanız, size *(hükmü)* açıklanır. Allah onları *(geçmişteki sorularınızı)* affetti. Çünki Allah, Gafûr *(çok mağfiret eden)*dir, Halîm *(cezâlandırmakta hiç acele etmeyen)*dir.

102- Doğrusu sizden önce bir kavim onları sormuştu *(da)*, sonra *(kendilerine verilen hükümleri kabûl etmeyip)* o yüzden kâfir kimseler olmuşlardı.

103- Allah, ne bahîre, ne sâibe, ne vasîle, ne de hâm'dan hiçbirini *(meşrû')* kılmamıştır; fakat inkâr edenler Allah'a karşı yalan uyduruyorlar! Çünki onların çoğu akıl erdiremezler.

أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ

yolculara ve size bir fayda olmak üzere onu yemek ve deniz avı sizin için helâl kılındı

وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا وَاتَّقُوا اللّٰهَ

Allah'dan sakının ve ihramlılar olarak devam ettiğiniz müddetçe kara avı size haram kılındı ve

الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾ جَعَلَ اللّٰهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ

Beyt-i Harâm'ı Kâ'be'yi Allah kıldı toplanacaksınız ona o ki

قِيَامًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ ذٰلِكَ

işte bu gerdanlıkları ve kurbanı ve haram ayı ve insanlar için bir kalkınma

لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللّٰهَ

Allah şübhesiz ve yerdedir o şeyleri ki ve göklerdedir o şeyleri ki bilir Allah şübhesiz bilmeniz içindir

بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٩٧﴾ اِعْلَمُوا أَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللّٰهَ

Allah şübhesiz ve azâbı şiddetlidir Allah şübhesiz bilin ki hakkıyla bilendir herşeyi

غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٨﴾ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللّٰهُ

Allah ve tebliğ ancak Peygambere gerekmez çok merhamet edendir çok bağışlayandır

يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٩٩﴾ قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ

pis olan eşit olmaz de ki gizliyorsunuz o şeyleri ki ve açıklıyorsunuz o şeyleri ki bilir

وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللّٰهَ

Allah'dan öyle ise sakının pis olanın çokluğu hoşuna gitse velev ki temiz olan ve

يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا

sormayın îmân ettiler o kimseler ki ey kurtuluşa erersiniz tâ ki siz akıl sâhibleri ey

عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبْدَ لَكُمْ تَسُؤْكُمْ وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْآنُ

Kur'ân indiriliyor o zaman ki onlardan sorarsanız eğer ve hoşunuza gitmeyecek size açıklanırsa eğer o şeylerden ki

تُبْدَ لَكُمْ عَفَا اللّٰهُ عَنْهَا وَاللّٰهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٠١﴾ قَدْ

gerçekten azâbda acele etmeyendir çok bağışlayandır Allah ve onları Allah affetti size açıklanır

سَأَلَهَا قَوْمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾ مَا جَعَلَ اللّٰهُ

Allah kılmamıştır kâfir kimseler o yüzden olmuşlardı sonra sizden önce bir kavim onları sormuştu

مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلٰكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا

inkâr ettiler o kimseler ki fakat ne Hâm'ı ve ne Vasîle'yi ve ne Sâibe'yi ve Bahîre'yi

يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

akıl erdirmezler onların çoğu ve yalan Allah'a karşı uyduruyorlar

وَاِذَا قٖيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا اِلٰى مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ وَاِلَى الرَّسُولِ

peygambere · ve · Allah · indirdi · o şeye ki · gelin · onlara · denildi · o vakit ki · ve

قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَٓاءَنَا اَوَلَوْ كَانَ اٰبَٓاؤُهُمْ

ataları · eğer idiyse de mi · atalarımızı · üzerinde · bulduk · o şeyler ki · bize yeter · dediler

لَا يَعْلَمُونَ شَيْـًٔا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا عَلَيْكُمْ

size gereken · îmân ettiler · o kimseler ki · ey · doğru yolu bulamıyorlar · ve · bir şey · bilmiyorlar

اَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ اِذَا اهْتَدَيْتُمْ اِلَى

doğru yolu buldunuz · o zaman ki · dalâlete düştü · o kimse ki · size zarar vermez · kendinizdir

اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَمٖيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ يَٓا اَيُّهَا

ey · yapıyorsunuz · idiniz · o şeyleri ki · artık size haber verecektir · hep beraber · dönüşünüz · Allahadır

الَّذٖينَ اٰمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ اِذَا حَضَرَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حٖينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ

iki kişi · vasiyet · vaktinde · ölüm · birinize · hazır oldu · o vakit ki · aranızdaki · şâhidlik · îmân ettiler · o kimseler ki

ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ اَوْ اٰخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ اِنْ اَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِى الْاَرْضِ

yeryüzünde · yolculuk ederseniz · siz · eğer · sizden başkasından · başka iki kişi · veya · sizden · adâlet · sâhibi

فَاَصَابَتْكُمْ مُصٖيبَةُ الْمَوْتِ تَحْبِسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلٰوةِ فَيُقْسِمَانِ

ve ikisi yemin eder · namazın · ardından · o ikisini alıkoyarsınız · ölüm · musîbeti · ve size isâbet ederse

بِاللّٰهِ اِنِ ارْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرٖى بِهٖ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى

yakınlık · sâhibi · olsa · velev ki · bir bedel · ona mukâbil · satın almayacağız · şübhelenirseniz · eğer · Allah'a

وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللّٰهِ اِنَّٓا اِذًا لَمِنَ الْاٰثِمٖينَ ﴿١٠٦﴾ فَاِنْ عُثِرَ عَلٰٓى اَنَّهُمَا

şübhesiz ikisi · anlaşılırsa · fakat eğer · elbette günahkârlardanız · o takdirde · şübhesiz biz · Allahın · şâhidliğini · gizlemeyeceğiz · ve

اسْتَحَقَّٓا اِثْمًا فَاٰخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذٖينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ

aleyhlerine · (günah) kazanıldı · o kimselerden ki · o ikisinin yerine · geçerler · artık başka iki kişi · bir günah · kazandılar

الْاَوْلَيَانِ فَيُقْسِمَانِ بِاللّٰهِ لَشَهَادَتُنَٓا اَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا

ve · o ikisinin şâhidliğinden · daha doğrudur · elbet bizim şâhidliğimiz · Allah'a · ve yemin ederler · daha lâyık olan iki kişi

اعْتَدَيْنَٓا اِنَّٓا اِذًا لَمِنَ الظَّالِمٖينَ ﴿١٠٧﴾ ذٰلِكَ اَدْنٰٓى اَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ

şâhidliği · getirmelerine · en yakın olandır · işte bu · elbette zâlimlerdeniz · o takdirde · şübhesiz biz · haddi aşmadık

عَلٰى وَجْهِهَٓا اَوْ يَخَافُٓوا اَنْ تُرَدَّ اَيْمَانٌ بَعْدَ اَيْمَانِهِمْ وَاتَّقُوا

sakının · ve · yeminlerinden · sonra · yeminlerinin · reddedilmesinden · korkmalarına · veya · (lâyık) vechiyle

اللّٰهَ وَاسْمَعُوا وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْفَاسِقٖينَ ﴿١٠٨﴾

fâsıklar · topluluğunu · hidâyete erdirmez · Allah · ve · dinleyin · ve · Allah'dan

104- Hem onlara, "Allah'ın indirdiğine *(Kur'ân'a)* ve peygambere *(sünnetine)* gelin!" denildiği zaman: "Atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeyler bize yeter!" dediler. Ya ataları bir şey bilmeyen ve doğru yolu *(da)* bulamayan kimseler idiyse! *(Yine de onlara mı tâbi' olacaklar?)*

105- Ey îmân edenler! Siz kendinize bakın! Hidâyete erdiğiniz takdirde, dalâlete düşenler size zarar vermez.[1] Dönüşünüz hep berâber ancak Allah'adır; artık *(O,)* yapmakta olduğunuz şeyleri size haber verecektir.

106- Ey îmân edenler! Birinize ölüm geldiği zaman vasiyet esnâsında aranızdaki şâhidlik, ya içinizden adâletli iki kişi*(nin şâhidliği)* veya siz yeryüzünde *(başka yerlerde)* yolculuk ederken bu hâlde başınıza ölüm musîbeti geldiğinde, siz*(in dîniniz)*den olmayan başka iki kişi*(nin şâhidliği)*dir.

Eğer *(bu gayr-i müslim iki şâhidden)* şübhelenirseniz, namazdan sonra onları alıkoyarsınız da *(sizin teklîfinizle)* Allah'a şöyle yemîn ederler: "Akrabâ da olsa buna *(bu yemînimize)* mukâbil hiçbir bedel satın almayacağız ve Allah'ın şâhidliğini gizlemeyeceğiz; o takdirde muhakkak ki biz, elbette günahkârlardan oluruz!"

107- Fakat onların *(o gayr-i müslim iki şâhidin)* gerçekten bir günah işledikleri *(yalan söyledikleri)* anlaşılırsa, bu takdirde haklarına tecâvüz edilen kimselerden *(şâhidliğe)* daha lâyık olan başka iki kişi, onların *(o gayr-i müslim iki şâhidin)* yerine geçer de *(yine sizin istemenizle)* Allah'a şöyle yemîn ederler: "Elbet bizim şâhidliğimiz, onların şâhidliğinden daha doğrudur ve *(biz hakka)* tecâvüz etmedik. Yoksa muhakkak ki biz gerçekten zâlimlerden oluruz!"

108- Bu *(hüküm)*, şâhidliği lâyıkıyla yapmalarına veya yeminlerinden sonra *(vârisler tarafından)* yeminler*(in)*in reddedilmesinden korkmalarına en yakın bir çâredir. Artık Allah'dan sakının ve *(emirlerini)* dinleyin! Çünki Allah, *(isyanlarındaki ısrarları yüzünden)* fâsıklar topluluğunu hidâyete erdirmez.

109- Allah, o gün *(kıyâmet günü)* peygamberleri toplayacak da: "*(Ümmetinizi da'vet ettiğiniz zaman)* size ne cevab verildi?" buyuracak!

(Onlar:) "Bizim için *(bu hususta)* bir ilim yoktur.

Şübhesiz ki gizlilikleri hakkıyla bilen, ancak sensin!" diyecekler.

110- O zaman Allah şöyle buyuracak: "Ey Meryemoğlu İsâ!

Sana ve annene olan ni'metimi hatırla!

Hani sana Rûhü'l-Kudüs *(Cebrâil)* ile kuvvet vermiştim; beşikte iken de, yetişkin hâlde de insanlarla konuşuyordun.

Ve hani sana yazı yazmayı, hikmeti, Tevrât'ı ve İncîl'i öğretmiştim.

Hem o zaman ki iznimle çamurdan kuş şekli gibi *(bir şey)* yapıyor, sonra içine üflüyordun da iznimle bir kuş oluyordu *(ve)* yine iznimle *(anadan doğma)* a'mâyı ve *(teni)* alacalı olanı iyileştiriyordun.

Yine o vakit iznimle ölüleri *(kabirlerinden dirilmiş olarak)* çıkarıyordun.[1]

Bir zaman da *(seni öldürmek isteyen)* İsrâiloğullarını senden def' etmiştim; hani kendilerine apaçık delillerle gelmiştin de içlerinden inkâr edenler: 'Bu, apaçık sihirden başka bir şey değildir' demiş*(ler)*di."

111- "Hani Havârîlere de: 'Bana ve peygamberime îmân edin!' diye ilhâm etmiştim.

(Onlar:) 'Îmân ettik, *(yâ Rab!)* artık şâhid ol ki gerçekten biz Müslümanlarız!' demişlerdi."

112- "Bir vakit Havârîler:

'Ey Meryemoğlu İsâ!

Rabbin bize gökten bir sofra indirebilir mi?' demişlerdi.

(O da:) 'Eğer *(gerçekten)* mü'min kimseler iseniz, Allah'dan sakının!' demişti."

113- "*(Onlar:)* 'İstiyoruz ki ondan yiyelim, kalblerimiz mutmain olsun, gerçekten bize doğru söylediğini *(iyice)* bilelim ve buna şâhidlik edenlerden olalım' demişlerdi."

يَوْمَ يَجْمَعُ اللّٰهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَٓا اُجِبْتُمْۜ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَاۜ

o gün ki | toplayacak | Allah | peygamberleri | ve buyuracak | ne | cevab verildi size | dediler | bir ilim yoktur | bizim için

اِنَّكَ اَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١٠٩﴾ اِذْ قَالَ اللّٰهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ

şübhesiz sen | sensin | hakkıyla bilen | gizlilikleri | o zaman | buyurdu | Allah | ey | İsâ | oğlu | Meryemin

اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلٰى وَالِدَتِكَۢ اِذْ اَيَّدْتُكَ بِرُوحِ

hatırla | ni'metimi | sana | ve | annene | o vakit ki | seni desteklemiştim

الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًاۚ وَاِذْ عَلَّمْتُكَ

Rûhü'l-Kudüs ile | konuşuyordun | insanlarla | beşikte iken | ve | yetişkin iken | ve | o vakit ki | sana öğretmiştim

الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرٰيةَ وَالْاِنْجِيلَۚ وَاِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ

yazı yazmayı | ve | hikmeti | ve | Tevrât'ı | ve | İncîl'i | ve | o vakit ki | yapıyordun | çamurdan

كَهَيْـَٔةِ الطَّيْرِ بِاِذْنِي فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا

şekli gibi | kuş | iznimle | sonra üflüyordun | içine | ve oluyordu | bir kuş

بِاِذْنِي وَتُبْرِئُ الْاَكْمَهَ وَالْاَبْرَصَ بِاِذْنِيۚ وَاِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتٰى

iznimle | ve | iyileştiriyordun | a'mâyı | ve | alacalıyı | iznimle | ve | o vakit | çıkarıyordun | ölüleri

بِاِذْنِيۚ وَاِذْ كَفَفْتُ بَنِي اِسْرَٓائِيلَ عَنْكَ اِذْ جِئْتَهُمْ

iznimle | ve | bir vakit | def' etmiştim | İsrâiloğullarını | senden | o vakit ki | kendilerine gelmiştin

بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ اِنْ هٰذَٓا اِلَّا سِحْرٌ

apaçık delillerle | ve demişti | o kimseler ki | inkâr etmişler | onlardan | değildir | bu | ancak | bir sihir

مُبِينٌ ﴿١١٠﴾ وَاِذْ اَوْحَيْتُ اِلَى الْحَوَارِيِّنَ اَنْ اٰمِنُوا بِي وَبِرَسُولِي

apaçık | ve | o vakit ki | ilhâm etmiştim | Havârîlere | diye | îmân edin | bana | ve | peygamberime

قَالُٓوا اٰمَنَّا وَاشْهَدْ بِاَنَّنَا مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾ اِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ

demişlerdi | îmân ettik | ve | şâhid ol ki | şübhesiz biz | müslümanlarız | bir vakit | demişti | Havârîler

يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ اَنْ يُنَزِّلَ عَلَيْنَا

ey | İsâ | oğlu | Meryemin | güç yetirebilir mi | Rabbin | indirmesine | bize

مَٓائِدَةً مِنَ السَّمَٓاءِۜ قَالَ اتَّقُوا اللّٰهَ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

bir sofra | gökten | demişti | sakının | Allah'dan | eğer | iseniz | mü'minler

﴿١١٢﴾ قَالُوا نُرِيدُ اَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ

demişlerdi | istiyoruz | yememizi | ondan | ve | mutmain olmasını | kalblerimizin | ve | bilmemizi

اَنْ قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١٣﴾

şübhesiz | gerçekten | bize doğru söyledin | ve | olmamızı | buna | şâhidlik edenlerden

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللّٰهُمَّ رَبَّنَا اَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ

gökten bir sofra bize indir Rabbimiz ey Allah Meryemin oğlu İsâ demişti

تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِاَوَّلِنَا وَاٰخِرِنَا وَاٰيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ

hayırlısısın sen ve bizi rızıklandır ve senden bir mu'cize ve âhirimiz için ve evvelimiz için bir bayram bizim için olur

الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾ قَالَ اللّٰهُ اِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ

ondan sonra inkâr ederse fakat kim size onu indirici olanım şübhesiz ben Allah buyurmuştu rızık verenlerin

مِنْكُمْ فَاِنِّي اُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا اُعَذِّبُهُ اَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾ وَاِذْ قَالَ اللّٰهُ

Allah buyurdu ve o vakit ki âlemlerden hiç kimseye onunla azâb etmem bir azâb ile onu cezâlandırırım artık şübhesiz ben sizden

يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ءَاَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَاُمِّيَ اِلٰهَيْنِ مِنْ دُونِ

başka iki ilâh annemi ve beni edinin insanlara söyledin sen mi Meryemin oğlu İsâ ey

اللّٰهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي اَنْ اَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ اِنْ كُنْتُ

olsam eğer bir hak benim için yoktur o şeyi ki söylemem benim için olmaz sen münezzehsin dedi Allahdan

قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا اَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ اِنَّكَ

şübhesiz sen senin zâtındadır o şeyi ki bilmem ve nefsimdedir o şeyi ki bilirsin onu bilirdin artık gerçekten onu söylemişim

اَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾ مَا قُلْتُ لَهُمْ اِلَّا مَا اَمَرْتَنِي بِهِ اَنِ اعْبُدُوا

ibâdet edin diye kendisini bana emrettin o şeyi ki ancak onlara söylemedim görünmeyenleri hakkıyla bilen sensin

اللّٰهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا

nihâyet ne vakit ki içlerinde olduğum müddetçe bir şâhid onların üzerinde idim ve Rabbinizdir ve Rabbimdir Allaha ki

تَوَفَّيْتَنِي كُنْتَ اَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَاَنْتَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾

hakkıyla şâhid olansın herşeye sen ve onları hakkıyla gözetleyici sen idin beni (içlerinden) aldın

اِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَاِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَاِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَاِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ

dâima üstün sensin yine şübhesiz sen onlara mağfiret edersen eğer ve senin kullarındır şübhesiz onlar onlara azâb edersen eğer

الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾ قَالَ اللّٰهُ هٰذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ

doğrulukları doğru olanlara fayda verecek o gündür ki bu Allah buyurdu her işi hikmetli

لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا رَضِيَ

râzı olmuştur ebedî olarak orada devamlı kalıcıdırlar ırmaklar altlarından akar cennetler onlar içindir

اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٩﴾ لِلّٰهِ

Allahındır büyük kurtuluş işte budur ondan râzı olmuşlardır ve onlardan Allah

مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٢٠﴾

hakkıyla gücü yetendir herşeye o ve onlardadır o şeyler ki ve yerin ve göklerin mülkü

114- "Meryemoğlu İsâ: 'Ey Rabbimiz olan Allah! Bize gökten bir mâide *(bir sofra)* indir ki, *(o iniş günü)* bizim için, hem evvelimiz, hem âhirimiz *(sonra gelenlerimiz)* için bir bayram ve senden bir mu'cize olsun! Bizi rızıklandır; çünki sen, rızık verenlerin en hayırlısısın' demişti."

115- "Allah: 'Şübhesiz ki ben, onu size indirecek olanım. Fakat ondan sonra içinizden kim inkâr ederse, artık muhakkak ki ben, onu âlemlerden hiçbir kimseye etmeyeceğim bir azâb ile cezâlandırırım!' buyurmuştu."

116- Yine *(o gün)* Allah: "Ey Meryemoğlu İsâ! İnsanlara: 'Allah'ı bırakıp da beni ve annemi iki ilâh edinin!' diye sen mi söyledin?" buyurduğu zaman, *(İsâ)* der ki: "*(Yâ Rabbî!)* Sen, *(noksan sıfatlardan)* münezzehsin! Benim için hak olmayan bir şeyi söylemem bana yakışmaz! Eğer onu söylemiş olsaydım, o takdirde *(sen)* onu muhakkak bilirdin! *(Sen)* benim nefsimde olanı bilirsin; fakat *(ben)* senin zâtında olanı bilmem! Muhakkak ki görünmeyenleri hakkıyla bilen ancak sensin!"

117- "*(Ben)* onlara: 'Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a ibâdet edin!' diye *(senin)* bana, o emrettiğinden başka bir şey söylemedim. İçlerinde bulunduğum müddetçe, onların üzerinde bir şâhid *(bir gözetleyici)* idim. Nihâyet beni *(aralarından)* alınca, onları hakkıyla gözetleyici olan ancak sen idin! Ve sen, herşeye hakkıyla şâhid olansın!"

118- "Eğer onlara azâb edersen, artık şübhesiz ki onlar, senin kullarındır. Eğer onlara mağfiret edersen, yine şübhe yok ki Azîz *(kudreti dâimâ gâlib gelen)*, Hakîm *(her işi hikmetli olan)* ancak sensin!"

119- *(Bunun üzerine)* Allah şöyle buyurur: "Bu *(gün)*, doğru olanlara doğruluklarının fayda vereceği gündür! Onlar için, altlarından ırmaklar akan Cennetler vardır; *(onlar)* orada ebedî olarak devamlı kalıcıdırlar. Allah onlardan râzı olmuştur ve *(onlar da)* O'ndan râzı olmuşlardır." İşte büyük kurtuluş budur!

120- Göklerin ve yerin ve onlarda olanların mülkü Allah'ındır. Ve O, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

6- EN'ÂM SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 165 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Hamd, gökleri ve yeri yaratan, karanlıkları ve aydınlığı var eden Allah'a mahsustur. Sonra, inkâr edenler *(hâlâ bu putları)* Rablerine denk tutuyorlar!

2- O *(Allah)* ki sizi bir çamurdan yarattı, sonra *(da size)* bir ecel takdîr etti.

Bir de O'nun katında belirli bir ecel *(kıyâmet vakti)* vardır; sonra siz *(hâlâ)* şübhe ediyorsunuz!

3- Hâlbuki O, göklerde ve yerde *(ibâdete lâyık, tek olan)* Allah'dır.

Gizlinizi ve açığınızı bilir; *(hayır ve şerden)* ne kazanacağınızı da bilir.

4- Böyle iken, onlara *(o müşriklere)* Rablerinin âyetlerinden hiçbir âyet gelmiyor ki ondan yüz çevirmiş kimseler olmasınlar!

5- İşte *(onlar,)* kendilerine geldiğinde, o hak olan *(Kur'ân')*ı gerçekten yalanladılar.

Fakat *(o)* kendisi ile alay etmekte oldukları şeyin haberleri, ileride onlara gelecektir.

6- Görmediler mi ki, kendilerinden önce nice nesilleri helâk ettik; onlara yeryüzünde size vermediğimiz *(imkânlar)*ı vermiş ve üzerlerine semâyı bol bol *(yağmur olarak)* göndermiştik.

Nehirleri de altlarından akar hâle getirmiştik; buna rağmen günahları sebebiyle onları helâk ettik ve onların ardından başka nesiller meydana getirdik.

7- Hem eğer sana kâğıtta *(yazılı)* bir kitab indirseydik de ona elleriyle dokunsalardı, elbette o inkâr edenler *(yine)*: "Bu, apaçık sihirden başka bir şey değildir!" der*(ler)*di.[1]

8- Bir de: "Ona *(peygamberliğini tasdîk eden, bizim de göreceğimiz)* bir melek indirilmeli değil miydi?" dediler.

Hâlbuki *(istedikleri gibi)* bir melek indirseydik, *(helâkleri için)* elbette iş bitirilmiş olur, sonra onlara *(bir an bile)* mühlet verilmezdi.

سُورَةُ الْاَنْعَامِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ مِائَةٌ وَخَمْسٌ وَسِتُّونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضَ وَ جَعَلَ الظُّلُمَاتِ

karanlıkları kıldı ve yeri ve gökleri yarattı o zâta ki Allah'a-dır hamd

وَ النُّورَ ثُمَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ۝١ هُوَ الَّذ۪ي خَلَقَكُمْ

sizi yarattı o zâttır ki o denk tutuyorlar Rablerine inkâr ettiler o kimseler ki sonra aydınlığı ve

مِنْ ط۪ينٍ ثُمَّ قَضٰٓى اَجَلاً وَ اَجَلٌ مُسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ اَنْتُمْ تَمْتَرُونَ ۝٢

şübhe ediyorsunuz siz sonra katında ismi konmuş bir ecel ki ve bir ecel takdîr etti sonra bir çamurdan

وَ هُوَ اللّٰهُ فِي السَّمٰوَاتِ وَ فِي الْاَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَ جَهْرَكُمْ وَ يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ

kazanıyorsunuz o şeyi ki bilir ve açığınızı ve gizlinizi bilir yerde ve göklerde Allah'dır o ve

۝٣ وَ مَا تَأْت۪يهِمْ مِنْ اٰيَةٍ مِنْ اٰيَاتِ رَبِّهِمْ اِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِض۪ينَ ۝٤ فَقَدْ

işte gerçekten yüz çevirenler ondan oldular ancak Rablerinin âyetlerinden bir âyet onlara gelmiyor ki ve

كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَٓاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْت۪يهِمْ اَنْبٰٓؤُا مَا كَانُوا بِه۪ يَسْتَهْزِؤُ۫نَ

alay ediyorlar onunla idiler o şeyin ki haberleri onlara gelecektir fakat ileride kendilerine ne zaman ki geldi hakkı yalanladılar

۝٥ اَلَمْ يَرَوْا كَمْ اَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِي

onlara imkân verdik nesiller kendilerinden önce helâk ettik nice görmediler mi ki

الْاَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَكُمْ وَ اَرْسَلْنَا السَّمَٓاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَاراً

bol bol üzerlerine göğü göndermiştik ve size imkân vermedik o şeyi ki yeryüzünde

وَ جَعَلْنَا الْاَنْهَارَ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهِمْ فَاَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَ اَنْشَاْنَا

meydana getirdik ve günahları sebebiyle buna rağmen onları helâk ettik altlarından akar nehirleri kılmıştık ve

مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْناً اٰخَر۪ينَ ۝٦ وَ لَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَاباً ف۪ي قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ

ve ona dokunsalardı bir kâğıtta bir kitab sana indirseydik eğer ve başka nesiller onlardan sonra

بِاَيْد۪يهِمْ لَقَالَ الَّذ۪ينَ كَفَرُٓوا اِنْ هٰذَٓا اِلَّا سِحْرٌ مُب۪ينٌ ۝٧ وَ قَالُوا لَوْلَٓا

değil miydi dediler ve apaçık bir sihir ancak bu değildir inkâr ettiler o kimseler ki elbette derdi elleriyle

اُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَ لَوْ اَنْزَلْنَا مَلَكاً لَقُضِيَ الْاَمْرُ ثُمَّ لَا يُنْظَرُونَ ۝٨

kendilerine mühlet verilmezdi sonra iş elbette bitirilirdi bir melek indirseydik eğer ve bir melek ona indirilmeli

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ

onları · elbette şübheye düşürürdük · ve · bir adam · elbette onu kılardık · bir melek · onu kılsaydık · eğer · ve

مَا يَلْبِسُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ

fakat kuşattı · senden önceki · peygamberlerle · alay edildi · and olsun ve gerçekten · şübheye düşüyorlar · o şeyde ki

بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿١٠﴾ قُلْ سِيرُوا

dolaşın · de ki · alay ediyorlar · onun ile · idiler · o şey ki · onlarla · maskaralık ettiler · o kimseleri ki

فِي الْاَرْضِ ثُمَّ انْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾ قُلْ

de ki · yalanlayanların · âkıbeti · olmuş · nasıl · bakın · sonra · yeryüzünde

لِمَنْ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ قُلْ لِلّٰهِ كَتَبَ عَلٰى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ

rahmeti · kendi · üzerine · yazmıştır · Allahındır · de ki · yerdedir · ve · göklerdedir · o şeyler ki · kimindir

لَيَجْمَعَنَّكُمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ اَلَّذِينَ خَسِرُوا

hüsrâna uğrattılar · o kimseler ki · hakkında · hiç şübhe yoktur · kıyâmet · gününe · sizi mutlaka toplayacaktır

اَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾ وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ

gündüzde · ve · gecede · barındı · o şeyler ki · onundur · ve · îmân etmezler · işte onlar · kendilerini

وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣﴾ قُلْ اَغَيْرَ اللّٰهِ اَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمٰوَاتِ

gökleri · yoktan var eden · bir dost · edineceğim · Allah'dan · başkasını mı · de ki · herşeyi bilendir · hakkıyla işitendir · o · ve

وَالْاَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ اِنِّي اُمِرْتُ اَنْ

emrolundum · şübhesiz ben · de ki · yedirilmiyor · ve · yediriyor · o · ve · yeri · ve

اَكُونَ اَوَّلَ مَنْ اَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾

müşriklerden · sakın olma · ve · teslîm oldular · o kimselerin ki · ilki · olmamla

قُلْ اِنِّي اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾

büyük · bir günün · azâbından · Rabbime · isyân edersem · eğer · korkarım · şübhesiz ben · de ki

مَنْ يُصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذٰلِكَ الْفَوْزُ

kurtuluş · budur · ve · ona rahmet etmiştir · artık gerçekten · o gün · kendisinden · çevrilirse · kim

الْمُبِينُ ﴿١٦﴾ وَاِنْ يَمْسَسْكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ

onu · artık açacak yoktur · bir zarar · Allah · sana dokundurursa · eğer · ve · apaçık

اِلَّا هُوَ وَاِنْ يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

hakkıyla gücü yetendir · herşeye · işte o · bir hayır · sana dokundurursa · eğer · ve · o · ancak

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١٨﴾

herşeyden haberdar olandır · her işi hikmetli olandır · o · ve · kullarının · üzerinde · mutlak gâlibdir · o · ve

9- Ve onu *(o peygamberi)* bir melek kılsaydık, elbette onu *(yine)* bir adam *(sûretinde)* kılardık,[1] doğrusu onları, karıştırmakta oldukları şeyde yine şübheye düşürürdük.

10- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* And olsun ki, senden önceki peygamberlerle de alay edilmişti; fakat onlarla maskaralık edenleri, o alay etmekte oldukları şey *(azab)* kuşatıvermişti.

11- De ki: "Yeryüzünde dolaşın, sonra *(da peygamberleri)* yalanlayanların âkıbeti nasıl olmuş, bakın!"

12- *(Ve yine)* de ki: "Göklerde ve yerde bulunanlar kimindir?" *(Yine sen cevab ver de:)* "Allah'ındır!" de! *(O,)* rahmet *(etmey)*i kendi üzerine yazmıştır. Sizi, *(geleceği)* hakkında hiç şübhe olmayan kıyâmet gününe mutlakā toplayacaktır. Kendilerini hüsrâna uğratan o kimseler yok mu, işte onlar îmân etmezler.

13- Gece ve gündüzün içinde barınan şeyler de O'nundur. O ise, Semî' *(herbirinin sesini hakkıyla işiten)*dir, Alîm *(hâllerini hakkıyla bilen)*dir.

14- De ki: "Gökleri ve yeri yoktan var eden Allah'dan başkasını mı dost edineceğim? Hâlbuki O, yediriyor fakat yedirilmiyor." De ki: "Doğrusu ben, *(size getirdiğim şeriata)* teslîm olanların ilki olmakla emrolundum! Ve 'Sakın müşriklerden olma!' *(diye de bana emredildi.)*"

15- De ki: "Şübhesiz ben eğer Rabbime isyân edersem, büyük bir günün *(kıyâmet gününün)* azâbından korkarım!"

16- Kim ki, kendisinden o gün *(azab)* def' edilir, artık gerçekten *(Allah)* ona rahmet etmiştir. İşte apaçık kurtuluş budur!

17- O hâlde eğer Allah sana bir zarar dokundurursa, artık onu, O'ndan *(Allah'dan)* başka giderecek olan yoktur. Fakat sana bir hayır dokundurursa, işte O, herşeye hakkıyla gücü yetendir.[2]

18- O, kullarının üzerinde mutlak gālibdir. Ve O, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır, Habîr *(herşeyden haberdâr olan)*dır.

19- De ki: *"(Peygamberliğime)* şâhidlik cihetiyle hangi şey daha büyüktür?" De ki: "Allah, benimle sizin aranızda *(en büyük)* şâhid*(im)*dir! Ve bu Kur'ân bana, kendisiyle sizi ve ulaştığı kimseleri *(Allah'ın azâbına karşı)* korkutmam için vahyolundu. Şübhesiz Allah ile berâber başka ilâhlar olduğuna gerçekten siz mi açıkça şâhidlik ediyorsunuz?" De ki: *"(Ben buna aslâ)* şâhidlik etmem!" *(Ve yine)* de ki: "O, ancak tek bir İlâhdır; ve muhakkak ki ben, sizin *(Allah'a)* ortak koşmakta olduklarınızdan uzağım!"

20- Kendilerine kitab verdiğimiz kimseler, onu *(kitablarında alâmetlerini gördükleri o âhir zaman peygamberini)* kendi oğullarını tanımakta oldukları gibi tanırlar. Kendilerini hüsrâna uğratan o kimseler yok mu, işte onlar îmân etmezler.

21- Buna rağmen Allah'a karşı yalan uydurandan veya âyetlerini yalanlayandan daha zâlim kim olabilir? Şu şübhesiz ki, zâlimler kurtuluşa ermezler!

22- Artık o gün onları hep berâber bir araya getireceğiz, sonra o şirk koşanlara: *"(Hani, ilâh)* zannetmekte olduğunuz ortaklarınız nerede?" diyeceğiz.

23- Sonra, "Rabbimiz! Vallâhi, biz müşrik kimseler değildik!" demelerinden başka *(o gün bir)* fitnelikleri *(cevabları)* olmayacak!

24- Bak, nasıl kendilerine karşı yalan söylediler ve uydurmakta oldukları şeyler kendilerinden kaybolup gitti!

25- Hem içlerinden seni *(Kur'ân okurken samîmiyetsiz olarak)* dinleyenler vardır. Fakat *(kendileri anlamak istemediklerinden, bir cezâ olarak biz de)* onu anlarlar diye kalblerinin üzerine perdeler, kulaklarına da bir ağırlık koyduk. Onlar *(zâten inanmıyorlardı, artık bu hâlleriyle)* bütün mu'cizeleri de görseler, *(yine)* ona inanmazlar! Hattâ sana geldikleri zaman o inkâr edenler, seninle mücâdeleye kalkışarak: "Bu *(Kur'ân)*, evvelkilerin masallarından başka bir şey değildir!" derler.

26- Onlar hem *(insanları)* ondan *(Kur'ân'dan)* men' ederler, hem de *(kendileri)* ondan uzaklaşırlar. Böylece ancak kendilerini helâk ederler, fakat farkına varmazlar.

27- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Ateşe karşı durdurulduklarında ise, artık: "Keşke biz *(dünyaya)* döndürülsek de Rabbimizin âyetlerini yalanlamasak ve mü'minlerden olsak!" dedikleri zaman *(onları)* bir görsen!

قُلْ اَيُّ شَيْءٍ اَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللّٰهُ شَه۪يدٌ بَيْن۪ي وَبَيْنَكُمْ وَاُو۫حِيَ

vahyolundu – ve aranızda – ve aramda – şâhiddir – Allah – de ki – şâhidlik cihetiyle – daha büyüktür – şey – hangi – de ki

اِلَيَّ هٰذَا الْقُرْاٰنُ لِاُنْذِرَكُمْ بِه۪ وَمَنْ بَلَغَ اَئِنَّكُمْ لَتَشْهَدُونَ اَنَّ مَعَ اللّٰهِ

Allah ile – beraber – şübhesiz – kat'î şâhidlik ediyorsunuz – şübhesiz siz mi – ve ulaştığı kimseleri – kendisiyle – sizi korkutmam için – Kur'ân – bu – bana

اٰلِهَةً اُخْرٰى قُلْ لَٓا اَشْهَدُ قُلْ اِنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَاِنَّن۪ي بَر۪يٓءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ

ortak koşuyorsunuz – o şeyden ki – uzağım – ve şübhesiz ben – tek – bir İlâh'dır – o – ancak – de ki – şâhidlik etmem – de ki – başka – ilâhlar

﴿١٩﴾ اَلَّذ۪ينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ اَبْنَٓاءَهُمْ اَلَّذ۪ينَ

o kimseler ki – kendi oğullarını – tanırlar – o şey gibi ki – onu tanırlar – kitab – kendilerine verdik – o kimseler ki

خَسِرُٓوا اَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ

Allah'a karşı – uydurdu – o kimseden ki – daha zâlim – kimdir – ve – îmân etmezler – işte onlar – kendilerini – hüsrâna uğrattılar

كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِه۪ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢١﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ

onları toplayacağız – o gün – ve – zâlimler – kurtuluşa ermez – şu şübhesiz ki – âyetlerini – yalanladı – veya – yalan

جَم۪يعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذ۪ينَ اَشْرَكُٓوا اَيْنَ شُرَكَٓاؤُ۬كُمُ الَّذ۪ينَ

onlar ki – ortaklarınız – nerede – şirk koştular – o kimselere ki – diyeceğiz – sonra – hep beraber

كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ اِلَّٓا اَنْ قَالُوا وَاللّٰهِ

vallâhi – demeleri – ancak – fitnelikleri – olmadı – sonra – zannediyorsunuz – idiniz

رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِك۪ينَ ﴿٢٣﴾ اُنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ

kendilerinden – kaybolup gitti – ve – kendilerine karşı – yalan söylediler – nasıl – bak – müşrik kimseler – biz değildik – Rabbimiz

مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ اِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلٰى قُلُوبِهِمْ

kalblerinin – üzerine – kıldık – ve – seni – dinler – o kimse ki – onlardan vardır – ve – uyduruyorlar – idiler – o şey ki

اَكِنَّةً اَنْ يَفْقَهُوهُ وَف۪ٓي اٰذَانِهِمْ وَقْرًا وَاِنْ يَرَوْا كُلَّ اٰيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا

ona inanmazlar – bütün mu'cizeleri – görürlerse – eğer – ve – bir ağırlık – kulaklarına – ve – onu anlarlar diye – perdeler

حَتّٰٓى اِذَا جَٓاؤُ۫كَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذ۪ينَ كَفَرُٓوا اِنْ هٰذَٓا اِلَّٓا اَسَاط۪يرُ

masalları – ancak – bu – değildir – inkâr ettiler – o kimseler ki – derler – seninle mücâdeleye kalkışırlar – sana geldiler – o vakit ki – hattâ

الْاَوَّل۪ينَ ﴿٢٥﴾ وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْـَٔوْنَ عَنْهُ وَاِنْ يُهْلِكُونَ اِلَّٓا

ancak – helâk etmezler – ve – ondan – uzaklaşırlar – ve – ondan – men' ederler – onlar – ve – evvelkilerin

اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ تَرٰٓى اِذْ وُقِفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا

ve dediler – ateşe – karşı – durduruldular – o vakit ki – görsen – eğer – ve – farkına varmazlar – ve – kendilerini

يَا لَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِاٰيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٢٧﴾

mü'minlerden – olsak – ve – Rabbimizin – âyetlerini – yalanlamasak – ve – döndürülsek – keşke biz

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ

ondan yasaklandılar o şeye ki elbet dönerler döndürülseler eğer ve bundan önce gizliyorlar idiler o şey ki kendilerine göründü bil'akis

وَاِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٨﴾ وَقَالُوا اِنْ هِيَ اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ

diriltilecek olanlar biz değiliz ve dünya hayatımızdır ancak o değildir dediler ve gerçekten yalancıdırlar şübhesiz onlar ve

﴿٢٩﴾ وَلَوْ تَرٰى اِذْ وُقِفُوا عَلٰى رَبِّهِمْ قَالَ اَلَيْسَ هٰذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلٰى

evet dediler gerçek bu değil mi buyurdu Rablerinin huzûrunda durduruldular o vakti ki görsen eğer ve

وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٠﴾ قَدْ

gerçekten inkâr ediyorsunuz idiniz o şeyden dolayı ki azâbı öyle ise tadın buyurdu Rabbimize yemîn olsun

خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللّٰهِ حَتّٰى اِذَا جَاءَتْهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً

ansızın kıyâmet onlara geldi o vakit ki nihâyet Allah'a kavuşmayı yalanladılar o kimseler ki hüsrâna uğramıştır

قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلٰى مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ اَوْزَارَهُمْ عَلٰى

günahlarını yükleniyorlar onlar iken orada ihmâl ettik o şey üzerine ki bize yazıklar olsun dediler

ظُهُورِهِمْ اَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٣١﴾ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ

bir eğlence ve bir oyun ancak dünya hayatı değildir ve yükleniyorlar o şey ki ne kötüdür dikkat edin sırtlarına

وَلَلدَّارُ الْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٢﴾ قَدْ

gerçekten hiç akıl erdirmez misiniz sakınıyorlar o kimseler için ki hayırlıdır âhiret elbette yurdu ve

نَعْلَمُ اِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَاِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ

seni yalanlamıyorlar hâlbuki şübhesiz onlar söylüyorlar o şey ki elbet seni üzüyor şübhesiz şunu ki biliyoruz

وَلٰكِنَّ الظَّالِمِينَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ كُذِّبَتْ

yalanlanmıştı and olsun ve gerçekten bilerek inkâr ediyorlar Allahın âyetlerini o zâlimler fakat

رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلٰى مَا كُذِّبُوا وَاُوذُوا حَتّٰى اَتٰيهُمْ

onlara gelinceye dek tâ ki eziyet edildiler ve yalanlandılar o şeye karşı ki fakat sabrettiler senden önce peygamberler

نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللّٰهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبَاِ۬ الْمُرْسَلِينَ

o peygamberlerin haberinden sana geldi ve and olsun gerçekten Allahın kelimelerini değiştirebilecek yoktur ve yardımımız

﴿٣٤﴾ وَاِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ اِعْرَاضُهُمْ فَاِنِ اسْتَطَعْتَ اَنْ تَبْتَغِيَ

aramana güç yetirebilirsen o hâlde eğer onların yüz çevirmeleri sana ağır geldi ise eğer ve

نَفَقًا فِي الْاَرْضِ اَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِاٰيَةٍ وَلَوْ شَاءَ

dileseydi eğer ve bir mu'cize sonra onlara getirmene gökte bir merdiven veya yerde bir tünel

اللّٰهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدٰى فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٥﴾

câhillerden öyle ise sakın olma hidâyet üzere elbette onları toplardı Allah

28- Hayır, *(kalblerinde küfür ve nifak gibi)* daha önce gizlemekte oldukları şeyler*(in neticesi)* kendilerine göründü *(diye böyle söylüyorlar)*. Hâlbuki *(dünyaya)* döndürülselerdi, kendisinden yasaklandıkları şeylere mutlakâ döneceklerdi; çünki şübhesiz onlar, gerçekten yalancıdırlar!

29- Ve *(bütün gördüklerine rağmen onları geri gönderseydik)*: "Bu *(hayat)*, ancak dünya hayâtımızdır; biz *(öldükten sonra)* diriltilecek kimseler de değiliz!" diyeceklerdi.[1]

30- Nihâyet Rablerinin huzûrunda durduruldukları zaman *(onları)* bir görsen! *(Rableri onlara:)* "Bu *(dirilmeniz)* gerçek değil mi?" buyuracak. *(Onlar:)* "Rabbimize yemîn olsun ki, evet!" diyecekler. *(Rableri de:)* "Öyle ise, inkâr etmekte olduğunuzdan dolayı tadın azâbı!" buyuracak.

31- Allah'ın huzûruna çıkmayı yalanlayanlar, gerçekten hüsrâna uğramışlardır. Nihâyet kıyâmet onlara ansızın geldiği zaman, onlar günahlarını sırtlarına yüklenerek: "Orada *(dünyada)* ihmâl ettiğimiz şeylerden dolayı bize yazıklar olsun!" diyeceklerdir. Dikkat edin, yüklenmekte oldukları şeyler ne kötüdür!

32- İşte dünya hayâtı bir oyun ve bir eğlenceden başka birşey değildir! Ve elbette âhiret yurdu, *(günahlardan)* sakınmakta olanlar için daha hayırlıdır. Hiç akıl erdirmez misiniz?

33- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Şübhesiz şunu elbette biliyoruz ki, onların söyledikleri seni gerçekten üzüyor; hâlbuki aslında onlar seni yalanlamıyorlar *(senin yalan söylemediğini bilirler)*; fakat o zâlimler Allah'ın âyetlerini bilerek inkâr ediyorlar.

34- And olsun ki, senden önce nice peygamberler de yalanlanmıştı; fakat yalanlanmalarına ve eziyet edilmelerine karşı sabrettiler; nihâyet onlara yardımımız geldi. Çünki Allah'ın kelimelerini *(yardım va'dini)* değiştirebilecek kimse yoktur. And olsun ki, o peygamberlerin haber*(ler)*inden bir kısmı sana da geldi.

35- Buna rağmen eğer onların *(İslâm'dan)* yüz çevirmeleri sana ağır geliyorsa, o hâlde yerde bir tünel veya gökte bir merdiven arayıp da onlara bir mu'cize getirmeye güç yetirebilirsen *(haydi getir)*! *(Onların îmân etmeleri sana âid değildir.)* Hâlbuki Allah dileseydi, elbette onları hidâyet üzere bir araya getirirdi; öyle ise sakın câhillerden olma!

36- Ancak *(samîmiyetle)* dinleyenler *(senin da'vetine)* icâbet eder. Ölülere *(o kâfirlere)* gelince, onları Allah diriltir, sonra *(hepsi)* ancak O'nun huzûruna döndürülürler.

37- Bir de *(o müşrikler)*: "Ona Rabbinden *(bizim istediğimiz)* bir mu'cize indirilmeli değil miydi?" dediler.[1] De ki: "Şübhesiz Allah, bir mu'cize indirmeye kâdirdir; fakat onların çoğu bilmezler."

38- Yeryüzünde debelenen hiçbir canlı ve iki kanadıyla uçan hiçbir kuş da yoktur ki, sizin gibi birer ümmet *(yaratılışları ve ihtiyaçları ile aynı birer nevi')* olmasınlar! *(Biz)* kitabda *(Levh-i Mahfûz'da)* hiçbir şeyi eksik bırakmadık; sonra *(hepsi)* ancak Rablerinin huzûrunda toplanacaklardır.

39- Hem âyetlerimizi yalanlayanlar, karanlıklar içinde kalmış sağırlar ve dilsizlerdir. Allah kimi dilerse, onu *(küfründeki inadı sebebiyle)* dalâlete atar. Kimi de dilerse, onu *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* dosdoğru bir yol üzere kılar.

40- De ki: "Söyleyin bakalım! Eğer size Allah'ın azâbı gelse veya size kıyâmet gelse, Allah'dan başkasına mı yalvarırsınız? Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz *(onlara yalvarın bakalım)*!"

41- Bil'akis *(dara düştüğünüz her zaman olduğu gibi)* yalnız O'na *(Allah'a)* yalvarırsınız; artık *(O da)* dilerse *(kaldırılması üzere)* kendisi için yalvarmakta olduğunuz *(belây)*ı kaldırır ve *(Allah'a)* ortak koşmakta olduğunuz şeyleri *(o vakit)* unutursunuz.

42- And olsun ki, senden önceki ümmetlere de *(peygamberler)* gönderdik *(fakat onlar yalanladılar)*; bunun üzerine onları sıkıntılar ve zorluklar ile yakaladık. Tâ ki *(îmân etsinler ve)* yalvarsınlar!

43- Hiç olmazsa onlara azâbımız geldiği zaman *(îmân edip)* yalvarsalardı! Fakat kalbleri katılaştı ve şeytan onlara yapmakta olduklarını süsledi *(câzib gösterdi)*.

44- Buna rağmen kendisiyle nasîhat edildikleri şeyleri unutunca, üzerlerine herşeyin *(bütün ni'metlerin)* kapılarını açtık *(ve kendilerini bollukla imtihân ettik)*. Nihâyet kendilerine verilenler yüzünden *(tam)* ferahlandıkları zaman, onları ansızın yakaladık; bir anda hepsi ümidsizliğe düşen kimseler oldular.

اِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتٰى يَبْعَثُهُمُ اللّٰهُ ثُمَّ اِلَيْهِ

ona · sonra · Allah · onları diriltir · ölüler · ve · dinliyorlar · o kimseler ki · icâbet eder · ancak

يُرْجَعُونَ ﴿٣٦﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ اِنَّ

şübhesiz · de ki · Rabbinden · bir mu'cize · ona · indirilmeli · değil miydi · dediler · ve · döndürülürler

اللّٰهَ قَادِرٌ عَلٰٓى اَنْ يُنَزِّلَ اٰيَةً وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

bilmezler · onların çoğu · fakat · bir mu'cize · indirmesine · gücü yetendir · Allah

﴿٣٧﴾ وَمَا مِنْ دَٓابَّةٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا طَٓائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ اِلَّٓا اُمَمٌ

birer ümmettir · ancak · iki kanadıyla · uçuyor · ne bir kuş ki · ve · yeryüzünde · debelenen bir canlı · yoktur · ve

اَمْثَالُكُمْ مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ اِلٰى رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ

toplanacaklardır · Rablerine · sonra · hiçbir şeyi · kitabda · eksik bırakmadık · sizin gibi

﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ يَشَاِ

dilerse · kimi · karanlıklar içinde · dilsizlerdir · ve · sağırlardır · âyetlerimizi · yalanladılar · o kimseler ki · ve

اللّٰهُ يُضْلِلْهُ وَمَنْ يَشَاْ يَجْعَلْهُ عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾

dosdoğru · bir yol · üzere · onu kılar · dilerse · kimi · ve · onu dalâlete atar · Allah

قُلْ اَرَاَيْتَكُمْ اِنْ اَتٰيكُمْ عَذَابُ اللّٰهِ اَوْ اَتَتْكُمُ السَّاعَةُ اَغَيْرَ

başkasına mı · o saat · size gelirse · veya · Allahın · azâbı · size gelirse · eğer · bana haber verin · de ki

اللّٰهِ تَدْعُونَ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٠﴾ بَلْ اِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ

artık açar · yalvarırsınız · yalnız ona · bil'akis · doğru kimseler · iseniz · eğer · yalvarırsınız · Allah'dan

مَا تَدْعُونَ اِلَيْهِ اِنْ شَٓاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٤١﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَٓا

gönderdik · ve and olsun gerçekten · ortak koşuyorsunuz · o şeyleri ki · unutursunuz · ve · dilerse · eğer · kendisi için · yalvarıyorsunuz · o şeyi ki

اِلٰٓى اُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَاَخَذْنَاهُمْ بِالْبَاْسَٓاءِ وَالضَّرَّٓاءِ لَعَلَّهُمْ

tâ ki onlar · zorluklar ile · ve · sıkıntılar ile · ve onları yakaladık · senden önceki · ümmetlere

يَتَضَرَّعُونَ ﴿٤٢﴾ فَلَوْلَٓا اِذْ جَٓاءَهُمْ بَاْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلٰكِنْ

fakat · yalvarmalılar · azâbımız · onlara geldi · o vakit ki · ve değil miydi · yalvarırlar

قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

yapıyorlar · idiler · o şeyleri ki · şeytan · onlara · süsledi · ve · kalbleri · katılaştı

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ اَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتّٰٓى

tâ ki · şeyin · her · kapılarını · üzerlerine · açtık · kendisiyle · nasîhat edildiler · o şeyi ki · unuttular · ve ne zaman ki

اِذَا فَرِحُوا بِمَٓا اُوتُوٓا اَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَاِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴿٤٤﴾

ümidsizliğe düşenlerdir · hepsi · hemen bir anda · ansızın · onları yakaladık · kendilerine verildi · o şey yüzünden ki · ferahlandılar · o vakit ki

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾ قُلْ

böylece kesildi · sonu · o kavmin · onlar ki · zulmettiler · ve · hamd · Allahadır · Rabbi · âlemlerin · de ki

أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ عَلَى قُلُوبِكُمْ

gördünüz mü · eğer · alırsa · Allah · işitmenizi · ve · gözlerinizi · ve · mühürlerse · kalblerinizi

مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ انْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ

kimdir · ilâh · başka · Allah'dan · size getirecek · onu · bak · nasıl · açıklıyoruz · âyetleri · sonra · onlar

يَصْدِفُونَ ﴿٤٦﴾ قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً

yüz çeviriyorlar · de ki · gördünüz mü · eğer · size gelirse · azâbı · Allah'ın · ansızın · veya · açıkça

هَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ

helâk edilmez · ancak · topluluğu · zâlimler · ve · göndermeyiz · peygamberleri

إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ فَمَنْ آمَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ

ancak · müjdeleyiciler olarak · ve · korkutucular olarak · o hâlde kim · îmân ederse · ve · ıslâh ederse · artık bir korku yoktur

عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا

onlara · ve · onlar değildir · üzülüyorlar · ve · o kimseler ki · yalanladılar · âyetlerimizi

يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٤٩﴾ قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ

onlara dokunacaktır · azab · o şeyden dolayı ki · idiler · isyân ediyorlar · de ki · demiyorum · size

عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ

yanımdadır · hazîneleri · Allahın · ve · bilmem · gaybı · ve · demiyorum · size

إِنِّي مَلَكٌ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ

şübhesiz ben · bir meleğim · tâbi' olmam · ancak · o şeye ki · vahyolunuyor · bana · de ki · bir olur mu · kör

وَالْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾ وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ

ve · gören · hiç düşünmez misiniz · ve · korkut · onunla · o kimseleri ki · korkuyorlar

يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ

toplanmalarından · Rablerine · yoktur · onlar için · ondan başka · bir dost · ve · ne bir şefâatçi

لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٥١﴾ وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ

tâ ki onlar · sakınırlar · ve · kovma · o kimseleri ki · duâ ediyorlar · Rablerine · sabahda

وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ

akşamda ve · istiyorlar · onun rızâsını · yok · sana · onların hesâbından · hiç bir şey · ve · yok

حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

senin hesâbından · onlara · hiç bir şey · ki onları kovasın · ve olasın · zâlimlerden

45- Böylece, zulmeden kavmin kökü kesildi.

Hamd ise, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur!

46- De ki: "Söyleyin bakalım!

Eğer Allah, kulağınızı ve gözlerinizi alırsa ve kalblerinizi mühürlerse, Allah'dan başka onu size getirecek ilâh kimdir?" Bak, âyetleri nasıl açıklıyoruz; sonra onlar *(nasıl da)* yüz çeviriyorlar!

47- De ki: "Söyleyin bakalım!

Eğer size Allah'ın azâbı ansızın veya açıkça gelirse, zâlimler topluluğundan başkası mı helâk edilir?"

48- Hâlbuki *(biz,)* peygamberleri ancak müjdeleyiciler ve *(aynı zamanda)* korkutucular olarak göndeririz.

O hâlde kim îmân edip *(hâlini)* ıslâh ederse, artık onlara bir korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar.

49- Âyetlerimizi yalanlayanlara gelince, isyân etmekte olduklarından dolayı onlara azab dokunacaktır!

50- De ki: "Size, 'Allah'ın hazîneleri benim yanımdadır!' demiyorum; gaybı da bilmem;[1] size, 'Şübhesiz ben bir meleğim' de demiyorum!

(Ben) ancak bana vahyolunana tâbi' olurum." De ki: "Kör ile gören *(kâfir ile mü'min)* bir olur mu?" Hiç düşünmez misiniz?

51- Ve Rablerinin huzûrunda toplanacaklarından korkanları, onunla *(Kur'ân ile)* korkut; onlar için O'ndan *(O Rablerinden)* başka ne bir dost, ne de bir şefâatçi vardır; tâ ki *(günahlardan)* sakınsınlar.

52- Ve O'nun rızâsını isteyerek sabah akşam Rablerine duâ edenleri kovma!

Onların *(fakir mü'minleri senin yanında görmek istemeyen o müşriklerin)* hesâbından sana bir şey yok, senin hesâbından da onlara bir şey yok ki onları *(o mü'minleri)* kovup da zâlimlerden olasın!

وَكَذٰلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهٰؤُلَاءِ مَنَّ

ve / böylece / imtihân ettik / onların bazılarını / bazısı ile / demeleri için / bunlar mı ki / lütufta bulundu

اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللّٰهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٣﴾

Allah / kendilerine / aramızdan / değil midir / Allah / en iyi bilen / şükredenleri

وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ

ve / o vakit ki / sana geldi / o kimseler ki / îmân etiler / âyetlerimize / artık de ki / selâm / size / yazmıştır

رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا

Rabbiniz / üzerine / kendi / rahmeti / şübhesiz o ki / kim / yaparsa / sizden / bir kötülük

بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٤﴾

câhillikle / sonra / tevbe ederse / ondan sonra / ve / ıslâh ederse / artık şübhesiz o / çok bağışlayandır / çok merhamet edendir

وَكَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ الْمُجْرِمِينَ

ve / işte böyle / açıklıyoruz / âyetleri / ve / belli olması için / yolu / günahkârların

﴿٥٥﴾ قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ

de ki / şübhesiz ben / yasaklandım / ibâdet etmemden / o kimseler ki / tapıyorsunuz / başka

اللّٰهِ قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَا أَنَا مِنَ

Allah'dan / de ki / uymam / arzularınıza / gerçekten / dalâlete düştüm / o takdirde / ve / ben değilim

الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾ قُلْ إِنِّي عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي

hidâyete erenlerden / de ki / şübhesiz ben / apaçık bir delil üzereyim / Rabbimden / ve / yalanladınız / onu / yanımda değildir

مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلّٰهِ يَقُصُّ الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ

o şey ki / acele istiyorsunuz / kendisini / hüküm değildir / ancak / Allahın / anlatır / hakkı / ve / o / hayırlısıdır

الْفَاصِلِينَ ﴿٥٧﴾ قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَقُضِيَ

hüküm verenlerin / de ki / eğer / şübhesiz / yanımda olsa / o şey ki / acele istiyorsunuz / kendisini / elbette bitirilmiştir

الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللّٰهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾

iş / aramda / ve / aranızda / ve / Allah / en iyi bilendir / zâlimleri

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي

ve / onun katındadır / anahtarları / gaybın / onları bilmez / ancak / o / ve / bilir / o şeyleri ki

الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي

karadadır / ve / denizde / ve / hiçbir yaprak / düşmez / ancak / onu bilir / ve / bir dâne yoktur

ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٥٩﴾

karanlıklarında / yerin / ve / ne bir yaş / ve / ne bir kuru / ancak / bir kitabda vardır / apaçık

53- Böylece onların bazılarını bazılarıyla *(ileri gelenlerini zayıflarıyla)* imtihân ettik ki *(o müşrikler, îmân eden zayıflar hakkında)*: "Allah'ın, aramızdan kendilerine lütufta bulunduğu *(hidâyete erdirdiği)* kimseler bunlar mı?" desinler! Allah, şükredenleri en iyi bilen değil midir?

54- O hâlde âyetlerimize îmân edenler sana geldikleri zaman artık de ki: "Selâm size! Rabbiniz, *(size)* rahmet *(etmey)*i kendi üzerine yazmıştır. Şübhesiz o *(rahmet)* ki, içinizden kim câhillikle bir kötülük yapar, sonra ardından tevbe edip *(hâlini)* ıslâh ederse, artık şübhesiz ki O, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir."

55- *(Hak ortaya çıksın)* ve günahkârların yolu belli olsun diye, işte âyetleri böyle açıklıyoruz.

56- De ki: "Şübhesiz ben, Allah'dan başka tapmakta olduklarınıza ibâdet etmekten yasaklandım!" De ki: "*(Nefsî)* arzularınıza uymam! *(Size uysam,)* o takdirde, gerçekten dalâlete düşmüş ve ben hidâyete erenlerden olmamış olurum."

57- De ki: "Şübhesiz ben, Rabbimden *(gelen)* apaçık bir delil üzereyim; hâlbuki *(siz)* onu yalanladınız. Kendisini acele istemekte olduğunuz şey *(o azab)* yanımda değildir. Hüküm ancak Allah'ındır. *(O,)* hakkı anlatır ve O, hüküm verenlerin en hayırlısıdır."

58- De ki: "Eğer o kendisini acele istemekte olduğunuz şey gerçekten yanımda olsaydı, benimle sizin aranızda iş elbette bitirilmiş olurdu. Çünki Allah, zâlimleri en iyi bilendir."

59- Ve gaybın anahtarları O'nun katındadır; onları ancak O bilir. Hem karada ve denizde ne varsa bilir. Hiçbir yaprak da düşmez ki onu bilmesin; hem ne yerin karanlıklarında bir dâne, ne yaş ne de kuru *(hiçbir şey)* yoktur ki, apaçık bir Kitab'da *(Kur'ân'da)* bulunmasın![1]

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفّٰيكُمْ بِالَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ

sizi diriltiyor | sonra | gündüzde | kazandınız | o şeyi ki | biliyor | ve | gecede | sizi öldürüyor | o zât ki | o-dur | ve

فِيهِ لِيُقْضٰى اَجَلٌ مُسَمًّى ثُمَّ اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُمْ

size haber verecektir | sonra | dönüşünüz | onadır | sonra | isimlendirilmiş | bir ecelin | icrası için | onda

بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ

üzerinize | gönderir | ve | kullarının | üstünde | mutlak gâlibdir | o | ve | yapıyorsunuz | idiler | o şeyi ki

حَفَظَةً حَتّٰى اِذَا جَاءَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ

onlar | ve | elçilerimiz | onu öldürdü | ölüm | birinize | geldi | o vakit ki | nihâyet | koruyucular

لَا يُفَرِّطُونَ ﴿٦١﴾ ثُمَّ رُدُّوا اِلَى اللّٰهِ مَوْلٰيهُمُ الْحَقِّ اَلَا لَهُ الْحُكْمُ

hüküm | onundur | dikkat edin | hak | Mevlâları olan | Allah'a | döndürüldüler | sonra | ihmâl etmezler

وَهُوَ اَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ ﴿٦٢﴾ قُلْ مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ

denizin | ve | karanın | karanlıklarından | sizi kurtarır | kim | de ki | hesab görenlerin | en sür'atlisidir | o | ve

تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَئِنْ اَنْجٰينَا مِنْ هٰذِهِ لَنَكُونَنَّ

mutlaka olacağız | bundan | bizi kurtarırsa | and olsun eğer | gizlice | ve | yalvara yakara | ona duâ edersiniz

مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٣﴾ قُلِ اللّٰهُ يُنَجِّيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ

sonra | sıkıntının | hepsinden | ve | ondan | sizi kurtarır | Allah | de ki | şükredenlerden

اَنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾ قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلٰى اَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا

bir azâb | size | göndermesine | gücü yetendir | o | de ki | şirk koşarsınız | siz

مِنْ فَوْقِكُمْ اَوْ مِنْ تَحْتِ اَرْجُلِكُمْ اَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعًا وَيُذِيقَ

tattırır | ve | fırkalar hâlinde | sizi karıştırır | veya | ayaklarınızın | altından | veya | üstünüzden

بَعْضَكُمْ بَاْسَ بَعْضٍ اُنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ

anlarlar | tâ ki onlar | âyetleri | iyice açıklıyoruz | nasıl | bak | bazısının | kinini | bazınıza

﴿٦٥﴾ وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿٦٦﴾

bir vekil | üzerinize | değilim | de ki | hak | o iken | kavmin | onu | yalanladı | ve

لِكُلِّ نَبَاٍ مُسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾ وَاِذَا رَاَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ

dalıyorlar | o kimseleri ki | gördün | o vakit ki | ve | bileceksiniz | ileride | ve | karar zamanı | her haberin vardır

فِي اٰيَاتِنَا فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتّٰى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَاِمَّا يُنْسِيَنَّكَ

sana unutturursa | eğer | ve | ondan başka | bir söze | dalmalarına dek | tâ ki | kendilerinden | artık yüz çevir | âyetlerimiz hakkında

الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرٰى مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٦٨﴾

zâlimler | topluluğuyla | beraber | hatırladıktan | sonra | artık oturma | şeytan

60- Geceleyin sizi *(bir nevi' ölüm olan uyku ile)* öldüren ve gündüzün ne kazandığınızı bilen, sonra belirli bir ecelin tamamlanması için onda *(o gündüz vakti)* sizi dirilten *(uyandıran)* da O'dur. Sonra dönüşünüz ancak O'nadır; sonra *(da O, dünyada)* yapmakta olduklarınızı size haber verecektir.

61- Hem O, kullarının üstünde mutlak gâlibdir ve üzerinize *(amellerinizi)* muhâfaza edici *(Kirâmen Kâtibîn denilen yazıcı)* melekler gönderir. Nihâyet birinize ölüm geldiği zaman, elçilerimiz *(olan melekler)* onun canını alırlar; ve onlar *(vazifelerini aslâ)* ihmâl etmezler.

62- Sonra *(hepsi,)* hak Mevlâları olan Allah'a döndürülürler. Dikkat edin, hüküm yalnız O'nundur ve O, hesab görenlerin en sür'atlisidir.

63- De ki: "Karanın ve denizin karanlıklarından *(tehlikelerinden)* sizi kim kurtarır?" *(O zaman, sıkıntıdan kıvranarak)* açıkça ve gizlice O'na duâ edersiniz: "Yemîn olsun ki, eğer *(Allah)* bizi bundan kurtarırsa, mutlakā *(kendimizi düzelterek)* şükredenlerden olacağız" *(dersiniz)*.

64- De ki: "Sizi ondan ve bütün sıkıntılardan ancak Allah kurtarır; sonra siz *(sözünüzü unutur, yine O'na)* şirk koşarsınız."

65- De ki: "O, size üstünüzden veya ayaklarınızın altından azab göndermeye yâhut sizi fırkalar hâlinde *(birbirinize)* karıştırıp bazınıza bazınızın kinini tattırmaya kādirdir." Bak, âyetleri nasıl açıklıyoruz. Tâ ki anlasınlar!

66- Hâlbuki o *(Kur'ân)*, hak olduğu hâlde kavmin onu yalanladı. De ki: "Ben sizin üzerinize bir vekil değilim!"

67- "Her haberin kararlaşacağı *(vukū' bulacağı)* bir zaman vardır. Ve ileride bileceksiniz!"

68- Âyetlerimiz hakkında *(ileri geri konuşmaya)* dalanları gördüğün zaman ise, artık *(onlar)* ondan başka bir söze daldıkları zamâna kadar kendilerinden yüz çevir! Buna rağmen şeytan *(bunu)* gerçekten sana unutturursa, artık hatırladıktan sonra o zâlimler topluluğuyla berâber oturma!

69- Hem *(Allah'a karşı gelmekten)* sakınmakta olanlara onların *(o kâfirlerin)* hesâbından birşey yoktur; fakat *(mü'minler için, onlara iyiliği emretmek cihetiyle)* bir hatırlatmak *(borcu)* vardır!

Tâ ki onlar *(da)* sakınsınlar.

70- O hâlde dinlerini bir oyun ve bir eğlence edinen ve dünya hayâtı kendilerini aldatan kimseleri bırak;[1] hem *(sen)* onunla *(o Kur'ân ile)* nasîhat et ki, bir kimse kazandığı *(günahlar)* yüzünden helâke düşürülmesin!

Ona Allah'dan başka ne bir dost, ne de bir şefâatçi vardır.

(Azâbı kendinden men' etmek için) her türlü fidyeyi fedâ edecek de olsa, ondan alınmaz.

İşte onlar, kazandıkları *(günahlar)* yüzünden helâke düşürülmüş kimselerdir.

İnkâr etmekte olduklarından dolayı, onlar için kaynar sudan bir içecek ve *(çok)* elemli bir azab vardır.

71- De ki: "Allah'ı bırakıp da, bize ne fayda veren ne de bize zararı dokunan şeylere mi tapalım? Ve Allah bizi hidâyete erdirdikten sonra, ökçelerimiz üzerinde geriye *(küfre)* mi döndürülelim?

O kimse gibi ki, 'Bize gel!' diye kendisini hidâyete da'vet eden arkadaşları varken, şeytanlar onu yeryüzünde şaşkın bir hâle düşürmüştür." De ki: "Şübhesiz Allah'ın hidâyeti, hidâyetin ta kendisidir.

Ve bize, âlemlerin Rabbine teslîm olmamız emredildi."

72- Bir de: "Namazı hakkıyla edâ edin[2] ve O'ndan *(Allah'dan)* sakının!" diye *(emredildi)*. Zîrâ *(kıyâmet günü)* huzûruna toplanacağınız ancak O'dur.

73- Gökleri ve yeri hak ile *(hakkıyla, îcâb ettiği şekilde)* yaratan da O'dur.

"Ol!" diyeceği gün, *(herşey)* hemen oluverir. Sözü haktır. Sûr'a üfleneceği gün de mülk O'nundur. Görünmeyeni ve görüneni bilendir.

Çünki O, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır, Habîr *(her şeyden haberdâr olan)*dır.

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلٰكِنْ

ve | yok-tur | o kimselere ki | sakınıyorlar | onların hesâbından | hiçbir şey | fakat

ذِكْرٰى لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٩﴾ وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ

bir hatırlatma vardır | tâ ki onlar | sakınırlar | ve | bırak | o kimseleri ki | edindiler | dinlerini

لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِهِ أَنْ

bir oyun | ve | bir eğlence | ve | kendilerini aldattı | hayatı | dünya | ve | nasîhat et | onunla | diye

تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللّٰهِ

helâke düşer | bir kimse | o şey yüzünden ki | kazandı | yoktur | ona | başka | Allah'dan

وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذْ مِنْهَا أُولٰئِكَ

bir dost | ve | ne bir şefâatçi | ve | eğer | fedâ ederse | her | fidyeyi | alınmaz | ondan | işte onlar

الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ

o kimselerdir ki | helâke düşürüldüler | o şey yüzünden ki | kazandılar | onlar için vardır | bir içecek | kaynar sudan | ve | bir azâb

أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾ قُلْ أَنَدْعُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ

elemli | o şeyden dolayı ki | idiler | inkâr ediyorlar | de ki | yalvaralım mı | başka | Allah'dan

مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلٰى أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدٰينَا اللّٰهُ

o şeye ki | bize fayda vermiyor | ve | bize zarar vermiyor | ve | geriye mi çevrilelim | ökçelerimiz üzerinde | o vakitten sonra ki | bizi hidâyete erdirdi | Allah

كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانَ لَهُ

o kimse gibi ki | onu ayartmıştır | şeytanlar | yeryüzünde | şaşkın olarak | onun vardır

أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَى ائْتِنَا قُلْ إِنَّ هُدَى اللّٰهِ

arkadaşları | kendisini da'vet ediyorlar | hidâyete | bize gel (diye) | de ki | şübhesiz | hidâyeti | Allahın

هُوَ الْهُدٰى وَأُمِرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾ وَأَنْ

odur | hidâyet | ve | emrolunduk | teslîm olmamız için | Rabbine | âlemlerin | ve | diye

أَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاتَّقُوهُ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾ وَهُوَ

hakkıyla edâ edin | namazı | ve | ondan sakının | ve | o | o zâttır ki | ona | toplanacaksınız | ve | o

الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ

o zâttır ki | yarattı | gökleri | ve | yeri | hak ile | ve | o gün ki | diyecek | ol

فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ

hemen olur | sözü | haktır | ve | onundur | mülk | o gün ki | üflenecek | Sûr'a

عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٧٣﴾

bilendir | görünmeyeni | ve | görüneni | ve | o | her işi hikmetli olandır | her şeyden haberdâr olandır

وَ اِذْ قَالَ اِبْرٰهٖيمُ لِاَبٖيهِ اٰزَرَ اَتَتَّخِذُ اَصْنَامًا اٰلِهَةً اِنّٖٓي

ve | bir zaman | demişti | İbrâhîm | babası | Âzer'e | ediniyor musun | birtakım putları | ilâhlar | şübhesiz ben

اَرٰيكَ وَ قَوْمَكَ فٖي ضَلَالٍ مُبٖينٍ ﴿٧٤﴾ وَ كَذٰلِكَ نُرٖٓي

seni görüyorum | ve | kavmini | bir dalâlet içinde | apaçık | ve | işte böyle | gösteriyoruz

اِبْرٰهٖيمَ مَلَكُوتَ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ وَ لِيَكُونَ مِنَ

İbrâhîm'e | melekûtunu | göklerin | ve | yerin | ve | olması için

الْمُوقِنٖينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ الَّيْلُ رَاٰ كَوْكَبًا قَالَ هٰذَا

kat'î îmân edenlerden | derken ne zaman ki | kapladı | üzerini | gece | gördü | bir yıldız | dedi | bu

رَبّٖي فَلَمَّٓا اَفَلَ قَالَ لَٓا اُحِبُّ الْاٰفِلٖينَ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا رَاَ الْقَمَرَ

rabbimdir | fakat ne zaman ki | battı | dedi | sevmem | batanları | sonra ne zaman ki | gördü | ayı

بَازِغًا قَالَ هٰذَا رَبّٖي فَلَمَّٓا اَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَمْ يَهْدِنٖي

doğmakta olan | dedi | bu | rabbimdir | sonra ne zaman ki | battı | dedi | and olsun eğer | beni hidâyete erdirmezse

رَبّٖي لَاَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّٓالّٖينَ ﴿٧٧﴾ فَلَمَّا رَاَ الشَّمْسَ

Rabbim | mutlaka olurum | topluluğundan | dalâlete düşenler | nihâyet ne zaman ki | gördü | güneşi

بَازِغَةً قَالَ هٰذَا رَبّٖي هٰذَٓا اَكْبَرُ فَلَمَّٓا اَفَلَتْ قَالَ يَا قَوْمِ اِنّٖي

doğmakta olan | dedi | bu | rabbimdir | bu | daha büyüktür | fakat ne zaman ki | battı | dedi | ey | kavmim | şübhesiz ben

بَرٖٓيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٧٨﴾ اِنّٖي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذٖي فَطَرَ السَّمٰوَاتِ

uzağım | o şeylerden ki | ortak koşuyorsunuz | şübhesiz ben | çevirdim | yüzümü | o zâta ki | yoktan var etti | gökleri

وَ الْاَرْضَ حَنٖيفًا وَ مَٓا اَنَا۬ مِنَ الْمُشْرِكٖينَ ﴿٧٩﴾ وَ حَٓاجَّهُ قَوْمُهُ

ve | yeri | hanîf olarak | ve | ben değilim | müşriklerden | ve | onunla tartıştı | kavmi

قَالَ اَتُحَٓاجُّٓونّٖي فِي اللّٰهِ وَقَدْ هَدٰينِ وَ لَٓا اَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ

dedi ki | benimle tartışıyor musunuz | Allah hakkında | halbuki gerçekten | beni hidâyete erdirmiş | ve | korkmam | o şeylerden ki | ortak koşuyorsunuz

بِهٖٓ اِلَّٓا اَنْ يَشَٓاءَ رَبّٖي شَيْـًٔا وَسِعَ رَبّٖي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا اَفَلَا

ona | ancak | dilemesi | Rabbimin | bir şey | kuşatmıştır | Rabbim | herşeyi | ilmen

تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾ وَ كَيْفَ اَخَافُ مَٓا اَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ

hiç ibret almaz mısınız | ve | nasıl | korkarım | o şeylerden ki | şirk koştunuz | siz korkmazken

اَنَّكُمْ اَشْرَكْتُمْ بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهٖ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا

gerçekten siz | şirk koştunuz | Allah'a | o şeyleri ki | indirmedi | hakkında | size | bir delil

فَاَيُّ الْفَرٖيقَيْنِ اَحَقُّ بِالْاَمْنِ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾

öyle ise hangisi | iki tarafdan | daha lâyıktır | emîn olmaya | eğer | iseniz | biliyorsunuz

74- Bir zaman da İbrâhîm, babası Âzer'e şöyle demişti: "Birtakım putları ilâhlar mı ediniyorsun? Şübhesiz ki ben, seni ve kavmini apaçık bir dalâlet içinde görüyorum."

75- İşte *(birliğimize delil getirsin)* ve kat'î olarak îmân edenlerden olsun diye İbrâhîm'e, göklerin ve yerin melekûtunu *(İlâhî tasarrufâtın açıkça göründüğü cihetini)* böyle gösteriyorduk.

76- Derken *(İbrâhîm,)* üzerini gece *(karanlığı)* kaplayınca bir yıldız gördü *(ve kavmine)*: "Bu rabbimdir *(öyle mi?)*" dedi. Fakat *(bir süre sonra o yıldız)* batınca: "Ben batanları sevmem!" dedi.[1]

77- Daha sonra *(gecenin bir vaktinde,)* doğmakta olan ay'ı görünce: "Bu rabbimdir *(öyle mi?)*" dedi. Sonra *(o da)* batınca: "Yemîn olsun ki, eğer Rabbim beni hidâyete erdirmezse, mutlakā dalâlete düşen kimseler topluluğundan olurum!" dedi.

78- Nihâyet doğmakta olan güneşi görünce: "Bu rabbimdir; *(öyle mi?)* bu daha büyüktür!" dedi. Fakat *(o da)* batınca: "Ey kavmim! *(Bilin ki)* doğrusu ben, *(sizin Allah'a)* ortak koşmakta olduğunuz şeylerden uzağım!" dedi.

79- "Şübhesiz ki ben, Hanîf *(hakka yönelmiş)* olarak yüzümü, gökleri ve yeri yoktan var edene çevirdim ve ben *(sizin gibi)* müşriklerden değilim!"

80- Kavmi ise, onunla tartıştı. *(Onlara)* dedi ki: "Beni gerçekten hidâyete erdirmişken, Allah hakkında mı benimle tartışıyorsunuz? *(Ben sizin)* O'na *(Allah'a)* ortak koşmakta olduğunuz şeylerden korkmam; ancak Rabbimin *(bana)* bir şey dilemesi müstesnâ. Rabbim, herşeyi ilmen kuşatmıştır. Hiç ibret almaz mısınız?"

81- Hem, size hakkında hiçbir delil indirmediği şeyleri gerçekten siz Allah'a şirk koşmaktan korkmazken, *(ben)* şirk koştuğunuz şeylerden nasıl korkarım? Öyle ise iki tarafdan hangisi *(korkudan)* emîn olmaya daha lâyıktır? Eğer biliyorsanız *(haydi söyleyin)*!

82- Îmân edip de îmanlarını bir zulümle *(şirkle)* bulaştırmayanlara gelince, işte onlar var ya, kendileri için *(ebedî azab korkusundan)* emîn olmak vardır ve onlar hidâyete erenlerdir.

83- Ve işte bunlar *(bizim)* delillerimizdir ki, onları kavmine karşı İbrâhîm'e verdik. *(Biz)* dilediğimizi derecelerle yükseltiriz. Şübhesiz ki Rabbin, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir.

84- Hem ona *(İbrâhîm'e)*, İshâk'ı ve *(İshâk'ın oğlu)* Ya'kûb'u ihsân ettik. Her birini hidâyete erdirdik. Daha önce de Nûh'u ve onun *(İbrâhîm'den sonra gelen)* zürriyetinden Dâvûd'u, Süleymân'ı, Eyyûb'ü, Yûsuf'u, Mûsâ'yı ve Hârûn'u hidâyete erdirmiştik. İşte iyilik edenleri böyle mükâfâtlandırırız!

85- Zekeriyyâ'yı, Yahyâ'yı, Îsâ'yı ve İlyâs'ı da *(hidâyete erdirdik)*. Herbiri sâlih kimselerdendi.

86- İsmâil'i, Elyesa'ı, Yûnus'u ve Lût'u da *(hidâyete erdirdik)*. Ve herbirini âlemlere *(bütün mahlûkâta)* üstün kıldık.

87- Babalarından, zürriyetlerinden ve kardeşlerinden bir kısmını da *(üstün kıldık)*. Böylece onları seçtik ve onları dosdoğru bir yola hidâyet ettik.

88- İşte bu *(yol)*, Allah'ın hidâyetidir; kullarından kimi dilerse *(hikmetine binâen, kendi lütfundan)* onunla hidâyete erdirir. Fakat şirk koşsalardı, elbette yapmakta oldukları şeyler *(ameller)* kendilerinden *(kabûl edilmez)* boşa giderdi.

89- İşte onlar, kendilerine kitab, hikmet ve peygamberlik verdiğimiz kimselerdir. Fakat bunlar *(o müşrikler)* onları *(kitap, hikmet ve peygamberliği)* inkâr ederse, artık muhakkak ki *(biz,)* onları inkâr eden kimseler olmayan bir kavmi *(Muhâcir ve Ensâr'ı ve nice ehl-i îmânı)* onlara *(îmân etmeye)* vekil kılmışızdır.

90- İşte onlar *(o peygamberler)*, Allah'ın hidâyete erdirdiği kimselerdir; *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Artık *(sen de)* onların hidâyetine tâbi' ol! De ki: "*(Ben)* ona *(Kur'ân'a)* karşı sizden bir ücret istemiyorum! O, ancak âlemler *(ve bütün asırlar)* için bir nasîhattir."

اَلَّذِينَ اٰمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا اِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ اُولٰٓئِكَ لَهُمُ الْاَمْنُ

o kimseler ki | îmân ettiler | ve | bulaştırmadılar | îmanlarını | bir zulümle | işte onlar | kendileri ne vardır | emîn olmak

وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾ وَتِلْكَ حُجَّتُنَٓا اٰتَيْنَاهَٓا اِبْرٰهِيمَ عَلٰى

ve | onlar | hidâyete erenlerdir | ve | işte bunlar | delillerimizdir ki | onları verdik | İbrâhîm'e | karşı

قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَٓاءُ اِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾

kavmine | yükseltiriz | derecelerle | o kimseleri ki | dileriz | şübhesiz | Rabbin | her işi hikmetli olandır | herşeyi bilendir

وَوَهَبْنَا لَهُٓ اِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا

ve | ihsân ettik | ona | İshâk'ı | ve | Ya'kûb'u | her birini | hidâyete erdirdik | ve | Nûh'u | hidâyete erdirmiştik

مِنْ قَبْلُ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمٰنَ وَاَيُّوبَ وَيُوسُفَ

bundan önce | ve | onun zürriyetinden | Dâvûd'u | ve | Süleymân'ı | ve | Eyyûb'ü | ve | Yûsuf'u

وَمُوسٰى وَهٰرُونَ وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٤﴾ وَزَكَرِيَّا

ve | Mûsâ'yı | ve | Hârûn'u | ve | işte böyle | mükâfâtlandırırız | iyilik edenleri | ve | Zekeriyyâ'yı

وَيَحْيٰى وَعِيسٰى وَاِلْيَاسَ كُلٌّ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٥﴾ وَاِسْمٰعِيلَ

ve | Yahyâ'yı | ve | Îsâ'yı | ve | İlyâs'ı | herbiri | sâlih kimselerdendi | ve | İsmâil'i

وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٨٦﴾

ve | Elyesa'ı | ve | Yûnus'u | ve | Lût'u | ve | herbirini | üstün kıldık | âlemlere

وَمِنْ اٰبَٓائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَاِخْوَانِهِمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ

ve | babalarından | ve | zürriyetlerinden | ve | kardeşlerinden | ve | onları seçtik | ve | onları hidâyet ettik

اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٨٧﴾ ذٰلِكَ هُدَى اللّٰهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَٓاءُ

bir yola | dosdoğru | işte bu | hidâyetidir | Allah'ın | hidâyete erdirir | onunla | o kimseyi ki | diler

مِنْ عِبَادِهِ وَلَوْ اَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

kullarından | ve | eğer | şirk koşsalardı | elbette boşa giderdi | kendilerinden | o şeyler ki | idiler | yapıyorlar

﴿٨٨﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ

işte onlar | o kimselerdir ki | kendilerine verdik | kitab | ve | hikmet | ve | peygamberlik

فَاِنْ يَكْفُرْ بِهَا هٰٓؤُلَٓاءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَيْسُوا بِهَا

fakat eğer | inkâr ederse | onları | bunlar | artık gerçekten | vekil kılmışızdır | onlara | bir kavmi | değildirler | onları

بِكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللّٰهُ فَبِهُدٰيهُمُ اقْتَدِهْ

inkâr eden kimseler | işte onlar | o kimselerdir ki | hidâyete erdirdi | Allah | artık onların hidâyetine | tâbi' ol

قُلْ لَٓا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٰى لِلْعَالَمِينَ ﴿٩٠﴾

de ki | sizden istemiyorum | ona karşı | bir ücret | o değildir | ancak | bir nasîhat | âlemler için

وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهٖٓ اِذْ قَالُوا مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ عَلٰى

Allah indirmedi dedi-ler o va-kit ki şânının hak-kıyla Allah'ı takdîr ede-mediler ve

بَشَرٍ مِنْ شَيْءٍ قُلْ مَنْ اَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذ۪ي جَٓاءَ بِه۪ مُوسٰى نُوراً وَهُدًى

bir hi-dâyet ve bir nûr olarak Mûsâ onu ge-tirdi o ki kitâbı indirdi kim de ki hiçbir şey bir in-sana

لِلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ قَرَاط۪يسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَث۪يراً وَعُلِّمْتُمْ

size öğ-retilmiştir ve bir ço-ğunu gizliyor-sunuz ve onları açık-lıyorsunuz parça parça kâğıtlar onu kılıyor-sunuz insan-lara

مَا لَمْ تَعْلَمُٓوا اَنْتُمْ وَلَٓا اٰبَٓاؤُ۬كُمْ قُلِ اللّٰهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ ف۪ي خَوْضِهِمْ

daldıkları içinde onları bırak sonra Allah de ki ne atalarınız ve siz bilme-diniz o şey-ler ki

يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾ وَهٰذَا كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُصَدِّقُ الَّذ۪ي بَيْنَ

o şeyi ki tasdîk edici mübârek onu in-dirdik bir kitab-dır ki bu ve oynuyorlar

يَدَيْهِ وَلِتُنْذِرَ اُمَّ الْقُرٰى وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذ۪ينَ يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ

âhirete îmân edi-yorlar o kim-seler ki ve etrâfın-dadır o kim-seleri ki ve şehirlerin anasını korkut-man için ve ondan öncedir

يُؤْمِنُونَ بِه۪ وَهُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ

o kimse-den ki daha zâlim kim-dir ve muhâfaza ederler namazlarını on-lar ve ona îmân e-derler

افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِباً اَوْ قَالَ اُو۫حِيَ اِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ اِلَيْهِ شَيْءٌ

birşey kendi-sine vahyolun-mamış iken bana vahyo-lundu dedi veya yalan Allah'a karşı uydurdu

وَمَنْ قَالَ سَاُنْزِلُ مِثْلَ مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ وَلَوْ تَرٰٓى اِذِ الظَّالِمُونَ ف۪ي

zâlimler o vak-ti ki gör-sen e-ğer ve Allah indir-di o şey-in ki misli-ni indirece-ğim dedi o kim-seden ki ve

غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلٰٓئِكَةُ بَاسِطُٓوا اَيْد۪يهِمْ اَخْرِجُٓوا اَنْفُسَكُمْ

canlarınızı çıkarın ellerini uzatıcıdır-lar melekler ve ölümün şiddetleri içindedir

اَلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ غَيْرَ

baş-kasını Allah'a karşı söylüyor-sunuz idiniz o şeyden dolayı ki aşağı-layıcı azâb ile cezâlandırı-lacaksınız bugün

الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ اٰيَاتِه۪ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾ وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادٰى كَمَا

o şey gibi ki teker teker bize gel-mişsinizdir ve and olsun gerçekten büyüklük taslı-yorsunuz âyetlerine karşı idiniz ve hak-tan

خَلَقْنَاكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَٓاءَ ظُهُورِكُمْ

sırtlarınızın arkasına size verdik o şey-leri ki bırakmış-sınızdır ve def'a ilk sizi yarattık

وَمَا نَرٰى مَعَكُمْ شُفَعَٓاءَكُمُ الَّذ۪ينَ زَعَمْتُمْ اَنَّهُمْ ف۪يكُمْ شُرَكٰٓؤُا

ortaklar-dır hakkı-nızda gerçekten kendileri zannetti-niz onlar ki şefâatçilerinizi sizinle beraber görmü-yoruz ve

لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٩٤﴾

zannedi-yorsunuz idiniz o şey-ler ki sizden kaybolup gitmiştir ve aranız kopmuş-tur and olsun gerçekten

91- Hâlbuki *(yahudiler:)* "Allah hiçbir insana birşey indirmedi" dediklerinde, Allah'ı O'nun şânına lâyık bir sûrette *(hakkıyla)* takdîr edemediler.

De ki: "Mûsâ'nın insanlara bir nûr ve bir hidâyet olarak getirdiği Kitâb'ı kim indirdi? *(Siz)* onu *(Tevrât'ı)* parça parça kâğıtlar yapıp, onları*(n bir kısmını)* açıklıyorsunuz; *(Muhammed'in sıfatları gibi)* birçoğunu da gizliyorsunuz!" Bununla berâber ne sizin, ne de atalarınızın bilmediğiniz şeyler size *(Kur'ân'da)* öğretilmiştir. *(Ey Resûlüm! Sen Tevrât'ı da, Kur'ân'ı da)* "Allah *(indirdi)*!" de; sonra onları bırak, daldıkları *(bâtıl)* içinde oynasınlar!

92- Ve işte bu *(Kur'ân)*, mübârek, kendinden önceki *(kitab)*ları tasdîk edici olarak, bir de şehirlerin anası *(olan Mekke'nin ahâlisi)*ni ve etrâfındaki kimseleri korkutasın diye onu *(sana)* indirdiğimiz bir kitabdır. Ve âhirete îmân edenler, ona *(o Kur'ân'a)* îmân ederler[1] ve onlar namazlarına devâm ederler.

93- Buna rağmen Allah'a karşı yalan uydurandan veya kendisine birşey vahyolunmadığı hâlde: "Bana vahyolundu" diyenden ve: "Allah'ın indirdiği *(âyetler)* gibi ben de indireceğim" diyenden daha zâlim kim olabilir?

Bu yüzden o zâlimleri, ölümün şiddetleri içinde *(can çekişirler)* iken bir görsen ki melekler *(can alıcılar olarak)* ellerini uzatmışlar *(onlara)*: "Çıkarın canlarınızı! Allah'a karşı hak olmayanı söylüyor olduğunuzdan ve âyetlerine karşı büyüklük taslamakta bulunduğunuzdan dolayı, bugün aşağılayıcı *(bir)* azâb ile cezâlandırılacaksınız!" *(derler)*.

94- Ve and olsun ki, sizi ilk def'a yarattığımız gibi bize *(mal ve evlâdsız olarak ve çıplak bir hâlde)* teker teker gelmiş ve *(dünyada)* size verdiklerimizi sırtlarınızın gerisine *(arkanızda)* bırakmışsınızdır! Hakkınızda *(ibâdetlerinizde)* gerçekten kendilerinin *(Allah'a)* ortak olduklarını zannettiğiniz şefâatçilerinizi de berâberinizde göremiyoruz! Doğrusu, aranız*(daki bağlar)* kopmuş ve *(şefâatçi)* zannetmekte olduğunuz şeyler sizden kaybolup gitmiştir.

95- Şübhesiz ki Allah, dâneleri ve çekirdekleri *(onlardan bitkiler çıkarmak üzere)* çatlatıp yarandır. Ölüden diriyi çıkarır; diriden de ölüyü çıkarandır. İşte *(Rabbiniz olan)* Allah budur; öyle ise *(haktan)* nasıl çevriliyorsunuz?

96- *(O,)* sabahı, *(gecenin karanlığını)* yararak çıkarandır. Geceyi bir dinlenme *(zamânı)*, güneşi ve ayı da *(vakit tesbîtinize)* birer hesab *(vesîlesi)* kılmıştır. Bu, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen Allah')*ın takdîridir.[1]

97- Kara ve denizin karanlıklarında kendileriyle yol bulasınız diye, yıldızları sizin için *(sebeb)* yapan da O'dur. *(Biz bu hikmetleri)* bilecek bir kavim için âyetleri iyice açıkladık.

98- Hem sizi tek bir nefisten *(Âdem'den)* meydana getiren O'dur; sonra *(sizin için çok değişik safhalarda)* bir kalma yeri, bir de emânet bırakılma yeri vardır. *(Biz bu beyânı)* anlayacak bir kavim için âyetleri iyice açıkladık.

99- Gökten bir su indiren de O'dur. İşte onunla *(yerden)* her şeyin bitkisini çıkardık; ondan da bir yeşillik çıkardık ki, kendisinden üst üste dizilmiş dâneler çıkarırız. Ve hurma ağacından, onun tomurcuğundan sarkan salkımlar ve üzüm bağları, hem birbirine benzeyen ve benzemeyen zeytin ve nar *(ağaçları çıkardık)*. Meyve verdiği zaman meyvesine ve olgunlaşmasına bakın! Şübhesiz ki bunda, îmân edecek bir kavim için elbette deliller vardır.

100- *(Onlar)* cinleri de, Allah'a ortaklar saydılar; hâlbuki onları *(da Allah)* yarattı ve bilgisizce O'na oğullar ve kızlar uydurdular. O, onların vasfetmekte olduklarından çok münezzeh ve çok yücedir!

101- *(O,)* göklerin ve yerin eşsiz yaratıcısıdır. O'nun bir eşi *(zevcesi)* olmadığı hâlde, nasıl bir çocuğu olur? Ve herşeyi *(O)* yaratmıştır. Çünki O, herşeyi hakkıyla bilendir.

اِنَّ اللّٰهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوٰى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ
çıkarandır ve ölüden diriyi çıkarır çekirdekleri ve dânelen çatlatıp yarandır Allah şübhesiz

الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ ﴿٩٥﴾ فَالِقُ الْاِصْبَاحِ
sabahı yararak çıkarandır çevriliyorsunuz öyle ise nasıl Allah işte budur diriden ölüyü

وَجَعَلَ الَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذٰلِكَ تَقْدٖيرُ
takdîridir bu birer hesab ayı ve güneşi ve bir dinlenme geceyi kılmıştır ve

الْعَزٖيزِ الْعَلٖيمِ ﴿٩٦﴾ وَهُوَ الَّذٖى جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا
kendileriyle yol bulmanız için yıldızları sizin için kıldı o zâttır ki o ve hakkıyla bilenin dâima üstün olanın

فٖى ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ
bilecekler bir kavim için ki âyetleri açıkladık gerçekten denizin ve karanın karanlıklarında

﴿٩٧﴾ وَهُوَ الَّذٖى اَنْشَاَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ
bir emânet bırakılma yeri ve sonra bir kalma yeri vardır tek bir nefisten sizi meydana getirdi o zâttır ki o ve

قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩٨﴾ وَهُوَ الَّذٖى اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
gökten indirdi o zâttır ki o ve anlayacaklar bir kavim için ki âyetleri açıkladık gerçekten

مَاءً فَاَخْرَجْنَا بِهٖ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَاَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ
çıkarırız bir yeşillik ki ondan ve çıkardık herşeyin bitkisini işte onunla çıkardık bir su

مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ
bağlar ve sarkan salkımlar tomurcuğundan hurma ağacından ve üst üste dizilmiş dâneler ondan

مِنْ اَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ
birbirine benzemeyen ve birbirine benzeyen nar ve zeytin ve üzümden

اُنْظُرُوا اِلٰى ثَمَرِهٖ اِذَا اَثْمَرَ وَيَنْعِهٖ اِنَّ فٖى ذٰلِكُمْ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ
bir kavim için ki elbet deliller bunda vardır şübhesiz olgunlaşmasına ve meyve verdi o zaman ki meyvesine bakın

يُؤْمِنُونَ ﴿٩٩﴾ وَجَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُوا
uydurdular ve onları yaratmış iken cinleri ortaklar Allah'a kıldılar ve îmân edecekler

لَهُ بَنٖينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يَصِفُونَ
vasfediyorlar o şeyden ki çok yücedir ve o çok münezzehtir bilgisizce kızlar ve oğullar ona

﴿١٠٠﴾ بَدٖيعُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَنّٰى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ
olmamış iken bir çocuk onun için olur nasıl yerin ve göklerin eşsiz yaratıcısıdır

لَهُ صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلٖيمٌ ﴿١٠١﴾
hakkıyla bilendir herşeyi o ve herşeyi yaratmıştır ve bir eş ona

ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ

işte budur | Allah | Rabbiniz | ilâh yoktur | ancak | o | yaratıcısıdır | herşeyin | o hâlde ona ibâdet edin

وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٠٢﴾ لَا تُدْرِكُهُ الْاَبْصَارُ

ve | o | herşeye | vekîldir | onu idrâk edemez | gözler

وَهُوَ يُدْرِكُ الْاَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٠٣﴾ قَدْ جَٓاءَكُمْ

ve | o | idrâk eder | gözleri | ve | o | her inceliğe nüfûz edendir | herşeyden haberdardır | gerçekten | size gelmiştir

بَصَٓائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ اَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا

basîretler | Rabbinizden | artık kim | görürse | işte kendi lehinedir | ve | kim | kör olursa | işte kendi aleyhinedir

وَمَٓا اَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ﴿١٠٤﴾ وَكَذٰلِكَ نُصَرِّفُ الْاٰيَاتِ

ve | ben değilim | sizin üzerinize | muhâfız | ve | işte böyle | açıklıyoruz | âyetleri

وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٥﴾ اِتَّبِعْ مَٓا

ve | demeleri için | sen ders almışsın | ve | onu açıklamamız için | bir kavim için ki | bilecekler | tâbi' ol | o şeye ki

اُوحِيَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ وَاَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٦﴾

vahyolundu | sana | Rabbinden | ilâh yoktur | ancak | o | ve | yüz çevir | müşriklerden

وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ مَٓا اَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا

ve | eğer | diledi | Allah | şirk koşmazlardı | ve | seni kılmadık | onların üzerine | bir muhâfız

وَمَٓا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٠٧﴾ وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ

ve | sen değilsin | onların üzerine | bir vekîl | ve | sövmeyin | o kimselere ki | yalvarıyorlar

مِنْ دُونِ اللّٰهِ فَيَسُبُّوا اللّٰهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذٰلِكَ زَيَّنَّا

Allah'dan başkasına | yoksa söverler | Allah'a | haddi aşarak | bilgisizce | böylece | süsledik

لِكُلِّ اُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ثُمَّ اِلٰى رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٠٨﴾

herbirine | ümmetin | amellerini | sonra | Rablerinedir | dönüşleri | artık onlara haber verecektir | o şeyleri ki | idiler | yapıyorlar

وَاَقْسَمُوا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَٓاءَتْهُمْ اٰيَةٌ لَيُؤْمِنُنَّ بِهَا

ve yemîn ettiler | Allah'a | en güçlüsüyle | yeminlerinin | and olsun eğer | kendilerine geldi | bir mu'cize | mutlakâ inanacaklar | ona

قُلْ اِنَّمَا الْاٰيَاتُ عِنْدَ اللّٰهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ اَنَّهَٓا اِذَا جَٓاءَتْ

de ki | ancak | mu'cizeler | katındadır | Allah'ın | ve | size ne fark ettirecek | şübhesiz o | o zaman ki | geldi

لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٩﴾ وَنُقَلِّبُ اَفْئِدَتَهُمْ وَاَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ

îmân etmeyecekler | ve | ters çeviririz | kalblerini | ve | gözlerini | o şey gibi ki

يُؤْمِنُوا بِهِٓ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١٠﴾

îmân etmediler | ona | ilk | def'a | ve | onları bırakırız | azgınlıkları içinde | bocalayıp dururlar

---

102- İşte, Rabbiniz olan Allah bu *(ni'metleri veren)*dir. O'ndan başka ilâh yoktur. *(O,)* herşeyin yaratıcısıdır; o hâlde *(sâdece)* O'na ibâdet edin! Çünki O, herşeye Vekîldir.

103- Gözler O'nu idrâk edemez; fakat O, gözleri idrâk eder. Çünki O, Latîf *(bütün incelikleri bilen ve nüfûz eden)*dir, Habîr *(herşeyden haberdâr olan)*dır.

104- Muhakkak ki size Rabbinizden basîretler *(kalb gözünüzün nûru olan deliller)* gelmiştir. Artık kim *(hakkı)* görürse, kendi lehinedir. Kim de körlük ederse, kendi aleyhinedir.[1] Ve ben, sizin üzerinize *(yaptıklarınızı gözetici bir)* muhâfız değilim!

105- İşte *(ey Resûlüm!)* Âyetleri böyle açıklıyoruz ki *(ibret alsınlar)*, hem *(o kâfirler)*: "Sen ders almışsın!" desinler, hem de *(hikmetlerini)* bilecek bir kavim için onu *(o Kur'ân'ı)* açıklayalım.[2]

106- Rabbinden sana vahyolunana tâbi' ol! O'ndan başka ilâh yoktur. Ve müşriklerden yüz çevir!

107- Hâlbuki *(kullarını irâdelerinde serbest bırakan)* Allah *(îmân etmelerini)* dileseydi, *(aslâ)* şirk koşmazlardı. Hem *(biz)* seni onların üzerine muhâfız yapmadık. Sen onların üzerine vekîl de değilsin!

108- Ve onların Allah'dan başka tapmakta olduklarına sövmeyin! Yoksa *(onlar da)* haddi aşarak bilgisizce Allah'a söverler! Böylece her ümmete *(kendi)* amellerini süsledik; sonra dönüşleri ancak Rablerinedir; artık *(O da, dünyada)* yapmakta olduklarını kendilerine haber verecektir.

109- Fakat kendilerine bir mu'cize gelirse, ona mutlakâ inanacaklarına, bütün güçleriyle Allah'a yemîn ettiler. De ki: "Mu'cizeler, ancak Allah katındadır." *(Ey mü'minler!)* Peki gerçekten o *(mu'cize)* geldiği zaman *(onların yine)* îmân etmeyeceklerini siz ne bileceksiniz?

110- Çünki *(onlar)* ona ilk def'a îmân etmedikleri gibi *(bundan sonra da îmân etmeyeceklerdir)*! *(Biz de)* onların kalblerini ve gözlerini *(inkârlarındaki ısrarlarından dolayı, hakdan)* çeviririz ve onları bırakırız *(da)*, azgınlıkları içinde bocalayıp dururlar.

111- Hâlbuki gerçekten biz, onlara melekleri indirseydik, ölüler de kendileriyle konuşsaydı ve *(senin doğruluğuna)* kefîl olarak onlara karşı herşeyi toplasaydık, Allah'ın dilemesi müstesnâ, *(onlar, küfürlerindeki inadları sebebiyle)* îmân edecek değillerdi; fakat onların çoğu câhillik ederler.

112- Ve böylece her peygambere insan ve cin şeytanlarını düşman kıldık; *(bunlar)* aldatmak için birbirlerine *(bâtıl)* sözün yaldızlısını fısıldarlar. Hâlbuki Rabbin dileseydi onu *(aslâ)* yapamazlardı; öyleyse onları ve uydurmakta oldukları şeyleri bırak!

113- Bir de *(o şeytanlar bu telkîni)* âhirete inanmayanların gönülleri ona *(o yaldızlı sözlere)* meyletsin, ondan hoşlansınlar ve onlar işleyici oldukları *(günahları)*nı işlesinler diye *(yaparlar)*. [1]

114- *(De ki:)* "Hiç Allah'dan başka bir hakem mi ararım? Hâlbuki size Kitâb'ı *(Kur'ân'ı, içinde hak ile bâtıl)* iyice açıklanmış olarak indiren O'dur." Kendilerine kitab verdiğimiz kimseler de gerçekten onun, Rabbin tarafından hak olarak indirilmiş olduğunu bilirler; öyle ise sakın şübhe edenlerden olma!

115- Ve Rabbinin sözü *(emir ve yasakları)* doğruluk ve adâlet cihetiyle tamamlandı. O'nun kelimelerini değiştirebilecek kimse yoktur! Çünki O, Semî' *(herşeyi hakkıyla işiten)*dir, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir.

116- Eğer yeryüzünde bulunan *(insan)*ların çoğuna uyarsan, seni Allah'ın yolundan saptırırlar. *(Onlar)* ancak zanna tâbi' olurlar ve onlar sâdece yalan söylerler.

117- Şübhesiz ki yolundan sapanları gerçekten en iyi bilen, ancak O Rabbindir. Hidâyete erenleri en iyi bilen de O'dur.

118- Eğer O'nun âyetlerine îmân eden kimseler iseniz, artık üzerine Allah'ın ismi zikredilmiş olan *(besmele ile kesilmiş hayvan)*lardan yiyin!

وَلَوْ اَنَّنَا نَزَّلْنَٓا اِلَيْهِمُ الْمَلٰٓئِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتٰى وَحَشَرْنَا

toplasaydık ve ölüler onlarla konuşsaydı ve melekleri onlara indirseydik şübhesiz biz eğer ve

عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوٓا اِلَّٓا اَنْ يَشَٓاءَ اللّٰهُ

Allah'ın dilemesi ancak îmân edecek olmazlardı kefîl olarak herşeyi onlara karşı

وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿١١١﴾ وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ

peygamberin herbirine kıldık işte böylece ve câhillik ederler onların çoğu fakat

عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْاِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍ زُخْرُفَ

yaldızlısını bazısına bazıları fısıldar cin ve insan şeytanlarını bir düşman

الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَٓاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ

uyduruyorlar o şeyleri ki ve öyleyse onları bırak onu yapamazlardı Rabbin dileseydi eğer ve aldatmak için sözün

﴿١١٢﴾ وَلِتَصْغٰٓى اِلَيْهِ اَفْـِٔدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ

âhirete inanmıyorlar o kimselerin ki gönülleri ona meyletmesi için ve

وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ ﴿١١٣﴾ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ

Allah'dan hiç başka mı işleyicidirler onlar o şeyleri ki işlemeleri için ve ondan hoşlanmaları için ve

اَبْتَغِي حَكَمًا وَهُوَ الَّذِٓي اَنْزَلَ اِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا

iyice açıklanmış olarak kitabı size indirmiş o zât ki o iken bir hakem ararım

وَالَّذِينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ اَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِنْ رَبِّكَ

Rabbin tarafından indirilmiş olandır şübhesiz o bilirler kitab kendilerine verdik o kimseler ki ve

بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١١٤﴾ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ

Rabbinin sözü tamamlandı ve şübhe edenlerden öyle ise sakın olma hak ile

صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١١٥﴾

herşeyi bilendir hakkıyla işitendir o ve kelimelerini değiştirebilecek yoktur adâlet ve doğruluk cihetiyle

وَاِنْ تُطِعْ اَكْثَرَ مَنْ فِي الْاَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ

Allah yolundan seni saptırırlar yeryüzündedir o kimselerin ki çoğuna uyarsan eğer ve

اِنْ يَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّ وَاِنْ هُمْ اِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿١١٦﴾ اِنَّ رَبَّكَ

Rabbin şübhesiz yalan söylerler ancak onlar değildir ve zanna ancak tâbi' olmazlar

هُوَ اَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١١٧﴾

hidâyete erenleri en iyi bilen odur ve yolundan sapar o kimseleri ki en iyi bilen odur

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ اِنْ كُنْتُمْ بِاٰيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

îmân eden kimseler âyetlerine iseniz eğer üzerine Allahın ismi zikredildi o şeyden ki artık yiyin

وَ مَا لَكُمْ اَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَقَدْ

halbuki gerçekten · üzerine · Allah'ın · ismi · zikredilmiştir · o şeylerden ki · yememeniz husûsunda · size ne oldu · ve

فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ اِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ اِلَيْهِ وَ اِنَّ

şübhesiz · ve · kendisine · mecbur kaldınız · o şeyler ki · ancak · üzerinize · haram kıldı · o şeyleri ki · size · iyice açıklamış

كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ بِاَهْوَائِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ

en iyi bilen · odur · Rabbin · şübhesiz · bilgisizce · kendi arzularıyla · elbette saptırıyorlar · birçokları

بِالْمُعْتَدِينَ ﴿١١٩﴾ وَ ذَرُوا ظَاهِرَ الْاِثْمِ وَ بَاطِنَهُ اِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ

kazanıyorlar · o kimseler ki · şübhesiz · gizlisini · ve · günahın · açığını · bırakın · ve · haddi aşanları

الْاِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ ﴿١٢٠﴾ وَ لَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ

o şeylerden ki · yemeyin · ve · işliyorlar · idiler · o şey sebebiyle ki · cezâlandırılacaklardır · günah

يُذْكَرِ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَ اِنَّهُ لَفِسْقٌ وَ اِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ

elbet telkinde bulunurlar · şeytanlar · şübhesiz · ve · elbet bir isyandır · şübhesiz o · ve · üzerine · Allahın · ismi · anılmamıştır

اِلٰى اَوْلِيَائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ وَ اِنْ اَطَعْتُمُوهُمْ اِنَّكُمْ

muhakkak ki siz · onlara uyarsanız · eğer · ve · sizinle mücâdele etmeleri için · dostlarına

لَمُشْرِكُونَ ﴿١٢١﴾ اَوَمَنْ كَانَ مَيْتًا فَاَحْيَيْنَاهُ وَ جَعَلْنَا لَهُ

ona · kıldık · ve · sonra onu dirilttik · bir ölü · idi · hiç o kimse mi ki · elbette müşrik kimselersinizdir

نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ

değildir · karanlıklar · içinde olandır · onun misâli · o kimse gibidir ki · insanlar · içinde · onunla · yürüyor · bir nûr ki

بِخَارِجٍ مِنْهَا كَذٰلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾

yapıyorlar · idiler · o şeyler ki · kâfirlere · süslendi · işte böyle · ondan · çıkacak olan

وَ كَذٰلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ اَكَابِرَ مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا

tuzak kurmaları için · oranın günahkârları · büyükleri · şehrin · herbirinde · kıldık · işte böylece · ve

فِيهَا وَ مَا يَمْكُرُونَ اِلَّا بِاَنْفُسِهِمْ وَ مَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٣﴾

farkına varmazlar · ve · kendilerine · ancak · tuzak kurmuyorlar · ve · orada

وَ اِذَا جَاءَتْهُمْ اٰيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتّٰى نُؤْتٰى مِثْلَ مَا

o şeylerin ki · benzeri · verilmemize dek · tâ ki · aslâ îmân etmeyeceğiz · dediler · bir âyet · onlara geldi · o vakit ki · ve

اُوتِيَ رُسُلُ اللّٰهِ اَللّٰهُ اَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ

o kimselere ki · isâbet edecektir · peygamberliğini · kılacak · o yeri ki · en iyi bilendir · Allah · Allahın · peygamberlerine · verildi

اَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

tuzak kuruyorlar · idiler · o şeyden dolayı ki · şiddetli · bir azab · ve · Allahın · katında · bir zillet · günah işlediler

119- Kendisine mecbur kaldığınız *(ölmeyecek kadar yemek zorunda olduğunuz)* şeyler müstesnâ olmak üzere, *(Rabbiniz)* üzerinize haram kıldığı şeyleri gerçekten size iyice açıkladığı hâlde, üzerine Allah'ın ismi zikredilmiş olan *(besmele ile kesilmiş hayvan)*lardan neden yemeyesiniz? Hiç şübhesiz birçokları, bilgisizce kendi *(nefsî)* arzularıyla *(insanları)* açıkça saptırıyorlar. Muhakkak ki haddi aşanları gerçekten en iyi bilen ancak O Rabbindir.

120- Günâhın açığını da gizlisini de bırakın! Şübhe yok ki günah kazananlar, işlemekte oldukları *(günahlar)* sebebiyle yakında cezâlandırılacaklardır!

121- Ve üzerine Allah'ın ismi anılmamış olan *(besmele ile kesilmemiş hayvan)*lardan yemeyin! Çünki o gerçekten bir isyandır! Ve şübhesiz ki şeytanlar, dostlarına *(helâl haram hakkında)* sizinle mücâdele etmeleri için elbette telkînde bulunurlar. Eğer onlara uyarsanız, muhakkak ki *(haramı helâl saymakla)* siz de elbette müşrik kimselersinizdir.

122- *(Küfür içinde olmakla)* ölü *(hükmünde)* iken, bunun ardından kendisini *(îmanla)* dirilttiğimiz ve kendisine insanlar içinde, sâyesinde yürüye*(bile)*ceği bir nûr verdiğimiz kimse, hiç karanlıklarda kalan, *(ve)* ondan *(bir türlü)* çıkamayacak durumda olan kimse gibi olur mu? İşte kâfirlere, yapmakta oldukları şeyler böyle süslü gösterildi.

123- Ve böylece, her şehirde oranın günahkârlarını, ileri gelenler kıldık ki, orada *(insanları, îmandan men' etmek için kendilerince)* tuzak kursunlar! Hâlbuki ancak kendilerine tuzak kurarlar da farkına varmazlar.

124- Onlara bir âyet geldiği zaman da: "Allah'ın peygamberlerine verilenlerin benzeri, bize de verilmedikçe aslâ îmân etmeyeceğiz!" dediler. Allah, peygamberlik vazîfesini nereye vereceğini en iyi bilendir. Günah işleyenlere, kurmakta oldukları *(tuzak)* dolayısıyla, Allah katında bir zillet ve şiddetli bir azab yakında isâbet edecektir!

125- Artık kim ki, Allah onu *(hikmetine binâen, kendi lütfundan)* hidâyete erdirmek isterse, onun göğsünü İslâm'a açar. Ve kim ki, *(küfründeki inâdı sebebiyle, Allah)* onu dalâlete atmak isterse, sanki göğe tırmanıyormuş gibi göğsünü iyice daralmış sıkıntılı hâle sokar.[1] Allah, îmân etmeyenlerin üzerinde böyle kötülük *(rezillik ve azab)* bırakır.

126- Bu *(İslâm dîni)* ise, Rabbinin dosdoğru bir yoludur. İbret alacak bir kavim için âyetleri gerçekten iyice açıkladık.

127- Onlar için Rableri katında selâmet yurdu *(Cennet)* vardır ve O *(Allah)*, yapmakta oldukları *(sâlih ameller)* sebebiyle onların dostudur.

128- Ve *(Allah)* o gün, onları hep berâber bir araya getirecektir. *(Kendilerine:)* "Ey cinler *(tâifesinden olan şeytanlar)* topluluğu! Şübhesiz ki *(siz,)* insanlardan *(inkâr edenlerin sayısını)* çoğaltmak istediniz!" *(denilecek)*. Onların insanlardan olan dostları ise diyecek ki: "Rabbimiz! *(Doğrusu biz)* birbirimizden faydalandık ve bize takdîr ettiğin ecelimize ulaştık!"

(O da) şöyle buyuracak: "Allah'ın dilediği müstesnâ, içinde ebediyen kalıcı kimseler olarak, varacağınız yer ateştir!"[2] Şübhesiz ki Rabbin, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır, Alîm *(her şeyi hakkıyla bilen)*dir.

129- İşte böylece kazanmakta oldukları *(günahlar)* yüzünden, zâlimlerin bazılarını bazılarına dost ederiz.

130- *(O gün onlara:)* "Ey cin ve insan topluluğu! İçinizden, size âyetlerimi anlatan ve sizi bu gününüzle karşılaşmaktan korkutan peygamberler gelmedi mi?" *(denilecek de onlar:)* "Kendi aleyhimize şâhidlik ederiz *(ki geldi)*!" diyecekler; dünya hayâtı onları aldatmıştı ve gerçekten kendilerinin kâfir kimseler olduklarına dâir kendi aleyhlerine şâhidlik ettiler.

131- Bu *(peygamberlerin gönderilmesi)* şundandır ki, Rabbin, ahâlisi *(yaptıkları işin mes'ûliyetinden)* habersiz kimseler iken *(bir peygamber göndermeden)* şehirleri *(halkın işledikleri)* zulüm sebebiyle helâk edici değildir!

فَمَنْ يُرِدِ اللّٰهُ اَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْاِسْلَامِۚ وَمَنْ يُرِدْ

ister-se kime ve İslâm'a göğsünü açar onu hidâyete erdirmesini Allah ister-se artık kime

اَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَاَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَٓاءِۜ

göğe tırmanıyor sanki o şeydir ki sıkıntılı iyice daralmış göğsünü kılar onu dalâlete atmasını

كَذٰلِكَ يَجْعَلُ اللّٰهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٥﴾ وَهٰذَا صِرَاطُ

yoludur bu ve îmân etmiyorlar o kimselerin üzerinde ki pisliği Allah kılar işte böyle

رَبِّكَ مُسْتَق۪يمًاۜ قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ لَهُمْ دَارُ

yurdu onlar için vardır ibret alacaklar bir kavim için ki âyetleri iyice açıkladık gerçekten dosdoğru Rabbinin

السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٧﴾ وَيَوْمَ

o gün ve yapıyorlar idiler o şey sebebiyle ki onların dostudur o ve Rableri katında selâmet

يَحْشُرُهُمْ جَم۪يعًاۚ يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ قَدِ اسْتَكْثَرْتُمْ مِنَ الْاِنْسِۚ وَقَالَ

dedi ki ve insanlardan çoğaltmak istediniz gerçekten cin topluluğu ey hep beraber onları toplayacaktır

اَوْلِيَٓاؤُ۬هُمْ مِنَ الْاِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَغْنَٓا

ulaştık ve bazısı ile bazımız faydalandı Rabbimiz insanlardan dostları

اَجَلَنَا الَّذ۪ٓي اَجَّلْتَ لَنَاۜ قَالَ النَّارُ مَثْوٰيكُمْ خَالِد۪ينَ ف۪يهَٓا

içinde ebedî kalıcılar olarak barınağınız ateştir buyurdu bize süre tayin ettin o ki ecelimize

اِلَّا مَا شَٓاءَ اللّٰهُۜ اِنَّ رَبَّكَ حَك۪يمٌ عَل۪يمٌ ﴿١٢٨﴾ وَكَذٰلِكَ نُوَلّ۪ي

dost ederiz böylece ve herşeyi bilendir her işi hikmetli olandır Rabbin şübhesiz Allah diledi o şey ancak

بَعْضَ الظَّالِم۪ينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾ يَا مَعْشَرَ

topluluğu ey kazanıyorlar idiler o şey yüzünden ki bazısına zâlimlerin bazılarını

الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ

anlatıyorlar sizden peygamberler size gelmedi mi insan ve cin

عَلَيْكُمْ اٰيَات۪ي وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَٓاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَاۜ قَالُوا

dediler bu gününüzle karşılaşmaktan sizi korkutuyorlar ve âyetlerimi size

شَهِدْنَا عَلٰٓى اَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا

şâhidlik ettiler ve dünya hayatı onları aldatmıştı ve kendimiz aleyhine şâhidlik ettik

عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كَانُوا كَافِر۪ينَ ﴿١٣٠﴾ ذٰلِكَ اَنْ لَمْ يَكُنْ

değildir çünki budur kâfir kimseler idiler şübhesiz onlar kendileri aleyhine

رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرٰى بِظُلْمٍ وَاَهْلُهَا غَافِلُونَ ﴿١٣١﴾

habersiz kimseler ahâlisi iken bir zulümle şehirleri helâk edici Rabbin

وَ لِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُوا وَ مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا

ve – herkes için vardır – dereceler – o şeyden dolayı ki – yaptılar – ve – Rabbin değildir – gâfil – o şeyden ki

يَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾ وَ رَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ اِنْ يَشَاْ

yapıyorlar – ve – Rabbin – çok zengindir – sâhibidir – rahmet – eğer – dilerse

يُذْهِبْكُمْ وَ يَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ

sizi giderir – ve – yerinize getirir – sizden sonra – o şeyi ki – diler

كَمَا اَنْشَاَكُمْ مِنْ ذُرِّيَّةِ قَوْمٍ اٰخَرِينَ ﴿١٣٣﴾ اِنَّ مَا

o şey gibi ki – sizi meydana getirdi – neslinden – bir kavmin – başka – şübhesiz – o şey ki

تُوعَدُونَ لَاٰتٍ وَ مَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿١٣٤﴾ قُلْ يَا قَوْمِ

va'd olunuyorsunuz – mutlakâ gelicidir – ve – siz değilsiniz – mâni' olacak kimseler – de ki – ey – kavmim

اعْمَلُوا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ

yapın – imkânınıza göre – şübhesiz ben – yapıcıyım – artık ileride – bileceksiniz – o kimseyi ki

تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ

olur – lehine – âkıbeti – dünyanın – şu muhakkak ki – kurtuluşa ermez – zâlimler

﴿١٣٥﴾ وَ جَعَلُوا لِلّٰهِ مِمَّا ذَرَاَ مِنَ الْحَرْثِ وَ الْاَنْعَامِ نَصِيبًا

ve – kıldılar – Allah'a – o şeyden ki – yarattı – ekinden – ve – sağmal hayvanlardan – bir hisse

فَقَالُوا هٰذَا لِلّٰهِ بِزَعْمِهِمْ وَ هٰذَا لِشُرَكَائِنَا فَمَا

ve dediler – bu – Allah'ındır – zanlarınca – ve – bu – ortaklarımızındır – halbuki o şey ki

كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ اِلَى اللّٰهِ وَ مَا كَانَ

idi – ortaklarına âid – hiç ulaşmaz – Allah'a – ve – o şey ki – idi

لِلّٰهِ فَهُوَ يَصِلُ اِلٰى شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا

Allah'a âid – hemen o – ulaşıyor – ortaklarına – ne kötüdür – o şey ki

يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾ وَ كَذٰلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِنَ

hüküm veriyorlar – ve – bunun gibi – süsledi – birçoğuna

الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ اَوْلَادِهِمْ شُرَكَاؤُهُمْ

müşriklerden – öldürmeyi – evlâdlarını – ortakları

لِيُرْدُوهُمْ وَ لِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَ لَوْ شَاءَ

onları helâk etmeleri için – ve – karıştırmaları için – kendilerine – dinlerini – ve – eğer – dileseydi

اللّٰهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَ مَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٧﴾

Allah – onu yapamazlardı – öyleyse onları bırak – ve – o şeyleri ki – uyduruyorlar

132- Herkes için, yaptıklarından dolayı dereceler vardır.[1] Çünki Rabbin *(onların)* yapmakta olduklarından gâfil değildir.

133- Ve Rabbin, Ganî *(kullarının ibâdetine muhtaç olmayan)*dır,[2] çok rahmet sâhibidir.

Sizi başka bir kavmin neslinden meydana getirdiği gibi, eğer dilerse sizi *(helâk edip)* giderir de sizden sonra *(yerinize)* dilediğini getirir.

134- Şübhesiz ki ne va'd olunuyorsanız mutlakâ gelecektir ve siz *(ona)* mâni' olacak kimseler değilsiniz![3]

135- De ki: "Ey kavmim!

Elinizden geleni yapın; şübhesiz ben *(de vazîfemi)* yapıcıyım.

Artık dünyanın âkıbeti kimin lehine olacağını ileride bileceksiniz." Şu muhakkaktır ki, zâlimler kurtuluşa ermez!

136- Allah'a, *(kendi)* yarattığı ekinler ve en'amdan *(sağmal hayvanlardan, güyâ)* bir hisse *(ve putlarına da bir hisse)* ayırdılar da, zanlarınca: "Bu Allah'ındır, bu da *(O'na şirk koştuğumuz)* ortaklarımızındır!" dediler.

Hâlbuki ortaklarına âid olan, Allah'a hiç ulaşmaz; Allah'a âid olana gelince, o hemen ortaklarına ulaşıyor.

Ne kötü hüküm veriyorlar!

137- Yine bunun gibi ortakları *(olan şeytanlar)*, müşriklerden birçoğuna evlâdlarını öldürmeyi süslü *(câzib)* gösterdi ki, onları *(bunu yapanları böylelikle)* helâk etsinler ve dinlerini kendilerine karıştırsınlar!

Eğer *(kullarını irâdelerinde serbest bırakan)* Allah dileseydi onu *(aslâ)* yap*(a)*mazlardı; öyleyse onları ve uydurmakta oldukları şeyleri bırak!

138- Ve *(o müşrikler, bâtıl)* zanlarıyla: "Bunlar, haram olan sağmal hayvanlar ve ekinlerdir; onları dilediğimizden başkası yiyemez, ve *(bunlar da)* sırtları*(nda yük taşınması)* haram kılınmış hayvanlardır!" dediler. Bir kısım hayvanlar da vardır ki, *(onları keserken)* üzerine Allah'ın ismini zikretmezler. *(Bunları)* O'na iftirâ ederek *(yaparlar)*. İftirâ etmekte olduklarından dolayı *(Allah)* onları yakında cezâlandıracaktır.

139- Bir de dediler ki: "Bu sağmal hayvanların karınlarında olanlar, sâdece erkeklerimize âiddir; karılarımıza ise haram kılınmıştır." Eğer *(doğan yavru)* ölü olursa, artık onlar *(erkek-kadın hepsi)* onda ortaktırlar. *(Allah,)* onları *(bu)* vasıflandırmalarından dolayı yakında cezâlandıracaktır. Şübhesiz ki O, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır, Alîm *(her şeyi hakkıyla bilen)*dir.

140- Bilgisizlik yüzünden beyinsizce evlâdlarını öldürenler ve Allah'ın kendilerini rızıklandırdığı şeyleri, Allah'a iftirâ ederek haram kılanlar gerçekten zarara uğramıştır. *(Onlar)* muhakkak dalâlete düşmüşler ve hidâyete eren kimseler olamamışlardır.

141- Çardaklı ve çardaksız bağları, hurma ağaçlarını, meyvesi muhtelif ekinleri, birbirine benzeyen ve benzemeyen zeytinleri ve narları meydana getiren de O'dur. *(Herbiri)* meyve verdiği zaman meyvesinden yiyin ve hasad edildiği gün hakkını *(öşrünü)* verin ve *(O'nun rızâsı dışında harcayarak)* isrâf etmeyin![1] Çünki O, isrâf edenleri sevmez.

142- Sağmal hayvanlardan yük taşıyanı ve *(kesilmek için)* yere yatırılanı da *(sizin için yaratan O'dur)*. Allah'ın sizi rızıklandırdığı şeylerden yiyin ve şeytanın adımlarına uymayın! Çünki o, size apaçık bir düşmandır.[2]

وَ قَالُوا هٰذِهِ اَنْعَامٌ وَ حَرْثٌ حِجْرٌ لَا يَطْعَمُهَا اِلَّا مَنْ

o kimseler ki · ancak · onları yiyemez · ilişilmez · ekindir · ve · sağmal hayvanlar · bunlar · dediler · ve

نَشَاءُ بِزَعْمِهِمْ وَ اَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَ اَنْعَامٌ

sağmal hayvanlardır ki · ve · sırtları · haram kılınmış · sağmal hayvanlardır ki · ve · zanlarıyla · dileriz

لَا يَذْكُرُونَ اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا

o şeyden dolayı ki · onları cezâlandıracaktır · ona · iftirâ ederek · üzerine · Allahın · ismini · zikretmezler

كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٨﴾ وَ قَالُوا مَا فِي بُطُونِ هٰذِهِ الْاَنْعَامِ

sağmal hayvanların · bunun · karınlarındadır · o şeyler ki · dediler · ve · iftirâ ediyorlar · idiler

خَالِصَةٌ لِذُكُورِنَا وَ مُحَرَّمٌ عَلٰى اَزْوَاجِنَا وَ اِنْ يَكُنْ

olursa · eğer · ve · karılarımıza · haram kılınmıştır · ve · erkeklerimize · hâsdır

مَيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ

vasıflandırmalarından dolayı · onları yakında cezâlandıracaktır · ortaktırlar · onda · artık onlar · ölü

اِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٣٩﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا

öldürdüler · o kimseler ki · zarara uğramıştır · gerçekten · herşeyi bilendir · her işi hikmetli olandır · şübhesiz o

اَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ حَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللّٰهُ

Allah · kendilerini rızıklandırdı · o şeyleri ki · haram kıldılar · ve · bilgisizlikle · beyinsizce · evlâdlarını

افْتِرَاءً عَلَى اللّٰهِ قَدْ ضَلُّوا وَ مَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾

hidâyete eren kimseler · olamamışlardır · ve · dalâlete düşmüşler · gerçekten · Allah'a · iftirâ ederek

وَ هُوَ الَّذِي اَنْشَاَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَ غَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ

çardaklı · olmayanı · ve · çardaklı · bağları · meydana getirdi · o zâttır ki · o · ve

وَ النَّخْلَ وَ الزَّرْعَ مُخْتَلِفًا اُكُلُهُ وَ الزَّيْتُونَ وَ الرُّمَّانَ

narı · ve · zeytini · ve · yemişleri · muhtelif · ekini · ve · hurma ağacını · ve

مُتَشَابِهًا وَ غَيْرَ مُتَشَابِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ اِذَا اَثْمَرَ وَ اٰتُوا

verin · ve · meyve verdi · o vakit ki · meyvesinden · yiyin · birbirine benzer · olmayan · ve · birbirine benzer

حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَ لَا تُسْرِفُوا اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٤١﴾

isrâf edenleri · sevmez · şübhesiz o · isrâf etmeyin · ve · hasad edilmesi · gününde · hakkını

وَ مِنَ الْاَنْعَامِ حَمُولَةً وَ فَرْشًا كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ

Allah · sizi rızıklandırdı · o şeylerden ki · yiyin · yere yatırılanı · ve · yük taşıyanı · sağmal hayvanlardan · ve

وَ لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٤٢﴾

apaçık · bir düşmandır · size · şübhesiz o · şeytanın · adımlarına · uymayın · ve

ثَمَانِيَةَ اَزْوَاجٍ مِنَ الضَّاْنِ اثْنَيْنِ وَ مِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ

sekiz – eş – koyundan – iki – ve – keçiden – iki

قُلْ آٰلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ اَمِ الْاُنْثَيَيْنِ اَمَّا اشْتَمَلَتْ

de ki – iki erkeği mi – haram kıldı – yoksa – iki dişiyi mi – yoksa o şeyi mi ki – şâmil oldu

عَلَيْهِ اَرْحَامُ الْاُنْثَيَيْنِ نَبِّؤُ۫ن۪ي بِعِلْمٍ اِنْ كُنْتُمْ

ona – rahimleri – o iki dişinin – bana haber verin – bir ilim ile – eğer – iseniz

صَادِق۪ينَ ﴿١٤٣﴾ وَ مِنَ الْاِبِلِ اثْنَيْنِ وَ مِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ

doğru kimseler – ve – deveden – iki – ve – sığırdan – iki

قُلْ آٰلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ اَمِ الْاُنْثَيَيْنِ اَمَّا اشْتَمَلَتْ

de ki – iki erkeği mi – haram kıldı – yoksa – iki dişiyi mi – yoksa o şeyi mi ki – şâmil oldu

عَلَيْهِ اَرْحَامُ الْاُنْثَيَيْنِ اَمْ كُنْتُمْ شُهَدَٓاءَ اِذْ وَصّٰيكُمُ

ona – rahimleri – o iki dişinin – yoksa – oldunuz mu – şâhidler – o vakit ki – size tavsiye buyurdu

اللّٰهُ بِهٰذَا فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ

Allah – bunu – öyleyse kimdir – daha zâlim – o kimseden ki – uydurdu – Allah'a karşı – yalan – dalâlete düşürmesi için

النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِم۪ينَ ﴿١٤٤﴾

insanları – bilgisizce – şübhesiz – Allah – hidâyete erdirmez – topluluğunu – zâlimler

قُلْ لَٓا اَجِدُ ف۪ي مَٓا اُو۫حِيَ اِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلٰى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُٓ

de ki – bulmuyorum – o şeyler içinde ki – vahyolundu – bana – haram kılınmış bir şey – yiyici bir kimseye ki – onu yiyor

اِلَّٓا اَنْ يَكُونَ مَيْتَةً اَوْ دَمًا مَسْفُوحًا اَوْ لَحْمَ خِنْز۪يرٍ

ancak – olması – ölü – veya – kan – akıtılmış – veya – eti – domuz

فَاِنَّهُ رِجْسٌ اَوْ فِسْقًا اُهِلَّ لِغَيْرِ اللّٰهِ بِه۪ فَمَنِ اضْطُرَّ

ki şübhesiz o – bir pisliktir – veya – bir fısk ki – kesilmiştir – başkası için – Allah'dan – kendisi – fakat kim – mecbur kaldıysa

غَيْرَ بَاغٍ وَ لَا عَادٍ فَاِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١٤٥﴾ وَ عَلَى الَّذ۪ينَ

saldırıcı olmadan – ve – haddi aşıcı olmadan – artık şübhesiz – Rabbin – çok bağışlayandır – çok merhamet edendir – ve – o kimselere ki

هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذ۪ي ظُفُرٍ وَ مِنَ الْبَقَرِ وَ الْغَنَمِ حَرَّمْنَا

yahudi oldular – haram kıldık – her – sâhibini – tırnak – ve – sığırdan – ve – davardan – haram kıldık

عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَٓا اِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَٓا اَوِ الْحَوَايَٓا اَوْ مَا

onlara – ikisinin iç yağını – ancak – o şey ki – taşıdı – ikisinin sırtı – veya – bağırsakları – ya da – o şey ki

اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَ اِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿١٤٦﴾

karıştı – kemiğe – işte bu ki – onları cezâlandırdık – azgınlıkları sebebiyle – ve – şübhesiz biz – elbette doğru söyleyenleriz

143- *(Allah, erkek ve dişi olmak üzere; koyun, keçi, deve ve sığırdan)* sekiz eş *(yarattı)*! Koyundan iki, keçiden iki! *(O müşriklere)* de ki: "*(Siz bazılarını haram kılıyorsunuz, ama Allah bunlardan)* iki erkeği mi, yoksa iki dişiyi mi, yoksa o iki dişinin rahimlerinde bulunan *(yavru)*ları mı haram kıldı? Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, bana bir ilim ile haber verin!"

144- Deveden de iki, sığırdan da iki! De ki: "*(Allah bunlardan)* iki erkeği mi, yoksa iki dişiyi mi, yoksa o iki dişinin rahimlerinde bulunan *(yavru)*ları mı haram kıldı? Yoksa, Allah size bunu *(haram kılmayı)* tavsiye buyurduğu zaman *(siz buna)* şâhidler mi oldunuz?"

Öyleyse bilgisizce, insanları dalâlete düşürmek için Allah'a karşı yalan uydurandan daha zâlim kim olabilir? Şübhesiz ki Allah, *(küfürlerindeki ısrarları yüzünden)* zâlimler topluluğunu hidâyete erdirmez.

145- De ki: "Bana vahyolunanlar içinde bunu *(bu haram dediklerinizi)* yiyecek olan bir yiyici kimseye, haram kılınmış bir şey bulmuyorum; ancak *(o şeyin)* ölü *(usûlünce kesilmeden veya avlanmadan ölen bir hayvan)* veya akıtılmış kan veya domuz eti, ki o pistir, veya *(kesilirken)* üzerine Allah'dan başkasının adı zikredilmiş *(olmakla açıkça işlenen)* bir fısk olması müstesnâ.

Fakat *(başkasının hakkına)* tecâvüz edici ve haddi *(zarûret mikdârını)* aşıcı olmadan, kim *(ölmeyecek kadar bunlardan yemeye)* mecbur kalırsa, artık *(bilsin ki)* şübhesiz Rabbin, Gafûr *(çok bağışlayan)*-dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir."

146- Yahudi olanlara da bütün tırnaklı *(hayvan)*ları haram kıldık. Sığır ve davarın iç yağlarını da onlara haram kıldık; ancak sırtlarının veya bağırsaklar*(ın)*ın taşıdığı ya da kemiğe karışan *(yağ)*lar müstesnâ. Azgınlıkları sebebiyle onları böyle cezâlandırdık. Ve muhakkak ki biz, elbette doğru *(söyleyen)*leriz.

147- Buna rağmen seni yalanlarlarsa artık de ki: "Rabbiniz pek geniş bir rahmet sâhibidir.

Fakat O'nun azâbı günahkârlar topluluğundan geri çevrilemez."

148- *(Allah'a)* şirk koşanlar: "Eğer Allah dileseydi ne *(biz)* şirk koşardık, ne de atalarımız!

Hem hiçbir şeyi *(kendi kendimize)* haram kılmazdık!" diyecekler. Onlardan öncekiler *(de)* azâbımızı tadıncaya kadar *(peygamberlerini)* böyle yalanlamıştı.

De ki: "Yanınızda herhangi bir ilim var mı? Haydi, onu bize çıkarın!

(Siz) zandan başkasına tâbi' olmuyorsunuz ve siz ancak çirkince yalan söylüyorsunuz."

149- De ki: "Öyle ise en mükemmel delil Allah'ındır.

O hâlde *(O)* dileseydi, elbette sizi hep berâber hidâyete erdirirdi.

(Ama O, sizi kendi irâdenize bıraktı.)"

150- De ki: "Haydi, 'Şübhesiz Allah bunu haram kıldı' diye şâhidlik edecek şâhidlerinizi getirin!" Buna rağmen şâhidlik ederlerse, sakın onlarla berâber şâhidlik etme!

Hem âyetlerimizi yalanlayanların ve âhirete îmân etmeyenlerin *(nefsî)* arzularına uyma!

Çünki onlar, *(putları)* Rablerine denk tutuyorlar.

151- De ki: "Gelin, Rabbinizin size neleri haram kıldığını okuyayım: O'na hiçbir şeyi şirk koşmayın!

Hem ana-babaya iyilik *(edin)*! Ve fakirlikten dolayı çocuklarınızı öldürmeyin!

Sizi de onları da *(ancak)* biz rızıklandırırız.

(Zinâ gibi) çirkin işlere, açığına da gizlisine de yaklaşmayın!

Hem hak bir sebeb olmadıkça, Allah'ın haram kıldığı canı öldürmeyin!

İşte bunlar *(Allah'ın)* size o emrettiği *(şeyler)*dir; tâ ki akıl erdiresiniz."

فَاِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَاْسُهُ

fakat eğer | seni yalanlarlarsa | artık de ki | Rabbiniz | sâhibidir | bir rahmet | geniş | ve | geri çevrilmez | azâbı

عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ۝١٤٧ سَيَقُولُ الَّذِينَ اَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللّٰهُ

topluluğundan | günahkârlar | diyecekler | o kimseler ki | şirk koştular | eğer | dileseydi | Allah

مَا اَشْرَكْنَا وَلَا اٰبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذٰلِكَ كَذَّبَ

şirk koşmazdık | ve | ne atalarımız | ve | haram kılmazdık | bir şeyi | işte böyle | yalanlamıştı

الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتّٰى ذَاقُوا بَاْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ

o kimseler ki | onlardan öncedir | tâ ki | tatmalarına dek | azâbımızı | de ki | yanınızda var mı

مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا اِنْ تَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّ وَاِنْ اَنْتُمْ

ilimden bir şey | haydi onu çıkarın | bize | tâbi' olmuyorsunuz | ancak | zanna | ve | siz değilsiniz

اِلَّا تَخْرُصُونَ ۝١٤٨ قُلْ فَلِلّٰهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدٰيكُمْ

ancak | yalan söylüyorsunuz | de ki | öyleyse Allah'ındır | delil | en mükemmel | o hâlde eğer | dileseydi | elbette sizi hidâyete erdirirdi

اَجْمَعِينَ ۝١٤٩ قُلْ هَلُمَّ شُهَدَاءَكُمُ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ اَنَّ اللّٰهَ

hep beraber | de ki | haydi getirin | şâhidlerinizi | onlar ki | şâhidlik edecekler | şübhesiz | Allah

حَرَّمَ هٰذَا فَاِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدْ مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَاءَ

haram kıldı | bunu | fakat eğer | şâhidlik ederlerse | sakın şâhidlik etme | onlarla beraber | ve | uyma | arzularına

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ وَهُمْ

o kimseler | yalanladılar | âyetlerimizi | ve | o kimselerin ki | îmân etmiyorlar | âhirete | ve | onlar

بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ۝١٥٠ قُلْ تَعَالَوْا اَتْلُ مَا حَرَّمَ

Rablerine | denk tutuyorlar | de ki | gelin | okuyayım | o şeyleri ki | haram kıldı

رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ اَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْـًٔا وَبِالْوَالِدَيْنِ

Rabbiniz | size | şirk koşmayın diye | ona | bir şeyi | ve | ana babaya

اِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا اَوْلَادَكُمْ مِنْ اِمْلَاقٍ نَحْنُ

bir iyilik | ve | öldürmeyin | çocuklarınızı | fakirlikten dolayı | biz

نَرْزُقُكُمْ وَاِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ

sizi rızıklandırırız | ve | onları | ve | yaklaşmayın | çirkin işlere | o şeyler ki | açığa çıktı

مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللّٰهُ

ondan | ve | o şeyler ki | gizli kaldı | ve | öldürmeyin | canı | o ki | haram kıldı | Allah

اِلَّا بِالْحَقِّ ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۝١٥١

ancak | hak ile | işte bunlar ki | size emretti | onu | tâ ki siz | akıl erdirirsiniz

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتٖيمِ اِلَّا بِالَّتٖي هِيَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ

ve / yaklaşmayın / malına / yetimin / ancak / o şey ile ki / o / en güzeldir / tâ ki / ne kadar ermesi-

اَشُدَّهُ وَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمٖيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ

rüşdüne / ve / tam yapın / ölçüyü / ve / tartıyı / adâletle / mükellef tutmayız

نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا وَاِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ

bir kimseyi / ancak / gücünün yettiği ile / ve / o vakit ki / söz söylediniz / artık adâletli olun / velev ki / olsa

ذَا قُرْبٰى وَبِعَهْدِ اللّٰهِ اَوْفُوا ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِهٖ لَعَلَّكُمْ

sâhibi / akrabâlık / ve / ahdini / Allah'ın / yerine getirin / işte bunlar ki / size emretti / onu / tâ ki siz

تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾ وَاَنَّ هٰذَا صِرَاطٖي مُسْتَقٖيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا

ibret alırsınız / ve / şübhesiz / bu / benim yolumdur / dosdoğru / öyle ise ona tâbi' olun / ve / tâbi' olmayın

السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبٖيلِهٖ ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِهٖ لَعَلَّكُمْ

yollara / sonra ayırır / sizi / onun yolundan / işte bunlar ki / size emretti / onu / tâ ki siz

تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾ ثُمَّ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذٖٓي

sakınırsınız / sonra / verdik / Mûsâ'ya / kitabı / tamamlamak üzere / o kimseye ki

اَحْسَنَ وَتَفْصٖيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ

iyilik etti / ve / iyice açıklamak üzere / herşeyi / ve / bir hidâyet / ve / bir rahmet olmak üzere / tâ ki onlar / kavuşmaya

رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾ وَهٰذَا كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ

Rablerine / îmân ederler / ve / bu / bir kitabdır ki / kendisini indirdik / mübârek / artık ona tâbi' olun

وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾ اَنْ تَقُولُوا اِنَّمَٓا اُنْزِلَ الْكِتَابُ

ve / sakının / tâ ki siz / merhamet olunursunuz / dersiniz diye / ancak / indirildi / kitab

عَلٰى طَٓائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَاِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلٖينَ ﴿١٥٦﴾

iki tâifeye / bizden önce / ve / şübhesiz / biz idik / onların ders yapmalarından / gerçekten habersiz kimseler

اَوْ تَقُولُوا لَوْ اَنَّٓا اُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّٓا اَهْدٰى مِنْهُمْ فَقَدْ

veya / dersiniz / eğer / şübhesiz biz / indirilseydi / bize / kitab / elbette olurduk / daha çok hidâyete eren / onlardan / işte gerçekten

جَٓاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ فَمَنْ اَظْلَمُ

size gelmiştir / apaçık bir delil / Rabbinizden / ve / bir hidâyet / ve / bir rahmet / o hâlde kimdir / daha zâlim

مِمَّنْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي الَّذٖينَ

o kimseden ki / yalanladı / âyetlerini / Allahın / ve / yüz çevirdi / onlardan / yakında cezâlandıracağız / o kimseleri ki

يَصْدِفُونَ عَنْ اٰيَاتِنَا سُٓوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿١٥٧﴾

yüz çeviriyorlar / âyetlerimizden / en kötüsüyle / azâbın / o şeyden dolayı ki / idiler / yüz çeviriyorlar

152- Ve rüşdüne erinceye kadar yetimin malına, o en güzel bir şekilde *(onu muhâfaza ve yetime yardım etme maksadıyla)* olanı müstesnâ, yaklaşmayın! Hem ölçüyü ve tartıyı adâletle tam yapın! *(Biz)* kimseyi gücünün yetmeyeceği bir şeyle mükellef tutmayız; söz söylediğiniz zaman ise, akrabâ bile olsa, artık adâletli olun! Ve Allah'ın ahdini *(verdiğiniz sözü)* yerine getirin! İşte bunlar *(Allah'ın)* size o emrettiği *(şeyler)*dir; tâ ki ibret alasınız.

153- Ve şübhesiz bu, benim dosdoğru yolumdur; öyle ise ona tâbi' olun! Ve *(başka)* yollara tâbi' olmayın! Sonra sizi O'nun *(Allah'ın)* yolundan ayırır*(lar)*. İşte bunlar *(Allah'ın)* size o emrettiği *(şeyler)*dir; tâ ki *(günahlardan)* sakınasınız.

154- Sonra iyilik edenlere *(olan ni'metimizi)* tamamlamak, herşeyi iyice açıklamak, bir hidâyet ve bir rahmet olmak üzere Mûsâ'ya Kitâb'ı *(Tevrât'ı)* verdik; tâ ki *(İsrâiloğulları)* Rablerine kavuşacaklarına îmân etsinler.

155- İşte bu *(Kur'ân)* da kendisini indirdiğimiz mübârek bir Kitab'dır; artık ona tâbi' olun ve *(günahlardan)* sakının; tâ ki merhamet olunasınız.

156- *(Onu indirdik)* ki "Kitab, ancak bizden önce iki tâifeye *(yahudilere ve hristiyanlara)* indirildi; *(biz ise)* şübhesiz onların ders yapmalarından *(kitablarını okumalarından ve onun hakîkatlerinden)* de doğrusu habersiz kimselerdik" demeyesiniz!

157- Veya: "Doğrusu bize kitab indirilseydi, elbette onlardan daha çok hidâyete ermiş kimse*(ler)* olurduk" demeyesiniz! İşte gerçekten size Rabbinizden apaçık bir delil, bir hidâyet ve bir rahmet gelmiştir. O hâlde Allah'ın âyetlerini yalanlayıp, onlardan yüz çevirenden daha zâlim kim olabilir? Âyetlerimizden yüz çevirenleri, *(böyle)* yüz çevirmekte olmalarından dolayı yakında azâbın en kötüsüyle cezâlandıracağız!

158- *(O müşrikler, îmân etmek için)* kendilerine ille de *(ölüm)* meleklerin*(in)* gelmesini veya Rabbinin *(azâbının)* gelmesini yâhut Rabbinin bazı *(kıyâmet)* alâmetlerinin gelmesini mi bekliyorlar? Rabbinin bazı alâmetleri geldiği gün, daha önce îmân etmemiş veya îmânında bir hayır kazanmamış olan kimseye, *(o gün)* îmân etmesi fayda vermez. De ki: "*(O alâmetleri)* bekleyin, şübhesiz biz de bekleyenleriz!"

159- Muhakkak ki dinlerini parçalayıp fırka fırka olanlar yok mu, *(sen)* hiçbir hususta onlardan değilsin! Onların işi ancak Allah'a âiddir; sonra *(O,)* ne yapmakta olduklarını *(tek tek)* kendilerine haber verecektir.

160- Kim iyilikle gelirse, artık kendisi için onun *(o iyiliğin)* on misli vardır! Kim de kötülükle gelirse, bunun üzerine ancak misliyle cezâlandırılır ve onlar haksızlığa uğratılmazlar.

161- De ki: "Şübhesiz ki ben, Rabbim beni dosdoğru bir yola hidâyet etti. Doğru bir dîne, Hanîf *(hakka yönelmiş)* olan İbrâhîm'in dînine! Hâlbuki *(o, sizin gibi)* müşriklerden değildi!"

162- De ki: "Şübhesiz benim namazım da ibâdetlerim de hayâtım ve ölümüm de âlemlerin Rabbi olan Allah içindir!"

163- "O'nun ortağı yoktur. Ve *(ben)* bununla emrolundum, çünki ben Müslümanların ilkiyim!"

164- De ki: "O, herşeyin Rabbi iken, Allah'dan başka bir rab mi arayacağım?" Hem herkes ancak kendi aleyhine *(günah)* kazanır! Ve hiçbir günahkâr, başkasının günâhını yüklenmez! Sonra dönüşünüz ancak Rabbinizedir; artık *(O,)* hakkında ihtilâfa düşmekte olduğunuz şeyleri size haber verecektir.

165- Sizi yeryüzünün halîfeleri kılan ve size verdiği şeyler *(ni'metler)* husûsunda, sizi imtihân etmek için bazınızı bazınızın üstüne derecelerle yükselten de O'dur. Muhakkak ki Rabbin, azâbı pek çabuk olandır ve şübhesiz ki O, elbette Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّٓا اَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ اَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ

Rabbinin | gelmesini | veya | meleklerin | kendilerine gelmesini | ancak | beklemiyorlar

اَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ اٰيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ اٰيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ

fayda vermez | Rabbinin | alâmetleri | bazı | gelir | o gün ki | Rabbinin | alâmetlerinin | bazı | gelmesini | yâhut

نَفْسًا اِيمَانُهَا لَمْ تَكُنْ اٰمَنَتْ مِنْ قَبْلُ اَوْ كَسَبَتْ فِٓي اِيمَانِهَا خَيْرًا

bir hayır | îmânında | kazanmış | veya | bundan önce | îmân etmiş | olmadı | îmân etmesi ki | bir kimseye

قُلِ انْتَظِرُٓوا اِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿١٥٨﴾ اِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا

oldular | ve | dinlerini | parçaladılar | o kimseler ki | şübhesiz | bekleyenleriz | şübhesiz biz | bekleyin | de ki

شِيَعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ اِنَّمَٓا اَمْرُهُمْ اِلَى اللّٰهِ ثُمَّ

sonra | Allah'a âiddir | onların işi | ancak | hiçbir şeyde | onlardan | değilsin | fırka fırka

يُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٥٩﴾ مَنْ جَٓاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ اَمْثَالِهَا

misilleri | on | artık ona vardır | iyilikle | gelirse | kim | yapıyorlar | idiler | o şeyleri ki | onlara haber verecektir

وَمَنْ جَٓاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزٰٓى اِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾ قُلْ اِنَّنِي

şübhesiz ben | de ki | haksızlığa uğratılmazlar | onlar | ve | misliyle | ancak | artık cezâlandırılmaz | kötülükle | gelirse | kim ve

هَدٰينِي رَبِّٓي اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِلَّةَ اِبْرٰهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ

olmadı | ve | hakka yönelmiş | İbrâhîmin | dînine | doğru | bir dîne | dosdoğru | bir yola | Rabbim | beni hidâyet etti

مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٦١﴾ قُلْ اِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلّٰهِ رَبِّ

Rabbi | Allah içindir | ölümüm | ve | hayatım | ve | ibâdetlerim | ve | namazım | şübhesiz | de ki | müşriklerden

الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾ لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذٰلِكَ اُمِرْتُ وَاَنَا اَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾ قُلْ

de ki | müslümanların | ilkiyim | ben ve | emrolundum | bununla | ve | onun | ortağı yoktur | âlemlerin

اَغَيْرَ اللّٰهِ اَبْغِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ

herkes | kazanmaz | ve | herşeyin | Rabbi | o iken | bir rab | arayacağım | Allah'dan | başka mı

اِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ

dönüşünüz | Rabbinizedir | sonra | başkasının | günahını | bir günahkâr | yüklenmez | ve | kendi aleyhine | ancak

فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٤﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ

sizi kıldı | o zâttır ki | o | ve | ihtilâfa düşüyorsunuz | hakkında | idiniz | o şeyleri ki | ve size haber verecektir

خَلَٓائِفَ الْاَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَبْلُوَكُمْ

sizi imtihân etmesi için | derecelerle | bazısının | üstüne | bazınızı | yükseltti | ve | yeryüzünün | halîfeleri

فِي مَٓا اٰتٰيكُمْ اِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَاِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٦٥﴾

çok merhametlidir | elbet bağışlayandır | şübhesiz o | ve | azâbı | pek çabuk olandır | Rabbin | şübhesiz | size verdi | o şeyler husûsunda ki

سُورَةُ الْاَعْرَافِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَتَانِ وَسِتُّ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

ismiyle · Allah'ın · Rahmân · Rahîm

الٓمٓصٓ ﴿١﴾ كِتَابٌ اُنْزِلَ اِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فٖي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ لِتُنْذِرَ بِهٖ

elif lâm mîm sâd · bir kitabdır ki · indirildi · sana · öyle ise olmasın · gönlünde · bir sıkıntı · ondan · sakındırman için · onunla

وَ ذِكْرٰى لِلْمُؤْمِنٖينَ ﴿٢﴾ اِتَّبِعُوا مَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَ لَا تَتَّبِعُوا مِنْ

ve · nasîhat · mü'minlere · tâbi' olun · o şeyleri ki · indirildi · size · Rabbinizden · ve · tâbi' olmayın

دُونِهٖٓ اَوْلِيَٓاءَ قَلٖيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾ وَ كَمْ مِنْ قَرْيَةٍ اَهْلَكْنَاهَا

ondan başka · dostlara · ne kadar az · ibret alıyorsunuz · ve · nice · şehirler var ki · onları helâk ettik

فَجَٓاءَهَا بَأْسُنَا بَيَاتًا اَوْ هُمْ قَٓائِلُونَ ﴿٤﴾ فَمَا كَانَ دَعْوٰيهُمْ اِذْ

ve kendilerine gelmiştir · azâbımız · geceleyin · veya · onlar · kaylûlede olanlar iken · ve olmadı · çağırışları · o vakit ki

جَٓاءَهُمْ بَأْسُنَٓا اِلَّٓا اَنْ قَالُوٓا اِنَّا كُنَّا ظَالِمٖينَ ﴿٥﴾ فَلَنَسْـَٔلَنَّ الَّذٖينَ

onlara geldi · azâbımız · ancak · demeleri · şübhesiz biz · idik · zâlimler · işte mutlaka soracağız · o kimselere ki

اُرْسِلَ اِلَيْهِمْ وَ لَنَسْـَٔلَنَّ الْمُرْسَلٖينَ ﴿٦﴾ فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ

gönderildi · kendilerine · ve · elbette soracağız · gönderilenlere · artık mutlakâ anlatacağız · kendilerine · bir ilim ile

وَ مَا كُنَّا غَٓائِبٖينَ ﴿٧﴾ وَ الْوَزْنُ يَوْمَئِذِنِ الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازٖينُهُ

ve · değildik · gâib · ve · tartı · o gündür · hak · artık kimin · ağır gelirse · tartıları

فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨﴾ وَ مَنْ خَفَّتْ مَوَازٖينُهُ فَاُولٰٓئِكَ الَّذٖينَ

artık işte onlar · onlardır · kurtuluşa erenler · ve · kimin · hafif gelirse · tartıları · artık işte onlar · o kimselerdir ki

خَسِرُوٓا اَنْفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِاٰيَاتِنَا يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾ وَ لَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ

hüsrâna uğrattılar · kendilerini · o şeyden dolayı ki · idiler · âyetlerimize · zulmediyorlar · ve · and olsun gerçekten · size imkân verdik

فِي الْاَرْضِ وَ جَعَلْنَا لَكُمْ فٖيهَا مَعَايِشَ قَلٖيلًا مَا تَشْكُرُونَ

yeryüzünde · ve · kıldık · sizin için · orada · geçim vâsıtaları · ne kadar az · şükrediyorsunuz

﴿١٠﴾ وَ لَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ

ve · and olsun gerçekten · sizi yarattık · sonra · size şekil verdik · sonra da · buyurduk · meleklere

اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوٓا اِلَّٓا اِبْلٖيسَ لَمْ يَكُنْ مِنَ السَّاجِدٖينَ ﴿١١﴾

secde edin · Âdem'e · hemen secde ettiler · hâric · İblis · olmadı · secde edenlerden

7- A'RÂF SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 206 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Mîm, Sâd.

2- *(Bu,)* kendisiyle *(insanları)* sakındırman ve mü'minlere nasîhat *(vermen)* için sana indirilen bir kitabdır; öyle ise ondan *(onu tebliğden)* dolayı gönlünde bir sıkıntı *(yalanlanma korkusu)* olmasın!

3- Rabbinizden size indirilene tâbi' olun ve O'ndan başka birtakım dostlara tâbi' olmayın! *(Siz)* ne kadar az ibret alıyorsunuz!

4- Hâlbuki nice şehirler var ki onları helâk ettik de azâbımız kendilerine geceleyin veya onlar *(o memleketin halkı)* kaylûlede *(gündüz uykusunda)* olan kimseler iken gelivermiştir.

5- Azâbımız onlara geldiğinde: "Gerçekten biz zâlimlerdik!" demelerinden başka çağırışları *(ve yalvarışları)* da olmadı.

6- İşte kendilerine *(peygamber)* gönderilenlere *(ne amel işlediklerini)* mutlakā soracağız, *(gönderilen)* peygamberlere de *(tebliğ edip etmediklerini)* elbette soracağız!

7- Artık *(yaptıklarını)* kendilerine bir ilim ile *(bütün teferruâtıyla bilerek)* mutlakā anlatacağız; çünki *(biz, onlardan)* gâib *(habersiz)* değildik.

8- *(Amelleriniz için)* hak tartı da o gündür. Artık kimlerin tartıları ağır gelirse, işte kurtuluşa erenler ancak onlardır.

9- Kimlerin de tartıları hafif gelirse, işte onlar âyetlerimize *(onları bilerek inkâr etmekle)* zulmetmekte olduklarından dolayı, kendilerini hüsrâna uğratmış kimselerdir.

10- Celâlim hakkı için, size yeryüzünde imkân verdik *(orada yerleştirdik)* ve orada sizin için geçim vâsıtaları kıldık. *(Siz ise)* ne kadar az şükrediyorsunuz!

11- Ve and olsun ki sizi *(babanız Âdem'i)* yarattık, sonra size şekil verdik, sonra da meleklere: "Âdem'e secde edin!" buyurduk. Hemen secde ettiler. *(Cinlerden olan)* İblis hâriç! *(O,)* secde edenlerden olmadı.[1]

12- *(Allah, ona)* şöyle buyurdu: "Sana emrettiğimde, secde etmekten seni men' eden nedir?" *(İblis)* dedi ki: "Ben ondan daha hayırlıyım. Beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın!"

13- *(Allah şöyle)* buyurdu: "Haydi hemen in oradan! Orada *(Cennette)* kibirlenmek haddine düşmez; haydi çık, çünki sen alçaklardansın!"

14- *(İblis)* dedi: "Bana *(insanların)* diriltilecekleri güne kadar mühlet ver!"

15- *(Allah da)* buyurdu ki: "*(Haydi)* doğrusu sen *(o vakte kadar)* mühlet verilenlerdensin!"

16- *(İblis)* dedi: "Öyle ise beni azdırmandan dolayı *(ben de)* mutlakâ onlar*(ı saptırmak)* için, senin dosdoğru yoluna oturacağım!"

17- "Sonra elbette onlara önlerinden ve arkalarından, sağlarından ve sollarından sokulacağım ve *(sen)* onların çoğunu şükredici kimseler bulmayacaksın!"

18- *(Allah, bunun üzerine:)* "Yerilmiş ve kovulmuş olarak oradan *(Cennetten)* çık! And olsun ki onlardan kim sana uyarsa, Cehennemi sizin hepinizle mutlakâ dolduracağım!" buyurdu.[1]

19- Ve ey Âdem! Sen zevcen *(Havvâ)* ile Cennete yerleş; artık dilediğiniz yerden yiyin; fakat şu ağaca yaklaşmayın, yoksa zâlimlerden olursunuz!

20- Derken şeytan, *(o ikisini, netîcelerinden biri de)* onlardan örtülmüş avret yerlerini kendilerine göstermek *(olan hatâya sevk etmek)* için, onlara vesvese verdi ve: "Rabbiniz, ancak melek olmayasınız veya *(Cennette)* ebedî kalıcılardan olmayasınız diye sizi bu ağaçtan men' etti" dedi.

21- Ve onlara: "Doğrusu ben size gerçekten *(iyiliğiniz için)* nasîhat edenlerdenim" diye de yemîn etti.

22- Böylece o ikisini aldatarak *(o ağaçtan yemeye)* tenezzül ettirdi. Derken ağacı*(n meyvesini)* tattıklarında, avret yerleri kendilerine göründü de Cennet yapraklarından üzerlerini örtmeye başladılar. Bunun üzerine Rableri o ikisine: "Size bu ağacı yasaklamadım mı ve şübhesiz şeytan size apaçık bir düşmandır, demedim mi?" diye nidâ etti.

قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ

ateşten beni yarattın ondan hayırlıyım ben dedi sana emrettim o vakit ki secde etmemen için seni men' etti ne buyurdu

وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴿١٢﴾ قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا

orada kibirlenmen senin için zîrâ olmaz oradan hemen in buyurdu çamurdan onu yarattın ve

فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ ﴿١٣﴾ قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤﴾ قَالَ إِنَّكَ

sen buyurdu diriltilecekleri güne kadar bana mühlet ver dedi alçaklardansın şübhesiz sen haydi çık

مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿١٥﴾ قَالَ فَبِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٦﴾

dosdoğru senin yoluna onlar için mutlaka oturacağım beni azdırdın o şeyden dolayı ki dedi mühlet verilenlerdensin

ثُمَّ لَآتِيَنَّهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ

sollarından ve sağlarından ve arkalarından ve önlerinden elbet onlara geleceğim sonra

وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴿١٧﴾ قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْءُومًا مَدْحُورًا لَمَنْ

elbette kim kovulmuş olarak yerilmiş olarak oradan çık buyurdu şükredici kimseler onların çoğunu bulmayacaksın ve

تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٨﴾ وَيَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ

sen yerleş Âdem ey ve hepinizle sizin cehennemi elbet dolduracağım onlardan sana uyarsa

وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَٰذِهِ الشَّجَرَةَ

ağaca şu ikiniz yaklaşmayın ve ikiniz dilediniz o yerden ki artık ikiniz yiyin cennete zevcen ve

فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾ فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ

örtülmüş o şeyi ki ikisine ortaya çıkarması için şeytan ikisine derken vesvese verdi zâlimlerden yoksa olursunuz

عَنْهُمَا مِنْ سَوْآتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَٰذِهِ الشَّجَرَةِ

ağaçtan bundan ikinizin Rabbi ikinizi men' etmedi dedi ve ikisinin avret yerlerinden ikisinden

إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ ﴿٢٠﴾

ebedî kalıcılardan ikiniz olur diye veya iki melek ikiniz olur diye ancak

وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢١﴾ فَدَلَّاهُمَا بِغُرُورٍ

aldatmakla böylece o ikisini tenezzül ettirdi gerçekten nasîhat edenlerdenim ikinize şübhesiz ben ikisine yemîn etti ve

فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ

yamıyorlar ikisi başladı ve ikisinin avret yerleri ikisine ortaya çıktı ağacı ikisi tattı fakat ne zaman ki

عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ

ikinize yasaklamadım mı diye ikisinin Rabbi o ikisine nidâ etti ve cennet yapraklarından üzerlerine

تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ وَأَقُلْ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٢٢﴾

apaçık bir düşmandır ikinize şeytan şübhesiz ikinize demedim mi ve ağaçtan bundan

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ

mutlaka oluruz · bize merhamet etmezsen · ve · bize · mağfiret etmezsen · eğer · ve · kendimize · zulmettik · Rabbimiz · ikisi dedi

الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي

sizin için vardır · ve · düşman olarak · bazısına · bazınız · inin · buyurdu · hüsrâna uğrayanlardan

الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ ﴿٢٤﴾ قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا

orada · ve · yaşayacaksınız · orada · buyurdu · bir zamana kadar · bir faydalanma · ve · bir yerleşme · yeryüzünde

تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾ يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ

size · indirdik · gerçekten · Ademoğulları · ey · çıkarılacaksınız · oradan · ve · öleceksiniz

لِبَاسًا يُوَارِي سَوْآتِكُمْ وَرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوَى ذَلِكَ خَيْرٌ ذَلِكَ مِنْ

bu · hayırlıdır · bu · takvâ · elbisesi · ve · bir süs elbisesi · ve · avret yerlerinizi · örtecek · bir elbise ki

آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٢٦﴾ يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ

şeytan · sakın sizi aldatmasın · Ademoğulları · ey · ibret alıyorlar · tâ ki onlar · Allahın · âyetlerindendir

كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا

ikisine göstermesi için · elbiselerini · ikisinden · çekiyor · cennetten · ana babanızı · çıkarttı · o şey gibi ki

سَوْآتِهِمَا إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ

kendilerini göremezsiniz · o yerden ki · kabîlesi · ve · o · sizi görür · şübhesiz o · avret yerlerini

إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾ وَإِذَا

o vakit ki · ve · îmân etmiyorlar · o kimselere ki · dostlar · şeytanları · biz kıldık · şübhesiz

فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا قُلْ

de ki · onu · bize emretti · Allah · ve · babalarımızı · üzerinde · bulduk · dediler · çirkin bir iş · yaptılar

إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

bilmiyorsunuz · o şeyleri ki · Allaha · karşı · söylüyor musunuz · çirkin işi · emretmez · Allah · şübhesiz

﴿٢٨﴾ قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ

mescidin · her · yanında · yüzlerinizi · doğrultun · ve · adâleti · Rabbim · emretti · de ki

وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾ فَرِيقًا هَدَى

hidâyet verdi · bir kısmına · döneceksiniz · sizi ilk önce yarattı · o şey gibi ki · dinde · onun için · ihlâslı kimseler olarak · ona duâ edin · ve

وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ

dostlar · şeytanları · edindiler · şüphesiz onlar · dalâlet · üzerlerine · hak oldu · bir kısmına · ve

مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

hidâyete ermiş kimselerdir · şübhesiz kendileri · zannederler ki · ve · Allah'dan · başka

---

23- *(Âdem ile Havvâ)* dediler ki: "Rabbimiz! *(Biz)* kendimize zulmettik; artık bize mağfiret etmez ve bize merhamet etmezsen, mutlakā hüsrâna uğrayanlardan oluruz."

24- *(Allah, onlara şöyle)* buyurdu: "Birbirinize düşman olarak inin! Sizin için yeryüzünde bir zamâna kadar bir yerleşme ve bir faydalanma vardır."

25- "Orada yaşayacaksınız, orada öleceksiniz ve oradan *(diriltilip)* çıkarılacaksınız!" buyurdu.

26- Ey Âdemoğulları! Size avret yerlerinizi örtecek bir elbise ile *(giyinip süsleneceğiniz)* bir süs elbisesi indirdik.[1] Bir de takvâ elbisesi ki, bu *(hepsinden)* daha hayırlıdır. Bu *(maddî ve ma'nevî elbiseler)*, Allah'ın âyetlerindendir; tâ ki ibret alsınlar.

27- Ey Âdemoğulları! Şeytan, ana-babanızı *(kandırarak)* avret yerlerini kendilerine göstermek için onlardan elbiselerini soyarak Cennetten çıkarttığı *(bu netîceyi verecek hatâya sevk ettiği)* gibi, sakın sizi de aldatmasın! Çünki o ve kabîlesi sizi, kendilerini göremeyeceğiniz cihetten görürler. Şübhesiz ki biz, şeytanları îmân etmeyenlere dostlar kıldık.

28- Hem *(o müşrikler)* çirkin bir iş yaptıkları zaman: "*(Biz)* babalarımızı bunun üzerinde bulduk, Allah da bize bunu emretti" derler. De ki: "Şübhesiz Allah, çirkin işleri emretmez! Allah'a karşı *(aslâ)* bilemeyeceğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz?"

29- De ki: "Rabbim adâleti emretti!" Hem her namaz vaktinde *(ve secde yerlerinde)* yüzlerinizi *(ibâdete)* çevirin ve dinde, *(yalnız)* O'nun *(rızâsı)* için, ihlâslı kimseler olarak O'na ibâdet edin! Sizi ilk önce *(O)* yarattığı gibi, *(yine O'na)* döneceksiniz.

30- *(Kullarının)* bir kısmına *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* hidâyet verdi, bir kısmına da *(küfür ve isyanlarına binâen)* dalâlet hak oldu. Çünki onlar Allah'ı bırakıp şeytanları dostlar edindiler; *(böyle iken)* bir de gerçekten kendilerinin hidâyete ermiş kimseler olduklarını zannederler.

31- Ey Âdemoğulları! Her namaz yerinde *(ve vaktinde)* ziynetinizi alın *(namazlarınızda temiz elbiselerinizi giyinin)*, yiyin, için, fakat isrâf etmeyin! Çünki O, isrâf edenleri sevmez.[1]

32- De ki: "Allah'ın, kulları için çıkardığı ziyneti ve temiz rızıkları kim haram kıldı?" De ki: "Onlar, dünya hayâtında îmân edenler içindir *(kâfirler de bu vesîle ile yararlanırlar)*; kıyâmet gününde *(ise)* hâlis olarak *(yalnız mü'minlere mahsustur)*." İşte *(bunların kıymetini)* bilecek bir kavim için âyetleri böyle iyice açıklıyoruz.

33- De ki: "Rabbim, ancak *(zinâ gibi)* çirkin işleri, onların açık olanını ve gizli olanını, *(her türlü)* günâhı, haksız yere haddi aşmayı, hakkında hiçbir delil indirmediği bir şeyi *(asılsız olarak)* Allah'a şirk koşmanızı ve Allah'a karşı *(aslâ)* bilemeyeceğiniz şeyleri söylemenizi haram kıldı!"

34- Ve her ümmetin *(büyük-küçük her topluluğun)* bir eceli vardır.[2] Artık ecelleri geldiği zaman, ne bir an geri kalabilirler, ne de öne geçebilirler!

35- Ey Âdemoğulları! Kendinize içinizden âyetlerimi anlatan peygamberler size gelir de, kim *(onlara karşı gelmekten)* sakınıp *(hâlini)* ıslâh ederse, artık onlara hiçbir korku yoktur ve onlar mahzun *(da)* olmazlar.

36- Âyetlerimizi yalanlayıp onlara karşı büyüklük taslayanlara gelince, işte onlar ateş ehlidirler! Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

37- O hâlde Allah'a bir yalan iftirâ eden veya âyetlerini yalanlayandan daha zâlim kim olabilir? İşte onlar yok mu, kendilerine kitabdan *(mukadderâtlarından)* olan nasibleri erişecektir. Nihâyet canlarını almak üzere elçilerimiz *(ölüm melekleri)* onlara geldikleri zaman derler ki: "Allah'ı bırakıp da tapmakta olduğunuz şeyler nerede?" *(Onlar ise:)* "Bizden kaybolup gittiler!" derler ve gerçekten kendilerinin kâfir kimseler olduklarına dâir kendi aleyhlerine şâhidlik ederler.

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا

için ve yiyin ve mescidin her yanında ziynetinizi alın Âdemoğulları ey

وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي

o ki Allahın ziynetini haram kıldı kim de ki isrâf edenleri sevmez şübhesiz o isrâf etmeyin ve

أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي

îmân ettiler o kimseler içindir ki onlar de ki rızıktan temiz olanları ve kulları için çıkardı

الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ

âyetleri iyice açıklıyoruz işte böyle kıyâmet gününde hâlis olarak dünya hayatında

لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا

o şeyi ki ve onlardan ortaya çıktı o şeyi ki çirkin işleri Rabbim haram kıldı ancak de biliyorlar bir kavim için ki

بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ

o şeyi ki Allah'a şirk koşmanızı ve haksız yere haddi aşmayı ve günâhı ve gizli kaldı

يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ

ümmetin herbiri için vardır ve bilmiyorsunuz o şeyi ki Allah'a karşı söylemenizi ve bir delil hakkında indirmedi

أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٤﴾

öne geçemezler ve bir an geri kalamazlar ecelleri geldi artık o vakit ki bir ecel

يَا بَنِي آدَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي فَمَنِ

ve kim âyetlerimi kendinize anlatıyorlar içinizden peygamberler size gelirse eğer Âdemoğulları ey

اتَّقَىٰ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا

yalanladılar o kimseler ki ve mahzun oluyorlar onlar değildir ve onlara artık bir korku yoktur ıslâh ederse ve sakınırsa

بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

ebedî kalıcıdırlar orada onlar ateş ehlidirler işte onlar onlardan büyüklük tasladılar ve âyetlerimizi

﴿٣٦﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ

âyetlerini yalanladı veya bir yalan Allah'a iftirâ etti o kimseden ki daha zâlim böylece kimdir

أُولَٰئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُمْ مِنَ الْكِتَابِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا

elçilerimiz onlara geldi o vakit ki nihâyet kitabdan nasibleri kendilerine erişecektir işte onlar

يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا

dediler Allah'dan başka duâ ediyorsunuz idiniz o şeyler ki nerede dediler ki canlarını alıyorlar

ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

kâfir kimseler idiler şübhesiz kendileri kendi aleyhlerine şâhidlik ettiler ve bizden kaybolup gittiler

قَالَ ادْخُلُوا فِي اُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَ الْاِنْسِ

buyurdu | girin | ümmetler içinde | gerçekten | gelip geçti | sizden önce | cinden | ve | insandan

فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ اُمَّةٌ لَعَنَتْ اُخْتَهَا حَتّٰى اِذَا

ateşe | her ne zaman | girdi | bir ümmet | lâ'net etti | kardeşine | nihâyet | o zaman ki

ادَّارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ اُخْرٰيهُمْ لِاُولٰيهُمْ رَبَّنَا هٰؤُلَاءِ

birbirlerine yetiştiler | orada | hep beraber | dedi | sonrakileri | öncekileri için | Rabbimiz | bunlar

اَضَلُّونَا فَاٰتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلٍّ ضِعْفٌ

bizi dalâlete düşürdüler | bu yüzden onlara ver | bir azâb | kat kat | ateşten | buyurdu | herkes için vardır | kat kat

وَلٰكِنْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾ وَ قَالَتْ اُولٰيهُمْ لِاُخْرٰيهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ

fakat | siz bilmezsiniz | ve | dedi | öncekileri | sonrakilerine | halbuki olmadı | sizin için

عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٣٩﴾

üzerimize | bir üstünlük | öyle ise tadın | azâbı | o şey yüzünden ki | idiniz | kazanıyorsunuz

اِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَ اسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ اَبْوَابُ

şübhesiz | o kimseler ki | yalanladılar | âyetlerimizi | ve | kibirlendiler | ondan | açılmaz | onlara | kapıları

السَّمَاءِ وَ لَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتّٰى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَ كَذٰلِكَ

göğün | ve | giremezler | cennete | tâ ki | girinceye dek | deve | deliğine | iğne | ve | işte böyle

نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿٤٠﴾ لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَ مِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ

cezâlandırırız | suçluları | onlar için vardır | cehennemden | bir döşek | ve | üstlerinden | örtüler

وَ كَذٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾ وَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

ve | işte böyle | cezâlandırırız | zâlimleri | ve | o kimseler ki | îmân ettiler | ve | yaptılar | sâlih ameller

لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا اُولٰئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا

mükellef tutmayız | bir kimseyi | ancak | gücünün yettiği ile | işte onlar | ehlidirler | cennet | onlar | orada

خَالِدُونَ ﴿٤٢﴾ وَ نَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ

ebedî kalıcıdırlar | ve | çekip çıkardık | o şeyleri ki | sînelerindedir | kinden | akar | altlarından

الْاَنْهَارُ وَ قَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي هَدٰينَا لِهٰذَا وَ مَا كُنَّا

ırmaklar | ve | dediler | hamd | Allah'a mahsustur | o ki | bizi hidâyet etti | buna | ve | biz değildik

لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا اَنْ هَدٰينَا اللّٰهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ

hidâyete erecek | eğer olmasaydı | bizi hidâyete erdirmesi | Allahın | and olsun gerçekten | geldi | peygamberleri | Rabbimizin | hak ile

وَ نُودُوا اَنْ تِلْكُمُ الْجَنَّةُ اُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

ve | nidâ olundular | diye | işte size | cennet ki | ona vâris kılındınız | o şeyden dolayı ki | idiniz | yapıyorsunuz

---

38- *(Allah onlara:)* "Sizden önce gelip geçmiş cin ve insan ümmetleri arasında *(siz de)* ateşe girin!" buyurur. Ne zaman *(Cehennem'e)* bir ümmet girse, kendi *(din)* kardeşine *(yoldaşına)* lâ'net eder. Nihâyet hep berâber orada birbiri ardınca toplandıkları zaman, sonrakiler öncekiler için: "Rabbimiz! Bunlar bizi dalâlete düşürdüler; bu yüzden onlara ateşten kat kat azab ver!" derler. *(Allah da:)* "*(Siz de dâhil)* herkes için kat kat *(azab)* vardır; fakat siz *(kimin ne azab çekeceğini)* bilmezsiniz!" buyurur.

39- Öncekiler ise sonrakilere: "Hâlbuki *(bu mevzu'da)* sizin bizim üzerimize hiç bir üstünlüğünüz olmadı, öyle ise kazanageldiğiniz *(günahlar)* yüzünden azâbı*(nızı)* tadın!" derler.

40- Şübhesiz ki âyetlerimizi yalanlayıp, ona karşı kibirlenenler yok mu, onlara gök kapıları açılmaz ve deve, iğne deliğine girinceye kadar *(onlar)* Cennete giremezler. İşte suçluları *(kâfirleri)* ise, böyle cezâlandırırız!

41- Onlar için Cehennemden bir döşek ve üstlerinden *(de yakan ateşten)* örtüler vardır! İşte zâlimleri *(kâfirleri)* böyle cezâlandırırız!

42- Îmân edip sâlih ameller işleyenler, ki *(biz)* kimseyi gücünün yetmeyeceği *(bir şey)* ile mükellef tutmayız, işte onlar Cennet ehlidirler. Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

43- Hem onların *(o mü'minlerin)* sînelerinde kin *(ve emsâli kötü hisler)*den ne varsa *(hepsini)* çekip çıkarırız; *(o Cennetlerde onların)* altlarından ırmaklar akar. *(Onlar da:)* "Böylece bizi buna *(bu mükâfâta vesîle olan amellere)* hidâyet eden Allah'a hamd olsun; hâlbuki Allah bizi hidâyete erdirmeseydi, doğru yolu bulamazdık. Gerçekten Rabbimizin peygamberleri *(bize)* hakkı getirmişlerdir!" derler.

Derken *(onlar:)* "İşte size Cennet! İşlemekte olduğunuz *(sâlih ameller)*den dolayı ona vâris kılındınız!" diye nidâ olunurlar.

44- Nihâyet Cennet ehli, Cehennem ehline: "*(Biz)* gerçekten Rabbimizin bize va'd ettiğini hak olarak bulduk; artık *(siz de)* Rabbinizin size va'd ettiğini hak olarak buldunuz mu?" diye seslenirler. *(Onlar da:)* "Evet!" derler.[1] Bunun üzerine bir münâdî aralarında: "Allah'ın lâ'neti zâlimlerin üzerine olsun!" diye nidâ eder.

45- "Onlar ki, *(insanları)* Allah yolundan men' ederler ve ona *(Allah'ın dînine)* bir eğrilik ararlardı. Ve onlar âhireti inkâr ediciydiler."

46- Hem iki taraf *(Cennet ve Cehennem ehli)* arasında *(aslâ aşamayacakları surdan)* bir perde vardır. A'râf üzerinde *(bu sûrun yüksek yerlerinde)* ise, herkesi sîmâlarından tanıyan adamlar[2] vardır ki, Cennet ehline: "Selâmün Aleyküm! *(Allah'ın selâmı üzerinize olsun!)*" diye nidâ ederler; fakat onlar *(Cennete girmeyi)* çok arzu ediyor oldukları hâlde *(henüz)* oraya girmemişlerdir.

47- *(O A'râfdaki insanların)* gözleri ateş ehli tarafına çevrildiği zaman ise: "Rabbimiz! Bizi zâlimler gürûhuyla berâber kılma!" derler.

48- A'râf ehli, kendilerini sîmâlarından tanıdıkları *(Cehennem ehli)* birtakım adamlara da seslenerek derler ki: "*(Mal ve taraftar)* toplamanız ve büyüklük taslamakta olmanız *(bugün)* size bir fayda vermedi!"

49- *(Yine A'râf ehli:)* "Allah, onları hiçbir rahmete eriştirmeyecek, diye yemîn ettiğiniz *(hor gördüğünüz)* kimseler bunlar mı?" *(derler)*. *(Sonra A'râf ehline de şöyle denilir:)* "Cennete girin! Size hiçbir korku yoktur ve siz mahzûn olmayacaksınız!"

50- Ateş ehli ise Cennet ehline: "Üzerimize biraz su veya Allah'ın sizi rızıklandırdığı şeylerden dökün!" diye bağırırlar. *(Onlar da)* derler ki: "Şübhesiz ki Allah, *(bugün artık)* bunları kâfirlere haram kıldı!"

51- Onlar ki, dinlerini bir eğlence ve bir oyun edindiler ve dünya hayâtı onları aldattı! *(Onlar)* bu günleriyle karşılaşmayı unuttukları ve âyetlerimizi bilerek inkâr etmekte oldukları gibi, artık bugün *(biz de)* onları unutacağız!

وَنَادٰٓى اَصْحَابُ الْجَنَّةِ اَصْحَابَ النَّارِ اَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا

ve seslendi – ehli – cennet – ehline – cehennem – diye – gerçekten – bulduk – o şeyi ki – bize va'd etti

رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ

Rabbimiz – hak olarak – siz de buldunuz mu – o şeyi ki – size va'd etti – Rabbiniz – hak olarak – dediler – evet

فَاَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ اَنْ لَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الظَّالِمٖينَ ﴿٤٤﴾ اَلَّذٖينَ

ve nidâ etti – bir münâdî – aralarında – diye – lâ'neti – Allah'ın – zâlimlerin üzerine olsun – onlar ki

يَصُدُّونَ عَنْ سَبٖيلِ اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ كَافِرُونَ

men' ederler – yolundan – Allah – ve – ona ararlar – bir eğrilik – ve – onlar – âhireti – inkâr edicidirler

﴿٤٥﴾ وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْاَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسٖيمٰيهُمْ

ve – ikisi arasında da vardır – bir perde – ve – A'râf üzerinde vardır – adamlar – tanıyorlar – hepsini – sîmâlarıyla

وَنَادَوْا اَصْحَابَ الْجَنَّةِ اَنْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ

ve nidâ ettiler – ehline – cennet – diye – selâm – üzerinize olsun – oraya girmemişlerdir – onlar iken

يَطْمَعُونَ ﴿٤٦﴾ وَاِذَا صُرِفَتْ اَبْصَارُهُمْ تِلْقَٓاءَ اَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا

çok arzu ediyorlar – ve – o vakit ki – çevrildi – gözleri – tarafına – ehli – ateş – dediler

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمٖينَ ﴿٤٧﴾ وَنَادٰٓى اَصْحَابُ الْاَعْرَافِ

Rabbimiz – bizi kılma – beraber – gürûhuyla – zâlimler – ve – seslendi – ehli – A'râf

رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسٖيمٰيهُمْ قَالُوا مَٓا اَغْنٰى عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ

birtakım adamlara ki – kendilerini tanıyorlar – sîmâlarıyla – dediler ki – bir fayda vermedi – size – toplamanız

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٨﴾ اَهٰٓؤُ۬لَٓاءِ الَّذٖينَ اَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ

ve – o şey ki – idiniz – büyüklük taslıyorsunuz – bunlar mı – o kimseler ki – yemîn ettiniz – onları eriştirmeyecek (diye)

اللّٰهُ بِرَحْمَةٍ اُدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَٓا اَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٤٩﴾

Allah – bir rahmete – girin – cennete – bir korku yoktur – size – ve – siz değilsiniz – mahzûn oluyorsunuz

وَنَادٰٓى اَصْحَابُ النَّارِ اَصْحَابَ الْجَنَّةِ اَنْ اَفٖيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَٓاءِ

ve bağırdı – ehli – ateş – ehline – cennet – diye – dökün – üzerimize – sudan

اَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ قَالُوٓا اِنَّ اللّٰهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرٖينَ

veya – o şeylerden ki – sizi rızıklandırdı – Allah – dediler ki – şübhesiz – Allah – o ikisini haram kıldı – kâfirlere

﴿٥٠﴾ اَلَّذٖينَ اتَّخَذُوا دٖينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ

onlar ki – edindiler – dinlerini – bir eğlence – ve – bir oyun – ve – onları aldattı – hayatı – dünya – artık bugün

نَنْسٰيهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَٓاءَ يَوْمِهِمْ هٰذَا وَمَا كَانُوا بِاٰيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٥١﴾

onları unutacağız – o şey gibi ki – unuttular – karşılaşmayı – günleriyle – bu – ve – o şeyi ki – idiler – âyetlerimizi – bilerek inkâr ediyorlar

وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلٰى عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً

bir rahmet · ve · bir hidâyet olarak · bir ilim · üzere · onu iyice açıkladık · bir kitab ki · biz onlara getirdik · ve andolsun gerçekten

لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝٥٢ هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي

gelir · o gün ki · haberinin ortaya çıkmasını · ancak · beklemiyorlar · îmân edecekler · bir topluluğa ki

تَأْوِيلُهُ يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا

Rabbimizin · peygamberleri · geldi · gerçekten · bundan önce · onu unuttular · o kimseler ki · der · haberinin çıkması

بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا اَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ

ki yapalım · geri döndürülür müyüz · veya · bize · ki şefâat etsinler · şefâatçilerden · şimdi bizim için var mı · hak ile

غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ

kendilerinden · kaybolup gitmiştir · ve · kendilerini · hüsrâna uğratmışlardır · gerçekten · yapıyoruz · idik · o şeylerden ki · başkasını

مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۝٥٣ اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ

gökleri · yarattı · o ki · Allah'dır · Rabbiniz · şübhesiz · uyduruyorlar · idiler · o şeyler ki

وَالْاَرْضَ فِي سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي الَّيْلَ

geceyi · örtüyor · arşa · hükmetti · sonra · gün · altı · içinde · yeri · ve

النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِاَمْرِهِ

emrine · boyun eğdirilmişler olarak · yıldızları · ve · ayı · ve · güneşi · ve · sür'atle · kendisini taleb ediyor · gündüze ki

اَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْاَمْرُ تَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ۝٥٤ اُدْعُوا رَبَّكُمْ

Rabbinize · duâ edin · âlemlerin · Rabbi · Allah · ne yücedir · emretmek · ve · yaratmak · ona âiddir · dikkat edin

تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ۝٥٥ وَلَا تُفْسِدُوا فِي

fesad çıkarmayın · ve · haddi aşanları · sevmez · şübhesiz o · gizlice · ve · yalvararak

الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا اِنَّ رَحْمَتَ اللّٰهِ

Allahın · rahmeti · şübhesiz · ümîd ederek · ve · korkarak · ona duâ edin · ve · ıslâh edilmesinden · sonra · yeryüzünde

قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ۝٥٦ وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا

müjdeci olarak · rüzgârları · gönderir · o zâttır ki · o · ve · iyilik edenlere · yakındır

بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتّٰى اِذَا اَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَاهُ

onu sevk ettik · ağır · bulutları · yüklendi · o zaman ki · nihâyet · rahmetinin · önünde

لِبَلَدٍ مَيِّتٍ فَاَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَاَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ

hepsinden · onunla · ve çıkardık · su · oraya · böylece indirdik · ölü · bir memlekete

الثَّمَرَاتِ كَذٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتٰى لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ۝٥٧

ibret alırsınız · tâ ki siz · ölüleri · çıkarırız · işte böyle · meyvelerin

---

52- Şübhesiz *(biz)* onlara bir Kitab da getirdik ki, îmân edecek bir topluluğa, bir hidâyet ve bir rahmet olarak bir ilim üzere onu iyice açıkladık.

53- *(Onlar o Kitâb'ın)* haberinin *(kıyâmetin)* ortaya çıkmasından başka bir şey beklemiyorlar.

O'nun haberi *(o âkıbet)* geldiği gün, daha önce onu unutmuş olanlar derler ki: "Gerçekten Rabbimizin peygamberleri *(bize)* hakkı getirmişler.

Şimdi bizim şefâatçilerimiz var mı ki bize şefâat etsinler veya *(dünyaya)* geri döndürülür müyüz ki yapmakta olduklarımızdan başkasını yapalım?" *(Onlar)* gerçekten kendilerini hüsrâna uğratmışlardır ve uydurmakta oldukları şeyler de kendilerinden kaybolup gitmiştir.

54- Muhakkak ki Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde yaratan,[1] sonra arşa hükmeden, geceyi kendisini sür'atle taleb *(ve ta'kib)* eden gündüze örten Allah'dır.

Hem güneşi, ayı ve yıldızları emrine boyun eğdirilmiş olarak *(yaratan da O'dur)*! Dikkat edin!

Yaratmak da emretmek de O'na mahsustur! Âlemlerin Rabbi olan Allah, ne yücedir!

55- Rabbinize yalvara yalvara ve için için duâ edin!

Şübhesiz O, haddi aşanları sevmez!

56- Ve ıslâh edilmesinden sonra yeryüzünde fesad çıkarmayın; *(azâbından)* korkarak ve *(rahmetini)* ümîd ederek O'na duâ edin!

Şübhe yok ki Allah'ın rahmeti, iyilik edenlere *(pek)* yakındır.

57- Hem O, rüzgârları rahmetinin önünde müjdeci olarak gönderendir.

Nihâyet *(o rüzgarlar,)* ağır *(yağmur)* bulutlar*(ını)* yüklendiği zaman, onu ölü bir memlekete sevk ederiz; böylece oraya su indiririz de onunla her çeşit meyvelerden çıkarırız.

İşte ölüleri *(de kabirlerinden)* böyle çıkarırız; tâ ki ibret alasınız!

58- *(Toprağı)* iyi olan beldeye gelince, onun bitkisi, Rabbinin izniyle, *(güzel)* çıkar. Kötü olanın ise ancak zor çıkar *(çıksa da pek faydası olmaz)*. Şükredecek bir kavim için âyetleri böyle açıklıyoruz.

59- Şânım hakkı için, Nûh'u kavmine *(peygamber olarak)* gönderdik; bunun üzerine *(onlara)* dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a ibâdet edin; sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur! Şübhesiz ki ben, sizin üzerinize büyük bir günün azâbından korkuyorum!"

60- Kavminden ileri gelenler: "Doğrusu biz, gerçekten seni apaçık bir dalâlet içinde görüyoruz" dedi*(ler)*.

61- *(Nûh)* dedi ki: "Ey kavmim! Bende hiçbir dalâlet yoktur; fakat ben, âlemlerin Rabbi tarafından *(gönderilmiş)* bir peygamberim!"

62- "Size Rabbimin *(vahiy olarak)* gönderdiklerini teblîğ ediyorum; hem size nasîhat ediyorum ve Allah tarafından *(gelen vahiyle)*, sizin bilemeyeceğiniz şeyleri biliyorum."

63- "*(Küfür ve günahların âkıbetinden haber vererek)* sizi korkutsun da *(onlardan)* sakınasınız ve tâ ki *(böylelikle)* merhamet olunasınız diye içinizden bir adam vâsıtasıyla Rabbinizden size bir nasîhat gelmesine hayret mi ettiniz?"

64- Buna rağmen onu yalanladılar; bunun üzerine *(biz de)* onu ve onunla berâber gemide bulunanları kurtardık; âyetlerimizi yalanlayanları ise suda boğduk. Çünki onlar *(basîret cihetiyle)* kör bir kavim idiler.

65- Âd *(kavmin)*e de kardeşleri Hûd'u *(gönderdik)*. Dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a ibâdet edin; sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur! Hiç *(Allah'dan)* sakınmaz mısınız?"

66- Kavminden inkâr eden ileri gelenler: "Şübhesiz ki biz, gerçekten seni bir beyinsizlik içinde görüyoruz ve doğrusu biz, gerçekten seni yalancılardan zannediyoruz" dedi*(ler)*.

67- *(Hûd)* dedi ki: "Ey kavmim! Bende hiçbir akıl zayıflığı yoktur; fakat ben âlemlerin Rabbi tarafından *(gönderilmiş)* bir peygamberim."

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِاِذْنِ رَبِّهٖ وَالَّذٖى خَبُثَ

ve belde | iyi olan | çıkar | bitkisi | izniyle | Rabbinin | ve | o ki | kötü oldu

لَا يَخْرُجُ اِلَّا نَكِدًا كَذٰلِكَ نُصَرِّفُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ

çıkmaz | ancak | zor | işte böyle | açıklıyoruz | âyetleri | bir kavim için ki | şükredecekler

٥٨ لَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلٰى قَوْمِهٖ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ

and olsun gerçekten | gönderdik | Nûh'u | kavmine | ve dedi ki | ey | kavmim | ibâdet edin | Allah'a

مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ اِنّٖى اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظٖيمٍ

sizin için yoktur | bir ilâh | ondan başka | şübhesiz ben | korkuyorum | sizin üzerinize | azâbından | bir günün | büyük

٥٩ قَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِهٖ اِنَّا لَنَرٰيكَ فٖى ضَلَالٍ مُبٖينٍ ٦٠

dedi | ileri gelenler | kavminden | doğrusu biz | elbet seni görüyoruz | bir dalâlet içinde | apaçık

قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بٖى ضَلَالَةٌ وَلٰكِنّٖى رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمٖينَ ٦١

dedi ki | ey | kavmim | bende yoktur | bir dalâlet | fakat ben | bir peygamberim | Rabbinden | âlemlerin

اُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبّٖى وَاَنْصَحُ لَكُمْ وَاَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ

size teblîğ ediyorum | gönderdiklerini | Rabbimin | ve | nasîhat ediyorum | size | ve | biliyorum | Allah'dan

مَا لَا تَعْلَمُونَ ٦٢ اَوَعَجِبْتُمْ اَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ

o şeyleri ki | bilmiyorsunuz | ve hayret mi ettiniz | size geldi diye | bir nasîhat | Rabbinizden

عَلٰى رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ

üzerinde | bir adam | sizden | sizi korkutması için | ve | sakınmanız için | ve | tâ ki siz

تُرْحَمُونَ ٦٣ فَكَذَّبُوهُ فَاَنْجَيْنَاهُ وَالَّذٖينَ مَعَهُ فِى

merhamet olunursunuz | buna rağmen onu yalanladılar | bunun üzerine onu kurtardık | ve | o kimseleri ki | onunla beraberdir

الْفُلْكِ وَاَغْرَقْنَا الَّذٖينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا اِنَّهُمْ كَانُوا

gemide | ve | suda boğduk | o kimseleri ki | yalanladılar | âyetlerimizi | şübhesiz onlar | idiler

قَوْمًا عَمٖينَ ٦٤ وَاِلٰى عَادٍ اَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ

bir kavim | kör | ve | Âd'e | kardeşleri | Hûd'u | dedi ki | ey | kavmim | ibâdet edin | Allah'a

مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ اَفَلَا تَتَّقُونَ ٦٥ قَالَ الْمَلَاُ الَّذٖينَ كَفَرُوا

sizin için yoktur | bir ilâh | ondan başka | hiç sakınmaz mısınız | dedi | ileri gelenler | onlar ki | inkâr ettiler

مِنْ قَوْمِهٖ اِنَّا لَنَرٰيكَ فٖى سَفَاهَةٍ وَاِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبٖينَ ٦٦

kavminden | şübhesiz biz | elbet seni görüyoruz | bir beyinsizlik içinde | ve | doğrusu biz | elbet seni zannediyoruz | yalancılardan

قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بٖى سَفَاهَةٌ وَلٰكِنّٖى رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمٖينَ ٦٧

dedi ki | ey | kavmim | bende yoktur | bir akıl zayıflığı | fakat ben | bir peygamberim | Rabbinden | âlemlerin

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ ﴿٦٨﴾ أَوَعَجِبْتُمْ أَنْ

size tebliğ ediyorum / gönderdiklerini / Rabbimin / ve / ben / sizin için / bir nasîhatçıyım / güvenilir / ve hayret mi ettiniz / diye

جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ

size geldi / bir nasîhat / Rabbinizden / vâsıtasıyla / bir adam / içinizden / sizi korkutması için

وَاذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ

ve / hatırlayın / o zamanı ki / sizi kılmıştı / halîfeler / ardından / kavminin

نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَسْطَةً فَاذْكُرُوا آلَاءَ

Nûh / ve / sizi ziyâde kılmıştı / yaratılışta / bir genişlikle / öyle ise hatırlayın / ni'metlerini

اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ

Allah'ın / tâ ki siz / kurtuluşa erersiniz / dediler ki / bize mi geldin / ibâdet edelim diye

اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا

Allah'a ki / o birdir / ve / bırakalım / o şeyleri ki / idi / tapıyor / atalarımız / haydi bize getir / o şeyi ki / bizi tehdîd ediyorsun

إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧٠﴾ قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ

eğer / isen / doğru kimselerden / dedi ki / gerçekten / hak oldu / üzerinize

رَبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ أَتُجَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاءٍ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ

Rabbinizden / bir azab / ve / bir gazab / benimle mücâdele mi ediyorsunuz / birtakım isimlerde ki / kendilerini adlandırdınız / siz

وَآبَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ فَانْتَظِرُوا إِنِّي

ve / atalarınız / indirmedi / Allah / haklarında / hiçbir delil / öyle ise bekleyin / şübhesiz ben

مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿٧١﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ

sizinle beraber / bekleyenlerdenim / bunun üzerine onu kurtardık / ve / o kimseleri ki / onunla beraberdir / bir rahmetle

مِنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَمَا كَانُوا

bizden / ve / kestik / kökünü / o kimselerin ki / yalanladılar / âyetlerimizi / ve / değildiler

مُؤْمِنِينَ ﴿٧٢﴾ وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا

mü'min kimseler / ve / Semûd'e / kardeşleri / Sâlih'i / dedi ki / ey / kavmim / ibâdet edin

اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ

Allah'a / sizin için yoktur / hiçbir ilâh / ondan başka / gerçekten / size gelmiştir / apaçık bir mu'cize

رَبِّكُمْ هَٰذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ

Rabbinizden / bu / dişi devesidir / Allah'ın / size / bir mu'cize olarak / o hâlde onu bırakın / yesin / arzında

اللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

Allah'ın / ve / ona dokunmayın / bir kötülükle / yoksa sizi yakalar / bir azab / elemli

68- "Size Rabbimin *(vahiy olarak)* gönderdiklerini teblîğ ediyorum ve ben sizin için güvenilir bir nasîhatçıyım."

69- "Sizi *(tahammülü pek müşkil bir azâb ile)* korkutmak için içinizden bir adam vâsıtasıyla, Rabbinizden size bir nasîhat gelmesine hayret mi ettiniz? Hem hatırlayın o zamanı ki, *(Allah)* sizi Nûh kavminden sonra *(yeryüzünde)* halîfeler kılmış ve sizi yaratılışta bir genişlikle *(kuvvetçe ve boyca)* üstün kılmıştı.

Öyle ise Allah'ın ni'metlerini hatırlayın; tâ ki kurtuluşa eresiniz."

70- Dediler ki: "*(Sen)* bize, 'Bir olan Allah'a ibâdet edelim ve atalarımızın tapageldiklerini bırakalım' diye mi geldin? Eğer *(iddiânda)* doğru kimselerden isen, haydi bizi *(kendisiyle)* tehdîd etmekte olduğun *(azâb)*ı bize getir!"

71- *(Hûd)* dedi ki: "Hiç şübhesiz, üzerinize Rabbinizden bir azab ve bir gazab hak oldu.

Haklarında Allah'ın hiçbir delil indirmediği, sizin ve atalarınızın *(uydurarak)* kendilerini adlandırdığı birtakım isimler*(e sâhib putlarınız)* hakkında mı benimle mücâdele ediyorsunuz? Öyle ise *(azâbı)* bekleyin, şübhesiz ben *(de)* sizinle berâber bekleyenlerdenim!"

72- Bunun üzerine onu *(Hûd'u)* ve onunla berâber olanları, tarafımızdan bir rahmetle kurtardık ve âyetlerimizi yalanlayanların ve mü'min olmayan kimselerin kökünü kestik.

73- Semûd *(kavmin)*e de kardeşleri Sâlih'i *(gönderdik)*.

Dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a ibâdet edin; sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur!

Doğrusu size Rabbinizden apaçık bir mu'cize gelmiştir.

(İşte) bu, size bir mu'cize olarak, Allah'ın dişi devesidir; o hâlde onu bırakın, Allah'ın arzında yesin *(içsin)*; ve ona bir kötülükle dokunmayın; yoksa sizi *(pek)* elemli bir azab yakalar!"

74- "Hem hatırlayın o zamanı ki *(Allah)*, sizi Âd *(kavmin)*den sonra *(yeryüzünde)* halîfeler kıldı ve sizi yeryüzünde yerleştirdi; ovalarından saraylar ediniyorsunuz ve dağlardan evler yontuyorsunuz.

Öyle ise Allah'ın ni'metlerini hatırlayın ve yeryüzünde fesad çıkarıcılar olarak bozgunculuk yapmayın!"

75- Kavminden büyüklük taslayan ileri gelenler, o zayıf bırakılmış *(horlanmış)* olanlara, içlerinden îmân edenlere *(alay ederek)* dedi ki: "*(Siz)* gerçekten Sâlih'i Rabbi tarafından gönderilen biri olarak mı biliyorsunuz?" *(Onlar da:)* "Şübhesiz ki biz, onunla gönderilen *(herşey)*e îmân eden kimseleriz!" dediler.

76- O büyüklük taslayanlar: "Doğrusu biz *(de sizin)* kendisine îmân ettiğiniz şeyi inkâr eden kimseleriz!" dedi*(ler)*.

77- Derken o dişi deveyi kesip Rablerinin emrine karşı *(haddi aşarak)* isyân ettiler ve dediler ki: "Ey Sâlih!

Eğer peygamberlerden isen, bizi *(kendisiyle)* tehdîd etmekte olduğun *(azâb)*ı bize getir!"

78- Bunun üzerine onları o sarsıntı yakaladı da yurtlarında diz üstü çöküp kalan kimseler oldular.

79- *(Sâlih)* artık onlardan yüz çevirdi ve dedi ki: "Ey kavmim!

Yemîn olsun ki size Rabbimin *(vahiy olarak)* gönderdiklerini teblîğ ettim ve size nasîhat ettim; fakat *(siz)* nasîhat edenleri sevmiyorsunuz."

80- Lût'u da *(hatırla)*! Hani kavmine şöyle demişti: "Âlemlerden hiçbirinin, sizi kendisiyle geçmediği *(sizden önce yapmadığı)* hayâsızlığı mı yapıyorsunuz?"

81- "Çünki siz kadınları bırakıp şehvetle erkeklere yaklaşıyorsunuz.

Hayır! Siz *(haddi aşarak)* isrâf eden bir kavimsiniz."

وَاذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ

ve / hatırlayın / o vakti ki / sizi kıldı / halifeler / ardından / Âd'in / ve / sizi yerleştirdi

فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ

yeryüzünde / ediniyorsunuz / ovalarından / saraylar / ve / yontuyorsunuz / dağlardan

بُيُوتًا فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ

evler / öyle ise hatırlayın / ni'metlerini / Allah'ın / ve / bozgunculuk yapmayın / yeryüzünde

مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ

fesad çıkarıcılar olarak / dedi ki / ileri gelenleri / o kimselerin ki / büyüklük tasladılar

قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِمَنْ آمَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ

kavminden / o kimselere ki / zayıf bırakıldılar / o kimselere ki / îmân ettiler / onlardan / biliyor musunuz

أَنَّ صَالِحًا مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ

şübhesiz / Sâlih / gönderilendir / Rabbi'nden / dediler / şübhesiz biz / o şeye ki / gönderildi / onunla

مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي آمَنْتُمْ

îmân eden kimseleriz / dedi / o kimseler ki / büyüklük tasladılar / doğrusu biz / o şeyi ki / îmân ettiniz

بِهِ كَافِرُونَ ﴿٧٦﴾ فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ

kendisine / inkâr eden kimseleriz / derken kestiler / deveyi / ve / isyân ettiler / emrine / Rablerinin

وَقَالُوا يَا صَالِحُ ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

ve / dediler ki / ey / Sâlih / bize getir / o şeyi ki / bizi tehdîd ediyorsun / eğer / isen / peygamberlerden

﴿٧٧﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٧٨﴾

bunun üzerine onları yakaladı / o sarsıntı / ve oldular / yurtlarında / diz üstü çöküp kalan kimseler

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّي

artık yüz çevirdi / onlardan / ve / dedi ki / ey / kavmim / and olsun gerçekten / size tebliğ ettim / gönderdiklerini / Rabbimin

وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَٰكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّاصِحِينَ ﴿٧٩﴾ وَلُوطًا

ve / nasîhat ettim / size / fakat / sevmiyorsunuz / nasîhat edenleri / ve / Lût'u

إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ

o vakti ki / dedi / kavmine / geliyor musunuz / hayâsızlığa ki / sizi geçmedi / kendisiyle

أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً

hiçbir kimse / âlemlerden / şübhesiz siz / gerçekten geliyorsunuz / erkeklere / şehvetle

مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

başka / kadınlardan / bil'akis / siz / bir kavimsiniz / isrâf eden

وَ مَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهٖٓ اِلَّٓا اَنْ قَالُوٓا اَخْرِجُوهُمْ

ve – olmadı – cevâbı – kavminin – ancak – demeleri – onları çıkarın

مِنْ قَرْيَتِكُمْ اِنَّهُمْ اُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٨٢﴾

memleketinizden – şübhesiz onlar – birtakım insanlardır ki – fazla temizleniyorlar

فَاَنْجَيْنَاهُ وَ اَهْلَهُٓ اِلَّا امْرَاَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ

bunun üzerine onu kurtardık – ve – ehlini – hâriç – karısı – oldu – geride kalanlardan

﴿٨٣﴾ وَ اَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ

ve – yağdırdık – üzerlerine – bir yağmur – işte bak – nasıl – oldu

عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾ وَ اِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ

âkıbeti – günahkârların – ve – Medyen'e – kardeşleri – Şuayb'ı – dedi ki

يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَٓاءَتْكُمْ

ey – kavmim – ibâdet edin – Allah'a – sizin için yoktur – bir ilâh – ondan başka – gerçekten – size gelmiştir

بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَ الْمِيزَانَ وَ لَا تَبْخَسُوا

apaçık bir mu'cize – Rabbinizden – artık tam yapın – ölçüyü – ve – tartıyı – ve – eksik vermeyin

النَّاسَ اَشْيَٓاءَهُمْ وَ لَا تُفْسِدُوا فِي الْاَرْضِ بَعْدَ

insanlara – eşyâlarını – ve – fesad çıkarmayın – yeryüzünde – sonra

اِصْلَاحِهَا ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

ıslâh edilmesinden – işte bu – hayırlıdır – sizin için – eğer – iseniz – mü'min kimseler

﴿٨٥﴾ وَ لَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَ تَصُدُّونَ

ve – oturmayın – herbirine – yolun – tehdîd ediyorsunuz – ve – men' ediyorsunuz

عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِهٖ وَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَ اذْكُرُوٓا

yolundan – Allahın – o kimseyi ki – îmân etti – ona – ve – ona arıyorsunuz – bir eğrilik – ve – hatırlayın

اِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَثَّرَكُمْ وَ انْظُرُوا كَيْفَ كَانَ

o vakti ki – idiniz – az – sizi çoğalttı – ve – bakın – nasıl – oldu

عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨٦﴾ وَ اِنْ كَانَ طَٓائِفَةٌ مِنْكُمْ اٰمَنُوا

âkıbeti – fesad çıkaranların – ve – eğer – ise – bir kısmı – sizden – îmân etmişler

بِالَّذِٓي اُرْسِلْتُ بِهٖ وَ طَٓائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا

o şeye ki – gönderildim – kendisiyle – ve – bir kısmı – îmân etmemişler – artık sabredin

حَتّٰى يَحْكُمَ اللّٰهُ بَيْنَنَا وَ هُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٨٧﴾

tâ ki – hüküm verinceye kadar – Allah – aramızda – ve – o – hayırlısıdır – hüküm verenlerin

82- Hâlbuki kavminin cevâbı *(alay ederek)*: "Onları memleketinizden çıkarın!

Çünki onlar fazla temizlenen insanlarmış!" demelerinden başka bir şey olmadı.

83- Bunun üzerine *(biz de)* onu ve ehlini kurtardık; ancak karısı hâriç; *(o,)* geride *(azabda)* kalanlardan oldu.

84- Ve üzerlerine *(taştan)* bir yağmur yağdırdık.

İşte bak günahkârların âkıbeti nasıl oldu!

85- Medyen *(kavmin)*e de kardeşleri Şuayb'ı *(gönderdik)*.

Dedi ki: "Ey kavmim!

Allah'a ibâdet edin, sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur!

Şübhesiz Rabbinizden size apaçık bir mu'cize gelmiştir; artık ölçüyü ve tartıyı tam yapın, insanlara, eşyâlarını *(mallarını)* eksik vermeyin ve ıslâh edilmesinden sonra yeryüzünde fesad çıkarmayın!

Eğer mü'min kimseler iseniz, *(bilin ki)* bunlar sizin için hayırlıdır."

86- "O hâlde *(insanları)* tehdîd ederek ve Allah'ın yolundan O'na îmân edenleri men' ederek, hem ona *(o yola)* bir eğrilik arayarak her yol*(un başın)*a oturmayın!

Hatırlayın ki, bir zamanlar *(siz)* az idiniz de *(O)* sizi çoğalttı; ve bakın *(sizden önce)* fesad çıkaranların âkıbeti nasıl oldu!"

87- "Eğer içinizden bir kısmı kendisiyle gönderildiğim şeye *(hakîkate)* îmân etmiş, bir kısmı da îmân etmemişlerse; artık Allah, aramızda hüküm verinceye kadar sabredin!

Çünki O, hüküm verenlerin en hayırlısıdır."

88- Kavminden büyüklük taslayan ileri gelenler dedi ki: "Ey Şuayb! *(Ya)* mutlakâ seni ve berâberindeki îmân edenleri memleketimizden çıkaracağız veya kesinlikle dînimize dönersiniz!" *(Şuayb)* dedi ki: "*(Biz bu teklîfinizi)* çirkin bulan kimseler olsak da mı?"

89- "Allah bizi ondan kurtardıktan sonra eğer *(tekrar)* sizin dîninize dönersek, şübhesiz ki Allah'a karşı, yalan iftirâ etmiş oluruz! Hem Rabbimiz olan Allah'ın dilemesi müstesnâ, ona dönmemiz bizim için olacak şey değildir! Rabbimiz, herşeyi ilmen kuşatmıştır *(bizim hâlimizi de bilir)*. Ancak Allah'a tevekkül ettik. Rabbimiz! Bizimle kavmimizin arasını hak ile aç *(hüküm ver)*; çünkü sen *(en müşkil şeyleri dahi)* açanların *(hüküm verenlerin)* en hayırlısısın!"

90- Kavminden inkâr eden ileri gelenler ise dedi ki: "Yemîn olsun ki, eğer Şuayb'a tâbi' olursanız, o takdirde doğrusu siz elbette hüsrâna uğramış kimseler olursunuz."

91- Bunun üzerine onları o sarsıntı yakaladı da yurtlarında dizüstü çöküp kalan kimseler oldular.

92- Şuayb'ı yalanlayanlar sanki orada hiç oturmamışlardı! *(Evet!)* Şuayb'ı yalanlayanlar, kendileri hüsrâna uğrayanlar oldular.

93- *(Şuayb)* artık onlardan yüz çevirdi ve dedi ki: "Ey kavmim! Yemîn olsun ki size Rabbimin *(vahiy ile)* gönderdiklerini tebliğ ettim ve size nasîhat ettim. Artık *(sizin gibi)* kâfirler gürûhuna nasıl üzülürüm?"

94- İşte *(biz)* hangi şehre bir peygamber gönderdiysek, mutlakâ oranın halkını sıkıntılar ve hastalıklarla yakaladık; tâ ki yalvarsınlar *(ve îmâna gelsinler)*.

95- Sonra kötülüğün *(o darlığın)* yerini, iyilik *(bolluk)*la değiştirdik. Nihâyet *(mal ve evlâd cihetiyle)* çoğaldılar ve: "Doğrusu atalarımıza *(da zaman zaman böyle)* darlıklar ve bolluklar dokunmuştu. *(Bunun tehdîd edildiğimiz azabla bir alâkası yok!)*" dediler de, kendileri hiç farkında değillerken onları ansızın yakalayıverdik.

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ

Şuayb | ey | mutlaka seni çıkaracağız | kavminden | büyüklük tasladılar | o kimseler ki | ileri gelenler | dedi ki

وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا

velev ki olsak da mı | dedi ki | dînimize | kesinlikle dönersiniz | veya | memleketimizden | seninle beraber | îmân ettiler | ve o kimseleri ki

كَارِهِينَ ﴿٨٨﴾ قَدِ افْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ

dîninize | dönersek | eğer | yalan | Allah'a | karşı | iftirâ etmişizdir | gerçekten | çirkin bulan kimseler

بَعْدَ إِذْ نَجَّانَا اللَّهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا

ona | dönmemiz | bizim için | olmaz | ve | ondan | Allah | bizi kurtardı | o vakitten ki | sonra

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ

Allah'a | ilmen | şeyi | her | Rabbimiz | kuşatmıştır | Rabbimiz | Allah'ın | dilemesi | ancak

تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ﴿٨٩﴾

açanların | hayırlısısın | sen | ve | hak ile | kavmimizin | arasını | ve | aramızı | aç | Rabbimiz | tevekkül ettik

وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا

Şuayb'a | tâbi' olursanız | and olsun eğer | kavminden | inkâr ettiler | o kimseler ki | ileri gelenler | dedi | ve

إِنَّكُمْ إِذًا لَخَاسِرُونَ ﴿٩٠﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ

yurtlarında | ve oldular | sarsıntı | derken onları yakaladı | elbet hüsrâna uğrayanlarsınız | o takdirde | doğrusu siz

جَاثِمِينَ ﴿٩١﴾ الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا الَّذِينَ

o kimseler ki | orada | hiç oturmamışlardı | sanki | Şuayb'ı | yalanladılar | o kimseler ki | dizüstü çökenler

كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٢﴾ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ

dedi | ve | onlardan | artık yüz çevirdi | elbet hüsrâna uğrayanlar | kendileri | oldular | Şuayb'ı | yalanladılar

يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ آسَى

üzülürüm | artık nasıl | size | nasîhat ettim | ve | Rabbimin | gönderdiklerini | size tebliğ ettim | and olsun gerçekten | kavmim | ey

عَلَى قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٩٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا

ancak | hiçbir peygamberi | bir şehire | göndermedik | ve | kâfirler | gürûhuna

أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ ﴿٩٤﴾ ثُمَّ

sonra | yalvarırlar | tâ ki onlar | hastalıklarla | ve | sıkıntılar ile | oranın halkını | yakaladık

بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ

dokunmuştu | gerçekten | demelerine dek | ve | çoğalmalarına dek | tâ ki | iyilikle | kötülüğün | yerini | değiştirdik

آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٥﴾

farkında değiller | kendileri iken | ansızın | ve onları yakaladık | bolluklar | ve | darlıklar | atalarımıza

وَلَوْ اَنَّ اَهْلَ الْقُرٰٓى اٰمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٍ
ve | eğer | gerçekten | halkı | o şehirlerin | îmân etselerdi | ve | sakınsalardı | elbette açardık | üzerlerine | bereketler

مِنَ السَّمَٓاءِ وَالْاَرْضِ وَلٰكِنْ كَذَّبُوا فَاَخَذْنَاهُمْ
gökten | ve | yerden | fakat | yalanladılar | bunun üzerine onları yakaladık

بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾ اَفَاَمِنَ اَهْلُ الْقُرٰٓى اَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
o şey yüzünden ki | idiler | kazanıyorlar | yoksa emin mi oldular | halkı | o şehirlerin | kendilerine gelmesinden | azâbımızın

بَيَاتًا وَهُمْ نَٓائِمُونَ ﴿٩٧﴾ اَوَاَمِنَ اَهْلُ الْقُرٰٓى اَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
geceleyin | kendileri iken | uyuyan kimseler | ve emin mi oldular | halkı | o şehirlerin | kendilerine gelmesinden | azâbımızın

ضُحًى وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ اَفَاَمِنُوا مَكْرَ اللّٰهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ
kuşluk vakti | kendileri iken | oynuyorlar | yoksa emin mi oldular | tuzağından | Allah'ın | fakat emin olmaz | tuzağından

اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾ اَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ
Allah'ın | ancak | kavmi | hüsrâna uğrayanlar | ve yola getirmedi mi | o kimseleri ki | vâris oluyorlar

الْاَرْضَ مِنْ بَعْدِ اَهْلِهَٓا اَنْ لَوْ نَشَٓاءُ اَصَبْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ
yeryüzüne | ardından | sâhiblerinin | şübhesiz | eğer | dileseydik | kendilerini musîbete uğratırdık | günahları yüzünden

وَنَطْبَعُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ تِلْكَ الْقُرٰى نَقُصُّ
ve mühür vururuz | üzerine | kalbleri | ve onlar | işitmezler | işte | o şehirler ki | anlatıyoruz

عَلَيْكَ مِنْ اَنْبَٓائِهَا وَلَقَدْ جَٓاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
sana | onların haberlerinden | ve and olsun gerçekten | kendilerine getirdiler | peygamberleri | apaçık mu'cizeler

فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ كَذٰلِكَ يَطْبَعُ
fakat olamadılar | îmân edecekler | o şeylere ki | yalanladılar | bundan önce | işte böyle | mühür vurur

اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠١﴾ وَمَا وَجَدْنَا لِاَكْثَرِهِمْ
Allah | üzerine | kalbleri | kâfirlerin | ve | bulmadık | onların çoğunda

مِنْ عَهْدٍ وَاِنْ وَجَدْنَٓا اَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ
ahd(e vefâ)dan | ve | doğrusu | bulduk | onların çoğunu | gerçekten fâsık kimseler | sonra

بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسٰى بِاٰيَاتِنَٓا اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۬ئِهٖ
gönderdik | onlardan sonra | Mûsâ'yı | mu'cizelerimizle | Fir'avun'a | ve | ileri gelenlerine

فَظَلَمُوا بِهَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٣﴾
fakat zulmettiler | onlara | fakat bak | nasıl | oldu | âkıbeti | fesad çıkaranların

وَقَالَ مُوسٰى يَا فِرْعَوْنُ اِنّ۪ي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾
ve | dedi | Mûsâ | ey | Fir'avun | şübhesiz ben | bir peygamberim | Rabbinden | âlemlerin

96- Hem gerçekten o şehirlerin halkı îmân edip *(peygamberlerine karşı gelmekten)* sakınsalardı, elbette üzerlerine gökten ve yerden nice bereketler açardık; fakat *(onlar, peygamberlerini)* yalanladılar; bunun üzerine *(biz de)* onları, kazanmakta oldukları *(günahlar)* yüzünden *(azâbımız ile)* yakalayıverdik.

97- Yoksa o şehirlerin halkı, kendileri uyuyan kimseler iken azâbımızın kendilerine geceleyin gelmesinden emin mi oldular?

98- Veya o şehirlerin halkı, kendileri eğlenirlerken, azâbımızın kendilerine kuşluk vakti *(güpegündüz)* gelmesinden mi emîn oldular?

99- Yoksa Allah'ın tuzağından mı emîn oldular? Fakat hüsrâna uğrayanlar gürûhundan başkası Allah'ın tuzağından emîn olmaz.

100- *(Eski)* sâhiblerinden sonra yeryüzüne vâris olanları hâlâ *(şu hakîkat)* yola getirmedi mi ki; eğer dileseydik, kendilerini günahları yüzünden musîbete uğratırdık. Hem *(biz)* onların kalblerini mühürleriz de onlar *(nasîhati)* işitmezler!

101- İşte o şehirler ki, sana onların haberlerinden bir kısmını anlatıyoruz. Ve Celâlim hakkı için, peygamberleri kendilerine apaçık mu'cizeler getirdiler! Fakat daha önce *(mu'cizeler gelmeden evvel)* yalanladıkları şeylere, îmân edecek olmadılar. İşte Allah, kâfirlerin kalblerini *(küfürlerindeki inadları sebebiyle)* böyle mühürler!

102- Hem onların çoğunda ahde vefâ diye bir şey bulmadık. Fakat doğrusu onların çoğunu gerçekten fâsık kimseler bulduk.(1)

103- Sonra onların ardından Mûsâ'yı mu'cizelerimizle Fir'avun'a ve *(kavminin)* ileri gelenlerine gönderdik de onlara *(o mu'cizelere olan inkârlarıyla nefislerine)* zulmettiler. Fakat bak fesad çıkaranların âkıbeti nasıl oldu!

104- İşte Mûsâ dedi ki: "Ey Fir'avun! Şübhesiz ki ben, âlemlerin Rabbi tarafından *(gönderilmiş)* bir peygamberim!"

105- "Bana düşen, Allah'a karşı haktan başka bir şey söylemememdir! Şübhesiz ki size Rabbinizden apaçık bir delil *(bir mu'cize)* getirdim; artık İsrâiloğullarını benimle berâber gönder!"

106- *(Fir'avun)* dedi ki: "Eğer bir delil getirdiysen *(ve)* doğru söyleyenlerden isen haydi onu getir!"

107- Bunun üzerine *(Mûsâ)* asâsını *(yere)* bıraktı. Bir de baktılar ki, o, apaçık bir ejderhâ!

108- Ve elini *(koynundan)* çıkardı, bir de ne görsünler, o da bakanlara bembeyaz *(nûr saçan bir el)*!

109- Fir'avun'un kavminden ileri gelenler dedi ki: "Hakîkaten bu, gâyet bilgin bir sihirbazdır!"

110- "Sizi yurdunuzdan çıkarmak istiyor." *(Fir'avun:)* "Öyle ise ne buyurursunuz?" *(dedi)*.

111, 112- *(Onlar da:)* "Onu ve kardeşini *(Hârûn'u)* beklet ve şehirlere toplayıcılar gönder! Bütün bilgin sihirbazları sana getirsinler!" dediler.

113- Nihâyet *(bütün usta ve mâhir)* sihirbazlar Fir'avun'a geldiler: "Eğer gâlib gelenler biz olursak, doğrusu bize gerçekten bir mükâfât var *(değil mi?)*" dediler.

114- *(Fir'avun:)* "Evet, hem elbette siz, kesinlikle *(bana)* yakın kılınanlardan olacaksınız" dedi.

115- *(Sihirbazlar:)* "Ey Mûsâ! *(Hünerini ortaya)* atacak mısın, yoksa *(önce)* atanlar biz mi olalım?" dediler.

116- *(Mûsâ:)* "Siz atın!" dedi. Artık ne zaman ki *(onlar hünerlerini ortaya)* attılar, insanların gözlerini büyülediler; onlara korku saldılar ve büyük bir sihir *(meydana)* getirdiler.

117- Derken *(biz de)* Mûsâ'ya: "Asânı *(yere)* bırak!" diye vahyettik. Bir de baktılar ki, o, *(onların)* uydurmakta oldukları şeyleri yutuyor!

118- Böylece hakîkat ortaya çıktı ve yapmakta oldukları şeyler *(sihirler)* boşa gitti.

119- Artık orada mağlûb oldular ve *(kendilerini üstün görüyorlar iken)* küçük düşen kimselere döndüler.

120- Ve *(bu mu'cizenin aslâ bir sihir olmadığını anlayan)* sihirbazlar, *(hep birden)* secde edici kimseler olarak atıl*(ıp yere kapan)*dılar.(1)

حَقٖيقٌ عَلٰٓى اَنْ لَٓا اَقُولَ عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّۜ قَدْ جِئْتُكُمْ

size getirdim gerçekten hakkı ancak Allah'a karşı söylememem lâyıktır

بِبَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاَرْسِلْ مَعِيَ بَنٖٓي اِسْرَٓائٖيلَۜ ﴿١٠٥﴾ قَالَ

dedi ki İsrâiloğullarını benimle beraber artık gönder Rabbinizden apaçık bir delil

اِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِاٰيَةٍ فَأْتِ بِهَٓا اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقٖينَ ﴿١٠٦﴾

doğru söyleyenlerden isen eğer onu haydi getir bir delil getirdin isen eğer

فَاَلْقٰى عَصَاهُ فَاِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبٖينٌۚ ﴿١٠٧﴾ وَنَزَعَ يَدَهُ فَاِذَا هِيَ

o birden o anda elini çekip çıkardı ve apaçık bir ejderhâdır o birden o anda asâsını bunun üzerine attı

بَيْضَٓاءُ لِلنَّاظِرٖينَ۟ ﴿١٠٨﴾ قَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اِنَّ هٰذَا

bu şübhesiz Fir'avun'un kavminden ileri gelenler dedi ki bakanlara bembeyazdır

لَسَاحِرٌ عَلٖيمٌۙ ﴿١٠٩﴾ يُرٖيدُ اَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ اَرْضِكُمْۚ

yurdunuzdan sizi çıkarmasını istiyor gayet bilgin gerçekten bir sihirbazdır

فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿١١٠﴾ قَالُٓوا اَرْجِهْ وَاَخَاهُ وَاَرْسِلْ فِي الْمَدَٓائِنِ حَاشِرٖينَۙ

toplayıcılar şehirlerde gönder ve kardeşini ve onu beklet dediler buyurursunuz öyle ise ne

﴿١١١﴾ يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلٖيمٍ ﴿١١٢﴾ وَجَٓاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُٓوا

dediler Fir'avun'a sihirbazlar geldi ve gayet bilgin sihirbazın herbirini sana getirsinler

اِنَّ لَنَا لَاَجْرًا اِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبٖينَ ﴿١١٣﴾ قَالَ نَعَمْ وَاِنَّكُمْ

şübhesiz siz ve evet dedi gâlib gelenler biz olursak eğer elbet bir mükâfat bize var (değil mi) şübhesiz

لَمِنَ الْمُقَرَّبٖينَ ﴿١١٤﴾ قَالُوا يَا مُوسٰٓى اِمَّٓا اَنْ تُلْقِيَ وَاِمَّٓا اَنْ نَكُونَ

olmamız ya ve senin atman ya Mûsâ ey dediler elbette yakın kılınanlardansınız

نَحْنُ الْمُلْقٖينَ ﴿١١٥﴾ قَالَ اَلْقُواۚ فَلَمَّٓا اَلْقَوْا سَحَرُٓوا اَعْيُنَ النَّاسِ

insanların gözlerini büyülediler attılar artık ne zaman ki atın dedi atanlar bizim

وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَٓاؤُ۫ بِسِحْرٍ عَظٖيمٍ ﴿١١٦﴾ وَاَوْحَيْنَٓا اِلٰى مُوسٰٓى اَنْ

diye Mûsâ'ya vahyettik ve büyük bir sihir getirdiler ve onlara korku saldılar ve

اَلْقِ عَصَاكَۚ فَاِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَۚ ﴿١١٧﴾ فَوَقَعَ

böylece ortaya çıktı uyduruyorlar o şeyleri ki yutuyor o birden o anda asânı bırak

الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَۚ ﴿١١٨﴾ فَغُلِبُوا هُنَالِكَ

orada artık mağlûb oldular yapıyorlar idiler o şeyler ki boşa gitti ve hakîkat

وَانْقَلَبُوا صَاغِرٖينَۚ ﴿١١٩﴾ وَاُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدٖينَۚ ﴿١٢٠﴾

secde edici kimseler olarak sihirbazlar atıldılar ve küçük düşen kimselere dönüştüler ve

قَالُوٓا اٰمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمٖينَ ۙ ﴿١٢١﴾ رَبِّ مُوسٰى وَ هٰرُونَ ﴿١٢٢﴾ قَالَ

dedi Hârûn'un ve Mûsâ'nın Rabbine âlemlerin Rabbine îmân ettik dediler

فِرْعَوْنُ اٰمَنْتُمْ بِهٖ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْ ۚ اِنَّ هٰذَا لَمَكْرٌ مَكَرْتُمُوهُ

onu kurdunuz elbet bir hîledir ki bu şübhesiz size izin vermemden önce ona îmân mı ettiniz Fir'avun

فِي الْمَدٖينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَٓا اَهْلَهَا ۚ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿١٢٣﴾ لَاُقَطِّعَنَّ

mutlaka keseceğim bileceksiniz fakat ileride ahâlisini oradan çıkarmanız için şehirde

اَيْدِيَكُمْ وَ اَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ ثُمَّ لَاُصَلِّبَنَّكُمْ اَجْمَعٖينَ ﴿١٢٤﴾

hep beraber kesinlikle sizi asacağım sonra çaprazlama ayaklarınızı ve ellerinizi

قَالُوٓا اِنَّٓا اِلٰى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ۚ ﴿١٢٥﴾ وَ مَا تَنْقِمُ مِنَّٓا اِلَّٓا اَنْ

diye ancak bizden intikâm almıyorsun ve dönecek olanlarız Rabbimize şübhesiz biz dediler ki

اٰمَنَّا بِاٰيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَٓاءَتْنَا ۜ رَبَّنَٓا اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَ تَوَفَّنَا

bizi vefât ettir ve sabır üzerimize boşalt Rabbimiz bize geldi o zaman ki Rabbimizin âyetlerine îmân ettik

مُسْلِمٖينَ ﴿١٢٦﴾ وَ قَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اَتَذَرُ مُوسٰى

Mûsâ'yı bırakacak mısın Fir'avun'un kavminden ileri gelenler dedi ki ve müslüman kimseler olarak

وَ قَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْاَرْضِ وَ يَذَرَكَ وَ اٰلِهَتَكَ ۜ قَالَ سَنُقَتِّلُ

öldüreceğiz dedi ki ilâhlarını ve seni terk etsinler diye ve yeryüzünde fesad çıkarsınlar diye kavmini ve

اَبْنَٓاءَهُمْ وَ نَسْتَحْيٖي نِسَٓاءَهُمْ ۚ وَ اِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ ﴿١٢٧﴾

kahredici üstünlük sâhibleriyiz onların üstünde şübhesiz biz ve kadınlarını sağ bırakacağız ve oğullarını

قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ اسْتَعٖينُوا بِاللّٰهِ وَ اصْبِرُوا ۚ اِنَّ الْاَرْضَ

yeryüzü şübhesiz sabredin ve Allah'dan yardım isteyin kavmine Mûsâ dedi

لِلّٰهِ ۙ يُورِثُهَا مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِهٖ ۜ وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقٖينَ ﴿١٢٨﴾

takvâ sâhiblerinindir âkıbet ve kullarından diler o kimseyi ki ona vâris kılar Allahındır

قَالُوٓا اُوذٖينَا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَأْتِيَنَا وَ مِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا ۜ قَالَ عَسٰى

umulur dedi bize geldin o şeyden sonra ki ve bize gelmen öncesinden bize eziyet edildi dediler ki

رَبُّكُمْ اَنْ يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَ يَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْاَرْضِ

yeryüzünde sizi halef kılması ve düşmanınızı helâk etmesi Rabbinizin

فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾ وَ لَقَدْ اَخَذْنَٓا اٰلَ فِرْعَوْنَ

Fir'avun ehlini yakaladık and olsun gerçekten ve amel edeceksiniz nasıl ve bakması

بِالسِّنٖينَ وَ نَقْصٍ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣٠﴾

ibret alırlar tâ ki onlar mahsûllerden bir eksiltme ile ve kıtlıklar ile

121, 122- "Âlemlerin Rabbine, Mûsâ ve Hârûn'un Rabbine îmân ettik!" dediler.

123- Fir'avun: "*(Ben)* size izin vermeden önce mi ona îmân ettiniz?" dedi. "Şübhesiz ki bu, *(buraya gelmeden önce aranızda kararlaştırarak)* ahâlisini oradan çıkarmanız için şehirde kurduğunuz apaçık bir hîledir. Fakat ileride, bileceksiniz!"

124- "Mutlakâ ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama keseceğim, sonra kesinlikle sizi hep berâber asacağım!"

125- *(Onlar)* dediler ki: "Zâten biz, Rabbimize dönücüleriz!"[1]

126- "Ve *(sen)* sâdece, bize *(o mû'cizeler)* geldiğinde Rabbimizin âyetlerine îmân ettik diye bizden intikâm alıyorsun. Rabbimiz! Üzerimize sabır yağdır ve bizi Müslüman kimseler olarak vefât ettir!"

127- Fir'avun'un kavminden ileri gelenler ise dedi ki: "Mûsâ'yı ve kavmini, yeryüzünde fesad çıkarsınlar, seni ve ilâhlarını terk etsinler diye mi bırakacaksın?" *(Fir'avun onlara)* dedi ki: "*(Biz)* onların oğullarını öldüreceğiz, kadınlarını *(kız çocuklarını)* ise sağ bırakacağız! Çünki gerçekten biz, onların üstünde kahredici üstünlüğe sâhib kimseleriz!"

128- Mûsâ kavmine şöyle dedi: "Allah'dan yardım isteyin ve sabredin! Şübhesiz ki yeryüzü Allah'ındır; ona kullarından dilediğini vâris kılar. Hem *(güzel)* âkıbet, takvâ sâhiblerinindir."

129- *(Onlar)* dediler ki: "*(Ey Mûsâ! Sen)* bize gelmeden önce de, geldikten sonra da bize eziyet edildi." *(Mûsâ şöyle)* dedi: "Umulur ki Rabbiniz düşmanınızı helâk eder ve sizi yeryüzünde *(onların yerine)* hâkim kılar da, nasıl amel edeceğinize bakar."

130- Muhakkak ki *(biz,)* Fir'avun ehlini, belki ibret alırlar diye *(yıllarca)* kıtlıklar ve mahsûllerden bir eksiltme ile yakaladık *(cezâlandırdık)*.

131- İşte onlara iyilik geldiği zaman: "Bu bizim *(hakkımız)*dır" derler. Ama onlara bir kötülük isâbet ederse, Mûsâ ve onunla berâber olanları uğursuz sayarlardı. Dikkat edin! Onların uğursuzluğu *(kendi amellerinden olup)* ancak Allah katındandır; fakat onların çoğu bilmezler.

132- Ve dediler ki: "Bizi kendisiyle sihirlemek için her ne olursa olsun onu bize mu'cize getirsen de biz sana îmân edici kimseler değiliz."

133- Artık *(biz de)* onların üzerine ayrı ayrı mu'cizeler olarak; tûfan, çekirge, haşerât, kurbağalar ve *(sularına)* kan gönderdik, buna rağmen büyüklük tasladılar ve bir günahkârlar topluluğu oldular.

134- Derken üzerlerine o kötülük *(o azab)* çökünce: "Ey Mûsâ! Senin yanında olan *(sana)* verdiği söz hürmetine bizim için Rabbine duâ et; yemîn olsun ki, eğer bizden azâbı kaldırırsan, sana mutlakā îmân edeceğiz ve muhakkak İsrâiloğullarını seninle berâber göndereceğiz!" dediler.

135- Nihâyet onların kendisine erişici oldukları bir vakte kadar *(biz)* kendilerinden azâbı kaldırınca, onlar hemen yeminlerini bozdular.

136- Bunun üzerine *(biz de)* gerçekten onların âyetlerimizi yalanlamaları ve onlardan gâfil kişiler olmaları sebebiyle kendilerinden intikām aldık da onları denizde boğduk.

137- *(Öteden beri)* güçsüz düşürülmekte olan kavmi ise, kendisini bereketli kıldığımız yerin *(Şam ve Mısır'ın)* doğularına ve batılarına vâris kıldık. Böylece Rabbinin İsrâiloğullarına olan o pek güzel söz, sabretmeleri sebebiyle tamâmen yerine geldi. Fir'avun'un ve kavminin yapmakta olduğu *(sarayları)*nı ve yükseltmekte oldukları *(köşk ve bahçeleri)*ni ise, harâb ettik.

فَاِذَا جَٓاءَتْهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هٰذِهٖۚ وَاِنْ تُصِبْهُمْ

onlara isâbet ederse / eğer / ve / bu / bizimdir / dediler / iyilik / onlara geldi / işte o zaman ki

سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسٰى وَمَنْ مَعَهُۜ اَلَٓا اِنَّمَا طَٓائِرُهُمْ عِنْدَ اللّٰهِ

Allahın / katındandır / onların uğursuzluğu / ancak / dikkat edin / berâberindedir / o kimseleri ki / ve / Mûsâ'yı / uğursuz sayarlardı / bir kötülük

وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾ وَقَالُوا مَهْمَا تَاْتِنَا بِهٖ مِنْ

onu / bize getirdin / her ne ki / dediler ki / ve / bilmezler / onların çoğu / fakat

اٰيَةٍ لِتَسْحَرَنَا بِهَاۙ فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾ فَاَرْسَلْنَا

artık gönderdik / îmân edici kimseler / sana / yine de biz değiliz / kendisiyle / bizi sihirlemen için / bir mu'cizeden

عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالدَّمَ

kan / ve / kurbağalar / ve / haşerât / ve / çekirge / ve / tûfan / onların üzerine

اٰيَاتٍ مُفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ ﴿١٣٣﴾

günahkâr / bir topluluk / oldular / ve / buna rağmen büyüklük tasladılar / ayrı ayrı / mu'cizeler olarak

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَا مُوسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ

Rabbine / bizim için / duâ et / Mûsâ / ey / dediler / o azâb / üzerlerine / çöktü / ne zaman ki / ve

بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَۚ لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ

sana / mutlaka îmân edeceğiz / azâbı / bizden / açarsan / and olsun eğer / senin yanında / söz verdi / o şey hürmetine ki

وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنٖٓي اِسْرَٓائِيلَۚ ﴿١٣٤﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرِّجْزَ اِلٰٓى

azâbı / kendilerinden / açtık / nihâyet ne zaman ki / İsrâiloğullarını / seninle beraber / ve muhakkak göndereceğiz

اَجَلٍ هُمْ بَالِغُوهُ اِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ ﴿١٣٥﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَاَغْرَقْنَاهُمْ

ve onları boğduk / kendilerinden / bunun üzerine intikām aldık / yeminlerini bozuyorlar / o anda onlar / ona erişicidirler / onlar / bir vakte kadar ki

فِي الْيَمِّ بِاَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٣٦﴾

gâfil kişiler / onlardan / idiler / ve / âyetlerimizi / yalanladılar / çünki şübhesiz onlar / denizde

وَاَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقَ

doğularına / güçsüz düşürülüyorlar / idiler / onlar ki / kavmi / vâris kıldık / ve

الْاَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَاۜ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ

Rabbinin / sözü / tamâmlandı / ve / kendisini / bereketli kıldık / o ki / batılarına / ve / yerin

الْحُسْنٰى عَلٰى بَنٖٓي اِسْرَٓائِيلَۙ بِمَا صَبَرُواۜ وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ

idi / o şeyi ki / harâb ettik / ve / sabrettiler / o şey sebebiyle ki / İsrâiloğullarına / o pek güzel

يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿١٣٧﴾

yükseltiyorlar / idiler / o şeyleri ki / ve / kavmi / ve / Fir'avun / yapıyor

وَ جَاوَزْنَا بِبَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ الْبَحْرَ فَاَتَوْا عَلٰى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ

> tapıyorlar · bir kavme ki · derken geldiler · denizden · İsrâiloğullarını · geçirdik · ve

عَلٰٓى اَصْنَامٍ لَهُمْۚ قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَٓا اِلٰهاً كَمَا لَهُمْ اٰلِهَةٌۜ

> birtakım ilâhları · onların var · o şey gibi ki · bir ilâh · bize · kıl · Mûsâ · ey · dediler ki · onlara mahsus · birtakım putlara

قَالَ اِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾ اِنَّ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ مُتَبَّرٌ مَا هُمْ ف۪يهِ

> içindedir · onlar · o şey ki · helâke mahkûmdur · bunlar · şübhesiz · câhillik ediyorsunuz · bir kavimsiniz ki · şübhesiz siz · dedi

وَ بَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾ قَالَ اَغَيْرَ اللّٰهِ اَبْغ۪يكُمْ اِلٰهاً

> bir ilâh · size arayacağım · Allah'dan · başka mı · dedi · yapıyorlar · idiler · o şeyler ki · bâtıldır · ve

وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَم۪ينَ ﴿١٤٠﴾ وَ اِذْ اَنْجَيْنَاكُمْ

> sizi kurtarmıştık · bir zaman · ve · âlemlere · sizi üstün kılmış · o iken

مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُٓوءَ الْعَذَابِۚ يُقَتِّلُونَ

> öldürüyorlardı · azâbın · en kötüsüne · sizi ma'ruz bırakıyorlardı · Fir'avun · ehlinden

اَبْنَٓاءَكُمْ وَ يَسْتَحْيُونَ نِسَٓاءَكُمْۜ وَ ف۪ي ذٰلِكُمْ

> bunda vardı · ve · kadınlarınızı · hayatta bırakıyorlardı · ve · oğullarınızı

بَلَٓاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظ۪يمٌ ﴿١٤١﴾ وَ وٰعَدْنَا مُوسٰى ثَلٰث۪ينَ

> otuz · Mûsâ ile · va'dleştik · ve · büyük · Rabbinizden · bir imtihan

لَيْلَةً وَ اَتْمَمْنَاهَا بِعَشْرٍ فَتَمَّ م۪يقَاتُ رَبِّه۪ٓ اَرْبَع۪ينَ لَيْلَةًۚ

> geceye · kırk · Rabbisinin · ta'yîn ettiği vakit · böylece tamamlandı · on (gece) ile · bunu tamamladık · ve · gece (için)

وَ قَالَ مُوسٰى لِاَخ۪يهِ هٰرُونَ اخْلُفْن۪ي ف۪ي قَوْم۪ي وَ اَصْلِحْ وَ لَا

> ve · ıslâh et · ve · kavmimin · içinde · benim yerime geç · Hârûn'a · kardeşine · Mûsâ · dedi · ve

تَتَّبِعْ سَب۪يلَ الْمُفْسِد۪ينَ ﴿١٤٢﴾ وَ لَمَّا جَٓاءَ مُوسٰى لِم۪يقَاتِنَا وَ كَلَّمَهُ

> ona konuştu · ve · ta'yîn ettiğimiz vakit için · Mûsâ · geldi · ne zaman ki · ve · fesad çıkaranların · yoluna · uyma

رَبُّهُۙ قَالَ رَبِّ اَرِن۪ٓي اَنْظُرْ اِلَيْكَۜ قَالَ لَنْ تَرٰين۪ي وَلٰكِنِ انْظُرْ

> bak · fakat · beni aslâ göremiyeceksin · buyurdu ki · sana · bakayım · bana göster · Rabbim · dedi · Rabbi

اِلَى الْجَبَلِ فَاِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرٰين۪يۚ فَلَمَّا تَجَلّٰى

> tecellî etti · derken ne zaman ki · beni göreceksin · o hâlde ileride · yerinde · durursa · artık eğer · dağa

رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَ خَرَّ مُوسٰى صَعِقاًۚ فَلَمَّٓا اَفَاقَ

> ayıldı · nihâyet ne zaman ki · bayılarak · Mûsâ · düştü · ve · paramparça · onu kıldı · dağa · Rabbi

قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ اِلَيْكَ وَ اَنَا اَوَّلُ الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿١٤٣﴾

> îmân edenlerin · ilkiyim · ben · ve · sana · tevbe ettim · seni tenzîh ederim · dedi

138- Hem İsrâiloğullarını denizden geçirdik; derken kendilerine mahsus birtakım putlara tapan bir kavme rastladılar. Dediler ki: "Ey Mûsâ! Onların nasıl birtakım ilâhları varsa, *(sen de)* bize *(öyle)* bir ilâh yap!" *(Mûsâ da:)* "Hakîkaten siz câhillik etmekte olan bir kavimsiniz!" dedi.

139- "Şübhesiz ki bunlar *(yok mu)*, kendilerinin içinde bulundukları şey *(, bâtıl dinleri)* helâke mahkûmdur ve yapmakta oldukları şey bâtıldır."

140- "O sizi âlemlere üstün kılmış iken, size Allah'dan başka ilâh mı arayacağım?" dedi.

141- Hem bir zaman sizi Fir'avun ehlinden kurtarmıştık; *(onlar)* sizi azâbın en kötüsüne *(evlâd acısına)* ma'ruz bırakıyorlardı. *(Yeni doğan)* oğullarınızı öldürüp, kadınlarınızı *(kız çocuklarınızı)* ise hayatta bırakıyorlardı. İşte bunda, *(size)* Rabbinizden büyük bir imtihan vardı.

142- Ve Mûsâ ile otuz gece için va'dleştik, hem bunu on *(gece daha ilâve etmek)* ile tamamladık; böylece Rabbisinin ta'yîn ettiği vakit, kırk geceye tamamlandı ve Mûsâ kardeşi Hârûn'a dedi ki: "Kavmimin içinde benim yerime geç, *(onları)* ıslâh et ve fesad çıkaranların yoluna uyma!"

143- Mûsâ ta'yîn ettiğimiz vakitte gelip de Rabbi ona hitab buyurunca: "Rabbim! Bana *(kendini)* göster; sana bakayım!" dedi.

(Rabbi) buyurdu ki: "*(Sen)* beni *(bu dünyada)* aslâ göremezsin; fakat dağa bak, şayet *(o)* yerinde durabilirse, o takdirde *(sen de)* beni görebilirsin!" Derken Rabbi dağa tecellî edince onu paramparça etti; Mûsâ da bayılarak *(yere)* düştü! Nihâyet ayılınca: "*(Rabbim!)* Seni her noksanlıktan tenzîh ederim! *(Bu talebimden dolayı)* sana tevbe ettim ve ben îmân edenlerin ilkiyim!" dedi.[1]

144- *(Allah)* buyurdu ki: "Ey Mûsâ! Şübhesiz ki ben gönderdiklerimle *(sana vahyettiklerimle)* ve *(seninle)* konuşmamla seni insanların üzerine seçtim.

Artık *(lütfumdan)* sana verdiğimi al ve şükredenlerden ol!"

145- Hem *(biz,)* bir nasîhat ve herşey için bir açıklama olmak üzere, ona *(Tevrât'a âid)* levhalarda herşeyi yazdık da *(dedik ki)*: "Bunları kuvvetle tut, kavmine de emret, bunların *(takvâ cihetiyle)* en güzelini tutsunlar!

Size, yakında *(görüp ibret almanız için)* fâsıkların *(harâb olmuş)* yurdunu göstereceğim."

146- Yeryüzünde haksız yere kibirlenenleri *(de)* âyetlerimden yakında uzaklaştıracağım.

(Onlar) her mu'cizeyi görseler de *(yine)* ona îmân etmezler.

Hem hidâyet yolunu görseler, onu yol edinmezler. Fakat azgınlığın yolunu görseler, onu *(hemen kendilerine)* yol edinirler.

Bunun sebebi, şübhesiz onların âyetlerimizi yalanlamaları ve onlardan gâfil kimseler olmalarıdır.

147- Âyetlerimizi ve âhirete kavuşmayı yalanlayanlara gelince, onların amelleri boşa gitmiştir.

(Onlar) yapmakta olduklarından başka bir şeyle mi cezâlandırılacaklar *(sanıyorlar)*?[1]

148- Ve kendisinin *(Tûr dağına gitmesinin)* ardından Mûsâ'nın kavmi, ziynet eşyâlarından *(yapılmış)* böğürmesi olan bir buzağı heykelini *(ilâh)* edindiler; görmediler mi ki gerçekten o, ne onlarla konuşuyor, ne de onlara bir yol gösteriyor!

Onu *(ilâh)* edindiler ve zâlimler oldular.

149- Nihâyet *(pişmanlık)* ellerine düşürüldü *(ve üzüntülerinden ellerini ısırır oldular)* da, şübhesiz kendilerinin gerçekten saptıklarını görünce: "Yemîn olsun ki, eğer Rabbimiz bize merhamet etmez ve bize mağfiret etmezse, muhakkak hüsrâna uğrayanlardan olacağız!" dediler.

قَالَ يَا مُوسَىٰ إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَاتِي وَبِكَلَامِي

buyurdu ey Mûsâ şübhesiz ben seni seçtim üzerine insanların gönderdiklerimle ve konuşmamla

فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَكَتَبْنَا لَهُ فِي

artık al o şeyleri ki sana verdim ve ol şükredenlerden ve yazdık ona

الْأَلْوَاحِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ

levhalarda herşeyden bir nasîhat olmak üzere ve bir açıklama olmak üzere herşey için

فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا سَأُرِيكُمْ

ve bunları tut kuvvetle ve emret kavmine tutsunlar bunların en güzelini size yakında göstereceğim

دَارَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٤٥﴾ سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي

yurdunu fâsıkların yakında çevireceğim âyetlerimden o kimseleri ki kibirleniyorlar

الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا

yeryüzünde haksız yere ve eğer görürlerse her bir mu'cizeyi îmân etmezler ona

وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ يَرَوْا

ve eğer görürlerse yolunu hidâyet onu edinmezler bir yol ve eğer görürlerse

سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا

yolunu azgınlık onu edinirler bir yol budur çünki şübhesiz onlar yalanladılar

بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٤٦﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا

âyetlerimizi ve idiler onlardan gâfil kimseler ve o kimseler ki yalanladılar âyetlerimizi

وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا

ve kavuşmayı âhirete boşa gitmiştir amelleri cezâlandırılmayacaklar ancak o şey ile ki idiler

يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾ وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّهِمْ

yapıyorlar ve edindi kavmi Mûsâ'nın kendisinden sonra ziynet eşyâlarından

عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُوَارٌ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ

bir buzağı heykelini ki onun böğürmesi vardır görmediler mi ki şübhesiz o onlarla konuşmuyor ve onlara göstermiyor

سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ﴿١٤٨﴾ وَلَمَّا سُقِطَ فِي

bir yol onu edindiler ve oldular zâlimler ve ne zaman ki düşürüldü

أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا

ellerine ve gördüler şübhesiz kendileri gerçekten saptılar dediler and olsun eğer bize merhamet etmezse Rabbimiz

وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

ve mağfiret etmezse bize muhakkak olacağız hüsrâna uğrayanlardan

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسٰٓى اِلٰى قَوْمِه۪ غَضْبَانَ اَسِفًاۙ قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُون۪ي

bana halef oldunuz | ne kötü o şey ki | dedi | üzgün olarak | kızgın olarak | kavmine | Mûsâ | döndü | ne zaman ki ve

مِنْ بَعْد۪يۚ اَعَجِلْتُمْ اَمْرَ رَبِّكُمْۚ وَاَلْقَى الْاَلْوَاحَ وَاَخَذَ بِرَاْسِ

başını | tuttu | ve | levhaları | bıraktı | ve | Rabbinizin | emrine | acele mi ettiniz | benden sonra

اَخ۪يهِ يَجُرُّهُٓ اِلَيْهِۜ قَالَ ابْنَ اُمَّ اِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضْعَفُون۪ي

beni zayıf buldular | kavim | doğrusu | anamın | (ey) oğlu | dedi | kendine doğru | onu çekiyor | kardeşinin

وَكَادُوا يَقْتُلُونَن۪يۘ فَلَا تُشْمِتْ بِيَ الْاَعْدَٓاءَ وَلَا تَجْعَلْن۪ي مَعَ

beraber | beni kılma | ve | düşmanları | bana | artık güldürme | beni öldürüyorlar | nerede ise idiler | ve

الْقَوْمِ الظّٰلِم۪ينَ ﴿١٥٠﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ ل۪ي وَلِاَخ۪ي وَاَدْخِلْنَا ف۪ي

bizi dâhil eyle | ve | kardeşime | ve bana | mağfiret eyle | Rabbim | dedi | zâlimler | kavmiyle

رَحْمَتِكَۘ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرَّاحِم۪ينَ ﴿١٥١﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ

buzağıyı | edindiler | o kimseler ki | şübhesiz | merhametlilerin | en merhametlisisin | sen | ve | rahmetine

سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَاۜ

dünya | hayatında | bir zillet | ve | Rablerinden | bir gazab | yakında onlara erişecektir

وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَر۪ينَ ﴿١٥٢﴾ وَالَّذ۪ينَ عَمِلُوا السَّيِّـَٔاتِ ثُمَّ تَابُوا

tevbe ettiler | sonra | kötülükleri | yaptılar | o kimseler ki | ve | iftirâ edenleri | cezâlandırırız | işte böyle | ve

مِنْ بَعْدِهَا وَاٰمَنُواۘ اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١٥٣﴾

çok merhametlidir | çok bağışlayandır | bunlardan sonra | Rabbin | şübhesiz | îmân ettiler | ve | onlardan sonra

وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ اَخَذَ الْاَلْوَاحَۚ وَف۪ي نُسْخَتِهَا

onların nüshasında vardır | ve | levhaları | aldı | öfke | Mûsâ'dan | dindi | ne zaman ki ve

هُدًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذ۪ينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾ وَاخْتَارَ مُوسٰى

Mûsâ | seçti | ve | korkarlar | Rableri için | onlar | o kimseler için ki | bir rahmet | ve | bir hidâyet

قَوْمَهُ سَبْع۪ينَ رَجُلًا لِم۪يقَاتِنَاۚ فَلَمَّٓا اَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ

dedi ki | o şiddetli sarsıntı | onları yakaladı | ne zaman ki | ta'yîn ettiğimiz vakit için | adam | yetmiş | kavminden

رَبِّ لَوْ شِئْتَ اَهْلَكْتَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَاِيَّايَۜ اَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ

yaptı | o şeyler yüzünden ki | bizi helâk mı edeceksin | beni | ve | bundan önce | onları helâk ederdin | dileseydin | eğer | Rabbim

السُّفَهَٓاءُ مِنَّاۚ اِنْ هِيَ اِلَّا فِتْنَتُكَۜ تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَٓاءُ وَتَهْد۪ي

hidâyete erdirirsin | ve | dilersin | o kimseyi ki | onunla | dalâlete atarsın | senin imtihânın | ancak | o | değildir | bizden | beyinsizler

مَنْ تَشَٓاءُۜ اَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ الْغَافِر۪ينَ ﴿١٥٥﴾

bağışlayanların | hayırlısısın | sen | ve | bize merhamet buyur | ve | artık bizi bağışla | velîmizsin | sen | dilersin | o kimseyi ki

150- Böylece Mûsâ *(Tûr dağından, onların yaptıklarından dolayı)* kızgın ve üzgün olarak kavmine dönünce: "Bana ardımdan ne kötü halef oldunuz! Rabbinizin emrine *(sabretmeden)* acele mi ettiniz?" dedi. *(Tevrât)* levhaları*(nı yere)* bıraktı ve kardeşinin başından tuttu, onu kendine doğru çekmeye başladı. *(Kardeşi de:)* "*(Ey)* anamın oğlu! Doğrusu *(bu)* kavim beni hırpaladı ve nerede ise beni öldürüyorlardı! Artık düşmanları bana güldürme ve beni *(bu)* zâlimler gürûhuyla berâber tutma!" dedi.

151- *(Mûsâ:)* "Rabbim! Bana ve kardeşime mağfiret eyle ve bizi rahmetine koy! Çünki sen, merhametlilerin en merhametlisisin!"(1) dedi.

152- Şübhesiz ki buzağıyı *(ilâh)* edinenler yok mu, onlara yakında Rablerinden bir gazab ve dünya hayâtında bir zillet erişecektir. İşte iftirâ edenleri ise, böyle cezâlandırırız.

153- Kötülükleri yapıp da sonra ardından tevbe edip îmân edenler ise, muhakkak ki Rabbin bunun *(bu tevbenin)* ardından, elbette Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

154- Nihâyet Mûsâ'nın öfkesi yatışınca, levhaları aldı. Onların *(bir)* nüshasında ise, o kimseler için bir hidâyet ve bir rahmet vardır ki, onlar Rablerinden korkarlar.

155- Ve Mûsâ, ta'yîn ettiğimiz vakit*(te ta'yîn ettiğimiz yere gelip mağfiret dilemeleri)* için kavminden *(buzağıya tapmayan)* yetmiş adam seçti. Onları da o şiddetli sarsıntı yakalayınca *(Mûsâ)* dedi ki: "Rabbim! Eğer dileseydin *(buzağıya tapanlara engel olmadıkları ve onları terk etmedikleri için)* onları da *(ve dileseydin)* beni de daha önce helâk ederdin.

İçimizden bazı beyinsizlerin yaptığı şeyler yüzünden bizi helâk mı edeceksin? *(Helâk etme yâ Rabbî!)* Bu, senin imtihânından başka bir şey değildir. Onunla kimi dilersen *(küfürlerindeki ısrarları sebebiyle)* dalâlete atar, kimi de dilersen *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* hidâyete erdirirsin. Sen bizim velîmizsin; artık bize mağfiret eyle; ve bize merhamet buyur; çünki sen bağışlayanların en hayırlısısın!"

وَاكْتُبْ لَنَا ف۪ي هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْاٰخِرَةِ
ve – yaz – bize – içinde – bu – dünya – iyilik – ve – âhirette

اِنَّا هُدْنَٓا اِلَيْكَ قَالَ عَذَاب۪ٓي اُص۪يبُ بِه۪ مَنْ اَشَٓاءُ
şübhesiz biz – yöneldik – sana – buyurdu – azâbım ki – isâbet ettiririm – onu – o kimseye ki – dilerim

وَرَحْمَت۪ي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَاَكْتُبُهَا لِلَّذ۪ينَ يَتَّقُونَ
ve – rahmetim – kaplamıştır – her – şeyi – fakat onu yazacağım – o kimselere ki – sakınırlar

وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَالَّذ۪ينَ هُمْ بِاٰيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾ اَلَّذ۪ينَ
ve – verirler – zekâtı – ve – o kimseler ki – onlar – âyetlerimize – îmân ederler – o kimselerdir ki

يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْاُمِّيَّ الَّذ۪ي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا
tâbi' oluyorlar – resûle – peygambere – ümmî – o ki – kendisini buluyorlar – yazılı

عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرٰىةِ وَالْاِنْج۪يلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ
yanlarındaki – Tevrât'da – ve – İncîl'de – onlara emreder – iyiliği

وَيَنْهٰيهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ
ve – onları yasaklar – kötülükten – ve – helâl kılar – onlara – temiz şeyleri – ve – haram kılar

عَلَيْهِمُ الْخَبَٓائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ اِصْرَهُمْ وَالْاَغْلَالَ الَّت۪ي
üzerlerine – pis şeyleri – ve – indirir – onlardan – ağırlıklarını – ve – zincirleri – onlar ki

كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا بِه۪ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ
idiler – üzerlerinde – artık o kimseler ki – îmân ettiler – ona – ve – ona hürmet ettiler – ve – ona yardım ettiler

وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذ۪ٓي اُنْزِلَ مَعَهُٓ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾
ve – tâbi' oldular – nûra – o ki – indirildi – beraberinde – işte onlar – onlardır – kurtuluşa erenler

قُلْ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنّ۪ي رَسُولُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ جَم۪يعًا الَّذ۪ي
de ki – ey – insanlar – şübhesiz ben – peygamberiyim – Allah'ın – size – hepinize – o zâtın ki

لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْي۪ي وَيُم۪يتُ فَاٰمِنُوا
onundur – mülkü – göklerin – ve – yerin – bir ilâh yoktur – ancak – o – hayat verir – ve – öldürür – öyleyse îmân edin

بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ الَّذ۪ي يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ
Allah'a – ve – Resûlüne – peygambere – ümmî olan – o ki – îmân eder – Allah'a

وَكَلِمَاتِه۪ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾ وَمِنْ
ve – kelimelerine – ve – ona tâbi' olun – tâ ki siz – hidâyete eresiniz – ve

قَوْمِ مُوسٰٓى اُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِه۪ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٩﴾
Mûsâ'nın kavminden vardır – bir cemâat ki – doğru yolu gösterirler – hak ile – ve – onunla – adâleti tatbîk ederler

156- Ve *(Mûsâ:)* "Bize bu dünyada da, âhirette de iyilik yaz; şübhesiz ki biz sana yöneldik." *(dedi).*

(Allah ise) buyurdu ki: "Azâbımı, *(kötülük yapanlardan)* dilediğime isâbet ettiririm.

Rahmetim ise herşeyi kaplamıştır.

Fakat *(âhirette)* onu *(günahlardan)* sakınanlara, zekâtı verenlere ve âyetlerimize îmân edenlere yazacağım!"

157- *(Onlar, Mûsâ ve Îsâ'ya îmân edip tâbi' oldukları gibi)* yanlarındaki Tevrât ve İncîl'de kendisini *(ismini ve sıfatlarını)* yazılı buldukları o resûle, o ümmî[1] peygambere *(Muhammed'e de)* tâbi' olanlardır.

(O peygamber) onlara iyiliği emreder ve onları kötülükten yasaklar; hem onlara temiz şeyleri helâl, pis şeyleri ise üzerlerine haram kılar; hem onların ağırlıklarını *(ağır mükellefiyetlerini)* ve üzerlerinde olan zincirleri *(tatbîkı zor hükümleri)* indirir.

Artık ona îmân eden, ona hürmet eden, ona yardım eden ve onunla berâber indirilen nûra *(Kur'ân'a)* tâbi' olanlar var ya, işte onlar gerçekten kurtuluşa erenlerdir!

158- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "Ey insanlar!

Muhakkak ki ben, sizin hepinize, göklerin ve yerin mülkü kendisinin olan Allah'ın *(gönderdiği)* peygamberiyim.

O'ndan başka ilâh yoktur; *(O)* hayat verir ve *(O)* öldürür.

Öyleyse Allah'a ve O'nun ümmî peygamber olan Resûlüne îmân edin; o *(peygamber)* ki, Allah'a ve O'nun kelimelerine *(kitablarına)* îmân eder; ona tâbi' olun ki hidâyete eresiniz."[2]

159- Mûsâ'nın kavminden bir cemâat de vardır ki, *(insanlara)* hak ile doğru yolu gösterirler ve onunla adâleti tatbîk ederler.

وَقَطَّعْنَاهُمُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ اَسْبَاطًا اُمَمًا وَاَوْحَيْنَا

ve · onları parça parça böldük · iki · on · kabileye · ümmetlere · ve · vahyettik

اِلٰى مُوسٰى اِذِ اسْتَسْقٰيهُ قَوْمُهُ اَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ

Mûsâ'ya · o vakit ki · kendisinden su istedi · kavmi · diye · vur · asânla · taşa

فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ

hemen fışkırdı · ondan · iki · on · pınar · gerçekten · bildi · her · kabîle

مَشْرَبَهُمْ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ وَاَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ

içecekleri yeri · ve · gölgeledik · üzerlerini · bulutlarla · ve · indirdik · onlara

الْمَنَّ وَالسَّلْوٰى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ

kudret helvası · ve · bıldırcın · yiyin · temizlerinden · o şeylerin ki · sizi rızıklandırdık

وَمَا ظَلَمُونَا وَلٰكِنْ كَانُوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٦٠﴾

ve · bize zulmetmediler · fakat · idiler · kendilerine · zulmediyorlar

وَاِذْ قِيلَ لَهُمُ اسْكُنُوا هٰذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا

ve · bir zaman · denilmişti · onlara · yerleşin · şu · şehre · ve · yiyin · ondan

حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا

o yerde ki · dilediniz · ve · deyin · yâ Rab bizi affet · ve · girin · kapıdan · secde edenler olarak

نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيٓـَٔاتِكُمْ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٦١﴾ فَبَدَّلَ

bağışlayalım · sizin için · hatâlarınızı · yakında artıracağız · iyilik edenlere · fakat değiştirdi

الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِى قِيلَ لَهُمْ

o kimseler ki · zulmettiler · onlardan · bir sözle ki · başkadır · o şeyden ki · söylendi · kendilerine

فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِنَ السَّمَٓاءِ بِمَا كَانُوا

bu sebeble gönderdik · üzerlerine · kötü bir azab · gökten · o şeyden dolayı ki · idiler

يَظْلِمُونَ ﴿١٦٢﴾ وَسْـَٔلْهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِى كَانَتْ

zulmediyorlar · ve · onlara sor · şehirden · o ki · idi

حَاضِرَةَ الْبَحْرِ اِذْ يَعْدُونَ فِى السَّبْتِ اِذْ تَأْتِيهِمْ

kenarında · deniz · bir zaman · haddi aşıyorlardı · cumartesi gününde · o zaman ki · onlara geliyordu

حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ

balıkları · günde · cumartesileri olan · suyun yüzüne çıkarak · ve · o gün ki · cumartesi ta'tîli yapmıyorlar

لَا تَأْتِيهِمْ كَذٰلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٣﴾

onlara gelmiyordu · işte böyle · onları imtihân ediyorduk · o şeyden dolayı ki · idiler · isyân ediyorlar

---

160- Onları *(İsrâiloğullarını)* on iki kabîleye, ümmetlere ayırdık.

(Tîh çölünde) kavmi kendisinden su isteyince Mûsâ'ya: "Asânla taşa vur!" diye vahyettik.

(Taşa vurunca) hemen ondan on iki pınar fışkırdı![1] Her kabîle *(su)* içeceği yeri iyice bildi!

Hem üzerlerini bulutlarla gölgeledik ve onlara kudret helvası ile bıldırcın indirdik.

"Sizi rızıklandırdığımız temiz şeylerden yiyin!" *(dedik)*.

Hâlbuki *(onlar, nankörlük etmekle)* bize zulmetmediler; fakat kendilerine zulmediyorlardı.

161- Bir zaman onlara şöyle denilmişti: "Şu şehre *(Kudüs'e)* yerleşin; ondan dilediğiniz yerde yiyin; 'حِطَّةٌ *(Yâ Rab! Bizi affet!)*' deyin ve kapıdan secde eden *(hürmetle eğilen)* kimseler olarak girin ki sizin hatâlarınızı bağışlayalım.

(Bu bağışlamadan sonra) yakında iyilik edenlere *(mükâfâtlarını)* daha da artıracağız."

162- Fakat içlerinden zulmedenler, o sözü kendilerine söylenenden başkasıyla değiştirdi; bu sebeble *(biz de)* zulmetmekte olduklarından dolayı üzerlerine gökten kötü bir azab gönderdik.

163- *(Ey Resûlüm!)* Onlara *(o yahudilere)*, deniz kenarındaki o şehir *(halkının hâlin)*-den sor!

Bir zaman *(onlar)* Cumartesi gününde *(o günün hürmetini ihlâl ederek)* haddi aşıyorlardı; onlara balıkları Cumartesi günlerinde, suyun yüzüne çıkarak geliyordu; Cumartesi ta'tîli yapmıyor oldukları gün ise, onlara gelmiyordu.

İsyân etmekte olduklarından dolayı onları böyle imtihân ediyorduk.

164- Hani içlerinden bir cemâatte: "Allah'ın kendilerini helâk edici olduğu veya şiddetli bir azâb ile onları cezâlandırıcı olduğu bir kavme ne diye nasîhat ediyorsunuz?" demişti. *(Nasîhat edenler ise:)* "Rabbinize bir ma'zeret *(beyân etmek)* için, bir de umulur ki *(günah işlemekten)* sakınırlar diye *(nasîhat ediyoruz)*!" dediler.

165- Artık ne zaman ki *(onlar)* kendilerine yapılan nasîhatleri unuttular, *(biz de)* kötülükten yasaklayanları kurtardık; zulmedenleri de isyân etmekte olduklarından dolayı şiddetli bir azâb ile yakaladık!

166- Buna rağmen *(onlar)*, kendisinden yasaklandıkları şeylerde *(ısrâr ile)* isyân ettiklerinde, *(biz de)* onlara: "Aşağılık kimseler olarak, maymunlar olun!" dedik.[1]

167- Bir vakit de Rabbin, muhakkak onların üzerine kıyâmet gününe kadar, kendilerini azâbın en kötüsüne ma'ruz bırakacak kimseleri göndereceğini i'lân etmişti. Şübhesiz ki Rabbin, elbette azâbı çabuk verendir. Yine muhakkak ki O, gerçekten Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

168- Onları *(o yahudileri)* ise yeryüzünde parça parça topluluklar hâlinde böldük. Onlardan bir kısmı sâlih kimselerdir, bir kısmı da bundan aşağıdır. Onları iyiliklerle ve kötülüklerle imtihân ettik; tâ ki *(kötülüklerden)* dönsünler.

169- Buna rağmen onların ardından yerlerine, Kitâb'a vâris olan birtakım *(kötü)* kimseler geldi; şu değersiz dünyanın geçici menfaatini alıyorlar ve: "*(Nasıl olsa)* bize mağfiret edilecek!" diyorlar. Fakat kendilerine, ona benzer bir menfaat daha gelse onu da alırlar.

Allah'a karşı haktan başka bir şey söylemeyeceklerine dâir Kitâb'da kendilerinden sağlam söz alınmamış mıydı? Ve onun içindekini okumamışlar mıydı? Hâlbuki âhiret yurdu, *(günahlardan)* sakınanlar için daha hayırlıdır. Hiç akıl erdirmez misiniz?

170- Kitâb'a sımsıkı tutunup namazı hakkıyla edâ edenler ise *(bilsinler ki)*, şübhesiz biz, iyilik için çalışanların mükâfâtını zâyi' etmeyiz.[2]

وَاِذْ قَالَتْ اُمَّةٌ مِنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْماًۨ اللّٰهُ مُهْلِكُهُمْ

kendilerini helâk edicidir – Allah – bir kavme ki – niçin nasihat ediyorsunuz – onlardan – bir cemâat – demişti – bir zaman – ve

اَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَاباً شَدٖيداًۜ قَالُوا مَعْذِرَةً اِلٰى رَبِّكُمْ

Rabbinize – bir ma'zeret için – dediler – şiddetli – bir azâb ile – onları cezâlandırıcıdır – veya

وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٦٤﴾ فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهٖٓ اَنْجَيْنَا الَّذٖينَ

o kimseleri ki – kurtardık – kendisiyle – nasihat edildiler – o şeyleri ki – unuttular – artık ne zaman ki – sakınırlar – umulur ki – ve onlar

يَنْهَوْنَ عَنِ السُّٓوءِ وَاَخَذْنَا الَّذٖينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَـٔيٖسٍ بِمَا

o şeyden dolayı ki – şiddetli – bir azâb ile – zulmettiler – o kimseleri ki – yakaladık – ve – kötülükten – yasaklarlar

كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٥﴾ فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ

onlara – dedik – kendisinden – yasaklandılar – o şeylerden ki – isyân ettiler – ve ne zaman ki – isyân ediyorlar – idiler

كُونُوا قِرَدَةً خَاسِـٔينَ ﴿١٦٦﴾ وَاِذْ تَاَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ

üzerlerine – muhakkak gönderecek – Rabbin – i'lân etmişti – bir vakit – ve – aşağılık kimseler olarak – maymunlar – olun

اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَنْ يَسُومُهُمْ سُٓوءَ الْعَذَابِۜ اِنَّ رَبَّكَ

Rabbin – şübhesiz – azâbın – kötüsüne – kendilerini ma'ruz bırakacak – o kimseleri ki – kıyâmet – gününe kadar

لَسَرٖيعُ الْعِقَابِۚ وَاِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿١٦٧﴾ وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي

onları parça parça böldük – ve – çok merhametlidir – elbette çok bağışlayandır – şübhesiz o – ve – azâbı – elbette çabuk olandır

الْاَرْضِ اُمَماًۚ مِنْهُمُ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذٰلِكَۘ وَبَلَوْنَاهُمْ

onları imtihân ettik – ve – bundan – aşağı – onlardan vardır – ve – sâlih kimseler – onlardan vardır – topluluklar olarak – yeryüzünde

بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّـَٔاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾ فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ

onlardan sonra – buna rağmen yerine geçti – dönerler – tâ ki onlar – kötülüklerle – ve – iyiliklerle

خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَاْخُذُونَ عَرَضَ هٰذَا الْاَدْنٰى وَيَقُولُونَ

diyorlar – ve – en değersizin – şu – geçici menfaatini – alıyorlar – kitaba – vâris oldular – birtakım halefler ki

سَيُغْفَرُ لَنَاۚ وَاِنْ يَاْتِهِمْ عَرَضٌ مِثْلُهُ يَاْخُذُوهُۜ اَلَمْ يُؤْخَذْ

alınmamış mıydı – onu alırlar – ona benzer – bir menfaat – kendilerine gelirse – eğer – ve – bize – mağfiret edilecek

عَلَيْهِمْ مٖيثَاقُ الْكِتَابِ اَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا

okudular – ve – hakkı – ancak – Allah'a karşı – söylememeleri için – kitabda – sağlam söz – kendilerinden

مَا فٖيهِۜ وَالدَّارُ الْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذٖينَ يَتَّقُونَۜ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾ وَالَّذٖينَ

o kimseler ki – ve – hiç akıl erdirmez misiniz – sakınırlar – o kimseler için ki – hayırlıdır – âhiret – yurdu – ve – içindedir – o şeyi ki

يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَۜ اِنَّا لَا نُضٖيعُ اَجْرَ الْمُصْلِحٖينَ ﴿١٧٠﴾

ıslâh edicilerin – mükâfâtını – zâyi' etmeyiz – şübhesiz biz – namazı – hakkıyla edâ ettiler – ve – kitaba – sımsıkı tutunuyorlar

وَ اِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَاَنَّهُ ظُلَّةٌ وَ ظَنُّوا اَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ

ve | bir zaman | kaldırmıştık | dağı | üzerlerine | sanki o | bir gölgeliktir | ve | zannetmişlerdi | şüphesiz o | düşecek bir şey | onlara

خُذُوا مَا اٰتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَ اذْكُرُوا مَا فٖيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

tutun | o şeyi ki | size verdik | kuvvetle | ve | hatırlayın | o şeyler ki | içindedir | tâ ki siz | sakınırsınız

١٧١ وَ اِذْ اَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنٖى اٰدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ

ve | bir zaman | aldı | Rabbin | Âdemoğullarından | bellerinden | zürriyetlerini

وَ اَشْهَدَهُمْ عَلٰى اَنْفُسِهِمْ اَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلٰى شَهِدْنَا

ve | onları şâhid tutmuştu | kendilerine karşı | değil miyim | Rabbiniz | dediler ki | evet | şâhid olduk

اَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّا كُنَّا عَنْ هٰذَا غَافِلٖينَ ١٧٢ اَوْ تَقُولُوا

dersiniz diye | günü | kıyâmet | şüphesiz biz | idik | bundan | habersiz kimseler | veya | dersiniz

اِنَّمَا اَشْرَكَ اٰبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَ كُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ

ancak | şirk koşmuştu | atalarımız | bundan önce | ve | idik | bir nesil | onlardan sonra

اَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ١٧٣ وَ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ

artık bizi helâk mı edeceksin | o şey yüzünden ki | yaptı | bâtılı yerleştirenler | ve | böyle | açıklarız | âyetleri

وَ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ١٧٤ وَ اتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ الَّذٖى اٰتَيْنَاهُ اٰيَاتِنَا

ve | olur ki onlar | dönerler | ve | oku | onlara | haberini | o kimsenin ki | kendisine verdik | âyetlerimizi

فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوٖينَ ١٧٥ وَ لَوْ

ve sıyrılıp çıktı | onlardan | bunun üzerine onu peşine taktı | şeytan | böylece oldu | azgınlardan | ve | eğer

شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلٰكِنَّهُ اَخْلَدَ اِلَى الْاَرْضِ وَ اتَّبَعَ هَوٰيهُ

dileseydik | elbette onu yükseltirdik | onlarla | fakat o | yerleşti | dünyaya | ve | uydu | nefsinin arzusuna

فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ اِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ اَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْ

işte onun misâli | misâli gibidir | köpeğin | eğer | varırsan | üzerine | dilini çıkarıp solur | veya | onu bırakırsan | dilini çıkarıp solur

ذٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذٖينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ

işte budur | misâli | kavmin | onlar ki | yalanladılar | âyetlerimizi | artık anlat | kıssayı

لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ١٧٦ سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذٖينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا

tâ ki onlar | düşünürler | ne kötüdür | misâlce | o kavim | onlar ki | yalanladılar | âyetlerimizi

وَ اَنْفُسَهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ ١٧٧ مَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدٖى

ve | kendilerine | idiler | zulmediyorlar | kimi | hidâyete erdirirse | Allah | işte odur | hidâyete eren

وَ مَنْ يُضْلِلْ فَاُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ١٧٨

ve | kimi | dalâlete atarsa | artık işte onlar | onlardır | hüsrâna uğrayanlar

171- Bir zaman *(Tûr)* dağı*(nı)*, bir gölgelikmiş gibi üzerlerine kaldırmıştık da, gerçekten onu *(üstlerine düştü düşecek)* olan bir şey zannetmişlerdi. *(Onlara:)* "Size verdiğimizi *(Kitâb'ı)* kuvvetle tutun ve içinde olanları hatırlayın, tâ ki *(ona muhâlefetten)* sakınasınız!" *(diye emretmiştik)*.

172- Hani Rabbin, Âdemoğullarının bellerinden zürriyetlerini çıkarıp da onları kendilerine karşı şâhid tutmuştu *(ve buyurmuştu ki:)* "*(Ben)* sizin Rabbiniz değil miyim?" *(Bütün ruhlar)* قَالُوا بَلٰى *(dediler ki:)* "*(Evet! Sen bizim Rabbimizsin!)* Şâhid olduk!" Tâ ki kıyâmet günü: "Doğrusu biz bundan habersiz kimselerdik!" demeyesiniz.

173- Veya: "Daha önce ancak atalarımız şirk koşmuştu; *(biz ise)* onlardan sonra gelen bir nesil idik. Artık bâtılı *(şirki, yeryüzüne)* yerleştirenlerin yaptıkları yüzünden bizi helâk mı edeceksin?" demeyesiniz diye *(böyle yaptık)*.

174- Olur ki *(küfürlerinden)* dönerler diye âyetleri böyle açıklarız.

175- *(Ey Resûlüm!)* Onlara *(o yahudilere)* şu kimsenin haberini de oku ki, kendisine âyetlerimizi verdik de *(o inkâr ederek)* onlardan sıyrılıp çıktı; bunun üzerine şeytan onu peşine taktı; böylece azgınlardan oldu.[1]

176- Hâlbuki dileseydik onu onlarla *(verdiğimiz âyetlerle)* elbette yükseltirdik; fakat o, dünyaya meyletti ve nefsinin arzusuna uydu. İşte onun misâli, köpeğin misâli gibidir! Üzerine varsan da dilini çıkarıp solur, onu bıraksan da dilini çıkarıp solur! İşte âyetlerimizi yalanlayan kavmin misâli budur! Artık bu kıssayı *(onlara)* anlat; tâ ki düşünsünler.

177- Âyetlerimizi yalanlayan ve kendilerine de zulmetmekte olan kavmin misâli ne kötüdür!

178- Allah kimi *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* hidâyete erdirirse, işte hidâyete eren odur. Kimi de *(küfrü sebebiyle)* dalâlete atarsa, işte onlar gerçekten hüsrâna uğrayanlardır.

179- Celâlim hakkı için, cinlerden ve insanlardan birçoğunu *(kendi irâdeleriyle hak edecekleri üzere)* Cehennem için yarattık. Onların kalbleri vardır, *(ancak kendi küfürleri sebebiyle artık)* onlarla *(hakkı zevk edip)* anlamazlar; onların gözleri vardır *(ama)* onlarla *(Allah'ın delillerini)* görmezler; onların kulakları da vardır, *(ama)* onlarla *(İlâhî nasîhatleri)* işitmezler! İşte onlar hayvanlar gibidir; hattâ daha da aşağıdırlar. İşte onlar, gâfillerin ta kendileridir.

180- Esmâü'l-Hüsnâ *(en güzel isimler)* ise Allah'ındır! Öyleyse O'na onlarla duâ edin;[1] ve O'nun isimleri hakkında haktan *(meyledip)* sapanları bırakın! *(Onlar,)* yakında yapmakta olduklarının karşılığını göreceklerdir.

181- Yarattıklarımızdan bir ümmet de vardır ki, *(insanlara)* hak ile doğru yolu gösterirler ve onunla adâleti tatbîk ederler.

182- Âyetlerimizi yalanlayanları ise, bilmedikleri yerden yavaş yavaş *(helâke)* yaklaştırırız.

183- Hem onlara mühlet veriyorum. Doğrusu benim tuzağım *(onları âniden yakalamam)* pek çetindir!

184- Düşünmediler mi ki arkadaşlarında *(Muhammed'de)* hiçbir delilik yoktur. O ancak *(Allah'ın azâbı ile)* apaçık bir korkutucudur.

185- Göklerin ve yerin melekûtuna *(İlâhî tasarrufâtın açıkça göründüğü cihetine)*, Allah'ın yarattığı herhangi bir şeye ve ecellerinin gerçekten yaklaşmış olabileceğine bakmadılar mı? Artık ondan *(Kur'ân'dan)* sonra hangi söze îmân edecekler.

186- Allah kimi *(küfrü sebebiyle)* dalâlete atarsa, o takdirde onu hidâyete erdirecek kimse yoktur ve *(Allah)* onları azgınlıkları içinde bırakır da bocalayıp dururlar!

187- *(Ey Habîbim!)* Sana, "Onun gelip dayanması ne zaman?" diye kıyâmetten soruyorlar. De ki: "Onun ilmi ancak Rabbimin katındadır. Onu vakti *(geldiği)*nde ortaya çıkaracak ancak O'dur!" *(O kıyâmet)* göklerde ve yerde *(olan bütün mahlûkâta)* ağır gelmiştir! Size ancak ansızın gelecektir! Sanki sen ondan haberdarmışsın gibi, sana soruyorlar. De ki: "Onun ilmi ancak Allah katındadır; fakat insanların çoğu *(bu ilmin Allah'a âid olduğunu)* bilmezler!"

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثٖيرًا مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ

ve andolsun gerçekten | yarattık | cehennem için | birçoğunu | cinlerden | ve | insanlardan | onların vardır | kalbleri | anlamazlar

بِهَا وَلَهُمْ اَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ اٰذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا اُولٰٓئِكَ

onlarla | ve onların | gözleri vardır | görmezler | onlarla | ve onların | kulakları vardır | işitmezler | onlarla | işte onlar

كَالْاَنْعَامِ بَلْ هُمْ اَضَلُّ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٧٩﴾ وَلِلّٰهِ الْاَسْمَٓاءُ

hayvanlar gibidir | bil'akis | onlar | şaşkındır | işte onlar | kendileridir | gâfiller | ve | Allahındır | isimler

الْحُسْنٰى فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذٖينَ يُلْحِدُونَ فٖٓي اَسْمَٓائِهٖ سَيُجْزَوْنَ

en güzel | öyleyse ona duâ edin | onlarla | ve | bırakın | o kimseleri ki | haktan sapıyorlar | isimleri hakkında | karşılığını göreceklerdir

مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾ وَمِمَّنْ خَلَقْنَٓا اُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ

o şeylerin ki | idiler | yapıyorlar | ve | o kimselerden vardır ki | yarattık | bir ümmet ki | doğru yolu gösterirler | hak ile

وَبِهٖ يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾ وَالَّذٖينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ

ve | onunla | adâleti tatbîk ederler | ve | o kimseler ki | yalanladılar | âyetlerimizi | onları yavaş yavaş yaklaştıracağız

مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾ وَاُمْلٖي لَهُمْ اِنَّ كَيْدٖي مَتٖينٌ ﴿١٨٣﴾ اَوَلَمْ

o yerden ki | bilmiyorlar | ve | mühlet veriyorum | onlara | şüphesiz | tuzağım | pek çetindir

يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ جِنَّةٍ اِنْ هُوَ اِلَّا نَذٖيرٌ مُبٖينٌ ﴿١٨٤﴾ اَوَلَمْ

ve düşünmediler mi | yoktur | arkadaşlarında | hiçbir delilik | o değildir | ancak | bir korkutucu | apaçık

يَنْظُرُوا فٖي مَلَكُوتِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍ

ve bakmadılar mı | melekûtuna | göklerin | ve | yerin | ve | o şeye ki | yarattı | Allah | bir şeyden

وَاَنْ عَسٰٓى اَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ اَجَلُهُمْ فَبِاَيِّ حَدٖيثٍ بَعْدَهُ

ve | şüphesiz | umulur | olması | gerçekten | yaklaşmış | ecelleri | artık hangi | söze | ondan sonra

يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾ مَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فٖي

îmân edecekler | kimi | dalâlete atarsa | Allah | artık yoktur | hidâyete erdirecek | onu | ve | onları bırakır | içinde

طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ اَيَّانَ مُرْسٰيهَا

azgınlıkları | bocalayıp dururlar | sana soruyorlar | kıyâmetten | ne zamandır | onun gelip dayanması

قُلْ اِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبّٖي لَا يُجَلّٖيهَا لِوَقْتِهَٓا اِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي

de ki | ancak | onun ilmi | katındadır | Rabbimin | onu ortaya çıkarmayacak | vaktinde | ancak | o | ağır gelmiştir

السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَا تَأْتٖيكُمْ اِلَّا بَغْتَةً يَسْـَٔلُونَكَ كَاَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا

göklerde | ve yerde | size gelmeyecektir | ancak | ansızın | sana soruyorlar | sanki sen | haberdarmışsın | ondan

قُلْ اِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللّٰهِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾

de ki | ancak | onun ilmi | katındadır | Allahın | fakat | çoğu | insanların | bilmezler

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ

de ki | mâlik olamam | kendim için | bir faydaya | ve | ne bir zarara | ancak | o şeye ki | diledi | Allah | ve | eğer | olsaydım

أَعْلَمُ الْغَيْبَ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ

biliyorum | gaybı | mutlaka çoğaltırdım | hayırdan | ve | bana dokunmazdı | kötülük

إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ

ben değilim | ancak | bir korkutucu | ve | bir müjdeleyici | bir kavim için ki | îmân edecekler | o | o zâttır ki | sizi yarattı

مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا

bir nefisten | tek | ve | kıldı | ondan | eşini | ünsiyet etsin diye | ona | işte ne zaman ki

تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَوَا اللَّهَ

onu örtüp bürüdü | yüklendi | bir yük | hafif | ve dolaştı | onunla | işte ne zaman ki | ağırlaştı | ikisi duâ etti | Allah'a

رَبَّهُمَا لَئِنْ آتَيْتَنَا صَالِحًا لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٨٩﴾ فَلَمَّا

Rablerine | and olsun eğer | bize verirsen | kusursuz bir kimse | elbette oluruz | şükredenlerden | fakat ne zaman ki

آتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا فَتَعَالَى اللَّهُ

ikisine verdi | kusursuz bir kimse | ikisi kıldı | ona | birtakım ortaklar | o şey hakkında ki | ikisine verdi | hâlbuki pek yücedir | Allah

عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾ أَيُشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ

o şeylerden ki | ortak koşuyorlar | şirk mi koşuyorlar | o şeyleri ki | yaratamaz | bir şey | kendileri iken | yaratılıyorlar

﴿١٩١﴾ وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿١٩٢﴾ وَإِنْ

ve | güç yetiremezler | onlara | bir yardıma | ve | ne kendilerine | yardım edebilirler | ve | eğer

تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ

onları da'vet ederseniz | hidâyete | size tâbi' olmazlar | eşittir | size | onları çağırdınız mı

أَمْ أَنْتُمْ صَامِتُونَ ﴿١٩٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ

yoksa | siz | suskun kimseler misiniz | şübhesiz | onlar ki | tapıyorsunuz | başka | Allah'dan

عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ

bir takım kullardır | sizin gibi | haydi onları çağırın | ve cevab versinler | size | eğer | iseniz

صَادِقِينَ ﴿١٩٤﴾ أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَا

doğru kimseler | onların var mı | ayakları ki | yürüyecekler | onlarla | yoksa | onların var mı | elleri ki | tutacaklar | onlarla

أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا

yoksa | onların var mı | gözleri ki | görecekler | onlarla | yoksa | onların var mı | kulakları ki | işitecekler | onlarla

قُلِ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُونِ فَلَا تُنْظِرُونِ ﴿١٩٥﴾

de ki | çağırın | ortaklarınızı | sonra | bana tuzak kurun | ve bana mühlet vermeyin

---

188- De ki: "Benim kendim için, Allah'ın dilemesi dışında, ne bir faydaya, ne de bir zarara mâlik değilim! Çünki gaybı biliyor olsaydım, daha çok hayır elde ederdim ve bana hiçbir kötülük dokunmazdı! Ben ancak, îmân edecek bir kavim için bir korkutucu ve bir müjdeleyiciyim."

189- Sizi tek bir nefisten *(Âdem'den)* yaratan ve ondan da gönlü ona ısınsın diye[1] eşini *(Havvâ'yı)* yaratan O'dur. İşte ne zaman ki *(o)* onu örtüp bürüdü, *(eşi)* hafif bir yük yüklendi de onu *(bir müddet)* gezdirdi. Nihâyet *(yükü)* ağırlaşınca Rableri olan Allah'a şöyle duâ ettiler: "Yemîn olsun ki, eğer bize kusursuz bir çocuk verirsen, elbette *(bu ni'metine de)* şükredenlerden oluruz!"

190- Fakat *(onların neslinden öyle insanlar da var ki, Allah)* onlara kusursuz bir çocuk verince, kendilerine verdiği *(bu çocuk)* hakkında O'na *(Allah'a)* birtakım ortaklar koşmağa başladılar. Hâlbuki Allah, onların ortak koşmakta oldukları şeylerden pek yücedir.

191- Kendileri de yaratılıyor oldukları hâlde, hiçbir şey yaratamayacak şeyleri *(Allah'a)* şirk mi koşuyorlar?

192- Hâlbuki *(bu putlar)* ne onlara bir yardımda bulunabilirler, ne de kendi nefislerine yardım edebilirler.

193- Eğer onları hidâyete de da'vet etseniz, size tâbi' olmazlar. Siz onları çağırsanız da suskun kimseler olsanız da sizin için birdir.

194- Allah'dan başka tapmakta olduklarınız da sizin gibi kullardır; eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, haydi onları çağırın da size cevab versinler!

195- Onların yürüyecekleri ayakları mı var; yoksa tutacakları elleri mi var; yoksa görecekleri gözleri mi var; yoksa işitecekleri kulakları mı var? *(Ey Resûlüm!)* De ki: "*(Allah'a şirk koştuğunuz)* ortaklarınızı çağırın; sonra bana *(hep berâber)* tuzak kurun da bana bir an bile mühlet vermeyin!"

196- "Şübhesiz ki benim velîm *(dost ve yardımcım)*, Kitâb'ı *(Kur'ân'ı)* indiren Allah'dır ve O, bütün sâlih kimselere velîlik eder."

197- O'ndan başka tapmakta olduklarınız ise, ne size yardımda bulunabilirler, ne de kendilerine yardım edebilirler.

198- Hâlbuki onları *(o putları)* hidâyete da'vet etseniz, işitmezler! Çünki onların sana baktıklarını görürsün, hâlbuki onlar görmezler!

199- *(Ey Habîbim!)* Af *(ve kolaylık)* yolunu tut; iyiliği emret ve câhillerden yüz çevir!

200- Eğer şeytandan *(gelen)* bir vesvese seni dürtecek olursa, hemen Allah'a sığın![1] Çünki O, Semî' *(herşeyi işiten)*dir, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir.

201- *(Allah'dan)* gerçekten sakınanlar, kendilerine şeytandan *(gelen)* bir vesvese dokunduğu zaman, *(Allah'ın emir ve yasaklarını)* hatırlayıp derhâl *(hakîkati)* gören kimselerdir.

202- *(Şeytanların)* kardeşlerine *(kâfirlere)* gelince, *(şeytanlar)* onları azgınlığa sürüklerler; sonra da yakalarını bırakmazlar.

203- Ve onlara *(arzularına göre)* bir âyet getirmediğin zaman: "Bunu da uydursaydın ya!" derler. De ki: "*(Ben)* ancak Rabbimden bana vahyolunana tâbi' olurum!" Bu *(Kur'ân)*, îmân edecek bir topluluk için Rabbinizden *(gelen)* basîretler *(deliller)*dir ve bir hidâyet ve bir rahmettir.

204- Hem Kur'ân okunduğu zaman, hemen onu dinleyin ve susun ki merhamet olunasınız!

205- Hem Rabbini, içinden yalvararak ve korkarak, yüksek olmayan bir sesle sabah akşam zikret; ve sakın gâfillerden olma!

206- Muhakkak ki Rabbinin katındakiler *(melekler)*, O'na ibâdet etmekten kibirlenmezler. O'nu tesbîh ederler ve yalnız O'na secde ederler![2]

إِنَّ وَلِيِّيَ اللّٰهُ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ ﴿١٩٦﴾

sâlih kimselere | velîlik eder | o | ve | kitabı | indirdi | o zât ki | Allah'dır | benim velîm | şübhesiz

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَا أَنْفُسَهُمْ

ne kendilerine | ve | size yardıma | güç yetiremezler | ondan başka | tapıyorsunuz | onlar ki | ve

يَنْصُرُونَ ﴿١٩٧﴾ وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدٰى لَا يَسْمَعُوا وَتَرٰيهُمْ

onları görürsün | ve | işitmezler | hidâyete | onları da'vet ederseniz | eğer | ve | yardım edebilirler

يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٩٨﴾ خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ

iyiliği | emret | ve | affı | tut | görmezler | onlar iken | sana | bakıyorlar

وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ﴿١٩٩﴾ وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ

bir vesvese | şeytandan | seni dürterse | eğer | ve | câhillerden | yüzçevir | ve

فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٠٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا

sakındılar | o kimseler ki | şübhesiz | herşeyi bilendir | hakkıyla işitendir | şübhesiz o | Allah'a | hemen sığın

إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ

onlar | derhâl o anda | hatırladılar | şeytandan | bir dolaşıcı | kendilerine dokundu | o zaman ki

مُبْصِرُونَ ﴿٢٠١﴾ وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ

yakalarını bırakmazlar | sonra | azgınlığa | onları sürüklerler | kardeşleri | ve | gören kimselerdir

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بِآيَةٍ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا قُلْ إِنَّمَا

ancak | de ki | onu uydursan | olmaz mıydı | dediler | bir âyet | onlara getirmedin | o zaman ki | ve

أَتَّبِعُ مَا يُوحٰى إِلَيَّ مِنْ رَبِّي هٰذَا بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ

Rabbinizden | basîretlerdir | bu | Rabbimden | bana | vahyolunur | o şeye ki | tâbi' olurum

وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠٣﴾ وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ

Kur'ân | okundu | o zaman ki | ve | îmân edecekler | bir topluluk için ki | bir rahmettir | ve | bir hidâyettir | ve

فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٠٤﴾ وَاذْكُرْ رَبَّكَ

Rabbini | zikret | ve | merhamet olunursunuz | tâ ki siz | susun | ve | onu | hemen dinleyin

فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ

sabahleyin | sözden | yüksek olmayanı ile | ve | korkarak | ve | yalvararak | içinden

وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٢٠٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ

Rabbinin | katındadır | o kimseler ki | şübhesiz | gâfillerden | olma | ve | akşamları | ve

لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ﴿٢٠٦﴾

secde ederler | ona | ve | onu tesbîh ederler | ve | ona ibâdet etmekten | kibirlenmezler

سجده

سُورَةُ الْاَنْفَالِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ خَمْسٌ وَسَبْعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْاَنْفَالِؕ قُلِ الْاَنْفَالُ لِلّٰهِ وَالرَّسُولِۚ فَاتَّقُوا

artık korkun peygambere ve Allah'a âiddir ganîmetler de ki ganîmetlerden sana soruyorlar

اللّٰهَ وَاَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْۖ وَاَط۪يعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُٓ اِنْ كُنْتُمْ

iseniz eğer Resûlüne ve Allah'a itâat edin ve aranızdaki hâli düzeltin ve Allah'dan

مُؤْمِن۪ينَ ﴿١﴾ اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذ۪ينَ اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ

kalbleri ürperdi Allah anıldı o vakit ki o kimselerdir mü'minler ancak mü'minler

وَاِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ اٰيَاتُهُ زَادَتْهُمْ ا۪يمَانًا وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَۚ ﴿٢﴾

tevekkül ederler Rablerine ve îmân cihetiyle onları artırdı âyetleri kendilerine okundu o vakit ki ve

اَلَّذ۪ينَ يُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَۜ ﴿٣﴾ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ

onlardır işte onlar infâk ederler kendilerini rızıklandırdık o şeylerden ki ve namazı hakkıyla edâ ederler onlar ki

الْمُؤْمِنُونَ حَقًّاۜ لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَر۪يمٌۚ

bol bir rızık ve bir mağfiret ve Rableri katında dereceler onlar için vardır gerçek mü'minler

﴿٤﴾ كَمَٓا اَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّۖ وَاِنَّ فَر۪يقًا مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَ

mü'minlerden bir kısmı doğrusu ve hak uğruna evinden Rabbin seni çıkardı o şey gibi ki

لَكَارِهُونَۙ ﴿٥﴾ يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَاَنَّمَا يُسَاقُونَ

sürükleniyorlar sanki o şey gibi ki ortaya çıktı o şeyden sonra ki hak husûsunda seninle mücâdele ediyorlardı gerçekten isteksizlerdi

اِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَۜ ﴿٦﴾ وَاِذْ يَعِدُكُمُ اللّٰهُ اِحْدَى الطَّٓائِفَتَيْنِ

iki tâifeden birini Allah size va'd ediyordu o vakit ve bakıyorlar onlar iken ölüme

اَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ اَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُر۪يدُ

istiyordu ve sizin olur silah sâhibi olmayan şübhesiz istiyordunuz ve sizindir şübhesiz o

اللّٰهُ اَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِه۪ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِر۪ينَۙ

kâfirlerin kökünü kesmesini ve sözleriyle hakkı gerçekleştirmesini Allah

﴿٧﴾ لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَۚ ﴿٨﴾

günahkârlar hoş görmese velev ki bâtılı ortadan kaldırması ve hakkı gerçekleştirmesi için

8- ENFÂL SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 75 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Sana ganîmetlerden soruyorlar. De ki: "Enfâl *(ganîmetler hakkında hüküm)* Allah'a ve peygambere âiddir." Artık Allah'dan korkun ve aranızdaki hâli *(ihtilâfı)* düzeltin! Eğer *(gerçek)* mü'minler iseniz, Allah'a ve Resûlüne itâat edin![1]

2- Mü'minler ancak o kimselerdir ki, Allah anıldığı zaman kalbleri ürperir; kendilerine O'nun âyetleri okunduğunda *(bu, onların)* îmanlarını artırır ve *(onlar yalnız)* Rablerine tevekkül ederler.

3- Onlar ki, namazı hakkıyla edâ ederler ve kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden *(Allah yolunda)* sarf ederler.

4- İşte gerçek mü'minler onlardır. Onlar için Rableri katında dereceler, bir mağfiret ve dâimî bir rızık vardır.

5- *(Onların ganîmetler hakkındaki ihtilâfı)* şu hâle benzer ki, Rabbin seni evinden hak uğruna *(da'vân adına)* çıkarmıştı da, *(sâdece kervan için çıkıp, bir cihad emriyle karşılaşınca)* doğrusu mü'minlerden bir kısmı *(buna)* gerçekten isteksizlerdi.

6- *(Hak)* ortaya çıktıktan *(ve artık cihâd gerekli olduktan)* sonra, sanki onlar *(göz)* göre göre ölüme sürükleniyorlarmış gibi *(netîcesindeki güzellikleri düşünmeden)* o hak husûsunda seninle mücâdele ediyorlardı.

7- O vakit Allah size, iki tâifeden *(silâhsız kervan veya silâhlı düşmandan)* birinin şübhesiz sizin olacağını va'd ediyordu; fakat *(siz,)* gerçekten zayıf *(ve silahsız)* olanın sizin olmasını istiyordunuz; hâlbuki Allah, sözleriyle o hakkı gerçekleştirmek *(İslâm'ı üstün kılmak)* ve kâfirlerin kökünü kesmek istiyordu.

8- Ki günahkârlar hoş görmese de, o hakkı gerçekleştirsin ve o bâtılı ortadan kaldırsın!

9- Hani Rabbinizden yardım istiyordunuz da: "Şübhesiz ben size ardı ardına *(gelen)* bin melekle yardım ediciyim!" diye duânızı kabûl etmişti.

10- Allah bunu ancak bir müjde olsun ve kalbleriniz bununla mutmain olsun diye yapmıştı. Yardım, ancak Allah tarafındandır. Şübhesiz ki Allah, Azîz *(kudreti her zaman üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

11- O zaman sizi, tarafından bir emniyet olmak üzere hafif bir uykuya bürüyordu ve üzerinize gökten bir su indiriyordu ki, bununla sizi temizlesin, sizden şeytanın pisliğini *(vesvesesini)* gidersin, kalblerinizi pekiştirsin *(kendine bağlasın)* ve bununla ayakları*(nızı)* sâbit kılsın![1]

12- Yine o vakit Rabbin meleklere şöyle vahyediyordu: "Şübhesiz ben sizinle berâberim; haydi îmân edenlere sebât verin! İnkâr edenlerin kalblerine korku salacağım; haydi vurun *(onların)* boyunları üstüne! Ve vurun onların bütün parmaklarına!"

13- Bu *(azab)*, gerçekten onların Allah'a ve Resûlüne karşı gelmeleri yüzündendir. Kim Allah'a ve Resûlüne karşı gelirse, artık şübhesiz *(bilsin)* ki Allah, azâbı pek şiddetli olandır.

14- İşte bu size *(Allah'ın azâbı)*dır. Haydi bunu tadın! Muhakkak kâfirler için bir de Cehennem azâbı vardır.

15- Ey îmân edenler! Ordu hâlinde inkâr edenlerle karşılaştığınız zaman, *(çokluklarına bakarak)* hemen onlara arkalarınızı dönmeyin *(kaçmayın)*!

16- *(Tekrar)* savaşmak için bir tarafa çekilen veya başka bir birliğe katılan müstesnâ, kim öyle bir günde onlara arkasını dönerse *(kaçarsa)*, artık hiç şübhesiz Allah'dan bir gazaba uğramış olur ve onun varacağı yer Cehennemdir! O ise ne kötü varılacak yerdir!

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِأَلْفٍ

bin kişi ile / size yardım ediciyim / şübhesiz ben / size / ve icâbet etmişti / Rabbinizden / yardım istiyordunuz / o vakit

مِنَ الْمَلَٓائِكَةِ مُرْدِفِينَ ⑨ وَمَا جَعَلَهُ اللّٰهُ إِلَّا بُشْرٰى

bir müjde olarak / ancak / Allah / bunu kılmamıştı / ve / ardı ardına / meleklerden

وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ إِنَّ اللّٰهَ

Allah / şübhesiz / Allah / tarafından / ancak / yardım yoktur / ve / kalbleriniz / onunla / mutmain olması için / ve

عَزِيزٌ حَكِيمٌ ⑩ إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ

üzerinize / indiriyordu / ve / ondan / bir emniyet olarak / hafif bir uykuya / sizi bürüyordu / o zaman / her işi hikmetlidir / dâima üstündür

مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً لِيُطَهِّرَكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ

şeytanın / pisliğini / sizden / gidermesi için / ve / onunla / sizi temizlemesi için / bir su / gökten

وَلِيَرْبِطَ عَلٰى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ⑪ إِذْ يُوحِي رَبُّكَ

Rabbin / vahyediyordu / o vakit / ayakları / onunla / sâbit kılması için / ve / kalblerinizi / bağlaması için / ve

إِلَى الْمَلَٓائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا سَأُلْقِي

salacağım / îmân ettiler / o kimselere ki / haydi sebât verin / sizinle beraberim / şübhesiz ben / meleklere

فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ

boyunları / üstüne / haydi vurun / korku / inkâr ettiler / o kimselerin ki / kalblerine

وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ⑫ ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَٓاقُّوا اللّٰهَ

Allah'a / karşı geldiler / çünki gerçekten onlar / budur / parmaklara / bütün / onlardan / vurun / ve

وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ

pek şiddetlidir / Allah / artık şübhesiz / Resûlüne / ve / Allah'a / karşı gelirse / kim / ve / Resûlüne / ve

الْعِقَابِ ⑬ ذٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ

azâbı / kâfirler için vardır / şübhesiz / ve / haydi onu tadın / işte budur / azâbı

النَّارِ ⑭ يَٓا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا

inkâr ettiler / o kimselerle ki / karşılaştınız / o zaman ki / îmân ettiler / o kimseler ki / ey / cehennem

زَحْفًا فَلَا تُوَلُّوهُمُ الْأَدْبَارَ ⑮ وَمَنْ يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ

o gün / onlara dönerse / kim / ve / arkalarınızı / hemen onlara dönmeyin / ordu hâlinde

دُبُرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلٰى فِئَةٍ فَقَدْ

artık gerçekten / bir birliğe / katılan / veya / savaşmak için / bir tarafa çekilen / ancak / arkasını

بَٓاءَ بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِ وَمَأْوٰيهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ⑯

dönüş yeridir / ne kötü / ve / cehennemdir / barınağı / ve / Allah'dan / bir gazaba / uğramıştır

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ اِذْ رَمَيْتَ

attın | o zaman ki | atmadın | ve | onları öldürdü | Allah | fakat | işte onları öldürmediniz

وَلٰكِنَّ اللّٰهَ رَمٰى وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَٓاءً حَسَنًا اِنَّ اللّٰهَ

Allah | şübhesiz | güzel | bir imtihanla | ondan | mü'minleri | imtihân etmesi için | ve | attı | Allah | fakat

سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾ ذٰلِكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ مُوهِنُ كَيْدِ الْكَافِرِينَ

kâfirlerin | tuzağını | zayıf düşürendir | Allah | şübhesiz | ve | işte budur | herşeyi bilendir | hakkıyla işitendir

﴿١٨﴾ اِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَٓاءَكُمُ الْفَتْحُ وَاِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ

artık o | sonverirseniz | eğer | ve | fetih | size geldi | işte gerçekten | fetih istiyorsanız | eğer

خَيْرٌ لَكُمْ وَاِنْ تَعُودُوا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ

topluluğunuz | size | aslâ fayda veremez | ve | döneriz | dönerseniz | eğer | ve | sizin için | hayırlıdır

شَيْـًٔا وَلَوْ كَثُرَتْ وَاَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾ يَٓا اَيُّهَا

ey | mü'minlerle | beraberdir | Allah | şübhesiz | ve | çok olsa | velev ki | bir şeyle

الَّذِينَ اٰمَنُٓوا اَطِيعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ

ondan | yüz çevirmeyin | ve | Resûlüne | ve | Allah'a | itâat edin | îmân ettiler | o kimseler ki

وَاَنْتُمْ تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ

işitmiyorlar | kendileri iken | işittik | dediler | o kimseler gibi ki | olmayın | ve | işitiyorsunuz | siz iken

﴿٢١﴾ اِنَّ شَرَّ الدَّوَٓابِّ عِنْدَ اللّٰهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ

o kimseler ki | dilsizlerdir | sağırlardır | Allahın | katında | debelenen hayvanların | kötüsü | şübhesiz

لَا يَعْقِلُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَوْ عَلِمَ اللّٰهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَاَسْمَعَهُمْ

elbette onlara işittirirdi | bir hayır | onlarda | Allah | bilseydi | eğer | ve | akıl erdirmiyorlar

وَلَوْ اَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾ يَٓا اَيُّهَا

ey | yüz çeviren kimseler | onlar iken | gerçekten geri dönerlerdi | onlara işittirseydi | eğer | ve

الَّذِينَ اٰمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلّٰهِ وَلِلرَّسُولِ اِذَا دَعَاكُمْ

sizi da'vet etti | o zaman ki | Resûle | ve | Allah'a | icâbet edin | îmân ettiler | o kimseler ki

لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوٓا اَنَّ اللّٰهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَاَنَّهُٓ

şübhesiz o | ve | kalbi | ve | kişi | arasına | girer | Allah | şübhesiz | bilin | ve | size hayat verecek | o şeylere ki

اِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ

sizden | zulmettiler | o kimselere ki | isâbet etmez | bir fitneden ki | sakının | ve | toplanacaksınız | ona

خَٓاصَّةً وَاعْلَمُوٓا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٥﴾

azâbı | pek şiddetli olandır | Allah | şübhesiz | bilin | ve | sâdece

17- İşte onları *(Bedir'de aslında, siz)* öldürmediniz, velâkin onları Allah öldürdü! Attığın zaman da *(sen)* atmadın, fakat Allah attı![1] Hem mü'minleri güzel bir imtihanla *(ni'metle, zafer ve ganîmetle)* imtihân etmek için *(böyle yaptı)*. Şübhesiz ki Allah, Semî' *(herşeyi işiten)*dir, Alîm *(herşeyi bilen)*dir.

18- İşte bu *(imtihanlar)* böyledir; muhakkak ki Allah, kâfirlerin tuzağını zayıf düşürendir.

19- *(Ey kâfirler!)* Eğer fetih istiyorsanız, işte gerçekten size *(istediğinizin aksine, sizin mağlûb olduğunuz)* fetih geldi! Eğer *(peygambere düşmanlıktan)* vazgeçerseniz, artık bu sizin için hayırlıdır. Fakat *(savaşa)* dönerseniz, *(biz de ona yardıma)* döneriz. Çok da olsa topluluğunuz, size aslâ bir fayda veremez; çünki Allah, mü'minlerle berâberdir.

20- Ey îmân edenler! Allah'a ve Resûlüne itâat edin; ve siz *(Kur'ân'ı)* işitip durduğunuz hâlde ondan yüz çevirmeyin!

21- Kendileri işitmedikleri hâlde "İşittik" diyenler gibi de olmayın!

22- Şübhe yok ki, *(yeryüzünde)* debelenen hayvanların Allah katında en kötüsü, o *(hakkı)* anlamayan sağırlar ve *(o'nu i'tirâf etmeyen)* dilsizlerdir!

23- Hâlbuki Allah onlarda bir hayır bilseydi, elbette onlara işittirirdi. *(Bu hâlleriyle)* onlara işittirse bile, onlar *(haktan)* yüz çeviren kimseler olarak doğrusu yine geri dönerlerdi.

24- Ey îmân edenler! *(Peygamber)* size hayat verecek şeylere sizi da'vet ettiği zaman, Allah'a ve Resûl*(ün)*e icâbet edin! Ve bilin ki şübhesiz Allah, kişi ile kalbi arasına girer ve *(siz)* muhakkak O'nun huzûruna toplanacaksınız!

25- Hem öyle bir fitneden sakının ki, *(geldiği zaman)* içinizden sâdece zulmedenlere dokunmaz *(umûmî olur)*![2] Ve bilin ki şübhesiz Allah, azâbı pek şiddetli olandır.

26- Hatırlayın ki, *(bir zamanlar)* siz az idiniz, yeryüzünde *(Mekke'de)* güçsüz bırakılmış *(horlanmış)* kimselerdiniz, insanların *(her an)* sizi yakalayıvermesinden korkuyordunuz; fakat *(Allah)* sizi *(Medine'de)* barındırdı, sizi yardımıyla kuvvetlendirdi ve size temiz şeylerden rızık verdi ki şükredesiniz.

27- Ey îmân edenler!

Allah'a ve Resûl*(ün)*e ihânet etmeyin!

Hem siz bile bile emânetlerinize de hâinlik etmeyin!

28- Ve bilin ki, mallarınız ve çocuklarınız *(sizin için)* ancak birer imtihandır, büyük mükâfât ise ancak Allah katındadır.

29- Ey îmân edenler!

Eğer Allah'dan sakınırsanız, size furkān *(hak ile bâtılı ayıracak bir anlayış)* verir, kötülüklerinizi örter ve size mağfiret eder.

Çünki Allah, *(pek)* büyük ihsan sâhibidir.

30- *(Ey Habîbim!)* Bir zaman inkâr edenler seni tutup bağlamak veya seni öldürmek veya seni *(yurdundan)* çıkarmak için sana tuzak kuruyorlardı.

Onlar tuzak kuruyorlardı[1] *(ama)* Allah da *(onlara)* tuzak kuruyordu.

Allah, tuzak kuranların en hayırlısıdır.

31- Onlara âyetlerimiz okunduğu zaman da: "Doğrusu işittik; eğer istesek elbette *(biz de)* bunun benzerini söyleriz.[2] Bu, evvelkilerin masallarından başka bir şey değildir!" dediler.

32- Bir vakit de: "Ey Allah!

Eğer bu *(Kur'ân)*, senin katından hak *(bir Kitab)* ise, haydi üzerimize gökten taş yağdır veya bize elemli bir azab getir!" demişlerdi.

33- Hâlbuki sen onların içinde iken Allah onlara azâb edecek değildi.

Onlar istiğfâr ederken de Allah onlara azâb edici değildi.

وَاذْكُرُوٓا اِذْ اَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْاَرْضِ تَخَافُونَ

korkuyordunuz – yeryüzünde – güçsüz bırakılmış kimselerdiniz – az idiniz – siz – o zamanı ki – hatırlayın – ve

اَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَاٰوٰيكُمْ وَاَيَّدَكُمْ بِنَصْرِهِ

yardımıyla – sizi kuvvetlendirdi – ve – fakat sizi barındırdı – insanların – sizi yakalayıvermesinden

وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾ يَٓا اَيُّهَا

ey – şükredersiniz – tâ ki siz – temiz şeylerden – size rızık verdi – ve

الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَخُونُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوٓا اَمَانَاتِكُمْ

emânetlerinize – ihânet etmeyin – ve – Resûle – ve – Allah'a – ihânet etmeyin – îmân ettiler – o kimseler ki

وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾ وَاعْلَمُوٓا اَنَّمَٓا اَمْوَالُكُمْ

mallarınız – ancak – bilin – ve – biliyorsunuz – siz iken

وَاَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاَنَّ اللّٰهَ عِنْدَهُٓ اَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يَٓا اَيُّهَا

ey – büyük – mükâfât – onun katındadır – Allah – şübhesiz – ve – bir imtihandır – çocuklarınız – ve

الَّذِينَ اٰمَنُوٓا اِنْ تَتَّقُوا اللّٰهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ

örter – ve – ayırıcı bir anlayış – size – kılar – Allah'dan – sakınırsanız – eğer – îmân ettiler – o kimseler ki

عَنْكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

büyük – ihsan – sâhibidir – Allah – ve – size – mağfiret eder – ve – kötülüklerinizi – sizden

وَاِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ اَوْ يَقْتُلُوكَ اَوْ يُخْرِجُوكَ

seni çıkarmaları – veya – seni öldürmeleri – veya – seni tutup bağlamaları için – inkâr ettiler – o kimseler ki – sana – tuzak kuruyordu – bir vakit – ve

وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللّٰهُ وَاللّٰهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٣٠﴾ وَاِذَا

o vakit ki – ve – tuzak kuranların – hayırlısıdır – Allah – ve – Allah – tuzak kuruyordu – ve – tuzak kuruyorlardı – ve

تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَٓاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ

benzerini – elbette söylerdik – isteseydik – eğer – işittik – gerçekten – dediler – âyetlerimiz – onlara – okundu

هٰذَٓا اِنْ هٰذَٓا اِلَّٓا اَسَاطِيرُ الْاَوَّلِينَ ﴿٣١﴾ وَاِذْ قَالُوا اللّٰهُمَّ اِنْ كَانَ

ise – eğer – ey Allah – demişlerdi – bir vakit – ve – evvelkilerin – masalları – ancak – bu değildir – bunun

هٰذَا هُوَ الْحَقَّ مِنْ عِنْدِكَ فَاَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ

bir taş – üzerimize – haydi yağdır – senin katından – hak – o – bu

السَّمَٓاءِ اَوِ ائْتِنَا بِعَذَابٍ اَلِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ

onlara azâb edecek – Allah – değildi – ve – elemli – bir azâb – bize getir – veya – gökten

وَاَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللّٰهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾

istiğfâr ediyorlar – onlar iken – onlara azâb edici – Allah – değildi – ve – içlerinde – sen iken

وَ مَا لَهُمْ اَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللّٰهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ

men' ediyorlar | onlar iken | Allah'ın | onlara azâb etmesi hususunda | var onlar için | ne | ve

الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ مَا كَانُوا اَوْلِيَاءَهُ اِنْ اَوْلِيَاؤُهُ

ona ehil olanlar | değildir | ona ehil olanlar | olmadılar | ve | Mescid-i Harâm'dan

اِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ وَ مَا كَانَ

olmadı | ve | bilmezler | onların çoğu | fakat | takvâ sâhibleri | ancak

صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ اِلَّا مُكَاءً وَ تَصْدِيَةً فَذُوقُوا

öyleyse tadın | el çırpmak | ve | ıslık çalmak | ancak | Beyt'in | yanında | onların namazları

الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ

infâk ederler | inkâr ettiler | o kimseler ki | şübhesiz | inkâr ediyorsunuz | idiniz | o şeyden dolayı ki | azâbı

اَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ

sonra | daha da onları infâk edecekler | Allah | yolundan | men' etmek için | mallarını

تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَ الَّذِينَ كَفَرُوا

inkâr ettiler | o kimseler ki | ve | mağlûb olacaklardır | sonra | bir pişmanlık | kendilerine | olacak

اِلٰى جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ﴿٣٦﴾ لِيَمِيزَ اللّٰهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَ يَجْعَلَ

kılar | ve | temizden | pis olanı | Allahın | ayırması için | toplanacaklardır | cehenneme

الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلٰى بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلَهُ

ve onu kılar | hepsini | böylece onu yığar | bazısı | üstüne | bazısını | kötüyü

فِي جَهَنَّمَ اُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٣٧﴾ قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا

inkâr ettiler | o kimselere ki | de | hüsrâna uğrayanlar | onlardır | işte onlar | cehennemde

اِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَ اِنْ يَعُودُوا فَقَدْ

artık gerçekten | dönerlerse | eğer | ve | geçmiştir | gerçekten | o şeyler ki | onlara | bağışlanır | son verirlerse | eğer

مَضَتْ سُنَّتُ الْاَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ وَ قَاتِلُوهُمْ حَتّٰى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ

bir fitne | olmayıncaya kadar | tâ ki | onlarla savaşın | ve | evvelkilere | tatbîk edilen kanun | geçmiştir

وَ يَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلّٰهِ فَاِنِ انْتَهَوْا فَاِنَّ

artık şübhesiz | sonverirlerse | o hâlde eğer | Allah'ın | hepsi | din | oluncaya kadar | ve

اللّٰهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣٩﴾ وَ اِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا اَنَّ

şübhesiz | o hâlde bilin | yüz çevirirlerse | eğer | ve | hakkıyla görücüdür | yapıyorlar | o şeyleri ki | Allah

اللّٰهَ مَوْلٰيكُمْ نِعْمَ الْمَوْلٰى وَ نِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٤٠﴾

yardımcıdır | ne güzel | ve | Mevlâ | ne güzel | Mevlâ'nızdır | Allah

34- Hem onlar, *(mü'minleri)* Mescid-i Harâm'dan men' ettikleri ve onun *(hizmetinin)* ehli olmadıkları hâlde, neden Allah onlara azâb etmesin?

Onun *(hizmetinin)* ehli olanlar, ancak takvâ sâhibleridir; fakat onların çoğu bilmezler.

35- Onların Kâ'be yanındaki duâları ise, ıslık çalmaktan ve el çırpmaktan başka bir şey değildir.

Öyleyse inkâr etmekte olduğunuzdan dolayı tadın azâbı!

36- Şübhesiz ki inkâr edenler, mallarını *(insanları)* Allah yolundan men' etmek için harcarlar.

Onları daha da harcayacaklar; sonra *(bu)* kendilerine bir pişmanlık *(vesîlesi)* olacak, sonra da mağlûb olacaklardır.

Nihâyet, inkâr edenler Cehenneme *(sevk edilerek, orada)* toplanacaklardır.

37- Ki Allah, pis olanı temizden *(kâfiri mü'minden)* ayırsın ve kötüleri birbiri üstüne koyup hepsini yığsın da onu Cehenneme atsın![1]

İşte onlar gerçekten hüsrâna uğrayanlardır.

38- *(Ey Resûlüm!)* İnkâr edenlere de ki: "Eğer *(şirk ve düşmanlıktan)* vazgeçerlerse, geçmiş günahları bağışlanır.

Eğer *(savaşa)* dönerlerse, o takdirde öncekilere tatbîk edilen *(İlâhî)* kânun geçmiştir!

(Onlar gibi helâk olmalarını beklesinler!)"

39- Artık fitne kalmayıncaya ve din tamâmen Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın!

O hâlde *(küfürden)* vazgeçerlerse, artık şübhesiz ki Allah, onların yapmakta olduklarını hakkıyla görücüdür.

40- Fakat *(îmandan)* yüz çevirirlerse o hâlde bilin ki, şübhesiz Allah, sizin Mevlânızdır.

(O) ne güzel Mevlâ ve ne güzel yardımcıdır!

41- Eğer Allah'a ve hak ile bâtılın ayrıldığı o gün, o iki ordunun *(Bedir'de)* karşılaştığı gün kulumuza indirdiklerimize îmân etmişseniz, bilin ki ganîmet olarak aldığınız herhangi bir şeyin beşte biri, artık şübhesiz Allah'a, peygambere, akrabâlar*(ın)*a, yetimlere, yoksullara ve yolda kalmışlara âiddir. Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

42- Hani siz, vâdinin *(Medîne'ye)* daha yakın *(olan, savaşa elverişsiz kumluk ve susuz)* kenarında idiniz; onlar ise daha uzak kenarında *(daha müsâid bir mevki'de)* idiler; kervan da *(aleyhinize olarak)* sizden daha aşağıda idi.

Eğer *(savaşmak üzere belli bir yer için)* sözleşmiş olsaydınız, elbette o anlaştığınız yer husûsunda ihtilâfa düşerdiniz; fakat Allah, *(ezelî ilminde)* yapılmış *(hükmedilmiş)* bir işi yerine getirmek için *(sizi onlarla karşı karşıya getirdi)* ki, helâk olan apaçık bir delîl ile *(daha muvâfık mevzi'de hem kalabalık olmasına rağmen, mağlûb olarak)* helâk olsun; yaşayan da apaçık bir delille *(Allah'ın yardımı ile gâlib geldiklerini görerek)* yaşasın! Şübhesiz ki Allah ise, elbette Semî' *(duâlarınızı işiten)*dir, Alîm *(ihtiyâcınızı bilen)*dir.

43- O zaman, Allah sana uykunda *(gözüne)* onları az gösteriyordu. Eğer onları sana çok gösterseydi, elbette korkardınız ve bu iş *(savaş)* husûsunda gerçekten ihtilâfa düşerdiniz; fakat Allah *(sizi bundan)* kurtardı. Muhakkak ki O, sînelerin içinde olanı hakkıyla bilendir.

44- O vakit karşılaştığınız zaman onları sizin gözlerinizde az gösteriyor, sizi de onların gözlerinde azaltıyordu ki, Allah *(ezelî ilminde)* yapılmış *(hükmedilmiş)* bir işi yerine getirsin! Nihâyet *(bütün)* işler ancak Allah'a döndürülecektir.

45- Ey îmân edenler! Bir *(düşman)* ordu*(su)* ile karşılaştığınız zaman, artık sebât edin ve Allah'ı çok zikredin ki kurtuluşa eresiniz.

وَاعْلَمُوا اَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَاَنَّ لِلّٰهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ
ve bilin şübhesiz o şeyler ki ganîmet aldınız bir şeyden artık şübhesiz Allah'a âiddir beşte biri ve peygambere

وَلِذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ اِنْ كُنْتُمْ
ve sâhiblerine akrabâlık ve yetimlere ve yoksullara ve yolda kalmışa eğer iseniz

اٰمَنْتُمْ بِاللّٰهِ وَمَا اَنْزَلْنَا عَلٰى عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ الْتَقَى
îmân etmişsiniz Allah'a ve o şeylere ki indirdik kulumuza gün hak ile bâtılın ayrıldığı gün karşılaştığı

الْجَمْعَانِ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾ اِذْ اَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ
iki topluluğun ve Allah herşeye hakkıyla gücü yetendir o vakit siz idiniz vâdinin kenarında

الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوٰى وَالرَّكْبُ اَسْفَلَ
daha yakın ve onlar idiler vâdinin kenarında daha uzak ve kervan idi daha aşağıda

مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لَاخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ وَلٰكِنْ
sizden ve eğer sözleşseydiniz elbette ihtilâfa düşerdiniz anlaştığınız yer husûsunda fakat

لِيَقْضِيَ اللّٰهُ اَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ
yerine getirmesi için Allahın bir işi ki idi yapılmış helâk olması için o kimse ki helâk oldu apaçık bir delîl ile

وَيَحْيٰى مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ وَاِنَّ اللّٰهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٢﴾
ve yaşaması o kimse ki yaşadı apaçık bir delîl ile ve şübhesiz Allah elbette hakkıyla işitendir herşeyi bilendir

اِذْ يُرِيكَهُمُ اللّٰهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلًا وَلَوْ اَرٰيكَهُمْ كَثِيرًا لَفَشِلْتُمْ
o vakit onları sana gösteriyordu Allah uykunda az ve eğer onları sana gösterseydi çok elbette gevşerdiniz

وَلَتَنَازَعْتُمْ فِي الْاَمْرِ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ سَلَّمَ اِنَّهُ عَلِيمٌ
ve elbette çekişirdiniz iş husûsunda fakat Allah kurtardı şübhesiz O hakkıyla bilendir

بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤٣﴾ وَاِذْ يُرِيكُمُوهُمْ اِذِ الْتَقَيْتُمْ
sînelerin içinde olanı ve o vakit onları size gösteriyordu o zaman ki karşılaştınız

فِي اَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ فِي اَعْيُنِهِمْ
gözlerinizde az ve sizi azaltıyordu gözlerinde

لِيَقْضِيَ اللّٰهُ اَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ ﴿٤٤﴾
yerine getirmesi için Allah'ın bir işi ki idi yapılmış ve Allah'a döndürülecektir işler

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا
ey o kimseler ki îmân ettiler o vakit ki karşılaştınız bir topluluk ile artık sebât edin

وَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾
ve zikredin Allah'ı çok tâ ki siz kurtuluşa eresiniz

وَ اَطِيعُوا اللّٰهَ وَ رَسُولَهُ وَ لَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَ تَذْهَبَ

gider ve sonra gevşersiniz birbirinizle çekişmeyin ve Resûlüne ve Allah'a itâat edin ve

رِيحُكُمْ وَ اصْبِرُوا اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٤٦﴾ وَ لَا تَكُونُوا

olmayın ve sabredenlerle beraberdir Allah şübhesiz sabredin ve rüzgârınız

كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَ رِئَاءَ النَّاسِ وَ يَصُدُّونَ

men' ediyorlar ve insanlara gösteriş yaparak ve çalım satarak yurtlarından çıktılar o kimseler gibi ki

عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَ اللّٰهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٤٧﴾ وَ اِذْ زَيَّنَ

süslemişti o vakit ve hakkıyla kuşatıcıdır yapıyorlar o şeyleri ki Allah ve Allah yolundan

لَهُمُ الشَّيْطَانُ اَعْمَالَهُمْ وَ قَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ الْيَوْمَ مِنَ

bugün size gâlib gelecek yoktur demişti ve amellerini şeytan onlara

النَّاسِ وَ اِنِّي جَارٌ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَاءَتِ الْفِئَتَانِ نَكَصَ

geri geri gitti iki topluluk birbirini gördü fakat ne zaman ki size yardımcıyım şübhesiz ben ve insanlardan

عَلٰى عَقِبَيْهِ وَ قَالَ اِنِّي بَرِيٓءٌ مِنْكُمْ اِنِّي اَرٰى مَا لَا تَرَوْنَ

göremiyorsunuz o şeyleri ki görüyorum şübhesiz ben sizden uzağım şübhesiz ben dedi ve iki ökçesi üzerinde

اِنِّي اَخَافُ اللّٰهَ وَ اللّٰهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤٨﴾ اِذْ يَقُولُ

diyorlardı o zaman ki azâbı pek şiddetli olandır Allah ve Allah'dan korkarım şübhesiz ben

الْمُنَافِقُونَ وَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ غَرَّ هٰٓؤُلَٓاءِ دِينُهُمْ

dinleri bunları aldattı bir hastalık kalblerinde var o kimseler ki ve münâfıklar

وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَاِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٩﴾

her işi hikmetlidir dâima üstündür Allah artık şübhesiz Allah'a tevekkül ederse kim ve

وَ لَوْ تَرٰى اِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلٰٓئِكَةُ يَضْرِبُونَ

vuruyorlar melekler inkâr ettiler o kimselerin ki canlarını alıyor o vakti ki görseydin eğer ve

وُجُوهَهُمْ وَ اَدْبَارَهُمْ وَ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٥٠﴾ ذٰلِكَ بِمَا

o şeydendir ki işte bu cehennemin azâbını tadın ve arkalarına ve yüzlerine

قَدَّمَتْ اَيْدِيكُمْ وَ اَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿٥١﴾ كَدَأْبِ

âdeti gibidir kullara zulmedici değildir Allah şübhesiz ve elleriniz takdîm etti

اٰلِ فِرْعَوْنَ وَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ

Allah'ın âyetlerini inkâr etmişlerdi onlardan öncedir o kimselerin ki ve Fir'avun ehlinin

فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ بِذُنُوبِهِمْ اِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٢﴾

azâbı pek şiddetli olandır pek kuvvetlidir Allah şübhesiz günahları sebebiyle Allah ve onları yakalamıştı

46- Allah'a ve Resûlüne itâat edin; birbirinizle çekişmeyin; sonra içinize korku düşer de *(size heybet veren)* rüzgârınız *(kuvvetiniz)* gider;[1] o hâlde sabredin! Şübhesiz ki Allah, sabredenlerle berâberdir.

47- Çalım satarak, insanlara gösteriş yaparak yurtlarından çıkanlar ve Allah yolundan men' edenler gibi olmayın! Allah, *(onların)* yapmakta olduklarını *(ilim ve kudretiyle)* hakkıyla kuşatıcıdır.

48- O zaman *(Bedir günü)* şeytan onlara amellerini süslü göstermiş ve: "Bugün insanlardan size gālib gelecek kimse yoktur ve şübhesiz ben de size yardımcıyım!" demişti. Fakat iki ordu birbirini görünce arkasını döndü ve: "Şübhesiz ben sizden uzağım; doğrusu ben sizin görmediğiniz şeyleri *(mü'minlere yardıma gelen melekleri)* görüyorum; ben elbette Allah'dan *(O'nun beni helâk etmesinden)* korkarım. Çünki Allah, azâbı şiddetli olandır!" demişti.

49- O zaman münâfıklar ve kalblerinde hastalık bulunanlar *(sizin için)*: "Bunları, dinleri aldattı!" diyorlardı. Hâlbuki kim Allah'a tevekkül ederse, artık muhakkak ki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ üstün olan)*dır, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

50- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Melekler o inkâr edenlerin canlarını alırken bir görseydin, onların yüzlerine ve arkalarına vuruyorlar ve: "Tadın Cehennemin *(yakıcı)* azâbını!" *(diyorlardı)*.

51- İşte bu *(azab)*, ellerinizin takdîm ettiği şeyler *(daha önce işlediği günahlar)* yüzündendir; yoksa, şübhesiz ki Allah kullar*(ın)*a zulümkâr değildir.

52- *(Bu müşriklerin âdeti)* Fir'avun ehlinin ve onlardan öncekilerin âdeti gibidir. *(Onlar da)* Allah'ın âyetlerini inkâr etmişlerdi; Allah da onları günahları sebebiyle yakalamıştı. Şübhesiz ki Allah, Kavî *(pek kuvvetli olan)*dır, azâbı pek şiddetli olandır.

53- Bu *(azâb)* şundandır: Kendilerinde bulunanı *(iyi hâllerini)* değiştirmedikçe, muhakkak ki Allah, bir kavme ni'met olarak ihsân buyurduğunu değiştirici olmaz ve şübhesiz Allah, Semî' *(herşeyi işiten)*-dir, Alîm *(hâllerini hakkıyla bilen)*dir.

54- *(Bunların âdeti)* Fir'avun ehlinin ve onlardan öncekilerin âdeti gibidir. *(Onlar da)* Rablerinin âyetlerini yalanlamışlardı. Bunun üzerine *(biz de)* onları günahları sebebiyle helâk etmiş ve Fir'avun ehlini *(denizde)* boğmuştuk. Çünki *(onların)* hepsi zâlim kimseler idiler.

55- Şübhesiz ki *(yeryüzünde)* debelenen hayvanların Allah katında en kötüsü, o kimselerdir ki, inkâr ettiler.(1) Artık onlar îmân etmezler!

56- Onlar, kendileriyle andlaşma yaptığın, sonra da her def'asında andlaşmalarını bozan ve *(Allah'dan)* sakınmayan kimselerdir.

57- O hâlde onları savaşta yakalarsan, artık onlar*(a vereceğin cezâ)* ile arkalarında bulunanları *(öyle)* ürküt ki ibret alsınlar!

58- Eğer *(seninle andlaşma yapan)* bir kavmin hâinlik etmesinden gerçekten korkarsan, artık eşit olarak *(onlarla yaptığın andlaşmayı bozduğunu)* kendilerine *(açıkça bildirerek andlaşmalarını kaldır)* at! Muhakkak ki Allah, hâinleri sevmez.

59- İnkâr edenler sakın öne geçtiklerini *(kaçıp kurtulduklarını)* sanmasınlar! Şübhe yok ki onlar *(Allah'ı)* âciz bırakamazlar.

60- Onlara karşı gücünüzün yettiği her kuvvetten ve *(cihâd için)* bağlanıp beslenen atlardan *(sürekli bakımı yapılan savaş vâsıtalarından)* hazırlayın; bununla Allah'ın düşmanını, sizin düşmanınızı ve onlardan başka sizin kendilerini bilmediğiniz, Allah'ın onları bildiği diğer *(düşman)* kimseleri korkutursunuz. Hem Allah yolunda her ne şey sarf ederseniz, karşılığı size tam olarak verilir ve siz *(aslâ)* haksızlığa uğratılmazsınız.(2)

61- Eğer *(onlar)* barışa yanaşırlarsa, o hâlde *(sen de)* ona *(o barışa)* yanaş ve Allah'a tevekkül et! Şübhesiz ki Semî' *(hakkıyla işiten)*, Alîm *(herşeyi bilen)* ancak O'dur.

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً اَنْعَمَهَا عَلٰى قَوْمٍ حَتّٰى

budur | çünki şübhesiz | Allah | olmadı | değiştirici | bir ni'meti ki | ihsân buyurdu | bir kavme | tâ ki

يُغَيِّرُوا مَا بِاَنْفُسِهِمْ وَاَنَّ اللّٰهَ سَمٖيعٌ عَلٖيمٌ ﴿٥٣﴾ كَدَاْبِ اٰلِ

değiştirmelerine dek | o şeyi ki | kendilerindedir | ve | şübhesiz | Allah | hakkıyla işitendir | herşeyi bilendir | âdeti gibidir | ehlinin

فِرْعَوْنَ وَالَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ فَاَهْلَكْنَا

Fir'avun | ve | o kimselerin ki | onlardan öncedir | yalanlamışlardı | âyetlerini | Rablerinin | bunun üzerine helâk etmiştik

هُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَاَغْرَقْنَا اٰلَ فِرْعَوْنَ وَكُلٌّ كَانُوا ظَالِمٖينَ

onları | günahları sebebiyle | ve | boğmuştuk | ehlini | Fir'avun | ve | hepsi | idiler | zâlim kimseler

﴿٥٤﴾ اِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللّٰهِ الَّذٖينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

şübhesiz | en kötüsü | debelenen hayvanların | katında | Allahın | o kimselerdir ki | inkâr ettiler | artık onlar | îmân etmezler

﴿٥٥﴾ اَلَّذٖينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ فٖي كُلِّ مَرَّةٍ

o kimselerdir ki | andlaşma yaptın | kendileriyle | sonra | bozuyorlar | andlaşmalarını | her def'asında

وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ﴿٥٦﴾ فَاِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِمْ مَنْ

ve | onlar | sakınmıyorlar | o hâlde eğer | onları yakalarsan | savaşta | artık ürküt | onlar ile | o kimseleri ki

خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٥٧﴾ وَاِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً

arkalarındadır | tâ ki onlar | ibret alırlar | ve | eğer | gerçekten korkarsan | bir kavimden | hâinlik cihetiyle

فَانْبِذْ اِلَيْهِمْ عَلٰى سَوَاءٍ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِنٖينَ ﴿٥٨﴾ وَلَا

artık at | kendilerine | eşit olmak üzere | şübhesiz | Allah | sevmez | hâinleri | ve

يَحْسَبَنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا سَبَقُوا اِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ ﴿٥٩﴾ وَاَعِدُّوا

sakın sanmasınlar | o kimseler ki | inkâr ettiler | öne geçtiler | şübhesiz onlar | âciz bırakamazlar | ve | hazırlayın

لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ

onlara karşı | o şeyi ki | gücünüz yetti | bir kuvvetten | ve | bağlanıp beslenenden | atlardan | korkutursunuz

بِهٖ عَدُوَّ اللّٰهِ وَعَدُوَّكُمْ وَاٰخَرٖينَ مِنْ دُونِهِمْ

onunla | düşmanını | Allahın | ve | düşmanınızı | ve | diğerlerini | onlardan başka

لَا تَعْلَمُونَهُمْ اَللّٰهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فٖي سَبٖيلِ

kendilerini bilmiyorsunuz | Allah | onları biliyor | ve | o şey ki | infâk edersiniz | bir şeyden | yolunda

اللّٰهِ يُوَفَّ اِلَيْكُمْ وَاَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾ وَاِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ

Allah | tam olarak verilir | size | ve | siz | haksızlığa uğratılmazsınız | ve | eğer | meylederlerse | barışa

فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ اِنَّهُ هُوَ السَّمٖيعُ الْعَلٖيمُ ﴿٦١﴾

o hâlde meylet | ona | ve | tevekkül et | Allah'a | şübhesiz o | odur | hakkıyla işiten | herşeyi bilen

وَاِنْ يُر۪يدُٓوا اَنْ يَخْدَعُوكَ فَاِنَّ حَسْبَكَ اللّٰهُۜ هُوَ الَّذ۪ٓي اَيَّدَكَ

sana kuvvet verdi / o zâttır ki / o / Allah / sana yeter / artık şübhesiz / sana hîle yapmalarını / isterlerse / eğer ve

بِنَصْرِه۪ وَبِالْمُؤْمِن۪ينَۙ ﴿٦٢﴾ وَاَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْۜ لَوْ اَنْفَقْتَ مَا فِي الْاَرْضِ

yeryüzündedir / o şeyleri ki / infâk etseydin / eğer / kalblerinin / arasını / birleştirdi ve / mü'minlerle / ve / yardımıyla

جَم۪يعًا مَٓا اَلَّفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ اَلَّفَ بَيْنَهُمْۜ اِنَّهُ

şübhesiz o / aralarını / birleştirdi / Allah / fakat / kalblerinin arasını / birleştirmemiştin / hepsini

عَز۪يزٌ حَك۪يمٌ ﴿٦٣﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللّٰهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ

sana tâbi' oldu / o kimseler ki / ve / Allah / sana yeter / peygamber / ey / her işi hikmetlidir / dâima üstündür

الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٦٤﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِن۪ينَ عَلَى الْقِتَالِۜ

savaşa / mü'minleri / teşvik et / peygamber / ey / mü'minlerden

اِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِۚ وَاِنْ يَكُنْ

olursa / eğer / ve / iki yüz kişiye / gâlib gelirler / sabreden / yirmi kişi / sizden / olursa / eğer

مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُٓوا اَلْفًا مِنَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ

bir kavimdir ki / çünki gerçekten onlar / inkâr ettiler / o kimselerden ki / bin kişiye / gâlib gelirler / yüz kişi / sizden

لَا يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾ اَلْـٰٔنَ خَفَّفَ اللّٰهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ اَنَّ ف۪يكُمْ ضَعْفًاۜ

bir zayıflık / sizde var / şübhesiz / bildi / ve / sizden / Allah / hafifletti / şimdi / anlamıyorlar

فَاِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِۚ وَاِنْ يَكُنْ

olursa / eğer / ve / iki yüz kişiye / gâlib gelirler / sabreden / yüz kişi / sizden / olursa / artık eğer

مِنْكُمْ اَلْفٌ يَغْلِبُٓوا اَلْفَيْنِ بِاِذْنِ اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ مَعَ الصَّابِر۪ينَ ﴿٦٦﴾

sabredenlerle / beraberdir / Allah / ve / Allahın / izniyle / iki bin kişiye / gâlib gelirler / bin kişi / sizden

مَا كَانَ لِنَبِيٍّ اَنْ يَكُونَ لَهُٓ اَسْرٰى حَتّٰى يُثْخِنَ فِي الْاَرْضِۜ

yeryüzünde / ağır basıncaya dek / tâ ki / esirleri / onun / olması / bir peygamber için / (doğru) olmadı

تُر۪يدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَاۗ وَاللّٰهُ يُر۪يدُ الْاٰخِرَةَۜ وَاللّٰهُ

Allah / ve / âhireti / istiyor / Allah / ve / dünyanın / geçici menfaatini / istiyorsunuz

عَز۪يزٌ حَك۪يمٌ ﴿٦٧﴾ لَوْلَا كِتَابٌ مِنَ اللّٰهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ

elbette size dokunurdu / geçmiş / Allah'dan / bir yazı / eğer olmasaydı / her işi hikmetlidir / dâima üstündür

ف۪يمَٓا اَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظ۪يمٌ ﴿٦٨﴾ فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ

elde ettiniz / o şeyden ki / artık yiyin / büyük / bir azâb / aldınız / o şey hakkında ki

حَلَالًا طَيِّبًاۘ وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٦٩﴾

çok merhamet edendir / çok bağışlayandır / Allah / şübhesiz / Allah'dan / korkun / ve / temiz olarak / helâl olarak

62- Eğer sana hîle yapmak isterlerse, artık şübhesiz ki Allah sana yeter! O *(Allah)* ki, sana yardımıyla ve mü'minlerle kuvvet verendir.

63- Ve *(birbirlerine düşman olanların)* kalblerinin arasını *(îman ve ihlâsla)* birleştirdi. Eğer yeryüzünde bulunanların hepsini sarf etseydin, yine onların kalblerinin arasını birleştiremezdin; fakat Allah, *(onları birbirlerine kardeş yaparak)* aralarını *(muhabbetle)* kaynaştırdı. Çünki O, Azîz *(kudreti dâimâ gâlib gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

64- Ey peygamber! Sana ve mü'minlerden sana tâbi' olanlara, Allah yeter!

65- Ey peygamber! Mü'minleri savaşa *(cihâda)* teşvîk et! Eğer sizden sabreden yirmi kişi olursa, *(müşriklerden)* iki yüz kişiye gâlib gelirler. Eğer sizden yüz kişi olursa, inkâr edenlerden bin kişiye gâlib gelirler; çünki gerçekten onlar *(hakîkati)* anlamayan bir kavimdir.

66- Şimdi Allah, muhakkak sizde bir zayıflık bulunduğunu bildiğinden sizden *(yükünüzü)* hafifletti. Artık eğer sizden sabreden yüz kişi olursa, *(onlardan)* iki yüz kişiye gâlib gelirler. Eğer sizden bin kişi olursa, Allah'ın izniyle iki bin kişiye gâlib gelirler. Allah ise, sabredenlerle berâberdir.

67- Yeryüzünde *(küfrün belini kırıp)* ağır basmadıkça, bir peygamberin esirlerinin olması *(fidye alması)* muvâfık değildir! *(Siz)* şu dünyanın geçici menfaatini istiyorsunuz; Allah ise âhireti *(arzulamanızı)* istiyor. Çünki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

68- Eğer Allah tarafından *(Ashâb-ı Bedr'in bağışlandığına dâir)* önceden verilmiş bir yazı *(hüküm)* olmasaydı, *(esirlere bedel olarak)* aldığınız *(fidye)*den dolayı elbette size *(pek)* büyük bir azab dokunurdu.

69- Artık elde ettiğiniz ganîmetten helâl ve temiz olarak yiyin ve Allah'dan korkun! Şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

70- Ey peygamber! Elinizde bulunan esirlere de ki: "Eğer Allah kalblerinizde bir hayır olduğunu bilirse *(kalblerinizde bir hayır ve îmân varsa)*, size sizden alınan *(fidye)*den daha hayırlısını verir ve size mağfiret eder." Çünki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.[1]

71- Eğer *(o esirler)* sana ihânet etmek isterlerse ki, daha önce de şübhesiz Allah'a hâinlik etmişlerdi de, *(Allah)* onlara karşı *(sana)* imkân vermişti. Allah ise, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

72- Doğrusu îmân edip hicret edenler ve Allah yolunda mallarıyla canlarıyla cihâd eden *(Muhâcir)*ler ve *(onları)* barındırıp yardım edenler *(Ensâr)* var ya, işte onlar birbirlerinin velîleri *(vârisleri)*dirler.[2]

Îmân edip de *(henüz)* hicret etmeyenler ise, hicret edinceye kadar onların velâyetinden *(mîrasçılığından)* size hiçbir şey yoktur. Fakat din husûsunda sizden yardım isterlerse, artık üzerinize *(onlara)* yardım etmek düşer; ancak aranızda kendileriyle andlaşma bulunan bir kavme karşı *(yardım istemeleri)* müstesnâ. Allah ise, yapmakta olduklarınızı hakkıyla görücüdür.

73- İnkâr edenler de birbirlerinin dostlarıdırlar. Eğer siz bunu *(birbirinizle yardımlaşmayı)* yapmazsanız, yeryüzünde bir fitne ve büyük bir fesâd olur.

74- Îmân edip hicret edenler ve Allah yolunda cihâd eden *(Muhâcir)*ler ve *(onları)* barındırıp yardım edenler *(Ensâr)* var ya, işte gerçek mü'minler, ancak onlardır! Kendileri için *(Rablerinden)* bir mağfiret ve dâimî bir rızık vardır.

75- Sonradan îmân edip hicret edenler ve sizinle berâber cihâd edenlere gelince, işte onlar da sizdendir. Akrabâlar ise, Allah'ın kitâbında *(O'nun hükmüne göre)* birbirlerine *(mîras husûsunda)* daha lâyıktırlar. Şübhesiz ki Allah, herşeyi hakkıyla bilendir.

يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ فٖٓي اَيْدٖيكُمْ مِنَ الْاَسْرٰٓى اِنْ يَعْلَمِ

ey | peygamber | de ki | o kimselere ki | elinizdedir | esirlerden | eğer | bilirse

اللّٰهُ فٖي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِمَّٓا اُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ

Allah | kalblerinizde vardır | bir hayır | size verir | hayırlısını | o şeyden ki | alındı | sizden | ve | mağfiret eder | size

وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿٧٠﴾ وَاِنْ يُرٖيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا

ve | Allah | çok bağışlayandır | çok merhamet edendir | ve | eğer | isterlerse | sana ihânet etmek | ki gerçekten | ihânet etmişlerdi

اللّٰهَ مِنْ قَبْلُ فَاَمْكَنَ مِنْهُمْ وَاللّٰهُ عَلٖيمٌ حَكٖيمٌ ﴿٧١﴾ اِنَّ

Allah'a | bundan önce | ve imkân vermişti | onlara karşı | ve | Allah | herşeyi bilendir | her işi hikmetli olandır | şübhesiz

الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فٖي سَبٖيلِ

o kimseler ki | îmân ettiler | ve | hicret ettiler | ve | cihâd ettiler | mallarıyla | ve | canlarıyla | yolunda

اللّٰهِ وَالَّذٖينَ اٰوَوْا وَنَصَرُٓوا اُولٰٓئِكَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَٓاءُ بَعْضٍ

Allah | ve | o kimseler ki | barındırdılar | ve | yardım ettiler | işte onlar | bazıları | dostlarıdır | bazısının

وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ

ve | o kimseler ki | îmân ettiler | ve | hicret etmediler | size yoktur | dostluklarından | hiçbir şey

حَتّٰى يُهَاجِرُوا وَاِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدّٖينِ فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ

tâ ki hicret etmelerine dek | ve | eğer | sizden yardım isterlerse | din husûsunda | artık size gereken | yardım etmektir

اِلَّا عَلٰى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مٖيثَاقٌ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرٌ ﴿٧٢﴾

ancak | bir kavme karşı ki | aranızda (var) | ve | aralarında | bir andlaşma | ve | Allah | o şeyleri ki | yapıyorsunuz | hakkıyla görücüdür

وَالَّذٖينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ اَوْلِيَٓاءُ بَعْضٍ اِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ

ve | o kimseler ki | inkâr ettiler | bazıları | dostlarıdır | bazısının | eğer onu yapmazsanız | olur | bir fitne

فِي الْاَرْضِ وَفَسَادٌ كَبٖيرٌ ﴿٧٣﴾ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فٖي سَبٖيلِ

yeryüzünde | ve | bir fesâd | büyük | ve | o kimseler ki | îmân ettiler | ve | hicret ettiler | ve | cihâd ettiler | yolunda

اللّٰهِ وَالَّذٖينَ اٰوَوْا وَنَصَرُٓوا اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ

Allah | ve | o kimseler ki | barındırdılar | ve | yardım ettiler | işte onlar | onlardır | mü'minler | gerçek | onlar için vardır

مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرٖيمٌ ﴿٧٤﴾ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا

bir mağfiret | ve | bir rızık | dâimî | ve | o kimseler ki | îmân ettiler | bundan sonra | ve | hicret ettiler

وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَاُولٰٓئِكَ مِنْكُمْ وَاُولُوا الْاَرْحَامِ بَعْضُهُمْ

ve | cihâd ettiler | sizinle beraber | artık işte onlar | sizdendir | ve | sâhibleri | akrabâlık | bazıları

اَوْلٰى بِبَعْضٍ فٖي كِتَابِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلٖيمٌ ﴿٧٥﴾

daha lâyıktır | bazısına | kitabında | Allah'ın | şübhesiz | Allah | herşeyi | hakkıyla bilendir

سُورَةُ التَّوْبَةِ مَدَنِيَّةٌ
وَهِيَ مِائَةٌ وَتِسْعٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

بَرَاءَةٌ مِنَ اللّٰهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

müşriklerden | andlaşma yaptınız | o kimselere ki | Resûlünden | ve | Allah'dan | bir ihtardır

فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي (١)

âciz bırakıcılar değilsiniz | şübhesiz siz | bilin | ve | ay | dört | yeryüzünde | öyleyse dolaşın

اللّٰهِ وَأَنَّ اللّٰهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ (٢) وَأَذَانٌ مِنَ اللّٰهِ وَرَسُولِهِ إِلَى

Resûlünden | ve | Allah'dan | bir i'lândır ki | ve | kâfirleri | rezîl edicidir | Allah | şübhesiz | ve | Allah'ı

النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللّٰهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ فَإِنْ

o hâlde eğer | Resûlü | ve | müşriklerden | uzaktır | Allah | şübhesiz | Hacc-ı Ekber | günü | insanlara

تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي

âciz bırakıcılar değilsiniz | şübhesiz siz | o takdirde bilin | yüz çevirirseniz | eğer | ve | sizin için | hayırlıdır | artık o | tevbe ederseniz

اللّٰهِ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (٣) إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ

andlaşma yaptınız | o kimseler ki | ancak | elemli | bir azâb ile | inkâr ettiler | o kimseleri ki | müjdele | ve | Allah'ı

الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْئًا وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُّوا

artık tamamlayın | bir kimseye | aleyhinizde | yardım etmediler | ve | bir şeyle | size eksiklik yapmadılar | sonra | müşriklerden

إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَى مُدَّتِهِمْ إِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ (٤) فَإِذَا انْسَلَخَ

sıyrıldı | fakat o zaman ki | sakınanları | sever | Allah | şübhesiz | müddetlerine kadar | andlaşmalarını | onlara

الْأَشْهُرُ الْحُرُمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ

onları yakalayın | ve | kendilerini buldunuz | o yerde ki | müşrikleri | artık öldürün | haram | aylar

وَاحْصُرُوهُمْ وَاقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا

hakkıyla edâ ederlerse | ve | tevbe ederlerse | fakat eğer | gözetleme yerine | her | onlar için | oturun | ve | kendilerini hapsedin | ve

الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

çok merhametlidir | çok bağışlayandır | Allah | şübhesiz | yollarını | artık serbest bırakın | zekâtı | verirlerse | ve | namazı

(٥) وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلَامَ

kelâmını | işitinceye dek | tâ ki | artık ona emân ver | senden emân dilerse | müşriklerden | biri | eğer | ve

اللّٰهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ (٦)

bilmiyorlar | bir kavimdir ki | çünki şübhesiz onlar | işte budur | emin olacağı yere | onu ulaştır | sonra | Allahın

9- TEVBE SÛRESİ[1]

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 129 âyettir.]

1- *(Bu,)* Allah ve Resûlünden, kendileriyle andlaşma yaptığınız müşriklere *(ahidlerini bozduklarından dolayı)* bir ihtardır!

2- *(Ey müşrikler! Öyleyse ahdinizin bozulduğu şu andan i'tibâren)* artık yeryüzünde dört ay daha dolaşın; ama bilin ki siz, Allah'ı aslâ âciz bırakıcılar değilsiniz ve muhakkak ki Allah, kâfirleri rezîl edicidir!

3- Ve Hacc-ı Ekber *(en büyük hac)* günü Allah ve Resûlünden insanlara bir i'lândır ki, şübhesiz Allah ve Resûlü müşriklerden uzaktır.

O hâlde tevbe ederseniz, artık bu sizin için hayırlıdır ve eğer *(İslâm'dan)* yüz çevirirseniz o takdirde bilin ki, siz Allah'ı aslâ âciz bırakıcılar değilsiniz.

(Ey Habîbim!) İnkâr edenleri *(pek)* elemli bir azâb ile müjdele!

4- Ancak kendileriyle andlaşma yaptığınız, sonra da *(andlaşma şartlarında)* size hiçbir eksiklik yapmamış ve aleyhinizde hiçbir kimseye yardım etmemiş olan müşrikler müstesnâ; artık onlara müddetleri *(bite)*ne kadar andlaşmalarını tamamlayın!

Muhakkak ki Allah, *(sözünde durup, haksızlıktan)* sakınanları sever.

5- Fakat haram aylar çıktığı zaman, artık müşrikleri, kendilerini bulduğunuz yerde öldürün; onları yakalayın ve kendilerini *(kaçmalarını önleyerek)* hapsedin; her gözetleme *(ve geçit)* yerine onlar*(ı bulundukları yerden çıkartmamak)* için oturun *(o kavşakları tutun)*!

Fakat tevbe ederler, namazı hakkıyla edâ ederler ve zekâtı verirlerse, artık yollarını serbest bırakın!

Şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*-dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

6- Eğer müşriklerden biri senden emân dilerse, artık ona emân ver; tâ ki Allah'ın kelâmını işitsin; sonra da onu emîn olacağı yere ulaştır!

Bu *(emân)*, elbette onların *(hakîkati)* bilmeyen bir kavim olmalarındandır.

7- Müşrikler için, Allah katında ve Resûlü yanında *(sözlerinde durmadıkları hâlde)* nasıl bir andlaşma olabilir? Ancak *(Hudeybiye günü)* Mescid-i Harâm'ın yanında kendileriyle andlaşma yaptıklarınız müstesnâ.

Artık *(onlar)* size dürüst davranırlarsa, o hâlde *(siz de)* onlara böyle doğrulukla muâmele edin!

Şübhesiz ki Allah, takvâ sâhiblerini sever.

8- Nasıl *(bir andlaşmaları olabilir ki)*? Eğer *(onlar)* size gâlib gelselerdi, hakkınızda ne bir yemin, ne de bir ahd *(söz)* gözetirlerdi.

Ağızlarıyla sizi hoşnûd ederler, fakat kalbleri *(buna)* yanaşmaz!

Onların çoğu *(sözlerinde durmayan)* fâsık kimselerdir.

9- Allah'ın âyetlerini az bir bedel karşılığında sattılar da *(insanları)* O'nun yolundan men' ettiler.

Muhakkak ki onların yapmakta oldukları ne kötüdür!

10- Bir mü'min hakkında ne bir yemin, ne de bir ahd *(söz)* gözetirler.

İşte onlar gerçekten haddi aşanlardır.

11- Artık tevbe ederler, namazı hakkıyla kılarlar ve zekâtı verirlerse, o takdirde dinde kardeşlerinizdirler.[1] *(Bu hakîkatlerin kıymetini)* bilecek bir kavim için âyetleri açıklıyoruz.

12- Eğer verdikleri sözden sonra yeminlerini bozarlar ve dîninize dil uzatırlarsa, artık küfrün o önderlerini öldürün!

Çünki onlar yeminleri*(ne bağlılıkları)* olmayanlardır; tâ ki *(diğerleri o hâllerinden)* vazgeçsinler.

13- Yeminlerini bozan, peygamberi *(Mekke'den)* çıkarmaya azmeden ve size karşı *(savaşa)* önce kendileri başlayan bir kavimle savaşmayacak mısınız? Onlardan korkacak mısınız? Eğer *(siz)* mü'min kimseler iseniz, o hâlde *(iyi bilin ki)* Allah, kendisinden korkmanıza daha lâyıktır.[2]

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَعِنْدَ

yanında · ve · Allahın · katında · bir andlaşma · müşrikler için · olur · nasıl

رَسُولِهِ إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ

Mescid-i Harâm'ın · yanında · andlaşma yaptınız · o kimseler ki · ancak · Resûlü

فَمَا اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ

sever · Allah · şübhesiz · onlara · o hâlde doğrulukla muâmele edin · size · artık eğer dürüst davranırlarsa

الْمُتَّقِينَ ۝٧ كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا

gözetmezler · size · gâlib gelirlerse · halbuki eğer · nasıl · takvâ sâhiblerini

فِيكُمْ إِلًّا وَلَا ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبٰى

kaçınır · ve · ağızlarıyla · sizi hoşnûd ederler · ne bir yemin · ve · bir ahd · hakkınızda

قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ ۝٨ اِشْتَرَوْا بِآيَاتِ

âyetlerini · sattılar · fâsık kimselerdir · onların çoğu · ve · kalbleri

اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا

idiler · o şeyler ki · ne kötüdür · şübhesiz onlar ki · yolundan · men' ettiler · az · bir bedele · Allah'ın

يَعْمَلُونَ ۝٩ لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلًّا وَلَا ذِمَّةً وَأُولٰئِكَ هُمُ

onlardır · işte onlar · ve · ne bir yemin · ve · bir ahd · bir mü'min hakkında · gözetmezler · yapıyorlar

الْمُعْتَدُونَ ۝١٠ فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَآتَوُا الزَّكٰوةَ

zekâtı · verirlerse · ve · namazı · hakkıyla kılarlarsa · ve · tevbe ederlerse · artık eğer · haddi aşanlar

فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَنُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝١١

bilecekler · bir kavim için ki · âyetleri · açıklıyoruz · ve · dinde · o takdirde kardeşlerinizdirler

وَإِنْ نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ

dîninize · dil uzatırlarsa · ve · verdikleri sözün · ardından · yeminlerini · bozarlarsa · eğer · ve

فَقَاتِلُوا أَئِمَّةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ

son verirler · tâ ki onlar · onlara · yemin yoktur · şübhesiz onlar · küfrün · önderlerini · artık öldürün

۝١٢ أَلَا تُقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ

çıkarmaya · azmetiler · ve · yeminlerini · bozdular · bir kavimle ki · savaşmayacak mısınız

الرَّسُولِ وَهُمْ بَدَؤُكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ أَتَخْشَوْنَهُمْ

onlardan korkacak mısınız · def'a · ilk · size karşı başladılar · kendileri · ve · peygamberi

فَاللّٰهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝١٣

mü'min kimseler · iseniz · eğer · kendisinden korkmanıza · daha lâyıktır · o hâlde Allah

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ اللّٰهُ بِاَيْدٖيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنْصُرْكُمْ

size yardım etsin | ve | onları rezîl etsin | ve | ellerinizle | Allah | onlara azâb etsin | onlarla savaşın

عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِنٖينَ ﴿١٤﴾ وَيُذْهِبْ غَيْظَ

öfkesini | gidersin | ve | mü'minlerden | bir topluluğun | gönüllerine | şifâ versin | ve | onlara karşı

قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللّٰهُ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُ وَاللّٰهُ عَلٖيمٌ حَكٖيمٌ

her işi hikmetlidir | herşeyi bilendir | Allah | ve | diler | o kimsenin ki | Allah | tevbesini kabul eder | ve | kalblerinin

﴿١٥﴾ اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذٖينَ جَاهَدُوا

cihâd ettiler | o kimseleri ki | Allah | ortaya çıkarmamışken | (kendi hâlinize) bırakılacağınızı | sandınız mı | yoksa

مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلَا رَسُولِهٖ وَلَا

ve | ne Resûlünden | ve | Allah'dan | başkasını | edinmediler | ve | sizden

الْمُؤْمِنٖينَ وَلٖيجَةً وَاللّٰهُ خَبٖيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ مَا كَانَ لِلْمُشْرِكٖينَ

müşrikler için | (doğru) olmadı | yapıyorsunuz | o şeylere ki | haberdardır | Allah | ve | sırdaş | ne mü'minlerden

اَنْ يَعْمُرُوا مَسَاجِدَ اللّٰهِ شَاهِدٖينَ عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ اُولٰٓئِكَ

işte onlar | küfürle | kendi aleyhlerine | şâhidler iken | Allah'ın | mescidlerini | i'mâr etmeleri

حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ اِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ

mescidlerini | i'mâr eder | ancak | ebedî kalıcıdırlar | onlar | ateşte | ve | amelleri | boşa gitmiştir

اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى الزَّكٰوةَ

zekâtı | verdi | ve | namazı | hakkıyla edâ etti | ve | âhiret | gününe | ve | Allah'a | îmân etti | o kimse ki | Allahın

وَلَمْ يَخْشَ اِلَّا اللّٰهَ فَعَسٰٓى اُولٰٓئِكَ اَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدٖينَ

hidayete erenlerden | olmaları | işte onların | artık umulur | Allah'dan | ancak | korkmadı | ve

﴿١٨﴾ اَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَٓاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ اٰمَنَ

îmân etti | o kimse gibi ki | Mescid-i Harâm'ı | i'mâr etmeyi | ve | hacılara su vermeyi | kıldınız mı

بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَجَاهَدَ فٖي سَبٖيلِ اللّٰهِ لَا يَسْتَوُ۫نَ عِنْدَ

katında | bir olmazlar | Allah | yolunda | cihâd etti | ve | âhiret | gününe | ve | Allah'a

اللّٰهِ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمٖينَ ﴿١٩﴾ اَلَّذٖينَ اٰمَنُوا وَهَاجَرُوا

hicret ettiler | ve | îmân ettiler | o kimseler ki | zâlimler | topluluğunu | hidâyete erdirmez | Allah | ve | Allahın

وَجَاهَدُوا فٖي سَبٖيلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ اَعْظَمُ

daha büyüktürler | canlarıyla | ve | mallarıyla | Allah | yolunda | cihâd ettiler | ve

دَرَجَةً عِنْدَ اللّٰهِ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفَٓائِزُونَ ﴿٢٠﴾

kurtuluşa erenler | kendileridir | işte onlar | ve | Allah'ın | katında | derece i'tibârıyla

14- Onlarla savaşın ki, Allah sizin ellerinizle onlara azâb etsin ve onları rezîl etsin, hem onlara karşı size yardım etsin ve mü'minlerden bir topluluğun gönüllerine şifâ versin!

15- Hem kalblerinin öfkesini gidersin!

Allah, dilediğinin tevbesini *(kendi lütfundan)* kabûl eder.

Çünki Allah, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*-dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

16- Yoksa *(siz)*, içinizden cihâd edenleri ve Allah'dan, Resûlünden ve mü'minlerden başkasını sırdaş edinmeyenleri Allah ortaya çıkarmadan, kendi hâlinize bırakılacağınızı mı sandınız?[1] Hâlbuki Allah, ne yaparsanız hakkıyla haberdardır.

17- Müşriklerin, kendi küfürlerine *(bizzat)* kendileri şâhidler iken, Allah'ın mescidlerini *(husûsan Kâ'be'yi)* i'mâr etmeleri olacak şey değildir!

İşte onların amelleri boşa gitmiştir.

Ve ateşte onlar, ebedî olarak kalıcıdırlar.

18- Allah'ın mescidlerini, ancak Allah'a ve âhiret gününe îmân eden, namazı hakkıyla edâ eden, zekâtı veren ve Allah'dan başkasından korkmayan kimseler i'mâr eder; işte hidayete erenlerden olmaları umulanlar da onlardır!

19- Hacılara su vermeyi ve Mescid-i Harâm'ı i'mâr etme *(hizmetiyle meşgûl olan kimse)*yi, Allah'a ve âhiret gününe îmân eden ve Allah yolunda cihâd eden bir kimse gibi mi tuttunuz? *(Hâlbuki onlar)* Allah katında bir olmazlar.

Allah ise, zâlimler topluluğunu *(isyanlarındaki ısrarları sebebiyle)* hidâyete erdirmez.

20- Îmân edip hicret edenler ve Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihâd edenler, Allah katında derece i'tibârıyla daha büyüktürler.

İşte onlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir!

21- Rableri onlara, tarafından bir rahmet ve bir rıdvânı *(en büyük ihsan olarak kendilerinden râzı olduğunu)* ve onlar için içlerinde dâimî ni'metler bulunan Cennetleri müjdeler!

22- *(Onlar)* orada ebedî olarak devamlı kalıcıdırlar.

Şübhesiz ki *(en)* büyük mükâfât Allah katındadır.

23- Ey îmân edenler!

Eğer îmâna karşı küfrü *(tercîh edip)* seviyorlarsa, babalarınızı ve kardeşlerinizi *(dahi gerçek)* dostlar edinmeyin!

Artık içinizden kim onları *(o hâlde iken gerçek)* dost edinirse, işte onlar zâlimlerin ta kendileridir.

24- De ki: "Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, zevceleriniz, kabîleniz, kazandığınız mallar, *(iyi iken)* durgunluğa uğramasından korktuğunuz ticâret ve hoşunuza giden meskenler size Allah'dan, Resûlünden ve O'nun yolunda cihâd etmekten daha sevgili ise, artık Allah *(hakkınızda azab)* emrini getirinceye kadar bekleyin!

Çünki Allah, fâsıklar topluluğunu *(isyanlarındaki ısrarları sebebiyle)* hidâyete erdirmez."

25- And olsun ki Allah, size birçok yerlerde ve Huneyn gününde yardım etmişti.

Hani *(o gün)* çokluğunuz sizi gururlandırmıştı da *(bu i'timâdınız)* size hiçbir fayda vermemişti ve yeryüzü bütün genişliğine rağmen size dar gelmişti; sonra *(düşmana)* arkanızı çeviren kimseler olduğunuz hâlde dönüp kaçmıştınız.[1]

26- Sonra Allah, peygamberinin üzerine ve mü'minlerin üzerine sekînetini *(kalblere sükûnet ve huzur veren rahmetini)* indirdi; hem sizin görmediğiniz *(meleklerden)* ordular indirdi ve inkâr edenlere azâb etti.

Kâfirlerin cezâsı ise, işte budur.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَ رِضْوَانٍ وَ جَنَّاتٍ لَهُمْ فِيهَا

onlara müjdeler | Rableri | bir rahmeti | tarafından | ve | bir rıdvânı | ve | cennetleri | onlar için vardır | içlerinde

نَعِيمٌ مُقِيمٌ ﴿٢١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللّٰهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ

ni'metler | dâimî | devamlı kalıcıdırlar | orada | ebedî olarak | şübhesiz | Allah | onun katındadır | mükâfât

عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَ إِخْوَانَكُمْ

büyük | ey | o kimseler ki | îmân ettiler | edinmeyin | babalarınızı | ve | kardeşlerinizi

أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَ مَنْ يَتَوَلَّهُمْ

dostlar | eğer | severlerse | küfrü | îmâna karşı | ve | kim | onları dost edinirse

مِنْكُمْ فَأُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ

sizden | artık işte onlar | kendileridir | zâlimler | de ki | eğer | ise | babalarınız

وَ أَبْنَاؤُكُمْ وَ إِخْوَانُكُمْ وَ أَزْوَاجُكُمْ وَ عَشِيرَتُكُمْ

ve | oğullarınız | ve | kardeşleriniz | ve | zevceleriniz | ve | kabîleniz

وَ أَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَ تِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا

ve | mallar ki | onları kazandınız | ve | ticâret ki | korkuyorsunuz | durgunluğa uğramasından

وَ مَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللّٰهِ وَ رَسُولِهِ

ve | meskenler ki | ondan hoşlanıyorsunuz | daha sevgili | size | Allah'dan | ve | Resûlünden

وَ جِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتّٰى يَأْتِيَ اللّٰهُ بِأَمْرِهِ وَ اللّٰهُ

ve | cihâd etmekten | yolunda | artık bekleyin | tâ ki | getirinceye dek | Allah | emrini | ve | Allah

لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾ لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللّٰهُ

hidâyete erdirmez | topluluğunu | fâsıklar | and olsun gerçekten | size yardım etmişti | Allah

فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَ يَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ

yerlerde | birçok | ve | gününde | Huneyn | o vakit | sizi gururlandırmıştı | çokluğunuz

فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَ ضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ

ama fayda vermemişti | size | bir şeyle | ve | dar gelmişti | size | yeryüzü

بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُمْ مُدْبِرِينَ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَنْزَلَ اللّٰهُ سَكِينَتَهُ

o şey ile beraber ki | geniş oldu | sonra | dönmüştünüz | arkasını çevirenler olarak | sonra | indirdi | Allah | sekînetini

عَلٰى رَسُولِهِ وَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَ أَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا

üzerine | peygamberinin | ve | üzerine | mü'minlerin | ve | indirdi | ordular ki | görmediniz

وَ عَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ ذٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦﴾

ve | azâb etti | o kimseler ki | inkâr ettiler | ve | işte budur | cezâsı | kâfirlerin

ثُمَّ يَتُوبُ اللّٰهُ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُ وَاللّٰهُ

sonra | tevbesini kabûl eder | Allah | ardından | bunun | o kimsenin ki | diler | ve | Allah

غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُٓوا اِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ

çok bağışlayandır | çok merhamet edendir | ey | o kimseler ki | îmân ettiler | ancak | müşrikler

نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هٰذَا وَاِنْ

bir pisliktir | artık yaklaşmasınlar | Mescid-i Harâm'a | sonra | yıllarından | bu | ve | eğer

خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖٓ اِنْ

korkarsanız | fakirliğe düşmekten | o takdirde ileride | sizi zengin edecektir | Allah | fazlından | eğer

شَٓاءَ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٨﴾ قَاتِلُوا الَّذِينَ

dilerse | şübhesiz | Allah | herşeyi bilendir | her işi hikmetli olandır | savaşın | o kimselerle ki

لَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ

îmân etmiyorlar | Allah'a | ve | ne gününe | âhiret | ve | haram saymıyorlar

مَا حَرَّمَ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ

o şeyleri ki | haram kıldı | Allah | ve | Resûlü | ve | din edinmiyorlar | dîni | hak

الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ حَتّٰى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ

o kimselerden ki | kendilerine verildi | kitab | tâ ki | onlar verinceye dek | cizye | elden

وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٢٩﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌۨ ابْنُ اللّٰهِ

onlar iken | küçülmüş olanlar | ve | dedi | yahudiler | Uzeyr | oğludur | Allah'ın

وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللّٰهِ ذٰلِكَ قَوْلُهُمْ

ve | dedi | hristiyanlar | Mesîh | oğludur | Allah'ın | işte bu | (geveledikleri) sözleridir

بِاَفْوَاهِهِمْ يُضَاهِؤُنَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ

ağızlarıyla | benzetiyorlar | sözüne | o kimselerin ki | inkâr ettiler | bundan önce

قَاتَلَهُمُ اللّٰهُ اَنّٰى يُؤْفَكُونَ ﴿٣٠﴾ اِتَّخَذُوٓا اَحْبَارَهُمْ

onları kahretsin | Allah | nasıl | çevriliyorlar | edindiler | hahamlarını

وَرُهْبَانَهُمْ اَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ

ve | râhiblerini | rabler | başka | Allah'dan | ve | Mesîh'i | oğlu

مَرْيَمَ وَمَٓا اُمِرُٓوا اِلَّا لِيَعْبُدُٓوا اِلٰهًا وَاحِدًا

Meryem'in | ve | emrolunmadılar | ancak | ibâdet etmeleri için | bir İlâh'a | tek

لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾

ilâh yoktur | ancak | o | o pek münezzehtir | o şeylerden ki | ortak koşuyorlar

27- Sonra Allah, bunun ardından dilediğinin tevbesini kabûl eder *(hikmetine binâen kendi lütfundan ona tevbe nasîb eder).*

Çünki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

28- Ey îmân edenler!

Müşrikler ancak bir necis *(bir pislik)*tir; bu yıllarından sonra artık Mescid-i Harâm'a *(Kâ'be ve civârına)* yaklaşmasınlar!

Fakat *(bundan dolayı)* fakirliğe düşmekten korkarsanız, o takdirde Allah dilerse, sizi fazlından ileride zengin edecektir.

Şübhesiz ki Allah, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

29- Kendilerine kitab verilenlerden Allah'a ve âhiret gününe îmân etmeyen, Allah'ın ve Resûlünün haram kıldığını haram saymayan ve hak dîni din edinmeyen kimselerle, zelil bir hâle düşmüş kimseler olarak kendi elleriyle cizye verinceye kadar savaşın!

30- Yahudiler: "Uzeyr, Allah'ın oğludur" dediler; hristiyanlar da: "Mesîh, Allah'ın oğludur" dediler.

(Hâşâ!) Bu, onların ağızlarıyla geveledikleri sözleridir.

(Ki) önceden inkâr edenlerin sözüne benzetiyorlar.

Allah onları kahretsin!

Nasıl da *(haktan)* çevriliyorlar!

31- *(Yahudiler)* hahamlarını, *(hristiyanlar da)* râhiblerini ve Meryemoğlu Mesîh'i Allah'dan başka rabler edindiler.

Hâlbuki ancak tek bir İlâh'a ibâdet etmekle emrolunmuşlardı.

O'ndan başka ilâh yoktur!

O, *(onların)* ortak koşmakta oldukları şeylerden pek münezzehtir![1]

32- Allah'ın nûrunu ağızlarıyla *(güyâ)* söndürmek istiyorlar; hâlbuki kâfirler hoşlanmasa da Allah, mutlakâ nûrunu tamamlamak ister.[1]

33- Müşrikler hoşlanmasa da, onu *(İslâm'ı)* dinlerin hepsine üstün kılmak için, Resûlünü hidâyet ve hak dîn ile gönderen O'dur.

34- Ey îmân edenler!

Doğrusu hahamlardan ve râhiblerden bir çoğu insanların mallarını bâtıl *(haksız)* sebeblerle yerler ve *(onları)* Allah yolundan men' ederler.

Ve o kimseler ki, altın ve gümüşü biriktirirler ve onları Allah yolunda sarf etmezler.

İşte onları *(pek)* elemli bir azâb ile müjdele!

35- Cehennem ateşi bunların *(bu biriktirilen malların)* üzerlerinde kızdırılacağı gün, artık onların alınları, yanları ve sırtları bunlarla dağlanacak!

(Kendilerine o gün:) "*(İşte)* bu, kendiniz için toplayıp sakladıklarınız; öyleyse biriktirmekte olduklarınız *(sebebiyle hak ettiğiniz azâb)*ı tadın!" *(denilecek)*.

36- Şübhesiz ki, gökleri ve yeri yarattığı günde, Allah'ın Kitâbı'nda *(Levh-i Mahfûz'da)* Allah katındaki ayların sayısı on iki aydır; onlardan dördü haram *(aylar)*dır.

İşte doğru din budur; öyleyse onda *(o haram aylarda günahlara girerek)* nefislerinize zulmetmeyin ve müşrikler nasıl sizinle hepsi birleşerek savaşıyorlarsa, siz de onlarla *(kendi aranızda)* birleşerek savaşın!

Ve bilin ki Allah, gerçekten takvâ sâhibleriyle berâberdir.

يُرِيدُونَ اَنْ يُطْفِؤُا نُورَ اللّٰهِ بِاَفْوَاهِهِمْ وَ يَاْبَى
rârı olmuyor – ve – ağızlarıyla – Allah'ın – nûrunu – söndürmelerini – istiyorlar

اللّٰهُ اِلَّا اَنْ يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٣٢﴾
kâfirler – hoşlanmasa – velev ki – nûrunu – tamamlamasından – ancak – Allah

هُوَ الَّذٖى اَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدٰى وَ دٖينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى
üzerine – onu üstün kılmak için – hak – dîn ile – ve – hidâyet ile – Resûlünü – gönderdi – o zât tır ki – o

الدّٖينِ كُلِّهٖ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوٓا
îmân ettiler – o kimseler ki – ey – müşrikler – hoşlanmasa – velev ki – hepsinin – dinlerin

اِنَّ كَثٖيرًا مِنَ الْاَحْبَارِ وَ الرُّهْبَانِ لَيَاْكُلُونَ اَمْوَالَ النَّاسِ
insanların – mallarını – gerçekten yerler – râhiblerden – ve – hahamlardan – bir çoğu – doğrusu

بِالْبَاطِلِ وَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبٖيلِ اللّٰهِ وَ الَّذٖينَ يَكْنِزُونَ
biriktirirler – o kimseler ki – ve – Allah – yolundan – men' ederler – ve – bâtıl sebeblerle

الذَّهَبَ وَ الْفِضَّةَ وَ لَا يُنْفِقُونَهَا فٖى سَبٖيلِ
yolunda – onları sarf etmezler – ve – gümüşü – ve – altın

اللّٰهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ اَلٖيمٍ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يُحْمٰى عَلَيْهَا فٖى
bunların üzeri – kızdırılacak – o gün ki – elemli – bir azâb ile – işte onları müjdele – Allah

نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوٰى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَ جُنُوبُهُمْ
yanları – ve – alınları – bunlarla – artık dağlanacak – cehennem – ateşinde

وَ ظُهُورُهُمْ هٰذَا مَا كَنَزْتُمْ لِاَنْفُسِكُمْ فَذُوقُوا
öyleyse tadın – kendiniz için – biriktirdiniz – o şeylerdir ki – bu – sırtları – ve

مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ ﴿٣٥﴾ اِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ
katında – ayların – sayısı – şübhesiz – biriktiriyorsunuz – idiniz – o şeyleri ki

اللّٰهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فٖى كِتَابِ اللّٰهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ
gökleri – yarattı – o gün de ki – Allah'ın – kitabında – aydır – on – iki – Allah'ın

وَ الْاَرْضَ مِنْهَٓا اَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذٰلِكَ الدّٖينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا
öyleyse zulmetmeyin – doğru – din – işte budur – haramdır – dördü – onlardan – yeri – ve

فٖيهِنَّ اَنْفُسَكُمْ وَ قَاتِلُوا الْمُشْرِكٖينَ كَٓافَّةً كَمَا
o şey gibi ki – topluca – müşriklerle – savaşın – ve – nefislerinize – onlarda

يُقَاتِلُونَكُمْ كَٓافَّةً وَ اعْلَمُوٓا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقٖينَ ﴿٣٦﴾
takvâ sâhibleriyle – beraberdir – Allah – şübhesiz – bilin – ve – topluca – sizinle savaşıyorlar

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا

ancak · ertelemek · bir artmadır · küfürde · dalâlete düşürülür · onunla · o kimseler ki · inkâr ettiler

يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُوَاطِئُوا عِدَّةَ

onu helâl sayarlar · bir yıl · ve · onu haram sayarlar · bir yıl · uydurmaları için · sayısına

مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زُيِّنَ لَهُمْ سُوءُ

o şeyin ki · haram kıldı · Allah · böylece helâl kılarlar · o şeyi ki · haram kıldı · Allah · süslendi · kendilerine · kötülüğü

أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

amellerinin · ve · Allah · hidâyete erdirmez · topluluğunu · kâfirler

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمُ انْفِرُوا

ey · o kimseler ki · îmân ettiler · ne (oldu) · size · o zaman ki · denildi · size · seferber olun

فِي سَبِيلِ اللَّهِ اثَّاقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَرَضِيتُمْ

yolunda · Allah · ağırlaştınız · yere · râzı mı oldunuz

بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

hayatına · dünya · âhiretten · fakat menfaati değildir · hayatının · dünya

فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٣٨﴾ إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ

âhiretin yanında · ancak · pek az · eğer seferber olmazsanız · sizi cezâlandırır

عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ

bir azâb ile · elemli · ve · yerinize getirir · bir kavim · sizden başka · ve · ona zarar veremezsiniz

شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ

bir şeyle · ve · Allah · herşeye · hakkıyla gücü yetendir · eğer ona yardım etmezseniz · artık gerçekten

نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا

ona yardım etmişti · Allah · o vakit ki · onu çıkardı · o kimseler ki · inkâr ettiler

ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ

ikincisi olarak · iki (kişi)nin · o zaman · o ikisi · mağaradaydı · o vakit · diyordu · arkadaşına

لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ

üzülme · şübhesiz · Allah · bizimle beraberdir · artık indirmişti · Allah · sekînetini · ona

وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَىٰ

ve · ona kuvvet vermişti · ordularla ki · onları görmediniz · ve · kılmıştı · sözünü · o kimselerin ki · inkâr ettiler · en alçak

وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٠﴾

ve · sözü · Allah'ın · odur · en yüce olan · ve · Allah · dâima üstündür · her işi hikmetli olandır

---

37- *(Haram ayını hîle için başka bir aya)* ertelemek *(öyle i'tibâr etmek)*, ancak küfürde bir artmadır; inkâr edenler onunla dalâlete düşürülür; onu bir yıl helâl sayarlar, bir yıl da onu haram sayarlar ki, Allah'ın haram kıldığının sayısına uydursunlar da Allah'ın haram kıldığını *(güyâ)* helâl kılsınlar!

Amellerinin kötülüğü kendilerine süslü gösterildi.

Hâlbuki Allah, kâfirler topluluğunu *(isyanlarındaki ısrarları sebebiyle)* hidâyete erdirmez.

38- Ey îmân edenler!

Size ne oldu ki: "Allah yolunda seferber olun!" denildiği zaman *(olduğunuz)* yere ağırlaştınız *(çakılıp kaldınız)*!

Âhiretten *(vazgeçip)* dünya hayâtına mı râzı oldunuz? Fakat *(iyi bilin ki)* dünya hayâtının menfaati, âhiretin yanında ancak pek azdır.

39- Eğer *(savaş için)* koşup toplanmazsanız, *(Allah)* sizi *(pek)* elemli bir azâb ile cezâlandırır ve yerinize sizden başka bir kavim getirir; hem O'na hiçbir zarar veremezsiniz.

Çünki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

40- Eğer ona *(Muhammed'e)* yardım etmezseniz o takdirde *(bilin ki)*, muhakkak o inkâr edenler, *(Ebû Bekir'le berâber)* iki kişiden biri olarak onu *(Mekke'den)* çıkardıklarında Allah ona yardım etmişti.

O zaman o ikisi mağaradaydılar da hani arkadaşına: "Üzülme, şübhesiz ki Allah bizimle berâberdir!" diyordu. [1]

Artık Allah, ona sekînetini *(kalbine sükûnet ve huzur veren rahmetini)* indirmiş, sizin görmediğiniz ordularla da ona *(Resûlüne)* kuvvet vermiş ve inkâr edenlerin sözünü *(küfür da'vâlarını)* en alçak kılmıştı.

En yüce olan, ancak Allah'ın sözüdür.

Çünki Allah, Azîz *(kudreti herşeye üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

41- *(Ey mü'minler!)* Gerek hafif, gerek ağırlıklı olarak *(savaş için)* seferber olun ve mallarınızla, canlarınızla Allah yolunda cihâd edin! Eğer bilirseniz, bu sizin için hayırlıdır.

42- Eğer yakın bir *(dünya)* menfaat*(i)* ve orta *(mesâfede)* bir yolculuk olsaydı *(o geride kalan münâfıklar)* elbette sana tâbi' olurlardı; fakat meşakkatli mesâfe*(deki Tebük Seferi)* onlara uzak geldi.

Bununla berâber: "Eğer gücümüz yetseydi, elbette sizinle berâber çıkardık!" diye Allah'a yemîn edeceklerdir.

(Bu yalan yeminleriyle) kendilerini helâk ediyorlar.

Allah ise, hiç şübhesiz onların yalancı kimseler olduklarını biliyor.

43- *(Habîbim, yâ Muhammed!)*

Allah, *(geçmiş gelecek her türlü günahtan korumakla)* seni affetmiştir.

(Fakat) doğru *(söyleyen)* kimseler sana belli olmadan ve yalancıları bilmeden niçin onlara izin verdin?

44- Allah'a ve âhiret gününe îmân edenler, mallarıyla ve canlarıyla cihâd etmeleri husûsunda *(cihaddan geri kalmak için)* senden izin istemez.

Allah ise, takvâ sâhiblerini pek iyi bilendir.

45- Ancak Allah'a ve âhiret gününe îmân etmeyen ve kalbleri şübheye düşmüş olup da şübheleri içinde bocalayıp duranlar senden izin ister.

46- Eğer *(cihâda)* çıkmak isteselerdi, elbette onun için bir hazırlık *(bir tedbir)* hazırlarlardı; fakat Allah onların *(cihâda)* çıkmaya kalkmalarını çirkin gördü de onları *(o şereften)* alıkoydu; *(onlara:)* "*(Evlerinde)* oturan *(kadın)*larla berâber oturun!" denildi.

47- Eğer içinizde *(savaşa)* çıkmış olsalardı, size bozgunculuktan başka bir şey artırmazlardı ve sizi fitneye düşürmek isteyerek aranızda koşarlardı. İçinizde onları can kulağıyla dinleyecek olanlar da var.

Allah ise, o zâlimleri çok iyi bilendir.

انْفِرُوا خِفَافًا وَ ثِقَالًا وَ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَ أَنْفُسِكُمْ

canlarınızla ve mallarınızla cihâd edin ve ağırlıklı olarak ve hafif olarak seferber olun

فِي سَبِيلِ اللّٰهِ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

biliyorsunuz iseniz eğer sizin için hayırlıdır işte bu Allah yolunda

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَ سَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ وَلٰكِنْ بَعُدَتْ

uzak geldi fakat elbette sana tâbi' olurlardı orta bir yolculuk ve yakın bir menfaat olsaydı eğer

عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ وَ سَيَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا

elbette çıkardık gücümüz yetseydi eğer Allah'a yemîn edeceklerdir ve meşakkatli mesâfe onlara

مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

yalancı kimselerdir şübhesiz onlar biliyor Allah ve kendilerini helâk ediyorlar sizinle beraber (diye)

﴿٤٢﴾ عَفَا اللّٰهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنْتَ لَهُمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَكَ

sana belli oluncaya kadar tâ ki onlara izin verdin niçin seni Allah affetmiştir

الَّذِينَ صَدَقُوا وَ تَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ ﴿٤٣﴾ لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ

o kimseler ki senden izin istemez yalancıları sen bilinceye dek ve doğru söylediler o kimseler ki

يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ

mallarıyla cihâd etmeleri husûsunda âhiret gününe ve Allah'a îmân ettiler

وَ أَنْفُسِهِمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿٤٤﴾ إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ

o kimseler ki senden izin ister ancak takvâ sâhiblerini pek iyi bilendir Allah ve canlarıyla ve

لَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ ارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ

kalbleri şübheye düşmüş ve âhiret gününe ve Allah'a îmân etmiyorlar

فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾ وَ لَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ

çıkmak isteseydiler eğer ve bocalayıp dururlar şübheleri içinde ve onlar

لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلٰكِنْ كَرِهَ اللّٰهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ

böylece onları alıkoydu çıkmaya kalkmalarını Allah çirkin gördü fakat bir hazırlık onun için elbette hazırlarlardı

وَ قِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٤٦﴾ لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ

size bir şey artırmazlardı içinizde çıksaydılar eğer oturanlarla beraber oturun denildi ve

إِلَّا خَبَالًا وَ لَأَوْضَعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ

fitneye sizi düşürmek istiyorlar aranızda mutlaka fitneye koşarlardı ve bozgunculuk ancak

وَ فِيكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾

zâlimleri çok iyi bilendir Allah ve onları can kulağıyla dinleyenler içinizde var ve

لَقَدِ ابْتَغَوُا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْاُمُورَ

and olsun gerçekten · istediler · fitne çıkarmak · bundan önce · ve · çevirmişlerdi · sana · birtakım işler

حَتّٰى جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ اَمْرُ اللّٰهِ وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٤٨﴾

nihâyet · geldi · hak · ve · gâlib geldi · emri · Allah'ın · onlar iken · hoşlanmayan kimseler

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ لِي وَلَا تَفْتِنِّي اَلَا فِي الْفِتْنَةِ

ve · onlardan vardır · o kimse ki · der · izin ver · bana · ve · beni fitneye düşürme · dikkat edin · fitneye

سَقَطُوا وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٤٩﴾ اِنْ

düştüler · ve · şübhesiz · cehennem · elbette kuşatıcıdır · kâfirleri · eğer

تُصِبْكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَاِنْ تُصِبْكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا

sana isâbet ederse · bir iyilik · onları üzer · ve · eğer · sana isâbet ederse · bir musîbet · derler

قَدْ اَخَذْنَا اَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ

doğrusu · almıştık · tedbîrimizi · bundan önce · ve · dönüp giderler · onlar iken · sevinçli kimseler

﴿٥٠﴾ قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا اِلَّا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَنَا هُوَ مَوْلٰينَا وَعَلَى

de ki · bize aslâ isâbet etmez · ancak · o şey ki · yazdı · Allah · bizim için · o · Mevlâmızdır · ve

اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا اِلَّا

Allah'a · bu sebeble tevekkül etsin · mü'minler · de ki · beklemiyorsunuz · bize · ancak

اِحْدَى الْحُسْنَيَيْنِ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ اَنْ يُصِيبَكُمُ

birini · iki iyiliğin · ve · biz · bekliyoruz · size · size isabet ettirmesini

اللّٰهُ بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِهِ اَوْ بِاَيْدِينَا فَتَرَبَّصُوا

Allah'ın · bir azâbı · kendi katından · veya · bizim ellerimizle · öyleyse bekleyin

اِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ اَنْفِقُوا طَوْعًا اَوْ كَرْهًا

doğrusu biz · sizinle beraber · bekleyicileriz · de ki · infâk edin · gönüllü olarak · veya · gönülsüz olarak

لَنْ يُتَقَبَّلَ مِنْكُمْ اِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٣﴾

asla kabul edilmeyecektir · sizden · şübhesiz siz · oldunuz · topluluğu · fâsıklar

وَمَا مَنَعَهُمْ اَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ اِلَّا اَنَّهُمْ كَفَرُوا

ve · onlara mâni' olmadı · kabul edilmesi için · kendilerinden · infâk etmelerinin · ancak · gerçekten onlar · inkâr ettiler

بِاللّٰهِ وَبِرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلٰوةَ اِلَّا وَهُمْ

Allah'ı · ve · Resûlünü · ve · gelmezler · namaza · ancak · onlar iken

كُسَالٰى وَلَا يُنْفِقُونَ اِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٥٤﴾

tenbeller · ve · infâk etmezler · ancak · onlar iken · isteksiz kimseler

48- And olsun ki *(onlar)* daha önce de fitne çıkarmak istemişler ve sana birtakım işler çevirmişlerdi; nihâyet hak geldi ve onlar *(bundan)* hoşlanmayan kimseler oldukları hâlde Allah'ın emri gâlib geldi.

49- Onlardan öylesi de vardır ki: "Bana izin ver de beni fitneye düşürme!" der.

Dikkat edin, *(onlar zâten)* fitneye düşmüşlerdir!

Muhakkak ki Cehennem, kâfirleri elbette çepeçevre kuşatıcıdır.

50- Eğer sana bir iyilik isâbet ederse, *(bu)* onları üzer.

Fakat sana bir musîbet gelirse: "Doğrusu *(biz)* önceden tedbîrimizi almıştık" derler ve onlar sevinçli kimseler olarak dönüp giderler.

51- De ki: "Allah'ın bizim için yazdığından başkası bize aslâ isâbet etmez.[1]

O bizim Mevlâmızdır.

Öyleyse mü'minler ancak Allah'a tevekkül etsin!"

52- De ki: "*(Siz)* bizim için iki iyiliğin *(zafer veya şehâdetin)* birinden başkasını mı bekliyorsunuz? Biz ise sizin için, Allah'ın ya kendi katından veya bizim ellerimizle size bir azab vermesini bekliyoruz.

Öyleyse bekleyin, doğrusu biz de *(Allah'ın size nasıl muâmele edeceğini görmek üzere)* sizinle berâber bekleyicileriz!"

53- De ki: "*(Allah yolunda)* ister gönüllü ister gönülsüz harcayın, *(verdikleriniz)* sizden *(aslâ)* kabûl edilmeyecektir.

Çünki siz, bir fâsıklar topluluğu oldunuz!"

54- Onların harcamalarının, kendilerinden kabûl edilmesine mâni' olan, gerçekten onların Allah'ı ve Resûlünü inkâr etmeleri, namaza ancak tenbel tenbel gelmeleri ve *(mallarını)* ancak isteksiz kimseler olarak harcamalarından başka bir şey değildir.

55- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Artık onların ne malları, ne de evlâdları seni imrendirmesin! Allah bunlarla ancak, onlara dünya hayâtında azâb etmeyi ve onların kâfir kimseler olarak canlarının çıkmasını istiyor.

56- Doğrusu onlar, muhakkak sizden olduklarına dâir Allah'a yemîn de ediyorlar. Hâlbuki onlar sizden değildirler; fakat onlar *(sizden)* korkan *(ve bunun için Müslüman gözüken)* bir topluluktur.

57- Eğer bir sığınak veya mağaralar veya girecek herhangi bir delik bulsalardı, elbette onlar koşarak oraya yönelirlerdi.

58- Onlardan öylesi de vardır ki, sadakalar *(ve ganîmetlerin taksîmi)* husûsunda seni ayıplar. Artık onlardan kendilerine verilirse hoşnûd olurlar; fakat onlardan *(o arzu ettikleri şeylerden)* kendilerine verilmezse hemen kızarlar.

59- Gerçekten onlar, Allah ve Resûlünün kendilerine verdiğine râzı olup: "Allah bize yeter; Allah bize fazlından yakında *(yine)* verir, Resûlü de *(verir)*; doğrusu biz ancak Allah'a rağbet edicileriz" deselerdi *(elbette kendileri için hayırlı olurdu)*.

60- Sadakalar *(zekâtlar)*, Allah'dan bir farz olarak ancak, fakirlere, yoksullara, *(zekâtı toplamak için me'mur kılınmakla)* onun üzerine çalışanlara, kalbleri *(İslâm'a)* ısındırılacak olanlara, *(âzâd edilmek üzere efendisiyle belli bir bedel karşılığında anlaşmış olan)* kölelere, borçlulara, Allah yolunda olanlara ve yolda kalmışlara mahsustur. Ve Allah, Alîm *(menfaatinize olanı hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(en doğru hükmü veren)*dir.

61- Onlardan *(o münâfıklardan)* öyleleri de vardır ki, peygamberi incitirler ve: "O *(her söylediğimizi dinleyen)* bir kulaktır" derler. De ki: "*(O,)* sizin için bir hayır kulağıdır *(yalnız hayrı dinler)*; Allah'a îmân eder, mü'minlere de güvenir; sizden îmân edenler için ise bir rahmettir." Allah'ın Resûlünü incitenler yok mu, onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

فَلَا تُعْجِبْكَ اَمْوَالُهُمْ وَلَٓا اَوْلَادُهُمْ اِنَّمَا يُر۪يدُ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ
artık seni imrendirmesin | malları | ve | ne evlâdları | ancak | istiyor | Allah | onlara azâb etmesini

بِهَا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ اَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ
bunlarla | hayatında | dünya | ve | çıkar | canları | onlar iken | kâfir kimseler

۝٥٥ وَيَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ اِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَمَا هُمْ مِنْكُمْ وَلٰكِنَّهُمْ
ve | yemîn ediyorlar ki | Allah'a | doğrusu onlar | sizdendir (diye) | halbuki onlar değildir | sizden | fakat onlar

قَوْمٌ يَفْرَقُونَ ۝٥٦ لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَاً اَوْ مَغَارَاتٍ اَوْ مُدَّخَلاً
bir topluluktur ki | korkuyorlar | eğer | bulsalardı | bir sığınak | veya | mağaralar | veya | girecek bir delik

لَوَلَّوْا اِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ۝٥٧ وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي
elbette yönelirlerdi | oraya | onlar iken | koşuyorlar | ve | onlardan vardır | o kimse ki | seni ayıplar | husûsunda

الصَّدَقَاتِ فَاِنْ اُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَاِنْ لَمْ يُعْطَوْا مِنْهَٓا اِذَا
sadakalar | artık eğer | kendilerine verilseydi | onlardan | hoşnûd olurlardı | ve | eğer | kendilerine verilmezse | onlardan | hemen

هُمْ يَسْخَطُونَ ۝٥٨ وَلَوْ اَنَّهُمْ رَضُوا مَٓا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ
onlar | kızarlar | ve | eğer gerçekten onlar | râzı olsalardı | o şeylere ki | onlara verdi | Allah | ve | Resûlü

وَقَالُوا حَسْبُنَا اللّٰهُ سَيُؤْت۪ينَا اللّٰهُ مِنْ فَضْلِه۪ وَرَسُولُهُٓ اِنَّٓا
ve | dediler | bize yeter | Allah | bize yakında verir | Allah | fazlından | ve | Resûlü | doğrusu biz

اِلَى اللّٰهِ رَاغِبُونَ ۝٥٩ اِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَٓاءِ
Allah'a | rağbet ediciyiz | ancak | sadakalar | fakirlere mahsustur

وَالْمَسَاك۪ينِ وَالْعَامِل۪ينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي
ve | yoksullara | ve | çalışanlara | onun üzerine | ve | ısındırılacak olanlara | kalbleri | ve

الرِّقَابِ وَالْغَارِم۪ينَ وَف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ وَابْنِ السَّب۪يلِ فَر۪يضَةً
kölelere | ve | borçlulara | ve | yolunda (olanlara) | Allah | ve | yolda kalmışa | bir farz olarak

مِنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عَل۪يمٌ حَك۪يمٌ ۝٦٠ وَمِنْهُمُ الَّذ۪ينَ
Allah'dan | ve | Allah | herşeyi bilendir | her işi hikmetli olandır | ve | onlardan vardır | o kimseler ki

يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ اُذُنٌ قُلْ اُذُنُ خَيْرٍ
incitirler | peygamberi | ve | derler | o | bir kulaktır | de ki | kulağıdır | hayır

لَكُمْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِن۪ينَ وَرَحْمَةٌ لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
sizin için | îmân eder | Allah'a | ve | güvenir | mü'minlere | ve | bir rahmettir | o kimseler için ki | îmân ettiler

مِنْكُمْ وَالَّذ۪ينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ۝٦١
sizden | ve | o kimseler ki | incitiyorlar | Resûlünü | Allah'ın | onlar için vardır | bir azab | elemli

يَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْۚ وَاللّٰهُ وَرَسُولُهُٓ

Resûlü | ve | Allah | ve | sizi hoşnûd etmeleri için | sizin için | Allah'a | yemîn ederler

اَحَقُّ اَنْ يُرْضُوهُ اِنْ كَانُوا مُؤْمِنٖينَ ﴿٦٢﴾ اَلَمْ يَعْلَمُٓوا اَنَّهُ

şu şübhesiz ki | bilmediler mi | mü'min kimseler | iseler | eğer | kendisini râzı etmelerine | daha lâyıktır

مَنْ يُحَادِدِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَاَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فٖيهَاۜ

içinde | ebedî kalıcı olarak | cehennem | ateşi | onun için vardır | artık şübhesiz | Resûlüne | ve | Allah'a | karşı gelirse | kim

ذٰلِكَ الْخِزْيُ الْعَظٖيمُ ﴿٦٣﴾ يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ اَنْ تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ

onlara | indirilmesinden | münâfıklar | kaçınırlar | büyük | rezillik | işte budur

سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فٖي قُلُوبِهِمْۜ قُلِ اسْتَهْزِؤُاۚ اِنَّ اللّٰهَ مُخْرِجٌ مَا

o şeyi ki | ortaya çıkarıcıdır | Allah | şübhesiz | alay edin | de ki | kalblerindedir | o şeyi ki | onlara haber verecek | bir sûrenin ki

تَحْذَرُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ اِنَّمَا كُنَّا

biz idik | ancak | elbette derler | onlara sorarsan | and olsun eğer | ve | kaçınıyorsunuz

نَخُوضُ وَنَلْعَبُۜ قُلْ اَبِاللّٰهِ وَاٰيَاتِهٖ وَرَسُولِهٖ كُنْتُمْ

idiniz | peygamberiyle | ve | âyetleriyle | ve | Allah ile mi | de ki | oynuyoruz | ve | lâfa dalıyoruz

تَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ

sonra | kâfir oldunuz | gerçekten | özür dilemeyin | alay ediyorsunuz

اٖيمَانِكُمْۜ اِنْ نَعْفُ عَنْ طَٓائِفَةٍ مِنْكُمْ نُعَذِّبْ طَٓائِفَةً

bir tâifeye | azâb edeceğiz | sizden | bir tâifeyi | affedersek (bile) | eğer | îmân etmenizden

بِاَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمٖينَ ﴿٦٦﴾ اَلْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ

münâfık kadınlar | ve | münâfık erkekler | günahkâr kimseler | idiler | çünki şübhesiz onlar

بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍۢ يَاْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ

men' ederler | ve | kötülüğü | emrederler | bazısındandır | bazıları

الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ اَيْدِيَهُمْۜ نَسُوا اللّٰهَ فَنَسِيَهُمْۜ

bunun üzerine onları unuttu | Allah'ı | unuttular | ellerini | sıkı tutarlar | ve | iyilikten

اِنَّ الْمُنَافِقٖينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الْمُنَافِقٖينَ

münâfık erkeklere | Allah | va'd etti | fâsıklar | kendileridir | münâfıklar | şübhesiz

وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدٖينَ فٖيهَاۜ

içinde | ebedî kalıcılar olarak | cehennem | ateşini | kâfirlere | ve | münâfık kadınlara | ve

هِيَ حَسْبُهُمْۚ وَلَعَنَهُمُ اللّٰهُۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقٖيمٌ ﴿٦٨﴾

dâimî | bir azab | onlar için vardır | ve | Allah | onlara lâ'net etti | ve | onlara yeter | o

62- *(Münâfıklar)* sizi hoşnûd etmek için size Allah'ın üzerine yemîn ederler.

Eğer mü'min kimseler iseler, kendisini râzı etmelerine Allah ve Resûlü daha lâyıktır.

63- Şunu gerçekten bilmediler mi ki, kim Allah'a ve Resûlüne karşı gelirse artık şübhesiz onun için, içinde ebedî olarak kalıcı olduğu Cehennem ateşi vardır.

İşte büyük rezillik budur.

64- Münâfıklar, kalblerinde olanı kendilerine haber verecek bir sûrenin onlara *(mü'minlere)* indirilmesinden endişe ederler.

De ki: "*(Siz)* alay edin. Şübhesiz ki Allah, kaçındığınız şeyi ortaya çıkarıcıdır."

65- And olsun ki onlara *(niçin alay ettiklerini)* sorsan, elbette: "Biz ancak *(lâfa)* dalıp şakalaşıyorduk" derler.

De ki: "Allah ile, O'nun âyetleriyle ve O'nun peygamberiyle mi alay ediyordunuz?"

66- *(Boşuna)* özür dilemeyin; îmân etmenizden sonra gerçekten kâfir*(liğinizi açığa vurmuş)* oldunuz!

İçinizden bir kısmını *(samîmî tevbelerine binâen)* affetsek bile, bir kısmına da gerçekten onlar günahkâr kimseler olduklarından dolayı azâb edeceğiz!

67- Münâfık erkekler ve münâfık kadınlar birbirlerindendir.

Kötülüğü emrederler, iyilikten men' ederler ve ellerini sıkı tutarlar *(hayır yapmazlar)*.

(Onlar) Allah'ı unuttular, bunun üzerine *(O da)* onları unuttu *(lütfundan mahrûm etti)*!

Şübhesiz ki münâfıklar, fâsıkların ta kendileridir.

68- Allah, münâfık erkeklere, münâfık kadınlara ve kâfirlere, içinde ebediyen kalıcı oldukları Cehennem ateşini va'd etti.[1] O, onlara yeter!

Allah ise onlara lâ'net etti! Ve onlar için dâimî bir azab vardır.

69- *(Ey münâfıklar! Siz de)* sizden öncekiler gibisiniz; *(hâlbuki onlar)* kuvvetçe sizden daha şiddetli, mallar ve çocuklar cihetiyle daha çok idiler.

Böylece *(onlar dünyadan)* kendi nasibleriyle faydalanmak istediler; sizden öncekiler kendi paylarına düşenle nasıl zevk sürmek istedilerse, artık siz de kendi kısmetinizle faydalandınız ve *(bâtıla)* dalanlar gibi *(siz de o batağa)* daldınız.

İşte onlar dünya ve âhirette amelleri boşa gidenlerdir.

Ve yine onlar gerçekten hüsrâna uğrayanlardır.

70- Onlara kendilerinden öncekilerin; Nûh, Âd ve Semûd kavminin, İbrâhîm kavminin, Medyen halkının ve *(Lut kavmi gibi)* alt üst olan *(şehir)*lerin haber*(ler)*i gelmedi mi? Peygamberleri onlara mu'cizeler getirmişti.

Böylece Allah onlara zulmediyor değildi; fakat *(onlar bu inkârlarıyla)* kendilerine zulmediyorlardı.

71- Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar ise birbirlerinin dost *(ve yardımcı)*larıdırlar.

İyiliği emreder, kötülükten yasaklarlar, namazı hakkıyla edâ ederler, zekâtı verirler, Allah'a ve Resûlüne itâat ederler.

İşte onlar, Allah'ın kendilerine *(âhirette de)* merhamet edeceği kimselerdir.

Şübhesiz ki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

72- Allah, mü'min erkeklere ve mü'min kadınlara, altlarından ırmaklar akan, içinde ebedî olarak kalıcı oldukları Cennetler ve Adn Cennetlerinde güzel meskenler va'd etti.[1] Allah'ın rıdvânı *(râzı olması)* ise daha büyüktür!

İşte büyük kurtuluş budur!

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا اَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَ اَكْثَرَ

o kimseler gibi ki | sizden öncedir | idiler | daha şiddetli | sizden | kuvvetçe | ve | daha çok

اَمْوَالًا وَ اَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلَاقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ

mallar cihetiyle | ve | çocuklar cihetiyle | böylece faydalanmak istediler | kendi nasibleriyle | artık faydalandınız

بِخَلَاقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلَاقِهِمْ

kısmetinizle | o şey gibi ki | faydalandı | o kimseler ki | sizden öncedir | kendi paylarıyla

وَ خُضْتُمْ كَالَّذِى خَاضُوا اُولٰٓئِكَ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فِى

ve | bâtıla daldınız | o kimseler gibi ki | bâtıla daldılar | işte onlar ki | boşa gitmiştir | amelleri

الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِ وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٩﴾ اَلَمْ يَأْتِهِمْ

dünyada | ve | âhirette | ve | işte onlar | onlardır | hüsrâna uğrayanlar | onlara gelmedi mi

نَبَاُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَ عَادٍ وَ ثَمُودَ وَ قَوْمِ

haberi | o kimselerin ki | kendilerinden öncedir | kavminin | Nûh | ve | Âd | ve | Semûd | ve | kavminin

اِبْرٰهِيمَ وَ اَصْحَابِ مَدْيَنَ وَ الْمُؤْتَفِكَاتِ اَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ

İbrâhîm | ve | halkının | Medyen | ve | alt üst olan şehirlerin | onlara gelmişti | peygamberleri

بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوا اَنْفُسَهُمْ

mu'cizeler ile | böylece değildi | Allah | onlara zulmedecek | fakat | idiler | kendilerine

يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾ وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

zulmediyorlar | ve | mü'min erkekler | ve | mü'min kadınlar | bazıları | dostlarıdır | bazısının

يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ

emrederler | iyiliği | ve | yasaklarlar | kötülüğü | ve | hakkıyla edâ ederler | namazı

وَ يُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَ يُطِيعُونَ اللّٰهَ وَ رَسُولَهُ اُولٰٓئِكَ

ve | verirler | zekâtı | ve | itâat ederler | Allah'a | ve | Resûlüne | işte onlar ki

سَيَرْحَمُهُمُ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾ وَعَدَ اللّٰهُ

kendilerine merhamet edecektir | Allah | şübhesiz | Allah | dâima üstündür | her işi hikmetli olandır | va'd etti | Allah

الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ

mü'min erkeklere | ve | mü'min kadınlara | cennetler | akar | altlarından | ırmaklar

خَالِدِينَ فِيهَا وَ مَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِى جَنَّاتِ عَدْنٍ

ebedî kalıcılar olarak | içinde | ve | meskenler | güzel | Cennetlerinde | Adn

وَ رِضْوَانٌ مِنَ اللّٰهِ اَكْبَرُ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

ve | bir rıza | Allah'dan | daha büyüktür | işte bu | odur | kurtuluş | büyük

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ جَٰهِدِ ٱلْكُفَّارَ وَٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱغْلُظْ

ey · peygamber · cihâd et · kâfirlerle · ve · münâfıklarla · ve · sert davran

عَلَيْهِمْ وَمَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿٧٣﴾ يَحْلِفُونَ

onlara · ve · onların barınağı · cehennemdir · ve · ne kötü · dönüş yeridir · yemîn ediyorlar

بِٱللَّهِ مَا قَالُوا۟ وَلَقَدْ قَالُوا۟ كَلِمَةَ ٱلْكُفْرِ وَكَفَرُوا۟ بَعْدَ

Allah'a · söylemediler (diye) · ve · and olsun gerçekten · söylediler · sözünü · küfür · ve · kâfir oldular · sonra

إِسْلَٰمِهِمْ وَهَمُّوا۟ بِمَا لَمْ يَنَالُوا۟ وَمَا نَقَمُوٓا۟ إِلَّآ أَنْ أَغْنَىٰهُمُ

islâmlarından · ve · yeltendiler · o şeye ki · muvaffak olamadılar · ve · intikâm almaya kalkmadılar · ancak · diye · kendilerini zengin etti

ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ مِن فَضْلِهِۦ فَإِن يَتُوبُوا۟ يَكُ خَيْرًا لَّهُمْ

Allah · ve · Resûlü · fazlından · artık eğer · tevbe ederlerse · olur · hayırlı · kendileri için

وَإِن يَتَوَلَّوْا۟ يُعَذِّبْهُمُ ٱللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ

ve eğer · yüz çevirirlerse · onları cezâlandıracaktır · Allah · bir azâb ile · elemli · dünyada · ve · âhirette

وَمَا لَهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ مِن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٧٤﴾ وَمِنْهُم مَّنْ عَٰهَدَ

ve · onlar için yoktur · yeryüzünde · bir dost · ve · ne bir yardımcı · ve · onlardan · kimisi · söz verdi

ٱللَّهَ لَئِنْ ءَاتَىٰنَا مِن فَضْلِهِۦ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ

Allaha · and olsun eğer · bize verirse · fazlından · mutlaka sadaka vereceğiz · ve · mutlaka olacağız (diye)

ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّآ ءَاتَىٰهُم مِّن فَضْلِهِۦ بَخِلُوا۟ بِهِۦ وَتَوَلَّوا۟

sâlihlerden · fakat ne zaman ki · onlara verdi · fazlından · cimrilik ettiler · onda · ve · döndüler

وَّهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٧٦﴾ فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِى قُلُوبِهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ

onlar iken · yüz çeviren kimseler · işte âkıbetlerini yaptı · bir nifak · kalblerinde · o güne kadar ki

يَلْقَوْنَهُۥ بِمَآ أَخْلَفُوا۟ ٱللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا۟ يَكْذِبُونَ

onunla karşılaşacaklar · o şey sebebiyle ki · caydılar · Allaha · o şeyden ki · onu söz verdiler · ve · o şey sebebiyle ki · idiler · yalan söylüyorlar

﴿٧٧﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَىٰهُمْ وَأَنَّ

bilmediler mi · şübhesiz · Allah · bilir · sırlarını · ve · fısıldaşmalarını · ve · şübhesiz

ٱللَّهَ عَلَّٰمُ ٱلْغُيُوبِ ﴿٧٨﴾ ٱلَّذِينَ يَلْمِزُونَ ٱلْمُطَّوِّعِينَ مِنَ

Allah · çok iyi bilendir · gizlilikleri · o kimseler ki · ayıplıyorlar · gönülden verenleri

ٱلْمُؤْمِنِينَ فِى ٱلصَّدَقَٰتِ وَٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ

mü'minlerden · sadakalar husûsunda · ve · o kimseler ki · bulamıyorlar · ancak · güçlerinin yettiğini

فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ ٱللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

bu yüzden alaya alıyorlar · onları · alay etmiştir · Allah · onlarla · ve · onlar için vardır · bir azâb · elemli

---

73- Ey peygamber! Kâfirlerle ve münâfıklarla cihâd et ve onlara sert davran! Onların varacağı yer ise, Cehennemdir. Ve o ne kötü varılacak yerdir!

74- *(O sözü)* söylemediklerine dâir Allah'a yemîn ediyorlar. Hâlbuki, o küfür sözünü gerçekten söylediler de İslâm*(ı kabûl etme)*lerinden sonra kâfir oldular ve muvaffak olamadıkları şeye *(peygambere sû-i kasd yapmaya da)* yeltendiler. Sırf Allah ve Resûlü, fazlından kendilerini zengin etti diye *(buna rağmen nankörlük ederek)* intikâm almaya kalktılar. Artık tevbe ederlerse, kendileri için hayırlı olur. Eğer yüz çevirirlerse, Allah onları dünya ve âhirette *(pek)* elemli bir azâb ile cezâlandıracaktır! Yeryüzünde onlar için ne bir dost, ne de bir yardımcı vardır!

75- Onlardan kimisi de: "Yemîn olsun ki, eğer *(Allah)* fazlından bize verirse, mutlakā sadaka *(ve zekâtını)* vereceğiz ve mutlakā sâlihlerden olacağız" diye Allah'a söz verdi.

76- Fakat *(Allah)* fazlından onlara verince, onda cimrilik ettiler ve onlar *(Allah'a itâatten)* yüz çeviren kimseler olarak *(sözlerinden)* döndüler.

77- İşte Allah'a verdikleri sözden dönmeleri ve yalan söyleyegelmeleri sebebiyle, *(Allah da)* âkıbetlerini, kendisiyle karşılaşacakları güne kadar kalblerinde *(devâm edecek)* bir nifak yaptı.

78- Bilmediler mi ki şübhesiz Allah, onların sırlarını ve fısıldaşmalarını bilir; çünki şübhesiz Allah, *(bütün)* gizlilikleri çok iyi bilendir![1]

79- Sadakalar husûsunda, *(onu, imkânları olup)* gönülden *(gelerek çokça)* veren mü'minleri de *(zengin olmadıklarından)* güçlerinin yettiğinden başkasını bulamayanları da ayıplayarak, bu yüzden onları alaya alan *(o münâfık)*lar yok mu, *(asıl)* Allah onlarla alay etmiştir ve onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır!

80- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Onlar için ister mağfiret dile, ister onlar için mağfiret dileme *(hiç fark etmez)*! Eğer onlar için yetmiş def'a da istiğfâr etsen, Allah onları aslâ bağışlamayacaktır! Bu, şübhesiz ki onların, Allah'ı ve Resûlünü inkâr etmeleri sebebiyledir. Allah ise, *(inkârlarındaki ısrarları yüzünden)* fâsıklar topluluğunu hidâyete erdirmez.

81- *(Tebük Seferinden)* geride bırakılan *(münâfık)*lar, Allah Resûlüne muhâlefet ederek *(sefere çıkmayıp)* oturmalarıyla sevindi*(ler)*; mallarıyla ve canlarıyla Allah yolunda cihâd etmekten hoşlanmadılar ve: "Bu sıcakta sefere çıkmayın!" dediler. De ki: "Cehennem ateşi sıcaklık cihetiyle daha çetindir!" Eğer anlasalardı!

82- Artık kazanmakta oldukları *(günahları)*na bir cezâ olarak az gülsünler, çok ağlasınlar!

83- Öyleyse Allah seni *(Tebük Seferinden sonra)* onlardan bir tâifeye döndürür de *(bundan sonraki savaşlara)* çıkmak için senden izin isterlerse, o takdirde de ki: "Artık ebedî olarak, benimle berâber *(cihâd için)* aslâ çıkmayacaksınız ve benimle birlikte hiçbir düşmanla aslâ savaşmayacaksınız! Çünki siz ilk def'a *(çağrıldığınızda)* oturmaya râzı oldunuz; öyleyse geride kalanlarla berâber oturun!"

84- Onlardan ölen birinin üzerine, ebedî olarak aslâ namaz kılma ve onun kabri başında durma! Çünki onlar, Allah ve Resûlünü inkâr ettiler ve onlar, fâsık kimseler olarak öldüler.

85- Onların malları ve evlâdları seni imrendirmesin! Allah bunlarla ancak *(bu ısrarlı inkârları sebebiyle)* onlara hem dünyada azâb etmeyi hem de *(affa lâyık olmadıklarından)* onların kâfir kimseler olarak canlarının çıkmasını istiyor.

86- "Allah'a îmân edin ve Resûlü ile berâber cihâd edin!" diye bir sûre indirildiğinde, içlerinden servet sâhibi olanlar, senden izin istedi ve: "Bizi bırak, *(evlerinde)* oturan *(kadın)*larla berâber olalım!" dediler.

اِسْتَغْفِرْ لَهُمْ اَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْۜ اِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْع۪ينَ مَرَّةً فَلَنْ

artık aslâ | def'a | yetmiş | onlar için | mağfiret dilersen | eğer | onlar için | mağfiret dileme | ve-ya | onlar için | mağfiret dile

يَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْۜ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِه۪ۜ وَاللّٰهُ

Allah | ve | Resûlünü | ve | Allah'ı | inkâr ettiler | çünki şübhesiz onlar | işte budur | onları | Allah | bağışlamayacaktır

لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِق۪ينَ ﴿٨٠﴾ فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ

muhâlefet ederek | oturmalarıyla | geride bırakılanlar | sevindi | fâsıklar | topluluğunu | hidâyete erdirmez

رَسُولِ اللّٰهِ وَكَرِهُٓوا اَنْ يُجَاهِدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ ف۪ي

canlarıyla | ve | mallarıyla | cihâd etmelerinden | hoşlanmadılar | ve | Allahın | Resûlüne

سَب۪يلِ اللّٰهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّۜ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ اَشَدُّ

daha çetindir | cehennemin | ateşi | de ki | sıcakta | sefere çıkmayın | dediler | ve | Allah | yolunda

حَرًّاۜ لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾ فَلْيَضْحَكُوا قَل۪يلًا وَلْيَبْكُوا

ağlasınlar | ve | az | artık gülsünler | anlıyorlar | olsalardı | eğer | sıcaklıkca

كَث۪يرًاۚ جَزَٓاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَاِنْ رَجَعَكَ اللّٰهُ

Allah | seni döndürürse | öyleyse eğer | kazanıyorlar | idiler | o şeylere ki | bir cezâ olarak | çok

اِلٰى طَٓائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ

benimle beraber | aslâ çıkmayacaksınız | o takdirde de ki | çıkmak için | ve senden izin isterlerse | onlardan | bir tâifeye

اَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّاۜ اِنَّكُمْ رَض۪يتُمْ بِالْقُعُودِ اَوَّلَ

ilk | oturmaya | râzı oldunuz | şübhesiz siz | bir düşmanla | benimle birlikte | aslâ savaşmayacaksınız | ve | ebediyen

مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَالِف۪ينَ ﴿٨٣﴾ وَلَا تُصَلِّ عَلٰٓى اَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ

öldü | onlardan | birinin | üzerine | namaz kılma | ve | geride kalanlarla | beraber | öyleyse oturun | def'a

اَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلٰى قَبْرِه۪ۜ اِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِه۪ وَمَاتُوا

öldüler | ve | Resûlünü | ve | Allah'ı | inkâr ettiler | şübhesiz onlar | onun kabri | yanında | durma | ve | ebediyen

وَهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨٤﴾ وَلَا تُعْجِبْكَ اَمْوَالُهُمْ وَاَوْلَادُهُمْۜ اِنَّمَا يُر۪يدُ اللّٰهُ

Allah | istiyor | ancak | evlâdları | ve | onların malları | seni imrendirmesin | ve | fâsık kimseler | onlar iken

اَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ اَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ

kâfir kimseler | onlar iken | canlarının | çıkmasını | ve | dünyada | bunlarla | onlara azâb etmesini

﴿٨٥﴾ وَاِذَٓا اُنْزِلَتْ سُورَةٌ اَنْ اٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِه۪

Resûlü ile | beraber | cihâd edin | ve | Allah'a | îmân edin | diye | bir sûre | indirildi | o zaman ki | ve

اسْتَأْذَنَكَ اُولُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِد۪ينَ ﴿٨٦﴾

oturanlarla | beraber | olalım | bizi bırak | dediler | ve | onlardan | servet | sâhibleri | senden izin istedi

رَضُوا بِاَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلٰى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ

râzı oldular · olmalarına · beraber · geride kalanlarla · ve · mühürlendi · kalbleri · artık onlar

لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾ لٰكِنِ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا

anlamazlar · fakat · peygamber · ve · o kimseler ki · îmân ettiler · beraberinde · cihâd ettiler

بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ وَاُولٰٓئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ

mallarıyla · ve · canlarıyla · ve · işte onlar · onlar içindir · hayırlar · ve · işte onlar · onlardır

الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ

kurtuluşa erenler · hazırladı · Allah · onlar için · cennetler · akar · altlarından · ırmaklar

خَالِد۪ينَ ف۪يهَا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظ۪يمُ ﴿٨٩﴾ وَجَٓاءَ الْمُعَذِّرُونَ

ebedî kalıcıdırlar · orada · işte budur · kurtuluş · büyük · ve · geldi · özür bahâne edenler

مِنَ الْاَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذ۪ينَ كَذَبُوا اللّٰهَ

bedevîlerden · izin verilmesi için · kendilerine · ve · oturdu · o kimseler ki · yalan söylediler · Allah'a

وَرَسُولَهُ سَيُص۪يبُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ

ve · Resûlüne · yakında isâbet edecektir · o kimselere ki · inkâr ettiler · onlardan · bir azab

اَل۪يمٌ ﴿٩٠﴾ لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَٓاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضٰى وَلَا

elemli · yoktur · zayıflara · ve · ne hastalara · ve

عَلَى الَّذ۪ينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ اِذَا نَصَحُوا لِلّٰهِ

ne o kimselere ki · bulamıyorlar · o şeyi ki · infâk edecekler · bir günah · o takdirde ki · sâdık kaldılar · Allah'a

وَرَسُولِه۪ مَا عَلَى الْمُحْسِن۪ينَ مِنْ سَب۪يلٍ وَاللّٰهُ

ve · Resûlüne · yoktur · aleyhine · iyilik edenlerin · bir yol · ve · Allah

غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٩١﴾ وَلَا عَلَى الَّذ۪ينَ اِذَا مَٓا اَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ

çok bağışlayandır · çok merhametlidir · ve · aleyhine yoktur · o kimselerin ki · o şey vaktinde ki · sana geldiler · kendilerini bindirmen için

قُلْتَ لَٓا اَجِدُ مَٓا اَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَاَعْيُنُهُمْ تَف۪يضُ

dedin · bulamıyorum · o şeyi ki · sizi bindireceğim · üzerine · geri döndüler · gözleri iken · dolup taşıyor

مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا اَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ ﴿٩٢﴾ اِنَّمَا السَّب۪يلُ

yaştan · üzülerek · bulamamalarından dolayı · o şeyi ki · infâk edecekler · ancak · yol

عَلَى الَّذ۪ينَ يَسْتَاْذِنُونَكَ وَهُمْ اَغْنِيَٓاءُ رَضُوا بِاَنْ يَكُونُوا

aleyhinedir · o kimselerin ki · senden izin istiyorlar · kendileri iken · zenginler · râzı oldular · olmalarına

مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٩٣﴾

beraber · geride kalanlarla · ve · mühürledi · Allah · kalblerini · artık onlar · bilmezler

87- Geride kalan *(kadın)*larla berâber olmaya râzı oldular ve *(isyanlarındaki ısrarları yüzünden)* kalbleri mühürlendi; artık onlar *(hakkı)* anlamazlar!

88- Fakat peygamber ve berâberindeki îmân edenler, mallarıyla ve canlarıyla cihâd ettiler!

İşte, *(bütün)* hayırlar ancak onlar içindir ve işte onlar gerçekten kurtuluşa erenlerdir.

89- Allah onlar için, altlarından ırmaklar akan Cennetler hazırladı; orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

İşte büyük kurtuluş budur!

90- Ve bedevîlerden özür bahâne edenler, kendilerine izin verilsin diye geldiler; Allah'a ve Resûlüne yalan söyleyenler ise oturdu.

Onlardan inkâr edenlere yakında *(pek)* elemli bir azab isâbet edecektir!

91- Allah'a ve Resûlüne sâdık kaldıkları takdirde, zayıflara da hastalara da sarf edecek bir şey bulamayanlara da *(cihaddan geri kalmalarından dolayı)* bir günah yoktur.

(Böyle sâdık kalarak) iyilik edenlerin aleyhine *(onları suçlamak için)* bir yol yoktur.

Çünki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

92- Kendilerini *(savaşa katılmak üzere bir binek te'mîn ederek)* bindirmen için sana geldikleri zaman: "Sizi üzerine bindireceğim bir şey *(bir binek)* bulamıyorum!" deyince, *(kendilerinden)* sarf edecek bir şey bulamadıkları için üzüntüden gözleri yaş döke döke geri dönen kimselerin aleyhine de *(suçlamak için yol yoktur)*!

93- *(Aleyhlerine)* yol, ancak kendileri zengin kimseler oldukları hâlde *(sırf cihâda gitmemek için)* senden izin isteyenleredir.

(Onlar) geride kalan *(kadın)*larla berâber olmaya râzı oldular; Allah da *(isyanlarındaki inadları sebebiyle)* onların kalblerini mühürledi; artık onlar *(hakkı)* bilmezler.

94- *(O münâfıklar, Tebük'ten)* kendilerine döndüğünüz zaman size özür beyân edecekler. De ki: "*(Hiç)* ma'zerette bulunmayın, size aslâ inanmayacağız! Allah, sizin haberlerinizden bir kısmını gerçekten bize bildirmiştir. *(Bundan sonraki)* amelinizi Allah da görecek, Resûlü de! Sonra, gizli olanı ve görüneni hakkıyla bilen *(Allah')*a döndürüleceksiniz; artık *(O da)* size, yapmakta olduğunuzu haber verecektir!"

95- Onlara döndüğünüz zaman, kendilerin*(i kınamak)*dan vazgeçesiniz diye, size Allah adına yemîn edecekler. Artık onlardan yüz çevirin! Çünki onlar pisliktir! Kazanmakta oldukları *(günahları)*na cezâ olarak varacakları yer ise Cehennemdir!

96- Kendilerinden râzı olasınız diye size yemîn edecekler. Fakat *(siz)* onlardan râzı olsanız bile, artık Allah, o fâsıklar topluluğundan aslâ râzı olmaz!

97- *(Arabların göçebe kısmı olan)* bedevîler, küfür ve nifak cihetiyle *(şehirdekilerden)* daha şiddetli ve Allah'ın, Resûlüne indirdiği şeylerin *(o hükümlerin)* hudûdunu bilmemeye daha lâyıktırlar. Allah ise, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

98- Hem bedevîlerden öylesi vardır ki, *(Allah yolunda)* harcadığını zarar sayar ve *(bundan kurtulmak için)* sizin başınıza belâlar gelmesini bekler. *(O)* kötü belâ kendi başlarına gelsin! Hâlbuki Allah, Semî' *(onların sözlerini hakkıyla işiten)*dir, Alîm *(niyetlerini hakkıyla bilen)*dir.

99- Bedevîlerden öylesi de vardır ki, Allah'a ve âhiret gününe îmân eder, *(Allah yolunda)* harcadığını Allah katında yakınlıklara ve peygamberin duâlarına vesîle sayar. Bilesiniz ki gerçekten o *(harcadıkları şeyler)*, kendileri için *(Allah katında)* bir yakınlıktır. Allah, onları yakında rahmetine *(Cennetine)* koyacaktır. Şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

يَعْتَذِرُونَ اِلَيْكُمْ اِذَا رَجَعْتُمْ اِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا

ma'zerette bulunmayın | de ki | kendilerine | döndünüz | o zaman ki | size | özür beyân edecekler

لَنْ نُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَّاَنَا اللّٰهُ مِنْ اَخْبَارِكُمْ وَ سَيَرَى

görecek | ve | sizin haberlerinizi | Allah | bize haber verdi | gerçekten | size | aslâ inanmayacağız

اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَ رَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ اِلٰى عَالِمِ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ

görüneni | ve | gizli olanı | bilene | döndürüleceksiniz | sonra | Resûlü | ve | amelinizi | Allah

فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾ سَيَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ

Allah adına | yemîn edecekler | yapıyorsunuz | idiniz | o şeyleri ki | artık size haber verecektir

لَكُمْ اِذَا انْقَلَبْتُمْ اِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ فَاَعْرِضُوا عَنْهُمْ

onlardan | artık yüz çevirin | kendilerinden | vazgeçmeniz için | onlara | döndünüz | o zaman ki | size

اِنَّهُمْ رِجْسٌ وَ مَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

kazanıyorlar | idiler | o şeylere ki | cezâ olarak | cehennemdir | barınakları | ve | pisliktir | şübhesiz onlar

﴿٩٥﴾ يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَاِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَاِنَّ

artık şübhesiz | onlardan | râzı olursanız | fakat eğer | kendilerinden | râzı olmanız için | size | yemîn edecekler

اللّٰهَ لَا يَرْضٰى عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٩٦﴾ اَلْاَعْرَابُ اَشَدُّ

daha şiddetlidir | bedevîler | fâsıklar | topluluğundan | râzı olmaz | Allah

كُفْرًا وَ نِفَاقًا وَ اَجْدَرُ اَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ

Allah | indirdi | o şeylerin ki | hudûdunu | bilmemelerine | daha lâyıktır | ve | nifakca | ve | küfürce

عَلٰى رَسُولِهِ وَ اللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾ وَ مِنَ الْاَعْرَابِ

bedevîlerden vardır | ve | her işi hikmetli olandır | herşeyi bilendir | Allah | ve | Resûlüne

مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَ يَتَرَبَّصُ بِكُمُ الدَّوَائِرَ عَلَيْهِمْ

kendilerine olsun | belâlar | size | bekler | ve | zarar | infâk eder | o şeyi ki | edinir | o kimse ki

دَائِرَةُ السَّوْءِ وَ اللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾ وَ مِنَ الْاَعْرَابِ

bedevîlerden vardır | ve | herşeyi bilendir | hakkıyla işitendir | Allah | ve | kötü | belâ

مَنْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ

infâk eder | o şeyi ki | edinir | ve | âhiret | gününe | ve | Allah'a | îmân eder | o kimse ki

قُرُبَاتٍ عِنْدَ اللّٰهِ وَ صَلَوَاتِ الرَّسُولِ اَلَا اِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ

kendileri için | bir yakınlıktır | şübhesiz o | dikkat edin | peygamberin | duâlarına | ve | Allahın | katında | yakınlıklar

سَيُدْخِلُهُمُ اللّٰهُ فِي رَحْمَتِهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٩﴾

çok merhamet edendir | çok bağışlayandır | Allah | şübhesiz | rahmetine | Allah | yakında onları koyacaktır

وَالسَّابِقُونَ الْاَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْاَنْصَارِ وَالَّذِينَ

ve · öne geçenler · birinci olanlar · muhâcirlerden · ve · ensârdan · ve · o kimseler ki

اتَّبَعُوهُمْ بِاِحْسَانٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَاَعَدَّ لَهُمْ

onlara tâbi' oldular · güzelce · râzı olmuştur · Allah · onlardan · ve · râzı olmuşlardır · ondan · ve · hazırlamıştır · onlar için

جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا ذٰلِكَ الْفَوْزُ

cennetler · akar · altlarından · ırmaklar · devamlı kalıcıdırlar · orada · ebedî olarak · işte budur · kurtuluş

الْعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾ وَمِمَّنْ حَوْلَكُمْ مِنَ الْاَعْرَابِ مُنَافِقُونَ وَمِنْ اَهْلِ

büyük · ve · o kimselerden vardır ki · çevrenizdedir · bedevîlerden · münâfık olanlar · ve · halkından vardır

الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ

Medîne · mahâret kazanmışlardır · üzerine · nifak · onları bilmezsin · biz · onları biliriz

سَنُعَذِّبُهُمْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ اِلٰى عَذَابٍ عَظِيمٍ ﴿١٠١﴾ وَاٰخَرُونَ

onlara yakında azâb edeceğiz · iki def'a · sonra · döndürüleceklerdir · bir azâba · büyük · ve · diğerleri

اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَاٰخَرَ سَيِّئًا عَسَى اللّٰهُ

i'tirâf ettiler · günahlarını · karıştırdılar · bir ameli · sâlih · ve · bir başkasıyla · kötü olan · umulur · Allah'dan

اَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٠٢﴾ خُذْ مِنْ اَمْوَالِهِمْ

tevbelerini kabul etmesi · şübhesiz · Allah · çok bağışlayandır · çok merhamet edendir · al · onların mallarından

صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ اِنَّ

bir sadaka ki · kendilerini temizlersin · ve · onları arındırırsın · onunla · ve · duâ et · onlar için · şübhesiz

صَلٰوتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٣﴾ اَلَمْ يَعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ

senin duân · bir yatıştırmadır · onlar için · ve · Allah · hakkıyla işitendir · herşeyi bilendir · bilmediler mi · şübhesiz · Allah

هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَاَنَّ اللّٰهَ

odur ki · kabul eder · tevbeyi · kullarından · ve · alır · sadakaları · ve · şübhesiz · Allah

هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ

odur · tevbeleri kabul eden · çok merhametli olan · ve · de ki · yapın · artık görecek · Allah · yaptığınızı · ve · Resûlü

وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ اِلٰى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ

ve · mü'minler · ve · yakında döndürüleceksiniz · hakkıyla bilene · gizli olanı · ve · görüneni · artık size haber verecektir

بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ وَاٰخَرُونَ مُرْجَوْنَ لِاَمْرِ اللّٰهِ

o şeyleri ki · idiniz · yapıyorsunuz · ve · diğerleri · bırakılmış kimselerdir · emrine · Allah'ın

اِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَاِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠٦﴾

ya · onlara azâb eder · ve · ya · tevbelerini kabul eder · ve · Allah · herşeyi bilendir · her işi hikmetlidir

100- Sâbikûn'un, *(İslâm'a olan hizmetleriyle öne geçenlerin)* birincileri olan Muhâcirler ve Ensâr ile onlara güzelce tâbi' olanlar var ya, Allah onlardan râzı olmuştur ve *(onlar da)* O' ndan râzı olmuşlardır ve *(Allah)* onlar için, altlarından ırmaklar akan Cennetler hazırlamıştır; orada ebedî olarak devamlı kalıcıdırlar. İşte büyük kurtuluş budur![1]

101- Çevrenizdeki bedevîlerden münâfık olanlar da vardır. Medîne halkından da *(bazıları)* vardır ki, nifakta mahâret kazanmışlardır, *(sen ise)* onları bilmezsin! Onları biz biliriz. Onlara yakında iki def'a *(dünyada ve kabirde)* azâb edeceğiz; sonra da *(âhirette)* büyük bir azâba döndürüleceklerdir.

102- Diğerleri de günahlarını i'tirâf ettiler; sâlih bir ameli, kötü olan bir başkasıyla karıştırdılar. Umulur ki Allah, onların tevbesini kabul eder. Şübhesiz Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

103- Onların mallarından bir sadaka al ki, onunla kendilerini *(günahlardan)* temizleyesin ve onları arındırasın. Hem onlar için duâ et! Çünki senin duân onlar için *(kalblerini)* bir yatıştırmadır. Allah ise, Semî' *(herşeyi işiten)*dir, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

104- Bilmediler mi ki, kullarından tevbe'yi kabûl eden ve sadakaları alan şübhesiz ancak Allah'dır; Tevvâb *(tevbeleri çok kabûl eden)*, Rahîm *(kullarına çok merhamet eden)* de ancak Allah'dır.

105- Ve de ki: "*(Dilediğinizi)* yapın! Artık yaptığınızı Allah görecek, Resûlü ve mü'minler de! Sonra yakında, gizli olanı ve görüneni hakkıyla bilen *(Allah')*a döndürüleceksiniz; artık *(O da)* size, yapmakta olduklarınızı haber verecektir."

106- *(Savaşa gitmeyenlerin)* diğer bir kısmı da Allah'ın emrine bırakılmış kimselerdir; onlara ya azâb eder, ya da *(hikmetine binâen, kendi lütfundan)* tevbelerini kabûl eder. Çünki Allah, Alîm *(onların kalbinde olanı hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(hükmettiği her işte hikmetli olan)*dır.

107- Bir de *(mü'minlere)* zarar vermek, inkâr*(larını takviye)* etmek, mü'minlerin arasını ayırmak ve daha önce Allah ve Resûlü ile harb eden kimseye gözetleme *(yeri)* yapmak için bir mescid edinenler vardır.

(Onlar:) "İyilikten başka bir şey istemedik" diye yemîn de edecekler.

Hâlbuki Allah şâhidlik eder ki, şübhesiz onlar elbette yalancıdırlar!

108- Orada hiçbir vakit *(namaza)* durma!

İlk günden beri takvâ üzere kurulan *(Kuba)* mescid*(i)*, elbette içinde *(namaza)* durmana daha lâyıktır.

Orada *(günahlarından)* temizlenmeyi seven erler vardır.

Allah da iyice temizlenenleri sever.

109- O hâlde binâsını, Allah'dan sakınma *(takvâ üzere olma)* korkusu ve bir rıdvân *(O'nun rızâsı)* üzerine kuran *(mü'min bir)* kimse mi hayırlıdır; yoksa binâsını yıkılmak üzere olan bir uçurumun kenarına kurup da onunla berâber Cehennem ateşine yuvarlanan *(münâfık bir)* kimse mi? Hâlbuki Allah, zâlimler topluluğunu *(küfürleri sebebiyle)* hidâyete erdirmez!

110- Onların yaptıkları binâ, kalbleri parçalanıncaya *(ölünceye)* kadar, kalblerinde bir şübhe *(ve nifak sebebi)* olarak devâm edecektir.

Allah ise, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

111- Şübhesiz ki Allah, mü'minlerden nefislerini ve mallarını, karşılığında Cennet hakîkaten onların olmak üz ere satın almıştır![1]

(Onlar) Allah yolunda savaşırlar, öldürürler ve öldürülürler; *(Allah tarafından onlara)* Tevrât'ta, İncîl'de ve Kur'ân'da *(söz verilen bu Cennet, Allah'ın)* kendi üzerine hak bir va'ddir.

Ve Allah'dan daha çok sözünü yerine getiren kim olabilir? Öyle ise yaptığınız bu alış-verişinizden dolayı sevinin!

İşte büyük kurtuluş ise ancak budur!

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا

ayırmak ve inkâr etmek ve zarar vermek için bir mescid edindiler o kimseler (vardır) ki ve

بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ

Resûlü ile ve Allah ile harb etti o kimseye ki gözetleme yeri ve mü'minlerin arasını

قَبْلُ وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ

şübhesiz onlar şâhidlik eder ki Allah ve iyilik ancak istemedik elbet yemin edecekler ve bundan önce

لَكَاذِبُونَ ﴿١٠٧﴾ لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ

takvâ üzere kuruldu elbette bir mescid ki hiçbir vakit orada durma elbette yalancıdırlar

مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ

severler erler ki orada vardır içinde durmana daha lâyıktır günün ilkinden

يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِينَ ﴿١٠٨﴾ أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ

üzerine binâsını kurdu o hâlde o kimse mi ki iyice temizlenenleri sever Allah ve temizlenmelerini

تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ

binâsını kurdu o kimse mi ki yoksa hayırlıdır bir rıza ve Allah'dan sakınma

شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ

topluluğunu hidâyete erdirmez Allah ve cehennem ateşine onunla ve yuvarlandı yıkılacak olan bir uçurum kenarına

الظَّالِمِينَ ﴿١٠٩﴾ لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي

bir şübhe olarak binâ ettiler o ki onların binâları yok olmaz zâlimler

قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

her işi hikmetlidir herşeyi bilendir Allah ve kalbleri parçalanmasıyla ancak kalblerinde

﴿١١٠﴾ إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ

mallarını ve nefislerini mü'minlerden satın almıştır Allah şübhesiz

بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ

ki öldürürler Allah yolunda savaşırlar cennet şübhesiz onların olmak karşılığında

وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ

İncîl'de ve Tevrât'ta hak olarak kendi üzerine bir va'ddir öldürülürler ve

وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا

öyle ise sevinin Allah'dan sözünde daha vefâlı kimdir ve Kur'ân'da ve

بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١١﴾

büyük kurtuluş odur işte bu ve onunla alış-veriş yaptınız o ki alış-verişinizden dolayı

اَلتَّٓائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّٓائِحُونَ الرَّاكِعُونَ

tevbe edenler · ibâdet edenler · hamd edenler · oruç tutanlar · rükû' edenler

السَّاجِدُونَ الْاٰمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ النَّاهُونَ

secde edenler · emredenler · iyiliği · ve · men' edenler

عَنِ الْمُنْكَرِ وَ الْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللّٰهِ وَ بَشِّرِ

kötülükten · ve · muhâfaza edenlerdir · hudûdunu · Allah'ın · ve · müjdele

الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾ مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَ الَّذِينَ اٰمَنُوٓا اَنْ يَسْتَغْفِرُوا

mü'minleri · (doğru) olmadı · peygamber için · ve · o kimseler için ki · îmân ettiler · mağfiret dilemeleri

لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوٓا اُولِي قُرْبٰى مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ

müşrikler için · velev ki · olsalar · sâhibi · akrabâlık · ardından · o şeyin ki · belli oldu · kendilerine

اَنَّهُمْ اَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾ وَ مَا كَانَ اسْتِغْفَارُ اِبْرٰهِيمَ لِاَبِيهِ اِلَّا

şübhesiz onlar · ehlidirler · cehennem · ve · değildi · mağfiret dilemesi · İbrâhîm'in · babası için · ancak

عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَٓا اِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُٓ اَنَّهُ عَدُوٌّ

bir va'dden dolayı ki · onu söz verdi · ona · fakat ne zaman ki · kendisine belli oldu · gerçekten o · bir düşmandır

لِلّٰهِ تَبَرَّاَ مِنْهُ اِنَّ اِبْرٰهِيمَ لَاَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَ مَا كَانَ اللّٰهُ

Allah'a · uzaklaştı · ondan · şübhesiz · İbrâhîm · elbette çok içlidir · yumuşak huyludur · ve · değildir · Allah

لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ اِذْ هَدٰيهُمْ حَتّٰى يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ اِنَّ

dalâlete düşürecek · bir kavmi · o vakitten sonra ki · kendilerini hidâyete erdirdi · tâ ki · açıklayıncaya dek · onlara · o şeyleri ki · sakınıyorlar · şübhesiz

اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ

Allah · herşeyi · hakkıyla bilendir · şübhesiz · Allah · onundur · mülkü

السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ يُحْيِي وَ يُمِيتُ وَ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ

göklerin · ve · yerin · hayat verir · ve · öldürür · ve · sizin için yoktur · başka · Allah'dan

مِنْ وَلِيٍّ وَ لَا نَصِيرٍ ﴿١١٦﴾ لَقَدْ تَابَ اللّٰهُ عَلَى النَّبِيِّ

bir dost · ve · ne bir yardımcı · and olsun gerçekten · Allah tevbeye muvaffak eyledi · peygamberi

وَ الْمُهَاجِرِينَ وَ الْاَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ

ve · muhâcirleri · ve · ensârı · onlar ki · ona tâbi' oldular · zamanında

الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ

güçlük · ardından · o şeyin ki · nerede ise · eğrilecekti · kalbleri · bir kısmının

مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ اِنَّهُ بِهِمْ رَؤُفٌ رَحِيمٌ ﴿١١٧﴾

onlardan · sonra · tevbelerini kabul buyurdu · şübhesiz o · onlara karşı · çok şefkatlidir · çok merhametlidir

---

112- *(Bu va'de mazhar olanlar:)* Tevbe edenler, ibâdet edenler, hamd edenler, oruç tutanlar, rükû' edenler, secde edenler, iyiliği emredenler, kötülükten men' edenler ve Allah'ın hudûdunu *(ona riâyet ederek)* muhâfaza edenlerdir.

(Ey Habîbim!) O mü'minleri *(Cennetle)* müjdele!

113- Hakîkaten onların, Cehennem ehli oldukları kendilerine belli olduktan sonra, akrabâ bile olsalar, ne peygamberin ne de îmân edenlerin, müşrikler için mağfiret dilemeleri *(doğru)* olmaz!

114- İbrâhîm'in, babası için mağfiret dilemesi ise, sâdece ona söz verdiği bir va'dden dolayı idi.

Fakat gerçekten onun bir Allah düşmanı olduğu kendisine belli olunca, ondan uzaklaştı.

Şübhesiz ki İbrâhîm, elbette çok içli *(çok âh eden, inleyen)* ve yumuşak huylu *(bir peygamber)* idi.

115- Allah ise bir kavmi, kendilerini hidâyete erdirdikten sonra, sakınacakları şeyleri onlara açıklamadıkça dalâlete düşürecek değildir.

Muhakkak ki Allah, herşeyi hakkıyla bilendir.

116- Şübhesiz ki göklerin ve yerin mülkü *(hükümranlığı)* ancak Allah'ındır!

(O) hayat verir ve *(O)* öldürür! Sizin için Allah'dan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı vardır!

117- And olsun ki Allah, *(Tebük Seferine katılmayanlara izin vermesinden dolayı)* peygamberi*(ni affettiği gibi)*, o güçlük zamânında ona tâbi' olan Muhâcirlerle Ensârı da, içlerinden bir kısmının kalbleri nerede ise eğrilmek üzere olmasının ardından tevbeye muvaffak eyledi. Sonra da onların tevbelerini kabûl buyurdu.

Çünki O, onlara karşı Raûf *(çok şefkatli olan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

118- *(Allah, seferden)* geri bırakılan o üç kişinin de *(tevbesini kabûl etti)*! Öyle ki, yeryüzü bütün genişliğine rağmen onlara dar gelmiş, vicdanları kendilerini sıktıkça sıkmış ve Allah'*(dan gelecek olan)*a karşı yine O'ndan başka sığınacak hiçbir yer olmadığını anlamışlardı.

Sonra *(Allah)* onları tevbeye muvaffak kıldı ki tevbe etsinler!

Çünki, Tevvâb *(tevbeleri çok kabûl eden)*, Rahîm *(çok merhamet eden)* ancak Allah'dır.

119- Ey îmân edenler! Allah'dan sakının ve doğru kimselerle berâber olun!

120- Medîne halkının ve çevresindeki bedevîlerin, Allah'ın Resûlünden geri kalmaları ve onun canından *(önce)* kendi canlarını düşünmeleri *(doğru)* olmaz!

Bu, şundandır: Gerçekten onlar, kendilerine Allah yolunda *(çekecekleri)* bir susuzluk, bir yorgunluk, bir açlık isâbet etmez ve kâfirleri kızdırarak ayak basacakları bir yer ve düşmana karşı kazanacakları bir zafer yoktur ki, mukâbilinde kendilerine bu sebeble sâlih bir amel yazılmış olmasın!

Çünki Allah, iyilik edenlerin mükâfâtını zâyi' etmez.

121- Hem *(Allah yolunda)* ne küçük, ne de büyük olarak sarf edecekleri bir nafaka, ne de geçecekleri bir vâdi olmaz ki, lehlerine *(bir sevab olarak)* yazılmış olmasın!

Tâ ki Allah kendilerini, yapmakta olduklarının daha güzeliyle mükâfâtlandırsın!

122- Bununla berâber, mü'minler hep berâber *(cihâd için)* seferber olacak değillerdir.

Fakat onların her kabîlesinden bir tâifenin *(sefere)* çıkmaları, *(diğerlerinin)* dîni iyice öğrenmeleri ve *(seferden)* kendilerine döndükleri zaman, kavimlerini *(Allah'ın tehdîd ettiği hususlarda, azâbı ile)* korkutmaları gerekmez miydi? Tâ ki onlar *(da günahlardan)* sakınsınlar.

وَعَلَى الثَّلٰثَةِ الَّذ۪ينَ خُلِّفُواۜ حَتّٰٓى اِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ

onlara · dar geldi · o vakit ki · nihâyet · geri bırakıldılar · onlar ki · o üç kişiye · ve

الْاَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ اَنْفُسُهُمْ وَظَنُّٓوا اَنْ

şübhesiz · anladılar · ve · vicdanları · kendilerini · sıkıştırdı · ve · genişlemiş · o şey ki · yeryüzü

لَا مَلْجَاَ مِنَ اللّٰهِ اِلَّٓا اِلَيْهِۜ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُواۜ اِنَّ اللّٰهَ

Allah · şübhesiz · tevbe etmeleri için · onları tevbeye muvaffak kıldı · sonra · ona · ancak · Allah'dan · sığınacak bir yer · yoktur

هُوَ التَّوَّابُ الرَّح۪يمُ ﴿١١٨﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ

Allah'dan · sakının · îmân ettiler · o kimseler ki · ey · çok merhametli olan · tevbeleri kabul eden · odur

وَكُونُوا مَعَ الصَّادِق۪ينَ ﴿١١٩﴾ مَا كَانَ لِاَهْلِ الْمَد۪ينَةِ وَمَنْ

o kimseler için ki · ve · Medîne · halkı için · (doğru) olmadı · doğru kimselerle · beraber · olun · ve

حَوْلَهُمْ مِنَ الْاَعْرَابِ اَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللّٰهِ

Allah'ın · Resûlünden · geri kalmaları · bedevîlerden · çevrelerindedir

وَلَا يَرْغَبُوا بِاَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِه۪ۜ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ

çünki şübhesiz onlar · işte budur · onun canından (önce) · kendi canlarına · ne rağbet etmeleri · ve

لَا يُص۪يبُهُمْ ظَمَاٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ

Allah · yolunda · ne bir açlık · ve · ne bir yorgunluk · ve · bir susuzluk · kendilerine isâbet etmez

وَلَا يَطَؤُ۫نَ مَوْطِئًا يَغ۪يظُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ

nâil olmazlar · ve · kâfirleri · kızdırır · basılacak bir yere ki · ayak basmazlar · ve

عَدُوٍّ نَيْلًا اِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِه۪ عَمَلٌ صَالِحٌۜ اِنَّ اللّٰهَ

Allah · şübhesiz · sâlih · bir amel · mukâbilinde · kendilerine · yazılmıştır · ancak · bir zafere · düşmana karşı

لَا يُض۪يعُ اَجْرَ الْمُحْسِن۪ينَۙ ﴿١٢٠﴾ وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغ۪يرَةً

küçük · bir nafaka · infâk etmezler · ve · iyilik edenlerin · mükâfâtını · zâyi' etmez

وَلَا كَب۪يرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا اِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللّٰهُ

Allah · onları mükâfâtlandırması için · lehlerine · yazılmıştır · ancak · bir vâdiyi · kat' etmezler · ve · ne büyük · ve

اَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢١﴾ وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَٓافَّةًۜ

hep beraber · seferber olacak · mü'minler · değil idi · ve · yapıyorlar · idiler · o şeylerin ki · daha güzeliyle

فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَٓائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدّ۪ينِ

dîni · iyice öğrenmeleri için · bir tâife · onlardan · kabîlenin · herbirinden · fakat seferber olmalı değil miydi

وَلِيُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ اِذَا رَجَعُٓوا اِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿١٢٢﴾

sakınırlar · tâ ki onlar · kendilerine · döndüler · o zaman ki · kavimlerini · korkutmaları için · ve

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا قَاتِلُوا الَّذ۪ينَ يَلُونَكُمْ مِنَ

ey / o kimseler ki / îmân ettiler / savaşın / o kimselerle ki / yakınınızdadır

الْكُفَّارِ وَلْيَجِدُوا ف۪يكُمْ غِلْظَةًۜ وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ

kâfirlerden / ve / bulsunlar / sizde / bir şiddet / ve / bilin / şübhesiz / Allah

مَعَ الْمُتَّق۪ينَ ﴿١٢٣﴾ وَاِذَا مَٓا اُنْزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ اَيُّكُمْ

takvâ sâhibleriyle beraberdir / ve / o şey vakti ki / indirildi / bir sûre / bunun üzerine onlardan / o kimse ki / der / hanginiz ki

زَادَتْهُ هٰذِه۪ٓ ا۪يمَاناًۚ فَاَمَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا فَزَادَتْهُمْ ا۪يمَاناً وَهُمْ

onu artırdı / bu / îmân cihetiyle / ama / işte / o kimseler ki / îmân ettiler / artık onları artırdı / îman cihetiyle / ve / onlar

يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٢٤﴾ وَاَمَّا الَّذ۪ينَ ف۪ي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَتْهُمْ

sevinirler / ve / ama / o kimseler ki / kalblerinde vardır / bir hastalık / artık onları artırdı

رِجْساً اِلٰى رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿١٢٥﴾ اَوَلَا يَرَوْنَ

küfür cihetiyle / küfürlerine / ve / öldüler / onlar iken / kâfir kimseler / ve görmüyorlar mı

اَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ ف۪ي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً اَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ

şübhesiz onlar / imtihân ediliyorlar / herbirinde / yılın / bir def'a / veya / iki def'a / sonra / tevbe etmiyorlar

وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ وَاِذَا مَٓا اُنْزِلَتْ سُورَةٌ نَظَرَ بَعْضُهُمْ

ve onlar değildir / ibret alıyorlar / ve / o şey vakti ki / indirildi / bir sûre / baktı / bazıları

اِلٰى بَعْضٍۜ هَلْ يَرٰيكُمْ مِنْ اَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُواۜ صَرَفَ اللّٰهُ

bazısına / sizi görüyor mu / bir kimse / sonra / savuştular / çevirmiştir / Allah

قُلُوبَهُمْ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٢٧﴾ لَقَدْ جَٓاءَكُمْ رَسُولٌ

kalblerini / çünki şübhesiz onlar / bir kavimdir ki / anlamıyorlar / and olsun gerçekten / size geldi / bir peygamber

مِنْ اَنْفُسِكُمْ عَز۪يزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَر۪يصٌ عَلَيْكُمْ

kendinizden / ağırdır / ona / o şey ki / sıkıntıya düştünüz / düşkündür / size karşı

بِالْمُؤْمِن۪ينَ رَؤُ۫فٌ رَح۪يمٌ ﴿١٢٨﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُۘ

mü'minlere / çok şefkatlidir / çok merhametlidir / buna rağmen eğer / yüz çevirirlerse / artık de ki / bana kâfidir / Allah

لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۜ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظ۪يمِ ﴿١٢٩﴾

ilâh yoktur / o ancak / ona / tevekkül ettim / ve / o / Rabbidir / Arşın / büyük

سُورَةُ يُونُسَ عَلَيْهِ السَّلَامُ
مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَتِسْعُ اٰيَاتٍ

123- Ey îmân edenler! Kâfirlerden *(öncelikle)* sizin yakınınızda olanlarıyla savaşın; *(öyle ki)* sizde bir şiddet bulsunlar!

Ve bilin ki şübhesiz Allah, takvâ sâhibleriyle berâberdir.

124- Hem bir sûre indirildiği zaman, bunun üzerine onlardan *(o münâfıklardan)* bazısı: "Bu, hanginizin îmânını artırdı?" der.

Fakat îmân edenlere gelince, işte *(her inen sûre)* onların îmanlarını artırır ve onlar *(bunu müjde kabûl ederek)* sevinirler.

125- Kalblerinde bir hastalık *(nifak)* olanlara gelince ise, artık *(her âyetimiz)* onların küfürlerine küfür kattı ve onlar kâfir kimseler olarak öldüler.

126- Doğrusu onlar, her yıl bir veya iki def'a *(çeşitli belâlarla)* imtihân edildiklerini görmüyorlar mı? Yine de ne tevbe ediyorlar ve ne de kendileri ibret alıyorlar!

127- Hâlbuki *(haklarında)* bir sûre indirildiği zaman, birbirlerine *(göz kırparak)* bakıp: "Sizi birisi görüyor mu?" *(derler)*, sonra da savuşurlar.

Gerçekten onlar *(hakkı bir türlü)* anlamayan bir kavim oldukları için Allah onların kalblerini *(küfürleri sebebiyle îmandan)* çevirmiştir.

128- Şânım hakkı için, size kendinizden öyle *(izzetli)* bir peygamber geldi ki, sıkıntıya düşmeniz ona ağır gelir; size düşkündür, mü'minlere karşı çok şefkatlidir, merhametlidir.[1]

129- *(Ey şefkatli Resûl!)* Eğer *(seni dinlemeyip senden)* yüz çevirirlerse, artık de ki: "Allah bana kâfîdir!

O'ndan başka ilâh yoktur!

(Ben) O'na tevekkül ettim ve O, büyük arşın Rabbidir!"[2]

10- YÛNUS (AS) SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 109 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Râ. İşte bunlar, o hikmetli Kitâb'ın *(Kur'ân'ın)* âyetleridir.

2- İçlerinden bir erkeğe: "İnsanları *(azâb ile)* korkut ve îmân edenlere, Rableri katında şübhesiz ki kendileri için bir 'kadem-i sıdk' *(peygamberin şefâati)* bulunduğunu müjdele!" diye vahyetmemiz, insanlar için şaşılacak bir şey mi oldu *(da)* kâfirler: "Şübhesiz bu, gerçekten apaçık bir sihirbazdır!" dedi*(ler)*.

3- Muhakkak ki Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra arşa hükmeden, *(her)* işi idâre eden Allah'dır!

O'nun izni olmadan hiçbir kimse şefâat edici değildir!

İşte Rabbiniz olan Allah budur, o hâlde O'na ibâdet edin! Artık *(iyice düşünüp)* ibret almaz mısınız?

4- Hep birlikte dönüşünüz O'nadır!

(Bu,) Allah'ın hak bir va'didir.

Çünki O, *(mahlûkâtı)* yaratmaya başlar *(onları yoktan yaratır)*, sonra îmân edip sâlih ameller işleyenleri adâletle mükâfâtlandırmak için onu *(o yaratmayı âhirette)* tekrar iâde eder.

Kâfirlere gelince, inkâr etmekte olduklarından dolayı kendileri için kaynar sudan bir içecek ve *(pek)* elemli bir azab vardır.

5- O, güneşi bir ışık *(kaynağı)*, ayı ise bir nûr yapan, yılların sayısını ve *(vakitlerin)* hesâbı*(nı)* bilmeniz için de ona *(aya)* birtakım menziller *(yörüngeler)* takdîr edendir.[1] Allah, bunları ancak hak *(ve hikmet)* ile yaratmıştır. *(Bu hakîkatleri)* bilecek bir kavim için âyetleri açıklıyor.

6- Şübhesiz ki gece ile gündüzün ihtilâfında *(ard arda gelmesinde)* ve Allah'ın göklerde ve yerde yarattığı şeylerde, *(O'na karşı gelmekten)* sakınacak bir kavim için apaçık deliller vardır.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

ismiyle — Allah'ın — Rahmân — Rahîm

الۤرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ الْحَك۪يمِ ﴿١﴾ اَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَباً

elif lâm râ — işte bunlar — âyetleridir — kitabın — hikmetli — oldu mu — insanlar için — şaşılacak bir şey

اَنْ اَوْحَيْنَٓا اِلٰى رَجُلٍ مِنْهُمْ اَنْ اَنْذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذ۪ينَ

vahyedişimiz — bir erkeğe — onlardan — diye — korkut — insanları — ve — müjdele — o kimselere ki

اٰمَنُٓوا اَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْۜ قَالَ الْكَافِرُونَ

îmân ettiler — şübhesiz — onlar için vardır — peygamberin şefaati — katında — Rableri — dedi — kâfirler

اِنَّ هٰذَا لَسَاحِرٌ مُب۪ينٌ ﴿٢﴾ اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذ۪ي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ

şübhesiz — bu — gerçekten bir sihirbazdır — apaçık — şübhesiz — Rabbiniz — Allah — o zâttır ki — yarattı — gökleri

وَالْاَرْضَ ف۪ي سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْاَمْرَۜ مَا مِنْ

ve — yeri — içinde — altı — gün — sonra — hükmetti — Arş'a — idâre eder — işi — yoktur

شَف۪يعٍ اِلَّا مِنْ بَعْدِ اِذْنِه۪ۜ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُۜ اَفَلَا

bir şefâat edici — ancak — ardından — onun izninin — işte budur — Allah — Rabbiniz olan — o hâlde ona ibâdet edin

تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾ اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَم۪يعاًۜ وَعْدَ اللّٰهِ حَقّاًۜ اِنَّهُ يَبْدَؤُا

artık ibret almaz mısınız — onadır — dönüşünüz — hep birlikte — va'di — Allah'ın — hak olarak — şübhesiz o — başlar

الْخَلْقَ ثُمَّ يُع۪يدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

yaratmaya — sonra — onu tekrar iâde eder — mükâfâtlandırması için — o kimseleri ki — îmân ettiler — ve — yaptılar — sâlih ameller

بِالْقِسْطِۜ وَالَّذ۪ينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَم۪يمٍ وَعَذَابٌ اَل۪يمٌ

adâletle — ve — o kimseler ki — kâfir oldular — onlar için vardır — bir içecek — kaynar sudan — ve — bir azâb — elemli

بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٤﴾ هُوَ الَّذ۪ي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَٓاءً وَالْقَمَرَ

o şeyden dolayı ki — idiler — inkâr ediyorlar — o — o zâttır ki — kıldı — güneşi — bir ışık — ve — ayı

نُوراً وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّن۪ينَ وَالْحِسَابَۜ مَا خَلَقَ

bir nûr — ve — takdîr etti — birtakım menziller — bilmeniz için — sayısını — yılların — ve — hesâbı — yaratmamıştır

اللّٰهُ ذٰلِكَ اِلَّا بِالْحَقِّۚ يُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥﴾

Allah — bunları — ancak — hak ile — açıklıyor — âyetleri — bir kavim için ki — bilecekler

اِنَّ فِي اخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ

şübhesiz — ard arda gelmesinde — gece — ve — gündüzün — ve — o şeyde ki — yarattı

اللّٰهُ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَّقُونَ ﴿٦﴾

Allah — göklerde — ve — yerde — elbette deliller vardır — bir kavim için ki — sakınacaklar

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا

dünya | hayatına | râzı oldular | ve | bize kavuşmayı | ummazlar | o kimseler ki | şübhesiz

وَاطْمَأَنُّوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ ۝٧ أُولَٰئِكَ

işte onların | gâfil olanlardır | âyetlerimizden | onlar | o kimseler ki | ve | onunla | tatmîn oldular | ve

مَأْوَاهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝٨ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا

îmân ettiler | o kimseler ki | şübhesiz | kazanıyorlar | idiler | o şey sebebiyle ki | ateştir | barınağı

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ

altlarından | akar | îmân etmeleri sebebiyle | Rableri | onları hidâyete erdirir | sâlih ameller | yaptılar | ve

الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ۝٩ دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ

ey Allah | sen münezzehsin (demelerdir) | orada | onların duâsı | Naîm | Cennetlerinde | ırmaklar

وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ

Allah'adır | hamd | diye (demeleri)dir | duâlarının | sonu | ve | selâmdır | orada | (birbirine) temennileri | ve

رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝١٠ وَلَوْ يُعَجِّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ

acele istemeleri gibi | şerri | insanlara | Allah | hemen verseydi | eğer | ve | âlemlerin | Rabbi olan

بِالْخَيْرِ لَقُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ فَنَذَرُ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا

bize kavuşmayı | ummuyorlar | o kimseleri ki | artık bırakırız | ecelleri | kendilerine | elbette hükmedilirdi | hayrı

فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ۝١١ وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا

bize yalvardı | zarar | insana | dokundu | o zaman ki | ve | bocalayıp dururlar | azgınlıkları içinde

لِجَنْبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ

devâm etti | sıkıntısını | ondan | açtık | fakat ne zaman ki | ayakta iken | veya | otururken | veya | yanı üzerine

كَأَنْ لَمْ يَدْعُنَا إِلَىٰ ضُرٍّ مَسَّهُ كَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ

isrâf edenlere | süslendi | işte böyle | kendisine dokundu | bir sıkıntı için ki | bize duâ etmemişti | sanki

مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝١٢ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ

sizden önceki | nesilleri | helâk ettik | and olsun gerçekten | ve | yapıyorlar | idiler | o şeyler ki

لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا

îmân edecekler | olmadılar | ve | mu'cizelerle | peygamberleri | kendilerine gelmiş iken | zulmettiler | o vakit ki

كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ۝١٣ ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ

halîfeler | sizi kıldık | sonra | günahkârlar | topluluğunu | cezâlandırırız | işte böyle

فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ۝١٤

amel edeceksiniz | nasıl | bakalım diye | onlardan sonra | yeryüzünde

7, 8- Şübhesiz ki bize kavuşmayı beklemeyenler, dünya hayâtına râzı olup onunla tatmîn olanlar ve âyetlerimizden gâfil olanlar var ya, işte onların kazanmakta oldukları *(günahlar)* sebebiyle varacakları yer ateştir.

9- Muhakkak ki îmân edip sâlih ameller işleyenler ise, îmân etmeleri sebebiyle Rableri, onları altlarından ırmaklar akan Naîm Cennetlerinde *(mükâfâtlandıracağı doğru bir yol üzere)* hidâyete erdirir.

10- Orada onların duâsı: سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ *(Ey Rabbimiz olan yüce Allah! Sen bütün noksan sıfatlardan münezzehsin! demeleri)*dir. Orada *(birbirlerine)* tahıyye *(temennî ve hediye)*leri de "Selâm!"dır. Duâlarının sonu ise: اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ *(Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur demeleri)*dir.

11- Eğer Allah, insanlara hayrı acele istemeleri *(sebebiyle verdiği)* gibi şerri de hemen verseydi, elbette onların ecellerine *(çabucak)* hükmedilirdi. Artık bize kavuşmayı ummayanları, azgınlıkları içinde bırakırız da bocalayıp dururlar.[1]

12- Ve insana *(ağır bir)* zarar dokunduğu zaman, yanı üzerine *(yatar)* iken veya otururken yâhut ayakta iken bize yalvarır. Fakat biz ondan zararını giderince, sanki kendisine dokunan bir zarardan dolayı bize duâ etmemiş gibi *(eski hâline)* devâm eder. İşte isrâf edenlere, yapmakta oldukları şeyler böyle süslü gösterildi.

13- Celâlim hakkı için, sizden önceki nesilleri, kendilerine peygamberleri mu'cizelerle geldikleri hâlde zulmettikleri ve îmân edecek de olmadıklarından helâk ettik! İşte günahkârlar topluluğunu böyle cezâlandırırız.

14- Sonra onların ardından, bakalım nasıl amel edeceksiniz diye sizi yeryüzünde halîfeler kıldık!

15- Ve onlara âyetlerimiz apaçık olarak okunduğu zaman, bize kavuşmayı ummayanlar: "Bundan başka bir Kur'ân getir veya bunu değiştir!" dedi.

De ki: "Onu kendiliğimden değiştirmem, benim için olmayacak şeydir!

(Çünki ben,) ancak bana vahyolunana tâbi' olurum!

Şübhesiz ki ben, Rabbime isyân ettiğim takdirde, *(gelecek)* büyük bir günün azâbından korkarım!"

16- De ki: "Eğer Allah dileseydi, onu size okumazdım ve *(Allah)* onu size *(benim lisânımla)* bildirmezdi.

İşte şübhesiz ki *(ben)* bundan önce sizin içinizde bir ömür boyu durmuşum.[1] *(Benim aslâ yalan söylemediğimi siz çok iyi bilirsiniz!)* Hiç akıl erdirmez misiniz?"

17- O hâlde, Allah'a yalan yere iftirâ edenden veya O'nun âyetlerini yalanlayandan daha zâlim kim olabilir? Şu muhakkak ki, *(öyle kâfir)* günahkârlar kurtuluşa ermez.

18- Allah'ı bırakıp da kendilerine ne zararı dokunacak, ne de fayda verecek şeylere *(putlara)* tapıyorlar ve: "Bunlar, Allah katında bizim şefâatçilerimizdir" diyorlar.

De ki: "Allah'a göklerde ve yerde bilemeyeceği bir şeyi mi haber veriyorsunuz?" O, onların ortak koşmakta oldukları şeylerden pek münezzeh ve pek yücedir.

19- Hâlbuki insanlar ancak *(inanan ve güzel ameller işleyen)* tek bir ümmetti; sonra ihtilâfa düştüler.

Eğer Rabbin tarafından *(hak ettikleri azâbın te'hîrine dâir)* önceden *(söylenmiş)* bir söz olmasaydı *(cezâları hemen gelir ve)* üzerinde ihtilâf etmekte oldukları şeyler hakkında, aralarında elbette *(çoktan)* hüküm verilmiş olurdu.

20- "Ona, Rabbinden *(bizim istediğimiz gibi)* bir mu'cize indirilmeli değil miydi?" diyorlar.

O hâlde de ki: "Gayb ancak Allah'ındır; *(eğer îmân etmezseniz)* artık *(cezânızı)* bekleyin, doğrusu ben de sizinle berâber *(azâbınızın nasıl olacağını)* bekleyenlerdenim!"

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ

ummuyorlar · o kimseler ki · dedi · apaçık olarak · âyetlerimiz · onlara · okunur · o zaman ki · ve

لِقَاءَنَا ائْتِ بِقُرْآنٍ غَيْرِ هَٰذَا أَوْ بَدِّلْهُ قُلْ مَا يَكُونُ لِي

benim için · olacak şey değil · de ki · bunu değiştir · veya · bundan · başka · bir Kur'ân · getir · bize kavuşmayı

أَنْ أُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَاءِ نَفْسِي إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ إِنِّي

şübhesiz ben · bana · vahyolunur · o şeye ki · ancak · tâbi' olmam · kendim · tarafından · onu değiştirmem

أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ⑮ قُلْ لَوْ شَاءَ

dileseydi · eğer · de ki · büyük · bir günün · azâbından · Rabbime · isyân edersem · eğer · korkarım

اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرَاكُمْ بِهِ فَقَدْ لَبِثْتُ

kaldım · işte şübhesiz · onu · size bildirmezdi · ve · size · onu okumazdım · Allah

فِيكُمْ عُمُرًا مِنْ قَبْلِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ⑯ فَمَنْ أَظْلَمُ

daha zâlim · o hâlde kim olabilir · hiç akıl erdirmez misiniz · bundan önce · bir ömür boyu · içinizde

مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ

kurtuluşa ermez · şu şübhesiz ki · âyetlerini · yalanladı · veya · yalan yere · Allah'a · iftirâ etti · o kimseden ki

الْمُجْرِمُونَ ⑰ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ

kendilerine zarar vermez · o şeylere ki · Allah'dan · başka · tapıyorlar · ve · günahkârlar

وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَٰؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ

katında · şefâatçilerimizdir · bunlar · diyorlar · ve · kendilerine fayda vermez · ve

اللَّهِ قُلْ أَتُنَبِّئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي

ve · göklerde · bilmiyor · o şeyi ki · Allaha · haber mi veriyorsunuz · de ki · Allahın

الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ⑱ وَمَا

değil · ve · ortak koşuyorlar · o şeylerden ki · pek yücedir · ve · o pek münezzehtir · ne yerde

كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا

eğer olmasaydı · ve · sonra ihtilâfa düştüler · tek · bir ümmet · ancak · insanlar · idi

كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ⑲

ihtilâf ediyorlar · hakkında · o şeylerde ki · aralarında · elbet hüküm verilmişti · Rabbinden · geçmiş · bir söz

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ

gayb · ancak · o hâlde de ki · Rabbinden · bir mu'cize · ona · indirilmeli · değil miydi · diyorlar · ve

لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ⑳

bekleyenlerdenim · sizinle beraber · doğrusu ben · artık bekleyin · Allah'ındır

وَإِذَآ أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ ضَرَّآءَ مَسَّتْهُمْ إِذَا لَهُمْ

onların vardır | birden | kendilerine dokundu | bir sıkıntının ki | ardından | bir rahmet | insanlara | tattırdık | o zaman ki | ve

مَكْرٌ فِىٓ اٰيَاتِنَا قُلِ اللّٰهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ

yazıyorlar | elçilerimiz | şübhesiz | tuzak cihetiyle | daha sür'atlidir | Allah | de ki | âyetlerimiz hakkında | bir tuzağı

مَا تَمْكُرُونَ ﴿٢١﴾ هُوَ الَّذِى يُسَيِّرُكُمْ فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتّٰىٓ إِذَا

o vakit ki | nihâyet | denizde | ve | karada | sizi gezdiriyor | o zâttır ki | o | kuruyorsunuz | o şeyleri ki

كُنْتُمْ فِى الْفُلْكِ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَآءَتْهَا

ona geldi | onunla | sevindiler | ve | hoş | bir rüzgârla | onlarla | gittiler | ve | gemilerde | idiniz

رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَآءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوٓا أَنَّهُمْ

şübhesiz onlar | zannettiler ki | ve | her yerden | dalga | onlara geldi | ve | şiddetli | bir rüzgâr

أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللّٰهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ أَنْجَيْتَنَا مِنْ

bizi kurtarırsan | and olsun eğer | dinde | onun için | samîmî kimseler olarak | Allah'a | yalvardılar | tamâmen kuşatıldılar

هٰذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٢٢﴾ فَلَمَّآ أَنْجٰيهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِى

fesad çıkarırlar | hemen onlar | onları kurtardı | ne zaman ki | şükredenlerden | muhakkak olacağız | bundan

الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ يَٓا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلٰىٓ أَنْفُسِكُمْ مَتَاعَ

menfaati | kendinizin | aleyhinedir | fesad çıkarmanız | ancak | insanlar | ey | haksız yere | yeryüzünde

الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

yapıyorsunuz | idiniz | o şeyleri ki | artık size haber veririz | dönüşünüz | bizedir | sonra | dünya | hayatının

﴿٢٣﴾ إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَآءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَآءِ فَاخْتَلَطَ

ve birbirine karıştı | gökten | onu indirdik | bir su gibidir ki | dünya | hayatının | misâli | ancak

بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتّٰىٓ إِذَآ أَخَذَتِ

aldı | o vakit ki | nihâyet | hayvanlar | ve | insanlar | yer | o şeyden ki | yeryüzünün | bitkisi | onunla

الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَآ أَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَآ

ona | güçleri yetenlerdir | şübhesiz onlar | halkı | zannetti | ve | süslendi | ve | ziynetini | yeryüzü

أَتٰيهَآ أَمْرُنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَنْ لَمْ تَغْنَ

hiç olmamış | sanki | biçilmiş bir hâlde | derken onu kıldık | gündüz | veya | gece | emrimiz | ona geldi

بِالْأَمْسِ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَاللّٰهُ

Allah | ve | düşünecekler | bir kavim için ki | âyetleri | açıklarız | işte böyle | dün

يَدْعُوٓا إِلٰى دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِى مَنْ يَشَآءُ إِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢٥﴾

dosdoğru | bir yola | diler | o kimseyi ki | hidâyet eder | ve | selâm | yurduna | da'vet eder

21- Kendilerine dokunan bir zarardan sonra insanlara bir rahmet tattırdığımız zaman, bir de bakarsın ki âyetlerimiz hakkında onların yine bir tuzakları vardır! De ki: "Allah, tuzak*(larıyla onlara karşılık vermek)* cihetiyle daha sür'atlidir!" Şübhesiz ki elçilerimiz *(hafaza melekleri)*, kurmakta olduğunuz tuzakları *(tek tek)* yazıyorlar.

22- Sizi karada ve denizde gezdiren O'dur. Hattâ gemilerde bulunduğunuz ve *(o gemiler)* hoş bir rüzgârla onları *(o yolcuları, akarcasına)* götürdükleri ve *(onlar da)* bununla sevindikleri bir anda, ona şiddetli bir fırtına gelir ve her yerden dalgalar onlara gelir *(hücûm eder)* de gerçekten kendilerinin tamâmen kuşatıldıklarını zannederler; *(o zaman)* dinde O'nun *(rızâsı)* için samîmî kimseler olarak Allah'a şöyle yalvarırlar: "Yemîn olsun ki, eğer bizi bundan kurtarırsan, muhakkak şükredenlerden olacağız!"

23- Fakat *(Allah)* onları kurtarınca, haksız yere yeryüzünde fesad çıkarırlar. Ey insanlar! Fesad çıkarmanız ancak kendi aleyhinizedir; dünya hayâtının *(az bir)* menfaati*(ni elde edersiniz ama)*, sonra dönüşünüz bizedir; artık *(biz de)* yapmakta olduklarınızı *(hesâb sormak üzere)* size haber veririz.

24- Dünya hayâtının misâli, ancak gökten indirdiğimiz bir su gibidir ki, insanların ve hayvanların yediği yeryüzü bitkileri, onun sâyesinde *(yetişip)* birbirine karışmıştır. Nihâyet yeryüzü, ziynetini takınıp *(rengârenk)* süslendiği ve halkı da gerçekten kendilerini on*(un ni'metlerinden faydalanmay)*a güçleri yeten kimseler olduklarını zannettikleri bir sırada, gece veya gündüz ona emrimiz *(bir âfetimiz)* gelir de onu, sanki dün hiç *(üzerinde bir şey)* yokmuş gibi biçilmiş bir hâle getiririz! İşte, düşünecek bir kavim için âyetleri böyle açıklarız.

25- Ve Allah, *(sizleri)* selâm yurduna *(Cennete)* da'vet eder. Ve dilediğini *(hikmetine binâen, kendi lütfundan)* dosdoğru bir yola hidâyet eder.

26- *(Îmân edip)* güzel amel işleyenlere daha güzel karşılık *(olarak Cennet)*, bir de ziyâde *(Allah'ın cemâline mazhar olmak)* vardır! Ve onların yüzlerine ne bir karalık bulaşır, ne de bir aşağılık! İşte onlar Cennet ehlidirler. Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

27- Kötülükleri kazananlara gelince, bir kötülüğün cezâsı onun misli iledir ve onları bir zillet kaplar. Onları Allah'*(dan gelecek azâb)*a karşı kurtarıcı hiçbir kimse yoktur. Sanki yüzleri, geceden karanlık parçalarla kaplanmıştır. İşte onlar ateş ehlidirler! Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar!

28- Ve o *(mahşer)* günü onları hep birlikte toplayacağız, sonra şirk koşanlara: "*(Haydi)* yerinize! Siz ve *(Allah'a şirk koştuğunuz)* ortaklarınız!" diyeceğiz. Artık onların aralarını ayırmışızdır ve ortakları *(olan putlar, onlara)* şöyle der: "*(Siz hakîkatte)* bize tapmıyordunuz *(kendi nefsinize ve şeytanlarınıza tapıyordunuz)*!"

29- "Şimdi bizimle sizin aranızda şâhid olarak Allah yeter; doğrusu *(biz)* sizin *(bize)* tapmanızdan tamâmen habersiz olanlardık!"

30- İşte orada herkes geçmişte yaptıklarını deneye*(rek, neticenin ne olduğunu iyice anlaya)*cak! Artık hak Mevlâları olan Allah'a döndürülmüşlerdir ve uydurmakta oldukları şeyler kendilerinden kaybolup gitmiştir.

31- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "Sizi gökten ve yerden kim rızıklandırıyor? Ya da o kulak*(lar)*a ve gözlere kim sâhib bulunuyor *(yaratıcıları kimdir)*? Ve kimdir ki ölüden diriyi çıkarıyor, diriden de ölüyü çıkarıyor! *(Bütün)* bu işleri kim idâre ediyor?" *(Sana)* hemen, "Allah!" diyeceklerdir. Bunun üzerine de ki: "Öyleyse *(O'na şirk koşmaktan)* sakınmıyor musunuz?"(1)

32- İşte sizin Hak Rabbiniz olan Allah bu *(ni'metleri veren)*dir. Haktan *(saptıktan)* sonra, dalâletten başka artık ne vardır? Öyleyse *(haktan)* nasıl çevriliyorsunuz?

33- İşte böylece, Rabbinin isyân edenler hakkındaki, "Şübhesiz ki onlar îmân etmezler!" sözü gerçekleşmiş oldu.

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَى وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ

ne bir aşağılık | ve | bir karalık | yüzlerini | kaplamaz | ve | ziyâde | ve | daha güzel karşılık | güzel amel işlediler | o kimselere var

أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِينَ كَسَبُوا

kazandılar | o kimseler ki | ve | ebedî kalıcıdırlar | orada | onlar | cennet | ehlidirler | işte onlar

السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ

Allah'dan | onlar için yoktur | bir zillet | onları kaplar | ve | onun misli iledir | bir kötülüğün | cezâsı | kötülükleri

مِنْ عَاصِمٍ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعًا مِنَ اللَّيْلِ مُظْلِمًا

karanlık | geceden | parçalarla | yüzleri | kaplanmış | sanki o şeydir ki | hiçbir koruyucu

أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ

onları toplayacağız | o gün ki | ve | ebedî kalıcıdırlar | orada | onlar | ateş | ehlidirler | işte onlar

جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاؤُكُمْ

ortaklarınız | ve | siz | yerinize | şirk koştular | o kimselere ki | diyeceğiz | sonra | hep birlikte

فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ شُرَكَاؤُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِيَّانَا تَعْبُدُونَ

tapıyorsunuz | bize | siz değildiniz | ortakları | dedi | ve | onların aralarını | artık ayırmışızdır

﴿٢٨﴾ فَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا عَنْ

biz idik | doğrusu | aranızda | ve | aramızda | şâhid olarak | Allah | şimdi yeter

عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ ﴿٢٩﴾ هُنَالِكَ تَبْلُو كُلُّ نَفْسٍ مَا أَسْلَفَتْ

geçmişte yaptı | o şeyleri ki | bir nefis | her | deneyecek | işte orada | gerçekten habersizler | sizin tapmanızdan

وَرُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٣٠﴾

uyduruyorlar | idiler | o şeyler ki | onlardan | kaybolup gitmiştir | ve | hak | mevlâları olan | Allah'a | döndürülmüşlerdir | ve

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ

gözlere | ve | işitmeye | sâhib bulunuyor | ya da kim | yerden | ve | gökten | sizi rızıklandırıyor | kim | de ki

وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ

işleri | idâre ediyor | kim | ve | diriden | ölüyü | çıkarıyor | ve | ölüden | diriyi | çıkarıyor | kim | ve

فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾ فَذَلِكُمُ اللَّهُ

Allah | işte budur | öyleyse sakınmıyor musunuz | bunun üzerine de ki | Allah | hemen diyeceklerdir

رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَلِكَ

işte böylece | çevriliyorsunuz | öyleyse nasıl | dalâlet | ancak | haktan | sonra | artık ne (vardır) | hak | Rabbiniz

حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

îmân etmezler | şübhesiz onlar | isyân ettiler | o kimselerin ki | üzerine | Rabbinin | sözü | gerçekleşti

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَٓائِكُمْ مَنْ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۜ قُلِ اللّٰهُ
de ki — ortaklarınızdan var mı — o kimse ki — başlıyor — yaratmaya — sonra — onu tekrar iâde ediyor — de ki — Allah

يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ ﴿٣٤﴾ قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَٓائِكُمْ مَنْ
başlar — yaratmaya — sonra — onu tekrar iâde eder — öyleyse nasıl — çevriliyorsunuz — de ki — ortaklarınızdan var mı — o kimse ki

يَهْدِٓي اِلَى الْحَقِّۜ قُلِ اللّٰهُ يَهْدِي لِلْحَقِّۜ اَفَمَنْ يَهْدِٓي اِلَى الْحَقِّ
hidâyet ediyor — hakka — de ki — Allah — hidâyet eder — hakka — öyle ise o kimse mi ki — hidâyet ediyor — hakka

اَحَقُّ اَنْ يُتَّبَعَ اَمَّنْ لَا يَهِدِّٓي اِلَّٓا اَنْ يُهْدٰىۚ فَمَا لَكُمْۗ كَيْفَ
daha lâyıktır — tâbi olunmaya — yoksa o kimse mi ki — doğru yolu bulamıyor — ancak — hidâyet olunmasıyla — öyle ise size ne oldu — nasıl

تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾ وَمَا يَتَّبِعُ اَكْثَرُهُمْ اِلَّا ظَنًّاۜ اِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي
hüküm veriyorsunuz — ve — tâbi olmaz — onların çoğu — ancak — zanna — şübhesiz — zan — fayda vermez

مِنَ الْحَقِّ شَيْـًٔاۜ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا كَانَ هٰذَا الْقُرْاٰنُ
haktan — bir şeyle — şübhesiz — Allah — hakkıyla bilendir — o şeyleri ki — yapıyorsunuz — ve — olmadı — bu — Kur'ân

اَنْ يُفْتَرٰى مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ
uydurulma — başkası tarafından — Allah'dan — fakat — tasdîkidir — o şeyin ki — kendinden öncedir — ve — açıklamasıdır

الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٧﴾ اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰيهُۜ قُلْ
o kitabın — şübhe yoktur — onda — Rabbindendir — âlemlerin — yoksa — diyorlar mı — onu uydurdu — de ki

فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
o hâlde getirin — bir sûre — onun benzeri — ve — çağırın — o kimseleri ki — gücünüz yetti — başka — Allah'dan

اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾ بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ
eğer — iseniz — doğru kimseler — bil'akis — yalanladılar — o şeyi ki — kuşatamadılar — ilmini — ve — henüz kendilerine gelmemiş

تَأْوِيلُهُۜ كَذٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
ma'nâsı — böyle — yalanlamıştı — o kimseler ki — onlardan öncedir — fakat bak — nasıl — oldu — âkıbeti

الظَّالِمِينَ ﴿٣٩﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِۜ وَرَبُّكَ
zâlimlerin — ve — onlardan — kimi — îmân eder — ona — ve — onlardan — kimi — inanmaz — ona — ve — Rabbin

اَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٤٠﴾ وَاِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلِي وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ
en iyi bilendir — fesad çıkaranları — ve — eğer — seni yalanlalarsa — artık de ki — bana dır — yaptığım — ve — sizedir — yaptığınız

اَنْتُمْ بَرِيٓـُٔونَ مِمَّٓا اَعْمَلُ وَاَنَا بَرِٓيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ
siz — uzak kimselersiniz — o şeyden ki — yaparım — ve — ben — uzağım — o şeyden ki — yapıyorsunuz — ve — onlardan vardır — o kimseler ki

يَسْتَمِعُونَ اِلَيْكَۜ اَفَاَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾
dinliyorlar — seni — fakat sen mi — işittireceksin — sağırlara — ve — eğer — iseler — akıl erdirmiyorlar

34- De ki: "*(Allah'a şirk koştuğunuz)* ortaklarınızdan, *(mahlûkâtı)* yaratmaya başlayıp, sonra onu *(o yaratmayı, âhirette)* tekrar iâde edecek olan var mı?" De ki: "Allah, yaratmaya başlar, sonra onu *(kıyâmette)* tekrar iâde eder! Öyleyse *(haktan)* nasıl çevriliyorsunuz?"

35- De ki: "*(Allah'a şirk koştuğunuz)* ortaklarınızdan hakka hidâyet edecek var mı?" De ki: "Allah, hakka hidâyet eder. Öyle ise hakka hidâyet eden mi tâbi' olunmaya daha lâyıktır, yoksa hidâyet olunmadıkça kendi kendine doğru yolu bulamayan mı? Öyle ise size ne oluyor? Nasıl *(böyle esassız)* hüküm veriyorsunuz?"

36- Hâlbuki onların çoğu, zandan başka bir şeye tâbi' olmaz. Elbette zan, haktan *(ilimden)* hiçbir şeyin yerini tutmaz! Şübhesiz ki Allah, onlar ne yaparlarsa hakkıyla bilendir.

37- Bu Kur'ân ise, Allah'dan *(geldiğinden,)* başkası tarafından uydurulması olacak bir şey değildir! Fakat kendinden öncekilerin tasdîkı ve o kitâbın *(yazılan hükümlerin)* açıklamasıdır; onda hiç şübhe yoktur, âlemlerin Rabbi tarafındandır!

38- Yoksa, "Onu *(Muhammed)* uydurdu" mu diyorlar? De ki: "O hâlde *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, *(yardım için)* Allah'dan başka gücünüzün yettiklerini de çağırarak onun benzeri bir sûre getirin!"[1]

39- Bil'akis *(onlar)* ilmini kavrayamadıkları ve te'vîli *(ma'nâsı)* henüz kendilerine gelmemiş olan bir şeyi *(Kur'ân'ı daha anlamadan)* yalanladılar. Onlardan öncekiler de *(peygamberlerini ve kendilerine gönderilen kitabları)* böyle yalanlamıştı ama, bak zâlimlerin âkıbeti nasıl oldu!

40- Ve onlardan kimi ona *(Kur'ân'a)* îmân eder, içlerinden kimi de ona inanmaz. Rabbin ise, fesad çıkaranları en iyi bilendir.

41- *(Ey Habîbim!)* Eğer seni yalanlarlarsa artık de ki: "Benim yaptığım bana, sizin yaptığınız da sizedir! Siz benim yapmakta olduğumdan uzak kimselersiniz; ben de sizin yapmakta olduklarınızdan uzağım!"

42- Onlardan seni dinleyenler de vardır. Fakat *(hakkı anlamayan)* o sağırlara, üstelik akılları da ermiyorsa, sen mi işittireceksin?

43- Onlardan sana bakan*(lar)* da vardır. Fakat *(görmek istemeyen)* o körleri, üstelik *(kalb gözleriyle de)* görmüyorlarsa, sen mi hidâyete erdireceksin?

44- Şübhesiz ki Allah, insanlara hiçbir şekilde zulmetmez; fakat insanlar *(isyanlarıyla)* kendilerine zulmediyorlar.

45- *(Allah'ın)* onları *(mahşerde)* toplayacağı gün, sanki *(onlar dünyada)* gündüzün bir saatinden başka kalmamış gibidirler; aralarında birbirlerini tanıyacaklardır. Allah'a kavuşmayı yalanlayanlar muhakkak hüsrâna uğramış ve hidâyete eren kimselerden olmamışlardır.

46- Eğer onlara va'd ettiğimiz *(azâb)*ın bir kısmını sana *(onları dünyada helâk ederek)* göstersek veya seni *(daha önce)* vefât ettirsek de onların dönüşü bizedir; sonra Allah, onlar ne yaparlarsa hakkıyla şâhiddir.

47- Hâlbuki her ümmetin bir peygamberi vardır. Artık peygamberleri geldiği *(ve kimi îman, kimi de inkâr ettiği)* zaman, aralarında adâletle hüküm verilir ve onlar haksızlığa uğratılmazlar.

48- "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, bu va'd *(edilen azab)* ne zaman?" diyorlar.

49- De ki: "*(Ben)* kendim için dahi, Allah'ın dilemesi müstesnâ, ne bir zarar, ne de bir faydaya sâhibim!" Her ümmetin bir eceli vardır. Ecelleri geldiği zaman, artık ne bir saat geri kalabilirler, ne de öne geçebilirler!

50- De ki: "Söyleyin bakalım! Ya O'nun azâbı geceleyin veya gündüzün size gelirse! O günahkârlar bundan hangisini acele istiyor*(lar)*?"

51- Sonra *(azab)* vukū' bulduğu zaman mı O'na îmân edeceksiniz? *(Artık o zamanki îmânınız kabûl edilmeyecek ve size şöyle denecek:)* "Şimdi mi? Hani siz gerçekten onu *(o azâbın gelmesini)* acele istiyordunuz?"

52- Sonra o zulmedenlere: "Ebedî azâbı tadın! Vaktiyle kazanmakta olduğunuz *(günahlar)*dan başkası ile cezâlandırılacak değilsiniz!" denilecek.

53- "Sâhiden o *(azab)* gerçek midir?" diye de senden haber isterler. De ki: "Evet, Rabbime yemîn olsun ki şübhesiz o, elbette gerçektir ve siz ona mâni' olacak kimseler değilsiniz!"

وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ اِلَيْكَ اَفَاَنْتَ تَهْدِى الْعُمْىَ وَلَوْ كَانُوا

iseler eğer ve o körleri hidâyete erdireceksin fakat sen mi sana bakar o kimse ki onlardan vardır ve

لَا يُبْصِرُونَ ﴿٤٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْـًٔا وَلٰكِنَّ النَّاسَ

insanlar fakat bir şeyle insanlara zulmetmez Allah şübhesiz görmüyorlar

اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَاَنْ لَمْ يَلْبَثُوا اِلَّا سَاعَةً

bir saat ancak kalmamışlar sanki onları toplayacak o gün ki ve zulmediyorlar kendilerine

مِنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللّٰهِ

Allah'a kavuşmayı yalanladılar o kimseler ki hüsrâna uğradı gerçekten aralarında birbirlerini tanıyacaklardır gündüzden

وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿٤٥﴾ وَاِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِى نَعِدُهُمْ اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ

seni vefât ettirirsek veya onlara va'd ediyoruz o şeyin ki bazısını sana gösterirsek eğer ve hidâyete eren kimselerden olmadılar ve

فَاِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللّٰهُ شَهِيدٌ عَلٰى مَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾ وَلِكُلِّ

herbirine var ve yapıyorlar o şeylere ki hakkıyla şâhiddir Allah sonra onların dönüşü artık bizedir

اُمَّةٍ رَسُولٌ فَاِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِىَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ

onlar ve adâletle aralarında hüküm verildi peygamberleri geldi artık o vakit ki bir peygamber ümmetin

لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

doğru kimseler iseniz eğer va'd bu ne zaman diyorlar ve haksızlığa uğratılmazlar

﴿٤٨﴾ قُلْ لَا اَمْلِكُ لِنَفْسِى ضَرًّا وَلَا نَفْعًا اِلَّا مَا شَاءَ اللّٰهُ

Allah diledi o şeye ki ancak ne bir faydaya ve bir zarara kendim için sâhib değilim de ki

لِكُلِّ اُمَّةٍ اَجَلٌ اِذَا جَاءَ اَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا

ve bir saat artık geri kalamazlar ecelleri geldi o vakit ki bir ecel ümmetin herbirine var

يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٤٩﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ اَتٰيكُمْ عَذَابُهُ بَيَاتًا اَوْ نَهَارًا مَاذَا

neyi gündüzün veya geceleyin onun azâbı size gelirse eğer gördünüz mü de ki öne geçemezler

يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٠﴾ اَثُمَّ اِذَا مَا وَقَعَ اٰمَنْتُمْ بِهِ اٰلْئٰنَ وَقَدْ

halbuki gerçekten şimdi mi ona îmân ettiniz vukû' buldu o vakitten ki sonra mı o günahkârlar ondan acele istiyor

كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ

azâbı tadın zulmettiler o kimselere ki denildi sonra acele istiyorsunuz onu idiniz

الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ اِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾ وَيَسْتَنْبِؤُنَكَ

senden haber isterler ve kazanıyorsunuz idiniz o şey ile ki ancak cezâlandırılmayacaksınız ebedî

اَحَقٌّ هُوَ قُلْ اِى وَرَبِّى اِنَّهُ لَحَقٌّ وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥٣﴾

âciz bırakacak kimseler siz değilsiniz ve elbet gerçektir şübhesiz o Rabbime yemin olsun evet de ki o gerçek midir

وَلَوْ اَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْاَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهٖ وَاَسَرُّوا

ve eğer şübhesiz herbiri için olsa nefsin ki zulmetti o şeyler ki yeryüzündedir kesinlikle fedâ ederdi onu ve gizlediler

النَّدَامَةَ لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ

pişmanlığı o zaman ki gördüler azâbı ve hüküm verildi aralarında adâletle ve onlar

لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾ اَلَٓا اِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَلَٓا اِنَّ وَعْدَ

haksızlığa uğratılmazlar dikkat edin şübhesiz Allahındır o şeyler ki göklerdedir ve yerde dikkat edin şübhesiz va'di

اللّٰهِ حَقٌّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ هُوَ يُحْيٖ وَيُمٖيتُ وَاِلَيْهِ

Allah'ın haktır fakat onların çoğu bilmiyorlar o hayat verir ve öldürür ve ona

تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَٓاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ

döndürüleceksiniz ey insanlar gerçekten size gelmiştir bir nasîhat Rabbinizden

وَشِفَٓاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنٖينَ ﴿٥٧﴾ قُلْ بِفَضْلِ

ve bir şifâ o şeye ki gönüllerdedir ve bir hidâyet ve bir rahmet mü'minler için de ki fazlıyla

اللّٰهِ وَبِرَحْمَتِهٖ فَبِذٰلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ

Allah'ın ve rahmetiyle evet bununla yalnız sevinsinler o hayırlıdır o şeyden ki topluyorlar

﴿٥٨﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ

de ki gördünüz mü neyi indirdi Allah size rızıktan ve kıldınız

مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ آٰللّٰهُ اَذِنَ لَكُمْ اَمْ عَلَى اللّٰهِ

ondan haram ve helâl de ki Allah mı izin verdi size yoksa Allah'a

تَفْتَرُونَ ﴿٥٩﴾ وَمَا ظَنُّ الَّذٖينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ

iftirâ mı ediyorsunuz ve nedir zannı o kimselerin ki uyduruyorlar Allah'a karşı

الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ

yalan kıyâmet günü (hakkında) şübhesiz Allah elbette sâhibidir ihsân karşı insanlara fakat

اَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾ وَمَا تَكُونُ فٖي شَاْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ

onların çoğu şükretmezler ve olmazsın bir hâlde ve okumazsın ondan

قُرْاٰنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ اِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا اِذْ تُفٖيضُونَ

Kur'ân'dan ve yapmazsınız bir iş ancak biz idik üzerinizde şâhidler o zaman ki dalarsınız

فٖيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا

ona ve gizli kalmaz Rabbinden ağırlığı bir şey zerre yerde ve

فِي السَّمَٓاءِ وَلَٓا اَصْغَرَ مِنْ ذٰلِكَ وَلَٓا اَكْبَرَ اِلَّا فٖي كِتَابٍ مُبٖينٍ ﴿٦١﴾

ne gökte ve ne daha küçük bundan ve ne daha büyük ancak bir kitabdadır apaçık

---

54- Şübhesiz ki zulmeden *(ve böylelikle cezâyı hak eden)* her nefis yeryüzünde bulunan herşey, *(kendisinin)* olsaydı, *(o azabdan kurtulmak için)* onu kesinlikle fedâ ederdi.

Ve azâbı gördüklerinde, için için pişmanlık duyarlar.

Artık aralarında adâletle hüküm verilir ve onlar haksızlığa uğratılmazlar.

55- Dikkat edin! Muhakkak ki göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır.

(Ve yine) dikkat edin! Şübhesiz Allah'ın va'di haktır; fakat onların çoğu bilmiyorlar.

56- O, hem hayat verir, hem öldürür.

Ve *(sonunda hepiniz)* O'na döndürüleceksiniz![1]

57- Ey insanlar! Muhakkak ki size Rabbinizden bir nasîhat, gönüllerde olana bir şifâ ve mü'minler için bir hidâyet ve bir rahmet *(olan Kur'ân)* gelmiştir.

58- De ki: "Ancak Allah'ın fazlıyla ve rahmetiyle, evet yalnız bununla sevinsinler!

Bu, onların *(dünyadaki bütün)* toplamakta olduklarından hayırlıdır."

59- De ki: "Söyleyin bakalım! Allah size rızık olarak neleri indirdi de *(siz)* ondan *(bir kısmını)* helâl ve *(bir kısmını)* haram kıldınız?" De ki: "Allah mı size *(böyle)* izin verdi, yoksa Allah'a iftirâ mı ediyorsunuz?"

60- Ve Allah'a karşı yalan uyduranların, kıyâmet günü *(nasıl cezâlandırılacakları)* hakkındaki zanları nedir? Şübhesiz ki Allah, insanlara karşı elbette büyük ihsan sâhibidir; fakat onların çoğu şükretmezler.

61- *(Ey Resûlüm!)* Her ne hâlde bulunsan, o Kur'ân'dan her ne okusan ve *(ey insanlar)* her ne iş yapsanız, ona daldığınız zaman mutlakā *(biz)* üzerinizde şâhidizdir.

Ne yerde, ne de gökte zerre kadar bir şey Rabbinden gizli kalır; ne bundan daha küçük, ne de daha büyük *(hiçbir şey)* yoktur ki, apaçık bir kitabda *(Levh-i Mahfûz'da)* bulunmasın![2]

62- Dikkat edin! Şübhesiz, Allah'ın velî *(kul)*larına hiçbir korku yoktur ve onlar mahzun *(da)* olmayacaklardır.[1]

63- Onlar, îmân edip *(günahlardan)* sakınmakta olan kimselerdir.

64- Dünya hayâtında da, âhirette de *(en büyük)* müjde onlaradır.

Allah'ın kelimelerinde *(size verdiği sözlerde)* değişme yoktur!

İşte büyük kurtuluş ancak budur!

65- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Onların sözü seni üzmesin!

Şübhesiz ki izzet *(asıl üstünlük)* tamâmen Allah'ındır!

O, Semî' *(onların konuştuklarını işiten)*dir, Alîm *(kalblerinde olanı bilen)*dir.

66- Dikkat edin! Göklerde kim var, yerde kim varsa şübhesiz Allah'ındır.

Allah'dan başkasına yalvarıp duranlar *(hakîkatte Allah'a şirk)* koştukları ortaklara uymuyorlar *(çünki o putların bunlardan haberleri bile yoktur)*; *(onlar)* ancak zanna tâbi' oluyorlar.

Ve onlar, sâdece yalan söylüyorlar.[2]

67- Geceyi içinde istirâhat etmeniz için *(karanlık)*, gündüzü ise *(çalışmanız için etrâfınızı)* aydınlatıcı kılan O'dur.

Şübhe yok ki bunda, dinleyen bir kavim için apaçık deliller vardır.

68- "Allah çocuk edindi" dediler. *(Hâşâ!)* O bundan münezzehtir!

O, Ganî *(hiçbir şeye muhtaç olmayan)*dır. Göklerde olanlar ve yerde bulunanlar O'nundur.

Yanınızda buna *(bu asılsız iddiânıza dâir)* hiçbir delil yoktur!

Allah'a karşı bilemeyeceğiniz şeyi mi söylüyorsunuz?

69- De ki: "Allah'a karşı yalan uyduranlar, şübhesiz kurtuluşa eremezler!"

70- Dünyada *(az)* bir faydalanmanın ardından, dönüşleri bizedir; sonra da, inkâr etmekte olduklarından dolayı onlara *(pek)* şiddetli azâbı tattırırız.

اَلَآ اِنَّ اَوْلِيَآءَ اللّٰهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ

mahzun oluyorlar | onlar değildir | ve | kendilerine | bir korku yoktur | Allahın | velileri | şübhesiz | dikkat edin

﴿٦٢﴾ اَلَّذِينَ اٰمَنُوا وَ كَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ لَهُمُ الْبُشْرٰى فِي

müjde | onlaradır | sakınıyorlar | idiler | ve | îmân ettiler | o kimselerdir ki

الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَ فِي الْاٰخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللّٰهِ

Allah'ın | kelimeleri için | değiştirme yoktur | âhirette | ve | dünya | hayatında

ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٤﴾ وَ لَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ

onların sözü | seni üzmesin | ve | büyük | kurtuluş | odur | işte bu

اِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٥﴾ اَلَآ اِنَّ لِلّٰهِ

Allahındır | şübhesiz | dikkat edin | herşeyi bilendir | hakkıyla işitendir | o | tamâmen | Allah'ındır | izzet | şübhesiz

مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَ مَنْ فِي الْاَرْضِ وَ مَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ

o kimseler ki | uymuyor | ve | yerdedir | o kimseler ki | ve | göklerdedir | o kimseler ki

يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ شُرَكَآءَ اِنْ يَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّ

zanna | ancak | tâbi' olmuyorlar | (şirk koştukları) ortaklara | Allah'dan | başkasına | yalvarıyorlar

وَ اِنْ هُمْ اِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٦٦﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ

size | kıldı | o zâttır ki | o | yalan söylüyorlar | ancak | onlar değildir | ve

الَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَ النَّهَارَ مُبْصِرًا اِنَّ فِي

şübhesiz | aydınlatıcı | gündüzü | ve | içinde | istirâhat etmeniz için | geceyi

ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ

Allah | edindi | dediler | dinliyorlar | bir kavim için ki | elbette deliller | bunda vardır

وَلَدًا سُبْحَانَهُ هُوَ الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ

yerdedir | o şeyler ki | ve | göklerdedir | o şeyler ki | onundur | çok zengindir | o | o (bundan) münezzehtir | bir çocuk

اِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بِهٰذَا اَتَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ

Allah'a | karşı | söylüyor musunuz | buna | hiçbir delil | yanınızda yoktur

مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ قُلْ اِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ

Allah'a | karşı | uyduruyorlar | o kimseler ki | şübhesiz | de ki | bilmiyorsunuz | o şeyi ki

الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾ مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ اِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ

dönüşleri | bizedir | sonra | dünyada | bir faydalanmadır | kurtuluşa ermezler | yalan

ثُمَّ نُذِيقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾

inkâr ediyorlar | idiler | o şeyden dolayı ki | şiddetli | azâbı | onlara tattırırız | sonra

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ نُوحٍ اِذْ قَالَ لِقَوْمِه۪ يَا قَوْمِ اِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ

size · büyüdü · ise · eğer · kavmim · ey · kavmine · demişti · bir vakit · Nûhun · haberini · onlara · oku · ve

مَقَام۪ي وَتَذْك۪ير۪ي بِاٰيَاتِ اللّٰهِ فَعَلَى اللّٰهِ تَوَكَّلْتُ فَاَجْمِعُوا

artık toplayın · tevekkül etmişim · o hâlde Allah'a · Allahın · âyetlerini · hatırlatmam · ve · benim ikâmetim

اَمْرَكُمْ وَشُرَكَٓاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ اَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً

bir dert · üzerinize · işiniz · olmasın · sonra · ortaklarınızla beraber · işinizi

ثُمَّ اقْضُٓوا اِلَيَّ وَلَا تُنْظِرُونِ ﴿٧١﴾ فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَاَلْتُكُمْ

zâten sizden istemedim · yüz çevirirseniz · bununla beraber eğer · bana mühlet vermeyin · ve · bana · hükmü icra ediniz · sonra

مِنْ اَجْرٍ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْمُسْلِم۪ينَ

müslümanlardan · olmamla · emrolundum · ve · Allah'a âid · ancak · benim ücretim değildir · hiçbir ücret

﴿٧٢﴾ فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ

onları kıldık · ve · gemide · beraberindedir · o kimseleri ki · ve · bunun üzerine onu kurtardık · buna rağmen onu yalanladılar

خَلَٓائِفَ وَاَغْرَقْنَا الَّذ۪ينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ

oldu · nasıl · artık bak · âyetlerimizi · yalanladılar · o kimseleri ki · suda boğduk · ve · halîfeler

عَاقِبَةُ الْمُنْذَر۪ينَ ﴿٧٣﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِه۪ رُسُلًا اِلٰى قَوْمِهِمْ فَجَٓاؤُ۫هُمْ

ve onlara getirdiler · kavimlerine · nice peygamberleri · ondan sonra · gönderdik · sonra · o korkutulanların · sonu

بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِه۪ مِنْ قَبْلُ كَذٰلِكَ نَطْبَعُ عَلٰى

mühürleriz · işte böyle · bundan önce · onu · yalanladılar · o şeye ki · îmân edecekler · fakat değillerdi · apaçık deliller

قُلُوبِ الْمُعْتَد۪ينَ ﴿٧٤﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسٰى وَهٰرُونَ اِلٰى

Hârûn'u · ve · Mûsâ'yı · onlardan sonra · gönderdik · sonra · haddi aşanların · kalblerini

فِرْعَوْنَ وَمَلَا۬ئِه۪ بِاٰيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِم۪ينَ

günahkârlar · topluluğu · oldular · ve · fakat büyüklük tasladılar · mu'cizelerimizle · ileri gelenlerine · ve · Fir'avun'a

﴿٧٥﴾ فَلَمَّا جَٓاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُٓوا اِنَّ هٰذَا لَسِحْرٌ مُب۪ينٌ ﴿٧٦﴾

apaçık · elbette bir sihirdir · bu · doğrusu · dediler · tarafımızdan · hak · onlara geldi · nihâyet ne zaman ki

قَالَ مُوسٰٓى اَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَٓاءَكُمْ اَسِحْرٌ هٰذَا وَلَا يُفْلِحُ

kurtuluşa ermez · ve · bu · bir sihir midir · size geldi · ne zaman ki · hak için · diyor musunuz · Mûsâ · dedi

السَّاحِرُونَ ﴿٧٧﴾ قَالُٓوا اَجِئْتَنَا لِتَلْفِتَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَٓاءَنَا

atalarımızı · üzerinde · bulduk · o şeyden ki · döndüresin diye · bize mi geldin · dediler ki · sihirbazlar

وَتَكُونَ لَكُمَا الْكِبْرِيَٓاءُ فِي الْاَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِن۪ينَ ﴿٧٨﴾

inananlar · ikinize · biz değiliz · ve · yeryüzünde · saltanat · ikinize · olsun diye · ve

---

71- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Onlara Nûh'un haberini oku! Hani, kavmine şöyle demişti: "Ey kavmim! Eğer benim *(aranızda)* ikâmetim ve Allah'ın âyetlerini hatırlatmam size *(gözünüze)* büyüyorsa, o hâlde *(bilin ki ben)* Allah'a tevekkül etmişim. Artık *(siz Allah'a şirk koştuğunuz)* ortaklarınızla berâber işinizi toplayın *(da ne yapacağınıza karar verin)*; sonra bu işiniz üzerinize dert olmasın; sonra bana yapacağınızı yapın ve bana hiç mühlet vermeyin!"

72- "Bununla berâber eğer yüz çevirirseniz, zâten *(ben)* sizden bir ücret istemedim ki! Benim ücretim ancak Allah'a âiddir ve *(ben)* Müslümanlardan olmakla emrolundum!"

73- Buna rağmen onu yalanladılar; bunun üzerine onu ve onunla berâber gemide bulunanları kurtardık; onları *(yeryüzünde)* halîfeler kıldık; âyetlerimizi yalanlayanları ise suda boğduk. Artık bak o korkutulanların sonu nasıl oldu!

74- Sonra onun ardından nice peygamberleri kavimlerine gönderdik; derken onlara apaçık deliller getirdiler; fakat önceden yalanladıkları şeye *(yine)* îmân edecek değillerdi. İşte *(biz)*, haddi aşanların kalblerini *(küfürleri sebebiyle)* böyle mühürleriz!

75- Sonra onların ardından Mûsâ ve Hârûn'u, mu'cizelerimizle Fir'avun'a ve *(kavminin)* ileri gelenlerine gönderdik; fakat *(onlar)* büyüklük tasladılar ve bir günahkârlar topluluğu oldular.

76- Nihâyet onlara tarafımızdan hak gelince: "Doğrusu bu apaçık bir sihirdir" dediler.

77- Mûsâ: "Size hak gelince, onun için böyle mi diyorsunuz? Bu bir sihir midir? Hâlbuki sihirbazlar kurtuluşa ermez!" dedi.

78- *(Onlar)* dediler ki: "*(Sen)* bize, atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeyden bizi döndüresin de yeryüzünde saltanat sâdece ikinizin *(kardeşin Hârûn ile senin)* olsun diye mi geldin? Biz, ikinize de inanacak kimseler değiliz."

79- Fir'avun: "Bana bütün mahâretli sihirbazları getirin!" dedi.

80- Nihâyet sihirbazlar gelince, Mûsâ onlara: "Siz *(sihir yapmak üzere)* ne atacak kimseler iseniz, atın *(da hünerinizi gösterin)*!" dedi.

81- Bunun üzerine *(onlar, iplerini ve değneklerini)* atınca Mûsâ dedi ki: "Sizin getirdiğiniz şey sihirdir *(bir göz boyamadır)*. Şübhesiz ki Allah, onu boşa çıkaracaktır. Çünki Allah, fesad çıkaranların işini düzeltmez."

82- "Ve günahkârlar istemese de Allah, sözleriyle *(hükümleriyle)* hakkı gerçekleştirecektir."

83- Buna rağmen Fir'avun'un ve ileri gelenlerinin, kendilerini fitneye *(işkenceye)* atmasından korktukları için Mûsâ'ya, kavminin *(genç)* bir tâifesinden başkası îmân etmedi. Çünki Fir'avun yeryüzünde çok büyüklenen *(bir zorba)* idi. Ve doğrusu o, gerçekten *(haddi aşarak)* isrâf edenlerdendi.

84- Mûsâ ise dedi ki: "Ey kavmim! Eğer Allah'a îmân ettiyseniz ve eğer *(O'na gerçekten teslîm olmuş)* Müslümanlarsanız, o hâlde sâdece O'na tevekkül edin!"

85- Bunun üzerine dediler ki: "*(Biz,)* ancak Allah'a tevekkül ettik. Rabbimiz! Bizi o zâlimler topluluğuna bir fitne kılma *(onları bize musallat etme)*!"

86- "Ve bizi rahmetinle o kâfirler gürûhundan kurtar!"

87- Mûsâ'ya ve kardeşine: "Kavminiz için Mısır'da evler hazırlayın, evlerinizi namazgâh yapın ve namazı hakkıyla edâ edin! Ve *(ey Mûsâ!)* Mü'minleri *(mükâfâtla)* müjdele!" diye vahyettik.

88- Mûsâ şöyle dedi: "Rabbimiz! Şübhe yok ki sen, Fir'avun'a ve ileri gelenlerine dünya hayâtında ziynet *(şa'şaa)* ve mallar verdin. Rabbimiz! Senin yolundan saptırsınlar diye *(mi bunlara mal mülk verdin)*? Rabbimiz! *(Artık)* onların *(o azılı kâfirlerin)* mallarını yok et ve kalblerini şiddetle sık, öyle ki, elemli azâbı görünceye kadar îmân etmesinler! *(Ehl-i îmâna yaptıklarının cezâsını görsünler!)*"

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا جَاءَ

geldi · nihâyet ne zaman ki · mahâretli · sihirbazı · herbir · bana getirin · Fir'avun · dedi · ve

السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُوسَى أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿٨٠﴾ فَلَمَّا

ve ne zaman ki · atacak kimselersiniz · siz · o şeyleri ki · atın · Mûsâ · onlara · dedi · sihirbazlar

أَلْقَوْا قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ

şübhesiz · onu boşa çıkaracaktır · Allah · şübhesiz · sihirdir · onu · getirdiniz · o şey ki · Mûsâ · dedi · attılar

اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨١﴾ وَيُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ

sözleriyle · hakkı · Allah · gerçekleştirecektir · ve · fesad çıkaranların · işini · düzeltmez · Allah

وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨٢﴾ فَمَا آمَنَ لِمُوسَى إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِنْ قَوْمِهِ عَلَى

kavminden · bir zürriyet · ancak · Mûsâ'ya · buna rağmen îmân etmedi · günahkârlar · istemedi · velev ki

خَوْفٍ مِنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَنْ يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي

çok büyüklenen idi · Fir'avun · şübhesiz · ve · kendilerini işkenceye atmasından · ileri gelenlerinden · ve · Fir'avun'dan · korkmaktan dolayı

الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَقَالَ مُوسَى يَا قَوْمِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ

îmân ettiniz · iseniz · eğer · kavmim · ey · Mûsâ · dedi · ve · gerçekten isrâf edenlerdendi · doğrusu o · ve · yeryüzünde

بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ ﴿٨٤﴾ فَقَالُوا عَلَى

bunun üzerine dediler ki · müslümanlar · iseniz · eğer · tevekkül edin · o hâlde ona · Allah'a

اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٨٥﴾

zâlimler · topluluğuna · bir fitne · bizi kılma · Rabbimiz · tevekkül ettik · Allah'a

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى وَأَخِيهِ

kardeşine · ve · Mûsâ'ya · vahyettik · ve · kâfirler · kavminden · rahmetinle · bizi kurtar · ve

أَنْ تَبَوَّآ لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ

evlerinizi · kılın · ve · evler · Mısır'da · kavminiz için · ikiniz hazırlayın · diye

قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٧﴾ وَقَالَ مُوسَى رَبَّنَا

Rabbimiz · Mûsâ · dedi · ve · mü'minleri · müjdele · ve · namazı · hakkıyla kılın · ve · namazgâh

إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا

Rabbimiz · dünya · hayatında · mallar · ve · ziynet · ileri gelenlerine · ve · Fir'avun'a · verdin · şübhesiz sen

لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَى أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ عَلَى

şiddetle sık · ve · mallarını · sil süpür · Rabbimiz · senin yolundan · saptırmaları için

قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّى يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٨٨﴾

elemli · azâbı · görmelerine dek · tâ ki · öyle ki îmân etmesinler · kalblerini

قَالَ قَدْ اُجٖيبَتْ دَعْوَتُكُمَا فَاسْتَقٖيمَا وَلَا تَتَّبِعَٓانِّ سَبٖيلَ

buyurdu · gerçekten · kabul olunmuştur · ikinizin duâsı · artık istikâmette devâm edin · ve · sakın uymayın · yoluna

الَّذٖينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾ وَجَاوَزْنَا بِبَنٖٓي اِسْرَٓائٖيلَ الْبَحْرَ فَاَتْبَعَهُمْ

o kimselerin ki · bilmiyorlar · ve · geçirdik · İsrâiloğullarını · denizden · hemen onları takib etti

فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدْوًا حَتّٰٓى اِذَٓا اَدْرَكَهُ الْغَرَقُ

Fir'avun · ve · askerleri · zulmetmek için · ve · saldırmak için · nihâyet · o zaman ki · kendisine yetişti · denizde boğulma

قَالَ اٰمَنْتُ اَنَّهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا الَّذٖٓي اٰمَنَتْ بِهٖ بَنُٓوا اِسْرَٓائٖيلَ وَاَنَا۬ مِنَ

dedi · inandım · şübhesiz şuna ki · ilâh yoktur · ancak · o zât ki · îmân etti · kendisine · İsrâiloğulları · ve · ben

الْمُسْلِمٖينَ ﴿٩٠﴾ آٰلْـٰٔنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدٖينَ

müslümanlardanım · şimdi mi · halbuki gerçekten · isyân ettin · bundan önce · ve · olmuştun · fesad çıkaranlardan

﴿٩١﴾ فَالْيَوْمَ نُنَجّٖيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ اٰيَةً وَاِنَّ

artık bugün · necat vereceğiz · cesedine · olman için · o kimseler için ki · arkandadır · bir ibret · ve · şübhesiz

كَثٖيرًا مِنَ النَّاسِ عَنْ اٰيَاتِنَا لَغَافِلُونَ ﴿٩٢﴾ وَلَقَدْ بَوَّاْنَا

çoğu · insanlardan · âyetlerimizden · gerçekten gâfil kimselerdir · ve · and olsun gerçekten · yerleştirdik

بَنٖٓي اِسْرَٓائٖيلَ مُبَوَّاَ صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا

İsrâiloğullarını · bir yurda · güzel · ve · onları rızıklandırdık · temiz şeylerden · ve ihtilâfta bulunmadılar

حَتّٰى جَٓاءَهُمُ الْعِلْمُ اِنَّ رَبَّكَ يَقْضٖي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ

tâ ki · kendilerine gelene dek · ilim · şübhesiz · Rabbin · hüküm verecektir · aralarında · kıyâmet günü

فٖيمَا كَانُوا فٖيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾ فَاِنْ كُنْتَ فٖي شَكٍّ مِمَّٓا

o şeylerde ki · idiler · hakkında · ihtilâfa düşüyorlar · artık eğer · isen · içinde · bir şübhe · o şeylerden ki

اَنْزَلْنَٓا اِلَيْكَ فَسْـَٔلِ الَّذٖينَ يَقْرَؤُنَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ

indirdik · sana · o hâlde sor · o kimselere ki · okuyorlar · kitabı · senden önce

لَقَدْ جَٓاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرٖينَ

and olsun gerçekten · sana gelmiştir · hak · Rabbinden · öyle ise sakın olma · şübhe edenlerden

﴿٩٤﴾ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذٖينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ فَتَكُونَ مِنَ

ve · sakın olma · o kimselerden ki · yalanladılar · âyetlerini · Allah'ın · yoksa olursun

الْخَاسِرٖينَ ﴿٩٥﴾ اِنَّ الَّذٖينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ

hüsrâna uğrayanlardan · şübhesiz · o kimseler ki · hak oldu · üzerlerine · sözü · Rabbinin · îmân etmezler

﴿٩٦﴾ وَلَوْ جَٓاءَتْهُمْ كُلُّ اٰيَةٍ حَتّٰى يَرَوُا الْعَذَابَ الْاَلٖيمَ ﴿٩٧﴾

velev ki · kendilerine gelse · her · bir âyet · tâ ki · görmelerine dek · azâbı · elemli

89- *(Allah, Mûsâ'ya ve duâsına iştirâk eden Hârûn'a hitâben:)* "Şübhesiz ikinizin de duâsı *(onların küfürde ısrarları sebebiyle)* kabûl olunmuştur; artık istikâmette devâm edin ve sakın o *(hakkı, hakîkati)* bilmeyenlerin yoluna uymayın!" buyurdu.

90- Ve İsrâiloğullarını denizden geçirdik; Fir'avun ve askerleri de zulmetmek ve saldırmak için hemen onların arkalarına düştü. Nihâyet *(deniz kapanarak)* kendisini boğacağında *(Fir'avun)*: "Gerçekten şuna inandım ki, İsrâiloğullarının kendisine îmân ettiğinden başka ilâh yoktur; ben de Müslümanlardanım!" dedi.

91- *(Ona:)* "Şimdi mi *(îmân ediyorsun)*? Hâlbuki daha önce gerçekten isyân etmiş ve fesad çıkaranlardan olmuştun!" *(buyuruldu)*.

92- "*(Ey Fir'avun!)* Bugün artık senin *(boğulan)* cesedine necat *(kurtuluş)* vereceğiz *(sâhile atacağız)* ki arkandan gelenlere bir ibret olasın!"[1] Ve şübhesiz ki insanların çoğu, âyetlerimizden gerçekten gâfil kimselerdir.

93- And olsun ki İsrâiloğullarını güzel bir yurda *(Mısır'a ve Şam'a)* yerleştirdik ve onları temiz şeylerden rızıklandırdık. Kendilerine ilim *(Tevrât)* gelinceye kadar da ihtilâfta bulunmadılar. Muhakkak ki Rabbin, üzerinde ihtilâfa düşmekte oldukları şeyler hakkında kıyâmet günü aralarında hüküm verecektir.

94- *(Ey Resûlüm!)* Artık sana indirdiğimiz şeylerde *(bu anlattığımız kıssalarda)* şübhede isen, o hâlde senden önce Kitâb'ı *(Tevrât'ı)* okuyanlara sor! And olsun ki sana Rabbinden hak gelmiştir; öyle ise sakın şübhe edenlerden olma!

95- Ve sakın Allah'ın âyetlerini yalanlayanlardan olma; yoksa hüsrâna uğrayanlardan olursun!

96, 97- Muhakkak ki üzerlerine Rabbinin *(azab)* sözü *(hükmü)* hak olanlar, kendilerine bütün âyetler gelmiş olsa bile, o *(pek)* elemli azâbı görünceye kadar *(isyanları sebebiyle)* îmân etmezler.[2]

98- Buna rağmen *(helâk ettiklerimizden, azâbımız kendine gelmeden önce)* îmân edip de îmânı kendine fayda veren bir şehir *(halkı daha)* olsaydı ya! Ancak Yûnus'un kavmi müstesnâ. *(Onlar)* îmân edince, kendilerinden dünya hayâtındaki rezillik azâbını açıverdik *(onlardan kaldırdık)* ve kendilerini bir zamâna kadar *(dünya ni'metlerinden)* faydalandırdık.

99- Eğer Rabbin dileseydi, yeryüzünde kim varsa, onların hepsi birlikte elbette îmân ederdi. Öyle ise sen mi insanları mü'min kimseler olsunlar diye zorlayacaksın?

100- Hâlbuki Allah'ın izni olmadan hiçbir kimsenin îmân etmesi mümkün değildir. *(Fakat O, irâdesini îmâna sarf eden kullarını hidâyete muvaffak kılar.)* Azâbı ise, akıllarını kullanmayan *(îmânsız)*lara verir.

101- De ki: "Göklerde ve yerde neler var, bakın!" Fakat o deliller ve korkutmalar, îmân etmeyecek bir kavme fayda vermez.

102- Yoksa *(onlar)* ille de kendilerinden önce gelip geçen *(ümmet)*lerin *(başlarına gelen)* günlerinin benzerini mi bekliyorlar? De ki: "Öyleyse *(azâbı)* bekleyin, doğrusu ben de sizinle berâber *(azâbınızın nasıl olacağını)* bekleyenlerdenim."

103- Sonra peygamberlerimizi ve îmân edenleri kurtarırız. İşte böyle, mü'minleri kurtarmak üzerimize bir haktır.

104- De ki: "Ey insanlar! Eğer benim dînimden bir şübhe içinde iseniz, artık *(bilin ki, ben sizin)* Allah'dan başka tapmakta olduklarınıza tapmam; fakat sizin canınızı alacak olan Allah'a ibâdet ederim! Çünki *(ben)* mü'minlerden olmakla emrolundum!"[1]

105- "Ve *(ben)*: 'Hakka yönelmiş olarak yüzünü *(hak)* dîne doğrult! Ve sakın müşriklerden olma!' *(diye emrolundum)*."

106- "Hem 'Allah'ı bırakıp, sana ne fayda verecek ne de zararı dokunacak şeylere yalvarma! Artık *(böyle)* yaparsan, o takdirde muhakkak sen, zâlimlerden olursun!' *(diye bana emredildi)*."

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ اٰمَنَتْ فَنَفَعَهَٓا اِيمَانُهَٓا اِلَّا قَوْمَ يُونُسَۜ لَمَّٓا

ne zaman ki · Yûnusun · kavmi · ancak · îmânı · ve kendine fayda vermeli · îmân etmeli · bir şehir ki · olmalı · ve değil miydi

اٰمَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَتَّعْنَاهُمْ

kendilerini faydalandırdık · ve · dünya · hayatındaki · rezillik · azâbını · kendilerinden · açtık · îmân ettiler

اِلٰى حِينٍ ﴿٩٨﴾ وَلَوْ شَٓاءَ رَبُّكَ لَاٰمَنَ مَنْ فِي الْاَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعًاۜ

birlikte · onların hepsi · yeryüzündedir · o kimseler ki · elbette îmân ederdi · Rabbin · dileseydi · eğer · ve · bir zamana kadar

اَفَاَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتّٰى يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٩٩﴾ وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ

bir kimse için · olmadı · ve · mü'minler · olmalarıda dek · tâ ki · insanları · zorlayacaksın · öyle ise sen mi

اَنْ تُؤْمِنَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِۜ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ

o kimselere ki · azâbı · kılar · ve · Allah'ın · izni ile · ancak · îmân etmesi

لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٠﴾ قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ

yerde · ve · göklerde · ne (var) · bakın · de ki · akıl erdirmiyorlar

وَمَا تُغْنِي الْاٰيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾ فَهَلْ

artık değil · îmân etmeyecekler · bir kavme ki · korkutmalar · ve · o deliller · fayda vermez · ve

يَنْتَظِرُونَ اِلَّا مِثْلَ اَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْۜ قُلْ

de ki · kendilerinden önce · gelip geçtiler · o kimselerin ki · günlerinin · benzerini · ancak · bekliyorlar

فَانْتَظِرُٓوا اِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا

peygamberlerimizi · kurtarırız · sonra · bekleyenlerdenim · sizinle beraber · doğrusu ben · öyleyse bekleyin

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا كَذٰلِكَۚ حَقًّا عَلَيْنَا نُنْجِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ قُلْ

de ki · mü'minleri · kurtarırız · üzerimize · hak olarak · işte böyledir · îmân ettiler · o kimseleri ki · ve

يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلَٓا اَعْبُدُ الَّذِينَ

o şeylere ki · artık tapmam · dinimden · bir şübhe · içinde · iseniz · eğer · insanlar · ey

تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ اَعْبُدُ اللّٰهَ الَّذِي يَتَوَفّٰيكُمْۚ

canınızı alacak · o zâta ki · Allah'a · ibâdet ederim · fakat · Allah'dan · başka · tapıyorsunuz

وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَۙ ﴿١٠٤﴾ وَاَنْ اَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًاۚ

hakka yönelmiş olarak · dine · yüzünü · doğrult · diye · ve · mü'minlerden · olmamla · emrolundum · ve

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٥﴾ وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ

sana fayda vermeyecek · o şeylere ki · Allah'dan · başka · yalvarma · ve · müşriklerden · sakın olma · ve

وَلَا يَضُرُّكَۚ فَاِنْ فَعَلْتَ فَاِنَّكَ اِذًا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٦﴾

zâlimlerdensin · o takdirde · öyleyse şübhesiz sen · yaparsan · artık eğer · sana zarar vermeyecek · ve

وَاِنْ يَمْسَسْكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُٓ اِلَّا هُوَۚ وَاِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا

artık yoktur · bir hayır · sana dilerse · ve eğer · o · ancak · onu · artık açacak yoktur · bir zarar · Allah · sana dokundurursa · ve eğer

رَآدَّ لِفَضْلِه۪ۜ يُص۪يبُ بِه۪ مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِه۪ۜ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّح۪يمُ ﴿١٠٧﴾

merhamet edendir · bağışlayandır · o · ve · kullarından · diler · o kimsere ki · onu · ulaştırır · ihsânını · geri çevirecek

قُلْ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَٓاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْۚ فَمَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا

işte ancak · hidâyete ererse · artık kim · Rabbinizden · hak · size gelmiştir · gerçekten · insanlar · ey · de ki

يَهْتَد۪ي لِنَفْسِه۪ۚ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَاۚ وَمَٓا اَنَا۬ عَلَيْكُمْ بِوَك۪يلٍۜ

bir vekil · sizin üzerinize · ben değilim · ve · aleyhine · dalâlete düşer · işte ancak · dalâlete düşerse · kim · ve · kendisi için · hidâyete erer

﴿١٠٨﴾ وَاتَّبِعْ مَا يُوحٰٓى اِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتّٰى يَحْكُمَ اللّٰهُۚ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِم۪ينَ ﴿١٠٩﴾

hüküm verenlerin · hayırlısıdır · o · ve · Allah · hüküm verinceye dek · tâ ki · sabret · ve · sana · vahyolunuyor · o şeye ki · tâbi' ol · ve

سُورَةُ هُودٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَثَلَاثٌ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm · Rahmân · Allah'ın · ismiyle

الٓرٰ۠ كِتَابٌ اُحْكِمَتْ اٰيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَك۪يمٍ خَب۪يرٍۙ ﴿١﴾

herşeyden haberdâr · her işi hikmetli · tarafından · açıklanmış · sonra · âyetleri · sağlamlaştırılmış · bir kitabdır · elif lâm râ

اَلَّا تَعْبُدُٓوا اِلَّا اللّٰهَۜ اِنَّن۪ي لَكُمْ مِنْهُ نَذ۪يرٌ وَبَش۪يرٌۙ ﴿٢﴾ وَاَنِ اسْتَغْفِرُوا

mağfiret dileyiniz · diye · ve · bir müjdeleyici · ve · bir korkutucu · ondan · size · şübhesiz ben · Allah · ancak · ibâdet etmemeniz için

رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُٓوا اِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى وَيُؤْتِ

versin · ve · belirli · bir vakte kadar · güzel · bir ni'metle · sizi faydalandırsın · ona · ki · tevbe ediniz · sonra · Rabbinizden

كُلَّ ذ۪ي فَضْلٍ فَضْلَهُۜ وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنّ۪ٓي اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ

bir günün · azâbından · üzerinize · korkarım · artık şübhesiz ben · eğer yüz çevirirseniz · ve · mükâfâtını · fazîlet · sâhibine · her

كَب۪يرٍ ﴿٣﴾ اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْۚ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿٤﴾ اَلَٓا

dikkat edin · gücü yetendir · herşeye · o · ve · dönüşünüz · Allah'adır · büyük

اِنَّهُمْ يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُۜ اَلَا ح۪ينَ يَسْتَغْشُونَ

bürünüyorlar · o ân ki · dikkat edin · ondan · gizlenmeleri için · göğüslerini · bükerler · şübhesiz onlar

ثِيَابَهُمْۙ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَۚ اِنَّهُ عَل۪يمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٥﴾

sînelerin · içinde olanı · bilendir · şübhesiz o · açıklıyorlar · o şeyleri ki · ve · gizliyorlar · o şeyleri ki · bilir · elbiselerine

---

107- Eğer Allah sana bir zarar dokundurursa, artık onu O'ndan başka açacak *(kaldıracak)* olan kimse yoktur! Eğer sana bir hayır dilerse, O'nun ihsânını geri çevirecek kimse de yoktur![1]

(O,) bunu *(bu ihsânını)* kullarından dilediğine ulaştırır. Çünki O, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

108- De ki: "Ey insanlar! Gerçekten size Rabbinizden hak gelmiştir. Artık kim hidâyete ererse, o takdirde ancak kendisi için hidâyete ermiş olur.

Kim de dalâlete düşerse, artık ancak kendi aleyhine dalâlete düşmüş olur. Ben sizin üzerinize *(ille de îmân etmeniz için)* vekil değilim!"

109- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Sana vahyolunana tâbi' ol ve Allah hüküm verinceye kadar sabret! Çünki O, hüküm verenlerin en hayırlısıdır.

11- HÛD (AS) SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 123 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Râ. *(Bu,)* Hakîm *(her işi hikmetli olan)*, Habîr *(herşeyden haberdâr olan Allah)* tarafından âyetleri sağlamlaştırılmış, sonra da açıklanmış bir Kitab'dır.

2- Tâ ki Allah'dan başkasına ibâdet etmeyesiniz! *(Ey Resûlüm! De ki:)* "Şübhesiz ki ben, size O'nun tarafından *(gönderilmiş)* bir korkutucu ve bir müjdeleyiciyim."

3- "Ve Rabbinizden mağfiret dileyesiniz, sonra O'na tevbe edesiniz ki, sizi *(dünyada)* belirli bir vakte kadar güzel bir ni'metle faydalandırsın ve *(âhirette)* her fazîlet sâhibine mükâfâtını versin! Eğer yüz çevirirseniz, artık şübhesiz ki ben, sizin üzerinize *(dehşeti)* büyük bir günün azâbından korkarım!"

4- "Dönüşünüz ancak Allah'adır. O ise, herşeye hakkıyla gücü yetendir."[2]

5- Dikkat edin! Şübhesiz ki onlar, ondan *(o peygamberden kendilerini)* gizlemek için göğüslerini bükerler. Bilesiniz, *(onlar)* elbiselerine bürünecekleri zaman dahi *(Allah)*, onlar neyi gizlerler ve neyi açıklarlarsa bilir. Çünki O, sînelerin içinde olanı hakkıyla bilendir.

6- Yeryüzünde kımıldanan hiçbir canlı yoktur ki rızkı Allah'a âid olmasın![1] *(Allah)* onun kaldığı yeri ve emânet bırakıldığı yeri bilir.

Hepsi, apaçık bir kitabda *(Levh-i Mahfûz'da yazılı)*dır.

7- Ve amelce hanginiz daha güzeldir diye sizi imtihân etmek için, gökleri ve yeri altı günde yaratan O'dur; arşı ise *(daha önce)* su üstünde idi.[2] *(Ey Resûlüm!)* Celâlim hakkı için, "Muhakkak siz öldükten sonra diriltilecek olan kimselersiniz!" desen, inkâr edenler mutlakā: "Bu, apaçık bir sihirden başka bir şey değildir!" der.

8- Ve and olsun ki onlardan azâbı sayılı bir müddete kadar ertelesek, mutlakā: "Ona *(o azâbın gelmesine)* mâni' olan nedir?" derler.

Dikkat edin! *(O azab)* onlara geleceği gün, kendilerinden geri çevrilecek değildir ve kendisiyle alay etmekte oldukları *(azab)*, onları kuşatmış olacaktır.

9- Şübhesiz ki, insana tarafımızdan bir rahmet tattırsak da, sonra bunu ondan çekip alsak; doğrusu o, gerçekten çok ümidsiz, çok nankör olur.

10- Hem muhakkak ki, kendisine dokunan bir zarardan sonra ona *(o insana)* bir ni'met tattırsak, mutlakā: "Kötülükler benden gitti" der.

Çünki o gerçekten çok şımarık, çok böbürlenen kimsedir.

11- Ancak sabredip, sâlih ameller işleyenler müstesnâ.

İşte onlar için bir bağışlanma ve *(pek)* büyük bir mükâfât vardır.

12- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Şimdi sen *(müşriklerin)*: "Ona bir hazîne indirilmeli veya berâberinde bir melek gelmeli değil miydi?" demeleri yüzünden, olur ki, sana vahyolunanın bir kısmını *(kabûl etmezler diye anlatmayı)* terk edici olursun.

Hem bundan dolayı göğsün daralacak olur.

Sen ancak bir korkutucusun.

Allah ise, herşeye vekîldir.

وَمَا مِنْ دَٓابَّةٍ فِي الْاَرْضِ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا

ve | yoktur | kımıldanan bir canlı | yeryüzünde | ancak | Allah'a âiddir | rızkı | ve | bilir | kaldığı yeri

وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فٖي كِتَابٍ مُبٖينٍ ﴿٦﴾ وَهُوَ الَّذٖي خَلَقَ

ve | emânet bırakıldığı yeri | hepsi | içindedir | bir kitab | apaçık | ve | o | o zâttır ki | yarattı

السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فٖي سِتَّةِ اَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَٓاءِ

gökleri | ve | yeri | içinde | altı | gün | ve | idi | Arş'ı | üstünde | su

لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ قُلْتَ اِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ

sizi imtihân etmek için | hanginiz | daha güzeldir (diye) | amelce | ve | and olsun eğer | dersen | şübhesiz siz | diriltilmiş olacaklarsınız

مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذٖينَ كَفَرُٓوا اِنْ هٰذَٓا اِلَّا سِحْرٌ مُبٖينٌ

ardından | ölümün | mutlaka der | o kimseler ki | inkâr ettiler | değildir | bu | ancak | bir sihir | apaçık

﴿٧﴾ وَلَئِنْ اَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ اِلٰٓى اُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ

ve | and olsun eğer | ertelersek | onlardan | azâbı | bir müddete kadar | sayılı | mutlaka derler

مَا يَحْبِسُهُ اَلَا يَوْمَ يَأْتٖيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ

ona mâni' olan nedir | dikkat edin | o gün ki | onlara gelecek | değildir | geri çevrilecek | kendilerinden | ve | kuşattı

بِهِمْ مَا كَانُوا بِهٖ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٨﴾ وَلَئِنْ اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ

onları | o şeyler ki | idiler | kendisiyle | alay ediyorlar | ve | and olsun eğer | tattırırsak | insana

مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ اِنَّهُ لَيَؤُسٌ كَفُورٌ

bizden | bir rahmet | sonra | bunu çekip alırsak | ondan | doğrusu o | gerçekten çok ümidsiz | çok nankördür

﴿٩﴾ وَلَئِنْ اَذَقْنَاهُ نَعْمَٓاءَ بَعْدَ ضَرَّٓاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ

ve | and olsun eğer | ona tattırırsak | bir ni'met | sonra | bir zarardan ki | kendisine dokundu | mutlaka der

ذَهَبَ السَّيِّـَٔاتُ عَنّٖي اِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ﴿١٠﴾ اِلَّا الَّذٖينَ صَبَرُوا

gitti | kötülükler | benden | çünki o | çok şımarık | çok böbürlenendir | ancak | o kimseler ki | sabrettiler

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ كَبٖيرٌ

ve | yaptılar | sâlih ameller | işte onlar | onlar için vardır | bir bağışlanma | ve | bir mükâfât | büyük

﴿١١﴾ فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحٰٓى اِلَيْكَ وَضَٓائِقٌ بِهٖ

şimdi olur ki sen | terk edicisindir | bazısını | o şeyler ki | vahyolunuyor | sana | ve | daralacak olandır | bundan dolayı

صَدْرُكَ اَنْ يَقُولُوا لَوْلَٓا اُنْزِلَ عَلَيْهِ كَنْزٌ اَوْ جَٓاءَ

göğsün | demeleri yüzünden | değil miydi | indirilmeli | ona | bir hazîne | veya | gelmeli

مَعَهُ مَلَكٌ اِنَّمَٓا اَنْتَ نَذٖيرٌ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَكٖيلٌ ﴿١٢﴾

beraberinde | bir melek | ancak | sen | bir korkutucusun | ve | Allah | herşeye | vekîldir

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰيهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوَرٍ مِثْلِهِ مُفْتَرَيَاتٍ

yoksa / diyorlar mı / onu uydurdu / de ki / öyleyse getirin / on / sûre / onun benzeri / uydurulmuş

وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٣﴾ فَاِلَّمْ

ve / çağırın / o kimseleri ki / gücünüz yetti / başka / Allah'dan / eğer / iseniz / doğru kimseler

يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَاعْلَمُوا اَنَّمَا اُنْزِلَ بِعِلْمِ اللّٰهِ وَاَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَهَلْ اَنْتُمْ

eğer cevab vermezlerse / size / o hâlde bilin / ancak / indirilmiştir / ilmiyle / Allahın / ve şübhesiz / ilâh yoktur / ancak O / artık siz (olacak) mısınız

مُسْلِمُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ

müslüman kimseler / kim / ise / istiyor / hayatını / dünya / ve / ziynetini / tam veririz

اِلَيْهِمْ اَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ ﴿١٥﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ

onlara / amellerini / orada / ve / onlar / orada / eksikliğe uğratılmazlar / işte onlar / o kimselerdir ki

لَيْسَ لَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ اِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبَاطِلٌ

yoktur / onlar için / âhirette / ancak / ateş / ve / boşa gitmiştir / o şeyler ki / yaptılar / orada / ve / bâtıldır

مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ اَفَمَنْ كَانَ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ

o şeyler ki / idiler / yapıyorlar / şimdi o kimse midir ki / oldu / üzere / apaçık bir delil / Rabbinden / ve / kendisine okuyor

شَاهِدٌ مِنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسٰى اِمَامًا وَرَحْمَةً اُولٰٓئِكَ

bir şâhid / ondan / ve / ondan önce vardır / kitabı / Mûsâ'nın / bir rehber / ve / rahmet olarak / işte onlar

يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْاَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ

îmân ederler / ona / ve / kim / inkâr ederse / onu / topluluklardan / artık ateş / onun va'd edilen yendir

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ اِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلٰكِنَّ

öyle ise olma / içinde / bir şübhe / ondan / şübhesiz o / haktır / Rabbinden / fakat

اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى

çoğu / insanların / îmân etmezler / ve / kim olabilir / daha zâlim / o kimseden ki / iftirâ etti

اللّٰهِ كَذِبًا اُولٰٓئِكَ يُعْرَضُونَ عَلٰى رَبِّهِمْ وَيَقُولُ

Allah'a / yalan söyleyerek / işte onlar / arz olunacaklar / Rablerine / ve / diyecek

الْاَشْهَادُ هٰٓؤُلَٓاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلٰى رَبِّهِمْ اَلَا لَعْنَةُ

şâhidler / işte bunlardır / o kimseler ki / yalan söylediler / karşı / Rablerine / dikkat edin / lâ'neti

اللّٰهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٨﴾ الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ

Allah'ın / üzerinedir / zâlimlerin / onlar ki / men' ederler / yolundan

اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿١٩﴾

Allah / ve / ona isterler / bir eğrilik / ve / onlar / âhireti / kendileridir / inkâr edenler

13- Yoksa: "Onu *(o Kur'ân'ı, kendisi)* uydurdu" mu diyorlar? *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, o takdirde onun benzeri uydurulmuş on sûre getirin! *(Yardım için)* Allah'dan başka gücünüzün yettiklerini de çağırın!"[1]

14- *(Ve, de ki:)* "Buna rağmen *(o yardıma çağırdıklarınız da)* size cevab vermedilerse *(ki veremeyecekler)*, o hâlde bilin ki, *(o Kur'ân)* ancak Allah'ın ilmiyle indirilmiştir ve O'ndan başka ilâh yoktur. Artık siz Müslüman kimseler *(oluyor)* musunuz?"

15- Kim dünya hayâtını ve ziynetini isterse, onlara orada *(dünyada)* amellerinin karşılığını tam olarak veririz ve onlara orada bir eksiklik yapılmaz.

16- İşte onlar öyle kimselerdir ki, âhirette onlar için ateşten başka bir şey yoktur. *(Dünyada özene bezene)* yaptıkları şeyler, orada *(âhirette)* boşa gitmiştir ve yapmakta oldukları şeyler bâtıldır.

17- Şimdi *(dünya hayâtını isteyen bir kimse, hiç Resûlümüz olan)* şu kimse *(gibi)* olur mu ki *(o)*, Rabbinden apaçık bir delil *(olan Kur'ân)* üzere bulunur. Ki kendisine *(o Kur'ân'ı)* O'ndan *(Rabbinden)* bir şâhid *(olan Cebrâîl)* okuyor. Ondan *(o Kur'ân'dan)* önce de bir rehber ve bir rahmet olarak Mûsâ'nın Kitâb'ı *(olan Tevrât)* vardır.

İşte bunlar, ona *(Kur'ân'a)* îmân ederler. *(Muhtelif)* topluluklardan kim onu inkâr ederse, artık ateş onun va'd edilen yeridir. Öyle ise ondan *(Kur'ândan)* bir şübhe içinde olma! Şübhesiz ki o, Rabbinden *(gelen)* haktır; fakat insanların çoğu îmân etmezler.

18- Hem Allah'a yalan söyleyerek iftirâ edenden daha zâlim kim olabilir? İşte onlar *(kıyâmet günü)* Rablerine arz olunacaklar ve *(kendileri aleyhine)* şâhidler *(olarak melekler, peygamberler ve kendi uzuvları da)*: "İşte Rablerine karşı yalan söyleyenler bunlardır!" diyecek. Dikkat edin! Allah'ın lâ'neti o zâlimlerin üzerinedir!

19- Onlar ki, *(insanları)* Allah yolundan men' ederler ve ona *(o yola)* eğrilik *(bulmak)* isterler.[2] Ve onlar, âhireti inkâr edenlerin ta kendileridir.

20- İşte onlar yeryüzünde *(Allah'ı)* âciz bırakıcı kimseler değillerdir ve onların Allah'dan başka, *(kendilerini kurtarabilecek)* hiçbir dostları yoktur.

(Âhirette) onlara azab kat kat artırılır.

Çünki *(kendilerine anlatılan hakîkatleri)* ne *(tahammül ederek)* dinleyebiliyorlardı, ne de görebiliyorlardı.

21- İşte onlar kendilerini hüsrâna uğratanlardır ve uydurmakta oldukları şeyler *(o hesab günü)* kendilerinden uzaklaşmıştır.

22- Hiç şübhesiz, doğrusu onlar, âhirette en fazla hüsrâna uğrayanlardır.

23- Muhakkak îmân edip sâlih ameller işleyenler ve Rablerine gönülden boyun eğenler var ya, işte onlar Cennet ehlidirler. Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

24- Bu iki zümrenin *(mü'minlerle kâfirlerin)* hâli, kör ve sağır ile gören ve işiten kimseler gibidir.

Hiç bunlar misâlce birbirine eşit olurlar mı? Artık ibret almaz mısınız?

25, 26- And olsun ki *(biz)*, Nûh'u kavmine *(peygamber olarak)* gönderdik.

(Onlara dedi ki:) "Şübhesiz ben, sizin için Allah'dan başkasına ibâdet etmeyesiniz diye *(gönderilmiş)* apaçık bir korkutucuyum.

Doğrusu ben, sizin üzerinize *(pek)* elemli bir günün azâbından korkuyorum."[1]

27- Bunun üzerine kavminden inkâr edenlerin ileri gelenleri dediler ki: "*(Biz)* seni ancak bizim gibi bir insan olarak görüyoruz ve sana basit görüşlü aşağı *(tabakada)* olanlarımızdan başkasının tâbi' olduğunu görmüyoruz.

Bize karşı bir üstünlüğünüzü de görmüyoruz; bil'akis sizi yalancı kimseler zannediyoruz."

28- *(Nûh)* dedi ki: "Ey kavmim!

Söyleyin bakalım; ya *(ben)* Rabbimden apaçık bir delîl üzerinde isem ve *(O)*, bana kendi katından bir rahmet vermiş de, *(o rahmet)* size gizli bırakılmış ise? Siz onu istemeyen kimseler olduğunuz hâlde, *(biz)* sizi ona zorlayacak mıyız?"

اُولٰٓئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْاَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ

işte onlar · olmadılar · âciz bırakanlar · yeryüzünde · ve · olmadı · onların · başka

اللّٰهِ مِنْ اَوْلِيَٓاءَ يُضَاعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ

Allah'dan · dostları · kat kat artırılır · onlara · azâb · değillerdi · güç yetirebiliyorlar

السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوٓا

dinlemeye · ve · değillerdi · görüyorlar · işte onlar · o kimselerdir ki · hüsrâna uğrattılar

اَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢١﴾ لَا جَرَمَ اَنَّهُمْ

kendilerini · ve · kaybolmuştur · kendilerinden · o şeyler ki · idiler · uyduruyorlar · gerçekten · doğrusu onlar

فِي الْاٰخِرَةِ هُمُ الْاَخْسَرُونَ ﴿٢٢﴾ اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا

âhirette · onlardır · en fazla hüsrâna uğrayanlar · şübhesiz · o kimseler ki · îmân ettiler · ve · yaptılar

الصَّالِحَاتِ وَاَخْبَتُوٓا اِلٰى رَبِّهِمْ اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ

sâlih ameller · ve · gönülden boyun eğdiler · Rablerine · işte onlar · ehlidirler · cennet · onlar

فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾ مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْاَعْمٰى وَالْاَصَمِّ وَالْبَصِيرِ

orada · ebedî kalıcıdırlar · hâli · iki zümrenin · kör gibidir · ve · sağır · ve · gören

وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا اَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا

ve · işiten · ikisi birbirine eşit olurlar mı · misâlce · artık ibret almaz mısınız · ve and olsun gerçekten · gönderdik

نُوحًا اِلٰى قَوْمِهِ اِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٥﴾ اَنْ لَا تَعْبُدُوٓا اِلَّا

Nûh'u · kavmine · şübhesiz ben · sizin için · bir korkutucuyum · apaçık · diye · ibâdet etmeyin · ancak

اللّٰهَ اِنِّي اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ اَلِيمٍ ﴿٢٦﴾ فَقَالَ الْمَلَاُ

Allah'a · doğrusu ben · korkuyorum · sizin üzerinize · azâbından · bir günün · elemli · dedi ki · ileri gelenleri

الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا نَرٰيكَ اِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا وَمَا نَرٰيكَ

o kimseler ki · inkâr ettiler · kavminden · seni görmüyoruz · ancak · bir insan · bizim gibi · ve · seni görmüyoruz

اتَّبَعَكَ اِلَّا الَّذِينَ هُمْ اَرَاذِلُنَا بَادِيَ الرَّاْيِ وَمَا نَرٰى لَكُمْ

sana tâbi' olmuş · ancak · o kimseler ki · onlar · aşağı olanlarımızdır · basit · görüşlü · ve · görmüyoruz · sizin için

عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ يَا قَوْمِ اَرَاَيْتُمْ

bize karşı · bir üstünlük · bil'akis · sizi zannediyoruz · yalancı kimseler · dedi ki · ey · kavmim · gördünüz mü

اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَاٰتٰينِي رَحْمَةً مِنْ عِنْدِهِ

eğer · isem · apaçık bir delîl üzerinde · Rabbimden · ve · bana vermişse · bir rahmet · kendi katından

فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ اَنُلْزِمُكُمُوهَا وَاَنْتُمْ لَهَا كَارِهُونَ ﴿٢٨﴾

ve gizli bırakılmışsa · size · sizi ona zorlayacak mıyız · siz iken · onu · istemeyen kimseler

وَ يَا قَوْمِ لَٓا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ وَ مَٓا

değil ve | Allah'a âid | ancak | ücretim değildir | bir mal | ona karşı | sizden istemiyorum | kavmim | ey | ve

اَنَا بِطَارِدِ الَّذٖينَ اٰمَنُوا اِنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ وَلٰكِنّٖٓي اَرٰيكُمْ قَوْمًا

bir kavim ki | sizi görüyorum | fakat ben | Rablerine | kavuşacak kimselerdir | şübhesiz onlar | îmân ettiler | o kimseleri ki | kovucu | ben

تَجْهَلُونَ ﴿٢٩﴾ وَ يَا قَوْمِ مَنْ يَنْصُرُنٖي مِنَ اللّٰهِ اِنْ طَرَدْتُهُمْ اَفَلَا

onları kovarsam | eğer | Allah'a karşı | bana yardım eder | kim | kavmim | ey | ve | câhillik ediyorsunuz

تَذَكَّرُونَ ﴿٣٠﴾ وَ لَٓا اَقُولُ لَكُمْ عِنْدٖي خَزَٓائِنُ اللّٰهِ وَ لَٓا

ve | Allah'ın | hazîneleri | yanımdadır | size | demiyorum | ve | artık hiç ibret almaz mısınız

اَعْلَمُ الْغَيْبَ وَ لَٓا اَقُولُ اِنّٖي مَلَكٌ وَ لَٓا اَقُولُ لِلَّذٖينَ تَزْدَرٖٓي

hor görüyor | o kimseler için ki | demem | ve | bir meleğim | şübhesiz ben | demiyorum | ve | gaybı | bilmem

اَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللّٰهُ خَيْرًا اَللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا فٖٓي اَنْفُسِهِمْ

içlerindedir | o şeyleri ki | en iyi bilendir | Allah | bir hayır | Allah | onlara aslâ vermeyecek | gözleriniz

اِنّٖٓي اِذًا لَمِنَ الظَّالِمٖينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا يَا نُوحُ قَدْ جَادَلْتَنَا فَاَكْثَرْتَ

öyle ki çok ileri gittin | bizimle mücâdele ettin | gerçekten | Nûh | ey | dediler ki | elbette zâlimlerdenim | o takdirde | doğrusu ben

جِدَالَنَا فَاْتِنَا بِمَا تَعِدُنَٓا اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقٖينَ ﴿٣٢﴾

doğru kimselerden | isen | eğer | bizi tehdîd ediyorsun | o şeyi ki | haydi bize getir | bizimle mücâdelede

قَالَ اِنَّمَا يَاْتٖيكُمْ بِهِ اللّٰهُ اِنْ شَٓاءَ وَمَٓا اَنْتُمْ بِمُعْجِزٖينَ ﴿٣٣﴾ وَ لَا

ve | âciz bırakanlar | siz değilsiniz | ve | dilerse | eğer | Allah | onu | size getirir | ancak | dedi ki

يَنْفَعُكُمْ نُصْحٖٓي اِنْ اَرَدْتُ اَنْ اَنْصَحَ لَكُمْ اِنْ كَانَ اللّٰهُ يُرٖيدُ

diliyor | Allah | ise | eğer | size | nasîhat etmemi | istersem | eğer | nasîhatim | size fayda vermez

اَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٤﴾ اَمْ يَقُولُونَ

diyorlar mı | yoksa | döndürüleceksiniz | ona | ve | Rabbiniz | odur | sizi dalâlete atmasını

افْتَرٰيهُ قُلْ اِنِ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَيَّ اِجْرَامٖي وَ اَنَا بَرٖٓيءٌ مِمَّا تُجْرِمُونَ ﴿٣٥﴾

günah işliyorsunuz | o şeylerden ki | uzağım | ben | ve | günahım | artık banadır | onu uydurduysam | eğer | de ki | onu uydurdu

وَ اُوحِيَ اِلٰى نُوحٍ اَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ اِلَّا مَنْ قَدْ اٰمَنَ

îmân etmiştir | gerçekten | o kimse ki | ancak | kavminden | îmân etmeyecek | şu şübhesiz ki | Nûh'a | vahyolundu | ve

فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَ اصْنَعِ الْفُلْكَ بِاَعْيُنِنَا

nezâretimiz ile | gemiyi | yap | ve | yapıyorlar | idiler | o şeylerden dolayı ki | öyle ise üzülme

وَ وَحْيِنَا وَ لَا تُخَاطِبْنٖي فِي الَّذٖينَ ظَلَمُوا اِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ ﴿٣٧﴾

suda boğulmuş kimselerdir | çünki onlar | zulmettiler | o kimseler hakkında ki | bana söyleme | ve | vahyimiz ile | ve

29- "Ey kavmim! Buna *(bu yaptığım tebliğe)* karşı sizden bir mal istemiyorum. Benim ücretim ancak Allah'a âiddir ve ben îmân edenleri kovucu da değilim. Şübhesiz ki onlar, Rablerine kavuşacak kimselerdir; fakat ben, sizi câhillik etmekte olan bir kavim olarak görüyorum."

30- "Ey kavmim! Eğer onları kovarsam, Allah'*(dan gelecek azâb)*a karşı bana kim yardım eder? Artık hiç ibret almaz mısınız?"

31- "Ve *(ben)* size: 'Allah'ın hazîneleri yanımdadır' demiyorum; hem gaybı *(ben de)* bilmem; 'Ben şübhesiz bir meleğim' de demiyorum; sizin gözlerinizin hor gördüğü kimseler için: 'Allah onlara aslâ bir hayır vermeyecek' de demem! Allah, onların içlerinde olanı en iyi bilendir. *(Eğer o mü'minleri kovar ve böyle dersem)* o takdirde doğrusu ben mutlakā zâlimlerden olurum!"

32- Dediler ki: "Ey Nûh! Gerçekten bizimle mücâdele ettin, öyle ki bizimle mücâdelede çok ileri gittin; eğer *(iddiânda)* doğru kimselerden isen, haydi tehdîd etmekte olduğun *(azâb)*ı bize getir!"

33- *(Nûh)* dedi ki: "Onu size, eğer dilerse ancak Allah getirir ve siz *(Allah'ı)* âciz bırakıcı kimseler değilsiniz."

34- "Eğer Allah sizi dalâlete atmayı diliyorsa, *(ben)* size nasîhat etmek istesem de nasîhatim size fayda vermez. Rabbiniz O'dur ve ancak O'na döndürüleceksiniz."

35- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Yoksa: "Onu *(o Kur'ân'ı, kendisi)* uydurdu" mu diyorlar? De ki: "Eğer onu uydurduysam, artık günâhım banadır; fakat ben sizin işlemekte olduğunuz günahlardan uzağım!"

36- Nûh'a da şübhesiz şöyle vahyolundu: "Kavminden, gerçekten îmân etmiş olanlardan başka kimse aslâ îmân etmeyecek; öyle ise onların yapmakta olduklarından dolayı üzülme!"

37- "Bizim nezâretimiz altında ve vahyimiz ile gemiyi yap ve zulmedenler*(in bağışlanmaları)* hakkında bana *(bir şey)* söyleme *(onlar için yalvarma)*! Çünki onlar *(pek yakında)* suda boğulmuş *(olacak)* kimselerdir."

38- *(Nûh)* gemiyi yapıyor; kavminden bir gürûh da yanından geçtikçe onunla alay ediyorlardı. *(Nûh)* dedi ki: "Eğer *(siz)* bizimle eğleniyorsanız, sonunda şübhesiz biz de *(Allah'ın azâbı geldiği vakit)* sizinle, bu alay etmekte olduğunuz gibi alay edeceğiz."

39- "Artık kendisini *(dünyada)* rezîl edecek azâbın kime geleceğini ve *(âhirette)* devamlı bir azâbın kimin başına ineceğini ileride bileceksiniz!"

40- Nihâyet emrimiz gelip de fırın kaynadığı[1] *(iş kızışıp, sular kabarmak üzere olduğu)* zaman, *(Nûh'a)* buyurduk ki: "*(Canlıların)* her birinden *(erkek ve dişi olmak üzere)* ikişer eş ile *(sana îmân etmediklerinden, boğulacaklarına dâir)* aleyhinde söz geçmiş olanlar *(bir oğlunile diğer zevcen)* dışında âileni ve îmân edenleri ona *(gemiye)* yükle!" Zâten onunla berâber ancak pek az kimse îmân etmişti.

41- *(Nûh)* dedi ki: "Ona binin; onun akıp gitmesi de durması da Allah'ın ismiyledir. Şübhesiz ki Rabbim, elbette Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir."

42- Ve o *(gemi, sular her tarafı istîlâ ettiğinde)* onlarla birlikte dağlar gibi dalga*(lar)* içinde akıp gidiyordu. Nûh, *(kendilerinden)* ayrı bir yerde bulunan oğluna *(îmân eder ümîdiyle)*: "Ey oğulcuğum! Bizimle berâber *(sen de)* bin, kâfirlerle berâber olma!" diye seslendi.

43- *(Oğlu yine de îmân etmekten kaçınarak:)* "Beni sudan muhâfaza edecek bir dağa sığınacağım" dedi. *(Nûh:)* "Bugün *(Allah'ın)* merhamet ettiği kimse müstesnâ, Allah'ın emrinden *(azâbından)* koruyucu kimse yoktur!" dedi. Ve aralarına dalga girdi de *(artık o)* boğulanlardan oldu.

44- Nihâyet *(vakti geldiğinde)*: "Ey yer! Suyunu yut! Ve ey gök! *(Sen de yağmurunu)* tut!" denildi. Su çekildi, iş bitirildi, *(gemi)* Cûdî *(dağının)* üzerine oturdu[2] ve: "*(Allah'ın rahmetinden uzak olan)* zâlimler topluluğu helâk olsun!" denildi.

45- Nûh ise, Rabbine nidâ *(duâ)* edip dedi ki: "Rabbim! Şübhesiz ki oğlum benim âilemdendir *(sen bana âilemin kurtulacağını va'd etmiştin)*; muhakkak ki senin va'din haktır ve sen hükmedenlerin en hâkimisin!"

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأٌ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ

onunla alay ettiler kavminden bir gürûh yanından geçti ne zaman ki ve gemiyi yapıyor ve

قَالَ اِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَاِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾

alay ediyorsunuz o şey gibi ki sizinle alay edeceğiz şübhesiz biz de bizim ile alay ediyorsanız eğer dedi ki

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ

bir azâb kendisine yerleşecek ve kendisini rezîl edecek azâb ona gelecek o kimseyi ki artık ileride bileceksiniz

مُقِيمٌ ﴿٣٩﴾ حَتّٰى اِذَا جَاءَ اَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا

ona yükle buyurduk ki fırın kaynadı ve emrimiz geldi o zaman ki nihâyet devamlı

مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَاَهْلَكَ اِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ

söz aleyhinde geçmiş o kimse ki hâric âileni ve iki eş herbirinden

وَمَنْ اٰمَنَ وَمَا اٰمَنَ مَعَهُ اِلَّا قَلِيلٌ ﴿٤٠﴾ وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا

ona binin dedi ve pek az (kimse) ancak onunla beraber îmân etmemişti ve îmân etti o kimseyi ve

بِسْمِ اللّٰهِ مَجْرٰيهَا وَمُرْسٰيهَا اِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٤١﴾

çok merhametlidir elbette bağışlayandır Rabbim şübhesiz durması ve onun akıp gitmesi Allah'ın ismiyledir

وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادٰى نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ

idi ve oğluna Nûh seslendi ve dağlar gibi dalga içinde onlarla akıp gidiyordu o ve

فِي مَعْزِلٍ يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿٤٢﴾

kâfirlerle beraber olma ve bizimle beraber bin oğulcuğum ey ayrı bir yerde

قَالَ سَاٰوِي اِلٰى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ

bugün koruyucu yoktur dedi sudan beni muhâfaza edecek bir dağa sığınacağım dedi

مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ اِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ

ve oldu dalga ikisinin arasına girdi ve merhamet etti o kimse ki ancak Allah'ın emrinden

مِنَ الْمُغْرَقِينَ ﴿٤٣﴾ وَقِيلَ يَا اَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَيَا سَمَاءُ اَقْلِعِي

tut gök ey ve suyunu yut yer ey denildi ve boğulanlardan

وَغِيضَ الْمَاءُ وَقُضِيَ الْاَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَقِيلَ

denildi ve Cûdî'nin üzerine oturdu ve iş bitirildi ve su çekildi ve

بُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾ وَنَادٰى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ اِنَّ

şübhesiz Rabbim sonra dedi ki Rabbine Nûh nidâ etti ve zâlimler topluluğu helâk olsun

ابْنِي مِنْ اَهْلِي وَاِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَاَنْتَ اَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ ﴿٤٥﴾

hükmedenlerin en hâkimisin sen ve haktır senin va'din şübhesiz ve benim âilemdendir oğlum

قَالَ يَا نُوحُ اِنَّهُ لَيْسَ مِنْ اَهْلِكَ اِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ

buyurdu ki · ey · Nûh · şübhesiz o · değildir · senin âilenden · şübhesiz o · bir ameldir · olmayan · sâlih

فَلَا تَسْـَٔلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ اِنّ۪ٓي اَعِظُكَ اَنْ تَكُونَ

öyleyse benden isteme · o şeyi ki · yoktur · senin için · hakkında · bir bilgi · şübhesiz ben · seni sakındırırım · olmandan

مِنَ الْجَاهِل۪ينَ ﴿٤٦﴾ قَالَ رَبِّ اِنّ۪ٓي اَعُوذُ بِكَ اَنْ اَسْـَٔلَكَ مَا لَيْسَ

câhillerden · dedi · Rabbim · doğrusu ben · sığınırım · sana · senden istememden · o şeyi ki · yoktur

ل۪ي بِه۪ عِلْمٌ وَاِلَّا تَغْفِرْ ل۪ي وَتَرْحَمْن۪ٓي اَكُنْ مِنَ الْخَاسِر۪ينَ ﴿٤٧﴾

benim için · hakkında · bir bilgi · ve · eğer bana mağfiret etmezsen · ve · bana merhamet etmezsen · olurum · hüsrâna uğrayanlardan

ق۪يلَ يَا نُوحُ اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلٰٓى اُمَمٍ مِمَّنْ

buyuruldu ki · ey · Nûh · in · bir selâm ile · bizden · ve · bereketlerle · sana · ve · ümmetlere · o kimseden ki

مَعَكَ وَاُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِنَّا عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٤٨﴾ تِلْكَ

beraberindedir · ve · ümmetler ki · onları faydalandıracağız · sonra · onlara dokunacaktır · bizden · bir azâb · elemli · bunlar

مِنْ اَنْبَٓاءِ الْغَيْبِ نُوح۪يهَٓا اِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَٓا اَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ

haberlerindendir · gayb · onları vahyediyoruz · sana · değildin · onları biliyorsun · sen · ve · ne kavmin

مِنْ قَبْلِ هٰذَا فَاصْبِرْ اِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّق۪ينَ ﴿٤٩﴾ وَاِلٰى عَادٍ اَخَاهُمْ هُودًا

önce · bundan · öyle ise sabret · şübhesiz · âkıbet · takvâ sâhiblerinindir · ve · Âd'e · kardeşleri · Hûd'u

قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ اِنْ

dedi ki · ey · kavmim · ibâdet edin · Allah'a · yoktur · sizin için · bir ilâh · ondan başka · değil

اَنْتُمْ اِلَّا مُفْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ يَا قَوْمِ لَٓا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ

siz · ancak · iftirâ edenler · ey · kavmim · sizden istemiyorum · ona karşı

اَجْرًا اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى الَّذ۪ي فَطَرَن۪ي اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾

bir ücret · benim ücretim değildir · ancak · o zâta âiddir ki · beni yarattı · hiç mi akıl erdirmezsiniz

وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُٓوا اِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَٓاءَ

ve · ey · kavmim · mağfiret dileyin · Rabbinizden · sonra · tevbe edin ki · ona · göndersin · göğü

عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً اِلٰى قُوَّتِكُمْ وَلَا

üzerinize · bol bol · ve · size artırsın · bir güç · gücünüze · ve

تَتَوَلَّوْا مُجْرِم۪ينَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا يَا هُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ

yüz çevirmeyin · günahkârlar olarak · dediler ki · ey · Hûd · bize getirmedin · apaçık bir delil · ve · biz değiliz

بِتَارِك۪ٓي اٰلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِن۪ينَ ﴿٥٣﴾

terkediciler · ilâhlarımızı · sözünden dolayı · ve · biz değiliz · sana · îmân edenler

46- *(Allah)* buyurdu ki: "Ey Nûh! Şübhesiz o, senin âilenden değildir! Çünki o*(nun yaptığı)*, sâlih olmayan bir ameldir. Öyleyse hakkında bilgi sâhibi olmadığın bir şeyi benden isteme! Muhakkak ki ben seni câhillerden olmaktan sakındırırım!"

47- *(Nûh)* dedi ki: "Rabbim! Doğrusu ben, hakkında bilgi sâhibi olmadığım bir şeyi senden istemekten sana sığınırım. Eğer bana mağfiret etmez ve bana merhamet etmezsen, hüsrâna uğrayanlardan olurum."

48- *(Tarafımızdan)* buyuruldu ki: "Ey Nûh! Sana ve berâberindekilerden *(çoğalarak tüm dünyaya yayılacak)* olan ümmetlere bizden selâm ve bereketlerle *(gemiden)* in! *(Onlardan ileride)* öyle ümmetler de olacaktır ki, kendilerini yakında *(dünyada)* faydalandıracağız, sonra *(inkâr etmelerinden dolayı)* bizden onlara *(yine pek)* elemli bir azab dokunacaktır."

49- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Bunlar gayb haberlerindendir ki, onları sana vahyediyoruz. Bundan önce onları ne sen biliyordun, ne de kavmin![1] Öyle ise sabret! Şübhesiz ki âkıbet *(sonunda asıl kazanç)* takvâ sâhiblerinindir.

50- Âd *(kavmin)*e de kardeşleri Hûd'u *(gönderdik)*. Dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a ibâdet edin; sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. Siz ancak *(Allah'a)* iftirâ edenlersiniz."

51- "Ey kavmim! Buna *(bu yaptığım teblîğe)* karşı sizden bir ücret istemiyorum. Benim ücretim, ancak beni yaratana âiddir. Hiç mi akıl erdirmezsiniz?"

52- "Ey kavmim! Rabbinizden mağfiret dileyin, sonra O'na tevbe edin ki, üzerinize semâyı bol bol *(yağmur olarak)* göndersin[2] ve gücünüze güç katsın! Günahkârlar olarak *(haktan)* yüz çevirmeyin!"

53- Dediler ki: "Ey Hûd! Bize apaçık bir delil *(bir mu'cize)* getirmedin; biz de senin sözünle ilâhlarımızı terk ediciler değiliz, biz sana îmân edecek kimseler de değiliz."

54, 55- "*(Biz senin hakkında)* ancak: 'İlâhlarımızdan bazısı seni fenâ çarpmış' diyoruz." *(Hûd)* dedi ki: "Şübhesiz ben *(ise)* Allah'ı şâhid tutuyorum; *(siz de)* şâhid olun ki doğrusu ben, sizin O'nu *(Allah'ı)* bırakıp da şirk koşmakta olduğunuz şeylerden uzağım! Artık *(isterseniz)* hep berâber bana tuzak kurun; sonra *(da)* bana hiç mühlet vermeyin!"

56- "Şübhesiz ben, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a tevekkül ettim. *(Yeryüzünde)* hareket eden hiçbir canlı yoktur ki, O *(Allah)* onun perçeminden *(alnından)* tutmuş *(da tasarrufu altına almış)* olmasın! Muhakkak ki Rabbim, dosdoğru bir yol üzerindedir."

57- "Eğer şimdi yüz çevirirseniz, artık size kendisi ile gönderilmiş olduğum şeyi *(emir ve yasakları)* size gerçekten tebliğ ettim. Hem Rabbim *(isterse)*, sizden başka bir kavmi yerinize getirir. O'na hiçbir zarar da veremezsiniz. Şübhe yok ki Rabbim, herşeyi hakkıyla gözetendir."

58- Nihâyet emrimiz gelince, Hûd'u ve berâberindeki îmân edenleri tarafımızdan bir rahmetle kurtuluşa erdirdik ve onları şiddetli bir azabdan kurtardık.

59- İşte Âd *(kavmi)* Rablerinin âyetlerini bilerek inkâr ettiler, O'nun peygamberlerine âsî oldular ve her inadcı zorbanın emrine uydular.

60- Böylece hem bu dünyada, hem de kıyâmet gününde lâ'nete tâbi' tutuldular. Haberiniz olsun! Şübhesiz ki Âd *(kavmi)* Rablerini inkâr ettiler. Dikkat edin! *(İsyanları yüzünden Allah'ın rahmetinden uzaklaşan)* Hûd'un kavmi olan Âd, helâk olsun!

61- Semûd *(kavmin)*e de kardeşleri Sâlih'i *(gönderdik)*. Dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a ibâdet edin; sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. O, sizi yerden *(topraktan)* yarattı ve sizin orayı i'mâr etmenizi *(ve orada ömür sürmenizi)* istedi; öyle ise O'ndan mağfiret dileyin, sonra O'na tevbe edin! Şübhesiz ki Rabbim, Karîb *(kullarına pek yakın)*dır, Mücîb *(duâlarına mutlakâ cevab veren)*dir."

62- Dediler ki: "Ey Sâlih! *(Sen)* bundan önce aramızda gerçekten ümid beslenen bir kimse idin; *(şimdi)* atalarımızın tapageldiği şeylere kulluk etmekten bizi men' mi ediyorsun? Doğrusu biz ise, senin bizi kendisine da'vet etmekte olduğun şeyden kuşku veren ciddî bir şübhe içindeyiz."

اِنْ نَقُولُ اِلَّا اعْتَرٰيكَ بَعْضُ اٰلِهَتِنَا بِسُوٓءٍۜ قَالَ اِنّ۪يٓ اُشْهِدُ اللّٰهَ

Allah'ı şâhid tutuyorum · şübhesiz ben · dedi ki · fenâlıkla · ilâhlarımızdan · bazısı · seni çarpmış · ancak · demiyoruz

وَاشْهَدُوٓا اَنّ۪ي بَر۪يٓءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَۙ ﴿٥٤﴾ مِنْ دُونِه۪

ondan başka · şirk koşuyorsunuz · o şeylerden ki · uzağım · doğrusu ben · şâhid olun ki · ve

فَك۪يدُون۪ي جَم۪يعاً ثُمَّ لَا تُنْظِرُونِ ﴿٥٥﴾ اِنّ۪ي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللّٰهِ

Allah'a ki · tevekkül ettim · şübhesiz ben · bana mühlet vermeyin · sonra · hep beraber · artık bana tuzak kurun

رَبّ۪ي وَرَبِّكُمْۜ مَا مِنْ دَٓابَّةٍ اِلَّا هُوَ اٰخِذٌ بِنَاصِيَتِهَاۜ اِنَّ رَبّ۪ي عَلٰى صِرَاطٍ

bir yol üzerindedir · şübhesiz Rabbim · perçeminden · tutandır · o · ancak · hareket eden bir canlı yoktur · Rabbinizdir · ve · Rabbim

مُسْتَق۪يمٍ ﴿٥٦﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ مَٓا اُرْسِلْتُ بِه۪ٓ اِلَيْكُمْۜ

size · kendisiyle · gönderildim · o şeyi ki · size tebliğ ettim · artık gerçekten · yüz çevirirseniz · şimdi eğer · dosdoğru

وَيَسْتَخْلِفُ رَبّ۪ي قَوْماً غَيْرَكُمْۚ وَلَا تَضُرُّونَهُ شَيْـٔاًۜ اِنَّ رَبّ۪ي عَلٰى كُلِّ

hepsini · şübhesiz Rabbim · bir şeyile · ona zarar veremezsiniz · ve · sizden başka · bir kavmi · Rabbim · yerinize getirir · ve

شَيْءٍ حَف۪يظٌ ﴿٥٧﴾ وَلَمَّا جَٓاءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُوداً وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ

bir rahmetle · beraberinde · îmân ettiler · o kimseleri ki · ve · Hûdu · kurtuluşa erdirdik · emrimiz · geldi · ne vakit ki · ve · gözetendir · şeyin

مِنَّاۚ وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَل۪يظٍ ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ عَادٌ جَحَدُوا بِاٰيَاتِ

âyetlerini · bilerek inkâr ettiler · Âd · işte bu · ve · şiddetli · bir azâbdan · onları kurtardık · ve · bizden

رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُٓوا اَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَن۪يدٍ ﴿٥٩﴾ وَاُتْبِعُوا ف۪ي

içinde · tâbi' tutuldular · ve · inadcı · zorbanın · her · emrine · uydular · ve · peygamberlerine · âsî oldular · ve · Rablerinin

هٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِۜ اَلَٓا اِنَّ عَاداً كَفَرُوا رَبَّهُمْۜ اَلَا بُعْداً

helâk olsun · dikkat edin · Rablerini · inkâr ettiler · Âd · şübhesiz · dikkat edin · kıyâmet gününde · ve · lâ'nete · dünya · bu

لِعَادٍ قَوْمِ هُودٍ ﴿٦٠﴾ وَاِلٰى ثَمُودَ اَخَاهُمْ صَالِحاًۢ قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ

Allah'a · ibâdet edin · kavmim · ey · dedi ki · Sâlih'i · kardeşleri · Semûd'e · ve · Hûd'un · kavmi (olan) · Âd

مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُۜ هُوَ اَنْشَاَكُمْ مِنَ الْاَرْضِ

yerden · sizi yarattı · o · ondan başka · bir ilâh · sizin için · yoktur

وَاسْتَعْمَرَكُمْ ف۪يهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُٓوا اِلَيْهِۜ اِنَّ رَبّ۪ي قَر۪يبٌ مُج۪يبٌ

icâbet edendir · pek yakındır · şübhesiz Rabbim · ona · tevbe edin · sonra · öyle ise ondan mağfiret dileyin · orayı · i'mâr etmenizi istedi · ve

﴿٦١﴾ قَالُوا يَا صَالِحُ قَدْ كُنْتَ ف۪ينَا مَرْجُوّاً قَبْلَ هٰذَٓا اَتَنْهٰينَٓا اَنْ

bizi men' mi ediyorsun · bundan · önce · ümîd beslenen · içimizde · idin · gerçekten · Sâlih · ey · dediler ki

نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ اٰبَٓاؤُ۬نَا وَاِنَّنَا لَف۪ي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَٓا اِلَيْهِ مُر۪يبٍ ﴿٦٢﴾

kuşku veren · kendisine · bizi da'vet ediyorsun · o şeyden ki · elbet bir şübhe içindeyiz · ve doğrusu biz · atalarımızın · tapdıkları şeylere · kulluk etmemizden

قَالَ يَا قَوْمِ اَرَاَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبّ۪ي وَ اٰتٰىن۪ي مِنْهُ رَحْمَةً

dedi | ey kavmim | gördünüz mü | eğer | isem | üzerinde | apaçık bir delîl | Rabbimden | ve | bana vermişse | tarafından | bir rahmet

فَمَنْ يَنْصُرُن۪ي مِنَ اللّٰهِ اِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَز۪يدُونَن۪ي غَيْرَ تَخْس۪يرٍ ﴿٦٣﴾

bu takdirde kim | bana yardım eder | Allah'a karşı | eğer | ona isyân etsem | o zaman bana artırmazsınız | başka | zarar vermekten

وَ يَا قَوْمِ هٰذِه۪ نَاقَةُ اللّٰهِ لَكُمْ اٰيَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلْ ف۪ٓي اَرْضِ اللّٰهِ

ve | ey kavmim | işte bu | dişi devesidir | Allahın | size | bir mu'cize olarak | artık onu bırakın | ye'sin | arzında | Allahın

وَ لَا تَمَسُّوهَا بِسُٓوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَر۪يبٌ ﴿٦٤﴾ فَعَقَرُوهَا

ve | ona dokunmayın | bir kötülükle | yoksa sizi yakalar | bir azâb | yakın | fakat onu kestiler

فَقَالَ تَمَتَّعُوا ف۪ي دَارِكُمْ ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ ذٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ

bunun üzerine dedi | faydalanın | yurdunuzda | üç | gün | işte bu | bir tehdiddir | olmayan

مَكْذُوبٍ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا جَٓاءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحاً وَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا

yalanlanacak | nihâyet ne zaman ki | geldi | emrimiz | kurtardık | Sâlih'i | ve | o kimseleri ki | îmân ettiler

مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَ مِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَز۪يزُ

beraberinde | bir rahmetle | bizden | ve | zilletinden | o günün | şübhesiz | Rabbin | odur | kuvvetli olan | dâima üstün

﴿٦٦﴾ وَ اَخَذَ الَّذ۪ينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ فَاَصْبَحُوا ف۪ي دِيَارِهِمْ

ve | yakaladı | o kimseleri ki | zulmettiler | o korkunç ses | ve oldular | bulundukları yerde

جَاثِم۪ينَ ﴿٦٧﴾ كَاَنْ لَمْ يَغْنَوْا ف۪يهَا اَلَٓا اِنَّ ثَمُودَا۬ كَفَرُوا رَبَّهُمْ

çöküp kalan kimseler | sanki | hiç oturmamışlardı | orada | dikkat edin | şübhesiz | Semûd | inkâr ettiler | Rablerini

اَلَا بُعْداً لِثَمُودَ ﴿٦٨﴾ وَلَقَدْ جَٓاءَتْ رُسُلُنَٓا اِبْرٰه۪يمَ

dikkat edin | helâk olsun | Semûd | ve and olsun gerçekten | geldi | elçilerimiz | İbrâhîm'e

بِالْبُشْرٰى قَالُوا سَلَاماً قَالَ سَلَامٌ فَمَا لَبِثَ اَنْ جَٓاءَ

müjde ile | dediler | selâm | dedi | selâm | bunun üzerine gecikmedi | gelmesi

بِعِجْلٍ حَن۪يذٍ ﴿٦٩﴾ فَلَمَّا رَآٰ اَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ اِلَيْهِ نَكِرَهُمْ

bir buzağı ile | kızartılmış | fakat ne zaman ki | gördü | elleri | uzanmıyor | ona | onları yadırgadı

وَ اَوْجَسَ مِنْهُمْ خ۪يفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ اِنَّٓا اُرْسِلْنَٓا اِلٰى

ve | içine düştü | onlardan dolayı | bir korku | dediler | korkma | şübhesiz biz | gönderildik

قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٠﴾ وَ امْرَاَتُهُ قَٓائِمَةٌ فَضَحِكَتْ

kavmine | Lût'un | ve | zevcesi | ayakta idi | bundan dolayı güldü

فَبَشَّرْنَاهَا بِاِسْحٰقَ وَ مِنْ وَرَٓاءِ اِسْحٰقَ يَعْقُوبَ ﴿٧١﴾

ve ona müjdeledik | İshâk'ı | ve | ardından | İshâk'ın | Ya'kûb'u

63- *(Sâlih)* dedi ki: "Ey kavmim! Söyleyin bakalım, ya Rabbimden apaçık bir delîl üzerinde isem ve *(O)* bana tarafından bir rahmet vermişse? O'na isyân edersem, bu takdirde Allah'*(dan gelecek azâb)*a karşı bana kim yardım eder? O zaman bana zarar vermekten başka bir şey artırmazsınız."

64- "Ey kavmim! İşte bu, size bir mu'cize olarak Allah'ın dişi devesidir; artık onu *(serbest)* bırakın, Allah'ın arzında yesin *(içsin)*! Ona bir kötülükle dokunmayın! Yoksa sizi yakın bir azab yakalar."

65- Fakat *(Semûd kavmi bu îkâzı dinlemeyerek)* onu kestiler; bunun üzerine *(Sâlih)*: "Yurdunuzda üç gün daha yaşayın! Bu, yalan olmayan bir tehdiddir!" dedi.

66- Nihâyet emrimiz gelince, Sâlih'i ve berâberindeki îmân edenleri tarafımızdan bir rahmetle *(hem o azabdan)*, hem de o günün zilletinden kurtardık. Şübhesiz ki, Kaviyy *(pek kuvvetli olan)*, Azîz *(kudreti herşeye gālib gelen)* ancak Rabbindir.

67- Zulmedenleri ise, o korkunç ses yakaladı da bulundukları yerde çöküp kalan kimseler oldular!

68- Sanki orada hiç oturmamışlardı! Dikkat edin! Şübhesiz Semûd *(kavmi)* Rablerini inkâr ettiler. *(Ve yine)* dikkat edin! *(Peygamberlerine isyanları yüzünden Allah'ın rahmetinden uzaklaşan)* Semûd *(kavmi)* helâk olsun![1]

69- And olsun ki elçilerimiz *(melekler)* İbrâhîm'e müjde ile geldiler: "Selâm *(senin üzerine olsun)*!" dediler. Bunun üzerine *(O da:)* "Selâm *(sizin üzerinize de olsun)*!" dedi; beklemeden *(onlara)* kızartılmış bir buzağı getirdi.

70- Fakat ellerinin ona uzanmadığını görünce, onlar*(ın durumların)*ı yadırgadı ve onlardan dolayı içine bir çeşit korku düştü. *(Onlar ise:)* "Korkma! Şübhesiz ki biz *(Allah'ın melekleriyiz ve)* Lût kavmine *(azab vazîfesi ile)* gönderildik!" dediler.

71- Bu sırada *(İbrâhîm'in)* zevcesi *(Sâre)* ayakta idi; *(bu zâlim kavmin helâk edileceği müjdesini duyunca)* bundan dolayı güldü; *(biz)* de ona İshâk'ı müjdeledik; İshâk'ın ardından da *(bir torun olarak)* Ya'kûb'u!

72- *(İbrâhîm'in hanımı Sâre:)* "Vay bana! Ben ihtiyar bir kadın, bu kocam da yaşlı bir kimse iken mi doğuracağım? Doğrusu bu gerçekten şaşılacak bir şey!" dedi.

73- *(Melekler)* dediler ki: "Allah'ın işine mi şaşıyorsun? Allah'ın rahmeti ve bereketleri sizin üzerinizedir ey ev halkı! Şübhesiz ki O, Hamîd *(hamd edilmeye yegâne lâyık olan)*dır, Mecîd *(ihsânı bol olan)*dır."

74- Nihâyet İbrâhîm'den korku gidip kendisine müjde gelince, Lût kavmi hakkında *(acabâ îmâna gelmezler mi, diye)* bizimle *(azab melekleriyle)* mücâdeleye başladı.

75- Çünki İbrâhîm gerçekten yumuşak huylu, çok içli *(çok âh eden, inleyen)*, kendisini tamâmen Allah'a vermiş bir kimse idi.

76- *(Melekler dediler ki:)* "Ey İbrâhîm! Bundan vazgeç! Şu muhakkak ki, gerçekten Rabbinin emri gelmiştir. Çünki onlara aslâ geri çevrilmez bir azab gelecektir."

77- Ve elçilerimiz *(olan melekler, insan sûretinde)* Lût'a gelince, onlar*(a, sapık kavminin musallat olmasın)*dan dolayı endişeye düştü, onlar yüzünden göğsü daraldı ve: "Bu, zor bir gündür!" dedi.

78- *(Elçilerimizin geldiğini haber alan)* kavmi ise koşarak ona geldiler ki *(onlar)* daha önce de o kötü işleri yapmaktaydılar. *(Lût)* dedi ki: "Ey kavmim! İşte bunlar *(kavmimin kadınları, ki benim de)* kızlarım *(sayılırlar, onlarla evlenin)*; onlar sizin için daha temizdir; artık Allah'dan sakının ve beni misâfirlerim hakkında rezîl etmeyin! İçinizden aklı başında bir adam yok mu?"

79- Dediler ki: "Yemîn olsun *(sen de)* bilirsin ki, senin kızlarında bizim için hiçbir hak yoktur. *(Kadınlara karşı bir meyil duymuyoruz.)* Doğrusu sen bizim ne istediğimizi hâlbuki çok iyi bilirsin!"

80- *(Lût:)* "Keşke size karşı bir kuvvetim olsaydı, yâhut sağlam bir kaleye sığınabilseydim!" dedi.

81- *(Melekler)* dediler ki: "Ey Lût! Şübhesiz ki biz, Rabbinin elçileriyiz; *(onlar)* sana aslâ dokunamazlar; artık gecenin bir kısmında, âileni yola çıkar ve içinizden hiçkimse geri dönüp bakmasın! Karın müstesnâ! Çünki onlara gelen *(azab)* ona da isâbet edicidir. Muhakkak ki onlara va'd olunan azab zamânı, sabah vaktidir. Sabah *(zâten)* yakın değil mi?"

قَالَتْ يَا وَيْلَتٰٓى ءَاَلِدُ وَاَنَا عَجُوزٌ وَهٰذَا بَعْلِى شَيْخًا اِنَّ

dedi | vay bana | doğuracağım mı | ben iken | ihtiyar bir kadın | ve | bu | kocam | yaşlı bir kimse | doğrusu

هٰذَا لَشَیْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوٓا اَتَعْجَبِينَ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ رَحْمَتُ

bu | gerçekten bir şey | şaşılacak | dediler | şaşıyor musun | işinden | Allah'ın | rahmeti

اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ اَهْلَ الْبَيْتِ اِنَّهُ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ﴿٧٣﴾ فَلَمَّا ذَهَبَ

Allahın | ve | bereketleri | üzerinizedir | ey ev halkı | şübhesiz o | hamdedilendir | şânı yücedir | nihâyet ne zaman ki | gitti

عَنْ اِبْرٰهِيمَ الرَّوْعُ وَجَٓاءَتْهُ الْبُشْرٰى يُجَادِلُنَا فِى قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٤﴾

İbrâhîm'den | korku | ve | kendisine geldi | müjde | bizimle mücâdeleye başladı | hakkında | kavmi | Lût

اِنَّ اِبْرٰهِيمَ لَحَلِيمٌ اَوَّاهٌ مُنِيبٌ ﴿٧٥﴾ يَٓا اِبْرٰهِيمُ اَعْرِضْ عَنْ هٰذَا اِنَّهُ

şübhesiz | İbrâhîm | elbet yumuşak huylu | çok içli | Allah'a tam yönelendir | ey | İbrâhîm | vazgeç | bundan | şu şübhesiz ki

قَدْ جَٓاءَ اَمْرُ رَبِّكَ وَاِنَّهُمْ اٰتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ﴿٧٦﴾ وَلَمَّا جَٓاءَتْ

gerçekten gelmiştir | emri | Rabbinin | ve şübhesiz onlar | onlara gelicidir | bir azâb | değil | geri çevrilen | ve ne zaman ki | geldi

رُسُلُنَا لُوطًا سِیٓءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هٰذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ

elçilerimiz | Lût'a | kötüleşti | onlardan dolayı | ve | daraldı | onlar yüzünden | tâkatçe | ve | dedi | bu | bir gündür | zor

﴿٧٧﴾ وَجَٓاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ اِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا يَعْمَلُونَ السَّيِّـَٔاتِ

ve | ona geldi | kavmi | koşuyorlardı | kendisine | ve | bundan önce | idiler | yapıyorlar | o kötü işleri

قَالَ يَا قَوْمِ هٰٓؤُلَٓاءِ بَنَاتِى هُنَّ اَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَلَا

dedi | ey | kavmim | işte bunlar | kızlarım | onlar | daha temizdir | sizin için | artık sakının | Allah'dan | ve

تُخْزُونِ فِى ضَيْفِى اَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ ﴿٧٨﴾ قَالُوا

beni rezil etmeyin | hakkında | misâfirlerim | yok mu | sizden | bir adam | aklı başında | dediler

لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِى بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَاِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ ﴿٧٩﴾

and olsun gerçekten | bildin | yoktur | bizim için | senin kızlarında | bir hak | ve | doğrusu sen | elbette bilirsin | o şeyi ki | istiyoruz

قَالَ لَوْ اَنَّ لِى بِكُمْ قُوَّةً اَوْ اٰوِیٓ اِلٰى رُكْنٍ شَدِيدٍ ﴿٨٠﴾ قَالُوا

dedi | keşke | şübhesiz | benim olsa | size karşı | bir kuvvet | veya | sığınsam | bir kaleye | sağlam | dediler ki

يَا لُوطُ اِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوٓا اِلَيْكَ فَاَسْرِ بِاَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ

ey | Lût | şübhesiz biz elçileriyiz | Rabbinin | aslâ dokunamazlar | sana | artık yola çıkar | âileni | bir kısmında

الَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ اَحَدٌ اِلَّا امْرَاَتَكَ اِنَّهُ مُصِيبُهَا

gecenin | ve | geri dönüp bakmasın | sizden | hiç kimse | hâric | karın | şu şübhesiz ki | ona isâbet edicidir

مَٓا اَصَابَهُمْ اِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ اَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ﴿٨١﴾

o şey ki | onlara isâbet etti | şübhesiz | onlara va'd olunan azâb zamanı | sabahdır | değil mi | sabah | yakın

فَلَمَّا جَاءَ اَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَ اَمْطَرْنَا عَلَيْهَا

üzerlerine yağdırdık ve altı üstünü kıldık emrimiz geldi ne zaman ki

حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ مَنْضُودٍ ﴿٨٢﴾ مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ

Rabbinin katında damgalanmış olarak arka arkaya dizilmiş pişirilmiş balçıktan taşlar

وَ مَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ ﴿٨٣﴾ وَ اِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا

Şuayb'ı kardeşleri Medyen'e ve uzak zâlimlerden o değildir ve

قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ وَ لَا تَنْقُصُوا

eksik tutmayın ve ondan başka bir ilâh sizin için yoktur Allah'a ibâdet edin kavmim ey dedi

الْمِكْيَالَ وَ الْمِيزَانَ اِنِّي اَرٰيكُمْ بِخَيْرٍ وَ اِنِّي اَخَافُ عَلَيْكُمْ

üzerinize korkuyorum doğrusu ben ve bir hayır içinde sizi görüyorum şübhesiz ben tartıyı ve ölçüyü

عَذَابَ يَوْمٍ مُحِيطٍ ﴿٨٤﴾ وَ يَا قَوْمِ اَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَ الْمِيزَانَ

tartıyı ve ölçüyü tam yapın kavmim ey ve çepeçevre kuşatıcı bir günün azâbından

بِالْقِسْطِ وَ لَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَاءَهُمْ وَ لَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ

yeryüzünde bozgunculuk yapmayın ve eşyalarını insanlara eksik vermeyin ve adâletle

مُفْسِدِينَ ﴿٨٥﴾ بَقِيَّتُ اللّٰهِ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

mü'min kimseler iseniz eğer sizin için hayırlıdır Allah'ın bıraktığı ifsâd edici kimseler olarak

وَ مَا اَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ﴿٨٦﴾ قَالُوا يَا شُعَيْبُ اَصَلٰوتُكَ

namazın mı Şuayb ey dediler ki muhâfız üzerinize ben değilim ve

تَأْمُرُكَ اَنْ نَتْرُكَ مَا يَعْبُدُ اٰبَاؤُنَا اَوْ اَنْ نَفْعَلَ

yapmamızdan veya atalarımız tapıyorlardı o şeyleri ki bırakmamızı sana emrediyor

فِي اَمْوَالِنَا مَا نَشٰٓؤُا اِنَّكَ لَاَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾

aklı başında yumuşak huylu hakîkaten sensin şübhesiz sen diliyoruz o şeyi ki mallarımız hakkında

قَالَ يَا قَوْمِ اَرَاَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي

Rabbimden apaçık bir delîl üzerinde isem eğer gördünüz mü kavmim ey dedi ki

وَ رَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَ مَا اُرِيدُ اَنْ اُخَالِفَكُمْ اِلٰى

size muhâlefet etmemi istemiyorum ve güzel bir rızık ile tarafından beni rızıklandırmışsa ve

مَا اَنْهٰيكُمْ عَنْهُ اِنْ اُرِيدُ اِلَّا الْاِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ

gücüm yetti o şeyle ki ıslâh etmek ancak istemiyorum kendisinden sizi men' ediyorum o şeyde ki

وَ مَا تَوْفِيقِي اِلَّا بِاللّٰهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ اِلَيْهِ اُنِيبُ ﴿٨٨﴾

yönelirim ona ve tevekkül ettim ona Allah ile ancak muvaffakiyetim değildir ve

82- Nihâyet *(azâb)* emrimiz gelince oranın üstünü altına getirdik ve üzerlerine *(balçıktan)* pişirilmiş, arka arkaya dizilmiş taşlar yağdırdık!

83- *(Ki bu taşlar)* Rabbinin katında *(her taşın kime isâbet edeceği dahi belli olarak)* damgalanmıştır. Hem o *(taşlar)*, zâlimlerden uzak değildir!

84- Medyen *(kavmin)*e de kardeşleri Şuayb'ı *(gönderdik)*. Dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a ibâdet edin; sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur.

Artık ölçüyü ve tartıyı eksik tutmayın; şübhesiz ki ben, sizi bir hayır *(bolca ni'metler)* içinde görüyorum ve doğrusu ben, sizin üzerinize *(gelmesi pek muhtemel ve sizi)* çepeçevre kuşatıcı *(helâk edici)* bir günün azâbından korkuyorum."

85- "Ey kavmim! Ölçüyü ve tartıyı adâletle tutun! İnsanlara eşyâlarını eksik vermeyin ve yeryüzünde ifsâd edici kimseler olarak bozgunculuk yapmayın!"

86- "Eğer mü'min kimseler iseniz, Allah'ın bıraktığı *(meşrû' olan kâr)* sizin için hayırlıdır. Ben de sizin üzerinize *(her fesâdınıza mâni' olacak)* muhâfız değilim. *(Vazîfem ancak tebliğdir!)*"

87- Dediler ki: "Ey Şuayb! Atalarımızın tapmakta oldukları şeylerden, yâhut mallarımız hakkında ne diliyorsak yapmaktan vazgeçmemizi, sana namazın mı emrediyor? Şübhesiz ki sen, hakîkaten yumuşak huylu, aklı başında bir kimsesin!"

88- *(Şuayb)* dedi ki: "Ey kavmim! Söyleyin bakalım; ya Rabbimden apaçık bir delîl üzerinde isem ve beni tarafından güzel bir rızık ile rızıklandırmışsa? Sizi kendisinden men' ettiğim şeyler husûsunda *(siz onlardan sakınırken)* size muhâlefet etmeyi *(onları kendim yapmayı)* istiyor da değilim. *(Ben)* ancak gücümün yettiği kadar ıslâh etmek istiyorum.

Muvaffakiyetim ise ancak Allah*('ın yardımı)* iledir. *(Ben)* yalnız O'na tevekkül ettim ve ancak O'na yönelirim."

وَ يَا قَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي اَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا اَصَابَ

isâbet etti · o şeylerin ki · misli · size isâbet etmesini · bana olan ayrılık · sakın size kazandırmasın · kavmim · ey · ve

قَوْمَ نُوحٍ اَوْ قَوْمَ هُودٍ اَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَ مَا قَوْمُ لُوطٍ

Lût'un kavmi · değildir · ve · Sâlih'in kavmine · veya · Hûd'un kavmine · veya · Nûh'un kavmine

مِنْكُمْ بِبَعِيدٍ ﴿٨٩﴾ وَ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا اِلَيْهِ اِنَّ رَبِّي

Rabbim · şübhesiz · ona · tevbe edin · sonra · Rabbinizden · mağfiret dileyin · ve · uzak · sizden

رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿٩٠﴾ قَالُوا يَا شُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثِيرًا مِمَّا تَقُولُ

söylüyorsun · o şeylerin ki · birçoğunu · anlamıyoruz · Şuayb · ey · dediler · çok sevendir · çok merhametlidir

وَ اِنَّا لَنَرٰيكَ فِينَا ضَعِيفًا وَ لَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَ مَا اَنْتَ

sen değilsin · ve · elbette seni taşlardık · kabîlen · eğer olmasaydı · ve · zayıf olarak · içimizde · elbet seni görüyoruz · ve doğrusu biz

عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ﴿٩١﴾ قَالَ يَا قَوْمِ اَرَهْطِي اَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللّٰهِ

Allah'dan · üzerinize · daha i'tibarlı · benim kabîlem mi · kavmim · ey · dedi ki · üstün olan · üzerimize

وَ اتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظِهْرِيًّا اِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٩٢﴾

tamamen kuşatıcıdır · yapıyorsunuz · o şeyleri ki · Rabbim · şübhesiz · sırt gerisinde · arkanızda · onu edindiniz · ve

وَ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنِّي عَامِلٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ

bileceksiniz · ileride · yapıcıyım · şübhesiz ben · haliniz · üzere · yapın · kavmim · ey · ve

مَنْ يَاْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَ مَنْ هُوَ كَاذِبٌ وَ ارْتَقِبُوا اِنِّي

doğrusu ben · gözetin · ve · yalancıdır · o · o kimseyi ki · ve · kendisini rezîl edecek · azâb · ona gelecek · o kimseyi ki

مَعَكُمْ رَقِيبٌ ﴿٩٣﴾ وَ لَمَّا جَاءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَ الَّذِينَ

o kimseleri ki · ve · Şuayb'ı · kurtardık · emrimiz · geldi · ne zaman ki · ve · gözetenim · sizinle berâber

اٰمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَ اَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ

o korkunç ses · zulmettiler · o kimseleri ki · yakaladı · ve · bizden · bir rahmetle · berâberinde · îmân ettiler

فَاَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٩٤﴾ كَاَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا

orada · hiç oturmamışlardı · sanki · çöküp kalmış kimseler · bulundukları yerde · ve oldular

اَلَا بُعْدًا لِمَدْيَنَ كَمَا بَعِدَتْ ثَمُودُ ﴿٩٥﴾ وَ لَقَدْ اَرْسَلْنَا

gönderdik · and olsun gerçekten · ve · Semûd · helâk oldu · o şey gibi ki · Medyen · helâk olsun · dikkat edin

مُوسٰى بِاٰيَاتِنَا وَ سُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٩٦﴾ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَ مَلَئِهِ

ileri gelenlerine · ve · Fir'avun'a · apaçık · bir delîl · ve · mu'cizelerimizle · Mûsâ'yı

فَاتَّبَعُوا اَمْرَ فِرْعَوْنَ وَ مَا اَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ﴿٩٧﴾

doğru · Fir'avun'un · emri değildi · ve · Fir'avun'un · emrine · fakat uydular

89- *(Şuayb dedi ki:)* "Ey kavmim! Bana olan ayrılık *(bu düşmanlığınız)*, sakın sizi Nûh kavminin veya Hûd kavminin veya Sâlih kavminin başlarına gelenler gibi bir musîbete uğratmasın! Hâlbuki *(helâk edilen)* Lût kavmi, sizden uzak değildir."

90- O hâlde "Rabbinizden mağfiret dileyin, sonra O'na tevbe edin! Şübhesiz ki Rabbim, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir, Vedûd *(kullarını çok seven)*dir."

91- Dediler ki: "Ey Şuayb! Senin söylemekte olduğun şeylerden birçoğunu anlamıyoruz ve doğrusu biz, seni içimizde gerçekten zayıf olarak görüyoruz. Eğer kabîlen olmasaydı, elbette seni taşla öldürürdük. Senin bizim üzerimize bir üstünlüğün de yoktur!"

92- *(Şuayb)* dedi ki: "Ey kavmim! Benim kabîlem sizin üzerinize Allah'dan daha mı i'tibarlı ki, O'nu *(ve emirlerini unutup)*, sırt dönmekle *(hesâba almayarak)* arkanızda bıraktınız. Muhakkak ki Rabbim, yapmakta olduklarınızı *(ilim ve kudretiyle)* tamâmen kuşatıcıdır."

93- "Ey kavmim! Elinizden geleni yapın; şübhesiz ben de *(yılmadan vazîfemi)* yapıcıyım! Kendisini rezîl edecek azâbın kime geleceğini ve yalancının kim olduğunu ileride bileceksiniz! Bekleyin, doğrusu ben de sizinle berâber *(onu)* bekleyiciyim!"

94- Nihâyet *(azab)* emrimiz gelince, Şuayb'ı ve berâberindeki îmân edenleri tarafımızdan bir rahmetle kurtardık; zulmedenleri ise o korkunç ses yakaladı da bulundukları yerde çöküp kalmış kimseler oldular.

95- Sanki orada hiç oturmamışlardı! Dikkat edin! Semûd *(kavmi rahmetimizden uzak kalmakla)* helâk olduğu gibi, Medyen *(halkı)* da öyle helâk olsun!

96, 97- And olsun ki Mûsâ'yı da mu'cizelerimizle ve apaçık bir delîl ile Fir'avun'a ve onun ileri gelenlerine gönderdik; fakat *(o kavim)* Fir'avun'un emrine uydular. Hâlbuki Fir'avun'un emri doğru değildi.

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَاَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَ بِئْسَ الْوِرْدُ

varma yeridir · ne kötü · ve · ateşe · ve onları götürür · kıyâmet günü · kavminin · önüne geçer

الْمَوْرُودُ ﴿٩٨﴾ وَ اُتْبِعُوا فِي هٰذِهِ لَعْنَةً وَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ بِئْسَ

ne kötü · kıyâmet günü · ve · lâ'nete · burada · tâbi' tutuldular · ve · o varılmış yer

الرِّفْدُ الْمَرْفُودُ ﴿٩٩﴾ ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَاءِ الْقُرٰى نَقُصُّهُ عَلَيْكَ

sana · onu anlatıyoruz · şehirlerin · haberlerindendir · işte bu · yapılan o ikrâm · ikrâmdır

مِنْهَا قَائِمٌ وَ حَصِيدٌ ﴿١٠٠﴾ وَ مَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلٰكِنْ ظَلَمُوا

zulmettiler · fakat · onlara zulmetmedik · ve · biçilmiş olan · ve · ayakta olan · onlardan vardır

اَنْفُسَهُمْ فَمَا اَغْنَتْ عَنْهُمْ اٰلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ

başkasına · yalvarıyorlardı · onlar ki · ilâhları · kendilerine · artık fayda vermedi · kendilerine

اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ اَمْرُ رَبِّكَ وَ مَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ

zarar vermekten · başka · onlara artırmadılar · ve · Rabbinin · emri · geldi · o zaman ki · hiçbir şeyle · Allah'dan

﴿١٠١﴾ وَ كَذٰلِكَ اَخْذُ رَبِّكَ اِذَا اَخَذَ الْقُرٰى وَهِيَ ظَالِمَةٌ اِنَّ اَخْذَهُ

onun yakalaması · şübhesiz · bir zâlim · o iken · şehirleri · yakaladı · o zaman ki · Rabbinin · yakalaması · işte böyledir · ve

اَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْاٰخِرَةِ

âhiret · azâbından · korktu · o kimse için ki · elbette bir ibret · bunda vardır · doğrusu · pek şiddetlidir · pek elemlidir

ذٰلِكَ يَوْمٌ مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَ ذٰلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ ﴿١٠٣﴾ وَ مَا نُؤَخِّرُهُ

onu te'hîr etmiyoruz · ve · şâhid olunan · bir gündür · işte bu · ve · insanlar · kendisi için · toplanılan · bir gündür · işte bu

اِلَّا لِاَجَلٍ مَعْدُودٍ ﴿١٠٤﴾ يَوْمَ يَاْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ اِلَّا بِاِذْنِهِ

izni ile · ancak · bir kimse · konuşamaz · gelecek · o gün ki · sayılı · bir müddet için · ancak

فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَ سَعِيدٌ ﴿١٠٥﴾ فَاَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَفِي النَّارِ

artık ateştedirler · şakî oldular · o kimseler ki · işte ama · saîd · ve · şakî · artık onlardan vardır

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَ شَهِيقٌ ﴿١٠٦﴾ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوَاتُ

gökler · devam ettikçe · orada · ebedî kalıcıdırlar · nefes verme · ve · ızdırablı bir nefes alma · orada · onlar için vardır

وَ الْاَرْضُ اِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ اِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾

diler · o şeyi ki · hakkıyla yapandır · Rabbin · şübhesiz · Rabbin · diledi · o şey ki · ancak · yer · ve

وَ اَمَّا الَّذِينَ سُعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ

devam ettikçe · orada · ebedî kalıcıdırlar · artık cennettedirler · saîd oldular · o kimseler ki · ama · ve

السَّمٰوَاتُ وَ الْاَرْضُ اِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ ﴿١٠٨﴾

kesintili · değil · bir lütuf ki · Rabbin · diledi · o şey ki · ancak · yer · ve · gökler

98- *(Fir'avun kavmini dünyada denize sokup boğduğu gibi)* kıyâmet gününde *(de)* kavminin önüne geçer de onları *(suya götürür gibi)* ateşe götürür. *(Güyâ rehberlik ettiği)* o vardıkları yer, ne kötü yerdir!

99- *(Onlar)* hem burada *(dünyada)*, hem de kıyâmet gününde lâ'nete tâbi' tutuldular. *(Onlara)* yapılan bu ikram, ne kötü ikramdır!

100- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Bunlar *(helâk edilen)* şehirlerin haberlerindendir ki, onu sana anlatıyoruz; onlardan *(hâlâ)* ayakta olan da vardır, biçilmiş *(ekin gibi yok)* olan da!

101- Hâlbuki *(biz)* onlara *(hak ettiklerinin dışında cezâ vererek)* zulmetmedik, velâkin *(onlar küfür ve isyanlarıyla)* kendilerine zulmettiler; artık Rabbinin emri gelince, Allah'dan başka *(kendisine)* yalvarmakta oldukları ilâhları kendilerine hiçbir fayda vermedi. Onlara zarar vermekten başka bir şey de artırmadılar.

102- İşte, *(halkı)* zâlim bir hâlde bulunan şehirleri *(azâbıyla)* yakaladığı zaman, Rabbinin yakalaması böyledir. Şübhesiz ki O'nun yakalaması, pek elemlidir, pek şiddetlidir!

103- Doğrusu bunda *(bu kıssada)*, âhiret azâbından korkanlar için elbette bir ibret vardır. Bu *(kıyâmet vakti)*, insanların onda toplanmış olacağı bir gündür ve bu, *(herkes tarafından)* görülecek bir gündür.

104- Fakat onu *(o günü)*, ancak sayılı bir müddet için te'hîr ediyoruz.

105- Gelecek olan o gün, O'nun izni olmadan hiçbir kimse konuşamaz! Artık onlardan kimi şakîdir *(bedbahttır)*, kimi de saîddir *(bahtiyârdır)*!

106- İşte şakî olanlara gelince, artık *(o gün)* ateştedirler; onlar için orada ızdırablı *(ve çirkin bir sesle)* nefes alma ve *(çirkin bir hıçkırıkla)* nefes verme vardır!

107- Gökler ve yer durdukça orada ebedî olarak kalıcıdırlar; ancak Rabbinin dilediği müstesnâ. Çünki Rabbin, ne dilerse hakkıyla yapandır.

108- Ve saîd *(bahtiyâr)* olanlara gelince, artık *(onlar ise)* Cennettedirler; gökler ve yer durdukça orada ebedî olarak kalıcıdırlar; ancak Rabbinin dilediği müstesnâ! *(Bu)* aslâ kesilmeyip devâm eden bir lütuftur.

109- *(Ey Habîbim!)* O hâlde şunların tapmakta oldukları şeylerden *(dolayı kendilerine azâb edileceği husûsunda)* hiçbir şübhe içinde olma! *(Onlar da)* ancak daha önce atalarının tapageldiği gibi tapıyorlar. Şübhesiz biz de onlara, *(azabdan)* nasiblerini elbette eksiksiz vericiyiz.

110- And olsun ki Mûsâ'ya Kitâb'ı *(Tevrât'ı)* verdik; fakat onda ihtilâfa düşüldü *(bazısı îmân etti, bazısı etmedi)*. Fakat Rabbin tarafından *(azâbın te'hîrine dâir)* önceden söylenmiş bir söz olmasaydı, elbette aralarında hüküm *(çoktan)* verilmiş olurdu. Çünki doğrusu onlar *(kavmindeki kâfirler)*, bundan *(Kur'ân'dan)*, *(kendilerine)* kuşku veren ciddî bir şübhe içindedirler.

111- Muhakkak ki Rabbin, onların herbirine amellerinin karşılığını kesinlikle tam olarak verecektir. Çünki O, *(onlar)* ne yaparlarsa hakkıyla haberdardır.

112- O hâlde, emrolunduğun gibi dosdoğru ol![1] Berâberindeki tevbe edenler de! Ve *(Allah'ın koyduğu)* hudûdu aşmayın! Çünki O, ne yaparsanız hakkıyla görendir.

113- Zulmedenlere de meyletmeyin! Yoksa ateş size dokunur![2] Hem sizin, Allah'dan başka hiçbir dostunuz yoktur; sonra size yardım edilmez.

114- Gündüzün iki tarafında *(öğle ve ikindi vakitlerinde)* ve gecenin *(gündüze)* yakın saatlerinde *(akşam, yatsı ve sabah vakitlerinde)* ise namazı hakkıyla edâ et! Muhakkak ki iyilikler, *(büyük günahlardan kaçınmak şartıyla)* kötülükleri giderir. Bu, ibret alanlara bir nasîhattir.

115- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Artık sabret! Zîrâ şübhesiz ki Allah, iyilik edenlerin mükâfâtını zâyi' etmez.

116- Hâlbuki sizden önceki *(helâk ettiğimiz)* nesiller içinde, yeryüzünde fesad çıkarmaktan *(insanları)* men' eden fazîletli kimseler bulunmalı değil miydi? Onlardan, kurtardığımız pek az kimse müstesnâ *(içlerinde fazîletli insanlar yoktu)*. Zulmedenler ise, içinde şımartıldıklarının *(o sayısız ni'metlerin)* peşine düştü ve günahkâr kimseler oldular.

117- Rabbin o şehirleri, ahâlisi *(kendi hâllerini ve diğer insanları)* ıslâh eden kimseler iken, zulümle helâk edecek değildi.

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِمَّا يَعْبُدُ هٰٓؤُلَٓاءِ مَا يَعْبُدُونَ اِلَّا كَمَا

o halde olma | içinde | bir şübhe | o şeylerden ki | tapıyorlar | şunlar | tapmıyorlar | ancak | o şey gibi ki

يَعْبُدُ اٰبَٓاؤُهُمْ مِنْ قَبْلُ وَاِنَّا لَمُوَفُّوهُمْ نَصِيبَهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ

tapıyordu | ataları | bundan önce | ve | şübhesiz biz | elbet onlara tam vericiyiz | nasiblerini | değil | noksan

(١٠٩) وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ

ve and olsun gerçekten | verdik | Mûsâ'ya | kitâbı | fakat ihtilâfa düşüldü | onda | ve | eğer olmasaydı | bir söz

سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَاِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ

geçmiş | Rabbin tarafından | elbette hüküm verilmişti | aralarında | ve | doğrusu onlar | elbette içindedirler | bir şübhe | ondan

مُرِيبٍ (١١٠) وَاِنَّ كُلًّا لَمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ اَعْمَالَهُمْ اِنَّهُ

kuşku veren | ve | şübhesiz | herbirine | and olsun | elbette tam verecektir | Rabbin | amellerini | şübhesiz o

بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (١١١) فَاسْتَقِمْ كَمَٓا اُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ

o şeylere ki | yapıyorlar | haberdardır | o halde dosdoğru ol | o şey gibi ki | emrolundun | ve | o kimse ki | tevbe etti | beraberinde

وَلَا تَطْغَوْا اِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (١١٢) وَلَا تَرْكَنُوٓا اِلَى الَّذِينَ

ve | hudûdu aşmayın | şübhesiz o | o şeyleri ki | yapıyorsunuz | hakkıyla görendir | ve | meyletmeyin | o kimselere ki

ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ اَوْلِيَٓاءَ

zulmettiler | yoksa size dokunur | ateş | ve | yoktur | sizin için | başka | Allah'dan | dostlar

ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ (١١٣) وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا

sonra | size yardım edilmez | ve | hakkıyla edâ et | namazı | iki tarafında | gündüzün | ve | yakın saatlerinde

مِنَ الَّيْلِ اِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّـَٔاتِ ذٰلِكَ

gecenin | şübhesiz | iyilikler | giderirler | kötülükleri | işte bu

ذِكْرٰى لِلذَّاكِرِينَ (١١٤) وَاصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيعُ

bir nasîhattir | ibret alanlara | ve | sabret | zîrâ şübhesiz | Allah | zâyi' etmez

اَجْرَ الْمُحْسِنِينَ (١١٥) فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ اُولُوا

mükâfâtını | iyilik edenlerin | halbuki değil miydi | olmalı | nesillerden | sizden önceki | sâhibleri

بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْاَرْضِ اِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ اَنْجَيْنَا

fazîlet | yasaklıyorlar | fesad çıkarmaktan | yeryüzünde | ancak | pek az | o kimselerden ki | kurtardık

مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَٓا اُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ (١١٦)

onlardan | ve | peşine düştü | o kimseler ki | zulmettiler | o şeylerin ki | şımartıldılar | içinde | ve | oldular | günahkâr kimseler

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرٰى بِظُلْمٍ وَاَهْلُهَا مُصْلِحُونَ (١١٧)

ve | değildi | Rabbin | helâk edecek | o şehirleri | bir zulümle | ahâlisi iken | ıslâh edenler

وَلَوْ شَٓاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ اُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِف۪ينَ ﴿١١٨﴾ اِلَّا
ve eğer dileseydi / Rabbin / elbette kılardı / insanları / bir ümmet / tek / ve / geri durmazlardı / ihtilâf edenler olmaktan / ancak

مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذٰلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ
o ki / merhamet etti / Rabbin / ve işte bunun için / onları yarattı / ve tamam oldu / sözü / Rabbinin / and olsun dolduracağım / cehennemi

الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ اَجْمَع۪ينَ ﴿١١٩﴾ وَكُلًّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْبَٓاءِ الرُّسُلِ
cinlerden / ve / insanlardan / bütün / ve / her birini / anlatıyoruz / sana / haberlerinden / peygamberlerin

مَا نُثَبِّتُ بِه۪ فُؤَادَكَ وَجَٓاءَكَ ف۪ي هٰذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرٰى
o şeyi ki / takviye ederiz / onunla / kalbini / ve / sana geldi / bunda / hak / ve / bir nasîhat / ve / bir ihtar

لِلْمُؤْمِن۪ينَ ﴿١٢٠﴾ وَقُلْ لِلَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ اعْمَلُوا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنَّا
mü'minlere / ve / de ki / o kimselere ki / îmân etmiyorlar / yapın / üzere / hâliniz / şübhesiz biz

عَامِلُونَ ﴿١٢١﴾ وَانْتَظِرُوا اِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿١٢٢﴾ وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
yapanlarız / ve / bekleyin / doğrusu biz / bekleyenleriz / ve / Allah'a âiddir / gaybı / göklerin / ve / yerin

وَاِلَيْهِ يُرْجَعُ الْاَمْرُ كُلُّهُ فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾
ona ve / döndürülür / iş / hepsi / öyle ise ona ibâdet et / ve tevekkül et / ona / ve değildir / Rabbin / gâfil / o şeyden ki / yapıyorsunuz

سُورَةُ يُوسُفَ عَلَيْهِ السَّلَامُ
مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَاِحْدٰى عَشَرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
ismiyle / Allah'ın / Rahmân / Rahîm

الٓرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ الْمُب۪ينِ ﴿١﴾ اِنَّٓا اَنْزَلْنَاهُ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا
elif lâm râ / bunlar / âyetleridir / kitabın / apaçık / şübhesiz biz / onu indirdik / bir Kur'ân olarak / Arabca

لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ اَحْسَنَ الْقَصَصِ
tâ ki siz / akıl erdirirsiniz / biz / anlatıyoruz / sana / en güzelini / kıssaların

بِمَٓا اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ هٰذَا الْقُرْاٰنَ وَاِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِه۪ لَمِنَ
o şeyle ki / vahyediyoruz / sana / bu / Kur'ân'ı / ve / şübhesiz / idin / ondan önce

الْغَافِل۪ينَ ﴿٣﴾ اِذْ قَالَ يُوسُفُ لِاَب۪يهِ يَٓا اَبَتِ اِنّ۪ي رَاَيْتُ اَحَدَ عَشَرَ
elbette habersiz olanlardan / bir zaman / demişti / Yûsuf / babasına / ey / babacığım / doğrusu ben / gördüm / bir / on

كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَاَيْتُهُمْ ل۪ي سَاجِد۪ينَ ﴿٤﴾
yıldızı / ve / güneşi / ve / ayı / onları gördüm ki / bana / secde edenlerdir

118- Eğer Rabbin dileseydi, insanları elbette *(İslâm üzere)* bir tek ümmet yapardı; fakat *(onlar)* ihtilâf eden kimseler olarak, *(böyle)* devâm edip duracaklardır.

119- Ancak Rabbinin merhamet buyurduğu kimseler müstesnâ. Zâten onları bunun için *(rahmete ehil olanları rahmet, ihtilâfa ehil olanları ihtilâf için)* yarattı. Böylece Rabbinin, "Celâlim hakkı için, Cehennemi bütün cinlerden ve insanlardan dolduracağım!" sözü tamâm oldu.

120- *(Ey Resûlüm!)* Peygamberlerin haberlerinden, kendisi ile senin kalbini takviye edeceğimiz herşeyi sana anlatıyoruz. Bunda *(bu sûrede)* de sana hak ve mü'minlere bir nasîhat ve bir ihtar geldi.

121- O hâlde, îmân etmeyenlere de ki: "Elinizden geleni yapın! Şübhesiz biz de *(öyle)* yapanlarız."

122- "Ve *(siz bizim âkıbetimizi)* bekleyin; doğrusu biz de *(sizin âkıbetinizi)* bekleyenleriz."

123- Hâlbuki göklerin ve yerin gaybı Allah'a âiddir ve bütün işler hep O'na döndürülür;[1] öyle ise O'na ibâdet et ve O'na tevekkül et! Çünki Rabbin, yapmakta olduklarınızdan gâfil değildir.

12- YÛSUF (AS) SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 111 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Râ. Bunlar, apaçık Kitâb'ın âyetleridir.

2- Şübhesiz ki biz onu, anlayasınız diye, Arabca bir Kur'ân olarak indirdik.

3- Biz, bu Kur'ân'ı sana vahyetmekle, sana kıssaların en güzelini anlatıyoruz. Elbette *(sen)* ondan önce *(bunlardan)* habersiz olanlardan idin.

4- Bir zaman **Yûsuf** babasına: "Ey Babacığım! Doğrusu ben *(rüyâmda)* on bir yıldızla güneşi ve ayı gördüm; *(hem)* gördüm ki onlar bana secde etmektedirler" demişti.

5- *(Babası Ya'kûb ise)* dedi ki: "Ey oğulcuğum! Rüyânı kardeşlerine anlatma! Sonra sana *(hased ederler ve)* bir hîle olarak tuzak kurarlar. Çünki şeytan, insan için apaçık bir düşmandır."

6- "Böylece Rabbin seni seçecek; sana rüyâların ta'bîrini öğretecek ve daha önce ataların İbrâhîm ve İshâk'a tamamladığı gibi, sana ve Ya'kûb âilesine de ni'metini tamamlayacaktır. Şübhesiz ki Rabbin, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır."[1]

7- And olsun ki Yûsuf ve kardeşlerin*(in kıssasın)*da, soranlar için *(çok büyük)* ibretler vardır.

8- O zaman *(kardeşleri)* demişlerdi ki: "Gerçekten Yûsuf ve *(öz)* kardeşi *(Bünyâmin)*, babamıza bizden daha sevgilidir; hâlbuki biz birbirine sıkı sıkıya bağlı bir topluluğuz *(faydamız daha çoktur)*. Muhakkak ki babamız, apaçık bir hatâ içindedir."

9- *(İçlerinden biri dedi ki:)* "Yûsuf'u öldürün veya onu bir yere bırakın ki, babanızın teveccühü yalnız size kalsın; ondan sonra *(tevbe eder)* de sâlih kimseler topluluğu olursunuz."

10- İçlerinden söz sâhibi olan biri *(Yehûda ise)*: "Yûsuf'u öldürmeyin; onu kuyunun dibine bırakın da, geçen kâfilenin biri onu *(bulup)* alsın; eğer *(gerçekten ona bir şey)* yapacak kimseler iseniz *(bâri böyle yapın!)*" dedi.

11- Dediler ki: "Ey babamız! Sana ne oldu ki Yûsuf hakkında bize güvenmiyorsun? Hâlbuki doğrusu biz, elbette onun iyiliğini isteyenleriz."

12- "Yarın onu bizimle berâber gönder; bol bol yesin *(içsin)*, oynasın! Şübhe yok ki biz, onu gerçekten muhâfaza edicileriz."

13- *(Ya'kûb)* dedi ki: "Onu götürmeniz beni hakîkaten üzer; çünki siz ondan habersiz kimseler iken, onu kurdun yemesinden korkarım!"

14- *(Onlar:)* "Yemîn olsun ki, biz birbirine bağlı bir cemâat olduğumuz hâlde eğer onu kurt yerse, o takdirde şübhesiz ki biz elbette hüsrâna uğrayanlar oluruz" dediler.

قَالَ يَا بُنَيَّ لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلٰٓى اِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًاۜ

bir hîle olarak · sana · sonra tuzak kurarlar · kardeşlerine · rüyânı · anlatma · oğulcuğum · ey · dedi

اِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْاِنْسَانِ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٥﴾ وَكَذٰلِكَ يَجْتَبِيكَ

seni seçecek · böylece · ve · apaçık · bir düşmandır · insan için · şeytan · şübhesiz

رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْاَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلٰٓى

ve · sana · ni'metini · tamamlayacaktır · ve · rüyâların · ta'bîrini · sana öğretecek · ve · Rabbin

اٰلِ يَعْقُوبَ كَمَٓا اَتَمَّهَا عَلٰٓى اَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ اِبْرٰهٖيمَ وَاِسْحٰقَۜ اِنَّ

şübhesiz · İshâk'a · ve · İbrâhîm'e · bundan önce · atalarına · onu tamamladı · o şey gibi ki · Ya'kûbun · âilesine

رَبَّكَ عَلٖيمٌ حَكٖيمٌ ﴿٦﴾ لَقَدْ كَانَ فٖي يُوسُفَ وَاِخْوَتِهٖٓ اٰيَاتٌ

ibretler · kardeşlerinde · ve · Yûsuf'da · oldu · and olsun gerçekten · her işi hikmetlidir · herşeyi bilendir · Rabbin

لِلسَّٓائِلٖينَ ﴿٧﴾ اِذْ قَالُوا لَيُوسُفُ وَاَخُوهُ اَحَبُّ اِلٰٓى اَبٖينَا مِنَّا وَنَحْنُ

biz iken · bizden · babamıza · daha sevgilidir · kardeşi · ve · gerçekten Yûsuf · demişlerdi · o zaman · soranlar için

عُصْبَةٌۜ اِنَّ اَبَانَا لَفٖي ضَلَالٍ مُبٖينٍ ﴿٨﴾ اقْتُلُوا يُوسُفَ اَوِ اطْرَحُوهُ

onu atın · veya · Yûsuf'u · öldürün · apaçık · bir yanılma · elbette içindedir · babamız · şübhesiz · bir topluluk

اَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ اَبٖيكُمْ وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهٖ قَوْمًا

topluluğu · ondan sonra · olasınız · ve · babanızın · teveccühü · size · kalsın · bir yere

صَالِحٖينَ ﴿٩﴾ قَالَ قَٓائِلٌ مِنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَاَلْقُوهُ فٖي

onu bırakın · ve · Yûsuf'u · öldürmeyin · onlardan · bir söz sâhibi · dedi · sâlih kimseler

غَيَابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ اِنْ كُنْتُمْ فَاعِلٖينَ

yapacak kimseler · iseniz · eğer · kâfilenin · bazısı · onu alsın · kuyunun · dibine

﴿١٠﴾ قَالُوا يَٓا اَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلٰى يُوسُفَ وَاِنَّا لَهُ

onun için · doğrusu biz · ve · Yûsuf · hakkında · bize güvenmiyorsun · sana · ne (oldu) · babamız · ey · dediler ki

لَنَاصِحُونَ ﴿١١﴾ اَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبْ وَاِنَّا لَهُ

onun için · şübhesiz biz · ve · oynasın · ve · bol bol yesin · yarın · bizimle beraber · onu gönder · elbette iyilik isteyenleriz

لَحَافِظُونَ ﴿١٢﴾ قَالَ اِنّٖي لَيَحْزُنُنٖٓي اَنْ تَذْهَبُوا بِهٖ وَاَخَافُ

korkarım · ve · onu · götürmeniz · elbet beni üzer · şübhesiz ben · dedi ki · elbet muhâfaza edicileriz

اَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَاَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا

dediler · habersiz kimseler · ondan · siz iken · kurdun · onu yemesinden

لَئِنْ اَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ اِنَّٓا اِذًا لَخَاسِرُونَ ﴿١٤﴾

elbet hüsrâna uğrayanlarız · o takdirde · şübhesiz biz · bir topluluk · biz iken · kurt · onu yerse · and olsun eğer

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهٖ وَاَجْمَعُوٓا اَنْ يَجْعَلُوهُ فٖى غَيَابَتِ الْجُبِّ وَاَوْحَيْنَآ

ne zaman ki · götürdüler · onu · ve · hep beraber oldular · kendisini kılmaya · dibinde · kuyunun · ve · vahyettik

اِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِاَمْرِهِمْ هٰذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾ وَجَٓاؤُٓ اَبَاهُمْ

ona · elbet onlara haber vereceksin · işlerini · bu · onlar iken · farkında olmuyorlar · ve · geldiler · babalarına

عِشَٓاءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾ قَالُوا يَٓا اَبَانَٓا اِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا

yatsı vakti · ağlıyorlar · dediler · ey · babamız · doğrusu biz · gittik · yarış ediyorduk · ve · bırakmıştık

يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَاَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَٓا اَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَنَا وَلَوْ كُنَّا

Yûsuf'u · yanında · eşyamızın · ve onu yemiş · kurt · ve · sen değilsin · inanan · bize · velev ki · olsak

صَادِقٖينَ ﴿١٧﴾ وَجَٓاؤُ عَلٰى قَمٖيصِهٖ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ

doğru söyleyenler · ve · getirdiler · üzerinde · gömleğinin · bir kan · yalan · dedi ki · bil'akis · süslemiş

لَكُمْ اَنْفُسُكُمْ اَمْرًا فَصَبْرٌ جَمٖيلٌ وَاللّٰهُ الْمُسْتَعَانُ عَلٰى مَا

size · nefisleriniz · bir işi · artık bir sabır · güzel · ve · Allah'dır · yardım istenecek olan · o şeye karşı ki

تَصِفُونَ ﴿١٨﴾ وَجَٓاءَتْ سَيَّارَةٌ فَاَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَاَدْلٰى دَلْوَهُ

anlatıyorsunuz · ve · geldi · bir kâfile · sonra gönderdiler · sucularını · ve saldı · kovasını

قَالَ يَا بُشْرٰى هٰذَا غُلَامٌ وَاَسَرُّوهُ بِضَاعَةً وَاللّٰهُ عَلٖيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

dedi · hey · müjde · bu · bir erkek çocuk · ve onu sakladılar · bir ticâret malı olarak · ve · Allah · hakkıyla bilendir · o şeyleri ki · yapıyorlar

﴿١٩﴾ وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا

ve · onu sattılar · bir fiyata · az · dirheme · birkaç · ve · idiler

فٖيهِ مِنَ الزَّاهِدٖينَ ﴿٢٠﴾ وَقَالَ الَّذٖى اشْتَرٰيهُ مِنْ

onun hakkında · rağbetsiz kimseler · ve · dedi · o kimse ki · onu satın aldı

مِصْرَ لِامْرَاَتِهٖٓ اَكْرِمٖى مَثْوٰيهُ عَسٰٓى اَنْ يَنْفَعَنَٓا

Mısır'dan · karısına · şerefli tut · onun makâmını · umulur · bize fayda vermesi

اَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِى الْاَرْضِ

veya · onu ediniriz · evlâd · ve · böylece · yerleştirdik · Yûsuf'u · o yerde

وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَاْوٖيلِ الْاَحَادٖيثِ وَاللّٰهُ غَالِبٌ عَلٰٓى اَمْرِهٖ

ve · ona öğretmemiz için · ta'bîrinden · rüyâların · ve · Allah · gâlibdir · emrinde

وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾ وَلَمَّا بَلَغَ اَشُدَّهُٓ

fakat · çoğu · insanların · bilmezler · ve · ne zaman ki · erdi · kıvâmına

اٰتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذٰلِكَ نَجْزِى الْمُحْسِنٖينَ ﴿٢٢﴾

ona verdik · hikmet · ve · ilim · ve · böyle · mükâfâtlandırırız · iyilik edenleri

15- Nihâyet *(kardeşleri)* onu götürüp, kendisini kuyunun dibine bırakmaya hep berâber karar verdiklerinde *(ona eziyet ettiler de biz)* ona: "Şânım hakkı için, bu işlerini onlar hiç farkında olmadıkları bir sırada kendilerine haber vereceksin!" diye vahyettik.

16- Derken yatsı vakti ağlayarak babalarına geldiler.

17- Dediler ki: "Ey babamız! Doğrusu biz gittik, yarış ediyorduk; Yûsuf'u da eşyâmızın yanında bırakmıştık *(bir de baktık)* ki onu kurt yemiş! Şimdi *(biz)*, ne kadar doğru söyleyen kimseler olsak da, sen bize inanıcı değilsin!"

18- Ve *(Yûsuf'un)* gömleğinin üzerinde yalan bir kan getirdiler. *(Yûsuf'un hayatta olduğunu peygamberlik ferâsetiyle anlayan Ya'kûb)* dedi ki: "Hayır, nefisleriniz sizi *(aldatıp, kötü)* bir işe sürüklemiş. Artık *(bana düşen)* güzel bir sabır*(dır)*. Çünki sizin bu anlattıklarınıza karşı kendisinden yardım istenecek olan, ancak Allah'dır."

19- Derken *(Mısır'a giden)* bir kâfile gelip sucularını *(kuyuya)* gönderdiler *(o)* da kovasını saldı. *(Aşağıdaki Yûsuf'u gördü ve:)* "Hey, müjde! Bu bir erkek çocuk!" dedi. Onu bir ticâret malı olarak sakladılar. Hâlbuki Allah, onların ne yapacaklarını hakkıyla bilendir.

20- Onu az bir fiyata, birkaç dirheme sattılar. Zâten *(onlar)*, onun hakkında rağbetsiz *(ona değer vermeyen)* kimselerden idiler.

21- Onu satın alan Mısır'lı *(vezir)* ise, karısına: "Onun makâmını şerefli tut *(ona iyi bak)*! Olur ki bize faydası dokunur veya onu evlâd ediniriz" dedi. Böylece Yûsuf'u o yerde *(Mısır'da)* yerleştirdik *(ki adâletle hükmetsin)*, bir de ona rüyâların ta'bîrini öğretelim *(diye böyle yaptık)*.[1] Allah ise, emrinde gâlibdir *(dilediği herşeyi yapar)*; fakat insanların çoğu bilmezler.

22- Nihâyet *(Yûsuf'un)* gücü kemâle erince, *(biz)* ona hikmet ve ilim verdik. İşte iyilik edenleri böyle mükâfâtlandırırız.

23- Ve o evinde kaldığı *(hanım)*, onun nefsinden murâd almak istedi de kapıları iyice kilitledi ve: "Haydi gel!" dedi. *(Yûsuf)* dedi ki: "Allah'a sığınırım! Şübhesiz ki o *(kocan)*, benim efendimdir; benim mevkiimi *(hep)* güzel tuttu. Şu muhakkak ki, zâlimler kurtuluşa ermezler."

24- Buna rağmen gerçekten *(kadın)* ona meyletmişti. Ve Rabbinin delîlini görmeseydi, *(o da)* ona meyletmişti. İşte *(biz)* kötülüğü ve fuhşu ondan uzaklaştıralım diye böyle *(delîlimiz gösterilmiş)* oldu. Muhakkak ki o, ihlâsa erdirilmiş kullarımızdandı.

25- Nihâyet *(Yûsuf önde, ikisi de)* kapıya doğru koşuştular; *(kadın)* onun gömleğini arkadan yırttı ve *(derken)* kapının yanında *(kadının)* beyi ile karşılaştılar. *(Kadın hemen:)* "Senin âilene kötülük etmek isteyenin cezâsı, zindana atılmaktan veya elemli bir azabdan başka ne olabilir?" dedi.

26- *(Yûsuf:)* "O, *(kendisi)* benim nefsimden murâd almak istedi" dedi. Onun *(o kadının)* akrabâsından bir şâhid ise şöyle şâhidlik etti: "Eğer onun *(Yûsuf'un)* gömleği önden yırtılmışsa, o hâlde *(kadın)* doğru söylemiştir; o *(Yûsuf)* ise, yalan söyleyenlerdendir."

27- "Yok onun *(Yûsuf'un)* gömleği arkadan yırtılmışsa, o hâlde *(kadın)* yalan söylemiştir; o *(Yûsuf)* ise doğru söyleyenlerdendir."

28- Bunun üzerine *(onun beyi, Yûsuf'un)* gömleğinin arkadan yırtılmış olduğunu görünce *(kadına)*: "Doğrusu bu sizin tuzağınızdandır. Gerçekten sizin tuzağınız büyüktür!" dedi.

29- *(Sonra şöyle dedi:)* "Yûsuf! *(Sen)* bundan vazgeç *(bunu kimseye anlatma)*! *(Ey kadın! Sen de)* günâhın için mağfiret dile! Çünki sen, günahkârlardan oldun."

30- Şehirdeki birtakım kadınlar ise dedi ki:[1] "Vezîrin karısı, delikanlısının nefsinden murâd almak istiyormuş. Doğrusu *(ona duyduğu)* aşk, kalbine işlemiş. Muhakkak ki biz, onu apaçık bir sapıklık içinde görüyoruz."

وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ

kapıları | iyice kilitledi | ve | nefsinden | onun evindedir | o | o kimse ki | ondan murâd almak istedi | ve

وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ

makâmımı | güzel yaptı | efendimdir | şübhesiz o | Allah'a | sığınırım | dedi | haydi gel | dedi | ve

إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ وَهَمَّ

meyletmişti | ve | ona | meyletmişti | and olsun gerçekten | ve | zâlimler | kurtuluşa ermez | şu şübhesiz ki

بِهَا لَوْلَا أَنْ رَأَى بُرْهَانَ رَبِّهِ كَذَلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ

ondan | uzaklaştırmamız için | işte böyledir | Rabbinin | delîlini | görmesi | eğer olmasaydı | ona

السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿٢٤﴾ وَاسْتَبَقَا

ikisi koşuştu | ve | ihlâsa erdirilmiş | kullarımızdandır | muhakkak ki o | fuhşu | ve | kötülüğü

الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَى الْبَابِ

kapının | yanında | beyi ile | ikisi karşılaştı | ve | arkadan | gömleğini | yırttı | ve | kapıya

قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ

bir azâb | veya | zindana atılması | ancak | kötülük etmek | âilene | istedi | o kimsenin ki | cezâsı | nedir | dedi

أَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ قَالَ هِيَ رَاوَدَتْنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ

bir şâhid | şâhidlik etti | ve | nefsimden | benden murâd almak istedi | o | dedi | elemli

أَهْلِهَا إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ

o (erkek) | ve | o halde (kadın) doğru söylemiştir | önden | yırtılmış | gömleği | ise | eğer | akrabâsından

الْكَاذِبِينَ ﴿٢٦﴾ وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ

o hâlde (kadın) yalan söylemiştir | arkadan | yırtılmış | gömleği | ise | eğer | ve | yalan söyleyenlerdendir

وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٧﴾ فَلَمَّا رَأَى قَمِيصَهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ قَالَ

dedi | arkadan | yırtılmış | gömleğini | gördü | ne zaman ki | doğru söyleyenlerdendir | o | ve

إِنَّهُ مِنْ كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يُوسُفُ أَعْرِضْ

vazgeç | Yûsuf | büyüktür | sizin tuzağınız | gerçekten | siz kadınların tuzağındandır | doğrusu bu

عَنْ هَذَا وَاسْتَغْفِرِي لِذَنْبِكِ إِنَّكِ كُنْتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ ﴿٢٩﴾

günahkârlardan | oldun | şübhesiz sen | günâhın için | (ey kadın sen) mağfiret dile | ve | bundan

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَنْ

delikanlısından | murâd almak istiyormuş | vezîrin | karısı | şehirdeki | bir takım kadınlar | dedi ki | ve

نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٠﴾

apaçık | bir sapıklık içinde | elbet onu görüyoruz | şübhesiz biz | aşk | kalbine işlemiş | gerçekten | onun nefsinden

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ اَرْسَلَتْ اِلَيْهِنَّ وَ اَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَاً

ne zaman ki · işitti · onların tuzaklarını · gönderdi · kendilerine · ve · hazırladı · onlar için · yaslanacak yer

وَ اٰتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ سِكّ۪ينًا وَ قَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ

ve · verdi · her · birine · onlardan · birer bıçak · ve · dedi · çık · karşılarına

فَلَمَّا رَاَيْنَهُ اَكْبَرْنَهُ وَ قَطَّعْنَ اَيْدِيَهُنَّ وَ قُلْنَ حَاشَ

ne zaman ki · onu gördüler · onu pek yücelttiler · ve · kestiler · ellerini · ve · dediler · hâşâ

لِلّٰهِ مَا هٰذَا بَشَرًا اِنْ هٰذَا اِلَّا مَلَكٌ كَر۪يمٌ ﴿٣١﴾ قَالَتْ فَذٰلِكُنَّ الَّذ۪ي

Allah için · bu değildir · bir insan · bu değildir · ancak · bir melek · çok şerefli · dedi · işte budur · o kimse ki

لُمْتُنَّن۪ي ف۪يهِ وَلَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِه۪ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِنْ لَمْ يَفْعَلْ

beni kınadınız · hakkında · ve andolsun gerçekten · ondan murâd almak istedim · nefsinden · ki iffetini muhâfaza etti · ve andolsun eğer · yapmazsa

مَا اٰمُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُونًا مِنَ الصَّاغِر۪ينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ السِّجْنُ

o şeyi ki · ona emrettim · elbet zindana atılacak · ve · elbet olacaktır · küçük düşenlerden · dedi · Rabbim · zindan

اَحَبُّ اِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَن۪ي اِلَيْهِ وَاِلَّا تَصْرِفْ عَنّ۪ي كَيْدَهُنَّ اَصْبُ

daha sevimlidir · bana · o şeyden ki · beni da'vet ediyorlar · kendisine · ve · eğer def' etmezsen · benden · tuzaklarını · meylederim

اِلَيْهِنَّ وَ اَكُنْ مِنَ الْجَاهِل۪ينَ ﴿٣٣﴾ فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ

onlara · ve · olurum · câhillerden · bunun üzerine kabul etti · onu · Rabbi · ve def' etti

عَنْهُ كَيْدَهُنَّ اِنَّهُ هُوَ السَّم۪يعُ الْعَل۪يمُ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ بَدَا لَهُمْ مِنْ بَعْدِ

ondan · (kadınların) tuzaklarını · şübhesiz o · odur · hakkıyla işiten · herşeyi bilen · sonra · onlara (uygun) göründü · ardından

مَا رَاَوُا الْاٰيَاتِ لَيَسْجُنُنَّهُ حَتّٰى ح۪ينٍ ﴿٣٥﴾ وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانِ

o şeyin ki · gördüler · delilleri · onu mutlaka zindana atacaklar · tâ ki · bir zamana · ve · girmişti · beraberinde · zindana · iki genç

قَالَ اَحَدُهُمَا اِنّ۪ي اَرٰين۪ي اَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الْاٰخَرُ اِنّ۪ي اَرٰين۪ي اَحْمِلُ

dedi · onlardan biri · doğrusu ben · kendimi görüyorum · sıkıyorum · şarab · ve · dedi · diğeri · doğrusu ben · kendimi görüyorum · taşıyorum

فَوْقَ رَاْس۪ي خُبْزًا تَاْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَاْو۪يلِه۪ اِنَّا نَرٰيكَ مِنَ

üstünde · başımın · bir ekmek · yiyor · kuşlar · ondan · bize haber ver · ta'bîrini · şübhesiz biz · seni görüyoruz

الْمُحْسِن۪ينَ ﴿٣٦﴾ قَالَ لَا يَاْت۪يكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِه۪ اِلَّا نَبَّاْتُكُمَا

iyilik edenlerden · dedi · ikinize gelmez · bir yemek ki · onunla ikiniz rızıklanacak · ancak · ikinize haber vermişimdir

بِتَاْو۪يلِه۪ قَبْلَ اَنْ يَاْتِيَكُمَا ذٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَن۪ي رَبّ۪ي اِنّ۪ي تَرَكْتُ

ta'bîrini · önce · size gelmesinden · bunlar · o şeydendir ki · bana öğretti · Rabbim · şübhesiz ben · terk ettim

مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٧﴾

dînini · bir kavmin · îmân etmiyorlar · Allah'a · ve · onlar · âhireti · kendileri · inkâr edenlerdir

31- Sonunda *(o kadın)* onların gizli dedikodularını işitince, kendilerine *(haber)* gönderdi ve onlar için yaslanacak bir yer *(yastıklar ve bir sofra)* hazırladı; herbirine ise birer *(keskin)* bıçak verdi ve *(meyveleri soymaya başladıklarında, Yûsuf'a)*: "Karşılarına çık!" dedi.

Bunun üzerine *(kadınlar)* onu *(Yûsuf'u)* görünce, *(eşsiz güzelliğine ve fazîletine meftûn olarak)* onu pek yüce gördüler de *(hayranlıklarından farkına bile varmadan)* ellerini kestiler ve: "Hâşâ! Allah için, bu bir insan değildir! Bu, ancak çok şerefli bir melektir!" dediler.

32- *(O kadın)* dedi ki: "İşte, hakkında beni kınadığınız kimse budur! Yemîn olsun ki *(ben)* onun nefsinden murâd almak istedim de o, iffetini muhâfaza etti *(ve beni reddetti)*. Yine yemîn olsun ki, eğer ona emrettiğimi yapmazsa, mutlakā zindana atılacak ve mutlakā küçük düşenlerden olacaktır."

33- *(Yûsuf)* dedi ki: "Rabbim! Zindan bana, bunların beni kendisine da'vet ettikleri şeyden daha sevimlidir. Eğer onların tuzaklarını benden def' etmezsen, onlara meyleder ve câhillerden olurum."

34- Bunun üzerine Rabbi onu*(n duâsını)* kabûl etti de *(o kadınların)* tuzaklarını ondan def' etti. Şübhesiz ki Semî' *(hakkıyla işiten)*, Alîm *(herşeyi bilen)* ancak O'dur.

35- Sonra *(Yûsuf'un suçsuzluğuna dâir)* o delilleri görmelerinin ardından, yine de onu bir müddet zindana atmaları *(böylelikle gözden uzak tutmaları kanâati)* kendilerine uygun göründü.

36- Onunla berâber zindana iki de genç girmişti. Onlardan biri: "Doğrusu ben *(rüyâmda)* kendimi görüyorum ki üzüm sıkıyorum!" dedi. Diğeri de: "Doğrusu ben de *(rüyâmda)* kendimi görüyorum ki başımın üstünde bir ekmek taşıyorum, kuşlar ondan yiyor" dedi. *(Bunlar:)* "Bize bunun ta'bîrini haber ver! Çünki biz seni iyilik edenlerden görüyoruz" *(dediler)*.

37- *(Yûsuf)* şöyle dedi: "Kendisiyle rızıklanacağınız hiçbir yemek size gelmez ki, daha *(o)* gelmeden onun te'vîlini *(mâhiyetini)* size haber vermiş olmayayım. Bunlar, Rabbimin bana öğrettiklerindendir. Şübhesiz ki ben, Allah'a îmân etmeyen ve kendileri gerçekten âhireti inkâr eden kimseler olan bir kavmin dînini terk ettim."

38- "Çünki *(ben,)* atalarım İbrâhîm, İshâk ve Ya'kûb'un dînine tâbi' oldum.

Allah'a herhangi bir şeyi ortak koşmamız, bizim için *(aslâ câiz)* olmaz!

Bu, bize ve insanlara Allah'ın bir lütfudur; fakat insanların çoğu şükretmezler."

39- "Ey zindan arkadaşlarım!

Ayrı ayrı olan bir çok ilâhlar mı hayırlıdır; yoksa, Vâhid *(bir olan)*, Kahhâr *(her dilediğini kahretmeye muktedir olan)* Allah mı?"

40- "O'nu bırakıp tapmakta olduklarınız, sizin ve atalarınızın onlara taktığı birtakım isimlerden başka bir şey değildir!

Allah, onların hakkında hiçbir delil indirmemiştir.

Hüküm ancak Allah'ındır!

(O, size) kendisinden başkasına ibâdet etmemenizi emretmiştir.

İşte doğru din budur; fakat insanların çoğu bilmezler."

41- "Ey zindan arkadaşlarım!

(Rüyânıza gelince:) Biriniz yine efendisine şarab sunacak.

Ve diğeri ise asılacak da kuşlar onun başından yiyecek!

İşte hakkında fetvâ istediğiniz iş *(bu şekilde)* hükme bağlanmıştır."

42- Ve *(Yûsuf)* doğrusu içlerinden kurtulacak olanın o olduğunu zannettiği kimseye: "Efendinin yanında beni an!

(Umulur ki beni bu durumdan kurtarır)" dedi.

Fakat şeytan ona, efendisine anmayı unutturdu da *(Yûsuf)* senelerce zindanda kaldı.

43- Nihâyet *(bir gün)* hükümdar dedi ki: "Doğrusu ben *(rüyâmda)* yedi semiz ineği, yedi zayıf *(ineğ)*in yediğini ve yedi yeşil başak ile *(bir o kadar da)* diğer kuru başakları gördüm.

Ey ileri gelenler!

Eğer rüyâ ta'bîr ediyorsanız, bana *(bu)* rüyâmı açıklayın!"

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ اٰبَاۤئ۪ۤي اِبْرٰه۪يمَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَۜ مَا كَانَ

(doğru) olmaz · Ya'kûb'un · ve · İshâk'ın · ve · İbrâhîm'in · atalarımın · dînine · tâbi' oldum · ve

لَنَاۤ اَنْ نُشْرِكَ بِاللّٰهِ مِنْ شَيْءٍۜ ذٰلِكَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ

Allah'ın · lütfundandır · bu · birşeyi · Allah'a · ortak koşmamız · bizim için

عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

şükretmezler · insanların · çoğu · fakat · insanlara · ve · bize

﴿٣٨﴾ يَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ ءَاَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ اَمِ اللّٰهُ

Allah mı · yoksa · hayırlıdır · ayrı ayrı · ilâhlar mı · zindan · arkadaşlarım · ey

الْوَاحِدُ الْقَهَّارُۜ ﴿٣٩﴾ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُون۪ه۪ۤ اِلَّاۤ اَسْمَاۤءً سَمَّيْتُمُوهَاۤ اَنْتُمْ

siz · onlarla isimlendirdiniz · birtakım isimlere ki · ancak · ondan başka · tapmıyorsunuz · dilediğini kahreden · tek olan

وَاٰبَاۤؤُكُمْ مَاۤ اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍۜ اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِۜ

Allahın · ancak · hüküm değildir · bir delil · onların hakkında · Allah · indirmemiştir · atalarınız · ve

اَمَرَ اَلَّا تَعْبُدُوۤا اِلَّاۤ اِيَّاهُۜ ذٰلِكَ الدّ۪ينُ الْقَيِّمُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ

çoğu · fakat · dosdoğru · din · işte budur · kendisine · ancak · ibâdet etmemenizi · emretmiştir

النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾ يَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ اَمَّاۤ اَحَدُكُمَا فَيَسْق۪ي

yine sulayacak · ikinizden biri · ama · zindan · arkadaşlarım · ey · bilmezler · insanların

رَبَّهُ خَمْرًاۚ وَاَمَّا الْاٰخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَاْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَاْسِه۪ۜ قُضِيَ

hükme bağlanmıştır · başından · kuşlar · ve yiyecek · artık asılacak · diğeri · ama · ve · şarab ile · efendisini

الْاَمْرُ الَّذ۪ي ف۪يهِ تَسْتَفْتِيَانِۜ ﴿٤١﴾ وَقَالَ لِلَّذ۪ي ظَنَّ اَنَّهُ

doğrusu o · zannetti · o kimseye ki · dedi · ve · ikiniz fetvâ istiyordunuz · hakkında · o ki · iş

نَاجٍ مِنْهُمَا اذْكُرْن۪ي عِنْدَ رَبِّكَۘ فَاَنْسٰيهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّه۪

efendisine · anmayı · şeytan · fakat ona unutturdu · efendinin · yanında · beni an · o ikisinden · kurtulandır

فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِن۪ينَ ﴿٤٢﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ اِنّ۪ۤي

doğrusu ben · hükümdar · dedi · ve · sene · bir kaç · zindanda · kaldı

اَرٰى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَاْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ

zayıf (inek) · yedi · onları yiyor · semiz · ineği · yedi · görüyorum

وَسَبْعَ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَاُخَرَ يَابِسَاتٍۜ يَاۤ اَيُّهَا الْمَلَاُ

ileri gelenler · ey · kuru (başak)ları · diğer · ve · yeşil · başağı · yedi · ve

اَفْتُون۪ي ف۪ي رُءْيَايَ اِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ ﴿٤٣﴾

ta'bir ediyorsunuz · rüyâyı · iseniz · eğer · rüyâm · hakkında · bana açıklayın

قَالُوا اَضْغَاثُ اَحْلَامٍ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْاَحْلَامِ بِعَالِمِينَ ﴿٤٤﴾

dediler · karmakarışık · rüyâlardır · ve · biz değiliz · ta'bîrini · bu rüyâların · bilen kimseler

وَقَالَ الَّذِى نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ اُمَّةٍ اَنَا اُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ

ve dedi · o kimse ki · kurtulmuş · o ikisinden · ve hatırladı · sonra · nice zaman · ben · size haber veririm · ta'bîrini

فَاَرْسِلُونِ ﴿٤٥﴾ يُوسُفُ اَيُّهَا الصِّدِّيقُ اَفْتِنَا فِى سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ

hemen beni gönderin · Yûsuf · ey · doğru sözlü kişi · bize açıkla · hakkında · yedi · inek · semiz

يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَاُخَرَ يَابِسَاتٍ لَعَلِّى

onları yiyor · yedi · zayıf (inek) · ve · yedi · başak · yeşil · ve · diğer · kuru (başak)lar · olur ki ben

اَرْجِعُ اِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَاَبًا

dönerim · insanlara · umulur ki onlar · bilirler · dedi ki · ekersiniz · yedi · sene · âdet üzere

فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِى سُنْبُلِهِ اِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَأْكُلُونَ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ يَأْتِى

sonra o şeyler ki · biçtiniz · artık onu bırakın · başağında · ancak · biraz · o şeyden ki · yiyeceksiniz · sonra · gelecek

مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ اِلَّا قَلِيلًا مِمَّا

ardından · bunun · yedi · şiddetli (kıtlık yılı) · yiyecekler · önceden takdîm ettiğiniz şeyleri · onlar için · ancak · biraz · o şeyden ki

تُحْصِنُونَ ﴿٤٨﴾ ثُمَّ يَأْتِى مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ

saklayacaksınız · sonra · gelecek · ardından · bunun · bir yıl ki · onda · bol yağmur verilecek · insanlar · ve · onda

يَعْصِرُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِى بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ

sıkıp sağacaklar · ve · dedi · hükümdar · bana getirin · onu · ne zaman ki · ona geldi · elçi · dedi

ارْجِعْ اِلٰى رَبِّكَ فَسْئَلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ الّٰتِى قَطَّعْنَ اَيْدِيَهُنَّ اِنَّ

dön · efendine · ve ona sor · ne (imiş) · hâli · o kadınların · onlar ki · kestiler · ellerini · şübhesiz

رَبِّى بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ﴿٥٠﴾ قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ اِذْ رَاوَدْتُنَّ يُوسُفَ

Rabbim · onların hîlesini · hakkıyla bilendir · dedi · ne (idi) · zorunuz · o vakit ki · murâd almak istediniz · Yûsuf'dan

عَنْ نَفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ

nefsinden · dediler · hâşâ · Allah için · bilmedik · onun hakkında · bir kötülük

قَالَتِ امْرَاَتُ الْعَزِيزِ الْـٰٔنَ حَصْحَصَ الْحَقُّ اَنَا رَاوَدْتُهُ

dedi · karısı · vezîrin · şimdi · ortaya çıktı · hak · ben · ondan murâd almak istedim

عَنْ نَفْسِهِ وَاِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٥١﴾ ذٰلِكَ لِيَعْلَمَ اَنِّى

nefsinden · ve · şübhesiz o · gerçekten doğru söyleyenlerdendir · bu · bilmesi içindir · şübhesiz ben

لَمْ اَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَاَنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى كَيْدَ الْخَائِنِينَ ﴿٥٢﴾

ona hâinlik etmedim · gıyâbında · ve · şübhesiz · Allah · muvaffakiyete erdirmez · tuzağını · hâinlerin

44- Dediler ki: "*(Bunlar)* karmakarışık rüyâlardır. Biz ise, o rüyâların ta'bîrini bilen kimseler değiliz."

45- Bunun üzerine *(zindandaki)* iki kişiden kurtulmuş olanı, nice zaman sonra *(Yûsuf'u)* hatırladı da dedi ki: "Ben size onun ta'bîrini haber veririm; hemen beni *(zindana)* gönderin!"

46- *(Zindana gelince dedi ki:)* "Yûsuf! Ey doğru sözlü kişi! *(Rüyâda)* yedi zayıf *(ineğ)*in yedi semiz ineği yediğini ve yedi yeşil başak ile *(bir o kadar da)* diğer kuru başakları *(görmeyi)* bize açıkla! Umulur ki *(saraydaki)* insanlara dönerim de *(senin kadrini)* bilirler."

47- *(Yûsuf)* dedi ki: "Âdet*(iniz)* üzere yedi sene *(ekin)* ekersiniz! Sonra biçtiklerinizden, yiyeceğiniz az bir mikdârın dışındakileri başağında bırakın!"

48- "Sonra bunun *(bu yedi bolluk yılının)* ardından, yedi şiddetli *(kıtlık yılı)* gelecek ki, *(tohumluk için bir sonraki seneye)* saklayacağınız az bir mikdar hâriç, onlar için *(o kurak yıllara hazırlık olmak üzere)* önceden biriktirmekte olduklarınızı yiyecek *(bitirecek)*!"

49- "Daha sonra bunun ardından da bir yıl gelecek ki, onda insanlar bol yağmura kavuşturulacak ve onda *(o yılda insanlar meyveleri ve hayvanları bol bol)* sıkıp sağacaklar."

50- *(Elçi bu ta'bîri anlatınca)* bunun üzerine hükümdar: "Onu bana getirin!" dedi. Nihâyet elçi kendisine gelince, *(Yûsuf, hakkındaki ittihâmı gidermek için bu da'vete hemen icâbet etmedi ve ona)* şöyle dedi: "Efendine dön de ona sor; ellerini kesen o kadınların maksadı ne imiş? Şübhesiz ki Rabbim, onların hîlesini hakkıyla bilendir."

51- *(Mısır hükümdârı, o kadınlara:)* "Yûsuf'un nefsinden murâd almak istediğiniz zaman zorunuz neydi?" dedi. *(Onlar:)* "Hâşâ! Allah için, biz onun hakkında hiçbir kötülük bilmiş değiliz!" dediler. Vezîrin karısı da dedi ki: "Şimdi hak ortaya çıktı! Onun nefsinden *(asıl)* ben murâd almak istemiştim. Ve şübhesiz o, gerçekten doğru söyleyenlerdendir!"

52- *(Yûsuf dedi ki:)* "Bu *(iftirânın anlaşılmasını talebden maksadım)*, gerçekten benim kendisine gıyâbında hâinlik etmediğimi ve hâinlerin tuzağını kesinlikle Allah'ın muvaffakiyete erdirmeyeceğini *(sizlerin de vezîrin de)* bilmesi içindir."

53- *(Yûsuf dedi ki:)* "Hâlbuki *(ben)* nefsimi temize çıkarmıyorum. Muhakkak ki nefis, dâimâ kötülüğü emredicidir; ancak Rabbimin merhamet ettiği *(koruduğu kimse)* müstesnâ.(1) Şübhesiz ki Rabbim, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir."

54- Hükümdar ise: "Onu bana getirin; kendime hâs *(müşâvir)* yapayım" dedi. Sonra onunla konuşunca: "Doğrusu sen bugün bizim yanımızda makam sâhibi emîn bir kimsesin!" dedi.

55- *(Yûsuf:)* "Beni memleketin hazînelerinin başına getir! Çünki ben iyi muhâfaza eden, *(idâresini)* iyi bilen bir kimseyim" dedi.

56- İşte böylece Yûsuf'a o yerde *(Mısır'da)* imkân *(ve kudret)* verdik. Oradan dilediği yerde oturuyordu. Rahmetimizi dilediğimiz kimseye nasîb ederiz ve iyilik edenlerin mükâfâtını zâyi' etmeyiz.

57- Âhiret mükâfâtı ise, îmân edip *(günahlardan)* sakınmakta olanlar için elbette daha hayırlıdır.

58- Derken, *(o kıtlık yıllarında)* Yûsuf'un kardeşleri de gelip onun huzûruna girdiler; *(Yûsuf)* derhâl onları tanıdı; hâlbuki onlar onu *(o mevki'de)* tanıyabilecek kimseler değillerdi.

59- Sonunda *(Yûsuf)* onların yüklerini hazırlayınca dedi ki: "Bana, babanızdan bir, erkek kardeşinizi *(Bünyâmin'i)* de getirin! Görmüyor musunuz, doğrusu ben ölçeği *(adam başına)* tam olarak veriyorum ve *(kardeşinizin payını da vermekle)* ben misâfirperverlerin en hayırlısıyım."

60- "Buna rağmen *(bir daha geldiğinizde)* onu bana getirmezseniz, artık benim yanımda size ölçek*(le verilecek bir şey)* yok ve bana yaklaşmayın!"

61- Dediler ki: "Ona babasından müsâade almaya çalışacağız ve doğrusu biz *(bunu)* gerçekten yapacak olan kimseleriz."

62- *(Yûsuf)* genç *(uşak)*larına da dedi ki: "*(Verdikleri)* sermâyelerini yüklerinin içine koyun; umulur ki onlar âilelerine döndükleri zaman bunu anlarlar da belki geri gelirler."

63- Nihâyet babalarına döndüklerinde dediler ki: "Ey babamız! *(Kardeşimizi bizimle göndermediğin takdirde)* bizden ölçek men' edildi; bu yüzden kardeşimizi bizimle berâber gönder ki, ölçek *(ile verilen zahîre)* alalım; artık şübhesiz ki biz onu gerçekten muhâfaza edici kimseleriz."

وَمَٓا اُبَرِّئُ نَفْسِي اِنَّ النَّفْسَ لَاَمَّارَةٌ بِالسُّٓوءِ اِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي اِنَّ رَبِّي

Rab-bim · şüb-hesiz · Rab-bimin · merhamet ettiği kimse · an-cak · kötülü-ğü · dâimâ emredicidir · nefis · şüb-hesiz · nefsi-mi · temize çı-karmıyorum · ve

غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝٥٣ وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ اَسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسِي

kendime · onu hâs ya-payım · onu · bana getirin · hüküm-dar · dedi · ve · merhamet edendir · bağışla-yandır

فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ اِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ اَمِينٌ ۝٥٤ قَالَ اجْعَلْنِي

beni kıl · dedi · güveni-lensin · makam sâhibi · bizim ya-nımızda · bugün · doğru-su sen · dedi · onunla konuştu · ne za-man ki

عَلَى خَزَٓائِنِ الْاَرْضِ اِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ ۝٥٥ وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا

imkân verdik · işte böylece · ve · iyi bilen bir kimseyim · iyi muhâ-faza eden · şübhe-siz ben · memle-ketin · hazîne-lerinin · üze-rine

لِيُوسُفَ فِي الْاَرْضِ يَتَبَوَّاُ مِنْهَا حَيْثُ يَشَٓاءُ نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا

rahmeti-mizi · nasîb ederiz · diliyor · o yerde ki · oradan · mekân tutuyor · o yerde · Yûsuf'a

مَنْ نَشَٓاءُ وَلَا نُضِيعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ۝٥٦ وَلَاَجْرُ الْاٰخِرَةِ

âhiret · elbette mükâfâtı · ve · iyilik eden-lerin · mükâfâ-tını · zâyi' etme-yiz · ve · dileriz · o kim-seye ki

خَيْرٌ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ۝٥٧ وَجَٓاءَ اِخْوَةُ

kardeşleri · geldi · ve · sakınıyorlar · idiler · ve · îmân ettiler · o kimse-ler için ki · hayırlı-dır

يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ ۝٥٨

tanımayan-lardı · onu · onlar · ve · derhâl on-ları tanıdı · onun hu-zûruna · ve girdiler · Yûsuf'un

وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ قَالَ ائْتُونِي بِاَخٍ لَكُمْ مِنْ اَبِيكُمْ اَلَا

babanızdan olan · erkek karde-şinizi · bana getirin · dedi · yüklerini · onlara hazırladı · ne za-man ki

تَرَوْنَ اَنِّي اُوفِي الْكَيْلَ وَاَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ۝٥٩ فَاِنْ لَمْ تَأْتُونِي بِهِ

onu · bana ge-tirmezseniz · buna rağ-men eğer · misâfirper-verlerin · hayır-lısıyım · ve ben · ölçeği · tam ya-pıyorum · doğru-su ben · görmüyor musunuz

فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي وَلَا تَقْرَبُونِ ۝٦٠ قَالُوا سَنُرَاوِدُ عَنْهُ

onu · ısrarla iste-yeceğiz · dediler · bana yaklaş-mayın · ve · benim ya-nımda · size · artık ölçek yok

اَبَاهُ وَاِنَّا لَفَاعِلُونَ ۝٦١ وَقَالَ لِفِتْيَانِهِ اجْعَلُوا بِضَاعَتَهُمْ فِي

sermâyelerini · kılın · gençlerine · dedi · ve · elbet yapacak kimseleriz · doğru-su biz · ve · baba-sından

رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَٓا اِذَا انْقَلَبُٓوا اِلَٓى اَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ

belki onlar · âilelerine · döndüler · o va-kit ki · bunu an-larlar · umulur ki onlar · yüklerinin içinde

يَرْجِعُونَ ۝٦٢ فَلَمَّا رَجَعُٓوا اِلَٓى اَبِيهِمْ قَالُوا يَٓا اَبَانَا مُنِعَ

men' edildi · baba-mız · ey · dedi-ler · babalarına · döndüler · ne za-man ki · geri gelirler

مِنَّا الْكَيْلُ فَاَرْسِلْ مَعَنَٓا اَخَانَا نَكْتَلْ وَاِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ۝٦٣

elbet muhâfa-za edicileriz · onu · şübhe-siz biz · ve · ölçek alalım · karde-şimizi · bizimle beraber · bu yüzden gönder · ölçek · biz-den

قَالَ هَلْ اٰمَنُكُمْ عَلَيْهِ اِلَّا كَمَٓا اَمِنْتُكُمْ عَلٰٓى اَخٖيهِ

kardeşi · hakkında · size güvendim · o şey gibi ki · ancak · onun hakkında · size güvenir miyim · dedi

مِنْ قَبْلُ فَاللّٰهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ اَرْحَمُ الرَّاحِمٖينَ ﴿٦٤﴾ وَلَمَّا

ne zaman ki · ve · merhamet edenlerin · en merhametlisidir · o · ve · koruyucu · hayırlı · fakat Allah'dır · bundan önce

فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ اِلَيْهِمْ قَالُوا

dediler · kendilerine · geri verilmiş · sermâyelerini · buldular · eşyalarını · açtılar

يَٓا اَبَانَا مَا نَبْغٖي هٰذِهٖ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ اِلَيْنَا وَنَمٖيرُ اَهْلَنَا

âilemize · yiyecek getiririz · ve · bize · geri verilmiş · sermâyemiz · işte bu · istiyoruz · ne · babamız · ey

وَنَحْفَظُ اَخَانَا وَنَزْدَادُ كَيْلَ بَعٖيرٍ ذٰلِكَ كَيْلٌ يَسٖيرٌ ﴿٦٥﴾ قَالَ

dedi · az · bir ölçektir · bu · bir deve · ölçeği · fazla alırız · ve · kardeşimizi · muhâfaza ederiz · ve

لَنْ اُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتّٰى تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِنَ اللّٰهِ لَتَأْتُنَّنٖي بِهٖٓ

onu · kesin bana getireceksiniz · Allah'dan · sağlam bir söz · bana vermenize dek · tâ ki · sizinle beraber · onu aslâ göndermem

اِلَّٓا اَنْ يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّٓا اٰتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللّٰهُ عَلٰى مَا نَقُولُ

söylüyoruz · o şeylere ki · Allah · dedi · sağlam sözlerini · ona verdiler · ne zaman ki · etrâfınızın kuşatılması · hâric

وَكٖيلٌ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ يَا بَنِيَّ لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا

girin · ve · tek · bir kapıdan · girmeyin · oğullarım · ey · dedi · ve · vekîldir

مِنْ اَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ وَمَٓا اُغْنٖي عَنْكُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ اِنِ

bir şeyle · Allah'dan · size · fayda veremem · ve · ayrı ayrı · kapılardan

الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ

tevekkül edenler · böylece güvenip dayansın · ona · ve · tevekkül ettim · ona · Allahın · ancak · hüküm değildir

وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ اَمَرَهُمْ اَبُوهُمْ مَا كَانَ يُغْنٖي ﴿٦٧﴾

fayda verecek · değildi · babaları · kendilerine emretti · o yerden ki · girdiler · ne zaman ki · ve

عَنْهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا حَاجَةً فٖي نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضٰيهَا

onu yerine getirdi · Ya'kub'un · içindedir · bir ihtiyâç ki · ancak · birşeyle · Allah'dan · onlara

وَاِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِمَا عَلَّمْنَاهُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

bilmezler · insanların · çoğu · fakat · ona öğrettik · o şeyden dolayı ki · bir ilim · elbet sâhibi idi · şübhesiz o · ve

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلٰى يُوسُفَ اٰوٰٓى اِلَيْهِ اَخَاهُ قَالَ ﴿٦٨﴾

dedi · kardeşini · bağrına bastı · Yûsuf'un · huzûruna · girdiler · ne zaman ki · ve

اِنّٖٓي اَنَا اَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

yapıyorlar · idiler · o şeye ki · artık üzülme · senin kardeşinim · ben · şübhesiz ben

64- *(Babaları Ya'kûb)* dedi ki: "Onun hakkında size *(hiç)* inanır mıyım? İllâ ki daha evvel kardeşi *(Yûsuf)* hakkında size güvendiğim gibi ola! *(O vakit i'timâdımı boşa çıkardınız.)* Fakat *(bilirim ki, siz değil,)* en hayırlı koruyucu Allah'dır ve O, merhamet edenlerin en merhametlisidir."[1]

65- Derken eşyâlarını açtıklarında, *(götürdükleri)* sermâyelerini kendilerine geri verilmiş buldular. Dediler ki: "Ey babamız! Daha ne istiyoruz? İşte sermâyemiz, bize geri verilmiş! Yine âilemize yiyecek getiririz, kardeşimizi de muhâfaza ederiz, hem bir deve yükü fazla alırız. Bu, *(böyle cömert bir hükümdâra göre)* az bir ölçektir. *(Bize yine verir!)*"

66- *(Babaları)* dedi ki: "Etrâfınız kuşatılmadıkça *(öylesine çâresiz kalmanız müstesnâ)*, onu bana mutlakā getireceğinize dâir, Allah adına bana sağlam bir söz vermedikçe, onu sizinle berâber aslâ göndermem!" Ne zaman ki ona te'mînâtlarını verdiler, *(o da:)* "Allah, söylediklerimize Vekîldir" dedi.

67- Sonra dedi ki: "Ey oğullarım! *(Mısır'a)* tek bir kapıdan girmeyin; ayrı ayrı kapılardan girin *(ki nazar değmesin)*! Bununla berâber, Allah'dan *(gelecek)* hiçbir şeyi sizden def' edemem. Hüküm ancak Allah'ındır. O'na tevekkül ettim. Tevekkül edenler de ancak O'na güvenip dayansın!"

68- Daha sonra babalarının kendilerine emrettiği şekilde *(ayrı ayrı kapılardan şehre)* girdiklerinde, *(bu tedbir, gerçekten)* Allah'dan *(gelecek)* hiçbir şeyi onlardan def' edecek değildi; ancak Ya'kūb'un içinde bulunan *(tevekkülde, o şeyin sebeblerine de riâyete duyduğu)* ihtiyâç ki, onu yerine getirmiş oldu. Ve şübhesiz ki o, kendisine öğrettiğimizden dolayı elbette bir ilim sâhibi idi; fakat insanların çoğu bilmezler.

69- *(Kardeşleri)* nihâyet Yûsuf'un huzûruna girdiklerinde, kardeşini *(Bünyâmin'i)* bağrına bastı: "Muhakkak *(bilesin)* ki ben gerçekten senin kardeşinim; artık *(onların bize)* yapmakta olduklarına üzülme!" dedi *(ve yapacaklarını kardeşine anlattı)*.

70- Sonunda *(Yûsuf)* onların yüklerini hazırlayınca, su kabını kardeşinin *(Bünyâmin'in)* yüküne koydu; sonra bir tellâl *(arkalarından)*: "Ey kâfile! Doğrusu siz gerçekten hırsız kimselersiniz!" diye seslendi.

71- *(Yûsuf'un kardeşleri)* onlara dönerek: "Ne kaybettiniz?" dediler.

72- *(Onlar)* dediler ki: "Melik'in su kabını kaybettik; hem onu getirene bir deve yükü *(bahşiş)* var"; *(tellâl:)* "Ben de buna kefîlim" *(dedi)*.

73- *(Yûsuf'un kardeşleri:)* "Allah'a yemîn olsun, şübhesiz *(siz de)* bilmişsinizdir ki *(biz)* bu yerde *(Mısır'da)* fesad çıkarmak için gelmedik; *(biz)* hırsız kimseler de değiliz" dediler.

74- *(O nidâ edenler:)* "Eğer yalancılar iseniz o hâlde *(sizin şeriatınıza göre)* bunun cezâsı nedir? *(Hükmünüzü siz verin!)*" dediler.

75- *(Onlar da:)* "Bunun cezâsı, *(su kabı)* kimin yükünde bulunursa, işte o *(kişinin köle olarak alıkonması)* onun cezâsıdır. O zâlimleri böyle cezâlandırırız" dediler.

76- Bunun üzerine *(Yûsuf, su kabını aramak üzere)*, kardeşinin yükünden önce onların yüklerine başladı; *(en)* sonra onu kardeşinin yükünden çıkardı. İşte Yûsuf'a böyle bir çâre öğrettik. Yoksa Melik'in kânûnuna göre *(Yûsuf)* kardeşini alıkoyamayacaktı; ancak Allah'ın dilemesi müstesnâ. *(Biz)* kimi dilersek derecelerle yükseltiriz. Her ilim sâhibinin üstünde, bir bilen vardır.[1]

77- *(Yûsuf'un kardeşleri)* dediler ki: "Eğer *(o)* çaldıysa, doğrusu daha önce onun bir kardeşi de çalmıştı." O vakit Yûsuf, bunu içine attı ve onlara bunu belli etmedi. *(İçinden:)* "Siz daha kötü durumdasınız. Hâlbuki Allah, ne anlatıyorsanız en iyi bilendir" dedi.

78- Dediler ki: "Ey azîz! Gerçekten onun çok yaşlı bir babası var *(onu bizden çok sever)*; bunun için onun yerine birimizi alıkoy! Şübhe yok ki biz, seni iyilik edenlerden görüyoruz."

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ

kardeşinin · yüküne · su kabını · kıldı · yüklerini · onlara hazırladı · ve ne vakit ki

ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا

dediler · gerçekten hırsız kimselersiniz · doğrusu siz · kâfile · ey · bir tellâl · seslendi · sonra

وَأَقْبَلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ ﴿٧١﴾ قَالُوا نَفْقِدُ صُوَاعَ

su kabını · kaybettik · dediler ki · kaybettiniz · ne · onlara · dönmüşler iken

الْمَلِكِ وَلِمَنْ جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا تَاللَّهِ

Allah'a yemîn olsun · dediler · kefîlim · buna · ben ve · bir deve · yükü (var) · onu getirdi · o kimseye ki · ve melikin

لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ

hırsız kimseler · değiliz · ve · bu yerde · fesad çıkarmak için · gelmedik · bilmişsinizdir · gerçekten

﴿٧٣﴾ قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ ﴿٧٤﴾ قَالُوا

dediler · yalancılar · iseniz · eğer · bunun cezâsı · o halde nedir · dediler

جَزَاؤُهُ مَنْ وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذَٰلِكَ

böyle · onun cezâsıdır · işte o · yükünde · bulunursa · kimin · bunun cezâsı

نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٧٥﴾ فَبَدَأَ بِأَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ

kardeşinin · kabından · önce · kablarına · bunun üzerine başladı · zâlimleri · cezâlandırırız

ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَٰلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ

Yûsuf için · bir tedbir yaptık · işte böyle · kardeşinin · kabından · onu çıkardı · sonra

مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ

Allah'ın · dilemesi · ancak · melikin · dîninde · kardeşini · alıkoyacak · değildi

نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾ قَالُوا

dediler · bir bilen (vardır) · ilim · sâhibinin · her · üstünde de · ve · dileriz · o kimseyi ki · derecelerle · yükseltiriz

إِنْ يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ

Yûsuf · o vakit bunu gizledi · bundan önce · onun · kardeşi · çalmıştı · ki gerçekten · çalmış bulunuyorsa · eğer

فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرٌّ مَكَانًا وَاللَّهُ

Allah · ve · mekânca · daha kötüsünüz · siz · dedi · onlara · bunu belli etmedi · ve · içinde

أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ﴿٧٧﴾ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا

yaşlı · bir babası · onun var · şübhesiz · azîz · ey · dediler · vasfediyorsunuz · o şeyleri ki · en iyi bilendir

كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٧٨﴾

iyilik edenlerden · seni görüyoruz · şübhesiz biz · onun yerine · birimizi · bu yüzden al · büyük

قَالَ مَعَاذَ اللّٰهِ اَنْ نَاْخُذَ اِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُۙ

dedi – sığınırız – Allah'a – almamızdan – ancak – o kimseyi ki – bulduk – eşyamızı – yanında

اِنَّا اِذًا لَظَالِمُونَ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا اسْتَيْـَٔسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّاۜ

şübhesiz biz – o takdirde – gerçekten zâlimleriz – artık ne zaman ki – ümidlerini kestiler – ondan – bir kenara çekildiler – fısıldaşarak

قَالَ كَبِيرُهُمْ اَلَمْ تَعْلَمُوا اَنَّ اَبَاكُمْ قَدْ اَخَذَ عَلَيْكُمْ

dedi – büyükleri – bilmediniz mi – şübhesiz – babanız – gerçekten – aldı – aleyhinizde

مَوْثِقًا مِنَ اللّٰهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَۚ فَلَنْ اَبْرَحَ

sağlam bir söz – Allah'dan – ve – bundan önce – o şeyi ki – kusur işlediniz – hakkında – Yûsuf – artık aslâ ayrılmayacağım

الْاَرْضَ حَتّٰى يَاْذَنَ لِي اَبِي اَوْ يَحْكُمَ اللّٰهُ لِيۚ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

bu yerden – tâ ki – izin verinceye dek – bana – babam – ya – hüküm verinceye dek – Allah – hakkımda – ve – o – en hayırlısıdır – hüküm verenlerin

﴿٨٠﴾ اِرْجِعُوا اِلٰى اَبِيكُمْ فَقُولُوا يَا اَبَانَا اِنَّ ابْنَكَ سَرَقَۚ

dönün – babanıza – ve deyin – ey – babamız – şübhesiz – oğlun – hırsızlık etti

وَمَا شَهِدْنَا اِلَّا بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ ﴿٨١﴾

ve – şâhidlik etmedik – ancak – o şeye ki – bildik – ve – değiliz – gaybın – muhâfızları

وَسْـَٔلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي اَقْبَلْنَا فِيهَاۜ

ve – sor – şehre – o ki – bulunduk – içinde – ve – kervana – o ki – geldik – içinde

وَاِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٨٢﴾ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ اَنْفُسُكُمْ

ve – şübhesiz biz – elbette doğru söyleyenleriz – dedi – bil'akis – süslemiş – size – nefisleriniz

اَمْرًاۜ فَصَبْرٌ جَمِيلٌۜ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَاْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًاۜ

bir işi – artık bir sabır – güzel – umulur – Allah'ın – bana getirmesi – onları – hep birlikte

اِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٨٣﴾ وَتَوَلّٰى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا اَسَفٰى

şübhesiz o – odur – herşeyi bilen – her işi hikmetli olan – ve – yüzçevirdi – onlardan – ve – dedi – ey – kederim

عَلٰى يُوسُفَ وَابْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ

Yûsuf'a – ve – ak düştü – iki gözüne – kederden – öyle ki o – yutkunan bir kimsedir

﴿٨٤﴾ قَالُوا تَاللّٰهِ تَفْتَؤُا تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتّٰى تَكُونَ

dediler – Allah'a yemîn olsun – devam ediyorsun – anıyorsun – Yûsuf'u – nihâyet – olacaksın

حَرَضًا اَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ﴿٨٥﴾ قَالَ اِنَّمَا اَشْكُوا بَثِّي

dermansız bir hasta – veya – olacaksın – helâke uğrayan kimselerden – dedi – ancak – şikâyet ediyorum – üzüntümü

وَحُزْنِي اِلَى اللّٰهِ وَاَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

ve kederimi – Allah'a – ve – biliyorum – Allah tarafından – o şeyleri ki – bilmiyorsunuz

79- *(Yûsuf:)* "Eşyâmızı yanında bulduğumuz kimseden başkasını almaktan Allah'a sığınırız; o takdirde şübhesiz ki biz gerçekten zâlimler oluruz" dedi.

80- Artık ondan ümidlerini kesince, fısıldaşarak bir kenara çekildiler. Büyükleri dedi ki: "Doğrusu babanızın sizden Allah adına sağlam söz aldığını, daha önce de Yûsuf hakkında işlediğiniz kusûru bilmediniz mi? Artık babam bana izin verinceye veya Allah, hakkımda hüküm verinceye kadar bu yerden aslâ ayrılmayacağım. O ise, hüküm verenlerin en hayırlısıdır."

81- "*(Siz)* babanıza dönün de: 'Ey babamız! Gerçekten oğlun *(Bünyâmin)* hırsızlık etti. Hâlbuki *(biz)* ancak bildiğimize şâhidlik ettik; gaybın muhâfızları da değiliz, *(sana söz verirken Bünyâmin'in hırsızlık edeceğini bilemedik)*' deyin!"

82- "Hem *(istersen)* içinde bulunduğumuz şehre *(oranın ahâlisine)* ve berâberinde geldiğimiz kervana sor! Çünki şübhesiz biz *(bu işte)* elbette doğru söyleyen kimseleriz." *(deyin)*.

83- *(Döndüklerinde babaları)* dedi ki: "Hayır! Nefisleriniz sizi *(aldatıp böyle)* bir işe sürüklemiş. Artık *(bana düşen)* güzel bir sabır *(etmektir)*! Umulur ki Allah, onları *(Yûsuf'u, Bünyâmin'i ve orada kalan diğer ağabeyini)* hep birlikte bana getirir. Şübhesiz ki, Alîm *(herşeyi bilen)*, Hakîm *(her işi hikmetli olan)* ancak O'dur."

84- Artık onlardan yüzçevirdi ve: "Ah Yûsuf'*(um)*a ah!" dedi. Tâ kederden iki gözüne ak düştü. Öyle ki *(kederini içinde tutup)* yutkunan bir kimse oldu.[1]

85- *(Evlâdları:)* "Allah'a yemîn olsun ki *(sen)* dermansız bir hastalığa tutuluncaya veya helâke uğrayan kimselerden oluncaya kadar Yûsuf'u anıp durmaktan geri kalmayacaksın!" dediler.

86- *(Ya'kûb)* dedi ki: "*(Ben)* gam ve kederimi ancak Allah'a şikâyet ediyorum.[2] Çünki Allah tarafından, sizin bilemeyeceğiniz şeyleri biliyorum."

87- "Ey oğullarım! *(Haydi)* gidin de, Yûsuf'la kardeşinden bir haber araştırın; hem Allah'ın rahmetinden ümid kesmeyin! Çünki kâfirler topluluğundan başkası, Allah'ın rahmetinden ümîd*(ini)* kesmez."[1]

88- Bunun üzerine *(kardeşleri tekrar Mısır'a gelip Yûsuf'un)* huzûruna girdiklerinde dediler ki: "Ey azîz! Bize ve âilemize zarûret *(kıtlık ve açlık)* dokundu ve pek ehemmiyetsiz bir sermâye ile geldik; *(sen)* yine de bize ölçeği tam olarak ver ve bize *(ayrıca)* bağışta bulun! *(Bize fazladan erzak ver ve kardeşimiz Bünyâmin'i bize lütfet!)* Muhakkak ki Allah, sadaka verenleri mükâfâtlandırır."

89- *(Yûsuf)* dedi ki: "Siz câhil kimseler iken Yûsuf'a ve kardeşine neler yaptığınızı bildiniz mi?"

90- *(Onlar:)* "Yoksa sen, gerçekten sen, Yûsuf musun?" dediler. *(O da:)* "*(Evet)* ben Yûsuf'um, bu da kardeşim! Şübhesiz ki Allah bize lütufta bulundu. Doğrusu şu ki, kim *(Allah'dan)* sakınır ve sabrederse, artık şübhesiz Allah, iyilik edenlerin mükâfâtını zâyi' etmez" dedi.

91- *(Kardeşleri:)* "Allah'a yemîn olsun, muhakkak ki Allah, seni bize üstün kıldı; hâlbuki şübhesiz *(biz)* elbette hatâ eden kimseler olmuştuk" dediler.

92- *(Yûsuf)* dedi ki: "Bu gün *(benim tarafımdan)* size bir kınama *(bir başa kakma)* yok! Allah sizi affetsin! Çünki O, merhamet edenlerin en merhametlisidir."

93- "Benim bu gömleğimi götürün de onu babamın yüzüne koyun, *(tâ gözleri)* görür hâle gelsin. Ve bütün âilenizle birlikte bana gelin!"

94- Böylece kervan *(Mısır'dan)* ayrılınca, babaları: "Doğrusu ben, gerçekten Yûsuf'un kokusunu duyuyorum. Eğer bana bunaklık isnâd etmeseydiniz *(beni tasdîk ederdiniz.)*"[2] dedi.

95- *(Onlar:)* "Allah'a yemîn olsun ki, şübhesiz, sen hâlâ eski yanlışlığındasın" dediler.

يَا بَنِيَّ اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَيْأَسُوا مِنْ رَوْحِ

ey | oğullarım | gidin | ve bir haber araştırın | Yûsuf'tan | ve | kardeşinden | ve | ümid kesmeyin | rahmetinden

اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَيْأَسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ

Allahın | şu şübhesiz ki | ümid kesmez | rahmetinden | Allah'ın | ancak | topluluğu | kâfirler

﴿٨٧﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا

bunun üzerine ne zaman ki | girdiler | huzûruna | dediler | ey | azîz | bize dokundu

وَأَهْلَنَا الضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُزْجَاةٍ فَأَوْفِ لَنَا

ve | âilemize | zarûret | ve | geldik | bir sermâye ile | pek ehemmiyetsiz | yine de tam yap | bize

الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ

ölçeği | ve | bağışta bulun | bize | şübhesiz | Allah | mükâfâtlandırır | sadaka verenleri

﴿٨٨﴾ قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ

dedi | bildiniz mi | o şeyleri ki | yaptınız | Yûsuf'a | ve | kardeşine | o vakit ki

أَنْتُمْ جَاهِلُونَ ﴿٨٩﴾ قَالُوا أَإِنَّكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ قَالَ أَنَا

siz | câhil kimselerdiniz | dediler | şübhesiz sen mi | gerçekten sen | Yûsuf'sun | dedi | ben

يُوسُفُ وَهَٰذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَنْ

Yûsuf'um | ve | bu | kardeşim | gerçekten | lütufta bulundu | Allah | bize | doğrusu şu ki | kim

يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾ قَالُوا

sakınırsa | ve | sabrederse | artık şübhesiz | Allah | zâyi' etmez | mükâfâtını | iyilik edenlerin | dediler

تَاللَّهِ لَقَدْ آثَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا لَخَاطِئِينَ ﴿٩١﴾ قَالَ

Allah'a yemîn olsun | gerçekten | seni üstün kıldı | Allah | bize | ve | şübhesiz | olmuştuk | elbette hatâ edenler | dedi

لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ

kınama yok | size | bugün | affetsin | Allah | sizi | ve | o | en merhametlisidir

الرَّاحِمِينَ ﴿٩٢﴾ اذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَٰذَا فَأَلْقُوهُ عَلَىٰ وَجْهِ

merhamet edenlerin | götürün | gömleğimi | bu | ve onu bırakın | yüzüne

أَبِي يَأْتِ بَصِيرًا وَأْتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا

babamın | gelir | görür hale | ve | bana gelin | âilenizle birlikte | bütün | ve | ne zaman ki

فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَنْ

ayrıldı | kervan | dedi | babaları | doğrusu ben | kesin buluyorum | kokusunu | Yûsuf'un | eğer olmasaydı

تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾ قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ ﴿٩٥﴾

bana bunaklık isnâd etmeniz | dediler | Allah'a yemîn olsun | şübhesiz sen | elbette içindesin | yanılman | eski

فَلَمَّٓا اَنْ جَٓاءَ الْبَش۪يرُ اَلْقٰيهُ عَلٰى وَجْهِه۪ فَارْتَدَّ بَص۪يرًاۚ قَالَ

dedi · görür hâle · hemen geri geldi · yüzüne · onu bıraktı · müjdeci · geldi · ve ne zaman ki

اَلَمْ اَقُلْ لَكُمْۚ اِنّ۪ٓي اَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا

dediler · bilmiyorsunuz · o şeyleri ki · Allah tarafından · biliyorum · şübhesiz ben · size · demedim mi

يَٓا اَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَٓا اِنَّا كُنَّا خَاطِ۪ٔينَ ﴿٩٧﴾ قَالَ

dedi · hatâ edenler · olmuştuk · şübhesiz biz · günahlarımıza · bizim için · mağfiret dile · babamız · ey

سَوْفَ اَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبّ۪يۜ اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّح۪يمُ

çok merhamet eden · çok bağışlayan · odur · şübhesiz o · Rabbimden · sizin için · mağfiret dileyeceğim · ileride

﴿٩٨﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلٰى يُوسُفَ اٰوٰٓى اِلَيْهِ اَبَوَيْهِ وَقَالَ

dedi · ve · ana babasını · bağrına bastı · Yûsuf'un · yanına · girdiler · nihâyet ne zaman ki

ادْخُلُوا مِصْرَ اِنْ شَٓاءَ اللّٰهُ اٰمِن۪ينَۜ ﴿٩٩﴾ وَرَفَعَ اَبَوَيْهِ

ana babasını · yükseltti · ve · güven içinde kimseler olarak · Allah · dilerse · eğer · Mısır'a · girin

عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًاۚ وَقَالَ يَٓا اَبَتِ هٰذَا تَأْو۪يلُ

ta'biridir · bu · babacığım · ey · dedi · ve · secde ediciler olarak · onun için · kapandılar · ve · tahtın · üstüne

رُءْيَايَ مِنْ قَبْلُۘ قَدْ جَعَلَهَا رَبّ۪ي حَقًّاۜ وَقَدْ اَحْسَنَ ب۪ٓي اِذْ

o vakit ki · bana · ihsânda bulundu · gerçekten · ve · gerçek · Rabbim · onu kıldı · gerçekten · bundan önceki · rüyâmın

اَخْرَجَن۪ي مِنَ السِّجْنِ وَجَٓاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ اَنْ نَزَغَ

bozmasının · ardından · çölden · sizi · getirdi · ve · zindandan · beni çıkardı

الشَّيْطَانُ بَيْن۪ي وَبَيْنَ اِخْوَت۪يۜ اِنَّ رَبّ۪ي لَط۪يفٌ لِمَا يَشَٓاءُۜ اِنَّهُ

şübhesiz o · diler · o şeyi ki · çok hoş tedbir edendir · Rabbim · şübhesiz · kardeşlerimin · arasını · ve · aramı · şeytanın

هُوَ الْعَل۪يمُ الْحَك۪يمُ ﴿١٠٠﴾ رَبِّ قَدْ اٰتَيْتَن۪ي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَن۪ي

bana öğrettin · ve · mülkden · bana verdin · gerçekten · Rabbim · her işi hikmetli olan · herşeyi bilen · odur

مِنْ تَأْو۪يلِ الْاَحَاد۪يثِۚ فَاطِرَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَنْتَ وَلِيّ۪ فِي الدُّنْيَا

dünyada · benim velîmsin · sen · yeri · ve · gökleri · ey yaratan · rüyâların · ta'bîrinden

وَالْاٰخِرَةِۚ تَوَفَّن۪ي مُسْلِمًا وَاَلْحِقْن۪ي بِالصَّالِح۪ينَ ﴿١٠١﴾ ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَٓاءِ

haberlerindendir · işte bu · sâlih kimselere · beni kat · ve · müslüman olarak · canımı al · âhirette · ve

الْغَيْبِ نُوح۪يهِ اِلَيْكَۚ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ اَجْمَعُٓوا اَمْرَهُمْ

işlerine · toplandılar · o vakit ki · onların yanında · değildin · ve · sana · onu vahyediyoruz · gayb

وَهُمْ يَمْكُرُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَٓا اَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِن۪ينَ ﴿١٠٣﴾

îmân edecek kimseler · hırs göstersen · velev ki · insanların · çoğu değildir · ve · hîle yapıyorlar · onlar iken

96- Nihâyet müjdeci gelip onu *(o gömleği Ya'kûbun)* yüzüne koyunca, hemen *(gözleri)* görür hâle geri geldi. "Size, 'Bilemeyeceğiniz şeyleri Allah tarafından şübhesiz ki ben biliyorum' demedim mi?" dedi.

97- *(Oğulları:)* "Ey babamız! Bizim için *(Allahdan)* günahlarımıza mağfiret dile; biz gerçekten hatâ eden kimseler idik" dediler.

98- *(Ya'kûb:)* "Sizin için Rabbimden, daha sonra *(seher vakti)* mağfiret dileyeceğim. Şübhesiz ki Gafûr *(çok bağışlayan)*, Rahîm *(çok merhamet eden)* ancak O'dur" dedi.

99- Nihâyet *(hep berâber Mısır'a gidip)* Yûsuf'un yanına girdikleri zaman, *(onları şehrin dışında karşılayan Yûsuf)* ana-babasını bağrına bastı ve: *"(Buyurun!)* İnşâallah güven içinde kimseler olarak Mısır'a girin!" dedi.

100- Böylece *(sarayına geldiklerinde)* ana-babasını *(kendi)* tahtın*(ın)* üstüne çıkardı ve *(derken hepsi)* onun *(Yûsuf)* için secde ediciler olarak, secdeye kapandılar. *(Yûsuf)* dedi ki: "Ey Babacığım! İşte bu, evvelki rüyâmın ta'bîridir. Doğrusu Rabbim onu gerçek kıldı. Hem şübhesiz bana ihsanda bulundu; çünki beni zindandan çıkardı ve şeytan benimle kardeşlerimin arasını bozduktan sonra sizi çölden getirdi. Muhakkak ki Rabbim, ne dilerse çok hoş tedbîr edendir. Şübhesiz ki, Alîm *(hakkıyla bilen)*, Hakîm *(her işi hikmetli olan)* ancak O'dur."

101- "Rabbim! Bana mülkden *(bir nasib)* verdin ve bana rüyâların ta'bîrinden *(bir ilim)* öğrettin. Ey gökleri ve yeri hakkıyla yaratan! Sen, dünyada da âhirette de benim velîmsin *(gerçek dostumsun)*. Canımı Müslüman olarak al ve beni sâlih kimseler arasına kat!"(1)

102- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* İşte bu *(anlatılanlar)* gayb haberlerindendir ki, onu sana vahyediyoruz. Yoksa, onlar *(Yûsuf'un kardeşleri)* hîle yaparak işlerine *(karar vermek üzere)* toplandıkları zaman, onların yanında değildin.

103- *(Sen ne kadar)* hırs göstersen de, yine insanların çoğu îmân edecek kimseler değildir.

104- Hâlbuki *(sen)* buna *(bu Kur'ân'ı tebliğ vazîfene)* karşı onlardan bir ücret istemiyorsun. O *(Kur'ân)*, *(bütün)* âlemlere ancak bir nasîhattir.

105- Hem göklerde ve yerde nice deliller vardır ki, onlar *(ibret almadan)* bunlardan yüz çevirici kimseler olarak üzerlerinden geçip giderler.

106- Hâlbuki onların çoğu, ancak müşrik kimseler olarak Allah'a îmân ederler. *(Hem inanırlar, hem de şirk koşarlar).*

107- Ya *(onlar,)* Allah'ın azâbından kuşatıcı bir musîbetin kendilerine gelmesinden veya onlar farkında değillerken kıyâmetin ansızın kendilerine gelivermesinden emîn mi oldular?

108- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "İşte benim yolum budur! *(Ben, sizi)* bir basîret *(açıkça görünen bir delîl)* üzere Allah'a da'vet ediyorum; ben de, bana tâbi' olanlar da! Ve Allah'ı tenzîh ederim. Çünki ben *(sizin gibi)* müşriklerden değilim!"

109- *(Ey Resûlüm!)* Senden önce de *(bedevîlerden ve kadınlardan değil,)* şehirlerin halkından kendilerine vahyettiğimiz birtakım erkeklerden başkasını *(bir meleği, peygamber olarak)* göndermedik. *(O müşrikler)* yeryüzünde hiç dolaşmadılar mı ki, kendilerinden öncekilerin âkıbeti nasıl olmuş, baksınlar! Âhiret yurdu ise, *(günahlardan)* sakınanlar için elbette daha hayırlıdır. Hâlâ akıl erdirmeyecek misiniz?

110- Nihâyet peygamberler *(o kavimlerin îmâna gelmelerinden)* ümidlerini kestiği ve *(o kavimler de)* gerçekten onların *(o peygamberlerin)* yalancı çıkarıldıklarını zannettikleri bir sırada kendilerine yardımımız geldi de dilediğimiz kimseler *(o azabdan)* kurtarıldı. Hâlbuki günahkârlar topluluğundan azâbımız geri çevrilmez.

111- Muhakkak ki onların kıssalarında, *(selîm)* akıl sâhibleri için bir ibret vardır. *(Bu Kur'ân,)* uydurulacak bir söz değildir; fakat kendinden önce gelen *(kitab)*ların tasdîki, herşeyin açıklaması ve îmân edecek bir topluluk için bir hidâyet ve bir rahmettir.

وَمَا تَسْـَٔلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ

ve — onlardan istemiyorsun — buna karşı — bir ücret — o değildir — ancak — bir nasîhat — âlemlere

۝١٠٤ وَكَاَيِّنْ مِنْ اٰيَةٍ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَمُرُّونَ

ve — nice — delil (var) — göklerde — ve — yerde — uğrarlar

عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ۝١٠٥ وَمَا يُؤْمِنُ اَكْثَرُهُمْ

üzerlerine — onlar iken — bunlardan — yüz çevirici kimseler — ve — îmân etmezler — onların çoğu

بِاللّٰهِ اِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ ۝١٠٦ اَفَاَمِنُوا اَنْ تَاْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِنْ عَذَابِ

Allah'a — ancak — onlar iken — müşrik kimseler — ve emin mi oldular — kendilerine gelmesinden — kuşatıcı bir musîbetin — azâbından

اللّٰهِ اَوْ تَاْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝١٠٧ قُلْ

Allahın — veya — onlara gelmesinden — o saatin — ansızın — onlar iken — farkında değiller — de ki

هٰذِهٖ سَبِيلِي اَدْعُوا اِلَى اللّٰهِ عَلٰى بَصِيرَةٍ اَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ

budur — yolum — da'vet ediyorum — Allah'a — bir basîret üzere — ben — ve — o kimse ki — bana tâbi' oldu — ve — tenzîh ederim

اللّٰهِ وَمَا اَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝١٠٨ وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ

Allah'ı — ve — ben değilim — müşriklerden — ve — göndermedik — senden önce

اِلَّا رِجَالًا نُوحِي اِلَيْهِمْ مِنْ اَهْلِ الْقُرٰى اَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي

ancak — erkekleri ki — vahyediyoruz — kendilerine — halkından — şehirlerin — hiç dolaşmadılar mı

الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ

yeryüzünde — ve baksınlar — nasıl — olmuş — âkıbeti — o kimselerin ki — kendilerinden öncedir

وَلَدَارُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا اَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝١٠٩

ve elbette yurdu — âhiret — hayırlıdır — o kimseler için ki — sakındılar — hâlâ akıl erdirmeyecek misiniz

حَتّٰى اِذَا اسْتَيْـَٔسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا اَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا

nihâyet — o zaman ki — ümidlerini kesti — peygamberler — ve — zannettiler — şübhesiz onlar — gerçekten — yalancı çıkarıldılar

جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَنْ نَشَاءُ وَلَا يُرَدُّ بَاْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ

kendilerine geldi — yardımımız — ve kurtarıldı — o kimseler ki — dileriz — ve — geri çevrilmez — azâbımız — topluluğundan

الْمُجْرِمِينَ ۝١١٠ لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِاُولِي الْاَلْبَابِ

günahkârlar — and olsun gerçekten — oldu — kıssalarında — bir ibret — sâhibleri için — akıl

مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرٰى وَلٰكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ

değildir — bir söz ki — uydurulur — fakat — tasdîkidir — o şeylerin ki — kendinden öncedir

وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝١١١

ve — açıklamasıdır — herşeyin — ve — bir hidâyet — ve — bir rahmettir — bir topluluk için ki — îmân edecekler

سُورَةُ الرَّعْدِ مَكِّيَّةٌ اَوْ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَلٰثٌ وَاَرْبَعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

الٓمٓرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذ۪ٓي اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ

haktır Rabbinden sana indirildi o şey ki ve kitabın âyetleridir bunlar elif lâm mîm râ

وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ اَللّٰهُ الَّذ۪ي رَفَعَ السَّمٰوَاتِ

gökleri yükseltti o zâttır ki Allah îmân etmezler insanların çoğu fakat

بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ

herbiri aya ve güneşe boyun eğdirdi ve Arş'a hükmetti sonra onlan görüyorsunuz direkler olmadan

يَجْر۪ي لِاَجَلٍ مُسَمًّى يُدَبِّرُ الْاَمْرَ يُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَٓاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ

kat'î inanırsınız Rabbinize kavuşmaya tâ ki siz âyetleri açıklar işi idâre eder belirli bir vakte kadar akıp gider

وَهُوَ الَّذ۪ي مَدَّ الْاَرْضَ وَجَعَلَ ف۪يهَا رَوَاسِيَ وَاَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ

herbirinden ve nehirler ve sâbit dağlar orada kıldı ve yeryüzünü uzattı o zâttır ki o ve

الثَّمَرَاتِ جَعَلَ ف۪يهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِي الَّيْلَ النَّهَارَ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ

bunda var şübhesiz gündüze geceyi bürüyor iki eş orada kıldı meyvelerin

لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٣﴾ وَفِي الْاَرْضِ قِطَعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ

bağlar ve birbirine komşu toprak parçaları yeryüzünde var ve düşünecekler bir topluluk için ki elbet deliller

مِنْ اَعْنَابٍ وَزَرْعٌ وَنَخ۪يلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقٰى بِمَٓاءٍ

bir su ile sulanır çatalsız ve çatallı hurma ağaçları ve ekinler ve üzümlerden

وَاحِدٍ وَنُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلٰى بَعْضٍ فِي الْاُكُلِ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ

bunda var şübhesiz meyvelerinde bazısına bazılarını üstün kılıyoruz ve tek

لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾ وَاِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ ءَاِذَا كُنَّا

olduk o vakit mi ki (şu) sözleridir asıl şaşılacak şey şaşıracaksan eğer ve akıl erdirecekler bir topluluk için ki elbet deliller

تُرَابًا ءَاِنَّا لَف۪ي خَلْقٍ جَد۪يدٍ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَاُو۬لٰٓئِكَ

işte onlar ve Rablerini inkâr ettiler o kimselerdir ki işte onlar yeni bir yaratılış elbet içindeyiz şübhesiz biz mi bir toprak

الْاَغْلَالُ ف۪ٓي اَعْنَاقِهِمْ وَاُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ ﴿٥﴾

ebedî kalıcıdırlar orada onlar ateş ehlidirler işte onlar ve boyunlarındadır demir halkalar

13- RA'D SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 43 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Mîm, Râ. Bunlar, Kitâb'ın *(Kur'ân'ın)* âyetleridir ve sana Rabbinden indirilmiş olan *(o Kur'ân)* haktır; fakat insanların çoğu îmân etmezler.

2- Allah, o gördüğünüz gökleri direksiz yükselten, sonra arşa hükmeden, güneşi ve ayı da emrine boyun eğdirendir.

Herbiri belirli bir vakte kadar akıp gider. *(O, her)* işi idâre eder; âyetleri açıklar ki, Rabbinize kavuşacağınıza kat'î olarak inanasınız!

3- Yeryüzünü yayan, orada sâbit dağlar ve nehirler yapan ve orada her çeşit meyvelerden ikişer eş kılan da O'dur.

Geceyi gündüze *(O)* örtüyor. Şübhesiz ki bunda, düşünecek bir topluluk için apaçık deliller vardır.

4- Hem yeryüzünde birbirine komşu *(farklı özelliklerde)* toprak parçaları *(kıt'alar)*, üzüm bağları, ekinler, bir kökten *(bir kaç gövde hâlinde)* çatallı ve çatalsız çıkan hurma ağaçları vardır; *(hepsi ayrı çeşitler olduğu hâlde)* bir su ile sulanır.

Fakat meyvelerinde onların bir kısmını bir kısmına üstün kılıyoruz.

Muhakkak ki bunda, akıl erdirecek bir topluluk için *(Allah'ın kudretine)* nice deliller vardır.

5- Buna rağmen *(kâfirlerin yalanlamalarına)* şaşıracaksan, asıl şaşılacak şey, onların: "Bir toprak olduğumuz zaman mı, gerçekten biz mi yeni bir yaratılışta olacağız?" sözleridir.

İşte onlar, Rablerini inkâr edenlerdir. Hem yine onlar *(âhiret gününde)* boyunlarında *(demir)* halkalar bulunanlardır.

Ve onlar ateş ehlidirler.

Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

6- Bununla berâber *(müşrikler)* senden, iyilikten önce kötülüğü *(azâbı)* acele istiyorlar; hâlbuki onlardan önce *(kendileri gibi kavimlere)* doğrusu nice ibret verici cezâlar gelip geçti. Ve şübhesiz Rabbin, zulümlerine rağmen insanlar için elbette mağfiret sâhibidir. Yine şübhesiz ki Rabbin, elbette azâbı şiddetli olandır.

7- Hem inkâr edenler diyor ki: "Ona Rabbinden *(bizim istediğimiz)* bir mu'cize indirilmeli değil miydi?" *(Ey Resûlüm!)* Sen, ancak *(Allah'ın azâbı ile)* bir korkutucusun ve her kavmin bir yol göstereni vardır.

8- Allah, her dişinin neye gebe kalacağını ve rahimlerin neyi eksiltip, neyi ziyâde edeceğini bilir. Çünki O'nun katında herşey *(kader olarak yazılı)* bir ölçü iledir.

9- *(O,)* görünmeyeni de görüneni de hakkıyla bilendir; Kebîr *(pek büyük)*tür, Müteâl *(herşeyden yüce)*dir.

10- Sizden sözü gizleyenle, onu açığa vuran kimse ve geceleyin gizlenenle, gündüz vakti yürüyen kimse *(O'nun ilminde)* birdir.

11- O kimseyi önünden ve arkasından ta'kîb eden *(melek)*ler vardır; Allah'ın emriyle onu korurlar. Kendilerinde olan *(iyi hâl)*i değiştirmedikçe, şübhesiz ki Allah, bir kavme olan *(ni'metin)*i değiştirmez. Fakat Allah, bir kavme *(kendi isyanları yüzünden)* kötülük dilediği zaman, artık onu geri çevirecek kimse yoktur. Onlar için O'ndan başka bir dost da yoktur.

12- Size korku ve ümid içinde şimşeği gösteren ve *(yağmur)* yüklü bulutları meydana getiren O'dur.

13- Ve ra'd *(gök gürültüsü)* O'na hamd ile *(tesbîh ederken)*,[1] melekler de O'nun korkusundan *(yine O'nu)* tesbîh eder*(ler)*! Hem *(O,)* yıldırımları gönderir de onlarla dilediğini çarpar; böyleyken onlar *(hâlâ)* Allah hakkında mücâdele ediyorlar! Hâlbuki O, *(düşmanlarına karşı)* azâbı pek şiddetli olandır.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ

gelip geçti | gerçekten | ve | iyilikten | önce | kötülüğü | senden acele istiyorlar | ve

مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثُلَاتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ

insanlar için | bir mağfiret | elbette sâhibidir | Rabbin | şübhesiz | ve | nice ibret verici cezâlar | onlardan önce

عَلٰى ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ

o kimseler ki | diyor | ve | azâbı | elbette şiddetli olandır | Rabbin | şübhesiz | ve | zulümlerine karşı

كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ

herbiri için var | ve | bir korkutucusun | sen | ancak | Rabbinden | bir mu'cize | ona | indirilmeli | değil miydi | inkâr ettiler

قَوْمٍ هَادٍ ﴿٧﴾ اَللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثٰى وَمَا تَغِيضُ

eksiltir | o şeyi ki | ve | dişi | her | taşır | o şeyi ki | bilir | Allah | bir yol gösteren | kavmin

الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾ عَالِمُ

hakkıyla bilendir | bir ölçü iledir | onun katında | şey | her | ve | artırır | o şeyi ki | ve | rahimler

الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ﴿٩﴾ سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ

o kimse ki | sizden | eşittir | pek yücedir | pek büyüktür | görüneni | ve | görünmeyeni

أَسَرَّ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ

belirendir | ve | geceleyin | gizlenendir | o | o kimse ki | ve | onu | açığa vurdu | o kimse ki | ve | sözü | gizledi

بِالنَّهَارِ ﴿١٠﴾ لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ

arkasından | ve | önünden | ta'kîb edenler | onun için vardır | gündüz vakti

يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللّٰهِ إِنَّ اللّٰهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتّٰى

tâ ki | bir kavimdedir | o şeyi ki | değiştirmez | Allah | şübhesiz ki | Allahın | emriyle | onu korurlar

يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللّٰهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ

onu | geri çevirecek yoktur | kötülük | bir kavme | Allah | diledi | o vakit ki | ve | kendilerindedir | o şeyi ki | değiştirmelerine dek

وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ ﴿١١﴾ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا

korku içinde | şimşeği | size gösterir | o zâttır ki | o | bir velî | ondan başka | onlar için yoktur | ve

وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ﴿١٢﴾ وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ

ona hamd ile | gök gürültüsü | tesbîh eder | ve | yüklü | bulutları | meydana getirir | ve | ümid içinde | ve

وَالْمَلٰٓئِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا

onları | ve çarptırır | yıldırımları | gönderir | ve | onun korkusundan | melekler | ve

مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللّٰهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ ﴿١٣﴾

azâbı | pek şiddetli olandır | o | ve | Allah | hakkında | mücâdele ediyorlar | onlar | ve | diler | o kimseye ki

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ

onadır | duâ | hak | ve | o şeyler ki | duâ ediyorlar | ondan başka | cevab veremezler | kendilerine | bir şeyle

إِلَّا كَبَاسِطِ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ

ancak | açan kimse gibidir | iki avucunu | suya doğru | erişmesi için | ağzına | ve | o değildir | ona ulaşıcı | ve | duâsı

الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿١٤﴾ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

kâfirlerin | ancak | sapıklık içinde | ve | Allaha | secde eder | o kimseler ki | göklerdedir | ve | yerde

طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿١٥﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ

isteyerek | ve | istemeyerek | ve | gölgeleri | sabah | ve | akşam | de ki | kimdir | Rabbi

السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ

göklerin | ve | yerin | de ki | Allah'dır | de ki | öyle ise edindiniz mi | ondan başka | dostlar ki

لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى

sâhib olmazlar | kendilerine | bir fayda | ve | ne bir zarar | de ki | bir olur mu | kör olan

وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ

ve | gören | yâhut | bir olur mu | karanlıklar | ve | nûr | yoksa | kıldılar mı | Allaha

شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ

ortaklar ki | yarattı | yarattığı gibi | ve birbirine benzer mi oldu | bu yaratma | kendilerince | de ki | Allah'dır

خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿١٦﴾ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ

hakkıyla yaratanı | herşeyin | ve | o | bir olandır | dilediğini kahredendir | indirdi | gökten | bir su | ve aktı

أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ

vâdiler | kendi mikdarlarınca | ve yüklendi | sel | bir köpük | üste çıkan | ve | o şeyden ki | yakıyorlar | üzerini

فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ

ateşte | aramak için | bir ziynet | veya | bir eşya | bir köpük (olur) | buna benzer | işte böyle | misâl getirir | Allah

الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ

hak | ve | bâtıla | işte ama | köpük | böylece gider | atılmış olarak | ve ama | fayda veren şeyler | insanlara | artık kalır

فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ﴿١٧﴾ لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ

yeryüzünde | işte böyle | misâl getirir | Allah | o misâlleri | o kimselere vardır ki | icâbet ettiler | Rablerine

الْحُسْنَى وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ

daha güzeli | ve o kimseler ki | icâbet etmediler | ona | eğer | şübhesiz onların olsa | yeryüzündekiler | hepsi | ve | bir misli | beraberinde

لَافْتَدَوْا بِهِ أُولَئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٨﴾

elbette fedâ ederlerdi | onu | işte onlar | onlara vardır | kötüsü | hesâbın | ve | barınakları | cehennemdir | ve ne kötü | yataktır

---

14- Hak duâ *(ve da'vet)* ancak O'nadır. O'ndan başka *(kendilerine)* duâ etmekte oldukları şeyler *(putlar)* ise, kendilerine hiçbir şekilde cevab veremezler; *(onlar)* ancak ağzına erişsin diye suya doğru iki avucunu açan kimse gibidir; hâlbuki *(elini suya doğru açmakla)* o *(su, onun ihtiyâcını anlayıp da)* ona ulaşıcı değildir. Kâfirlerin *(kendi putlarına olan)* duâsı da *(böyle)* sapıklık içinde kalmaktan başka bir şey değildir.

15- Hem göklerde ve yerde bulunan kimseler ve onların gölgeleri, sabah-akşam *(bir kısmı)* isteyerek, *(bir kısmı da)* istemeyerek *(de olsa)* Allah'a secde eder.

16- De ki: "Göklerin ve yerin Rabbi kimdir?" De ki: "Allah'dır?" *(Hem)* de ki: "Öyle ise O'nu bırakıp da kendilerine ne bir fayda ne de bir zarar vermeye sâhib olmayan birtakım dostlar mı edindiniz?"

(Hem yine) de ki: "Kör olan ile gören *(kâfir olanla îmân eden)* bir olur mu? Yâhut karanlıklarla nûr bir midir?" Yoksa Allah'a, O'nun yarattığı gibi yaratan ortaklar kıldılar da, kendilerince bu yaratma *(Allah'ın yaratmasıyla)* birbirine benzer mi oldu? De ki: "Herşeyi hakkıyla yaratan Allah'dır. Ve O, Vâhid *(bir olan)*dır, Kahhâr *(herşeye kudretiyle mutlak gālib olan)*dır."

17- *(Îmân ile küfrün mukāyesesi şuna benzer: Allah,)* gökten bir su indirdi de vâdiler kendi mikdarlarınca aktı; sel de üste çıkan bir köpük yüklendi. Bir ziynet veya bir eşyâ yapmak için, ateşte üzerini körüklemekte oldukları şeyler *(ma'denler)*den de buna benzer bir köpük meydana gelir.

İşte Allah, hak ile bâtıla böyle misâl getirir. Ama köpüğe gelince, böylece *(o)* yok olarak gider, *(bâtıl böyledir)*. Hâlbuki insanlara fayda veren şeyler ise, artık o yerde *(sâbit olarak)* kalır *(hak da buna benzer)*. İşte Allah, böyle misâller getirir.

18- Rableri*(nin emri)*ne icâbet edenlere, *(yaptıklarının)* daha güzeli *(olan bir karşılık, Cennet)* vardır. O'na icâbet etmeyenler ise, eğer yeryüzünde bulunanların hepsi ve onunla berâber bir misli daha gerçekten kendilerinin olsa, *(Allah'ın azâbından kurtulmak için)* onu elbette fedâ ederlerdi. İşte onlara hesâbın kötüsü vardır ve varacakları yer Cehennemdir. O ise, ne kötü yataktır!

19- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* O hâlde Rabbinden sana indirilenin hak olduğunu bilen kimse, *(îmân hakîkatlerine gözleri kapalı)* o kör kimse gibi olur mu? *(Bundan)* ancak *(istikâmetli)* akıl sâhibleri ibret alırlar.

20- Onlar ki, Allah'ın ahdini yerine getirirler ve *(verdikleri)* sözü bozmazlar.

21- Ve onlar ki, Allah'ın birleştirilmesini emrettiği şeyi *(akrabâlar ve mü'minler arasında olması gereken bağı)* birleştirirler; Rablerinden korkarlar ve hesâbın kötüsünden endişe ederler.

22- Ve onlar ki, Rablerinin rızâsını arzu ederek sabrederler, namazı hakkıyla kılarlar, kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden gizlice ve açıkça *(Allah yolunda)* sarf ederler ve kötülüğü iyilikle savarlar; işte onlar var ya, onlara *(dünya)* yurdun*(un güzel)* âkıbeti vardır.

23- Ki *(o güzel âkıbet)* Adn Cennetleridir. *(Onlar)* oralara, atalarından, zevcelerinden ve kendi nesillerinden sâlih olanlarla berâber girerler. Melekler de her kapıdan yanlarına girerler.

24- *(Ve:)* "Sabrettiğinizden dolayı size selâm olsun; işte *(dünya)* yurdun*(un)* âkıbeti *(olan Cennet)* ne güzeldir!" *(derler)*.

25- Hâlbuki Allah'ın ahdini *(O'na)* kat'î olarak verdikleri sözden sonra bozanlar, Allah'ın birleştirilmesini emrettiği şeyi *(akrabâlar ve mü'minler arasında olması gereken irtibâtı)* kesenler ve yeryüzünde fesad çıkaranlara gelince, işte onlar yok mu, lâ'net onlaradır; yurdun kötüsü *(Cehennem)* de onlar içindir!

26- Allah, dilediğine rızkı genişletir ve *(dilediğine de)* daraltır. Fakat *(onlar)* dünya hayâtıyla şımardılar. Hâlbuki dünya hayâtı, âhiretin yanında *(değersiz)* bir menfaatten başka bir şey değildir.

27- Hem inkâr edenler: "Ona *(Muhammed'e)* Rabbinden *(bizim istediğimiz)* bir mu'cize indirilmeli değil miydi?" diyor. De ki: "Şübhesiz ki Allah, dilediğini *(kendi isyânı sebebiyle)* dalâlete atar; *(rızâsına)* yöneleni ise kendi *(dîni)*ne hidâyet eder."

28- Onlar, îmân edenler ve kalbleri Allah'ın zikri ile mutmain olan kimselerdir. Bilesiniz ki, kalbler ancak Allah'ın zikri ile mutmain olur.(1)

أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَى إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ

o kimse mi ki | bilir | şübhesiz o şey ki | indirildi | sana | Rabbinden | haktır | o kimse gibidir ki | o | kör oldu | ancak | ibret alır

أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿١٩﴾ الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ

sâhibleri | akıl | onlar ki | yerine getirirler | ahdini | Allah'ın | ve | bozmazlar | sözü

﴿٢٠﴾ وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ

ve | onlar ki | birleştirirler | emrettiği şeyi | Allahın | onu | birleştirilmesini | ve | korkarlar | Rablerinden | ve | endişe ederler

سُوءَ الْحِسَابِ ﴿٢١﴾ وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا

kötüsünden | hesâbın | ve | onlar ki | sabrettiler | arzu ederek | rızâsını | Rablerinin | ve | hakkıyla kıldılar

الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَءُونَ

namazı | ve | sarf ettiler | o şeylerden ki | kendilerini rızıklandırdık | gizlice | ve | açıkça | ve | savarlar

بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا

iyilikle | kötülüğü | işte onlar | onlara vardır | âkıbeti | yurdun | Cennetleridir | Adn | oralara girerler

وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ

ve | o kimse ki | sâlih oldu | atalarından | ve | zevcelerinden | ve | kendi nesillerinden | ve | melekler | girerler

عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ

yanlarına | herbirinden | kapının | selâm olsun | size | o şeyden dolayı ki | sabrettiniz | işte ne güzeldir | âkıbeti | yurdun

﴿٢٤﴾ وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ

ve | o kimseler ki | bozuyorlar | ahdini | Allahın | ardından | kesin söz verilmesinin | ve | keserler | emrettiği şeyi

اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ

Allah'ın | onu | birleştirilmesini | ve | fesad çıkarırlar | yeryüzünde | işte onlar | onlaradır | lâ'net

وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٢٥﴾ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ

ve onlar içindir | kötüsü | yurdun | Allah | genişletir | rızkı | o kimseye ki | diler | ve | daraltır

وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ

ve | sevindiler | hayatıyla | dünya | ve | hayatı değildir | dünya | âhiretin yanında | ancak | bir menfaat

﴿٢٦﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ

ve | diyor | o kimseler ki | inkâr ettiler | değil miydi | indirilmeli | ona | bir mu'cize | Rabbinden | de ki | şübhesiz

اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ ﴿٢٧﴾ الَّذِينَ آمَنُوا

Allah | dalâlete atar | o kimseyi ki | diler | ve | hidâyet eder | kendine | o kimseyi ki | yöneldi | o kimselerdir ki | îmân ettiler

وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

ve mutmain olur | kalbleri | zikri ile | Allahın | dikkat edin | zikri ile | Allahın | mutmain olur | kalbler

الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبٰى لَهُمْ وَحُسْنُ مَاٰبٍ ﴿٢٩﴾

o kimseler ki | îmân ettiler | ve | yapılar | sâlih ameller | ne mutlu | onlara | ve | güzeli | dönüş yerinin

كَذٰلِكَ اَرْسَلْنَاكَ فٖٓي اُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَٓا اُمَمٌ لِتَتْلُوَا عَلَيْهِمُ

böylece | seni gönderdik | bir ümmet içinde | gerçekten geçmiştir | kendilerinden önce | nice ümmetler | okuman için | onlara

الَّذٖٓي اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمٰنِ قُلْ هُوَ رَبّٖي لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ

o şeyi ki | vahyettik | sana | ve | onlar | inkâr ediyorlar | Rahmân'ı | de ki | o | Rabbimdir | ilâh yok | o ancak

عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ مَتَابِ ﴿٣٠﴾ وَلَوْ اَنَّ قُرْاٰنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ

ona | tevekkül ettim | ve | onadır | tevbem | ve eğer | şübhesiz | bir Kur'ân ki | yürütülseydi | kendisiyle | dağlar

اَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْاَرْضُ اَوْ كُلِّمَ بِهِ الْمَوْتٰى بَلْ لِلّٰهِ الْاَمْرُ جَمٖيعًا

veya | parçalansaydı | onunla | yeryüzü | veya | konuşturulsaydı | onunla | ölüler | bil'akis | Allah'a âiddir | emirler | bütün

اَفَلَمْ يَاْيْـَٔسِ الَّذٖينَ اٰمَنُٓوا اَنْ لَوْ يَشَٓاءُ اللّٰهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمٖيعًا

hâlâ ümid kesmedi mi | o kimseler ki | îmân ettiler | şübhesiz | eğer | dileseydi | Allah | hidâyete erdirirdi | insanları | bütün

وَلَا يَزَالُ الَّذٖينَ كَفَرُوا تُصٖيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ اَوْ تَحُلُّ

ve | geri durmaz | o kimseler ki | inkâr ettiler | onlara isâbet eder | o şey yüzünden ki | yaptılar | bir belâ | veya | konar

قَرٖيبًا مِنْ دَارِهِمْ حَتّٰى يَاْتِيَ وَعْدُ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ الْمٖيعَادَ

yakınına | yurtlarının | tâ ki | gelinceye kadar | va'di | Allah'ın | şübhesiz | Allah | caymaz | va'dinden

﴿٣١﴾ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَاَمْلَيْتُ لِلَّذٖينَ كَفَرُوا

ve and olsun gerçekten | alay edildi | peygamberlerle | senden önceki | ve mühlet verdim | o kimselere ki | inkâr ettiler

ثُمَّ اَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٣٢﴾ اَفَمَنْ هُوَ قَٓائِمٌ

sonra | onları yakaladım | artık nasıl | idi | azâbım | öyleyse o kimse mi ki | o | gözetendir

عَلٰى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَٓاءَ قُلْ

herbirini | nefsin | o şeyle ki | kazandı | ve | kıldılar | Allah'a | ortaklar | de ki

سَمُّوهُمْ اَمْ تُنَبِّؤُنَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْاَرْضِ اَمْ بِظَاهِرٍ

onları isimlendirin | yoksa | ona haber mi veriyorsunuz | o şeyi ki | bilmiyor | yeryüzünde | yoksa | zâhiri olanla mı

مِنَ الْقَوْلِ بَلْ زُيِّنَ لِلَّذٖينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ

lâftan | bil'akis | süslendi | o kimselere ki | inkâr ettiler | hileleri | ve | men' edildiler

السَّبٖيلِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾ لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيٰوةِ

yoldan | ve | kimi | dalâlete atarsa | Allah | onun için yoktur | bir hidâyete erdirecek | onlar için vardır | bir azab | hayatında

الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَاقٍ ﴿٣٤﴾

dünya | ve | elbette azâbı | âhiret | daha zordur | ve | onlara yoktur | Allah'dan | bir koruyan

29- İmân edip sâlih ameller işleyenlere ne mutlu! Varılacak güzel yer de onlar içindir.

30- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Böylece *(biz)* seni, kendilerinden önce nice ümmetler geçmiş bulunan bir ümmet içinde gönderdik ki, sana vahyettiğimizi onlara okuyasın; onlar Rahmân'ı inkâr ediyorlar. De ki: "O, benim Rabbimdir; O'ndan başka ilâh yoktur. *(Ben)* ancak O'na tevekkül ettim, tevbem de ancak O'nadır."

31- Hem doğrusu bir Kur'ân ki, eğer kendisiyle dağlar yürütülseydi veya onunla arz parçalansaydı veya onunla ölüler konuşturulsaydı *(onlar yine îmân etmezlerdi)*! Fakat bütün emirler Allah'a âiddir. İmân edenler hâlâ anlamadılar mı ki, eğer Allah dileseydi bütün insanları elbette hidâyete erdirirdi. İnkâr edenler ise, onlara kendi yaptıkları *(isyanlar)* yüzünden belâ gelmeye devâm edecek veya *(o belâ)* yurtlarının yakınına inecektir. Nihâyet Allah'ın *(mü'minlere olan)* va'di *(Mekke'nin fetih zamânı)* gelecektir. Şübhesiz ki Allah, va'dinden dönmez.

32- And olsun ki, senden önceki peygamberlerle de alay edildi de inkâr edenlere mühlet verdim; sonra onları *(azabla)* yakaladım! Artık azâbım nasılmış *(gördüler)*!

33- Öyleyse herkesin *(hayır ve şerden)* ne yaptığını O görüp gözeten *(Allah, hiç böyle olmayan putlarla bir)* midir? Hâlbuki *(onlar)* Allah'a ortaklar koştular. De ki: "Onların isimlerini söyleyin bakalım! *(Kimdir onlar?)* Yoksa O'na yeryüzünde bilmediği bir şeyi mi haber veriyorsunuz? Yoksa boş lâf ile *(kendinizi)* mi *(aldatıyorsunuz)*?" Hayır, inkâr edenlere hîleleri süslü gösterildi ve *(hak)* yoldan men' edildiler. Hâlbuki Allah, kimi *(böyle inkârları yüzünden)* dalâlete atarsa, artık onu hidâyete erdirecek kimse yoktur.

34- Onlar için dünya hayâtında bir azab vardır; âhiret azâbı ise elbette daha şiddetlidir. Onları Allah*(ın azâbın)*dan koruyacak olan hiç kimse de yoktur!

35- Takvâ sâhiblerine va'd olunan Cennetin misâli *(şöyledir)*: Altından ırmaklar akar! Meyveleri devamlıdır, gölgesi de! İşte *(günahlardan)* sakınanların âkıbeti budur! Kâfirlerin âkıbeti ise ateştir!

36- Hâlbuki kendilerine kitab verdiğimiz kimseler, sana indirilenle *(Kur'ân'la)* sevinirler; bununla berâber *(aralarındaki)* topluluklardan, onun bir kısmını inkâr edenler *(de)* vardır. De ki: "*(Ben)* ancak Allah'a ibâdet edeyim ve O'na şirk koşmayayım diye emrolundum. *(Ben insanları)* ancak O'na da'vet ederim; dönüşüm de ancak O'nadır."

37- İşte böylece onu *(o Kur'ân'ı)* Arabca bir hüküm olarak indirdik. And olsun ki, eğer sana *(vahiyle)* gelen ilimden sonra onların arzularına uyacak olursan, Allah'dan senin için ne bir dost, ne de bir koruyucu vardır.

38- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Celâlim hakkı için, senden önce de nice peygamberler gönderdik; onlara da zevceler ve çocuklar verdik. Hâlbuki Allah'ın izni olmadan hiçbir peygamberin bir mu'cize getirmesi mümkün değildir![1] Her zamânın yazılmış bir hükmü vardır.

39- Allah *(o yazıdan)* dilediğini siler, *(dilediğini de)* sâbit bırakır. Ana kitab *(olan Levh-i Mahfûz)* ise O'nun katındadır.

40- Onlara va'd ettiğimiz *(azâb)*ın bir kısmını sana *(onları helâk etmekle dünyada)* göstersek veya seni *(daha önce)* vefât da ettirsek, artık sana düşen ancak tebliğdir; hesab görmek ise bize âiddir.

41- Görmediler mi ki, şübhesiz biz *(ben Azîmüşşân)*, yeryüzüne *(kâfirlerin memleketlerine, mü'minlere yardım etmekle)* geliyor, onu etrâfından *(peygamberin fetihleriyle)* eksiltip duruyoruz? Ve Allah *(dilediği gibi)* hükmeder; O'nun hükmünü geri çevirecek kimse yoktur. Ve O, hesâbı pek çabuk görendir.

42- Doğrusu onlardan öncekiler de *(peygamberlerine)* tuzak kurmuştu; fakat bütün tuzaklar*(ını neticesiz bırakmak)* Allah'a âiddir. *(Çünki O,)* herkesin ne kazanmakta olduğunu bilir. Kâfirler de, bu *(dünya)* yurdun*(un gerçek)* âkıbeti kimin olduğunu yakında bilecektir.

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

misâli · cennetin · o ki · va'd olundu · takvâ sâhiblerine · akar · altından · ırmaklar

أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى

meyveleri · devamlıdır · ve · gölgesi · işte budur · âkıbeti · o kimselerin ki · sakındılar · ve · âkıbeti

الْكَافِرِينَ النَّارُ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ

kâfirlerin · ateştir · ve · o kimseler ki · kendilerine verdik · kitab · sevinirler

بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ

o şeyle ki · indirildi · sana · ve · topluluklardan vardır · o kimseler ki · inkâr ederler · bazısını · de ki · ancak · emrolundum

أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُو وَإِلَيْهِ مَآبِ ﴿٣٦﴾

ibâdet etmemle · Allah'a · ve · şirk koşmamamla · ona · ona · da'vet ederim · ve · onadır · dönüşüm

وَكَذَٰلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ

ve · işte böylece · onu indirdik · bir hüküm olarak · Arabca · ve · and olsun eğer · uyarsan · arzularına

بَعْدَمَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ

o şeyden sonra ki · sana geldi · ilimden · senin için yoktur · Allah'dan · bir dost · ve · ne bir koruyucu

﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً

ve and olsun gerçekten · gönderdik · peygamberler · senden önce · ve · kıldık · onlara · zevceler · ve · çocuklar

وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ

ve · olmadı · bir peygamber için · getirmesi · bir mu'cize · ancak · izni ile · Allahın · herbiri için var · ecelin · bir yazı

﴿٣٨﴾ يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ﴿٣٩﴾

siler · Allah · o şeyi ki · diler · ve · sâbit bırakır · ve · onun katındadır · ana · kitab

وَإِنْ مَا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ

ve · eğer · sana göstersek · bazısını · o şeyin ki · onlara va'd ediyoruz · veya · seni vefât ettirsek · artık ancak · sana gereken

الْبَلَاغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿٤٠﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ

tebliğdir · ve · bize âiddir · hesab · ve görmediler mi ki · şübhesiz biz · geliyoruz · yeryüzüne · onu eksiltiyoruz

أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

etrâfından · ve · Allah · hükmeder · ta'kîb edecek yoktur · onun hükmünü · ve · o · pek çabuk görendir · hesâbı

﴿٤١﴾ وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ

ve · gerçekten · tuzak kurmuştu · o kimseler ki · onlardan öncedir · fakat Allaha âiddir · tuzaklar · bütün · bilir

مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٤٢﴾

o şeyi ki · kazanır · her · bir nefis · ve · yakında bilecektir · kâfirler · kimindir · âkıbeti · bu yurdun

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ

ve der · o kimseler ki · inkâr ettiler · değilsin · bir gönderilmiş · de ki · yeter · Allah

شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿٤٣﴾

şâhid olarak · aramda · ve · aranızda · ve · o kimse ki · yanında vardır · ilmi · kitabın

سُورَةُ اِبْرٰهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اثْنَتَانِ وَخَمْسُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ismiyle · Allah'ın · Rahmân · Rahîm

الٓرٰ كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ اِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ

elif lâm râ · bir kitab ki · onu indirdik · sana · çıkarman için · insanları · zulümâttan

اِلَى النُّورِ بِاِذْنِ رَبِّهِمْ اِلٰى صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿١﴾ اَللّٰهِ

nûra · izniyle · Rablerinin · yoluna · dâima üstün olanın · hamde çok lâyık olanın · Allah'ın

الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ

o ki · onundur · o şeyler ki · göklerdedir · ve · o şeyler ki · yerdedir · ve · vay · o kâfirlere

مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ اَلَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا

bir azâbdan dolayı · şiddetli · onlar ki · tercîh ederler · hayatını · dünya

عَلَى الْاٰخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا

âhirete · ve · çevirirler · yolundan · Allah · ve · ona isterler · bir eğrilik

اُولٰٓئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٣﴾ وَمَٓا اَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ

işte onlar · bir sapıklık içindedir · uzak · ve · göndermedik · bir peygamberi

اِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَشَٓاءُ وَيَهْدِي

ancak · lisânıyla · kendi kavminin · açıklaması için · onlara · artık dalâlete atar · Allah · o kimseyi ki · diler · ve · hidâyete erdirir

مَنْ يَشَٓاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوسٰى بِاٰيَاتِنَٓا

o kimseyi ki · diler · ve · o · dâima üstündür · her işi hikmetlidir · ve and olsun gerçekten · gönderdik · Mûsâ'yı · mu'cizelerimizle

اَنْ اَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِاَيَّامِ اللّٰهِ

diye · çıkar · kavmini · zulümâttan · nûra · ve · onlara hatırlat · günlerini · Allahın

اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾

şübhesiz · bunda vardır · elbette ibretler · herkes için · çok sabreden · çok şükreden

43- Buna rağmen inkâr edenler: "Sen *(peygamber olarak)* gönderilmiş bir kimse değilsin" der.

De ki: "Benimle sizin aranızda şâhid olarak Allah yeter!

Ve yanında kitab ilmi bulunanlar *(yahudi ve hristiyanlardan mü'min olanlar)* da *(benim nübüvvetimi bilirler)*!"

14- İBRÂHÎM (AS) SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 52 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Râ. *(Bu öyle)* bir Kitab*(dır)* ki, onu sana, insanları Rablerinin izniyle zulümâttan *(küfür karanlıklarından)* nûra *(îmâna)*, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Hamîd *(hamd edilmeye yegâne lâyık)* olan *(Allah')*ın yoluna çıkarman için indirdik.

2- O Allah*('ın yoluna)* ki, göklerde ne var, yerde ne varsa O'nundur.

Şiddetli bir azabdan dolayı vay hâline o kâfirlerin!

3- Onlar ki, dünya hayâtını *(severek)* âhirete tercîh ederler;[1] *(insanları)* Allah yolundan çevirirler ve ona *(o yola)* bir eğrilik *(bulmak)* isterler.

İşte onlar, *(haktan)* uzak bir sapıklık içindedirler.

4- Hâlbuki *(biz,)* her peygamberi ancak kendi kavminin lisânıyla gönderdik ki, *(Allah'ın emirlerini)* onlara açıklasın!

Artık, Allah dilediğini *(kendi isyankârlıkları yüzünden)* dalâlete atar, dilediğini de *(hikmetine binâen kendi lütfuyla)* hidâyete erdirir.

Çünki O, Azîz *(kudreti daîmâ üstün gelen)*-dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

5- Şânım hakkı için, Mûsâ'yı da, "Kavmini, zulümâttan *(küfür karanlıklarından)* nûra *(îmâna)* çıkar ve onlara Allah'ın *(geçmiş kavimlerin başına getirdiği musîbet)* günlerini hatırlat!" diye mu'cizelerimizle gönderdik.

Şübhesiz ki bunda, çok sabreden, çok şükreden herkes için nice ibretler vardır.

6- Ve bir zaman Mûsâ, kavmine demişti ki: "Allah'ın size olan ni'metini hatırlayın; hani, sizi Fir'avun ehlinden kurtarmıştı; *(onlar)* sizi işkencenin en kötüsüne *(evlâd acısına)* ma'ruz bırakıyor; *(yeni doğan)* oğullarınızı boğazlıyor, kadınlarınızı *(kızlarınızı)* ise sağ bırakıyorlardı.

İşte bunda, size Rabbinizden büyük bir imtihan vardır."

7- "Bir vakit de Rabbiniz: 'Celâlim hakkı için, eğer şükrederseniz, muhakkak size *(ni'metimi)* artırırım ve eğer nankörlük ederseniz, şübhesiz ki azâbım pek şiddetlidir!' diye bildirmişti."

8- Mûsâ yine dedi ki: "Eğer siz ve bütün yeryüzünde bulunanlar, nankörlük ederseniz, artık şübhesiz ki Allah, elbette Ganî *(hiçbir şeye muhtaç olmayan)*dır, Hamîd *(hamd edilmeye hakkıyla lâyık olan)*dır."

9- Sizden öncekilerin, Nûh, Âd ve Semûd kavminin ve onlardan sonrakilerin haberleri size gelmedi mi? Ki onları*(n gerçek mâhiyetini)* ancak Allah bilir.

Peygamberleri onlara apaçık delillerle geldi de *(onlar)* ellerini *(peygamberlerin)* ağızlarına götürüp *(onların teblîğine dahi karşı çıkarak)*: "Doğrusu biz, kendisiyle gönderildiğiniz şeyleri inkâr ettik ve gerçekten biz, bizi kendisine da'vet etmekte olduğunuz şeyden kuşku veren kesin bir şübhe içindeyiz" dediler.

10- Peygamberleri dediler ki: "Gökleri ve yeri yaratan Allah hakkında şübhe olur mu?[1] *(O,)* günahlarınızın bir kısmını sizin için bağışlamak ve sizi*(n ecelinizi)* belirli bir vakte kadar ertelemek için sizi *(îmâna)* da'vet ediyor *(tâ o vakte kadar size mühlet veriyor)*." *(Onlar)* dediler ki: "Siz de ancak bizim gibi bir insansınız.

Bizi atalarımızın tapmakta olduklarından men' etmek istiyorsunuz; öyle ise bize apaçık bir mu'cize getirin!"

وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ

ve bir zaman · demişti · Mûsâ · kavmine · hatırlayın · ni'metini · Allah'ın · size olan

اِذْ اَنْجٰيكُمْ مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُٓوءَ الْعَذَابِ

o vakit ki · sizi kurtarmıştı · ehlinden · Fir'avun · sizi ma'ruz bırakıyorlardı · kötüsüne · azâbın

وَيُذَبِّحُونَ اَبْنَٓاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَٓاءَكُمْ وَفِي ذٰلِكُمْ

ve · boğazlıyorlardı · oğullarınızı · ve · sağ bırakıyorlardı · kadınlarınızı · ve · işte bunda size vardır

بَلَٓاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٦﴾ وَاِذْ تَاَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ

bir imtihan · Rabbinizden · büyük · ve · bir vakit · bildirmişti · Rabbiniz · and olsun eğer · şükrederseniz

لَاَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ اِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾ وَقَالَ مُوسٰى

elbette size artırırım · ve · and olsun eğer · nankörlük ederseniz · şübhesiz · azâbım · elbette pek şiddetlidir · ve · dedi · Mûsâ

اِنْ تَكْفُرُوا اَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ جَمِيعًا فَاِنَّ اللّٰهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ

eğer nankörlük ederseniz · siz · ve · o kimseler ki · yeryüzündedir · bütün · artık şübhesiz · Allah · elbet çok zengindir · hamde lâyıktır

﴿٨﴾ اَلَمْ يَاْتِكُمْ نَبَؤُا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ

size gelmedi mi · haberi · o kimselerin ki · sizden öncedirler · kavminin · Nûhun · ve · Âd'ın

وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ اِلَّا اللّٰهُ جَٓاءَتْهُمْ

ve · Semûdun · ve · o kimselerin ki · onlardan sonradır · onları (kimse) bilmez · ancak · Allah (bilir) · onlara geldi

رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّٓوا اَيْدِيَهُمْ فِٓي اَفْوَاهِهِمْ وَقَالُٓوا

peygamberleri · apaçık delillerle · ve ittiler · ellerini · ağızlarına · ve · dediler

اِنَّا كَفَرْنَا بِمَٓا اُرْسِلْتُمْ بِهِ وَاِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَنَٓا

doğrusu biz · inkâr ettik · o şeyleri ki · gönderildiniz · kendisiyle · ve · şübhesiz biz · kesin bir şübhe içindeyiz · o şeyden ki · bizi da'vet ediyorsunuz

اِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٩﴾ قَالَتْ رُسُلُهُمْ اَفِي اللّٰهِ شَكٌّ فَاطِرِ

kendisine · kuşku veren · dedi · peygamberleri · Allah hakkında mı var · bir şübhe · yaratanı

السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ

göklerin · ve · yerin · sizi da'vet ediyor · bağışlaması için · sizin için

ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى قَالُٓوا

günahlarınızdan (bir kısmını) · ve · sizi ertelemesi için · bir vakte kadar · belirli · dediler

اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرِيدُونَ اَنْ تَصُدُّونَا

siz değilsiniz · ancak · bir insan · bizim gibi · istiyorsunuz · bizi men' etmenizi

عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ اٰبَٓاؤُنَا فَاْتُونَا بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿١٠﴾

o şeylerden ki · idi · tapıyor · atalarımız · öyle ise bize getirin · bir delil · apaçık

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ
dedi · onlara · peygamberleri · biz değiliz · ancak · bir insan · sizin gibi · fakat · Allah

يَمُنُّ عَلٰى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ
lütufta bulunur · o kimseye ki · diler · kullarından · ve · olmadı · bizim için · size getirmemiz

بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللّٰهِ ۚ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ
bir delil · ancak · izniyle · Allahın · ve · Allah'a · o hâlde tevekkül etsin · mü'minler

⑪ وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللّٰهِ وَقَدْ هَدٰينَا سُبُلَنَا ۚ
ve · ne (olmuş) · bize ki · tevekkül etmeyelim · Allah'a · halbuki gerçekten · bize göstermiş · yollarımızı

وَلَنَصْبِرَنَّ عَلٰى مَا آذَيْتُمُونَا ۚ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ
ve · elbette sabredeceğiz · o şeylere ki · bize eziyet yaptınız · ve · Allah'a · artık tevekkül etsin · tevekkül edenler

⑫ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ
ve · dedi · o kimseler ki · inkâr ettiler · peygamberlerine · mutlakâ sizi çıkarırız

أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا ۖ فَأَوْحٰى إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ
memleketimizden · veya · kesinlikle dönersiniz · dînimize · bunun üzerine vahyetti · onlara · Rableri

لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ ⑬ وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ الْأَرْضَ مِنْ
muhakkak helâk edeceğiz · o zâlimleri · ve · mutlakâ sizi yerleştireceğiz · o yere

بَعْدِهِمْ ۚ ذٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ ⑭
onlardan sonra · işte bu · o kimse içindir ki · korktu · makâmımdan · ve · korktu · tehdîdimden

وَاسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ⑮ مِنْ وَرَائِهِ
ve · fetih istediler · ve · hüsrâna uğradı · her · zorba · inadcı · ardından vardır

جَهَنَّمُ وَيُسْقٰى مِنْ مَاءٍ صَدِيدٍ ⑯ يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ
cehennem · ve · içirilecektir · bir sudan · irinli · onu yutmaya çalışır · ve · neredeyse olmaz

يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ ۖ
onu boğazından geçiriyor · ve · ona gelir · ölüm · herbirinden · mekânın · ve · değildir · o · ölecek bir kimse

وَمِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ ⑰ مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ ۖ
ve · ardından vardır · bir azâb · şiddetli · misâli · o kimselerin ki · inkâr ettiler · Rablerini

أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ ۖ لَا يَقْدِرُونَ
onların amelleri · bir kül gibidir ki · şiddetle savurdu · onu · rüzgâr · bir günde · fırtınalı · güç yetiremezler

مِمَّا كَسَبُوا عَلٰى شَيْءٍ ۚ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ⑱
o şeylerden ki · kazandılar · hiçbir şeye · işte budur · o · dalâlet · uzak olan

11- Peygamberleri onlara dediler ki: "*(Evet)* biz de ancak sizin gibi bir insanız; fakat Allah, kullarından dilediğine lütufta bulunur.

Hâlbuki Allah'ın izni olmadıkça, size bir mu'cize getirmemiz, bizim için mümkün değildir. O hâlde mü'minler, ancak Allah'a tevekkül etsin!"

12- "Hem bize yollarımızı dosdoğru göstermişken, neden Allah'a tevekkül etmeyelim? Bize yaptığınız eziyetlere de mutlakâ sabredeceğiz.

Tevekkül edenler ise, artık ancak Allah'a tevekkül etsin."

13- Fakat inkâr edenler, peygamberlerine dedi ki: "Ya sizi mutlakâ memleketimizden çıkarırız, ya da kesinlikle dînimize dönersiniz!" Bunun üzerine Rableri onlara *(o peygamberlere)* şöyle vahyetti: "*(Biz)* o zâlimleri muhakkak helâk edeceğiz!"

14- "Ve onlardan sonra sizi mutlakâ o yere yerleştireceğiz." İşte bu *(va'dimiz)*, makāmımdan *(huzûrumda dikilerek hesab vermekten)* korkanlar ve tehdîdimden endişe edenler içindir.

15- Hem *(o peygamberler)* fetih istediler *(Allah da verdi)*.

Her inadcı ve zorba ise hüsrâna uğradı.

16- Ardından da Cehennem vardır; *(ona orada)* irinli bir sudan içirilecektir.

17- Onu yutmaya çalışır, fakat onu neredeyse boğazından geçiremez.

Hem ölüm ona her taraftan gelir, hâlbuki o ölecek bir kimse değildir *(ki kurtulsun)*!

Ardından da ağır bir azab vardır.

18- Rablerini inkâr edenlerin misâli şöyledir: Onların amelleri, fırtınalı bir günde rüzgârın şiddetle savurduğu bir küle benzer.

Kazandıklarından hiçbir şeye güçleri yetmez.

İşte *(haktan)* uzak olan dalâlet budur.

19- Görmedin mi, muhakkak Allah, gökleri ve yeri elbette hak ile *(yerli yerinde)* yaratmıştır.

Eğer dilerse sizi *(helâk edip)* giderir de *(yerinize)* yepyeni bir halk getirir.

20- Hem Allah'a göre bu zor bir şey değildir!

21- Ve *(kıyâmet günü onlar)* hep birlikte Allah'ın huzûruna çıkarlar da zayıflar, büyüklük taslayanlara der ki: "Doğrusu biz size tâbi' idik; şimdi siz, Allah'ın azâbından herhangi bir şeyi bizden def' edebilecek kimseler misiniz?" *(Onlar da)* derler ki: "Eğer Allah bizi hidâyete erdirseydi, *(biz de)* sizi elbette hidâyete sevk ederdik.

(Artık) sızlansak da sabretsek de bizim için birdir; bizim için kaçıp sığınacak bir yer yoktur!"

22- Nihâyet *(hesabları görülüp)* iş*(leri)* bitirilince şeytan *(onlara)* şöyle der: "Muhakkak ki Allah, size gerçek bir va'd ile söz verdi; *(ben de)* size va'd ettim; fakat size sözümde durmadım.

Bununla berâber benim için sizin üzerinize *(zorlayacak)* bir güç yoktu; sizi sâdece çağırdım *(siz de)* hemen *(ve hiç sonunu düşünmeden)* bana uydunuz.

Öyle ise beni kınamayın; bil'akis kendinizi kınayın!

(Bugün artık) ne ben sizin kurtarıcınızım, ne de siz benim kurtarıcımsınız!

Daha önce *(dünyada iken)* beni *(Allah'a)* ortak koşmanızı doğrusu ben *(bu gün)* inkâr ettim." Şübhesiz ki o zâlimler yok mu, onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

23- Îmân edip sâlih ameller işleyenler ise, Rablerinin izniyle, içinde ebedî kalıcılar olarak, altlarından ırmaklar akan Cennetlere konulmuşlardır.

Onların orada birbirlerine sağlık temennîleri: "Selâm *(sizin üzerinize olsun)*!" *(duâsı)*dır.

24- Görmedin mi, Allah nasıl bir misâl getirdi; güzel bir sözü *(kelime-i tevhîdi)*, kökü *(yerde)* sâbit, dal*(lar)*ı ise gökte olan güzel bir ağaç gibi *(kıldı)*.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللّٰهَ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنْ يَشَأْ
görmedin mi · şübhesiz · Allah · yaratmıştır · gökleri · ve · yeri · hak ile · eğer · dilerse

يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٩﴾ وَمَا ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ بِعَزِيزٍ ﴿٢٠﴾
sizi giderir · ve · getirir · bir halk · yeni · ve · değildir · bu · Allah'a göre · zor bir şey

وَبَرَزُوا لِلّٰهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا
ve · çıktılar · Allah'ın huzûruna · hep birlikte · ve dedi · zayıflar · o kimselere ki · büyüklük tasladılar · doğrusu biz · idik

لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ قَالُوا
size · tâbi' olanlar · şimdi siz (olacak) mısınız · fayda verenler · bize · azâbından · Allah'ın · bir şeyle · dediler

لَوْ هَدٰينَا اللّٰهُ لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَجَزِعْنَا أَمْ
eğer · bize hidâyet etseydi · Allah · elbette sizi hidâyete sevk ederdik · eşittir · bizim için · sızlandık mı · yoksa

صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَحِيصٍ ﴿٢١﴾ وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ
sabrettik mi · yoktur · bizim için · kaçacak bir yer · ve · dedi · şeytan · o zaman ki · bitirildi

الْأَمْرُ إِنَّ اللّٰهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ
iş · şübhesiz · Allah · size va'd etti · bir va'd ile · gerçek · ve · size va'd ettim

فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ
fakat size caydım · ve · olmadı · benim için · sizin üzerinize · bir güç · sadece · diye

دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُومُونِي وَلُومُوا أَنْفُسَكُمْ
sizi çağırdım · hemen uydunuz · bana · öyle ise beni kınamayın · ve · kınayın · kendinizi

مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ إِنِّي كَفَرْتُ
ben değilim · sizin kurtarıcınız · ve · siz değilsiniz · benim kurtarıcım · doğrusu ben · inkâr ettim

بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
o şeyi ki · beni ortak koştunuz · bundan önce · şübhesiz · o zâlimler ki · onlar için vardır · bir azâb · elemli

﴿٢٢﴾ وَأُدْخِلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
ve · sokuldu · o kimseler ki · îmân ettiler · ve · yaptılar · sâlih ameller · cennetlere · akar

مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ
altlarından · ırmaklar · ebedî kalıcılar olarak · içinde · izniyle · Rablerinin · onların sağlık temennileri

فِيهَا سَلَامٌ ﴿٢٣﴾ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا كَلِمَةً
orada · selâmdır · görmedin mi · nasıl · misâl getirdi · Allah · misâl olarak · bir sözü

طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ ﴿٢٤﴾
hoş · bir ağaç gibi · hoş · onun kökü · sâbittir · ve · dalı · göktedir

تُؤْتِيٓ اُكُلَهَا كُلَّ حِينٍ بِاِذْنِ رَبِّهَا وَ يَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ

verir · meyvesini · her · zaman · izniyle · Rabbisinin · ve · misâl getirir · Allah · o misâlleri

لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾ وَ مَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ

insanlara · tâ ki onlar · ibret alırlar · ve · misâli · bir sözün · kötü

كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْاَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ

bir ağaç gibidir · kötü · koparılmış · üstünden · yerin · yoktur · onun için · bir sebat

﴿٢٦﴾ يُثَبِّتُ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيٰوةِ

sebat verir · Allah · o kimselere ki · îmân ettiler · sözle · sâbit · hayatında

الدُّنْيَا وَ فِي الْاٰخِرَةِ وَ يُضِلُّ اللّٰهُ الظَّالِمِينَ وَ يَفْعَلُ اللّٰهُ

dünya · ve · âhirette · ve · dalâlete atar · Allah · zâlimleri · ve · yapar · Allah

مَا يَشَٓاءُ ﴿٢٧﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ

o şeyi ki · diler · görmedin mi · o kimseleri ki · değiştirdiler · ni'metini · Allah'ın

كُفْرًا وَ اَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ﴿٢٨﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا

küfürle · ve · kondurdular · kavimlerini · yurduna · helâk · cehenneme · oraya gireceklerdir

وَ بِئْسَ الْقَرَارُ ﴿٢٩﴾ وَ جَعَلُوا لِلّٰهِ اَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ

ve · ne kötü · karargâhtır · ve · kıldılar · Allah'a · benzerler · saptırmaları için · yolundan

قُلْ تَمَتَّعُوا فَاِنَّ مَصِيرَكُمْ اِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾ قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ اٰمَنُوا

de ki · keyfinize bakın · artık şübhesiz · dönüşünüz · ateşedir · söyle · kullarıma · o kimselere ki · îmân ettiler

يُقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَ يُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَ عَلَانِيَةً

hakkıyla edâ etsinler · namazı · ve · infâk etsinler · o şeylerden ki · kendilerini rızıklandırdık · gizlice · ve · açıkça

مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَ لَا خِلَالٌ ﴿٣١﴾ اَللّٰهُ الَّذِي

önce · gelmesinden · bir gün ki · bir alış-veriş yok · içinde · ve · ne bir dostluk · Allah · odur ki

خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضَ وَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَاَخْرَجَ بِهِ

yarattı · gökleri · ve · yeri · ve · indirdi · gökten · bir su · ve çıkardı · onunla

مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ وَ سَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي

mahsûllerden · rızık olmak üzere · size · ve · itâatkâr kıldı · sizin için · gemileri · akıp gitmesi için

الْبَحْرِ بِاَمْرِهِ وَ سَخَّرَ لَكُمُ الْاَنْهَارَ ﴿٣٢﴾ وَ سَخَّرَ لَكُمُ

denizde · izni ile · ve · itaatkâr kıldı · sizin için · nehirleri · ve · itâatkâr kıldı · sizin için

الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ دَٓائِبَيْنِ وَ سَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَ النَّهَارَ ﴿٣٣﴾

güneşi · ve · ayı · devamlı hareket eden ikili olarak · ve · itâatkâr kıldı · sizin için · geceyi · ve · gündüzü

25- *(O ağaç,)* Rabbisinin izni ile her zaman meyvesini verir.

Ve Allah, insanlara böyle misâller getirir, tâ ki ibret alsınlar.

26- Kötü bir sözün misâli ise, yerin üstünden koparılmış, kötü bir ağaca benzer ki onun için bir sebat yoktur.

27- Allah îmân edenlere, dünya hayâtında da, âhirette de sağlam sözle *(kelime-i şehâdetle)* sebat verir.

Allah, zâlimleri ise *(kendi zulümleri sebebiyle)* dalâlete atar ve Allah, dilediğini yapar.

28, 29- Allah'ın ni'metini küfürle değiştiren ve kavimlerini helâk yurduna, Cehenneme sürükleyenleri görmedin mi? *(O kâfirler)* oraya gireceklerdir!

O ise, ne kötü karargâhtır!

30- Hem O'nun yolundan saptırmak için Allah'a ortaklar koştular.

De ki: "Keyfinize bakın!

Artık şübhesiz ki dönüşünüz, ateşedir!"

31- *(Ey Resûlüm!)* Îmân eden kullarıma söyle, namazı hakkıyla edâ etsinler ve içinde ne bir alış-verişin, ne de bir dostluğun olmadığı bir gün gelmeden önce, kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden, gizlice ve açıkça *(Allah yolunda)* sarf etsinler!

32- Allah O *(Rabbiniz)*dir ki, gökleri ve yeri yarattı ve gökten bir su indirdi de onunla size rızık olmak üzere mahsûller çıkardı.

Ve izni ile denizde akıp gitmesi için gemileri emrinize itâat eder kıldı.

Nehirleri de hizmetinize verdi.

33- *(Yörüngelerinde)* devamlı olarak hareket eden güneşi ve ayı yine sizin için itâatkâr kıldı.

Geceyi ve gündüzü de hizmetinize verdi.[1]

34- Ve size, kendisinden istediğiniz şeylerin hepsinden verdi. Bununla berâber, Allah'ın ni'metini sayacak olsanız, onu sayamazsınız. Muhakkak ki insan, *(Allah'ın bunca ni'metlerine rağmen)* gerçekten çok zâlimdir, çok nankördür.

35- Bir zaman da İbrâhîm şöyle demişti: "Rabbim! Bu beldeyi *(Mekke'yi)* emniyetli kıl! Beni ve oğullarımı putlara tapmaktan uzak tut!"

36- "Rabbim! Çünki onlar *(o putlar)*, insanlardan birçoğunu dalâlete düşürdüler. Bundan sonra kim bana tâbi' olursa, artık muhakkak o bendendir. Kim de bana karşı gelirse, artık şübhesiz ki sen, Gafûr *(çok bağışlayan)*sın, Rahîm *(çok merhamet eden)*sin."

37- "Rabbimiz! Doğrusu ben zürriyetimden bir kısmını *(oğlum İsmâîl ile annesi Hâcer'i)*, senin Beyt-i Harâm'ının *(Kâ'be'nin)* yanında, ekinsiz bir vâdiye yerleştirdim; Rabbimiz! Namazı hakkıyla edâ etsinler *(sana hakkıyla kulluk etsinler)* diye *(emrin üzere, böyle yaptım)*! Artık *(sen)* insanlardan bir kısım gönülleri onlara meylettir ve onları mahsûllerden rızıklandır! Umulur ki şükrederler."

38- "Rabbimiz! Şübhesiz ki sen, neyi gizler ve neyi açıklarsak bilirsin. Çünki ne yerde, ne de gökte hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz!"

39- "İhtiyar hâl*(im)*de bana İsmâîl'i ve İshâk'ı ihsân eden Allah'a hamd olsun! Şübhesiz ki Rabbim, elbette *(her)* duâyı hakkıyla işitendir."

40- "Rabbim! Beni, namazı hakkıyla edâ eden bir kimse eyle; zürriyetimden de *(böyle kimseler yarat)*! Rabbimiz! Duâmı kabûl buyur!"

41- "Rabbimiz! Hesâbın görüleceği gün, bana, ana-babama ve *(bütün)* mü'minlere mağfiret eyle!"

42- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Sakın Allah'ı, zâlimlerin yapmakta olduğu şeylerden gâfil sanma! *(Rabbin)* onları, ancak kendisinde gözlerin dehşetten donup kalacağı bir güne erteler.

وَاٰتٰيكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَاَلْتُمُوهُۜ وَاِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوهَاۜ

onu sayamazsınız · Allah'ın · ni'metini · sayarsanız · eğer · ve · ondan istediniz · o şeylerin ki · hepsinden · size verdi · ve

اِنَّ الْاِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾ وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهٖيمُ

İbrâhîm · demişti · bir zaman · ve · çok nankördür · gerçekten çok zâlimdir · insan · şübhesiz

رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا الْبَلَدَ اٰمِنًا وَاجْنُبْنٖي وَبَنِيَّ اَنْ نَعْبُدَ

tapmamızdan · oğullarımı · ve · beni uzak tut · ve · emniyetli · beldeyi · bu · kıl · Rabbim

الْاَصْنَامَۜ ﴿٣٥﴾ رَبِّ اِنَّهُنَّ اَضْلَلْنَ كَثٖيرًا مِنَ النَّاسِۚ فَمَنْ

artık kim · insanlardan · birçoğunu · dalâlete düşürdüler · şübhesiz onlar · Rabbim · putlara

تَبِعَنٖي فَاِنَّهُ مِنّٖيۚ وَمَنْ عَصَانٖي فَاِنَّكَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿٣٦﴾

çok merhamet edensin · çok bağışlayansın · artık şübhesiz sen · bana karşı gelirse · kim · ve · bendendir · artık şübhesiz o · bana tâbi' olursa

رَبَّنَا اِنّٖي اَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتٖي بِوَادٍ غَيْرِ ذٖي زَرْعٍ عِنْدَ

yanında · ekin sahibi · değil · bir vâdiye · zürriyetimden (bir kısmını) · yerleştirdim · doğrusu ben · Rabbimiz

بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِۙ رَبَّنَا لِيُقٖيمُوا الصَّلٰوةَ فَاجْعَلْ اَفْئِدَةً مِنَ

bir kısım gönülleri · artık kıl · namazı · hakkıyla edâ etmeleri için · Rabbimiz · senin Beyt-i Harâm'ının

النَّاسِ تَهْوٖٓي اِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾

şükrederler · umulur ki onlar · mahsûllerden · onları rızıklandır · ve · onlara · meylederler · insanlardan

رَبَّنَٓا اِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفٖي وَمَا نُعْلِنُۜ وَمَا يَخْفٰى عَلَى

gizli kalmaz · ve · açıklarız · o şeyi ki · ve · gizleriz · o şeyi ki · bilirsin · şübhesiz sen · Rabbimiz

اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَٓاءِ ﴿٣٨﴾ اَلْحَمْدُ

hamd · ne gökte · ve · yerde · hiçbir şey · Allah'a

لِلّٰهِ الَّذٖي وَهَبَ لٖي عَلَى الْكِبَرِ اِسْمٰعٖيلَ وَاِسْحٰقَۜ اِنَّ

şübhesiz · İshâk'ı · ve · İsmâîl'i · ihtiyar hâlde · bana · ihsân etti · o ki · Allah'adır

رَبّٖي لَسَمٖيعُ الدُّعَٓاءِ ﴿٣٩﴾ رَبِّ اجْعَلْنٖي مُقٖيمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتٖيۗ

zürriyetimden · ve · namazı · hakkıyla edâ eden · beni kıl · Rabbim · duâyı · elbette hakkıyla işitendir · Rabbim

رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَٓاءِ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لٖي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنٖينَ

mü'minlere · ve · ana babama · ve · bana mağfiret eyle · Rabbimiz · duâmı · kabul buyur · ve · Rabbimiz

يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ غَافِلًا عَمَّا

o şeylerden ki · gâfil · Allah'ı · sakın sanma · ve · hesab · gerçekleşecek · o gün ki

يَعْمَلُ الظَّالِمُونَۜ اِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فٖيهِ الْاَبْصَارُۙ ﴿٤٢﴾

gözler · onda · dehşetten donup kalacak · bir güne ki · onları erteler · ancak · zâlimler · yapıyor

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُؤُسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ اِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ

koşacak olanlardır | kaldıranlar olarak | başlarını | dönemez | kendilerine | bakışları

وَاَفْـِٔدَتُهُمْ هَوَاءٌ ﴿٤٣﴾ وَاَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ

ve | yürekleri | bomboştur | ve | korkut | insanları | bir gün ile ki | kendilerine gelecek | azâb

فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا اَخِّرْنَا اِلٰى اَجَلٍ قَرِيبٍ نُجِبْ

zîrâ derler | o kimseler ki | zulmettiler | Rabbimiz | bizi te'hîr et | bir vakte kadar | yakın | icâbet edelim

دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ الرُّسُلَ اَوَلَمْ تَكُونُوا اَقْسَمْتُمْ

senin da'vetine | ve | tâbi' olalım | peygamberlere | ve değil miydiniz | yemîn etmiştiniz

مِنْ قَبْلُ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ ﴿٤٤﴾ وَسَكَنْتُمْ فِي مَسَاكِنِ

bundan önce | yoktur | sizin için | bir sona erme | ve | yerleşmiştiniz | yurtlarına

الَّذِينَ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ

o kimselerin ki | zulmettiler | kendilerine | ve | belli olmuştu | size | nasıl | yaptık | onlara

وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْاَمْثَالَ ﴿٤٥﴾ وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ

ve | misâl getirmiştik | size | o misâlleri | ve | gerçekten | tuzak kurdular | tuzaklarıyla | ve | katındadır

اللّٰهِ مَكْرُهُمْ وَاِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ

Allah'ın | onlara olan tuzak | ve | eğer | olsa (da) | tuzakları | yok olacak | ondan dolayı

الْجِبَالُ ﴿٤٦﴾ فَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ اِنَّ

dağlar | öyle ise sakın sanma | Allah'ı | cayan | va'dinden | peygamberlerine | şübhesiz

اللّٰهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ تُبَدَّلُ الْاَرْضُ غَيْرَ

Allah | dâima üstündür | sâhibidir | intikam | o gün | değiştirilir | yer | başka

الْاَرْضِ وَالسَّمٰوَاتُ وَبَرَزُوا لِلّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾ وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ

yere | ve | gökler | ve | çıktılar | Allah'a | bir olan | dilediğini kahreden | ve | görürsün | suçluları

يَوْمَئِذٍ مُقَرَّنِينَ فِي الْاَصْفَادِ ﴿٤٩﴾ سَرَابِيلُهُمْ مِنْ قَطِرَانٍ وَتَغْشٰى

o gün | birbirlerine bağlı kimseler olarak | zincirlerle | gömlekleri | katrandandır | ve | kaplar

وُجُوهَهُمُ النَّارُ ﴿٥٠﴾ لِيَجْزِيَ اللّٰهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ اِنَّ

yüzlerini | ateş | karşılığını vermesi için | Allah | her | bir nefse | o şeyin ki | kazandı | şübhesiz

اللّٰهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥١﴾ هٰذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنْذَرُوا

Allah | pek çabuk görendir | hesâbı | bu | bir tebliğdir | insanlara | ve | korkutulmaları için

بِهِ وَلِيَعْلَمُوا اَنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿٥٢﴾

kendisiyle | ve | bilmeleri için | ancak | o | bir ilâhdır | tek | ve | ibret alması için | sâhibleri | akıl

---

43- *(O gün onlar, artık)* başlarını *(kendilerine her seslenene)* korkuyla kaldıranlar olarak *(çağrıldıkları yere)* koşacak olan kimselerdir; *(öyle ki)* bakışları kendilerine *(bile)* dönemez. Kalbleri ise bomboştur *(kapıldıkları dehşetten dolayı hiçbir şey anlamazlar).*

44- *(Ey Resûlüm!)* O hâlde insanları, kendilerine azâbın geleceği gün *(kıyâmet)* ile korkut! Zîrâ *(o gün)* o zulmedenler: "Rabbimiz! Bizi *(dünyaya gönderip)* yakın bir vakte kadar *(kısa bir zaman için bile olsa, ecelimizi)* te'hîr et ki, senin da'vetine uyalım ve o peygamberlere tâbi' olalım!" derler. *(Onlara şöyle denilir:)* "Hâlbuki daha önce *(dünyada iken)* sizin için hiçbir *(şekilde)* sona erme olmadığına dâir yemîn etmemiş miydiniz?"

45- Hem *(sizden önce Âd ve Semûd gibi)* kendilerine zulmedenlerin yurtlarına yerleşmemiş miydiniz; hem onlara nasıl yaptığımız, size belli olmuştu ve *(onların hâllerinden)* size misâller getirmiştik.

46- Hâlbuki *(onlar her türlü)* tuzaklarıyla, gerçekten tuzak kurdular; Allah katında da tuzakları *(beklemedikleri cezâları)* var. Artık, isterse tuzakları dağları yerinden yok edecek olsun!

47- *(Ey Habîbim!)* Öyle ise, sakın Allah'ı, peygamberlerine olan va'dinden dönücü sanma! Şübhesiz ki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, intikam sâhibidir!

48- O gün, yer başka yere çevrilir, gökler de *(başka göklere)*![1] Ve *(herkes)* Vâhid *(bir olan)*, Kahhâr *(kahredici üstünlük sâhibi)* olan Allah'ın huzûruna çıkarlar!

49- Hem o gün suçluları, zincirlerle birbirlerine bağlı kimseler olarak görürsün!

50- Onların gömlekleri katrandandır;[2] yüzlerini de ateş kaplar!

51- Ki Allah, herkese kazandığının karşılığını versin! Muhakkak ki Allah, hesâbı pek çabuk görendir.

52- Bu *(Kur'ân)*, kendisiyle hem korkutulsunlar, hem O'nun ancak bir tek İlâh olduğunu bilsinler, hem de *(istikāmetli)* akıl sâhibleri ibret alsınlar diye insanlara bir tebliğdir.

15- HİCR SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 99 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Râ. Bunlar, *(satırlarda yazılı olan)* Kitâb'ın ve *(hak ile bâtılı)* apaçık beyân eden *(okunmakta olan)* bir Kur'ân'ın âyetleridir.

2- Bir zaman olur *(Cehenneme girdiklerinde)* inkâr edenler arzu ederler ki, keşke Müslüman kimseler olsaydılar!

3- Onları bırak, yesinler *(içsinler)*, zevk etsinler ve emel, onları oyalaya dursun; artık *(yaptıklarının âkıbetini)* ileride bilecekler!

4- Hâlbuki *(biz)* hiçbir şehri, kendisi için belli bir kitab *(kader)* olmadan helâk etmedik.

5- Hiçbir ümmet, ne ecelinin önüne geçebilir, ne de *(ondan)* geri kalabilir.

6- *(Kâfirler)* dediler ki: "Ey kendisine Zikr *(Kur'ân)* indirilen kişi! Doğrusu sen gerçekten bir delisin."

7- "Eğer doğru *(söyleyen)* kimselerden idiysen, bize melekleri getirmeli değil miydin?"

8- *(Hâlbuki)* melekleri *(onların üzerine)* ancak hak *(ettikleri azâb)* ile indiririz ve o vakit *(o kâfirler kendilerine)* mühlet verilmiş kimseler de olmazlar.

9- Muhakkak ki o Zikr'i *(Kur'ân'ı)* biz indirdik ve muhakkak onu koruyucu olan da elbette biziz![1]

10- *(Ey Resûlüm!)* And olsun ki senden önce, evvelki milletlerin içinde de *(peygamberler)* gönderdik.

11- Ve onlara hiçbir peygamber gelmiyordu ki onunla alay ediyor olmasınlar.

12- İşte böylece onu *(o alayı, bir azâb olarak)* günahkârların kalblerine sokarız.

13- *(Artık)* ona *(Kur'ân'a)* îmân etmezler; hâlbuki evvelkilere tatbîk edilen *(ibret alınacak)* İlâhî kânun *(nice cezâlar)* geçmiştir. *(Onu beklesinler!)*

14, 15- Eğer onlara gökten bir kapı açsak da oradan yukarı çıkacak olsalardı, gerçekten: "Herhâlde gözlerimiz boyandı; daha doğrusu biz *(gālibâ)* sihirlenmiş kimseler topluluğuyuz!" diyeceklerdi.

سُورَةُ الْحِجْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

الٓرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْاٰنٍ مُبِينٍ ﴿١﴾ رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا

inkâr etTiler · o kimseler ki · arzu eder · bir vakit olur · apaçık beyân eden · Kur'ânın · ve · kitâbın · âyetleridir · bunlar · elif lâm râ

لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٢﴾ ذَرْهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِهِمُ الْاَمَلُ

emel · onları oyalasın · ve · zevk etsinler · ve · yesinler · onları bırak · müslümanlar · olsalardı · keşke

فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ وَمَا اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ

bir kitab · onun için var iken · ancak · hiçbir şehri · helâk etmedik · ve · bilecekler · artık ileride

مَعْلُومٌ ﴿٤﴾ مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ﴿٥﴾ وَقَالُوا

dediler · ve · geri kalamazlar · ve · ecelini · hiç bir ümmet · geçemez · belli

يَٓا اَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ اِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ﴿٦﴾ لَوْ مَا تَأْتِينَا

bize getirmelisin · değil miydi · gerçekten delisin · doğrusu sen · zikr · kendisine · indirildi · o kimse ki · ey

بِالْمَلٰٓئِكَةِ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧﴾ مَا نُنَزِّلُ الْمَلٰٓئِكَةَ

melekleri · indirmeyiz · doğru kimselerden · isen · eğer · melekleri

اِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا اِذًا مُنْظَرِينَ ﴿٨﴾ اِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ

zikri · indirdik · biz · şübhesiz biz · mühlet verilenler · o vakit · olmadılar · ve · hak ile · ancak

وَاِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِيَعِ الْاَوَّلِينَ

evvelki · milletlerin · içinde · senden önce · gönderdik · ve and olsun gerçekten · elbet koruyucu olanız · onu · ve şübhesiz biz

﴿١٠﴾ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ اِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿١١﴾ كَذٰلِكَ

işte böylece · alay ediyorlar · onunla · idiler · ancak · bir peygamber · onlara gelmiyordu · ve

نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٢﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ

tatbîk edilen kanun · gerçekten geçmiştir · ve · ona · îmân etmezler · günahkârların · kalblerine · onu sokarız

الْاَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ

yukarı çıkacaklar · orada · ve olsalar · gökten · bir kapı · onlara · açsak · eğer · ve · evvelkilere

﴿١٤﴾ لَقَالُوا اِنَّمَا سُكِّرَتْ اَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ ﴿١٥﴾

sihirlenmiş · bir topluluğuz · biz · bil'akis · gözlerimiz · bağlandı · ancak · gerçekten derlerdi

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ ﴿١٦﴾

ve · and olsun gerçekten · kıldık · gökte · burçlar · ve · onu süsledik · seyredenler için

وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿١٧﴾ إِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ

ve · onu koruduk · herbirinden · şeytanın · kovulmuş · ancak · kim · çalarsa · işitileni

فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ مُبِينٌ ﴿١٨﴾ وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا

hemen onu ta'kîb eder · parlak bir ateş · apaçık · ve · yeryüzü ki · onu yaydık · ve · bıraktık · oraya

رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ ﴿١٩﴾ وَجَعَلْنَا لَكُمْ

dağlar · ve · bitirdik · orada · herşeyden · ölçülü · ve · kıldık · sizin için

فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ ﴿٢٠﴾ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا

orada · geçim vâsıtaları · ve o kimse için ki · değilsiniz · ona · rızık verіciler · ve · yoktur · hiç bir şey · ancak · yanımızdadır

خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿٢١﴾ وَأَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ

hazineleri · ve · onu indirmeyiz · ancak · bir mikdarla · belli · ve · gönderdik · rüzgârları

لَوَاقِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ

aşılayıcılar olarak · ve indirdik · gökten · bir su · böylece onunla sizi suladık · ve · siz değilsiniz · onu

بِخَازِنِينَ ﴿٢٢﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ

mahzenlerde tutanlar · ve şübhesiz biz · elbette biz · hayat veririz · ve · öldürürüz · ve · biz · vâris olanız · ve · and olsun gerçekten

عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ ﴿٢٤﴾ وَإِنَّ

bildik · önce gelip geçenleri · sizden · ve and olsun şübhesiz · bildik · geri kalanları · ve · şübhesiz

رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ

Rabbin · o · onları toplayacaktır · şübhesiz o · her işi hikmetlidir · her şeyi bilendir · ve · and olsun gerçekten · yarattık · insanı

مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٦﴾ وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ

kuru bir çamurdan · bir balçıktan · şekillenmiş · ve · Cânn'ı · onu yarattık · bundan önce

مِنْ نَارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا

ateşinden · sıcak rüzgâr · ve · o vakit · buyurmuştu · Rabbin · meleklere · şübhesiz ben · yaratıcıyım · bir insan

مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٨﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ

kuru bir çamurdan · bir balçıktan · şekillenmiş · artık ne zaman ki · onu düzelttim · ve · üfledim · ona

مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ

ruhumdan · hemen yere kapanın · onun için · secde ediciler olarak · bunun üzerine secde etti · melekler · onların hepsi

أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾

birlikte · hâriç · İblis · kaçındı · olmasından · beraber · secde edenlerle

16- And olsun ki *(biz)*, gökte burçlar yaptık ve onu, seyreden kimseler için süsledik!

17- Hem onu, her kovulmuş olan şeytandan koruduk.

18- Ancak kulak hırsızlığı eden olursa, onu da apaçık parlak *(yakıcı)* bir ateş parçası ta'kîb eder.

19- Yeryüzünü ise yaydık; oraya sâbit dağlar yerleştirdik ve orada ölçülü herşeyden *(her nebâttan)* bitirdik.

20- Hem orada, gerek sizin için, gerekse rızık vericileri olmadığınız *(etrâfınızdaki)* kimse*(ler)* için geçim vâsıtaları kıldık.

21- Hiçbir şey de yoktur ki, onun hazîneleri yanımızda olmasın; artık onu ancak belli bir mikdarda indiririz. [1]

22- Rüzgârları ise aşılayıcılar olarak gönderdik de gökten bir su indirip böylece onunla sizi suladık. Hem onu *(o suları)*, mahzenler*(in)*de tutanlar siz değilsiniz.

23- Şübhesiz ki biz ise, elbette hem hayat veririz, hem öldürürüz; *(mahlûkâtın)* hepsine vâris olan da biziz!

24- And olsun ki, sizden önce gelip geçenleri de biliriz; şübhesiz *(kıyâmete kadar)* geri kalanları da biliriz.

25- Muhakkak ki onları *(mahşerde)* ancak Rabbin toplayacaktır. Çünki O, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır, Alîm *(herşeyi bilen)*dir.

26- Şübhesiz insanı, kuru bir çamurdan, şekillenmiş bir balçıktan yarattık.

27- *(Cinlerin babası olan)* Cânn'ı da, daha önce sıcağıyla öldüren *(dumansız)* ateşten yaratmıştık.

28- Hani Rabbin meleklere buyurmuştu ki: "Şübhesiz ben, kuru bir çamurdan, sûretlenmiş bir balçıktan bir insan yaratıcı olan *(Rabbiniz)*im."

29- "Artık onu *(insan olarak yaratıp)* düzelttiğimde ve ona *(yarattığım)* rûhumdan[2] üflediğimde, hemen ona secde ediciler olarak yere kapanın!"

30- Bunun üzerine meleklerin hepsi, hep birlikte secde etti.

31- Ancak *(cinlerden olan)* İblis hâriç! *(O,)* secde edenlerle berâber olmaktan kaçındı!

32- *(Allah:)* "Ey İblis! Sana ne oldu ki secde edenlerle berâber olmuyorsun?" buyurdu.

33- *(İblis:)* "*(Benim,)* kendisini kuru bir çamurdan, şekillenmiş bir balçıktan yarattığın bir insana secde etmem mümkün değildir!" dedi.

34- *(Allah)* buyurdu ki: "Öyle ise oradan *(Cennetten)* çık! Artık hiç şübhesiz sen, *(benim rahmetimden)* kovulmuş birisin!"

35- "Ve muhakkak ki kıyâmet gününe kadar lâ'net, senin üzerinedir!"

36- *(İblis:)* "Rabbim! Öyle ise bana, *(insanların)* diriltilecekleri güne kadar mühlet ver!" dedi.

37, 38- *(Allah:)* "Haydi, doğrusu sen, bilinen vaktin gününe *(kıyâmete)* kadar mühlet verilenlerdensin!" buyurdu.

39- *(İblis)* dedi ki: "Rabbim! Beni azdırmandan dolayı, *(ben de)* mutlakā onlara yeryüzünde *(günahları)* süsleyeceğim ve mutlakā onların hepsini azdıracağım!"

40- "Ancak onlardan ihlâsa erdirilmiş olan kulların müstesnâ."

41- *(Allah)* buyurdu ki: "İşte bu *(ihlâslı kullarımı senin şerrinden korumak)* bana âid dosdoğru bir yoldur."

42- "Gerçekten kullarımın *(hiçbiri)* üzerinde senin bir hâkimiyetin yoktur; ancak azgınlardan sana uyanlar müstesnâ."

43- Artık muhakkak ki Cehennem, onların hepsine gerçekten va'd olunan yerdir.

44- Onun *(birbirinden aşağı yedi tabaka için, ayrı ayrı)* yedi kapısı vardır. Her bir kapı için, onlardan *(o tabakanın ehli olacak azgınlardan)* ayrılmış bir mikdar vardır.

45- Şübhe yok ki takvâ sâhibleri, Cennet bahçelerinde ve pınar başlarındadırlar.

46- *(Onlara:)* "Oraya *(o Cennete, sekiz kapısından)* selâmetle ve emniyette olan kimseler olarak girin!" *(denilir)*.

47- Artık onların kalblerindeki kinleri *(ve bütün kötü hisleri)* söküp atmışızdır, *(hepsi de)* kardeşler olarak tahtlar üzerinde karşı karşıya *(oturmakta)*dırlar.[1]

48- Orada onlara hiçbir yorgunluk dokunmaz ve onlar oradan çıkarılacak kimseler değillerdir.

49- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Kullarıma haber ver ki, şübhesiz ben, Gafûr *(günahları çok bağışlayan)*ım, Rahîm *(onlara çok merhamet eden)*im!

50- Bununla berâber şübhesiz ki azâbım, o *(pek)* elemli azabdır!

51- Onlara İbrâhîm'in misâfirlerinden *(meleklerden)* de haber ver!

قَالَ يَٓا اِبْلٖيسُ مَا لَكَ اَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدٖينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ لَمْ

dedi | secde edenlerle | beraber | olmaman için | sende ne var | İblis | ey | buyurdu

اَكُنْ لِاَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَاٍ مَسْنُونٍ ﴿٣٣﴾

şekillenmiş | bir balçıktan | kuru bir çamurdan | onu yarattın | bir insana ki | secde etmem için | olmadım

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجٖيمٌ ﴿٣٤﴾ وَاِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ اِلٰى

lâ'net | senin üzerinedir | şübhesiz | ve | kovulmuş birisin | artık şübhesiz sen | oradan | öyle ise defol | buyurdu ki

يَوْمِ الدّٖينِ ﴿٣٥﴾ قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْنٖٓي اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

diriltilecekler | o güne kadar ki | öyle ise bana mühlet ver | Rabbim | dedi | dîn | gününe kadar

﴿٣٦﴾ قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرٖينَ ﴿٣٧﴾ اِلٰى يَوْمِ الْوَقْتِ

vaktin | gününe kadar | mühlet verilenlerdensin | haydi doğrusu sen | buyurdu

الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ بِمَٓا اَغْوَيْتَنٖي لَاُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْاَرْضِ

yeryüzünde | onlara | mutlaka süsleyeceğim | beni azdırdın | o şeyden dolayı ki | Rabbim | dedi ki | bilinen

وَلَاُغْوِيَنَّهُمْ اَجْمَعٖينَ ﴿٣٩﴾ اِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصٖينَ

ihlâsa erdirilmiş olanlar | onlardan | kulların | ancak | hepsini | mutlaka onları azdıracağım | ve

﴿٤٠﴾ قَالَ هٰذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقٖيمٌ ﴿٤١﴾ اِنَّ عِبَادٖي لَيْسَ لَكَ

senin için | yoktur | kullarım | şübhesiz | dosdoğru | bana âid | bir yoldur | bu | buyurdu ki

عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ اِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوٖينَ ﴿٤٢﴾ وَاِنَّ جَهَنَّمَ

cehennem | şübhesiz | ve | azgınlardan | sana uydu | o kimse ki | ancak | bir hâkimiyet | onlar üzerinde

لَمَوْعِدُهُمْ اَجْمَعٖينَ ﴿٤٣﴾ لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ

onlardan | kapının | herbiri için var | kapı | yedi | onun için var | hepsinin | gerçekten onların va'd olunan yeridir

جُزْءٌ مَقْسُومٌ ﴿٤٤﴾ اِنَّ الْمُتَّقٖينَ فٖي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾ اُدْخُلُوهَا

oraya girin | pınar başlarındadır | ve | cennetlerde | takvâ sâhibleri | şübhesiz | ayrılmış | bir kısım

بِسَلَامٍ اٰمِنٖينَ ﴿٤٦﴾ وَنَزَعْنَا مَا فٖي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ اِخْوَانًا

kardeşler olarak | kinden | sînelerindedir | o şeyleri ki | söküp atmışızdır | ve | güven içinde kimseler olarak | selâmetle

عَلٰى سُرُرٍ مُتَقَابِلٖينَ ﴿٤٧﴾ لَا يَمَسُّهُمْ فٖيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا

oradan | onlar değildir | ve | bir yorgunluk | orada | onlara dokunmaz | karşı karşıyadırlar | tahtlar üzerinde

بِمُخْرَجٖينَ ﴿٤٨﴾ نَبِّئْ عِبَادٖٓي اَنّٖٓي اَنَا الْغَفُورُ الرَّحٖيمُ ﴿٤٩﴾ وَاَنَّ عَذَابٖي

azâbım | şübhesiz | ve | çok merhamet eden | çok bağışlayan | benim | şübhesiz ben | kullarıma | haber ver | çıkarılacak kimseler

هُوَ الْعَذَابُ الْاَلٖيمُ ﴿٥٠﴾ وَنَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ اِبْرٰهٖيمَ ﴿٥١﴾

İbrâhîm'in | misâfirinden | onlara haber ver | ve | elemli | azâb | odur

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥٢﴾

o vakit – girmişlerdi – onun yanına – ve demişlerdi – selâm – demişti – doğrusu biz – sizden – endişe edenleriz

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾ قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي

dediler – endişelenme – şübhesiz biz – seni müjdeliyoruz – bir oğul ile – çok âlim – dedi – beni mi müjdelediniz

عَلَىٰ أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾ قَالُوا بَشَّرْنَاكَ

üzerine – bana gelip çatması – ihtiyarlığın – o hâlde ne ile – müjdeliyorsunuz – dediler – seni müjdeledik

بِالْحَقِّ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْقَانِطِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ

hak ile – onun için olma – ümidi kesenlerden – dedi – ve – kim – ümid keser – rahmetinden

رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿٥٦﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾

Rabbinin – ancak – dalâlete düşenler – dedi – başka ne işiniz var – ey – elçiler

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ

dediler – doğrusu biz – gönderildik – topluluğuna – günahkârlar – hâric – âilesi – Lûtun – doğrusu biz – elbet onları kurtaranlarız

أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٦٠﴾

hepsini – hâric – karısı – takdîr ettik – şübhesiz o – elbette geride kalanlardandır

فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ

ne zaman ki – geldi – âilesine – Lût'un – elçiler – dedi – doğrusu siz – bir topluluksunuz – tanınmamışlar

﴿٦٢﴾ قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٦٣﴾ وَأَتَيْنَاكَ

dediler – bil'akis – sana getirdik – o şeyi ki – idiler – hakkında – şübhe ediyorlar – ve – sana geldik

بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٤﴾ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ

hak ile – ve – doğrusu biz – elbette doğru kimseleriz – artık yola çıkar – âileni – bir kısmında – gecenin

وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ

ve – izle – arkalarından – ve – ardına bakmasın – sizden – hiçbir kimse – ve – geçip gidin – o yere ki

تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾ وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَٰؤُلَاءِ

emrolunuyorsunuz – ve – hükmettik – ona – şu – emri – şübhesiz – ardı – onların

مَقْطُوعٌ مُصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾ وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ

kesilmiştir – sabaha ulaşan kimseler iken – ve – geldi – halkı – şehrin – seviniyorlar

﴿٦٧﴾ قَالَ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾ وَاتَّقُوا

dedi – doğrusu – bunlar – benim misâfirlerimdir – artık beni mahcûb etmeyin – ve – sakının

اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾ قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾

Allah'dan – ve – beni rezîl etmeyin – dediler – seni men' etmedik mi – elâlemden

52- Hani onun yanına girmişler de, "Selâm *(senin üzerine olsun!)*" demişlerdi. *(O da onlara yemek ikrâm etmesine rağmen, yemediklerini görünce)*: "Doğrusu biz, sizden endişe eden kimseleriz!" demişti.

53- *(Melekler ise kendilerini tanıtarak:)* "Endişelenme! Çünki biz, seni çok âlim *(olacak)* bir oğul ile müjdeliyoruz!" dediler.

54- *(İbrâhîm de:)* "Beni mi müjdelediniz, bana ihtiyarlık gelip çatmışken? O hâlde *(beni)* ne ile müjdeliyorsunuz?" dedi.

55- *(Melekler:)* "Seni hak ile *(muhakkak olacak bir şeyle)* müjdeledik; onun için ümîdi kesenlerden olma!" dediler.

56- *(İbrâhîm:)* "Zâten dalâlete düşenlerden başka Rabbinin rahmetinden kim ümid keser?" dedi.

57- "Ey elçiler! Başka ne işiniz *(ne vazîfeniz)* var?" dedi.

58- *(Onlar)* şöyle dediler: "Doğrusu biz bir günahkârlar topluluğuna *(Lût kavmine)* gönderildik."

59- "Ancak Lût âilesi müstesnâ. Doğrusu biz, elbette onların hepsini kurtarıcı olanlarız."

60- "Ancak karısı hâriç; şübhesiz ki onun *(isyankârlığı yüzünden)* geride kalanlardan olmasını takdîr ettik."

61, 62- Nihâyet elçiler Lût âilesine geldiğinde, *(Lût onlara:)* "Doğrusu siz *(buralarda pek)* tanınmamış bir topluluksunuz" dedi.

63- Dediler ki: "Hayır, *(biz)* sana *(kavminin)*, hakkında şübhe etmekte oldukları şeyi *(azâbı)* getirdik!"

64- "Ve sana hak ile *(kavminin hak ettiği bir azâb ile)* geldik; muhakkak ki biz, elbette doğru *(söyleyen)* kimseleriz."

65- "Artık gecenin bir kısmında âileni yola çıkar ve arkalarından git; hem içinizden hiç kimse ardına bakmasın ve emrolunduğunuz yere *(Şam'a)* gidin!"

66- Ona *(Lût'a)* şu *(kesin)* emri de vahyettik: "Sabaha ulaşan kimseler iken, onların *(o fâsık kavmin)* ardı mutlakâ kesilmiş olacaktır *(helâk olacaklardır)*!"

67- Şehir halkı ise *(misâfirlerin yanına çirkin bir niyetle)* sevinerek geldi.

68- *(Lût)* dedi ki: "Doğrusu bunlar benim misâfirlerimdir; artık beni mahcûb etmeyin!"

69- "Hem Allah'dan sakının ve beni rezîl etmeyin!"

70- *(Onlar:)* "Seni elâlem*(in işine karışmak)*tan men' etmedik mi?" dediler.

71- *(Lût onlara)* dedi ki: "Eğer *(dediğinizi)* yapacak kimseler iseniz, işte bunlar *(kavmimin kadınları ki, benim de)* kızlarım *(sayılırlar, onlarla evlenin)*!"
72- *(Ey şanlı Peygamber!)* Ömrüne yemîn olsun ki, gerçekten onlar sarhoşlukları içinde bocalıyorlardı.
73- Nihâyet gündoğumuna ulaşan kimseler iken o *(korkunç)* ses onları yakaladı.
74- Böylece oranın üstünü altına getirdik ve üzerlerine balçıktan pişirilmiş taşlar yağdırdık!
75- Şübhesiz bunda, ferâsetli *(anlayışlı)* olanlar için elbette ibretler vardır.
76- Ve doğrusu o *(dehşet gününün alâmeti olan harâbeler)*, hâlâ *(çalışıp)* duran *(işlek)* bir yol üzerindedir.
77- Muhakkak ki bunda, mü'minler için elbette bir ibret vardır.
78- *(Şuayb'ın kavmi olan)* Eyke halkı da gerçekten zâlim kimselerdi.
79- Onlardan da intikam aldık. Her ikisi *(Lût kavminin şehri ile Eyke kavmi harâbeleri)* de hâlâ apaçık *(bilinen)* bir yol üzerinde *(durmakta)*dır.
80- Muhakkak ki, *(Sâlih'in kavmi olan)* Hicr halkı da peygamberleri yalanladı.
81- Onlara da mu'cizelerimizi vermiştik; fakat *(onlar)* bunlardan yüz çevirici kimseler olmuşlardı.
82- Ve *(kendilerini)* güven içinde *(zanneden)* kimseler olarak dağlardan evler yontuyorlardı.
83- Onları da sabaha çıkmakta olan kimseler iken, o *(korkunç)* ses yakaladı.
84- Artık kazanmakta oldukları şeylerin, onlara hiçbir faydası olmadı.
85- *(Biz)* gökleri ve yeri ve ikisi arasında bulunanları da ancak hak ile *(gerektiği şekilde)* yarattık. Şübhesiz kıyâmet ise mutlakâ gelicidir; *(ey Resûlüm!)* O hâlde *(onlara şimdilik)* güzel muâmele ederek aldırma!
86- Şübhe yok ki, Hallâk *(herşeyi yaratan)*, Alîm *(herşeyi bilici)* ancak Rabbindir.
87- Celâlim hakkı için, sana *(namazın her rek'atında)* tekrarlanan yedi *(âyeti, Fâtiha)*-yı ve yüce Kur'ân'ı verdik.
88- Sakın onlardan *(o kâfirlerden)* birtakım sınıfları faydalandırdığımız şeylere *(mal ve servete)* gözlerini dikme! Hem *(îmân etmiyorlar diye)* onlara üzülme ve mü'minlere *(tevâzû')* kanadını indir!
89- Ve de ki: "Şübhesiz ben, *(Allah'ın azâbı ile korkutan)* apaçık bir korkutucuyum."
90- Nitekim, o taksîm edicilere *(kendilerini sakındırdığın azâbı)* indirmişizdir.

قَالَ هٰٓؤُلَٓاءِ بَنَاتٖٓي اِنْ كُنْتُمْ فَاعِلٖينَ ﴿٧١﴾ لَعَمْرُكَ اِنَّهُمْ
şübhesiz onlar — ömrüne yemîn olsun ki — yapanlar — iseniz — eğer — kızlarım — bunlar — dedi

لَفٖي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾ فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقٖينَ ﴿٧٣﴾
gündoğumuna ulaşan kimseler iken — o ses — nihâyet onları yakaladı — bocalıyorlardı — sarhoşlukları — gerçekten içinde

فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجّٖيلٍ ﴿٧٤﴾
pişirilmiş balçıktan — taşlar — üzerlerine — yağdırdık — ve — altları — oranın üstünü — böylece kıldık

اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِلْمُتَوَسِّمٖينَ ﴿٧٥﴾ وَاِنَّهَا لَبِسَبٖيلٍ مُقٖيمٍ ﴿٧٦﴾
duran — gerçekten bir yoldadır — doğrusu o — ve — ferâsetli olanlar için — elbette ibretler — bunda vardır — şübhesiz

اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِلْمُؤْمِنٖينَ ﴿٧٧﴾ وَاِنْ كَانَ اَصْحَابُ الْاَيْكَةِ لَظَالِمٖينَ
gerçekten zâlim kimseler — Eyke — halkı — idi — şübhesiz — ve — mü'minler için — elbette bir ibret — bunda vardır — şübhesiz

﴿٧٨﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَاِنَّهُمَا لَبِاِمَامٍ مُبٖينٍ ﴿٧٩﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ
yalanladı — and olsun gerçekten — ve — apaçık — elbet bir yol üzerindedir — şübhesiz o ikisi — ve — onlardan — ve intikam aldık

اَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلٖينَ ﴿٨٠﴾ وَاٰتَيْنَاهُمْ اٰيَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا
bunlardan — fakat olmuşlardı — mu'cizelerimizi — onlara vermiştik — ve — peygamberleri — Hicr — halkı

مُعْرِضٖينَ ﴿٨١﴾ وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا اٰمِنٖينَ ﴿٨٢﴾ فَاَخَذَتْهُمُ
ve onları yakaladı — güven içinde kimseler olarak — evler — dağlardan — yontuyorlar — idiler — ve — yüz çevirici kimseler

الصَّيْحَةُ مُصْبِحٖينَ ﴿٨٣﴾ فَمَٓا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
kazanıyorlar — idiler — o şeylerin ki — onlara — artık faydası olmadı — sabaha çıkmakta olan kimseler iken — o ses

﴿٨٤﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَٓا اِلَّا بِالْحَقِّ
hak ile — ancak — ikisi arasındadır — o şeyleri ki — ve — yeri — ve — gökleri — yaratmadık — ve

وَاِنَّ السَّاعَةَ لَاٰتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمٖيلَ ﴿٨٥﴾ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ
odur — Rabbin — şübhesiz — güzel — vazgeçme ile — o halde vazgeç — mutlaka gelicidir — kıyâmet — şübhesiz — ve

الْخَلَّاقُ الْعَلٖيمُ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانٖي وَالْقُرْاٰنَ
Kur'ân'ı — ve — tekrarlanan — yediyi — sana verdik — and olsun gerçekten — ve — her şeyi bilen — herşeyi yaratan

الْعَظٖيمَ ﴿٨٧﴾ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ اِلٰى مَا مَتَّعْنَا بِهٖٓ اَزْوَاجًا
birtakım sınıfları — kendisiyle — faydalandırdık — o şeylere ki — gözlerini — sakın dikme — yüce

مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنٖينَ ﴿٨٨﴾
mü'minlere — kanadını — indir — ve — onlara — üzülme — ve — onlardan

وَقُلْ اِنّٖٓي اَنَا النَّذٖيرُ الْمُبٖينُ ﴿٨٩﴾ كَمَٓا اَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمٖينَ ﴿٩٠﴾
taksîm edicilere — indirdik — o şey gibi ki — apaçık — korkutucu — benim — şübhesiz ben — de — ve

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ﴿٩١﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ

onlar ki · kıldılar · Kur'ân'ı · kısım kısım · artık Rabbine yemîn olsun · mutlaka onlara soracağız · hepsine

عَمَّا ﴿٩٢﴾ كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾ فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ

o şeylerden ki · idiler · yapıyorlar · öyle ise çatlatırcasına söyle · o şeyi ki · emrolunuyorsun · ve · yüz çevir

عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾ إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿٩٥﴾ الَّذِينَ

müşriklerden · şübhesiz biz · sana yettik · alay edenlere (karşı) · onlar ki

يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ ۚ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَقَدْ

kılarlar · beraber · Allah ile · bir ilâh · başka · artık ileride · bilecekler · ve · and olsun gerçekten

نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ

biliyoruz · şübhesiz sen · daralıyor · göğsün · o şeyler yüzünden ki · söylüyorlar · öyle ise tesbîh et · hamd ile

رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿٩٨﴾ وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿٩٩﴾

Rabbine · ve · ol · secde edenlerden · ve · kulluk et · Rabbine · tâ ki · sana gelinceye dek · ölüm

سُورَةُ النَّحْلِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ مِائَةٌ وَثَمَانٍ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ismiyle · Allah'ın · Rahmân · Rahîm

أَتَىٰ أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ ۚ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١﴾

geldi · emri · Allah'ın · sakın onu acele istemeyin · o pek münezzeh · ve · çok yücedir · o şeylerden ki · ortak koşuyorlar

يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا

indirir · melekleri · ruh ile · kendi emrinden · o kimseye ki · diler · kullarından · diye · korkutun

أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۚ

şübhesiz şununla ki · ilâh yok · ancak · ben · ve benden sakının · yarattı · gökleri · ve · yeri · hak ile

تَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ

pek yücedir · o şeylerden ki · ortak koşuyorlar · yarattı · insanı · bir nutfeden · hemen birden · o · bir mücâdelecidir

مُبِينٌ ﴿٤﴾ وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا ۗ لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا

apaçık · ve · hayvanlar ki · onları yarattı · sizin için vardır · onlarda · ısıtıcı şeyler · ve · faydalar · ve · onlardan

تَأْكُلُونَ ﴿٥﴾ وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ﴿٦﴾

yersiniz · ve sizin için vardır · onlarda · bir güzellik · o zaman ki · akşamleyin getirirsiniz · ve · o zaman ki · sabahleyin salıverirsiniz

---

91- Onlar ki, Kur'ân'ı kısım kısım ayırdılar *(bir kısmına hak, bir kısmına bâtıl dediler)*.

92, 93- Artık Rabbine yemîn olsun ki, onların hepsine, yapmakta oldukları şeylerden mutlakā soracağız!

94- Öyle ise emrolunduğun şeyi, çatlatırcasına söyle *(açıkça anlat)* ve müşriklerden yüz çevir!

95- Şübhesiz ki biz, o alay edenlere karşı sana yeteriz.

96- Onlar ki, Allah ile berâber başka bir ilâh edinirler. Artık *(âkıbetlerini)* ileride bileceklerdir!

97- And olsun biliyoruz ki, onların söyleyip durdukları şeyler yüzünden gerçekten senin göğsün daralıyor.

98- Öyle ise Rabbine hamd ile tesbîh et ve secde edenlerden ol!

99- Ve sana ölüm gelinceye kadar Rabbine kulluk et!

16- NAHL SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 128 âyettir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Allah'ın emri *(kıyâmet)* geldi; sakın onu acele istemeyin! *(Allah, o müşriklerin)* ortak koşmakta oldukları şeylerden pek münezzeh ve çok yücedir.

2- *(Rabbin,)* melekleri kendi emriyle, kullarından dilediğine: "Şübhesiz ki benden başka ilâh olmadığı*(nı insanlara bildirmek)* ile korkutun da benden sakının!" diye vahiy ile indirir.

3- Gökleri ve yeri hak ile *(karârınca O)* yarattı. *(Ve O, müşriklerin)* ortak koşmakta oldukları şeylerden pek yücedir.

4- İnsanı bir nutfeden *(hakir bir damla sudan süzülmüş hulâsadan)* yarattı; bir de bakarsın ki o, apaçık bir mücâdeleci *(kesilmiş)*tir.

5- Hayvanları *(ve çok vâsıtaları)* da yarattı. Sizin için onlarda ısıtıcı şeyler ve birçok faydalar vardır; hem onlar*(ın kendisinden ve gelirin)*den yersiniz.

6- Ve akşamleyin getirirken, sabahleyin de salıverirken onlarda sizin için bir *(zevk ve)* güzellik vardır.

7- Hem *(bunlar sizi ve)* yüklerinizi öyle bir beldeye taşır*(lar)* ki, *(onlar olmasaydı)* oraya nefislerin*(izin)* ancak çok meşakkat çekmesiyle varabilirdiniz.

Şübhesiz ki Rabbiniz, elbette Raûf *(çok şefkat eden)*dir, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

8- Atları, katırları ve eşekleri de onlara binmeniz için ve *(dünya hayâtınızda)* bir ziynet olsun diye *(yarattı)*.

Ve daha sizin bilmeyeceğiniz nice şeyler *(nice vâsıtalar)* yaratır.

9- Yolun doğrusu*(nu göstermek)* ise Allah'a âiddir; ondan *(o yollardan)* eğri olan da vardır.

Hâlbuki *(Allah)* dileseydi, elbette sizi hep birlikte hidâyete erdirirdi.

10- Gökten sizin için bir su indiren O'dur; içecek*(leriniz)* ondandır, içinde *(hayvanlarınızı)* otlattığınız bitkiler de ondan *(yetişmekte)*dir.

11- *(Allah)* onunla size ekin, zeytin, hurma ağaçları, üzüm bağları ve her çeşit meyvelerden bitirir. Muhakkak ki bunda, düşünecek bir topluluk için *(Allah'ın varlığına ve birliğine)* elbette bir delil vardır.

12- *(O,)* geceyi ve gündüzü, güneşi ve ayı sizin hizmetinize verdi.

Yıldızlar da O'nun emrine boyun eğdirilmişlerdir.

Şübhe yok ki bunda, akıl erdirecek bir topluluk için nice deliller vardır.

13- Yeryüzünde sizin için yarattığı, renkleri muhtelif şeyleri de *(size itâatkâr kıldı)*.

Şübhesiz bunda *(da)* ibret alacak bir topluluk için kat'î bir delil vardır.

14- İçinden tâze bir et *(balık)* yiyesiniz ve kendisinden onu takınacağınız bir ziynet *(inci ve mercan)* çıkarasınız diye, denizi hizmetinize veren de O'dur.

Ayrıca gemileri onda *(suları)* yara yara giden *(vâsıta)*lar olarak görürsün.

(Bütün bunlar, ibret almanız) ve O'nun fazlından *(rızkınızı)* aramanız içindir; tâ ki şükredesiniz.

وَ تَحْمِلُ اَثْقَالَكُمْ اِلٰى بَلَدٍ لَمْ تَكُونُوا بَالِغِيهِ

ve / taşır / yüklerinizi / bir beldeye ki / olmadınız / oraya varan kimseler

اِلَّا بِشِقِّ الْاَنْفُسِ اِنَّ رَبَّكُمْ لَرَؤُفٌ رَحِيمٌ ۝٧ وَ الْخَيْلَ

ancak / çok meşakkat çekmesiyle / nefislerin / şübhesiz / Rabbiniz / elbette çok şefkatlidir / çok merhametlidir / ve / atları

وَ الْبِغَالَ وَ الْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَ زِينَةً وَ يَخْلُقُ

ve / katırları / ve / eşekleri / onlara binmeniz için / ve / bir ziynet olarak / ve / yaratır

مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝٨ وَ عَلَى اللّٰهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَ مِنْهَا

o şeyleri ki / bilmiyorsunuz / ve / Allah'a âiddir / doğrultmak / yolu / ve / ondan (vardır)

جَائِرٌ وَ لَوْ شَاءَ لَهَدٰيكُمْ اَجْمَعِينَ ۝٩ هُوَ الَّذِى

sapan / ve / eğer / dileseydi / elbette sizi hidâyete erdirirdi / hep birlikte / odur / o zât ki

اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَ مِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ

indirdi / gökten / bir su / sizin için / ondandır / içecek / ve / ondandır / ağaç ki / içinde

تُسِيمُونَ ۝١٠ يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَ الزَّيْتُونَ وَ النَّخِيلَ

otlatıyorsunuz / bitirir / size / onunla / ekin / ve / zeytin / ve / hurma ağaçları

وَ الْاَعْنَابَ وَ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ

ve / üzümler / ve / hepsinden / meyvelerin / şübhesiz / bunda vardır / elbette bir delîl / bir topluluk için ki

يَتَفَكَّرُونَ ۝١١ وَ سَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَ النَّهَارَ وَ الشَّمْسَ

düşünüyorlar / ve / itâatkâr kıldı / sizin için / geceyi / ve / gündüzü / ve / güneşi

وَ الْقَمَرَ وَ النُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِاَمْرِهِ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ

ve / ayı / ve / yıldızlar / boyun eğdirilmişlerdir / emrine / şübhesiz / bunda vardır / elbette delîller / bir topluluk için ki

يَعْقِلُونَ ۝١٢ وَ مَا ذَرَاَ لَكُمْ فِى الْاَرْضِ مُخْتَلِفًا اَلْوَانُهُ

akıl erdiriyorlar / ve / o şeyleri ki / yarattı / sizin için / yeryüzünde / muhtelif / renkleri

اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ۝١٣ وَ هُوَ الَّذِى

şübhesiz / bunda vardır / elbette bir delil / bir topluluk için ki / ibret alıyorlar / ve / odur / o zât ki

سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَاْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَ تَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ

itâatkâr kıldı / denizi / yemeniz için / ondan / bir et / tâze / ve / çıkarmanız için / kendisinden

حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَ تَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ فِيهِ

bir ziynet ki / onu giyiniyorsunuz / ve / görürsün / gemileri / yara yara giden / onda

وَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝١٤

ve / aramanız içindir / fazlından / ve / tâ ki siz / şükredersiniz

وَاَلْقٰى فِى الْاَرْضِ رَوَاسِىَ اَنْ تَمٖيدَ بِكُمْ وَاَنْهَارًا وَسُبُلًا

yollar ve nehirler ve sizi sarsar diye sâbit dağlar yeryüzünde bıraktı ve

لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾ وَعَلَامَاتٍ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ

doğru yolu bulurlar onlar yıldız ile ve nice alâmetler ve doğru gidersiniz tâ ki siz

﴿١٦﴾ اَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ اَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾

hâlâ ibret almaz mısınız yaratamıyor o kimse gibi ki yaratıyor öyleyse o kimse midir ki

وَاِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوهَا اِنَّ اللّٰهَ لَغَفُورٌ رَحٖيمٌ

çok merhametlidir elbette bağışlayandır Allah şübhesiz onu sayamazsınız Allah'ın ni'metini sayarsanız eğer ve

﴿١٨﴾ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾ وَالَّذٖينَ

o şeyler ki ve açıklıyorsunuz o şeyleri ki ve gizliyorsunuz o şeyleri ki bilir Allah ve

يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ

yaratılıyorlar kendileri ve bir şey yaratamazlar Allah'dan başkasına yalvarıyorlar

﴿٢٠﴾ اَمْوَاتٌ غَيْرُ اَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ اَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾

diriltilecekler ne zaman bilmezler ve diriler değildir ölüdürler

اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ فَالَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ قُلُوبُهُمْ

kalbleri âhirete îmân etmiyorlar fakat o kimseler ki tek İlâh'dır İlâh'ınız

مُنْكِرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٢٢﴾ لَا جَرَمَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ

gizliyorlar o şeyleri ki bilir Allah şübhesiz gerçekten büyüklük taslayanlardır onlar ve inkârcıdır

وَمَا يُعْلِنُونَ اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرٖينَ ﴿٢٣﴾ وَاِذَا قٖيلَ لَهُمْ مَاذَا

ne onlara denildi o vakit ki ve büyüklük taslayanları sevmez doğrusu o açıklıyorlar o şeyleri ki ve

اَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا اَسَاطٖيرُ الْاَوَّلٖينَ ﴿٢٤﴾ لِيَحْمِلُوا اَوْزَارَهُمْ

günahlarını yüklenmeleri için evvelkilerin masalları dediler Rabbiniz indirdi

كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَمِنْ اَوْزَارِ الَّذٖينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ

olmadan onları saptırıyorlar o kimselerin ki günahlarından ve kıyâmet günü tamâmen

عِلْمٍ اَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾ قَدْ مَكَرَ الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ

onlardan öncedir o kimseler ki tuzak kurmuştu gerçekten yükleniyorlar o şey ki ne kötüdür dikkat edin bir bilgi

فَاَتَى اللّٰهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ

tavan üzerlerine ve çöktü temellerinden binâlarına Allah fakat geldi

مِنْ فَوْقِهِمْ وَاَتٰيهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

farketmiyorlardı o yerden ki azâb onlara geldi ve tepelerinden

15- Sizi sarsar diye yeryüzünde de *(direkler hükmünde)* sâbit dağlar, hem maksadlarınıza ulaşasınız diye nehirler ve yollar koydu *(yarattı)*.

16- Daha nice alâmetler *(yarattı)*! Onlar, yıldızla da doğru yolu bulurlar.

17- Öyleyse *(sizin için bu kadar ni'metleri yoktan)* yaratan *(Allah)*, *(aslâ)* yaratamayan *(putlarınız ve sâdece var olanı keşfeden insanlar)* gibi midir? Hâlâ ibret almaz mısınız?

18- Eğer Allah'ın ni'metini sayacak olsanız, onu sayamazsınız. Şübhesiz ki Allah, elbette Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

19- Ve Allah, neyi gizler ve neyi açıklarsanız bilir.

20- *(Onların)* Allah'dan başka *(kendisine)* yalvarmakta oldukları şeyler ise, hiçbir şey yaratamazlar; çünki *(onların)* kendileri yaratılıyorlar.

21- *(Onlar)* ölüdürler, diri değildirler! *(Kendilerinin ve kendilerine tapanların)* ne zaman diriltileceklerini de bilmezler.

22- İlâhınız *(olan Allah)* tek bir İlâhdır. Fakat âhirete îmân etmeyenlerin kalbleri inkârcıdır ve onlar büyüklük taslayan kimselerdir.

23- Hiç şübhe yok ki Allah, elbette *(onlar)* neyi gizler ve neyi açıklarlarsa bilir. Doğrusu O, büyüklük taslayanları sevmez!

24- Onlara: "Rabbiniz ne indirdi?" denildiği zaman ise: "Evvelkilerin masalları!" derler.

25- *(Böyle derler)* ki kıyâmet günü hem kendi günahlarını tamâmen yüklensinler, hem de kendilerini bilgisizce saptırdıkları kimselerin günahlarından bir kısmını! Dikkat edin ki, yüklenecekleri şey ne kötüdür!

26- Şübhesiz onlardan öncekiler de tuzak kurmuştu; fakat Allah*('ın emri)* binâlarına temellerinden geldi de tavan, tepelerinden üzerlerine çöktü ve azab onlara *(böylece)* ummayacakları bir yerden geldi.[1]

27- Sonra *(Allah)* kıyâmet günü onları rezîl eder ve: "Uğurlarında *(mü'minlere)* düşmanlık edip durduğunuz ortaklarım nerede?" buyurur. Kendilerine ilim verilmiş olanlar *(peygamberlerle mü'minler)* der ki: "Şübhesiz ki bugün, rezillik ve kötülük kâfirler üzerinedir!"

28- Onlar ki, nefislerine zulmedici kimseler oldukları hâlde iken, melekler onların canlarını alırlar. O vakit *(onlar)*: "*(Biz)* hiçbir kötülük yapmıyorduk!" diye teslîm olmuşlardır. Hayır! Muhakkak ki Allah, sizin yapmakta olduklarınızı hakkıyla bilendir.

29- Öyle ise içinde ebedî kalıcılar olarak Cehennemin kapılarından girin! Artık kibirlenenlerin kalacakları yer ne kötüdür!

30- *(Günahlardan)* sakınanlara ise: "Rabbiniz ne indirdi?" denildi *(de onlar)*: "*(Bizim için iyilik ve)* hayır *(indirdi)*!" dediler. Bu dünyada *(îmân edip)* iyilik edenlere, *(her iki cihanda)* iyilik vardır. Âhiret yurdu ise elbette daha hayırlıdır. Takvâ sâhiblerinin yurdu gerçekten ne güzeldir!

31- *(O yurt,)* girecekleri Adn Cennetleridir; *(ki)* altlarından ırmaklar akar, orada kendileri için ne isterlerse vardır.[1] İşte Allah, takvâ sâhiblerini böyle mükâfâtlandırır!

32- Onlar ki, tertemiz kimseler oldukları bir hâlde iken melekler onların canlarını alırlar *(ve o ölüm ânlarında onlara)*: "Selâm sizin üzerinize olsun!" derler; *(âhirette ise kendilerine:)* "İşlemekte olduğunuz *(sâlih)* amellerden dolayı girin Cennete!" *(denir)*.

33- *(Kâfirler)* kendilerine *(ölüm)* meleklerin*(in)* gelmesinden veya Rabbinin *(azab)* emrinin gelivermesinden başka bir şey mi bekliyorlar? Onlardan öncekiler de böyle yapmıştı. Hâlbuki Allah onlara zulmetmedi; fakat onlar *(helâklerine sebebiyet verecek işleri yapmakla)* kendilerine zulmediyorlardı.

34- Sonunda yaptıklarının cezâsı onlara isâbet etti ve kendisiyle alay eder oldukları şey onları kuşatıverdi.

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُخْزٖيهِمْ وَيَقُولُ اَيْنَ شُرَكَٓائِيَ الَّذٖينَ
son-ra | kıyâmet günü | onları rezil eder | ve | buyurur | nerede | ortaklarım | o şeyler ki

كُنْتُمْ تُشَٓاقُّونَ فٖيهِمْ قَالَ الَّذٖينَ اُو۫تُوا الْعِلْمَ اِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ
idiniz | karşı geliyordunuz | uğurlarında | dedi | o kimseler ki | kendilerine verilmiş | ilim | şübhesiz | rezillik | bugün

وَالسُّٓوءَ عَلَى الْكَافِرٖينَ ﴿٢٧﴾ اَلَّذٖينَ تَتَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ ظَالِمٖٓي
ve | kötülük | üzerinedir | kâfirlerin | onlar ki | canlarını alırlar | melekler | zulmediciler iken

اَنْفُسِهِمْ فَاَلْقَوُا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُٓوءٍ بَلٰٓى اِنَّ اللّٰهَ
nefislerine | o vakit atmışlardır | teslîm olmayı | değildik | yapıyoruz | bir kötülükten | bil'akis | şübhesiz | Allah

عَلٖيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ فَادْخُلُٓوا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدٖينَ فٖيهَا
bilendir | o şeyi ki | idiniz | yapıyorsunuz | öyle ise girin | kapılarından | cehennemin | ebedî kalıcılar olarak | içinde

فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرٖينَ ﴿٢٩﴾ وَقٖيلَ لِلَّذٖينَ اتَّقَوْا مَاذَٓا اَنْزَلَ رَبُّكُمْ
ki gerçekten ne kötüdür | barınağı | kibirlenenlerin | ve | denildi | o kimselere ki | sakındılar | ne | indirdi | Rabbiniz

قَالُوا خَيْرًا لِلَّذٖينَ اَحْسَنُوا فٖي هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْاٰخِرَةِ
dediler | hayır | var o kimselere ki | iyilik ettiler | içinde | bu | dünya | bir iyilik | ve | elbette yurdu | âhiret

خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقٖينَ ﴿٣٠﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرٖي
hayırlıdır | ve | elbet ne güzeldir | yurdu | takvâ sâhiblerinin | Cennetleri | Adn | oraya gireceklerdir | akar

مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ لَهُمْ فٖيهَا مَا يَشَٓاؤُنَ كَذٰلِكَ يَجْزِي اللّٰهُ
altlarından | ırmaklar | onlar için vardır | orada | o şeyler ki | isterler | böyle | mükâfâtlandırır | Allah

الْمُتَّقٖينَ ﴿٣١﴾ اَلَّذٖينَ تَتَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ طَيِّبٖينَ يَقُولُونَ
takvâ sâhiblerini | onlar ki | canlarını alırlar | melekler | tertemiz kimseler iken | derler

سَلَامٌ عَلَيْكُمُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾
selâm | sizin üzerinize olsun | girin | cennete | o şeyden dolayı ki | idiniz | yapıyorsunuz

هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّٓا اَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ اَوْ يَأْتِيَ اَمْرُ رَبِّكَ
beklemiyorlar | ancak | kendilerine gelmesini | meleklerin | veya | gelmesini | emrinin | Rabbinin

كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ
böyle | yapmıştı | o kimseler ki | onlardan öncedir | ve | onlara zulmetmedi | Allah

وَلٰكِنْ كَانُٓوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾ فَاَصَابَهُمْ سَيِّـَٔاتُ
fakat | idiler | kendilerine | zulmediyorlar | sonunda onlara isâbet etti | kötülüğü

مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهٖ يَسْتَهْزِؤُ۫نَ ﴿٣٤﴾
o şeylerin ki | yaptılar | ve | kuşattı | onları | o şey ki | idiler | kendisiyle | alay ediyorlar

وَقَالَ الَّذِينَ اَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ

ve – dedi – o kimseler ki – şirk koştular – eğer – dileseydi – Allah – tapmazdık – ondan başka

مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا اٰبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ

bir şeye – biz – ve – ne atalarımız – ve – haram kılmazdık – ondan başkasıyla – bir şeyi

كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ اِلَّا الْبَلَاغُ

böyle – yapmıştı – o kimseler ki – onlardan öncedir – o halde değildir – üzerine – peygamberler – ancak – tebliğ

الْمُبِينُ ﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ اُمَّةٍ رَسُولًا اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ

apaçık – ve – and olsun gerçekten – gönderdik – içinde – her – ümmet – bir peygamber – diye – kulluk edin – Allah'a

وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللّٰهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ

ve – kaçının – tâğuttan – onlardan vardır – o kimse ki – hidâyet etti – Allah – ve – onlardan vardır – o kimse ki – hak oldu

عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ

üzerine – dalâlet – öyleyse yürüyün – yeryüzünde – ve bakın – nasıl – olmuş

عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٦﴾ اِنْ تَحْرِصْ عَلٰى هُدٰيهُمْ فَاِنَّ اللّٰهَ

âkıbeti – yalanlayanların – eğer – hırs gösterirsen – hidâyete ermelerine – ki şübhesiz – Allah

لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٣٧﴾ وَاَقْسَمُوا

hidâyete erdirmez – o kimseyi ki – dalâlete atar – ve – onlar için yoktur – yardımcılardan – ve – yemîn ettiler

بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللّٰهُ مَنْ يَمُوتُ بَلٰى وَعْدًا

Allah'a – şiddetlisiyle – yeminlerinin – diriltmez – Allah – o kimseyi ki – ölür – bilakis – bir va'ddir

عَلَيْهِ حَقًّا وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ

onun üzerine – hak olarak – fakat – çoğu – insanların – bilmezler – açıklaması için – onlara

الَّذِي يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا اَنَّهُمْ كَانُوا

o şeyi ki – ihtilâf ederler – hakkında – ve – bilmesi için – o kimselerin ki – inkâr ettiler – şübhesiz kendileri – idiler

كَاذِبِينَ ﴿٣٩﴾ اِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ اِذَا اَرَدْنَاهُ اَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ

yalancı kimseler – ancak – sözümüz – bir şeye – o vakit ki – onu diledik – dememizdir – kendisine – ol

فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا

hemen olur – ve – o kimseler ki – hicret ettiler – Allah yolunda – ardından – o şeyin ki – zulmedildiler

لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَاَجْرُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ لَوْ كَانُوا

mutlakâ onları yerleştiririz – dünyada – güzelce – ve – elbette mükâfâtı – âhiret – daha büyüktür – keşke – olsalardı

يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ اَلَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

biliyorlar – o kimselerdir ki – sabrettiler – ve – Rablerine – tevekkül ediyorlar

35- Şirk koşanlar ise dedi ki: "Eğer Allah dileseydi, ne biz, ne de atalarımız O'ndan başka bir şeye tapmazdık ve O*('nun emri)* olmadan hiçbir şeyi haram kılmazdık!" Onlardan öncekiler de böyle yapmıştı. O hâlde peygamberler üzerine apaçık tebliğden başka ne düşer?

36- And olsun ki, her ümmet içinde: "Allah'a kulluk edin ve tâğuttan *(Allah'ın yerine tutacağınız herşeyden)* kaçının!" diye *(kendilerine nasîhat etmesi için)* bir peygamber gönderdik. Artık onlardan bir kısmını *(hikmetine binâen kendi lütfuyla)* Allah hidâyete erdirdi, bir kısmına da *(inkârları yüzünden)* dalâlet hak oldu. Öyleyse yeryüzünde bir dolaşın da *(peygamberlerimizi)* yalanlayanların âkıbeti nasıl olmuş bakın!

37- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Onların hidâyete ermelerine ne kadar hırs göstersen de, şübhesiz ki Allah, *(hak ettiklerinden dolayı)* dalâlete attığı kimseleri hidâyete erdirmez; onlar için hiçbir yardımcı da yoktur!

38- Hâlbuki *(onlar)*: "Allah, ölen kimseyi diriltmez!" diye bütün güçleriyle Allah'a yemîn ettiler. Hayır! *(Onlar diriltileceklerdir! Bu,)* O'nun üzerine hak bir va'ddir;[1] fakat insanların çoğu bilmezler.

39- *(Diriltilecekler)* ki, onlara hakkında ihtilâf eder oldukları şeyi açıklasın ve inkâr edenler kendilerinin gerçekten yalancı kimseler olduklarını bilsin*(ler)*!

40- Bir şeye sözümüz, onu*(n olmasını)* dilediğimizde, kendisine sâdece "Ol!" dememizdir ki *(o da)* hemen oluverir.[2]

41- Kendilerine zulmedildikten sonra Allah yolunda hicret edenleri, dünyada mutlakâ güzelce yerleştiririz. Âhiret mükâfâtı ise elbette daha büyüktür. Keşke bilselerdi!

42- Onlar *(bu mükâfâta lâyık olacak kimseler)*, sabredenler ve Rablerine tevekkül edenlerdir.

43- *(Ey Resûlüm!)* Senden önce de, kendilerine vahyeder olduğumuz erkeklerden başkasını *(peygamber)* göndermedik. *(Ve siz ey müşrikler!)* Eğer bilmiyorsanız o hâlde ehl-i zikre *(iyi bilenlere)* sorun!

44- *(O peygamberleri)* mu'cizelerle ve kitablarla *(gönderdik)*. Sana da, kendilerine indirileni *(helâl ve harâmı)* insanlara açıklayasın diye Zikr'i *(Kur'ân'ı)* indirdik; tâ ki düşünsünler.

45- Peki *(peygambere)* kötülüklerle tuzak kuranlar, Allah'ın, kendilerini yere batırmasından veya anlayamayacakları bir yerden kendilerine azâbın gelivermesinden emîn mi oldu*(lar)*?

46- Veya dönüp dolaşırlarken *(azâbın)* kendilerini yakalayıvermesinden *(mi emin oldular)*? Hâlbuki onlar, *(Allah'ı)* âciz bırakıcı kimseler değillerdir.

47- Veya *(azâbın)* kendilerini korkuta korkuta *(azar azar)* yakalamasından *(emîn mi oldular)*? Artık şübhesiz ki Rabbiniz, elbette Raûf *(çok şefkat eden)*dir, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

48- *(Onlar)* Allah'ın yarattığı herhangi bir şeyi görmediler mi ki, onun gölgeleri *(dahi)* Allah'a secde ediciler ve zilletle boyun eğenler oldukları hâlde sağ ve sol *(taraflar)*a dönerler!

49- Hâlbuki göklerde olan ve yerde bulunan hareket eden bütün canlılar ve melekler, büyüklük taslamadan sâdece Allah'a secde eder.

50- *(İnsanların ve cinlerin bir kısmı hâriç, herşey)* üzerlerinde *(hâkim)* olan Rablerinden korkarlar ve ne emrolunurlarsa yaparlar.

51- Ve Allah buyurdu ki: "İki ilâh edinmeyin! O, ancak tek bir İlâhdır! Öyle ise, yalnız benden korkun!"

52- Çünki göklerde ve yerde ne varsa O'nundur; dîn *(itâat)* de dâimâ O'nun içindir. Buna rağmen Allah'dan başkasından mı sakınıyorsunuz?

53- Hâlbuki size gelen her ni'met Allah'dandır; sonra size zarar dokunduğu zaman *(feryadla)* ancak O'na sesinizi yükselt*(erek yalvar)*ırsınız.

54- Sonra sizden o zararı giderdiği zaman, içinizden bir fırka hemen Rablerine ortak koşarlar.

وَمَآ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ اِلَّا رِجَالًا نُوحٖٓي اِلَيْهِمْ فَسْـَٔلُٓوا اَهْلَ

ehline / o halde sorun / kendilerine / vahyederiz / erkekler / ancak / senden önce / göndermedik / ve

الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَۙ ﴿٤٣﴾ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِۜ وَاَنْزَلْنَٓا اِلَيْكَ

sana / indirdik / ve / kitablarla / ve / mu'cizelerle / bilmiyorsunuz / iseniz / eğer / zikir

الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ اِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾

düşünürler / tâ ki onlar / ve / kendilerine / indirildi / o şeyi / insanlara / açıklaman için / zikri

اَفَاَمِنَ الَّذٖينَ مَكَرُوا السَّيِّـَٔاتِ اَنْ يَخْسِفَ اللّٰهُ بِهِمُ الْاَرْضَ اَوْ يَأْتِيَهُمُ

onlara gelmesinden / veya / yere / kendilerini / Allahın / batırmasından / kötülüklerle / tuzak kurdular / o kimseler ki / ve emin mi oldular

الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَۙ ﴿٤٥﴾ اَوْ يَأْخُذَهُمْ فٖي تَقَلُّبِهِمْ

dönüp dolaşmalarında / kendilerini yakalamasından / veya / farketmiyorlar / o yerden ki / azâbın

فَمَا هُمْ بِمُعْجِزٖينَۙ ﴿٤٦﴾ اَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلٰى تَخَوُّفٍۜ فَاِنَّ رَبَّكُمْ

Rabbiniz / artık şübhesiz / korkuta korkuta / kendilerini yakalamasından / veya / âciz bırakıcılar / halbuki onlar değildir

لَرَؤُ۫فٌ رَحٖيمٌ ﴿٤٧﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اِلٰى مَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَيَّؤُ۬ا

döner / bir şeyden / Allah / yarattı / o şeyi ki / ve görmediler mi / çok merhametlidir / çok şefkatlidir

ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمٖينِ وَالشَّمَٓائِلِ سُجَّدًا لِلّٰهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ ﴿٤٨﴾ وَلِلّٰهِ

Allaha / ve / küçülenler / onlar iken / Allaha / secde ediciler olarak / sollardan / ve / sağdan / gölgeleri

يَسْجُدُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ مِنْ دَٓابَّةٍ وَالْمَلٰٓئِكَةُ

meleklerden / ve / hareket eden canlılardan / yerdedir / o şeyler ki / ve / göklerdedir / o şeyler ki / secde eder

وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٩﴾ يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ

yaparlar / ve / üzerlerinde olan / Rablerinden / korkarlar / büyüklük taslamıyorlar / onlar iken

مَا يُؤْمَرُونَ۩ ﴿٥٠﴾ وَقَالَ اللّٰهُ لَا تَتَّخِذُٓوا اِلٰهَيْنِ اثْنَيْنِۚ اِنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ

bir ilâh'dır / o / ancak / iki / ilâh / edinmeyin / Allah / buyurdu / ve / emrolunuyorlar / o şeyi ki

وَاحِدٌۚ فَاِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٥١﴾ وَلَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَلَهُ

ve onadır / yerde / ve / göklerdedir / o şeyler ki / ve onundur / yalnız benden korkun / öyle ise benden / tek

الدّٖينُ وَاصِبًاۜ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ تَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾ وَمَا بِكُمْ مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ

ancak Allah'dandır / bir ni'metten / sizdedir / ve o şey ki / sakınıyorsunuz / Allah'dan / başkasından mı / dâimâ / dîn

ثُمَّ اِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَاِلَيْهِ تَجْـَٔرُونَۚ ﴿٥٣﴾ ثُمَّ اِذَا كَشَفَ

giderdi / o vakit ki / sonra / sesinizi yükseltirsiniz / ancak ona / zarar / size dokundu / o vakit ki / sonra

الضُّرَّ عَنْكُمْ اِذَا فَرٖيقٌ مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَۙ ﴿٥٤﴾

ortak koşarlar / Rablerine / sizden / bir fırka / hemen / sizden / zararı

لِيَكْفُرُوا بِمَٓا اٰتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ وَيَجْعَلُونَ

kılıyorlar – ve – bilecek-siniz – fakat ileride – şimdilik eğlenin – kendileri-ne verdik – o şe-ye ki – nankörlük etmeleri için

لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ تَاللّٰهِ لَتُسْـَٔلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ

idiniz – o şey-den ki – mutlakâ so-rulacaksınız – Allah'a ye-mîn olsun – kendilerini rızıklandırdık – o şey-den ki – bir hisse – bilmiyor-lar – o şe-ye ki

تَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلّٰهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ

beğeniyor-lar – o şey-leri ki – kendi-lerine – ve – o münez-zehtir – kızları – Allah'a – kılıyor-lar – ve – iftirâ edi-yorsunuz

﴿٥٧﴾ وَاِذَا بُشِّرَ اَحَدُهُمْ بِالْاُنْثٰى ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ

öfkelen-miş – kendi-si iken – simsiyah – yüzü – oldu – kız ile – onlardan biri – müjde-lendi – o va-kit ki – ve

﴿٥٨﴾ يَتَوَارٰى مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُٓوءِ مَا بُشِّرَ بِهٖ اَيُمْسِكُهُ عَلٰى هُونٍ

bir zillet – üze-rinde – onu tutacak mı – onun-la – müjde-lendi – o şe-yin ki – kötülüğün-den dolayı – kavminden – gizlenir

اَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ اَلَا سَٓاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

îmân etmi-yorlar – o kimse-ler için var – hükmedi-yorlar – o şey ki – ne kö-tüdür – dikkat edin – toprağa – onu gö-mecek mi – yok-sa

بِالْاٰخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ وَلِلّٰهِ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

her işi hikmetlidir – dâima üstündür – o – ve – en yü-ce – sıfat-lar – Alla-hındır – ve – kötülük – sıfatı – âhirete

﴿٦٠﴾ وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَٓابَّةٍ

hareketli bir canlı – üzerinde – bırak-mazdı – zulümleri yüzünden – insanları – Allah – cezalan-dırsaydı – eğer – ve

وَلٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى فَاِذَا جَٓاءَ اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ

geri kalamazlar – ecelleri – geldi – artık o vakit ki – belirli – bir vakte kadar – onları te'hîr eder – fakat

سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦١﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلّٰهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ

vasfe-diyor – ve – beğenmi-yorlar – o şe-yi ki – Alla-ha – kılıyor-lar – ve – öne geçemezler – ve – bir saat

اَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ اَنَّ لَهُمُ الْحُسْنٰى لَا جَرَمَ اَنَّ لَهُمُ النَّارَ

ateş – onlar için vardır – şüb-hesiz – gerçek-ten – en güzel âkıbet – şübhesiz onlar içinmiş – yalanı – dilleri

وَاَنَّهُمْ مُفْرَطُونَ ﴿٦٢﴾ تَاللّٰهِ لَقَدْ اَرْسَلْنَٓا اِلٰٓى اُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ

senden ev-velki – ümmetlere – gönderdik – ger-çekten – Allah'a ye-mîn olsun – en önde götü-rülenlerdir – şübhe-siz onlar – ve

فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ اَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ

onlar için vardır – ve – bugün – onların dostudur – işte o – amellerini – şeytan – onlara – fakat süsledi

عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ وَمَٓا اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ اِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ

kendi-lerine – açıkla-man için – an-cak – kitabı – sana – indirmedik – ve – elemli – bir azâb

الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

îmân ede-cekler – bir toplulu-ğa ki – bir rah-met – ve – bir hi-dâyet – ve – hakkın-da – ihtilâfa düştüler – o şey-leri ki

55- *(O müşrikler,)* kendilerine verdiğimiz *(ni'metler)*e nankörlük etmeleri için *(böyle yaparlar)*. Şimdilik eğlenin bakalım; fakat *(yaptıklarınızın âkıbetini)* ileride bileceksiniz!

56- Hem kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden, hiçbir şey bilmeyenlere *(putlara)* bir hisse ayırıyorlar. Allah'a yemîn olsun ki, bu iftirâ etmekte olduğunuz şeylerden mutlakâ sorulacaksınız.

57- Hem Allah'a kızları isnâd ediyorlar! *(Hâşâ!)* O, bundan *(da, Îsâ ve Uzeyr gibi erkek çocuktan da)* münezzehtir; kendilerine ise beğendiklerini *(erkek çocuklarını dilerler)*.

58- Hâlbuki onlardan biri, kız *(çocuk)* ile müjdelendiğinde, öfkelenmiş biri olarak yüzü simsiyah kesilir.

59- Kendisine verilen *(müjden)*in *(kendince)* kötülüğünden dolayı kavminden gizlenir. Onu zillet altında mı tutsun, yoksa toprağa mı gömsün[1] *(diye düşünür)*! Bak, hükmediyor oldukları şey ne kötüdür!

60- Âhirete îmân etmeyenler için çirkin sıfatlar vardır. En yüce sıfatlar ise Allah'ındır. Çünki O, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*-dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

61- Eğer Allah, insanları zulümleri yüzünden *(hak ettikleri şekilde)* yakalayacak olsaydı, *(yeryüzü)* üzerinde hareketli hiçbir canlı bırakmazdı; fakat onları belirli bir vakte kadar te'hîr eder. Artık ecelleri geldiği zaman, ne bir saat *(bir an)* geri kalabilirler, ne de öne geçebilirler.

62- Hem beğenmeyecekleri şeyleri Allah'a isnâd ediyorlar, hem de en güzel *(âkıbet)* gerçekten kendilerininmiş diye dilleri yalan söylüyor. Hiç şübhesiz ki, onlar için ateş vardır ve onlar *(ona)* gerçekten en önde götürülecek kimselerdir!

63- Allah'a yemîn olsun ki, senden evvelki ümmetlere de muhakkak *(peygamber)* gönderdik; fakat şeytan onlara *(kötü)* amellerini süsledi; işte o, bugün *(dünyada)* onların dostudur; fakat *(âhirette)* onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

64- Hâlbuki *(biz)* sana bu Kitâb'ı ancak *(insanların)*, hakkında ihtilâfa düştükleri şeyleri kendilerine açıklayasın ve îmân edecek bir topluluğa bir hidâyet ve bir rahmet olsun diye indirdik.

65- Ve Allah, gökten bir su indirdi de onunla yeryüzüne ölümünden sonra hayat verdi. Şübhesiz bunda, *(ibretle)* dinleyecek bir topluluk için kat'î bir delil vardır.

66- Muhakkak ki sizin için, sağmal hayvanlarda da gerçekten bir ibret vardır. Size on*(lar)*ın karınlarındaki fışkı ile kan arasından, içenlerin boğazından kolayca geçen hâlis bir süt içiriyoruz.

67- Hurma ağaçlarının meyvelerinden ve üzümlerden de *(istifâde ediyorsunuz)*; ondan hem sarhoş edici bir içki, hem de güzel bir rızık elde ediyorsunuz. Şübhe yok ki bunda *(aynı şeyde, güzel ve çirkin birer yol bulunmasında)* akıl erdiren bir kavim için kat'î bir delil vardır.[1]

68- Ve Rabbin nahl'e *(bal arısına)* vahyetti *(ilhâm etti)* ki: "Dağlardan, ağaçlardan ve *(insanların)* kurmakta oldukları çardaklardan evler edin!"[2]

69- "Sonra her çeşit meyvelerden ye de *(bal yapmak için)* Rabbinin *(sana)* kolaylaştırdığı *(ve ilhâm ettiği san'atın yayılım)* yollarına gir!" Onların *(o arıların)* karınlarından, renkleri muhtelif bir içecek çıkar ki, onda insanlar için bir şifâ vardır. Şübhesiz ki bunda, düşünecek bir topluluk için kesin bir delil vardır.

70- Hem Allah, sizi yarattı; sonra da sizi öldürür; içinizden kimi de ömrün en rezîline *(bunaklık çağına)* ulaştırılır ki, biraz ilimden sonra hiçbir şey bilmez olsun! Muhakkak ki Allah, Alîm *(herşeyi bilen)*dir, Kadîr *(herşeye gücü yeten)*dir.

71- Hem Allah, rızık husûsunda bazınızı bazınızdan üstün kıldı. Böylece üstün kılınanlar ise, rızıklarını *(kendileriyle eşit dereceye gelecek şekilde)* ellerinin altındaki kölelerine verici değiller ki, artık onda *(o rızıkta)* kendileri müsâvî olsunlar. *(Onlar kendi köleleriyle eşitliği kabûl etmezken, nasıl oluyor da Allah'a eş tutup ortak koşuyorlar?)* Şimdi Allah'ın ni'metini bilerek inkâr mı ediyorlar?

72- Hem Allah, size kendi nefislerinizden eşler kıldı ve eşlerinizden de size oğullar ve torunlar verdi ve sizi temiz şeylerden rızıklandırdı. Öyle iken *(onlar)*, bâtıla inanıp da Allah'ın ni'metine nankörlük mü ediyorlar?

وَاللّٰهُ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَاۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ

ve Allah indirdi gökten bir su ve hayat verdi onunla yeryüzüne sonra ölümünden şübhesiz bunda vardır

لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾ وَاِنَّ لَكُمْ فِي الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةًۜ نُسْق۪يكُمْ

elbet bir delil bir topluluk için ki dinleyecekler ve şübhesiz sizin için vardır sağmal hayvanlarda elbette bir ibret size içiriyoruz

مِمَّا ف۪ي بُطُونِه۪ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَٓائِغًا لِلشَّارِب۪ينَ

o şeyden ki karınlarındadır arasından fışkı ve kan bir süt hâlis boğazdan kolayca geçen içenler için

﴿٦٦﴾ وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخ۪يلِ وَالْاَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا

ve meyvelerinden hurma ağaçlarının ve üzümlerden elde ediyorsunuz ondan sarhoş edici içki ve bir rızık güzel

اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ وَاَوْحٰى رَبُّكَ اِلَى النَّحْلِ اَنِ

şübhesiz bunda vardır elbet bir delil bir kavim için ki akıl erdirecekler ve vahyetti Rabbin bal arısına diye

اتَّخِذ۪ي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾

edin dağlardan evler ve ağaçlardan ve o şeyden ki çardak kuruyorlar

ثُمَّ كُل۪ي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُك۪ي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًاۜ يَخْرُجُ مِنْ

sonra ye hepsinden meyvelerin ve gir yollarına Rabbinin kolaylaştırılmış çıkar

بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ اَلْوَانُهُ ف۪يهِ شِفَٓاءٌ لِلنَّاسِۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةً

karınlarından bir içecek ki muhteliftir renkleri onda vardır bir şifâ insanlar için şübhesiz bunda vardır elbet bir delil

لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفّٰيكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ

bir topluluk için ki düşünecekler ve Allah sizi yarattı sonra sizi öldürür ve sizden kimi ulaştırılır

اِلٰٓى اَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْـٔاًۜ اِنَّ اللّٰهَ عَل۪يمٌ قَد۪يرٌ ﴿٧٠﴾

en rezîline ömrün için bilmemesi sonra biraz ilimden bir şey şübhesiz Allah herşeyi bilendir herşeye gücü yetendir

وَاللّٰهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِۚ فَمَا الَّذ۪ينَ فُضِّلُوا

ve Allah üstün kıldı bazınızı bazısına rızık husûsunda böylece değildir o kimseler ki üstün kılındılar

بِرَٓادّ۪ي رِزْقِهِمْ عَلٰى مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَهُمْ ف۪يهِ سَوَٓاءٌۜ اَفَبِنِعْمَةِ

vericiler rızıklarını o şeylere ki sâhib oldu sağ elleri artık onlar onda eşittir şimdi ni'metini mi

اللّٰهِ يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا

Allah'ın bilerek inkâr ediyorlar ve Allah kıldı size kendi nefislerinizden eşler

وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَزْوَاجِكُمْ بَن۪ينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ

ve kıldı size eşlerinizden oğullar ve torunlar ve sizi rızıklandırdı

مِنَ الطَّيِّبَاتِۜ اَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللّٰهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾

temiz şeylerden öyle iken bâtıla mı inanıyorlar ve ni'metine Allah'ın onlar nankörlük ediyorlar

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا

bir rızka – kendileri için – mâlik olmuyor – o şeylere ki – Allah'dan – başka – tapıyorlar – ve

مِنَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾ فَلَا

güç yetiremiyorlar – ve – bir şeye – yerden – ve – göklerden

تَضْرِبُوا لِلّٰهِ الْاَمْثَالَ اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾

bilmezsiniz – siz – ve – bilir – Allah – şübhesiz – o misâlleri – Allaha – öyle ise misâl getirmeyin

ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ

bir şeye – güç yetiremiyor – mülk edinilmiş – bir köleyi ki – bir misâl olarak – Allah – misâl getirdi

وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا

gizlice – ondan – infâk eder – böylece o – güzel – bir rızıkla – bizden – onu rızıklandırdık – o kimseyi ki – ve

وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾

bilmezler – onların çoğu – bil'akis – Allahadır – hamd – bir olurlar mı – açıkça – ve

وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ اَحَدُهُمَا اَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ

bir şeye – güç yetiremiyor – dilsizdir – onlardan biri – iki adamı – bir misâl olarak – Allah – misâl getirdi – ve

وَهُوَ كَلٌّ عَلٰى مَوْلٰيهُ اَيْنَمَا يُوَجِّهْهُ لَا يَاْتِ بِخَيْرٍ هَلْ

bir hayır ile – gelmez – onu gönderse – nereye – efendisine – bir yüktür – o – ve

يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

dosdoğru – bir yol üzerindedir – o – ve – adâleti – emreder – o kimse ki – ve – o adam – bir olur mu

﴿٧٦﴾ وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمْحِ

açıp kapama gibi – ancak – o saat – işi – değildir – ve – yerin – ve – göklerin – gaybı – Allah'a âiddir – ve

الْبَصَرِ اَوْ هُوَ اَقْرَبُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

gücü yetendir – herşeye – Allah – şübhesiz – daha yakındır – o – veya – gözü

﴿٧٧﴾ وَاللّٰهُ اَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْـًٔا

bir şey – bilmiyordunuz – analarınızın – karınlarından – sizi çıkardı – Allah – ve

وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٔدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

şükredersiniz – tâ ki siz – kalbler – ve – gözler – ve – kulaklar – size – kıldı – ve

﴿٧٨﴾ اَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ

onları tutmuyor – göğün – boşluğunda – boyun eğdirilmişler – kuşları – görmediler mi

اِلَّا اللّٰهُ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾

îmân edecekler – bir topluluk için ki – elbette deliller – bunda vardır – şübhesiz – Allah – ancak

---

73- *(Müşrikler)* Allah'ı bırakıp da, kendileri için göklerden ve yerden hiçbir rızka mâlik olmayan ve *(buna)* güçleri de yetmeyen şeylere *(putlara)* tapıyorlar.

74- Öyle ise *(eşi olmayan)* Allah'a, benzerler *(ortaklar)* koşmaya kalkmayın!

Şübhesiz ki *(bu yüzden başınıza gelecek azâbı)* Allah bilir, siz ise bilmezsiniz.

75- Allah şöyle bir misâl getirdi: Hiçbir şeye gücü yetmeyen, başkasının mülkü olmuş bir köle ile; bir de kendisini tarafımızdan güzel bir rızıkla rızıklandırdığımız *(ve)* böylece bundan gizli ve açık olarak sarf eden kimse, hiç bir olurlar mı *(ki âciz putları, herşeye kādir olan Allah ile bir tutuyorsunuz)*? Hamd, Allah'a mahsustur.

Fakat onların çoğu bilmezler.

76- Allah, iki kişiyi de bir *(başka)* misâl olarak getirdi ki, bunlardan biri dilsizdir; hiçbir şeye gücü yetmez ve o efendisine *(sâdece)* bir yüktür; onu nereye gönderse bir hayır getirmez.

Hiç o adam, adâleti emreden ve kendisi, dosdoğru bir yol üzerinde olan kimse ile bir olur mu *(ki putları, nihâyetsiz ihsan ve kudret sâhibi ve hak kelâmıyla sizi doğru yola sevk eden Allah ile bir tutuyorsunuz)*?

77- Hâlbuki göklerin ve yerin gaybı Allah'a âiddir.

Kıyâmetin kopması ise, ancak bir göz açıp kapama gibi veya daha yakındır.[1] Şübhesiz ki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

78- Ve Allah sizi analarınızın karınlarından, *(siz)* hiçbir şey bilmez bir hâlde iken çıkardı; şükredesiniz diye de size kulaklar, gözler ve kalbler verdi.

79- *(Onlar)* gök boşluğunda *(uçmaları için)* emre boyun eğdirilmiş kuşları görmediler mi? Onları *(o boşlukta)* Allah'dan başkası tutmuyor.

Şübhe yok ki bunda, îmân edecek bir topluluk için nice deliller vardır.

80- Hem Allah, size evlerinizi sükûnet bulacak bir yer yaptı ve size sağmal hayvanların derilerinden, göç zamânınızda ve ikāmet zamânınızda hafifçe taşıyacağınız evler *(çadırlar)* ve yünlerinden, tüylerinden ve kıllarından bir zamâna kadar *(kullanacağınız)* giyimlik *(ve döşemelik)* eşyâlar ve ticâret malları yaptı. (1)

81- Allah, yarattıklarından sizin için gölgeler de yaptı, hem sizin için dağlardan barınaklar kıldı ve sizi sıcaktan muhâfaza edecek elbiseler ve savaş*(lar)*ınızda sizi koruyacak zırhlar yaptı.

Böylece üzerinizde olan ni'metini tamamlar ki, Müslüman olasınız.

82- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Buna rağmen eğer yüz çevirirlerse, artık sana düşen ancak apaçık bir tebliğdir.

83- Allah'ın ni'metini tanırlar; sonra da onu inkâr ederler; çünki onların çoğu kâfirdirler.

84- Her ümmetten bir şâhid çıkaracağımız gün ise, artık inkâr edenlere ne *(özür dilemeleri için)* izin verilir, ne de onlardan *(Rablerini)* râzı etmeleri istenir.

85- Ve zulmedenler azâbı gördükleri zaman, artık *(o azab)* onlardan ne hafifletilir, ne de onlara göz açtırılır.

86- *(Allah'a)* ortak koşanlar da *(koştukları)* ortaklarını gördükleri zaman: "Rabbimiz! Seni bırakıp *(kendilerine)* yalvarmakta olduğumuz ortaklarımız, işte bunlardır!" derler.

Bunun üzerine *(onlar da)*: "Şübhesiz ki siz gerçekten yalancı kimselersiniz!" diye o sözü *(reddederek)* kendilerine atarlar.

87- *(Müşrikler)* o gün Allah'*(ın hükmün)*e teslîm olmuşlar ve uydurmakta oldukları şeyler kendilerinden kaybolup gitmiştir.

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ

derilerinden size kıldı ve sükûnet yeri evlerinizden size kıldı Allah ve

الْاَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ اِقَامَتِكُمْ

ikâmet ettiğiniz günde ve göç ettiğiniz günde onları hafifçe taşıyorsunuz evler sağmal hayvanların

وَمِنْ اَصْوَافِهَا وَاَوْبَارِهَا وَاَشْعَارِهَا اَثَاثًا وَمَتَاعًا اِلٰى حِينٍ ﴿٨٠﴾

bir zamana kadar bir menfeat ve ev eşyası kıllarından ve tüylerinden ve yünlerinden ve

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ

dağlardan sizin için kıldı ve gölgeler yarattı o şeyden ki sizin için kıldı Allah ve

اَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمْ

sizi koruyor zırhlar ve sıcaktan sizi muhâfaza ediyor elbiseler ki sizin için kıldı ve siperler

بَأْسَكُمْ كَذٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾

müslüman olursunuz tâ ki siz üzerinizde olan ni'metini tamamlar böylece savaşınızda

فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٨٢﴾ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ

ni'metini tanırlar apaçık bir tebliğdir sana düşen artık ancak yüz çevirirlerse fakat eğer

اللّٰهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَاَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٣﴾

kâfirdirler onların çoğu ve onu inkâr ederler sonra Allah'ın

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ

izin verilmez sonra bir şâhid ümmetin herbirinden gönderiniz o gün ki ve

لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٨٤﴾ وَاِذَا رَاَ الَّذِينَ

o kimseler ki gördü o vakit ki ve râzı etmeleri istenecek onlar değildir ve inkâr ettiler o kimselere ki

ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٨٥﴾

mühlet verilecekler onlar değildir ve onlardan artık hafifletilmez azâbı zulmettiler

وَاِذَا رَاَ الَّذِينَ اَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا

dediler ortaklarını ortak koştular o kimseler ki gördü o vakit ki ve

رَبَّنَا هٰؤُلَاءِ شُرَكَاؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ

senden başka yalvarıyoruz idik onlar ki ortaklarımız işte bunlardır Rabbimiz

فَاَلْقَوْا اِلَيْهِمُ الْقَوْلَ اِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٨٦﴾ وَاَلْقَوْا اِلَى

atmışlar ve gerçekten yalancılarsınız şübhesiz siz o sözü kendilerine bunun üzerine attılar

اللّٰهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

uyduruyorlar idiler o şey ki onlardan kaybolup gitmiş ve teslîm olmayı o gün Allah'a

سُورَةُ الرَّعْدِ مَكِّيَّةٌ اَوْ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَلٰثٌ وَاَرْبَعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

ismiyle · Allah'ın · Rahmân · Rahîm

الٓمٓرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذٖٓي اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ

elif lâm mîm râ · bunlar · âyetleridir · kitabın · ve · o şey ki · indirildi · sana · Rabbinden · haktır

وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ اَللّٰهُ الَّذٖي رَفَعَ السَّمٰوَاتِ

fakat · çoğu · insanların · îmân etmezler · Allah · o zâttır ki · yükseltti · gökleri

بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ

olmadan · direkler · onları görüyorsunuz · sonra · hükmetti · Arş'a · ve · boyun eğdirdi · güneşe · ve · aya · herbiri

يَجْرٖي لِاَجَلٍ مُسَمًّى يُدَبِّرُ الْاَمْرَ يُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَٓاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ

akıp gider · bir vakte kadar · belirli · idâre eder · işi · açıklar · âyetleri · tâ ki siz · kavuşmaya · Rabbinize · kat'î inanırsınız

﴿٢﴾ وَهُوَ الَّذٖي مَدَّ الْاَرْضَ وَجَعَلَ فٖيهَا رَوَاسِيَ وَاَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ

ve · o zât ki · uzattı · yeryüzünü · ve · kıldı · orada · sâbit dağlar · ve · nehirler · ve · herbirinden

الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فٖيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِي الَّيْلَ النَّهَارَ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ

meyvelerin · kıldı · orada · eş · iki · bürüyor · geceyi · gündüze · şübhesiz · bunda var

لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٣﴾ وَفِي الْاَرْضِ قِطَعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ

elbet deliller · bir topluluk için ki · düşünecekler · ve · yeryüzünde var · toprak parçaları · birbirine komşu · ve · bağlar

مِنْ اَعْنَابٍ وَزَرْعٌ وَنَخٖيلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقٰى بِمَٓاءٍ

üzümlerden · ve · ekinler · ve · hurma ağaçları · çatallı · ve · çatalsız · sulanır · bir su ile

وَاحِدٍ وَنُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلٰى بَعْضٍ فِي الْاُكُلِ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ

tek · ve · üstün kılıyoruz · bazılarını · bazısına · meyvelerinde · şübhesiz · bunda var

لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾ وَاِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ ءَاِذَا كُنَّا

elbet deliller · bir topluluk için ki · akıl erdirecekler · ve · eğer · şaşıracaksan · asıl şaşılacak şey · (şu) sözleridir · o vakit mi ki · olduk

تُرَابًا ءَاِنَّا لَفٖي خَلْقٍ جَدٖيدٍ اُولٰٓئِكَ الَّذٖينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَاُولٰٓئِكَ

bir toprak · biz mi · şübhesiz · içindeyiz · elbet · bir yaratılış · yeni · işte onlar · o kimselerdir ki · inkâr ettiler · Rablerini · ve · işte onlar

الْاَغْلَالُ فٖٓي اَعْنَاقِهِمْ وَاُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ ﴿٥﴾

demir halkalar · boyunlarındadır · ve · işte onlar · ehlidirler · ateş · onlar · orada · ebedî kalıcıdırlar

13- RA'D SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 43 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Mîm, Râ. Bunlar, Kitâb'ın *(Kur'ân'ın)* âyetleridir ve sana Rabbinden indirilmiş olan *(o Kur'ân)* haktır; fakat insanların çoğu îmân etmezler.

2- Allah, o gördüğünüz gökleri direksiz yükselten, sonra arşa hükmeden, güneşi ve ayı da emrine boyun eğdirendir.

Herbiri belirli bir vakte kadar akıp gider. *(O, her)* işi idâre eder; âyetleri açıklar ki, Rabbinize kavuşacağınıza kat'î olarak inanasınız!

3- Yeryüzünü yayan, orada sâbit dağlar ve nehirler yapan ve orada her çeşit meyvelerden ikişer eş kılan da O'dur.

Geceyi gündüze *(O)* örtüyor. Şübhesiz ki bunda, düşünecek bir topluluk için apaçık deliller vardır.

4- Hem yeryüzünde birbirine komşu *(farklı özelliklerde)* toprak parçaları *(kıt'alar)*, üzüm bağları, ekinler, bir kökten *(bir kaç gövde hâlinde)* çatallı ve çatalsız çıkan hurma ağaçları vardır; *(hepsi ayrı çeşitler olduğu hâlde)* bir su ile sulanır.

Fakat meyvelerinde onların bir kısmını bir kısmına üstün kılıyoruz.

Muhakkak ki bunda, akıl erdirecek bir topluluk için *(Allah'ın kudretine)* nice deliller vardır.

5- Buna rağmen *(kâfirlerin yalanlamalarına)* şaşıracaksan, asıl şaşılacak şey, onların: "Bir toprak olduğumuz zaman mı, gerçekten biz mi yeni bir yaratılışta olacağız?" sözleridir.

İşte onlar, Rablerini inkâr edenlerdir. Hem yine onlar *(âhiret gününde)* boyunlarında *(demir)* halkalar bulunanlardır.

Ve onlar ateş ehlidirler.

Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

6- Bununla berâber *(müşrikler)* senden, iyilikten önce kötülüğü *(azâbı)* acele istiyorlar; hâlbuki onlardan önce *(kendileri gibi kavimlere)* doğrusu nice ibret verici cezâlar gelip geçti. Ve şübhesiz Rabbin, zulümlerine rağmen insanlar için elbette mağfiret sâhibidir. Yine şübhesiz ki Rabbin, elbette azâbı şiddetli olandır.

7- Hem inkâr edenler diyor ki: "Ona Rabbinden *(bizim istediğimiz)* bir mu'cize indirilmeli değil miydi?" *(Ey Resûlüm!)* Sen, ancak *(Allah'ın azâbı ile)* bir korkutucusun ve her kavmin bir yol göstereni vardır.

8- Allah, her dişinin neye gebe kalacağını ve rahimlerin neyi eksiltip, neyi ziyâde edeceğini bilir. Çünki O'nun katında herşey *(kader olarak yazılı)* bir ölçü iledir.

9- *(O,)* görünmeyeni de görüneni de hakkıyla bilendir; Kebîr *(pek büyük)*tür, Müteâl *(herşeyden yüce)*dir.

10- Sizden sözü gizleyenle, onu açığa vuran kimse ve geceleyin gizlenenle, gündüz vakti yürüyen kimse *(O'nun ilminde)* birdir.

11- O kimseyi önünden ve arkasından ta'kîb eden *(melek)*ler vardır; Allah'ın emriyle onu korurlar. Kendilerinde olan *(iyi hâl)*i değiştirmedikçe, şübhesiz ki Allah, bir kavme olan *(ni'metin)*i değiştirmez. Fakat Allah, bir kavme *(kendi isyanları yüzünden)* kötülük dilediği zaman, artık onu geri çevirecek kimse yoktur. Onlar için O'ndan başka bir dost da yoktur.

12- Size korku ve ümid içinde şimşeği gösteren ve *(yağmur)* yüklü bulutları meydana getiren O'dur.

13- Ve ra'd *(gök gürültüsü)* O'na hamd ile *(tesbîh ederken)*,[1] melekler de O'nun korkusundan *(yine O'nu)* tesbîh eder*(ler)*! Hem *(O,)* yıldırımları gönderir de onlarla dilediğini çarpar; böyleyken onlar *(hâlâ)* Allah hakkında mücâdele ediyorlar! Hâlbuki O, *(düşmanlarına karşı)* azâbı pek şiddetli olandır.

وَ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَ قَدْ خَلَتْ

ve | senden acele istiyorlar | kötülüğü | önce | iyilikten | ve | gerçekten | gelip geçti

مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثُلَاتُ وَ اِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ

onlardan önce | nice ibret verici cezâlar | ve | şübhesiz | Rabbin | elbette sâhibidir | bir mağfiret | insanlar için

عَلٰى ظُلْمِهِمْ وَ اِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾ وَ يَقُولُ الَّذِينَ

zulümlerine karşı | ve | şübhesiz | Rabbin | elbette şiddetli olandır | azâbı | ve | diyor | o kimseler ki

كَفَرُوا لَوْلَا اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِنْ رَبِّهِ اِنَّمَا اَنْتَ مُنْذِرٌ وَ لِكُلِّ

inkâr ettiler | değil miydi | indirilmeli | ona | bir mu'cize | Rabbinden | ancak | sen | bir korkutucusun | ve | herbiri için var

قَوْمٍ هَادٍ ﴿٧﴾ اَللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ اُنْثٰى وَ مَا تَغِيضُ

kavmin | bir yol gösteren | Allah | bilir | o şeyi ki | taşır | her | dişi | ve | o şeyi ki | eksiltir

الْاَرْحَامُ وَ مَا تَزْدَادُ وَ كُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾ عَالِمُ

rahimler | ve | o şeyi ki | artırır | ve | her | şey | onun katında | bir ölçü iledir | hakkıyla bilendir

الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ﴿٩﴾ سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ

görünmeyeni | ve | görüneni | pek büyüktür | pek yücedir | eşittir | sizden | o kimse ki

اَسَرَّ الْقَوْلَ وَ مَنْ جَهَرَ بِهِ وَ مَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِالَّيْلِ وَ سَارِبٌ

gizledi | sözü | ve | o kimse | açığa vurdu | onu | ve | o kimse ki | o | gizlenendir | geceleyin | ve | belirendir

بِالنَّهَارِ ﴿١٠﴾ لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِهِ

gündüz vakti | onun için vardır | ta'kîb edenler | önünden | ve | arkasından

يَحْفَظُونَهُ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتّٰى

onu korurlar | emriyle | Allahın | şübhesiz ki | Allah | değiştirmez | o şeyi ki | bir kavimdedir | tâ ki

يُغَيِّرُوا مَا بِاَنْفُسِهِمْ وَ اِذَا اَرَادَ اللّٰهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ

değiştirmelerine dek | o şeyi ki | kendilerindedir | ve | o vakit ki | diledi | Allah | bir kavme | kötülük | geri çevirecek yoktur | onu

وَ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ ﴿١١﴾ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا

ve onlar için yoktur | ondan başka | bir velî | o | o zâttır ki | size gösterir | şimşeği | korku içinde

وَ طَمَعًا وَ يُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ﴿١٢﴾ وَ يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ

ve | ümid içinde | ve | meydana getirir | bulutları | yüklü | ve | tesbîh eder | gök gürültüsü | ona hamd ile

وَ الْمَلٰٓئِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَ يُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا

ve | melekler | onun korkusundan | ve | gönderir | yıldırımları | ve çarpır | onları

مَنْ يَشَاءُ وَ هُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللّٰهِ وَ هُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ ﴿١٣﴾

o kimseye ki | diler | ve | onlar | mücâdele ediyorlar | hakkında | Allah | ve | o | pek şiddetli olandır | azâbı

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ

bir şeyle · kendilerine · cevab veremezler · ondan başka · duâ ediyorlar · o şeyler ki · ve · hak · duâ · onadır

إِلَّا كَبَاسِطِ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ

duâsı · ve · ona ulaşıcı · o değildir · ve · ağzına · erişmesi için · suya doğru · iki avucunu · açan kimse gibidir · ancak

الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿١٤﴾ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

yerde · ve · göklerdedir · o kimseler ki · secde eder · Allaha · ve · sapıklık içinde · ancak · kâfirlerin

طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿١٥﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ

Rabbi · kimdir · de ki · akşam · ve · sabah · gölgeleri · ve · istemeyerek · ve · isteyerek

السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ

dostlar ki · ondan başka · öyle ise edindiniz mi · de ki · Allah'dır · de ki · yerin · ve · göklerin

لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى

kör olan · bir olur mu · de ki · ne bir zarar · ve · bir fayda · kendilerine · sâhib olmazlar

وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ

Allaha · kıldılar mı · yoksa · nûr · ve · karanlıklar · bir olur mu · yâhut · gören · ve

شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ

Allah'dır · de ki · kendilerince · bu yaratma · ve birbirine benzer mi oldu · yarattığı gibi · yarattı · ortaklar ki

خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿١٦﴾ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ

ve aktı · bir su · gökten · indirdi · dilediğini kahredendir · bir olandır · o · ve · herşeyin · hakkıyla yaratanı

أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ

üzerini · yakıyorlar · o şeyden ki · ve · üste çıkan · bir köpük · sel · ve yüklendi · kendi mikdarlarınca · vâdiler

فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ

Allah · misâl getirir · işte böyle · buna benzer · bir köpük (olur) · bir eşya · veya · bir ziynet · aramak için · ateşte

الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ

artık kalır · insanlara · fayda veren şeyler · ve ama · atılmış olarak · böylece gider · köpük · işte ama · bâtıla · ve · hak

فِي الْأَرْضِ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ﴿١٧﴾ لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ

Rablerine · icâbet ettiler · o kimselere vardır ki · o misâlleri · Allah · misâl getirir · işte böyle · yeryüzünde

الْحُسْنَىٰ وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ

beraberinde · bir misli · ve · hepsi · yeryüzündekiler · şübhesiz onların olsa · eğer · ona · icâbet etmediler · ve o kimseler ki · daha güzeli

لَافْتَدَوْا بِهِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٨﴾

yataktır · ve ne kötü · cehennemdir · barınakları · ve · hesâbın · kötüsü · onlara vardır · işte onlar · onu · elbette fedâ ederlerdi

14- Hak duâ *(ve da'vet)* ancak O'nadır. O'ndan başka *(kendilerine)* duâ etmekte oldukları şeyler *(putlar)* ise, kendilerine hiçbir şekilde cevab veremezler; *(onlar)* ancak ağzına erişsin diye suya doğru iki avucunu açan kimse gibidir; hâlbuki *(elini suya doğru açmakla)* o *(su, onun ihtiyâcını anlayıp da)* ona ulaşıcı değildir. Kâfirlerin *(kendi putlarına olan)* duâsı da *(böyle)* sapıklık içinde kalmaktan başka bir şey değildir.

15- Hem göklerde ve yerde bulunan kimseler ve onların gölgeleri, sabah-akşam *(bir kısmı)* isteyerek, *(bir kısmı da)* istemeyerek *(de olsa)* Allah'a secde eder.

16- De ki: "Göklerin ve yerin Rabbi kimdir?" De ki: "Allah'dır?" *(Hem)* de ki: "Öyle ise O'nu bırakıp da kendilerine ne bir fayda ne de bir zarar vermeye sâhib olmayan birtakım dostlar mı edindiniz?"

(Hem yine) de ki: "Kör olan ile gören *(kâfir olanla îmân eden)* bir olur mu? Yâhut karanlıklarla nûr bir midir?" Yoksa Allah'a, O'nun yarattığı gibi yaratan ortaklar kıldılar da, kendilerince bu yaratma *(Allah'ın yaratmasıyla)* birbirine benzer mi oldu? De ki: "Herşeyi hakkıyla yaratan Allah'dır. Ve O, Vâhid *(bir olan)*dır, Kahhâr *(herşeye kudretiyle mutlak gālib olan)*dır."

17- *(Îmân ile küfrün mukāyesesi şuna benzer: Allah,)* gökten bir su indirdi de vâdiler kendi mikdarlarınca aktı; sel de üste çıkan bir köpük yüklendi. Bir ziynet veya bir eşyâ yapmak için, ateşte üzerini körüklemekte oldukları şeyler *(ma'denler)*den de buna benzer bir köpük meydana gelir.

İşte Allah, hak ile bâtıla böyle misâl getirir. Ama köpüğe gelince, böylece *(o)* yok olarak gider, *(bâtıl böyledir)*. Hâlbuki insanlara fayda veren şeyler ise, artık o yerde *(sâbit olarak)* kalır *(hak da buna benzer)*. İşte Allah, böyle misâller getirir.

18- Rableri*(nin emri)*ne icâbet edenlere, *(yaptıklarının)* daha güzeli *(olan bir karşılık, Cennet)* vardır. O'na icâbet etmeyenler ise, eğer yeryüzünde bulunanların hepsi ve onunla berâber bir misli daha gerçekten kendilerinin olsa, *(Allah'ın azâbından kurtulmak için)* onu elbette fedâ ederlerdi. İşte onlara hesâbın kötüsü vardır ve varacakları yer Cehennemdir. O ise, ne kötü yataktır!

19- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* O hâlde Rabbinden sana indirilenin hak olduğunu bilen kimse, *(îmân hakîkatlerine gözleri kapalı)* o kör kimse gibi olur mu? *(Bundan)* ancak *(istikâmetli)* akıl sâhibleri ibret alırlar.

20- Onlar ki, Allah'ın ahdini yerine getirirler ve *(verdikleri)* sözü bozmazlar.

21- Ve onlar ki, Allah'ın birleştirilmesini emrettiği şeyi *(akrabâlar ve mü'minler arasında olması gereken bağı)* birleştirirler; Rablerinden korkarlar ve hesâbın kötüsünden endişe ederler.

22- Ve onlar ki, Rablerinin rızâsını arzu ederek sabrederler, namazı hakkıyla kılarlar, kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden gizlice ve açıkça *(Allah yolunda)* sarf ederler ve kötülüğü iyilikle savarlar; işte onlar var ya, onlara *(dünya)* yurdun*(un güzel)* âkıbeti vardır.

23- Ki *(o güzel âkıbet)* Adn Cennetleridir. *(Onlar)* oralara, atalarından, zevcelerinden ve kendi nesillerinden sâlih olanlarla berâber girerler. Melekler de her kapıdan yanlarına girerler.

24- *(Ve:)* "Sabrettiğinizden dolayı size selâm olsun; işte *(dünya)* yurdun*(un)* âkıbeti *(olan Cennet)* ne güzeldir!" *(derler)*.

25- Hâlbuki Allah'ın ahdini *(O'na)* kat'î olarak verdikleri sözden sonra bozanlar, Allah'ın birleştirilmesini emrettiği şeyi *(akrabâlar ve mü'minler arasında olması gereken irtibâtı)* kesenler ve yeryüzünde fesad çıkaranlara gelince, işte onlar yok mu, lâ'net onlaradır; yurdun kötüsü *(Cehennem)* de onlar içindir!

26- Allah, dilediğine rızkı genişletir ve *(dilediğine de)* daraltır. Fakat *(onlar)* dünya hayâtıyla şımardılar. Hâlbuki dünya hayâtı, âhiretin yanında *(değersiz)* bir menfaatten başka bir şey değildir.

27- Hem inkâr edenler: "Ona *(Muhammed'e)* Rabbinden *(bizim istediğimiz)* bir mu'cize indirilmeli değil miydi?" diyor. De ki: "Şübhesiz ki Allah, dilediğini *(kendi isyânı sebebiyle)* dalâlete atar; *(rızâsına)* yöneleni ise kendi *(dîni)*ne hidâyet eder."

28- Onlar, îmân edenler ve kalbleri Allah'ın zikri ile mutmain olan kimselerdir. Bilesiniz ki, kalbler ancak Allah'ın zikri ile mutmain olur.[1]

أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَى إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ
ibret alır | ancak | kör oldu | o | o kimse gibidir ki | haktır | Rabbinden | sana | indirildi | şübhesiz o şey ki | bilir | o kimse mi ki

أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿١٩﴾ الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ
sözü | bozmazlar | ve | Allah'ın | ahdini | yerine getirirler | onlar ki | akıl | sâhibleri

﴿٢٠﴾ وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ
endişe ederler | ve | Rablerinden | korkarlar | ve | birleştirilmesini | onu | Allahın | emrettiği şeyi | birleştirirler | onlar ki | ve

سُوءَ الْحِسَابِ ﴿٢١﴾ وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا
hakkıyla kıldılar | ve | Rablerinin | rızâsını | arzu ederek | sabrettiler | onlar ki | ve | hesâbın | kötüsünden

الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَءُونَ
savarlar | ve | açıkça | ve | gizlice | kendilerini rızıklandırdık | o şeylerden ki | sarf ettiler | ve | namazı

بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا
oralara girerler | Adn | Cennetleridir | yurdun | âkıbeti | onlara vardır | işte onlar | kötülüğü | iyilikle

وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ
girerler | melekler | ve | kendi nesillerinden | ve | zevcelerinden | ve | atalarından | sâlih oldu | o kimse ki | ve

عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ
yurdun | âkıbeti | işte ne güzeldir | sabrettiniz | o şeyden dolayı ki | size | selâm olsun | kapının | herbirinden | yanlarına

﴿٢٤﴾ وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ
emrettiği şeyi | keserler | ve | kesin söz verilmesinin | ardından | Allahın | ahdini | bozuyorlar | o kimseler ki | ve

اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ
lâ'net | onlaradır | işte onlar | yeryüzünde | fesad çıkarırlar | ve | birleştirilmesini | onu | Allah'ın

وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٢٥﴾ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ
daraltır | ve | diler | o kimseye ki | rızkı | genişletir | Allah | yurdun | kötüsü | onlar içindir | ve

وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ
bir menfaat | ancak | âhiretin yanında | dünya | hayatı değildir | ve | dünya | hayatıyla | sevindiler | ve

﴿٢٦﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ
şübhesiz | de ki | Rabbinden | bir mu'cize | ona | indirilmeli | değil miydi | inkâr ettiler | o kimseler ki | diyor | ve

اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ ﴿٢٧﴾ الَّذِينَ آمَنُوا
îmân ettiler | o kimselerdir ki | yöneldi | o kimseyi ki | kendine | hidâyet eder | ve | diler | o kimseyi ki | dalâlete atar | Allah

وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾
kalbler | mutmain olur | Allahın | zikri ile | dikkat edin | Allahın | zikri ile | kalbleri | mutmain olur ve

اَلَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبٰى لَهُمْ وَحُسْنُ مَاٰبٍ ﴿٢٩﴾

dönüş yerinin · güzeli · ve · onlara · ne mutlu · sâlih ameller · yapılar · ve · îmân ettiler · o kimseler ki

كَذٰلِكَ اَرْسَلْنَاكَ فِي اُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا اُمَمٌ لِتَتْلُوَا عَلَيْهِمُ

onlara · okuman için · nice ümmetler · kendilerinden önce · gerçekten geçmiştir · bir ümmet içinde · seni gönderdik · böylece

الَّذِي اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمٰنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ

o ancak · ilâh yok · Rabbimdir · o · de ki · Rahmân'ı · inkâr ediyorlar · onlar · ve · sana · vahyettik · o şeyi ki

عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ مَتَابِ ﴿٣٠﴾ وَلَوْ اَنَّ قُرْاٰنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ

dağlar · kendisiyle · yürütülseydi · bir Kur'ân ki · şübhesiz · ve eğer · tevbem · onadır · ve · tevekkül ettim · ona

اَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْاَرْضُ اَوْ كُلِّمَ بِهِ الْمَوْتٰى بَلْ لِلّٰهِ الْاَمْرُ جَمِيعًا

bütün · emirler · Allah'a âiddir · bil'akis · ölüler · onunla · konuşturulsaydı · veya · yeryüzü · onunla · parçalansaydı · veya

اَفَلَمْ يَايْـَٔسِ الَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْ لَوْ يَشَاءُ اللّٰهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمِيعًا

bütün · insanları · hidâyete erdirirdi · Allah · dileseydi · eğer · şübhesiz · îmân ettiler · o kimseler ki · hâlâ ümid kesmedi mi

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ اَوْ تَحُلُّ

konar · veya · bir belâ · yaptılar · o şey yüzünden ki · onlara isâbet eder · inkâr ettiler · o kimseler ki · geri durmaz · ve

قَرِيبًا مِنْ دَارِهِمْ حَتّٰى يَاْتِيَ وَعْدُ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ

va'dinden · caymaz · Allah · şübhesiz · Allah'ın · va'di · gelinceye kadar · tâ ki · yurtlarının · yakınına

﴿٣١﴾ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَاَمْلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا

inkâr ettiler · o kimselere ki · ve mühlet verdim · senden önceki · peygamberlerle · alay edildi · ve and olsun gerçekten

ثُمَّ اَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٣٢﴾ اَفَمَنْ هُوَ قَائِمٌ

gözetendir · o · öyleyse o kimse mi ki · azâbım · idi · artık nasıl · onları yakaladım · sonra

عَلٰى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَاءَ قُلْ

de ki · ortaklar · Allah'a · kıldılar · ve · kazandı · o şeyle ki · nefsin · herbirini

سَمُّوهُمْ اَمْ تُنَبِّئُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْاَرْضِ اَمْ بِظَاهِرٍ

zâhiri olanla mı · yoksa · yeryüzünde · bilmiyor · o şeyi ki · ona haber mi veriyorsunuz · yoksa · onları isimlendirin

مِنَ الْقَوْلِ بَلْ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ

men' edildiler · ve · hileleri · inkâr ettiler · o kimselere ki · süslendi · bil'akis · lâftan

السَّبِيلِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾ لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيٰوةِ

hayatında · bir azab · onlar için vardır · bir hidâyete erdirecek · onun için yoktur · Allah · dalâlete atarsa · kimi · ve · yoldan

الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَاقٍ ﴿٣٤﴾

bir koruyan · Allah'dan · onlara yoktur · ve · daha zordur · âhiret · elbette azâbı · ve · dünya

29- İmân edip sâlih ameller işleyenlere ne mutlu! Varılacak güzel yer de onlar içindir.

30- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Böylece *(biz)* seni, kendilerinden önce nice ümmetler geçmiş bulunan bir ümmet içinde gönderdik ki, sana vahyettiğimizi onlara okuyasın; onlar Rahmân'ı inkâr ediyorlar. De ki: "O, benim Rabbimdir; O'ndan başka ilâh yoktur. *(Ben)* ancak O'na tevekkül ettim, tevbem de ancak O'nadır."

31- Hem doğrusu bir Kur'ân ki, eğer kendisiyle dağlar yürütülseydi veya onunla arz parçalansaydı veya onunla ölüler konuşturulsaydı *(onlar yine îmân etmezlerdi)*! Fakat bütün emirler Allah'a âiddir. İmân edenler hâlâ anlamadılar mı ki, eğer Allah dileseydi bütün insanları elbette hidâyete erdirirdi. İnkâr edenler ise, onlara kendi yaptıkları *(isyanlar)* yüzünden belâ gelmeye devâm edecek veya *(o belâ)* yurtlarının yakınına inecektir. Nihâyet Allah'ın *(mü'minlere olan)* va'di *(Mekke'nin fetih zamânı)* gelecektir. Şübhesiz ki Allah, va'dinden dönmez.

32- And olsun ki, senden önceki peygamberlerle de alay edildi de inkâr edenlere mühlet verdim; sonra onları *(azabla)* yakaladım! Artık azâbım nasılmış *(gördüler)*!

33- Öyleyse herkesin *(hayır ve şerden)* ne yaptığını O görüp gözeten *(Allah, hiç böyle olmayan putlarla bir)* midir? Hâlbuki *(onlar)* Allah'a ortaklar koştular. De ki: "Onların isimlerini söyleyin bakalım! *(Kimdir onlar?)* Yoksa O'na yeryüzünde bilmediği bir şeyi mi haber veriyorsunuz? Yoksa boş lâf ile *(kendinizi)* mi *(aldatıyorsunuz)*?" Hayır, inkâr edenlere hîleleri süslü gösterildi ve *(hak)* yoldan men' edildiler. Hâlbuki Allah, kimi *(böyle inkârları yüzünden)* dalâlete atarsa, artık onu hidâyete erdirecek kimse yoktur.

34- Onlar için dünya hayâtında bir azab vardır; âhiret azâbı ise elbette daha şiddetlidir. Onları Allah*(ın azâbın)*dan koruyacak olan hiç kimse de yoktur!

35- Takvâ sâhiblerine va'd olunan Cennetin misâli *(şöyledir)*: Altından ırmaklar akar! Meyveleri devamlıdır, gölgesi de! İşte *(günahlardan)* sakınanların âkıbeti budur! Kâfirlerin âkıbeti ise ateştir!

36- Hâlbuki kendilerine kitab verdiğimiz kimseler, sana indirilenle *(Kur'ân'la)* sevinirler; bununla berâber *(aralarındaki)* topluluklardan, onun bir kısmını inkâr edenler *(de)* vardır. De ki: "*(Ben)* ancak Allah'a ibâdet edeyim ve O'na şirk koşmayayım diye emrolundum. *(Ben insanları)* ancak O'na da'vet ederim; dönüşüm de ancak O'nadır."

37- İşte böylece onu *(o Kur'ân'ı)* Arabca bir hüküm olarak indirdik. And olsun ki, eğer sana *(vahiyle)* gelen ilimden sonra onların arzularına uyacak olursan, Allah'dan senin için ne bir dost, ne de bir koruyucu vardır.

38- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Celâlim hakkı için, senden önce de nice peygamberler gönderdik; onlara da zevceler ve çocuklar verdik. Hâlbuki Allah'ın izni olmadan hiçbir peygamberin bir mu'cize getirmesi mümkün değildir![1] Her zamânın yazılmış bir hükmü vardır.

39- Allah *(o yazıdan)* dilediğini siler, *(dilediğini de)* sâbit bırakır. Ana kitab *(olan Levh-i Mahfûz)* ise O'nun katındadır.

40- Onlara va'd ettiğimiz *(azâb)*ın bir kısmını sana *(onları helâk etmekle dünyada)* göstersek veya seni *(daha önce)* vefât da ettirsek, artık sana düşen ancak tebliğdir; hesab görmek ise bize âiddir.

41- Görmediler mi ki, şübhesiz biz *(ben Azîmüşşân)*, yeryüzüne *(kâfirlerin memleketlerine, mü'minlere yardım etmekle)* geliyor, onu etrâfından *(peygamberin fetihleriyle)* eksiltip duruyoruz? Ve Allah *(dilediği gibi)* hükmeder; O'nun hükmünü geri çevirecek kimse yoktur. Ve O, hesâbı pek çabuk görendir.

42- Doğrusu onlardan öncekiler de *(peygamberlerine)* tuzak kurmuştu; fakat bütün tuzaklar*(ını neticesiz bırakmak)* Allah'a âiddir. *(Çünki O,)* herkesin ne kazanmakta olduğunu bilir. Kâfirler de, bu *(dünya)* yurdun*(un gerçek)* âkıbeti kimin olduğunu yakında bilecektir.

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

ırmaklar | altından | akar | takvâ sâhiblerine | va'd olundu | o ki | cennetin | misâli

أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى

âkıbeti | ve | sakındılar | o kimselerin ki | âkıbeti | işte budur | gölgesi | ve | devamlıdır | meyveleri

الْكَافِرِينَ النَّارُ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ

sevinirler | kitab | kendilerine verdik | o kimseler ki | ve | ateştir | kâfirlerin

بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ

emrolundum | ancak | de ki | bazısını | inkâr ederler | o kimseler ki | topluluklardan vardır | ve | sana | indirildi | o şeyle ki

أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُو وَإِلَيْهِ مَآبِ ﴿٣٦﴾

dönüşüm | onadır | ve | da'vet ederim | ona | ona | şirk koşmamamla | ve | Allah'a | ibâdet etmemle

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ

arzularına | uyarsan | and olsun eğer | ve | Arabca | bir hüküm olarak | onu indirdik | işte böylece | ve

بَعْدَمَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ

ne bir koruyucu | ve | bir dost | Allah'dan | senin için yoktur | ilimden | sana geldi | o şeyden sonra ki

﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً

çocuklar | ve | zevceler | onlara | kıldık | ve | senden önce | peygamberler | gönderdik | ve and olsun gerçekten

وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ

bir yazı | ecelin | herbiri için var | Allahın | izni ile | ancak | bir mu'cize | getirmesi | bir peygamber için | olmadı | ve

﴿٣٨﴾ يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ﴿٣٩﴾

kitab | ana | onun katındadır | ve | sâbit bırakır | ve | diler | o şeyi ki | Allah | siler

وَإِنْ مَا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ

sana gereken | artık ancak | seni vefât ettirsek | veya | onlara va'd ediyoruz | o şeyin ki | bazısını | sana göstersek | eğer | ve

الْبَلَاغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿٤٠﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ

onu eksiltiyoruz | yeryüzüne | geliyoruz | şübhesiz biz | ve görmediler mi ki | hesab | bize âiddir | ve | tebliğdir

أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

hesâbı | pek çabuk görendir | o | ve | onun hükmünü | ta'kîb edecek yoktur | hükmeder | Allah | ve | etrâfından

﴿٤١﴾ وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ

bilir | bütün | tuzaklar | fakat Allaha âiddir | onlardan öncedir | o kimseler ki | tuzak kurmuştu | gerçekten | ve

مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٤٢﴾

bu yurdun | âkıbeti | kimindir | kâfirler | yakında bilecektir | ve | bir nefis | her | kazanır | o şeyi ki

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ

Allah yeter de ki bir gönderilmiş değilsin inkâr ettiler o kimseler ki der ve

شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿٤٣﴾

kitabın ilmi yanında vardır o kimse ki ve aranızda ve aramda şâhid olarak

سُورَةُ إِبْرٰهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اثْنَتَانِ وَخَمْسُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

الٓرٰ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ

zulümâttan insanları çıkarman için sana onu indirdik bir kitab ki elif lâm râ

إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلٰى صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿١﴾ اللّٰهِ

Allah'ın hamde çok lâyık olanın dâima üstün olanın yoluna Rablerinin izniyle nûra

الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ

o kâfirlere vay ve yerdedir o şeyler ki ve göklerdedir o şeyler ki onundur o ki

مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا

dünya hayatını tercîh ederler onlar ki şiddetli bir azâbdan dolayı

عَلَى الْاٰخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا

bir eğrilik ona isterler ve Allah yolundan çevirirler ve âhirete

أُولٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ

bir peygamberi göndermedik ve uzak bir sapıklık içindedir işte onlar

إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي

hidâyete erdirir ve diler o kimseyi ki Allah artık dalâlete atar onlara açıklaması için kendi kavminin lisânıyla ancak

مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسٰى بِاٰيَاتِنَا

mu'cizelerimizle Mûsâ'yı gönderdik ve and olsun gerçekten her işi hikmetlidir dâima üstündür o ve diler o kimseyi ki

أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِأَيَّامِ اللّٰهِ

Allahın günlerini onlara hatırlat ve nûra zulümâttan kavmini çıkar diye

إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾

çok şükreden çok sabreden herkes için elbette ibretler bunda vardır şübhesiz

43- Buna rağmen inkâr edenler: "Sen *(peygamber olarak)* gönderilmiş bir kimse değilsin" der.

De ki: "Benimle sizin aranızda şâhid olarak Allah yeter!

Ve yanında kitab ilmi bulunanlar *(yahudi ve hristiyanlardan mü'min olanlar)* da *(benim nübüvvetimi bilirler)*!"

14- İBRÂHÎM (AS) SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 52 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Râ. *(Bu öyle)* bir Kitab*(dır)* ki, onu sana, insanları Rablerinin izniyle zulümâttan *(küfür karanlıklarından)* nûra *(îmâna)*, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Hamîd *(hamd edilmeye yegâne lâyık)* olan *(Allah')*ın yoluna çıkarman için indirdik.

2- O Allah*('ın yoluna)* ki, göklerde ne var, yerde ne varsa O'nundur.

Şiddetli bir azabdan dolayı vay hâline o kâfirlerin!

3- Onlar ki, dünya hayâtını *(severek)* âhirete tercîh ederler;(1) *(insanları)* Allah yolundan çevirirler ve ona *(o yola)* bir eğrilik *(bulmak)* isterler.

İşte onlar, *(haktan)* uzak bir sapıklık içindedirler.

4- Hâlbuki *(biz,)* her peygamberi ancak kendi kavminin lisânıyla gönderdik ki, *(Allah'ın emirlerini)* onlara açıklasın!

Artık, Allah dilediğini *(kendi isyankârlıkları yüzünden)* dalâlete atar, dilediğini de *(hikmetine binâen kendi lütfuyla)* hidâyete erdirir.

Çünki O, Azîz *(kudreti daîmâ üstün gelen)*-dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

5- Şânım hakkı için, Mûsâ'yı da, "Kavmini, zulümâttan *(küfür karanlıklarından)* nûra *(îmâna)* çıkar ve onlara Allah'ın *(geçmiş kavimlerin başına getirdiği musîbet)* günlerini hatırlat!" diye mu'cizelerimizle gönderdik.

Şübhesiz ki bunda, çok sabreden, çok şükreden herkes için nice ibretler vardır.

6- Ve bir zaman Mûsâ, kavmine demişti ki: "Allah'ın size olan ni'metini hatırlayın; hani, sizi Fir'avun ehlinden kurtarmıştı; *(onlar)* sizi işkencenin en kötüsüne *(evlâd acısına)* ma'ruz bırakıyor; *(yeni doğan)* oğullarınızı boğazlıyor, kadınlarınızı *(kızlarınızı)* ise sağ bırakıyorlardı.

İşte bunda, size Rabbinizden büyük bir imtihan vardır."

7- "Bir vakit de Rabbiniz: 'Celâlim hakkı için, eğer şükrederseniz, muhakkak size *(ni'metimi)* artırırım ve eğer nankörlük ederseniz, şübhesiz ki azâbım pek şiddetlidir!' diye bildirmişti."

8- Mûsâ yine dedi ki: "Eğer siz ve bütün yeryüzünde bulunanlar, nankörlük ederseniz, artık şübhesiz ki Allah, elbette Ganî *(hiçbir şeye muhtaç olmayan)*dır, Hamîd *(hamd edilmeye hakkıyla lâyık olan)*dır."

9- Sizden öncekilerin, Nûh, Âd ve Semûd kavminin ve onlardan sonrakilerin haberleri size gelmedi mi? Ki onları*(n gerçek mâhiyetini)* ancak Allah bilir.

Peygamberleri onlara apaçık delillerle geldi de *(onlar)* ellerini *(peygamberlerin)* ağızlarına götürüp *(onların teblîğine dahi karşı çıkarak)*: "Doğrusu biz, kendisiyle gönderildiğiniz şeyleri inkâr ettik ve gerçekten biz, bizi kendisine da'vet etmekte olduğunuz şeyden kuşku veren kesin bir şübhe içindeyiz" dediler.

10- Peygamberleri dediler ki: "Gökleri ve yeri yaratan Allah hakkında şübhe olur mu?[1] *(O,)* günahlarınızın bir kısmını sizin için bağışlamak ve sizi*(n ecelinizi)* belirli bir vakte kadar ertelemek için sizi *(îmâna)* da'vet ediyor *(tâ o vakte kadar size mühlet veriyor)*." *(Onlar)* dediler ki: "Siz de ancak bizim gibi bir insansınız.

Bizi atalarımızın tapmakta olduklarından men' etmek istiyorsunuz; öyle ise bize apaçık bir mu'cize getirin!"

وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ

size olan | Allah'ın | ni'metini | hatırlayın | kavmine | Mûsâ | demişti | ve bir zaman

اِذْ اَنْجٰيكُمْ مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُٓوءَ الْعَذَابِ

azâbın | kötüsüne | sizi ma'ruz bırakıyorlardı | Fir'avun | ehlinden | sizi kurtarmıştı | o vakit ki

وَيُذَبِّحُونَ اَبْنَٓاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَٓاءَكُمْ وَفٖي ذٰلِكُمْ

işte bunda size vardır | ve | kadınlarınızı | sağ bırakıyorlardı | ve | oğullarınızı | boğazlıyorlardı | ve

بَلَٓاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظٖيمٌ ﴿٦﴾ وَاِذْ تَاَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ

şükrederseniz | and olsun eğer | Rabbiniz | bildirmişti | bir vakit | ve | büyük | Rabbinizden | bir imtihan

لَاَزٖيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ اِنَّ عَذَابٖي لَشَدٖيدٌ ﴿٧﴾ وَقَالَ مُوسٰى

Mûsâ | dedi | ve | elbette pek şiddetlidir | azâbım | şübhesiz | nankörlük ederseniz | and olsun eğer | ve | elbette size artırırım

اِنْ تَكْفُرُٓوا اَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ جَمٖيعًا فَاِنَّ اللّٰهَ لَغَنِيٌّ حَمٖيدٌ

hamde lâyıktır | elbet çok zengindir | Allah | artık şübhesiz | bütün | yeryüzündedir | o kimseler ki | ve | siz | nankörlük ederseniz | eğer

﴿٨﴾ اَلَمْ يَاْتِكُمْ نَبَؤُا الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ

Âd'in | ve | Nûhun | kavminin | sizden öncedirler | o kimselerin ki | haberi | size gelmedi mi

وَثَمُودَ وَالَّذٖينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ اِلَّا اللّٰهُ جَٓاءَتْهُمْ

onlara geldi | Allah (bilir) | ancak | onları (kimse) bilmez | onlardan sonradır | o kimselerin ki | ve | Semûdun | ve

رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّٓوا اَيْدِيَهُمْ فٖٓي اَفْوَاهِهِمْ وَقَالُٓوا

dediler | ve | ağızlarına | ellerini | ve ittiler | apaçık delillerle | peygamberleri

اِنَّا كَفَرْنَا بِمَٓا اُرْسِلْتُمْ بِهٖ وَاِنَّا لَفٖي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَنَٓا

bizi da'vet ediyorsunuz | o şeyden ki | kesin bir şübhe içindeyiz | şübhesiz biz | ve | kendisiyle | gönderildiniz | o şeyleri ki | inkâr ettik | doğrusu biz

اِلَيْهِ مُرٖيبٍ ﴿٩﴾ قَالَتْ رُسُلُهُمْ اَفِي اللّٰهِ شَكٌّ فَاطِرِ

yaratanı | bir şübhe | Allah hakkında mı var | peygamberleri | dedi | kuşku veren | kendisine

السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ

sizin için | bağışlaması için | sizi da'vet ediyor | yerin | ve | göklerin

ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى قَالُٓوا

dediler | belirli | bir vakte kadar | sizi ertelemesi için | ve | günahlarınızdan (bir kısmını)

اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرٖيدُونَ اَنْ تَصُدُّونَا

bizi men' etmenizi | istiyorsunuz | bizim gibi | bir insan | ancak | siz değilsiniz

عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ اٰبَٓاؤُنَا فَأْتُونَا بِسُلْطَانٍ مُبٖينٍ ﴿١٠﴾

apaçık | bir delil | öyle ise bize getirin | atalarımız | tapıyor | idi | o şeylerden ki

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ اِنْ نَحْنُ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ

dedi | onlara | peygamberleri | biz değiliz | ancak | bir insan | sizin gibi | fakat | Allah

يَمُنُّ عَلٰى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهٖ وَمَا كَانَ لَنَا اَنْ نَاْتِيَكُمْ

lütufta bulunur | o kimseye ki | diler | kullarından | ve | olmadı | bizim için | size getirmemiz

بِسُلْطَانٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

bir delil | ancak | izniyle | Allahın | ve | Allah'a | o hâlde tevekkül etsin | mü'minler

(١١) وَمَا لَنَا اَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللّٰهِ وَقَدْ هَدٰينَا سُبُلَنَا

ve | ne (olmuş) | bize ki | tevekkül etmeyelim | Allah'a | halbuki gerçekten | bize göstermiş | yollarımızı

وَلَنَصْبِرَنَّ عَلٰى مَا اٰذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ

ve | elbette sabredeceğiz | o şeylere ki | bize eziyet yaptınız | ve | Allah'a | artık tevekkül etsin | tevekkül edenler

(١٢) وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ

ve | dedi | o kimseler ki | inkâr ettiler | peygamberlerine | mutlakâ sizi çıkarırız

اَرْضِنَا اَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَاَوْحٰى اِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ

memleketimizden | veya | kesinlikle dönersiniz | dînimize | bunun üzerine vahyetti | onlara | Rableri

لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ (١٣) وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ الْاَرْضَ مِنْ

muhakkak helâk edeceğiz | o zâlimleri | ve | mutlakâ sizi yerleştireceğiz | o yere

بَعْدِهِمْ ذٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ (١٤)

onlardan sonra | işte bu | o kimse içindir ki | korktu | makâmımdan | ve | korktu | tehdîdimden

وَاسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ (١٥) مِنْ وَرَائِهٖ

ve | fetih istediler | ve | hüsrâna uğradı | her | zorba | inadcı | ardından vardır

جَهَنَّمُ وَيُسْقٰى مِنْ مَاءٍ صَدِيدٍ (١٦) يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ

cehennem | ve | içirilecektir | bir sudan | irinli | onu yutmaya çalışır | ve | neredeyse olmaz

يُسِيغُهُ وَيَاْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ

onu boğazından geçiriyor | ve | ona gelir | ölüm | herbirinden | mekânın | ve | o değildir | ölecek bir kimse

وَمِنْ وَرَائِهٖ عَذَابٌ غَلِيظٌ (١٧) مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ

ve | ardından vardır | bir azâb | şiddetli | misâli | o kimselerin ki | inkâr ettiler | Rablerini

اَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ

onların amelleri | bir kül gibidir ki | şiddetle savurdu | onu | rüzgâr | bir günde | fırtınalı | güç yetiremezler

مِمَّا كَسَبُوا عَلٰى شَيْءٍ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ (١٨)

o şeylerden ki | kazandılar | hiçbir şeye | işte budur | o | dalâlet | uzak olan

11- Peygamberleri onlara dediler ki: "*(Evet)* biz de ancak sizin gibi bir insanız; fakat Allah, kullarından dilediğine lütufta bulunur.

Hâlbuki Allah'ın izni olmadıkça, size bir mu'cize getirmemiz, bizim için mümkün değildir. O hâlde mü'minler, ancak Allah'a tevekkül etsin!"

12- "Hem bize yollarımızı dosdoğru göstermişken, neden Allah'a tevekkül etmeyelim? Bize yaptığınız eziyetlere de mutlakā sabredeceğiz.

Tevekkül edenler ise, artık ancak Allah'a tevekkül etsin."

13- Fakat inkâr edenler, peygamberlerine dedi ki: "Ya sizi mutlakâ memleketimizden çıkarırız, ya da kesinlikle dînimize dönersiniz!" Bunun üzerine Rableri onlara *(o peygamberlere)* şöyle vahyetti: "*(Biz)* o zâlimleri muhakkak helâk edeceğiz!"

14- "Ve onlardan sonra sizi mutlakā o yere yerleştireceğiz." İşte bu *(va'dimiz)*, makāmımdan *(huzûrumda dikilerek hesab vermekten)* korkanlar ve tehdîdimden endişe edenler içindir.

15- Hem *(o peygamberler)* fetih istediler *(Allah da verdi)*.

Her inadcı ve zorba ise hüsrâna uğradı.

16- Ardından da Cehennem vardır; *(ona orada)* irinli bir sudan içirilecektir.

17- Onu yutmaya çalışır, fakat onu neredeyse boğazından geçiremez.

Hem ölüm ona her taraftan gelir, hâlbuki o ölecek bir kimse değildir *(ki kurtulsun)*!

Ardından da ağır bir azab vardır.

18- Rablerini inkâr edenlerin misâli şöyledir: Onların amelleri, fırtınalı bir günde rüzgârın şiddetle savurduğu bir küle benzer.

Kazandıklarından hiçbir şeye güçleri yetmez.

İşte *(haktan)* uzak olan dalâlet budur.

19- Görmedin mi, muhakkak Allah, gökleri ve yeri elbette hak ile *(yerli yerinde)* yaratmıştır.

Eğer dilerse sizi *(helâk edip)* giderir de *(yerinize)* yepyeni bir halk getirir.

20- Hem Allah'a göre bu zor bir şey değildir!

21- Ve *(kıyâmet günü onlar)* hep birlikte Allah'ın huzûruna çıkarlar da zayıflar, büyüklük taslayanlara der ki: "Doğrusu biz size tâbi' idik; şimdi siz, Allah'ın azâbından herhangi bir şeyi bizden def' edebilecek kimseler misiniz?" *(Onlar da)* derler ki: "Eğer Allah bizi hidâyete erdirseydi, *(biz de)* sizi elbette hidâyete sevk ederdik.

(Artık) sızlansak da sabretsek de bizim için birdir; bizim için kaçıp sığınacak bir yer yoktur!"

22- Nihâyet *(hesabları görülüp)* iş*(leri)* bitirilince şeytan *(onlara)* şöyle der: "Muhakkak ki Allah, size gerçek bir va'd ile söz verdi; *(ben de)* size va'd ettim; fakat size sözümde durmadım.

Bununla berâber benim için sizin üzerinize *(zorlayacak)* bir güç yoktu; sizi sâdece çağırdım *(siz de)* hemen *(ve hiç sonunu düşünmeden)* bana uydunuz.

Öyle ise beni kınamayın; bil'akis kendinizi kınayın!

(Bugün artık) ne ben sizin kurtarıcınızım, ne de siz benim kurtarıcımsınız!

Daha önce *(dünyada iken)* beni *(Allah'a)* ortak koşmanızı doğrusu ben *(bu gün)* inkâr ettim." Şübhesiz ki o zâlimler yok mu, onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

23- Îmân edip sâlih ameller işleyenler ise, Rablerinin izniyle, içinde ebedî kalıcılar olarak, altlarından ırmaklar akan Cennetlere konulmuşlardır.

Onların orada birbirlerine sağlık temennîleri: "Selâm *(sizin üzerinize olsun)*!" *(duâsı)*dır.

24- Görmedin mi, Allah nasıl bir misâl getirdi; güzel bir sözü *(kelime-i tevhîdi)*, kökü *(yerde)* sâbit, dal*(lar)*ı ise gökte olan güzel bir ağaç gibi *(kıldı)*.

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضَ بِالْحَقِّ اِنْ يَشَاْ

diler-se · eğer · hak ile · yeri · ve · gökleri · yaratmıştır · Allah · şübhesiz · görmedin mi

يُذْهِبْكُمْ وَ يَاْتِ بِخَلْقٍ جَد۪يدٍ ﴿١٩﴾ وَ مَا ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ بِعَز۪يزٍ ﴿٢٠﴾

zor bir şey · Allah'a göre · bu · değildir · ve · yeni · bir halk · getirir · ve · sizi giderir

وَ بَرَزُوا لِلّٰهِ جَم۪يعًا فَقَالَ الضُّعَفٰٓؤُا لِلَّذ۪ينَ اسْتَكْبَرُوٓا اِنَّا كُنَّا

idik · doğrusu biz · büyüklük tasladılar · o kimselere ki · zayıflar · ve dedi · hep birlikte · Allah'ın huzûruna · çıktılar · ve

لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ اَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ قَالُوا

dediler · bir şeyle · Allah'ın · azâbından · bize · fayda verenler · şimdi siz (olacak) mısınız · tâbi' olanlar · size

لَوْ هَدٰينَا اللّٰهُ لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَٓاءٌ عَلَيْنَٓا اَجَزِعْنَٓا اَمْ

yoksa · sızlandık mı · bizim için · eşittir · elbette sizi hidâyete sevk ederdik · Allah · bize hidâyet etseydi · eğer

صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَح۪يصٍ ﴿٢١﴾ وَ قَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ

bitirildi · o zaman ki · şeytan · dedi · ve · kaçacak bir yer · bizim için · yoktur · sabrettik mi

الْاَمْرُ اِنَّ اللّٰهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَ وَعَدْتُكُمْ

size va'd ettim · ve · gerçek · bir va'd ile · size va'd etti · Allah · şübhesiz · iş

فَاَخْلَفْتُكُمْ وَ مَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ اِلَّٓا اَنْ

diye · sadece · bir güç · sizin üzerinize · benim için · olmadı · ve · fakat size caydım

دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ ل۪ي فَلَا تَلُومُون۪ي وَ لُومُٓوا اَنْفُسَكُمْ

kendinizi · kınayın · ve · öyle ise beni kınamayın · bana · hemen uydunuz · sizi çağırdım

مَٓا اَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَ مَٓا اَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ اِنّ۪ي كَفَرْتُ

inkâr ettim · doğrusu ben · benim kurtarıcım · siz değilsiniz · ve · sizin kurtarıcınız · ben değilim

بِمَٓا اَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ اِنَّ الظَّالِم۪ينَ لَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ

elemli · bir azâb · onlar için vardır · o zâlimler ki · şübhesiz · bundan önce · beni ortak koştunuz · o şeyi ki

﴿٢٢﴾ وَ اُدْخِلَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي

akar · cennetlere · sâlih ameller · yaptılar · ve · îmân ettiler · o kimseler ki · sokuldu · ve

مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَا بِاِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ

onların sağlık temennîleri · Rablerinin · izniyle · içinde · ebedî kalıcılar olarak · ırmaklar · altlarından

ف۪يهَا سَلَامٌ ﴿٢٣﴾ اَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا كَلِمَةً

bir sözü · misâl olarak · Allah · misâl getirdi · nasıl · görmedin mi · selâmdır · orada

طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ اَصْلُهَا ثَابِتٌ وَ فَرْعُهَا فِي السَّمَٓاءِ ﴿٢٤﴾

göktedir · dalı · ve · sâbittir · onun kökü · hoş · bir ağaç gibi · hoş

تُؤْتٖٓى اُكُلَهَا كُلَّ حٖينٍ بِاِذْنِ رَبِّهَاۜ وَ يَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ

o misâlleri · Allah · misâl getirir · ve · Rabbisinin · izniyle · zaman · her · meyvesini · verir

لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾ وَ مَثَلُ كَلِمَةٍ خَبٖيثَةٍ

kötü · bir sözün · misâli · ve · ibret alırlar · tâ ki onlar · insanlara

كَشَجَرَةٍ خَبٖيثَةٍۨ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْاَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ

bir sebat · onun için · yoktur · yerin · üstünden · koparılmış · kötü · bir ağaç gibidir

﴿٢٦﴾ يُثَبِّتُ اللّٰهُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِى الْحَيٰوةِ

hayatında · sâbit · sözle · îmân ettiler · o kimselere ki · Allah · sebat verir

الدُّنْيَا وَ فِى الْاٰخِرَةِۚ وَ يُضِلُّ اللّٰهُ الظَّالِمٖينَ وَ يَفْعَلُ اللّٰهُ

Allah · yapar · ve · zâlimleri · Allah · dalâlete atar · ve · âhirette · ve · dünya

مَا يَشَٓاءُ ﴿٢٧﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ

Allah'ın · ni'metini · değiştirdiler · o kimseleri ki · görmedin mi · diler · o şeyi ki

كُفْرًا وَ اَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِۙ ﴿٢٨﴾ جَهَنَّمَۚ يَصْلَوْنَهَاۜ

oraya gireceklerdir · cehenneme · helâk · yurduna · kavimlerini · kondurdular · ve · küfürle

وَ بِئْسَ الْقَرَارُ ﴿٢٩﴾ وَ جَعَلُوا لِلّٰهِ اَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبٖيلِهٖۜ

yolundan · saptırmaları için · benzerler · Allah'a · kıldılar · ve · karargâhtır · ne kötü · ve

قُلْ تَمَتَّعُوا فَاِنَّ مَصٖيرَكُمْ اِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾ قُلْ لِعِبَادِىَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا

îmân ettiler · o kimselere ki · kullarıma · söyle · ateşedir · dönüşünüz · artık şübhesiz · keyfinize bakın · de ki

يُقٖيمُوا الصَّلٰوةَ وَ يُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَ عَلَانِيَةً

açıkça · ve · gizlice · kendilerini rızıklandırdık · o şeylerden ki · infâk etsinler · ve · namazı · hakkıyla edâ etsinler

مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِىَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فٖيهِ وَ لَا خِلَالٌ ﴿٣١﴾ اَللّٰهُ الَّذٖى

odur ki · Allah · ne bir dostluk · ve · içinde · bir alış-veriş yok · bir gün ki · gelmesinden · önce

خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضَ وَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَاَخْرَجَ بِهٖ

onunla · ve çıkardı · bir su · gökten · indirdi · ve · yeri · ve · gökleri · yarattı

مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْۚ وَ سَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِىَ فِى

akıp gitmesi için · gemileri · sizin için · itâatkâr kıldı · ve · size · rızık olmak üzere · mahsûllerden

الْبَحْرِ بِاَمْرِهٖۚ وَ سَخَّرَ لَكُمُ الْاَنْهَارَۚ ﴿٣٢﴾ وَ سَخَّرَ لَكُمُ

sizin için · itâatkâr kıldı · ve · nehirleri · sizin için · itaatkâr kıldı · ve · izni ile · denizde

الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ دَٓائِبَيْنِۚ وَ سَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَ النَّهَارَۚ ﴿٣٣﴾

gündüzü · ve · geceyi · sizin için · itâatkâr kıldı · ve · devamlı hareket eden ikili olarak · ayı · ve · güneşi

---

25- *(O ağaç,)* Rabbisinin izni ile her zaman meyvesini verir.

Ve Allah, insanlara böyle misâller getirir, tâ ki ibret alsınlar.

26- Kötü bir sözün misâli ise, yerin üstünden koparılmış, kötü bir ağaca benzer ki onun için bir sebat yoktur.

27- Allah îmân edenlere, dünya hayâtında da, âhirette de sağlam sözle *(kelime-i şehâdetle)* sebat verir.

Allah, zâlimleri ise *(kendi zulümleri sebebiyle)* dalâlete atar ve Allah, dilediğini yapar.

28, 29- Allah'ın ni'metini küfürle değiştiren ve kavimlerini helâk yurduna, Cehenneme sürükleyenleri görmedin mi? *(O kâfirler)* oraya gireceklerdir!

O ise, ne kötü karargâhtır!

30- Hem O'nun yolundan saptırmak için Allah'a ortaklar koştular.

De ki: "Keyfinize bakın!

Artık şübhesiz ki dönüşünüz, ateşedir!"

31- *(Ey Resûlüm!)* Îmân eden kullarıma söyle, namazı hakkıyla edâ etsinler ve içinde ne bir alış-verişin, ne de bir dostluğun olmadığı bir gün gelmeden önce, kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden, gizlice ve açıkça *(Allah yolunda)* sarf etsinler!

32- Allah O *(Rabbiniz)*dir ki, gökleri ve yeri yarattı ve gökten bir su indirdi de onunla size rızık olmak üzere mahsûller çıkardı.

Ve izni ile denizde akıp gitmesi için gemileri emrinize itâat eder kıldı.

Nehirleri de hizmetinize verdi.

33- *(Yörüngelerinde)* devamlı olarak hareket eden güneşi ve ayı yine sizin için itâatkâr kıldı.

Geceyi ve gündüzü de hizmetinize verdi.[1]

34- Ve size, kendisinden istediğiniz şeylerin hepsinden verdi. Bununla berâber, Allah'ın ni'metini sayacak olsanız, onu sayamazsınız. Muhakkak ki insan, *(Allah'ın bunca ni'metlerine rağmen)* gerçekten çok zâlimdir, çok nankördür.

35- Bir zaman da İbrâhîm şöyle demişti: "Rabbim! Bu beldeyi *(Mekke'yi)* emniyetli kıl! Beni ve oğullarımı putlara tapmaktan uzak tut!"

36- "Rabbim! Çünki onlar *(o putlar)*, insanlardan birçoğunu dalâlete düşürdüler. Bundan sonra kim bana tâbi' olursa, artık muhakkak o bendendir. Kim de bana karşı gelirse, artık şübhesiz ki sen, Gafûr *(çok bağışlayan)*sın, Rahîm *(çok merhamet eden)*sin."

37- "Rabbimiz! Doğrusu ben zürriyetimden bir kısmını *(oğlum İsmâîl ile annesi Hâcer'i)*, senin Beyt-i Harâm'ının *(Kâ'be'nin)* yanında, ekinsiz bir vâdiye yerleştirdim; Rabbimiz! Namazı hakkıyla edâ etsinler *(sana hakkıyla kulluk etsinler)* diye *(emrin üzere, böyle yaptım)*! Artık *(sen)* insanlardan bir kısım gönülleri onlara meylettir ve onları mahsûllerden rızıklandır! Umulur ki şükrederler."

38- "Rabbimiz! Şübhesiz ki sen, neyi gizler ve neyi açıklarsak bilirsin. Çünki ne yerde, ne de gökte hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz!"

39- "İhtiyar hâl*(im)*de bana İsmâîl'i ve İshâk'ı ihsân eden Allah'a hamd olsun! Şübhesiz ki Rabbim, elbette *(her)* duâyı hakkıyla işitendir."

40- "Rabbim! Beni, namazı hakkıyla edâ eden bir kimse eyle; zürriyetimden de *(böyle kimseler yarat)*! Rabbimiz! Duâmı kabûl buyur!"

41- "Rabbimiz! Hesâbın görüleceği gün, bana, ana-babama ve *(bütün)* mü'minlere mağfiret eyle!"

42- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Sakın Allah'ı, zâlimlerin yapmakta olduğu şeylerden gâfil sanma! *(Rabbin)* onları, ancak kendisinde gözlerin dehşetten donup kalacağı bir güne erteler.

وَاٰتٰيكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَاَلْتُمُوهُۜ وَاِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوهَاۜ

ve | size verdi | hepsinden | o şeylerin ki | ondan istediniz | ve | eğer | sayarsanız | ni'metini | Allah'ın | onu sayamazsınız

اِنَّ الْاِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ۟٣٤ وَاِذْ قَالَ اِبْرٰه۪يمُ

şübhesiz | insan | gerçekten çok zâlimdir | çok nankördür | ve | bir zaman | demişti | İbrâhîm

رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا الْبَلَدَ اٰمِنًا وَاجْنُبْن۪ي وَبَنِيَّ اَنْ نَعْبُدَ

Rabbim | kıl | bu | beldeyi | emniyetli | ve | beni uzak tut | ve | oğullarımı | tapmamızdan

الْاَصْنَامَۜ ٣٥ رَبِّ اِنَّهُنَّ اَضْلَلْنَ كَث۪يرًا مِنَ النَّاسِۚ فَمَنْ

putlara | Rabbim | şübhesiz onlar | dalâlete düşürdüler | birçoğunu | insanlardan | artık kim

تَبِعَن۪ي فَاِنَّهُ مِنّ۪يۚ وَمَنْ عَصَان۪ي فَاِنَّكَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ٣٦

bana tâbi' olursa | artık şübhesiz o | bendendir | ve | kim | bana karşı gelirse | artık şübhesiz sen | çok bağışlayansın | çok merhamet edensin

رَبَّنَٓا اِنّ۪ٓي اَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّت۪ي بِوَادٍ غَيْرِ ذ۪ي زَرْعٍ عِنْدَ

Rabbimiz | doğrusu ben | yerleştirdim | zürriyetimden (bir kısmını) | bir vâdiye | değil | ekin sahibi | yanında

بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِۙ رَبَّنَا لِيُق۪يمُوا الصَّلٰوةَ فَاجْعَلْ اَفْـِٔدَةً مِنَ

senin Beyt-i Harâm'ının | Rabbimiz | hakkıyla edâ etmeleri için | namazı | artık kıl | bir kısım gönülleri

النَّاسِ تَهْو۪ٓي اِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ٣٧

insanlardan | meylederler | onlara | ve | onları rızıklandır | mahsûllerden | umulur ki onlar | şükrederler

رَبَّنَٓا اِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْف۪ي وَمَا نُعْلِنُۜ وَمَا يَخْفٰى عَلَى

Rabbimiz | şübhesiz sen | bilirsin | o şeyi ki | gizleriz | ve | o şeyi ki | açıklarız | ve | gizli kalmaz

اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَٓاءِ ٣٨ اَلْحَمْدُ

Allah'a | hiçbir şey | yerde | ve | ne gökte | hamd

لِلّٰهِ الَّذ۪ي وَهَبَ ل۪ي عَلَى الْكِبَرِ اِسْمٰع۪يلَ وَاِسْحٰقَۜ اِنَّ

Allah'adır | o ki | bana ihsân etti | ihtiyar hâlde | İsmâîl'i | ve | İshâk'ı | şübhesiz

رَبّ۪ي لَسَم۪يعُ الدُّعَٓاءِ ٣٩ رَبِّ اجْعَلْن۪ي مُق۪يمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّت۪يۗ

Rabbim | elbette hakkıyla işitendir | duâyı | Rabbim | beni kıl | hakkıyla edâ eden | namazı | ve | zürriyetimden

رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَٓاءِ ٤٠ رَبَّنَا اغْفِرْ ل۪ي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِن۪ينَ

Rabbimiz | ve | kabul buyur | duâmı | Rabbimiz | bana mağfiret eyle | ve | ana babama | ve | mü'minlere

يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ٤١ وَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ غَافِلًا عَمَّا

o gün ki | gerçekleşecek | hesab | ve | sakın sanma | Allah'ı | gâfil | o şeylerden ki

يَعْمَلُ الظَّالِمُونَۜ اِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ ف۪يهِ الْاَبْصَارُۙ ٤٢

yapıyor | zâlimler | ancak | onları erteler | bir güne ki | dehşetten donup kalacak | onda | gözler

مُهْطِع۪ينَ مُقْنِع۪ي رُؤُ۫سِهِمْ لَا يَرْتَدُّ اِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْۚ

koşacak olanlardır – kaldıranlar olarak – başlarını – dönemez – kendilerine – bakışları

وَاَفْـِٔدَتُهُمْ هَوَٓاءٌۜ ۝٤٣ وَاَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْت۪يهِمُ الْعَذَابُ

ve – yürekleri – bomboştur – ve – korkut – insanları – bir gün ile ki – kendilerine gelecek – azâb

فَيَقُولُ الَّذ۪ينَ ظَلَمُوا رَبَّـنَٓا اَخِّرْنَٓا اِلٰٓى اَجَلٍ قَر۪يبٍۙ نُجِبْ

zîrâ derler – o kimseler ki – zulmettiler – Rabbimiz – bizi te'hîr et – bir vakte kadar – yakın – icâbet edelim

دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ الرُّسُلَۜ اَوَلَمْ تَكُونُٓوا اَقْسَمْتُمْ

senin da'vetine – ve – tâbi' olalım – peygamberlere – ve değil miydiniz – yemîn etmiştiniz

مِنْ قَبْلُ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍۙ ۝٤٤ وَسَكَنْتُمْ ف۪ي مَسَاكِنِ

bundan önce – yoktur – sizin için – bir sona erme – ve – yerleşmiştiniz – yurtlarına

الَّذ۪ينَ ظَلَمُٓوا اَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ

o kimselerin ki – zulmettiler – kendilerine – ve – belli olmuştu – size – nasıl – yaptık – onlara

وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْاَمْثَالَ ۝٤٥ وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ

ve – misâl getirmiştik – size – o misâlleri – ve – gerçekten – tuzak kurdular – tuzaklarıyla – ve – katındadır

اللّٰهِ مَكْرُهُمْۜ وَاِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ

Allah'ın – onlara olan tuzak – ve – eğer – olsa (da) – tuzakları – yok olacak – ondan dolayı

الْجِبَالُ ۝٤٦ فَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ مُخْلِفَ وَعْدِه۪ رُسُلَهُۜ اِنَّ

dağlar – öyle ise sakın sanma – Allah'ı – cayan – va'dinden – peygamberlerine – şübhesiz

اللّٰهَ عَز۪يزٌ ذُو انْتِقَامٍۜ ۝٤٧ يَوْمَ تُبَدَّلُ الْاَرْضُ غَيْرَ

Allah – dâima üstündür – sâhibidir – intikam – o gün – değiştirilir – yer – başka

الْاَرْضِ وَالسَّمٰوَاتُ وَبَرَزُوا لِلّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ۝٤٨ وَتَرَى الْمُجْرِم۪ينَ

yere – ve – gökler – ve – çıktılar – Allah'a – bir olan – kahreden – dilediğini – ve – görürsün – suçluları

يَوْمَئِذٍ مُقَرَّن۪ينَ فِي الْاَصْفَادِ ۝٤٩ سَرَاب۪يلُهُمْ مِنْ قَطِرَانٍ وَتَغْشٰى

o gün – birbirlerine bağlı kimseler olarak – zincirlerle – gömlekleri – katrandandır – ve – kaplar

وُجُوهَهُمُ النَّارُۙ ۝٥٠ لِيَجْزِيَ اللّٰهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْۜ اِنَّ

yüzlerini – ateş – karşılığını vermesi için – Allah – her – bir nefse – o şeyin ki – kazandı – şübhesiz

اللّٰهَ سَر۪يعُ الْحِسَابِ ۝٥١ هٰذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنْذَرُوا

Allah – pek çabuk görendir – hesâbı – bu – bir tebliğdir – insanlara – ve – korkutulmaları için

بِه۪ وَلِيَعْلَمُٓوا اَنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ اُو۬لُوا الْاَلْبَابِ ۝٥٢

kendisiyle – ve – bilmeleri için – ancak – o – bir ilâhdır – tek – ve – ibret alması için – sâhibleri – akıl

43- *(O gün onlar, artık)* başlarını *(kendilerine her seslenene)* korkuyla kaldıranlar olarak *(çağrıldıkları yere)* koşacak olan kimselerdir; *(öyle ki)* bakışları kendilerine *(bile)* dönemez. Kalbleri ise bomboştur *(kapıldıkları dehşetten dolayı hiçbir şey anlamazlar)*.

44- *(Ey Resûlüm!)* O hâlde insanları, kendilerine azâbın geleceği gün *(kıyâmet)* ile korkut! Zîrâ *(o gün)* o zulmedenler: "Rabbimiz! Bizi *(dünyaya gönderip)* yakın bir vakte kadar *(kısa bir zaman için bile olsa, ecelimizi)* te'hîr et ki, senin da'vetine uyalım ve o peygamberlere tâbi' olalım!" derler. *(Onlara şöyle denilir:)* "Hâlbuki daha önce *(dünyada iken)* sizin için hiçbir *(şekilde)* sona erme olmadığına dâir yemîn etmemiş miydiniz?"

45- Hem *(sizden önce Âd ve Semûd gibi)* kendilerine zulmedenlerin yurtlarına yerleşmemiş miydiniz; hem onlara nasıl yaptığımız, size belli olmuştu ve *(onların hâllerinden)* size misâller getirmiştik.

46- Hâlbuki *(onlar her türlü)* tuzaklarıyla, gerçekten tuzak kurdular; Allah katında da tuzakları *(beklemedikleri cezâları)* var. Artık, isterse tuzakları dağları yerinden yok edecek olsun!

47- *(Ey Habîbim!)* Öyle ise, sakın Allah'ı, peygamberlerine olan va'dinden dönücü sanma! Şübhesiz ki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, intikam sâhibidir!

48- O gün, yer başka yere çevrilir, gökler de *(başka göklere)*![1] Ve *(herkes)* Vâhid *(bir olan)*, Kahhâr *(kahredici üstünlük sâhibi)* olan Allah'ın huzûruna çıkarlar!

49- Hem o gün suçluları, zincirlerle birbirlerine bağlı kimseler olarak görürsün!

50- Onların gömlekleri katrandandır;[2] yüzlerini de ateş kaplar!

51- Ki Allah, herkese kazandığının karşılığını versin! Muhakkak ki Allah, hesâbı pek çabuk görendir.

52- Bu *(Kur'ân)*, kendisiyle hem korkutulsunlar, hem O'nun ancak bir tek İlâh olduğunu bilsinler, hem de *(istikâmetli)* akıl sâhibleri ibret alsınlar diye insanlara bir tebliğdir.

15- HİCR SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 99 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Râ. Bunlar, *(satırlarda yazılı olan)* Kitâb'ın ve *(hak ile bâtılı)* apaçık beyân eden *(okunmakta olan)* bir Kur'ân'ın âyetleridir.

2- Bir zaman olur *(Cehenneme girdiklerinde)* inkâr edenler arzu ederler ki, keşke Müslüman kimseler olsaydılar!

3- Onları bırak, yesinler *(içsinler)*, zevk etsinler ve emel, onları oyalaya dursun; artık *(yaptıklarının âkıbetini)* ileride bilecekler!

4- Hâlbuki *(biz)* hiçbir şehri, kendisi için belli bir kitab *(kader)* olmadan helâk etmedik.

5- Hiçbir ümmet, ne ecelinin önüne geçebilir, ne de *(ondan)* geri kalabilir.

6- *(Kâfirler)* dediler ki: "Ey kendisine Zikr *(Kur'ân)* indirilen kişi! Doğrusu sen gerçekten bir delisin."

7- "Eğer doğru *(söyleyen)* kimselerden idiysen, bize melekleri getirmeli değil miydin?"

8- *(Hâlbuki)* melekleri *(onların üzerine)* ancak hak *(ettikleri azâb)* ile indiririz ve o vakit *(o kâfirler kendilerine)* mühlet verilmiş kimseler de olmazlar.

9- Muhakkak ki o Zikr'i *(Kur'ân'ı)* biz indirdik ve muhakkak onu koruyucu olan da elbette biziz![1]

10- *(Ey Resûlüm!)* And olsun ki senden önce, evvelki milletlerin içinde de *(peygamberler)* gönderdik.

11- Ve onlara hiçbir peygamber gelmiyordu ki onunla alay ediyor olmasınlar.

12- İşte böylece onu *(o alayı, bir azâb olarak)* günahkârların kalblerine sokarız.

13- *(Artık)* ona *(Kur'ân'a)* îmân etmezler; hâlbuki evvelkilere tatbîk edilen *(ibret alınacak)* İlâhî kânun *(nice cezâlar)* geçmiştir. *(Onu beklesinler!)*

14, 15- Eğer onlara gökten bir kapı açsak da oradan yukarı çıkacak olsalardı, gerçekten: "Herhâlde gözlerimiz boyandı; daha doğrusu biz *(gālibâ)* sihirlenmiş kimseler topluluğuyuz!" diyeceklerdi.

سُورَةُ الْحِجْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm | Rahmân | Allah'ın | ismiyle

الٓرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْاٰنٍ مُبِينٍ ﴿١﴾ رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا

inkâr ettiler | o kimseler ki | arzu eder | bir vakit olur | apaçık beyân eden | Kur'ânın | ve | kitâbın | âyetleridir | bunlar | elif lâm râ

لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٢﴾ ذَرْهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِهِمُ الْاَمَلُ

emel | onları oyalasın | ve | zevk etsinler | ve | yesinler | onları bırak | müslümanlar | olsalardı | keşke

فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ وَمَا اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ

bir kitab | onun için var iken | ancak | hiçbir şehri | helâk etmedik | ve | bilecekler | artık ileride

مَعْلُومٌ ﴿٤﴾ مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ﴿٥﴾ وَقَالُوا

dediler | ve | geri kalamazlar | ve | ecelini | hiç bir ümmet | geçemez | belli

يَا اَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ اِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ﴿٦﴾ لَوْ مَا تَأْتِينَا

bize getirmelisin | değil miydi | gerçekten delisin | doğrusu sen | zikr | kendisine | indirildi | o kimse ki | ey

بِالْمَلٰٓئِكَةِ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧﴾ مَا نُنَزِّلُ الْمَلٰٓئِكَةَ

melekleri | indirmeyiz | doğru kimselerden | isen | eğer | melekleri

اِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا اِذًا مُنْظَرِينَ ﴿٨﴾ اِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ

zikri | indirdik | biz | şübhesiz biz | mühlet verilenler | o vakit | olmadılar | ve | hak ile | ancak

وَاِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِيَعِ الْاَوَّلِينَ

evvelki | milletlerin | içinde | senden önce | gönderdik | ve and olsun gerçekten | elbet koruyucu olanız | onu | ve şübhesiz biz

﴿١٠﴾ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ اِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿١١﴾ كَذٰلِكَ

işte böylece | alay ediyorlar | onunla | idiler | ancak | bir peygamber | onlara gelmiyordu | ve

نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٢﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ

tatbîk edilen kanun | gerçekten geçmiştir | ve | ona | îmân etmezler | günahkârların | kalblerine | onu sokarız

الْاَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ

yukarı çıkacaklar | orada | ve olsalar | gökten | bir kapı | onlara | açsak | eğer | ve | evvelkilere

﴿١٤﴾ لَقَالُوا اِنَّمَا سُكِّرَتْ اَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ ﴿١٥﴾

sihirlenmiş | bir topluluğuz | biz | bil'akis | gözlerimiz | bağlandı | ancak | gerçekten derlerdi

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ ﴿١٦﴾
ve | and olsun gerçekten | kıldık | gökte | burçlar | ve | onu süsledik | seyredenler için

وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿١٧﴾ إِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ
ve | onu koruduk | herbirinden | şeytanın | kovulmuş | ancak | kim | çalarsa | işitileni

فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ مُبِينٌ ﴿١٨﴾ وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا
hemen onu ta'kîb eder | parlak bir ateş | apaçık | ve | yeryüzü ki | onu yaydık | ve | bıraktık | oraya

رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ ﴿١٩﴾ وَجَعَلْنَا لَكُمْ
dağlar | ve | bitirdik | orada | herşeyden | ölçülü | ve | kıldık | sizin için

فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ ﴿٢٠﴾ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا
orada | geçim vâsıtaları | ve o kimse için ki | değilsiniz | ona | rızık veriler | ve | yoktur | hiç bir şey | ancak | yanımızdadır

خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿٢١﴾ وَأَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ
hazineleri | ve | onu indirmeyiz | ancak | bir mikdarla | belli | ve | gönderdik | rüzgârları

لَوَاقِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ
aşılayıcılar olarak | ve indirdik | gökten | bir su | böylece onunla sizi suladık | ve | siz değilsiniz | onu

بِخَازِنِينَ ﴿٢٢﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ
mahzenlerde tutanlar | ve şübhesiz biz | elbette biz | hayat veririz | ve | öldürürüz | ve | biz | vâris olanız | ve | and olsun gerçekten

عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ ﴿٢٤﴾ وَإِنَّ
bildik | önce gelip geçenleri | sizden | ve and olsun şübhesiz | bildik | geri kalanları | ve | şübhesiz

رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ
Rabbin | o | onları toplayacaktır | şübhesiz o | her işi hikmetlidir | her şeyi bilendir | ve | and olsun gerçekten | yarattık | insanı

مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٦﴾ وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ
kuru bir çamurdan | bir balçıktan | şekillenmiş | ve | Cânn'ı | onu yarattık | bundan önce

مِنْ نَارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا
ateşinden | sıcak rüzgâr | ve | o vakit | buyurmuştu | Rabbin | meleklere | şübhesiz ben | yaratıcıyım | bir insan

مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٨﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ
kuru bir çamurdan | bir balçıktan | şekillenmiş | artık ne zaman ki | onu düzelttim | ve | üfledim | ona

مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ
ruhumdan | hemen yere kapanın | onun için | secde ediciler olarak | bunun üzerine secde etti | melekler | onların hepsi

أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾
birlikte | hâriç | İblis | kaçındı | olmasından | beraber | secde edenlerle

16- And olsun ki *(biz)*, gökte burçlar yaptık ve onu, seyreden kimseler için süsledik!

17- Hem onu, her kovulmuş olan şeytandan koruduk.

18- Ancak kulak hırsızlığı eden olursa, onu da apaçık parlak *(yakıcı)* bir ateş parçası ta'kîb eder.

19- Yeryüzünü ise yaydık; oraya sâbit dağlar yerleştirdik ve orada ölçülü herşeyden *(her nebâttan)* bitirdik.

20- Hem orada, gerek sizin için, gerekse rızık vericileri olmadığınız *(etrâfınızdaki)* kimse*(ler)* için geçim vâsıtaları kıldık.

21- Hiçbir şey de yoktur ki, onun hazîneleri yanımızda olmasın; artık onu ancak belli bir mikdarda indiririz. [1]

22- Rüzgârları ise aşılayıcılar olarak gönderdik de gökten bir su indirip böylece onunla sizi suladık. Hem onu *(o suları)*, mahzenler*(in)*de tutanlar siz değilsiniz.

23- Şübhesiz ki biz ise, elbette hem hayat veririz, hem öldürürüz; *(mahlûkâtın)* hepsine vâris olan da biziz!

24- And olsun ki, sizden önce gelip geçenleri de biliriz; şübhesiz *(kıyâmete kadar)* geri kalanları da biliriz.

25- Muhakkak ki onları *(mahşerde)* ancak Rabbin toplayacaktır. Çünki O, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır, Alîm *(herşeyi bilen)*dir.

26- Şübhesiz insanı, kuru bir çamurdan, şekillenmiş bir balçıktan yarattık.

27- *(Cinlerin babası olan)* Cânn'ı da, daha önce sıcağıyla öldüren *(dumansız)* ateşten yaratmıştık.

28- Hani Rabbin meleklere buyurmuştu ki: "Şübhesiz ben, kuru bir çamurdan, sûretlenmiş bir balçıktan bir insan yaratıcı olan *(Rabbiniz)*im."

29- "Artık onu *(insan olarak yaratıp)* düzelttiğimde ve ona *(yarattığım)* rûhumdan[2] üflediğimde, hemen ona secde ediciler olarak yere kapanın!"

30- Bunun üzerine meleklerin hepsi, hep birlikte secde etti.

31- Ancak *(cinlerden olan)* İblis hâriç! *(O,)* secde edenlerle berâber olmaktan kaçındı!

32- *(Allah:)* "Ey İblis! Sana ne oldu ki secde edenlerle berâber olmuyorsun?" buyurdu.

33- *(İblis:)* "*(Benim,)* kendisini kuru bir çamurdan, şekillenmiş bir balçıktan yarattığın bir insana secde etmem mümkün değildir!" dedi.

34- *(Allah)* buyurdu ki: "Öyle ise oradan *(Cennetten)* çık! Artık hiç şübhesiz sen, *(benim rahmetimden)* kovulmuş birisin!"

35- "Ve muhakkak ki kıyâmet gününe kadar lâ'net, senin üzerinedir!"

36- *(İblis:)* "Rabbim! Öyle ise bana, *(insanların)* diriltilecekleri güne kadar mühlet ver!" dedi.

37, 38- *(Allah:)* "Haydi, doğrusu sen, bilinen vaktin gününe *(kıyâmete)* kadar mühlet verilenlerdensin!" buyurdu.

39- *(İblis)* dedi ki: "Rabbim! Beni azdırmandan dolayı, *(ben de)* mutlakâ onlara yeryüzünde *(günahları)* süsleyeceğim ve mutlakâ onların hepsini azdıracağım!"

40- "Ancak onlardan ihlâsa erdirilmiş olan kulların müstesnâ."

41- *(Allah)* buyurdu ki: "İşte bu *(ihlâslı kullarımı senin şerrinden korumak)* bana âid dosdoğru bir yoldur."

42- "Gerçekten kullarımın *(hiçbiri)* üzerinde senin bir hâkimiyetin yoktur; ancak azgınlardan sana uyanlar müstesnâ."

43- Artık muhakkak ki Cehennem, onların hepsine gerçekten va'd olunan yerdir.

44- Onun *(birbirinden aşağı yedi tabaka için, ayrı ayrı)* yedi kapısı vardır. Her bir kapı için, onlardan *(o tabakanın ehli olacak azgınlardan)* ayrılmış bir mikdar vardır.

45- Şübhe yok ki takvâ sâhibleri, Cennet bahçelerinde ve pınar başlarındadırlar.

46- *(Onlara:)* "Oraya *(o Cennete, sekiz kapısından)* selâmetle ve emniyette olan kimseler olarak girin!" *(denilir)*.

47- Artık onların kalblerindeki kinleri *(ve bütün kötü hisleri)* söküp atmışızdır, *(hepsi de)* kardeşler olarak tahtlar üzerinde karşı karşıya *(oturmakta)*dırlar.[1]

48- Orada onlara hiçbir yorgunluk dokunmaz ve onlar oradan çıkarılacak kimseler değillerdir.

49- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Kullarıma haber ver ki, şübhesiz ben, Gafûr *(günahları çok bağışlayan)*ım, Rahîm *(onlara çok merhamet eden)*im!

50- Bununla berâber şübhesiz ki azâbım, o *(pek)* elemli azabdır!

51- Onlara İbrâhîm'in misâfirlerinden *(meleklerden)* de haber ver!

قَالَ يَٓا اِبْلٖيسُ مَا لَكَ اَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدٖينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ لَمْ

dedi | secde edenlerle | berâber | olmaman için | sende ne var | İblis | ey | buyurdu

اَكُنْ لِاَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَاٍ مَسْنُونٍ ﴿٣٣﴾

şekillenmiş | bir balçıktan | kuru bir çamurdan | onu yarattın | bir insana ki | secde etmem için | olmadım

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجٖيمٌ ﴿٣٤﴾ وَاِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ اِلٰى

lâ'net | senin üzerinedir | şübhesiz | ve | kovulmuş birisin | artık şübhesiz sen | oradan | öyle ise defol | buyurdu ki

يَوْمِ الدّٖينِ ﴿٣٥﴾ قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْنٖٓي اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

diriltilecekler | o güne kadar ki | öyle ise bana mühlet ver | Rabbim | dedi | dîn | gününe kadar

﴿٣٦﴾ قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرٖينَ ﴿٣٧﴾ اِلٰى يَوْمِ الْوَقْتِ

vaktin | gününe kadar | mühlet verilenlerdensin | haydi doğrusu sen | buyurdu

الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ بِمَٓا اَغْوَيْتَنٖي لَاُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْاَرْضِ

yeryüzünde | onlara | mutlaka süsleyeceğim | beni azdırdın | o şeyden dolayı ki | Rabbim | dedi ki | bilinen

وَلَاُغْوِيَنَّهُمْ اَجْمَعٖينَ ﴿٣٩﴾ اِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصٖينَ

ihlâsa erdirilmiş olanlar | onlardan | kulların | ancak | hepsini | mutlaka onları azdıracağım | ve

﴿٤٠﴾ قَالَ هٰذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقٖيمٌ ﴿٤١﴾ اِنَّ عِبَادٖي لَيْسَ لَكَ

senin için | yoktur | kullarım | şübhesiz | dosdoğru | bana âid | bir yoldur | bu | buyurdu ki

عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ اِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوٖينَ ﴿٤٢﴾ وَاِنَّ جَهَنَّمَ

cehennem | şübhesiz | ve | azgınlardan | sana uydu | o kimse ki | ancak | bir hâkimiyet | onlar üzerinde

لَمَوْعِدُهُمْ اَجْمَعٖينَ ﴿٤٣﴾ لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ

onlardan | kapının | herbiri için var | kapı | yedi | onun için var | hepsinin | gerçekten onların va'd olunan yeridir

جُزْءٌ مَقْسُومٌ ﴿٤٤﴾ اِنَّ الْمُتَّقٖينَ فٖي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾ اُدْخُلُوهَا

oraya girin | pınar başlarındadır | ve | cennetlerde | takvâ sâhibleri | şübhesiz | ayrılmış | bir kısım

بِسَلَامٍ اٰمِنٖينَ ﴿٤٦﴾ وَنَزَعْنَا مَا فٖي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ اِخْوَانًا

kardeşler olarak | kinden | sînelerindedir | o şeyleri ki | söküp atmışızdır | ve | güven içinde kimseler olarak | selâmetle

عَلٰى سُرُرٍ مُتَقَابِلٖينَ ﴿٤٧﴾ لَا يَمَسُّهُمْ فٖيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا

oradan | onlar değildir | ve | bir yorgunluk | orada | onlara dokunmaz | karşı karşıyadırlar | tahtlar üzerinde

بِمُخْرَجٖينَ ﴿٤٨﴾ نَبِّئْ عِبَادٖٓي اَنّٖٓي اَنَا الْغَفُورُ الرَّحٖيمُ ﴿٤٩﴾ وَاَنَّ عَذَابٖي

azâbım | şübhesiz | ve | çok merhamet eden | çok bağışlayan | benim | şübhesiz ben | kullarıma | haber ver | çıkarılacak kimseler

هُوَ الْعَذَابُ الْاَلٖيمُ ﴿٥٠﴾ وَنَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ اِبْرٰهٖيمَ ﴿٥١﴾

İbrâhîm'in | misâfirinden | onlara haber ver | ve | elemli | azâb | odur

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥٢﴾

o vakit – girmişlerdi – onun yanına – ve demişlerdi – selâm – dedi – doğrusu biz – sizden – endişe edenleriz

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾ قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي

dediler – endişelenme – şübhesiz biz – seni müjdeliyoruz – bir oğul ile – çok âlim – dedi – beni mi müjdelediniz

عَلَىٰ أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾ قَالُوا بَشَّرْنَاكَ

üzerine – bana gelip çatması – ihtiyarlığın – o hâlde ne ile – müjdeliyorsunuz – dediler – seni müjdeledik

بِالْحَقِّ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْقَانِطِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ

hak ile – onun için olma – ümîdi kesenlerden – dedi – ve – kim – ümîd keser – rahmetinden

رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿٥٦﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾

Rabbinin – ancak – dalâlete düşenler – dedi – başka ne işiniz var – ey – elçiler

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ

dediler – doğrusu biz – gönderildik – topluluğuna – günahkârlar – hâriç – âilesi – Lûtun – doğrusu biz – elbet onları kurtaranlarız

أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٦٠﴾

hepsini – hâric – karısı – takdîr ettik – şübhesiz o – elbette geride kalanlardandır

فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ

ne zaman ki – geldi – âilesine – Lût'un – elçiler – dedi – doğrusu siz – bir topluluksunuz – tanınmamışlar

﴿٦٢﴾ قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٦٣﴾ وَأَتَيْنَاكَ

dediler – bil'akis – sana getirdik – o şeyi ki – idiler – hakkında – şübhe ediyorlar – ve – sana geldik

بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٤﴾ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ

hak ile – ve – doğrusu biz – elbette doğru kimseleriz – artık yola çıkar – âileni – bir kısmında – gecenin

وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ

ve – izle – arkalarından – ve – ardına bakmasın – sizden – hiçbir kimse – ve – geçip gidin – o yere ki

تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾ وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَٰؤُلَاءِ

emrolunuyorsunuz – ve – hükmettik – ona – şu – emri – şübhesiz – ardı – onların

مَقْطُوعٌ مُصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾ وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ

kesilmiştir – sabaha ulaşan kimseler iken – ve – geldi – halkı – şehrin – seviniyorlar

﴿٦٧﴾ قَالَ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾ وَاتَّقُوا

dedi – doğrusu – bunlar – benim misâfirlerimdir – artık beni mahcûb etmeyin – ve – sakının

اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾ قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾

Allah'dan – ve – beni rezîl etmeyin – dediler – seni men' etmedik mi – elâlemden

---

52- Hani onun yanına girmişler de, "Selâm *(senin üzerine olsun!)*" demişlerdi. *(O da onlara yemek ikrâm etmesine rağmen, yemediklerini görünce)*: "Doğrusu biz, sizden endişe eden kimseleriz!" demişti.

53- *(Melekler ise kendilerini tanıtarak:)* "Endişelenme! Çünki biz, seni çok âlim *(olacak)* bir oğul ile müjdeliyoruz!" dediler.

54- *(İbrâhîm de:)* "Beni mi müjdelediniz, bana ihtiyarlık gelip çatmışken? O hâlde *(beni)* ne ile müjdeliyorsunuz?" dedi.

55- *(Melekler:)* "Seni hak ile *(muhakkak olacak bir şeyle)* müjdeledik; onun için ümîdi kesenlerden olma!" dediler.

56- *(İbrâhîm:)* "Zâten dalâlete düşenlerden başka Rabbinin rahmetinden kim ümîd keser?" dedi.

57- "Ey elçiler! Başka ne işiniz *(ne vazîfeniz)* var?" dedi.

58- *(Onlar)* şöyle dediler: "Doğrusu biz bir günahkârlar topluluğuna *(Lût kavmine)* gönderildik."

59- "Ancak Lût âilesi müstesnâ. Doğrusu biz, elbette onların hepsini kurtarıcı olanlarız."

60- "Ancak karısı hâriç; şübhesiz ki onun *(isyankârlığı yüzünden)* geride kalanlardan olmasını takdîr ettik."

61, 62- Nihâyet elçiler Lût âilesine geldiğinde, *(Lût onlara:)* "Doğrusu siz *(buralarda pek)* tanınmamış bir topluluksunuz" dedi.

63- Dediler ki: "Hayır, *(biz)* sana *(kavminin)*, hakkında şübhe etmekte oldukları şeyi *(azâbı)* getirdik!"

64- "Ve sana hak ile *(kavminin hak ettiği bir azâb ile)* geldik; muhakkak ki biz, elbette doğru *(söyleyen)* kimseleriz."

65- "Artık gecenin bir kısmında âileni yola çıkar ve arkalarından git; hem içinizden hiç kimse ardına bakmasın ve emrolunduğunuz yere *(Şam'a)* gidin!"

66- Ona *(Lût'a)* şu *(kesin)* emri de vahyettik: "Sabaha ulaşan kimseler iken, onların *(o fâsık kavmin)* ardı mutlakā kesilmiş olacaktır *(helâk olacaklardır)*!"

67- Şehir halkı ise *(misâfirlerin yanına çirkin bir niyetle)* sevinerek geldi.

68- *(Lût)* dedi ki: "Doğrusu bunlar benim misâfirlerimdir; artık beni mahcûb etmeyin!"

69- "Hem Allah'dan sakının ve beni rezîl etmeyin!"

70- *(Onlar:)* "Seni elâlem*(in işine karışmak)*tan men' etmedik mi?" dediler.

71- *(Lût onlara)* dedi ki: "Eğer *(dediğinizi)* yapacak kimseler iseniz, işte bunlar *(kavmimin kadınları ki, benim de)* kızlarım *(sayılırlar, onlarla evlenin)*!"

72- *(Ey şanlı Peygamber!)* Ömrüne yemîn olsun ki, gerçekten onlar sarhoşlukları içinde bocalıyorlardı.

73- Nihâyet gündoğumuna ulaşan kimseler iken o *(korkunç)* ses onları yakaladı.

74- Böylece oranın üstünü altına getirdik ve üzerlerine balçıktan pişirilmiş taşlar yağdırdık!

75- Şübhesiz bunda, ferâsetli *(anlayışlı)* olanlar için elbette ibretler vardır.

76- Ve doğrusu o *(dehşet gününün alâmeti olan harâbeler)*, hâlâ *(çalışıp)* duran *(işlek)* bir yol üzerindedir.

77- Muhakkak ki bunda, mü'minler için elbette bir ibret vardır.

78- *(Şuayb'ın kavmi olan)* Eyke halkı da gerçekten zâlim kimselerdi.

79- Onlardan da intikam aldık. Her ikisi *(Lût kavminin şehri ile Eyke kavmi harâbeleri)* de hâlâ apaçık *(bilinen)* bir yol üzerinde *(durmakta)*dır.

80- Muhakkak ki, *(Sâlih'in kavmi olan)* Hicr halkı da peygamberleri yalanladı.

81- Onlara da mu'cizelerimizi vermiştik; fakat *(onlar)* bunlardan yüz çevirici kimseler olmuşlardı.

82- Ve *(kendilerini)* güven içinde *(zanneden)* kimseler olarak dağlardan evler yontuyorlardı.

83- Onları da sabaha çıkmakta olan kimseler iken, o *(korkunç)* ses yakaladı.

84- Artık kazanmakta oldukları şeylerin, onlara hiçbir faydası olmadı.

85- *(Biz)* gökleri ve yeri ve ikisi arasında bulunanları da ancak hak ile *(gerektiği şekilde)* yarattık. Şübhesiz kıyâmet ise mutlakâ gelicidir; *(ey Resûlüm!)* O hâlde *(onlara şimdilik)* güzel muâmele ederek aldırma!

86- Şübhe yok ki, Hallâk *(herşeyi yaratan)*, Alîm *(herşeyi bilici)* ancak Rabbindir.

87- Celâlim hakkı için, sana *(namazın her rek'atında)* tekrarlanan yedi *(âyeti, Fâtiha)*-yı ve yüce Kur'ân'ı verdik.

88- Sakın onlardan *(o kâfirlerden)* birtakım sınıfları faydalandırdığımız şeylere *(mal ve servete)* gözlerini dikme! Hem *(îmân etmiyorlar diye)* onlara üzülme ve mü'minlere *(tevâzû')* kanadını indir!

89- Ve de ki: "Şübhesiz ben, *(Allah'ın azâbı ile korkutan)* apaçık bir korkutucuyum."

90- Nitekim, o taksîm edicilere *(kendilerini sakındırdığın azâbı)* indirmişizdir.

قَالَ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ بَنَاتٖٓي اِنْ كُنْتُمْ فَاعِلٖينَؕ ﴿٧١﴾ لَعَمْرُكَ اِنَّهُمْ

şübhesiz onlar | ömrüne yemin olsun ki | yapanlar | iseniz | eğer | kızlarım | bunlar | dedi

لَفٖي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾ فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقٖينَۙ ﴿٧٣﴾

gündoğumuna ulaşan kimseler iken | o ses | nihâyet onları yakaladı | bocalıyorlardı | sarhoşlukları | gerçekten içinde

فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجّٖيلٍؕ ﴿٧٤﴾

pişirilmiş balçıktan | taşlar | üzerlerine | yağdırdık | ve | altları | oranın üstünü | böylece kıldık

اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِلْمُتَوَسِّمٖينَ ﴿٧٥﴾ وَاِنَّهَا لَبِسَبٖيلٍ مُقٖيمٍ ﴿٧٦﴾

duran | gerçekten bir yoldadır | doğrusu o | ve | ferâsetli olanlar için | elbette ibretler | bunda vardır | şübhesiz

اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِلْمُؤْمِنٖينَؕ ﴿٧٧﴾ وَاِنْ كَانَ اَصْحَابُ الْاَيْكَةِ لَظَالِمٖينَۙ

gerçekten zâlim kimseler | Eyke | halkı | idi | şübhesiz | ve | mü'minler için | elbette bir ibret | bunda vardır | şübhesiz

﴿٧٨﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْۘ وَاِنَّهُمَا لَبِاِمَامٍ مُبٖينٍ ﴿٧٩﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ

yalanladı | and olsun gerçekten | ve | apaçık | elbet bir yol üzerindedir | şübhesiz o ikisi | ve | onlardan | ve intikam aldık

اَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلٖينَۙ ﴿٨٠﴾ وَاٰتَيْنَاهُمْ اٰيَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا

bunlardan | fakat olmuşlardı | mu'cizelerimizi | onlara vermiştik | ve | peygamberleri | Hicr | halkı

مُعْرِضٖينَۙ ﴿٨١﴾ وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا اٰمِنٖينَ ﴿٨٢﴾ فَاَخَذَتْهُمُ

ve onları yakaladı | güven içinde kimseler olarak | evler | dağlardan | yontuyorlar | idiler | ve | yüz çevirici kimseler

الصَّيْحَةُ مُصْبِحٖينَۙ ﴿٨٣﴾ فَمَٓا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَؕ

kazanıyorlar | idiler | o şeylerin ki | onlara | artık faydası olmadı | sabaha çıkmakta olan kimseler iken | o ses

﴿٨٤﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَٓا اِلَّا بِالْحَقِّؕ

hak ile | ancak | ikisi arasındadır | o şeyleri ki | ve | yeri | ve | gökleri | yaratmadık | ve

وَاِنَّ السَّاعَةَ لَاٰتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمٖيلَ ﴿٨٥﴾ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ

odur | Rabbin | şübhesiz | güzel | vazgeçme ile | o halde vazgeç | mutlaka gelicidir | kıyâmet | şübhesiz ve

الْخَلَّاقُ الْعَلٖيمُ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانٖي وَالْقُرْاٰنَ

Kur'ân'ı | ve | tekrarlanan | yediyi | sana verdik | and olsun gerçekten | ve | her şeyi bilen | herşeyi yaratan

الْعَظٖيمَ ﴿٨٧﴾ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ اِلٰى مَا مَتَّعْنَا بِهٖٓ اَزْوَاجًا

birtakım sınıfları | kendisiyle | faydalandırdık | o şeylere ki | gözlerini | sakın dikme | yüce

مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنٖينَ ﴿٨٨﴾

mü'minlere | kanadını | indir | ve | onlara | üzülme | ve | onlardan

وَقُلْ اِنّٖٓي اَنَا النَّذٖيرُ الْمُبٖينُۚ ﴿٨٩﴾ كَمَٓا اَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمٖينَۙ ﴿٩٠﴾

taksîm edicilere | indirdik | o şey gibi ki | apaçık | korkutucu | benim | şübhesiz ben | de ki | ve

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْاٰنَ عِضِينَ ﴿٩١﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَسْـَٔلَنَّهُمْ اَجْمَعِينَ

onlar ki | kıldılar | Kur'ân'ı | kısım kısım | artık Rabbine yemîn olsun | mutlaka onlara soracağız | hepsine

﴿٩٢﴾ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾ فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَاَعْرِضْ

o şeylerden ki | idiler | yapıyorlar | öyle ise çatlatırcasına söyle | o şeyi ki | emrolunuyorsun | ve | yüz çevir

عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾ اِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿٩٥﴾ اَلَّذِينَ

müşriklerden | şübhesiz biz | sana yettik | alay edenlere (karşı) | onlar ki

يَجْعَلُونَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَقَدْ

kılarlar | beraber | Allah ile | bir ilâh | başka | artık ileride | bilecekler | ve | and olsun gerçekten

نَعْلَمُ اَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ

biliyoruz | şübhesiz sen | daralıyor | göğsün | o şeyler yüzünden ki | söylüyorlar | öyle ise tesbîh et | hamd ile

رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿٩٨﴾ وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتّٰى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿٩٩﴾

Rabbine | ve | ol | secde edenlerden | ve | kulluk et | Rabbine | tâ ki | sana gelinceye dek | ölüm

91- Onlar ki, Kur'ân'ı kısım kısım ayırdılar *(bir kısmına hak, bir kısmına bâtıl dediler).*

92, 93- Artık Rabbine yemîn olsun ki, onların hepsine, yapmakta oldukları şeylerden mutlakâ soracağız!

94- Öyle ise emrolunduğun şeyi, çatlatırcasına söyle *(açıkça anlat)* ve müşriklerden yüz çevir!

95- Şübhesiz ki biz, o alay edenlere karşı sana yeteriz.

96- Onlar ki, Allah ile berâber başka bir ilâh edinirler. Artık *(âkıbetlerini)* ileride bileceklerdir!

97- And olsun biliyoruz ki, onların söyleyip durdukları şeyler yüzünden gerçekten senin göğsün daralıyor.

98- Öyle ise Rabbine hamd ile tesbîh et ve secde edenlerden ol!

99- Ve sana ölüm gelinceye kadar Rabbine kulluk et!

سُورَةُ النَّحْلِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَثَمَانٍ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

16- NAHL SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 128 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ismiyle | Allah'ın | Rahmân | Rahîm

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

اَتٰى اَمْرُ اللّٰهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١﴾

geldi | emri | Allahın | sakın onu acele istemeyin | o pek münezzeh | ve | çok yücedir | o şeylerden ki | ortak koşuyorlar

يُنَزِّلُ الْمَلٰٓئِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ اَمْرِهِ عَلٰى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ اَنْ اَنْذِرُوا

indirir | melekleri | ruh ile | kendi emrinden | o kimseye ki | diler | kullarından | diye | korkutun

اَنَّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاتَّقُونِ ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ

şübhesiz şununla ki | ilâh yok | ancak | ben | ve benden sakının | yarattı | gökleri | ve | yeri | hak ile

تَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾ خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ خَصِيمٌ

pek yücedir | o şeylerden ki | ortak koşuyorlar | yarattı | insanı | bir nutfeden | hemen birden | o | bir mücâdelecidir

مُبِينٌ ﴿٤﴾ وَالْاَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا

apaçık | ve | hayvanlar ki | onları yarattı | sizin için vardır | onlarda | ısıtıcı şeyler | ve | faydalar | ve | onlardan

تَأْكُلُونَ ﴿٥﴾ وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ﴿٦﴾

yersiniz | ve sizin için vardır | onlarda | bir güzellik | o zaman ki | akşamleyin getirirsiniz | ve | o zaman ki | sabahleyin salıverirsiniz

1- Allah'ın emri *(kıyâmet)* geldi; sakın onu acele istemeyin! *(Allah, o müşriklerin)* ortak koşmakta oldukları şeylerden pek münezzeh ve çok yücedir.

2- *(Rabbin,)* melekleri kendi emriyle, kullarından dilediğine: "Şübhesiz ki benden başka ilâh olmadığı*(nı insanlara bildirmek)* ile korkutun da benden sakının!" diye vahiy ile indirir.

3- Gökleri ve yeri hak ile *(karârınca O)* yarattı. *(Ve O, müşriklerin)* ortak koşmakta oldukları şeylerden pek yücedir.

4- İnsanı bir nutfeden *(hakir bir damla sudan süzülmüş hulâsadan)* yarattı; bir de bakarsın ki o, apaçık bir mücâdeleci *(kesilmiş)*tir.

5- Hayvanları *(ve çok vâsıtaları)* da yarattı. Sizin için onlarda ısıtıcı şeyler ve birçok faydalar vardır; hem onlar*(ın kendisinden ve gelirin)*den yersiniz.

6- Ve akşamleyin getirirken, sabahleyin de salıverirken onlarda sizin için bir *(zevk ve)* güzellik vardır.

7- Hem *(bunlar sizi ve)* yüklerinizi öyle bir beldeye taşır*(lar)* ki, *(onlar olmasaydı)* oraya nefislerin*(izin)* ancak çok meşakkat çekmesiyle varabilirdiniz.

Şübhesiz ki Rabbiniz, elbette Raûf *(çok şefkat eden)*dir, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

8- Atları, katırları ve eşekleri de onlara binmeniz için ve *(dünya hayâtınızda)* bir ziynet olsun diye *(yarattı)*.

Ve daha sizin bilmeyeceğiniz nice şeyler *(nice vâsıtalar)* yaratır.

9- Yolun doğrusu*(nu göstermek)* ise Allah'a âiddir; ondan *(o yollardan)* eğri olan da vardır.

Hâlbuki *(Allah)* dileseydi, elbette sizi hep birlikte hidâyete erdirirdi.

10- Gökten sizin için bir su indiren O'dur; içecek*(leriniz)* ondandır, içinde *(hayvanlarınızı)* otlattığınız bitkiler de ondan *(yetişmekte)*dir.

11- *(Allah)* onunla size ekin, zeytin, hurma ağaçları, üzüm bağları ve her çeşit meyvelerden bitirir. Muhakkak ki bunda, düşünecek bir topluluk için *(Allah'ın varlığına ve birliğine)* elbette bir delil vardır.

12- *(O,)* geceyi ve gündüzü, güneşi ve ayı sizin hizmetinize verdi.

Yıldızlar da O'nun emrine boyun eğdirilmişlerdir.

Şübhe yok ki bunda, akıl erdirecek bir topluluk için nice deliller vardır.

13- Yeryüzünde sizin için yarattığı, renkleri muhtelif şeyleri de *(size itâatkâr kıldı)*.

Şübhesiz bunda *(da)* ibret alacak bir topluluk için kat'î bir delil vardır.

14- İçinden tâze bir et *(balık)* yiyesiniz ve kendisinden onu takınacağınız bir ziynet *(inci ve mercan)* çıkarasınız diye, denizi hizmetinize veren de O'dur.

Ayrıca gemileri onda *(suları)* yara yara giden *(vâsıta)*lar olarak görürsün.

(Bütün bunlar, ibret almanız) ve O'nun fazlından *(rızkınızı)* aramanız içindir; tâ ki şükredesiniz.

وَ تَحْمِلُ اَثْقَالَكُمْ اِلٰى بَلَدٍ لَمْ تَكُونُوا بَالِغِيهِ

ve · taşır · yüklerinizi · bir beldeye ki · olmadınız · oraya varan kimseler

اِلَّا بِشِقِّ الْاَنْفُسِ اِنَّ رَبَّكُمْ لَرَؤُفٌ رَحِيمٌ ﴿٧﴾ وَ الْخَيْلَ

ancak · çok meşakkat çekmesiyle · nefislerin · şübhesiz · Rabbiniz · elbette çok şefkatlidir · çok merhametlidir · ve · atları

وَ الْبِغَالَ وَ الْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَ زِينَةً وَ يَخْلُقُ

ve · katırları · ve · eşekleri · onlara binmeniz için · ve · bir ziynet olarak · ve · yaratır

مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾ وَ عَلَى اللّٰهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَ مِنْهَا

o şeyleri ki · bilmiyorsunuz · ve · Allah'a âiddir · doğrultmak · yolu · ve · ondan (vardır)

جَائِرٌ وَ لَوْ شَاءَ لَهَدٰيكُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٩﴾ هُوَ الَّذِى

sapan · ve · eğer · dileseydi · elbette sizi hidâyete erdirirdi · hep birlikte · odur · o zât ki

اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَ مِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ

indirdi · gökten · bir su · sizin için · ondandır · içecek · ve · ondandır · ağaç ki · içinde

تُسِيمُونَ ﴿١٠﴾ يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَ الزَّيْتُونَ وَ النَّخِيلَ

otlatıyorsunuz · bitirir · size · onunla · ekin · ve · zeytin · ve · hurma ağaçları

وَ الْاَعْنَابَ وَ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ

ve · üzümler · ve · hepsinden · meyvelerin · şübhesiz · bunda vardır · elbette bir delil · bir topluluk için ki

يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾ وَ سَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَ النَّهَارَ وَ الشَّمْسَ

düşünüyorlar · ve · itâatkâr kıldı · sizin için · geceyi · ve · gündüzü · ve · güneşi

وَ الْقَمَرَ وَ النُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِاَمْرِهِ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ

ve · ayı · ve · yıldızlar · boyun eğdirilmişlerdir · emrine · şübhesiz · bunda vardır · elbette deliller · bir topluluk için ki

يَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾ وَ مَا ذَرَاَ لَكُمْ فِى الْاَرْضِ مُخْتَلِفًا اَلْوَانُهُ

akıl erdiriyorlar · ve · o şeyleri ki · yarattı · sizin için · yeryüzünde · muhtelif · renkleri

اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣﴾ وَ هُوَ الَّذِى

şübhesiz · bunda vardır · elbette bir delil · bir topluluk için ki · ibret alıyorlar · ve · odur · o zât ki

سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَاْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَ تَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ

itâatkâr kıldı · denizi · yemeniz için · ondan · bir et · tâze · ve · çıkarmanız için · kendisinden

حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَ تَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ فِيهِ

bir ziynet ki · onu giyiniyorsunuz · ve · görürsün · gemileri · yara yara giden · onda

وَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

ve · aramanız içindir · fazlından · ve · tâ ki siz · şükredersiniz

وَاَلْقٰى فِي الْاَرْضِ رَوَاسِيَ اَنْ تَم۪يدَ بِكُمْ وَاَنْهَارًا وَسُبُلًا

yollar ve nehirler ve sizi sarsar diye sâbit dağlar yeryüzünde bıraktı ve

لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَۙ ﴿١٥﴾ وَعَلَامَاتٍۜ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ

doğru yolu bulurlar onlar yıldız ile ve nice alâmetler ve doğru gidersiniz tâ ki siz

﴿١٦﴾ اَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُۜ اَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾

hâlâ ibret almaz mısınız yaratamıyor o kimse gibi ki yaratıyor öyleyse o kimse midir ki

وَاِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوهَاۜ اِنَّ اللّٰهَ لَغَفُورٌ رَح۪يمٌ

çok merhametlidir elbette bağışlayandır Allah şübhesiz onu sayamazsınız Allah'ın ni'metini sayarsanız eğer ve

﴿١٨﴾ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾ وَالَّذ۪ينَ

o şeyler ki ve açıklıyorsunuz o şeyleri ki ve gizliyorsunuz o şeyleri ki bilir Allah ve

يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ

yaratılıyorlar kendileri ve bir şey yaratamazlar Allah'dan başkasına yalvarıyorlar

﴿٢٠﴾ اَمْوَاتٌ غَيْرُ اَحْيَاءٍۚ وَمَا يَشْعُرُونَۙ اَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾

diriltilecekler ne zaman bilmezler ve diriler değildir ölüdürler

اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌۚ فَالَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ قُلُوبُهُمْ

kalbleri âhirete îmân etmiyorlar fakat o kimseler ki tek İlâh'dır İlâh'ınız

مُنْكِرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٢٢﴾ لَا جَرَمَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ

gizliyorlar o şeyleri ki bilir Allah şübhesiz gerçekten büyüklük taslayanlardır onlar ve inkârcıdır

وَمَا يُعْلِنُونَۜ اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِر۪ينَ ﴿٢٣﴾ وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمْ مَاذَٓا

ne onlara denildi o vakit ki ve büyüklük taslayanları sevmez doğrusu o açıklıyorlar o şeyleri ki ve

اَنْزَلَ رَبُّكُمْۙ قَالُٓوا اَسَاط۪يرُ الْاَوَّل۪ينَۙ ﴿٢٤﴾ لِيَحْمِلُٓوا اَوْزَارَهُمْ

günahlarını yüklenmeleri için evvelkilerin masalları dediler Rabbiniz indirdi

كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيٰمَةِۙ وَمِنْ اَوْزَارِ الَّذ۪ينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ

olmadan onları saptırıyorlar o kimselerin ki günahlarından ve kıyâmet günü tamâmen

عِلْمٍۜ اَلَا سَٓاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾ قَدْ مَكَرَ الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ

onlardan öncedir o kimseler ki tuzak kurmuştu gerçekten yükleniyorlar o şey ki ne kötüdür dikkat edin bir bilgi

فَاَتَى اللّٰهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ

tavan üzerlerine ve çöktü temellerinden binâlarına Allah fakat geldi

مِنْ فَوْقِهِمْ وَاَتٰيهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

farketmiyorlardı o yerden ki azâb onlara geldi ve tepelerinden

15- Sizi sarsar diye yeryüzünde de *(direkler hükmünde)* sâbit dağlar, hem maksadlarınıza ulaşasınız diye nehirler ve yollar koydu *(yarattı)*.

16- Daha nice alâmetler *(yarattı)*! Onlar, yıldızla da doğru yolu bulurlar.

17- Öyleyse *(sizin için bu kadar ni'metleri yoktan)* yaratan *(Allah)*, *(aslâ)* yaratamayan *(putlarınız ve sâdece var olanı keşfeden insanlar)* gibi midir? Hâlâ ibret almaz mısınız?

18- Eğer Allah'ın ni'metini sayacak olsanız, onu sayamazsınız. Şübhesiz ki Allah, elbette Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

19- Ve Allah, neyi gizler ve neyi açıklarsanız bilir.

20- *(Onların)* Allah'dan başka *(kendisine)* yalvarmakta oldukları şeyler ise, hiçbir şey yaratamazlar; çünki *(onların)* kendileri yaratılıyorlar.

21- *(Onlar)* ölüdürler, diri değildirler! *(Kendilerinin ve kendilerine tapanların)* ne zaman diriltileceklerini de bilmezler.

22- İlâhınız *(olan Allah)* tek bir İlâhdır. Fakat âhirete îmân etmeyenlerin kalbleri inkârcıdır ve onlar büyüklük taslayan kimselerdir.

23- Hiç şübhe yok ki Allah, elbette *(onlar)* neyi gizler ve neyi açıklarlarsa bilir. Doğrusu O, büyüklük taslayanları sevmez!

24- Onlara: "Rabbiniz ne indirdi?" denildiği zaman ise: "Evvelkilerin masalları!" derler.

25- *(Böyle derler)* ki kıyâmet günü hem kendi günahlarını tamâmen yüklensinler, hem de kendilerini bilgisizce saptırdıkları kimselerin günahlarından bir kısmını! Dikkat edin ki, yüklenecekleri şey ne kötüdür!

26- Şübhesiz onlardan öncekiler de tuzak kurmuştu; fakat Allah*('ın emri)* binâlarına temellerinden geldi de tavan, tepelerinden üzerlerine çöktü ve azab onlara *(böylece)* ummayacakları bir yerden geldi.[1]

27- Sonra *(Allah)* kıyâmet günü onları rezîl eder ve: "Uğurlarında *(mü'minlere)* düşmanlık edip durduğunuz ortaklarım nerede?" buyurur. Kendilerine ilim verilmiş olanlar *(peygamberlerle mü'minler)* der ki: "Şübhesiz ki bugün, rezillik ve kötülük kâfirler üzerinedir!"

28- Onlar ki, nefislerine zulmedici kimseler oldukları hâlde iken, melekler onların canlarını alırlar. O vakit *(onlar)*: "*(Biz)* hiçbir kötülük yapmıyorduk!" diye teslîm olmuşlardır. Hayır! Muhakkak ki Allah, sizin yapmakta olduklarınızı hakkıyla bilendir.

29- Öyle ise içinde ebedî kalıcılar olarak Cehennemin kapılarından girin! Artık kibirlenenlerin kalacakları yer ne kötüdür!

30- *(Günahlardan)* sakınanlara ise: "Rabbiniz ne indirdi?" denildi *(de onlar)*: "*(Bizim için iyilik ve)* hayır *(indirdi)*!" dediler. Bu dünyada *(îmân edip)* iyilik edenlere, *(her iki cihanda)* iyilik vardır. Âhiret yurdu ise elbette daha hayırlıdır. Takvâ sâhiblerinin yurdu gerçekten ne güzeldir!

31- *(O yurt,)* girecekleri Adn Cennetleridir; *(ki)* altlarından ırmaklar akar, orada kendileri için ne isterlerse vardır.[1] İşte Allah, takvâ sâhiblerini böyle mükâfâtlandırır!

32- Onlar ki, tertemiz kimseler oldukları bir hâlde iken melekler onların canlarını alırlar *(ve o ölüm ânlarında onlara)*: "Selâm sizin üzerinize olsun!" derler; *(âhirette ise kendilerine:)* "İşlemekte olduğunuz *(sâlih)* amellerden dolayı girin Cennete!" *(denir)*.

33- *(Kâfirler)* kendilerine *(ölüm)* meleklerin*(in)* gelmesinden veya Rabbinin *(azab)* emrinin gelivermesinden başka bir şey mi bekliyorlar? Onlardan öncekiler de böyle yapmıştı. Hâlbuki Allah onlara zulmetmedi; fakat onlar *(helâklerine sebebiyet verecek işleri yapmakla)* kendilerine zulmediyorlardı.

34- Sonunda yaptıklarının cezâsı onlara isâbet etti ve kendisiyle alay eder oldukları şey onları kuşatıverdi.

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُخْزِيهِمْ وَ يَقُولُ اَيْنَ شُرَكَٓائِيَ الَّذِينَ

sonra | kıyâmet günü | onları rezil eder | ve | buyurur | nerede | ortaklarım | o şeyler ki

كُنْتُمْ تُشَٓاقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ اُوتُوا الْعِلْمَ اِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ

idiniz | karşı geliyordunuz | uğurlarında | dedi | o kimseler ki | kendilerine verilmiş | ilim | şübhesiz | rezillik | bugün

وَ السُّٓوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٢٧﴾ اَلَّذِينَ تَتَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ ظَالِمِٓي

ve | kötülük | üzerinedir | kâfirlerin | onlar ki | canlarını alırlar | melekler | zulmediciler iken

اَنْفُسِهِمْ فَاَلْقَوُا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُٓوءٍ بَلٰٓى اِنَّ اللّٰهَ

nefislerine | o vakit atmışlardır | teslim olmayı | değildik | yapıyoruz | bir kötülükten | bil'akis | şübhesiz | Allah

عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ فَادْخُلُٓوا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا

bilendir | o şeyi ki | idiniz | yapıyorsunuz | öyle ise girin | kapılarından | cehennemin | ebedî kalıcılar olarak | içinde

فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٢٩﴾ وَ قِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَٓا اَنْزَلَ رَبُّكُمْ

ki gerçekten ne kötüdür | barınağı | kibirlenenlerin | ve | denildi | o kimselere ki | sakındılar | ne | indirdi | Rabbiniz

قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ اَحْسَنُوا فِي هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَ لَدَارُ الْاٰخِرَةِ

dediler | hayır | var o kimselere ki | iyilik ettiler | içinde | bu | dünya | bir iyilik | ve | elbette yurdu | âhiret

خَيْرٌ وَ لَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٠﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي

hayırlıdır | ve | elbet ne güzeldir | yurdu | takvâ sâhiblerinin | Cennetleri | Adn | oraya gireceklerdir | akar

مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَٓاؤُنَ كَذٰلِكَ يَجْزِي اللّٰهُ

altlarından | ırmaklar | onlar için vardır | orada | o şeyler ki | isterler | böyle | mükâfâtlandırır | Allah

الْمُتَّقِينَ ﴿٣١﴾ اَلَّذِينَ تَتَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ

takvâ sâhiblerini | onlar ki | canlarını alırlar | melekler | tertemiz kimseler iken | derler

سَلَامٌ عَلَيْكُمُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾

selâm | sizin üzerinize olsun | girin | cennete | o şeyden dolayı ki | idiniz | yapıyorsunuz

هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّٓا اَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ اَوْ يَأْتِيَ اَمْرُ رَبِّكَ

beklemiyorlar | ancak | kendilerine gelmesini | meleklerin | veya | gelmesini | emrinin | Rabbinin

كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ مَا ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ

böyle | yapmıştı | o kimseler ki | onlardan öncedir | ve | onlara zulmetmedi | Allah

وَلٰكِنْ كَانُٓوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾ فَاَصَابَهُمْ سَيِّـَٔاتُ

fakat | idiler | kendilerine | zulmediyorlar | sonunda onlara isâbet etti | kötülüğü

مَا عَمِلُوا وَ حَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٣٤﴾

o şeylerin ki | yaptılar | ve | kuşattı | onları | o şey ki | idiler | kendisiyle | alay ediyorlar

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ

ve · dedi · o kimseler ki · şirk koştular · eğer · dileseydi · Allah · tapmazdık · ondan başka

مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ

bir şeye · biz · ve · ne atalarımız · ve · haram kılmazdık · ondan başkasıyla · bir şeyi

كَذَٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ

böyle · yapmıştı · o kimseler ki · onlardan öncedir · o halde değildir · üzerine · peygamberler · ancak · tebliğ

الْمُبِينُ ﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ

apaçık · ve · and olsun gerçekten · gönderdik · içinde · her · ümmet · bir peygamber · diye · kulluk edin · Allah'a

وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ

ve · kaçının · tâğuttan · onlardan vardır · o kimse ki · hidâyet etti · Allah · ve · onlardan vardır · o kimse ki · hak oldu

عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ

üzerine · dalâlet · öyleyse yürüyün · yeryüzünde · ve bakın · nasıl · olmuş

عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٦﴾ إِنْ تَحْرِصْ عَلَىٰ هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ

âkıbeti · yalanlayanların · eğer · hırs gösterirsen · hidâyete ermelerine · ki şübhesiz · Allah

لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٣٧﴾ وَأَقْسَمُوا

hidâyete erdirmez · o kimseyi ki · dalâlete atar · ve · onlar için yoktur · yardımcılardan · ve · yemîn ettiler

بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَىٰ وَعْدًا

Allah'a · şiddetlisiyle · yeminlerinin · diriltmez · Allah · o kimseyi ki · ölür · bilakis · bir va'ddir

عَلَيْهِ حَقًّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ

onun üzerine · hak olarak · fakat · çoğu · insanların · bilmezler · açıklaması için · onlara

الَّذِي يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا

o şeyi ki · ihtilâf ederler · hakkında · ve · bilmesi için · o kimselerin ki · inkâr ettiler · şübhesiz kendileri · idiler

كَاذِبِينَ ﴿٣٩﴾ إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ

yalancı kimseler · ancak · sözümüz · bir şeye · o vakit ki · onu diledik · dememizdir · kendisine · ol

فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا

hemen olur · ve · o kimseler ki · hicret ettiler · Allah yolunda · ardından · o şeyin ki · zulmedildiler

لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَأَجْرُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا

mutlakâ onları yerleştiririz · dünyada · güzelce · ve · elbette mükâfâtı · âhiret · daha büyüktür · keşke · olsalardı

يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

biliyorlar · o kimselerdir ki · sabrettiler · ve · Rablerine · tevekkül ediyorlar

35- Şirk koşanlar ise dedi ki: "Eğer Allah dileseydi, ne biz, ne de atalarımız O'ndan başka bir şeye tapmazdık ve O*('nun emri)* olmadan hiçbir şeyi haram kılmazdık!" Onlardan öncekiler de böyle yapmıştı. O hâlde peygamberler üzerine apaçık tebliğden başka ne düşer?

36- And olsun ki, her ümmet içinde: "Allah'a kulluk edin ve tâğuttan *(Allah'ın yerine tutacağınız herşeyden)* kaçının!" diye *(kendilerine nasîhat etmesi için)* bir peygamber gönderdik. Artık onlardan bir kısmını *(hikmetine binâen kendi lütfuyla)* Allah hidâyete erdirdi, bir kısmına da *(inkârları yüzünden)* dalâlet hak oldu. Öyleyse yeryüzünde bir dolaşın da *(peygamberlerimizi)* yalanlayanların âkıbeti nasıl olmuş bakın!

37- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Onların hidâyete ermelerine ne kadar hırs göstersen de, şübhesiz ki Allah, *(hak ettiklerinden dolayı)* dalâlete attığı kimseleri hidâyete erdirmez; onlar için hiçbir yardımcı da yoktur!

38- Hâlbuki *(onlar)*: "Allah, ölen kimseyi diriltmez!" diye bütün güçleriyle Allah'a yemîn ettiler. Hayır! *(Onlar diriltilecekler-dir! Bu,)* O'nun üzerine hak bir va'ddir;[1] fakat insanların çoğu bilmezler.

39- *(Diriltilecekler)* ki, onlara hakkında ihtilâf eder oldukları şeyi açıklasın ve inkâr edenler kendilerinin gerçekten yalancı kimseler olduklarını bilsin*(ler)*!

40- Bir şeye sözümüz, onu*(n olmasını)* dilediğimizde, kendisine sâdece "Ol!" dememizdir ki *(o da)* hemen oluverir.[2]

41- Kendilerine zulmedildikten sonra Allah yolunda hicret edenleri, dünyada mutlakâ güzelce yerleştiririz. Âhiret mükâfâtı ise elbette daha büyüktür. Keşke bilselerdi!

42- Onlar *(bu mükâfâta lâyık olacak kimseler)*, sabredenler ve Rablerine tevekkül edenlerdir.

43- *(Ey Resûlüm!)* Senden önce de, kendilerine vahyeder olduğumuz erkeklerden başkasını *(peygamber)* göndermedik. *(Ve siz ey müşrikler!)* Eğer bilmiyorsanız o hâlde ehl-i zikre *(iyi bilenlere)* sorun!

44- *(O peygamberleri)* mu'cizelerle ve kitablarla *(gönderdik)*. Sana da, kendilerine indirileni *(helâl ve harâmı)* insanlara açıklayasın diye Zikr'i *(Kur'ân'ı)* indirdik; tâ ki düşünsünler.

45- Peki *(peygambere)* kötülüklerle tuzak kuranlar, Allah'ın, kendilerini yere batırmasından veya anlayamayacakları bir yerden kendilerine azâbın gelivermesinden emîn mi oldu*(lar)*?

46- Veya dönüp dolaşırlarken *(azâbın)* kendilerini yakalayıvermesinden *(mi emin oldular)*? Hâlbuki onlar, *(Allah'ı)* âciz bırakıcı kimseler değillerdir.

47- Veya *(azâbın)* kendilerini korkuta korkuta *(azar azar)* yakalamasından *(emîn mi oldular)*? Artık şübhesiz ki Rabbiniz, elbette Raûf *(çok şefkat eden)*dir, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

48- *(Onlar)* Allah'ın yarattığı herhangi bir şeyi görmediler mi ki, onun gölgeleri *(dahi)* Allah'a secde ediciler ve zilletle boyun eğenler oldukları hâlde sağ ve sol *(taraflar)*a dönerler!

49- Hâlbuki göklerde olan ve yerde bulunan hareket eden bütün canlılar ve melekler, büyüklük taslamadan sâdece Allah'a secde eder.

50- *(İnsanların ve cinlerin bir kısmı hâriç, herşey)* üzerlerinde *(hâkim)* olan Rablerinden korkarlar ve ne emrolunurlarsa yaparlar.

51- Ve Allah buyurdu ki: "İki ilâh edinmeyin! O, ancak tek bir İlâhdır! Öyle ise, yalnız benden korkun!"

52- Çünki göklerde ve yerde ne varsa O'nundur; dîn *(itâat)* de dâimâ O'nun içindir. Buna rağmen Allah'dan başkasından mı sakınıyorsunuz?

53- Hâlbuki size gelen her ni'met Allah'dandır; sonra size zarar dokunduğu zaman *(feryadla)* ancak O'na sesinizi yükselt*(erek yalvar)*ırsınız.

54- Sonra sizden o zararı giderdiği zaman, içinizden bir fırka hemen Rablerine ortak koşarlar.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُوا أَهْلَ

ehline | o halde sorun | kendilerine | vahyederiz | erkekler | ancak | senden önce | göndermedik | ve

الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ

sana | indirdik | ve | kitablarla | ve | mu'cizelerle | bilmiyorsunuz | iseniz | eğer | zikir

الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾

düşünürler | tâ ki onlar | ve | kendilerine | indirildi | o şeyi ki | insanlara | açıklaman için | zikri

أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ

onlara gelmesinden | veya | yere | kendilerini | Allahın | batırmasından | kötülüklerle | tuzak kurdular | o kimseler ki | ve emin mi oldular

الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٥﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقَلُّبِهِمْ

dönüp dolaşmalarında | kendilerini yakalamasından | veya | farketmiyorlar | o yerden ki | azâbın

فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٤٦﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ

Rabbiniz | artık şübhesiz | korkuta korkuta | kendilerini yakalamasından | veya | âciz bırakıcılar | halbuki onlar değildir

لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٤٧﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَيَّؤُا

döner | bir şeyden | Allah | yarattı | o şeyi ki | ve görmediler mi | çok merhametlidir | çok şefkatlidir

ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ ﴿٤٨﴾ وَلِلَّهِ

Allaha | ve | küçülenler | onlar iken | Allaha | secde ediciler olarak | sollardan | ve | sağdan | gölgeleri

يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةُ

meleklerden | ve | hareket eden canlılardan | yerdedir | o şeyler ki | ve | göklerdedir | o şeyler ki | secde eder

وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٩﴾ يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ

yaparlar | ve | üzerlerinde olan | Rablerinden | korkarlar | büyüklük taslamıyorlar | onlar iken

مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾ وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَٰهَيْنِ اثْنَيْنِ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ

bir İlâh'dır | o | ancak | iki | ilâh | edinmeyin | Allah | buyurdu | ve | emrolunuyorlar | o şeyi ki

وَاحِدٌ فَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٥١﴾ وَلَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ

ve onadır | yerde | ve | göklerdedir | o şeyler ki | ve onundur | yalnız benden korkun | öyle ise benden | tek

الدِّينُ وَاصِبًا أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾ وَمَا بِكُمْ مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ

ancak Allah'dandır | bir ni'metten | sizdedir | ve o şey ki | sakınıyorsunuz | Allah'dan | başkasından mı | dâimâ | dîn

ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْأَرُونَ ﴿٥٣﴾ ثُمَّ إِذَا كَشَفَ

giderdi | o vakit ki | sonra | sesinizi yükseltirsiniz | ancak ona | zarar | size dokundu | o vakit ki | sonra

الضُّرَّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾

ortak koşarlar | Rablerine | sizden | bir fırka | hemen | sizden | zararı

لِيَكْفُرُوا بِمَا اٰتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ وَيَجْعَلُونَ

kılıyorlar ve bilecek-siniz fakat ileride şimdilik eğlenin kendileri-ne verdik o şe-ye ki nankörlük etmeleri için

لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ تَاللّٰهِ لَتُسْـَٔلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ

idiniz o şey-den ki mutlakâ so-rulacaksınız Allah'a ye-mîn olsun kendilerini rızıklandırdık o şey-den ki bir hisse bilmiyor-lar o şe-ye ki

تَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلّٰهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ

beğeniyor-lar o şey-leri ki kendi-lerine ve o münez-zehtir kızları Allah'a kılıyor-lar ve iftirâ edi-yorsunuz

﴿٥٧﴾ وَاِذَا بُشِّرَ اَحَدُهُمْ بِالْاُنْثٰى ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ

öfkelen-miş kendi-si iken simsiyah yüzü oldu kız ile onlardan biri müjde-lendi o va-kit ki ve

﴿٥٨﴾ يَتَوَارٰى مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُٓوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ اَيُمْسِكُهُ عَلٰى هُونٍ

bir zillet üze-rinde onu tutacak mı onun-la müjde-lendi o şe-yin ki kötülüğün-den dolayı kavminden gizlenir

اَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ اَلَا سَٓاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

îmân etmi-yorlar o kimse-ler için var hükmedi-yorlar o şey ki ne kö-tüdür dikkat edin toprağa onu gö-mecek mi yok-sa

بِالْاٰخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ وَلِلّٰهِ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

her işi hikmetlidir dâima üstündür o ve en yü-ce sıfat-lar Alla-hındır ve kötülük sıfatı âhirete

﴿٦٠﴾ وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَٓابَّةٍ

hareketli bir canlı üzerinde bırak-mazdı zulümleri yüzünden insanları Allah cezalan-dırsaydı eğer ve

وَلٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى فَاِذَا جَٓاءَ اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ

geri kalamazlar ecelleri geldi artık o vakit ki belirli bir vakte kadar onları te'hîr eder fakat

سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦١﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلّٰهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ

vasfe-diyor ve beğenmi-yorlar o şe-yi ki Alla-ha kılıyor-lar ve öne geçemezler ve bir saat

اَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ اَنَّ لَهُمُ الْحُسْنٰى لَا جَرَمَ اَنَّ لَهُمُ النَّارَ

ateş onlar için vardır şüb-hesiz gerçek-ten en güzel âkıbet şübhesiz onlar içinmiş yalanı dilleri

وَاَنَّهُمْ مُفْرَطُونَ ﴿٦٢﴾ تَاللّٰهِ لَقَدْ اَرْسَلْنَٓا اِلٰٓى اُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ

senden ev-velki ümmetlere gönderdik ger-çekten Allah'a ye-mîn olsun en önde götü-rülenlerdir şübhe-siz onlar ve

فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ اَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ

onlar için vardır ve bugün onların dostudur işte o amellerini şeytan onlara fakat süsledi

عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ وَمَٓا اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ اِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ

kendi-lerine açıkla-man için an-cak kitabı sana indirmedik ve elemli bir azâb

الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

îmân ede-cekler bir toplulu-ğa ki bir rah-met ve bir hi-dâyet ve hakkın-da ihtilâfa düştüler o şey-leri ki

55- *(O müşrikler,)* kendilerine verdiğimiz *(ni'metler)*e nankörlük etmeleri için *(böyle yaparlar)*. Şimdilik eğlenin bakalım; fakat *(yaptıklarınızın âkıbetini)* ileride bileceksiniz!

56- Hem kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden, hiçbir şey bilmeyenlere *(putlara)* bir hisse ayırıyorlar. Allah'a yemîn olsun ki, bu iftirâ etmekte olduğunuz şeylerden mutlakâ sorulacaksınız.

57- Hem Allah'a kızları isnâd ediyorlar! *(Hâşâ!)* O, bundan *(da, Îsâ ve Uzeyr gibi erkek çocuktan da)* münezzehtir; kendilerine ise beğendiklerini *(erkek çocuklarını dilerler)*.

58- Hâlbuki onlardan biri, kız *(çocuk)* ile müjdelendiğinde, öfkelenmiş biri olarak yüzü simsiyah kesilir.

59- Kendisine verilen *(müjden)*in *(kendince)* kötülüğünden dolayı kavminden gizlenir. Onu zillet altında mı tutsun, yoksa toprağa mı gömsün[1] *(diye düşünür)*! Bak, hükmediyor oldukları şey ne kötüdür!

60- Âhirete îmân etmeyenler için çirkin sıfatlar vardır. En yüce sıfatlar ise Allah'ındır. Çünki O, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*-dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

61- Eğer Allah, insanları zulümleri yüzünden *(hak ettikleri şekilde)* yakalayacak olsaydı, *(yeryüzü)* üzerinde hareketli hiçbir canlı bırakmazdı; fakat onları belirli bir vakte kadar te'hîr eder. Artık ecelleri geldiği zaman, ne bir saat *(bir an)* geri kalabilirler, ne de öne geçebilirler.

62- Hem beğenmeyecekleri şeyleri Allah'a isnâd ediyorlar, hem de en güzel *(âkıbet)* gerçekten kendilerininmiş diye dilleri yalan söylüyor. Hiç şübhesiz ki, onlar için ateş vardır ve onlar *(ona)* gerçekten en önde götürülecek kimselerdir!

63- Allah'a yemîn olsun ki, senden evvelki ümmetlere de muhakkak *(peygamber)* gönderdik; fakat şeytan onlara *(kötü)* amellerini süsledi; işte o, bugün *(dünyada)* onların dostudur; fakat *(âhirette)* onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

64- Hâlbuki *(biz)* sana bu Kitâb'ı ancak *(insanların)*, hakkında ihtilâfa düştükleri şeyleri kendilerine açıklayasın ve îmân edecek bir topluluğa bir hidâyet ve bir rahmet olsun diye indirdik.

65- Ve Allah, gökten bir su indirdi de onunla yeryüzüne ölümünden sonra hayat verdi. Şübhesiz bunda, *(ibretle)* dinleyecek bir topluluk için kat'î bir delil vardır.

66- Muhakkak ki sizin için, sağmal hayvanlarda da gerçekten bir ibret vardır. Size on*(lar)*ın karınlarındaki fışkı ile kan arasından, içenlerin boğazından kolayca geçen hâlis bir süt içiriyoruz.

67- Hurma ağaçlarının meyvelerinden ve üzümlerden de *(istifâde ediyorsunuz)*; ondan hem sarhoş edici bir içki, hem de güzel bir rızık elde ediyorsunuz. Şübhe yok ki bunda *(aynı şeyde, güzel ve çirkin birer yol bulunmasında)* akıl erdiren bir kavim için kat'î bir delil vardır.[1]

68- Ve Rabbin nahl'e *(bal arısına)* vahyetti *(ilhâm etti)* ki: "Dağlardan, ağaçlardan ve *(insanların)* kurmakta oldukları çardaklardan evler edin!"[2]

69- "Sonra her çeşit meyvelerden ye de *(bal yapmak için)* Rabbinin *(sana)* kolaylaştırdığı *(ve ilhâm ettiği san'atın yayılım)* yollarına gir!" Onların *(o arıların)* karınlarından, renkleri muhtelif bir içecek çıkar ki, onda insanlar için bir şifâ vardır. Şübhesiz ki bunda, düşünecek bir topluluk için kesin bir delil vardır.

70- Hem Allah, sizi yarattı; sonra da sizi öldürür; içinizden kimi de ömrün en rezîline *(bunaklık çağına)* ulaştırılır ki, biraz ilimden sonra hiçbir şey bilmez olsun! Muhakkak ki Allah, Alîm *(herşeyi bilen)*dir, Kadîr *(herşeye gücü yeten)*dir.

71- Hem Allah, rızık husûsunda bazınızı bazınızdan üstün kıldı. Böylece üstün kılınanlar ise, rızıklarını *(kendileriyle eşit dereceye gelecek şekilde)* ellerinin altındaki kölelerine verici değiller ki, artık onda *(o rızıkta)* kendileri müsâvî olsunlar. *(Onlar kendi köleleriyle eşitliği kabûl etmezken, nasıl oluyor da Allah'a eş tutup ortak koşuyorlar?)* Şimdi Allah'ın ni'metini bilerek inkâr mı ediyorlar?

72- Hem Allah, size kendi nefislerinizden eşler kıldı ve eşlerinizden de size oğullar ve torunlar verdi ve sizi temiz şeylerden rızıklandırdı. Öyle iken *(onlar)*, bâtıla inanıp da Allah'ın ni'metine nankörlük mü ediyorlar?

وَاللّٰهُ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا اِنَّ فِي ذٰلِكَ

bunda vardır · şübhesiz · ölümünden · sonra · yeryüzüne · onunla · ve hayat verdi · bir su · gökten · indirdi · Allah · ve

لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾ وَاِنَّ لَكُمْ فِي الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْقِيكُمْ

size içiriyoruz · elbette bir ibret · sağmal hayvanlarda · sizin için vardır · şübhesiz · ve · dinleyecekler · bir topluluk için ki · elbet bir delil

مِمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَٓائِغًا لِلشَّارِبِينَ

içenler için · boğazdan kolayca geçen · hâlis · bir süt · kan · ve · fışkı · arasından · karınlarındadır · o şeyden ki

﴿٦٦﴾ وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْاَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا

güzel · bir rızık · ve · sarhoş edici içki · ondan · elde ediyorsunuz · üzümlerden · ve · hurma ağaçlarının · meyvelerinden · ve

اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ وَاَوْحٰى رَبُّكَ اِلَى النَّحْلِ اَنِ

diye · bal arısına · Rabbin · vahyetti · ve · akıl erdirecekler · bir kavim için ki · elbet bir delil · bunda vardır · şübhesiz

اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾

çardak kuruyorlar · o şeyden ki · ve · ağaçlardan · ve · evler · dağlardan · edin

ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا يَخْرُجُ مِنْ

çıkar · kolaylaştırılmış · Rabbinin · yollarına · ve gir · meyvelerin · hepsinden · ye · sonra

بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ اَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَٓاءٌ لِلنَّاسِ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَةً

elbet bir delil · bunda vardır · şübhesiz · insanlar için · bir şifâ · onda vardır · renkleri · muhteliftir · bir içecek ki · karınlarından

لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفّٰيكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ

ulaştırılır · kimi · sizden · ve · sizi öldürür · sonra · sizi yarattı · Allah · ve · düşünecekler · bir topluluk için ki

اِلٰٓى اَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْـًٔا اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٧٠﴾

herşeye gücü yetendir · herşeyi bilendir · Allah · şübhesiz · bir şey · biraz ilimden · sonra · bilmemesi · için · ömrün · en rezîline

وَاللّٰهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا

üstün kılındılar · o kimseler ki · böylece değildir · rızık husûsunda · bazısına · bazınızı · üstün kıldı · Allah · ve

بِرَٓادِّي رِزْقِهِمْ عَلٰى مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَٓاءٌ اَفَبِنِعْمَةِ

şimdi ni'metini mi · eşittir · onda · artık onlar · sağ elleri · sâhib oldu · o şeylere ki · rızıklarını · vericiler

اللّٰهِ يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا

eşler · kendi nefislerinizden · size · kıldı · Allah · ve · bilerek inkâr ediyorlar · Allah'ın

وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ

sizi rızıklandırdı · ve · torunlar · ve · oğullar · eşlerinizden · size · kıldı · ve

مِنَ الطَّيِّبَاتِ اَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللّٰهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾

nankörlük ediyorlar · onlar · Allah'ın · ni'metine · ve · inanıyorlar · öyle iken bâtıla mı · temiz şeylerden

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا

bir rızka | kendileri için | mâlik olmuyor | o şeylere ki | Allah'dan | başka | tapıyorlar | ve

مِنَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ (73) فَلَا

güç yetiremiyorlar | ve | bir şeye | yerden | ve | göklerden

تَضْرِبُوا لِلّٰهِ الْاَمْثَالَ اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (74)

bilmezsiniz | siz | ve | bilir | Allah | şübhesiz | o misâlleri | Allaha | öyle ise misâl getirmeyin

ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ

bir şeye | güç yetiremiyor | mülk edinilmiş | bir köleyi ki | bir misâl olarak | Allah | misâl getirdi

وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا

gizlice | ondan | infâk eder | böylece o | güzel | bir rızıkla | bizden | onu rızıklandırdık | o kimseyi ki | ve

وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (75)

bilmezler | onların çoğu | bil'akis | Allahadır | hamd | bir olurlar mı | açıkca | ve

وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ اَحَدُهُمَا اَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ

bir şeye | güç yetiremiyor | dilsizdir | onlardan biri | iki adamı | bir misâl olarak | Allah | misâl getirdi | ve

وَهُوَ كَلٌّ عَلٰى مَوْلٰيهُ اَيْنَمَا يُوَجِّهْهُ لَا يَاْتِ بِخَيْرٍ هَلْ

bir hayır ile | gelmez | onu gönderse | nereye | efendisine | bir yüktür | o | ve

يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

dosdoğru | bir yol üzerindedir | o | ve | adâleti | emreder | o kimse ki | ve | o adam | bir olur mu

(76) وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمْحِ

açıp kapama gibi | ancak | o saat | işi | değildir | ve | yerin | ve | göklerin | gaybı | Allah'a âiddir | ve

الْبَصَرِ اَوْ هُوَ اَقْرَبُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

gücü yetendir | herşeye | Allah | şübhesiz | daha yakındır | o | veya | gözü

(77) وَاللّٰهُ اَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْـًٔا

bir şey | bilmiyordunuz | analarınızın | karınlarından | sizi çıkardı | Allah | ve

وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٔدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

şükredersiniz | tâ ki siz | kalbler | ve | gözler | ve | kulaklar | size | kıldı | ve

(78) اَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ

onları tutmuyor | göğün | boşluğunda | boyun eğdirilmişler | kuşları | görmediler mi

اِلَّا اللّٰهُ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (79)

îmân edecekler | bir topluluk için ki | elbette deliller | bunda vardır | şübhesiz | Allah | ancak

73- *(Müşrikler)* Allah'ı bırakıp da, kendileri için göklerden ve yerden hiçbir rızka mâlik olmayan ve *(buna)* güçleri de yetmeyen şeylere *(putlara)* tapıyorlar.

74- Öyle ise *(eşi olmayan)* Allah'a, benzerler *(ortaklar)* koşmaya kalkmayın!

Şübhesiz ki *(bu yüzden başınıza gelecek azâbı)* Allah bilir, siz ise bilmezsiniz.

75- Allah şöyle bir misâl getirdi: Hiçbir şeye gücü yetmeyen, başkasının mülkü olmuş bir köle ile; bir de kendisini tarafımızdan güzel bir rızıkla rızıklandırdığımız *(ve)* böylece bundan gizli ve açık olarak sarf eden kimse, hiç bir olurlar mı *(ki âciz putları, herşeye kādir olan Allah ile bir tutuyorsunuz)*? Hamd, Allah'a mahsustur.

Fakat onların çoğu bilmezler.

76- Allah, iki kişiyi de bir *(başka)* misâl olarak getirdi ki, bunlardan biri dilsizdir; hiçbir şeye gücü yetmez ve o efendisine *(sâdece)* bir yüktür; onu nereye gönderse bir hayır getirmez.

Hiç o adam, adâleti emreden ve kendisi, dosdoğru bir yol üzerinde olan kimse ile bir olur mu *(ki putları, nihâyetsiz ihsan ve kudret sâhibi ve hak kelâmıyla sizi doğru yola sevk eden Allah ile bir tutuyorsunuz)*?

77- Hâlbuki göklerin ve yerin gaybı Allah'a âiddir.

Kıyâmetin kopması ise, ancak bir göz açıp kapama gibi veya daha yakındır.[1] Şübhesiz ki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

78- Ve Allah sizi analarınızın karınlarından, *(siz)* hiçbir şey bilmez bir hâlde iken çıkardı; şükredesiniz diye de size kulaklar, gözler ve kalbler verdi.

79- *(Onlar)* gök boşluğunda *(uçmaları için)* emre boyun eğdirilmiş kuşları görmediler mi? Onları *(o boşlukta)* Allah'dan başkası tutmuyor.

Şübhe yok ki bunda, îmân edecek bir topluluk için nice deliller vardır.

80- Hem Allah, size evlerinizi sükûnet bulacak bir yer yaptı ve size sağmal hayvanların derilerinden, göç zamânınızda ve ikâmet zamânınızda hafifçe taşıyacağınız evler *(çadırlar)* ve yünlerinden, tüylerinden ve kıllarından bir zamâna kadar *(kullanacağınız)* giyimlik *(ve döşemelik)* eşyâlar ve ticâret malları yaptı. (1)

81- Allah, yarattıklarından sizin için gölgeler de yaptı, hem sizin için dağlardan barınaklar kıldı ve sizi sıcaktan muhâfaza edecek elbiseler ve savaş*(lar)*ınızda sizi koruyacak zırhlar yaptı.

Böylece üzerinizde olan ni'metini tamamlar ki, Müslüman olasınız.

82- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Buna rağmen eğer yüz çevirirlerse, artık sana düşen ancak apaçık bir tebliğdir.

83- Allah'ın ni'metini tanırlar; sonra da onu inkâr ederler; çünki onların çoğu kâfirdirler.

84- Her ümmetten bir şâhid çıkaracağımız gün ise, artık inkâr edenlere ne *(özür dilemeleri için)* izin verilir, ne de onlardan *(Rablerini)* râzı etmeleri istenir.

85- Ve zulmedenler azâbı gördükleri zaman, artık *(o azab)* onlardan ne hafifletilir, ne de onlara göz açtırılır.

86- *(Allah'a)* ortak koşanlar da *(koştukları)* ortaklarını gördükleri zaman: "Rabbimiz! Seni bırakıp *(kendilerine)* yalvarmakta olduğumuz ortaklarımız, işte bunlardır!" derler.

Bunun üzerine *(onlar da)*: "Şübhesiz ki siz gerçekten yalancı kimselersiniz!" diye o sözü *(reddederek)* kendilerine atarlar.

87- *(Müşrikler)* o gün Allah'*(ın hükmün)*e teslîm olmuşlar ve uydurmakta oldukları şeyler kendilerinden kaybolup gitmiştir.

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ

derilerinden size kıldı ve sükûnet yeri evlerinizden size kıldı Allah ve

الْاَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ اِقَامَتِكُمْ

ikâmet ettiğiniz günde ve göç ettiğiniz günde onları hafifçe taşıyorsunuz evler sağmal hayvanların

وَمِنْ اَصْوَافِهَا وَاَوْبَارِهَا وَاَشْعَارِهَا اَثَاثًا وَمَتَاعًا اِلٰى حِينٍ ﴿٨٠﴾

bir zamana kadar bir menfeat ve ev eşyası kıllarından ve tüylerinden ve yünlerinden ve

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ

dağlardan sizin için kıldı ve gölgeler yarattı o şeyden ki sizin için kıldı Allah ve

اَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمْ

sizi koruyor zırhlar ve sıcaktan sizi muhâfaza ediyor elbiseler ki sizin için kıldı ve siperler

بَأْسَكُمْ كَذٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ

müslüman olursunuz tâ ki siz üzerinizde olan ni'metini tamamlar böylece savaşınızda

﴿٨١﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٨٢﴾ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ

ni'metini tanırlar apaçık bir tebliğdir sana düşen artık ancak yüz çevirirlerse fakat eğer

اللّٰهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَاَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٣﴾

kâfirdirler onların çoğu ve onu inkâr ederler sonra Allah'ın

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ

izin verilmez sonra bir şâhid ümmetin herbirinden göndeririz o gün ki ve

لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٨٤﴾ وَاِذَا رَاَ الَّذِينَ

o kimseler ki gördü o vakit ki ve râzı etmeleri istenecek onlar değildir ve inkâr ettiler o kimselere ki

ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ

mühlet verilecekler onlar değildir ve onlardan artık hafifletilmez azâbı zulmettiler

﴿٨٥﴾ وَاِذَا رَاَ الَّذِينَ اَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا

dediler ortaklarını ortak koştular o kimseler ki gördü o vakit ki ve

رَبَّنَا هٰؤُلَاءِ شُرَكَاؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ

senden başka yalvarıyoruz idik onlar ki ortaklarımız işte bunlardır Rabbimiz

فَاَلْقَوْا اِلَيْهِمُ الْقَوْلَ اِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٨٦﴾ وَاَلْقَوْا اِلَى

atmışlar ve gerçekten yalancılarsınız şübhesiz siz o sözü kendilerine bunun üzerine attılar

اللّٰهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

uyduruyorlar idiler o şey ki onlardan kaybolup gitmiş ve teslîm olmayı o gün Allah'a

اَلَّذِينَ كَفَرُوا وَ صَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا

o kimseler ki · inkâr ettiler · ve · men' ettiler · yolundan · Allah · onlara artırmışızdır · azâbı

فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾ وَ يَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ

üstüne · azâbın · o şeyden dolayı ki · idiler · fesad çıkarıyorlar · ve · o gün · göndereceğiz · içinde · her

اُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ اَنْفُسِهِمْ وَ جِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلٰى

ümmet · bir şâhid · üzerlerine · kendilerinden · ve · seni getirmişizdir · şâhid olarak · üzerine

هٰٓؤُلَٓاءِ وَ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَ هُدًى

bunların · ve · indirdik · sana · kitabı · bir açıklama · herşey için · ve · bir hidâyet

وَ رَحْمَةً وَ بُشْرٰى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾ اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ

ve · bir rahmet · ve · bir müjde olmak üzere · müslümanlar için · şübhesiz · Allah · emreder · adâleti

وَ الْاِحْسَانِ وَ اِيتَٓائِ ذِي الْقُرْبٰى وَ يَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَٓاءِ

ve · iyiliği · ve · vermeyi · sâhibine · akrabâlık · ve · men' eder · çirkin işten

وَ الْمُنْكَرِ وَ الْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾ وَ اَوْفُوا

ve · kötülükten · ve · azgınlıktan · size nasîhat eder · tâ ki siz · ibret alırsınız · ve · yerine getirin

بِعَهْدِ اللّٰهِ اِذَا عَاهَدْتُمْ وَ لَا تَنْقُضُوا الْاَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَ قَدْ

ahdini · Allahın · o vakit ki · sözleştiniz · ve · bozmayın · yeminleri · sonra · sağlamlaştırılmasından · halbuki gerçekten

جَعَلْتُمُ اللّٰهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ

kıldınız · Allah'ı · üzerinize · bir kefil · şübhesiz · Allah · bilir · o şeyi ki · yapıyorsunuz

﴿٩١﴾ وَ لَا تَكُونُوا كَالَّتِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ

ve · olmayın · o kadın gibi ki · söküp bozdu · bükülmüş ipliğini · ardından · sağlamlığının

اَنْكَاثًا تَتَّخِذُونَ اَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ اَنْ تَكُونَ

sökülüp bozulmuşlar olarak · ediniyorsunuz · yeminlerinizi · bir hîle · aranızda · olması sebebiyle

اُمَّةٌ هِيَ اَرْبٰى مِنْ اُمَّةٍ اِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللّٰهُ بِهِ وَ لَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ

bir ümmet ki · o · daha çokdur · bir ümmetten · ancak · sizi imtihân eder · Allah · onunla · ve mutlaka açıklayacaktır · size

يَوْمَ الْقِيٰمَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٩٢﴾ وَ لَوْ

kıyâmet günü · o şeyi ki · idiniz · hakkında · ihtilâfa düşüyorsunuz · ve · eğer

شَٓاءَ اللّٰهُ لَجَعَلَكُمْ اُمَّةً وَاحِدَةً وَ لٰكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَٓاءُ

dileseydi · Allah · elbette sizi kılardı · bir ümmet · tek · fakat · dalâlete atar · o kimseyi ki · diler

وَ يَهْدِي مَنْ يَشَٓاءُ وَ لَتُسْـَٔلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

ve · hidâyete erdirir · o kimseyi ki · diler · ve · mutlaka sorulacaksınız · o şeyden ki · idiniz · yapıyorsunuz

88- İnkâr edip *(insanları)* Allah yolundan men' edenlere, fesad çıkarmakta olduklarından dolayı, kendilerine azab üstüne azab katmışızdır.

89- *(Ey Resûlüm!)* O gün her ümmet içinde, üzerlerine kendilerinden bir şâhid çıkaracağız, seni de bunların *(ümmetinin)* üzerine şâhid getireceğiz.

Sana bu Kitâb'ı, herşey için bir açıklama ve Müslümanlar için bir hidâyet, bir rahmet ve bir müjde olmak üzere indirdik.

90- Şübhesiz ki Allah, adâleti, iyiliği ve akrabâya *(muhtaç oldukları şeyleri)* vermeyi emreder; fuhşiyâttan, kötülükten ve azgınlıktan da men' eder.

İbret alasınız diye size *(Allah, böyle)* nasîhat eder.

91- Sözleştiğiniz zaman da Allah'ın ahdini *(verdiğiniz sözü)* yerine getirin; hem Allah'ı üzerinize gerçekten kefil tutarak sağlamlaştırdıktan sonra, yeminleri*(nizi)* bozmayın!

Muhakkak ki Allah, ne yaparsanız bilir.

92- Hem ipliğini sağlamca büktükten sonra söküp bozan *(kadın)* gibi olmayın!

Bir ümmetin, diğer bir ümmetten daha fazla olması sebebiyle, yeminlerinizi aranızda *(bozarak)* bir hîle ediniyorsunuz! Allah, sizi bununla ancak imtihân eder.

Hakkında ihtilâfa düşmekte olduğunuz şeyleri ise kıyâmet günü size mutlakā açıklayacaktır.

93- Hâlbuki Allah dileseydi, sizi elbette tek bir ümmet *(olarak aynı din üzere)* yapardı; fakat *(O,)* dilediğini *(kendi isyânı yüzünden)* dalâlete atar; dilediğini ise *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* hidâyete erdirir.

Ve *(siz)*, yapmakta olduğunuz şeylerden mutlakā sorulacaksınız.[1]

94- Hem yeminlerinizi aranızda bir hîle edinmeyin; yoksa bir ayak, sebat bulmasından sonra kayar ve *(insanları)* Allah yolundan saptırmanız sebebiyle *(dünyada)* kötülüğü *(azâbı)* tadarsınız!

(Âhirette de) sizin için *(pek)* büyük bir azab vardır.

95- Allah'ın ahdini, *(karşılığında ne alsanız)* az *(düşecek)* bir fiyata satmayın!

Eğer bilirseniz, ancak Allah katında olan *(ahde riâyetinize karşı verilecek mükâfât)* sizin için hayırlıdır.

96- Sizin yanınızda bulunan tükenir; Allah'ın katında bulunan ise ebedîdir.

Elbette sabredenlere de mükâfâtlarını, yapmakta olduklarının daha güzeli ile vereceğiz.

97- Erkek olsun, kadın olsun; kim mü'min olarak sâlih bir amel işlerse, artık ona elbette hoş bir hayat yaşatacağız!

Ve muhakkak onlara *(âhirette)* mükâfâtlarını, yapmakta olduklarının daha güzeli ile vereceğiz!

98- Artık Kur'ân okuyacağın zaman, kovulmuş şeytandan hemen Allah'a sığın!

99- Şu şübhesiz ki îmân edenler ve Rablerine tevekkül edenler üzerinde onun *(şeytanın)* bir hâkimiyeti yoktur!

100- O'nun hâkimiyeti, ancak onu dost edinenler ve O'na *(Allah'a)* ortak koşanlar üzerindedir.

101- Bir âyetin yerine *(onun hükmünü kaldıran)* başka bir âyet getirdiğimiz zaman, ki Allah ne indirdiğini daha iyi bilendir, *(kâfirler:)* "Sen ancak bir iftirâcısın!" derler.

Hayır! Onların çoğu bilmiyorlar.

102- De ki: "Îmân edenlere sebât vermek için ve Müslümanlara bir hidâyet ve bir müjde olmak üzere onu *(o Kur'ân'ı)*, Rûhü'l-Kudüs *(Cebrâîl)* Rabbin tarafından hak ile indirdi."

وَلَا تَتَّخِذُوٓا اَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ

sonra | bir ayak | yoksa kayar | aranızda | bir hîle | yeminlerinizi | edinmeyin | ve

ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا السُّوٓءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ

Allah | yolundan | saptırdınız | o şey sebebiyle ki | kötülüğü | tadarsınız | ve | sebat bulmasından

وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللّٰهِ

Allah'ın | ahdini | satmayın | ve | büyük | bir azâb | sizin için vardır | ve

ثَمَنًا قَلِيلًا اِنَّمَا عِنْدَ اللّٰهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ

eğer | sizin için | hayırlıdır | o | Allah'ın | katında (olan) | ancak | az | bir fiyata

كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾ مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ

Allahın | katındadır | o şey ki | ve | tükenir | sizin yanınızdadır | o şey ki | biliyorsunuz | iseniz

بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوٓا اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

yapıyorlar | idiler | o şeyin ki | daha güzeli ile | mükâfâtlarını | sabretiler | o kimselere ki | karşılık vereceğiz | ve | ebedîdir

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ

artık ona elbette yaşatacağız | mü'min | o iken | kadından | veya | erkekten | sâlih bir amel | yaparsa | kim

حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾

yapıyorlar | idiler | o şeyin ki | daha güzeli ile | mükâfâtlarını | elbet onlara karşılık vereceğiz | ve | hoş | bir hayat

فَاِذَا قَرَاْتَ الْقُرْاٰنَ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

kovulmuş | şeytandan | Allah'a | hemen sığın | Kur'ân'ı | okudun | o vakit ki

﴿٩٨﴾ اِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَلٰى رَبِّهِمْ

Rablerine | ve | îmân ettiler | o kimselerin ki | üzerinde | bir hâkimiyet | onun için | yoktur | şu şübhesiz ki

يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾ اِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ

o kimselerin ki | ve | onu dost edinirler | o kimselerin ki | üzerindedir | onun hâkimiyeti | ancak | tevekkül ederler

هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾ وَاِذَا بَدَّلْنَا اٰيَةً مَكَانَ اٰيَةٍ وَاللّٰهُ

Allah | ve | bir âyetin | yerine | bir âyeti | değiştirdik | o vakit ki | ve | ortak koşanlardır | ona | onlar

اَعْلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ قَالُوٓا اِنَّمَا اَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ اَكْثَرُهُمْ

onların çoğu | bil'akis | bir iftirâcısın | sen | ancak | dediler | indirir | o şeyi ki | daha iyi bilendir

لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾ قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ

Rabbinden | Cebrâîl | onu indirdi | de ki | bilmiyorlar

بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرٰى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

müslümanlara | bir müjde olmak üzere | ve | bir hidâyet | ve | îmân ettiler | o kimselere ki | sebât vermesi için | hak ile

وَلَقَدْ نَعْلَمُ اَنَّهُمْ يَقُولُونَ اِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ

ve and olsun gerçekten · biliyoruz · şüphesiz onlar · diyorlar · ancak · ona öğretiyor · bir insan

لِسَانُ الَّذِى يُلْحِدُونَ اِلَيْهِ اَعْجَمِىٌّ وَهٰذَا لِسَانٌ

lisânı · o kimsenin ki · meyl ediyorlar · kendisine · yabancıdır · ve · bu · bir lisandır

عَرَبِىٌّ مُبِينٌ ﴿١٠٣﴾ اِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ

Arabca · apaçık · doğrusu · o kimseler ki · îmân etmiyorlar · âyetlerine · Allah'ın

لَا يَهْدِيهِمُ اللّٰهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ اِنَّمَا

onları hidâyete erdirmez · Allah · ve · onlar için vardır · bir azâb · elemli · ancak

يَفْتَرِى الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ

iftirâ eder · yalanı · o kimseler ki · îmân etmiyorlar · âyetlerine · Allah'ın

وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٠٥﴾ مَنْ كَفَرَ بِاللّٰهِ

ve · işte onlar · kendileridir · yalancılar · kim · inkâr ettiyse · Allah'ı

مِنْ بَعْدِ اِيمَانِهِ اِلَّا مَنْ اُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ

ardından · îmân etmesinin · ancak · o kimse ki · zorlandı · kalbi iken · mutmain

بِالْاِيمَانِ وَلٰكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ

îmân ile · fakat · kim ki · açtı · küfre · gönlünü · artık onların üzerine var

غَضَبٌ مِنَ اللّٰهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾ ذٰلِكَ

bir gazab · Allah'dan · ve · onlar için vardır · bir azâb · büyük · budur

بِاَنَّهُمُ اسْتَحَبُّوا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْاٰخِرَةِ وَاَنَّ اللّٰهَ

çünki doğrusu onlar · tercih ettiler · hayatını · dünya · âhirete karşı · ve · şübhesiz · Allah

لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٠٧﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللّٰهُ

hidâyete erdirmez · topluluğunu · kâfirler · işte onlar · o kimselerdir ki · mühürledi · Allah

عَلٰى قُلُوبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ وَاَبْصَارِهِمْ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ

kalblerini · ve · kulaklarını · ve · gözlerini · ve · işte onlar · kendileridir · gâfiller

﴿١٠٨﴾ لَا جَرَمَ اَنَّهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٠٩﴾ ثُمَّ اِنَّ رَبَّكَ

gerçekten · şübhesiz onlar · âhirette · kendileridir · hüsrâna uğrayanlar · sonra · şübhesiz · Rabbin

لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا

o kimseler için ki · hicret ettiler · o şeyden sonra ki · eziyet edildiler · sonra · cihâd ettiler

وَصَبَرُوا اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٠﴾

ve · sabrettiler · şübhesiz · Rabbin · bunlardan sonra · elbette çok bağışlayandır · çok merhamet edendir

103- Şübhesiz biliyoruz ki, onlar: *"(Kur'ân'ı)* ona ancak bir insan öğretiyor" diyorlar.

(Hâlbuki o) nisbet ettikleri kimsenin lisânı yabancıdır; bu ise, apaçık Arabca bir lisandır.[1]

104- Doğrusu, Allah'ın âyetlerine îmân etmeyenler yok mu, Allah onları *(bu hâllerinden dolayı)* hidâyete erdirmez ve onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

105- *(Allah hakkında)* yalanı, ancak Allah'ın âyetlerine îmân etmeyenler iftirâ eder.

İşte onlar, yalancıların ta kendileridir.

106- Kalbi îmân ile mutmain olduğu hâlde *(inkâra)* zorlanan kimse müstesnâ, kim îmân ettikten sonra Allah'ı inkâr ederse *(onun için şiddetli bir tehdid vardır)*, fakat kim de küfre gönlü*(nü)* açarsa, artık Allah'dan onların üzerine bir gazab ve onlar için *(pek)* büyük bir azab vardır.

107- Bu, doğrusu onların âhirete mukābil dünya hayâtını *(tercîh ederek)* sevmelerinden ve şübhesiz ki Allah'ın kâfirler topluluğunu hidâyete erdirmeyeceğindendir.

108- İşte onlar *(küfürleri sebebiyle)* Allah'ın, kalblerini, kulaklarını ve gözlerini mühürlediği kimselerdir.

İşte onlar, gâfillerin ta kendileridir!

109- Hiç şübhe yok ki onlar, âhirette gerçekten hüsrâna uğrayanlardır.

110- Sonra şübhesiz Rabbin, eziyet edilmelerinin *(ve küfre zorlanmalarının)* ardından hicret edenler, sonra cihâd edenler ve sabredenler hakkında, bütün bunlardan sonra muhakkak ki Rabbin, elbette *(bu güzel hâllerine binâen onlar için)* Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

111- O gün *(mahşer günü)* herkes gelir, kendi nefsi*(ni kurtarmak)* için uğraşır. Ve herkese, yaptığının karşılığı tam olarak verilip, onlara haksızlık edilmez.

112- Allah, bir şehri *(Mekke'yi size)* misâl getirdi. *(Bu şehir)* emniyet ve huzûr içinde idi, ona rızkı her taraftan bol bol geliyordu.

Fakat *(halkı)* Allah'ın ni'metlerine nankörlük etti; Allah da onlara, *(özene bezene)* yapmakta oldukları şeyler sebebiyle açlık ve korku elbisesini tattırdı!

113- Şânım hakkı için, onlara kendilerinden bir peygamber geldi de onu yalanladılar.

Bunun üzerine, onlar zulmedici kimseler oldukları bir hâlde iken azab onları yakalayıverdi!

114- Öyle ise Allah'ın sizi rızıklandırdığı helâl ve temiz şeylerden yiyin; eğer yalnız O'na kulluk ediyorsanız, Allah'ın ni'met*(ler)*ine şükredin!

115- *(O)* size, ancak ölüyü *(usûlünce kesilmeden veya avlanmadan ölen hayvanı, akan)* kanı, domuz etini ve Allah'dan başkası adına kesilen *(hayvan etin)*i haram kılmıştır.

Fakat mecbur kalan bir kimse *(başkasının hakkına)* saldırmamak ve haddi *(zarûret mikdârını)* aşmamak *(üzere, ölmeyecek kadar bunlardan yemek)* şartıyla, artık şübhesiz Allah, *(onlar için)* Gafûr *(çok bağışlayan)* dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

116- Hem dillerinizin yalanı vasfediyor olması sebebiyle: "Bu helâldir, şu da haramdır" demeyin; çünki Allah'a yalanı iftirâ ediyor olursunuz. Şübhesiz ki Allah'a yalan iftirâ edenler, kurtuluşa ermezler.

117- *(Dünyada)* az bir faydalanma ve *(buna mukābil âhirette)* onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

118- Yahudi olanlara ise, daha önce sana anlattıklarımızı haram kılmıştık.

Hâlbuki *(biz)* onlara zulmetmedik, fakat *(onlar, kötü amelleriyle)* kendilerine zulmediyorlardı.

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ

o gün ki | gelir | her | nefis | mücâdele eder | kendi nefsi için | ve | tam verilir | her | nefse

مَا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١١﴾ وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ

o şey ki | yaptı | ve | onlar | haksızlığa uğratılmazlar | ve | misâl getirdi | Allah | misâl olarak | bir şehri | idi

اٰمِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ

emniyetli | huzûrlu | ona geliyordu | rızkı | bol bol | herbirinden | mekânın

فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللّٰهِ فَأَذَاقَهَا اللّٰهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ

fakat nankörlük etti | ni'metlerine | Allah'ın | ve onlara tattırdı | Allah | elbisesini | açlık | ve | korku

بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١١٢﴾ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ

o şey sebebiyle ki | idiler | yapıyorlar | ve and olsun gerçekten | onlara geldi | bir peygamber | kendilerinden | ve onu yalanladılar

فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١١٣﴾ فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ

hemen onları yakaladı | azâb | onlar iken | zulmedenler | öyle ise yiyin | o şeyden ki | sizi rızıklandırdı | Allah

حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ

helâl olarak | temiz olarak | ve | şükredin | ni'metine | Allah'ın | eğer | iseniz | ona

تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ

kulluk ediyorsunuz | ancak | haram kılmıştır | size | ölüyü | ve | kanı | ve | etini | domuzun

وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللّٰهِ بِهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللّٰهَ

ve o şeyi ki | kesildi | başkası için | Allah'dan | kendisi | fakat kim | mecbur kaldıysa | saldırıcı olmadan | ve haddi aşıcı olmadan | artık şübhesiz | Allah

غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ

çok bağışlayandır | çok merhametlidir | ve | demeyin | o şey için ki | vasfediyor | dilleriniz

الْكَذِبَ هٰذَا حَلَالٌ وَهٰذَا حَرَامٌ لِتَفْتَرُوا عَلَى اللّٰهِ

yalanı | bu | helâldir | ve | bu | haramdır | iftirâ etmeniz için | Allah'a

الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ

yalanı | şübhesiz | o kimseler ki | iftirâ ederler | Allah'a | yalanı | kurtuluşa ermezler

﴿١١٦﴾ مَتَاعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٧﴾ وَعَلَى الَّذِينَ

bir faydalanma | az | ve | onlar için vardır | bir azâb | elemli | ve | o kimselere ki

هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَمَا

yahudi oldular | haram kılmıştık | o şeyleri ki | anlattık | sana | bundan önce | ve

ظَلَمْنَاهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

onlara zulmetmedik | fakat | idiler | kendilerine | zulmediyorlar

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ

tevbe ettiler · sonra · cehâletle · kötülüğü · yaptılar · o kimseler için ki · Rabbin · şübhesiz · sonra

بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٩﴾

çok merhamet edendir · elbette çok bağışlayandır · bunlardan sonra · Rabbin · doğrusu · ıslâh ettiler · ve · bunun ardından

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

müşriklerden · olmadı · ve · hakka yönelmiş · Allaha · itâat eden · bir ümmet · idi · İbrâhîm · şübhesiz

﴿١٢٠﴾ شَاكِرًا لِأَنْعُمِهِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

dosdoğru · bir yola · onu hidâyet etmişti · ve · onu seçmişti · onun ni'metlerine · şükredici olarak

﴿١٢١﴾ وَآتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ

âhirette · şübhesiz o · ve · iyilik · dünyada · ona verdik · ve

الصَّالِحِينَ ﴿١٢٢﴾ ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنِ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ

İbrâhîm'in · dînine · tâbi' ol · diye · sana · vahyettik · sonra · elbette sâlih kimselerdendir

حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾ إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى

cumartesi · kılınmıştı · ancak · müşriklerden · olmadı · ve · hakka yönelmiş

الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ

günü · aralarında · elbette hüküm verecektir · Rabbin · şübhesiz · ve · onda · ihtilâfa düştüler · o kimselere ki

الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾ ادْعُ إِلَىٰ

da'vet et · ihtilâfa düşüyorlar · hakkında · idiler · o şeyler hakkında ki · kıyâmet

سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ

onlarla mücâdele et · ve · güzel · nasîhatle · ve · hikmetle · Rabbinin · yoluna

بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ

yolundan · saptı · o kimseyi ki · en iyi bilen · odur · Rabbin · şübhesiz · en güzeldir · o · o şey ile ki

وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١٢٥﴾ وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ

size eziyet yapıldı · o şeyin ki · misliyle · o halde cezâ verin · bir cezâ verirseniz · eğer · ve · hidâyete erenleri · en iyi bilen · odur · ve

بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ ﴿١٢٦﴾ وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ

sabrın · ve değildir · sabret · ve · sabredenler için · hayırlıdır · elbette o · sabrederseniz · ve and olsun eğer · onunla

إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ

tuzak kuruyorlar · o şeyden dolayı ki · sıkıntı içinde · olma · ve · onlara · üzülme · ve · Allah ile · ancak

﴿١٢٧﴾ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

iyilik edenlerdir · onlar · o kimselerle ki · ve · sakındılar · o kimselerle ki · beraberdir · Allah · şübhesiz

119- Sonra şübhesiz Rabbin, cehâletle kötülük yapan; sonra bunun ardından tevbe edip *(hâllerini)* ıslâh edenler hakkında *(affedicidir)*, doğrusu Rabbin, bu *(samîmi hâlleri)*nden sonra *(onlar için)* elbette Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

120- Şübhe yok ki İbrâhîm, Allah'a itâat eden, Hanîf *(hakka yönelmiş)* olan *(başlıca)* bir ümmet *(her hususda kendisine tâbi' olunan bir rehber)* idi. Ve *(o, kâfirler gibi)* müşriklerden olmadı!

121- O'nun ni'metlerine şükrediciydi. *(Allah da)* onu *(peygamberliğe)* seçmiş ve onu dosdoğru bir yola hidâyet etmişti.

122- Ona dünyada da iyilik verdik. Şübhesiz ki o, âhirette de elbette sâlih kimselerdendir.

123- Sonra sana: "Hanîf *(hakka yönelmiş)* olan İbrâhîm'in dînine tâbi' ol! Çünki *(o, etrâfındaki kâfirler gibi)* müşriklerden değildi!" diye vahyettik.

124- Cumartesi *(ibâdeti)* ancak onda ihtilâfa düşen *(yahudi)*lere *(farz)* kılınmıştı. Muhakkak ki Rabbin, üzerinde ihtilâfa düşmekte oldukları şeyler hakkında, kıyâmet günü aralarında elbette hüküm verecektir.

125- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel nasîhatle da'vet et ve onlarla en güzel bir şekilde mücâdele et! Şübhe yok ki yolundan sapanları en iyi bilen ancak Rabbindir; hidâyete erenleri de en iyi bilen O'dur.

126- Eğer bir cezâ verirseniz, o hâlde size yapılan eziyetin misliyle cezâ verin! Fakat sabrederseniz, elbette bu, sabredenler için daha hayırlıdır.

127- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Sabret; senin sabrın da ancak Allah*('ın yardımı)* iledir; hem *(îmân etmiyorlar diye)* onlara üzülme; tuzak kurmakta olmalarından dolayı da sıkıntıya düşme!

128- Muhakkak ki Allah, *(günahlardan)* sakınanlarla ve iyilik edenlerle berâberdir.[1]

17- İSRÂ SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 111 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Kendisine âyetlerimizden bir kısmını gösterelim diye, kulunu *(Muhammed'i)* bir gece Mescid-i Harâm'dan, etrâfını mübârek kıldığımız Mescid-i Aksâ'ya *(İsrâ -gece yürüyüşü- ile)* götüren *(Allah, her türlü noksanlıktan)* münezzehtir. Şübhesiz ki Semî' *(herşeyi işiten)*, Basîr *(hakkıyla gören)*, ancak O'dur.[1]

2- *(Biz)* Mûsâ'ya da Kitab verdik ve: "Benden başka bir Vekîl edinmeyin!" diye onu İsrâiloğullarına bir hidâyet rehberi kıldık.

3- *(Ey)* Nûh ile berâber *(gemide)* taşıdığımız kimselerin nesli *(olan insanlar)*! Şübhesiz ki o *(Nûh)*, çok şükreden bir kul idi.

4- Ve İsrâiloğullarına Kitab'da: "*(Siz)* yeryüzünde muhakkak iki def'a fesad çıkaracaksınız[2] ve gerçekten büyük bir taşkınlıkla azacaksınız!" diye hükmettik *(bildirdik)*.

5- *(Onlara dedik ki:)* "Artık, o ikisinden birincisinin va'desi geldiği *(ve baştan çıktığınız)* zaman, üzerinize şiddetli *(kendileri de isyankâr)*, harb ehli bizim *(mahlûkumuz)* olan birtakım kullar gönderdik de *(sizi)* evlerin aralarına kadar girip araştırdılar. Bu *(zillete mahkûmiyetiniz)* ise, yerine getirilmiş bir va'd idi."

6- "Sonra onlara karşı *(üstünlüğünüzü)* size tekrar geri verdik, hem size mallarla ve oğullarla yardım ettik, hem sizi cem'iyetçe daha çok kıldık."

7- *(Kendilerine bildirdik ki:)* "Eğer iyilik ederseniz, kendinize iyilik etmiş olursunuz; eğer kötülük ederseniz, yine onun içindir *(kendi nefsiniz aleyhinedir)*. Artık sonrakinin *(ikinci fesâdınızın)* va'desi geldiği *(ve tekrar azdığınız)* zaman ise, *(yine birtakım kulları başınıza musallat ettik ki)* yüzlerinizi kötü etsinler, ilk def'a girdikleri gibi, yine mescide *(Beyt-i Makdis'e)* girsinler ve ele geçirdikleri şeyleri tamâmen imhâ ederek mahvetsinler!"

سُورَةُ الْاِسْرَاءِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَاِحْدٰى عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

سُبْحَانَ الَّذ۪ٓي اَسْرٰى بِعَبْدِه۪ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اِلَى الْمَسْجِدِ

Mescid-i / Mescid-i Harâm'dan / bir gece / kulunu / yürüttü / o zât ki / münezzehtir

الْاَقْصَا الَّذ۪ي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ اٰيَاتِنَاۜ اِنَّهُ هُوَ السَّم۪يعُ

hakkıyla işiten / odur / şübhesiz o / âyetlerimizden / ona göstermemiz için / etrâfını / mübârek kıldık / o ki / Aksâ'ya

الْبَص۪يرُ ﴿١﴾ وَاٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪لَ

İsrâiloğullarına / bir hidâyet rehberi / onu kıldık / ve / kitab / Mûsâ'ya verdik / ve / herşeyi gören

اَلَّا تَتَّخِذُوا مِنْ دُون۪ي وَك۪يلًاۜ ﴿٢﴾ ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ

beraber / taşıdık / o kimsenin ki / nesli / bir vekîl / benden başka / edinmeyin diye

نُوحٍۜ اِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ﴿٣﴾ وَقَضَيْنَٓا اِلٰى بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪لَ

İsrâiloğullarına / hükmettik / ve / çok şükreden / bir kul / idi / şübhesiz o / Nûh ile

فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْاَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَب۪يرًا ﴿٤﴾

büyük / bir yükselişle / mutlaka yükseleceksiniz / ve / iki def'a / yeryüzünde / mutlaka fesad çıkaracaksınız / kitabda

فَاِذَا جَٓاءَ وَعْدُ اُو۫لٰيهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَٓا اُو۫ل۪ي بَأْسٍ شَد۪يدٍ

şiddetli / harb / ehli / bizim / kulları / üzerinize / gönderdik / o ikisinden birincisinin / va'desi / geldi / o vakit ki

فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِۜ وَكَانَ وَعْدًا مَفْعُولًا ﴿٥﴾ ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ

size / geri verdik / sonra / yerine getirilmiş / bir va'd / idi / ve / evlerin / aralarında / ve girip araştırdılar

الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَاَمْدَدْنَاكُمْ بِاَمْوَالٍ وَبَن۪ينَ وَجَعَلْنَاكُمْ اَكْثَرَ

daha çok / sizi kıldık / ve / oğullarla / ve / mallarla / size yardım ettik / ve / onlara karşı / tekrar (üstünlük)

نَف۪يرًا ﴿٦﴾ اِنْ اَحْسَنْتُمْ اَحْسَنْتُمْ لِاَنْفُسِكُمْ وَاِنْ اَسَأْتُمْ فَلَهَاۜ

yine onun içindir / kötülük ederseniz / eğer / ve / kendinize / iyilik etmişsinizdir / iyilik ederseniz / eğer / cem'iyetçe

فَاِذَا جَٓاءَ وَعْدُ الْاٰخِرَةِ لِيَسُٓؤُ۫ا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ

mescide / girmeleri için / ve / yüzlerinizi / kötü etmeleri için / sonrakinin / va'desi / geldi / artık o vakit ki

كَمَا دَخَلُوهُ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْب۪يرًا ﴿٧﴾

bir imhâ ile / üstün geldiler / o şeyi ki / mahvetmeleri için / ve / def'a / ilk / ona girdiler / o şey gibi ki

عَسٰى رَبُّكُمْ اَنْ يَرْحَمَكُمْۚ وَاِنْ عُدْتُمْ عُدْنَاۘ وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ

umulur · Rabbinizin · size merhamet etmesi · eğer · ve · (tekrar) dönerseniz · döneriz · ve · kıldık · cehennemi · kâfirler için

حَصِيرًا ﴿٨﴾ اِنَّ هٰذَا الْقُرْاٰنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ اَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ

bir zindan · şübhesiz · bu · Kur'ân · hidâyet eder · o şeye ki · o · en doğrudur · ve · müjdeler · mü'minlere

الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ اَجْرًا كَبِيرًاۙ ﴿٩﴾ وَاَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

onlar ki · yapıyorlar · sâlih amelleri · şübhesiz onlara · bir mükâfât · büyük · ve · şübhesiz · onlar ki · îmân etmiyorlar

بِالْاٰخِرَةِ اَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا اَلِيمًا ﴿١٠﴾ وَيَدْعُ الْاِنْسَانُ بِالشَّرِّ

âhirete · hazırladık · kendileri için · bir azâb · elemli · ve · duâ eder · insan · şerre

دُعَٓاءَهُ بِالْخَيْرِۜ وَكَانَ الْاِنْسَانُ عَجُولًا ﴿١١﴾ وَجَعَلْنَا الَّيْلَ وَالنَّهَارَ

duâsı (gibi) · hayra · ve · olandır · insan · çok acelecidir · ve · kıldık · geceyi · ve · gündüzü

اٰيَتَيْنِ فَمَحَوْنَٓا اٰيَةَ الَّيْلِ وَجَعَلْنَٓا اٰيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِتَبْتَغُوا فَضْلًا

iki delil · sonra sildik · delilini · gecenin · ve · kıldık · delilini · gündüzün · gösterici · aramanız için · bir fazl

مِنْ رَبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَۜ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ

Rabbinizden · ve · bilmeniz için · sayısını · yılların · ve · hesâbı · ve · her · şey ki · onu beyân ettik

تَفْصِيلًا ﴿١٢﴾ وَكُلَّ اِنْسَانٍ اَلْزَمْنَاهُ طَٓائِرَهُ فِي عُنُقِهِۜ وَنُخْرِجُ لَهُ

bir beyan ile · ve · her · insan ki · ona bağladık · kuşunu · boynunda · ve · çıkarırız · onun için

يَوْمَ الْقِيٰمَةِ كِتَابًا يَلْقٰيهُ مَنْشُورًا ﴿١٣﴾ اِقْرَاْ كِتَابَكَۜ كَفٰى

kıyâmet günü · bir kitab ki · onu karşılar · açılmış olarak · oku · kitabını · yeter

بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًاۜ ﴿١٤﴾ مَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَدِي

nefsin · bugün · sana · hesab sorucu olarak · kim · hidâyete ererse · artık ancak · hidâyete erer

لِنَفْسِهِۚ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَاۜ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰىۜ

kendisi için · ve · kim · dalâlete düşerse · artık ancak · dalâlete düşer · kendi aleyhine · ve · yüklenmez · bir günahkâr · günâhını · başkasının

وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتّٰى نَبْعَثَ رَسُولًا ﴿١٥﴾ وَاِذَٓا اَرَدْنَٓا اَنْ نُهْلِكَ

ve · değiliz · azâb edici · tâ ki · biz gönderinceye kadar · bir peygamber · ve · o vakit ki · istedik · helâk etmemizi

قَرْيَةً اَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ

bir şehri · emrettik · oranın refah içinde olanlarına · ve isyân ettiler · orada · böylece hak oldu · oraya · söz

فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا ﴿١٦﴾ وَكَمْ اَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِنْ بَعْدِ

artık orayı helâk ettik · bir helâk ile · ve · nice · helâk ettik · nesillerden · ardından

نُوحٍۜ وَكَفٰى بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٧﴾

Nûhun · ve · yeter · Rabbin · günahlarına · kullarının · haberdar olarak · kemâliyle görücü olarak

8- "*(Eğer tevbe ederseniz)* umulur ki Rabbiniz size merhamet eder. Fakat tekrar *(fesâda)* dönerseniz, *(biz de cezâya)* döneriz. Ve *(biz)* Cehennemi, kâfirler için bir zindan yaptık."

9- Muhakkak ki bu Kur'ân, *(insanları)* en doğru yola hidâyet eder ve sâlih ameller işleyen mü'minlere, kendileri için şübhesiz büyük bir mükâfât olduğunu müjdeler.

10- Hem âhirete îmân etmeyenlere, kendileri için hakîkaten *(pek)* elemli bir azab hazırladığımızı *(haber verir)*![1]

11- İnsan ise, *(bazen öfkelenerek, bazen bilmeyerek)* hayra olan duâsı gibi *(kendi aleyhine olarak)* şerre duâ eder. Çünki insan, *(işin sonunu düşünmez ve)* çok acelecidir.

12- Gece ile gündüzü de *(kudretimize)* iki delil yaptık; sonra gece delîlini silip *(yerine)* gündüz delîlini *(etrâfınızı)* gösterici *(bir aydınlık)* yaptık ki, Rabbinizin fazlından *(rızkınızı)* arayasınız, hem yılların sayısını ve *(vakitlerin)* hesâbı*(nı)* bilesiniz! Ve *(biz)* herşeyi açık açık beyân ettik.

13- Ve her insanın amelini, kendi boynuna bağladık. Kıyâmet günü onun için *(o amellerinin yazıldığı)* bir kitab çıkarırız ki, onu açılmış olarak önünde bulur.

14- "Kitâbını oku! Bugün sana hesab sorucu olarak nefsin yeter!" *(denilecek)*.

15- Kim hidâyete ererse, artık ancak kendisi için hidâyete ermiş olur. Kim de dalâlete düşerse, o takdirde ancak kendi aleyhine dalâlete düşmüş olur. Hem hiçbir günahkâr, başkasının günâhını yüklenmez. *(Biz)* bir peygamber göndermedikçe *(kimseye)* azâb ediciler değiliz.[2]

16- Ve *(biz)* bir şehri *(isyanları yüzünden)* helâk etmek istediğimiz zaman, oranın şımarık ileri gelenlerine *(Allah'a itâat etmelerini)* emrederiz de *(onlar)* orada *(emrimize)* isyân ederler; böylece oraya *(azab)* söz*(ü)* hak olur; artık *(biz de)* orayı tamâmen mahvederek helâk ederiz.

17- Nûh'dan sonra da nice nesilleri *(isyanları sebebiyle)* helâk ettik. Kullarının günahlarından hakkıyla haberdar, kemâliyle görücü olarak Rabbin yeter!

18- Kim çabuk geçen *(bu dünyay)*ı isterse, *(artık)* orada istediğimiz şeyi kimin için dilersek, kendisine çabucak veririz; sonra ona Cehennemi tahsîs ederiz; kınanmış ve kovulmuş olarak oraya girer.

19- Kim de âhireti ister ve mü'min olarak ona lâyık bir gayretle çalışırsa, işte onların çalışmaları *(Allah katında)* makbûldür.

20- Herbirine, onlara ve bunlara *(dünyayı isteyenlere de, âhireti isteyenlere de)* Rabbinin ihsânından meded veririz.

Rabbinin ihsânı ise *(kimseye)* yasaklanmış değildir.

21- Bak, *(rızıkta ve makamda)* onların bazısını bazısından nasıl üstün kıldık!

Elbette âhiret, hem dereceler i'tibâriyle daha büyük, hem de üstünlük i'tibâriyle daha büyüktür.

22- *(Ey insan!)* Allah ile berâber başka bir ilâh edinme!

Yoksa, kınanmış ve yalnız başına bırakılmış olarak oturup kalırsın.

23- Ve Rabbin, kendisinden başkasına ibâdet etmemenizi ve ana-babaya iyilik etmeyi emretti.

Eğer onlardan biri veya her ikisi, senin yanında ihtiyarlığa erişirse, sakın onlara "öf!" bile deme! Onları azarlama ve onlara güzel söz söyle! [1]

24- Hem onlara merhamet*(in)*den alçak gönüllülük kanadını indir ve de ki: "Rabbim! *(Onlar)* beni küçük iken nasıl *(merhamet edip)* yetiştirdilerse, *(sen de)* onlara *(öyle)* merhamet eyle!"

25- Rabbiniz içinizde olanı en iyi bilendir.

Eğer sâlih kimseler olursanız, hiç şübhesiz ki O, çokça tevbe eden kimselere çok mağfiret edendir.

26- Akrabâya, yoksula ve yolda kalmışa da hakkını ver; fakat isrâf ederek saçıp savurma! [2]

27- Çünki saçıp savuranlar, şeytanların kardeşleridirler.

Şeytan ise, Rabbine karşı çok nankördür.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ

kim ise istiyor acele olanı acele ederiz ona onda o şeyi ki isteriz o kimse için ki dileriz

ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلٰيهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا ﴿١٨﴾ وَمَنْ اَرَادَ

sonra kılarız onun için cehennemi oraya girer kınanmış olarak kovulmuş olarak ve kim isterse

الْاٰخِرَةَ وَسَعٰى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰٓئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ

âhireti ve çalışırsa ona çalışma ile o iken mü'min artık işte onlar olur çalışmaları

مَشْكُورًا ﴿١٩﴾ كُلًّا نُمِدُّ هٰٓؤُلَٓاءِ وَهٰٓؤُلَٓاءِ مِنْ عَطَٓاءِ رَبِّكَ

karşılık verilen herbirine imdâd ederiz onlara ve bunlara ihsânından Rabbinin

وَمَا كَانَ عَطَٓاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾ اُنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ

ve değildir ihsânı Rabbinin yasaklanmış bak nasıl üstün kıldık bazılarını

عَلٰى بَعْضٍ وَلَلْاٰخِرَةُ اَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَاَكْبَرُ تَفْضِيلًا

bazısına ve elbette âhiret daha büyüktür dereceler i'tibâriyle ve daha büyüktür üstünlük i'tibâriyle

﴿٢١﴾ لَا تَجْعَلْ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَخْذُولًا

kılma beraber Allah ile bir ilâh başka yoksa oturup kalırsın kınanmış olarak yalnız başına bırakılmış olarak

﴿٢٢﴾ وَقَضٰى رَبُّكَ اَلَّا تَعْبُدُٓوا اِلَّٓا اِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا

ve emretti Rabbin ibâdet etmemenizi ancak kendisine ve ana babaya iyilik etmeyi

اِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ اَحَدُهُمَٓا اَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَٓا اُفٍّ

eğer erişirse senin yanında yaşlılığa onlardan biri veya her ikisi sakın deme o ikisine öf

وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾ وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ

ve o ikisini azarlama ve söyle onlara bir söz güzel ve indir o ikisine kanadını alçak gönüllülük

مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا ﴿٢٤﴾ رَبُّكُمْ

merhametden ve de ki Rabbim o ikisine merhamet eyle o şey gibi ki ikisi beni yetiştirdi küçük iken Rabbiniz

اَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ اِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَاِنَّهُ كَانَ

en iyi bilendir o şeyi ki içinizdedir eğer olursanız sâlih kimseler hiç şübhesiz o olandır

لِلْاَوَّابِينَ غَفُورًا ﴿٢٥﴾ وَاٰتِ ذَا الْقُرْبٰى حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ

çokça tevbe eden kimselere çok mağfiret eden ve ver sâhibine akrabâlık hakkını ve yoksula

وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ﴿٢٦﴾ اِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوٓا

ve yolda kalmışa ve israf etme bir saçıp savurma ile şübhesiz saçıp savuranlar oldular

اِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٢٧﴾

kardeşleri şeytanların ve olandır şeytan Rabbine karşı çok nankör

وَإِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ ابْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِنْ رَبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ

ve / eğer / yüz çevirirsen / onlardan / aramak için / bir rahmeti / Rabbinden / onu ümîd ediyorsun / artık söyle / onlara

قَوْلًا مَيْسُورًا ﴿٢٨﴾ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا

bir söz / kolay olan / ve / kılma / elini / bağlı / boynuna / ve / onu yayma

كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ

hepsiyle / yaymanın / yoksa oturup kalırsın / kınanmış / pişman bir hâlde / şübhesiz / Rabbin / yayar / rızkı / o kimseye ki

يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٣٠﴾ وَلَا تَقْتُلُوا

diler / ve / daraltır / şübhesiz o / olandır / kullarına / hakkıyla haberdar / hakkıyla gören / ve / öldürmeyin

أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ ۖ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ ۚ إِنَّ قَتْلَهُمْ

çocuklarınızı / korkusu ile / fakirlik / biz / onları rızıklandırırız / ve / sizi / şübhesiz / onları öldürmek

كَانَ خِطْئًا كَبِيرًا ﴿٣١﴾ وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنَىٰ ۖ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ

oldu / bir günah / büyük / ve / yaklaşmayın / zinâya / şübhesiz o / oldu / çirkin bir iş / ve / ne kötü

سَبِيلًا ﴿٣٢﴾ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ۗ وَمَنْ

bir yoldur / ve / öldürmeyin / canı / o ki / haram kıldı / Allah / ancak / hak bir sebeble / ve / kim

قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهِ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفْ فِي الْقَتْلِ ۖ

öldürülürse / zulme uğramış olarak / artık gerçekten / kılmışızdır / velîsine / bir salâhiyet / artık haddi aşmasın / öldürmede

إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ﴿٣٣﴾ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ

şübhesiz o / oldu / yardım olunan / ve / yaklaşmayın / malına / yetîmin / ancak / o şeyle ki / o / en güzeldir

حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ ۚ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ ۖ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا ﴿٣٤﴾

tâ ki / erinceye dek / rüşdüne / ve / yerine getirin / verilen sözü / şübhesiz / verilen söz / oldu / mes'ûliyetli

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ۚ

ve / tam yapın / ölçüyü / o vakit ki / ölçtünüz / ve / tartın / terâzi ile / doğru

ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٣٥﴾ وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ ۚ

bu / hayırlıdır / ve / daha güzeldir / netîce i'tibâriyle / ve / ardına düşme / o şeyin ki / yoktur / senin için / hakkında / bir bilgi

إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ﴿٣٦﴾

şübhesiz / kulak / ve / göz / ve / kalb / hepsi / işte onların / oldu / ondan / mes'ûl

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا ۖ إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ

ve / yürüme / yeryüzünde / böbürlenerek / şübhesiz sen / aslâ yaramazsın / yeri / ve / aslâ erişemezsin / dağlara

طُولًا ﴿٣٧﴾ كُلُّ ذَٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

boyca / hepsi / bunun / oldu / kötüsü / katında / Rabbinin / hoş görülmeyen bir şey

---

28- Eğer *(bir şey verecek durumda olmayıp)* Rabbinden ümîd ettiğin bir rahmeti *(rızkı)* aramak için onlardan *(o hak sâhiblerinden)* yüz çevir*(mek mecbûriyetinde kal)*ırsan, artık *(elime geçerse veririm, ma'nâsında)* onlara yumuşak bir söz söyle!

29- Hem elini boynuna bağlı kılma *(cimri olma)*; onu büsbütün geniş davranarak da açma! Yoksa, kınanmış ve pişman bir hâlde oturup kalırsın.

30- Şübhesiz ki Rabbin, dilediğine rızkı genişletir ve *(dilediğine de)* daraltır. Muhakkak ki O, Habîr *(kullarından hakkıyla haberdâr olan)*dır, Basîr *(onları hakkıyla gören)*dir.

31- Hem fakirlik korkusu ile çocuklarınızı öldürmeyin! Onları da sizi de biz rızıklandırırız. Şübhesiz onları öldürmek, büyük bir günahtır.

32- Ve zinâya yaklaşmayın *(o cürmün sebeblerinden dahi uzak durun)*; çünki o, çirkin bir iştir. Ve ne kötü bir yoldur!

33- Hem hak bir sebeb olmadıkça, Allah'ın haram kıldığı canı öldürmeyin! Bir kimse zulme uğramış olarak öldürülürse, o hâlde şübhesiz ki onun velîsine *(hakkını araması için)* bir salâhiyet vermişizdir; artık *(o da)* öldürmede *(Allah'ın koyduğu)* haddi aşmasın! Çünki kendisi *(de)* yardım olunan bir kimsedir.

34- Ve rüşdüne erinceye kadar yetîmin malına, en güzel bir şekilde *(onu muhâfaza maksadıyla)* olması müstesnâ, yaklaşmayın! Verilen sözü de yerine getirin! Çünki verilen sözde bir mes'ûliyet vardır.

35- Ölçtüğünüz zaman ise, ölçüyü tam yapın, doğru terâzi ile tartın! Bu *(sizin için)* daha hayırlıdır ve netîce i'tibâriyle daha güzeldir.

36- Hakkında bilgi sâhibi olmadığın bir şeyin ardına da düşme! Çünki kulak, göz ve kalb, bunların hepsi ondan mes'ûldür.

37- Ve yeryüzünde böbürlenerek yürüme! Çünki sen ne yeri yarabilir, ne de boyca dağlara erişebilirsin.

38- Bütün bunların *(bu tavırların)* kötü olanları, Rabbinin katında hoş görülmeyen şeylerdir.

39- İşte bunlar, Rabbinin sana vahyettiği hikmet*(ler)*dendir. Allah ile berâber başka bir ilâh edinme; yoksa kınanmış ve kovulmuş olarak Cehenneme atılırsın!

40- *(Ey müşrikler!)* Rabbiniz, oğulları size ayırdı da *(kendisi)* meleklerden kızlar mı edindi? Doğrusu siz, gerçekten *(Allah'ın gayretine dokunacak)* büyük bir söz söylüyorsunuz.

41- Şübhesiz ki *(bu ihtârı)* bu Kur'ân'da türlü şekillerde ifâde ettik ki, düşünüp ibret alsınlar. Fakat *(bu)*, onlara *(hakka karşı)* nefretten başka bir şey artırmıyor.

42- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "Eğer O'nun ile berâber, söyleyip durdukları gibi ilâhlar olsaydı, o takdirde *(onlar)* arşın sâhibine *(üstün gelmek için)* bir yol ararlardı."(1)

43- O, onların söylemekte olduklarından pek münezzehtir ve nihâyetsiz büyük bir yükseklikle pek yücedir.

44- Yedi gök ile yer ve bunlarda bulunan herkes O'nu tesbîh eder. Ve O'na, hamd ile tesbîh etmeyen hiçbir şey yoktur. Fakat *(siz)* onların tesbihlerini anlamazsınız. Şübhesiz ki O, Halîm *(azabda hiç acele etmeyen)*dir, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır.(2)

45- *(Ey Resûlüm!)* Kur'ân okuduğun zaman, seninle âhirete îmân etmeyenlerin arasına *(bildikleri hâlde inkâr etmeleri sebebiyle)* gizli bir perde çekeriz.

46- Ve kalblerinin üzerine *(kendilerinin de istediği gibi)* onu iyice anlamasınlar diye perdeler çekeriz, kulaklarına da bir ağırlık *(koyarız)*! Çünki Kur'ân'da Rabbini bir olarak zikrettiğin vakit, *(onlar)* nefret ederek arkalarını dönüp giderler.

47- Seni dinlerken ne maksadla dinlemekte olduklarını ve onlar *(kendi aralarında)* fısıldaşırlarken o zâlimleri: "*(Siz)* ancak sihirlenmiş bir adama tâbi' oluyorsunuz!" diyorlarken en iyi bilen biziz!

48- Bak, senin için *(şâir, sihirbaz ve kâhin diyerek)* nasıl misâller getirdiler de bu yüzden dalâlete düştüler; artık *(hakka giden)* bir yola güçleri yetmez.

49- Ve dediler ki: "*(Biz)* bir kemik yığını ve ufalanmış bir toprak hâline geldiğimiz zaman mı, gerçekten biz mi yeni bir yaratılışla diriltilecek kimseleriz?"

ذٰلِكَ مِمَّٓا اَوْحٰٓى اِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِؕ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللّٰهِ

işte bu / o şey-dendir ki / vah-yetti / sana / Rab-bin / hikmetden / ve / kılma / bera-ber / Allah ile

اِلٰهًا اٰخَرَ فَتُلْقٰى فٖى جَهَنَّمَ مَلُومًا مَدْحُورًا ﴿٣٩﴾ اَفَاَصْفٰيكُمْ رَبُّكُمْ

bir ilâh / başka / yoksa atılırsın / cehenneme / kınan-mış / kovulmuş olarak / sonra size mi seçti / Rabbi-niz

بِالْبَنٖينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ اِنَاثًاؕ اِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظٖيمًا

oğulları / ve / edin-di / meleklerden / dişiler / doğru-su siz / gerçekten söylüyorsunuz / bir söz / büyük

﴿٤٠﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فٖى هٰذَا الْقُرْاٰنِ لِيَذَّكَّرُواؕ وَمَا يَزٖيدُهُمْ اِلَّا

ve and olsun gerçekten / açıkla-dık / için-de / bu / Kur'ân / düşünüp ibret almaları için / ve / onlara artır-mıyor / an-cak

نُفُورًا ﴿٤١﴾ قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُٓ اٰلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ اِذًا لَابْتَغَوْا اِلٰى ذِى

bir nef-reti / de ki / eğer / ol-saydı / onunla beraber / ilâhlar / o şey gibi ki / söylü-yorlar / o tak-dirde / mutlaka ararlardı / sâhibine

الْعَرْشِ سَبٖيلًا ﴿٤٢﴾ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبٖيرًا ﴿٤٣﴾ تُسَبِّحُ

arşın / bir yol / o pek mü-nezzehtir / ve / pek yücedir / o şey-den ki / söylüyor-lar / bir yük-seklikle / büyük / tesbîh eder

لَهُ السَّمٰوَاتُ السَّبْعُ وَالْاَرْضُ وَمَنْ فٖيهِنَّؕ وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهٖ

onu / gökler / yedi / ve / yer / ve / o kim-se ki / onlar-dadır / ve / yok-tur / hiçbir şey / an-cak / tesbîh eder / ona hamd ile

وَلٰكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبٖيحَهُمْؕ اِنَّهُ كَانَ حَلٖيمًا غَفُورًا ﴿٤٤﴾ وَاِذَا قَرَاْتَ الْقُرْاٰنَ

fakat / anlamazsı-nız / tesbihle-rini / şüb-hesiz o / olan-dır / azâb etme-de sabırlı / çok ba-ğışlayıcı / ve / o va-kit ki / oku-dun / Kur'â-nı

جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ حِجَابًا مَسْتُورًا

kıldık / arana / ve / ara-sına / o kimse-lerin ki / îmân etmez-ler / âhirete / bir per-de / gizli

﴿٤٥﴾ وَجَعَلْنَا عَلٰى قُلُوبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَفْقَهُوهُ وَفٖٓى اٰذَانِهِمْ

ve / kıldık / üzeri-ne / kalblerinin / perdeler / onu anlarlar diye / ve / kulaklarına

وَقْرًاؕ وَاِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِى الْقُرْاٰنِ وَحْدَهُ وَلَّوْا عَلٰٓى اَدْبَارِهِمْ

bir a-ğırlık / ve / o va-kit ki / zikret-tin / Rab-bini / Kur'ân'da / o bir olarak / döner-ler / arkalarına

نُفُورًا ﴿٤٦﴾ نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهٖٓ اِذْ يَسْتَمِعُونَ اِلَيْكَ وَاِذْ هُمْ

bir nef-retle / biziz / en iyi bilen / o şe-yi ki / dinliyor-lar / ondan dolayı / o va-kit ki / dinliyor-lar / seni / ve / o va-kit ki / on-lar

نَجْوٰٓى اِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ اِنْ تَتَّبِعُونَ اِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ﴿٤٧﴾ اُنْظُرْ

fısıl-darlar / o va-kit ki / diyor / o zâlimler / tâbi' olmu-yorsunuz / an-cak / bir adama / sihirlenmiş / bak

كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْاَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطٖيعُونَ سَبٖيلًا ﴿٤٨﴾

nasıl / misâl getirdiler / senin için / o misâl-leri / bu yüzden da-lâlete düştüler / artık güç yetire-mezler / bir yola

وَقَالُٓوا ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدٖيدًا ﴿٤٩﴾

ve / dedi-ler / o za-man mı / ol-duk / bir kemik yığını / ve / ufalanmış bir toprak / biz mi / gerçekten dirilteceklerimiz / bir yara-tılışla / yeni

قُلْ كُونُوا حِجَارَةً اَوْ حَدِيدًا ﴿٥٠﴾ اَوْ خَلْقًا مِمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ

gönlünüzde büyüyor o şeyden ki bir mahlûk veya bir demir veya bir taş olun de ki

فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ

bunun üzerine sallayacaklar def'a ilk sizi yarattı o zât ki de ki bizi (tekrar) döndürecek kim buna rağmen diyecekler ki

اِلَيْكَ رُؤُسَهُمْ وَ يَقُولُونَ مَتٰى هُوَ قُلْ عَسٰى اَنْ يَكُونَ قَرِيبًا

yakın olması umulur de ki o ne zaman diyecekler ve başlarını sana

﴿٥١﴾ يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَ تَظُنُّونَ اِنْ لَبِثْتُمْ

kalmadınız zannedeceksiniz ve ona hamd ile hemen icâbet edeceksiniz sizi çağıracak o gün ki

اِلَّا قَلِيلًا ﴿٥٢﴾ وَ قُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ اَحْسَنُ اِنَّ

şübhesiz en güzeldir o o şeyi ki söylesinler kullarıma söyle ve pek az ancak

الشَّيْطَانَ يَنْزَغُ بَيْنَهُمْ اِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْاِنْسَانِ

insana oldu şeytan şübhesiz aralarını bozar şeytan

عَدُوًّا مُبِينًا ﴿٥٣﴾ رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِكُمْ اِنْ يَشَاْ يَرْحَمْكُمْ اَوْ اِنْ يَشَاْ

dilerse eğer veya size merhamet eder dilerse eğer sizi en iyi bilendir Rabbiniz apaçık bir düşman

يُعَذِّبْكُمْ وَمَا اَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿٥٤﴾ وَ رَبُّكَ اَعْلَمُ بِمَنْ فِي

o kimseleri ki en iyi bilendir Rabbin ve bir vekîl onların üzerine seni göndermedik ve size azâb eder

السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ وَ لَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّنَ عَلٰى بَعْضٍ

bazısına peygamberlerin bazısını üstün kıldık and olsun gerçekten ve yerde ve göklerdedir

وَ اٰتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا ﴿٥٥﴾ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا

ondan başka zannettiniz o kimselere ki yalvarın de ki Zebûr'u Dâvûd'a verdik ve

يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَ لَا تَحْوِيلًا ﴿٥٦﴾ اُولٰئِكَ الَّذِينَ

o şeyler ki işte onlar ne değiştirmeye ve sizden sıkıntıyı açmaya halbuki mâlik olmazlar

يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ اِلٰى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ اَيُّهُمْ اَقْرَبُ وَ يَرْجُونَ

umarlar ve daha yakın (olacak diye) hangisi vesîle Rablerine ararlar yalvarıyorlar

رَحْمَتَهُ وَ يَخَافُونَ عَذَابَهُ اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا

korkunç olandır Rabbinin azâbı şübhesiz azâbından korkarlar ve rahmetini

﴿٥٧﴾ وَ اِنْ مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيٰمَةِ اَوْ

veya kıyâmet gününden önce onu helâk ediciyiz biz ancak hiç bir şehir yoktur ve

مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٥٨﴾

satır satır yazılmış kitabda bu olandır şiddetli bir azâb ile ona azâb ediciyiz

50- *(Ey Resûlüm!)* de ki: "İster taş olun, ister demir!"

51- "İsterse gönlünüzde büyüyen *(dirilmesi size imkânsız gelen)* herhangi bir mahlûk!

(Allah sizi mutlakā diriltecektir.)" Buna rağmen diyecekler ki: "Bizi tekrar *(hayâta)* kim döndürecek?" De ki: "Sizi ilk def'a yaratan!"[1] Bunun üzerine sana *(alaylı alaylı)* başlarını sallayacaklar ve: "Ne zaman o?" diyecekler.

De ki: "Umulur ki yakın olabilir!"

52- Sizi *(kabirlerinizden)* çağıracağı gün, hemen O'na hamd ederek *(da'vetine)* icâbet edeceksiniz ve *(dünyada)* ancak pek az kaldığınızı zannedeceksiniz.

53- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Kullarıma söyle; *(kâfirlere, sözün)* en güzel olanı*(nı)* söylesinler! Çünki şeytan, *(onların mü'minlerle)* aralarını bozmak ister.

Şübhesiz şeytan, insana apaçık bir düşmandır.

54- *(Onlara söylesinler ki:)* "Rabbiniz sizi en iyi bilendir.

Dilerse size merhamet eder, dilerse size azâb eder." Hem seni, onların üzerine vekîl göndermedik.

55- Rabbin, göklerde ve yerde olan kimseleri de en iyi bilendir.

And olsun ki, peygamberlerin bazısını bazısına üstün kıldık; Dâvûd'a da Zebûr'u verdik.

56- De ki: "O'ndan başka *(ilâh)* zannettiklerinize yalvarın; hâlbuki *(onlar)* ne sizden sıkıntıyı giderebilirler, ne de *(onu başka bir tarafa)* çevirebilirler."

57- Onların *(ilâh diye)* yalvarıp durdukları şeyler, Rablerine hangisi daha yakın olacak diye vesîle ararlar; O'nun rahmetini umarlar ve azâbından korkarlar. Çünki Rabbinin azâbı *(pek)* korkunçtur.

58- Hiçbir şehir yoktur ki, biz kıyâmet gününden önce helâk edicileri veya şiddetli bir azâb ile azâb edicileri olmayalım.

Bu, kitabda *(Levh-i Mahfûz'da)* yazılmıştır.

59- *(Müşriklerin istedikleri)* o mu'cizeleri göndermekten bizi alıkoyan *(tek)* şey, evvelkilerin onları yalanlamasıdır. Nitekim Semûd *(kavmin)*e *(peygamberlerinin hakkâniyetini)* gösteren *(bir mu'cize)* olarak o dişi deveyi vermiştik de ona *(o mu'cizeyi yalanlamaları sebebiyle, kendilerine)* zulmettiler. Hâlbuki *(böyle)* mu'cizeleri, ancak korkutmak için göndeririz.

60- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Hani sana da: "Şübhesiz ki Rabbin, insanları *(ilim ve kudretiyle)* kuşatmıştır *(kimseden korkmadan teblîğe devâm et)*!" demiştik. Sana *(Mi'râc Gecesi)* gösterdiğimiz o temâşâyı ve Kur'ân'da lâ'netlenen *(Cehennemdeki Zakkūm)* ağacı*(nı)* da ancak insanlar için bir imtihan yaptık. Çünki *(biz)* onları korkutuyoruz, fakat *(bu)* onlarda büyük bir azgınlıktan başka bir şey artırmıyor.

61- Bir zaman da meleklere: "Âdem'e secde edin!" buyurmuştuk; *(cinlerden olan)* İblis hâriç, hemen secde ettiler. *(İblis:)* "Bir çamur olarak yarattığın kimseye secde mi edeceğim?" dedi.

62- "Şu bana üstün kıldığını gördün mü? Yemîn olsun ki, eğer beni kıyâmet gününe kadar geciktirir *(ve bana mühlet verir)*sen, onun zürriyetini, pek azı müstesnâ, mutlakā hâkimiyetim altına alacağım" dedi.

63- *(Allah)* buyurdu ki: "*(Çık)* git! Artık onlardan kim sana uyarsa, hiç şübhesiz ki tam bir karşılık olarak cezânız, Cehennemdir!"

64- "Hem onlardan gücünün yettiği kimseleri sesinle *(vesvesenle)* yerinden oynat; süvârilerin ve yayalarınla üzerlerine yaygarayı bas; mallarda ve evlâdlarda kendilerine ortak ol ve onlara *(yalan)* va'dlerde bulun!" Zâten şeytan, onlara aldatmadan başka ne va'd eder?

65- "Şübhesiz ki kullarımın üzerinde senin için bir hâkimiyet yoktur. *(Onlara)* Vekîl olarak ise Rabbin yeter!"

66- *(Ey insanlar!)* Rabbiniz, fazlından *(rızkınızı)* arayasınız diye denizde gemileri sizin için yüzdürendir. Muhakkak ki O, size karşı çok merhametlidir.

وَمَا مَنَعَنَا اَنْ نُرْسِلَ بِالْاٰيَاتِ اِلَّا اَنْ كَذَّبَ بِهَا الْاَوَّلُونَ

evvelkile-rin | onları | yalanlaması | an-cak | mu'cizeleri | gönderme-mizden | bizi alıkoy-madı | ve

وَاٰتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْاٰيَاتِ اِلَّا

an-cak | mu'cize-leri | gönder-meyiz | ve | ona | ve zulmet-tiler | gösteren olarak | o dişi deveyi | Semû-de | ver-miştik | ve

تَخْوِيفًا ﴿٥٩﴾ وَاِذْ قُلْنَا لَكَ اِنَّ رَبَّكَ اَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا

ve | insanları | kuşatmış-tır | Rabbin | şüb-hesiz | sana | demiş-tik | o va-kit | ve | korkutmak için

جَعَلْنَا الرُّءْيَا الَّتِي اَرَيْنَاكَ اِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ

ağacı | ve | insanlar için | bir im-tihan | ancak | sana gös-terdik | o ki | o temâ-şâyı | kılmadık

الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْاٰنِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ اِلَّا طُغْيَانًا

bir azgın-lık | ancak | fakat onlara artır-mıyor | onları korku-tuyoruz | ve | Kur'ân'da | lâ'netlenen

كَبِيرًا ﴿٦٠﴾ وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوا

hemen sec-de ettiler | Âdem'e | secde edin | meleklere | buyur-muştuk | o va-kit | ve | büyük

اِلَّا اِبْلِيسَ قَالَ ءَاَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا ﴿٦١﴾ قَالَ اَرَاَيْتَكَ

gördün mü | dedi | bir çamur olarak | yarattın | o kim-seye ki | secde mi edeceğim | dedi | İblis | hâric

هٰذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ اَخَّرْتَنِ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ

kıyâmet | gününe kadar | beni er-telersen | and ol-sun eğer | bana | üstün kıldın | o kim-seyi ki | şu

لَاَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ اِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٢﴾ قَالَ اذْهَبْ فَمَنْ تَبِعَكَ

sana uyarsa | artık kim | git | buyur-du ki | pek azı | müs-tesna | zürriye-tini | mutlakā hâkimiye-tim altına alacağım

مِنْهُمْ فَاِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاؤُكُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا ﴿٦٣﴾ وَاسْتَفْزِزْ

yerinden oynat | ve | tam | bir karşılık olarak | cezânız | cehen-nemdir | hiç şüb-hesiz | onlar-dan

مَنِ اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَاَجْلِبْ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ

yayala-rınla | ve | süvârile-rinle | üzerleri-ne | yaygara-yı bas | ve | sesinle | onlardan | güç yetir-din | o kim-seyi ki

وَشَارِكْهُمْ فِي الْاَمْوَالِ وَالْاَوْلَادِ وَعِدْهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ

onlara va'd etmez | ve | onlara va'd et | ve | evlâdlarda | ve | mallarda | kendilerine ortak ol | ve

الشَّيْطَانُ اِلَّا غُرُورًا ﴿٦٤﴾ اِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ

bir hâkimi-yet | üzerlerinde | senin için | yok-tur | kullarım ki | şüb-hesiz | bir al-datma | an-cak | şeytan

وَكَفٰى بِرَبِّكَ وَكِيلًا ﴿٦٥﴾ رَبُّكُمُ الَّذِي يُزْجِي لَكُمُ الْفُلْكَ

gemileri | sizin için | yürü-tür | o zât-tır ki | Rab-biniz | vekîl olarak | Rabbin | yeter | ve

فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ اِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٦٦﴾

çok merha-metli | size | olandır | şübhe-siz o | fazlından | aramanız için | denizde

وَ اِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ اِلَّا اِيَّاهُ فَلَمَّا

ve ne zaman ki | o | ancak | yalvarıyorsunuz | o kimseler ki | kaybolup gitti | denizde | zarar | size dokundu | o vakit | ve

نَجّٰيكُمْ اِلَى الْبَرِّ اَعْرَضْتُمْ وَ كَانَ الْاِنْسَانُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾

çok nankör | insan | oldu | ve | yüz çevirdiniz | karaya | sizi kurtardı

اَفَاَمِنْتُمْ اَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ اَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا

taş yağdıran kasırga | üzerinize | göndermesinden | veya | kara | tarafında | sizi | yere batırmasından | yoksa emîn mi oldunuz

ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا ﴿٦٨﴾ اَمْ اَمِنْتُمْ اَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً

bir def'a | oraya | sizi döndürmesinden | emîn mi oldunuz | yoksa | bir vekîl | kendinize | bulamamanızdan | sonra

اُخْرٰى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ

nankörlük etttiniz | o şey sebebiyle ki | böylece sizi boğmasından | rüzgârdan | bir kasırga | üzerinize | ve göndermesinden | diğer

ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا ﴿٦٩﴾ وَ لَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي اٰدَمَ

Âdemoğullarını | şerefli kıldık | and olsun gerçekten | ve | bir ta'kib edici | bunun için | bize karşı | kendinize | bulamamanızdan | sonra

وَ حَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ وَ رَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ

temiz şeylerden | onları rızıklandırdık | ve | denizde | ve | karada | onları taşıdık | ve

وَ فَضَّلْنَاهُمْ عَلٰى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿٧٠﴾ يَوْمَ نَدْعُوا

çağırırız | o gün | fazîletli tutarak | yarattık | o kimselerin ki | birçoğuna | onları üstün kıldık | ve

كُلَّ اُنَاسٍ بِاِمَامِهِمْ فَمَنْ اُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَاُولٰئِكَ

artık işte onlar | sağ eliyle | kitabı | kendisine verilirse | artık kim | imamlarıyla | bir insanı | her

يَقْرَؤُنَ كِتَابَهُمْ وَ لَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧١﴾ وَ مَنْ كَانَ فِي

olursa | kim | ve | bir kıl kadar | haksızlığa uğratılmazlar | ve | kitablarını | okurlar

هٰذِهِ اَعْمٰى فَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ اَعْمٰى وَ اَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٧٢﴾ وَ اِنْ كَادُوا

neredeyse idiler | şüphesiz | ve | yolca | en sapık olandır | ve | kördür | âhirette | o takdirde o | kör | burada

لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهُ

başkasını | bize karşı | iftirâ etmen için | sana | vahyettik | o şeyden ki | kesin seni fitneye düşüreceklerdi

وَ اِذًا لَاتَّخَذُوكَ خَلِيلًا ﴿٧٣﴾ وَ لَوْ لَا اَنْ ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ

and olsun gerçekten | sana sebat vermemiz | olmasaydı | eğer | ve | bir dost | gerçekten seni edineceklerdi | o takdirde | ve

كِدْتَ تَرْكَنُ اِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا ﴿٧٤﴾ اِذًا لَاَذَقْنَاكَ ضِعْفَ

kat katını | mutlaka sana tattırmıştık | o takdirde | az | bir şey | onlara | meyledeceksin | nerede ise oldun

الْحَيٰوةِ وَ ضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

bir yardımcı | bize karşı | kendine | bulamazdın | sonra | ölümün | kat katını | ve | hayatın

67- Denizde size zarar *(boğulma korkusu)* dokunduğu vakit, O'ndan *(Allah'dan)* başka yalvarmakta olduklarınız *(hatırınızdan)* kaybolup gider. Fakat, sizi karaya *(çıkarmakla)* kurtarınca da *(O'na itâatten)* yüz çevirirsiniz. Zâten insan çok nankördür.

68- Yoksa O'nun, kara tarafında sizi yere batırmasından veya üzerinize taş yağdıran bir kasırga göndermesinden emîn mi oldunuz? Sonra kendinize, *(sizi koruyan)* bir vekîl de bulamazsınız.

69- Yoksa O'nun, sizi başka bir def'a daha oraya *(denize)* döndürüp de, üzerinize şiddetli bir kasırga göndermesinden *(ve)* böylece nankörlük etmeniz sebebiyle sizi boğmasından emîn mi oldunuz? Sonra bunun için bize karşı kendinize bir yardımcı da bulamazsınız.

70- Şânım hakkı için *(biz)*, Âdemoğullarını şerefli kıldık; onları karada ve denizde *(çeşitli nakil vâsıtaları üzerinde)* taşıdık; onları temiz şeylerden rızıklandırdık ve onları yarattıklarımızın birçoğuna fazîletli tutarak üstün kıldık.

71- O gün her sınıftan insanları imamlarıyla birlikte çağırırız. Artık, kimin kitâbı sağından verilirse, işte onlar kitablarını *(sevinerek)* okurlar ve kıl kadar haksızlığa uğratılmazlar.

72- Ve kim burada *(bu dünyada, kalbi)* kör olursa, o takdirde o, âhirette de kördür ve yolca en sapık olandır.

73- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Neredeyse *(o müşrikler)* seni dahi, sana vahyettiğimizden başkasını bize karşı iftirâ edesin diye, gerçekten fitneye düşüreceklerdi ve *(sen onlara uysaydın)* o takdirde seni dost edineceklerdi.

74- Hâlbuki *(biz)* sana sebat vermemiş olsaydık, gerçekten nerede ise onlara az bir şey meyledecektin.

75- O takdirde sana hayâtın kat kat *(azâb)*ını, ölümün de kat kat *(azâb)*ını tattırırdık; sonra bize karşı kendine bir yardımcı da bulamazdın.

76- Yine nerede ise seni bu yerden *(Mekke'den)* çıkarmak için gerçekten rahatsız edeceklerdi; hâlbuki o takdirde *(kendileri de)* senin ardından *(orada)* ancak pek az kalacaklardır.

77- Senden önce gönderdiğimiz peygamberler hakkındaki *(İlâhî)* kānun *(böyledir)* ve *(onları yurtlarından çıkaranlara verilen cezâ)* olarak bizim kānûnumuzda hiçbir değişiklik bulamazsın.

78- *(Öğle üzeri)* güneşin zevâlinden *(sonra öğle, daha sonra ikindi namazını)*, gecenin kararmasına kadar *(gün batımında akşam, iyice karardığında yatsı)* namazı(nı) kıl; bir de sabah namazını *(kıl)*! Çünki sabah namazı *(gece ve gündüz melekleri tarafından)* şâhid olunan *(bir namaz)*dır.

79- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Hem gecenin bir kısmında *(uyanıp)* da sana mahsus bir fazla *(farz namaz)* olmak üzere, onunla *(Kur'ân'la)* teheccüd *(namazı)* kıl! Tâ ki Rabbin, seni Makām-ı Mahmûd'a *(övülen bir makāma)*[1] ulaştırsın.

80- Ve de ki: "Rabbim! Beni doğru olan *(râzı olacağın)* bir girdirişle *(Medîne'ye)* girdir ve beni doğru olan *(râzı olacağın)* bir çıkarışla *(Mekke'den)* çıkar ve bana tarafından yardımcı bir güç ver!"

81- Yine de ki: "Hak geldi, bâtıl zâil oldu! Şübhesiz ki bâtıl, yok olmaya mahkûmdur."

82- Hem Kur'ân'dan öyle şeyler indiriyoruz ki o, mü'minler için bir şifâ ve bir rahmettir;[2] zâlimlere ise ancak hüsran arttırır.

83- İnsana ni'met verdiğimiz zaman, *(şükürden)* yüz çevirip yan çizer. Ona *(fakirlik ve hastalık gibi)* şer dokunduğu zaman da iyice ümidsiz olur.

84- De ki: "Herkes kendi hâline *(mizâcına)* göre amel eder." Fakat Rabbiniz, kimin daha doğru bir yolda olduğunu en iyi bilendir.

85- Hem sana ruhdan soruyorlar. De ki: "Ruh Rabbimin emrindendir;[3] size ise ilimden ancak pek az bir şey verilmiştir."

86- Celâlim Hakkı için, eğer dilersek sana vahyettiğimizi *(Kur'ân'ı)* tamâmen ortadan kaldırırız; sonra onun *(geri getirilmesi)* için bize karşı kendine bir vekîl de bulamazsın.

وَاِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّونَكَ مِنَ الْاَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا

ondan · seni çıkarmaları için · bu yerden · gerçekten seni rahatsız edecekler · nerede ise idiler · şübhesiz · ve

وَاِذًا لَا يَلْبَثُونَ خِلَافَكَ اِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٦﴾ سُنَّةَ مَنْ قَدْ اَرْسَلْنَا

gönderdik · gerçekten · o kimselerin ki · kanunu · pek az · ancak · senin ardından · kalmayacaklardır · o takdirde · ve

قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ﴿٧٧﴾ اَقِمِ الصَّلٰوةَ لِدُلُوكِ

zevâlinden · namazı · kıl · bir değiştirme · bizim kanunumuz için · bulamazsın · ve · peygamberlerimizden · senden önce

الشَّمْسِ اِلٰى غَسَقِ الَّيْلِ وَقُرْاٰنَ الْفَجْرِ اِنَّ قُرْاٰنَ الْفَجْرِ كَانَ

oldu · sabahın · Kur'ân'ı · şübhesiz · sabahın · Kur'anını · ve · gecenin · kararmasına kadar · güneşin

مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾ وَمِنَ الَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهٖ نَافِلَةً لَكَ عَسٰٓى اَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ

Rabbinin · seni ulaştırması · umulur · sana âid · bir fazla olarak · onunla · ki teheccüd kıl · geceden · ve · şâhid olunan

مَقَامًا مَحْمُودًا ﴿٧٩﴾ وَقُلْ رَبِّ اَدْخِلْنِى مُدْخَلَ صِدْقٍ وَاَخْرِجْنِى

beni çıkar · ve · doğru · bir girdirişle · beni dahil eyle · Rabbim · de ki · ve · övülmüş · bir makāma

مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِى مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا

yardımcı · bir güç · tarafından · bana · kıl · ve · doğru · bir çıkarışla

﴿٨٠﴾ وَقُلْ جَٓاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ اِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ

olandır · bâtıl · şübhesiz · bâtıl · zâil oldu · ve · hak · geldi · de ki · ve

زَهُوقًا ﴿٨١﴾ وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْاٰنِ مَا هُوَ شِفَٓاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ

mü'minler için · bir rahmettir · ve · bir şifâ · o · o şeyleri ki · Kur'ân'dan · indiriyoruz · ve · yok olmaya mahkûm

وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ اِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾ وَاِذَٓا اَنْعَمْنَا عَلَى الْاِنْسَانِ

insana · ni'met verdik · o vakit ki · ve · hüsranı · ancak · zâlimlere · artırmaz · ve

اَعْرَضَ وَنَاٰ بِجَانِبِهٖ وَاِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَؤُسًا ﴿٨٣﴾ قُلْ

de ki · iyice ümîdsiz · oldu · şer · ona dokundu · o vakit ki · ve · yan tarafıyla · uzaklaştı · ve · yüz çevirdi

كُلٌّ يَعْمَلُ عَلٰى شَاكِلَتِهٖ فَرَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ اَهْدٰى سَبِيلًا

yolca · daha doğrudur · o · o kimseyi ki · en iyi bilendir · fakat Rabbiniz · kendi hâline göre · amel eder · herkes

﴿٨٤﴾ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ اَمْرِ رَبِّى

Rabbimin · emrindendir · ruh · de ki · ruhdan · sana soruyorlar · ve

وَمَٓا اُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ اِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٥﴾ وَلَئِنْ شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ

mutlaka gideririz · dilersek · and olsun eğer · ve · pek az · ancak · ilimden · size verilmemiştir · ve

بِالَّذِٓى اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهٖ عَلَيْنَا وَكِيلًا ﴿٨٦﴾

bir vekîl · bize karşı · onun için · kendine · bulamazsın · sonra · sana · vahyettik · o şeyi ki

إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا ﴿٨٧﴾ قُلْ

de ki | büyük | senin üzerinde | oldu | ihsânı | şübhesiz | Rabbinden | bir rahmet olarak | ancak

لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَٰذَا الْقُرْآنِ

Kur'ân'ın | bu | bir benzerini | getirmeleri | üzerine | cinler | ve | insanlar | bir araya gelse | and olsun eğer

لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا

açıkladık | and olsun gerçekten | ve | yardımcı | bazısına | bazıları | olsa | velev ki | onun benzerini | getiremezler

لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ

insanların | çoğu | yine de kabul etmedi | misâlin | hepsinden | Kur'ân | bu | içinde | insanlara

إِلَّا كُفُورًا ﴿٨٩﴾ وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَفْجُرَ لَنَا

bize | fışkırtmana dek | tâ ki | sana | aslâ îmân etmeyiz | dediler | ve | inkârı | ancak

مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا ﴿٩٠﴾ أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ

hurma ağaçlarından | bir bahçe | senin için | olmasına dek | veya | bir pınar | yerden

وَعِنَبٍ فَتُفَجِّرَ الْأَنْهَارَ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾ أَوْ تُسْقِطَ

düşürmene dek | yâhut | bir fışkırtma ile | aralarından | nehirler | ve fışkırtmana dek | üzüm bağlarından | ve

السَّمَاءَ كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسَفًا أَوْ تَأْتِيَ بِاللَّهِ

Allah'ı | getirmene dek | veya | parça parça | üzerimize | sandın | o şey gibi ki | göğü

وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا ﴿٩٢﴾ أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِنْ زُخْرُفٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِي

çıkmana dek | veya | altından | bir ev | senin için | olmasına dek | yâhut | kefîl olarak | melekleri ve

السَّمَاءِ وَلَنْ نُؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّىٰ تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرَؤُهُ

onu okuruz | bir kitab ki | bize | indirmene dek | tâ ki | göğe çıkmana | aslâ inanmayacağız | ve | göğe

قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٣﴾ وَمَا مَنَعَ

alıkoymadı | ve | peygamber olan | bir insan | ancak | olmadım | Rabbimi | tenzih ederim | de ki

النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ

Allah | gönderdi mi | demeleri | ancak | hidâyet | kendilerine geldi | o vakit ki | îmân etmelerinden | insanları

بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٤﴾ قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ

sakinler olarak | gezip dolaşıyorlar | melekler | yeryüzünde | olsaydı | eğer | de ki | peygamber olarak | bir insanı

لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ﴿٩٥﴾ قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ

Allah | yeter | de ki | peygamber olarak | bir melek | gökten | onlara | elbette indirirdik

شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٩٦﴾

hakkıyla gören | hakkıyla haberdar | kullarına | olandır | şübhesiz o | aranızda | ve | aramda | şâhid olarak

87- Ancak Rabbinden bir rahmet olarak *(Kur'ân'ı ortadan kaldırmadık)*; gerçekten O'nun, senin üzerindeki ihsânı *(çok)* büyüktür.

88- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "Yemîn olsun ki, eğer insanlar ve cinler bu Kur'ân'ın bir benzerini getirmek üzere bir araya gelseler, birbirlerine yardımcı da olsalar, *(yine)* onun benzerini getiremezler."[1]

89- Şânım hakkı için, bu Kur'ân'da, insanlara her çeşit misâlden *(ve ma'nâdan)* muhtelif şekillerde açıkladık. Yine de insanların çoğu, inkârdan başka bir şeyi kabûl etmediler.

90- Ve dediler ki: "Bize yerden bir pınar fışkırtmadıkça sana aslâ îmân etmeyiz!"

91- "Veya senin hurma ağaçlarından ve üzüm bağlarından bir bahçen olmalı da aralarından şarıl şarıl nehirler akıtmalısın!"

92- "Yâhut iddiâ ettiğin gibi, göğü üzerimize parça parça düşürmelisin; veya Allah'ı ve melekleri *(açıkça buna)* kefîl olarak getirmelisin!"

93- "Yâhut, altından bir evin olmalı veya göğe çıkmalısın! Fakat bize okuyacağımız bir kitab indirmedikçe, göğe çıkmana da aslâ inanmayacağız!" De ki: "Rabbimi tenzîh ederim; *(ben)* sâdece peygamber olan bir insan değil miyim?"

94- Kendilerine hidâyet rehberi geldiği zaman insanları îmân etmekten alıkoyan şey, ancak şöyle demeleri olmuştur: "Allah bir insanı mı peygamber gönderdi?"[2]

95- De ki: "Eğer yeryüzünde yerleşmiş kimseler olarak gezip dolaşanlar melekler olsaydı, elbette onlara *(da kendi nev'lerinden)* gökten melek bir peygamber gönderirdik."

96- De ki: "Benimle sizin aranızda şâhid olarak Allah yeter! Şübhesiz ki O, kullarından hakkıyla haberdardır, *(onları)* hakkıyla görendir."

97- Allah kimi *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* hidâyete erdirirse, işte hidâyete eren odur. Kimi de *(isyankârlığı yüzünden)* dalâlete atarsa, artık kendilerine O'ndan başka yardımcılar aslâ bulamazsın! Ve onları kıyâmet günü yüzleri üstü, kör, dilsiz ve sağır olarak haşrederiz. Onların varacağı yer Cehennemdir. *(Onun ateşi)* her yavaşladığında, onlara bir alev artırırız.

98- İşte bu, onların cezâsıdır; çünki onlar, âyetlerimizi inkâr ettiler ve: "*(Biz)* bir kemik yığını ve ufalanmış bir toprak hâline geldiğimiz zaman mı, gerçekten biz mi yeni bir yaratılışla diriltilecek kimseleriz?" dediler.

99- Görmediler mi ki, şübhesiz gökleri ve yeri yaratan Allah, kendilerinin benzerini yaratmaya da hakkıyla gücü yetendir. Kendileri için bir ecel ta'yîn etti ki, onda hiç şübhe yoktur. Fakat zâlimler, inkârdan başka bir şeyi kabûl etmediler.

100- De ki: "Eğer Rabbimin rahmet hazînelerine siz sâhib olsaydınız, o zaman *(dahi)* harcamak*(la tükenir)* korkusuyla gerçekten cimrilik ederdiniz. Zâten insan çok cimridir."

101- Celâlim hakkı için, *(biz)* Mûsâ'ya apaçık dokuz mu'cize verdik; *(Ey Resûlüm!)* İşte İsrâiloğullarına sor! *(Mûsâ)* onlara geldiği zaman, bunun üzerine Fir'avun ona: "Ey Mûsâ! Doğrusu ben seni sihirlenmiş zannediyorum" demişti.

102- *(Mûsâ ise:)* "Gerçekten *(sen de)* bilirsin ki, bunları birer delil olarak, ancak göklerin ve yerin Rabbi indirdi. Ey Fir'avun! Şübhesiz ki ben de seni mahvolmuş zannediyorum" dedi.

103- Nihâyet *(Fir'avun)* onları o yerden *(Mısırdan)* çıkarmak istedi de onu ve berâberindekileri, hep birlikte suda boğduk.

104- Ve onun ardından İsrâiloğullarına şöyle buyurduk: "*(Fir'avun'un sizi çıkarmak istediği)* bu yerde oturun; artık âhiret va'di *(kıyâmet)* geldiği zaman, hepinizi *(sizi ve onları toplayıp)* bir araya getireceğiz."

حزب ٣٠

وَمَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِۚ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ

kimi ve / hidâyete erdirirse / Allah / işte odur / hidâyete eren / kimi ve / dalâlete atarsa / artık aslâ bulamazsın / kendilerine

اَوْلِيَٓاءَ مِنْ دُونِهٖۜ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَلٰى وُجُوهِهِمْ

dostlar / ondan başka / ve / onları haşrederiz / kıyâmet günü / üstü / yüzleri

عُمْياً وَبُكْماً وَصُمّاًۜ مَأْوٰيهُمْ جَهَنَّمُۜ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ

körler / ve / dilsizler / ve / sağırlar olarak / barınakları / cehennemdir / her ne zaman ki / dindi / onlara artırırız

سَع۪يراً ﴿٩٧﴾ ذٰلِكَ جَزَٓاؤُ۬هُمْ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاٰيَاتِنَا وَقَالُٓوا ءَاِذَا

bir alev / işte bu / onların cezâsıdır / çünki şübhesiz onlar / inkâr ettiler / âyetlerimizi / ve / dediler / o vakit mi ki

كُنَّا عِظَاماً وَرُفَاتاً ءَاِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقاً جَد۪يداً ﴿٩٨﴾ اَوَلَمْ

olduk / bir kemik yığını / ve / ufalanmış bir toprak / şübhesiz biz mi / gerçekten diriltilecek kimseleriz / bir yaratılışla / yeni

يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ الَّذ۪ي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ قَادِرٌ عَلٰٓى اَنْ يَخْلُقَ

ve görmediler mi ki / şübhesiz / Allah / o zât ki / yarattı / gökleri / ve / yeri / gücü yetendir / yaratmasına

مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ اَجَلاً لَا رَيْبَ ف۪يهِۜ فَاَبَى الظَّالِمُونَ اِلَّا كُفُوراً ﴿٩٩﴾

onların benzerini / ve / kıldı / onlar için / bir ecel ki / şübhe yoktur / onda / fakat kabul etmediler / zâlimler / ancak / inkârı

قُلْ لَوْ اَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَٓائِنَ رَحْمَةِ رَبّ۪ٓي اِذاً لَاَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ

de ki / eğer / siz / sâhib olsaydınız / hazînelerine / rahmet / Rabbimin / o zaman / gerçekten tutardınız / korkusuyla

الْاِنْفَاقِۜ وَكَانَ الْاِنْسَانُ قَتُوراً ﴿١٠٠﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسٰى

infâk etmek / ve / oldu / insan / çok cimri / ve / and olsun gerçekten / verdik / Mûsâ'ya

تِسْعَ اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَسْـَٔلْ بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ اِذْ جَٓاءَهُمْ فَقَالَ

dokuz / mu'cize / apaçık / işte sor / İsrâiloğullarına / o vakit ki / onlara gelmişti / bunun üzerine demişti

لَهُ فِرْعَوْنُ اِنّ۪ي لَاَظُنُّكَ يَا مُوسٰى مَسْحُوراً ﴿١٠١﴾ قَالَ لَقَدْ

ona / Fir'avun / doğrusu ben / gerçekten seni zannediyorum / ey / Mûsâ / sihirlenmiş / dedi / and olsun gerçekten

عَلِمْتَ مَٓا اَنْزَلَ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ اِلَّا رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ بَصَٓائِرَۚ

bildin / indirmedi / bunları / ancak / Rabbi / göklerin / ve / yerin / basiretler olarak

وَاِنّ۪ي لَاَظُنُّكَ يَا فِرْعَوْنُ مَثْبُوراً ﴿١٠٢﴾ فَاَرَادَ اَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْاَرْضِ

ve şübhesiz ben / seni zannediyorum / ey / Fir'avun / mahvolmuş / nihâyet istedi / onları çıkarmasını / o yerden

فَاَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَم۪يعاً ﴿١٠٣﴾ وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِه۪ لِبَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ

ve onu suda boğduk / ve / o kimseleri ki / beraberindedir / hep birlikte / ve / buyurduk / ondan sonra / İsrâiloğullarına

اسْكُنُوا الْاَرْضَ فَاِذَا جَٓاءَ وَعْدُ الْاٰخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَف۪يفاً ﴿١٠٤﴾

oturun / bu yerde / artık o vakit ki / geldi / va'di / âhiretin / getirdik / sizi / bir araya

وَبِالْحَقِّ اَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَٓا اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا مُبَشِّراً وَنَذ۪يراً ﴿١٠٥﴾

korkutucu olarak | ve | bir müjdeleyici | ancak | seni göndermedik | ve | indi | hak ile | ve | onu indirdik | hak ile | ve

وَقُرْاٰناً فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَاَهُ عَلَى النَّاسِ عَلٰى مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْز۪يلاً ﴿١٠٦﴾ قُلْ

de ki | bir indirişle | onu indirdik | ve | dura dura | insanlara | onu okuman için | onu kısımlara ayırdık | Kur'ân olarak | ve

اٰمِنُوا بِه۪ٓ اَوْ لَا تُؤْمِنُواۜ اِنَّ الَّذ۪ينَ اُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِه۪ٓ اِذَا يُتْلٰى عَلَيْهِمْ

kendilerine | okunur | o vakit ki | ondan önce | ilim | kendilerine verildi | onlar ki | şübhesiz | îmân etmeyin | veya | ona | îmân edin

يَخِرُّونَ لِلْاَذْقَانِ سُجَّداً ﴿١٠٧﴾ وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَٓا اِنْ كَانَ وَعْدُ

va'di | oldu | doğrusu | Rabbimizi | tenzîh ederiz | derler | ve | secde ediciler olarak | çeneleri üstü | kapanırlar

رَبِّنَا لَمَفْعُولاً ﴿١٠٨﴾ وَيَخِرُّونَ لِلْاَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَز۪يدُهُمْ خُشُوعاً ﴿١٠٩﴾ قُلِ

de ki | gönülden bağlılığı | onlara artırır | ve | ağlıyorlar | çeneleri üstü | kapanırlar | ve | elbet yerine getirilmiş | Rabbimizin

ادْعُوا اللّٰهَ اَوِ ادْعُوا الرَّحْمٰنَۜ اَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْاَسْمَٓاءُ الْحُسْنٰىۚ وَلَا

ve | en güzel | isimler | işte onundur | duâ ederseniz | hangisiyle | Rahmân (diye) | duâ edin | veya | Allah (diye) | duâ edin

تَجْهَرْ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذٰلِكَ سَب۪يلاً ﴿١١٠﴾ وَقُلِ

de ki | ve | bir yol | bunun arasında | ara | ve | onda | pek gizleme | ve | namazında | sesini pek yükseltme

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَداً وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَر۪يكٌ فِي

bir ortak | kendisine | olmamıştır | ve | bir çocuk | edinmemiştir | o ki | Allahadır | hamd

الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ وَكَبِّرْهُ تَكْب۪يراً ﴿١١١﴾

tekbir getirerek | onu yücelt | ve | zilletten dolayı | bir dost | onun için | olmamıştır | ve | mülkte

سُورَةُ الْكَهْفِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَعَشْرُ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm | Rahmân | Allah'ın | ismiyle

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ٓي اَنْزَلَ عَلٰى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجاً ﴿١﴾ قَيِّماً لِيُنْذِرَ

korkutması için | dosdoğru | bir eğrilik | ona | kılmadı | ve | kitabı | kuluna | indirdi | o ki | Allahadır | hamd

بَأْساً شَد۪يداً مِنْ لَدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِن۪ينَ الَّذ۪ينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ

onlar için | şübhesiz | sâlih ameller | yaparlar | o kimselere ki | mü'minlere | müjdelemesi | ve | tarafından | şiddetli | bir azâbla

اَجْراً حَسَناً ﴿٢﴾ مَاكِث۪ينَ ف۪يهِ اَبَداً ﴿٣﴾ وَيُنْذِرَ الَّذ۪ينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَداً ﴿٤﴾

bir çocuk | Allah | edindi | dediler | o kimseler ki | korkutması | ve | ebedî olarak | orada | kalıcıdırlar | güzel | bir mükâfât

---

105- Ve onu *(Kur'ân'ı)* hak ile indirdik; o da *(emîn ellerde hiç değişmeden size)* hak ile indi. *(Ey Resûlüm!)* Seni de ancak bir müjdeleyici ve *(aynı zamanda)* korkutucu olarak gönderdik.

106- Hem onu, bir Kur'ân olarak *(âyet âyet)* kısımlara ayırdık ki, insanlara onu *(iyice anlayabilmeleri için)* dura dura okuyasın! Çünki onu *(hâdiselere göre, size bir ders olmak üzere)* azar azar indirdik.

107- De ki: "*(Artık)* ona ister îmân edin, ister îmân etmeyin!" Çünki ondan önce kendilerine ilim verilmiş olanlar *(ehl-i kitâbın mü'minleri, Kur'ân)* kendilerine okunduğu zaman, secde edici kimseler olarak, yüzleri üstü yere kapanırlar.

108- Ve derler ki: "Rabbimizi tenzîh ederiz; gerçekten Rabbimizin *(kitablarımızda haber verdiği üzere âhir zaman peygamberi hakkındaki)* va'di, doğrusu yerine getirilmiş oldu."

109- Ve ağlayarak yüzleri üstü yere kapanırlar ve *(Kur'ân)* onlara, *(Allah'a)* gönülden bağlılığı artırır.

110- De ki: "İster Allah diye duâ edin, ister Rahmân diye duâ edin! Hangisiyle duâ etseniz, işte en güzel isimler O'nundur." *(Ey Habîbim!)* Namazında sesini çok yükseltme; onda o kadar da gizleme; bu *(ikisi)*nin arasında bir yol tut!

111- Ve de ki: "Hamd O Allah'a mahsustur ki, çocuk edinmemiştir; hem mülkte kendisine hiçbir ortak olmamıştır; âcizlikten *(münezzeh olduğundan)* dolayı O'nun için hiçbir yardımcı da olmamıştır. Artık O'nu tekbir getirerek yücelt!"

18- KEHF SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 110 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Hamd o Allah'a mahsustur ki, kuluna Kitâb'ı *(Kur'ân'ı)* indirdi ve onda *(lâfzında ve ma'nâsında)* hiçbir eğrilik *(ihtilâf)* bulundurmadı.[1]

2- *(Onu)* dosdoğru *(bir Kitab)* olarak *(indirdi)* ki, tarafından şiddetli bir azâb ile *(inkâr edenleri)* korkutsun ve sâlih ameller işleyen mü'minlere, şübhesiz kendileri için güzel bir mükâfât bulunduğunu müjdelesin!

3- *(Ki o mü'minler)* orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

4- Hem: "Allah çocuk edindi" diyenleri korkutsun *(diye o Kitâb'ı indirdi)*!

5- Buna *(Allah'a çocuk isnâdına)* dâir ne kendilerinin bir ilmi vardır, ne de atalarının! Ağızlarından çıkan bir söz olarak *(bu iddiâları)* ne büyük *(bir küfür)* oldu! *(Onlar)* yalandan başka bir şey söylemiyorlar.

6- Şimdi bu söze *(Kur'ân'a)* îmân etmezlerse, belki sen arkalarından üzülerek kendini harâb edeceksin!

7- Şübhesiz ki biz, yeryüzündeki şeyleri kendine bir ziynet kıldık ki, *(insanların)* hangileri amelce daha güzeldir diye onları imtihân edelim.

8- Bununla berâber muhakkak ki biz, orada *(yeryüzünde)* ne varsa, elbette kupkuru bir toprak ediciyiz.

9- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Yoksa gerçekten *(sâdece)* Ashâb-ı Kehf ve Rakîm'in mi şaşılacak âyetlerimizden olduklarını sandın?

10- Hani o gençler, Kehf'e *(mağaraya)* sığınmışdı da: "Rabbimiz! Bize, tarafından bir rahmet ver ve bize şu işimizden bir kurtuluş yolu hazırla!" demişlerdi.

11- Bunun üzerine o mağarada kulaklarına nice yıllar *(perde)* vurduk *(uykuya daldırdık)*.

12- Sonra onları uyandırdık ki, *(uykuda)* kaldıkları müddeti, *(kendi aralarındaki)* iki fırkadan hangisinin daha iyi hesâb edeceğini ortaya çıkaralım.

13- Biz sana onların haberini hakkıyla anlatıyoruz. Şübhesiz ki onlar, Rablerine îmân etmiş gençlerdi; ve *(biz)* onların hidâyetlerini artırdık.

14- Ve *(kralın önünde)* ayağa kalktıklarında onların kalblerini kuvvetlendirdik de şöyle dediler: "Bizim Rabbimiz, göklerin ve yerin Rabbidir! O'ndan başkasına aslâ ilâh olarak yalvarmayız! Yoksa yemîn olsun ki bâtıl söz söylemiş oluruz."

15- "Şu bizim kavmimiz O'ndan başka ilâhlar edindiler. Onların üzerine *(hak olduklarına dâir)* apaçık bir delil getirselerdi ya! Artık Allah'a yalan yere iftirâ edenden daha zâlim kim olabilir?"

مَا لَهُمْ بِهٖ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِاٰبَٓائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ

onlar için yok | buna dâir | hiçbir bilgi | ve | ne atalarında | büyük oldu | bir söz olarak ki | çıkıyor

مِنْ اَفْوَاهِهِمْ اِنْ يَقُولُونَ اِلَّا كَذِبًا ۝٥ فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ

ağızlarından | söylemiyorlar | ancak | yalanı | şimdi belki sen | harâb edicisin

نَفْسَكَ عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ اِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهٰذَا الْحَدِيثِ اَسَفًا ۝٦

kendini | arkalarından | eğer | îmân etmezlerse | buna | söze | üzülerek

اِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْاَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنَبْلُوَهُمْ اَيُّهُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا

şübhesiz biz | kıldık | o şeyleri ki | yeryüzündedir | bir ziynet | kendine | onları imtihân etmemiz için | hangileri | daha güzeldir | amelce

۝٧ وَاِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ۝٨ اَمْ حَسِبْتَ

ve | şübhesiz biz | elbette kılanız | o şeyleri ki | üzerindedir | bir toprak | kupkuru | yoksa | sandın mı

اَنَّ اَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ اٰيَاتِنَا عَجَبًا ۝٩

şübhesiz | (sadece) Ashâb-ı Kehf | ve | Rakîm | idiler | âyetlerimizden | şaşılacak

اِذْ اَوَى الْفِتْيَةُ اِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَٓا اٰتِنَا مِنْ لَدُنْكَ

bir vakit | sığınmıştı | o gençler | mağaraya | ve demişlerdi | Rabbimiz | bize ver | tarafından

رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ اَمْرِنَا رَشَدًا ۝١٠ فَضَرَبْنَا عَلٰٓى اٰذَانِهِمْ

bir rahmet | ve | hazırla | bize | (şu) işimizden | bir kurtuluş yolu | bunun üzerine vurduk | kulakları üzerine

فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ۝١١ ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ اَيُّ

o mağarada | yıllar | müteaddit | sonra | onları uyandırdık | ortaya çıkarmamız için | hangisi

الْحِزْبَيْنِ اَحْصٰى لِمَا لَبِثُوا اَمَدًا ۝١٢ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ

iki fırkadan | daha iyi hesâb edendir | o şeyi ki | kaldılar | bir müddet | biz | anlatıyoruz | sana

نَبَاَهُمْ بِالْحَقِّ اِنَّهُمْ فِتْيَةٌ اٰمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ۝١٣

haberlerini | hakkıyla | şübhesiz onlar | gençlerdi | îmân ettiler | Rablerine | ve | onları artırdık | hidâyetçe

وَرَبَطْنَا عَلٰى قُلُوبِهِمْ اِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ

ve takviye ettik | kalblerini | o vakit ki | ayağa kalktılar | ve dediler | bizim Rabbimiz | Rabbidir | göklerin | ve | yerin

لَنْ نَدْعُوَا مِنْ دُونِهٖٓ اِلٰهًا لَقَدْ قُلْنَٓا اِذًا شَطَطًا ۝١٤ هٰٓؤُلَٓاءِ

aslâ yalvarmayız | ondan başkasına | ilâh olarak | and olsun gerçekten | söylemişizdir | o takdirde | bâtıl söz | şunlar

قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهٖٓ اٰلِهَةً لَوْلَا يَاْتُونَ عَلَيْهِمْ بِسُلْطَانٍ

bizim kavmimiz | edindiler | ondan başka | ilâhlar | değil miydi | getirmeliler | üzerlerine | bir delil

بَيِّنٍ فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ۝١٥

apaçık | artık kimdir | daha zâlim | o kimseden ki | iftirâ etti | Allah'a | bir yalanı

وَ اِذِ اعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَ مَا يَعْبُدُونَ اِلَّا اللّٰهَ فَأْوُٓا اِلَى الْكَهْفِ

mağaraya ki | öyle ise sığının | Allah | hâric | tapıyorlar | o şeylerden ki | ve | onlardan ayrıldınız | o vakit ki | ve

يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَ يُهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ اَمْرِكُمْ

işinizden | size | hazırlasın | ve | rahmetinden | Rabbiniz | size | yaysın

مِرْفَقًا ﴿١٦﴾ وَ تَرَى الشَّمْسَ اِذَا طَلَعَتْ تَزَاوَرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ

tarafa | mağaralarından | meylediyor | doğdu | o vakit ki | güneşi | görürdün | ve | bir menfaat

الْيَمِينِ وَ اِذَا غَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَ هُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ

oranın | genişçe bir yerinde | onlar | ve | sol | taraftan | onları kesiyordu | battı | o vakit ki | ve | sağ

ذٰلِكَ مِنْ اٰيَاتِ اللّٰهِ مَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَ مَنْ

kimi | ve | hidâyete eren | işte odur | Allah | hidâyet ederse | kime | Allah'ın | delillerindendir | bu

يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ﴿١٧﴾ وَ تَحْسَبُهُمْ اَيْقَاظًا وَهُمْ

halbuki onlar | uyanıklar | onları sanırdın | ve | bir mürşid | bir dost | onun için | artık aslâ bulamazsın | dalâlete atarsa

رُقُودٌ وَ نُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَ ذَاتَ الشِّمَالِ وَ كَلْبُهُمْ

köpekleri | ve | sol | tarafa | ve | sağ | tarafa | onları döndürüyorduk | ve | uyuyanlardır

بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ

onlardan | gerçekten geri dönerdin | onlara | muttali olsaydın | eğer | girişde | iki kolunu | uzatan idi

فِرَارًا وَ لَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ﴿١٨﴾ وَ كَذٰلِكَ بَعَثْنَاهُمْ

onları uyandırdık | işte böylece | ve | bir korku ile | onlardan dolayı | elbette dolardın | ve | kaçarak

لِيَتَسَٓاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَٓائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قَالُوا

dediler | kaldınız | ne kadar | onlardan | konuşan biri | dedi | aralarında | birbirlerine sormaları için

لَبِثْنَا يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ

kaldınız | o şeyi ki | en iyi bilendir | Rabbiniz | dediler | günün | bir kısmı | veya | bir gün | kaldık

فَابْعَثُٓوا اَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هٰذِهِٓ اِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ

ve baksın | şehre | şu | gümüş paranızla | birinizi | şimdi gönderin

اَيُّهَٓا اَزْكٰى طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَ لْيَتَلَطَّفْ

dikkatli olsun | ve | ondan | bir rızık | artık size getirsin | yiyecek olarak | daha temiz | hangisi

وَ لَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ اَحَدًا ﴿١٩﴾ اِنَّهُمْ اِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ

sizden | haberdar olurlarsa | eğer | şübhesiz ki onlar | bir kimseye | sizi | sakın sezdirmesin | ve

يَرْجُمُوكُمْ اَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَ لَنْ تُفْلِحُٓوا اِذًا اَبَدًا ﴿٢٠﴾

ebediyen | o takdirde | aslâ kurtuluşa eremezsiniz | ve | dinlerine | sizi döndürürler | veya | sizi taşlarlar

16- *(İçlerinden biri şöyle dedi:)* "Mâdem ki onlardan ve *(onların)* Allah'dan başka tapmakta olduklarından ayrıldınız, öyle ise mağaraya sığının ki, Rabbiniz size rahmetinden *(bir genişlik)* yaysın ve size işinizde bir kolaylık sağlasın!"

17- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Hem *(sen onlara bir baksaydın)* güneşi görürdün ki, doğduğu zaman mağaralarının sağ tarafına meylediyor, battığı zaman ise onların sol tarafını kesiyordu *(böylece ışığı onları rahatsız etmiyordu)* ve onlar oranın genişçe bir yerinde idiler. *(Onların)* bu *(hâlleri)*, Allah'ın delillerindendir. Allah, kime *(hikmetine binâen fazlından)* hidâyet *(nasîb)* ederse, işte hidâyete eren odur. Kimi de *(kendi küfrü sebebiyle)* dalâlete atarsa, artık onun için aslâ bir yardımcı ve *(hak yolu gösteren)* bir mürşid bulamazsın.

18- Ve onlar*(a baksan, mağarada)* uyuyan kimseler oldukları hâlde onları uyanık sanırdın; hem onları *(bir taraflarına yatıp kalmakla zarar görmemeleri için)* sağ tarafa ve sol tarafa döndürüyorduk; köpekleri de *(mağaranın)* giriş*(in)*de iki kolunu *(ön ayaklarını)* uzatan *(bir muhâfız olarak yatmakta)* idi. Onlara *(o hâllerinde)* muttali' olsaydın *(öylece görseydin)*, gerçekten kendilerinden *(ürker ve)* kaçarak geri dönerdin; hem onlardan dolayı elbette korku ile dolardın!

19- İşte böylece, *(hâllerini)* aralarında birbirlerine sorsunlar diye onları uyandırdık. İçlerinden konuşan biri *(hâllerindeki acâibliği görerek)*: "Ne kadar kaldınız?" dedi. *(Diğerleri)*: "Bir gün veya günün bir kısmı kadar kaldık!" dediler. *(İçlerinden bir kısmı da)* dediler ki: "Rabbiniz, ne kadar kaldığınızı en iyi bilendir; şimdi içinizden birini şu gümüş paranızla şehre gönderin de baksın, yiyecek olarak hangisi daha temiz ise artık ondan size bir rızık getirsin; fakat dikkatli olsun ve sakın sizi kimseye sezdirmesin!"

20- "Çünki onlar, sizden haberdâr olursa, sizi taşla öldürürler veya sizi dinlerine döndürürler; bu takdirde ebediyen kurtuluşa eremezsiniz!"

21- Böylece *(insanları)* onlardan haberdâr ettik ki, şübhesiz Allah'ın va'dinin, hak olduğunu, yine şübhesiz kıyâmet*(in geleceğin)*-de hiç şübhe olmadığını bilsinler! O vakit *(ahâli)* kendi aralarında *(artık va'deleri yeterek ölen bu gençlerin hâtırasına ne yapabileceklerine dâir)* onların hâlini tartışıyorlardı; nihâyet *(bir kısmı)*: "Onların üzerlerine *(mağaralarının kapısına)* bir binâ yapın!" dediler. Rableri onları en iyi bilendir. Onların durumları hakkında *(sözleri)* üstün gelen *(mü'min)*ler: "Elbette onların üzerine *(yanıbaşlarına)* bir mescid yapacağız!" dedi.

22- *(Ehl-i kitâbın bir kısmı:)* "*(Onlar)* üç *(kişi)*dir, dördüncüleri köpekleridir" diyecekler. Yine *(bir kısmı)*: "*(Onlar)* beş *(kişi)*dir, altıncıları köpekleridir" diyecekler. *(Hâlbuki bunlar)* gayba *(karanlığa)* taş atmak kabîlindendir ve *(mü'minler ise)*: "*(Onlar)* yedi *(kişi)*dir, sekizincileri köpekleridir" diyecekler. De ki: "Rabbim, onların sayılarını en iyi bilendir! Onları ancak pek az kimseler bilir." Öyle ise onlar hakkında *(Kur'ân'da bildirilen)* açık delillerin dışında münâkaşaya girme ve onlar hakkında bunlardan hiçkimseye bir şey sorma!

23, 24- *(Ey Habîbim!)* Sakın hiçbir şey için, Allah'ın dilemesine bağlamadıkça *(inşâallah demedikçe)*: "Ben bunu yarın kesinlikle yapacak olanım" deme! *(Bunu)* unuttuğun zaman ise, Rabbini an ve: "Umarım ki Rabbim, bundan *(bu kıssadan, peygamberliğime delîl olan)* daha yakın bir yola *(daha nice delillere)* beni eriştirir" de!

25- Ve *(onlar)* mağaralarında üç yüz sene kaldılar, dokuz *(sene)* de ziyâde ettiler.

26- De ki: "Allah *(onların)* ne kadar kaldıklarını en iyi bilendir! Göklerin ve yerin gaybı*(nı, gizliliklerini bilmek)* O'na âiddir. *(O,)* ne güzel görür ve ne güzel işitir! Onların *(göklerde ve yerde olanların)* O'ndan başka hiçbir dostu yoktur. Hem *(O,)* hükmünde hiçbir kimseyi ortak kılmaz."

27- Rabbinin Kitâbı'ndan sana vahyedileni oku! O'nun kelimelerini değiştirecek kimse yoktur; O'ndan başka aslâ sığınılacak bir kimse de bulamazsın!

وَكَذٰلِكَ اَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا اَنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَاَنَّ السَّاعَةَ

kıyâmet şübhesiz ve haktır Allahın va'di şübhesiz bilmeleri için onlardan haberdar ettik böylece ve

لَا رَيْبَ فِيهَا اِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ اَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا

inşâ edin nihâyet dediler onların hâlini aralarında tartışıyorlardı o vakit onda şübhe yoktur

عَلَيْهِمْ بُنْيَانًا رَبُّهُمْ اَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلٰٓى اَمْرِهِمْ

durumları hakkında üstün geldiler o kimseler ki dedi onları en iyi bilendir Rableri bir binâ üzerlerine

لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ﴿٢١﴾ سَيَقُولُونَ ثَلٰثَةٌ رَابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ

köpekleridir dördüncüleri üçtür diyecekler bir mescid üzerlerine elbette edineceğiz

وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ

diyecekler ve gayba taş atmaktır köpekleridir altıncıları beşdir diyecekler ve

سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَبّ۪ٓي اَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ

sayılarını en iyi bilendir Rabbim de ki köpekleridir sekizincileri ve yedidir

مَا يَعْلَمُهُمْ اِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ اِلَّا مِرَٓاءً ظَاهِرًا

açık bir münâkaşa ancak onlar hakkında öyle ise münâkaşaya girme pek az kimse ancak onları bilmez

وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ اَحَدًا ﴿٢٢﴾ وَلَا تَقُولَنَّ لِشَا۟يْءٍ

bir şey için sakın deme ve bir kimseye bunlardan onlar hakkında bir şey sorma ve

اِنّ۪ي فَاعِلٌ ذٰلِكَ غَدًا ﴿٢٣﴾ اِلَّٓا اَنْ يَشَٓاءَ اللّٰهُ وَاذْكُرْ رَبَّكَ

Rabbini an ve Allah'ın dilemesiyle ancak yarın bunu yapanım şübhesiz ben

اِذَا نَس۪يتَ وَقُلْ عَسٰٓى اَنْ يَهْدِيَنِ رَبّ۪ي لِاَقْرَبَ مِنْ هٰذَا

bundan daha yakın olana Rabbimin beni eriştirmesi umulur de ve unuttun o vakit ki

رَشَدًا ﴿٢٤﴾ وَلَبِثُوا ف۪ي كَهْفِهِمْ ثَلٰثَ مِائَةٍ سِن۪ينَ وَازْدَادُوا

ziyâde ettiler ve sene yüz üç mağaralarında kaldılar ve doğrulukça

تِسْعًا ﴿٢٥﴾ قُلِ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ

yerin ve göklerin gaybı ona âiddir kaldılar o şeyi ki en iyi bilendir Allah de ki dokuz

اَبْصِرْ بِه۪ وَاَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِه۪ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ

ortak kılmaz ve bir dostu ondan başka onların yoktur ne güzel işitir ve ne güzel görür

ف۪ي حُكْمِه۪ٓ اَحَدًا ﴿٢٦﴾ وَاتْلُ مَٓا اُو۫حِيَ اِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ

Rabbinin kitabından sana vahyedildi o şeyi ki oku ve bir kimseyi hükmünde

لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِه۪ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِه۪ مُلْتَحَدًا ﴿٢٧﴾

bir sığınılacak ondan başka aslâ bulamazsın ve kelimelerini değiştirecek yoktur

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدٰوةِ وَالْعَشِيِّ

ve sabırlı tut · nefsini · beraber · o kimselerle ki · yalvarıyorlar · Rablerine · sabahda · ve · akşamda

يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيٰوةِ

istiyorlar · rızâsını · ve · ayırma · gözlerini · onlardan · istiyorsun · ziynetini · hayatının

الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ اَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوٰيهُ

dünya · ve · itâat etme · o kimseye ki · gâfil kıldık · kalbini · bizi anmaktan · ve · uymuş · arzusuna

وَكَانَ اَمْرُهُ فُرُطًا ﴿٢٨﴾ وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ

ve · oldu · işi · aşırılık · ve · de ki · hak · Rabbinizdendir · artık kim · diler se · artık îmân etsin

وَمَنْ شَاءَ فَلْيَكْفُرْ اِنَّا اَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا اَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا

ve kim · dilerse · artık inkâr etsin · şübhesiz biz · hazırlamışızdır · zâlimler için · bir ateş ki · çepeçevre kuşatmıştır · onları · duvarları

وَاِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ

ve · eğer · yardım isterlerse · yardım edilirler · bir su ile · erimiş ma'den gibi · haşlar · yüzleri · ne kötü · içecektir

وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾ اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اِنَّا

ve · ne kötü · bir kalma yeridir · şübhesiz · o kimseler ki · îmân ettiler · ve · yaptılar · sâlih ameller · şübhesiz biz

لَا نُضِيعُ اَجْرَ مَنْ اَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾ اُولٰئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي

zâyi' etmeyiz · mükâfâtını · o kimsenin ki · güzel oldu · amelce · işte onlar · onlara vardır · Cennetleri · Adn · akar

مِنْ تَحْتِهِمُ الْاَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ اَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ

altlarından · ırmaklar · takınırlar · orada · bileziklerden · altından · ve · giyerler

ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَاِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى

elbiseler · yeşil · ince ipekten · ve · kalın ipekten · yaslanan kimselerdir · orada · üzerinde

الْاَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣١﴾ وَاضْرِبْ لَهُمْ

tahtlar · ne güzel · mükâfâttır · ve · ne güzel olmuştur · kalma yeri olarak · ve · misâl getir · onlara

مَثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِاَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ اَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا

misâl olarak · iki adamı ki · kıldık · bunlardan birine · iki bağ · üzümlerden · ve · ikisinin etrâfını çevirmiştik

بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ﴿٣٢﴾ كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ اٰتَتْ اُكُلَهَا

hurmalıklarla · ve · kılmıştık · ikisinin arasında · bir ekin · her ikisi · iki bağın · vermiş · yemişlerini

وَلَمْ تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْئًا وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهَرًا ﴿٣٣﴾ وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ

ve · eksik bırakmamıştı · ondan · bir şey · ve · akıtmıştık · ikisinin arasından · bir ırmak · ve · olmuştu · onun için · bir meyve

فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ اَنَا اَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَاَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾

ve dedi · arkadaşına · kendisi iken · ona konuşuyor · ben · daha çoğum · senden · malca · ve daha i'tibarlıyım · nüfusça

---

28- Sabah-akşam O'nun rızâsını *(ve cemâlini müşâhede etmeyi)* dileyerek, Rablerine yalvaranlarla berâber nefsini sabırlı tut; dünya hayâtının ziynetini arzu edip de gözlerini onlardan *(o yalvaranlardan)*ayırma; ve *(isyanları sebebiyle)* kalbini bizi anmaktan gâfil kıldığımız, nefsinin arzusuna uymuş ve işi gücü aşırılık olan kimseye itâat etme!

29- Ve *(onlara bir tehdîd olarak)* de ki: "Hak Rabbinizdendir; artık dileyen böylece îmân etsin, dileyen de inkâr etsin!" Çünki biz, zâlimler için öyle bir ateş hazırlamışızdır ki, *(çadırın etrâfındaki)* duvarı *(gibi alevden perdeler)* onları çepeçevre kuşatmıştır.

Ve *(onlar)* yardım isterlerse, erimiş ma'den gibi yüzleri haşlayan bir su ile kendilerine yardım edilir. O ne kötü içecektir!

Ve *(o Cehennem)* ne kötü bir kalma yeridir!

30- Îmân edip sâlih ameller işleyenlere gelince, şübhesiz ki biz, amelce güzel olanın mükâfâtını zâyi' etmeyiz.[1]

31- İşte onlara, altlarından ırmaklar akan Adn Cennetleri vardır; *(onlar)* orada tahtlar üzerinde yaslan*(arak otur)*an kimselerdir; altından *(yapılmış)* bilezikler takınırlar; orada ince ipekten ve kalın ipekten yeşil elbiseler giyerler[2] O ne güzel mükâfâttır!

Ve *(o Cennet)* ne güzel olmuş bir kalma yeridir!

32- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Onlara iki adamı da misâl getir ki, bunlardan birine iki üzüm bağı verip, *(o bahçelerin)* ikisinin de etrâfını hurmalıklarla çevirmiş ve aralarında bir ekinlik yapmıştık.

33- Her iki bağ da yemişlerini vermiş ve ondan hiçbirini eksik bırakmamıştı; ikisinin *(o iki bahçenin)* arasından bir de ırmak akıtmıştık.

34- Bunun *(o bağ sâhibinin başka)* geliri de vardı.

Bundan dolayı arkadaşıyla konuşurken ona: "Ben malca senden daha zenginim; nüfusça da daha i'tibarlıyım" dedi.

35- Böylece *(kibirle)* nefsine zulmedici olarak bağına girdi. "Bunun *(bu bağın)* ebedî olarak helâk olacağını sanmıyorum" dedi.

36- "Kıyâmetin gerçekleşecek bir şey olduğunu da sanmıyorum; bununla berâber, eğer gerçekten Rabbime döndürülürsem, elbette *(orada da)* bundan daha hayırlı bir dönüş yeri *(bir âkıbet)* bulurum." *(dedi)*.

37- Kendisiyle konuşmakta iken arkadaşı ona dedi ki: "Seni *(aslen)* bir topraktan, sonra bir nutfeden *(hakir bir damla sudan süzülmüş hulâsadan)* yaratan, sonra da seni bir adam sûretine koyanı inkâr mı ettin?"

38- "Fakat O, benim Rabbim olan Allah'dır ve Rabbime hiçbir kimseyi ortak koşmam!"

39- "Bağına girdiğin zaman: 'Mâşâallah! Kuvvet ancak Allah'*(ın yardımı)* iledir!' demen gerekmez miydi? Her ne kadar beni malca ve evlâdca kendinden daha az görsen de!"

40- "Bununla berâber, olur ki Rabbim bana, senin bağından daha hayırlısını verir ve onun *(senin bahçenin)* üzerine gökten bir âfet gönderir de *(o bağın, ot bitmeyen)* kupkuru bir toprak hâline geliverir!"

41- "Yâhut suyu çekilerek yok olur da bir daha onu aramaya aslâ güç yetiremezsin!"

42- Derken *(bütün)* geliri *(helâk ile)* kuşatıldı; bunun üzerine oraya harcadıklarına karşı *(yanarak)* avuçlarını ovuşturmaya başladı; artık orası çardakları üzerine çökmüş bulunan *(harâb olmuş)* bir hâlde idi ve *(o)*: "Keşke Rabbime kimseyi ortak koşmasaydım!" diyordu.

43- Allah'dan başka ona yardım edecek adamları da yoktu; kendi kendini kurtarıcı da değildi.

44- İşte orada *(kıyâmet gününde)* yardım, ancak hak olan Allah'a mahsustur. *(Mü'minlere)* sevabca en hayırlı, âkıbetce de en hayırlı olan *(ve kullarını en güzel ni'metlere kavuşturan)* O'dur.

45- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Onlara dünya hayâtına *(dâir)* şöyle misâl de getir: *(Dünyanın hâli)* gökten indirdiğimiz bir su gibidir ki, onunla yeryüzünün bitkileri *(yetişip)* birbirine karışır; fakat sonunda rüzgârların kendisini savuracağı bir çöp hâline gelir. Çünki Allah, herşeye gücü yetendir.

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا اَظُنُّ اَنْ تَبِيدَ هٰذِهِ

bunun helâk olmasını sanmıyorum dedi nefsine zulmedici o iken bağına girdi ve

اَبَدًا ﴿٣٥﴾ وَمَا اَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُدِدْتُ اِلٰى رَبّ۪ي لَاَجِدَنَّ

elbette bulurum Rabbime döndürülürsem ve and olsun eğer olacak bir şeydir kıyâmeti sanmıyorum ve ebedî olarak

خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿٣٦﴾ قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ اَكَفَرْتَ

inkâr mı ettin onunla konuşuyor kendisi iken arkadaşı ona dedi ki bir dönüş yeri bundan daha hayırlı

بِالَّذ۪ي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوّٰيكَ رَجُلًا ﴿٣٧﴾

bir adam olarak seni düzenledi sonra bir nutfeden sonra bir topraktan seni yarattı o kimseyi ki

لٰكِنَّا۬ هُوَ اللّٰهُ رَبّ۪ي وَلَا اُشْرِكُ بِرَبّ۪ي اَحَدًا ﴿٣٨﴾ وَلَوْلَا اِذْ

o vakit ki değil miydi ve hiçbir kimseyi Rabbime ortak koşmam ve Rabbim Allah'dır o fakat

دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللّٰهُ لَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ اِنْ تَرَنِ

beni görüyorsan Allah ile ancak kuvvet yoktur Allah diledi o şey ki demeliydin bağına girdin

اَنَا اَقَلَّ مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٣٩﴾ فَعَسٰى رَبّ۪ي اَنْ يُؤْتِيَنِ خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ

senin bağından daha hayırlısını bana vermesi Rabbimin fakat umulur evlâdca ve malca senden daha azım ben

وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَع۪يدًا زَلَقًا ﴿٤٠﴾ اَوْ يُصْبِحَ

olması veya kupkuru bir toprak ve olması gökten bir âfet üzerine göndermesi ve

مَاؤُهَا غَوْرًا فَلَنْ تَسْتَط۪يعَ لَهُ طَلَبًا ﴿٤١﴾ وَاُح۪يطَ بِثَمَرِه۪ فَاَصْبَحَ

bunun üzerine oldu meyvesi kuşatıldı ve istemeye onu bir daha aslâ güç yetiremezsin çekilmiş halde suyu

يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلٰى مَا اَنْفَقَ ف۪يهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوشِهَا وَيَقُولُ

diyordu ve çardakları üzerine çökmüş o iken oraya infâk etti o şeylere karşı ki iki avucunu ovuşturuyor

يَا لَيْتَن۪ي لَمْ اُشْرِكْ بِرَبّ۪ي اَحَدًا ﴿٤٢﴾ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ

ona yardım edecekler bir cemâat ki onun için olmadı ve hiç kimseyi Rabbime ortak koşmasaydım keşke ben

مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَمَا كَانَ مُنْتَصِرًا ﴿٤٣﴾ هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلّٰهِ الْحَقِّ هُوَ

odur hak olan Allahındır velâyet işte orada kendi kendini kurtarıcı değildi ve Allah'dan başka

خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ﴿٤٤﴾ وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا

dünya hayatına misâl olarak onlara misâl getir ve âkıbetce hayırlı ve sevabca hayırlı

كَمَاءٍ اَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِه۪ نَبَاتُ الْاَرْضِ فَاَصْبَحَ

nihâyet oldu yeryüzünün bitkileri onunla sonra birbirine karıştı gökten onu indirdik bir su gibidir ki

هَش۪يمًا تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِرًا ﴿٤٥﴾

gücü yeten herşeye Allah'dır ve rüzgârlar kendisini savuruyor bir çöp hâlinde

اَلْمَالُ وَالْبَنُونَ زٖينَةُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ

mal · oğullar ve · süsü-dür · haya-tının · dünya · ve · kalıcılar olan · sâlih amel-ler · hayır-lıdır · ka-tında

رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ اَمَلًا ﴿٤٦﴾ وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْاَرْضَ

Rab-binin · sevab-ca · ve · hayır-lıdır · ümîd bağ-lamaca · ve · o gün ki · yürütü-rüz · dağları · ve · görür-sün · yeri

بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ اَحَدًا ﴿٤٧﴾ وَعُرِضُوا عَلٰى

dümdüz · ve · onları topla-mışızdır · artık bırak-madık · onlardan · birini · ve · arz olun-muşlardır

رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ

Rab-bine · saf saf · and olsun gerçekten · bize geldiniz · o şey gibi ki · sizi yarattık · ilk · def'a · bil'a-kis · sanmış-tınız

اَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿٤٨﴾ وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمٖينَ

aslâ kılma-yacağız · size · bir va'd zamânı · ve · konul-muştur · kitab · artık gö-rürsün · günahkâr-ları

مُشْفِقٖينَ مِمَّا فٖيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَا لِهٰذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ

korkan kim-seler olarak · o şey-den ki · on-dadır · ve · derler · vay bize · ne (ol-muş) ki · buna · kitaba · bırakmı-yor

صَغٖيرَةً وَلَا كَبٖيرَةً اِلَّا اَحْصٰيهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ

küçük bir şey · ve · ne büyük · an-cak · onları sa-yıp dökmüş · ve · bulmuş-lardır · o şey-leri ki · yap-tılar · hazır olarak · ve · zulmet-mez

رَبُّكَ اَحَدًا ﴿٤٩﴾ وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ

Rabbin · hiçbir kimseye · ve · bir za-man · demiştik · meleklere · secde edin · Âdem'e

فَسَجَدُوا اِلَّا اِبْلٖيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ اَمْرِ

hemen sec-de ettiler · hâric · İblis · idi · cinlerden · ve çıktı · emrinden

رَبِّهٖ اَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونٖي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ

Rab-binin · şimdi onu edini-yor musunuz · ve · zürriye-tini · dostlar · benden başka · onlar iken · size · bir düş-man

بِئْسَ لِلظَّالِمٖينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾ مَا اَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ

ne kötü · zâlimler için · bir bedel · onları şâhid bu-lundurmadım · yaratılma-sında · göklerin · ve · yerin

وَلَا خَلْقَ اَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلّٖينَ عَضُدًا ﴿٥١﴾

ve · ne yaratıl-masında · kendilerinin · ve · olmadım · edinici · dalâlete dü-şürenleri · bir yar-dımcı

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَاءِيَ الَّذٖينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ

ve · o gün · der · çağırın · ortaklarımı · o kimse-leri ki · zannettiniz · işte onları çağırmışlar

يَسْتَجٖيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ﴿٥٢﴾ وَرَاَ الْمُجْرِمُونَ

fakat icâbet etmemişlerdir · kendile-rine · ve · kılmışız-dır · aralarına · bir yer · tehlikeli · ve · gör-dü · günahkâr-lar

النَّارَ فَظَنُّوا اَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿٥٣﴾

ateşi · ve zan-nettiler · gerçekten kendileri · ona düşen kimselerdir · ve · bulmadılar · ondan · kaçacak bir yer

46- Mal ve oğullar, dünya hayâtının süsüdür. *(Neticesi)* kalıcı olan sâlih ameller ise, Rabbinin katında sevabca daha hayırlıdır, ümid bağlamak cihetiyle de daha hayırlıdır.

47- Öyle bir gün ki, dağları yürütürüz de yeri dümdüz görürsün; artık onların hiçbirini bırakmaksızın hepsini *(mahşerde)* toplamışızdır!

48- Ve *(hepsi)* sıra sıra Rabbinin huzûruna arz olunmuş *(çıkarılmış)*lardır. *(Onlara:)* "And olsun ki, sizi ilk def'a yarattığımız gibi *(çıplak ve hiçbir şeye sâhip olmayarak)* bize geldiniz. Hayır! Size *(söylenenlerin gerçekleşeceği)* bir va'd zamânı*(nı)* aslâ ta'yîn etmediğimizi sanmıştınız, değil mi?" *(denir).*

49- Ve kitab *(amel defteri, ortaya)* konulmuştur. Artık günahkârları görürsün ki onda *(yazılı)* olanlardan korkan kimseler olarak: "Vay hâlimize! Bu defter nasıl olmuş da küçük büyük hiçbir şey bırakmadan hepsini sayıp dökmüş?" derler. Böylece yaptıklarını hazır olarak bulmuşlardır. Rabbin ise hiç kimseye zulmetmez.

50- Hani meleklere: "Âdeme secde edin!" demiştik; İblis hâriç, hemen secde ettiler. *(O,)* cinlerden idi de Rabbinin emrinden çıktı. Şimdi beni bırakıp da onu ve zürriyetini *(kendinize)* dostlar mı ediniyorsunuz? Hâlbuki onlar size düşmandır. Zâlimler için *(bu)* ne kötü bir değişmedir.

51- Onları *(İblis'i ve zürriyetini)*, ne göklerin ve yerin yaratılmasında, ne de kendilerinin yaratılmasında şâhid bulundurmadım. Dalâlete düşürenleri kendime yardımcı edinici de değilim.

52- Yine o gün ki *(Allah, kâfirlere)*: "Benim ortaklarım zannettiklerinizi çağırın!" der. İşte onları çağırmışlar, fakat kendilerine icâbet etmemişlerdir ve *(biz)* onların arasına tehlikeli bir uçurum koymuşuzdur.

53- Günahkârlar ise ateşi görür de *(onun uğultu ve dehşetinden, daha onu tatmadan)* kendilerinin gerçekten ona düşmüş kimseler olduklarını zannederler; fakat ondan kaçacak bir yer bulamazlar!

54- Celâlim hakkı için, biz bu Kur'ân'da insanlar için her misâlden *(ve ma'nâdan)* çeşitli şekillerde açıkladık. Fakat insan, mücâdeleye herşeyden daha çok düşkündür.

55- Bununla berâber kendilerine hidâyet geldiği zaman, insanları îmân etmekten ve Rablerinden mağfiret dilemekten alıkoyan şey, ancak önceki *(ümmet)*lere *(tatbîk edilmiş)* olan *(İlâhî)* kānunların kendilerine de gelip çatmasını veya göz göre göre azâbın kendilerine gelmesi*(ni beklemeleri)*dir!

56- Hâlbuki *(biz)* peygamberleri ancak müjdeleyiciler ve *(aynı zamanda, Allah'ın azâbı ile)* korkutucular olarak göndeririz. İnkâr edenler ise bâtıl *(bir yol)* ile mücâdele eder ki, hakkı onun vâsıtasıyla ortadan kaldırsınlar. Hem *(onlar)* âyetlerimi ve tehdîd edildikleri şeyleri alaya alırlar.

57- Kendisine Rabbisinin âyetleri anlatılıp da onlardan yüz çeviren ve ellerinin takdîm ettiği *(günahları)*nı unutandan daha zâlim kim olabilir? Şübhesiz ki biz, *(küfürleri sebebiyle)* kalblerinin üzerine, onu *(o Kur'ân'ı)* anlamasınlar diye perdeler çekeriz; kulaklarına da bir ağırlık *(koyarız)*! Onları hidâyete çağırsan da bu hâlde ebedî olarak aslâ hidâyete gelmezler.

58- Bununla berâber, çok bağışlayıcı olan Rabbin, rahmet sâhibidir. Eğer onları *(o kâfirleri)* kazandıkları *(günahlar)* sebebiyle hemen hesâba çekecek olsaydı, onları elbette çok çabuk azâba uğratırdı. Fakat onlara va'd edilen bir zaman *(kıyâmet günü)* vardır ki, onun ötesinde kaçıp sığınacak bir yer aslâ bulamayacaklardır!

59- İşte zulmettikleri zaman kendilerini helâk ettiğimiz şehirler! Onları helâk etmek için de *(gelmeyeceğini zannettikleri)* bir zaman ta'yîn etmiştik.

60- *(Ey Resûlüm!)* Bir zaman Mûsâ, *(kendisine hizmet eden)* o gence *(Yûşa' bin Nûn'a)*: "Artık durmayacağım; tâ ki *(Hızır'ı bulmak üzere)* iki denizin birleştiği yere varacağım; yâhut *(onu buluncaya kadar)* senelerce vakit geçireceğim!" demişti.

61- Nihâyet ikisi, *(o iki denizin)* aralarının birleştiği yere varınca, *(o yerin alâmeti olarak, canlanıp orada denize atlayacak olan)* balıklarını unuttular, hâlbuki *(balık, atlamış da)* denizde bir iz bırakarak yolunu tutmuştu.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فٖي هٰذَا الْقُرْاٰنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍۜ وَكَانَ الْاِنْسَانُ

insan oldu ve misâlin herbirinden insanlar için Kur'ân'da bunda açıkladık and olsun ve

اَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ﴿٥٤﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ اَنْ يُؤْمِنُٓوا اِذْ جَٓاءَهُمُ

kendilerine geldi o vakit ki îmân etmelerinden insanları alıkoymadı ve mücâdelece bir şeyin en çoğu

الْهُدٰى وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ اِلَّٓا اَنْ تَاْتِيَهُمْ سُنَّةُ الْاَوَّلٖينَ

evvelkilerin kanununun kendilerine gelip çatması ancak Rablerinden mağfiret dilemelerinden ve hidâyet

اَوْ يَاْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ﴿٥٥﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلٖينَ اِلَّا مُبَشِّرٖينَ

müjdeleyiciler ancak peygamberleri göndermeyiz ve göz önüne azâbın onlara gelmesi veya

وَمُنْذِرٖينَۚ وَيُجَادِلُ الَّذٖينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهٖ

onun ile kaydırmaları için bâtıl ile inkâr ettiler o kimseler ki mücâdele eder ve korkutucular olarak ve

الْحَقَّ وَاتَّخَذُٓوا اٰيَاتٖي وَمَٓا اُنْذِرُوا هُزُوًا ﴿٥٦﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ

daha zâlim kimdir ve bir alay korkutuldular o şeyleri ki ve âyetlerimi edindiler ve hakkı

مِمَّنْ ذُكِّرَ بِاٰيَاتِ رَبِّهٖ فَاَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ

takdîm etti o şeyi ki unuttu ve onlardan ve yüz çevirdi Rabbisinin âyetleri ile nasîhat edildi o kimseden ki

يَدَاهُۜ اِنَّا جَعَلْنَا عَلٰى قُلُوبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَفْقَهُوهُ وَفٖٓي

ve onu anlarlar diye perdeler kalblerinin üzerine kılarız şübhesiz biz iki eli

اٰذَانِهِمْ وَقْرًاۜ وَاِنْ تَدْعُهُمْ اِلَى الْهُدٰى فَلَنْ يَهْتَدُٓوا

artık aslâ hidâyete gelmezler hidâyete onları çağırırsan eğer ve bir ağırlık kulaklarına

اِذًا اَبَدًا ﴿٥٧﴾ وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِۜ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ

onları hesâba çekecek olsaydı eğer rahmet sâhibidir çok bağışlayıcıdır Rabbin ve ebedî olarak o takdirde

بِمَا كَسَبُوا لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَۜ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَنْ يَجِدُوا مِنْ

aslâ bulamayacaklar va'd edilen bir zaman onlara vardır bil'akis azâbda onlar için elbette acele etmişti kazandılar o şey sebebiyle ki

دُونِهٖ مَوْئِلًا ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ الْقُرٰٓى اَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا

kılmıştık ve zulmettiler ne zaman ki kendilerini helâk ettik şehirler ki işte bu ve sığınacak bir yer ondan ötede

لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا ﴿٥٩﴾ وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِفَتٰيهُ لَٓا اَبْرَحُ حَتّٰٓى

tâ ki artık durmayacağım gencine Mûsâ demişti bir vakit ve bir zaman onların helâki için

اَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ اَوْ اَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ

birleştiği yere ikisi vardı nihâyet ne zaman ki senelerce gitmeme dek veya iki denizin birleştiği yere varmama dek

بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبٖيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾

bir iz bırakarak denizde yolunu halbuki tutmuştu balıklarını unuttular ikisinin arasının

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتٰيهُ اٰتِنَا غَدَٓاءَنَاۘ لَقَدْ لَقٖينَا مِنْ سَفَرِنَا

yolculuğumuzdan · karşılaştık · andolsun gerçekten · kahvaltımızı · bize getir · gencine · dedi · ikisi geçtiler · ne zaman ki

هٰذَا نَصَبًا ﴿٦٢﴾ قَالَ اَرَاَيْتَ اِذْ اَوَيْنَٓا اِلَى الصَّخْرَةِ فَاِنّٖي نَسٖيتُ

unutmuşum · artık doğrusu ben · kayaya · sığındık · o vakit ki · gördün mü · dedi · yorgunlukla · bu

الْحُوتَۘ وَمَٓا اَنْسَانٖيهُ اِلَّا الشَّيْطَانُ اَنْ اَذْكُرَهُۚ وَاتَّخَذَ سَبٖيلَهُ

yolunu · tutmuştu · ve · onu hatırlamamı · şeytan · ancak · bana onu unutturmadı · ve · balığı

فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿٦٣﴾ قَالَ ذٰلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِۗ فَارْتَدَّا عَلٰٓى اٰثَارِهِمَا

ikisinin izleri · üzerine · hemen geri döndüler · arıyoruz · idik · o şey ki · işte bu · dedi · şaşılacak bir şekilde · denizde

قَصَصًاۙ ﴿٦٤﴾ فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَٓا اٰتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا

katımızdan · bir rahmet · kendisine verdik · kullarımızdan ki · bir kulu · derken ikisi buldular · ta'kîb ederek

وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾ قَالَ لَهُ مُوسٰى هَلْ اَتَّبِعُكَ عَلٰٓى اَنْ

üzere · sana tâbi' olabilir miyim · Mûsâ · ona · dedi · bir ilim · tarafımızdan · kendisine öğrettik · ve

تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿٦٦﴾ قَالَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطٖيعَ مَعِيَ صَبْرًا

sabretmeye · beraberimde · aslâ güç yetiremezsin · doğrusu sen · dedi · hayra götüren bir ilim · öğretildin · o şeyden ki · bana öğretmen

﴿٦٧﴾ وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلٰى مَا لَمْ تُحِطْ بِهٖ خُبْرًا ﴿٦٨﴾ قَالَ سَتَجِدُنٖٓي اِنْ شَٓاءَ

dilerse · eğer · beni bulacaksın · dedi · haberdar edilmekle · onu · kavramadın · o şeye ki · sabredeceksin · nasıl · ve

اللّٰهُ صَابِرًا وَلَٓا اَعْصٖي لَكَ اَمْرًا ﴿٦٩﴾ قَالَ فَاِنِ اتَّبَعْتَنٖي فَلَا تَسْـَٔلْنٖي

artık bana soru sorma · bana tâbi' olursan · o halde eğer · dedi · bir işte · sana · karşı gelmeyeceğim · ve · sabırlı · Allah

عَنْ شَيْءٍ حَتّٰٓى اُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٧٠﴾ فَانْطَلَقَا۠ حَتّٰٓى اِذَا

o zaman ki · nihâyet · bunun üzeri ne ikisi gitti · bir söz · ondan · sana · açmama kadar · tâ ki · bir şeyden

رَكِبَا فِي السَّفٖينَةِ خَرَقَهَاۜ قَالَ اَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ اَهْلَهَاۚ لَقَدْ

and olsun gerçekten · halkını · boğman için · onu deldin mi · dedi · onu deldi · gemiye · ikisi bindiler

جِئْتَ شَيْـًٔا اِمْرًا ﴿٧١﴾ قَالَ اَلَمْ اَقُلْ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطٖيعَ مَعِيَ صَبْرًا

sabretmeye · beraberimde · aslâ güç yetiremezsin · doğrusu sen · dememiş miydim · dedi · müdhiş · bir şeyle · geldin

﴿٧٢﴾ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنٖي بِمَا نَسٖيتُ وَلَا تُرْهِقْنٖي مِنْ اَمْرٖي عُسْرًا

bir güçlük · işimden dolayı · bana yükleme · ve · unuttum · o şeyden dolayı ki · beni mes'ûl tutma · dedi

﴿٧٣﴾ فَانْطَلَقَا۠ حَتّٰٓى اِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُۙ قَالَ اَقَتَلْتَ

öldürdün mü · dedi · hemen onu öldürdü · bir erkek çocuğa · rastladılar · o zaman ki · nihâyet · yine ikisi gitti

نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍۜ لَقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا نُكْرًا ﴿٧٤﴾

çok çirkin · bir şeyle · geldin · and olsun gerçekten · bir cana · karşılık olmadan · tertemiz · bir canı

62- Sonunda *(Mûsâ oradan)* uzaklaştıklarında genç *(arkadaş)*ına: "Kahvaltımızı bize getir *(de yiyelim)*, gerçekten bu yolculuğumuzda yorgun düştük" dedi.

63- *(Yûşa':)* "Gördün mü, kayaya sığındığımız sırada, artık doğrusu ben balığı*(n canlanarak denize atladığını söylemeyi)* unutmuşum! Bana onu hatırlamamı unutturan da, ancak şeytandır. Ve *(balık)* şaşılacak bir şekilde denizde yolunu tutmuştu!" dedi.

64- *(Mûsâ:)* "Aradığımız zâten buydu!" dedi. Hemen kendi izlerini ta'kîb ederek geri döndüler.

65- Derken ikisi, katımızdan kendisine bir rahmet verdiğimiz ve tarafımızdan kendisine bir ilim öğrettiğimiz kullarımızdan bir kulu *(Hızır'ı)* buldular.[1]

66- Mûsâ ona: "Sana öğretilenden, hayra götüren bir ilmi *(Ledün ilmini)* bana öğretmen üzere sana tâbi' olabilir miyim?" dedi.

67- *(Hızır, cevâben şöyle)* dedi: "Doğrusu sen, berâberimde sabretmeye aslâ güç yetiremezsin!"

68- "Hem içyüzünü kavrayamadığın *(ve zâhiren yanlış anlaşılan)* bir şeye *(bir peygamber olarak)* nasıl sabredeceksin?" *(dedi)*.

69- *(Hızır'ın, kendi bildiği ölçülerle hareket edeceğini düşünen Mûsâ:)* "İnşâallah sen beni sabırlı bulacaksın ve sana hiçbir işte karşı gelmeyeceğim!" dedi.

70- *(Hızır:)* "O hâlde bana tâbi' olursan, artık *(ben)* sana ondan söz açıncaya kadar *(yaptığım)* hiçbir şey hakkında bana soru sorma!" dedi.

71- Bunun üzerine ikisi gittiler; nihâyet gemiye bindikleri zaman, *(Hızır)* onu *(o gemiyi tehlikeli olmayacak yerinden)* deldi. *(Mûsâ:)* "Onu, içinde bulunanları boğmak için mi deldin? Gerçekten müdhiş bir şey yaptın!" dedi.

72- *(Hızır:)* "Doğrusu sen, berâberimde sabretmeye aslâ güç yetiremezsin, dememiş miydim?" dedi.

73- *(Mûsâ:)* "Unuttuğum şeyden dolayı beni mes'ûl tutma ve bu işimde *(seninle berâber olmakta)* bana bir güçlük yükleme! *(Beni ma'zur gör!)*" dedi.

74- Yine *(berâberce)* gittiler; nihâyet bir erkek çocuğa rastladıkları zaman, *(Hızır)* tuttu onu öldürüverdi. *(Mûsâ:)* "Bir cana karşılık olmaksızın ma'sum bir cana mı kıydın? Gerçekten çok çirkin bir şey yaptın!" dedi.

75- *(Hızır:)* "*(Ben)* sana: 'Doğrusu sen, berâberimde sabretmeye aslâ güç yetiremezsin!' dememiş miydim?" dedi.

76- *(Mûsâ:)* "Eğer bundan sonra sana bir şeyden sorarsam, artık beni arkadaşlığa kabûl etme; gerçekten benim tarafımdan *(ma'zur sayılabileceğin)* bir özre ulaştın" dedi.

77- Yine *(berâberce)* gittiler; nihâyet bir şehir ahâlîsine *(Antakya'ya)* vardıklarında, oranın halkından yiyecek istediler; fakat *(onlar)* bu ikisini misâfir etmekten kaçındılar. Derken orada *(sanki)* yıkılmak isteyen bir duvar buldular; *(Hızır)* hemen onu doğrulttu. *(Mûsâ:)* "İsteseydin buna karşı elbette bir ücret alırdın" dedi.

78- *(Hızır)* şöyle dedi: "İşte bu *(soruyu sorman)* benimle senin aramızın ayrılmasıdır. *(Şimdi)* kendisine sabretmeye dayanamadığın şeylerin iç yüzünü sana haber vereceğim."

79- "O gemi var ya, işte *(o,)* denizde çalışan yoksul kimselere âid idi; bu yüzden onu kusurlu kılmak istedim; çünki onların ilerisinde bir hükümdar vardı; her *(sağlam)* gemiyi zorla alıyordu."

80- "Ve o çocuğa gelince *(o bülûğ çağına ulaşmış bir isyankâr idi)*; hâlbuki ana-babası mü'min kimselerdi; onları da azgınlığa ve küfre bürümesinden *(sürüklemesinden)* korktuk."

81- "Böylece Rablerinin kendilerine, *(günahlardan)* temiz olma cihetiyle ondan hayırlısını ve *(onlara)* merhametçe daha yakınını *(o çocuğa)* bedel olarak vermesini istedik!"

82- "O duvar ise, işte o şehirde bulunan iki yetim erkek çocuğa âid idi; ve onun *(o duvarın)* altında, kendilerine âid bir hazîne vardı; babaları da sâlih bir kimseydi. Böylece Rabbin, onların *(o iki çocuğun)* güçlerinin kemâle ermesini ve Rabbinden bir rahmet olarak *(o yaşa geldiklerinde)* kendi hazînelerini çıkarmalarını diledi! *(Ben)* bunu kendiliğimden de yapmadım! *(Rabbim bana emir buyurdu!)* İşte kendisine sabretmeye dayanamadığın şeylerin iç yüzü budur!"

83- *(Ey Habîbim!)* Sana Zülkarneyn'den de soruyorlar. De ki: "Size ondan bir hâtıra okuyacağım *(anlatacağım)*."(1)

قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَكَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٥﴾ قَالَ اِنْ سَاَلْتُكَ

sana sorarsam | eğer | dedi | sabretmeye | beraberimde | aslâ güç yetiremezsin | doğrusu sen | sana | dememiş miydim | dedi

عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْرًا

bir özre | benim tarafımdan | ulaştın | gerçekten | artık beni arkadaşlığa kabul etme | bundan sonra | bir şeyden

﴿٧٦﴾ فَانْطَلَقَا حَتّٰى اِذَا اَتَيَا اَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا اَهْلَهَا فَاَبَوْا

ve kaçındılar | oranın halkından | ikisi yiyecek istedi | bir şehir | halkına | vardılar | o zaman ki | nihâyet | yine ikisi gitti

اَنْ يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ اَنْ يَنْقَضَّ فَاَقَامَهُ

hemen onu doğrulttu | yıkılmasını | istiyor | bir duvar ki | orada | derken buldular | ikisini misâfir etmelerinden

قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ اَجْرًا ﴿٧٧﴾ قَالَ هٰذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ

senin aranın | ve | aramın | ayrılmasıdır | bu | dedi | bir ücret | buna karşı | elbette alırdın | isteseydin | eğer | dedi

سَاُنَبِّئُكَ بِتَاْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾ اَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ

artık idi | o gemi | ama | sabretmeye | kendisine | güç yetiremedin | o şeylerin ki | açıklamasını | sana haber vereceğim

لِمَسَاكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَاَرَدْتُ اَنْ اَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ

bir hükümdar | onların ilerisinde | idi | ve | onu kusurlu kılmamı | bu yüzden istedim | denizde | çalışıyorlardı | yoksul kimselerin ki

يَاْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٩﴾ وَاَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ اَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ

mü'min kimseler | ana babası | halbuki idi | o çocuk | ama | ve | zorla | gemiyi | her | alıyordu

فَخَشِينَا اَنْ يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا ﴿٨٠﴾ فَاَرَدْنَا اَنْ يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا

Rablerinin | bedel olarak vermesini | böylece istedik | küfre | ve | azgınlığa | o ikisini bürümesinden | bu yüzden korktuk

خَيْرًا مِنْهُ زَكٰوةً وَاَقْرَبَ رُحْمًا ﴿٨١﴾ وَاَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ

halbuki idi | o duvar | ama | ve | merhametçe | daha yakınını | ve | temiz olma cihetiyle | ondan | hayırlısını

لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا

o ikisine âid | bir hazîne | onun altında | (var) idi | ve | o şehirde | iki yetim | iki erkek çocuğa âid

وَكَانَ اَبُوهُمَا صَالِحًا فَاَرَادَ رَبُّكَ اَنْ يَبْلُغَا اَشُدَّهُمَا

güçlerinin | kemâle ermelerini | Rabbin | böylece diledi | sâlih bir kimse | babaları | idi | ve

وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ

bunu yapmadım | ve | Rabbinden | bir rahmet olarak | hazînelerini | çıkarmalarını | ve

اَمْرِي ذٰلِكَ تَاْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنْ

sana soruyorlar | ve | sabretmeye | kendisine | güç yetiremedin | o şeylerin ki | açıklaması | işte budur | kendi emrimden

ذِي الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَاَتْلُوا عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٨٣﴾

bir hâtıra | ondan | size | okuyacağım | de ki | Zülkarneyn'den

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَآتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ﴿٨٤﴾ فَأَتْبَعَ سَبَبًا

bir sebebi · böylece ta'kîb etti · bir sebeb · her şeyden · kendisine verdik · ve · yeryüzünde · ona · imkân verdik · şübhesiz biz

﴿٨٥﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ

balçıklı · bir su kaynağında · batıyor · onu buldu · güneşin · batış yerine · vardı · o vakit ki · nihâyet

وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ إِمَّا أَنْ تُعَذِّبَ وَإِمَّا أَنْ

ya · ve · cezâlandırman · ya · Zülkarneyn · ey · dedik · bir kavim · yanında · buldu · ve

تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٨٦﴾ قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ

işte ileride onu cezâlandıracağız · zulmederse · kim · ama · dedi · bir güzellik · haklarında · tutmandır

ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكْرًا ﴿٨٧﴾ وَأَمَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا

sâlih bir amel · yaparsa · ve · îmân ederse · kim · ama · ve · şiddetli · bir azâb ile · ve onu cezâlandırır · Rabbine · döndürülür · sonra

فَلَهُ جَزَاءً الْحُسْنَىٰ وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ﴿٨٨﴾ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا

bir sebebi · ta'kîb etti · sonra · bir kolaylık · emrimizden · ona · söyleyeceğiz · ve · en güzel · karşılık · artık onavardır

﴿٨٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَمْ نَجْعَلْ لَهُمْ

onlar için · kılmamıştık · bir kavim üzerine ki · doğuyor · onu buldu · güneşin · doğduğu yere · vardı · o vakit ki · nihâyet

مِنْ دُونِهَا سِتْرًا ﴿٩٠﴾ كَذَٰلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٩١﴾ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا

bir sebebi · ta'kîb etti · sonra · haberdar olarak · yanındaki şeyleri · kuşatmıştık · ve gerçekten · işte böyledir · bir siper · onun önünde

﴿٩٢﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَا يَكَادُونَ

neredeyse değiller · bir kavim ki · bu ikisinin önünde · buldu · iki dağın · arasına · vardı · o vakit ki · nihâyet

يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٩٣﴾ قَالُوا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ

fesad çıkaranlardır · Me'cûc · ve · Ye'cûc · doğrusu · Zülkarneyn · ey · dediler ki · bir söz · anlıyorlar

فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٩٤﴾ قَالَ

dedi · bir sed · aralarına · ve · aramıza · yapman için · bir vergi · sana · bu yüzden kılalım mı · yeryüzünde

مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ

aralarına · ve · aranıza · kılayım · bir kuvvetle · şimdi bana yardım edin · hayırlıdır · Rabbimin · onda · bana verdiği imkân

رَدْمًا ﴿٩٥﴾ آتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ

dedi · iki dağın · arası · aynı seviyeye geldi · o vakit ki · nihâyet · demir · kütlelerini · bana getirin · aşılmaz bir sed

انْفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ آتُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا ﴿٩٦﴾

erimiş bakır · üzerine · dökeyim · getirin bana · dedi · bir ateş · onu kıldı · o vakit ki · nihâyet · körükleyin

فَمَا اسْطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْبًا ﴿٩٧﴾

delmeye · onu · güç yetiremediler · ve · onu aşmaya · artık güç yetiremediler

84- Şübhesiz ki biz, ona *(Zülkarneyn'e)* yeryüzünde imkân verdik ve kendisine *(istediği)* herşeyden bir sebeb *(ulaşması için bir yol)* verdik.

85- Böylece *(o da)* bir sebeb *(batıya doğru, bir yol)* ta'kîb etti.

86- Nihâyet güneşin battığı yere *(batı cihetindeki memleketlere)* varınca, onu *(o güneşi)* balçıklı bir su kaynağında batıyor *(gibi)* buldu[1] ve yanında *(kâfir)* bir kavim buldu. Dedik ki: "Ey Zülkarneyn! *(Artık sana düşen)* ya *(onları)* cezâlandırman veya haklarında bir güzellik tutmandır!"

87- *(Zülkarneyn o kavme)* dedi ki: "Kim zulmederse, işte onu cezâlandıracağız; sonra *(o,)* Rabbine döndürülür de *(Rabbi)* onu şiddetli bir azâb ile cezâlandırır."

88- "Fakat kim îmân edip sâlih amel işlerse, işte onun için en güzel karşılık *(Cennet)* vardır. Ona emrimizden bir kolaylık da söyleyeceğiz" *(dedi)*.

89- Sonra *(başka)* bir sebeb *(doğuya doğru, bir yol)* ta'kîb etti.

90- Nihâyet güneşin doğduğu yere *(doğu cihetindeki memleketlere)* varınca, onu öyle bir kavim üzerine doğuyor buldu ki, onun *(o güneş ışıklarının)* altında kendileri*(ni korumak)* için bir siper *(dağlar ve ağaçlar)* yapmamıştık.

91- İşte *(Zülkarneyn'in işi)* böyledir! Ve onun yanında olan şeyleri, gerçekten *(hepsinden)* haberdâr olarak kuşatmıştık.

92- Sonra bir sebeb *(bir yol daha)* tuttu.

93- Nihâyet iki dağ arasına varınca, bunların önünde öyle bir kavim buldu ki, *(lisan ve anlayış cihetiyle)* hemen hemen söz anlamayacak bir hâlde idiler.

94- Dediler ki: "Ey Zülkarneyn! Doğrusu Ye'cûc ve Me'cûc bu memlekette fesad çıkaran kimselerdir. Bu yüzden bizimle onların arasına bir sed yapman için sana bir vergi *(bir ücret)* verelim mi?"[2]

95- *(Zülkarneyn:)* "Rabbimin beni içinde bulundurduğu imkânlar, *(sizin vereceğinizden)* hayırlıdır; şimdi bana bir kuvvetle *(gücünüzle)* yardım edin de sizinle onların arasına aşılmaz bir sed yapayım."

96- "Bana demir kütleleri getirin!" *(dedi)*. İki dağ arası *(bunlarla dolup)* aynı seviyeye geldiği zaman: "Körükleyin!" dedi. Nihâyet onu *(o demir kütlelerini)* kor hâline getirince: "Getirin bana, üzerine erimiş bakır dökeyim!" dedi.

97- Artık *(Ye'cûc ve Me'cûc)* onu ne aşmaya güç yetirebildiler! Ne de onu delmeye tâkatleri yetti!

98- *(Zülkarneyn:)* "Bu *(sed)* Rabbimden bir rahmettir. Fakat Rabbimin ta'yîn ettiği zaman *(kıyâmet günü)* gelince onu yerle bir eder. Rabbimin va'di ise haktır" dedi.

99- *(Ye'cüc ve Me'cüc'ün ortaya çıkacakları)* o gün *(o âhir zaman fitnesinde)* onları birbiri içinde dalgalanır bir hâlde bırakmışızdır; nihâyet *(mühletleri bittiğinde)* sûra üfürülmüş, böylece onları hep berâber *(mahşerde)* bir araya getirmişizdir.(1)

100- Ve o gün Cehennemi kâfirlere açıkça göstermişizdir.

101- Onlar ki, beni anmaktan *(ve âyetlerimi görmekten)* gözleri bir perde içinde idi ve *(Kur'ân'ı)* dinlemeye tahammül edemiyorlardı.

102- O inkâr edenler, beni bırakıp da kullarımı *(kendilerine)* dostlar edineceklerini mi sandı*(lar)*? Şübhesiz ki biz, Cehennemi kâfirler için *(onlara münâsib)* bir ağırlama yeri olarak hazırladık!

103- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "Size amelce en çok zarara uğrayanları bildirelim mi?"

104- Onlar dünya hayâtındaki çalışmaları boşa giden, fakat gerçekten kendilerini güzel bir iş yapıyor sananlardır.

105- İşte onlar Rablerinin âyetlerini ve O'na kavuşmayı inkâr edenlerdir. Bu yüzden amelleri boşa gitmiştir. Artık kıyâmet günü onlar*(ın amelleri)* için hiçbir tartı tutmayacağız *(o amellerine kıymet vermeyeceğiz)*!

106- İşte, inkâr ettikleri ve âyetlerimi ve peygamberlerimi alaya aldıkları için onların cezâsı Cehennemdir.

107- Şübhesiz ki îmân edip sâlih ameller işleyenlere gelince, onlar için bir ağırlama yeri olarak Firdevs Cennetleri vardır.

108- Orada ebedî olarak kalıcıdırlar; oradan hiç ayrılmak istemezler.

109- De ki: "Rabbimin *(ilim ve hikmetinin)* kelimeleri*(ni yazmak)* için deniz*(ler)* mürekkeb olsaydı ve yardımcı olarak bir o kadarını daha getirmiş olsaydık, Rabbimin sözleri tükenmeden elbette o deniz*(ler)* tükenir*(di)*!"(2)

110- De ki: "Ben de ancak, sizin gibi bir insanım; *(şu var ki)* bana, İlâhınızın ancak tek bir İlâh olduğu vahyediliyor. Artık kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa, o hâlde sâlih amel işlesin ve Rabbine kulluk etmekte *(riyâkârlığa girerek)* hiçbir kimseyi ortak koşmasın!"

قَالَ هٰذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ

olandır ve yerle bir onu kıldı Rabbimin va'di geldi fakat o vakit ki Rabbimden bir rahmettir bu dedi

وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ﴿٩٨﴾ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي

ve üfürüldü bazısı içinde dalgalanıyor o gün bazılarını bıraktık ve hak Rabbimin va'di

الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ﴿٩٩﴾ وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا

bir sunuşla kâfirlere o gün cehennemi sunduk ve hep beraber ve onları topladık Sûr'a

﴿١٠٠﴾ الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ

güç yetiremiyorlar idiler ve beni anmaktan bir perde içinde gözleri idi onlar ki

سَمْعًا ﴿١٠١﴾ أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ دُونِي أَوْلِيَاءَ

dostlar benden başka kullarımı edinmelerini inkâr ettiler o kimseler ki sandı mı dinlemeye

إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا ﴿١٠٢﴾ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا

amelce en çok zarara uğrayanları size haber verelim mi de ki bir ağırlama yeri kâfirler için cehennemi hazırladık şübhesiz biz

﴿١٠٣﴾ الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ

güzel yapıyor gerçekten kendileri sanıyorlar onlar ve dünya hayatında çalışmaları boşa gitti onlar ki

صُنْعًا ﴿١٠٤﴾ أُولٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ

amelleri ve boşa gitmiştir ona kavuşmayı ve Rablerinin âyetlerini inkâr ettiler o kimselerdir ki işte onlar sanat olarak

فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا ﴿١٠٥﴾ ذٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمُ بِمَا

o şey için ki cehennemdir onların cezâsı işte bir tartı kıyâmet günü onlar için artık tutmayacağız

كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا ﴿١٠٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا

yaptılar ve îmân ettiler o kimseler ki şübhesiz bir alay peygamberlerimi ve âyetlerimi edindiler ve inkâr ettiler

الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿١٠٧﴾ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ

istemezler orada ebedî kalıcıdırlar bir ağırlama yeri Firdevs Cennetleri onlar için oldu sâlih ameller

عَنْهَا حِوَلًا ﴿١٠٨﴾ قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ

o deniz elbette tükenirdi Rabbimin kelimeleri için mürekkeb deniz olsaydı eğer de ki ayrılmak oradan

قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ﴿١٠٩﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ

bir insanım ben ancak de ki yardımcı olarak bir mislini getirsek velev ki Rabbimin sözleri tükenmesinden önce

مِثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلٰهُكُمْ إِلٰهٌ وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُو

umuyor ise artık kim tek bir İlâh'tır İlâh'ınız • ancak bana vahyediliyor sizin gibi

لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿١١٠﴾

hiçbir kimseyi Rabbine kulluk etmekte ortak koşmasın ve sâlih bir amel o hâlde yapsın Rabbine kavuşmayı

سُورَةُ مَرْيَمَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانٍ وَتِسْعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

كٓهٰيٰعٓصٓ ۝١ ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ۝٢ اِذْ نَادٰى

nidâ etmişti · o vakit · Zekeriyyâ'ya · kulu · Rabbinin · rahmetinin · anılmasıdır · kâf hâ yâ ayn sâd

رَبَّهُ نِدَٓاءً خَفِيًّا ۝٣ قَالَ رَبِّ اِنّ۪ي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنّ۪ي وَاشْتَعَلَ

alev aldı · ve · benden · kemik · gevşedi · şübhesiz ben · Rabbim · demişti · gizli · bir seslenişle · Rabbine

الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ اَكُنْ بِدُعَٓائِكَ رَبِّ شَقِيًّا ۝٤ وَاِنّ۪ي

doğrusu ben · ve · mahrûm · Rabbim · sana duâ etmek ile · olmadım · ve · beyaz · baş

خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَٓائ۪ي وَكَانَتِ امْرَاَت۪ي عَاقِرًا فَهَبْ لِي

bana · artık ihsân eyle · kısır · hanımım · oldu · ve · arkamdan · yakınlarımdan · endişe ettim

مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ۝٥ يَرِثُن۪ي وَيَرِثُ مِنْ اٰلِ يَعْقُوبَ وَاجْعَلْهُ

onu kıl · ve · Ya'kûb'un · âilesinden · vâris olur · ve · bana vâris olur · bir dost · kendi katından

رَبِّ رَضِيًّا ۝٦ يَا زَكَرِيَّٓا اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍِۨ اسْمُهُ يَحْيٰى

Yahyâ'dır · adı · bir oğul ile ki · seni müjdeliyoruz · şübhesiz biz · Zekeriyyâ · ey · râzı olunmuş · (ey) Rabbim

لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا ۝٧ قَالَ رَبِّ اَنّٰى يَكُونُ لِي

benim için · olur · nasıl · Rabbim · dedi ki · bir adaş · bundan önce · ona · kılmadık

غُلَامٌ وَكَانَتِ امْرَاَت۪ي عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ

ihtiyarlıktan · varmışım · gerçekten · ve · kısır · hanımım · olmuş iken · bir oğul

عِتِيًّا ۝٨ قَالَ كَذٰلِكَۚ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَقَدْ خَلَقْتُكَ

seni yaratmıştım · gerçekten · ve · pek kolaydır · bana · o · Rabbin · buyurdu ki · böyledir · buyurdu ki · son deme

مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْـًٔا ۝٩ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ ل۪ٓي اٰيَةً

bir alâmet · bana · kıl · Rabbim · dedi · bir şey · sen olmamış iken · bundan önce

قَالَ اٰيَتُكَ اَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلٰثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ۝١٠ فَخَرَجَ عَلٰى

karşısına · bunun üzerine çıktı · sapasağlamken · gece · üç · insanlarla · konuşamamandır · senin alâmetin · buyurdu

قَوْمِه۪ مِنَ الْمِحْرَابِ فَاَوْحٰٓى اِلَيْهِمْ اَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ۝١١

akşam · ve · sabah · tesbîh edin · diye · onlara · ve işâret etti · mihrabdan · kavminin

19- MERYEM SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 98 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Kâf, Hâ, Yâ, Ayn, Sâd.

2- *(Bu okunacak olan âyetler)* Rabbinin, kulu Zekeriyyâ'ya olan rahmetinin anılmasıdır.

3- Hani *(o,)* gizli bir seslenişle Rabbine nidâ etmişti *(yalvarmıştı)*.

4- Şöyle demişti: "Rabbim! Gerçekten ben *(o hâldeyim ki)* kemik*(lerim)* benden gevşedi *(zayıfladı)*; *(ihtiyarlıktan)* baş*(ım)*, beyaz alev aldı *(saçlarım ağardı)*; Rabbim! Sana duâ *(etmek)* ile hiçbir zaman mahrûm olmadım."[1]

5- "Ve doğrusu ben, arkamdan *(yerime geçecek)* yakınlarımdan *(din husûsunda)* endişe ediyorum; hanımım da kısırdır; artık *(sen)* kendi katından bana bir halef *(bir oğul)* ihsân eyle!"

6- "Ki *(ilim ve nübüvvette)* hem bana vâris olsun, hem de Ya'kūb âilesine vâris olsun! Ve onu rızâya mazhar buyur ey Rabbim!" *(dedi)*.

7- *(Allah şöyle buyurdu:)* "Ey Zekeriyyâ! Şübhesiz biz, seni bir oğul ile müjdeliyoruz ki onun adı Yahyâ'dır; daha önce ona hiç *(kimseyi)* adaş yapmadık."

8- *(Zekeriyyâ)* dedi ki: "Rabbim! Hanımım kısır olduğu ve *(ben de)* gerçekten ihtiyarlığın son demine vardığım hâlde, benim için bir oğul, nasıl olur?"

9- *(Allah)* buyurdu ki: "Böyledir!" *(Ve)* Rabbin *(yine)* buyurdu ki: "O bana pek kolaydır;[2] nitekim daha önce sen *(de henüz)* hiçbir şey değil iken, muhakkak ki seni de yaratmıştım!"[3]

10- *(Zekeriyyâ:)* "Rabbim! *(Onu ihsân edeceğin vakit için)* bana bir alâmet kıl!" dedi. *(Allah:)* "Senin alâmetin, sapasağlamken *(üç gün)* üç gece insanlarla konuşamamandır" buyurdu.

11- Bunun üzerine *(Zekeriyyâ)* mihrabdan *(ma'bedden)* kavminin karşısına çıktı da *(o müjde alâmetinin hemen görünmesiyle, konuşamayarak)* onlara: "Sabah-akşam *(Rabbinizi)* tesbîh edin!" diye işâret etti.

12- "Ey Yahyâ! Kitâb'ı *(Tevrât'ı)* kuvvetle *(sabırla)* tut!" *(buyurduk)*. Ve daha çocuk iken ona hikmet *(peygamberlik ve Tevrât'ı anlama kâbiliyeti)* verdik.

13- Tarafımızdan *(ona)* bir kalb yumuşaklığı ve *(günahlardan)* bir temizlik de *(verdik)*. Hem *(o,)* takvâ sâhibi bir kimse idi.

14- Ve ana-babasına iyilik eden bir kimse idi; zorba ve isyankâr değildi.

15- Doğduğu gün, öleceği gün ve bir hayat sâhibi olarak *(kabirden)* kaldırılacağı gün ona selâm olsun! *(O devrelerde hep Allah'ın rızâsına mazhar olacaktır.)*

16- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Kitab'da *(bu Kur'ân'da)* Meryem'i de yâd et! Hani, âilesinden *(ayrılarak evinin hemen yanında)* doğu tarafında bir yere çekilmişti.

17- Onların ötesinde *(ibâdet edeceği sâkin bir yer için)* bir perde de edinmişti. Derken ona rûhumuzu *(Cebrâîl'i)* gönderdik de kendisine düzgün bir insan sûretinde göründü.[1]

18- *(Meryem:)* "Doğrusu ben, senden Rahmân *(olan Allah)*'a sığınırım; eğer *(Allah'dan)* sakınan bir kimse isen *(benden uzak dur)*!" dedi.

19- *(Cebrâîl:)* "Ben ancak, sana tertemiz bir erkek çocuk bağışlamam için Rabbinin elçisiyim" dedi.

20- *(Meryem:)* "Bana bir insan dokunmadığı ve *(ben)* iffetsiz bir kadın da olmadığım hâlde benim için bir oğul, nasıl olabilir?" dedi.

21- *(Cebrâîl)* dedi ki: "*(Allah'ın hükmü)* böyledir! *(Çünki)* Rabbin: 'Bu bana pek kolaydır. Hem *(biz)* onu insanlar için *(kudretimize)* bir delil ve tarafımızdan bir rahmet kılacağız! Ve *(bu, ezelde)* hükme bağlanmış *(takdîr edilmiş)* bir iştir' buyurdu."

22- Böylece *(Meryem, Cebrâîl'in üflemesiyle)* ona *(Îsâ'ya)* hâmile kaldı; bunun üzerine onunla *(karnındaki çocukla)* uzak bir yere çekildi.

23- Nihâyet doğum sancısı onu *(kuru)* bir hurma ağacının dibine gitmeye mecbûr etti. *(Utancından:)* "Keşke ben bundan önce ölseydim de unutulup gitmiş olsaydım!" dedi.

24- Derken *(Cebrâîl)* ona *(hurma ağacının)* aşağısından şöyle seslendi: "Üzülme! Şübhesiz ki Rabbin, alt tarafında *(ondan yararlanacağın)* bir su arkı meydana getirdi."

25- "Hem hurma ağacını kendine doğru silkele ki üzerine tâze hurmalar dökülsün!"

يَا يَحْيٰى خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَاٰتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا ﴿١٢﴾ وَحَنَانًا

ve bir kalb yumuşaklığı | çocuk iken | hikmet | ona verdik | ve | kuvvetle | kitâbı | tut | Yahyâ | ey

مِنْ لَدُنَّا وَزَكٰوةً وَكَانَ تَقِيًّا ﴿١٣﴾ وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ

ve | ana babasına | iyilik eden (idi) | ve | takvâ sâhibi | idi | ve | bir temizlik | ve | tarafımızdan

يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿١٤﴾ وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ

o gün ki | ve | doğdu | o gün ki | ona | selâm olsun | ve | isyankâr | zorba | olmadı

يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٥﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ

Meryemi | kitabda | yâd et | ve | bir hayat sâhibi olarak | kaldırılacak | o gün ki | ve | ölecek

اِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ اَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿١٦﴾ فَاتَّخَذَتْ مِنْ

bunun üzerine edinmişti | doğuda | bir yere | âilesinden | çekilmişti | o vakit ki

دُونِهِمْ حِجَابًا فَاَرْسَلْنَٓا اِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا

bir insan olarak | kendisine | ve göründü | Rûh'umuzu | ona | derken gönderdik | bir perde | onlar önünde

سَوِيًّا ﴿١٧﴾ قَالَتْ اِنّ۪ٓي اَعُوذُ بِالرَّحْمٰنِ مِنْكَ اِنْ كُنْتَ تَقِيًّا

takva sâhibi | isen | eğer | senden | Rahmân'a | sığınırım | doğrusu ben | dedi | düzgün

﴿١٨﴾ قَالَ اِنَّمَٓا اَنَا۬ رَسُولُ رَبِّكِ لِاَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا

tertemiz | bir oğul | sana | bağışlamam için | Rabbinin | elçisiyim | ben | ancak | dedi

﴿١٩﴾ قَالَتْ اَنّٰى يَكُونُ ل۪ي غُلَامٌ وَلَمْ يَمْسَسْن۪ي بَشَرٌ وَلَمْ اَكُ

olmamışım | ve | bir insan | bana dokunmamış iken | bir oğul | benim için | olur | nasıl | dedi

بَغِيًّا ﴿٢٠﴾ قَالَ كَذٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَلِنَجْعَلَهُٓ اٰيَةً

bir delil | ve onu kılmamız için | pek kolaydır | bana | o | Rabbin | buyurdu | böyledir | dedi ki | iffetsiz

لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ اَمْرًا مَقْضِيًّا ﴿٢١﴾ فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ

bunun üzerine çekildi | böylece ona hâmile kaldı | hükme bağlanmış | bir iş | oldu | ve | tarafımızdan | bir rahmet | ve | insanlar için

بِه۪ مَكَانًا قَصِيًّا ﴿٢٢﴾ فَاَجَٓاءَهَا الْمَخَاضُ اِلٰى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ

dedi | hurma ağacının | gövdesine | doğum sancısı | nihâyet onu gitmeye mecbûr etti | uzak | bir yere | onunla

يَا لَيْتَن۪ي مِتُّ قَبْلَ هٰذَا وَكُنْتُ نَسْيًا مَنْسِيًّا ﴿٢٣﴾ فَنَادٰيهَا مِنْ

derken ona seslendi | unutulmuş | terkedilmiş | olsaydım | ve | bundan | önce | ölseydim | keşke ben

تَحْتِهَٓا اَلَّا تَحْزَن۪ي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾ وَهُزّ۪ٓي

silkele | ve | bir su arkı | alt tarafında | Rabbin | kıldı | gerçekten | üzülme diye | aşağısından

اِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطْ عَلَيْكِ رُطَبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾

toplanmış | tâze hurmalar | üzerine | dökülsün | hurma ağacının | gövdesini | kendine doğru

فَكُلِي وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا فَإِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا

birini insanlardan görürsen fakat eğer gözce aydın ol ve iç ve artık ye

فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمٰنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا

bir insanla bugün bu yüzden aslâ konuşmayacağım bir oruç Rahmân için adadım doğrusu ben artık de

﴿٢٦﴾ فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا

bir işle geldin and olsun gerçekten Meryem ey dediler onu taşıyor kavmine onu nihâyet getirdi

فَرِيًّا ﴿٢٧﴾ يَا أُخْتَ هٰرُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ

değildi ve kötü bir adam baban değildi Hârûn'un kız kardeşi ey uydurma

أُمُّكِ بَغِيًّا ﴿٢٨﴾ فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ

o kimse ile ki konuşuruz nasıl dediler ona bunun üzerine işâret etti iffetsiz annen

كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿٢٩﴾ قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللّٰهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ

kitabı bana verdi Allah'ın kuluyum şübhesiz ben dedi bir bebek beşikte olandır

وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ﴿٣٠﴾ وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي

bana emretti ve olsam her nerede mübârek beni kıldı ve bir peygamber beni kıldı ve

بِالصَّلٰوةِ وَالزَّكٰوةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣١﴾ وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ

ve anneme iyilik edici ve hayatta devam ettiğim müddetçe zekâtı ve namazı

يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣٢﴾ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ

öleceğim o gün ki ve doğdum o gün ki üzerimedir selâm ve âsî bir kimse zorba beni kılmadı

وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾ ذٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ

hakkında o ki gerçek söz olarak Meryemin oğlu İsâ işte budur diri olarak kaldırılacağım o gün ve ki

يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾ مَا كَانَ لِلّٰهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا قَضٰى

hüküm verdi o vakit ki o münezzehtir bir çocuk edinmesi Allah için olmadı şübhe ediyorlar

أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾ وَإِنَّ اللّٰهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ

Rabbinizdir ve Rabbim Allah şübhesiz ve hemen olur ol ona der artık ancak bir işe

فَاعْبُدُوهُ هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٣٦﴾ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ

topluluklar sonra ihtilâfa düştü dosdoğru yol budur öyle ise ona ibâdet edin

بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾ أَسْمِعْ

işittir büyük günün görülmesinden inkâr ettiler o kimselerin ki artık vay hâline aralarından

بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لٰكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾

apaçık bir dalâlet içindedirler bugün zâlimler fakat bize gelecekler o günü ki göster ve onlara

---

26- *(Ve yine ona denildi ki:)* "Artık ye, iç ve gözün aydın olsun! Eğer insanlardan birini görecek olursan *(onlara)*: 'Doğrusu ben, Rahmân için *(susma)* oruc*(u)* adadım; bu yüzden bugün hiçbir insanla aslâ konuşmayacağım!' de!"

27- Nihâyet *(Meryem)* onu *(çocuğu)* yüklenip kavmine getirdi. *(Onlar)* dediler ki: "Ey Meryem! Gerçekten görülmemiş *(kötü)* bir iş yapmışsın!"

28- "Ey Hârûn'un kız kardeşi! Baban kötü bir adam değildi, annen de iffetsiz değildi!"

29- Bunun üzerine *(Meryem konuşmayarak)* ona *(çocuğa)* işâret etti. *(Onlar:)* "Beşikteki bir çocukla nasıl konuşuruz?" dediler.

30- *(Îsâ, henüz doğmuş bir bebek iken)* şöyle dedi: "Şübhesiz ki ben, Allah'ın kuluyum; *(O)* bana Kitâb'ı verdi ve beni peygamber yaptı!"

31- "Hem nerede olsam beni mübârek kıldı; hayat sâhibi olduğum müddetçe de bana namazı ve zekâtı emretti."

32- "Ve *(beni)* anneme iyilik eden bir kimse kıldı. Hem beni zorba ve âsî bir kimse yapmadı."

33- "Doğduğum gün, öleceğim gün ve hayat sâhibi olarak *(kabirden)* kaldırılacağım gün *(Allah'ın)* selâm*(ı)* benim üzerimedir!"

34- *(Ey Resûlüm!) (Ehl-i kitâbın,)* hakkında şübhe edegeldikleri Meryemoğlu Îsâ, gerçek söz olarak işte budur!

35- Allah'ın bir çocuk edinmesi olur şey değildir! *(Hâşâ!)* O, bundan münezzehtir![1] *(O ki)* bir işi yapmak istediğinde, bunun üzerine ona sâdece: "Ol!" der; *(o da)* hemen oluverir.

36- *(Îsâ onlara şöyle dedi:)* "Muhakkak ki Allah, benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir; öyle ise O'na ibâdet edin! İşte dosdoğru yol budur!"

37- Sonra *(yahudi ve hristiyan)* topluluklar kendi aralarında ihtilâfa düştü. Artık büyük gün*(ün dehşeti)* görüldüğü vakit o inkâr edenlerin vay hâline!

38- *(Onlar)* bize gelecekleri gün neler işitecekler, neler görecekler! Fakat zâlimler bugün *(başlarına gelecek olanı düşünmeyerek)* apaçık bir dalâlet içindedirler.

39- *(Ey Resûlüm!)* Onları pişmanlık günü ile korkut! O zaman *(onlar için)* iş bitirilmiştir! Hâlbuki onlar *(dünyada bundan)* gaflet içindedirler ve onlar *(bu güne)* îmân etmezler.

40- Şübhesiz ki, yeryüzüne ve üzerinde bulunan kimselere ancak biz vâris oluruz ve *(onlar)* ancak bize döndürülürler.

41- Kitab'da *(Kur'ân'da)* İbrâhîm'i de an! Çünki o, çok doğru bir kimse, bir peygamber idi.

42- Hani babasına şöyle demişti: "Ey babacığım! İşitmeyen, görmeyen ve sana bir fayda vermeyen şeylere niçin tapıyorsun?"

43- "Ey babacığım! Muhakkak ki ben *(bir peygamberim)*, ilimden sana gelmeyen *(bir hakîkat)* gerçekten bana gelmiştir! Öyle ise bana tâbi' ol ki seni doğru bir yola eriştireyim!"

44- "Ey babacığım, şeytana tapma! Çünki şeytan, Rahmân'a âsî olmuştur."

45- "Ey babacığım! Doğrusu ben, sana Rahmândan bir azab dokunup da şeytana bir dost olmandan korkuyorum!"

46- *(Babası:)* "Ey İbrâhîm! Sen benim ilâhlarımdan yüz çevirici misin? Yemîn olsun ki eğer bundan vazgeçmezsen, seni muhakkak taşla öldürürüm; haydi, uzun bir süre benden ayrıl, git!" dedi.

47- *(İbrâhîm)* şöyle dedi: "Selâm sana! Senin için Rabbimden mağfiret dileyeceğim. Çünki O, bana karşı çok lütufkârdır."

48- "Sizden de, Allah'dan başka *(kendisine)* yalvarıp durduklarınızdan da ayrılıp gidiyor ve *(ben)* Rabbime duâ ediyorum. Umulur ki *(sizin mahrum olduğunuz gibi)* Rabbime duâ etmekle mahrûm olmam."

49- Nihâyet *(İbrâhîm)* onlardan ve Allah'dan başka tapmakta olduklarından ayrılıp gidince, ona İshâk'ı ve *(torun olarak da)* Ya'kûb'u ihsân ettik. Herbirini de peygamber yaptık.

50- Ve onlara rahmetimizden ihsanda bulunduk ve kendilerine *(nice dillerde)* doğru, yüksek bir lisan *(güzel bir medihle anılmayı)* nasîb ettik.

51- *(Ey Habîbim!)* Kitab'da Mûsâ'yı da an![1] Çünki o, ihlâsa erdirilmiş bir kimse idi ve bir resûl, bir nebî idi.

وَاَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ اِذْ قُضِيَ الْاَمْرُ وَهُمْ فٖي غَفْلَةٍ وَهُمْ

onlar ve gaflet içindedirler onlar ve iş bitirilmiştir o zaman pişmanlık günü ile onları korkut ve

لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٩﴾ اِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْاَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَاِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٤٠﴾

döndürülürler bize ve üzerindedir ve o kimselere ki yeryüzüne vâris oluruz biz şübhesiz biz îmân etmezler

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ اِبْرٰهٖيمَ اِنَّهُ كَانَ صِدّٖيقًا نَبِيًّا ﴿٤١﴾ اِذْ قَالَ

demişti bir zaman bir peygamber çok doğru bir kimse idi çünki o İbrâhîm'i kitabda an ve

لِاَبٖيهِ يَٓا اَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنٖي عَنْكَ شَيْـًٔا

bir şeyle sana fayda vermiyor ve görmüyor ve işitmiyor o şeye ki tapıyorsun niçin babacığım ey babasına

﴿٤٢﴾ يَٓا اَبَتِ اِنّٖي قَدْ جَٓاءَنٖي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنٖٓي اَهْدِكَ

seni eriştiririm öyle ise bana tâbi' ol ki sana gelmedi o şey ki ilimden gerçekten bana gelmiştir şübhesiz ben babacığım ey

صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿٤٣﴾ يَٓا اَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ اِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ

olmuştur şeytan şübhesiz şeytana tapma babacığım ey doğru bir yola

لِلرَّحْمٰنِ عَصِيًّا ﴿٤٤﴾ يَٓا اَبَتِ اِنّٖٓي اَخَافُ اَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِنَ

bir azâb sana dokunmasından korkuyorum doğrusu ben babacığım ey âsî Rahmân'a

الرَّحْمٰنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿٤٥﴾ قَالَ اَرَاغِبٌ اَنْتَ عَنْ اٰلِهَتٖي

ilâhlarımdan sen yüz çevirici misin dedi bir dost şeytana ve olmandan Rahmân'dan

يَٓا اِبْرٰهٖيمُ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ لَاَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنٖي مَلِيًّا ﴿٤٦﴾ قَالَ

dedi uzun bir süre benden ayrıl git ve muhakkak seni taşlarım son vermezsen and olsun eğer İbrâhîm ey

سَلَامٌ عَلَيْكَ سَاَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبّٖي اِنَّهُ كَانَ بٖي حَفِيًّا ﴿٤٧﴾

çok lütufkâr bana olandır şübhesiz o Rabbimden senin için mağfiret dileyeceğim sana selâm

وَاَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَاَدْعُوا رَبّٖي عَسٰٓى اَلَّٓا اَكُونَ

olmamam umulur Rabbime duâ ediyorum ve Allah'dan başka yalvarıyorsunuz o şeyden ki ve sizden ayrılıp gidiyorum ve

بِدُعَٓاءِ رَبّٖي شَقِيًّا ﴿٤٨﴾ فَلَمَّا اعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ

tapıyorlar o şeyden ki ve onlardan ayrılıp gitti nihâyet ne zaman ki mahrûm Rabbime duâ etmekle

دُونِ اللّٰهِ وَهَبْنَا لَهُٓ اِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿٤٩﴾

bir peygamber kıldık herbirini ve Ya'kûb'u ve İshâk'ı ona ihsân ettik Allah'dan başka

وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿٥٠﴾

yüksek doğru bir lisan kendilerine kıldık ve rahmetimizden onlara ihsanda bulunduk ve

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسٰٓى اِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥١﴾

bir nebî bir resûl idi ve ihlâsa erdirilmiş idi şübhesiz o Mûsâ'yı kitabda an ve

وَ نَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْاَيْمَنِ وَ قَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ﴿٥٢﴾ وَ وَهَبْنَا لَهُ مِنْ

ona ihsân ettik | ve | yalvaran olarak | onu yaklaştırdık | ve | sağ | Tûr'un | tarafından | ona seslendik | ve

رَحْمَتِنَا اَخَاهُ هٰرُونَ نَبِيًّا ﴿٥٣﴾ وَ اذْكُرْ فِى الْكِتَابِ اِسْمٰعِيلَ اِنَّهُ كَانَ

idi | şübhesiz o | İsmâîl'i | kitabda | an | ve | bir peygamber | Hârûn'u | kardeşi | rahmetimizden

صَادِقَ الْوَعْدِ وَ كَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥٤﴾ وَ كَانَ يَأْمُرُ اَهْلَهُ بِالصَّلٰوةِ

namazı | ehline | emrediyor | idi | ve | bir nebî | bir resûl | idi | ve | va'dinde | doğru

وَ الزَّكٰوةِ وَ كَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ﴿٥٥﴾ وَ اذْكُرْ فِى الْكِتَابِ

kitabda | an | ve | râzı olunmuş | Rabbisinin | katında | idi | ve | zekâtı | ve

اِدْرِيسَ اِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٥٦﴾ وَ رَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾

yüce | bir yere | onu yükselttik | ve | bir peygamber | çok doğru | idi | şübhesiz o | İdrîs'i

اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَّةِ اٰدَمَ وَمِمَّنْ

ve o kimselerden ki | Âdemin | zürriyetinden | peygamberlerdendir | kendilerine | Allah | ni'met verdi | o kimseler ki | işte onlar

حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَ مِنْ ذُرِّيَّةِ اِبْرٰهِيمَ وَ اِسْرَٓائِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَ اجْتَبَيْنَا

seçtik | ve | hidâyete erdirdik | ve o kimselerden ki | İsrâîl'in | ve | İbrâhîm'in | zürriyetinden | ve | Nûh ile beraber | taşıdık

اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُ الرَّحْمٰنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَ بُكِيًّا ﴿٥٨﴾ فَخَلَفَ مِنْ

sonra halef oldu | ağlayarak | ve | secde ediciler olarak | kapandılar | Rahmânın | âyetleri | onlara | okunur | o vakit ki

بَعْدِهِمْ خَلْفٌ اَضَاعُوا الصَّلٰوةَ وَ اتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ

karşılaşacaklar | artık ileride | şehvetlere | uydular | ve | namazı | zâyi' ettiler | bir nesil ki | onlardan sonra

غَيًّا ﴿٥٩﴾ اِلَّا مَنْ تَابَ وَ اٰمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَاُولٰٓئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ

cennete | girecekler dir | artık işte onlar | sâlih bir amel | yaptı | ve | îmân etti | ve | tevbe etti | o kimse ki | ancak | Gayyâ vâdisi ile

وَ لَا يُظْلَمُونَ شَيْـًٔا ﴿٦٠﴾ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِى وَعَدَ الرَّحْمٰنُ عِبَادَهُ

kullarına | Rahmân | va'd etmiştir | onlar ki | Adn | Cennetlerine | bir şeyle | zulme uğratılmazlar | ve

بِالْغَيْبِ اِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ﴿٦١﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا اِلَّا سَلَامًا

selâm | ancak | boş bir söz | orada | işitmezler | gelecek olan | va'di | olandır | şübhesiz o | gıyâben

وَ لَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَ عَشِيًّا ﴿٦٢﴾ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِى نُورِثُ

vâris kılacağız | o'ki | cennet | işte budur | akşam | ve | sabah | orada | rızıkları | onlar için vardır | ve

مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ﴿٦٣﴾ وَ مَا نَتَنَزَّلُ اِلَّا بِاَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ

o şey ki | onundur | Rabbinin | emri ile | ancak | inmeyiz | ve | takvâ sâhibi | idi | o kimseyi ki | kullarımızdan

اَيْدِينَا وَ مَا خَلْفَنَا وَ مَا بَيْنَ ذٰلِكَ وَ مَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ﴿٦٤﴾

unutucu | Rabbin | değildir | ve | bunun arasındadır | ve o şey ki | arkamızdadır | ve o şey ki | önümüzdedir

---

52- Ona Tûr'un sağ tarafından seslendik ve *(o sessizce Rabbine)* yalvaran bir kimse olduğu hâlde onu *(kendimize)* yaklaştırdık.

53- Ve ona rahmetimizden, kardeşi Hârûn'u, bir peygamber *(ve bir yardımcı)* olarak ihsân ettik.

54- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Kitab'da İsmâîl'i de an! Çünki o, sözünde duran bir kimse idi ve bir resûl, bir nebî idi.

55- Ehline *(ve ümmetine)* namazı ve zekâtı emrederdi; hem Rabbisinin katında rızâya mazhar olmuş bir kimse idi.

56- *(Ey Resûlüm!)* Kitab'da İdrîs'i de an! Çünki o, çok doğru bir kimse, bir peygamber idi.

57- Ve *(biz)* onu yüce bir makāma yükselttik.

58- İşte onlar, *(kıssalarını sana anlattığımız kimseler)* Âdem'in zürriyetinden, Nûh ile berâber *(gemide)* taşıdığımız kimselerden, İbrâhîm ve İsrâîl'in *(Ya'kūb'un)* zürriyetinden hidâyete erdirdiğimiz ve seçtiğimiz kimselerden Allah'ın kendilerine ni'met verdiği peygamberlerdir. Onlara Rahmân'ın âyetleri okunduğu zaman, ağlayarak ve secde ediciler olarak yere kapanırlardı!

59- Sonra onların ardından yerlerine öyle bir nesil geldi ki namazı zâyi' *(terk)* ettiler ve şehvetler*(in)*e uydular; *(onlar)* artık ileride *(Cehennemdeki)* Gayyâ Vâdisini boylayacaklardır.

60- Ancak tevbe edip îmân ederek sâlih amel işleyenler müstesnâ; işte onlar hiçbir zulme uğratılmadan Cennete gireceklerdir.

61- *(Öyle)* Adn Cennetleri ki, Rahmân *(olan Allah, onu)* kullarına gıyâben va'd etmiştir. Şübhesiz ki O, va'di yerine gelecek olandır.

62- Ve *(onlar)* orada boş bir söz işitmezler; ancak selâm *(işitirler)*! Ve orada sabah-akşam kendilerine âid rızıkları vardır.

63- Kullarımızdan takvâ sâhibi olanları vâris kılacağımız Cennet, işte budur!

64- *(Cebrâîl dedi ki:)* "*(Vahyin te'hîrinden dolayı üzülme, çünki biz)* ancak Rabbinin emri ile ineriz. Önümüzde, arkamızda ve bunlar arasında ne varsa, O'na âiddir. Ve Rabbin *(seni aslâ)* unutucu değildir."

65- (O,) göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbidir; öyle ise O'na ibâdet et ve O'na ibâdet etmekte sabırlı ol![1] Hiç O'nun adıyla isimlendirilmiş *(başka)* birini biliyor musun?

66- Bir de insan: "*(Ben)* öldüğüm zaman, gerçekten ileride hayat sâhibi olarak *(kabirden)* çıkarılacak mıyım?" der.

67- İnsan hiç ibret almaz mı ki, daha önce *(kendisi henüz)* hiçbir şey değilken, onu şübhesiz ki biz yaratmışız!

68- Artık Rabbine yemîn olsun ki, onları *(o kâfirleri)* ve şeytanları elbette *(mahşerde)* toplayacağız; sonra onları diz üstü çökmüş olarak muhakkak Cehennemin etrâfında hazır bulunduracağız!

69- Sonra her tâifeden Rahmân'a en çok isyân eden hangileri ise, şübhesiz çekip çıkaracağız *(ve önce onları Cehenneme atacağız)*!

70- Sonra elbette biz, ona *(Cehenneme)* girmeye daha lâyık olan kimseleri en iyi bileniz.

71- Hem sizden oraya uğramayacak hiçbir kimse yoktur. *(Bu,)* Rabbinin kendi üzerine aldığı kesinleşmiş bir hükümdür.

72- Sonra *(şirk ve küfürden)* sakınanları kurtarırız *(Cennete koyarız)* ve zâlimleri diz üstü çökmüş olarak orada bırakırız.

73- İnkâr edenler ise, kendilerine âyetlerimiz *(dünyada)* açık açık okunduğu zaman, îmân edenlere: "O iki topluluktan *(Mü'min ve kâfirlerden)* hangisi makam cihetiyle daha hayırlı ve meclis i'tibârıyla daha güzeldir?" dedi*(ler)*.

74- Hâlbuki onlardan önce nice nesilleri helâk etmişizdir ki, onlar eşyâca ve gösterişçe daha güzeldiler.

75- De ki: "Kim dalâlette ise, o takdirde Rahmân ona ne kadar mühlet verirse versin; nihâyet kendilerine va'd edileni, ya *(dünyadaki)* azâbı ya da kıyâmeti gördükleri zaman, artık kimin yer cihetiyle daha kötü ve tarafdarca daha zayıf olduğunu yakında bileceklerdir."

76- Allah ise, hidâyete erenleri hidâyet cihetiyle *(daha da)* artırır. Ve kalıcı olan sâlih ameller, Rabbinin katında sevabca da hayırlıdır, âkıbetce de hayırlıdır.

رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَ اصْطَبِرْ

sabırlı ol | ve | öyle ise ona ibâdet et | ikisi arasındadır | o şeylerin ki | ve | yerin | ve | göklerin | Rabbidir

لِعِبَادَتِهٖ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾ وَ يَقُولُ الْاِنْسَانُ ءَاِذَا مَا مِتُّ

öldüm | o şey ki | o vakit mi ki | insan | der | ve | bir adaş | ona | biliyor musun | ona ibâdet etmekte

لَسَوْفَ اُخْرَجُ حَيًّا ﴿٦٦﴾ اَوَلَا يَذْكُرُ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنَاهُ

onu yaratmışız | şübhesiz biz | insan | ve ibret almaz mı | hayat sâhibi olarak | çıkarılacağım | gerçekten ileride

مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْـًٔا ﴿٦٧﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَ الشَّيَاطِينَ

şeytanları | ve | elbette onları toplayacağız | artık Rabbine yemîn olsun ki | bir şey | olmamışken | bundan önce

ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿٦٨﴾ ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ

elbette çekip çıkaracağız | sonra | diz üstü çökmüş olarak | cehennemin | etrâfında | muhakkak onları hazır bulunduracağız | sonra

كُلِّ شِيعَةٍ اَيُّهُمْ اَشَدُّ عَلَى الرَّحْمٰنِ عِتِيًّا ﴿٦٩﴾ ثُمَّ لَنَحْنُ اَعْلَمُ

en iyi bileniz | elbette biz | sonra | isyânca | Rahmân'a | en şiddetli olan | hangileri (ise) | tâifenin | herbirinden

بِالَّذِينَ هُمْ اَوْلٰى بِهَا صِلِيًّا ﴿٧٠﴾ وَاِنْ مِنْكُمْ اِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلٰى

olandır | oraya uğrayıcıdır | ancak | ve sizden bir kimse yoktur | girip yanmaya | ona | daha lâyıktır | onlar | o kimseleri ki

رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا ﴿٧١﴾ ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَ نَذَرُ الظَّالِمِينَ

zâlimleri | bırakırız | ve | sakındılar | o kimseleri ki | kurtarırız | sonra | bir hüküm | kesinleşmiş | Rabbin için

فِيهَا جِثِيًّا ﴿٧٢﴾ وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا

inkâr ettiler | o kimseler ki | dedi | açık açık | âyetlerimiz | kendilerine | okunur | ve o vakit ki | diz üstü çökmüş olarak | orada

لِلَّذِينَ اٰمَنُوا اَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَ اَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٧٣﴾ وَ كَمْ

nice | ve | meclis i'tibârıyla | daha güzeldir | ve | makam cihetiyle | daha hayırlı | o iki topluluktan | hangisi | îmân ettiler | o kimselere ki

اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ اَحْسَنُ اَثَاثًا وَ رِءْيًا ﴿٧٤﴾ قُلْ مَنْ

kim | de ki | gösterişçe | ve | eşyaca | daha güzel (idi) | onlar | nesilden | onlardan önce | helâk ettik

كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمٰنُ مَدًّا حَتّٰى اِذَا رَاَوْا مَا

o şeyi ki | gördüler | o vakit ki | nihâyet | bir müddetle | Rahmân | ona | o takdirde mühlet versin | dalâlette | ise

يُوعَدُونَ اِمَّا الْعَذَابَ وَ اِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ

daha kötü | o | o kimseyi ki | artık yakında bileceklerdir | o saati | ya | ve | azâbı | ya | kendilerine va'd ediliyor

مَكَانًا وَ اَضْعَفُ جُنْدًا ﴿٧٥﴾ وَ يَزِيدُ اللّٰهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى

hidâyet cihetiyle | hidâyete erdiler | o kimseleri ki | Allah | artırır | ve | tarafdarca | daha zayıf | ve | yer cihetiyle

وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَ خَيْرٌ مَرَدًّا ﴿٧٦﴾

âkıbetce | hayırlıdır | ve | sevabca | Rabbinin | katında | hayırlıdır | sâlih ameller | kalıcı olanlar | ve

اَفَرَاَيْتَ الَّذٖى كَفَرَ بِاٰيَاتِنَا وَ قَالَ لَاُوتَيَنَّ مَالًا وَ وَلَدًا ﴿٧٧﴾ اَطَّلَعَ

muttali' mi oldu · evlâd · ve · mal · elbette bana verilecektir · dedi · ve · âyetlerimizi · inkâr etti · o kimseyi ki · işte gördün mü

الْغَيْبَ اَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمٰنِ عَهْدًا ﴿٧٨﴾ كَلَّا سَنَكْتُبُ

yazacağız · hayır · bir ahd · Rahmân'ın · katından · edinmiş mi · yoksa · gayba

مَا يَقُولُ وَ نَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ﴿٧٩﴾ وَ نَرِثُهُ مَا يَقُولُ وَ يَاْتٖينَا

bize gelecektir · ve · söylediği şeylere · ona vâris olacağız · ve · bir uzatma ile · azâbdan · ona · uzatacağız · ve · söylüyor · o şeyleri ki

فَرْدًا ﴿٨٠﴾ وَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ اٰلِهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ﴿٨١﴾

bir izzet (vesîlesi) · kendilerine · olmaları için · ilâhlar · Allah'dan · başka · edindiler · ve · yalnız olarak

كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَ يَكُونُونَ عَلَيْهِمْ

onlara · olacaklar · ve · onların tapmalarını · yakında inkâr edecekler · hayır

ضِدًّا ﴿٨٢﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّا اَرْسَلْنَا الشَّيَاطٖينَ عَلَى الْكَافِرٖينَ

kâfirlerin · üzerine · şeytanları · gönderdik · şübhesiz biz · görmedin mi · bir düşman

تَؤُزُّهُمْ اَزًّا ﴿٨٣﴾ فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ اِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا ﴿٨٤﴾

bir saymakla · onlar için · sayıyoruz · ancak · onlar hakkında · öyle ise acele etme · bir tahrikle · onları tahrîk ediyorlar

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقٖينَ اِلَى الرَّحْمٰنِ وَفْدًا ﴿٨٥﴾ وَ نَسُوقُ الْمُجْرِمٖينَ

günahkârları · süreriz · ve · hey'et olarak · Rahmân'ın huzûruna · takvâ sâhiblerini · toplarız · o gün

اِلٰى جَهَنَّمَ وِرْدًا ﴿٨٦﴾ لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ

şefâate · sâhib olmayacaktır · susamış olanlar olarak · cehenneme

اِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمٰنِ عَهْدًا ﴿٨٧﴾ وَ قَالُوا اتَّخَذَ

edindi · dediler · ve · bir ahd · Rahmânın · katında · edinmiş · o kimse ki · ancak

الرَّحْمٰنُ وَلَدًا ﴿٨٨﴾ لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْـًٔا اِدًّا ﴿٨٩﴾ تَكَادُ السَّمٰوَاتُ

gökler · nerede ise · pek çirkin · bir şey ile · geldiniz · and olsun gerçekten · bir çocuk · Rahmân

يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَ تَنْشَقُّ الْاَرْضُ وَ تَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا ﴿٩٠﴾ اَنْ دَعَوْا

iddiâ ettiler · diye · yıkılarak · dağlar · çökecektir · ve · yer · yarılacak · ve · ondan dolayı · çatlayacaklar

لِلرَّحْمٰنِ وَلَدًا ﴿٩١﴾ وَ مَا يَنْبَغٖى لِلرَّحْمٰنِ اَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿٩٢﴾ اِنْ كُلُّ مَنْ

o kimselerin ki · hepsi değildir · bir çocuk · edinmesi · Rahmâna · yaraşır değildir · ve · bir çocuk · Rahmâna

فِى السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ اِلَّا اٰتِى الرَّحْمٰنِ عَبْدًا ﴿٩٣﴾ لَقَدْ اَحْصٰيهُمْ

onları kuşatmış · and olsun gerçekten · kul olarak · Rahmâna · gelicidir · ancak · yerde · ve · göklerdedir

وَ عَدَّهُمْ عَدًّا ﴿٩٤﴾ وَ كُلُّهُمْ اٰتٖيهِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَرْدًا ﴿٩٥﴾

tek başına · kıyâmet günü · ona gelicidir · onların hepsi · ve · bir saymakla · onları saymıştır · ve

77- *(Ey Resûlüm!)* Âyetlerimizi inkâr eden ve: "Elbette bana mal ve evlâd verilecektir" diyen kimseyi gördün mü?

78- *(O,)* gayba mı muttali' oldu *(onu bildi)*, yoksa Rahmân'ın katından bir söz mü aldı?

79- Hayır! *(Biz)* onun söylemekte olduğu şeyleri yazacağız ve kendisine olan azâbı *(hiç bitmemek üzere artırarak)* uzattıkça uzatacağız!

80- Ve o söylemekte olduğu şeylere *(mal ve evlâda, biz)* vâris olacağız ve *(kendisi de)* bize yalnız olarak gelecektir.

81- Hâlbuki *(onlar,)* kendileri için bir izzet *(ve şefâat)* vesîlesi olsun diye Allah'dan başka ilâhlar edindiler.

82- Hayır! *(O ilâhları,)* onların tapmalarını yakında inkâr edecekler ve onlara düşman olacaklardır.

83- Görmedin mi, şübhesiz ki biz, şeytanları kâfirlerin üzerine gönderdik; onları *(vesveseleriyle teşvîk ederek)* sürekli tahrîk ediyorlar.

84- Öyle ise onlar hakkında acele etme! *(Biz)* onlar için *(günlerini ve nefeslerini)* birer birer sayıyoruz.

85- O gün, takvâ sâhiblerini *(kendilerine ikramda bulunmak için)* hey'et hâlinde Rahmân'ın huzûruna toplarız.

86- Günahkârları da susamış oldukları hâlde Cehenneme süreriz!

87- *(O gün,)* Rahmân'ın katında söz *(izin)* almış olanlardan başkası şefâat *(hakkın)*a sâhib olmayacaktır.

88- Ve "Rahmân çocuk edindi" dediler.

89- And olsun ki, *(siz)* pek çirkin bir şey *(iddiâsı)* ile geldiniz.

90- Bundan dolayı nerede ise *(bir gazab-ı İlâhî olarak)* gökler çatlayacak, yer yarılacak ve dağlar yıkılarak çökecektir!

91- Rahmân'a çocuk iddiâ ettiler diye!

92- Hâlbuki çocuk edinmek Rahmân'ın şânına lâyık değildir.

93- Göklerde ve yerde bulunan hiçbir kimse yoktur ki, Rahmân'a kul olarak gelecek biri olmasın!

94- And olsun ki *(O)*, onları *(ilmiyle)* kuşatmış, hem onları *(ve yaptıklarını)* birer birer saymıştır.

95- Ve onların hepsi kıyâmet günü O'*(nun huzûru)*na tek başına gelecek olan kimselerdir.

96- Doğrusu îmân edip sâlih ameller işleyenler var ya, Rahmân *(olan Allah)* onlar için, *(kalblerde)* bir sevgi kılacaktır.

97- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* İşte onu *(o Kur'ân'ı)* ancak, onunla takvâ sâhiblerini müjdeleyesin ve inâd eden bir kavmi korkutasın diye senin lisânınla *(Arabca olarak indirerek)* kolaylaştırdık.

98- *(Biz)* onlardan önce de nice nesilleri helâk ettik. Şimdi kendilerinden hiçbir kimseyi hissediyor veya onların hafif bir sesini *(olsun)* işitiyor musun?

20- TÂ-HÂ SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 135 âyettir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- **Tâ, Hâ.**

2- *(Ey Resûlüm!)* Sana Kur'ân'ı, sıkıntı çekesin diye indirmedik.

3- Ancak *(Allah'dan)* korkanlara bir nasîhat olarak *(indirdik)*.

4- *(O Kur'ân,)* yeryüzünü ve pek yüksek gökleri yaratan *(Allah)* tarafından peyderpey indirilmedir.

5- O Rahmân *(ki)*, arşa hükmetmiştir.[1]

6- Göklerde bulunanlar, yerde olanlar ve ikisi arasındakiler ve toprağın altında olanlar O'nundur.

7- *(Duâda)* sesi yükseltsen de *(yükseltmesen de O'nun için birdir, işitir!)*; şübhesiz O, gizliyi de, daha gizli olanı da bilir.

8- *(O)* Allah ki, O'ndan başka ilâh yoktur! En güzel isimler O'nundur![2]

9- *(Ey Habîbim!)* Sana Mûsâ'nın haberi de geldi mi?

10- Hani bir ateş görmüştü de âilesine: "*(Siz burada)* durun; doğrusu ben bir ateş gördüm; belki ondan size bir kor getiririm; ya da ateşin yanında yol gösteren bir kimse bulurum" demişti.

11- Nihâyet ona gelince kendisine: "Ey Mûsâ!" diye seslenildi.

12- "Muhakkak ki ben, senin Rabbinim; haydi pabuçlarını çıkar! Çünki sen, mukaddes vâdi Tuvâdasın!"

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَٰنُ وُدًّا ﴿٩٦﴾ فَإِنَّمَا

işte ancak · bir sevgi · Rahmân · onlar için · kılacaktır · sâlih ameller · yaptılar · ve · îmân ettiler · o kimseler ki · doğrusu

يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِ قَوْمًا لُّدًّا ﴿٩٧﴾ وَكَمْ

nice · ve · inâdcı · bir kavmi · onunla · korkutman · ve · takvâ sâhiblerini · onunla · müjdelemen için · lisânınla · onu kolaylaştırdık

أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هَلْ تُحِسُّ مِنْهُم مِّنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا ﴿٩٨﴾

hafif bir sesini · onların · işitiyor musun · veya · bir kimseyi · kendilerinden · hissediyor musun · nesilden · onlardan önce · helâk ettik

سورة طه مكية وهي مائة وخمس وثلاثون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm · Rahmân · Allah'ın · ismiyle

طه ﴿١﴾ مَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَىٰ ﴿٢﴾ إِلَّا تَذْكِرَةً

bir nasîhat olarak · ancak · sıkıntı çekmen için · Kur'ân'ı · sana · indirmedik · tâ hâ

لِّمَن يَخْشَىٰ ﴿٣﴾ تَنزِيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَاوَاتِ الْعُلَى

pek yüksek · gökleri · ve · yeryüzünü · yarattı · o zâttan ki · peyderpey indirilmedir · korkar · o kimseye ki

﴿٤﴾ الرَّحْمَٰنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَىٰ ﴿٥﴾ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا

o şeyler ki · ve · göklerdedir · o şeyler ki · onundur · hükmetmiştir · Arş'a · o Rahmân

فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَىٰ ﴿٦﴾ وَإِن تَجْهَرْ

yükseltirsen · eğer · ve · toprağın · altındadır · o şeyler ki · ve · ikisi arasındadır · o şeyler ki · ve · yerdedir

بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى ﴿٧﴾ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

o · ancak · ilâh yoktur · Allah ki · daha gizliyi · ve · gizliyi · bilir · şübhesiz o · sözü

لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ ﴿٨﴾ وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ ﴿٩﴾ إِذْ رَأَىٰ نَارًا

bir ateş · görmüştü · bir vakit · Mûsâ'nın · haberi · sana geldi mi · ve · en güzel · isimler · onundur

فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُم مِّنْهَا بِقَبَسٍ

bir kor · ondan · size getiririm · olur ki ben · bir ateş · ben gördüm · doğrusu · durun · âilesine · ve demişti

أَوْ أَجِدُ عَلَى النَّارِ هُدًى ﴿١٠﴾ فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ يَا مُوسَىٰ ﴿١١﴾ إِنِّي

şübhesiz ben · Mûsâ · ey · seslenildi · ona geldi · işte ne zaman ki · yol gösterici · ateşin yanında · bulurum · veya

أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٢﴾

Tuvâ'da · mukaddes · vâdidesin · şübhesiz sen · iki papucunu · haydi çıkar · senin Rabbin · benim

وَاَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحٰى ﴿١٣﴾ اِنَّن۪ٓي اَنَا اللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّٓا

ancak ilâh yoktur Allah benim şübhesiz ben vahyediliyor o şeyi ki şimdi dinle seni seçtim ben ve

اَنَا۬ فَاعْبُدْن۪يۙ وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ لِذِكْر۪ي ﴿١٤﴾ اِنَّ السَّاعَةَ اٰتِيَةٌ

gelicidir o saat şübhesiz beni anmak için namazı kıl ve öyle ise bana kulluk et ben

اَكَادُ اُخْف۪يهَا لِتُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعٰى ﴿١٥﴾ فَلَا يَصُدَّنَّكَ

öyle ise seni alıkoymasın koşuyor o şey ile ki nefis her karşılık bulması için onu gizleyeceğim neredeyse

عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوٰيهُ فَتَرْدٰى ﴿١٦﴾ وَمَا تِلْكَ

şu nedir ve yoksa helâk olursun nefsinin arzusuna uydu ve ona inanmıyor o kimse ki ondan

بِيَم۪ينِكَ يَا مُوسٰى ﴿١٧﴾ قَالَ هِيَ عَصَايَۚ اَتَوَكَّؤُا عَلَيْهَا وَاَهُشُّ

yaprak silkelerim ve ona dayanırım asâmdır o dedi Mûsâ ey sağ elindeki

بِهَا عَلٰى غَنَم۪ي وَلِيَ ف۪يهَا مَاٰرِبُ اُخْرٰى ﴿١٨﴾ قَالَ اَلْقِهَا يَا مُوسٰى

Mûsâ ey onu bırak buyurdu başka ihtiyaçlar onda bana ve vardır davarlarıma onunla

﴿١٩﴾ فَاَلْقٰيهَا فَاِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعٰى ﴿٢٠﴾ قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ

korkma ve onu al buyurdu ki koşuyor bir yılandır o hemen birden bunun üzerine onu bıraktı

سَنُع۪يدُهَا س۪يرَتَهَا الْاُو۫لٰى ﴿٢١﴾ وَاضْمُمْ يَدَكَ اِلٰى جَنَاحِكَ

yanına elini kavuştur ve evvelki hâline onu döndüreceğiz

تَخْرُجْ بَيْضَٓاءَ مِنْ غَيْرِ سُٓوءٍ اٰيَةً اُخْرٰىۙ ﴿٢٢﴾ لِنُرِيَكَ مِنْ اٰيَاتِنَا

mu'cizelerimizden sana gösterelim diye başka bir mu'cize olarak bir kötülük olmadan bembeyaz olarak çıksın

الْكُبْرٰىۚ ﴿٢٣﴾ اِذْهَبْ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ طَغٰى ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ اشْرَحْ ل۪ي

bana genişlik ver Rabbim dedi ki iyice azdı şübhesiz o Fir'avun'a git en büyük

صَدْر۪يۙ ﴿٢٥﴾ وَيَسِّرْ ل۪ٓي اَمْر۪يۙ ﴿٢٦﴾ وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَان۪يۙ ﴿٢٧﴾

dilimden düğümü çöz ve işimi bana kolaylaştır ve göğsüme

يَفْقَهُوا قَوْل۪ي ﴿٢٨﴾ وَاجْعَلْ ل۪ي وَز۪يراً مِنْ اَهْل۪يۙ ﴿٢٩﴾ هٰرُونَ اَخِيۙ ﴿٣٠﴾

kardeşim Hârûn'u âilemden bir yardımcı bana kıl ve sözümü anlasınlar

اُشْدُدْ بِه۪ٓ اَزْر۪يۙ ﴿٣١﴾ وَاَشْرِكْهُ ف۪ٓي اَمْر۪يۙ ﴿٣٢﴾ كَيْ نُسَبِّحَكَ كَث۪يراًۙ ﴿٣٣﴾

çok seni tesbîh etmemiz için işimde onu ortak yap ve sırtımı onunla takviye et

وَنَذْكُرَكَ كَث۪يراًۜ ﴿٣٤﴾ اِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَص۪يراً ﴿٣٥﴾ قَالَ قَدْ اُو۫ت۪يتَ

sana verilmiştir gerçekten buyurdu hakkıyla görücü bizi olansın muhakkak ki sen çok seni zikretmemiz ve

سُؤْلَكَ يَا مُوسٰى ﴿٣٦﴾ وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً اُخْرٰىۙ ﴿٣٧﴾

başka bir def'a sana lütufta bulunmuştuk and olsun gerçekten ve Mûsâ ey istediğin

13- "*(Ey Mûsâ!)* Ben seni *(peygamberliğe)* seçtim; şimdi *(sana)* vahyedileni dinle!"

14- "Şübhe yok ki ben, *(evet)* ancak ben Allah'ım; benden başka ilâh yoktur; öyle ise bana kulluk et ve beni anmak için namaz kıl!"

15- "Kıyâmet günü, mutlakā gelicidir. Neredeyse onu gizleyeceğim *(de hiç haber vermeyeceğim)*; tâ ki herkes yapmakta olduğu ile karşılık bulsun!"

16- "Öyle ise ona inanmayan ve nefsinin arzusuna uyan kimseler, sakın seni ondan *(ona inanmaktan)* alıkoymasın; yoksa helâk olursun!"

17- "Şu sağ elindeki de nedir ey Mûsâ?"

18- *(Mûsâ:)* "O benim asâmdır. Ona dayanırım, onunla davarlarıma yaprak silkelerim, benim için onda daha başka ihtiyaçlar da vardır" dedi.

19- *(Allah:)* "Onu *(yere)* bırak, ey Mûsâ!" buyurdu.

20- Bunun üzerine *(Mûsâ)* onu *(yere)* bıraktı; bir de ne görsün, o bir yılan *(olmuş)*, hızla hareket ediyor!

21- *(Allah)* buyurdu ki: "Onu al ve *(bizim huzûrumuzda hiçbir şeyden)* korkma! *(Biz)* onu yine evvelki hâline döndüreceğiz."

22- "Ve elini yanına *(koltuğunun altına)* sok! Başka bir mu'cize olmak üzere, kusursuz bembeyaz *(parlayan ve nûr saçan bir el)* olarak çıksın!"

23- "Tâ ki sana en büyük mu'cizelerimizden bazılarını gösterelim!"

24- "Fir'avun'a git; şübhesiz o iyice azdı."

25- *(Mûsâ)* dedi ki: "Rabbim! Benim göğsüme genişlik ver!"

26- "Ve işimi bana kolaylaştır!"

27, 28- "Dilimden de düğümü çöz ki sözümü iyice anlasınlar!"

29, 30- "Ve âilemden kardeşim Hârûn'u bana yardımcı kıl!"

31, 32, 33, 34- "Onunla gücümü takviye et ve onu vazîfeme ortak yap ki, seni çok tesbîh edelim ve seni çok zikredelim!"

35- "Muhakkak ki sen, bizi hakkıyla görensin."

36- *(Allah)* şöyle buyurdu: "İstediğin sana verilmiştir, ey Mûsâ!"

37- "Ve and olsun ki, sana başka bir def'a daha lütufta bulunmuştuk."

38- "O zaman annene ilhâm edilecek olanı ilhâm etmiştik."

39- " 'Onu sandığa koy, sonra kendisini denize *(Nil'e)* bırak! Böylece deniz onu sâhile çıkarsın; bana da düşman, ona da düşman olan biri onu alsın!' diye *(ilhâm etmiştik). (Hem sevilesin)* ve müşâhedem altında yetiştirilesin diye sana tarafımdan bir sevimlilik de verdim."

40- "Hani kız kardeşin *(Fir'avun'un sarayına)* gidip: 'Ona bakacak bir kimse için size rehberlik edeyim mi?' diyordu. Böylece seni annene iâde ettik ki, gözü aydın olsun, üzülmesin!

Ve *(sen, kazâen)* bir adam öldürmüştün de seni üzüntüden kurtarmış ve seni birçok belâlarla imtihân etmiştik. Nihâyet Medyen halkı arasında yıllarca kaldın; sonra *(peygamberlik vazîfesi için ta'yîn edilen o vakitte)* bir kader üzere *(bu makâma)* geldin, ey Mûsâ!"

41- "Ve seni kendim için *(peygamber olarak)* seçtim!"

42- "Sen, kardeşinle berâber, mu'cizelerimle git; ve beni anmakta gevşek davranmayın!"

43- "Fir'avun'a gidin; şübhesiz o *(ilâhlık iddiâsıyla)* iyice azdı."

44- "Buna rağmen ona yumuşak söz söyleyin; belki ibret alır ya da *(Allah'dan)* korkar."

45- *(Mûsâ ve kardeşi:)* "Rabbimiz! Doğrusu biz *(onun)* bize karşı aşırı davranmasından; ya da azmasından korkuyoruz" dediler.

46- *(Allah)* buyurdu ki: "Korkmayın! Çünki ben, sizinle berâberim, işitirim ve görürüm."

47- "Böylece ona gidin de şöyle söyleyin: 'Şübhe yok ki biz, Rabbinin iki elçisiyiz; artık İsrâiloğullarını bizimle berâber gönder, onlara eziyet etme! *(Biz)* gerçekten Rabbinden bir mu'cize ile sana geldik. Selâm ise, hidâyete tâbi' olanlaradır.' "

48- "Doğrusu biz *(öyle kimseleriz ki)*, gerçekten bize: 'Şübhesiz azab, *(peygamberleri)* yalanlayanlar ve *(haktan)* yüz çevirenler üzerinedir' diye vahyolundu."

49- *(Fir'avun:)* "Peki ikinizin Rabbi kimdir, ey Mûsâ?" dedi.

50- *(O da:)* "Bizim Rabbimiz, herşeye yaratılışını *(husûsiyetleriyle)* veren, sonra da *(onu muhtaç olduğu şeylerin yoluna)* sevk edendir" dedi.(1)

51- *(Fir'avun:)* "Öyle ise *(putlara tapan)* önceki nesillerin hâli ne olacak?" dedi.

اِذْ اَوْحَيْنَٓا اِلٰٓى اُمِّكَ مَا يُوحٰىۙ ﴿٣٨﴾ اَنِ اقْذِفٖيهِ فِي التَّابُوتِ فَاقْذِفٖيهِ

bir vakit · ilhâm etmiştik · annene · o şeyi ki · ilhâm edilir · diye · onu koy · sandığa · sonra kendisini bırak

فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لٖي وَعَدُوٌّ لَهُ

denize · böylece onu atsın · deniz · sâhile · alsın onu · bir düşman · bana · ve · bir düşman · ona

وَاَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِنّٖيۚ وَلِتُصْنَعَ عَلٰى عَيْنٖيۢ ﴿٣٩﴾ اِذْ تَمْشٖٓي اُخْتُكَ

ve bırakmıştım · sana · bir sevimlilik · benden · ve · yetiştirilmen için · müşâhedem altında · o vakit · yürüyordu · kız kardeşin

فَتَقُولُ هَلْ اَدُلُّكُمْ عَلٰى مَنْ يَكْفُلُهُۜ فَرَجَعْنَاكَ اِلٰٓى اُمِّكَ

sonra diyordu · size rehberlik edeyim mi · o kimse için ki · ona bakacak · böylece seni döndürdük · annene

كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَۜ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ

için · aydın olması · gözü · ve · üzülmemesi · ve · öldürmüştün · bir kimse · ve seni kurtarmıştık · üzüntüden

وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا فَلَبِثْتَ سِنٖينَ فٖٓي اَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلٰى قَدَرٍ

ve seni imtihân etmiştik · belâlarla · nihâyet kaldın · yıllarca · içinde · halkı · Medyen · sonra · geldin · üzere · bir kader

يَا مُوسٰى ﴿٤٠﴾ وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسٖيۚ ﴿٤١﴾ اِذْهَبْ اَنْتَ وَاَخُوكَ بِاٰيَاتٖي

ey · Mûsa · ve · seni seçtim · kendim için · git · sen · ve · kardeşin · mu'cizelerimle

وَلَا تَنِيَا فٖي ذِكْرٖيۚ ﴿٤٢﴾ اِذْهَبَٓا اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ طَغٰىۚ ﴿٤٣﴾ فَقُولَا لَهُ

ve · ikiniz gevşemeyin · beni anmakta · ikiniz gidin · Fir'avun'a · şübhesiz o · azdı · ikiniz söyleyin · ona

قَوْلًا لَيِّنًا لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ اَوْ يَخْشٰى ﴿٤٤﴾ قَالَا رَبَّنَٓا اِنَّنَا نَخَافُ

bir söz · yumuşak · olur ki o · ibret alır · veya · korkar · ikisi dediler · Rabbimiz · doğrusu biz · korkuyoruz

اَنْ يَفْرُطَ عَلَيْنَٓا اَوْ اَنْ يَطْغٰى ﴿٤٥﴾ قَالَ لَا تَخَافَٓا اِنَّنٖي مَعَكُمَٓا

aşırı davranmasından · bize karşı · veya · azmasından · buyurdu ki · korkmayın · şübhesiz ben · sizinle beraberim

اَسْمَعُ وَاَرٰى ﴿٤٦﴾ فَأْتِيَاهُ فَقُولَٓا اِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَاَرْسِلْ مَعَنَا

işitirim · ve · görürüm · böylece ona ikiniz gidin · ve ikiniz söyleyin · şübhesiz biz · iki elçisiyiz · Rabbinin · artık gönder · bizimle beraber

بَنٖٓي اِسْرَٓائٖيلَ وَلَا تُعَذِّبْهُمْۜ قَدْ جِئْنَاكَ بِاٰيَةٍ مِنْ رَبِّكَۜ وَالسَّلَامُ عَلٰى

İsrâiloğullarını · ve · onlara eziyet etme · gerçekten · sana geldik · bir mu'cize ile · Rabbinden · ve · selâm · üzerine

مَنِ اتَّبَعَ الْهُدٰى ﴿٤٧﴾ اِنَّا قَدْ اُوحِيَ اِلَيْنَٓا اَنَّ الْعَذَابَ عَلٰى مَنْ كَذَّبَ

o kimsenin ki · uydu · hidâyete · doğrusu biz · gerçekten vahyolundu · bize · şübhesiz · azâb · o kimseyedir ki · yalanladı

وَتَوَلّٰى ﴿٤٨﴾ قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يَا مُوسٰى ﴿٤٩﴾ قَالَ رَبُّنَا الَّذٖٓي اَعْطٰى

ve · yüz çevirdi · dedi · peki kimdir · ikinizin Rabbi · ey · Mûsâ · dedi · Rabbimiz · o zâttır ki · verdi

كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدٰى ﴿٥٠﴾ قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْاُولٰى ﴿٥١﴾

her · şeye · yaratılışını · sonra · yolunu gösterdi · dedi · peki nedir · hâli · nesillerin · önceki

قَالَ عِلْمُهَا عِنْدَ رَبّ۪ي ف۪ي كِتَابٍۚ لَا يَضِلُّ رَبّ۪ي وَلَا يَنْسٰىۘ

dedi | onların ilmi | katında | Rabbimin | bir kitabdadır | şaşırmaz | Rabbim | ve | unutmaz

﴿٥٢﴾ اَلَّذ۪ي جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ مَهْداً وَسَلَكَ لَكُمْ ف۪يهَا سُبُلاً

o ki | kıldı | sizin için | yeri | bir beşik | ve | soktu | sizin için | ona | yollar

وَاَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءًۜ فَاَخْرَجْنَا بِه۪ٓ اَزْوَاجاً مِنْ نَبَاتٍ شَتّٰى ﴿٥٣﴾

ve | indirdi | gökten | bir su | böylece çıkardık | onunla | çiftler | bitkilerden | çeşitli

كُلُوا وَارْعَوْا اَنْعَامَكُمْۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِاُو۬لِي النُّهٰىۜ ﴿٥٤﴾ مِنْهَا

yiyin | ve | otlatın | hayvanlarınızı | şübhesiz | bunda vardır | elbette deliller | sâhibleri için | akıl | ondan

خَلَقْنَاكُمْ وَف۪يهَا نُع۪يدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً اُخْرٰى ﴿٥٥﴾ وَلَقَدْ

sizi yarattık | ve | oraya | sizi iâde edeceğiz | ve | ondan | sizi çıkaracağız | bir def'a | diğer | ve | andolsun gerçekten

اَرَيْنَاهُ اٰيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَاَبٰى ﴿٥٦﴾ قَالَ اَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ

ona gösterdik | mu'cizelerimizin | hepsini | fakat yalanladı | ve | kaçındı | dedi | bize geldin mi | bizi çıkarman için

اَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسٰى ﴿٥٧﴾ فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِثْلِه۪ فَاجْعَلْ

yurdumuzdan | sihrinle | ey | Mûsâ | öyle ise mutlaka sana geleceğiz | bir sihir ile | benzeri | şimdi kıl

بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِداً لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَٓا اَنْتَ مَكَاناً سُوًى ﴿٥٨﴾

aramızda | ve | aranda | bir buluşma zamânı ki | ona muhâlefet etmeyiz | biz | ve | ne sen | bir yer olarak | orta

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزّ۪ينَةِ وَاَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ ضُحًى ﴿٥٩﴾ فَتَوَلّٰى

dedi | size va'd edilen vakit | günü | süs | ve | toplanması | insanların | kuşluk zamanı | bunun üzerine döndü

فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ اَتٰى ﴿٦٠﴾ قَالَ لَهُمْ مُوسٰى وَيْلَكُمْ

Fir'avun | hemen topladı | hîlesini | sonra | geldi | dedi | onlara | Mûsâ | yazıklar olsun size

لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللّٰهِ كَذِباً فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍۚ وَقَدْ

iftirâ etmeyin | Allah'a | yalan yere | sonra kökünüzü keser | bir azâb ile | ve | gerçekten

خَابَ مَنِ افْتَرٰى ﴿٦١﴾ فَتَنَازَعُٓوا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَاَسَرُّوا النَّجْوٰى

hüsrâna uğramıştır | o kimse ki | iftirâ etti | buna rağmen tartıştılar | işlerini | aralarında | ve | gizli tuttular | fısıldamalarını

﴿٦٢﴾ قَالُٓوا اِنْ هٰذَانِ لَسَاحِرَانِ يُر۪يدَانِ اَنْ يُخْرِجَاكُمْ مِنْ

dediler | doğrusu | bu ikisi | gerçekten iki sihirbazdır | istiyorlar | sizi çıkarmalarını

اَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَر۪يقَتِكُمُ الْمُثْلٰى ﴿٦٣﴾ فَاَجْمِعُوا

yurdunuzdan | sihirleriyle | ve | gidermelerini | yolunuzu | en üstün olan | onun için toplayın

كَيْدَكُمْ ثُمَّ ائْتُوا صَفًّاۚ وَقَدْ اَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلٰى ﴿٦٤﴾

hîlelerinizi | sonra | gelin | sıra sıra | ve | gerçekten | kurtuluşa ermiştir | bugün | o kimse ki | üstün geldi

52- *(Mûsâ:)* "Onların ilmi Rabbimin katında bir kitabda *(Levh-i Mahfûz'da)*dır. Rabbim ne şaşırır, ne de unutur!" dedi.

53- O ki, yeri sizin için bir beşik yaptı, onda sizin için yollar açtı ve gökten bir su indirdi. Böylece onunla çeşitli bitkilerden çiftler çıkardık.

54- Yiyin ve hayvanlarınızı otlatın! Şübhesiz ki bunda *(istikāmetli)* akıl sâhibleri için nice deliller vardır.

55- Sizi ondan *(o topraktan)* yarattık; yine sizi oraya iâde edeceğiz ve sizi *(haşirde)* diğer bir def'a daha ondan çıkaracağız.

56- Celâlim hakkı için, *(biz)* ona *(Fir'avun'a, gösterilecek)* mu'cizelerimizin hepsini gösterdik; fakat *(o)* yalanladı ve *(hakkı kabûl etmemekte)* diretti.

57- Şöyle dedi: "*(Sen)* sihrinle bizi yurdumuzdan çıkarmak için mi bize geldin, ey Mûsâ!"

58- "Öyle ise, *(biz de)* mutlakā sana onun benzeri bir sihir getireceğiz; şimdi *(sen,)* bizimle kendi aranda bir buluşma zamânı *(ve yeri)* ta'yîn et ki, ne bizim, ne de senin ona muhâlefet etmeyeceğimiz, *(herkesin gelebileceği)* uygun bir yer olsun!"

59- *(Mûsâ:)* "Size va'd edilen vakit *(ve yer)*, bayram günü *(toplanma yeri)* ve insanların toplanacağı kuşluk zamanıdır" dedi.

60- Bunun üzerine Fir'avun dönüp gitti; hemen *(bütün)* hîlesini *(sihirbazlarını)* topladı; sonra *(ta'yîn edilen yere)* geldi.

61- Mûsâ onlara *(o sihirbazlara)*: "Yazıklar olsun size! Allah'a yalan yere iftirâ etmeyin; sonra *(O)*, bir azâb ile kökünüzü keser. *(Allah hakkında)* iftirâ eden, elbette hüsrâna uğramıştır" dedi.

62- Buna rağmen *(sihirbazlar Mûsâ hakkında yapacakları)* işlerini aralarında tartıştılar ve fısıldamalarını gizli tuttular.

63- *(Sonunda kendi aralarında şöyle)* dediler: "Doğrusu bunlar *(Mûsâ ile Hârun)*, gerçekten iki sihirbazdır; sihirleriyle sizi yurdunuzdan çıkarmak ve en üstün olan yolunuzu *(dîninizi)* ortadan kaldırmak istiyorlar."

64- "Onun için *(bütün)* hîlelerinizi *(sihirlerinizi)* toplayın; sonra sıra sıra gelin! Bugün üstün gelen muhakkak kurtuluşa ermiştir!"

65- *(Sihirbazlar:)* "Ey Mûsâ! *(Sen önce hünerini ortaya)* atacak mısın, yoksa önce atan biz mi olalım?" dediler.

66- *(Mûsâ:)* "Hayır, siz atın!" dedi. *(Onlar hünerlerini ortaya atınca, Mûsâ)* bir de baktı ki, yaptıkları sihirden dolayı kendisine, onların ipleri ve sopaları gerçekten sür'atle gidiyor gibi görünüyor!

67- Bu yüzden Mûsâ, *(halkın bu sihirlere kanabileceği endişesiyle)* içinde bir çeşit korku duydu.

68- *(Biz kendisine:)* "Korkma! Hiç şübhesiz üstün *(gelecek)* olan ancak sensin!" dedik.

69- "Sağ elindekini *(yere)* bırak da *(onların özenerek)* yaptıkları şeyleri yutsun! Yaptıkları sâdece bir sihirbaz hîlesidir. Hâlbuki *(böyle göz boyayan)* sihirbaz, her nereye varsa kurtuluşa ermez *(maksadına sihirle ulaşamaz)*."[1]

70- *(Mûsâ'nın asâsı bir ejderha olup, bütün ip ve değnekleri yutunca)* sihirbazlar hemen secde eden kimseler olarak, yere kapandılar: "*(Biz)* Hârûn'un ve Mûsâ'nın Rabbine îmân ettik!" dediler.

71- *(Fir'avun:)* "*(Ben)* size izin vermeden ona îmân ettiniz, öyle mi? Şübhesiz ki o, size sihri öğreten büyüğünüzdür. Öyle ise *(ben de)*, mutlakâ ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama keseceğim ve sizi şübhesiz hurma dallarına asacağım! Böylece hangimizin azâbı daha şiddetli ve daha devamlıymış, kat'iyen bileceksiniz!" dedi.

72- *(O sihirbazlar ise)* dediler ki: "Seni, bize gelen apaçık mu'cizelere ve bizi yaratana aslâ tercîh etmeyiz; artık ne hüküm vereceksen ver! *(Sen)* ancak bu dünya hayâtında hükmedersin!"

73- "Şübhesiz biz, Rabbimize îmân ettik ki, günahlarımızı ve bizi kendisine zorladığın bu sihirden bizi bağışlasın! Allah*('ın mükâfâtı)* hayırlı ve *(azâbı)* daha devamlıdır!" *(dediler)*.

74- Şu muhakkak ki, kim Rabbine günahkâr *(kâfir)* olarak gelirse, artık şübhesiz ona Cehennem vardır. Orada ne ölür, ne de yaşar!

75- Kim de O'na gerçekten sâlih ameller işlemiş bir mü'min olarak gelirse, işte onlara da en üstün dereceler vardır.

76- *(Onlar için)* altlarından nehirler akan, içinde ebedî olarak kalıcı oldukları Adn Cennetleri vardır. İşte *(günahlardan)* temizlenenlerin mükâfâtı budur!

قَالُوا يَا مُوسٰى اِمَّا اَنْ تُلْقِيَ وَ اِمَّا اَنْ نَكُونَ اَوَّلَ مَنْ اَلْقٰى ﴿٦٥﴾

attı o kimsenin ki | ilki | olmamız | ya | ve | atman | ya | Mûsâ | ey | dediler

قَالَ بَلْ اَلْقُوا فَاِذَا حِبَالُهُمْ وَ عِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ اِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ اَنَّهَا

şübhesiz onlar | sihirlerinden dolayı | kendisine | hayal ediliyor | sopaları | ve | ipleri | hemen birden | atın | bil'akis | dedi

تَسْعٰى ﴿٦٦﴾ فَاَوْجَسَ فٖي نَفْسِهٖ خٖيفَةً مُوسٰى ﴿٦٧﴾ قُلْنَا لَا تَخَفْ اِنَّكَ اَنْتَ

sensin | şübhesiz sen | korkma | dedik | Mûsâ | bir korku | içinde | bu yüzden duydu | koşuyorlar

الْاَعْلٰى ﴿٦٨﴾ وَ اَلْقِ مَا فٖي يَمٖينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا اِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ

bir sihirbaz | hîlesidir | yaptılar | şübhesiz o şeyler ki | yaptıkları şeyleri | yutar | sağ elindedir | o şey ki | bırak | ve | en üstün

وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ اَتٰى ﴿٦٩﴾ فَاُلْقِيَ السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوا اٰمَنَّا بِرَبِّ

Rabbine | îmân ettik | dediler | secde ediciler olarak | sihirbazlar | ve atıldı | geldi | o yerde ki | sihirbaz | ve kurtuluşa ermez

هٰرُونَ وَ مُوسٰى ﴿٧٠﴾ قَالَ اٰمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْ اِنَّهُ لَكَبٖيرُكُمُ

elbette büyüğünüzdür | şübhesiz o | size | izin vermemden | önce | ona | îmân mı ettiniz | dedi | Mûsâ'nın | ve | Hârûnun

الَّذٖي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَاُقَطِّعَنَّ اَيْدِيَكُمْ وَ اَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ

çaprazlamadan | ayaklarınızı | ve | ellerinizi | öyle ise mutlakâ keseceğim | sihri | size öğretti | o ki

وَلَاُصَلِّبَنَّكُمْ فٖي جُذُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمُنَّ اَيُّنَا اَشَدُّ عَذَابًا وَ اَبْقٰى ﴿٧١﴾

daha devamlıdır | ve | azâbca | daha şiddetlidir | hangimiz | bileceksiniz | ve | hurma ağacı | gövdelerine | sizi mutlaka asacağım | ve

قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلٰى مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَ الَّذٖي فَطَرَنَا فَاقْضِ

artık hüküm ver | bizi yarattı | o zâta ki | ve | apaçık mu'cizelerden | bize geldi | o şeylere ki | seni aslâ tercîh etmeyiz | dediler ki

مَا اَنْتَ قَاضٍ اِنَّمَا تَقْضٖي هٰذِهِ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ﴿٧٢﴾ اِنَّا اٰمَنَّا بِرَبِّنَا

Rabbimize | îmân ettik | şübhesiz biz | dünya | hayatına | buna | hükmedersin | ancak | hüküm vericisin | sen | o şey ki

لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا وَ مَا اَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَ اللّٰهُ

Allah | ve | sihirden | kendisine | bizi zorladın | o şey ki | ve | günahlarımızı | bizi | bağışlaması için

خَيْرٌ وَ اَبْقٰى ﴿٧٣﴾ اِنَّهُ مَنْ يَاْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَاِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ

cehennem | ona vardır | artık şübhesiz | günahkâr olarak | Rabbine | gelirse | kim | şu şübhesiz ki | daha devamlıdır | ve | hayırlı

لَا يَمُوتُ فٖيهَا وَ لَا يَحْيٰى ﴿٧٤﴾ وَ مَنْ يَاْتِهٖ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ

sâlih ameller | yapmış | gerçekten | bir mü'min olarak | ona gelirse | kim | ve | yaşamaz | ve | orada | ölmez

فَاُولٰئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلٰى ﴿٧٥﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرٖي مِنْ تَحْتِهَا

altlarından | akar | Adn Cennetleri | en üstün | dereceler | onlara vardır | artık işte onlar

الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا وَ ذٰلِكَ جَزٰٓؤُا مَنْ تَزَكّٰى ﴿٧٦﴾

temizlendi | o kimsenin ki | mükâfâtı | işte budur | ve | içinde | ebedî kalıcıdırlar | nehirler

وَلَقَدْ اَوْحَيْنَٓا اِلٰى مُوسٰٓى اَنْ اَسْرِ بِعِبَادٖى فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرٖيقًا

ve gerçekten and olsun · vahyetmiştik · Mûsâ'ya · diye · geceleyin yürüt · kullarımı · sonra vur · onlara · bir yol

فِى الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَافُ دَرَكًا وَلَا تَخْشٰى ﴿٧٧﴾ فَاَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ

denizde · kuru · korkmazsın · yetişilmesinden · ve endişe etmezsin · derken onların peşine düştü · Fir'avun

بِجُنُودِهٖ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ ﴿٧٨﴾ وَاَضَلَّ فِرْعَوْنُ

ordusuyla · hemen onları örttü · denizden · o şey ki · onları örttü · ve · dalâlete düşürdü · Fir'avun

قَوْمَهُ وَمَا هَدٰى ﴿٧٩﴾ يَا بَنٖٓى اِسْرَٓائٖلَ قَدْ اَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ

kavmini · ve · hak yola sevk etmedi · ey · İsrâiloğulları · gerçekten · sizi kurtardık · düşmanınızdan

وَوَاعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْاَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰى

ve · sizinle sözleştik · tarafında · Tûr'un · sağ · ve · indirdik · size · kudret helvası · ve · bıldırcın

﴿٨٠﴾ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فٖيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ

yiyin · temizlerinden · sizi rızıklandırdığımız şeylerin · ve · aşırı gitmeyin · o hususda · yoksa vâcib olur · üzerinize

غَضَبٖى وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبٖى فَقَدْ هَوٰى ﴿٨١﴾ وَاِنّٖى لَغَفَّارٌ

gazabım · ve · kimin · vâcib olursa · üzerine · gazabım · artık gerçekten · uçuruma gitmiştir · ve · şübhesiz ben · çok mağfiret ediciyim

لِمَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدٰى ﴿٨٢﴾ وَمَٓا اَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ

o kimseye ki · tevbe etti · ve îmân etti · ve · yaptı · bir amel sâlih · sonra · hidâyette oldu · ve · ne dir ki · seni acele ettirdi · kavminden

يَا مُوسٰى ﴿٨٣﴾ قَالَ هُمْ اُولَٓاءِ عَلٰٓى اَثَرٖى وَعَجِلْتُ اِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضٰى

ey · Mûsâ · dedi · onlar · işte onlar · izim üzerinde · ve · acele ettim · sana · Rabbim · râzı olman için

﴿٨٤﴾ قَالَ فَاِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَاَضَلَّهُمُ

buyurdu · fakat şübhesiz biz · gerçekten · imtihân ettik · kavmini · senden sonra · ve · onları dalâlete düşürdü

السَّامِرِيُّ ﴿٨٥﴾ فَرَجَعَ مُوسٰٓى اِلٰى قَوْمِهٖ غَضْبَانَ اَسِفًا قَالَ

Sâmirî · bunun üzeri ne geri döndü · Mûsâ · kavmine · kızgın olarak · üzgün olarak · dedi

يَا قَوْمِ اَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْدًا حَسَنًا اَفَطَالَ عَلَيْكُمُ

ey · kavmim · size va'd etmemiş miydi · Rabbiniz · bir va'd ile · güzel · yoksa uzun mu geldi · size

الْعَهْدُ اَمْ اَرَدْتُمْ اَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَاَخْلَفْتُمْ

müddet · yâhut · istediniz mi · vâcib olmasını · üzerinize · bir gazabın · Rabbinizden · ve caydınız

مَوْعِدٖى ﴿٨٦﴾ قَالُوا مَٓا اَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَلٰكِنَّا حُمِّلْنَٓا

bana verdiğiniz sözden · dediler · caymadık · sana verdiğimiz sözden · kendiliğimizden · fakat biz · yüklenmiştik

اَوْزَارًا مِنْ زٖينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذٰلِكَ اَلْقَى السَّامِرِيُّ ﴿٨٧﴾

birtakım ağırlıklar · ziynetinden · o kavmin · sonra onları attık · işte bunun gibi · attı · Sâmirî

77- And olsun ki Mûsâ'ya şöyle vahyetmiştik: "Kullarımı geceleyin *(Mısır'dan)* yola çıkar; *(size)* yetişilmesinden korkmadan ve *(boğulmaktan)* endişe etmeden, denizde onlara kuru bir yol *(açmak)* için *(asân ile denize)* vur!"

78- Derken Fir'avun ordusuyla onların peşine düştü *(ve onlar da açılan yoldan denize girdiler)*. Bunun üzerine denizden onları kaplayan şey, kaplayıverdi *(de hepsi boğulup helâk oldular)*.

79- İşte Fir'avun, kavmini dalâlete düşürdü ve hak yola sevk etmedi.

80- Ey İsrâiloğulları! Şübhesiz sizi *(böylece)* düşmanınızdan kurtardık; Tûr'un sağ tarafında *(buluşmak üzere)* sizinle sözleştik ve size *(pek muhtaç kaldığınız o çölde)* kudret helvası ile bıldırcın indirdik.

81- Sizi rızıklandırdığımız temiz şeylerden yiyin; bu hususda aşırı gitmeyin; yoksa üzerinize gazabım vâcib olur! Kimin de üzerine gazabım vâcib olursa, artık gerçekten *(o, uçuruma düşüp)* helâk olmuştur.

82- Şübhesiz ki ben, tevbe eden ve îmân edip sâlih amel işleyen, sonra da hidâyette *(sebât edip, sabırlı)* olan kimseye karşı elbette çok mağfiret ediciyim.

83- Ve *(Allah buyurdu ki:)* "Seni kavminden *(ayırıp)* acele ettiren nedir, ey Mûsâ!"

84- *(Mûsâ)* dedi ki: "İşte onlar da arkamdalar; Rabbim! Râzı olman için sana *(gelmekte)* acele ettim."

85- *(Allah:)* "Fakat muhakkak ki biz, senden *(yola çıkmandan)* sonra kavmini gerçekten imtihân ettik; Sâmirî onları dalâlete düşürdü" buyurdu.

86- Bunun üzerine Mûsâ kızgın ve üzgün olarak kavmine geri döndü dedi ki: "Ey kavmim! Rabbiniz size *(Tevrât'ı vermek için)* güzel bir va'd ile va'dde bulunmamış mıydı? Yoksa *(sizden ayrıldığım)* müddet size uzun mu geldi? Yâhut Rabbinizden üzerinize bir gazabın vâcib olmasını mı istediniz ki *(îmanda sebât edeceğinize dâir)* bana verdiğiniz sözden döndünüz?"

87- *(Onlar)* şöyle dediler: "Sana verdiğimiz sözden kendiliğimizden dönmedik; fakat biz, o kavmin *(Mısırlıların)* ziynet eşyâsından birtakım ağırlıklar yüklenmiştik; sonra onları *(eritmek üzere ateşe)* attık; işte aynı şekilde Sâmirî de attı."

88- Derken *(Sâmirî)* onlara, böğürmesi olan bir buzağı heykeli *(ortaya)* çıkardı; Bunun üzerine *(Sâmirî ve adamları)*: "İşte sizin de ilâhınız, Mûsâ'nın da ilâhı budur; fakat *(o bunu)* unuttu" dediler.

89- Hâlbuki *(onlar)* görmüyorlar mıydı ki, *(o buzağı)* kendilerine hiçbir sözle karşılık veremiyor ve onlar için ne bir zarara, ne de bir faydaya mâlik olamıyordu.

90- And olsun ki, Hârûn daha önce onlara: "Ey kavmim! *(Siz)* bununla *(bu heykelle)* sâdece imtihân edildiniz. Şübhesiz ki sizin Rabbiniz, Rahmândır; öyle ise bana tâbi' olun ve emrime itâat edin!" demişti.

91- *(Onlar ise:)* "Mûsâ bize dönünceye kadar, buna tapan kimseler olmaktan aslâ vazgeçmeyeceğiz" dediler.

92, 93- *(Mûsâ dönünce:)* "Ey Hârûn! Onları dalâlete düşmüş gördüğün zaman, seni benim yolumda gitmekten ne alıkoydu? Yoksa benim emrime karşı mı geldin?" dedi.

94- *(Hârûn:)* "Ey anamın oğlu! Sakalımı, başımı tutma! Doğrusu ben *(onlara şiddet gösterseydim)*: 'İsrâiloğulları arasında ayrılık çıkardın, sözümü tutmadın!' diyeceğinden korktum!" dedi.

95- *(Mûsâ, Sâmirî'ye döndü:)* "Ya senin maksadın *(zorun)* neydi, ey Sâmirî?" dedi.

96- *(Sâmirî:)* "*(Ben, onların)* görmedikleri şeyi gördüm ve *(sana gelen)* o elçinin *(Cebrâîl'in atının)* izinden bir avuç *(toprak)* avuçlayıverdim de onu *(eritilmiş ziynet eşyâlarının içine)* attım; böylece bunu nefsim bana hoş gösterdi" dedi.

97- *(Mûsâ:)* "*(Haydi)* git! Artık muhakkak ki sana, *(cezâ olarak)* hayat boyunca, '*(Aman, birbirimize)* dokunmak yok!' diyecek olman vardır! Ve elbette sana va'd edilen bir *(cezâ)* yer*(i olan Cehennem)* de var ki, ondan *(o tehdidden)* aslâ döndürülmeyeceksin! Şimdi, ona tapan bir kimse olup durduğun ilâhına bak; elbette *(biz)* onu cayır cayır yakacağız; sonra da onu kül edip muhakkak denize savuracağız" dedi.

98- Sizin İlâhınız, ancak kendisinden başka ilâh olmayan Allah'dır. *(O)* herşeyi ilmen kuşatmıştır.

فَاَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُوَارٌ فَقَالُوا هٰذَٓا اِلٰهُكُمْ

ilâhınız · budur · bunun üzerine dediler · bir böğürmesi · onun vardır · heykel olarak · bir buzağı · onlara · derken çıkardı

وَاِلٰهُ مُوسٰى فَنَسِيَ ۝٨٨ اَفَلَا يَرَوْنَ اَلَّا يَرْجِعُ اِلَيْهِمْ

kendilerine · şübhesiz dönmüyordu · halbuki görmüyorlar mıydı · fakat unuttu · Mûsâ'nın · ilâhı · ve

قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ۝٨٩ وَلَقَدْ قَالَ

demişti · and olsun gerçekten · ve · ne bir faydaya · ve · bir zarara · onlar için · mâlik olmuyordu · ve · bir sözle

لَهُمْ هٰرُونُ مِنْ قَبْلُ يَا قَوْمِ اِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَاِنَّ

şübhesiz · ve · onunla · imtihân edildiniz · ancak · kavmim · ey · bundan önce · Hârûn · onlara

رَبَّكُمُ الرَّحْمٰنُ فَاتَّبِعُونِي وَاَطِيعُٓوا اَمْرِي ۝٩٠ قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ

aslâ geri durmayacağız · dediler · emrime · itâat edin · ve · öyle ise bana tâbi' olun · Rahmân'dır · Rabbiniz

عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتّٰى يَرْجِعَ اِلَيْنَا مُوسٰى ۝٩١ قَالَ يَا هٰرُونُ

Hârûn · ey · dedi · Mûsâ · bize · dönünceye kadar · tâ ki · tapan kimseler olarak · ondan

مَا مَنَعَكَ اِذْ رَاَيْتَهُمْ ضَلُّٓوا ۝٩٢ اَلَّا تَتَّبِعَنِ اَفَعَصَيْتَ اَمْرِي ۝٩٣

emrime · yoksa karşı mı geldin · bana uymayasın diye · dalâlete düşmüşler · onları gördün · o vakit ki · seni alıkoydu · ne dir

قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا تَاْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَاْسِي اِنِّي خَشِيتُ اَنْ تَقُولَ

demenden · korktum · doğrusu ben · ne başımı · ve · sakalımı · tutma · ey anamın oğlu · dedi

فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي اِسْرَٓائِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ۝٩٤ قَالَ فَمَا

ya neydi · dedi · sözümü · tutmadın · ve · İsrâiloğulları · arasında · ayrılık çıkardın

خَطْبُكَ يَا سَامِرِيُّ ۝٩٥ قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ

hemen avuçladım · onu · görmediler · o şeyi ki · gördüm · dedi · Sâmirî · ey · maksadın

قَبْضَةً مِنْ اَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذٰلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي ۝٩٦

nefsim · bana · hoş gösterdi · işte bunu · ve · onu attım · o elçinin · izinden · bir avuç

قَالَ فَاذْهَبْ فَاِنَّ لَكَ فِي الْحَيٰوةِ اَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَاِنَّ

şübhesiz · ve · dokunmak yok · demen · hayatda · sana var · artık şübhesiz · hemen git · dedi

لَكَ مَوْعِدًا لَنْ تُخْلَفَهُ وَانْظُرْ اِلٰٓى اِلٰهِكَ الَّذِي ظَلْتَ

devam ettin · o ki · ilâhına · bak · ve · ondan aslâ cayılmayacaksın · va'd edilen bir yer ki · sana var

عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ۝٩٧ اِنَّمَا

ancak · bir savurma ile · denize · onu savuracağız · sonra · onu mutlaka yakacağız · tapan bir kimse olarak · ona

اِلٰهُكُمُ اللّٰهُ الَّذِي لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ۝٩٨

ilmen · şeyi · her · kuşatmıştır · o · ancak · ilâh yoktur · o zât ki · Allah'dır · İlâh'ınız

كَذٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْبَٓاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَ قَدْ اٰتَيْنَاكَ

işte böylece · anlatıyoruz · sana · haberlerinden · o şeylerin ki · gerçekten geçmiş · ve · gerçekten · sana verdik

مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا ﴿٩٩﴾ مَنْ اَعْرَضَ عَنْهُ فَاِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ

katımızdan · bir zikir · kim · yüz çevirirse · ondan · artık şübhesiz o · yüklenecektir · günü

الْقِيٰمَةِ وِزْرًا ﴿١٠٠﴾ خَالِدٖينَ فٖيهِ وَ سَٓاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ حِمْلًا

kıyâmet · bir vebâl · ebedî kalıcıdırlar · onda · ve · ne fenâdır · onlar için · kıyâmet günü · yükce

﴿١٠١﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَ نَحْشُرُ الْمُجْرِمٖينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا

o gün ki · üfürülür · Sûr'a · ve · haşrederiz · günahkârları · o gün · (gözleri) gömgök

﴿١٠٢﴾ يَتَخَافَتُونَ بَيْنَهُمْ اِنْ لَبِثْتُمْ اِلَّا عَشْرًا ﴿١٠٣﴾ نَحْنُ اَعْلَمُ

gizli gizli konuşurlar · aralarında · kalmadınız · ancak · on (gün) · biziz · en iyi bilen

بِمَا يَقُولُونَ اِذْ يَقُولُ اَمْثَلُهُمْ طَرٖيقَةً اِنْ لَبِثْتُمْ اِلَّا يَوْمًا

o şeyi ki · söylüyorlar · o vakit · der · onların en örnek olanı · gidişâtça · kalmadınız · ancak · bir gün

﴿١٠٤﴾ وَ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبّٖي نَسْفًا ﴿١٠٥﴾ فَيَذَرُهَا

ve · sana soruyorlar · dağlardan · öyleyse de · onları savuracak · Rabbim · bir savurma ile · böylece onları bırakacak

قَاعًا صَفْصَفًا ﴿١٠٦﴾ لَا تَرٰى فٖيهَا عِوَجًا وَ لَٓا اَمْتًا ﴿١٠٧﴾ يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ

yayılmış · dümdüz · görmeyeceksin · orada · bir çukur · ve · ne bir tümsek · o gün · uyarlar

الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ وَ خَشَعَتِ الْاَصْوَاتُ لِلرَّحْمٰنِ فَلَا تَسْمَعُ اِلَّا هَمْسًا

o çağırıcıya · yan çızmek yoktur · ona · ve · kısılmıştır · sesler · Rahmân'dan dolayı · artık işitmezsin · ancak · hafif bir ses

﴿١٠٨﴾ يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ اِلَّا مَنْ اَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَ رَضِيَ لَهُ قَوْلًا

o gün · fayda vermez · şefâat · ancak · o kimse ki · izin verdi · kendisine · Rahmân · ve · râzı oldu · kendisinden · sözce

﴿١٠٩﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدٖيهِمْ وَ مَا خَلْفَهُمْ وَ لَا يُحٖيطُونَ بِهٖ عِلْمًا

bilir · o şeyleri ki · önlerindedir · ve · o şeyleri ki · arkalarındadır · ve · kuşatamazlar · onu · ilmen

﴿١١٠﴾ وَ عَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَ قَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا

ve · baş eğmiştir · yüzler · ebedî hayat sâhibine · herşeyi ayakta tutana · ve · gerçekten hüsrâna uğramıştır · o kimse ki · yüklendi · bir zulüm

﴿١١١﴾ وَ مَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا

ve · kim · yaparsa · sâlih amellerden · o iken · mü'min · artık korkmaz · zulmedilmekten

وَ لَا هَضْمًا ﴿١١٢﴾ وَ كَذٰلِكَ اَنْزَلْنَاهُ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا وَ صَرَّفْنَا

ve · ne hak yenmesinden · ve · işte böylece · onu indirdik · bir Kur'ân olarak · Arabca · ve · açıkladık

فٖيهِ مِنَ الْوَعٖيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ اَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١١٣﴾

onda · tehdidlerden · tâ ki onlar · sakınırlar · veya · meydana getirir · onlar için · bir ibret

99- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* İşte böylece geçmiş *(ümmet)*lerin haberlerinden bir kısmını sana anlatıyoruz. Gerçekten sana katımızdan bir Zikir *(Kur'ân)* verdik.

100- Kim ondan yüz çevirirse, artık şübhesiz ki o, kıyâmet günü ağır bir yük *(olan günahlarının vebâlini)* yüklenecektir.

101- *(Onlar)* onda *(o vebâlin altında)* ebedî olarak kalıcıdırlar. Kıyâmet gününde, onlar için *(bu)* ne fenâ bir yüktür!

102- O gün ki, sûra *(ikinci kez)* üfürülür ve o gün günahkârları, gözleri gömgök *(kör)* olarak haşrederiz.

103- Kendi aralarında: "*(Dünyada)* on *(gün)*den fazla kalmadınız" diye gizli gizli konuşurlar.

104- Onların söylemekte olduklarını en iyi bilen biziz! O vakit onların gidişâtça en akıllı olanı: "*(Siz)* sâdece bir gün kaldınız" der.

105- *(Ey Resûlüm!)* Sana *(kıyâmet gününde)* dağlar*(ın nasıl olacağın)*dan soruyorlar; de ki: "Rabbim *(o gün)* onları ufalayıp savuracak!"

106- "Onları*(n yerlerini)* dümdüz, bomboş bir hâlde bırakacak!"

107- "Orada ne bir çukur, ne de bir tümsek göreceksin!"

108- "O gün *(herkes)* o çağırıcıya *(İsrâfîl'e)* uyarlar; ona karşı yan çizmek yoktur. Öyle ki, Rahmân*('ın heybetin)*den dolayı sesler kısılmıştır; artık seslerin en hafîfinden *(yalvaran dudakların kıpırdaması, korkulu ayakların hışırtısından)* başka bir şey işitmezsin!"

109- "O gün, Rahmân'ın kendisine izin verdiği ve sözce kendisinden râzı olduğu *(konuşmasına izin verdiği)* kimseden başkasının şefâati fayda vermez."

110- "*(O)* onların önlerindekini ve arkalarındakini *(geçmişlerini ve geleceklerini)* bilir; ve *(onlar)* bunu ilmen kuşatamazlar."

111- "Ve bütün yüzler O Hayy-ı Kayyûm *(hayat sâhibi olan ve herşey kendisiyle kāim olan Allah)* için *(huzûrunda)* baş eğmişlerdir; zulüm yüklenen kimse ise, gerçekten hüsrâna uğramıştır."

112- "Kim mü'min olarak sâlih amellerden işlerse, ne zulüm edilmekten ne de hakkının yenmesinden korkar."

113- İşte böylece onu, Arabca bir Kur'ân olarak indirdik ve onda *(yaptığımız)* tehdidleri türlü şekillerde açıkladık. Tâ ki onlar *(günahlardan)* sakınsınlar, ya da *(o Kur'ân)*, onlar için *(ders alacakları)* bir ibret meydana getirsin.

114- İşte gerçek hükümdâr olan Allah, çok yücedir. *(Ey Habîbim!)* Sana vahyedilmesi tamamlanmadan önce Kur'ân'*(ı okuma)*da acele etme! Ve "Rabbim! İlmimi artır!" de!

115- And olsun ki, daha önce Âdem'e *(yasaklandığı o ağaçtan yememesi için)* emir vermiştik; fakat *(o bunu)* unuttu. *(Biz)* onda bir azim *(bir isyan kasdı ve emrimize sebat)* da bulmadık.

116- Bir zaman meleklere: "Âdem'e secde edin!" demiştik; *(cinlerden olan)* İblis hâriç, hemen secde ettiler; *(o İblis ise)* diretti.

117- Hem demiştik: "Ey Âdem! Şübhesiz ki bu *(şeytan)*, senin ve zevcenin düşmanıdır; o hâlde sakın sizi Cennetten çıkarmasın *(buna sebeb olacak bir günahla sizi kandırmasın)*; yoksa çok sıkıntı çekersin!"

118- "Doğrusu senin burada ne acıkman, ne de çıplak kalman vardır."

119- "Ve şübhesiz ki sen, burada ne susarsın, ne de sıcakta kalırsın."

120- Derken şeytan ona vesvese verdi: "Ey Âdem! Sana ölümsüzlük ağacına ve yok olmayacak bir mülk üzerine rehberlik edeyim mi?" dedi.

121- Bunun üzerine ondan *(o ağacın meyvesinden)* yediler; böylece *(Cennet elbiseleri üzerlerinden hemen alınmakla)* avret yerleri kendilerine göründü ve derhâl *(bir pişmanlık ve utançla)* Cennet yapraklarından üzerlerini örtmeye başladılar. Böylece Âdem, Rabbi*(nin emri)*ne âsî oldu da şaşırdı.

122- Sonra Rabbi onu seçti; sonunda tevbesini kabûl etti ve *(ona)* doğru yolu gösterdi.

123- *(Onlara)* şöyle buyurmuştu: "Birbirinize düşman olarak hep birlikte oradan inin![1] Artık benden size bir hidâyet geldiğinde, kim benim hidâyetime tâbi' olursa, *(o)* ne dalâlete düşer, ne de bedbaht olur!"

124- "Kim de benim zikrimden *(Kitâb'ımdan)* yüz çevirirse, artık şübhesiz ki onun için, dar bir geçim vardır ve kıyâmet günü onu kör olarak haşrederiz."

125- *(O:)* "Rabbim! Beni niçin kör olarak haşrettin? Hâlbuki *(ben)* gören bir kimse idim!" der.

فَتَعَالَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْاٰنِ مِنْ

işte çok yücedir | Allah | hükümdâr olan | gerçek | ve | acele etme | Kur'ân'da

قَبْلِ اَنْ يُقْضٰٓى اِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْن۪ي عِلْمًا ﴿١١٤﴾

önce | sona ermesinden | sana | vahyedilmesi | ve | de | Rabbim | beni artır | ilimce

وَلَقَدْ عَهِدْنَٓا اِلٰٓى اٰدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا ﴿١١٥﴾

ve | and olsun gerçekten | ahid verdik | Âdem'e | bundan önce | fakat unuttu | ve | bulmadık | onda | bir azim

وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُٓوا اِلَّٓا اِبْل۪يسَ اَبٰى ﴿١١٦﴾

ve bir vakit | demiştik | meleklere | secde edin | Âdem'e | hemen secde ettiler | hâric | İblis | kaçındı

فَقُلْنَا يَٓا اٰدَمُ اِنَّ هٰذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا

hem demiştik | ey | Âdem | şübhesiz | bu | düşmandır | sana | ve | zevcene | o hâlde sakın ikinizi çıkarmasın

مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقٰى ﴿١١٧﴾ اِنَّ لَكَ اَلَّا تَجُوعَ ف۪يهَا وَلَا تَعْرٰى ﴿١١٨﴾

cennetten | yoksa bedbaht olursun | doğrusu | senin vardır | acıkmaman | orada | ve | çıplak kalmaman

وَاَنَّكَ لَا تَظْمَؤُا ف۪يهَا وَلَا تَضْحٰى ﴿١١٩﴾ فَوَسْوَسَ اِلَيْهِ الشَّيْطَانُ

ve şübhesiz sen | susamazsın | orada | ve | sıcakta kalmazsın | derken vesvese verdi | ona | şeytan

قَالَ يَٓا اٰدَمُ هَلْ اَدُلُّكَ عَلٰى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَا يَبْلٰى ﴿١٢٠﴾

dedi | ey | Âdem | sana rehberlik edeyim mi | ağacına | ebedîlik | ve | bir mülke | eskimeyecek

فَاَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْاٰتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ

ve ikisi yediler | ondan | böylece göründü | ikisine | avret yerleri | ve | başladılar | yamıyorlar

عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصٰٓى اٰدَمُ رَبَّهُ فَغَوٰى ﴿١٢١﴾ ثُمَّ

üzerlerine | yaprağından | cennet | ve | âsî oldu | Âdem | Rabbine | ve şaşırdı | sonra

اجْتَبٰيهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدٰى ﴿١٢٢﴾ قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا

onu seçti | Rabbi | sonunda tevbesini kabul etti | ve | doğru yolu gösterdi | buyurdu | ikiniz inin | oradan

جَم۪يعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَاِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنّ۪ي هُدًى

hep birlikte | bazınız | bazısına | düşmandır | artık eğer | size gelirse | benden | bir hidâyet

فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقٰى ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ اَعْرَضَ عَنْ

ve kim | tâbi' olursa | hidâyetime | ve böylece dalâlete düşmez | bedbaht olmaz | ve | kim | yüz çevirirse

ذِكْر۪ي فَاِنَّ لَهُ مَع۪يشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَعْمٰى

zikrimden | artık şübhesiz | ona var | bir geçim | dar | ve | onu haşrederiz | kıyâmet günü | kör olarak

﴿١٢٤﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَن۪ٓي اَعْمٰى وَقَدْ كُنْتُ بَص۪يرًا ﴿١٢٥﴾

dedi | Rabbim | niçin | beni haşrettin | kör olarak | halbuki gerçekten | idim | gören

قَالَ كَذٰلِكَ اَتَتْكَ اٰيَاتُنَا فَنَسٖيتَهَاۚ وَكَذٰلِكَ الْيَوْمَ تُنْسٰى ﴿١٢٦﴾

buyurdu / işte böyle / sana gelmişti / âyetlerimiz / fakat onları unutmuştun / ve / işte öyle / bugün / unutulursun

وَكَذٰلِكَ نَجْزٖى مَنْ اَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِاٰيَاتِ رَبِّهٖؕ وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ

ve / işte böyle / cezâlandırırız / o kimseyi ki / israf etti / ve / îmân etmedi / âyetlerine / Rabbinin / ve / elbette azâbı / âhiretin

اَشَدُّ وَاَبْقٰى ﴿١٢٧﴾ اَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ

daha şiddetli / ve / daha devamlıdır / hâlâ yola getirmedi mi / kendilerini / nice / helâk ettik / onlardan önce / nesillerden

يَمْشُونَ فٖى مَسَاكِنِهِمْؕ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِاُولِى النُّهٰى ﴿١٢٨﴾ وَلَوْلَا

dolaşıyorlar / meskenlerinde / şübhesiz / bunda vardır / elbette ibretler / sâhibleri için / akıl / ve / olmasaydı

كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَاَجَلٌ مُسَمًّى ﴿١٢٩﴾ فَاصْبِرْ عَلٰى مَا

bir söz / geçmiş / Rabbinden / elbette olurdu / lâzım / ve / bir ecel / belirlenmiş / artık sabret / o şeylere ki

يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَاۚ وَمِنْ

söylüyorlar / ve / tesbîh et / hamd ile / Rabbine / önce / doğmasından / güneşin / ve / önce / batmasından / ve

اٰنَاۤئِ الَّيْلِ فَسَبِّحْ وَاَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضٰى ﴿١٣٠﴾ وَلَا تَمُدَّنَّ

saatlerinden / gecenin / yine tesbîh et / ve / etrâfında / gündüzün / olur ki sen / hoşnûd olursun / ve / sakın dikme

عَيْنَيْكَ اِلٰى مَا مَتَّعْنَا بِهٖۤ اَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا

iki gözünü / o şeylere ki / faydalandırdık / onunla / sınıfları / onlardan / süsüne / hayatının / dünya

لِنَفْتِنَهُمْ فٖيهِؕ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَاَبْقٰى ﴿١٣١﴾ وَاْمُرْ اَهْلَكَ بِالصَّلٰوةِ

onları imtihân etmemiz için / onda / ve / rızkı / Rabbinin / daha hayırlıdır / ve / daha devamlıdır / ve / emret / âilene / namazı

وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَاؕ لَا نَسْـَٔلُكَ رِزْقًاؕ نَحْنُ نَرْزُقُكَؕ وَالْعَاقِبَةُ

ve / sabırla devâm et / ona / senden istemiyoruz / bir rızık / biz / seni rızıklandırıyoruz / ve / âkıbet

لِلتَّقْوٰى ﴿١٣٢﴾ وَقَالُوا لَوْلَا يَاْتٖينَا بِاٰيَةٍ مِنْ رَبِّهٖؕ اَوَلَمْ تَاْتِهِمْ

takvâ içindir / ve / dediler / değil miydi / bize getirmeli / bir mu'cize / Rabbinden / ve onlara gelmedi mi

بَيِّنَةُ مَا فِى الصُّحُفِ الْاُولٰى ﴿١٣٣﴾ وَلَوْ اَنَّاۤ اَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ

apaçık delîli / o şeylerin ki / kitablardadır / önceki / ve / eğer / şübhesiz biz / onları helâk etseydik / bir azâb ile

مِنْ قَبْلِهٖ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَاۤ اَرْسَلْتَ اِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ اٰيَاتِكَ

bundan önce / elbette derlerdi / Rabbimiz / değil miydi / gönderseydin / bize / bir peygamber / ve tâbi' olsaydık / âyetlerine

مِنْ قَبْلِ اَنْ نَذِلَّ وَنَخْزٰى ﴿١٣٤﴾ قُلْ كُلٌّ مُتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُواۚ

öncesinden / zillete düşmemiz / ve / rezil olmamız / de ki / herkes / bekleyicidir / öyle ise bekleyin

فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ اَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِىِّ وَمَنِ اهْتَدٰى ﴿١٣٥﴾

artık yakında bileceksiniz / kimdir / sâhibleri / yolun / doğru / ve / kimdir / hidâyete ermiş

126- *(Allah:)* "İşte böyle! Sana âyetlerimiz gelmişti de *(sen)* onları unutmuştun. Bugün de *(sen)* öyle unutulursun!" buyurur.

127- İşte *(haddi aşarak ömrünü)* isrâf eden ve Rabbinin âyetlerine îmân etmeyeni böyle cezâlandırırız. Âhiretin azâbı ise, elbette daha şiddetli ve daha devamlıdır.

128- Onlardan önce *(yaşamış)* olan nice nesilleri *(böyle zulümleri sebebiyle)* helâk edişimiz, kendilerini hâlâ yola getirmedi mi? *(Hâlbuki)* onların meskenlerinde dolaşıyorlar. Şübhe yok ki bunda, *(doğru)* akıl sâhibleri için nice ibretler vardır.

129- Eğer Rabbin tarafından önceden verilmiş bir söz *(bir hüküm)* ve ta'yîn edilmiş bir ecel *(kıyâmet vakti)* olmasaydı, *(bunlara da azab)* elbette *(hemen)* lâzım olurdu.

130- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Artık *(onların)* söylediklerine sabret; güneşin doğmasından önce *(sabah namazını)* ve batmasından önce *(ikindi namazını kılarak)* Rabbini hamd ile tesbîh et! Gecenin bir kısım saatlerinde ise *(akşam ve yatsı namazını)* ve gündüzün etrâfında *(öğle namazını kılarak)* tesbîh et ki *(sana verilecek sevâb ile)* hoşnûd olasın!

131- Onlardan *(o kâfirlerden)* bazı sınıfları imtihân etmek için kendilerini onunla faydalandırdığımız dünya hayâtının süsüne de, sakın gözlerini dikme; Rabbinin rızkı hayırlıdır ve daha devamlıdır.

132- *(Ey Resûlüm!)* Âilene namazı emret, *(kendin de)* ona sabırla devâm et! Senden rızık istemiyoruz. *(Bil'akis)* seni biz rızıklandırıyoruz. *(Güzel)* âkıbet, takvâ *(sâhibleri)* içindir.

133- *(Kâfirler:)* "*(Muhammed)* bize Rabbinden bir mu'cize getirmeli değil miydi?" dediler. Onlara *(en büyük mu'cize olarak)* önceki kitablarda olanların apaçık delîli *(olan Kur'ân)* gelmedi mi?

134- Eğer gerçekten biz, onları bundan *(kendilerini haberdâr etmeden)* önce bir azâb ile helâk etseydik, elbette: "Rabbimiz! Bize bir peygamber gönderseydin de, aşağılığa ve rezilliğe düşmeden önce senin âyetlerine tâbi' olsaydık!" derlerdi.

135- De ki: "Herkes *(kendi âkıbetini)* bekleyicidir! Öyle ise *(siz de)* bekleyin! Artık doğru yolun sâhiblerinin kimler olduğunu ve kimlerin hidâyete erdiğini yakında bileceksiniz!"

21- ENBİYÂ SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 112 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- İnsanlara hesabları yaklaştı; fakat onlar *(hâlâ)* gaflet içinde *(o güne îmân ile hazırlanmaktan)* yüz çeviren kimselerdir.

2, 3- Rablerinden kendilerine gelen her yeni nasîhati, ancak alaya alarak, onu kalbleri gaflet içinde dinlerler. Ve o zulmedenler, *(aralarında)* şu fısıldamaları gizli tuttular: "Bu *(Muhammed)*, sâdece sizin gibi bir insan değil midir? Şimdi siz, görüp dururken sihre mi geliyorsunuz?"

4- *(Peygamber:)* "Rabbim, gökte ve yerde *(konuşulan)* her sözü bilir. Çünki O, Semî' *(herşeyi işiten)*dir, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir" dedi.

5- *(Onlar: "Kur'ân sihirdir" dedikten sonra:)* "Hayır! *(Bunlar)* karmakarışık rüyâlardır. Hayır! Onu *(kendisi)* uydurmuştur. Hayır! O bir şâirdir; o hâlde *(gerçekten peygamberse)* öncekilere gönderildiği gibi, *(o da)* bize bir mu'cize getirsin!" dediler.

6- Onlardan önce, kendisini helâk ettiğimiz hiçbir şehir *(halkı)* îmân etmemişti; şimdi onlar mı îmân edecekler?

7- Senden önce de kendilerine vahyetmekte olduğumuz birtakım erkeklerden başkasını *(peygamber olarak)* göndermedik; eğer bilmiyorsanız ehl-i zikre *(âlimlere)* sorun!

8- Hem onları yemek yemeyen cesedler yapmadık; *(onlar)* ölümsüz kimseler de değillerdi.

9- Sonra onlara *(verdiğimiz)* sözü yerine getirdik de kendilerini ve dilediğimiz kimseleri kurtardık; haddi aşanları ise helâk ettik.

10- And olsun ki size, içinde zikriniz bulunan *(sizi şereflendiren)* bir Kitab indirdik. Hiç akıl erdirmiyor musunuz?

سُورَةُ الْاَنْبِيَاءِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ مِائَةٌ وَاثْنَتَا عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm · Rahmân · Allah'ın · ismiyle

اِقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ ف۪ي غَفْلَةٍ مُعْرِضُونَ ① مَا يَأْت۪يهِمْ

kendilerine gelmiyor · yüz çeviren kimselerdir · gaflet içinde · onlar · ve · hesabları · insanlara · yaklaştı

مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحْدَثٍ اِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ②

oynuyorlar · onlar iken · onu dinlemişlerdir · ancak · yeni · Rablerinden · bir nasîhatten

لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَاَسَرُّوا النَّجْوَى الَّذ۪ينَ ظَلَمُوا هَلْ هٰذَا اِلَّا بَشَرٌ

bir insan · ancak · bu değildir · zulmettiler · o kimseler ki · fısıldamayı · gizli tuttular · ve · kalbleri · gaflet edici olarak

مِثْلُكُمْ اَفَتَأْتُونَ السِّحْرَ وَاَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ③ قَالَ رَبّ۪ي يَعْلَمُ الْقَوْلَ

sözü · bilir · Rabbim · dedi · görüyorsunuz · siz iken · sihre · şimdi geliyor musunuz · sizin gibi

فِي السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ السَّم۪يعُ الْعَل۪يمُ ④ بَلْ قَالُوا اَضْغَاثُ

karmakarışık · dediler · bil'akis · herşeyi bilendir · hakkıyla işitendir · o · ve · yerde · ve · gökte

اَحْلَامٍ بَلِ افْتَرٰيهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِاٰيَةٍ كَمَا اُرْسِلَ

gönderildi · o şey gibi ki · bir mu'cize · o hâlde bize getirsin · bir şâirdir · o · bil'akis · bil'akis onu uydurmuştur · rüyâlardır

الْاَوَّلُونَ ⑤ مَا اٰمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْيَةٍ اَهْلَكْنَاهَا اَفَهُمْ

şimdi onlar mı · kendisini helâk ettik · bir şehirden ki · onlardan önce · îmân etmemişti · öncekilere

يُؤْمِنُونَ ⑥ وَمَا اَرْسَلْنَا قَبْلَكَ اِلَّا رِجَالًا نُوح۪ي اِلَيْهِمْ فَسْـَٔلُوا

artık sorun · kendilerine · vahyederiz · erkekler ki · ancak · senden önce · göndermedik · ve · îmân edecekler

اَهْلَ الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ⑦ وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا

bir cesed ki · onları kılmadık · ve · bilmiyorsunuz · iseniz · eğer · zikir · ehline

لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِد۪ينَ ⑧ ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ

onlara doğruladık · sonra · ebedî kalıcılar · değillerdi · ve · yemek · yemiyorlar

الْوَعْدَ فَاَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ وَاَهْلَكْنَا الْمُسْرِف۪ينَ ⑨ لَقَدْ

and olsun gerçekten · haddi aşanları · helâk ettik · ve · dileriz · o kimseleri ki · ve · ve kendilerini kurtardık · va'di

اَنْزَلْنَا اِلَيْكُمْ كِتَابًا ف۪يهِ ذِكْرُكُمْ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ⑩

hiç akıl erdirmiyor musunuz · zikriniz · içinde vardır · bir kitab ki · size · indirdik

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَاَنْشَاْنَا بَعْدَهَا

onlardan sonra · meydana getirdik · ve · zâlim · idi · şehirden ki · kırıp geçirdik · nice · ve

قَوْمًا اٰخَرٖينَ ﴿١١﴾ فَلَمَّٓا اَحَسُّوا بَاْسَنَٓا اِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾

hızlıca kaçıyorlardı · oradan · onlar · hemen · azâbımızı · hissettiler · işte ne zaman ki · başka · bir kavim

لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُٓوا اِلٰى مَٓا اُتْرِفْتُمْ فٖيهِ وَمَسَاكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ

tâ ki siz · evlerinize · ve · içinde · nimetlendirildiniz · o şeye ki · dönün · ve · kaçmayın

تُسْـَٔلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَٓا اِنَّا كُنَّا ظَالِمٖينَ ﴿١٤﴾ فَمَا زَالَتْ تِلْكَ

bu (feryâd) · artık hiç bitmedi · zâlim kimseler · idik · gerçekten biz · eyvah bize · dediler · suâl olunursunuz

دَعْوٰيهُمْ حَتّٰى جَعَلْنَاهُمْ حَصٖيدًا خَامِدٖينَ ﴿١٥﴾ وَمَا خَلَقْنَا

yaratmadık · ve · sönmüş kimseler · biçilmiş · onları kıldık · tâ ki · duâları

السَّمَٓاءَ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبٖينَ ﴿١٦﴾ لَوْ اَرَدْنَٓا اَنْ نَتَّخِذَ

edinmemizi · isteseydik · eğer · oyuncular olarak · ikisinin arasında · o şeyi · ve · yeri · ve · göğü

لَهْوًا لَاتَّخَذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّٓا اِنْ كُنَّا فَاعِلٖينَ ﴿١٧﴾ بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ

hakkı · atarız · bil'akis · yapacak kimseler · isek · eğer · kendi katımızdan · elbette onu edinirdik · bir eğlence

عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَاِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ

vasfediyorsunuz · o şeyden dolayı ki · şiddetli azâb · sizedir · ve · yok olandır · o · birden hemen · ve beynini parçalar · bâtılın · üzerine

﴿١٨﴾ وَلَهُ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

kibirlenmezler · katındadır · o kimse ki · ve · yerde · ve · göklerdedir · o kimse ki · onundur · ve

عَنْ عِبَادَتِهٖ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾ يُسَبِّحُونَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ

gündüz · ve · gece · tesbîh ederler · yorulmazlar · ve · ona ibâdet etmekten

لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾ اَمِ اتَّخَذُٓوا اٰلِهَةً مِنَ الْاَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ ﴿٢١﴾

diriltecekler · onlar (mı) · yerden · ilâhlar · edindiler mi · yoksa · usanmazlar

لَوْ كَانَ فٖيهِمَٓا اٰلِهَةٌ اِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَرْشِ

Arş'ın · Rabbi · Allah · ve münezzehtir · fesâda uğrarlardı · Allah · hâric · ilâhlar · o ikisinde · olsaydı · eğer

عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٢٢﴾ لَا يُسْـَٔلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْـَٔلُونَ ﴿٢٣﴾ اَمِ اتَّخَذُوا

edindiler mi · yoksa · sorguya çekileceklerdir · onlar · ve · yapar · o şeyden ki · suâl olunmaz · vasfediyorsunuz · o şeyden ki

مِنْ دُونِهٖٓ اٰلِهَةً قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هٰذَا ذِكْرُ مَنْ مَعِيَ وَذِكْرُ

ve zikridir · berâberimdedir · o kimsenin ki · zikridir · bu · delilinizi · getirin · de ki · ilâhlar · ondan başka

مَنْ قَبْلٖى بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

yüz çeviricilerdir · ve onlar · hakkı · bilmezler · onların çoğu · bil'akis · benden öncedir · o kimsenin ki

11- Hâlbuki *(halkı)* zâlim olan nice şehirleri kırıp geçirdik; onlardan sonra da başka kavimler meydana getirdik.

12- Artık azâbımızı hissettikleri zaman, onlar oradan hemen hızlıca kaçıyorlardı.

13- "Kaçmayın, içinde şımartıldığınız şeye *(ni'metlere)* ve evlerinize dönün ki *(başınıza gelenlerden)* suâl olunasınız!"

14- *(Onlar:)* "Eyvah başımıza gelenlere! Gerçekten biz zâlim kimselermişiz!" dediler.

15- Artık biz onları, biçilmiş *(ekin)* ve sönmüş *(ateşe dönen)* kimseler hâline getirinceye kadar, duâları bu *(feryâd)* olmakta devâm etti.

16- Hâlbuki *(biz)*, göğü, yeri ve bunların arasında bulunanları, oyuncular*(ın işi, eğlencesi)* olarak yaratmadık.

17- Eğer bir eğlence edinmek isteseydik, onu kendi katımızdan edinirdik; *(ama onu gerçekten)* yapacak kimseler olsaydık!

18- Bil'akis hakkı, bâtılın üzerine atarız da beynini parçalar; bir de bakarsın ki o *(bâtıl)* yok olmuştur. *(Allah'a, yalan yanlış)* isnâd etmekte olduğunuz vasıflardan dolayı vay sizin hâlinize!

19- Göklerde ve yerde kim varsa O'nun *(kulu)*dur. O'nun katında bulunan *(melek)*ler de O'na ibâdet etmekte kibirlenmezler ve yorulmazlar.

20- Gece gündüz usanmadan *(O'nu)* tesbîh ederler!

21- Yoksa *(o müşrikler)* yerden birtakım ilâhlar edindiler de, *(ölüleri)* onlar mı diriltecekler?

22- Eğer o ikisinde *(yerde ve gökte)* Allah'dan başka ilâhlar bulunsaydı, elbette o ikisi *(ve onlarda görünen şu intizam)* fesâda uğrardı *(bozulup giderdi)*.[1] Öyle ise, arşın Rabbi olan Allah, onların isnâd etmekte oldukları vasıflardan münezzehtir.

23- *(O,)* yapmakta olduğundan suâl olunmaz; onlar ise sorguya çekileceklerdir.

24- Yoksa ondan başka ilâhlar mı edindiler? De ki: "Delîlinizi getirin! İşte benimle berâber olanların Kitâb'ı *(Kur'ân)* ve benden önceki *(ümmet)*lerin Kitâb'ı *(olan Tevrât ve İncîl)*!" Hayır! Onların çoğu hakkı bilmezler de *(onun için, haktan)* yüz çeviricilerdir.

25- Senden önce hiçbir peygamber de göndermedik ki, ona: "Şu muhakkak ki, benden başka ilâh yoktur; öyle ise bana kulluk edin!" diye vahyeder olmayalım.

26- "Rahmân *(olan Allah, melekleri)* çocuk edindi" dediler; *(hâşâ!)* O, bundan münezzehtir.

Bil'akis *(onlar)* şerefli kılınmış kullardır.

27- *(O melekler)* söz ile O'nun önüne geçmezler *(kendiliklerinden söylemezler)* ve onlar ancak O'nun emriyle iş yaparlar.

28- *(Allah)* onların önlerindekini ve arkalarındakini *(yaptıklarını ve yapacaklarını)* bilir; *(O'nun)* râzı olduğu kimseden başkasına şefâat etmezler ve onlar O'nun korkusundan titreyen kimselerdir.

29- Onlardan her kim: "Doğrusu ben, O'ndan başka bir ilâhım!" derse, *(biz)* onu da Cehennemle cezâlandırırız.

İşte zâlimleri böyle cezâlandırırız.

30- İnkâr edenler görmediler mi ki, şübhesiz gökler ve yer birbirine bitişik idiler de onları ayırdık[1] ve her canlı şeyi, sudan yaptık.

Hâlâ îmân etmiyorlar mı?

31- Onları sarsar diye yeryüzünde *(buna mâni' olacak)* sâbit dağlar yaptık ve orada genişçe yollar açtık.

Tâ ki doğru gidebilsinler!

32- Göğü de *(düşmekten)* muhâfaza edilmiş bir tavan yaptık.

Onlar ise, onun delillerinden yüz çeviren kimselerdir.

33- Geceyi ve gündüzü, güneşi ve ayı yaratan O'dur.

Her biri bir yörüngede yüzmektedir.

34- *(Ey Resûlüm!)* Senden önce de hiçbir insana *(dünya hayâtında)* ölümsüzlük vermedik.

Şimdi *(sen)* ölürsen, sanki onlar *(dünyada)* ebedî kalacak kimseler midir?

35- Her nefis ölümü tadıcıdır. Bir imtihan olarak sizi şerle de hayırla da deneriz.

Ve ancak bize döndürüleceksiniz.

وَ مَٓا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ اِلَّا نُوحٖٓي اِلَيْهِ اَنَّهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّٓا

ve / gönderme-dik / senden önce / bir peygamberden / ancak / vahyederiz / ona / şu şübhesiz ki / ilâh yoktur / ancak

اَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾ وَ قَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ

ben / öyle ise bana kulluk edin / ve / dediler / edindi / Rahmân / bir çocuk / o münezzehtir / bil'akis

عِبَادٌ مُكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾ لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَ هُمْ بِاَمْرِهٖ يَعْمَلُونَ

kullardır / şerefli kılınmış / onun önüne geçmezler / söz ile / ve / onlar / emriyle / iş yaparlar

﴿٢٧﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدٖيهِمْ وَ مَا خَلْفَهُمْ وَ لَا يَشْفَعُونَ اِلَّا

bilir / o şeyi ki / önlerindedir / ve / o şeyi ki / arkalarındadır / ve / şefâat etmezler / ancak

لِمَنِ ارْتَضٰى وَ هُمْ مِنْ خَشْيَتِهٖ مُشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾ وَ مَنْ يَقُلْ

o kimseye ki / râzı oldu / ve / onlar / onun korkusundan / titreyen kimselerdir / ve / kim / derse

مِنْهُمْ اِنّٖٓي اِلٰهٌ مِنْ دُونِهٖ فَذٰلِكَ نَجْزٖيهِ جَهَنَّمَ كَذٰلِكَ نَجْزِي

onlardan / doğru-su ben / bir ilâhım / ondan başka / işte böyle / onu cezâlandırırız / cehennemle / işte böyle / cezâlandırırız

الظَّالِمٖينَ ﴿٢٩﴾ اَوَلَمْ يَرَ الَّذٖينَ كَفَرُٓوا اَنَّ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضَ

zâlimleri / ve görmediler mi / o kimseler ki / inkâr ettiler / şübhesiz / gökler / ve / yer

كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَ جَعَلْنَا مِنَ الْمَٓاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ

idiler / birbirine bitişik / ve o ikisini ayırdık / ve / kıldık / sudan / her / şeyi / canlı

اَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾ وَ جَعَلْنَا فِي الْاَرْضِ رَوَاسِيَ اَنْ تَمٖيدَ بِهِمْ

hâlâ îmân etmiyorlar mı / ve / kıldık / yeryüzünde / sâbit dağlar / sarsar diye / onları

وَ جَعَلْنَا فٖيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾ وَ جَعَلْنَا

ve / kıldık / orada / genişçe / yollar / tâ ki onlar / doğru gidebilirler / ve / kıldık

السَّمَٓاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَ هُمْ عَنْ اٰيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿٣٢﴾

göğü / bir tavan / muhâfaza edilmiş / ve / onlar / onun delillerinden / yüz çeviren kimselerdir

وَ هُوَ الَّذٖي خَلَقَ الَّيْلَ وَ النَّهَارَ وَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ كُلٌّ

ve / o / o zâttır ki / yarattı / geceyi / ve / gündüzü / ve / güneşi / ve / ayı / herbiri

فٖي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٣﴾ وَ مَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ

bir yörüngede / yüzmektedirler / ve / kılmadık / bir insana / senden önce / ebedîlik

اَفَاِئْنْ مِتَّ فَهُمُ الْخَالِدُونَ ﴿٣٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَٓائِقَةُ الْمَوْتِ

şimdi eğer ölürsen mi / sanki onlar / ebedî kalıcıdırlar / her / nefis / tadıcıdır / ölümü

وَ نَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً وَ اِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾

ve / sizi deneriz / şerle / ve / hayırla / bir imtihan olarak / ve / bize / döndürüleceksiniz

وَ اِذَا رَاٰكَ الَّذٖينَ كَفَرُوٓا اِنْ يَتَّخِذُونَكَ اِلَّا هُزُوًا

ve | o zaman ki | seni gördü | o kimseler ki | inkâr ettiler | seni edinmezler | ancak | alay edilmiş

اَهٰذَا الَّذٖى يَذْكُرُ اٰلِهَتَكُمْ وَ هُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمٰنِ

bu mudur | o kimse ki | zikrediyor | ilâhlarınızı | ve | onlar | zikrini | Rahmân'ın

هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٦﴾ خُلِقَ الْاِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَاُورٖيكُمْ اٰيَاتٖى

kendileridir | inkâr edenler | yaratılmıştır | insan | aceleden | size göstereceğim | âyetlerimi

فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٣٧﴾ وَ يَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ

artık benden acele istemeyin | ve | diyorlar | ne zaman | bu | va'd | eğer | iseniz

صَادِقٖينَ ﴿٣٨﴾ لَوْ يَعْلَمُ الَّذٖينَ كَفَرُوا حٖينَ لَا يَكُفُّونَ عَنْ

doğru kimseler | eğer | bilseler | o kimseler ki | inkâr ettiler | o zamanı ki | savamayacaklar

وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَ لَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَ لَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٣٩﴾

yüzlerinden | ateşi | ve | ne sırtlarından | ve | ne kendileri | yardım edilecekler

بَلْ تَأْتٖيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطٖيعُونَ رَدَّهَا

bil'akis | onlara gelecek | ansızın | ve onları dehşete düşürecektir | artık güç yetiremezler | onu geri çevirmeye

وَ لَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٤٠﴾ وَ لَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ

ve | ne kendileri | mühlet verilirler | ve | and olsun gerçekten | alay edildi | peygamberler ile | senden önceki

فَحَاقَ بِالَّذٖينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهٖ يَسْتَهْزِؤُنَ

ve kuşattı | o kimseleri ki | maskaralık ettiler | onlardan | o şey ki | idiler | kendisiyle | alay ediyorlar

﴿٤١﴾ قُلْ مَنْ يَكْلَؤُكُمْ بِالَّيْلِ وَ النَّهَارِ مِنَ الرَّحْمٰنِ

de ki | kim | sizi koruyor | gecede | ve | gündüzde | Rahmân'dan

بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾ اَمْ لَهُمْ اٰلِهَةٌ

bil'akis | onlar | zikrinden | Rablerinin | yüz çevirenlerdir | yoksa | onlar için var mı | ilâhlar

تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا لَا يَسْتَطٖيعُونَ نَصْرَ اَنْفُسِهِمْ

kendilerini men' edecek | bizden başka | güç yetiremezler | yardım etmeye | kendi nefislerine

وَ لَا هُمْ مِنَّا يُصْحَبُونَ ﴿٤٣﴾ بَلْ مَتَّعْنَا هٰؤُلَاءِ وَ اٰبَاءَهُمْ

ve | ne onlar | tarafımızdan | sâhib çıkılırlar | bil'akis | faydalandırdık | onları | ve | onların atalarını

حَتّٰى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ اَفَلَا يَرَوْنَ اَنَّا نَأْتِى

tâ ki | uzun geldi | kendilerine | ömür | şimdi görmüyorlar mı ki | şübhesiz biz | geliyoruz

الْاَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ اَطْرَافِهَا اَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

yeryüzüne | onu eksiltiyoruz | etrâfından | o hâlde onlar mı | gâlib gelenler

36- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* İnkâr edenler ise seni gördükleri zaman, seni ancak alaya alırlar. "İlâhlarınızı diline dolayan bu mudur?" *(derler)*. Hâlbuki onlar, Rahmân'ın Kitâbı'nı inkâr edenlerin ta kendileridir.

37- İnsan *(çok sabırsız, çok aceleci olarak sanki)* acele'den yaratılmıştır. Yakında size âyetlerimi *(tehdidlerimi)* göstereceğim. Artık benden *(onu)* acele istemeyin!

38- "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, bu va'd *(edilen azab)* ne zaman?" diyorlar.

39- İnkâr edenler yüzlerinden ve sırtlarından ateşi savamayacakları ve kendilerine yardım *(da)* edilmeyecekleri o zamânı biliyor olsalardı *(o azâbı bu kadar acele istemezlerdi)*!

40- Bil'akis *(kıyâmet)* onlara ansızın gelecek de onları dehşete düşürecektir; artık ne onu geri çevirebilirler, ne de kendilerine *(tevbe için)* mühlet verilir!

41- And olsun ki, senden önceki enbiyâ *(peygamber)*ler ile alay edildi de onlarla maskaralık edenleri o kendisiyle alay etmekte oldukları şey *(kahredici bir azâb olarak)* kuşatıverdi.

42- De ki: "Gece ve gündüz Rahmân*(ın azâbın)*dan sizi kim koruyabilir?" Hayır! Onlar Rablerinin zikrinden yüz çevirenlerdir.

43- Yoksa onlar için, kendilerini *(azâbımızdan)* men' edecek bizden başka ilâhlar mı var? *(O ilâhlar)* ne kendi nefislerine yardım edebilirler, ne de tarafımızdan onlara sâhib çıkılır!

44- Hayır, onları da atalarını da *(dünya ni'metlerinden)* faydalandırdık, nihâyet ömür*(leri)* kendilerine uzun geldi *(ölmeyeceklerini sandılar)*. Şimdi görmüyorlar mı ki, muhakkak biz *(ben Azîmüşşân)*, yeryüzüne *(kâfirlerin memleketlerine, mü'minlere yardım etmek sûretiyle)* geliyor, onu etrâfından *(Müslümanların fetihleriyle)* eksiltip duruyoruz. O hâlde gâlib gelenler onlar mı?

45- De ki: "Sizi ancak vahiy ile korkutuyorum. Fakat sağırlar, korkutulmakta oldukları zaman çağrıyı işitmez!"

46- And olsun ki, onlara Rabbinin azâbından hafif bir kokucuk, azıcık dokunsa[1] elbette: "Eyvah bize! Gerçekten biz zâlim kimselermişiz!" derler.

47- Kıyâmet günü *(amellerin tartılması için)* adâlet terâzilerini kurarız; artık kimse bir şeyle haksızlığa uğratılmaz. Hardal dânesi ağırlığında *(bir amel)* bile olsa, onu getiririz. Hesab görücü olarak da biz yeteriz.

48- Celâlim hakkı için, Mûsâ ve Hârûn'a *(hak ile bâtılı ayıran)* Furkān'ı ve takvâ sâhibleri için bir ışık ve bir nasîhat olan *(Tevrât)*ı verdik.

49- *(Takvâ sâhibleri)* o kimselerdir ki, yalnızken *(de)* Rablerinden korkarlar, onlar kıyâmetten de korkan kimselerdir.

50- İşte bu *(Kur'ân)* da, mübârek bir zikirdir ki onu *(biz)* indirdik. Şimdi siz onu inkâr edenler misiniz?

51- Ve and olsun ki, daha önce İbrâhîm'e de rüşdünü *(doğruyu bulma kābiliyetini)* vermiştik ve onu*(n buna ehil olduğunu)* bilen idik.

52- Hani babasına ve kavmine: "Sizin şu kendilerine tapınıcı olduğunuz heykeller de nedir?" demişti.

53- *(Onlar:)* "Atalarımızı onlara tapan kimseler bulduk" dediler.

54- *(İbrâhîm:)* "Yemîn olsun ki siz de atalarınız da apaçık bir sapıklık içindesiniz" dedi.

55- *(Onlar:)* "*(Sen)* bize hak ile mi geldin *(ciddî mi konuşuyorsun)*, yoksa sen şaka yapanlardan mısın?" dediler.

56- *(İbrâhîm şöyle)* dedi: "Hayır! Rabbiniz göklerin ve yerin Rabbidir ki, onları yoktan var etmiştir; ben de buna şâhidlik edenlerdenim."

57- "Ve Allah'a yemîn olsun ki, *(siz)* arkasını dönen kimseler olarak dönüp gittikten sonra putlarınıza elbette bir tuzak kuracağım!"

قُلْ اِنَّمَٓا اُنْذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَٓاءَ
de ki | ancak | sizi korkutuyorum | vahiy ile | ve | işitmez | sağırlar | çağrıyı

اِذَا مَا يُنْذَرُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَئِنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ
o şey zamanı ki | korkutuluyorlar | ve | and olsun eğer | onlara azıcık dokundu | hafif bir kokucuk | azâbından | Rabbinin

لَيَقُولُنَّ يَا وَيْلَنَٓا اِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٤٦﴾ وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ
elbette diyecekler | eyvah bize | şübhesiz biz | idik | zâlim kimseler | ve | koyarız | terâzileri

الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيٰمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا وَاِنْ كَانَ
adâlet | kıyâmet günü için | artık haksızlığa uğratılmaz | kimse | bir şeyle | ve | eğer | olursa

مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ اَتَيْنَا بِهَا وَكَفٰى بِنَا حَاسِبِينَ
ağırlığında | bir dâne | hardaldan | getiririz | onu | ve | biz yeteriz | hesab görücü olarak

﴿٤٧﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسٰى وَهٰرُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَٓاءً وَذِكْرًا
ve | and olsun gerçekten | verdik | Mûsâ'ya | ve | Hârûn'a | furkânı | ve | bir ışık olarak | ve | bir nasîhat

لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ اَلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنَ السَّاعَةِ
takvâ sâhibleri için | o kimselerdir ki | korkarlar | Rablerinden | gıyabda | ve | onlar | o saatten

مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَهٰذَا ذِكْرٌ مُبَارَكٌ اَنْزَلْنَاهُ اَفَاَنْتُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ
korkan kimselerdir | ve | bu | bir zikirdir ki | mübârek | onu indirdik | şimdi siz misiniz | onu | inkâr edenler

﴿٥٠﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَٓا اِبْرٰهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ ﴿٥١﴾
ve | and olsun gerçekten | vermiştik | İbrâhîm'e | rüşdünü | bundan önce | ve | idik | onu | bilen

اِذْ قَالَ لِاَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هٰذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِٓي اَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ
o vakit | demişti | babasına | ve | kavmine | nedir | şu | heykeller | onlar ki | siz | kendilerine | tapınıcı olanlarsınız

﴿٥٢﴾ قَالُوا وَجَدْنَٓا اٰبَٓاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ ﴿٥٣﴾ قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ اَنْتُمْ
dediler | bulduk | atalarımızı | onlara | tapanlar | dedi | and olsun gerçekten | oldunuz | siz

وَاٰبَٓاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٥٤﴾ قَالُٓوا اَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ اَمْ اَنْتَ
ve | atalarınız | bir sapıklık içinde | apaçık | dediler | bize geldin mi | hak ile | yoksa | sen

مِنَ اللَّاعِبِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
oyun yapanlardan mısın | dedi | bil'akis | Rabbiniz | Rabbidir | göklerin | ve | yerin

الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَاَنَا عَلٰى ذٰلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٦﴾ وَتَاللّٰهِ
o ki | onları yoktan var etmiştir | ve | ben | buna | şâhidlik edenlerdenim | ve | Allah'a yemîn olsun ki

لَاَكِيدَنَّ اَصْنَامَكُمْ بَعْدَ اَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾
elbette bir tuzak kuracağım | putlarınıza | sonra | dönüp gitmenizden | arkasını dönen kimseler olarak

فَجَعَلَهُمْ جُذَاذًا اِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ اِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

nihâyet onları kıldı – param-parça – ancak – büyüğünü – onların – belki onlar – ona – mürâcaat ederler

قَالُوا مَنْ فَعَلَ هٰذَا بِاٰلِهَتِنَا اِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾

dediler – kim – yaptı – bunu – ilâhlarımıza – şübhesiz o – elbette zâlimlerdendir

قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ اِبْرٰهِيمُ ﴿٦٠﴾

dediler – işittik – bir genç ki – onları anıyor – deniyormuş – kendisine – İbrâhîm

قَالُوا فَأْتُوا بِهِ عَلٰٓى اَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾

dediler – öyle ise onu getirin – gözleri önüne – insanların – belki onlar – şâhidlik ederler

قَالُوٓا ءَاَنْتَ فَعَلْتَ هٰذَا بِاٰلِهَتِنَا يَٓا اِبْرٰهِيمُ ﴿٦٢﴾

dediler – sen mi – yaptın – bunu – ilâhlarımıza – ey – İbrâhîm

قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هٰذَا فَسْـَٔلُوهُمْ اِنْ كَانُوا

dedi – bil'akis – onu yapmıştır – büyükleri – bu – bakalım onlara bir sorun – eğer – iseler

يَنْطِقُونَ ﴿٦٣﴾ فَرَجَعُوٓا اِلٰٓى اَنْفُسِهِمْ فَقَالُوٓا اِنَّكُمْ اَنْتُمُ

konuşuyorlar – bunun üzerine döndüler – kendi vicdanlarına – ve dediler – gerçekten siz – sizsiniz

الظَّالِمُونَ ﴿٦٤﴾ ثُمَّ نُكِسُوا عَلٰى رُؤُسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هٰٓؤُلَٓاءِ

zâlim olanlar – sonra – (yine) döndürüldüler – (eski) kafalarına – and olsun gerçekten – bildin – bunlar değildir

يَنْطِقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ اَفَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْـًٔا

konuşuyorlar – dedi – öyle ise tapıyor musunuz – başka – Allah'dan – size fayda vermeyen şeylere – bir şeyle

وَلَا يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾ اُفٍّ لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

ve – size zarar vermiyor – yuh – size – ve – o şeylere ki – tapıyorsunuz – başka – Allah'dan – hiç akıl erdirmez misiniz

قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانْصُرُوٓا اٰلِهَتَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٦٨﴾

dediler – onu yakın – ve – yardım edin – ilâhlarınıza – eğer – iseniz – yapanlar

قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلٰٓى اِبْرٰهِيمَ ﴿٦٩﴾

dedik – ey – ateş – ol – serin – ve – selâmetli – karşı – İbrâhîm'e

وَاَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْاَخْسَرِينَ ﴿٧٠﴾ وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا

ve – istediler – ona – bir tuzak kurmak – fakat kendilerini kıldık – daha çok hüsrâna uğrayanlar – ve – onu kurtardık – ve – Lût'u

اِلَى الْاَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ

o yere – o ki – bereket kıldık – içinde – âlemler için – ve – ihsân ettik – ona

اِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ﴿٧٢﴾

İshâk'ı – ve – Ya'kûb'u – fazla olarak – ve – her birini – kıldık – sâlih kimseler

58- Nihâyet *(İbrâhîm)* onları *(o putları)* paramparça etti; ancak onların büyüğünü *(bıraktı)* ki, belki ona mürâcaat ederler!

59- *(Onlar döndükleri zaman:)* "Bunu ilâhlarımıza kim yaptı? Hiç şübhesiz o, zâlimlerden biridir" dediler.

60- *(Bazıları:)* "Onları diline dolayan bir genç işittik; kendisine İbrâhîm deniyormuş" dediler.

61- "Öyle ise onu insanların gözü önüne getirin; belki *(onun yaptığına)* şâhidlik ederler" dediler.

62- *(İbrâhîm'i getirdikten sonra:)* "Bunu ilâhlarımıza sen mi yaptın ey İbrâhîm?" dediler.

63- *(İbrâhîm:)* "Belki onu bu büyükleri yapmıştır; onlara bir sorun bakalım, eğer konuşuyorlarsa!" dedi.

64- Bunun üzerine *(orada bulunanlar)* kendi vicdanlarına döndüler de *(kendi kendilerine)*: "Gerçekten zâlim olanlar, ancak sizlersiniz" dediler.

65- Sonra yine eski kafalarına döndürüldüler: "Yemîn olsun *(sen de)* bilirsin ki, bunlar konuşmazlar!" *(dediler)*.

66- *(İbrâhîm)* şöyle dedi: "Öyle ise Allah'ı bırakıp da, size bir fayda vermeyen, hem size bir zararı da dokunmayan şeylere mi tapıyorsunuz?"

67- "Size de, Allah'dan başka tapmakta olduğunuz şeylere de yuh olsun! Hiç akıl erdirmez misiniz?"

68- *(Bazıları:)* "Eğer *(bir iş)* yapacak kimseler iseniz, onu yakın da ilâhlarınıza yardım edin!" dediler.

69- *(Onu ateşe attıklarında:)* "Ey ateş! İbrâhîm'e karşı serin ve selâmetli ol!" dedik.[1]

70- Böylece ona bir tuzak kurmak istediler; fakat kendilerini daha çok hüsrâna uğrayanlar kıldık.

71- Onu ve *(kardeşinin oğlu)* Lût'u, içinde âlemler için *(maddî-ma'nevî)* bereketler kıldığımız yere *(Şam'a ulaştırıp)* kurtardık.

72- Ve ona *(İbrâhîm'e)* İshâk'ı ve fazla*(sıyla bir lütuf)* olarak da *(torunu olan)* Ya'kûb'u ihsân ettik. Ve her birini sâlih kimseler kıldık.

73- Onları emrimizle *(insanlara)* hak yolu gösteren imamlar *(kendisine tâbi' olunan rehberler)* yaptık; onlara hayırlı işler yapmayı, namazı hakkıyla edâ etmeyi ve zekât vermeyi vahyettik.

(Onlar) bize kulluk eden kimselerdi.

74- Lût'a da *(vahyettik)*! Ona da bir hikmet ve bir ilim verdik ve onu çirkin işler yapmakta olan o şehirden kurtardık.

Gerçekten onlar, kötü bir fâsıklar topluluğu idiler.

75- Ve onu *(Lût'u)* rahmetimizin içine aldık. Gerçekten o, sâlih kimselerdendi.

76- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Nûh'u da *(an)*!

Hani daha önce *(o da)* duâ etmişti de onun duâsını kabûl edip, kendisini ve *(îmân eden)* ehlini o büyük sıkıntıdan *(tûfandan)* kurtarmıştık.

77- Âyetlerimizi yalanlayan o kavme karşı ona yardım ettik.

Gerçekten onlar, kötü bir kavim idiler de onları hep birlikte suda boğduk.

78- *(Ey Resûlüm!)* Dâvûd'u ve Süleymân'ı da *(yâd et)*!

Bir vakit ekin hakkında hüküm veriyorlardı; hani o kavmin koyunları onun *(o ekinin)* içine *(geceleyin)* yayılmışlardı. *(Biz de)* onların hükmüne şâhid idik.

79- Bunun üzerine onu *(o hâdise hakkındaki hükmü)* Süleymân'a anlattık.

Bununla berâber her birine hüküm ve ilim verdik.

Dağları ve kuşları, Dâvûd'la berâber tesbîh etmek üzere *(ona)* itaatkâr kıldık.[1] Ve *(bütün bunları)* yapan *(biz)* idik.

80- Ona, savaşınız*(ın şiddetin)*den sizi korusun diye sizin için giyecek *(zırh)* yapma san'atını öğrettik.

Şimdi siz şükreden kimseler misiniz?

81- Süleymân'a da şiddetli esen rüzgârı *(boyun eğdirdik)*; *(rüzgâr)* onun emriyle, içinde bereketler kıldığımız yere *(Şam'a)* akıp giderdi.

Ve *(biz)* herşeyi bileniz.

وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ

onlara · vahyettik · ve · emrimizle · hak yolu gösteriyorlar · imamlar ki · onları kıldık · ve

فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا

bize · idiler · ve · zekâtı · vermeyi · ve · namazı · hakkıyla kılmayı · ve · hayırlar · yapmayı

عَابِدِينَ ﴿٧٣﴾ وَلُوطًا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ

o şehirden · onu kurtardık · ve · bir ilim · ve · bir hikmet · ona verdik · Lût ki · ve · kulluk edenler

الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبَائِثَ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَاسِقِينَ

fâsıklar olan · kötü · bir topluluk · idiler · şübhesiz onlar · çirkin işler · yapıyor · idi · o ki

﴿٧٤﴾ وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٥﴾ وَنُوحًا إِذْ

bir vakit · Nûh'u (an) · ve · sâlih kimselerdendi · şübhesiz o · rahmetimize · onu dâhil ettik · ve

نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ

o sıkıntıdan · ehlini · ve · böylece kendisini kurtarmıştık · ona · ve icâbet etmiştik · bundan önce · nidâ etmişti

الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾ وَنَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا

âyetlerimizi · yalanladılar · o kimselerden ki · o kavimden · ona yardım ettik · ve · büyük

إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٧٧﴾ وَدَاوُودَ

Dâvûd'u (an) · ve · hep birlikte · ve onları suda boğduk · kötü · bir topluluk · idiler · şübhesiz onlar

وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ

koyunları · içinde · geceleyin yayılmıştı · o vakit ki · o ekin · hakkında · hüküm veriyorlardı · bir vakit · Süleymânı · ve

الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿٧٨﴾ فَفَهَّمْنَاهَا

bunun üzerine onu anlattık · şâhid · onların hükmüne · idik · ve · o kavmin

سُلَيْمَانَ وَكُلًّا آتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُودَ

Dâvûd'la · beraber · itaatkâr kıldık · ve · bir ilim · ve · bir hüküm · verdik · her birine · ve · Süleymâna

الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٧٩﴾ وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ

san'atını · ona öğrettik · ve · yapan · biz idik · ve · kuşları · ve · tesbîh ediyorlardı · dağları ki

لَبُوسٍ لَكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ﴿٨٠﴾

şükredenler · şimdi siz (olacak) mısınız · savaşınızdan · sizi koruması için · sizin için · giyecek

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ

o yere · emriyle · akıp giderdi · şiddetli esen · rüzgârı · Süleymâna · ve

الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمِينَ ﴿٨١﴾

bilen · herşeyi · biz idik · ve · içinde · bereket kıldık · o ki

وَمِنَ الشَّيَاطِينِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلاً دُونَ

ve | şeytanlardan | o kimseleri ki | dalgıçlık yaparlar | onun için | ve | yaparlar | bir iş ki | başkadır

ذٰلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ ﴿٨٢﴾ وَاَيُّوبَ اِذْ نَادٰى رَبَّهُ

bundan | ve | biz idik | onları | koruyan | ve | Eyyûb'ü (an) | bir vakit | nidâ etmişti | Rabbine

اَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٨٣﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ

şübhesiz ben | bana dokundu | zarar | ve | sen | en merhametlisisin | merhametlilerin | bunun üzerine icâbet etmiştik | ona

فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَاٰتَيْنَاهُ اَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ

ve açmıştık | o şeyi ki | ondadır | zarardan | ve | ona verdik | âilesini | ve | onların bir mislini

مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَذِكْرٰى لِلْعَابِدِينَ ﴿٨٤﴾

onlarla beraber | bir rahmet olarak | katımızdan | ve | bir ibret olmak üzere | kulluk edenlere

وَاِسْمٰعِيلَ وَاِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِنَ

ve | İsmâîl'i (an) | ve | İdrîs'i | ve | Zülkifl'i | hepsi

الصَّابِرِينَ ﴿٨٥﴾ وَاَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا اِنَّهُمْ

sabredenlerdendi | ve | onları dâhil ettik | içine | rahmetimiz | çünki onlar

مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٦﴾ وَذَا النُّونِ اِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا

sâlih kimselerdendi | ve | Zünnûn'u (an) | bir vakit | gitmişti | kızan biri olarak

فَظَنَّ اَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادٰى فِي الظُّلُمَاتِ

ve sanmıştı | diye | aslâ sıkıştırmayacağız | kendisini | derken nidâ etmişti | karanlıklar içinde

اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ سُبْحَانَكَ اِنِّي كُنْتُ مِنَ

diye | ilâh yoktur | ancak | sen | seni tenzîh ederim | gerçekten ben | oldum

الظَّالِمِينَ ﴿٨٧﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ

zulmedenlerden | nihâyet icâbet ettik | ona | ve | onu kurtardık | kederden

وَكَذٰلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾ وَزَكَرِيَّا اِذْ نَادٰى رَبَّهُ

ve | işte böyle | kurtarırız | mü'minleri | ve | Zekeriyâ'yı (an) | bir vakit | nidâ etmişti | Rabbine

رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَاَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ﴿٨٩﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ

Rabbim | beni bırakma | tek | ve | sen | en hayırlısısın | vârislerin | bu yüzden icâbet ettik | ona

وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيٰى وَاَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ اِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ

ve | ihsân ettik | ona | Yahyâ'yı | ve elverişli bir hâle getirdik | ona | hanımını | gerçekten onlar | idiler | koşuşurlar

فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ ﴿٩٠﴾

hayırlı işlerde | ve | bize duâ ederlerdi | ümîd ederek | ve | korkarak | ve | idiler | bize | gönülden bağlılar

82- Şeytanlardan da, onun için dalgıçlık yapanları ve bundan başka iş görenleri *(emrine verdik.)* Ve onları koruyanlar *(biz)* idik.(1)

83- *(Ey Habîbim!)* Eyyûb'ü de *(an)*!

Hani Rabbine: "Zarar gerçekten bana dokundu; sen merhametlilerin en merhametlisisin" diye nidâ etmişti.(2)

84- Bunun üzerine *(biz de)* onun duâsını kabûl etmiştik de kendisinde bulunan zararı *(o hastalığı)* açmış *(kaldırmış)*tık; katımızdan bir rahmet ve *(bize)* kulluk edenlere bir ibret olmak üzere, ona âilesini ve onlarla berâber bir mislini daha verdik.

85- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* İsmâîl'i, İdrîs'i ve Zülkifl'i de *(hatırla)*! Hepsi de sabredenlerdendi.

86- Onları da rahmetimize dâhil ettik.

Çünki onlar sâlih kimselerdendi.

87- Zünnûn'u da *(balık sâhibi Yûnus'u da an)*! Hani *(kavmine)* kızan biri olarak, *(bizden izinsiz)* gitmişti de kendisini *(bu yüzden)* aslâ sıkıştırmayacağımızı sanmıştı; derken *(balığın karnında)* karanlıklar içinde *(kalıp)*: "Senden başka ilâh yoktur; seni tenzîh ederim!

Gerçekten ben *(nefsine)* zulmedenlerden oldum!" diye nidâ etmişti.(3)

88- Nihâyet *(biz de)* onun duâsını kabûl ettik ve onu kederden kurtardık.

İşte, mü'minleri böyle kurtarırız.

89- Zekeriyyâ'yı da *(yâd et)*!

Hani *(o da)* Rabbine: "Rabbim!

Beni tek bırakma; sen *(herkes fenâ bulduktan sonra, bâkî kalarak)* vârislerin en hayırlısısın" diye nidâ etmişti.

90- Bu yüzden *(biz de)* onun duâsını kabûl ettik ve ona Yahyâ'yı ihsân ettik; *(yaşı geçmiş)* hanımını da kendisi için *(çocuk sâhibi olmaya)* elverişli bir hâle getirdik.

Gerçekten onlar *(bütün bu peygamberler)* hayırlı işlerde koşuşurlar, ümîd ederek ve korkarak bize duâ ederlerdi.

Ve bize gönülden bağlı kimselerdi.

91- İffetini korumuş olanı da *(Meryem'i de zikret)*!

Ona *(yarattığımız)* rûhumuzdan üfledik; onu ve oğlunu, âlemler için bir ibret kıldık.

92- İşte hiç şübhesiz bu sizin ümmetiniz *(olan İslâm Milleti)*, tek bir ümmettir *(tek bir dindir)*. Ben de sizin Rabbinizim; öyle ise bana kulluk edin!

93- Fakat *(yahudilerle hristiyanlar, din)* işlerini kendi aralarında parça parça ettiler!

Hepsi *(sonunda)* ancak bize dönücüdürler.

94- Artık kim mü'min olarak sâlih amellerden işlerse, onun çalışması için nankörlük yoktur.

Şübhe yok ki onu yazan biziz.

95- Helâk ettiğimiz bir şehrin *(halkının mahşer günü bize)* dönmemeleri, şübhesiz ki mümkün değildir.

96, 97- Nihâyet Ye'cüc ve Me'cüc'ün *(seddi)* açıldığı ve onların her tepeden akın etmekte olduğu ve gerçek va'd *(olan kıyâmet)*in yaklaştığı zaman bir de bakarsın ki, inkâr edenlerin gözleri *(dehşetten)* donuktur.

"Eyvah bize!

Hakîkaten bundan gaflet içindeydik, *(biz)* bil'akis *(nefsimize)* zulmeden kimseler imişiz!" *(derler)*.

98- Muhakkak ki siz ve Allah'dan başka tapmakta olduklarınız, Cehennemin yakacağısınız!

Siz oraya girecek olanlarsınız!

99- Eğer onlar birer ilâh olsaydı, oraya girmezlerdi.

Hâlbuki *(tapan ve tapılan)* hepsi orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

100- Onlar için orada inim inim inlemek vardır. Ve onlar orada *(hiçbir şey)* işitmezler.

101- Şübhesiz ki tarafımızdan kendilerine en güzel *(saâdet)* takdîr edilmiş olanlar var ya, işte onlar ondan *(Cehennemden)* uzaklaştırılmış kimselerdir.

وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا

onu kıldık · ve · rûhumuzdan · ona · ve üfledik · iffetini · korudu · o kimseyi ki · ve

وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾ إِنَّ هٰذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً

tek · bir ümmettir · ümmetiniz · bu · şübhesiz · âlemler için · bir ibret · oğlunu · ve

وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴿٩٢﴾ وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ

işlerini · parça parça ettiler · ve · öyle ise bana kulluk edin · Rabbinizim · ben · ve

بَيْنَهُمْ كُلٌّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ ﴿٩٣﴾ فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ

yaparsa · artık kim · dönücüdürler · bize · hepsi · kendi aralarında

الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ

onun çalışması için · bunun üzerine nankörlük yoktur · mü'min · o iken · sâlih amellerden

وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ ﴿٩٤﴾ وَحَرَامٌ عَلَى قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا

onu helâk ettik · bir şehre ki · haramdır · ve · yazan · onu · şübhesiz biz · ve

أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٩٥﴾ حَتَّى إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ

Ye'cüc · açıldı · o zaman ki · nihâyet · dönmeyecekler · şübhesiz onlar

وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿٩٦﴾

akın ediyorlar · tepenin · herbirinden · onlar · ve · Me'cüc · ve

وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ

gözleri · donuktur · o · birden hemen · gerçek · va'd · yaklaştı · ve

الَّذِينَ كَفَرُوا يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِنْ

bir gaflet · içinde · idik · gerçekten · eyvah bize · inkâr ettiler · o kimselerin ki

هٰذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٩٧﴾ إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ

tapıyorsunuz · o şeyler ki · ve · şübhesiz siz · zulmedenler · idik · bil'akis · bundan

دُونِ اللّٰهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ ﴿٩٨﴾ لَوْ

eğer · varacak olanlarsınız · oraya · siz · cehennemin · yakacağıdır · Allah'dan · başka

كَانَ هٰؤُلَاءِ آلِهَةً مَا وَرَدُوهَا وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ

ebedî kalıcıdırlar · orada · hepsi · ve · oraya varmazlardı · birer ilâh · onlar · olsaydı

﴿٩٩﴾ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ

o kimseler ki · şübhesiz · işitmezler · orada · onlar · ve · derin bir iç çekiş · orada · onlar için vardır

سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَى أُولٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿١٠١﴾

uzaklaştırılmış olanlardır · ondan · işte onlar · en güzel (saâdet) · tarafımızdan · kendilerine · geçmiş

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ

duymazlar · uğultusunu · ve · onlar · içinde · o şeyin ki · çok istedi · canları

خَالِدُونَ ﴿١٠٢﴾ لَا يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ

ebedî kalıcıdırlar · onları üzmez · dehşet · en büyük · ve · onları karşılar

الْمَلَائِكَةُ هَٰذَا يَوْمُكُمُ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿١٠٣﴾

melekler · bu · gününüzdür · o ki · idiniz · va'd ediliyorsunuz

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ كَمَا بَدَأْنَا

o gün ki · düreriz · göğü · dürülmesi gibi · sayfasının · kitabların · o şey gibi ki · başladık

أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعْدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿١٠٤﴾

ilk · yaratmaya · onu iâde ederiz · bir va'd olarak · üzerimizde · şübhesiz biz · olanız · yapan

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ

and olsun ve gerçekten · yazmıştık · Zebûr'da · ardından · zikir'in (Tevrât'ın) · şübhesiz · yeryüzü ki

يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿١٠٥﴾ إِنَّ فِي هَٰذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ

ona vâris olacaktır · kullarım · sâlih · şübhesiz · bunda vardır · elbette ulaşmak · bir kavim için

عَابِدِينَ ﴿١٠٦﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٧﴾ قُلْ إِنَّمَا

ibâdet eden · ve · seni göndermedik · ancak · rahmet olarak · âlemlere · de ki · ancak

يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٨﴾

vahyediliyor · bana · ancak · İlâh'ınız · bir İlâh'dır · tek · şimdi siz (olacak) mısınız · müslüman kimseler

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ وَإِنْ أَدْرِي أَقَرِيبٌ أَمْ

artık eğer · yüz çevirirlerse · öyleyse de ki · size bildirdim · eşit olarak · ve · bilmem · yakın mıdır · yoksa

بَعِيدٌ مَا تُوعَدُونَ ﴿١٠٩﴾ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا

uzak mı · o şey ki · tehdîd ediliyorsunuz · şübhesiz o · bilir · açık olanı · sözden · ve · bilir · o şeyleri ki

تَكْتُمُونَ ﴿١١٠﴾ وَإِنْ أَدْرِي لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١١١﴾ قَالَ

gizliyorsunuz · ve · bilmem · belki o · bir imtihandır · sizin için · ve · bir faydalanmadır · bir vakte kadar · dedi

رَبِّ احْكُمْ بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمَٰنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١١٢﴾

Rabbim · hüküm ver · hak ile · ve · Rabbimiz · pek merhametlidir · yardım istenendir · o şeylere karşı ki · vasfediyorsunuz

سُورَةُ الْحَجِّ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانٍ وَسَبْعُونَ آيَةً

102- *(O mü'minler)* onun *(o Cehennemin çok uzak mesâfelerden bile işitilen)* uğultusunu duymazlar. Ve onlar canlarının çektiği şeyler *(hesabsız ni'metler)* içinde ebedî olarak kalıcıdırlar.

103- En büyük dehşet *(kıyâmet dahi)* onları üzmez! Ve onları melekler karşılar: "İşte bu, sizin *(dünyada iken)* va'd edilmekte olduğunuz gününüzdür!" *(derler)*.

104- O gün ki, göğü, kitabların sayfasını dürer gibi düreriz. İlk yaratmaya başladığımız gibi üzerimizde bir va'd olarak onu iâde ederiz *(tekrar yaratırız)*. Şübhesiz ki biz, *(bunu)* yapacak olanız.

105- And olsun ki Zikir'den *(Tevrât'tan)* sonra Zebûr'da da: "Gerçekten yeryüzüne sâlih kullarım vâris olacaktır" diye yazmıştık.

106- Şübhesiz ki bunda *(Kur'ân'da)* ibâdet eden bir kavim için *(maksada ulaştırıcı)* kâfî *(bir nasîhat var)*dır.

107- *(Ey Resûlüm!) (Biz)* seni ancak âlemlere bir rahmet olarak gönderdik.[1]

108- De ki: "Bana sâdece, sizin İlâhınızın ancak bir tek İlâh olduğu vahyediliyor. Şimdi siz Müslüman kimseler *(olacak)* mısınız?"

109- Artık yüz çevirirlerse, de ki: "*(Ben emrolunduğum şeyi)* size eşit olarak bildirdim. Tehdîd edilmekte olduğunuz şeyin yakın mı yoksa uzak mı olduğunu ise bilmem!"

110- "Muhakkak ki O, sözün açık olanını da bilir, gizlemekte olduğunuz şeyleri de bilir."

111- "Bilmem, belki de bu *(azâbın te'hîr edilmesi)*, sizin için bir imtihan ve bir zamâna kadar bir faydalanmadır."

112- *(Peygamber:)* "Rabbim! *(Müşriklerle aramızda)* hak ile hüküm ver! Bizim Rabbimiz, Rahmân *(pek merhametli olan)*dır, sizin isnâd etmekte olduğunuz vasıflara karşı *(kendisinden)* yardım istenendir" dedi.

22- HACC SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 78 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Ey insanlar! Rabbinizden sakının! Çünki kıyâmetin zelzelesi, pek büyük *(korkunç)* bir şeydir.

2- Onu göreceğiniz gün, her emziren kadın emzirdiği *(yavrusu)*nu unutur ve her hâmile kadın yükünü *(karnındaki çocuğunu)* düşürür; *(o gün)* insanları, sarhoşlar *(gibi yalpalarken)* görürsün; hâlbuki onlar sarhoş kimseler değildir.

Fakat Allah'ın azâbı *(pek)* şiddetlidir.

3- İnsanlardan bazısı, Allah hakkında bilgisizce mücâdele eder ve her inadcı şeytana uyar.

4- Ki onun *(o şeytanın)* hakkında gerçekten şöyle yazılmıştır: "Her kim bunu dost edinirse, artık şübhesiz ki o, kendisini dalâlete düşürür ve onu alevli ateşin azâbına götürür!"

5- Ey insanlar! Eğer öldükten sonra dirilmekten şübhe içinde iseniz, artık muhakkak ki biz, sizi bir topraktan, sonra bir nutfeden, sonra bir alakadan, sonra da *(ne)* yaratılmış *(ne de)* yaratılmamış *(henüz kemâle ermemiş)* bir mudgadan yarattık ki, size *(kudretimizi)* açıkça gösterelim.[1]

Artık dilediğimizi muayyen bir vakte kadar rahimlerde bekletiriz; sonra sizi bir bebek olarak çıkarırız; sonra da gücünüz kemâle ersin diye *(sizi büyütürüz)*.

İçinizden kimisi *(yaşlanmadan)* vefât ettirilir, kiminiz de ömrün en rezîline *(bunaklık çağına)* ulaştırılır ki, biraz bilgiden sonra bir şey bilmez olsun!

Ve *(sen)* yeryüzünü kupkuru görürsün; fakat onun üzerine suyu indirdiğimiz zaman, harekete geçer, kabarır ve her çift *(her cins)* güzel bitkiden yetiştirir.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm · Rahmân · Allah'ın · ismiyle

يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْۚ اِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ

bir şeydir · o saatin · zelzelesi · şübhesiz · Rabbinizden · sakının · insanlar · ey

عَظ۪يمٌ ﴿١﴾ يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّٓا

o şeyden ki · emziren kadın · her · gaflet eder · onu göreceksiniz · o gün ki · pek büyük

اَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارٰى

sarhoşlar · insanları · görürsün · ve · yükünü · yük · sâhibi kadın · her · düşürür · ve · emzirdi

وَمَا هُمْ بِسُكَارٰى وَلٰكِنَّ عَذَابَ اللّٰهِ شَد۪يدٌ ﴿٢﴾ وَمِنَ

ve · şiddetlidir · Allah'ın · azâbı · fakat · sarhoş olanlar · onlar değil iken

النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ

şeytana · her · uyar · ve · bir bilgi · olmadan · Allah hakkında · mücâdele eder · kimi · insanlardan

مَر۪يدٍۙ ﴿٣﴾ كُتِبَ عَلَيْهِ اَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَاَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْد۪يهِ

onu götürür · ve · onu dalâlete düşürür · artık şübhesiz o · onu dost edinirse · kim · şübhesiz şu · onun hakkında · yazılmıştır · inadcı

اِلٰى عَذَابِ السَّع۪يرِ ﴿٤﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ ف۪ي رَيْبٍ مِنَ

bir şübhe · içinde · iseniz · eğer · insanlar · ey · alevli ateşin · azâbına

الْبَعْثِ فَاِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ

sonra · bir nutfeden · sonra · bir topraktan · sizi yarattık · artık şübhesiz biz · dirilmekten

عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِنُبَيِّنَ

açıklamamız için · yaratılmamış · ve · yaratılmış · bir mudgadan · sonra · bir alakadan

لَكُمْۜ وَنُقِرُّ فِي الْاَرْحَامِ مَا نَشَٓاءُ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ

sonra · belirli · bir vakte kadar · dileriz · o şeyleri ki · rahimlerde · dururuz · ve · size

نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُٓوا اَشُدَّكُمْۚ وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفّٰى

vefât ettirilir · kimi · sizden · ve · gücünüze · ermeniz için · sonra · bir bebek olarak · sizi çıkarırız

وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ اِلٰٓى اَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ

ardından · bilmemesi için · ömrün · en rezîline · itilir · kimi · sizden · ve

عِلْمٍ شَيْـٔاًۜ وَتَرَى الْاَرْضَ هَامِدَةً فَاِذَٓا اَنْزَلْنَا عَلَيْهَا

onun üzerine · indirdik · fakat o zaman ki · kupkuru · yeryüzünü · görürsün · ve · bir şey · bir ilmin

الْمَٓاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَاَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَه۪يجٍ ﴿٥﴾

güzel · çiftin · hepsinden · bitirdi · ve · kabardı · ve · harekete geçti · suyu

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَ اَنَّهُ يُحْيِ الْمَوْتٰى وَ اَنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ

herşeye | şüb-hesiz o | ve | ölüleri | diril-tir | şübhe-siz o | ve | hakk | o-dur | Allah | çünki şübhesiz | işte budur

قَدِيرٌ ۙ ﴿٦﴾ وَ اَنَّ السَّاعَةَ اٰتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا ۙ وَ اَنَّ اللّٰهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي

o kimse-leri ki | dirilte-cektir | Allah | ve şüb-hesiz | onda | şübhe yoktur | gelici-dir | o saat | ve şüb-hesiz | gücü ye-tendir

الْقُبُورِ ﴿٧﴾ وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ لَا هُدًى

ne yol gösteren | ve | bir bilgi olmadan | Allah | hak-kında | mücâde-le eder | kimi | insanlardan | ve | kabirler-dedir

وَ لَا كِتَابٍ مُنِيرٍ ۙ ﴿٨﴾ ثَانِيَ عِطْفِهِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ ۜ لَهُ فِي الدُّنْيَا

dünyada | ona vardır | Allah | yolundan | saptırma-sı için | yanını | büküp çevirerek | aydın-latıcı | ne bir kitab | ve

خِزْيٌ وَ نُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٩﴾ ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ

takdîm etti | o şeyden dolayı ki | bu | yakıcı | azâbı | kıyâmet günü | ona tattı-racağız | ve | bir re-zillik

يَدَاكَ وَ اَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ۚ ﴿١٠﴾ وَ مِنَ النَّاسِ

insanlardan | ve | kullarına | zulümkâr | değildir | Allah | şüb-hesiz | ve | senin iki elin

مَنْ يَعْبُدُ اللّٰهَ عَلٰى حَرْفٍ ۚ فَاِنْ اَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَاَنَّ بِهِ ۚ وَ اِنْ

e-ğer | ve | onun-la | mutma-in oldu | bir iyilik | ona isâ-bet ederse | artık eğer | bir kenarda | Allah'a | kulluk eder | kimi

اَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلٰى وَجْهِهِ ۚ خَسِرَ الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةَ ۜ

âhireti | ve | dünyayı | kaybet-miştir | yüzü üstü | döndü | bir sı-kıntı | ona isâbet ederse

ذٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١١﴾ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا

ve o şeye ki | ona bir zarar vermeyene | Allah'-dan | başka | yalvarır | apaçık | hüsran | odur | işte bu

لَا يَنْفَعُهُ ۜ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٢﴾ يَدْعُوا لَمَنْ ضَرُّهُ اَقْرَبُ

daha yakındır | zararı | o kim-seye ki | yalvarır | uzak olan | dalâlet | odur | işte bu | ona bir fayda vermez

مِنْ نَفْعِهِ ۜ لَبِئْسَ الْمَوْلٰى وَ لَبِئْسَ الْعَشِيرُ ﴿١٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ

o kimse-leri ki | dâhil eder | Allah | şübhe-siz | arka-daştır | elbette ne kötü | ve | yar-dımcı | elbette ne kötü | faydasın-dan

اٰمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا

altlarından | akar | cennetlere | sâlih ameller | yaptılar | ve | îmân ettiler

الْاَنْهَارُ ۜ اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿١٤﴾ مَنْ كَانَ يَظُنُّ اَنْ

sanıyor | ise | kim | diler | o şe-yi ki | yapar | Allah | şübhe-siz | ırmaklar

لَنْ يَنْصُرَهُ اللّٰهُ فِي الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ اِلَى

bir sebebi | o hâlde uzatsın | âhirette | ve | dünyada | Allah'ın | aslâ ona yardım etmeyeceğini

السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُ مَا يَغِيظُ ﴿١٥﴾

öfkeleni-yor | o şe-yi ki | hîlesi | giderebilecek mi | ve bak-sın | kessin | sonra | göğe

6- İşte bu *(yaratılış)*, şübhesiz ki Allah'ın gerçekten Hakk olması ve muhakkak ki ölüleri O'nun diriltmesi ve şübhe yok ki O'nun, herşeye hakkıyla gücü yetmesindendir.

7- Muhakkak ki kıyâmet gelicidir; onda şübhe yoktur ve elbette Allah, kabirlerde bulunan kimseleri diriltecektir!

8, 9- İnsanlardan bazısı ne bir bilgi, ne bir yol gösteren, ne de aydınlatıcı bir kitab olmadan, Allah yolundan saptırmak için *(kibirinden)* yanını büküp çevirerek, Allah hakkında mücâdele eder. Ona dünyada bir rezillik vardır; kıyâmet günü ise ona o yakıcı azâbı tattıracağız!

10- *(O zaman ona şöyle denilir:)* "Bu, senin ellerinin takdîm ettiği *(senin işlediğin günahlar)* yüzündendir."

Şübhesiz ki Allah, kullarına zulümkâr değildir.

11- İnsanlardan bazısı da, Allah'a bir kenardan *(şübhe içinde)* kulluk eder.

Artık ona bir iyilik isâbet ederse, onunla mutmain olur.

Fakat ona bir kötülük isâbet ederse, yüzüstü döner *(dinden çıkar)*.

Dünyayı da, âhireti de kaybetmiştir. İşte o apaçık hüsran, budur!

12- Allah'ı bırakıp, kendisine ne bir zararı dokunan, ne de kendisine bir fayda veren şeylere yalvarır.

İşte o *(haktan)* uzak olan dalâlet, budur!

13- *(Hem)* zararı faydasından daha yakın olana yalvarır.

(O yalvardığı şey) ne kötü yardımcı ve ne kötü arkadaştır!

14- Muhakkak ki Allah, îmân edip sâlih ameller işleyenleri altlarından ırmaklar akan Cennetlere koyar.

Şübhesiz ki Allah, ne dilerse yapar.

15- Kim Allah'ın, dünyada ve âhirette ona *(peygamberine)* aslâ yardım etmeyeceğini sanıyorsa, o hâlde göğe *(evinin tavanına)* bir sebeb *(ip)* uzatsın; sonra *(onu boğazına geçirerek, nefesini)* kessin de baksın; *(bu)* hîlesi, öfkelenmekte olduğu şeyi *(Allah'ın Peygambere yardımını)* hiç giderebilecek mi?

16- İşte onu *(Kur'ân'ı)* böyle apaçık âyetler hâlinde indirdik; şübhesiz ki Allah, *(hikmetine binâen, kendi lûtfundan)* dilediğine hidâyet verir.

17- Îmân edenler, yahudi olanlar, sâbiîler *(yıldızlara ve meleklere tapanlar)*, hristiyanlar, mecûsîler *(ateşe tapanlar)* ve *(Allah'a)* şirk koşanlar var ya, şübhesiz ki Allah, kıyâmet günü bunların arasını *(hükmederek)* ayıracaktır.

Muhakkak ki Allah, herşeye hakkıyla şâhiddir.

18- Görmedin mi, şübhesiz Allah *(O Rabbinizdir ki)*, göklerde olan ve yerde bulunan herkes, güneş, ay ve yıldızlar, dağlar, ağaçlar, *(yeryüzünde)* hareketli olan *(bütün)* canlılar ile insanlardan birçoğu O'na secde eder.[1] *(Onlardan)* birçok *(kimse)* de vardır ki, azab üzerine hak olmuştur.

Ve Allah kimi alçaltırsa, artık onu yükseltecek kimse yoktur.

Muhakkak ki Allah, ne dilerse yapar.

19- İşte bu ikisi *(mü'min ve kâfir)*, Rableri hakkında mücâdele eden iki hasımdır.

İnkâr edenler için ateşten elbiseler biçilmiştir. Başlarının üstünden *(de)* kaynar su dökülür.

20- Bununla karınlarında bulunan *(organ)*lar ve derileri eritilir.

21- Ayrıca onlar için demir kamçılar vardır.

22- *(Çektikleri)* ızdırabdan dolayı oradan ne zaman çıkmak isteseler, yine oraya iâde olunurlar ve *(kendilerine)*: "Yakıcı azâbı tadın!" *(denilir)*.

23- Muhakkak ki Allah, îmân edip sâlih ameller işleyenleri, altlarından ırmaklar akan Cennetlere koyar; orada altından bilezikler ve inciler takınırlar.

Orada onların elbiseleri ise ipektir.

وَ كَذٰلِكَ اَنْزَلْنَاهُ اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَ اَنَّ اللّٰهَ يَهْد۪ي مَنْ يُر۪يدُ ﴿١٦﴾

diler · o kimseye ki · hidâyet verir · Allah · şübhesiz · ve · apaçık · âyetler olarak · onu indirdik · işte böyle · ve

اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَ الَّذ۪ينَ هَادُوا وَ الصَّابِـ۪ٔينَ وَ النَّصَارٰى

hristiyanlar · ve · sâbiîler · ve · yahudi oldular · o kimseler ki · ve · îmân ettiler · o kimseler ki · şübhesiz

وَ الْمَجُوسَ وَ الَّذ۪ينَ اَشْرَكُوا اِنَّ اللّٰهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ

kıyâmet günü · onların arasını · ayıracaktır · Allah · şübhesiz · şirk koştular · o kimseler ki · ve · mecûsîler · ve

اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَه۪يدٌ ﴿١٧﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي

o kimseler ki · ona secde eder · Allah ki · şübhesiz · görmedin mi · şâhiddir · herşeye · Allah · şübhesiz

السَّمٰوَاتِ وَ مَنْ فِي الْاَرْضِ وَ الشَّمْسُ وَ الْقَمَرُ وَ النُّجُومُ

yıldızlar · ve · ay · ve · güneş · ve · yerdedir · o kimseler ki · ve · göklerdedir

وَ الْجِبَالُ وَ الشَّجَرُ وَ الدَّوَابُّ وَ كَث۪يرٌ مِنَ النَّاسِ وَ كَث۪يرٌ

birçoğu ki · ve · insanlardan · birçoğu · ve · hareketli olan canlılar · ve · ağaçlar · ve · dağlar · ve

حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَ مَنْ يُهِنِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ

bir şereflendiren · artık onun için yoktur · Allah · alçaltırsa · kimi · ve · azâb · üzerine · hak olmuştur

اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿١٨﴾ هٰذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا

cedelleştiler · iki hasımdır ki · bu ikisi · diler · o şeyi ki · yapar · Allah · şübhesiz

ف۪ي رَبِّهِمْ فَالَّذ۪ينَ كَفَرُوا قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِنْ نَارٍ يُصَبُّ

dökülür · ateşten · elbiseler · onlar için · biçilmiştir · inkâr ettiler · artık o kimseler ki · Rableri · hakkında

مِنْ فَوْقِ رُؤُ۫سِهِمُ الْحَم۪يمُ ﴿١٩﴾ يُصْهَرُ بِه۪ مَا ف۪ي بُطُونِهِمْ

karınlarındadır · o şeyler ki · onunla · eritilir · kaynar su · başlarının · üstünden

وَ الْجُلُودُ ﴿٢٠﴾ وَ لَهُمْ مَقَامِعُ مِنْ حَد۪يدٍ ﴿٢١﴾ كُلَّمَا اَرَادُوا

istediler · her ne zaman · demirden · kamçılar · onlar için vardır · ve · deriler · ve

اَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ اُع۪يدُوا ف۪يهَا وَ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَر۪يقِ ﴿٢٢﴾

yakıcı · azâbı · tadın · ve · oraya · iâde olundular · ızdırabdan dolayı · oradan · çıkmalarını

اِنَّ اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ

cennetlere · sâlih ameller · yaptılar · ve · îmân ettiler · o kimseleri ki · dâhil eder · Allah · şübhesiz

تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ ف۪يهَا مِنْ اَسَاوِرَ

bilezikler · orada · takınırlar · ırmaklar · altlarından · akar

مِنْ ذَهَبٍ وَ لُؤْلُؤًا وَ لِبَاسُهُمْ ف۪يهَا حَر۪يرٌ ﴿٢٣﴾

ipektir · orada · elbiseleri · ve · inciden · ve · altından

وَهُدُوا اِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهُدُوا اِلٰى صِرَاطِ الْحَمِيدِ

ve | hidâyet edilmişlerdir | güzel olana | sözden | ve | hidâyet edilmişlerdir | yoluna | hamde lâyık olanın

﴿٢٤﴾ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَالْمَسْجِدِ

şübhesiz | o kimseler ki | inkâr ettiler | ve | men' ettiler | yolundan | Allah | ve | Mescid-i

الْحَرَامِ الَّذِى جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَٓاءً الْعَاكِفُ فِيهِ

Harâm'dan | o ki | onu kıldık | insanlar için | eşit | yerli olan | içinde

وَالْبَادِ وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِاِلْحَادٍ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ عَذَابٍ

ve | misâfir olan | ve | kim | isterse | orada | haktan sapmayı | bir zulüm ile | ona tattırırız | bir azâbdan

اَلِيمٍ ﴿٢٥﴾ وَاِذْ بَوَّاْنَا لِاِبْرٰهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ اَنْ لَا تُشْرِكْ

elemli | ve | bir vakit | hazırlamıştık | İbrâhîm'e | yerini | Beyt'in | diye | ortak koşma

بِى شَيْـًٔا وَطَهِّرْ بَيْتِىَ لِلطَّٓائِفِينَ وَالْقَٓائِمِينَ وَالرُّكَّعِ

bana | bir şeyi | ve | temiz tut | beytimi | tavâf edenler için | ve | (orada) oturanlar | ve | rükû edenler

السُّجُودِ ﴿٢٦﴾ وَاَذِّنْ فِى النَّاسِ بِالْحَجِّ يَاْتُوكَ رِجَالًا

secde edenler | ve | i'lân et | içinde | insanlar | haccı | sana gelsinler | yaya olarak

وَعَلٰى كُلِّ ضَامِرٍ يَاْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿٢٧﴾

ve | üzerinde | her | yorgun (deve) | gelsinler | herbirinden | yolun | uzak

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ فِى اَيَّامٍ

şâhid olmaları için | menfaatlere | kendilerine âid | ve | zikretmeleri | ismini | Allah'ın | günlerde

مَعْلُومَاتٍ عَلٰى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْاَنْعَامِ فَكُلُوا

belli | o şeyler üzerine ki | kendilerini rızıklandırdı | hayvanlardan | sağmal | artık yiyin

مِنْهَا وَاَطْعِمُوا الْبَٓائِسَ الْفَقِيرَ ﴿٢٨﴾ ثُمَّ لْيَقْضُوا

bunlardan | ve | yedirin | darda kalmışa | fakire | sonra | gidersinler

تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ

kirlerini | ve | yerine getirsinler | adaklarını | ve | tavâf etsinler | Beyt-i

الْعَتِيقِ ﴿٢٩﴾ ذٰلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ حُرُمَاتِ اللّٰهِ فَهُوَ خَيْرٌ

Atîk'ı | budur | ve | kim | hürmet gösterirse | yasaklarına | Allah'ın | artık o | bir hayırdır

لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَاُحِلَّتْ لَكُمُ الْاَنْعَامُ اِلَّا مَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ

ona | katında | Rabbinin | ve | helâl kılınmıştır | size | sağmal hayvanlar | ancak | o şey ki | okunur | size

فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْاَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ﴿٣٠﴾

artık kaçının | pis olandan | putlardan | ve | kaçının | sözden | yalan

24- *(Onlar)* sözün güzel olanına *(kelime-i tevhîde)* hidâyet edilmişlerdir; hamd edilmeye yegâne lâyık olan *(Allah')*ın yoluna hidâyet edilmişlerdir.

25- Şübhesiz ki o inkâr edenler ve *(insanları)* Allah yolundan, içinde yerli olsun misâfir olsun *(kıble ve ma'bed olma husûsunda)* insanlar için eşit kıldığımız Mescid-i Harâm'dan men' edenler yok mu, işte her kim ki orada zulüm ile haktan sapmak isterse, ona *(pek)* elemli bir azabdan tattırırız.

26- Ve bir zaman İbrâhîm'e, *(tufandan dolayı nerede olduğunu bulamadığı)* Beyt'in *(Kâ'be'nin)* yerini *(onu yeniden binâ etmesi için)* göstermiş *(ve ona şöyle emretmiş)*tik: "Bana hiçbir şeyi ortak koşma!

Tavâf edenler, *(o bölgede)* oturanlar *(yerli olanlar)*, rükû' ve secde edenler için beytimi temiz tut!"

27- "Ve insanlar içinde Hacc'ı i'lân et, gerek yaya olarak, gerekse bütün uzak yollardan gelen yorgun develer üzerinde sana gelsinler!"

28- "Tâ ki kendilerine âid *(dünyevî ve uhrevî)* menfaatlere şâhid olsunlar ve *(Allah'ın)* kendilerine rızık olarak verdiği sağmal hayvanlar üzerine belli günlerde *(onları kurban ederken)* Allah'ın ismini zikretsinler!

Artık *(siz de)* bunlardan yiyin, darda kalmış fakire de yedirin!"

29- "Sonra *(vücudlarındaki)* kirlerini gidersinler, adaklarını yerine getirsinler ve Beyt-i Atîk'ı *(Kâ'be'yi)* tavâf etsinler!"

30- *(Emrimiz)* budur!

Kim Allah'ın *(emir ve)* yasaklarına hürmet gösterirse, artık bu Rabbi katında kendisi için bir hayırdır.

(Haram olduğu) size okunanların *(bildirilenlerin)* dışında kalan sağmal hayvanlar size helâl kılınmıştır; artık o pis putlardan kaçının ve yalan sözden sakının![1]

31- Allah için, Hakk'a yönelen kimseler olarak O'na şirk koşan kimseler olmaksızın *(o çirkin şeylerden sakının)*! Kim Allah'a şirk koşarsa, bunun üzerine sanki *(o)*, gökten düşmüş de kendisini kuşlar kapıyor veya rüzgâr onu uzak bir yere sürüklüyor gibidir.

32- Bu *(böyle)*dir! Kim Allah'ın şeâirine *(dîninin alâmetlerine)* hürmet ederse, artık şübhesiz bu, kalblerin takvâsındandır.(1)

33- Onlarda *(kurbanlık hayvanlarda)* sizin için belirli bir zamâna kadar birtakım menfaatler vardır. Sonra onların varacakları *(kurban edilecekleri)* yer, Beyt-i Atîk *(Harem bölgesinin yanın)*a kadardır.

34- Her ümmet için bir kurban ibâdeti *(ve yeri meşrû')* kıldık ki, *(O'nun)* kendilerine rızık olarak verdiği sağmal hayvanlar*(dan kurban keserken)* üzerine Allah'ın ismini zikretsinler! Çünki sizin İlâhınız tek bir İlâhtır; öyle ise O'na teslîm olun! *(Ey Resûlüm!)* İşte o gönülden bağlı olanları müjdele!

35- Onlar ki, Allah anıldığı zaman kalbleri titrer; *(ve onlar)* başlarına gelen musîbetlere sabredenler ve namazı hakkıyla edâ edenlerdir; hem *(onlar)* kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden *(Allah yolunda)* sarf ederler.

36- Kurbanlık develeri *(ve sığırları)* da sizin için Allah'ın *(dîninin)* alâmetlerinden kıldık; onlarda sizin için hayır vardır. Öyle ise *(onlar)* ayakta dururken, üzerlerine Allah'ın ismini zikredin *(ve kurbân edin)*! Nihâyet yanları yere yaslandığında *(canları çıkınca)* onlardan yiyin ve kanâat edene *(istemeyene)* de *(açıkça)* isteyene de yedirin! İşte böylece onları sizin istifâdenize verdik; tâ ki şükredesiniz.

37- Onların ne etleri, ne de kanları Allah'a ulaşır; fakat O'na *(sâdece)* sizin takvânız ulaşacaktır. İşte böylece onları sizin istifâdenize verdi ki, sizi hidâyete erdirdiği için *(tekbir getirerek)* Allah'ı çokça yüceltesiniz! *(Ey Resûlüm!)* Artık o iyilik edenleri müjdele!

38- Şübhesiz Allah, îmân edenleri müdâfaa eder. Muhakkak ki Allah, hiçbir hâini, hiçbir nankörü sevmez.

حُنَفَاءَ لِلّٰهِ غَيْرَ مُشْرِكٖينَ بِهٖ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَكَاَنَّمَا

hakka yönelenler olarak · Allah için · değil · şirk koşanlar · ona · ve · kim · şirk koşarsa · Allah'a · artık sanki o şey gibidir ki

خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ اَوْ تَهْوٖي بِهِ الرّٖيحُ فٖي

düşmüş · gökten · ve kendisini kapıyor · kuş · veya · sürüklüyor · onu · rüzgâr

مَكَانٍ سَحٖيقٍ ﴿٣١﴾ ذٰلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللّٰهِ فَاِنَّهَا

bir yere · uzak · budur · ve · kim · hürmet ederse · alâmetlerine · Allah'ın · artık şübhesiz bu

مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾ لَكُمْ فٖيهَا مَنَافِعُ اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا

takvâsındandır · kalblerin · sizin için vardır · onlarda · menfaatler · bir zamana kadar · belirli · sonra · varacakları yer

اِلَى الْبَيْتِ الْعَتٖيقِ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ اُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِيَذْكُرُوا

Beyt-i Atîk'a kadardır · ve · herbiri için · ümmetin · kıldık · bir kurban ibâdeti · zikretmeleri için

اسْمَ اللّٰهِ عَلٰى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهٖيمَةِ الْاَنْعَامِ فَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ

ismini · Allahın · o şey üzerine ki · onları rızıklandırdık · hayvanlardan · sağmal · çünki İlâh'ınız · bir İlâh'tır · tek

فَلَهُ اَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتٖينَ ﴿٣٤﴾ اَلَّذٖينَ اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ

öyle ise ona · teslîm olun · ve · müjdele · gönülden bağlıları · onlar ki · o vakit ki · anıldı · Allah · titredi

قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرٖينَ عَلٰى مَا اَصَابَهُمْ وَالْمُقٖيمِي الصَّلٰوةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ

kalbleri · ve · sabredenlerdir · o şeylere ki · kendilerine isâbet etti · ve · hakkıyla kılanlardır · namazı · ve o şeylerden ki · kendilerini rızıklandırdık

يُنْفِقُونَ ﴿٣٥﴾ وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ اللّٰهِ لَكُمْ

infâk ederler · ve · kurbanlık develer ki · onları kıldık · sizin için · alâmetlerinden · Allah'ın · sizin için vardır

فٖيهَا خَيْرٌ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهَا صَوَافَّ فَاِذَا وَجَبَتْ

onlarda · bir hayır · öyle ise zikredin · ismini · Allah'ın · üzerlerine · ayakta dururken · ve o vakit ki · yere yaslandı

جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَاَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ كَذٰلِكَ

yanları · artık yiyin · onlardan · ve · yedirin · kanâat edene · ve · isteyene · işte böylece

سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٣٦﴾ لَنْ يَنَالَ اللّٰهَ لُحُومُهَا

onları boyun eğdirdik · size · tâ ki siz · şükredersiniz · aslâ ulaşmaz · Allah'a · etleri

وَلَا دِمَاؤُهَا وَلٰكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوٰى مِنْكُمْ كَذٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ

ve · ne kanları · fakat · ona ulaşacaktır · takvâ · sizden · işte böylece · onları boyun eğdirdi · size

لِتُكَبِّرُوا اللّٰهَ عَلٰى مَا هَدٰيكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنٖينَ ﴿٣٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ يُدَافِعُ

yüceltmeniz için · Allah'ı · o şey için ki · sizi hidâyete erdirdi · ve · müjdele · iyilik edenleri · şübhesiz · Allah · müdâfaa eder

عَنِ الَّذٖينَ اٰمَنُوا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿٣٨﴾

o kimselerden ki · îmân ettiler · şübhesiz · Allah · sevmez · bütün · hâinleri · nankörleri

اُذِنَ لِلَّذٖينَ يُقَاتَلُونَ بِاَنَّهُمْ ظُلِمُواۜ وَاِنَّ اللّٰهَ عَلٰى نَصْرِهِمْ

izin verildi | o kimselere ki | kendilerine savaş açılıyor | çünki gerçekten onlar | zulme uğradılar | ve | şübhesiz | Allah | onlara yardım etmeye

لَقَدٖيرٌۙ ﴿٣٩﴾ اَلَّذٖينَ اُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ اِلَّٓا اَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا

elbet gücü yetendir | onlar ki | çıkarıldılar | yurtlarından | haksız yere | ancak | demeleri | Rabbimiz

اللّٰهُۜ وَلَوْلَا دَفْعُ اللّٰهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَهُدِّمَتْ

Allahdır | ve | eğer olmasaydı | def' etmesi | Allah'ın | insanları | bazılarını | bazısıyla | elbette yıkılmıştı

صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فٖيهَا اسْمُ

manastırlar | ve | kiliseler | ve | havralar | ve | mescidler ki | zikrediliyor | içlerinde | ismi

اللّٰهِ كَثٖيرًاۜ وَلَيَنْصُرَنَّ اللّٰهُ مَنْ يَنْصُرُهُۜ اِنَّ اللّٰهَ لَقَوِيٌّ عَزٖيزٌ

Allah'ın | çok | ve | mutlaka yardım eder | Allah | o kimseye ki | kendisine yardım ediyor | şübhesiz | Allah | elbette kuvvetlidir | dâima üstündür

﴿٤٠﴾ اَلَّذٖينَ اِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْاَرْضِ اَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا

onlar ki | eğer | kendilerine imkân verirsek | yeryüzünde | dosdoğru kılarlar | namazı | ve | verirler

الزَّكٰوةَ وَاَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِۜ وَلِلّٰهِ عَاقِبَةُ الْاُمُورِ

zekâtı | ve | emrederler | iyiliği | ve | men' ederler | kötülükten | ve | Allah'a âiddir | sonu | işlerin

﴿٤١﴾ وَاِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ

ve | eğer | seni yalanlıyorlarsa | halbuki gerçekten | yalanlamıştı | onlardan önce | kavmi | Nûh'un

وَعَادٌ وَثَمُودُۙ ﴿٤٢﴾ وَقَوْمُ اِبْرٰهٖيمَ وَقَوْمُ لُوطٍۙ ﴿٤٣﴾ وَاَصْحَابُ

ve | Âd'in | ve | Semûdun | ve | kavmi | İbrâhîm'in | ve | kavmi | Lût'un | ve | halkı

مَدْيَنَۚ وَكُذِّبَ مُوسٰى فَاَمْلَيْتُ لِلْكَافِرٖينَ ثُمَّ اَخَذْتُهُمْۚ

Medyen | ve | yalanlandı | Mûsâ | fakat mühlet verdim | kâfirlere | sonra | onları yakaladım

فَكَيْفَ كَانَ نَكٖيرِ ﴿٤٤﴾ فَكَاَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ اَهْلَكْنَاهَا

artık nasıl | oldu | benim inkârım | nitekim nice | şehirden vardır ki | onları helâk ettik

وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ

onlar iken | zâlim | artık o | (duvarları) çökendir | çatıları üzerine | ve | nice kuyudan | kullanılmaz hâle gelmiş | ve | nice saraydan

مَشٖيدٍ ﴿٤٥﴾ اَفَلَمْ يَسٖيرُوا فِي الْاَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ

yüksek | hiç dolaşmadılar mı | yeryüzünde | böylece olsun | kendileri için | kalbler ki

يَعْقِلُونَ بِهَٓا اَوْ اٰذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَاۚ فَاِنَّهَا لَا تَعْمَى

akıl erdirecekler | onlarla | veya | kulaklar ki | işitecekler | onlarla | ama gerçek şu ki | kör olmaz

الْاَبْصَارُ وَلٰكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتٖي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

gözler | fakat | kör olur | kalbler | o ki | göğüslerdedir

39- Kendilerine savaş açılan *(Müslüman)*-lara, gerçekten zulme uğramaları sebebiyle *(savaşmaları için)* izin verildi.

Şübhesiz ki Allah, onlara yardım etmeye elbette hakkıyla gücü yetendir.

40- Onlar, sırf "Rabbimiz Allah'dır!" demelerinden dolayı haksız yere yurtlarından çıkarılmış kimselerdir.

Eğer Allah'ın, insanların bir kısmını diğer bir kısmıyla def' etmesi olmasaydı, manastırlar, kiliseler, havralar ve içlerinde Allah'ın ismi çok zikredilen mescidler elbette yıkılıp giderdi.

Allah, kendi *(dîni)*ne yardım edene mutlakâ yardım eder!

Muhakkak ki Allah, elbette Kavî *(çok kuvvetli olan)*dır, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir.

41- Onlar ki, kendilerine yeryüzünde imkân *(iktidar)* verdiğimiz takdirde *(gaflete dalmazlar ve)* namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı verirler, iyiliği emrederler ve kötülükten men' ederler.

(Bütün) işlerin sonu ise Allah'a âiddir.

42, 43, 44- *(Habîbim, yâ Muhammed!)*

Seni yalanlıyorlarsa artık *(bil ki)* onlardan önce Nûh'un kavmi, Âd ve Semûd *(kavimleri)*, İbrâhîm'in kavmi ve Lût'un kavmi, hem Medyen halkı da *(peygamberlerini)* yalanlamıştı.

Mûsâ da yalanlandı.

Fakat o kâfirlere mühlet verdim; sonra onları *(azâbımla)* yakaladım.

Artık *(bak)* benim *(onları)* inkârım *(cezâlandırmam)* nasıl oldu!

45- Nitekim o *(halkı)* zâlim olan nice şehirler vardır ki, onları helâk etmişizdir.

Şimdi o, duvarları çatıları üzerine çökmüş *(harâb olmuş)* bir hâldedir; kullanılmaz hâle gelmiş nice kuyular ve *(bomboş)* kalmış nice yüksek saraylar *(hep sâhibsiz kaldılar)*!

46- *(İnkâr edenler)* yeryüzünde hiç dolaşmadılar mı ki, kendileri için onlarla akıl erdirecekleri kalbler ve onlarla işitecekleri kulaklar olsun!

Ama şu gerçek ki, gözler kör olmaz, fakat göğüslerdeki kalbler *(basîretler)* kör olur.

47- *(Ey Habîbim!)* Senden azâbı acele istiyorlar; hâlbuki Allah, va'dinden aslâ dönmez! Şübhesiz ki Rabbinin katında bir gün, sizin saymakta olduklarınızdan bin sene gibidir.[1]

48- Hem o *(halkı)* zâlim olan nice şehirler vardır ki onlara mühlet verdim, sonra onları *(azâbımla)* yakaladım! Dönüş ise, ancak banadır!

49- De ki: "Ey insanlar! Ben sizin için ancak *(Allah'ın azâbından haber veren)* apaçık bir korkutucuyum!"

50- Îmân edip sâlih ameller işleyenler var ya, onlar için bir mağfiret ve dâimî bir rızık vardır.

51- Âyetlerimiz*(i ibtâl)* husûsunda *(güyâ bizi)* âciz bırakacak kimseler olarak *(bizimle yarışırcasına)* koşuşanlara gelince, işte onlar Cehennem ehlidirler.

52- *(Ey Resûlüm!)* Senden önce, hiçbir resûl ve hiçbir nebî göndermedik ki, o bir temennîde bulunduğu *(âyetlerimizi okuduğu)* zaman *(sustuğu bir anda)*, şeytan *(dinleyenleri yanıltmak isteyerek)* onun temennîsine bir şey atmış olmasın! Allah, şeytanın attığını derhâl giderir *(de peygamberine onu bildirir)*; sonra Allah âyetlerini sağlamlaştırır. Çünki Allah, Alîm *(herşeyi bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

53- *(Şeytan'a ise böyle müsâade eder ki,)* şeytanın atmakta olduğu şeyi, kalblerinde bir hastalık bulunanlara *(münâfıklara)* ve kalbleri katılaşmış olanlara *(müşriklere)* bir imtihan kılsın! Şübhesiz ki zâlimler, elbette *(haktan)* uzak bir ayrılık içindedir.

54- Ve kendilerine ilim verilmiş olanlar, gerçekten onun *(bu Kur'ân'ın)*, Rabbinden *(gelen)* hak olduğunu bilsin de ona îmân etsinler, derken kalbleri ona gönülden bağlansın! Şübhesiz ki Allah, îmân edenleri dosdoğru bir yola elbette hidâyet edendir.

55- İnkâr edenler ise, kendilerine kıyâmet ansızın gelinceye veya kendilerine kısır *(hayırsız)* bir günün azâbı gelinceye kadar ondan *(Kur'ân'dan)* yana bir şübhe içinde bulunur dururlar.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللّٰهُ وَعْدَهُ وَاِنَّ يَوْمًا عِنْدَ

ve · senden acele istiyorlar · azâbı · ve · aslâ caymaz · Allah · va'dinden · ve · şübhesiz · bir gün · katında

رَبِّكَ كَاَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾ وَكَاَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ

Rabbinin · bin sene gibidir · o şeyden ki · sayıyorsunuz · ve · nice · şehirden vardır ki

اَمْلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ اَخَذْتُهَا وَاِلَيَّ الْمَص۪يرُ ﴿٤٨﴾ قُلْ

mühlet verdim · onlara · o iken · zâlim · sonra · onları yakaladım · ve · banadır · dönüş · de ki

يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّمَٓا اَنَا لَكُمْ نَذ۪يرٌ مُب۪ينٌ ﴿٤٩﴾ فَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا

ey · insanlar · ancak · ben · sizin için · bir korkutucuyum · apaçık · artık o kimseler ki · îmân ettiler

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَر۪يمٌ ﴿٥٠﴾ وَالَّذ۪ينَ

ve · yaptılar · sâlih ameller · onlar için vardır · bir mağfiret · ve · bir rızık · dâimî · ve · o kimseler ki

سَعَوْا ف۪ٓي اٰيَاتِنَا مُعَاجِز۪ينَ اُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَح۪يمِ ﴿٥١﴾ وَمَٓا

koştular · âyetlerimiz husûsunda · âciz bırakacak kimseler olarak · işte onlar · ehlidirler · cehennem · ve

اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ اِلَّٓا اِذَا تَمَنّٰٓى اَلْقَى

göndermedik · senden önce · bir resûl · ve · ne bir nebî · ancak · o vakit ki · bir temennîde bulundu · attı

الشَّيْطَانُ ف۪ٓي اُمْنِيَّتِه۪ فَيَنْسَخُ اللّٰهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ

şeytan · onun temennîsine · derhâl siler · Allah · o şeyi ki · atıyor · şeytan

ثُمَّ يُحْكِمُ اللّٰهُ اٰيَاتِه۪ وَاللّٰهُ عَل۪يمٌ حَك۪يمٌ ﴿٥٢﴾ لِيَجْعَلَ

sonra · sağlamlaştırır · Allah · âyetlerini · ve · Allah · herşeyi bilendir · her işi hikmetli olandır · kılması için

مَا يُلْق۪ي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذ۪ينَ ف۪ي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ

o şeyi ki atar · şeytan · bir imtihan · o kimselere ki · kalblerinde vardır · bir hastalık · ve · katılaşmış olana

قُلُوبُهُمْ وَاِنَّ الظَّالِم۪ينَ لَف۪ي شِقَاقٍ بَع۪يدٍ ﴿٥٣﴾ وَلِيَعْلَمَ الَّذ۪ينَ

kalbleri · ve · şübhesiz · zâlimler · elbette içindedir · bir ayrılık · uzak · ve · bilmesi için · o kimseler ki

اُو۫تُوا الْعِلْمَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِه۪ فَتُخْبِتَ لَهُ

kendilerine verilmiş · ilim · gerçekten o · haktır · Rabbinden · ve îmân ederler · ona · derken gönülden bağlanır · ona

قُلُوبُهُمْ وَاِنَّ اللّٰهَ لَهَادِ الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَق۪يمٍ

kalbleri · ve · şübhesiz · Allah · elbette hidâyet edendir · o kimseleri ki · îmân ettiler · bir yola · dosdoğru

﴿٥٤﴾ وَلَا يَزَالُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا ف۪ي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتّٰى تَأْتِيَهُمُ

ve · geri durmaz · o kimseler ki · inkâr ettiler · bir şübhe içindedir · ondan yana · tâ ki · kendilerine gelinceye kadar

السَّاعَةُ بَغْتَةً اَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَق۪يمٍ ﴿٥٥﴾

o saat · ansızın · veya · kendilerine gelinceye kadar · azâbı · bir günün · kısır

اَلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِلّٰهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَ عَمِلُوا

mülk | o gün | Allah'ındır | hüküm verir | aralarında | artık o kimseler ki | îmân ettiler | ve | yaptılar

الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾ وَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا

sâlih ameller | Cennetlerindedirler | Naîm | ve | o kimseler ki | inkâr ettiler | ve | yalanladılar

بِاٰيَاتِنَا فَاُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٥٧﴾ وَ الَّذِينَ هَاجَرُوا

âyetlerimizi | artık işte onlar | onlar için vardır | bir azâb | aşağılayıcı | ve | o kimseler ki | hicret ettiler

فِي سَبِيلِ اللّٰهِ ثُمَّ قُتِلُوٓا اَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللّٰهُ

yolunda | Allah | sonra | öldürüldüler | veya | öldüler | mutlaka onları rızıklandıracaktır | Allah

رِزْقًا حَسَنًا وَ اِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٥٨﴾ لَيُدْخِلَنَّهُمْ

bir rızıkla | güzel | ve | şübhesiz | Allah | elbette | en hayırlısıdır | rızık verenlerin | hiç şübhesiz onları dâhil edecektir

مُدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ وَ اِنَّ اللّٰهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾

girilecek bir yere ki | ondan hoşnûd olacaklar | ve | şübhesiz | Allah | elbette her şeyi bilendir | azâbda acele etmeyendir

ذٰلِكَ وَ مَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ

işte budur | ve | kim | eziyette bulunursa | misliyle | o şeyin ki | kendisine eziyet edildi | onunla | sonra | (yine) saldırılırsa | kendisine

لَيَنْصُرَنَّهُ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿٦٠﴾

mutlaka ona yardım edecektir | Allah | şübhesiz | Allah | elbette çok affedicidir | çok bağışlayandır

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ يُولِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَ يُولِجُ النَّهَارَ

işte budur | çünki şübhesiz | Allah | katar | geceyi | gündüze | ve | katar | gündüzü

فِي الَّيْلِ وَ اَنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٦١﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ

geceye | ve | şübhesiz | Allah | hakkıyla işitendir | herşeyi görendir | işte budur | çünki şübhesiz | Allah ki

هُوَ الْحَقُّ وَ اَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ

odur | Hakk olan | ve | şübhesiz | o şeyler ki | yalvarıyorlar | ondan başka | odur

الْبَاطِلُ وَ اَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٦٢﴾

bâtıl | ve | şübhesiz | Allah ki | odur | pek yüce olan | pek büyük olan

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْاَرْضُ

görmedin mi | doğrusu | Allah | indirdi | gökten | bir su | böylece oluyor | yeryüzü

مُخْضَرَّةً اِنَّ اللّٰهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿٦٣﴾ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا

yemyeşil | şübhesiz | Allah | çok ihsân edendir | herşeyden haberdardır | onundur | o şeyler ki | göklerdedir | ve o şeyler ki

فِي الْاَرْضِ وَ اِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦٤﴾

yerdedir | ve | şübhesiz | Allah | elbette odur | hiç ihtiyacı olmayan | hamde yegâne lâyık olan

---

56- O gün mülk *(ve bütün tasarruf)*, Allah'ındır.

(Kullarının) aralarında *(O)* hüküm verir.

Artık îmân edip sâlih ameller işleyenler, Naîm Cennetlerindedirler.

57- İnkâr edenler ve âyetlerimizi yalanlayanlar ise, işte onlar için *(pek)* aşağılayıcı bir azab vardır.

58- Allah yolunda hicret edip, sonra öldürülenler veya ölenler ise, mutlakâ Allah onları güzel bir rızıkla rızıklandıracaktır.

Muhakkak ki Allah, elbette rızık verenlerin en hayırlısıdır.

59- Hiç şübhesiz onları hoşnûd olacakları girilecek bir yere *(Cennetine)* koyacaktır.

Muhakkak ki Allah, elbette Alîm *(herşeyi bilen)*dir, Halîm *(azabda acele etmeyen)*dir.

60- İşte böyle! Kim kendisine yapılan eziyetin misliyle *(karşılık vererek)* eziyette bulunur da sonra yine kendisine saldırılırsa, mutlakâ Allah ona yardım edecektir.

Şübhesiz ki Allah, gerçekten Afüvv *(çok affedici)*dir, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır.

61- İşte böyle! Çünki Allah, geceyi gündüze katar, gündüzü de geceye katar; hiç şübhesiz Allah, Semî' *(herşeyi işiten)*dir, Basîr *(herşeyi gören)*dir.

62- İşte böyle! Çünki Allah, O Hakk olandır. O'ndan başka *(kendisine)* yalvarmakta oldukları şeyler ise gerçekten bâtıldır; hiç şübhesiz Aliyy *(pek yüce olan)*, Kebîr *(pek büyük olan)* ancak Allah'dır.

63- Görmedin mi ki, doğrusu Allah, gökten bir su indirdi de *(böylece)* yeryüzü yemyeşil oluyor.[1]

Muhakkak ki Allah, Latîf *(çok ihsân eden)* dir, Habîr *(herşeyden haberdâr olan)*dır.

64- Göklerde ne var, yerde ne varsa O'nundur.

Şübhesiz ki Ganî *(hiçbir şeye ihtiyâcı olmayan)*, Hamîd *(hamd edilmeye yegâne lâyık)* olan elbette ancak Allah'dır.

65- Görmedin mi ki şübhesiz Allah, yerde bulunanları ve emriyle denizde akıp giden gemileri sizin emrinize verdi.

Göğü de, izni olmaksızın yerin üzerine düşmesin diye *(O)* tutuyor.

Şübhesiz ki Allah, insanlara karşı elbette Raûf *(çok şefkatli olan)*dır, Rahîm *(çok merhametli olan)*dır.[1]

66- Hem O'dur ki size hayat verdi; sonra sizi vefât ettirecek; sonra sizi tekrar diriltecek!

Doğrusu insan gerçekten çok nankördür.

67- Her ümmet için bir şeriat koyduk ki onlar onunla amel eden kimselerdir.

Öyle ise bu hususta seninle aslâ mücâdele etmesinler; ve Rabbine da'vet et!

Doğrusu sen, elbette dosdoğru bir hidâyet *(bir din)* üzerindesin.

68- Eğer seninle mücâdele ederlerse artık de ki: "Allah, yapmakta olduklarınızı en iyi bilendir."

69- Allah kıyâmet günü, üzerinde ihtilâfa düşmekte olduğunuz şeyler hakkında aranızda hüküm verecektir.

70- Bilmedin mi ki şübhesiz Allah, gökte ve yerde ne varsa bilir.

Muhakkak ki bunlar bir kitabda *(Levh-i Mahfûz'da)*dır.

Şübhesiz bu, Allah'a göre pek kolaydır.

71- Allah'ı bırakıp da, haklarında *(Allah'ın)* bir delil indirmediği ve haklarında bilgi sâhibi olmadıkları şeylere tapıyorlar.

Hâlbuki o zâlimlerin, hiçbir yardımcısı yoktur.

72- Onlara âyetlerimiz apaçık olarak okunmakta olduğu zaman, inkâr edenlerin yüzlerinde hoşnudsuzluk sezersin *(anlarsın)*.

Nerede ise kendilerine âyetlerimizi okuyanlara saldıracaklar!

De ki: "Size bundan daha kötüsünü bildireyim mi? Ateş!

Allah onu, inkâr edenlere va'd etmiştir.

Ve *(o,)* ne kötü varılacak yerdir!"

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ

denizde · akıp gider · gemileri ki · ve · yerdedir · o şeyleri ki · size · boyun eğdirdi · Allah · şübhesiz · görmedin mi

بِأَمْرِهِ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ إِنَّ اللّٰهَ

Allah · şübhesiz · izniyle · ancak · yerin üzerine · düşer diye · göğü · tutuyor · ve · emriyle

بِالنَّاسِ لَرَؤُفٌ رَحِيمٌ ﴿٦٥﴾ وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ

sizi vefât ettirecek · sonra · size hayat verdi · o zâttır ki · o · ve · çok merhametlidir · elbette çok şefkatlidir · insanlara karşı

ثُمَّ يُحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ ﴿٦٦﴾ لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا

kıldık · ümmetin · herbiri için · gerçekten çok nankördür · insan · doğrusu · sizi diriltecek · sonra

مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَازِعُنَّكَ فِي الْأَمْرِ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ

Rabbine · da'vet et · ve · bu işte · öyle ise seninle aslâ çekişmesinler · onunla ibâdet edenlerdir · onlar · bir şeriat ki

إِنَّكَ لَعَلَى هُدًى مُسْتَقِيمٍ ﴿٦٧﴾ وَإِنْ جَادَلُوكَ فَقُلِ اللّٰهُ

Allah · artık de ki · seninle mücâdele ederlerse · eğer · ve · dosdoğru · bir hidâyet · elbette üzerindesin · doğrusu sen

أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾ اللّٰهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

kıyâmet günü · aranızda · hüküm verecektir · Allah · yapıyorsunuz · o şeyleri ki · en iyi bilendir

فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِي

o şeyi ki · bilir · Allah · şübhesiz · bilmedin mi · ihtilâfa düşüyorsunuz · hakkında · idiniz · o şey hakkında ki

السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذٰلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾

pek kolaydır · Allah'a göre · bu · şübhesiz · bir kitabdadır · bunlar · şübhesiz · yerde · ve · göktedir

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا

o şeye ki · ve · bir delil · hakkında · indirmedi · o şeye ki · Allah'dan · başka · tapıyorlar · ve

لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿٧١﴾ وَإِذَا تُتْلَى

okunuyor · o zaman ki · ve · bir yardımcı · zâlimler için yoktur · ve · bir bilgi · hakkında · onlar için · yoktur

عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا

inkâr ettiler · o kimselerin ki · yüzlerinde · bilirsin · apaçıklar olarak · âyetlerimiz · onlara

الْمُنْكَرَ يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ

okuyorlar · o kimselere ki · saldıracaklar · nerede ise onlar · hoşnudsuzluk

عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا قُلْ أَفَأُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذٰلِكُمُ النَّارُ

ateş · bundan · daha kötüsünü · şimdi size bildireyim mi · de ki · âyetlerimizi · kendilerine

وَعَدَهَا اللّٰهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٧٢﴾

dönülecek yerdir · ne kötü · ve · inkâr ettiler · o kimseler ki · Allah · onu va'd etmiştir

يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُؕ اِنَّ الَّذٖينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ

başka — yalvarıyorsunuz — o kimseler ki — şübhesiz — onu — şimdi dinleyin — bir misâl olarak — misâl getirildi — insanlar — ey

اللّٰهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُؕ وَاِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْـًٔا

bir şey — sinek — onlardan kaparsa — ve eğer — onun için — toplansalar — velev ki — bir sinek — aslâ yaratamazlar — Allah'dan

لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُؕ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ ﴿٧٣﴾ مَا قَدَرُوا

takdîr edemediler — kendinden istenen — ve — isteyen — âciz kaldı — ondan — onu geri alamazlar

اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهٖؕ اِنَّ اللّٰهَ لَقَوِيٌّ عَزٖيزٌ ﴿٧٤﴾ اَللّٰهُ يَصْطَفٖي

seçer — Allah — dâima üstündür — elbette çok güçlüdür — Allah — şübhesiz — kadrinin — hakkıyla — Allah'ı

مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِؕ اِنَّ اللّٰهَ سَمٖيعٌ بَصٖيرٌ

herşeyi görendir — hakkıyla işitendir — Allah — muhakkak ki — insanlardan — ve — elçiler — meleklerden

﴿٧٥﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدٖيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْؕ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ

işler — döndürülür — Allah'a — ve — arkalarındadır — o şeyleri ki — ve — önlerindedir — o şeyleri ki — bilir

﴿٧٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا

kulluk edin — ve — secde edin — ve — rükû' edin — îmân ettiler — o kimseler ki — ey

رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٧٧﴾ وَجَاهِدُوا فِي

uğrunda — cihâd edin — ve — kurtuluşa erersiniz — tâ ki siz — hayır — işleyin — ve — Rabbinize

اللّٰهِ حَقَّ جِهَادِهٖؕ هُوَ اجْتَبٰيكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي

üzerinize — kılmamıştır — ve — sizi seçmiştir — o — cihâdının — hakkıyla — Allah

الدّٖينِ مِنْ حَرَجٍؕ مِلَّةَ اَبٖيكُمْ اِبْرٰهٖيمَؕ هُوَ سَمّٰيكُمُ الْمُسْلِمٖينَ

müslümanlar (diye) — sizi isimlendirdi — o — İbrâhîm'in — babanız — dîni — bir zorluk — dînde

مِنْ قَبْلُ وَفٖي هٰذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهٖيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا

olmanız için — ve — size — şâhid — peygamber — olması için — bunda — ve — bundan önce

شُهَدَٓاءَ عَلَى النَّاسِۚ فَاَقٖيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاعْتَصِمُوا

sımsıkı tutunun — ve — zekâtı — verin — ve — namazı — öyle ise dosdoğru kılın — insanlara — şâhidler

بِاللّٰهِؕ هُوَ مَوْلٰيكُمْۚ فَنِعْمَ الْمَوْلٰى وَنِعْمَ النَّصٖيرُ ﴿٧٨﴾

yardımcıdır — ne güzel — ve — Mevlâ'dır — işte ne güzel — Mevlâ'nızdır — o — Allah'a

سُورَةُ الْمُؤْمِنُونَ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ مِائَةٌ وَثَمَانِي عَشْرَةَ اٰيَةً

73- Ey insanlar! *(Size)* bir misâl getirildi; şimdi onu dinleyin!

Şübhesiz ki Allah'dan başka *(kendisine)* yalvarmakta olduklarınız bir sinek dahi yaratamazlar; isterse bunun için hepsi toplansınlar!

Sinek onlardan bir şey kapacak olsa, bunu ondan geri alamazlar.

(Yardım) isteyen de âciz kaldı, kendinden istenen de![1]

74- Allah'ı, kadrinin *(kudretinin ve büyüklüğünün)* hakkıyla takdîr edemediler!

Şübhesiz ki Allah, elbette Kavî *(pek kuvvetli olan)*dır, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir.

75- Allah, meleklerden de insanlardan da elçiler seçer. Muhakkak ki Allah, Semî' *(hakkıyla işiten)*dir, Basîr *(kemâliyle gören)*dir.

76- Onların önlerindekini de arkalarındakini de *(yaptıklarını da, yapacaklarını da)* bilir.

Ve *(bütün)* işler Allah'a döndürülür.

77- Ey îmân edenler!

Rükû' edin, secde edin, Rabbinize kulluk edin ve hayır işleyin ki kurtuluşa eresiniz!

78- Allah uğrunda nasıl cihâd etmek gerekiyorsa, öyle cihâd edin!

O sizi seçmiş ve dinde üzerinize hiçbir zorluk kılmamıştır.

Babanız İbrâhîm'in dîninde de *(böyleydi)*.

O *(Allah)*, gerek daha önce*(ki kitablarda)*, gerekse bunda *(Kur'ân'da)* sizi "Müslümanlar" diye isimlendirdi ki, peygamber*(iniz)* size şâhid olsun ve *(siz de)* bütün insanlara şâhidler olasınız!

Öyle ise namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin ve Allah'*(ın dînin)*e sımsıkı tutunun!

O sizin Mevlâ'nızdır.

İşte O ne güzel Mevlâ ve ne güzel yardımcıdır!

23- MÜ'MİNÛN SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 118 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- **Mü'minûn** *(o mü'minler)* muhakkak kurtuluşa ermiştir.

2- O kimseler *(o mü'minlerdir)* ki, onlar namazlarında huşû' *(korku ve eziklik)* içinde olanlardır.

3- Ve o kimseler ki, onlar boş şeylerden *(boş söz ve işlerden)* yüz çeviricidirler.

4- Ve o kimseler ki, onlar zekât *(vermek)* için çalışanlardır.

5- Ve o kimseler ki, onlar ırzlarını koruyucudurlar.

6- Ancak kendi eşleri veya sâhib oldukları câriyelerine karşı *(olan münâsebetleri)* müstesnâ. Çünki şübhesiz onlar *(bundan dolayı)* kınanmış kimseler değildir.

7- Artık kim bundan ötesini ararsa, işte onlar gerçekten haddi aşanlardır.

8- Yine o kimseler ki, onlar emânetlerine ve sözlerine riâyet edenlerdir.

9- Ve o kimseler ki, onlar namazlarını *(erkânına riâyet ve ona devam ederek)* korurlar.

10- İşte onlar, gerçekten *(yüksek makamlara)* vâris olanlardır.

11- Onlar ki, Firdevs *(Cennetin)*e vâris olurlar. Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

12- Şânım hakkı için, *(biz)* insanı, çamurdan *(süzülmüş)* bir hulâsadan yarattık.

13- Sonra onu sağlam bir yerde *(ana rahminde)* bir nutfe *(hakir bir damla sudan süzülmüş hulâsa)* olarak yerleştirdik.

14- Sonra o nutfeyi bir alaka olarak yarattık, sonra o alakayı bir mudga olarak yarattık, sonra bu mudgayı birtakım kemikler hâlinde yarattık, sonra bu kemiklere bir et giydirdik. Sonra onu başka bir yaratılışla *(insan olarak)* meydana getirdik. İşte yaratanların en güzeli olan Allah, ne yücedir! (1)

15- Sonra muhakkak ki siz, bunun ardından elbette ölecek olan kimselersiniz.

16- Sonra gerçekten siz, kıyâmet günü diriltileceksiniz.

17- Ve and olsun ki, sizin üstünüzde yedi yol *(yedi gök)* yarattık. *(Biz)* yaratılanlardan gâfil değiliz.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm · Rahmân · Allah'ın · ismiyle

قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَۙ ﴿١﴾ اَلَّذ۪ينَ هُمْ ف۪ي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَۙ ﴿٢﴾

huşû' içinde olanlardır · namazlarında · onlar · o kimseler ki · mü'minler · kurtuluşa ermiştir · gerçekten

وَالَّذ۪ينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَۙ ﴿٣﴾ وَالَّذ۪ينَ هُمْ لِلزَّكٰوةِ فَاعِلُونَۙ ﴿٤﴾

çalışanlardır · zekât için · onlar · o kimseler ki · ve · yüz çeviricidirler · boş şeylerden · onlar · o kimseler ki · ve

وَالَّذ۪ينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَۙ ﴿٥﴾ اِلَّا عَلٰٓى اَزْوَاجِهِمْ اَوْ مَا

o şeyler ki · veya · eşlerine karşı · ancak · koruyucudurlar · ırzlarını · onlar · o kimseler ki · ve

مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَاِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُوم۪ينَۚ ﴿٦﴾ فَمَنِ ابْتَغٰى وَرَٓاءَ ذٰلِكَ

bundan · ötesini · ararsa · artık kim · kınanmış kimseler · değildir · çünki şübhesiz onlar · sağ elleri · sâhib oldu

فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْعَادُونَۚ ﴿٧﴾ وَالَّذ۪ينَ هُمْ لِاَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَۙ ﴿٨﴾

riâyet edenlerdir · ahidlerine · ve · emânetlerine · onlar · o kimseler ki · ve · haddi aşanlar · onlardır · artık işte onlar

وَالَّذ۪ينَ هُمْ عَلٰى صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَۘ ﴿٩﴾ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَۙ ﴿١٠﴾

vâris olanlar · onlardır · işte onlar · korurlar · namazlarını · onlar · o kimseler ki · ve

اَلَّذ۪ينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَۜ هُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ ﴿١١﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا

yarattık · and olsun gerçekten · ve · ebedî kalıcıdırlar · orada · onlar · Firdevs'e · vâris olurlar · onlar ki

الْاِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ ط۪ينٍۚ ﴿١٢﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً ف۪ي

içinde · bir nutfe olarak · onu kıldık · sonra · bir çamurdan · bir hulâsadan · insanı

قَرَارٍ مَك۪ينٍۖ ﴿١٣﴾ ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ

o alakayı · sonra yarattık · bir alaka olarak · o nutfeyi · yarattık · sonra · sağlam · bir karargâh

مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَاماً فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ

o kemiklere · sonra giydirdik · kemikler olarak · o mudgayı · sonra yarattık · bir mudga olarak

لَحْماًۗ ثُمَّ اَنْشَأْنَاهُ خَلْقاً اٰخَرَۜ فَتَبَارَكَ اللّٰهُ اَحْسَنُ الْخَالِق۪ينَۜ

yaratanların · en güzeli olan · Allah · işte ne yücedir · başka · bir yaratılışla · onu meydana getirdik · sonra · bir et

﴿١٤﴾ ثُمَّ اِنَّكُمْ بَعْدَ ذٰلِكَ لَمَيِّتُونَۜ ﴿١٥﴾ ثُمَّ اِنَّكُمْ

şübhesiz siz · sonra · elbette ölecek olanlarsınız · bundan · sonra · şübhesiz ki siz · sonra

يَوْمَ الْقِيٰمَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ

sizin üstünüzde · yarattık · and olsun gerçekten · ve · diriltileceksiniz · kıyâmet günü

سَبْعَ طَرَٓائِقَۗ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِل۪ينَ ﴿١٧﴾

gâfil · yaratılanlardan · olan değiliz · ve · yollar · yedi

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَّاهُ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّا عَلَىٰ

şübhesiz biz · ve · yer · içinde · sonra onu durdurduk · bir mikdar ile · bir su · gökten · indirdik · ve

ذَهَابٍ بِهِ لَقَادِرُونَ ﴿١٨﴾ فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ

üzüm bağlarından · ve · hurma ağaçlarından · bahçeler · onunla · sizin için · böylece meydana getirdik · elbette gücü yetenleriz · onu · gidermeye

لَكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَجَرَةً تَخْرُجُ

çıkar · bir ağaç ki · ve · yersiniz · onlardan · ve · birçok · meyveler · oralarda · sizin için vardır

مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالدُّهْنِ وَصِبْغٍ لِلْآكِلِينَ ﴿٢٠﴾ وَإِنَّ

şübhesiz · ve · yiyenlere · bir katık ile · ve · yağ ile · yetişir · Tûr-ı Sînâ'dan

لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا

onlarda · sizin için vardır · ve · karınlarındadır · o şeylerden ki · size içiririz · elbette bir ibret · sağmal hayvanlarda · sizin için vardır

مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢١﴾ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ

gemilerde · ve · onların üzerinde · ve · yersiniz · onlardan · ve · birçok · faydalar

تُحْمَلُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ

Allah'a · kulluk edin · ey kavmim · ve dedi · kavmine · Nûh'u · gönderdik · ve and olsun gerçekten · taşınırsınız

مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ

inkâr ettiler · o kimseler ki · ileri gelenler · fakat dedi · hiç sakınmaz mısınız · ondan başka · bir ilâh · sizin için yoktur

قَوْمِهِ مَا هَٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ

Allah · dileseydi · ve eğer · size · üstünlük sağlamasını · istiyor · sizin gibi · bir insan · ancak · bu değildir · kavminden

لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً مَا سَمِعْنَا بِهَٰذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾

evvelki · atalarımız · içinde · bunu · işitmedik · melekleri · elbette indirirdi

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوا بِهِ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبِّ

Rabbim · dedi · bir zamana kadar · tâ ki · onu · hele bekleyin · bir delilik · onda var · bir adam ki · ancak · o değildir

انْصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٢٦﴾ فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنِ اصْنَعِ الْفُلْكَ

gemiyi · yap · diye · ona · bunun üzerine vahyettik · beni yalanladılar · o şeye karşı ki · bana yardım et

بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا فَإِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ فَاسْلُكْ فِيهَا

içine · artık girdir · fırın · kaynadı · ve · emrimiz · geldi · nihâyet o vakit ki · vahyimiz ile · ve · nezâretimiz ile

مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ

söz · aleyhinde · geçmiş · o kimseyi ki · ancak · âileni · ve · iki · eşi · her birinden

مِنْهُمْ وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ ﴿٢٧﴾

suda boğulacak olanlardır · şübhesiz onlar · zulmettiler · o kimseler ki · hakkında · bana hitabda bulunma · ve · onlardan

18- Gökten belli bir mikdar ile su indirdik, sonra onu yerde durdurduk. Şübhesiz ki biz, onu gidermeye de elbette gücü yetenleriz.

19- Böylece onunla *(o yağmurla)* sizin için hurma bahçeleri ve üzüm bağları meydana getirdik. Oralarda sizin için birçok meyveler vardır ve onlardan yersiniz.

20- Bir de Tûr-ı Sînâ'dan çıkan bir ağaç *(meydana getirdik)* ki, *(bu ağaç, sizler için)* hem yağ, hem de yiyenlere bir katık *(olan zeytin)* ile *(berâber)* yetişir.

21- Şübhesiz ki sizin için sağmal hayvanlarda da elbette bir ibret vardır. Karınlarında bulunandan *(sütlerinden)* size içiririz. Onlarda sizin için *(daha)* birçok faydalar vardır; hem onlardan yersiniz.[1]

22- Hem onların üzerinde, hem de gemilerde taşınırsınız.

23- And olsun ki, Nûh'u kavmine *(peygamber olarak)* gönderdik de *(onlara)* dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin; sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. *(O'nun azâbından)* hiç sakınmaz mısınız?"

24- Bunun üzerine kavminden inkâr eden ileri gelenler şöyle dedi: "Bu, sâdece sizin gibi bir insandır; size üstünlük sağlamak istiyor. Eğer Allah *(peygamber göndermek)* isteseydi, elbette melekleri indirirdi. *(Biz)* bunu evvelki atalarımızdan işitmedik."

25- "Bu, sâdece kendisinde delilik bulunan bir adamdır; hele bir zamâna kadar onu bekleyin bakalım!"

26- *(Nûh:)* "Rabbim! Beni yalanlamalarına karşı, bana yardım et!" dedi.

27- Bunun üzerine *(biz de)* ona şöyle vahyettik: "Nezâretimiz altında ve vahyimiz ile gemiyi yap; nihâyet emrimiz gelip de fırın kaynadığı *(sular taşmaya başladığı)* zaman, her bir *(hayvan cins)*inden *(erkek ve dişi olmak üzere)* ikişer eş ile *(îmân etmediklerinden, boğulacaklarına dâir)* ve içlerinden, aleyhinde söz geçmiş *(hüküm verilmiş)* olan *(bir oğlun ile diğer zevcen)* dışındaki âileni *(mü'minleri)*, ona *(gemiye)* al!

O zulmedenler hakkında ise bana hitabda bulunma *(yalvarma)*! Çünki onlar suda boğulacak olanlardır."

28- O hâlde sen, yanında bulunanlarla berâber gemiye yerleştiğin zaman artık de ki: "Bizi o zâlimler topluluğundan kurtaran Allah'a hamd olsun!"

29- Ve *(yine)* de ki: "Rabbim! Beni mübârek bir menzile indir; çünki sen, indirenlerin en hayırlısısın!"

30- Şübhesiz ki bunda, gerçekten ibretler vardır ve doğrusu *(biz, onları)* elbette imtihân edicileriz.

31- Sonra onların ardından başka bir nesil meydana getirdik.

32- Onlara da içlerinden: "Allah'a kulluk edin; sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. Hiç sakınmaz mısınız?" diye *(kendilerine nasîhat etmesi için)* bir peygamber gönderdik.

33- Onun kavminden, inkâr edip âhirete kavuşmayı yalanlayan ve dünya hayâtında kendilerine refah verdiğimiz ileri gelenleri ise şöyle dedi: "Bu sâdece sizin gibi bir insandır; yemekte olduğunuzdan yiyor; içmekte olduğunuzdan içiyor."

34- "Eğer kendiniz gibi bir insana itâat ederseniz, o takdirde mutlakā siz gerçekten hüsrâna uğrayan kimseler olursunuz."

35- "*(O)* muhakkak ki siz öldüğünüz ve bir toprak ve bir kemik yığını hâline geldiğiniz zaman, gerçekten sizin *(kabirlerinizden)* çıkarılan kimseler olacağınızı mı va'd ediyor?"

36- "Heyhât! O va'd edilmekte olduğunuz şey, ne kadar uzak!"

37- "O *(hayat)*, bizim dünya hayâtımızdan başka bir şey değildir; *(kimimiz)* ölürüz, *(kimimiz)* yaşarız; biz *(öldükten sonra)* diriltilecek kimseler de değiliz."

38- "O, sâdece Allah'a karşı yalan uyduran bir adamdır. Biz ona inanan kimseler de değiliz."

39- *(O peygamber:)* "Rabbim! Beni yalanlamalarına karşı, bana yardım et!" dedi.

40- *(Allah:)* "Az *(bir zaman)* sonra *(onlar)* mutlakā pişmanlık duyan kimseler olacaklar!" buyurdu.

41- Nihâyet, o *(korkunç)* ses onları hak ile yakaladı da onları bir sel süprüntüsü hâline getirdik. Artık o zâlimler topluluğu helâk olsun!

42- Sonra onların ardından başka nesiller meydana getirdik.

فَاِذَا اسْتَوَيْتَ اَنْتَ وَ مَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلْكِ فَقُلِ الْحَمْدُ
o hâlde o vakit ki | yerleştin | sen | ve | o kimseler ki | beraberindedir | gemiye | artık de ki | hamd

لِلّٰهِ الَّذ۪ي نَجّٰينَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِم۪ينَ ﴿٢٨﴾ وَ قُلْ رَبِّ اَنْزِلْن۪ي مُنْزَلًا
Allahadır | o ki | bizi kurtardı | topluluğundan | zâlimler | ve | de ki | Rabbim | beni indir | bir menzile

مُبَارَكًا وَ اَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِل۪ينَ ﴿٢٩﴾ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ وَ اِنْ
mübârek | ve | sen | en hayırlısısın | indirenlerin | şübhesiz | bunda vardır | elbette ibretler | ve | doğrusu

كُنَّا لَمُبْتَل۪ينَ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ اَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا اٰخَر۪ينَ ﴿٣١﴾
biz olanız | elbette imtihân edici | sonra | meydana getirdik | onlardan sonra | bir nesil | başka

فَاَرْسَلْنَا ف۪يهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ
ve gönderdik | onlara | bir peygamber | onlardan | diye | kulluk edin | Allah'a | sizin için yoktur

اِلٰهٍ غَيْرُهُ اَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣٢﴾ وَ قَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا
bir ilâh | ondan başka | hiç sakınmaz mısınız | ve | dedi | ileri gelenleri | kavminden | o kimseler ki | inkâr ettiler | ve | yalanladılar

بِلِقَاءِ الْاٰخِرَةِ وَ اَتْرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا مَا هٰذَا اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ
kavuşmayı | âhirete | ve | kendilerine refah verdik | hayatında | dünya | bu değildir | ancak | bir insan | sizin gibi

يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَ يَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَئِنْ اَطَعْتُمْ بَشَرًا مِثْلَكُمْ
yiyor | o şeyden ki | yiyorsunuz | ondan | ve | içiyor | o şeyden ki | içiyorsunuz | ve andolsun eğer | itâat ederseniz | bir insana | kendiniz gibi

اِنَّكُمْ اِذًا لَخَاسِرُونَ ﴿٣٤﴾ اَيَعِدُكُمْ اَنَّكُمْ اِذَا مِتُّمْ وَ كُنْتُمْ تُرَابًا وَ عِظَامًا
şübhesiz siz | o zaman | hüsrâna uğrayanlarsınız | size va'd mi ediyor | şübhesiz siz | o vakit ki | öldünüz | ve | oldunuz | toprak | ve | kemik yığını

اَنَّكُمْ مُخْرَجُونَ ﴿٣٥﴾ هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ ﴿٣٦﴾ اِنْ هِيَ اِلَّا حَيَاتُنَا
şübhesiz siz | çıkarılacak olanlarsınız | ne kadar uzak | ne kadar uzak | o şeye ki | va'd ediliyorsunuz | o değildir | ancak | hayatımız

الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نَحْيَا وَ مَا نَحْنُ بِمَبْعُوث۪ينَ ﴿٣٧﴾ اِنْ هُوَ اِلَّا رَجُلٌ افْتَرٰى عَلَى
dünya | ölürüz | ve | yaşarız | ve | biz değiliz | diriltilecek kimseler | o değildir | ancak | bir adam | uydurdu | karşı

اللّٰهِ كَذِبًا وَ مَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِن۪ينَ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ انْصُرْن۪ي بِمَا
Allah'a | bir yalan | ve | biz değiliz | ona | inananlar | dedi | Rabbim | bana yardım et | o şeye karşı ki

كَذَّبُونِ ﴿٣٩﴾ قَالَ عَمَّا قَل۪يلٍ لَيُصْبِحُنَّ نَادِم۪ينَ ﴿٤٠﴾
beni yalanladılar | buyurdu | o şeyde ki | az (bir zaman)dır | mutlaka olacaklar | pişman olanlar

فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً فَبُعْدًا
nihâyet onları yakaladı | o ses | hak ile | ve onları kıldık | bir sel süprüntüsü olarak | artık helâk olsun

لِلْقَوْمِ الظَّالِم۪ينَ ﴿٤١﴾ ثُمَّ اَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا اٰخَر۪ينَ ﴿٤٢﴾
topluluğu | o zâlimler | sonra | meydana getirdik | onlardan sonra | nesiller | başka

مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ﴿٤٣﴾ ثُمَّ اَرْسَلْنَا

gönderdik sonra geri kalmazlar ve ecelinden hiç bir ümmet öne geçmez

رُسُلَنَا تَتْرَا كُلَّمَا جَاءَ اُمَّةً رَسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَاَتْبَعْنَا بَعْضَهُمْ

bazılarını böylece tâbi' kıldık onu yalanladılar peygamberi bir ümmete geldi her ne zaman ard arda peygamberlerimizi

بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ اَحَادِيثَ فَبُعْدًا لِقَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٤﴾ ثُمَّ

sonra îmân etmeyecekler bir kavim ki o hâlde helâk olsun ibretli hikâyeler onları kıldık ve bazısına

اَرْسَلْنَا مُوسٰى وَاَخَاهُ هٰرُونَ بِاٰيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٤٥﴾ اِلٰى

apaçık bir delil ile ve âyetlerimizle Hârûn'u kardeşi ve Mûsâ'yı gönderdik

فِرْعَوْنَ وَمَلَائِهِ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ﴿٤٦﴾ فَقَالُوا

bu yüzden dediler büyüklük taslayan bir kavim idiler ve fakat kibirlendiler ileri gelenlerine ve Fir'avun'a

اَنُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَابِدُونَ ﴿٤٧﴾ فَكَذَّبُوهُمَا

böylece o ikisini yalanladılar kölelik eden kimseler bize ikisinin kavmi iken bizim gibi iki insana inanacak mıyız

فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ ﴿٤٨﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ

kitabı Mûsâ'ya verdik and olsun gerçekten ve helâk edilenlerden ve oldular

لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَاُمَّهُ اٰيَةً وَاٰوَيْنَاهُمَا

ikisini yerleştirdik ve bir mu'cize annesini ve Meryemin oğlunu kıldık ve doğru yolu bulurlar tâ ki onlar

اِلٰى رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿٥٠﴾ يَا اَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ

temiz şeylerden yiyin peygamberler ey akarsu ve barınma sahibi bir tepeye

وَاعْمَلُوا صَالِحًا اِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾ وَاِنَّ هٰذِهِ اُمَّتُكُمْ

ümmetinizdir bu şübhesiz ve hakkıyla bilenim yapıyorsunuz o şeyleri ki şübhesiz ben sâlih bir amel yapın ve

اُمَّةً وَاحِدَةً وَاَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ ﴿٥٢﴾ فَتَقَطَّعُوا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا

fırkalara aralarında işlerini fakat parçaladılar öyle ise benden sakının Rabbinizim ben ve tek bir ümmet olarak

كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾ فَذَرْهُمْ فِي غَمْرَتِهِمْ حَتّٰى حِينٍ ﴿٥٤﴾

bir zamana tâ ki gafletleri içinde artık onları bırak sevinenlerdir yanlarındadır o şeyler ki her bir topluluk

اَيَحْسَبُونَ اَنَّمَا نُمِدُّهُمْ بِهِ مِنْ مَالٍ وَبَنِينَ ﴿٥٥﴾ نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ

hayırlarına onların koşuşuyoruz oğullardan ve maldan onu onlara veriyoruz şübhesiz o şey ki sanıyorlar mı

بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾ اِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٥٧﴾

titreyenlerdir Rablerinden korkmaktan onlar o kimseler ki şübhesiz farkına varmıyorlar bil'akis

وَالَّذِينَ هُمْ بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

ortak koşmazlar Rablerine onlar o kimseler ki ve îmân ederler Rablerinin âyetlerine onlar o kimseler ki ve

43- Hiçbir ümmet ecelinden ne öne geçebilir, ne de geri kalabilir.

44- Sonra ard arda peygamberlerimizi gönderdik. Ne zaman bir ümmete peygamberi geldiyse, onu yalanladılar; bunun üzerine *(biz de)* onları birbiri ardına takarak *(helâk edip)* onları*(n başlarına geleni)* ibretli hikâyeler yaptık. O hâlde îmân etmeyecek bir kavim, helâk olsun!

45, 46- Sonra Mûsâ'yı ve kardeşi Hârûn'u, âyetlerimizle ve apaçık bir delil ile Fir'avun'a ve onun ileri gelenlerine gönderdik, fakat *(onlar)* kibirlendiler; zâten büyüklük taslayan bir kavim idiler.

47- Bu yüzden: "Kavimleri bize kölelik edip duran kimseler iken, bizim gibi iki insana mı inanacağız?" dediler.

48- Böylece o ikisini yalanladılar da helâk edilenlerden oldular.

49- And olsun ki Mûsâ'ya da Kitâb'ı verdik. Tâ ki onlar *(o İsrâiloğulları)*, doğru yolu bulabilsinler.

50- Meryemoğlunu *(Îsâ'yı)* da, annesini de bir mu'cize kıldık ve onları barınmaya elverişli ve suyu akan bir tepeye yerleştirdik.

51- Ey peygamberler! Temiz *(helâl)* şeylerden yiyin ve sâlih amel işleyin! Şübhesiz ki ben, ne yaparsanız hakkıyla bilenim.

52- İşte gerçekten bu *(ümmet-i İslâmiye)* tek bir ümmet olarak sizin ümmetinizdir. Ben de sizin Rabbinizim; öyle ise benden sakının!

53- Fakat *(insanlar din husûsunda)* işlerini kendi aralarında parça parça böldüler. Her kısım kendi yanında bulunan *(din)* ile memnundurlar.

54- Artık onları bir zamâna kadar dalâletleriyle *(baş başa)* bırak!

55, 56- *(Onlar,)* kendilerine vermekte olduğumuz mal ve oğullar ile, onların hayırlarına mı koşuyoruz sanıyorlar? Hayır! *(Onlar işin)* farkına varmıyorlar!

57- Şübhesiz *(bir de hayırda gayret gösteren)* o kimseler *(de var)* ki, onlar Rablerinin azâbından korkarak titreyenlerdir.

58- Hem o kimseler ki, onlar Rablerinin âyetlerine îmân ederler.

59- Yine o kimseler ki, onlar Rablerine ortak koşmazlar.

60- Ve o kimseler ki, şübhesiz onlar Rablerine dönecek kimseler oldukları*(nı bildikleri)* için, verdikleri şeyleri kalbleri ürpererek verirler.

61- İşte bunlar, hayırlı işlerde koşuşurlar ve onlar bunlarda *(o hizmetlerde)* sâbikûn *(önde gidenler)*dir.

62- *(Biz)* kimseyi gücünün yetmeyeceği bir şeyle mükellef tutmayız ve katımızda gerçeği söyleyen bir kitab vardır; onlar haksızlığa da uğratılmazlar.

63- Hayır! *(Kâfirlerin)* kalbleri bundan gaflet içindedir ve onların bundan başka *(kötü)* amelleri de vardır, kendileri onlar *(o işler)* ile amel eden kimselerdir.

64- Nihâyet onların ni'met içinde olanlarını azâb ile yakaladığımız zaman, bir de bakarsın ki onlar feryâd ederler.

65- *(Onlara şöyle deriz:)* "Bugün artık feryâd etmeyin; çünki siz, bizden yardım görmeyeceksiniz!"

66, 67- "Hakîkaten âyetlerim size okunuyordu da, büyüklük taslayanlar olarak ökçeleriniz üzerinde geriye dönüyordunuz; geceleyin toplanarak saçmalıyordunuz."

68- Bu sözü *(Kur'ân'ı)* hiç düşünmediler mi? Yoksa kendilerine, evvelki atalarına gelmeyen bir şey mi geldi?

69- Yoksa peygamberlerini tanımadılar da bu yüzden mi onu inkâr edicidirler?

70- Yoksa onda bir delilik olduğunu mu söylüyorlar? Hayır! *(O peygamber)* onlara hakkı getirmiştir; fakat onların çoğu, haktan hoşlanmayan kimselerdir.

71- Eğer hak, onların nefislerinin arzularına uysaydı, elbette gökler, yer ve bunların içinde bulunanlar bozulup giderdi. Hayır! Onlara zikirlerini *(içinde şan ve şerefleri olan Kur'ân'ı)* getirdik; fakat onlar kendi şereflerinden yüz çevirenlerdir.

72- *(Ey Resûlüm!)* Yoksa *(sen)* onlardan bir ücret mi istiyorsun? İşte Rabbinin harcı *(mükâfâtı)* daha hayırlıdır. Ve O, rızık verenlerin en hayırlısıdır.

73- Hâlbuki şübhesiz sen, onları elbette dosdoğru bir yola da'vet ediyorsun.

74- Fakat muhakkak ki âhirete inanmayanlar, doğrusu o yoldan sapanlardır.

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ

ve o kimseler ki | verirler | o şeyleri ki | verdiler | kalbleri iken | ürperen | şübhesiz onlar | Rablerine | dönecek olanlar

﴿٦٠﴾ أُولَٰئِكَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ ﴿٦١﴾ وَلَا نُكَلِّفُ

işte onlar | koşuşurlar | hayırlı işlerde | ve onlar | bunlarda | önde gidenlerdir | ve | mükellef tutmayız

نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

bir kimseyi | ancak | gücünün yettiği ile | ve katımızda vardır | bir kitab ki | söylüyor | gerçeği | ve | onlar | haksızlığa uğratılmazlar

﴿٦٢﴾ بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ مِنْ هَٰذَا وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِنْ دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ

bil'akis | kalbleri | içindedir | bir gaflet | bundan | ve onların vardır | amelleri | başka | bundan | kendileri

لَهَا عَامِلُونَ ﴿٦٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِمْ بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ

onlar ile | amel edenlerdir | nihâyet | o vakit ki | yakaladık | ni'met içinde olanlarını | azâb ile | birden | onlar

يَجْأَرُونَ ﴿٦٤﴾ لَا تَجْأَرُوا الْيَوْمَ إِنَّكُمْ مِنَّا لَا تُنْصَرُونَ ﴿٦٥﴾ قَدْ كَانَتْ

feryâd ederler | feryâd etmeyin | bugün | şübhesiz siz | bizden | yardım görmeyeceksiniz | gerçekten | idi

آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ تَنْكِصُونَ ﴿٦٦﴾

âyetlerim | okunuyor | size | ve idiniz | üzerinde | ökçeleriniz | geriye dönüyorsunuz

مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَامِرًا تَهْجُرُونَ ﴿٦٧﴾ أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ

büyüklük taslayanlar olarak | onunla | gece sohbetçisi olarak | saçmalıyorsunuz | hiç düşünmediler mi | sözü | yoksa | onlara geldi mi

مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾ أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ

o şey ki | gelmedi | atalarına | evvelki | yoksa | tanımadılar mı | peygamberlerini | bu yüzden onlar | onu

مُنْكِرُونَ ﴿٦٩﴾ أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ وَأَكْثَرُهُمْ

inkâr edicidirler | yoksa | söylüyorlar mı | onda vardır | bir delilik | bil'akis | onlara gelmiştir | hak ile | ve | onların çoğu

لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ﴿٧٠﴾ وَلَوِ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَاوَاتُ

hakka karşı | hoşlanmayanlardır | ve | eğer | uysaydı | hak | arzularına | elbette bozulmuştu | gökler

وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَنْ ذِكْرِهِمْ

ve yer | ve | o kimseler ki | bunların içindedir | bil'akis | onlara getirdik | zikirlerini | fakat onlar | zikredilmelerinden

مُعْرِضُونَ ﴿٧١﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ

yüz çevirenlerdir | yoksa | onlardan istiyor musun | bir haraç | işte haracı | Rabbinin | daha hayırlıdır

وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٧٢﴾ وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

ve | o | en hayırlısıdır | rızık verenlerin | ve | şübhesiz sen | elbet onları da'vet ediyorsun | bir yola | dosdoğru

﴿٧٣﴾ وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنَاكِبُونَ ﴿٧٤﴾

ve | şübhesiz | o kimseler ki | inanmıyorlar | âhirete | o yoldan | elbette sapanlardır

وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلَجُّوا فٖى طُغْيَانِهِمْ

azgınlıkları içinde — elbette ısrar ederlerdi — sıkıntıdan — kendilerinde olanı — açsaydık — ve onlara merhamet etseydik — eğer — ve

يَعْمَهُونَ ﴿٧٥﴾ وَلَقَدْ اَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ وَمَا

ve — Rablerine — yine boyun eğmediler — azâb ile — onları yakaladık — and olsun ve gerçekten — bocalayıp duruyorlar

يَتَضَرَّعُونَ ﴿٧٦﴾ حَتّٰٓى اِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدٖيدٍ اِذَا هُمْ

birden onlar — şiddetli — bir azâb — sâhibi — bir kapı — onlara — açtık — o vakit ki — nihâyet — yalvarmıyorlar

فٖيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٧﴾ وَهُوَ الَّذٖٓى اَنْشَاَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ

gözler — ve — işitme — sizin için — yarattı — odur ki — o — ve — ümîdsizliğe düşmüş kimselerdir — içinde

وَالْاَفْـِٔدَةَ قَلٖيلًا مَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾ وَهُوَ الَّذٖى ذَرَاَكُمْ فِى الْاَرْضِ

yeryüzünde — sizi yaratıp yaydı — odur ki — o — ve — şükrediyorsunuz — ne kadar az — kalbler — ve

وَاِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٩﴾ وَهُوَ الَّذٖى يُحْيٖى وَيُمٖيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ الَّيْلِ

gecenin — ihtilâfı — ona âiddir — ve — öldürür — ve hayatı verir — odur ki — o — ve — toplanacaksınız — onun huzûruna — ve

وَالنَّهَارِ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٨٠﴾ بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْاَوَّلُونَ

evvelkiler — dedi — o şey gibi ki — dediler — bil'akis — hiç akıl erdirmez misiniz — gündüzün — ve

﴿٨١﴾ قَالُوٓا ءَاِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوثُونَ

elbet diriltilecek olanlarız — şübhesiz biz mi — kemik yığını — ve — bir toprak — olduk — ve — öldük — o vakit mi ki — dediler

﴿٨٢﴾ لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَاٰبَٓاؤُنَا هٰذَا مِنْ قَبْلُ اِنْ هٰذَٓا اِلَّٓا

ancak — bu değildir — bundan önce — bununla — atalarımız — ve — biz — tehdîd edilmiştik — and olsun gerçekten

اَسَاطٖيرُ الْاَوَّلٖينَ ﴿٨٣﴾ قُلْ لِمَنِ الْاَرْضُ وَمَنْ فٖيهَٓا اِنْ كُنْتُمْ

iseniz — eğer — içindedir — o kimseler ki — ve — yer — kimindir — de ki — evvelkilerin — masalları

تَعْلَمُونَ ﴿٨٤﴾ سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ اَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٨٥﴾

hiç ibret almıyor musunuz — de ki — Allah'ındır — diyecekler — biliyorsunuz

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمٰوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ

Arş'ın — Rabbi — ve — yedi — göklerin — Rabbi — kimdir — de ki

الْعَظٖيمِ ﴿٨٦﴾ سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ اَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٨٧﴾ قُلْ

de ki — o hâlde sakınmıyor musunuz — de ki — Allah'ındır — diyecekler — büyük

مَنْ بِيَدِهٖ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجٖيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ اِنْ كُنْتُمْ

iseniz — eğer — ona karşı — himâye olunamıyor — ve — himâye ediyor — o — ve — şeyin — her — içyüzü — elinde olan — kimdir

تَعْلَمُونَ ﴿٨٨﴾ سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ فَاَنّٰى تُسْحَرُونَ ﴿٨٩﴾

büyüleniyorsunuz — öyle ise nasıl — de ki — Allah'ındır — diyecekler — biliyorsunuz

75- Hem *(biz)* onlara merhamet edip kendilerindeki sıkıntıyı giderseydik, yine de gerçekten azgınlıkları içinde bocalayıp duracaklardı.

76- And olsun ki, onları *(Bedir'de)* azâb ile yakaladık da yine Rablerine boyun eğmediler ve *(O'na)* yalvarmıyorlar*(dı)*.

77- Nihâyet onlara şiddetli bir azab kapısı açtığımızda, bir de bakarsın ki onlar bunun içinde ümidsizliğe düşmüş kimselerdir.

78- Hâlbuki O, sizin için o kulak*(lar)*ı, o gözleri ve o kalbleri yaratandır. Ne kadar az şükrediyorsunuz!

79- Hem O, sizi yeryüzünde yaratıp, yayandır. Ve ancak O'nun huzûruna toplanacaksınız.

80- Ve yine O, hayâtı veren ve öldürendir; gece ile gündüzün ihtilâfı *(ard arda gelmesi)* de ancak O'na âiddir.[1] Hiç akıl erdirmez misiniz?

81- Hayır! *(Onlar da)* öncekilerin dediği gibi dediler.

82- Dediler ki: "Öldüğümüz ve bir toprak ve bir kemik yığını hâline geldiğimiz zaman mı, gerçekten biz mi yeniden diriltilecek kimseler olacakmışız?"

83- "Yemîn olsun ki biz de, daha önce atalarımız da böyle tehdîd edilmiştik; bu *(Kur'ân)* evvelkilerin masallarından başka bir şey değildir."

84- *(Ey Resûlüm!)* De ki: "Eğer biliyorsanız *(söyleyin bakalım)*, bu yer ve içinde bulunanlar kimindir?"

85- "Allah'ındır!" diyeceklerdir. De ki: "Hiç ibret almıyor musunuz?"

86- De ki: "Yedi göğün Rabbi ve büyük arşın Rabbi kimdir?"

87- *(O müşrikler yine:)* "*(Bunlar)* Allah'ındır!" diyecekler. De ki: "O hâlde *(Allah'ın azâbından)* sakınmıyor musunuz?"

88- De ki: "Eğer biliyorsanız *(söyleyin bakalım)*, herşeyin melekûtu *(içyüzü ve idâresi)* elinde olan ve kendisi himâye eden, fakat ona karşı *(kimsenin)* himâye olunması *(mümkün)* olmayan kimdir?"

89- "*(Bunlar hep)* Allah'a âiddir!" diyecekler.[2] De ki: "Öyleyse *(asıl siz)* nasıl büyüleniyorsunuz *(ki Kur'ân'a sihirdir diyorsunuz)*?"

90- Hayır! *(Biz)* onlara hakkı getirdik; fakat şübhesiz ki onlar, gerçekten yalancıdırlar!

91- Allah, hiçbir çocuk edinmemiştir; O'nunla berâber hiçbir ilâh da yoktur; eğer öyle olsaydı, her ilâh elbette kendi yarattığı ile *(kendi bildiğine)* giderdi ve mutlakā onlardan bir kısmı diğerine üstün gelirdi. Allah, onların isnâd etmekte oldukları vasıflardan münezzehdir.

92- Görünmeyeni ve görüneni hakkıyla bilendir; şirk koştukları şeylerden pek yücedir.

93, 94- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "Rabbim! Eğer onların tehdîd edilmekte oldukları şeyi mutlakā bana göstereceksen, o hâlde Rabbim, beni o zâlimler topluluğunun içinde bulundurma!"

95- *(Ey Resûlüm!)* Şübhesiz ki biz, onlara va'd etmekte olduğumuz *(azâb)*ı sana da göstermeye elbette gücü yetenleriz.

96- Kötülüğü, daha güzel olan bir şey ile def' et; biz, onların isnâd etmekte oldukları vasıfları en iyi bileniz.

97- Ve de ki: "Rabbim! Şeytanların vesveselerinden sana sığınırım."

98- "Rabbim! *(Onların)* yanımda bulunmalarından dahi sana sığınırım."

99, 100- Nihâyet onlardan *(o müşriklerden)* birine ölüm geldiği zaman: "Rabbim! Beni geri gönder! Umulur ki ben, terk ettiğim *(dünya)*da sâlih bir amel işlerim" der. Hayır! Doğrusu o sâdece *(boş)* bir lâftır, onu söyleyen kendisidir. Artık onların önlerinde, tekrar diriltilecekleri güne kadar *(hiçbir şekilde dünyaya dönemeyecekleri)* bir perde *(olan kabir hayâtı)* vardır.

101- Sûr'a üflendiği zaman, artık o gün aralarında ne soy sop kalır, ne de birbirlerine bir şey sorarlar.

102- Artık *(sevab cihetiyle)* kimlerin tartıları ağır gelirse, işte onlar gerçekten kurtuluşa erenlerdir!

103- Kimlerin de tartıları hafif gelirse, işte onlar da kendilerini hüsrâna uğratanlardır; Cehennemde ebedî olarak kalıcıdırlar.

104- Ateş onların yüzlerini yalar ve onlar orada *(dudakları ateşten büzülerek)* dişleri sırıtmış bir hâldedirler.

بَلْ اَتَيْنَاهُمْ بِالْحَقِّ وَ اِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٩٠﴾ مَا اتَّخَذَ اللّٰهُ مِنْ وَلَدٍ وَ مَا

bil'akis · onlara getirdik · hakkı · ve · şübhesiz onlar · gerçekten yalancıdırlar · edinmemiştir · Allah · hiçbir çocuk · ve

كَانَ مَعَهُ مِنْ اِلٰهٍ اِذًا لَذَهَبَ كُلُّ اِلٰهٍ بِمَا خَلَقَ وَ لَعَلَا بَعْضُهُمْ

olmamıştır · onunla beraber · hiçbir ilâh · o takdirde · elbette gitmişti · her · bir ilâh · o şeyle ki · yarattı · ve · elbet üstün gelmişti · bazıları

عَلٰى بَعْضٍ سُبْحَانَ اللّٰهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٩١﴾ عَالِمِ الْغَيْبِ

bazısına · münezzehdir · Allah · o şeylerden ki · vasıflandırıyorlar · hakkıyla bilen · görünmeyeni

وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٩٢﴾ قُلْ رَبِّ اِمَّا تُرِيَنِّي

ve · görüneni · işte pek yücedir · o şeylerden ki · şirk koşuyorlar · de ki · Rabbim · eğer · bana göstereceksen

مَا يُوعَدُونَ ﴿٩٣﴾ رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٩٤﴾ وَ اِنَّا

o şeyi ki · tehdîd ediliyorlar · Rabbim · o hâlde beni kılma · topluluğunun içinde · o zâlimler · ve · şübhesiz biz

عَلٰى اَنْ نُرِيَكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَادِرُونَ ﴿٩٥﴾ اِدْفَعْ بِالَّتِي هِيَ اَحْسَنُ

sana göstermemize · o şeyi ki · onlara va'd ediyoruz · elbette gücü yetenleriz · def' et · o şey ile ki · o · daha güzeldir

السَّيِّئَةَ نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾ وَ قُلْ رَبِّ اَعُوذُ بِكَ

kötülüğü · biz · en iyi bileniz · o şeyleri ki · vasıflandırıyorlar · ve · de ki · Rabbim · sığınırım · sana

مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ ﴿٩٧﴾ وَ اَعُوذُ بِكَ رَبِّ اَنْ يَحْضُرُونِ

vesveselerinden · şeytanların · ve · sığınırım · sana · Rabbim · yanımda hazır olmalarından

﴿٩٨﴾ حَتّٰى اِذَا جَاءَ اَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ﴿٩٩﴾

nihâyet · o vakit ki · geldi · onlardan birine · ölüm · dedi · Rabbim · beni geri döndür

لَعَلِّي اَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا اِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا

olur ki ben · yaparım · sâlih bir amel · o şeyde ki · terk ettim · hayır · doğrusu o · bir lâftır · odur · onu söyleyen

وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٠٠﴾ فَاِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ

ve · önlerinde vardır · bir perde · o güne kadar ki · diriltilecekler · sonra o vakit ki · üflendi · Sûr'a

فَلَا اَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿١٠١﴾ فَمَنْ ثَقُلَتْ

artık soy sop yoktur · aralarında · o gün · ve · birbirlerine bir şey soramazlar · artık kimin · ağır geldiyse

مَوَازِينُهُ فَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٢﴾ وَ مَنْ خَفَّتْ

tartıları · bu yüzden işte onlar · onlardır · kurtuluşa erenler · ve · kimin · hafif geldiyse

مَوَازِينُهُ فَاُولٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ

tartıları · artık işte onlar · o kimselerdir ki · hüsrâna uğrattılar · kendilerini · cehennemde

خَالِدُونَ ﴿١٠٣﴾ تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَ هُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴿١٠٤﴾

ebedî kalıcıdırlar · yalar · yüzlerini · ateş · ve · onlar · orada · dişleri sırıtmış olanlardır

اَلَمْ تَكُنْ اٰيَاتٖى تُتْلٰى عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٠٥﴾ قَالُوا رَبَّنَا

olmadı mı · âyetlerim · okunuyor · size · ve idiniz · onları · yalanlıyorsunuz · dediler · Rabbimiz

غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَٓالّٖينَ ﴿١٠٦﴾ رَبَّنَٓا اَخْرِجْنَا مِنْهَا

gâlib geldi · bize · bedbahtlığımız · ve · olduk · topluluğu · dalâlete düşenler · Rabbimiz · bizi çıkar · ondan

فَاِنْ عُدْنَا فَاِنَّا ظَالِمُونَ ﴿١٠٧﴾ قَالَ اخْسَؤُا فٖيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ

ve eğer · dönersek · artık şübhesiz biz · zulmeden kimseleriz · buyurdu ki · kesin sesinizi · orada · ve · bana konuşmayın

﴿١٠٨﴾ اِنَّهُ كَانَ فَرٖيقٌ مِنْ عِبَادٖى يَقُولُونَ رَبَّنَٓا اٰمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا

şu şübhesiz ki · idi · bir zümre · kullarımdan · diyorlardı · Rabbimiz · îmân ettik · artık bağışla · bizi

وَارْحَمْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمٖينَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيًّا حَتّٰى

ve bize merhamet buyur · ve · sen · en hayırlısısın · merhametlilerin · halbuki onları edindiniz · bir eğlence · tâ ki

اَنْسَوْكُمْ ذِكْرٖى وَكُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١١٠﴾ اِنّٖى جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ

size unutturdu · beni anmayı · ve · idiniz · onlardan · gülüyordunuz · şübhesiz ben · onları mükâfâtlandırdım · bugün

بِمَا صَبَرُٓوا اَنَّهُمْ هُمُ الْفَٓائِزُونَ ﴿١١١﴾ قَالَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِى الْاَرْضِ

o şeye karşı ki · sabrettiler · şübhesiz onlar · onlardır · kurtuluşa erenler · buyurdu · ne kadar · kaldınız · yeryüzünde

عَدَدَ سِنٖينَ ﴿١١٢﴾ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَسْـَٔلِ الْعَٓادّٖينَ ﴿١١٣﴾

adediyle · seneler · dediler · kaldık · bir gün · veya · bir kısmı · günün · artık sor · sayanlara

قَالَ اِنْ لَبِثْتُمْ اِلَّا قَلٖيلًا لَوْ اَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١٤﴾ اَفَحَسِبْتُمْ

buyurdu · kalmadınız · ancak · pek az · eğer · gerçekten siz · olsaydınız · biliyorsunuz · yoksa sandınız mı

اَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَاَنَّكُمْ اِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾ فَتَعَالَى اللّٰهُ

ancak · sizi yarattık · boşuna · ve · gerçekten siz · bize · döndürülmeyeceksiniz · işte pek yücedir · Allah

الْمَلِكُ الْحَقُّ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرٖيمِ ﴿١١٦﴾ وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللّٰهِ

hükümdâr olan · gerçek · ilâh yoktur · ancak · o · Rabbidir · Arş'ın · kerîm olan · ve · kim · yalvarırsa · beraber · Allah ile

اِلٰهًا اٰخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهٖ فَاِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهٖ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ

bir ilâha · başka · bir delil yoktur · onun için · hakkında · artık ancak · onun hesâbı · katındadır · Rabbinin · şu şübhesiz ki · kurtuluşa ermez

الْكَافِرُونَ ﴿١١٧﴾ وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَاَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمٖينَ ﴿١١٨﴾

kâfirler · ve · de ki · Rabbim · bağışla · ve · merhamet eyle · ve · sen · en hayırlısısın · merhamet edenlerin

سُورَةُ النُّورِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ اَرْبَعٌ وَسِتُّونَ اٰيَةً

105- *(Allah onlara buyurur ki:)* "Âyetlerim size okunuyordu da *(siz)* onları yalanlıyordunuz değil mi?"

106- *(Onlar şöyle)* derler: "Rabbimiz! Bedbahtlığımız bize gâlib geldi de dalâlete düşenler topluluğu olduk."

107- "Rabbimiz! Bizi buradan çıkar; artık bir daha *(küfre)* dönersek, o takdirde gerçekten *(kendi nefsimize)* zulmeden kimseler oluruz."

108- *(Allah onlara)* buyurur ki: "*(Yıkılıp gidin!)* Kesin orada sesinizi! Bana konuşmayın!"

109- "Çünki kullarımdan bir zümre vardı ki: 'Rabbimiz! *(Biz)* îmân ettik; artık bizi bağışla; bize merhamet buyur; sen merhametlilerin en hayırlısısın!' diyorlardı."

110- "Hâlbuki *(siz)* onları eğlence edindiniz; tâ ki *(onlar ile alay etmeniz)* size beni anmayı unutturdu ve *(siz)* onlara gülüyordunuz."

111- "Şübhesiz ki ben, sabretmelerine karşılık bugün onları mükâfâtlandırdım; gerçekten kurtuluşa erenler, ancak onlardır!"

112- *(Allah, inkâr edenlere:)* "Yeryüzünde seneler adediyle ne kadar kaldınız?" buyurur.

113- *(Onlar:)* "Bir gün veya günün bir kısmı kadar kaldık; artık o sayanlara *(hesab tutan o meleklere)* sor!" derler.

114- *(Allah şöyle)* buyurur: "Ancak pek az kaldınız; eğer gerçekten siz biliyor olsaydınız!"

115- "Sizi ancak boşuna yarattığımızı ve gerçekten siz bize döndürülmeyeceğinizi mi sandınız?"

116- İşte gerçek hükümdâr olan Allah, pek yücedir; O'ndan başka ilâh yoktur. *(O,)* kerîm olan arşın Rabbidir.

117- Kim Allah ile berâber, hakkında hiçbir delil bulunmayan başka bir ilâha yalvarırsa, artık onun hesâbı ancak Rabbinin katındadır. Şu şübhesiz ki, kâfirler kurtuluşa ermez.

118- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "Rabbim! Bağışla! Merhamet eyle! Sen, merhamet edenlerin en hayırlısısın!"

24- NÛR SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 64 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- *(Bu)* bir sûredir ki, onu indirdik ve onu*(n hükümlerini)* farz kıldık; ve onda apaçık âyetler indirdik. Tâ ki siz ibret alasınız!

2- Zinâ eden kadın ile zinâ eden erkeğin her birine yüzer sopa vurun; eğer Allah'a ve âhiret gününe îmân ediyorsanız, Allah'ın cezâsı*(nı tatbik)* husûsunda o ikisine karşı bir acıma duygusu, artık size mâni' olmasın! Mü'minlerden bir topluluk da o ikisinin cezâsına şâhid olsun!

3- Zinâ eden erkek, zinâ eden bir kadından veya müşrik olan bir kadından başkasıyla evlenemez. Zinâ eden bir kadına gelince, zinâ eden bir erkekten veya müşrik olan bir erkekten başkası onunla evlenemez. Bu, mü'minlere haram kılınmıştır.(1)

4- İffetli kadınlara zinâ isnâd eden, sonra dört şâhid getiremeyenler*(in herbirin)*e seksen sopa vurun ve ebedî olarak onların şâhidliğini kabûl etmeyin! İşte onlar, fâsıkların ta kendileridir.

5- Ancak, bundan sonra tevbe eden ve *(hâllerini)* düzeltenler müstesnâ. Artık şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

6, 7- Zevcelerine zinâ isnâd eden ve lehlerinde kendilerinden başka şâhidleri de bulunmayanlara gelince, bunların herbirinin şâhidliği, kendisinin gerçekten doğru söyleyenlerden olduğuna dâir dört def'a Allah'a yemîn ederek şâhidlik etmesi; beşinci de eğer yalan söyleyenlerden ise, gerçekten Allah'ın lâ'netinin kendi üzerine olması*(nı dilemesi)*dir.

8, 9- *(Zevcenin de,)* şübhesiz onun *(kocasının)* gerçekten yalan söyleyenlerden olduğuna dâir dört *(def'a)* Allah'a yemîn ederek şâhidlik etmesi; beşincide, eğer *(kocası)* doğru söyleyenlerden ise Allah'ın gazabının kendi üzerine olması*(nı dilemesi)* kendisinden hadd cezâsını kaldırır.

10- Hâlbuki üzerinizde Allah'ın ihsânı ve rahmeti *(olmasaydı)* ve şübhesiz ki Allah, Tevvâb *(tevbeleri çok kabûl eden)*, Hakîm *(her işi hikmetli olan)* olmasaydı *(hâliniz nice olurdu)*!

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

سُورَةٌ اَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَاَنْزَلْنَا ف۪يهَٓا اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١﴾

ibret alırsınız · tâ ki siz · apaçık · âyetler · onda · indirdik · ve · onu farz kıldık · ve · onu indirdik · bir sûredir ki

اَلزَّانِيَةُ وَالزَّان۪ي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍۖ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ ف۪ي د۪ينِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِۚ وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَٓائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٢﴾

sizi alıkoymasın · ve · sopa · yüz · o ikisinden · birine · her · artık vurun · zinâ eden erkek · ve · zinâ eden kadın

şâhid olsun · ve · âhiret · gününe · ve · Allah'a · îmân ediyorsunuz · iseniz · eğer · Allahın · dîni husûsunda · bir acıma · onlara karşı

mü'minlerden · bir topluluk · onların cezâsına

اَلزَّان۪ي لَا يَنْكِحُ اِلَّا زَانِيَةً اَوْ مُشْرِكَةًۘ وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَٓا اِلَّا زَانٍ اَوْ مُشْرِكٌۚ وَحُرِّمَ ذٰلِكَ عَلَى الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٣﴾

müşrik bir kadınla · veya · zânî bir kadınla · ancak · evlenemez · zinâ eden erkek

mü'minlere · bu · haram kılınmıştır · ve · müşrik bir erkek · veya · zânî erkek · ancak · onunla evlenemez · zânî bir kadın · ve

وَالَّذ۪ينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِاَرْبَعَةِ شُهَدَٓاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَان۪ينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً اَبَدًاۚ وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَۙ ﴿٤﴾

bu takdîrde onlara vurun · şâhid · dört · getirmediler · sonra · iffetli kadınlara · (iftirâ) atıyorlar · o kimseler ki · ve

fâsıklar · onlardır · işte onlar · ve · ebedî olarak · bir şâhidlik · onlar için · kabul etmeyin · ve · sopa · seksen

اِلَّا الَّذ۪ينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُواۚ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٥﴾

çok merhametlidir · çok bağışlayandır · Allah · artık şübhesiz · düzeltiler · ve · bunun · ardından · tevbe ettiler · o kimseler ki · ancak

وَالَّذ۪ينَ يَرْمُونَ اَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَٓاءُ اِلَّٓا اَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ اَحَدِهِمْ اَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللّٰهِۙ اِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِق۪ينَ ﴿٦﴾

kendileri · ancak · şâhidler · onlar için · olmadı · ve · zevcelerine · atıyorlar · o kimseler ki · ve

doğru söyleyenlerdendir · şübhesiz o · Allah'a yemînle · şâhidlik · dört · onlardan birinin · artık şâhidliği

وَالْخَامِسَةُ اَنَّ لَعْنَتَ اللّٰهِ عَلَيْهِ اِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِب۪ينَ ﴿٧﴾ وَيَدْرَؤُا عَنْهَا الْعَذَابَ اَنْ تَشْهَدَ اَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللّٰهِۙ اِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِب۪ينَۙ ﴿٨﴾

kendisinden · def' eder · ve · yalan söyleyenlerden · ise eğer · kendi üzerinedir · Allahın · lâ'neti · şübhesiz · beşincide · ve

yalan söyleyenlerdendir · şübhesiz o · Allah'a yemînle · şâhidlikle · dört · şâhidlik etmesi · cezâyı

وَالْخَامِسَةَ اَنَّ غَضَبَ اللّٰهِ عَلَيْهَٓا اِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِق۪ينَ ﴿٩﴾

doğru söyleyenlerden · ise · eğer · kendi üzerinedir · Allahın · gazabı · şübhesiz · beşincide · ve

وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَاَنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ حَك۪يمٌ ﴿١٠﴾

her işi hikmetli olan · tevbeleri kabul eden · Allah · şübhesiz · ve · rahmeti · ve · üzerinizde · Allahın · ihsânı · eğer olmasaydı · ve

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُو بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَكُمْ بَلْ هُوَ

o bil'akis · kendiniz için · bir şer · onu sanmayın · sizden · bir topluluktur · o iftirâyı · getirdiler · o kimseler ki · doğrusu

خَيْرٌ لَكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى

üstlendi · o kimse ki · ve · günahtan · kazandı · o şey ki · onlardan · kişinin · herbiri için var · sizin için · bir hayırdır

كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾ لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ

erkek mü'minler · zanda bulunmalı · onu işittiniz · o vakit ki · değil miydi · büyük · bir azâb · ona vardır · onlardan · büyüğünü

وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنْفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُبِينٌ ﴿١٢﴾ لَوْلَا جَاءُو

getirmeliler · değil miydi · apaçık · bir iftirâdır · bu · demeliler · ve · hayırlı · kendi vicdanlarıyla · kadın mü'minler · ve

عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ

katında · öyleyse işte onlar · şâhidler · getirmediler · madem o vakit · şâhid · dört · buna karşı

اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي

rahmeti · ve · üzerinizde · Allahın · ihsânı · eğer olmasaydı · ve · yalancılar · onlardır · Allahın

الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾ إِذْ

o vakit ki · büyük · bir azâb · içine · daldınız · o şeyden dolayı ki · elbette size dokunurdu · âhirette · ve · dünyada

تَلَقَّوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ

onu sanıyordunuz · ve · hakkında bir bilgi · sizin için · yoktur · o şeyi ki · ağızlarınızla · söylüyordunuz · ve · dillerinizle · onu alıyordunuz

هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا

demeliydiniz · onu işittiniz · o vakit ki · değil miydi · ve · büyüktür · Allahın · katında · o · ve · kolay bir şey

يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ ﴿١٦﴾ يَعِظُكُمُ

size nasîhat ediyor · büyük · bir iftirâdır · bu · hâşâ · bu hususta · konuşmamız · bizim için · olmaz

اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾ وَيُبَيِّنُ

açıklıyor · ve · mü'min kimseler · iseniz · eğer · ebediyen · onun benzerine · dönersiniz diye · Allah

اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ

arzû ediyorlar · o kimseler ki · şübhesiz · her işi hikmetlidir · herşeyi bilendir · Allah · ve · âyetleri · size · Allah

أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي

elemli · bir azâb · onlar için vardır · îmân ettiler · o kimseler içinde ki · çirkin işin · yayılmasını

الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ

ihsânı · eğer olmasaydı · ve · bilmezsiniz · siz · ve · bilir · Allah · ve · âhirette · ve · dünyada

اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٢٠﴾

çok merhametli · çok şefkatli · Allah · şübhesiz · ve · rahmeti · ve · üzerinizde · Allah'ın

11- Şübhesiz ki o iftirâyı getirenler, içinizden bir topluluktur. Onu *(o iftirâyı)*, kendiniz için bir şer sanmayın! Bil'akis o, sizin için *(hakkınızda inen âyetlere ve bir çok sevâba vesîle olmakla)* bir hayırdır. Onlardan *(o iftirâyı çıkaranlardan)* her bir kişiye *(ise, âhirette cezâsını görmek üzere)* o işlediği günah vardır. Onlardan, *(elebaşılık yaparak, bu günahın)* büyüğünü yüklenen kimseye ise, *(pek)* büyük bir azab vardır.

12- Onu işittiğiniz zaman, gerek erkek mü'minlerin ve gerekse kadın mü'minlerin, kendi vicdanlarıyla hüsn-i zanda bulunarak: "*(Böyle bir şey olamaz!)* Bu apaçık bir iftirâdır!" demeleri gerekmez miydi?

13- *(Onların)* buna karşı dört şâhid getirmeleri gerekmez miydi? Mâdem ki şâhidleri getiremediler; öyleyse onlar Allah katında yalancıların ta kendileridir.

14- Hâlbuki dünyada ve âhirette Allah'ın ihsânı ve rahmeti üzerinizde olmasaydı, içine daldığınız bu şeyden *(iftirâdan)* dolayı, size elbette *(pek)* büyük bir azab dokunurdu.

15- Bunu *(bu iftirâyı)* dillerinizle *(birbirinizden)* alıyor ve hakkında bir bilgi sâhibi olmadığınız bir şeyi ağızlarınızla söylüyor ve bunu *(pek)* kolay *(ehemmiyetsiz)* bir şey sanıyordunuz. Hâlbuki bu, Allah katında büyük *(bir günah)*tır.

16- Hem onu duyduğunuz zaman: "Bu hususta konuşmamız bize yakışmaz! Hâşâ! Bu büyük bir iftirâdır!" demeniz gerekmez miydi?

17- Eğer mü'min kimseler iseniz, böyle bir duruma ebediyen *(bir daha)* dönmemeniz için Allah size *(böyle)* nasîhat ediyor.

18- Ve Allah size âyetleri açıklıyor. Çünki Allah, Alîm *(herşeyin içyüzünü bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

19- Şübhesiz ki çirkin şeylerin *(söz ve fiillerin)*, îmân edenlerin içinde yayılmasını arzû edenlere, dünyada da âhirette de *(pek)* elemli bir azab vardır. Ve Allah bilir, siz ise bilmezsiniz.

20- Ve eğer üzerinizde Allah'ın ihsânı ve rahmeti *(olmasaydı)* ve şübhesiz ki Allah, Raûf *(çok şefkat eden)*, Rahîm *(çok merhamet eden)* olmasaydı *(sizi hemen azâba uğratırdı)*!

21- Ey îmân edenler! Şeytanın adımlarına uymayın!

Kim şeytanın adımlarına tâbi' olursa, artık şübhesiz ki o, çirkin işleri ve kötülüğü emreder!

Eğer üzerinizde Allah'ın ihsânı ve rahmeti olmasaydı, içinizden hiçbir kimse ebedî olarak temize çıkamazdı.

Fakat Allah, dilediğini temize çıkarır.

Çünki Allah, Semî' *(hakkıyla işiten)*dir, Alîm *(herşeyi bilen)*dir.

22- İçinizden fazîletli ve servet sâhibi kimseler, akrabâlara, yoksullara ve Allah yolunda hicret edenlere bir şey vermemeye yemîn etmesin; affetsinler, aldırmasınlar!

Dikkat edin, *(sizin onları bağışlamanıza mükâfaten)* Allah'ın *(da)* sizi bağışlamasını arzû etmez misiniz? Çünki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

23- Şübhesiz ki, *(çirkin işlerden)* habersiz, iffetli mü'min kadınlara zinâ isnâd edenler, dünyada ve âhirette lâ'netlenmişlerdir; onlar için *(pek)* büyük bir azab vardır.

24- O gün, dilleri, elleri ve ayakları, yapmakta oldukları şeylere dâir aleyhlerinde şâhidlik edecektir.

25- O gün, Allah onlara hak ettikleri cezâlarını tam olarak verecektir ve *(onlar)* mutlakā Allah'ın apaçık hak olduğunu bileceklerdir.

26- Kötü kadınlar kötü erkekler içindir, kötü erkekler de kötü kadınlar içindir *(birbirlerine yaraşırlar)*.

İyi kadınlar iyi erkekler için, iyi erkekler de iyi kadınlar içindir *(onlar da onlara lâyıktır)*.

Bunlar *(o iftirâcıların)* söylemekte olduklarından uzak olanlardır.

Onlar için bir mağfiret ve *(dâimî)* güzel bir rızık vardır.

27- Ey îmân edenler! Kendi evlerinizden başka evlere izin almadan ve *(o evin)* halkına selâm vermeden *(içeri)* girmeyin!

Bu sizin için hayırlıdır; olur ki ibret alırsınız.

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِۜ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ

adımlarına tâbi' olursa kim ve şeytanın adımlarına uymayın îmân ettiler o kimseler ki ey

الشَّيْطَانِ فَاِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَٓاءِ وَالْمُنْكَرِۜ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ

Allahın ihsânı eğer olmasaydı ve kötülüğü ve çirkin işi emreder artık şübhesiz o şeytanın

عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكٰى مِنْكُمْ مِنْ اَحَدٍ اَبَدًاۙ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ

Allah fakat ebedî olarak hiçbir kimse sizden temize çıkmazdı rahmeti ve üzerinizde

يُزَكّ۪ي مَنْ يَشَٓاءُۜ وَاللّٰهُ سَم۪يعٌ عَل۪يمٌ ﴿٢١﴾ وَلَا يَأْتَلِ اُو۬لُوا الْفَضْلِ مِنْكُمْ

sizden fazîlet sâhibleri yemîn etmesin ve her şeyi bilendir hakkıyla işitendir Allah ve diler o kimseyi ki temize çıkarır

وَالسَّعَةِ اَنْ يُؤْتُٓوا اُو۬لِي الْقُرْبٰى وَالْمَسَاك۪ينَ وَالْمُهَاجِر۪ينَ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِۖ

Allah yolunda hicret edenlere ve yoksullara ve akrabâlık sâhiblerine verirler diye genişlik ve

وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُواۜ اَلَا تُحِبُّونَ اَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَكُمْۜ وَاللّٰهُ

Allah ve sizi Allah'ın bağışlamasını arzû etmez misiniz aldırmasınlar ve affetsinler ve

غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٢٢﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ

mü'min kadınlara habersiz kadınlara iffetli kadınlara (iftirâ) atıyorlar o kimseler ki şübhesiz çok merhametlidir çok bağışlayandır

لُعِنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظ۪يمٌۙ ﴿٢٣﴾ يَوْمَ تَشْهَدُ

şâhidlik edecektir o gün büyük bir azâb onlar için vardır ve âhirette ve dünyada lâ'netlenmişlerdir

عَلَيْهِمْ اَلْسِنَتُهُمْ وَاَيْد۪يهِمْ وَاَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

yapıyorlar idiler o şeylere dâir ki ayakları ve elleri ve dilleri aleyhlerinde

يَوْمَئِذٍ يُوَفّ۪يهِمُ اللّٰهُ د۪ينَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ اَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُب۪ينُ

apaçık hak olan odur Allah şübhesiz bilecekler ve hak cezâlarını Allah onlara tam verecektir o gün

﴿٢٥﴾ اَلْخَب۪يثَاتُ لِلْخَب۪يث۪ينَ وَالْخَب۪يثُونَ لِلْخَب۪يثَاتِۚ وَالطَّيِّبَاتُ

iyi kadınlar ve kötü kadınlar içindir kötü erkekler ve kötü erkekler içindir kötü kadınlar

لِلطَّيِّب۪ينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِۚ اُو۬لٰٓئِكَ مُبَرَّؤُ۫نَ مِمَّا يَقُولُونَۜ

söylüyorlar o şeyden ki uzak olanlardır işte onlar iyi kadınlar içindir iyi erkekler ve iyi erkekler için

لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَر۪يمٌ ﴿٢٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا

îmân ettiler o kimseler ki ey bol bir rızık ve bir mağfiret onlar için vardır

لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتّٰى تَسْتَأْنِسُوا وَتُسَلِّمُوا

selâm vermenize dek ve izin almanıza kadar tâ ki kendi evlerinizden başka evlere girmeyin

عَلٰٓى اَهْلِهَاۜ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

ibret alırsınız olur ki siz sizin için hayırlıdır bu halkına

فَاِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَٓا اَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتّٰى يُؤْذَنَ

izin verilinceye dek / tâ ki / o zaman oraya girmeyin / bir kimseyi / orada / bulmazsanız / fakat eğer

لَكُمْ وَاِنْ ق۪يلَ لَكُمُ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ اَزْكٰى لَكُمْ

sizin için / daha temizdir / o / artık dönün / geri dönün / size / denirse / eğer / ve / size

وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَل۪يمٌ ﴿٢٨﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا

evlere / girmenizde / bir günah / size / yoktur / hakkıyla bilendir / yapıyorsunuz / o şeyleri ki / Allah / ve

غَيْرَ مَسْكُونَةٍ ف۪يهَا مَتَاعٌ لَكُمْ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ

gizlersiniz / o şeyi ki / ve / açıklarsınız / o şeyi ki / bilir / Allah / ve / sizin için / bir menfaat / içinde var / oturulmayan

﴿٢٩﴾ قُلْ لِلْمُؤْمِن۪ينَ يَغُضُّوا مِنْ اَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا

korusunlar / ve / gözlerini / yumsunlar / mü'min erkeklere / söyle

فُرُوجَهُمْ ذٰلِكَ اَزْكٰى لَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ خَب۪يرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ

yapıyorlar / o şeylere ki / hakkıyla haberdardır / Allah / şübhesiz / onlar için / daha temizdir / bu / ırzlarını

﴿٣٠﴾ وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ اَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ

korusunlar / ve / gözlerini / yumsunlar / mü'min kadınlara / söyle / ve

فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْد۪ينَ ز۪ينَتَهُنَّ اِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ

başörtülerini / vursunlar / ve / ondan / göründü / o şey ki / ancak / ziynetlerini / göstermesinler / ve / ırzlarını

عَلٰى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْد۪ينَ ز۪ينَتَهُنَّ اِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ اَوْ اٰبَٓائِهِنَّ

babalarına / veya / kocalarına / ancak / ziynetlerini / göstermesinler / ve / yakalarının üzerine

اَوْ اٰبَٓاءِ بُعُولَتِهِنَّ اَوْ اَبْنَٓائِهِنَّ اَوْ اَبْنَٓاءِ بُعُولَتِهِنَّ اَوْ اِخْوَانِهِنَّ

erkek kardeşlerine / veya / kocalarının / oğullarına / veya / oğullarına / veya / kocalarının / babalarına / veya

اَوْ بَن۪ٓي اِخْوَانِهِنَّ اَوْ بَن۪ٓي اَخَوَاتِهِنَّ اَوْ نِسَٓائِهِنَّ اَوْ مَا مَلَكَتْ

sahib oldu / o şeyler ki / veya / kendi kadınlarına / veya / kız kardeşlerinin / oğullarına / veya / erkek kardeşlerinin / oğullarına / veya

اَيْمَانُهُنَّ اَوِ التَّابِع۪ينَ غَيْرِ اُو۬لِي الْاِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ اَوِ الطِّفْلِ

çocuklara / veya / erkeklerden / kadınlara ihtiyac / sahibleri / değil / tâbi' olanlara ki / veya / sâğ elleri

الَّذ۪ينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلٰى عَوْرَاتِ النِّسَٓاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ

vurmasınlar / ve / kadınların / mahrem yerlerine / muttali' olmadılar / onlar ki

بِاَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْف۪ينَ مِنْ ز۪ينَتِهِنَّ وَتُوبُٓوا اِلَى

tevbe edin / ve / ziynetlerinden / gizliyorlar / o şeyler ki / bilinsin diye / ayaklarını

اللّٰهِ جَم۪يعًا اَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣١﴾

kurtuluşa erersiniz / tâ ki siz / mü'minler / ey / hep birlikte / Allah'a

28- Eğer orada *(girmek istediğiniz evlerde)* kimseyi bulamazsanız, size izin verilmedikçe oraya girmeyin!

Size: "Geri dönün!" denirse, artık dönün; bu sizin için daha temizdir.

Allah ise, yapmakta olduklarınızı hakkıyla bilendir.

29- Oturulmayan ve içinde menfaatiniz bulunan evlere *(herkese açık olan yerlere izinsiz)* girmenizde size bir günah yoktur.

Artık neyi açıklarsanız ve neyi gizlerseniz, Allah bilir.

30- *(Ey Resûlüm!)* Mü'min erkeklere söyle; gözlerini *(haramdan)* sakınsınlar ve ırzlarını korusunlar!

Bu, onlar için daha temizdir.

Şübhesiz ki Allah, *(onların)* yapmakta oldukları şeylerden hakkıyla haberdardır.

31- Mü'min kadınlara da söyle; gözlerini *(haramdan)* sakınsınlar ve ırzlarını korusunlar; *(el, yüz gibi)* görünen kısımları müstesnâ, ziynetlerini göstermesinler ve başörtülerini yakalarının üzerine kadar salsınlar![1]

Ziynetlerini, kocaları veya babaları veya kocalarının babaları veya oğulları veya kocalarının oğulları veya erkek kardeşleri veya erkek kardeşlerinin oğulları veya kız kardeşlerinin oğulları veya kendi kadınları *(Müslüman kadınlar)* veya sâhib oldukları câriyeleri veya *(pek yaşlı olmakla)* kadınlara karşı şehvetleri olmayan erkek hizmetçiler veya kadınların mahrem yerlerini anlamayan çocuklardan başkasına göstermesinler!

Gizlemekte oldukları ziynetleri bilinsin diye ayaklarını *(yere)* vurmasınlar!

Ey mü'minler!

Hep birlikte Allah'a tevbe edin ki kurtuluşa eresiniz.

32- İçinizden bekâr olanları, kölelerinizden ve câriyelerinizden iyileri *(nikâha müsâid olanları)* evlendirin!

Eğer fakir iseler, Allah lütfundan onları zenginleştirir.

Çünki Allah, Vâsi' *(rahmeti geniş olan)*dır, Alîm *(herşeyi bilen)*dir.

33- Evlenme*(ye imkân)* bulamayanlar, Allah kendilerini lütfundan zenginleştirinceye kadar iffetlerini korusun*(lar)*!

Sâhib olduğunuz kölelerinizden *(ve câriyelerinizden)* mükâtebe *(hür kalmak için yazılı sözleşme)* yapmak isteyenlerle, eğer kendilerinde bir hayır bilmiş iseniz onlarla artık mükâtebe yapın!

Allah'ın size verdiği maldan, *(siz de)* onlara verin!

Dünya hayâtının geçici menfaatini elde etmek için, iffetli kalmak isteyen câriyelerinizi fuhşa zorlamayın!

Kim onları *(fuhşa)* zorlarsa, artık şübhesiz ki Allah, onların zorlanmalarından sonra, *(o câriyelere karşı)* çok mağfiret edendir, çok merhamet edendir.

34- And olsun ki, *(biz)* size açıklayıcı âyetler, hem sizden önce gelip geçenlerden bir misâl ve takvâ sâhibleri için bir nasîhat indirdik.

35- Allah, göklerin ve yerin Nûr'udur.

O'nun nûrunun misâli, içinde lâmba bulunan bir kandillik gibidir.

O lâmba bir cam içindedir.

O cam da, sanki inciden bir yıldızdır; bu lâmba, ne doğuya ne de batıya nisbeti olmayan mübârek bir ağaçtan, zeytin ağacından *(çıkan yağdan)* yakılır; onun yağı, nerede ise kendisine ateş değmese bile ışık verecek!

Nûr üstüne nûrdur. Allah, dilediği kimseyi nûruna hidâyet eder.[1]

İşte Allah, insanlara böyle misâller getirir.

Çünki Allah, herşeyi hakkıyla bilendir.

36- *(Bu kandil, bu nûr)* birtakım evlerde *(mescidlerde)*dir ki Allah, onların *(kıymetlerinin)* yükseltilmesine ve içlerinde isminin anılmasına izin vermiştir; buralarda *(bu evlerde)* sabah akşam O'nu tesbîh eder*(ler)*.

وَاَنْكِحُوا الْاَيَامٰى مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَاِمَائِكُمْ اِنْ

ve nikâhlayın · bekârları · sizden · ve · iyileri · kölelerinizden · ve · câriyelerinizden · eğer

يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٢﴾

olurlarsa · fakirler · onları zenginleştirir · Allah · lütfundan · ve · Allah · lütfu geniştir · her şeyi bilendir

وَلْيَسْتَعْفِفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتّٰى يُغْنِيَهُمُ اللّٰهُ

ve · iffetlerini korusun · o kimseler ki · bulamıyorlar · bir nikâh (imkânı) · tâ ki · kendilerini zenginleştirinceye kadar · Allah

مِنْ فَضْلِهِ وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ

lütfundan · ve · o kimseler ki · istiyorlar · mükâtebe · o şeylerden ki · sahib oldu · sağ elleriniz · artık onlarla mükâtebe yapın

اِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا وَاٰتُوهُمْ مِنْ مَالِ اللّٰهِ الَّذِي اٰتٰيكُمْ وَلَا

eğer · bilirseniz · kendilerinde · bir hayır · ve · onlara verin · malından · Allahın · o şeyden ki · size verdi · ve

تُكْرِهُوا فَتَيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ اِنْ اَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِتَبْتَغُوا

zorlamayın · câriyelerinizi · fuhşa · eğer · isterlerse · iffetli kalmak · istiyorsunuz diye

عَرَضَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَنْ يُكْرِهْهُنَّ فَاِنَّ اللّٰهَ مِنْ بَعْدِ اِكْرَاهِهِنَّ

geçici menfaatini · hayatının · dünya · ve · kim · onları zorlarsa · artık şübhesiz · Allah · ardından · zorlanmalarının

غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ اَنْزَلْنَا اِلَيْكُمْ اٰيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِنَ الَّذِينَ

bağışlayandır · çok merhametlidir · ve · and olsun gerçekten · indirdik · size · âyetler · açıklayıcı · ve · bir misâl · o kimselerden ki

خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٤﴾ اَللّٰهُ نُورُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ

gelip geçtiler · sizden önce · ve · bir nasîhat · takvâ sâhibleri için · Allah · nûrudur · göklerin · ve · yerin

مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكٰوةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ اَلْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ اَلزُّجَاجَةُ

misâli · nûrunun · bir kandillik gibidir ki · içinde vardır · bir lâmba · o lâmba · bir cam içindedir · o cam ki

كَاَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ

sanki o · bir yıldızdır · inciden · yakılır · bir ağaçtan · mübârek · zeytin ağacından ki

لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ

ne doğuya hastır · ve · ne batıya hastır · nerede ise · yağı · ışık verecek · velev ki · kendisine değmedi · bir ateş

نُورٌ عَلٰى نُورٍ يَهْدِي اللّٰهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللّٰهُ

nûrdur · nûr üstüne · hidâyet eder · Allah · nûruna · o kimseyi ki · diler · ve · misâl getirir · Allah

الْاَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٥﴾ فِي بُيُوتٍ اَذِنَ اللّٰهُ

o misâlleri · insanlara · ve · Allah · herşeyi · hakkıyla bilendir · birtakım evlerdedir ki · izin vermiştir · Allah

اَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْاٰصَالِ ﴿٣٦﴾

yükseltilmesine · ve · anılmasına · içlerinde · isminin · tesbîh eder · onu · oralarda · sabah · ve · akşam

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَاِقَامِ الصَّلٰوةِ وَاِيتَاءِ

vermekten | ve | namazı kılmaktan | ve | Allahı | anmaktan | ne bir alış-veriş | ve | bir ticâret | kendilerini alıkoymaz | erlerdir ki

الزَّكٰوةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْاَبْصَارُ ﴿٣٧﴾ لِيَجْزِيَهُمُ

onları mükâfâtlandırması için | gözler | ve | kalbler | kendisinde | kıvranacak | bir günden ki | korkarlar | zekâtı

اللّٰهُ اَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ

diler | o kimseyi ki | rızıklandırır | Allah | ve | lütfundan | onlara artırır | ve | yaptılar | o şeylerin ki | daha güzeliyle | Allahın

بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا اَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ

çöllerde | serab gibidir | amelleri | inkâr ettiler | o kimseler ki | ve | bir hesâb | olmadan

يَحْسَبُهُ الظَّمْاٰنُ مَاءً حَتّٰى اِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْـًٔا وَوَجَدَ

buldu | ve | bir şey olarak | onu bulamadı | ona geldi | o vakit ki | nihâyet | bir su | susayan | onu zanneder

اللّٰهَ عِنْدَهُ فَوَفّٰيهُ حِسَابَهُ وَاللّٰهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٣٩﴾ اَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي

karanlıklar gibidir | veya | hesâbı | çok çabuk görendir | Allah | ve | hesâbını | hemen ona tam verir | yanında | Allah'ı

بَحْرٍ لُجِّيٍّ يَغْشٰيهُ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ

karanlıklar ki | bir bulut | onun üstünden | bir dalga | üstünden | bir dalga | onu örtüyor | derin denizde

بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ اِذَا اَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكَدْ يَرٰيهَا وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ

kılmamış | kim ki | ve | onu görür | neredeyse olmadı | elini | çıkardı | o vakit ki | bazısının | üstündedir | bazıları

اللّٰهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ ﴿٤٠﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَنْ فِي

o kimseler ki | onu | tesbîh eder | Allah | şübhesiz ki | görmedin mi | hiçbir nûr | artık onun için olmaz | bir nûr | ona | Allah

السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالطَّيْرُ صَافَّاتٍ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ

tesbîhini | ve | duâsını | gerçekten bilmiştir | her biri | kanatlarını açanlar olarak | kuşlar | ve | yerde | ve | göklerdedir

وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٤١﴾ وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَى

ve | yerin | ve | göklerin | mülkü | Allahındır | ve | yaptıkları şeyleri | hakkıyla bilendir | Allah | ve

اللّٰهِ الْمَصِيرُ ﴿٤٢﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُزْجِي سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ

arasını | birleştiriyor | sonra | bir bulutu | sürüyor | Allah | şübhesiz | görmedin mi | dönüş | Allahadır

ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَيُنَزِّلُ مِنَ

indirir | ve | arasından | çıkıyor | yağmuru | ve görüyorsun | bir yığın | onu kılıyor | sonra

السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ

onu çevirir | ve | diler | o kimseye ki | onu | ve isâbet ettirir | bir doludan | oradadır | dağlardan ki | gökten

عَنْ مَنْ يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْاَبْصَارِ ﴿٤٣﴾

gözleri | giderir | şimşeğinin | parıltısı | neredeyse olur | diler | o kimseden ki

---

37- *(Onlar)* ne bir ticâretin, ne de bir alış-verişin kendilerini Allah'ı anmaktan, namazı dosdoğru kılmaktan ve zekât vermekten alıkoymadığı erlerdir! *(Onlar, dehşetten)* kalblerin ve gözlerin kendisinde döneceği bir günden korkarlar.

38- Tâ ki, Allah onları amellerinin daha güzeliyle mükâfâtlandırsın ve lütfundan onlara daha fazlasını da versin! Çünki Allah, dilediği kimseyi hesabsız rızıklandırır.

39- İnkâr edenlere gelince, onların amelleri çöllerdeki serab gibidir; susayan bir kimse onu su zanneder. Nihâyet *(yardıma pek muhtaç olduğu, o hesab gününde)* ona *(o ameline)* vardığı zaman, onu *(kendisine fayda verecek)* bir şey olarak bulamaz ama *(amelinin)* yanında Allah'ı bulur; *(O da)* onun hesâbını tamamıyla hemen görüverir. Çünki Allah, hesâbı çok çabuk görendir.

40- Veya *(onların amelleri)* derin bir denizdeki karanlıklar gibidir; *(öyle ki)* onu *(o denizi)* bir dalga örtüyor, onun üstünden bir dalga daha, onun da üstünden bir bulut *(örtmektedir)*. Birbiri üstüne *(yığılmış)* karanlıklar! *(İnsan)* elini çıkarsa, neredeyse onu dahi göremez. İşte Allah kime bir nûr vermemişse, artık onun için hiçbir nûr olmaz.

41- Görmedin mi, göklerde ve yerde bulunan kimseler ve kanatlarını çırparak uçan kuşlar O'nu, Allah'ı tesbîh eder. Her biri kendi *(fıtrî vazîfesiyle)* duâsını ve tesbîhini muhakkak bilmiştir. Ve Allah, onların yapmakta olduklarını hakkıyla bilendir.

42- Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Ve dönüş ancak Allah'adır.

43- Görmedin mi ki şübhesiz Allah, bir bulutu nasıl sürüyor; sonra arasını birleştiriyor; sonra da onu bir yığın hâline getiriyor da arasından yağmurun çıktığını görüyorsun. Ve *(Allah)* gökten, oradaki dağ *(gibi bulut)*lardan bir dolu indirir de onu dilediğine isâbet ettirir, dilediğinden de onu çevirir. *(Bu bulutların)* şimşeğinin parıltısı neredeyse gözleri*(n nûrunu)* alır.[1]

44- Allah, gece ile gündüzü *(ard arda)* evirip çevirir. Şübhesiz ki bunda, basîret sâhibleri için elbette bir ibret vardır.

45- Ve Allah, *(yeryüzünde)* hareketli olan her canlıyı sudan yaratmıştır. Artık onlardan kimi karnı üstünde *(sürünerek)* yürür; kimi iki ayak üstünde yürür; kimi de dört *(ayak)* üstünde yürür. Allah, dilediğini yaratır. Muhakkak ki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

46- And olsun ki, *(biz size hakîkati)* açıklayıcı âyetler indirdik. Allah ise, dilediği kimseyi *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* dosdoğru bir yola hidâyet eder.

47- *(Münâfıklar:)* "Allah'a ve peygambere inandık ve itâat ettik!" diyorlar. Sonra da içlerinden bir tâife bunun ardından yüz çeviriyor. İşte bunlar, mü'min kimseler değildirler.

48- Aralarında hüküm vermesi için Allah'a ve Resûlüne çağırıldıkları zaman, bir de bakarsın ki, onlardan bir tâife yüz çeviricidirler.

49- Eğer hak, *(Allah resûlünün verdiği hüküm,)* kendi lehlerine olursa, ona itâat eden kimseler olarak *(koşa koşa)* gelirler.

50- Kalblerinde bir hastalık *(nifak)* mı var? Yoksa *(onun peygamberliğinde)* şübhe mi ettiler? Yâhut Allah'ın ve Resûlünün kendilerine haksızlık edeceğinden mi korkuyorlar? Hayır! İşte onlar zâlimlerin ta kendileridir!

51- Aralarında hüküm vermesi için Allah'a ve Resûlüne çağırıldıkları zaman, mü'minlerin sözü ancak: "İşittik ve itâat ettik!" demeleridir. İşte bunlar, gerçekten kurtuluşa erenlerdir.

52- Her kim Allah'a ve Resûlüne itâat eder ve Allah'dan korkar ve O'ndan sakınırsa, işte onlar, gerçekten kazanan kimselerdir.

53- Bir de *(o münâfıklar)*, kendilerine emredersen, kesinlikle *(savaşa)* çıkacaklarına dâir bütün güçleriyle Allah'a yemîn ettiler. De ki: "Yemîn etmeyin! *(Sizden istenen)* bilinen *(hâlis)* bir itâattir. Şübhesiz ki Allah, yapmakta olduklarınızdan hakkıyla haberdârdır."

يُقَلِّبُ اللّٰهُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِاُو۬لِي الْاَبْصَارِ

gözler sâhibleri için elbette bir ibret bunda vardır şübhesiz gündüzü ve gece Allah evirip çevirir

﴿٤٤﴾ وَاللّٰهُ خَلَقَ كُلَّ دَٓابَّةٍ مِنْ مَٓاءٍۚ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْش۪ي عَلٰى بَطْنِه۪ۚ

karnı üstünde yürür kimi artık onlardan sudan hareketliyi her yaratmıştır Allah ve

وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْش۪ي عَلٰى رِجْلَيْنِۚ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْش۪ي عَلٰٓى اَرْبَعٍۜ

dört (ayak) üstünde yürür kimi onlardan ve iki ayak üstünde yürür kimi onlardan ve

يَخْلُقُ اللّٰهُ مَا يَشَٓاءُۜ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿٤٥﴾ لَقَدْ اَنْزَلْنَٓا اٰيَاتٍ

âyetler indirdik and olsun gerçekten gücü yetendir herşeye Allah şübhesiz diler o şeyleri ki Allah yaratır

مُبَيِّنَاتٍۜ وَاللّٰهُ يَهْد۪ي مَنْ يَشَٓاءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَق۪يمٍ ﴿٤٦﴾ وَيَقُولُونَ

diyorlar ve dosdoğru bir yola diler o kimseyi ki hidâyet eder Allah ve açıklayıcı

اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَبِالرَّسُولِ وَاَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلّٰى فَر۪يقٌ مِنْهُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَۜ

bunun ardından onlardan bir tâife yüz çeviriyor sonra itâat ettik ve peygambere ve Allah'a inandık

وَمَٓا اُو۬لٰٓئِكَ بِالْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٤٧﴾ وَاِذَا دُعُٓوا اِلَى اللّٰهِ وَرَسُولِه۪ لِيَحْكُمَ

hüküm vermesi için Resûlüne ve Allah'a çağırıldılar o vakit ki ve mü'minler işte onlar değildir ve

بَيْنَهُمْ اِذَا فَر۪يقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٨﴾ وَاِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُٓوا

gelirler hak lehlerine olursa eğer ve yüz çeviricidirler onlardan bir tâife birden aralarında

اِلَيْهِ مُذْعِن۪ينَۜ ﴿٤٩﴾ اَف۪ي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ اَمِ ارْتَابُٓوا اَمْ يَخَافُونَ اَنْ

korkuyorlar mı yoksa şübhe mi ettiler yoksa bir hastalık kalblerinde var mı itâat edenler olarak ona

يَح۪يفَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُۜ بَلْ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٥٠﴾

zâlimler kendileridir işte onlar hayır Resûlü'nün ve kendilerine Allahın haksızlık etmesinden

اِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِن۪ينَ اِذَا دُعُٓوا اِلَى اللّٰهِ وَرَسُولِه۪ لِيَحْكُمَ

hüküm vermesi için Resûlüne ve Allah'a çağırıldılar o vakit ki mü'minlerin sözü idi ancak

بَيْنَهُمْ اَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَاۜ وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥١﴾ وَمَنْ

kim ve kurtuluşa erenler onlardır işte onlar ve itâat ettik ve işittik demeleri aralarında

يُطِعِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللّٰهَ وَيَتَّقْهِ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْفَٓائِزُونَ ﴿٥٢﴾

kazanan kimseler onlardır artık işte onlar ondan sakınırsa ve Allah'dan korkarsa ve Resûlüne ve Allaha itâat ederse

وَاَقْسَمُوا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ لَئِنْ اَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّۜ قُلْ لَا تُقْسِمُواۚ

yemîn etmeyin de ki kesinlikle çıkacaklar onlara emredersen and olsun eğer yeminlerinin en güçlüsüyle Allah'a yemîn ettiler ve

طَاعَةٌ مَعْرُوفَةٌۜ اِنَّ اللّٰهَ خَب۪يرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

yapıyorsunuz o şeyleri ki hakkıyla haberdârdır Allah şübhesiz bilinen bir itâattir

قُلْ اَطِيعُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْهِ

de ki · itâat edin · ve Allah'a · itâat edin · peygambere · fakat eğer · yüz çevirirseniz · artık ancak · ona gereken

مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَاِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى

o şeydir ki (ona) yüklendi · ve · size gereken · o şeydir ki yükletildiniz · ve eğer · ona itâat ederseniz · hidâyete erersiniz · ve · üzerine değildir

الرَّسُولِ اِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٥٤﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا مِنْكُمْ

peygamberin · ancak · tebliğ · apaçık · va'd etmiştir · Allah · o kimselere ki · îmân ettiler · sizden

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْاَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ

ve · yaptılar · sâlih ameller · mutlaka onları yerine geçirecek · yeryüzünde · o şey gibi ki · yerine geçirdi

الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضٰى لَهُمْ

o kimseleri ki · kendilerinden öncedirler · ve · mutlaka imkân verecek · onlar için · dinlerine · o ki · râzı oldu · onlar için

وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ اَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي

ve · mutlaka onları çevirecektir · ardından · korkularının · güvenli bir hâle · bana ibâdet edecekler · bana ortak koşmayacaklar

شَيْـًٔا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٥﴾ وَاَقِيمُوا

bir şeyi · ve · kim · inkâr ederse · sonra · bundan · artık işte onlar · kendileridir · fâsıklar · ve · hakkıyla edâ edin

الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾ لَا تَحْسَبَنَّ

namazı · ve · verin · zekâtı · ve · itâat edin · peygambere · tâ ki siz · merhamet olunursunuz · sakın sanma

الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْاَرْضِ وَمَاْوٰيهُمُ النَّارُ وَلَبِئْسَ

o kimseleri ki · inkâr ettiler · âciz bırakanlar · yeryüzünde · ve · onların sığınağı · ateştir · ve · gerçekten ne kötü

الْمَصِيرُ ﴿٥٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لِيَسْتَاْذِنْكُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ

dönüş yeridir · ey · o kimseler ki · îmân ettiler · sizden izin istesin · o kimseler ki · sâhib oldu

اَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلٰثَ مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ

sağ elleriniz · ve · o kimseler ki · ulaşmamışlar · bülûğ çağına · sizden · üç · def'a · öncesinden

صَلٰوةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ بَعْدِ

namazı · sabah · ve · o zaman ki · koyuyorsunuz · elbiselerinizi · öğle vaktinden · ve · ardından

صَلٰوةِ الْعِشَاءِ ثَلٰثُ عَوْرَاتٍ لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ

namazının · yatsı · üç · avret yeri (vakti) · sizin için · yoktur · size · ve · ne onlara

جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّافُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلٰى بَعْضٍ

bir günah · onlardan sonra · dolaşan kimseler olarak · üzerinize · bazınız · üzerine · bazısı

كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٨﴾

işte böyle · açıklıyor · Allah · size · âyetleri · ve · Allah · her şeyi bilendir · her işi hikmetlidir

54- De ki: "Allah'a itâat edin; Peygambere de itâat edin! Eğer yüz çevirirseniz artık ona *(o peygambere)* düşen, ancak kendisine yüklenen *(tebliğ)*dir; size düşen de size yüklenen *(itâat)*dir." Eğer ona itâat ederseniz, hidâyete erersiniz. Peygambere düşen ise, ancak apaçık tebliğdir.

55- *(Ey Resûlüm!)* Allah, içinizden îmân edip sâlih ameller işleyenleri, kendilerinden öncekileri *(İsrâiloğullarını, Fir'avun ehlinin)* yerine geçirdiği *(hâkim kıldığı)* gibi onları *(o berâberindeki mü'minleri)* de mutlakâ yeryüzünde *(kâfirlerin)* yerlerine geçire*(rek hâkim kıla)*cağını va'd etmiştir. Ve *(Allah)* onlar için râzı olduğu dinlerini *(İslâm'ı)* mutlakâ kendilerine sağlamlaştıracak *(onlara imkânlar verecek)* ve korkularından sonra kendilerini mutlakâ güvenli bir hâle çevirecektir.[1]

(Böylece onlar) bana ibâdet edecekler; hiçbir şeyi bana ortak koşmayacaklar. Artık bundan sonra kim inkâr ederse, işte onlar fâsıkların ta kendileridir.

56- Namazı hakkıyla edâ edin, zekâtı verin[2] ve peygambere itâat edin ki merhamet olunasınız!

57- Sakın inkâr edenleri, yeryüzünde *(Allah'ı)* âciz bırakacak kimseler sanma! Onların varacağı yer, ateştir. Ve o, ne kötü varılacak yerdir!

58- Ey îmân edenler! Sâhib olduğunuz köle *(ve câriye)*ler ve içinizden bülûğ çağına girmemiş olanlar *(yanınıza gireceklerinde)*, şu üç vakitte sizden izin istesin: Sabah namazından önce, öğle vakti elbiselerinizi çıkardığınız sırada ve yatsı namazından sonra.

(Bunlar) sizin açık bulunabileceğiniz *(muhtemel olan)* üç vakittir. Bunların *(bu vakitlerin)* dışında, birbirinizin yanında dolaşan kimseler olarak *(bulunmanızda)* ne size, ne de onlara bir günah yoktur. İşte Allah, size âyetleri böyle açıklıyor. Çünki Allah, Alîm *(herşeyi bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

59- Sizden olan çocuklar bülûğ çağına girdiği zaman, kendilerinden önceki *(büyük)*lerin izin istedikleri gibi, artık *(onlar da)* izin istesinler! İşte Allah, size âyetlerini böyle açıklıyor.

Çünki Allah, Alîm *(herşeyi bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

60- Artık evlenmeyi ümîd etmeyen *(âcizlikten dolayı)* oturmuş *(kalmış, yaşlı)* kadınların, ziynetlerini gösteren kimseler olmamak şartıyla, dış elbiselerini çıkarmalarında kendilerine bir günah yoktur.

Fakat *(daha da)* iffetli davranmak istemeleri kendileri için daha hayırlıdır.

Çünki Allah, Semî' *(her konuştuğunuzu işiten)*dir, Alîm *(kalblerinizde olanı hakkıyla bilen)*dir.

61- *(Başkalarıyla berâber yemek yemeleri husûsunda)* köre bir zorluk yoktur, topala da bir zorluk yoktur, hastaya da bir zorluk yoktur.

Size de kendi *(çocuklarınıza âid)* evlerinizden veya babalarınızın evlerinden veya annelerinizin evlerinden veya erkek kardeşlerinizin evlerinden veya kız kardeşlerinizin evlerinden veya amcalarınızın evlerinden veya halalarınızın evlerinden veya dayılarınızın evlerinden veya teyzelerinizin evlerinden veya anahtarları elinizde bulunan *(evler)*den veya dostunuz*(un evin)*den yemenizde *(bir günah)* yoktur.

(Bu kişilerle) hep berâber veya ayrı ayrı yemenizde de size bir günah yoktur.

Artık evlere girdiğiniz zaman, Allah katında mübârek ve güzel bir sağlık temennîsi olarak, kendinize *(ve o evlerde bulunanlara)* selâm verin!

İşte Allah, size âyetleri böyle açıklıyor; tâ ki akıl erdiresiniz.

وَ اِذَا بَلَغَ الْاَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَاْذِنُوا كَمَا

o şey gibi ki | artık izin istesinler | bülûğ çağına | sizden | çocuklar | ulaştı | o vakit ki | ve

اسْتَاْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ

Allah | açıklıyor | işte böyle | kendilerinden öncedir | o kimseler ki | izin istedi

لَكُمْ اٰيَاتِهِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾ وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ

kadınlardan | oturanlar | ve | her işi hikmetlidir | herşeyi bilendir | Allah | ve | âyetlerini | size

الّٰتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ اَنْ

bir günah | kendilerine | artık yoktur | evlenmeyi | ümîd etmiyorlar | onlar ki

يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَ اَنْ يَسْتَعْفِفْنَ

iffetli davranmak istemeleri | ve | bir ziyneti | gösteren kimseler olmadan | (dış) elbiselerini | koymalarında

خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾ لَيْسَ عَلَى الْاَعْمٰى حَرَجٌ وَ لَا

ve | bir zorluk | köre | yoktur | herşeyi bilendir | hakkıyla işitendir | Allah | ve | onlar için | daha hayırlıdır

عَلَى الْاَعْرَجِ حَرَجٌ وَ لَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَ لَا عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ اَنْ

kendinize yoktur | ve | bir zorluk | hastaya yoktur | ve | bir zorluk | topala

تَاْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ اَوْ بُيُوتِ اٰبَٓائِكُمْ اَوْ بُيُوتِ اُمَّهَاتِكُمْ

annelerinizin | evlerinden | veya | babalarınızın | evlerinden | veya | evlerinizden | yemenizde

اَوْ بُيُوتِ اِخْوَانِكُمْ اَوْ بُيُوتِ اَخَوَاتِكُمْ اَوْ بُيُوتِ اَعْمَامِكُمْ

amcalarınızın | evlerinden | veya | kız kardeşlerinizin | evlerinden | veya | erkek kardeşlerinizin | evlerinden | veya

اَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ اَوْ بُيُوتِ اَخْوَالِكُمْ اَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ

teyzelerinizin | evlerinden | veya | dayılarınızın | evlerinden | veya | halalarınızın | evlerinden | veya

اَوْ مَا مَلَكْتُمْ مَفَاتِحَهُٓ اَوْ صَدِيقِكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ

size | yoktur | dostunuzdan | veya | anahtarlarına | mâlik oldunuz | o şeyden ki | veya

جُنَاحٌ اَنْ تَاْكُلُوا جَمِيعًا اَوْ اَشْتَاتًا فَاِذَا دَخَلْتُمْ

girdiniz | artık o zaman ki | ayrı ayrı | veya | hep beraber | yemenizde | bir günah

بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ

Allah'ın | katından | bir sağlık temennisi olarak | kendinize | hemen selâm verin | evlere

مُبَارَكَةً طَيِّبَةً كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ

Allah | açıklıyor | işte böyle | güzel | mübârek

لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦١﴾

akıl erdirirsiniz | tâ ki siz | âyetleri | size

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلٰىٓ أَمْرٍ

ancak | mü'minler | o kimselerdir ki | îmân ettiler | Allah'a | ve | Resûlüne | ve | o vakit ki | oldular | onunla beraber | bir iş üzerine

جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتّٰى يَسْتَأْذِنُوهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولٰٓئِكَ الَّذِينَ

ictimâî | gitmediler | tâ ki | ondan izin almalarına kadar | şübhesiz | o kimseler ki | senden izin istiyorlar | işte onlar | o kimselerdir ki

يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ ۚ فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأْذَنْ

îmân ederler | Allah'a | ve | Resûlüne | öyle ise o zaman ki | senden izin istediler | bazısı için | işlerinin | artık izin ver

لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمُ اللّٰهَ ۚ إِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٦٢﴾

o kimseye ki | diledin | onlardan | ve | mağfiret dile | kendileri için | Allah'dan | şübhesiz | Allah | çok bağışlayandır | çok merhametlidir

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا

kılmayın | çağırmasını | Peygamberin | aranızda | çağırması gibi | bazınızın | bazısını

قَدْ يَعْلَمُ اللّٰهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا ۚ فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ

gerçekten | biliyor | Allah | o kimseleri ki | sıvışıp gidiyorlar | sizden | gizlenerek | artık sakınsın | o kimseler ki

يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾

muhâlif hareket ediyorlar | emrinden | kendilerine isâbet etmesinden | bir belâ | veya | kendilerine isâbet etmesinden | bir azâb | elemli

أَلَا إِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ

dikkat edin | şübhesiz | Allahındır | o şeyler ki | göklerdedir | ve | yerde | gerçekten | biliyor | o şeyi ki | siz | üzerindesiniz

وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا ۗ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٤﴾

ve | o gün ki | döndürülecekler | ona | artık onlara bildirecektir | o şeyleri | yaptılar | ve | Allah | herşeyi | hakkıyla bilendir

سُورَةُ الْفُرْقَانِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سَبْعٌ وَسَبْعُونَ آيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ismiyle | Allah'ın | Rahmân | Rahîm

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلٰى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴿١﴾

ne yücedir | o ki | indirdi | furkânı | kuluna | olması için | âlemlere | bir korkutucu

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ

o ki | onundur | mülkü | göklerin | ve | yerin | ve | edinmemiştir | bir çocuk | ve | olmamıştır

لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَّرَهُ تَقْدِيرًا ﴿٢﴾

onun için | bir ortak | mülkünde | ve | yarattı | herşeyi | ve onu takdîr etti | bir takdîr ile

---

62- Mü'minler ancak o kimselerdir ki, Allah'a ve Resûlüne *(gönülden)* îmân etmişlerdir; ictimâî bir iş için onunla *(peygamberle)* berâber bulundukları zaman, ondan izin almadan *(işlerini bahâne ederek)* gitmezler!

(Ey Resûlüm!) Gerçekten o senden izin isteyenler var ya, işte onlar, Allah'a ve Resûlüne îmân edenlerdir. Öyle ise bazı işleri için senden izin istediklerinde, artık içlerinden dilediğine izin ver ve *(daha hayırlı olanı özürle de olsa terk ettiklerinden)* kendileri için Allah'dan mağfiret dile! Şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

63- *(Ey mü'minler!)* Peygamberin çağırmasını, kendi aranızda herhangi birinizin diğerini çağırması gibi tutmayın! Allah, içinizden birbirinin arkasına gizlenerek azar azar sıvışıp gidenleri muhakkak biliyor. O'nun emrine muhâlif hareket edenler, artık başlarına bir belâ gelmesinden veya kendilerine *(pek)* elemli bir azâbın uğramasından sakınsın*(lar)*!

64- Dikkat edin! Şübhesiz ki göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. *(O,)* sizin ne hâlde olduğunuzu gerçekten biliyor. O'na döndürülecekleri gün ise, yaptıklarını artık onlara bildirecektir. Çünki Allah, herşeyi hakkıyla bilendir.

25- FURKÂN SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 77 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Âlemlere bir korkutucu *(bir uyarıcı)* olsun diye, **Furkân**'ı *(hak ile bâtılı ayıran Kur'ân'ı)* kuluna indiren *(Allah)* ne yücedir!

2- O *(Allah)* ki, göklerin ve yerin mülkü O'nundur; ne bir çocuk edinmiştir, ne de mülkünde bir ortağı olmuştur; herşeyi yaratıp onu *(maslahatına en uygun bir şekilde)* ta'yîn ederek takdîr etmiştir.

وَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهٖٓ اٰلِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْـًٔا وَ هُمْ يُخْلَقُونَ

yaratılıyorlar kendileri ve bir şey yaratamıyorlar birtakım ilâhlar ki ondan başka edindiler ve

وَ لَا يَمْلِكُونَ لِاَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَ لَا نَفْعًا وَ لَا يَمْلِكُونَ

sâhib olmuyorlar ve ne bir faydaya ve bir zarara kendileri için sâhib olmuyorlar ve

مَوْتًا وَ لَا حَيٰوةً وَ لَا نُشُورًا ﴿٣﴾ وَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا

inkâr ettiler o kimseler ki dedi ve ne bir dirilmeye ve ne bir hayata ve bir ölüme

اِنْ هٰذَٓا اِلَّٓا اِفْكٌۨ افْتَرٰيهُ وَ اَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ اٰخَرُونَ

başka bir topluluk bu hususda ona yardım etmiştir ve onu uydurdu bir yalan ki ancak bu değildir

فَقَدْ جَٓاؤُ ظُلْمًا وَ زُورًا ﴿٤﴾ وَ قَالُوٓا اَسَاطِيرُ الْاَوَّلِينَ

evvelkilerin masallarıdır dediler ki ve yalanla ve zulümle geldiler böylece gerçekten

اكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمْلٰى عَلَيْهِ بُكْرَةً وَ اَصِيلًا ﴿٥﴾ قُلْ

de ki akşam ve sabah kendisine yazdırılıyor ve o onu yazdırtmış

اَنْزَلَهُ الَّذِى يَعْلَمُ السِّرَّ فِى السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ اِنَّهُ كَانَ

olandır şübhesiz o yerdeki ve göklerdeki sırrı bilir o ki onu indirmiştir

غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٦﴾ وَ قَالُوا مَا لِهٰذَا الرَّسُولِ يَاْكُلُ الطَّعَامَ

yemek yiyor peygambere buna ne (olmuş) dediler ve çok merhametli çok bağışlayan

وَ يَمْشِى فِى الْاَسْوَاقِ لَوْلَٓا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُ

beraberinde ki olsun bir melek ona indirilmeli değil miydi çarşılarda geziyor ve

نَذِيرًا ﴿٧﴾ اَوْ يُلْقٰٓى اِلَيْهِ كَنْزٌ اَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَاْكُلُ

yer bir bahçe ki onun için olmalı veya bir hazîne kendisine bırakılmalı veya bir korkutucu

مِنْهَا وَ قَالَ الظَّالِمُونَ اِنْ تَتَّبِعُونَ اِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ﴿٨﴾ اُنْظُرْ

bak sihirlenmiş bir adama ancak tâbi' olmuyorsunuz o zâlimler dedi ve ondan

كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْاَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ﴿٩﴾

bir yola artık güç yetiremezler ve dalâlete düştüler misâller senin için getirdiler nasıl

تَبَارَكَ الَّذِىٓ اِنْ شَٓاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذٰلِكَ جَنَّاتٍ تَجْرِى

akar cennetleri bundan daha hayırlısını sana kılar dilerse eğer o ki ne yücedir

مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ وَ يَجْعَلْ لَكَ قُصُورًا ﴿١٠﴾ بَلْ كَذَّبُوا

yalanladılar bil'akis saraylar sana kılar ve ırmaklar altlarından

بِالسَّاعَةِ وَ اَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿١١﴾

alevli bir ateş o saati yalanladı o kimseye ki hazırladık ve o saati

3- *(Kâfirler)* O'nu bırakıp da hiçbir şey yaratamayan, bil'akis kendileri yaratılmış olan, kendileri için ne bir zarara ne de bir faydaya sâhib olan ve *(kendiliklerinden)* ne ölüme, ne hayâta, ne de *(öldükten sonra)* dirilmeye mâlik olan birtakım ilâhlar edindiler.

4- İnkâr edenler dedi ki: "Bu *(Kur'ân)*, onun *(Muhammed'in)* uydurduğu bir yalandan başka bir şey değildir; bu hususda ona başka bir topluluk da yardım etmiştir."

Böylece *(onlar)*, gerçekten zulüm ve yalanla geldiler.

5- Ve dediler ki: "*(Bu âyetler)* evvelkilerin masallarıdır; onları *(başkasına)* yazdırmış da sabah akşam onlar kendisine okunuyor."

6- *(Ey Resûlüm!)* De ki: "Onu, göklerde ve yerdeki sırrı *(gizlilikleri)* bilen *(Allah)* indirmiştir.

Şübhesiz ki O, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir."

7- Bir de *(onlar)* şöyle dediler: "Bu nasıl peygamber ki, yemek yiyor, çarşılarda geziyor.

Ona bir melek indirilmeli de onunla berâber *(o da)* bir korkutucu olmalı değil miydi?"

8- "Yâhut kendisine bir hazîne bırakılmalı, ya da ondan yiyeceği bir bahçesi olmalı *(değil miydi?)*" Ayrıca o zâlimler *(mü'minlere)*: "*(Siz,)* ancak sihirlenmiş bir adama tâbi' oluyorsunuz" dedi.

9- Bak, senin hakkında nasıl misâller getirdiler de dalâlete düştüler; artık *(onlar, hidâyete)* hiçbir yol bulamazlar.

10- Eğer dilerse, sana bundan daha hayırlısını, altlarından ırmaklar akan Cennetleri verecek ve sana saraylar ihsân edecek olan *(Allah)* ne yücedir!

11- Bil'akis *(onlar)* kıyâmeti yalanladılar; bunun üzerine *(biz de)* kıyâmeti yalanlayanlara *(pek)* alevli bir ateş hazırladık!

إِذَا رَأَتْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا وَزَفِيرًا

o zaman ki / onları gördü / bir yerden / uzak / işittiler / onun için / bir öfkeleniş / ve / bir homurtu

⑫ وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُقَرَّنِينَ دَعَوْا

ve / o zaman ki / atıldılar / ondan / bir yere / dar / elleri boyunlarına bağlı kimseler olarak / çağırdılar

هُنَالِكَ ثُبُورًا ⑬ لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا

oracıkta / bir helâki / çağırmayın / bugün / bir helâki / tek / ve / çağırın

ثُبُورًا كَثِيرًا ⑭ قُلْ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي

helâki / birçok / de ki / bu mu / hayırlıdır / yoksa / cenneti / ebedîlik / o ki

وُعِدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا ⑮ لَهُمْ

va'd edildi / takvâ sâhiblerine / olandır / onlar için / bir mükâfât / ve / bir dönüş yeri / onlar için vardır

فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا مَسْئُولًا

orada / o şeyler ki / dilerler / ebedî kalıcılar olarak / olandır / üzerinde / Rabbinin / bir va'd / istenen

⑯ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ أَأَنْتُمْ

ve o gün ki / onları toplayacak / ve o şeyler ki / tapıyorlar / başka / Allah'dan / ve der / siz mi

أَضْلَلْتُمْ عِبَادِي هَٰؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ ⑰ قَالُوا

dalâlete düşürdünüz / kullarımı / bunları / yoksa / onlar mı / saptılar / yoldan / dediler

سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ

seni tenzîh ederiz / değildi / yaraşır / bize / edinmemiz / senden başka

أَوْلِيَاءَ وَلَٰكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا الذِّكْرَ

dostlardan / fakat / onlara ni'metler verdin / ve / babalarına / tâ ki / unutmalarına dek / anmayı

وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ⑱ فَقَدْ كَذَّبُوكُمْ بِمَا تَقُولُونَ

ve / oldular / bir kavim / helâk olan / işte gerçekten / sizi yalanladılar / o şeylerde ki / söylüyorsunuz

فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا وَمَنْ يَظْلِمْ مِنْكُمْ نُذِقْهُ

şimdi güç yetiremezsiniz / geri çevirmeye / ve / ne bir yardıma / ve kim / zulmederse / sizden / ona tattırırız

عَذَابًا كَبِيرًا ⑲ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ

bir azâb / büyük / ve / göndermedik / senden önce / peygamberlerden / ancak / şübhesiz onlar

لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ

elbette yerlerdi / yemek / ve / gezerlerdi / çarşılarda / ve / kıldık / bazınızı

لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ⑳

bazısına / bir imtihan / sabredecek misiniz / ve / olandır / Rabbin / hakkıyla görücü

12- *(Bu öyle bir ateştir ki)* onları *(o kâfirleri)* uzak bir yerden görünce, onun öfkelenişini ve homurtusunu işitirler.

13- Elleri boyunlarına bağlı kimseler olarak onun *(o Cehennemin)* dar bir yerine atıldıkları zaman, oracıkta *(ölsek de kurtulsak diyerek)* helâki çağırırlar.

14- *(Onlara şöyle denir:)* "Bugün helâki *(sâdece)* bir def'a çağırmayın, birçok def'alar helâki çağırın!"

15- De ki: "*(Başınıza gelmesi muhakkak olan)* bu *(netice)* mi hayırlıdır, yoksa takvâ sâhiblerine va'd edilen *(ni'metleri aslâ kesilmeyecek olan)* Huld Cenneti mi? *(Orası)* onlar için bir mükâfât ve bir varış yeridir."

16- Orada, ebediyen kalıcı kimseler olarak kendileri için ne dilerlerse vardır. *(Bu,)* Rabbinin üzerinde, *(yerine getirilmesi)* istenen bir va'ddir.

17- *(Rabbin)* onları ve Allah'dan başka tapmakta oldukları şeyleri toplayacağı gün, *(o tapılanlara)* der ki: "Bu kullarımı siz mi dalâlete düşürdünüz, yoksa onlar kendileri mi yoldan saptılar?"

18- *(Onlar:)* "Seni tenzîh ederiz; senden başka dostlar edinmek bize yaraşmaz; fakat onlara ve babalarına birçok ni'metler verdin de sonunda *(seni)* anmayı unuttular ve helâk edilmeyi hak eden bir kavim oldular!" derler.

19- *(Bunun üzerine diğerlerine şöyle denir:)* "İşte *(taptıklarınız)* söylemekte olduklarınızda sizi gerçekten yalancı çıkardılar; şimdi ne *(azâbı)* geri çevirmeye, ne de *(kendinize)* bir yardıma güç yetirebilirsiniz." Artık içinizden kim zulmederse *(bilsin ki)*, ona *(pek)* büyük bir azab tattıracağız!

20- *(Ey Resûlüm!)* Senden önce peygamberlerden gönderdiklerimiz var ya, şübhesiz ki onlar da elbette yemek yerler ve çarşılarda gezerlerdi. *(Ey insanlar!)* Sizi birbirinize imtihan yaptık. Bakalım sabredecek misiniz? Rabbin ise hakkıyla görendir.

21- Bize kavuşmayı ummayanlar ise dedi ki: "Bize melekler indirilmeli veya Rabbimizi görmeli değil miydik?" And olsun ki *(onlar)*, nefislerinde büyüklük tasladılar ve büyük bir azgınlıkla haddi aştılar.

22- *(Fakat)* melekleri görecekleri gün, işte o gün, günahkârlara müjde yoktur ve *(melekler onlara)*: "*(Size müjde)* yasaktır, yasaklanmıştır!" diyeceklerdir.

23- *(O vakit artık)* her ne amel işlemişlerse ele almışız da, onu *(etrâfa)* yayılmış toz zerreleri hâline getirmişizdir.

24- O gün Cennet ehli, kalacak yer i'tibâriyle en iyi ve istirâhat edecek yer cihetiyle de en güzel olan*(lar)*dır.

25- O gün gökyüzü, bulutlarla yarılacak ve melekler bölük bölük indirilecektir.

26- O gün, gerçek mülk *(hâkimiyet)* Rahmân'ındır.

Kâfirlere ise, zor olan bir gündür!

27- O gün zâlim kimse, ellerini ısırıp şöyle der: "Keşke ben, peygamberle berâber bir yol tutsaydım!"

28- "Vay hâlime! Ne olurdu ben falancayı dost edinmeseydim!"

29- "Yemîn olsun ki, *(o)* bana geldikten sonra beni Zikir'den *(Kur'ân'dan)*, saptırdı."

Şeytan ise, insanı *(işte o gün, böyle)* yardımsız bırakır.

30- Peygamber: "Ey Rabbim!

Doğrusu kavmim bu Kur'ân'ı *(ortada)* terk edilmiş *(bir şey)* saydılar" dedi.

31- *(Ey Resûlüm!)* İşte böylece her peygamber için günahkârlardan bir düşman kıldık.

Hidâyet edici olarak da, yardımcı olarak da Rabbin yeter!

32- İnkâr edenler ise: "Kur'ân, ona bir def'ada topluca indirilmeli değil miydi?" dedi*(ler)*.

Onunla senin kalbini kuvvetlendirmek için böyle *(azar azar indirmişiz)*dir ve onu *(sana)* ağır ağır okuduk.

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَٰٓئِكَةُ

ve – dedi – o kimseler ki – ummuyorlar – bize kavuşmayı – değil miydi – indirilmeli – bize – melekler

أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْ عُتُوًّا كَبِيرًا

veya – görmeliyiz – Rabbimizi – and olsun gerçekten – büyüklük tasladılar – nefislerinde – ve – azgınlaştılar – bir azgınlıkla – büyük

﴿٢١﴾ يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَٰٓئِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ

o gün ki – görürler – melekleri – müjde yoktur – o gün – günahkârlara – ve – derler

حِجْرًا مَحْجُورًا ﴿٢٢﴾ وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ

yasaktır – yasaklanmıştır – ve – geldik – o şeylere ki – yaptılar – bir işten – onu kıldık

هَبَاءً مَنْثُورًا ﴿٢٣﴾ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا

toz zerreleri – yayılmış – ehli – cennet – o gün – en iyidir – karargâhca

وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿٢٤﴾ وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ الْمَلَٰٓئِكَةُ

ve – en güzeldir – istirâhatgâhca – ve – o gün ki – yarılır – gökyüzü – bulutlarla – ve – indirildi – melekler

تَنْزِيلًا ﴿٢٥﴾ الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَٰنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى

bir indirişle – mülk – o gün – gerçek – Rahmânındır – ve – oldu – bir gün

الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿٢٦﴾ وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَىٰ يَدَيْهِ يَقُولُ

kâfirlere – çok zor – ve – o gün ki – ısırır – zâlim – iki elini – der

يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٢٧﴾ يَا وَيْلَتَىٰ لَيْتَنِي

keşke ben – edinseydim – beraber – peygamberle – bir yol – vay bana – keşke ben

لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ﴿٢٨﴾ لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ

edinmeseydim – falancayı – bir dost – yemîn olsun gerçekten – beni saptırdı – zikirden – sonra

إِذْ جَاءَنِي وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا ﴿٢٩﴾ وَقَالَ

o vakitten ki – bana geldi – ve – oldu – şeytan – insanı – yardımsız bırakan – ve – dedi

الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَٰذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ﴿٣٠﴾ وَكَذَٰلِكَ

peygamber – ey Rabbim – doğrusu – kavmim – edindiler – bu – Kur'ân'ı – terk edilmiş – ve – işte böylece

جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ﴿٣١﴾

kıldık – her peygamber için – bir düşman – günahkârlardan – ve – yeter – Rabbin – hidâyet edici olarak – ve – yardımcı olarak

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً

ve – dedi – o kimseler ki – inkâr ettiler – değil miydi – indirilmeli – ona – Kur'ân – topluca – bir (def'ada)

كَذَٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ﴿٣٢﴾

işte böyledir – kuvvetlendirelim diye – onunla – kalbini – ve – onu ağır okuduk – güzel bir okuyuşla

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ اِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَاَحْسَنَ تَفْسِيرًا ﴿٣٣﴾

ve / sana getirmezler / bir temsil / ancak / sana getirdik / hakkı / ve / daha güzelini / açıklama cihetiyle

اَلَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلٰى وُجُوهِهِمْ اِلٰى جَهَنَّمَ اُولٰئِكَ

o kimseler ki / toplanacaklar / üstü / yüzleri / cehenneme / işte onlar

شَرٌّ مَكَانًا وَاَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ

en kötü / yerce / ve / en sapık / yolca / ve and olsun gerçekten / verdik / Mûsâ'ya / kitabı

وَجَعَلْنَا مَعَهُ اَخَاهُ هٰرُونَ وَزِيرًا ﴿٣٥﴾ فَقُلْنَا اذْهَبَا اِلَى الْقَوْمِ

ve / kıldık / beraberinde / kardeşi / Hârûn'u / bir vezir / haydi dedik / ikiniz gidin / o kavme

اَلَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا ﴿٣٦﴾ وَقَوْمَ

o kimselere ki / yalanladılar / âyetlerimizi / bunun üzerine onları helâk ettik / bir helâk ile / ve / kavmini

نُوحٍ لَمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ اَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ

Nûhun / ne vakit ki / yalanladılar / peygamberleri / onları suda boğduk / ve / onları kıldık / insanlar için

اٰيَةً وَاَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا اَلِيمًا ﴿٣٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودَا۟

bir ibret / ve / hazırladık / o zâlimler için / bir azâb / elemli / ve / Âd'i / ve / Semûdu

وَاَصْحَابَ الرَّسِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذٰلِكَ كَثِيرًا ﴿٣٨﴾ وَكُلًّا

ve / Ress halkını / ve / nice nesilleri / arasında / bunların / birçok / ve / herbiri ki

ضَرَبْنَا لَهُ الْاَمْثَالَ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ اَتَوْا

misâl getirdik / ona / o misâlleri / ve / herbirini / kırıp geçirdik / bir kırıp geçirme ile / ve / and olsun gerçekten / geldiler

عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِى اُمْطِرَتْ مَطَرَ السَّوْءِ اَفَلَمْ يَكُونُوا

o şehre / o ki / yağmura tutuldu / yağmuru ile / kötülük / hiç olmadılar mı

يَرَوْنَهَا بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا ﴿٤٠﴾ وَاِذَا رَاَوْكَ

onu görüyorlar / bil'akis / idiler / ummuyorlar / dirilmeyi / ve / o zaman ki / seni gördüler

اِنْ يَتَّخِذُونَكَ اِلَّا هُزُوًا اَهٰذَا الَّذِى بَعَثَ اللّٰهُ رَسُولًا

seni edinmiyorlar / ancak / bir alay / bu mu / o kimse ki / gönderdi / Allah / peygamber olarak

﴿٤١﴾ اِنْ كَادَ لَيُضِلُّنَا عَنْ اٰلِهَتِنَا لَوْلَا اَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ

şübhesiz / nerede ise / gerçekten bizi saptıracak idi / ilâhlarımızdan / olmasaydı / sabırlı olmamız / üzerlerine / ve / ileride

يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ اَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾ اَرَاَيْتَ

bilecekler / o zaman ki / görürler / azâbı / kimdir / daha sapık olan / yolca / gördün mü

مَنِ اتَّخَذَ اِلٰهَهُ هَوٰيهُ اَفَاَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ﴿٤٣﴾

o kimseyi ki / edindi / kendisine ilâh / hevâsını / o hâlde sen mi / olacaksın / üzerine / bir vekîl

33- Hem sana *(da'vânı ibtâl için)* getirdikleri hiçbir temsil yoktur ki, *(biz)* sana hakkı *(onun doğru cevâbını)* ve açıklama cihetiyle daha güzelini getirmiş olmayalım.

34- O yüzleri üstü Cehenneme *(sürülüp)* toplanacak olanlar yok mu, işte onlar, yerce en kötü ve yolca en sapık olan*(lar)*dır.

35- Celâlim hakkı için, Mûsâ'ya Kitâb'ı verdik; kardeşi Hârûn'u da berâberinde yardımcı yaptık.

36- "Haydi! Âyetlerimizi yalanlayan o kavme gidin!" dedik. *(Fakat onlar elçilerimizi yalanladılar.)* Bunun üzerine onları tamâmen helâk ettik.

37- Nûh kavmini de *(helâk ettik)*; peygamberleri yalanladıkları vakit, onları suda boğduk ve onları insanlar için bir ibret kıldık. Ve o zâlimler için *(pek)* elemli bir azab hazırladık!

38- Âd ve Semûd *(kavimlerin)*i, Ress halkını ve bunların arasında daha birçok nesilleri de *(bu yüzden helâk ettik)*.

39- Her birine *(îkāz edici)* misâller getirdik. *(Fakat dinlemedikleri için)* hepsini tamâmen kırıp geçirdik.

40- *(Ey Resûlüm!)* And olsun ki *(bu müşrikler)*, belâ yağmuruna *(taşa)* tutulan o şehre uğradılar. Peki onu *(oradaki helâk alâmetlerini)* görmüyorlar mıydı? Hayır! *(Onlar)* tekrar dirilmeyi ummuyorlardı.

41- Seni gördükleri zaman, seni ancak alaya alıyorlar da: "Bu mu Allah'ın peygamber olarak gönderdiği?" *(diyorlar)*.

42- "Eğer *(onlara tapmakta)* üzerlerine sebât etmeseydik, nerede ise bizi ilâhlarımızdan saptıracaktı!" *(derler.)* Fakat azâbı gördükleri zaman, yolca daha sapık olanın kim olduğunu ileride bilecekler!

43- Hevâsını *(nefsânî arzularını)* kendisine ilâh edinen kimseyi gördün mü? O hâlde *(vazîfen sâdece tebliğ iken)* onun üzerine sen mi vekîl olacaksın?[1]

44- Yoksa gerçekten onların çoğunun *(söz)* dinleyeceklerini veya akıl erdireceklerini mi sanıyorsun? Onlar ancak hayvanlar gibidir; hattâ onlar yolca daha sapıktırlar.

45- Rabbinin gölgeyi nasıl uzattığını görmedin mi? Eğer dileseydi onu elbette sâbit kılardı. Sonra *(biz)* güneşi onun üzerine bir delil *(o gölgenin sebebi)* kıldık.

46- Sonra *(güneşin yükselmesiyle)* onu yavaş yavaş tutarak kendimize çektik *(ortadan kaldırdık)*.

47- Size geceyi bir örtü, uykuyu bir istirâhat kılan da; gündüzü *(rızık için çalışmak üzere)* dağılma *(zamânı)* yapan da, O'dur.

48- Hem rüzgârları rahmetinin önünde bir müjdeci olarak gönderen, O'dur. Ve gökten tertemiz bir su indirdik.

49- Tâ ki onunla ölü bir yeri diriltelim ve yarattığımız birçok hayvanlara ve insanlara onunla su verelim.

50- Celâlim hakkı için, ibret alsınlar diye bunu aralarında çeşitli şekillerde açıkladık; fakat insanların çoğu nankörlükten başka bir şeye yanaşmamaktadır.

51- Hâlbuki dileseydik, elbette her şehre *(âkıbetlerinden haber veren)* bir korkutucu *(peygamber)* gönderirdik.

52- Öyle ise kâfirlere uyma ve bununla *(bu Kur'ân'la)* onlara karşı büyük bir cihâd ile mücâhede et!

53- İki denizi *(büyük su kütlelerini birbirine)* salıveren de O'dur. Bu *(nehir ve göller)* tatlı, susuzluğu giderici; bu *(deniz)* ise tuzlu, acıdır. Bununla berâber aralarına bir engel ve aşılmaz bir sınır koymuştur.

54- Ve yine, sudan bir insan yaratan, sonra onu neseb ve hısım *(akrabâ sâhibi)* kılan O'dur. Ve Rabbin, Kadîr *(herşeye gücü yeten)*dir.

55- Böyle iken *(onlar)* Allah'ı bırakıp, ne kendilerine fayda verecek ne de kendilerine zararı dokunacak şeylere tapıyorlar. Kâfir ise, Rabbisine karşı *(âsî olmakla, şeytana)* yardımcıdır.

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ

yoksa · sanıyor musun · şübhesiz · onların çoğu · dinleyecekler · veya · akıl erdirecekler · değildir

هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٤﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَىٰ

onlar · ancak · hayvanlar gibi · bil'akis · onlar · daha sapıktırlar · yolca · görmedin mi

رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا

Rabbini · nasıl · uzattı · gölgeyi · ve · eğer · dileseydi · elbette onu kılardı · sakin · sonra · kıldık

الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا ﴿٤٥﴾ ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ﴿٤٦﴾

güneşi · üzerine · bir delil · sonra · onu çektik · kendimize · tutarak · azar azar

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ

ve · o · o zâttır ki · kıldı · size · geceyi · bir örtü · ve · uykuyu · bir istirâhat · ve · kıldı

النَّهَارَ نُشُورًا ﴿٤٧﴾ وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ

gündüzü · bir dağılma · ve · o · o zâttır ki · gönderdi · rüzgârları · bir müjdeci olarak · önünde

رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿٤٨﴾ لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا

rahmetinin · ve · indirdik · gökten · bir su · tertemiz · diriltelim diye · onunla · bir yeri · ölü

وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِيَّ كَثِيرًا ﴿٤٩﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ

ve onunla sulayalım · o şeyleri ki · yarattık · hayvanları · ve · insanları · birçok · ve · and olsun gerçekten · onu açıkladık

بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٠﴾ وَلَوْ شِئْنَا

aralarında · ibret almaları için · fakat kabul etmedi · insanların çoğu · ancak · nankörlüğü · ve · eğer · dileseydik

لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ﴿٥١﴾ فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ

elbette gönderirdik · her bir şehirde · bir korkutucu · öyle ise uyma · kâfirlere · ve · onlarla mücâhede et · onunla

جِهَادًا كَبِيرًا ﴿٥٢﴾ وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ

bir cihâd ile · büyük · ve · o · o zâttır ki · salıverdi · iki denizi · bu · tatlı · susuzluğu giderici

وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا ﴿٥٣﴾

ve · bu · tuzlu · acıdır · ve · kılmıştır · aralarına · bir engel · ve · bir sınır · aşılmaz

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ

ve · o · o zâttır ki · yarattı · sudan · bir insan · sonra onu kıldı · bir neseb · ve · bir hısım · ve · olandır

رَبُّكَ قَدِيرًا ﴿٥٤﴾ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ

Rabbin · pek güçlü · ve · tapıyorlar · başka · Allah'dan · o şeylere ki · onlara fayda vermez

وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا ﴿٥٥﴾

ve · onlara zarar vermez · ve · oldu · o kâfir · aleyhinde · Rabbisinin · yardımcı

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٥٦﴾ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ

ona karşılık · sizden istemiyorum · deki · bir korkutucu olarak · ve · bir müjdeleyici · ancak · seni gönderdik · ve

مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٥٧﴾ وَتَوَكَّلْ

tevekkül et · ve · bir yol · Rabbisine · edinmesini · istedi · o kimseyi ki · ancak · bir ücret

عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ ۚ وَكَفَىٰ بِهِ بِذُنُوبِ

günahlarına · o yeter · ve · ona hamd ile · tesbîh et · ve · ölmez · o zâta ki · o hayat sâhibine

عِبَادِهِ خَبِيرًا ﴿٥٨﴾ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ

yeri · ve · gökleri · yarattı · o ki · haberdar olarak · kullarının

وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ

Arş'a · hükmetti · sonra · gün · altı · içinde · ikisi arasındadır · o şeyleri ki · ve

الرَّحْمَٰنُ فَاسْأَلْ بِهِ خَبِيرًا ﴿٥٩﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْجُدُوا

secde edin · onlara · denildi · o vakit ki · ve · bir haberdar olana · onu · artık sor · Rahmân'dır

لِلرَّحْمَٰنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَٰنُ أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ

onları artırdı · ve · bize emrediyorsun · o şeye ki · secde mi edeceğiz · Rahmân · nedir · ve · dediler · Rahmân'a

نُفُورًا ۩ ﴿٦٠﴾ تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ

kıldı · ve · burçlar · gökte · kıldı · o ki · ne yücedir · nefret cihetiyle

فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا ﴿٦١﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ

gündüzü · ve · geceyi · kıldı · o zâttır ki · o · ve · aydınlatıcı · bir ay · ve · bir lâmba · içlerinde

خِلْفَةً لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا ﴿٦٢﴾ وَعِبَادُ

kulları · ve · şükretmek · istedi · veya · ibret almak · istedi · o kimse için ki · birbiri ardınca

الرَّحْمَٰنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ

câhiller · onlara hitab etti · o zaman ki · ve · vakarla · yeryüzünde · yürürler · o kimselerdir ki · Rahmânın

قَالُوا سَلَامًا ﴿٦٣﴾ وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ﴿٦٤﴾

kıyâma durarak · ve · secde edenler olarak · Rablerine · gecelerler · onlar ki · ve · selâm · dediler

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ ۖ إِنَّ عَذَابَهَا

onun azâbı · şübhesiz · cehennem · azâbını · bizden · uzaklaştır · Rabbimiz · derler · onlar ki · ve

كَانَ غَرَامًا ﴿٦٥﴾ إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٦٦﴾ وَالَّذِينَ

onlar ki · ve · bir ikâmetgâh · ve · bir karargâh · ne kötü · şübhesiz orası · devamlı · olandır

إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَٰلِكَ قَوَامًا ﴿٦٧﴾

orta · bunun arasında · idi · ve · cimrilik etmediler · ve · isrâf etmediler · harcadılar · o vakit ki

---

56- *(Ey Resûlüm!)* Seni ancak bir müjdeleyici ve bir korkutucu olarak gönderdik.

57- De ki: "*(Ben)* sizden buna *(tebliğ vazîfeme)* karşılık bir ücret değil, ancak Rabbisine bir yol tutmak isteyen kimse *(olmanızı)* istiyorum."

58- O hâlde *(aslâ)* ölmez olan o hayat sâhibine *(Allah'a)* tevekkül et ve O'na hamd ile tesbîh et! Kullarının günahlarından haberdâr olarak O yeter!

59- O ki, gökleri ve yeri ve ikisi arasında bulunanları altı günde yarattı. Sonra Arşa hükmetti. *(O)* Rahmândır; artık bunu *(bu âlemin yaratılışını)*, hakkıyla haberdâr olan birine *(Rabbine)* sor!

60- Onlara: "Rahmân'a secde edin!" denildiği zaman: "Rahmân da neymiş? Bize emrediyor olduğun şeye *(sen dedin diye)* secde mi edeceğiz?" dediler ve *(bu da'vet)* onların nefretini artırdı.

61- Ne yücedir O *(Allah)* ki, gökte burçlar yaptı ve içlerinde bir lâmba *(olan güneş)*,(1) bir de aydınlatıcı bir ay kıldı.

62- O *(Rahmân)*, ibret almak isteyen veya şükretmek isteyen kimse için gece ile gündüzü birbiri ardınca getirendir.

63- Rahmân'ın kulları ise, öyle kimselerdir ki, yeryüzünde tevâzû' *(ve vakar)* içinde yürürler; câhiller onlara bir lâf attıkları zaman, "Selâm *(Allah selâmet versin)*!" derler *(geçerler)*.

64- Onlar ki, Rablerine secde eden kimseler olarak ve kıyâma durarak gecelerler.

65- Ve onlar ki: "Rabbimiz! Cehennem azâbını bizden uzaklaştır!

Çünki onun azâbı devamlıdır" derler.

66- Gerçekten orası ne kötü bir karargâh ve *(ne kötü)* bir ikâmetgâhtır!(2)

67- Hem onlar ki, harcadıkları zaman ne isrâf ederler, ne de cimrilik ederler; *(harcamaları)* bu *(ikisi)*nin arasında orta bir yol da olur.

68- Onlar ki, Allah ile berâber başka bir ilâha yalvarmazlar; hak bir sebeb olmadıkça Allah'ın haram kıldığı canı öldürmezler ve zinâ etmezler. Kim bunları yaparsa, bir günah ile *(o günâhın cezâsı ile)* karşılaşır.

69- Kıyâmet günü ona azab katlanır ve onun içinde hor *(ve hakir)* bir kimse olarak ebediyen kalır.

70- Ancak tevbe edip îmân eden ve sâlih bir amel ile amel eden müstesnâ. İşte onlar var ya, Allah onların kötülüklerini iyiliklere çevirir.[1] Çünki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

71- İşte kim tevbe edip sâlih amel işlerse, artık şübhesiz ki o, tevbesi kabûl edilmiş olarak Allah'a döner.

72- Onlar *(o mü'minlerdir)* ki, yalan yere şâhidlik etmezler; boş şeyler *(söz ve hareketler)* ile karşılaştıkları zaman, *(yüz çevirerek)* vakarla geçip giderler.

73- Hem onlar ki, Rablerinin âyetleri *(kendilerine)* hatırlatıldığında, onlara karşı sağır ve kör kimseler olarak *(münkirler gibi, anlamadan)* yüzleri üzere kapanmazlar. *(Bil'akis o hakîkati hakkıyla idrâk ederek secdeye kapanırlar.)*

74- Yine onlar ki: "Rabbimiz! Bize zevcelerimizden ve nesillerimizden göz aydınlığı olacak *(sâlih)* kimseler ihsân eyle ve bizi takvâ sâhiblerine imam *(her hususda kendisine tâbi' olunan rehber)* kıl!" derler.

75- İşte onlar, sabretmelerine karşılık *(Cennetteki)* yüksek makamlarla mükâfâtlandırılacak ve orada bir sağlık temennîsi ve bir selâmla karşılanacaklardır.

76- Orada ebedî olarak kalıcıdırlar. *(Orası)* ne güzel bir karargâh ve *(ne güzel)* bir ikāmetgâh olmuştur!

77- *(Ey Resûlüm!)* De ki: "Eğer duânız olmasa, Rabbim size ne diye ehemmiyet versin?"[2] *(Ey müşrikler!)* Fakat *(siz Resûlümü)* gerçekten yalanladınız; öyle ise *(azab)* ileride *(üzerinize)* şart olacaktır.

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ

ve onlar ki | yalvarmazlar | beraber | ile | Allah | bir ilâha | başka | ve | öldürmezler | canı | o ki | haram kıldı

اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ ۚ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ يَلْقَ أَثَامًا

Allah | ancak | hak bir sebeble | ve | zinâ etmezler | ve | kim | yaparsa | bunu | karşılaşır | bir günah ile

﴿٦٨﴾ يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا

katlanır | ona | azâb | kıyâmet günü | ve | ebediyen kalır | onun içinde | hor bir kimse olarak

﴿٦٩﴾ إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ

ancak | o kimse ki | tevbe etti | ve | îmân etti | ve | yaptı | bir amel | sâlih | artık işte onlar ki | çevirir

اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٧٠﴾

Allah | onların kötülüklerini | iyiliklere | ve | olandır | Allah | çok bağışlayıcı | çok merhametli

وَمَن تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾ وَالَّذِينَ

ve | kim | tevbe etti | ve | yaptı | sâlih bir amel | artık şübhesiz o | tevbe eder | Allah'a | tevbesi kabul edilmiş olarak | ve | onlar ki

لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا ﴿٧٢﴾ وَالَّذِينَ

şâhidlik etmezler | yalan yere | ve | o vakit ki | uğradılar | boş şeylere | geçip gittiler | bir vakarla | ve | onlar ki

إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا

o vakit ki | hatırlatıldılar | âyetleri ile | Rablerinin | kapanmadılar | onlara karşı | sağırlar | ve | körler olarak

﴿٧٣﴾ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا

ve | onlar ki | derler | Rabbimiz | ihsân eyle | bize | zevcelerimizden | ve | nesillerimizden

قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٧٤﴾ أُولَٰئِكَ يُجْزَوْنَ

aydınlığı | gözlerin | ve | bizi kıl | takvâ sâhiblerine | bir imam | işte onlar | mükâfâtlandırılırlar

الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا ﴿٧٥﴾ خَالِدِينَ

yüksek makamlarla | sabrettikleri şeye karşılık | ve | karşılanırlar | orada | sağlık temennisiyle | ve | selâmla | ebedî kalıcıdırlar

فِيهَا ۚ حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾ قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ

orada | ne güzel oldu | bir karargâh | ve | bir ikāmetgâh | de ki | ne diye | size ehemmiyet verir

رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ ۖ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

Rabbim | olmasaydı | duânız | fakat gerçekten | yalanladınız | öyle ise ileride | olacaktır | lüzûmlu

سُورَةُ الشُّعَرَاءِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ مِائَتَانِ وَسَبْعٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

طٰسٓمٓ ﴿١﴾ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ الْمُب۪ينِ ﴿٢﴾ لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ اَلَّا

nefsini · helâk edicisin · olur ki sen · apaçık · kitâbın · âyetleridir · bunlar · tâ sîn mîm

يَكُونُوا مُؤْمِن۪ينَ ﴿٣﴾ اِنْ نَشَأْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَٓاءِ اٰيَةً فَظَلَّتْ

hemen olur · bir mu'cize · gökten · onlara · indiririz · dilersek · eğer · mü'minler · olmamaları sebebiyle

اَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِع۪ينَ ﴿٤﴾ وَمَا يَأْت۪يهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمٰنِ مُحْدَثٍ اِلَّا

ancak · yeni · Rahmân'dan · bir nasîhat · onlara gelmez · ve · eğilip kalanlar · ona · boyunları

كَانُوا عَنْهُ مُعْرِض۪ينَ ﴿٥﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْت۪يهِمْ اَنْبٰٓؤُا مَا كَانُوا بِه۪

onunla · idiler · o şeylerin ki · haberleri · artık kendilerine gelecektir · yalanladılar · üstelik gerçekten · yüz çevirici kimseler · ondan · oldular

يَسْتَهْزِؤُ۫نَ ﴿٦﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اِلَى الْاَرْضِ كَمْ اَنْبَتْنَا ف۪يهَا مِنْ كُلِّ

herbirinden · orada · bitkiler yetiştirdik · nice · yeryüzünü · ve görmediler mi · alay ediyorlar

زَوْجٍ كَر۪يمٍ ﴿٧﴾ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةًۜ وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِن۪ينَ

mü'minler · onların çoğu · olmadı · ve · apaçık bir delil · bunda vardır · şübhesiz · güzel · çiftin

﴿٨﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُ ﴿٩﴾ وَاِذْ نَادٰى رَبُّكَ مُوسٰٓى اَنِ

diye · Mûsâ'ya · Rabbin · nidâ etti · bir vakit · ve · çok merhametli · dâima üstün · elbette odur · Rabbin · şübhesiz · ve

ائْتِ الْقَوْمَ الظَّالِم۪ينَۙ ﴿١٠﴾ قَوْمَ فِرْعَوْنَۜ اَلَا يَتَّقُونَ ﴿١١﴾ قَالَ رَبِّ اِنّ۪ٓي اَخَافُ

korkarım · doğrusu ben · Rabbim · dedi · sakınmayacaklar mı · Fir'avunun · kavmine · o zâlimler · topluluğuna · git

اَنْ يُكَذِّبُونِۜ ﴿١٢﴾ وَيَض۪يقُ صَدْر۪ي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَان۪ي فَاَرْسِلْ

onun için peygamberlik ver · dilim · açılmaz · ve · göğsüm · daralır · ve · beni yalanlamalarından

اِلٰى هٰرُونَ ﴿١٣﴾ وَلَهُمْ عَلَيَّ ذَنْبٌ فَاَخَافُ اَنْ يَقْتُلُونِۚ ﴿١٤﴾ قَالَ

buyurdu ki · beni öldürmelerinden · bu yüzden korkarım · bir suç · aleyhimde · onlar için var · ve · Hârûn'a

كَلَّاۚ فَاذْهَبَا بِاٰيَاتِنَٓا اِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَمِعُونَ ﴿١٥﴾ فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَٓا

ve deyin · Fir'avuna · haydi ikiniz gidin · dinleyiciler olarak · sizinle beraberiz · şübhesiz biz · mu'cizelerimizle · şimdi ikiniz gidin · aslâ

اِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَم۪ينَۙ ﴿١٦﴾ اَنْ اَرْسِلْ مَعَنَا بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪لَۜ ﴿١٧﴾ قَالَ

dedi ki · İsrâiloğullarını · bizimle beraber · gönder · diye · âlemlerin · Rabbinin · elçisiyiz · şübhesiz biz

اَلَمْ نُرَبِّكَ ف۪ينَا وَل۪يداً وَلَبِثْتَ ف۪ينَا مِنْ عُمُرِكَ سِن۪ينَ ﴿١٨﴾

nice yıllar · ömründen · aramızda · kaldın · ve · bir çocuk olarak · içimizde · seni yetiştirmedik mi

وَفَعَلْتَ فَعْلَتَكَ الَّت۪ي فَعَلْتَ وَاَنْتَ مِنَ الْكَافِر۪ينَ ﴿١٩﴾

nankörlerdensin · sen · ve · yaptın · o ki · işini · yaptın · ve

26- ŞUARÂ SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 227 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Tâ, Sîn, Mîm.

2- Bunlar, *(hak ile bâtılı)* apaçık beyân eden Kitâb'ın âyetleridir.

3- *(Ey Resûlüm!)* Sen *(onlar)* mü'min kimseler olmayacaklar diye, neredeyse kendi nefsini helâk edicisin!

4- Dilesek, onlara gökten bir mu'cize indiririz de boyunları ona eğilip kalanlar *(olarak inanmaya mecbûr)* olurlar.

5, 6- Hâlbuki onlara Rahmân'dan hiçbir yeni nasîhat gelmez ki ondan yüz çevirici kimseler olmasınlar! Üstelik *(onu)* yalanladılar; fakat kendisiyle alay edip durdukları şeylerin haberleri kendilerine yakında gelecektir.

7- Yeryüzünü görmediler mi? Orada her güzel çift *(ve cins)*ten nice bitkiler yetiştirdik.

8- Şübhesiz bunda, *(Allah'ın kudretine)* apaçık bir delil vardır. Fakat onların çoğu îmân etmiş kimseler değildir.

9- Muhakkak ki, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Rahîm *(çok merhamet eden)* elbette ancak Rabbindir.

10, 11- Hani Rabbin Mûsâ'ya: "O zâlimler topluluğuna, Fir'avun'un kavmine git! *(Allah'a karşı gelmekten)* hâlâ sakınmayacaklar mı?" diye nidâ buyurdu.

12- *(Mûsâ şöyle)* dedi: "Rabbim! Muhakkak ki ben, *(onların)* beni yalanlamalarından korkarım!"

13- "Ve göğsüm daralır, dilim açılmaz; onun için *(bana yardımcı olmak üzere)* Hârûn'a da peygamberlik ver!"

14- "Hem onlar için benim aleyhimde *(bana isnâd ettikleri)* bir suç da var *(onlardan birini hatâ ile öldürmüştüm)*; bu yüzden beni öldürmelerinden korkarım!"

15- *(Allah)* buyurdu ki: "Aslâ! *(Sana bir şey yapamazlar.)* Şimdi *(ikiniz de)* mu'cizelerimizle gidin; muhakkak ki biz *(ben Azîmüşşân)*, *(aranızda olacak şeyleri)* dinleyiciler olarak sizinle berâberiz!"

16, 17- Haydi *(ikiniz de)* Fir'avun'a gidin de deyin ki: "Şübhe yok ki biz, İsrâiloğullarını bizimle berâber gönderesin diye âlemlerin Rabbinin elçisiyiz."

18, 19- *(Fir'avun)* dedi ki: "*(Biz)* seni çocukken içimizde yetiştirmedik mi? Ömrünün nice yıllarını aramızda geçirmedin mi? Sonunda o yaptığın işi de yaptın; o hâlde sen nankörlerdensin!"

20- *(Mûsâ:)* "Ben bunu o zaman *(öyle kasdım olmadan, sonu ölüm olacağını)* bilmeyen kimselerden olarak yaptım" dedi.

21- "Sizden korkunca hemen içinizden kaçtım; sonra Rabbim bana hikmet verdi ve beni peygamberlerden kıldı."

22- "*(Sarayında yetişmekle)* başıma kaktığın bu ni'met de, İsrâiloğullarını kendine köle edindiğin içindir."

23- Fir'avun dedi ki: "Âlemlerin Rabbi de nedir?"

24- *(Mûsâ:)* "*(O,)* göklerin ve yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbidir! Eğer kat'î olarak bilen kimseler iseniz *(bunu siz de anlarsınız)*!" dedi.

25- *(Fir'avun,)* etrâfında bulunanlara: "İşitmiyor musunuz?" dedi.

26- *(Mûsâ:)* "*(O,)* sizin de Rabbiniz, önceki atalarınızın da Rabbidir!" dedi.

27- *(Fir'avun yine etrâfındakilere:)* "Size gönderilen bu elçiniz şübhe yok, mutlakā delidir!" dedi.

28- *(Mûsâ:)* "*(O,)* doğunun ve batının ve ikisi arasında bulunanların Rabbidir! Eğer aklınızı kullanırsanız *(bunu siz de anlarsınız)*!" dedi.

29- *(Fir'avun:)* "Yemin olsun ki benden başkasını ilâh edinirsen, seni mutlakā zindana atılanlardan ederim!" dedi.

30- *(Mûsâ:)* "Sana *(peygamberliğimi)* apaçık bildiren bir şey *(bir mu'cize)* getirmiş olsam da mı?" dedi.

31- *(Fir'avun:)* "Eğer *(iddiânda)* doğru kimselerden isen, haydi onu getir!" dedi.

32- Bunun üzerine *(Mûsâ)* asâsını *(yere)* bıraktı; bir de baktılar ki o, apaçık bir ejderhâdır!

33- Ve elini *(koynundan)* çıkardı; bir de gördüler ki o, bakanlara bembeyaz *(parlayan, ışık saçan bir el)*dir.

34, 35- *(Fir'avun)* etrâfındaki ileri gelenlere: "Şübhesiz ki bu, gerçekten bilgili bir sihirbazdır!" dedi. "Sihri ile sizi yurdunuzdan çıkarmak istiyor. Şimdi ne buyurursunuz?"

36- Dediler ki: "Onu ve kardeşini beklet ve şehirlere toplayıcılar gönder!"

37- "Bütün bilgili mâhir sihirbazları sana getirsinler."

38- Böylece sihirbazlar, belli bir günün ta'yîn edilen vaktinde bir araya getirildi.

39- İnsanlara da: "Siz toplanacak olan kimseler misiniz? *(Haydi çabuk toplanın!)*" denildi.

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذًا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٢٠﴾ فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا

dedi · bunu yaptım · o zaman · ben iken · şaşkınlardan · hemen kaçtım · sizden · ne zaman ki

خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢١﴾ وَتِلْكَ

sizden korktum · sonra verdi · bana · Rabbim · bir hikmet · ve · beni kıldı · peygamberlerden · ve · bu

نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدْتَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٢٢﴾ قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ

bir ni'met ki · onunla minnette bırakıyorsun · bene · diye · köle edindin · İsrâiloğullarını · dedi ki · Fir'avun · ve · nedir · Rabbi

الْعَالَمِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ

âlemlerin · dedi · Rabbidir · göklerin · ve · yerin · ve · o şeylerin ki · ikisi arasındadır · eğer · iseniz

مُوقِنِينَ ﴿٢٤﴾ قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَمِعُونَ ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ

kat'î bilen kimseler · dedi · o kimselere ki · etrâfındadır · işitmiyor musunuz · dedi · Rabbiniz · ve · Rabbidir

آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾ قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمُ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ

atalarınızın · evvelki · dedi · şübhesiz · elçiniz · o ki · gönderildi · size

لَمَجْنُونٌ ﴿٢٧﴾ قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ

elbette delidir · dedi · Rabbidir · doğunun · ve · batının · ve · o şeylerin ki · ikisi arasındadır · eğer · iseniz

تَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾ قَالَ لَئِنِ اتَّخَذْتَ إِلَهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ

akıl erdiriyorsunuz · dedi · and olsun eğer · edinirsen · bir ilâh · benden başka · seni mutlaka kılarım · zındana atılanlardan

﴿٢٩﴾ قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُبِينٍ ﴿٣٠﴾ قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ

dedi · eğer sana getirsem de mi · birşey · apaçık · dedi · haydi getir · onu · eğer · isen

مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣١﴾ فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ ﴿٣٢﴾

doğru kimselerden · bunun üzerine bıraktı · asâsını · hemen birden · o · bir ejderhâdır · apaçık

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُ إِنَّ

ve çekip çıkardı · elini · hemen birden · o · bembeyazdır · bakanlara · dedi · ileri gelenlere · etrâfındaki · şübhesiz

هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ

bu · gerçekten bir sihirbazdır · bilgili · istiyor · sizi çıkarmak · yurdunuzdan · sihri ile

فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿٣٥﴾ قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَابْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ

şimdi ne · buyurursunuz · dediler · onu te'hir et · ve · kardeşini · ve · gönder · şehirlere

حَاشِرِينَ ﴿٣٦﴾ يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ ﴿٣٧﴾ فَجُمِعَ السَّحَرَةُ

toplayıcılar · sana getirirler · herbirini · mâhir sihirbazın · bilgili · böylece bir araya getirildi · sihirbazlar

لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿٣٨﴾ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ ﴿٣٩﴾

ta'yin edilen vaktinde · bir günün · belli · ve · denildi · insanlara · siz mısınız · toplanacak olanlar

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ اِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿٤٠﴾ فَلَمَّا جَٓاءَ السَّحَرَةُ

sihirbazlar geldi ne zaman ki gālib gelenler onlar olurlarsa eğer sihirbazlara uyarız belki biz

قَالُوا لِفِرْعَوْنَ اَئِنَّ لَنَا لَاَجْرًا اِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿٤١﴾ قَالَ نَعَمْ

evet dedi gālib gelenler biz olursak eğer elbet bir mükâfât şübhesiz bize var mı Fir'avun'a dediler

وَاِنَّكُمْ اِذًا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٢﴾ قَالَ لَهُمْ مُوسٰٓى اَلْقُوا مَٓا اَنْتُمْ مُلْقُونَ

atanlarsınız siz o şeyleri ki atın Mûsâ onlara dedi elbette yakın kılınmışlardan o takdirde doğrusu siz ve

﴿٤٣﴾ فَاَلْقَوْا حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ اِنَّا لَنَحْنُ

elbette biziz şübhesiz biz Fir'avunun şerefine dediler ve değneklerini ve iplerini bunun üzerine attılar

الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾ فَاَلْقٰى مُوسٰى عَصَاهُ فَاِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَاْفِكُونَ

uyduruyorlar o şeyleri ki yutuyor o hemen birden asâsını Mûsâ sonra bıraktı gālib olanlar

﴿٤٥﴾ فَاُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ﴿٤٦﴾ قَالُٓوا اٰمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾

âlemlerin Rabbine îmân ettik dediler secde edenler olarak sihirbazlar hemen atıldı

رَبِّ مُوسٰى وَهٰرُونَ ﴿٤٨﴾ قَالَ اٰمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْ اِنَّهُ

şübhesiz o size izin vermemden önce ona îmân mı ettiniz dedi Hârûnun ve Mûsâ'nın Rabbine

لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَاُقَطِّعَنَّ اَيْدِيَكُمْ

ellerinizi mutlaka keseceğim bileceksiniz ama elbette ileride sihri size öğretti o ki elbet büyüğünüz

وَاَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَاُصَلِّبَنَّكُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٤٩﴾ قَالُوا لَا ضَيْرَ اِنَّٓا اِلٰى

şübhesiz biz zararı yok dediler hepinizi kesinlikle sizi asacağım ve çaprazlamadan ayaklarınızı ve

رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿٥٠﴾ اِنَّا نَطْمَعُ اَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَايَانَٓا اَنْ

diye hatâlarımızı Rabbimizin bizim için bağışlamasını umarız doğrusu biz dönenleriz Rabbimize

كُنَّٓا اَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾ وَاَوْحَيْنَٓا اِلٰى مُوسٰٓى اَنْ اَسْرِ بِعِبَادِٓي اِنَّكُمْ

şübhesiz siz kullarımı gece yürüt diye Mûsâ'ya vahyettik ve mü'minlerin ilki olduk

مُتَّبَعُونَ ﴿٥٢﴾ فَاَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَٓائِنِ حَاشِرِينَ ﴿٥٣﴾ اِنَّ هٰٓؤُلَٓاءِ

şunlar şübhesiz toplayıcılar şehirlere Fir'avun sonra gönderdi ta'kîb edilenlersiniz

لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ﴿٥٤﴾ وَاِنَّهُمْ لَنَا لَغَٓائِظُونَ ﴿٥٥﴾ وَاِنَّا لَجَمِيعٌ حَاذِرُونَ

ihtiyâtlı olan elbette bir cemâatiz doğrusu biz ve gerçekten kızdıranlardır bizi şübhesiz onlar ve az olanlar elbette topluluğudur

﴿٥٦﴾ فَاَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٧﴾ وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ

güzel bir yerden ve hazinelerden ve pınarlardan ve bahçelerden böylelikle onları çıkardık

﴿٥٨﴾ كَذٰلِكَ وَاَوْرَثْنَاهَا بَنِٓي اِسْرَٓائِيلَ ﴿٥٩﴾ فَاَتْبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ ﴿٦٠﴾

gündoğumuna ulaşanlar iken derken onların peşine düştüler İsrâiloğullarını oralara vâris kıldık ve işte böyle

40- *(Ve yine:)* "Umarız ki gālib gelenler onlar olur da, *(biz de)* o sihirbazlara uyarız!" *(dediler.)*

41- Sihirbazlar geldiğinde Fir'avun'a: "Eğer gālib gelenler biz olursak, bize elbette bir mükâfât var değil mi?" dediler.

42- *(Fir'avun:)* "Evet, hem o takdirde doğrusu siz, elbette *(bana)* yakın kılınmış kimselerden olacaksınız" dedi.

43- Mûsâ onlara: "Siz *(göz boyamak üzere)* ne atacak kimseler iseniz, atın *(bakalım)*!" dedi.

44- Bunun üzerine *(onlar)* iplerini ve değneklerini attılar ve *(böbürlenerek:)* "Fir'avun'un şerefi üzerine yemîn ederiz ki, muhakkak gālib olanlar elbette ancak biziz!" dediler.

45- Sonra, Mûsâ asâsını bıraktı; bir de baktılar ki o, onların uydurmakta oldukları şeyleri yutuyor!

46, 47, 48- Sihirbazlar *(bunun aslâ bir sihir olmadığını anlayıp)* hemen secdeye kapanan kimseler olarak *(yerlere)* atıldı*(lar)*. "Âlemlerin Rabbine, Mûsâ ve Hârûn'un Rabbine îmân ettik!" dediler.

49- *(Fir'avun:)* "*(Ben)* size izin vermeden ona îmân ettiniz, öyle mi? Şübhesiz ki o, gerçekten size sihri öğreten büyüğünüzmüş. Ama ileride elbette göreceksiniz. Mutlakā ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama keseceğim ve hepinizi kesinlikle asacağım!" dedi.

50, 51- *(Onlar ise)* dediler ki: "Zararı yok; çünki biz Rabbimize dönücü kimseleriz." "Doğrusu biz *(bu mecliste)* îmân edenlerin ilki olduğumuzdan, Rabbimizin bizim için hatâlarımızı bağışlayacağını umarız."

52- Nihâyet Mûsâ'ya: "Kullarımı geceleyin yola çıkar; çünki siz *(Fir'avun ordusu tarafından)* ta'kîb edilecek kimselersiniz!" diye vahyettik.

53- Sonra Fir'avun *(İsrâiloğullarının yola çıktığını duyunca)* şehirlere *(asker)* toplayıcılar gönderdi.

54- *(Askerler toplanınca, Fir'avun:)* "Şübhe yok ki şunlar *(İsrâiloğulları)* elbette az bir topluluktur."

55- "Ve şübhesiz ki onlar, bizi gerçekten kızdıran kimselerdir."

56- "Doğrusu biz ise, elbette uyanık bir cemâatiz" *(dedi)*.

57, 58- Böylelikle *(İsrâiloğullarının peşine düşürerek)* onları bahçelerden, pınarlardan, hazînelerden ve güzel yerlerden çıkardık.

59- İşte böyle! Artık oralara İsrâiloğullarını vâris kıldık!

60- Derken, *(Fir'avun ve askerleri)* gündoğumuna ulaşan kimseler iken *(erkenden)* onların peşine düştüler.

61- Nihâyet iki topluluk birbirini görünce, Mûsâ'nın arkadaşları: "Muhakkak ki biz, elbet *(kendilerine)* yetişilmiş kimseleriz!" dedi.

62- *(Mûsâ:)* "Aslâ! Rabbim şübhesiz benimle berâberdir; bana yol gösterecektir" dedi.

63- Bunun üzerine Mûsâ'ya: "Asânla denize vur!" diye vahyettik. *(Vurunca deniz)* hemen yarıldı *(ve on iki yol açıldı)* da herbir parça *(pek)* büyük dağ gibi oluverdi!

64- Ötekileri *(Fir'avun ve askerlerini)* de buraya yaklaştırdık.

65- Ve Mûsâ ile berâberinde bulunanların hepsini kurtardık.

66- Sonra ötekilerini suda boğduk.

67- Şübhesiz ki bunda, elbette bir ibret vardır. Fakat onların çoğu îmân etmiş kimseler değildir.

68- Muhakkak ki, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Rahîm *(çok merhamet eden)* elbette ancak Rabbindir.

69- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Onlara İbrâhîm'in haberini de oku!

70- Hani, babasına ve kavmine: "*(Siz)* nelere tapıyorsunuz?" demişti.

71- *(Onlar:)* "Birtakım putlara tapıyoruz, öyle ki *(biz)* onlara tapmakta devam eden kimseleriz" dediler.

72, 73- *(İbrâhîm:)* "Peki duâ ettiğiniz zaman *(onlar)* sizi işitiyorlar mı? Yâhut size fayda sağlıyor veya zarar verebiliyorlar mı?" dedi.

74- *(Onlar:)* "Hayır! *(Biz)* atalarımızı böyle yapar bulduk" dediler.

75, 76- *(İbrâhîm)* dedi ki: "Siz ve önceki atalarınız, artık nelere tapmakta olduğunuzu gördünüz mü?"

77, 78- "İşte şübhesiz ki onlar *(ilâh edindiğiniz şeyler)*, benim düşmanımdır; ancak âlemlerin Rabbi müstesnâ! *(O,)* beni yaratandır; bana doğru yolu gösteren de O'dur!"

79- "Beni yediren de, beni içiren de ancak O'dur!"

80- "Hem hastalandığım zaman da bana ancak O şifâ verir!"(1)

81- "O ki, beni vefât ettirecek; sonra beni diriltecek."

82- "Dîn *(hesab)* günü hatâlarımı benim için bağışlayacağını umduğum O'dur!"

83- "Rabbim! Bana hikmet ihsan buyur ve beni sâlih kimseler arasına kat!"

فَلَمَّا تَرَاۤءَ الْجَمْعَانِ قَالَ اَصْحَابُ مُوسٰۤى اِنَّا لَمُدْرَكُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ كَلَّاۚ اِنَّ

şübhesiz | aslâ | dedi | elbet yetişilenleriz | şübhesiz biz | Mûsâ'nın | arkadaşları | dedi | iki topluluk | birbirini gördü | ne zaman ki

مَعِيَ رَبّ۪ي سَيَهْد۪ينِ ﴿٦٢﴾ فَاَوْحَيْنَاۤ اِلٰى مُوسٰۤى اَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَۜ

denize | asânla | vur | diye | Mûsâ'ya | bunun üzerine vahyettik | bana yol gösterecektir | Rabbim | benimle beraber

فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظ۪يمِۚ ﴿٦٣﴾ وَاَزْلَفْنَا

yaklaştırdık | ve | büyük | dağ gibi | parça | her | ve oldu | hemen yarıldı

ثَمَّ الْاٰخَر۪ينَۚ ﴿٦٤﴾ وَاَنْجَيْنَا مُوسٰى وَمَنْ مَعَهُۥۤ اَجْمَع۪ينَۚ ﴿٦٥﴾ ثُمَّ اَغْرَقْنَا

suda boğduk | sonra | hepsini | onunla beraberdir | o kimseleri ki | ve | Mûsâ'yı | kurtardık | ve | ötekileri | oraya

الْاٰخَر۪ينَۜ ﴿٦٦﴾ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةًۜ وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِن۪ينَ ﴿٦٧﴾

mü'minler | onların çoğu | olmadı | ve | bir ibret var | bunda | şübhesiz | ötekilerini

وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُ ﴿٦٨﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ اِبْرٰه۪يمَۢ

İbrâhîm'in | haberini | onlara | oku | ve | çok merhametli | dâima üstün | elbette odur | Rabbin | şübhesiz | ve

﴿٦٩﴾ اِذْ قَالَ لِاَب۪يهِ وَقَوْمِه۪ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا نَعْبُدُ اَصْنَامًا

birtakım putlara | tapıyoruz | dediler | tapıyorsunuz | neye | kavmine | ve | babasına | demişti | bir vakit

فَنَظَلُّ لَهَا عَاكِف۪ينَ ﴿٧١﴾ قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ اِذْ تَدْعُونَۙ

duâ ediyorsunuz | o zaman ki | sizi işitiyorlar mı | dedi | tapan kimseler olarak | onlara | öyle ki devam ederiz

﴿٧٢﴾ اَوْ يَنْفَعُونَكُمْ اَوْ يَضُرُّونَ ﴿٧٣﴾ قَالُوا بَلْ وَجَدْنَاۤ اٰبَاۤءَنَا

atalarımızı | bulduk | bil'akis | dediler | zarar veriyorlar mı | veya | size fayda sağlıyorlar mı | veya

كَذٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٧٤﴾ قَالَ اَفَرَاَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَۙ

tapıyorsunuz | idiniz | o şeyleri ki | artık gördünüz mü | dedi ki | yapıyorlar | böyle

﴿٧٥﴾ اَنْتُمْ وَاٰبَاۤؤُ۬كُمُ الْاَقْدَمُونَۙ ﴿٧٦﴾ فَاِنَّهُمْ عَدُوٌّ ل۪ۤي

bana | bir düşmandır | işte şübhesiz onlar | önceki | atalarınız | ve | siz

اِلَّا رَبَّ الْعَالَم۪ينَۙ ﴿٧٧﴾ اَلَّذ۪ي خَلَقَن۪ي فَهُوَ يَهْد۪ينِۙ ﴿٧٨﴾ وَالَّذ۪ي هُوَ

o | o ki | ve | bana doğruyu gösterir | ve o | beni yarattı | o ki | âlemlerin | Rabbi | ancak

يُطْعِمُن۪ي وَيَسْق۪ينِۙ ﴿٧٩﴾ وَاِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْف۪ينِ ﴿٨٠﴾ وَالَّذ۪ي يُم۪يتُن۪ي

beni vefât ettirir | o ki | ve | bana şifâ verir | o | artık | hastalandım | o vakit ki | ve | beni içiriyor | ve | beni yediriyor

ثُمَّ يُحْي۪ينِۙ ﴿٨١﴾ وَالَّذ۪ۤي اَطْمَعُ اَنْ يَغْفِرَ ل۪ي خَط۪ۤيئَت۪ي يَوْمَ الدّ۪ينِۜ

hesab | günü | hatâlarımı | benim için | bağışlamasını | umarım | odur ki | ve | beni diriltir | sonra

﴿٨٢﴾ رَبِّ هَبْ ل۪ي حُكْمًا وَاَلْحِقْن۪ي بِالصَّالِح۪ينَۙ ﴿٨٣﴾

sâlih kimselere | beni kat | ve | bir hikmet | bana | ihsân buyur | Rabbim

وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿٨٤﴾ وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ
Cennetinin vârislerinden beni kıl ve sonrakiler içinde doğruluk dili bana kıl ve

النَّعِيمِ ﴿٨٥﴾ وَاغْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا تُخْزِنِي
beni utandırma ve dalâlete düşenlerden oldu şübhesiz o babama mağfiret eyle ve Naîm

يَوْمَ يُبْعَثُونَ ﴿٨٧﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ
Allaha geldi o kimseki ancak ne oğullar ve bir mal fayda vermez o gün diriltilirler o gün ki

بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٩٠﴾ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ
cehennem açıkça gösterildi ve takvâ sâhiblerine cennet yaklaştırıldı ve selîm bir kalble

لِلْغَاوِينَ ﴿٩١﴾ وَقِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٩٢﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ
Allah'dan başka tapıyorsunuz idiniz o şeyler ki neredeydir onlara denildi ve azgınlara

هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٩٣﴾ فَكُبْكِبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ
azgınlar ve onlar oraya artık yüzüstü atıldılar kendilerine yardımları dokunuyor mu veya size yardım ediyorlar mı

﴿٩٤﴾ وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ﴿٩٥﴾ قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿٩٦﴾ تَاللَّهِ
Allah'a yemîn olsun ki çekişiyorlar orada onlar iken dediler hepsi İblis'in askerleri ve

إِنْ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٩٧﴾ إِذْ نُسَوِّيكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٩٨﴾ وَمَا أَضَلَّنَا
bizi dalâlete düşürmedi ve âlemlerin Rabbiyle sizi eşit tuttuk o vakit ki apaçık bir dalâlet elbet içinde şübhesiz idik

إِلَّا الْمُجْرِمُونَ ﴿٩٩﴾ فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ ﴿١٠٠﴾ وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ ﴿١٠١﴾
yakın ne bir dostan ve şefâatçilerden artık bizim için yoktur günahkârlar ancak

فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٢﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً
elbette bir ibret bunda vardır şübhesiz mü'minlerden ve olsak bir daha bizim için olsa şübhesiz fakat eğer

وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾
çok merhametli dâima üstün elbette odur Rabbin şübhesiz ve mü'minler onların çoğu olmadı ve

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٠٥﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ
sakınmıyor musunuz Nûh kardeşleri olan onlara dedi o vakit ki peygamberleri Nûhun kavmi yalanladı

﴿١٠٦﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٠٧﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٠٨﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ
sizden istemiyorum ve bana itâat edin ve Allah'dan artık sakının emîn bir peygamberim sizin için şübhesiz ben

عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ
Allah'dan artık sakının âlemlerin Rabbine âid ancak ücretim değildir hiçbir ücret ona karşılık

وَأَطِيعُونِ ﴿١١٠﴾ قَالُوا أَنُؤْمِنُ لَكَ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ ﴿١١١﴾
en düşük kimseler sana tâbi' olmuşken sana îmân eder miyiz dediler bana itâat edin ve

84- "Sonraki *(ümmet)*ler içinde benim için bir lisân-ı sıdk *(güzel bir medihle anılmayı)* nasîb eyle!"

85- "Ve beni Naîm Cennetinin vârislerinden kıl!"

86- "Babama da mağfiret eyle; çünki o dalâlete düşenlerdendir."

87- "Ve *(insanların)* diriltilecekleri gün, beni utandırma!"

88- O gün ki, *(onda)* ne mal fayda verir, ne de evlâd!

89- Ancak Allah'a selîm *(sağlam)* bir kalble gelen müstesnâ.

90- *(O gün)* Cennet takvâ sâhiblerine yaklaştırılır!

91- Cehennem de azgınlara açıkça gösterilir!

92, 93- Ve onlara: "Sizin, Allah'dan başka tapmakta olduklarınız hani nerededir? Size yardım ediyorlar mı, veya kendilerine yardımları dokunuyor mu?" denilir.

94, 95- Artık onlar ve azgınlar ve İblis'in askerleri, hepsi oraya *(Cehenneme)* yüzüstü atılırlar.

96, 97- Onlar orada *(putlarıyla)* çekişerek derler ki: "Allah'a yemîn olsun ki, *(biz)* elbette apaçık bir dalâlet içinde imişiz."

98- "Çünki, sizi âlemlerin Rabbiyle bir tutuyorduk."

99- "Bizi ancak günahkârlar dalâlete düşürdü."

100, 101- "Şimdi artık bizim, ne şefâatçilerimiz, ne de yakın bir dostumuz vardır!"

102- "Buna rağmen ah keşke, bizim için hakîkaten *(dünyaya)* bir *(dönüş)* daha olsa da mü'minlerden olsak!"

103- Şübhesiz ki bunda, elbette bir ibret vardır. Fakat onların çoğu îmân etmiş kimseler değildir.

104- Muhakkak ki, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Rahîm *(çok merhamet eden)* elbette ancak Rabbindir.

105- Nûh kavmi *(de)* peygamberleri yalanladı.

106- Kardeşleri Nûh onlara şöyle demişti: "*(Allah'a karşı gelmekten)* sakınmıyor musunuz?"

107- "Şübhesiz ki ben, sizin için *(gönderilmiş)* emîn bir peygamberim."

108- "Artık, Allah'dan sakının ve bana itâat edin!"

109- "*(Ben)* buna *(tebliğ vazîfeme)* karşılık sizden bir ücret istemiyorum! Benim ücretim ancak âlemlerin Rabbine âiddir."

110- "Artık Allah'dan sakının ve bana itâat edin!"

111- *(Onlar:)* "Sana en düşük kimseler *(fakirler)* tâbi' olmuşken, *(biz)* sana îmân eder miyiz?" dediler.

112- *(Nûh)* dedi ki: "Onların *(o hakîr gördüğünüz kimselerin)* ne yapmakta oldukları hakkında benim bilgim yoktur. *(Ben onların zâhirdeki îmanlarına bakarım.)*"

113- "Eğer anlasanız, onların hesâbı ancak Rabbime âiddir."

114- "Ben mü'minleri *(yanımdan)* kovucu da değilim."

115- "Ben sâdece apaçık bir korkutucuyum."

116- *(Onlar:)* "Ey Nûh! Eğer *(bu dediğinden)* gerçekten vazgeçmezsen, mutlakâ taşla öldürülenlerden olacaksın!" dediler.

117- *(Nûh ise şöyle)* dedi: "Rabbim! Şübhesiz ki kavmim beni yalanladılar."

118- "Artık, benimle onların arasını ayırarak aç *(aramızda hüküm ver)*; beni ve benimle berâber bulunan mü'minleri de kurtar!"

119- Bunun üzerine onu ve onunla berâber bulunanları, o dolu gemi içinde kurtardık.

120- Sonra *(bunun)* ardından geride kalanları suda boğduk.

121- Muhakkak ki bunda, elbette bir ibret vardır. Fakat onların çoğu îmân etmiş kimseler değildir.

122- Şübhesiz ki, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Rahîm *(çok merhamet eden)* elbette ancak Rabbindir.

123- Âd *(kavmi)* de peygamberleri yalanladı.

124- O vakit kardeşleri Hûd onlara şöyle demişti: "*(Allah'a karşı gelmekten)* sakınmıyor musunuz?"

125- "Muhakkak ki ben, sizin için *(gönderilmiş)* emîn bir peygamberim."

126- "Artık, Allah'dan sakının ve bana itâat edin!"

127- "Buna karşılık sizden bir ücret de istemiyorum! Benim ücretim ancak âlemlerin Rabbine âiddir."

128- "*(Siz)* her yüksek yere bir alâmet binâ edip *(oralarda ve gelip geçenlerle)* eğleniyor musunuz?"

129- Ve "*(Dünyada)* ebedî kalırsınız ümîdi ile sağlam yapılar mı ediniyorsunuz?"

130- "Yakaladığınız zaman da, *(acımasızca)* zorbalar gibi mi yakalıyorsunuz?"

131- "Artık, Allah'dan sakının ve bana itâat edin!"

132- "Bilip durduğunuz şeyler *(ni'metler)* ile size yardım edenden sakının!"

133, 134- "*(O,)* size sağmal hayvanlar, oğullar, bahçeler ve pınarlar ile yardım etmiştir."

135- "Şübhesiz ki ben, sizin üzerinize *(dehşeti)* büyük bir günün azâbından korkuyorum!"

136- *(Onlar şöyle)* dediler: "*(Sen)* nasîhat etsen de, nasîhat edenlerden olmasan da, bizim için birdir. *(Biz vazgeçmeyiz!)*"

قَالَ وَمَا عِلْمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٢﴾ إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَى رَبِّي

Rabbime âid · ancak · onların hesâbı değildir · yapıyorlar · idiler · o şeylerde ki · bilgim yoktur · ve · dedi

لَوْ تَشْعُرُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٤﴾ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿١١٥﴾

apaçık · bir korkutucu · ancak · ben değilim · mü'minleri · kovucu · ben değilim · ve · farkında olsanız · eğer

قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا نُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ ﴿١١٦﴾ قَالَ رَبِّ

Rabbim · dedi · taşlananlardan · mutlakâ olacaksın · Nûh · ey · son vermezsen · and olsun eğer · dediler

إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾ فَافْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ

o kimseleri ki · ve · beni kurtar · ve · bir açma ile · aralarını · ve · aramı · artık aç · beni yalanladılar · kavmim · şübhesiz

مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ

dolu · gemi · içinde · onunla beraberdir · o kimseleri ki · ve · bunun üzerine onu kurtardık · mü'minlerden · benimle beraberdir

﴿١١٩﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدُ الْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ

olmadı · ve · elbette bir ibret · bunda vardır · şübhesiz · geride kalanları · ardından · suda boğduk · sonra

أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾

çok merhametli · dâima üstün · elbette odur · Rabbin · şübhesiz · ve · mü'minler · onların çoğu

كَذَّبَتْ عَادٌ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ إِنِّي

şübhesiz ben · sakınmıyor musunuz · Hûd · kardeşleri olan · onlara · dedi · o vakit · peygamberleri · Âd · yalanladı

لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٢٦﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ

sizden istemiyorum · ve · bana itâat edin · ve · Allah'dan · artık sakının · emîn · bir peygamberim · sizin için

عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢٧﴾ أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً

alâmet · her yüksek yere · binâ mı ediyorsunuz · âlemlerin · Rabbine âiddir · ancak · ücretim · hiçbir ücret · ona karşılık

تَعْبَثُونَ ﴿١٢٨﴾ وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿١٢٩﴾ وَإِذَا بَطَشْتُمْ

yakaladınız · o vakit ki · ve · ebedî kalırsınız · olur ki siz · sağlam yapılar · ediniyorsunuz · ve · eğleniyorsunuz

بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ ﴿١٣٠﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٣١﴾ وَاتَّقُوا الَّذِي

o zâttan ki · sakının · ve · bana itâat edin · ve · Allah'dan · artık sakının · zorbalar olarak · yakaladınız

أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَبَنِينَ ﴿١٣٣﴾ وَجَنَّاتٍ

bahçeler · ve · oğullar · ve · sağmal hayvanlar ile · size yardım etti · biliyorsunuz · o şey ile ki · size yardım etti

وَعُيُونٍ ﴿١٣٤﴾ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣٥﴾

büyük · bir günün · azâbından · sizin üzerinize · korkuyorum · şübhesiz ben · pınarlar ile · ve

قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ﴿١٣٦﴾

nasîhat edenlerden · olmadın · yoksa · nasîhat ettin mi · bizim için · eşittir · dediler

إِنْ هَٰذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣٧﴾ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿١٣٨﴾

bu değildir · ancak · âdetleri · evvelkilerin · ve · biz değiliz · azâba uğratılacak olanlar

فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ

böylece onu yalanladılar · ve onları helâk ettik · şübhesiz · bunda vardır · elbette bir ibret · ve · olmadı

أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٤٠﴾

onların çoğu · mü'minler · ve · şübhesiz · Rabbin · elbette odur · dâima üstün · çok merhametli

كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٤١﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٤٢﴾

yalanladı · Semûd · peygamberleri · o vakit ki · dedi · onlara · kardeşleri olan · Sâlih · sakınmıyor musunuz

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٤٣﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٤٤﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ

şübhesiz ben · sizin için · bir peygamberim · emîn · artık sakının · Allah'dan · ve · bana itâat edin · ve · sizden istemiyorum

عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٤٥﴾ أَتُتْرَكُونَ فِي مَا هَاهُنَا

ona karşılık · hiçbir ücret · ücretim değildir · ancak · Rabbine âid · âlemlerin · bırakılacak mısınız · o şey de ki · buradadır

آمِنِينَ ﴿١٤٦﴾ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٤٧﴾ وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ ﴿١٤٨﴾ وَتَنْحِتُونَ

emniyette olanlar · bahçeler içinde · ve · pınarlar · ve · ekinler · ve hurmalıklar · tomurcukları · olgunlaşan · ve · yontuyorsunuz

مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَارِهِينَ ﴿١٤٩﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٥٠﴾ وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ

dağlardan · evler · şımaranlar olarak · artık sakının · Allah'dan · ve · bana itâat edin · ve · uymayın · emrine

الْمُسْرِفِينَ ﴿١٥١﴾ الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿١٥٢﴾

haddi aşanların · onlar ki · fesad çıkarırlar · yeryüzünde · ve · ıslâh etmezler

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٥٣﴾ مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا

dediler · ancak · sen · iyice sihirlenmişlerdensin · sen değilsin · ancak · bir insan · bizim gibi

فَأْتِ بِآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٥٤﴾ قَالَ هَٰذِهِ نَاقَةٌ لَهَا

haydi getir · bir mu'cize · eğer · isen · doğru kimselerden · dedi · bu · dişi bir devedir · onundur

شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿١٥٥﴾ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ

bir içme hakkı · ve · sizindir · içme hakkı · bir günün · belli · ve · ona ilişmeyin · bir kötülükle

فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥٦﴾ فَعَقَرُوهَا فَأَصْبَحُوا

yoksa sizi yakalar · azâbı · bir günün · büyük · derken onu kestiler · bunun üzerine oldular

نَادِمِينَ ﴿١٥٧﴾ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ

pişmanlık duyan kimseler · çünki onları yakaladı · azâb · şübhesiz · bunda vardır · elbette bir ibret · ve · olmadı

أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٥٨﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٥٩﴾

onların çoğu · mü'minler · ve · şübhesiz · Rabbin · elbette odur · dâima üstün · çok merhametli

---

137- "Bu *(getirdiğin şeyler)* öncekilerin âdetinden başka bir şey değildir!"

138- "Biz, azâba uğratılacak olanlar da değiliz."

139- Böylece onu yalanladılar da onları *(şiddetli bir rüzgârla)* helâk ettik. Şübhesiz ki bunda, elbette bir ibret vardır. Fakat onların çoğu îmân etmiş kimseler değildir.

140- Muhakkak ki, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Rahîm *(çok merhamet eden)* elbette ancak Rabbindir.[1]

141- Semûd *(kavmi de)* peygamberleri yalanladı.

142- Kardeşleri Sâlih onlara şöyle demişti: *"(Allah'a karşı gelmekten)* sakınmıyor musunuz?"

143- "Muhakkak ki ben, sizin için *(gönderilmiş)* emîn bir peygamberim."

144- "Artık, Allah'dan sakının ve bana itâat edin!"

145- "Buna *(bu hizmetime)* karşılık sizden bir ücret de istemiyorum! Benim ücretim ancak âlemlerin Rabbine âiddir."

146, 147, 148- *"(Siz)* burada *(her belâdan)* emîn kimseler olarak bahçeler, pınarlar, ekinler ve tomurcukları olgunlaşan hurmalıklar içinde bırakılacak mısınız *(sandınız)*?"

149- *"(Kendi hâline bırakılacağını zannederen)* şımarık kimseler olarak dağlardan evler yontuyorsunuz."

150- "Artık, Allah'dan sakının ve bana itâat edin!"

151- "Ve o haddi aşanların *(kâfirlerin)* emrine uymayın!"

152- "Onlar ki, yeryüzünde fesad çıkarırlar ve *(gerek kendilerini, gerekse çevrelerinde bulunanları)* ıslâh etmezler."

153- *(Onlar)* dediler ki: "Sen ancak iyice sihirlenmiş kimselerdensin!"

154- "Sen ancak bizim gibi bir insansın! Eğer *(iddiânda)* doğru kimselerden isen, haydi bir mu'cize getir!"

155- *(Sâlih)* dedi ki: "İşte *(istediğiniz mu'cize kayanın içinden çıkan)* bu dişi devedir; su içme *(hakkı bir gün)* onundur; belli bir günün su içme *(sıra)*sı da sizindir."

156- "Ve ona bir kötülükle ilişmeyin! Yoksa *(dehşeti pek)* büyük bir günün azâbı sizi yakalar!"

157- Derken onu kestiler; bunun üzerine *(yaptıklarından)* pişmanlık duyan kimseler oldular.

158- Çünki, azab onları yakaladı. Şübhe yok ki bunda apaçık bir ibret vardır. Fakat onların çoğu îmân etmiş kimseler değildir.

159- Muhakkak ki, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Rahîm *(çok merhamet eden)* elbette ancak Rabbindir.

160- Lût kavmi *(de)* peygamberleri yalanladı.

161- Kardeşleri Lût onlara şöyle demişti: *"(Allah'a karşı gelmekten)* sakınmıyor musunuz?"

162- "Şübhesiz ki ben, sizin için *(gönderilmiş)* emîn bir peygamberim."

163- "Artık, Allah'dan sakının ve bana itâat edin!"

164- *"(Ben)* buna *(bu hizmetime)* karşılık sizden bir ücret de istemiyorum! Benim ücretim ancak âlemlerin Rabbine âiddir."

165, 166- "Rabbinizin sizin için yarattığı eşlerinizi bırakıp da, el'âlemin *(bütün insanların)* içinden erkeklere mi gidiyorsunuz? Hayır! Siz haddi aşan bir kavimsiniz!"

167- *(Onlar:)* "Ey Lût! Eğer *(bundan)* hakîkaten vazgeçmezsen, mutlakâ *(memleketimizden)* çıkarılanlardan olacaksın!" dediler.

168- *(Lût)* dedi ki: "Şübhesiz ki ben, *(sizin bu)* işinize buğz edenlerdenim!"

169- "Rabbim! Beni ve âilemi, bunların yapmakta oldukları şeyden kurtar!" *(dedi.)*

170- Bunun üzerine onu ve bütün âilesini kurtardık.

171- Ancak geride kalanlar arasında bulunan *(ve o kavmin çirkin âdetlerini hoş gören)* bir kocakarı hâriç!

172- Sonra diğerlerini helâk ettik!

173- Üzerlerine *(taştan)* bir yağmur yağdırdık! Artık o korkutulanların *(Lût kavminin)* yağmuru ne kötüdür!

174- Şübhesiz bunda, apaçık bir ibret vardır. Fakat onların çoğu îmân etmiş kimseler değildir.

175- Muhakkak ki, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Rahîm *(çok merhamet eden)* elbette ancak Rabbindir.

176- Eyke halkı *(da)* peygamberleri yalanladı.

177- Şuayb onlara *(şöyle)* demişti: *"(Allah'a karşı gelmekten)* sakınmıyor musunuz?"

178- "Şübhesiz ki ben, sizin için *(gönderilmiş)* emîn bir peygamberim."

179- "Artık, Allah'dan sakının ve bana itâat edin!"

180- *"(Ben)* buna *(bu hizmetime)* karşılık sizden bir ücret de istemiyorum! Benim ücretim ancak âlemlerin Rabbine âiddir."

181- "Ölçüyü tam yapın; *(alış verişlerinizde)* eksiltenlerden olmayın!"

182- "Doğru terâzi ile tartın!"

183- "İnsanlara eşyâlarını eksik vermeyin ve yeryüzünde fesad çıkaran kimseler olarak bozgunculuk yapmayın!"

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٦٠﴾ اِذْ قَالَ لَهُمْ اَخُوهُمْ لُوطٌ اَلَا تَتَّقُونَ

(yalanladı · kavmi · Lût · peygamberleri · o vakit · dedi · onlara · kardeşleri olan · Lût · sakınmıyor musunuz)

﴿١٦١﴾ اِنّ۪ي لَكُمْ رَسُولٌ اَم۪ينٌ ﴿١٦٢﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَط۪يعُونِ ﴿١٦٣﴾ وَمَا

(şübhesiz ben · sizin için · bir peygamberim · emin · artık sakının · Allah'dan · ve · bana itâat edin · ve)

اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلٰى رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿١٦٤﴾ اَتَأْتُونَ

(sizden istemiyorum · ona karşılık · hiçbir ücret · ücretim değildir · ancak · Rabbine âid · âlemlerin · geliyor musunuz)

الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَم۪ينَ ﴿١٦٥﴾ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ

(erkeklere · âlemlerden · ve · bırakıyorsunuz · o şeyleri ki · yarattı · sizin için · Rabbiniz)

مِنْ اَزْوَاجِكُمْ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٦﴾ قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا لُوطُ

(eşlerinizden · bil'akis · siz · haddi aşan bir kavimsiniz · dediler · and olsun eğer · son vermezsen · ey · Lût)

لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَج۪ينَ ﴿١٦٧﴾ قَالَ اِنّ۪ي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَال۪ينَ ﴿١٦٨﴾ رَبِّ

(mutlakâ olacaksın · çıkarılanlardan · dedi · şübhesiz ben · işinize · buğz edenlerdenim · Rabbim)

نَجِّن۪ي وَاَهْل۪ي مِمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٩﴾ فَنَجَّيْنَاهُ وَاَهْلَهُ اَجْمَع۪ينَ ﴿١٧٠﴾

(beni kurtar · ve · âilemi · o şeyden ki · yapıyorlar · bunun üzerine onu kurtardık · ve · âilesini · hepsini)

اِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِر۪ينَ ﴿١٧١﴾ ثُمَّ دَمَّرْنَا الْاٰخَر۪ينَ ﴿١٧٢﴾ وَاَمْطَرْنَا

(hâric · bir kocakarı · geride kalanlar içinde olan · sonra · helâk ettik · diğerlerini · ve · yağdırdık)

عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَٓاءَ مَطَرُ الْمُنْذَر۪ينَ ﴿١٧٣﴾ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةً وَمَا

(üzerlerine · bir yağmur · artık ne kötüdür · yağmuru · o korkutulanların · şübhesiz · bunda vardır · elbette bir ibret · ve)

كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِن۪ينَ ﴿١٧٤﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُ ﴿١٧٥﴾

(olmadı · onların çoğu · mü'minler · ve · şübhesiz · Rabbin · elbette odur · dâima üstün · çok merhametli)

كَذَّبَ اَصْحَابُ لْـَٔيْكَةِ الْمُرْسَل۪ينَ ﴿١٧٦﴾ اِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ اَلَا تَتَّقُونَ

(yalanladı · Eyke halkı · peygamberleri · o vakit · dedi · onlara · Şuayb · sakınmıyor musunuz)

﴿١٧٧﴾ اِنّ۪ي لَكُمْ رَسُولٌ اَم۪ينٌ ﴿١٧٨﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَط۪يعُونِ ﴿١٧٩﴾ وَمَا

(şübhesiz ben · sizin için · bir peygamberim · emin · artık sakının · Allah'dan · ve · bana itâat edin · ve)

اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلٰى رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿١٨٠﴾ اَوْفُوا

(sizden istemiyorum · ona karşılık · hiçbir ücret · ücretim değildir · ancak · Rabbine âid · âlemlerin · tam yapın)

الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِر۪ينَ ﴿١٨١﴾ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَق۪يمِ

(ölçüyü · ve · olmayın · eksiltenlerden · ve · tartın · terâzi ile · doğru)

﴿١٨٢﴾ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَٓاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ مُفْسِد۪ينَ ﴿١٨٣﴾

(ve · eksik vermeyin · insanlara · eşyalarını · ve · bozgunculuk yapmayın · yeryüzünde · fesad çıkaranlar olarak)

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٨٤﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ

sen ancak dediler evvelki nesilleri ve sizi yarattı o zâttan ki sakının ve

مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٨٥﴾ وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ

gerçekten yalancılardan seni sanıyoruz şübhesiz ve bizim gibi bir insan ancak sen değilsin ve iyice sihirlenmişlerdensin

﴿١٨٦﴾ فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

doğru kimselerden isen eğer gökten parçalar üzerimize haydi düşür

﴿١٨٧﴾ قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨٨﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ

gününün azâbı ve kendilerini yakaladı böylece onu yalanladılar yapıyorsunuz o şeyi ki en iyi bilendir Rabbim dedi

الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٨٩﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا

ve elbette bir ibret bunda vardır şübhesiz büyük bir günün azâbı idi gerçekten o gölge

كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٠﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٩١﴾ وَإِنَّهُ

şübhesiz o ve çok merhametli dâima üstün elbette odur Rabbin şübhesiz ve mü'minler onların çoğu olmadı

لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٩٢﴾ نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿١٩٣﴾ عَلَىٰ قَلْبِكَ

senin kalbine Rûhu'l-Emîn onu indirdi âlemlerin Rabbinin elbette indirmesidir

لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ ﴿١٩٤﴾ بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ ﴿١٩٥﴾ وَإِنَّهُ

şübhesiz o ve apaçık Arabca bir lisân ile korkutuculardan olman için

لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٩٦﴾ أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةً أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ

âlimlerinin onu bilmesi bir delil onlar için olmadı mı evvelkilerin elbette kitablarında

بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٩٧﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ ﴿١٩٨﴾ فَقَرَأَهُ

ve onu okusaydı Arabca bilmeyenlerin bazısına onu indirseydik eğer ve İsrâiloğullarının

عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٩﴾ كَذَٰلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ

kalblerine onu soktuk işte böyle îmân edenler ona olmazlardı onlara

الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٠٠﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٢٠١﴾

elemli bir azâbı görmelerine dek tâ ki ona îmân etmezler günahkârların

فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٠٢﴾ فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ

biz olur muyuz bunun üzerine derler farkında olmuyorlar onlar iken ansızın işte onlara gelecektir

مُنْظَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٢٠٤﴾ أَفَرَأَيْتَ إِنْ

eğer artık gördün mü acele istiyorlar şimdi azâbımızı mı mühlet verilenler

مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ ﴿٢٠٥﴾ ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٢٠٦﴾

tehdîd ediliyorlar idiler o şey ki onlara gelse sonra senelerce onları ni'metlendirsek

184- "Sizi ve önceki nesilleri yaratandan sakının!"

185- *(Onlar şöyle)* dediler: "Sen ancak iyice sihirlenmiş kimselerdensin!"

186- "Sen de ancak bizim gibi bir insansın; ve *(biz)* seni gerçekten yalancılardan sanıyoruz."

187- "Eğer *(iddiâsında)* doğru kimselerden isen, haydi üzerimize gökten parçalar düşür!"

188- *(Şuayb:)* "Rabbim, ne yaparsanız en iyi bilendir" dedi.

189- Böylece onu yalanladılar da kendilerini o gölge gününün azâbı yakalayıverdi. Gerçekten o, *(dehşeti pek)* büyük bir günün azâbı idi.

190- Şübhesiz ki bunda apaçık bir ibret vardır. Fakat onların çoğu îmân etmiş kimseler değildir.

191- Muhakkak ki, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Rahîm *(çok merhamet eden)* elbette ancak Rabbindir.

192- Hem muhakkak ki o *(Kur'ân)*, gerçekten âlemlerin Rabbinin tenzîli *(peyderpey indirmesi)*dir.

193, 194, 195- Onu Rûhu'l-Emîn *(Cebrâîl)*, korkutuculardan olman için, apaçık Arabca bir lisân ile senin kalbine indirmiştir.

196- Ve şübhesiz ki o*(nun zikri)* daha öncekilerin kitablarında da elbet vardır.[1]

197- İsrâiloğulları âlimlerinin bunu *(kitablarında görerek)* bilmesi, onlar için bir delil değil midir?

198, 199- Eğer onu Arabca bilmeyen kimselerden birine indirseydik de, *(o kimse)* onu onlara *(Mekkeli müşriklere)* okusaydı, *(yine de)* ona îmân eden kimseler olmazlardı!

200- İşte onu *(o küfrü)* günahkârların kalblerine *(yalanlamalarındaki inadları sebebiyle)* böyle sokmuşuzdur.

201- Elemli bir azâbı görmedikçe ona îmân etmezler.

202- İşte *(bu azab)* onlara haberleri olmadan, ansızın gelecektir.

203- Bunun üzerine *(onlar)*: "Biz *(acabâ îmân etmemiz için)* mühlet verilen kimseler *(olur)* muyuz?" derler.

204- Şimdi *(alay ederek)* bizim azâbımızı mı acele istiyorlar?

205, 206- Söyleyin bakalım! Eğer onları senelerce *(yaşatıp)* ni'metlendirsek, sonra da o tehdîd edilmekte oldukları *(azab)* başlarına gelse *(ne yapacaklar?)*

207- Faydalandırılmakta oldukları şeyler *(ni'metler o gün)* kendilerine bir fayda vermez.

208, 209- Hâlbuki *(biz)* hiçbir memleketi, *(halkına)* nasîhat vermek üzere kendisine *(gönderilen)* korkutucuları *(peygamberleri)* olmadan helâk etmedik. Ve *(aslâ)* zâlimler olmadık.

210- Hem onu *(o Kur'ân'ı)* şeytanlar indirmedi.

211- Hem *(bu)* onlara düşmez; zâten güç de yetiremezler.

212- Çünki onlar *(meleklerin sözlerini)* işitmekten elbette uzak tutulmuş olanlardır.

213- O hâlde Allah ile berâber başka bir ilâha *(kulluk edip)* yalvarma; sonra azâb edilenlerden olursun!

214- Ve *(önce)* en yakın akrabâlarını korkut!

215- Sana tâbi' olan mü'minlere de *(şefkat ve tevâzu')* kanadını indir!

216- Buna rağmen sana karşı gelirlerse, artık *(onlara)* de ki: "Doğrusu ben sizin yapmakta olduğunuz şeylerden uzağım!"

217- Ve O Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*e, Rahîm *(çok merhametli olan Allah)*'a tevekkül et!

218- O ki, *(gece ibâdet için)* kalktığın zaman seni görür!

219- Secde edenler içinde değişik hâllere girmeni *(eğilip doğrulmanı)* da *(görür)*!

220- Şübhesiz ki Semî' *(hakkıyla işiten)*, Alîm *(kemâliyle bilen)* ancak O'dur.

221- Şeytanların kime ineceğini size haber vereyim mi?

222- *(Onlar)* iftirâya düşkün, çok günahkâr olan herkesin üzerine iner.

223- *(Onlar ise şeytanlara)* kulak verirler; bunların çoğu da yalancıdırlar.

224- O **şuarâ**'ya *(şâirlere)* gelince, onlara azgınlar uyar.

225- Görmedin mi? Gerçekten onlar *(o şâirler)* her vâdide şaşkın şaşkın dolaşırlar *(da her türlü yalan ve çirkin sözü söylerler)*.

226- Ve doğrusu onlar, yapmayacakları şeyleri söylerler.

227- Ancak îmân edip sâlih ameller işleyenler, Allah'ı çok zikredenler ve kendilerine zulmedildikten sonra *(şiirleriyle)* intikamlarını alan *(mü'min şâir)*ler müstesnâ! Zulmedenler ise, nasıl bir inkılab yerine *(dünyadaki hâllerinin zıddına)* döneceklerini yakında bilecek*(ler)*dir.

مَٓا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يُمَتَّعُونَ ﴿٢٠٧﴾ وَمَٓا اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ

hiçbir memleketi · helâk etmedik · ve · faydalandırılıyorlar · idiler · o şeyler ki · kendilerine · bir fayda vermedi

اِلَّا لَهَا مُنْذِرُونَ ﴿٢٠٨﴾ ذِكْرٰى وَمَا كُنَّا ظَالِم۪ينَ ﴿٢٠٩﴾ وَمَا تَنَزَّلَتْ

indirmedi · ve · zâlimler · olmadık · ve · nasîhat vermek üzere · korkutucular · ona oldu · ancak

بِهِ الشَّيَاط۪ينُ ﴿٢١٠﴾ وَمَا يَنْبَغ۪ي لَهُمْ وَمَا يَسْتَط۪يعُونَ ﴿٢١١﴾ اِنَّهُمْ عَنِ

şübhesiz onlar · güç yetiremezler · ve · onlara · yaraşmaz · ve · şeytanlar · onu

السَّمْعِ لَمَعْزُولُونَ ﴿٢١٢﴾ فَلَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَتَكُونَ مِنَ

sonra olursun · başka · bir ilâha · Allah ile · beraber · o hâlde yalvarma · elbette uzak tutulmuşlardır · işitmekten

الْمُعَذَّب۪ينَ ﴿٢١٣﴾ وَاَنْذِرْ عَش۪يرَتَكَ الْاَقْرَب۪ينَ ﴿٢١٤﴾ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ

o kimseye ki · kanadını · indir · ve · en yakın · akrabânı · korkut · ve · azâb edilenlerden

اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٢١٥﴾ فَاِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ اِنّ۪ي بَر۪ٓيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢١٦﴾

yapıyorsunuz · o şeylerden ki · uzağım · doğrusu ben · artık de ki · sana karşı geldiler · fakat eğer · mü'minlerden · sana tâbi' oldu

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَز۪يزِ الرَّح۪يمِ ﴿٢١٧﴾ اَلَّذ۪ي يَرٰيكَ ح۪ينَ تَقُومُ ﴿٢١٨﴾ وَتَقَلُّبَكَ

değişik hâllere girmeni · ve · kalkıyorsun · o zaman ki · seni görür · o ki · çok merhametliye · dâima üstün olana · tevekkül et · ve

فِي السَّاجِد۪ينَ ﴿٢١٩﴾ اِنَّهُ هُوَ السَّم۪يعُ الْعَل۪يمُ ﴿٢٢٠﴾ هَلْ اُنَبِّئُكُمْ عَلٰى مَنْ

o kimseyi ki · size haber vereyim mi · herşeyi bilen · hakkıyla işiten · odur · şübhesiz o · secde edenler içinde

تَنَزَّلُ الشَّيَاط۪ينُ ﴿٢٢١﴾ تَنَزَّلُ عَلٰى كُلِّ اَفَّاكٍ اَث۪يمٍ ﴿٢٢٢﴾ يُلْقُونَ السَّمْعَ

kulak · verirler · çok günahkâr · iftirâya düşkün · herkesin · üzerine · iner · şeytanlar · iner

وَاَكْثَرُهُمْ كَاذِبُونَ ﴿٢٢٣﴾ وَالشُّعَرَٓاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُنَ ﴿٢٢٤﴾ اَلَمْ تَرَ

görmedin mi · azgınlar · onlara uyar · şâirler ki · ve · yalancılardır · onların çoğu · ve

اَنَّهُمْ ف۪ي كُلِّ وَادٍ يَه۪يمُونَ ﴿٢٢٥﴾ وَاَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿٢٢٦﴾ اِلَّا

ancak · yapmayacaklar · o şeyleri ki · söylerler · doğrusu onlar · ve · şaşkın şaşkın dolaşırlar · her vâdide · şübhesiz onlar

الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللّٰهَ كَث۪يرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ

intikamlarını aldılar · ve · çok · Allah'ı · zikrettiler · ve · sâlih ameller · yaptılar · ve · îmân ettiler · o kimseler ki

بَعْدِ مَا ظُلِمُوا وَسَيَعْلَمُ الَّذ۪ينَ ظَلَمُٓوا اَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ﴿٢٢٧﴾

dönecekler · dönüş yerine · hangi · zulmettiler · o kimseler ki · yakında bilecektir · ve · zulmedildiler · o şeyden sonra ki

سُورَةُ النَّمْلِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ ثَلٰثٌ وَتِسْعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

طٰسۜ تِلْكَ اٰيَاتُ الْقُرْاٰنِ وَكِتَابٍ مُب۪ينٍۙ ﴿١﴾ هُدًى وَبُشْرٰى لِلْمُؤْمِن۪ينَۙ

mü'minler için bir müjdedir ve bir hidâyet apaçık bir kitabın ve Kur'ân'ın âyetleridir bunlar tâ sîn

﴿٢﴾ اَلَّذ۪ينَ يُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ

onlar âhirete onlar ve zekâtı verirler ve namazı dosdoğru kılarlar o kimselerdir ki

يُوقِنُونَ ﴿٣﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ اَعْمَالَهُمْ

amellerini kendilerine süsledik âhirete inanmıyorlar o kimseler ki şübhesiz kat'î olarak inanırlar

فَهُمْ يَعْمَهُونَۜ ﴿٤﴾ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ لَهُمْ سُٓوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ

onlar ve azâbın en kötüsü onlarındır o kimselerdir ki işte onlar bocalayıp dururlar bu yüzden onlar

فِي الْاٰخِرَةِ هُمُ الْاَخْسَرُونَ ﴿٥﴾ وَاِنَّكَ لَتُلَقَّى الْقُرْاٰنَ مِنْ لَدُنْ حَك۪يمٍ

her işi hikmetli tarafından Kur'ân'a ulaştırılıyorsun şübhesiz sen ve en çok hüsrâna uğrayanlar onlardır âhirette

عَل۪يمٍ ﴿٦﴾ اِذْ قَالَ مُوسٰى لِاَهْلِه۪ٓ اِنّ۪ٓي اٰنَسْتُ نَاراًۜ سَاٰت۪يكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ

bir haber ondan size getireceğim bir ateş gördüm şübhesiz ben âilesine Mûsâ dedi bir vakit her işi bilen

اَوْ اٰت۪يكُمْ بِشِهَابٍ قَبَسٍ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٧﴾ فَلَمَّا جَٓاءَهَا نُودِيَ

seslenildi oraya geldi ne zaman ki ısınırsınız tâ ki siz bir ateş bir şu'le getireceğim veya

اَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَاۜ وَسُبْحَانَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿٨﴾

âlemlerin Rabbi Allah münezzehdir ve etrâfındadır o kimse ki ve ateştedir o kimse ki mübârek kılınmıştır diye

يَا مُوسٰٓى اِنَّهُٓ اَنَا اللّٰهُ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُۙ ﴿٩﴾ وَاَلْقِ عَصَاكَۜ فَلَمَّا رَاٰهَا

onu gördü ne zaman ki asânı bırak ve her işi hikmetli olan dâima üstün olan Allahım ben gerçek şu ki Mûsâ ey

تَهْتَزُّ كَاَنَّهَا جَٓانٌّ وَلّٰى مُدْبِراً وَلَمْ يُعَقِّبْۜ يَا مُوسٰى لَا تَخَفْ اِنّ۪ي

şübhesiz ben korkma Mûsâ ey geri dönmedi ve arkasını dönerek kaçtı yılandır sanki o hareket eder

لَا يَخَافُ لَدَيَّ الْمُرْسَلُونَۗ ﴿١٠﴾ اِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْناً بَعْدَ سُٓوءٍ

kötülükten sonra iyiliğe değiştirdiyse sonra zulmettiyse kim ancak peygamberler benim huzûrumda korkmaz

فَاِنّ۪ي غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١١﴾ وَاَدْخِلْ يَدَكَ ف۪ي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَٓاءَ مِنْ غَيْرِ

olmadan bembeyaz olarak çıksın koynuna elini sok ve merhametliyim bağışlayanım artık şübhesiz ben

سُٓوءٍ ف۪ي تِسْعِ اٰيَاتٍ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَقَوْمِه۪ۜ اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْماً فَاسِق۪ينَ

fâsıklar topluluğu oldular şübhesiz onlar kavmine ve Fir'avun'a mu'cizeler dokuz içinde kötülük

﴿١٢﴾ فَلَمَّا جَٓاءَتْهُمْ اٰيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هٰذَا سِحْرٌ مُب۪ينٌۚ ﴿١٣﴾

apaçık bir sihirdir bu dediler açıkça gösterir bir şekilde mu'cizelerimiz onlara geldi işte ne zaman ki

27- NEML SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 93 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Tâ, Sîn. Bunlar Kur'ân'ın ve *(hak ile bâtılı)* apaçık beyân eden bir Kitâb'ın âyetleridir.

2- Mü'minler için bir hidâyet ve bir müjdedir.

3- *(O mü'minler)* o kimselerdir ki namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı verirler ve onlar âhirete gerçekten kat'î olarak inanırlar.

4- Şübhesiz ki âhirete inanmayanların *(kötü)* amellerini kendilerine süslü gösterdik; bu yüzden onlar bocalayıp dururlar.

5- İşte bunlar öyle kimselerdir ki, azâbın en kötüsü onlarındır. Ve onlar âhirette gerçekten en ziyâde hüsrâna uğrayacak olanlardır.

6- *(Ey Resûlüm!)* Hem hiç şübhesiz ki bu Kur'ân, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*, Alîm *(herşeyi bilen Allah)* tarafından sana ulaştırılıyor.

7- Hani Mûsâ *(Medyen'den Mısır'a dönerken)* âilesine: "Ben hakîkaten bir ateş gördüm. Ondan size *(yol hakkında)* bir haber getireceğim; yâhut ısınasınız diye size tutuşmuş bir kor getireceğim" demişti.

8- Nihâyet oraya gelince *(ona)* şöyle seslenildi: "Ateş *(sandığın bu nûrun için)*de olan *(sen)* ve *(o nûrun)* etrâfında bulunanlar *(melâikeler)* mübârek kılınmıştır. Âlemlerin Rabbi olan Allah ise *(her kusurdan)* münezzehtir."

9- "Ey Mûsâ! Hakîkat şu ki, ben Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Hakîm *(her işi hikmetli)* olan Allah'ım!"

10- "Asânı *(yere)* bırak!" *(Mûsâ asâsını bıraktı da)* birden onu yılan gibi hareket eder bir hâlde görünce, arkasını dönen bir kimse olarak kaçtı ve geri dönmedi. *(Kendisine buyuruldu ki:)* "Ey Mûsâ! Korkma; çünki ben *(o kimseyim)* ki, benim huzûrumda peygamberler korkmaz!"

11- Ancak, kim zulmeder, sonra *(bu amelini)* kötülüğün ardından iyiliğe çevirirse, o takdirde *(bilsin ki)* şübhesiz ben, Gafûr *(çok bağışlayan)*ım, Rahîm *(çok merhamet eden)*im.

12- "Hem elini koynuna sok; Fir'avun'a ve kavmine *(gönderilen)* dokuz mu'cizeden biri olmak üzere kusursuz, bembeyaz *(parlayan ve ışık saçan bir el)* olarak çıksın! Çünki onlar bir fâsıklar topluluğu oldular!"

13- İşte mu'cizelerimiz onlara *(hakîkati)* açıkça gösterir bir şekilde gelince: "Bu apaçık bir sihirdir" dediler.

14- Kendileri de bunlara *(bu mu'cizelerimize)* kat'î olarak inandıkları hâlde, zulüm ve kibir yüzünden onları inkâr ettiler.

Ama bak, o fesad çıkaranların âkıbeti nasıl oldu!

15- *(Habîbim, yâ Muhammed!)*

And olsun ki *(biz)* Dâvûd'a ve Süleymân'a bir ilim verdik de: "Bizi mü'min kullarının birçoğundan üstün kılan Allah'a hamd olsun!" dediler.

16- Süleymân da, Dâvûd'a vâris oldu ve dedi ki: "Ey insanlar!

Bize kuşların dili öğretildi ve bize herşeyden verildi.[1]

Doğrusu bu, gerçekten apaçık lütuftur."

17- Süleymân'a cinlerden, insanlardan ve kuşlardan müteşekkil orduları toplandı; böylece hepsi *(bir arada)* düzenli olarak sevk ediliyordu.

18- Nihâyet neml *(karınca)* vâdisine geldiklerinde, *(içlerinde reis olan)* bir karınca: "Ey karıncalar!

Yuvalarınıza girin!

Süleymân ve orduları farkında olmayarak sizi ezmesin!" dedi.

19- Bunun üzerine *(Süleymân)* onun sözünden dolayı gülercesine tebessüm etti ve dedi ki: "Rabbim!

Beni ve ana-babamı ni'metlendirdiğin ni'metine şükretmemi ve râzı olacağın sâlih ameller işlememi bana ilhâm eyle ve rahmetinle beni sâlih kullarının arasına kat!"

20- Ve kuşları teftîş edip, şöyle dedi: "Bana ne oldu da Hüdhüd'ü göremiyorum, yoksa kayıplardan mı oldu?"

21- "Onu elbette şiddetli bir azâb ile cezâlandıracağım veya onu hakîkaten keseceğim yâhut kesinlikle bana *(ma'zeretini gösteren)* apaçık bir delil getirecek!"

22- Derken çok geçmeden *(Hüdhüd, Süleymân'a)* gelip dedi ki: "*(Ben)* senin bilmediğin bir şeyi öğrendim ve sana Sebe' *(şehrin)*den doğru *(ve mühim)* bir haber getirdim."

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ

ama bak | kibir yüzünden | ve | zulüm yüzünden | kendileri | onlara kat'î olarak inanmışlar iken | onları | inkâr ettiler | ve

كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمٰنَ عِلْمًا

bir ilim | Süleymâna | ve | Dâvûda | verdik | and olsun gerçekten | ve | o fesad çıkaranların | âkıbeti | oldu | nasıl

وَقَالَا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلٰى كَثِيرٍ مِنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ

mü'minler olan | kullarından | birçoğuna | bizi üstün kıldı | o ki | Allahadır | hamd | ikisi dedi | ve

﴿١٥﴾ وَوَرِثَ سُلَيْمٰنُ دَاوُدَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنْطِقَ

dili | bize öğretildi | insanlar | ey | dedi | ve | Dâvûda | Süleymân | vâris oldu | ve

الطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ

apaçık | lütuftur | gerçekten o | bu | doğrusu | her şeyden | bize verildi | ve | kuşların

﴿١٦﴾ وَحُشِرَ لِسُلَيْمٰنَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ

kuşlardan | ve | insanlardan | ve | cinlerden | orduları | Süleymân'a | toplandı | ve

فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾ حَتّٰى إِذَا أَتَوْا عَلٰى وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ

bir karınca | dedi | karınca | vâdisine | geldiler | o vakit ki | nihâyet | düzenli olarak sevk ediliyordu | böylece onlar

يَا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمٰنُ

Süleymân | sizi ezmesin | yuvalarınıza | girin | karıncalar | ey

وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِنْ

gülercesine | bunun üzerine tebessüm etti | farkında olmuyorlar | onlar iken | orduları | ve

قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ

ni'metlendirdin | o ki | ni'metine | şükretmemi | bana ilhâm eyle | Rabbim | dedi | ve | sözünden dolayı

عَلَيَّ وَعَلٰى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضٰيهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ

rahmetinle | beni dâhil eyle | ve | ondan râzı olursun | sâlih ameller ki | işlememi | ve | ana babamı | ve | beni

فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿١٩﴾ وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى

göremiyorum | bana ne oldu | sonra dedi | kuşları | teftiş etti | ve | sâlihler olan | kullarının | içine

الْهُدْهُدَ أَمْ كَانَ مِنَ الْغَائِبِينَ ﴿٢٠﴾ لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا

şiddetli | bir azâb ile | onu elbette cezâlandıracağım | kayıplardan | oldu mu | yoksa | Hüdhüd'ü

أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ أَوْ لَيَأْتِيَنِّي بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٢١﴾ فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ

uzak | olmadan | derken bekledi | apaçık | bir delil | kesinlikle bana getirecek | veya | onu mutlaka keseceğim | veya

فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَإٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

kat'î | bir haber | Sebe'den | getirdim | ve | onu | sen bilmedin | o şeyi ki | bildim | ve dedi

اِنّ۪ي وَجَدْتُ امْرَاَةً تَمْلِكُهُمْ وَ اُو۫تِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَ لَهَا عَرْشٌ

bir taht · kendisi için vardır · ve · herşeyden · kendisine verilmiş · ve · onlara hükümdârlık ediyor · bir kadın · buldum · şübhesiz ben

عَظ۪يمٌ ﴿٢٣﴾ وَجَدْتُهَا وَ قَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللّٰهِ

Allah'dan · başka · güneşe · secde ediyorlar · kavmini · ve · onu buldum · ve · büyük

وَ زَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ اَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّب۪يلِ

yoldan · ve onları men' etmiş · amellerini · şeytan · onlara · süslemiş · ve

فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٢٤﴾ اَلَّا يَسْجُدُوا لِلّٰهِ الَّذ۪ي يُخْرِجُ الْخَبْءَ

gizli olanı · çıkarır · o ki · Allah'a · secde etmemeleri için · doğru yolu bulamıyorlar · bu yüzden onlar

فِي السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ وَ يَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَ مَا تُعْلِنُونَ ﴿٢٥﴾ اَللّٰهُ

Allah ki · açıklıyorsunuz · o şeyleri ki · ve · gizliyorsunuz · o şeyleri ki · bilir · ve · yerde · ve · göklerde

لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظ۪يمِ ﴿٢٦﴾ قَالَ سَنَنْظُرُ اَصَدَقْتَ اَمْ كُنْتَ

oldun · yoksa · doğru mu söyledin · bakacağız · dedi · büyük · Arş'ın · Rabbidir · o · ancak · ilâh yoktur

مِنَ الْكَاذِب۪ينَ ﴿٢٧﴾ اِذْهَبْ بِكِتَاب۪ي هٰذَا فَاَلْقِهْ اِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ

onlardan · çekil · sonra · kendilerine · ve bırak · bu · mektûbumu · götür · yalancılardan

فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾ قَالَتْ يَا اَيُّهَا الْمَلَؤُا اِنّ۪ي اُلْقِيَ اِلَيَّ كِتَابٌ

bir mektub · bana · bırakıldı · doğrusu ben · ileri gelenler · ey · dedi · dönecekler · neye · ve bak

كَر۪يمٌ ﴿٢٩﴾ اِنَّهُ مِنْ سُلَيْمٰنَ وَ اِنَّهُ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ ﴿٣٠﴾

Rahîm · Rahmân · Allah'ın · ismiyledir · şübhesiz o · ve · Süleymân'dandır · şübhesiz o · şerefli

اَلَّا تَعْلُوا عَلَيَّ وَ اْتُون۪ي مُسْلِم۪ينَ ﴿٣١﴾ قَالَتْ يَا اَيُّهَا الْمَلَؤُا اَفْتُون۪ي

bana fetvâ verin · ileri gelenler · ey · dedi · müslümanlar olarak · bana gelin · ve · bana · büyüklenmeyin diye

ف۪ي اَمْر۪ي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً اَمْرًا حَتّٰى تَشْهَدُونِ ﴿٣٢﴾ قَالُوا نَحْنُ

biz · dediler · bana şâhid olmanıza kadar · tâ ki · hiçbir işi · kat'îleştirici · olmadım · işim hakkında

اُو۬لُوا قُوَّةٍ وَ اُو۬لُوا بَاْسٍ شَد۪يدٍ وَ الْاَمْرُ اِلَيْكِ فَانْظُر۪ي مَاذَا

neyi · artık bak · senindir · emir · ve · şiddetli · savaş · sâhibleriyiz · ve · güç · sâhibleriyiz

تَاْمُر۪ينَ ﴿٣٣﴾ قَالَتْ اِنَّ الْمُلُوكَ اِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً اَفْسَدُوهَا

orayı fesâda uğrattılar · bir şehre · girdiler · o zaman ki · hükümdârlar · şübhesiz · dedi · emredersin

وَ جَعَلُوا اَعِزَّةَ اَهْلِهَا اَذِلَّةً وَ كَذٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾ وَ اِنّ۪ي

doğrusu ben · ve · yaparlar · böyle · ve · zelîller · halkının · şerefli kimselerini · kıldılar · ve

مُرْسِلَةٌ اِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ﴿٣٥﴾

elçiler · dönecek · ne ile · sonra bakıcıyım · bir hediye · onlara · göndericiyim

---

23- "Gerçekten ben, onlara *(Sebe'lilere)* hükümdârlık eden ve kendisine herşeyden *(bir nasib)* verilmiş ve kendisi için büyük bir taht bulunan *(Belkıs adında)* bir kadın buldum!"

24- "Onu ve kavmini, Allah'ı bırakıp güneşe secde ediyorlar buldum; hem şeytan onlara amellerini süslemiş de onları *(doğru)* yoldan men' etmiş; bu yüzden onlar doğru yolu bulamıyorlar."

سجده

25- "*(Şeytan böyle vesvese vermiş ki)* göklerde ve yerde gizli olanları *(ortaya)* çıkaran,[1] ne gizlerseniz ve ne açıklarsanız bilen Allah'a secde etmesinler!"

26- "Allah ki, O'ndan başka ilâh yoktur; büyük arşın Rabbidir."

27- *(Süleymân, Hüdhüd'e)* dedi ki: "Doğru mu söylüyorsun, yoksa yalancılardan mısın; bakacağız!"

28- "Bu mektûbumu götür de kendilerine bırak; sonra onlardan *(biraz öteye)* çekil de, ne *(netîce)*ye varacaklarına bak!"

29- *(Mektûbu alan Sebe' Melîkesi:)* "Ey ileri gelenler! Doğrusu bana *(pek)* şerefli bir mektub bırakıldı!" dedi.

30- "Şübhesiz ki o, Süleymân'dandır ve gerçekten o: 'Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle' *(diye başlamakta)*dır."

31- "*(O mektûbda:)* 'Bana baş kaldırmayın ve bana Müslüman kimseler olarak gelin!' *(diye yazıyor.)*"

32- *(Melîke devamla)* dedi ki: "Ey ileri gelenler! *(Bu)* işim hakkında bana fetvâ verin! *(Ben, sizler yanımda)* şâhid olmadıkça *(size danışmadan)* hiçbir iş *(hakkında karâr)*ımı kat'îleştirici değilim."

33- *(Onlar:)* "Biz güç sâhibleriyiz ve şiddetli savaş ehliyiz; fakat emir senindir; artık bak, ne emredersin!" dediler.

34- *(Melîke:)* "Şübhesiz hükümdârlar bir şehre girdikleri zaman orayı harâb ederler ve halkının şerefli kimselerini zelîl kılarlar. Evet böyle yaparlar!" dedi.

35- "Doğrusu ben ise, onlara bir hediye gönderen *(önce iyilikle mukâbele eden)*, daha sonra o elçilerin ne ile *(nasıl bir netîce ile)* döneceğine bakan *(ve artık ona göre hareket edecek olan)* bir kimseyim."

36- Nihâyet *(elçiler hediyelerle)* Süleymân'a gelince, *(Süleymân)* dedi ki: "*(Siz)* bana mal ile yardım mı edeceksiniz? Hâlbuki Allah'ın bana verdiği *(ni'metler)*, size verdiğinden daha hayırlıdır! Hediyenizle ancak siz sevinirsiniz!"

37- "*(Ey elçi!)* Onlara dön; *(eğer Müslüman kimseler olarak bana gelmezlerse)* artık şübhesiz öyle ordularla onlara geliriz ki, onların buna karşı mukâvemetleri yoktur. Ve kendilerini mutlakâ zelîl ve küçük düşmüş kimseler olarak oradan çıkarırız."

38- *(Elçiler gittikten sonra müşâvirlerini topladı ve:)* "Ey ileri gelenler! *(Onlar)* Müslüman kimseler olarak bana gelmeden önce, hanginiz onun tahtını bana getirebilir?" dedi.

39- Cinlerden bir ifrît: "*(Sen, daha)* makâmından kalkmadan önce, ben onu sana getiririm; ve hakîkaten ben, buna gerçekten gücü yeten, *(ve bu hususta)* güvenilir biriyimdir" dedi.

40- Yanında kitabdan bir ilim bulunan zât *(Âsaf bin Berhıya)*: "*(Senin)* göz açıp kapaman *(esnâsında, henüz nazarın)* sana dönmeden önce, ben onu sana getiririm" dedi.[1] *(Süleymân)* birden onu *(o tahtı)* yanına yerleşivermiş olarak görünce: "Bu, Rabbimin bir lütfudur! Tâ ki şükür mü edeceğim, yoksa nankörlük mü edeceğim diye beni imtihân ediyor! Hâlbuki kim şükrederse, o takdirde ancak kendisi için şükreder; kim de nankörlük ederse, artık şübhesiz ki Rabbim, Ganî *(hiçbir şeye muhtaç olmayan)*dır, Kerîm *(çok cömert olan)*dır" dedi.

41- *(Ve devamla)* dedi ki: "Onun tahtını, kendisine tanınmaz bir hâle getirin; bakalım *(tanımaya)* muvaffak olacak mı, yoksa doğruyu farkedemeyenlerden mi olacak?"

42- Nihâyet *(melîke)* gelince *(ona)*: "Senin tahtın böyle miydi?" denildi. *(O da:)* "Sanki bu, odur! Zâten bize ondan *(tahtımın hârika bir sûrette getirilişinden)* önce *(senin nübüvvetine dâir)* bilgi verilmişti ve *(biz)* Müslüman kimseler olmuştuk" dedi.

43- Zâten onu Allah'dan başka tapmakta olduğu şeyler, *(o zamâna kadar Müslüman olmaktan)* alıkoymuştu. Çünki o, kâfir bir kavimdendi.

44- Ona: "Köşke gir!" denildi. Bunun üzerine *(melîke)* onu görünce, onu *(o köşkün, altından su akıtılan ve üstü billûrla kaplanan zemînini)* derin bir su zannetti ve *(eteğini)* inciklerinden açtı *(yukarı çekti)*. *(Süleymân ona:)* "Doğrusu bu, billûrdan *(yapılmış)* şeffaf bir köşktür!" dedi. *(Melîke:)* "Rabbim! Gerçekten ben nefsime zulmetmişim! Artık Süleymân'la berâber âlemlerin Rabbi olan Allah'a teslîm oldum!" dedi.

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمٰنَ قَالَ اَتُمِدُّونَنِ بِمَالٍ فَمَا اٰتٰينِيَ اللّٰهُ خَيْرٌ مِمَّا اٰتٰيكُمْ

size verdi | o şeyden ki | hayırlıdır | Allah | bana verdi | o şey ki | mal ile | bana yardım mı edeceksiniz | dedi | Süleymâna | geldi | ne zaman ki

بَلْ اَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿٣٦﴾ اِرْجِعْ اِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ لَا قِبَلَ

mukâvemet yok | ordularla ki | artık şübhesiz onlara geliriz | onlara | dön | sevinirsiniz | hediyenizle | siz | bil'akis

لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا اَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٣٧﴾ قَالَ يَا اَيُّهَا الْمَلَؤُا

ileri gelenler | ey | dedi | küçük düşmüş kimseler | onlar iken | zelîller olarak | oradan | elbet onları çıkarırız | ve | buna karşı | onlar için

اَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ اَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣٨﴾ قَالَ عِفْرِيتٌ مِنَ

bir ifrît | dedi | müslümanlar olarak | bana gelmelerinden | önce | onun tahtını | bana getirir | hanginiz

الْجِنِّ اَنَا اٰتِيكَ بِهِ قَبْلَ اَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ وَاِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ اَمِينٌ ﴿٣٩﴾

güvenilenim | elbette gücü yetenim | buna | ve şübhesiz ben | makâmından | kalkmandan | önce | onu | sana getiririm | ben | cinlerden

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ اَنَا اٰتِيكَ بِهِ قَبْلَ اَنْ يَرْتَدَّ اِلَيْكَ

sana | dönmesinden | önce | onu | sana getiririm | ben | kitabdan | bir ilim | yanında vardır | o zât ki | dedi

طَرْفُكَ فَلَمَّا رَاٰهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي

beni imtihan etmesi için | Rabbimin | lütfundandır | bu | dedi | yanında | yerleşmiş olarak | onu gördü | ne zaman ki | göz açıp kapaman

ءَاَشْكُرُ اَمْ اَكْفُرُ وَمَنْ شَكَرَ فَاِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ

artık şübhesiz | ve kim nankörlük ederse | kendisi için | şükreder | artık ancak | şükrederse | kim | ve | nankörlük mü ederim | yoksa | şükür mü ederim

رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ ﴿٤٠﴾ قَالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ اَتَهْتَدِي

doğruyu bulacak mı | bakalım | tahtını | kendisine | tanınmaz yapın | dedi | çok cömerttir | çok zengindir | Rabbim

اَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٤١﴾ فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ اَهٰكَذَا

böyle miydi | denildi | geldi | ne zaman ki | doğruyu bulamıyorlar | o kimselerden ki | olacak mı | yoksa

عَرْشُكِ قَالَتْ كَاَنَّهُ هُوَ وَاُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ

müslüman kimseler | olmuştuk | ve | ondan önce | bilgi | bize verilmişti | ve | odur | sanki o | dedi | tahtın

﴿٤٢﴾ وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنَّهَا كَانَتْ مِنْ

idi | şübhesiz o | Allah'dan | başka | tapıyor | oldu | o şeyler ki | onu alıkoymuştu | ve

قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٤٣﴾ قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَاَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً

derin bir su | onu zannetti | onu gördü | ne zaman ki | köşke | gir | ona | denildi | kâfirler olan | bir kavimden

وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقَيْهَا قَالَ اِنَّهُ صَرْحٌ مُمَرَّدٌ مِنْ قَوَارِيرَ قَالَتْ

dedi | billûrdan | düzeltilmiş | bir köşktür | doğrusu o | dedi | iki inciğinden | açtı | ve

رَبِّ اِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمٰنَ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٤﴾

âlemlerin | Rabbi | Allaha | Süleymânla | beraber | teslîm oldum | ve | nefsime | zulmettim | şübhesiz ben | Rabbim

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَٓا اِلٰى ثَمُودَ اَخَاهُمْ صَالِحًا اَنِ اعْبُدُوا

and olsun ve gerçekten · gönderdik · Semûd'e · kardeşleri · Sâlih'i · diye · kulluk edin

اللّٰهَ فَاِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يَا قَوْمِ لِمَ

Allah'a · hemen birden · onlar · iki fırkadır · çekişiyorlar · dedi · ey · kavmim · niçin

تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ

acele istiyorsunuz · kötülüğü · önce · iyilikten · olmaz mıydı · mağfiret dileseniz

اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَنْ مَعَكَ

Allah'dan · olur ki siz · merhamet olunursunuz · dediler · uğursuzluğa uğradık · senden dolayı · ve · o kimselerden dolayı ki · beraberindedir

قَالَ طَٓائِرُكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿٤٧﴾ وَكَانَ

dedi · uğursuzluğunuz · katındadır · Allah'ın · bil'akis · siz · bir kavimsiniz · imtihâna çekiliyorsunuz · ve · idi

فِى الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِى الْاَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

o şehirde · dokuz · kişi · fesad çıkarıyorlar · yeryüzünde · ve · ıslâh etmiyorlar

﴿٤٨﴾ قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللّٰهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَاَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ

dediler · aralarında yemîn ettiler · Allah'a · mutlaka ona bir gece baskın yapalım · ve · âilesine · sonra da · kesinlikle diyelim

لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ اَهْلِهِ وَاِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَمَكَرُوا

onun velîsine · şâhid olmadık · helâkine · âilesinin · ve · şübhesiz biz · elbet doğru kimseleriz · ve · tuzak kurdular

مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾ فَانْظُرْ

bir tuzak ile · ve · tuzak kurduk · bir tuzak ile · ve · onlar · farkında olmuyorlar · işte bak

كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ اَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ

nasıl · oldu · âkıbeti · tuzaklarının · şübhesiz biz · onları helâk ettik · ve · kavimlerini

اَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾ فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا اِنَّ

hepsini · artık işte şunlar · evleri · çökmüş olarak · o şey yüzünden ki · zulmettiler · şübhesiz

فِى ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾ وَاَنْجَيْنَا الَّذِينَ

bunda vardır · elbette bir delil · bir kavim için ki · bilecekler · ve · kurtardık · o kimseleri ki

اٰمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾ وَلُوطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اَتَاْتُونَ

îmân ettiler · ve · idiler · sakınıyorlar · ve · Lût'u · o vakit · demişti · kavmine · geliyor musunuz

الْفَاحِشَةَ وَاَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٥٤﴾ اَئِنَّكُمْ لَتَاْتُونَ الرِّجَالَ

çirkin işe · siz iken · görüyorsunuz · şübhesiz siz mi · gerçekten geliyorsunuz · erkeklere

شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَٓاءِ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿٥٥﴾

şehvetle · başka · kadınlardan · bil'akis · siz · bir kavimsiniz ki · câhillik ediyorsunuz

---

45- *(Ey Habîbim!)* And olsun ki, Semûd *(kavmin)*e de: "Allah'a kulluk edin!" diye *(kendilerine nasîhat etmesi için)* kardeşleri Sâlih'i gönderdik; bir de baktı ki, onlar birbiriyle çekişen iki fırka olmuşlar.

46- *(Sâlih:)* "Ey kavmim! Niçin iyilikten önce kötülüğü acele istiyorsunuz? Allah'dan mağfiret dileseniz olmaz mı? Olur ki size merhamet olunur" dedi.

47- *(Onlar:)* "Senin ve berâberinde bulunanların yüzünden uğursuzluğa uğradık" dediler. *(Sâlih:)* "Sizin uğursuzluğunuz*(un sebebi)* Allah katındadır *(O takdîr etmiştir)*; hayır, siz imtihâna çekilen bir kavimsiniz" dedi.

48- O şehirde ise dokuz kişi vardı ki, yeryüzünde fesad çıkarıyorlardı, ıslâh etmiyorlardı.

49- *(Bunlar,)* aralarında Allah'a yemîn ederek *(birbirlerine)*: "Ona ve âilesine muhakkak bir gece baskın yapalım *(onları öldürelim)*; sonra da onun velîsine, âilesinin öldürülüşünde, 'Kesinlikle *(biz, orada)* bulunmadık, hem şübhesiz ki biz doğru *(söyleyen)* kimseleriz, diyelim' " dediler.

50- *(Onlar)* böyle bir hîle ile tuzak kurdular; hâlbuki *(biz de)* tuzak*(larını netîcesiz bırakmak)* ile onlar farkında olmadan hîle*(lerini başlarına geçirmekle mukâbele)* ettik.

51- İşte bak tuzaklarının âkıbeti nasıl oldu; şübhesiz ki biz, onları ve kavimlerini hep berâber helâk ettik!

52- İşte onların, zulümleri yüzünden çökmüş *(ve harâbeye dönmüş)* evleri! Şübhe yok ki bunda, bilecek *(ve ibret alacak)* bir kavim için apaçık bir delil vardır.

53- Îmân edip *(Allah'a karşı gelmekten)* sakınmakta olanları ise kurtardık.

54- Lût'u da *(peygamber olarak gönderdik)*. O vakit kavmine şöyle demişti: "Siz görüp durduğunuz hâlde, *(hâlâ)* bu çirkin işi mi yapıyorsunuz?"

55- "Gerçekten siz kadınları bırakıp, şehvetle erkeklere mi gidiyorsunuz? Hayır! Siz câhillik eden bir kavimsiniz!"

56- Kavminin cevâbı ise: "Lût'un ehlini şehrinizden çıkarın! Çünki onlar, *(bizi beğenmeyip)* çok temizlik taslayan insanlardır!" demekten başka bir şey olmadı.

57- Bunun üzerine *(biz de)* onu ve ehlini kurtardık. Ancak karısı hâriç; onun *(inkârı sebebiyle)* geride kalanlardan olmasını takdîr ettik.

58- Ve üzerlerine *(taştan)* bir yağmur yağdırdık. Artık o korkutulan *(kâfir)* kimselerin yağmuru, ne kötü idi!

59- *(Ey Resûlüm!)* De ki: "Allah'a hamd olsun; seçtiği kullarına da selâm olsun! Allah mı hayırlıdır, yoksa *(O'na)* ortak koşmakta oldukları şeyler mi?"

60- *(O putlar mı daha hayırlıdır,)* yoksa gökleri ve yeri yaratan ve gökten size bir su indiren *(Rabbiniz)* mi? Böylece onun ile, sizin bir ağacını bile *(yerden)* bitiremeyeceğiniz güzellikte olan *(nice)* bahçeler yetiştirdik. Allah ile berâber *(başka)* bir ilâh mı var? Hayır! Onlar *(haktan)* sapmakta olan bir kavimdir!

61- *(Onlar mı daha hayırlıdır,)* yoksa yeryüzünü yerleşmeye elverişli kılan, arasında ırmaklar meydana getiren, onun *(arzın sükûneti)* için sâbit dağlar yapan ve iki denizin arasına bir engel koyan *(Allah)* mı? Allah ile berâber *(başka)* bir ilâh mı var? Hayır! Onların çoğu *(hakkı)* bilmiyorlar!

62- *(Onlar mı daha hayırlıdır,)* yoksa *(bir sıkıntısından dolayı)* kendisine duâ ettiği zaman darda kalan *(bir kulun)*a icâbet edip, *(ondan)* fenâlığı gideren ve sizi yeryüzünün halîfeleri kılan *(Allah)* mı? Allah ile berâber *(başka)* bir ilâh mı var? Ne kadar az ibret alıyorsunuz!

63- *(Onlar mı daha hayırlı,)* yoksa karanın ve denizin karanlıklarında size yol gösteren ve rüzgârları rahmetinin *(size ihsân ettiği yağmurun)* önünde müjdeci olarak gönderen *(Allah)* mı? Allah ile berâber *(başka)* bir ilâh mı var? Allah, *(onların)* ortak koşmakta oldukları şeylerden çok yücedir!

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِنْ
Lût'un | ehlini | çıkarın | demeleri | ancak | kavminin | cevâbı | olmadı

قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٥٦﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا
hâric | ehlini | ve | bunun üzerine onu kurtardık | çok temizlik taslıyorlar | insanlardır ki | şübhesiz onlar | şehrinizden

امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٥٧﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ
artık ne kötü idi | bir yağmur | üzerlerine | yağdırdık | ve | geride kalanlardan | onu takdîr ettik | karısı

مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ ﴿٥٨﴾ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ
o kimselere ki | kullarına | selâm olsun | ve | Allahadır | hamd | de ki | o korkutulanların | yağmuru

اصْطَفَى آللَّهُ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾ أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
gökleri | yarattı | yoksa o zât mı ki | ortak koşuyorlar | yoksa o şey mi ki | hayırlıdır | Allah mı | seçti

وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ
onun ile | böylece bitirdik | bir su | gökten | size | indirdi | ve | yeri | ve

حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا
ağacını | bitirmeniz | sizin için | olmadı | güzellik | sahibi | bahçeler

أَإِلَٰهٌ مَعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ
yeryüzünü | kıldı | yoksa o zât mı ki | sapıyorlar | bir kavimdir | onlar | bil'akis | Allah ile | beraber | bir ilâh mı var

قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ
arasına | kıldı | ve | sâbit dağlar | onun için | kıldı | ve | ırmaklar | arasında | kıldı | ve | yerleşme yeri

الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا أَإِلَٰهٌ مَعَ اللَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
bilmiyorlar | onların çoğu | bil'akis | Allah ile | beraber | bir ilâh mı var | bir engel | iki denizin

﴿٦١﴾ أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ
sizi kılar | ve | fenâlığı | giderir | ve | kendisine duâ etti | o vakit ki | darda kalana | icâbet eder | yoksa o zât mı ki

خُلَفَاءَ الْأَرْضِ أَإِلَٰهٌ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ
ibret alıyorsunuz | ne kadar az | Allah ile | beraber | bir ilâh mı var | yeryüzünün | halîfeleri

﴿٦٢﴾ أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ
denizin | ve | karanın | karanlıklarında | size yol gösterir | yoksa o zât mı ki

وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ
rahmetinin | önünde | müjdeci olarak | rüzgârları | gönderir | o zât mı ki | ve

أَإِلَٰهٌ مَعَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٣﴾
ortak koşuyorlar | o şeylerden ki | Allah | çok yücedir | Allah ile | beraber | bir ilâh mı var

أَمَّنْ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ

yoksa o zât mı ki · başlar · yaratmaya · sonra · onu iâde eder · ve · o zât mı ki · sizi rızıklandırır · gökten

وَ الْأَرْضِ ءَإِلٰهٌ مَعَ اللّٰهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ

ve · yerden · bir ilâh mı var · beraber · Allah ile · de ki · getirin · delîlinizi · eğer

كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦٤﴾ قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ

iseniz · doğru kimseler · de ki · bilmez · o kimse ki · göklerdedir

وَ الْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللّٰهُ وَ مَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦٥﴾

ve · yerde · gaybı · ancak · Allah · ve · farkında olmazlar · ne zaman · diriltilecekler

بَلِ ادَّارَكَ عِلْمُهُمْ فِي الْآخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَا بَلْ هُمْ مِنْهَا

bil'akis · birbirine katılmıştır · onların bilgileri · âhirete dâir · bil'akis · onlar · şübhe içindedirler · ondan · bil'akis · onlar · ondan yana

عَمُونَ ﴿٦٦﴾ وَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا ءَإِذَا كُنَّا تُرَابًا وَ آبَاؤُنَا أَئِنَّا

körlerdir · ve · dedi · o kimseler ki · inkâr ettiler · o vakit mi ki · olduk · toprak · ve · atalarımız · şübhesiz biz mi

لَمُخْرَجُونَ ﴿٦٧﴾ لَقَدْ وُعِدْنَا هٰذَا نَحْنُ وَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هٰذَا

elbet çıkarılacak kimseleriz · and olsun gerçekten · va'd olunduk · bununla · biz · ve · atalarımız · bundan önce · değildir · bu

إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ

ancak · masalları · evvelkilerin · de ki · yürüyün · yeryüzünde · ve bakın · nasıl · olmuş

عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٦٩﴾ وَ لَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَ لَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِمَّا

âkıbeti · o günahkârların · ve · üzülme · onlara karşı · ve · olma · sıkıntıda · o şeyden dolayı ki

يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾ وَ يَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧١﴾

tuzak kuruyorlar · ve · diyorlar · ne zaman · bu · va'd · eğer · iseniz · doğru kimseler

قُلْ عَسٰى أَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾ وَ إِنَّ

de ki · umulur · olması · yaklaşmış · size · bir kısmı · o şeyin ki · acele istiyorsunuz · ve · şübhesiz

رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَ إِنَّ

Rabbin · elbet sâhibidir · bir lütuf · insanlara karşı · fakat · onların çoğu · şükretmezler · ve · şübhesiz

رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَ مَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾ وَ مَا مِنْ

Rabbin · elbette bilir · o şeyi ki · gizliyor · sîneleri · ve · o şeyi ki · açıklıyorlar · ve · yoktur

غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٧٥﴾ إِنَّ هٰذَا

hiçbir gizli olan · gökte · ve · yerde · ancak · bir kitabdadır · apaçık · şübhesiz · bu

الْقُرْآنَ يَقُصُّ عَلٰى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

Kur'ân · anlatır · İsrâiloğullarına · çoğunu · o şeyin ki · onlar · onda · ihtilâfa düşüyorlar

64- *(O putlar mı daha hayırlıdır,)* yoksa *(ilk olarak mahlûkâtı)* yaratmaya başlayan, sonra *(o yaratmayı âhirette tekrar)* iâde eden ve sizi gökten ve yerden rızıklandıran *(Allah)* mı? Allah ile berâber *(başka)* bir ilâh mı var? De ki: "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, delîlinizi getirin!"

65- De ki: "Göklerde ve yerde Allah'dan başka kimse gaybı bilmez." *(Onlar)* ne zaman diriltileceklerini de bilmezler.

66- Hayır! Onların âhirete dâir bilgileri pekişmiş *(kendilerine ard arda yeterince ma'lûmât verilmiş)*tir. Fakat onlar *(yine de)* ondan şübhe içindedirler. Bil'akis onlar, ondan yana kördürler.

67- Hem inkâr edenler dedi ki: "Biz ve atalarımız, toprak olduğumuz zaman mı, gerçekten biz mi muhakkak *(kabirlerimizden)* çıkarılacak kimseleriz?"

68- "Yemîn olsun ki biz de, daha önce atalarımız da bununla *(bu diriltilme ile)* va'd olunduk; bu evvelkilerin masallarından başka bir şey değildir."

69- De ki: "Yeryüzünde dolaşın da o günahkârların âkıbeti nasıl olmuş bakın!"

70- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Artık onlara karşı üzülme ve *(size)* tuzak kurmakta olduklarından dolayı sıkıntıda olma!

71- "Bir de eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, bu va'd *(edilen azab)* ne zaman?" diyorlar.

72- De ki: "Acele istiyor olduğunuz şeyin *(azâbın)* bir kısmı, belki size gelmek üzere olabilir!"

73- Hâlbuki şübhesiz Rabbin, insanlara karşı elbette pek büyük bir lütuf sâhibidir; fakat onların çoğu şükretmezler.

74- Ve muhakkak ki Rabbin, onların sîneleri neyi gizliyor ve neyi açıklıyorsa elbette bilir.

75- Çünki gökte ve yerde gizli hiçbir şey yoktur ki, apaçık bir kitabda *(Levh-i Mahfûz'da)* bulunmasın!

76- Şübhesiz ki bu Kur'ân, İsrâîloğullarına, hakkında ihtilâfa düşmekte oldukları şeylerin çoğunu anlatmaktadır.

77- Ve şübhesiz o *(Kur'ân)*, mü'minler için elbette bir hidâyet ve bir rahmettir.

78- Muhakkak ki Rabbin, onların arasında *(hak ile)* hükmünü verecektir. Çünki O, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir.

79- *(Ey Resûlüm!)* Öyle ise *(sen)* Allah'a tevekkül et! Çünki sen, apaçık hak üzerindesin!

80- Elbette sen ölülere işittiremezsin; arkalarını dönen kimseler olarak kaçtıklarında, o sağırlara da *(hakka olan)* da'veti*(ni)* işittiremezsin!

81- Ve o körleri, *(içinde bulundukları)* dalâletlerinden *(çevirip)* hidâyete erdirecek olan sen değilsin! *(Sen da'vetini)* ancak, âyetlerimize îmân edip de kendileri *(ihlâsla)* teslîm olan kimselere işittirebilirsin.

82- O *(azab)* söz*(ü)* başlarına geldiği *(kıyâmet yaklaştığı)* zaman ise, onlara yerden bir dâbbe *(hareketli bir canlı)* çıkarırız; *(o,)* gerçekten insanların âyetlerimize kat'î olarak inanmıyor olduklarını kendilerine söyler.[1]

83- Hem o gün her ümmet içinden, âyetlerimizi yalanlayanları bir bölük hâlinde toplarız; artık onlar toplu olarak *(hesab yerine)* sevk edilirler.

84- Nihâyet *(oraya)* geldikleri zaman *(Allah onlara)*: "Kendilerini ilmen kavramadığınız hâlde, ayetlerimi yalanladınız mı? Yoksa ne yapıyordunuz?" buyurur.

85- Ve zulmetmeleri *(Allah'ın âyetlerini yalanlamaları)* yüzünden o *(azab)* söz*(ü)* başlarına gelmiştir; artık onlar konuşamazlar.

86- Görmediler mi, gerçekten biz geceyi içinde istirâhat etmeleri için *(karanlık)*, gündüzü ise *(çalışmaları için etraflarını)* aydınlatıcı yaptık. Şübhesiz ki bunda, îmân edecek bir kavim için nice deliller vardır.

87- Ve sûra üfürüldüğü gün, artık Allah'ın diledikleri dışında, göklerde olanlar ve yerde bulunanlar dehşete kapılır. Ve hepsi boyun eğen kimseler olarak O'na gelirler.

88- Hem dağları görürsün de, onları *(yerlerinde)* sâbit sanırsın; hâlbuki onlar, bulutların yürümesi gibi geçer gider. *(Bu,)* herşeyi sağlam yapan Allah'ın işidir. Muhakkak ki O, ne yaparsanız hakkıyla haberdârdır.

وَاِنَّهُ لَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾ اِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ

ve şübhesiz o | elbette bir hidâyet | ve | bir rahmettir | mü'minler için | şübhesiz | Rabbin | hüküm verecektir | onların arasında

بِحُكْمِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ اِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ

hükmü ile | ve o | dâima üstündür | her şeyi bilendir | öyle ise tevekkül et | Allah'a | şübhesiz sen | hak üzerindesin

الْمُبِينِ ﴿٧٩﴾ اِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتٰى وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ اِذَا

apaçık | şübhesiz sen | işittiremezsin | ölülere | ve | işittiremezsin | sağırlara | da'veti | o zaman ki

وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿٨٠﴾ وَمَا اَنْتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ

kaçtılar | arkalarını dönenler olarak | ve | sen değilsin | hidâyete erdiren | körleri | dalâletlerinden

اِنْ تُسْمِعُ اِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِاٰيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾ وَاِذَا

işittiremezsin | ancak | o kimseye ki | îmân eder | âyetlerimize | ki onlar | teslîm olanlardır | ve | o zaman ki

وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ اَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِنَ الْاَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ

vâki oldu | söz | üzerlerine | çıkardık | onlara | hareketli bir canlı | yerden | kendilerine söyler

اَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِاٰيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿٨٢﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ

şübhesiz | insanlar | oldular | âyetlerimize | kat'î inanmıyorlar | ve | o gün | toplarız | herbirinden | ümmetin

فَوْجًا مِمَّنْ يُكَذِّبُ بِاٰيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿٨٣﴾ حَتّٰى اِذَا جَاؤُ قَالَ

bir bölük | o kimselerden ki | yalanlar | âyetlerimizi | artık onlar | toplu olarak sevk edilirler | nihâyet | o vakit ki | geldiler | buyurdu

اَكَذَّبْتُمْ بِاٰيَاتِي وَلَمْ تُحِيطُوا بِهَا عِلْمًا اَمَّاذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

yalanladınız mı | ayetlerimi | kavramadığınız hâlde | kendilerini | ilmen | yoksa neyi | idiniz | yapıyorsunuz

وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٨٥﴾ اَلَمْ

ve | vâki olmuştur | o söz | üzerlerine | o şey yüzünden ki | zulmettiler | artık onlar | konuşamazlar

يَرَوْا اَنَّا جَعَلْنَا الَّيْلَ لِيَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا اِنَّ

görmediler mi | şübhesiz biz | kıldık | geceyi | istirâhat etmeleri için | içinde | ve | gündüzü | aydınlatıcı | şübhesiz

فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٨٦﴾ وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ

bunda vardır | elbette deliller | bir kavim için ki | îmân edecekler | ve | o gün ki | üfürülür | Sûr'a | dehşete kapıldı

مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ اِلَّا مَنْ شَاءَ اللّٰهُ وَكُلٌّ اَتَوْهُ

o kimseler ki | göklerdedir | ve | o kimseler ki | yerdedir | ancak | o kimseler ki | diledi | Allah | ve | hepsi | ona geldiler

دَاخِرِينَ ﴿٨٧﴾ وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ

boyun eğenler olarak | ve | görürsün | dağları | onları sanırsın | donuk | ve | onlar | geçer gider | geçişi gibi | bulutların

صُنْعَ اللّٰهِ الَّذِي اَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ اِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿٨٨﴾

işidir | Allahın | o zât ki | sağlam yaptı | her | şeyi | şübhesiz o | haberdardır | o şeylere ki | yapıyorsunuz

مَنْ جَٓاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَاۚ وَهُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ

o gün korkudan onlar ve ondan hayırlısı artık ona vardır iyilikle geldi kim

اٰمِنُونَ ﴿٨٩﴾ وَمَنْ جَٓاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِۜ

ateşe yüzleri bunun üzerine sürtülür kötülükle gelirse kim ve güvendedirler

هَلْ تُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾ اِنَّمَٓا اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ

kulluk etmemle emrolundum ancak yapıyorsunuz idiniz o şeyle ki ancak cezâlandırılmıyorsunuz

رَبَّ هٰذِهِ الْبَلْدَةِ الَّذ۪ي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍۘ وَاُمِرْتُ

emrolundum ve şey her onundur ve onu haram kıldı o zât ki şehrin bu Rabbine

اَنْ اَكُونَ مِنَ الْمُسْلِم۪ينَۙ ﴿٩١﴾ وَاَنْ اَتْلُوَا الْقُرْاٰنَۚ فَمَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا

artık ancak hidâyete gelirse o hâlde kim Kur'ân'ı okumamla ve müslümanlardan olmamla

يَهْتَد۪ي لِنَفْسِه۪ۚ وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ اِنَّمَٓا اَنَا۬ مِنَ الْمُنْذِر۪ينَ ﴿٩٢﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ

hamd de ki ve korkutuculardanım ben ancak artık de dalâlete düşerse kim ve kendisi için hidâyete gelir

لِلّٰهِ سَيُر۪يكُمْ اٰيَاتِه۪ فَتَعْرِفُونَهَاۜ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

yapıyorsunuz o şeyden ki gâfil değildir Rabbin ve böylece onları tanıyacaksınız âyetlerini size gösterecek Allah'adır

سُورَةُ الْقَصَصِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانٍ وَثَمَانُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

طٰسٓمٓ ﴿١﴾ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ الْمُب۪ينِ ﴿٢﴾ نَتْلُوا عَلَيْكَ مِنْ نَبَاِ مُوسٰى

Mûsâ'nın haberinden sana okuyacağız apaçık kitabın âyetleridir bunlar tâ sîn mîm

وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣﴾ اِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْاَرْضِ وَجَعَلَ

kıldı ve o memlekette büyüklendi Fir'avun şübhesiz îmân ediyorlar bir kavim için ki hak ile Fir'avunun ve

اَهْلَهَا شِيَعاً يَسْتَضْعِفُ طَٓائِفَةً مِنْهُمْ يُذَبِّحُ اَبْنَٓاءَهُمْ وَيَسْتَحْي۪

sağ bırakıyor ve oğullarını boğazlıyor onlardan bir tâifeyi güçsüz bırakmak istiyor fırkalar halkını

نِسَٓاءَهُمْۜ اِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِد۪ينَ ﴿٤﴾ وَنُر۪يدُ اَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذ۪ينَ

o kimselere ki lütufta bulunmamızı istiyoruz ve fesad çıkaranlardan idi şübhesiz o kadınlarını

اسْتُضْعِفُوا فِي الْاَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ اَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِث۪ينَۙ ﴿٥﴾

vâris olanlar onları kılmamızı ve rehberler onları kılmamızı ve o memlekette güçsüz düşürüldüler

89- Kim iyilikle gelirse, artık ona ondan daha hayırlısı vardır. Ve onlar o gün korkudan emîn olan kimselerdir.

90- Kim de kötülükle gelirse, bunun üzerine *(onlar)* yüzleri üstü ateşe atılırlar. *(Ve kendilerine:)* "Yapmakta olduğunuz şeylerden başkasıyla mı cezâlandırılıyorsunuz?" *(denilir).*

91, 92- *(Ey Resûlüm! De ki:)* "*(Ben)* ancak, *(Allah'ın)* haram *(ve emîn)* kıldığı bu şehrin *(Mekke'nin)* Rabbine kulluk etmekle emrolundum; herşey ise O'nundur. Ve *(ben)* Müslümanlardan olmakla, hem *(size)* Kur'ân okumakla emrolundum." O hâlde kim hidâyete gelirse, artık ancak kendisi için hidâyete gelmiş olur. Kim de dalâlete düşerse, o takdirde *(onlara)* de ki: "Ben ancak *(Allah'ın azâbını haber vermekle)* korkutucu olanlardanım."

93- Ve de ki: "Hamd, Allah'a mahsustur. *(O)* size âyetlerini yakında gösterecek de onları tanıyacaksınız." Ve Rabbin, yapmakta olduklarınızdan habersiz değildir!

28- KASAS SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 88 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Tâ, Sîn, Mîm.

2- Bunlar apaçık beyân eden Kitâb'ın âyetleridir.

3- *(Ey Resûlüm!)* Îmân edecek bir kavim için, Mûsâ ile Fir'avun'un haberinden *(kıssalarından)* bir kısmını sana gerçek şekliyle okuyacağız.

4- Gerçekten Fir'avun o memlekette *(Mısır'da)* zorbalığa kalktı ve halkını *(kendisine muhâlefet etmesinler diye)* çeşitli fırkalara böldü. Onlardan bir kısmını *(İsrâiloğullarını)* güçsüz bırakmak istiyor, *(yeni doğan)* oğullarını boğazlıyor, kadınlarını *(kızlarını)* ise sağ bırakıyordu. Çünki o fesad çıkaranlardandı.

5- Hâlbuki *(biz, onları bu devrelerden geçirmekle)* istiyorduk ki, o memlekette güçsüz düşürülenlere lütufta bulunalım, onları *(insanlara)* rehberler yapalım ve onları *(Fir'avun'un memleketine)* vâris olan kimseler kılalım.

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ

Hâmân'a ve Fir'avun'a göstermemizi ve o memlekette onlara imkân vermemizi ve

وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ ﴿٦﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ

ilham ettik ve sakınıyorlar idiler o şeyi ki onlardan ikisinin ordularına ve

أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ

denize o takdirde onu bırak onun hakkında korktun artık o vakit ki onu emzir diye Mûsâ'nın annesine

وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي ۖ إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

peygamberlerden onu kılacak olanız ve sana onu geri verecek olanız şübhesiz biz üzülme ve korkma ve

﴿٧﴾ فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۗ

bir üzüntü ve bir düşman kendilerine olması için Fir'avunun âilesi derken onu buldu

إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ﴿٨﴾ وَقَالَتِ

dedi ve hata edenler idiler ikisinin orduları ve Hâmân ve Fir'avun şübhesiz

امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنٍ لِي وَلَكَ ۖ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰ أَنْ

umulur onu öldürmeyin senin için ve benim için bir göz aydınlığı Fir'avun'un hanımı

يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ وَأَصْبَحَ فُؤَادُ

gönlü sabahladı ve farkında olmuyorlar onlar ve çocuk onu edinmemiz veya bize fayda vermesi

أُمِّ مُوسَىٰ فَارِغًا ۖ إِنْ كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَنْ

eğer olmasaydı onu gerçekten açığa vuracaktı nerede ise şübhesiz bomboş olarak Mûsâ'nın annesinin

رَبَطْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَتْ

dedi ve inananlardan olması için kalbini takviye etmemiz

لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ ۖ فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾

farkında olmuyorlar onlar ve uzaktan onu bu yüzden gözetledi izini ta'kîb et kız kardeşine

وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ

size rehberlik edeyim mi bunun üzerine dedi bundan önce süt analarını ona haram etmiştik ve

عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ ﴿١٢﴾

nasîhat edicilerdir ona kendileri ve sizin için onu üstlenecekler bir ev halkına

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ

şübhesiz bilmesi için ve üzülmemesi ve gözü aydın olması için annesine böylece onu geri verdik

وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

bilmezler onların çoğu fakat haktır Allah'ın va'di

6- Ve onlara *(İsrâîloğullarına)* o memlekette imkân sağlayalım *(oraya hâkim kılalım)*; Fir'avun ile *(vezîri)* Hâmân'a ve ordularına da, onlardan *(İsrâîloğullarından)* sakınmakta oldukları şeyi gösterelim!

7- Mûsâ'nın annesine ise: "Onu emzir; artık onun hakkında *(başına bir şey gelmesinden)* korktuğun zaman, o takdirde onu denize *(Nîl'e)* bırak; ve korkma, hem üzülme! Çünki biz, onu sana geri verecekleriz ve onu peygamberlerden yapacak olanlarız" diye ilhâm ettik.

8- Derken onu Fir'avun âilesi bul*(arak al)*dı ki, tâ *(bunun netîcesi)* kendilerine bir düşman ve bir üzüntü olsun! Gerçekten Fir'avun, *(vezîri)* Hâmân ve orduları *(bütün işlerinde)* hatâ etmekte olan kimseler idiler.

9- Ve Fir'avun'un hanımı: "*(Bu çocuk)* benim için de, senin için de bir göz aydınlığı! Onu öldürmeyin! Belki bize faydası dokunur, ya da onu evlâd ediniriz" dedi. Hâlbuki onlar *(işin)* farkında değillerdi.

10- Mûsâ'nın annesinin gönlü ise, *(çocuğundan başka herşeyden)* bomboş olarak sabahladı. Eğer *(va'dimize)* inananlardan olması için kalbini *(sabırla)* takviye etmiş olmasaydık, nerede ise onu*(n kendi çocuğu olduğunu)* açığa vuracaktı.[1]

11- Ve *(annesi, Mûsâ'nın)* kız kardeşine: "Onun izini ta'kîb et!" dedi. Bu yüzden *(o da)* onlar farkında olmadan, onu *(kardeşini)* uzaktan gözetledi.

12- Hâlbuki daha önce ona *(Mûsâ'ya)* süt analarını *(emmeyi)* men' etmiştik *(de onu emzirebilecek birini arıyorlardı)*. Bunun üzerine *(kız kardeşi)*: "Sizin nâmınıza onu*(n bakımını)* üzerine alacak olan ve kendileri ona nasîhat edecek *(hayırla davranacak)* kimseler olan bir âileye size rehberlik edeyim mi?" dedi.

13- Böylece onu annesine geri verdik ki, gözü aydın olsun, üzülmesin ve şübhesiz, Allah'ın va'dinin gerçek olduğunu bilsin! Fakat onların çoğu *(bunu)* bilmezler.

وَلَمَّا بَلَغَ اَشُدَّهُ وَ اسْتَوٰى اٰتَيْنَاهُ حُكْمًا وَ عِلْمًا وَ كَذٰلِكَ

işte böyle | ve | bir ilim | ve | bir hikmet | ona verdik | mu'tedil oldu | ve | kıvamına | erdi | ve ne zaman ki

نَجْزِى الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾ وَ دَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلٰى حِينِ غَفْلَةٍ مِنْ اَهْلِهَا

halkından | bir gaflet | zamanında | şehre | girdi | ve | iyilik edenleri | mükâfâtlandırırız

فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هٰذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَ هٰذَا مِنْ

bu | ve | kendi kabîlesinden | bu | dövüşüyorlar | iki adam | orada | ve buldu

عَدُوِّهِ فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِى مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِى مِنْ عَدُوِّهِ

düşmanındandır | o kimseye karşı ki | kendi kabîlesindendir | o kimse ki | bunun üzerine ondan yardım istedi | düşmanından

فَوَكَزَهُ مُوسٰى فَقَضٰى عَلَيْهِ قَالَ هٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ اِنَّهُ

şübhesiz o | şeytanın | işindendir | bu | dedi | böylece onu öldürdü | Mûsâ | ona bir yumruk vurdu

عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ ﴿١٥﴾ قَالَ رَبِّ اِنِّى ظَلَمْتُ نَفْسِى فَاغْفِرْ لِى فَغَفَرَ لَهُ اِنَّهُ

şübhesiz o | ve onu bağışladı | artık beni bağışla | nefsime | zulmettim | doğrusu ben | Rabbim | dedi | apaçık | saptırıcı | bir düşmandır

هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾ قَالَ رَبِّ بِمَا اَنْعَمْتَ عَلَىَّ فَلَنْ اَكُونَ ظَهِيرًا

yardımcı | bir daha aslâ olmayacağım | bana | ni'met verdin | o şey hakkı için ki | Rabbim | dedi | çok merhamet eden | çok bağışlayan | odur

لِلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾ فَاَصْبَحَ فِى الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَاِذَا الَّذِى

o kimse ki | hemen birden | gözetliyor | korkarak | şehirde | böylece sabahladı | günahkârlara

اسْتَنْصَرَهُ بِالْاَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ قَالَ لَهُ مُوسٰى اِنَّكَ لَغَوِىٌّ مُبِينٌ ﴿١٨﴾

apaçık | elbet bir azgınsın | doğrusu sen | Mûsâ | ona | dedi | kendisinden imdâd istiyor | dün | kendisinden yardım istedi

فَلَمَّا اَنْ اَرَادَ اَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِى هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ يَا مُوسٰى اَتُرِيدُ

istiyor musun | Mûsâ | ey | dedi | ikisinin düşmanıdır | o | o kimseyi ki | yakalamasını | istedi | diye | ve ne zaman ki

اَنْ تَقْتُلَنِى كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْاَمْسِ اِنْ تُرِيدُ اِلَّا اَنْ تَكُونَ

olmanı | ancak | istemiyorsun | dün | bir kimseyi | öldürdün | o şey gibi ki | beni öldürmeni

جَبَّارًا فِى الْاَرْضِ وَ مَا تُرِيدُ اَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٩﴾ وَ جَاءَ

geldi | ve | düzelticilerden | olmanı | istemiyorsun | ve | yer yüzünde | bir zorba

رَجُلٌ مِنْ اَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعٰى قَالَ يَا مُوسٰى اِنَّ الْمَلَاَ يَاْتَمِرُونَ

müzâkere ediyorlar | ileri gelenler | doğrusu | Mûsâ | ey | dedi | koşarak | şehrin | en uzak tarafından | bir adam

بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ اِنِّى لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢٠﴾ فَخَرَجَ مِنْهَا

oradan | bunun üzerine çıktı | nasîhat edenlerdenim | sana | şübhesiz ben | hemen çık | seni öldürmeleri için | seni

خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِى مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾

zâlimler | topluluğundan | beni kurtar | Rabbim | dedi | gözetliyor | korkarak

14- Nihâyet *(Mûsâ'nın)* gücü kemâle erip olgunlaşınca, ona hikmet ve ilim verdik. İşte iyilik edenleri böyle mükâfâtlandırırız.

15- Derken *(Mûsâ,)* halkının *(henüz istirâhatte iken herşeyden)* habersiz olduğu bir sırada şehre girdi de orada birbiriyle öldüresiye dövüşen iki adam buldu; birisi kendi kabîlesinden *(İsrâiloğullarından)*, diğeri düşmanından *(Mısırlı bir kıbtî)* idi. Bunun üzerine kendi kabîlesinden olan kimse, düşmanından olana karşı, ondan *(Mûsâ'dan)* yardım istedi. Mûsâ da ona *(o kıbtîye)* bir yumruk vurdu, böylece onun hakkında *(takdîr edilen)* kazâya *(ölümüne)* sebeb oldu. *(O kâfir kıbtî öldü). (Hatâen de olsa, bundan çok üzüldü ve:)* "Bu, şeytanın işindendir. Gerçekten o, saptırıcı apaçık bir düşmandır!" dedi.

16- *(Mûsâ:)* "Rabbim! Doğrusu ben nefsime zulmettim; artık beni bağışla!" dedi. Bunun üzerine *(Allah da)* onu bağışladı. Çünki Gafûr *(çok bağışlayan)*, Rahîm *(çok merhamet eden)* ancak O'dur.

17- *(Mûsâ:)* "Rabbim! Beni ni'metlendirdiğin şeyler hakkı için, bir daha günahkârlara aslâ yardımcı olmayacağım!" dedi.

18- Böylece korku içinde kalan bir kimse olarak *(ve etrâfı)* gözetleyerek şehirde sabahladı; bir de baktı ki, dün kendisinden yardım isteyen o kimse, *(bu sefer başka bir kıbtîye karşı)* kendisinden *(yine)* imdâd istiyor! Mûsâ ona: "Doğrusu sen gerçekten apaçık bir azgınsın!" dedi.

19- Bunun üzerine *(Mûsâ,)* ikisinin de düşmanı olan o kimseyi yakalamak isteyince, *(Mûsâ'nın İsrâiloğullarından olan adamı azarlamasından hâdisenin iç yüzünü anlayan kıbtî korkarak)* dedi ki: "Ey Mûsâ! Dün bir adamı öldürdüğün gibi *(şimdi de)* beni mi öldürmek istiyorsun? Demek *(sen)*, bu memlekette ancak bir zorba olmak istiyorsun da, *(arayı)* düzelticilerden olmak istemiyorsun!"

20- Sonunda *(bu haberin yayılması üzerine)* şehrin öbür ucundan bir adam koşarak geldi *(ve:)* "Ey Mûsâ! Doğrusu *(şehrin)* ileri gelenler*(i)* seni öldürmek için hakkında müzâkere ediyorlar; hemen *(bu şehirden)* çık; gerçekten ben sana nasîhat edenlerdenim" dedi.

21- Bunun üzerine *(Mûsâ)* korkuya kapılan biri olarak *(ve etrâfı)* gözetleyerek oradan *(şehirden)* çıktı. "Rabbim! Beni bu zâlimler topluluğundan kurtar!" dedi.

22- Nihâyet Medyen'e doğru yönelince: "Olur ki Rabbim, beni yolun doğrusuna ulaştırır" dedi.

23- Ve Medyen suyuna varınca, *(kuyunun)* başında *(hayvanlarını)* sulayan bir insan topluluğu buldu; onların gerisinde de *(hayvanlarını sudan)* men' etmekte olan iki kadın *(iki genç kız)* buldu. *(Onlara:)* "Bu hâliniz nedir?" dedi. *(Onlar:)* "Çobanlar *(sulayıp)* gitmeden *(biz hayvanlarımızı)* sulamayız; babamız da yaşlı bir ihtiyardır *(onları sulayamaz)*" dediler.

24- Bunun üzerine *(Mûsâ)* o ikisinin yerine *(hayvanlarını)* sulayıverdi; sonra gölgeye çekildi de: "Rabbim! Gerçekten ben, bana indireceğin her hayra muhtâcım!" dedi.

25- Derken o iki *(genç kız)*dan biri *(erkeklere dönmeden, uzaktan uzağa)* utana utana yürüyerek ona geldi: "Doğrusu babam, bizim için *(hayvanları)* sulamanın karşılığını sana vermek *(örfümüze göre ikramda bulunmak)* üzere seni çağırıyor" dedi. Bunun üzerine *(Mûsâ)* ona *(kızların babası olan Şuayb'a)* gelip *(başından geçen)* **kasas**'ı *(o hikâyeyi)* kendisine anlatınca, *(o:)* "Korkma, o zâlimler topluluğundan kurtuldun!" dedi.

26- O iki *(genç kız)*dan biri: "Ey babacığım, onu ücretle *(çoban)* tut; çünki ücretle tuttuğun kimselerin en hayırlısı, o kuvvetli, emîn olandır" dedi.

27- *(Şuayb)* dedi ki: "Doğrusu ben, sekiz sene bana ücretle çalışmana karşılık, şu iki kızımdan birini sana nikâhlamak istiyorum. Fakat on *(seney)*e tamamlarsan, artık *(o)* senin tarafından *(bir lütuf)*dur. Yoksa sana zorluk çıkarmak istemem. İnşâallah beni sâlih kimselerden bulacaksın!"

28- *(Mûsâ:)* "Bu *(sözleşme)* benimle senin arandadır. Bu iki süreden hangisini doldurursam, o hâlde bana düşmanlık *(bir kızgınlık)* yok. Çünki Allah, söylemekte olduğumuza vekîldir" dedi.

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسٰى رَبّ۪ٓي اَنْ يَهْدِيَن۪ي سَوَٓاءَ السَّب۪يلِ

yolun doğrusuna — beni ulaştırması — Rabbimin — umulur — dedi — Medyen — tarafına — yöneldi — ve ne zaman ki

﴿٢٢﴾ وَلَمَّا وَرَدَ مَٓاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ اُمَّةً مِنَ النَّاسِ يَسْقُونَ

suluyorlar — insanlardan — bir topluluk — üzerinde — buldu — Medyen — suyuna — vardı — ne zaman ki — ve

وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَاَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا

ikinizin hâli — nedir — dedi — (hayvanlarını) men' ediyorlar — iki kadın — onlardan başka — buldu — ve

قَالَتَا لَا نَسْق۪ي حَتّٰى يُصْدِرَ الرِّعَٓاءُ وَاَبُونَا شَيْخٌ كَب۪يرٌ ﴿٢٣﴾ فَسَقٰى

hemen suladı — büyük — bir ihtiyardır — babamız — ve — çobanlar — döndürünceye kadar — tâ ki — sulamayız — dediler

لَهُمَا ثُمَّ تَوَلّٰٓى اِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ اِنّ۪ي لِمَٓا اَنْزَلْتَ اِلَيَّ مِنْ

bana — indirdin — o şeye ki — şübhesiz ben — Rabbim — ve dedi — gölgeye — çekildi — sonra — o ikisi için

خَيْرٍ فَق۪يرٌ ﴿٢٤﴾ فَجَٓاءَتْهُ اِحْدٰيهُمَا تَمْش۪ي عَلَى اسْتِحْيَٓاءٍ

utanarak — yürüyor — o ikisinden biri — derken ona geldi — muhtâcım — hayırdan

قَالَتْ اِنَّ اَب۪ي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ اَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا

bizim için — suladın — o şeyin ki — ücreti ile — sana mükâfat vermesi için — seni çağırıyor — babam — doğrusu — dedi

فَلَمَّا جَٓاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ

kurtuldun — korkma — dedi — hikâyeyi — kendisine — anlattı — ve — ona geldi — ve ne zaman ki

الْقَوْمِ الظَّالِم۪ينَ ﴿٢٥﴾ قَالَتْ اِحْدٰيهُمَا يَٓا اَبَتِ اسْتَاْجِرْهُ اِنَّ

şübhesiz — onu ücretle tut — babacığım — ey — o ikisinden biri — dedi — zâlimler — topluluğundan

خَيْرَ مَنِ اسْتَاْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْاَم۪ينُ ﴿٢٦﴾ قَالَ اِنّ۪ٓي اُر۪يدُ اَنْ

istiyorum — doğrusu ben — dedi — emîn olandır — kuvvetli olandır — ücretle tuttun — o kimsenin ki — en hayırlısı

اُنْكِحَكَ اِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلٰٓى اَنْ تَاْجُرَن۪ي ثَمَانِيَ حِجَجٍ

sene — sekiz — bana ücretle çalışmana karşılık — şu ikisinden — iki kızımdan — birini — sana nikâhlamamı

فَاِنْ اَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَٓا اُر۪يدُ اَنْ اَشُقَّ

zorluk çıkarmamı — istemem — ve — artık senin tarafındandır — ona — tamamlarsan — fakat eğer

عَلَيْكَ سَتَجِدُن۪ٓي اِنْ شَٓاءَ اللّٰهُ مِنَ الصَّالِح۪ينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ

dedi — sâlih kimselerden — Allah — dilerse — eğer — beni bulacaksın — sana

ذٰلِكَ بَيْن۪ي وَبَيْنَكَ اَيَّمَا الْاَجَلَيْنِ قَضَيْتُ

bitirirsem — iki süreden — hangisini — senin arandadır — ve — aramda — bu

فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللّٰهُ عَلٰى مَا نَقُولُ وَك۪يلٌ ﴿٢٨﴾

vekîldir — söylüyoruz — o şeye ki — Allah — ve — bana — düşmanlık — o hâlde yok

فَلَمَّا قَضٰى مُوسَى الْاَجَلَ وَسَارَ بِاَهْلِهِ اٰنَسَ مِنْ جَانِبِ

tarafından · hissetti · âilesiyle · yürüdü · ve · süreyi · Mûsâ · bitirdi · ve ne zaman ki

الطُّورِ نَارًا قَالَ لِاَهْلِهِ امْكُثُوا اِنّ۪ي اٰنَسْتُ نَارًا لَعَلّ۪ي

umulur ki ben · bir ateş · hissettim · doğrusu ben · durun · âilesine · dedi · bir ateş · Tûr

اٰت۪يكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ اَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ

umulur ki siz · ateşten · bir parça kor · veya · bir haber · oradan · size getiririm

تَصْطَلُونَ ﴿٢٩﴾ فَلَمَّا اَتٰيهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْاَيْمَنِ

sağ · vâdinin · kıyısından · seslenildi · oraya geldi · ve ne zaman ki · ısınırsınız

فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ اَنْ يَا مُوسٰى اِنّ۪ي اَنَا اللّٰهُ

Allahım · ben · şübhesiz ben · Mûsâ · ey · diye · ağaçtan · mübârek · yerde

رَبُّ الْعَالَم۪ينَ ﴿٣٠﴾ وَاَنْ اَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَاٰهَا تَهْتَزُّ كَاَنَّهَا جَانٌّ

bir yılandır · sanki o · hareket ediyor · onu gördü · ve ne zaman ki · asânı · bırak · diye · ve · âlemlerin · Rabbi

وَلّٰى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسٰى اَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ اِنَّكَ مِنَ

şübhesiz sen · korkma · ve · beri gel · Mûsâ · ey · arkasına bakmadı · ve · geri dönen kimse olarak · kaçtı

الْاٰمِن۪ينَ ﴿٣١﴾ اُسْلُكْ يَدَكَ ف۪ي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ

bir kötülük · olmadan · bembeyaz olarak · çıksın · yakana · elini · sok · güvende olanlardansın

وَاضْمُمْ اِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ

iki delildir · işte bu ikisi sana · korkudan · kanadını · kendine · kavuştur · ve

رَبِّكَ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِه۪ اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِق۪ينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ

dedi · fâsıklar olan · bir topluluk · oldular · şübhesiz onlar · ileri gelenlerine · ve · Fir'avun'a karşı · Rabbinden

رَبِّ اِنّ۪ي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَاَخَافُ اَنْ يَقْتُلُونِ ﴿٣٣﴾

beni öldürmelerinden · bu yüzden korkarım · bir kimse · onlardan · öldürdüm · doğrusu ben · Rabbim

وَاَخ۪ي هٰرُونُ هُوَ اَفْصَحُ مِنّ۪ي لِسَانًا فَاَرْسِلْهُ مَعِيَ رِدْءًا

yardımcı olarak ki · benimle beraber · onu da gönder · lisân cihetiyle · benden · daha fesâhatlidir · o · Hârûn · kardeşim · ve

يُصَدِّقُن۪ي اِنّ۪ي اَخَافُ اَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿٣٤﴾ قَالَ سَنَشُدُّ

kuvvetlendireceğiz · buyurdu · beni yalanlamalarından · korkarım · şübhesiz ben · beni tasdîk eder

عَضُدَكَ بِاَخ۪يكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ

artık erişemeyecekler · bir kuvvet · ikinize · kılacağız · ve · kardeşinle · pazunu

اِلَيْكُمَا بِاٰيَاتِنَا اَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ ﴿٣٥﴾

üstün gelenlersiniz · ikinize tâbi oldu · o kimse ki · ve · ikiniz · mu'cizelerimiz sâyesinde · size

29- Nihâyet Mûsâ, süreyi tamamlayıp âilesiyle yola çıktığında, Tûr *(Dağı)* tarafından bir ateş fark etti.

Âilesine: "*(Siz burada)* durun; doğrusu ben bir ateş fark ettim; belki oradan size bir haber yâhut ısınasınız diye ateşten bir parça getiririm" dedi.

30- Sonunda oraya gelince, o mübârek yerdeki vâdinin sağ kıyısındaki ağaç *(cihetin)*den *(kendisine)* şöyle seslenildi: "Ey Mûsâ! Şübhesiz ki ben, gerçekten âlemlerin Rabbi olan Allah'ım!"

31- "Ve asânı *(yere)* bırak!" *(Mûsâ asâsını bıraktı.)* Birden onu sanki o yılanmış gibi hareket eder görünce, geri dönen bir kimse olarak ve arkasına bakmadan kaçtı!

(Bunun üzerine denildi ki:) "Ey Mûsâ!

Beri gel ve korkma! Çünki sen emniyet içinde olanlardansın!"

32- "Elini yanına *(koynuna)* sok; *(bir rahatsızlık belirtisi olmaksızın)* kusursuz, bembeyaz *(parlayan ve nûr saçan bir el)* olarak çıksın!

Korkudan *(açılan)* kanadını *(ellerini)* de kendine çek; işte bu ikisi *(asân ve elin)*, Fir'avun ve ileri gelenlerine karşı Rabbinden sana *(verilmiş)* iki mu'cizedir.

Çünki onlar, bir fâsıklar topluluğu oldular!"

33- *(Mûsâ)* dedi ki: "Rabbim! Doğrusu ben, onlardan bir adam öldürmüştüm; bu yüzden beni öldürmelerinden korkarım!"

34- "Kardeşim Hârûn ise, o benden lisân cihetiyle daha düzgündür; onu da beni tasdîk eden bir yardımcı olarak benimle berâber gönder.

Çünki ben, *(onların)* beni yalanlamalarından korkarım."

35- *(Allah)* buyurdu ki: "Senin pazunu, kardeşinle kuvvetlendireceğiz ve ikinize öyle bir kuvvet vereceğiz ki, artık mu'cizelerimiz sâyesinde size *(zarar vermeye)* erişemeyecekler.

Siz ve size tâbi' olanlar, üstün gelen kimseler *(olacak)*sınız."

36- Nihâyet, Mûsâ apaçık mu'cizelerimizle onlara gelince: "Bu, uydurulmuş bir sihirden başka bir şey değildir; hem önceki atalarımızdan bunu işitmedik" dediler.

37- Mûsâ şöyle dedi: "Rabbim, kendi katından kimin hidâyet getirdiğini ve dünyanın *(güzel)* âkıbetinin *(Cennetin)* kimin olacağını en iyi bilendir.

Şu şübhesiz ki, zâlimler kurtuluşa ermezler."

38- Fir'avun ise: "Ey ileri gelenler!

Sizin için benden başka hiçbir ilâh bilmiş değilim; ey Hâmân!

Haydi benim için çamurun üzerinde ateş yak da *(tuğla i'mâl edip)* bana bir kule yap; belki Mûsâ'nın İlâhına muttali' olurum *(O'nu görürüm)*.

Çünki şübhesiz ben onu gerçekten yalancılardan sanıyorum" dedi.[1]

39- Böylece o *(Fir'avun)* ve askerleri o memlekette haksız yere büyüklük tasladı ve gerçekten kendilerinin bize döndürülmeyeceklerini sandılar.

40- Bunun üzerine onu ve askerlerini yakaladık da onları denize atıverdik.

Artık bak, o zâlimlerin âkıbeti nasıl oldu!

41- Hem onları, *(insanları)* ateşe çağıran öncüler kıldık; *(onlar)* kıyâmet günü de yardım olunmayacaklardır.

42- Ve bu dünyada onların peşine bir lâ'net taktık.

Kıyâmet günü ise onlar, çirkin kılınmış kimselerdendir.

43- Celâlim hakkı için, *(önceki asırlarda azgınlık yapan)* ilk nesilleri helâk ettikten sonra, insanlar için *(hakîkatleri gösteren)* deliller ve bir hidâyet ve bir rahmet olmak üzere Mûsâ'ya o Kitâb'ı *(Tevrât'ı)* verdik; olur ki ibret alırlar.

فَلَمَّا جَٓاءَهُمْ مُوسٰى بِاٰيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هٰذَٓا اِلَّٓا

ve ne zaman ki · onlara geldi · Mûsâ · mu'cizelerimizle · apaçık · dediler · bu değildir · ancak

سِحْرٌ مُفْتَرًى وَمَا سَمِعْنَا بِهٰذَا فٖٓي اٰبَٓائِنَا الْاَوَّلٖينَ ﴿٣٦﴾

bir sihir · uydurulmuş · ve · işitmedik · bunu · atalarımızda · evvelki

وَقَالَ مُوسٰى رَبّٖٓي اَعْلَمُ بِمَنْ جَٓاءَ بِالْهُدٰى مِنْ عِنْدِهٖ وَمَنْ

ve · dedi · Mûsâ · Rabbim · en iyi bilendir · o kimseyi ki · geldi · hidâyet ile · kendi katından · ve · o kimseyi ki

تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٧﴾

olacak · onun · âkıbeti · yurdun · şu şübhesiz ki · kurtuluşa ermez · zâlimler

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَٓا اَيُّهَا الْمَلَاُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرٖي

ve · dedi · Fir'avun · ey · ileri gelenler · bilmedim · sizin için · hiçbir ilâh · benden başka

فَاَوْقِدْ لٖي يَا هَامَانُ عَلَى الطّٖينِ فَاجْعَلْ لٖي صَرْحًا لَعَلّٖٓي

haydi ateş yak · benim için · ey · Hâmân · üzerinde · çamurun · ve kıl · bana · bir kule · umulur ki ben

اَطَّلِعُ اِلٰٓى اِلٰهِ مُوسٰى وَاِنّٖي لَاَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبٖينَ ﴿٣٨﴾

muttali' olurum · İlâh'ına · Mûsâ'nın · ve · şübhesiz ben · onu sanıyorum · yalancılardan

وَاسْتَكْبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّٓوا

ve · büyüklük tasladı · o · ve · askerleri · yeryüzünde · haksız yere · ve · sandılar

اَنَّهُمْ اِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ ﴿٣٩﴾ فَاَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ

gerçekten kendileri · bize · döndürülmeyecekler · bunun üzerine onu yakaladık · ve · askerlerini · ve onları attık

فِي الْيَمِّ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمٖينَ ﴿٤٠﴾

denize · artık bak · nasıl · oldu · âkıbeti · zâlimlerin

وَجَعَلْنَاهُمْ اَئِمَّةً يَدْعُونَ اِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ

ve · onları kıldık · önderler · çağırıyorlar · ateşe · ve · kıyâmet günü

لَا يُنْصَرُونَ ﴿٤١﴾ وَاَتْبَعْنَاهُمْ فٖي هٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ

yardım olunmayacaklardır · ve · onların peşine taktık · içinde · bu · dünya · bir lâ'net · ve · günü

الْقِيٰمَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحٖينَ ﴿٤٢﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى

kıyâmet · onlar · çirkin kılınmış kimselerdendir · ve · and olsun gerçekten · verdik · Mûsâ'ya

الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَٓا اَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْاُولٰى بَصَٓائِرَ

kitabı · o şeyden sonra ki · helâk ettik · nesilleri · ilk · basîretler olarak

لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٣﴾

insanlar için · ve · bir hidâyet · ve · bir rahmet olarak · umulur ki onlar · ibret alırlar

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ اِذْ قَضَيْنَٓا اِلٰى مُوسَى الْاَمْرَ

ve · değildin · tarafında · batı · o zaman ki · hükmettik · Mûsâ'ya · emri

وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدٖينَ ﴿٤٤﴾ وَلٰكِنَّٓا اَنْشَاْنَا قُرُونًا

ve · değildin · şâhid olanlardan · fakat biz · yarattık · nice nesiller

فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًا فٖٓى اَهْلِ

ve uzadı · onların üzerine · ömürler · ve · değildin · oturan bir kimse · halkı içinde

مَدْيَنَ تَتْلُوا عَلَيْهِمْ اٰيَاتِنَا وَلٰكِنَّا كُنَّا مُرْسِلٖينَ ﴿٤٥﴾

Medyen · okuyorsun · onlara · âyetlerimizi · fakat biz · olanız · göndericiler

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ اِذْ نَادَيْنَا وَلٰكِنْ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ

ve · değildin · yanında · Tûr'un · o zaman ki · seslendik · fakat · bir rahmet olarak · Rabbinden

لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَٓا اَتٰيهُمْ مِنْ نَذٖيرٍ مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

korkutman için · bir kavmi ki · kendilerine gelmemiş · bir korkutucu · senden önce · umulur ki onlar · ibret alırlar

﴿٤٦﴾ وَلَوْلَٓا اَنْ تُصٖيبَهُمْ مُصٖيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدٖيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا

ve olmasaydı · onlara isabet etmesi · bir musîbet · o şeyden dolayı ki · takdîm etti · elleri · ve demeleri · Rabbimiz

لَوْلَٓا اَرْسَلْتَ اِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ اٰيَاتِكَ وَنَكُونَ مِنَ

olmaz mıydı · gönderseydin · bize · bir peygamber · ve uysaydık · âyetlerine · ve · olsaydık

الْمُؤْمِنٖينَ ﴿٤٧﴾ فَلَمَّا جَٓاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَٓا

mü'minlerden · ne zaman ki · onlara geldi · hak · katımızdan · dediler · değil miydi

اُوتِىَ مِثْلَ مَٓا اُوتِىَ مُوسٰى اَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَٓا اُوتِىَ مُوسٰى

verilmeli · benzeri · o şeyin ki · verildi · Mûsâ'ya · inkâr etmemişler miydi · o şeyi ki · verildi · Mûsâ'ya

مِنْ قَبْلُ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُٓوا اِنَّا بِكُلٍّ كَافِرُونَ ﴿٤٨﴾

bundan önce · dediler · iki sihirdir ki · ikisi birbirini destekledi · ve demişlerdi · şübhesiz biz · hepsini · inkâr edenleriz

قُلْ فَاْتُوا بِكِتَابٍ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ هُوَ اَهْدٰى مِنْهُمَٓا اَتَّبِعْهُ

de ki · o hâlde getirin · bir kitab · katından · Allahın · o · daha doğru · ikisinden · ona tabi' olayım

اِنْ كُنْتُمْ صَادِقٖينَ ﴿٤٩﴾ فَاِنْ لَمْ يَسْتَجٖيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ

eğer · iseniz · doğru kimseler · fakat eğer · cevab veremezlerse · sana · artık bil ki

اَنَّمَا يَتَّبِعُونَ اَهْوَٓاءَهُمْ وَمَنْ اَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوٰيهُ

ancak · tabi' oluyorlar · arzularına · ve · kimdir · daha sapık · o kimseden ki · tabi' oldu · arzusuna

بِغَيْرِ هُدًى مِنَ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظَّالِمٖينَ ﴿٥٠﴾

olmadan · bir yol gösterici · Allah'dan · şübhesiz · Allah · hidayete erdirmez · topluluğunu · zâlimler

44- *(Ey Habîbim!)* Hâlbuki Mûsâ'ya o emri vahyettiğimiz zaman, *(sen, Tûr'un)* batı tarafında değildin, *(buna)* şâhid olanlardan da değildin![1]

45- Fakat biz ise, *(Mûsâ'dan sonra)* nice nesiller yarattık da onların üzerine ömürler uzadı *(uzun zamanlar geçti)*! Ve *(sen, onlar hakkındaki bu)* âyetlerimizi *(kendilerinden öğrenerek)* onlara okumak üzere, Medyen halkı arasında oturan bir kimse değildin; fakat biz *(seni peygamber olarak)* gönderici *(ve sana bu kıssaları anlatıcı)*larız.

46- *(Mûsâ'ya)* seslendiğimiz zaman da Tûr'un yanında değildin; fakat senden önce kendilerine bir korkutucu gelmemiş olan bir kavmi *(Allah'ın azâbı ile)* korkutman için Rabbinden bir rahmet olarak *(seni onlara gönderdik)*; olur ki onlar ibret alırlar.

47- Ellerinin takdîm ettiği şeyler *(işlediği günahlar)* yüzünden başlarına bir musîbet isabet edip de: "Rabbimiz! Bize bir peygamber gönderseydin de senin âyetlerine uyup mü'minlerden olsaydık!" diyecek olmasalardı *(biz seni göndermezdik)*!

48- Fakat onlara katımızdan hak gelince: "Mûsâ'ya verilenin benzeri *(bir mu'cize, ona da)* verilmeli değil miydi?" dediler. *(Onlar)* daha önce Mûsâ'ya verileni de inkâr etmemişler miydi? "*(Tevrât ve Kur'ân)* birbirini destekleyen iki sihirdir" deyip; "Şübhesiz biz hepsini inkâr eden kimseleriz" demişlerdi.

49- De ki: "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, o hâlde Allah katından, bu ikisinden *(Kur'ândan ve Tevrât'tan)* daha doğru bir kitab getirin de, *(ben)* ona uyayım!"

50- Fakat sana cevab veremezlerse, artık bil ki *(onlar)* ancak *(nefislerinin)* arzularına uymaktadırlar. Hâlbuki Allah'dan bir yol gösterici olmaksızın, *(nefsinin)* arzusuna uyandan daha sapık kimdir? Şübhe yok ki Allah, o zâlimler topluluğunu hidâyete erdirmez.

51- Celâlim hakkı için, ibret alırlar diye sözü *(vahyi)* onlar için ardı ardına yetiştirdik.

52- Bundan önce kendilerine kitab verdiğimiz o kimseler ki, onlar buna *(Kur'ân'a da)* îmân ederler.

53- Ve onlara *(Kur'ân)* okunduğu zaman: "*(Biz)* ona îmân ettik; şübhesiz ki o, Rabbimizden *(gelen)* haktır; zâten biz ondan önce de Müslüman kimseler idik" derler.

54- İşte onlara, *(her iki kitâba da îmân etmelerinden ve)* sabretmelerinden dolayı mükâfâtları iki def'a verilecektir; ve *(onlar)* kötülüğü iyilikle def' ederler ve kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden *(Allah yolunda)* sarf ederler.

55- Boş söz işittikleri zaman ise, ondan yüz çevirirler ve: "Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz de sizedir; size selâm olsun; *(biz)* câhilleri *(arkadaş edinmek)* istemeyiz" derler.

56- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Şübhesiz ki sen, sevdiğin kimseyi hidâyete erdiremezsin; fakat Allah, dilediği kimseyi hidâyete erdirir.[1] Çünki O, hidâyete erecek olanları en iyi bilendir.

57- Bir de; "*(biz)* seninle berâber hidâyete tâbi' olursak, yurdumuzdan hemen çıkarılırız" dediler. Hâlbuki onları, katımızdan bir rızık olarak herşeyin mahsûllerinin *(toplanıp)* ona getirildiği, emîn bir hareme *(Mekke'ye)* yerleştirmedik mi? Fakat onların çoğu *(üzerlerindeki ni'metimizi)* bilmezler.

58- Hâlbuki *(bol ve rahat)* geçimleri ile şımarmış nice şehir *(halkını)* helâk ettik. İşte şu *(harâb olmuş)* meskenleri! Kendilerinden sonra *(oralarda)* ancak pek az oturulabilmiştir. Çünki *(onlara)* vâris, biz olmuşuzdur.

59- Rabbin ise, onların ana *(şehir)*lerinde, kendilerine âyetlerimizi okuyan bir peygamber göndermedikçe o memleketleri helâk edici değildir. Zâten *(biz)*, halkı zâlim kimseler olan şehirlerden başkasını helâk edici değiliz.

وَ لَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾ اَلَّذِينَ

ve | and olsun gerçekten | ardı ardına ulaştırdık | onlar için | sözü | umulur ki onlar | ibret alırlar | o kimseler ki

اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ وَ اِذَا

kendilerine verdik | kitab | bundan önce | onlar | buna | îmân ederler | ve | o vakit ki

يُتْلٰى عَلَيْهِمْ قَالُوا اٰمَنَّا بِهِ اِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا اِنَّا كُنَّا

okunur | onlara | dediler | îmân ettik | ona | şübhesiz o | haktır | Rabbimizden | şübhesiz biz | idik

مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿٥٣﴾ اُولٰئِكَ يُؤْتَوْنَ اَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا

ondan önce | müslüman kimseler | işte onlar | kendilerine verilecektir | mükâfâtları | iki def'a | o şeyden dolayı ki | sabrettiler

وَ يَدْرَؤُنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٥٤﴾ وَاِذَا سَمِعُوا

ve | def' ederler | iyilikle | kötülüğü | ve o şeylerden ki | onları rızıklandırdık | infâk ederler | ve o vakit ki | işittiler

اللَّغْوَ اَعْرَضُوا عَنْهُ وَ قَالُوا لَنَا اَعْمَالُنَا وَ لَكُمْ اَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ

boş söz | yüz çevirdiler | ondan | ve | dediler | bizedir | amellerimiz | ve | sizedir | amelleriniz | selâm | size

لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ ﴿٥٥﴾ اِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ اَحْبَبْتَ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَهْدِي

istemeyiz | câhilleri | şübhesiz sen | hidâyete erdiremezsin | o kimseyi ki | sevdin | fakat | Allah | hidâyete erdirir

مَنْ يَشَاءُ وَ هُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾ وَ قَالُوا اِنْ نَتَّبِعِ الْهُدٰى

o kimseyi ki | diler | ve | o | en iyi bilendir | hidâyete erecekleri | ve | dediler | eğer | tâbi' olursak | hidâyete

مَعَكَ نُتَخَطَّفْ مِنْ اَرْضِنَا اَوَلَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا

seninle beraber | hemen çekip alınırız | yurdumuzdan | ve yerleştirmedik mi | onları | bir hareme

اٰمِنًا يُجْبٰى اِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِزْقًا مِنْ لَدُنَّا وَلٰكِنَّ

emîn olan | toplanıyor | ona | mahsûlleri | her | şeyin | bir rızık olarak | katımızdan | fakat

اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾ وَ كَمْ اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ بَطِرَتْ

onların çoğu | bilmezler | ve | nice | helâk ettik | şehirden | şımarmış

مَعِيشَتَهَا فَتِلْكَ مَسَاكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِنْ بَعْدِهِمْ

(bol) geçimleri ile | işte şu | meskenleri | oturulamamıştır | kendilerinden sonra

اِلَّا قَلِيلًا وَ كُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿٥٨﴾ وَ مَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ

ancak | pek az | ve | biz olduk | biz | vâris | ve | değildir | Rabbin | helâk edici

الْقُرٰى حَتّٰى يَبْعَثَ فِي اُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْهِمْ اٰيَاتِنَا

memleketleri | tâ ki | gönderinceye kadar | onların analarında | bir peygamber ki | okuyor | kendilerine | âyetlerimizi

وَ مَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرٰى اِلَّا وَاَهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿٥٩﴾

ve | biz değiliz | helâk edici | şehirleri | ancak | halkı iken | zâlim kimseler

وَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا وَمَا عِنْدَ

ve | o şey ki | size verildi | bir şeyden | ancak menfaati | hayatının | dünya | ve | ziynetidir | ve o şey ki | katındadır

اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا

Allahın | daha hayırlı | ve daha devamlıdır | hiç akıl erdirmez misiniz | hiç o kimse midir ki | kendisine va'de bulunduk | bir va'd ile | güzel

فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

artık o | ona kavuşucudur | o kimse gibi ki | onu faydalandırdık | menfaatiyle | hayatının | dünya | sonra | o | kıyâmet günü

مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٦١﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ

hazır edilmişlerdendir | ve | o gün | onlara seslenir | ve buyurur | nerede | ortaklarım

الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾ قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ

onlar ki | idiniz | zannediyorsunuz | dedi | o kimseler ki | hak oldu | aleyhlerine | söz

رَبَّنَا هَٰؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا

Rabbimiz | şunlardır | o kimseler ki | azdırdık | onları azdırdık | o şey gibi ki | azdık | uzaklaştık

إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ ﴿٦٣﴾ وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ

sana | değillerdi | bize | tapıyorlar | ve | denildi | çağırın | ortaklarınızı

فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا

ve onları çağırdılar | ve fakat cevab vermediler | kendilerine | ve | gördüler | azâbı | keşke | şübhesiz onlar | olsalardı

يَهْتَدُونَ ﴿٦٤﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ

hidâyete eriyorlar | ve | o gün ki | onlara seslenir | ve buyurur | ne | cevab verdiniz | peygamberlere

﴿٦٥﴾ فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿٦٦﴾ فَأَمَّا

işte körleşmiş | onlara | haberler | o gün | artık onlar | birbirlerine soramazlar | işte ama

مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾

kim | ve tevbe ettiyse | ve îmân ettiyse | ve yaptıysa | sâlih amel | artık umulur | olması | kurtuluşa erenlerden

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ

ve | Rabbin | yaratır | o şeyi ki | diler | ve | seçer | olmadı | onların | seçme hakkı | pek münezzehtir

اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾ وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ

Allah | ve | pek yücedir | o şeylerden ki | ortak koşuyorlar | ve | Rabbin | bilir | o şeyi ki | gizler

صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾ وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ لَهُ

sîneleri | ve | o şeyi ki | açıklarlar | ve | o | Allah'dır | ilâh yoktur | ancak | o | onadır

الْحَمْدُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

hamd | başta | ve | sonda | ve | onundur | hüküm | ve | ona | döndürüleceksiniz

60- Hâlbuki size verilen herşey, ancak dünya hayâtının *(geçici)* menfaati ve ziynetidir. Allah katında olan ise, daha hayırlı ve daha devamlıdır. Hiç akıl erdirmez misiniz?

61- O hâlde, kendisine güzel bir va'dde bulunduğumuz *(şekilde)* sonunda ona kavuşacak olan o kimse, *(hiç)* kendisine dünya hayâtının *(geçici)* zevkini yaşattığımız, sonra kıyâmet günü *(azâb için)* hazır edilmişlerden olan o kimse gibi midir?

62- Ve o gün *(Allah)*, onlara *(o müşriklere)* seslenir de: "*(Kendilerini bana ortak)* zannetmekte olduğunuz ortaklarım nerede?" buyurur.

63- Aleyhlerine *(azâbımıza dâir)* söz hak olanlar der ki: "Rabbimiz! Bizim azdırdığımız kimseler *(işte)* şunlardır. *(Biz)* nasıl azdıksa, onları da *(öyle)* azdırdık. *(Onlardan)* sana *(sığınıp)* uzaklaştık! *(Zâten onlar, nefislerinin peşindeydiler de)* bize tapmıyorlardı."

64- Ve *(o gün müşriklere:)* "*(Allah'a koştuğunuz)* ortaklarınızı çağırın!" denilir de onları çağırırlar; fakat kendilerine cevab vermezler ve *(karşılarında)* azâbı görürler. Ne olurdu, onlar gerçekten hidâyete ermiş olsalardı?

65- Artık o gün *(Allah)* onlara seslenir de: "Peygamberlere ne cevab verdiniz?" buyurur.

66- İşte o gün haberler onlara körleşmiş *(gizli kalmış)*tır; artık onlar birbirlerine *(de bir şey)* soramazlar.

67- Fakat tevbe edip îmân eden ve sâlih amel işleyen kimseye gelince, işte onun kurtuluşa erenlerden olması umulur.

68- Rabbin ise, dilediğini *(dilediği gibi)* yaratır ve seçer. Onların *(o kulların, bu yaratılışta)* seçme hakkı yoktur. Allah *(onların)* ortak koşmakta oldukları şeylerden pek münezzeh ve pek yücedir.

69- Çünki Rabbin, *(onların)* sîneleri neyi gizler ve neyi açıklarsa bilir.

70- Hem O, kendisinden başka ilâh olmayan Allah'dır. Başta da sonda da *(dünyada da âhirette de)* hamd, O'na mahsustur. Hüküm de O'nundur ve ancak O'na döndürüleceksiniz!

71- De ki: "Söyleyin bakalım!

Eğer Allah, geceyi üzerinizde kıyâmete kadar devamlı kılacak olsa, Allah'dan başka size bir ışık getirecek ilâh kimdir? Hiç *(söz)* dinlemez misiniz?"

72- De ki: "Söyleyin bakalım!

Eğer Allah gündüzü üzerinizde kıyâmete kadar dâimî kılacak olsa, Allah'dan başka, içinde istirâhat edeceğiniz bir geceyi size getirecek ilâh kimdir? Hiç *(hakkı)* görmez misiniz?"

73- "Hâlbuki *(Allah)* rahmetinden sizin için geceyi ve gündüzü *(bir ni'met)* kıldı ki, *(geceleyin)* onda istirâhat edesiniz ve *(gündüzün)* O'nun fazlından *(rızkınızı)* arayasınız ve tâ ki şükredesiniz."

74- Ve o gün *(Allah)*, onlara *(o müşriklere)* seslenir de: "*(Kendilerini bana ortak)* zannetmekte olduğunuz ortaklarım nerede?" buyurur.

75- Hem *(o gün)* her ümmetten *(kendi peygamberlerini)* bir şâhid *(olarak)* çıkarırız da *(o ümmetlere)*: "*(Sizi emirlerime uymaktan alıkoyan)* delîlinizi getirin!" deriz; o zaman şübhesiz hakkın Allah'a âid olduğunu bilmişlerdir ve uydurmakta oldukları şeyler kendilerinden kaybolup gitmiştir.

76- Hakîkaten Kârun, Mûsâ'nın kavminden idi.

Fakat onlara karşı azgınlık etmişti.

Ve ona öyle hazînelerden vermiştik ki, gerçekten onun *(hazînelerinin)* anahtarları*(nı taşımak)* güçlü bir topluluğa ağır geliyordu.

O zaman kavmi ona şöyle demişti: "Böbürlenme!

Çünki Allah, böbürlenenleri sevmez!"

77- "Allah'ın sana verdiği *(servet)* ile âhiret yurdunu ara *(bol hayır yap)*; dünyadan da nasîbini unutma; Allah sana nasıl iyilik ettiyse, *(sen de)* öyle iyilik et!

Ve yeryüzünde fesad *(çıkarmaya yol)* arama!

Çünki Allah, fesad çıkaranları sevmez."

قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ جَعَلَ اللّٰهُ عَلَيْكُمُ الَّيْلَ سَرْمَدًا اِلٰى يَوْمِ

gününe kadar | devamlı | geceyi | üzerinizde | Allah | kılarsa | eğer | gördünüz mü | de ki

الْقِيٰمَةِ مَنْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ اَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٧١﴾

hiç dinlemez misiniz | bir ışık | size getirecek | Allah'dan başka | ilâh ki | kim dir | kıyâmet

قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ جَعَلَ اللّٰهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا اِلٰى يَوْمِ

gününe kadar | dâimî | gündüzü | üzerinizde | Allah | kılarsa | eğer | gördünüz mü | de ki

الْقِيٰمَةِ مَنْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ

içinde | istirâhat edeceksiniz | bir gece ki | size getirecek | Allah'dan başka | ilâh ki | kim dir | kıyâmet

اَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٧٢﴾ وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ

gündüzü | ve | geceyi | sizin için | kıldı | rahmetinden | ve | hiç görmez misiniz

لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

şükredersiniz | tâ ki siz | ve | fazlından | aramanız için | ve | onda | istirâhat etmeniz için

﴿٧٣﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ اَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

zannediyorsunuz | idiniz | onlar ki | ortaklarım | nerede | ve buyurur | onlara seslenir | o gün ki | ve

﴿٧٤﴾ وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ

delilinizi | getirin | o zaman dedik | bir şâhid | ümmetin | herbirinden | çıkardık | ve

فَعَلِمُوا اَنَّ الْحَقَّ لِلّٰهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

uyduruyorlar | idiler | o şeyler ki | onlardan | kaybolup gitmiştir | ve | Allah'a âiddir | hakk | şübhesiz | o zaman bildiler ki

﴿٧٥﴾ اِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسٰى فَبَغٰى عَلَيْهِمْ وَاٰتَيْنَاهُ

ona vermiştik | ve | onlara karşı | fakat azgınlık etmişti | Mûsâ'nın | kavminden | idi | Kârun | şübhesiz

مِنَ الْكُنُوزِ مَا اِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوأُ بِالْعُصْبَةِ اُولِي الْقُوَّةِ

kuvvet | sâhibi | bir topluluğa | gerçekten ağır geliyordu | anahtarları | şübhesiz | o şeyler ki | hazinelerden

اِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿٧٦﴾

böbürlenenleri | sevmez | Allah | şübhesiz | böbürlenme | kavmi | ona | demişti | o zaman

وَابْتَغِ فِيمَا اٰتٰيكَ اللّٰهُ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ

nasîbini | unutma | ve | âhiret | yurdunu | Allah | sana verdi | o şeyde ki | ara | ve

مِنَ الدُّنْيَا وَاَحْسِنْ كَمَا اَحْسَنَ اللّٰهُ اِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ

arama | ve | sana | Allah | iyilik etti | o şey gibi ki | iyilik et | ve | dünyadan

الْفَسَادَ فِي الْاَرْضِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾

fesad çıkaranları | sevmez | Allah | şübhesiz | yeryüzünde | fesad

قَالَ اِنَّمَٓا اُو۫تٖيتُهُ عَلٰى عِلْمٍ عِنْدٖىۜ اَوَلَمْ يَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ قَدْ اَهْلَكَ

helâk etmiştir | gerçekten | Allah | şübhesiz | ama bilmedi mi ki | yanımdadır | bir bilgi sâyesinde ki | o bana verildi | ancak | dedi

مِنْ قَبْلِهٖ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ اَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَاَكْثَرُ

daha çok | ve | kuvvetçe | ondan | daha güçlü | o | o kimseyi ki | nesillerden | kendisinden önce

جَمْعًاۜ وَلَا يُسْـَٔلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾ فَخَرَجَ عَلٰى قَوْمِهٖ

kavminin karşısına | derken çıktı | günahkârlara | günahlarından | sorulmaz | ve | toplama cihetiyle

فٖى زٖينَتِهٖۜ قَالَ الَّذٖينَ يُرٖيدُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ

gibi | bizim için | keşke olsa | dünya | hayatını | istiyorlar | o kimseler ki | dedi | ziyneti | içinde

مَٓا اُوتِىَ قَارُونُۙ اِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظٖيمٍ ﴿٧٩﴾ وَقَالَ الَّذٖينَ اُوتُوا

kendilerine verildi | o kimseler ki | dedi | ve | büyük | bir nasib | elbette sâhibidir | şübhesiz o | Kârun'a | verildi | o şey ki

الْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ اللّٰهِ خَيْرٌ لِمَنْ اٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًاۚ

sâlih amel | yaptı | ve | îmân etti | o kimse için ki | hayırlıdır | Allah'ın | sevâbı | yazıklar olsun size | ilim

وَلَا يُلَقّٰيهَٓا اِلَّا الصَّابِرُونَ ﴿٨٠﴾ فَخَسَفْنَا بِهٖ وَبِدَارِهِ الْاَرْضَ

yere | evini | ve | onu | nihâyet geçirdik | sabredenler | ancak | ona kavuşturulmaz | ve

فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللّٰهِۗ وَمَا كَانَ

değildi | ve | Allah'dan | başka | ona yardım edecekler | bir topluluk ki | onun için | artık olmadı

مِنَ الْمُنْتَصِرٖينَ ﴿٨١﴾ وَاَصْبَحَ الَّذٖينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْاَمْسِ

dün | onun yerini | temennî ettiler | o kimseler ki | oldu | ve | kendini kurtaracaklardan

يَقُولُونَ وَيْكَاَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِهٖ

kullarından | diler | o kimse için ki | rızkı | genişletiyor | Allah | vay demek şübhesiz | diyorlar

وَيَقْدِرُۚ لَوْلَٓا اَنْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَاۜ وَيْكَاَنَّهُ لَا يُفْلِحُ

kurtuluşa ermeyecek | vay demek şu gerçek ki | bizi | elbette yere batırırdı | bize | Allahın | lütufta bulunması | eğer olmasaydı | daraltıyor | ve

الْكَافِرُونَ ﴿٨٢﴾ تِلْكَ الدَّارُ الْاٰخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذٖينَ لَا يُرٖيدُونَ

istemiyorlar | o kimselere ki | onu kılarız | âhiret | yurdu | işte | kâfirler

عُلُوًّا فِى الْاَرْضِ وَلَا فَسَادًاۜ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقٖينَ ﴿٨٣﴾ مَنْ جَٓاءَ

gelirse | kim | takvâ sâhiblerinindir | âkıbet | ve | ne bir fesâd | ve | yeryüzünde | bir büyüklenme

بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَاۚ وَمَنْ جَٓاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى

cezâlandırılmaz | kötülükle | gelirse | kim | ve | ondan | hayırlısı | artık ona vardır | iyilikle

الَّذٖينَ عَمِلُوا السَّيِّـَٔاتِ اِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

yapıyorlar | idiler | o şeyler ki | ancak | kötülükleri | yaptılar | o kimseler ki

---

78- *(Kārun:)* "Bu *(servet)* bana ancak, bende bulunan bir bilgi sâyesinde verildi" dedi. Ama *(o)* bilmedi mi ki şübhesiz Allah, kendisinden önceki nesillerden, ondan kuvvetçe daha güçlü ve *(mal)* toplama cihetiyle daha çok *(varlıklı)* olan kimseleri gerçekten helâk etmiştir.

(Allah, onların ne yaptığını bildiği için) o günahkârlara, *(azarlayarak sorgulanmalarının dışında öğrenmek üzere)* günahlarından sorulmaz.

79- Derken, ziyneti içinde *(ihtişâmla)* kavminin karşısına çıktı.

Dünya hayâtını isteyenler dedi ki: "Keşke Kārun'a verilen *(servet)* gibi bizim de olsa; şübhesiz o elbette büyük bir nasib sâhibidir."

80- Kendilerine ilim verilenler ise dedi ki: "Yazıklar olsun size!

Îmân edip sâlih amel işleyen bir kimse için, Allah'ın sevâbı daha hayırlıdır. Ona da ancak sabredenler kavuşturulur."

81- Nihâyet, onu da sarayını da yere geçiriverdik; artık Allah'a karşı ona yardım edecek bir topluluk da olmadı.

Kendi kendini kurtarabilecek kimselerden de değildi.

82- Dün onun yerinde olmayı temennî edenler, *(ertesi sabah)*: "Vay!

Demek şu gerçek ki Allah, kullarından dilediğine rızkı genişletiyor ve *(dilediğine de)* daraltıyor.

Eğer Allah bize lütufta bulunmuş olmasaydı, elbette bizi de yere batırırdı.

Vay! Demek şu gerçek ki, kâfirler kurtuluşa ermeyecek!" demeye başladılar.

83- İşte âhiret yurdu!

(Biz) onu yeryüzünde büyüklenmeyi ve fesâdı istemeyenlere veririz. *(Güzel)* âkıbet ise, takvâ sâhiblerinindir.

84- Kim iyilikle gelirse, artık ona ondan daha hayırlısı vardır.

Kim de kötülükle gelirse, kötülükleri yapanlar, artık ancak yapmakta olduklarıyla cezâlandırılırlar.

85- *(Ey Resûlüm!)* Şübhesiz ki Kur'ân'ı *(tebliğ ve onunla amel etmeyi)* sana farz kılan *(Allah)*, elbette seni dönülecek yere *(Mekke'ye)* iâde edicidir. De ki: "Rabbim kimin hidâyetle geldiğini ve kimin apaçık bir dalâlet içinde olduğunu en iyi bilendir."

86- Hâlbuki *(sen)* bu Kitâb'ın sana vahyedileceğini ummuyordun; *(bu)* ancak Rabbinden bir rahmet olarak *(sana vahyedildi)*; öyle ise sakın kâfirlere arka çıkma!

87- Ve Allah'ın âyetleri sana indirildikten sonra, sakın seni *(onlardan)* alıkoymasınlar; artık Rabbine da'vet et; ve sakın müşriklerden olma!

88- Hem Allah ile berâber başka bir ilâha yalvarma! O'ndan başka ilâh yoktur. O'nun Zât'ından *(ve rızâsına uygun olandan)* başka herşey, helâk olucudur.[1] Hüküm O'nundur ve ancak O'na döndürüleceksiniz.

29- ANKEBÛT SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 69 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Mîm.

2- İnsanlar hiç imtihân edilmeden, *(sâdece)* "Îmân ettik!" demeleriyle *(kendi hâllerine)* bırakılıvereceklerini mi sandılar?

3- And olsun ki *(biz)*, onlardan öncekileri de imtihân ettik; Allah doğru söyleyenleri de muhakkak bilir, yalancıları da muhakkak bilir.

4- Yoksa kötülükleri yapanlar, bizden kaçacaklarını *(ve kurtulacaklarını)* mı sandılar? Ne kötü hüküm veriyorlar!

5- Kim Allah'a kavuşmayı umuyorsa, artık şübhesiz ki, *(bunun için)* Allah'ın ta'yîn ettiği vakit mutlakâ gelicidir. Çünki O, Semî' *(hakkıyla işiten)*dir, Alîm *(herşeyi bilen)*dir.

6- Ve kim cihâd ederse, artık ancak kendisi için cihâd etmiş olur. Şübhesiz ki Allah, âlemlerden elbette müstağnî *(hiçbir şeye muhtaç olmayan)*dır.

اِنَّ الَّذٖى فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْاٰنَ لَرَٓادُّكَ اِلٰى مَعَادٍ قُلْ رَبّٖٓى اَعْلَمُ مَنْ جَٓاءَ

geldi – o kimseyi ki – en iyi bilendir – Rabbim – de ki – dönülecek yere – elbet seni iâde edicidir – Kur'ân'ı – sana – farz kıldı – şübhesiz o zât ki

بِالْهُدٰى وَ مَنْ هُوَ فٖى ضَلَالٍ مُبٖينٍ ﴿٨٥﴾ وَ مَا كُنْتَ تَرْجُٓوا اَنْ يُلْقٰٓى

bırakılmasını – umuyorsun – değildin – ve – apaçık – bir dalâlet içindedir – o – o kimseyi ki – ve – hidâyetle

اِلَيْكَ الْكِتَابُ اِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهٖيرًا لِلْكَافِرٖينَ

kâfirlere – arka çıkıcı – öyle ise sakın olma – Rabbinden – bir rahmet olarak – ancak – kitabın – sana

﴿٨٦﴾ وَ لَا يَصُدُّنَّكَ عَنْ اٰيَاتِ اللّٰهِ بَعْدَ اِذْ اُنْزِلَتْ اِلَيْكَ وَ ادْعُ اِلٰى

da'vet et – ve – sana – indirildi – o vakitten ki – sonra – Allahın – âyetlerinden – sakın seni alıkoymasınlar – ve

رَبِّكَ وَ لَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكٖينَ ﴿٨٧﴾ وَ لَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ لَٓا اِلٰهَ

ilâh yoktur – başka – bir ilâha – Allah ile – beraber – yalvarma – ve – müşriklerden – sakın olma – ve – Rabbine

اِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ اِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٨﴾

döndürüleceksiniz – ona – ve – hüküm – onundur – onun zâtı – ancak – helâk olucudur – şey – her – o – ancak

سُورَةُ الْعَنْكَبُوتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَسِتُّونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

Rahîm – Rahmân – Allah'ın – ismiyle

الٓمٓ ﴿١﴾ اَحَسِبَ النَّاسُ اَنْ يُتْرَكُٓوا اَنْ يَقُولُٓوا اٰمَنَّا وَ هُمْ لَا يُفْتَنُونَ

imtihân edilmeyecekler – onlar – ve – îmân ettik – demeleriyle – bırakılacaklarını – insanlar – sandılar mı – elif lâm mîm

﴿٢﴾ وَ لَقَدْ فَتَنَّا الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذٖينَ صَدَقُوا

doğru söylediler – o kimseleri ki – Allah – ki muhakkak bilir – onlardan öncedir – o kimseleri ki – imtihân ettik – and olsun ve gerçekten

وَ لَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبٖينَ ﴿٣﴾ اَمْ حَسِبَ الَّذٖينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّاٰتِ اَنْ يَسْبِقُونَا

bizden geçmelerini – kötülükleri – yapıyorlar – o kimseler ki – sandı mı – yoksa – yalancıları – muhakkak bilir – ve

سَٓاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٤﴾ مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَٓاءَ اللّٰهِ فَاِنَّ اَجَلَ

vakti – artık şübhesiz – Allah'a – kavuşmayı – umuyor – ise – kim – hüküm veriyorlar – o şeyler ki – ne kötüdür

اللّٰهِ لَاٰتٍ وَ هُوَ السَّمٖيعُ الْعَلٖيمُ ﴿٥﴾ وَ مَنْ جَاهَدَ فَاِنَّمَا

artık ancak – cihâd ederse – kim – ve – herşeyi bilendir – hakkıyla işitendir – o – ve – mutlaka gelicidir – Allahın

يُجَاهِدُ لِنَفْسِهٖ اِنَّ اللّٰهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمٖينَ ﴿٦﴾

âlemlerden – elbette müstağnîdir – Allah – şübhesiz – kendisi için – cihâd eder

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ

kötülüklerini · onlardan · mutlaka örteceğiz · sâlih ameller · yaptılar · ve · îmân ettiler · o kimseler ki · ve

وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ اَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٧﴾ وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ

insana · tavsiye ettik · ve · yapıyorlar · idiler · o şeyin ki · daha güzeli ile · mutlaka mükâfâtlandıracağız · ve

بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَاِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ

bir bilgi · hakkında · senin için · yoktur · o şeyi ki · bana · ortak koşman için · ikisi seni zorlarsa · eğer · ve · iyilikle · ana babasına

فَلَا تُطِعْهُمَا اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

yapıyorsunuz · idiniz · o şeyleri ki · o zaman size haber vereceğim · dönüşünüz · banadır · o takdirde o ikisine itâat etme

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ ﴿٩﴾

sâlih kimseler içine · mutlaka onları sokacağız · sâlih ameller · yaptılar · ve · îmân ettiler · o kimseler ki · ve

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ فَاِذَا اُوذِيَ فِي اللّٰهِ

Allah · uğrunda · kendisine eziyet edildi · fakat o vakit ki · Allah'a · îmân ettik · der · o kimse ki · insanlardan vardır · ve

جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللّٰهِ وَلَئِنْ جَاءَ نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ

Rabbinden · bir yardım · gelirse · and olsun eğer · ve · Allahın · azâbı gibi · insanların · fitnesini · kıldı

لَيَقُولُنَّ اِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ اَوَلَيْسَ اللّٰهُ بِاَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ

sînelerindedir · o şeyleri ki · en iyi bilen · Allah · ve değil midir · sizinle beraber · idik · şübhesiz biz · kesin diyeceklerdir

الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾ وَلَيَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ

elbette bilir · ve · îmân ettiler · o kimseleri ki · Allah · elbette bilir · ve · âlemlerin

الْمُنَافِقِينَ ﴿١١﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا

yolumuza · uyun · îmân ettiler · o kimselere ki · inkâr ettiler · o kimseler ki · dedi · ve · münâfıkları

وَلْنَحْمِلْ خَطَايَاكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَاهُمْ

onların hatâlarından · yüklenecek kimseler · onlar değillerdir · ve · hatâlarınızı · yüklenelim · ve

مِنْ شَيْءٍ اِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٢﴾ وَلَيَحْمِلُنَّ اَثْقَالَهُمْ وَاَثْقَالًا

yükler · ve · kendi yüklerini · mutlaka yüklenecekler · ve · gerçekten yalancıdırlar · şübhesiz onlar · bir şey

مَعَ اَثْقَالِهِمْ وَلَيُسْـَٔلُنَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٣﴾

uyduruyorlar · idiler · o şeylerden ki · kıyâmet günü · mutlaka sorguya çekileceklerdir · ve · kendi yükleriyle · beraber

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلٰى قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ اَلْفَ سَنَةٍ

sene · bin · içlerinde · kaldı · kavmine · Nûh'u · gönderdik · and olsun gerçekten · ve

اِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَاَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٤﴾

zâlim kimseler · onlar iken · tûfan · sonunda onları yakaladı · yıl · elli · hâriç

7- Îmân edip sâlih ameller işleyenlere gelince, mutlakā onların kötülüklerini örteceğiz ve mutlakā yapmakta olduklarının daha güzeli ile onları mükâfâtlandıracağız.

8- Hem insana, ana-babasına iyilik *(etmesini)* tavsiye ettik.[1]

Bununla berâber eğer *(o ikisi)*, hakkında bir bilgin olmayan şeyi bana ortak koşman için seni zorlarlarsa, o takdirde o ikisine itâat etme!

Dönüşünüz ancak banadır; o zaman size yapmakta olduklarınızı haber vereceğim.

9- Îmân edip sâlih amel işleyenleri ise, mutlakā sâlih kimseler arasına katacağız.

10- İnsanlardan öyle kimseler de vardır ki, "Allah'a îmân ettik" der.

Fakat Allah uğrunda *(kendilerine)* bir eziyet edildiği zaman, insanların verdiği sıkıntıyı Allah'ın azâbı gibi tutar!

Şânım hakkı için, eğer Rabbinden *(size)* bir yardım *(bir zafer)* gelirse, *(onlar)* mutlakā: "Şübhesiz biz sizinle berâberdik!" diyeceklerdir.

Hâlbuki Allah, âlemlerin sînelerinde bulunanları en iyi bilen değil midir?

11- Allah, elbette *(samîmi olarak)* îmân edenleri de bilir, elbette münâfıkları da bilir.

12- İnkâr edenler ise, îmân edenlere: "Bizim yolumuza uyun da, sizin hatâlarınızı yüklenelim *(günâhınız bizim olsun)*!" derler.

Hâlbuki onlar, bunların hatâlarından hiçbir şey yüklenecek kimseler değillerdir.

Şübhesiz onlar gerçekten yalancıdırlar.

13- *(Onlar)* mutlakā, hem kendi yüklerini *(günahlarını)*, hem kendi yükleriyle berâber birtakım *(başka)* yükler*(i günahları)* yüklenecekler ve uydurmakta oldukları şeylerden kıyâmet günü mutlakā sorguya çekileceklerdir.

14- And olsun ki, Nûh'u kavmine gönderdik de, onların arasında bin seneden elli yıl eksik kaldı.

Sonunda, onlar zâlim kimseler oldukları hâlde tûfan kendilerini yakalayıverdi.

15- Fakat onu ve gemi halkını kurtardık ve onu *(o gemiyi ve o tûfânı)* âlemlere bir ibret kıldık.

16- İbrâhîm'i de *(peygamber olarak gönderdik)*; hani kavmine şöyle demişti: "Allah'a kulluk edin ve O'ndan sakının!

Eğer bilirseniz, bu sizin için daha hayırlıdır."

17- "*(Siz)* ancak Allah'dan başka birtakım putlara tapıyorsunuz ve yalan uyduruyorsunuz.

Şübhesiz ki, Allah'dan başka tapmakta olduklarınız, size bir rızık vermeye mâlik olamazlar; öyle ise rızkı Allah'ın katında arayın ve O'na kulluk edin, hem O'na şükredin!

(Çünki sonunda) ancak O'na döndürüleceksiniz."[1]

18- "Hem *(beni)* yalanlarsanız *(bilin ki)*, doğrusu sizden önceki birtakım ümmetler de *(peygamberlerini)* yalanlamıştı.

Peygambere düşen ise ancak apaçık tebliğdir."

19- Peki görmediler mi, Allah *(mahlûkâtı)* yaratmaya nasıl başlıyor, sonra onu *(o yaratmayı âhirette)* iâde edecek!

Şübhesiz ki bu, Allah'a göre pek kolaydır.

20- De ki: "Yeryüzünde dolaşın da *(Allah)* yaratmaya nasıl başlamış bakın; sonra Allah, âhiret hayâtını yaratacaktır."

Muhakkak ki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

21- *(O,)* dilediğine *(hak ettiği üzere)* azâb eder; dilediğine de merhamet eder.

Ve *(sizler, sonunda)* ancak O'na döndürüleceksiniz.

22- Hem siz, ne yerde ne de gökte *(Allah'ı)* âciz bırakacak kimseler değilsiniz.

Ve sizin için Allahdan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı vardır.

23- Allah'ın âyetlerini ve O'na kavuşmayı inkâr edenler yok mu; işte onlar, benim rahmetimden ümîdi kesmişlerdir; işte onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

فَاَنْجَيْنَاهُ وَاَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَٓا اٰيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿١٥﴾ وَاِبْرٰهِيمَ اِذْ

o vakit · İbrâhîmi · ve · âlemlere · bir ibret · onu kıldık · ve · gemi · halkını · ve · fakat onu kurtardık

قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَاتَّقُوهُ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ

iseniz · eğer · sizin için · hayırlıdır · bu · ondan sakının · ve · Allah'a · kulluk edin · kavmine · demişti

تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾ اِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ

uyduruyorsunuz · ve · putlara · Allah'dan · başka · tapıyorsunuz · ancak · biliyorsunuz

اِفْكًا اِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَا يَمْلِكُونَ

mâlik olamazlar · Allah'dan · başka · tapıyorsunuz · onlar ki · şübhesiz · yalan

لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللّٰهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ

ona kulluk edin · ve · rızkı · Allah'ın · katında · öyle ise arayın · bir rızka · size

وَاشْكُرُوا لَهُ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَاِنْ تُكَذِّبُوا فَقَدْ

ki gerçekten · yalanlarsanız · eğer · ve · döndürüleceksiniz · ona · ona · şükredin · ve

كَذَّبَ اُمَمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ اِلَّا الْبَلَاغُ

tebliğ · ancak · peygamber · üzerine · yoktur · ve · sizden önceki · ümmetler · yalanlamıştı

الْمُبِينُ ﴿١٨﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللّٰهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ

onu iâde edecek · sonra · yaratmaya · Allah · başlıyor · nasıl · ve görmediler mi · apaçık

اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرٌ ﴿١٩﴾ قُلْ سِيرُوا فِي الْاَرْضِ

yeryüzünde · yürüyün · de ki · pek kolaydır · Allah'a göre · bu · şübhesiz

فَانْظُرُوا كَيْفَ بَدَاَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللّٰهُ يُنْشِئُ النَّشْاَةَ

meydana gelişini · meydana getirecek · Allah · sonra · yaratmaya · başlamış · nasıl · ve bakın

الْاٰخِرَةَ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ

diler · o kimseye ki · azâb eder · hakkıyla gücü yetendir · herşeye · Allah · şübhesiz · âhiret

وَيَرْحَمُ مَنْ يَشَاءُ وَاِلَيْهِ تُقْلَبُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي

âciz bırakacak kimseler · siz değilsiniz · ve · çevrileceksiniz · ona · ve · diler · o kimseye ki · merhamet eder · ve

الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا

ve · hiçbir dost · Allah'dan · başka · sizin için yoktur · ve · ne gökte · ve · yerde

نَصِيرٍ ﴿٢٢﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَلِقَائِهِ اُولٰٓئِكَ

işte onlar · ona kavuşmayı · ve · Allah'ın · âyetlerini · inkâr ettiler · o kimseler ki · ve · ne bir yardımcı

يَئِسُوا مِنْ رَحْمَتِي وَاُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿٢٣﴾

elemli · bir azâb · kendileri için vardır · işte onlar · ve · rahmetimden · ümîdi kesmişlerdir

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ

ve olmadı · cevabı · kavminin · ancak · demeleri · onu öldürün · yâhut

حَرِّقُوهُ فَأَنْجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ

onu yakın · fakat onu kurtardı · Allah · ateşten · şübhesiz · bunda vardır · elbette ibretler · bir kavim için ki

يُؤْمِنُونَ ﴿٢٤﴾ وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَوَدَّةَ

îmân edecekler · ve · dedi · ancak · edindiniz · başka · Allah'dan · putları · muhabbet ile

بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ

aranızdaki · hayatında · dünya · sonra · kıyâmet günü · inkâr edecek

بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا وَمَأْوَاكُمُ

bazınız · bazısını · ve · lâ'netleyecek · bazınız · bazısını · ve · sığınacağınız yer

النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٢٥﴾ فَآمَنَ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ

ateştir · ve · sizin için yoktur · yardımcılardan · bunun üzerine îmân etti · ona · Lût · ve · dedi

إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٦﴾

doğrusu ben · hicret ediciyim · Rabbime · şübhesiz o · odur · dâima üstün olan · her işi hikmetli olan

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ

ve · ihsân ettik · ona · İshâk'ı · ve · Ya'kûb'u · ve · kıldık · neslinde

النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ

peygamberlik · ve · kitabı · ve · ona verdik · mükâfâtını · dünyada · ve · şübhesiz o

فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٧﴾ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ

âhirette · elbette sâlih kimselerdendir · ve · Lût'u · o vakit · demişti · kavmine

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ

şübhesiz siz · gerçekten geliyorsunuz · çirkin işe · sizi geçmedi · onunla · hiçbir kimse

الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾ أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ

âlemlerden · şübhesiz siz mi · gerçekten geliyorsunuz · erkeklere · ve · kesiyorsunuz · yolu

وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ

ve · geliyorsunuz · toplantılarınızda · kötülüğe · buna rağmen olmadı · cevabı

قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا ائْتِنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ

kavminin · ancak · demeleri · bize getir · azâbını · Allah'ın · eğer · isen

الصَّادِقِينَ ﴿٢٩﴾ قَالَ رَبِّ انْصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ ﴿٣٠﴾

doğru kimselerden · dedi · Rabbim · bana yardım et · topluluğuna karşı · fesadcılar

---

24- Kavminin *(İbrâhîm'e)* cevâbı ise: "Onu öldürün yâhut onu yakın!" demelerinden başka bir şey olmadı.

Bunun üzerine Allah onu ateşten kurtardı.

Şübhesiz ki bunda, îmân edecek bir kavim için nice ibretler vardır.

25- Ve *(İbrâhîm onlara)* dedi ki: "*(Siz)* ancak dünya hayâtında aranızdaki muhabbet*(e vesîle olmasın)*dan dolayı, Allah'dan başka birtakım putları *(ilâh)* edindiniz.

Sonra kıyâmet günü bazılarınız bazınızı inkâr edecek ve birbirinizi lâ'netleyeceksiniz.

Varacağınız yer ise ateştir; *(o gün artık)* sizin için hiçbir yardımcı da yoktur!"

26- Bunun üzerine Lût ona *(İbrâhîm'e)* îmân etti.

(İbrâhîm:) "Doğrusu ben Rabbime hicret ediciyim.

Muhakkak ki, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Hakîm *(her işi hikmetli olan)* ancak O'dur" dedi.

27- Ve *(biz)* ona İshâk'ı ve *(torunu)* Ya'kûb'u ihsân ettik; hem peygamberliği ve kitâbı onun neslinde*(n gelenlere vermeyi mukadder)* kıldık; ona dünyada da mükâfâtını verdik.

Hiç şübhesiz o, âhirette de sâlih kimselerdendir.

28- Lût'u da *(peygamber olarak gönderdik de)*; hani kavmine şöyle demişti: "Gerçekten siz, kendinizden önce âlemlerden hiçbir kimsenin onu yapmadığı çirkin işi yapıyorsunuz."

29- "Gerçekten siz hâlâ erkeklere yaklaşacak, yol kesecek ve toplantılarınızda edebsizlik yapıp duracak mısınız?" Buna rağmen kavminin cevâbı: "Eğer *(iddiâsında)* doğru kimselerden isen, Allah'ın azâbını bize getir!" demelerinden başka bir şey olmadı.

30- *(Lût:)* "Rabbim!

Bu fesadcılar topluluğuna karşı bana yardım et!" dedi.

31- Nihâyet elçilerimiz, İbrâhîm'e *(oğlu olacağına dâir)* müjde ile geldiklerinde dediler ki: "Doğrusu biz bu şehrin halkını helâk edicileriz.

Çünki oranın halkı, zâlim kimseler oldular."

32- *(İbrâhîm:)* "Ama orada Lût var!" dedi. *(Onlar:)* "Biz orada kimin bulunduğunu daha iyi bilenleriz; onu ve âilesini mutlakā kurtaracağız; ancak karısı hâric; *(o, inkârı sebebiyle)* geride kalacak *(helâk edilecek)* olanlardandır" dediler.

33- Ve elçilerimiz Lût'a gelince, *(kavminin sapıklığını bildiğinden ve melekleri de tanımadığından)* onlar için endişeye düştü ve onlardan dolayı göğsü daraldı; bunun üzerine *(onlar:)* "Korkma ve üzülme!

Doğrusu biz seni ve âileni kurtarıcı olanlarız; ancak karın hâric; *(o)* geride kalacak olanlardandır" dediler.

34- "Şübhesiz biz, isyân etmekte olduklarından dolayı, bu şehir halkının üzerine gökten dehşetli bir azâb indirici kimseleriz."

35- And olsun ki *(biz)*, akıl erdirecek bir kavim için, oradan açık bir alâmet *(harâbe hâlindeki evlerini)* bırakmışızdır.

36- Medyen *(halkın)*a da kardeşleri Şuayb'ı *(gönderdik)*. Böylece *(onlara)*: "Ey kavmim!

Allah'a kulluk edin; âhiret gününe ümid bağlayın ve yeryüzünde fesad çıkaran kimseler olarak bozgunculuk yapmayın!" dedi.

37- Fakat onu yalanladılar; derken kendilerini o sarsıntı yakaladı da bulundukları yurtta *(dizleri üstüne)* çöküp kalan kimseler oldular.

38- Âd ve Semûd'u da *(helâk ettik)*; *(onların başına ne geldiği, harâb olmuş)* meskenlerinden size elbette belli olmaktadır.

Şeytan onlara amellerini süslü gösterdi de onları yoldan çıkardı; hâlbuki *(onlar, esâsen)* bakıp görebilecek *(akıl sâhibi)* kimselerdi.

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا اِبْرٰهِيمَ بِالْبُشْرٰى قَالُوا

ve, ne zaman ki / geldiler / elçilerimiz / İbrâhîm'e / müjde ile / dediler

اِنَّا مُهْلِكُوا اَهْلِ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ اِنَّ اَهْلَهَا كَانُوا

doğrusu biz / helâk edicileriz / halkını / bu / şehrin / şübhesiz / oranın halkı / oldular

ظَالِمِينَ ﴿٣١﴾ قَالَ اِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا

zâlim kimseler / dedi / şübhesiz / orada var / Lût / dediler / biz / daha iyi bilenleriz / o kimseyi ki / oradadır

لَنُنَجِّيَنَّهُ وَاَهْلَهُ اِلَّا امْرَاَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٢﴾

elbette onu kurtaracağız / ve / âilesini / hâric / karısı / oldu / geride kalacak olanlardan

وَلَمَّا اَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ

ve, ne zaman ki / diye / geldi / elçilerimiz / Lût'a / kötüleşti / onlardan dolayı / ve / daraldı

بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ اِنَّا

onlardan dolayı / kolca (kuvvetce) / ve / dediler / korkma / ve / üzülme / doğrusu biz

مُنَجُّوكَ وَاَهْلَكَ اِلَّا امْرَاَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٣﴾

seni kurtarıcılarız / ve / âileni / hâric / karın / oldu / geride kalacak olanlardan

اِنَّا مُنْزِلُونَ عَلٰى اَهْلِ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ

şübhesiz biz / indiricileriz / üzerine / halkının / bu / şehrin / dehşetli bir azâb / gökten

بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا اٰيَةً بَيِّنَةً

o şeyden dolayı ki / idiler / fâsıklık ediyorlar / ve / and olsun gerçekten / bıraktık / oradan / bir alâmet / apaçık

لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٣٥﴾ وَاِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ

bir kavim için ki / akıl erdirecekler / ve / Medyen'e / kardeşleri / Şuayb'ı / böylece dedi

يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَارْجُوا الْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَلَا تَعْثَوْا

ey / kavmim / kulluk edin / Allah'a / ve / ümîd bağlayın / gününe / âhiret / ve / bozgunculuk yapmayın

فِي الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٣٦﴾ فَكَذَّبُوهُ فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ

yeryüzünde / fesad çıkaranlar olarak / fakat onu yalanladılar / derken kendilerini yakaladı / o sarsıntı

فَاَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٣٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودَا وَقَدْ تَبَيَّنَ

ve oldular / yurtlarında / çöküp kalanlar / ve / Âd'ı / ve / Semûdu / ve / gerçekten / belli oldu

لَكُمْ مِنْ مَسَاكِنِهِمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ اَعْمَالَهُمْ

size / meskenlerinden / ve / süsledi / onlara / şeytan / amellerini

فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ﴿٣٨﴾

ve onları men' etti / yoldan / hâlbuki / idiler / basîret sâhibleri

وَ قَارُونَ وَ فِرْعَوْنَ وَ هَامَانَ وَ لَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسٰى

Mûsâ | onlara gelmişti | and olsun gerçekten | ve | Hâmân'ı | ve | Fir'avun'u | ve | Kārun'u | ve

بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْاَرْضِ وَ مَا كَانُوا سَابِقِينَ

öne geçecek kimseler | değillerdi | ve | yeryüzünde | ve büyüklük taslamışlardı | apaçık deliller ile

٣٩ فَكُلًّا اَخَذْنَا بِذَنْبِهِ فَمِنْهُمْ مَنْ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا

bir kasırga | üzerine | gönderdik | kimi | artık onlardan | günâhı sebebiyle | yakaladık | bunun üzerine her birini

وَمِنْهُمْ مَنْ اَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَنْ خَسَفْنَا بِهِ الْاَرْضَ

yere | onu | batırdık | kimi | onlardan | ve | o ses | onu yakaladı | kimi | onlardan | ve

وَمِنْهُمْ مَنْ اَغْرَقْنَا وَ مَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ

fakat | onlara zulmedecek | Allah | değildi | ve | suda boğduk | kimini | onlardan | ve

كَانُوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ٤٠ مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا

edindiler | o kimselerin ki | misâli | zulmediyorlar | kendilerine | idiler

مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ

edindi | örümceğin | misâli gibidir | dostlar | Allah'dan | başka

بَيْتًا وَ اِنَّ اَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ

örümceğin | elbette evidir | evlerin | zayıfı | şübhesiz | ve | bir ev

لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ٤١ اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ

yalvarıyorlar | o şeyleri ki | bilir | Allah | şübhesiz | biliyorlar | olsalardı | eğer

مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ٤٢ وَ تِلْكَ

işte şu | ve | her işi hikmetlidir | dâima üstündür | o | ve | birşeye | kendisinden başka

الْاَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَ مَا يَعْقِلُهَا اِلَّا الْعَالِمُونَ

âlimler | ancak | onlara akıl erdiremez | ve | insanlar için | onları misâl getiriyoruz | misâller ki

٤٣ خَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضَ بِالْحَقِّ اِنَّ فِي ذٰلِكَ

bunda vardır | şübhesiz | hak ile | yeri | ve | gökleri | Allah | yarattı

لَاٰيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ ٤٤ اُتْلُ مَا اُوحِيَ اِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَ اَقِمِ

hakkıyla edâ et | ve | kitabdan | sana | vahyedildi | o şeyi ki | oku | mü'minler için | elbet bir delil

الصَّلٰوةَ اِنَّ الصَّلٰوةَ تَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَ الْمُنْكَرِ

kötülükten | ve | çirkin işten | alıkoyar | namaz | şübhesiz | namazı

وَ لَذِكْرُ اللّٰهِ اَكْبَرُ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ٤٥

yapıyorsunuz | o şeyleri ki | bilir | Allah | ve | en büyüktür | Allah'ı | elbette zikretmek | ve

---

39- Kārun'u, Fir'avun'u ve *(vezîri)* Hâmân'ı da *(helâk ettik)*; and olsun ki, Mûsâ onlara *(apaçık)* deliller getirmişti de *(onlar)* yeryüzünde büyüklük taslamışlardı; hâlbuki *(onlar, azâbımızın)* önüne geçecek kimseler değillerdi.

40- Bunun üzerine *(biz de)* her birini günâhı sebebiyle yakaladık.

Artık onlardan kiminin üzerine, *(taş yağdıran)* bir kasırga gönderdik!

İçlerinden kimini de o *(korkunç)* ses yakaladı!

Onlardan bazısını ise yere batırdık!

İçlerinden bazısını da suda boğduk!

Hâlbuki Allah onlara zulmediyor değildi; fakat onlar *(bu isyanlarıyla)* kendilerine zulmediyorlardı.

41- Allah'dan başka dostlar edinenlerin misâli, *(kendine)* bir ev edinen ankebût'un *(örümceğin)* hâli gibidir.

Hâlbuki şübhesiz evlerin en çürüğü, elbette örümceğin evidir.

Keşke bilselerdi![1]

42- Şübhesiz ki Allah, *(onların)* kendisinden başka nelere yalvarmakta olduklarını bilir.

Çünki O, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*-dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

43- İşte bu misâlleri insanlar için getiriyoruz.

Fakat, âlimlerden başkası onlara akıl erdiremez.

44- Allah, gökleri ve yeri hak ile *(yerli yerinde)* yarattı.

Şübhesiz ki bunda, mü'minler için elbet bir delil vardır.

45- *(Ey Resûlüm!)* Kitab'dan sana vahyedileni oku ve namazı hakkıyla edâ et!

Şübhe yok ki namaz, çirkin işlerden ve kötülüklerden *(insanı)* alıkoyar. *(Namaz kılarak)* Allah'ı zikretmek ise, elbette *(herşeyden)* en büyük olandır.[2] Ve Allah, ne yaparsanız bilir.

46- İçlerinden zulmedenler hâriç, ehl-i kitabla ancak o en güzel olan *(sûret)*le mücâdele edin ve deyin ki: "*(Biz,)* bize indirilene de size indirilene de îmân ettik; bizim İlâhımız da sizin İlâhınız da birdir ve biz ancak O'na teslîm olanlarız."

47- *(Ey Resûlüm!)* İşte böylece sana *(önceki kitabları tasdîk eden)* bu Kitâb'ı indirdik.

Onun için, kendilerine kitab verdiğimiz kimseler ona îmân ederler.

Şunlardan *(Arab'lardan)* da ona îmân eden kimseler vardır.

Ve kâfirlerden başkası, bizim âyetlerimizi bilerek inkâr etmez.

48- Hâlbuki *(sen)*, bundan önce ne bir kitab okumuş, ne de sağ elinle onu yazmış değildin.

Öyle olsaydı elbette bâtıla dalanlar şübheye düşerdi.

49- Hayır!

O *(Kur'ân)*, kendilerine ilim verilen kimselerin sînelerinde *(bulunan)* apaçık âyetlerdir.

Zâlimlerden başkası, âyetlerimizi bilerek inkâr etmez.

50- Ve "Ona Rabbinden *(bizim istediğimiz gibi)* mu'cizeler indirilmeli değil miydi?" dediler.

De ki: "Mu'cizeler ancak Allah katındadır.

Ben ise sâdece *(O'nun azâbından haber veren)* apaçık bir korkutucuyum."

51- Şübhesiz bizim sana indirdiğimiz *(ve)* kendilerine okunup durmakta olan bu Kitab, onlara yetmedi mi? Şübhesiz bunda, îmân edecek bir kavim için, gerçekten bir rahmet ve bir nasîhat vardır.[1]

52- De ki: "Benimle sizin aranızda şâhid olarak, Allah yeter!

(O,) göklerde ve yerde ne varsa bilir.

Bâtıla inanıp Allah'ı inkâr edenler ise, işte onlar hüsrâna uğrayanların ta kendileridir!"

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا

mücâdele etmeyin | ehl-i kitabla | ancak | o şeyle ki | o | en güzel olandır | ancak | o kimselerle ki | zulmettiler

مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِلَٰهُنَا

onlardan | ve | deyin | îmân ettik | o şeye ki | indirildi | bize | ve | indirildi | size | ve | İlâhımız

وَإِلَٰهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٤٦﴾ وَكَذَٰلِكَ أَنْزَلْنَا

ve | İlâhınız | birdir | ve | biz | ona | teslîm olanlarız | ve | böylece | indirdik

إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ

sana | kitabı | onun için o kimseler ki | kendilerine verdik | kitab | îmân ederler

بِهِ وَمِنْ هَٰؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا

ona | ve | şunlardan vardır | o kimseler ki | îmân eder | ona | ve | bilerek inkâr etmez | âyetlerimizi

إِلَّا الْكَافِرُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ

ancak | kâfirler | ve | değildin | okuyorsun | bundan önce | bir kitabdan

وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكَ إِذًا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٤٨﴾ بَلْ هُوَ آيَاتٌ

ve | onu yazmıyordun | sağ elinle | o takdirde | elbette şübheye düşerdi | bâtıla dalanlar | bil'akis | o | âyetlerdir

بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا

apaçıklar | sînelerinde | o kimselerin ki | kendilerine verildi | ilim | ve | bilerek inkâr etmez | âyetlerimizi

إِلَّا الظَّالِمُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ

ancak | zâlimler | ve | dediler | değil miydi | indirilmeli | ona | mu'cizeler | Rabbinden

قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ

de ki | ancak | mu'cizeler | katındadır | Allah'ın | ve | ancak | ben | bir korkutucuyum | apaçık

﴿٥٠﴾ أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَىٰ

ve onlara yetmedi mi ki | şübhesiz biz | indirdik | sana | kitabı ki | okunuyor

عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ

kendilerine | şübhesiz | bunda vardır | gerçekten bir rahmet | ve | bir nasîhat | bir kavim için ki

يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا

îmân edecekler | de ki | yeter | Allah | aramda | ve | aranızda | şâhid olarak

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ آمَنُوا

bilir | o şeyi ki | göklerdedir | ve | yerde | ve | o kimseler ki | inandılar

بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٥٢﴾

bâtıla | ve | inkâr ettiler | Allah'ı | işte onlar | kendileridir | hüsrâna uğrayanlar

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا اَجَلٌ مُسَمًّى لَجَاءَهُمُ الْعَذَابُ

ve · senden acele istiyorlar · azâbı · ve · eğer olmasaydı · bir müddet · belirlenmiş · onlara mutlaka gelirdi · azâb

وَلَيَاْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٣﴾ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ

ve · kendilerine gelecektir · ansızın · onlar iken · farkında olmuyorlar · senden acele istiyorlar · azâbı

وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٥٤﴾ يَوْمَ يَغْشٰيهُمُ الْعَذَابُ مِنْ

ve · doğrusu · cehennem · gerçekten kuşatıcıdır · kâfirleri · o gün · onları kaplayacak · azâb

فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ اَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٥﴾

üstlerinden · ve · altından · ayaklarının · ve · diyecektir · tadın · o şeyleri ki · idiniz · yapıyorsunuz

يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنَّ اَرْضِي وَاسِعَةٌ فَاِيَّايَ فَاعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾

ey · kullarım · o kimseler ki · îmân ettiler · şübhesiz · benim arzım · geniştir · öyle ise ancak bana · artık bana kulluk edin

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ اِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا

her · nefis · tadıcıdır · ölümü · sonra · bize · döndürüleceksiniz · ve · o kimseler ki · îmân ettiler · ve · yaptılar

الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا

sâlih ameller · elbette onları yerleştireceğiz · cennetten · yüksek makamlara · akar · altlarından

الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعْمَ اَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٥٨﴾ اَلَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلٰى

ırmaklar · ebedî kalıcıdırlar · orada · ne güzeldir · mükâfâtı · iş yapanların · o kimseler ki · sabrettiler · ve

رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾ وَكَاَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا

Rablerine · tevekkül ederler · ve · nice · hareketli canlı vardır ki · taşıyamaz · rızkını

اَللّٰهُ يَرْزُقُهَا وَاِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٠﴾ وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ

Allah · onlara rızık verir · ve · size · ve · o · hakkıyla işitendir · herşeyi bilendir · ve · and olsun eğer · onlara sorsan

مَنْ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ

kim · yarattı · gökleri · ve · yeri · ve · boyun eğdirdi · güneşi · ve · ayı · mutlaka derler

اللّٰهُ فَاَنّٰى يُؤْفَكُونَ ﴿٦١﴾ اَللّٰهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ

Allah · öyle ise nasıl · çevriliyorlar · Allah · genişletir · rızkı · o kimseye ki · diler

عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٢﴾ وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ

kullarından · ve · daraltır · ona · şübhesiz · Allah · her · şeyi · hakkıyla bilendir · ve · and olsun eğer · onlara sorsan

مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ

kim · indirdi · gökten · bir su · sonra diriltti · onunla · yeryüzünü · ardından · ölümünün · mutlaka derler

اللّٰهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٣﴾

Allah · de ki · hamd · Allah'adır · bil'akis · onların çoğu · akıl erdirmezler

53- Bir de senden azâbı acele istiyorlar. Hâlbuki belirlenmiş bir müddet olmasaydı, o azab onlara mutlakâ gelirdi. Ve şübhesiz ki *(o istedikleri azab)*, kendilerine haberleri olmadan ansızın gelecektir.

54- Senden azâbı acele istiyorlar. Doğrusu Cehennem, kâfirleri gerçekten kuşatıcıdır.

55- O gün o azab onları hem üstlerinden, hem ayaklarının altından kaplayacak ve *(Allah onlara)*: "Yapmakta olduğunuz şeyleri tadın!" diyecektir.

56- Ey îmân eden kullarım! Şübhesiz ki benim arzım geniştir; öyle ise ancak bana kulluk edin!

57- Her nefis ölümü tadıcıdır;[1] sonra ancak bize döndürüleceksiniz.

58- Îmân edip sâlih ameller işleyenler var ya, elbette onları altlarından ırmaklar akan Cennetteki yüksek makamlara yerleştireceğiz. Orada ebedî olarak kalıcıdırlar. *(Böyle sâlih)* amel işleyenlerin mükâfâtı, ne güzeldir!

59- Onlar sabredenler ve Rablerine tevekkül edenlerdir.

60- *(Yeryüzünde)* hareketli olan nice canlı da vardır ki rızkını taşıyamaz *(kendi te'mîn edemez)*. Onlara da size de Allah rızık verir.[2] Çünki O, Semî' *(rızık isteyen her canlıyı işiten)*dir, Alîm *(herbirinin ihtiyâcını bilen)*dir.

61- Celâlim hakkı için, eğer onlara *(o müşriklere)*: "Gökleri ve yeri yaratan, güneşi ve ayı emrine boyun eğdiren kimdir?" diye sorsan, mutlakâ: "Allah!" derler. Öyle ise *(haktan)* nasıl çevriliyorlar?

62- Allah, kullarından dilediğine rızkı genişletir ve *(kimi dilerse de)* ona daraltır. Şübhe yok ki Allah, herşeyi hakkıyla bilendir.

63- And olsun ki onlara: "Gökten bir su indirip, yeryüzünü ölümünden sonra onunla dirilten kimdir?" diye sorsan, mutlakâ: "Allah!" derler. De ki: "Hamd, Allah'a mahsustur." Fakat onların çoğu *(buna)* akıl erdirmezler.

وَمَا هٰذِهِ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَٓا اِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌۜ وَاِنَّ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ

ve / değildir / bu / hayatı / dünya / ancak / bir eğlence / ve / bir oyun / ve / şübhesiz / yurdu / âhiret

لَهِيَ الْحَيَوَانُۢ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾ فَاِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلْكِ دَعَوُا

elbette odur / hayat sâhibi / keşke / olsalardı / biliyorlar / artık o vakit ki / bindiler / gemiye / yalvardılar

اللّٰهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَۚ فَلَمَّا نَجّٰيهُمْ اِلَى الْبَرِّ اِذَا هُمْ يُشْرِكُونَۙ ﴿٦٥﴾

Allah'a / ihlaslı kimseler olarak / ona / dinde / ve ne zaman ki / onları kurtardı / karaya / birden onlar / ortak koşuyorlar

لِيَكْفُرُوا بِمَٓا اٰتَيْنَاهُمْۚ وَلِيَتَمَتَّعُواۜ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا جَعَلْنَا

nankörlük etmeleri için / o şeylere ki / kendilerine verdik / ve / faydalanmaları için / fakat ileride / bilecekler / ve görmediler mi ki / şübhesiz biz / kıldık

حَرَماً اٰمِناً وَيُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْۜ اَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ

dokunulmaz bir yer / emniyetli / kapılıp götürülürken / insanlar / etraflarından / hâlâ bâtıla mı / inanıyorlar / ve / ni'metini

اللّٰهِ يَكْفُرُونَ ﴿٦٧﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِباً اَوْ كَذَّبَ

Allahın / inkâr ediyorlar / ve / kimdir / daha zâlim / o kimseden ki / iftirâ etti / Allah'a / bir yalanı / veya / yalanladı

بِالْحَقِّ لَمَّا جَٓاءَهُۜ اَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾ وَالَّذِينَ

hakkı / ne zaman ki / kendisine geldi / yok mu / cehennemde / bir yer / kâfirlere / ve / o kimseler ki

جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَاۜ وَاِنَّ اللّٰهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾

cihâd ettiler / bizim uğrumuzda / elbette onları eriştireceğiz / yollarımıza / ve / şübhesiz / Allah / elbette beraberdir / iyilik edenlerle

سُورَةُ الرُّومِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتُّونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

ismiyle / Allah'ın / Rahmân / Rahîm

الٓمٓ ﴿١﴾ غُلِبَتِ الرُّومُۙ ﴿٢﴾ فِٓي اَدْنَى الْاَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ

elif lâm mim / mağlûb oldu / Rum'lar / en yakınında / o yerin / ve / onlar / ardından

غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَۙ ﴿٣﴾ فِي بِضْعِ سِنِينَۜ لِلّٰهِ الْاَمْرُ مِنْ قَبْلُ

mağlûbiyetlerinin / gâlib geleceklerdir / içinde / birkaç / sene / Allah'ındır / emir / bundan önce

وَمِنْ بَعْدُۜ وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَۙ ﴿٤﴾ بِنَصْرِ

ve / bundan sonra / ve / o gün / sevinecektir / mü'minler / yardımıyla

اللّٰهِۜ يَنْصُرُ مَنْ يَشَٓاءُۜ وَهُوَ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُ ﴿٥﴾

Allah'ın / yardım eder / o kimseye ki / diler / ve / o / dâima üstündür / çok merhametlidir

64- Hâlbuki bu dünya hayâtı, bir eğlence ve bir oyundan başka bir şey değildir. Şübhesiz âhiret yurdu ise, elbette asıl hayat odur. Keşke bilselerdi!

65- Bununla berâber, gemiye bindikleri zaman, dinde O'na *(karşı)* ihlaslı *(samîmî)* kimseler olarak Allah'a yalvarırlar. Fakat *(Allah)* onları karaya *(çıkararak)* kurtarınca, bir de bakarsın ki onlar *(yine O'na)* ortak koşuyorlar!

66- Tâ ki kendilerine verdiğimiz şeylere *(ni'metlere)* nankörlük etsinler ve zevke dalsınlar! Fakat *(onlar yaptıklarının âkıbetini)* ileride bilecekler!

67- Etraflarından insanlar kapılıp götürülürken *(kimisi öldürülüp, kimisi esîr edilirken)* şübhesiz bizim *(Mekke'yi)* emniyet içinde, dokunulmaz bir yer yaptığımızı görmediler mi? Hâlâ bâtıla inanıp, Allah'ın ni'metini inkâr mı ediyorlar?

68- Hâlbuki Allah'a bir yalanı iftirâ edenden veya kendisine geldiğinde hakkı yalanlayandan daha zâlim kim olabilir? Cehennemde kâfirlere bir yer mi yok?

69- Bizim uğrumuzda cihâd edenlere gelince, onları mutlakā yollarımıza eriştireceğiz. Şübhesiz ki Allah, elbette iyilik edenlerle berâberdir.

30- RÛM SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 60 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Mîm.

2, 3, 4, 5- **Rum**'lar *(Arab'ların bulunduğu bölgeye)* pek yakın bir yerde *(müşrik olan İranlılara)* mağlûb oldu; fakat onlar bu mağlûbiyetlerinden sonra, birkaç sene içinde *(üç ile dokuz yıl arasında, İranlılara)* gālib geleceklerdir. Önünde de sonunda da emir Allah'ındır; o gün mü'minler de Allah'ın yardımıyla sevinecektir. *(O,)* dilediğine yardım eder. Çünki O, Azîz *(kudreti herşeye üstün gelen)*dir, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

وَعْدَ اللّٰهِۜ لَا يُخْلِفُ اللّٰهُ وَعْدَهُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ

insanların çoğu fakat va'dinden Allah caymaz Allah'ın va'didir

لَا يَعْلَمُونَ ۝٦ يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَاۚ وَهُمْ عَنِ

onlar ve dünya hayatından görünüşte olanı bilirler bilmezler

الْاٰخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ ۝٧ اَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا ف۪ٓي اَنْفُسِهِمْۗ مَا

kendi nefislerinde hiç düşünmediler mi gâfil olanlar kendileridir âhiretten

خَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَٓا اِلَّا بِالْحَقِّ وَاَجَلٍ مُسَمًّىۜ

belirli bir ecel ile ve hak ile ancak ikisi arasındadır ve o şeyleri ki yeri ve gökleri Allah yaratmadı

وَاِنَّ كَث۪يرًا مِنَ النَّاسِ بِلِقَٓائِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ ۝٨ اَوَلَمْ يَس۪يرُوا ف۪ي

ve dolaşmadılar mı gerçekten inkâr edenlerdir Rablerine kavuşmayı insanlardan çoğu şüphesiz ve

الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْۜ

kendilerinden öncedir o kimselerin ki âkıbeti olmuş nasıl ki baksınlar yeryüzünde

كَانُٓوا اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَاَثَارُوا الْاَرْضَ وَعَمَرُوهَٓا اَكْثَرَ

daha çok onu i'mâr etmişler ve yeryüzünü işlemişler ve kuvvetçe kendilerinden daha şiddetli idiler

مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَٓاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِۜ فَمَا كَانَ اللّٰهُ

Allah demek değildi mu'cizeler peygamberleri onlara getirmişti ve onu i'mâr ettiler o şeyden ki

لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ كَانُٓوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَۜ ۝٩ ثُمَّ

sonra zulmediyorlar kendi nefislerine idiler fakat onlara zulmedecek

كَانَ عَاقِبَةَ الَّذ۪ينَ اَسَٓاؤُا السُّٓوٰٓى اَنْ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ

Allah'ın âyetlerini yalanladılar diye çok kötü kötülük ettiler o kimselerin ki âkıbeti oldu

وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِؤُ۫نَ ۝١٠ اَللّٰهُ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُع۪يدُهُ ثُمَّ

sonra onu iâde eder sonra yaratmaya başlar Allah alay ediyorlar onla idiler ve

اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۝١١ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ۝١٢ وَلَمْ

ve günahkârlar susar kıyâmet kopar o gün ki ve döndürüleceksiniz ona

يَكُنْ لَهُمْ مِنْ شُرَكَٓائِهِمْ شُفَعَٓؤُا وَكَانُوا بِشُرَكَٓائِهِمْ

ortaklarını oldular ve şefâat edenler ortaklarından kendilerine olmadı

كَافِر۪ينَ ۝١٣ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَتَفَرَّقُونَ ۝١٤ فَاَمَّا

işte ama ayrılırlar o gün kıyâmet kopar o gün ki ve inkâr edenler

الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ ف۪ي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ۝١٥

sevindirilirler bir bahçede artık onlar sâlih ameller yaptılar ve îmân ettiler o kimseler ki

6- *(Bu zafer)* Allah'ın va'didir.

Allah, va'dinden dönmez; fakat insanların çoğu bilmezler.

7- *(Onlar)* dünya hayâtından *(yalnız)* görünüşte olanı bilirler; çünki onlar, âhiretten gâfil olanların ta kendileridir.

8- *(Onlar)* Allah'ın, gökleri ve yeri ve ikisi arasında bulunanları, ancak hak ile *(yerli yerinde)* ve belirli bir ecel ile yarattığını, kendi nefislerinde hiç düşünmediler mi? Şübhesiz ki insanların çoğu, Rablerine kavuşmayı gerçekten inkâr eden kimselerdir.

9- *(Onlar)* yeryüzünde *(hiç)* dolaşmadılar mı ki, kendilerinden öncekilerin âkıbeti nasıl olmuştur, baksınlar!

(Onlar) kendilerinden kuvvetçe daha şiddetliydiler; hem yeryüzünü işlemişler ve onu bunların i'mârından daha çok i'mâr etmişlerdi; peygamberleri de onlara mu'cizeler getirmişti.

Demek Allah onlara zulmetmiyordu, fakat *(onlar, bu isyanlarıyla)* kendi nefislerine zulmediyorlardı.

10- Sonra, o kötülük edenlerin âkıbeti çok kötü oldu.

Çünki Allah'ın âyetlerini yalanladılar ve onlarla alay ediyorlardı.

11- Allah, *(ilk olarak mahlûkâtı)* yaratmaya başlar; sonra onu *(o yaratmayı âhirette tekrar)* iâde eder; sonra ancak O'na döndürüleceksiniz.

12- Kıyâmetin kopacağı gün, günahkârlar *(ümidsizlik içinde)* susar.

13- Ve *(Allah'a koştukları)* ortaklarından kendilerine şefâat eden kimseler olmaz; ve *(o zaman onlar)* ortaklarını da inkâr eden kimseler olurlar.

14- Kıyâmet kopacağı gün, işte o gün *(mü'minlerle kâfirler)* birbirlerinden ayrılırlar.

15- Fakat îmân edip sâlih ameller işleyenlere gelince; artık onlar, bir bahçede *(Cennette)* sevindirilirler.

16- Fakat inkâr edip âyetlerimizi ve âhirete kavuşmayı yalanlayanlara gelince, işte onlar azâb içinde hazır bulundurulacak olan kimselerdir.

17- Öyle ise, akşama girdiğinizde ve sabaha girdiğinizde Allah'ı tesbîh edin *(akşam, yatsı ve sabah namazlarını kılın)*!

18- Hâlbuki göklerde ve yerde hamd, O'na mahsustur.

Akşama doğru ve öğlene girdiğiniz zaman da *(Allah'ı tesbîh edin!*

İkindi ve öğle namazını kılın)!

19- *(O,)* ölüden diriyi çıkarır; diriden de ölüyü çıkarır; ve yeryüzünü ölümünden sonra diriltir.

İşte *(siz de kabirlerinizden)* böyle çıkarılacaksınız.

20- O'nun *(kudretinin)* delillerinden biri de, sizi *(atanız Âdem'i)* bir topraktan yaratmış olmasıdır; sonra siz, *(yeryüzünde çoğalıp)* yayılan insanlar oluverdiniz.

21- O'nun delillerinden biri de, kendilerine *(meyledip)* ülfet edesiniz diye kendi *(cinsi)*-nizden size eşler yaratması ve aranızda bir sevgi ve bir şefkat kılmasıdır.

Şübhesiz ki bunda, düşünecek olan bir kavim için nice deliller vardır.

22- O'nun delillerinden biri de, gökleri ve yeri yaratması ve lisanlarınızın ve renklerinizin muhtelif olmasıdır.

Muhakkak ki bunda, âlimler için kat'î deliller vardır.

23- O'nun delillerinden biri de, gece ve gündüzde, uyumanız ve O'nun fazlından *(rızkınızı)* aramanızdır.

Şübhesiz ki bunda, işitecek olan bir kavim için elbette deliller vardır.

24- Hem O'nun delillerinden biridir ki, size korku ve ümid içinde şimşeği gösteriyor ve gökten bir su indiriyor da onunla yeryüzünü ölümünden sonra diriltiyor.

Gerçekten bunda, akıl erdirecek olan bir kavim için kat'î deliller vardır.

وَ اَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَ لِقَاۤئِ الْاٰخِرَةِ

âhirete | kavuşmayı | ve | âyetlerimizi | yalanladılar | ve | inkâr ettiler | o kimseler ki | ama | ve

فَاُولٰۤئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿١٦﴾ فَسُبْحَانَ اللّٰهِ حِينَ تُمْسُونَ

akşama girersiniz | o zaman ki | Allah'ı | öyle ise tesbîh edin | hazır bulundurulacak kimselerdir | azâb içinde | artık işte onlar

وَ حِينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٧﴾ وَ لَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ وَ عَشِيًّا

akşam üzeri | ve | yerde | ve | göklerde | hamd | ona-dır | ve | sabaha girersiniz | o zaman ki | ve

وَ حِينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَ يُخْرِجُ الْمَيِّتَ

ölüyü | çıkarır | ve | ölüden | diriyi | çıkarır | öğlene girersiniz | o zaman ki | ve

مِنَ الْحَيِّ وَ يُحْيِي الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ كَذٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١٩﴾

çıkarılacaksınız | işte böyle | ve | ölümünden | sonra | yeryüzünü | diriltir | ve | diriden

وَ مِنْ اٰيَاتِهِ اَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ اِذَا اَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ

yayılıyorsunuz | bir beşersiniz ki | siz | birden | sonra | bir topraktan | sizi yaratması | delillerindendir | ve

﴿٢٠﴾ وَ مِنْ اٰيَاتِهِ اَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا

ülfet etmeniz için | eşler | kendinizden | size | yaratması | delillerindendir | ve

اِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً اِنَّ فِي ذٰلِكَ

bunda vardır | şübhesiz | bir şefkat | ve | bir sevgi | aranızda | kılmıştır | ve | kendilerine

لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ وَ مِنْ اٰيَاتِهِ خَلْقُ السَّمٰوَاتِ

göklerin | yaratılması | delillerindendir | ve | düşünecekler | bir kavim için ki | elbette deliller

وَ الْاَرْضِ وَ اخْتِلَافُ اَلْسِنَتِكُمْ وَ اَلْوَانِكُمْ اِنَّ فِي

şübhesiz | renklerinizin | ve | lisanlarınızın | muhtelif olması | ve | yerin | ve

ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِلْعَالِمِينَ ﴿٢٢﴾ وَ مِنْ اٰيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ

gecede | uyumanız | delillerindendir | ve | âlimler için | kat'î deliller | bunda vardır

وَ النَّهَارِ وَ ابْتِغَاۤؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ اِنَّ فِي ذٰلِكَ

bunda vardır | şübhesiz | fazlından | aramanız | ve | gündüzde | ve

لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَ مِنْ اٰيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ

şimşeği | size gösteriyor | delillerindendir | ve | işitecekler | bir kavim için ki | elbette deliller

خَوْفًا وَ طَمَعًا وَ يُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاۤءِ مَاۤءً فَيُحْيِي بِهِ الْاَرْضَ

yeryüzünü | onunla | ve diriltiyor | bir su | gökten | indiriyor | ve | ümîd olarak | ve | korku olarak

بَعْدَ مَوْتِهَا اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

akıl erdirecekler | bir kavim için ki | kat'î deliller | bunda vardır | şübhesiz | ölümünden | sonra

وَمِنْ اٰيَاتِه۪ٓ اَنْ تَقُومَ السَّمَٓاءُ وَالْاَرْضُ بِاَمْرِه۪ۜ ثُمَّ اِذَا دَعَاكُمْ

sizi çağırdı · o vakit ki · sonra · emriyle · yerin · ve · göğün · ayakta durması · delillerindendir · ve

دَعْوَةً مِنَ الْاَرْضِ اِذَٓا اَنْتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٢٥﴾ وَلَهُ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ

göklerdedir · o kimseler ki · onundur · ve · çıkacaksınız · siz · hemen · yerden · bir da'vetle

وَالْاَرْضِۜ كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ ﴿٢٦﴾ وَهُوَ الَّذ۪ي يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ

sonra · yaratmaya · başlar · o zât ki · o · ve · itâatkârdırlar · ona · hepsi · yerde · ve

يُع۪يدُهُ وَهُوَ اَهْوَنُ عَلَيْهِۜ وَلَهُ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى فِي السَّمٰوَاتِ

göklerde · en yüce · misâl · onundur · ve · ona · daha kolaydır · o · ve · onu iâde eder

وَالْاَرْضِۚ وَهُوَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ ﴿٢٧﴾ ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِنْ

bir misâl olarak · size · misâl getirdi · her işi hikmetlidir · dâima üstündür · o · ve · yerde · ve

اَنْفُسِكُمْۜ هَلْ لَكُمْ مِنْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ مِنْ

sağ elleriniz · sâhib oldu · o şeylerden ki · sizin için var mı · kendinizden

شُرَكَٓاءَ ف۪ي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَاَنْتُمْ ف۪يهِ سَوَٓاءٌ تَخَافُونَهُمْ

onlardan korkarsınız · eşitsinizdir · kendisinde · artık siz · sizi rızıklandırdık · o şeylerde ki · ortaklardan

كَخ۪يفَتِكُمْ اَنْفُسَكُمْۜ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

akıl erdirecekler · bir kavim için ki · âyetleri · açıklıyoruz · işte böyle · kendinizden · korkmanız gibi

﴿٢٨﴾ بَلِ اتَّبَعَ الَّذ۪ينَ ظَلَمُٓوا اَهْوَٓاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍۚ فَمَنْ يَهْد۪ي

hidâyete erdirir · artık kim · bir bilgi · olmadan · nefsânî arzularına · zulmettiler · o kimseler ki · uydu · bil'akis

مَنْ اَضَلَّ اللّٰهُۜ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِر۪ينَ ﴿٢٩﴾ فَاَقِمْ وَجْهَكَ

yüzünü · öyle ise doğrult · yardımcılardan · onlar için yoktur · ve · Allah · dalâlete attı · o kimseyi ki

لِلدّ۪ينِ حَن۪يفًاۜ فِطْرَتَ اللّٰهِ الَّت۪ي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَاۜ

onun üzerine · insanları · yarattı · o şeye ki · Allah'ın · fıtratına · hakka yönelmiş olarak · dîne

لَا تَبْد۪يلَ لِخَلْقِ اللّٰهِۜ ذٰلِكَ الدّ۪ينُ الْقَيِّمُۙ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ

insanların · çoğu · fakat · doğru · din · işte budur · Allah'ın · yaratışında · değiştirme yoktur

لَا يَعْلَمُونَۗ ﴿٣٠﴾ مُن۪يب۪ينَ اِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَاَق۪يمُوا الصَّلٰوةَ

namazı · hakkıyla edâ edin · ve · ondan sakının · ve · ona · yönelen kimseler olarak · bilmezler

وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِك۪ينَۙ ﴿٣١﴾ مِنَ الَّذ۪ينَ فَرَّقُوا د۪ينَهُمْ

dinlerini · ayırdılar · o kimselerden ki · müşriklerden · olmayın · ve

وَكَانُوا شِيَعًاۜ كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾

sevinenlerdir · kendi yanlarındadır · o şeylerle ki · tâife · her · kısım kısım · oldular · ve

25- O'nun delillerinden biri de göğün ve yerin O'nun emriyle *(bu hâlinde)* durmasıdır. Sonra sizi yerden *(kabirlerinizden tekrar dirilmeniz için)* bir da'vetle çağırdığı zaman, siz hemen *(oradan)* çıkacaksınız.[1]

26- Çünki göklerde ve yerde kim varsa, O'nundur. Hepsi O'na itâatkârdırlar.

27- Hem O, *(ilk olarak mahlûkâtı)* yaratmaya başlayan, sonra onu *(o yaratmayı âhirette tekrar)* iâde edendir. Bu O'na daha kolaydır. Hem göklerde ve yerde en yüce sıfat O'nundur. Ve O, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

28- *(Allah, ortağı olmadığına dâir)* size kendinizden şöyle bir misâl getirdi: Sizin için, sâhibi bulunduğunuz kölelerden, sizi rızıklandırdığımız şeylerde artık siz *(hür olanlar)* kendisinde *(onların mülkiyetinde)* eşit *(haklara sâhib)* olduğunuz *(ve)* birbirinizden çekindiğiniz gibi onlardan *(o kölelerden de)* çekineceğiniz ortaklar var mı? İşte akıl erdirecek olan bir kavim için âyetleri böyle açıklıyoruz.

29- Hayır! Zulmedenler *(nefsânî)* arzularına bilgisizce uydu*(lar)*. Artık Allah'ın, *(kendi isyânı yüzünden)* dalâlete attığını kim hidâyete erdirebilir. Onlar için hiçbir yardımcı da yoktur.

30- *(Ey Resûlüm!)* Öyle ise hakka yönelmiş olarak yüzünü *(hak)* dîne doğrult! Allah'ın, insanları onun üzerine yarattığı *(İslâm)* fıtratına! *(Ki her çocuk, İslâm fıtratı üzere doğar.)* Allah'ın yaratışında değişme yoktur. İşte doğru din budur! Fakat insanların çoğu bilmezler.

31- *(Hepiniz)* O'na yönelen kimseler olarak, O'ndan sakının, namazı hakkıyla edâ edin ve müşriklerden olmayın!

32- O *(müşrik)* kimselerden ki, dinlerini parçalayıp kısım kısım oldular. *(Ve üstelik onlardan)* her tâife, kendi yanlarında olan *(din)* ile sevinen kimselerdir.

وَاِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ اِلَيْهِ ثُمَّ اِذَا اَذَاقَهُمْ

onlara tattırdı | o vakit ki | sonra | ona yönelen kimseler olarak | Rablerine | yalvardılar | bir zarar | insanlara | dokundu | o vakit ki | ve

مِنْهُ رَحْمَةً اِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ لِيَكْفُرُوا بِمَا

o şeylere ki | nankörlük etmeleri için | ortak koşuyorlar | Rablerine | onlardan | bir tâife | birden | bir rahmet | kendinden

اٰتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ اَمْ اَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا

bir delil | onlara | indirdik mi | yoksa | bileceksiniz | artık ileride | şimdi faydalanın | kendilerine verdik

فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِ يُشْرِكُونَ ﴿٣٥﴾ وَاِذَا اَذَقْنَا النَّاسَ

insanlara | tattırdık | ne zaman ki | ve | ortak koşuyorlar | kendisiyle | idiler | o şeyi ki | söylüyor | ve o

رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيهِمْ اِذَا هُمْ

hemen onlar | ellerinin | takdîm ettiği şeyler yüzünden | bir kötülük | kendilerine isâbet ederse | eğer | ve | onunla | sevindiler | bir rahmet

يَقْنَطُونَ ﴿٣٦﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ

diler | o kimseye ki | rızkı | genişletiyor | Allah | şübhesiz | ve görmediler mi ki | ümîdsizliğe düşerler

وَيَقْدِرُ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٧﴾ فَاٰتِ ذَا الْقُرْبٰى

yakınlık | sâhibine | öyle ise ver | îmân edecekler | bir kavim için ki | elbette ibretler | bunda vardır | şübhesiz | daraltıyor | ve

حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ ذٰلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ

rızâsını | istiyorlar | o kimseler için ki | hayırlıdır | bu | yolda kalmışa | ve | yoksula | ve | hakkını

اللّٰهِ وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَا اٰتَيْتُمْ مِنْ رِبًا لِيَرْبُوَا فِي

artması için | bir fâizden | verdiniz | o şeyler ki | ve | kurtuluşa erenler | onlardır | işte onlar | ve Allah'ın

اَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُوا عِنْدَ اللّٰهِ وَمَا اٰتَيْتُمْ مِنْ زَكٰوةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ

rızâsını | istiyorsunuz | bir zekâttan | verdiniz | o şeyler ki | ve | Allahın | katında | bu durumda artmaz | insanların | mallarında

اللّٰهِ فَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ ﴿٣٩﴾ اَللّٰهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ

sizi rızıklandırdı | sonra | sizi yarattı | o zâttır ki | Allah | kat kat artıranlar | onlardır | işte onlar | Allah'ın

ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ

o kimse ki | ortak koştuklarınızdan | var mı | sizi diriltecek | sonra | sizi öldürecek | sonra

يَفْعَلُ مِنْ ذٰلِكُمْ مِنْ شَيْءٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ

ortak koşuyorlar | o şeylerden ki | pek yücedir | ve | o pek münezzehtir | bir şey | bunlardan | yapar

﴿٤٠﴾ ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ اَيْدِي النَّاسِ

insanların | elleri | kazandı | o şey yüzünden ki | denizde | ve | karada | fesad | çıktı

لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤١﴾

dönüyorlar | tâ ki onlar | yaptılar | o şeyin ki | bir kısmını | kendilerine tattırması için

33- Hâlbuki insanlara bir zarar dokunduğu zaman, O'na yönelen kimseler olarak Rablerine yalvarırlar; sonra *(Rableri)* onlara katından bir rahmet tattırınca, bir de bakarsın ki, onlardan bir tâife Rablerine ortak koşuyorlar!

34- Tâ ki kendilerine verdiğimiz şeylere *(ni'metlere)* nankörlük etsinler! Şimdi zevk edin *(bakalım)*! Artık ileride bileceksiniz!

35- Yoksa onlara bir delil indirmişiz de, kendisiyle ortak koşmakta oldukları şeyi o mu söylüyor?

36- Hâlbuki insanlara bir rahmet *(ni'met)* tattırdığımız zaman, onunla sevinirler. Fakat ellerinin takdîm ettiği şeyler *(işlediği günahlar)* yüzünden başlarına bir kötülük isâbet etse, onlar hemen ümidsizliğe düşerler!

37- Görmediler mi ki şübhesiz Allah, rızkı dilediğine genişletiyor ve *(dilediğine de)* daraltıyor. Şübhe yok ki bunda, îmân edecek bir kavim için elbette ibretler vardır.

38- Öyle ise akrabâya, yoksula ve yolda kalmışa hakkını ver! Allah'ın rızâsını isteyenler için bu pek hayırlıdır. İşte onlar, gerçekten kurtuluşa erenlerdir.

39- İnsanların mallarında artış olsun diye verdiğiniz herhangi bir fâiz, Allah katında artmaz. Hâlbuki Allah'ın rızâsını isteyerek verdiğiniz herhangi bir zekâta gelince, işte onlar, *(sevablarını ve mallarını)* gerçekten kat kat artıranlardır.

40- Allah, sizi yaratan; sonra sizi rızıklandıran; sonra sizi öldürecek; sonra sizi *(tekrar)* diriltecek olandır. *(Allah'a)* koştuğunuz ortaklar içinde bunlardan herhangi birini yapabilecek var mı? O, *(onların)* ortak koşmakta oldukları şeylerden pek münezzeh ve pek yücedir.

41- İnsanların ellerinin kazandığı *(günahlar)* yüzünden, karada ve denizde fesad çıktı ki *(Allah)*, yaptıklarının bir kısmını*(n cezâsını)*, kendilerine *(dünyada)* tattırsın; tâ ki *(kötülüklerden)* dönsünler.

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ

bundan öncedir | o kimselerin ki | âkıbeti | olmuş | nasıl | ve bakın | yeryüzünde | yürüyün | de ki

كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿٤٢﴾ فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيِّمِ مِنْ قَبْلِ

öncesinden | dosdoğru | dîne | yüzünü | o hâlde doğrult | müşrik kimseler | onların çoğu | idi

أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ ﴿٤٣﴾ مَنْ كَفَرَ

inkâr ederse | kim | ayrılırlar | o gün | Allah'dan | onun için | geri çevrilmek yoktur | bir gün ki | gelmesi

فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِأَنْفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ ﴿٤٤﴾ لِيَجْزِيَ

mükâfâtlandırması için | hazırlarlar | artık kendileri için | sâlih bir amel | yaparsa | kim | ve | inkârı | artık kendi aleyhinedir

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ

kâfirleri | sevmez | şübhesiz o | fazlından | sâlih ameller | yaptılar | ve | îmân ettiler | o kimseleri ki

﴿٤٥﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيَاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُمْ

size tattırması için | ve | müjdeciler olarak | rüzgârları | göndermesi | onun delillerindendir | ve

مِنْ رَحْمَتِهِ وَلِتَجْرِيَ الْفُلْكُ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ

tâ ki siz | ve | fazlından | aramanız için | ve | emriyle | gemiler | akıp gitmesi için | ve | rahmetinden

تَشْكُرُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ

kavimlerine | peygamberleri | senden önce | gönderdik | and olsun gerçekten | ve | şükredersiniz

فَجَاءُوهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا وَكَانَ حَقًّا

hak | oldu | ve | günah işlediler | o kimselerden ki | bunun üzerine intikam aldık | mu'cizeler | ve onlara getirdiler

عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا

bir bulutu | ki harekete geçirir | rüzgârları | gönderir | o zâttır ki | Allah | mü'minlere | yardım | üzerimize

فَيَبْسُطُهُ فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسَفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ

çıkar | yağmuru ki | derken görürsün | parça parça | onu kılar | ve | diler | nasıl | gökte | sonra onu yayar

مِنْ خِلَالِهِ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ

sevinirler | hemen onlar | kullarından | diler | o kimselere ki | onunla | isâbet etti | artık o vakit ki | aralarından

﴿٤٨﴾ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمُبْلِسِينَ

elbet ümidsizliğe düşmüş olanlar | bundan önce | üzerlerine | indirilmesi | öncesinden | idiler | şübhesiz | ve

﴿٤٩﴾ فَانْظُرْ إِلَىٰ آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا

ölümünden | sonra | yeryüzünü | diriltiyor | nasıl | Allah'ın | rahmetinin | eserlerine | şimdi bak

إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

hakkıyla gücü yetendir | herşeye | o | ve | ölüleri | elbette diriltıcidir | bu (zât) | şübhesiz

42- *(Ey Resûlüm!)* De ki: Yeryüzünde dolaşın da, öncekilerin âkıbeti nasıl olmuş, bakın! Onların çoğu müşrik kimseler idi.

43- O hâlde Allah tarafından *(va'd olunduğunuz ve başkalarınca)* onun geri çevrilmesi mümkün olmayan bir günün gelmesinden önce, yüzünü o dosdoğru dîne doğrult; *(artık)* o gün *(insanlar Cennet ve Cehenneme)* kısım kısım ayrılırlar.

44- Kim inkâr ederse, o takdirde inkârı kendi aleyhinedir. Kim de sâlih bir amel işlerse, artık kendileri için *(Cennetteki yerlerini)* hazırlamış olurlar.

45- Tâ ki *(Allah)*, îmân edip sâlih ameller işleyenleri fazlından mükâfâtlandırsın. Şübhesiz ki O, kâfirleri sevmez.

46- O'nun delillerinden biri de, *(yağmurun önünde)* rüzgârları müjdeciler olarak göndermesidir. Bu sâyede size rahmetinden tattırsın, emriyle gemiler akıp gitsin ve fazlından *(rızkınızı)* arayasınız; tâ ki şükredesiniz.

47- Celâlim hakkı için, senden önce de nice peygamberleri kavimlerine gönderdik de onlara mu'cizeler getirdiler. *(Bir kısmı îmân etti, bir kısmı îmân etmedi.)* Bunun üzerine günah işleyenlerden intikam aldık. Mü'minlere yardım etmek ise, üzerimize hak oldu.

48- Allah, bulut*(lar)*ı hemen harekete geçiren rüzgârları gönderen; sonra onu *(o bulutları)* gökte dilediği gibi yayan ve onu parça parça edendir. Derken aralarından yağmurun çıktığını görürsün! Nihâyet onu kullarından dilediğine isâbet ettirince, onlar hemen sevinirler.

49- Hâlbuki *(onlar)*, üzerlerine *(yağmurun)* indirilmesinden önce *(ve)* bundan *(bu yağmur bulutlarının görünmesinden)* evvel elbette ümidsizliğe düşmüş kimselerdi.

50- Şimdi Allah'ın rahmetinin eserlerine bak! Yeryüzünü ölümünden sonra nasıl diriltiyor? Şübhesiz ki O, ölüleri elbette diriltıcidir. Çünki O, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

51- Celâlim hakkı için, eğer *(zararlı)* bir rüzgâr göndersek de onu *(o bitkileri)* sararmış *(solmuş)* görseler, bundan sonra elbette nankörlük etmeye başlarlar.

52- O hâlde, şübhesiz ki sen ölülere işittiremezsin; arkalarını dönen kimseler olarak yüz çevirirlerken, o sağırlara da da'veti*(ni)* işittiremezsin!

53- Ve sen, körlerin sapıklıklarından *(kendilerini çıkaran)* hidâyet vericisi değilsin! Çünki sen *(da'vetini)*, ancak âyetlerimize îmân edip de kendileri Müslüman olan kişilere işittirebilirsin.

54- Allah, sizi zayıf yaratan; sonra zayıflığın ardından *(size)* bir kuvvet veren; sonra kuvvetin ardından *(tekrar)* bir zayıflık ve bir ihtiyarlık verendir. *(O,)* dilediğini yaratır. Çünki O, Alîm *(kullarının her hâlini hakkıyla bilen)*dir, Kadîr *(her dilediğine gücü yeten)*dir.

55- Kıyâmet koptuğu gün günahkârlar, *(dünyada)* bir saatten başka kalmadıklarına yemîn eder. İşte *(haktan)* böyle çevriliyorlardı.

56- Kendilerine ilim ve îmân verilen kimseler ise: "Yemîn olsun ki *(siz)*, Allah'ın Kitâbı'nda *(va'd edilen)*, yeniden dirilme gününe kadar kaldınız. İşte bu, yeniden dirilme günüdür. Fakat siz bilmiyordunuz" der.

57- Artık o gün, zulmedenlere, ne ma'zeretleri fayda verir, ne de onlardan *(Allah'ı)* râzı etmeleri istenir.

58- Şânım hakkı için, bu Kur'ân'da insanlara her çeşit misâlden *(ve ma'nâdan)* getirdik. Ve muhakkak ki, onlara bir âyet de getirsen, o inkâr edenler elbette: "Siz ancak bâtıl şeyler uyduran kimselersiniz" diyeceklerdir.

59- İşte *(hakkın kıymetini)* bilmeyenlerin kalblerini *(küfürlerindeki inadları sebebiyle)* Allah böyle mühürler!

60- *(Ey Resûlüm!)* Artık sabret! Çünki Allah'ın va'di haktır. Öyle ise kat'î olarak îmân etmemiş olanlar, sakın seni gevşekliğe sevk etmesin!

وَلَئِنْ اَرْسَلْنَا رٖيحًا فَرَاَوْهُ مُصْفَرًّا لَظَلُّوا مِنْ بَعْدِهٖ يَكْفُرُونَ ﴿٥١﴾

nankörlük ediyorlar | bundan sonra | elbette olurlar | sararmış | ki onu görseler | bir rüzgâr | göndersek | and olsun eğer | ve

فَاِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتٰى وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاۤءَ اِذَا وَلَّوْا مُدْبِرٖينَ

arkalarını dönenler olarak | yüz çevirdiler | o vakit ki | da'veti | sağırlara | işittiremezsin | ve | ölülere | işittiremezsin | ve şübhesiz sen

﴿٥٢﴾ وَمَاۤ اَنْتَ بِهَادِ الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ اِنْ تُسْمِعُ اِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِاٰيَاتِنَا

âyetlerimize | îmân eder | ancak o kimseye ki | sen işittiremezsin | sapıklıklarından | körlerin | yol göstericisi | sen değilsin | ve

فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾ اَللّٰهُ الَّذٖى خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ

kıldı | sonra | bir zayıflıktan | sizi yarattı | o zâttır ki | Allah | müslümandırlar | artık onlar

بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً

bir ihtiyarlık | ve | bir zayıflık | kuvvetin | ardından | kıldı | sonra | bir kuvvet | zayıflığın | ardından

يَخْلُقُ مَا يَشَاۤءُ وَهُوَ الْعَلٖيمُ الْقَدٖيرُ ﴿٥٤﴾ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ

kıyâmet | kopar | o gün ki | ve | çok güçlüdür | herşeyi bilendir | o | ve | diler | o şeyi ki | yaratır

يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ كَذٰلِكَ كَانُوا

idiler | işte böyle | bir saatten | başka | kalmadılar | günahkârlar | yemîn eder

يُؤْفَكُونَ ﴿٥٥﴾ وَقَالَ الَّذٖينَ اُو۫تُوا الْعِلْمَ وَالْاٖيمَانَ لَقَدْ

and olsun gerçekten | îmân | ve | ilim | kendilerine verildi | o kimseler ki | dedi | ve | çevriliyorlar

لَبِثْتُمْ فٖى كِتَابِ اللّٰهِ اِلٰى يَوْمِ الْبَعْثِ فَهٰذَا يَوْمُ الْبَعْثِ

dirilme | günüdür | işte bu | dirilme | gününe kadar | Allah'ın | kitabında | kaldınız

وَلٰكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذٖينَ

o kimseler ki | fayda vermez | artık o gün | bilmiyorsunuz | idiniz | fakat siz

ظَلَمُوا مَعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٧﴾ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا

misâl getirdik | and olsun gerçekten | ve | râzı etmeleri istenir | ne onlardan | ve | ma'zeretleri | zulmettiler

لِلنَّاسِ فٖى هٰذَا الْقُرْاٰنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ

onlara getirsen | and olsun eğer | ve | misâlin | hepsinden | Kur'ân | bu | içinde | insanlara

بِاٰيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوۤا اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا مُبْطِلُونَ

bâtıl ehli olanlar | ancak | siz değilsiniz | o inkâr ettiler | o kimseler ki | mutlaka diyeceklerdir | bir âyet

﴿٥٨﴾ كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِ الَّذٖينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾

bilmiyorlar | o kimselerin ki | kalblerini | Allah | mühürler | işte böyle

فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفَّنَّكَ الَّذٖينَ لَا يُوقِنُونَ ﴿٦٠﴾

kat'î îmân etmiyorlar | o kimseler ki | sakın seni hafifliğe sevk etmesin | ve | haktır | Allah'ın | va'di | şübhesiz | artık sabret

سُورَةُ لُقْمٰنَ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ اَرْبَعٌ وَثَلٰثُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
ismiyle – Allah'ın – Rahmân – Rahîm

الٓمٓ ﴿١﴾ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ الْحَك۪يمِ ﴿٢﴾ هُدًى وَرَحْمَةً لِلْمُحْسِن۪ينَ ﴿٣﴾
elif lâm mîm – bunlar – âyetlendir – kitabın – hikmetli – bir hidâyet – ve – bir rahmettir – iyilik edenler için

اَلَّذ۪ينَ يُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾
onlar ki – hakkıyla edâ ederler – namazı – ve – verirler – zekâtı – ve – onlar – âhirete – onlar – kat'î îmân ediyorlar

اُو۬لٰٓئِكَ عَلٰى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾ وَمِنَ النَّاسِ
işte onlar – üzeredir – bir hidâyet – Rablerinden – ve – işte onlar – dır – kurtuluşa erenler – ve – insanlardan vardır

مَنْ يَشْتَر۪ي لَهْوَ الْحَد۪يثِ لِيُضِلَّ عَنْ سَب۪يلِ اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا
o kimse ki – satın alır – eğlencelisini – sözün – saptırmak için – yolundan – Allah – olmadan – bir bilgi – ve – onu edinir

هُزُوًا اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُه۪ينٌ ﴿٦﴾ وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِ اٰيَاتُنَا وَلّٰى
bir alay – işte onlar – onlar için vardır – bir azâb – aşağılayıcı – ve – o vakit ki – okunur – kendisine – âyetlerimiz – yüz çevirdi

مُسْتَكْبِرًا كَاَنْ لَمْ يَسْمَعْهَا كَاَنَّ ف۪ٓي اُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَشِّرْهُ
kibirli bir kimse olarak – sanki – onları işitmemiş – sanki – iki kulağında – bir ağırlık varmış – işte onu müjdele

بِعَذَابٍ اَل۪يمٍ ﴿٧﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّع۪يمِ
bir azâb ile – elemli – şübhesiz – o kimseler ki – îmân ettiler – ve – yaptılar – sâlih ameller – onlar için vardır – Cennetleri – Naîm

خَالِد۪ينَ ف۪يهَا وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّا وَهُوَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ ﴿٩﴾ ﴿٨﴾
ebedî kalıcıdırlar – orada – va'didir – Allah'ın – hak olan – ve – o – dâima üstündür – her işi hikmetlidir

خَلَقَ السَّمٰوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَاَلْقٰى فِي الْاَرْضِ رَوَاسِيَ اَنْ
yarattı – gökleri – olmadan – bir direk – onu görüyorsunuz – ve – bıraktı – yeryüzünde – sâbit dağlar – diye

تَم۪يدَ بِكُمْ وَبَثَّ ف۪يهَا مِنْ كُلِّ دَٓابَّةٍ وَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَاَنْبَتْنَا
sizi sarsar – ve – yaydı – orada – hepsinden – hareketli canlının – ve – indirdik – gökten – bir su – ki bitirdik

ف۪يهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَر۪يمٍ ﴿١٠﴾ هٰذَا خَلْقُ اللّٰهِ فَاَرُون۪ي مَاذَا خَلَقَ
orada – herbirinden – çiftin – güzel – bu – yarattığıdır – Allah'ın – şimdi gösterin bana – neyi – yaratmış

الَّذ۪ينَ مِنْ دُونِه۪ بَلِ الظَّالِمُونَ ف۪ي ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ﴿١١﴾
o kimseler ki – ondan başkadır – bil'akis – zâlimler – içindedir – bir dalâlet – apaçık

31- LOKMÂN (AS) SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 34 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Mîm.

2- Bunlar, hikmetli Kitâb'ın *(Kur'ân'ın)* âyetleridir.

3- *(Her âyet)* iyilik edenler için bir hidâyet ve bir rahmettir.

4- Onlar ki, namazı hakkıyla edâ ederler ve zekâtı verirler; onlar, âhirete de gerçekten kat'î olarak îmân edenlerdir.

5- İşte onlar, Rablerinden bir hidâyet üzeredirler ve yine onlar, gerçekten kurtuluşa erenlerdir.

6- İnsanlardan öylesi de vardır ki, Allah yolundan saptırmak ve onu bir eğlence edinmek için, bilgisizce *(âkıbetini düşünmeden)* o boş sözleri satın alır *(onlara rağbet eder)*. İşte onlar için *(pek)* aşağılayıcı bir azab vardır.

7- Kendisine âyetlerimiz okunduğu zaman da, sanki onları işitmemiş, sanki kulaklarında bir ağırlık varmış gibi kibirli bir kimse olarak yüz çevirir. İşte onu *(pek)* elemli bir azâb ile müjdele!

8- Muhakkak ki îmân edip sâlih ameller işleyenler var ya, onlar için Naîm Cennetleri vardır.

9- Orada ebedî olarak kalıcıdırlar. *(Bu,)* Allah'ın hak bir va'didir. Çünki O, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

10- Kendisini görmekte olduğunuz o gökleri, bir direk olmaksızın *(O)* yarattı; sizi sarsar diye de yeryüzünde sâbit dağlar koydu ve orada hareket eden her çeşit canlıyı yaydı. Hem gökten bir su indirdik de, orada her cins güzel bitkiden yetiştirdik.

11- *(İşte)* bu*(nlar)* Allah'ın yarattığıdır; şimdi gösterin bana, O'ndan başkaları ne yaratmış? Hayır! O zâlimler apaçık bir dalâlet içindedirler!

12- And olsun ki, **Lokmân**'a: "Allah'a şükret!" diye hikmet verdik. Ve kim şükrederse, artık ancak kendisi için şükretmiş olur. Kim de nankörlük ederse, hiç şübhesiz ki Allah, Ganî *(hiçkimsenin şükrüne muhtaç olmayan)*dır, Hamîd *(hamd edilmeye yegâne lâyık olan)*dır.

13- Ve bir zaman Lokmân oğluna, kendisi ona nasîhat ederken şöyle demişti: "Ey oğulcuğum! Allah'a şirk koşma! Muhakkak ki şirk, gerçekten *(pek)* büyük bir zulümdür!"(1)

14- İnsana, ana-babasını *(gözetip, onlara iyilik etmesini)* de tavsiye ettik. Anası onu, zayıflık üstüne zayıflık çekerek *(karnında)* taşımıştı. *(Sütten)* ayrılması da iki sene içinde olur. *(Bu yüzden:)* "Bana şükret! Ana-babana da!" *(diye tavsiye ettik)*. Dönüş ancak banadır.

15- Bununla berâber eğer *(ana-baban)*, hakkında bir bilgi sâhibi olmadığın şeyi bana ortak koşman için seni zorlarlarsa, o takdirde onlara itâat etme; ama onlara dünyada iyilikle sâhib çık! Ve bana yönelenlerin yoluna uy! Sonra dönüşünüz ancak banadır; o zaman size yapmakta olduklarınızı haber vereceğim.

16- *(Lokmân, nasîhatlerine devâm ederek şöyle dedi:)* "Ey oğulcuğum! Gerçekten o *(yaptığın iş)*, bir hardal dânesi ağırlığında bile olsa, öyle ki *(bu)* bir kaya içinde veya göklerde ya da yerin dibinde olsa, Allah onu *(âhirette önüne)* getirir! Şübhesiz ki Allah, Latîf *(herşeyi incelikleriyle bilen)*dir, Habîr *(onların hepsinden haberdâr olan)*dır."

17- "Ey oğulcuğum! Namazı dosdoğru kıl; ve iyiliği emret, kötülükten de men' et ve başına gelene sabret! Şübhesiz ki bu, azmedilecek işlerdendir."

18- "Hem insanlara karşı *(kibirlenerek)* yüzünü yan çevirme ve yeryüzünde böbürlenerek yürüme! Çünki Allah, kendini beğenip çokça övünen kimselerin hiçbirini sevmez."

19- "O hâlde yürüyüşünde mu'tedil ol; sesini de alçalt! Çünki seslerin en çirkini, elbette eşeklerin sesidir!"

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا لُقْمٰنَ الْحِكْمَةَ اَنِ اشْكُرْ لِلّٰهِ وَمَنْ يَشْكُرْ

and olsun ve gerçekten | verdik | Lokmâna | hikmet | diye | şükret | Allah'a | ve | kim | şükrederse

فَاِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِه۪ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ حَم۪يدٌ

artık ancak | şükreder | kendisi için | ve | kim | nankörlük ederse | hiç şübhesiz | Allah | çok zengindir | hamde çok layıktır

﴿١٢﴾ وَاِذْ قَالَ لُقْمٰنُ لِابْنِه۪ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللّٰهِ

ve | bir vakit | demişti | Lokmân | oğluna | kendisi iken | ona nasîhat eder | ey | oğulcuğum | şirk koşma | Allah'a

اِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظ۪يمٌ ﴿١٣﴾ وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ

şübhesiz | şirk | bir zulümdür | büyük | ve | tavsiye ettik | insana | ana babasını | onu taşımıştı

اُمُّهُ وَهْنًا عَلٰى وَهْنٍ وَفِصَالُهُ ف۪ي عَامَيْنِ اَنِ اشْكُرْ ل۪ي وَلِوَالِدَيْكَ

anası | zayıflıkla | zayıflık üstüne | ve | ayrılması | içindedir | iki sene | diye | şükret | ve bana | ana babana

اِلَيَّ الْمَص۪يرُ ﴿١٤﴾ وَاِنْ جَاهَدَاكَ عَلٰٓى اَنْ تُشْرِكَ ب۪ي مَا لَيْسَ لَكَ بِه۪

banadır | dönüş | ve | eğer | seni ikisi zorlarsa | ortak koşman üzerine | bana | o şeyi ki | yoktur | senin için | hakkında

عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبْهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَب۪يلَ

bir bilgi | o takdirde ikisine itâat etme | ve | onlara sâhib çık | dünyada | iyilikle | ve | uy | yoluna

مَنْ اَنَابَ اِلَيَّ ثُمَّ اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

o kimsenin ki | yöneldi | bana | sonra | banadır | dönüşünüz | ve size haber vereceğim | o şeyleri ki | idiniz | yapıyorsunuz

﴿١٥﴾ يَا بُنَيَّ اِنَّهَا اِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ ف۪ي

ey | oğulcuğum | gerçekten o | eğer | olursa | ağırlığında | bir dâne | bir hardaldan | öyle ki olur

صَخْرَةٍ اَوْ فِي السَّمٰوَاتِ اَوْ فِي الْاَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ

bir kaya içinde | veya | göklerde | veya | yerin dibinde | getirir | onu | Allah | şübhesiz | Allah

لَط۪يفٌ خَب۪يرٌ ﴿١٦﴾ يَا بُنَيَّ اَقِمِ الصَّلٰوةَ وَاْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ

inceliklere vâkıftır | her şeyden haberdardır | ey | oğulcuğum | dosdoğru kıl | namazı | ve | emret | iyiliği | ve | men' et

الْمُنْكَرِ وَاصْبِرْ عَلٰى مَٓا اَصَابَكَ اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ ﴿١٧﴾

kötülükten | ve | sabret | o şeye ki | sana isâbet etti | şübhesiz | bu | azmedilenlerindendir | işlerin

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْاَرْضِ مَرَحًا اِنَّ اللّٰهَ

ve | yan çevirme | yüzünü | insanlara karşı | ve | yürüme | yeryüzünde | böbürlenerek | şübhesiz | Allah

لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾ وَاقْصِدْ ف۪ي مَشْيِكَ وَاغْضُضْ

sevmez | her | kendini beğeneni | çokça övüneni | ve | mu'tedil ol | yürüyüşünde | ve | alçalt

مِنْ صَوْتِكَ اِنَّ اَنْكَرَ الْاَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَم۪يرِ ﴿١٩﴾

sesinden | şübhesiz | en çirkini | seslerin | elbette sesidir | eşeklerin

اَلَمْ تَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ

yerdedir · o şey-leri ki · ve · göklerdedir · o şey-leri ki · size · boyun eğdirdi · Allah · şübhesiz · görmediniz mi

وَ اَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَ بَاطِنَةً وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي

hakkında · mücâdele eder · o kimse ki · insanlardan vardır · ve · gizlice · ve · açıkca · ni'metlerini · size · bol bol verdi · ve

اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ لَا هُدًى وَ لَا كِتَابٍ مُنِيرٍ ﴿٢٠﴾ وَ اِذَا قِيلَ لَهُمُ

onlara · denildi · o vakit ki · ve · aydınlatıcı · ne bir kitab · ve · ne bir rehber · ve · bir bilgi · olmadan · Allah

اتَّبِعُوا مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَاءَنَا اَوَلَوْ كَانَ

eğer idiyse de mi · atalarımızı · üzerinde · bulduk · o şeye ki · tâbi' oluruz · bil'akis · dediler · Allah · indirdi · o şeye ki · tâbi' olun

الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ اِلٰى عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٢١﴾ وَ مَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ اِلَى

yüzünü · teslim ederse · kim · ve · alevli ateşin · azâbına · onları çağırıyor · şeytan

اللّٰهِ وَ هُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى وَ اِلَى

ve · en sağlam · kulpa · tutunmuştur · artık gerçekten · iyi bir kimse · o iken · Allah'a

اللّٰهِ عَاقِبَةُ الْاُمُورِ ﴿٢٢﴾ وَ مَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنْكَ كُفْرُهُ

inkârı · artık seni üzmesin · inkâr ederse · kim · ve · işlerin · âkıbeti · Allahadır

اِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

sînelerin · içinde olanı · hakkıyla bilendir · Allah · şübhesiz · yaptılar · o şeyleri ki · ki onlara haber veririz · dönüşleri · bizedir

نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ اِلٰى عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾

şiddetli · bir azâba · onları mecbur kılarız · sonra · biraz · onları faydalandırırız

وَ لَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضَ لَيَقُولُنَّ

mutlakâ diyeceklerdir · yeri · ve · gökleri · yarattı · kim · onlara sorsan · and olsun eğer · ve

اللّٰهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ

göklerdedir · o şeyler ki · Allah'ındır · bilmezler · onların çoğu · bil'akis · Allahadır · hamd · de ki · Allah

وَ الْاَرْضِ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٦﴾ وَ لَوْ اَنَّ مَا فِي الْاَرْضِ

yeryüzündedir · o şeyler ki · şübhesiz · eğer · ve · hamde çok layık · çok zengin · odur · Allah · şübhesiz · yerde · ve

مِنْ شَجَرَةٍ اَقْلَامٌ وَ الْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ اَبْحُرٍ مَا

deniz · yedi · ondan sonra · ona yardım eder · deniz ki · ve · kalemler (olsa) · ağaçlardan

نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾ مَا خَلْقُكُمْ

sizin yaratılmanız değildir · her işi hikmetlidir · dâima üstündür · Allah · şübhesiz · Allah'ın · kelimeleri · tükenmez

وَ لَا بَعْثُكُمْ اِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ اِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٢٨﴾

herşeyi görendir · hakkıyla işitendir · Allah · şübhesiz · tek · bir nefis gibidir · ancak · diriltilmeniz değildir · ve

20- Şübhesiz ki Allah'ın, göklerde ne var, yerde ne varsa sizin hizmetinize verdiğini, hem açık ve gizli olarak ni'metlerini size bol bol verdiğini görmediniz mi? Buna rağmen insanlardan bazısı *(kendisi için)*, ne bir bilgi, ne *(hak yolu gösteren)* bir rehber, ne de aydınlatıcı bir kitab olmadığı hâlde Allah hakkında mücâdele eder.

21- Ve onlara: "Allah'ın indirdiğine tâbi' olun!" denildiği zaman: "Hayır! *(Biz)* atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye tâbi' oluruz!" derler. Ya şeytan, onları o alevli ateşin azâbına çağırıyor idiyse! *(Yine de onlara mı tâbi' olacaklar?)*

22- Hâlbuki kim, iyi bir kimse olarak kendini Allah'a teslîm ederse, o takdirde muhakkak ki en sağlam kulpa tutunmuştur. *(Bütün)* işlerin âkıbeti ise, Allah'a *(varacak)*tır.

23- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Kim de inkâr ederse, artık onun inkârı seni üzmesin! Onların dönüşü ancak bizedir; o zaman *(biz de)* yaptıklarını onlara bildireceğiz. Şübhesiz ki Allah, sînelerde olanı hakkıyla bilendir.

24- *(Biz)* onları azıcık *(bir müddet dünyada)* faydalandırırız; sonra onları ağır bir azâba *(girmeye)* mecbur kılarız.

25- And olsun ki, eğer onlara: "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, mutlakā: "Allah!" diyeceklerdir. De ki: "Hamd, Allah'a mahsusdur." Fakat onların çoğu bilmezler.

26- Göklerde ve yerde ne varsa, Allah'ındır. Şübhe yok ki Ganî *(onların hiçbirine muhtaç olmayan)*, Hamîd *(hamd edilmeye gerçek lâyık olan)* ancak Allah'dır.

27- Eğer gerçekten yeryüzündeki ağaçlar kalem olsa, deniz de *(mürekkeb olup)* arkasından yedi deniz daha ona yardım etse, Allah'ın kelimeleri *(yazılmakla)* tükenmez! Muhakkak ki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

28- Sizin *(yoktan)* yaratılmanız da *(öldükten sonra)* diriltilmeniz de, ancak tek bir kişi*(nin yaratılış ve diriltilişi)* gibi *(O'na kolay)*dır. Şübhesiz ki Allah, Semî' *(hakkıyla işiten)*dir, Basîr *(herşeyi gören)*dir.

29- Görmedin mi, şübhesiz Allah, geceyi gündüze katıyor; gündüzü de geceye katıyor; güneşi ve ayı *(emrine)* boyun eğdirmiştir.

Herbiri belirli bir vakte *(kıyâmete)* kadar akıp gider. Muhakkak ki Allah, ne yaparsanız hakkıyla haberdardır.

30- Böyledir! Çünki Allah, O hak olandır; *(onların)* O'ndan başka *(kendisine)* yalvarmakta oldukları şeyler ise gerçekten bâtıldır. Şübhesiz ki Aliyy *(pek yüce olan)*, Kebîr *(pek büyük olan)* ancak Allah'dır.

31- Görmedin mi ki, size delillerinden göstermek için, gerçekten gemiler Allah'ın ni'metiyle denizde akıp gider.

Muhakkak ki bunda, çok sabreden, çok şükreden herkes için nice deliller vardır.

32- Hâlbuki onları *(dağlar büyüklüğünde)* gölgelikler gibi dalgalar kapladığı zaman, dinde O'na *(karşı)* ihlâslı *(samimî)* kimseler olarak Allah'a yalvarırlar.

Artık onları karaya *(çıkararak)* kurtarınca, bunun üzerine içlerinden bir kısmı *(îman ve ihlâs üzere kalarak)* orta yolu tutan bir kimse olur.

Zâten âyetlerimizi ancak çok nankör olan herbir hâin bilerek inkâr eder.

33- Ey insanlar! Rabbinizden sakının ve öyle bir günden korkun ki, *(o gün)* ne baba çocuğuna *(onun nâmına birşey)* öder, ne de çocuk babasına *(onun nâmına)* bir şey ödeyicidir. Şübhe yok ki Allah'ın va'di haktır; öyle ise sakın dünya hayâtı sizi aldatmasın! Ve sakın o çok aldatıcı *(şeytan)* sizi *(bir taraftan günâha sevk ederek)* Allah*('ın affına güvendirmek)* ile şaşırtmasın!

34- Şübhesiz Allah ki, kıyâmet *(vakti)* hakkındaki bilgi ancak O'nun katındadır.

Ve yağmuru *(O)* indirir. Rahimlerde olanı da *(O)* bilir. Ve hiçkimse yarın *(amel cihetiyle)* ne kazanacağını bilemez. Hem hiçkimse hangi yerde öleceğini bilemez.

Şübhesiz ki Allah, Alîm *(sizin bilmediğiniz herşeyi bilen)*dir, Habîr *(herşeyden haberdâr olan)*dır.(1)

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُولِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَ يُولِجُ النَّهَارَ فِي الَّيْلِ وَ سَخَّرَ

boyun eğdirdi · ve · geceye · gündüzü · katıyor · ve · gündüze · geceyi · katıyor · Allah · şübhesiz · görmedin mi

الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرٖٓي اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى وَ اَنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبٖيرٌ

haberdardır · yapıyorsunuz · o şeylere ki · Allah · şübhesiz · ve · belirli · bir vakte kadar · akıp gider · herbiri · ayı · ve · güneşi

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَ اَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَ اَنَّ ﴿٢٩﴾

şübhesiz · ve · bâtıldır · ondan başka · yalvarıyorlar · o şeyler ki · şübhesiz · ve · hak olan · odur · Allah · çünki şübhesiz · işte bu

اللّٰهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبٖيرُ ﴿٣٠﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ الْفُلْكَ تَجْرٖي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ

ni'metiyle · denizde · akıp gider · gemiler · şübhesiz · görmedin mi · pek büyük olan · pek yüce olan · odur · Allah

اللّٰهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ اٰيَاتِهٖ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ

çok şükreden · çok sabreden · herkes için · deliller · bunda vardır · şübhesiz · delillerinden · size göstermesi için · Allahın

﴿٣١﴾ وَ اِذَا غَشِيَهُمْ مَوْجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوُا اللّٰهَ مُخْلِصٖينَ لَهُ الدّٖينَ

dinde · ona · ihlâslı kimseler olarak · Allaha · yalvardılar · gölgelikler gibi · bir dalga · onları kapladı · o vakit ki · ve

فَلَمَّا نَجّٰيهُمْ اِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَ مَا يَجْحَدُ بِاٰيَاتِنَٓا اِلَّا

ancak · âyetlerimizi · bilerek inkâr etmez · ve · orta yolu tutan · artık içlerinden vardır · karaya · onları kurtardı · ne zaman ki

كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ ﴿٣٢﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ وَ اخْشَوْا يَوْمًا

bir günden ki · korkun · ve · Rabbinizden · sakının · insanlar · ey · çok nankör · gaddâr · her

لَا يَجْزٖي وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهٖ وَ لَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَنْ وَالِدِهٖ شَيْـًٔا

bir şey · babasından · ödeyicidir · o · ne bir çocuk · ve · çocuğundan · bir baba · (o gün) ödemez

اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَ لَا

ve · dünya · hayatı · öyle ise sakın sizi aldatmasın · haktır · Allah'ın · va'di · şübhesiz

يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ ﴿٣٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَ يُنَزِّلُ

indirir · ve · o saatin · bilgisi · onun katındadır · Allah ki · şübhesiz · o çok aldatıcı · Allah ile · sakın sizi aldatmasın

الْغَيْثَ وَ يَعْلَمُ مَا فِي الْاَرْحَامِ وَ مَا تَدْرٖي نَفْسٌ مَاذَا تَكْسِبُ غَدًا

yarın · kazanacak · neyi · bir kimse · bilemez · ve · rahimlerdedir · o şeyleri ki · bilir · ve · yağmuru

وَ مَا تَدْرٖي نَفْسٌ بِاَيِّ اَرْضٍ تَمُوتُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٖيمٌ خَبٖيرٌ ﴿٣٤﴾

her şeyden haberdardır · herşeyi bilendir · Allah · şübhesiz · ölecek · yerde · hangi · bir kimse · bilemez · ve

سُورَةُ السَّجْدَةِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ ثَلٰثُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

الٓمٓ ﴿١﴾ تَنْز۪يلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ ف۪يهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿٢﴾ اَمْ يَقُولُونَ

diyorlar mı yoksa âlemlerin Rabbindendir onda şübhe yoktur kitabın ki indirilmesi elif lâm mîm

افْتَرٰيهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَٓا اَتٰيهُمْ مِنْ نَذ۪يرٍ

bir korkutucu kendilerine gelmemiş bir kavmi ki korkutman için Rabbinden haktır o bil'akis onu uydurdu

مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣﴾ اَللّٰهُ الَّذ۪ي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ

gökleri yarattı o zâttır ki Allah hidâyete ererler tâ ki onlar senden önce

وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا ف۪ي سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ

Arş'a hükmetti sonra gün altı içinde ikisi arasındadır o şeyleri ki ve yeri ve

مَا لَكُمْ مِنْ دُونِه۪ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَف۪يعٍ اَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٤﴾

hiç ibret almaz mısınız ne bir şefâatçı ve bir dost ondan başka sizin için yoktur

يُدَبِّرُ الْاَمْرَ مِنَ السَّمَٓاءِ اِلَى الْاَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ اِلَيْهِ ف۪ي يَوْمٍ

bir gün de ki ona yükselir sonra yere gökten işi tedbîr eder

كَانَ مِقْدَارُهُٓ اَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ﴿٥﴾ ذٰلِكَ عَالِمُ الْغَيْبِ

görünmeyeni bilendir işte bu (zât) sayıyorsunuz o şeyden ki yıl bin mikdârı oldu

وَالشَّهَادَةِ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُۙ ﴿٦﴾ اَلَّذ۪ٓي اَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ

onu yarattı şeyi ki her güzel yaptı o ki çok merhametlidir dâima üstündür görüneni ve

وَبَدَاَ خَلْقَ الْاِنْسَانِ مِنْ ط۪ينٍ ﴿٧﴾ ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ

onun neslini kıldı sonra çamurdan insanı yaratmaya başladı ve

سُلَالَةٍ مِنْ مَٓاءٍ مَه۪ينٍ ﴿٨﴾ ثُمَّ سَوّٰيهُ وَنَفَخَ ف۪يهِ مِنْ رُوحِه۪

kendi rûhundan içine üfledi ve onu düzeltti sonra hakir bir sudandır bir hulâsadan ki

وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٔدَةَ قَل۪يلًا مَا

ne kadar az kalbler ve gözler ve kulaklar sizin için kıldı ve

تَشْكُرُونَ ﴿٩﴾ وَقَالُٓوا ءَاِذَا ضَلَلْنَا فِي الْاَرْضِ ءَاِنَّا لَف۪ي خَلْقٍ

bir yaratılış elbet içinde şübhesiz biz mi yerin içinde kaybolduk o zaman mı ki dediler ve şükrediyorsunuz

جَد۪يدٍ بَلْ هُمْ بِلِقَٓاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ ﴿١٠﴾ قُلْ يَتَوَفّٰيكُمْ مَلَكُ

meleği canınızı alacak de ki inkâr edenlerdir Rablerine kavuşmayı onlar bil'akis yeni

الْمَوْتِ الَّذ۪ي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾

döndürüleceksiniz Rabbinize sonra size müvekkel kılındı o ki ölüm

32- SECDE SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 30 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Mîm.

2- Bu Kitâb'ın *(Kur'ân'ın)* indirilmesi, ki onda şübhe yoktur, âlemlerin Rabbi tarafındandır.

3- Yoksa: "Onu *(Muhammed kendisi)* uydurdu" mu diyorlar? Hayır! O, senden önce kendilerine hiçbir korkutucu gelmemiş olan bir kavmi *(Allah'ın azâbı ile)* korkutman için, Rabbinden *(sana indirilen)* haktır. Tâ ki onlar hidâyete ersinler.

4- Allah, gökleri ve yeri ve ikisi arasında bulunanları altı günde yaratan, sonra arşa hükmedendir. Sizin için O'ndan başka ne bir dost, ne de bir şefâatçı vardır. Hiç ibret almaz mısınız?

5- Gökten yere *(her)* işi, *(O)* tedbîr *(ve idâre)* eder; sonra *(bu işler)*, mikdârı sizin saymakta olduklarınıza göre bin yıl tutan bir günde, ona *(Cenâb-ı Hakk'ın ta'yin buyurduğu yüksek makāma)* çıkar.

6- İşte O, gaybı ve şehâdeti *(görünmeyeni ve görüneni)* bilen, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Rahîm *(çok merhametli olan)*dır.

7- O *(Allah)* ki, yarattığı herşeyi güzel yaptı ve insanı yaratmaya çamurdan başladı.[1]

8- Sonra onun neslini, hakir bir sudan *(süzülmüş)* bir hulâsadan *(nutfeden)* kıldı.

9- Sonra onu *(insan sûretinde)* düzeltip içine kendi *(yarattığı)* rûhundan üfledi; hem sizin için kulaklar, gözler ve kalbler yaptı. Ne kadar az şükrediyorsunuz!

10- Hâlbuki *(onlar)*: "*(Biz)* yerin içinde kaybolduğumuz zaman mı, gerçekten biz mi yeni bir yaratılışta olacağız?" dediler. Hayır! Onlar, Rablerine kavuşmayı inkâr eden kimselerdir.

11- De ki: "*(Canınızı almak husûsunda)* size müvekkel olan *(vekil kılınan)* ölüm meleği canınızı alacak;[2] sonra Rabbinize döndürüleceksiniz."

12- *(Ey Resûlüm!)* Rablerinin huzûrunda başlarını öne eğen kimseler olduklarında günahkârları bir görsen! *(O zaman:)* "Rabbimiz! Gördük, işittik; şimdi bizi *(dünyaya bir daha)* döndür de sâlih bir amel işleyelim; doğrusu biz *(artık)* kesin olarak inanan kimseleriz" *(derler)*.

13- Hâlbuki dileseydik, herkese hidâyetini elbette verirdik; fakat *(herkesi kendi irâdesinde serbest bırakarak)* benden: "Cehennemi, bütün cinlerden ve insanlardan *(emirlerime isyân edenlerle)* muhakkak dolduracağım!" sözü hak olmuştur.

14- Öyle ise, bu gününüzle karşılaşmayı unuttuğunuz için *(azâbı)* tadın *(bakalım)*! Çünki *(bugün de)* biz sizi unuttuk; o hâlde yapmakta olduklarınızdan dolayı tadın ebedî azâbı!

15- Bizim âyetlerimize ancak o kimseler îmân ederler ki, bunlarla kendilerine nasîhat edildiği zaman, **secde** eden kimseler olarak yere kapanırlar; ve Rablerine hamd ile tesbîh ederler, hem onlar kibirlenmezler.

16- *(Teheccüd namazı kılmak için)* yanları yataklardan uzaklaşır; korkarak ve umarak Rablerine duâ ederler ve kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden *(Allah yolunda)* sarf ederler.

17- Artık, yapmakta olduklarına bir karşılık olarak onlar için göz aydınlığı olacak olan *(ni'metler)*den nelerin saklandığını kimse bilmez.

18- Hiç mü'min olan bir kimse, fâsık olan *(kâfir)* bir kimse gibi olur mu? *(Elbette bunlar)* bir olmazlar.

19- Îmân edip sâlih ameller işleyenlere gelince, artık yapmakta olduklarına karşılık onlar için bir ağırlama yeri olarak Me'vâ Cennetleri vardır.

20- Fakat o fâsıklık edenlere gelince, artık onların varacağı yer, ateştir. Ne zaman oradan çıkmak isteseler, oraya geri döndürülürler ve onlara: "Kendisini yalanlamakta olduğunuz ateşin azâbını tadın!" denilir.

وَلَوْ تَرٰٓى اِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا رُؤُ۫سِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ

Rablerinin yanında başlarını öne eğen kimselerdir günahkârlar o vakti ki görsen eğer ve

رَبَّنَٓا اَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا اِنَّا مُوقِنُونَ ﴿١٢﴾

kesin inananlarız doğrusu biz sâlih bir amel yapalım şimdi bizi döndür işittik ve gördük Rabbimiz

وَلَوْ شِئْنَا لَاٰتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدٰيهَا وَلٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنّ۪ي

benden o söz hak olmuştur fakat hidâyetini bir nefse her elbette verirdik dileseydik eğer ve

لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ اَجْمَع۪ينَ ﴿١٣﴾ فَذُوقُوا

öyle ise tadın bütün insanlardan ve cinlerden cehennemi mutlaka dolduracağım

بِمَا نَس۪يتُمْ لِقَٓاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَاۚ اِنَّا نَس۪ينَاكُمْ وَذُوقُوا

tadın ve sizi unuttuk şübhesiz biz bu gününüzle karşılaşmayı unuttunuz o şeyden dolayı ki

عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾ اِنَّمَا يُؤْمِنُ بِاٰيَاتِنَا

âyetlerimize îmân eder ancak yapıyorsunuz idiniz o şeyden dolayı ki ebedîlik azâbını

الَّذ۪ينَ اِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ

Rablerine hamd ile tesbîh ettiler ve secde ederek kapandılar bunlarla nasîhat edildiler o vakit ki o kimseler ki

وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٥﴾ تَتَجَافٰى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ

duâ ederler yataklardan yanları kalkar kibirlenmezler onlar ve

رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًاۘ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿١٦﴾ فَلَا

infâk ederler kendilerini rızıklandırdık o şeylerden ki ve umarak ve korkarak Rablerine

تَعْلَمُ نَفْسٌ مَٓا اُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ اَعْيُنٍۚ جَزَٓاءً بِمَا كَانُوا

idiler o şeylere ki bir karşılık olarak gözlerin aydınlığından onlar için gizlendi o şeyleri ki bir kimse artık bilmez

يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾ اَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا

bir fâsık oldu o kimse gibi ki bir mü'min oldu hiç o kimse midir ki yapıyorlar

لَا يَسْتَوُ۫نَ ﴿١٨﴾ اَمَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ

Cennetleri artık onlar için vardır sâlih ameller yaptılar ve îmân ettiler o kimseler ki ama eşit olmazlar

الْمَأْوٰىۘ نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَاَمَّا الَّذ۪ينَ فَسَقُوا

fâsıklık ettiler o kimseler ki ama ve yapıyorlar idiler o şeye karşılık ki bir ağırlama yeri olarak Me'vâ

فَمَأْوٰيهُمُ النَّارُۜ كُلَّمَٓا اَرَادُٓوا اَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَٓا اُع۪يدُوا ف۪يهَا

oraya geri döndürülürler oradan çıkmalarını istediler ne zaman ki ateştir artık onların barınağı

وَق۪يلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّذ۪ي كُنْتُمْ بِه۪ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٠﴾

yalanlıyorsunuz kendisini idiniz o ki ateşin azâbını tadın onlara denildi ve

وَلَنُذ۪يقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْاَدْنٰى دُونَ الْعَذَابِ الْاَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ

tâ ki onlar | en büyük | azâbdan | başka | en yakın | azâbdan | onlara mutlaka tattıracağız | ve

يَرْجِعُونَ ﴿٢١﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِاٰيَاتِ رَبِّه۪ ثُمَّ اَعْرَضَ عَنْهَاۜ

onlardan | yüz çevirdi | sonra | Rabbisinin | âyetleriyle | nasîhat edildi | o kimseden ki | daha zâlim | kimdir | ve | dönerler

اِنَّا مِنَ الْمُجْرِم۪ينَ مُنْتَقِمُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ

kitabı | Mûsâ'ya | verdik | and olsun gerçekten | ve | intikâm alıcılarız | günahkârlardan | şübhesiz biz

فَلَا تَكُنْ ف۪ي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَٓائِه۪ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَن۪ٓي

bir hidâyet rehberi | onu kıldık | ve | ona kavuşmaktan | bir şübhe içinde | sakın olma

اِسْرَٓائ۪لَۚ ﴿٢٣﴾ وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ اَئِمَّةً يَهْدُونَ بِاَمْرِنَا لَمَّا

ne zaman ki | emrimizle | hak yolu gösterir | önderler ki | onlardan | kıldık | ve | İsrâiloğullarına

صَبَرُواۜ وَكَانُوا بِاٰيَاتِنَا يُوقِنُونَ ﴿٢٤﴾ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ

aralarını | ayıracak | odur ki | Rabbin | şübhesiz | kat'î inanıyorlar | âyetlerimize | idiler | ve | sabrettiler

يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ف۪يمَا كَانُوا ف۪يهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٢٥﴾ اَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ

nice | kendilerini | ve yola getirmedi mi | ihtilâfa düşüyorlar | hakkında | idiler | o şeylerde ki | kıyâmet günü

اَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ ف۪ي مَسَاكِنِهِمْۜ

onların meskenlerinde | yürüyorlar | nesillerden ki | onlardan önce | helâk ettik

اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍۜ اَفَلَا يَسْمَعُونَ ﴿٢٦﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا نَسُوقُ

sürüyoruz | doğrusu biz | görmediler mi | hiç dinlemezler mi | elbette ibretler | bunda vardır | şübhesiz

الْمَٓاءَ اِلَى الْاَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِه۪ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ اَنْعَامُهُمْ

hayvanları | ondan | yiyor | bir ekini ki | onunla | ve çıkarıyoruz | kurak | yere | suyu

وَاَنْفُسُهُمْۜ اَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿٢٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْفَتْحُ اِنْ كُنْتُمْ

iseniz | eğer | fetih | bu | ne zaman | diyorlar | ve | hiç görmezler mi | kendileri | ve

صَادِق۪ينَ ﴿٢٨﴾ قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذ۪ينَ كَفَرُٓوا ا۪يمَانُهُمْ

îmânları | inkâr ettiler | o kimselere ki | fayda vermez | fetih | günü | de ki | doğru kimseler

وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٢٩﴾ فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرْ اِنَّهُمْ مُنْتَظِرُونَ ﴿٣٠﴾

bekleyicidirler | şübhesiz onlar | bekle | ve | onlardan | artık yüz çevir | mühlet verilirler | ne onlar | ve

سُورَةُ الْاَحْزَابِ مَدَنِيَّةٌ
وَهِيَ ثَلٰثٌ وَسَبْعُونَ اٰيَةً

21- *(Âhiretteki)* en büyük azabdan ayrı olarak, daha yakın azabdan *(dünya azâbından)* da onlara mutlakā tattıracağız; tâ ki *(isyankâr hâllerinden)* dönsünler.

22- Kendisine Rabbisinin âyetleriyle nasîhat edilip de sonra onlardan yüz çeviren kimseden daha zâlim kim olabilir? Şübhesiz ki biz, günahkârlardan intikām alıcılarız.

23- Şânım hakkı için, Mûsâ'ya Kitâb'ı *(Tevrât'ı)* verdik.

(Ey Resûlüm!) Sakın ona *(Mûsâ'ya)* kavuşacağından bir şübhe içinde olma!

(Biz) onu da İsrâiloğullarına bir hidâyet rehberi kıldık.

24- *(İsrâiloğulları)* sabrettikleri zaman, onların içinden, emrimizle hak yolu gösterecek önderler kıldık.

Çünki *(onlar)* âyetlerimize kat'î olarak inanıyorlardı.

25- Şübhesiz ki üzerinde ihtilâfa düşegeldikleri şeyler hakkında, kıyâmet günü aralarını ayıracak *(hüküm verecek)* olan ancak Rabbindir.

26- Onlardan önceki nice nesilleri *(isyanları sebebiyle)* helâk edişimiz hâlâ kendilerini yola getirmedi mi? *(Hâlbuki)* onların meskenlerinde dolaşıyorlar.

Şübhesiz ki bunda nice ibretler vardır. Hiç dinlemezler mi?

27- Görmediler mi, doğrusu biz suyu kurak yere gönderiyoruz da, onunla hayvanlarının ve kendilerinin ondan yiyecekleri bir ekini çıkarıyoruz.

Hiç görmezler mi?[1]

28- Bir de, "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, bu fetih *(aramızda hüküm verme günü)* ne zaman?" diyorlar.

29- De ki: "Fetih günü *(gelince)*, inkâr edenlere, ne *(o gün iş işten geçtikten sonra ettikleri)* îmanları fayda verir, ne de onlara mühlet verilir."

30- Artık onlardan yüz çevir ve *(onlara gelecek olan azâbı)* bekle!

Zâten onlar da bekleyicidirler!

33- AHZÂB SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 73 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Ey Peygamber! Allah'dan sakın; kâfirlere ve münâfıklara itâat etme!

Şübhe yok ki Allah, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

2- Ve Rabbinden sana vahyedilene tâbi' ol! Şübhesiz ki Allah, ne yaparsanız hakkıyla haberdardır.

3- O hâlde Allah'a tevekkül et! Çünki vekîl olarak Allah yeter!

4- Allah, bir adamın içinde iki kalb kılmadı.

Ve kendilerine zıhâr yaptığınız zevcelerinizi, analarınız saymadı.

Evlâdlıklarınızı da öz oğullarınız *(gibi)* kılmadı. Bunlar sizin ağızlarınızdaki sözünüzdür.

Hâlbuki Allah, hakkı söyler ve doğru yola O hidâyet eder.

5- Onları *(evlâdlıklarınızı kendi)* babalarına nisbet ederek çağırın! Bu, Allah katında daha doğrudur.

Şâyet babalarını bilmiyorsanız, o takdirde *(bilin ki onlar)* sizin din kardeşleriniz ve dostlarınızdır.

Bununla berâber, hakkında hatâ ettiğiniz şey husûsunda size bir günah yoktur.

Fakat kalblerinizin kasdettiğinde *(günah)* vardır.

Çünki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

6- Peygamber, mü'minlere kendi nefislerinden daha evlâdır; zevceleri de onların analarıdır.

Akrabâlar ise, Allah'ın Kitâbı'nda birbirlerine *(mîras husûsunda, diğer)* mü'minlerden ve Muhâcirlerden daha lâyıktırlar; ancak dostlarınıza bir iyilik *(vasiyet)* yapmanız müstesnâ.

Bunlar kitabda yazılmıştır.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm · Rahmân · Allah'ın · ismiyle

يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللّٰهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِر۪ينَ وَالْمُنَافِق۪ينَۜ اِنَّ اللّٰهَ

Allah · şübhesiz · münâfıklara · ve · kâfirlere · itâat etme · ve · Allah'dan · sakın · peygamber · ey

كَانَ عَل۪يماً حَك۪يماًۙ ﴿١﴾ وَاتَّبِعْ مَا يُوحٰٓى اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَۜ اِنَّ اللّٰهَ

Allah · şübhesiz · Rabbinden · sana · vahyediliyor · o şeye ki · tâbi' ol · ve · her işi hikmetli · herşeyi bilici · olandır

كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَب۪يراًۙ ﴿٢﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِۜ وَكَفٰى بِاللّٰهِ

Allah · yeter · ve · Allah'a · tevekkül et · ve · hakkıyla haberdar · yapıyorsunuz · o şeylere ki · olandır

وَك۪يلاً ﴿٣﴾ مَا جَعَلَ اللّٰهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ ف۪ي جَوْفِه۪ۚ وَمَا جَعَلَ

kılmadı · ve · içinde · iki kalb · bir adam için · Allah · kılmadı · vekîl olarak

اَزْوَاجَكُمُ الّٰٓـ۪ٔي تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ اُمَّهَاتِكُمْۚ وَمَا جَعَلَ

kılmadı · ve · analarınız · kendilerinden · zıhâr yapıyorsunuz · onlar ki · zevcelerinizi

اَدْعِيَٓاءَكُمْ اَبْنَٓاءَكُمْۜ ذٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِاَفْوَاهِكُمْۜ وَاللّٰهُ

Allah · ve · ağızlarınızda · sözünüzdür · bunlar · (öz) oğullarınız · evlâdlıklarınızı

يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّب۪يلَ ﴿٤﴾ اُدْعُوهُمْ لِاٰبَٓائِهِمْ

babaları için · onları çağırın · yola · hidâyet eder · o · ve · hakkı · söyler

هُوَ اَقْسَطُ عِنْدَ اللّٰهِۚ فَاِنْ لَمْ تَعْلَمُٓوا اٰبَٓاءَهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ

o takdirde kardeşlerinizdir · babalarını · bilmezseniz · fakat eğer · Allahın · katında · daha adâletlidir · bu

فِي الدّ۪ينِ وَمَوَال۪يكُمْۜ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ ف۪يمَٓا اَخْطَاْتُمْ بِه۪ۙ

hakkında · hatâ ettiniz · o şeyde ki · bir günah · size · yoktur · ve · dostlarınızdır · ve · dînde

وَلٰكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْۜ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوراً رَح۪يماً

çok merhametli · çok bağışlayıcı · Allah · olandır · ve · kalbleriniz · kasdetti · o şey ki · fakat

﴿٥﴾ اَلنَّبِيُّ اَوْلٰى بِالْمُؤْمِن۪ينَ مِنْ اَنْفُسِهِمْ وَاَزْوَاجُهُٓ اُمَّهَاتُهُمْۜ

analarıdır · zevceleri · ve · kendi nefislerinden · mü'minlere · evlâdır · peygamber

وَاُو۬لُوا الْاَرْحَامِ بَعْضُهُمْ اَوْلٰى بِبَعْضٍ ف۪ي كِتَابِ اللّٰهِ

Allahın · kitabında · bazısına · evlâdır · onların bazıları · akrabâlık · sâhibleri · ve

مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَ وَالْمُهَاجِر۪ينَ اِلَّٓا اَنْ تَفْعَلُٓوا اِلٰٓى اَوْلِيَٓائِكُمْ

dostlarınıza · yapmanız · ancak · muhâcirlerden · ve · mü'minlerden

مَعْرُوفاًۜ كَانَ ذٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُوراً ﴿٦﴾

yazılmış · kitabda · bunlar · olandır · bir iyilik

وَاِذْ اَخَذْنَا مِنَ النَّبِيّٖنَ مٖيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَاِبْرٰهٖيمَ

ve / o vakit ki / almıştık / peygamberlerden / sağlam sözlerini / ve / senden / ve / Nûh'dan / ve / İbrâhîm'den

وَمُوسٰى وَعٖيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَاَخَذْنَا مِنْهُمْ مٖيثَاقًا غَلٖيظًا ۙ

ve / Mûsâ'dan / ve / Îsâ'dan / oğlu / Meryemin / ve / aldık / onlardan / sağlam bir söz / kuvvetli

﴿٧﴾ لِيَسْـَٔلَ الصَّادِقٖينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَاَعَدَّ لِلْكَافِرٖينَ عَذَابًا

sorması için / doğru kimselere / doğruluklarından / ve / hazırladı / kâfirler için / bir azâb

اَلٖيمًا ﴿٨﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ

elemli / ey / o kimseler ki / îmân ettiler / hatırlayın / ni'metini / Allah'ın / size olan / o vakit ki

جَٓاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رٖيحًا وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا ۜ وَكَانَ

size gelmişti / ordular / ve göndermiştik / üzerlerine / bir rüzgâr / ve / ordular ki / kendilerini görmediniz / ve / olandır

اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرًا ۚ ﴿٩﴾ اِذْ جَٓاؤُ۫كُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ اَسْفَلَ

Allah / o şeyleri ki / yapıyorsunuz / hakkıyla gören / o vakit ki / size gelmişlerdi / üstünüzden / ve / altdan

مِنْكُمْ وَاِذْ زَاغَتِ الْاَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ

sizden tarafa / ve / o vakit ki / kaymıştı / gözler / ve / ulaşmıştı / yürekler / gırtlaklara / ve / zanda bulunuyordunuz

بِاللّٰهِ الظُّنُونَا ﴿١٠﴾ هُنَالِكَ ابْتُلِیَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدٖيدًا

Allah hakkında / zanlarla / işte orada / imtihân edilmişti / mü'minler / ve / sarsılmışlardı / bir sarsıntı ile / şiddetli

﴿١١﴾ وَاِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذٖينَ فٖي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَا وَعَدَنَا

ve / o vakit ki / diyordu / münâfıklar / ve / o kimseler ki / kalblerinde vardır / bir hastalık / bize va'detmemiş

اللّٰهُ وَرَسُولُهُٓ اِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾ وَاِذْ قَالَتْ طَٓائِفَةٌ مِنْهُمْ

Allah / ve / Resûlü / ancak / bir aldatma / ve / o vakit ki / demişti / bir tâife / onlardan

يَٓا اَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا ۚ وَيَسْتَاْذِنُ فَرٖيقٌ مِنْهُمُ

ey / halkı / Medîne / duracak yer yok / sizin için / hemen dönün / ve / izin istiyordu / bir fırka / onlardan

النَّبِيَّ يَقُولُونَ اِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ ۜ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ ۚ اِنْ يُرٖيدُونَ

peygamberden / diyordu / şübhesiz / evlerimiz / açıktır / değil iken / o / açık / istemiyorlardı

اِلَّا فِرَارًا ﴿١٣﴾ وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِنْ اَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا

ancak / kaçmak / ve / eğer / girilseydi / üzerlerine / onun etrâfından / sonra / kendilerinden istenseydi

الْفِتْنَةَ لَاٰتَوْهَا وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَٓا اِلَّا يَسٖيرًا ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا

fitne / onu vermişlerdi / ve / duraklamamışlardı / bunda / ancak / çok az / and olsun ve gerçekten / idiler / söz vermişler

اللّٰهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُوَلُّونَ الْاَدْبَارَ ۜ وَكَانَ عَهْدُ اللّٰهِ مَسْؤُ۫لًا ﴿١٥﴾

Allah'a / bundan önce / dönmeyecekler / arkalarına / ve / olandır / verilen söz / Allah'a / mes'ûliyetli

7- Hani *(tebliğ vazîfelerini yerine getirmeleri için)* o peygamberlerden de sağlam sözlerini almıştık; senden de ve Nûh, İbrâhîm, Mûsâ ve Meryemoğlu Îsâ'dan da. Ve onlardan pek sağlam bir söz aldık.

8- Tâ ki *(Rabbin)* o doğru kimselere *(peygamberlere)* doğruluklarından *(yaptıkları tebliğ hakkında)* sorsun! Kâfirler için ise *(pek)* elemli bir azab hazırladı.

9- Ey îmân edenler! Allah'ın size olan ni'metini hatırlayın; o vakit *(Hendek Harbinde)* size ordular gelmişti de, onların üzerine bir rüzgâr ve kendilerini görmediğiniz ordular göndermiştik. Allah ise, ne yaparsanız hakkıyla görendir.

10- Hani *(onlar)* size, üstünüzden ve alt tarafınızdan gelmişlerdi ve o vakit, gözler kaymış, yürekler gırtlaklara dayanmıştı ve Allah hakkında türlü türlü zanlarda bulunuyordunuz.

11- İşte orada mü'minler imtihân edilmiş ve şiddetli bir sarsıntı ile sarsılmışlardı.

12- O zaman münâfıklarla kalblerinde bir hastalık *(i'tikad zayıflığı)* bulunanlar ise: "Allah ve Resûlü bize sâdece boş bir va'dde bulunmuş!" diyorlardı.

13- Yine o vakit onlardan *(o münâfıklardan)* bir tâife: "Ey Yesrib *(Medîne)* halkı! *(Burada)* sizin için duracak yer yok, hemen dönün!" demişti. Onlardan bir fırka da: "Gerçekten evlerimiz açık *(korunmaya muhtaç)*tır" diyerek peygamberden izin istiyordu. Hâlbuki o *(evleri)* açık değildi. Sâdece kaçmak istiyorlardı.

14- Hem *(Medîne'nin)* etrâfından üzerlerine girilseydi de sonra kendilerinden *(o münâfıklardan)* fitne *(çıkarmaları, dinden çıkmaları)* istenseydi, mutlakâ bunu yaparlardı ve bunda fazla gecikmezlerdi.

15- Hâlbuki daha önce onlar, arkalarına dönüp kaçmayacaklarına dâir Allah'a söz vermişlerdi. Allah'a verilen söz ise mes'ûliyetlidir.

16- *(Ey Resûlüm!)* De ki: "Eğer ölümden veya öldürülmekten kaçıyorsanız, kaçmak size aslâ fayda vermez. Şâyet *(kaçarsanız)*, o takdirde *(dünyada)* ancak pek az faydalandırılırsınız!"

17- De ki: "Eğer size bir kötülük istese veya size bir rahmet dilese, sizi Allah'dan koruyacak kim olabilir?" Hâlbuki *(onlar)* kendilerine Allah'dan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı bulabilirler.

18- Allah, içinizden *(savaştan)* alıkoyanları ve kardeşlerine: "Bize gelin!" diyenleri şübhesiz ki biliyor. Zâten *(onlar)* savaşa ancak pek az gelirler.

19- *(Hem gelseler dahi)* size karşı pek cimri olarak *(gelirler)*. Fakat korku*(lu bir hâl)* geldiği zaman, onları, üzerine ölüm *(baygınlığı)* çökmüş kimse gibi, gözleri dönerek sana baktıklarını görürsün! Korku *(hâli)* geçtiği zaman ise, hayra *(o ganîmete)* karşı hırslı kimseler olarak keskin dilleriyle sizi incitirler. İşte onlar *(gerçekte)* îmân etmemişlerdir; bunun üzerine Allah, amellerini boşa çıkarmıştır. Bu ise, Allah'a göre pek kolaydır.

20- *(Onlar korkaklıklarından dolayı düşman)* toplulukların *(Medîne'den)* gitmediklerini sanıyorlar. Ve eğer o **ahzâb** *(o topluluklar, tekrar)* gelecek olsalar, arzû ederler ki, doğrusu kendileri keşke çölde yaşayan kimseler olarak bedevî Arablar içinde bulunsalar da sizin haberlerinizi *(Medîne tarafından gelenlere)* sorsalar! Zâten içinizde *(kalacak)* olsalardı, ancak pek az savaşırlardı.

21- And olsun ki sizin için, Allah'a ve âhiret gününe kavuşmayı uman ve Allah'ı çok zikreden kimseler için Allah'ın Resûlünde güzel bir örnek vardır.[1]

22- Mü'minler ise *(düşman)* topluluklarını görünce: "Bu Allah'ın ve Resûlünün bize va'd ettiği şeydir; Allah ve Resûlü doğru söylemiştir!" dediler. Ve *(bu vâ'd olundukları şeyi görmeleri)* onları ancak îmanca ve teslîmiyetçe artırdı.

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمُ الْفِرَارُ اِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ اَوِ الْقَتْلِ
öldürülmekten / veya / ölümden / kaçarsanız / eğer / kaçmak / size aslâ fayda vermez / de ki

وَاِذًا لَا تُمَتَّعُونَ اِلَّا قَلِيلًا ﴿١٦﴾ قُلْ مَنْ ذَا الَّذِى يَعْصِمُكُمْ مِنَ
sizi koruyacak / o kimse ki / şu / kimdir / de ki / pek az / ancak / faydalandırılmazsınız / o takdirde / ve

اللّٰهِ اِنْ اَرَادَ بِكُمْ سُوٓءًا اَوْ اَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ
başka / kendilerine / bulamazlar / ve / bir rahmet / size isterse / veya / bir kötülük / size isterse / eğer / Allah'dan

اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٧﴾ قَدْ يَعْلَمُ اللّٰهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ
sizden / alıkoyanları / Allah / biliyor / gerçekten / ne bir yardımcı / ve / bir dost / Allah'dan

وَالْقَٓائِلِينَ لِاِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ اِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَأْسَ اِلَّا قَلِيلًا
pek az / ancak / savaşa / gelmezler / ve / bize / gelin / kardeşlerine / diyenleri / ve

﴿١٨﴾ اَشِحَّةً عَلَيْكُمْ فَاِذَا جَٓاءَ الْخَوْفُ رَاَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ اِلَيْكَ
sana / bakıyorlar / onları gördün / korku / geldi / fakat o zaman ki / size karşı / pek cimri olarak

تَدُورُ اَعْيُنُهُمْ كَالَّذِى يُغْشٰى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَاِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ
korku / gitti / fakat o zaman ki / ölümden / üzerine / baygınlık çöküyor / o kimse gibi ki / gözleri / dönüyor

سَلَقُوكُمْ بِاَلْسِنَةٍ حِدَادٍ اَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ اُولٰٓئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَاَحْبَطَ
ki boşa çıkarmıştır / îmân etmemişlerdir / işte onlar / hayra karşı / pek cimri olarak / keskin / dillerle / sizi incitirler

اللّٰهُ اَعْمَالَهُمْ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرًا ﴿١٩﴾ يَحْسَبُونَ
sanıyorlar ki / pek kolay / Allah'a göre / bu / olandır / ve / amellerini / Allah

الْاَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَاِنْ يَأْتِ الْاَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ اَنَّهُمْ بَادُونَ فِى
bulunanlar (olsa) / şübhesiz onlar / keşke / arzû ederler ki / o topluluklar / gelirse / eğer / ve / gitmediler / topluluklar

الْاَعْرَابِ يَسْاَلُونَ عَنْ اَنْبَٓائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَا قَاتَلُٓوا اِلَّا قَلِيلًا
pek az / ancak / savaşmazlar / içinizde / olsalar / eğer / ve / sizin haberlerinizden / soruyorlar / bedevî arablar içinde

﴿٢٠﴾ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِى رَسُولِ اللّٰهِ اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا
umuyorlar / idi / o kimseler için ki / güzel / bir örnek / Allah'ın / Resûl'ünde / sizin için / oldu / and olsun gerçekten

اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَذَكَرَ اللّٰهَ كَثِيرًا ﴿٢١﴾ وَلَمَّا رَاَ الْمُؤْمِنُونَ
mü'minler / gördü / ne zaman ki / ve / çok / Allahı / zikretti / ve / âhiret / günü / ve / Allahı

الْاَحْزَابَ قَالُوا هٰذَا مَا وَعَدَنَا اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ
doğru söylemiştir / ve / Resûl'ü / ve / Allah / bize va'd etti / o şeydir ki / bu / dediler / toplulukları

اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ اِلَّا اِيمَانًا وَتَسْلِيمًا ﴿٢٢﴾
teslîmiyet cihetiyle / ve / îmân cihetiyle / ancak / onları artırmadı / ve / Resûl'ü / ve / Allah

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللّٰهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ

mü'minlerden vardır | öyle erler ki | sâdık kaldılar | o şeye ki | söz verdiler | Allah'a | onu | öyle ki onlardan

مَنْ قَضٰى نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾ لِيَجْزِيَ اللّٰهُ

kimi | yerine getirdi | adağını | ve | onlardan | kimi | bekliyor | ve | değiştirmediler | bir değiştirme ile | mükâfâtlandırması için | Allahın

الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ اِنْ شَاءَ اَوْ يَتُوبَ

doğru kimseleri | sadâkatleri sebebiyle | ve | azâb eder | münâfıklara | eğer | dilerse | veya | tevbesini kabûl eder

عَلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٢٤﴾ وَرَدَّ اللّٰهُ

onların | şübhesiz | Allah | olandır | çok bağışlayıcı | çok merhametli | ve | geri çevirdi | Allah

الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى اللّٰهُ الْمُؤْمِنِينَ

o kimseleri ki | inkâr ettiler | öfkeleriyle | eremediler | bir hayra | ve | yetti | Allah | mü'minlere

الْقِتَالَ وَكَانَ اللّٰهُ قَوِيًّا عَزِيزًا ﴿٢٥﴾ وَاَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ

savaşta | ve | olandır | Allah | çok kuvvetli | dâima üstün | ve | indirdi | o kimselere ki | onlara yardım ettiler

مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا

ehl-i kitabdan | kalelerinden | ve | bıraktı | kalblerine | korku | bir tâifeyi

تَقْتُلُونَ وَتَاْسِرُونَ فَرِيقًا ﴿٢٦﴾ وَاَوْرَثَكُمْ اَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ

öldürüyordunuz | ve | esir alıyordunuz | bir tâifeyi | ve | sizi vâris kıldı | yerlerine | ve | yurtlarına

وَاَمْوَالَهُمْ وَاَرْضًا لَمْ تَطَؤُهَا وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ

ve | mallarına | ve | bir yere | ayak basmadınız | ve | olandır | Allah | herşeye

قَدِيرًا ﴿٢٧﴾ يَا اَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِاَزْوَاجِكَ اِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ

gücü yeten | ey | peygamber | de ki | zevcelerine | eğer | iseniz | istiyorsunuz

الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ اُمَتِّعْكُنَّ وَاُسَرِّحْكُنَّ

hayatını | dünya | ve | süsünü | öyleyse gelin | sizi faydalandırayım | ve | sizi salıvereyim

سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٢٨﴾ وَاِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَالدَّارَ

bir salıvermeyle | güzelce | ve | eğer | iseniz | istiyorsunuz | Allahı | ve | Resûlünü | ve | yurdunu

الْاٰخِرَةَ فَاِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ اَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾

âhiret | hiç şübhesiz | Allah | hazırlamıştır | iyilik edenlere | sizden | bir mükâfât | büyük

يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ مَنْ يَاْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ يُضَاعَفْ

ey | hanımları | Peygamber | kim | gelirse | sizden | bir çirkinliğe | apaçık | artırılır

لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

ona | azâb | iki kat | ve | olandır | bu | Allah'a göre | pek kolay

23- Mü'minlerden öyle erler vardır ki, *(o gün)* Allah'a verdikleri sözde durdular.

Öyle ki onlardan kimi adağını yerine getirdi *(şehîd oldu)*, kimi de *(şehîd olmayı)* bekliyor!

Fakat *(onlar)* hiçbir şekilde *(verdikleri sözü)* değiştirmediler.

24- Tâ ki Allah, doğru kimseleri sadâkatleriyle mükâfâtlandırsın, münâfıklara da dilerse azâb etsin, yâhut *(tevbe ederlerse)* tevbelerini kabûl etsin!

Şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*-dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

25- Hâlbuki Allah, inkâr edenleri *(kendi)* öfkeleriyle geri çevirdi; hiçbir hayra *(zafere)* eremediler.

Allah ise, savaşta *(gālip gelmeleri için)* mü'minlere yetti.

Çünki Allah, Kavî *(pek kuvvetli)*dir, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir.

26- Ve *(Allah)*, ehl-i kitabdan, onlara *(o müşrik ordularına)* yardım edenleri *(Kureyza yahudilerini)*, kalelerinden indirdi ve kalblerine korku düşürdü; bir tâifeyi öldürüyordunuz, bir tâifeyi de esir alıyordunuz.

27- Ve *(Allah)* onların yerlerine, yurtlarına, mallarına ve henüz ayak basmadığınız bir yere *(Hayber'e)* sizi vâris kıldı.

Çünki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

28- Ey Peygamber!

Zevcelerine, de ki: "Eğer dünya hayâtını ve süsünü istiyorsanız, öyleyse gelin size boşama bedeli vereyim ve sizi güzelce bir bırakmayla salıvereyim."

29- "Yok eğer *(siz)*, Allah'ı, Resûlünü ve âhiret yurdunu istiyorsanız, hiç şübhesiz ki Allah, içinizden iyilik edenlere *(pek)* büyük bir mükâfât hazırlamıştır."

30- Ey Peygamber hanımları!

İçinizden kim apaçık bir çirkinlik yaparsa, ona azab iki kat artırılır.

Bu ise, Allah'a göre pek kolaydır.

وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلّٰهِ وَرَسُولِه۪ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُؤْتِهَٓا

ona veririz · sâlih bir amel · yaparsa · ve · Resûlü'ne · ve · Allah'a · sizden · itâat ederse · kim · ve

اَجْرَهَا مَرَّتَيْنِۙ وَاَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَر۪يمًا ﴿٣١﴾ يَا نِسَٓاءَ النَّبِيِّ

Peygamber · hanımları · ey · hoş · bir rızık · onun için · hazırlamışızdır · ve · iki def'a · mükâfâtını

لَسْتُنَّ كَاَحَدٍ مِنَ النِّسَٓاءِ اِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ

o hâlde yumuşak yapmayın · sakınırsanız · eğer · kadınlardan · herhangi biri gibi · değilsiniz

بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذ۪ي ف۪ي قَلْبِه۪ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًاۚ

güzel · bir söz · söyleyin · ve · bir hastalık · kalbinde vardır · o kimse ki · yoksa tamah eder · sözü

﴿٣٢﴾ وَقَرْنَ ف۪ي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ

câhiliye · açılıp saçılması (gibi) · açılıp saçılmayın · ve · evlerinizde · oturun · ve

الْاُو۫لٰى وَاَقِمْنَ الصَّلٰوةَ وَاٰت۪ينَ الزَّكٰوةَ وَاَطِعْنَ اللّٰهَ

Allaha · itâat edin · ve · zekâtı · verin · ve · namazı · hakkıyla edâ edin · ve · evvelki

وَرَسُولَهُۜ اِنَّمَا يُر۪يدُ اللّٰهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ

kiri · sizden · gidermesini · Allah · istiyor · ancak · Resûlü'ne · ve

اَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْه۪يرًاۚ ﴿٣٣﴾ وَاذْكُرْنَ مَا يُتْلٰى

okunuyor · o şeyleri ki · düşünün · ve · bir temizleme ile · sizi temizlemesini · ve · (ey) Ehl-i Beyt

ف۪ي بُيُوتِكُنَّ مِنْ اٰيَاتِ اللّٰهِ وَالْحِكْمَةِۜ اِنَّ اللّٰهَ

Allah · şübhesiz · hikmetten · ve · Allah'ın · âyetlerinden · evlerinizde

كَانَ لَط۪يفًا خَب۪يرًا ﴿٣٤﴾ اِنَّ الْمُسْلِم۪ينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِن۪ينَ

mü'min erkekler · ve · müslüman kadınlar · ve · müslüman erkekler · şübhesiz · herşeyden haberdar · bütün inceliklere vâkıf · olandır

وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِت۪ينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِق۪ينَ وَالصَّادِقَاتِ

sâdık kadınlar · ve · sâdık erkekler · ve · itâatkâr kadınlar · ve · itâatkâr erkekler · ve · mü'min kadınlar · ve

وَالصَّابِر۪ينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِع۪ينَ وَالْخَاشِعَاتِ

(Allah'a) gönülden bağlı kadınlar · ve · (Allah'a) gönülden bağlı erkekler · ve · sabreden kadınlar · ve · sabreden erkekler · ve

وَالْمُتَصَدِّق۪ينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّٓائِم۪ينَ وَالصَّٓائِمَاتِ

oruç tutan kadınlar · ve · oruç tutan erkekler · ve · sadaka veren kadınlar · ve · sadaka veren erkekler · ve

وَالْحَافِظ۪ينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِر۪ينَ اللّٰهَ

Allah'ı · zikreden erkekler · ve · koruyan kadınlar · ve · ırzlarını · koruyan erkekler · ve

كَث۪يرًا وَالذَّاكِرَاتِ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَاَجْرًا عَظ۪يمًا ﴿٣٥﴾

büyük · bir mükâfât · ve · bir mağfiret · onlar için · Allah · hazırlamıştır · zikreden kadınlar · ve · çok

31- Fakat içinizden kim, Allah'a ve Resûlüne itâat eder ve sâlih bir amel işlerse, ona mükâfâtını iki kat veririz ve *(Cennette)* onun için *(çok)* hoş bir rızık hazırlamışızdır.

32- Ey Peygamber hanımları!

(Siz,) kadınlardan herhangi biri gibi değilsiniz; eğer *(Allah'dan)* sakınıyorsanız, o hâlde *(yabancı erkeklerle konuşurken)* konuşmayı yumuşak *(bir edâ ile)* yapmayın ki kalbinde bir hastalık bulunan kimse tamah etmesin; ve *(bir şey söyleyeceğinizde ciddiyetle)* güzel bir söz söyleyin!

33- Hem evlerinizde *(vakarınızla)* oturun ve evvelki câhiliye devri *(kadınlarının)* açılıp saçılması gibi, ziynetlerinizi ızhâr etmeyin; namazı hakkıyla edâ edin; zekâtı verin; Allah'a ve Resûlüne itâat edin!

Ey Ehl-i Beyt! Allah *(bu emirleriyle)*, sizden ancak kiri *(günâhı)* gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor.

34- Hem evlerinizde Allah'ın âyetlerinden ve hikmetten *(size)* okunanları düşünün!

Şübhesiz Allah, Latîf *(bütün incelikleri bilen)*dir, Habîr *(her hâlinizden haberdâr olan)*dır.

35- Muhakkak ki Müslüman erkekler ve Müslüman kadınlar, mü'min erkekler ve mü'min kadınlar, itâatkâr erkekler ve itâatkâr kadınlar, sâdık erkekler ve sâdık kadınlar, sabreden erkekler ve sabreden kadınlar, *(Allah'a)* gönülden bağlı *(mütevâzi)* olan erkekler ve *(Allah'a)* gönülden bağlı *(mütevâzi)* olan kadınlar, sadaka veren erkekler ve sadaka veren kadınlar, oruç tutan erkekler ve oruç tutan kadınlar, ırzlarını koruyan erkekler ve *(ırzlarını)* koruyan kadınlar, Allah'ı çok zikreden erkekler ve zikreden kadınlar var ya; *(işte)* Allah bunlar için bir mağfiret ve büyük bir mükâfât hazırlamıştır.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ اِذَا قَضَى اللّٰهُ وَرَسُولُهُ اَمْرًا اَنْ

bir işe · Resûl'ü · ve · Allah · hüküm verdi · o vakit ki · ne mü'min bir kadın için · ve · mü'min bir erkek için · (doğru) olmadı · ve

يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ اَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ

sapmıştır · artık gerçekten · Resûlüne · ve · Allaha · isyân ederse · kim · ve · işlerinden · seçme (hakkı) · kendilerine · olması

ضَلَالًا مُبِينًا ۝٣٦ وَاِذْ تَقُولُ لِلَّذٖى اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاَنْعَمْتَ

sen ni'met verdin · ve · kendisine · Allah · ni'met verdi · o kimseye ki · diyordun · o vakit · ve · apaçık · bir sapma ile

عَلَيْهِ اَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللّٰهَ وَتُخْفٖى فٖى نَفْسِكَ مَا

o şeyi ki · içinde · gizliyordun · ve · Allah'dan · sakın · ve · zevceni · üzerinde · tut · kendisine

اللّٰهُ مُبْدٖيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللّٰهُ اَحَقُّ اَنْ تَخْشٰيهُ فَلَمَّا

ne zaman ki · ondan çekinmene · daha lâyıktır · Allah · ve · insanlardan · çekiniyordun · ve · onu ortaya çıkarıcıdır · Allah

قَضٰى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَىْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنٖينَ حَرَجٌ فٖٓى اَزْوَاجِ

zevcelerinde · bir zorluk · mü'minlere · olmaması için · onu sana nikâhladık · ihtiyâcı · ondan · Zeyd · bitirdi

اَدْعِيَٓائِهِمْ اِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُولًا ۝٣٧ مَا

yerine getirilmiş · Allahın · emri · oldu · ve · ihtiyâcı · kendilerinden · bitirdiler · o vakit ki · evlâdlıklarının

كَانَ عَلَى النَّبِىِّ مِنْ حَرَجٍ فٖيمَا فَرَضَ اللّٰهُ لَهُ سُنَّةَ اللّٰهِ

Allah'ın · kanunu · kendisi için · Allah · takdîr etti · o şeyde ki · bir zorluk · Peygambere · olmadı

فِى الَّذٖينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ قَدَرًا مَقْدُورًا

takdîr olunmuş · bir kader · Allahın · emri · olandır · ve · bundan önce · gelip geçtiler · o kimseler içinde ki

۝٣٨ اَلَّذٖينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللّٰهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا

ve · ondan korkarlar · ve · Allahın · gönderdiklerini · tebliğ ederler · onlar ki

يَخْشَوْنَ اَحَدًا اِلَّا اللّٰهَ وَكَفٰى بِاللّٰهِ حَسٖيبًا ۝٣٩ مَا كَانَ

olmadı · hesab görücü olarak · Allah · yeter · ve · Allahdan · ancak · bir kimseden · korkmazlar

مُحَمَّدٌ اَبَٓا اَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلٰكِنْ رَسُولَ اللّٰهِ وَخَاتَمَ النَّبِيّٖنَ وَكَانَ

olandır · ve · peygamberlerin · sonuncusudur · ve · Allahın · Resûlü · fakat · sizin erkeklerinizden · birisinin · babası · Muhammed

اللّٰهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلٖيمًا ۝٤٠ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اذْكُرُوا اللّٰهَ

Allahı · zikredin · îmân ettiler · o kimseler ki · ey · hakkıyla bilen · şeyi · her · Allah

ذِكْرًا كَثٖيرًا ۝٤١ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَاَصٖيلًا ۝٤٢ هُوَ الَّذٖى يُصَلّٖى عَلَيْكُمْ

üzerinize · rahmet eder · o zâttır ki · o · akşam · ve · sabah · onu tesbîh edin · ve · çokça · bir zikirle

وَمَلٰٓئِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنٖينَ رَحٖيمًا ۝٤٣

çok merhametli · mü'minlere karşı · olandır · ve · nûra · karanlıklardan · sizi çıkarması için · melekleri · ve

36- Hem Allah ve Resûlü bir işe hüküm verdiği zaman, artık ne mü'min bir erkek, ne de mü'min bir kadın için *(o hükme muhâlif)* işlerinde kendilerine *(başka bir yolu)* seçme hakkı yoktur! Ve her kim Allah'a ve Resûlüne isyân ederse, artık muhakkak ki apaçık bir sapıklık ile dalâlete düşmüş olur.

37- Hani *(sen)*, kendisine hem Allah'ın ni'met verdiği, hem de senin ni'met verdiğin kimseye *(Zeyd'e)*: "Zevceni üzerinde *(nikâhında)* tut ve Allah'dan sakın!" diyordun; Allah'ın, kendisini ortaya çıkarıcı olduğu şeyi ise, içinde gizliyordun ve insanlardan çekiniyordun. Hâlbuki Allah, kendisinden çekinmene daha lâyıktır.

Buna rağmen Zeyd *(kendisini fazîlet cihetiyle ona koca olarak denk görmediğinden)* ondan ihtiyâcı *(olan boşamasını)* yerine getirince, onu sana *(biz)* nikâhladık; tâ ki, kendi *(zevce)*lerinden alâka*(larını)* kestikleri zaman evlâdlıklarının zevceleri *(ile evlenmeleri husûsu)*nda mü'minlere bir zorluk olmasın! Ve Allah'ın emri, *(böylece)* yerine getirilmiş oldu.

38- Allah'ın, kendisi için takdîr ettiği bir şey*(i yerine getirmek)*te Peygambere herhangi bir zorluk yoktur. Bundan önce gelip geçen *(peygamber)*ler için de Allah'ın kānûnu *(böyle)*dir. Allah'ın emri ise, mutlakā yerini bulan bir kaderdir.

39- Onlar *(o peygamberlerdir)* ki, Allah'ın *(vahyen)* gönderdiklerini tebliğ ederler ve O'ndan korkarlar; hem Allah'dan başka, kimseden korkmazlar. Hesab görücü olarak da Allah yeter!

40- Muhammed, sizin erkeklerinizden hiçbirisinin babası değildir; fakat Allah'ın Resûlü ve peygamberlerin sonuncusudur. Allah ise, herşeyi hakkıyla bilendir.

41- Ey îmân edenler! Allah'ı çokça zikredin!

42- Ve O'nu sabah-akşam *(beş vakit namazda)* tesbîh edin!

43- O, sizi karanlıklardan nûra çıkarmak için üzerinize rahmet edendir; melekleri de *(sizin için mağfiret diler)*! Çünki *(O,)* mü'minlere karşı çok merhametlidir.

44- O'na kavuşacakları gün *(Allah'ın)* onlara tahiyyesi *(iltifâtı)* "selâm"dır. Ve onlar için *(çok)* güzel bir mükâfât *(Cennet)* hazırlamıştır.

45- Ey Peygamber! Şübhesiz ki biz seni *(insanların hâllerine)* bir şâhid, bir müjdeci ve *(aynı zamanda)* bir korkutucu olarak gönderdik.

46- Ve Allah'a *(yine)* O'nun izni ile *(çağıran)* bir da'vetçi ve *(umum kâinâtı)* nûrlandıran bir kandil olarak *(gönderdik)*.

47- Ve Allah'dan kendileri için gerçekten *(pek)* büyük bir lütuf olduğunu mü'minlere müjdele!

48- Kâfirlere ve münâfıklara ise itâat etme; ve onların eziyetlerini bırak *(aldırma)*! Allah'a tevekkül et! Çünki Allah, *(sana)* vekîl olarak yeter!

49- Ey îmân edenler! Mü'min kadınları nikâh eder de sonra kendilerine dokunmanızdan önce onları boşarsanız, bu durumda sizin için onların üzerinde sayacağınız bir iddet *(süresi bekletme hakkınız)* yoktur. Hemen onları *(mehirlerinin yarısıyla)* faydalandırın ve onları güzelce bir bırakmayla *(incitmeden)* güzellikle salıverin!

50- Ey Peygamber! Şübhesiz ki biz, mehirlerini verdiğin zevcelerini ve Allah'ın sana ganîmet olarak verdiklerinden sâhib olduğun câriyeleri, hem seninle berâber hicret eden amcanın kızlarını, halalarının kızlarını, dayının kızlarını ve teyzelerinin kızlarını *(istersen nikâhlamayı)* sana helâl kıldık. Bir de mü'min bir kadın kendini peygambere *(mehrini istemeden)* hîbe ederse, eğer peygamber *(de)* onu nikâhlamak isterse, diğer mü'minlere değil, sâdece sana mahsus olmak üzere *(onu mehirsiz olarak helâl kıldık)*!

(Biz,) zevceleri ve sâhib oldukları câriyeleri hakkında onlara *(o mü'minlere)* neyi farz kıldığımızı muhakkak ki bilmişizdir. Tâ ki sana bir zorluk olmasın! Çünki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ ۚ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾

değerli | bir mükâfât | onlar için | hazırlamıştır | ve | selâmdır | ona kavuşacaklar | o gün ki | onlara iltifâtı

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾

bir korkutucu | ve | bir müjdeci | ve | bir şâhid olarak | seni gönderdik | şübhesiz biz | Peygamber | ey

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا ﴿٤٦﴾ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

mü'minlere | müjdele | ve | nûrlandıran | bir kandil olarak | ve | onun izni ile | Allah'a | bir da'vetçi | ve

بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ﴿٤٧﴾ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ

kâfirlere | itâat etme | ve | büyük | bir lütuf | Allah'dan | şübhesiz onlara vardır

وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أَذَاهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ

Allah | yeter | ve | Allah'a | tevekkül et | ve | eziyetlerini | bırak | ve | münâfıklara | ve

وَكِيلًا ﴿٤٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ

mü'min kadınları | nikâh ettiniz | o zaman ki | îmân ettiler | o kimseler ki | ey | vekîl olarak

ثُمَّ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ

üzerlerinde | bu durumda sizin için yoktur | kendilerine dokunmanızdan | önce | onları boşadınız | sonra

مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُّونَهَا ۖ فَمَتِّعُوهُنَّ وَسَرِّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٤٩﴾

güzelce | bir salıvermeyle | onları salıverin | ve | hemen onları faydalandırın | onu sayacaksınız | bir iddetten ki

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ اللَّاتِي آتَيْتَ

verdin | onlar ki | zevcelerini | sana | helâl kıldık | şübhesiz biz | Peygamber | ey

أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ

kızlarını | ve | sana | Allah | ganîmet verdi | o şeylerden ki | sağ elin | sâhib oldu | o şeyleri ki | ve | mehirlerini

عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّاتِكَ وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ اللَّاتِي

onlar ki | teyzelerinin | kızlarını | ve | dayının | kızlarını | ve | halalarının | kızlarını | ve | amcanın

هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ

peygambere | kendini | hîbe ederse | eğer | mü'min | bir kadın ki | ve | seninle beraber | hicret ettiler

إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۗ

mü'minlerin | hâricinde | sana | sâdece | onu nikâhlamasını | peygamber | isterse | eğer

قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ

sâhib oldu | o şey ki | ve | zevceleri | hakkında | onlara | farz kıldık | o şeyi ki | bildik | gerçekten

أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٠﴾

çok merhametli | çok bağışlayıcı | Allah | olandır | ve | bir zorluk | sana | olmaması için | sağ elleri

تُرْجِى مَنْ تَشَآءُ مِنْهُنَّ وَتُؤْوِىٓ اِلَيْكَ مَنْ تَشَآءُ وَمَنِ ابْتَغَيْتَ مِمَّنْ

geri bırakırsın | dilersin | o kimseyi ki | onlardan | ve | sığındırırsın | kendine | o kimseyi ki | dilersin | ve | kimi | arzu edersen | o kimselerden ki

عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذٰلِكَ اَدْنٰىٓ اَنْ تَقَرَّ اَعْيُنُهُنَّ وَلَا يَحْزَنَّ

ayrıldın | artık bir günah yoktur | sana | bu | daha yakındır | aydın olmasına | gözleri | ve | üzülmemelerine

وَيَرْضَيْنَ بِمَآ اٰتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا فِى قُلُوبِكُمْ

ve | hoşnûd olmalarına | o şey ile ki | kendilerine verdin | hepsinin | ve | Allah | bilir | o şeyleri ki | kalblerinizdedir

وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٥١﴾ لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَآءُ مِنْ بَعْدُ وَلَآ اَنْ

ve | olandır | Allah | herşeyi bilen | azâb etmede sabırlı | helâl olmaz | sana | kadınlar | bundan sonra | ve | olmaz

تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ اَزْوَاجٍ وَلَوْ اَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ اِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ

değiştirmen | bunları | (başka) zevcelerden | velev ki | hoşuna gitse | güzellikleri | ancak | o şey ki | sâhib oldu | sağ elin

وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ رَقِيبًا ﴿٥٢﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا

ve | olandır | Allah | herşeyi | hakkıyla gözeten | ey | o kimseler ki | îmân ettiler

لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِىِّ اِلَّآ اَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ اِلٰى طَعَامٍ

girmeyin | evlerine | peygamberin | hâric | izin verilmesi | sizin için | bir yemeğe

غَيْرَ نَاظِرِينَ اِنٰيهُ وَلٰكِنْ اِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَاِذَا طَعِمْتُمْ

olmadan | gözetleyiciler | vaktini | fakat | o vakit ki | çağrıldınız | artık girin | ve o zaman ki | yediniz

فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَاْنِسِينَ لِحَدِيثٍ اِنَّ ذٰلِكُمْ كَانَ يُؤْذِى

artık dağılın | ve | dalıp kalanlar olmadan | söze | şübhesiz | bu | idi | eziyet veriyor

النَّبِىَّ فَيَسْتَحْيِى مِنْكُمْ وَاللّٰهُ لَا يَسْتَحْيِى مِنَ الْحَقِّ وَاِذَا

peygambere | fakat utanıyor | sizden | ve | Allah | çekinmez | haktan | ve | o vakit ki

سَاَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْـَٔلُوهُنَّ مِنْ وَرَآءِ حِجَابٍ ذٰلِكُمْ

onlardan istediniz | bir şey | artık kendilerinden isteyin | arkasından | bir perde | işte bu

اَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ اَنْ تُؤْذُوا

daha temizdir | kalbleriniz için | ve | kalbleri için | ve | (doğru) olmadı | sizin için | incitmeniz

رَسُولَ اللّٰهِ وَلَآ اَنْ تَنْكِحُوٓا اَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ اَبَدًا

Resûlü'nü | Allah'ın | ve | ne nikâhlamanız | zevcelerini | kendisinden sonra | ebediyen

اِنَّ ذٰلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللّٰهِ عَظِيمًا ﴿٥٣﴾ اِنْ تُبْدُوا

şübhesiz | işte bu | oldu | katında | Allah'ın | pek büyük | eğer | açıklarsanız

شَيْـًٔا اَوْ تُخْفُوهُ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمًا ﴿٥٤﴾

bir şeyi | veya | onu gizlerseniz | hiç şübhesiz | Allah | olandır | herşeyi | hakkıyla bilen

---

51- Onlardan *(zevcelerinden)* dilediğini *(sırasından)* geri bırakır, dilediğini de yanına alırsın.

Ayrıldıklarından arzu ettiğine dönmekte de sana bir günah yoktur.

Bu *(kendi irâdenle onları taltîf etmen)*, onların gözleri aydın olmasına, üzülmemelerine ve hepsinin, kendilerine verdiklerin ile hoşnûd olmalarına daha elverişlidir.[1] Allah ise, sizin kalblerinizde olanı bilir.

Çünki Allah, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*-dir, Halîm *(cezâlandırmakta acele etmeyen)*dir.

52- Bundan sonra güzellikleri hoşuna bile gitse; *(artık başka)* kadınlar ve bunları başka zevcelerle değiştirmek sana helâl olmaz; ancak sâhib olduğun câriyeler müstesnâ.

Ve Allah, herşeyi hakkıyla gözetendir.

53- Ey îmân edenler! Vaktini gözetleyici kimseler olmadan, yemeğe sizin için da'vet yapılmadıkça peygamberin evlerine girmeyin!

Fakat çağrıldığınız zaman, artık girin; yemeği yiyince de dağılın; sohbete dalıcı kimseler de olmayın!

Çünki bu hâliniz, peygambere eziyet veriyor, fakat *(o)* sizden utanıyor.

Allah ise hak*(kı söylemek)*ten çekinmez.

Hem onlardan *(peygamberin zevcelerinden)* bir şey istediğiniz zaman, artık kendilerinden bir perde arkasından isteyin!

Bu, hem sizin kalbleriniz için, hem de onların kalbleri için daha temizdir.

Çünki sizin için, Allah'ın Resûlünü incitmeniz ve kendisinden sonra onun zevcelerini nikâhlamanız ebediyen *(câiz)* olmaz.

Çünki bu, Allah katında *(pek)* büyük *(bir günah)*tır.

54- Eğer bir şeyi açıklasanız da onu gizleseniz de *(fark etmez)*; hiç şübhesiz ki Allah, herşeyi hakkıyla bilendir.

55- Onlara *(peygamberin zevcelerine)*, ne babaları, ne oğulları, ne erkek kardeşleri, ne erkek kardeşlerinin oğulları, ne kız kardeşlerinin oğulları, ne kendi kadınları *(Müslüman kadınlar)* ve ne de sâhib oldukları köleleri hakkında bir günah yoktur *(bunlarla perdesiz görüşüp konuşabilirler)*. *(Ey peygamber zevceleri!)* Bununla berâber Allah'dan sakının! Şübhesiz Allah, herşeye hakkıyla şâhiddir.

56- Muhakkak ki Allah ve melekleri, o peygambere salât ederler. Ey îmân edenler! *(Siz de)* ona salât edin ve *(ona)* teslîmiyetle selâm verin![1]

57- Şübhesiz ki Allah ve Resûlüne o eziyet edenler yok mu, Allah onlara hem dünyada hem âhirette lâ'net etmiş ve onlar için *(pek)* aşağılayıcı bir azab hazırlamıştır.

58- Mü'min erkeklere ve mü'min kadınlara, yapmadıkları bir şeyden dolayı eziyet edenler ise, bu takdirde gerçekten bir iftirâ ve apaçık bir günah yüklenmişlerdir.

59- Ey Peygamber! Zevcelerine, kızlarına ve mü'minlerin kadınlarına söyle, *(başlarını ve yüzlerini kapatacak şekilde)* dış örtülerinden *(çarşaflarından bir kısmıyla)* üzerlerini örtsünler![2] Bu, onların *(iffetli olarak)* tanınıp da rahatsız edilmemeleri için daha yakındır *(daha elverişlidir)*. Allah ise, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

60- Celâlim hakkı için, eğer münâfıklar ve kalblerinde bir hastalık bulunanlar ve Medîne'de yalan haber yayanlar *(yahudiler, bu yaptıklarından)* vazgeçmezlerse, seni onlara mutlakâ musallat ederiz; sonra orada *(Medîne'de)* ancak pek az *(bir süre)* sana komşu kalabilirler!

61- Lâ'netlenmiş kimseler olarak, nerede bulunurlarsa yakalanır ve mutlakâ öldürülürler.

62- Bundan önce gelip geçen *(ümmet)*ler hakkında Allah'ın kânûnu *(böyle)*dir. Ve Allah'ın kânûnunda aslâ bir değişme bulamazsın!

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ

ne erkek kardeşleri | ve | ne oğulları | ve | babaları | hakkında | onlara | bir günah yoktur

وَلَا أَبْنَاءِ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءِ أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ

ne kendi kadınları | ve | kız kardeşlerinin | ne oğulları | ve | erkek kardeşlerinin | ne oğulları | ve

وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ وَاتَّقِينَ اللّٰهَ إِنَّ اللّٰهَ

Allah | şübhesiz | Allah'dan | sakının | ve | sağ elleri | sâhib oldu | ne o şeyler ki | ve

كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٥٥﴾ إِنَّ اللّٰهَ وَمَلَائِكَتَهُ

melekleri | ve | Allah | şübhesiz | hakkıyla şâhid | herşeye | olandır

يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا

selâm verin | ve | ona | salât edin | îmân ettiler | o kimseler ki | ey | peygambere | salât ederler

تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ

Allah | onlara lâ'net etmiştir | Resûlü'ne | ve | Allaha | eziyet ediyorlar | o kimseler ki | şübhesiz | teslîmiyetle

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ

o kimseler ki | ve | aşağılayıcı | bir azâb | onlar için | hazırlamıştır | ve | âhirette | ve | dünyada

يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا

yüklenmişlerdir | artık gerçekten | kazandılar | o şeyden ki | başkası sebebiyle | mü'min kadınlara | ve | mü'min erkeklere | eziyet ettiler

بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُبِينًا ﴿٥٨﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ

kızlarına | ve | zevcelerine | söyle | Peygamber | ey | apaçık | bir günah | ve | bir iftirâ

وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذٰلِكَ أَدْنَى

daha yakındır | bu | çarşaflarını | üzerlerine | yaklaştırsınlar | mü'minlerin | kadınlarına | ve

أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٩﴾

çok merhametli | çok bağışlayıcı | Allah | olandır | ve | böylece rahatsız edilmezler | tanınmalarına

لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ

yalan haber yayanlar | ve | bir hastalık | kalblerinde vardır | o kimseler ki | ve | münâfıklar | son vermezse | and olsun eğer

فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٠﴾

pek az | ancak | orada | sana komşu kalamazlar | sonra | onlara | seni mutlaka musallat ederiz | Medîne'de

مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثُقِفُوا أُخِذُوا وَقُتِّلُوا تَقْتِيلًا ﴿٦١﴾ سُنَّةَ اللّٰهِ

Allah'ın | kanunu | bir öldürülüş ile | öldürülürler | ve | yakalanırlar | bulunurlarsa | nerede | lâ'netlenmiş kimseler olarak

فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللّٰهِ تَبْدِيلًا ﴿٦٢﴾

bir değiştirme | Allah'ın | kanunu için | aslâ bulamazsın | ve | bundan önce | gelip | geçtiler | o kimseler hakkında ki

يَسْـَٔلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ اِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللّٰهِ وَ مَا يُدْرِيكَ

sana soruyor · insanlar · o saatten · de ki · ancak · onun ilmi · katındadır · Allahın · ve · ne · sana bildirir

لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَ اَعَدَّ

olur ki · o saat · olacak · yakında · şübhesiz · Allah · lâ'net etmiştir · kâfirlere · ve · hazırlamıştır

لَهُمْ سَعِيرًا ﴿٦٤﴾ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَ لَا نَصِيرًا

onlar için · alevli bir ateş · devamlı kalıcıdırlar · orada · ebedî olarak · bulamayacaklardır · bir dost · ve · ne bir yardımcı

﴿٦٥﴾ يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا اَطَعْنَا

o gün ki · çevrilir · yüzleri · ateş içinde · diyeceklerdir · keşke biz · itâat etseydik

اللّٰهَ وَ اَطَعْنَا الرَّسُولَا ﴿٦٦﴾ وَ قَالُوا رَبَّنَا اِنَّا اَطَعْنَا سَادَتَنَا

Allaha · ve · itâat etseydik · peygambere · ve · dediler · Rabbimiz · şübhesiz biz · itâat ettik · reislerimize

وَ كُبَرَاءَنَا فَاَضَلُّونَا السَّبِيلَا ﴿٦٧﴾ رَبَّنَا اٰتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ

ve · büyüklerimize · ve bizi saptırdılar · yoldan · Rabbimiz · onlara ver · iki kat

الْعَذَابِ وَ الْعَنْهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا ﴿٦٨﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا

azâbdan · ve · onlara lâ'net et · bir lâ'netle · büyük · ey · o kimseler ki · îmân ettiler

لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ اٰذَوْا مُوسٰى فَبَرَّاَهُ اللّٰهُ مِمَّا قَالُوا وَ كَانَ عِنْدَ

olmayın · o kimseler gibi ki · eziyet ettiler · Mûsâ'ya · ve onu temize çıkardı · Allah · o şeyden ki · dediler · ve · idi · katında

اللّٰهِ وَجِيهًا ﴿٦٩﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَ قُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

Allahın · şerefli · ey · o kimseler ki · îmân ettiler · sakının · Allah'dan · ve · söyleyin · bir söz · doğru

﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ لَكُمْ اَعْمَالَكُمْ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَ مَنْ يُطِعِ

düzeltsin · size · işlerinizi · ve · bağışlasın · sizin için · günahlarınızı · ve · kim · itâat ederse

اللّٰهَ وَ رَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾ اِنَّا عَرَضْنَا الْاَمَانَةَ

Allaha · ve · Resûlüne · artık gerçekten · kazanmıştır · bir kazanç · büyük · şübhesiz biz · arz ettik · emâneti

عَلَى السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ وَ الْجِبَالِ فَاَبَيْنَ اَنْ يَحْمِلْنَهَا وَ اَشْفَقْنَ

göklere · ve · yere · ve · dağlara · ve çekindiler · onu yüklenmelerinden · ve · korktular

مِنْهَا وَ حَمَلَهَا الْاِنْسَانُ اِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾ لِيُعَذِّبَ

ondan · ve · onu yüklendi · insan · doğrusu o · oldu · çok zâlim · çok câhil · azâb etmesi için

اللّٰهُ الْمُنَافِقِينَ وَ الْمُنَافِقَاتِ وَ الْمُشْرِكِينَ وَ الْمُشْرِكَاتِ وَ يَتُوبَ

Allah'ın · münâfık erkeklere · ve · münâfık kadınlara · ve · müşrik erkeklere · ve · müşrik kadınlara · ve · tevbelerini kabul etmesi

اللّٰهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ كَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٣﴾

Allah'ın · mü'min erkeklerin · ve · mü'min kadınların · ve · olandır · Allah · çok bağışlayıcı · çok merhametli

---

63- İnsanlar sana kıyâmet*(in vaktin)*den soruyor. De ki: "Onun ilmi ancak Allah katındadır. Ne bilirsin, belki o kıyâmet yakın olabilir!"

64- Şübhesiz ki Allah kâfirlere lâ'net etmiş ve onlar için alevli bir ateş hazırlamıştır.

65- *(Onlar)* orada ebedî olarak kalıcıdırlar. *(O gün kendilerine)* ne bir dost, ne de bir yardımcı bulacaklardır.

66- O gün, yüzleri ateş içinde çevrilirken: "Eyvah bize! Keşke Allah'a itâat etseydik, peygambere de itâat etseydik!" diyeceklerdir.

67- Ve: "Rabbimiz! Gerçekten biz, reislerimize ve büyüklerimize uyduk da *(onlar)* bizi *(hak)* yoldan saptırdılar" diyeceklerdir.

68- "Rabbimiz! Onlara azabdan iki kat ver ve onlara büyük bir lâ'netle lâ'net et!"

69- Ey îmân edenler! *(Siz de vaktiyle)* Mûsâ'ya eziyet eden kimseler gibi olmayın; nihâyet Allah onu, söyledikleri şeyden temize çıkarmıştı. Çünki *(o,)* Allah katında şerefli *(bir kul)* idi.

70- Ey îmân edenler! Allah'dan sakının ve doğru söz söyleyin!

71- Ki *(Allah)*, size işlerinizi düzeltsin ve sizin için günahlarınızı bağışlasın! Ve kim Allah'a ve Resûlüne itâat ederse, o takdirde gerçekten büyük bir kurtuluşa ermiş olur.

72- Muhakkak ki biz emâneti göklere, yere ve dağlara arz ettik de *(onlar)* onu yüklenmekten çekindiler ve ondan korktular; insan ise onu yükleniverdi.[1] Doğrusu o çok zâlim, çok câhildir.

73- *(Bu emâneti insana verdi)* ki Allah, münâfık erkekler ve münâfık kadınlara, müşrik erkekler ve müşrik kadınlara *(o emânete hâinlik etmeleri sebebiyle)* azâb etsin; ve Allah, mü'min erkeklerin ve mü'min kadınların tevbelerini kabûl etsin! Çünki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

34- SEBE' SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 54 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Hamd, göklerde ne var, yerde ne varsa kendisinin olan Allah'a mahsustur.

Hamd, âhirette de O'na mahsustur.

Çünki O, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır, Habîr *(herşeyden haberdâr olan)*dır.

2- Yere ne giriyor ve ondan ne çıkıyorsa, gökten ne iniyor ve onda ne yükseliyorsa, *(O)* bilir. Ve O, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır.

3- İnkâr edenler ise: "Bize kıyâmet gelmez" dedi*(ler)*. De ki: "Hayır!

Gaybı hakkıyla bilen Rabbime yemîn ederim ki, *(kıyâmet)* size mutlakâ gelecektir!

Ne göklerde, ne de yerde zerre ağırlığınca *(bir şey)* O'ndan gizli kalmaz; ve ne bundan daha küçük, ne de daha büyük hiçbir şey yoktur ki, apaçık beyân eden bir kitabda *(Levh-i Mahfûz'da)* bulunmasın!"

4- Tâ ki, îmân edip sâlih ameller işleyenleri mükâfâtlandırsın!

İşte onlar var ya, kendileri için bir mağfiret ve güzel bir rızık vardır.

5- Âyetlerimiz*(i ibtâl)* husûsunda *(güyâ bizi)* acze düşürmeye çalışan kimseler olarak *(yarışırcasına)* uğraşanlara gelince, işte onlar yok mu, kendileri için, en kötüsünden, *(pek)* elemli bir azab vardır.

6- Hâlbuki kendilerine ilim verilenler, Rabbinden sana indirilen *(Kur'ân')*ın gerçekten hak olduğunu ve Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Hamîd *(yegâne hamd edilmeye lâyık olan Allah')*ın yoluna hidâyet ettiğini görürler.

7- Böyleyken, o inkâr edenler *(kendi aralarında)* dedi*(ler)* ki: "*(Siz)* tamâmen *(çürüyüp)* parça parça dağıldığınız zaman, muhakkak ki sizin, gerçekten *(diriltilerek)* yeni bir yaratılışta olacağınızı size haber veren bir adamı size gösterelim mi?"

سُورَةُ سَبَأٍ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ اَرْبَعٌ وَخَمْسُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ي لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ

hamd onadır ve yerdedir o şeyler ki ve göklerdedir o şeyler ki onundur o zâtaki Allah'adır hamd

فِي الْاٰخِرَةِۜ وَهُوَ الْحَك۪يمُ الْخَب۪يرُ ﴿١﴾ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ

çıkar o şeyleri ki ve yere girer o şeyleri ki bilir herşeyden haberdardır her işi hikmetlidir o ve âhirette

مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَٓاءِ وَمَا يَعْرُجُ ف۪يهَاۜ وَهُوَ الرَّح۪يمُ الْغَفُورُ

çok bağışlayandır çok merhametlidir o ve onda yükselir o şeyleri ki ve gökten iner o şeyleri ki ve ondan

﴿٢﴾ وَقَالَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا لَا تَأْت۪ينَا السَّاعَةُۜ قُلْ بَلٰى وَرَبّ۪ي لَتَأْتِيَنَّكُمْ

mutlaka size gelecektir Rabbime yemîn olsun bil'akis de ki o saat bize gelmez inkâr ettiler o kimseler ki dedi ve

عَالِمِ الْغَيْبِۚ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمٰوَاتِ وَلَا فِي

ne içinde ve göklerin içinde zerre ağırlığınca ondan gizli kalmaz gaybı hakkıyla bilen

الْاَرْضِ وَلَٓا اَصْغَرُ مِنْ ذٰلِكَ وَلَٓا اَكْبَرُ اِلَّا ف۪ي كِتَابٍ مُب۪ينٍ ﴿٣﴾

apaçık bir kitabdadır ancak ne daha büyük ve bundan daha küçük yoktur ve yerin

لِيَجْزِيَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِۜ اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ

bir rızık ve bir mağfiret onlar için vardır işte onlar sâlih ameller yaptılar ve îmân ettiler o kimseleri ki mükâfâtlandırması için

كَر۪يمٌ ﴿٤﴾ وَالَّذ۪ينَ سَعَوْ ف۪ٓي اٰيَاتِنَا مُعَاجِز۪ينَ اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ

bir azâb onlar için vardır işte onlar acze düşürmeye çalışanlar olarak âyetlerimiz husûsunda uğraştılar o kimseler ki ve bol

مِنْ رِجْزٍ اَل۪يمٌ ﴿٥﴾ وَيَرَى الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْعِلْمَ الَّذ۪ٓي اُنْزِلَ اِلَيْكَ

sana indirildi o şeyi ki ilim kendilerine verildi o kimseler ki görür ve elemli kötüsünden

مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقَّ وَيَهْد۪ٓي اِلٰى صِرَاطِ الْعَز۪يزِ الْحَم۪يدِ

hamde çok lâyık olanın dâima üstün olanın yoluna hidâyet eder ve hak odur Rabbinden

﴿٦﴾ وَقَالَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلٰى رَجُلٍ يُنَبِّئُكُمْ

size haber veriyor bir adama ki size rehberlik edelim mi inkâr ettiler o kimseler ki dedi ve

اِذَا مُزِّقْتُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ اِنَّكُمْ لَف۪ي خَلْقٍ جَد۪يدٍ ﴿٧﴾

yeni bir yaratılış gerçekten içindesiniz şübhesiz siz parçalanmanın bütünüyle parçalandınız o zaman ki

أَفْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَمْ بِهٖ جِنَّةٌ بَلِ الَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ

inanmıyorlar · o kimseler ki · bil'akis · bir delilik · onda var mı · yoksa · bir yalan · Allah'a · uydurdu mu

بِالْاٰخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَ الضَّلَالِ الْبَعٖيدِ ۝٨ اَفَلَمْ يَرَوْا اِلٰى مَا بَيْنَ

o şeyi ki · hiç görmediler mi · uzak · dalâlet içindedir · ve · azâb içindedir · âhirete

اَيْدٖيهِمْ وَ مَا خَلْفَهُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْاَرْضِ اِنْ نَشَأْ نَخْسِفْ

batırırız · dilersek · eğer · yerden · ve · gökten · arkalarındadır · o şeyi ki · ve · önlerindedir

بِهِمُ الْاَرْضَ اَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِنَ السَّمَاءِ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ

bunda vardır · şübhesiz · gökten · parçalar · üzerlerine · düşürürüz · veya · yere · onları

لَاٰيَةً لِكُلِّ عَبْدٍ مُنٖيبٍ ۝٩ وَ لَقَدْ اٰتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا فَضْلًا

bir üstünlük · tarafımızdan · Dâvûda · verdik · and olsun ve gerçekten · (Allah'a) yönelen · kulun · herbiri için · elbet bir delil

يَا جِبَالُ اَوِّبٖي مَعَهُ وَ الطَّيْرَ وَ اَلَنَّا لَهُ الْحَدٖيدَ ۝١٠ اَنِ اعْمَلْ

yap · diye · demiri · ona · yumuşattık · ve · kuşlar · ve · onunla beraber · tesbîh edin · dağlar · ey

سَابِغَاتٍ وَ قَدِّرْ فِي السَّرْدِ وَ اعْمَلُوا صَالِحًا اِنّٖي بِمَا تَعْمَلُونَ

yapıyorsunuz · o şeyleri ki · şübhesiz ben · sâlih amel · yapın · ve · dokumasında · ölçüyü gözet · ve · geniş zırhlar

بَصٖيرٌ ۝١١ وَ لِسُلَيْمٰنَ الرّٖيحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَ رَوَاحُهَا

akşam dönüşü · ve · bir ay · sabah gidişi · rüzgârı · Süleymân'a · ve · hakkıyla görenim

شَهْرٌ وَ اَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ وَ مِنَ الْجِنِّ مَنْ يَعْمَلُ بَيْنَ

çalışıyor · o kimse ki · cinlerden (vardı) · ve · erimiş bakır · menba'ını · onun için · akıttık · ve · bir aydır

يَدَيْهِ بِاِذْنِ رَبِّهٖ وَ مَنْ يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ اَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ

ona tattırırız · emrimizden · onlardan · sapar-sa · kim · ve · Rabbisinin · izniyle · önünde

عَذَابِ السَّعٖيرِ ۝١٢ يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَارٖيبَ وَ تَمَاثٖيلَ

timsâllerden · ve · yüksek binalardan · diler · o şeyi ki · ona · yaparlardı · alevli ateş · azâbından

وَ جِفَانٍ كَالْجَوَابِ وَ قُدُورٍ رَاسِيَاتٍ اِعْمَلُوا اٰلَ دَاوُدَ شُكْرًا وَ قَلٖيلٌ

azdır · ve · şükür için · (ey) Dâvûdun âilesi · çalışın · sâbit kılınmış · kazanlardan · ve · havuzlar gibi · leğenlerden · ve

مِنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ ۝١٣ فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ

onlara delil olmadı · ölümü · ona · hükmettik · artık ne zaman ki · çokça şükreden · kullarımdan

عَلٰى مَوْتِهٖ اِلَّا دَابَّةُ الْاَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَاَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ

açıkça belli oldu ki · yıkıldı · ne zaman ki · asâsını · yiyor · bir ağaç kurdu ki · ancak · ölümü üzerine

الْجِنُّ اَنْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهٖينِ ۝١٤

aşağılayıcı · azâb içinde · kalmazlardı · gaybı · biliyorlar · olsalardı · eğer · şübhesiz · cinler için

8- *(O inkâr edenler yine dediler ki:)* "*(O kendisi,)* Allah'a karşı bir yalan mı uydurdu, yoksa kendisinde bir delilik mi var?" *(dediler.)* Hayır! Âhirete inanmayanlar, azâb içinde ve *(haktan)* uzak dalâlet içindedirler.

9- *(Onlar,)* gökten ve yerden önlerinde ne var, arkalarında ne var hiç görmediler mi? Dilersek onları yer*(in dibin)*e batırırız yâhut üzerlerine gökten parçalar düşürürüz. Şübhesiz ki bunda, *(Allah'a)* yönelen her kul için gerçekten bir delil vardır.

10, 11- Şânım hakkı için, Dâvûd'a tarafımızdan bir üstünlük verdik. "Ey dağlar ve kuşlar! Onunla berâber tesbîh edin!" *(dedik).* Ve "Geniş zırhlar yap!" diye demiri ona yumuşattık.[1] "Hem dokumasında ölçüyü gözet *(güzel ve yeteri kadar yap)* ve *(ehlinle birlikte)* sâlih amel işleyin! Çünki ben ne yaparsanız hakkıyla görenim" *(diye vahyettik).*

12- Süleymân'a da rüzgârı *(boyun eğdirdik)*! *(Öyle ki)* sabah gidişi bir ay*(lık mesâfe)*, akşam dönüşü de bir ay*(lık mesâfe)*dir.[2] Ve erimiş bakır menba'ını onun için *(sel gibi)* akıttık. Rabbisinin izniyle onun önünde çalışan bir kısım cinler de vardı. Onlardan kim emrimizden sapsa, ona alevli ateş azâbından tattırırız.

13- *(O cinnîler)* ona saraylardan, timsâllerden *(üzerinde nakış ve süsleme bulunan şeylerden)*, havuzlar gibi *(geniş)* leğenlerden ve *(çok büyük)* sâbit kazanlardan *(o)* ne dilerse yaparlardı. *(Onlara buyurduk ki:)* "Ey Dâvûd âilesi, şükür için çalışın!" Fakat kullarımdan çokça şükreden azdır.

14- Artık onun *(Süleymân'ın)* ölümüne hükmettiğimiz zaman, onlara *(Süleymân'ın)* ölümünü ancak asâsından yemekte olan dabbetü'l-arz *(bir ağaç kurdu)* fark ettirdi. Bunun üzerine *(Süleymân)* yere yıkılınca, *(onun ölümünü ancak bu şekilde anlamalarıyla)* cinler için açıkça belli oldu ki, eğer gaybı biliyor olsalardı *(o öldüğü hâlde)*, o aşağılayıcı azâb içinde kalmazlardı.

15- Celâlim hakkı için, **Sebe'** *(kavmi)* için oturdukları yerde bir ibret vardı. *(Oturdukları yeri)* sağdan ve soldan *(çevreleyen)* iki bahçe *(vardı)*. *(Onlara:)* "Rabbinizin rızkından yiyin de O'na şükredin! *(İşte)* hoş bir memleket ve çok bağışlayıcı bir Rab!" *(denilmişti.)*

16- Fakat *(onlar, şükürden)* yüz çevirdiler; bu yüzden üzerlerine Arim selini gönderdik ve onların iki bahçesini *(de)* buruk yemişli, acı ılgınlı ve *(içinde)* sidir ağacından az bir şey bulunan iki *(harab)* bahçeye çevirdik.

17- Nankörlük ettiklerinden dolayı onları böyle cezâlandırdık. *(Biz,)* çok nankörlük edenden başkasını mı cezâlandırırız?

18- Hem onlar*(ın yurdu)* ile kendilerini bereketli kıldığımız memleketler *(Şam havâlisi)* arasında, *(birbirinden rahatça)* görünen *(mesâfelerde)* şehirler meydana getirmiştik ve buralarda *(kolayca gidip gelmek üzere)* sefer etmeyi takdîr etmiştik. "Oralarda geceleri ve gündüzleri emniyet içinde kimseler olarak seyâhat edin!" *(demiştik.)*

19- Fakat *(onlar:)* "Rabbimiz! Seferlerimizin *(yolculuk yaptığımız şehirlerin)* arasını uzaklaştır!" dediler ve kendilerine zulmettiler; nihâyet onları efsânelere çevirdik ve onları tamâmen parçalanmış olarak darmadağın ettik. Şübhesiz ki bunda, çok sabreden, çok şükreden herkes için nice ibretler vardır.

20- And olsun ki İblis, onlar hakkındaki *(çoğunu azdırıp, samîmî kulları ise kandıramayacağına dâir)* zannını doğru çıkardı da mü'minlerden *(ihlâslı olan)* bir zümre hâriç, ona uydular.

21- Hâlbuki onun *(o İblisin)*, kendileri üzerinde hiçbir kuvveti yoktu; ancak *(biz)* âhirete îmân edeni, ondan şübhe içinde olan o kimseden ayıralım diye *(ona bu mühleti verdik)*.[1] Çünki Rabbin, herşeyi *(dilediği gibi)* hakkıyla muhâfaza edendir.

22- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "Allah'dan başka *(ilâh)* zannettiğiniz şeylere yalvarın *(bakalım, istediklerinizi size verebilecekler mi?)*; *(onlar)* ne göklerde ne de yerde *(hayır ve şerden)* zerre ağırlığınca *(bir şeye)* sâhib değildirler; çünki onların bunlarda hiçbir ortaklığı yoktur; ve O'nun *(O Rabbin)* için, onlardan hiçbir yardımcı yoktur."

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَنِهِمْ اٰيَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ كُلُوا

and olsun gerçekten · oldu · Sebe' için · meskenlerinde · bir ibret · iki bahçe · sağdan · ve · soldan · yiyin

مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ

rızkından · Rabbinizin · ve · şükredin · ona · bir belde · hoş · ve · bir Rab · çok bağışlayıcı

﴿١٥﴾ فَاَعْرَضُوا فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ

fakat yüz çevirdiler · bu yüzden gönderdik · üzerlerine · selini · Arim · ve · onlara değiştirdik · iki bahçelerini

جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَيْ اُكُلٍ خَمْطٍ وَاَثْلٍ وَشَيْءٍ مِنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ ﴿١٦﴾ ذٰلِكَ

iki bahçeye ki · sâhibidirler · yemişler · buruk · ve · ılgın · acı · ve · bir şey · sidir ağacından · az · işte budur

جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ نُجَازِي اِلَّا الْكَفُورَ ﴿١٧﴾ وَجَعَلْنَا

onları cezâlandırdık · o şeyden dolayı ki · nankörlük ettiler · ve · cezâlandırmayız · ancak · çok nankörlük edeni · ve · kılmıştık

بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا قُرًى ظَاهِرَةً وَقَدَّرْنَا فِيهَا

aralarında · ve · arasında · o şehirlerin · onlar ki · bereketli kıldık · kendilerini · şehirler · görünen · ve · takdîr etmiştik · buralarda

السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لَيَالِيَ وَاَيَّامًا اٰمِنِينَ ﴿١٨﴾ فَقَالُوا رَبَّنَا بَاعِدْ

yürümeyi · yürüyün · oralarda · geceleri · ve · gündüzleri · emniyette olanlar · fakat dediler · Rabbimiz · uzaklaştır

بَيْنَ اَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ اَحَادِيثَ

arası · seferlerimizin · ve · zulmettiler · kendilerine · nihâyet onları kıldık · efsâneler

وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ

ve · onları parçaladık · bütünüyle · parçalanmanın · şübhesiz · bunda vardır · elbette ibretler · herbiri için · çok sabredenin

شَكُورٍ ﴿١٩﴾ وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ اِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ

çok şükredenin · ve · and olsun gerçekten · doğru çıkardı · onlar hakkında · İblis · zannını · ve ona uydular

اِلَّا فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ

ancak · bir zümre · mü'minlerden · ve · olmadı · onun için · kendileri üzerinde

سُلْطَانٍ اِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُؤْمِنُ بِالْاٰخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا

hâkimiyet · ancak · belli etmemiz için · o kimseyi ki · îmân ediyor · âhirete · o kimseden ki · o · ondan

فِي شَكٍّ وَرَبُّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٢١﴾ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ

bir şübhe içindedir · ve · Rabbin · herşeyi · hakkıyla muhâfaza edendir · de ki · yalvarın · o şeylere ki · zannettiniz

مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمٰوَاتِ وَلَا

başka · Allah'dan · sâhib değildirler · ağırlığına · zerre · göklerde · ve

فِي الْاَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ ﴿٢٢﴾

ne yerde · ve · onlar için yoktur · bu ikisinde · bir ortaklık · ve · onun için yoktur · onlardan · hiçbir yardımcı

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّى إِذَا فُزِّعَ عَنْ

ve · fayda vermez · şefâat · onun katında · ancak · o kimse için ki · izin verdi · kendisine · nihâyet · o vakit ki · dehşet giderildi

قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقَّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

kalblerinden · dediler · neyi · buyurdu · Rabbiniz · dediler · hakkı · ve · o · pek yücedir · pek büyüktür

﴿٢٣﴾ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ

de ki · kim · sizi rızıklandırıyor · göklerden · ve · yerden · de ki

اللَّهُ وَإِنَّا أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَى هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ

Allah · ve · doğrusu biz · veya · siz · gerçekten üzerinde · bir hidâyet · veya · içinde · bir dalâlet · apaçık

﴿٢٤﴾ قُلْ لَا تُسْأَلُونَ عَمَّا أَجْرَمْنَا وَلَا نُسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ

de ki · mes'ûl olmazsınız · o şeylerden ki · günah işledik · ve · mes'ûl tutulmayız · o şeylerden ki · yapıyorsunuz

﴿٢٥﴾ قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ

de ki · toplayacak · aramızı · Rabbimiz · sonra · açacak · aramızı · hak ile · ve · o

الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ ﴿٢٦﴾ قُلْ أَرُونِيَ الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ هُوَ

adâletle açandır · herşeyi bilendir · de ki · bana gösterin · o kimseleri ki · kattınız · ona · ortaklar · hâşâ · bil'akis · o

اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ

Allah'dır · dâima üstün · her işi hikmetli · ve · seni göndermedik · ancak · hepsine · insanların

بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾

bir müjdeci · ve · bir korkutucu olarak · fakat · çoğu · insanların · bilmezler

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾ قُلْ لَكُمْ

ve · diyorlar · ne zaman · bu · va'd · eğer · iseniz · doğru kimseler · de ki · sizin için vardır

مِيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَأْخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ

sözleşme vakti · bir günün · geri kalamazsınız · ondan · bir saat · ve · öne geçemezsiniz

﴿٣٠﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِهَٰذَا الْقُرْآنِ وَلَا

ve · dedi · o kimseler ki · inkâr ettiler · aslâ inanmayız · buna · Kur'ân'a · ve

بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِنْدَ

ne o şeye ki · onun önündedir · ve · eğer · görsen · o zamanı ki · zâlimler · durdurulmuşlardır · katında

رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ

Rablerinin · döndürür · bazıları · bazısına · sözü · derler · o kimseler ki

اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

zayıf düşürüldüler · o kimselere ki · büyüklük tasladılar · eğer olmasaydı · siz · elbette olurduk · mü'min kimseler

23- Ve *(o gün)* O'nun *(Allah'ın)* huzûrunda kendisine izin verdiği kimseden başkasının şefâati fayda vermez. Nihâyet *(şefâat edenlerin ve edilenlerin)* kalblerinden dehşet giderildiği zaman *(birbirlerine)*: "Rabbiniz ne buyurdu?" derler. *(Şefaat edecek olanlar da:)* "Hakkı *(buyurdu)*!" derler. Ve O, Aliyy *(pek yüce olan)*dır, Kebîr *(çok büyük olan)*dır.

24- De ki: "Sizi göklerden ve yerden kim rızıklandırıyor?" De ki: "Allah! Öyle ise, doğrusu ya biz ya da siz *(iki topluluktan biri)* gerçekten bir hidâyet üzerinde veya apaçık bir dalâlet içindedir."

25- De ki: "*(Siz)* bizim işlediğimiz günahlardan mes'ûl olmazsınız; ve *(biz de)* sizin işlemekte olduğunuz *(günahlar)*dan mes'ûl tutulmayız."

26- De ki: "Rabbimiz *(kıyâmet günü)* hepimizi bir araya toplayacak, sonra aramızı hak ile açaçak *(hakkımızda hüküm verecek)*tir. Çünki O, Fettâh *(tam bir adâletle hüküm veren)*dir, Alîm *(herşeyi bilen)*dir."

27- De ki: "O'na *(Allah'ın saltanatına)* ortak kattıklarınızı bana gösterin! Hâşâ! Bil'akis O, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Hakîm *(her işi hikmetli)* olan Allah'dır."

28- *(Ey Resûlüm!) (Biz)* seni ancak bütün insanlara bir müjdeci ve bir korkutucu olarak gönderdik; fakat insanların çoğu bilmezler.

29- Bir de "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, bu va'd *(edilen kıyâmet)* ne zaman?" diyorlar.

30- De ki: "Sizin için va'd edilen öyle bir gün vardır ki, ondan ne bir saat geri kalabilirsiniz, ne de öne geçebilirsiniz."

31- Ve inkâr edenler dedi ki: "*(Biz)* ne bu Kur'ân'a, ne de onun önündekilere *(ondan önce gelen diğer kitablara)* aslâ inanmayız!" Fakat *(sen)*, o zâlimleri Rablerinin huzûrunda durdurulmuş kimseler olduklarında bir görsen! Birbirlerine söz çevirir *(aralarında münâkaşa ederler)*. Zayıf düşürülenler, büyüklük taslayanlara: "Siz olmasaydınız elbette *(biz de)* mü'min kimseler olurduk" derler.

32- *(O gün)* büyüklük taslayanlar, o zayıf düşürülenlere der ki: "Size geldikten sonra sizi hidâyetten biz mi çevirdik? Bil'akis *(siz kendiniz)* günahkâr kimseler idiniz."

33- Zayıf düşürülenler de o büyüklük taslayanlara der ki: "Hayır! Gece gündüz *(kurduğunuz)* tuzak *(bizi hidâyetten çevirdi)*. Bize Allah'ı inkâr etmemizi ve O'na ortaklar koşmamızı emrederdiniz." Ve azâbı gördüklerinde, *(artık tartışmayı bırakıp içlerindeki)* pişmanlığı gizlerler. Artık inkâr edenlerin boyunlarına *(demir)* halkalar geçiririz. *(Onlar)* yapmakta olduklarından başkasıyla mı cezâlandırılacaklar?

34- Hem hiçbir memlekete *(kendilerine Allah'ın azâbından haber veren)* bir korkutucu *(peygamber)* göndermedik ki, mutlakâ oranın ni'met içinde *(şımarmış)* olanları: "Gerçekten biz kendisiyle gönderildiğiniz şeyi inkâr edenleriz" demiş olmasın!

35- Bir de: "Biz mallar ve çocuklar cihetiyle *(mü'minlerden)* daha fazlayız ve biz azâba uğratılacak kimseler değiliz" dediler.

36- De ki: "Şübhesiz ki Rabbim, *(imtihân için)* dilediğine rızkı genişletir ve *(dilediğine)* daraltır. Fakat insanların çoğu bilmezler."

37- Hâlbuki size katımızda mertebece yakınlık sağlayacak olan ne mallarınız, ne de evlâdlarınızdır; ancak îmân edip sâlih amel işleyen müstesnâ. İşte onlar var ya, kendileri için işledikleri ameller sebebiyle *(lütfumuzdan)* kat kat mükâfât vardır ve onlar *(Cennetteki)* yüksek köşklerde emniyet içinde olan kimselerdir.

38- Âyetlerimiz*(i ibtâl)* husûsunda *(güyâ bizi)* acze düşürmeye çalışan kimseler olarak *(yarışırcasına)* uğraşanlara gelince, işte onlar *(o gün)* azâb içinde hazır bulundurulacak olanlardır.

39- De ki: "Şübhe yok ki Rabbim, kullarından dilediğine rızkı genişletir ve *(kimi dilerse de)* ona daraltır. Ve *(Allah yolunda)* her ne şey sarf ettiyseniz, artık O, bunun yerine *(başkasını)* verir. Çünki O, rızık verenlerin en hayırlısıdır."

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا أَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ

sizi çevirdik · biz mi · zayıf düşürüldüler · o kimselere ki · büyüklük tasladılar · o kimseler ki · dedi

عَنِ الْهُدَى بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ الَّذِينَ

o kimseler ki · dedi · ve · günahkâr kimseler · idiniz · bil'akis · size geldi · o vakitten sonra ki · hidâyetten

اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا

bize emrederdiniz · o vakit · gündüz · ve · gece · tuzağı · bil'akis · büyüklük tasladılar · o kimselere ki · zayıf düşürüldüler

أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا وَأَسَرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا

ne zaman ki · pişmanlığı · gizlediler · ve · bir takım benzerler · ona · kılmamızı · ve · Allah'ı · inkâr etmemizi

رَأَوُا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَالَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا

inkâr ettiler · o kimselerin ki · boyunlarına · demir halkalar · kılmışızdır · ve · azâbı · gördüler

هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ

bir memlekette · göndermedik · ve · yapıyorlar · idiler · o şeylerle ki · ancak · cezâlandırılmayacaklar

مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ

inkâr edenleriz · kendisiyle · gönderildiniz · o şeyi ki · şübhesiz biz · oranın ni'met içinde olanları · demiştir · ancak · bir korkutucudan

﴿٣٤﴾ وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٣٥﴾

azâb edilecekler · değiliz · biz · ve · evlâdca · ve · mallarca · daha fazlayız · biz · dediler · ve

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ

çoğu · fakat · daraltır · ve · diler · o kimseye ki · rızkı · yayar · Rabbim · şübhesiz · de ki

النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي

o şey ki · ne evlâdlarınız · ve · mallarınız · değildir · ve · bilmezler · insanların

تُقَرِّبُكُمْ عِنْدَنَا زُلْفَىٰ إِلَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ

onlar için vardır · artık işte onlar · sâlih bir amel · yaptı · ve · îmân etti · o kimse ki · ancak · bir yakınlığa · katımızda · sizi yaklaştıracak

جَزَاءُ الضِّعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ آمِنُونَ ﴿٣٧﴾ وَالَّذِينَ

o kimseler ki · ve · emniyet içinde olanlardır · yüksek köşklerde · onlar · ve · yaptılar · o şey sebebiyle ki · kat kat · mükâfât

يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿٣٨﴾

hazır bulundurulacak olanlardır · azâb içinde · işte onlar · acze düşürmeye çalışanlar olarak · âyetlerimiz hakkında · uğraşıyorlar

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ

ona · daraltır · ve · kullarından · diler · o kimseye ki · rızkı · yayar · Rabbim · şübhesiz · de ki

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٣٩﴾

rızık verenlerin · en hayırlısıdır · o · ve · onun yerine verir · artık o · bir şeyden · infâk ettiniz · o şeyler ki · ve

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اَهٰٓؤُلَٓاءِ اِيَّاكُمْ كَانُوا

ve o gün ki | onları bir araya toplar | hep beraber | sonra | der | meleklere | bunlar mı | size | idiler

يَعْبُدُونَ ﴿٤٠﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ اَنْتَ وَلِيُّنَا مِنْ دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا

tapıyorlar | dediler | seni tenzîh ederiz | sen | bizim velîmizsin | onlardan başkası olarak | bil'akis | idiler

يَعْبُدُونَ الْجِنَّ اَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾ فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ

tapıyorlar | cinlere | onların çoğu | onlara | inanan kimselerdi | işte o gün | mâlik olmaz | bazınız

لِبَعْضٍ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ

bazısına | bir fayda | ve | ne bir zarara | ve | deriz | o kimselere ki | zulmettiler | tadın | azâbını | ateşin

الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿٤٢﴾ وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا

o ki | idiniz | kendisini | yalanlıyorsunuz | ve | o vakit ki | okundu | onlara | âyetlerimiz | apaçık olarak | dediler

مَا هٰذَا اِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ اَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ اٰبَاؤُكُمْ وَقَالُوا

bu değildir | ancak | bir adam | istiyor | sizi çevirmesini | o şeylerden ki | idi | tapıyor | atalarınız | ve | dediler

مَا هٰذَا اِلَّا اِفْكٌ مُفْتَرًى وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ

bu değildir | ancak | iftirâ | uydurulmuş | ve | dedi | o kimseler ki | inkâr ettiler | o hak için | ne zaman ki | kendilerine geldi

اِنْ هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٤٣﴾ وَمَا اٰتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا

bu değildir | ancak | sihir | apaçık | ve | onlara vermemiştik | kitablardan ki | onlardan ders alıyorlar | ve

اَرْسَلْنَا اِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ﴿٤٤﴾ وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا

göndermemiştik | kendilerine | senden önce | bir korkutucu | ve | yalanlamıştı | o kimseler ki | onlardan öncedirler | ve

بَلَغُوا مِعْشَارَ مَا اٰتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ

erişmediler | onda birine | o şeylerin ki | onlara verdik | böyle iken yalanladılar | peygamberlerimi | ama nasıl | oldu | beni inkâr etmek

﴿٤٥﴾ قُلْ اِنَّمَا اَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ اَنْ تَقُومُوا لِلّٰهِ مَثْنٰى وَفُرَادٰى

de ki | ancak | size nasîhat edeceğim | tek bir şeyle | kalkmanızı | Allah için | ikişer ikişer | ve | teker teker

ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ اِنْ هُوَ اِلَّا نَذِيرٌ

sonra | düşünürsünüz | yoktur | arkadaşınızda | bir delilik | o değildir | ancak | bir korkutucu

لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٤٦﴾ قُلْ مَا سَاَلْتُكُمْ

sizin için | öncesinde | bir azâbın | şiddetli | de ki | şâyet | sizden istedim

مِنْ اَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ

bir ücret | o hâlde o | sizin olsun | ücretim değildir | ancak | Allah'a âid | ve | o | üzerine | her

شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٤٧﴾ قُلْ اِنَّ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿٤٨﴾

şey | hakkıyla şâhiddir | de ki | şübhesiz | Rabbim | atar | hakkı | çok iyi bilendir | gizlilikleri

40- Ve o gün *(Allah)*, onları hep berâber bir araya toplar; sonra meleklere: "Bunlar, size mi tapıyorlardı?" der.

41- *(Melekler:)* "Seni tenzîh ederiz; bizim velîmiz onlar değil, sensin! Hayır! *(Onlar,)* cinlere *(şeytanlara)* tapıyorlardı. Onların çoğu, onlara inanan kimselerdi" derler.

42- İşte o gün, bazınız bazınıza ne bir fayda ne de bir zarara mâlik olur! Ve *(biz de)* o zulmedenlere: "Tadın, kendisini yalanlamakta olduğunuz ateşin azâbını!" deriz.

43- Çünki onlara âyetlerimiz apaçık olarak okunduğu zaman: "Bu ancak, atalarınızın tapmakta olduğu şeylerden sizi çevirmek isteyen bir adamdır" dediler. Bir de: "Bu *(Kur'ân)*, uydurulmuş bir iftirâdan başka bir şey değildir" dediler. İnkâr edenler, kendilerine o hak *(Kur'ân)* gelince de *(onun için)*: "Bu, ancak apaçık bir sihirdir"[1] dedi*(ler)*.

44- Hâlbuki onlara ders alacakları kitablardan vermemiştik ve senden önce kendilerine hiçbir korkutucu göndermemiştik.

45- Bunlardan öncekiler de *(peygamberleri)* yalanlamıştı; *(bunlar, servet ve ömürce)* onlara verdiklerimizin onda birine bile erişmediler; böyle iken peygamberlerimi yalanladılar; ama beni inkâr etmek nasıl olurmuş *(gördüler)*!

46- *(Ey Resûlüm!)* De ki: "Size sâdece tek bir nasîhat edeceğim; şöyle ki: Allah için ikişer ikişer ve teker teker kalkarsınız, sonra da düşünürsünüz! *(Ve anlarsınız ki)* arkadaşınızda hiçbir delilik yoktur; o ancak, *(pek)* şiddetli bir azâbın öncesinde, sizin için bir korkutucudur."

47- De ki: "Sizden bir ücret istemişsem, o hâlde o sizin olsun! Benim ücretim ancak Allah'a âiddir. O ise, herşeye hakkıyla şâhiddir."

48- De ki: "Şübhesiz Rabbim, hakkı *(ortaya)* atar *(peygamberlerine hakkı indirir)*. *(O,)* gaybları *(bütün gizlilikleri)* çok iyi bilendir."

49- De ki: "Hak geldi; artık bâtıl ne *(bir şeyi)* ortaya çıkarabilir, ne de geri getirebilir."

50- De ki: "Eğer dalâlete düşersem, o takdirde ancak kendi aleyhime sapmış olurum. Ama hidâyete ermiş isem, artık *(bu da)* Rabbimin bana vahyettiği *(Kur'ân)* sâyesindedir." Şübhesiz ki O, Semî' *(hakkıyla işiten)*dir, Karîb *(herşeye çok yakın olan)*dır.

51- *(Ey Resûlüm!)* Hâlbuki *(onları mahşer günü)* dehşete düştükleri zaman bir görsen; artık *(onlar için)* kaçış yoktur, çünki *(onlar)* yakın bir yerden yakalanmışlardır.

52- Artık *(iş işten geçtikten sonra)*: "Ona *(Muhammed'e)* îmân ettik" demişlerdir. Fakat uzak bir yerden *(âhiret âleminden, dünyada olması gereken îmânı)* elde etmek, onlar için nasıl *(mümkün)* olur?

53- Hâlbuki daha önce onu gerçekten inkâr etmişlerdi. Ve uzak bir yerden gayba *(taş)* atıyor *(bilmeden ileri geri konuşuyor)*lardı.

54- Artık, onlarla canlarının çekmekte oldukları şeyler arasına engel konulmuştur. Nitekim daha önce benzerlerine de böyle yapılmıştı. Çünki onlar, *(kendilerine)* kuşku veren bir şübhe içinde idiler.

35- FÂTIR SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 45 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Hamd, göklerin ve yerin **Fâtır**'ı *(yaratıcısı)*, melekleri ikişer, üçer, dörder kanatlı elçiler yapan Allah'a mahsustur. *(O, mahlûkâtı)* yaratmada *(maddeten veya ma'nen, kime)* ne dilerse arttırır. Şübhesiz ki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

2- Allah insanlara rahmetten ne açarsa, artık onu tutacak kimse yoktur. Ve neyi tutarsa, ondan sonra da onu salıverecek kimse yoktur. Çünki O, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

3- Ey insanlar! Allah'ın, üzerinizdeki ni'metini hatırlayın! Allah'dan başka sizi gökten ve yerden rızıklandıracak bir yaratıcı mı var? O'ndan başka ilâh yoktur. Öyle ise *(tevhidden şirke)* nasıl çevriliyorsunuz?

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ ﴿٤٩﴾ قُلْ اِنْ ضَلَلْتُ فَاِنَّمَا

artık ancak | dalâlete düşersem | eğer | de ki | iâde edemez | ve | bâtıl | başlayamaz | ve | hak | geldi | de ki

اَضِلُّ عَلٰى نَفْسِي وَاِنِ اهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحِي اِلَيَّ رَبِّي اِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿٥٠﴾

çok yakındır | hakkıyla işitendir | elbet o | Rabbim | bana | vahyeder | o şey sayesinde ki | hidâyete erersem | ve eğer | kendi aleyhime | saparım

وَلَوْ تَرٰى اِذْ فَزِعُوا فَلَا فَوْتَ وَاُخِذُوا مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٥١﴾ وَقَالُوا

dediler | ve | yakın | bir yerden | yakalanmışlardır | ve | artık kaçış yoktur | dehşete düştüler | o vakti ki | görsen | ve eğer

اٰمَنَّا بِهِ وَاَنّٰى لَهُمُ التَّنَاوُشُ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾ وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ

onu | inkâr etmişlerdi | gerçekten | ve | uzak | bir yerden | el sunmak | onlar için | nereden | ve | ona | îmân ettik

قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ

arasına | ve | aralarına | engel konuldu | ve | uzak | bir yerden | gayba | atıyorlardı | ve | bundan önce

مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِاَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ اِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُرِيبٍ ﴿٥٤﴾

kuşku veren | bir şübhe içinde | idiler | şübhesiz onlar | bundan önce | benzerlerine | yapıldı | o şey gibi ki | canları çekiyor | o şeyin ki

سُورَةُ فَاطِرٍ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ خَمْسٌ وَاَرْبَعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm | Rahmân | Allah'ın | ismiyle

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ فَاطِرِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ جَاعِلِ الْمَلٰٓئِكَةِ رُسُلًا اُولِٓي اَجْنِحَةٍ

kanatlar | sâhibleri | elçiler | melekleri | kılandır | yerin | ve | göklerin | yaratıcısıdır | Allahadır | hamd

مَثْنٰى وَثُلٰثَ وَرُبَاعَ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾

gücü yetendir | herşeye | Allah | şübhesiz | diler | o şeye ki | yaratmada | arttırır | dörder | ve | üçer | ve | ikişer

مَا يَفْتَحِ اللّٰهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكْ فَلَا مُرْسِلَ

artık salıveren yoktur | tutarsa | şâyet | ve | onu | artık tutan yoktur | bir rahmet | insanlara | Allah | açarsa | şâyet

لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا

hatırlayın | insanlar | ey | her işi hikmetlidir | dâima üstündür | o | ve | ondan sonra | onu

نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللّٰهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ

sizi rızıklandırıyor | Allah'dan | başka | bir yaratıcı var mı | üzerinizdeki | Allahın | ni'metini

السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ ﴿٣﴾

çevriliyorsunuz | öyle ise nasıl | o | ancak | ilâh yoktur | yerden | ve | gökten

وَاِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ

ve eğer · seni yalanlıyorlarsa · ki şübhesiz · yalanlanmıştı · peygamberler · senden önceki · ve · Allah'a · döndürülür · işler

﴿٤﴾ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ

ey · insanlar · şübhesiz · va'di · Allahın · haktır · öyle ise sakın sizi aldatmasın · hayatı · dünya · ve · sakın sizi aldatmasın

بِاللّٰهِ الْغَرُورُ ﴿٥﴾ اِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا اِنَّمَا يَدْعُوا

ile · Allah · o çok aldatıcı · şübhesiz · şeytan · size · düşmandır · öyle ise onu edinin · bir düşman · ancak · çağırır

حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ اَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿٦﴾ اَلَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ

tarafdarlarını · olmaları için · ehlinden · alevli ateş · o kimseler ki · inkâr ettiler · onlar için vardır · bir azâb

شَدِيدٌ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ كَبِيرٌ

şiddetli · ve · o kimseler ki · îmân ettiler · ve · yaptılar · sâlih ameller · onlar için vardır · bir mağfiret · ve · bir mükâfât · büyük

﴿٧﴾ اَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَاٰهُ حَسَنًا فَاِنَّ اللّٰهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ

o kimse midir ki · süslendi · ona · kötüsü · amelinin · ve onu gördü · güzel · şübhesiz · Allah · dalâlete atar · o kimseyi ki · diler

وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرَاتٍ اِنَّ

ve · hidâyete erdirir · o kimseyi ki · diler · öyle ise gitmesin · nefsin · onlara · hasretlerle · şübhesiz

اللّٰهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٨﴾ وَاللّٰهُ الَّذِي اَرْسَلَ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا

Allah · bilendir · o şeyleri ki · yapıyorlar · ve · Allah · o zâttır ki · gönderdi · rüzgârları · ki harekete geçirir · bulutları

فَسُقْنَاهُ اِلَى بَلَدٍ مَيِّتٍ فَاَحْيَيْنَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذٰلِكَ

ve onu sevk ettik · bir beldeye · ölü · ve hayat verdik · onunla · o yere · sonra · ölümünden · işte böyledir

النُّشُورُ ﴿٩﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلّٰهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا اِلَيْهِ

(öldükten sonra) dirilme · kim · ise · istiyor · izzet · o halde Allah'ındır · izzet · tamamıyla · ona

يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ

yükselir · söz · güzel · ve · amel · sâlih · onu yükseltir · ve · o kimseler ki · tuzak kuruyorlar

السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ اُولٰئِكَ هُوَ يَبُورُ ﴿١٠﴾

kötülüklerle · onlar için vardır · bir azâb · şiddetli · ve · tuzağı · işte onların · kendisi · darmadağın olur

وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ اَزْوَاجًا

ve · Allah · sizi yarattı · bir topraktan · sonra · bir nutfeden · sonra · sizi kılmıştır · eşler

وَمَا تَحْمِلُ مِنْ اُنْثٰى وَلَا تَضَعُ اِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُعَمَّرٍ

ve · hâmile kalmaz · bir dişi · ve · doğurmaz · ancak · onun ilmi ile · ve · ömür verilmez · ömür verilen bir kimseye

وَلَا يُنْقَصُ مِنْ عُمُرِهِ اِلَّا فِي كِتَابٍ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرٌ ﴿١١﴾

ve · kısaltılmaz · ömründen · ancak · bir kitabdadır · şübhesiz · bu · Allah'a göre · pek kolaydır

4- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Eğer seni yalanlıyorlarsa, şübhesiz ki senden önceki peygamberler de yalanlanmıştı. Hâlbuki *(bütün)* işler ancak Allah'a döndürülür.

5- Ey insanlar! Muhakkak ki Allah'ın va'di haktır. Öyle ise dünya hayâtı sakın sizi aldatmasın! Ve sakın o çok aldatıcı *(şeytan)*, sizi *(isyâna sürüklerken)* Allah*('ın affına güvendirmek)* ile kandırmasın!

6- Şübhesiz ki şeytan size düşmandır; öyle ise *(siz de)* onu *(kendinize)* düşman edinin! *(O,)* kendi tarafdarlarını ancak alevli ateş ehlinden olsunlar diye çağırır.

7- O kimseler ki inkâr ettiler, onlar için *(pek)* şiddetli bir azab vardır. Ve o kimseler ki îmân edip sâlih ameller işlediler, onlar için bir mağfiret ve *(pek)* büyük bir mükâfât vardır.

8- Kötü ameli kendisine süslü gösterilip de onu güzel gören kimse, *(kötülüğü hiç istemeyen kimse gibi)* midir? Artık şübhe yok ki Allah, dilediğini *(küfründeki inadı sebebiyle)* dalâlete atar, dilediğini de *(hikmetine binâen, kendi lütfundan)* hidâyete erdirir. Öyle ise *(îmân etmiyorlar diye)* nefsin onlara hasretlerle *(üzüntüyle tükenip)* gitmesin! Muhakkak ki Allah, *(onlar)* ne yapıyorlarsa hakkıyla bilendir.

9- Ve Allah O *(Rabbiniz)*dir ki, bulutları hemen harekete geçiren rüzgârları gönderdi. Sonra onu *(o bulutları)* ölü bir beldeye sevk etmişizdir de, onunla o yere ölümünden sonra hayat vermişizdir. İşte *(öldükten sonra)* dirilme de böyledir!

10- Kim izzet *(şan ve şeref)* istiyorsa, o hâlde *(bilsin ki)*, izzet tamâmıyla Allah'ındır. Güzel söz O'na yükselir; sâlih amel de onu *(o güzel sözü)* yükseltir.[1] Kötülüklerle tuzak kuranlara gelince, onlar için *(pek)* şiddetli bir azab vardır. İşte onların tuzağı yok mu, *(bil'akis)* kendisi darmadağın olur.

11- Allah ise sizi bir topraktan, sonra bir nutfeden *(hakir bir damla sudan süzülmüş bir hulâsadan)* yaratmış, sonra da sizi *(erkek ve dişi)* çiftler kılmıştır. Fakat O'nun ilmi olmadan hiçbir dişi, ne hâmile kalır, ne de doğurur. Kendine ömür verilen bir kimseye *(daha çok)* ömür verilmesi de, onun ömründen kısaltılması da ancak bir kitabda *(Levh-i Mahfûz'da yazılı)*dır. Şübhesiz ki bu, Allah'a göre pek kolaydır.

12- Ve iki deniz bir olmaz. Bu tatlıdır, susuzluğu gidericidir, içmesi kolaydır; şu da tuzludur, acıdır *(içilmez)*!

Bununla berâber her birinden tâze bir et *(balık)* yersiniz ve *(inci, mercan gibi)* kendisini takınacağınız bir ziynet *(eşyâsı)* çıkarırsınız. Ayrıca gemileri onda suyu yara yara giden *(vâsıta)*lar olarak görürsün ki O'nun lütfundan *(rızkınızı)* arayasınız. Ve tâ ki şükredesiniz.

13- *(O,)* geceyi gündüze katar, gündüzü de geceye katar; hem güneşi ve ayı *(emrine)* boyun eğdirmiştir.

Herbiri belirli bir vakte kadar *(yörüngesinde)* akar gider. İşte Rabbiniz olan Allah, bu *(ni'metleri veren)*dir. Mülk O'nundur.

O'ndan başka *(kendisine)* yalvarmakta olduklarınız ise, bir çekirdek zarına bile sâhib olamazlar!

14- Eğer onlara yalvarsanız, sizin duânızı işitemezler. İşitseler bile size cevab veremezler. Hâlbuki kıyâmet günü, sizin *(onları Allah'a)* ortak koşmanızı inkâr ederler.

Ve *(hiçkimse)* sana, herşeyden haberdâr olan *(Allah)* gibi haber veremez.

15- Ey insanlar! Siz Allah'a muhtaç kimselersiniz. Hâlbuki Ganî *(hiçbir şeye muhtaç olmayan)*, Hamîd *(hamd edilmeye yegâne lâyık olan)* ancak Allah'dır.

16- Eğer dilerse sizi giderir *(helâk eder)* de *(yerinize)* yeni bir halk getirir.

17- Ve bu, Allah'a göre zor bir şey değildir.

18- Hem hiçbir günahkâr, başkasının günâhını yüklenmez.[1] Artık *(günâhı)* ağır gelen kimse onu taşımaya *(başkalarını)* çağırsa ve *(bu çağırdığı kimse)* akrabâsı bile olsa, ondan *(o günâhından)* bir şey yüklenmez. *(Ey Habîbim!) (Sen)* ancak, gıyâben *(görmeden)* Rablerinden korkanları ve namazı hakkıyla edâ edenleri korkutursun. Artık kim *(günahlardan)* temizlenirse, o takdirde ancak kendi lehine temizlenmiş olur. Ve *(nihâyet)* dönüş ancak Allah'adır.

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَٓائِغٌ شَرَابُهُ وَهٰذَا

ve · eşit olmaz · iki deniz · bu · tatlıdır · susuzluğu gidericidir · kolaydır · içmesi · ve · bu

مِلْحٌ اُجَاجٌ وَمِنْ كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ

tuzludur · acıdır · ve · her birinden · yersiniz · bir et · tâze · ve · çıkarırsınız

حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِنْ

bir ziynet ki · onu giyeceksiniz · ve · görürsün · gemileri · onda · suyu yara yara gidenler · aramanız için

فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾ يُولِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ

lütfundan · ve · tâ ki siz · şükredersiniz · katar · geceyi · gündüze · ve · katar · gündüzü

فِي الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِاَجَلٍ مُسَمًّى ذٰلِكُمُ

geceye · ve · boyun eğdirmiştir · güneşi · ve · ayı · her biri · akar gider · bir vakit için · belirli · işte budur

اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ

Allah · Rabbiniz olan · onundur · mülk · ve · o kimseler ki · yalvarıyorsunuz · ondan başka · sâhib olmazlar

مِنْ قِطْمِيرٍ ﴿١٣﴾ اِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَٓاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا

bir çekirdek zarına · eğer · onlara yalvarırsanız · işitmezler · duânızı · ve · eğer · işitseler

مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ

cevab vermezler · size · ve · kıyâmet günü · inkâr ederler · sizin ortak koşmanızı

وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿١٤﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اَنْتُمُ الْفُقَرَٓاءُ اِلَى

ve · sana haber vermez · gibi · herşeyden haberdâr olan · ey · insanlar · siz · muhtaç kimselersiniz

اللّٰهِ وَاللّٰهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿١٥﴾ اِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ

Allah'a · ve · Allah ki · odur · muhtaç olmayan · hamde çok lâyık olan · eğer · dilerse · sizi giderir

وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٦﴾ وَمَا ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ بِعَزِيزٍ ﴿١٧﴾

ve · getirir · bir halkı · yeni · ve · bu değildir · Allah'a göre · zor bir şey

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى وَاِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ اِلٰى حِمْلِهَا

ve · yüklenmez · bir günahkâr · günahını · başkasının · ve · eğer · çağırırsa · (günahı) ağır gelen kimse · onu taşımaya

لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى اِنَّمَا تُنْذِرُ الَّذِينَ

yüklenilmez · ondan · bir şey · velev ki · olsa · sâhibi · akrabâlık · ancak · korkutursun · o kimseleri ki

يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَمَنْ تَزَكّٰى

korkarlar · Rablerinden · gıyabda · ve · hakkıyla edâ ederler · namazı · ve · kim · temizlenirse

فَاِنَّمَا يَتَزَكّٰى لِنَفْسِهِ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

o takdirde ancak · temizlenir · kendi lehine · ve · Allah'adır · dönüş

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمٰى وَالْبَصِيرُ ﴿١٩﴾ وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ﴿٢٠﴾ وَلَا

ve | eşit olmaz | kör | ve | gören | ve | ne karanlıklar | ve | ne nûr | ve

الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ ﴿٢١﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللّٰهَ

ne gölge | ve | ne sıcaklık | ve | eşit olmaz | diriler | ve | ne ölüler | şübhesiz | Allah

يُسْمِعُ مَنْ يَشَاءُ وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَنْ فِي الْقُبُورِ ﴿٢٢﴾ إِنْ أَنْتَ

işittirir | o kimseye ki | diler | ve | sen değilsin | işittirecek olan | o kimselere ki | kabirlerdedir | sen değilsin

إِلَّا نَذِيرٌ ﴿٢٣﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِنْ مِنْ

ancak | bir korkutucu | şübhesiz biz | seni gönderdik | hak ile | bir müjdeleyici | ve | bir korkutucu olarak | ve | yoktur

أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٢٤﴾ وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ

bir ümmet | ancak | geçmiştir | içlerinde | bir korkutucu | ve | eğer | seni yalanlıyorlarsa | artık gerçekten | yalanlamıştı

الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالزُّبُرِ

o kimseler ki | onlardan öncedir | onlara gelmişti | peygamberleri | apaçık delilellerle | ve | sayfalarla

وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ

ve | kitabla | nûr saçan | sonra | yakaladım | o kimseleri ki | inkâr ettiler | artık nasıl

كَانَ نَكِيرِ ﴿٢٦﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللّٰهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً

oldu | beni inkâr etmek | görmedin mi | şübhesiz | Allah | indirdi | gökten | bir su

فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ

böylece çıkardık | onunla | mahsûller | muhtelif | renkleri | ve | dağlardan | yollar

بِيضٌ وَحُمْرٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ ﴿٢٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ

beyaz | ve | kırmızı | farklı | renkleri | ve | simsiyah | siyah | ve | insanlardan vardır

وَالدَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذٰلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللّٰهَ

ve | hareketli canlılardan | ve | sağmal hayvanlardan | muhtelif olanlar | renkleri | böyle | ancak | korkar | Allah'dan

مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٨﴾ إِنَّ

kullarından | âlimler | şübhesiz | Allah | dâima üstündür | çok bağışlayandır | şübhesiz

الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللّٰهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا

o kimseler ki | okuyorlar | kitabını | Allah'ın | ve | hakkıyla edâ ettiler | namazı | ve | infâk ettiler

مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَنْ تَبُورَ ﴿٢٩﴾

o şeylerden ki | kendilerini rızıklandırdık | gizlice | ve | açıkça | umarlar | bir ticâret | aslâ zarar etmeyecek

لِيُوَفِّيَهُمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٠﴾

onlara tam vermesi için | mükâfâtlarını | ve | onlara arttırması | lütfundan | şübhesiz o | çok bağışlayandır | bol mükâfat verendir

19, 20, 21- Körle, gören *(kâfir ile mü'min)*; karanlıklarla, nûr *(bâtıl ile hak)*; gölge ile sıcaklık *(Cennet ile Cehennem)* bir olmaz.

22- Dirilerle ölüler de bir olmaz. Şübhesiz ki Allah *(Kur'ân'ın hakîkatini hikmetine binâen)* dilediği kimseye işittirir *(de onlara hidâyet eder)*.

Yoksa sen kabirlerde bulunanlara *(ma'nen ölmüş olanlara)* işittirecek bir kimse değilsin![1]

23- Sen sâdece bir korkutucusun.

24- Muhakkak ki biz seni, bir müjdeleyici ve bir korkutucu olarak hak ile gönderdik.

Ve hiçbir ümmet yoktur ki, içlerinde bir korkutucu gelip geçmiş olmasın.

25- Bununla berâber seni yalanlıyorlarsa, *(bil ki)* şübhesiz onlardan öncekiler de yalanlamıştı.

(Hâlbuki) peygamberleri onlara mu'cizeler, sayfalar ve nûr saçan kitab getirmişti.

26- Sonra inkâr edenleri yakalayıverdim; artık beni inkâr etmek nasıl imiş *(gördüler)*!

27- Görmedin mi, muhakkak ki Allah gökten bir su indirdi. Böylece onunla renkleri muhtelif mahsûller çıkardık.[2]

Dağlardan da beyaz, kırmızı, renkleri farklı ve simsiyah yollar *(yaptık)*.

28- İnsanlardan, *(yeryüzündeki)* hareketli canlılardan ve sağmal hayvanlardan da böyle renkleri muhtelif olanlar vardır.

Kulları içinde Allah'dan ancak âlimler korkar.

Muhakkak ki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır.

29- Doğrusu Allah'ın kitâbını okuyanlar, namazı hakkıyla edâ edenler ve kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden *(Allah yolunda)* gizlice ve açıkça sarf edenler aslâ zarar etmeyecek bir ticâret umarlar.

30- Tâ ki *(Allah)*, onlara mükâfâtlarını tam olarak versin ve lütfundan onlara *(daha da)* arttırsın!

Çünki O, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Şekûr *(kullarının mükâfâtını fazlasıyla veren)*dir.

31- *(Ey Resûlüm!)* Sana vahyettiğimiz Kitab, kendisinden öncekileri tasdîk edici olmak üzere gerçekten o hak olan *(Kur'ân)*-dır. Şübhesiz ki Allah, kullarından elbette hakkıyla haberdardır, *(onları)* hakkıyla görendir.

32- Sonra o kitâbı, kullarımızdan seçtiğimiz kimselere *(senin ümmetine)* mîras verdik. Artık onlardan nefsine zulmeden de var, içlerinden muktesid *(orta yolda giden)* de var. Bir de onlardan Allah'ın izniyle hayırlarda öne geçen var. İşte büyük lütuf budur!

33- *(Onların mükâfâtı)* Adn Cennetleridir; oraya girecekler; orada altından bilezikler ve inciler takınacaklar. Orada elbiseleri de ipektir.

34- Sonunda *(Cennete girince)* derler ki: "Bizden üzüntüyü gideren Allah'a hamd olsun! Şübhesiz ki Rabbimiz, gerçekten Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Şekûr *(mükâfâtımızı fazlasıyla veren)*dir."

35- "O *(Rab)* ki, lütfundan bizi *(asıl)* oturulacak yurda *(Cennete)* yerleştirdi. *(Artık)* orada bize ne bir yorgunluk dokunur, ne de orada bize bir usanç dokunur."

36- Hâlbuki inkâr edenlere gelince, onlar için Cehennem ateşi vardır. Onlara ne *(ölümle)* hüküm verilir ki ölsünler *(de kurtulsunlar)*, ne de onlardan *(Cehennem ateşinin)* azâbı biraz olsun hafifletilir. İşte her azılı kâfiri böyle cezâlandırırız!

37- Onlar orada şöyle feryâd ederler: "Rabbimiz! Bizi *(bu Cehennemden)* çıkar ki *(dünyada)* işlemekte olduğumuz *(günahlar)*dan başka, sâlih bir amel işleyelim!" *(Onlara:)* "Sizi, ibret alacak bir kimsenin, kendisinde ibret alacağı *(bir süre)* kadar yaşatmadık mı? Size *(bu günün dehşetinden haber veren)* korkutucu da geldi. Öyle ise tadın *(azâbı)*! Artık zâlimler için hiçbir yardımcı yoktur" *(denilir)*.

38- Muhakkak ki Allah, göklerin ve yerin gaybını *(bütün gizliliklerini)* bilendir. Doğrusu O, sînelerin içinde olanı *(dahi)* hakkıyla bilicidir.

وَالَّذ۪ٓي اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقاً لِمَا

ve / o şey ki – vahyettik – sana – kitabdan – o – haktır – tasdîk edici olmak üzere – o şeyleri ki

بَيْنَ يَدَيْهِۜ اِنَّ اللّٰهَ بِعِبَادِه۪ لَخَب۪يرٌ بَص۪يرٌ ﴿٣١﴾ ثُمَّ اَوْرَثْنَا

kendisinden öncedir – şübhesiz – Allah – kullarına – elbet hakkıyla haberdardır – hakkıyla görendir – sonra – mîras verdik

الْكِتَابَ الَّذ۪ينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَاۚ فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِنَفْسِه۪ۚ

kitabı – o kimselere ki – seçtik – kullarımızdan – artık onlardan var – zulmeden – nefsine

وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌۚ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بِاِذْنِ اللّٰهِۜ

ve – onlardan var – orta yolda giden – ve – onlardan var – öne geçen – hayırlarda – izniyle – Allah'ın

ذٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَب۪يرُۜ ﴿٣٢﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ

işte bu – odur – lütûf – büyük – Cennetleridir – Adn – oraya girecekler – süslenecekler

ف۪يهَا مِنْ اَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤاًۚ وَلِبَاسُهُمْ ف۪يهَا حَر۪يرٌ

orada – bileziklerden – altından – ve – incilerden – ve – elbiseleri – orada – ipektir

﴿٣٣﴾ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ٓي اَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَۜ اِنَّ رَبَّنَا

ve – dediler ki – hamd – Allah'adır – o zâta ki – giderdi – bizden – üzüntüyü – şübhesiz – Rabbimiz

لَغَفُورٌ شَكُورٌۙ ﴿٣٤﴾ اَلَّذ۪ٓي اَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِه۪ۚ

elbette bağışlayandır – bol mükâfat verendir – o ki – bizi yerleştirdi – yurda – oturulacak olan – lütfundan

لَا يَمَسُّنَا ف۪يهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا ف۪يهَا لُغُوبٌ ﴿٣٥﴾ وَالَّذ۪ينَ

bize dokunmaz – orada – bir yorgunluk – ve – bize dokunmaz – orada – bir usanç – ve – o kimseler ki

كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَۚ لَا يُقْضٰى عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ

inkâr ettiler – onlar için vardır – ateşi – cehennem – hüküm verilmez – aleyhlerinde – ki ölsünler – ve – hafifletilmez

عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَاۜ كَذٰلِكَ نَجْز۪ي كُلَّ كَفُورٍۚ ﴿٣٦﴾ وَهُمْ

onlardan – onun azâbı – işte böyle – cezâlandırırız – her – azılı kâfiri – ve – onlar

يَصْطَرِخُونَ ف۪يهَاۚ رَبَّنَٓا اَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحاً غَيْرَ الَّذ۪ي كُنَّا

feryâd ederler – orada – Rabbimiz – bizi çıkar ki – yapalım – sâlih bir amel – başka – o şeyden ki – idik

نَعْمَلُۜ اَوَلَمْ نُعَمِّرْكُمْ مَا يَتَذَكَّرُ ف۪يهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَٓاءَكُمُ

yapıyoruz – sizi yaşatmadık mı – o şey (kadar) ki – ibret alır – onda – o kimse ki – ibret aldı – ve – size geldi

النَّذ۪يرُۜ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِم۪ينَ مِنْ نَص۪يرٍ ﴿٣٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ

korkutucu – öyle ise tadın – artık zâlimler için yoktur – hiç bir yardımcı – şübhesiz – Allah

عَالِمُ غَيْبِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ اِنَّهُ عَل۪يمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣٨﴾

bilendir – gizliliğini – göklerin – ve – yerin – doğrusu o – hakkıyla bilendir – içinde olanı – sînelerin

هُوَ الَّذٖى جَعَلَكُمْ خَلَٓائِفَ فِى الْاَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزٖيدُ

o | o zâttır ki | sizi kıldı | halîfeler | yeryüzünde | artık kim | inkâr ederse | ki kendi aleyhinedir | inkârı | ve | artırmaz

الْكَافِرٖينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ اِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزٖيدُ الْكَافِرٖينَ كُفْرُهُمْ

kâfirlere | küfürleri | katında | Rableri | ancak | bir gazab | ve | artırmaz | kâfirlere | küfürleri

اِلَّا خَسَارًا ﴿٣٩﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ شُرَكَٓاءَكُمُ الَّذٖينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَرُونٖى

ancak | bir ziyan | de ki | gördünüz mü | ortaklarınızı | onlar ki | yalvarıyorsunuz | başka | Allah'dan | bana gösterin

مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْاَرْضِ اَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِى السَّمٰوَاتِ اَمْ اٰتَيْنَاهُمْ

neyi | yarattılar | yerden | yoksa | onlar için var mı | bir ortaklık | göklerde | yoksa | kendilerine verdik mi

كِتَابًا فَهُمْ عَلٰى بَيِّنَتٍ مِنْهُ بَلْ اِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا

bir kitab | ve onlar | üzerindedir | bir delil | ondan | bil'akis | va'd etmiyor | zâlimler | bazıları | bazısına

اِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾ اِنَّ اللّٰهَ يُمْسِكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ اَنْ تَزُولَا

ancak | bir aldatma | şübhesiz | Allah | tutuyor | gökleri | ve | yeri | ikisi zevâl bulur diye

وَلَئِنْ زَالَتَٓا اِنْ اَمْسَكَهُمَا مِنْ اَحَدٍ مِنْ بَعْدِهٖ اِنَّهُ كَانَ حَلٖيمًا

ve | and olsun eğer | ikisi zevâl bulursa | o ikisini tutamaz | hiçbir kimse | ondan sonra | doğrusu o | olandır | azâb etmede sabırlı

غَفُورًا ﴿٤١﴾ وَاَقْسَمُوا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَٓاءَهُمْ نَذٖيرٌ

çok bağışlayandır | ve | yemîn ettiler | Allah'a | en güçlüsüyle | yeminlerinin | and olsun eğer | kendilerine gelirse | bir korkutucu

لَيَكُونُنَّ اَهْدٰى مِنْ اِحْدَى الْاُمَمِ فَلَمَّا جَٓاءَهُمْ نَذٖيرٌ مَا زَادَهُمْ

elbette olacaklar | daha doğru yolda | (her) birinden | ümmetlerin | ne zaman ki | kendilerine geldi | bir korkutucu | onlara arttırmadı

اِلَّا نُفُورًا ﴿٤٢﴾ اِسْتِكْبَارًا فِى الْاَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحٖيقُ

ancak | bir nefret | büyüklük taslamaktandır | yeryüzünde | ve | tuzak kurmaktan | kötü | ve | kuşatmaz

الْمَكْرُ السَّيِّئُ اِلَّا بِاَهْلِهٖ فَهَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّا سُنَّتَ الْاَوَّلٖينَ

tuzak | kötü | ancak | ehlini | o halde beklemiyorlar | ancak | kanununu | evvelkilerin

فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللّٰهِ تَبْدٖيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللّٰهِ تَحْوٖيلًا

aslâ bulamazsın | için | kanunu | Allahın | bir değiştirme | ve | aslâ bulamazsın | için | kanunu | Allahın | bir çevirme

﴿٤٣﴾ اَوَلَمْ يَسٖيرُوا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذٖينَ

ve dolaşmadılar mı | yeryüzünde | ki baksınlar | nasıl | oldu | âkıbeti | o kimselerin ki

مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُٓوا اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعْجِزَهُ

kendilerinden öncedir | ve | idiler | daha şiddetli | kendilerinden | kuvvetçe | ve | olmadı | Allah | onu âciz bırakacak

مِنْ شَيْءٍ فِى السَّمٰوَاتِ وَلَا فِى الْاَرْضِ اِنَّهُ كَانَ عَلٖيمًا قَدٖيرًا ﴿٤٤﴾

hiç bir şey | göklerde | ve | ne yerde | şübhesiz o | olandır | herşeyi bilen | çok güçlü

39- O *(Rabbiniz)*, sizi yeryüzünde halîfeler kılandır.[1] Artık kim inkâr ederse, o takdirde onun inkârı kendi aleyhinedir. Çünki onların küfrü, Rableri katında o kâfirlere gazabdan başka bir şey artırmaz, ve onların küfrü, o kâfirlere ziyandan başka bir şey *(de)* artırmaz.

40- De ki: "Söyleyin bana! Allah'ı bırakıp da *(O'na şirk koşarak kendilerine)* yalvarmakta olduğunuz ortaklarınız, yerden neyi yarattılar, bana gösterin! Yoksa onlar için, göklerde *(Allah ile sözleştikleri)* bir ortaklık mı var? Yoksa kendilerine bir kitab vermişiz de onlar ondan bir delil üzerinde midirler?" Hayır! O zâlimler birbirlerine, aldatmadan başka bir şey va'd etmiyor.

41- Muhakkak ki Allah, gökleri ve yeri yıkılırlar diye *(kudreti ile)* tutuyor. And olsun ki eğer yıkılsalar, O'ndan sonra hiçkimse o ikisini tutamaz.[2] Doğrusu O, Halîm *(kâfirlerin cezâlandırılmasında acele etmeyen)*dir, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır.

42- Ve *(o müşrikler)* eğer kendilerine gerçekten bir korkutucu *(peygamber)* gelirse, o ümmetlerin her birinden, elbette daha doğru yolda olacaklarına dâir bütün güçleriyle Allah'a yemîn ettiler. Fakat kendilerine bir korkutucu gelince, *(bu)* onlara nefretten başka bir şey arttırmadı.

43- *(Bu da)* yeryüzünde büyüklük taslamaktan ve kötü tuzak kurmaktan *(dolayıdır)*. Hâlbuki kötü tuzak, ancak sâhibine dolanır. O hâlde *(bunlar)*, öncekilere tatbîk edilen *(İlâhî)* kānundan başkasını mı bekliyorlar? Allah'ın kānununda ise aslâ bir değişme bulamazsın! Ve Allah'ın kānununda aslâ bir sapma bulamazsın *(hak edene o azab, mutlakā gelir)*!

44- *(Bunlar)* yeryüzünde hiç dolaşmadılar mı ki, kendilerinden öncekilerin âkıbeti nasıl olmuş, baksınlar! Hâlbuki *(onlar)* kendilerinden kuvvetçe daha şiddetli idiler. Ne göklerde, ne de yerde hiçbir şeyin Allah'ı âciz bırakması mümkün değildir. Şübhesiz ki O, Alîm *(herşeyi bilen)*dir, Kadîr *(herşeye gücü yeten)*dir.

45- Eğer Allah, insanları kazandıkları *(günahlar)* yüzünden *(hemen)* cezâlandıracak olsaydı, *(yerin)* yüzünde hareket eden hiçbir canlı bırakmazdı! Fakat onları*(n cezâsını)* belirli bir vakte kadar te'hîr eder. Nihâyet ecelleri geldiği zaman, artık doğrusu Allah kulları*(n amellerini)* hakkıyla görendir.

36- YÂ-SÎN SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 83 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- **Yâ, Sîn.**

2- Hikmetli Kur'ân'a yemîn olsun!

3- Şübhesiz ki sen, elbette peygamberlerdensin.[1]

4- Dosdoğru bir yol üzerinde*(sin)*.

5- *(Bu Kur'ân)* Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Rahîm *(çok merhametli olan Allah)*'ın tenzîli *(parça parça indirmesi)*dir.

6- Tâ ki, *(fetret devrinde)* babaları korkutulmamış, kendileri de gaflet içinde *(kalmış)* kimseler olan bir kavmi korkutasın!

7- Celâlim hakkı için, onların çoğunun üzerine *(azab husûsundaki)* söz hak olmuştur; artık onlar *(küfürlerindeki inadları sebebiyle)* îmân etmezler.

8- Muhakkak ki biz onların boyunlarına halkalar geçirdik; öyle ki o *(demir halkalar)* çenelerine kadar *(dayanmış)*tır; bu yüzden onlar başları yukarı kalkık kimselerdir.

9- *(İsyanlarındaki ısrarları yüzünden)* önlerinden bir sed, arkalarından da bir sed çektik de onları*(n gözlerini)* perdeledik; artık onlar görmezler.

10- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Onları korkutsan da, korkutmasan da onlar için birdir; îmân etmezler.

11- *(Sen,)* ancak Zikr'e *(Kur'ân'a)* tâbi' olan ve gıyâben *(görmediği hâlde)* Rahmân'dan korkan kimseyi korkutabilirsin! İşte onu bir mağfiret ve güzel bir mükâfâtla *(Cennetle)* müjdele!

12- Şübhe yok ki ölüleri ancak biz diriltiriz! Hem önceden işledikleri *(amelleri)*ni ve *(geride bıraktıkları)* eserlerini yazarız. Ve *(olmuş, olacak)* herşeyi apaçık beyân eden bir kitabda *(Levh-i Mahfûz'da)* kaydetmişizdir.

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلٰى ظَهْرِهَا مِنْ دَٓابَّةٍ وَلٰكِنْ

fakat | hareketli bir canlıdan | sırtında | bırakmazdı | kazandılar | o şeyden dolayı ki | insanları | Allah | cezâlandırsaydı | ve eğer

يُؤَخِّرُهُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّىۚ فَاِذَا جَٓاءَ اَجَلُهُمْ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِعِبَادِه۪ بَص۪يرًا ﴿٤٥﴾

hakkıyla görücü | kullarını | olandır | Allah | artık şübhesiz | ecelleri | geldi | nihâyet o vakıt ki | belirli | bir vakte kadar | onları te'hîr eder

سُورَةُ يٰسٓ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ ثَلٰثٌ وَثَمَانُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm | Rahmân | Allah'ın | ismiyle

يٰسٓ ﴿١﴾ وَالْقُرْاٰنِ الْحَك۪يمِ ﴿٢﴾ اِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَل۪ينَ ﴿٣﴾ عَلٰى

üzerinde | elbette peygamberlerdensin | şübhesiz sen | hikmetli | Kur'ân'a | yemîn olsun | Yâ Sîn

صِرَاطٍ مُسْتَق۪يمٍ ﴿٤﴾ تَنْز۪يلَ الْعَز۪يزِ الرَّح۪يمِ ﴿٥﴾ لِتُنْذِرَ قَوْمًا

bir kavmi ki | korkutman için | çok merhametli olanın | dâima üstün olanın | parça parça indirmesidir | dosdoğru | bir yol

مَٓا اُنْذِرَ اٰبَٓاؤُ۬هُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ﴿٦﴾ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلٰٓى

üzerine | söz | hak olmuştur | and olsun gerçekten | gâfillerdir | ve kendileri | babaları | korkutulmamış

اَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾ اِنَّا جَعَلْنَا ف۪ٓي اَعْنَاقِهِمْ اَغْلَالًا

demir halkalar | onların boyunlarında | kıldık | şübhesiz biz | îmân etmezler | artık onlar | onların çoğunun

فَهِيَ اِلَى الْاَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ اَيْد۪يهِمْ

önlerinden | kıldık | ve | başları yukarı kalkık kimselerdir | ve onlar | çenelerine kadardır | öyle ki o

سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَاَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ

görmezler | artık onlar | ve onları perdeledik | bir sed | arkalarından | ve | bir sed

﴿٩﴾ وَسَوَٓاءٌ عَلَيْهِمْ ءَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

îmân etmezler | onları korkutmadın mı | yoksa | onları korkuttun mu | onlar için | eşittir | ve

﴿١٠﴾ اِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِۚ فَبَشِّرْهُ

işte onu müjdele | gıyâben | sonsuz rahmet sâhibinden | korktu | ve | zikre | tâbi' oldu | o kimseyi ki | korkutursun | ancak

بِمَغْفِرَةٍ وَاَجْرٍ كَر۪يمٍ ﴿١١﴾ اِنَّا نَحْنُ نُحْيِ الْمَوْتٰى وَنَكْتُبُ

yazarız | ve | ölüleri | diriltiriz | biz | şübhesiz biz | değerli | bir mükâfâtla | ve | bir mağfiret ile

مَا قَدَّمُوا وَاٰثَارَهُمْۜ وَكُلَّ شَيْءٍ اَحْصَيْنَاهُ ف۪ٓي اِمَامٍ مُب۪ينٍ ﴿١٢﴾

apaçık | bir kitabda | onu kaydetmişizdir | şey ki | her | ve | eserlerini | ve | takdîm ettiler | o şeyleri ki

وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا اَصْحَابَ الْقَرْيَةِۢ اِذْ جَٓاءَهَا الْمُرْسَلُونَۚ

ve · misâl getir · onlara · bir misâl olarak · halkını · o şehir · o vakti ki · oraya geldi · elçiler

﴿١٣﴾ اِذْ اَرْسَلْنَٓا اِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا

o vakit ki · gönderdik · onlara · iki (kişiyi) · ama o ikisini yalanladılar · ve takviye ettik

بِثَالِثٍ فَقَالُٓوا اِنَّٓا اِلَيْكُمْ مُرْسَلُونَ ﴿١٤﴾ قَالُوا مَٓا اَنْتُمْ اِلَّا

üçüncü ile · ve dediler · şübhesiz biz · size · gönderilmiş elçileriz · dediler · siz değilsiniz · ancak

بَشَرٌ مِثْلُنَاۙ وَمَٓا اَنْزَلَ الرَّحْمٰنُ مِنْ شَيْءٍۙ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿١٥﴾

bir insan · bizim gibi · ve · indirmemiştir · Rahmân · bir şey · siz değilsiniz · ancak · yalan söylüyorsunuz

قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ اِنَّٓا اِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾ وَمَا عَلَيْنَٓا اِلَّا

dediler · Rabbimiz · biliyor · şübhesiz biz · size · gerçekten gönderilmiş elçileriz · ve · bize gerekmez · ancak

الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٧﴾ قَالُٓوا اِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْۚ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا

tebliğ · apaçık · dediler · doğrusu biz · uğursuzluğa uğradık · sizin yüzünüzden · and olsun eğer · son vermezseniz

لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُمْ مِنَّا عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١٨﴾ قَالُوا طَٓائِرُكُمْ

sizi mutlaka taşlarız · ve · gerçekten size dokunur · bizden · bir azâb · elemli · dediler · uğursuzluğunuz

مَعَكُمْۜ اَئِنْ ذُكِّرْتُمْۜ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ ﴿١٩﴾ وَجَٓاءَ مِنْ

sizinle beraberdir · diye mi · size nasîhat verildi · bil'akis · siz · bir topluluksunuz · haddi aşan · ve · geldi

اَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعٰى قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَۙ

en uzak yerinden · şehrin · bir adam · koşuyor · dedi ki · ey · kavmim · tâbi' olun · elçilere

﴿٢٠﴾ اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْـَٔلُكُمْ اَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا لِيَ

tâbi' olun · o kimselere ki · sizden istemiyor · bir ücret · ve · onlar · hidâyete ermiş kimselerdir · ve · bana ne oldu

لَٓا اَعْبُدُ الَّذ۪ي فَطَرَن۪ي وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾ ءَاَتَّخِذُ مِنْ

ibâdet etmiyorum · o zâta ki · beni yarattı · ve · ona · döndürüleceksiniz · edinir miyim

دُونِه۪ٓ اٰلِهَةً اِنْ يُرِدْنِ الرَّحْمٰنُ بِضُرٍّ لَا تُغْنِ عَنّ۪ي شَفَاعَتُهُمْ

ondan başka · ilâhlar · eğer · bana isterse · Rahmân · bir zarar · fayda vermez · bana · onların şefâati

شَيْـًٔا وَلَا يُنْقِذُونِۚ ﴿٢٣﴾ اِنّ۪ٓي اِذًا لَف۪ي ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ﴿٢٤﴾ اِنّ۪ٓي

bir şeyle · ve · beni kurtaramazlar · şübhesiz ben · o zaman · elbette içindeyim · bir dalâlet · apaçık · şübhesiz ben

اٰمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِۜ ﴿٢٥﴾ ق۪يلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَۜ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْم۪ي

îmân ettim · Rabbinize · artık beni dinleyin · denildi · gir · cennete · dedi · keşke (olsaydı) · kavmim

يَعْلَمُونَۙ ﴿٢٦﴾ بِمَا غَفَرَ ل۪ي رَبّ۪ي وَجَعَلَن۪ي مِنَ الْمُكْرَم۪ينَ ﴿٢٧﴾

biliyorlar · o şeyi ki · bana mağfiret etti · Rabbim · ve · beni kıldı · ikrâm edilenlerden

13- Onlara şu şehir *(Antakya)* halkını misâl getir! Hani oraya *(Îsâ'nın gönderdiği)* elçiler gelmişti.

14- O vakit onlara o iki *(elçi)*yi göndermiştik de o ikisini yalanladılar; bunun üzerine *(onları)* üçüncü *(bir elçi)* ile takviye ettik de *(onlar:)* "Gerçekten biz size gönderilmiş elçileriz" dediler.

15- *(Şehir halkı:)* "Siz de ancak bizim gibi bir*(er)* insansınız; hem Rahmân hiçbir şey indirmemiştir; siz ancak yalan söylüyorsunuz" dediler.

16- *(Elçiler)* dediler ki: "Rabbimiz biliyor ki, şübhesiz biz, gerçekten size gönderilmiş elçileriz."

17- "Ve bize düşen, ancak apaçık bir tebliğdir."

18- *(Şehir halkı:)* "Doğrusu biz, sizin yüzünüzden uğursuzluğa uğradık. Yemîn olsun ki, eğer *(bu söylediklerinizden)* vazgeçmezseniz sizi mutlakâ taşla öldürürüz ve bizden size gerçekten elemli bir azab dokunur" dediler.

19- *(Elçiler:)* "Uğursuzluğunuz sizinle berâberdir. Size nasîhat verildiği için mi *(uğursuzluk sayıyorsunuz)*? Hayır! Siz haddi aşan bir topluluksunuz" dediler.

20- Derken şehrin en uzak yerinden bir adam koşarak geldi; dedi ki: "Ey kavmim! *(Bu)* elçilere uyun!"

21- "Sizden *(tebliğlerine karşılık hiç)*bir ücret istemeyen *(bu)* kimselere tâbi' olun; çünki onlar hidâyete ermiş kimselerdir."

22- "Hem ben neden, beni yaratana ibâdet etmeyeyim? Hâlbuki *(hepiniz)* ancak O'na döndürüleceksiniz."

23- "Hiç *(ben)*, O'ndan başka ilâhlar edinir miyim? Eğer Rahmân *(olan Allah)*, bana bir zarar *(vermek)* istese, onların şefâati bana bir fayda vermez ve beni kurtaramazlar."

24- "Şübhesiz ki o zaman ben, elbette apaçık bir dalâlet içinde olurum."

25- "Doğrusu ben, sizin Rabbinize îmân ettim; artık beni dinleyin!"

26, 27- *(Kavmi ise onu taşa tuttular ve öldürdüler de kendisine:)* "Cennete gir!" denildi. *(O da:)* "Keşke Rabbimin bana mağfiret ettiğini ve beni ikrâm edilenlerden kıldığını kavmim bilselerdi!" dedi.

28- Ondan sonra *(Habîbü'n-Neccar'ın öldürülmesinin ardından)* onun kavminin üzerine gökten hiçbir ordu indirmedik; indirecek de değildik.

29- *(Onların cezâsı)* sâdece *(korkunç)* bir ses oldu; öyleki onlar *(hayat cihetiyle)* o anda sönüveren kimseler kesildiler!

30- Yazıklar olsun o kullara! Kendilerine ne zaman bir peygamber gelse, mutlakā onunla alay ederlerdi.

31- Görmediler mi ki, kendilerinden önce nice nesilleri *(böyle zulümleri sebebiyle)* helâk ettik; muhakkak ki onlar *(bir daha)* kendilerine dönüp gelmezler.

32- *(Onlar, mahşer günü)* hep birlikte ancak huzûrumuzda hazır bulundurulan kimseler olarak, toplanacak olanlardır.

33- Hâlbuki o ölü yeryüzü de *(öldükten sonra dirilme husûsunda)* kendileri için bir delildir. *(Biz)* onu dirilttik ve ondan dâneler çıkardık da bundan yiyorlar.

34- Hem orada hurmalıklardan ve üzüm bağlarından nice bahçeler yaptık ve orada gözelerden *(pınarlar)* akıttık.

35- Tâ ki onun mahsûlünden yesinler! Hâlbuki onu *(o mahsulü)* elleri yapmamıştır. Hâlâ şükretmeyecekler mi?

36- Pek münezzehtir O *(Allah)* ki, yerin bitirmekte olduklarından ve *(insanların)* kendilerinden ve bilemeyecekleri şeylerden *(nice)* çiftleri, onların hepsini yaratmıştır.

37- Onlar için *(kudretimize)* bir delil de gecedir. Ondan gündüzü soyup alırız; bir de bakarsın ki, onlar karanlıkta kalıvermiş kimseler olurlar.

38- Güneş de kendine mahsus bir yörünge içinde akıp gider. Bu, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen Allah)*'ın takdîridir.

39- Aya da *(kendi yörüngesinde birtakım)* menziller takdîr ettik; nihâyet *(bir menzilinde de eğrilmiş)* eski hurma dalı gibi olmuştur.(1)

40- Ne güneşin aya yetişmesi *(ona çarpması)* kendisine *(takdîr edilen nizâma)* lâyıktır, ne de gece, gündüzü geride bırakıcıdır. Çünki her biri *(bir itâat ve heybet altında ayrı)* bir yörüngede yüzerler.

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِنَ السَّمَاءِ

ve – indirmedik – üzerine – kavminin – ondan sonra – bir ordudan – gökten

وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ ﴿٢٨﴾ إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ

ve – değildik – indiricek olan – olmadı – ancak – bir ses – tek – birden o anda – onlar

خَامِدُونَ ﴿٢٩﴾ يَا حَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ

sönen kimselerdir – yazıklar olsun – o kullara – kendilerine gelmiyor ki – bir peygamberden

إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٠﴾ أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ

ancak – idiler – onunla – alay ediyorlar – görmediler mi – nice – helâk ettik – kendilerinden önce

مِنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾ وَإِنْ كُلٌّ لَمَّا جَمِيعٌ

nesillerden – şübhesiz onlar – kendilerine – dönüp gelmezler – ve – hepsi değildir – ancak – toplanmış

لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٣٢﴾ وَآيَةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَاهَا

huzûrumuzda – hazır bulundurulanlar olarak – ve – bir delildir – kendileri için – yeryüzü – ölü – onu dirilttik

وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ﴿٣٣﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ

ve – çıkardık – ondan – bir dâne – artık ondan – yiyorlar – ve – kıldık – orada – bahçeler

مِنْ نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴿٣٤﴾ لِيَأْكُلُوا

hurmalıklardan – ve – üzüm bağlarından – ve – fışkırttık – orada – gözelerden – yemeleri için

مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾ سُبْحَانَ

meyvesinden – ve – onu yapmamıştır – elleri – hâlâ mı şükretmeyecekler – pek münezzehtir

الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ

o zât ki – yaratmıştır – çiftleri – hepsini – o şeylerden ki – bitiriyor – yer – ve – kendilerinden

وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَآيَةٌ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ

ve – o şeylerden ki – bilmiyorlar – ve – bir delildir – onlar için – gece – sıyırırız – ondan – gündüzü

فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ ﴿٣٧﴾ وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ذَلِكَ

birden onlar – karanlıkta kalanlardır – ve – güneş – akıp gider – bir yörünge içinde – kendine mahsus – bu

تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَالْقَمَرَ قَدَّرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّى

takdîridir – dâima üstün olanın – herşeyi bilenin – ve – ay – ona takdîr ettik – menziller – nihâyet

عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ﴿٣٩﴾ لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ

döndü – hurma dalı gibi – eski – güneş değildir – yaraşır – kendisine – yetişmesi

الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

aya – ve – gece değildir – önüne geçici – gündüzün – ve – herbiri – bir yörüngede – yüzerler

وَاٰيَةٌ لَهُمْ اَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾ وَخَلَقْنَا

ve bir delildir · onlar için · şübhesiz biz · taşıdık · zürriyetlerini · gemide · dolu · ve · yarattık

لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَاِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ

onlar için · onun gibisinden · o şeyleri ki · binerler · ve · eğer · dilersek · onları suda boğarız · artık ne imdâd eden olur

لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ ﴿٤٣﴾ اِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا اِلٰى حِينٍ

kendilerine · ve · ne onlar · kurtarılırlar · ancak · bir rahmet · bizden · ve · bir faydalandırma · bir zamana kadar

وَاِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ اَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ

ve · o vakit ki · denildi · onlara · sakının · o şeyden ki · önünüzdedir · ve · o şeyden ki · arkanızdadır

لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ اٰيَةٍ مِنْ اٰيَاتِ رَبِّهِمْ

tâ ki siz · merhamet olunursunuz · ve · onlara gelmiyor · bir âyet · âyetlerinden · Rablerinin

اِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤٦﴾ وَاِذَا قِيلَ لَهُمْ اَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ

ancak · oldular · ondan · yüz çevirenler · ve · o vakit ki · denildi · kendilerine · infâk edin · o şeylerden ki · sizi rızıklandırdı

اللّٰهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ اٰمَنُوا اَنُطْعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ

Allah · dedi · o kimseler ki · inkâr ettiler · o kimselere ki · îmân ettiler · yedirecek miyiz · o kimseyi ki · eğer · dileseydi

اللّٰهُ اَطْعَمَهُ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا

Allah · kendisini yedirirdi · siz değilsiniz · ancak · bir dalâlet içinde · apaçık · ve · diyorlar · ne zaman · bu

الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾ مَا يَنْظُرُونَ اِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً

va'd · eğer · iseniz · doğru kimseler · beklemiyorlar · ancak · bir ses · tek

تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا اِلٰى

kendilerini yakalar · onlar iken · birbirleriyle çekişiyorlar · artık güç yetiremezler · bir tavsiyeye · ve · değildir

اَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَاِذَا هُمْ مِنَ الْاَجْدَاثِ اِلٰى رَبِّهِمْ

âilelerine · dönüyorlar · ve · üfürülmüştür · Sûr'a · hemen birden · onlar · kabirlerinden · Rablerine

يَنْسِلُونَ ﴿٥١﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هٰذَا مَا وَعَدَ

koşuyorlar · dediler · eyvâh bize · kim · bizi kaldırdı · yattığımız yerden · bu · o şeydir ki · va'd etti

الرَّحْمٰنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾ اِنْ كَانَتْ اِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً

Rahmân · ve · doğru söylemiş · peygamberler · olmadı · ancak · bir ses · tek

فَاِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾ فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ

hemen o anda · onlar · toplandır · huzûrumuzda · hazır bulundurulanlar olarak · artık o gün · haksızlığa uğratılmaz

نَفْسٌ شَيْـًٔا وَلَا تُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

bir kimse · bir şeyle · ve · cezalandırılmazsınız · ancak · o şeyle ki · idiniz · yapıyorsunuz

41- Yine onlar için *(kudretimize)* bir delildir ki, gerçekten biz zürriyetlerini o dolu gemide taşıdık.

42- Ve onlar için bunun gibi binecekleri *(daha nice)* şeyleri *(vâsıtaları)* yarattık.

43- Hâlbuki dilersek onları suda boğarız; o zaman ne kendilerine imdâd eden olur, ne de onlar kurtarılırlar.

44- Ancak tarafımızdan bir rahmet ve bir zamâna kadar *(dünyadan)* faydalandırma müstesnâ.

45- Hem onlara: "Önünüzdekinden ve arkanızdakinden *(dünya ve âhiret azâbından)* sakının; tâ ki merhamet olunasınız" denildiği zaman *(yüz çevirirler)*.

46- Ve onlara ne zaman Rablerinin âyetlerinden bir âyet gelse, mutlakâ ondan yüz çevirici kimseler olmuşlardır.

47- Kendilerine: "Allah'ın sizi rızıklandırdığı şeylerden *(siz de O'nun yolunda)* sarf edin!" denildiğinde ise o inkâr edenler, îmân edenlere dedi*(ler)* ki: "Allah dileyecek olsaydı kendisini doyuracağı bir kimseyi, *(biz)* mi doyuracağız? Doğrusu siz ancak apaçık bir dalâlet içindesiniz."

48- Hem, "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, bu va'd *(edilen kıyâmet)* ne zaman?" diyorlar.

49- Onlar, birbirleriyle çekişip dururken kendilerini *(ansızın)* yakalayacak olan *(korkunç)* bir sesten *(sûra birinci üfürülüşten)* başkasını beklemiyorlar.

50- Artık *(onların)*, ne bir tavsiyeye güçleri yeter, ne de âilelerine dönebilirler!

51- Ve sûra *(ikinci def'a)* üfürülmüştür de bakarsın ki onlar kabirlerinden *(kalkıp)* Rablerine koşuyorlar!

52- Derler ki: "Eyvâh bize! Bizi yattığımız yerden kim kaldırdı? Bu, Rahmân'ın va'd ettiği şeydir; demek peygamberler doğru söylemiş!"

53- *(O)* sâdece *(korkunç)* bir sestir; onlar hemen o anda huzûrumuzda hazır bulundurulan kimseler olarak, toplanacak olanlardır.

54- Artık o gün hiç kimse *(en küçük)* bir haksızlığa uğratılmaz ve ancak yapmakta olduğunuzun karşılığını görürsünüz.

55- Şübhesiz ki Cennet ehli, o gün *(pek güzel)* bir meşgûliyet içinde zevk eden kimselerdir.

56- Onlar ve hanımları, *(artık o gün)* gölgelerde tahtlar üzerinde *(oturup)* yaslanmış olanlardır.

57- Onlar için orada, meyveler ve kendileri için ne istiyorlarsa vardır.

58- Çok merhametli Rab'den *(onlara)* hitâben *(bir de)* selâm vardır.

59- Ve *(o gün müşriklere de denilir ki)*: "Ey günahkârlar! Bugün *(mü'minlerden)* ayrılın!"

60, 61- "Ey Âdemoğulları! *(Ben)* size: 'Şeytana kulluk etmeyin! Çünki o size apaçık bir düşmandır ve bana kulluk edin! Bu dosdoğru bir yoldur' diye *(tavsiye ederek)* ahdetmedim mi?"

62- "Böyle iken, yemîn olsun ki *(şeytan)*, içinizden birçok nesilleri dalâlete sevk etmiştir. Hiç mi akıl erdirmiyordunuz?"

63- "*(İşte)* bu, va'd olunageldiğiniz Cehennemdir!"

64- "İnkâr etmekte olduğunuzdan dolayı bugün girin oraya!"

65- O gün onların ağızlarını mühürleriz de bize elleri söyler ve neler kazanıyor idiyseler ayakları şâhidlik eder![1]

66- Hâlbuki dileseydik, onların gözlerini büsbütün kör ederdik de yolda koşuşup kalırlardı; o hâlde nasıl görecekler*(di)*?

67- Ve dileseydik, *(en dirâyetli)* oldukları*(nı zannettikleri)* yerde onların şekillerini *(çirkin bir sûrete)* elbette değiştirirdik de *(bundan kurtulmak için)*, ne ileri gitmeye güçleri yeter, ne de geri dönebilirlerdi.

68- Hem kimi çok yaşatırsak, onu yaratılışta tersine çeviririz *(yaşlandıkça gücünü, aklını azaltırız)*. Hiç akıl erdirmiyorlar mı?

69- Ve ona *(o Resûlümüze)*, şiir öğretmedik; *(bu)* ona yaraşmazdı da.[2] Doğrusu o, ancak bir nasîhattir ve apaçık beyân eden bir Kur'ân'dır.

70- Tâ ki hayatta olanları *(Allah'ın azâbıyla)* korkutsun, kâfirlerin üzerine ise *(azab husûsundaki)* söz hak olsun!

اِنَّ اَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغُلٍ فَاكِهُونَ ﴿٥٥﴾ هُمْ

şübhesiz ehli cennet o gün bir meşgûliyet içinde zevk eden kimselerdir onlar

وَاَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْاَرَائِكِ مُتَّكِؤُنَ ﴿٥٦﴾ لَهُمْ

ve hanımları gölgelerde tahtlar üzerinde yaslanmış olanlardır onlar için vardır

فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدَّعُونَ ﴿٥٧﴾ سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبٍّ

orada meyveler ve kendileri için vardır o şeyler ki istiyorlar selâm söz olarak Rab'den

رَحِيمٍ ﴿٥٨﴾ وَامْتَازُوا الْيَوْمَ اَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾ اَلَمْ اَعْهَدْ

çok merhametli ve ayrılın bugün ey günahkârlar ahdetmedim mi

اِلَيْكُمْ يَا بَنِي اٰدَمَ اَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ

size ey Âdem oğulları kulluk etmeyin diye şeytana şübhesiz o size bir düşmandır

مُبِينٌ ﴿٦٠﴾ وَاَنِ اعْبُدُونِي هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ اَضَلَّ

apaçık ve bana kulluk edin diye bu bir yoldur dosdoğru ve and olsun gerçekten dalâlete düşürdü

مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا اَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾ هٰذِهِ

sizden nesilleri birçok hiç mi olmadınız akıl erdiriyorsunuz bu

جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾ اِصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ

cehennemdir o ki idiniz va'd olunuyorsunuz girin oraya bu gün o şeyden dolayı ki idiniz

تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾ اَلْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلٰى اَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا اَيْدِيهِمْ

inkâr ediyorsunuz o gün mühürleriz onların ağızlarını ve bize konuşur elleri

وَتَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ نَشَاءُ

ve şâhidlik eder ayakları o şeyleri ki idiler kazanıyorlar ve eğer dileseydik

لَطَمَسْنَا عَلٰى اَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَاَنّٰى يُبْصِرُونَ ﴿٦٦﴾

elbette silme kör ederdik gözlerini ki koşuşurlardı yolda o hâlde nasıl görecekler

وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلٰى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا

ve eğer dileseydik elbette onların şekillerini değiştirirdik oldukları yerde artık güç yetiremezlerdi gitmeye

وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿٦٧﴾ وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ اَفَلَا يَعْقِلُونَ

ve geri dönemezlerdi ve kim ki onu çok yaşatırız onu tersine çeviririz yaratılışta hiç akıl erdirmiyorlar mı

﴿٦٨﴾ وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْاٰنٌ

ve ona öğretmedik şiir ve yaraşmaz ona o değildir ancak bir nasihat ve bir Kur'ân

مُبِينٌ ﴿٦٩﴾ لِيُنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧٠﴾

apaçık korkutması için o kimseyi ki idi hayatta ve hak olur söz üzerine kâfirlerin

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ

sâhibtirler · onlara · ki onlar · hayvanlar · ellerimiz · yaptı · o şeylerden ki · onlar için · yarattık · şübhesiz biz · ve görmediler mi

﴿٧١﴾ وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٧٢﴾ وَلَهُمْ فِيهَا

onlarda · kendileri için vardır · ve · yerler · onlardan · ve · binekleridir · onlardan bir kısmı · kendilerine · onları boyun eğdirdik · ve

مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً

ilâhlar · Allah'dan · başka · edindiler · ve · hâlâ mı şükretmezler · içecekler · ve · menfaatler

لَعَلَّهُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ

bir ordudur · onlar için · kendileri · ve · onlara yardıma · güç yetiremezler · kendilerine yardım edilir · umulur ki onlar

مُحْضَرُونَ ﴿٧٥﴾ فَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٦﴾

açıklarlar · o şeyleri ki · ve · gizlerler · o şeyleri ki · biliriz · şübhesiz biz · onların sözü · öyle ise seni üzmesin · hazırlanmış

أَوَلَمْ يَرَ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٧٧﴾

apaçık · bir düşmandır · o · hemen birden · nutfeden · onu yarattık · şübhesiz biz · insan · ve görmedi mi

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾

çürümüş · onlar iken · kemikleri · diriltecek · kim · dedi · yaratılışını · unuttu · ve · bir misâl olarak · bize · misâl getirdi · ve

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ

hakkıyla bilendir · yaratmanın · herbirini · o · ve · def'a · ilk · onları yarattı · o zât ki · onları diriltecek · de ki

﴿٧٩﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ

siz · hemen birden · bir ateş · yeşil · ağaçtan · size · kıldı · o ki

مِنْهُ تُوقِدُونَ ﴿٨٠﴾ أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ

yeri · ve · gökleri · yarattı · o zât ki · ve değil midir · yakıyorsunuz · ondan

بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَى وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ

herşeyi bilendir · herşeyi yaratandır · o · ve · evet · onların benzerini · yaratmaya · gücü yeten

﴿٨١﴾ إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾

hemen olur · ol · ona · demesidir · bir şeyi · diledi · o vakit ki · onun emri · ancak

فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

döndürüleceksiniz · ona · ve · şeyin · her · içyüzü · onun elindedir · o zât ki · işte münezzehtir

سُورَةُ الصَّافَّاتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَاثْنَتَانِ وَثَمَانُونَ آيَةً

71- Görmediler mi ki, şübhesiz biz kudretimizin yaptıklarından, onlar için nice hayvanlar yarattık da onlar bunlara sâhib olmuş kimselerdir.

72- Hem bunları kendilerine boyun eğdirdik de, onların bir kısmı binekleridir, bir kısmından da yerler.

73- Hem bunlarda kendileri için *(daha birçok)* menfaatler ve içecekler vardır. Hâlâ şükretmezler mi?

74- Ve *(güyâ)* belki kendilerine yardım edilir diye Allah'dan başka ilâhlar edindiler.

75- *(O ilâhlar,)* onlara yardıma güç yetiremezler; bil'akis kendileri onlar*(ı muhâfaza)* için hazırlanmış askerlerdir.

76- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Öyle ise onların sözü, seni üzmesin! Şübhesiz ki biz, *(onlar)* neyi gizlerler ve neyi açıklarlarsa biliriz.

77- Hem o insan görmedi mi, gerçekten biz kendisini nutfeden *(hakir bir damla sudan süzülmüş hulâsadan)* yarattık! Buna rağmen bakarsın ki o apaçık bir hasım *(kesilmiş)*tir.

78- Kendi yaratılışını unuttu da bize bir misâl getirdi: "Onlar çürümüş olduğu hâlde, şu kemikleri kim diriltecek?" dedi.

79- De ki: "Onları ilk def'a yaratan, *(yine)* onları diriltecek! Çünki O, her türlü *(mahlûku ve onları)* yaratmayı hakkıyla bilendir."

80- O ki, size yeşil ağaçtan bir ateş yaptı da, işte siz ondan yakıp duruyorsunuz.(1)

81- Gökleri ve yeri yaratan, onların *(o insanların)* benzerini de yaratmaya kâdir değil midir? Evet *(kâdirdir)*! Çünki O, Hallâk *(herşeyi çokça yaratan)*dır, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

82- Bir şeyi*(n olmasını)* dilediği zaman, O'nun emri, ona sâdece "Ol!" demektir, *(o da)* hemen oluverir. (2)

83- İşte münezzehtir O *(Allah)* ki, herşeyin melekûtu *(gerçek mülkü ve tasarrufu)* O'nun elindedir ve ancak O'na döndürüleceksiniz.

37- SÂFFÂT SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 182 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1, 2- And olsun *(ibâdet için)* **sâffât** olan *(saf saf dizilen meleklere, mü'minlere, âlimlere, mücâhid)*lere! Ve *(başkalarını)* sevk ederek idâre *(ve haykırarak men')* edenlere!

3- Hem zikir *(Kur'ân)* okuyanlara! *(And olsun!)*

4- Şübhesiz ki sizin İlâhınız, gerçekten tektir.

5, 6, 7- Göklerin ve yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbidir; doğuların da Rabbidir. Şübhesiz ki biz, dünya semâsını bir ziynetle, yıldızlarla süsledik. Ve *(onu)* her âsî şeytandan muhâfaza ederek *(koruduk)*.

8, 9- *(O şeytanlar, artık)* mele-i a'lâyı *(semâdaki melekleri)* dinleyemezler ve her taraftan kovularak *(alevli yıldızlarla)* taşlanırlar ve onlar için devamlı bir azab vardır.

10, 11- Ancak bir söz kapan olursa, onu da delici, alevli bir yıldız ta'kîb eder.[1] Şimdi sor onlara: "Yaratılış cihetiyle kendileri mi daha zor, yoksa bizim *(semâ ile berâber içinde)* yarattıklarımız mı?" Muhakkak ki biz, kendilerini yapışkan bir çamurdan yarattık.

12, 13, 14- *(Ey Habîbim!)* Bil'akis *(sen, onların bu kadar delillere rağmen inkâr etmelerine)* hayret ettin, hâlbuki *(onlar senin anlattıklarınla)* alay ediyorlar. Kendilerine nasîhat edildiği zaman da, ibret almıyorlar. Ve bir mu'cize gördükleri zaman, *(onunla)* alay etmek istiyorlar.

15- Bir de dediler ki: "Bu, apaçık bir sihirden başka bir şey değildir."

16, 17- "*(Biz)* öldüğümüz, bir toprak ve bir kemik yığını hâline geldiğimiz zaman mı, gerçekten biz mi yeniden diriltilecek kimseleriz? Önceki atalarımız da mı?"

18, 19- *(Ey Resûlüm!)* De ki: "Evet! Hem de siz zelîl kimseler olarak *(diriltileceksiniz)*!" Artık o *(dirilme işi)*, sâdece *(korkunç)* bir sesten ibârettir; bir de bakarsın ki onlar *(dirilmiş de etraflarına)* bakıyorlar!

20, 21- Ve: "Eyvâh bize! Bu, dîn *(cezâ)* günüdür!" derler. *(Melekler der ki:)* "*(Evet)* bu, kendisini yalanlamakta olduğunuz ayırma günü *(aranızda hüküm verme günü)*dür!"

22, 23, 24- *(Meleklere ise o gün şöyle denilir:)* "Zulmedenleri ve onlara eşlik edenleri ve Allah'dan başka tapmakta oldukları şeyleri toplayın; sonra onları Cehennemin yoluna götürün! Ve tutun onları! Çünki onlar, sorguya çekilecek kimselerdir."

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

وَالصَّٓافَّاتِ صَفًّا ۙ ﴿١﴾ فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا ۙ ﴿٢﴾ فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا ۙ

zikir / hem okuyanlara / sevk ederek / hem sevk edenlere / saf olarak / dizilenlere / and olsun

﴿٣﴾ اِنَّ اِلٰهَكُمْ لَوَاحِدٌ ﴿٤﴾ رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ

Rabbidir / ve / ikisi arasındadır / o şeylerin ki / ve / yerin / ve / göklerin / Rabbidir / gerçekten tektir / İlâhınız / şübhesiz

الْمَشَارِقِ ﴿٥﴾ اِنَّا زَيَّنَّا السَّمَٓاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةِ الْكَوَاكِبِ ۙ ﴿٦﴾ وَحِفْظًا مِنْ

muhâfaza ederek / ve / yıldızlarla / bir ziynetle / dünya / göğünü / süsledik / şübhesiz biz / doğuların

كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ ﴿٧﴾ لَا يَسَّمَّعُونَ اِلَى الْمَلَاِ الْاَعْلٰى وَيُقْذَفُونَ مِنْ

kendilerine atılır / ve / en yüce / meclisi / dinleyemezler / âsî / her şeytandan

كُلِّ جَانِبٍ ﴿٨﴾ دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ۙ ﴿٩﴾ اِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ

bir kapış / kaptı / o kimse ki / ancak / devamlı / bir azâb / onlar için vardır / ve / kovularak / her taraftan

فَاَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ ﴿١٠﴾ فَاسْتَفْتِهِمْ اَهُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمْ مَنْ

o kimsemi ki / yoksa / yaratılışça / daha zor / kendileri mi / şimdi onlara sor / delici / bir alev / hemen onu ta'kîb etti

خَلَقْنَا اِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ ﴿١١﴾ بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ ﴿١٢﴾ وَاِذَا

o vakit ki / ve / alay ediyorlar / ve / hayret ettin / bil'akis / yapışkan / bir çamurdan / kendilerini yarattık / şübhesiz biz / yarattık

ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ﴿١٣﴾ وَاِذَا رَاَوْا اٰيَةً يَسْتَسْخِرُونَ ﴿١٤﴾ وَقَالُٓوا اِنْ

dediler / ve / alay etmek istiyorlar / bir mu'cize / gördüler / o vakit ki / ve / ibret almıyorlar / nasîhat edildiler

هٰذَٓا اِلَّا سِحْرٌ مُب۪ينٌ ﴿١٥﴾ ءَاِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوثُونَ

elbet diriltilecek olanlarız / şübhesiz biz mi / bir kemik yığını / ve / bir toprak / olduk / ve / öldük / o zaman mı ki / apaçık / bir sihir / ancak / bu değildir

﴿١٦﴾ اَوَ اٰبَٓاؤُنَا الْاَوَّلُونَ ﴿١٧﴾ قُلْ نَعَمْ وَاَنْتُمْ دَاخِرُونَ ﴿١٨﴾ فَاِنَّمَا هِيَ

o / artık ancak / zelîl kimseler olarak / siz / ve / evet / de ki / evvelki / ve atalarımız mı

زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَاِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ﴿١٩﴾ وَقَالُوا يَا وَيْلَنَا هٰذَا يَوْمُ الدّ۪ينِ ﴿٢٠﴾

din / günüdür / bu / eyvâh bize / dediler / ve / bakıyorlar / onlar / birden o anda / tek / bir seslenmedir

هٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذ۪ي كُنْتُمْ بِه۪ تُكَذِّبُونَ ﴿٢١﴾ اُحْشُرُوا الَّذ۪ينَ ظَلَمُوا

zulmettiler / o kimseleri ki / toplayın / yalanlıyorsunuz / kendisini / idiniz / o ki / ayırma / günüdür / bu

وَاَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٢٢﴾ مِنْ دُونِ اللّٰهِ فَاهْدُوهُمْ

sonra onları götürün / Allah'dan / başka / tapıyorlar / idiler / o şeyleri ki / ve / eşlerini / ve

اِلٰى صِرَاطِ الْجَح۪يمِ ﴿٢٣﴾ وَقِفُوهُمْ اِنَّهُمْ مَسْؤُ۫لُونَ ﴿٢٤﴾

sorguya çekilecek kimselerdir / şübhesiz onlar / onları durdurun / ve / cehennemin / yoluna

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ﴿٢٥﴾ بَلْ هُمُ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ﴿٢٦﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ

onların bazısı | yönelmiş | ve | teslîm olmuş kimselerdir | bugün | onlar | bil'akis | yardımlaşmıyorsunuz | size ne oldu ki

عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٧﴾ قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ

sağdan | bize geliyorsunuz | idiniz | doğrusu siz | dediler | birbirlerine soruyorlar | bazısına

﴿٢٨﴾ قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾ وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ

bir hâkimiyet | sizin üzerinizde | bizim için | olmadı | ve | mü'min kimseler | olmamıştınız | bil'akis | dediler ki

بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَاغِينَ ﴿٣٠﴾ فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَائِقُونَ ﴿٣١﴾

elbet tadanlarız | şübhesiz biz | Rabbimizin | sözü | üzerimize | artık hak oldu | azgın | bir topluluk | idiniz | bil'akis

فَأَغْوَيْنَاكُمْ إِنَّا كُنَّا غَاوِينَ ﴿٣٢﴾ فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ

ortaktırlar | azâbda | o gün | artık şübhesiz onlar | azgınlar | idik | şübhesiz biz | evet sizi azdırdık

﴿٣٣﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٤﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَٰهَ إِلَّا

ancak | ilâh yoktur | kendilerine | denildi | o vakit ki | idiler | şübhesiz onlar | günahkârlara | yaparız | böyle | şübhesiz biz

اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾ وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُو آلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ

bir şâir için | ilâhlarımızı | elbette terk edenleriz | doğrusu biz mi | diyorlardı | ve | büyüklük taslıyorlar | Allah

مَجْنُونٍ ﴿٣٦﴾ بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾ إِنَّكُمْ لَذَائِقُو

elbette tadanlarsınız | şübhesiz siz | peygamberleri | tasdîk etti | ve | hak ile | geldi | bil'akis | deli

الْعَذَابِ الْأَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾ إِلَّا عِبَادَ

kulları | ancak | yapıyorsunuz | idiniz | o şeyleki | ancak | cezalandırılmazsınız | ve | elemli | azâbı

اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾ أُولَٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَعْلُومٌ ﴿٤١﴾ فَوَاكِهُ وَهُمْ

onlar | ve | meyveler | ma'lûm | bir rızık | kendileri için vardır | işte onlar | ihlâsa erdirilen | Allah'ın

مُكْرَمُونَ ﴿٤٢﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٤٣﴾ عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٤٤﴾ يُطَافُ

dolaşılır | karşılıklı olarak | tahtlar | üzerindedir | Naîm | Cennetlerinde | ikrâm olunmuşlardır

عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ ﴿٤٥﴾ بَيْضَاءَ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ ﴿٤٦﴾

içenler için | lezzetlidir | bembeyazdır | pınardan | dolu kadehle | üzerlerinde

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ ﴿٤٧﴾ وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ

diken zevceler | yanlarında vardır | ve | sarhoş ediliyorlar | ondan | onlar değildir | ve | bir sersemletme | onda yoktur

الطَّرْفِ عِينٌ ﴿٤٨﴾ كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَكْنُونٌ ﴿٤٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ

onların bazısı | o zaman yöneldi | örtülüp saklanmış | bir yumurta | sanki onlar gibidir | iri gözlüler | gözü

عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٥٠﴾ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٥١﴾

bir yakın | benim için var | idi | şübhesiz ben | onlardan | konuşan biri | dedi | birbirlerine soruyorlar | bazısına

25- Size ne oldu ki yardımlaşmıyorsunuz?

26- Hayır! Bugün onlar teslîm olmuş kimselerdir.

27- Ve onlar birbirlerine yönelmiş, karşılıklı *(olarak birbirlerini)* mes'ûl tutarlar *(çekişirler)*.

28- *(Tâbi' olanlar, elebaşlarına:)* "Doğrusu siz, bize sağdan gelirdiniz *(hayrımıza çalışır görünürdünüz)*!" derler.

29, 30- *(O reisler ise)* derler ki: "Bil'akis, *(siz zâten)* mü'min kimseler olmamıştınız. Hem bizim için, sizin üzerinizde bir güç yoktu. Bil'akis *(siz)*, bir azgınlar topluluğu idiniz."

31, 32- "Artık Rabbimizin *(azab)* sözü üzerimize hak oldu; şübhesiz biz *(bu azâbı)* tadacak kimseleriz. Evet, *(biz)* sizi azdırdık; çünki kendimiz azgın kimseler idik."

33- Artık şübhesiz ki o gün onlar, azabda ortaktırlar.

34- İşte biz, günahkârlara böyle yaparız.

35- Çünki onlar kendilerine: "Allah'dan başka ilâh yoktur" denildiği zaman, büyüklük taslıyorlardı.

36- Ve: "Doğrusu biz, deli bir şâir için ilâhlarımızı gerçekten terk edecek kimseler miyiz?" diyorlardı.

37, 38, 39- Hayır! *(O,)* hakkı getirdi ve peygamberleri tasdîk etti. Doğrusu siz, o elemli azâbı tadıcılarsınız. Ve sâdece yapmakta olduklarınızın karşılığını göreceksiniz.

40- Ancak Allah'ın ihlâsa erdirilmiş kulları müstesnâ.

41, 42- İşte onlar var ya, kendileri için ma'lûm bir rızık, türlü meyveler vardır. Ve onlar, ikrâm olunacak kimselerdir.

43, 44- Naîm Cennetlerinde, karşılıklı tahtlar üzerindedirler.(1)

45- Pınardan *(doldurulmuş)* kadehlerle, *(onların)* etraflarında dolaşılır.

46- *(O içecekler ki)* bembeyazdır; içenler için lezzetlidir.

47- Onda ne bir sersemletme vardır, ne de onlar ondan sarhoş olurlar.

48- Ve yanlarında, *(kocalarından)* başkasına bakmayan iri gözlü *(zevce)*ler vardır.

49- Sanki onlar örtülüp saklanmış *(toz toprak görmemiş latîf bir rengi olan)* yumurta gibidirler.

50- O zaman *(Cennet ehli)* birbirlerine yönelerek karşılıklı soru sorarlar *(sohbet ederler)*.

51- İçlerinden konuşan biri şöyle der: "Doğrusu benim *(dünyada)* bir yakınım vardı."

52, 53- "*(Bana:)* 'Gerçekten sen, *(dirilmeyi)* tasdîk edenlerden misin?' derdi. *(Ve bana:)* '*(Biz)* öldüğümüz ve bir toprak, bir kemik *(yığını)* hâline geldiğimiz zaman mı, gerçekten biz mi cezâlandırılacak kimseler olacağız?' *(derdi)*."

54- *(Sonra o kişi yanındakilere:)* "Siz *(onun hâlinden)* haberdâr mısınız?" dedi.

55- Derken baktı da onu Cehennemin ortasında gördü.

56- Dedi ki: "Allah'a yemîn olsun ki, *(sen)* nerede ise gerçekten beni *(de)* helâk edecektin!"

57- "Eğer Rabbimin ni'meti olmasaydı, doğrusu *(ben de orada)* hazır bulundurulmuşlardan olacaktım."

58, 59- "Peki *(nasılmış)*, biz *(dünyada)* ilk ölümümüzden başka bir daha ölmeyecek ve biz *(îmânımızdan dolayı)* azab görmeyecek kimseler değil miymişiz?"

60- Doğrusu bu, elbette büyük kurtuluşun ta kendisidir!

61- Çalışanlar, o hâlde böylesi *(bir netîce)* için çalışsın!

62, 63- Ağırlama olarak bu mu hayırlıdır, yoksa zakkum ağacı mı? Gerçekten biz, onu *(alevler içindeki o ağacı)* zâlimler için bir fitne *(dünyada bir imtihan vesîlesi)* kıldık.

64- Şübhesiz o, Cehennemin dibinde çıkan bir ağaçtır.

65- Tomurcukları, sanki şeytanların başları gibidir.

66, 67- Bundan sonra şübhesiz ki onlar, elbette bundan yiyecek kimseler olup, artık karınları*(nı)* bununla dolduracak olanlardır. Sonra bunun üzerine, doğrusu onlar için kaynar sudan karıştırılmış bir içecek vardır.

68- Sonra onların dönüşleri elbette Cehennemedir.

69- Doğrusu onlar, atalarını sapık kimseler buldular.

70- Fakat kendileri *(de)* onların izleri üzerinde koşturuyorlar.

71- And olsun ki, onlardan önce, evvelki *(ümmet)*lerin çoğu dalâlete düşmüştü.

72- *(Ve yine)* and olsun ki, onların içlerinde de *(Allah'ın azâbından haber veren)* korkutucu *(peygamber)*ler göndermiştik.

73- Artık bak, o korkutulanların âkıbeti nasıl oldu?

74- Ancak Allah'ın ihlâsa erdirilmiş kulları müstesnâ.(1)

75- Celâlim hakkı için, Nûh *(kavminden ümîdini kesince)* bize yalvarmıştı; işte *(biz)* ne güzel icâbet edenleriz!

76- Çünki *(biz)* onu ve ehlini o büyük felâketten kurtardık.

يَقُولُ اَئِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾ ءَاِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا

kemik yığını | ve | bir toprak | olduk | ve | öldük | o vakit mi ki | gerçekten tasdîk edenlerdensin | şübhesiz sen mi | derdi

ءَاِنَّا لَمَدِينُونَ ﴿٥٣﴾ قَالَ هَلْ اَنْتُمْ مُطَّلِعُونَ ﴿٥٤﴾ فَاطَّلَعَ فَرَاٰهُ

ve onu gördü | derken haberdar oldu | haberdar olanlar | siz oldunuz mu | dedi | gerçekten cezâlandırılanlarız | şübhesiz biz mi

فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾ قَالَ تَاللّٰهِ اِنْ كِدْتَ لَتُرْدِينِ ﴿٥٦﴾

gerçekten beni helâk edecektin | nerede ise sen | şübhesiz | Allah'a yemîn olsun ki | dedi ki | cehennemin | ortasında

وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٥٧﴾ اَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ

ölenler | peki biz olmaz değil miyiz | hazır bulundurulmuşlardan | elbette olmuştum | Rabbimin | ni'meti | eğer olmasaydı | ve

﴿٥٨﴾ اِلَّا مَوْتَتَنَا الْاُولٰى وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٥٩﴾ اِنَّ هٰذَا لَهُوَ

elbette odur | bu | şübhesiz | azâb edilenler | biz olmaz değil miyiz | ve | ilk | ölümümüz | ancak

الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾ لِمِثْلِ هٰذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ ﴿٦١﴾ اَذٰلِكَ خَيْرٌ

hayırlıdır | bu mu | çalışanlar | o hâlde çalışsın | bunun | gibisi için | büyük | kurtuluş

نُزُلًا اَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ ﴿٦٢﴾ اِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿٦٣﴾

zâlimler için | bir fitne | onu kıldık | şübhesiz biz | zakkum | ağacı mı | yoksa | ağırlama olarak

اِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي اَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾ طَلْعُهَا كَاَنَّهُ رُؤُسُ

başlarıdır | sanki o | tomurcuğu | cehennemin | dibinde | çıkar | bir ağaçtır ki | şübhesiz o

الشَّيَاطِينِ ﴿٦٥﴾ فَاِنَّهُمْ لَاٰكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِؤُنَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٦٦﴾

karınlarını | ondan | dolduranlardır | ondan | elbette yiyenlerdir | ve şübhesiz onlar | şeytanların

ثُمَّ اِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِنْ حَمِيمٍ ﴿٦٧﴾ ثُمَّ اِنَّ مَرْجِعَهُمْ

dönüşleri | şübhesiz | sonra | kaynar sudan | elbet bir içecek | onun üzerine | onlar için var | şübhesiz | sonra

لَاِلَى الْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾ اِنَّهُمْ اَلْفَوْا اٰبَاءَهُمْ ضَالِّينَ ﴿٦٩﴾ فَهُمْ عَلٰى اٰثَارِهِمْ

onların izleri üzerinde | fakat onlar | sapık kimseler | atalarını | buldular | şübhesiz onlar | elbette cehennemedir

يُهْرَعُونَ ﴿٧٠﴾ وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ اَكْثَرُ الْاَوَّلِينَ ﴿٧١﴾ وَلَقَدْ

and olsun gerçekten | ve | evvelkiler | çoğu | onlardan önce | dalâlete düştü | and olsun gerçekten | ve | koşturuyorlar

اَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿٧٢﴾ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ

âkıbeti | oldu | nasıl | artık bak | korkutucular | onların içinde | göndermiştik

الْمُنْذَرِينَ ﴿٧٣﴾ اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٧٤﴾ وَلَقَدْ نَادٰينَا

bize seslendi | and olsun gerçekten | ve | ihlâsa erdirilen | Allah'ın | kulları | ancak | korkutulanların

نُوحٌ فَلَنِعْمَ الْمُجِيبُونَ ﴿٧٥﴾ وَنَجَّيْنَاهُ وَاَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

büyük | sıkıntıdan | ehlini | ve | onu kurtardık | ve | icâbet edenleriz | işte elbette ne güzel | Nûh

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْاٰخِرِينَ ﴿٧٨﴾

sonrakiler içinde · ona · bıraktık · ve · kalıcı kimseler · onları · neslini · kıldık · ve

سَلَامٌ عَلٰى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿٧٩﴾ اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾ اِنَّهُ مِنْ

şübhesiz o · iyilik edenleri · mükâfâtlandırırız · böyle · şübhesiz biz · âlemler içinde · Nûh'a · selâm

عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾ ثُمَّ اَغْرَقْنَا الْاٰخَرِينَ ﴿٨٢﴾ وَاِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ

onun yolunda olanlardandır · şübhesiz · ve · diğerlerini · suda boğduk · sonra · mü'minlerden · kullarımızdandır

لَاِبْرٰهِيمَ ﴿٨٣﴾ اِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾ اِذْ قَالَ لِاَبِيهِ وَقَوْمِهِ

kavmine · ve · babasına · demişti · o zaman · selîm · bir kalb ile · Rabbisine · gelmişti · o vakit ki · elbette İbrâhîm

مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٨٥﴾ اَئِفْكًا اٰلِهَةً دُونَ اللّٰهِ تُرِيدُونَ ﴿٨٦﴾ فَمَا ظَنُّكُمْ

zannınız · peki nedir · istiyorsunuz · Allah'dan başka · ilâhlar · iftirâ etmek için mi · tapıyorsunuz · neye

بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾ فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ﴿٨٨﴾ فَقَالَ اِنِّي سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾

hastayım · şübhesiz ben · ve dedi · yıldızlara · bir bakış · derken baktı · âlemlerin · Rabbi hakkındaki

فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٩٠﴾ فَرَاغَ اِلٰى اٰلِهَتِهِمْ فَقَالَ اَلَا تَاْكُلُونَ ﴿٩١﴾

yemiyor musunuz · ve dedi · onların ilâhlarına · sonra gizlice vardı · arkalarını dönerek · ondan · hemen yüz çevirdiler

مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ ﴿٩٢﴾ فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ ﴿٩٣﴾ فَاَقْبَلُوا اِلَيْهِ

ona · bunun üzerine yöneldiler · sağ eliyle · vurmak için · üzerlerine · derken gizlice vardı · konuşmuyorsunuz · size ne oldu

يَزِفُّونَ ﴿٩٤﴾ قَالَ اَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ ﴿٩٥﴾ وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ

yapıyorsunuz · o şeyleri ki · ve · sizi yaratmıştır · Allah · ve · yontuyorsunuz · o şeylere ki · tapıyor musunuz · dedi · koşuyorlar

﴿٩٦﴾ قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا فَاَلْقُوهُ فِي الْجَحِيمِ ﴿٩٧﴾ فَاَرَادُوا بِهِ

ona · böylece istediler · ateşe · ve onu atın · bir binâ · onun için · yapın · dediler

كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْاَسْفَلِينَ ﴿٩٨﴾ وَقَالَ اِنِّي ذَاهِبٌ اِلٰى

gidiciyim · şübhesiz ben · dedi · ve · en alçak kimseler · fakat onları kıldık · bir tuzak kurmak

رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٩٩﴾ رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠٠﴾ فَبَشَّرْنَاهُ

bunun üzerine onu müjdeledik · sâlihlerden · bana · ihsân eyle · Rabbim · bana doğru yolu gösterecektir · Rabbime

بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَا بُنَيَّ اِنِّي اَرٰى

görüyorum · şübhesiz ben · oğulcuğum · ey · dedi · çalışmaya · onunla beraber · erişti · ve ne zaman ki · yumuşak başlı · bir oğul ile

فِي الْمَنَامِ اَنِّي اَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرٰى قَالَ يَا اَبَتِ افْعَلْ

yap · babacığım · ey · dedi · görürsün · neyi · artık bak · seni boğazlıyorum · şübhesiz ben · uykuda

مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي اِنْ شَاءَ اللّٰهُ مِنَ الصَّابِرِينَ ﴿١٠٢﴾

sabredenlerden · Allah · dilerse · eğer · beni bulacaksın · sana emrediliyor · o şeyi ki

---

77, 78- Ve *(yeryüzünde)* onun neslini gerçekten kalıcı kimseler kıldık. Hem sonraki *(ümmet)*ler içinde, ona *(iyi bir nâm)* bıraktık.

79, 80, 81- *(Bütün)* âlemler içinde Nûh'a selâm olsun! Muhakkak ki biz, iyilik edenleri böyle mükâfâtlandırırız. Çünki o, bizim mü'min kullarımızdandır.

82- Sonra diğerlerini suda boğduk.

83, 84- Şübhesiz İbrâhîm de onun yolunda olanlardandır. Çünki Rabbisine selîm bir kalb ile gelmişti.

85, 86, 87- Hani, babasına ve kavmine şöyle demişti: "*(Siz)* nelere tapıyorsunuz?" "İftirâ etmek için mi Allah'dan başka ilâhlar istiyorsunuz?" "Peki âlemlerin Rabbi hakkındaki zannınız nedir?"

88, 89- Derken yıldızlara bir bakış baktı da: "Ben gerçekten hastayım" dedi.

90- Bunun üzerine *(kavmi kendilerine de bulaşır korkusuyla)* arkalarını dönen kimseler olarak ondan kaçtılar.

91, 92- Sonra *(o da)* gizlice onların ilâhlarına varıp dedi ki: "*(Önünüze konmuş bu yiyeceklerden)* yemiyor musunuz? Size ne oldu da konuşmuyorsunuz?"

93, 94- Derken sağ eliyle *(kuvvetli)* bir darbe indirmek üzere gizlice üzerlerine vardı *(da onları kırdı)*. Bunun üzerine *(kavmi)* koşarak ona yöneldiler.

95, 96- *(İbrâhîm)* dedi ki: "*(Siz ellerinizle)* yontmakta olduğunuz şeylere mi tapıyorsunuz? Hâlbuki sizi de, yapmakta olduklarınızı da Allah yaratmıştır."

97, 98- *(Onlar ise:)* "Onun için bir binâ yapın da, onu ateşe atın!" dediler. Böylece ona tuzak kurmak istediler, fakat onları en alçak kimseler kıldık.

99- Nihâyet *(biz kendisini ateşten kurtardıktan sonra İbrâhîm)* dedi ki: "Gerçekten ben Rabbime gidiciyim; *(O)* bana doğru yolu gösterecektir."

100- "Rabbim! Bana sâlihlerden *(olacak bir çocuk)* ihsân eyle!"

101- Bunun üzerine *(biz de)* onu halîm bir oğul *(olan İsmâîl)* ile müjdeledik.

102- Nihâyet *(çocuğu)* onunla berâber çalışacak çağa erişince *(İbrâhîm)*: "Ey oğulcuğum! Doğrusu ben uykuda *(rüyâmda)* görüyorum ki, gerçekten ben seni boğazlıyorum *(kurbân ediyorum)*; artık bak, *(bu rüyâm hakkında)* sen ne görürsün *(fikrin nedir)*?" dedi. *(Çocuğu İsmâîl:)* "Ey babacığım! Sana emredileni yap! İnşâallah beni sabredenlerden bulacaksın!" dedi.

103, 104, 105, 106- Böylece *(ikisi de)* teslîm olup *(İbrâhîm)* onu alnının bir tarafı *(yere gelecek şekilde, yanı)* üzerine yere yatırınca, artık ona: "Ey İbrâhîm! Hakîkaten rüyâya sadâkat gösterdin! İşte biz iyilik edenleri böyle mükâfâtlandırırız. Şübhesiz ki bu, gerçekten apaçık bir imtihandır!" diye seslendik.

107- Ve *(oğluna bedel)* ona büyük bir kurbanlık fidye verdik.

108- Hem sonraki *(ümmet)*ler içinde ona *(iyi bir nâm)* bıraktık.

109- İbrâhîm'e selâm olsun!

110- İyilik edenleri böyle mükâfâtlandırırız.

111- Çünki o, bizim mü'min kullarımızdandır.

112- Bir de onu sâlihlerden bir peygamber olarak İshâk ile müjdeledik.

113- Ona da, İshâk'a da bereket verdik. Her ikisinin neslinden iyilik eden de, nefsine apaçık zulmeden de bulunur.

114- Celâlim hakkı için, Mûsâ ve Hârûn'a da ihsanda bulunduk!

115- Çünki kendilerini ve kavimlerini o büyük sıkıntıdan *(Fir'avun'un işkencesinden)* kurtardık.

116- Ve onlara yardım ettik de gālib gelenler onlar oldular.

117- İkisine de apaçık anlaşılan Kitâb'ı *(Tevrât'ı)* verdik.

118- Ve kendilerini dosdoğru yola hidâyet ettik.

119- Sonraki *(ümmet)*ler içinde o ikisine de *(iyi bir nâm)* bıraktık.

120- Mûsâ ve Hârun'a selâm olsun!

121- Doğrusu biz iyilik edenleri böyle mükâfâtlandırırız.

122- Şübhesiz ikisi *(de)* bizim mü'min kullarımızdandır.

123- Muhakkak ki İlyâs da elbette peygamberlerdendir.

124- O vakit kavmine demişti ki: "*(Siz Allah'a karşı gelmekten)* sakınmaz mısınız?"

125, 126- "Yaratanların en güzeli olan,(1) sizin de Rabbiniz, önceki atalarınızın da Rabbi olan Allah'ı bırakıp da Ba'l'e mi yalvarıyorsunuz?"

فَلَمَّٓا اَسْلَمَا وَ تَلَّهُ لِلْجَبِينِۚ ﴿١٠٣﴾ وَ نَادَيْنَاهُ اَنْ يَٓا اِبْرٰهِيمُۙ ﴿١٠٤﴾ قَدْ

gerçekten · İbrâhîm · ey · diye · ona seslendik · ve · şakağına · onu yere yatırdı · ve · ikisi teslîm oldu · ve ne zaman ki

صَدَّقْتَ الرُّءْيَاۚ اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٠٥﴾ اِنَّ هٰذَا لَهُوَ

elbette o · bu · şübhesiz · iyilik edenleri · mükâfâtlandırırız · böyle · şübhesiz biz · rüyâya · sadâkat gösterdin

الْبَلٰٓؤُا الْمُبِينُ ﴿١٠٦﴾ وَ فَدَيْنَاهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ ﴿١٠٧﴾ وَ تَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي

ona · bıraktık · ve · büyük · bir kurbanlık ile · ona fidye verdik · ve · apaçık · imtihandır

الْاٰخِرِينَ ﴿١٠٨﴾ سَلَامٌ عَلٰٓى اِبْرٰهِيمَ ﴿١٠٩﴾ كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٠﴾

iyilik edenleri · mükâfâtlandırırız · böyle · İbrâhîm'e · selâm · sonrakiler içinde

اِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١١﴾ وَ بَشَّرْنَاهُ بِاِسْحٰقَ نَبِيًّا

bir peygamber olarak · İshâk ile · onu müjdeledik · ve · mü'min · kullarımızdandır · şübhesiz o

مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٢﴾ وَ بَارَكْنَا عَلَيْهِ وَ عَلٰٓى اِسْحٰقَۜ وَ مِنْ

ve · İshâk'a · ve · ona · bereket verdik · ve · sâlihlerden

ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ مُبِينٌ ﴿١١٣﴾ وَ لَقَدْ مَنَنَّا

ihsânda bulunduk · and olsun gerçekten · ve · apaçık · nefsine · zulmeden · ve · iyilik eden · ikisinin neslinden vardır

عَلٰى مُوسٰى وَ هٰرُونَۚ ﴿١١٤﴾ وَ نَجَّيْنَاهُمَا وَ قَوْمَهُمَا مِنَ

kavimlerini · ve · ikisini kurtardık · ve · Hârûn'a · ve · Mûsâ'ya

الْكَرْبِ الْعَظِيمِۚ ﴿١١٥﴾ وَ نَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَۚ ﴿١١٦﴾

gâlib gelenler · onlar · ve oldular · onlara yardım ettik · ve · büyük · sıkıntıdan

وَ اٰتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَۚ ﴿١١٧﴾ وَ هَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ

yola · ikisini hidâyet ettik · ve · apaçık anlaşılan · kitabı · ikisine verdik · ve

الْمُسْتَقِيمَۚ ﴿١١٨﴾ وَ تَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْاٰخِرِينَ ﴿١١٩﴾ سَلَامٌ

selâm · sonrakiler içinde · ikisine · bıraktık · ve · dosdoğru

عَلٰى مُوسٰى وَ هٰرُونَ ﴿١٢٠﴾ اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢١﴾

iyilik edenleri · mükâfâtlandırırız · böyle · şübhesiz biz · Hârun'a · ve · Mûsâ'ya

اِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾ وَ اِنَّ اِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَۜ ﴿١٢٣﴾

elbette peygamberlerdendir · İlyâs · şübhesiz · ve · mü'min · kullarımızdandır · şübhesiz ikisi

اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖٓ اَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ اَتَدْعُونَ بَعْلًا وَ تَذَرُونَ

bırakıyorsunuz · ve · Ba'le · yalvarıyormusunuz · sakınmaz mısınız · kavmine · demişti · o vakit

اَحْسَنَ الْخَالِقِينَۙ ﴿١٢٥﴾ اَللّٰهَ رَبَّكُمْ وَ رَبَّ اٰبَٓائِكُمُ الْاَوَّلِينَ ﴿١٢٦﴾

evvelki · atalarınızın · Rabbi olan · ve · Rabbiniz · Allah'ı · yaratanların · en güzelini

فَكَذَّبُوهُ فَاِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾ اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِينَ

ihlâsa erdirilen | Allah'ın | kulları | ancak | elbet hazır bulundurulacak olanlardır | artık şübhesiz onlar | fakat onu yalanladılar

﴿١٢٨﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْاٰخِرِينَ ﴿١٢٩﴾ سَلَامٌ عَلٰٓى اِلْ يَاسِينَ ﴿١٣٠﴾

İlyâs'a | selâm | sonrakiler içinde | ona | bıraktık | ve

اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾ اِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾

mü'min | kullarımızdandır | şübhesiz o | iyilik edenleri | mükâfâtlandırırız | böyle | doğrusu biz

وَاِنَّ لُوطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾ اِذْ نَجَّيْنَاهُ وَاَهْلَهُ اَجْمَعِينَ ﴿١٣٤﴾

bütün | âilesini | ve | onu kurtarmıştık | o vakit ki | elbet peygamberlerdendir | Lût | şübhesiz | ve

اِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٣٥﴾ ثُمَّ دَمَّرْنَا الْاٰخَرِينَ ﴿١٣٦﴾ وَاِنَّكُمْ

şübhesiz siz | ve | diğerlerini | helâk ettik | sonra | geride kalanlar arasındadır | bir kocakarı ki | hâriç

لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُصْبِحِينَ ﴿١٣٧﴾ وَبِالَّيْلِ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾

hiç akıl erdirmez misiniz | geceleyin | ve | sabaha ulaşan kimseler iken | onlara | elbette uğruyorsunuz

وَاِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾ اِذْ اَبَقَ اِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾

dolu | gemiye | kaçmıştı | o vakit ki | elbette peygamberlerdendir | Yûnus | şübhesiz | ve

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾ فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ

kınayan bir kimse | o iken | balık | derken onu yuttu | mağlûb olanlardan | ve oldu | nihâyet kur'a çekti

﴿١٤٢﴾ فَلَوْلَا اَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿١٤٣﴾ لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ اِلٰى يَوْمِ

o güne kadar ki | onun karnında | elbette kalırdı | tesbîh edenlerden | idi | şübhesiz o | fakat eğer olmasaydı

يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾ فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿١٤٥﴾ وَاَنْبَتْنَا عَلَيْهِ

üzerine | bitirdik | ve | hasta bir hâlde | kendisi iken | açık alana | bunun üzerine onu attık | diriltilecekler

شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ ﴿١٤٦﴾ وَاَرْسَلْنَاهُ اِلٰى مِائَةِ اَلْفٍ اَوْ يَزِيدُونَ

artıyorlar | veya | yüz bin kişiye | onu gönderdik | ve | kabak cinsinden | bir ağaç

﴿١٤٧﴾ فَاٰمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ اِلٰى حِينٍ ﴿١٤٨﴾ فَاسْتَفْتِهِمْ اَلِرَبِّكَ الْبَنَاتُ

kızlar | Rabbinin midir | şimdi sor onlara | bir zamana kadar | ve onları faydalandırdık | sonunda îmân ettiler

وَلَهُمُ الْبَنُونَ ﴿١٤٩﴾ اَمْ خَلَقْنَا الْمَلٰٓئِكَةَ اِنَاثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ

şâhid olan kimseler | onlar iken | dişiler olarak | melekleri | yarattık mı | yoksa | oğullar | onlarındır | ve

﴿١٥٠﴾ اَلَآ اِنَّهُمْ مِنْ اِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ ﴿١٥١﴾ وَلَدَ اللّٰهُ وَاِنَّهُمْ

şübhesiz onlar | ve | Allah | doğurdu | gerçekten diyorlar | iftirâları yüzünden | şübhesiz onlar | dikkat edin

لَكَاذِبُونَ ﴿١٥٢﴾ اَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿١٥٣﴾

oğullara | kızları | seçmiş mi | gerçekten yalancıdırlar

127, 128- Fakat *(kavmi)* onu yalanladılar; artık şübhesiz onlar, *(Cehennemde)* hazır bulundurulacak olan kimselerdir. Ancak Allah'ın ihlâsa erdirilmiş kulları müstesnâ.

129- Sonraki *(ümmet)*ler içinde ona da *(iyi bir nâm)* bıraktık.

130, 131, 132- İlyâs'a selâm olsun! Doğrusu biz, iyilik edenleri böyle mükâfâtlandırırız. Çünki o bizim mü'min kullarımızdandır.

133, 134- Şübhesiz Lût da peygamberlerdendir. Hani *(kavmini helâk ederken)* onu ve bütün âilesini kurtarmıştık.

135, 136- Ancak geride kalan *(isyankâr)* lar arasında bulunan bir kocakarı hâriç. Sonra o diğerlerini helâk ettik.

137, 138- *(Ey Mekkeliler!)* Elbette siz de sabaha ulaşan kimseler iken ve geceleyin doğrusu onlar*(ın harâb olmuş yerlerin)*e uğruyorsunuz. Hiç akıl erdirmez misiniz?

139- Muhakkak ki Yûnus da elbette peygamberlerdendir.

140- Hani *(o)*, dolu gemiye kaçmıştı.

141- Nihâyet *(gemidekilerle birlikte)* kur'a çekti de, kaybedenlerden oldu.

142- Derken o *(kendi kendini)* kınayan bir kimse olduğu hâlde balık onu yuttu.

143, 144- Fakat gerçekten o, tesbîh edenlerden olmasaydı, mutlakâ *(insanların)* diriltilecekleri güne kadar onun karnında kalırdı.

145- Bunun üzerine kendisi hasta bir hâlde iken onu *(ağaçsız bir)* alana attık.

146- Ve üzerine *(gölge yapması ve ondan beslenmesi için)* kabak *(cinsin)*den bir ağaç bitirdik.

147- Ve onu yüz bin *(kişilik bir topluluğ)*a veya *(daha da)* artmakta olanlara *(peygamber olarak)* gönderdik.

148- Sonunda îmân ettiler de onları bir zamâna kadar *(dünya ni'metlerinden)* faydalandırdık.

149- *(Ey Resûlüm!)* Şimdi sor onlara: "Kızlar Rabbinin de, oğullar onların mı?"

150- Yoksa melekleri dişiler olarak yarattık da, onlar *(buna)* şâhid olan kimseler miydi?

151, 152- Dikkat edin! Muhakkak ki onlar, iftirâları yüzünden "Allah doğurdu" diyorlar; şübhe yok ki onlar gerçekten yalancıdırlar.

153- *(O,)* kızları oğullara tercih mi etmiş?

154,155, 156, 157- Size ne oluyor, nasıl hüküm veriyorsunuz? Hiç ibret almıyor musunuz? Yoksa sizin apaçık bir delîliniz mi var? Öyle ise *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, kitâbınızı getirin!

158, 159- Bir de *(Allah'ın)* kendisi ile cinler arasında bir neseb *(bağı)* uydurdular. And olsun cinler de bilirler ki, gerçekten onlar *(bu sözü uyduranlar)* elbette *(o gün Cehennemde)* hazır bulundurulacak olan kimselerdir. Allah, *(onların)* vasıflandırmakta olduklarından pek münezzehtir!

160- Ancak Allah'ın ihlâsa erdirilmiş kulları müstesnâdır *(onlar Cehennemden kurtulurlar ve böyle iftirâ etmezler)*.

161, 162, 163- Artık gerçekten siz ve tapmakta olduklarınız, siz *(hiç kimseyi)* O'na *(Allah'a)* karşı fitneye düşürecek kimseler değilsiniz! Ancak *(kendi ameli ile hak ederek)* Cehenneme girecek olan o kimse hâriç.

164- *(Melekler şöyle derler:)* "Bizden bir kimse yoktur ki mutlakâ onun için, bilinen bir makam olmasın!"

165, 166- "Ve şübhesiz ki, *(emrolunacağımız herşey için)* saf saf duranlar elbette ancak biziz. Hem muhakkak ki, tesbîh edenler gerçekten ancak biziz."

167, 168, 169, 170- Ve *(o müşrikler)* doğrusu diyorlardı ki: "Eğer şübhesiz bizim yanımızda *(da)* öncekiler*(e verilenler)*den bir kitab olsaydı, *(biz de)* elbette Allah'ın ihlâsa erdirilmiş kulları olurduk." Fakat *(Kur'ân gelince)* onu inkâr ettiler. Ama *(inkârlarının âkıbetini)* ileride bilecekler.

171, 172- Celâlim hakkı için, peygamber kullarımız hakkında sözümüz geçmiştir *(vardır)*. Şübhe yok ki onlar, gerçekten kendilerine yardım olunacak kimselerdir.

173- Ve şübhesiz bizim ordumuz *(ki elbette)* onlar gâlib gelenlerdir.

174, 175- *(Ey Habîbim!)* Onun için bir zamâna kadar onlardan yüz çevir! Ve onları*(n başlarına gelecek olanı)* gör; nihâyet ileride *(onlar da)* görecekler!

176, 177- Şimdi azâbımızı acele mi istiyorlar? Ama *(o azab)* onların sâhasına indiği zaman, artık o korkutulanların sabâhı ne kötüdür!

178, 179- Yine *(sen)* bir zamâna kadar onlardan yüz çevir! Ve *(başlarına gelecekleri)* gör; nihâyet ileride *(onlar da)* görecekler!

180, 181, 182- O izzet sâhibi Rabbin, *(onların)* vasıflamakta oldukları şeylerden pek münezzehtir. Ve selâm, peygamberler üzerine olsun! Ve hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur.

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿١٥٤﴾ اَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٥﴾ اَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ مُبِينٌ ﴿١٥٦﴾

apaçık | bir delil | yoksa sizin için var mı | hiç ibret almıyor musunuz | hüküm veriyorsunuz | nasıl | size ne oldu

فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٥٧﴾ وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجِنَّةِ نَسَبًا

bir neseb | cinlerin | arasında | ve | onun arasında | kıldılar | ve | doğru kimseler | iseniz | eğer | kitabınızı | öyle ise getirin

وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ اِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٥٨﴾ سُبْحَانَ اللّٰهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٥٩﴾

vasfediyorlar | o şeyden ki | Allah | pek münezzehtir | elbet hazır edilecek olanlardır | şübhesiz onlar | cinler | bildi | and olsun ve gerçekten

اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٠﴾ فَاِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ﴿١٦١﴾ مَا اَنْتُمْ عَلَيْهِ

ona karşı | siz değilsiniz | tapıyorsunuz | o şeyler ki | ve | artık şübhesiz siz | ihlâsa erdirilen | Allahın | kulları | ancak

بِفَاتِنِينَ ﴿١٦٢﴾ اِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ﴿١٦٣﴾ وَمَا مِنَّا اِلَّا لَهُ مَقَامٌ

bir makam | ona vardır | ancak | bizden yoktur | ve | cehenneme | girendir | o | o kimse ki | ancak | fitneye düşürenler

مَعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾ وَاِنَّا لَنَحْنُ الصَّٓافُّونَ ﴿١٦٥﴾ وَاِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ ﴿١٦٦﴾

tesbîh edenler | elbette biziz | şübhesiz biz | ve | saf saf duranlar | elbette biziz | şübhesiz biz | ve | bilinen

وَاِنْ كَانُوا لَيَقُولُونَ ﴿١٦٧﴾ لَوْ اَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِنَ الْاَوَّلِينَ ﴿١٦٨﴾

evvelkilerden | bir kitab | yanımızda | şübhesiz | eğer (olsaydı) | elbette diyorlar | idiler | şübhesiz | ve

لَكُنَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٩﴾ فَكَفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾

bilecekler | ama ileride | onu | buna rağmen inkâr ettiler | ihlâsa erdirilen | Allahın | kulları | elbette olurduk

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾ اِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ ﴿١٧٢﴾

yardım olunanlardır | elbette onlar | şübhesiz onlar | peygamberlerden | kullarımız için | sözümüz | geçmiştir | and olsun ve gerçekten

وَاِنَّ جُنْدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿١٧٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتّٰى حِينٍ ﴿١٧٤﴾

bir zamana | tâ ki | onlardan | onun için yüz çevir | gâlib gelenlerdir | elbette onlar | bizim ordumuz | şübhesiz | ve

وَاَبْصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٥﴾ اَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٧٦﴾ فَاِذَا

ama o zaman ki | acele istiyorlar | şimdi azâbımızı mı | görecekler | nihâyet ileride | onları gör | ve

نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَٓاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ ﴿١٧٧﴾ وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتّٰى حِينٍ

bir zamana | tâ ki | onlardan | yüz çevir | ve | korkutulanların | sabahı | artık ne kötüdür | onların sâhasına | indi

﴿١٧٨﴾ وَاَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٩﴾ سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا

o şeyden ki | izzetin | Rabbi olan | Rabbin | pek münezzehtir | görecekler | nihâyet ileride | gör | ve

يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾

âlemlerin | Rabbi olan | Allahadır | hamd | ve | peygamberler üzerine | selâm | ve | vasfediyorlar

سُورَةُ صٓ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانٍ وَثَمَانُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

صٓ وَالْقُرْاٰنِ ذِى الذِّكْرِ ﴿١﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِى عِزَّةٍ وَ شِقَاقٍ ﴿٢﴾

bir ayrılık ve bir gurur içindedir inkâr ettiler o kimseler ki bil'akis zikir sâhibi yemîn olsun Kur'ân'a sâd

كَمْ اَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَوْا وَ لَاتَ حِينَ مَنَاصٍ ﴿٣﴾ وَ عَجِبُوا

şaştılar ve kurtuluş zamanı değildir ve ki feryâd ettiler nesilden onlardan önce helâk ettik nice

اَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَ قَالَ الْكَافِرُونَ هٰذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٤﴾ اَجَعَلَ

kıldı mı pek yalancı bir sihirbazdır bu kâfirler dediler ve onlardan bir korkutucu kendilerine geldiye

الْاٰلِهَةَ اِلٰهًا وَاحِدًا اِنَّ هٰذَا لَشَیْءٌ عُجَابٌ ﴿٥﴾ وَ انْطَلَقَ الْمَلَاُ مِنْهُمْ اَنِ

diye onlardan ileri gelenler kalkıp gittiler ve şaşılacak bir şeydir elbette bu doğrusu tek bir İlâh ilâhları

امْشُوا وَ اصْبِرُوا عَلٰۤى اٰلِهَتِكُمْ اِنَّ هٰذَا لَشَیْءٌ يُرَادُ ﴿٦﴾ مَا سَمِعْنَا بِهٰذَا

bunu işitmedik isteniyor elbette bir şeydir bu şübhesiz ilâhlarınızın üzerine sabredin ve yürüyün

فِى الْمِلَّةِ الْاٰخِرَةِ اِنْ هٰذَاۤ اِلَّا اخْتِلَاقٌ ﴿٧﴾ ءَاُنْزِلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ

zikir ona indirildi mi uydurma ancak bu değildir son dinde

مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُمْ فِى شَكٍّ مِنْ ذِكْرِى بَلْ لَمَّا يَذُوقُوا عَذَابِ ﴿٨﴾

azâbımı henüz tatmadılar bil'akis benim zikrimden bir şübhe içindedir onlar bil'akis aramızdan

اَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ ﴿٩﴾ اَمْ لَهُمْ مُلْكُ

mülkiyeti onların mı yoksa çok ihsân edici dâima üstün olan Rabbinin rahmet hazîneleri yoksa onların yanında mı

السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِى الْاَسْبَابِ ﴿١٠﴾ جُنْدٌ

bir ordudur sebebler içinde öyle ise yükselsinler ikisi arasındadır o şeylerin ki ve yerin ve göklerin

مَا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِنَ الْاَحْزَابِ ﴿١١﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ

kavmi onlardan önce yalanlamıştı topluluklardan bozguna uğratılmış işte şurada o şey ki

نُوحٍ وَ عَادٌ وَ فِرْعَوْنُ ذُو الْاَوْتَادِ ﴿١٢﴾ وَ ثَمُودُ وَ قَوْمُ لُوطٍ

Lût'un kavmi ve Semûd ve kazıklar sâhibi Fir'avun ve Âd ve Nûhun

وَ اَصْحَابُ لْـَٔيْكَةِ اُولٰۤئِكَ الْاَحْزَابُ ﴿١٣﴾ اِنْ كُلٌّ اِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ

peygamberleri yalanladı ancak hepsi değildir o topluluklardır işte onlar Eyke halkı ve

فَحَقَّ عِقَابِ ﴿١٤﴾ وَ مَا يَنْظُرُ هٰۤؤُلَاۤءِ اِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَا لَهَا

onun için yoktur tek bir ses ancak bunlar beklemiyor ve azâbım ve hak oldu

مِنْ فَوَاقٍ ﴿١٥﴾ وَ قَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا قِطَّنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ﴿١٦﴾

hesab gününden önce payımızda bize acele et Rabbimiz dediler ve ki bir bekleme

38- SÂD SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 88 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- **Sâd**; şerefli Kur'ân'a yemîn olsun *(ki o haktır)*!

2- Hayır! İnkâr edenler bir gurur ve *(Allah'a ve Resûlüne karşı)* muhâlefet içindedirler.

3- Onlardan önce nice nesilleri *(böyle zulümleri sebebiyle)* helâk ettik; o zaman feryâd ettiler; *(ama)* artık kurtuluş zamânı değildir!

4- Buna rağmen *(onlar şimdi)* kendilerine içlerinden bir korkutucu gelmesine şaştılar. Ve o kâfirler dediler ki: "Bu pek yalancı bir sihirbazdır."

5- "İlâhları tek bir ilâh mı yapmış? Doğrusu bu gerçekten şaşılacak bir şeydir!"

6, 7, 8- Onların ileri gelenleri ise: "Yürüyün ve ilâhlarınızın üzerine sabredin *(onlara bağlı kalın)*; çünki bu, elbette *(sizden)* istenen şeydir. *(Biz)* bunu *(bize anlatılan tevhid inancını)* son dinde *(Îsâ'nın dîninde de)* işitmedik. Bu, uydurmadan başka birşey değildir! Zikir *(Kur'ân)* aramızdan *(ine ine)* ona mı indirildi?" diye kalkıp gittiler. Hayır! Onlar benim zikrimden *(Kur'ân'ımdan)* şübhe içindedirler. Hayır! *(Onlar)* benim azâbımı henüz tatmadılar!

9- Yoksa Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)* Vehhâb *(çok ihsân edici)* olan Rabbinin rahmet hazîneleri onların yanında mıdır?

10- Yoksa göklerin ve yerin ve ikisi arasında bulunanların mülkiyeti onlara mı âiddir? Öyle ise sebebler*(e başvurmak)*la *(arşa)* çıksınlar *(da kâinâtı idâre etsinler bakalım)*!

11- *(Onlar, peygamberlerine karşı gelen)* topluluklardan *(oluşmuş)*, işte şurada *(Mekke'de)* bozguna uğratılmış *(olacak)* derme çatma bir ordudur.

12, 13- Onlardan önce Nûh kavmi, Âd *(kavmi)*, kazıklar sâhibi Fir'avun, Semûd *(kavmi)*, Lût kavmi ve Eyke halkı da *(peygamberleri)* yalanlamışlardı. İşte onlar *(peygamberlerine karşı gelen çeşitli)* topluluklardır.

14- Doğrusu hepsi peygamberleri yalanladı da azâbım *(onların üzerine)* hak oldu.

15- Bunlar da ancak tek bir sayhayı *(sûra birinci üfürülüşü)* bekliyor. *(Ama)* onun *(bir hayvanın ikinci sağımı kadar bile)* gecikmesi yoktur.

16- Bir de *(alay ederek)* dediler ki: "Rabbimiz! Bize *(azabdan)* payımızı, hesab gününden önce hemen ver!"

17- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Onların söylemekte olduklarına sabret ve kuvvet sâhibi kulumuz Dâvûd'u hatırla! Doğrusu o, dâimâ *(Allah'a)* yönelen bir kimse idi.

18- Gerçekten biz, dağları *(ona)* boyun eğdirdik, akşam sabah onunla berâber tesbîh ederlerdi.

19- Kuşları da toplanmış olarak *(ona itâat ettirdik)*! Hepsi onun *(zikrine katılmak)* için dönüp gelici idiler.

20- Ve onun saltanatını kuvvetlendirdik ve ona hikmet ve *(hak ile bâtılı)* ayırd edici konuşma *(kābiliyeti)* verdik.

21- Hem sana o da'vâcıların haberi geldi mi? Hani ma'bed*(in duvarın)*a tırmanmışlardı.

22- O vakit Dâvûd'un yanına girmişlerdi de *(Dâvûd)* onlardan ürkmüştü. Dediler ki: "Korkma! *(Biz)* birbirimizin hakkına tecâvüz eden iki da'vâcıyız; şimdi *(sen)* aramızda hak ile hükmet; haksızlık etme ve bizi *(doğru)* yolun ortasına çıkar!"

23- *(Onlardan biri şöyle dedi:)* "Doğrusu bu benim kardeşimdir; onun doksan dokuz koyunu var. Benim ise tek bir koyunum var. Böyle iken: 'Onu bana ver!' dedi ve tartışmada beni yendi."

24- *(Dâvûd:)* "Doğrusu *(o,)* senin koyununu kendi koyunlarına *(katmak)* istemekle sana haksızlık etmiştir! Zâten şübhesiz ortakların birçoğu, birbirlerine gerçekten haksızlık eder; ancak îmân edip sâlih ameller işleyenler müstesnâ! Onlar ise ne kadar azdır!" dedi. Dâvûd *(böylelikle)* kendisini imtihân ettiğimizi sezdi *(anladı)*; hemen Rabbinden mağfiret diledi, rükû' ederek *(secdeye)* kapandı ve *(Allah'a)* yöneldi.

سجده

25- Bunun üzerine *(biz de)* ondan bunu *(bu zellesini)* affettik. Ve şübhesiz ki katımızda onun için elbette bir yakınlık ve güzel bir âkıbet vardır.

26- Ey Dâvûd! Muhakkak ki biz, seni yeryüzünde bir halîfe kıldık; öyle ise insanlar arasında hak ile hükmet; ve nefsinin arzusuna uyma! Yoksa *(bu)* seni Allah'ın yolundan saptırır. Şübhesiz Allah'ın yolundan sapanlar yok mu, hesab gününü unuttuklarından dolayı onlar için *(pek)* şiddetli bir azab vardır.

اِصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ ذَا الْاَيْدِۚ اِنَّهُٓ اَوَّابٌ

dâimâ yönelen idi — doğrusu o — kuvvet — sâhibi — Dâvûdu — kulumuz — hatırla — ve — söylüyorlar — o şeyler e ki — sabret

﴿١٧﴾ اِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْاِشْرَاقِ ﴿١٨﴾ وَالطَّيْرَ

kuşları — ve — sabah — ve — akşamleyin — tesbîh ederlerdi — onunla beraber — dağları — boyun eğdirdik — şübhesiz biz

مَحْشُورَةًۜ كُلٌّ لَهُٓ اَوَّابٌ ﴿١٩﴾ وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَاٰتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ

hikmet — ona verdik — ve — onun saltanatını — kuvvetlendirdik — ve — dönüp gelici idiler — onun için — hepsi — toplanmış olarak

وَفَصْلَ الْخِطَابِ ﴿٢٠﴾ وَهَلْ اَتٰيكَ نَبَؤُا الْخَصْمِ اِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ

ma'bede — tırmanmışlardı — o vakit — hasımların — haberi — sana geldi mi — ve — konuşma — ayırd edici — ve

﴿٢١﴾ اِذْ دَخَلُوا عَلٰى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْۚ خَصْمَانِ بَغٰى

haksızlık etti — iki da'vâcı ki — korkma — dediler ki — onlardan — ve ürkmüştü — Dâvûd'un üzerine — girmişlerdi — o vakit

بَعْضُنَا عَلٰى بَعْضٍ فَاحْكُمْ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَٓا

bizi ulaştır — ve — aşırıya gitme — ve — hak ile — aramızda — şimdi hükmet — bazısına — bazımız

اِلٰى سَوَٓاءِ الصِّرَاطِ ﴿٢٢﴾ اِنَّ هٰذَٓا اَخ۪ي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَلِيَ

benim var — ve — koyun — doksan — ve — dokuz — onun var — kardeşimdir — bu — doğrusu — yolun — ortasına

نَعْجَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ اَكْفِلْن۪يهَا وَعَزَّن۪ي فِي الْخِطَابِ ﴿٢٣﴾ قَالَ لَقَدْ

and olsun gerçekten — dedi — tartışmada — beni yendi — ve — onu bana bırak — böyle iken dedi — tek — bir koyun

ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِكَ اِلٰى نِعَاجِه۪ۜ وَاِنَّ كَث۪يرًا مِنَ الْخُلَطَٓاءِ لَيَبْغ۪ي

kesin zulmeder — ortaklardan — birçoğu — şübhesiz — ve — kendi koyunlarına — senin koyununu — istemekle — sana zulmetmiş

بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ اِلَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَل۪يلٌ مَا هُمْ

onlar — ne kadar azdır — ve — sâlih ameller — işlediler — ve — îmân ettiler — o kimseler ki — ancak — bazısına — bazıları

وَظَنَّ دَاوُدُ اَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَاَنَابَ

yöneldi — ve — rükû' ederek — kapandı — ve — Rabbinden — hemen mağfiret diledi — onu imtihân ettik — şübhesiz — Dâvûd — sandı — ve

﴿٢٤﴾ فَغَفَرْنَا لَهُ ذٰلِكَۜ وَاِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفٰى وَحُسْنَ مَاٰبٍ ﴿٢٥﴾

bir dönüş yeri — güzel — ve — elbette bir yakınlık — katımızda — ona vardır — şübhesiz — ve — bundan — onu — bunun üzerine affettik

يَا دَاوُدُ اِنَّا جَعَلْنَاكَ خَل۪يفَةً فِي الْاَرْضِ فَاحْكُمْ بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ

hak ile — insanlar — arasında — öyle ise hükmet — yeryüzünde — bir halîfe — seni kıldık — şübhesiz biz — Dâvûd — ey

وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوٰى فَيُضِلَّكَ عَنْ سَب۪يلِ اللّٰهِۜ اِنَّ الَّذ۪ينَ يَضِلُّونَ

saparlar — o kimseler ki — şübhesiz — Allahın — yolundan — yoksa seni saptırır — nefsin arzusuna — tâbi' olma — ve

عَنْ سَب۪يلِ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَد۪يدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٢٦﴾

hesab — gününü — unuttular — o şeyden dolayı ki — şiddetli — bir azâb — onlar için vardır — Allahın — yolundan

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ذٰلِكَ ظَنُّ

ve yaratmadık · göğü · ve · yeri · ve · o şeyleri ki · ikisi arasındadır · boş yere · bu · zannıdır

الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ ﴿٢٧﴾ اَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ

o kimselerin ki · inkâr ettiler · artık vay hâline · o kimselerin ki · küfre düştüler · ateşten dolayı · yoksa · kılar mıyız · o kimseleri ki

اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْاَرْضِ اَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ

îmân ettiler · ve · yaptılar · sâlih ameller · fesad çıkaranlar gibi · yeryüzünde · yoksa · kılar mıyız · takvâ sâhiblerini

كَالْفُجَّارِ ﴿٢٨﴾ كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ اِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا اٰيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ

günahkârlar gibi · bir kitabdır ki · onu indirdik · sana · mübârek · düşünmeleri için · âyetlerini · ve · ibret alması için

اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿٢٩﴾ وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمٰنَ نِعْمَ الْعَبْدُ اِنَّهُ اَوَّابٌ ﴿٣٠﴾

akıl sâhibleri · ve · ihsân ettik · Dâvûda · Süleymânı · ne iyi · kuldu · doğrusu o · dâimâ yöneldi

اِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّافِنَاتُ الْجِيَادُ ﴿٣١﴾ فَقَالَ اِنِّي اَحْبَبْتُ

o vakit · arz edilmişti · ona · akşam üstü · üç ayağı üzerinde duranlar · sür'atli koşan atlar · bu yüzden demişti ki · doğrusu ben · sevdim

حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتّٰى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿٣٢﴾ رُدُّوهَا عَلَيَّ فَطَفِقَ

muhabbeti · hayra · zikrinden dolayı · Rabbimin · tâ ki · gizlendi · perde ile · onları geri getirin · bana · sonra başladı

مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْاَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمٰنَ وَاَلْقَيْنَا عَلٰى كُرْسِيِّهِ

sıvazlamaya · bacakları · ve · boyunları · ve · and olsun gerçekten · imtihân ettik · Süleymânı · ve · bıraktık · tahtının üstüne

جَسَدًا ثُمَّ اَنَابَ ﴿٣٤﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِاَحَدٍ مِنْ

cesed olarak · sonra · yöneldi · dedi · Rabbim · mağfiret eyle · bana · ve ihsân et · bana · bir saltanat ki · yaraşmayacak · hiç kimseye

بَعْدِي اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾ فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِاَمْرِهِ رُخَاءً

benden sonra · şübhesiz sen · sensin · çok ihsân edici olan · ve boyun eğdirdik · ona · rüzgârı · akıp giderdi · emriyle · yumuşak olarak

حَيْثُ اَصَابَ ﴿٣٦﴾ وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَغَوَّاصٍ ﴿٣٧﴾ وَاٰخَرِينَ

o yere ki · istedi · ve · şeytanları · her · binâ yapan · ve · dalgıçlık eden · ve · diğerlerini ki

مُقَرَّنِينَ فِي الْاَصْفَادِ ﴿٣٨﴾ هٰذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ اَوْ اَمْسِكْ بِغَيْرِ

birbirlerine bağlıdırlar · zincirlerle · bu · bizim ihsânımızdır · artık ver · veya · tut · olmadan

حِسَابٍ ﴿٣٩﴾ وَاِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفٰى وَحُسْنَ مَاٰبٍ ﴿٤٠﴾ وَاذْكُرْ

hesab · ve · şübhesiz · onun için var · katımızda · elbet bir yakınlık · ve · güzel · bir dönüş yeri · ve · an

عَبْدَنَا اَيُّوبَ اِذْ نَادٰى رَبَّهُ اَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ ﴿٤١﴾

kulumuzu · Eyyûbu · o vakit · seslenmişti · Rabbisine · şübhesiz ben · bana dokundu · şeytan · bir yorgunluk ile · ve · bir azâb

اُرْكُضْ بِرِجْلِكَ هٰذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ﴿٤٢﴾

vur · ayağın ile · bu · yıkanılacak olandır · serindir · ve · içilecek olandır

27- Hem göğü, yeri ve ikisi arasında bulunanları boş yere yaratmadık. Bu, inkâr edenlerin zannıdır. Artık, ateşten dolayı vay hâline o küfre düşenlerin!

28- Yoksa îmân edip sâlih ameller işleyenleri, yeryüzünde o fesad çıkaranlar gibi mi tutacağız? Yoksa takvâ sâhiblerini *(yoldan çıkan)* o günahkârlar gibi mi kılacağız?

29- *(İşte bu,)* âyetlerini düşünsünler ve akıl sâhibleri ibret alsın diye onu sana indirdiğimiz mübârek bir Kitab'dır.

30, 31- Bir de Dâvûd'a *(oğlu)* Süleymân'ı ihsân ettik. *(O Süleymân)* ne iyi kuldu! Hakîkaten o, dâimâ *(Allah'a)* yönelen bir kimseydi! Hani ona bir ikindi sonrası, *(bir ayağını tırnağı üzerine kaldırıp diğer)* üç ayağı üzerinde duran ve sür'atli koşan atlar arz edilmişti.

32- Bu yüzden demişti ki: "Doğrusu ben Rabbimin zikrinden *(cihâda yarayışlı hayvanlar olmasından)* dolayı hayra muhabbeti *(o atları)* sevdim." Nihâyet *(eğitilen o atlar sür'atle koştular da sanki ufukta)* perdenin arkasına gizlendiler *(gözden kayboldular).*

33- *(Süleymân seyislerine:)* "Onları bana geri getirin!" *(dedi.)* Sonra *(onlara sevgisinden)* bacaklarını ve boyunlarını sıvazlamaya başladı.

34- And olsun ki Süleymân'ı *(bir rahatsızlıkla)* imtihân ettik ve tahtının üstüne *(kendisini)* bir cesed olarak *(o hâlsizlikte)* bıraktık; sonra *(o, sıhhate)* yöneldi *(şifâ buldu).*

35- Dedi ki: "Rabbim! Bana mağfiret buyur ve bana, benden sonra hiç kimseye nasîb olmayacak bir saltanat ihsân et! Şübhesiz Vehhâb *(çok ihsân edici)* olan ancak sensin!"

36- Bunun üzerine rüzgârı ona boyun eğdirdik; onun emriyle istediği yere yumuşak olarak akıp giderdi.

37, 38- Her binâ yapan ve dalgıçlık eden şeytanları *(cinleri)* de ve *(zarar vermemeleri için)* zincirlerle birbirlerine bağlı olan diğerlerini de *(ona boyun eğdirdik).*[1]

39- Bu bizim ihsânımızdır; artık ister *(dilediğine)* hesabsız olarak ver, ister tut!

40- Ve muhakkak ki katımızda onun için gerçekten bir yakınlık ve güzel bir dönüş yeri *(olan Cennet)* vardır.

41- *(Ey Resûlüm!)* Kulumuz Eyyûb'u da an! Hani, Rabbisine: "Doğrusu şeytan *(hastalığımdan dolayı yakınlarıma verdiği vesveseleriyle)* bana bir yorgunluk ve bir elem dokundurdu!" diye seslenmişti.

42- *(Ona:)* "Ayağın ile *(yere)* vur! *(İşte)* bu *yıkanılacak ve içilecek (ve böylelikle şifâ bulacağın) bir serin (su)!" (dedik.)*

43- Tarafımızdan bir rahmet ve *(selîm)* akıl sâhibleri için bir ibret olmak üzere ona *(Eyyûb'a)* hem âilesini hem de onlarla berâber bir mislini daha bağışladık.

44- *(Ona:)* "Eline bir demet sap al da onunla *(zevcene)* vur ve yemînini bozma!" *(dedik).*(1) Gerçekten biz onu sabırlı bir kimse olarak bulduk. *(O)* ne iyi kuldu! Hakîkaten o, dâimâ *(Allah'a)* yönelen bir kimse idi.

45- *(Ey Habîbim!)* Kuvvet ve basîret sâhibi kullarımız İbrâhîm'i, İshâk'ı ve Ya'kûb'u da an!

46- Çünki biz onları, hâlis *(bir haslet)* olan âhiret düşüncesiyle ihlâslı *(kimseler)* kıldık.

47- Gerçekten de onlar, bizim katımızda elbette seçilmişlerden, en hayırlı kimselerdendir.

48- İsmâîl'i, Elyesa'ı ve Zülkifl'i de an! Hepsi de en hayırlı kimselerdendir.

49, 50- Bu, *(onları güzel)* bir yâd etmedir! Şübhesiz ki takvâ sâhibleri için, gerçekten güzel bir dönüş yeri, kapıları kendilerine açılmış olan Adn Cennetleri vardır.

51- Orada *(o gün artık tahtlar üzerinde)* yaslanmış kimselerdir; orada *(dilediklerinden)* birçok meyveler ve içecekler isterler.

52- Yanlarında da *(kocalarından)* başkasına bakmayan aynı yaşta olan *(zevce)* ler vardır.

53- *(İşte)* bu, hesab günü için va'd edilmekte olduğunuz şeylerdir.

54- Şübhesiz ki bu, gerçekten bizim *(verdiğimiz)* rızkımızdır; onun tükenmesi yoktur.

55, 56- Bu *(böyledir)*! Şübhesiz ki azgınlar için de elbette kötü dönüş yeri, Cehennem vardır; oraya girerler. Artık o ne kötü yataktır!

57- Bu *(böyledir!)* İşte tatsınlar onu; bir kaynar su ve bir irin!

58- Ve bunun şeklinden başka çeşit çeşit *(azablar)* vardır.

59- *(Azgınların elebaşlarına:)* "İşte bunlar, sizinle berâber körü körüne *(ateşe)* girecek bir topluluktur" *(denilir)*. *(Fakat reisler:)* "Onlar rahat yüzü görmesin! Çünki onlar *(kendileri hak ettiği için)* ateşe gireceklerdir" *(derler)*.

60- *(O elebaşlarına uyanlar ise:)* "Hayır! *(Asıl)* siz rahat yüzü görmeyin! Bunu bizim başımıza siz takdîm ettiniz *(siz getirdiniz)*. Artık o ne kötü karargâhtır!" derler.

61- *(Yine onlar:)* "Rabbimiz! Bunu bizim başımıza kim takdîm etti *(getirdi)* ise, artık ona ateşteki azâbı bir kat daha artır!" derler.

وَوَهَبْنَا لَهُ اَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرٰى لِاُولِي

sâhibleri için · bir ibret · ve · bizden · bir rahmet olarak · onlarla beraber · onların mislini · ve · âilesini · ona · bağışladık · ve

الْاَلْبَابِ ﴿٤٣﴾ وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَاضْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنَثْ اِنَّا

şübhesiz biz · yemînini bozma · ve · onunla · ve vur · bir demet sap · eline · al · ve · akıl

وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِعْمَ الْعَبْدُ اِنَّهُ اَوَّابٌ ﴿٤٤﴾ وَاذْكُرْ عِبَادَنَا

kullarımızı · an · ve · yönelen bir kimse idi · şübhesiz o · kuldu · ne iyi · sabırlı bir kimse olarak · onu bulduk

اِبْرٰهِيمَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ اُولِي الْاَيْدِي وَالْاَبْصَارِ ﴿٤٥﴾ اِنَّا اَخْلَصْنَا

ihlâslı kıldık · şübhesiz biz · basîretler · ve · eller · sâhibleri · Ya'kûb'u · ve · İshâk'ı · ve · İbrâhîm'i

هُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ ﴿٤٦﴾ وَاِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ

elbette seçilmişlerdendir · bizim katımızda · şübhesiz onlar · ve · yurdun · hatırlanmasıdır · hâlis bir haslet ile ki · onları

الْاَخْيَارِ ﴿٤٧﴾ وَاذْكُرْ اِسْمٰعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِنَ

hepsi · ve · Zülkifl'i · ve · Elyesa'ı · ve · İsmâîl'i · an · ve · en hayırlı kimselerdendir

الْاَخْيَارِ ﴿٤٨﴾ هٰذَا ذِكْرٌ وَاِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَاٰبٍ ﴿٤٩﴾ جَنَّاتِ عَدْنٍ

Adn · Cennetleri · bir dönüş yeri · elbet güzel · takvâ sâhibleri için vardır · şübhesiz · ve · bir anmadır · bu · en hayırlı kimselerdendir

مُفَتَّحَةً لَهُمُ الْاَبْوَابُ ﴿٥٠﴾ مُتَّكِئِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَاكِهَةٍ

meyveyi · orada · isterler · orada · yaslananlardır · o kapılar · kendilerine · açılmıştır

كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ ﴿٥١﴾ وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ اَتْرَابٌ ﴿٥٢﴾ هٰذَا

bu · aynı yaştalar · gözü · diken zevceler · yanlarında vardır · ve · içeceği · ve · birçok

مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٥٣﴾ اِنَّ هٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ ﴿٥٤﴾

bir tükenme · ona · yoktur · elbet bizim rızkımızdır · bu · şübhesiz · hesab · günü için · va'd edilirsiniz · o şeylerdir ki

هٰذَا وَاِنَّ لِلطَّاغِينَ لَشَرَّ مَاٰبٍ ﴿٥٥﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿٥٦﴾

yataktır · artık ne kötü · oraya girerler · cehennem · bir dönüş yeri · elbet kötü · azgınlar için vardır · şübhesiz · ve · bu

هٰذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ ﴿٥٧﴾ وَاٰخَرُ مِنْ شَكْلِهِ اَزْوَاجٌ ﴿٥٨﴾ هٰذَا

bu · çiftler · bunun şeklinden · başkası · ve · bir irin · ve · bir kaynar su · işte tatsınlar onu · bu

فَوْجٌ مُقْتَحِمٌ مَعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ اِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ ﴿٥٩﴾ قَالُوا

dediler · ateşe · girecek olanlardır · şübhesiz onlar · onlara · rahatlık olmasın · sizinle beraber · atılacak olan · bir topluluktur

بَلْ اَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ اَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا فَبِئْسَ الْقَرَارُ

karargâhtır · artık ne kötü · bize · bunu takdîm ettiniz · siz · size · rahatlık olmasın · siz · bil'akis

﴿٦٠﴾ قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هٰذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ ﴿٦١﴾

ateşteki · bir kat · azâbı · artık ona artır · bunu · bize · takdîm etti · kimki · Rabbimiz · dediler

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرٰى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِنَ الْاَشْرَارِ ٦٢

ve dediler · bize ne oldu ki · göremiyoruz · o adamları ki · idik · kendilerini sayıyoruz · kötülerden

اَتَّخَذْنَاهُمْ سِخْرِيًّا اَمْ زَاغَتْ عَنْهُمُ الْاَبْصَارُ ٦٣ اِنَّ ذٰلِكَ لَحَقٌّ

onları edinmiş miydik · bir alay · yoksa · kaydı mı · onlardan · gözler · şübhesiz · bu · elbette haktır

تَخَاصُمُ اَهْلِ النَّارِ ٦٤ قُلْ اِنَّمَا اَنَا مُنْذِرٌ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اللّٰهُ

birbirleriyle çekişmesi · ateş ehlinin · de ki · ancak · ben · bir korkutucuyum · ve · bir ilâh yoktur · ancak · Allah

الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ٦٥ رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ٦٦

tek olan · dilediğini kahreden · Rabbidir · göklerin · ve · yerin · ve · o şeylerin ki · arasındadır · dâima üstündür · çok bağışlayandır

قُلْ هُوَ نَبَؤٌا عَظِيمٌ ٦٧ اَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ٦٨ مَا كَانَ لِيَ مِنْ عِلْمٍ

de ki · o · bir haberdir · büyük · siz · ondan · yüz çeviren kimselersiniz · olmadı · benim için · bir bilgi

بِالْمَلَاِ الْاَعْلٰى اِذْ يَخْتَصِمُونَ ٦٩ اِنْ يُوحٰى اِلَيَّ اِلَّا اَنَّمَا اَنَا نَذِيرٌ

topluluk hakkında · en yüce · o vakit ki · tartışıyorlardı · değildir · vahyediliyor · bana · ancak · sadece · ben · bir korkutucu

مُبِينٌ ٧٠ اِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ طِينٍ ٧١ فَاِذَا

apaçık · bir zaman · buyurdu · Rabbin · meleklere · şübhesiz ben · yaratıcıyım · bir insan · çamurdan · o zaman ki

سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ٧٢ فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ

onu düzelttim · ve · üfledim · ona · ruhumdan · hemen kapanın · ona · secde ediciler olarak · ve secde ettiler · meleklerin

كُلُّهُمْ اَجْمَعُونَ ٧٣ اِلَّا اِبْلِيسَ اِسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ٧٤

hepsi · topluca · hâriç · İblis · büyüklük tasladı · ve · oldu · kâfirlerden

قَالَ يَا اِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ اَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيَدَيَّ اَسْتَكْبَرْتَ

buyurdu · ey · İblis · nedir · seni men' etti · secde etmenden · o şeye ki · yarattım · iki elimle · büyüklük mü tasladın

اَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ ٧٥ قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ

yoksa · oldun mu · yücelerden · dedi · ben · daha hayırlıyım · ondan · beni yarattın · bir ateşten · ve · onu yarattın

مِنْ طِينٍ ٧٦ قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجِيمٌ ٧٧ وَاِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي اِلٰى

bir çamurdan · buyurdu ki · haydi defol · oradan · elbette sen · kovulansın · ve · şübhesiz · senin üzerinedir · lâ'netim

يَوْمِ الدِّينِ ٧٨ قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْنِي اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ٧٩ قَالَ فَاِنَّكَ

din gününe kadar · dedi · Rabbim · öyle ise bana mühlet ver · o güne kadar ki · diriltilecekler · buyurdu · haydi doğrusu sen

مِنَ الْمُنْظَرِينَ ٨٠ اِلٰى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ٨١ قَالَ فَبِعِزَّتِكَ

mühlet verilenlerdensin · gününe kadar · vaktin · ma'lûm · dedi ki · izzetine yemîn ederim ki

لَاُغْوِيَنَّهُمْ اَجْمَعِينَ ٨٢ اِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ٨٣

mutlaka onları azdıracağım · topluca · ancak · kulların · onlardan · ihlâsa erdirilen

---

62, 63- *(Azgınların reisleri)* yine derler ki: "Bize ne oldu ki, *(dünyada iken)* kendilerini kötülerden saymakta olduğumuz adamları *(fakir Müslümanları burada aramızda)* göremiyoruz?" "Onları alaya alıyorduk; yoksa *(buradalar da)* gözler*(imiz)* mi onlardan kaydı?"

64- Şübhesiz ki bu, ateş ehlinin *(böyle)* birbirleriyle çekişmesi elbette haktır.

65, 66- De ki: "Ben ancak *(Allah'ın azâbını haber veren)* bir korkutucuyum! Vâhid *(bir olan)*, Kahhâr *(herşeyden en üstün)* olan Allah'dan başka hiçbir ilâh yoktur. *(O,)* göklerin ve yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbidir, Azîz *(kudreti dâimâ üstün olan)*-dır, Gaffâr *(çok bağışlayan)*dır."

67, 68- De ki: "Bu *(Kur'ân)*, büyük bir haberdir! Siz ondan yüz çeviren kimselersiniz."

69- "*(Onlar Âdem hakkında)* tartışırlarken benim o mele-i a'lâ *(melekler topluluğu)* hakkında hiçbir bilgim yoktu."

70- "Doğrusu ben ancak apaçık bir korkutucu *(peygamber)* olduğum için bana vahyediliyor."

71- Bir zaman Rabbin meleklere buyurdu ki: "Şübhesiz ben, çamurdan bir insan yaratıcıyım."

72- "Bu yüzden onu *(insan sûretinde yaratıp)* düzelttiğimde ve ona *(yarattığım)* rûhumdan üflediğimde, hemen ona secde ediciler olarak yere kapanın!"

73, 74- Bunun üzerine meleklerin hepsi topluca secde ettiler. Ancak *(cinlerden olan)* İblis hâriç. *(O,)* büyüklük tasladı ve kâfirlerden oldu.

75- *(Allah:)* "Ey İblis! İki elimle *(kudretimle)* yarattığıma secde etmekten seni men' eden nedir? Büyüklük mü tasladın, yoksa yücelerden mi oldun?" buyurdu.

76- *(İblis:)* "Ben ondan daha hayırlıyım. Beni bir ateşten yarattın; onu ise bir çamurdan yarattın" dedi.

77, 78- *(Allah)* buyurdu ki: "Haydi oradan *(o Cennetten)* çık; artık elbette sen kovulmuş birisin! Muhakkak ki cezâ gününe kadar lâ'netim senin üzerinedir!"

79- *(İblis:)* "Rabbim! Öyle ise bana *(insanların)* diriltilecekleri güne kadar mühlet ver!" dedi.

80, 81- *(Allah:)* "Haydi, doğrusu sen ma'lûm vaktin gününe kadar mühlet verilenlerdensin!" buyurdu.

82- *(İblis)* dedi ki: "O hâlde senin izzetine yemîn ederim ki, mutlakâ onların hepsini azdıracağım!"

83- "Ancak onlardan ihlâsa erdirilmiş kulların müstesnâ."[1]

84, 85- *(Allah)* buyurdu ki: "İşte hak! *(Ben azîmüşşân)* hakkı söylerim! Celâlim hakkı için Cehennemi, seninle *(cinlerle)* ve onlardan *(o insanlardan)* sana uyanlarla hep birlikte dolduracağım!"

86- *(Ey Resûlüm!)* De ki: "*(Ben)* buna *(bu tebliğ vazîfeme)* karşılık, sizden hiçbir ücret istemiyorum ve ben *(size kendiliğimden Kur'ân'ı uydurup)* külfet çıkaranlardan değilim."

87- "Doğrusu o *(Kur'ân)*, ancak âlemler için bir nasîhattir."

88- "Ve onun haberini bir zaman sonra mutlakâ bileceksiniz."

39- ZÜMER SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 75 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- *(Bu)* Kitâb'ın indirilmesi, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Hakîm *(her işi hikmetli olan)* Allah tarafındandır.

2- Şübhesiz ki biz, sana bu Kitâb'ı hak ile indirdik; öyle ise *(sen de)* dinde O'na *(karşı)* ihlâslı *(samîmî)* bir kimse olarak Allah'a kulluk et!

3- Dikkat edin! Hâlis *(gerçek)* din, ancak Allah'ındır. Ondan başkasını *(kendisine)* dostlar edinenler ise: "*(Biz)* onlara, sâdece bizi Allah'a *(daha fazla)* yakınlaştırsınlar diye tapıyoruz" *(derler)*. Şübhesiz ki Allah, ihtilâfa düşmekte oldukları şeyler hakkında aralarında hüküm verecektir. Doğrusu Allah, yalancı ve azılı kâfir olan kimseyi hidâyete erdirmez.

4- Eğer Allah bir evlâd edinmek isteseydi, yaratmakta olduklarından dilediğini seçerdi; O *(bundan)* pek münezzehtir. O, Vâhid *(bir olan)*, Kahhâr *(herşeyden en üstün)* olan Allah'dır.

5- Gökleri ve yeri hak ile *(yerli yerinde)* yaratmıştır. Geceyi gündüzün üzerine sarar; gündüzü de gecenin üzerine sarar; güneşi ve ayı da *(emrine)* boyun eğdirmiştir. Herbiri belirli bir vakte *(kıyâmete)* kadar akıp gider. Dikkat edin! O, Azîz *(kudreti dâimâ üstün olan)*dır, Gaffâr *(çok bağışlayan)*dır.

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقَّ اَقُولُ ﴿٨٤﴾ لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّنْ تَبِعَكَ

sana uydu | o kimselerden ki | ve senden | cehennemi | mutlaka dolduracağım | söylerim | hakkı | ve | işte hak | buyurdu

مِنْهُمْ اَجْمَع۪ينَ ﴿٨٥﴾ قُلْ مَٓا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ وَمَٓا اَنَا۬ مِنَ

ben değilim | ve | bir ücret | buna karşılık | sizden istemiyorum | de ki | topluca | onlardan

الْمُتَكَلِّف۪ينَ ﴿٨٦﴾ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَم۪ينَ ﴿٨٧﴾ وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَاَهُ بَعْدَ ح۪ينٍ ﴿٨٨﴾

bir zaman | sonra | onun haberini | mutlaka bileceksiniz | ve | âlemler için | bir nasîhat | ancak | o | değildir | külfet çıkaranlardan

سُورَةُ الزُّمَرِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ خَمْسٌ وَسَبْعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm | Rahmân | Allah'ın | ismiyle

تَنْز۪يلُ الْكِتَابِ مِنَ اللّٰهِ الْعَز۪يزِ الْحَك۪يمِ ﴿١﴾ اِنَّٓا اَنْزَلْنَٓا اِلَيْكَ الْكِتَابَ

kitabı | sana | indirdik | şübhesiz biz | her işi hikmetli | dâima üstün | Allah tarafındandır | kitabın | indirilmesi

بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللّٰهَ مُخْلِصاً لَهُ الدّ۪ينَ ﴿٢﴾ اَلَا لِلّٰهِ الدّ۪ينُ الْخَالِصُ

hâlis | din | Allahındır | dikkat edin | dinde | ona | ihlâslı olarak | Allaha | öyle ise kulluk et | hak ile

وَالَّذ۪ينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِه۪ٓ اَوْلِيَٓاءَۢ مَا نَعْبُدُهُمْ اِلَّا لِيُقَرِّبُونَٓا اِلَى

bizi yakınlaştırmaları için | ancak | onlara tapmıyoruz | dostlar | ondan başkasını | edindiler | o kimseler ki | ve

اللّٰهِ زُلْفٰىۜ اِنَّ اللّٰهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ ف۪ي مَا هُمْ ف۪يهِ يَخْتَلِفُونَۜ اِنَّ

doğrusu | ihtilâfa düşüyorlar | onda | onlar | o şeyde ki | aralarında | hüküm verecektir | Allah | şübhesiz | bir yaklaşma ile | Allaha

اللّٰهَ لَا يَهْد۪ي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ﴿٣﴾ لَوْ اَرَادَ اللّٰهُ اَنْ يَتَّخِذَ وَلَداً

bir çocuk | edinmesini | Allah | isteseydi | eğer | azılı kâfirdir | yalancıdır | o | o kimseyi ki | hidâyete erdirmez | Allah

لَاصْطَفٰى مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَٓاءُۙ سُبْحَانَهُۜ هُوَ اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٤﴾

dilediğini kahreden | tek olan | Allah'dır | o | o pek münezzehtir | diliyor | o şeyi ki | yaratıyor | o şeyden ki | elbette seçerdi

خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّۚ يُكَوِّرُ الَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ

gündüzün | üzerine | geceyi | sarar | hak ile | yeri | ve | gökleri | yaratmıştır

وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَۜ

ayı | ve | güneşi | boyun eğdirmiştir | ve | gecenin | üzerine | gündüzü | sarar | ve

كُلٌّ يَجْر۪ي لِاَجَلٍ مُسَمًّىۜ اَلَا هُوَ الْعَز۪يزُ الْغَفَّارُ ﴿٥﴾

çok bağışlayandır | dâima üstündür | o | dikkat edin | belirli | bir vakte kadar | akıp gider | herbiri

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا

sizi yarattı · bir nefisten · tek · sonra · kıldı · ondan · eşini

وَاَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْاَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ اَزْوَاجٍ يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ

ve · indirdi · sizin için · sağmal hayvanlardan · sekiz · çift · sizi yaratır · karınlarında

اُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلٰثٍ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ

analarınızın · bir yaratılışla · ardından · bir yaratılış · içinde · karanlıklar · üç · işte budur · Allah

رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاَنّٰى تُصْرَفُونَ ﴿٦﴾ اِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ اللّٰهَ

Rabbiniz · onundur · mülk · ilâh yoktur · ancak · o · öyle ise nereden · çevriliyorsunuz · eğer · inkâr ederseniz · hiç şübhesiz · Allah

غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضٰى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَاِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ

muhtaç değildir · size · ve · râzı olmaz · kulları için · küfre · ve · eğer · şükrederseniz · buna râzı olur · sizin için

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ

ve · yüklenmez · bir günahkâr · günâhını · başkasının · sonra · Rabbinizedir · dönüşünüz · size haber verecektir · o şeyleri ki · idiniz

تَعْمَلُونَ اِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾ وَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا

yapıyorsunuz · şübhesiz o · hakkıyla bilendir · içinde olanı · sînelerin · ve · o vakit ki · dokundu · insana · bir zarar · duâ etti

رَبَّهُ مُنِيبًا اِلَيْهِ ثُمَّ اِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ

Rabbisine · yönelen olarak · ona · sonra · o vakit ki · ona verdi · bir ni'met · kendi tarafından · unuttu · o şeyi ki · idi

يَدْعُوا اِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلّٰهِ اَنْدَادًا لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ

duâ ediyor · ona · bundan önce · ve · kıldı · Allaha · ortaklar · saptırması için · onun yolundan · de ki

تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا اِنَّكَ مِنْ اَصْحَابِ النَّارِ ﴿٨﴾ اَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ

faydalan · küfrünle · biraz · şübhesiz sen · ehlindensin · ateş · yoksa o kimse mi ki · o · ibâdet edendir

اٰنَاءَ الَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْاٰخِرَةَ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ

saatlerinde · gece · secde eden olarak · ve · ayakta duran olarak · sakınır · âhiretten · ve · umar · rahmetini

رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

Rabbisinin · de ki · eşit olur mu · o kimseler ki · biliyorlar · ve · o kimseler ki · bilmiyorlar

اِنَّمَا يَتَذَكَّرُ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿٩﴾ قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا

ancak · ibret alır · sâhibleri · akıllar · de ki · ey · kullarım · onlar ki · îmân ettiler · sakının

رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ اَحْسَنُوا فِي هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَاَرْضُ اللّٰهِ

Rabbinizden · vardır o kimseler için ki · iyilik ettiler · içinde · bu · dünyanın · iyilik · ve · Arz'ı · Allahın

وَاسِعَةٌ اِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ اَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿١٠﴾

geniştir · ancak · tam verilecektir · sabredenlere · mükâfâtları · olmadan · bir hesab

---

6- *(O,)* sizi tek bir nefisten *(Âdem'den)* yarattı, sonra eşini *(Havvâ'yı)* ondan kıldı; ve sizin için sağmal hayvanlardan *(erkek ve dişi)* sekiz eş *(ni'met olarak)* indirdi.[1]

Sizi analarınızın karınlarında, üç karanlık içinde, yaratılıştan yaratılışa *(geçirerek)* yaratmaktadır.

İşte Rabbiniz olan Allah bu *(ni'metleri veren)*dir; mülk *(umûmen)* O'nundur.

O'ndan başka ilâh yoktur. Öyle ise *(haktan)* nasıl çevriliyorsunuz?

7- Eğer inkâr ederseniz, hiç şübhesiz ki Allah size muhtaç değildir; bununla berâber kulları için küfre râzı olmaz.

Yok eğer şükrederseniz, sizin için buna râzı olur.

Bir günahkâr başkasının günâhını yüklenmez.

Sonra dönüşünüz ancak Rabbinizedir; o zaman, yapmakta olduklarınızı size haber verecektir.

Çünki O, sînelerin içinde olanı hakkıyla bilendir.

8- İnsana bir zarar dokunduğu zaman, O'na *(samîmâne)* yönelen bir kimse olarak Rabbisine duâ eder; sonra *(Allah)* kendi tarafından ona bir ni'met verdiğinde, daha önce O'na duâ etmekte olduğunu unutur da, *(insanları)* O'nun yolundan saptırmak için Allah'a ortaklar koşar.

De ki: "Küfrünle biraz eğlenedur!

Çünki sen Cehennem ehlindensin!"

9- Yoksa gece saatlerinde secde eden ve ayakta duran *(samîmi bir mü'min)* olarak ibâdet eden, âhiret *(azâbın)*dan sakınan ve Rabbisinin rahmetini uman o kimse *(kâfir olan kimse gibi)* midir? De ki: "Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Ancak *(selîm)* akıl sâhibleri ibret alır."

10- *(Tarafımdan kullarıma)* de ki: "*(Rabbiniz buyuruyor ki:)* Ey îmân eden kullarım!

Rabbinizden sakının! Bu dünyada iyilik edenlere, *(âhirette de)* iyilik *(Cennet)* vardır.

Çünki Allah'ın arzı geniştir.

(O gün) ancak, sabredenlere mükâfâtları hesabsız olarak verilecektir."[2]

11- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "Şübhesiz ki ben, dinde O'na *(karşı)* ihlâslı *(samîmî)* bir kimse olarak Allah'a kulluk etmekle emrolundum."(1)

12- "Ve *(tebliğ ettiğim herşeye)* teslîm olanların ilki olmakla emrolundum."

13- De ki: "Doğrusu ben, Rabbime isyân edersem, *(dehşeti pek)* büyük bir günün azâbından korkarım."

14- De ki: "*(Ben,)* Allah'a dînimde O'na *(karşı)* ihlâslı *(samîmî)* bir kimse olarak ibâdet ederim."

15- "Artık *(siz)* O'ndan başka neye isterseniz tapın!" De ki: "Asıl hüsrâna uğrayanlar, kıyâmet günü hem kendilerini, hem de âilelerini hüsrâna uğratanlardır." Dikkat edin! İşte o apaçık hüsran budur!

16- Onlar için, üstlerinde ateşten tabakalar, altlarında da *(ateşten)* tabakalar vardır. İşte Allah kullarını bununla korkutur. Ey kullarım! Öyle ise benden sakının!(2)

17- Tâğuttan *(Allah'ın yerine tutulan şeylerden)*, onlara kulluk etmekten kaçınıp Allah'a yönelenlere gelince, onlar için büyük bir müjde vardır!

Öyle ise kullarımı müjdele!

18- Onlar ki, sözü dinlerler de onun en güzeline uyarlar.

İşte onlar, Allah'ın kendilerine hidâyet verdiği kimselerdir ve işte onlar, *(gerçek)* akıl sâhiblerinin ta kendileridir.

19- O hâlde üzerine azab sözü hak olmuş kimseyi, *(ve)* bu sebeble o ateşte bulunan kişiyi sen mi kurtaracaksın?

20- Fakat Rablerinden sakınanlara gelince, onlar için köşkler, onların da üstlerinde binâ edilmiş *(daha yüksek)* köşkler vardır ki altlarından ırmaklar akar.

(Bu,) Allah'ın va'didir. Allah va'dinden dönmez.

21- Görmedin mi? Şübhesiz ki Allah, gökten bir su indirdi de, onu yerdeki kaynaklara koydu; sonra onunla renkleri muhtelif ekinler çıkarıyor; sonra kurur da onu sararmış görürsün; sonra da onu bir çöp yapıyor. Şübhe yok ki bunda *(selîm)* akıl sâhibleri için gerçekten bir nasîhat vardır.

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿١١﴾ وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ

ilki · olmam için · emrolundum · ve · dinde · ona · ihlâslı olarak · Allaha · kulluk etmem ile · emrolundum · şübhesiz ben · de ki

الْمُسْلِمِينَ ﴿١٢﴾ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣﴾ قُلِ اللَّهَ

Allaha · de ki · büyük · bir günün · azâbından · Rabbime · isyân edersem · eğer · korkarım · doğrusu ben · de ki · teslîm olanların

أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ﴿١٤﴾ فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ إِنَّ

şübhesiz · de ki · ondan başka · istediniz · o şeylere ki · artık tapın · dînimde · ona · ihlâslı olarak · ibâdet ederim

الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

kıyâmet günü · âilelerini · ve · kendilerini · hüsrâna uğrattılar · o kimselerdir ki · hüsrâna uğrayanlar

أَلَا ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١٥﴾ لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ

ateşten · gölgeler · üstlerinden · onlar için vardır · apaçık · hüsran · o · işte budur · dikkat edin

وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ذَٰلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهُ بِهِ عِبَادَهُ يَا عِبَادِ فَاتَّقُونِ

artık benden sakının · kullarım · ey · kullarını · onunla · Allah · korkutur · işte bu ki · gölgeler · altlarından · ve

﴿١٦﴾ وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ

Allah'a · yöneldiler · ve · onlara kulluk etmelerinden · tâğuttan · kaçındılar · o kimseler ki · ve

لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿١٧﴾ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ

ve uyarlar · sözü · dinlerler · onlar ki · kullarımı · öyle ise müjdele · müjde · onlar içindir

أَحْسَنَهُ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَٰئِكَ هُمْ أُولُو الْأَلْبَابِ

akıl · sâhibleri · kendileridir · işte onlar · ve · Allah · kendilerine hidâyet verdi · o kimselerdir ki · işte onlar · en güzeline

﴿١٨﴾ أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنْقِذُ مَنْ فِي النَّارِ

ateştedir · o kimseyi ki · kurtaracaksın · evet sen mi · azâb · sözü · üzerine · hak olmuş · o kimseyi mi ki

﴿١٩﴾ لَٰكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَبْنِيَّةٌ تَجْرِي

akar · binâ edilmiş · köşkler · üstlerinden vardır · köşkler ki · onlar için vardır · Rablerinden · sakındılar · o kimseler ki · fakat

مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعْدَ اللَّهِ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ ﴿٢٠﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ

Allah · şübhesiz · görmedin mi · va'dinden · Allah · caymaz · Allahın · va'didir · ırmaklar · altlarından

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ

onunla · çıkarıyor · sonra · yerdeki · kaynaklara · ve onu soktu · bir su · gökten · indirdi

زَرْعًا مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ

onu kılıyor · sonra · sararmış · ve onu görürsün · kurur · sonra · renkleri · muhtelif · bir ekin

حُطَامًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٢١﴾

akıl · sâhibleri için · elbette bir nasîhat · bunda vardır · şübhesiz · kuru kırıntı

أَفَمَنْ شَرَحَ اللّٰهُ صَدْرَهُ لِلْاِسْلَامِ فَهُوَ عَلٰى نُورٍ مِنْ رَبِّهِ فَوَيْلٌ

artık vay · Rabbisinden · bir nûr üzeredir · ve o · İslâm'a · kalbini · Allah · açtı · o kimse mi ki

لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللّٰهِ اُولٰٓئِكَ فٖي ضَلَالٍ مُبٖينٍ ﴿٢٢﴾

apaçık · bir dalâlet içindedirler · işte onlar · Allah'ın · zikrinden · kalbleri · katılaşmış olanlara

اَللّٰهُ نَزَّلَ اَحْسَنَ الْحَدٖيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَانِيَ تَقْشَعِرُّ

ürperir · ikişerliler olan · birbirine benzeyen · bir kitab olarak · sözün · en güzelini · indirdi · Allah

مِنْهُ جُلُودُ الَّذٖينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلٖينُ جُلُودُهُمْ وَ قُلُوبُهُمْ

kalbleri · ve · derileri · yumuşar · sonra · Rablerinden · korkarlar · o kimselerin ki · derileri · ondan

اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ ذٰلِكَ هُدَى اللّٰهِ يَهْدٖي بِهٖ مَنْ يَشَٓاءُ وَ مَنْ يُضْلِلِ

dalâlete atarsa · kimi · ve · diler · o kimseyi ki · onunla · hidâyete erdirir · Allahın · hidâyetidir · işte bu · Allahın · zikrine

اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٢٣﴾ اَفَمَنْ يَتَّقٖي بِوَجْهِهٖ سُٓوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ

günü · azâbın · kötüsünden · yüzü ile · korunuyor · o kimse mi ki · bir hidâyet eden · artık ona yoktur · Allah

الْقِيٰمَةِ وَ قٖيلَ لِلظَّالِمٖينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٢٤﴾ كَذَّبَ الَّذٖينَ

o kimseler ki · yalanladı · kazanıyorsunuz · idiniz · o şeyleri ki · tadın · zâlimlere · denildi · ve · kıyâmet

مِنْ قَبْلِهِمْ فَاَتٰيهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٥﴾ فَاَذَاقَهُمُ

böylece onlara tattırdı · farkında olmuyorlar · bir yerden ki · azâb · ve kendilerine geldi · onlardan öncedir

اللّٰهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَ لَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ لَوْ

eğer · daha büyüktür · âhiretin · elbette azâbı · ve · dünya · hayatında · rezilliği · Allah

كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَ لَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فٖي هٰذَا الْقُرْاٰنِ مِنْ

Kur'ân'ın · bu · içinde · insanlar için · misâl getirdik · and olsun gerçekten · ve · biliyorlar · olsalardı

كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذٖي عِوَجٍ

bir eğrilik · sâhibi · olmadan · Arabca · bir Kur'ân olarak · ibret alırlar · tâ ki onlar · misâlden · her

لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢٨﴾ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَجُلًا فٖيهِ شُرَكَٓاءُ

ortaklar · hakkında vardır · bir adamı ki · bir misâl olarak · Allah · misâl getirdi · sakınırlar · tâ ki onlar

مُتَشَاكِسُونَ وَ رَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا اَلْحَمْدُ

hamd · misâlce · ikisi eşit olur mu · bir adama · hastır · bir adamı ki · ve · birbirleriyle çekişip duran

لِلّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾ اِنَّكَ مَيِّتٌ وَ اِنَّهُمْ مَيِّتُونَ

ölecek olanlardır · şübhesiz onlar · ve · ölecek olansın · şübhesiz sen · bilmezler · onların çoğu · bilakis · Allah'adır

﴿٣٠﴾ ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣١﴾

birbirinizden da'vâcı olacaksınız · Rabbinizin · huzurunda · kıyâmet günü · şübhesiz siz · sonra

22- O hâlde Allah'ın, kalbini İslâm'a açıp da, Rabbisinden bir nûr *(bir hidâyet)* üzere olan o kimse *(küfründeki inadından dolayı kalbi mühürlenen kimse gibi)* midir? Öyleyse Allah'ın zikrine karşı kalbleri katılaşmış olanların vay hâline! İşte onlar apaçık bir dalâlet içindedirler.

23- Allah, sözün en güzelini, *(âyetleri)* birbirine benzeyen ve *(hakîkatleri)* tekrarlanan bir kitab hâlinde indirdi. Rablerinden korkanların derileri ondan ürperir! Sonra derileri de, kalbleri de Allah'ın zikrine yumuşar! İşte bu *(kitab)* Allah'ın hidâyetidir; onunla *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* dilediğini hidâyete erdirir. Allah, kimi de *(kendi isyânındaki ısrârı yüzünden)* dalâlete atarsa, artık onu hidâyete erdirecek olan yoktur.

24- O hâlde kıyâmet günü, yüzü ile azâbın kötüsünden *(onun şiddetinden)* korun*(maya çalış)*an kimse *(azabdan emîn olan kimse gibi)* midir? Ve zâlimlere: "Tadın, kazanmakta olduklarınızı*(n vebâlini)*!" denilir.

25- Onlardan öncekiler *(peygamberlerini)* yalanladı da hatırlarına gelmeyen bir yerden azab kendilerine geliverdi.

26- Böylece Allah, onlara dünya hayâtında rezilliği tattırdı. Elbette âhiret azâbı ise, daha büyüktür. Keşke bilselerdi!

27- And olsun ki, bu Kur'ân'da, insanlar için her çeşit misâlden getirdik; tâ ki ibret alsınlar.(1)

28- Hiçbir eğriliği bulunmayan Arabca bir Kur'ân olarak *(indirdik)*; tâ ki sakınsınlar.

29- Allah *(saltanatında hiçbir ortağı olmadığına dâir)*, üzerinde *(hak sâhibi olduklarından)* birbirleriyle çekişip duran ortaklar bulunan bir adam *(bir köle)* ile, sâdece bir kişiye âid olan bir adamı *(bir köleyi)* misâl getirdi. *(Bu ikisi)* misâlce bir olurlar mı? Hamd, Allah'a mahsustur. Fakat onların çoğu bilmezler.(2)

30- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Şübhesiz sen de ölecek olan bir kimsesin, onlar da ölecek olan kimselerdir!

31- Sonra muhakkak siz, kıyâmet günü Rabbinizin huzûrunda birbirinizden da'vâcı olacaksınız.

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللّٰهِ وَ كَذَّبَ بِالصِّدْقِ اِذْ
جَٓاءَهُ اَلَيْسَ فٖى جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرٖينَ ﴿٣٢﴾ وَ الَّذٖى
جَٓاءَ بِالصِّدْقِ وَ صَدَّقَ بِهٖٓ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ
﴿٣٣﴾ لَهُمْ مَا يَشَٓاؤُنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذٰلِكَ جَزٰٓؤُا الْمُحْسِنٖينَ
﴿٣٤﴾ لِيُكَفِّرَ اللّٰهُ عَنْهُمْ اَسْوَاَ الَّذٖى عَمِلُوا وَ يَجْزِيَهُمْ
اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ الَّذٖى كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٥﴾ اَلَيْسَ اللّٰهُ
بِكَافٍ عَبْدَهُ وَ يُخَوِّفُونَكَ بِالَّذٖينَ مِنْ دُونِهٖ
وَ مَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٦﴾ وَ مَنْ يَهْدِ اللّٰهُ
فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ اَلَيْسَ اللّٰهُ بِعَزٖيزٍ ذِى انْتِقَامٍ ﴿٣٧﴾
وَ لَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ
قُلْ اَفَرَاَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنْ اَرَادَنِىَ اللّٰهُ
بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهٖٓ اَوْ اَرَادَنٖى بِرَحْمَةٍ هَلْ
هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهٖ قُلْ حَسْبِىَ اللّٰهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ
﴿٣٨﴾ قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنّٖى عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ
﴿٣٩﴾ مَنْ يَأْتٖيهِ عَذَابٌ يُخْزٖيهِ وَ يَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقٖيمٌ ﴿٤٠﴾

32- Artık Allah hakkında yalan söyleyenden ve kendisine geldiği zaman doğruyu yalanlayandan daha zâlim kim olabilir? Kâfirlere Cehennemde bir yer mi yoktur!

33- Doğruyu getirene *(peygambere)* ve onu tasdîk edene gelince; işte onlar gerçekten takvâ sâhibleridir.

34- Onlar için Rableri katında istedikleri herşey vardır. İşte iyilik edenlerin mükâfâtı budur.

35- Tâ ki, Allah onların yaptıklarının en kötüsünü *(dahi)* örtsün ve onlara mükâfâtlarını, yapmakta olduklarının daha güzeliyle *(fazlasıyla)* ihsân etsin!

36- Allah kuluna kâfî değil midir? Bir de seni O'ndan başkalarıyla korkutuyorlar. Hâlbuki Allah, kimi *(isyânındaki inadından dolayı)* dalâlete atarsa, artık onu hidâyete erdirecek hiçbir kimse yoktur.

37- Allah kimi de *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* hidâyete erdirirse, onu da dalâlete düşürecek hiçbir kimse yoktur. Allah, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)* intikam sâhibi değil midir?

38- And olsun ki, eğer onlara: "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, mutlakā: "Allah!" diyeceklerdir. De ki: "Söyleyin bana! Allah'dan başka *(kendisine)* yalvarmakta olduklarınız, eğer Allah bana bir zarar vermek istese, onlar, O'nun vereceği zararı giderebilecek olan şeyler midir? Yâhut beni bir rahmete mazhar etmek istese, onlar O'nun rahmetini tutabilecek olan şeyler midir?" De ki: "Allah bana yeter! Tevekkül edenler, ancak O'na tevekkül eder."

39, 40- De ki: "Ey kavmim! Elinizden geleni yapın; doğrusu ben de *(onu)* yapan bir kimseyim. Kendisini rezîl edecek bir azâbın kime geleceğini ve devamlı bir azâbın kimin üzerine ineceğini artık ileride bileceksiniz!"

اِنَّٓا اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّۚ فَمَنِ اهْتَدٰى

hidâyeteererse · o hâlde kim · hak ile · insanlar için · kitabı · sana · indirdik · şübhesiz biz

فَلِنَفْسِهٖۚ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَاۚ وَمَٓا اَنْتَ عَلَيْهِمْ

onların üzerine · sen değilsin · ve · kendi aleyhine · sapar · artık ancak · dalâlete düşerse · kim · ve · artık kendi lehinedir

بِوَكِيلٍ ﴿٤١﴾ اَللّٰهُ يَتَوَفَّى الْاَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتٖي لَمْ تَمُتْ فٖي

ölmedi · onu ki · ve · ölümleri · ânında · nefisleri · vefat ettirir · Allah · bir vekil

مَنَامِهَاۚ فَيُمْسِكُ الَّتٖي قَضٰى عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْاُخْرٰٓى اِلٰٓى

diğerlerini · gönderir · ve · ölümle · üzerine · hüküm verdi · onu ki · böylece tutar · uykusunda

اَجَلٍ مُسَمًّىۜ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ اَمِ اتَّخَذُوا

edindiler mi · yoksa · ibret alacaklar · bir kavim için ki · elbette deliller · bunda vardır · şübhesiz · belirli · bir vakte kadar

مِنْ دُونِ اللّٰهِ شُفَعَٓاءَۜ قُلْ اَوَلَوْ كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ

sâhib olmuyorlar · eğer olsalar da mı · de ki · şefâatçiler · Allah'dan · başka

شَيْـًٔا وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٣﴾ قُلْ لِلّٰهِ الشَّفَاعَةُ جَمٖيعًاۜ لَهُ

onundur · tamamen · şefâat · Allah'a âiddir · de ki · akıl erdirmiyorlar · ve · bir şeye

مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٤٤﴾

döndürüleceksiniz · ona · sonra · yerin · ve · göklerin · mülkü

وَاِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَحْدَهُ اشْمَاَزَّتْ قُلُوبُ الَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ

îmân etmiyorlar · o kimselerin ki · kalbleri · daraldı · o tek olarak · Allah · anıldı · o vakit ki · ve

بِالْاٰخِرَةِۚ وَاِذَا ذُكِرَ الَّذٖينَ مِنْ دُونِهٖٓ اِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ

sevinirler · hemen onlar · ondan başkadır · o kimseler ki · anıldı · o vakit ki · ve · âhirete

قُلِ اللّٰهُمَّ فَاطِرَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ عَالِمَ الْغَيْبِ ﴿٤٥﴾

görünmeyeni · bilen · yeri · ve · gökleri · yaratan · ey Allah · de ki

وَالشَّهَادَةِ اَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فٖي مَا كَانُوا فٖيهِ

hakkında · idiler · o şey husûsunda ki · kullarının · arasında · hüküm vereceksin · sen · görüneni · ve

يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوْ اَنَّ لِلَّذٖينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْاَرْضِ جَمٖيعًا

tamamen · yeryüzündedir · o şeyler ki · zulmettiler · olsaydı onların ki · şübhesiz · eğer · ve · ihtilâfa düşüyorlar

وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهٖ مِنْ سُٓوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ

günü · azâbın · kötülüğüne karşı · onu · elbette fedâ ederlerdi · onunla beraber · onun misli · ve

الْقِيٰمَةِۜ وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

hesâba katıyorlar · olmadılar · o şeyler ki · Allah tarafından · onlara · görünmüştür · ve · kıyâmet

---

41- *(Ey Resûlüm!)* Şübhesiz ki biz sana Kitâb'ı, insanlar için hak ile indirdik.

O hâlde kim hidâyete ererse, artık kendi lehinedir.

Kim de dalâlete düşerse, ancak kendi aleyhine olarak sapmış olur.

Çünki sen, onların üzerine vekil değilsin!

42- Allah, ölümleri ânında nefisleri*(n ruhlarını)* alır.

Ölmeyenleri ise uykularında *(bir nevi' ölüme mahkûm eder)*.

Böylece, üzerlerine ölümle hüküm verdiği kimseleri*(n ruhlarını)* tutar; diğerlerini ise, belirli bir vakte *(öleceği zamâna)* kadar salıverir.

Şübhesiz ki bunda, ibret alacak bir kavim için nice deliller vardır.

43- Yoksa Allah'dan başka şefâatçiler mi edindiler? De ki: "*(O putlar)* hiçbir şeye sâhib olamazlar ve akıl erdiremezlerse de mi *(onları şefâatçi edineceksiniz)*?"

44- De ki: "Şefâat tamâmen Allah'a âiddir.

Göklerin ve yerin mülkü, O'nundur.

Sonra ancak O'na döndürüleceksiniz."

45- Hem Allah tek olarak anıldığı zaman, âhirete îmân etmeyenlerin kalbleri daralır! Ama O'ndan başkaları anıldığı zaman, hemen sevinirler.

46- De ki: "Ey gökleri ve yeri yaratan, görünmeyeni ve görüneni bilen Allah'ım! Hakkında ihtilâfa düşegeldikleri şeyler husûsunda kullarının arasında ancak sen hüküm vereceksin!"

47- Eğer yeryüzünde bulunanların hepsi ve onunla berâber bir misli daha gerçekten zulmedenlerin olsa, kıyâmet günü azâbın kötülüğünden *(kurtulmak için)* onu fedâ ederlerdi.

Artık Allah tarafından, hiç hesâba katmakta olmadıkları şeyler *(Cehennem azâbı)* onlara görünmüştür.

48- Ve kazandıkları şeylerin *(günahların)* kötülükleri onlara görünmüş ve kendisiyle alay etmekte oldukları şey *(azab)* onları kuşatmıştı.

49- Fakat insana bir zarar dokunduğu zaman bize yalvarır; sonra kendisine tarafımızdan bir ni'met verdiğimiz zaman: "*(Bu)* bana ancak *(bendeki)* bir bilgi sâyesinde verildi" der. Hayır! O *(kendilerine verdiğimiz ni'metler)* bir imtihandır; fakat onların çoğu bilmezler.

50- Muhakkak ki onlardan öncekiler de bunu söylemişlerdi; ama kazanageldikleri şeyler kendilerine bir fayda vermedi.

51- Sonunda kazandıkları şeylerin *(günahların)* kötülükleri kendilerine isâbet etti. Bunlardan zulmedenlerin de kazandıkları şeylerin kötülükleri yakında kendilerine isâbet edecektir ve onlar *(Allah'ı)* âciz bırakıcı kimseler değildir.

52- Hem bilmediler mi ki, şübhesiz Allah, dilediğine rızkı genişletir ve *(dilediğine)* daraltır. Doğrusu bunda, îmân edecek bir kavim için nice deliller vardır.

53- De ki: "Ey nefisleri aleyhine *(günah işlemekle ömürlerini)* isrâf eden kullarım! *(Günahlara bulaştık diye)* Allah'ın rahmetinden ümid kesmeyin! Şübhesiz ki Allah, bütün günahları bağışlar!" Doğrusu, Gafûr *(çok bağışlayan)*, Rahîm *(kullarına çok merhamet eden)* ancak O'dur.

54- Öyle ise, size o azabın gelmesinden önce Rabbinize yönelin ve O'na teslîm olun; sonra yardım olunmazsınız.

55- Siz farkında bile değilken, o azabın size ansızın gelmesinden önce, Rabbinizden size indirilenin en güzeline *(Kur'ân'a)* tâbi' olun!

56- Tâ ki bir nefis: "Allah hakkında işlediğim kusurlardan dolayı yazıklar olsun bana! Gerçekten *(ben)* alay edenlerdendim" demesin!

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ

alay ediyorlar · kendisiyle · idiler · o şeyler ki · onları · kuşatmıştır · ve · kazandılar · o şeylerin ki · kötülükleri · onlara · görünmüştür · ve

﴿٤٨﴾ فَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ اِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِنَّا

tarafımızdan · bir ni'met · kendisine verdik · o vakit ki · sonra · bize yalvardı · bir zarar · insana · dokundu · fakat o vakit ki

قَالَ اِنَّمَا اُوتِيتُهُ عَلٰى عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

bilmezler · onların çoğu · fakat · bir fitnedir · o · bil'akis · bir bilgi üzerine · o bana verildi · ancak · dedi

﴿٤٩﴾ قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوا

idiler · o şeyler ki · kendilerine · ama bir fayda vermedi · onlardan öncedir · o kimseler ki · onu söylemişti · gerçekten

يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾ فَاَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ

zulmetiler · o kimseler ki · ve · kazandılar · o şeylerin ki · kötülükleri · sonunda kendilerine isâbet etti · kazanıyorlar

هٰؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥١﴾

âciz bırakanlar · onlar değildir · ve · kazandılar · o şeylerin ki · kötülükleri · yakında kendilerine isâbet edecektir · bunlardan

اَوَلَمْ يَعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ

daraltır · ve · diler · o kimseye ki · rızkı · genişletir · Allah · şübhesiz · ve bilmediler mi

اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ

o kimseler ki · kullarım · ey · de ki · îmân edecekler · bir kavim için ki · elbette deliller · bunda vardır · doğrusu

اَسْرَفُوا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ

Allah · şübhesiz · Allah'ın · rahmetinden · ümid kesmeyin · nefisleri aleyhine · isrâf ettiler

يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾

çok merhamet eden · çok bağışlayan · odur · doğrusu o · tamamen · günahları · bağışlar

وَاَنِيبُوا اِلٰى رَبِّكُمْ وَاَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَكُمُ

size gelmesinden · önce · ona · teslîm olun · ve · Rabbinize · yönelin · ve

الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ ﴿٥٤﴾ وَاتَّبِعُوا اَحْسَنَ مَا اُنْزِلَ

indirildi · o şeylerin ki · en güzeline · tâbi' olun · ve · yardım olunmazsınız · sonra · azâbın

اِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً

ansızın · azâbın · size gelmesinden · önce · Rabbinizden · size

وَاَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾ اَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتٰى عَلٰى مَا

o şeylerden dolayı ki · yazıklar olsun bana · bir nefis · der diye · farkında değilsiniz · siz iken

فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللّٰهِ وَاِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّاخِرِينَ ﴿٥٦﴾

gerçekten alay edenlerden · idim · şübhesiz · ve · Allah · yanında · kusur işledim

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللّٰهَ هَدٰينِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ۝٥٧ أَوْ تَقُولَ

der diye · veya · takvâ sâhiblerinden · elbette olurdum · beni hidâyete erdirseydi · Allah · doğrusu · eğer · der diye · veya

حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ۝٥٨

iyilik edenlerden · böylece olsaydım · bir kere · benim için olsa · şübhesiz · keşke · azâbı · görür · o zaman ki

بَلٰى قَدْ جَاءَتْكَ اٰيَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ

oldun · ve · büyüklük tasladın · ve · onları · fakat yalanladın · âyetlerim · sana gelmişti · gerçekten · bil'akis

مِنَ الْكَافِرِينَ ۝٥٩ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللّٰهِ

Allah · üzerine · yalan söylediler · o kimseleri ki · görürsün · kıyâmet günü · ve · kâfirlerden

وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ اَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْمُتَكَبِّرِينَ ۝٦٠ وَيُنَجِّي

kurtarır · ve · büyüklük taslayanlar için · oturacak bir yer · cehennemde · yok mudur · siyahlaşmıştır · yüzleri

اللّٰهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا هُمْ

onlar değildir · ve · kötülük · onlara dokunmaz · kurtulmaları sebebiyle · sakındılar · o kimseleri ki · Allah

يَحْزَنُونَ ۝٦١ اَللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

vekîldir · herşeye · o · ve · şeyin · her · yaratıcısıdır · Allah · mahzun oluyorlar

۝٦٢ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ

âyetlerini · inkâr ettiler · o kimseler ki · ve · yerin · ve · göklerin · anahtarları · onundur

اللّٰهِ اُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ۝٦٣ قُلْ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ

Allah'dan · şimdi başkasına mı · de ki · hüsrâna uğrayanlar · kendileridir · işte onlar · Allah'ın

تَأْمُرُونِّي اَعْبُدُ اَيُّهَا الْجَاهِلُونَ ۝٦٤ وَلَقَدْ اُوحِيَ

vahyedildi · and olsun gerçekten · ve · câhiller · ey · kulluk edeyim · bana emrediyorsunuz

اِلَيْكَ وَاِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ اَشْرَكْتَ

ortak koşarsan · and olsun eğer · senden öncedir · o kimselere ki · ve · sana

لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۝٦٥ بَلِ اللّٰهَ

Allah'a · bil'akis · hüsrâna uğrayanlardan · elbette olursun · ve · amelin · mutlaka boşa gider

فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ۝٦٦ وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ

Allah'ı · takdîr edemediler · ve · şükredenlerden · ol · ve · öyle ise kulluk et

حَقَّ قَدْرِهِ وَالْاَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَالسَّمٰوَاتُ

gökler · ve · kıyâmet günü · avucunda · tamamen · yer · ve · kadrinin · hakkıyla

مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝٦٧

ortak koşuyorlar · o şeylerden ki · pek yücedir · ve · o pek münezzeh · sağ eliyle · dürülmüşlerdir

57, 58- Yâhut: "Doğrusu Allah beni hidâyete erdirmiş olsaydı, elbette *(ben de)* takvâ sâhiblerinden olurdum" demesi*(nden)* yâhut azâbı gördüğü zaman: "Keşke benim için gerçekten bir kere daha *(dünyaya dönüş)* olsaydı da iyilik edenlerden olsaydım!" demesi*(nden evvel Kur'ân'a tâbi' olun)*!

59- *(Ona denilecek ki:)* "Hayır! Şübhesiz sana âyetlerim gelmişti de, onları yalanladın; büyüklük tasladın ve kâfirlerden oldun!"

60- *(Ey Resûlüm!)* Allah hakkında yalan söyleyenleri kıyâmet günü görürsün ki, yüzleri siyahlaşmıştır! Büyüklük taslayanlar için Cehennemde bir yer mi yoktur!

61- Allah *(günahlardan)* sakınanları ise, kurtuluş vesîleleri *(olan sâlih amelleri)* sebebiyle *(kendi lütfundan)* kurtarır. Onlara kötülük dokunmaz, onlar mahzun da olmazlar.

62- Allah herşeyin yaratıcısıdır ve O, herşeye vekîldir.

63- Göklerin ve yerin anahtarları O'nundur. Allah'ın âyetlerini inkâr edenlere gelince, işte onlar hüsrâna uğrayanların ta kendileridir.

64- De ki: "Şimdi bana, Allah'dan başkasına kulluk etmemi mi emrediyorsunuz, ey câhiller!"

65- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Celâlim hakkı için, sana ve senden önceki *(peygamber)*lere şöyle vahyedildi: "And olsun ki, *(sen de)* eğer *(Allah'a)* ortak koşarsan, amelin mutlakā boşa gider ve elbette hüsrâna uğrayanlardan olursun!"

66- Hayır! Öyle ise sâdece Allah'a kulluk et ve şükredenlerden ol!

67- Hâlbuki *(o kullar)* Allah'ı şânının hakkıyla takdîr edemediler *(tanıyamadılar, lâyıkıyla kulluk edemediler)*. Fakat kıyâmet günü, yer tamâmen O'nun avucunda *(mülkü ve tasarrufunda)*dır; gökler de O'nun sağ eliyle *(kudretiyle)* dürülmüşlerdir. O, *(onların)* ortak koşmakta oldukları şeylerden pek münezzeh ve pek yücedir.

68- Ve sûra *(birinci olarak)* üfürülmüştür de Allah'ın dilediğinden başka göklerde kim var, yerde kim varsa ölmüştür.

Sonra ona bir daha üfürülmüştür; bir de bakarsın ki onlar ayaktadırlar *(etrâfa)* bakınıp duruyorlar.

69- Ve yer, Rabbisinin nûru ile parlamış; kitab *(amel defteri ortaya)* konulmuş, peygamberler ve şâhidler *(hafaza melekleri)* getirilmiş ve onların *(kulların)* aralarında hak ile hüküm verilmiştir; onlar haksızlığa da uğratılmazlar.

70- Herkese yaptığı*(nın karşılığı)* tam olarak verilmiştir; Çünki O *(Allah)*, *(onların)* yapmakta olduklarını en iyi bilendir.

71- İnkâr edenler zümer hâlinde *(bölük bölük)* Cehenneme sürülmüşlerdir.

Nihâyet oraya vardıklarında, kapıları açılır ve bekçileri onlara: "Size içinizden, Rabbinizin âyetlerini size okuyan ve sizi bu gününüzle karşılaşmaktan korkutan peygamberler gelmedi mi?" der.

(Onlar:) "Evet *(geldi)*!

Lâkin kâfirler üzerine azab sözü hak olmuştur!" derler.

72- *(Onlara:)* "İçinde ebediyen kalıcı kimseler olarak Cehennemin kapılarından girin!" denilir.

Artık kibirlenenlerin yeri ne fenâdır!

73- Rablerinden sakınanlar da bölük bölük Cennete sevk edilmişlerdir.

Nihâyet oraya vardıkları zaman, kapıları açılmıştır ve bekçileri onlara: "Selâm size; tertemiz oldunuz!

Artık ebediyen kalıcı kimseler olmak üzere buraya girin!" derler.

74- Bunun üzerine *(onlar da)*: "Hamd, O Allah'a mahsustur ki, va'dini bize doğru çıkardı ve bizi bu yere vâris kıldı, Cennetten istediğimiz yerde otururuz" derler.

Artık *(sâlih)* amel işleyenlerin mükâfâtı ne güzeldir!

وَ نُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَ مَنْ فِي الْاَرْضِ

yerdedir | o kimseler ki | ve | göklerdedir | o kimseler ki | ve ölmüştür | Sûr'a | üfürülmüştür | ve

اِلَّا مَنْ شَاءَ اللّٰهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ اُخْرٰى فَاِذَا هُمْ قِيَامٌ

ayaktadırlar | onlar | birden hemen | başka | ona | üfürülmüştür | sonra | Allah | diledi | o kimseler ki | ancak

يَنْظُرُونَ ﴿٦٨﴾ وَ اَشْرَقَتِ الْاَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَ وُضِعَ

konulmuş | ve | Rabbisinin | nûru ile | yer | parlamıştır | ve | bakınıp duruyorlar

الْكِتَابُ وَ جِيءَ بِالنَّبِيِّنَ وَ الشُّهَدَاءِ وَ قُضِيَ بَيْنَهُمْ

aralarında | hüküm verilmiştir | ve | şâhidler | ve | peygamberler | getirilmiştir | ve | kitab

بِالْحَقِّ وَ هُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٩﴾ وَ وُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ

yaptı | o şeylere ki | nefis | her | tam verilmiştir | ve | haksızlığa uğratılmazlar | onlar | ve | hak ile

وَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾ وَ سِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا اِلٰى جَهَنَّمَ

cehenneme | inkâr ettiler | o kimseler ki | sürülmüşlerdir | ve | yapıyorlar | o şeyleri ki | en iyi bilendir | o | ve

زُمَرًا حَتّٰى اِذَا جَاؤُهَا فُتِحَتْ اَبْوَابُهَا وَ قَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا

bekçileri | onlara | dedi | ve | kapıları | açılmıştır | oraya geldiler | o vakit ki | nihâyet | bölük bölük

اَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ اٰيَاتِ رَبِّكُمْ وَ يُنْذِرُونَكُمْ

sizi korkutuyorlar | ve | Rabbinizin | âyetlerini | size | okuyorlar | sizden | peygamberler | size gelmedi mi

لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا قَالُوا بَلٰى وَلٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ

azâb | sözü | hak olmuştur | fakat | bil'akis | dediler | bu | gününüzle | karşılaşmaktan

عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧١﴾ قِيلَ ادْخُلُوا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا

içinde | ebedî kalıcılar olarak | cehennemin | kapılarından | girin | denildi | kâfirlerin | üzerine

فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٢﴾ وَ سِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ اِلَى الْجَنَّةِ

cennete | Rablerinden | sakındılar | o kimseler ki | sevk edildi | ve | kibirlenenlerin | oturma yeri | artık ne fenâdır

زُمَرًا حَتّٰى اِذَا جَاؤُهَا وَ فُتِحَتْ اَبْوَابُهَا وَ قَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا

bekçileri | onlara | dedi | ve | kapıları | açılmıştır | ve | oraya geldiler | o vakit ki | nihâyet | bölük bölük

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ﴿٧٣﴾

ebedî kalıcılar olarak | artık oraya girin | tertemiz oldunuz | size | selâm

وَ قَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَ اَوْرَثَنَا الْاَرْضَ

(bu) yere | bizi vâris kıldı | ve | va'dinde | bize doğru söyledi | o ki | Allah'adır | hamd | dediler | ve

نَتَبَوَّاُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ اَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٤﴾

amel işleyenlerin | mükâfâtı | artık ne güzeldir | isteriz | o yerde ki | cennetten | otururuz

وَتَرَى الْمَلٰٓئِكَةَ حَآفّ۪ينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ

hamd ile · tesbîh ediyorlar · Arş'ın · etrâfından · kuşatıcılar olarak · melekleri · görürsün · ve

رَبِّهِمْۚ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَق۪يلَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿٧٥﴾

âlemlerin · Rabbi · Allahadır · hamd · denilmiştir · ve · hak ile · aralarında · hüküm verilmiştir · ve · Rablerine

سُورَةُ الْمُؤْمِنِ (الْغَافِرِ) مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ خَمْسٌ وَثَمَانُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm · Rahmân · Allah'ın · ismiyle

حٰمٓ ﴿١﴾ تَنْز۪يلُ الْكِتَابِ مِنَ اللّٰهِ الْعَز۪يزِ الْعَل۪يمِۙ ﴿٢﴾ غَافِرِ الذَّنْبِ

günahı · bağışlayan · herşeyi bilen · dâima üstün olan · Allah tarafındandır · kitabın · indirilişi · hâ mîm

وَقَابِلِ التَّوْبِ شَد۪يدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِۜ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۜ اِلَيْهِ الْمَص۪يرُ ﴿٣﴾

dönüş · onadır · o · ancak · ilâh yoktur · çok lütuf · sâhibi · azâbı · pek şiddetli · tevbeyi · kabul eden · ve

مَا يُجَادِلُ ف۪ٓي اٰيَاتِ اللّٰهِ اِلَّا الَّذ۪ينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرْكَ تَقَلُّبُهُمْ

onların dolaşmaları · şimdi seni aldatmasın · inkâr ettiler · o kimseler ki · ancak · Allahın · âyetleri hakkında · mücâdele etmez

فِي الْبِلَادِ ﴿٤﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْاَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْۖ وَهَمَّتْ

kasdetmişti · ve · onlardan sonra · topluluklar · ve · Nûhun · kavmi · onlardan önce · yalanlamıştı · memleketlerde

كُلُّ اُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَادَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ

hakkı · onunla · gidermeleri için · bâtıl uğruna · mücâdele ettiler · ve · onu yakalamaları için · peygamberlerine · ümmet · her

فَاَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٥﴾ وَكَذٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ

sözü · hak oldu · böylece · ve · azâbım · oldu · artık nasıl · derken onları yakaladım

رَبِّكَ عَلَى الَّذ۪ينَ كَفَرُٓوا اَنَّهُمْ اَصْحَابُ النَّارِ ﴿٦﴾ اَلَّذ۪ينَ

o kimseler ki · ateş · ehlidirler · şübhesiz onlar · inkâr ettiler · o kimselerin ki · üzerine · Rabbinin

يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِه۪

ona · îmân ederler · ve · Rablerine · hamd ile · tesbîh ederler · onun etrâfındadır · o kimseler ki · ve · Arş'ı · taşıyorlar

وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُواۚ رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا

ilimce · ve · rahmetçe · şeyi · her · kapladın · Rabbimiz · îmân ettiler · o kimseler için ki · mağfiret dilerler · ve

فَاغْفِرْ لِلَّذ۪ينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَب۪يلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَح۪يمِ ﴿٧﴾

cehennem · azâbından · onları koru · ve · senin yoluna · tâbi' oldular · ve · tevbe ettiler · o kimselere ki · artık mağfiret eyle

---

75- Melekleri de arşın etrâfını *(tavaf eden)* kuşatıcılar olarak, Rablerine hamd ile *(O'nu)* tesbîh ediyorlar görürsün. Artık *(mahlûkâtın)* aralarında hak ile hüküm verilmiş ve: "Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur!" denilmiştir.

40- MÜ'MİN (ĞÂFİR) SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 85 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

حزب ٢

1- Hâ, Mîm.

2, 3- *(Bu)* Kitâb'ın *(Kur'ân'ın)* indirilişi, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Alîm *(hakkıyla bilen)*, günahı bağışlayan, tevbeyi kabûl eden, azâbı pek şiddetli ve çok lütuf sâhibi olan Allah tarafındandır. O'ndan başka ilâh yoktur. Dönüş ancak O'nadır.

4- İnkâr edenlerden başkası Allah'ın âyetleri hakkında mücâdele etmez; şimdi onların o memleketlerde gezip dolaşmaları, seni aldatmasın! *(Muhakkak ki varacakları yer Cehennemdir!)*

5- Onlardan önce Nûh kavmi ve onların ardından *(Âd ve Semûd gibi çeşitli)* topluluklar *(da)* yalanlamışlardı. Her ümmet kendi peygamberlerine kasdetmişti, tâ onu *(öldürmek için)* yakalayıversinler; ve bâtıl uğruna mücâdele ettiler, tâ onunla hakkı ortadan kaldırsınlar! Derken onları *(o hâlleri üzere azâbımla)* yakalayıverdim; artık *(bak)* azâbım nasıl oldu!

6- Böylece Rabbinin, inkâr edenler üzerine "Şübhesiz onlar, ateş ehlidirler" sözü hak oldu.

7- Arşı taşıyan[1] ve onun etrâfında bulunan *(melek)*ler, Rablerine hamd ile *(O'nu)* tesbîh ederler[2] ve O'na îmân ederler ve *(kendileri gibi)* îmân edenler için mağfiret dilerler. *(Şöyle derler:)* "Rabbimiz! *(Sen)* herşeyi rahmet ve ilim cihetiyle kuşatmışsındır; artık tevbe edip senin yoluna uyanlara mağfiret eyle ve onları Cehennem azâbından koru!"

8- "Rabbimiz! Hem onları, hem onların atalarından, zevcelerinden ve nesillerinden sâlih olan kimseleri, kendilerine va'd buyurduğun Adn Cennetlerine koy! Şübhesiz ki Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Hakîm *(her işi hikmetli olan)* ancak sensin!"

9- "Ve onları kötülüklerden koru! Zâten kimi o gün *(dünyada iken)* kötülüklerden korursan, *(kıyâmet günü)* ona artık gerçekten merhamet etmiş olursun. İşte büyük kurtuluş ancak budur!"

10- Doğrusu inkâr edenlere *(âhirette melekler tarafından şöyle)* seslenilir: "Elbette Allah'ın *(size olan)* gazabı, sizin kendinize olan gazabınızdan daha büyüktür; çünki *(siz)* îmâna da'vet ediliyordunuz, fakat inkâr ediyordunuz."

11- *(Onlar:)* "Rabbimiz! Bizi iki def'a öldürdün ve iki def'a diriltin; şimdi günahlarımızı i'tirâf ettik; acabâ *(bizim için buradan)* çıkmaya artık bir yol var mıdır?" derler.

12- Bunun *(bu azâbın)* sebebi şübhesiz şudur: "*(Herkes)* Allah'a, tek olarak da'vet edildiği zaman, *(siz)* inkâr ettiniz! Hâlbuki O'na ortak koşulsa, inanıyordunuz. Artık hüküm, Aliyy *(çok yüce olan)*, Kebîr *(çok büyük olan)* Allah'a âiddir."

13- O *(Allah)*, size delillerini gösteren ve gökten size bir rızık indirendir. Fakat *(O'na)* yönelen kimseden başkası ibret almaz.

14- Öyle ise kâfirlerin hoşuna gitmese de, *(siz)* dînde O'na *(karşı)* ihlâslı *(samîmi)* kimseler olarak Allah'a duâ edin!

15- *(O, ihlâslı kullarının)* dereceleri*(ni)* hakkıyla yükseltendir, Arşın sâhibidir. Karşılaşma günü ile korkutmak için, kendi emrinden olan rûhu *(vahyi)*, kullarından dilediği kimseye ilkâ eder *(indirir)*.

16- O gün, onlar *(herkes, bütün sırlarıyla birlikte kabirlerinden)* meydana çıkacak kimselerdir. Onlardan hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz! *(Allah:)* "Bugün mülk *(hâkimiyet)* kimindir?" *(diye sorar)*. *(O günün dehşetinden kimse cevab veremez de yine kendisi cevab buyurur:)* "Vâhid *(bir olan)*, Kahhâr *(herşeyi kahra gücü yetici)* olan Allah'ındır!"

رَبَّنَا وَاَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّت۪ي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ

Rabbimiz / ve / onları sok / Cennetlerine / Adn / onlar ki / kendilerine va'd buyurdun / ve / o kimseleri ki

صَلَحَ مِنْ اٰبَٓائِهِمْ وَاَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْۜ اِنَّكَ اَنْتَ

sâlih oldular / atalarından / ve / zevcelerinden / ve / nesillerinden / şübhesiz sen / sensin

الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُۙ ﴿٨﴾ وَقِهِمُ السَّيِّـَٔاتِۜ وَمَنْ تَقِ السَّيِّـَٔاتِ

dâima üstün / her işi hikmetli / ve / onları koru / kötülüklerden / ve / kimi / korursan / kötülüklerden

يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُۜ وَذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظ۪يمُ ﴿٩﴾ اِنَّ

o gün / artık gerçekten / ona merhamet etmişsindir / ve / işte bu / odur / kurtuluş / büyük / doğrusu

الَّذ۪ينَ كَفَرُوا يُنَادَوْنَ لَمَقْتُ اللّٰهِ اَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ

o kimseler ki / inkâr ettiler / seslenilirler / elbette gazabı / Allah'ın / daha büyüktür / sizin gazabınızdan

اَنْفُسَكُمْ اِذْ تُدْعَوْنَ اِلَى الْا۪يمَانِ فَتَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾ قَالُوا

kendinize / o vakit ki / da'vet ediliyordunuz / îmâna / fakat inkâr ediyordunuz / dediler

رَبَّنَٓا اَمَتَّنَا اثْنَتَيْنِ وَاَحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا

Rabbimiz / bizi öldürdün / iki (def'a) / ve / diriltin / iki (def'a) / şimdi i'tirâf ettik / günahlarımızı

فَهَلْ اِلٰى خُرُوجٍ مِنْ سَب۪يلٍ ﴿١١﴾ ذٰلِكُمْ بِاَنَّهُٓ اِذَا دُعِيَ اللّٰهُ

artık var mı / çıkmaya / bir yol / işte bu size / şübhesiz şundandır / o vakit ki / da'vet edildi / Allaha

وَحْدَهُ كَفَرْتُمْۚ وَاِنْ يُشْرَكْ بِه۪ تُؤْمِنُواۜ فَالْحُكْمُ لِلّٰهِ

o tek olarak / inkâr ettiniz / ve / eğer / ortak koşulursa / ona / inanıyordunuz / artık hüküm / Allah'a âiddir

الْعَلِيِّ الْكَب۪يرِ ﴿١٢﴾ هُوَ الَّذ۪ي يُر۪يكُمْ اٰيَاتِه۪ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ

çok yüce olan / çok büyük olan / o / o zâttır ki / size gösterir / delillerini / ve / indirir / size

السَّمَٓاءِ رِزْقاًۜ وَمَا يَتَذَكَّرُ اِلَّا مَنْ يُن۪يبُ ﴿١٣﴾ فَادْعُوا اللّٰهَ

gökten / bir rızık / ve / ibret almaz / ancak / o kimse ki / yönelir / öyle ise duâ edin / Allah'a

مُخْلِص۪ينَ لَهُ الدّ۪ينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿١٤﴾ رَف۪يعُ الدَّرَجَاتِ

ihlâslılar olarak / ona / dînde / velev ki / hoşlanmasa / kâfirler / yükseltendir / dereceleri

ذُو الْعَرْشِۚ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ اَمْرِه۪ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِه۪

Arş'ın sâhibidir / bırakır / ruhu ki / kendi emrindendir / o kimseye ki / diler / kullarından

لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِۙ ﴿١٥﴾ يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفٰى عَلَى اللّٰهِ

korkutması için / günü ile / karşılaşma / o gün ki / onlar / meydana çıkanlardır / gizli kalmaz / Allah'a

مِنْهُمْ شَيْءٌۜ لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَۜ لِلّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿١٦﴾

onlardan / bir şey / kimindir / mülk / bugün / Allah'ındır / tek olan / dilediğini kahreden

اَلْيَوْمَ تُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ اِنَّ اللّٰهَ

Allah şübhesiz bugün haksızlık yoktur kazandı o şeyle ki kimseye her karşılık verilir bugün

سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٧﴾ وَ اَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْاٰزِفَةِ اِذِ الْقُلُوبُ

yürekler o vakit ki yaklaşan gün ile onları korkut ve hesâbı pek çabuk görendir

لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاظِمِينَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَ لَا شَفِيعٍ

ne bir şefâatçi ki ve bir yakın zâlimler için yoktur kederden yutkunanlar olarak gırtlakların yanındadır

يُطَاعُ ﴿١٨﴾ يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْاَعْيُنِ وَ مَا تُخْفِي الصُّدُورُ ﴿١٩﴾ وَ اللّٰهُ

Allah ve sîneler gizler o şeyleri ki ve gözlerin hâin olanını bilir kendisine uyulur

يَقْضِي بِالْحَقِّ وَ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ بِشَيْءٍ اِنَّ

şübhesiz bir şeyle hüküm veremezler ondan başkasına yalvarıyorlar o kimseler ki ve hak ile hüküm verir

اللّٰهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٢٠﴾ اَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا

ki baksınlar yeryüzünde ve yürümediler mi herşeyi gören hakkıyla işiten odur Allah

كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ

onlar idiler kendilerinden önce idiler o kimselerin ki âkıbeti olmuş nasıl

اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَ اٰثَارًا فِي الْاَرْضِ فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ

Allah böyle iken onları yakaladı yeryüzünde eserlerce ve kuvvetçe kendilerinden daha şiddetli

بِذُنُوبِهِمْ وَ مَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَاقٍ ﴿٢١﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ

çünki şübhesiz onlar işte budur bir koruyan Allah'dan onlar için olmadı ve günahları yüzünden

كَانَتْ تَاْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَاَخَذَهُمُ

ve onları yakaladı fakat inkâr ettiler mu'cizelerle peygamberleri kendilerine geliyor idi

اللّٰهُ اِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٢﴾ وَ لَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوسٰى

Mûsâ'yı gönderdik and olsun gerçekten ve azâbı pek şiddetlidir çok kuvvetlidir muhakkak ki o Allah

بِاٰيَاتِنَا وَ سُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٢٣﴾ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَ هَامَانَ وَ قَارُونَ

Kārûn'a ve Hâmân'a ve Fir'avun'a apaçık bir delil ile ve mu'cizelerimizle

فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٢٤﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ

hak ile onlara geldi ne zaman ki yalancı bir sihirbazdır fakat dediler ki

عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا اَبْنَاءَ الَّذِينَ اٰمَنُوا مَعَهُ وَ اسْتَحْيُوا

sağ bırakın ve onunla beraber îmân ettiler o kimselerin ki oğullarını öldürün dediler ki tarafımızdan

نِسَاءَهُمْ وَ مَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ اِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٢٥﴾

bir ziyânda ancak kâfirlerin hîlesi değildir ve kadınlarını

17- Bugün herkes *(dünyada)* kazandığı şeyin karşılığını görür. Bugün haksızlık yoktur. Şübhesiz ki Allah, hesâbı pek çabuk görendir.

18- *(Ey Resûlüm!)* Onları o yaklaşan gün ile korkut! Çünki *(amellerin ortaya saçılacağı o gün)* yürekler, kederle yutkunan kimseler olarak gırtlaklara dayanmıştır! Zâlimler için ne bir dost, ne de *(himâyesi)* kabûl edilir bir şefâatçi bulunur!

19- *(Allah)* gözlerin hâin olanını *(harama bakanları)* ve sînelerin gizlediğini bilir.

20- Ve Allah, hak ile hüküm verir. Ondan başka *(kendisine)* yalvarmakta oldukları *(ilâhlar)* ise, hiçbir şeyle hüküm veremezler. Şübhesiz ki Semî' *(herşeyi işiten)*, Basîr *(herşeyi gören)* ancak Allah'dır.

21- *(Onlar)* yeryüzünde hiç gezmediler mi ki, kendilerinden öncekilerin âkıbeti nasıl olmuş, baksınlar! Onlar, kuvvetçe ve yeryüzündeki eserleri bakımından kendilerinden daha şiddetli idiler. Böyle iken, Allah onları günahları yüzünden yakalayıverdi de onları Allah'*(ın azâbın)*dan koruyacak hiçbir kimse olmadı.

22- Bunun sebebi şudur: Şübhesiz onlara peygamberleri mu'cizelerle gelirdi de, *(onlar)* inkâr ederlerdi; Allah da onları *(o hâlleri üzere)* yakalayıverdi. Muhakkak ki O, Kaviyy *(çok kuvvetli)*dir, azâbı pek şiddetli olandır.

23, 24- And olsun ki, Mûsâ'yı da mu'cizelerimizle ve apaçık bir delîl ile Fir'avun'a, Hâmân'a ve Kārûn'a gönderdik. Buna rağmen *(onlar:)* "*(Bu)* çok yalancı bir sihirbazdır!" dediler.

25- Ve *(Mûsâ)* onlara tarafımızdan hakkı getirdiğinde *(daha önce de dedikleri gibi yine)* dediler ki: "Onunla berâber îmân etmiş olanların *(yeni doğan)* oğullarını öldürün, kadınlarını *(kızlarını)* ise sağ bırakın!" Fakat kâfirlerin hîlesi ancak boşuna *(yorulmak)*tır.

26- Fir'avun dedi ki: "Bırakın beni, Mûsâ'yı öldüreyim; ve *(o)* Rabbisine yalvarsın *(bakalım)*! Çünki ben *(onun, sizin)* dîninizi değiştirmesinden yâhut yeryüzünde fesad çıkarmasından korkuyorum."

27- Mûsâ da: "Doğrusu ben hesab gününe inanmayan her kibirli kimseden, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz *(olan Allah)*a sığınırım" dedi.

28- Fir'avun âilesinden *(olup)* îmânını gizleyen **mü'min** bir adam ise şöyle dedi: "Bir adamı, *(sırf)* 'Rabbim Allah'dır!' diyor diye öldürecek misiniz? Hâlbuki *(o)* size Rabbinizden mu'cizeler getirmiştir. Zaten yalancı olursa, o takdirde yalanı kendi aleyhinedir. Yok doğru *(söyleyen)* bir kimse ise, sizi tehdîd ettiği şeylerin bir kısmı başınıza gelir! Şübhesiz ki Allah, haddi aşan, çok yalan söyleyen o kimseyi hidâyete erdirmez!"

29- "Ey kavmim! Bu memlekette üstünlük sağlamış kimseler olarak bu gün mülk *(hâkimiyet)*, sizindir. Şâyet bize gelirse, Allah'ın azâbından *(korumak üzere)* bize kim yardım edebilir?" Fir'avun dedi ki: "*(Ben)* size ancak kendi gördüğümü gösteriyorum *(siz buna bakacaksınız)* ve size ancak doğru yola rehberlik ediyorum."

30, 31- Îmân etmiş olan *(adam)* dedi ki: "Ey kavmim! Doğrusu ben sizin üzerinize, *(peygamberlerini yalanlayan)* o toplulukların *(uğradıkları o dehşetli azab)* gününün benzerinden; Nûh kavminin, Âd, Semûd ve onlardan sonrakilerin âdetlerinin *(başlarına gelen cezâların)* benzerinden, korkuyorum. Hâlbuki Allah, kullar*(ın)*a zulmetmeyi murâd ediyor değildir."

32, 33- "Ey kavmim! Doğrusu ben sizin için bağrışıp çağrışma gününden *(kıyâmet gününden, hesab yerine)* arkanızı dönen kimseler olarak *(Cehenneme)* gideceğiniz günden korkuyorum. *(O gün)* sizi Allah'*(ın azâbın)*dan kurtaracak hiçbir kimse yoktur. Bununla berâber Allah kimi *(isyanındaki inadı yüzünden)* dalâlete atarsa, artık onu hidâyete erdirecek hiçbir kimse yoktur."

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَىٰ وَلْيَدْعُ رَبَّهُ ۚ إِنِّي أَخَافُ

korkuyorum – şübhesiz ben – Rabbisine – yalvarsın – ve – Mûsâ'yı – öldüreyim – bırakın beni – Fir'avun – dedi – ve

أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ﴿٢٦﴾

fesad – yeryüzünde – çıkarmasından – veya – dîninizi – değiştirmesinden

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ

inanmıyor – kibirli kimsenin ki – her birinden – Rabbinize – ve – Rabbime – sığındım – doğrusu ben – Mûsâ – dedi ve

بِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٢٧﴾ وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ

îmânını – gizliyor – Fir'avunun – âilesinden – mü'min – bir adam – dedi – ve – hesâb – gününe

أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ

mu'cizeler – size getirmiş – halbuki gerçekten – Allah'dır – Rabbim – demesinden – bir adamı – öldürecek misiniz

رَبِّكُمْ ۖ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ ۚ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِبْكُمْ

size isâbet eder – doğru bir kimse – olursa – eğer – ve – yalanı – artık kendi aleyhinedir – yalancı – olursa – eğer – ve – Rabbinizden

بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ

haddi aşandır – o – o kimseyi ki – hidâyete erdirmez – Allah – şübhesiz – sizi tehdîd ediyor – o şeylerin ki – bazısı

كَذَّابٌ ﴿٢٨﴾ يَا قَوْمِ لَكُمُ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ

yerde – üstün gelenler olarak – bugün – mülk – sizindir – kavmim – ey – çok yalan söyleyendir

فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا ۚ قَالَ فِرْعَوْنُ

Fir'avun – dedi ki – bize gelirse – eğer – Allah'ın – azâbına karşı – bize yardım edebilir – fakat kim

مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَىٰ وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٢٩﴾ وَقَالَ

dedi – ve – doğru olan – yola – ancak – size rehberlik etmiyorum – ve – görüyorum – o şeyi ki – ancak – size göstermiyorum

الَّذِي آمَنَ يَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ ﴿٣٠﴾

toplulukların – gününün – benzerinden – sizin üzerinize – korkuyorum – doğrusu ben – kavmim – ey – îmân etti – o kimse ki

مِثْلَ دَأْبِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ ۚ وَمَا

ve – onlardan sonradır – o kimselerin ki – ve – Semûdun – ve – Âd'in – ve – Nûhun – kavminin – âdetlerinin – benzerinden

اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ ﴿٣١﴾ وَيَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ

sizin üzerinize – korkuyorum – doğrusu ben – kavmim – ey – ve – kullara – zulmeti – murâd ediyor – Allah değildir

يَوْمَ التَّنَادِ ﴿٣٢﴾ يَوْمَ تُوَلُّونَ مُدْبِرِينَ ۚ مَا لَكُمْ مِنَ

sizin için yoktur – arkasını dönenler olarak – kaçacaksınız – o günden ki – bağrışıp çağrışma – gününden

اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۗ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾

bir hidâyete erdiren – artık onun için yoktur – Allah – dalâlete atarsa – kimi – ve – bir kurtarıcı – Allah'dan

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكٍّ

şübhe içinde olmaktan | fakat geri durmadınız | mu'cizeler | bundan önce | Yûsuf | size getirmişti | and olsun ve gerçekten

مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ حَتّٰى اِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللّٰهُ مِنْ بَعْدِهِ

ondan sonra | Allah | aslâ göndermez | dediniz | vefât etti | o vakit ki | nihâyet | onu | size getirmişti | o şeylerden ki

رَسُولًا كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُرْتَابٌ ﴿٣٤﴾ اَلَّذِينَ

onlar ki | şübhecidir | haddi aşandır | o | o kimseleri ki | Allah | saptırır | işte böyle | bir peygamber

يُجَادِلُونَ فِي اٰيَاتِ اللّٰهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ اَتٰيهُمْ كَبُرَ مَقْتًا

nefretce | büyük olmuştur | onlara gelmiştir | bir delil ki | olmadan | Allahın | âyetleri hakkında | mücâdele ederler

عِنْدَ اللّٰهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ اٰمَنُوا كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ

her | üzerini | Allah | mühürler | işte böyle | îmân ettiler | o kimselerin ki | yanında | ve | Allahın | katında

قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿٣٥﴾ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَامَانُ ابْنِ لِي

bana | binâ et | Hâmân | ey | Fir'avun | dedi | ve | zorbanındır | büyüklük taslayanındır | kalbin ki

صَرْحًا لَعَلِّي اَبْلُغُ الْاَسْبَابَ ﴿٣٦﴾ اَسْبَابَ السَّمٰوَاتِ فَاَطَّلِعَ

ki muttali' olurum | göklerin | sebeblerine | sebeblere | erişirim | umulur ki | yüksek bir kule

اِلٰى اِلٰهِ مُوسٰى وَاِنِّي لَاَظُنُّهُ كَاذِبًا وَكَذٰلِكَ زُيِّنَ

süslendi | böylece | ve | bir yalancı | elbet onu sanıyorum | doğrusu ben | ve | Mûsâ'nın | İlâhına

لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ

tuzağı değildir | ve | yoldan | saptırıldı | ve | ameli | kötü | Fir'avun'a

فِرْعَوْنَ اِلَّا فِي تَبَابٍ ﴿٣٧﴾ وَقَالَ الَّذِي اٰمَنَ يَا قَوْمِ

kavmim | ey | îmân etti | o kimse ki | dedi | ve | bir hüsrândadır | ancak | Fir'avun'un

اتَّبِعُونِ اَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٣٨﴾ يَا قَوْمِ اِنَّمَا

ancak | kavmim | ey | doğruluk | yoluna | size rehberlik edeyim | bana tâbi' olun

هٰذِهِ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَاِنَّ الْاٰخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ

karargâh | yurdu | odur | âhiret | doğrusu | ve | bir faydalanmadır | dünyanın | hayatı | bu

﴿٣٩﴾ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزٰى اِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ عَمِلَ

yaparsa | kim | ve | onun misliyle | ancak | artık cezâlandırılmaz | bir kötülük | yaparsa | kim

صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰئِكَ

artık işte onlar | bir mü'min | o iken | dişiden | veya | erkekten | sâlih bir amel

يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤٠﴾

bir hesab | olmadan | orada | rızıklandırılırlar | cennete | girerler

34- And olsun ki, daha önce Yûsuf da size mu'cizeler getirmişti de, onun size getirdiği o şeylerden dâimâ şübhe içinde oldunuz.

Nihâyet *(o)* vefât edince: "Allah ondan sonra aslâ bir peygamber göndermez!" dediniz.

İşte Allah, *(kendi irâdeleriyle)* haddi aşan şübheci kimseleri böyle saptırır.

35- Onlar ki, kendilerine gelmiş bir delîl olmaksızın, Allah'ın âyetleri hakkında mücâdele ederler.

(Bu,) Allah katında da, îmân edenlerin yanında da nefret cihetiyle büyük olmuştur.

İşte Allah, *(kendisine)* büyüklük taslayan her zorbanın kalbini *(kendi kibri ve bunda ısrarı üzerine)* böyle mühürler!

36, 37- Fir'avun: "Ey Hâmân!

Bana yüksek bir kule yap; belki sebeblere, göklerin sebeblerine *(yollarına)* erişirim de, Mûsâ'nın İlâhına muttali' olurum *(hakîkaten var mıdır diye bakarım)*; doğrusu ben onu, gerçekten yalancı sanıyorum" dedi.

Böylece Fir'avun'a, kötü ameli süslü gösterildi ve yoldan saptırıldı.

Zâten Fir'avun'un tuzağı ancak hüsrândadır.

38- İmân etmiş olan *(adam)* dedi ki: "Ey kavmim!

Bana uyun; size doğru yola rehberlik edeyim!"

39- "Ey kavmim!

Bu dünya hayâtı ancak *(geçici)* bir menfaattir; doğrusu âhiret ise, asıl kalınacak yerdir."

40- "Kim bir kötülük yaparsa, bu yüzden ancak onun misliyle cezâlandırılır.

Erkek veya kadın, kim de bir mü'min olarak sâlih bir amel işlerse, işte onlar Cennete girerler; orada hesabsız olarak rızıklandırılırlar."

41- "Ey kavmim! Bu hâlim nedir ki, *(ben)* sizi kurtuluşa da'vet ediyorum; hâlbuki *(siz)* beni ateşe çağırıyorsunuz?"

42- "Beni, Allah'ı inkâr etmeye ve hakkında da bir bilgi sâhibi olmadığım şeyi O'na ortak koşmaya çağırıyorsunuz.

Ben ise sizi, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Gaffâr *(çok bağışlayan Allah')*a da'vet ediyorum."

43- "Hiç şübhe yok ki beni kendisine çağırmakta olduğunuz şeyin, ne dünyada ne de âhirette kendisine *(tapılması için)* bir da'vet hakkı vardır.

Nihâyet dönüşümüz muhakkak Allah'adır.

Doğrusu haddi aşanlar yok mu, onlar ateş ehlidirler."

44- "Artık size ne söylemekte olduğumu yakında hatırlayacaksınız!

(Ben) işimi Allah'a havâle ediyorum.

Şübhesiz ki Allah, kulları*(nı)* hakkıyla görendir."

45- Nihâyet Allah onu, kurdukları tuzakların kötülüklerinden korudu; Fir'avun âilesini ise o azâbın kötüsü kuşatıverdi.

46- *(O kötü azab)* ateştir! *(Onlar)* sabah akşam ona arz olunurlar.

Kıyâmet kopacağı gün ise: "Fir'avun âilesini azâbın en şiddetlisine sokun!" *(denilecektir)*.

47- O vakit *(Cehennem ehli)* ateşin içinde birbirleriyle tartışırlarken, zayıf olanlar o büyüklük taslayanlara der ki: "Gerçekten biz *(dünyada iken)* size tâbi' olanlar idik.

Şimdi siz ateşin birazını olsun, bizden def' edebilir kimseler misiniz?"

48- Büyüklük taslayanlar *(da)*: "Doğrusu biz hep berâber onun içindeyiz; şübhesiz ki Allah, kullar arasında gerçekten hükm*(ünü)* vermiştir" derler.

49- Artık ateşte olanlar Cehennemin bekçilerine der ki: "Rabbinize *(bizim için)* duâ edin, *(hiç değilse)* bir gün olsun, bizden azâbı hafifletsin!"

وَيَا قَوْمِ مَا لِيٓ اَدْعُوكُمْ اِلَى النَّجٰوةِ وَتَدْعُونَنِيٓ اِلَى النَّارِ ﴿٤١﴾

ey ve | kavmim | bana ne oluyor ki | sizi da'vet ediyorum | kurtuluşa | ve | siz beni çağırıyorsunuz | ateşe

تَدْعُونَنِي لِاَكْفُرَ بِاللّٰهِ وَاُشْرِكَ بِهٖ مَا لَيْسَ لِي بِهٖ

beni çağırıyorsunuz | inkâr etmem için | Allah'ı | ve | ortak koşmam için | ona | o şeyi ki | yoktur | benim için | hakkında

عِلْمٌ وَاَنَا اَدْعُوكُمْ اِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ ﴿٤٢﴾ لَا جَرَمَ اَنَّمَا

bir bilgi | ve | ben | sizi da'vet ediyorum | dâima üstün olana | çok bağışlayıcı olana | gerçekten | şübhesiz o şey ki

تَدْعُونَنِيٓ اِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْاٰخِرَةِ

beni çağırıyorsunuz | kendisine | yoktur | onun için | bir da'vet | dünyada | ve | ne âhirette

وَاَنَّ مَرَدَّنَآ اِلَى اللّٰهِ وَاَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ اَصْحَابُ

ve | şübhesiz | dönüşümüz | Allah'adır | ve | doğrusu | haddi aşanlar | onlardır | ehli

النَّارِ ﴿٤٣﴾ فَسَتَذْكُرُونَ مَآ اَقُولُ لَكُمْ وَاُفَوِّضُ

ateşin | artık hatırlayacaksınız | o şeyleri ki | söylüyorum | size | ve | havâle ediyorum

اَمْرِيٓ اِلَى اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٤٤﴾ فَوَقٰيهُ اللّٰهُ

işimi | Allah'a | şübhesiz | Allah | hakkıyla görendir | kulları | nihâyet onu korudu | Allah

سَيِّـَٔاتِ مَا مَكَرُوا وَحَاقَ بِاٰلِ فِرْعَوْنَ سُوٓءُ الْعَذَابِ ﴿٤٥﴾

kötülüklerinden | o şeylerin ki | tuzak kurdular | ve | kuşattı | âilesini | Fir'avunun | kötüsü | azâbın

اَلنَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ

ateştir | arz olunurlar | ona | sabah | ve | akşam | ve | o gün ki | kopacak | kıyâmet

اَدْخِلُوٓا اٰلَ فِرْعَوْنَ اَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾ وَاِذْ يَتَحَآجُّونَ فِي

sokun | âilesini | Fir'avun | en şiddetlisine | azâbın | ve | o vakit ki | birbirleriyle tartışırlar | içinde

النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعَفٰٓؤُا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوٓا اِنَّا كُنَّا

ateşin | der | o zaman | zayıf olanlar | o kimselere ki | büyüklük tasladılar | gerçekten biz | idik

لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ اَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِنَ

size | tâbi' olanlar | şimdi siz (olacak) mısınız | fayda verenler | bize | bir nasîbe (karşı)

النَّارِ ﴿٤٧﴾ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوٓا اِنَّا كُلٌّ فِيهَآ اِنَّ اللّٰهَ

ateşten | dedi | o kimseler ki | büyüklük tasladılar | doğrusu biz | hep (beraber) | onun içindeyiz | şübhesiz | Allah

قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ ﴿٤٨﴾ وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ

gerçekten | hüküm vermiştir | arasında | kulların | ve | dedi ki | o kimseler ki | ateştedirler | bekçilerine | cehennemin

ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ ﴿٤٩﴾

duâ edin | Rabbinize | hafifletsin | bizden | birgün | azâbtan

قَالُوٓا اَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ

dediler · ve olmadı mı · size geliyor · peygamberleriniz · mu'cizeler ile

قَالُوا بَلٰى قَالُوا فَادْعُوا وَمَا دُعَٓؤُا الْكَافِرِينَ اِلَّا فِي

dediler · bil'akis · dediler · öyle ise duâ edin · ve · duâsı değildir · kâfirlerin · ancak · içinde

ضَلَالٍ ﴿٥٠﴾ اِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ اٰمَنُوا فِي الْحَيٰوةِ

bir ziyan · şübhesiz biz · elbette yardım ederiz · peygamberlerimize · ve · o kimselere ki · îmân ettiler · hayatında

الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْاَشْهَادُ ﴿٥١﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ

dünya · ve · o gün ki · ayağa kalkacak · şâhidler · o gün · fayda vermez · zâlimlere

مَعْذِرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوٓءُ الدَّارِ ﴿٥٢﴾

özür dilemeleri · ve · onlar içindir · lâ'net · ve · onlar içindir · kötüsü · yurdun

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْهُدٰى وَاَوْرَثْنَا بَنِيٓ اِسْرَٓائِيلَ الْكِتَابَ

ve · and olsun gerçekten · verdik · Mûsâ'ya · hidâyeti · ve · mîras bıraktık · İsrâiloğullarına · kitâbı

﴿٥٣﴾ هُدًى وَذِكْرٰى لِاُولِي الْاَلْبَابِ ﴿٥٤﴾ فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ

bir hidâyet · ve · bir nasîhat olmak üzere · sâhibleri için · akıl · artık sabret · şübhesiz · va'di

اللّٰهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ

Allah'ın · haktır · ve · bağışlanma dile · günahın için · ve · tesbîh et · hamd ile · Rabbine · akşamda

وَالْاِبْكَارِ ﴿٥٥﴾ اِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي اٰيَاتِ

ve · sabahda · şübhesiz · o kimseler ki · mücâdele ederler · hakkında · âyetleri

اللّٰهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ اَتٰيهُمْ اِنْ فِي صُدُورِهِمْ

Allah'ın · olmaksızın · bir delil ki · kendilerine gelmiş · yoktur · sînelerinde

اِلَّا كِبْرٌ مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهُ

ancak · bir kibir · onlar değildir · ona ulaşanlar · hemen sığın · Allah'a · şübhesiz o

هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٥٦﴾ لَخَلْقُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَكْبَرُ

odur · hakkıyla işiten · herşeyi gören · elbette yaratılması · göklerin · ve · yerin · daha büyüktür

مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

yaratılmasından · insanların · fakat · çoğu · insanların · bilmezler

﴿٥٧﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْاَعْمٰى وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا

ve · eşit olmaz · kör · ve · gören · ve · o kimseler ki · îmân ettiler · ve · yaptılar

الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيٓءُ قَلِيلًا مَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

sâlih ameller · ve · ne kötülük yapan · ne kadar az · ibret alıyorsunuz

50- *(Cehennemin bekçileri:)* "Size peygamberleriniz mu'cizeler getirmiyorlar mıydı?" derler.

Onlar: "Evet *(getiriyorlardı)*!" derler.

(Bunun üzerine bekçiler:) "Öyle ise *(kendiniz)* duâ edin!" derler.

Hâlbuki kâfirlerin duâsı, ancak boşuna *(yorulmak)*tır.

51- Şübhesiz ki biz, peygamberlerimize ve îmân edenlere, hem dünya hayâtında, hem şâhidlerin *(ameller için şâhidlik etmek üzere)* ayağa kalkacakları o günde elbette yardım ederiz.

52- O gün zâlimlere, özür dilemeleri fayda vermez; artık onlar için lâ'net vardır ve yurdun kötüsü onlarındır.

53, 54- Celâlim hakkı için, Mûsâ'ya hidâyeti verdik ve İsrâiloğullarına, akıl sâhibleri için bir hidâyet ve bir nasîhat olmak üzere Kitâb'ı *(Tevrât'ı)* mîras bıraktık.

55- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Artık sabret! Çünki Allah'ın va'di haktır; günâhının bağışlanmasını dile[1] ve akşam ve sabah Rabbine hamd ile *(O'nu)* tesbîh et!

56- Şübhesiz o kimseler ki, kendilerine gelmiş bir delîl olmaksızın Allah'ın âyetleri hakkında mücâdele ederler.

Onların sînelerinde, kendisine ulaşamayacakları bir kibirden *(sana üstün gelme arzusundan)* başka bir şey yoktur.

(Sen) hemen Allah'a sığın!

Çünki Semî' *(herşeyi işiten)*, Basîr *(hakkıyla gören)* ancak O'dur.

57- Elbette göklerin ve yerin yaratılması insanların yaratılmasından daha büyüktür; fakat insanların çoğu bilmezler.

58- Kör ile gören; îmân edip sâlih ameller işleyenlerle kötülük yapan bir olmaz.

Ne kadar az ibret alıyorsunuz!

إِنَّ السَّاعَةَ لَاٰتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ

îmân etmezler · insanların · çoğu · fakat · onda · şübhe yoktur · elbette gelicidir · o saat · şübhesiz

﴿٥٩﴾ وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي اَسْتَجِبْ لَكُمْ اِنَّ الَّذِينَ

o kimseler ki · şübhesiz · size · icâbet edeyim · bana duâ edin · Rabbiniz · buyurdu ki · ve

يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ

zelîl olan kimseler olarak · cehenneme · gireceklerdir · benim ibâdetimden · kibirlendiler

﴿٦٠﴾ اَللّٰهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ

gündüzü · ve · içinde · istirâhat etmeniz için · geceyi · size · kıldı · o zâttır ki · Allah

مُبْصِرًا اِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ

çoğu · fakat · insanlara karşı · lütuf · elbette sâhibidir · Allah · şübhesiz · gösterici

النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ

yaratıcısıdır · Rabbiniz · Allah · işte budur · şükretmezler · insanların

كُلِّ شَيْءٍ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ ﴿٦٢﴾ كَذٰلِكَ

işte böyle · çevriliyorsunuz · öyle ise nasıl · o · ancak · ilâh yoktur · şeyin · her

يُؤْفَكُ الَّذِينَ كَانُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ يَجْحَدُونَ

bilerek inkâr ediyorlar · Allah'ın · âyetlerini · idiler · o kimseler ki · çevrilir

﴿٦٣﴾ اَللّٰهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً

bir binâ · göğü · ve · bir karargâh · arzı · size · kıldı · o zâttır ki · Allah

وَصَوَّرَكُمْ فَاَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ

temiz şeylerden · sizi rızıklandırdı · ve · şekillerinizi · ve güzel yaptı · sizi şekillendirdi · ve

ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

âlemlerin · Rabbi · Allah · işte ne yücedir · Rabbiniz · Allah · işte budur

﴿٦٤﴾ هُوَ الْحَيُّ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ

dinde · ona · ihlâslı kimseler olarak · öyle ise ona kulluk edin · o · ancak · ilâh yoktur · hayatı ebedîdir · o

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾ قُلْ اِنِّي نُهِيتُ اَنْ

yasaklandım · doğrusu ben · de ki · âlemlerin · Rabbi · Allah'adır · hamd

اَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَمَّا جَاءَنِيَ

bana geldi · ne zaman ki · Allah'dan · başka · yalvarıyorsunuz · o kimselere ki · ibâdet etmemden

الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَاُمِرْتُ اَنْ اُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

âlemlerin · Rabbine · teslîm olmamla · emrolundum · ve · Rabbimden · apaçık deliller

59- Şübhesiz ki kıyâmet *(günü)* elbette gelicidir; onda şübhe yoktur; fakat insanların çoğu *(buna)* îmân etmezler.

60- Rabbiniz buyurdu ki: "Bana duâ edin, size icâbet edeyim *(duânıza cevab vereyim)*![1]

Şübhesiz benim ibâdetimden *(yüz çevirip)* kibirlenenler, yakında zelîl olan kimseler olarak Cehenneme gireceklerdir!"

61- Allah, size geceyi içinde istirâhat etmeniz için *(karanlık)*, gündüzü ise *(çalışmanız için)* aydınlatıcı kılandır.

Şübhesiz ki Allah, insanlara karşı elbette büyük lütuf sâhibidir; fakat insanların çoğu şükretmezler.

62- İşte Rabbiniz olan Allah bu *(ni'metleri size veren)*dir; herşeyin yaratıcısıdır.

O'ndan başka ilâh yoktur.

Öyle ise *(haktan)* nasıl çevriliyorsunuz?

63- Allah'ın âyetlerini bilerek inkâr etmekte olanlar, işte *(haktan)* böyle çevrilir.

64- Allah, arzı size kalınacak bir yer, göğü ise *(üstünüze)* bir binâ *(bir tavan)* kılandır.

Hem sizi şekillendirdi de, sûretlerinizi güzel yaptı ve sizi temiz şeylerden rızıklandırdı.

İşte Rabbiniz olan Allah bu *(ni'metleri veren)*dir.

(Ve) işte âlemlerin Rabbi olan Allah, ne yücedir!

65- O Hayy'dır *(hayâtı bâkîdir)*; O'ndan başka ilâh yoktur; öyle ise dinde O'na *(karşı)* ihlâslı *(samîmî)* kimseler olarak O'na kulluk edin!

Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur!

66- De ki: "Doğrusu ben Rabbimden bana apaçık deliller gelince, Allah'dan başka *(kendisine)* yalvarmakta olduklarınıza ibâdet etmekten yasaklandım ve âlemlerin Rabbine teslîm olmakla emrolundum."

هُوَ الَّذٖى خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ

o | o zâttır ki | sizi yarattı | bir topraktan | sonra | bir nutfeden | sonra | bir alakadan

ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُٓوا اَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا

sonra | sizi çıkarıyor | bir bebek olarak | sonra | erişmeniz için | gücünüzün kemâline | sonra | olmanız için

شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفّٰى مِنْ قَبْلُ وَلِتَبْلُغُٓوا اَجَلًا

ihtiyarlar | ve | sizden | kimi | vefât ettirilir | bundan önce | ve | erişmeniz için | bir vakte

مُسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ هُوَ الَّذٖى يُحْيٖى وَيُمٖيتُ فَاِذَا

belirli | ve | olur ki siz | akıl erdirirsiniz | o | o zâttır ki | hayat verir | ve | öldürür | ve o zaman ki

قَضٰٓى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾ اَلَمْ تَرَ

hükmetti | bir işe | artık ancak | der | ona | ol | hemen olur | görmedin mi

اِلَى الَّذٖينَ يُجَادِلُونَ فٖٓى اٰيَاتِ اللّٰهِ اَنّٰى يُصْرَفُونَ ﴿٦٩﴾ اَلَّذٖينَ

o kimseleri ki | mücâdele ederler | âyetleri hakkında | Allah'ın | nasıl | döndürülüyorlar | o kimseler ki

كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَٓا اَرْسَلْنَا بِهٖ رُسُلَنَا فَسَوْفَ

yalanladılar | kitabı | ve | o şeyi ki | gönderdik | onu | peygamberlerimizle | artık ileride

يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾ اِذِ الْاَغْلَالُ فٖٓى اَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ

bilecekler | o zaman ki | demir halkalar | boyunlarındadır | ve | zincirler | sürüklenecekler

فِى الْحَمٖيمِ ﴿٧١﴾ ثُمَّ فِى النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾ ثُمَّ قٖيلَ لَهُمْ اَيْنَ مَا

kaynar suda | sonra | ateşte | yakılacaklar | sonra | denildi | onlara | nerede | o şeyler ki

كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾ مِنْ دُونِ اللّٰهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ

idiniz | ortak koşuyorsunuz | başka | Allah'dan | dediler | kayboldular | bizden | bilakis | olmamışız

نَدْعُوا مِنْ قَبْلُ شَيْـًٔا كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللّٰهُ الْكَافِرٖينَ ﴿٧٤﴾ ذٰلِكُمْ بِمَا

yalvarıyoruz | bundan önce | bir şeye | işte böyle | saptırır | Allah | kâfirleri | işte bu | o şeydendir ki

كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِى الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ

idiniz | seviniyorsunuz | yeryüzünde | haksız yere | ve | o şeydendir ki | idiniz | böbürleniyorsunuz

﴿٧٥﴾ اُدْخُلُٓوا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدٖينَ فٖيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى

girin | kapılarından | cehennemin | ebedi kalıcılar olarak | orada | işte ne kötüdür | oturacakları yer

الْمُتَكَبِّرٖينَ ﴿٧٦﴾ فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَاِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ

kibirlenenlerin | artık sabret | şübhesiz | va'di | Allahın | haktır | böylece eğer | sana gösterirsek | bazısını

الَّذٖى نَعِدُهُمْ اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَاِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٧٧﴾

o şeylerin ki | onları tehdîd ediyoruz | veya | seni vefât ettirirsek | sonunda bize | döndürülecekler

67- O, sizi *(önce)* bir topraktan, sonra bir nutfeden *(hakir bir damla sudan süzülmüş hulâsadan)*, sonra bir alakadan yaratandır. Sonra sizi bir çocuk olarak çıkarıyor; sonra gücünüzün kemâle ermesi için, sonra da ihtiyar olmanız için *(sizi yaşatıyor)*. İçinizden kimi de, *(kiminizden)* daha önce vefât ettirilir; tâ ki belirli bir vakte erişesiniz ve olur ki akıl erdirirsiniz.

68- O, hayatı veren ve öldürendir. Öyle ki bir işe hükmettiği zaman, artık ona sâdece: "Ol!" der; *(o da)* hemen oluverir!

69- Allah'ın âyetleri hakkında mücâdele edenleri görmedin mi? *(Haktan)* nasıl döndürülüyorlar?

70- Kitâb'ı *(Kur'ân'ı)* ve peygamberlerimizle gönderdiğimiz şeyleri yalanlayanlar, *(neyi yalanlamakta olduklarını)* artık ileride bileceklerdir.

71, 72- O zaman ki, boyunlarında halkalar ve zincirler bulunur. *(Onlar)* kaynar suda sürüklenecekler; sonra da ateşte yakılacaklardır.

73, 74- Sonra onlara: "Allah'ı bırakıp da *(O'na)* ortak koşmakta olduğunuz şeyler nerede?" denilir. *(Onlar da:)* "Bizden kayboldular; daha doğrusu *(biz)* daha önce hiçbir şeye yalvarır olmamışız!" derler. İşte Allah, kâfirleri *(isyanlarındaki inadları üzerine)* böyle saptırır.

75- Bu *(içinde bulunduğunuz azab)* yeryüzünde haksız yere şımarıyor olmanızdan ve böbürlenmekte bulunmanızdan dolayıdır.

76- Orada ebediyen kalıcı kimseler olmak üzere girin Cehennemin kapılarından! İşte kibirlenenlerin kalacakları yer ne kötüdür!

77- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Artık sabret! Çünki Allah'ın va'di haktır. Böylece onları tehdîd ettiğimiz şeylerin bir kısmını sana göstersek de, yâhut *(göstermeden)* seni vefât ettirsek de, sonunda *(onlar)* ancak bize döndürüleceklerdir.

78- Celâlim hakkı için, senden önce de peygamberler gönderdik; onlardan sana kıssa*(larını)* anlattığımız kimseler de var, içlerinden sana kıssa*(larını)* anlatmadığımız kimseler de var. Nitekim Allah'ın izni olmadan hiçbir peygamberin bir mu'cize getirmesi mümkün değildir. Fakat Allah'ın emri geldiği zaman, hak ile hükmedilir; işte o zaman, *(mu'cizeleri)* boşa çıkarmaya çalışanlar hüsrâna uğramıştır.

79- Allah, bir kısmına binesiniz, bir kısmından da yiyesiniz diye hayvanları sizin için *(ni'met)* kılandır.

80- Onlarda sizin için *(daha birçok)* menfaatler vardır; hem onların üzerinde gönüllerinizdeki bir ihtiyâca ulaşır *(onu te'mîn eder)*siniz. İşte onların üzerinde ve gemilerin üzerinde taşınırsınız.

81- Böylece *(Allah)* size âyetlerini gösterir. Şimdi, Allah'ın âyetlerinden hangisini inkâr edersiniz?

82- *(Onlar)* yeryüzünde hiç gezmediler mi ki, kendilerinden öncekilerin âkıbeti nasıl olmuş, baksınlar! *(Onlar)* bunlardan hem daha çok, hem de kuvvetçe ve yeryüzündeki eserler bakımından daha şiddetli idiler; fakat kazanmakta oldukları şeyler kendilerine bir fayda sağlamadı.

83- Öyle ki peygamberleri onlara mu'cizeler getirince, kendilerinde bulunan bilgiden dolayı şımardılar da, kendisiyle alay etmekte oldukları *(azab)* onları kuşatıverdi.

84- O vakit azâbımızı gördüklerinde: "Allah'a tek olarak inandık ve kendisiyle *(Allah'a)* şirk koşan kimseler olduğumuz şeyleri inkâr ettik" derler.

85- Fakat azâbımızı gördükleri zaman *(ettikleri bu)* îmanları kendilerine fayda verecek değildir. Allah'ın, kulları hakkında süregelen kānunu *(bu)*dur! İşte kâfirler orada hüsrâna uğramıştır.

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَنْ قَصَصْنَا عَلَيْكَ

sana | anlattık | kimini | onlardan | senden önce | peygamberler | gönderdik | and olsun gerçekten | ve

وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ اَنْ يَأْتِيَ

getirmesi | bir peygamber için | olmadı | ve | sana | anlatmadık | kimini | onlardan | ve

بِاٰيَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ فَاِذَا جَاءَ اَمْرُ اللّٰهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ

hak ile | hükmedildi | Allahın | emri | geldi | fakat o vakit ki | Allahın | izni ile | ancak | bir mu'cize

وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾ اَللّٰهُ الَّذِي جَعَلَ

kıldı | o zâttır ki | Allah | boşa çıkarmaya çalışanlar | işte orada | hüsrâna uğramıştır | ve

لَكُمُ الْاَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَكُمْ

sizin için vardır | ve | yersiniz | onlardan | ve | onlardan | binmeniz için | hayvanları | sizin için

فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا

üzerlerinde | ve | gönüllerinizdedir | bir ihtiyâca ki | üzerlerinde | ulaşmanız için | ve | menfaatler | onlarda

وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾ وَيُرِيكُمْ اٰيَاتِهِ فَاَيَّ اٰيَاتِ اللّٰهِ

Allahın | âyetlerinden | şimdi hangisini | âyetlerini | size gösterir | ve | taşınırsınız | gemilerin üzerinde | ve

تُنْكِرُونَ ﴿٨١﴾ اَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ

olmuş | nasıl | ki baksınlar | yeryüzünde | hiç yürümediler mi | inkâr edersiniz

عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا اَكْثَرَ مِنْهُمْ وَاَشَدَّ قُوَّةً

kuvvetçe | daha şiddetli | ve | onlardan | daha çok | idiler | kendilerinden öncedir | o kimselerin ki | âkıbeti

وَاٰثَارًا فِي الْاَرْضِ فَمَا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾

kazanıyorlar | idiler | o şeyler ki | kendilerine | fakat fayda vermedi | yeryüzündeki | eserlerce | ve

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ

yanlarındadır | o şeyden dolayı ki | sevindiler | mu'cizeler ile | peygamberleri | onlara geldi | ne zaman ki

مِنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٨٣﴾ فَلَمَّا رَاَوْا

gördüler | ne zaman ki | alay ediyorlar | onunla | idiler | o şey ki | onları | kuşattı | ve | bilgiden

بَاْسَنَا قَالُوا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ

şirk koşanlar | onunla | idik | o şeyleri ki | inkâr ettik | ve | o tek olarak | Allah'a | inandık | dediler | azâbımızı

﴿٨٤﴾ فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ اِيمَانُهُمْ لَمَّا رَاَوْا بَاْسَنَا سُنَّتَ اللّٰهِ

Allahın | kanunudur | azâbımızı | gördüler | ne zaman ki | îmanları | kendilerine fayda verecek | fakat olmadı

الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

o kâfirler | işte orada | hüsrâna uğramıştır | ve | kulları | hakkında | geçmiştir | gerçekten | o ki

سُورَةُ فُصِّلَتْ (السَّجْدَةِ) مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ اَرْبَعٌ وَخَمْسُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
ismiyle — Allah'ın — Rahmân — Rahîm

حٰمٓ ۝١ تَنْز۪يلٌ مِنَ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ ۝٢ كِتَابٌ فُصِّلَتْ اٰيَاتُهُ قُرْاٰنًا
hâ mîm — indirilmedir — sonsuz rahmet sâhibi tarafından — çok merhametli — bir kitabdır ki — açıklanmış — âyetleri — bir Kur'ân olarak

عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝٣ بَش۪يرًا وَنَذ۪يرًا فَاَعْرَضَ اَكْثَرُهُمْ فَهُمْ
Arabca — bir kavim için ki — bilecekler — müjdeleyici — ve — korkutucu — fakat yüz çevirdi — onların çoğu — artık onlar

لَا يَسْمَعُونَ ۝٤ وَقَالُوا قُلُوبُنَا ف۪ٓي اَكِنَّةٍ مِمَّا تَدْعُونَٓا اِلَيْهِ وَف۪ٓي
işitmezler — ve — dediler — kalblerimiz — örtüler içindedir — o şeyden ki — bizi da'vet ediyorsun — kendisine — ve

اٰذَانِنَا وَقْرٌ وَمِنْ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَاعْمَلْ اِنَّنَا عَامِلُونَ
kulaklarımızda var — bir ağırlık — ve — aramızdan — ve — aranızdan — bir perde vardır — artık yap — şübhesiz biz — yapanlarız

۝٥ قُلْ اِنَّمَٓا اَنَا۬ بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحٰٓى اِلَيَّ اَنَّمَٓا اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ
de ki — ancak — ben — bir insanım — sizin gibi — vahyediliyor — bana — ancak — İlâh'ınız — bir İlâh'tır — tek

فَاسْتَق۪يمُٓوا اِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ لِلْمُشْرِك۪ينَ ۝٦ اَلَّذ۪ينَ لَا يُؤْتُونَ
öyle ise dosdoğru olun — ona — ve — ondan mağfiret dileyin — ve — vay — ortak koşanlara — onlar ki — vermezler

الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ۝٧ اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا
zekâtı — ve — onlar — âhireti — onlardır — inkâr edenler — şübhesiz — o kimseler ki — îmân ettiler — ve — yaptılar

الصَّالِحَاتِ لَهُمْ اَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ۝٨ قُلْ اَئِنَّكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذ۪ي
sâlih ameller — onlar için vardır — bir mükâfât ki — değil — (arkası) kesilen — de ki — şübhesiz mi — gerçekten inkâr ediyorsunuz — o zâtı ki

خَلَقَ الْاَرْضَ ف۪ي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُٓ اَنْدَادًا ذٰلِكَ رَبُّ الْعَالَم۪ينَ ۝٩
yarattı — yeri — iki günde — ve — kılıyorsunuz — ona — ortaklar — işte bu (zât) — Rabbidir — âlemlerin

وَجَعَلَ ف۪يهَا رَوَاسِيَ مِنْ فَوْقِهَا وَبَارَكَ ف۪يهَا وَقَدَّرَ ف۪يهَٓا اَقْوَاتَهَا ف۪ٓي
ve — kıldı — orada — sâbit dağlar — üstünden — ve — bereket verdi — oraya — ve — takdir buyurdu — orada — gıdâlarını — içinde

اَرْبَعَةِ اَيَّامٍ سَوَٓاءً لِلسَّٓائِل۪ينَ ۝١٠ ثُمَّ اسْتَوٰٓى اِلَى السَّمَٓاءِ وَهِيَ دُخَانٌ
dört — gün — eşittir — soranlar için — sonra — kasdetti — göğü — o iken — bir duman

فَقَالَ لَهَا وَلِلْاَرْضِ ائْت۪يَا طَوْعًا اَوْ كَرْهًا قَالَتَٓا اَتَيْنَا طَٓائِع۪ينَ ۝١١
ve dedi — ona — ve — yere — gelin — itâat ederek — veya — istemeyerek — ikisi dedi — geldik — itâat edenler olarak

41- FUSSILET SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 54 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Hâ, Mîm.

2- *(Bu kitab)* Rahmân *(bu dünyada bütün mahlûkâtına rahmet eden)*, Rahîm *(âhirette yalnız mü'minlere merhamet eden Allah)* tarafından indirilmedir.

3, 4- Bilecek bir kavim için Arabca bir Kur'ân olarak âyetleri açıklanmış, müjdeleyici ve *(aynı zamanda)* korkutucu bir kitabdır. Fakat onların çoğu, *(o Kitab'dan)* yüz çevirdi; artık onlar *(onun hakîkatini)* işitmezler.

5- Ve dediler ki: "Bizi kendisine da'vet ettiğin şeyden *(dolayı)*, kalblerimiz örtüler içindedir *(ne yapsan inanmayacağız)* ve kulaklarımızda bir ağırlık vardır *(ne söylesen dinlemeyeceğiz)* ve seninle bizim aramızda bir perde vardır *(ne göstersen görmeyeceğiz)*. Artık *(sen yapacağını)* yap; muhakkak ki biz *(öyle)* yapanlarız!"

6- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "Ben ancak sizin gibi bir insanım; *(şu var ki)* bana İlâhınızın ancak tek bir İlâh olduğu vahyediliyor; öyle ise O'na *(îman ve itâat etmekte)* dosdoğru olun ve O'ndan mağfiret dileyin!" *(O'na)* ortak koşanların ise, vay hâline!

7- Onlar ki zekâtı vermezler ve onlar âhireti inkâr edenlerin ta kendileridir.

8- Îmân edip sâlih ameller işleyenlere gelince, onlar için *(arkası)* kesilmez *(ve minnetsiz)* bir mükâfât vardır.

9- De ki: "Gerçekten siz, yeri iki günde yaratanı inkâr edip, O'na ortaklar mı koşuyorsunuz? İşte O, âlemlerin Rabbidir!"

10- Ve onda *(yeryüzünde)* üstünden *(yükselen)* sâbit dağlar yaptı; ve orada bereketler meydana getirdi ve orada *(rızıklarını)* araştıran kimseler için birbirine eşit dört gün içinde *(dört devrede)* gıdâlarını takdir buyurdu.

11- Sonra duman hâlinde bulunan göğü kasdetti de ona ve yere: "İsteyerek veya istemeyerek gelin!" dedi. *(İkisi de:)* "İtâat edenler olarak geldik!" dediler.

12- Böylece onları iki günde *(iki devrede)* yedi *(kat)* semâ[1] olarak hükmetti ve her semâda *(bulunanlara kendilerine âid)* vazîfesini vahyetti *(ona ilhâm etti)*. Dünya semâsını da kandillerle *(yıldızlarla)* süsledik. *(Ve yıkılmaktan ve şeytanların kulak hırsızlığından)* koruyarak *(muhâfaza ettik)*. Bu, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Alîm *(herşeyi bilen Allah)*'ın takdîridir.

13- Buna rağmen yüz çevirirlerse, artık de ki: "*(Ben)* sizi Âd ve Semûd'un *(başına gelen)* yıldırımları gibi bir yıldırım *(azâbıy)*-la korkuttum!"

14- O vakit onlara: "Allah'dan başkasına kulluk etmeyin!" diye, önlerinden ve arkalarından peygamberler gelmişti. *(Onlar:)* "Eğer Rabbimiz *(peygamber göndermek)* isteseydi, elbette melekleri indirirdi; onun için doğrusu biz sizin kendisiyle gönderildiğiniz şeyi inkâr edicileriz!" dediler.

15- Ve Âd *(kavmin)*e gelince, yeryüzünde haksız yere büyüklük tasladılar da: "Kuvvetçe bizden daha çetin kim var?" dediler. Görmediler mi ki, şübhesiz kendilerini yaratan Allah, onlardan kuvvetçe çok daha güçlüdür. Buna rağmen bizim âyetlerimizi bilerek inkâr ediyorlardı.

16- Bunun üzerine, dünya hayâtında rezillik azâbını kendilerine tattırmak için, o uğursuz günlerde, üzerlerine dondurucu bir kasırga gönderdik. Âhiret azâbı ise elbette daha rezîl edicidir; onlara *(orada)* yardım da edilmez.

17- Ve Semûd *(kavmin)*e gelince, onlara da doğru yolu göstermiştik; fakat *(onlar)* körlüğü *(îman hakîkatlerini görmemeyi)*, hidâyete tercîh ettiler; böylece kazanmakta oldukları *(günahlar)* yüzünden aşağılayıcı azâbın yıldırımı onları yakalayıverdi.

18- Îmân edip *(günahlardan)* sakınmakta olanları ise kurtardık.

19- Artık o gün Allah'ın düşmanları toplu olarak ateşe sevk edilmek üzere bir araya getirilirler.

20- Nihâyet oraya vardıkları zaman kulakları, gözleri ve derileri, yapmakta oldukları şeyler hakkında onların aleyhine şâhidlik eder.

فَقَضٰيهُنَّ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَاَوْحٰى فِي كُلِّ سَمَاءٍ اَمْرَهَا وَزَيَّنَّا

süsledik – ve – işini – her semâda – vahyetti – ve – iki günde – semâlar olarak – yedi – böylece onları hükmetti

السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَحِفْظًا ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿١٢﴾

herşeyi bilenin – dâima üstün olanın – takdîridir – bu – koruyarak – ve – kandillerle – dünyanın – semâsını

فَاِنْ اَعْرَضُوا فَقُلْ اَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ ﴿١٣﴾

Semûdun – ve – Âd'in – yıldırımı – gibi – bir yıldırımla – sizi korkuttum – artık de ki – yüz çevirirlerse – fakat eğer

اِذْ جَاءَتْهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ اَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ اَلَّا تَعْبُدُوا اِلَّا

ancak – kulluk etmeyin diye – arkalarından – ve – önlerinden – peygamberler – onlara gelmişti – o vakit

اللّٰهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَاَنْزَلَ مَلٰٓئِكَةً فَاِنَّا بِمَا اُرْسِلْتُمْ

gönderildiniz – o şeylere ki – onun için doğrusu biz – melekleri – elbette indirirdi – Rabbimiz – isteseydi – eğer – dediler – Allaha

بِهِ كَافِرُونَ ﴿١٤﴾ فَاَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْاَرْضِ

yeryüzünde – hemen büyüklük tasladılar – Âd – işte ama – inkâr edicileriz – kendisiyle

بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ اَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ

şübhesiz – ve görmediler mi – kuvvetçe – bizden – daha çetin – kimdir – dediler – ve – haksız yere

اللّٰهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ اَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِاٰيَاتِنَا

âyetlerimizi – idiler – ve – kuvvetçe – onlardan – daha çetindir – o – kendilerini yarattı – o zâttır ki – Allah

يَجْحَدُونَ ﴿١٥﴾ فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي اَيَّامٍ نَحِسَاتٍ

uğursuz – günlerde – dondurucu – bir kasırga – üzerlerine – bunun üzerine gönderdik – bilerek inkâr ediyorlar

لِنُذِيقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَخْزٰى

daha rezîldir – âhiretin – elbette azâbı – ve – dünyanın – hayatında – rezillik – azâbını – kendilerine tattırmamız için

وَهُمْ لَا يُنْصَرُونَ ﴿١٦﴾ وَاَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمٰى عَلَى

körlüğü – fakat tercîh ettiler – onlara da doğru yolu göstermiştik – Semûd – ama – ve – yardım olunmazlar – onlar – ve

الْهُدٰى فَاَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٧﴾

kazanıyorlar – idiler – o şeyden ki – aşağılayıcı – azâbın – yıldırımı – böylece onları yakaladı – hidâyete

وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿١٨﴾ وَيَوْمَ يُحْشَرُ اَعْدَاءُ

düşmanları – bir araya getirilir – o gün – ve – sakınıyorlar – idiler – ve – îmân ettiler – o kimseleri ki – kurtardık – ve

اللّٰهِ اِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٩﴾ حَتّٰى اِذَا مَا جَاؤُهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ

onların aleyhine – şâhidlik etti – oraya geldiler – o şey vakti ki – nihâyet – toplu olarak sevk edilirler – onlar – ateşe – Allahın

سَمْعُهُمْ وَاَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

yapıyorlar – idiler – o şeylerde ki – derileri – ve – gözleri – ve – kulakları

وَقَالُوا لِجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ

ve – dediler – derilerine – niçin – şâhidlik ettiniz – aleyhimize – dediler – bizi konuşturdu – Allah

الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

o zât ki – konuşturdu – her – şeyi – ve – o – sizi yaratmıştır – ilk – def'a – ve – ona – döndürülüyorsunuz

﴿٢١﴾ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ

ve – olmadınız – gizleniyorsunuz – şâhidlik etmesinden – aleyhinize – kulaklarınızın

وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَٰكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ

ve – ne gözlerinizin – ve – ne derilerinizin – fakat – zannetmiştiniz – şübhesiz – Allah

لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾ وَذَٰلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ

bilmiyor – birçoğunu – o şeylerden ki – yapıyorsunuz – ve – işte bu – zannınız – o ki – zannettiniz – Rabbinize karşı

أَرْدَاكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى

sizi helâk etti – bu yüzden oldunuz – hüsrâna uğrayanlardan – şimdi eğer – sabrederlerse – artık ateştir – oturacakları yer

لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ ﴿٢٤﴾ وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ

onların – ve – eğer – râzı olunmayı isterlerse – artık onlar değildirler – râzı olunacak kimselerden – ve – getirdik – onlara – arkadaşlar

فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ

ve süslediler – onlara – o şeyleri ki – önlerindedir – ve – o şeyleri ki – arkalarında – ve – hak oldu – üzerlerine – o söz

فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا

hakkında – ümmetler – gerçekten – geçmiş – kendilerinden önce – cinlerden – ve – insanlardan – şübhesiz onlar – idiler

خَاسِرِينَ ﴿٢٥﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَٰذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا

hüsrâna uğrayanlar – ve – dedi – o kimseler ki – inkâr ettiler – dinlemeyin – bunu – Kur'ân'ı – ve – ma'nâsız söz edin

فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ ﴿٢٦﴾ فَلَنُذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا

onun hakkında – olur ki – üstün gelirsiniz – sonunda mutlaka tattıracağız – o kimselere ki – inkâr ettiler – bir azâb – şiddetli

وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ ذَٰلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ

ve – mutlaka onları cezâlandıracağız – en kötüsü ile – o şeyin ki – idiler – yapıyorlar – işte budur – cezâsı – düşmanlarının – Allahın

النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءً بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٢٨﴾

ateştir – onlara – orada vardır – yurdu – ebedîlik – cezâsı olarak – o şeylerin ki – idiler – âyetlerimizi – bilerek inkâr ediyorlar

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذَيْنِ أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنِّ

ve – dedi – o kimseler ki – inkâr ettiler – Rabbimiz – bize göster – o ikisini ki – bizi dalâlete düşürdüler – cinlerden

وَالْإِنْسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ ﴿٢٩﴾

ve – insanlardan – o ikisini kılarız – altına – ayaklarımızın – o ikisinin olması için – en aşağılıklardan

21- Ve derilerine: "Niçin aleyhimize şâhidlik ettiniz?" derler. *(Onlar da:)* "Herşeyi konuşturan Allah, bizi *(de)* konuşturdu; hem sizi ilk def'a O yaratmıştır ve *(işte)* ancak O'na döndürülüyorsunuz" derler.

22- *(Hâlbuki siz, günah işlerken)* ne kulaklarınızın, ne gözlerinizin, ne de derilerinizin aleyhinize şâhidlik etmesinden sakınıyordunuz; fakat zannetmiştiniz ki, gerçekten Allah yapmakta olduklarınızın birçoğunu bilmiyor!

23- İşte Rabbinize karşı beslediğiniz bu zannınız sizi helâk etti, bu yüzden hüsrâna uğrayanlardan oldunuz.

24- Şimdi eğer sabrede*(bili)*rlerse, onların kalacakları yer artık ateştir. *(Kendilerinden)* râzı olunmayı da isteseler, artık onlar râzı olunacak kimselerden değildirler.

25- Onlara *(birtakım)* arkadaşlar *(şeytanlar)* musallat ettik de önlerinde ve arkalarında bulunan şeyleri kendilerine süslü gösterdiler; böylece kendilerinden önce gelip geçen cin ve insan toplulukları hakkındaki *(azâba dâir)* söz, kendi üzerlerine hak oldu. Çünki onlar hüsrâna uğrayanlardı.

26- İnkâr edenler ise dedi ki: "Bu Kur'ân'ı dinlemeyin ve onda *(o okunduğu zaman)* ma'nâsız sözler söyleyin *(gürültü yapın)*, belki *(bu sûretle)* üstün gelirsiniz!"

27- Sonunda o inkâr edenlere mutlakā şiddetli bir azab tattıracağız ve mutlakā onları, yapmakta olduklarının en kötüsü ile cezâlandıracağız.

28- İşte bu, Allah'ın düşmanlarının cezâsı ki, ateştir. Âyetlerimizi bilerek inkâr etmekte olmalarının cezâsı olarak orada onlara ebedîlik yurdu *(olan Cehennem)* vardır!

29- İnkâr edenler der ki: "Rabbimiz! Cinlerden ve insanlardan bizi dalâlete düşürenleri bize göster; o ikisini ayaklarımızın altına alalım da, en aşağılıklardan olsunlar!"

30- Şübhesiz ki "Rabbimiz Allahdır" deyip, sonra *(ihlâs ile)* dosdoğru olanların üzerine *(ölüm ânında, kabirde ve haşir meydanında)*: "Korkmayın, üzülmeyin ve va'd olunup durduğunuz Cennetle sevinin!" diye melekler iner.

31- "Biz dünya hayâtında da, âhirette de sizin dostlarınızız.

Hem orada sizin için canlarınız ne çekiyorsa vardır. Yine orada sizin için ne isterseniz vardır."

32- "*(Bu,)* Gafûr *(çok bağışlayan)*, Rahîm *(çok merhamet eden Allah)* tarafından bir ağırlamadır!"

33- Hem Allah'*(ın yolun)*a da'vet eden ve sâlih amel işleyen ve: "Doğrusu ben Müslümanlardanım" diyenden daha güzel sözlü kim vardır?

34- Çünki iyilikle kötülük bir olmaz.

(Sen kötülüğü) en güzel olan *(iyilik)* ile def' et; bir de bakarsın ki, seninle arasında düşmanlık bulunan kimse, sanki sıcak bir dost olmuştur![1]

35- Buna *(bu güzel haslete)* ise ancak sabredenler eriştirilir ve buna ancak *(hayırdan yana)* büyük bir nasîbi olanlar eriştirilir.

36- Bununla berâber şeytandan *(gelen)* bir vesvese seni dürtecek olursa, hemen Allah'a sığın! Çünki Semî' *(herşeyi işiten)*, Alîm *(hakkıyla bilen)* ancak O'dur.

37- Gece ile gündüz, güneş ile ay da O'nun *(kudretinin)* delillerindendir.

Eğer sâdece O'na *(Rabbinize)* ibâdet ediyorsanız, güneşe de, aya da secde etmeyin; onları yaratan Allah'a secde edin!

38- Buna rağmen büyüklük taslarlarsa, artık *(bilsinler ki)* Rabbinin katında bulunanlar *(melekler)*, hiç usanmadan gece gündüz O'nu tesbîh ederler.

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللّٰهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ
üzerlerine iner dosdoğru oldular sonra Allah'dır Rabbimiz dediler o kimseler ki şübhesiz

الْمَلٰٓئِكَةُ اَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَاَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي
o ki cennetle sevinin ve üzülmeyin ve korkmayın diye melekler

كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ نَحْنُ اَوْلِيَٰٓؤُكُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
dünyanın hayatında sizin dostlarınızız biz va'd olunuyorsunuz idiniz

وَفِي الْاٰخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِيٓ اَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ
sizin için vardır ve canlarınız arzuluyor o şeyler ki orada sizin için vardır ve âhirette ve

فِيهَا مَا تَدَّعُونَ ﴿٣١﴾ نُزُلًا مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَنْ اَحْسَنُ
daha güzel kimdir ve çok merhametli olandan çok bağışlayandan bir ağırlamadır istiyorsunuz o şeyler ki orada

قَوْلًا مِمَّنْ دَعَٓا اِلَى اللّٰهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ اِنَّنِي مِنَ
doğrusu ben dedi ve sâlih bir amel yaptı ve Allah'a da'vet etti o kimseden ki sözce

الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ اِدْفَعْ بِالَّتِي
o şey ile ki def' et ne kötülük ve iyilik eşit olmaz ve müslümanlardanım

هِيَ اَحْسَنُ فَاِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَاَنَّهُ وَلِيٌّ
bir dosttur sanki o düşmanlık (var) arasında ve aranda o kimse ki hemen birden en güzeldir o

حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَمَا يُلَقّٰيهَٓا اِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلَقّٰيهَٓا
buna kavuşturulamaz ve sabrettiler o kimseler ki ancak buna kavuşturulamaz ve yakın

اِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾ وَاِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ
şeytandan seni dürtüyorsa eğer ve büyük bir nasîb sahibi ancak

نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾ وَمِنْ
ve herşeyi bilen hakkıyla işiten odur şübhesiz o Allah'a hemen sığın bir dürtü

اٰيَاتِهِ الَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ
güneşe secde etmeyin ay ve güneş ve gündüz ve gece onun delillerindendir

وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلّٰهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ اِنْ كُنْتُمْ
iseniz eğer onları yarattı o zât ki Allah'a secde edin ve ne aya ve

اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾ فَاِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ
Rabbinin katındadır artık o kimseler ki büyüklük taslarlarsa buna rağmen eğer ibâdet ediyorsunuz sâdece ona

يُسَبِّحُونَ لَهُ بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ ﴿٣٨﴾
usanmazlar onlar ve gündüzde ve gecede onu tesbîh ederler

وَمِنْ اٰيَاتِه۪ٓ اَنَّكَ تَرَى الْاَرْضَ خَاشِعَةً فَاِذَٓا اَنْزَلْنَا عَلَيْهَا

ve | onun delillerindendir | doğrusu sen | görürsün | yeryüzünü | boynu bükük | fakat o zaman ki | indirdik | üzerine

الْمَٓاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ اِنَّ الَّذ۪ٓي اَحْيَاهَا لَمُحْيِ الْمَوْتٰى اِنَّهُ عَلٰى

suyu | harekete geçti | ve | kabardı | şübhesiz ki | o zât | ona hayat verdi | elbette diriltecidir | ölüleri | şübhesiz o

كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿٣٩﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ يُلْحِدُونَ ف۪ٓي اٰيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا

her | şeye | gücü yetendir | şübhesiz | o kimseler ki | haktan sapıyorlar | âyetlerimiz hakkında | gizli kalmazlar | bize

اَفَمَنْ يُلْقٰى فِي النَّارِ خَيْرٌ اَمْ مَنْ يَأْت۪ٓي اٰمِناً يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِعْمَلُوا

o kimse mi ki | atılıyor | ateşin içine | hayırlıdır | yoksa | o kimse mi ki | gelir | emîn bir hâlde | kıyâmet günü | yapın

مَا شِئْتُمْ اِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَص۪يرٌ ﴿٤٠﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ

o şeyi ki | dilediniz | şübhesiz o | o şeyleri ki | yapıyorsunuz | hakkıyla görendir | doğrusu | o kimseler ki | inkâr ettiler | zikri

لَمَّا جَٓاءَهُمْ وَاِنَّهُ لَكِتَابٌ عَز۪يزٌ ﴿٤١﴾ لَا يَأْت۪يهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ

ne zaman ki | kendilerine geldi | ve | şübhesiz o | gerçekten bir kitabdır | çok üstün | ona gelemez | bâtıl

يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِه۪ تَنْز۪يلٌ مِنْ حَك۪يمٍ حَم۪يدٍ ﴿٤٢﴾ مَا يُقَالُ لَكَ

önünden | ve | ne arkasından | indirilmedir | her işi hikmetli tarafından | hamde çok lâyık | söylenmiyor | sana

اِلَّا مَا قَدْ ق۪يلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ اِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو

ancak | o şeyler ki | gerçekten | söylendi | peygamberlere | senden önceki | şübhesiz | Rabbin | gerçekten sâhibidir | çok mağfiret | ve | sâhibidir

عِقَابٍ اَل۪يمٍ ﴿٤٣﴾ وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْاٰناً اَعْجَمِياًّ لَقَالُوا لَوْلَا

bir azâb | pek elemli | ve | eğer | onu kılsaydık | bir Kur'ân | yabancı | elbette derlerdi | değil miydi

فُصِّلَتْ اٰيَاتُهُ ءَاَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا هُدًى

açıklanmalı | âyetleri | yabancı mı (olur) | Arab iken | de ki | o | o kimseler için ki | îmân ettiler | bir hidâyettir

وَشِفَٓاءٌ وَالَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ ف۪ٓي اٰذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ

ve | bir şifâdır | ve | o kimseler ki | îmân etmiyorlar | kulaklarında vardır | bir ağırlık | ve | o | onlara karşı

عَمًى اُو۬لٰٓئِكَ يُنَادَوْنَ مِنْ مَكَانٍ بَع۪يدٍ ﴿٤٤﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى

bir körlüktür | işte onlar | çağrılıyorlar | bir yerden | uzak | ve | and olsun gerçekten | verdik | Mûsâ'ya

الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ ف۪يهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ

kitabı | ve ihtilâfa düşüldü | onun hakkında | ve | eğer olmasaydı | bir söz ki | geçmiştir

رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَاِنَّهُمْ لَف۪ي شَكٍّ مِنْهُ مُر۪يبٍ ﴿٤٥﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحاً

Rabbinden | elbette hükmedilmişti | aralarında | ve şübhesiz onlar | elbette içindedir | şübhe | ondan | kuşku veren | kim | yaparsa | sâlih bir amel

فَلِنَفْسِه۪ وَمَنْ اَسَٓاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَب۪يدِ ﴿٤٦﴾

artık kendi lehinedir | ve | kim | kötülük ederse | artık kendi aleyhinedir | ve | Rabbin değildir | zulmedici | kullar için

39- O'nun *(kudretinin)* delillerinden biri de, doğrusu senin yeryüzünü kupkuru görmendir; fakat onun üzerine o suyu *(yağmuru)* indirdiğimiz zaman, *(yeryüzü, çeşit çeşit bitkiler ile)* harekete geçer, kabarır. Şübhesiz ki ona hayat veren, elbette ölüleri de diriltecidir. Çünki O, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

40- Muhakkak ki, âyetlerimiz hakkında haktan *(meyledip)* sapanlar, bize gizli kalmazlar. O hâlde, ateşin içine atılan mı hayırlıdır, yoksa kıyâmet günü emîn bir hâlde gelen mi? Dilediğinizi yapın! Şübhe yok ki O, yapmakta olduklarınızı hakkıyla görendir.

41- Doğrusu o kimseler ki, kendilerine geldiğinde Kur'ân'ı inkâr ettiler. Hâlbuki şübhesiz o, gerçekten çok yüce bir Kitab'dır.

42- O'na *(o Kur'ân'a)* ne önünden, ne de arkasından bâtıl *(yaklaşıp)* gelemez. *(O,)* Hakîm *(her işi hikmetli olan)*, Hamîd *(hamd edilmeye çok lâyık olan Allah)* tarafından indirilmedir.

43- *(Ey Resûlüm!)* Sana ancak senden önceki peygamberlere söylenen şeyler söyleniyor. Şübhesiz ki Rabbin, hem çok mağfiret sâhibi, hem de pek elemli bir azab sâhibidir.

44- Ve şâyet *(biz)* onu yabancı *(dilde)* bir Kur'ân yapsaydık, elbette: "Âyetleri *(anlayacağımız bir dil ile)* açıklanmalı değil miydi? Arab olana yabancı *(dilde kitab)* olur mu?" diyeceklerdi. De ki: "O, îmân edenler için bir hidâyet ve bir şifâdır!" Îmân etmeyenlere gelince, onların kulaklarında bir ağırlık vardır ve o *(Kur'ân)*, onlara karşı bir körlüktür. İşte onlar *(sanki)* uzak bir yerden çağrılıyorlar *(da duymuyorlar)*.

45- And olsun ki, Mûsâ'ya da Kitâb'ı verdik de onda ihtilâfa düşüldü. Hâlbuki Rabbin tarafından önceden *(söylenmiş)* bir söz olmasaydı, elbette aralarında hüküm verilmiş *(işleri bitirilmiş)* olurdu. Şübhesiz ki onlar, ondan *(o Kur'ân'dan)*, *(kendilerine)* kuşku veren ciddî bir şübhe içindedirler.

46- Kim sâlih bir amel işlerse, artık kendi lehinedir; kim de kötülük ederse, o takdirde *(o da)* kendi aleyhinedir. Rabbin ise kullar(*ın*)a aslâ zulmedici değildir![1]

47- Kıyâmetin *(ne zaman kopacağı)* bilgisi, O'na havâle edilir. O'nun ilmi olmaksızın, ne mahsûller tomurcuklarından çıkar, ne bir dişi hâmile kalır, ne de doğurur! Ve *(Allah)* onlara: "Nerede *(bana koştuğunuz)* ortaklarım?" diye sesleneceği gün *(onlar)*: "Sana arz ederiz ki, *(şimdi buna dâir)* bizden hiçbir şâhid yoktur!" derler.

48- Daha önce *(kendisine)* yalvarmakta oldukları şeyler ise, onlardan kaybolmuş ve kendileri için kaçacak bir yer bulunmadığını anlamışlardır.

49- İnsan, *(nefsi hesâbına)* hayır istemekten usanmaz. Ama kendisine kötülük dokunsa, hemen *(kalben)* çok ümidsiz olur, *(yüzünden de belli olacak kadar)* ümidsizliğe düşen biri olur.

50- Yemîn olsun ki, eğer kendisine dokunan bir zarardan sonra ona tarafımızdan bir rahmet tattırsak, mutlakâ: "Bu *(zâten)* benim hakkımdır; kıyâmetin kopacak bir şey olduğunu da sanmıyorum; hem *(Müslümanların dedikleri gibi)* Rabbime döndürülecek olsam bile, muhakkak O'nun yanında *(da)* benim için daha güzeli vardır" der. Artık *(biz,)* inkâr edenlere yaptıklarını *(o gün)* mutlakâ haber vereceğiz ve mutlakâ onlara *(pek)* şiddetli bir azabdan tattıracağız.

51- Hem insana ni'met verdiğimiz zaman *(şükürden)* yüz çevirir ve yan çizer. Ona kötülük dokunduğu zaman da bol bol duâ eden bir kimse olur.

52- De ki: "Söyleyin bana! Ya *(Kur'ân)* Allah tarafından *(gelmiş)* de sonra *(siz)* onu inkâr etmişseniz? *(O zaman haktan)* uzak bir ayrılık içinde olan o kimseden daha sapık kim olabilir?"

53- Onlara hem âfâkda *(kendi dışlarındaki âlemlerde)*, hem de kendi nefislerinde *(enfüsde)* delillerimizi göstereceğiz; tâ ki onun *(o Kur'ân'ın)* gerçekten hak olduğu onlara belli olsun! *(Bu hususta)* Rabbin yetmez mi ki, şübhesiz O, herşeye hakkıyla şâhiddir.

54- Dikkat edin! Muhakkak ki onlar, Rablerine kavuşmaktan şübhe içindedirler. Dikkat edin! Doğrusu O, herşeyi *(ilim ve kudretiyle)* hakkıyla kuşatıcıdır.

اِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ اَكْمَامِهَا

tomurcuklarından mahsûllerden çıkmaz ve o saatin bilgisi havâle edilir ona

وَمَا تَحْمِلُ مِنْ اُنْثٰى وَلَا تَضَعُ اِلَّا بِعِلْمِهٖ وَيَوْمَ يُنَادٖيهِمْ

onlara seslenecek o gün ki ve onun ilmi ile ancak doğurmaz ve bir dişi hâmile kalmaz ve

اَيْنَ شُرَكَٓائٖي قَالُٓوا اٰذَنَّاكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهٖيدٍ ﴿٤٧﴾ وَضَلَّ

kaybolmuş ve bir şâhid bizden yoktur sana arz ettik dediler ortaklarım nerede

عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَظَنُّوا مَا لَهُمْ مِنْ مَحٖيصٍ ﴿٤٨﴾

kaçacak bir yer kendileri için yoktur anladılar ve bundan önce yalvarıyorlar idiler o şeyler ki onlardan

لَا يَسْـَٔمُ الْاِنْسَانُ مِنْ دُعَٓاءِ الْخَيْرِ وَاِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَؤُ۫سٌ

hemen çok ümidsizdir kötülük ona dokunmuşsa eğer ve hayrı istemekten insan usanmaz

قَنُوطٌ ﴿٤٩﴾ وَلَئِنْ اَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَّٓاءَ مَسَّتْهُ

kendisine dokundu bir zararın ki ardından bizden bir rahmet ona tattırmışsak and olsun eğer ve ümidsizliğe düşendir

لَيَقُولَنَّ هٰذَا لٖي وَمَٓا اَظُنُّ السَّاعَةَ قَٓائِمَةً وَلَئِنْ رُجِعْتُ اِلٰى

döndürülsem and olsun eğer ve kopacak olandır kıyâmet sanmıyorum ve benim içindir bu mutlaka der

رَبّٖٓي اِنَّ لٖي عِنْدَهُ لَلْحُسْنٰى فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا

yaptılar o şeyleri ki inkâr ettiler o kimselere ki artık mutlaka haber vereceğiz elbet daha güzeli onun yanında bana vardır şübhesiz Rabbime

وَلَنُذٖيقَنَّهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلٖيظٍ ﴿٥٠﴾ وَاِذَٓا اَنْعَمْنَا عَلَى الْاِنْسَانِ

insana ni'met verdik o vakit ki ve şiddetli bir azâbdan mutlaka onlara tattıracağız ve

اَعْرَضَ وَنَاٰ بِجَانِبِهٖ وَاِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَٓاءٍ عَرٖيضٍ ﴿٥١﴾ قُلْ

de ki geniş bir duânın sâhibidir kötülük ona dokundu o vakit ki ve yanıyla uzaklaştı ve yüz çevirdi

اَرَاَيْتُمْ اِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهٖ مَنْ اَضَلُّ

daha sapık kimdir onu inkâr ettiyseniz sonra Allah tarafından ise eğer gördünüz mü

مِمَّنْ هُوَ فٖي شِقَاقٍ بَعٖيدٍ ﴿٥٢﴾ سَنُرٖيهِمْ اٰيَاتِنَا فِي الْاٰفَاقِ

dış âlemlerde delillerimizi onlara göstereceğiz uzak bir ayrılık içindedir o o kimseden ki

وَفٖٓي اَنْفُسِهِمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ اَنَّهُ الْحَقُّ اَوَلَمْ يَكْفِ

ve yetmez mi haktır şübhesiz o onlara belli olur tâ ki kendi nefislerinde ve

بِرَبِّكَ اَنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهٖيدٌ ﴿٥٣﴾ اَلَٓا اِنَّهُمْ

şübhesiz onlar dikkat edin hakkıyla şâhiddir herşeye şübhe siz o Rabbin

فٖي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَٓاءِ رَبِّهِمْ اَلَٓا اِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحٖيطٌ ﴿٥٤﴾

hakkıyla kuşatıcıdır herşeyi doğrusu o dikkat edin Rablerine kavuşmaktan bir şübhe içindedir

سُورَةُ الشُّورٰى مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ ثَلٰثٌ وَخَمْسُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

ismiyle / Allah'ın / Rahmân / Rahîm

حٰمٓ ۝١ عٓسٓقٓ ۝٢ كَذٰلِكَ يُوحٖٓي اِلَيْكَ وَاِلَى الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِكَۙ

hâ mîm / ayn sîn kâf / işte böyle / vahyeder / sana / ve / o kimseler ki / senden öncedir

اللّٰهُ الْعَزٖيزُ الْحَكٖيمُ ۝٣ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِؕ وَهُوَ

Allah / dâima üstün / her işi hikmetli / onundur / o şeyler ki / göklerdedir / ve / o şeyler ki / yerdedir / ve / o

الْعَلِيُّ الْعَظٖيمُ ۝٤ تَكَادُ السَّمٰوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ

çok yücedir / çok büyüktür / neredeyse / gökler / çatlayacaktır / üzerlerinden

وَالْمَلٰٓئِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْاَرْضِؕ اَلَٓا اِنَّ

ve melekler / tesbîh ediyorlar / hamd ile / Rablerine / ve / mağfiret diliyorlar / o kimseler için ki / yeryüzündedir / dikkat edin / şübhesiz

اللّٰهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحٖيمُ ۝٥ وَالَّذٖينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهٖٓ اَوْلِيَٓاءَ

Allah / odur / çok bağışlayan / çok merhametli / ve / o kimseler ki / edindiler / ondan başka / dostlar

اللّٰهُ حَفٖيظٌ عَلَيْهِمْؗ وَمَٓا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكٖيلٍ ۝٦ وَكَذٰلِكَ اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ

Allah / gözetleyendir / onları / ve / değilsin / sen / onların üzerine / vekîl / ve / işte böyle / vahyettik / sana

قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا لِتُنْذِرَ اُمَّ الْقُرٰى وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنْذِرَ يَوْمَ الْجَمْعِ لَا رَيْبَ

bir Kur'ân / Arabca / korkutman için / anasını / şehirlerin / ve o kimseleri ki / onun etrâfındadır / ve korkutman / günü ile / o toplanma / şübhe yoktur

فٖيهِؕ فَرٖيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرٖيقٌ فِي السَّعٖيرِ ۝٧ وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ لَجَعَلَهُمْ اُمَّةً

onda / bir tâife / cennette / ve bir tâife / alevli ateştedir / ve eğer / diledi / Allah / elbet onları kılmıştı / bir ümmet

وَاحِدَةً وَلٰكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَٓاءُ فٖي رَحْمَتِهٖؕ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ

tek / fakat / sokar / o kimseyi ki / diler / rahmetine / ve / zâlimler ki / onlar için yoktur / hiçbir dost

وَلَا نَصٖيرٍ ۝٨ اَمِ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهٖٓ اَوْلِيَٓاءَۚ فَاللّٰهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ

ve ne bir yardımcı / yoksa / edindiler mi / ondan başka / dostlar / işte Allah / odur / dost / ve / o

يُحْيِ الْمَوْتٰىؗ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ ۝٩ وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فٖيهِ مِنْ شَيْءٍ

diriltir / ölüleri / ve / o / herşeye / gücü yetendir / ve / o şeyler ki / ihtilâfa düştünüz / hakkında / bir şeyden

فَحُكْمُهُٓ اِلَى اللّٰهِؕ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبّٖي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُۗ وَاِلَيْهِ اُنٖيبُ ۝١٠

artık onun hükmü / Allah'adır / işte bu / Allah / Rabbimdir / ona / tevekkül ettim / ve / ona / yönelirim

42- ŞÛRÂ SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 53 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Hâ, Mîm.

2- Ayn, Sîn, Kâf.

3- Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Hakîm *(her işi hikmetli olan)* Allah, sana ve senden öncekilere işte böyle vahyeder![1]

4- Göklerde ne var, yerde ne varsa O'nundur. Ve O, Aliyy *(çok yüce)*dir, Azîm *(çok büyük)*tür.

5- Neredeyse gökler *(O'nun azametinden dolayı)* üzerlerinden çatlayacaktır; melekler ise Rablerine hamd ile *(O'nu)* tesbîh ediyorlar. Ve yeryüzündeki *(mü'min)*ler için mağfiret diliyorlar.[2] Dikkat edin! Şübhesiz ki Gafûr *(çok bağışlayan)*, Rahîm *(çok merhamet eden)* ancak Allah'dır.

6- *(Kendilerine)* O'ndan başka dostlar edinenlere gelince, Allah onları hakkıyla gözetleyendir. Sen ise onların üzerine vekil değilsin!

7- İşte sana böyle Arabca bir Kur'ân vahyettik ki, şehirlerin anasını *(Mekke'yi)* ve onun etrâfındaki *(bütün yeryüzü belde)*-leri*(ni)* korkutasın ve *(geleceği)* hakkında hiç şübhe olmayan o toplanma günü *(kıyâmet)* ile *(onları)* korkutasın! *(O gün)* bir kısım *(insanlar)* Cennette, bir kısım *(insanlar)* da alevli ateştedir.

8- Hâlbuki Allah dilese idi, onları elbette *(hepsi îmân etmiş)* tek bir ümmet yapardı; fakat *(O)*, dilediğini *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* rahmetine koyar. Zâlimlere gelince, onlar için ne bir dost ne de bir yardımcı vardır.

9- Yoksa *(kendilerine)* O'ndan başka dostlar mı edindiler? İşte asıl dost, ancak Allah'dır ve ölüleri O diriltir. Çünki O, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

10- Ve hakkında ihtilâfa düştüğünüz herhangi bir şey ki, artık onun hükmü Allah'a âiddir. *(Onlara de ki:)* "İşte bu *(sıfatların sâhibi olan)* Allah, benim Rabbimdir. *(Ben)* ancak O'na tevekkül ettim ve ancak O'na yönelirim."

11- *(O,)* gökleri ve yeri yoktan var edendir. Size kendi cinsinizden eşler, sağmal hayvanlardan da *(kendilerine)* eşler kılmıştır.

Sizi bu sûretle çoğaltıyor. O'nun misli gibi hiçbir şey yoktur.[1]

Ve O, Semî' *(herşeyi işiten)*dir, Basîr *(hakkıyla gören)*dir.

12- Göklerin ve yerin anahtarları O'nundur. Dilediğine rızkı genişletir ve daraltır.

Şübhesiz ki O, herşeyi hakkıyla bilendir.

13- *(O Allah ki;)* "Dîni ayakta tutun ve onda ayrılığa düşmeyin!" diye Nûh'a kendisiyle tavsiye etmiş olduğunu, sana vahyettiğimizi, İbrâhîm'e, Mûsâ'ya ve Îsâ'ya kendisiyle tavsiye etmiş olduğumuzu, size dinden şeriat kıldı.

Onları kendisine da'vet etmekte olduğun *(bu din)*, müşrikler*(in gözlerin)*e büyüdü *(kendilerine ağır geldi)*.

Allah, dilediği kimseyi ona *(o dîne)* seçer; *(kendisine)* yönelen kimseyi de ona hidâyet eder.

14- *(Ehl-i kitab)* ancak kendilerine ilim geldikten sonra aralarında haddi aşmaktan *(ve hasedden)* dolayı ayrılığa düştüler.

Hâlbuki Rabbinden belirli bir vakte kadar *(azâbın te'hîrine dâir)* önceden *(söylenmiş)* bir söz olmasaydı, elbette aralarında hüküm verilmiş olurdu.

Doğrusu kendilerinden sonra kitâba vâris kılınanlar da, ondan, *(kendilerine)* kuşku veren ciddî bir şübhe içindedirler.

15- İşte bunun için, durma *(dîne)* da'vet et! Ve emrolunduğun gibi, dosdoğru ol! Onların *(nefsânî)* heveslerine sakın uyma!

Ve de ki: "*(Ben)* Allah'ın indirdiği her kitâba inandım. Ve aranızda adâlet etmekle emrolundum.

Allah, bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbinizdir. Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz de sizedir. Bizimle sizin aranızda bir hüccet *(tartışılacak bir şey)* yoktur. Allah bizi bir araya toplayacaktır. Ve *(sonunda)* dönüş ancak O'nadır!"

فَاطِرُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا

yaratandır · gökleri · ve · yeri · kılmıştır · size · kendi cinsinizden · eşler

وَمِنَ الْاَنْعَامِ اَزْوَاجًا يَذْرَؤُكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ

ve · sağmal hayvanlardan · çiftler · sizi çoğaltıyor · onunla · yoktur · misli gibi · bir şey

وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١١﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ

ve · o · hakkıyla işitendir · herşeyi görendir · onundur · anahtarları · göklerin · ve · yerin

يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ اِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

genişletir · rızkı · o kimselere ki · diler · ve · daraltır · şübhesiz o · herşeyi · hakkıyla bilendir

﴿١٢﴾ شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصّٰى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي اَوْحَيْنَا

şeriat kıldı · size · dinden · o şeyleri ki · tavsiye etti · kendisiyle · Nûh'a · ve · o şeyleri ki · vahyettik

اِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ اِبْرٰهِيمَ وَمُوسٰى وَعِيسٰى اَنْ اَقِيمُوا الدِّينَ

sana · ve · o şeyleri ki · tavsiye ettik · kendisiyle · İbrâhîme · ve · Mûsâ'ya · ve · İsâ'ya · diye · ayakta tutun · dîni

وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ اِلَيْهِ

ve · ayrılığa düşmeyin · onda · büyüdü · müşriklere · o şeyler ki · onları da'vet ediyorsun · kendisine

اَللّٰهُ يَجْتَبِي اِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي اِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ﴿١٣﴾ وَمَا تَفَرَّقُوا

Allah · seçer · ona · o kimseyi ki · diler · ve · hidâyet eder · ona · o kimseyi ki · yönelir · ve · ayrılığa düşmediler

اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ

ancak · ardından · o şeyin ki · kendilerine geldi · ilim · haddi aşmaktan dolayı · aralarında · ve · olmasaydı · bir söz ki · geçmiş

مِنْ رَبِّكَ اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَاِنَّ الَّذِينَ

Rabbinden · bir vakte kadar · belirli · elbette hüküm verilmişti · aralarında · ve · doğrusu · o kimseler ki

اُورِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿١٤﴾ فَلِذٰلِكَ

vâris kılındılar · kitaba · kendilerinden sonra · gerçekten içindedirler · bir şübhe · ondan · kuşku veren · işte bunun için

فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا اُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ

artık da'vet et · ve · dosdoğru ol · o şey gibi ki · emrolundun · ve · uyma · heveslerine · ve · de ki

اٰمَنْتُ بِمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنْ كِتَابٍ وَاُمِرْتُ لِاَعْدِلَ بَيْنَكُمُ

inandım · o şeye ki · indirdi · Allah · kitabdan · ve · emrolundum · adâlet etmem için · aranızda

اَللّٰهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا اَعْمَالُنَا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْ لَا حُجَّةَ

Allah · Rabbimiz · ve · Rabbinizdir · bize · amellerimiz · ve · sizedir · amelleriniz · bir tartışma yoktur

بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ اللّٰهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَاِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾

aramızda · ve · aranızda · Allah · bir araya getirecektir · aramızı · ve · onadır · dönüş

وَ الَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتُجِيبَ لَهُ

ve · o kimseler ki · tartışıyorlar · hakkında · Allah · ardından · o şeyin ki · icâbet edildi · ona

حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ عَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَ لَهُمْ

delilleri · boştur · katında · Rableri · ve · üzerlerine vardır · bir gazab · ve · onlar için vardır

عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿١٦﴾ اَللّٰهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ

bir azâb · şiddetli · Allah · o zâttır ki · indirdi · kitabı · hak ile

وَ الْمِيزَانَ وَ مَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ﴿١٧﴾ يَسْتَعْجِلُ

ve · mîzânı · ve · sana ne bildirir · olur ki · o saat · yakındır · acele ister

بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَ الَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا

onu · o kimseler · inanmıyorlar · ona · ve · o kimseler ki · îmân ettiler · korkan kimselerdir · ondan

وَ يَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ

ve · bilirler ki · şübhesiz o · haktır · dikkat edin · şübhesiz · o kimseler ki · tartışıyorlar · o saat hakkında

لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿١٨﴾ اَللّٰهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ

elbette içindedir · bir dalâlet · uzak · Allah · çok lütufkârdır · kullarına · rızıklandırır · o kimseyi ki

يَشَاءُ وَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿١٩﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ

diler · ve · o · çok kuvvetlidir · dâima üstündür · kim · ise · istiyor · ekinini · âhiretin

نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَ مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا

artırırız · ona · ekininde · ve · kim · ise · istiyor · ekinini · dünyanın · ona veririz · ondan

وَ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ﴿٢٠﴾ أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ

ve · onun için yok · âhirette · hiçbir nasîb · yoksa · var mı · onların · ortakları ki · meşrû' kıldılar · kendilerine

مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللّٰهُ وَ لَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِيَ

dinden · o şeyleri ki · izin vermedi · kendisine · Allah · ve · eğer olmasaydı · sözü · ayırma · elbette hüküm verilmişti

بَيْنَهُمْ وَ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢١﴾ تَرَى الظَّالِمِينَ

aralarında · ve · şübhesiz · o zâlimler ki · onlar için vardır · bir azâb · elemli · görürsün · o zâlimleri

مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَ هُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ وَ الَّذِينَ

korkan kimseler olarak · o şeyden dolayı ki · kazandılar · ve · o · vukû' bulandır · kendilerine · ve · o kimseler ki

آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ

îmân ettiler · ve · yaptılar · sâlih ameller · bahçelerindedir · cennetlerin · onlar için vardır

مَا يَشَاؤُنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٢٢﴾

o şeyler ki · isterler · katında · Rablerinin · işte budur · o · lütuf · büyük

---

16- *(İslâm'ı kabûl ederek)* ona icâbet edildikten sonra, Allah*('ın dîni)* hakkında *(hâlâ)* tartışanların delilleri ise, Rableri katında boştur; hem onların üzerine bir gazab ve onlar için *(pek)* şiddetli bir azab vardır.

17- Allah, kitâbı ve mîzânı *(adâleti)* hak ile indirendir.

Hem ne bilirsin, belki de kıyâmet yakındır!

18- Ona inanmayanlar, onu acele isterler! İman edenler ise, ondan korkan kimselerdir ve *(onlar)* gerçekten onun hak olduğunu bilirler.

Dikkat edin! Kıyâmet hakkında tartışanlar, elbette *(haktan)* uzak bir dalâlet içindedirler.

19- Allah, kullarına çok lütufkârdır.

Dilediğini *(dilediği şekilde)* rızıklandırır.

Çünki O, Kavî *(pek kuvvetli)*dir, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir.

20- Kim âhiret ekinini *(kazancını)* isterse, ona o ekininde *(kazancında)* ziyâdelik veririz *(artırırız)*.

Kim de *(sâdece)* dünya ekinini *(kazancını)* isterse, ona *(da)* ondan veririz; ama *(bu takdirde)* onun âhirette, hiçbir nasîbi olmaz.

21- Yoksa onların, dinden Allah'ın kendisine izin vermediği şeyleri, kendilerine meşrû' kılan ortakları mı var? Hâlbuki *(haklarında âhirette hüküm verileceğine dâir önceden söylenmiş)* ayırma sözü olmasaydı, aralarında elbette hüküm verilmiş *(işleri çoktan bitirilmiş)* olurdu.

İşte şübhesiz o zâlimler yok mu, onlar için, *(pek)* elemli bir azab vardır.

22- Kazandıkları *(günahları)*ndan dolayı *(kıyâmet gününde)* o zâlimleri çok korkan kimseler olarak görürsün; hâlbuki o *(yaptıklarının vebâli)*, başlarına gelecek olan *(bir netîce)*dir.

Îmân edip sâlih ameller işleyenler ise, Cennetlerin bahçelerindedirler.

Onlar için Rableri katında, ne isterlerse vardır. İşte o *(va'd olundukları pek)* büyük lütuf, budur!

23- İşte Allah'ın, îmân edip sâlih ameller işleyen kullarına müjdelediği *(mükâfât)*, budur! *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "*(Ben)* sizden buna *(size olan teblîğ vazîfeme)* karşı, akrabâlıkta *(âl-i beytime)* muhabbetten başka bir ecir istemiyorum!"(1) Kim bir iyilik yaparsa, kendisine onda bir iyilik artırırız. Şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Şekûr *(iyiliklere çok mükâfât veren)*dir.

24- Yoksa *(senin için)*: "Allah'a bir yalan iftirâ etti" mi diyorlar? Eğer Allah dilerse, senin kalbini de mühürler. Çünki Allah, bâtılı yok eder ve sözleriyle hakkı gerçekleştirir. Şübhesiz ki O, sînelerin içinde olanı hakkıyla bilendir.

25- Hem O, kullarından tevbeleri kabûl eden, kötülükleri affeden ve yapmakta olduklarınızı bilendir.

26- Ve îmân edip sâlih ameller işleyenlere icâbet eder *(onların duâlarına cevab verir)* ve fazlından onlara *(mükâfâtlarını)* arttırır. Kâfirlere gelince, onlar için *(çok)* şiddetli bir azab vardır.

27- Bununla berâber Allah, kullarına *(herbirine)* rızkı bol bol verse idi, elbette yeryüzünde azgınlık ederlerdi; fakat *(O, rızkı dilediğine)* dilediği mikdarda indirir. Şübhesiz ki O, kullarından hakkıyla haberdâr olandır, *(onları)* hakkıyla görendir.

28- Ve *(insanlar)* ümidlerini kestikten sonra yağmuru indiren ve rahmetini yayan ancak O'dur. Çünki O, Velî *(hakîkî dost ve yardımcı olan)*dır, Hamîd *(hamd edilmeye çok lâyık)*tır.

29- Göklerin ve yerin ve onlarda yaydığı her hareketli mahlûkun yaratılışı O'nun delillerindendir. Ve O, dilediği zaman onları *(mahşerde)* bir araya getirmeye hakkıyla gücü yetendir.

30- Hem size isâbet eden herhangi bir musîbet, işte kendi ellerinizin işlediği *(o günahlar)* yüzündendir; bununla berâber *(Allah)* birçoğunu affeder.

31- Ve siz yeryüzünde *(Allah'ı)* âciz bırakacak kimseler değilsiniz! Sizin için Allah'dan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı vardır.

ذٰلِكَ الَّذٖى يُبَشِّرُ اللّٰهُ عِبَادَهُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

sâlih ameller · yaptılar · ve · îmân ettiler · o kimselere ki · kullarına · Allah · müjdeler · o şey ki · işte budur

قُلْ لَٓا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِلَّا الْمَوَدَّةَ فِى الْقُرْبٰى وَمَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَةً

bir iyilik · kazanırsa · kim · ve · akrabâlıkta · muhabbet · ancak · bir ecir · ona karşı · sizden istemiyorum · de ki

نَزِدْ لَهُ فٖيهَا حُسْنًا اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٣﴾ اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰى عَلَى

iftirâ etti · diyorlar mı · yoksa · çok mükâfat verendir · çok bağışlayandır · Allah · şübhesiz · bir iyilik · onda · ona · artırırız

اللّٰهِ كَذِبًا فَاِنْ يَشَاِ اللّٰهُ يَخْتِمْ عَلٰى قَلْبِكَ وَيَمْحُ

yok eder · ve · kalbini · mühürler · Allah · dilerse · fakat eğer · bir yalan · Allah'a

اللّٰهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهٖ اِنَّهُ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٤﴾

sînelerin · içinde olanı · hakkıyla bilendir · şübhesiz o · sözleriyle · hakkı · gerçekleştirir · ve · bâtılı · Allah

وَهُوَ الَّذٖى يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهٖ وَيَعْفُوا عَنِ السَّيِّـَٔاتِ

kötülüklerden · affeder · ve · kullarından · tevbeleri · kabul eder · o zâttır ki · o · ve

وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾ وَيَسْتَجٖيبُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

sâlih ameller · yaptılar · ve · îmân ettiler · o kimselere ki · icâbet eder · ve · yapıyorsunuz · o şeyleri ki · bilir · ve

وَيَزٖيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهٖ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدٖيدٌ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ بَسَطَ

yaysaydı · eğer · ve · şiddetli · bir azâb · onlar için vardır · kâfirler ki · ve · fazlından · onlara arttırır · ve

اللّٰهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهٖ لَبَغَوْا فِى الْاَرْضِ وَلٰكِنْ يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ

bir mikdar ile · indirir · fakat · yeryüzünde · elbette azgınlık etmişlerdi · kullarına · rızkı · Allah

مَا يَشَٓاءُ اِنَّهُ بِعِبَادِهٖ خَبٖيرٌ بَصٖيرٌ ﴿٢٧﴾ وَهُوَ الَّذٖى يُنَزِّلُ الْغَيْثَ

yağmuru · indirir · o zâttır ki · o · ve · herşeyi görendir · hakkıyla haberdardır · kullarından · şübhesiz o · diler · o şeyi ki

مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِىُّ الْحَمٖيدُ ﴿٢٨﴾

hamde çok lâyıktır · hakîki dosttur · o · ve · rahmetini · yayar · ve · ümidlerini kestiler · o şeyin ki · ardından

وَمِنْ اٰيَاتِهٖ خَلْقُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَثَّ فٖيهِمَا مِنْ دَٓابَّةٍ

hareketli bir canlıdan · o ikisinde · yaydı · o şeylerin ki · ve · yerin · ve · göklerin · yaratılışı · onun delillerindendir · ve

وَهُوَ عَلٰى جَمْعِهِمْ اِذَا يَشَٓاءُ قَدٖيرٌ ﴿٢٩﴾ وَمَٓا اَصَابَكُمْ مِنْ مُصٖيبَةٍ

bir musîbetten · size isâbet etti · o şey ki · ve · gücü yetendir · diler · o vakit ki · onları bir araya getirmeye · o · ve

فَبِمَا كَسَبَتْ اَيْدٖيكُمْ وَيَعْفُوا عَنْ كَثٖيرٍ ﴿٣٠﴾ وَمَٓا اَنْتُمْ بِمُعْجِزٖينَ

âciz bırakanlar · siz değilsiniz · ve · birçoğundan · affeder · ve · elleriniz · kazandı · işte o şeydendir ki

فِى الْاَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِىٍّ وَلَا نَصٖيرٍ ﴿٣١﴾

ne bir yardımcı · ve · hiçbir dost · Allah'dan · başka · sizin için yoktur · ve · yeryüzünde

وَمِنْ اٰيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْاَعْلَامِ ﴿٣٢﴾ اِنْ يَشَاْ يُسْكِنِ الرِّيحَ

rüzgârı durdurur dilerse eğer dağlar gibi denizde akıp giden(ler) onun delillerindendir ve

فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلٰى ظَهْرِهِ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣٣﴾

çok şükreden çok sabreden herkes için elbet ibretler bunda vardır şübhesiz onun sırtında sâbit kalanlar sonra olurlar

اَوْ يُوبِقْهُنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ ﴿٣٤﴾ وَيَعْلَمَ الَّذِينَ

o kimseler ki bilsin (diye) ve birçoğundan affeder ve kazandılar o şeyler yüzünden ki onları helâk eder veya

يُجَادِلُونَ فِي اٰيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ مَحِيصٍ ﴿٣٥﴾ فَمَا اُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ

faydalanmasıdır bir şeyden size verildi işte o şeyler ki kaçacak bir yer onlar için yoktur âyetlerimiz hakkında mücâdele ediyorlar

الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ وَاَبْقٰى لِلَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَلٰى رَبِّهِمْ

Rablerine ve îmân ettiler o kimseler için ki daha kalıcı ve daha hayırlı Allahın katındadır ve o şeyler ki dünya hayatının

يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾ وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْاِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ

fuhşiyâttan ve günahın büyüklerinden kaçınırlar onlar ki ve tevekkül ederler

وَاِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٧﴾ وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ

Rablerine icâbet ettiler onlar ki ve bağışlarlar onlar öfkelendiler o şey vakti ki ve

وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاَمْرُهُمْ شُورٰى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣٨﴾

infâk ederler onları rızıklandırdık o şeylerden ki ve aralarında şûrâdır işleri ve namazı edâ ettiler ve

وَالَّذِينَ اِذَا اَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾ وَجَزٰؤُا سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا

onun misli bir kötülüktür bir kötülüğün cezâsı ve yardımlaşırlar onlar zulüm onlara isâbet etti o vakit ki o kimseler ki ve

فَمَنْ عَفَا وَاَصْلَحَ فَاَجْرُهُ عَلَى اللّٰهِ اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾ وَلَمَنِ انْتَصَرَ

intikâm almışsa elbet kim ve zâlimleri sevmez şübhesiz o Allah'a âiddir işte mükâfâtı ıslâh etmişse ve affetmişse artık kim

بَعْدَ ظُلْمِهِ فَاُولٰئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤١﴾ اِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى

yol ancak bir yol aleyhlerine yoktur artık işte onlar zulme uğramasından sonra

الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ اُولٰئِكَ

işte onlar ki haksız yere yeryüzünde azgınlık ediyorlar ve insanlara zulmediyorlar onların aleyhine ki

لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ اِنَّ ذٰلِكَ لَمِنْ عَزْمِ

elbette azmedilenindendir işte bu şübhesiz bağışlamışsa ve sabretmişse elbette kim ve elemli bir azâb onlar için vardır

الْاُمُورِ ﴿٤٣﴾ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ وَتَرَى

görürsün ve ondan sonra hiçbir dost onun için yoktur Allah dalâlete atarsa kimi ve işlerin

الظَّالِمِينَ لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ اِلٰى مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾

bir yol geri dönmeye var mı derler azâbı gördüler ne vakit ki zâlimleri

32- Denizde dağlar gibi akıp giden *(gemi)*ler de O'nun delillerindendir.

33- Eğer *(Allah)* dilerse, *(onlara hareket veren)* rüzgârı durdurur da, *(o gemiler denizin)* sathı üstünde hareketsiz şeyler olarak kalıverirler. Şübhesiz ki bunda, çok sabreden, çok şükreden herkes için nice ibretler vardır.

34- Veya kazandıkları *(günahlar)* yüzünden onları helâk eder; bununla berâber *(Allah)* birçoğunu affeder.

35- *(Tâ ki)* âyetlerimiz hakkında mücâdele edenler, kendileri için *(azâbımızdan)* kaçacak hiçbir yer olmadığını bilsinler!

36- İşte size verilen herhangi bir şey, ancak dünya hayâtının menfaatidir. Allah katında bulunanlar ise, îmân edip Rablerine tevekkül edenler için daha hayırlı ve daha devamlıdır.

37- Hem onlar ki, günahın büyüklerinden ve fuhşiyâttan kaçınırlar; onlar öfkelendikleri zaman da *(kusurları)* bağışlarlar.

38- Ve onlar ki, Rablerin*(in da'vetin)*e icâbet ederler ve namazı hakkıyla edâ ederler. Onların işleri ise, aralarında **şûrâ**dır *(istişâre iledir)*.[1] Ve *(onlar)* kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden *(Allah yolunda)* sarf ederler.

39- Ve kendilerine zulüm vâki' olduğu zaman, onlar yardımlaş*(arak intikamlarını al)*an kimselerdir.

40- Bir kötülüğün cezâsı ise, onun misli olan bir kötülüktür. Artık kim affeder ve ıslâh eder *(arayı düzeltir)*se, işte onun mükâfâtı Allah'a âiddir. Muhakkak ki O, zâlimleri sevmez.

41- Kim de gerçekten zulme uğradıktan sonra hakkını alırsa, işte onlar var ya, kendileri aleyhine *(kendilerinin suçlanabileceği)* hiçbir yol yoktur.

42- O yol ancak, insanlara zulmedenlerin ve yeryüzünde haksız yere azgınlık edenlerin aleyhine vardır. İşte onlar yok mu, onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır!

43- Kim de hakîkaten sabreder ve affederse, şübhesiz bu, elbette azmedilecek *(kararlılıkla istenecek)* işlerdendir.

44- Ve Allah *(küfürlerindeki inadları sebebiyle)* kimi dalâlete atarsa, artık bundan sonra onun için hiçbir dost yoktur. Azâbı gördüklerinde ise, o zâlimleri: "*(Dünyaya)* geri dönecek bir yol var mı?" derlerken görürsün.

45- Yine onları görürsün ki, zilletten boyunlarını bükmüş kimseler olarak göz ucu ile *(ateşe)* bakarlarken, ona arz olunurlar.

Îmân edenler ise der ki: "Asıl hüsrâna uğrayanlar, kıyâmet günü hem kendilerini, hem de âilelerini *(işte böyle)* hüsrâna uğratanlardır!" Dikkat edin! Şübhesiz ki zâlimler, devamlı bir azab içindedirler.

46- Hem onların Allah'dan başka kendilerine yardım edecek hiçbir dostları yoktur.

Çünki Allah, kimi *(isyânındaki inadından dolayı)* dalâlete atarsa, artık onun *(kurtulması)* için bir yol yoktur.

47- Allah tarafından *(tehdîd olunduğunuz ve başkalarınca)* kendisi için geri çevrilme *(imkânı)* olmayan bir gün gelmezden önce, Rabbiniz*(in da'vetin)*e icâbet edin!

O gün ne size sığınacak bir yer, ne de sizin için *(günahlarınızı)* inkâr etme*(ye bir çâre)* vardır!

48- Buna rağmen yüz çevirirlerse, artık *(biz)* seni onlara muhâfız olarak göndermedik. Sana düşen ancak tebliğdir!

Bununla berâber doğrusu biz, insana tarafımızdan bir rahmet tattırdığımız zaman, onunla sevinir.

Fakat ellerinin takdîm ettiği *(işlediği günahlar)* yüzünden başlarına bir kötülük gelirse, o takdirde gerçekten insan çok nankör bir kimse olur.

49- Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır.

Dilediğini yaratır. Dilediğine kız *(çocuk)*lar lutfeder ve dilediğine erkek *(çocuk)*lar ihsân eder.

50- Veya onları erkekler ve kızlar olmak üzere *(berâber)* çift *(ikiz)* olarak verir.

Dilediğini de kısır bırakır.

Muhakkak ki O, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir, Kadîr *(herşeye gücü yeten)*dir.

51- Hem bir insan için, Allah'ın kendisiyle konuşması, ancak vahiy ile veya bir perde arkasından veya bir elçi gönderip de izniyle *(ona)* dilediğini vahyetmesiyle olur. Şübhesiz ki O, Âliyy *(çok yüce)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

وَ تَرٰيهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَاشِعٖينَ مِنَ الذُّلِّ يَنْظُرُونَ

bakıyorlar · zilletten · boyunlarını bükenler olarak · ona · arz olunurlar · onları görürsün · ve

مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ وَ قَالَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا اِنَّ الْخَاسِرٖينَ الَّذٖينَ

o kimselerdir ki · hüsrâna uğrayanlar · şübhesiz · imân ettiler · o kimseler ki · dedi · ve · gizlice · bir bakışla

خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ وَ اَهْلٖيهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَلَاۤ اِنَّ الظَّالِمٖينَ

zâlimler · şübhesiz · dikkat edin · kıyâmet günü · âilelerini · ve · kendilerini · hüsrâna uğrattılar

فٖي عَذَابٍ مُقٖيمٍ ﴿٤٥﴾ وَ مَا كَانَ لَهُمْ مِنْ اَوْلِيَاۤءَ يَنْصُرُونَهُمْ

kendilerine yardım ederler · dostlar ki · onlar için · olmadı · ve · devamlı · bir azâb içindedir

مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَ مَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبٖيلٍ ﴿٤٦﴾

bir yol · artık onun için yoktur · Allah · dalâlete atarsa · kimi · ve · Allah'dan · başka

اِسْتَجٖيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَاْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللّٰهِ

Allah tarafından · onun için · geri çevrilme yoktur · bir günün ki · gelmesinden · önce · Rabbinize · icâbet edin

مَا لَكُمْ مِنْ مَلْجَاٍ يَوْمَئِذٍ وَ مَا لَكُمْ مِنْ نَكٖيرٍ ﴿٤٧﴾ فَاِنْ

fakat eğer · bir inkâr etme · sizin için yoktur · ve · o gün · sığınacak bir yer · size yoktur

اَعْرَضُوا فَمَاۤ اَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفٖيظًا اِنْ عَلَيْكَ اِلَّا الْبَلَاغُ

tebliğdir · ancak · sana gereken · değil · muhâfız olarak · onlara · artık seni göndermedik · yüz çevirmişlerse

وَ اِنَّاۤ اِذَاۤ اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا وَ اِنْ تُصِبْهُمْ

onlara isabet ederse · eğer · ve · onunla · sevindi · bir rahmet · bizden · insana · tattırdık · o vakit ki · doğrusu biz · ve

سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدٖيهِمْ فَاِنَّ الْاِنْسَانَ كَفُورٌ ﴿٤٨﴾ لِلّٰهِ

Allah'ındır · çok nankördür · insan · o takdirde şübhesiz · elleri · takdîm etti · o şeyler yüzünden ki · bir kötülük

مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاۤءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاۤءُ اِنَاثًا

dişileri · diler · o kimseye ki · lutfeder · diler · o şeyleri ki · yaratır · yerin · ve · göklerin · mülkü

وَ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاۤءُ الذُّكُورَ ﴿٤٩﴾ اَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَ اِنَاثًا

dişiler · ve · erkekler olarak · onları çift yapar · veya · erkekleri · diler · o kimseye ki · lutfeder · ve

وَ يَجْعَلُ مَنْ يَشَاۤءُ عَقٖيمًا اِنَّهُ عَلٖيمٌ قَدٖيرٌ ﴿٥٠﴾ وَ مَا كَانَ لِبَشَرٍ

bir insan için · olmadı · ve · çok güçlüdür · herşeyi bilendir · şübhesiz o · kısır · diler · o kimseyi ki · kılar · ve

اَنْ يُكَلِّمَهُ اللّٰهُ اِلَّا وَحْيًا اَوْ مِنْ وَرَاۤئِ حِجَابٍ اَوْ يُرْسِلَ

göndermesiyle · veya · bir perde · arkasından · veya · bir vahiy ile · ancak · Allah'ın · kendisiyle konuşması

رَسُولًا فَيُوحِيَ بِاِذْنِهٖ مَا يَشَاۤءُ اِنَّهُ عَلِيٌّ حَكٖيمٌ ﴿٥١﴾

her işi hikmetlidir · çok yücedir · şübhesiz o · diler · o şeyi ki · izniyle · ve vahyetmesiyle · bir elçi

وَكَذٰلِكَ اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ رُوحاً مِنْ اَمْرِنَاۜ مَا كُنْتَ تَدْر۪ي مَا الْكِتَابُ

kitab nedir biliyorsun değildin emrimizden bir ruh sana vahyettik işte böylece ve

وَلَا الْا۪يمَانُ وَلٰكِنْ جَعَلْنَاهُ نُوراً نَهْد۪ي بِه۪ مَنْ نَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِنَاۜ

kullarımızdan dileriz o kimseyi ki onunla hidâyete erdiririz bir nûr onu kıldık fakat ne îmân ve

وَاِنَّكَ لَتَهْد۪ٓي اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَق۪يمٍۙ ﴿٥٢﴾ صِرَاطِ اللّٰهِ الَّذ۪ي لَهُ مَا

o şeyler ki kendisinindir o ki Allahın yoluna dosdoğru bir yola elbet rehberlik ediyorsun şübhesiz sen ve

فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ اَلَٓا اِلَى اللّٰهِ تَص۪يرُ الْاُمُورُ ﴿٥٣﴾

işler döner Allah'a dikkat edin yerdedir o şeyler ki ve göklerdedir

سُورَةُ الزُّخْرُفِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَثَمَانُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

حٰمٓ ﴿١﴾ وَالْكِتَابِ الْمُب۪ينِۙ ﴿٢﴾ اِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْاٰناً عَرَبِياً لَعَلَّكُمْ

tâ ki siz Arabca bir Kur'ân onu kıldık şübhesiz biz apaçık and olsun o kitaba hâ mîm

تَعْقِلُونَۚ ﴿٣﴾ وَاِنَّهُ ف۪ٓي اُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيٌّ حَك۪يمٌۜ ﴿٤﴾ اَفَنَضْرِبُ

artık vaz mı geçelim çok hikmetlidir elbette çok yücedir katımızda olan kitabın anasındadır şübhesiz o ve akıl erdirirsiniz

عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحاً اَنْ كُنْتُمْ قَوْماً مُسْرِف۪ينَ ﴿٥﴾ وَكَمْ

nice ve haddi aşanlar topluluğu oldunuz diye bir vazgeçme ile zikri sizden

اَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيٍّ فِي الْاَوَّل۪ينَ ﴿٦﴾ وَمَا يَأْت۪يهِمْ مِنْ نَبِيٍّ اِلَّا كَانُوا

idiler ancak bir peygamber onlara gelmezdi ve evvelkiler içinde peygamberden gönderdik

بِه۪ يَسْتَهْزِؤُ۫نَ ﴿٧﴾ فَاَهْلَكْنَٓا اَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشاً وَمَضٰى مَثَلُ

misâli geçmiştir ve yakalayışca onlardan daha çetin olanı halbuki helâk etmişizdir alay ediyorlar onunla

الْاَوَّل۪ينَ ﴿٨﴾ وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ

yeri ve gökleri yarattı kim onlara sorsan and olsun eğer ve evvelkilerin

لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَز۪يزُ الْعَل۪يمُۙ ﴿٩﴾ اَلَّذ۪ي جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ

yeri size kıldı o ki herşeyi bilen dâima üstün olan onları yarattı mutlaka diyeceklerdir

مَهْداً وَجَعَلَ لَكُمْ ف۪يهَا سُبُلاً لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَۚ ﴿١٠﴾

doğru gidersiniz tâ ki siz yollar onda sizin için kıldı ve bir beşik

---

52- İşte böylece sana da emrimizden bir ruh *(olan Kur'ân'ı)* vahyettik.

(Sen bundan önce) kitab nedir, îmân nedir bilmezdin;[1] fakat *(biz)* onu *(o Kur'ân'ı)* kullarımızdan dilediğimizi kendisiyle hidâyete erdirdiğimiz bir nûr kıldık.

Ve şübhesiz ki sen, elbette dosdoğru bir yola rehberlik ediyorsun.

53- Göklerde ne var, yerde ne varsa kendisinin olan Allah'ın yoluna!

Dikkat edin! *(Bütün)* işler ancak Allah'a döner.

43- ZUHRUF SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 89 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Hâ, Mîm.

2, 3- Apaçık beyân eden Kitâb'a and olsun ki, şübhesiz biz, *(anlayıp)* akıl erdiresiniz diye onu Arabca bir Kur'ân kıldık.

4- Ve muhakkak ki o, katımızda bulunan ana kitabda *(Levh-i Mahfûz'da)*dır.

Gerçekten çok yücedir, çok hikmetlidir.

5- Artık bir haddi aşanlar topluluğu oldunuz diye, Zikri sizden *(uzaklaştırıp size Kur'ân'ı indirmeyi)* terk mi edelim?

6- Hâlbuki *(senden)* öncekiler için de nice peygamberler gönderdik.

7- Fakat onlara ne zaman bir peygamber gelse, mutlakâ onunla alay ediyorlardı.

8- Hâlbuki onlardan *(o sana inanmayanlardan)* kuvvetçe daha çetin olanları helâk etmişizdir; nitekim öncekilerin misâli *(Kur'ân'da)* geçmiştir.

9- Celâlim hakkı için, eğer onlara: "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, mutlakâ: "Onları, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Alîm *(herşeyi bilen Allah)* yarattı!" diyeceklerdir.

10- O ki, yeri size bir beşik yaptı ve *(maksadınıza)* doğru gidesiniz diye onda sizin için birtakım yollar meydana getirdi.

11- Ve O *(Allah)* ki, gökten bir ölçü ile su indirdi. Artık onunla ölü bir beldeye hayat verdik. İşte *(siz de kabirlerinizden)* böyle çıkarılacaksınız!

12- Yine O *(Allah)* ki, bütün çiftleri yarattı ve sizin için gemilerden ve hayvanlardan bineceğiniz şeyler kıldı.

13, 14- Tâ ki, onların sırtlarına kurulasınız; sonra üzerlerine yerleştiğiniz zaman, Rabbinizin ni'metini anarak: "Münezzehtir O *(Allah)* ki, bunu bize itâatkâr kıldı; yoksa *(biz)* buna güç yetirici kimseler değildik; çünki şübhesiz biz, gerçekten Rabbimize dönecek olanlarız" diyesiniz.

15- Ama *(onlar)* kullarından bir kısmını *(Îsâ, Üzeyr O'nun çocuğudur, melekler kızlarıdır diye)* O'na bir cüz' saydılar. Doğrusu insan apaçık bir nankördür.

16- Yoksa *(Allah)*, yaratmakta olduklarından *(kendine)* kızlar edindi de, oğulları size mi ayırdı?

17- Hâlbuki onlardan biri, Rahmân'a *(isnâd etmekle)* misâl olarak getirdiği şeyle *(kız çocukla)* müjdelendiği zaman, kendisi öfkeli bir kimse olarak yüzü simsiyah kesilir.

18- *(O müşrikler)* süs içinde yetiştirilip de, tartışmada *(delîlini)* açıklayamayacak olan *(kız çocukların)*ı mı *(O'na isnâd ediyorlar)*?

19- Kendileri Rahmân'ın *(itâatkâr ve şerefli)* kulları olan melekleri de dişi saydılar. Onların yaratılışlarına şâhid mi oldular? Onların *(bu asılsız)* şâhidlikleri yazılacak ve *(bu hususta)* sorguya çekileceklerdir.

20- Bir de dediler ki: "Eğer Rahmân dileseydi, *(biz)* onlara *(o putlara)* tapmazdık!" Onların buna dâir hiçbir bilgileri yoktur. Doğrusu onlar *(böyle demekle)* ancak yalan söylüyorlar.

21- Yoksa *(biz)* kendilerine, bundan önce bir kitab verdik de onlar ona mı tutunan kimselerdir?

22- Hâyır! *(Onlar)* şöyle dediler: "Doğrusu biz, atalarımızı bir din üzere bulduk ve elbette biz, onların izlerinde *(olmakla)* hidâyeti bulanlarız."

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا

ölü · bir beldeye · onunla · artık hayat verdik · bir ölçü ile · bir su · gökten · indirdi · o ki · ve

كَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١١﴾ وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ

kıldı · ve · hepsini · çiftleri · yarattı · o ki · ve · çıkarılacaksınız · işte böyle

لَكُمْ مِنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿١٢﴾ لِتَسْتَوُوا عَلَىٰ ظُهُورِهِ

sırtlarına · yerleşesiniz diye · biniyorsunuz · o şeyleri ki · hayvanlardan · ve · gemilerden · sizin için

ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا

diyesiniz · ve · üzerlerine · yerleştiniz · o vakit ki · Rabbinizin · ni'metini · anasınız · sonra

سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ

güç yetirenler · buna · değildik · ve · bunu · bize · itâatkâr kıldı · o ki · münezzehtir

﴿١٣﴾ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ﴿١٤﴾ وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ

kullarından · ona · kıldılar · ve · elbette dönecek olanlarız · Rabbimize · şübhesiz biz · ve

جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾ أَمِ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ

kızlar · yaratır · o şeylerden ki · edindi mi · yoksa · apaçık · elbette bir nankördür · insan · doğrusu · bir parça

وَأَصْفَاكُمْ بِالْبَنِينَ ﴿١٦﴾ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَٰنِ مَثَلًا ظَلَّ

oldu · bir misâl olarak · Rahmâna · misâl getirdi · o şey ile ki · onlardan biri · müjdelendi · o vakit ki · ve · oğulları · size ayırdı · ve

وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿١٧﴾ أَوَمَنْ يُنَشَّأُ فِي الْحِلْيَةِ

süs içinde · yetiştiriliyor · ve o kimseyi mi ki · kederden yutkunan · kendisi iken · simsiyah · yüzü

وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ﴿١٨﴾ وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ

melekleri · kıldılar · ve · açıklayıcı · olmayan · çekişmede · o iken

الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَٰنِ إِنَاثًا أَشَهِدُوا خَلْقَهُمْ سَتُكْتَبُ

yazılacak · yaratılışlarına · şâhid mi oldular · dişiler · Rahmânın · kullarıdır · kendileri · o kimseleri ki

شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ ﴿١٩﴾ وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَٰنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ

onlara tapmazdık · Rahmân · diledi · eğer · dediler · ve · sorguya çekileceklerdir · ve · şâhidlikleri

مَا لَهُمْ بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْ آتَيْنَاهُمْ

kendilerine verdik mi · yoksa · yalan söylüyorlar · ancak · onlar · değildir · bir bilgi · bunda · onlar için · yoktur

كِتَابًا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ ﴿٢١﴾ بَلْ قَالُوا إِنَّا

doğrusu biz · dediler · bil'akis · tutunan kimselerdir · ona · ve onlar · ondan önce · bir kitab

وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِمْ مُهْتَدُونَ ﴿٢٢﴾

hidâyeti bulanlarız · onların izleri · üzerinde · şübhesiz biz · ve · bir ümmet · üzerinde · atalarımızı · bulduk

وَكَذٰلِكَ مَٓا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ ف۪ي قَرْيَةٍ مِنْ نَذ۪يرٍ اِلَّا قَالَ

ve / işte böyle / göndermedik / senden önce / bir şehirde / bir korkutucu / ancak / dedi

مُتْرَفُوهَاۙ اِنَّا وَجَدْنَٓا اٰبَٓاءَنَا عَلٰٓى اُمَّةٍ وَاِنَّا عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ مُقْتَدُونَ

oranın ni'met içinde olanları / doğrusu biz / bulduk / atalarımızı / üzerinde / bir ümmet / ve / şübhesiz biz / üzerinde / onların izleri / tâbi' olanlarız

﴿٢٣﴾ قَالَ اَوَلَوْ جِئْتُكُمْ بِاَهْدٰى مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ اٰبَٓاءَكُمْ

dedi / velev ki (olsada) mı / size getirdim / daha doğruyu / o şeyden ki / buldunuz / üzerinde / atalarınızı

قَالُٓوا اِنَّا بِمَٓا اُرْسِلْتُمْ بِه۪ كَافِرُونَ ﴿٢٤﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَانْظُرْ

dediler / doğrusu biz / o şeyi ki / gönderildiniz / onunla / inkâr edenleriz / bunun üzerine intikam aldık / onlardan / artık bak

كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّب۪ينَ ﴿٢٥﴾ وَاِذْ قَالَ اِبْرٰه۪يمُ لِاَب۪يهِ وَقَوْمِه۪

nasıl / oldu / âkıbeti / yalanlayanların / ve / bir vakit / demişti / İbrâhîm / babasına / ve / kavmine

اِنَّن۪ي بَرَٓاءٌ مِمَّا تَعْبُدُونَۙ ﴿٢٦﴾ اِلَّا الَّذ۪ي فَطَرَن۪ي فَاِنَّهُ سَيَهْد۪ينِ

şübhesiz ben / uzağım / o şeylerden ki / tapıyorsunuz / ancak / o ki / beni yarattı / çünki şübhesiz o / beni hidâyete erdirecektir

﴿٢٧﴾ وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً ف۪ي عَقِبِه۪ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

ve / onu kıldı / bir kelime / kalıcı / zürriyeti içinde / tâ ki onlar / dönerler

بَلْ مَتَّعْتُ هٰٓؤُلَٓاءِ وَاٰبَٓاءَهُمْ حَتّٰى جَٓاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُب۪ينٌ

bil'akis / faydalandırdım / bunları / ve / atalarını / tâ ki / kendilerine geldi / hak / ve / bir peygamber / açıklayan

﴿٢٩﴾ وَلَمَّا جَٓاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هٰذَا سِحْرٌ وَاِنَّا بِه۪ كَافِرُونَ ﴿٣٠﴾

ve / ne zaman ki / kendilerine geldi / hak / dediler / bu / bir sihirdir / ve / doğrusu biz / onu / inkâr edenleriz

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هٰذَا الْقُرْاٰنُ عَلٰى رَجُلٍ مِنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظ۪يمٍ ﴿٣١﴾

ve / dediler / değil miydi / indirilmeli / bu / Kur'ân / bir adama / iki şehirden / büyük

اَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَۜ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَع۪يشَتَهُمْ فِي

onlar mı / paylaştırıyorlar / rahmeti / Rabbinin / biz / paylaştırdık / aralarında / geçimliklerini

الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ

hayatında / dünya / ve / yükselttik / bazılarını / üstünde / bazısının / derecelerle / edinmesi için / bazıları

بَعْضًا سُخْرِيًّاۜ وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٣٢﴾ وَلَوْلَٓا اَنْ

bazısını / hizmetkâr / ve / rahmeti / Rabbinin / hayırlıdır / o şeylerden ki / topluyorlar / ve / olmasaydı

يَكُونَ النَّاسُ اُمَّةً وَاحِدَةً لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمٰنِ لِبُيُوتِهِمْ

olması / insanların / bir ümmet / tek / elbette kıldık / o kimseye ki / inkâr ediyor / Rahmân'ı / evleri için

سُقُفًا مِنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَۙ ﴿٣٣﴾

tavanlar / gümüşten / ve / merdivenler ki / üzerlerinde / çıkıyorlar

23- İşte böyle, *(biz)* senden önce de hangi şehre bir korkutucu gönderdiysek, mutlakâ oranın ni'met içinde *(şımarmış)* olanları dedi ki: "Doğrusu biz atalarımızı bir din üzerinde bulduk, elbet biz de onların izlerine tâbi' olanlarız."

24- *(Peygamberleri onlara:)* "*(Ben)* size, atalarınızı üzerinde bulduğunuz şeyden daha doğrusunu getirmiş olsam da mı?" dedi. *(Onlar:)* "Doğrusu biz, kendisiyle gönderildiğiniz şeyi inkâr edicileriz" dediler.

25- Bunun üzerine *(biz de)* onlardan intikam aldık; artık bak, yalanlayanların âkıbeti nasıl oldu!

26- Bir zaman da İbrâhîm babasına ve kavmine demişti ki: "Şübhesiz ki ben, *(sizin)* tapmakta olduğunuz şeylerden uzağım."

27- "Ancak beni yaratan müstesnâ; çünki şübhesiz O, beni hidâyete erdirecektir."

28- Ve *(İbrâhîm)* bunu *(bu sözü)*, zürriyeti içinde bâkî kalacak bir kelime yaptı ki, onlar *(onun dînine)* dönsünler!

29- Daha doğrusu bunları da atalarını da kendilerine o hak *(olan Kur'ân)* ve *(onu)* açıklayan bir peygamber gelinceye kadar *(yaşatarak dünya ni'metlerinden)* faydalandırdım.

30- Fakat kendilerine o hak gelince: "Bu bir sihirdir ve doğrusu biz onu inkâr edicileriz" dediler.

31- Ve dediler ki: "Bu Kur'ân, iki şehirden *(birinde bulunan)* büyük bir adama indirilmeli değil miydi?"

32- Rabbinin rahmetini onlar mı paylaştırıyorlar? Dünya hayâtında onların geçimliklerini aralarında, biz paylaştırdık; bir kısmı bir kısmını hizmetkâr edin*(erek yanında çalıştır)*sın diye, kimilerini kimilerinin üstünde derecelerle yükselttik. Rabbinin rahmeti ise, *(onların)* biriktirmekte olduklarıı şeylerden hayırlıdır.

33- Hâlbuki insanlar *(küfürde birleşen)* tek bir ümmet olacak olmasaydı, Rahmân'ı inkâr edenlerin evlerinin tavanlarını ve üzerine çıkacakları merdivenleri gümüşten yapardık.

34- Hem evleri için *(gümüşten)* kapılar ve üzerlerinde yaslanacakları koltuklar *(yapardık)*.

35- Ve *(onlara)* nice **zuhruf** *(altın ziynetler verirdik)*. Hâlbuki doğrusu bütün bunlar, dünya hayâtının *(geçici)* menfaatinden başka bir şey değildir. Âhiret ise, Rabbinin katında takvâ sâhibleri içindir.

36- Kim Rahmân'ın zikrini görmezlikten gelirse, *(biz)* ona bir şeytanı musallat ederiz de, o ona arkadaş olur.

37- Hâlbuki şübhesiz onlar *(o şeytanlar)*, bunları mutlakā *(doğru)* yoldan çıkarırlar da, *(o kâfirler)* gerçekten kendilerinin hidâyete erdirilmiş kimseler olduklarını sanırlar.

38- Nihâyet *(o kimse şeytanıyla berâber)* bize geldiğinde *(şeytanına)*: "Keşke benimle senin aranda, doğu ile batı arası kadar uzaklık olsaydı. Demek *(sen)* ne kötü arkadaşmış*(sın)*!" der.

39- Hâlbuki *(böyle demeniz)* bugün size aslâ fayda vermez; çünki zulmettiniz; doğrusu siz, azabda ortak olan kimselersiniz.

40- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* O halde *(îman hakîkatlerini duymak istemeyen)* o sağırlara sen mi işittireceksin, yâhut *(görmek istemeyen)* o körleri ve apaçık bir dalâlet içinde bulunanları *(sen mi)* hidâyete erdireceksin?

41- Şimdi *(onlara azâb etmeden)* seni *(alıp)* götürsek *(vefât ettirsek bile)*, hiç şübhesiz biz onlardan intikam alıcılarız.

42- Yâhut onlara va'd ettiğimiz *(azâb)*ı sana *(hayâtında)* gösteririz; çünki şübhesiz biz, onların üzerine muktedir olanlarız.

43- Artık, sana vahyedilene tutun! Muhakkak ki sen, dosdoğru bir yol üzerindesin.

44- Şübhesiz ki o *(Kur'ân)* senin için de kavmin için de elbette bir şereftir. Artık ileride *(ondan)* suâl olunacaksınız.

45- Senden önce gönderdiğimiz peygamberlerimize *(onların ümmetlerine)* de sor! Rahmân'dan başka ibâdet edilecek ilâhlar kılmış mıyız?

46- Celâlim hakkı için, Mûsâ'yı da mu'cizelerimizle Fir'avun'a ve ileri gelenlerine gönderdik de: "Gerçekten ben âlemlerin Rabbinin elçisiyim!" dedi.

47- Fakat onlara mu'cizelerimizi getirdiğinde, o vakit onlar bunlara gülüverdiler.

وَلِبُيُوتِهِمْ اَبْوَابًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِؤُنَۙ ﴿٣٤﴾ وَزُخْرُفًاۜ

altın ziynet | ve | yaslanıyorlar | üzerlerinde | koltuklar ki | ve | kapılar | evleri için | ve

وَاِنْ كُلُّ ذٰلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَاۜ وَالْاٰخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ

Rabbinin | katında | âhiret | ve | dünya | hayatının | faydalanması | ancak | bunların | hepsi değildir | ve

لِلْمُتَّقٖينَ ﴿٣٥﴾ وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمٰنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ

o artık | bir şeytanı | ona musallat ederiz | Rahmânın | zikrinden | yüz çevirirse | kim | ve | takvâ sâhibleri içindir

لَهُ قَرٖينٌ ﴿٣٦﴾ وَاِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبٖيلِ وَيَحْسَبُونَ

sanırlar | ve | yoldan | onları mutlaka çevirirler | şübhesiz onlar | ve | arkadaştır | ona

اَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾ حَتّٰٓى اِذَا جَٓاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ بَيْنٖي وَبَيْنَكَ

aranda | ve | aramda | keşke (olsaydı) | dedi | bize geldi | o vakit ki | nihâyet | hidâyete erdirilmiş kimselerdir | şübhesiz kendileri

بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرٖينُ ﴿٣٨﴾ وَلَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ

bugün | aslâ size fayda vermez | ve | arkadaşmış | demek ne kötü | iki doğu | uzaklığı

اِذْ ظَلَمْتُمْ اَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾ اَفَاَنْتَ تُسْمِعُ

işittireceksin | o halde sen mi | ortak olanlarsınız | azâbda | doğrusu siz | zulmettiniz | çünki

الصُّمَّ اَوْ تَهْدِي الْعُمْيَ وَمَنْ كَانَ فٖي ضَلَالٍ مُبٖينٍ ﴿٤٠﴾

apaçık | bir dalâlet içinde | idi | o kimseyi ki | ve | körlere | doğru yolu göstereceksin | veya | sağırlara

فَاِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَاِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَۙ ﴿٤١﴾ اَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذٖي

o şeyi ki | sana gösterirsek | veya | intikam alanlarız | onlardan | hiç şübhesiz biz | seni | götürürsek | şimdi eğer

وَعَدْنَاهُمْ فَاِنَّا عَلَيْهِمْ مُقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾ فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذٖٓي

o şeylere ki | artık tutun | muktedir olanlarız | üzerlerine | çünki şübhesiz biz | onlara va'd ettik

اُوحِيَ اِلَيْكَۚ اِنَّكَ عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ ﴿٤٣﴾ وَاِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ

senin için | elbet bir şereftir | şübhesiz o | ve | dosdoğru | bir yol üzerindesin | muhakkak ki sen | sana | vahyedildi

وَلِقَوْمِكَۚ وَسَوْفَ تُسْـَٔلُونَ ﴿٤٤﴾ وَسْـَٔلْ مَنْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ

senden önce | gönderdik | o kimselere ki | sor | ve | suâl olunacaksınız | ileride | ve | kavmin için | ve

مِنْ رُسُلِنَٓا اَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمٰنِ اٰلِهَةً يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَقَدْ

and olsun ve gerçekten | kendilerine ibâdet ediliyor | ilâhlar ki | Rahmân'dan | başka | kılmış mıyız | peygamberlerimizden

اَرْسَلْنَا مُوسٰى بِاٰيَاتِنَٓا اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۬ئِهٖ فَقَالَ اِنّٖي رَسُولُ رَبِّ

Rabbinin | elçisiyim | gerçekten ben | dedi | ileri gelenlerine | ve | Fir'avun'a | mu'cizelerimizle | Mûsâ'yı | gönderdik

الْعَالَمٖينَ ﴿٤٦﴾ فَلَمَّا جَٓاءَهُمْ بِاٰيَاتِنَٓا اِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

gülüyorlar | bunlardan | hemen onlar | mu'cizelerimizle | onlara geldi | fakat ne zaman ki | âlemlerin

وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ اٰيَةٍ اِلَّا هِيَ اَكْبَرُ مِنْ اُخْتِهَا وَاَخَذْنَاهُمْ
ve | onlara göstermiyorduk | bir mu'cize | ancak | o | daha büyüktü | kardeşinden | ve | kendilerini yakaladık

بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾ وَقَالُوا يَا اَيُّهَ السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا
azâb ile | tâ ki onlar | dönerler | ve | dediler | ey | sihirbaz | duâ et | bizim için

رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ اِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا
Rabbine | o şey ile ki | ahid verdi | senin yanında | şübhesiz biz | doğru yola girenleriz | fakat ne zaman ki | açtık

عَنْهُمُ الْعَذَابَ اِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ ﴿٥٠﴾ وَنَادٰى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ
kendilerinden | azâbı | hemen onlar | bozuyorlar | ve | seslendi | Fir'avun | kavmi içinde

قَالَ يَا قَوْمِ اَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهٰذِهِ الْاَنْهَارُ تَجْرِي مِنْ
dedi | ey kavmim | değil mi | benim | mülkü | Mısır'ın | ve | bu | nehirler ki | akıp gidiyor

تَحْتِي اَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾ اَمْ اَنَا خَيْرٌ مِنْ هٰذَا الَّذِي هُوَ
altımdan | hâlâ görmüyor musunuz | yoksa | ben (değil) miyim | daha hayırlı | bundan | o ki | kendisi

مَهِينٌ وَلَا يَكَادُ يُبِينُ ﴿٥٢﴾ فَلَوْلَا اُلْقِيَ عَلَيْهِ اَسْوِرَةٌ مِنْ
değersiz | ve | nerede ise değil | açıklıyor | o hâlde değil miydi | atılmalı | üzerine | bilezikler

ذَهَبٍ اَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلٰئِكَةُ مُقْتَرِنِينَ ﴿٥٣﴾ فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ
altından | veya | gelmeli | beraberinde | melekler | peş peşe dizilenler olarak | böylece hafife aldı | kavmini

فَاَطَاعُوهُ اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾ فَلَمَّا اٰسَفُونَا
ve ona itâat ettiler | gerçekten onlar | idiler | topluluğu | fâsıklar | artık ne zaman ki | bizi gazablandırdılar

انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَاَغْرَقْنَاهُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾ فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا
intikam aldık | onlardan | bu yüzden onları suda boğduk | hepsini | böylece onları kıldık | bir geçmiş

وَمَثَلًا لِلْاٰخِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا اِذَا قَوْمُكَ
ve | bir misâl | sonrakiler için | ve | ne zaman ki | misâl getirildi | oğlu | Meryemin | bir misâl olarak | hemen | kavmin

مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾ وَقَالُوا ءَاٰلِهَتُنَا خَيْرٌ اَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ
ondan dolayı | gürültü çıkarırlar | ve | dediler | bizim ilâhlarımız mı | hayırlı | yoksa | o mu | onu misâl getirmediler

لَكَ اِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾ اِنْ هُوَ اِلَّا عَبْدٌ
sana | ancak | bir cidâl olarak | bil'akis | onlar | topluluğudur | çok tartışanlar | o değildir | ancak | bir kul ki

اَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِبَنِي اِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾ وَلَوْ نَشَاءُ
ni'met verdik | kendisine | ve | onu kıldık | bir misâl | İsrâiloğullarına | ve | eğer | dileseydik

لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلٰئِكَةً فِي الْاَرْضِ يَخْلُفُونَ ﴿٦٠﴾
elbette kılardık | sizden | melekler ki | yeryüzünde | halef oluyorlar

48- Onlara göstermekte olduğumuz her mu'cize, mutlakā diğerinden daha büyüktü. Kendilerini *(hayatlarını çekilmez kılan çeşitli)* azâb*(lar)* ile yakaladık, tâ ki onlar *(küfürlerinden)* dönsünler.

49- Bunun üzerine dediler ki: "Ey sihirbaz! *(Duânı kabûl edeceğine dâir)* sende olan ahdi hürmetine, Rabbine bizim için duâ et; muhakkak ki biz, *(o vakit)* gerçekten doğru yola giren kimseler *(olur)*uz."

50- Fakat kendilerinden azâbı açıver*(ip kaldır)*ınca, onlar sözlerinden hemen döndüler.

51- Fir'avun ise, kavmi içinde seslenip dedi ki: "Ey kavmim! Mısır mülkü *(hükümdarlığı)* ve altımdan akıp giden bu nehirler, benim değil mi? Hâlâ görmüyor musunuz?"

52- "Yoksa ben, kendisi değersiz ve nerede ise söz anlatamayacak durumda bulunan bu adamdan daha hayırlı değil miyim?"

53- "O hâlde *(doğru söylüyorsa)* üzerine altın bilezikler atılmalı veya berâberinde peş peşe dizilen kimseler hâlinde melekler gelmeli değil miydi?"

54- *(Fir'avun)* böylece kavmini hafife aldı *(küçümsedi)*; buna rağmen ona itâat ettiler. Gerçekten onlar bir fâsıklar topluluğu idiler.

55- Artık ne zaman ki bizi gazablandırdılar, onlardan intikam alıverdik, bu yüzden onları hep birlikte suda boğduk.

56- Böylece onları, sonrakiler için *(ders alınacak)* bir geçmiş ve bir misâl kıldık.

57- *(Ey Habîbim!)* Meryemoğlu *(Îsâ)* da bir misâl olarak zikredilince, senin kavmin ondan dolayı hemen gülüşmeye başladılar.

58- Ve "Bizim ilâhlarımız mı daha hayırlı, yoksa o mu?" dediler. Bunu *(bu misâli)* sana ancak tartışmak için getirdiler. Hayır! Onlar, bir düşmanlar topluluğudur.

59- Doğrusu o *(Îsâ)*, sâdece kendisine ni'met *(peygamberlik)* verdiğimiz bir kuldur; ve onu *(babasız yaratmakla)* İsrâiloğullarına *(ibretli)* bir misâl kıldık.

60- Hâlbuki dileseydik, elbette size bedel yeryüzünde halîfe olacak melekler yapardık.

61- Hâlbuki şübhesiz o, *(Îsâ'nın âhir zamanda yeryüzüne gönderilişi),* kıyâmet için elbette bir bilgi *(bir alâmet)*tir;[1] sakın onda şübheye düşmeyin ve bana *(şeriatime)* tâbi' olun! Bu dosdoğru bir yoldur.

62- Ve sakın, şeytan sizi *(îmandan)* çevirmesin!

Çünki o, size apaçık bir düşmandır.

63- Îsâ ise mu'cizelerle gelince şöyle demişti: "*(Ben)* size hikmet getirdim ve üzerinde ihtilâfa düştüğünüz şeylerin bir kısmını size açıklamak için *(geldim)*.

Öyle ise Allah'dan sakının ve bana itâat edin!"

64- "Şübhesiz ki benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz ancak Allah'dır; o hâlde O'na ibâdet edin! Bu, dosdoğru bir yoldur!"

65- Fakat *(Îsâ'dan sonra)* aralarından *(çıkan)* o fırkalar, ihtilâfa düştü.

Artık *(pek)* elemli bir günün azâbından dolayı, o zulmedenlerin vay hâline!

66- Onlar farkında değillerken kıyâmetin kendilerine ansızın gelmesinden başka bir şey mi bekliyorlar?

67- O gün dostlar *(bile)* birbirlerine düşmandırlar; ancak takvâ sâhibleri müstesnâ!

68- *(Allah takvâ sâhiblerine şöyle seslenir:)* "Ey kullarım!

Bu gün size hiçbir korku yoktur ve siz mahzun olmayacaksınız!"

69- Onlar ki, âyetlerimize îmân ettiler ve Müslüman kimseler oldular.

70- "Girin Cennete! Siz ve zevceleriniz *(orada)* sevindirileceksiniz!"

71- Etraflarında altın tepsiler ve bardaklarla dolaşılır. Ve orada canların kendisini çektiği ve gözlerin hoşlandığı herşey vardır.[2]

(Ve yine denir ki:) "Artık siz orada, ebedî olarak kalıcılarsınız."

72- "İşte yapmakta olduklarınıza karşılık, kendisine vâris kılındığınız Cennet, budur!"

73- "Sizin için orada birçok meyveler vardır; onlardan yersiniz."

وَاِنَّهُ لَعِلْمٌ لِلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ هٰذَا صِرَاطٌ

bir yoldur | bu | bana tâbi' olun | ve | onda | artık sakın şübheye düşmeyin | o saat için | gerçek bir bilgidir | şübhesiz o | ve

مُسْتَقٖيمٌ ۝٦١ وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ اِنَّهُ لَكُمْ

size | şübhesiz o | şeytan | sakın sizi çevirmesin | ve | dosdoğru

عَدُوٌّ مُبٖينٌ ۝٦٢ وَلَمَّا جَاءَ عٖيسٰى بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ

size geldim | gerçekten | demişti | mu'cizelerle | Îsâ | geldi | ne zaman ki | ve | apaçık | bir düşmandır

بِالْحِكْمَةِ وَلِاُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذٖى تَخْتَلِفُونَ فٖيهِ

hakkında | ihtilâfa düşüyorsunuz | o şeylerin ki | bazısını | size | açıklamam için | ve | hikmetle

فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطٖيعُونِ ۝٦٣ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ رَبّٖى وَرَبُّكُمْ

Rabbiniz | ve | Rabbim | odur | Allah | şübhesiz | bana itâat edin | ve | Allah'dan | öyle ise sakının

فَاعْبُدُوهُ هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقٖيمٌ ۝٦٤ فَاخْتَلَفَ الْاَحْزَابُ مِنْ

fırkalar | buna rağmen ihtilâfa düştü | dosdoğru | bir yoldur | bu | o hâlde ona ibâdet edin

بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذٖينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ اَلٖيمٍ ۝٦٥ هَلْ

elemli | bir günün | azâbından dolayı | zulmettiler | o kimselere ki | artık vay | aralarından

يَنْظُرُونَ اِلَّا السَّاعَةَ اَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

farkında olmuyorlar | onlar iken | ansızın | kendilerine gelsin diye | o sâati | ancak | beklemiyorlar

۝٦٦ اَلْاَخِلَّاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ اِلَّا الْمُتَّقٖينَ ۝٦٧

takvâ sâhibleri | ancak | düşmandırlar | bazısına | bazıları | o gün | dostlar

يَا عِبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا اَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ۝٦٨ اَلَّذٖينَ

onlar ki | mahzun oluyorsunuz | siz değilsiniz | ve | bugün | size | bir korku yoktur | kullarım | ey

اٰمَنُوا بِاٰيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمٖينَ ۝٦٩ اُدْخُلُوا الْجَنَّةَ اَنْتُمْ

siz | cennete | girin | müslüman kimseler | oldular | ve | âyetlerimize | îmân ettiler

وَاَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ ۝٧٠ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ

altından | tepsilerle | üzerlerinde | dolaşılır | sevindiriliyorsunuz | zevceleriniz | ve

وَاَكْوَابٍ وَفٖيهَا مَا تَشْتَهٖيهِ الْاَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْاَعْيُنُ وَاَنْتُمْ

siz | ve | gözler | hoşlanır | ve | canlar | onu arzuluyor | o şeyler ki | orada vardır | ve | bardaklarla | ve

فٖيهَا خَالِدُونَ ۝٧١ وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتٖى اُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ

idiniz | o şeylere karşılık ki | kendisine vâris kılındınız | o ki | cennet | budur | ve | ebedî kalıcılarsınız | orada

تَعْمَلُونَ ۝٧٢ لَكُمْ فٖيهَا فَاكِهَةٌ كَثٖيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ ۝٧٣

yersiniz | onlardan | birçok | meyveler | orada | sizin için vardır | yapıyorsunuz

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابِ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٥﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَٰكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾ وَنَادَوْا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ مَاكِثُونَ ﴿٧٧﴾ لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ﴿٧٨﴾ أَمْ أَبْرَمُوا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ﴿٧٩﴾ أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلَىٰ وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴿٨٠﴾ قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَابِدِينَ ﴿٨١﴾ سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾ فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾ وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَٰهٌ وَفِي الْأَرْضِ إِلَٰهٌ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾ وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾ وَقِيلِهِ يَا رَبِّ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

74- Şübhe yok ki o *(dinsiz)* günahkârlar, Cehennem azâbında ebedî olarak kalıcıdırlar.

75- Kendilerinden *(azab hiç)* hafifletilmeyecektir ve onlar orada *(o azâb içinde)* ümidsizliğe düşmüş kimselerdir.

76- Hâlbuki *(biz)* onlara zulmetmedik; fakat onlar *(kendi nefislerine)* zulmeden kimseler oldular.

77- *(Cehennem bekçisine:)* "Ey Mâlik! Rabbin*(e duâ et)* bizim üzerimize *(artık ölümle)* hükmetsin! *(Ölelim de kurtulalım!)*" diye seslenirler. *(Mâlik:)* "Doğrusu siz, *(bu azabda ebedî olarak böyle)* kalıcılarsınız!" der.

78- And olsun ki, size hakkı getirdik; fakat çoğunuz haktan hoşlanmayan kimselersiniz.

79- Yoksa *(müşrikler)* bir işi *(peygambere tuzak kurmayı)* sıkı mı tuttular *(karar mı verdiler)*? Doğrusu biz de *(cezâlarını vermeyi)* sıkı tutanlarız.

80- Yoksa *(onlar)* kendilerinin sırlarını *(içlerinden geçirdiklerini)* ve fısıldaşmalarını gerçekten biz işitmiyor muyuz sanıyorlar? Hayır! *(İşitiyoruz!)* Yanlarında bulunan elçilerimiz *(yazıcı melekler)* de yazıyorlar.[1]

81- De ki: "Eğer Rahmân'ın *(hâşâ!)* bir çocuğu olsaydı, o takdirde *(ona)* tapanların ilki ben olurdum."

82- Göklerin ve yerin Rabbi, arşın Rabbi *(olan Allah, onların)* vasfetmekte oldukları şeylerden pek münezzehtir.

83- O hâlde bırak onları, tehdîd edilegeldikleri günlerine kavuşuncaya kadar *(bâtıla)* dalsınlar, oynasınlar!

84- O, gökte de İlâh, yerde de İlâh olandır. Ve O, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

85- Göklerin ve yerin ve ikisi arasında bulunanların mülkü kendisinin olan *(Allah)*, ne yücedir! Kıyâmet *(vakti)* hakkındaki bilgi, ancak O'nun katındadır. Ve *(sonunda)* ancak O'na döndürüleceksiniz.

86- O'nu bırakıp da *(kendisine)* yalvarageldikleri şeyler, şefâate sâhib değillerdir; ancak *(yakînen)* bilerek *(ve îmân ederek)* hakka şâhidlik edenler müstesnâ.

87- Celâlim hakkı için, eğer onlara kendilerini kimin yarattığını sorsan, mutlakâ "Allah!" diyeceklerdir; öyle ise *(haktan)* nasıl çevriliyorlar?

88- *(Peygamberin)* "Ey Rabbim!" sözüne yemin olsun ki, doğrusu bunlar îmân etmez bir kavimdir.

89- *(Ey Resûlüm!)* Şimdi onlardan yüz çevir ve "Selâm! *(Allah selâmet versin!)*" de! Artık ileride bileceklerdir.

44- DUHÂN SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 59 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Hâ, Mîm.

2, 3- Apaçık beyân eden o Kitâb'a *(Kur'ân'a)* yemîn olsun ki, gerçekten biz onu mübârek bir gecede indirdik; şübhesiz ki biz, *(mahlûkâtı onda va'd edilen azâbımızla)* korkutucuyuz.

4, 5, 6- Katımızdan bir emirle, her hikmetli iş onda *(o gecede)* ayırd edilir. Çünki biz, Rabbinden bir rahmet olarak *(peygamberler)* göndericiyiz. Doğrusu Semî' *(herşeyi işiten)*, Alîm *(hakkıyla bilen)* ancak O'dur.

7- Eğer kat'î olarak îmân eden kimseler iseniz *(bilin ki Allah)*, göklerin ve yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbidir.

8- O'ndan başka ilâh yoktur; *(ancak O,)* hayat verir ve öldürür. Sizin de Rabbiniz, önceki atalarınızın da Rabbi *(O)*dur.

9- Hayır! Onlar, şübhe içinde *(eğlenip)* oynuyorlar.

10, 11- O hâlde, göğün insanları bürüyecek apaçık bir **duhân** *(bir duman)* getireceği günü gözetle! Bu *(pek)* elemli bir azabdır.

12- *(O zaman insanlar:)* "Rabbimiz! Bizden bu azâbı aç *(kaldır)*; *(artık)* şübhesiz biz inanan kimseleriz" *(derler)*.

13- Nerede onlarda ibret almak? Hâlbuki kendilerine gerçekten apaçık beyân eden bir peygamber gelmişti.

14- Sonra ondan yüz çevirdiler ve: "*(Bu)* öğretilmiş bir mecnun!" demişlerdi.

15- Şübhesiz ki biz, *(sizden)* azâbı biraz açı*(verip kaldırı)*cıyız; *(ama)* siz gerçekten yine *(küfre)* dönecek olan kimselersiniz.

16- *(Fakat)* o pek büyük şiddetli tutuşla *(kendilerini)* yakalayacağımız gün, muhakkak biz, *(onlardan)* intikâm alıcıyız.

17- Celâlim hakkı için, kendilerinden önce Fir'avun kavmini de imtihân ettik; onlara da şerefli bir peygamber *(olan Mûsâ)* geldi.

18- "Allah'ın kullarını *(İsrâiloğullarını)* bana teslîm edin! Şübhesiz ki ben, sizin için *(gönderilmiş)* emin bir peygamberim" diye *(da'vette bulundu)*.

سُورَةُ الدُّخَانِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ تِسْعٌ وَخَمْسُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm · Rahmân · Allah'ın · ismiyle

حٰمٓ ۝١ وَالْكِتَابِ الْمُب۪ينِ ۝٢ اِنَّٓا اَنْزَلْنَاهُ ف۪ي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ

mübârek · bir gecede · onu indirdik · şübhesiz biz · apaçık · yemîn olsun o kitaba · hâ mîm

اِنَّا كُنَّا مُنْذِر۪ينَ ۝٣ ف۪يهَا يُفْرَقُ كُلُّ اَمْرٍ حَك۪يمٍ ۝٤ اَمْرًا مِنْ

bir emirle · hikmetli · iş · her · ayırt edilir · onda · korkutucu · olanız · şübhesiz biz

عِنْدِنَاۜ اِنَّا كُنَّا مُرْسِل۪ينَ ۝٥ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَۜ اِنَّهُ هُوَ السَّم۪يعُ

hakkıyla işiten · odur · doğrusu o · Rabbinden · rahmet olarak · gönderici · olanız · şübhesiz biz · katımızdan

الْعَل۪يمُ ۝٦ رَبِّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَاۘ اِنْ كُنْتُمْ مُوقِن۪ينَ

kat'î îmân edenler · iseniz · eğer · ikisi arasındadır · o şeylerin ki · ve · yerin · ve · göklerin · Rabbidir · herşeyi bilen

۝٧ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْي۪ وَيُم۪يتُۜ رَبُّكُمْ وَرَبُّ اٰبَٓائِكُمُ الْاَوَّل۪ينَ ۝٨

evvelki · atalarınızın · Rabbidir · ve · Rabbiniz · öldürür · ve · hayat verir · o · ancak · ilâh yoktur

بَلْ هُمْ ف۪ي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ۝٩ فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْت۪ي السَّمَٓاءُ بِدُخَانٍ

bir duman ile · gök · gelir · o günü ki · o halde gözetle · oynuyorlar · şübhe içinde · onlar · bil'akis

مُب۪ينٍ ۝١٠ يَغْشَى النَّاسَۜ هٰذَا عَذَابٌ اَل۪يمٌ ۝١١ رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ

azâbı · bizden · aç · ey Rabbimiz · elemli · bir azâbdır · bu · insanları · bürür · apaçık

اِنَّا مُؤْمِنُونَ ۝١٢ اَنّٰى لَهُمُ الذِّكْرٰى وَقَدْ جَٓاءَهُمْ رَسُولٌ مُب۪ينٌ ۝١٣

apaçık · bir peygamber · onlara gelmişti · halbuki gerçekten · ibret almak · onlar için · nerede · inananlarız · şübhesiz biz

ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَجْنُونٌ ۝١٤ اِنَّا كَاشِفُوا الْعَذَابِ

azâbı · açıcıyız · şübhesiz biz · bir mecnun · öğretilmiş · demişlerdi · ve · ondan · yüz çevirdiler · sonra

قَل۪يلًا اِنَّكُمْ عَٓائِدُونَ ۝١٥ يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرٰى

en büyük · şiddetli yakalayışla · şiddetle yakalarız · o gün ki · dönecek olanlarsınız · şübhesiz siz · biraz

اِنَّا مُنْتَقِمُونَ ۝١٦ وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَٓاءَهُمْ

onlara geldi · ve · Fir'avunun · kavmini · kendilerinden önce · imtihân ettik · and olsun gerçekten · ve · intikam alıcılarız · şübhesiz biz

رَسُولٌ كَر۪يمٌ ۝١٧ اَنْ اَدُّٓوا اِلَيَّ عِبَادَ اللّٰهِۜ اِنّ۪ي لَكُمْ رَسُولٌ اَم۪ينٌ ۝١٨

emîn · bir peygamberim · sizin için · şübhesiz ben · Allahın · kullarını · bana · teslîm edin · diye · pek değerli · bir peygamber

وَاَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللّٰهِ اِنّ۪ٓي اٰت۪يكُمْ بِسُلْطَانٍ مُب۪ينٍ ﴿١٩﴾

apaçık | bir delil ile | size geliyorum | şübhesiz ben | Allah'a karşı | üstünlük taslamayın | diye | ve

وَاِنّ۪ي عُذْتُ بِرَبّ۪ي وَرَبِّكُمْ اَنْ تَرْجُمُونِ ﴿٢٠﴾ وَاِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا ل۪ي

bana | îmân etmemişseniz | eğer | ve | beni taşlamanızdan | Rabbinize | ve | Rabbime | sığındım | şübhesiz ben | ve

فَاعْتَزِلُونِ ﴿٢١﴾ فَدَعَا رَبَّهُٓ اَنَّ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ قَوْمٌ مُجْرِمُونَ ﴿٢٢﴾ فَاَسْرِ

artık yürüt | günahkârlar | topluluğudur | bunlar | doğrusu | Rabbisine | ve duâ etti | o halde benden ayrılın

بِعِبَاد۪ي لَيْلًا اِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَاتْرُكِ الْبَحْرَ رَهْوًاۜ اِنَّهُمْ جُنْدٌ

bir ordudur | şübhesiz onlar | açık | denizi | bırak | ve | ta'kîb olunanlarsınız | şübhesiz siz | geceleyin | kullarımı

مُغْرَقُونَ ﴿٢٤﴾ كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٢٥﴾ وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ

makamdan | ve | ekinlerden | ve | pınarlardan | ve | bahçelerden | bıraktılar | nice | suda boğulan

كَر۪يمٍ ﴿٢٦﴾ وَنَعْمَةٍ كَانُوا ف۪يهَا فَاكِه۪ينَ ﴿٢٧﴾ كَذٰلِكَ وَاَوْرَثْنَاهَا

onları mîras bıraktık | ve | işte böyle | zevk ü safâ sürenler | içinde | idiler | ni'metten ki | ve | güzel

قَوْمًا اٰخَر۪ينَ ﴿٢٨﴾ فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَٓاءُ وَالْاَرْضُ وَمَا كَانُوا

olmadılar | ve | yer | ve | gök | onlara | bunun üzerine ağlamadı | başka | bir kavme

مُنْظَر۪ينَ ﴿٢٩﴾ وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُه۪ينِ ﴿٣٠﴾ مِنْ

aşağılayıcı | azâbdan | İsrâiloğullarını | kurtardık | and olsun gerçekten | ve | mühlet verilenler

فِرْعَوْنَ اِنَّهُ كَانَ عَالِيًا مِنَ الْمُسْرِف۪ينَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدِ اخْتَرْنَاهُمْ عَلٰى عِلْمٍ

bir bilgi üzerine | onları seçtik | and olsun gerçekten | ve | haddi aşanlardan | üstünlük taslayan | idi | şübhesiz o | Fir'avun'dan

عَلَى الْعَالَم۪ينَ ﴿٣٢﴾ وَاٰتَيْنَاهُمْ مِنَ الْاٰيَاتِ مَا ف۪يهِ بَلٰٓؤٌا مُب۪ينٌ ﴿٣٣﴾

apaçık | bir imtihan | içinde var | o şeyi ki | mu'cizelerden | onlara verdik | ve | âlemlerin üzerine

اِنَّ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ لَيَقُولُونَ ﴿٣٤﴾ اِنْ هِيَ اِلَّا مَوْتَتُنَا الْاُو۫لٰى وَمَا نَحْنُ

biz değiliz | ve | ilk | ölümümüzdür | ancak | o | değildir | gerçekten diyorlar | bunlar | şübhesiz

بِمُنْشَر۪ينَ ﴿٣٥﴾ فَأْتُوا بِاٰبَٓائِنَٓا اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ﴿٣٦﴾ اَهُمْ خَيْرٌ اَمْ

yoksa | hayırlı | onlar mı | doğru kimseler | iseniz | eğer | atalarımızı | o halde getirin | diriltilecek olanlar

قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ اَهْلَكْنَاهُمْ اِنَّهُمْ كَانُوا

idiler | şübhesiz onlar | onları helâk ettik | onlardan öncedirler | o kimseler ki | ve | Tübba' | kavmi mi

مُجْرِم۪ينَ ﴿٣٧﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِب۪ينَ

oyuncu olarak | ikisi arasındadır | o şeyler ki | ve | yeri | ve | gökleri | yaratmadık | ve | suçlu kimseler

﴿٣٨﴾ مَا خَلَقْنَاهُمَٓا اِلَّا بِالْحَقِّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

bilmiyorlar | onların çoğu | fakat | hak ile | ancak | o ikisini yaratmadık

19- Ve *(Mûsâ onlara:)* "Allah'a karşı üstünlük taslamayın! Çünki ben size apaçık bir delil *(mu'cize)* getiriyorum" diye *(da'vette bulundu)*.

20, 21- Ve *(şöyle dedi:)* "Şübhesiz ki ben, beni taşla öldürmenizden, benim de Rabbim sizin de Rabbiniz olan *(Allah')*a sığınmışımdır. Eğer bana îmân etmiyorsanız, bâri benden uzak durun *(da ilişmeyin)*!"

22- Buna rağmen *(kavminin îmân etmemesi üzerine, Mûsâ)*: "Doğrusu bunlar, bir günahkârlar topluluğudur" diye Rabbisine duâ etti.

23- Bunun üzerine *(Rabbi de ona)*: "Kullarımı geceleyin yola çıkar; çünki siz ta'kîbe uğrayanlar *(olacak)*sınız" *(buyurdu)*.

24- "Ve *(karşıya geçince asânla vurarak kapanmasını isteme,)* denizi açık bırak! Çünki onlar suda boğul*(malarına hükmedil)*miş bir ordudur."

25, 26, 27- *(Onlar geride)* nice bahçeler, pınarlar, ekinler, güzel mekânlar ve içinde zevk ü sefâ sürmüş kimseler oldukları nice ni'metler bırakmışlardı!

28- İşte böyle! Artık onları, başka bir kavme *(İsrâiloğullarına)* mîras bıraktık.

29- Bunun üzerine onlara, ne gök ne de yer ağladı! *(Onlar)* mühlet verilen kimseler de olmadılar![1]

30, 31- And olsun ki, İsrâiloğullarını o *(pek)* aşağılayıcı azabdan, Fir'avun'dan kurtardık. Çünki o üstünlük taslayan bir kimse idi, haddi aşanlardandı.

32- And olsun ki, onları *(İsrâiloğullarını kendi asırlarındaki)* âlemlerin üzerine *(lâyık olduklarını)* bilerek seçtik *(de onlara üstünlük verdik)*.

33- Onlara, içinde apaçık bir imtihan bulunan mu'cizelerden de verdik.

34, 35- *(Ey Resûlüm!)* Şübhesiz bunlar *(o sana inanmayanlar)*, gerçekten diyorlar ki: "O *(ölüm)*, ancak *(dünyadaki)* ilk ölümümüzdür. Biz *(bundan sonra)* diriltilecek kimseler de değiliz."

36- "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, o hâlde atalarımızı *(geri)* getirin!"

37- Bunlar mı hayırlı, yoksa *(sâlih bir zât olan)* Tübba'*(ın müşrik)* kavmi ile onlardan öncekiler mi? *(Biz)* onları*(n hepsini)* helâk ettik. Çünki onlar, suçlu kimseler idiler!

38, 39- Hâlbuki gökleri ve yeri ve ikisi arasında bulunanları, oyuncu olarak yaratmadık. Onları ancak hak ile yarattık; fakat onların çoğu bilmiyorlar.

40- Şübhesiz ki *(hak ile bâtılın birbirinden ayrılarak hüküm verileceği)* o ayırış günü, onların hep birlikte buluşma vaktidir.

41- O gün, bir dostun bir dosta hiçbir faydası olmaz ve onlar yardım olunmazlar.

42- Ancak Allah'ın merhamet ettiği kimseler müstesnâ. Şübhesiz ki Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Rahîm *(çok merhamet edici)* olan ancak O'dur.

43, 44- Muhakkak ki zakkum ağacı, çok günahkâr olan kimsenin yemeğidir!

45, 46- *(O zakkum)* erimiş ma'den gibidir! Sıcak suyun kaynayışı gibi karınlarda kaynar!

47- *(Sonra Zebânîlere şöyle emredilir:)* "Onu tutun da kendisini Cehennemin ortasına sürükleyin!"

48- "Sonra başının üstüne kaynar su azâbından dökün!"

49- *(Ve ona denir ki:)* "Tat *(bakalım)*! Çünki *(zannınca)* güçlü olan, şerefli olan ancak sendin!"

50- "Şübhesiz bu *(azab)*, hakkında şübhe edip durduğunuz şeydir!"

51- Muhakkak ki takvâ sâhibleri, emin bir makamdadırlar.

52- Bahçelerde ve pınar başlarında!

53- İnce ipekten ve kalın ipekten *(elbiseler)* giyerek karşılıklı oturanlardır.

54- İşte böyle! Hem onları iri gözlü hûrilerle evlendirmişizdir.(1)

55- Orada emniyet içinde kimseler olarak *(canlarının çektiği)* her meyveyi isterler.

56, 57- İlk ölümden *(dünyadaki vefatlarından)* başka orada ölüm tatmazlar ve Rabbinden bir lütuf olarak *(Allah)* onları Cehennem azâbından korumuştur. İşte büyük kurtuluş budur!

58- Artık onu *(o Kur'ân'ı)* sâdece senin dilinle *(indirerek insanlara)* kolaylaştırdık; tâ ki ibret alsınlar.

59- O hâlde *(eğer dinlemezlerse, onların helâkini)* gözetle; doğrusu onlar da *(senin başına bir şey gelmesini)* gözetleyicidirler.

اِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ م۪يقَاتُهُمْ اَجْمَع۪ينَۙ ﴿٤٠﴾ يَوْمَ لَا يُغْن۪ي مَوْلًى

şübhesiz · günü · o ayırış · onların buluşma vaktidir · hepsinin · o gün · fayda vermez · bir dost

عَنْ مَوْلًى شَيْـًٔا وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَۙ ﴿٤١﴾ اِلَّا مَنْ رَحِمَ اللّٰهُۜ

bir dosta · bir şeyle · ve · onlar değildir · yardım olunuyorlar · ancak · o kimse ki · merhamet etti · Allah

اِنَّهُ هُوَ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُ ﴿٤٢﴾ اِنَّ شَجَرَتَ الزَّقُّومِۙ ﴿٤٣﴾ طَعَامُ

şübhesiz o · o-dur · dâima üstün olan · çok merhamet eden · şübhesiz · ağacı · zakkum · yemeğidir

الْاَث۪يمِۚ ﴿٤٤﴾ كَالْمُهْلِۚ يَغْل۪ي فِي الْبُطُونِۙ ﴿٤٥﴾ كَغَلْيِ الْحَم۪يمِ ﴿٤٦﴾

çok günahkâr kimsenin · erimiş ma'den gibidir · kaynar · karınlarda · kaynayışı gibi · sıcak suyun

خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ اِلٰى سَوَٓاءِ الْجَح۪يمِۗ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِه۪

onu tutun · ve onu sürükleyin · ortasına · cehennemin · sonra · dökün · üstüne · başının

مِنْ عَذَابِ الْحَم۪يمِۜ ﴿٤٨﴾ ذُقْۚ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَز۪يزُ الْكَر۪يمُ ﴿٤٩﴾

azâbından · kaynar su · tat · şübhesiz sen · sendin · güçlü · şerefli

اِنَّ هٰذَا مَا كُنْتُمْ بِه۪ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ اِنَّ الْمُتَّق۪ينَ ف۪ي مَقَامٍ اَم۪ينٍۙ ﴿٥١﴾

şübhesiz · bu · o şeydir ki · idiniz · hakkında · şübhe ediyorsunuz · şübhesiz · takvâ sâhibleri · bir makamdadır · emin

ف۪ي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍۚ ﴿٥٢﴾ يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَاِسْتَبْرَقٍ

bahçelerde · ve · pınar başlarında · giyiyorlar · ince ipekten · ve · kalın ipekten

مُتَقَابِل۪ينَۚ ﴿٥٣﴾ كَذٰلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ ع۪ينٍۜ ﴿٥٤﴾ يَدْعُونَ

karşılıklı olanlardır · işte böyle · ve · onları evlendirmişizdir · hûrilerle · iri gözlü · isterler

ف۪يهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ اٰمِن۪ينَۙ ﴿٥٥﴾ لَا يَذُوقُونَ ف۪يهَا الْمَوْتَ اِلَّا

orada · herbirini · meyvenin · emniyette olanlar olarak · tatmazlar · orada · ölümü · ancak

الْمَوْتَةَ الْاُو۫لٰىۚ وَوَقٰيهُمْ عَذَابَ الْجَح۪يمِۙ ﴿٥٦﴾ فَضْلًا مِنْ رَبِّكَۜ

ölüm · ilk · ve · onları korumuştur · azâbından · cehennem · bir lütuf olarak · Rabbinden

ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظ۪يمُ ﴿٥٧﴾ فَاِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ

işte · o · budur · kurtuluş · büyük · artık ancak · onu kolaylaştırdık · senin dilinle

لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾ فَارْتَقِبْ اِنَّهُمْ مُرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

tâ ki onlar · ibret alırlar · o hâlde gözetle · doğrusu onlar · gözetleyicidirler

سُورَةُ الْجَاثِيَةِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ سَبْعٌ وَثَلٰثُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ismiyle · Allah'ın · Rahmân · Rahîm

حٰمٓ ۝١ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۝٢ اِنَّ فِي السَّمٰوَاتِ

hâ mîm · indirilmesi · kitabın · Allah tarafındandır · dâima üstün · her işi hikmetli · şübhesiz · göklerde vardır

وَالْاَرْضِ لَاٰيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ ۝٣ وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِنْ دَابَّةٍ

ve yerde · elbet deliller · mü'minler için · ve · yaratılışınızda · ve · o şeylerde ki · yayıyor · hareketli canlıdan

اٰيَاتٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ۝٤ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ

deliller · bir topluluk için ki · kat'î îmân ediyorlar · ve · ard arda gelmesinde · gecenin · ve · gündüzün · ve · o şeylerde ki · indirdi · Allah

مِنَ السَّمَاۤءِ مِنْ رِزْقٍ فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ

gökten · rızıktan · ve diriltti · onunla · yeryüzünü · sonra · ölümünden · ve · çevirmesinde

الرِّيَاحِ اٰيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۝٥ تِلْكَ اٰيَاتُ اللّٰهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ

rüzgârları · deliller · bir topluluk için ki · akıl erdiriyorlar · işte bunlar · âyetleridir · Allahın · onları okuyoruz · sana

بِالْحَقِّ فَبِاَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللّٰهِ وَاٰيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ ۝٦ وَيْلٌ لِكُلِّ

hak ile · artık hangi · söze · sonra · Allah'dan · ve · âyetlerinden · inanacaklar · vay · herbirine

اَفَّاكٍ اَثِيمٍ ۝٧ يَسْمَعُ اٰيَاتِ اللّٰهِ تُتْلٰى عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَاَنْ لَمْ

çok iftirâcının · çok günahkârın · işitir · âyetlerini · Allahın · okunur · kendisine · sonra · direnir · büyüklük taslayarak · sanki

يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ اَلِيمٍ ۝٨ وَاِذَا عَلِمَ مِنْ اٰيَاتِنَا شَيْـًٔا اتَّخَذَهَا هُزُوًا

onları duymamış · işte onu müjdele · bir azâb ile · elemli · ve · o vakit ki · bildi · âyetlerimizden · bir şey · onları edinir · bir alay

اُولٰۤئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ۝٩ مِنْ وَرَاۤئِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا

işte onlar · onlar için vardır · bir · aşağılayıcı · önlerinden vardır · cehennem · ve · fayda vermez · onlara · o şeyler ki · kazandılar

شَيْـًٔا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَوْلِيَاۤءَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝١٠ هٰذَا

bir şeyle · ve · ne o şey ki · edindiler · başka · Allah'dan · dostlar · ve · onlar için vardır · bir azâb · büyük · bu

هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ اَلِيمٌ ۝١١ اَللّٰهُ

bir hidâyettir · ve · o kimseler ki · inkâr ettiler · âyetlerini · Rablerinin · onlara vardır · bir azâb · en kötüsünden · elemli · Allah

اَلَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلْكُ فِيهِ بِاَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا

o zâttır ki · boyun eğdirdi · sizin için · denizi · akıp gitmesi için · gemilerin · içinde · emri ile · ve · aramanız için

مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝١٢ وَسَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمٰوَاتِ

lütfundan · ve · tâ ki siz · şükredersiniz · ve · boyun eğdirdi · sizin için · o şeyleri ki · göklerdedir

وَمَا فِي الْاَرْضِ جَمِيعًا مِنْهُ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۝١٣

ve · o şeyleri ki · yerdedir · hepsini · kendi tarafından · doğrusu · işte bunda vardır · elbet deliller · bir topluluk için ki · düşünüyorlar

45- CÂSİYE SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 37 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Hâ, Mîm.

2- *(Bu)* Kitâb'ın indirilmesi, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Hakîm *(her işi hikmetli olan)* Allah tarafındandır.

3- Şübhesiz ki göklerde ve yerde, mü'minler için elbette deliller vardır.

4- Hem sizin yaratılışınızda ve *(yeryüzünde yaratıp)* yaymakta olduğu hareketli her canlıda, kat'î olarak îmân edecek bir topluluk için deliller vardır.

5- Gece ile gündüzün ihtilâfında *(ard arda gelmesinde)*, Allah'ın gökten bir rızık *(yağmur)* indirip, onunla yeryüzünü ölümünden sonra diriltmesinde ve rüzgârları *(değişik yönlerden)* estirmesinde de akıl erdirecek bir topluluk için deliller vardır.

6- İşte bunlar, Allah'ın âyetleridir; onları sana hak ile okuyoruz. Artık Allah'dan ve O'nun âyetlerinden sonra hangi söze inanacaklar?

7- Her iftirâcı, günahkâr kimsenin vay hâline!

8- *(O kimse)*, kendisine okunan Allah'ın âyetlerini dinler, sonra da sanki hiç onları duymamış gibi, büyüklük taslayarak *(inkârında)* direnir. İşte onu, *(pek)* elemli bir azâb ile müjdele!

9- Çünki *(o)*, âyetlerimizden bir şey öğrendiği zaman, onları alaya alır. İşte onlar yok mu, kendileri için *(pek)* aşağılayıcı bir azab vardır!

10- Önlerinde Cehennem vardır! Ne kazandıkları şeyler, ne de Allah'ı bırakarak edindikleri dostlar *(o gün)* kendilerine bir fayda verebilir. Çünki onlar için *(pek)* büyük bir azab vardır.

11- Bu *(Kur'ân)*, bir hidâyettir. Rablerinin âyetlerini inkâr edenlere gelince, onlara en şiddetlisinden *(pek)* elemli bir azab vardır.

12- Allah, emri ile içinde gemilerin akıp gitmesi ve lütfundan *(rızık)* aramanız için denizi sizin emrinize verendir; tâ ki şükredesiniz.

13- Hem göklerde olanlar ve yerde bulunanların hepsini, kendi tarafından *(bir lütuf olarak)* sizin emrinize verdi. Doğrusu bunda, düşünecek bir topluluk için gerçekten deliller vardır.

14- *(Ey Resûlüm!)* Îmân edenlere de ki, Allah'ın *(cezâlandırma)* günlerini*(n geleceğini)* ummayan kimseleri bağışlasın *(aldırmasın)*lar; tâ ki *(Allah)*, her topluluğa kazanmakta olduklarının karşılığını versin!

15- Kim sâlih bir amel işlerse, artık kendi lehinedir. Kim de kötülük yaparsa, o takdirde kendi aleyhinedir. Sonra ancak Rabbinize döndürüleceksiniz.

16- And olsun ki, İsrâiloğullarına kitab, hüküm ve peygamberlik verdik; onları temiz şeylerden rızıklandırdık ve kendilerini *(o zamanki)* âlemlere üstün kıldık.

17- Hem onlara bu emir hakkında *(din husûsunda)* açık deliller verdik. Fakat *(onlar)*, ancak kendilerine ilim geldikten sonra aralarındaki azgınlıktan *(ve hasedden)* dolayı ihtilâfa düştüler. Şübhesiz ki Rabbin, üzerinde ihtilâfa düşegeldikleri şeyler hakkında kıyâmet günü aralarında hüküm verecektir.

18- Sonra da seni o emir hakkında *(din husûsunda)* bir şeriat *(bir yol ve usûl)* üzerinde kıldık. Artık *(sen)* ona tâbi' ol; ve bilmeyenlerin *(nefsânî)* arzularına uyma!

19- Çünki onlar, Allah'dan *(gelecek)* hiçbir şeyi senden def' edemezler. Ve şübhesiz ki zâlimler, birbirlerinin dostlarıdır. Allah da takvâ sâhiblerinin dostudur.

20- Bu *(Kur'ân)*, insanlara *(kurtuluş yollarını gösteren)* basîretler *(deliller)*dir ve kat'î olarak îmân edecek bir topluluk için bir hidâyet ve bir rahmettir.

21- Yoksa kötülükleri işleyenler, hayatlarında ve ölümlerinde kendilerini, îmân edip sâlih amel işleyen kimselerle bir tutacağımızı mı sandı*(lar)*? Ne kötü hüküm veriyorlar!

22- Ve Allah, gökleri ve yeri hak ile *(herşeyi, yerli yerinde)* yarattı ki *(kudretine delâlet etsin)* ve herkes kazandığının karşılığını görsün! Ve *(o gün)* onlara haksızlık edilmez.

قُلْ لِلَّذٖينَ اٰمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذٖينَ لَا يَرْجُونَ اَيَّامَ اللّٰهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا

bir topluluğa karşılık vermesi için Allahın günlerini ummuyorlar o kimseleri ki bağışlasınlar îmân ettiler o kimselere ki de ki

بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهٖ وَمَنْ اَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ

sonra artık kendi aleyhinedir kötülük yapmışsa ve kim artık kendi lehinedir sâlih bir amel yapmışsa kim kazanıyorlar idiler o şey ile ki

اِلٰى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا بَنٖٓي اِسْرَآءٖيلَ الْكِتَابَ

kitabı İsrâiloğullarına verdik and olsun gerçekten ve döndürüleceksiniz Rabbinize

وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ

onları üstün kıldık ve temiz şeylerden onları rızıklandırdık ve peygamberliği ve hükmü ve

عَلَى الْعَالَمٖينَ ﴿١٦﴾ وَاٰتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْاَمْرِ فَمَا

emirden apaçık deliller onlara verdik ve âlemlere

اخْتَلَفُوا اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ

aralarındaki azgınlıktan dolayı ilim kendilerine geldi o şeyden sonra ki ancak fakat ihtilâfa düşmediler

اِنَّ رَبَّكَ يَقْضٖي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فٖيمَا كَانُوا فٖيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٧﴾

ihtilâfa düşüyorlar hakkında idiler o şeyler de ki kıyâmet günü aralarında hüküm verecektir Rabbin şübhesiz

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلٰى شَرٖيعَةٍ مِنَ الْاَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَآءَ

arzularına tâbi' olma ve artık ona tâbi' ol emirden bir şeriat üzerinde seni kıldık sonra

الَّذٖينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾ اِنَّهُمْ لَنْ يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا وَاِنَّ

şübhesiz ve bir şeyle Allah'a karşı sana aslâ fayda veremezler şübhesiz onlar bilmiyorlar o kimselerin ki

الظَّالِمٖينَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَآءُ بَعْضٍ وَاللّٰهُ وَلِيُّ الْمُتَّقٖينَ ﴿١٩﴾

takvâ sâhiblerinin dostudur Allah ve bazısının dostlarıdır bazıları zâlimler

هٰذَا بَصَآئِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ

kat'î îmân ediyorlar bir topluluk için ki bir rahmettir ve bir hidâyet ve insanlara basîretlerdir bu

﴿٢٠﴾ اَمْ حَسِبَ الَّذٖينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّـَٔاتِ اَنْ نَجْعَلَهُمْ

kendilerini kılmamızı kötülükleri işlediler o kimseler ki sandı mı yoksa

كَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَآءً مَحْيَاهُمْ

hayatlarında eşit sâlih ameller yaptılar ve îmân ettiler o kimseler gibi ki

وَمَمَاتُهُمْ سَآءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾ وَخَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ

yeri ve gökleri Allah yarattı ve hüküm veriyorlar o şey ki ne kötü ölümlerinde ve

بِالْحَقِّ وَلِتُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

haksızlığa uğratılmazlar onlar ve kazandılar o şey ile ki nefis her karşılık görmesi için ve hak ile

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلٰهَهُ هَوٰيهُ وَأَضَلَّهُ اللّٰهُ عَلٰى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلٰى سَمْعِهِ

kulağını mühürledi ve bir ilim üzere Allah onu dalâlete attı ve arzusunu kendisine ne ilâh edindi o kimseyi ki işte gördün mü

وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلٰى بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللّٰهِ

Allah'dan sonra onu hidâyete erdirir peki kim bir perde gözünün üzerine kıldı ve kalbini ve

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾ وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا

yaşarız ve ölürüz dünya hayatımızdır ancak o değildir dediler ve hiç ibret almıyor musunuz

وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ

zanda bulunuyorlar ancak onlar değildir bir bilgi bu hususta onlar için yoktur ve zaman ancak bizi helâk etmez ve

﴿٢٤﴾ وَإِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا ائْتُوا

getirin demeleri ancak delilleri olmamıştır apaçık olarak âyetlerimiz kendilerine okunur o vakit ki ve

بِاٰبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلِ اللّٰهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ

sizi toplayacak sonra sizi öldürür sonra size hayat veriyor Allah de ki doğru kimseler iseniz eğer atalarımızı

إِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَلِلّٰهِ

Allahındır ve bilmiyorlar insanların çoğu fakat kendisinde şübhe yoktur kıyâmet gününe ki

مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَخْسَرُ الْمُبْطِلُونَ

bâtıla çalışanlar hüsrâna uğrar o gün kıyâmet kopar o gün ki ve yerin ve göklerin mülkü

﴿٢٧﴾ وَتَرٰى كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعٰى إِلٰى كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ

karşılık göreceksiniz bugün kendi kitâbına çağrılır ümmet her diz çökmüş olarak ümmeti her görürsün ve

مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ هٰذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ

kaydediyoruz idik şübhesiz biz hakkı size karşı konuşuyor kitabımızdır bu yapıyorsunuz idiniz o şey ile ki

مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ

Rableri artık onları sokacak sâlih ameller yaptılar ve îmân ettiler o kimseler ki işte ama yapıyorsunuz idiniz o şeyi ki

فِي رَحْمَتِهِ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿٣٠﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا

inkâr ettiler o kimseler ki ama ve apaçık kurtuluş o işte budur rahmetine

أَفَلَمْ تَكُنْ اٰيَاتِي تُتْلٰى عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا

topluluğu oldunuz ve fakat büyüklük tasladınız size okunuyor âyetlerim hiç olmadı mı

مُجْرِمِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا

onda şübhe yoktur o saat ki ve haktır Allahın va'di şübhesiz denildi o vakit ki ve günahkârlar

قُلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ ﴿٣٢﴾

kat'î olarak inanıcılar biz değiliz ve bir zan ancak sanmıyoruz o saat nedir bilmiyoruz demiştiniz

23- İşte *(nefsinin)* arzusunu kendisine ilâh edinen ve Allah'ın *(ezelî olan)* bir ilim üzere *(küfürlerindeki inadları yüzünden)* dalâlete attığı, kulağını ve kalbini mühürlediği, gözünün üzerine de bir perde çektiği kimseyi gördün mü? Peki onu, Allah'dan sonra kim hidâyete erdirebilir? Hiç ibret almıyor musunuz?

24- Hâlbuki *(onlar)*: "O *(hayat)*, ancak bizim bu dünya hayâtımızdır; *(burada)* ölürüz ve *(burada)* yaşarız; hem bizi ancak zaman helâk eder!" dediler. Hâlbuki onların bu hususta hiçbir bilgileri yoktur. Doğrusu onlar ancak zanda bulunuyorlar.

25- Ve kendilerine âyetlerimiz apaçık olarak okunduğu zaman: "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, atalarımızı *(geri)* getirin!" demekten başka bir delilleri olmamıştır.

26- De ki: "Allah size hayat veriyor, sonra sizi vefât ettirecek, sonra da sizi kendisinde hiç şübhe olmayan kıyâmet gününde bir araya toplayacaktır; fakat insanların çoğu bilmiyorlar."

27- Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Kıyâmet kopacağı gün, *(işte)* o gün *(âyetlerimizi)* boşa çıkarmaya çalışanlar hüsrâna uğrayacaktır.

28- Ve *(o gün)* her ümmeti **câsiye** *(diz çökmüş)* olarak görürsün! Her ümmet, kendi kitâbına *(amel defterlerine)* çağrılır. *(Onlara şöyle denilir:)* "Bugün, yapmakta olduklarınızla karşılık göreceksiniz!"

29- "Bu, size karşı hakkı söyleyen *(aleyhinize şâhidlik eden)* kitâbımızdır. Şübhesiz ki biz, yapmakta olduğunuz şeyleri yazıyorduk."

30- Fakat îmân edip sâlih ameller işleyenlere gelince, işte Rableri onları rahmetine koyacaktır. İşte apaçık kurtuluş budur!

31- İnkâr edenlere gelince, *(onlara da şöyle denilir:)* "Size âyetlerim okunmuyor muydu? Fakat *(siz)* büyüklük tasladınız ve bir günahkârlar topluluğu oldunuz."

32- Hem *(size)*: "Şübhesiz ki Allah'ın va'di haktır; kıyâmet*(in geleceği)* ki onda hiç şübhe yoktur!" denildiği zaman: "Kıyâmet nedir, bilmiyoruz; sâdece bir zan*(dan ibâret)* olduğunu sanıyoruz; zâten biz *(onun geleceğine)* kat'î olarak inanıcılar değiliz!" demiştiniz.

33- Yaptıkları şeylerin kötülükleri onlara görünmüş ve kendisiyle alay edip durdukları *(azab)* onları kuşatıvermiştir.

34- Ve *(onlara)* denir ki: "*(Siz)* bu gününüzle karşılaşmayı unuttuğunuz gibi, *(biz de)* bu gün sizi unuturuz *(azâbın içinde bırakırız)*. Çünki yeriniz ateştir; sizin için hiçbir yardımcı da yoktur!"

35- "Bunun sebebi şudur: Gerçekten siz, Allah'ın âyetlerini alaya almıştınız ve dünya hayâtı sizi aldatmıştı." Artık bugün, ne oradan *(Cehennemden)* çıkarılırlar, ne de onlardan *(Allah'ı)* râzı etmeleri istenir.

36- İşte hamd, göklerin Rabbi ve yerin Rabbi, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur.

37- Hem göklerde ve yerde büyüklük, yalnız O'na mahsustur; ve O, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

46- AHKÂF SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 35 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Hâ, Mîm.

2- Bu Kitâb'ın indirilmesi, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Hakîm *(her işi hikmetli olan)* Allah tarafındandır.

3- *(Biz)* gökleri ve yeri ve ikisi arasında bulunanları, ancak hak ile *(yerli yerinde)* ve belirli bir ecel ile yarattık. İnkâr edenler ise, korkutuldukları şeyden *(kıyâmetten)* yüz çeviricidirler.

4- De ki: "Söyleyin bana! Allah'ı bırakıp *(kendisine)* yalvarmakta olduğunuz şeyler, yerden neyi yaratmışlar, bana gösterin! Yoksa, onların göklerde bir ortaklığı mı var?[1] Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, bana bundan *(Kur'ân'dan)* önce *(indirilmiş)* bir kitab veya ilimden bir eser *(küçük bir alâmet olsun)* getirin!"

5- Allah'ı bırakıp da kıyâmet gününe kadar kendisine cevab veremeyecek şeylere duâ edenden daha sapık kim olabilir? Hâlbuki onlar, bunların duâlarından *(dahi)* habersizdirler.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ٣٣ وَقِيلَ

de-nildi | ve | alay ediyorlar | onun-la | idi-ler | o şey ki | on-ları | ku-şattı | ve | yap-tılar | o şe-yin ki | kötü-lükleri | onlara göründü | ve

الْيَوْمَ نَنْسٰيكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا وَمَأْوٰيكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ

sizin için yoktur | ve | ateş-tir | sığına-ğınız | ve | bu | günü-nüzle | karşı-laşmayı | unuttu-nuz | o şey gibi ki | sizi unu-turuz | bugün

مِنْ نَاصِرِينَ ٣٤ ذٰلِكُمْ بِأَنَّكُمُ اتَّخَذْتُمْ اٰيَاتِ اللّٰهِ هُزُوًا وَغَرَّتْكُمُ

sizi al-datmıştı | ve | bir alay | Alla-hın | âyet-lerini | edinmiş-tiniz | çünki şüb-hesiz siz | budur | yardımcılardan

الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ٣٥ فَلِلّٰهِ

işte Allah'adır | râzı etmeleri istenir | ne on-lardan | ve | ora-dan | çıkarılmaz-lar | artık bugün | dünya | hayatı

الْحَمْدُ رَبِّ السَّمٰوَاتِ وَرَبِّ الْاَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ٣٦ وَلَهُ

ona âittir | ve | âlemlerin | Rabbi | yerin | Rabbi | ve | göklerin | Rabbi | hamd

الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ٣٧

her işi hik-metlidir | dâima üstündür | o | ve | yerde | ve | göklerde | büyüklük

سُورَةُ الْاَحْقَافِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسٌ وَثَلٰثُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm | Rahmân | Allah'ın | ismiyle

حٰمٓ ١ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ٢ مَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ

gökleri | yaratma-dık | her işi hikmetli | dâima üstün | Allah tara-fındandır | kitabın | indiril-mesi | hâ mîm

وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَاَجَلٍ مُسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا اُنْذِرُوا

korku-tuldular | o şey-den ki | inkâr ettiler | o kim-seler ki | ve | belirli | ve bir ecel ile | hak ile | an-cak | ikisi ara-sındadır | ve o şeyleri ki | yeri ve

مُعْرِضُونَ ٣ قُلْ اَرَاَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا

yarat-mışlar | neyi | bana gösterin | Allah'-dan | başka | duâ edi-yorsunuz | o şey-leri ki | gördü-nüz mü | de ki | yüz çevirici-dirler

مِنَ الْاَرْضِ اَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمٰوَاتِ اِيتُونِي بِكِتَابٍ مِنْ قَبْلِ هٰذَا اَوْ اَثَارَةٍ

bir eser | ve-ya | bun-dan | önce | bir kitab | bana getirin | göklerde | bir or-taklık | onlara var mı | yok-sa | yerden

مِنْ عِلْمٍ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ٤ وَمَنْ اَضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ

Allah'-dan | başka | duâ ediyor | o kim-seden ki | daha sapık | kim-dir | ve | doğru kimseler | ise-niz | eğer | ilimden

مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ ٥

gâfillerdir | kendi duâ-larından | on-lar | ve | kıyâmet günü-ne kadar | kendi-sine | cevab ver-meyecek | o kim-seye ki

وَ اِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ اَعْدَاءً وَ كَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٦﴾

ve / o vakit ki / toplandılar / insanlar / oldular / onlara / düşmanlar / ve / oldular / onların tapınmalarını / inkâr ediciler

وَ اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا

ve / o vakit ki / okunuyor / onlara / âyetlerimiz / açıkça / dedi / o kimseler ki / inkâr ettiler / hak için / ne zaman ki

جَاءَهُمْ هٰذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾ اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰيهُ قُلْ اِنِ افْتَرَيْتُهُ

onlara geldi / bu / bir sihirdir / apaçık / yoksa / diyorlar mı / onu uydurdu / de ki / eğer / onu uydurmuşsam

فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا هُوَ اَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفٰى بِهِ

mâlik olamazsınız / benim için / Allah'dan / bir şeye / o / en iyi bilendir / o şeyi ki / dalıyorsunuz / içine / o yeter

شَهِيدًا بَيْنِي وَ بَيْنَكُمْ وَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٨﴾ قُلْ مَا كُنْتُ بِدْعًا

şâhid olarak / aramda / ve / aranızda / ve / o / çok bağışlayandır / çok merhametlidir / de ki / olmadım / benzeri olmayan

مِنَ الرُّسُلِ وَ مَا اَدْرٰى مَا يُفْعَلُ بِي وَ لَا بِكُمْ اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا يُوحٰى

peygamberlerden / ve / bilmem / o şeyi ki / yapılacak / bana / ve / size / ne / tâbi' olmam / ancak / o şeye ki / vahyedilir

اِلَيَّ وَ مَا اَنَا اِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٩﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ كَانَ مِنْ

bana / ve / ben değilim / ancak / bir korkutucu / apaçık / de ki / gördünüz mü / eğer / ise

عِنْدِ اللّٰهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَ شَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي اِسْرَائِيلَ عَلٰى مِثْلِهِ

tarafından / Allah / siz inkâr etmiş iken / onu / ve / şâhidlik etmiş / bir şâhid / İsrâiloğullarından / benzerine

فَاٰمَنَ وَ اسْتَكْبَرْتُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾ وَ قَالَ

sonra îmân etmiş / ve / büyüklük taslamışsanız / şübhesiz / Allah / hidâyete erdirmez / topluluğunu / zâlimler / ve / dedi

الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ اٰمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَا سَبَقُونَا اِلَيْهِ

o kimseler ki / inkâr ettiler / o kimselere ki / îmân ettiler / eğer / olsaydı / bir hayır / bizi geçememişlerdi / ona

وَ اِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هٰذَا اِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿١١﴾ وَ مِنْ

ve / o vakit ki / hidâyete ermediler / onunla / artık diyeceklerdir / bu / bir yalandır / eski / ve

قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسٰى اِمَامًا وَ رَحْمَةً وَ هٰذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِسَانًا

ondan önce / kitabı / Mûsâ'nın / bir rehber / ve / bir rahmet olarak / ve / bu / bir kitabdır / tasdîk edici / bir lisân ile

عَرَبِيًّا لِيُنْذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَ بُشْرٰى لِلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾ اِنَّ الَّذِينَ قَالُوا

Arabca / korkutması için / o kimseleri ki / zulmettiler / ve / müjde olarak / iyilik edenlere / şübhesiz / o kimseler ki / dediler

رَبُّنَا اللّٰهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾

Rabbimiz / Allah'dır / sonra / dosdoğru oldular / artık korku yoktur / onlara / ve / onlar değildir / mahzun oluyorlar

اُولٰئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

işte onlar / ehlidir / cennet / ebedî kalıcıdırlar / orada / bir karşılık olarak / o şeye ki / idiler / yapıyorlar

6- Ve insanlar *(mahşerde)* bir araya getirildikleri zaman, *(bu taptıkları şeyler)* onlara düşman kesilirler ve onların tapınmalarını inkâr ediciler olurlar.

7- Ve âyetlerimiz onlara açıkça okunduğunda inkâr edenler, kendilerine geldiği vakit o hak olan *(Allah kelâmın)*a dedi ki: "Bu apaçık bir sihirdir!"

8- Yoksa, "Onu *(Muhammed)* uydurdu!" mu diyorlar? De ki: "Eğer *(ben)* onu uydurmuşsam, o takdirde benim için Allah'dan *(gelecek)* bir şeye *(bir azâba karşı, onu benden def' edecek bir güce)* mâlik olamazsınız. O, *(sizin)* onun hakkında *(Kur'ân'ın aleyhinde)* yapmakta olduğunuz taşkınlıkları en iyi bilendir! Benimle sizin aranızda *(buna)* şâhid olarak O yeter! Çünki O, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir."

9- De ki: "*(Ben, bu hakîkatleri beyân eden)* o peygamberlerden farklı *(şeyler söylemekte)* olan biri değilim; ne bana, ne de size ne yapılacağını da bilmem. Doğrusu *(ben)* ancak, bana vahyedilene tâbi' olurum ve ben sâdece *(Allah'ın azâbından haber veren)* apaçık bir korkutucuyum."

10- De ki: "Söyleyin bana! Ya *(Kur'ân)* Allah tarafından *(gelmiş)* olup da *(siz)* onu inkâr etmişseniz ve İsrâiloğullarından bir şâhid onun benzerine *(Tevrât'a)* şâhidlik edip îmân ettiği hâlde *(siz)* büyüklük taslamışsanız *(zulmetmiş olmaz mısınız)*? Şübhesiz ki Allah, o zâlimler topluluğunu hidâyete erdirmez."

11- Buna rağmen inkâr edenler, îmân edenler için dedi ki: "Eğer *(Muhammed'in getirdiği dinde)* bir hayır olsaydı, *(etrâfındaki şu fakir insanlar)* ona *(ulaşmakta)* bizi geçemezlerdi!" Ve *(o inkâr edenler)*, onunla *(Kur'ân'la)* hidâyete eremediklerinden, artık: "O, eski bir yalandır!" diyeceklerdir.

12- O'ndan *(Kur'ân'dan)* önce de bir rehber ve bir rahmet olarak Mûsâ'nın Kitâb'ı vardır. Bu *(Kur'ân)* ise, zulmedenleri korkutmak ve iyilik edenlere müjde olmak üzere, Arabca bir lisân ile *(indirilmiş, kendinden öncekileri)* tasdîk edici bir kitabdır.

13- Gerçekten, "Rabbimiz Allahdır!" deyip, sonra da dosdoğru olan kimseler var ya, onlara artık korku yoktur ve onlar mahzun *(da)* olmayacaklardır.

14- İşte onlar, Cennet ehlidirler; yapmakta olduklarına *(Allah'ın lütfundan)* bir karşılık olarak, orada ebediyen kalıcıdırlar.

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ

onu doğurmuştur · ve · bir güçlükle · anası · onu taşımış · iyilik etmeyi · ana babasına · insana · tavsiye ettik · ve

كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّى إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ

kırk · erdi ve · rüşdüne · erdi · o vakit ki · nihâyet · aydır · otuz · kesilmesi · ve · taşınması · ve · bir güçlükle

سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ

bana · ni'met verdin · o şeylere ki · ni'metine · şükretmemi · bana ilhâm eyle · Rabbim · dedi ki · seneye

وَعَلَى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي

doğrusu ben · zürriyetim içinde · benim için · ıslâh eyle · ve · ona râzı olursun · sâlih bir amel ki · işlememi · ve · ana babama · ve

تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ

kendilerinden · kabul edeceğiz · o kimselerdir ki · işte onlar · teslîm olanlardanım · şübhesiz ben · ve · sana · tevbe ettim

أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعْدَ

va'd-dir · cennet · ehli içindedirler · kötülüklerinden · geçeceğiz · ve · yaptılar · o şeyin ki · en güzelini

الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾ وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ

öf · ana babasına · dedi · o kimse ki · ve · söz veriliyorlar · idiler · o şey ki · sâdık

لَكُمَا أَتَعِدَانِنِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا

o ikisi · ve · benden önce · nesiller · gelip geçmiş · halbuki gerçekten · çıkarılmamla · beni mi tehdîd ediyorsunuz · ikinize

يَسْتَغِيثَانِ اللَّهَ وَيْلَكَ آمِنْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَذَا

bu değildir · fakat diyordu · haktır · Allahın · va'di · şübhesiz · îmân et · yazıklar olsun sana · Allahdan · yardım istiyorlar

إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٧﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ

gerçekten · topluluklar içinde ki · söz · üzerlerine · hak olmuş · o kimselerdir ki · işte onlar · evvelkilerin · masalları · ancak

خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿١٨﴾ وَلِكُلٍّ

herbirine · ve · hüsrâna uğrayanlar · idiler · şübhesiz onlar · insanlardan · ve · cinlerden · kendilerinden önce · geçmiş

دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُوا وَلِيُوَفِّيَهُمْ أَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٩﴾ وَيَوْمَ

o gün ki · ve · haksızlığa uğratılmazlar · onlar · ve · amellerini · onlara tam vermesi için · ve · yaptılar · o şeyden dolayı ki · dereceler vardır

يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ

hayatınızda · temiz şeylerinizi · giderdiniz · ateşe · inkâr ettiler · o kimseler ki · arz olunur

الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ

idiniz · o şeyden dolayı ki · aşağılayıcı · azâb ile · cezâlandırılacaksınız · artık bugün · onlarla · faydalandınız · ve · dünya

تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿٢٠﴾

fâsıklık ediyorsunuz · idiniz · o şeyden dolayı ki · ve · haksız yere · yeryüzünde · büyüklük taslıyorsunuz

15- *(Biz)* insana, ana-babasına iyilik etmeyi de tavsiye ettik. Anası onu zahmetle *(karnında)* taşımış ve onu zahmetle doğurmuştur. Hem *(ana karnında)* taşınması ile sütten kesilmesi, otuz aydır. Nihâyet gücü kemâle erip, *(yaşı)* kırk seneye vardığı zaman dedi ki: "Rabbim! Bana ve ana-babama verdiğin ni'metine şükretmemi ve râzı olacağın sâlih bir amel işlememi bana ilhâm eyle ve benim için zürriyetim içinde iyi hâl*(in devâmını)* nasîb et! Doğrusu ben, sana tevbe ettim ve şübhesiz ben, *(sana)* teslîm olanlardanım."

16- İşte onlar, kendilerinden yaptıklarının en güzelini kabûl edeceğimiz *(mükâfatlarını buna göre vereceğimiz)* ve kötülüklerinden vazgeçeceğimiz, Cennet ehli arasında bulunan kimselerdir. *(Bu, dünyada iken)* söz verilmekte oldukları sâdık va'ddir.

17- Fakat o kimse ki, ana-babasına: "Öf ikinize! Benden önce nice nesiller gelip geçmiş iken, *(siz)* beni *(kabirden)* çıkarılmakla mı tehdîd ediyorsunuz?" dedi. Onlar *(ana-babası)* ise, Allah'dan yardım isteyerek: "Yazıklar olsun sana! Îmân et! Elbette Allah'ın va'di haktır!" *(dedikleri hâlde, o)* diyordu ki: "Bu, eskilerin masallarından başka bir şey değildir!"

18- İşte bunlar, cin ve insandan, kendilerinden önce gelip geçmiş topluluklar içinde üzerlerine *(azâba dâir)* söz, hak olmuş kimselerdir. Gerçekten onlar hüsrâna uğrayanlardır.

19- Herkes için yaptıklarına göre dereceler vardır. Tâ ki *(Allah)* onlara, amellerini*(n karşılığını)* tam versin! Hem onlara haksızlık edilmez.

20- Ve inkâr edenler ateşe arz olunacağı gün *(kendilerine şöyle denir)*: "Dünya hayâtınızda *(bütün)* güzel şeylerinizi giderdiniz ve onlarla faydalandınız. Bugün ise, yeryüzünde haksız yere büyüklük taslamakta olmanızdan ve fâsıklık etmekte olmanızdan dolayı aşağılayıcı azâb ile cezâlandırılacaksınız!"

وَ اذْكُرْ اَخَا عَادٍ اِذْ اَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْاَحْقَافِ وَ قَدْ خَلَتِ النُّذُرُ

korkutucular geçmişti gerçekten ve Ahkâf'da kavmini korkutmuştu bir vakit Âd'ın kardeşini an ve

مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِه۪ٓ اَلَّا تَعْبُدُٓوا اِلَّا اللّٰهَ اِنّ۪ٓي اَخَافُ عَلَيْكُمْ

sizin üzerinize korkarım şübhesiz ben Allaha ancak ibâdet etmeyin diye onun arkasından ve kendinden önce

عَذَابَ يَوْمٍ عَظ۪يمٍ ﴿٢١﴾ قَالُٓوا اَجِئْتَنَا لِتَأْفِكَنَا عَنْ اٰلِهَتِنَاۚ فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَٓا

bizi tehdîd ediyorsun o şeyi ki haydi bize getir ilâhlarımızdan bizi çevirmen için bize geldin mi dediler büyük bir günün azâbından

اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِق۪ينَ ﴿٢٢﴾ قَالَ اِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللّٰهِۘ وَ اُبَلِّغُكُمْ مَٓا

o şeyi ki size tebliğ ediyorum ve Allahın katındadır bilgi ancak dedi ki doğru kimselerden isen eğer

اُرْسِلْتُ بِه۪ وَلٰكِنّ۪ٓي اَرٰيكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٢٣﴾ فَلَمَّا رَاَوْهُ عَارِضًا

bir bulut hâlinde onu gördü ne zaman ki câhillik ediyorsunuz bir topluluk ki sizi görüyorum fakat ben kendisiyle gönderildim

مُسْتَقْبِلَ اَوْدِيَتِهِمْ قَالُوا هٰذَا عَارِضٌ مُمْطِرُنَاۜ بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِه۪ۜ

onu acele istiyorsunuz o şeydir ki o bil'akis bize yağmur yağdırıcı bir bulut bu dediler vâdilerine yönelen

ر۪يحٌ ف۪يهَا عَذَابٌ اَل۪يمٌۙ ﴿٢٤﴾ تُدَمِّرُ كُلَّ شَيْءٍ بِاَمْرِ رَبِّهَا فَاَصْبَحُوا لَا يُرٰٓى

görünmez derken oldular Rabbisinin emriyle herşeyi helâk edecek elemli bir azâb içinde var bir rüzgârdır

اِلَّا مَسَاكِنُهُمْۜ كَذٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِم۪ينَ ﴿٢٥﴾ وَ لَقَدْ مَكَّنَّاهُمْ

onlara imkân vermiştik and olsun gerçekten ve günahkârlar topluluğunu cezâlandırırız işte böyle evleri ancak

ف۪يمَٓا اِنْ مَكَّنَّاكُمْ ف۪يهِ وَ جَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَ اَبْصَارًا

gözler ve kulaklar onlara kıldık ve onda size imkân vermedik o şeyde ki

وَ اَفْـِٔدَةًۘ فَمَٓا اَغْنٰى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَ لَٓا اَبْصَارُهُمْ وَ لَٓا اَفْـِٔدَتُهُمْ

ne kalbleri ve ne gözleri ve kulakları onlara fakat fayda vermedi kalbler ve

مِنْ شَيْءٍ اِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَ حَاقَ بِهِمْ

onları kuşattı ve Allah'ın âyetlerini bile bile inkâr ediyorlar idiler çünki bir şeyle

مَا كَانُوا بِه۪ يَسْتَهْزِؤُ۫نَ ﴿٢٦﴾ وَ لَقَدْ اَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ

etrâfınızdadır o şeyleri ki helâk ettik and olsun gerçekten ve alay ediyorlar onunla oldular o şeyler ki

مِنَ الْقُرٰى وَ صَرَّفْنَا الْاٰيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٧﴾ فَلَوْلَا

halbuki değil miydi dönerler tâki onlar âyetleri iyice açıkladık ve şehirlerden

نَصَرَهُمُ الَّذ۪ينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ قُرْبَانًا اٰلِهَةًۜ

ilâhlar yakınlık için Allah'dan başka edindiler o şeyler ki onlara yardım etmeli

بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْۚ وَ ذٰلِكَ اِفْكُهُمْ وَ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٨﴾

uyduruyorlar idiler o şey ki ve onların yalanı işte budur ve kendilerinden kayboldular bil'akis

21- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Bir de Âd'ın kardeşini *(Hûd'u)* an! Hani *(o da)* **Ahkāf** *(nâmındaki belde)*de kavmini: "Allah'dan başkasına ibâdet etmeyin! Şübhesiz ki ben, sizin üzerinize *(dehşeti pek)* büyük bir günün azâbından korkarım!" diye korkutmuştu ki kendinden önce ve kendinden sonra da korkutucular geçmişti.

22- *(Onlar:)* "*(Sen)* bizi ilâhlarımızdan çevirmek için mi geldin? Eğer *(iddiâsında)* doğru kimselerden isen, haydi bizi tehdîd edip durduğun *(azâb)*ı bize getir!" dediler.

23- *(Hûd)* dedi ki: "*(Azâbın geleceği vakte dâir)* bilgi, ancak Allah'ın katındadır. *(Ben)* size, kendisiyle gönderildiğim şeyi tebliğ ediyorum; fakat ben sizi, câhillik etmekte olan bir topluluk olarak görüyorum."

24- Nihâyet onu *(o azâbı)* vâdilerine doğru gelen bir bulut hâlinde görünce: "Bu *(olsa olsa)* bize yağmur yağdırıcı bir buluttur!" dediler. *(Hûd dedi ki:)* "Hayır! O, kendisini acele istediğiniz şeydir! İçinde *(pek)* elemli bir azab bulunan bir rüzgârdır!"

25- "Rabbisinin emriyle herşeyi helâk edecek!" Derken o hâle geldiler ki, evlerinden başka bir şey görünmez oldu! İşte, günahkârlar topluluğunu böyle cezâlandırırız![1]

26- And olsun ki, size kendisi hakkında imkânlar vermediğimiz hususlarda, onlara imkân vermiştik; onlara da kulaklar, gözler ve kalbler vermiştik. Fakat ne kulakları, ne gözleri, ne de kalbleri onlara hiçbir şeyden fayda vermedi. Çünki Allah'ın âyetlerini bile bile inkâr ediyorlardı da *(sonunda)* kendisiyle alay etmekte oldukları *(azab)* onları kuşatıverdi.

27- And olsun ki, etrâfınızdaki *(birçok)* şehirleri *(böyle isyanları yüzünden)* helâk etmişizdir; belki *(inkârlarından)* dönerler diye âyetleri tekrar tekrar açıklamışızdır.

28- *(Allah'a)* yakınlık sağlamak üzere Allah'dan başka ilâh edindikleri şeyler, o hâlde kendilerine yardım etseydi ya! Hayır! *(Onlar bil'akis)* kendilerinden kayboldular. İşte onların yalanı ve uydurup durdukları şey, budur!

29- Ve bir zaman, cinlerden birtakımını Kur'ân'ı dinlemeleri üzere sana yöneltmiştik. Nihâyet ona *(ulaşarak)* hazır olduklarında *(birbirlerine)*: "Susun *(dinleyin)*!" dediler.

(O Kur'ân kırâeti) bitirilince de *(artık îmân etmiş kimseler ve Allah'ın azâbı ile)* korkutucular olarak kavimlerine döndüler.

30- Dediler ki: "Ey kavmimiz!

Doğrusu biz, Mûsâ'dan sonra indirilen, kendinden öncekileri tasdîk eden, hakka ve dosdoğru bir yola hidâyet eden bir kitab dinledik!"

31- "Ey kavmimiz!

Allah'ın da'vetçisine icâbet edin ve ona îmân edin ki *(Allah)* sizin için günahlarınızdan *(bir kısmını)* bağışlasın ve sizi *(pek)* elemli bir azabdan kurtarsın!"

32- "Artık kim Allah'ın da'vetçisine icâbet etmezse, bu yüzden yeryüzünde *(Allah'ı)* âciz bırakıcı değildir ve kendisi için, O'ndan *(Allah'dan)* başka *(azâbı def' edecek)* dostlar yoktur. İşte onlar, apaçık bir dalâlet içindedirler!"

33- *(Onlar)* görmediler mi ki, şübhesiz gökleri ve yeri yaratan ve bunları yaratmakla yorulmayan Allah, ölüleri diriltmeye de kādirdir.

Evet! Şübhesiz ki O, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

34- Artık inkâr edenler, ateşe arz olunacakları gün *(kendilerine)*: "*(Nasıl?)* Bu gerçek değil miymiş?" *(denilir)*.

(Onlar:) "Evet! Rabbimize yemîn olsun *(ki, gerçekmiş)*!" derler.

(Rableri de:) "Öyle ise inkâr etmekte olduğunuzdan dolayı, tadın azâbı!" buyurur.

35- *(Ey Resûlüm!)* O hâlde, ülü'l-azm *(sebat sâhibi)* peygamberlerin sabrettiği gibi, *(sen de)* sabret! Ve onlar *(o inkâr edenler)* hakkında acele etme!

Onlar va'd olunup durdukları *(azâbları)*nı görecekleri gün, sanki *(dünyada)* sâdece gündüzün bir saati kadar kalmış gibidirler.

(Bu) bir tebliğdir!

Hiç fâsıklar topluluğundan başkası helâk edilir mi?

وَ اِذْ صَرَفْنَٓا اِلَيْكَ نَفَرًا مِنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْاٰنَۚ فَلَمَّا حَضَرُوهُ

ona hazır oldular · ne zaman ki · Kur'ân'ı · dinliyorlar · cinlerden · bir takımını · sana · yöneltmiştik · bir vakit · ve

قَالُٓوا اَنْصِتُواۚ فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا اِلٰى قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿٢٩﴾ قَالُوا يَا قَوْمَنَٓا

kavmimiz · ey · dediler ki · korkutucular olarak · kavimlerine · döndüler · bitirildi · ne zaman ki · susun · dediler

اِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا اُنْزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسٰى مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ

kendinden öncedir · o şeyleri ki · tasdîk eden · Mûsâ'nın · ardından · indirildi · bir kitab ki · işittik · doğrusu biz

يَهْدٖٓي اِلَى الْحَقِّ وَاِلٰى طَرٖيقٍ مُسْتَقٖيمٍ ﴿٣٠﴾ يَا قَوْمَنَٓا اَجٖيبُوا دَاعِيَ اللّٰهِ

Allahın · da'vetçisine · icâbet edin · kavmimiz · ey · dosdoğru · bir yola · ve · hakka · hidâyet ediyor

وَاٰمِنُوا بِهٖ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِنْ عَذَابٍ اَلٖيمٍ

elemli · bir azâbdan · sizi kurtarsın · ve · günahlarınızdan (bir kısmını) · size · bağışlasın · ona ki · îmân edin · ve

﴿٣١﴾ وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللّٰهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْاَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ

kendisi için · yoktur · ve · yeryüzünde · âciz bırakıcı · bu yüzden değildir · Allahın · da'vetçisine · icâbet etmez · kim · ve

مِنْ دُونِهٖٓ اَوْلِيَٓاءُۜ اُو۬لٰٓئِكَ فٖي ضَلَالٍ مُبٖينٍ ﴿٣٢﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ

Allah · şübhesiz · ve görmediler mi · apaçık · bir dalâlet içindedirler · işte onlar · dostlar · ondan başka

الَّذٖي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَلَمْ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلٰٓى اَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتٰى

ölüleri · diriltmesine · gücü yetendir · bunları yaratmakla · yorulmadı · ve · yeri · ve · gökleri · yarattı · o zât ki

بَلٰٓى اِنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ ﴿٣٣﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذٖينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ

ateşe · inkâr ettiler · o kimseler ki · arz olunur · o gün ki · ve · gücü yetendir · herşeye · şübhesiz o · bil'akis

اَلَيْسَ هٰذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلٰى وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ

idiniz · o şeyden dolayı ki · azâbı · öyle ise tadın · buyurdu · and olsun Rabbimize · evet · dediler · gerçek · bu · değil mi imiş

تَكْفُرُونَ ﴿٣٤﴾ فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ اُو۬لُوا الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا

ve · peygamberlerden · azim · sâhibleri · sabretti · o şey gibi ki · o hâlde sabret · inkâr ediyorsunuz

تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَاَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُٓوا اِلَّا

ancak · kalmamışlar · va'd olunuyorlar · o şeyi ki · görürler · o gün ki · sanki onlar · onlar hakkında · acele etme

سَاعَةً مِنْ نَهَارٍ بَلَاغٌ فَهَلْ يُهْلَكُ اِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٣٥﴾

fâsıklar · topluluğu · ancak · hiç helâk edilir mi · bir tebliğdir · gündüzden · bir saat

سُورَةُ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانٍ وَثَلٰثُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

ismiyle Allah'ın Rahmân Rahîm

اَلَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَب۪يلِ اللّٰهِ اَضَلَّ اَعْمَالَهُمْ ﴿١﴾ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا

o kimseler ki / inkâr ettiler / ve / men' ettiler / yolundan / Allah / boşa çıkardı / amellerini / ve / o kimseler ki / îmân ettiler / ve / yaptılar

الصَّالِحَاتِ وَاٰمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ

sâlih ameller / ve / îmân ettiler / o şeye ki / indirildi / Muhammed'e / ve / o / haktır / Rablerinden / örttü / kendilerinden

سَيِّـَٔاتِهِمْ وَاَصْلَحَ بَالَهُمْ ﴿٢﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَاَنَّ

günahlarını / ve / düzeltti / hâllerini / işte budur / çünki şübhesiz / o kimseler ki / inkâr ettiler / uydular / bâtıla / ve / şübhesiz

الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ لِلنَّاسِ اَمْثَالَهُمْ

o kimseler ki / îmân ettiler / tâbi' oldular / hakka / Rablerinden / işte böylece / misâl getirir / Allah / insanlara / misâllerini

﴿٣﴾ فَاِذَا لَق۪يتُمُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتّٰى اِذَا اَثْخَنْتُمُوهُمْ فَشُدُّوا

ve o vakit ki / karşılaştınız / o kimselerle ki / inkâr ettiler / hemen vurmak / boyunları / nihâyet / o vakit ki / onları ağır yaraladınız / hemen sıkın

الْوَثَاقَ فَاِمَّا مَنًّا بَعْدُ وَاِمَّا فِدَاءً حَتّٰى تَضَعَ الْحَرْبُ اَوْزَارَهَا ذٰلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ

bağı / artık ya / lutfederek / sonra / ve ya / fidye alarak / tâ ki / koyuncaya kadar / harb / ağırlıklarını / işte budur / ve eğer / dilerse

اللّٰهُ لَانْتَصَرَ مِنْهُمْ وَلٰكِنْ لِيَبْلُوَا بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ وَالَّذ۪ينَ قُتِلُوا ف۪ي سَب۪يلِ

Allah / elbette intikâm almıştı / onlardan / fakat / imtihân etmesi için / bazınızı / bazısıyla / ve / o kimseler ki / öldürüldüler / yolunda

اللّٰهِ فَلَنْ يُضِلَّ اَعْمَالَهُمْ ﴿٤﴾ سَيَهْد۪يهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ﴿٥﴾ وَيُدْخِلُهُمُ

Allah / aslâ boşa çıkarmayacaktır / amellerini / onları yakında hidâyete erdirecek / ve / düzeltecektir / hâllerini / ve / onları sokacaktır

الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ ﴿٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوٓا اِنْ تَنْصُرُوا اللّٰهَ يَنْصُرْكُمْ

cennete ki / onu ta'rîf etmiştir / onlara / ey / o kimseler ki / îmân ettiler / eğer / yardım ederseniz / Allaha / size yardım eder

وَيُثَبِّتْ اَقْدَامَكُمْ ﴿٧﴾ وَالَّذ۪ينَ كَفَرُوا فَتَعْسًا لَهُمْ وَاَضَلَّ اَعْمَالَهُمْ

ve / sâbit kılar / ayaklarınızı / ve / o kimseler ki / inkâr ettiler / artık yüz üstü yıkılmak / onlar içindir / ve / boşa çıkarmıştır / amellerini

﴿٨﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَرِهُوا مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاَحْبَطَ اَعْمَالَهُمْ ﴿٩﴾ اَفَلَمْ يَس۪يرُوا

işte budur / çünki şübhesiz onlar / hoş görmediler / o şeyi ki / indirdi / Allah / ve boşa çıkardı / amellerini / hiç yürümediler mi

فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ

yeryüzünde / ki baksınlar / nasıl / olmuş / âkıbeti / o kimselerin ki / kendilerinden öncedir / helâk etmiştir

اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَافِر۪ينَ اَمْثَالُهَا ﴿١٠﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ

Allah / onları / ve / kâfirler için vardır / benzerleri / işte budur / çünki şübhesiz

اللّٰهَ مَوْلَى الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَاَنَّ الْكَافِر۪ينَ لَا مَوْلٰى لَهُمْ ﴿١١﴾

Allah / yardımcısıdır / o kimselerin ki / îmân ettiler / ve / doğrusu / kâfirler ki / bir yardımcı yoktur / onlar için

47- MUHAMMED (ASM) SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 38 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- İnkâr edenler ve Allah yolundan men' edenler yok mu, *(Allah)* onların amellerini boşa çıkarmıştır.

2- Îmân edip sâlih ameller işleyenlere ve Rableri tarafından hak olarak **Muhammed'e** indirilene îmân edenlere gelince, *(Allah)* onların günahlarını kendilerinden örtmüş ve hâllerini düzeltmiştir.

3- Bunun sebebi, şübhesiz inkâr edenlerin bâtıla uymaları, hakîkaten îmân edenlerin ise Rableri tarafından *(gelen)* hakka tâbi' olmalarıdır. İşte böylece Allah, insanlara *(kendi hâllerini açıklayan)* misâllerini getirir.

4- Artık *(savaşta)* inkâr edenlerle karşılaştığınızda, hemen o boyunları*(nı)* vurmak *(gerekir)*! Nihâyet onlara ağır kayıplar verdirdiğiniz zaman, artık bağı sıkı tutun *(onları esir alın)*; sonra da ya lütfederek *(karşılıksız)* veya fidye alarak *(onları salın)*! Ve harb ağırlıklarını bırakıncaya kadar *(gevşemeden, savaş tamâmen sona erene dek böyle yapın)*! İşte *(yapılacak iş)* budur! Hâlbuki Allah dileseydi, elbette onlardan *(hemen)* intikām alırdı; fakat sizi birbirinizle imtihân etmek için *(size savaşı emretmiştir)*. Allah yolunda öldürülenlere gelince, artık *(Allah)*, onların amellerini aslâ boşa çıkarmayacaktır.[1]

5- Onları yakında hidâyete *(muradlarına)* erdirecek ve hâllerini düzeltecek *(amellerini kabûl edecek)*tir.

6- Ve onları, o Cennete koyacaktır ki, onu kendilerine ta'rîf etmiştir.

7- Ey îmân edenler! Eğer *(siz)* Allah'a *(dînine)* yardım ederseniz, *(O da)* size yardım eder ve ayaklarınızı sâbit kılar.

8- İnkâr edenlere gelince, artık onlar için, yüz üstü yıkılmak vardır! Ve *(Allah)* onların amellerini boşa çıkarmıştır.

9- Bunun sebebi şudur: Şübhesiz onlar, Allah'ın indirdiğini hoş görmediler de *(O da)* onların amellerini boşa çıkardı.

10- *(Onlar)* yeryüzünde hiç dolaşmadılar mı ki, kendilerinden öncekilerin âkıbeti nasıl olmuş, baksınlar! Allah onları helâk etmiştir. Bu kâfirler için de onun *(o âkıbetin)* benzerleri vardır.

11- Bunun sebebi şudur: Şübhesiz Allah, îmân edenlerin yardımcısıdır; doğrusu kâfirlere gelince, onlar için bir yardımcı yoktur.

12- Şübhesiz ki Allah, îmân edip sâlih ameller işleyenleri, altlarından ırmaklar akan Cennetlere koyacaktır. İnkâr edenler ise, *(dünyada biraz)* faydalanırlar ve hayvanların yiyip durduğu gibi yerler; ve ateş, onlar için bir kalma yeridir!

13- Seni *(kendi içinden)* çıkaran *(hicrete zorlayan)* memleketinden *(o Mekke müşriklerinden)* kuvvetçe daha çetin *(insanlarla dolu)* nice şehirler de vardır! Onları helâk ettik; onlara yardım eden de olmadı.

14- Rabbisinden apaçık bir delil üzerinde bulunan kimse, hiç kötü ameli kendisine süslü gösterilen ve *(nefislerinin)* arzularına uyan kimse gibi midir?

15- Takvâ sâhiblerine va'd edilen Cennetin misâli şöyledir: Orada *(zamanla hiçbir vasfı)* bozulmayan sudan ırmaklar, tadı değişmeyen sütten ırmaklar, içenlere lezzet veren şarabdan ırmaklar ve sâfî baldan ırmaklar vardır. Onlar için orada meyvelerin her çeşidi ve Rablerinden bir mağfiret vardır. *(Bu ni'metler içinde bulunanların hâli,)* o ateşte ebedî olarak kalan ve *(pek)* kaynar bir su içirilen kimseler gibi midir ki *(o su)* bağırsaklarını parça parça etmiştir.

16- Onlardan seni dinleyen kimseler de vardır. Fakat senin yanından ayrıldıkları zaman, kendilerine ilim verilmiş olanlara *(sahâbelere, alaylı bir şekilde)*: "Az önce ne demişti?" derler. İşte onlar öyle kimselerdir ki, *(isyanlarındaki bu ısrarları yüzünden)* Allah kalblerini mühürlemiştir. Çünki *(onlar nefislerinin)* arzularına uymuşlardır.

17- Hidâyete ermiş olan kimselere gelince, *(Allah îmanlarına mükâfât olarak)* onlara hidâyeti artırmış ve kendilerine *(günahlardan)* sakınmaları *(ilhâmı)*nı vermiştir.

18- Artık *(onlar)*, kıyâmetin ansızın kendilerine gelmesinden başka bir şey mi bekliyorlar? Hâlbuki onun alâmetleri gerçekten gelmiştir! Fakat *(kıyâmet)* başlarına geldiği zaman ibret almaları kendilerine ne fayda verir?

19- *(Ey Habîbim!)* İşte gerçekten şunu bil ki, Allah'dan başka ilâh yoktur! Hem kendi günahın için, hem de mü'min erkeklerle mü'min kadınlar için *(Allah'dan)* mağfiret dile! Allah, *(dünyada)* gezip dolaştığınız yeri de, *(âhirette)* kalacağınız yeri de bilir.

اِنَّ اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
altlarından akar cennetlere sâlih ameller yaptılar ve îmân ettiler o kimseleri ki sokacaktır şübhesiz Allah

الْاَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْاَنْعَامُ
hayvanlar yiyor o şey gibi ki yerler ve faydalanırlar inkâr ettiler o kimseler ki ve ırmaklar

وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ ﴿١٢﴾ وَكَاَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ اَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ
senin memleketinden kuvvetçe daha çetindir o şehirlerden vardır nice ve onlar için bir kalma yeridir ateş ve

الَّتِي اَخْرَجَتْكَ اَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ﴿١٣﴾ اَفَمَنْ كَانَ عَلٰى بَيِّنَةٍ
bir delil üzerinde oldu hiç o kimse midir ki onlara hiç yardım eden olmadı onları helâk ettik seni çıkardı o ki

مِنْ رَبِّهِ كَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوٓءُ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوٓا اَهْوَٓاءَهُمْ ﴿١٤﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي
o ki cennetin misâli arzularına uydular ve amelinin kötüsü ona süslü gösterildi o kimse gibi ki Rabbisinden

وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَٓا اَنْهَارٌ مِنْ مَٓاءٍ غَيْرِ اٰسِنٍ وَاَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ
sütten ki ırmaklar ve bozulan değil sudan ırmaklar orada vardır takvâ sâhiblerine va'd edildi

لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَاَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَاَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ
baldan ırmaklar ve içenlere lezzetli şarabdan ki ırmaklar ve tadı değişmedi

مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ
ebedî kalıcıdır o o kimse gibi ki Rablerinden bir mağfiret ve meyvelerin hepsinden orada onlara var ve sâfî

فِي النَّارِ وَسُقُوا مَٓاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ اَمْعَٓاءَهُمْ ﴿١٥﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ
dinler o kimse ki onlardan vardır ve bağırsaklarını ki parça parça etti kaynar bir su içirildiler ve ateşte

اِلَيْكَ حَتّٰٓى اِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ اُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ
söyledi neyi ilim kendilerine verildi o kimselere ki dediler yanından çıktılar o vakit ki nihâyet seni

اٰنِفًا اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوٓا اَهْوَٓاءَهُمْ
arzularına uymuşlardır ve kalblerini Allah mühürlemiştir o kimselerdir ki işte onlar az önce

﴿١٦﴾ وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَاٰتٰيهُمْ تَقْوٰيهُمْ ﴿١٧﴾ فَهَلْ
sakınmalarını onlara verdi ve hidâyeti onlara artırdı hidâyete erdiler o kimseler ki ve

يَنْظُرُونَ اِلَّا السَّاعَةَ اَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَٓاءَ اَشْرَاطُهَا فَاَنّٰى لَهُمْ
onlara artık nereden alâmetleri geldi artık gerçekten ansızın kendilerine gelmesini o saatin ancak artık beklemiyorlar

اِذَا جَٓاءَتْهُمْ ذِكْرٰيهُمْ ﴿١٨﴾ فَاعْلَمْ اَنَّهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ
günahın için mağfiret dile ve Allah ancak ilâh yok şübhesiz şunu ki işte bil ibret almaları onlara geldi o vakit ki

وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوٰيكُمْ ﴿١٩﴾
kalacağınız yeri ve dolaştığınız yeri bilir Allah ve mü'min kadınlar ve mü'min erkekler için ve

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ

ve | diyor | o kimseler ki | îmân ettiler | değil miydi | indirilmeli | bir sûre | fakat o zaman ki | indirildi | bir sûre

مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ

kesin hükümlü | ve | zikredildi | onda | savaş | gördün | o kimseleri ki | kalblerinde vardır | bir hastalık

يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأَوْلَى لَهُمْ

bakıyorlar | sana | bakışıyla | baygınlık çökmüş | üzerine | ölümden | halbuki daha lâyıktır | onlara

﴿٢٠﴾ طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ

itâat etmek | ve | söylemektir | güzel | fakat o zaman ki | ciddîleşti | iş | artık eğer | sâdık kalsalardı | Allah'a

لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ ﴿٢١﴾ فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا

elbette olmuştu | hayırlı | kendileri için | demek sizden umulur öyle mi | eğer | (işi) üstlenmişseniz | fesad çıkarmanız

فِي الْأَرْضِ وَتُقَطِّعُوا أَرْحَامَكُمْ ﴿٢٢﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ

yeryüzünde | ve | koparmanız | akrabâlık bağlarınızı | işte onlar | o kimselerdir ki | onlara lâ'net etmiştir | Allah

فَأَصَمَّهُمْ وَأَعْمَى أَبْصَارَهُمْ ﴿٢٣﴾ أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ

sonra onları sağırlaştırmış | ve | kör etmiştir | gözlerini | hiç düşünmüyorlar mı | Kur'ân'ı

أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا ﴿٢٤﴾ إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِهِمْ

yoksa | kalbler üstünde var mı | kilitleri | şübhesiz | o kimseler ki | geri döndüler | arkaları üzeri

مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ

ardından | o şeyin ki | belli oldu | kendilerine | doğru yol | şeytan | süsledi | onlara

وَأَمْلَى لَهُمْ ﴿٢٥﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ

ve | uzattı | emeli | onlara | işte budur | çünki şübhesiz onlar | dediler | o kimselere ki | hoş görmediler | o şeyleri ki | indirdi | Allah

سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ

size itâat edeceğiz | bazısında | işin | ve | Allah | biliyor | gizlemelerini

﴿٢٦﴾ فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ

artık nasıldır | o zaman ki | canlarını aldı | melekler | vuruyorlar | yüzlerine

وَأَدْبَارَهُمْ ﴿٢٧﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمُ اتَّبَعُوا مَا أَسْخَطَ اللَّهَ

ve | arkalarına | işte budur | çünki şübhesiz onlar | uydular | o şeye ki | gazablandırdı | Allah'ı

وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ﴿٢٨﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ

ve | hoş görmediler | rızâ olmasını | bunun üzerine boşa çıkardı | amellerini | yoksa | sandı mı | o kimseler ki

فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ ﴿٢٩﴾

kalblerinde vardır | bir hastalık | şübhesiz | aslâ ortaya çıkarmayacak | Allah | kinlerini

20- Hâlbuki îmân edenler ise diyor ki: "Keşke *(savaş hakkında)* bir sûre indirilseydi?" Fakat hükmü açık bir sûre indirilip de onda savaştan söz edildiği zaman, kalblerinde bir hastalık bulunanların, üzerine ölüm baygınlığı çökmüş kimsenin bakışıyla sana baktıklarını görürsün.

Hâlbuki *(kayıdsız bir itâat)* onlara daha lâyıktır!

21- *(Onlara düşen,)* itâat etmek ve *(böyle zamanlarda teslîmiyetini gösteren)* güzel *(söz)* söylemektir.

Öyle ki iş ciddîleştiği zaman, artık Allah'a sâdık kalsalardı, elbette kendileri için hayırlı olurdu.

22- *(Ey münâfıklar!)* Demek iş başına geçecek olursanız, yeryüzünde fesad çıkaracak ve akrabâlık bağlarını koparacaksınız, öyle mi?

23- İşte onlar o kimselerdir ki, Allah onlara lâ'net etmiştir. Sonra *(bu isyankâr hâllerine binâen)* onları sağırlaştırmış ve gözlerini kör etmiştir.

24- *(Onlar)* Kur'ân'ı hiç düşünmüyorlar mı? Yoksa kalbler*(inin)* üstünde kilitleri mi var?

25- Şübhesiz ki kendilerine doğru yol belli olduktan sonra, gerisin geri dönen *(o münâfık)*lar yok mu, şeytan onlara *(kötü amellerini)* süslemiş ve onları *(uzun)* emellere düşürmüştür.

26- Bunun sebebi; gerçekten onların, Allah'ın indirdiğini hoş görmeyen kimselere *(o yahudilere)*: "Bazı hususlarda size itâat edeceğiz!" demeleridir.

Hâlbuki Allah, onların gizlediklerini biliyor.

27- Artık melekler onların yüzlerine ve arkalarına vura vura canlarını alırken *(hâlleri)* nasıl olacak!

28- Bunun sebebi şudur: Şübhesiz onlar, Allah'ı gazablandıran şeylere uydular ve O'nun râzı olduğu şeyleri hoş görmediler.

Bunun üzerine *(O da)* onların amellerini boşa çıkardı.

29- Yoksa kalblerinde bir hastalık *(nifak)* bulunanlar, Allah, kinlerini aslâ ortaya çıkarmayacak mı sandı*(lar)*?

30- Hâlbuki dileseydik, onları *(o münâfıkları)* elbette sana gösterirdik de kendilerini muhakkak sîmâlarından tanırdın. Yine de onları mutlakâ konuşma*(larının)* üslûbundan tanırsın. Allah ise, amellerinizi bilir.

31- Celâlim hakkı için, içinizden cihâd edenleri ve sabredenleri belli edinceye ve haberlerinizi *(sırlarınızı)* ortaya çıkarıncaya kadar, sizi imtihân edeceğiz!

32- Şübhesiz ki inkâr edip Allah yolundan men' edenler ve kendilerine hidâyet belli olduktan sonra peygambere karşı gelenler, elbette Allah'a hiçbir zarar veremezler. Çünki *(Allah)*, onların amellerini boşa çıkaracaktır.

33- Ey îmân edenler! Allah'a itâat edin! Peygambere de itâat edin![1] *(Tâ ki)* amellerinizi boşa çıkarmayın!

34- Şübhesiz ki inkâr edip Allah yolundan men' eden, sonra da kâfir kimseler olarak ölenler yok mu, işte Allah onları aslâ affetmeyecektir!

35- O hâlde gevşemeyin ve siz daha üstün olduğunuz hâlde, *(o kâfirleri)* sulha da'vet etmeyin! Çünki Allah, sizinle berâberdir; ve amellerinizi*(n sevâbını)* aslâ eksiltmeyecektir!

36- Dünya hayâtı ancak bir oyun ve bir eğlencedir. Eğer îmân edip *(günahlardan)* sakınırsanız, *(Allah)* size mükâfâtınızı verir. Hem sizden *(cihâd için bütün)* mallarınızı istemiyor.

37- Eğer sizden onları*(n hepsini)* isteseydi de sizi zorlasaydı, cimrilik ederdiniz ve *(peygamber ve ashâbının bu talebleri,)* sizin kinlerinizi ortaya çıkarırdı.

38- İşte siz o kimselersiniz ki, *(size verilenlerin bir kısmını)* Allah yolunda sarf etmeye çağrılıyorsunuz. Fakat içinizden bazıları cimrilik ediyor. Hâlbuki kim cimrilik ederse, o takdirde ancak kendi nefsine karşı cimrilik etmiş olur. Çünki Allah zengindir, siz ise fakir kimselersiniz. Eğer yüz çevirirseniz, *(Allah)* yerinize sizden başka bir kavim getirir de sonra *(onlar)* sizin gibi olmazlar.

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسِيمٰيهُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي

ve | eğer | dilersek | elbette onları sana gösterirdik | ve elbette kendilerini tanırdın | sîmâlarıyla | ve | elbette onları tanırsın

لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اَعْمَالَكُمْ ﴿٣٠﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتّٰى نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ

üslûbunda | söz | ve | Allah | bilir | amellerinizi | ve | and olsun sizi imtihân edeceğiz | tâ ki | ortaya çıkarıncaya | cihâd edenleri

مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ وَنَبْلُوَا اَخْبَارَكُمْ ﴿٣١﴾ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا

sizden | ve | sabredenleri | ve | deneye ne kadar | haberlerinizi | şübhesiz | o kimseler ki | inkâr ettiler | ve | men' ettiler

عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدٰى

yolundan | Allah | ve | karşı geldiler | peygambere | ardından | o şeyin ki | belli oldu | kendilerine | hidâyet

لَنْ يَضُرُّوا اللّٰهَ شَيْـًٔا وَسَيُحْبِطُ اَعْمَالَهُمْ ﴿٣٢﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ

aslâ zarar veremezler | Allah'a | bir şeyle | ve | boşa çıkaracaktır | amellerini | ey | o kimseler ki

اٰمَنُوا اَطِيعُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا اَعْمَالَكُمْ ﴿٣٣﴾

îmân ettiler | itâat edin | Allah'a | ve | itâat edin | peygambere | ve | boşa çıkarmayın | amellerinizi

اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ

şübhesiz | o kimseler ki | inkâr ettiler | ve | men' ettiler | yolundan | Allah | sonra | öldüler | onlar iken | kâfir kimseler

فَلَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ ﴿٣٤﴾ فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا اِلَى السَّلْمِ وَاَنْتُمُ

artık aslâ affetmeyecektir | Allah | onları | o hâlde gevşemeyin | ve | da'vet etmeyin | sulha | siz iken

الْاَعْلَوْنَ وَاللّٰهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتِرَكُمْ اَعْمَالَكُمْ ﴿٣٥﴾ اِنَّمَا الْحَيٰوةُ

en üstünler | ve | Allah | sizinle beraberdir | ve | aslâ eksiltmeyecektir | amellerinizi | ancak | hayatı

الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَاِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ اُجُورَكُمْ

dünya | bir oyun | ve | bir eğlencedir | ve | eğer | îmân ederseniz | ve | sakınırsanız | size verir | mükâfâtınızı

وَلَا يَسْـَٔلْكُمْ اَمْوَالَكُمْ ﴿٣٦﴾ اِنْ يَسْـَٔلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبْخَلُوا

ve | sizden istemez | mallarınızı | eğer | onları sizden isterse | ve sizi zorlarsa | cimrilik edersiniz

وَيُخْرِجْ اَضْغَانَكُمْ ﴿٣٧﴾ هَا اَنْتُمْ هٰؤُلَاءِ تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوا

ve | çıkarır | kinlerinizi | işte | siz | o kimselersiniz ki | çağrılıyorsunuz | infâk etmenize

فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخَلُ وَمَنْ يَبْخَلْ فَاِنَّمَا يَبْخَلُ

yolunda | Allah | fakat sizden | kimi | cimrilik ediyor | ve | kim | cimrilik ederse | artık ancak | cimrilik eder

عَنْ نَفْسِهِ وَاللّٰهُ الْغَنِيُّ وَاَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ وَاِنْ تَتَوَلَّوْا

nefsine karşı | ve | Allah | zengindir | ve | siz | fakir kimselersiniz | ve | eğer | yüz çevirirseniz

يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا اَمْثَالَكُمْ ﴿٣٨﴾

bedel yapar | bir kavmi | sizden başka | sonra | olmazlar | sizin benzerleriniz

سُورَةُ الْفَتْحِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ﴿١﴾ لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ

öne geçti · o şey ki · Allah · sana · bağışlaması için · apaçık · bir fetih · sana · açtık · şübhesiz biz

ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا

dosdoğru · bir yola · seni hidâyet etmesi · ve · üzerine · ni'metini · tamamlaması · ve · geri kaldı · o şey ki · ve · günâhından

﴿٢﴾ وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا ﴿٣﴾ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي

mutmainlik · indirdi · o zâttır ki · o · üstün · bir yardımla · Allah'ın · sana yardım etmesi · ve

قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ

göklerin · orduları · Allahındır · ve · îmânlarıyla · beraber · bir îmânı · artırmaları için · mü'minlerin · kalblerine

وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٤﴾ لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ

mü'min kadınları · ve · mü'min erkekleri · sokması için · her işi hikmetli olan · herşeyi bilen · Allah · olandır · ve · yerin · ve

جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ

kötülüklerini · kendilerinden · örtmesi için · ve · içinde · ebedî kalıcılar olarak · ırmaklar · altlarından · akar · cennetlere ki

وَكَانَ ذَٰلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٥﴾ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ

münâfık erkeklere · azâb etmesi için · ve · büyük · bir kurtuluş · Allahın · katında · işte bu · olandır · ve

وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّانِّينَ بِاللَّهِ ظَنَّ السَّوْءِ

kötü · zan ile · Allah hakkında · zanda bulunanlardır · müşrik kadınlara ki · ve · müşrik erkeklere · ve · münâfık kadınlara · ve

عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ

onlar için · hazırladı · ve · onları lâ'netledi · ve · onlara · Allah · gazab etti · ve · kötü · hezimet · üzerlerinedir

جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٦﴾ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ

olandır · ve · yerin · ve · göklerin · orduları · Allahındır · ve · bir varış yeridir · ne kötü · ve · cehennemi

اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٧﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٨﴾ لِتُؤْمِنُوا

îmân etmeniz için · bir korkutucu · ve · bir müjdeleyici · ve · bir şâhid olarak · seni gönderdik · şübhesiz biz · her işi hikmetli · dâima üstün · Allah

بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٩﴾

akşam · ve · sabah · onu tesbîh etmeniz · ve · onu büyük bilmeniz · ve · ona yardım etmeniz · ve · Resûlüne · ve · Allaha

48- FETİH SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 29 âyettir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Şübhesiz ki biz sana, apaçık bir **fetih** açtık *(ihsân ettik)*.

2- Tâ ki Allah, senin günâhından geçmiş ve gelecek olanı, senin için bağışlasın;[1] üzerine olan ni'metini tamamlasın ve seni dosdoğru bir yola hidâyet etsin!

3- Ve Allah, sana şanlı bir zaferle yardım etsin!

4- O, îmanlarına îman katsınlar diye mü'minlerin kalblerine sekînet *(huzur ve itmi'nân)* indirendir. Hem göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. Ve Allah, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

5- Tâ ki mü'min erkeklerle mü'min kadınları, içinde ebedî olarak kalıcılar olmak üzere, altlarından ırmaklar akan Cennetlere koysun ve onların kötülüklerini kendilerinden örtsün! İşte bu, Allah katındaki büyük bir kurtuluştur!

6- Bir de Allah hakkında kötü zan ile zanda bulunan münâfık erkeklerle münâfık kadınlara ve müşrik erkeklerle müşrik kadınlara azâb etsin! O kötü âkıbet kendi başlarına gelsin! Çünki Allah onlara gazab etmiş, onları lâ'netlemiş ve onlar için Cehennemi hazırlamıştır. Artık *(o)* ne kötü bir dönüş yeridir!

7- Hem göklerin ve yerin orduları, Allah'ındır! Çünki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

8- Şübhesiz ki biz seni, bir şâhid, bir müjdeleyici ve *(aynı zamanda)* bir korkutucu olarak gönderdik.

9- Tâ ki Allah'a ve Resûlüne îmân edesiniz; ve O'na *(dînine ve peygamberine)* yardım edesiniz, hem O'nu *(Rabbinizi)* büyük bilesiniz! Hem sabah ve akşam O'nu tesbîh edesiniz!

10- Şübhesiz ki sana bîat edenler, ancak Allah'a bîat etmektedirler. Allah'ın *(kudret)* eli[1] onların *(sana bîat eden)* ellerinin üzerindedir. Artık kim *(bîatını)* bozarsa, o takdirde ancak kendi aleyhine bozmuş olur. Kim de Allah'a, hakkında söz verdiği şeyi yerine getirirse, bunun üzerine *(Allah)* ona yakında *(pek)* büyük bir mükâfât verecektir.

11- Bedevîlerden geri bırakılanlar, sana: "Bizi *(bu sefere iştirâk etmekten)* mallarımız ve âilelerimiz alıkoydu; bu yüzden bizim için *(Allah'dan)* mağfiret dile!" diyecektir. *(Onlar)* dilleriyle, kalblerinde olmayanı söylüyorlar. De ki: "Eğer *(Allah)* size bir zarar *(dokundurmak)* ister veya size bir fayda *(vermek)* dilerse, sizin için Allah'dan *(gelecek)* bir şeye *(karşı, onu def' edecek bir güce)* kim mâlik olabilir? Hayır! Allah, yapmakta olduklarınızdan hakkıyla haberdardır."

12- "Hayır! Peygamberin ve mü'minlerin *(müşrikler tarafından öldürülüp)* ebediyen âilelerine dönmeyeceğini sanmıştınız. Bu, kalblerinizde süslü gösterildi ve *(onlar hakkında)* kötü zan ile zanda bulundunuz ve helâk*(e müstehak)* olmuş bir topluluk oldunuz!"

13- Hâlbuki kim Allah'a ve Resûlüne îmân etmezse, hiç şübhesiz ki biz, o kâfirler için alevli bir ateş hazırlamışızdır.

14- Hem göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. *(O,)* dilediğine *(kendi lütfundan)* mağfiret eder, dilediğine de *(hak ettiği üzere)* azâb eder. Ve Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

15- O geri bırakılanlar, *(siz Hayber'deki)* ganîmetleri almak için gittiğiniz zaman: "Bizi bırakın da peşinizden gelelim!" diyecektir. *(Onlar)* Allah'ın kelâmını değiştirmek istiyorlar. De ki: "*(Siz)* aslâ peşimizden gelmeyeceksiniz; Allah, hakkınızda daha önce böyle buyurmuştur!" Bunun üzerine *(onlar)*: "Hayır! *(Siz)* bizi kıskanıyorsunuz!" diyeceklerdir. Bil'akis *(onlar)*, ancak pek az anlıyorlar.

اِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ اِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللّٰهَ يَدُ اللّٰهِ فَوْقَ اَيْدِيهِمْ

şübhesiz · o kimseler ki · sana bîat ediyorlar · ancak · bîat ediyorlar · Allah'a · eli · Allah'ın · üzerindedir · ellerinin

فَمَنْ نَكَثَ فَاِنَّمَا يَنْكُثُ عَلٰى نَفْسِهِ وَمَنْ اَوْفٰى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ اللّٰهَ

artık kim · bozmuşsa · işte ancak · bozar · kendi aleyhine · ve kim · yerine getirmişse · o şeyi ki · söz verdi · üzerinde · Allaha

فَسَيُؤْتِيهِ اَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾ سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْاَعْرَابِ شَغَلَتْنَا

artık ona verecek · bir mükâfât · büyük · diyecek · sana · geri bırakılanlar · bedevîlerden · bizi alıkoydu

اَمْوَالُنَا وَاَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ بِاَلْسِنَتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي

mallarımız · ve · âilelerimiz · bu yüzden mağfiret dile · bizim için · söylüyorlar · dilleriyle · o şeyi ki · yoktur

قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللّٰهِ شَيْئًا اِنْ اَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا

kalblerinde · de ki · o hâlde kim · mâlik olur · sizin için · Allah'dan · bir şeye · eğer · istemişse · size · bir zarar

اَوْ اَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١١﴾

veya · istemişse · size · bir fayda · bil'akis · olandır · Allah · o şeylere ki · yapıyorsunuz · hakkıyla haberdar

بَلْ ظَنَنْتُمْ اَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ اِلٰى اَهْلِيهِمْ

bil'akis · sanmıştınız · şübhesiz · aslâ dönmeyecek · peygamber · ve · mü'minler · âilelerine

اَبَدًا وَزُيِّنَ ذٰلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ وَكُنْتُمْ

ebediyen · ve süslendi · bu · kalblerinizde · ve zanda bulundunuz · zan ile · kötü · ve · oldunuz

قَوْمًا بُورًا ﴿١٢﴾ وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ فَاِنَّا اَعْتَدْنَا

bir topluluk · helâk olan · ve · kim · îmân etmezse · Allah'a · ve · Resûlüne · hiç şübhesiz biz · hazırladık

لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾ وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ

kâfirler için · alevli bir ateş · ve · Allahındır · mülkü · göklerin · ve · yerin

يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٤﴾

mağfiret eder · o kimseye ki · diler · ve · azâb eder · o kimseye ki · diler · ve · olandır · Allah · çok bağışlayıcı · çok merhametli

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ اِذَا انْطَلَقْتُمْ اِلٰى مَغَانِمَ لِتَاْخُذُوهَا

diyecek · geri bırakılanlar · o vakit ki · gittiniz · ganîmetlere · onları almanız için

ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ اَنْ يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللّٰهِ

bizi bırakın · size tâbi' olalım · istiyorlar · değiştirmelerini · kelâmını · Allah'ın

قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذٰلِكُمْ قَالَ اللّٰهُ مِنْ قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ

de ki · aslâ bize tâbi' olmayacaksınız · böyle · buyurmuştur · Allah · bundan önce · bunun üzerine diyecekler

بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ اِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

bil'akis · bizi kıskanıyorsunuz · bil'akis · idiler · anlamıyorlar · ancak · pek az

قُلْ لِلْمُخَلَّف۪ينَ مِنَ الْاَعْرَابِ سَتُدْعَوْنَ اِلٰى قَوْمٍ اُو۬ل۪ي بَأْسٍ شَد۪يدٍ

de ki / geri bırakılanlara / bedevîlerden / yakında çağrılacaksınız / bir kavme / sâhibleri / savaş / çok şiddetli

تُقَاتِلُونَهُمْ اَوْ يُسْلِمُونَ فَاِنْ تُط۪يعُوا يُؤْتِكُمُ اللّٰهُ اَجْرًا حَسَنًا وَاِنْ

onlarla savaşırsınız / ya / müslüman olurlar / artık eğer / itâat ederseniz / size verir / Allah / bir mükâfât / güzel / ve eğer

تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا اَل۪يمًا ﴿١٦﴾ لَيْسَ عَلَى

geri dönerseniz / o şey gibi ki / geri döndünüz / bundan önce / size azâb eder / bir azâb ile / elemli / yoktur

الْاَعْمٰى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْاَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَر۪يضِ حَرَجٌ وَمَنْ يُطِعِ

köre / bir günah / ve / topala / bir günah / ve / hastaya / bir günah / ve / kim / itâat ederse

اللّٰهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ وَمَنْ

Allaha / ve / Resûlüne / onu sokar / cennetlere / akar / altlarından / ırmaklar / ve / kim

يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا اَل۪يمًا ﴿١٧﴾ لَقَدْ رَضِيَ اللّٰهُ عَنِ الْمُؤْمِن۪ينَ

yüz çevirirse / ona azâb eder / bir azâb ile / elemli / and olsun gerçekten / râzı olmuştur / Allah / mü'minlerden

اِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا ف۪ي قُلُوبِهِمْ فَاَنْزَلَ السَّك۪ينَةَ

o vakit ki / sana bîat ediyorlardı / altında / ağacın / böyle bildi / o şeyleri ki / kalblerindedir / bunun üzerine indirdi / sükûnet

عَلَيْهِمْ وَاَثَابَهُمْ فَتْحًا قَر۪يبًا ﴿١٨﴾ وَمَغَانِمَ كَث۪يرَةً يَأْخُذُونَهَا وَكَانَ

üzerlerine / ve / onları mükâfâtlandırdı / bir fetih ile / yakın / ve / ganîmetlerle / birçok / onları alacaklar / ve / olandır

اللّٰهُ عَز۪يزًا حَك۪يمًا ﴿١٩﴾ وَعَدَكُمُ اللّٰهُ مَغَانِمَ كَث۪يرَةً

Allah / dâima üstün / her işi hikmetli / size va'd etmiştir / Allah / ganîmetler / birçok

تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هٰذِه۪ وَكَفَّ اَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ

onları alacaksınız / şimdi çabuklaştırmıştır / size / bunu / ve / çekmiştir / ellerini / insanların / sizden

وَلِتَكُونَ اٰيَةً لِلْمُؤْمِن۪ينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُسْتَق۪يمًا ﴿٢٠﴾

ve / olması için / bir alâmet / mü'minlere / ve / sizi hidâyet etmesi için / bir yola / dosdoğru

وَاُخْرٰى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ اَحَاطَ اللّٰهُ بِهَا وَكَانَ

ve / başkası ki / güç yetiremediniz / üzerlerine / gerçekten / kuşattı / Allah / onları / ve / olandır

اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرًا ﴿٢١﴾ وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا

Allah / herşeye / gücü yeten / ve / eğer / sizinle savaşsaydı / o kimseler ki / inkâr ettiler

لَوَلَّوُا الْاَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَص۪يرًا ﴿٢٢﴾ سُنَّةَ

kesin döneceklerdi / arkalarına / sonra / bulamazlardı / bir dost / ve / ne bir yardımcı / kanunudur

اللّٰهِ الَّت۪ي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللّٰهِ تَبْد۪يلًا ﴿٢٣﴾

Allahın / o ki / gerçekten / geçmiştir / bundan önce / ve / aslâ bulamazsın / kanunu için / Allah'ın / bir değiştirme

16- O bedevîlerden geri bırakılanlara de ki: "*(Siz)* yakında çok şiddetli savaş ehli olan bir kavme çağrılacaksınız; ya onlarla savaşırsınız, ya da *(onlar)* Müslüman olurlar! Artık itâat ederseniz, Allah size *(pek)* güzel bir mükâfât verir. Eğer bundan önce *(Hudeybiye'den sefere iştirâk etmeden)* döndüğünüz gibi yine dönerseniz, sizi *(pek)* elemli bir azâb ile cezâlandırır."

17- *(Savaşa gitmemekte)* köre bir günah yoktur; topala bir günah yoktur; hastaya da bir günah yoktur. Ve kim Allah'a ve Resûlüne itâat ederse, *(Allah)* onu altlarından ırmaklar akan Cennetlere koyar. Kim de yüz çevirirse, onu *(pek)* elemli bir azâb ile cezâlandırır.

18- And olsun ki, *(Hudeybiye'de)* o ağacın altında sana bîat ederlerken Allah o mü'minlerden râzı olmuştur; onların kalblerinde olan *(sadâkat)*i bilip, üzerlerine *(kalblere huzur veren bir)* sükûnet indirmiş ve onları *(Mekke'nin fethinden önce)* yakın bir fetih *(Hudeybiye anlaşması ve Hayber'in fethi)* ile mükâfâtlandırmıştır.

19- Ve alacakları birçok ganîmetlerle *(de onları mükâfâtlandırdı)*. Çünki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

20- Allah size daha bir çok ganîmetler va'd etmiştir ki onları alacaksınız; şimdi bunları size çabuklaştırmış *(hemen vermiş)* ve insanların ellerini sizden çekmiştir. Tâ ki mü'minlere bir alâmet *(ve ibret)* olsun ve sizi dosdoğru bir yola hidâyet etsin!

21- Henüz üzerlerine güç yetiremediğiniz *(ganîmetlerden)* başkası da vardır ki, Allah onları *(ilim ve kudretiyle)* gerçekten kuşatmıştır *(onların sizin olacağını takdîr etmiş ve bilmiştir)*. Çünki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

22- Hâlbuki o inkâr edenler *(bîatınızdan sonra Hudeybiye'de)* sizinle savaşsalardı, elbette arkalarına dönecek *(ve kaçacak)*-lardı; sonra da ne bir dost, ne de bir yardımcı bulabilirlerdi.

23- Allah'ın öteden beri süregelen kânûnu *(böyle)*dir; ve *(sen)* Allah'ın kânûnunda aslâ bir değişme bulamazsın!

24- O, Mekke'nin *(sınırlarının)* ortasında *(Hudeybiye'de)* onlara karşı size zafer verdikten sonra, onların ellerini sizden, sizin ellerinizi de onlardan çekendir.

Çünki Allah, ne yaparsanız hakkıyla görendir.

25- Onlar öyle kimselerdir ki, inkâr ettiler ve sizi Mescid-i Harâm'dan, bekletilen kurbanları da yerlerine ulaşmaktan men' ettiler.

Hâlbuki *(Mekke'de)* kendilerini *(henüz)* tanımadığınız mü'min erkeklerle mü'mine kadınları bilmeyerek kendilerini çiğneyip de, onlardan dolayı size bir meşakkat bir vebâl *(bir vicdan azâbı)* dokunacak olmasaydı *(kâfirlerle savaşmanıza engel olmazdı)*.

(Ama böyle yaptı) ki Allah dilediğini rahmetine koysun!

Eğer *(o mü'minler kâfirlerden)* ayrılmış olsalardı *(da siz onları tanıyabilseydiniz)*, elbette onlardan *(Mekkelilerden)* inkâr edenleri *(pek)* elemli bir azâb ile cezâlandırırdık.

26- O zaman, inkâr edenler kalblerine taassubu, câhiliye taassubunu yerleştirmişlerdi; Allah da Resûlünün ve mü'minlerin üzerine *(kalblere huzur veren)* sükûnetini indirdi ve onları takvâ sözüne *(kelime-i şehâdete)* bağlı kıldı.

Zâten *(onlar)*, buna çok lâyık, buna ehil idiler.

Allah ise, herşeyi hakkıyla bilendir.

27- Şânına yemîn olsun ki Allah, Peygamberine *(gösterdiği)* o rüyâyı hak olarak tasdîk etmiştir. Allah dilerse başlarınızı*(n saçlarını tamâmen)* tıraş etmiş ve kısaltmış, emniyet içinde kimseler olarak, korkmadan mutlakâ Mescid-i Harâm'a gireceksiniz!

İşte *(Allah)* sizin bilmediğiniz şeyleri bildi de ondan *(Mekke'nin fethinden)* önce *(size)*, yakın bir fetih *(Hudeybiye anlaşmasını ve Hayber'in fethini)* verdi.[1]

28- O, onu *(İslâm'ı)*, bütün dinlere üstün kılsın diye Resûlünü hidâyet ve o hak olan dîn ile gönderendir. Şâhid olarak Allah yeter!

وَهُوَ الَّذٖى كَفَّ اَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ

Mekke'nin · ortasında · onlardan · ellerinizi · ve · sizden · ellerini · çekti · o zâttır ki · o · ve

مِنْ بَعْدِ اَنْ اَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرًا

hakkıyla görücü · yapıyorsunuz · o şeyleri ki · Allah · olandır · ve · onlara karşı · size zafer vermesinin · ardından

هُمُ الَّذٖينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْىَ

kurbanı · ve · Mescid-i Harâm'dan · sizi men' ettiler · ve · inkâr ettiler · o kimselerdir ki · onlar

مَعْكُوفًا اَنْ يَبْلُغَ مَحِلَّهُ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاۤءٌ مُؤْمِنَاتٌ

mü'mine · kadınlar · ve · mü'min · erkekler · eğer olmasaydı · ve · yerine · ulaşmasından · hapsedilen

لَمْ تَعْلَمُوهُمْ اَنْ تَطَؤُهُمْ فَتُصٖيبَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ

olmadan · bir vebâl · onlardan dolayı · ve size isâbet etmesi · onları çiğnemeniz · kendilerini bilmediniz

عِلْمٍ لِيُدْخِلَ اللّٰهُ فٖى رَحْمَتِهٖ مَنْ يَشَاۤءُ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا

elbette azâb ederdik · ayrılsalardı · eğer · diler · o kimseyi ki · rahmetinin · içine · Allahın · sokması için · bir bilgi

الَّذٖينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا اَلٖيمًا اِذْ جَعَلَ الَّذٖينَ كَفَرُوا فٖى

inkâr ettiler · o kimseler ki · kıldı · o zaman · elemli · bir azâb ile · onlardan · inkâr ettiler · o kimselere ki

قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَاَنْزَلَ اللّٰهُ سَكٖينَتَهُ عَلٰى

üzerine · sükûnetini · Allah · fakat indirdi · câhiliyenin · taassubunu · taassubu · kalblerine

رَسُولِهٖ وَعَلَى الْمُؤْمِنٖينَ وَاَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوٰى

takvâ · sözüne · onları bağlı kıldı · ve · mü'minlerin · üzerine · ve · Resûlünün

وَكَانُوا اَحَقَّ بِهَا وَاَهْلَهَا وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَیْءٍ عَلٖيمًا

hakkıyla bilen · herşeyi · Allah · olandır · ve · onun ehli · ve · ona · daha lâyık · idiler · ve

لَقَدْ صَدَقَ اللّٰهُ رَسُولَهُ الرُّءْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ

Mescid-i · mutlaka gireceksiniz · hak ile · o rüyâyı · peygamberine · Allah · tasdîk etti · and olsun gerçekten

الْحَرَامَ اِنْ شَاۤءَ اللّٰهُ اٰمِنٖينَ مُحَلِّقٖينَ رُؤُسَكُمْ وَمُقَصِّرٖينَ

kısaltanlar olarak · ve · başlarınızı · tıraş edenler olarak · emniyet içinde kimseler olarak · Allah · dilemişse · eğer · Harâma

لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذٰلِكَ

bundan · önce · ve kıldı · bilmediniz · o şeyleri ki · işte bildi · korkmuyorsunuz

فَتْحًا قَرٖيبًا هُوَ الَّذٖى اَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدٰى وَدٖينِ الْحَقِّ

o hak · dîn ile · ve · hidâyet ile · Resûlünü · gönderdi · o zâttır ki · o · yakın · bir fetih

لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدّٖينِ كُلِّهٖ وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهٖيدًا

şâhid olarak · Allah · yeter · ve · hepsi · dînin · üzerine · onu üstün kılması için

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ

Muhammed | Resûlüdür | Allahın | ve o kimseler ki | onunla beraberdir | çok şiddetlidirler | kâfirlere karşı | gâyet merhametlidirler | aralarında

تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ

onları görürsün | çok rükû' edenler | çok secde edenler | isterler | bir lütuf | Allah'dan | ve | bir rızâ | alametleri

فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَاةِ

yüzlerindedir | eserinden | secdenin | bu | onların vasıflarıdır | Tevrat'taki

وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ

ve | vasıfları | İncil'deki | bir ekin gibidir ki | çıkardı | filizini | sonra onu kuvvetlendirdi | sonra kalınlaştı

فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَ

sonra dikildi | gövdeleri üzerinde | hayrete düşürüyor | ekincileri | öfkelendirmesi içindir | onlarla | kafirleri | va'd etmiştir

اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾

Allah | o kimselere ki | iman ettiler | ve | yaptılar | salih ameller | onlardan | bir mağfiret | ve | bir mükafat | büyük

سُورَةُ الْحُجُرَاتِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانِي عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ismiyle | Allah'ın | Rahmân | Rahîm

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا

ey | o kimseler ki | îmân ettiler | geçmeyin | önüne | Allahın | ve | Resûlünün | ve | sakının

اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ

Allahdan | şübhesiz | Allah | hakkıyla işitendir | herşeyi bilendir | ey | o kimseler ki | îmân ettiler | yükseltmeyin | seslerinizi

فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَنْ تَحْبَطَ

üstüne | sesinin | peygamberin | ve | bağırmayın | ona | sözle | bağırmanız gibi | bazınızın | bazısına | boşa gider diye

أَعْمَالُكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ

amelleriniz | siz iken | farkında olmuyorsunuz | doğrusu | o kimseler ki | kısıyorlar | seslerini | yanında | Resûlünün

اللَّهِ أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ

Allah | işte onlar | o kimselerdir ki | imtihân etti | Allah | kalblerini | takvâ için | onlar için vardır | bir mağfiret | ve | bir ecir

عَظِيمٌ ﴿٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

büyük | doğrusu | o kimseler ki | sana sesleniyorlar | arkasından | odaların | onların çoğu | akıl erdirmiyorlar

29- Muhammed Allah'ın Resûlüdür. Ve onun berâberinde bulunanlar; kâfirlere karşı çok şiddetli, kendi aralarında gâyet merhametlidirler; onları çokça rükû' eden kimseler ve çokça secde eden kimseler olarak görürsün; *(onlar)* Allah'dan bir lütuf ve bir rıdvân *(sâdece O'nun rızâsını)* isterler.[1]

Secde eserinden olan alâmetleri, yüzlerindedir. Bu, onların Tevrât'taki vasıflarıdır.

İncîl'deki vasıfları ise, bir ekin gibidir ki filizini çıkarmış, sonra onu kuvvetlendirmiş, sonra kalınlaşmış da gövdesi üzerine dikilmiştir; *(bu hâl)* ekincilerin hoşuna gider; *(onlar hakkındaki bu benzetme)* kâfirleri onlarla öfkelendirmek içindir.

Allah, onlardan îmân edip sâlih ameller işleyenlere bir mağfiret ve *(pek)* büyük bir mükâfât va'd etmiştir.

49- HUCURÂT SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 18 âyettir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Ey îmân edenler! Allah'ın ve Resûlünün önüne geçmeyin! Ve Allah'dan sakının! Şübhesiz ki Allah, Semî' *(herşeyi işiten)*dir, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

2- Ey îmân edenler! Seslerinizi peygamberin sesinin üstüne çıkarmayın!

Birbirinize bağırmanız gibi ona sözü öyle yüksek sesle söylemeyin!

Yoksa siz farkında bile olmadan amelleriniz boşa gider!

3- Doğrusu, Allah Resûlünün huzûrunda *(ona olan hürmetlerinden)* seslerini kısanlar var ya, işte onlar öyle kimselerdir ki, Allah onların kalblerini takvâ için imtihân etmiştir *(de onlar bu âdâba riâyet etmekle onda muvaffak olmuşlardır)*.

Onlar için bir mağfiret ve *(pek)* büyük bir mükâfât vardır.

4- *(Ey Habîbim!)* Doğrusu sana **hucurât**'ın *(odaların)* arkasından *(evinin dışından, edebe muhâlif olarak)* seslenen kimseler var ya, onların çoğu *(bu âdâba)* akıl erdirmiyorlar.

5- Hâlbuki gerçekten onlar, *(sen evinden)* kendilerine çıkıncaya kadar sabretselerdi, *(bu)* kendileri için elbette hayırlı olurdu. Bununla berâber Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

6- Ey îmân edenler! Eğer fâsık *(yalancı, günahkâr)* bir kimse size bir haber getirirse, önce *(onun doğruluğunu)* iyice araştırın ki bilmeyerek bir topluluğa sataşırsınız da *(bu hareketiniz doğru olmadığından)* yaptığınıza pişmân olan kimseler olursunuz.

7- Hem bilin ki, şübhesiz aranızda Allah'ın Resûlü vardır. Eğer *(o)*, birçok işte size uyacak olsaydı, gerçekten sıkıntıya düşerdiniz; fakat Allah, size îmânı sevdirmiş ve onu kalblerinizde süslemiştir. Küfrü, fıskı ve isyânı ise size *(kalblerinize)* çirkin göstermiştir. İşte onlar, gerçekten doğru yolda olanlardır!

8- *(Bu,)* Allah'dan bir lütuf ve bir ni'mettir. Allah ise, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

9- Eğer mü'minlerden iki tâife birbirleriyle vuruşurlarsa, hemen aralarını düzeltin! Artık onlardan biri *(aralarında hüküm verdikten sonra yine de)* ötekine haksızca zulmederse, o takdirde Allah'ın emrine dönünceye kadar, o saldıran *(taraf)*la savaşın! Fakat dönerse, o hâlde aralarını adâletle düzeltin ve adâletli olun! Şübhesiz ki Allah, adâletli olanları sever.

10- Mü'minler ancak kardeştirler;[1] öyle ise o iki kardeşinizin arasını düzeltin ve Allah'dan sakının ki merhamet olunasınız!

11- Ey îmân edenler! Bir topluluk, *(başka)* bir toplulukla alay etmesin; olur ki *(onlar)*, kendilerinden daha hayırlı olabilirler! Birtakım kadınlar da *(başka)* kadınlarla *(alay etmesinler)*! Belki *(onlar da)* kendilerinden daha hayırlıdırlar. Kendinizi *(birbirinizi)* de ayıplamayın ve birbirinizi *(kötü)* lâkablar ile çağırmayın! İmandan sonra fâsıklık ismi *(günahla anılmak)*, ne kötüdür! Artık kim *(bu kötü amelinden vazgeçerek)* tevbe etmezse, işte onlar zâlimlerin ta kendileridir!

وَلَوْ اَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتّٰى تَخْرُجَ اِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاللّٰهُ

Allah ve | onlar için | hayırlı | elbette olmuştu | kendilerine | çıkmana dek | tâ ki | sabretselerdi | şübhesiz onlar | eğer | ve

غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٥﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِنْ جَٓاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَاٍ

bir haber ile | fâsık bir kimse | size gelmişse | eğer | îmân ettiler | o kimseler ki | ey | çok merhametlidir | çok bağışlayandır

فَتَبَيَّنُٓوا اَنْ تُص۪يبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلٰى مَا فَعَلْتُمْ نَادِم۪ينَ

pişmân olan kimseler | yaptınız | o şeye ki | ve olursunuz | cehâletle | bir topluluğa | isâbet edersiniz diye | önce açıklığa kavuşturun

﴿٦﴾ وَاعْلَمُٓوا اَنَّ ف۪يكُمْ رَسُولَ اللّٰهِ لَوْ يُط۪يعُكُمْ ف۪ي كَث۪يرٍ مِنَ الْاَمْرِ

işten | birçoğunda | size itâat edecek olsa | eğer | Allahın | Resûlü | içinizde var | şübhesiz | bilin | ve

لَعَنِتُّمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ حَبَّبَ اِلَيْكُمُ الْا۪يمَانَ وَزَيَّنَهُ ف۪ي قُلُوبِكُمْ

kalblerinizde | onu süslemiştir | ve | îmânı | size | sevdirmiş | Allah | fakat | elbette sıkıntıya düşmüştünüz

وَكَرَّهَ اِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَۜ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَۙ

doğru yolda olanlar | onlardır | işte onlar | isyânı | ve | fıskı | ve | küfrü | size | ve çirkin göstermiştir

﴿٧﴾ فَضْلًا مِنَ اللّٰهِ وَنِعْمَةًۜ وَاللّٰهُ عَل۪يمٌ حَك۪يمٌ ﴿٨﴾ وَاِنْ طَٓائِفَتَانِ

iki tâife | eğer | ve | her işi hikmetlidir | herşeyi bilendir | Allah | ve | bir ni'mettir | ve | Allah'dan | bir lütuf

مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَ اقْتَتَلُوا فَاَصْلِحُوا بَيْنَهُمَاۚ فَاِنْ بَغَتْ اِحْدٰيهُمَا عَلَى الْاُخْرٰى

diğerine | o ikisinden biri | saldırmışsa | artık eğer | aralarını | hemen düzeltin | savaşsalar | mü'minlerden

فَقَاتِلُوا الَّت۪ي تَبْغ۪ي حَتّٰى تَف۪ٓيءَ اِلٰٓى اَمْرِ اللّٰهِۚ فَاِنْ فَٓاءَتْ فَاَصْلِحُوا

o hâlde düzeltin | dönmüşse | fakat eğer | Allahın | emrine | dönünceye dek | tâ ki | saldırıyor | o şey ki | artık savaşın

بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَاَقْسِطُواۜ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِط۪ينَ ﴿٩﴾

adâletli olanları | sever | Allah | şübhesiz | adâletli olun | ve | adâletle | ikisinin arasını

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ اِخْوَةٌ فَاَصْلِحُوا بَيْنَ اَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللّٰهَ

Allah'dan | sakının | ve | iki kardeşinizin | arasını | öyle ise düzeltin | kardeştirler | mü'minler | ancak

لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسٰٓى

umulur | bir toplulukla | bir topluluk | alay etmesin | îmân ettiler | o kimseler ki | ey | merhamet olunursunuz | tâ ki siz

اَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَٓاءٌ مِنْ نِسَٓاءٍ عَسٰٓى اَنْ يَكُنَّ خَيْرًا

daha hayırlı | olmaları | umulur | kadınlarla | ne kadınlar | ve | kendilerinden | daha hayırlı | olmaları

مِنْهُنَّۚ وَلَا تَلْمِزُٓوا اَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْاَلْقَابِۜ بِئْسَ الِاسْمُ

ismi | ne kötüdür | lâkablar ile | birbirinize lâkab takmayın | ve | kendilerinizi | ayıplamayın | ve | onlardan

الْفُسُوقُ بَعْدَ الْا۪يمَانِۚ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١١﴾

zâlimler | onlardır | artık işte onlar | tevbe etmemişse | kim | ve | îmândan | sonra | fâsıklık

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا اجْتَنِبُوا كَث۪يراً مِنَ الظَّنِّۘ اِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ اِثْمٌ

günahtır zannın bazısı şübhesiz zandan çok sakının îmân ettiler o kimseler ki ey

وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضاًۜ اَيُحِبُّ اَحَدُكُمْ اَنْ يَأْكُلَ

yemesinden sizden bir kimse hoşlanır mı bazısını bazınız gıybet etmesin ve araştırmayın ve

لَحْمَ اَخ۪يهِ مَيْتاً فَكَرِهْتُمُوهُۜ وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ رَح۪يمٌ

merhametlidir tevbeleri kabul edendir Allah şübhesiz Allah'dan sakının ve işte ondan tiksindiniz ölmüş kardeşinin etini

(١٢) يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَاُنْثٰى وَجَعَلْنَاكُمْ

sizi kıldık ve bir dişiden ve bir erkekten sizi yarattık şübhesiz biz insanlar ey

شُعُوباً وَقَبَٓائِلَ لِتَعَارَفُواۜ اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰيكُمْۜ اِنَّ

şübhesiz en takvâlı olanınızdır Allahın katında en üstün olanınız doğrusu birbirinizi tanımanız için kabîleler ve milletler

اللّٰهَ عَل۪يمٌ خَب۪يرٌ (١٣) قَالَتِ الْاَعْرَابُ اٰمَنَّاۜ قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلٰكِنْ

fakat îmân etmediniz de ki îmân ettik bedevîler dediler herşeyden haberdardır herşeyi bilendir Allah

قُولُٓوا اَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْا۪يمَانُ ف۪ي قُلُوبِكُمْۜ وَاِنْ تُط۪يعُوا

itâat ederseniz eğer ve kalblerinize îmân henüz girmemiştir ve teslîm olduk deyin

اللّٰهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ اَعْمَالِكُمْ شَيْـٔاًۜ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ

merhametlidir bağışlayandır Allah şübhesiz bir şey amellerinizden size eksiltmez Resûlüne ve Allaha

(١٤) اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِه۪ ثُمَّ لَمْ

sonra Resûlüne ve Allah'a îmân ettiler o kimselerdir ki mü'minler ancak

يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ ف۪ي سَب۪يلِ

yolunda canlarıyla ve mallarıyla cihâd ettiler ve şübheye düşmediler

اللّٰهِۜ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ (١٥) قُلْ اَتُعَلِّمُونَ اللّٰهَ بِد۪ينِكُمْۜ

dîninizi Allah'a öğretiyor musunuz de ki sâdık olanlar onlardır işte onlar Allah

وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ

herşeyi Allah ve yerdedir o şeyleri ki ve göklerdedir o şeyleri ki bilir Allah ve

عَل۪يمٌ (١٦) يَمُنُّونَ عَلَيْكَ اَنْ اَسْلَمُواۜ قُلْ لَا تَمُنُّوا عَلَيَّ اِسْلَامَكُمْۚ بَلِ

bil'akis İslâm'a girmenizle beni minnette bırakmayın de ki İslâm'a girmeleriyle seni minnette bırakıyorlar hakkıyla bilendir

اللّٰهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ اَنْ هَدٰيكُمْ لِلْا۪يمَانِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ (١٧) اِنَّ

şübhesiz doğru kimseler iseniz eğer îmâna sizi erdirmesiyle sizi minnette bırakır Allah

اللّٰهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ وَاللّٰهُ بَص۪يرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (١٨)

yapıyorsunuz o şeyleri ki hakkıyla görendir Allah ve yerin ve göklerin gizliliklerini bilir Allah

12- Ey îmân edenler! Zannın çoğundan sakının! Şübhesiz ki zannın bazısı günahtır; *(birbirinizin kusûrunu inceden inceye)* araştırmayın; bazınız, bazınızı gıybet etmesin! Sizden bir kimse, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı?[1] İşte bundan tiksindiniz! O hâlde Allah'dan sakının! Şübhe yok ki Allah, Tevvâb *(tevbeleri çok kabûl eden)*dir, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

13- Ey insanlar! Şübhesiz ki biz, sizi bir erkek ve bir dişiden *(Âdem ile Havvâ'dan)* yarattık. Birbirinizi tanımanız için de sizi, milletler ve kabîleler kıldık.[2] Doğrusu Allah katında sizin en üstün olanınız, en takvâlı olanınızdır. Muhakkak ki Allah, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir, Habîr *(herşeyden haberdâr olan)*dır.

14- Bedevîler*(den bir kısmı)*: "Îmân ettik!" dediler. De ki: "*(Siz aslında gerçekten)* îmân etmediniz; fakat 'Teslîm olduk!' deyin; çünki iman henüz kalblerinize girmemiştir. Eğer Allah'a ve Resûlüne itâat ederseniz, *(Allah)* amellerinizden hiçbir şey eksiltmez. Şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*-dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir."

15- Mü'minler ancak o kimselerdir ki, Allah'a ve Resûlüne îmân ederler, sonra şübheye düşmezler ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihâd ederler! İşte onlar, *(îmanlarında)* gerçekten sâdık olanlardır!

16- De ki: "*(Siz)* dîninizi *(dindar olup, onda sâdık olduğunuzu)* Allah'a mı öğretiyorsunuz? Hâlbuki Allah, göklerde olanları ve yerde bulunanları bilir. Çünki Allah, herşeyi hakkıyla bilendir."

17- *(Onlar)* İslâm'a girmelerini senin başına kakıyorlar. De ki: "İslâm'a girmenizle beni minnet altında bırakmayın! Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, bil'akis sizi îmâna erdirdiği için Allah sizi minnet altında bırakır."

18- Muhakkak ki Allah, göklerin ve yerin gizliliklerini bilir. Çünki Allah, ne yaparsanız hakkıyla görendir.

50- KÂF SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 45 âyettir.]

بسم الله الرحمن الرحيم

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- **Kâf.** Şerefli Kur'ân'a yemîn olsun ki *(Mekke kâfirleri Muhammed'e îmân etmediler)*!

2- Bil'akis kendilerine içlerinden bir korkutucu gelmesine hayret ettiler de, o kâfirler dedi ki: "Bu, şaşılacak bir şeydir!"

3- "*(Biz)* öldüğümüz ve bir toprak hâline geldiğimiz zaman mı *(diriltileceğiz)*? Bu, *(akıldan)* uzak bir dönüştür!"

4- Gerçekten *(biz, onlar öldükten sonra)* yerin kendi *(cesed)*lerinden neleri eksilttiğini bilmişizdir. Ve katımızda *(herşeyi)* kaydeden bir kitab *(Levh-i Mahfûz)* vardır.

5- Hayır! Kendilerine geldiğinde o hakkı yalanladılar; şimdi onlar, karmakarışık bir iş içindedirler.

6- Üstlerindeki göğe hiç bakmadılar mı ki, onu nasıl binâ etmişiz ve onu süslemişiz? Hem onun hiçbir çatlağı yoktur![1]

7- Ve yere *(de bakmadılar mı ki)*, onu *(nasıl)* yaydık; oraya sâbit dağlar yerleştirdik ve orada her cins *(her çift)* güzel *(bitki)*den bitirdik.

8- *(Bütün bunlar, Rabbine)* yönelen her kula basîreti*(ni)* açmak ve *(ona)* ibret vermek içindir.

9, 10, 11- Hem gökten bereketli bir su indirdik de, kullara rızk olmak üzere, onunla bahçeler, biçilecek ekinler ve tomurcukları *(salkımları)* üst üste dizilmiş yüksek hurma ağaçları yetiştirdik. Hem onunla ölü bir yeri dirilttik. İşte *(kabirlerden)* çıkış böyledir!

12- Onlardan önce Nûh kavmi, Ress halkı ve Semûd *(kavmi)* de yalanlamıştı.

13- Âd *(kavmi)*, Fir'avun ve Lût'un kardeşleri *(olan kavimler)* de *(yalanladılar)*.

14- Eyke halkı ve Tübba' kavmi de! Bütün bunlar peygamberleri*(ni)* yalanladı da, tehdîdim *(azâbımın üzerlerine inmesi)* hak oldu!

15- Peki *(biz)* ilk yaratma ile âciz mi kaldık *(ki sizi tekrar yaratamayalım)*? Hayır! Onlar yeni bir yaratmadan şübhe içindedirler.[2]

سورة ق مكية
وهي خمس وأربعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

ق والقرآن المجيد ① بل عجبوا أن جاءهم منذر منهم فقال الكافرون

kâfirler | dedi ki | onlardan | bir korkutucu | kendilerine gelmesine | hayret ettiler | bil'akis | şerefli Kur'ân'a | and olsun | kâf

هذا شيء عجيب ② أإذا متنا وكنا ترابا ذلك رجع بعيد ③ قد علمنا

bildik | gerçekten | uzak | bir dönüştür | bu | bir toprak | olduk | ve | öldük | o vakit mi ki | şaşılacak | bir şeydir | bu

ما تنقص الأرض منهم وعندنا كتاب حفيظ ④ بل كذبوا بالحق

hakkı | yalanladılar | bil'akis | muhâfaza eden | bir kitab | katımızda var | ve | onlardan | yer | eksiltiyor | o şeyi ki

لما جاءهم فهم في أمر مريج ⑤ أفلم ينظروا إلى السماء فوقهم

üstlerindeki | göğe | hiç bakmadılar mı ki | karmakarışık | bir iş içindedirler | şimdi onlar | onlara geldi | ne zaman ki

كيف بنيناها وزيناها وما لها من فروج ⑥ والأرض مددناها

onu uzattık | yere ki | ve | yarıklar | onun için yoktur | ve | ve onu süslemişiz | ve | onu binâ etmişiz | nasıl

وألقينا فيها رواسي وأنبتنا فيها من كل زوج بهيج ⑦ تبصرة

basîreti açmak için | güzel | çiftin | hepsinden | orada | bitirdik | ve | sâbit dağlar | içine | attık | ve

وذكرى لكل عبد منيب ⑧ ونزلنا من السماء ماء مباركا فأنبتنا

ve bitirdik | bereketli | bir su | gökten | indirdik | ve | yönelen | kulun | hepsi için | ibret vermek | ve

به جنات وحب الحصيد ⑨ والنخل باسقات لها طلع نضيد ⑩

üst üste dizilmiş | bir tomurcuk | onlar için vardır | uzayanlar olarak | hurma ağaçları | ve | biçilenin | dânesini | ve | bahçeler | onunla

رزقا للعباد وأحيينا به بلدة ميتا كذلك الخروج ⑪ كذبت

yalanlamıştı | çıkış | işte böyledir | ölü | bir beldeyi | onunla | dirilttik | ve | kullara | bir rızk olarak

قبلهم قوم نوح وأصحاب الرس وثمود ⑫ وعاد وفرعون وإخوان

kardeşleri | ve | Fir'avun | ve | Âd | ve | Semûd | ve | Ress halkı | ve | Nûhun | kavmi | onlardan önce

لوط ⑬ وأصحاب الأيكة وقوم تبع كل كذب الرسل فحق

ve hak oldu | peygamberleri | yalanladı | bütün bunlar | Tübba' | kavmi | ve | Eyke halkı | ve | Lût'un

وعيد ⑭ أفعيينا بالخلق الأول بل هم في لبس من خلق جديد ⑮

yeni | bir yaratmadan | bir karışıklıktadır | onlar | bil'akis | ilk | yaratma ile | peki âciz mi kaldık | tehdîdim

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهٖ نَفْسُهُ وَنَحْنُ اَقْرَبُ اِلَيْهِ مِنْ

ona daha yakınız biz ve nefsi ona vesvese veriyor o şeyi ki biliriz ve insanı yarattık and olsun gerçekten ve

حَبْلِ الْوَرٖيدِ ﴿١٦﴾ اِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمٖينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعٖيدٌ

oturandır soldan ve sağdan iki kaydedici alıp kaydeder o vakit ki şah damarından

﴿١٧﴾ مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ اِلَّا لَدَيْهِ رَقٖيبٌ عَتٖيدٌ ﴿١٨﴾ وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ

ölümün sarhoşluğu gelmiştir ve hazır bir gözetleyici yanında vardır ancak bir sözden söylemez

بِالْحَقِّ ذٰلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحٖيدُ ﴿١٩﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذٰلِكَ يَوْمُ الْوَعٖيدِ ﴿٢٠﴾

tehdid günüdür işte bu Sûr'a üfürülmüştür ve kaçıyorsun ondan idin o şeydir ki işte bu hak ile

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهٖيدٌ ﴿٢١﴾ لَقَدْ كُنْتَ فٖي غَفْلَةٍ مِنْ

gaflette idin and olsun gerçekten bir şâhid ve bir sevk edici beraberinde var nefis her gelmiştir ve

هٰذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدٖيدٌ ﴿٢٢﴾ وَقَالَ قَرٖينُهُ

arkadaşı dedi ve keskindir bu gün artık gözün perdeni senden şimdi açtık bundan

هٰذَا مَا لَدَيَّ عَتٖيدٌ ﴿٢٣﴾ اَلْقِيَا فٖي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنٖيدٍ ﴿٢٤﴾ مَنَّاعٍ

mâni' olanı inadcıyı kâfiri her cehenneme ikiniz atın hazırdır yanımdadır o şey ki bu

لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُرٖيبٍ ﴿٢٥﴾ اَلَّذٖي جَعَلَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَاَلْقِيَاهُ

artık onu ikiniz atın başka bir ilâh Allah ile beraber kıldı o ki şübheciyi zâlimi hayra

فِي الْعَذَابِ الشَّدٖيدِ ﴿٢٦﴾ قَالَ قَرٖينُهُ رَبَّنَا مَا اَطْغَيْتُهُ وَلٰكِنْ كَانَ

idi fakat onu azdırmadım Rabbimiz arkadaşı dedi şiddetli azâbın içine

فٖي ضَلَالٍ بَعٖيدٍ ﴿٢٧﴾ قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ اِلَيْكُمْ بِالْوَعٖيدِ ﴿٢٨﴾

tehdidi size takdîm ettim halbuki gerçekten huzûrumda çekişmeyin buyurdu ki uzak bir dalâlet içinde

مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا اَنَا بِظَلَّامٍ لِلْعَبٖيدِ ﴿٢٩﴾ يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ

cehenneme deriz o gün kullara zulmedici ben değilim ve katımda söz değiştirilmez

هَلِ امْتَلَاْتِ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَزٖيدٍ ﴿٣٠﴾ وَاُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقٖينَ

takvâ sâhiblerine cennet yaklaştırılmıştır ve fazladan var mı der ve doldun mu

غَيْرَ بَعٖيدٍ ﴿٣١﴾ هٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِكُلِّ اَوَّابٍ حَفٖيظٍ ﴿٣٢﴾ مَنْ خَشِيَ

korktu o kimse ki muhâfaza eden çokça yönelen herkes içindir va'd ediliyorsunuz o şey ki budur uzak değildir

الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنٖيبٍ ﴿٣٣﴾ اُدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ

selâmetle oraya girin yönelmiş bir kalb ile geldi ve gıyabda Rahmân'dan

ذٰلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿٣٤﴾ لَهُمْ مَا يَشَاؤُنَ فٖيهَا وَلَدَيْنَا مَزٖيدٌ ﴿٣٥﴾

fazla katımızda vardır ve orada istiyorlar o şeyler ki onlar için vardır ebedîlik günüdür bu

16- Celâlim hakkı için, insanı *(biz)* yarattık ve nefsinin ona ne vesvese verdiğini biliriz! Çünki biz, ona şah damarından daha yakınız![1]

17- O iki kaydedici *(melek her yaptığınızı)* kaydederken, *(onlar)* sağdan ve soldan *(her iki tarafınızda)* oturmakta olan *(melek)*lerdir.

18- *(İnsan)* hiçbir söz söylemez ki, mutlakā yanında hazır bir gözetleyici *(melek)* bulunmasın!

19- Ve ölüm sarhoşluğu hak olarak gelmiştir. *(O vakit ona:)* "*(Ey insan!)* İşte bu, kendisinden kaçıp durduğun şeydir!" *(denilir.)*

20- Sûra da üfürülmüştür. İşte bu, tehdid günüdür!

21- Ve herkes, berâberinde bir sevk edici, bir de şâhidlik edici *(iki melek)* olduğu hâlde gelmiştir.

22- *(Ona şöyle denilir:)* "And olsun ki, *(sen)* bundan gaflette idin; şimdi senden perdeni *(kaldırıp)* açtık; bu gün artık gözün keskindir!"

23- *(Berâberinde)* ona arkadaş olan *(melek)* de: "İşte yanımda bulunan *(amel defteri)* hazırdır!" der.

24- *(Allah, o iki meleğe şöyle emreder:)* "Atın Cehenneme! Her bir kâfiri, inadcıyı!"

25- "Hayra mâni' olanı, zâlimi, şübheciyi!"

26- "O ki, Allah ile berâber başka bir ilâh edinmiştir; bu yüzden onu şiddetli azâbın içine atın!"

27- Onun arkadaşı *(olan şeytan)*: "Rabbimiz! Onu *(ben)* azdırmadım; fakat *(o, haktan)* uzak bir dalâlet içinde idi!" der.

28- *(Allah)* buyurur ki: "Huzûrumda çekişmeyin! Çünki size muhakkak *(azâb edeceğime dâir)* önceden tehdidde bulunmuştum!"

29- "Benim katımda söz değiştirilmez. Ve ben kullar*(ım)*a aslâ zulmedici değilim!"

30- O gün Cehenneme: "Doldun mu?" deriz; *(o da:)* "Daha var mı?" der!

31- Cennet ise takvâ sâhiblerine yaklaştırılmıştır, uzak değildir!

32, 33- *(Onlara şöyle denir:)* "*(İşte,)* va'd edilmekte olduğunuz *(Cennet)* budur! *(Allah'a)* çokça yönelen *(tevbe eden)*, *(O'nun emir ve yasaklarını)* gözeten, görmediği hâlde Rahmân'dan korkan ve *(Allah'a)* yönelmiş bir kalb ile gelen herkes içindir!"

34- "Oraya selâmetle girin! Bu, ebedîlik günüdür!"

35- Orada kendileri için ne isterlerse vardır; katımızda daha fazlası da vardır!

36- *(Biz)* onlardan *(Mekke'lilerden)* önce, nice nesilleri helâk ettik ki, onlar kendilerinden kuvvetçe daha şiddetli idiler; bu yüzden diyar diyar dolaştılar. *(Hiç ölümden)* kurtuluş var mı?

37- Şübhesiz ki bunda, kalbi olan veya *(fikren)* hazır bulunup kulak veren kimseler için gerçekten bir ibret vardır.

38- And olsun ki, gökleri ve yeri ve ikisi arasında bulunanları altı günde yarattık. Bize hiçbir yorgunluk da dokunmadı.

39- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* O hâlde *(onların)* söylediklerine sabret! Hem güneşin doğmasından önce ve batmasından önce Rabbine hamd ile *(O'nu)* tesbîh et *(sabah, öğle ve ikindi namazlarını kıl)*!

40- Gecenin bir kısmında ve secdelerin arkalarında da O'nu tesbîh et *(akşam ve yatsı namazlarını ve sabah namazının sünnetini kıl ve ardındaki tesbîhâtı yap)*!

41- Ve nidâ eden *(İsrâfîl)*'in, yakın bir yerden sesleneceği güne kulak ver!

42- O gün *(bütün halk)* o *(korkunç)* sesi *(İsrâfîl'in sûra ikinci üfleyişini)* gerçek olarak işiteceklerdir! İşte bu, *(kabirlerden)* çıkış günüdür!

43- Şübhesiz ki ancak biz hayat veririz ve öldürürüz; dönüş de ancak bizedir.

44- O gün yer, onlardan yarılır; sür'atli kimseler olarak *(kabirlerinden çıkarlar)*! İşte bu haşirdir; bize göre pek kolaydır!

45- Biz onların söylemekte olduklarını en iyi bileniz; sen ise onların üzerinde bir zorlayıcı değilsin; o hâlde, tehdîdimden korkanlara Kur'ân ile nasîhat et!

51- ZÂRİYÂT SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 60 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Yemîn olsun **zâriyât**'a *(o tozutup savuran rüzgârlara)*!

2- Sonra o ağırlık yüklenen *(bulut)*lara!

3, 4- Sonra o kolaylıkla akıp giden *(gemilere, vâsıta)*lara! Sonra o *(bütün)* işleri taksîm eden *(melek)*lere!

5- Şübhesiz ki va'd edilegeldiğiniz şey *(öldükten sonra dirilmeniz)*, gerçekten doğrudur.

6- Muhakkak ki dîn *(amellere mükâfât ve cezâ günü)* elbette vâki' *(olacak)*tır.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا

bu yüzden dolaştılar | yakalayışça | kendilerinden | daha şiddetlidir | onlar | nesillerden | onlardan önce | helâk ettik | nice | ve

فِي الْبِلَادِ هَلْ مِنْ مَحِيصٍ ﴿٣٦﴾ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَذِكْرٰى لِمَنْ كَانَ لَهُ

onun için | oldu | o kimseler için ki | elbette bir ibret | bunda vardır | şübhesiz | bir kaçış yeri mi var | diyarlarda

قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ

gökleri | yarattık | and olsun gerçekten | ve | şâhid olan | o iken | kulak | attı | veya | bir kalb

وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ

bir yorgunluk | bize dokunmadı | ve | gün | altı | içinde | ikisi arasındadır | o şeyleri ki | ve | yeri | ve

﴿٣٨﴾ فَاصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ

güneşin | doğmasından | önce | Rabbine | hamd ile | tesbîh et | ve | söylüyorlar | o şeylere ki | o hâlde sabret

وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ﴿٣٩﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ السُّجُودِ ﴿٤٠﴾ وَاسْتَمِعْ يَوْمَ

o günü ki | dinle | ve | secdelerin | arkalarında | ve | böyle onu tesbîh et | geceden | ve | batmasından | önce | ve

يُنَادِ الْمُنَادِ مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٤١﴾ يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ

gerçek olarak | o sesi | işitirler | o gün | yakın | bir yerden | nidâ eden | seslenecek

ذٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ ﴿٤٢﴾ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾ يَوْمَ

o gün | dönüş | bizedir | ve | öldürürüz | ve | hayat veririz | biz | şübhesiz biz | çıkış | günüdür | işte bu

تَشَقَّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ﴿٤٤﴾ نَحْنُ أَعْلَمُ

en iyi bileniz | biz | pek kolaydır | üzerimize | haşirdir | işte bu | çok hızlılar olarak | onlardan | yer | yarılır

بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ ﴿٤٥﴾

tehdîdimden | korkuyor | o kimseye ki | Kur'ân ile | o hâlde nasîhat et | bir zorlayıcı | onların üzerinde | sen değilsin | ve | söylüyorlar | o şeyleri ki

سُورَةُ الذَّارِيَاتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتُّونَ آيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm | Rahmân | Allah'ın | ismiyle

وَالذَّارِيَاتِ ذَرْوًا ﴿١﴾ فَالْحَامِلَاتِ وِقْرًا ﴿٢﴾ فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا ﴿٣﴾

bir kolaylıkla | sonra o akıp gidenlere | bir ağırlık | sonra o yüklenenlere | bir tozutma ile | yemîn olsun tozutanlara | ve

فَالْمُقَسِّمَاتِ أَمْرًا ﴿٤﴾ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ ﴿٥﴾ وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ﴿٦﴾

elbette vâki'dir | hesab | şübhesiz | ve | gerçekten doğrudur | size va'd ediliyor | şübhesiz o şey ki | işleri | sonra o taksîm edenlere

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ ﴿٧﴾ اِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُخْتَلِفٍ ﴿٨﴾ يُؤْفَكُ عَنْهُ

and olsun göğe · sâhibi · yolların · doğrusu siz · elbet içindesiniz · bir söz · çeşitli · çevrilir · ondan

مَنْ اُفِكَ ﴿٩﴾ قُتِلَ الْخَرَّاصُونَ ﴿١٠﴾ اَلَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ

o kimse ki · çevrildi · kahrolsun · o yalancılar · o kimseler ki · onlar · cehâlet içinde · gâfillerdir

﴿١١﴾ يَسْـَٔلُونَ اَيَّانَ يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٢﴾ يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ ﴿١٣﴾ ذُوقُوا

soruyorlar · ne zaman · günü · hesab · o gün · onlar · ateş üzerinde · yakılırlar · tadın

فِتْنَتَكُمْ هٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٤﴾ اِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي

fitnenizi · budur · o şey ki · idiniz · kendisini · acele istiyorsunuz · şübhesiz · takvâ sâhibleri

جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٥﴾ اٰخِذِينَ مَا اٰتٰيهُمْ رَبُّهُمْ اِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذٰلِكَ

cennetlerde · ve · pınarlardadır · almış kimseler olarak · o şeyleri ki · onlara verdi · Rableri · şübhesiz onlar · idiler · önce · bundan

مُحْسِنِينَ ﴿١٦﴾ كَانُوا قَلِيلًا مِنَ الَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَبِالْاَسْحَارِ هُمْ

iyilik edenler · idiler · pek az · geceden · uyurlar · ve · seherlerde · onlar

يَسْتَغْفِرُونَ ﴿١٨﴾ وَفِي اَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿١٩﴾ وَفِي

istiğfâr ederlerdi · ve · mallarında var · bir hak · dilenen için · ve · yoksul için · ve

الْاَرْضِ اٰيَاتٌ لِلْمُوقِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَفِي اَنْفُسِكُمْ اَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾ وَفِي

yerde vardır · deliller · kat'î îmân edenler için · ve · nefislerinizde · hiç görmez misiniz · ve

السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ﴿٢٢﴾ فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ اِنَّهُ لَحَقٌّ

gökte var · rızkınız · ve · o şeyler ki · va'd ediliyorsunuz · işte and olsun Rabbine · göğün · ve · yerin · şübhesiz o · elbet bir gerçektir

مِثْلَ مَا اَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ ﴿٢٣﴾ هَلْ اَتٰيكَ حَدِيثُ ضَيْفِ اِبْرٰهِيمَ الْمُكْرَمِينَ

o şey gibi ki · şübhesiz siz · konuşuyorsunuz · sana geldi mi · haberi · misâfirlerinin · İbrâhîm'in · şerefli kılınmışlar olan

﴿٢٤﴾ اِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ ﴿٢٥﴾

o vakit ki · girdiler · üzerine · ve demişlerdi · selâm · dedi · selâm · bir topluluk · tanınmamış

فَرَاغَ اِلٰى اَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ ﴿٢٦﴾ فَقَرَّبَهُ اِلَيْهِمْ قَالَ

hemen geçti · âilesinin yanına · çok geçmeden geldi · bir buzağı ile · semiz · sonra onu yaklaştırdı · kendilerine · dedi

اَلَا تَاْكُلُونَ ﴿٢٧﴾ فَاَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ وَبَشَّرُوهُ

yemez misiniz · bunun üzerine içine düştü · onlardan dolayı · bir korku · dediler · korkma · ve · onu müjdelediler

بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٢٨﴾ فَاَقْبَلَتِ امْرَاَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ

bir oğul ile · çok âlim · bunun üzerine geldi · zevcesi · çığlık içinde · ve elini vurdu · yüzüne · ve · dedi

عَجُوزٌ عَقِيمٌ ﴿٢٩﴾ قَالُوا كَذٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ اِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٣٠﴾

bir kocakarı · kısır · dediler · böyledir · buyurdu · Rabbin · şübhesiz o · odur · her işi hikmetli · herşeyi bilen

7, 8- *(Çeşitli)* yollara sâhib olan göğe yemîn olsun ki, doğrusu siz *(peygamber ve Kur'ân hakkında)* gerçekten çeşitli sözler *(iddiâlar)* içindesiniz.

9- Ondan *(Kur'ân'dan)* çevrilen, çevrilir.

10, 11, 12- Kahrolsun o yalancılar! O kimseler ki, onlar cehâlet içinde bulunan gâfillerdir. "Dîn *(hesab)* günü ne zaman?" diye soruyorlar.

13- O gün onlar, ateş üzerinde azâb edileceklerdir.

14- *(Zebâniler onlara:)* "Tadın azâbınızı! Kendisini acele istemekte olduğunuz şey, *(işte)* budur!" *(derler.)*

15, 16, 17, 18- Şübhesiz ki takvâ sâhibleri, Rablerinin kendilerine verdiğini almış kimseler olarak, Cennetlerde ve pınar başlarındadırlar. Çünki onlar, bundan önce iyilik eden kimselerdi. Gecenin az bir kısmında uyurlardı. Seherlerde de onlar istiğfâr ederler *(mağfiret dilerler)*di.

19- Onların mallarında, dilenen ve *(iffetinden dolayı dilenmeyen)* yoksul için bir hak vardır *(verirler)*!

20, 21, 22- Kat'î olarak îmân edecekler için yerde ve kendi nefislerinizde *(Allah'ın kudretine ve birliğine)* deliller vardır. Hiç görmez misiniz? Gökte de, rızkınız ve va'd edilmekte olduğunuz *(Cennetler)* vardır.

23- İşte göğün ve yerin Rabbine and olsun ki, şübhesiz o, gerçekten sizin konuşmakta olmanız gibi kesin bir gerçektir.

24- *(Ey Habîbim!)* İbrâhîm'in şerefli kılınmış misâfirlerinin *(o meleklerin)* haberi sana geldi mi?

25, 26- *(Onlar İbrâhîm'in)* yanına girdiklerinde: "Selâm *(senin üzerine olsun)*!" demişlerdi. *(O da:)* "Selâm *(sizin üzerinize de olsun!)* *(Siz buralarda)* tanınmamış bir topluluk*(sunuz)*." dedi. Hemen sezdirmeden âilesinin yanına gitti, çok geçmeden *(kızartılmış)* semiz bir buzağı *(eti)* getirdi.

27- Sonra onu kendilerine yaklaştırdı: "Yemez misiniz?" dedi.

28- *(Yemediklerini görünce,)* onlardan dolayı içine bir korku düştü. *(Onlar:)* "Korkma!" dediler. Ve onu çok âlim bir oğul *(olacak İshâk)* ile müjdelediler!

29- Bunun üzerine zevcesi *(Sâre hayretle)* çığlık atarak geldi de elini yüzüne vurdu ve: "*(Ben)* kısır bir kocakarı*(yım; benim nasıl çocuğum olur?)*" dedi.

30- *(Onlar:)* "Bu böyledir; *(bunu)* Rabbin buyurdu. Şübhe yok ki, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)* ancak O'dur" dediler.

31- *(İbrâhîm:)* "O hâlde *(asıl)* mühim işiniz nedir, ey elçiler?" dedi.

32, 33, 34- Dediler ki: "Şübhesiz biz, bir günahkârlar topluluğuna gönderildik. Tâ ki onların üzerine çamurdan *(pişmiş)* taşlar atalım. *(Ki bu taşlar)* haddi aşan kimseler için *(hangisinin kime isâbet edeceği dahi belirlenerek)* Rabbinin katında damgalanmıştır."

35, 36- Bunun üzerine mü'minlerden orada bulunan kim varsa çıkardık. Zâten orada Müslümanlardan, bir ev *(halkı)* dışında *(kimse)* bulmadık.

37- O *(pek)* elemli azabdan korkanlar için de orada *(ibret alınacak)* bir alâmet bıraktık!

38- Mûsâ'da da *(ibretler vardır)*; hani onu apaçık bir delîl ile Fir'avun'a göndermiştik.

39, 40- Hâlbuki *(Fir'avun)* bütün kuvveti *(ordusu)* ile *(îmandan)* yüz çevirdi ve *(Mûsâ için)*: "*(O)* bir sihirbazdır veya bir delidir!" dedi. Bunun üzerine *(biz de)* onu ve ordusunu, kendisi kınanacak bir kimse olarak yakalayıp hepsini denize atıverdik.

41- Âd *(kavmin)*de de *(ibretler vardır)*; o vakit onların üzerine *(helâk edici)* o kısır rüzgârı göndermiştik.

42- *(O,)* üzerinden geçtiği hiçbir şeyi bırakmıyor, mutlakā onu toz gibi ediyordu!

43- Semûd *(kavmin)*de de *(ibretler vardır)*; o zaman onlara: "Bir zamâna kadar faydalanın *(bakalım)*!" denilmişti.

44- Buna rağmen *(onlar)* Rablerinin emrine karşı geldiler; bu yüzden, onlar bakıp dururlarken o yıldırım kendilerini yakalayıverdi.

45- Artık ne ayağa kalkmaya güç yetirebildiler, ne de *(kendilerine)* yardım edilen kimseler oldular.

46- Daha önce de Nûh kavmini *(helâk etmiştik)*. Çünki onlar *(peygamberlerini inkâr eden)* bir fâsıklar topluluğu idiler.

47- Göğü de kuvvet*(imiz)*le binâ ettik; ve şübhe yok ki biz, elbette *(devamlı sûrette onu)* genişleticileriz.

48- Yeri de döşedik; işte *(biz)* ne güzel döşeyiciler*(iz)*.

49- Ve herşeyden çift çift yarattık, olur ki ibret alırsınız.

50, 51- *(Ey Habîbim! De ki:)* "O hâlde Allah'a kaçın! Şübhesiz ki ben, size O'nun tarafından *(gönderilmiş)* apaçık bir korkutucuyum. Allah ile berâber başka bir ilâh edinmeyin! Doğrusu ben, size O'nun tarafından *(gönderilmiş)* apaçık bir korkutucuyum."

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ اَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٣١﴾ قَالُوا اِنَّا اُرْسِلْنَا اِلٰى قَوْمٍ

bir topluluğa ki — gönderildik — şübhesiz biz — dediler ki — elçiler — ey — durumunuz — o hâlde nedir — dedi

مُجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾ لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ طِينٍ ﴿٣٣﴾ مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ

Rabbinin — katında — işaretlenmiş — çamurdan — taşlar — üzerlerine — göndermemiz için — günahkârlardır

لِلْمُسْرِفِينَ ﴿٣٤﴾ فَاَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٥﴾ فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا

orada — zâten bulmadık — mü'minlerden — orada — idi — o kimseyi ki — bunun üzerine çıkardık — haddi aşanlar için

غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٦﴾ وَتَرَكْنَا فِيهَا اٰيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ

azâbdan — korkuyorlar — o kimseler için ki — bir alâmet — orada — bıraktık — ve — müslümanlardan — bir ev — dışında

الْاَلِيمَ ﴿٣٧﴾ وَفِي مُوسٰى اِذْ اَرْسَلْنَاهُ اِلٰى فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾

apaçık — bir delil ile — Fir'avun'a — onu göndermiştik — o vakit — Mûsâ'da — ve — elemli

فَتَوَلّٰى بِرُكْنِهِ وَقَالَ سَاحِرٌ اَوْ مَجْنُونٌ ﴿٣٩﴾ فَاَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ

ordusunu — ve — bunun üzerine onu yakaladık — bir delidir — veya — bir sihirbazdır — dedi — ve — bütün kuvveti ile — fakat yüz çevirdi

فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿٤٠﴾ وَفِي عَادٍ اِذْ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ

üzerlerine — göndermiştik — o vakit — Âd'de — ve — kınanacak bir kimse — kendisi iken — denize — böylece onları attık

الرِّيحَ الْعَقِيمَ ﴿٤١﴾ مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ اَتَتْ عَلَيْهِ اِلَّا جَعَلَتْهُ كَالرَّمِيمِ

toz gibi — onu kılıyordu — ancak — üzerine — geldi — bir şeyden ki — bırakmıyor — kısır — rüzgârı

﴿٤٢﴾ وَفِي ثَمُودَ اِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتّٰى حِينٍ ﴿٤٣﴾ فَعَتَوْا عَنْ اَمْرِ رَبِّهِمْ

Rablerinin — emrinden — fakat büyüklendiler — bir zamana — tâ ki — faydalanın — onlara — denilmişti — o zaman — Semûd'de — ve

فَاَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٤٤﴾ فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ

ayağa kalkmaya — artık güç yetiremediler — bakıyorlar — onlar iken — o yıldırım — hemen onları yakaladı

وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ ﴿٤٥﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ

fâsıklar — topluluğu — idiler — şübhesiz onlar — bundan önce — Nûhun — kavmini — ve — yardım edilenlerden — olmadılar — ve

﴿٤٦﴾ وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِاَيْدٍ وَاِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾ وَالْاَرْضَ فَرَشْنَاهَا

onu döşedik — yer ki — ve — elbet genişleticiyiz — şübhesiz biz — ve — bir kuvvetle — onu binâ ettik — gök ki — ve

فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ ﴿٤٨﴾ وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ

olur ki siz — iki çift — yarattık — herşeyden — ve — döşeyiciyiz — işte ne güzel

تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾ فَفِرُّوا اِلَى اللّٰهِ اِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٥٠﴾

apaçık — bir korkutucuyum — ondan — size — şübhesiz ben — Allah'a — o hâlde kaçın — ibret alırsınız

وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ اِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٥١﴾

apaçık — bir korkutucuyum — ondan — size — doğrusu ben — başka — bir ilâh — Allah ile — berâber — kılmayın — ve

كَذٰلِكَ مَٓا اَتَى الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ اِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ

işte böyle – gelmedi – o kimselere ki – onlardan öncedir – bir peygamber – ancak – dediler – bir sihirbazdır

اَوْ مَجْنُونٌ ﴿٥٢﴾ اَتَوَاصَوْا بِه۪ۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٥٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ

veya – bir mecnundur – birbirlerine tavsiye mi ettiler – bunu – bil'akis – onlar – topluluğudur – azgınlar – artık yüz çevir – onlardan

فَمَٓا اَنْتَ بِمَلُومٍ ﴿٥٤﴾ وَذَكِّرْ فَاِنَّ الذِّكْرٰى تَنْفَعُ الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٥٥﴾

hem sen değilsin – kınanacak bir kimse – ve – nasîhat et – çünki doğrusu – nasîhat – fayda verir – mü'minlere

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْاِنْسَ اِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾ مَٓا اُر۪يدُ مِنْهُمْ

ve – yaratmadım – cinleri – ve – insanları – ancak – bana ibâdet etmeleri için – istemiyorum – onlardan

مِنْ رِزْقٍ وَمَٓا اُر۪يدُ اَنْ يُطْعِمُونِ ﴿٥٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الرَّزَّاقُ

bir rızık – ve – istemiyorum – beni doyurmalarını – şübhesiz – Allah – odur – bol rızık veren

ذُو الْقُوَّةِ الْمَت۪ينُ ﴿٥٨﴾ فَاِنَّ لِلَّذ۪ينَ ظَلَمُوا ذَنُوبًا مِثْلَ ذَنُوبِ اَصْحَابِهِمْ

sâhibi – kuvvet – aslâ sarsılmaz – ve şübhesiz – var o kimseler için ki – zulmettiler – bir nasîb – gibi – nasîbi – arkadaşlarının

فَلَا يَسْتَعْجِلُونِ ﴿٥٩﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذ۪ي يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

artık benden acele istemesinler – işte vay – o kimselere ki – kâfir oldular – o günlerinden dolayı – o ki – va'd olunuyorlar

سُورَةُ الطُّورِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَاَرْبَعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

ismiyle – Allah'ın – Rahmân – Rahîm

وَالطُّورِ ﴿١﴾ وَكِتَابٍ مَسْطُورٍ ﴿٢﴾ ف۪ي رَقٍّ مَنْشُورٍ ﴿٣﴾ وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ ﴿٤﴾

and olsun Tûr'a – ve – kitaba – satır satır yazılmış – ince bir deriye – yayılmış – ve – Beyt-i Ma'mûr'a

وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ﴿٥﴾ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ﴿٦﴾ اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾ مَا لَهُ

ve – tavana – yükseltilmiş – ve – denize – tutuşturulmuş – şübhesiz – azâbı – Rabbinin – elbette vâki'dir – onun için yoktur

مِنْ دَافِعٍ ﴿٨﴾ يَوْمَ تَمُورُ السَّمَٓاءُ مَوْرًا ﴿٩﴾ وَتَس۪يرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ﴿١٠﴾ فَوَيْلٌ

bir def' edici – o gün – çalkanır – gök – bir çalkanışla – ve – yürür – dağlar – bir yürüyüşle – artık vay

يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّب۪ينَ ﴿١١﴾ اَلَّذ۪ينَ هُمْ ف۪ي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يُدَعُّونَ

o gün – yalanlayanlara – o kimseler ki – onlar – bir dalış içinde – oynuyorlar – o gün – itilirler

اِلٰى نَارِ جَهَنَّمَ دَعًّا ﴿١٣﴾ هٰذِهِ النَّارُ الَّت۪ي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾

ateşine – cehennem – bir itilişle – budur – ateş – o ki – idiniz – kendisini – yalanlıyorsunuz

52- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* İşte böyle, onlardan öncekilere ne zaman bir peygamber geldiyse, mutlakâ *(ona da)*: "*(O)* bir sihirbazdır veya mecnundur!" dediler.

53- Bunu birbirlerine tavsiye mi ettiler *(de aynı şeyi söylüyorlar)*? Hayır! Onlar, bir azgınlar topluluğudur.

54- Artık onlardan yüz çevir; bu yüzden kınanacak bir kimse değilsin!

55- Yine de *(Kur'ân ile)* nasîhat et; çünki doğrusu nasîhat, mü'minlere fayda verir.

56- *(Ben)* cinleri ve insanları, ancak bana ibâdet etsinler diye yarattım![1]

57- *(Ben)* onlardan bir rızık istemiyorum; beni doyurmalarını da istemiyorum.[2]

58- Şübhesiz ki Rezzâk *(çokça rızık veren)*, kuvvet sâhibi, Metîn *(aslâ sarsılmaz)* olan ancak Allah'dır.

59- Onun için muhakkak ki o zulmedenlerin *(geçmiş)* arkadaşlarının nasîbi gibi *(azabdan)* bir nasibleri vardır; artık benden *(onu)* acele istemesinler!

60- İşte va'd olunup durdukları o günlerinden dolayı o kâfirlerin vay hâline!

52- TÛR SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 49 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Yemîn olsun **Tûr** *(dağın)*a!

2, 3- Ve yayılmış ince deri üzerine satır satır yazılmış Kitâb'a *(Kur'ân'a)*!

4- Ve *(gökte meleklerin tavâf ettiği)* Beyt-i Ma'mûr'a!

5- Ve yükseltilmiş tavana *(göğe)*!

6, 7, 8- Ve tutuşturulmuş denize *(yemîn olsun)* ki, şübhesiz Rabbinin azâbı elbette vâki' *(olacak)*tır; onun için hiçbir def' edici yoktur!

9- O gün gök, bir çalkanışla çalkanır!

10- Ve dağlar, bir yürüyüşle yürüyüverir!

11- Artık yalanlayanların o gün vay hâline!

12- O kimseler ki, onlar *(bâtıl)* bir dalış içinde oynayıp dururlar.

13- O gün *(onlar)*, Cehennem ateşine şiddetli bir itilişle itilip kakılırlar!

14- *(Kendilerine denilir ki:)* "İşte kendisini yalanlayıp durduğunuz ateş, budur!"

15- Bu da mı *(bu Cehennem de mi)* bir sihirdir, yoksa siz mi görmüyorsunuz?

16- Girin oraya! Artık sabretseniz de, sabretmeseniz de sizin için birdir. *(Siz)* ancak yapmakta olduklarınızla cezâlandırılacaksınız.

17- Şübhesiz ki takvâ sâhibleri, Cennetlerde ve ni'metler içindedirler.

18- Rablerinin kendilerine verdiği şeylerle zevk içinde olanlardır. Hem Rableri, onları Cehennem azâbından korumuştur.

19- *(Kendilerine:)* "Yapmakta olduklarınıza karşılık *(mükâfât olarak)* âfiyetle yiyin, için!" *(denilir.)*

20- Sıra sıra dizilmiş tahtlar üzerinde yaslanmış kimseler olarak! Hem onları iri *(güzel)* gözlü hûrilerle evlendirmişizdir.

21- Ve îmân edip zürriyetleri de kendilerine îmân ile tâbi' olanlara gelince, *(biz)* onların zürriyetlerini *(Cennette)* kendilerine katmışızdır; bununla berâber onların amellerinden kendilerine hiçbir şey eksiltmemişizdir. Her kişi, kendi kazandığına karşılık *(bizzat kendi nefsiyle)* bir rehindir!

22- Onlara canlarının çekeceğinden *(her)* meyve ve eti bol bol vermişizdir!

23- Orada *(neş'e ile)* birbirlerine kadeh çekişirler *(verip alırlar)*; onda *(onun içiminde)* ne boş bir söz, ne de bir günâha sokma vardır *(sarhoş etmez)*.

24- Ve kendilerine âid genç hizmetçiler etraflarında dolaşır; sanki onlar *(sadeflerinde)* saklı inciler gibi *(tertemiz)*dirler!

25- Hem *(Cennet ehli)* birbirlerine dönüp *(hâllerinden)* karşılıklı sorarlar.

26- Derler ki: "Daha önce gerçekten biz, *(dünyada)* âilemizin yanında iken *(Allah'dan)* korkan kimselerdik!"

27- "İşte Allah bize lûtfetti de *(derilerden içeri)* nüfûz edici o azabdan bizi korudu!"

28- "Gerçekten biz, bundan önce O'na duâ ediyorduk. Şübhesiz ki Berr *(çok lütufta bulunan)*, Rahîm *(çok merhamet eden)* ancak O'dur."

29- *(Ey Resûlüm!)* O hâlde nasîhat et; çünki Rabbinin ni'meti hakkı için, sen ne bir kâhinsin, ne de bir mecnun!

30- Yoksa[1] *(onlar)*: "*(O)* bir şâirdir; *(biz)* onun, zamânın felâketlerine uğramasını bekliyoruz!" mu diyorlar?

31- De ki: "Bekleyin; doğrusu ben de sizinle berâber *(size gelecek azâbı)* bekleyenlerdenim."

اَفَسِحْرٌ هٰذَا اَمْ اَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾ اِصْلَوْهَا فَاصْبِرُوا اَوْ لَا تَصْبِرُوا

sabretmeyin | veya | artık sabredin | girin oraya | görmüyorsunuz | siz mi | yoksa | bu | peki bir sihir midir

سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ اِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ اِنَّ الْمُتَّقِينَ

takvâ sâhibleri | şübhesiz | yapıyorsunuz | idiniz | o şeyle ki | cezâlandırılacaksınız | ancak | size | eşittir

فِي جَنَّاتٍ وَ نَعِيمٍ ﴿١٧﴾ فَاكِهِينَ بِمَا اٰتٰيهُمْ رَبُّهُمْ وَ وَقٰيهُمْ

onları korumuştur | ve | Rableri | onlara verdi | o şeyle ki | zevk sâhibleri olarak | ni'metlerdedir | ve | cennetlerde

رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿١٨﴾ كُلُوا وَ اشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

yapıyorsunuz | idiniz | o şey vesilesiyle ki | âfiyetle | için | ve | yiyin | cehennemin | azâbından | Rableri

مُتَّكِئِينَ عَلٰى سُرُرٍ مَصْفُوفَةٍ وَ زَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٢٠﴾ وَ الَّذِينَ

o kimseler ki | ve | iri gözlü | hûrilerle | onları evlendirmişizdir | ve | sıra sıra dizilmiş | tahtlar üzerinde | yaslananlar olarak

اٰمَنُوا وَ اتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِاِيمَانٍ اَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ

zürriyetlerini | kendilerine | katmışızdır | îmân ile | zürriyetleri | kendilerine tâbi' oldu | ve | îmân ettiler

وَ مَا اَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ ﴿٢١﴾

bir rehindir | kazandı | o şey vesilesiyle ki | kişi | her | birşey | amellerinden | onlara eksiltmedik | ve

وَ اَمْدَدْنَاهُمْ بِفَاكِهَةٍ وَ لَحْمٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾ يَتَنَازَعُونَ فِيهَا

orada | çekiştirirler | arzu ediyorlar | o şeyden ki | eti | ve | meyveyi | onlara bol bol vermişizdir | ve

كَاْسًا لَا لَغْوٌ فِيهَا وَ لَا تَاْثِيمٌ ﴿٢٣﴾ وَ يَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ

kendilerine âid | genç hizmetçiler | üzerlerinde | dolaşır | ve | ne bir günah işleme | ve | onda | boş bir söz yoktur | dolu kadeh

كَاَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَكْنُونٌ ﴿٢٤﴾ وَ اَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ

bazısına | bazıları | döndü | ve | saklı | bir incidir | sanki onlar

يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٥﴾ قَالُوا اِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي اَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ﴿٢٦﴾ فَمَنَّ

işte lûtfetti | korkan kimseler | âilemizin yanında | önce | idik | şübhesiz biz | dediler | karşılıklı sorarlar

اللّٰهُ عَلَيْنَا وَ وَقٰينَا عَذَابَ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ اِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ

ona duâ ediyoruz | bundan önce | idik | şübhesiz biz | cehennem | azâbından | bizi korudu | ve | bize | Allah

اِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ﴿٢٨﴾ فَذَكِّرْ فَمَا اَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ

bir kâhin | Rabbinin | ni'meti ile | çünki sen değilsin | artık nasîhat et | çok merhametli olan | lütfeden | odur | şübhesiz o

وَ لَا مَجْنُونٍ ﴿٢٩﴾ اَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرَبَّصُ بِهِ رَيْبَ

felâketini | ona | bekliyoruz | bir şâirdir | diyorlar mı | yoksa | ne bir mecnun | ve

الْمَنُونِ ﴿٣٠﴾ قُلْ تَرَبَّصُوا فَاِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُتَرَبِّصِينَ ﴿٣١﴾

bekleyenlerdenim | sizinle beraber | artık doğrusu ben | bekleyin | de ki | zamanın

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَامُهُمْ بِهَٰذَا ۚ أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٣٢﴾ أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ ۚ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾ فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِثْلِهِ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٣٤﴾ أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ خَلَقُوا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ ۚ بَلْ لَا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمُصَيْطِرُونَ ﴿٣٧﴾ أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ ۖ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ ﴿٣٩﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤١﴾ أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا ۖ فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ لَهُمْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ ۚ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾ وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَرْكُومٌ ﴿٤٤﴾ فَذَرْهُمْ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٤٦﴾ وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَٰلِكَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا ۖ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ ﴿٤٩﴾

سُورَةُ النَّجْمِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اثْنَتَانِ وَسِتُّونَ آيَةً

32- Yoksa onlara bunu *(bu iftirâlarını)* akılları mı emrediyor? Yoksa onlar, bir azgınlar topluluğu mudur?

33- Yoksa: "Onu *(Kur'ân'ı, kendisi)* uydurdu!" mu diyorlar? Hayır! *(Onlar)* îmân etmezler.

34- Eğer *(iddiâlarında)* doğru kimseler iseler, haydi onun benzeri bir söz getirsinler!

35- Yoksa bir şey *(bir yaratıcı)* olmadan mı yaratıldılar? Yoksa o yaratıcılar kendileri midir?

36- Yoksa gökleri ve yeri mi yarattılar? Hayır! *(Onlar, yaratmak ne demektir)* yakînen bilmiyorlar.

37- Yoksa Rabbinin hazîneleri onların yanında mıdır? Yoksa *(herşeye)* hâkim olanlar kendileri midir?

38- Yoksa onların merdiveni var da, *(gökteki melekleri)* orada mı dinliyorlar? Öyle ise onların dinleyicileri, apaçık bir delil getirsin!

39- Yoksa kızlar O'nun da, oğullar sizin mi?

40- Yoksa *(sen)* onlardan bir ücret istiyorsun da onlar *(bu)* borçtan *(bu teklifden)* dolayı ağır bir yük altında kalmış kimseler midir?

41- Yoksa gayb *(Levh-i Mahfûz)* onların yanında da, onlar *(ondan)* mı yazıyorlar?

42- Yoksa bir tuzak kurmak mı istiyorlar? Asıl o inkâr edenler, gerçekten *(kendileri)* tuzağa düşecek olanlardır.

43- Yoksa onların Allah'dan başka bir ilâhı mı var? Allah, *(onların)* ortak koşmakta oldukları şeylerden pek münezzehtir.

44- Hâlbuki gökten *(üzerlerine azâb olarak)* düşen bir parça görseler, *(inadlarından:)* "*(Bu,)* üst üste yığılmış bir buluttur!" derler.

45, 46- *(Ey Habîbim!)* Artık, içinde çarpılacakları günlerine *(kıyâmete)* kavuşuncaya kadar onları *(kendi hâllerine)* bırak! O gün, tuzakları kendilerine hiçbir fayda vermez, onlara yardım da edilmez.

47- Ve şübhesiz ki o zulmedenlere, bundan başka *(dünyada da)* bir azab vardır; fakat onların çoğu bilmezler.

48- *(Ey Resûlüm!)* Artık Rabbinin hükmüne sabret; çünki sen gözlerimizin önündesin *(muhâfazamız altındasın)*; *(uykudan veya yerinden)* kalktığın zaman Rabbine hamd ile *(O'nu)* tesbîh et!

49- Gecenin bir kısmında *(akşam, yatsı ve teheccüd namazlarında)* ve yıldızların batışından sonra da *(sabah namazında)* O'nu tesbîh et! [1]

53- NECM SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 62 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1, 2- Battığı zaman **necm**'e *(o yıldıza)* and olsun ki, arkadaşınız *(Muhammed)* sapmadı ve azmadı!

3, 4- Ve *(o, nefsinin)* arzu*(sun)*dan konuşmuyor! O *(söyledikleri)* bildirilen vahiyden başka bir şey değildir.[1]

5, 6, 7- Kendisine *(o vahyi)*, kuvveleri şiddetli, mükemmel bir akla sâhib olan *(Cebrâîl)* öğretti. Bunun üzerine *(göğe)* doğruldu. Ve o, *(bu mi'râcında)* en yüksek ufukta idi.

8, 9- Sonra *(çok perdeler geçerek Rabbine)* yaklaştı, derken daha da yaklaştı. O kadar ki, kāb-ı kavseyn *(iki yay)* kadar veya daha da yakın oldu!

10- İşte *(Allah)* kuluna vahyettiğini, vahyetti.

11- *(Gözleriyle)* gördüğünü, kalb*(i)* yalanlamadı.

12- Onun görmekte olduğu şeyler hakkında, şimdi kendisi ile mücâdele mi ediyorsunuz?

13, 14, 15,16- And olsun ki, onu *(Cebrâîl'i aslî sûretinde)* diğer bir inişte de *(mi'râc gecesi)*, Sidretü'l-Münteha'nın yanında *(iken)* gördü. Ki Cennetü'l-Me'vâ onun yanındadır. O zaman Sidre'yi bürümekte olan, bürüyordu.

17- *(O haşmetli makamda Muhammed'in)* göz*(ü)* ne kaydı, ne de haddini aştı.

18- And olsun ki, Rabbisinin delillerinden en büyüğünü gördü.

19, 20- Peki gördünüz mü o Lât'ı ve Uzzâ'yı ve diğer üçüncüsü Menât'ı?

21- Erkek *(çocuk)* sizin de, dişi O'nun mu?

22- O takdirde bu, haksız bir paylaştırmadır.

23- Bunlar *(bu putlar)*, sizin ve atalarınızın onlara taktığınız birtakım isimlerden başka bir şey değildir; Allah, onların hakkında hiçbir delil indirmemiştir. *(Bu putlara tapanlar)* ancak zanna ve nefislerin*(in)* arzu etmekte olduklarına uyuyorlar. Hâlbuki onlara doğrusu Rableri tarafından hidâyet *(peygamber)* de gelmiştir.

24- Yoksa insan için, ne temennî ederse, var mıdır?

25- Fakat son da, ilk de *(âhiret de, dünya da)* Allah'ındır.

26- Göklerde nice melekler vardır ki, Allah'ın dileyeceği ve râzı olacağı kimseler için izin vermesinden sonra olması müstesnâ, onların şefâatleri de hiçbir fayda vermez.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

وَالنَّجْمِ اِذَا هَوٰىۙ ﴿١﴾ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوٰىۚ ﴿٢﴾ وَمَا يَنْطِقُ

konuşmuyor ve azmadı ve arkadaşınız sapmadı indi o vakit ki and olsun o yıldıza

عَنِ الْهَوٰىۜ ﴿٣﴾ اِنْ هُوَ اِلَّا وَحْيٌ يُوحٰىۙ ﴿٤﴾ عَلَّمَهُ شَد۪يدُ الْقُوٰىۙ ﴿٥﴾

kuvveleri şiddetli kendisine öğretti vahyediliyor bir vahiy ki ancak o değildir arzudan

ذُو مِرَّةٍۜ فَاسْتَوٰىۙ ﴿٦﴾ وَهُوَ بِالْاُفُقِ الْاَعْلٰىۜ ﴿٧﴾ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلّٰىۙ ﴿٨﴾

derken sarktı yaklaştı sonra en yüksek ufukta o ve bunun üzerine doğruldu mükemmel bir akıl sâhibi

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰىۚ ﴿٩﴾ فَاَوْحٰٓى اِلٰى عَبْدِه۪ مَٓا اَوْحٰىۜ ﴿١٠﴾

vahyetti o şeyi ki kuluna işte vahyetti daha da yakın veya iki yay kadar o kadar ki oldu

مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَاٰى ﴿١١﴾ اَفَتُمَارُونَهُ عَلٰى مَا يَرٰى ﴿١٢﴾ وَلَقَدْ رَاٰهُ

onu gördü and olsun gerçekten ve görüyor o şey üzerine ki şimdi onunla tartışıyor musunuz gördü o şeyi ki kalb yalanlamadı

نَزْلَةً اُخْرٰىۙ ﴿١٣﴾ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهٰى ﴿١٤﴾ عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوٰىۜ ﴿١٥﴾

Cennetü'l-Me'vâ onun yanındadır Sidretü'l-Münteha'nın yanında diğer bir inişte

اِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشٰىۙ ﴿١٦﴾ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغٰى ﴿١٧﴾ لَقَدْ رَاٰى

gördü and olsun gerçekten haddini aşmadı ve göz kaymadı bürüyor o şey ki Sidre'yi bürüyordu o vakit

مِنْ اٰيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرٰى ﴿١٨﴾ اَفَرَاَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزّٰىۙ ﴿١٩﴾ وَمَنٰوةَ

Menât'ı ve Uzzâ'yı ve Lât'ı peki gördünüz mü en büyük Rabbisinin delillerinden

الثَّالِثَةَ الْاُخْرٰى ﴿٢٠﴾ اَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْاُنْثٰى ﴿٢١﴾ تِلْكَ اِذًا قِسْمَةٌ

bir paylaştırmadır o takdirde işte bu dişi onun ve erkek sizin mi diğer üçüncüsünü

ض۪يزٰى ﴿٢٢﴾ اِنْ هِيَ اِلَّٓا اَسْمَٓاءٌ سَمَّيْتُمُوهَٓا اَنْتُمْ وَاٰبَٓاؤُ۬كُمْ

atalarınız ve siz onlara isim verdiniz birtakım isimler ki ancak onlar değildir haksız

مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍۜ اِنْ يَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّ وَمَا

o şeylere ki ve zanna ancak uymuyorlar bir delil onlar hakkında Allah indirmemiştir

تَهْوَى الْاَنْفُسُۚ وَلَقَدْ جَٓاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدٰىۜ ﴿٢٣﴾ اَمْ لِلْاِنْسَانِ

insan için var mı yoksa hidâyet Rablerinden onlara gelmiştir and olsun gerçekten ve nefisler arzu ediyor

مَا تَمَنّٰىۘ ﴿٢٤﴾ فَلِلّٰهِ الْاٰخِرَةُ وَالْاُولٰى۟ ﴿٢٥﴾ وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمٰوَاتِ لَا تُغْن۪ي

fayda vermez göklerde melek nice ve ilk ve son fakat Allah'ındır temenni ediyor o şey ki

شَفَاعَتُهُمْ شَيْـٔاً اِلَّا مِنْ بَعْدِ اَنْ يَأْذَنَ اللّٰهُ لِمَنْ يَشَٓاءُ وَيَرْضٰى ﴿٢٦﴾

razı olur ve diler o kimse için ki Allahın izin vermesinin ardından ancak bir şeyle şefâatleri

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلَٰٓئِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنْثَىٰ

dişi · isimlendirmesi ile · melekleri · elbette isimlendirirler · âhirete · îmân etmiyorlar · o kimseler ki · şübhesiz

﴿٢٧﴾ وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ ۖ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ ۖ وَإِنَّ الظَّنَّ

zan · şübhesiz · ve · zanna · ancak · uymuyorlar · bir bilgi · o hususta · onlar için yok · ve

لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ﴿٢٨﴾ فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّىٰ عَنْ ذِكْرِنَا

zikrimizden · yüz çevirdi · o kimselerden ki · öyle ise yüz çevir · bir şeyi · haktan · fayda vermez

وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٢٩﴾ ذَٰلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ ۚ إِنَّ رَبَّكَ

Rabbin · şübhesiz · ilimden · eriştikleri · işte budur · dünya · hayatı · ancak · istemedi · ve

هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَىٰ ﴿٣٠﴾ وَلِلَّهِ

Allahındır · ve · hidâyete erdi · o kimseyi ki · en iyi bilen · odur · ve · yolundan · saptı · o kimseyi ki · en iyi bilen · odur

مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ

mükâfât vermesi · ve · yaptılar · o şey ile ki · kötülük ettiler · o kimseleri ki · cezâlandırması için · yerdedir · o şeyler ki · ve · göklerdedir · o şeyler ki

الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى ﴿٣١﴾ الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ

fuhşiyâttan · ve · günahın · büyüklerinden · kaçınırlar · onlar ki · daha güzeliyle · iyilik ettiler · o kimselere ki

إِلَّا اللَّمَمَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ ۚ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ

sizi yarattı · o vakit ki · sizi · en iyi bilendir · o · mağfireti · pek geniş olandır · Rabbin · şübhesiz · küçük günahlar · ancak

مِنَ الْأَرْضِ وَإِذْ أَنْتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ ۖ فَلَا تُزَكُّوا

o hâlde temize çıkarmayın · analarınızın · karnında · ceninlersiniz · siz · o vakit ki · ve · yerden

أَنْفُسَكُمْ ۖ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَىٰ ﴿٣٢﴾ أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّىٰ ﴿٣٣﴾ وَأَعْطَىٰ

verdi · ve · yüz çevirdi · o kimseyi ki · şimdi gördün mü · sakındı · o kimseyi ki · en iyi bilendir · o · nefislerinizi

قَلِيلًا وَأَكْدَىٰ ﴿٣٤﴾ أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرَىٰ ﴿٣٥﴾ أَمْ لَمْ يُنَبَّأْ

haber edilmedi mi · yoksa · görüyor · ve o · gaybın · ilmi · onun yanında mıdır · gerisini getirmedi · ve · az bir şey

بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَىٰ ﴿٣٦﴾ وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّىٰ ﴿٣٧﴾ أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ

bir günahkâr · doğrusu yüklenmez · vefâ gösterdi · o ki · İbrâhîmin · ve · Mûsâ'nın · sayfalarındadır · o şey ile ki

وِزْرَ أُخْرَىٰ ﴿٣٨﴾ وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ ﴿٣٩﴾ وَأَنَّ سَعْيَهُ

çalışması · şübhesiz · ve · çalıştı · o şey ki · ancak · insan için · yoktur · şübhesiz · ve · başkasının · yükünü

سَوْفَ يُرَىٰ ﴿٤٠﴾ ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَىٰ ﴿٤١﴾ وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ

Rabbinedir · şübhesiz · ve · en mükemmel · karşılıkla · ona mükâfat verilecek · sonra · görülecek · ileride

الْمُنْتَهَىٰ ﴿٤٢﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَىٰ ﴿٤٣﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا ﴿٤٤﴾

diriltti · ve · öldürdü · odur · şübhesiz o · ve · ağlattı · ve · güldürdü · o · şübhesiz · ve · son varış

27- Şübhesiz ki âhirete îmân etmeyenler, meleklere elbette dişi isimlendirmesi ile isim takarlar.

28- Hâlbuki onların bu hususta hiçbir bilgileri yoktur. Sâdece zanna uyuyorlar. Şübhesiz ki zan ise, haktan bir şeyi fayda vermez.

29- Öyle ise bizim zikrimizden *(Kur'ân'dan)* yüz çevirip, dünya hayâtından başka bir şey istemeyen kimselerden, *(sen de)* yüz çevir!

30- İşte onların ilimden erişebilecekleri *(son noktaları)* budur! Ve şübhe yok ki, yolundan sapanları en iyi bilen ancak Rabbindir, hidâyete erenleri de en iyi bilen O'dur.

31- Göklerde ne var, yerde ne varsa Allah'ındır. *(Bütün bunlar,)* kötülük edenleri yaptıklarıyla cezâlandırması, iyilik edenleri de daha güzeliyle mükâfâtlandırması içindir.

32- Onlar ki, *(bazen hatâ ederek işledikleri)* küçük günahlar hâriç, büyük günahlardan ve fuhşiyâttan *(mutlakâ)* kaçınırlar. Şübhesiz ki Rabbin, mağfireti pek geniş olandır. O sizi, gerek yerden *(topraktan)* yarattığı zaman, gerekse siz analarınızın karnında bir cenin iken en iyi bilendir. O hâlde nefislerinizi temize çıkarmayın![1] O, takvâ sâhibi olanı en iyi bilendir.

33, 34- *(Ey Resûlüm!)* Şimdi gördün mü *(îmandan)* yüz çevireni ve az bir şey verip *(gerisini)* sımsıkı tutanı?

35- Gaybın ilmi onun yanında mıdır ki, o *(amelinin neticesini)* görüyor *(da göze alabiliyor)*!

36, 37- Yoksa Mûsâ'nın ve *(ahdine)* vefâ gösteren İbrâhîm'in suhûf'unda *(onlara indirdiğimiz sahîfelerde, yazılı)* olanlar *(ona)* bildirilmedi mi?

38- Ki doğrusu bir günahkâr, başkasının yükünü *(günâhını)* yüklenmez!

39- Ve *(yine bildirilmedi mi ki)* şübhesiz insan için, *(kendi)* çalıştığından başkası yoktur!

40- Ve elbette çalışması*(nın mükâfâtı)*, ileride *(kıyâmet günü mîzanda)* görülecektir.

41- Sonra ona, en mükemmel karşılıkla mükâfât verilecektir.

42- Ve muhakkak ki en son varış, Rabbinedir.

43- Şübhesiz ki güldüren ve ağlatan ancak O'dur.

44- Yine şübhesiz ki öldüren ve dirilten ancak O'dur.

45, 46- Hem *(rahime)* atıldığı zaman bir nutfeden *(hakir bir damla sudan süzülmüş hulâsadan)* iki eşi, erkeği ve dişiyi yaratan şübhesiz ki O'dur.

47- Tekrar diriltmek de şübhesiz O'na âiddir.

48, 49- Ve muhakkak ki, zengin eden ve sermâye veren ancak O'dur. Hem doğrusu, *(o kendisine taptıkları)* Şi'râ *(yıldızı)*nın Rabbi *(de)* ancak O'dur.

50, 51- Muhakkak ki O, önceki Âd'ı *(Hûd kavmini)* de helâk etti. Semûd'u da *(O helâk etti)*; öyle ki *(onlardan hiç kimseyi)* bırakmadı.

52- Daha önce de Nûh kavmini *(helâk etmişti)*. Çünki onlar, daha zâlim ve daha azgın olanların ta kendileriydiler.

53, 54- *(Lût kavmine âid o)* alt-üst olan *(şehirler)*i de kaldırıp yere çaldı. Artık onları ne ile örttü ise, örttü *(üzerlerine taş yağdırdı)*.

55, 56- Şimdi Rabbinin ni'metlerinden hangisinde şübheye düşersin? Bu *(peygamber, Allah'ın azâbından haber veren)* önceki korkutuculardan, bir korkutucudur.

57, 58- O yaklaşan *(kıyâmet)*, yaklaştı! Onu Allah'dan başka ortaya çıkarıcı yoktur.

59, 60- Şimdi *(siz)* bu sözden mi *(Kur'ân'dan mı)* şaşıyorsunuz? Ve gülüyorsunuz da ağlamıyorsunuz!

61- Hem siz *(gâfillik edip)* oyalananlarsınız.

62- Haydi Allah'a secde edin ve ibâdet edin!

54- KAMER SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 55 âyettir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Kıyâmet yaklaştı ve **kamer** *(ay)* yarıldı.[1]

2- Hâlbuki *(onlar ne zaman)* bir mu'cize görseler, yüz çevirirler ve: "*(Bu,)* süregelen bir sihirdir!" derler.

3- *(Peygamberi)* yalanladılar ve *(nefislerinin)* arzularına uydular; hâlbuki *(mukadder olan)* her iş, yerini bulucudur *(vakti geldiğinde olur)*.

4, 5- Celâlim hakkı için, onlara *(ibretlerle dolu)* haberlerden öylesi geldi ki, onda *(kendilerini küfürden)* men' etmek *(için nasîhatler)* vardır. *(Bu,)* tam bir hikmettir; fakat *(onlara)* o korkutucu *(hâl)*ler fayda vermiyor.

6- Öyle ise onlardan yüz çevir! O gün ki, o da'vetçi *(İsrâfîl, onları nefislerce)* kendisinden nefret edilen *(ihtimâl verilmeyen ve inkâr edilen)* bir şeye *(hesab yerine)* çağırır.

وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنْثَىٰ ﴿٤٥﴾ مِنْ نُطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ ﴿٤٦﴾

atılır | o vakit ki | bir nutfeden | dişiyi | ve | erkeği | iki çifti | yarattı | şübhesiz o | ve

وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشْأَةَ الْأُخْرَىٰ ﴿٤٧﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ ﴿٤٨﴾ وَأَنَّهُ هُوَ

o-dur | şübhesiz o | ve | sermâye verdi | ve | zengin etti | o-dur ki | şübhesiz o | ve | diğer | diriltmek | ona âiddir | şübhesiz | ve

رَبُّ الشِّعْرَىٰ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ ﴿٥٠﴾ وَثَمُودَ فَمَا أَبْقَىٰ ﴿٥١﴾

öyle ki bırakmadı | Semûdu | ve | evvelki | Âd'ı | helâk etti | şübhesiz o | ve | Şi'râ'nın | Rabbi

وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْغَىٰ ﴿٥٢﴾ وَالْمُؤْتَفِكَةَ

alt-üst olanı ki | ve | daha azgın | ve | daha zâlim | kendileri | idiler | çünki onlar | bundan önce | Nûhun | kavmini | ve

أَهْوَىٰ ﴿٥٣﴾ فَغَشَّاهَا مَا غَشَّىٰ ﴿٥٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكَ تَتَمَارَىٰ ﴿٥٥﴾ هَٰذَا

bu | şübheye düşersin | Rabbinin | ni'metlerinden | şimdi hangisinde | örttü | o şey ile ki | artık onları örttü | kaldırıp yere çaldı

نَذِيرٌ مِنَ النُّذُرِ الْأُولَىٰ ﴿٥٦﴾ أَزِفَتِ الْآزِفَةُ ﴿٥٧﴾ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ

başka | onun için | yoktur | o yaklaşan | yaklaştı | evvelki | korkutuculardan | bir korkutucu

اللَّهِ كَاشِفَةٌ ﴿٥٨﴾ أَفَمِنْ هَٰذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ﴿٥٩﴾ وَتَضْحَكُونَ

gülüyorsunuz | ve | şaşıyorsunuz | o sözden | şimdi bundan mı | bir açıcı | Allah'dan

وَلَا تَبْكُونَ ﴿٦٠﴾ وَأَنْتُمْ سَامِدُونَ ﴿٦١﴾ فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ﴿٦٢﴾

سجده

ibâdet edin | ve | Allah'a | haydi secde edin | eğlenenlersiniz | siz | ve | ağlamıyorsunuz | ve

سُورَةُ الْقَمَرِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ خَمْسٌ وَخَمْسُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm | Rahmân | Allah'ın | ismiyle

اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ﴿١﴾ وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا

derler | ve | yüz çevirirler | bir mu'cize | görürlerse | eğer | ve | ay | yarıldı | ve | o saat | yaklaştı

سِحْرٌ مُسْتَمِرٌّ ﴿٢﴾ وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ أَمْرٍ مُسْتَقِرٌّ ﴿٣﴾

yerini bulucudur | iş | her | ve | arzularına | uydular | ve | yalanladılar | ve | süregelen | bir sihirdir

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ﴿٤﴾ حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ

ulaşan | bir hikmettir | bir men' etme | onda vardır | o şey ki | haberlerden | onlara geldi | and olsun gerçekten | ve

فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ ﴿٥﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَىٰ شَيْءٍ نُكُرٍ ﴿٦﴾

nefret edilen | bir şeye | da'vetçi | çağırır | o gün ki | onlardan | öyle ise yüz çevir | korkutucular | fakat fayda vermiyor

خُشَّعًا اَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْاَجْدَاثِ كَاَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ ﴿٧﴾

öne düşmüş – gözleri – çıkarlar – kabirlerden – sanki onlar – çekirgelerdir – yayılan

مُهْطِعِينَ اِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هٰذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿٨﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ

koşanlar olarak – çağırıcıya – der ki – kâfirler – bu – bir gündür – pek zor – yalanladı – onlardan önce

قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ ﴿٩﴾ فَدَعَا رَبَّهُ

kavmi – Nûhun – öyle ki yalanladılar – kulumuzu – ve dediler – bir delidir – ve engellenmişti – ve yalvardı – Rabbisine

اَنِّي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرْ ﴿١٠﴾ فَفَتَحْنَا اَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ ﴿١١﴾

şübhesiz ben – mağlûbum – artık yardım et – bu yüzden açtık – kapılarını – göğün – bir su ile – sağanak hâlinde boşanan

وَفَجَّرْنَا الْاَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلٰى اَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ﴿١٢﴾

ve fışkırttık – yeri – kaynaklar hâlinde – derken birleşti – su – üzerine – bir iş – gerçekten – takdîr edilmiş

وَحَمَلْنَاهُ عَلٰى ذَاتِ اَلْوَاحٍ وَدُسُرٍ ﴿١٣﴾ تَجْرِي بِاَعْيُنِنَا جَزَاءً لِمَنْ

ve onu taşıdık – üzerinde – sâhibi – levhalar – ve çiviler – akıp gidiyordu – gözlerimizde – bir mükâfât olarak – o kimse için ki

كَانَ كُفِرَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا اٰيَةً فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿١٥﴾ فَكَيْفَ

oldu – inkâr edilmiş – ve and olsun gerçekten – onu bıraktık – bir ibret olarak – o hâlde var mı – bir nasîhat alan – artık nasıl

كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿١٧﴾

oldu – azâbım – ve korkutucularım – ve and olsun gerçekten – kolaylaştırdık – Kur'ânı – nasîhat için – o hâlde var mı – bir nasîhat alan

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿١٨﴾ اِنَّا اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا

yalanladı – Âd – artık nasıl – oldu – azâbım – ve korkutucularım – şübhesiz biz – gönderdik – üzerlerine – bir rüzgâr – dondurucu

فِي يَوْمِ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾ تَنْزِعُ النَّاسَ كَاَنَّهُمْ اَعْجَازُ نَخْلٍ مُنْقَعِرٍ ﴿٢٠﴾ فَكَيْفَ

gününde – bir uğursuzluk – devamlı – çekip alıyordu – insanları – sanki onlar – kütükleridir – hurma – köklerinden sökülmüş – artık nasıl

كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿٢١﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿٢٢﴾

oldu – azâbım – ve korkutucularım – ve and olsun gerçekten – kolaylaştırdık – Kur'ânı – nasîhat için – fakat var mı – bir nasîhat alan

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ﴿٢٣﴾ فَقَالُوا اَبَشَرًا مِنَّا وَاحِدًا نَتَّبِعُهُ

yalanladı – Semûd – korkutucuları – üstelik dediler – bir insana mı – bizden olan – tek – ona uyacağız

اِنَّا اِذًا لَفِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٢٤﴾ ءَاُلْقِيَ الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ

şübhesiz biz – o takdirde içinde – elbet bir dalâlet – ve çılgınlık – bırakıldı mı – zikir – ona – aramızdan – bil'akis – o

كَذَّابٌ اَشِرٌ ﴿٢٥﴾ سَيَعْلَمُونَ غَدًا مَنِ الْكَذَّابُ الْاَشِرُ ﴿٢٦﴾

bir yalancıdır – şımarık – bilecekler – yarın – kimdir – yalancı – şımarık

اِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةِ فِتْنَةً لَهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ ﴿٢٧﴾

şübhesiz biz – göndericiyiz – dişi deveyi – bir imtihân olarak – onlar için – artık onları gözet – ve – sabret

7, 8- *(O gün)* gözleri *(korku içinde)* baygın olarak kabirlerden çıkarlar; sanki onlar, yayılmış çekirgeler gibi o çağırıcıya *(İsrâfîl'e)* doğru koşan kimselerdir. Kâfirler *(o gün)* der ki: "Bu, pek zor bir gündür!"

9- Onlardan *(Mekkelilerden)* önce Nûh kavmi *(de peygamberlerini)* yalanladı; öyle ki kulumuzu yalanladılar ve: "*(O)* bir delidir!" dediler ve *(o kadar ki Nûh)* engellenmişti.

10, 11- Bunun üzerine Rabbisine: "Gerçekten ben mağlûbum *(bu müşriklere karşı çâresizim)*; artık *(bana)* yardım et!" diye yalvardı. Bu yüzden *(biz de)* sağanak hâlinde boşanan bir su *(bir yağmur)* ile gök kapılarını açtık!

12, 13- Yeri de kaynaklar hâlinde fışkırttık; derken o su*(lar)*, takdîr edilmiş bir iş *(olan tûfan)* için birleşiverdi. Ve onu *(Nûh'u)* tahtalı ve çivili olan *(gemi)* üzerinde taşıdık.

14- *(O gemi)* bizim nezâretimizde akıp gidiyordu. İnkâr edilmiş olan *(Nûh)*'a bir mükâfât olarak *(böyle yaptık)*.

15- Celâlim hakkı için, bunu *(bu gemiyi ve tûfan alâmetlerini)* bir ibret olarak bıraktık; o hâlde bir ibret alan var mı?

16- Artık *(bak,)* benim azâbım ve korkutucularım nasılmış?

17- Şânım hakkı için *(biz)*, Kur'ân'ı nasîhat alınsın diye kolaylaştırdık; o hâlde bir nasîhat alan var mı?

18- Âd *(kavmi)* de *(peygamberleri Hûd'u)* yalanladı; artık *(bak onlara)* benim azâbım ve korkutucularım nasılmış?

19, 20, 21- Şübhesiz biz, onların üzerlerine devamlı bir uğursuzluk gününde, dondurucu *(ve uğultulu)* bir kasırga gönderdik. İnsanları çekip alıyordu. Sanki onlar köklerinden sökülmüş hurma kütükleri gibiydiler! Artık *(bak,)* benim azâbım ve korkutucularım nasılmış?

22- Şânım hakkı için, *(biz)* Kur'ân'ı nasîhat alınsın diye kolaylaştırdık; fakat bir nasîhat alan var mı?

23- Semûd *(kavmi de kendilerine o azabdan haber veren)* korkutucuları yalanladı.

24- Üstelik dediler ki: "İçimizden tek *(başına)* olan bir insana, ona mı uyacağız? Şübhesiz ki o takdirde biz, gerçekten bir dalâlet ve çılgınlık içinde kalmış oluruz."

25- "Zikir *(Vahiy)*, aramızdan ona mı indirildi? Hayır! O, şımarık bir yalancıdır!"

26, 27- *(Onlar)* yarın *(âhirette)*, o şımarık yalancının kim olduğunu bilecekler! Şübhesiz biz, onlar için bir imtihân olmak üzere, o dişi deveyi göndericileriz. *(Ey Sâlih!)* Artık onları gözet ve sabret!

28- Ve onlara, kesinlikle suyun aralarında *(bir gün kendilerine, bir gün deveye olarak)* taksimli olduğunu haber ver! Herbir içimde *(orada)* hazır olacak kişi *(o sıra sâhibi)*dir!

29, 30- Sonunda arkadaşlarını çağırdılar; bunun üzerine *(o da, kılıcına)* cür'etle sarıldı da *(deveyi)* kesti. Artık *(bak, onlara)* benim azâbım ve korkutucularım nasılmış?

31, 32- Şübhesiz ki biz, onların üzerlerine *(korkunç)* bir ses gönderdik de, ağıl yapanın *(topladığı)* kuru ot kırıntıları gibi oldular! Şânım hakkı için, *(biz)* Kur'ân'ı nasîhat alınsın diye kolaylaştırdık; fakat bir nasîhat alan var mı?

33- Lût kavmi *(de azab ile)* korkutucuları yalanladı.

34, 35- Şübhesiz ki biz, onların üzerine *(taş yağdıran)* bir kasırga gönderdik; ancak Lût âilesi müstesnâ. Tarafımızdan bir ni'met olarak onları *(karısı hâriç)* bir seher vaktinde kurtardık. İşte şükreden*(ler)*i böyle mükâfâtlandırırız!

36, 37- And olsun ki *(Lût)* onları *(azabla)* yakalamamıza karşı korkutmuştu; fakat *(onlar)* o korkuculara karşı şübheye düştüler. And olsun ki ondan *(Lût'un kendisinden)*, misâfirlerinden *(murâd almak üzere)* talebde bulundular; bunun üzerine *(biz de)* onların gözlerini silme kör ettik: "Haydi tadın azâbımı ve korkutucularımı!" *(dedik)*.

38, 39- And olsun ki devamlı bir azab, onları bir sabah erkenden yakalayıverdi. "İşte azâbımı ve korkutucularımı tadın!" *(dedik)*.

40- Şânım hakkı için, *(biz)* Kur'ân'ı nasîhat alınsın diye kolaylaştırdık; fakat bir nasîhat alan var mı?

41, 42, 43- And olsun ki, Fir'avun ehline de *(Allah'ın azâbından haber veren)* korkutucular geldi. *(Onlar)* mu'cizelerimizin hepsini yalanladılar; bunun üzerine *(biz de)* onları azîz ve muktedir bir kimsenin yakalayışı ile yakalayıverdik! *(Ey Mekkeliler!)* Sizin kâfirleriniz onlardan daha mı hayırlıdırlar? Yoksa kitablarda sizin için *(azabdan)* bir berâet *(kurtuluş haberi)* mi var?

44, 45- Yoksa: "Biz, *(birbirimize)* yardım eden bir topluluğuz!" mu diyorlar? O topluluk yakında *(Bedir'de)* bozguna uğratılacak ve arkalarını dönüp kaçacaklardır.

46, 47- Hayır! Onlara va'd olunan *(asıl azab vakti)* kıyâmettir; çünkü kıyâmet, daha dehşetli ve daha acıdır! Şübhesiz ki günahkârlar, bir dalâlet ve çılgın bir ateş içindedirler.

48- O gün yüzleri üstü ateşin içine sürüklenirler. *(Onlara:)* "Sakarın *(Cehennemin)* dokunuşunu tadın!" *(denilir.)*

49- Şübhesiz ki biz, herşeyi *(Levh-i Mahfûz'da yazılmış)* bir kadere göre yarattık.

وَنَبِّئْهُمْ اَنَّ الْمَاۤءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْۚ كُلُّ شِرْبٍ مُحْتَضَرٌ ﴿٢٨﴾ فَنَادَوْا

ve | onlara haber ver | şübhesiz | su | taksimlidir | aralarında | her | içimde | hazır olacak kişidir | sonunda çağırdılar

صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطٰى فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابٖي وَنُذُرِ ﴿٣٠﴾

arkadaşlarını | bunun üzerine aldı | ve kesti | artık nasıl | oldu | azâbım | ve | korkutucularım

اِنَّا اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشٖيمِ الْمُحْتَظِرِ ﴿٣١﴾

şübhesiz biz | gönderdik | üzerlerine | bir ses | tek | hemen oldular | kuru ot kırıntıları gibi | ağıl yapanın

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿٣٢﴾ كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذُرِ ﴿٣٣﴾

and ve olsun | kolaylaştırdık | Kur'ânı | nasîhat için | fakat var mı | bir nasîhat alan | yalanladı | kavmi | Lûtun | korkutucuları

اِنَّا اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا اِلَّاۤ اٰلَ لُوطٍۜ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ ﴿٣٤﴾ نِعْمَةً مِنْ عِنْدِنَاۜ

şübhesiz biz | gönderdik | üzerlerine | kasırga | ancak | âilesi | Lûtun | onları kurtardık | bir seherde | bir ni'met olarak | tarafımızdan

كَذٰلِكَ نَجْزٖي مَنْ شَكَرَ ﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ اَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنُّذُرِ ﴿٣٦﴾

işte böyle | mükâfâtlandırırız | o kimseyi ki | şükretti | and ve olsun | onları korkutmuştu | yakalamamızla | ve şübheye düştüler | korkutuculara karşı

وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهٖ فَطَمَسْنَاۤ اَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابٖي وَنُذُرِ ﴿٣٧﴾

and ve olsun | ondan istediler | misâfirlerini | bunun üzerine sildik | gözlerini | haydi tadın | azâbımı | ve | korkutucularımı

وَلَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّۚ ﴿٣٨﴾ فَذُوقُوا عَذَابٖي وَنُذُرِ ﴿٣٩﴾

and ve olsun | onları sabahleyin bastı | erkenden | bir azâb | devamlı | işte tadın | azâbımı | ve | korkutucularımı

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿٤٠﴾ وَلَقَدْ جَاۤءَ اٰلَ فِرْعَوْنَ

and ve olsun | kolaylaştırdık | Kur'ânı | nasîhat için | fakat var mı | bir nasîhat alan | and ve olsun | geldi | ehline | Fir'avunun

النُّذُرُۚ ﴿٤١﴾ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا كُلِّهَا فَاَخَذْنَاهُمْ اَخْذَ عَزٖيزٍ مُقْتَدِرٍ ﴿٤٢﴾

korkutucular | yalanladılar | mu'cizelerimizi | hepsini | bunun üzerine onları yakaladık | yakalayışı ile | üstünün dâima | herşeye gücü yetenin

اَكُفَّارُكُمْ خَيْرٌ مِنْ اُولٰۤئِكُمْ اَمْ لَكُمْ بَرَاۤءَةٌ فِي الزُّبُرِۚ ﴿٤٣﴾

sizin kâfirleriniz mi | hayırlıdır | işte onlardan | yoksa | sizin için var mı | bir berâet | kitablarda

اَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمٖيعٌ مُنْتَصِرٌ ﴿٤٤﴾ سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ وَيُوَلُّونَ الدُّبُرَ ﴿٤٥﴾

yoksa | diyorlar mı | biz | bir topluluğuz | yardımlaşan | bozguna uğratılacak | o topluluk | ve | dönüp gidecekler | arkalarını

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ اَدْهٰى وَاَمَرُّ ﴿٤٦﴾ اِنَّ الْمُجْرِمٖينَ

bil'akis | o saattir | onlara va'd olunan vakit | ve | o saat | daha dehşetli | ve daha acıdır | şübhesiz | günahkârlar

فٖي ضَلَالٍ وَسُعُرٍۢ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلٰى وُجُوهِهِمْۜ

bir dalâlet içindedir | ve | çılgın bir ateş | o gün | sürüklenirler | ateşin içine | üstü | yüzleri

ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ ﴿٤٨﴾ اِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿٤٩﴾

tadın | dokunuşunu | Sakar'ın | şübhesiz biz | her | şeyi | onu yarattık | bir kader ile

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ ﴿٥٠﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا
helâk ettik · and olsun gerçekten · ve · göz ile · bir anlık bakma gibidir · tektir · ancak · emrimiz değildir · ve

أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿٥١﴾ وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي
onu yaptılar · şey ki · her · ve · bir nasîhat alan · fakat var mı · benzerlerinizi

الزُّبُرِ ﴿٥٢﴾ وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌ ﴿٥٣﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي
takvâ sâhibleri · şübhesiz ki · satır satır yazılıdır · büyüğün · ve · küçüğün · herbiri · ve · kitablardadır

جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ﴿٥٤﴾ فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُقْتَدِرٍ ﴿٥٥﴾
çok güçlü · saltanat sâhibinin · huzûrunda · bir doğruluk · ikâmetgâhında · ırmaklarda · ve · cennetlerdedir

سُورَةُ الرَّحْمٰنِ مَكِّيَّةٌ أَوْ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانٍ وَسَبْعُونَ آيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
Rahîm · Rahmân · Allah'ın · ismiyle

الرَّحْمٰنُ ﴿١﴾ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿٢﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ﴿٣﴾ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴿٤﴾
güzel konuşmayı · ona öğretti · insanı · yarattı · Kur'ân'ı · öğretti · sonsuz rahmet sâhibi

الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ﴿٥﴾ وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴿٦﴾
secde ederler · ağaçlar · ve · bitkiler · ve · bir hesâb iledir · ay · ve · güneş

وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ﴿٧﴾ أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ﴿٨﴾
tartıda · haddi aşmamanız için · mîzânı · koydu · ve · onu yükseltti · gök ki · ve

وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿٩﴾ وَالْأَرْضَ
yer ki · ve · tartıda · eksiklik etmeyin · ve · adâletle · tartmayı · dosdoğru yapın · ve

وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ﴿١٠﴾ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ﴿١١﴾
tomurcuklar · sâhibi · hurma ağaçları · ve · meyveler · orada vardır · mahlûkât için · onu koydu

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٣﴾
yalanlarsınız · ikinizin Rabbinin · ni'metlerinden · o hâlde hangisini · hoş kokulu bitki · ve · yaprak · sâhibi · dâne · ve

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ﴿١٤﴾ وَخَلَقَ
yarattı · ve · pişmiş çamur gibi · kuru bir balçıktan · insanı · yarattı

الْجَانَّ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ ﴿١٥﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾
yalanlarsınız · Rabbinizin · ni'metlerinden · şimdi hangisini · bir ateşten · bir dumansız alevden · cinnîyi

50- Ve *(olmasını dilediğimiz şey için)* bizim emrimiz, ancak bir *("Ol!" demek)*tir; *(onun olması)* bir göz açıp kapama gibidir.

51- And olsun ki, sizin benzerlerinizi de helâk ettik; fakat bir nasîhat alan mı var?

52- Hâlbuki *(onların)* yaptıkları herşey, kitablarda *(amel defterlerinde)* mevcuddur.

53- Ve küçük büyük herşey, satır satır yazılıdır.

54, 55- Şübhesiz ki takvâ sâhibleri, Cennetlerde ve ırmaklar*(ın kenarın)*da, bir doğruluk ikâmetgâhında, Muktedir *(herşeye kudreti yeten)* bir Melîk'in *(Allah'ın)* huzûrundadırlar.

55- RAHMÂN SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 78 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1, 2- O **Rahmân** *(olan Allah)*, Kur'ân'ı öğretti.

3- İnsanı yarattı.

4- Ona beyânı *(açıkça anlatmayı)* öğretti.

5- Güneş ve ay, bir hesâba göre *(hareket etmekte)*dir.

6- *(Gövdesiz olarak yerde biten)* bitkiler de ağaçlar da *(Allah'a)* secde ederler.

7- Göğe gelince, onu yükseltti ve mîzânı *(umum kâinâtta adâlet ve dengeyi)* koydu. (1)

8- Tâ ki tartıda haddi aşmayın!

9- Ve tartmayı adâletle dosdoğru yapın, hem tartıda eksiklik etmeyin!

10- Yere gelince, onu mahlûkât için alçalttı *(yaşamaya elverişli bir şekilde döşedi)*.

11- Orada meyveler ve tomurcuklu hurma ağaçları vardır.

12- Yapraklı hubûbât ve hoş kokulu bitkiler *(vardır)*.

13- *(Ey insanlar ve cinler!)* O hâlde Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

14- *(O,)* insanı pişmiş çamur gibi kuru bir balçıktan yarattı.

15- Cânnı *(cinlerin babasını)* ise, ateşin dumansız alevinden yarattı.

16- Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

17, 18- *(O, yaz ve kış için farklı farklı olan)* iki doğunun Rabbi ve iki batının Rabbidir! Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

19- İki denizi birbirine kavuşmak üzere salıvermiştir.

20, 21- *(Ama)* aralarında bir engel vardır; birbirine tecâvüz etmezler *(karışmazlar)*![1] Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

22, 23- O ikisinden inci ve mercan çıkar! Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

24, 25- Denizde koca dağlar gibi yükseltilmiş *(akıp giden)* gemiler, O'nundur! Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

26- Onun *(o yerin)* üzerindeki herkes *(ve herşey)* fânîdir.

27, 28- *(Ancak)* celâl *(azamet ve kahır)* ve ikram sâhibi Rabbinin vechi *(Zât'ı ve O'nun rızâsı için olan şeyler)* bâkî kalır. Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

29, 30- Göklerde ve yerde kim varsa, *(ihtiyaçlarını)* O'ndan ister. O, her gün *(her an)* bir iştedir! Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

31- Ey insanlar ve cinler! Yakında size *(hesâbınızı görmek için)* yöneleceğiz!

32- Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

33- Ey cin ve insan topluluğu! Göklerin ve yerin sınırlarından geçip gitmeye gücünüz yetiyorsa, haydi geçin gidin! *(Hâlbuki)* bir kuvvet olmadıkça, çıkıp gidemezsiniz!

34- Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

35- Üzerinize ateşten *(dumansız)* bir alev ve alevsiz bir duman gönderilir de kurtulamazsınız.

36- Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

37- Artık o zaman gök yarılıp da erimiş yağ gibi *(kıpkırmızı)* bir gül hâline gelir!

38- Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

39- Artık o gün *(günahkârlar hemen tanındıklarından)* ne insan, ne de cin günâhından *(öğrenmek için)* sorulmaz!

40- Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾

Rabbidir – iki doğunun – ve – Rabbidir – iki batının – şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾

salıvermiştir – iki denizi ki – birbirine kavuşurlar – ikisinin arasında var – bir engel – birbirine tecâvüz etmezler

فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢١﴾ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾

şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız – çıkar – o ikisinden – inci – ve – mercan

فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٣﴾ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنْشَاٰتُ فِي الْبَحْرِ كَالْاَعْلَامِ ﴿٢٤﴾

şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız – ve onundur – akıp giden – yükseltilmiş – denizde – dağlar gibi

فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٥﴾ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿٢٦﴾ وَيَبْقٰى وَجْهُ

şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız – her – kim ki – üzerindedir – fânîdir – ve – bâkî kalır – zâtı

رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ ﴿٢٧﴾ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٨﴾

Rabbinin – sâhibi – azamet – ve – ikram – şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız

يَسْـَٔلُهُ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَاْنٍ ﴿٢٩﴾

ondan ister – o kimseler ki – göklerdedir – ve – yerde – her – gün – o – bir iştedir

فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾ سَنَفْرُغُ لَكُمْ اَيُّهَ الثَّقَلَانِ ﴿٣١﴾

şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız – yakında yöneleceğiz – size – ey – insanlar ve cinler

فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾ يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اِنِ اسْتَطَعْتُمْ

şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız – ey – topluluğu – cin – ve – insan – eğer – gücünüz yeterse

اَنْ تَنْفُذُوا مِنْ اَقْطَارِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ اِلَّا بِسُلْطَانٍ ﴿٣٣﴾

geçip gitmenize – sınırlarından – göklerin – ve – yerin – haydi geçin gidin – geçip gidemezsiniz – ancak – bir kuvvet ile

فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِنْ

şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız – gönderilir – ikinizin üzerine – bir alev

نَارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ﴿٣٥﴾ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾

ateşten – ve – alevsiz bir duman – kurtulamazsınız – şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız

فَاِذَا انْشَقَّتِ السَّمَٓاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿٣٧﴾

artık o vakit ki – yarıldı – gök – ve oldu – bir gül – erimiş yağ gibi

فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْـَٔلُ عَنْ

şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız – artık o gün – sorulmaz

ذَنْبِهٖ اِنْسٌ وَلَا جَٓانٌّ ﴿٣٩﴾ فَبِاَيِّ اٰلَٓاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٠﴾

günâhından – bir insan – ve – ne bir cin – şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız

يُعْرَفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٤١﴾

tanınır – günahkârlar – sîmâlarıyla – derhâl yakalanır – perçemleriyle – ve – ayaklarıyla

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾ هٰذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٤٣﴾

şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız – bu – cehennemdir – o ki – yalanlar – onu – günahkârlar

يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ آنٍ ﴿٤٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٥﴾

dolaşırlar – onun arasında – ve – arasında – sıcak sunun – aşırı kaynar – şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız

وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّتَانِ ﴿٤٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٧﴾

ve var o kimse için ki – korktu – makamından – Rabbinin – iki cennet – şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız

ذَوَاتَا أَفْنَانٍ ﴿٤٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾

iki sâhibidir – dalların – şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız

فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ﴿٥٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥١﴾

ikisinde var – iki pınar ki – akarlar – şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız

فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٣﴾

ikisinde var – hepsinden – meyvenin – iki çift – şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız

مُتَّكِئِينَ عَلَىٰ فُرُشٍ بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ ۚ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ﴿٥٤﴾

yaslananlar – döşekler üzerinde – astarları – kalın atlastan – ve – olgunlaşmış meyvesi – iki cennetin – yakındır

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾ فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ

şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız – onlarda var – dikmiş zevceler – gözü – kendilerine dokunmamıştır

إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٥٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٧﴾

bir insan – onlardan önce – ve – ne bir cin – şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız

كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٥٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٩﴾

sanki onlar – yâkuttur – ve – mercan – şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ﴿٦٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾

karşılığı değildir – iyiliğin – ancak – iyilik – şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız

وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ﴿٦٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٣﴾

ve – o ikisinden başka var – iki cennet – şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız

مُدْهَامَّتَانِ ﴿٦٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٥﴾

ikisi yemyeşildir – şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız

فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ ﴿٦٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٧﴾

ikisinde var – iki pınar ki – fışkıranlardır – şimdi hangisini – ni'metlerinden – Rabbinizin – yalanlarsınız

---

41, 42- Günahkârlar sîmâlarıyla *(yüzlerinin karalığıyla)* tanınır, derhâl perçemlerinden ve ayaklarından yakalanır *(da Cehenneme atılıverirler)*! Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız? (1)

43, 44, 45- Bu o Cehennemdir ki, günahkârlar onu yalanlar! *(O gün)* onunla *(o Cehennem ile)* kaynar su arasında dolaşır dururlar! Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

46, 47- *(Hesab vermek üzere)* Rabbinin huzûrunda *(durmaktan)* korkan kimse için *(Allah'a yakın kılınmış kullar olan sâbikūn için Adn ve Naîm olarak)* iki Cennet vardır! Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınıza?

48, 49- *(O her iki Cennet de)* dallar *(çeşit çeşit meyveli ağaçlar)* sâhibidirler! Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

50, 51- İkisinde de akan iki pınar vardır! Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

52- İkisinde de her meyveden çifter çifter *(çeşitler)* vardır.

53- Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

54, 55- *(Onlar o gün)*, astarları kalın atlastan döşekler üzerinde yaslanan kimselerdir. İki Cennetin de olgunlaşmış meyveleri *(kendilerine)* yakındır *(toplaması kolaydır)*! Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

56, 57- Onlarda *(kocalarından)* başkasına bakmayan kadınlar vardır ki, bunlardan önce kendilerine ne bir insan, ne de bir cin dokunmuştur! Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

58, 59- Sanki onlar yâkut ve mercan gibidirler! Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

60, 61- İyiliğin karşılığı ancak iyilik değil midir? Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

62, 63- Bu ikisinden başka *(amel defterleri sağ eline verilen Ashâb-ı Yemîn için Firdevs ve Me'vâ olarak)* iki Cennet daha vardır! Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

64- *(Onun her ikisi de)* yemyeşildirler!

65- Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

66- İkisinde de fışkıran iki pınar vardır!

67- Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

68, 69- İkisinde de *(her nevi' emsâli görülmemiş)* meyve, hurma ve nar vardır! Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

70, 71- Onlarda *(o Cennetlerde)*, hayırlı *(iyi huylu)* güzel hanımlar vardır! Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

72, 73- *(İnciden)* çadırlar *(cibinlikler)* içinde perdelenmiş hûriler! Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

74, 75- Onlardan *(kocalarından)* önce kendilerine ne bir insan, ne de bir cin dokunmuştur! Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

76, 77- *(Onlar)* yeşil yastıklara ve *(hârikulâde)* güzel döşeklere yaslanmış kimselerdir. Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?

78- Celâl *(azamet ve kahır)* ve ikram sâhibi Rabbinin ismi ne yücedir!

56- VÂKI'A SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 96 âyettir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1, 2- O **vâkı'a** *(o kıyâmet)* koptuğu zaman! Onun meydana gelişini yalanlayacak olan hiçbir kimse yoktur.

3- *(O, kimini)* alçaltıcıdır, *(kimini)* yükselticidir.

4, 5, 6- *(Ey insanlar!)* Yer *(şiddetli)* bir sarsılışla sarsıldığı, dağlar ufalandıkça ufalanıp yayılmış toz toprak hâline geldiği zaman!

7- Ve *(siz)* üç sınıf olduğunuz *(zaman)*!

8- Artık *(bir kısmınız)* Ashâb-ı Meymene *(kurtulduğuna bir alâmet olarak amel defterleri sağ eline verilenler)* ki, ne *(mutlu o)* Ashâb-ı Meymene*(ye)*!

9- Ve *(bir kısmınız)* Ashâb-ı Meş'eme *(amel defterleri sol eline verilenler)* ki, ne *(bedbaht insanlardır)* Ashâb-ı Meş'eme!

10- Ve *(üçüncü kısmınız da)* sâbikūn *(olup hayırda öne geçenlerinizdir)* ki, *(onlar mükâfâtta da)* öne geçenlerdir!

11, 12- İşte onlar *(o öne geçenler)*, mukarrabîn *(Allah'a yakın kılınan kimseler)* dir. Naîm Cennetlerindedirler!

13, 14- *(Sâbikūndan olanlar)* önceki *(ümmet)*lerden birçok, sonrakilerden ise azdır.

15, 16- *(Mücevherlerle)* işlenmiş tahtlar üzerinde karşı karşıya *(kurulup)* yaslanmış kimselerdir.

فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ ﴿٦٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾

yalanlarsınız · Rabbinizin · ni'metlerinden · şimdi hangisini · nar · ve · hurma · ve · meyve · ikisinde var

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ﴿٧٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧١﴾

yalanlarsınız · Rabbinizin · ni'metlerinden · şimdi hangisini · güzel hanımlar · hayırlı hanımlar · onlarda var

حُورٌ مَقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٧٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾

yalanlarsınız · Rabbinizin · ni'metlerinden · şimdi hangisini · çadırlar içinde · perdelenmişler olarak · hûriler

لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٧٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٥﴾

yalanlarsınız · Rabbinizin · ni'metlerinden · şimdi hangisini · ne bir cin · ve · onlardan önce · bir insan · kendilerine dokunmamıştır

مُتَّكِئِينَ عَلَىٰ رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ ﴿٧٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾

yalanlarsınız · Rabbinizin · ni'metlerinden · şimdi hangisini · güzel · döşemelere · ve · yeşil · yastıklara · yaslananlardır

تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾

ikram · ve · azamet · sâhibi · Rabbinin · ismi · ne yücedir

سُورَةُ الْوَاقِعَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتٌّ وَتِسْعُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm · Rahmân · Allah'ın · ismiyle

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١﴾ لَيْسَ لِوَقْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ﴿٢﴾ خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ﴿٣﴾

yükselticidir · alçaltıcıdır · yalanlayan · vâki' oluşunu · yoktur · o vâki' olacak · vâki' oldu · o vakit ki

إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًّا ﴿٤﴾ وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ﴿٥﴾ فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًّا ﴿٦﴾

yayılmış · toz toprak · böylece oldu · bir ufalanışla · dağlar · ufalandı · ve · bir sarsılışla · yer · sarsıldı · o vakit ki

وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ﴿٧﴾ فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿٨﴾

Ashâb-ı Meymene'dir · ne · artık Ashâb-ı Meymene ki · üç · çiftler · oldunuz · ve

وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿٩﴾ وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ﴿١٠﴾

öne geçenlerdir · Sâbikūn ki · ve · Ashâb-ı Meş'eme'dir · ne · Ashâb-ı Meş'eme ki · ve

أُولَٰئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿١٢﴾ ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ وَقَلِيلٌ

azdır · ve · evvelkilerden · pek çoktur · Naîm · Cennetlerindedir · yakın kılınanlardır · işte onlar

مِنَ الْآخِرِينَ ﴿١٤﴾ عَلَىٰ سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ ﴿١٥﴾ مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ ﴿١٦﴾

karşılıklı kimseler olarak · üzerlerinde · yaslananlardır · işlenmiş · tahtlar · üzerinde · sonrakilerden

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾ بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ

dolaşır · üzerlerinde · çocuklar · ölümsüz kılınmış · testilerle · ve · ibriklerle · ve · dolu kadehle · bir pınardan

﴿١٨﴾ لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْزِفُونَ ﴿١٩﴾ وَفَاكِهَةٍ مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ ﴿٢٠﴾

başları ağrıtılmaz · ondan · ve · sarhoş olmazlar · ve · meyve · o şeyden ki · beğenirler

وَلَحْمِ طَيْرٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾ وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾ كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾

ve · kuş eti · o şeyden ki · arzu ederler · ve · hûriler · iri gözlü · misâlleri gibi · inci · saklı

جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا ﴿٢٥﴾

karşılık olarak · o şeylere ki · idiler · yapıyorlar · işitmezler · orada · boş bir söz · ve · ne bir günahla suçlama

إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾ وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٢٧﴾

ancak · bir söz · selâm · selâm · ve · Ashâb-ı Yemîn ki · ne · Ashâb-ı Yemîndir

فِي سِدْرٍ مَخْضُودٍ ﴿٢٨﴾ وَطَلْحٍ مَنْضُودٍ ﴿٢٩﴾ وَظِلٍّ مَمْدُودٍ ﴿٣٠﴾ وَمَاءٍ

içinde · sidir ağaçları · dikensiz · ve · muz ağaçları · dizili · ve · bir gölgede · uzanmış · ve · bir suda

مَسْكُوبٍ ﴿٣١﴾ وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ﴿٣٢﴾ لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣٣﴾

çağlayan · ve · meyveler · pek çok · değil · kesilen · ve · değil · yasaklanan

وَفُرُشٍ مَرْفُوعَةٍ ﴿٣٤﴾ إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً ﴿٣٥﴾ فَجَعَلْنَاهُنَّ

ve · döşeklerdedir · yükseltilmiş · şübhesiz biz · onları yarattık · bir yaratılışla · işte onları kıldık

أَبْكَارًا ﴿٣٦﴾ عُرُبًا أَتْرَابًا ﴿٣٧﴾ لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٣٨﴾ ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ

bâkireler · eşlerine düşkünler · aynı yaştalar · Ashâb-ı Yemîn içindir · birçoktur · evvelkilerden

﴿٣٩﴾ وَثُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ ﴿٤٠﴾ وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ ﴿٤١﴾

ve · birçoktur · sonrakilerden · ve · Ashâb-ı Şimâl ki · ne · Ashâb-ı Şimâldir

فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٢﴾ وَظِلٍّ مِنْ يَحْمُومٍ ﴿٤٣﴾ لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾

cehennemde · ve · bir kaynar suda · ve · bir gölgede · simsiyah dumandan · değil · serin · ve · değil · hoş

إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٥﴾ وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى

şübhesiz onlar · idiler · önce · bundan · şımartılmış kimseler · ve · idiler · ısrâr ediyorlar

الْحِنْثِ الْعَظِيمِ ﴿٤٦﴾ وَكَانُوا يَقُولُونَ أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا

günah üzerine · büyük · ve · idiler · diyorlar · o vakit mi ki · öldük · ve · olduk · bir toprak

وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٤٧﴾ أَوَآبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿٤٨﴾ قُلْ إِنَّ

ve · kemik yığını · şübhesiz biz mi · elbette diriltilecek olanlarız · ve atalarımız mı · evvelki · de ki · şübhesiz

الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٤٩﴾ لَمَجْمُوعُونَ إِلَى مِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿٥٠﴾

evvelkiler · ve · sonrakiler · elbette toplanacak olanlardır · belli bir vaktine · bir günün · bilinen

---

17, 18, 19- *(Aynı yaşları üzere)* ölümsüz kılınmış çocuklar *(ve genç hizmetçiler)*,[1] pınardan *(akan Cennet şerbetleriyle doldurulmuş)* testiler, ibrikler ve kadehlerle onların *(o sâbikūnun)* etrâfında dolaşır! Ondan *(o şarabdan)* ne başları ağrıtılır, ne de sarhoş olurlar!

20- Ve beğenmekte olduklarından *(her türlü)* meyve!

21- Ve canlarının çekmekte olduğundan kuş eti!

22- Bir de iri *(güzel)* gözlü hûriler!

23- *(Sadeflerinde)* saklı inciler gibi!

24- *(Dünyada iken)* yapmakta olduklarına karşılık olarak!

25- Orada ne boş bir söz, ne de günâhı gerektiren bir şey işitirler!

26- Ancak bir söz *(işitirler ki, o da)*: "Selâm *(olsun!)*, selâm *(olsun)*!"dur.

27- Ashâb-ı Yemîn *(amel defterleri sağ eline verilenler)* ise, ne *(mutlu o)* Ashâb-ı Yemîn*(e)*!

28, 29, 30, 31, 32, 33, 34- *(Onlar,)* dikensiz sedir ağaçları ve *(salkımları)* dizili muz ağaçları içinde, yayılmış bir gölgede, çağlayan su *(kenarların)*da, tükenmeyen ve yasaklanmayan pek çok meyveler arasında ve yükseltilmiş döşeklerdedirler!

35- Şübhesiz ki biz onları *(Cennetteki o kadınlarını yeni)* bir yaratılışla yarattık.

36- İşte onları *(dâimî)* bâkireler kıldık!

37- Eşlerine düşkün ve *(onların hepsi)* aynı yaştadırlar.

38, 39, 40- *(Bunlar)* Ashâb-ı Yemîn içindir! *(Onlar)* önceki *(ümmet)*lerden birçok, sonrakilerden de birçoktur.

41- Ashâb-ı Şimâl *(amel defterleri sol eline verilenler)* ise, ne *(bedbaht insanlardır o)* Ashâb-ı Şimâl!

42, 43, 44- *(Onlar)* nüfûz edici bir ateş ve bir kaynar su içinde, serinliği ve hoşluğu *(bir faydası)* olmayan simsiyah dumandan bir gölge içindedirler!

45, 46, 47, 48- Çünki onlar, bundan önce *(ni'metler içinde)* şımartılmış kimseler idiler. Ve o büyük günâh üzerine *(şirki işlemekte)* ısrâr ediyorlardı. Ve diyorlardı ki: "*(Biz)* öldüğümüz ve bir toprak ve bir kemik yığını hâline geldiğimiz zaman mı, gerçekten biz mi yeniden diriltilecek olan kimseleriz? Önceki atalarımız da mı?"

49, 50- De ki: "Şübhe yok ki öncekiler de, sonrakiler de, bilinen bir günün belli bir vaktinde elbette toplanacak olanlardır."

51, 52- Sonra muhakkak ki siz, ey dalâlet içinde olanlar, yalanlayıcılar! *(Siz)* şübhesiz bir ağaçtan, zakkumdan yiyecek olan kimselersiniz!

53, 54- Üstelik ondan karınları*(nızı)* dolduracak olanlarsınız! Onun üzerine de kaynar sudan içecek kimselersiniz!

55, 56, 57- Hem de bir türlü suya kanmayan bir hastalığa yakalanmış develerin içişi gibi içecek olanlarsınız! İşte dîn *(hesab)* gününde onların ağırlanışı böyledir! Sizi biz yarattık; o hâlde tasdîk etmeniz gerekmez mi?

58, 59- Peki söyleyin bana, akıtmakta olduğunuz menîyi! Onu siz mi yaratıyorsunuz, yoksa yaratan biz miyiz?

60, 61- Ölümü aranızda biz takdîr ettik ve biz, *(yerinize)* benzerlerinizi *(getirip, sizinle)* değiştirmekten ve sizi bilemeyeceğiniz *(başka)* bir şekilde yaratmaktan önüne geçilecek *(acze düşürülecek)* olan kimse değiliz!

62- Şübhesiz ki, ilk yaratılışı bildiniz; öyle ise *(düşünüp)* ibret almanız gerekmez mi?

63- Peki söyleyin bana, ekmekte olduğunuz şeyleri?

64, 65- Onu siz mi bitiriyorsunuz, yoksa bitiren *(onu yetiştiren)* biz miyiz? Dileseydik onu elbette kuru bir çöp yapardık da şaşar kalırdınız.

66- *(O vakit:)* "Doğrusu biz, gerçekten zarara uğratılmışlarız!"

67- "Daha doğrusu biz mahrum bırakılanlarız!" *(derdiniz.)*

68- Peki söyleyin bana, içmekte olduğunuz suyu!

69- Onu buluttan siz mi indirdiniz, yoksa indiren biz miyiz?

70- Dileseydik onu tuzlu *(acı bir su)* yapardık; o hâlde şükretmeniz gerekmez mi?

71- Peki söyleyin bana, *(dallarını birbirine sürterek)* çakmakta olduğunuz ateşi!

72- Onun ağacını siz mi yarattınız, yoksa yaratan biz miyiz?

73- Biz onu *(o ateşi, Cehennem ateşi için)* bir hatırlatma ve çölde yolculuk edenler için bir menfaat kıldık.

74- O hâlde, Azîm *(pek yüce olan)* Rabbinin ismiyle *(سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظ۪يمِ diyerek)* tesbîh et!

75- İşte yıldızların yerlerine yemîn ederim!

76- Ve şübhesiz bu, eğer bilirseniz, gerçekten pek büyük bir yemindir![1]

ثُمَّ اِنَّكُمْ اَيُّهَا الضَّٓالُّونَ الْمُكَذِّبُونَۙ ﴿٥١﴾ لَاٰكِلُونَ مِنْ شَجَرٍ

sonra | şübhesiz ki siz | ey | dalâlet içinde olanlar | yalanlayıcılar | elbette yiyecek olanlarsınız | bir ağaçtan

مِنْ زَقُّومٍۙ ﴿٥٢﴾ فَمَالِؤُ۫نَ مِنْهَا الْبُطُونَۚ ﴿٥٣﴾ فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ

zakkumdan | ve dolduracak olanlarsınız | ondan | karınları | içecek olanlarsınız | üzerine

مِنَ الْحَم۪يمِۚ ﴿٥٤﴾ فَشَارِبُونَ شُرْبَ الْه۪يمِۜ ﴿٥٥﴾ هٰذَا نُزُلُهُمْ يَوْمَ الدّ۪ينِۜ

kaynar sudan | ve içecek olanlarsınız | içişi gibi | suya kanmayan develerin | bu | onların ağırlanışıdır | gününde | hesab

﴿٥٦﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ﴿٥٧﴾ اَفَرَاَيْتُمْ مَا تُمْنُونَۜ ﴿٥٨﴾

biz | sizi yarattık | o hâlde değil miydi | tasdîk etmelisiniz | peki gördünüz mü | o şeyi ki | menî akıtıyorsunuz

ءَاَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُٓ اَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾ نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ

siz mi | onu yaratıyorsunuz | yoksa | biz mi | yaratanız | biz | takdîr ettik | aranızda

الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوق۪ينَۙ ﴿٦٠﴾ عَلٰٓى اَنْ نُبَدِّلَ اَمْثَالَكُمْ وَنُنْشِئَكُمْ

ölümü | ve | biz değiliz | önüne geçilen | değiştirmemizden | benzerlerinizi | ve | sizi yaratmamızdan

ف۪ي مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْاَةَ الْاُو۫لٰى فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ

o şeyde ki | bilmiyorsunuz | and olsun ve gerçekten | bildiniz | yaratılışı | ilk | öyle ise değil miydi | ibret almalısınız

﴿٦٢﴾ اَفَرَاَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَۜ ﴿٦٣﴾ ءَاَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُٓ اَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ

peki gördünüz mü | o şeyleri ki | ekiyorsunuz | siz mi | onu bitiriyorsunuz | yoksa | biz mi | yerden bitireniz

﴿٦٤﴾ لَوْ نَشَٓاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَاماً فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾ اِنَّا لَمُغْرَمُونَۙ

eğer | dilesek | elbette onu kılardık | kuru bir çöp | ve kalmıştınız | şaşıyorsunuz | doğrusu biz | elbet zarara uğratılanlarız

﴿٦٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٦٧﴾ اَفَرَاَيْتُمُ الْمَٓاءَ الَّذ۪ي تَشْرَبُونَۜ ﴿٦٨﴾

bil'akis | biz | mahrum bırakılanlarız | peki gördünüz mü | suyu | o ki | içiyorsunuz

ءَاَنْتُمْ اَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ اَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ ﴿٦٩﴾ لَوْ نَشَٓاءُ جَعَلْنَاهُ

siz mi | onu indirdiniz | buluttan | yoksa | biz mi | indireniz | eğer | dilesek | onu kılardık

اُجَاجاً فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾ اَفَرَاَيْتُمُ النَّارَ الَّت۪ي تُورُونَۜ ﴿٧١﴾

tuzlu | o hâlde değil miydi | şükretmelisiniz | peki gördünüz mü | ateşi | o ki | çakıyorsunuz

ءَاَنْتُمْ اَنْشَاْتُمْ شَجَرَتَهَٓا اَمْ نَحْنُ الْمُنْشِؤُ۫نَ ﴿٧٢﴾ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا

siz mi | yarattınız | ağacını | yoksa | biz mi | yaratanız | biz | onu kıldık

تَذْكِرَةً وَمَتَاعاً لِلْمُقْو۪ينَۚ ﴿٧٣﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظ۪يمِ۟ ﴿٧٤﴾

bir hatırlatma | ve | bir menfaat | çölde yolculuk edenler için | o hâlde tesbîh et | ismiyle | Rabbinin | pek yüce olan

فَلَٓا اُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِۙ ﴿٧٥﴾ وَاِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظ۪يمٌۙ ﴿٧٦﴾

işte yemin ederim | yerlerine | yıldızların | ve | şübhesiz o | elbet bir yemindir | eğer | bilirseniz | pek büyük

اِنَّهُ لَقُرْاٰنٌ كَرِيمٌۙ ﴿٧٧﴾ فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍۙ ﴿٧٨﴾ لَا يَمَسُّهُٓ اِلَّا الْمُطَهَّرُونَۜ ﴿٧٩﴾ تَنْزِيلٌ

şübhesiz o · bir Kur'ân'dır · pek şerefli · bir kitabdadır · korunmuş · ona dokunmaz · ancak · temizlenmiş olanlar · indirilmedir

مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ اَفَبِهٰذَا الْحَدِيثِ اَنْتُمْ مُدْهِنُونَۙ ﴿٨١﴾ وَتَجْعَلُونَ

Rabbinden · âlemlerin · şimdi bunu mu · o sözü mü · siz · küçümseyenlersiniz · ve · kılıyorsunuz

رِزْقَكُمْ اَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَوْلَٓا اِذَا بَلَغَتِ الْحُلْقُومَۙ ﴿٨٣﴾ وَاَنْتُمْ

rızkınızı(n şükrünü) · şübhesiz siz · yalanlıyorsunuz · öyle ise değil miydi · o vakit ki · ulaştı · boğaza · siz iken

حِينَئِذٍ تَنْظُرُونَۙ ﴿٨٤﴾ وَنَحْنُ اَقْرَبُ اِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلٰكِنْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾ فَلَوْلَٓا

o zaman · bakıyorsunuz · ve · biz · daha yakınız · ona · sizden · fakat · görmezsiniz · ve değil miydi

اِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَۙ ﴿٨٦﴾ تَرْجِعُونَهَٓا اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٨٧﴾ فَاَمَّٓا

eğer · iseniz · olmayan · cezâlandırılanlar · onu geri çevirmelisiniz · eğer · iseniz · doğru kimseler · işte ama

اِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَۙ ﴿٨٨﴾ فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتُ نَعِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَاَمَّٓا

eğer · ise · yakın kılınanlardan · artık bir rahatlık var · ve · güzel bir rızık · ve · Cenneti · Naîm · ve · ama

اِنْ كَانَ مِنْ اَصْحَابِ الْيَمِينِۙ ﴿٩٠﴾ فَسَلَامٌ لَكَ مِنْ اَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٩١﴾ وَاَمَّٓا

eğer · ise · Ashâb-ı Yemîn'den · işte selâm olsun · sana · Ashâb-ı Yemîn'den olan · ve · ama

اِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّٓالِّينَۙ ﴿٩٢﴾ فَنُزُلٌ مِنْ حَمِيمٍۙ ﴿٩٣﴾ وَتَصْلِيَةُ

eğer · ise · yalanlayıcılardan · sapıklardan · artık bir ağırlama vardır · kaynar sudan · ve · atılmak

جَحِيمٍ ﴿٩٤﴾ اِنَّ هٰذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِۚ ﴿٩٥﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٩٦﴾

alevli bir ateşe · şübhesiz · bu · elbet odur · gerçeği · yakînen bilmenin · o hâlde tesbîh et · ismi ile · Rabbinin · pek yüce olan

سُورَةُ الْحَدِيدِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ismiyle · Allah'ın · Rahmân · Rahîm

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

tesbîh etti · Allah'ı · o şeyler ki · göklerdedir · ve · yerde · o ve · dâima üstündür · her işi hikmetlidir

لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۚ يُحْيِي وَيُمِيتُۚ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾

onundur · mülkü · göklerin · ve · yerin · hayat verir · ve · öldürür · o ve · herşeye · gücü yetendir

هُوَ الْاَوَّلُ وَالْاٰخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

o herşeyden öncedir · ve · en son kalandır · ve · varlığı âşikârdır · ve · idrâk edilmeyendir · o ve · herşeyi · hakkıyla bilendir

---

77, 78- Şübhesiz ki bu, korunmuş bir kitabda *(Levh-i Mahfûz'da)* bulunan elbette pek şerefli bir Kur'ân'dır.

79- Ona ancak temizlenmiş olan kimseler dokunur.

80- Âlemlerin Rabbi tarafından indirilmedir.

81- Şimdi siz, bu sözü mü küçümseyen kimselersiniz?

82- Ve gerçekten siz, rızkınızı *(Kur'ân ni'metine karşı şükrünüzü, onu)* yalanlıyorken mi yapıyorsunuz?

83, 84- Öyle ise, değil mi ki *(can)* boğaza geldiğinde, artık siz, o sırada *(can çekişen o kimseye çâresizlikle)* bakar durursunuz.

85- Hâlbuki biz, ona sizden daha yakınız; fakat *(siz)* görmezsiniz.

86, 87- O hâlde, *(mâdem ki siz)* cezâlandırılmayacak kimseler idi iseniz, *(hem iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, onu *(o canı)* geri çevirsenize!

88, 89- Fakat *(ölen o kimse)*, *(Allah'a)* yakın kılınanlardan *(sâbikūndan)* ise, artık *(ona)* bir rahatlık, güzel kokulu bir rızık ve Naîm Cenneti vardır.

90, 91- Eğer *(o kimse)* Ashâb-ı Yemînden ise, bunun üzerine *(kendisine)*: "Sana Ashâb-ı Yemînden selâm olsun!" *(denilecektir.)*

92, 93, 94- Ama o *(kimse)* sapık yalanlayıcılardan ise, artık *(ona da)* kaynar sudan bir ağırlama ve alevli bir ateşe *(Cehenneme)* atılmak vardır.

95- Şübhe yok ki bu, kat'î gerçeğin ta kendisidir.

96- O hâlde Azîm *(pek yüce olan)* Rabbinin ismi ile (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ *diyerek)* tesbîh et!

57- HADÎD SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 29 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Göklerde ve yerde ne varsa, Allah'ı tesbîh etmektedir.[1] Çünki O, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

2- Göklerin ve yerin mülkü O'nundur. *(O)* hayat verir ve *(O)* öldürür. Ve O, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

3- O, Evvel *(herşeyden önce var olan)*dır, Âhir *(herşeyin helâkinden sonra bâkî kalan)*dır, Zâhir *(delilleriyle varlığı apaçık olan)*dır ve Bâtın *(akılların O'nu idrâk edemediği, Zât'ının hakîkati bilinmeyen)*dir. Ve O, herşeyi hakkıyla bilendir.

4- O, gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra arşa hükmedendir. Yerin içine gireni ve ondan çıkanı, gökten ineni ve orada yükseleni bilir. Ve nerede olsanız, O sizinle berâberdir. Çünki Allah, yapmakta olduklarınızı hakkıyla görendir.

5- Göklerin ve yerin mülkü O'nundur. Ve *(bütün)* işler ancak Allah'a döndürülür.

6- *(O,)* geceyi gündüze katar, gündüzü de geceye katar. Ve O, sînelerin içinde olanı hakkıyla bilendir.

7- Allah'a ve Resûlüne îmân edin ve sizi üzerine vekiller *(tasarruf sâhibleri)* kıldığı şeylerden *(Allah yolunda)* sarf edin; işte sizden îmân edip, *(Allah yolunda)* sarf eden kimseler var ya, onlar için *(pek)* büyük bir mükâfât vardır.

8- Peygamber sizi Rabbinize îmân etmeniz için da'vet ettiği hâlde, size ne oluyor ki Allah'a îmân etmiyorsunuz? Hâlbuki *(Allah, ruhlar âleminde sizden)* sağlam sözünüzü almıştı; eğer *(gerçek)* mü'minler oldu iseniz *(ahdinize uyun ve samîmâne îmân edin)*!

9- O, sizi karanlıklardan nûra çıkarması için, kuluna apaçık âyetler indirendir. Şübhesiz ki Allah, size karşı elbette Raûf *(çok şefkat eden)*dir, Rahîm *(çok merhametli olan)*dır.

10- Hem size ne oldu ki Allah yolunda sarf etmeyeceksiniz? Göklerin ve yerin mîrâsı zâten Allah'ındır *(hepsi sonunda O'na kalacaktır)*. Fetihten evvel, içinizden *(Allah yolunda)* sarf eden ve savaşanlar, *(diğerleriyle)* bir olmaz! İşte onlar, derece i'tibâriyle sonradan sarf eden ve savaşanlardan daha büyüktürler. Bununla berâber, Allah hepsine de en güzeli *(Cenneti)* va'd etmiştir! Çünki Allah, ne yaparsanız hakkıyla haberdâr olandır.

11- Kimdir şu kimse ki, Allah'a karz-ı hasen *(güzel bir borç)* ile borç versin de *(Allah da)* onu kendisine artırsın! Ayrıca onun için *(pek)* değerli bir mükâfât vardır.

هُوَ الَّذٖى خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضَ فٖى سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ

Arş'a hükmetti sonra gün altı içinde yeri ve gökleri yarattı o zâttır ki o

يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِى الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاۤءِ وَمَا يَعْرُجُ

yükselir ve o şeyi ki gökten iner ve o şeyi ki ondan çıkar ve o şeyi ki yerin içine girer o şeyi bilir

فٖيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرٌ ﴿٤﴾ لَهُ

onundur hakkıyla görendir yapıyorsunuz o şeyleri ki Allah ve olsanız nerede sizinle beraberdir o ve orada

مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ ﴿٥﴾ يُولِجُ الَّيْلَ

geceyi katar işler döndürülür Allah'a ve yerin ve göklerin mülkü

فِى النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِى الَّيْلِ وَهُوَ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٦﴾ اٰمِنُوا

îmân edin sînelerin içinde olanı hakkıyla bilendir o ve geceye gündüzü katar ve gündüze

بِاللّٰهِ وَرَسُولِهٖ وَاَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفٖينَ فٖيهِ فَالَّذٖينَ

işte o kimseler ki içinde halef yapılanlar sizi kıldı o şeyden ki infâk edin ve Resûlüne ve Allaha

اٰمَنُوا مِنْكُمْ وَاَنْفَقُوا لَهُمْ اَجْرٌ كَبٖيرٌ ﴿٧﴾ وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ

îmân etmiyorsunuz size ne oldu ki ve büyük bir mükâfât onlar için var infâk ettiler ve sizden îmân ettiler

بِاللّٰهِ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ اَخَذَ مٖيثَاقَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ

iseniz eğer sağlam sözünüzü almıştı gerçekten ve Rabbinize îmân etmeniz için sizi da'vet ediyor peygamber iken Allaha

مُؤْمِنٖينَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذٖى يُنَزِّلُ عَلٰى عَبْدِهٖ اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَكُمْ

sizi çıkarması için apaçık âyetler kuluna indirir o zâttır ki o mü'minler

مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ وَاِنَّ اللّٰهَ بِكُمْ لَرَؤُفٌ رَحٖيمٌ ﴿٩﴾ وَمَا لَكُمْ

size ne oldu ve çok merhametlidir elbet çok şefkatlidir size karşı Allah şübhesiz ve nûra karanlıklardan

اَلَّا تُنْفِقُوا فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ وَلِلّٰهِ مٖيرَاثُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ

yerin ve göklerin mîrâsı Allah'ındır ve Allah yolunda infâk etmemeniz hakkında

لَا يَسْتَوٖى مِنْكُمْ مَنْ اَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ اُولٰۤئِكَ اَعْظَمُ

daha büyüktürler işte onlar savaştı ve fetihten önce infâk etti o kimse ki sizden eşit olmaz

دَرَجَةً مِنَ الَّذٖينَ اَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَقَاتَلُوا وَكُلًّا وَعَدَ

va'd etti hepsine ve savaştılar ve bundan sonra infâk ettiler o kimselerden ki derece i'tibâriyle

اللّٰهُ الْحُسْنٰى وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبٖيرٌ ﴿١٠﴾ مَنْ ذَا الَّذٖى يُقْرِضُ

borç verir o kimse ki şu kimdir hakkıyla haberdardır yapıyorsunuz o şeylere ki Allah ve en güzeli Allah

اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ وَلَهُ اَجْرٌ كَرٖيمٌ ﴿١١﴾

değerli bir mükâfât onun için var ve kendisine bu yüzden onu artırır güzel bir borç ile Allah'a

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعٰى نُورُهُمْ بَيْنَ اَيْدِيهِمْ وَبِاَيْمَانِهِمْ
sağlarında – ve – önlerinde – nûrları – koşuyor – mü'min kadınları – ve – mü'min erkekleri – görürsün – o gün

بُشْرٰيكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
içlerinde – ebedî kalıcılar olarak – ırmaklar – altlarından – akar – cennetlerdir – bugün – sizin müjdeniz

ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ
münâfık kadınlar – ve – münâfık erkekler – diyecek – o gün – büyük – kurtuluş – o – işte budur

لِلَّذِينَ اٰمَنُوا انْظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا
ve arayın – arkanıza – dönün – denildi – nûrunuzdan – alalım – bize bakın – îmân ettiler – o kimselere ki

نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُمْ بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ
dış tarafı ki – ve – rahmet – onda vardır – iç tarafı ki – bir kapı – ona var – bir sur – aralarına – derken vuruldu – bir nûr

مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٣﴾ يُنَادُونَهُمْ اَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلٰى وَلٰكِنَّكُمْ
fakat siz – evet – dediler – sizinle beraber – olmadık mı – onlara seslenirler – azâb – o cihetinden var

فَتَنْتُمْ اَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْاَمَانِيُّ حَتّٰى
tâ ki – boş temenniler – sizi aldattı – ve – şübhe ettiniz – ve – beklediniz – ve – kendinizi – fitneye düşürdünüz

جَاءَ اَمْرُ اللّٰهِ وَغَرَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ ﴿١٤﴾ فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ
sizden – alınmaz – artık bugün – o çok aldatıcı – Allah hakkında – sizi aldattı – ve – Allahın – emri – gelinceye kadar

فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَأْوٰيكُمُ النَّارُ هِيَ مَوْلٰيكُمْ
sizin dostunuz – odur – ateştir – sığınağınız – inkâr ettiler – ne o kimselerden ki – ve – bir fidye

وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾ اَلَمْ يَاْنِ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ
kalblerinin – huşû' içinde olması – îmân ettiler – o kimselere ki – zamanı gelmedi mi – varılacak yerdir – ne kötü – ve

لِذِكْرِ اللّٰهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ
kitab – kendilerine verildi – o kimseler gibi ki – olmasınlar – ve – hak'tan – indi – o şeye ki – ve – Allahın – zikrine karşı

مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْاَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
onlardan – çoğu – ve – kalbleri – sonra katılaştı – zaman – üzerlerine – ve uzadı – bundan önce

فَاسِقُونَ ﴿١٦﴾ اِعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ يُحْيِي الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا
açıkladık – gerçekten – ölümünden – sonra – yeryüzünü – diriltiyor – Allah – şübhesiz – bilin ki – fâsıklardır

لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾ اِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَّدِّقَاتِ
sadaka veren kadınlar – ve – sadaka veren erkekler – şübhesiz – akıl erdirirsiniz – tâ ki – âyetleri – size

وَاَقْرَضُوا اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ اَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾
pek değerli – bir mükâfât – onlar için vardır – ve – onlara – kat kat katlanır – güzel – bir borç ile – Allah'a – borç verdiler – ve

12- O gün *(kıyâmet günü)* mü'min erkeklerle mü'min kadınları görürsün ki, nûrları önlerinde ve sağlarında koşuyor. *(Onlara denilir ki:)* "Bugün sizin müjdeniz, altlarından ırmaklar akan, içlerinde ebedî kalıcı kimseler olduğunuz Cennetlerdir!" İşte en büyük kurtuluş budur!

13- O gün münâfık erkeklerle münâfık kadınlar, îmân edenlere diyecek ki: "Bizi *(de)* bekleyin *(ve bize biraz bakın)* da nûrunuzdan faydalanalım!" *(Onlara:)* "*(Yapabiliyorsanız)* arkanıza *(dünyaya)* dönün de bir nûr arayın!" denilir. Derken aralarına, kapısı bulunan bir sur çekilir. Onun iç tarafı ki onda rahmet vardır, dış tarafına gelince o cihetten azab vardır.

14- *(Münâfıklar)* onlara *(o Cennet ehline)*: "Sizinle *(dünyada)* berâber değil miydik?" diye bağırırlar. *(Mü'minler de:)* "Evet *(berâberdiniz)*! Fakat siz, kendinizi *(nifakla)* fitneye düşürdünüz ve *(mü'minlere musîbet gelmesini)* beklediniz, hem *(hak olan dîninizde)* şübhe ettiniz ve boş temenniler sizi aldattı; nihâyet Allah'ın emri *(ölüm)* geldi; o çok aldatıcı *(şeytan)* da, sizi Allah hakkında aldattı!" derler.

15- *(Ey münâfıklar!)* Artık bugün ne sizden *(kurtuluşunuza bedel olacak)* bir fidye alınır, ne de inkâr edenlerden! Varacağınız yer, ateştir! Size lâyık olan *(da)* odur! O ise, ne kötü varılacak yerdir!

16- Îmân edenlerin, Allah'ın zikrine ve Hakk'tan inene *(Kur'ân'a)* karşı kalblerinin *(korku ve)* yumuşama zamânı hâlâ gelmedi mi? *(Onlar da)* daha önce kendilerine kitab verilenler gibi olmasınlar ki, onların üzerlerine uzun zaman geçti de kalbleri katılaştı. Hem onlardan çoğu, günahkâr kimselerdir.

17- Bilin ki şübhesiz Allah, yeryüzünü ölümünden sonra diriltiyor. Muhakkak ki size âyetleri açıkladık; tâ ki akıl erdiresiniz.

18- Şübhesiz ki sadaka veren erkeklerle sadaka veren kadınlar ve Allah'a karz-ı hasen *(güzel bir borç)* ile borç verenler var ya, onlara *(verdiklerinin karşılığı)* artırılacaktır; hem onlar için pek değerli bir mükâfât vardır.

19- Allah'a ve O'nun peygamberlerine îmân edenlere gelince, işte onlar Rableri katında sıddîklar ve şehîdler *(mertebesinde)*dir. Kendileri için, hem mükâfâtları, hem nûrları vardır. İnkâr edip âyetlerimizi yalanlayanlara gelince, işte onlar Cehennem ehlidirler.

20- Bilin ki, dünya hayâtı ancak bir oyundur, bir eğlencedir, bir süstür, aranızda bir övünmedir, mallar ve evlâd husûsunda bir çokluk yarışından ibârettir. Bir yağmurun misâli gibidir ki, *(bitirdiği)* bitkisi, ekincilerin hoşuna gider; sonra kurur da onu sararmış görürsün; sonra da kuru bir çöp olur.

Âhirette ise *(kâfirler için)* şiddetli bir azab ve *(mü'minler için)* Allah'dan bir mağfiret ve bir rıdvan *(O'nun rızâsı)* vardır. Dünya hayâtı ise, aldatıcı bir menfaatten başka bir şey değildir![1]

21- Rabbinizden bir mağfirete ve genişliği, gökle yerin genişliği gibi olup, Allah'a ve O'nun peygamberlerine îmân edenler için hazırlanmış bulunan bir Cennete doğru yarışın! Bu, Allah'ın lütfudur! Onu *(hikmetine binâen, kendi lütfundan)* dilediğine verir. Çünki Allah, pek büyük ihsan sâhibidir.

22- Yeryüzünde ve nefislerinizde baş*(ınız)*a gelen hiçbir musîbet yoktur ki, mutlakâ onu yaratmamızdan önce bir kitabda *(Levh-i Mahfûz'da yazılı)* olmasın![2] Şübhesiz ki bu, Allah'a göre pek kolaydır.

23- Tâ ki elinizden gidene üzülmeyesiniz ve *(Allah'ın)* size verdiği ile şımarmayasınız! Çünki Allah, bütün kendini beğenenleri, çok övünenleri sevmez.

24- Onlar *(o şımaran kimselerdir)* ki, cimrilik ederler ve insanlara da cimriliği emrederler. İşte kim *(Allah yolunda sarf etmekten)* yüz çevirirse, artık *(bilsin ki)* şübhesiz Ganî *(hiçbir şeye muhtaç olmayan)*, Hamîd *(hamd edilmeye yegâne lâyık olan)*, ancak Allah'dır.

وَ الَّذِينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَ رُسُلِهٖٓ اُولٰٓئِكَ هُمُ الصِّدِّيقُونَ

ve · o kimseler ki · îmân ettiler · Allah'a · ve · peygamberlerine · işte onlar · onlardır · sıddîklar

وَ الشُّهَدَٓاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ اَجْرُهُمْ وَ نُورُهُمْ وَ الَّذِينَ كَفَرُوا

ve · şehîdler · katında · Rableri · onlar için vardır · mükâfâtları · ve · nûrları · ve · o kimseler ki · inkâr ettiler

وَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَٓا اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٩﴾ اِعْلَمُٓوا اَنَّمَا الْحَيٰوةُ

ve · yalanladılar · âyetlerimizi · işte onlar · ehlidirler · cehennem · bilin · ancak · hayatı

الدُّنْيَا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ وَ زِينَةٌ وَ تَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَ تَكَاثُرٌ فِي

dünyanın · bir oyundur · ve · bir eğlence · ve · bir süs · ve · bir övünme · aranızda · ve · bir çokluk yarışı

الْاَمْوَالِ وَ الْاَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ اَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ

mallar husûsunda · ve · evlâd · misâli gibidir · bir yağmurun ki · hayrete düşürür · kafirleri · bitkisi · sonra · kurur

فَتَرٰيهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا وَ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ

ve onu görürsün · sararmış · sonra · olur · kuru bir çöp · ve · âhirette vardır · bir azâb · şiddetli

وَ مَغْفِرَةٌ مِنَ اللّٰهِ وَ رِضْوَانٌ وَ مَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَٓا اِلَّا مَتَاعُ

ve · bir mağfiret · Allah'dan · ve · bir rızâ · ve · hayatı değildir · dünyanın · ancak · bir faydalanma

الْغُرُورِ ﴿٢٠﴾ سَابِقُٓوا اِلٰى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَ جَنَّةٍ عَرْضُهَا

aldatıcı · yarışın · bir mağfirete doğru · Rabbinizden · ve · bir cennete · genişliği

كَعَرْضِ السَّمَٓاءِ وَ الْاَرْضِ اُعِدَّتْ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَ رُسُلِهٖ

genişliği gibi · göğün · ve · yerin · hazırlanmıştır · o kimseler için ki · îmân ettiler · Allah'a · ve · peygamberlerine

ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَٓاءُ وَ اللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ

işte bu · lütfudur · Allah'ın · onu verir · o kimseye ki · diler · ve · Allah · sâhibidir · ihsân

الْعَظِيمِ ﴿٢١﴾ مَٓا اَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْاَرْضِ وَ لَا فِٓي اَنْفُسِكُمْ

pek büyük · isâbet etmedi · bir musîbet · yeryüzünde · ve · ne nefislerinizde

اِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ اَنْ نَبْرَاَهَا اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾

ancak · bir kitabda vardır · önce · onu yaratmamızdan · şübhesiz · bu · Allah'a · pek kolaydır

لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلٰى مَا فَاتَكُمْ وَ لَا تَفْرَحُوا بِمَٓا اٰتٰيكُمْ وَ اللّٰهُ لَا يُحِبُّ

üzülmemeniz için · o şey üzerine ki · sizden geçti · ve · sevinmeniz · o şey ile ki · size verdi · ve · Allah · sevmez

كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾ اَلَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَ يَأْمُرُونَ

her · kendini beğeneni · çok övüneni · onlar ki · cimrilik ederler · ve · emrederler

النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَ مَنْ يَتَوَلَّ فَاِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٤﴾

insanlara · cimriliği · ve · kim · yüz çevirirse · artık şübhesiz · Allah · odur · çok zengin · hamde çok lâyık

لَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ اَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ
and olsun gerçekten · gönderdik · peygamberlerimizi · apaçık delillerle · ve · indirdik · onlarla beraber · kitabı

وَ الْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَ اَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ
ve mîzânı · ayakta tutması için · insanların · adâleti · ve · indirdik · demiri · onda vardır · bir kuvvet · şiddetli

وَ مَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَ لِيَعْلَمَ اللّٰهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَ رُسُلَهُ بِالْغَيْبِ اِنَّ
ve menfaatler · insanlar için · ve ortaya çıkarması için · Allahın · o kimseyi ki · kendine yardım edecek · ve · peygamberlerine · gıyâbda · şübhesiz

اللّٰهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾ وَ لَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوحًا وَ اِبْرٰهِيمَ وَ جَعَلْنَا فِي
Allah · çok kuvvetlidir · dâima üstündür · ve · and olsun gerçekten · gönderdik · Nûh'u · ve · İbrâhîmi · ve · kıldık

ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَ الْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَ كَثِيرٌ مِنْهُمْ
ikisinin nesillerinde · peygamberliği · ve · kitabı · ki onlardan · hidâyete eren vardır · ve · çoğu · onlardan

فَاسِقُونَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ بِرُسُلِنَا وَ قَفَّيْنَا بِعِيسَى
fâsık kimselerdir · sonra · takîb ettirdik · izleri üzerinde · peygamberlerimizi · ve · takîb ettirdik · İsâ'yı

ابْنِ مَرْيَمَ وَ اٰتَيْنَاهُ الْاِنْجِيلَ وَ جَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ
Meryem'in oğlu · ve · ona verdik · İncîl'i · ve · kıldık · kalblerinde · o kimselerin ki · ona tâbi oldular

رَاْفَةً وَ رَحْمَةً وَ رَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ
bir şefkat · ve · bir rahmet · ve · ruhbâniyet ki · onu îcâd ettiler · onu farz kılmamıştık · üzerlerine

اِلَّا ابْتِغَٓاءَ رِضْوَانِ اللّٰهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَاٰتَيْنَا
ancak · aramak için · rızâsını · Allah'ın · fakat ona riâyet etmediler · hakkıyla · riâyetinin · artık verdik

الَّذِينَ اٰمَنُوا مِنْهُمْ اَجْرَهُمْ وَ كَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٧﴾ يَٓا اَيُّهَا
o kimselere ki · îmân ettiler · onlardan · mükâfâtlarını · ve · çoğu · onlardan · fâsık kimselerdir · ey

الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَ اٰمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ
o kimseler ki · îmân ettiler · sakının · Allah'dan · ve · îmân edin · Resûlüne · size versin · iki kat nasib

مِنْ رَحْمَتِهِ وَ يَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ
rahmetinden · ve · kılsın · sizin için · bir nûr · yürürsünüz · onunla · ve · mağfiret etsin · size

وَ اللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٨﴾ لِئَلَّا يَعْلَمَ اَهْلُ الْكِتَابِ اَلَّا
ve · Allah · çok bağışlayandır · çok merhametlidir · bilmesi için · ehl-i kitabın

يَقْدِرُونَ عَلٰى شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ وَ اَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ
şübhesiz güç yetiremeyeceklerini · bir şeye · lütfundan · Allah'ın · ve · şübhesiz · lütuf · elindedir

اللّٰهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَٓاءُ وَ اللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾
Allah'ın · onu verir · o kimseye ki · diler · ve · Allah · sâhibidir · ihsân · pek büyük

25- Celâlim hakkı için, peygamberlerimizi apaçık delillerle gönderdik ve onlarla berâber kitâbı ve mîzânı *(adâleti)* indirdik ki, insanlar adâleti ayakta tutsun *(ve yaşatsınlar)*! Hem kendisinde büyük bir kuvvet ve insanlar için *(birçok)* menfaatler bulunan **hadîd**'i *(demiri, bir ni'met olarak)* indirdik;[1] hem böylece Allah, kendine ve peygamberlerine gıyâben *(Allah'ı görmedikleri hâlde îmân ederek dînine)* kimin yardım edeceğini ortaya çıkarsın! Muhakkak ki Allah, Kavî *(çok kuvvetli olan)*dır, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir.

26- And olsun ki, Nûh'u ve İbrâhîm'i de *(peygamber olarak)* gönderdik; hem peygamberliği ve kitâbı onların nesillerinde kıldık. Buna rağmen onlardan hidâyete eren vardır, fakat onlardan çoğu *(yoldan çıkmış)* fâsık kimselerdir.

27- Sonra onların izleri üzerinde ard arda peygamberlerimizi gönderdik; *(o peygamberlerin)* ardından da Meryemoğlu Îsâ'yı gönderdik; ona İncîl'i verdik ve ona tâbi' olanların kalblerinde bir şefkat ve bir merhamet kıldık.

Bir de *(kendilerinin)* ortaya çıkardıkları ruhbâniyet ki, onu üzerlerine *(biz)* farz kılmamıştık, sâdece Allah'ın rızâsını kazanmak için *(kendileri yaptılar)*; fakat ona *(da)* hakkıyla tâbi' olarak riâyet etmediler. Artık onlardan îmân edenlere mükâfâtlarını verdik. Fakat onlardan çoğu *(yoldan çıkmış)* fâsık kimselerdir.

28- Ey *(geçmiş peygamberlere)* îmân edenler! Allah'dan sakının ve Resûlüne *(Muhammed'e)* îmân edin ki, size rahmetinden iki kat nasib versin ve sizin için bir nûr kılsın; ki onunla *(doğru yolu bulup)* yürürsünüz ve size mağfiret etsin! Çünki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

29- Böylece ehl-i kitab, *(kendilerinin)* Allah'ın lütfundan hiçbir şeye güç yetiremeyeceklerini ve şübhesiz lütuf *(sâdece)* Allah'ın elinde olup, onu dilediğine vereceğini bilsin*(ler)*! Çünki Allah, pek büyük ihsan sâhibidir.

58- MÜCÂDELE SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 22 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- *(Ey Resûlüm!)* Kocası hakkında seninle **mücâdele** eden ve Allah'a şikâyette bulunan *(kadın)*ın sözünü, Allah elbette işitmiştir. Çünki Allah, sizin birbirinizle konuşmanızı işitir. Şübhesiz ki Allah, Semî' *(herşeyi işiten)*dir, Basîr *(hakkıyla gören)*dir.

2- İçinizden kadınlarına zıhar yapanlar *(bilmelidirler)* ki, onlar *(o kadınlar)*, kendi anaları değildir. Çünki onların anaları, ancak onları doğuranlardır. Şübhesiz onlar, gerçekten çirkin ve asılsız bir söz söylüyorlar. Muhakkak ki Allah, elbette Afüvv *(çok affedici)*dir, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır.

3- Kadınlarına zıhar yapıp da sonra söylediklerinden dönenlere, o takdirde birbirleriyle *(kadınlarıyla)* temâs etmeden önce bir köle âzâd etmek *(borcu vardır)*. İşte siz, bununla nasîhat ediliyorsunuz. Ve Allah, ne yaparsanız hakkıyla haberdâr olandır.

4- Fakat *(buna imkân)* bulamayan kimseye, o takdirde birbirleriyle temâs etmeden önce ard arda iki ay oruç *(tutma mecbûriyeti vardır)*. Artık *(buna da)* güç yetiremeyen kimseye ise, *(sabah-akşam)* altmış fakiri doyurma *(keffâreti vardır)*. Bu *(hafifletici hükümler)*, Allah'a ve Resûlüne îmân etmeniz içindir. Bunlar, Allah'ın hudûdudur. *(Bu hükümleri inkâr eden)* kâfirler için ise, *(pek)* elemli bir azab vardır.

5- Şübhesiz ki Allah'a ve Resûlüne karşı gelenler, kendilerinden öncekilerin *(rezil olup)* helâk edildiği gibi helâk edileceklerdir; çünki doğrusu *(biz)* apaçık âyetler indirmişizdir. Ve kâfirler için, *(pek)* aşağılayıcı bir azab vardır.

6- O gün Allah, onları hep birlikte diriltecek, artık yaptıklarını kendilerine bildirecektir. Allah, onu *(o yaptıklarını)* bir bir kaydetmiştir; hâlbuki *(onlar)* onu unutmuşlardır. Ve Allah, herşeye hakkıyla şâhiddir.

سُورَةُ الْمُجَادَلَةِ مَدَنِيَّةٌ
وَهِيَ اثْنَتَانِ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

ismiyle · Allah'ın · Rahmân · Rahîm

قَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الَّت۪ي تُجَادِلُكَ ف۪ي زَوْجِهَا وَتَشْتَك۪ٓي اِلَى اللّٰهِ

gerçekten · işitti · Allah · sözünü · onun ki · seninle mücâdele ediyor · hakkında · kocası · ve · şikâyette bulunuyor · Allah'a

وَاللّٰهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَاۜ اِنَّ اللّٰهَ سَم۪يعٌ بَص۪يرٌ ﴿١﴾ اَلَّذ۪ينَ يُظَاهِرُونَ

ve Allah · işitir · ikinizin konuşmasını · şübhesiz · Allah · hakkıyla işitendir · herşeyi görendir · o kimseler ki · zıhar yapıyorlar

مِنْكُمْ مِنْ نِسَٓائِهِمْ مَا هُنَّ اُمَّهَاتِهِمْۜ اِنْ اُمَّهَاتُهُمْ اِلَّا الّٰٓـئ۪ي وَلَدْنَهُمْۜ

sizden · kadınlarından · onlar değildir · kendi anaları · onların anaları değildir · ancak · onlar ki · onları doğurdular

وَاِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَراً مِنَ الْقَوْلِ وَزُوراًۜ وَاِنَّ اللّٰهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿٢﴾

ve şübhesiz onlar · elbet söylüyorlar · çirkin bir şey · sözden · ve · bir yalan · ve · şübhesiz · Allah · çok affedicidir · çok bağışlayandır

وَالَّذ۪ينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَٓائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْر۪يرُ

ve o kimseler ki · zıhar yapıyorlar · kadınlarından · sonra · dönüyorlar · o şeyden ki · söylediler · artık âzâd etmek

رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَتَمَٓاسَّاۜ ذٰلِكُمْ تُوعَظُونَ بِه۪ۜ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَب۪يرٌ ﴿٣﴾

bir köle · önce · ikisinin temâslarından · işte budur · nasîhat ediliyorsunuz · onunla · ve · Allah · o şeylere ki · yapıyorsunuz · haberdardır

فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَتَمَٓاسَّاۚ فَمَنْ لَمْ

fakat kim · bulamamışsa · artık oruç tutmak · iki ay · ikisi ard arda · önce · ikisinin temâslarından · fakat kim

يَسْتَطِعْ فَاِطْعَامُ سِتّ۪ينَ مِسْك۪يناًۜ ذٰلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِه۪ۜ وَتِلْكَ حُدُودُ

güç yetirememişse · artık yedirmek · altmış · fakiri · bu · îmân etmeniz içindir · Allaha · ve · Resûlüne · ve bunlar · sınırıdır

اللّٰهِۜ وَلِلْكَافِر۪ينَ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٤﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ يُحَٓادُّونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ كُبِتُوا كَمَا

Allahın · ve · kâfirler için var · azâb · elemli · şübhesiz · o kimseler ki · karşı geldiler · Allaha · ve · Resûlüne · helâk edildiler · o şey gibi ki

كُبِتَ الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ اَنْزَلْنَٓا اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍۜ وَلِلْكَافِر۪ينَ

helâk edildi · o kimseler ki · onlardan öncedir · ve · gerçekten · indirdik · âyetler · apaçık · ve · kâfirler için vardır

عَذَابٌ مُه۪ينٌۚ ﴿٥﴾ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللّٰهُ جَم۪يعاً فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُواۜ

bir azâb · aşağılayıcı · o gün · onları diriltir · Allah · hepsini · ve onlara haber verir · o şeyleri ki · yaptılar

اَحْصٰيهُ اللّٰهُ وَنَسُوهُۜ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَه۪يدٌ ﴿٦﴾

onu saymıştır · Allah · onu unutmuşlar iken · ve · Allah · herşeye · hakkıyla şâhiddir

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ

olmaz · yerdedir · o şeyleri ki · ve · göklerdedir · o şeyleri ki · bilir · Allah · şübhesiz · görmedin mi

نَجْوٰى ثَلٰثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا أَدْنٰى مِنْ

ne daha az · ve · altıncıları · O'dur · ancak · ne beş kişinin · ve · dördüncüleri · O'dur · ancak · üç kişinin · gizli konuşmasından

ذٰلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ

günü · yaptılar · o şeyleri ki · onlara haber verir · sonra · olsalar · nerede · onlarla beraberdir · o · ancak · ne daha çok · ve · bundan

الْقِيٰمَةِ إِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا

yasaklandılar · o kimseleri ki · görmedin mi · hakkıyla bilendir · herşeyi · Allah · şübhesiz · kıyâmet

عَنِ النَّجْوٰى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَاجَوْنَ بِالْإِثْمِ

günahla · gizli konuşuyorlar · ve · ondan · yasaklandılar · o şeye ki · dönüyorlar · sonra · gizli konuşmaktan

وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاؤُكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ

o şeyle ki · seni selâmladılar · sana geldiler · o vakit ki · ve · peygambere · isyanla · ve · düşmanlıkla · ve

يُحَيِّكَ بِهِ اللّٰهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللّٰهُ بِمَا نَقُولُ

söylüyoruz · o şeyle ki · Allah · bize azâb etmeli · değil miydi · kendi içlerinde · diyorlar · ve · Allah · onunla · seni selâmladı

حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا

îmân ettiler · o kimseler ki · ey · dönüş yeridir · artık ne kötü · oraya girerler · cehennem · onlara yeter

إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَاجَوْا بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ

isyânla · ve · düşmanlıkla · ve · günahla · öyleyse gizli konuşmayın · gizli konuştunuz · o vakit ki

الرَّسُولِ وَتَنَاجَوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوٰى وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِي إِلَيْهِ

ona · o zâttan ki · Allah'dan · sakının · ve · takvâ ile · ve · iyilikle · gizli konuşun · ve · peygambere

تُحْشَرُونَ ﴿٩﴾ إِنَّمَا النَّجْوٰى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ اٰمَنُوا

îmân ettiler · o kimseleri ki · üzmesi için · şeytandandır · gizli konuşmak · ancak · toplanacaksınız

وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللّٰهِ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ

o hâlde tevekkül etsin · Allah'a · ve · Allah'ın · izni ile · ancak · bir şeyle · onlara zarar verici · değildir · ve

الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا

hemen yer açın · meclislerde · yer açın · size · denildi · o vakit ki · îmân ettiler · o kimseler ki · ey · mü'minler

يَفْسَحِ اللّٰهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ انْشُزُوا فَانْشُزُوا يَرْفَعِ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا

îmân ettiler · o kimseleri ki · Allah · yükseltsin · hemen kalkın · kalkın · denildi · o vakit ki · ve · size · Allah · genişlik versin

مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾

hakkıyla haberdardır · yapıyorsunuz · o şeylere ki · Allah · ve · derecelerle · ilim · kendilerine verildi · o kimseler ki · ve · sizden

7- *(Ey Habîbim!)* Görmedin mi ki şübhesiz Allah, göklerde ne var, yerde ne varsa bilir. Üç kişinin gizli bir konuşması olsa, mutlakā dördüncüleri O'dur! Beş *(kişi)* olsalar, mutlakā altıncıları O'dur; bundan daha az ve daha çok da olsalar, *(ve her)* nerede bulunsalar, mutlakā O, onlarla berâberdir. Sonra kıyâmet günü onlara yaptıklarını haber verecektir. Şübhesiz ki Allah, herşeyi hakkıyla bilendir.

8- Gizli konuşmaktan yasaklanıp da sonra kendisinden yasaklandıkları şeye dönenleri, hem günah, düşmanlık ve peygambere isyan husûsunda birbirleriyle gizlice konuşanları *(yahudilerle münâfıkları)* görmedin mi?

Sana geldikleri zaman, seni Allah'ın kendisiyle selâmlamadığı bir şekilde selâmlıyorlar. Hâlbuki kendi içlerinde: "*(Eğer peygamber olsaydı, bu)* söylemekte olduklarımızdan dolayı Allah'ın bize azâb etmesi gerekmez miydi?" diyorlar. Cehennem onlara yeter! Oraya gireceklerdir! Artık o, ne kötü varılacak yerdir!

9- Ey îmân edenler! Birbirinizle gizli konuşacağınız zaman, o takdirde günah, düşmanlık ve peygambere isyân hakkında gizlice konuşmayın, fakat *(konuşacaksanız)* iyilik ve takvâ hakkında sessizce konuşun! Ve huzûruna toplanacağınız Allah'dan sakının!

10- *(Günah, düşmanlık ve isyan husûsundaki)* gizli konuşma, ancak şeytandandır; tâ ki îmân edenleri üzsün; hâlbuki *(o şeytan)*, Allah'ın izni olmadıkça onlara *(o îmân edenlere)* bir şeyle zarar verici değildir. O hâlde, mü'minler ancak Allah'a tevekkül etsin!

11- Ey îmân edenler! Size: "Meclislerde yer açın!" denildiği zaman hemen yer açın ki, Allah da size genişlik versin! *(Size:)* "Kalkın!" denildiği zaman da hemen kalkın ki, Allah sizden îmân edenleri ve *(husûsan)* o kendilerine ilim verilenleri derecelerle yükseltsin! Çünki Allah, ne yaparsanız hakkıyla haberdâr olandır.

12- Ey îmân edenler! Peygamberle gizli olarak konuşacağınız zaman, bu gizli konuşmanızdan önce *(fakirlere)* bir sadaka takdîm edin! Bu, sizin için daha hayırlı ve daha temizdir. Fakat *(sadaka verecek bir şey)* bulamazsanız, artık şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

13- Gizli konuşmanızdan önce sadakalar takdîm etmekten korktunuz mu? Mâdem ki yapmadınız, Allah da sizi affetti *(sadaka vermeden konuşmanıza izin verdi)*; o hâlde namazı hakkıyla edâ edin, zekâtı verin, Allah'a ve Resûlüne itâat edin! Allah, ne yaparsanız *(hepsinden)* haberdâr olandır.

14- Allah'ın kendilerine gazab ettiği bir topluluğu dost edinenleri *(o münâfıkları)* görmedin mi? Onlar ne sizdendir, ne de onlardandır. Onlar, bile bile yalan yere yemîn ediyorlar.

15- Allah onlar için *(pek)* şiddetli bir azab hazırlamıştır. Gerçekten onların yapmakta oldukları şey ne kötüdür!

16- *(Onlar)* yeminlerini *(kendilerine)* bir kalkan edindiler de *(insanları)* Allah yolundan alıkoydular; bu yüzden onlar için *(pek)* aşağılayıcı bir azab vardır.

17- Onların ne malları, ne de evlâdları Allah'*(dan gelecek azâb)*a karşı bir fayda vermeyecektir! İşte onlar Cehennem ehlidirler! Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

18- Allah onları hep berâber *(tekrar)* dirilteceği gün, size *(îmân ettiklerine dâir)* yemîn ettikleri gibi, O'na da yemîn edecekler ve kendilerinin bir şey *(bir hakîkat)* üzerinde olduklarını sanacaklardır. Dikkat edin, şübhesiz ki onlar yalancıların ta kendileridir!

19- Şeytan onları hükmü altına almıştır da Allah'ı zikretmeyi kendilerine unutturmuştur. İşte onlar, şeytanın tarafdarlarıdırlar! Dikkat edin! Şeytanın tarafdarları hüsrâna uğrayanların ta kendileridir!

20- Şübhesiz ki Allah'a ve Resûlüne karşı, muhâlefet edenler yok mu, işte onlar en zelîl *(en aşağı)* kimseler arasındadırlar!

21- Allah, *(Levh-i Mahfûz'da)*: "Celâlim hakkı için, ben muhakkak gâlib geleceğim, peygamberlerim de!" diye yazmıştır. Çünki Allah, Kavî *(çok kuvvetli olan)*dır, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ

gizli konuşmanızın | öncesinde | öyleyse takdîm edin | peygamberle | gizli konuştunuz | o vakit ki | îmân ettiler | o kimseler ki | ey

صَدَقَةً ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ وَأَطْهَرُ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٢﴾

çok merhametlidir | çok bağışlayandır | Allah | artık şübhesiz | bulamamışsanız | fakat eğer | daha temizdir | ve | sizin için | daha hayırlı | bu | bir sadaka

أَأَشْفَقْتُمْ أَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَاتٍ فَإِذْ لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ

Allah | affetti | ve | mâdem ki yapmadınız | sadakalar | gizli konuşmanızın | öncesinde | takdîm etmenizden | korktunuz mu

عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ

Allah | ve | Resûlüne | ve | Allaha | itâat edin | ve | zekâtı | verin | ve | namazı | artık hakkıyla kılın | sizi

خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ

Allah | gazab etti | bir topluluğu ki | dost edindiler | o kimseleri ki | görmedin mi | yapıyorsunuz | o şeye ki | haberdardır

عَلَيْهِمْ مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَهُمْ

onlar iken | yalanın | üzerine | yemîn ediyorlar | ve | ne onlardan | ve | sizden | onlar değildir | kendilerine

يَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا

idiler | o şeyler ki | ne kötüdür | şübhesiz onlar | şiddetli | bir azâb | onlar için | Allah | hazırlamıştır | biliyorlar

يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ

Allah | yolundan | ve alıkoydular | bir kalkan | yemînlerini | edindiler | yapıyorlar

فَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٦﴾ لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ

Allah'dan | ne evlâdları | ve | malları | onlara | asla fayda vermeyecek | aşağılayıcı | bir azâb | artık onlar için var

شَيْئًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ

Allah | onları diriltecek | o gün ki | ebedî kalıcıdırlar | orada | onlar | cehennem | ehlidirler | işte onlar | bir şeyle

جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَى

üzerindedir | şübhesiz onlar | sanacaklardır | ve | size | yemîn ediyorlar | o şey gibi ki | ona | ve yemîn edecekler | hep beraber

شَيْءٍ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٨﴾ اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ

şeytan | onları | hükmü altına almıştır | yalancılar | onlardır | şübhesiz onlar | dikkat edin | bir şey

فَأَنْسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ

şeytanın | tarafdarı | şübhesiz | dikkat edin | şeytanın | tarafdarıdır | işte onlar | Allahı | zikretmeyi | ve kendilerine unutturmuştur

هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ

işte onlar | Resûlüne | ve | Allaha | karşı geliyorlar | o kimseler ki | şübhesiz | hüsrâna uğrayanlar | onlardır

فِي الْأَذَلِّينَ ﴿٢٠﴾ كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢١﴾

dâima üstündür | çok kuvvetlidir | Allah | şübhesiz | peygamberlerim | ve | ben | and olsun gâlib geleceğim | Allah | yazmıştır | en zelîller içindedir

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ يُوَٓادُّونَ مَنْ حَادَّ اللّٰهَ

bulamazsın · bir topluluğu ki · îmân ediyorlar · Allah'a · ve · gününe · âhiret · sevgi besliyorlar · o kimseye ki · karşı geldi · Allaha

وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُٓوا اٰبَٓاءَهُمْ اَوْ اَبْنَٓاءَهُمْ اَوْ اِخْوَانَهُمْ اَوْ عَشٖيرَتَهُمْ

ve Resûlüne · velev ki · olsalar · babaları · veya · oğulları · veya · kardeşleri · veya · akrabâları

اُو۬لٰٓئِكَ كَتَبَ فٖى قُلُوبِهِمُ الْاٖيمَانَ وَاَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ

işte onlar ki · yazmış · kalblerine · îmânı · ve · onları kuvvetlendirmiş · bir ruh ile · ondan · ve · onları sokar · cennetlere

تَجْرٖى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا رَضِىَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا

akar · altlarından · ırmaklar · ebedî kalıcıdırlar · içlerinde · râzı olmuştur · Allah · onlardan · ve · râzı olmuşlardır

عَنْهُ اُو۬لٰٓئِكَ حِزْبُ اللّٰهِ اَلَٓا اِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

ondan · işte onlar · tarafdarıdır · Allahın · dikkat edin · şübhesiz · tarafdarı · Allahın · onlardır · kurtuluşa erenler

22- Allah'a ve âhiret gününe îmân eden bir topluluğun, babaları veya oğulları veya kardeşleri veya akrabâları bile olsalar, Allah'a ve Resûlüne karşı gelen kimselerle dostluk ettiklerini *(göremez, onları o hâlde)* bulamazsın! İşte onlar ki, *(Allah)* kalblerine îmânı yazmış ve tarafından bir ruh *(ilâhî bir yardım)* ile onları kuvvetlendirmiştir.

Ve onları, içlerinde ebediyen kalıcı oldukları, altlarından ırmaklar akan Cennetlere koyacaktır.

Allah onlardan râzı olmuştur ve *(onlar da)* O'ndan râzı olmuşlardır.

İşte onlar, Allah'ın tarafdarlarıdır!

Dikkat edin! Şübhesiz ki Allah'ın tarafdarları, gerçekten kurtuluşa erenlerdir!

سُورَةُ الْحَشْرِ مَدَنِيَّةٌ وَهِىَ اَرْبَعٌ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

59- HAŞİR SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 24 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

ismiyle · Allah'ın · Rahmân · Rahîm

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزٖيزُ الْحَكٖيمُ ﴿١﴾

tesbîh etti · Allahı · o şeyler ki · göklerdedir · ve · o şeyler ki · yerdedir · ve · o · dâima üstündür · her işi hikmetlidir

هُوَ الَّذٖٓى اَخْرَجَ الَّذٖينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِاَوَّلِ

o · o zâttır ki · çıkardı · o kimseleri ki · inkâr ettiler · ehlinden · kitab · yurtlarından · ilkinde

الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ اَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّٓوا اَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ

sürgünün · sanmamıştınız · çıkmalarını · ve · sanmışlardı · şübhesiz onlar · onların engelleridir · kaleleri

مِنَ اللّٰهِ فَاَتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فٖى

Allah'dan · fakat onlara geldi · Allah · o yerden ki · hesâb etmediler · ve · attı

قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِاَيْدٖيهِمْ وَاَيْدِى الْمُؤْمِنٖينَ

kalblerine · korku · harâb ediyorlardı · evlerini · kendi elleriyle · ve · elleriyle · mü'minlerin

فَاعْتَبِرُوا يَٓا اُولِى الْاَبْصَارِ ﴿٢﴾ وَلَوْلَٓا اَنْ كَتَبَ اللّٰهُ

artık ibret alın · ey · sâhibleri · basîret · ve · eğer olmasaydı · yazması · Allah'ın

عَلَيْهِمُ الْجَلَٓاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِى الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ﴿٣﴾

üzerlerine · sürgünü · elbette onlara azâb etmişti · dünyada · ve · onlar için var · âhirette · azâbı · cehennem

1- Göklerde ne var, yerde ne varsa Allah'ı tesbîh etmektedir. O, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

2- O *(Rabbiniz)*, kitab ehlinden *(yahudilerden)* inkâr edenleri*(n bir kısmını)* ilk **haşir**'de *(bu ilk sürgünlerinde)* yurtlarından çıkarandır.

(Siz o yahudilerin oradan kolayca) çıkacaklarını sanmamıştınız; ve *(onlar da)* sanmışlardı ki gerçekten kendilerini Allah'dan *(koruyacak olan)* engelleri, kaleleridir.

Fakat Allah*('ın azâbı)* onlara hesâb etmedikleri yerden geliverdi ve kalblerine korku saldı; *(öyle ki)* evlerini hem kendi elleriyle, hem de mü'minlerin elleriyle harâb ediyorlardı.

Artık ey basîret sâhibleri! İbret alın!

3- Eğer Allah, onların üzerine *(cezâ olarak)* sürgünü yazmamış olsaydı dahi, mutlakâ onlara dünyada azâb ederdi.

Âhirette ise onlar için Cehennem azâbı vardır.

4- Bu, gerçekten onların Allah'a ve Resûlüne karşı gelmelerinden dolayıdır.

Kim Allah'a karşı gelirse, artık şübhesiz ki Allah, azâbı çok şiddetli olandır.

5- Herhangi bir hurma ağacından ne kestiniz veya onu kökleri üzerinde dikili bıraktınızsa, işte *(bunlar hep)* Allah'ın izniyledir ve *(bu muâmele, Allah'ın)* fâsıkları *(yahudileri)* rezîl etmesi içindir.

6- Allah'ın, onlar*(ın malların)*dan Resûlüne verdiği ganîmete gelince, *(siz)* onun üzerine ne at sürdünüz, ne de deve! *(Onu kolayca elde ettiniz!)*

Fakat Allah, peygamberlerini dilediği kimselere musallat eder.

Çünki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

7- Allah'ın, *(fethedilen)* memleketler halkından Resûlüne verdiği ganîmetler, Allah'a, peygambere, *(ona)* akrabâ olanlara, yetimlere, yoksullara ve yolda kalmışlara âiddir; tâ ki *(o mallar)* içinizden sâdece zenginler arasında dolaşan bir şey olmasın!

Peygamber size ne verdiyse, artık onu alın; size neyi de yasakladıysa, ondan hemen kaçının!

Allah'dan sakının! Şübhesiz ki Allah, azâbı pek şiddetli olandır.

8- *(Bu ganîmetler,)* Allah'dan bir lütuf ve bir rıdvan *(O'nun rızâsını)* ararlarken, yurtlarından ve mallarından çıkarılan ve Allah'a *(O'nun dînine)* ve peygamberine yardım eden o fakir Muhâcirlere âiddir. İşte onlar, gerçekten *(îmanlarında)* sâdık olanlardır!

9- Onlardan önce o yurda *(Medîne'ye)* yerleşmiş ve *(samîmâne)* îmâna sarılmış olanlar *(Ensar)*, kendilerine hicret edip gelen *(Muhâcir)*leri severler; hem *(onlara)* verilenlerden dolayı sînelerinde bir ihtiyaç *(bir rahatsızlık)* duymazlar ve kendilerinde bir sıkıntı *(bir ihtiyaç)* bile olsa, *(o kardeşlerini)* kendi nefislerine tercîh ederler!

Kim nefsinin cimriliğinden korunursa, işte onlar gerçekten kurtuluşa erenlerdir!

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ شَٓاقُّوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَٓاقِّ اللّٰهَ فَاِنَّ اللّٰهَ

Allah · artık şübhesiz · Allah'a · karşı gelirse · kim · ve · Resûlüne · ve · Allaha · karşı geldiler · çünki şübhesiz onlar · budur

شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤﴾ مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لِينَةٍ اَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَٓائِمَةً

dikili · onu bıraktınız · veya · bir hurma ağacından · kesmediniz · azâbı · çok şiddetlidir

عَلٰٓى اُصُولِهَا فَبِاِذْنِ اللّٰهِ وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾ وَمَٓا اَفَٓاءَ اللّٰهُ

Allah · ganîmet verdi · o şey ki · ve · fâsıkları · rezil etmesi içindir · ve · Allahın · işte izniyledir · kökleri · üzerinde

عَلٰى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَٓا اَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ

ne deveden · ve · attan · üzerine · çünki sürmediniz · onlardan · Resûlüne

وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ

herşeye · Allah · ve · diler · o kimselere ki · peygamberlerini · musallat eder · Allah · fakat

قَدِيرٌ ﴿٦﴾ مَٓا اَفَٓاءَ اللّٰهُ عَلٰى رَسُولِهِ مِنْ اَهْلِ الْقُرٰى فَلِلّٰهِ

artık Allah içindir · memleketler · halkından · Resûlüne · Allah · ganîmet verdi · o şey ki · gücü yetendir

وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ

yolda kalmış · ve · yoksullar · ve · yetimler · ve · akrabâlık sâhibi için · ve · peygamber için · ve

كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْاَغْنِيَٓاءِ مِنْكُمْ وَمَٓا اٰتٰيكُمُ الرَّسُولُ

peygamber · size verdi · o şey ki · ve · sizden · zenginler · arasında · dolaşan bir şey · olması · için

فَخُذُوهُ وَمَا نَهٰيكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ

Allah · şübhesiz · Allahdan · sakının · ve · hemen kaçının · ondan · size yasakladı · o şey ki · ve · artık onu alın

شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٧﴾ لِلْفُقَرَٓاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ اُخْرِجُوا مِنْ

çıkarıldılar · onlar ki · Muhâcirlerin · fakirleri içindir · azâbı · çok şiddetlidir

دِيَارِهِمْ وَاَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانًا

bir rızâ · ve · Allah'dan · bir lütuf · arıyorlar · mallarından · ve · yurtlarından

وَيَنْصُرُونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ اُولٰٓئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٨﴾ وَالَّذِينَ تَبَوَّؤُ

yerleşmişler · o kimseler ki · ve · sâdık olanlar · onlardır · işte onlar · peygamberine · ve · Allaha · yardım ediyorlar · ve

الدَّارَ وَالْاِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ اِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي

bulmazlar · ve · kendilerine · hicret etti · o kimseyi ki · severler · onlardan önce · (sarılmışlar) îmâna · ve · o yurda

صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّٓا اُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ

kendilerinde · olsa · velev ki · kendi nefislerine · tercih ederler · ve · onlara verildi · o şeyden dolayı ki · bir ihtiyaç · sînelerinde

خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾

kurtuluşa erenler · onlardır · artık işte onlar · nefsinin · cimriliğinden · korunursa · kim · ve · bir sıkıntı

وَالَّذ۪ينَ جَٓاؤُ۫ مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِاِخْوَانِنَا

ve o kimseler ki · geldiler · onlardan sonra · derler · Rabbimiz · bizi bağışla · ve · kardeşlerimizi

الَّذ۪ينَ سَبَقُونَا بِالْا۪يمَانِ وَلَا تَجْعَلْ ف۪ي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا

o kimseleri ki · bizi geçtiler · îmân ile · ve · kılma · kalblerimizde · bir kin · o kimseler için ki · îmân ettiler

رَبَّنَٓا اِنَّكَ رَؤُ۫فٌ رَح۪يمٌ ﴿١٠﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذ۪ينَ نَافَقُوا

Rabbimiz · şübhesiz sen · çok şefkatlisin · çok merhametlisin · görmedin mi · o kimseleri ki · münâfıklık ettiler

يَقُولُونَ لِاِخْوَانِهِمُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ

diyorlar · kardeşlerine · o kimselere ki · inkâr ettiler · ehl-i kitabdan · and olsun eğer

اُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُط۪يعُ ف۪يكُمْ اَحَدًا

çıkarılmışsanız · elbette çıkarız · sizinle beraber · ve · itâat etmeyiz · sizin hakkınızda · bir kimseye

اَبَدًاۙ وَاِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْۜ وَاللّٰهُ يَشْهَدُ اِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

ebediyen · ve eğer · savaşılmışsanız · mutlaka size yardım ederiz · ve · Allah · şâhidlik eder · şübhesiz onlar · elbet yalancıdırlar

﴿١١﴾ لَئِنْ اُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْۚ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْۚ

and olsun eğer · çıkarılsalar · çıkmazlar · onlarla beraber · ve · and olsun eğer · savaşılsalar · onlara yardım etmezler

وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُوَلُّنَّ الْاَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ ﴿١٢﴾ لَاَنْتُمْ

ve · and olsun eğer · onlara yardım etseler · elbette dönüp giderler · arkalarını · sonra · yardım olunmazlar · elbette siz

اَشَدُّ رَهْبَةً ف۪ي صُدُورِهِمْ مِنَ اللّٰهِۜ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ

daha şiddetlisiniz · korku cihetiyle · onların sînelerinde · Allah'dan · budur · çünki şübhesiz onlar · bir topluluktur ki

لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٣﴾ لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَم۪يعًا اِلَّا ف۪ي قُرًى مُحَصَّنَةٍ اَوْ مِنْ

anlamıyorlar · sizinle savaşamazlar · toplu olarak · ancak · şehirlerde · muhâfaza altına alınmış · veya

وَرَٓاءِ جُدُرٍۜ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَد۪يدٌۜ تَحْسَبُهُمْ جَم۪يعًا

arkasından · duvarların · savaşları · kendi aralarında · şiddetlidir · onları sanırsın · toplu

وَقُلُوبُهُمْ شَتّٰىۜ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَۚ ﴿١٤﴾ كَمَثَلِ

kalbleri iken · dağınıktır · budur · çünki şübhesiz onlar · bir topluluktur ki · akıl erdirmiyorlar · misâli gibidir

الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَر۪يبًا ذَاقُوا وَبَالَ اَمْرِهِمْۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌۚ

o kimselerin ki · kendilerinden öncedir · yakın bir zaman · tatmışlar · vebâlini · işlerinin · ve · onlar için var · bir azâb · elemli

﴿١٥﴾ كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ اِذْ قَالَ لِلْاِنْسَانِ اكْفُرْۚ فَلَمَّا كَفَرَ

misâli gibidir · şeytanın ki · o vakit · demişti · insana · inkâr et · artık ne zaman ki · inkâr etti

قَالَ اِنّ۪ي بَر۪يٓءٌ مِنْكَ اِنّ۪ٓي اَخَافُ اللّٰهَ رَبَّ الْعَالَم۪ينَ ﴿١٦﴾

demişti · doğrusu ben · uzağım · senden · şübhesiz ben · korkarım · Allah'dan · Rabbi · âlemlerin

---

10- Onlardan *(Muhâcirlerle Ensâr'dan)* sonra gelenler ise derler ki: "Rabbimiz! Bize ve îmân *(ciheti)* ile bizi geçmiş olan kardeşlerimize mağfiret eyle! Kalblerimizde îmân edenlere karşı bir kin bırakma![1] Rabbimiz! Şübhesiz ki sen, Raûf *(çok şefkat eden)*sin, Rahîm *(çok merhamet eden)*sin!"

11- *(Ey Resûlüm!)* O münâfıklık edenleri görmedin mi? Ehl-i kitabdan inkâr eden kardeşlerine: "Yemîn olsun eğer *(siz yurdunuzdan)* çıkarılırsanız, *(biz de)* muhakkak sizinle berâber çıkarız; sizin hakkınızda *(aleyhinizde)* hiç kimseye ebediyen itâat etmeyiz ve eğer sizinle savaşılırsa, mutlakā size yardım ederiz!" diyorlar. Hâlbuki Allah şâhidlik eder ki, şübhesiz onlar gerçekten yalancıdırlar.

12- And olsun, eğer *(o kâfirler yurtlarından)* çıkarılsalar, *(bu münâfıklar)* onlarla berâber çıkmazlar! Ve eğer gerçekten onlarla savaşılırsa, onlara yardım etmezler; hem onlara yardım etseler bile, muhakkak *(en ufak bir zorlukta)* arkalarını dönüp kaçarlar. Sonra yardım olunmazlar.

13- Gerçekten siz, onların sînelerinde korku cihetiyle, Allah'dan *(korktuklarından)* daha şiddetlisinizdir. Bu, şübhesiz onların *(Allah korkusunun ne demek olduğunu)* iyice anlamayan bir topluluk olmaları yüzündendir.

14- *(O yahudiler)* toplu olarak sizinle savaşamazlar; ancak muhâfaza altına alınmış şehirlerde veya duvarların arkasından *(korka korka harb ederler)*. Kendi aralarındaki savaşları şiddetlidir. *(Sen)* onları toplu sanırsın; hâlbuki kalbleri dağınıktır! Bu, şübhesiz onların *(haklarında neyin hayır olduğuna)* akıl erdirmeyen bir topluluk olmaları yüzündendir.

15- *(Onların misâli;)* kendilerinden az önce, yaptıklarının vebâlini tatmış olanların *(Bedir'de öldürülenlerin)* hâli gibidir! Ve onlar için *(âhirette de pek)* elemli bir azab vardır.

16- *(Onların misâli;)* şeytanın hâli gibidir ki, hani insana: "İnkâr et!" demişti. Artık *(insan)* inkâr edince de: "Doğrusu ben, senden uzağım; çünki ben âlemlerin Rabbi olan Allah'*(ın azâbın)*dan korkarım!" demişti.

17- Böylece ikisinin de âkıbeti, gerçekten kendilerinin, onun içinde ebedî kalıcı kimseler olarak ateşte olmalarıdır. İşte zâlimlerin cezâsı budur!

18- Ey îmân edenler! Allah'dan sakının! Ve her nefis, yarın *(kıyâmet günü)* için ne takdîm ettiğine *(ne hazırladığına)* baksın!

Ve Allah'dan sakının! Çünki Allah, ne yaparsanız hakkıyla haberdâr olandır.

19- Allah'ı unutan; bu yüzden *(Allah'ın da)* onlara kendilerini unutturduğu kimseler gibi olmayın![1]

İşte onlar, fâsıkların ta kendileridir!

20- Cehennem ehli, Cennet ehli ile bir olmaz!

Cennet ehli, gerçekten kurtuluşa eren kimselerdir!

21- Eğer *(biz)* bu Kur'ân'ı bir dağın üzerine indirmiş olsaydık, doğrusu *(sen)* onu Allah korkusundan boyun eğmiş, param parça olmuş görürdün! *(Biz)* bu misâlleri insanlara, tâ ki onlar düşünürler diye getiriyoruz.

22- O öyle Allah'dır ki, O'ndan başka ilâh yoktur!

Gaybı ve şehâdeti *(gizli olanı ve göreneni)* hakkıyla bilendir. O, Rahmân *(bütün mahlûkata rahmet eden)*dir, Rahîm *(mü'minlere çok merhamet eden)*dir.

23- O öyle Allah'dır ki O'ndan başka ilâh yoktur!

(O,) Melik *(mülkünde istediği gibi tasarruf eden)*dir, Kuddûs *(her noksanlıktan münezzeh olan)*dır, Selâm *(her kusurdan ve âfetten sâlim olan)*dır, Mü'min *(çokça emniyet veren)*dir, Müheymin *(her zaman gözetip koruyan)*dır, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Cebbâr *(dilediğini yaptıran)*dır, Mütekebbir *(büyüklük ve yücelik kendisine mahsûs olan)*dır.

Allah, *(onların)* ortak koşmakta oldukları şeylerden pek münezzehtir.

24- O, Hâlık *(herşeyi yaratan)*, Bâri' *(yoktan var eden)*, Müsavvir *(her mahlûka sûret veren)* Allah'dır. Esmâü'l-Hüsnâ *(en güzel isimler)* O'nundur. Göklerde ve yerde ne varsa, O'nu tesbîh eder. Çünki O, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

فَكَانَ عَاقِبَتَهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا وَذَٰلِكَ

işte budur · ve · içinde · ebedî kalıcılar olarak · ateştedir · şübhesiz o ikisi · ikisinin âkıbeti · böylece oldu

جَزَٰٓؤُا الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ

baksın · ve · Allah-dan · sakının · îmân ettiler · o kimseler ki · ey · zâlimlerin · cezâsı

نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا

o şeye ki · haberdardır · Allah · şübhesiz · Allah-dan · sakının · ve · yarın için · takdîm etti · o şeye ki · bir kimse

تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ

kendilerini · ve onlara unutturdu · Allah'ı · unuttular · o kimseler gibi ki · olmayın · ve · yapıyorsunuz

أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ

cennet · ehli · ve · cehennem · ehli · bir olmaz · fâsıklar · onlardır · işte onlar

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾ لَوْ أَنْزَلْنَا هَٰذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ

bir dağın üzerine · Kur'ân'ı · bu · indirseydik · eğer · kurtuluşa erenler · onlardır · cennet · ehli

لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ

misâller ki · bu · ve · Allah · korkusundan · param parça olmuş · boyun eğmiş · elbet onu görmüştün

نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَٰهَ

bir ilâh yoktur · o zâttır ki · Allah · o · düşünürler · tâ ki onlar · insanlara · onları getiriyoruz

إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَٰنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾

çok merhametlidir · sonsuz rahmet sâhibidir · o · görüneni · ve · gizli olanı · hakkıyla bilendir · o ancak

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ

emniyet veren · noksanlıktan sâlim · ayıp ve kusurdan münezzeh · saltanat sâhibi · o · ancak · ilâh yoktur · o zâttır ki · Allah · o

الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾

ortak koşuyorlar · o şeylerden ki · Allah · pek münezzehtir · büyüklük sâhibidir · dilediğini kahreden · dâima üstün · gözetip kollayan

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ

en güzel · isimler · onundur · herşeye sûret verendir · yoktan var eden · herşeyi yaratan · Allah ki · o

يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

her işi hikmetlidir · dâima üstündür · o · ve · yerde · ve · göklerdedir · o şeyler ki · onu · tesbîh eder

سورة الممتحنة مدنية
وهي ثلث عشرة آية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

ismiyle | Allah'ın | Rahmân | Rahîm

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوّ۪ي وَعَدُوَّكُمْ اَوْلِيَٓاءَ

ey | o kimseler ki | îmân ettiler | edinmeyin | düşmanımı | ve | düşmanınızı | dostlar

تُلْقُونَ اِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَٓاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ

ulaştırıyorsunuz | kendilerine | sevgi sebebiyle | halbuki gerçekten | inkâr etmişlerdir | o şeyi ki | size geldi | haktan

يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَاِيَّاكُمْ اَنْ تُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ رَبِّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ

çıkarıyorlardı | peygamberi | ve | sizi | îmân etmenizden dolayı | Allah'a | Rabbiniz | eğer | iseniz

خَرَجْتُمْ جِهَادًا ف۪ي سَب۪يل۪ي وَابْتِغَٓاءَ مَرْضَات۪ي تُسِرُّونَ اِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ

çıktınız | cihâd etmek için | yolumda | ve | aramak için | rızâmı | gizliyorsunuz | onlara | sevgiyi

وَاَنَا۬ اَعْلَمُ بِمَٓا اَخْفَيْتُمْ وَمَٓا اَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَٓاءَ

halbuki ben | en iyi bilenim | gizlediğiniz şeyleri | ve | açıkladığınız şeyleri | ve kim | onu yaparsa | sizden | artık gerçekten | sapıtmıştır | ortasında

السَّب۪يلِ ﴿١﴾ اِنْ يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ اَعْدَٓاءً وَيَبْسُطُٓوا اِلَيْكُمْ اَيْدِيَهُمْ

yolun | eğer | sizi ele geçirirlerse | olurlar | size | düşmanlar | ve | uzatırlar | size | ellerini

وَاَلْسِنَتَهُمْ بِالسُّٓوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ ﴿٢﴾ لَنْ تَنْفَعَكُمْ اَرْحَامُكُمْ

ve | dillerini | kötülükle | ve | arzu etmişlerdir | keşke inkâr etseniz | size aslâ fayda vermeyecek | akrabâlarınız

وَلَٓا اَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَص۪يرٌ ﴿٣﴾

ve | ne evlâdlarınız | kıyâmet günü | ayıracaktır | aranızı | ve | Allah | o şeyleri ki | yapıyorsunuz | hakkıyla görendir

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ ف۪ٓي اِبْرٰه۪يمَ وَالَّذ۪ينَ مَعَهُۚ اِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ

gerçekten | oldu | sizin için | bir örnek | güzel | İbrâhîm'de | ve o kimselerde ki | beraberindedir | bir vakit | demişlerdi | kavimlerine

اِنَّا بُرَءٰٓؤُ۬ا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا

doğrusu biz | uzak olanlarız | sizden | ve o şeylerden ki | tapıyorsunuz | başka | Allah'dan | inkâr ettik | sizi | ve zuhûr etti | aramızda

وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَٓاءُ اَبَدًا حَتّٰى تُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ وَحْدَهُٓ اِلَّا قَوْلَ

ve aranızda | düşmanlık | ve | kin | ebedî olarak | tâ ki | îmân etmenize dek | Allaha | birliğine | ancak | sözü

اِبْرٰه۪يمَ لِاَب۪يهِ لَاَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَٓا اَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍۜ رَبَّنَا

İbrâhîmin | babasına | elbet mağfiret dileyeceğim | senin için | ve | mâlik değilim | senin için | Allah'dan | bir şeye | ey Rabbimiz

عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَاِلَيْكَ اَنَبْنَا وَاِلَيْكَ الْمَص۪يرُ ﴿٤﴾ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا

sana | tevekkül ettik | ve | sana | yöneldik | ve | sanadır | dönüş | ey Rabbimiz | bizi kılma

فِتْنَةً لِلَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَاۚ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ ﴿٥﴾

bir fitne | o kimseler için ki | inkâr ettiler | ve | mağfiret eyle | Rabbimiz | şübhesiz sen | sensin | dâima üstün | her işi hikmetli

60- MÜMTEHINE SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 13 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Ey îmân edenler! Benim de düşmanım, sizin de düşmanınız olanları *(kendinize)* dostlar edinmeyin; *(onlara duyduğunuz)* sevgi sebebiyle kendilerine *(savaş hazırlıklarınıza dâir haber)* ulaştırıyorsunuz; hâlbuki *(onlar)* size Hakk'tan geleni gerçekten inkâr etmişlerdir. *(Unuttunuz mu ki)* Rabbiniz olan Allah'a îmân etmenizden dolayı, peygamberi ve husûsan sizi *(Mekke'den)* çıkarıyorlardı. Eğer benim yolumda cihâd etmek ve rızâmı kazanmak için çıktıysanız *(onları dost edinmeyin); (ama siz, içinizde)* onlara *(duyduğunuz)* muhabbeti gizliyorsunuz *(onlara muhabbetle sır veriyorsunuz).* Hâlbuki ben, gizlediklerinizi de, açıkladıklarınızı da en iyi bilenim. Artık sizden kim bunu yaparsa, o takdirde gerçekten *(düz)* yolun ortasında sapıtmış olur.

2- Eğer *(onlar)* sizi ele geçirirlerse, size düşman kesilirler; ellerini ve dillerini size kötülükle uzatırlar ve kâfir olmanızı arzu ederler.

3- Elbette kıyâmet günü ne akrabâlarınız, ne de evlâdlarınız size aslâ fayda vermeyecek, *(Allah, o gün)* aranızı ayıracaktır. Ve Allah, ne yaparsanız hakkıyla görendir.

4- İbrâhîm'de ve onunla berâber bulunanlarda sizin için gerçekten güzel bir örnek vardır. Hani kavimlerine şöyle demişlerdi: "Doğrusu biz, sizden ve Allah'dan başka tapmakta olduklarınızdan uzak kimseleriz! Sizi *(bâtıl dîninizi)* inkâr ettik; artık *(siz)* tek olarak Allah'a îmân edinceye kadar, sizinle bizim aramızda ebedî olarak düşmanlık ve kin başlamıştır."

Ancak İbrâhîm'in *(îmân etmemiş)* babasına olan *(şu)* sözü müstesnâ: "*(Allah'dan)* senin için mutlakā mağfiret dileyeceğim; fakat senin için Allah'dan *(gelecek)* hiçbir şeye *(bir hidâyet ve mağfirete)* mâlik değilim!" *(Ve onlar şöyle duâ ettiler:)* "Rabbimiz! Ancak sana tevekkül ettik ve sana yöneldik; dönüş de ancak sanadır!"

5- "Rabbimiz! Bizi, inkâr edenler için bir imtihan *(vesîlesi)* kılma! *(Onları bize musallat etme!)* Rabbimiz! Bize mağfiret eyle! Şübhesiz ki Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)* ve Hakîm *(her işi hikmetli olan)* ancak sensin!"

6- And olsun ki, onlarda *(İbrâhîm ve berâberindekilerde)* sizin için, Allah'ı ve âhiret gününü uman kimseler için güzel bir örnek vardır. Bununla berâber kim yüz çevirirse, artık şübhesiz ki, Ganî *(hiçbir şeye muhtâç olmayan)*, Hamîd *(hamd edilmeye yegâne lâyık olan)* ancak Allah'dır.

7- Olur ki Allah, sizinle onlardan *(Mekkelilerden)* düşmanlık içinde bulunduğunuz kimseler arasında *(onlara hidâyet vererek)* bir dostluk meydana getirir. Çünki Allah, *(buna)* hakkıyla gücü yetendir. Ve Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

8- Allah, din husûsunda sizinle savaşmayan ve sizi yurtlarınızdan çıkarmayan kimselere iyilik etmekten ve onlara karşı âdil davranmaktan sizi yasaklamaz. Şübhesiz ki Allah, adâletli olanları sever.

9- Allah sizi ancak, din husûsunda sizinle savaşan, sizi yurtlarınızdan çıkaran ve çıkarılmanıza yardım eden kimselere dostluk etmekten men' eder! Artık kim onlara dostluk ederse, işte onlar zâlimlerin ta kendileridir!

10- Ey îmân edenler! Mü'min kadınlar, hicret etmiş kimseler olarak size geldikleri zaman, artık *(îmanları husûsunda)* onları imtihân edin! Allah, onların *(o* **mümtehıne** *olan, imtihâna tâbi' tutulan kadınların)* îmanlarını daha iyi bilendir. Böylece onların mü'min kadınlar olduklarını bilir *(de kanâat eder)*seniz, artık onları kâfirlere geri döndürmeyin! Ne bunlar onlara helâldir, ne de onlar bunlara helâl olurlar. *(O müşrik kocaların)* sarf ettiklerini *(bu kadınlara verdikleri mehirleri)* de, kendilerine *(geri)* verin!

Bununla birlikte kendilerine *(anlaşarak, ayrıca)* mehirlerini verdiğiniz takdirde onlarla evlenmenizde, size bir günah yoktur. Hem kâfir kadınların ismetlerini *(nikâh akidlerini)* tutmayın; sarf ettiğinizi *(verdiğiniz mehri)* de *(geri)* isteyin; ve *(o kâfirler de hicret eden mü'min kadınlara)* sarf ettiklerini *(geri)* istesinler!

Size Allah'ın hükmü budur; aranızda *(böyle)* hüküm veriyor. Çünki Allah, Alîm *(herşeyi bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

11- Ve eğer *(dinden çıkarak sizi terk eden)* zevceleriniz*(in mehrin)*den kâfirlere bir şey geçer *(ve onlar mehirlerini size geri vermezler)* de *(onları savaşta)* ta'kîb eder *(ve onlardan ganîmet alır)*sanız, o takdirde zevceleri gitmiş olanlara *(ganîmetten)*, sarf ettikleri *(mehir)* kadar verin! Ve *(O)* Allah'dan sakının ki, siz ona îmân eden kimselersiniz!

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَمَنْ

ve kim ki | âhiret | gününü | ve | Allahı | umuyor | oldu | o kimse için ki | güzel | bir örnek | onlarda | sizin için | oldu | and olsun

يَتَوَلَّ فَاِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦﴾ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ

aranızda | kılması | Allahın | umulur | hamde çok lâyık | çok zengin | odur | Allah | artık şübhesiz | yüz çevirir

وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوَدَّةً وَاللّٰهُ قَدِيرٌ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧﴾

çok merhametlidir | çok bağışlayandır | ve Allah | gücü yetendir | ve Allah | bir dostluk | onlardan | düşman oldunuz | o kimselerin ki | ve arasında

لَا يَنْهٰيكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ

sizi çıkarmadılar | ve | din husûsunda | sizinle savaşmadılar | o kimselerden ki | Allah | sizi yasaklamaz

دِيَارِكُمْ اَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا اِلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٨﴾

adâletli olanları | sever | Allah | şübhesiz | onlara | âdil davranmanızdan | ve | onlara iyilik etmenizden | yurtlarınızdan

اِنَّمَا يَنْهٰيكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَاَخْرَجُوكُمْ مِنْ

sizi çıkardılar | ve | dîn husûsunda | sizinle savaştılar | o kimselerden ki | Allah | sizi men' eder | ancak

دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلٰى اِخْرَاجِكُمْ اَنْ تَوَلَّوْهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَاُولٰئِكَ

artık işte onlar | onlara dostluk ederse | kim | ve | onlara dostluk etmenizden | çıkarılmanıza | yardım ettiler | ve | yurtlarınızdan

هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ

hicret edenler olarak | mü'min kadınlar | size geldi | o vakit ki | îmân ettiler | o kimseler ki | ey | zâlimler | onlardır

فَامْتَحِنُوهُنَّ اَللّٰهُ اَعْلَمُ بِاِيمَانِهِنَّ فَاِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا

mü'min kadınlar | onları bilmişseniz | böylece eğer | îmânlarını | en iyi bilendir | Allah | artık onları imtihân edin

تَرْجِعُوهُنَّ اِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ لَهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَاٰتُوهُمْ

kendilerine verin | ve | onlara | helâl olurlar | ne onlar | ve | onlara | helâl | ne onlar | kâfirlere | artık onları geri döndürmeyin

مَا اَنْفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اَنْ تَنْكِحُوهُنَّ اِذَا اٰتَيْتُمُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ

ücretlerini | onlara verdiniz | o vakit ki | onlarla evlenmenizde | size | bir günah yoktur | ve | infâk ettiler | o şeyi ki

وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ وَسْـَٔلُوا مَا اَنْفَقْتُمْ وَلْيَسْـَٔلُوا مَا اَنْفَقُوا

infâk ettiler | o şeyi ki | istesinler | ve | infâk ettiniz | o şeyi ki | ve isteyin | kâfir kadınların | nikâh akidlerini | tutmayın | ve

ذٰلِكُمْ حُكْمُ اللّٰهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ وَاِنْ فَاتَكُمْ

sizden geçmiş ise | eğer | ve | her işi hikmetlidir | herşeyi bilendir | Allah | ve | aranızda | hüküm veriyor | Allahın | hükmü | işte budur

شَيْءٌ مِنْ اَزْوَاجِكُمْ اِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقَبْتُمْ فَاٰتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ

gitmiş | o kimselere ki | o takdirde verin | ve ta'kîb etmişseniz | kâfirlere | zevcelerinizden | bir şey

اَزْوَاجُهُمْ مِثْلَ مَا اَنْفَقُوا وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِي اَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

îmân edenlersiniz | ona | siz | o zâttan ki | Allah'dan | sakının | ve | infâk ettiler | mislini o şeyin ki | zevceleri

يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ اِذَا جَٓاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلٰٓى اَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللّٰهِ

ey peygamber / o vakit ki / sana geldiler / mü'min kadınlar / sana bîat ediyorlar / üzerine / ortak koşmaları / Allah'a

شَيْـًٔا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْن۪ينَ وَلَا يَقْتُلْنَ اَوْلَادَهُنَّ وَ لَا يَأْت۪ينَ

bir şeyi / hırsızlık yapmamaları / zina etmemeleri / öldürmemeleri / çocuklarını / ve / gelmemeleri

بِبُهْتَانٍ يَفْتَر۪ينَهُ بَيْنَ اَيْد۪يهِنَّ وَ اَرْجُلِهِنَّ وَ لَا يَعْصِينَكَ ف۪ي

bir iftirâ ile ki / onu uyduruyorlar / arasında / elleri / ve / ayakları / ve / sana isyân etmemeleri

مَعْرُوفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَ اسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١٢﴾

bir iyilikte / artık bîatlerini kabul et / ve / mağfiret dile / onlar için / Allah'dan / şübhesiz / Allah / çok bağışlayandır / çok merhametlidir

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَئِسُوا

ey / o kimseler ki / îmân ettiler / dost edinmeyin / bir kavmi ki / gazab etti / Allah / kendilerine / gerçekten / ümid kesmişlerdir

مِنَ الْاٰخِرَةِ كَمَا يَئِسَ الْكُفَّارُ مِنْ اَصْحَابِ الْقُبُورِ ﴿١٣﴾

âhiretten / o şey gibi ki / ümid kesti / kâfirler / ehlinden / kabirlerin

سُورَةُ الصَّفِّ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ اَرْبَعَ عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

ismiyle / Allah'ın / Rahmân / Rahîm

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ وَ هُوَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ ﴿١﴾

tesbîh etti / Allahı / o şeyler ki / göklerdedir / ve / o şeyler ki / yerdedir / ve / o / dâima üstündür / her işi hikmetlidir

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللّٰهِ

ey / o kimseler ki / îmân ettiler / niçin / söylüyorsunuz / o şeyleri ki / yapmayacaksınız / büyük oldu / gazab cihetiyle / katında / Allahın

اَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الَّذ۪ينَ يُقَاتِلُونَ ف۪ي

söylemeniz / o şeyleri ki / yapmayacaksınız / şübhesiz / Allah / sever / o kimseleri ki / savaşırlar

سَب۪يلِه۪ صَفًّا كَاَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ ﴿٤﴾ وَ اِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِه۪

kendi yolunda / saf tutarak / sanki onlar / bir binâdır / kenetlenmiş / ve / bir vakit / demişti / Mûsâ / kavmine

يَا قَوْمِ لِمَ تُؤْذُونَن۪ي وَقَدْ تَعْلَمُونَ اَنّ۪ي رَسُولُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا

ey kavmim / niçin / bana eziyet ediyorsunuz / halbuki gerçekten / biliyorsunuz / şübhesiz ben / resûlüyüm / Allahın / size / fakat ne zaman ki / eğrildiler

اَزَاغَ اللّٰهُ قُلُوبَهُمْ وَ اللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِق۪ينَ ﴿٥﴾

eğriltti / Allah / kalblerini / ve / Allah / hidâyete erdirmez / topluluğunu / fâsıklar

12- Ey Peygamber! Mü'min kadınlar sana, Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmamaları, hırsızlık yapmamaları, zinâ etmemeleri, çocuklarını *(hiçbir tarzda)* öldürmemeleri, elleriyle ayakları arasında bir iftirâ uydurup getirmemeleri *(başkasına âid bir çocuğu, kendi kocasına isnâd etmemeleri)* ve bir iyilik *(işlemek)*te sana isyân etmemeleri üzerine sana bîat ederek geldikleri zaman, artık bîatlerini kabûl et ve onlar için Allah'dan mağfiret dile!

Şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*-dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

13- Ey îmân edenler! Allah'ın kendilerine gazab ettiği bir kavmi *(yahudileri)* dost edinmeyin; gerçekten *(onlar,)* kâfirlerin kabir ehlinden *(ölülerin dirilmesinden)* ümidlerini kestiği gibi, âhiretten ümidlerini kesmişlerdir.

61- SAFF SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 14 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Göklerde ne var, yerde ne varsa Allah'ı tesbîh etmektedir. O, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

2- Ey îmân edenler! Yapmayacağınız şeyleri niçin söylüyorsunuz?

3- Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz, Allah katında büyük bir gazab *(sebebi)* oldu.

4- Muhakkak ki Allah, kendi yolunda sanki *(kurşunla)* kenetlenmiş bir binâ gibi, **saf** tutarak *(omuz omuza)* savaşanları sever.

5- Ve bir zaman Mûsâ, kavmine: "Ey kavmim! Şübhesiz benim, Allah'ın size *(gönderdiği)* peygamberi olduğumu gerçekten bildiğiniz hâlde, niçin bana eziyet ediyorsunuz?" demişti. Fakat *(onlar, haktan sapmaya)* meyledince, Allah *(da)* onların kalblerini eğriltti. Çünki Allah, *(ısrarla küfre meyleden)* fâsıklar topluluğunu hidâyete erdirmez.

6- Hani Meryemoğlu İsâ: "Ey İsrâiloğulları! Muhakkak ki ben, benden önce *(gönderilmiş)* olan Tevrât'ı tasdîk edici ve benden sonra gelecek ismi Ahmed olan bir peygamberi müjdeleyici olmak üzere size Allah'ın *(gönderdiği)* bir peygamberiyim!" demişti. Fakat *(İsâ)* onlara mu'cizelerle gelince: "Bu, apaçık bir sihirdir!" dediler.

7- Kendisi İslâm'a da'vet edildiği hâlde, Allah'a yalan söyleyerek iftirâ edenden daha zâlim kim olabilir? Allah ise, o zâlimler topluluğunu *(zulümlerindeki ısrarları sebebiyle)* hidâyete erdirmez.

8- Allah'ın nûrunu ağızlarıyla söndürmek istiyorlar; hâlbuki Allah, kâfirler hoşlanmasa da nûrunu tamamlayıcıdır!

9- O *(Allah)*, müşrikler hoşlanmasa da, Resûlünü hidâyet ve hak dîn ile onu *(İslâm'ı)* dinlerin hepsine üstün kılsın diye gönderendir.

10- Ey îmân edenler! Sizi *(pek)* elemli bir azabdan kurtaracak bir ticâreti, size göstereyim mi?

11- Allah'a ve Resûlüne îmân edip, mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihâd edersiniz! Eğer bilirseniz, bu sizin için çok hayırlıdır.

12- *(Böyle yaparsanız, O)* günahlarınızı size bağışlar ve sizi, altlarından ırmaklar akan Cennetlere ve Adn Cennetlerindeki güzel meskenlere koyar. İşte büyük kurtuluş, budur!

13- Ve kendisini seveceğiniz diğer bir şey daha vardır: Allah'dan bir zafer ve yakın bir fetih! *(Ey Habîbim!)* Mü'minleri müjdele!

14- Ey îmân edenler! Allah'ın *(dîninin)* yardımcıları olun; nitekim Meryemoğlu İsâ, havârîlere: "Allah'a, *(O'nun dînine olan hizmette)* benim yardımcılarım kimlerdir?" demişti. Havârîler dedi ki: "Allah'ın *(dîninin)* yardımcıları, biziz!" Böylece, İsrâiloğullarından bir tâife îmân etti, bir tâife de inkâr etti. Artık îmân edenlere düşmanlarına karşı kuvvet verdik de *(onlar)* gâlib gelen kimseler oldular.

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ

o şeyi ki · tasdîk edici olarak · size · Allahın · peygamberiyim · şübhesiz ben · İsrâiloğulları · ey · Meryemin · oğlu · İsâ · demişti · ve bir vakit

يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ

mu'cizelerle · onlara geldi · ne vakit ki · Ahmed'dir · ismi · benden sonra · gelecek · bir peygamberi · ve müjdeleyici olarak · Tevrât'tan · benden öncedir

قَالُوا هَٰذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٦﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَىٰ

da'vet ediliyor · o iken · yalanı · Allah'a · iftirâ etti · o kimseden ki · daha zâlim · ve kim · apaçık · bir sihirdir · bu · dediler

إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ

Allahın · nûrunu · söndürmelerini · istiyorlar · zâlimler · topluluğunu · hidâyete erdirmez · Allah · ve · İslâm'a

بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ

gönderdi · o zâttır ki · o · kâfirler · hoşlanmasa · ve lev ki · nûrunu · tamamlayıcıdır · halbuki Allah · ağızlarıyla

رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ

müşrikler · hoşlanmasa · ve lev ki · hepsi · dînin · üzerine · onu üstün kılması için · hak · dîn ile · ve · hidâyet ile · Resûlünü

﴿٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ

elemli · bir azâbdan · sizi kurtarır · bir ticârete ki · size rehberlik edeyim mi · îmân ettiler · o kimseler ki · ey

﴿١٠﴾ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ

canlarınızla · ve · mallarınızla · Allah · yolunda · cihâd edersiniz · ve · Resûlüne · ve · Allaha · îmân edersiniz

ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ

günahlarınızı · size · bağışlasın · biliyorsunuz · iseniz · eğer · sizin için · çok hayırlıdır · bu

وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي

güzel · meskenlere · ve · ırmaklar · altlarından · akar · cennetlere ki · sizi soksun · ve

جَنَّاتِ عَدْنٍ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ

Allah'dan · bir zafer · onu seversiniz · diğeri (var) ki · ve · büyük · kurtuluş · işte budur · Adn · Cennetlerinde

وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ

Allahın · yardımcıları · olun · îmân ettiler · o kimseler ki · ey · mü'minleri · müjdele · ve · yakın · bir fetih · ve

كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ

havârîler · dedi ki · Allah'a · yardımcılarım · kimdir · havârîlere · Meryemin · oğlu · İsâ · dedi · o şey gibi ki

نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَآمَنَتْ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ

bir tâife · inkâr etti · ve · İsrâiloğullarından · bir tâife · böylece îmân etti · Allahın · yardımcıları · biziz

فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ﴿١٤﴾

gâlib gelenler · ve oldular · düşmanlarına · karşı · îmân ettiler · o kimselere ki · artık kuvvet verdik

سُورَةُ الْجُمُعَةِ مَدَنِيَّةٌ
وَهِيَ اِحْدٰى عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَز۪يزِ الْحَك۪يمِ

her işi hikmetli · dâima üstün · kusûrdan münezzeh · saltanat sâhibi · yerdedir · o şeyler ki · ve · göklerdedir · o şeyler ki · Allahı · tesbîh eder

هُوَ الَّذ۪ي بَعَثَ فِي الْاُمِّيّ۪نَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ اٰيَاتِه۪ وَيُزَكّ۪يهِمْ ①

onları temizliyor · ve · onun âyetlerini · onlara · okuyor · kendilerinden · bir peygamber · ümmîler içinde · gönderdi · o zâttır ki · o

وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَاِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَف۪ي ضَلَالٍ مُب۪ينٍ

apaçık · gerçekten bir dalâlet içinde · bundan önce · idiler · şübhesiz · ve · hikmeti · ve · kitabı · onlara öğretiyor · ve

وَاٰخَر۪ينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ ② ③ ذٰلِكَ

bu · her işi hikmetlidir · dâima üstündür · o · ve · kendilerine · henüz kavuşmamışlardır · onlardan ki · başkalarına · ve

فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْت۪يهِ مَنْ يَشَٓاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظ۪يمِ ④

pek büyük · lütuf · sâhibidir · Allah · ve · diler · o kimseye ki · onu verir · Allahın · ihsânıdır

مَثَلُ الَّذ۪ينَ حُمِّلُوا التَّوْرٰيةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ اَسْفَارًا

kitablar · taşır · eşeğin ki · misâli gibidir · onu taşımadılar · sonra · Tevrâta · yükletildiler · o kimselerin ki · misâli

بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذ۪ينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ

topluluğunu · hidâyete erdirmez · Allah · ve · Allahın · âyetlerini · yalanladılar · o kimseler ki · kavmin · misâli · ne kötüdür

الظَّالِم۪ينَ ⑤ قُلْ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ هَادُوا اِنْ زَعَمْتُمْ اَنَّكُمْ

şübhesiz siz · zannetmişseniz · eğer · yahudi oldular · o kimseler ki · ey · de ki · zâlimler

اَوْلِيَٓاءُ لِلّٰهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ⑥

doğru kimseler · iseniz · eğer · ölümü · haydi temennî edin · insanlardan · başka (olarak) · Allahın · dostlarısınız

وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُٓ اَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ اَيْد۪يهِمْ وَاللّٰهُ عَل۪يمٌ بِالظَّالِم۪ينَ

zâlimleri · hakkıyla bilendir · Allah · ve · elleri · takdîm etti · o şeyden ki · ebediyen · onu temennî etmezler · ve

قُلْ اِنَّ الْمَوْتَ الَّذ۪ي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَاِنَّهُ مُلَاق۪يكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ ⑦

döndürülürsünüz · sonra · sizi bulucudur · sonunda şübhesiz o · ondan · kaçıyorsunuz · o ki · ölüm · şübhesiz · de ki

اِلٰى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ⑧

yapıyorsunuz · idiniz · o şeyleri ki · artık size haber verir · görüneni · ve · gizli olanı · hakkıyla bilene

62- CUM'A SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 11 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Göklerde olan ve yerde bulunanlar, Melik *(mülkünde istediği gibi tasarruf eden)*, Kuddûs *(bütün noksanlıklardan münezzeh olan)*, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Hakîm *(her işi hikmetli olan)* Allah'ı tesbîh eder.

2- O *(Allah)*, ümmîler *(Arablar)* içinde, kendilerinden bir peygamber gönderendir; *(o peygamber)* onlara O'nun âyetlerini okuyor, onları *(günahlardan)* temizliyor ve onlara kitâbı ve hikmeti öğretiyor. Hâlbuki *(onlar)* daha önce gerçekten apaçık bir dalâlet içinde idiler.

3- Hem *(o peygamber)* onlardan *(Arablardan)* başkalarına *(da bütün cin ve insanlara peygamber olarak gönderilmiştir)* ki *(onlar)* henüz kendilerine kavuşmamışlardır. O, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*-dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

4- Bu *(peygamberlik vazîfesi)* Allah'ın ihsânıdır; onu dilediğine verir. Çünki Allah, pek büyük lütuf sâhibidir.

5- *(Kendilerine)* Tevrât yükletilip de sonra onu taşımayan *(içindeki hükümlerle amel etmeyen)* kimselerin misâli, *(sırtında)* kitablar taşıyan eşeğin misâli gibidir! Allah'ın âyetlerini yalanlayan kavmin misâli, ne kötüdür! Hâlbuki Allah, o zâlimler topluluğunu *(küfürlerindeki ısrarları yüzünden)* hidâyete erdirmez.

6- De ki: "Ey yahudi olanlar! Doğrusu *(siz, diğer)* insanlardan ayrı olarak, sâdece kendinizin, Allah'ın dostları olduğunuzu zannediyorsanız *(ve)* eğer *(bu iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, haydi ölümü temennî edin!"

7- Hâlbuki ellerinin takdîm ettiği *(işlediği günahlar)* yüzünden onu ebediyen temennî edemezler. Allah ise, o zâlimleri hakkıyla bilendir.

8- De ki: "Doğrusu kendisinden kaçıp durduğunuz ölüm var ya, sonunda mutlakâ o, sizi bulucudur; sonra gizli olanı da görüneni de hakkıyla bilene *(Allah'a)* döndürüleceksiniz; artık *(O)*, size yapmakta olduklarınızı haber verecektir."

9- Ey îmân edenler! **Cum'a** günü namaz için seslenildiği *(ezan okunduğu)* zaman, hemen Allah'ın zikrine koşun ve alış-verişi bırakın! Eğer bilirseniz bu sizin için çok hayırlıdır.

10- Nihâyet namaz bitince, artık yeryüzünde dağılın ve Allah'ın lütfundan *(rızkınızı)* arayın ve Allah'ı çok zikredin; tâ ki kurtuluşa eresiniz!

11- Böyle iken *(bir kısmı)*, bir ticâret veya bir eğlence gördüklerinde, ona akın ettiler ve seni ayakta *(hutbede)* bıraktılar. De ki: "Allah'ın katında bulunan *(mükâfât, dünyaya âid)* eğlenceden de ticâretten de hayırlıdır. Çünki Allah, rızık verenlerin en hayırlısıdır."

63- MÜNÂFİKÛN SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 11 âyettir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- *(Ey Resûlüm!)* **Münâfikûn** *(o münâfıklar)* sana geldikleri zaman: "Şâhidlik ederiz ki, muhakkak sen, gerçekten Allah'ın Resûlüsün!" dediler. Allah da biliyor ki, şübhesiz sen, elbette *(Allah'ın)* peygamberisin! Bununla berâber Allah şâhidlik eder ki, doğrusu münâfıklar gerçekten yalancıdırlar.

2- *(Müslüman olduklarına dâir)* yeminlerini bir kalkan edindiler de *(insanları)* Allah yolundan alıkoydular. Muhakkak ki onların yapmakta oldukları şey, ne kötüdür!

3- Bu, şübhesiz onların îmân edip sonra inkâr etmeleri yüzündendir; bunun üzerine kalbleri mühürlenmiştir; artık onlar *(hakkı)* anlamazlar.

4- Onları gördüğünde cüsseleri hoşuna gider. Ve konuşurlarsa sözlerini dinlersin. Sanki onlar *(duvara)* dayanmış keresteler gibidirler! Her *(kuvvetli)* sesi *(nifaklarından dolayı)* aleyhlerinde sanırlar. Onlar düşmandır; artık onlardan sakın! Allah onları kahretsin! *(Haktan)* nasıl çevriliyorlar?

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِن يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ

Allahın zikrine hemen koşun cum'a gününden namaz için seslenildi o vakit ki îmân ettiler o kimseler ki ey

وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾ فَإِذَا قُضِيَتِ

edâ edildi nihâyet o vakit ki biliyorsunuz iseniz eğer sizin için hayırlıdır bu alış-verişi bırakın ve

الصَّلَاةُ فَانتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِن فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ

Allah'ı zikredin ve Allahın lütfundan arayın ve yeryüzünde artık dağılın namaz

كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ

seni bıraktılar ve ona akın ettiler bir eğlence veya bir ticâret gördüler ve o vakit ki kurtuluşa erersiniz tâ ki çok

قَائِمًا قُلْ مَا عِندَ اللَّهِ خَيْرٌ مِّنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١﴾

rızık verenlerin en hayırlısıdır Allah ve ticâretten ve eğlenceden hayırlıdır Allah'ın katındadır o şey ki de ki ayakta

سُورَةُ الْمُنَافِقُونَ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ إِحْدَى عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ

biliyor Allah ve Allahın Resûlüsün şübhesiz sen şâhidlik ederiz dediler münâfıklar sana geldi o vakit ki

إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾

elbette yalancıdırlar münâfıklar şübhesiz şâhidlik eder ki Allah ve peygamberisin şübhesiz sen

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا

o şeyleri ki ne kötüdür şübhesiz onların Allah yolundan ve alıkoydular bir kalkan yeminlerini edindiler

كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ

kalblerinin üzeri artık mühürlenmiştir inkâr etttiler sonra îmân ettiler çünki şübhesiz onlar işte budur yapıyorlar idiler

فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾ وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِن يَقُولُوا

söylerlerse eğer ve cüsseleri seni hayrete düşürür onları gördün o vakit ki ve anlamazlar artık onlar

تَسْمَعْ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُّسَنَّدَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ

sesi her sanırlar dayanmış kerestelerdir sanki onlar sözlerini dinlersin

عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾

çevriliyorlar nasıl Allah onları kahretsin artık onlardan sakın düşmandır onlar aleyhlerinde

وَاِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللّٰهِ لَوَّوْا رُؤُ۫سَهُمْ وَ رَاَيْتَهُمْ

ve o vakit ki / de-nildi / on-lara / ge-lin / mağfiret dilesin / sizin için / Re-sûlü / Alla-hın / çevir-mişlerdir / başları-nı / ve / onları gör-müşsündür

يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾ سَوَٓاءٌ عَلَيْهِمْ اَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ

yüz çeviri-yorlar / kendile-ri iken / büyüklük tas-layan kimseler / eşittir / onlara / mağfiret diledin / kendi-leri için

اَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي

yok-sa / mağfiret dile-medin / onlar için / aslâ bağışla-mayacaktır / Allah / on-ları / şüb-hesiz / Allah / hidâyete erdirmez

الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٦﴾ هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلٰى مَنْ عِنْدَ

topluluğunu / fâsıklar / onlar / o kimse-lerdir ki / diyorlar / infâk et-meyin / o kimse-lere ki / yanın-dadır

رَسُولِ اللّٰهِ حَتّٰى يَنْفَضُّوا وَ لِلّٰهِ خَزَٓائِنُ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ

Resûlü-nün / Allah'ın / tâ ki / dağılıp gitsinler / ve / Alla-hındır / hazî-neleri / göklerin / ve / yerin

وَلٰكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٧﴾ يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَٓا اِلَى الْمَدِينَةِ

fakat / münâfıklar / anlamazlar / diyor-lar ki / and ol-sun eğer / dönsek / Medîne'ye

لَيُخْرِجَنَّ الْاَعَزُّ مِنْهَا الْاَذَلَّ وَ لِلّٰهِ الْعِزَّةُ وَ لِرَسُولِهِ

elbette çıka-racaktır / en azîz olan / oradan / en zelîl olanı / ve / Alla-hındır / izzet / ve / peygambe-rinin

وَ لِلْمُؤْمِنِينَ وَلٰكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا

ve / mü'minle-rindir / fakat / münâfıklar / bilmezler / ey / o kim-seler ki / îmân ettiler

لَا تُلْهِكُمْ اَمْوَالُكُمْ وَ لَٓا اَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَ مَنْ

sizi meşgul etmesin / mallarınız / ve / ne evlâdlarınız / zikrinden / Alla-hın / ve / kim

يَفْعَلْ ذٰلِكَ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾ وَ اَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ

yapar-sa / bunu / artık işte onlar / onlar-dır / hüsrâna uğrayanlar / ve / infâk edin / o şeyler-den ki / sizi rızık-landırdı

مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَٓا

önce / gelme-sinden / birinize / ölüm / ve deme-sinden / Rabbim / olmaz mıydı

اَخَّرْتَنٖٓي اِلٰٓى اَجَلٍ قَرِيبٍ فَاَصَّدَّقَ وَ اَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠﴾ وَ لَنْ

beni erte-leseydin / bir vakte / yakın / ve sadaka verseydim / ve / olsay-dım / sâlih kimseler-den / ve

يُؤَخِّرَ اللّٰهُ نَفْسًا اِذَا جَٓاءَ اَجَلُهَا وَ اللّٰهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

aslâ er-telemez / Allah / bir kimseyi / o va-kit ki / gel-di / eceli / ve / Allah / haber-dardır / o şey-lere ki / yapıyor-sunuz

سُورَةُ التَّغَابُنِ مَدَنِيَّةٌ
وَهِيَ ثَمَانِي عَشْرَةَ اٰيَةً

5- Hem onlara *(o münâfıklara)*: "Gelin! Allah'ın Resûlü sizin için mağfiret dilesin!" denildiği zaman, başlarını çevirirler.

Ve *(sen)* onları görürsün ki, kendileri büyüklük taslayan kimseler olarak yüz çeviriyorlar!

6- Kendileri için mağfiret dilesen de, onlara mağfiret dilemesen de onlar için birdir.

Allah onları aslâ bağışlamayacaktır.

Şübhesiz ki Allah, o fâsıklar topluluğunu *(küfürlerindeki ısrarları sebebiyle)* hidâyete erdirmez.

7- Onlar öyle kimselerdir ki: "Allah'ın Resûlünün yanında bulunanlara *(fakir Muhâcirlere)* bir şey vermeyin ki, dağılıp gitsinler!" diyorlar.

Hâlbuki göklerin ve yerin hazîneleri Allah'ındır; fakat münâfıklar anlamazlar.

8- *(O münâfıklar)* diyorlar ki: "Yemîn olsun eğer Medîne'ye dönersek, en azîz olan, en zelîl olanı muhakkak oradan çıkaracaktır!"

Hâlbuki izzet *(şeref ve üstünlük)* Allah'ındır!

Hem peygamberinin ve mü'minlerindir!

Fakat münâfıklar bilmezler.

9- Ey îmân edenler! Mallarınız ve evlâdlarınız, sizi Allah'ın zikrinden alıkoymasın!

Kim bunu yaparsa, işte onlar hüsrâna uğrayanların ta kendileridir![1]

10- Birinize ölüm gelip de: "Rabbim! Beni *(ecelimi)* yakın bir vakte *(kadar)* erteleseydin de sadaka verip sâlih kimselerden olsaydım!" demesinden önce, sizi rızıklandırdığımız şeylerden *(Allah yolunda)* sarf edin!

11- Çünki Allah, bir kimseyi eceli geldiği zaman aslâ ertelemez.

Ve Allah, ne yaparsanız hakkıyla haberdar olandır.

64- TEĞÂBÜN SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 18 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Göklerde ne var, yerde ne varsa Allah'ı tesbîh eder; mülk *(umûmen)* O'nundur; hamd *(ve senâ)* O'na mahsustur. Ve O, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

2- Sizi yaratan O'dur; böyle iken kiminiz kâfirdir, kiminiz de mü'mindir. Allah ise, ne yaparsanız hakkıyla görendir.

3- Gökleri ve yeri hak ile *(yerli yerinde)* yarattı; ve size şekil verdi, sûretlerinizi de güzel yaptı. Dönüş ise ancak O'nadır.

4- Göklerde ve yerde ne varsa bilir; neyi gizlerseniz ve neyi açıklarsanız *(onu da)* bilir. Çünki Allah, sînelerin içinde olanı hakkıyla bilendir.

5- Daha önce inkâr etmiş olanların haberi size gelmedi mi? *(Onlar)* işlerinin vebâlini *(dünyada kısmen)* tattılar ve *(âhirette)* onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

6- Bunun sebebi şudur: Şübhesiz onlara peygamberleri mu'cizelerle geliyorlardı da *(onlar)*: "Bize bir insan mı doğru yolu gösterecek?" diyorlardı. Böylece inkâr ettiler ve yüz çevirdiler; Allah da *(hiçbir şeye)* muhtaç olmadığını gösterdi. Çünki Allah, Ganî *(hiçbir şeye muhtaç olmayan)*dır, Hamîd *(hamd edilmeye yegâne lâyık olan)*dır.

7- İnkâr edenler, *(öldükten sonra)* aslâ diriltilmeyeceklerini zannettiler. De ki: "Hayır! Rabbime yemîn olsun ki, mutlakâ diriltileceksiniz; sonra yaptıklarınızdan, muhakkak haberdâr edileceksiniz. Bu ise, Allah'a göre pek kolaydır."

8- O hâlde Allah'a ve Resûlüne ve indirdiğimiz o nûra *(Kur'ân'a)* îmân edin! Çünki Allah, ne yaparsanız hakkıyla haberdar olandır.

9- O toplanma *(o mahşer)* günü için sizi bir araya getireceği gün, işte o, **teğâbün** *(aldanma)* günüdür! Artık kim Allah'a îmân edip sâlih amel işlerse, *(Allah)* onun kötülüklerini örter ve onu altlarından ırmaklar akan Cennetlere koyar; orada ebedî olarak kalıcıdırlar. İşte büyük kurtuluş budur!

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm / Rahmân / Allah'ın / ismiyle

يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ

o / ve / hamd / ve onadır / mülk / onundur / yerdedir / ve o şeyler ki / göklerdedir / o şeyler ki / Allahı / tesbîh eder

عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿١﴾ هُوَ الَّذ۪ي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ

sizden var / ve / kâfir olan / böyle iken sizden var / sizi yarattı / o zâttır ki / o / gücü yetendir / herşeye

مُؤْمِنٌ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَص۪يرٌ ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ

hak ile / yeri / ve / gökleri / yarattı / hakkıyla görendir / yapıyorsunuz / o şeyleri ki / Allah / ve / mü'min olan

وَصَوَّرَكُمْ فَاَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَاِلَيْهِ الْمَص۪يرُ ﴿٣﴾ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ

göklerdedir / o şeyleri ki / bilir / dönüş / onadır / ve / şekillerinizi / ve güzel yaptı / size şekil verdi / ve

وَالْاَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللّٰهُ عَل۪يمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

sînelerin / içinde olanı / hakkıyla bilendir / Allah / ve / açıklıyorsunuz / ve o şeyleri ki / gizliyorsunuz / o şeyleri ki / bilir / ve / yerde

﴿٤﴾ اَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَؤُا الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ اَمْرِهِمْ وَلَهُمْ

onlar için vardır / ve / işlerinin / vebâlini / böylece tattılar / bundan önce / inkâr ettiler / o kimselerin ki / haberi / size gelmedi mi

عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٥﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُ كَانَتْ تَأْت۪يهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا

fakat dediler / mu'cizelerle / peygamberleri / onlara geliyor / idi / şübhesiz şundandır / işte bu / elemli / bir azâb

اَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَغْنَى اللّٰهُ وَاللّٰهُ غَنِيٌّ حَم۪يدٌ

hamde lâyıktır / çok zengindir / Allah / ve / Allah / ihtiyaç duymadı / ve yüz çevirdiler / ve / böylece inkâr ettiler / bizi hidâyete erdirecekler / insanlar mı

﴿٦﴾ زَعَمَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا اَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلٰى وَرَبّ۪ي لَتُبْعَثُنَّ

elbette diriltileceksiniz / Rabbime and olsun / bil'akis / de ki / aslâ diriltilmeyecekler / şübhesiz / inkâr ettiler / o kimseler ki / zannetti

ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَس۪يرٌ ﴿٧﴾ فَاٰمِنُوا

o hâlde îmân edin / pek kolaydır / Allah'a / bu / ve / yaptınız / o şeylerle ki / elbette haberdar edileceksiniz / sonra

بِاللّٰهِ وَرَسُولِه۪ وَالنُّورِ الَّذ۪ي اَنْزَلْنَا وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَب۪يرٌ

haberdardır / yapıyorsunuz / o şeylere ki / Allah / ve / indirdik / o şeye ki / nûra / ve / Resûlüne / ve / Allah'a

﴿٨﴾ يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذٰلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِنْ

îmân ederse / kim / ve / aldanma / günüdür / işte bu / toplanma / günü için / sizi toplayacak / o gün ki

بِاللّٰهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّـَٔاتِه۪ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي

akar / cennetlere / onu sokar / ve / kötülüklerini / ondan / örter / sâlih amel / yaparsa / ve / Allaha

مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَٓا اَبَدًا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظ۪يمُ ﴿٩﴾

büyük / kurtuluş / işte budur / ebedî olarak / orada / devamlı kalıcıdırlar / ırmaklar / altlarından

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ

ebedî kalıcıdırlar cehennem ehlidirler işte onlar âyetlerimizi yalanladılar ve inkâr ettiler o kimseler ki ve

فِيهَا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٠﴾ مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ

Allahın izni ile ancak bir musîbetten isâbet etmedi varılacak yerdir ne kötü ve orada

وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

hakkıyla bilendir herşeyi Allah ve kalbine hidâyet verir Allah'a îmân ederse kim ve

﴿١١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا

artık ancak yüz çevirmişseniz buna rağmen eğer peygambere itâat edin ve Allah'a itâat edin ve

عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٢﴾ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ

Allah'a ve o ancak ilâh yoktur Allah ki apaçık tebliğdir Resûlümüze gereken

فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ

şübhesiz îmân ettiler o kimseler ki ey mü'minler o hâlde tevekkül etsin

أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِنْ

eğer ve o hâlde onlardan sakının size bir düşman çocuklarınızdan ve eşlerinizden vardır

تَعْفُوا وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤﴾

çok merhametlidir çok bağışlayandır Allah artık şübhesiz bağışlarsanız ve vaz geçerseniz ve affederseniz

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ

büyük bir mükâfât onun katındadır Allah ki ve bir imtihandır çocuklarınız ve mallarınız ancak

﴿١٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا

infâk edin ve itâat edin ve dinleyin ve gücünüz yetti o şey ile ki Allah'dan o hâlde sakının

خَيْرًا لِأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾

kurtuluşa erenler onlardır artık işte onlar nefsinin cimriliğinden korunursa kim ve kendiniz için bir hayır olarak

إِنْ تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ

Allah ve size mağfiret eder ve size onu katlar güzel bir borç ile Allaha borç verirseniz eğer

شَكُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٧﴾ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

her işi hikmetlidir dâima üstündür görüneni ve gizli olanı hakkıyla bilendir azâbda acele etmeyendir bol mükâfât verendir

سُورَةُ الطَّلَاقِ مَدَنِيَّةٌ
وَهِيَ اثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً

10- İnkâr edip âyetlerimizi yalanlayanlara gelince, işte onlar Cehennem ehlidirler; orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

O ise, ne kötü varılacak yerdir!

11- Hiçbir musîbet Allah'ın izni olmadıkça isâbet etmez.

O hâlde kim Allah'a îmân ederse, *(Allah)* onun kalbine hidâyet *(musîbete karşı sabır)* verir.

Çünki Allah, herşeyi hakkıyla bilendir.

12- Hem Allah'a itâat edin; peygambere de itâat edin!

Buna rağmen yüz çevirirseniz, artık Resûlümüze düşen ancak apaçık bir tebliğdir.

13- Allah ki, O'ndan başka ilâh yoktur!

O hâlde mü'minler ancak Allah'a tevekkül etsin!

14- Ey îmân edenler! Şübhesiz ki eşlerinizden ve çocuklarınızdan size düşman olan vardır.

O hâlde onlardan sakının!

Eğer affeder, kusurlarına bakmaz ve bağışlarsanız, artık şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

15- Mallarınız ve çocuklarınız ancak bir imtihandır.

Allah ise, büyük mükâfât ancak O'nun katındadır.

16- O hâlde gücünüz yettiği kadar Allah'dan sakının, *(nasîhatlerini)* dinleyin, *(emirlerine)* itâat edin ve kendiniz için bir hayır olarak *(Allah yolunda)* sarf edin!

Artık kim nefsinin cimriliğinden korunursa, işte onlar gerçekten kurtuluşa erenlerdir!

17- Eğer Allah'a karz-ı hasen *(güzel bir borç)* ile borç verirseniz, onu size *(kat kat)* artırır ve size mağfiret eder.

Çünki Allah, Şekûr *(iyilik edene çok mükâfât veren)*dir, Halîm *(azabda hiç acele etmeyen)*dir.

18- *(O,)* gayb ve şehâdeti *(gizli olanı ve görüneni)* hakkıyla bilendir, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

65- TALÂK SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 12 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Ey Peygamber! Kadınları boşadığınızda, artık onları iddetleri içinde *(âdetten temiz oldukları sırada)* **talâk** edin *(boşayın)* ve iddeti sayın! Rabbiniz olan Allah'dan sakının! Onları evlerinden *(zorla)* çıkarmayın; *(kendileri de)* çıkmasınlar *(çekip gitmesinler)*; ancak apaçık bir hayâsızlık getirmeleri *(yapmaları)* müstesnâdır.

Bunlar Allah'ın hudûdudur. O hâlde kim Allah'ın hudûdunu aşarsa, artık şübhesiz kendine zulmetmiş olur. Bilmezsin, umulur ki Allah, bundan sonra bir iş *(pişmanlık)* ortaya çıkarır!

2- Nihâyet *(o boşanan kadınlar)* iddet *(bekleme müddet)*lerinin sonuna geldikleri zaman, ya onları iyilikle tutun veya onlardan iyilikle ayrılın; içinizden adâletli iki kişiyi de şâhid tutun; şâhidliği Allah için dosdoğru yapın! Allah'a ve âhiret gününe îmân etmekte olan kimselere bununla nasîhat olunur; kim Allah'dan sakınırsa, *(Allah)* ona *(her darlıktan)* bir çıkış yolu kılar.

3- Ve onu hesab etmediği yerden rızıklandırır! Kim Allah'a tevekkül ederse, artık O ona yeter! Şübhesiz ki Allah, emrini yerine getirendir. Doğrusu Allah, herşey için bir ölçü koymuştur.

4- Kadınlarınızdan hayızdan kesilmiş olanlar ile *(henüz)* hayız görmemiş olanlar*(ın bekleme müddetleri)* husûsunda şübheye düşerseniz, o takdirde *(bilin ki)* onların bekleme müddetleri üç aydır. Hâmile olanların bekleme müddeti ise, yüklerini bırakmalarına *(çocuklarını doğurana)* kadardır. Artık kim Allah'dan sakınırsa, *(Allah)* ona kendi işinden bir kolaylık kılar.

5- Bu, Allah'ın emridir ki, onu size indirmiştir. Kim Allah'dan sakınırsa, *(Allah)* onun kötülüklerini örter ve onun için mükâfâtı büyütür.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm | Rahmân | Allah'ın | ismiyle

يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ اِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَٓاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ

iddetleri içinde | artık onları boşayın | kadınları | boşadınız | o vakit ki | peygamber | ey

وَاَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللّٰهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ

evlerinden | onları çıkarmayın | Rabbiniz | Allah'dan | sakının | ve | iddeti | sayın | ve

وَلَا يَخْرُجْنَ اِلَّٓا اَنْ يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ

Allahın | hudûdudur | bunlar | ve | apaçık | bir hayâsızlık ile | gelmeleri | ancak | çıkmasınlar | ve

وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللّٰهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللّٰهَ

Allah | olur ki | bilmezsin | kendine | zulmetmiştir | artık gerçekten | Allahın | hudûdunu | aşarsa | kim ve

يُحْدِثُ بَعْدَ ذٰلِكَ اَمْرًا ۝١ فَاِذَا بَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَاَمْسِكُوهُنَّ

artık onları tutun | müddetlerine | nihâyet ulaştılar | o vakit ki | bir iş | bundan | sonra | meydana getirir

بِمَعْرُوفٍ اَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَاَشْهِدُوا ذَوَيْ عَدْلٍ مِنْكُمْ

sizden | adâlet | iki sahibini | şâhid tutun | ve | iyilikle | onlardan ayrılın | veya | iyilikle

وَاَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلّٰهِ ذٰلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ

Allaha | îmân ediyor | oldu | o kimseye ki | onunla | nasîhat olunur | işte bu | Allah için | şâhidliği | dosdoğru yapın | ve

وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۝٢ وَيَرْزُقْهُ مِنْ

onu rızıklandırır | ve | bir çıkış yeri | ona | kılar | Allah'dan | sakınırsa | kim ve | âhiret | gününe | ve

حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَهُوَ حَسْبُهُ اِنَّ اللّٰهَ

Allah | şübhesiz | ona yeter | artık o | Allah'a | tevekkül ederse | kim ve | hesab etmiyor | o yerden ki

بَالِغُ اَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللّٰهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ۝٣ وَالّٰٓئِي يَئِسْنَ

ümîd kestiler | onlar ki | ve | bir ölçü | herşey için | Allah | kılmıştır | gerçekten | emrini | yerine getirendir

مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَٓائِكُمْ اِنِ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلٰثَةُ

üç | o takdirde onların bekleme müddetleri | şübheye düşmüşseniz | eğer | kadınlarınızdan | hayızdan

اَشْهُرٍ وَالّٰٓئِي لَمْ يَحِضْنَ وَاُولَاتُ الْاَحْمَالِ اَجَلُهُنَّ اَنْ يَضَعْنَ

bırakmalarıdır | onların müddeti | yük sâhibi olan hamileler ki | ve | hayız görmediler | onlar ki | ve | aydır

حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ اَمْرِهِ يُسْرًا ۝٤ ذٰلِكَ اَمْرُ اللّٰهِ

Allahın | emridir | bu | bir kolaylık | kendi işinden | ona | kılar | Allah'dan | sakınırsa | kim ve | yüklerini

اَنْزَلَهُ اِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّـَٔاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ اَجْرًا ۝٥

bir mükâfât | onun için | büyütür | ve | kötülüklerini | ondan | örter | Allah'dan | sakınırsa | kim ve | onu | size indirdi

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُّوهُنَّ

kendilerine zarar vermeyin | ve | gücünüz nisbetinde | oturdunuz | o yerde ki | onları oturtun

لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتِ حَمْلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتّٰى يَضَعْنَ

bırakmalarına dek | tâ ki | onlara | artık infâk edin | yük sâhibi olan hamileler | iseler | eğer | ve | onları | sıkıştırmanız için

حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأْتَمِرُوا بَيْنَكُمْ

aranızda | anlaşın | ve | ücretlerini | artık onlara verin | sizin için | emzirmişlerse | sonra eğer | yüklerini

بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُ أُخْرٰى ﴿٦﴾ لِيُنْفِقْ ذُو سَعَةٍ مِنْ

genişlik | sahibi | infâk etsin | başkası | onun için | o zaman emzirir | zorluk çekmişseniz | eğer | ve | güzel bir şekil ile

سَعَتِهِ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللّٰهُ لَا يُكَلِّفُ

mükellef tutmaz | Allah | ona verdi | o şeyden ki | artık infâk etsin | rızkı | kendisine | daraltılmışsa | kim | ve | genişliğinden

اللّٰهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللّٰهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ﴿٧﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ

şehirden ki | nice (var) | ve | bir kolaylık | bir zorluktan | sonra | Allah | kılacaktır | ona verdi | o şey ki | ancak | kimseyi | Allah

عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَحَاسَبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَاهَا

onlara azâb ettik | ve | şiddetli | bir hesâb ile | ki onları hesâba çektik | peygamberlerinin | ve | Rablerinin | emrine | isyân ettiler

عَذَابًا نُكْرًا ﴿٨﴾ فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا ﴿٩﴾ أَعَدَّ

hazırladı | hüsrân | işinin | âkıbeti | oldu | ve | işinin | vebâlini | öyle ki tattı | görülmemiş | bir azâbla

اللّٰهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاتَّقُوا اللّٰهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنْزَلَ

gerçekten indirdi | îmân ettiler | o kimseler ki | akıl | sâhibleri | ey | Allah'dan | o hâlde sakının | şiddetli | bir azâb | onlara | Allah

اللّٰهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾ رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللّٰهِ مُبَيِّنَاتٍ

açıklayanlar olarak | Allah'ın | âyetlerini | size | okuyor | bir peygamber ki | bir zikir | size | Allah

لِيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَمَنْ يُؤْمِنْ

îmân ederse | kim | ve | nûra | zulümâttan | sâlih ameller | yaptılar | ve | îmân ettiler | o kimseleri ki | çıkarması için

بِاللّٰهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

ırmaklar | altlarından | akar | cennetlere | onu dâhil eder | sâlih amel | yaparsa | ve | Allah'a

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللّٰهُ لَهُ رِزْقًا ﴿١١﴾ اَللّٰهُ الَّذِي خَلَقَ

yarattı | o zâttır ki | Allah | bir rızık | ona | Allah | ihsân etmiştir | gerçekten | ebedî olarak | orada | dâimi kalıcıdırlar

سَبْعَ سَمٰوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ

şübhesiz | bilmeniz için | onlar arasında | emir | iniyor | onların mislini | yerden | ve | gökleri | yedi

اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللّٰهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٢﴾

ilmen | herşeyi | kuşattı | gerçekten | Allah | şübhesiz | ve | gücü yetendir | herşeye | Allah

6- *(Boşadığınız)* o kadınları gücünüz nisbetinde kendi oturduğunuz yerin bir bölümünde oturtun; onları sıkıştırmak *(ve bir an önce çıkmalarını sağlamak)* için kendilerine zarar verme*(ye kalkışma)*yın!

Eğer hâmile iseler, artık yüklerini bırakıncaya kadar onlara nafaka verin! Sonra sizin için *(çocuğunuzu)* emzirirlerse, onlara ücretlerini de verin! *(Bu hususta)* aranızda güzel bir şekilde anlaşın! Eğer *(anlaşmakta)* zorluk çekerseniz, o zaman *(çocuğu)* onun *(babanın)* hesâbına başkası emzirecektir.

7- Eli geniş olan kimse, genişliğine göre nafaka versin! Rızkı kendisine daraltılmış olan kimse de Allah'ın ona verdiği *(kadarı)*ndan versin! Allah, kimseyi ona verdiğinden fazlasıyla mükellef tutmaz. Allah, bir zorluktan sonra bir kolaylık verecektir.

8- Nice şehirler *(halkı)* vardır ki, Rablerinin ve O'nun peygamberlerinin emrine isyân ettiler de onları şiddetli bir hesâb ile hesâba çektik ve onları görülmemiş bir azabla cezâlandırdık.

9- Öyle ki *(onlar)* işlerinin vebâlini tattı ve işlerinin âkıbeti hüsrân oldu!

10- Allah onlara *(âhirette, pek)* şiddetli bir azab hazırlamıştır; o hâlde ey îmân eden akıl sâhibleri! Allah'dan sakının! Şübhesiz ki Allah, size bir zikir *(Kur'ân)* indirmiştir.

11- Ve îmân edip sâlih ameller işleyenleri zulümâttan *(küfür karanlıklarından)* nûra *(îmâna)* çıkarmak için, Allah'ın apaçık beyan eden âyetlerini size okuyan bir peygamber *(göndermiştir)*. Artık kim Allah'a îmân edip sâlih amel işlerse, *(Allah)* onu altlarından ırmaklar akan Cennetlere koyar; *(onlar)* orada ebedî olarak kalıcıdırlar. Gerçekten Allah, ona güzel bir rızık ihsân etmiştir.

12- Allah, yedi *(kat)* göğü *(ve)* yerden de onların mislini yaratandır. *(Allah'a âid)* emir, bunlar arasında inip durmaktadır ki, şübhesiz Allah'ın herşeye hakkıyla gücü yeten olduğunu, yine şübhesiz Allah'ın herşeyi ilmen gerçekten kuşattığını bilesiniz.

66- TAHRÎM SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 12 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Ey Peygamber! Zevcelerinin hoşnudluğunu arayarak, Allah'ın sana helâl kıldığı şeyi, niçin *(kendine)* **tahrîm** ediyor *(haram kılıyor)*sun? Bununla berâber Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*-dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

2- Allah, yeminlerinizin *(keffâretini vermekle)* çözülmesini doğrusu size meşrû' kılmıştır. Çünki Allah, Mevlânızdır! Ve O, Alîm *(herşeyi bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

3- Hani peygamber, zevcelerinden birine bir sözü sır olarak söylemişti. Fakat *(o)* bu sözü *(diğer bir hanımına)* haber verip, Allah da bunu ona *(peygambere)* açıklayınca, *(o)* bunun bir kısmını *(zevcesine)* bildirmiş, bir kısmından da *(bahsetmeyerek)* vazgeçmişti. Böylece *(peygamber)* ona bunu haber verince *(hanımı)*: "Bunu sana kim haber verdi?" dedi. *(Peygamber de:)* "Bana, Alîm *(herşeyi bilen)*, Habîr *(herşeyden haberdâr olan Allah)* haber verdi!" dedi.

4- *(Ey peygamber hanımları!)* Eğer *(ikiniz de)* Allah'a tevbe ederseniz *(ne a'lâ)*! Çünki kalbleriniz gerçekten *(peygamberin hoşlanmayacağı bir şeye)* meyletmiştir. Eğer ona *(peygambere)* karşı *(ikiniz)* birbirinizle yardımlaşırsanız artık şübhesiz ki, O'nun Mevlâsı ancak Allah'dır; Cebrâîl, mü'minlerin sâlih olanları ve bunların ardından melekler de *(ona)* yardımcıdır.[1]

5- *(Ey peygamber zevceleri!)* Eğer *(o)* sizi boşarsa, olur ki Rabbi ona sizin yerinize, sizden daha hayırlı, Müslüman, mü'mine, itâatkâr, tevbe eden, ibâdet eden, oruç tutan, dul ve bâkire zevceler verir.

6- Ey îmân edenler! Kendinizi ve âilenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan bir ateşten koruyun! Onun üzerinde sert, şiddetli, Allah'ın kendilerine emrettiğine isyân etmeyen ve ne emrolunurlarsa yapan melekler *(zebâniler)* vardır.

7- Ey inkâr edenler! Bu gün *(artık)* özür dilemeyin! *(Siz)* ancak yapmakta olduklarınızın cezâsını çekiyorsunuz.

سُورَةُ التَّحْر۪يمِ مَدَنِيَّةٌ
وَهِيَ اثْنَتَا عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَٓا اَحَلَّ اللّٰهُ لَكَۚ تَبْتَغ۪ي مَرْضَاتَ اَزْوَاجِكَۜ وَاللّٰهُ

Allah ve | zevcelerinin | hoşnudluğunu | arıyorsun | sana | Allahın | helâl kıldığı şeyi | haram ediyorsun | niçin | peygamber | ey

غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١﴾ قَدْ فَرَضَ اللّٰهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ اَيْمَانِكُمْۚ وَاللّٰهُ مَوْلٰيكُمْۚ وَهُوَ

o ve | Mevlâ'nızdır | Allah ve | yeminlerinizin | çözülmesini | size | Allah | farz kıldı | gerçekten | merhametlidir | bağışlayandır

الْعَل۪يمُ الْحَك۪يمُ ﴿٢﴾ وَاِذْ اَسَرَّ النَّبِيُّ اِلٰى بَعْضِ اَزْوَاجِه۪ حَد۪يثًاۚ فَلَمَّا نَبَّاَتْ بِه۪

onu | haber verdi | ne zaman ki | bir sözü | zevcelerinden | bazısına | peygamber | sır verdi | ve bir vakit | her işi hikmetlidir | herşeyi bilendir

وَاَظْهَرَهُ اللّٰهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضَهُ وَاَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍۚ فَلَمَّا نَبَّاَهَا بِه۪

onu | ona haber verdi | ne zaman ki | bazısından | vazgeçti | ve | bazısını | onun | bildirdi | ona | Allah | onu açıkladı | ve

قَالَتْ مَنْ اَنْبَاَكَ هٰذَاۜ قَالَ نَبَّاَنِيَ الْعَل۪يمُ الْخَب۪يرُ ﴿٣﴾ اِنْ تَتُوبَٓا اِلَى اللّٰهِ

Allah'a | ikiniz tevbe ederseniz | eğer | haberdar olan | herşeyi bilen | bana haber verdi | dedi | bunu | sana haber verdi | kim | dedi

فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَاۚ وَاِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَاِنَّ اللّٰهَ هُوَ مَوْلٰيهُ

Mevlâ'sı | odur | Allah | artık şübhesiz | ona karşı | eğer ikiniz yardımlaşırsanız | ve | ikinizin kalbleri | meyletmiştir | çünki gerçekten

وَجِبْر۪يلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِن۪ينَۚ وَالْمَلٰٓئِكَةُ بَعْدَ ذٰلِكَ ظَه۪يرٌ ﴿٤﴾ عَسٰى رَبُّهُٓ

Rabbisinin | umulur | yardımcıdır | bundan | sonra | melekler | ve | mü'minlerin | sâlih olanı | ve | Cebrâîl | ve

اِنْ طَلَّقَكُنَّ اَنْ يُبْدِلَهُٓ اَزْوَاجًا خَيْرًا مِنْكُنَّ مُسْلِمَاتٍ مُؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ

itâatkârlar | mü'minler | müslüman kadınlar olarak | sizden | daha hayırlı | zevceleri | ona değiştirmesi | sizi boşamışsa | eğer

تَٓائِبَاتٍ عَابِدَاتٍ سَٓائِحَاتٍ ثَيِّبَاتٍ وَاَبْكَارًا ﴿٥﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا قُٓوا اَنْفُسَكُمْ

kendinizi | koruyun | îmân ettiler | o kimseler ki | ey | bâkireler | ve | dul olanlar | oruç tutanlar | ibâdet edenler | tevbe edenler

وَاَهْل۪يكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلٰٓئِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ

şiddetli | sert | melekler | üzerinde var | taşlardır | ve | insanlar | yakıtı | bir ateşten ki | âilenizi | ve

لَا يَعْصُونَ اللّٰهَ مَٓا اَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ

o kimseler ki | ey | emrolunuyorlar | o şeyleri ki | yapıyorlar | ve | onlara emretti | o şeye ki | Allaha | isyân etmezler

كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَۜ اِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

yapıyorsunuz | idiniz | o şeyle ki | cezâlandırılıyorsunuz | ancak | bu gün | özür dilemeyin | inkâr ettiler

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا تُوبُٓوا اِلَى اللّٰهِ تَوْبَةً نَصُوحًا عَسٰى

ey | o kimseler ki | îmân ettiler | tevbe edin | Allah'a | bir tevbe ile | samîmî olan | umulur

رَبُّكُمْ اَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّاٰتِكُمْ وَ يُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرٖى

Rabbinizin | örtmesi | sizden | kötülüklerinizi | ve | sizi dâhil etmesi | cennetlere | akar

مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِى اللّٰهُ النَّبِىَّ وَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا

altlarından | ırmaklar | bir günde ki | rezil etmez | Allah | peygamberi | ve | o kimseleri ki | îmân ettiler

مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعٰى بَيْنَ اَيْدٖيهِمْ وَ بِاَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ

onunla beraber | nûrları | koşar | önlerinde | ve | sağlarında | derler

رَبَّنَٓا اَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَ اغْفِرْ لَنَا اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ ﴿٨﴾

Rabbimiz | tamamla | bize | nûrumuzu | ve | bizi bağışla | şübhesiz sen | herşeye | gücü yetensin

يَٓا اَيُّهَا النَّبِىُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَ الْمُنَافِقٖينَ وَ اغْلُظْ

ey | peygamber | cihâd et | kâfirlerle | ve | münâfıklarla | ve | sert davran

عَلَيْهِمْ وَ مَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ وَ بِئْسَ الْمَصٖيرُ ﴿٩﴾ ضَرَبَ

onlara karşı | ve | onların barınakları | cehennemdir | ve | ne kötü | varılacak yerdir | misal getirdi

اللّٰهُ مَثَلًا لِلَّذٖينَ كَفَرُوا امْرَاَتَ نُوحٍ وَ امْرَاَتَ لُوطٍ كَانَتَا

Allah | bir misâl olarak | o kimselere ki | inkâr ettiler | karısını | Nûh'un | ve | karısını | Lût'un | ikisi idi

تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ

(nikahı) altında | iki kulun | kullarımızdan | iki sâlih | ve ikisi o ikisine hâinlik etti | ve ikisi fayda vermedi | onlara

اللّٰهِ شَيْـًٔا وَ قٖيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاخِلٖينَ ﴿١٠﴾ وَ ضَرَبَ

Allah'dan | bir şeye | ve | denildi | ikiniz girin | ateşe | beraber | girenlerle | ve | misâl getirdi

اللّٰهُ مَثَلًا لِلَّذٖينَ اٰمَنُوا امْرَاَتَ فِرْعَوْنَ اِذْ قَالَتْ

Allah | bir misâl olarak | o kimselere ki | îmân ettiler | hanımını | Fir'avun'un | bir zaman | demişti

رَبِّ ابْنِ لٖى عِنْدَكَ بَيْتًا فِى الْجَنَّةِ وَ نَجِّنٖى مِنْ فِرْعَوْنَ

Rabbim | yap | benim için | senin katında | bir ev | cennette | ve | beni kurtar | Fir'avun'dan

وَ عَمَلِهٖ وَ نَجِّنٖى مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمٖينَ ﴿١١﴾ وَ مَرْيَمَ ابْنَتَ

ve | işinden | ve | beni kurtar | topluluğundan | zâlimler | ve | Meryem'i | kızı

عِمْرَانَ الَّتٖٓى اَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فٖيهِ مِنْ رُوحِنَا

İmrân'ın | o ki | korudu | ırzını | ve üfledik | ona | rûhumuzdan

وَ صَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَ كُتُبِهٖ وَ كَانَتْ مِنَ الْقَانِتٖينَ ﴿١٢﴾

ve | tasdîk etti | kelimelerini | Rabbisinin | ve | kitablarını | ve | oldu | itâat edenlerden

---

8- Ey îmân edenler! *(Samîmî bir tevbe olan)* Tevbe-i Nasûh ile Allah'a tevbe edin!

Olur ki Rabbiniz, sizin kötülüklerinizi örter ve Allah, peygamberi ve onunla berâber îmân edenleri utandırmayacağı bir günde, sizi altlarından ırmaklar akan Cennetlere koyar!

Onların nûru önlerinde ve sağlarında koşar *(da)*: "Rabbimiz!

Nûrumuzu bize tamamla ve bize mağfiret eyle!

Şübhesiz ki sen, herşeye hakkıyla gücü yetensin!" derler.

9- Ey Peygamber!

Kâfirlerle ve münâfıklarla cihâd et ve onlara karşı sert davran!

Onların varacağı yer Cehennemdir!

O ise, ne kötü varılacak yerdir!

10- Allah, inkâr edenlere, Nûh'un karısı ile Lût'un karısını bir misâl olarak getirdi.

(Bu ikisi) kullarımızdan iki sâlih kulun *(nikâhı)* altında idiler de onlara hâinlik *(îman cihetiyle münâfıklık)* ettiler; bu yüzden *(o iki peygamber)* Allah'dan *(gelen)* bir şeyi onlardan def' edemedi.

Ve *(o kadınlara)* denildi ki: "*(Haydi!)* O girenlerle berâber, siz de ateşe girin!"

11- Allah, îmân edenlere de Fir'avun'un hanımını *(Asiye'yi)* bir misâl olarak getirdi.

Hani *(o)*: "Rabbim! Senin katında benim için Cennette bir ev yap, beni Fir'avun'dan ve onun *(kötü)* işinden kurtar, hem beni bu zâlimler topluluğundan kurtar!" demişti.

12- Irzını korumuş olan İmrân kızı Meryem'i de *(misâl gösterdi)*; artık ona *(yarattığımız)* rûhumuzdan *(Cebrâil vâsıtasıyla)* üfledik; *(o,)* Rabbisinin kelimelerini *(hükümlerini)* ve kitablarını tasdîk etti ve itâat edenlerden oldu.

67- MÜLK SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 30 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- *(Bütün)* **mülk** *(ve hâkimiyet)* elinde *(tasarrufunda)* olan *(Allah)* ne yücedir! Ve O, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

2- O ki, hanginiz amelce daha güzeldir diye sizi imtihân etmek için ölümü ve hayâtı yarattı. Ve O, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Gafûr *(çok mağfiret eden)*dir.

3- O ki, yedi göğü tabaka tabaka *(birbiriyle âhenkli)* olarak yarattı. Rahmân *(olan Allah)*'ın yarattığında hiçbir düzensizlik göremezsin! Haydi gözü*(nü)* çevir *(de bir bak)*, hiçbir çatlak görecek misin?

4- Sonra gözü*(nü)* tekrar tekrar çevir *(ve yine bak)*; o göz *(aradığı kusûru bulamadan)* zelil ve bitkin bir hâlde sana dönecektir![1]

5- And olsun ki, dünya semâsını kandillerle süsledik ve onları *(kulak hırsızlığı yapan)* şeytanlar için *(atılacak)* taşlar yaptık ve onlara alevli ateş azâbını hazırladık!

6- Rablerini inkâr edenler için de Cehennem azâbı vardır. O ne kötü varılacak yerdir!

7- Oraya atıldıkları zaman, onun şiddetli homurdanmasını işitirler; çünki o kaynıyordur!

8- Nerede ise öfkeden çatlayacak! Ne zaman oraya bir topluluk atılsa, *(Cehennemin)* bekçileri onlara: "Size *(bu azâbı haber veren)* bir korkutucu gelmedi mi?" diye sorar.

9- *(Onlar)* derler ki: "Evet! Gerçekten bize bir korkutucu geldi, fakat biz yalanladık ve *(onlara):* 'Allah hiçbir şey indirmemiştir; siz ancak büyük bir dalâlet içindesiniz!' dedik."

10- Ve derler ki: "Eğer *(biz)* işitir veya akıl eder olsaydık, bu alevli ateş ashâbı arasında bulunmazdık!"

11- Böylece günahlarını i'tirâf ettiler. Öyleyse o Cehennemlikler *(Allah'ın rahmetinden)* uzak olsun!

12- Şübhesiz ki görmeden Rablerinden korkanlara gelince, onlar için bir mağfiret ve büyük bir mükâfât vardır.

سُورَةُ الْمُلْكِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ ثَلَاثُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

تَبَارَكَ الَّذ۪ي بِيَدِهِ الْمُلْكُۘ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌۙ ﴿١﴾ الَّذ۪ي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيٰوةَ

ha- ve ölü- ya- o ki gücü herşeye o ve mülk elin- o zât ne yü-
yatı mü rattı yetendir dedir ki cedir

لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلاًۜ وَهُوَ الْعَز۪يزُ الْغَفُورُۙ ﴿٢﴾ الَّذ۪ي خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ

gök- yedi yarattı o ki çok ba- dâima o ve amel- daha han- sizi imtihân
leri gışlayan üstün ce güzeldir giniz etmesi için

طِبَاقاًۜ مَا تَرٰى ف۪ي خَلْقِ الرَّحْمٰنِ مِنْ تَفَاوُتٍۜ فَارْجِعِ الْبَصَرَۙ هَلْ تَرٰى مِنْ

görecek gözü haydi bir düzen- Rah- yarattı- göre- tabaka
misin döndür sizlikten mân'ın ğında mezsin tabaka

فُطُورٍ ﴿٣﴾ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ اِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئاً وَهُوَ حَس۪يرٌ

bitkin o zelil bir göz sana döner iki gözü dön- son- bir çat-
iken hâlde def'a dür ra laktan

﴿٤﴾ وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَٓاءَ الدُّنْيَا بِمَصَاب۪يحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُوماً لِلشَّيَاط۪ينِ

şeytanlar taşlar onları ve kandiller- dünya semâ- süs- and ve
için kıldık le sını ledik olsun

وَاَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّع۪يرِ ﴿٥﴾ وَلِلَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَۜ

cehen- azâbı Rable- inkâr o kimseler ve alevli azâ- on- hazır- ve
nem rini ettiler için vardır ki ateş bını lara ladık

وَبِئْسَ الْمَص۪يرُ ﴿٦﴾ اِذَٓا اُلْقُوا ف۪يهَا سَمِعُوا لَهَا شَه۪يقاً وَهِيَ تَفُورُۙ ﴿٧﴾ تَكَادُ

nere- kaynı- o bir homur- onun işitti- ora- atıl- o va- varılacak ne ve
de ise yor iken danma için ler ya dılar kit ki yerdir kötü

تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِۜ كُلَّمَٓا اُلْقِيَ ف۪يهَا فَوْجٌ سَاَلَهُمْ خَزَنَتُهَٓا اَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذ۪يرٌ

bir kor- size gel- bekçi- onlara bir top- ora- atıl- ne za- öfkeden çatla-
kutucu medi mi leri sordu luluk ya dı man ki yacak

﴿٨﴾ قَالُوا بَلٰى قَدْ جَٓاءَنَا نَذ۪يرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍۚ اِنْ

de- bir şey- Allah indirme- de- ve fakat biz bir kor- bize ger- bil'a- dedi-
ğil den miştir dik yalanladık kutucu geldi çekten kis ler

اَنْتُمْ اِلَّا ف۪ي ضَلَالٍ كَب۪يرٍ ﴿٩﴾ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ اَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا

olma- akıl er- ve- işitiyo- olsay- e- de- ve büyük bir dalâ- an- siz
mıştık diriyoruz ya ruz dık ğer diler let içinde cak

ف۪ٓي اَصْحَابِ السَّع۪يرِ ﴿١٠﴾ فَاعْتَرَفُوا بِذَنْبِهِمْۚ فَسُحْقاً لِاَصْحَابِ السَّع۪يرِ

alevli ehli öyleyse günahla- böylece alevli ehli içinde
ateşin uzak olsun rını i'tirâf ettiler ateş

﴿١١﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ كَب۪يرٌ ﴿١٢﴾

bü- bir mü- ve bir onlar için gıyab- Rable- korkar- o kim- şüb-
yük kâfât mağfiret vardır da rinden lar seler ki hesiz

وَاَسِرُّوا قَوْلَكُمْ اَوِ اجْهَرُوا بِهٖ اِنَّهُ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٣﴾

ve gizleyin / sözünüzü / veya / açıklayın / onu / şübhesiz o / hakkıyla bilendir / içinde olanı / sînelerin

اَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطٖيفُ الْخَبٖيرُ ﴿١٤﴾ هُوَ الَّذٖى جَعَلَ لَكُمُ

bilmez mi / o kimse ki / yarattı / ve / o / bütün incelikleri bilen / herşeyden haberdar / o / o zattır ki / kıldı / sizin için

الْاَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فٖى مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهٖ وَاِلَيْهِ

yeri / itâatkâr / artık yürüyün / omuzlarında / ve / yiyin / rızkından / ve / onadır

النُّشُورُ ﴿١٥﴾ ءَاَمِنْتُمْ مَنْ فِى السَّمَاءِ اَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْاَرْضَ فَاِذَا

dönüş / emin mi oldunuz / o kimseden ki / göktedir / batırmasından / sizi / yere / hemen birden

هِىَ تَمُورُ ﴿١٦﴾ اَمْ اَمِنْتُمْ مَنْ فِى السَّمَاءِ اَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا

o / çalkanıyor / yoksa / emin mi oldunuz / o kimseden ki / göktedir / göndermesinden / üzerinize / çakıl fırtınası

فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذٖيرِ ﴿١٧﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ

artık yakında bileceksiniz / nasıldır / benim korkutmam / ve / and olsun gerçekten / yalanladı / o kimseler ki / onlardan öncedir

فَكَيْفَ كَانَ نَكٖيرِ ﴿١٨﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ

fakat nasıl / oldu / benim inkârım / ve görmediler mi / kuşları / üzerlerinde / kanat açanlar

وَيَقْبِضْنَ مَا يُمْسِكُهُنَّ اِلَّا الرَّحْمٰنُ اِنَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ بَصٖيرٌ ﴿١٩﴾ اَمَّنْ هٰذَا الَّذٖى

ve / kapatırlar / onları tutmuyor / ancak / Rahmân / şübhesiz o / her şeyi / hakkıyla görendir / yoksa kimdir / şu / o şey ki

هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِنْ دُونِ الرَّحْمٰنِ اِنِ الْكَافِرُونَ اِلَّا فٖى غُرُورٍ ﴿٢٠﴾ اَمَّنْ

o / bir ordu / sizin için / size yardım eder / başka / Rahmân'dan / o kâfirler değildir / ancak / bir aldanma içinde / yoksa kimdir

هٰذَا الَّذٖى يَرْزُقُكُمْ اِنْ اَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لَجُّوا فٖى عُتُوٍّ وَنُفُورٍ

şu / o şey ki / size rızık verir / eğer / tutsa / rızkını / bil'akis / ısrâr ettiler / isyanda / ve / nefrette

﴿٢١﴾ اَفَمَنْ يَمْشٖى مُكِبًّا عَلٰى وَجْهِهٖ اَهْدٰى اَمَّنْ يَمْشٖى سَوِيًّا عَلٰى

şimdi o kimse mi ki / yürüyor / kapanarak / üstü / yüzü / daha doğru / yoksa o kimse mi ki / yürüyor / dimdik / üzerinde

صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ ﴿٢٢﴾ قُلْ هُوَ الَّذٖى اَنْشَاَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ

bir yol / dosdoğru / de ki / o / o zâttır ki / sizi yarattı / ve / kıldı / size / kulak

وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٔدَةَ قَلٖيلًا مَا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ هُوَ الَّذٖى ذَرَاَكُمْ فِى

ve / gözler / ve / kalbler / ne kadar az / şükrediyorsunuz / de ki / o / o zâttır ki / sizi yarattı

الْاَرْضِ وَاِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقٖينَ

yeryüzünde / ve / ona / toplanacaksınız / ve / diyorlar / ne zaman / bu / va'd / eğer / iseniz / doğru kimseler

﴿٢٥﴾ قُلْ اِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللّٰهِ وَاِنَّمَا اَنَا نَذٖيرٌ مُبٖينٌ ﴿٢٦﴾

de ki / ancak / o bilgi / katındadır / Allahın / ve / ancak / ben / bir korkutucuyum / apaçık

13- Sözünüzü *(ister)* gizleyin veya *(ister)* onu açıklayın *(fark etmez)*! Çünki O *(Allah)*, sînelerin içinde olanı hakkıyla bilendir.

14- *(Hiç)* yaratan bilmez mi? Çünki O, Latîf *(kalblerdeki bütün incelikleri bilen)*dir, Habîr *(onlardan haberdâr olan)*dır.

15- O, yeri sizin için itâatkâr kılandır; artık onun omuzlarında *(yeryüzünde)* yürüyün ve *(Allah'ın)* rızkından yiyin! Dönüş ise, ancak O'nadır.

16- Gökte olanın *(kâinâtın tedbir ve idâresine vekil kılınan meleklerin)* sizi yere batırmasından emin mi oldunuz? Bir de bakarsınız ki o *(yer)* sarsılıyordur!

17- Yoksa gökte olan *(o melekler)*in *(Allah'ın emri ile)*, üzerinize *(taş yağdıran)* bir kasırga göndermesinden emin mi oldunuz? Artık yakında benim tehdîdimin nasıl olduğunu bileceksiniz!

18- And olsun ki, onlardan *(o müşriklerden)* öncekiler de yalanlamıştı; fakat benim *(de o inkâr edenleri)* inkârım, *(onlara olan azâbım)* nasıl oldu *(gördüler)*!

19- Üzerlerinde *(kanatlarını)* açan ve kapatıveren o kuşları görmediler mi? Onları *(havada)* Rahmân'dan başkası tutmuyor. Şübhesiz ki O, herşeyi hakkıyla görendir.

20- Yâhut Rahmân'dan başka size yardım *(edip azâbını sizden def')* edecek şu ordunuz kimdir? O kâfirler ancak bir aldanma içindedirler.

21- Yâhut *(Allah, size verdiği)* rızkını tutsa *(kesiverse)*, şu size rızık verecek olan kimdir? Hayır! *(Onlar)* isyan ve nefrette ısrâr etmişlerdir.

22- Şimdi, yüz üstü kapanarak yürüyen *(sürünen)* mi daha doğru giden kimsedir, yoksa dosdoğru bir yolda dimdik *(ve dümdüz)* yürüyen mi?

23- *(Ey Resûlüm!)* De ki: "Sizi yaratan ve size kulak*(lar)*, gözler ve kalbler veren O'dur. Ne kadar az şükrediyorsunuz!"

24- De ki: "Sizi yeryüzünde *(yaratıp)* yayan O'dur ve ancak O'nun huzûruna toplanacaksınız!"

25- Hâlbuki *(onlar:)* "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, bu va'd *(edilen kıyâmet ve haşir)* ne zaman?" diyorlar.

26- De ki: "O bilgi, yalnız Allah katındadır. Ben ise ancak *(O'nun azâbını haber veren)* apaçık bir korkutucuyum!"

27- Nihâyet onu *(o kıyâmeti)* yakından gördüklerinde, inkâr edenlerin yüzleri kötüleşir ve *(kendilerine)*: "İşte kendisini*(n olmadığını)* iddiâ edip durduğunuz *(azab)* budur!" denilir.

28- De ki: "Söyleyin bana! Eğer Allah, beni ve berâberimde bulunanları *(sizin temennî ettiğiniz gibi)* helâk etse *(hepimizi öldürse)* veya bize merhamet buyursa *(da ecelimizi ertelese)*, artık kâfirleri *(pek)* elemli bir azabdan kim kurtaracak?"

29- De ki: "O, Rahmândır; O'na îmân ettik ve ancak O'na tevekkül ettik. Artık kimin apaçık bir dalâlet içinde olduğunu yakında bileceksiniz!"

30- De ki: "Söyleyin bana! Eğer suyunuz *(yerin dibine)* çekilecek olsa, artık size kim bir akar su getirebilir?"

68- KALEM SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 52 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1, 2- Nûn. **Kalem**'e ve yazmakta oldukları şeylere yemîn olsun! *(Ey Habîbim!)* Rabbinin ni'meti sâyesinde, sen bir mecnun değilsin!

3- Hem şübhesiz ki senin için, elbette kesintiye uğramayacak olan bir mükâfât vardır.

4- Ve muhakkak ki sen, gerçekten yüce bir ahlâk üzerindesin!

5, 6- Artık hanginizin fitneye tutulmuş *(bir mecnun)* olduğunu, yakında *(sen de)* göreceksin ve *(onlar da)* görecekler!

7- Şübhe yok ki, yolundan sapanları en iyi bilen ancak Rabbindir, hidâyete erenleri de en iyi bilen O'dur.

8- O hâlde *(hakkı)* yalanlayanlara itâat etme!

9- *(Onlar)* arzu ettiler ki, *(sen, kendilerine)* yumuşak davranasın da, *(onlar da sana hoşgörülü ve)* yumuşak davransınlar!

10, 11, 12, 13, 14- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Çok yemîn eden, aşağılık *(kıymetli bir görüşe sâhib olmayan)*, dâimâ ayıplayan *(insanların arkasından dudak büken)*, hep koğuculuk peşinde gezen, her zaman hayra mâni' olan, haddi aşan *(hakkı çiğneyen)*, alabildiğine günahkâr, zorba; bun*(lar)*dan sonra *(bir de)* soysuzlukla damgalanmış kimselerden hiçbirine, mal ve oğullar sâhibi oldu diye itâat etme!

15- Ona *(onlardan birine)*, âyetlerimiz okunduğu zaman: "Evvelkilerin masalları!" dedi.

فَلَمَّا رَاَوْهُ زُلْفَةً سِيـَٔتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هٰذَا الَّذِى

o şeydir ki · işte bu · denildi · ve · inkâr ettiler · o kimselerin ki · yüzleri · kötüleşti · yakından · onu gördüler · ve ne vakit ki

كُنْتُمْ بِهِ تَدَّعُونَ ﴿٢٧﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ اَهْلَكَنِيَ اللّٰهُ وَمَنْ مَعِيَ اَوْ

veya · berâberimdekileri · ve · Allah · beni helâk etse · eğer · gördünüz mü · de ki · iddiâ ediyorsunuz · kendisini · idiniz

رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ اَلِيمٍ ﴿٢٨﴾ قُلْ هُوَ الرَّحْمٰنُ اٰمَنَّا بِهِ

ona îmân ettik · sonsuz rahmet sâhibidir · o · de ki · elemli · bir azâbdan · kâfirleri · kurtarır · artık kim · bize merhamet etse

وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِى ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢٩﴾ قُلْ

de ki · apaçık · bir dalâlet içindedir · o · o kimseyi ki · artık yakında bileceksiniz · tevekkül ettik · ona · ve

اَرَاَيْتُمْ اِنْ اَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَاْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ ﴿٣٠﴾

akan · bir su · size getirir · artık kim · çekilen · suyunuz · olsa · eğer · gördünüz mü

سُورَةُ الْقَلَمِ مَكِّيَّةٌ وَهِىَ اثْنَتَانِ وَخَمْسُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm · Rahmân · Allah'ın · ismiyle

نٓ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾ مَا اَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾ وَاِنَّ

şübhesiz · ve · bir mecnun · Rabbinin · ni'meti ile · sen değilsin · yazıyorlar · o şeye ki · ve · and olsun kaleme · nûn

لَكَ لَاَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿٣﴾ وَاِنَّكَ لَعَلٰى خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾ فَسَتُبْصِرُ

artık yakında göreceksin · pek yüce · bir ahlâk · elbet üzeresin · şübhesiz sen · ve · kesintili · değil · elbet bir mükâfât · senin için var

وَيُبْصِرُونَ ﴿٥﴾ بِاَيِّكُمُ الْمَفْتُونُ ﴿٦﴾ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ

o kimseyi ki · en iyi bilen · odur · Rabbin · şübhesiz · fitneye tutulmuşluk · hanginizdedir · görecekler · ve

ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٧﴾ فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٨﴾ وَدُّوا

arzu ettiler · yalanlayanlara · o hâlde itâat etme · hidâyete erenleri · en iyi bilen · odur · ve · yolundan · saptı

لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ ﴿٩﴾ وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَهِينٍ ﴿١٠﴾ هَمَّازٍ مَشَّاءٍ

hep gezene · dâimâ ayıplayana · aşağılığa · çok yemîn edene · her · itâat etme · ve · ve yumuşak davransalar · yumuşak davransan · keşke

بِنَمِيمٍ ﴿١١﴾ مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ اَثِيمٍ ﴿١٢﴾ عُتُلٍّ بَعْدَ ذٰلِكَ زَنِيمٍ ﴿١٣﴾ اَنْ

diye · soysuza · bundan · sonra · zorbaya · çok günahkâra · haddi aşana · hayra · dâimâ mâni' olana · koğuculukla

كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ﴿١٤﴾ اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِ اٰيَاتُنَا قَالَ اَسَاطِيرُ الْاَوَّلِينَ ﴿١٥﴾

evvelkilerin · masalları · dedi · âyetlerimiz · ona · okunur · o vakit ki · oğullar · ve · mal · sâhibi · oldu

سَنَسِمُهُ عَلَى الْخُرْطُومِ ﴿١٦﴾ اِنَّا بَلَوْنَاهُمْ كَمَا بَلَوْنَا اَصْحَابَ الْجَنَّةِ اِذْ اَقْسَمُوا

yemîn ettiler | o vakit | o bahçe | sâhiblerine | belâ verdik | o şey gibi ki | onlara belâ verdik | şübhesiz biz | hortumunun üzerine | ona damga basacağız

لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿١٧﴾ وَلَا يَسْتَثْنُونَ ﴿١٨﴾ فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِنْ رَبِّكَ

Rabbinden | bir dolaşan | orayı | fakat dolaştı | istisnâ yapmıyorlardı | ve | sabaha ulaşanlar iken | mutlaka onu kesecekler

وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿١٩﴾ فَاَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ﴿٢٠﴾ فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ ﴿٢١﴾ اَنِ اغْدُوا

erkenden gidin | diye | sabaha ulaşanlar iken | ve birbirlerine seslendiler | kapkaranlık gece gibi | derken oldu | uyuyanlar | onlar iken

عَلَى حَرْثِكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صَارِمِينَ ﴿٢٢﴾ فَانْطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَافَتُونَ ﴿٢٣﴾ اَنْ

diye | fısıldaşıyorlar | onlar iken | hemen fırladılar | kesenler | iseniz | eğer | mahsûlünüzün başına

لَا يَدْخُلَنَّهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مِسْكِينٌ ﴿٢٤﴾ وَغَدَوْا عَلَى حَرْدٍ قَادِرِينَ ﴿٢٥﴾ فَلَمَّا رَاَوْهَا

orayı gördüler | ne vakit ki | güçleri yeterler iken | men' etmek üzere | ve erkenden gittiler | bir fakir | yanınızda | bugün | sakın oraya girmesin

قَالُوا اِنَّا لَضَالُّونَ ﴿٢٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٢٧﴾ قَالَ اَوْسَطُهُمْ اَلَمْ اَقُلْ لَكُمْ

size | demedim mi | onların en orta olanı | dedi | mahrum bırakılanlarız | biz | bil'akis | elbet şaşıranlarız | şübhesiz biz | dediler

لَوْلَا تُسَبِّحُونَ ﴿٢٨﴾ قَالُوا سُبْحَانَ رَبِّنَا اِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَاَقْبَلَ بَعْضُهُمْ

bazıları | sonra yönünü döndü | zâlimler | olduk | doğrusu biz | Rabbimiz | münezzehtir | dediler | tesbîh etmelisiniz | değil miydi

عَلَى بَعْضٍ يَتَلَاوَمُونَ ﴿٣٠﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَا اِنَّا كُنَّا طَاغِينَ ﴿٣١﴾ عَسَى رَبُّنَا

Rabbimiz | umulur | azgınlar | olduk | doğrusu biz | yazıklar olsun bize | dediler | birbirlerini kınıyorlar | bazısına

اَنْ يُبْدِلَنَا خَيْرًا مِنْهَا اِنَّا اِلَى رَبِّنَا رَاغِبُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَلِكَ الْعَذَابُ

azâb | işte böyledir | yönelenleriz | Rabbimize | şübhesiz biz | ondan | hayırlısını | bize değiştirir

وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ اِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ

Rableri | katında | takvâ sâhibleri için vardır | şübhesiz | biliyorlar | olsalardı | keşke | daha büyüktür | âhiretin | elbette ve azâbı

جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٣٤﴾ اَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

hüküm veriyorsunuz | nasıl | size ne oldu | günahkârlar gibi | müslümanları | hiç kılar mıyız | Naîm | Cennetleri

﴿٣٦﴾ اَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾ اِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ ﴿٣٨﴾ اَمْ لَكُمْ

sizin için var mı | yoksa | elbet beğendiğiniz şeyler | onda | sizindir | şübhesiz | okuyorsunuz | onda | bir kitab | sizin için var mı | yoksa

اَيْمَانٌ عَلَيْنَا بَالِغَةٌ اِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ اِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾ سَلْهُمْ اَيُّهُمْ

hangileri | sor onlara | hüküm veriyorsunuz | elbet o şey ki | sizindir | şübhesiz | kıyâmet gününe kadar | ulaşan | üzerimizde | yeminler

بِذَلِكَ زَعِيمٌ ﴿٤٠﴾ اَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَاْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ اِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٤١﴾

doğru kimseler | iseler | eğer | ortaklarını | haydi getirsinler | ortakları | onların var mı | yoksa | kefildir | buna

يَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ اِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

fakat | güç yetiremezler | secdeye | çağrılırlar | ve | incikten | açılır | o gün ki

16- Yakında onun hortumunun *(burnunun)* üzerine damga basacağız *(da onu rezil edeceğiz)*!

17, 18- Biz, o bahçe sâhiblerine belâ verdiğimiz gibi bunlara da *(Mekkelilere de kıtlıkla)* belâ verdik. Hani *(onlar)* sabaha ulaşırken, onu*(n mahsûlünü)* muhakkak devşireceklerine dâir yemîn etmişlerdi. *(İnşâallah diyerek)* istisnâ da yapmıyorlardı.

19, 20, 21, 22- Onlar *(henüz)* uykuda iken, Rabbinden bir dolaşıcı *(ateş, geceleyin)* orayı sarıverdi. Derken *(bahçe tamâmen yanarak)* kapkara kesildi. Ve sabaha ulaşırken: "Eğer *(bahçenizi)* devşirecek olanlarsanız, erkenden mahsûlünüzün başına gidin!" diye birbirlerine seslendiler.

23, 24, 25- "Sakın, bugün orada bir fakir yanınıza sokulmasın!" diye gizlice konuşarak gittiler. Hâlbuki *(yardıma)* güçleri yettiği hâlde, *(onları)* mahrûm etmek üzere erkenden gittiler.

26, 27- Orayı *(perişan hâlde)* gördüklerinde: "Şübhesiz biz, şaşıran kimseleriz *(her hâlde yanlış yere geldik!)*" dediler. *(Sonunda:)* "Hayır! *(O fakirler değil, asıl)* biz *(bu ni'metten)* mahrum bırakılmış kimseleriz!" *(dediler.)*

28, 29 ,30- Onların en dengeli *(hayırlı)* olanı: "*(Ben)* size, '*(Rabbinizi)* tesbîh etmeli değil miydiniz!' demedim mi?" dedi. *(Onlar:)* "Rabbimizi tenzîh ederiz; doğrusu biz zâlim kimselermişiz!" dediler. Sonra dönüp birbirlerini kınamaya başladılar.

31, 32- *(Nihâyet)* dediler ki: "Yazıklar olsun bize! Doğrusu biz azgın kimselermişiz! Olur ki Rabbimiz, bize onun yerine ondan daha hayırlısını verir. Şübhesiz biz, *(artık)* Rabbimize *(O'nun rızâsına)* yönelenleriz!"

33- İşte azab böyledir! Elbette âhiret azâbı ise daha büyüktür! Keşke bilselerdi!

34, 35 ,36- Şübhe yok ki takvâ sâhibleri için, Rableri katında Naîm Cennetleri vardır. Hiç Müslümanları o günahkâr *(zındık)*larla bir tutar mıyız? Size ne oluyor? Nasıl hüküm veriyorsunuz?

37, 38, 39- Yoksa size mahsus bir kitab var da onda mı okuyorsunuz? Onda: "Ne beğenirseniz, muhakkak sizindir!" *(diye mi yazılı?)* Yoksa sizin için: "Neye hüküm verirseniz, mutlakā sizindir!" diye kıyâmete kadar ulaşan yeminlerimiz mi var?

40, 41- Sor onlara, hangileri buna kefildir? Yoksa onların *(hüküm sâhibi)* ortakları mı var? Eğer *(iddiâlarında)* doğru kimselerse, haydi ortaklarını getirsinler!

42- O gün *(kıyâmet günü)* paçalar sıvanır *(iş zorlaşır)* ve *(onlar)* secdeye çağrılırlar; fakat güç yetiremezler.

43- *(O gün kâfirlerin, pişmanlıktan)* gözleri öne düşmüş bir hâlde, kendilerini bir zillet kaplar. Hâlbuki onlar *(dünyada)* sıhhatli kimseler iken, *(okunan ezanlarla)* doğrusu secdeye çağrılıyorlardı *(fakat namaz kılmıyorlardı)*.

44, 45- *(Ey Resûlüm!)* Artık bu sözü *(Kur'ân'ı)* yalanlayanları bana bırak! Yakında onları, bilmedikleri yerden yavaş yavaş *(azâba)* yaklaştıracağız! Hem onlara mühlet veriyorum! Şübhesiz ki benim tuzağım *(ni'metin ardından, nankörlere vereceğim cezâ)* pek sağlamdır!

46, 47- Yoksa onlardan *(tebliğ vazîfesine mukâbil)* bir ücret istiyorsun da, bu yüzden onlar ağır bir borç altında kalan kimseler midir? Yoksa gayb *(Levh-i Mahfûz)* onların yanında da, onlar *(ondan)* mı yazıyorlar?

48- *(Ey Habîbim!)* O hâlde Rabbinin hükmüne sabret! Ve o balık sâhibi *(Yûnus)* gibi olma! Hani o, *(balığın karnında)* kederle dolu olduğu bir hâlde *(bize)* yalvarmıştı.

49, 50- Eğer Rabbisinden ona bir ni'met yetişmiş olmasaydı, o kınanmış bir kimse olarak şübhesiz *(ağaçsız)* bir alana atılacaktı. Fakat Rabbi onu seçmiş de kendisini sâlih kimselerden *(bir peygamber)* kılmıştı.

51- Doğrusu inkâr edenler Kur'ân'ı dinlediklerinde, nerede ise seni gözleriyle devireceklerdi ve *(hasedlerinden)*: "Şübhesiz ki o, gerçekten bir mecnundur!" diyorlar.

52- Hâlbuki o *(Kur'ân)*, âlemler için bir nasîhatten başka bir şey değildir.

69- HÂKKA SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 52 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- El-**Hâkka** *(gerçekleşecek olan)*!

2, 3- Nedir o gerçekleşecek olan? O gerçekleşecek olanın *(o kıyâmetin)* ne olduğunu, sana ne bildirdi?

4- Semûd ve Âd *(kavimleri)*, çarpacak olan o felâketi *(kıyâmeti)* yalanlamıştı.

5- Semûd *(kavmin)*e gelince, işte o azgın hâdise *(tahammülü imkânsız o korkunç ses)* ile helâk edildiler!

6, 7- Amma Âd *(kavmi)* ise, artık *(onlar da)* uğultulu, şiddetli bir kasırga ile mahvedildiler! Onu *(o kasırgayı, Allah)* yedi gece sekiz gündüz ardı ardına *(köklerini kazırcasına)* onların üzerine musallat etti; nitekim *(orada olsaydın)* o kavmi orada yere yıkılmış bir hâlde görürdün; sanki onlar, içi boş hurma kütükleri gibi olmuşlardı!

8- Şimdi onlardan geriye kalmış bir şey görebilir misin?

خَاشِعَةً اَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ اِلَى السُّجُودِ وَهُمْ

onlar iken · secdeye · çağrılıyorlar · idiler · gerçekten · ve · bir zillet · kendilerini kaplar · gözleri · öne düşmüş olarak

سَالِمُونَ ﴿٤٣﴾ فَذَرْن۪ي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهٰذَا الْحَد۪يثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾

bilmiyorlar · o yerden ki · onları yavaş yavaş yaklaştıracağız · o sözü · bunu · yalanlıyor · ve o kimseyi ki · artık beni bırak · sıhhatli kimseler

وَاُمْل۪ي لَهُمْ اِنَّ كَيْد۪ي مَت۪ينٌ ﴿٤٥﴾ اَمْ تَسْـَٔلُهُمْ اَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٦﴾

ağırlık yüklenmişler · bir borçtan dolayı · ve onlar · bir ücret · onlardan istiyor musun · yoksa · pek sağlamdır · tuzağım · şübhesiz · onlara · ve mühlet veriyorum

اَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤٧﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ

olma · ve · Rabbinin · hükmüne · o hâlde sabret · yazıyorlar · ki onlar · gayb · yanlarında mı · yoksa

كَصَاحِبِ الْحُوتِ اِذْ نَادٰى وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾ لَوْلَٓا اَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ

bir ni'metin · ona yetişmesi · eğer olmasaydı · kederle dolmuş · o iken · seslendi · o vakit · o balık · sâhibi gibi

مِنْ رَبِّه۪ لَنُبِذَ بِالْعَرَٓاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾ فَاجْتَبٰيهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ

ve onu kıldı · Rabbi · fakat onu seçti · kınanmış · o iken · açık bir alana · elbette atılmıştı · Rabbisinden

الصَّالِح۪ينَ ﴿٥٠﴾ وَاِنْ يَكَادُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِاَبْصَارِهِمْ

gözleriyle · gerçekten seni kaydıracaklardı · inkâr ettiler · o kimseler ki · nerede ise · şübhesiz · ve · sâlih kimselerden

لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ اِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾ وَمَا هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَم۪ينَ ﴿٥٢﴾

âlemler için · bir nasihat · ancak · o değildir · ve · elbet bir mecnundur · şübhesiz o · diyorlar · ve · o zikri · işittiler · ne zaman ki

سُورَةُ الْحَاقَّةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اثْنَتَانِ وَخَمْسُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm · Rahmân · Allah'ın · ismiyle

اَلْحَٓاقَّةُ ﴿١﴾ مَا الْحَٓاقَّةُ ﴿٢﴾ وَمَٓا اَدْرٰيكَ مَا الْحَٓاقَّةُ ﴿٣﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ

o çarpacak olanı · Âd · ve · Semûd · yalanladı · o gerçekleşecek olan · nedir · sana ne bildirdi · ve · o gerçekleşecek olan · nedir · gerçekleşecek olan

﴿٤﴾ فَاَمَّا ثَمُودُ فَاُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ ﴿٥﴾ وَاَمَّا عَادٌ فَاُهْلِكُوا بِر۪يحٍ صَرْصَرٍ

uğultulu · rüzgâr ile · artık helak edildiler · Âd · ama · ve · o azgın ile · artık helâk edildiler · Semûd · işte ama

عَاتِيَةٍ ﴿٦﴾ سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَانِيَةَ اَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ

o kavmi · nitekim görürsün · ardı ardına · gün · sekiz · ve · gece · yedi · üzerlerine · onu musallat etti · azgın

ف۪يهَا صَرْعٰى كَاَنَّهُمْ اَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ ﴿٧﴾ فَهَلْ تَرٰى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ﴿٨﴾

bir geri kalan · onlar için · şimdi görüyor musun · içi boş · hurma · kütüklendir · sanki onlar · yıkılmışlar olarak · orada

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَاتُ بِالْخَاطِئَةِ ﴿٩﴾ فَعَصَوْا

ve geldi / Fir'avun / ve / o kimseler ki / ondan öncedir / ve / altüst olanlar / o hatâ ile / öyle ki isyân ettiler

رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةً رَابِيَةً ﴿١٠﴾ إِنَّا لَمَّا طَغَا الْمَاءُ

elçisine / Rablerinin / ve onları yakaladı / bir yakalayışla / (şiddeti) artan / şübhesiz biz / ne zaman ki / azgınlaştı / su

حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ ﴿١١﴾ لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أُذُنٌ

sizi taşıdık / o akıp gidende / onu kılmamız için / sizin için / bir ibret / ve / onu bellemesi / bir kulağın

وَاعِيَةٌ ﴿١٢﴾ فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾ وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ

belleyici / artık o vakit ki / üflendi / Sûr'a / bir üfleyişle / tek / ve / yüklenildi / yer

وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً ﴿١٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾

ve dağlar / ve birbirine çarpılıp ufalandılar / bir çarpma ile / tek / işte o gün / olmuştur / olacak olan

وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ﴿١٦﴾ وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ

ve yarılmıştır / gök / artık o / o gün / sarkıktır / ve / melek / kenarları üzerindedir / ve / taşır

عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَانِيَةٌ ﴿١٧﴾ يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ

Arş'ını / Rabbinin / onların üstünde / o gün / sekiz / o gün / arz olunursunuz / gizli kalmaz / sizden

خَافِيَةٌ ﴿١٨﴾ فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَاؤُمُ اقْرَءُوا كِتَابِيَهْ

gizli olan / işte ama / o kimse ki / kendisine verildi / kitabı / sağ elinden / artık der / alın / okuyun / kitabımı

﴿١٩﴾ إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَهْ ﴿٢٠﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٢١﴾ فِي جَنَّةٍ

doğrusu ben / anlamıştım / şübhesiz ben / karşılaşanım / hesâbımla / artık o / bir yaşayış içindedir / hoşnud / bir cennette

عَالِيَةٍ ﴿٢٢﴾ قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ﴿٢٣﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ

yüksek / meyveleri / yakın / yiyin / ve / için / âfiyetle / o şeye karşılık ki / takdîm ettiniz / günlerde

الْخَالِيَةِ ﴿٢٤﴾ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَهْ

geçen / ve / ama / verilen kimse / kitabı / sol elinden / artık der / keşke ben / bana verilmeseydi / kitabım

﴿٢٥﴾ وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَهْ ﴿٢٦﴾ يَا لَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾ مَا أَغْنَى عَنِّي

ve bilmeseydim / nedir / hesâbım / keşke o (ölüm) / olsaydı / işi bitiren / fayda vermedi / bana

مَالِيَهْ ﴿٢٨﴾ هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَهْ ﴿٢٩﴾ خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ

malım / helâk oldu / benden / saltanatım / tutun onu / hemen onu bağlayın / sonra / cehenneme / onu atın

﴿٣١﴾ ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ﴿٣٢﴾ إِنَّهُ كَانَ

sonra / bir zincire ki / boyu / yetmiş / arşındır / hemen onu sokun / şübhesiz o / idi

لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَحُضُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿٣٤﴾

inanmıyor / Allah'a / pek yüce / ve / teşvîk etmiyor / yiyeceğine / yoksulun

9- Fir'avun ve ondan öncekiler ve altüst olan *(şehir)*ler*(in halkı olan Lût kavmi)* de o günah *(şirk)* ile geldi.

10- Öyle ki Rablerinin elçisine isyân ettiler de *(Allah)* onları *(şiddeti gittikçe)* artan bir yakalayışla yakalayıverdi!

11- *(Nûh tûfânında her tarafı)* su bastığında, şübhesiz ki biz sizi akıp giden *(gemi)*de taşıdık.

12- Tâ ki onu sizin için bir ibret yapalım ve belleyici kulaklar, onu bellesin!

13, 14, 15- Artık Sûr'a bir üfleyişle üflendiği, yer ve dağlar kaldırılıp bir darbe ile birbirine çarpıl*(arak darmadağın edil)*dikleri zaman, işte o gün olacak olan olmuş *(kıyâmet kopmuş)*tur!

16- Ve gök yarılmıştır; artık o gün o, *(pek çürük ve)* zayıftır!

17- Melek*(ler)* onun *(göğün)* etrâfındadır. Ve o gün Rabbinin arşını, onların üstünde olan sekiz *(melek)* taşır.

18- O gün *(hesâb için Rabbinize)* arz olunursunuz; sizden hiçbir sır, gizli kalmaz!

19, 20- İşte kitâbı sağ eline verilen kimseye gelince, *(sevinerek)* der ki: "Alın, kitâbımı okuyun; doğrusu ben, hesâbımla karşılaşacak kimse olduğumu gerçekten sezmiştim *(bilmiştim)*!" der.

21- Artık o, hoşnud bir hayat içindedir!

22- Yüksek bir Cennette!

23- Meyveleri yakın *(toplaması kolay)*!

24- *(Onlara denilir ki:)* "Geçmiş günlerde *(dünyada)* işlediğiniz *(sâlih ameller)*e karşılık olarak âfiyetle yiyin, için!"

25- Hâlbuki kitâbı sol eline verilene gelince, artık *(o)* şöyle der: "Keşke bana kitâbım verilmeseydi!"

26- "Ve hesâbımın ne olduğunu bilmeseydim!"

27- "Keşke o *(ölüm)* işimi bitirmiş olsaydı!"

28- "Malım bana fayda vermedi!"

29- "Saltanatım benden yok olup gitti!"

30- *(Allah, Cehennem bekçilerine şöyle buyurur:)* "Tutun onu, hemen kendisini bağlayın!"

31- "Sonra Cehenneme atın onu!"

32- "Sonra hemen onu, boyu yetmiş arşın olan bir zincire vurun!"

33- "Çünki o, yüce Allah'a inanmazdı!"

34- "Yoksulu doyurmaya da teşvîk etmezdi!"

35- "Artık, ona bugün burada yakın bir dost yoktur!"

36- "İrinden başka bir yiyeceği de yoktur!"

37- "Onu ancak günahkârlar *(kâfirler)* yer!"

38- Artık yemîn ederim, görmekte olduklarınıza!

39- Ve göremiyor olduklarınıza!

40, 41- Şübhesiz ki o *(Kur'ân)*, çok şerefli bir elçinin *(peygamberin, vahiyden ibâret)* sözüdür. Hem o, bir şâir sözü değildir! Ne kadar az îmân ediyorsunuz!

42, 43- *(O,)* bir kâhin sözü de değildir! Ne kadar az ibret alıyorsunuz! *(O,)* âlemlerin Rabbi tarafından indirilmedir.[1]

44, 45, 46- Eğer *(o peygamber)*, bize isnâd ederek bazı sözler uydursaydı, *(biz)* onu mutlakâ kuvvet*(li bir azab)*la yakalardık! Sonra elbette onun can damarını keserdik!

47- O takdirde *(de)* sizden hiçbir kimse ondan *(bunu)* men' ediciler değildir.

48, 49- Ve şübhesiz ki o *(Kur'ân)*, takvâ sâhibleri için elbette bir nasîhattir. Ve şübhesiz ki biz, içinizden *(onu)* yalanlayanlar olduğunu gerçekten biliyoruz.

50, 51- Ve şübhesiz ki o, kâfirler için *(âhirette)* elbette bir pişmanlıktır. Ve şübhesiz ki o, kat'î gerçeğin ta kendisidir!

52- O hâlde yüce Rabbinin ismiyle *(سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ* diyerek*)* tesbîh et!

70- MEÂRİC SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 44 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Bir isteyici, vâki' olacak olan bir azâbı istedi.

2, 3- *(O azab)* kâfirler içindir ki onu *(kendilerinden)* def' edecek kimse yoktur. *(O,)* **meâric**'in *(semâvâta yükselme vâsıtalarının)* sâhibi olan Allah tarafındandır.

4- Melekler ve Rûh *(Cebrâîl)*, mikdârı *(size)* elli bin sene olan bir günde O'na *(arşına)* çıkarlar.

5- *(Ey Resûlüm!)* Şimdi güzel bir sabırla sabret!

6- Doğrusu onlar, onu *(o azâbı akıldan)* uzak görüyorlar.

7- Hâlbuki *(biz)* onu yakın görüyoruz.

8- O gün gök, erimiş ma'den gibi olur!

9- Dağlar da *(atılmış)* rengârenk yün gibi olur!

10- Ve *(o günün dehşetinden)* bir dost, bir dostu*(n hâlini)* sormaz!

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هٰهُنَا حَم۪يمٌۙ ﴿٣٥﴾ وَلَا طَعَامٌ اِلَّا مِنْ غِسْل۪ينٍۙ ﴿٣٦﴾ لَا يَأْكُلُهُ

onu yemez · irinden · ancak · ne bir yiyecek · ve · bir yakın · burada · bugün · ona · artık yoktur

اِلَّا الْخَاطِؤُ۫نَ ﴿٣٧﴾ فَلَٓا اُقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَۙ ﴿٣٨﴾ وَمَا لَا تُبْصِرُونَۙ ﴿٣٩﴾ اِنَّهُ

şübhesiz o · görmüyorsunuz · o şeylere ki · ve · görüyorsunuz · o şeylere ki · artık yemîn ederim · günahkârlar · ancak

لَقَوْلُ رَسُولٍ كَر۪يمٍۚ ﴿٤٠﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍۜ قَل۪يلًا مَا تُؤْمِنُونَۙ ﴿٤١﴾ وَلَا

değil · ve · îmân ediyorsunuz · ne kadar az · bir şâirin · sözü · o değildir · ve · çok şerefli · bir elçinin · elbet sözüdür

بِقَوْلِ كَاهِنٍۜ قَل۪يلًا مَا تَذَكَّرُونَۜ ﴿٤٢﴾ تَنْز۪يلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿٤٣﴾

âlemlerin · Rabbinden · indirilmedir · ibret alıyorsunuz · ne kadar az · bir kâhinin · sözü

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْاَقَاو۪يلِۙ ﴿٤٤﴾ لَاَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَم۪ينِۙ ﴿٤٥﴾ ثُمَّ

sonra · sağ eli · ondan · elbette yakalamıştık · sözler · bazı · üzerimize · uydursaydı · eğer · ve

لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَت۪ينَۘ ﴿٤٦﴾ فَمَا مِنْكُمْ مِنْ اَحَدٍ عَنْهُ حَاجِز۪ينَ ﴿٤٧﴾ وَاِنَّهُ

şübhesiz o · ve · men' ediciler · ondan · hiçbir kimse · o takdirde sizden değildir · can damarı · ondan · elbette kesmiştik

لَتَذْكِرَةٌ لِلْمُتَّق۪ينَ ﴿٤٨﴾ وَاِنَّا لَنَعْلَمُ اَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّب۪ينَ ﴿٤٩﴾ وَاِنَّهُ لَحَسْرَةٌ

elbet bir hayıflanmadır · ve şübhesiz o · yalanlayanlar · sizden var · şübhesiz · elbet biliyoruz · ve şübhesiz biz · takvâ sâhibleri için · elbette bir nasîhattir

عَلَى الْكَافِر۪ينَ ﴿٥٠﴾ وَاِنَّهُ لَحَقُّ الْيَق۪ينِ ﴿٥١﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظ۪يمِ ﴿٥٢﴾

pek yüce · Rabbinin · ismiyle · o hâlde tesbîh et · kat'î bilginin · elbette gerçeğidir · şübhesiz o · ve · kâfirler üzerine

سُورَةُ الْمَعَارِجِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اَرْبَعٌ وَاَرْبَعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm · Rahmân · Allah'ın · ismiyle

سَاَلَ سَٓائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍۙ ﴿١﴾ لِلْكَافِر۪ينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌۙ ﴿٢﴾ مِنَ اللّٰهِ ذِي الْمَعَارِجِۜ

yükselme vâsıtalarının · sâhibi · Allah'dandır · def' edici · onu · yoktur · kâfirler içindir ki · vâki' olacak · bir azâbı · bir isteyici · istedi

تَعْرُجُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَالرُّوحُ اِلَيْهِ ف۪ي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْس۪ينَ اَلْفَ سَنَةٍۚ ﴿٤﴾ ﴿٣﴾

sene · bin · elli · mikdârı · olandır · bir günde ki · ona · rûh · ve · melekler · yükselir

فَاصْبِرْ صَبْرًا جَم۪يلًا ﴿٥﴾ اِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَع۪يدًاۙ ﴿٦﴾ وَنَرٰيهُ قَر۪يبًاۜ ﴿٧﴾ يَوْمَ تَكُونُ

olur · o gün ki · yakın · onu görüyoruz · ve · uzak · onu görüyorlar · doğrusu onlar · güzel · bir sabırla · şimdi sabret

السَّمَٓاءُ كَالْمُهْلِۙ ﴿٨﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِۙ ﴿٩﴾ وَلَا يَسْـَٔلُ حَم۪يمٌ حَم۪يمًاۚ ﴿١٠﴾

bir yakını · bir yakın · sormaz · ve · rengârenk yün gibi · dağlar · olur · ve · erimiş ma'den gibi · gök

يُبَصَّرُونَهُمْ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِبَنِيهِ ﴿١١﴾

oğullarını o günün azâbından fedâ etse keşke günahkâr arzu eder onlar birbirlerine gösterilirler

وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ ﴿١٢﴾ وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ ﴿١٣﴾ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا

hepsini yeryüzündedir o kimseleri ki ve onu barındırıyor o şeyi ki aşiretini ve kardeşini ve karısını ve

ثُمَّ يُنْجِيهِ ﴿١٤﴾ كَلَّا إِنَّهَا لَظَى ﴿١٥﴾ نَزَّاعَةً لِلشَّوَى ﴿١٦﴾ تَدْعُو مَنْ أَدْبَرَ

arkasını döndü o kimseyi ki çağırır baş derilerini çekip soyan alevli bir ateştir şübhesiz o hayır kendisini kurtarsa sonra

وَتَوَلَّى ﴿١٧﴾ وَجَمَعَ فَأَوْعَى ﴿١٨﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ﴿١٩﴾ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ

şer ona dokundu o vakit ki çok hırslı yaratılmıştır insan şübhesiz ve bir kaba koydu topladı ve yüz çevirdi ve

جَزُوعًا ﴿٢٠﴾ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿٢١﴾ إِلَّا الْمُصَلِّينَ ﴿٢٢﴾ الَّذِينَ هُمْ

onlar o kimseler ki namaz kılanlar ancak mani' olucudur hayır ona dokundu o vakit ki ve çok sızlanıcıdır

عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ ﴿٢٤﴾

bilinen bir hak mallarında vardır o kimseler ki ve devamlıdırlar namazlarında

لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِينَ هُمْ

onlar o kimseler ki ve hesab gününü tasdîk ederler onlar ki ve mahrum kalanlar ve dilenenler için

مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٢٧﴾ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ ﴿٢٨﴾

emîn olunan değildir Rablerinin azâbı şübhesiz korkanlardır Rablerinin azâbından

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٢٩﴾ إِلَّا عَلَى أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ

sâhib oldu o şeye ki veya kendi eşlerine karşı ancak koruyanlardır ırzlarını onlar o kimseler ki ve

أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٣٠﴾ فَمَنِ ابْتَغَى وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ

onlardır artık işte onlar bundan ötesini aramışsa o hâlde kim kınananlar değildir çünki şübhesiz onlar sağ elleri

الْعَادُونَ ﴿٣١﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٣٢﴾ وَالَّذِينَ هُمْ

onlar o kimseler ki ve gözetenlerdir sözlerini ve emânetlerini onlar o kimseler ki ve haddi aşanlar

بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿٣٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٣٤﴾

muhâfaza ederler namazlarını onlar o kimseler ki ve yerine getirenlerdir şâhidliklerini

أُولَئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُكْرَمُونَ ﴿٣٥﴾ فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ

koşanlardır sana doğru inkâr ettiler o kimselere ki peki ne (oldu) ikrâm edilmiş olanlardır cennetlerde işte onlar

﴿٣٦﴾ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ ﴿٣٧﴾ أَيَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ

onlardan bir kişi her umuyor mu fırka fırka soldan ve sağdan

أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٨﴾ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

biliyorlar o şeyden ki onları yarattık şübhesiz biz aslâ Naîm Cennetine dâhil edilmesini

11, 12, 13- Onlar birbirlerine gösterilirler *(fakat konuşamazlar)*. Günahkâr *(kâfir)* olan kimse arzu eder ki, o günün azâbından *(kurtulmak için)* oğullarını fedâ etsin! Ve karısını, kardeşini! Ve kendisini barındıran aşîretini!

14- Ve *(öyle ki)* yeryüzünde kim varsa hepsini *(fedâ etsin de)* sonra *(bu diyet)* onu *(o azabdan)* kurtarsın!

15, 16, 17, 18- Hayır! Çünki o *(ateş)*, derileri kavurup soyan, şiddetli bir alevdir! *(O ateş, Hakk'a)* arkasını dönüp *(itâatten)* yüz çeviren ve *(mal)* toplayıp da saklayan kimseyi *(kendine)* çağırır!

19- Şübhesiz insan, çok hırslı *(ve sabırsız)* yaratılmıştır!

20, 21- Ona şer dokunduğu zaman, sızlanıcı *(feryâd edici)*dir! Ona hayır dokunduğu zaman da cimridir *(Allah yolunda sarf etmez, şükretmez)*.

22, 23- Ancak namaz kılanlar müstesnâ. O kimseler ki, onlar, namazlarında devamlıdırlar.

24, 25- Ve onlar ki mallarında, dilenen ve *(iffetinden dolayı dilenmeyip)* mahrum kalanlar için belli bir hak *(olan zekât)* vardır *(o hakkı onlara verirler)*.

26, 27- Ve onlar ki, dîn *(hesab)* gününü tasdîk ederler. O kimseler ki, onlar, Rablerinin azâbından korkanlardır.

28- Çünki Rablerinin azâbı, *(kendisinden)* emîn olunmayan *(bir azab)*dır.

29, 30- O kimseler ki, onlar, ırzlarını koruyanlardır. Ancak kendi eşleri veya sâhib oldukları câriyelerine karşı *(olan münâsebetleri)* müstesnâ; çünki şübhesiz ki onlar, *(bundan dolayı)* kınanacak kimseler değildirler.

31- O hâlde kim bundan ötesini ararsa, işte onlar haddi aşanların ta kendileridir.

32, 33- Yine o kimseler *(o namaz kılanlar)* ki, onlar emânetlerini ve sözlerini yerine getirenlerdir. O kimseler ki onlar, şâhidliklerini hakkıyla yerine getirenlerdir.

34- O kimseler ki onlar, namazlarını *(şartlarına riâyet ve ona devâm ederek)* muhâfaza ederler.

35- İşte onlar, Cennetlerde ikrâm edilmiş olanlardır.

36, 37- Öyle ise o inkâr edenlere ne oluyor ki, *(onlar alay etmek üzere)* ayrı ayrı fırkalar hâlinde, sağdan ve soldan sana doğru koşan kimselerdir.

38- Onlardan her bir şahıs, Naîm Cennetine konulacağını mı umuyor?

39- Aslâ! Şübhesiz ki biz, onları bilmekte oldukları şeyden *(bir damla hakîr sudan)* yarattık.

40, 41- Doğuların ve batıların Rabbine *(Zâtım üzerine)* yemîn ederim ki, şübhesiz biz *(onların)* yerine onlardan daha hayırlılarını getirmeye elbette gücü yetenleriz ve biz *(kudretinin)* önüne geçilenler değiliz!

42- *(Ey Habîbim!)* Artık onları bırak, va'd olunageldikleri günlerine kavuşuncaya kadar *(bâtıla)* dalsınlar, oynasınlar!

43- O gün kabirlerden sür'atle çıkarlar; sanki onlar, dikili taşlara *(putlara)* akın ediyorlardır.

44- Gözleri öne düşmüş bir hâlde kendilerini bir zillet kaplar. İşte bu, tehdîd olunup durdukları gündür!

71- NÛH (AS) SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 28 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Şübhesiz ki biz **Nûh**'u kavmine: "Kendilerine çok elemli bir azab gelmeden önce, kavmini korkut!" diye gönderdik.

2- *(Ve Nuh onlara)* dedi ki: "Ey kavmim! Doğrusu ben, sizin için *(Allah'ın azâbından haber veren)* apaçık bir korkutucuyum!"

3, 4- "Şöyle ki: Allah'a kulluk edin, O'ndan sakının ve bana itâat edin. *(Tâ ki Allah,)* günahlarınızdan bir kısmını size bağışlasın ve sizi*(n ecelinizi)* belirli bir vakte kadar ertelesin! Şübhe yok ki Allah'ın *(size takdîr ettiği)* eceli geldiği zaman, ertelenmez! Eğer biliyor olsaydınız!"

5- *(Nûh)* dedi ki: "Rabbim! Doğrusu ben, kavmimi gece gündüz *(îmân etmeye)* da'vet ettim."

6- "Fakat benim da'vetim onlara, *(hakka yönelmekten)* kaçma*(ların)*dan başka bir şeyi artırmadı."

7- "Ve doğrusu ben, onlara mağfiret etmen için kendilerini ne zaman *(îmân etmeye)* da'vet ettiysem, parmaklarını kulaklarına tıkadılar, *(beni görmemek için)* elbiselerine büründüler, *(inkârlarında da)* ısrâr ettiler ve büyüklük tasladıkça tasladılar."

8- "Sonra şübhesiz ben, onları yüksek sesle *(açıkça)* da'vet ettim."

9- "Sonra doğrusu ben, onlara *(hem)* i'lân ettim, *(hem)* kendilerine gizli gizli de söyledim."

10- "Hem 'Rabbinize istiğfâr edin *(O'ndan mağfiret dileyin)*; çünki O, Gaffâr *(çok bağışlayıcı)*dır!' dedim."

فَلَآ اُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ اِنَّا لَقَادِرُونَ ﴿٤٠﴾ عَلٰٓى اَنْ نُبَدِّلَ خَيْرًا

daha hayırlısını | değiştirmeye | elbet gücü yetenleriz | şübhesiz biz | batılaların | ve | doğuların | Rabbine | işte yemîn ederim

مِنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقٖينَ ﴿٤١﴾ فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتّٰى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ

günlerine | kavuşmalarına dek | tâ ki | oynasınlar | ve | dalsınlar | artık onları bırak | önüne geçilenler | biz değiliz | ve | onlardan

الَّذٖى يُوعَدُونَ ﴿٤٢﴾ يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْاَجْدَاثِ سِرَاعًا كَاَنَّهُمْ اِلٰى نُصُبٍ يُوفِضُونَ

akın ediyorlardır | dikili taşlara | sanki onlar | sür'atle | kabirlerden | çıkarlar | o gün | va'd olunuyorlar | o ki

﴿٤٣﴾ خَاشِعَةً اَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ذٰلِكَ الْيَوْمُ الَّذٖى كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

tehdîd ediliyorlar | idiler | o ki | o gündür | işte bu | bir zillet | kendilerini kaplar | gözleri | öne düşmüş olarak

سُورَةُ نُوحٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَكِّيَّةٌ وَهِىَ ثَمَانٍ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

Rahîm | Rahmân | Allah'ın | ismiyle

اِنَّآ اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلٰى قَوْمِهٖٓ اَنْ اَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ

çok elemli | bir azâbın | kendilerine gelmesinden | önce | kavmini | korkut | diye | kavmine | Nûhu | gönderdik | şübhesiz biz

﴿١﴾ قَالَ يَا قَوْمِ اِنّٖى لَكُمْ نَذٖيرٌ مُبٖينٌ ﴿٢﴾ اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَاتَّقُوهُ وَاَطٖيعُونِ

bana itâat edin | ve ondan sakının | ve | Allaha | kulluk edin | diye | apaçık | bir korkutucuyum | sizin için | elbet ben | kavmim | ey | dedi ki

﴿٣﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرْكُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى اِنَّ اَجَلَ اللّٰهِ

Allahın | vakti | şübhesiz | belirli | bir vakte kadar | sizi ertelesin | ve | günahlarınızdan | size | bağışlasın

اِذَا جَٓاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ قَالَ رَبِّ اِنّٖى دَعَوْتُ قَوْمٖى لَيْلًا

gece | kavmimi | da'vet ettim | şübhesiz ben | Rabbim | dedi | biliyorsunuz | olsaydınız | eğer | ertelenmez | geldi | o vakit ki

وَنَهَارًا ﴿٥﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَٓائٖٓى اِلَّا فِرَارًا ﴿٦﴾ وَاِنّٖى كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ

onları | bağışlaman için | onları da'vet ettim | her ne zaman | doğrusu ben | ve | kaçmayı | ancak | da'vetim | fakat onlara artırmadı | gündüz | ve

جَعَلُٓوا اَصَابِعَهُمْ فٖٓى اٰذَانِهِمْ وَاسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَاَصَرُّوا وَاسْتَكْبَرُوا

büyüklük tasladılar | ve | ısrâr ettiler | ve | elbiselerine | büründüler | ve | kulaklarına | parmaklarını | kıldılar

اسْتِكْبَارًا ﴿٧﴾ ثُمَّ اِنّٖى دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ﴿٨﴾ ثُمَّ اِنّٖٓى اَعْلَنْتُ لَهُمْ

onlara | i'lân ettim | şübhesiz ben | sonra | yüksek sesle | onları da'vet ettim | şübhesiz ben | sonra | bir büyüklenme ile

وَاَسْرَرْتُ لَهُمْ اِسْرَارًا ﴿٩﴾ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ اِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ﴿١٠﴾

çok bağışlayan | olandır | şübhesiz o | Rabbinize | istiğfâr edin | hem dedim | bir gizlilikle | kendilerine | gizledim | ve

يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ﴿١١﴾ وَ يُمْدِدْكُمْ بِاَمْوَالٍ وَ بَنِينَ

oğul-lar ve mallar ile size yardım etsin ve bol bol üzerinize göğü gönder-sin

وَ يَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَ يَجْعَلْ لَكُمْ اَنْهَارًا ﴿١٢﴾ مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ

ümîd etmi-yorsunuz size ne oldu ki ırmaklar sizin için kılsın ve bahçe-ler sizin için kılsın ve

لِلّٰهِ وَقَارًا ﴿١٣﴾ وَقَدْ خَلَقَكُمْ اَطْوَارًا ﴿١٤﴾ اَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللّٰهُ

Allah yarat-mıştır nasıl görmedi-niz mi bir takım hâllerle sizi ya-rattı hâlbuki gerçekten bir aza-met Allah için

سَبْعَ سَمٰوَاتٍ طِبَاقًا ﴿١٥﴾ وَ جَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَ جَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿١٦﴾

bir kan-dil güneşi kıldı ve bir nûr onların içinde ayı kıldı ve tabaka tabaka gök-leri yedi

وَ اللّٰهُ اَنْبَتَكُمْ مِنَ الْاَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَ يُخْرِجُكُمْ اِخْرَاجًا ﴿١٨﴾

bir çıka-rışla sizi çıka-racak ve ora-ya sizi dön-dürecek son-ra bir bit-me ile yerden sizi bitirdi Allah ve

وَ اللّٰهُ جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ بِسَاطًا ﴿١٩﴾ لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا

yollar-da ondan gitmeniz için bir yaygı yeri sizin için kıldı Allah ve

فِجَاجًا ﴿٢٠﴾ قَالَ نُوحٌ رَبِّ اِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَ اتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ مَالُهُ

malı ona ar-tırmadı o kim-seye ki tâbi' ol-dular ve bana is-yân ettiler şübhe-siz onlar Rab-bim Nûh dedi ki geniş geniş

وَ وَلَدُهُ اِلَّا خَسَارًا ﴿٢١﴾ وَ مَكَرُوا مَكْرًا كُبَّارًا ﴿٢٢﴾ وَ قَالُوا لَا تَذَرُنَّ

sakın bı-rakmayın dedi-ler ve çok büyük bir tu-zak ile tuzak kurdular ve hüsrâ-nı an-cak çocu-ğu ve

اٰلِهَتَكُمْ وَ لَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَ لَا سُوَاعًا وَ لَا يَغُوثَ وَ يَعُوقَ وَ نَسْرًا

Nesr'i ve Ye'ûk'u ve ne Ye-ğûs'u ve ne Sü-vâ'ı ve Vedd'i sakın bı-rakmayın ve ilâhlarınızı

﴿٢٣﴾ وَ قَدْ اَضَلُّوا كَثِيرًا وَ لَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ اِلَّا ضَلَالًا ﴿٢٤﴾ مِمَّا

o şeyden dolayı ki bir şaş-kınlık an-cak o zâlimle-re artırma ve birçok-larını saptır-dılar gerçek-ten ve

خَطِيئَاتِهِمْ اُغْرِقُوا فَاُدْخِلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ

Allah'-dan başka kendi-lerine sonra bul-madılar ate-şe ve sokul-dular boğul-dular onların gü-nahlarıdır

اَنْصَارًا ﴿٢٥﴾ وَ قَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْاَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ

o kâfirler-den yeryüzün-de bırakma Rab-bim Nûh dedi ve yardım-cılar

دَيَّارًا ﴿٢٦﴾ اِنَّكَ اِنْ تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَ لَا يَلِدُوا اِلَّا

an-cak doğurmaz-lar ve kullarını saptırır-lar onları bı-rakırsan eğer şübhe-siz sen barınan bir kimse

فَاجِرًا كَفَّارًا ﴿٢٧﴾ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَ لِوَالِدَيَّ وَ لِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا

mü'min olarak evi-me girdi o kim-seyi ki ve ana ba-bamı ve be-ni bağış-la Rab-bim azılı kâfir günah-kâr

وَ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ لَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ اِلَّا تَبَارًا ﴿٢٨﴾

helâkı an-cak zâlimlere artırma ve mü'min ka-dınları ve mü'min er-kekleri ve

11- "*(Hem onlara dedim ki:)* '*(O'ndan mağfiret dileyin ki)* üzerinize semâyı *(gökten yağmuru)*, bol bol göndersin!' "

12- "Size mallar ve oğullar ile yardım etsin, sizin için *(yeryüzünde)* nice bahçeler kılsın ve size nice ırmaklar meydana getirsin!"

13- "Size ne oluyor ki, Allah için bir azamet *(O'nun şânına lâyık bir yücelik)* ümîd etmiyorsunuz *(O'na yakıştıramıyorsunuz)*?"

14- "Hâlbuki *(O)*, sizi tavırdan tavıra geçirerek yarattı."

15- "Görmediniz mi, Allah yedi *(kat)* göğü nasıl tabaka tabaka *(birbiriyle âhenkli olarak)* yaratmıştır!"

16- "Onların içinde ayı bir nûr yaptı ve güneşi *(ışık verici ve ısındırıcı)* bir kandil kıldı."

17- "Ve Allah, sizi yerden *(sanki)* bir bitki olarak bitirdi *(sizi topraktan yarattı)*."

18- "Sonra sizi oraya döndürecek ve sizi *(yeni)* bir çıkarışla *(oradan tekrar)* çıkaracaktır."

19- "Ve Allah, yeri sizin için bir yaygı yaptı."

20- "'Tâ ki ondan, birtakım geniş yollarda gidesiniz!' *(diye nasîhat ettim)*."

21- Nûh *(yine)* dedi ki: "Rabbim! Doğrusu onlar, bana isyân ettiler ve malı ile çocuğu kendisine hüsrandan başka bir şey artırmayan kimselere tâbi' oldular."

22- "Hem çok büyük hîle ile tuzaklar kurdular."

23- "Ve: 'Sakın ilâhlarınızı bırakmayın! *(Hele hele büyük putlardan)* Vedd'i, Süvâ'ı, Yeğûs'u, Yeûk'u ve Nesr'i sakın bırakmayın!' dediler."

24- "Böylece birçoklarını gerçekten dalâlete düşürdüler. *(Rabbim!)* O zâlimlere, *(mü'minlere kurdukları o tuzaklarda)* şaşkınlıktan başka bir şey artırma!"

25- *(Onlar)* günahları yüzünden *(tûfanda)* boğuldular da ateşe sokuldular; kendilerine Allah'dan başka yardımcılar da bulamadılar.

26- Ve Nûh dedi ki: "Rabbim! Yeryüzünde o kâfirlerden hiçbir kimseyi bırakma!"

27- "Çünki sen onları bırakırsan, kullarını dalâlete düşürürler, hem günahkâr ve azılı kâfirden başkasını doğurmazlar *(çocuklarını da öyle yetiştirirler)*."

28- "Rabbim! Bana, ana-babama, evime mü'min olarak girene, *(bütün)* mü'min erkeklere ve mü'min kadınlara mağfiret eyle! Zâlimlere de helâktan başka bir şey artırma!"

72- CİN SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 28 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- *(Ey Resûlüm!)* De ki: "Bana vahyolundu, şu şübhesiz ki, **cin**'lerden bir topluluk *(ben Kur'ân okurken)* dinlemiş de: 'Doğrusu biz, hârikulâde güzel bir Kur'ân dinledik!' demişler."

2- *(Ve demişler ki:)* "(O Kur'ân) doğru yola götürüyor; artık *(biz de)* ona îmân ettik. Ve Rabbimize hiçbir şeyi aslâ ortak koşmayacağız!"

3- "Ve şu muhakkak ki, Rabbimizin şânı pek yücedir; *(O,)* ne bir eş edinmiştir, ne de bir çocuk!"

4- "Şu da şübhesiz ki, bizim sefih olanımız *(İblis)*, Allah hakkında saçma şeyler söylüyormuş."

5- "Hâlbuki biz, insanların ve cinlerin Allah hakkında aslâ yalan söylemeyeceklerini sanmıştık!"

6- "Şu da gerçek ki, insanlardan bazı erkekler, cinlerden bazı erkeklere sığınıyorlardı. Böylece onların azgınlıklarını artırdılar."

7- "Hakîkaten onlar da sizin zannettiğiniz gibi, Allah'ın hiç kimseyi aslâ diriltmeyeceğini zannetmişlerdi."

8- "Doğrusu biz, *(melâikeleri dinlemek için)* göğe dokunduk *(orayı yokladık)* da onu *(artık)*, kuvvetli bekçiler ve alevli yıldızlarla doldurulmuş bulduk."

9- "Hâlbuki şübhesiz biz, *(peygamberin gönderilmesinden önce)* ondan oturulacak yerlerde *(semâvât ehlini)* dinlemek için otururduk. Fakat şimdi kim dinlemeye kalksa, *(karşısında)* kendisini *(helâk etmek üzere)* gözetleyen bir alev buluyor!"

10- "Ve gerçekten biz bilmiyoruz, *(bununla)* yeryüzünde bulunan kimselere bir kötülük mü *(yapılmak)* istenildi, yoksa Rableri onlara bir iyilik mi diledi?"

11- "Doğrusu biz ise, bizden sâlih olanlar da vardır ve bizden bundan aşağıda olanlar *(böyle sâlih olmayanlar)* da vardır. Farklı farklı yollar*(da gider)* olmuşuz."

12- "Artık şübhesiz ki biz, yeryüzünde Allah'ı aslâ âciz bırakamayacağımızı, *(hem)* kaçmakla da O'nu aslâ âciz bırakamayacağımızı *(O'ndan kurtulamayacağımızı)* sezdik *(iyice anladık)*!"

13- "Ve gerçekten biz, o hidâyeti *(Kur'ân'ı)* dinleyince ona îmân ettik. O hâlde kim Rabbisine îmân ederse, artık ne *(alacağı sevabda)* bir noksanlıktan, ne de bir haksızlığa uğramaktan korkar!"

سُورَةُ الْجِنِّ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانٍ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm | Rahmân | Allah'ın | ismiyle

قُلْ اُو۫حِيَ اِلَيَّ اَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ فَقَالُٓوا اِنَّا سَمِعْنَا قُرْاٰنًا عَجَبًاۙ ﴿١﴾

hayran bırakan | bir Kur'ân | dinledik | doğrusu biz | ve dediler | cinlerden | bir topluluk | dinledi | şu kesin ki | bana | vahyolundu | de ki

يَهْد۪ٓي اِلَى الرُّشْدِ فَاٰمَنَّا بِه۪ۜ وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَٓا اَحَدًاۙ ﴿٢﴾ وَاَنَّهُ تَعَالٰى جَدُّ رَبِّنَا

Rabbimizin | şânı | pek yücedir | şu kesin ki | ve | bir kimseyi | Rabbimize | ve aslâ ortak koşmayacağız | ona | ve îmân ettik | doğru yola | hidâyet ediyor

مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًاۙ ﴿٣﴾ وَاَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَف۪يهُنَا عَلَى اللّٰهِ

Allah | hakkında | sefih olanımız | söylüyor | idi | şu gerçek ki | ve | ne bir çocuk | ve | bir eş | edinmemiştir

شَطَطًاۙ ﴿٤﴾ وَاَنَّا ظَنَنَّٓا اَنْ لَنْ تَقُولَ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللّٰهِ

Allah | hakkında | cinler | ve | insanlar | aslâ söylemez | şübhesiz | sanmıştık | şübhesiz biz | ve | saçma bir şey

كَذِبًاۙ ﴿٥﴾ وَاَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْاِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِنَ الْجِنِّ

cinlerden | erkeklere | sığınıyorlar | insanlardan | erkekler | idi | şu gerçek ki | ve | bir yalan

فَزَادُوهُمْ رَهَقًاۙ ﴿٦﴾ وَاَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ اَنْ لَنْ يَبْعَثَ اللّٰهُ

Allah | aslâ diriltmez | şübhesiz | zannettiniz | o şey gibi ki | zannetmişlerdi | şübhesiz onlar | ve | azgınlıkca | ve onları artırdılar

اَحَدًاۙ ﴿٧﴾ وَاَنَّا لَمَسْنَا السَّمَٓاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلِئَتْ حَرَسًا شَد۪يدًا وَشُهُبًاۙ

alevlerle | ve | şiddetli | bekçiler ile | doldurulmuş | ve onu bulduk | göğe | dokunduk | ve şübhesiz biz | hiç kimseyi

﴿٨﴾ وَاَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِۜ فَمَنْ يَسْتَمِعِ الْاٰنَ يَجِدْ لَهُ شِهَابًا

bir alev | kendine | bulur | şimdi | dinlemek isterse | fakat kim | dinlemek için | oturulacak yerlere | ondan | oturuyoruz | idik | şübhesiz biz | ve

رَصَدًاۙ ﴿٩﴾ وَاَنَّا لَا نَدْر۪ٓي اَشَرٌّ اُر۪يدَ بِمَنْ فِي الْاَرْضِ اَمْ اَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ

Rableri | onlara | diledi mi | yoksa | yeryüzündedir | o kimseye ki | istenildi | bir kötülük mü | bilmiyoruz | ve şübhesiz biz | gözetleyen

رَشَدًاۙ ﴿١٠﴾ وَاَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذٰلِكَۜ كُنَّا طَرَٓائِقَ

yollarda | idik | bundan | aşağıda | bizden var | ve | sâlih olanlar | bizden var | şübhesiz biz | ve | bir iyilik

قِدَدًاۙ ﴿١١﴾ وَاَنَّا ظَنَنَّٓا اَنْ لَنْ نُعْجِزَ اللّٰهَ فِي الْاَرْضِ وَلَنْ نُعْجِزَهُ هَرَبًاۙ ﴿١٢﴾

kaçmakla | onu aslâ âciz bırakamayız | ve | yeryüzünde | Allahı | aslâ âciz bırakamayız | şübhesiz | sezdik | şübhesiz biz | ve | farklı farklı

وَاَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدٰٓى اٰمَنَّا بِه۪ۜ فَمَنْ يُؤْمِنْ بِرَبِّه۪ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًاۙ ﴿١٣﴾

ne bir haksızlıktan | ve | bir noksanlıktan | artık korkmaz | Rabbisine | îmân ederse | ve kim | ona îmân ettik | hidâyeti | işittiğimiz vakit | ve şübhesiz biz

وَاَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَۜ فَمَنْ اَسْلَمَ فَاُو۬لٰٓئِكَ تَحَرَّوْا

ve şübhesiz biz | bizden var | müslümanlar | ve | bizden var | sapanlar | fakat kim | müslüman olmuşsa | artık işte onlar | aramışlardır

رَشَدًا ﴿١٤﴾ وَاَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًاۙ ﴿١٥﴾ وَاَنْ

doğru yolu | ve | fakat | sapanlar | artık oldular | cehenneme | bir odun | ve | şübhesiz

لَوِ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّر۪يقَةِ لَاَسْقَيْنَاهُمْ مَٓاءً غَدَقًاۙ ﴿١٦﴾ لِنَفْتِنَهُمْ

eğer | dosdoğru gitselerdi | o'yolda | elbette onları sulamıştık | bir su ile | bol | onları imtihân etmemiz için

ف۪يهِۜ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّه۪ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًاۙ ﴿١٧﴾ وَاَنَّ الْمَسَاجِدَ

onda | ve | kim | yüz çevirirse | zikrinden | Rabbisinin | onu sokar | bir azâba | yükselen | ve | şübhesiz | mescidler

لِلّٰهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللّٰهِ اَحَدًاۙ ﴿١٨﴾ وَاَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ

Allahındır | o hâlde dûa etmeyin | beraber | Allah ile | hiç kimseye | ve | şu şübhesiz | ne zaman ki | kalktı | kulu

اللّٰهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًاۜ ﴿١٩﴾ قُلْ اِنَّمَٓا اَدْعُوا

Allahın | ona dûa ediyor | nerede iseler | oluyorlar | onun üzerinde | keçeler gibi | de ki | ancak | dûa ederim

رَبّ۪ي وَلَٓا اُشْرِكُ بِه۪ٓ اَحَدًا ﴿٢٠﴾ قُلْ اِنّ۪ي لَٓا اَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾

Rabbime | ve | ortak koşmam | ona | hiç kimseyi | de ki | şübhesiz ben | sâhib olamam | sizin için | bir zarara | ve | ne bir faydaya

قُلْ اِنّ۪ي لَنْ يُج۪يرَن۪ي مِنَ اللّٰهِ اَحَدٌۙ وَلَنْ اَجِدَ مِنْ دُونِه۪

de ki | şübhesiz ben | aslâ beni koruyamaz | Allah'dan | hiç kimse | ve | aslâ bulamam | ondan başka

مُلْتَحَدًاۙ ﴿٢٢﴾ اِلَّا بَلَاغًا مِنَ اللّٰهِ وَرِسَالَاتِه۪ۜ وَمَنْ يَعْصِ

bir sığınılacak | ancak | bir tebliğdir | Allah'dan | ve | onun gönderdiklerinden | ve | kim | isyân ederse

اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَاِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِد۪ينَ ف۪يهَٓا اَبَدًاۜ ﴿٢٣﴾ حَتّٰٓى اِذَا رَاَوْا

Allaha | ve | Resûlüne | artık şübhesiz | ona var | ateşi | cehennem | dâimi kalıcıdırlar | orada | ebedî olarak | nihâyet | o vakit ki | gördüler

مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ اَضْعَفُ نَاصِرًا وَاَقَلُّ عَدَدًاۜ ﴿٢٤﴾ قُلْ اِنْ اَدْر۪ٓي

o şeyi ki | tehdîd ediliyorlar | artık bileceklerdir | kimdir | daha güçsüz | yardımcı cihetiyle | ve | daha az | sayıca | de ki | bilmiyorum

اَقَر۪يبٌ مَا تُوعَدُونَ اَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبّ۪ٓي اَمَدًا ﴿٢٥﴾ عَالِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ

yakın mıdır | o şey ki | tehdîd ediliyorsunuz | yoksa | kılar mı | ona | Rabbim | uzun bir süre | hakkıyla bilendir | gaybı | hem muttali' kılmaz

عَلٰى غَيْبِه۪ٓ اَحَدًاۙ ﴿٢٦﴾ اِلَّا مَنِ ارْتَضٰى مِنْ رَسُولٍ فَاِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ

gaybına | hiç kimseyi | ancak | o kimse ki | râzı oldu | peygamberden | çünki şübhesiz o | yürütür

بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِه۪ رَصَدًاۙ ﴿٢٧﴾ لِيَعْلَمَ اَنْ قَدْ اَبْلَغُوا رِسَالَاتِ

onun önünden | ve | arkasından | gözetleyiciler | ortaya çıkarması için | şübhesiz | gerçekten | tebliğ ettiler | gönderdiklerini

رَبِّهِمْ وَاَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَاَحْصٰى كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

Rablerinin | ve | kuşattı | o şeyi ki | yanlarındadır | ve | saydı | herşeyi | sayıca

14- "Doğrusu biz ki, bizden Müslüman olanlar da var ve içimizden *(hak yoldan)* sapanlar da var. Fakat kim Müslüman olursa, işte onlar doğru yolu aramışlardır."

15- "*(Hak yoldan)* sapanlara gelince, artık *(onlar)* Cehenneme odun olmuşlardır!"

16- *(Ey Habîbim!)* Eğer *(o kâfirler)* o yolda *(İslâm yolunda)* dosdoğru gitselerdi, elbette onlara bol su verirdik *(rızıklarını bollaştırırdık)*.

17- Tâ ki onları, onda *(o bolluk içinde)* imtihân edelim. Artık kim Rabbisinin zikrinden *(Kur'ân'dan)* yüz çevirirse, *(Rabbi de)* onu çetin bir azâba sokar!

18- Şübhesiz ki mescidler Allah'ındır; o hâlde *(oralarda)* Allah ile berâber hiç kimseye ibâdet etmeyin!

19- Şu da muhakkak ki, Allah'ın kulu *(o peygamber)* O'na ibâdet etmek üzere *(namaza)* kalkınca, *(okuduğu Kur'ân'ı dinlemekte olan cinler)* nerede ise onun etrâfında keçe gibi birbirlerine geçeceklerdi *(öyle üşüştüler)*.

20- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "*(Ben)* ancak Rabbime ibâdet ederim ve O'na hiç kimseyi ortak koşmam!"

21- De ki: "Şübhesiz ki ben *(kendi başıma)*, sizin için ne bir zarara, ne de bir faydaya sâhib olabilirim."

22- De ki: "Doğrusu ben ki, *(eğer O'na isyân edersem)* beni Allah'*(ın azâbın)*dan hiç kimse aslâ kurtaramaz ve O'ndan başka sığınacak bir kimseyi aslâ bulamam!"

23- "*(Benim yapabileceğim)* ancak Allah'dan ve O'nun gönderdiklerinden bir tebliğdir." O hâlde kim Allah'a ve Resûlüne isyân ederse, artık şübhesiz ki ona Cehennem ateşi vardır; *(ve onlar)* orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

24- Nihâyet tehdîd olunup durdukları *(Cehennem azâbı)*nı gördükleri zaman, artık kimin yardımcı bakımından daha güçsüz ve sayıca daha az olduğunu bileceklerdir!

25- *(Ey Resûlüm!)* De ki: "Tehdîd olunageldiğiniz *(o azab)* bilmiyorum yakın mıdır, yoksa Rabbim ona uzun bir süre mi ta'yîn eder?"

26, 27- *(Bütün)* gaybı hakkıyla bilen *(O')* dur; hem gaybına hiç kimseyi muttali' kılmaz. Ancak peygamber*(lerin)*den *(gaybın bir kısmını bildirmeye)* râzı olduğu kimseler müstesnâdır;[1] çünki O *(Allah)*, onun *(o peygamberin)* önünden ve arkasından gözetleyici *(melek)*ler gönderir.

28- Tâ ki *(o peygamberlerin)*, Rablerinin gönderdiklerini hakkıyla tebliğ ettiklerini ortaya çıkarsın; çünki Allah, onların yanında bulunan *(her)*şeyi *(ilmi ile)* kuşatmış ve herşeyi bir bir kaydetmiştir.

73- MÜZZEMMİL SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 20 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Ey **müzzemmil** olan *(elbisesine örtünüp bürünen peygamber)*!

2- Bir kısmı hâriç, geceleyin *(namaz için)* kalk![1]

3, 4- *(Gecenin)* yarısı kadar *(namaz kıl)* veya bundan *(yarısından)* biraz eksilt yâhut onu artır *(serbestsin)*, Kur'ân'ı da tâne tâne oku!

5- Çünki biz, senin üzerine *(kıymeti pek)* ağır bir söz *(Kur'ân)* bırakacağız *(vahyedeceğiz)*!

6- Şübhesiz ki gece kalkışı, *(Kur'ân'ı anlamada kalbe)* alabildiğine uygun ve kırâate daha elverişlidir.

7- Çünki senin için gündüz vaktinde, uzun bir meşgûliyet vardır.

8- O hâlde Rabbinin ismini zikret ve herşeyden alâka*(nı)* keserek O'na yönel![2]

9- *(O,)* doğunun da batının da Rabbidir; O'ndan başka ilâh yoktur; o hâlde *(kendine, yalnız)* O'nu vekil edin!

10- Hem *(o müşriklerin)* söylediklerine sabret ve onları güzel bir ayrılışla terket!

11- Refah sâhibi *(varlıklı)* o yalancıları ise, bana bırak ve onlara biraz mühlet ver!

12- Çünki bizim yanımızda ağır kelepçeler ve yakıcı bir ateş vardır!

13- Bir de boğaza duran bir yiyecek ve *(pek)* elemli bir azab *(vardır)*!

14- O gün *(o kıyâmet günü)* yer ve dağlar sarsılır ve dağlar akıp giden bir kum yığını hâline gelir!

15- Muhakkak ki biz, Fir'avun'a bir peygamber gönderdiğimiz gibi, size de *(kıyâmet günü)* üzerinize şâhid olmak üzere bir peygamber gönderdik.

16- Fakat Fir'avun o peygambere isyân etmişti de onu şiddetli bir yakalayışla tutuverdik.

17- O hâlde *(siz de)* inkâr ederseniz, çocukları ak saçlı ihtiyarlara çeviren bir günden kendinizi nasıl koruyacaksınız?

18- Gök *(bile)* onunla *(o günün şiddetiyle)* yarılmış olur! O'nun *(Allah'ın)* va'di yerine getirilmiş *(olacak)*tır.

19- Şübhesiz ki bu *(âyetler)*, bir nasîhattir. Artık isteyen, Rabbine doğru bir yol tutar.

سُورَةُ الْمُزَّمِّلِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ عِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

يَٓا اَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ (١) قُمِ الَّيْلَ اِلَّا قَل۪يلًا (٢) نِصْفَهُٓ اَوِ انْقُصْ مِنْهُ قَل۪يلًا (٣)

biraz ondan eksilt veya yarısı biraz ancak geceleyin kalk örtünüp bürünen ey

اَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْاٰنَ تَرْت۪يلًا (٤) اِنَّا سَنُلْق۪ي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَق۪يلًا (٥) اِنَّ

şübhesiz ağır bir söz senin üzerine bırakacağız şübhesiz biz tane tane Kur'ânı oku ve onu artır veya

نَاشِئَةَ الَّيْلِ هِيَ اَشَدُّ وَطْـًٔا وَاَقْوَمُ ق۪يلًا (٦) اِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَو۪يلًا

uzun bir meşgûliyet gündüzde senin için var şübhesiz söz de daha doğru ve uygunlukça daha fazla o gecenin kalkışı

(٧) وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ اِلَيْهِ تَبْت۪يلًا (٨) رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ

batının ve doğunun Rabbidir bir yönelişle ona yönel ve Rabbinin ismini zikret ve

لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَك۪يلًا (٩) وَاصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ

onlardan ayrıl ve söylüyorlar o şeylere ki sabret ve vekil o hâlde onu edin o ancak ilâh yoktur

هَجْرًا جَم۪يلًا (١٠) وَذَرْن۪ي وَالْمُكَذِّب۪ينَ اُو۬لِي النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ قَل۪يلًا (١١)

biraz onlara mühlet ver ve ni'met sâhibleridir o yalancıları ki ve beni bırak ve güzel bir ayrılışla

اِنَّ لَدَيْنَٓا اَنْكَالًا وَجَح۪يمًا (١٢) وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا اَل۪يمًا (١٣) يَوْمَ

o gün elemli bir azâb ve boğaza durma sahibidir bir yiyecek ki ve bir ateş ve ağır kelepçeler şübhesiz yanımızda var

تَرْجُفُ الْاَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَث۪يبًا مَه۪يلًا (١٤) اِنَّٓا اَرْسَلْنَٓا

gönderdik şübhesiz biz akan bir kum yığını dağlar oldu ve dağlar ve yer sarsılır

اِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَٓا اَرْسَلْنَٓا اِلٰى فِرْعَوْنَ رَسُولًا (١٥) فَعَصٰى

fakat isyân etti bir peygamber Fir'avun'a gönderdik o şey gibi ki üzerinize şâhid olarak bir peygamber size

فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَاَخَذْنَاهُ اَخْذًا وَب۪يلًا (١٦) فَكَيْفَ تَتَّقُونَ اِنْ كَفَرْتُمْ

inkâr etmişseniz eğer sakınacaksınız o hâlde nasıl şiddetli bir yakalayışla ve onu yakaladık o peygambere Fir'avun

يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ ش۪يبًا (١٧) اَلسَّمَٓاءُ مُنْفَطِرٌ بِه۪ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا

yerine getirilmiş onun va'di olandır onunla yarılmış olandır gök ak saçlı çocukları kılacak o günden ki

(١٨) اِنَّ هٰذِه۪ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَٓاءَ اتَّخَذَ اِلٰى رَبِّه۪ سَب۪يلًا (١٩)

bir yol Rabbine doğru edinmiştir istemişse artık kim bir nasîhattir bu şübhesiz

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِن ثُلُثَيِ اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ

şübhesiz | Rab-bin | bili-yor | şübhe-siz sen | kalkı-yorsun | daha azı | üçte iki-sinden | gece-nin | ve yarısı | ve üçte bin | ve bir tâ-ife

مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ ۚ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۚ عَلِمَ أَن لَّن تُحْصُوهُ فَتَابَ

o kimse-lerden ki | berabe-rindedir | ve | Allah | takdîr eder | gece-yi | ve gün-düzü | bildi ki | şüb-hesiz | asla sa-yamazsınız | onu | ve af-fetti

عَلَيْكُمْ ۖ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ ۚ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنكُم مَّرْضَىٰ ۙ وَآخَرُونَ

sizi | o hâlde okuyun | o şe-yi ki | kolay geldi | Kur'ân'-dan | bildi ki | şüb-hesiz | ola-cak | siz-den | has-talar | ve | bir baş-kaları

يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن فَضْلِ اللَّهِ ۙ وَآخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ

dolaşa-caklar | yeryü-zünde | araya-caklar | fazlın-dan | Alla-hın | ve | başka-ları | savaşa-caklar | yolun-da

اللَّهِ ۖ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ ۚ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا

Allah | o hâlde okuyun | o şe-yi ki | kolay geldi | on-dan | ve | hakkıy-la kılın | nama-zı | ve | ve-rin | ze-kâtı | ve | borç verin

اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا ۚ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُم مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِندَ

Allah'a | bir borç | güzel | ve | o şey ki | takdîm e-diyorsunuz | kendiniz için | hayırdan | onu bu-lursunuz | katın-da

اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا ۚ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ ۖ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾

Alla-hın | o | daha hayırlı | ve daha büyük | ve mükâ-fâtça | mağfiret dileyin | Allah'-dan | şüb-hesiz | Al-lah | çok bağış-layandır | çok mer-hametlidir

سُورَةُ الْمُدَّثِّرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتٌّ وَخَمْسُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ismiyle | Allah'ın | Rahmân | Rahîm

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾ قُمْ فَأَنذِرْ ﴿٢﴾ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ﴿٣﴾ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾ وَالرُّجْزَ

ey | örtüsüne bürünen | kalk | artık korkut | ve | Rab-bini | artık büyükle | ve | elbi-seni | artık temizle | ve | kötü şeyleri

فَاهْجُرْ ﴿٥﴾ وَلَا تَمْنُن تَسْتَكْثِرُ ﴿٦﴾ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿٧﴾ فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ ﴿٨﴾

artık terk et | ve | iyilik etme | yaptığını çok görerek | ve | Rab-bin için | artık sabret | nihayet o vakit ki | üflen-di | o bo-ruya

فَذَٰلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ ﴿٩﴾ عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ ﴿١٠﴾ ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ

işte bu | o gün | bir gün-dür | çok çetin | kâfirlere | değil-dir | kolay | bırak beni | ve | o kim-seyi ki | yarat-tım

وَحِيدًا ﴿١١﴾ وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَّمْدُودًا ﴿١٢﴾ وَبَنِينَ شُهُودًا ﴿١٣﴾ وَمَهَّدتُّ لَهُ تَمْهِيدًا

tek o-larak | ve | kıl-dım | ona | bir mal | uza-tılmış | ve | oğul-lar ki | göz önünde | ve | yay-dım | o-na | bir ya-yışla

﴿١٤﴾ ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ﴿١٥﴾ كَلَّا ۖ إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيدًا ﴿١٦﴾ سَأُرْهِقُهُ صَعُودًا ﴿١٧﴾

son-ra | hırsla istiyor | artır-mamı | ha-yır | çün-ki o | ol-du | âyetlerimi-ze karşı | inad-cı | onu yakında sardıracağım | sarp bir yokuşa

---

20- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Şübhesiz Rabbin biliyor ki gerçekten sen, gecenin üçte ikisinden daha azı ve *(bazen)* yarısı ve *(bazen de)* üçte biri kadar kalkıyorsun *(namaz kılıyorsun)*; berâberinde bulunanlardan *(ashâbından)* bir tâife de *(böyle yapıyor)*.

Hem geceyi ve gündüzü Allah takdîr eder. *(O,)* sizin bunu sayamayacağınızı *(sürekli gece ibâdetine dayanamayacağınızı)* bildi de sizi affetti *(yapabildiğiniz kadarına ruhsat verdi)*; o hâlde Kur'ân'dan kolayınıza geleni okuyun *(kolayınıza geldiği kadar gece namazı kılın)*!

(Hem Allah) bildi ki, içinizden hastalar olacak, bir başkaları yeryüzünde dolaşacaklar, Allah'ın fazlından *(rızıklarını)* arayacaklar, bir diğerleri de Allah yolunda savaşacaklar *(cihâd edecekler)*dir. O hâlde ondan kolayınıza geleni okuyun; ve namazı hakkıyla edâ edin, zekâtı verin ve Allah'a karz-ı hasen *(güzel bir borç)* ile borç verin!

Hem kendiniz için hayır *(ve hasenât)*dan ne takdîm eder *(hazırlar)*sanız, Allah katında onu bulursunuz da, o *(sizin için)* daha hayırlı ve mükâfâtça daha büyüktür! Öyle ise Allah'dan mağfiret dileyin! Şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

74- MÜDDESSİR SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 56 âyettir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Ey **müddessir** olan *(elbisesine örtünüp bürünen peygamber)*!

2- Kalk! *(Ve)* artık *(insanları Allah'ın azâbı ile)* korkut!

3, 4- Hem Rabbini, artık *(bütün âleme tekbîr ile)* büyükle! Elbiseni de temizle!

5, 6, 7- Ve *(bütün)* kötü şeyleri terk et! *(Bu güzel hâlini devâm ettir!)* Hem *(yaptığın ve yapacağın iyilikleri)* çok görerek başa kakma! Ve Rabbin için sabret!

8, 9, 10- Sonunda Sûr'a üflendiğinde, işte o gün, çok çetin bir gündür! O kâfirlere *(hiç de)* kolay değildir!

11- Tek olarak yarattığım şu kimseyi ise, bana bırak!

12, 13- Ona, *(kapladığı yerler dahi pek)* uzun olan bir mal ve *(her işinde)* yanında hazır oğullar verdim!

14, 15- Hem ona *(dünya ni'metlerini)* yaydıkça yaydım! Sonra *(daha da)* artırmamı hırsla istiyor!

16- Hayır! Çünki o, bizim âyetlerimize karşı inadcı kesilmiştir.

17- Onu yakında sarp bir yokuşa sardıracağım!

18, 19, 20- Çünki o, *(Kur'ân hakkında ne diyeceğini uzun uzadıya)* düşündü ve ölçtü biçti. Sonra kahrolası, nasıl ölçtü biçti! Sonra *(yine o)* kahrolası, nasıl *(da)* ölçtü biçti!

21, 22- Sonra baktı. Sonra *(Kur'ân'ın hakîkatini o da anladı da inâdî küfründen)* kaşlarını çattı ve suratını astı.

23, 24, 25- Sonra arkasına döndü ve büyüklük tasladı. Nihâyet dedi ki: "Bu *(Kur'ân)*, *(öteden beri)* anlatılagelen bir sihirden başka bir şey değildir! Bu ancak, bir insan sözüdür."

26, 27, 28, 29- Onu yakında Sakar'a *(Cehennemin dehşetli bir vâdisine)* atacağım! Sakar'ın ne olduğunu, sana ne bildirdi? *(O,)* ne *(et, kemik)* bırakır, ne de terk eder! *(Ölmezler ki kurtulsunlar!)* İnsana çok susamıştır!

30- Üzerinde on dokuz *(Cehennem bekçisi)* vardır!

31- *(Biz)* Cehennemin sâhiblerini *(o zebânîleri)* meleklerden başkası yapmadık. Onların sayısını da inkâr edenler için ancak bir imtihan vesîlesi kıldık ki, kendilerine kitab verilmiş olanlar kat'î olarak îmân etsin, îmân edenlerin de îmânı artsın ve kendilerine kitab verilmiş olanlarla mü'minler şübheye düşmesinler. Kalblerinde bir hastalık *(nifak)* bulunanlarla kâfirler ise desin ki: "Allah misâl olarak bununla neyi murâd etti?"

Böylece Allah, *(isyanlarındaki ısrarları yüzünden)* dilediğini dalâlete atar, dilediğini de *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* hidâyete erdirir. Rabbinin ordularını ise, ancak kendisi bilir. Hem bu *(Sakar ve onun sıfatları)*, insanlara ancak bir ibrettir.

32, 33, 34, 35- Hayır! Yemîn olsun aya ve döndüğü vakit geceye, hem ağardığı zaman sabaha ki, doğrusu o *(Cehennem vâdisi)*, gerçekten en büyük *(belâ)*lardan biridir.

36, 37- İnsanlar için bir korkutucu olarak! İçinizden *(hayırda)* ileri gitmek veya geri kalmak isteyen kimseler için!

38- Her nefis *(kendi)* kazandığına karşılık bir rehînedir!

39, 40, 41- Ancak Ashâb-ı Yemîn *(amel defterleri sağ eline verilenler)* müstesnâ. *(Onlar)* Cennetlerdedir; birbirlerine suçlular*(ın hâlin)*den sorarlar.

42- *(Sonra o günahkârları görünce dediler ki:)* "Sizi Sakar'a *(Cehennemin o dehşetli vâdisine)* sokan nedir?"

43, 44- *(Onlar şöyle)* dediler: "*(Biz)* namaz kılanlardan değildik." "Yoksulu da doyurmazdık."

45- "*(Bâtıla)* dalanlarla berâber *(biz)* de dalardık."

46, 47- "Ve dîn *(hesab)* gününü yalanlardık. Nihâyet bize yakîn *(inkâr edemeyeceğimiz ölüm)* geldi!"

اِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ۝١٨ فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ۝١٩ ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ۝٢٠ ثُمَّ نَظَرَ

baktı sonra ölçtü biçti nasıl kahrolası sonra ölçtü biçti nasıl sonra kahrolası ölçtü biçti ve düşündü çünki o

۝٢١ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ۝٢٢ ثُمَّ اَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ۝٢٣ فَقَالَ اِنْ هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ

bir sihir ki ancak bu değildir nihâyet dedi ki büyüklük tasladı ve arka döndü sonra surat astı ve kaş çattı sonra

يُؤْثَرُ ۝٢٤ اِنْ هٰذَا اِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ۝٢٥ سَاُصْلِيهِ سَقَرَ ۝٢٦ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا سَقَرُ ۝٢٧

Sakar nedir sana ne bildirdi ve Sakara onu yakında sokacağım insan sözü ancak bu değildir naklediliyor

لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ ۝٢٨ لَوَّاحَةٌ لِلْبَشَرِ ۝٢٩ عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ۝٣٠ وَمَا جَعَلْنَا

kılmadık ve on dokuz üzerinde vardır insana çok susayandır bırakmaz ve geri komaz

اَصْحَابَ النَّارِ اِلَّا مَلٰٓئِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ اِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا

inkâr ettiler o kimseler için ki bir imtihan ancak sayılarını kılmadık ve melekler ancak ateş ehlini

لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزْدَادَ الَّذِينَ اٰمَنُوا اِيمَانًا وَلَا يَرْتَابَ

şübhelenmemesi ve îmân cihetiyle îmân ettiler o kimselerin ki artması ve kitab kendilerine verildi o kimselerin ki kat'î îmân etmesi için

الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ

bir hastalık kalblerinde var o kimselerin ki demesi için ve mü'minlerin ve kitab kendilerine verildi o kimselerin ki

وَالْكَافِرُونَ مَاذَا اَرَادَ اللّٰهُ بِهٰذَا مَثَلًا كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَشَٓاءُ

diler o kimseyi ki Allah dalâlete atar böylece misâl olarak bununla Allah murâd etti neyi kâfirlerin ve

وَيَهْدِي مَنْ يَشَٓاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ اِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ اِلَّا ذِكْرٰى

bir ibret ancak o değildir ve o ancak Rabbinin ordularını bilmez ve diler o kimseyi ki hidâyete erdirir ve

لِلْبَشَرِ ۝٣١ كَلَّا وَالْقَمَرِ ۝٣٢ وَالَّيْلِ اِذْ اَدْبَرَ ۝٣٣ وَالصُّبْحِ اِذَٓا اَسْفَرَ ۝٣٤

ağardı o vakit ki sabaha ve sırt döndü o vakit ki geceye ve and olsun aya hayır insanlara

اِنَّهَا لَاِحْدَى الْكُبَرِ ۝٣٥ نَذِيرًا لِلْبَشَرِ ۝٣٦ لِمَنْ شَٓاءَ مِنْكُمْ اَنْ يَتَقَدَّمَ

ileri gitmesini sizden istedi o kimse için ki insanlar için bir korkutucu olarak en büyüklerin biri elbette şübhesiz o

اَوْ يَتَاَخَّرَ ۝٣٧ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ۝٣٨ اِلَّٓا اَصْحَابَ الْيَمِينِ ۝٣٩

sağın ehli ancak bir rehînedir kazandı o şeyle ki nefis her geri kalmasını veya

فِي جَنَّاتٍ يَتَسَٓاءَلُونَ ۝٤٠ عَنِ الْمُجْرِمِينَ ۝٤١ مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرَ ۝٤٢

Sakar'a sizi soktu nedir suçlulardan birbirlerine sorarlar cennetlerdedir

قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ ۝٤٣ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكِينَ ۝٤٤ وَكُنَّا نَخُوضُ

dalıyoruz idik ve yoksulu yediriyoruz olmadık ve namaz kılanlardan olmadık dediler

مَعَ الْخَٓائِضِينَ ۝٤٥ وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ الدِّينِ ۝٤٦ حَتّٰٓى اَتٰينَا الْيَقِينُ ۝٤٧

o kat'î bilgi bize gelinceye dek tâ ki dîn gününü yalanlıyoruz idik ve dalanlarla beraber

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ ﴿٤٨﴾ فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ مُعْرِضِينَ ﴿٤٩﴾ كَأَنَّهُمْ

sanki onlar | yüz çeviricidirler | nasîhatten | şimdi onlara ne oldu | şefâati | şefâatçilerin | artık onlara fayda vermez

حُمُرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ ﴿٥٠﴾ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ ﴿٥١﴾ بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُؤْتَى

kendisine verilmesini | onlardan | bir kişi | her | istiyor | bil'akis | aslandan | kaçtı | ürken | yaban eşekleri

صُحُفًا مُنَشَّرَةً ﴿٥٢﴾ كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ ﴿٥٣﴾ كَلَّا إِنَّهُ تَذْكِرَةٌ ﴿٥٤﴾ فَمَنْ شَاءَ

istemişse | artık kim | bir nasîhattir | şübhesiz o | hayır | âhiretten | korkmuyorlar | bil'akis | hayır | açılmış | sahîfeler

ذَكَرَهُ ﴿٥٥﴾ وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَى وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ﴿٥٦﴾

bağışlamaya | ehil | ve | sakınılmaya | ehil | odur | Allahın | dilemesiyle | ancak | nasîhat almazlar | ve | ondan nasîhat almıştır

سُورَةُ الْقِيٰمَةِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ أَرْبَعُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Rahîm | Rahmân | Allah'ın | ismiyle

لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴿١﴾ وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾ أَيَحْسَبُ

sanıyor mu | çok pişmanlık çeken | nefse | yemîn ederim | ve | kıyâmet gününe | yemîn ederim

الْإِنْسَانُ أَلَّنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ ﴿٣﴾ بَلَى قَادِرِينَ عَلَى أَنْ نُسَوِّيَ بَنَانَهُ ﴿٤﴾ بَلْ يُرِيدُ

ister | bil'akis | parmak uçlarını | düzenlememize | gücü yeteniz | bil'akis | kemiklerini | şübhesiz aslâ toplamayacağız | insan

الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ﴿٥﴾ يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ ﴿٦﴾ فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ

göz | kamaştı | fakat o vakit ki | kıyâmet günü | ne zaman | sorar | önünde | günâh işlemesini | insan

﴿٧﴾ وَخَسَفَ الْقَمَرُ ﴿٨﴾ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ﴿٩﴾ يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ

o gün | insan | der | ay | ve | güneş | toplandı | ve | ay | tutuldu | ve

أَيْنَ الْمَفَرُّ ﴿١٠﴾ كَلَّا لَا وَزَرَ ﴿١١﴾ إِلَى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾ يُنَبَّؤُا

haberdar edilir | karar kılınacak yer | o gün | Rabbinedir | sığınak yoktur | hayır | kaçacak yer | nerede

الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ﴿١٣﴾ بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَى نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾

şâhiddir | kendi nefsine | insan | bil'akis | geri bıraktı | ve | öne sürdü | o şeyleki | o gün | insan

وَلَوْ أَلْقَى مَعَاذِيرَهُ ﴿١٥﴾ لَا تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ ﴿١٦﴾ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ

onu toplamak | bize âiddir | şübhesiz | onunla | acele etmen için | dilini | onunla | kımıldatma | ma'zeretlerini | atsa | velev ki

وَقُرْآنَهُ ﴿١٧﴾ فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ ﴿١٨﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ ﴿١٩﴾

onu açıklamak | bize âiddir | şübhesiz | sonra | onun okunuşunu | artık ta'kîb et | onu okuduk | işte o vakit ki | onun okunması | ve

48- Şefâatçilerin şefâati onlara *(kâfirlere)* fayda vermez!

49- Onlara ne oluyor ki o nasîhatten yüz çeviricidirler.

50, 51- Sanki onlar, aslandan ürküp kaçan yaban eşekleridir!

52, 53, 54, 55- Hayır! Onlardan her bir kişi, kendisine açılmış sahîfeler verilmesini *(Allah tarafından kendisine de vahyedilmesini)* istiyor. Hayır! Bil'akis *(onlar)*, âhiretten korkmuyorlar! Hayır! Şübhesiz ki o *(Kur'ân)*, bir nasîhattir. Artık isteyen ondan nasîhat alır.

56- Bununla berâber, Allah *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* dilemedikçe nasîhat almazlar! *(Kendisinden)* sakınılmaya lâyık olan da, bağışlamaya ehil olan da O'dur!

75- KIYÂME SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 40 âyettir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- **Kıyâmet** gününe yemîn ederim!

2- *(Pişmanlık duyup)* dâimâ kendini kınayan nefse de yemîn ederim *(ki öldükten sonra diriltileceksiniz)*!

3, 4- İnsan, kendisinin kemiklerini aslâ bir araya getiremeyeceğimizi mi sanıyor? Evet! *(Bir araya getiririz!) (Biz)* onun parmak uçlarını *(parmak izlerine varıncaya kadar)* düzenlemeye *(eski hâline getirmeye)* gücü yeteniz.

5, 6- Fakat insan önünde *(ki gelecekte)* de günâh işlemek ister. "O kıyâmet günü ne zaman?" diye sorar.

7, 8, 9- Fakat; göz kamaştığı, ay tutulduğu *(ışığı giderildiği)* ve güneşle ay bir araya getirildiği zaman!

10- O gün insan: "Kaçacak yer nerede?" der!

11, 12- Hayır! Sığınacak bir yer yoktur! O gün varıp durulacak yer, ancak Rabbinin huzûrudur.

13, 14, 15- O gün insan, *(yapıp)* öne sürdüğü ve *(yapmayıp)* geri bıraktığı *(herşeyi)*nden haberdâr edilir. Daha doğrusu insan, *(kurtulmak için, bütün)* ma'zeretlerini ortaya atsa da, kendi nefsine *(bizzat kendisi)* şâhiddir!

16, 17- *(Habîbim, yâ Muhammed! Cebrâîl sana vahyi bitirmeden)* onu *(Kur'ân'ı)* acele *(ezber)* etmek için, dilini onunla kımıldatma! Şübhesiz ki onu *(senin kalbinde)* toplamak ve onu *(sana)* okutmak bize âiddir.

18- O hâlde onu *(sana)* okuduğumuz zaman, artık *(sen)* onun okunuşunu ta'kîb et!

19- Sonra şübhesiz onu açıklamak da bize âiddir.

20, 21- Hayır! Doğrusu *(siz)* âcil olanı *(dünya hayâtını)* seviyorsunuz. Ve âhireti bırakıyorsunuz.

22, 23- Nice yüzler vardır ki, o gün *(âhirette)* parlaktırlar! Rablerine nazar edicidirler! *(Allah'ın cemâlini görürler!)*

24, 25- Nice yüzler de vardır ki, o gün buruşuktur! *(Çünki)* kendilerinin bel kıran bir belâya uğratılacaklarını sezerler!

26, 27, 28- Hayır! *(Can)* köprücük kemiklerine dayandığı zaman: "Var mı *(bu hastaya)* bir okuyacak *(tedâvi edecek)* kişi?" denilir. Ve *(o can çekişen kimse ise,)* şübhesiz bunun *(artık dünyadan)* ayrılış olduğunu sezer.

29- Ve bacak bacağa dolaşır!

30- O gün sevk olunacak yer, ancak Rabbinin huzûrudur.

31, 32- Çünki *(o insan)* ne *(peygamberi ve Kur'ân'ı)* tasdîk etti, ne de namaz kıldı. Fakat yalanladı ve yüz çevirdi.

33- Sonra da çalımlana çalımlana âilesine gitti.

34- Sana daha lâyıktır *(bu azab)*, daha lâyık!

35- Sonra *(tekrar tekrar)* sana daha lâyıktır *(bu azab)*, daha lâyık!

36- İnsan, başıboş bırakılacağını mı sanıyor?

37- *(O,)* akıtılan bir menîden bir nutfe *(hakîr bir damla sudan süzülmüş hulâsa)* değil miydi?

38- Sonra bir alaka oldu da, *(Allah onu insan şeklinde)* yarattı ve *(a'zâlarını)* düzenledi.

39- Derken ondan erkek ve dişi, iki eş kıldı.

40- Bu*(nları yapan)*, ölüleri diriltmeye kâdir değil midir?

76- İNSAN SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 31 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Gerçekten **insan** üzerine, o uzun devirden öyle bir zaman geçti ki *(o, henüz)* anılan bir şey değildi.

2- Muhakkak ki biz, insanı karışık bir nutfeden *(hakir bir damla sudan süzülmüş hulâsadan)* yarattık; onu imtihân ediyoruz. Onun için kendisini işitici ve görücü kıldık.

3- Şübhe yok ki biz, onu o *(doğru)* yola hidâyet ettik; *(artık)* ister şükredici *(mü'min)* olsun, ister nankör *(kâfir)*!

4- Muhakkak ki biz, kâfirler için zincirler, demir halkalar ve alevli bir ateş hazırladık!

5- Şübhesiz ki ebrâr *(içi dışı bir olan iyi kişiler)*, katkısı kâfûr olan *(Cennet şarâbı dolu)* bir kadehten içerler.

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿٢٠﴾ وَتَذَرُونَ الْاٰخِرَةَ ﴿٢١﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ ﴿٢٢﴾

parlaktır — o gün — nice yüzler — âhireti — bırakıyorsunuz — ve — âcil olanı — seviyorsunuz — bil'akis — hayır

اِلٰى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٣﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ ﴿٢٤﴾ تَظُنُّ اَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿٢٥﴾

bel kıran bir belâ — kendilerine — yapılacağını — anlar — buruşuktur — o gün — nice yüzler — ve — nazar edicidir — Rablerine

كَلَّا اِذَا بَلَغَتِ التَّرَاق۪يَ ﴿٢٦﴾ وَق۪يلَ مَنْ رَاقٍ ﴿٢٧﴾ وَظَنَّ اَنَّهُ الْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾

ayrılıştır — şübhesiz o — anladı — ve — okuyacak olan — kimdir — denildi — ve — köprücük kemiklerine — ulaştı — o vakit ki — hayır

وَالْتَفَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿٢٩﴾ اِلٰى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾ فَلَا صَدَّقَ

çünki tasdîk etmedi — sevk — o gün — Rabbinedir — bacağa — bacak — dolaştı — ve

وَلَا صَلّٰى ﴿٣١﴾ وَلٰكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلّٰى ﴿٣٢﴾ ثُمَّ ذَهَبَ اِلٰى اَهْلِه۪ يَتَمَطّٰى ﴿٣٣﴾ اَوْلٰى لَكَ

sana — daha lâyıktır — çalımlanıyor — âilesine — gitti — sonra — yüz çevirdi — ve — yalanladı — fakat — namaz kılmadı — ve

فَاَوْلٰى ﴿٣٤﴾ ثُمَّ اَوْلٰى لَكَ فَاَوْلٰى ﴿٣٥﴾ اَيَحْسَبُ الْاِنْسَانُ اَنْ يُتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾

başıboş — bırakılacağını — insan — sanıyor mu — artık daha lâyık — sana — daha lâyıktır — sonra — artık daha lâyık

اَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ يُمْنٰى ﴿٣٧﴾ ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوّٰى ﴿٣٨﴾ فَجَعَلَ

sonra kıldı — ve düzenledi — derken yarattı — bir alaka — oldu — sonra — akıtılıyor — bir menîden ki — bir nutfe — değil miydi

مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْاُنْثٰى ﴿٣٩﴾ اَلَيْسَ ذٰلِكَ بِقَادِرٍ عَلٰٓى اَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتٰى ﴿٤٠﴾

ölüleri — diriltmeye — kâdir — bu zât — değil midir — dişiyi — ve — erkeği — iki çifti — ondan

سُورَةُ الْاِنْسَانِ مَدَنِيَّةٌ
وَهِيَ اِحْدٰى وَثَلٰثُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm — Rahmân — Allah'ın — ismiyle

هَلْ اَتٰى عَلَى الْاِنْسَانِ ح۪ينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْـًٔا مَذْكُورًا ﴿١﴾ اِنَّا خَلَقْنَا

yarattık — şübhesiz biz — anılan — bir şey — olmamıştı — uzun devirden — bir zaman — insan üzerine — geldi — gerçekten

الْاِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ اَمْشَاجٍ نَبْتَل۪يهِ فَجَعَلْنَاهُ سَم۪يعًا بَص۪يرًا ﴿٢﴾ اِنَّا هَدَيْنَاهُ

onu hidâyet ettik — şübhesiz biz — görücü — işitici — ve onu kıldık — onu imtihân ediyoruz — karışık — bir nutfeden — insanı

السَّب۪يلَ اِمَّا شَاكِرًا وَاِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾ اِنَّا اَعْتَدْنَا لِلْكَافِر۪ينَ سَلَاسِلَا۟ وَاَغْلَالًا

demir halkalar — ve — zincirler — kâfirler için — hazırladık — şübhesiz biz — nankör — ya ve — şükredicidir — ya — yola

وَسَع۪يرًا ﴿٤﴾ اِنَّ الْاَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَاْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٥﴾

kâfûr — katkısı — oldu — bir dolu kadehten ki — içerler — iyiler — şübhesiz — alevli bir ateş — ve

عَيْناً يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللّٰهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْج۪يراً ﴿٦﴾ يُوفُونَ بِالنَّذْرِ

bir pınardır · içer · ondan · kulları · Allahın · onu akıtırlar · bir akıtma ile · yerine getirirler · adakları

وَيَخَافُونَ يَوْماً كَانَ شَرُّهُ مُسْتَط۪يراً ﴿٧﴾ وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلٰى حُبِّه۪

ve · korkarlar · bir gün-den ki · oldu · kötülüğü · yaygın · ve · yedirirler · yemek · ona olan arzuya rağmen

مِسْك۪يناً وَيَت۪يماً وَاَس۪يراً ﴿٨﴾ اِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللّٰهِ لَا نُر۪يدُ مِنْكُمْ جَزَٓاءً

yoksula · ve · yetime · ve · esire · ancak · sizi yediriyoruz · rızâsı için · Allahın · istemiyoruz · sizden · bir karşılık

وَلَا شُكُوراً ﴿٩﴾ اِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْماً عَبُوساً قَمْطَر۪يراً ﴿١٠﴾ فَوَقٰيهُمُ اللّٰهُ

ve ne bir teşekkür · çünki biz · korkarız · Rabbimizden · bir günde ki · çatık kaşlı · asık suratlı · işte onları korudu · Allah

شَرَّ ذٰلِكَ الْيَوْمِ وَلَقّٰيهُمْ نَضْرَةً وَسُرُوراً ﴿١١﴾ وَجَزٰيهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً

şerrinden · bunun · o günün · ve · onlara verdi · bir parlaklık · ve · bir sevinç · ve · onlara mükâfât verdi · sabrettikleri şeyden dolayı · bir cenneti

وَحَر۪يراً ﴿١٢﴾ مُتَّكِـ۪ٔينَ ف۪يهَا عَلَى الْاَرَٓائِكِ لَا يَرَوْنَ ف۪يهَا شَمْساً وَلَا زَمْهَر۪يراً

ve · bir ipeği · yaslananlar olarak · orada · tahtlar üzerinde · görmezler · orada · bir güneş · ve · ne bir şiddetli soğuk

﴿١٣﴾ وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْل۪يلاً ﴿١٤﴾ وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ

ve · yakın olarak · üzerlerine · gölgeleri · ve · sarkıtılmış · meyveleri · bir sarkıtışla · ve · dolaşılır · üzerlerine

بِاٰنِيَةٍ مِنْ فِضَّةٍ وَاَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَار۪يرَا۟ ﴿١٥﴾ قَوَار۪يرَا۟ مِنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا

kapla · gümüşten · ve · bardaklarla · oldu · billûrlar · billûrlar ki · gümüştendir · onları takdîr etmiştir

تَقْد۪يراً ﴿١٦﴾ وَيُسْقَوْنَ ف۪يهَا كَأْساً كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَب۪يلاًۚ ﴿١٧﴾ عَيْناً ف۪يهَا تُسَمّٰى

bir takdir ile · ve · içirilirler · orada · dolu bir kadehten · oldu · katkısı · zencefil · bir pınardır · orada · isimlendirilir

سَلْسَب۪يلاً ﴿١٨﴾ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَۚ اِذَا رَاَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ

selsebîl · ve · dolaşır · üzerlerine · çocuklar · ebedîliğe erdirilmişler · o vakit ki · onları gördün · kendilerini sandın

لُؤْلُؤاً مَنْثُوراً ﴿١٩﴾ وَاِذَا رَاَيْتَ ثَمَّ رَاَيْتَ نَع۪يماً وَمُلْكاً كَب۪يراً ﴿٢٠﴾ عَالِيَهُمْ ثِيَابُ

bir inci · saçılmış · ve o vakit ki · gördün · orada · gördün · bir ni'met · ve · bir mülk · büyük · üzerlerinde var · elbiseler

سُنْدُسٍ خُضْرٌ وَاِسْتَبْرَقٌۘ وَحُلُّٓوا اَسَاوِرَ مِنْ فِضَّةٍۚ وَسَقٰيهُمْ رَبُّهُمْ

ince ipekten · yeşil · ve · kalın ipekten · ve · süslenmişler · bileziklerle · gümüşten · ve · onlara içirmiştir · Rableri

شَرَاباً طَهُوراً ﴿٢١﴾ اِنَّ هٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَٓاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَشْكُوراً ﴿٢٢﴾

bir içecek · tertemiz · şübhesiz · bu · oldu · sizin için · bir mükâfât · ve · oldu · çalışmanız · karşılığı verilmiş

اِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْاٰنَ تَنْز۪يلاًۚ ﴿٢٣﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ

şübhesiz biz · indirdik · sana · Kur'ân'ı · bir indirişle · o hâlde sabret · hükmüne · Rabbinin

وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ اٰثِماً اَوْ كَفُوراًۚ ﴿٢٤﴾ وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَاَص۪يلاًۚ ﴿٢٥﴾

ve · itâat etme · onlardan · bir günahkâra · veya · azılı kâfire · ve · zikret · ismini · Rabbinin · sabah · ve · akşam

---

6- *(Bu kâfûr)* bir pınardır ki, Allah'ın *(makbûl)* kulları ondan içer, onu *(istedikleri yerde kolayca)* akıttıkça akıtırlar.

7- *(Çünki onlar)* adakları(*nı*) yerine getirirler ve şerri yaygın olan bir günden *(kıyâmet gününden)* korkarlar(*dı*).

8- Ona *(o mala)* olan arzularına *(ve kendi ihtiyaçlarına)* rağmen, yoksula, yetime ve esire yemek yedirirler(*di*).

9, 10, 11- "Sizi, ancak Allah rızâsı için yediriyoruz; sizden ne bir ücret, ne de bir teşekkür bekliyoruz; çünki biz, kaşları çatık, asık suratlı bir günde Rabbimizden korkarız!" *(derlerdi)*. Allah da onları o günün şerrinden korudu ve onlara *(yüzlerinde)* bir güzellik *(ve parlaklık)*, hem *(gönüllerinde)* bir sevinç verdi!

12, 13- Ve sabrettiklerinden dolayı onları *(girecekleri)* Cennet ve *(giyecekleri)* ipek ile mükâfâtlandırdı. Orada tahtlar üzerinde oturup yaslanan kimseler olarak! Orada ne bir güneş *(sıcağı)*, ne de bir zemherir *(soğuğu)* görürler!

14, 15- *(Cennet ağaçlarının)* gölgeleri üzerlerine yakındır, meyveleri de *(kolayca koparabilecekleri şekilde)* iyice sarkıtılmıştır. Etraflarında da gümüşten billûr *(gibi)* olmuş kaplar ve bardaklar dolaştırılır.[1]

16- Gümüşten billûrlar ki, onları belli şekillere göre *(Cennet ehli kendileri)* takdîr etmiştir.

17, 18- Orada katkısı zencefil olan *(Cennet şarâbı dolu)* bir kadehten de içirilirler. *(Bu zencefîl)* orada bir pınardır ki, Selsebîl diye isimlendirilir.

19- *(Aynı çocukluk hâlleri üzere)* ebedîliğe erdirilmiş çocuklar *(ve genç hizmetçiler)* de etraflarında dolaşırlar. Onları gördüğün zaman, kendilerini *(etrâfa)* saçılmış *(birer)* inci sanırsın!

20- *(Orada)* nereyi görsen, *(ta'rîfi mümkün olmayan)* bir ni'met ve büyük bir mülk görürsün!

21- Üzerlerinde ince ve kalın ipekten yeşil elbiseler vardır. Gümüş bilezikler takınmışlardır. Ve Rableri onlara tertemiz bir içecek *(Cennet şarâbı)* içirmiştir.

22- *(Onlara şöyle denir:)* "Şübhesiz bu *(ni'metler)* sizin için bir mükâfâttır; ve çalışmanız karşılığını bulmuştur!"

23- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Şübhesiz ki, Kur'ân'ı sana *(hikmetli bir şekilde)* kısım kısım indirdik!

24- O hâlde, Rabbinin hükmüne sabret ve onlardan hiçbir günahkâra veya azılı kâfire itâat etme!

25- Sabah akşam Rabbinin ismini zikret *(sabah, öğle ve ikindi namazlarını kıl)*!

26- Gecenin bir kısmında da O'na secde et *(akşamla yatsı namazını kıl)* ve gecenin uzun bir bölümünde O'nu tesbîh et *(teheccüd namazı kıl)*!

27, 28- Şübhe yok ki şunlar *(kâfirler)*, âcil olanı *(çabuk geçen dünya hayâtını)* seviyorlar da, önlerindeki ağır bir günü *(kıyâmeti)* bırakıyorlar. Onları biz yarattık ve mafsallarını *(birbirine)* sımsıkı bağladık. Dilediğimiz zaman da, *(onları helâk eder)* yerlerine benzerlerini getiririz.

29- Şübhesiz ki bu bir nasîhattir. Artık isteyen Rabbine doğru bir yol tutar.

30- Hem, Allah *(sizin serbestçe istemenizi)* dilemedikçe, *(siz)* isteyemezsiniz![1] Muhakkak ki Allah, Alîm *(herkesin hâlini bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

31- O, dilediği kimseyi rahmetine dâhil eder. Zâlimlere gelince, onlar için çok elemli bir azab hazırlamıştır.

77- MÜRSELÂT SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 50 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1, 2- Yemîn olsun *(emirlerle)* birbiri ardınca gönderilenlere *(o* **mürselât**'*a)* ve şiddetli bir şekilde estikçe esen *(geçip giden melek)*lere!

3- Ve *(o emirleri)* yaydıkça yayanlara!

4- Artık *(hak ile bâtılı)* ayırdıkça ayıranlara!

5, 6- Hem *(tevbe edenleri)* ma'zur kılmak veya *(günah işleyenleri)* korkutmak için *(peygamberlere)* zikir *(vahiy)* bırakanlara!

7- Şübhesiz ki va'd olunup durduğunuz *(o kıyâmet)* mutlakâ vâki' *(olacak)*tır.

8, 9, 10, 11- Nihâyet yıldızlar söndürüldüğü zaman, gök yarıldığı zaman, dağlar ufalanıp savrulduğu zaman, peygamberlere *(ümmetleri hakkında şâhidlik etmeleri için)* vakit belirlendiği zaman!

12- *(Denilir ki:)* "*(Bu şâhidlik)* hangi güne ertelendi?"

13- *(Mahlûkâtın arasını)* ayırma *(hüküm verme)* gününe!

14- O ayırma gününü sana ne bildirdi?

15- Yalanlayanların o gün vay hâline!

16, 17- Biz önceki *(kâfir)*leri *(isyanları sebebiyle)* helâk etmedik mi? Sonra geridekileri onların peşine takarız.

18- İşte o günahkârlara, böyle yaparız!

19- Yalanlayanların o gün vay hâline!

وَمِنَ الَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَ سَبِّحْهُ لَيْلاً طَوِيلاً ﴿٢٦﴾ اِنَّ هٰؤُلَٓاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ

âcil olanı · seviyorlar · şunlar · şübhesiz · uzunca · geceleyin · onu tesbîh et · ve · ona · artık secde et · geceden · ve

وَ يَذَرُونَ وَرَٓاءَهُمْ يَوْماً ثَقِيلاً ﴿٢٧﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَ شَدَدْنَٓا اَسْرَهُمْ وَاِذَا

ve o vakit ki · mafsallarını · sımsıkı bağladık · ve · onları yarattık · biz · ağır · bir günü · önlerinde · bırakıyorlar · ve

شِئْنَا بَدَّلْنَٓا اَمْثَالَهُمْ تَبْدِيلاً ﴿٢٨﴾ اِنَّ هٰذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَٓاءَ اتَّخَذَ اِلٰى

edinmiştir · istemişse · artık kim · bir nasîhattir · bu · şübhesiz · bir değiştirme ile · benzerlerini · değiştirdik · diledik

رَبِّهِ سَبِيلاً ﴿٢٩﴾ وَ مَا تَشَٓاؤُنَ اِلَّٓا اَنْ يَشَٓاءَ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيماً حَكِيماً

her işi hikmetli · herşeyi bilici · olandır · Allah · şübhesiz · Allahın · dilemesiyle · ancak · istemiyorsunuz · ve · bir yol · Rabbine

﴿٣٠﴾ يُدْخِلُ مَنْ يَشَٓاءُ فِى رَحْمَتِهِ وَ الظَّالِمِينَ اَعَدَّ لَهُمْ عَذَاباً اَلِيماً ﴿٣١﴾

elemli · bir azâb · onlar için · hazırladı · zâlimler ki · ve · rahmetine · diler · o kimseyi ki · dâhil eder

سُورَةُ الْمُرْسَلَاتِ مَكِّيَّةٌ وَهِىَ خَمْسُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm · Rahmân · Allah'ın · ismiyle

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفاً ﴿١﴾ فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفاً ﴿٢﴾ وَ النَّاشِرَاتِ نَشْراً ﴿٣﴾

yaydıkça · yayanlara · ve · estikçe · hem şiddetli esenlere · ardarda · and olsun gönderilenlere

فَالْفَارِقَاتِ فَرْقاً ﴿٤﴾ فَالْمُلْقِيَاتِ ذِكْراً ﴿٥﴾ عُذْراً اَوْ نُذْراً ﴿٦﴾ اِنَّمَا

şübhesiz o şey ki · korkutmak · veya · ma'zur kılmak için · bir zikir · hem bırakanlara · ayırdıkça · artık ayıranlara

تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾ فَاِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ ﴿٨﴾ وَ اِذَا السَّمَٓاءُ فُرِجَتْ ﴿٩﴾ وَ اِذَا

o vakit ki · ve · yarıldı · gök · o vakit ki · ve · söndürüldü · yıldızlar · artık o vakit ki · elbet vâki'dir · va'd olunuyorsunuz

الْجِبَالُ نُسِفَتْ ﴿١٠﴾ وَ اِذَا الرُّسُلُ اُقِّتَتْ ﴿١١﴾ لِاَىِّ يَوْمٍ اُجِّلَتْ ﴿١٢﴾ لِيَوْمِ الْفَصْلِ

ayırma · gününe · ertelendi · gününe · hangisine · vakit belirlendi · peygamberlere · o vakit ki · ve · savruldu · dağlar

﴿١٣﴾ وَ مَٓا اَدْرٰيكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ﴿١٤﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٥﴾

yalanlayanlara · o gün · vay · ayırma · günü · nedir · sana ne bildirdi · ve

اَلَمْ نُهْلِكِ الْاَوَّلِينَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ نُتْبِعُهُمُ الْاٰخِرِينَ ﴿١٧﴾

geridekileri · onların peşine takarız · sonra · evvelkileri · biz helâk etmedik mi

كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿١٨﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٩﴾

yalanlayanlara · o gün · vay · günahkârlara · yaparız · işte böyle

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ ﴿٢٠﴾ فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ﴿٢١﴾ إِلَىٰ قَدَرٍ

bir miktara kadar | sağlam | bir karargâhta | sonra onu kıldık | hakîr | bir sudan | sizi yaratmadık mı

مَعْلُومٍ ﴿٢٢﴾ فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَادِرُونَ ﴿٢٣﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾

yalanlayanlara | o gün | vay | güç yetireniz | işte ne güzel | ve güç yetirdik | belli

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا ﴿٢٥﴾ أَحْيَاءً وَأَمْوَاتًا ﴿٢٦﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ

sâbit dağlar | orada | kıldık | ve | ölülere | ve | hayat sâhiblerine | bir toplanma yeri | arzı | kılmadık mı

شَامِخَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً فُرَاتًا ﴿٢٧﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾

yalanlayanlara | o gün | vay | tatlı | bir su | size içirdik | ve | yüksek yüksek

انْطَلِقُوا إِلَىٰ مَا كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٩﴾ انْطَلِقُوا إِلَىٰ ظِلٍّ ذِي

sâhibi | bir gölgeye | fırlayın gidin | yalanlıyorsunuz | kendisini | idiniz | o şeye ki | fırlayın gidin

ثَلَاثِ شُعَبٍ ﴿٣٠﴾ لَا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ ﴿٣١﴾ إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ

kıvılcımlar | atar | şübhesiz o | alevden | ne korur | ve | ne gölgelendiricidir | çatallar | üç

كَالْقَصْرِ ﴿٣٢﴾ كَأَنَّهُ جِمَالَتٌ صُفْرٌ ﴿٣٣﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾

yalanlayanlara | o gün | vay | sarı sarı | develerdir | sanki o | saray gibi

هَٰذَا يَوْمُ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٣٥﴾ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ﴿٣٦﴾

ki özür dilesinler | onlara | izin verilmez | ve | konuşamayacaklar | bir gündür ki | bu

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾ هَٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوَّلِينَ

evvelkileri | ve | sizi topladık | ayırma | günüdür | bu | yalanlayanlara | o gün | vay

﴿٣٨﴾ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونِ ﴿٣٩﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾

yalanlayanlara | o gün | vay | haydi bana tuzak kurun | bir tuzak | sizin için var | ise | artık eğer

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ ﴿٤١﴾ وَفَوَاكِهَ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٤٢﴾ كُلُوا

yiyin | arzu ediyorlar | o şeylerden ki | meyvelerde | ve | pınarlardadır | ve | gölgelerde | takvâ sâhibleri | şübhesiz

وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٤﴾

iyilik edenleri | mükâfâtlandırırız | işte böyle | şübhesiz biz | yapıyorsunuz | idiniz | o şeyden dolayı ki | afiyetle | için | ve

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٥﴾ كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ مُجْرِمُونَ ﴿٤٦﴾

günahkârlarsınız | şübhesiz siz | bir az | faydalanın | ve | yiyin | yalanlayanlara | o gün | vay

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ ﴿٤٨﴾

rükû' etmezler | rükû' edin | onlara | denildi | o vakit ki | ve | yalanlayanlara | o gün | vay

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

inanacaklar | ondan sonra | söze | artık hangi | yalanlayanlara | o gün | vay

---

20- *(Ey insanlar!)* Sizi hakîr bir sudan yaratmadık mı?

21, 22, 23- Sonra onu belli bir zamâna kadar sağlam bir yerde *(rahimde yerleşik)* kıldık. Artık *(bunu)* kudretimizle yaptık; işte *(biz)* ne güzel güç yetiren*(iz)*!

24- Yalanlayanların o gün vay hâline![1]

25, 26- *(Biz,)* arzı hayat sâhiblerine de ölülere de bir toplanma yeri yapmadık mı?

27- Orada yüksek, sâbit dağlar meydana getirmedik mi? Hem size tatlı bir su içirmedik mi?

28- Yalanlayanların o gün vay hâline!

29, 30- *(Ki o gün kâfirlere şöyle denilir:)* "Kendisini, yalanlamakta olduğunuz *(azâb)*a gidin!" *"(Haydi!)* Üç çatallı bir gölgeye *(Cehennemin dumanına)* gidin!"

31, 32- *(O,)* ne gölgelendiricidir ne de alevden korur. Çünki o *(Cehennem)*, saray gibi *(büyük)* kıvılcımlar saçar.

33, 34- Sanki o *(sıçrayan kıvılcımlar, peşpeşe gelen)* sarı develer gibidir. Yalanlayanların o gün vay hâline!

35- Bu, *(onların artık)* konuşamayacakları bir gündür!

36- Onlara izin de verilmez ki özür dilesinler!

37- Yalanlayanların o gün vay hâline!

38, 39- *(Onlara şöyle denilir:)* "Bu, *(hak ile bâtılın)* ayırma *(hüküm verme)* günüdür! Sizi ve *(sizden)* öncekileri bir araya getirdik. Artık *(azabdan kurtulmak için)* bir tuzağınız varsa, haydi bana tuzak kurun!"

40- Yalanlayanların o gün vay hâline!

41, 42- Şübhesiz ki takvâ sâhibleri *(ise, o gün)* gölgelerde ve pınar başlarında, canlarının çekmekte olduğu meyveler arasındadırlar.

43- *(Onlara şöyle denilir:)* "İşleyegeldiğiniz *(sâlih)* ameller sebebiyle *(bir mükâfât olarak)*, âfiyetle yiyin, için!"

44- İşte biz, iyilik edenleri böyle mükâfâtlandırırız.

45- Yalanlayanların o gün vay hâline!

46- *(Ey kâfirler! Siz de dünyada)* az bir müddet yiyin, faydalanın! Çünki siz günahkârlarsınız.

47- Yalanlayanların o gün vay hâline!

48, 49- Hem onlara: "Rükû' edin!" denildiği zaman, rükû' etmezler. Yalanlayanların o gün vay hâline!

50- *(Onlar)* artık bundan *(Kur'ân'dan)* sonra hangi söze inanacaklar?

78- NEBE' SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 40 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1, 2- Birbirlerine neyden *(hangi şeyden)* soruyorlar? O büyük **nebe**'den *(haberden, öldükten sonra dirilmeden)*!

3- Ki, onlar *(o müşrikler)* onda ihtilâfa düşen kimselerdir.

4- Hayır! Yakında bilecekler!

5- Sonra *(yine)* hayır! Yakında bilecekler!

6, 7- *(Biz,)* yeri bir beşik, dağları da birer kazık yapmadık mı?[1]

8- Ve sizi çift çift yarattık!

9- Uykunuzu da bir dinlenme kıldık!

10- Ve geceyi bir örtü yaptık!

11- Gündüzü ise, geçim vakti kıldık!

12- Hem üstünüzde yedi sağlam *(gök)* binâ ettik!

13- Ve *(orada)* çok parlayan bir kandil *(bir güneş)* kıldık!

14- Sık*(ıp üzerinize yağmur yağdır)*ıcı olan *(bulut)*lardan da şırıl şırıl *(akan)* bir su indirdik!

15, 16- Tâ ki onunla dâneler, bitkiler ve sarmaş dolaş olmuş bahçeler çıkaralım.

17, 18- Şübhesiz o ayırma *(hüküm verme)* günü, *(sevab ve cezâ için)* belirlenmiş bir vakittir. O gün Sûr'a *(ikinci def'a)* üflenir de bölük bölük *(hesab yerine)* gelirsiniz!

19, 20- Ve *(o gün)* gök açılmış da, kapı kapı olmuştur! Artık dağlar yürütülmüş, öyle ki bir serab hâline gelmiştir!

21, 22- Muhakkak ki Cehennem, *(kâfirlerin yolunu)* gözetleme yeridir. Azgınlar için varılacak bir yerdir!

23- *(Onlar)* orada sonsuz devirler boyu kalıcıdırlar!

24, 25, 26, 27- *(Dünyada işledikleri amellere)* uygun bir karşılık olarak, orada bir kaynar su ve bir irinden başka, ne bir serinlik, ne de bir içecek tadarlar! Çünki onlar *(kendileri hakkında)* bir hesab *(görüleceğini)* ummuyorlardı.

28- Âyetlerimizi de yalanladıkça yalanlamışlardı.

29- Hâlbuki *(biz)* herşeyi yazarak, onu *(Levh-i Mahfûz'da)* kaydetmişizdir.

30- *(Onlara o gün şöyle denilir:)* "Şimdi tadın *(cezânızı)*! Artık size aslâ azabdan başka bir şey artırmayacağız!"

سُورَةُ النَّبَإِ مَكِّيَّةٌ
وَهِىَ اَرْبَعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ismiyle · Allah'ın · Rahmân · Rahîm

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ﴿١﴾ عَنِ النَّبَإِ الْعَظِيمِ ﴿٢﴾ اَلَّذِى هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾

neyden · birbirlerine soruyorlar · o haberden · büyük · o ki · onlar · onda · ihtilâfa düşenlerdir

كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٥﴾ اَلَمْ نَجْعَلِ الْاَرْضَ مِهَادًا

hayır · yakında bilecekler · sonra · hayır · yakında bilecekler · kılmadık mı · yeri · bir beşik

﴿٦﴾ وَالْجِبَالَ اَوْتَادًا ﴿٧﴾ وَخَلَقْنَاكُمْ اَزْوَاجًا ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ

ve · dağları · birer kazık · ve · sizi yarattık · çift çift · ve · kıldık · uykunuzu

سُبَاتًا ﴿٩﴾ وَجَعَلْنَا الَّيْلَ لِبَاسًا ﴿١٠﴾ وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾ وَبَنَيْنَا

bir dinlenme · ve · kıldık · geceyi · bir örtü · ve · kıldık · gündüzü · bir geçim vakti · ve · binâ ettik

فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١٢﴾ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ﴿١٣﴾ وَاَنْزَلْنَا مِنَ

üstünüzde · yedi · sağlam · ve · kıldık · bir kandil · çok parlayan · ve · indirdik

الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾ لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾ وَجَنَّاتٍ اَلْفَافًا ﴿١٦﴾

sıkanlardan · bir su · şırıl şırıl · çıkarmamız için · onunla · dâne · ve · bitki · ve · bahçeler · sarmaş dolaş

اِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ﴿١٧﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ فِى الصُّورِ فَتَأْتُونَ اَفْوَاجًا ﴿١٨﴾

şübhesiz · günü · ayırma · oldu · belirlenmiş bir vakit · o gün · üflenir · Sûr'a · gelirsiniz · bölük bölük

وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ اَبْوَابًا ﴿١٩﴾ وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾

ve · açıldı · gök · öyle ki oldu · kapı kapı · ve · yürütüldü · dağlar · öyle ki oldu · bir serab

اِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾ لِلطَّاغِينَ مَاٰبًا ﴿٢٢﴾ لَابِثِينَ فِيهَا اَحْقَابًا ﴿٢٣﴾

şübhesiz · cehennem · oldu · gözetleme yeri · azgınlar için · bir dönüş yeri · kalıcıdırlar · orada · sonsuz devirler

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾ اِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ﴿٢٥﴾ جَزَاءً وِفَاقًا

tatmazlar · orada · bir serinlik · ve · ne bir içecek · ancak · bir kaynar su · ve · bir irin · bir karşılık olarak · uygun

﴿٢٦﴾ اِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾ وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا كِذَّابًا ﴿٢٨﴾

şübhesiz onlar · idiler · ummuyorlar · bir hesab · ve · yalanlamışlardı · âyetlerimizi · bir yalanlamakla

وَكُلَّ شَىْءٍ اَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٩﴾ فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ اِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

ve · her · şey ki · onu saydık · bir yazmakla · şimdi tadın · artık size aslâ artırmayacağız · ancak · bir azâbı

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾ حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ﴿٣٢﴾ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ﴿٣٣﴾ وَكَأْسًا

şübhesiz | takvâ sâhibleri için var | bir kurtuluş | bahçeler | ve | üzümler | ve | göğüsleri tomurcuklananlar | yaşıtlar | ve | dolu kadeh

دِهَاقًا ﴿٣٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّابًا ﴿٣٥﴾ جَزَاءً مِنْ رَبِّكَ

dopdolu | işitmezler | orada | boş bir söz | ve | ne yalan | bir mükâfât olarak | Rabbinden ki

عَطَاءً حِسَابًا ﴿٣٦﴾ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَٰنِ

bir ihsân | yeterli | Rabbinden | göklerin | ve | yerin | ve | o şeylerin ki | ikisi arasındadır | Rahmân'dan

لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ

mâlik olamazlar | ondan | bir hitâba | o gün | ayakta durur | ruh | ve | melekler | saf saf | konuşamazlar

إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾ ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَنْ

ancak | o kimse ki | izin verdi | kendisine | Rahmân | ve | söyledi | doğruyu | işte bu | gündür | o hak | artık kim

شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ مَآبًا ﴿٣٩﴾ إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ

istemişse | edinmiştir | Rabbine | bir yol | şübhesiz biz | sizi korkuttuk | bir azâb ile | yakın | o gün

يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ﴿٤٠﴾

bakar | kişi | o şeye ki | takdîm etti | iki eli | ve | der | kâfir | keşke ben | olsaydım | bir toprak

سُورَةُ النَّازِعَاتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتٌّ وَأَرْبَعُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ismiyle | Allah'ın | Rahmân | Rahîm

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا ﴿١﴾ وَالنَّاشِطَاتِ نَشْطًا ﴿٢﴾ وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا ﴿٣﴾

and olsun söküp çıkaranlara | bir daldırışla | ve | çekip alanlara | bir yumuşaklıkla | ve | yüzüp gidenlere | bir yüzme ile

فَالسَّابِقَاتِ سَبْقًا ﴿٤﴾ فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا ﴿٥﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ﴿٦﴾ تَتْبَعُهَا

sonra geçenlere | bir yarışma ile | sonra düzenleyenlere | bir iş | o gün | sarsar | o sarsan | onu takîb eder

الرَّادِفَةُ ﴿٧﴾ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ﴿٨﴾ أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ﴿٩﴾ يَقُولُونَ

arkadan gelen | nice kalbler | o gün | şiddetle çarpıcıdır | gözleri | öne düşüktür | diyorlar

أَإِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾ أَإِذَا كُنَّا عِظَامًا نَخِرَةً ﴿١١﴾ قَالُوا تِلْكَ إِذًا

şübhesiz biz mi | elbet döndürülenleriz | evvelki hâle | o vakit mi ki | olduk | kemikler | çürümüş | dediler | işte bu | o vakit ki

كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾ فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾

bir dönüştür | hüsranlı | halbuki ancak | o | bir haykırıştır | tek | hemen birden | onlar | meydandadır

---

31, 32, 33, 34- Şübhesiz ki takvâ sâhibleri için *(büyük)* bir kurtuluş, bahçeler ve üzüm bağları, göğüsleri tomurcuklanmış aynı yaşta kızlar ve dolu kadehler vardır!

35- *(Cennet ehli)* orada boş bir söz ve yalan işitmezler.

36- *(Bunlar)* Rabbinden bir mükâfât ve *(O'nun fazlından, ziyâdesiyle)* yeterli bir ihsân olarak *(verilir)*.

37- Göklerin ve yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbinden, o Rahmân'dan ki, *(bütün mahlûkât, azametinden)* O'na karşı bir hitâba mâlik olamazlar!

38- O gün ruh *(Cebrâil)* ve melekler saf saf olarak ayakta durur. Rahmân'ın kendisine izin verdiği kimseden başkası konuşamaz; ve *(o konuşan da ancak)* doğruyu söyler!

39- İşte bu, o hak olan gündür. Artık dileyen, Rabbine varan bir yol tutar.

40- Şübhesiz ki biz, sizi yakın bir azâb ile korkuttuk. O gün kişi, ellerinin takdîm ettiği şeye *(önceden işlediği ameline)* bakar ve kâfir: "Ah! Keşke ben toprak olaydım!" der.

79- NÂZİÂT SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 46 âyettir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1, 2, 3, 4, 5- *(Kâfirlerin ruhlarını)* şiddetle söküp çıkaranlara *(nâziât'a)*, *(Mü'minlerin ruhlarını yavaş yavaş)* kolaylıkla çekip alanlara,[1] *(emrolundukları şeye sür'atle)* yüzüp gidenlere, sonra yarışıp geçenlere, sonra işleri düzenleyenlere *(bütün bu vazîfeleri yapan meleklere)* yemîn olsun *(ki, öldükten sonra mutlakā diriltileceksiniz!)*

6- O gün o sarsıntı *(Sûr'a ilk üfürülüş)*, sarsacak!

7- Onu, arkadan gelen *(ikinci üfürülüş)* ta'kîb edecek!

8- O gün *(dehşetten)* kalbler şiddetle çarpıcıdır!

9- Gözleri *(korkudan)*, zelîl *(yere bakar)* bir hâldedir!

10- Diyorlar ki: "Şübhesiz biz, gerçekten *(öldükten sonra yine)* eski hâle döndürülecek kimseler miyiz?"

11- "Çürümüş kemikler hâline geldiğimiz zaman mı?"

12- "O takdirde bu, hüsranlı bir dönüştür!" dediler.

13- Hâlbuki o *(dönüş)*, ancak tek bir haykırıştan *(Sûr'a ikinci üfürüşten)* ibârettir.

14- Bir de bakarsın ki onlar *(dirilmiş olarak)* meydanda *(mahşer yerinde)* olan kimselerdir!

15- *(Ey Resûlüm!)* Mûsâ'nın haberi sana geldi mi?

16, 17- Hani Rabbi ona, mukaddes vâdi olan Tuvâ'da nidâ buyurmuştu: "Fir'avun'a git; çünki o çok azdı!"

18, 19- "Bu yüzden *(ona)* de ki: 'Senin *(şirk ve isyan kirlerinden)* temizlenmeye *(meylin)* var mı? Seni Rabbine *(giden yola)* irşâd edeyim de böylece *(O'nu tanıyasın ve O'ndan)* korkasın!' "

20, 21, 22, 23- Bunun üzerine *(Mûsâ gitti ve)* ona en büyük mu'cizeyi gösterdi. Fakat *(o, Mûsâ'yı)* yalanladı ve *(Allah'a)* isyân etti. Sonra *(fesad peşinde)* koşarak *(îmandan)* yüz çevirdi. Derken *(sihirbazlarını ve ordusunu)* toplayıp *(onlara)* seslendi.

24- Ve *(onlara)*: "Ben sizin en yüce rabbinizim!" dedi.

25, 26- Allah da onu, âhiretin ve dünyanın *(ibret verici)* azâbıyla yakalayıverdi! Şübhesiz ki bunda, *(Allah'dan)* korkan kimseler için gerçekten bir ibret vardır.

27- *(Ey âhiret hayatını inkâr edenler!)* Siz mi yaratılışça daha zorsunuz, yoksa gök mü? Onu *(Allah)* binâ etti.

28- Onun boyunu yükseltip, böylece onu düzenledi!

29, 30- Hem gecesini kararttı; hem kuşluğunu *(sabahın ışığını)* açığa çıkardı! Bundan sonra da yeri döşedi!

31, 32, 33- Size ve hayvanlarınıza bir fayda olmak üzere, ondan *(yeryüzünün)* suyunu ve otlağını çıkardı ve dağlar ki onları yerleştirdi!

34, 35, 36- Fakat o en büyük felâket *(kıyâmet)* geldiği zaman! O gün insan, *(hayâtı boyunca)* neye koşmakta olduğunu iyice anlar. Ve gören *(her bir)* kimse için Cehennem ortaya çıkarılır!

37, 38, 39- Artık kim azgınlık etmiş ve dünya hayâtını *(âhirete)* tercîh etmişse, artık şübhesiz *(o kimse için)* varılacak olan yer, ancak Cehennemdir!

40, 41- Kim de *(kıyâmet günü)* Rabbisinin makāmından *(huzûrunda durmaktan)* korkmuş ve nefsi*(ni)*, *(kötü)* arzulardan men' etmişse, artık şübhesiz *(o kimse için)* varılacak olan yer, ancak Cennettir!

42, 43, 44, 45- Sana, "Vukūa gelmesi ne zaman?" diye kıyâmetten soruyorlar! Onu anlatmaktan *(vaktinden haber vermekten)* yana, sende ne *(bilgi)* var? Onun nihâyeti *(son ilmi)* ancak Rabbine âiddir. Sen ancak ondan korkan *(Müslüman)*ları korkutucusun!

46- Onu görecekleri gün, sanki onlar *(dünyada)* bir akşam veya onun kuşluk vaktinden başka kalmamış gibidirler!

هَلْ اَتٰيكَ حَدِيثُ مُوسٰى ۝١٥ اِذْ نَادٰيهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ۝١٦ اِذْهَبْ

sana geldi mi / haberi / Mûsâ'nın / o vakit / ona nidâ etmişti / Rabbi / vâdide / mukaddes / Tuvâ'da / git

اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ طَغٰى ۝١٧ فَقُلْ هَلْ لَكَ اِلٰٓى اَنْ تَزَكّٰى ۝١٨ وَاَهْدِيَكَ اِلٰى

Fir'avun'a / şübhesiz o / çok azdı / ve de ki / senin var mı / temizlenmene (bir meylin) / ve / seni irşâd etmeme

رَبِّكَ فَتَخْشٰى ۝١٩ فَاَرٰيهُ الْاٰيَةَ الْكُبْرٰى ۝٢٠ فَكَذَّبَ وَعَصٰى ۝٢١ ثُمَّ اَدْبَرَ

Rabbine / böylece korkarsın / ve ona gösterdi / mu'cizeyi / en büyük / fakat yalanladı / ve / isyân etti / sonra / sırt döndü

يَسْعٰى ۝٢٢ فَحَشَرَ فَنَادٰى ۝٢٣ فَقَالَ اَنَا رَبُّكُمُ الْاَعْلٰى ۝٢٤ فَاَخَذَهُ

koşuyor / derken topladı / ve seslendi / sonra dedi / ben / sizin rabbinizim / en yüce / onu yakaladı

اللّٰهُ نَكَالَ الْاٰخِرَةِ وَالْاُولٰى ۝٢٥ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِمَنْ يَخْشٰى

Allah / azâbıyla / âhiretin / ve / ilkin (dünyanın) / şübhesiz / bunda var / elbet bir ibret / o kimse için ki / korkar

۝٢٦ ءَاَنْتُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمِ السَّمَٓاءُ بَنٰيهَا ۝٢٧ رَفَعَ سَمْكَهَا

siz mi / daha zorsunuz / yaratılışça / yoksa / gök mü / onu binâ etti / yükseltti / yüksekliğini

فَسَوّٰيهَا ۝٢٨ وَاَغْطَشَ لَيْلَهَا وَاَخْرَجَ ضُحٰيهَا ۝٢٩ وَالْاَرْضَ بَعْدَ ذٰلِكَ

sonra onu düzenledi / ve / kararttı / gecesini / ve / çıkardı / kuşluğunu / ve / yer ki / sonra / bundan

دَحٰيهَا ۝٣٠ اَخْرَجَ مِنْهَا مَٓاءَهَا وَمَرْعٰيهَا ۝٣١ وَالْجِبَالَ اَرْسٰيهَا ۝٣٢

onu döşedi / çıkardı / ondan / suyunu / ve / otlağını / ve / dağlar ki / onları sâbitleştirdi

مَتَاعًا لَكُمْ وَلِاَنْعَامِكُمْ ۝٣٣ فَاِذَا جَٓاءَتِ الطَّٓامَّةُ الْكُبْرٰى ۝٣٤

bir fayda olarak / size / ve / hayvanlarınıza / fakat o vakit ki / geldi / o felâket / en büyük

يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْاِنْسَانُ مَا سَعٰى ۝٣٥ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرٰى

o gün ki / hatırlar / insan / o şeyi ki / koştu / ve / ortaya çıkarıldı / cehennem / o kimse için ki / görüyor

۝٣٦ فَاَمَّا مَنْ طَغٰى ۝٣٧ وَاٰثَرَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ۝٣٨ فَاِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ

işte ama / kim / azgınlık etmişse / ve / tercîh etmişse / hayatını / dünya / artık şübhesiz / cehennem / odur

الْمَأْوٰى ۝٣٩ وَاَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوٰى ۝٤٠

barınak / ve / ama / kim / korkmuşsa / makāmından / Rabbisinin / ve / men' etmişse / nefsi / arzudan

فَاِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوٰى ۝٤١ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ اَيَّانَ مُرْسٰيهَا

artık şübhesiz / cennet / odur / barınak / sana soruyorlar / o saatten / ne zaman / onun isbâtı

۝٤٢ فِيمَ اَنْتَ مِنْ ذِكْرٰيهَا ۝٤٣ اِلٰى رَبِّكَ مُنْتَهٰيهَا ۝٤٤ اِنَّمَٓا اَنْتَ مُنْذِرُ مَنْ

hangi şeyde / sen / onu anmaktan / Rabbine âiddir / onun nihâyeti / ancak / sen / korkutucusun / o kimseyi ki

يَخْشٰيهَا ۝٤٥ كَاَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُٓوا اِلَّا عَشِيَّةً اَوْ ضُحٰيهَا ۝٤٦

ondan korkar / sanki onlar / o gün ki / onu görürler / kalmamışlar / ancak / bir akşam / veya / onun kuşluğunda

سُورَةُ عَبَسَ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ اثْنَتَانِ وَاَرْبَعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

ismiyle – Allah'ın – Rahmân – Rahîm

عَبَسَ وَتَوَلّٰىٓ ١ اَنْ جَٓاءَهُ الْاَعْمٰى ٢ وَمَا يُدْر۪يكَ لَعَلَّهُ يَزَّكّٰىٓ

yüzünü ekşitti – ve – yüz çevirdi – diye – kendisine geldi – o a'mâ – ve – sana ne bildiriyor – belki o – temizlenecek

٣ اَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرٰى ٤ اَمَّا مَنِ اسْتَغْنٰى ٥ فَاَنْتَ لَهُ

veya – nasîhat alacak – ve ona fayda verecek – nasîhat – ama – o kimse ki – ihtiyaç duymadı – işte sen – ona

تَصَدّٰى ٦ وَمَا عَلَيْكَ اَلَّا يَزَّكّٰى ٧ وَاَمَّا مَنْ جَٓاءَكَ يَسْعٰى ٨ وَهُوَ

yöneliyorsun – ve – senin aleyhine değil – temizlenmemesi – ve – ama – o kimse ki – sana geldi – koşuyor – o iken

يَخْشٰى ٩ فَاَنْتَ عَنْهُ تَلَهّٰى ١٠ كَلَّٓا اِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ١١ فَمَنْ شَٓاءَ

korkar – buna rağmen sen – onunla – meşgul oluyorsun – hayır – şübhesiz onlar – bir nasîhattir – artık kim – istemişse

ذَكَرَهُ ١٢ ف۪ي صُحُفٍ مُكَرَّمَةٍ ١٣ مَرْفُوعَةٍ مُطَهَّرَةٍ ١٤ بِاَيْد۪ي سَفَرَةٍ

ondan nasîhat almıştır – sahîfelerdedir – şerefli kılınmış – yükseltilmiş – tertemiz edilmiş – elleriyle – yazıcıların

١٥ كِرَامٍ بَرَرَةٍ ١٦ قُتِلَ الْاِنْسَانُ مَٓا اَكْفَرَهُ ١٧ مِنْ اَيِّ شَيْءٍ

değerliler – itâatkârlar – kahrolası – insan – ne nankördür o – hangi şeyden

خَلَقَهُ ١٨ مِنْ نُطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ ١٩ ثُمَّ السَّب۪يلَ يَسَّرَهُ

onu yarattı – bir nutfeden – onu yarattı – ve onu takdîr etti – sonra – yolu – ona kolaylaştırdı

٢٠ ثُمَّ اَمَاتَهُ فَاَقْبَرَهُ ٢١ ثُمَّ اِذَا شَٓاءَ اَنْشَرَهُ ٢٢ كَلَّا لَمَّا

sonra – onu öldürdü – onu kabre koydurdu – sonra – o vakit ki – diledi – onu diriltti – hayır

يَقْضِ مَٓا اَمَرَهُ ٢٣ فَلْيَنْظُرِ الْاِنْسَانُ اِلٰى طَعَامِه۪ٓ ٢٤ اَنَّا صَبَبْنَا الْمَٓاءَ

yerine getirmedi – o şeyi ki – ona emretti – şimdi baksın – o insan – yiyeceğine – şübhesiz biz – döktük – suyu

صَبًّا ٢٥ ثُمَّ شَقَقْنَا الْاَرْضَ شَقًّا ٢٦ فَاَنْبَتْنَا ف۪يهَا حَبًّا ٢٧ وَعِنَبًا

bir döküş ile – sonra – yardık – yeri – bir yarışla – böylece bitirdik – orada – dâne – ve – üzüm

وَقَضْبًا ٢٨ وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ٢٩ وَحَدَٓائِقَ غُلْبًا ٣٠ وَفَاكِهَةً

ve – yonca – ve – zeytin – ve – hurma – ve – bahçeler – iri sık ağaçlılar – ve – meyveler

وَاَبًّا ٣١ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِاَنْعَامِكُمْ ٣٢ فَاِذَا جَٓاءَتِ الصَّٓاخَّةُ ٣٣

ve – çayırlar – bir fayda olarak – size – ve – hayvanlarınıza – derken o zaman ki – geldi – o şiddetli gürültü

80- ABESE SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 42 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1, 2- Kendisine a'mâ bir kimse geldi diye *(peygamber)* yüzünü ekşitti ve döndü.

3, 4- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Hâlbuki sana ne bildiriyor ki, belki o *(günahlardan)* temizlenecekti veya nasîhat alacak da bu nasîhat kendisine fayda verecekti!

5, 6- *(Servetinin gurûruyla)* kendisini *(îmâna)* muhtaç görmeyen kimseye gelince, işte sen *(îmâna gelir de İslâma kuvvet verir mi diye)* ona yöneliyorsun!

7- Hâlbuki *(onun kendi gurûruyla)* temizlenmemesinden senin üzerine bir şey yoktur!

8, 9, 10, 11- Fakat koşarak ve *(Allah'dan)* korkarak o sana gelen kimseye gelince, sen onu bırakıp *(îmâna gelmeyecek başkasıyla)* oyalanıyorsun. Hayır *(böyle yapma)*! Çünki bunlar *(bu âyetler)*, bir nasîhattir.

12- Artık dileyen ondan nasîhat alır.

13, 14- *(O Kur'an, Levh-i Mahfûz'da)* şerefli kılınmış, *(semâda)* yükseltilmiş tertemiz sahîfelerdedir.

15, 16, 17- Değerli ve itâatkâr yazıcı *(melek)*lerin elleriyle *(yazılmış)*tır. Kahrolası *(o münkir)* insan, ne nankördür!

18, 19- *(Allah)* onu hangi şeyden yarattı? Bir nutfeden *(hakir bir sudan süzülmüş hulâsadan)*! Onu yarattı da ona *(bir hayat)* takdîr etti.

20- Sonra *(ana karnından çıkma)* yolu*(nu)* ona kolaylaştırdı!

21- Sonra onu öldürdü de, kabre koydurdu!

22- Sonra dilediği zaman, onu *(tekrar)* diriltir!

23- Hayır! *(İnsan, Rabbinin)* kendisine emrettiğini *(tam olarak)* yerine getirmedi!

24- Şimdi o insan, yiyeceğine *(bir)* baksın!

25- Şübhesiz ki biz, suyu *(buluttan)* bol bol döktük.

26- Sonra yeri *(bitki ile)* güzelce yardık.

27, 28, 29, 30, 31, 32- Böylece orada size ve hayvanlarınıza bir fayda olmak üzere, ekinler, üzüm bağları, yoncalar, zeytinlikler, hurmalıklar, iri ve sık ağaçlı bahçeler, meyveler ve çayırlar bitirdik.(1)

33- Derken *(kulakları sağır eden)* o şiddetli gürültü *(Sûr'a ikinci üfürülüş)* geldiği zaman!

34, 35, 36- O gün kişi, kardeşinden, anasından, babasından, eşinden ve oğullarından kaçar!

37- O gün onlardan her bir kişinin, kendine yetecek bir işi vardır!

38, 39- O gün öyle yüzler vardır ki, parlaktır, güleçtir, sevinçlidir!

40, 41- Yine o gün birtakım yüzler *(de)* vardır ki, üzerleri tozludur, onları bir karanlık *(nursuzluk)* kaplar!

42- İşte onlar, kâfirlerin, fâcirlerin *(hakka isyân edenlerin)* ta kendileridir.

81- TEKVÎR SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 29 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Güneş, **tekvîr** edildiği *(dürüldüğü, nûru nârından ayrıldığı, ışığı giderildiği)* zaman!

2- Ve yıldızlar, *(karartılarak)* döküldüğü zaman!

3- Ve dağlar, yürütüldüğü zaman!

4- Ve yüklü develer, başıboş bırakıldığı zaman!

5- Vahşi hayvanlar, bir araya toplandığı zaman!

6- Denizler, tutuşturulduğu zaman!

7- Nefisler, birleştirildiği *(ruhlar, bedenlerle bir araya getirildiği)* zaman!

8, 9- Diri diri toprağa gömülen kıza, hangi günahtan dolayı öldürüldüğü sorulduğu zaman!

10- Sayfalar *(amel defterleri)*, açıldığı zaman!

11- Gökyüzü, *(yerinden sökülüp)* koparıldığı zaman!

12- Cehennem, iyice alevlendirildiği zaman!

13- Cennet, yaklaştırıldığı zaman!

14- Her nefis, *(hayır ve şer)* ne hazırlamış olduğunu bilecektir!

15, 16, 17- Artık yemîn ederim, *(yörüngesini tamamlayıp)* geri dönen o yıldızlara; o akıp akıp *(gün ışıdığında)* gizlenenlere![1] Kararmaya başladığı zaman, geceye!

18- Nefes aldığı *(ağarmaya yüz tuttuğu)* vakit, sabaha!

19, 20- Şübhesiz o *(Kur'ân)*, elbette çok şerefli bir elçinin *(Cebrâîl'in, vahiyden ibâret)* sözüdür! *(O elçi)* pek kuvvetlidir; arşın sâhibi *(Allah'ın)* katında çok i'tibarlıdır.

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ اَخ۪يهِۙ ﴿٣٤﴾ وَاُمِّه۪ وَاَب۪يهِۙ ﴿٣٥﴾ وَصَاحِبَتِه۪ وَبَن۪يهِۜ ﴿٣٦﴾

oğullarından – ve – eşinden – ve – babasından – ve – anasından – ve – kardeşinden – kişi – kaçar – o gün

لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْن۪يهِۜ ﴿٣٧﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ

o gün – nice yüzler – kendine yeter – bir hâl ki – o gün – onlardan – kişinin – her biri için var

مُسْفِرَةٌۙ ﴿٣٨﴾ ضَاحِكَةٌ مُسْتَبْشِرَةٌۚ ﴿٣٩﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا

üzerleri – o gün – nice yüzler – ve – sevinçlidir – güleçtir – parlaktır

غَبَرَةٌۙ ﴿٤٠﴾ تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌۜ ﴿٤١﴾ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْكَفَرَةُ الْفَجَرَةُ ﴿٤٢﴾

isyankârlar – kâfirler – kendileridir – işte onlar – bir karanlık – onları kaplar – tozludur

سُورَةُ التَّكْو۪يرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm – Rahmân – Allah'ın – ismiyle

اِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْۙ ﴿١﴾ وَاِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْۙ ﴿٢﴾ وَاِذَا الْجِبَالُ

dağlar – o vakit ki – ve – döküldü – yıldızlar – o vakit ki – ve – dürüldü – güneş – o vakit ki

سُيِّرَتْۙ ﴿٣﴾ وَاِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْۙ ﴿٤﴾ وَاِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْۙ ﴿٥﴾

toplandı – vahşi hayvanlar – o vakit ki – ve – başıboş bırakıldı – on aylık gebe develer – o vakit ki – ve – yürütüldü

وَاِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْۙ ﴿٦﴾ وَاِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْۙ ﴿٧﴾ وَاِذَا الْمَوْؤُ۫دَةُ

diri diri gömülen kıza – o vakit ki – ve – çiftlendi – nefisler – o vakit ki – ve – tutuşturuldu – denizler – o vakit ki – ve

سُئِلَتْۙ ﴿٨﴾ بِاَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْۚ ﴿٩﴾ وَاِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْۙ ﴿١٠﴾

açıldı – sayfalar – o vakit ki – ve – öldürüldü – günahın – hangisi ile – soruldu

وَاِذَا السَّمَٓاءُ كُشِطَتْۙ ﴿١١﴾ وَاِذَا الْجَح۪يمُ سُعِّرَتْۙ ﴿١٢﴾ وَاِذَا الْجَنَّةُ

cennet – o vakit ki – ve – iyice alevlendirildi – cehennem – o vakit ki – ve – sıyrıldı – gökyüzü – o vakit ki – ve

اُزْلِفَتْۙ ﴿١٣﴾ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَٓا اَحْضَرَتْۜ ﴿١٤﴾ فَلَٓا اُقْسِمُ بِالْخُنَّسِۙ ﴿١٥﴾

geri dönenlere – artık yemîn ederim – hazırladı – o şeyi ki – her nefis – bildi – yaklaştırıldı

الْجَوَارِ الْكُنَّسِۙ ﴿١٦﴾ وَالَّيْلِ اِذَا عَسْعَسَۙ ﴿١٧﴾ وَالصُّبْحِ اِذَا تَنَفَّسَۙ

nefes aldı – o vakit ki – sabaha – ve – (kararmaya) yöneldi – o vakit ki – geceye – ve – gizlenenlere – akanlara

اِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَر۪يمٍۙ ﴿١٩﴾ ذ۪ي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَك۪ينٍۙ ﴿٢٠﴾ ﴿١٨﴾

çok i'tibarlıdır – Arş'ın sahibi – katında – kuvvet sahibidir – çok şerefli – bir elçinin – elbette sözüdür – şübhesiz o

مُطَاعٍ ثَمَّ اَمِينٍ ﴿٢١﴾ وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ رَاٰهُ بِالْاُفُقِ الْمُبِينِ

apaçık · ufukta · onu gördü · and olsun · ve · bir mecnun · arkadaşınız değildir · ve · çok güvenilen · orada · itâat edilendir

﴿٢٣﴾ وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ﴿٢٤﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿٢٥﴾

kovulmuş · şeytanın · sözü · o değildir · ve · cimri · gayb hakkında · o değildir · ve

فَاَيْنَ تَذْهَبُونَ ﴿٢٦﴾ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٢٧﴾ لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ

sizden · istedi · o kimse için ki · âlemler için · bir nasîhat · ancak · o değildir · gidiyorsunuz · o hâlde nereye

اَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿٢٨﴾ وَمَا تَشَاؤُنَ اِلَّا اَنْ يَشَاءَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾

âlemlerin · Rabbi · Allahın · dilemesiyle · ancak · siz dileyemezsiniz · ve · dosdoğru olmasını

سُورَةُ الْاِنْفِطَارِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعَ عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm · Rahmân · Allah'ın · ismiyle

اِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ﴿١﴾ وَاِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ﴿٢﴾ وَاِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ﴿٣﴾

(birbirine) akıtıldı · denizler · o vakit ki · ve · dökülüp saçıldı · yıldızlar · o vakit ki · ve · yarıldı · gök · o vakit ki

وَاِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ﴿٤﴾ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ وَاَخَّرَتْ ﴿٥﴾ يَا اَيُّهَا

ey · geri bıraktı · ve · öne sürdü · o şeyi ki · her nefis · bildi · deşildi · kabirler · o vakit ki · ve

الْاِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴿٦﴾ اَلَّذِي خَلَقَكَ فَسَوّٰيكَ فَعَدَلَكَ

seni ölçülü kıldı · ve seni düzgün yaptı · seni yarattı · o ki · çok cömert · Rabbine karşı · seni ne aldattı · insan

﴿٧﴾ فِي اَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾ كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالدِّينِ ﴿٩﴾ وَاِنَّ

şübhesiz · ve · dîni · yalanlıyorsunuz · bil'akis · hayır · seni terkîb etti · diledi · o şeyin ki · sûretin · hangisinde

عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾ كِرَامًا كَاتِبِينَ ﴿١١﴾ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾ اِنَّ

şübhesiz · yapıyorsunuz · o şeyi · bilirler · yazıcılar · şerefliler · elbet muhâfaza ediciler · üzerinizde var

الْاَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿١٣﴾ وَاِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ﴿١٤﴾ يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٥﴾ وَمَا

değil · ve · dîn · günü · oraya girerler · elbet büyük bir ateş içindedir · günahkârlar · şübhesiz · ve · elbet bir ni'met içindedir · iyiler

هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ﴿١٦﴾ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٧﴾ ثُمَّ مَا اَدْرٰيكَ مَا

nedir · sana ne bildirdi · sonra · dîn · günü · nedir · sana ne bildirdi · ve · kaybolacak kimseler · oradan · onlar

يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٨﴾ يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْـًٔا وَالْاَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلّٰهِ ﴿١٩﴾

Allahındır · o gün · emir · ve · bir şeye · bir kimse için · bir kimse · mâlik olamaz · o gün ki · dîn · günü

21- *(O Cibrîl,)* orada *(melekler tarafından kendisine)* itâat edilendir; *(vahiy husûsunda)* çok güvenilendir!

22, 23, 24- Arkadaşınız *(Muhammed)* ise mecnun değildir! And olsun, onu *(Cebrâîl'i)* apaçık, ufukta gördü. Ve o, gayb hakkında cimri değildir *(vahyi aynen tebliğ eder)*!

25- O *(Kur'ân)* da, kovulmuş şeytanın sözü değildir!

26- O hâlde *(ondan yüz çevirip)* nereye gidiyorsunuz?

27, 28, 29- O, ancak âlemler için, *(ve)* içinizden dosdoğru olmak isteyenler için bir nasîhattir! Fakat, âlemlerin Rabbi olan Allah dilemedikçe, siz dileyemezsiniz!

82- İNFİTÂR SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 19 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1, 2, 3, 4- Gök, **infitâr** ettiği *(yarıldığı)* zaman![1] Yıldızlar, *(dökülüp)* saçıldığı zaman! Denizler, *(birbirine)* açıldığı *(ve yeryüzü düzlenerek hepsi bir deniz olduğu)* zaman! Kabirler, alt üst edildiği *(ölüler diriltilip çıkarıldığı)* zaman!

5- *(O gün)* her nefis, neyi *(yapıp)* öne sürdüğünü ve *(neyi yapmayıp)* geri bıraktığını bilir!

6- Ey insan! O Kerîm *(çok cömert olan)* Rabbine karşı seni aldatan nedir?

7- O ki, seni yarattı da seni düzgün *(yaratılışlı ve a'zâları tam bir insan)* yaptı; nihâyet seni ölçülü *(ve dengeli)* kıldı.

8- Seni dilediği herhangi bir sûrette terkîb etti.

9- Hayır! Aksine *(siz)*, dîni *(hesab gününde amellere verilecek cezâyı)* yalanlıyorsunuz.

10- Hem şübhesiz üzerinizde, elbette *(amellerinizi)* muhâfaza edici *(melek)*ler vardır.

11- Kirâmen kâtibîn *(şerefli yazıcılar)*!

12- Her ne yaparsanız bilirler!

13- Şübhesiz ki ebrâr, *(güzel amel sâhibi, içi dışı tertemiz hayırlı insanlar)* ni'met içinde *(Naîm Cennetinde)*dirler!

14, 15- Şübhesiz günahkârlar da, yakıcı ateş içinde *(Cehennemde)*dirler! Dîn *(hesab)* günü oraya girerler!

16- Onlar oradan *(çıkıp)* kaybolacak kimseler de değildir!

17, 18, 19- *(Ey Resûlüm!)* Dîn *(hesab)* gününün ne olduğunu sana ne bildirdi? Sonra, dîn *(hesab)* gününün ne olduğunu sana ne bildirdi? O gün kimse, kimse nâmına bir şeye mâlik olamaz! Ve o gün emir ancak Allah'ındır!

83- MUTAFFİFÎN SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 36 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1, 2, 3- **Mutaffifîn**'in *(ölçü ve tartıda hîle yapanların)* vay hâline! Onlar ki, insanlardan ölçerek *(bir şey)* aldıkları zaman, tam alırlar. Fakat onlara *(bir şey vermek üzere)* ölçtükleri veya onlara tarttıkları zaman eksik verirler.

4, 5, 6- Onlar, gerçekten kendilerinin, *(dehşeti pek)* büyük bir gün için yeniden diriltilecek kimseler olduklarını sanmıyor*(lar)* mı? O gün insanlar, âlemlerin Rabbi*(ne hesab vermek)* için *(kabirlerinden)* kalkacaktır!

7- Hayır! *(Hîle yapmayın, âhiretten gaflet etmeyin!)* Çünki günahkârların *(amel)* defteri elbette Siccîn'dedir!

8- Artık Siccîn'in ne olduğunu, sana ne bildirdi?

9, 10- *(O, içinde isyankârların amelleri)* yazılmış *(olan)* bir kitabdır. Yalanlayanların o gün vay hâline!

11- Onlar ki, dîn *(hesab)* gününü yalanlarlar.

12, 13- Hâlbuki onu, her haddi aşan, günâha düşkün kimseden başkası yalanlamaz. Ona âyetlerimiz okunduğu zaman: "Evvelkilerin masalları!" der.

14- Hayır! Bil'akis kazanmakta oldukları şeyler *(günahlar)*, kalblerinin üzerine pas bağlamıştır.(1)

15, 16- Hayır! Şübhesiz onlar, o gün Rablerinden gerçekten perdelenmiş olan kimselerdir *(O'nu göremezler)*! Sonra muhakkak ki onlar, elbet Cehenneme gireceklerdir!

17- Sonra da *(onlara)*: "İşte kendisini yalanlamakta olduğunuz *(azab)*, budur!" denilecektir.

18, 19, 20- Hayır! Şübhe yok ki ebrârın *(özü sözü tertemiz, hayırlı insanların amel)* defteri, elbette İlliyyîn'dedir. Artık İlliyyîn'in ne olduğunu, sana ne bildirdi? *(O, içinde sâlih insanların amelleri)* yazılmış *(pek şerefli)* bir kitabdır.

21- Mukarrabîn *(denilen, Allah'a yakın kılınmış melekler)* ona şâhid olur.

22, 23, 24- Muhakkak ki ebrâr *(içi dışı bir olan sâlih kullar)*, elbette *(Cennette)* ni'met içindedirler! Tahtlar üzerinde *(kendilerine verilen ni'metleri)* seyrederler! Yüzlerinde, ni'metlenmiş olmanın *(sevinç ve)* parıltısını tanırsın!

25- Onlara mühürlü hâlis bir şarabdan içirilir!

26- Ki onun sonu misktir *(içtikten sonra misk kokusu gelir)*! İşte, *(nefis şeyleri zevk edip)* yarış*(arak rağbet göster)*enler, o hâlde ancak bunda yarışsınlar!

سُورَةُ الْمُطَفِّف۪ينَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتٌّ وَثَلٰثُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm | Rahmân | Allah'ın | ismiyle

حزب ٢

وَيْلٌ لِلْمُطَفِّف۪ينَۙ ﴿١﴾ اَلَّذ۪ينَ اِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَۘ ﴿٢﴾

tam alırlar | insanlardan | ölçerek aldılar | o vakit ki | onlar ki | ölçü ve tartıyı eksik yapanlara | vay

وَاِذَا كَالُوهُمْ اَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَۜ ﴿٣﴾ اَلَا يَظُنُّ اُو۬لٰٓئِكَ اَنَّهُمْ

şübhesiz onlar | işte onlar | sanmıyor mu | eksiltirler | onlara tarttılar | veya | onlara ölçtüler | o vakit ki | ve

مَبْعُوثُونَۙ ﴿٤﴾ لِيَوْمٍ عَظ۪يمٍۙ ﴿٥﴾ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَم۪ينَۜ ﴿٦﴾ كَلَّٓا

hayır | âlemlerin | Rabbi için | insanlar | kalkacaktır | o gün | büyük | bir gün için | diriltilecek kimselerdir

اِنَّ كِتَابَ الْفُجَّارِ لَف۪ي سِجّ۪ينٍۜ ﴿٧﴾ وَمَٓا اَدْرٰيكَ مَا سِجّ۪ينٌۜ ﴿٨﴾ كِتَابٌ مَرْقُومٌۜ ﴿٩﴾

sağlamca yazılmış | bir kitabdır | Siccîn | nedir | sana ne bildirdi | ve | elbette Siccîn'dedir | günahkârların | kitabı | şübhesiz

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّب۪ينَۙ ﴿١٠﴾ اَلَّذ۪ينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدّ۪ينِۜ ﴿١١﴾ وَمَا يُكَذِّبُ بِه۪ٓ

onu | yalanlamaz | ve | dîn | gününü | yalanlarlar | onlar ki | yalanlayanlara | o gün | vay

اِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ اَث۪يمٍۙ ﴿١٢﴾ اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِ اٰيَاتُنَا قَالَ اَسَاط۪يرُ الْاَوَّل۪ينَۜ ﴿١٣﴾ كَلَّا

hayır | evvelkilerin | masalları | dedi | âyetlerimiz | ona | okunur | o vakit ki | çok günahkâr | haddi aşan | her | ancak

بَلْ رَانَ عَلٰى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ كَلَّٓا اِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَۜ ﴿١٥﴾

elbet perdelenmişlerdir | o gün | Rablerinden | şübhesiz onlar | hayır | kazanıyorlar | idiler | o şeyler ki | kalblerinin üzerine | pas bağladı | bil'akis

ثُمَّ اِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَح۪يمِۜ ﴿١٦﴾ ثُمَّ يُقَالُ هٰذَا الَّذ۪ي كُنْتُمْ بِه۪ تُكَذِّبُونَۜ ﴿١٧﴾ كَلَّٓا

hayır | yalanlıyorsunuz | onu | idiniz | o şey ki | bu | denilir | sonra | büyük ateşe | gireceklerdir | şübhesiz onlar | sonra

اِنَّ كِتَابَ الْاَبْرَارِ لَف۪ي عِلِّيّ۪ينَۜ ﴿١٨﴾ وَمَٓا اَدْرٰيكَ مَا عِلِّيُّونَۜ ﴿١٩﴾ كِتَابٌ مَرْقُومٌۙ ﴿٢٠﴾

sağlamca yazılmış | bir kitabdır | İlliyyîn | nedir | sana ne bildirdi | ve | elbette İlliyyîn'dedir | iyilerin | kitabı | şübhesiz

يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَۜ ﴿٢١﴾ اِنَّ الْاَبْرَارَ لَف۪ي نَع۪يمٍۙ ﴿٢٢﴾ عَلَى الْاَرَٓائِكِ يَنْظُرُونَۙ

bakarlar | tahtlar | üzerinde | elbette ni'met içindedir | iyiler | şübhesiz | yakın kılınanlar | ona şâhid olur

﴿٢٣﴾ تَعْرِفُ ف۪ي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّع۪يمِۚ ﴿٢٤﴾ يُسْقَوْنَ مِنْ رَح۪يقٍ

hâlis bir şarabdan | içirilirler | o ni'metin | parıltısını | yüzlerinde | tanırsın

مَخْتُومٍۙ ﴿٢٥﴾ خِتَامُهُ مِسْكٌۜ وَف۪ي ذٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَۜ ﴿٢٦﴾

yarışanlar | o hâlde yarışsın | bunda | ve | misktir | onun sonu | mühürlü

وَمِزَاجُهُ مِنْ تَسْنِيمٍ ﴿٢٧﴾ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾ اِنَّ الَّذِينَ

ve | katkısı | Tesnîm'dendir | bir pınardır ki | içer | ondan | yakın kılınanlar | şübhesiz | o kimseler ki

اَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ اٰمَنُوا يَضْحَكُونَ ﴿٢٩﴾ وَاِذَا مَرُّوا بِهِمْ

suç işlediler | idiler | o kimselerden ki | îmân ettiler | gülerler | ve | o vakit ki | uğradılar | onlara

يَتَغَامَزُونَ ﴿٣٠﴾ وَاِذَا انْقَلَبُوا اِلٰى اَهْلِهِمُ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ﴿٣١﴾

birbirlerine kaş göz işâreti yaparlar | ve | o vakit ki | döndüler | âilelerine | döndüler | zevk duyanlar olarak

وَاِذَا رَاَوْهُمْ قَالُوا اِنَّ هٰؤُلَاۤءِ لَضَاۤلُّونَ ﴿٣٢﴾ وَمَاۤ اُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ

ve | o vakit ki | onları gördüler | dediler | şübhesiz | bunlar | elbette sapıtanlardır | halbuki gönderilmediler | üzerlerine

حَافِظِينَ ﴿٣٣﴾ فَالْيَوْمَ الَّذِينَ اٰمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾ عَلَى

muhâfızlar olarak | işte bugün | o kimseler ki | îmân ettiler | kâfirlerden | gülerler | üzerinde

الْاَرَاۤئِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٣٥﴾ هَلْ ثُوِّبَ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

tahtlar | seyredecekler | cezâlandırıldı mı | kâfirler | o şeylerle ki | idiler | yapıyorlar

سُورَةُ الْاِنْشِقَاقِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسٌ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

ismiyle | Allah'ın | Rahmân | Rahîm

اِذَا السَّمَاۤءُ انْشَقَّتْ ﴿١﴾ وَاَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٢﴾ وَاِذَا الْاَرْضُ

o vakit ki | gök | yarıldı | ve | kulak verdi | Rabbine | ve | lâyık kılındı | ve | o vakit ki | yer

مُدَّتْ ﴿٣﴾ وَاَلْقَتْ مَا ف۪يهَا وَتَخَلَّتْ ﴿٤﴾ وَاَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٥﴾

uzatıldı | ve | attı | o şeyleri ki | içindedir | ve | boşaldı | ve | kulak verdi | Rabbine | ve | lâyık kılındı

يَاۤ اَيُّهَا الْاِنْسَانُ اِنَّكَ كَادِحٌ اِلٰى رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاق۪يهِ ﴿٦﴾ فَاَمَّا

ey | insan | şübhesiz sen | çabalayansın | Rabbine | bir çabalamakla | nihâyet onunla karşılaşansın | işte ama

مَنْ اُو۫تِيَ كِتَابَهُ بِيَم۪ينِه۪ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَس۪يرًا ﴿٨﴾ وَيَنْقَلِبُ

o kimse ki | verildi | kitabı | sağ eline | artık ileride | hesâba çekilecek | bir hesabla | kolay | ve | dönecek

اِلٰۤى اَهْلِه۪ مَسْرُورًا ﴿٩﴾ وَاَمَّا مَنْ اُو۫تِيَ كِتَابَهُ وَرَاۤءَ ظَهْرِه۪ ﴿١٠﴾ فَسَوْفَ

âilesine | sevinçli olarak | ve | ama | o kimse ki | verildi | kitabı | arkasından | sırtının | artık ileride

يَدْعُوا ثُبُورًا ﴿١١﴾ وَيَصْلٰى سَع۪يرًا ﴿١٢﴾ اِنَّهُ كَانَ ف۪ۤي اَهْلِه۪ مَسْرُورًا ﴿١٣﴾

çağıracak | helâki | ve | girecek | alevli ateşe | şübhesiz o | idi | içinde | âilesi | sevinçli

27- Ve onun *(o hâlis şarabın)* katkısı "Tesnîm"dendir!

28- *(O Tesnîm ise Cennette)* bir pınardır ki, ondan *(Allah'a)* yakın kılınanlar içer!

29- Şübhesiz ki o suç işleyen *(kâfir)*ler, bir kısım îmân edenlere *(dünyada iken)* gülerlerdi.

30- Ve onların yanlarından geçtiklerinde, *(alay ederek)* birbirlerine kaş göz işâreti yaparlardı.

31- Âilelerine döndükleri zaman da *(onlarla alay etmekten)* zevk duyan kimseler olarak dönerlerdi.

32- Ve onları gördüklerinde: "Şübhesiz bunlar gerçekten sapıtmış kimseler!" derlerdi.

33- Hâlbuki *(o kâfirler)*, onların üzerine muhâfızlar olarak gönderilmemişlerdi.

34- İşte bu gün de, îmân edenler kâfirlere gülerler!

35- Tahtlar üzerinde seyredecekler!

36- Kâfirler, yapmakta olduklarıyla cezâlandırıldılar mı? *(Evet!)*

84- İNŞİKÂK SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 25 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1, 2- Gök **inşikâk** ettiği *(yarıldığı)* ve Rabbi*(nin emri)*ne kulak verip de, *(bu itâate)* lâyık kılındığı zaman!

3, 4, 5- Yer uzatıl*(ıp dümdüz yapıl)*dığı, içindekileri atıp boşaldığı ve Rabbi*(nin emri)*ne kulak verip de, *(o da bu itâate)* lâyık kılındığı zaman![1]

6- Ey insan! Şübhesiz ki sen *(o gün)*, Rabbine *(kavuşuncaya)* kadar çabalamakla didinip durucusun! Nihâyet onunla *(o yaptığın amelle)* karşılaşacak olansın!

7, 8- O zaman kimin kitâbı *(amel defteri)*, sağ eline verilirse, artık kolay bir hesabla hesâba çekilecek!

9- Ve sevinçli olarak âilesine dönecektir!

10, 11, 12- Ama kimin de kitâbı *(amel defteri)* arka tarafından verilirse, artık *(ölüp de kurtulmayı temennî ederek)* helâki çağıracak ve alevli ateşe girecektir!

13- Çünki o, *(dünyada)* âilesi içinde *(emirlerimize isyân ederek şımarmakla orada)* sevinçli idi.

14, 15- Çünki o, *(Rabbine)* aslâ dönmeyeceğini sanmıştı. Hayır! Şübhesiz Rabbi onu hakkıyla görücü idi!

16, 17, 18- Yemîn ederim o şafağa *(akşamın kızıllığına)*! Geceye ve *(karanlığında)* topladığı şeylere! *(Nûrunu)* topla*(yıp dolunay hâline gel)*diği zaman, aya!

19- *(Ki siz ey insanlar!)* Mutlakâ tabakadan tabakaya binecek *(hâlden hâle geçecek)*siniz!

20, 21- O hâlde onlara ne oluyor ki, îmân etmiyorlar? Ve kendilerine Kur'ân okunduğu zaman, secde etmiyorlar!

22, 23- Bil'akis o inkâr edenler, yalanlıyorlar! Hâlbuki Allah, *(içlerinde)* ne gizliyorlarsa en iyi bilendir!

24- *(Ey Resûlüm!)* Bu yüzden, onları *(çok)* elemli bir azâb ile müjdele!

25- Ancak îmân edip sâlih ameller işleyenler müstesnâ; onlar için tükenmez bir mükâfât vardır!

85- BÜRÛC SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 22 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Yemîn olsun **bürûc** *(burçlar)* sâhibi göğe!

2- *(Geleceği)* va'd edilen güne *(kıyâmete)*!

3- Hem *(o günde)* şâhid olana ve şâhid olunana!

4, 5- *(Ki mü'minlere işkence yapan)* o Ashâb-ı Uhdûd, çırayla tutuşturulmuş o *(çok şiddetli)* ateş *(hendeklerinin sâhibleri)* kahrolsun!

6, 7- O vakit onlar, onun üzerine *(ateşin etrâfında)* oturmuş kimseler idiler. Ve onlar, mü'minlere yapmakta olduklarını seyredicilerdi!

8- Ve onlardan *(o mü'minlerden)* sâdece, Azîz *(kudreti dâimâ üstün olan)*, Hamîd *(hamd edilmeye çok lâyık)* olan Allah'a îmân ettikleri için, *(sâdece bunun için)* intikâm aldılar.

9- O *(Allah)* ki, göklerin ve yerin mülkü O'nundur. Ve Allah, herşeye hakkıyla şâhiddir.

10- Şübhesiz ki mü'min erkeklere ve mü'min kadınlara *(îmanlarından vazgeçmeleri için)* işkence edip de, sonra *(yaptıklarına)* tevbe etmeyenler yok mu, işte onlar için Cehennem azâbı vardır, hem onlar için *(bu dünyada da)* yangın azâbı vardır *(ki o ateş, kendilerini de yakmıştır)*!

11- Muhakkak ki îmân edip sâlih ameller işleyenler var ya, onlar için, altlarından ırmaklar akan Cennetler vardır! İşte büyük kurtuluş budur!

اِنَّهُ ظَنَّ اَنْ لَنْ يَحُورَ ﴿١٤﴾ بَلٰى اِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِه۪ بَص۪يرًا ﴿١٥﴾ فَلَٓا اُقْسِمُ

işte yemîn ederim | hakkıyla görücü | onu | idi | Rabbi | şübhesiz | bil'akis | aslâ dönmeyecek | şübhesiz | sanmıştı | şübhesiz o

بِالشَّفَقِ ﴿١٦﴾ وَالَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ﴿١٧﴾ وَالْقَمَرِ اِذَا اتَّسَقَ ﴿١٨﴾ لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا

tabakaya | mutlaka bineceksiniz | toplandı | o vakit ki | aya | ve | topladı | o şeye ki | ve | geceye | ve | o şafağa

عَنْ طَبَقٍ ﴿١٩﴾ فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَاِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْاٰنُ لَا يَسْجُدُونَ

secde etmiyorlar | Kur'ân | onlara | okundu | ve o vakit ki | îmân etmiyorlar | hem onlara ne oldu ki | tabakadan

﴿٢١﴾ بَلِ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا يُكَذِّبُونَ ﴿٢٢﴾ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ﴿٢٣﴾ فَبَشِّرْهُمْ

artık onları müjdele | gizliyorlar | o şeyi ki | en iyi bilendir | Allah | ve | yalanlıyorlar | inkâr ettiler | o kimseler ki | bil'akis

بِعَذَابٍ اَل۪يمٍ ﴿٢٤﴾ اِلَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ اَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٢٥﴾

kesintili | değil | bir mükâfât | onlara var | sâlih ameller | yaptılar | ve | îmân ettiler | o kimseler ki | hâriç | elemli | bir azâb ile

سُورَةُ الْبُرُوجِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اثْنَتَانِ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm | Rahmân | Allah'ın | ismiyle

وَالسَّمَٓاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ﴿١﴾ وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ﴿٢﴾ وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ﴿٣﴾ قُتِلَ

kahrolsun | şâhid olunana | ve | şâhid olana | ve | va'd olunan | o güne | ve | burçlar | sâhibi | yemîn olsun göğe

اَصْحَابُ الْاُخْدُودِ ﴿٤﴾ النَّارِ ذَاتِ الْوَقُودِ ﴿٥﴾ اِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ﴿٦﴾ وَهُمْ

onlar | ve | oturanlardı | üzerine (etrâfına) | onlar | o vakit | tutuşturucu | sâhibidir | o ateşin ki | o hendeğin | sâhibleri

عَلٰى مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِن۪ينَ شُهُودٌ ﴿٧﴾ وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ اِلَّٓا اَنْ يُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ

Allaha | îmân etmelerinden | ancak | onlardan | intikâm almadılar | ve | seyredenlerdi | mü'minlere | yapıyorlar | o şeyleri ki

الْعَز۪يزِ الْحَم۪يدِ ﴿٨﴾ اَلَّذ۪ي لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ

herşeye | Allah | ve | yerin | ve | göklerin | mülkü | onundur | o ki | hamde çok lâyık | dâima üstün

شَه۪يدٌ ﴿٩﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِن۪ينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ

artık onlara var | tevbe etmediler | sonra | mü'min kadınlara | ve | mü'min erkeklere | işkence ettiler | o kimseler ki | şübhesiz | hakkıyla şâhiddir

عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَر۪يقِ ﴿١٠﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

sâlih ameller | yaptılar | ve | îmân ettiler | o kimseler ki | şübhesiz | yangın | azâbı | onlara var | ve | cehennem | azâbı

لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْكَب۪يرُ ﴿١١﴾

büyük | kurtuluş | işte budur | ırmaklar | altlarından | akar | cennetler | onlara var

إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴿١٢﴾ إِنَّهُ هُوَ يُبْدِئُ وَيُعِيدُ ﴿١٣﴾ وَهُوَ الْغَفُورُ

çok bağışlayandır o ve iâde ediyor ve başlıyor o-dur şübhesiz o elbette pek şiddetli Rabbinin yakalayışı şübhesiz

الْوَدُودُ ﴿١٤﴾ ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ﴿١٥﴾ فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ ﴿١٦﴾ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ

haberi sana geldi mi irâde ediyor o şeyi ki hakkıyla yapandır pek yücedir Arş'ın sâhibidir çok sevendir

الْجُنُودِ ﴿١٧﴾ فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ﴿١٨﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ﴿١٩﴾ وَاللَّهُ

Allah ve bir yalanlama içindedir inkâr ettiler o kimseler ki bil'akis Semûdun ve Fir'avunun orduların

مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ﴿٢٠﴾ بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَجِيدٌ ﴿٢١﴾ فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ ﴿٢٢﴾

korunmuş bir levhadadır yüce bir Kur'ân'dır o bil'akis kuşatıcıdır arkalarından

سُورَةُ الطَّارِقِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ سَبْعَ عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ﴿٢﴾ النَّجْمُ الثَّاقِبُ ﴿٣﴾ إِنْ كُلُّ

her değil delen yıldızdır Târık nedir sana ne bildirdi ve Târık'a ve yemîn olsun göğe

نَفْسٍ لَمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ﴿٤﴾ فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾ خُلِقَ مِنْ مَاءٍ

bir sudan yaratıldı yaratıldı neden insan o hâlde baksın bir gözetici üzerinde var ancak bir nefis

دَافِقٍ ﴿٦﴾ يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ﴿٧﴾ إِنَّهُ عَلَىٰ رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ﴿٨﴾

elbet gücü yetendir onu geri döndürmeğe şübhesiz o göğüs kemikleri ve bel kemiği arasından çıkar atılan

يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ﴿٩﴾ فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ﴿١٠﴾ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴿١١﴾

dönüş sâhibi yemîn olsun göğe ne bir yardımcı ve bir kuvvet artık ona yok sırlar denenir o gün

وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ﴿١٢﴾ إِنَّهُ لَقَوْلٌ فَصْلٌ ﴿١٣﴾ وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ﴿١٤﴾ إِنَّهُمْ

şübhesiz onlar şaka o değildir ve ayıran elbet bir sözdür şübhesiz o yarılma sâhibi yeryüzüne ve

يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴿١٥﴾ وَأَكِيدُ كَيْدًا ﴿١٦﴾ فَمَهِّلِ الْكَافِرِينَ أَمْهِلْهُمْ رُوَيْدًا ﴿١٧﴾

birazcık onlara mühlet ver kâfirlere o hâlde mühlet ver bir tuzakla tuzak kurarım ve bir tuzakla tuzak kuruyorlar

سُورَةُ الْأَعْلَىٰ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ تِسْعَ عَشْرَةَ آيَةً

12, 13, 14- Doğrusu Rabbinin *(kıskıvrak tutup)* yakalayışı, elbette pek şiddetlidir! Şübhesiz ki *(ilk olarak mahlûkâtı yaratmaya)* başlayan ve *(âhirette o yaratmayı tekrar)* iâde eden ancak O'dur. Ve O, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Vedûd *(kullarını çok seven)*dir.[1]

15- Arşın sâhibidir; Mecîd *(şânı pek yüce)*dir.

16- Ne dilerse, *(dilediği gibi)* hakkıyla yapandır.

17, 18- *(Ey Resûlüm!)* Sana o orduların, Fir'avun ve Semûd'un *(helâkoluş)* haber*(ler)*i geldi mi?

19, 20- Hayır! O inkâr edenler *(hâlâ)* bir yalanlama içindedirler! Hâlbuki Allah, onları arkalarından kuşatıcıdır. *(Geriye dönüşleri yoktur.)*

21- Bil'akis o *(yalanladıkları kitab)*, şerefli bir Kur'ân'dır.

22- Levh-i Mahfûz'da *(korunmuş bir levhada)*dır.

86- TÂRIK SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 17 âyettir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Yemîn olsun o göğe ve **Târık**'a!

2, 3- Târık'ın ne olduğunu sana ne bildirdi? O, *(nûruyla karanlığı)* delen yıldızdır.

4, 5, 6- Hiçbir nefis yoktur ki, üzerinde bir gözetici *(koruyucu melek)* bulunmasın! O hâlde insan, neden yaratıldığına bir baksın! *(O)* atılan bir sudan yaratıldı.

7- *(Bu su)* bel kemiği ile göğüs kemikleri arasın*(daki uzuvlar)*dan çıkar.

8- Şübhesiz ki O *(Allah)*, onu geri döndürmeğe *(öldürdükten sonra tekrar diriltmeğe)* elbette gücü yetendir.

9- O gün *(kalblerde bulunan)* sırlar ortaya çıkarılır.

10- O *(insan)* için ne bir kuvvet vardır, ne de bir yardımcı!

11- Yemîn olsun o dönüşlü *(hâlden hâle giren)* göğe!

12- O *(bitkilerle yarılarak)* yarıklar sâhibi olan yeryüzüne!

13, 14- Şübhesiz ki o *(Kur'ân)*, elbet *(hak ile bâtılı)* ayıran bir sözdür. Ve o, şaka değildir!

15, 16- Gerçekten onlar, *(Kur'ân'ı ibtâl etmek için)* bir hîle olarak tuzak kuruyorlar. *(Ben de)* bir hîle ile *(kurdukları)* tuzak*(larını ibtâl)* ederim!

17- *(Ey Habîbim!)* O hâlde kâfirlere *(azâb edeceğimiz vakte kadar)* mühlet ver; onlara azıcık süre tanımakla, biraz *(kendi hâllerine)* bırak!

87- A'LÂ SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 19 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1, 2- *(Resûlüm!)* **A'lâ** *(pek yüce olan)* Rabbinin ismini *(سُبْحَانَ رَبِّيَ الْاَعْلٰى 'Pek yüce olan Rabbim münezzehtir' diyerek)* tesbîh et! O ki, *(herşeyi)* yaratıp *(ardından)* düzene koydu.

3- Hem O ki, *(herşeyin maslahatına uygun olanı)* takdîr etti de *(ona, o takdîr ettiği şeye giden bir)* yol gösterdi.

4, 5- Ve O ki, yeşillikleri çıkardı, sonra da onu kapkara bir süprüntü hâline getirdi.

6- Sana *(Kur'ân'ı)* okutacağız, artık unutmayacaksın!

7- Ancak *(eğer isterse)* Allah'ın *(unutmanı)* dilediği müstesnâ. Şübhesiz ki O, açık olanı da bilir, gizleneni de.

8, 9, 10- Ve seni en kolay olana *(İslâm dînine)* muvaffak kılacağız. O hâlde eğer nasîhat fayda verirse, *(artık onlara)* nasîhat et! *(Allah'dan)* korkan nasîhat alacaktır.

11- En bedbaht olan da, ondan kaçınacaktır.

12- O *(bedbaht)* ki, en büyük ateşe girecektir!

13- Sonra orada ne ölecek, ne de yaşayacak!

14, 15- *(Günahlardan)* temizlenen kimse, gerçekten kurtuluşa ermiştir! Rabbisinin ismini zikredip, namaz kılan da!

16, 17- Fakat *(siz)* dünya hayâtını üstün tutarsınız! Hâlbuki âhiret daha hayırlı ve daha devamlıdır!

18, 19- Şübhesiz bu *(anlatılanlar)* elbet ilk sahîfelerde, İbrâhîm'in ve Mûsâ'nın sahîfelerinde *(de)* vardır.

88- ĞÂŞİYE SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 26 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1, 2- *(Ey Resûlüm!)* **Ğâşiye**'nin *(dehşetiyle insanları kaplayıcı olan kıyâmet ânının)* haberi sana geldi mi? Birtakım yüzler vardır ki o gün zelildir!

3, 4, 5- *(Meşakkat içinde)* çalışmış, yorgun! Kızgın bir ateşe girer! Son derece sıcak bir kaynaktan içirilir!

6, 7- Onlar için kuru bir dikenden başka bir yiyecek yoktur! *(O)* ne besler, ne de açlıktan yana fayda verir!

8, 9, 10, 11- O gün öyle yüzler *(de)* vardır ki ni'met içinde *(olmakla güzel)*dir! *(Dünyadaki)* çalışmalarından dolayı hoşnuddurlar! Yüksek bir Cennettedirler! Orada boş bir söz işitmezler!

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْاَعْلَى ۝١ اَلَّذِي خَلَقَ فَسَوّٰى ۝٢ وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدٰى ۝٣

ve yol gösterdi · takdîr etti · o ki · ve · sonra düzenledi · yarattı · o ki · en yüce olan · Rabbinin · ismini · tesbîh et

وَالَّذِي اَخْرَجَ الْمَرْعٰى ۝٤ فَجَعَلَهُ غُثَاءً اَحْوٰى ۝٥ سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنْسٰى ۝٦

artık unutmayacaksın · sana okutacağız · kapkara · sel atığı · sonra onu kıldı · otlağı · çıkardı · o ki · ve

اِلَّا مَا شَاءَ اللّٰهُ اِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفٰى ۝٧ وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرٰى ۝٨

en kolay olana · seni muvaffak kılacağız · ve · gizlenen şeyi · ve · açık olanı · bilir · şübhesiz o · Allahın · dilediği şey · ancak

فَذَكِّرْ اِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرٰى ۝٩ سَيَذَّكَّرُ مَنْ يَخْشٰى ۝١٠ وَيَتَجَنَّبُهَا الْاَشْقَى ۝١١

en bedbaht olan · ondan kaçınacaktır · ve · korkuyor · o kimse ki · nasîhat alacak · nasîhat · fayda verirse · eğer · artık nasîhat et

اَلَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرٰى ۝١٢ ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيٰى ۝١٣ قَدْ اَفْلَحَ مَنْ تَزَكّٰى ۝١٤

temizlenen · gerçekten kurtuluşa erdi · ne yaşar · ve orada · ne ölür · sonra · en büyük · ateşe · girecek · o ki

وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلّٰى ۝١٥ بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ۝١٦ وَالْاٰخِرَةُ

âhiret · ve · dünya · hayatını · tercih ediyorsunuz · bil'akis · ve namaz kılan · Rabbisinin · ismini · zikreden · ve

خَيْرٌ وَاَبْقٰى ۝١٧ اِنَّ هٰذَا لَفِي الصُّحُفِ الْاُولٰى ۝١٨ صُحُفِ اِبْرٰهِيمَ وَمُوسٰى ۝١٩

Mûsâ'nın · ve · İbrâhîm'in · sahîfelerinde · ilk · elbet sahîfelerdedir · bu · şübhesiz · daha devamlı · ve · daha hayırlı

سُورَةُ الْغَاشِيَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتٌّ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

هَلْ اَتٰيكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ۝١ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ ۝٢ عَامِلَةٌ نَاصِبَةٌ

yorulandır · çalışandır · öne eğiktir · o gün · nice yüzler · dehşetiyle bürüyenin · haberi · sana geldi mi

۝٣ تَصْلٰى نَارًا حَامِيَةً ۝٤ تُسْقٰى مِنْ عَيْنٍ اٰنِيَةٍ ۝٥ لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ

bir yiyecek · onlar için · yoktur · son derece sıcak · bir kaynaktan · içirilir · kızgın · bir ateşe · girer

اِلَّا مِنْ ضَرِيعٍ ۝٦ لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ۝٧ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ

ni'met içindedir · o gün · nice yüzler · açlıktan · kurtarmaz · ve · beslemez · kuru bir diken · ancak

۝٨ لِسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ ۝٩ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ۝١٠ لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَاغِيَةً ۝١١

boş bir söz · orada · işitmezler · yüksek · bir cennettedir · hoşnuddur · çalışmasından dolayı

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ﴿١٢﴾ فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ ﴿١٣﴾ وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ﴿١٤﴾

konulmuş kadehler ve yükseltilmiş tahtlar orada var akan bir pınar orada var

وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ﴿١٥﴾ وَزَرَابِيُّ مَبْثُوثَةٌ ﴿١٦﴾ أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ

deveye hiç bakmıyorlar mı serilmiş halılar ve sıra sıra dizilmiş yastıklar ve

كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿١٧﴾ وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿١٨﴾ وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ

dikilmiş nasıl dağlara ve yükseltilmiş nasıl göğe ve yaratılmış nasıl

﴿١٩﴾ وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾ فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ﴿٢١﴾ لَسْتَ عَلَيْهِمْ

üzerlerine değilsin bir nasihatcisin sen ancak artık nasîhat et yayılmış nasıl yere ve

بِمُصَيْطِرٍ ﴿٢٢﴾ إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ ﴿٢٣﴾ فَيُعَذِّبُهُ اللّٰهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ

en büyük azâb ile Allah artık onu cezâlandırır inkâr etti ve yüz çevirdi o kimse ki ancak bir zorlayıcı

﴿٢٤﴾ إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ﴿٢٦﴾

onların hesabı bize âiddir şübhesiz sonra onların dönüşü bizedir şübhesiz

سُورَةُ الْفَجْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلٰثُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

وَالْفَجْرِ ﴿١﴾ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ﴿٢﴾ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا يَسْرِ ﴿٤﴾ هَلْ فِي

içinde var mı geçiyor o vakit ki geceye ve teke ve çifte ve on gecelere ve and olsun şafağa

ذٰلِكَ قَسَمٌ لِذِي حِجْرٍ ﴿٥﴾ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿٦﴾ إِرَمَ

İrem'e ki Âd'e Rabbin yaptı nasıl görmedin mi akıl sâhibi için bir yemin bunun

ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾ الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ﴿٨﴾ وَثَمُودَ

Semûd'a ve şehirler içinde benzeri yaratılmamıştı o ki yüksek sütunlar sâhibidir

الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ﴿٩﴾ وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ﴿١٠﴾

kazıklar sâhibidir Fira'vun'a ki ve o vâdide kayaları oydular onlar ki

الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ﴿١١﴾ فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ﴿١٢﴾

bozgunculuğu oralarda böylece çoğaltmışlardı memleketlerde azgınlık etmişlerdi onlar ki

فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ﴿١٣﴾ إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ﴿١٤﴾

elbette gözetlemededir Rabbin şübhesiz bir azâb kamçısı Rabbin üzerlerine bu yüzden döktü

12- Orada dâimâ akan bir *(çok)* pınar*(lar)* vardır!

13, 14, 15, 16- Orada yükseltilmiş tahtlar, *(önlerine)* konulmuş kadehler, dizilmiş yastıklar ve serilmiş halılar vardır!

17- *(Onlar)* hiç deveye bakmıyorlar mı, nasıl yaratılmış?

18- Ve göğe *(bakmıyorlar mı)*, nasıl yükseltilmiş?

19- Ve dağlara *(bakmıyorlar mı)*, nasıl dikilmiş?

20- Ve yere *(bakmıyorlar mı)*, nasıl yayılıp döşenmiş?

21, 22- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* O hâlde nasîhat et; çünki sen, ancak bir nasîhat edicisin! Onların üzerine *(musallat olmuş)* bir zorlayıcı değilsin!

23, 24- Ancak kim yüz çevirip inkâr ederse, o takdirde Allah, onu en büyük azâb ile cezâlandırır!

25- Şübhesiz onların dönüşü, ancak bizedir.

26- Sonra doğrusu onların hesâbı*(nı görmek)* de ancak bize âiddir.

89- FECR SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 30 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1, 2, 3, 4- Yemîn olsun **fecr**'e *(şafak vaktine)*! Ve on geceye![1] Hem çifte ve teke! Ve geçip giderken, geceye!

5- Bunda bir akıl sâhibi için *(ibret alınacak)* bir yemin *(bu yemine lâyık hakîkatler)* vardır, değil mi?

6- Görmedin mi Rabbin, Âd *(kavmin)*e nasıl *(azâb)* etti?

7- O *(sütunlar üzerine kurulmuş binâlarla dolu)* direkli İrem *(şehrin)*e!

8- Ki şehirler içinde onun benzeri yaratılmamıştı.

9- Vâdide *(ev yapmak için)* kayaları oyan Semûd'a da *(nasıl azâb etti)*?

10- Ve kazıklar sâhibi Fira'vun'a?

11- Onlar ki memleketler*(in)*de azgınlık etmişlerdi.

12- Böylece oralarda fesâdı çoğaltmışlardı.

13- Bundan dolayı Rabbin, onların üzerine bir azab kamçısı yağdırdı!

14- Şübhesiz ki Rabbin, elbette *(her an)* gözetlemededir.

15- Fakat insan, Rabbi kendisini *(varlıkla)* imtihân edip, ona ikramda bulunduğu ve ona ni'met verdiği zaman, bunun üzerine: "Rabbim bana ikrâm etti!" der.

16- Hâlbuki onu *(yoklukla)* imtihân edip de rızkını kendisine daralttığı zaman: "Rabbim bana ihânet etti!" der.

17- Hayır! *(Siz)* doğrusu yetime ikrâm etmiyorsunuz!

18, 19, 20- Ve yoksulu yedirmeye, birbirinizi teşvîk etmiyorsunuz! Hem mîrâsı, helâl haram demeyen bir yiyişle yiyorsunuz! Ve malı, aşırı bir sevgi ile seviyorsunuz!

21, 22- Hayır! Yer *(çarpıla çarpıla)* un ufak olarak dümdüz edildiği zaman! Rabbin*(in emri)* geldiği ve melekler saf saf dizildiği *(zaman)*!

23- O gün Cehennem de getirilir; insan o gün *(günahlarını)* hatırlar; artık o hatırlama*(nın faydası)* ona nereden olacak?

24- *(O zaman insan:)* "Keşke ben, *(bu ebedî)* hayâtım için önceden *(dünyada iken iyi ameller)* yapsaydım!" der.

25- Artık o gün, O'nun *(Allah'ın)* azâbı gibi, hiç kimse azâb edemez!

26- Ve O'nun bağı gibi, hiç kimse bağ vuramaz!

27- *(Allah, mü'min kuluna ise:)* "Ey nefs-i mutmainne *(kâmil bir îman sâhibi olarak huzûra ermiş olan nefis)*!"

28- "*(Hem)* râzı olan, *(hem)* kendisinden râzı olunan *(sen Rabbinden, O da senden râzı)* olarak Rabbine dön!"

29- "Artık *(sâlih)* kullarımın arasına katıl!"

30- "Ve *(onlarla)* Cennetime gir!"

90- BELED SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 20 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Yemîn ederim bu **beled**'e *(Mekke'ye)*!

2- Ki sen bu beldede oturmaktasın.

3- Ve *(yemîn ederim)* babaya ve doğan *(çocuğ)*a!

4- *(Ki)* insanı, gerçekten bir meşakkat içinde *(olmak üzere)* yarattık.

5- *(O,)* kendisine hiç kimsenin aslâ güç yetiremeyeceğini mi sanıyor?

6- *(Övünerek:)* "*(İslâm düşmanlığı uğrunda)* yığın yığın mal telef ettim!" diyor.

7- Kendisini kimsenin görmediğini mi sanıyor?

فَاَمَّا الْاِنْسَانُ اِذَا مَا ابْتَلٰيهُ رَبُّهُ فَاَكْرَمَهُ وَ نَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبّٖٓي

Rabbim hemen der ona ni'met verdi ve ve ona ikram etti Rabbi onu imtihân etti o şey vakti ki insan işte ama

اَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾ وَ اَمَّٓا اِذَا مَا ابْتَلٰيهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبّٖٓي

Rabbim hemen der rızkını ona ve daralttı onu imtihân etti o şey vakti ki ama ve bana ikrâm etti

اَهَانَنِ ﴿١٦﴾ كَلَّا بَلْ لَا تُكْرِمُونَ الْيَتٖيمَ ﴿١٧﴾ وَ لَا تَحَٓاضُّونَ عَلٰى طَعَامِ الْمِسْكٖينِ

yoksulun yiyeceğine birbirinizi teşvîk etmiyorsunuz ve yetime ikrâm etmiyorsunuz bil'akis hayır bana ihânet etti

﴿١٨﴾ وَ تَأْكُلُونَ التُّرَاثَ اَكْلًا لَمًّا ﴿١٩﴾ وَ تُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾ كَلَّٓا اِذَا

o vakit ki hayır çok bir sevgi ile malı seviyorsunuz ve toptan bir yiyişle mîrâsı yiyorsunuz ve

دُكَّتِ الْاَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾ وَ جَٓاءَ رَبُّكَ وَ الْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾ وَ جٖٓيءَ

getirildi ve saf saf melekler ve Rabbin geldi ve çarpıla çarpıla yer ufalanıp düzlendi

يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْاِنْسَانُ وَ اَنّٰى لَهُ الذِّكْرٰى ﴿٢٣﴾ يَقُولُ

der o hatırlamanın (faydası) ona nereden ve insan hatırlar o gün cehennem o gün

يَا لَيْتَنٖي قَدَّمْتُ لِحَيَاتٖي ﴿٢٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُٓ اَحَدٌ ﴿٢٥﴾ وَ لَا

ve hiç kimse onun azâbını azâb edemez artık o gün hayatım için takdîm etseydim keşke ben

يُوثِقُ وَثَاقَهُٓ اَحَدٌ ﴿٢٦﴾ يَٓا اَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ ارْجِعٖٓي اِلٰى رَبِّكِ

Rabbine dön mutmain olan nefis ey hiç kimse onun bağını bağ vuramaz

رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾ فَادْخُلٖي فٖي عِبَادٖي ﴿٢٩﴾ وَ ادْخُلٖي جَنَّتٖي ﴿٣٠﴾

cennetime gir ve kullarımın içine artık gir râzı olunan olarak râzı olan olarak

سُورَةُ الْبَلَدِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ عِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

لَٓا اُقْسِمُ بِهٰذَا الْبَلَدِ ﴿١﴾ وَ اَنْتَ حِلٌّ بِهٰذَا الْبَلَدِ ﴿٢﴾ وَ وَالِدٍ وَ مَا وَلَدَ

doğdu o şeye ki ve babaya ve o beldede bunda oturan sen iken o beldeye buna yemin ederim

﴿٣﴾ لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فٖي كَبَدٍ ﴿٤﴾ اَيَحْسَبُ اَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ

kendisine aslâ güç yetiremeyecek şübhesiz sanıyor mu bir meşakkat içinde insanı yarattık elbet gerçekten

اَحَدٌ ﴿٥﴾ يَقُولُ اَهْلَكْتُ مَالًا لُبَدًا ﴿٦﴾ اَيَحْسَبُ اَنْ لَمْ يَرَهُٓ اَحَدٌ ﴿٧﴾

hiç kimse kendisini görmedi şübhesiz sanıyor mu yığın yığın mal telef ettim diyor hiç kimse

أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ﴿٨﴾ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ﴿٩﴾ وَهَدَيْنَاهُ

ona gösterdik · ve · iki dudak · ve · bir dil · ve · iki göz · ona · kılmadık mı

النَّجْدَيْنِ ﴿١٠﴾ فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ﴿١١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ﴿١٢﴾

o sarp yokuş · nedir · sana ne bildirdi · ve · sarp yokuşa · fakat girişmedi · iki yol

فَكُّ رَقَبَةٍ ﴿١٣﴾ أَوْ إِطْعَامٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ﴿١٤﴾ يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ

akrabâlık · sâhibidir · bir yetîme ki · açlık · sâhibidir · bir gün de ki · yedirmek · veya · bir boynu · kurtarmaktır

أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿١٦﴾ ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَاصَوْا

tavsiyeleştiler · ve · îmân ettiler · o kimselerden ki · oldu · sonra · toz toprak · sâhibidir · bir yoksula ki · veya

بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ﴿١٧﴾ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿١٨﴾ وَالَّذِينَ

o kimseler ki · ve · Ashâb-ı Meymene'dir · işte onlar · merhamet ile · tavsiyeleştiler · ve · sabır ile

كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿١٩﴾ عَلَيْهِمْ نَارٌ مُؤْصَدَةٌ ﴿٢٠﴾

sımsıkı kapatılmış · bir ateş · üzerlerinde var · Ashâb-ı Meş'eme'dir · onlar · âyetlerimizi · inkâr ettiler

سُورَةُ الشَّمْسِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ خَمْسَ عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm · Rahmân · Allah'ın · ismiyle

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ﴿١﴾ وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَاهَا ﴿٢﴾ وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّاهَا ﴿٣﴾ وَاللَّيْلِ

geceye · ve · onu açığa çıkardı · o vakit ki · gündüze · ve · onu ta'kîb etti · o vakit ki · aya · ve · aydınlığına · ve · and olsun güneşe

إِذَا يَغْشَاهَا ﴿٤﴾ وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا ﴿٥﴾ وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا ﴿٦﴾ وَنَفْسٍ

nefse · ve · onu döşeyene · ve · yere · ve · onu binâ edene · ve · göğe · ve · onu örtüyor · o vakit ki

وَمَا سَوَّاهَا ﴿٧﴾ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ﴿٨﴾ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا ﴿٩﴾

onu temizledi · o kimse ki · kurtuldu · gerçekten · takvâsını · ve · günahını · sonra ona ilhâm etti · onu düzenleyene · ve

وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا ﴿١٠﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ﴿١١﴾ إِذِ انْبَعَثَ أَشْقَاهَا ﴿١٢﴾

onların en bedbahtı · ileri atılmıştı · o vakit · azgınlığıyla · Semûd · yalanladı · onu gömdü · o kimse ki · ziyân etti · ve gerçekten

فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ﴿١٣﴾ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا

ve onu kestiler · fakat onu yalanladılar · onun su içmesi · ve · Allahın · devesi · Allahın · peygamberi · onlara · ve demişti

فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذَنْبِهِمْ فَسَوَّاهَا ﴿١٤﴾ وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ﴿١٥﴾

onun âkıbetinden · korkmaz · ve · ve orayı dümdüz etti · günahları sebebiyle · Rableri · üzerlerini · nihâyet (azâbla) kapladı

8, 9, 10, 11- *(Biz)* ona *(diğer insanlar gibi)* iki göz, bir dil ve iki dudak vermedik mi? Ona da *(hayır ve şer)* iki yol gösterdik. Fakat *(o)*, sarp yokuşu aşamadı.

12- O sarp yokuşun ne olduğunu sana ne bildirdi?

13, 14, 15, 16- *(O,)* bir kölenin âzâd edilmesi *(ve kişinin kendi nefsini ateşten kurtarması)*dır. Veya bir açlık gününde akrabâlığı olan bir yetîmi veya toz toprak içinde kalmış bir yoksulu doyurmaktır.

17, 18- Sonra *(bütün bunları yaparken)* îmân edenlerden, birbirlerine sabrı tavsiye edenlerden ve birbirlerine merhameti tavsiye edenlerden olmaktır. İşte onlar Ashâb-ı Meymene *(amel defterleri sağ eline verilenler)*dir.

19, 20- Âyetlerimizi inkâr edenler ise, onlar Ashâb-ı Meş'eme *(amel defterleri sol eline verilenler)*dir. Üzerlerinde *(kapıları sımsıkı)* kapatılmış bir ateş vardır!

91- ŞEMS SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 15 âyettir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1, 2- Yemîn olsun **şems**'e *(güneşe)* ve onun *(kuşluk vakti)* aydınlığına! Ve *(güneş batınca)* onu ta'kîb eden aya!

3- Ve onu *(o güneşi)* açığa çıkardığı zaman, gündüze!

4- Ve onu örttüğü zaman, geceye!

5, 6, 7, 8- Ve göğe, hem onu binâ edene! Hem yere ve onu döşeyene! Ve nefse ve onu *(güzel bir şekilde yaratıp)* düzenleyene! Sonra da ona *(o kişiye)* günâhını ve takvâsını *(neyin isyan, neyin itâat olduğunu bildirerek)* ilhâm edene *(yemîn olsun)*!

9, 10- *(Ki)* onu *(o nefsini, günahlardan)* temizleyen muhakkak kurtulmuştur! Onu *(isyânıyla)* örten ise, mutlakā hüsrâna uğramıştır!

11- Semûd *(kavmi)*, azgınlığı yüzünden *(peygamberini)* yalanladı!

12, 13- Hani onların en bedbahtı *(deveyi kesmek için)* ileri atılmıştı da Allah'ın peygamberi *(Sâlih)* onlara: "Allah'ın devesi*(ni kesmekten)* ve onun su içmesi*(ni engellemekten sakının)*!" demişti.

14- Fakat kendisini yalanladılar da onu *(o deveyi)* kestiler; bunun üzerine Rableri, günahları sebebiyle üzerlerini büyük bir azabla kaplayıp onları dümdüz *(ederek yerle bir)* etti.

15- Ve *(O,)* bunun *(bu yaptığı işin)* âkıbetinden korkmaz![1]

92- LEYL SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 21 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1, 2- Yemîn olsun *(karanlığı ile herşeyi)* örttüğü zaman, **leyl**'e *(geceye)*! Ve açılıp ağardığı zaman, gündüze!

3- Ve erkeği ve dişiyi yaratana!

4- *(Ki)* şübhesiz amel*(ler)*iniz gerçekten çeşit çeşittir.

5, 6, 7- Fakat kim *(Allah yolunda)* verir ve *(günahlardan)* sakınırsa, ve o en güzel olanı tasdîk ederse, artık *(biz)* onu, en kolay olana *(Cennete)* muvaffak kılarız!

8, 9, 10- Ama kim cimrilik eder ve kendini *(Allah'ın sevâbına)* muhtaç görmezse, ve o en güzel olanı yalanlarsa, onu da en zor olana *(Cehenneme)* muvaffak kılarız!

11- Hâlbuki aşağıya düştüğü *(Cehenneme yuvarlandığı)* zaman, malı kendisine fayda vermez!

12- Muhakkak ki bize düşen, elbette doğru yolu göstermektir.

13- Ve şübhesiz ki son da, ilk de *(âhiret de, dünya da)* gerçekten bizimdir.

14- *(Ben)* işte sizi, şiddetle alevlenen bir ateşle korkuttum.

15, 16- Ona ancak *(peygamberi)* yalanlayan ve *(îmandan)* yüz çeviren o en bedbaht *(kâfirler)* girer!

17, 18- Malını *(Allah katında)* temizlenmek için veren, *(günahlardan)* en çok sakınan *(mü'minler)* ise, ondan uzaklaştırılacaktır.

19- Onun yanında *(o malını Allah yolunda sarf edenin üzerinde)*, hiç kimsenin karşılığı verilecek bir ni'meti *(bir alacağı)* yoktur.

20- *(O,)* ancak, pek yüce Rabbisinin rızâsını kazanmak için *(vermekte)*dir.

21- Elbette ileride de *(bu amelinden)* hoşnûd olacaktır.

93- DUHÂ SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 11 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Yemîn olsun **duhâ**'ya *(kuşluk vaktine)*!

2- Ve sükûna erdiği zaman, geceye!

3- *(Habîbim, yâ Muhammed! Vahiy bir müddet gecikmekle)* Rabbin seni ne terk etti, ne de *(sana)* darıldı!

سُورَةُ الَّيْلِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ اِحْدٰى وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

وَالَّيْلِ اِذَا يَغْشٰىۙ ﴿١﴾ وَالنَّهَارِ اِذَا تَجَلّٰىۙ ﴿٢﴾ وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْاُنْثٰىۙ

dişiyi ve erkeği yarattı ve o zata ki açılıp ağardı o vakit ki gündüze ve örtüyor o vakit ki and olsun geceye

﴿٣﴾ اِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتّٰىۜ ﴿٤﴾ فَاَمَّا مَنْ اَعْطٰى وَاتَّقٰىۙ ﴿٥﴾ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنٰىۙ

en güzeli tasdîk etmişse ve sakınmışsa ve vermişse kim işte ama elbette dağınıktır çalışmanız şübhesiz

﴿٦﴾ فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرٰىۜ ﴿٧﴾ وَاَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنٰىۙ ﴿٨﴾ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنٰىۙ

en güzeli yalanlamışsa ve ihtiyaç duymamışsa ve cimrilik etmişse kim ama ve en kolay olana artık onu muvaffak kılarız

﴿٩﴾ فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرٰىۜ ﴿١٠﴾ وَمَا يُغْنٖى عَنْهُ مَالُهُٓ اِذَا تَرَدّٰىۜ ﴿١١﴾ اِنَّ عَلَيْنَا

bize ait olan şübhesiz yuvarlandı o vakit ki malı ona fayda vermez ve en zor olana artık onu muvaffak kılarız

لَلْهُدٰىۘ ﴿١٢﴾ وَاِنَّ لَنَا لَلْاٰخِرَةَ وَالْاُولٰى ﴿١٣﴾ فَاَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظّٰىۚ

alevlenir bir ateşle işte sizi korkuttum ilk ve elbette son bizimdir şübhesiz ve elbette yol göstermektir

﴿١٤﴾ لَا يَصْلٰيهَٓا اِلَّا الْاَشْقٰىۙ ﴿١٥﴾ اَلَّذٖى كَذَّبَ وَتَوَلّٰىۜ ﴿١٦﴾ وَسَيُجَنَّبُهَا

ondan uzaklaştırılacak ve yüz çevirdi ve yalanladı o ki en bedbaht ancak ona girmez

الْاَتْقٰىۙ ﴿١٧﴾ اَلَّذٖى يُؤْتٖى مَالَهُ يَتَزَكّٰىۚ ﴿١٨﴾ وَمَا لِاَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ

yanında hiç kimse için yoktur ve temizlenir malını verir o ki en çok sakınan

نِعْمَةٍ تُجْزٰىۙ ﴿١٩﴾ اِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْاَعْلٰىۚ ﴿٢٠﴾ وَلَسَوْفَ يَرْضٰى ﴿٢١﴾

hoşnûd olacaktır elbette ilende ve en yüce Rabbisinin rızâsını aramak için ancak karşılığı verilecek bir ni'metten ki

سُورَةُ الضُّحٰى مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ اِحْدٰى عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

وَالضُّحٰىۙ ﴿١﴾ وَالَّيْلِ اِذَا سَجٰىۙ ﴿٢﴾ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلٰىۜ ﴿٣﴾

darılmadı ve Rabbin sana vedâ etmedi sükûna erdi o vakit ki geceye ve and olsun kuşluk vaktine

وَلَلْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لَكَ مِنَ الْاُولٰىۜ ﴿٤﴾ وَلَسَوْفَ يُعْطٖيكَ رَبُّكَ فَتَرْضٰىۜ ﴿٥﴾

ve âhiret elbette hayırlıdır senin için ilkden (dünyadan) ve elbette ileride verecek sana Rabbin ve hoşnûd olacaksın

اَلَمْ يَجِدْكَ يَتٖيمًا فَاٰوٰىۖ ﴿٦﴾ وَوَجَدَكَ ضَٓالًّا فَهَدٰىۖ ﴿٧﴾

seni bulmadı mı yetim iken ve barındırdı ve seni buldu şaşırmış iken ve yol gösterdi

وَوَجَدَكَ عَٓائِلًا فَاَغْنٰىۜ ﴿٨﴾ فَاَمَّا الْيَتٖيمَ فَلَا تَقْهَرْۜ ﴿٩﴾

ve seni buldu fakir iken ve zengin etti işte ama yetîmi sakın ezme

وَاَمَّا السَّٓائِلَ فَلَا تَنْهَرْۜ ﴿١٠﴾ وَاَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ﴿١١﴾

ve ama dilenciyi sakın azarlama ve ama ni'metini Rabbinin artık anlat

سُورَةُ الْاِنْشِرَاحِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانِ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

ismiyle Allah'ın Rahmân Rahîm

اَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَۙ ﴿١﴾ وَوَضَعْنَا عَنْكَ وِزْرَكَۙ ﴿٢﴾ اَلَّذٖٓي اَنْقَضَ

genişlik vermedik mi senin için göğsüne ve indirdik senden yükünü o ki çok ağır geldi

ظَهْرَكَۙ ﴿٣﴾ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَۜ ﴿٤﴾ فَاِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًاۙ ﴿٥﴾ اِنَّ مَعَ

sırtına ve yükselttik senin için şânını işte şübhesiz beraberdir zorlukla bir kolaylık şübhesiz beraberdir

الْعُسْرِ يُسْرًاۜ ﴿٦﴾ فَاِذَا فَرَغْتَ فَانْصَبْۙ ﴿٧﴾ وَاِلٰى رَبِّكَ فَارْغَبْ ﴿٨﴾

zorlukla bir kolaylık öyleyse o vakit ki boş kaldın hemen yorul ve Rabbine artık rağbet et

سُورَةُ التّٖينِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانِ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

ismiyle Allah'ın Rahmân Rahîm

وَالتّٖينِ وَالزَّيْتُونِۙ ﴿١﴾ وَطُورِ سٖينٖينَۙ ﴿٢﴾ وَهٰذَا الْبَلَدِ الْاَمٖينِۙ ﴿٣﴾ لَقَدْ

ve and olsun incire ve zeytine ve dağına Sînâ ve bu beldeye emîn and olsun gerçekten

خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فٖٓي اَحْسَنِ تَقْوٖيمٍۘ ﴿٤﴾ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ اَسْفَلَ سَافِلٖينَۙ ﴿٥﴾

yarattık insanı en güzelinde biçimin sonra onu çevirdik aşağısına aşağıların

---

4- Gerçekten sonraki *(âhiret)* ise, senin için evvelkinden *(dünyadan)* daha hayırlıdır.

5- Ve Rabbin, elbette ileride *(âhiret gününde)* sana *(ümmetinden dilediğine şefâat etme hakkı)* verecek *(sen)* de hoşnûd olacaksın!

6- *(O,)* seni bir yetim iken bulup *(seni seçip, amcan Ebû Tâlib'in yanında)* barındırmadı mı?

7- Hem *(sen henüz peygamberlik ve şer'î hükümlerden)* habersiz iken seni bulup, yol göstermedi mi?

8- Hem seni fakir iken bulup da zengin etmedi mi?

9- O hâlde yetîme gelince, sakın *(onu)* ezme!

10- Ve dilenciye gelince, sakın *(onu)* azarlama!

11- Ve Rabbinin ni'metine gelince, artık *(onu şükranla)* anlat!

94- İNŞİRÂH SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 8 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Göğsüne senin için *(ilim ve hikmetle)* **inşirâh** vermedik mi *(genişletmedik mi)*?

2, 3- Ve sırtına çok ağır gelen yükünü, senden indirmedik mi?

4- Hem senin için şânını yükseltmedik mi?

5- İşte şübhesiz zorlukla berâber, bir kolaylık vardır.

6- Gerçekten zorlukla berâber, bir kolaylık vardır.

7- O hâlde boş kaldığın zaman, hemen *(başka bir işe giriş)* yorul!

8- Ve artık ancak Rabbini arzula!

95- TÎN SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 8 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Yemîn olsun **tîn**'e *(incire)* ve zeytine![1]

2- Ve Sînâ dağına!

3- Ve bu emîn beldeye *(Mekke'ye)*!

4- Gerçekten *(biz)* insanı, en güzel bir biçimde yarattık!

5- Sonra onu, aşağıların aşağısına çevirdik.[2]

6- Ancak îmân edip sâlih ameller işleyenler müstesnâ; artık onlar için, tükenmez bir mükâfât vardır.

7- O hâlde *(ey insan)*, bundan sonra sana dîni *(hesab gününü)* yalanlattıran nedir?

8- Allah, hükmedenlerin en *(iyi)* hükmedeni değil midir? *(Evet!)*

96- ALAK SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 19 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Yaratan Rabbinin ismiyle oku!

2- *(O,)* insanı bir **alak**'dan yarattı.

3- Oku! Çünki Rabbin, en büyük kerem sâhibidir.

4- O, kalemle öğretendir.

5- İnsana bilmediği şeyleri öğretti.

6, 7- Hayır! Şübhesiz insan, kendisini ihtiyaçtan kurtulmuş görmesinden dolayı gerçekten *(isyân ederek)* haddini aşar![1]

8- Muhakkak ki dönüş, Rabbinedir.

9, 10- Bir kulu *(peygamberi)* namaz kılarken men' edeni gördün mü?

11, 12- Gördün mü, ya *(o kul)* hidâyet üzere ise veya *(günahlardan)* sakınmayı *(takvâyı)* emrediyorsa?

13- Gördün mü, ya *(bu men' eden, hakkı)* yalanladı ve *(ondan)* yüz çevirdi ise?

14- Bilmedi mi ki, gerçekten Allah *(onun yaptıklarını ve herşeyi)* görür!

15- Hayır! Celâlim hakkı için, eğer *(bundan)* vazgeçmezse, elbette o perçem*(in)*den tutup *(onu Cehenneme)* sürükleriz!

16- *(O)* yalancı, günahkâr perçemden!

17- O zaman çağırsın *(bakalım)* meclisini!

18- *(Artık kendisini Cehenneme atmak üzere)* zebânîleri çağıracağız!

19- Hayır! Ona itâat etme! Böylece secde *(ve namazına devâm)* et ve *(Rabbine)* yaklaş!

اِلَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ اَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍۜ ﴿٦﴾

kesintili | değil | bir mükâfât ki | artık onlar için var | sâlih ameller | yaptılar | ve | îmân ettiler | o kimseler ki | ancak

فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدّ۪ينِۜ ﴿٧﴾ اَلَيْسَ اللّٰهُ بِاَحْكَمِ الْحَاكِم۪ينَ ﴿٨﴾

hükmedenlerin | en hükmedeni | Allah | değil mi | dîni | (bundan) sonra | sana yalanlatıyor | peki nedir

سُورَةُ الْعَلَقِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعَ عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm | Rahmân | Allah'ın | ismiyle

اِقْرَاْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذ۪ي خَلَقَۚ ﴿١﴾ خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍۚ ﴿٢﴾

bir alakdan | insanı | yarattı | yarattı | o zâtın ki | Rabbinin | ismiyle | oku

اِقْرَاْ وَرَبُّكَ الْاَكْرَمُۙ ﴿٣﴾ اَلَّذ۪ي عَلَّمَ بِالْقَلَمِۙ ﴿٤﴾ عَلَّمَ الْاِنْسَانَ

insana | öğretti | kalemle | öğretti | o zâttır ki | en keremlidir | Rabbin | ve | oku

مَا لَمْ يَعْلَمْۜ ﴿٥﴾ كَلَّٓا اِنَّ الْاِنْسَانَ لَيَطْغٰىۙ ﴿٦﴾ اَنْ رَاٰهُ اسْتَغْنٰىۜ

ihtiyaçtan kurtuldu | kendini gördü | diye | gerçekten azıyor | insan | şübhesiz | hayır | bilmedi | o şeyleri ki

﴿٧﴾ اِنَّ اِلٰى رَبِّكَ الرُّجْعٰىۜ ﴿٨﴾ اَرَاَيْتَ الَّذ۪ي يَنْهٰىۙ ﴿٩﴾ عَبْداً اِذَا صَلّٰىۜ

namaz kıldı | o vakit ki | bir kulu | men' ediyor | o kimseyi ki | gördün mü | dönüş | Rabbinedir | şübhesiz

﴿١٠﴾ اَرَاَيْتَ اِنْ كَانَ عَلَى الْهُدٰىۙ ﴿١١﴾ اَوْ اَمَرَ بِالتَّقْوٰىۜ ﴿١٢﴾ اَرَاَيْتَ

gördün mü | sakınmayı | emretti | veya | hidâyet üzere | ise | eğer | gördün mü

اِنْ كَذَّبَ وَتَوَلّٰىۜ ﴿١٣﴾ اَلَمْ يَعْلَمْ بِاَنَّ اللّٰهَ يَرٰىۜ ﴿١٤﴾ كَلَّا لَئِنْ لَمْ

and olsun eğer | hayır | görür | Allah | şübhesiz | bilmedi mi ki | yüz çevirmişse | ve | yalanlamışsa | eğer

يَنْتَهِ لَنَسْفَعاً بِالنَّاصِيَةِۙ ﴿١٥﴾ نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍۚ ﴿١٦﴾ فَلْيَدْعُ

o zaman çağırsın | günahkâr | yalancı | bir perçemden | perçemden | elbette tutup sürükleriz | son vermezse

نَادِيَهُۙ ﴿١٧﴾ سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَۙ ﴿١٨﴾ كَلَّاۜ لَا تُطِعْهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ﴿١٩﴾

yaklaş | ve | secde et | ve | ona itâat etme | hayır | zebânîleri | çağıracağız | meclisini

سُورَةُ الْقَدْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسُ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

اِنَّٓا اَنْزَلْنَاهُ ف۪ي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۝١ وَمَٓا اَدْرٰيكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۝٢

Kadir gecesi nedir sana ne bildirdi ve Kadir gecesinde onu indirdik şübhesiz biz

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ اَلْفِ شَهْرٍ ۝٣ تَنَزَّلُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَالرُّوحُ

ruh ve melekler peyderpey iner bin aydan daha hayırlı Kadir gecesi

ف۪يهَا بِاِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ اَمْرٍ ۝٤ سَلَامٌ هِيَ حَتّٰى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ۝٥

fecrin doğuşuna dek tâ ki o selâmettir işin hepsinden dolayı Rablerinin izniyle onda

سُورَةُ الْبَيِّنَةِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانِ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

لَمْ يَكُنِ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِك۪ينَ مُنْفَكّ۪ينَ حَتّٰى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ

apaçık delil onlara gelinceye dek tâ ki ayrılanlar müşriklerden ve kitab ehlinden inkâr ettiler o kimseler ki olmadı

رَسُولٌ مِنَ اللّٰهِ يَتْلُوا صُحُفًا مُطَهَّرَةً ۝٢ ف۪يهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ ۝٣ وَمَا تَفَرَّقَ

ayrılığa düşmedi ve dosdoğru yazılar onda var tertemiz sahîfeleri okur Allah tarafından bir peygamberdir

الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ ۝٤ وَمَٓا اُمِرُٓوا

emrolunmadılar ve apaçık delil onlara geldi o şeyden sonra ki ancak kitab kendilerine verildi o kimseler ki

اِلَّا لِيَعْبُدُوا اللّٰهَ مُخْلِص۪ينَ لَهُ الدّ۪ينَ حُنَفَٓاءَ وَيُق۪يمُوا الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوا الزَّكٰوةَ

zekâtı ve vermeleri namazı ve hakkıyla kılmaları hakka yönelenler din de ona ihlâslı kimseler olarak Allaha kulluk etmeleri için ancak

وَذٰلِكَ د۪ينُ الْقَيِّمَةِ ۝٥ اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِك۪ينَ ف۪ي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِد۪ينَ

ebedî kalıcıdırlar cehennem ateşinde müşriklerden ve kitab ehlinden inkâr ettiler şübhesiz o kimseler ki doğru dindir işte bu ve

ف۪يهَاۜ اُو۬لٰٓئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۝٦ اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اُو۬لٰٓئِكَ هُمْ خَيْرُ

hayırlısı onlardır işte onlar sâlih ameller ve yaptılar îmân ettiler o kimseler ki şübhesiz mahlûkâtın şerlisi onlardır işte onlar orada

الْبَرِيَّةِ ۝٧ جَزَٓاؤُ۬هُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ

ırmaklar altlarından akar Adn Cennetlendir Rableri katında onların mükâfâtı mahlûkâtın

خَالِد۪ينَ ف۪يهَٓا اَبَدًاۜ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُۜ ذٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ۝٨

Rabbinden korktu o kimse için ki işte bu ondan ve râzı oldular onlardan Allah râzı olmuştur ebediyen orada devamlı kalıcıdırlar

97- KADİR SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 5 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Şübhe yok ki biz onu *(o Kur'ân'ı)*, **Kadir** Gecesinde indirdik.

2- Kadir Gecesinin ne olduğunu *(onun kıymetini)* sana ne bildirdi?

3- Kadir Gecesi, bin aydan daha hayırlıdır.(1)

4- Melekler ve Ruh *(Cebrâîl)*, onda *(o gecede)* Rablerinin izniyle her bir iş için peyderpey iner*(ler)*.

5- O *(gece)*, fecrin doğuşuna *(gün ağarana)* kadar selâmettir.

98- BEYYİNE SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 8 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Kitab ehlinden ve müşriklerden inkâr edenler, kendilerine **beyyine** *(apaçık delil)* gelinceye kadar *(bulundukları dinden)* ayrılacak kimseler değildi.

2- *(İstedikleri bu delil)* Allah tarafından gönderilmiş bir peygamberdir ki, *(onlara)* temiz kılınmış sahîfeleri *(Kur'ân'ı)* okur.

3- Onda dosdoğru yazılar *(hükümler)* vardır.

4- Böyleyken o kitab verilenler, ancak kendilerine o apaçık delil geldikten sonra ayrılığa düştü.

5- Hâlbuki *(onlara)* ancak, dinde ihlâslı *(samîmî)* kimseler, hakka yönelmişler olarak O'nun *(rızâsı)* için yalnız Allah'a kulluk etmeleri, namazı hakkıyla edâ etmeleri ve zekât vermeleri emrolunmuştu. İşte bu ise, doğru dindir!

6- Şübhesiz ki kitab ehlinden ve müşriklerden inkâr edenler, Cehennem ateşindedirler; orada ebedî olarak kalıcıdırlar. İşte mahlûkâtın en şerlisi ancak onlardır!

7- Şübhesiz ki îmân edip sâlih ameller işleyenler var ya, işte mahlûkâtın en hayırlısı *(da)* ancak onlardır!

8- Onların Rableri katındaki mükâfâtı, altlarından ırmaklar akan Adn Cennetleridir; orada ebedî olarak devamlı kalıcıdırlar. Allah onlardan râzı olmuştur ve *(onlar da)* O'ndan râzı olmuşlardır. İşte bu *(karşılık)*, Rabbisinden korkan kimseler içindir.

99- ZİLZÂL SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 8 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1, 2, 3- Yer, *(o şiddetli)* **zilzâl**'iyle *(sarsıntısıyla)* sarsıldığı; yeryüzü, ağırlıklarını *(dışarıya)* çıkardığı ve insan: "Buna ne oluyor?" dediği zaman!

4- O gün *(yer, bütün)* haberlerini anlatır.

5- Çünki Rabbin, *(bunu)* ona vahyetmiştir *(emretmiştir)*.[1]

6- O gün insanlar, amelleri*(nin karşılığı)* kendilerine gösterilmek için *(mahşer yerinden)* bölük bölük *(Cennet ve Cehennemdeki yerlerine)* döner*(ler)*.

7- Artık kim zerre kadar bir hayır yapıyorsa, onu görecek!

8- Kim de zerre kadar bir şer işliyorsa, onu görecek![2]

100- ÂDİYÂT SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 11 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Yemîn olsun *(Allah yolunda)* harıl harıl koşanlara *(**âdiyât**'a)*!

2- Öyle *(koşarken)* çakarak ateş çıkaranlara!

3- Sabahleyin derhâl baskın yapanlara!

4- Böylece orada tozu dumana katanlara!

5- Derken onunla, bir topluluğun ortasına dalanlara!

6- Şübhesiz ki insan, Rabbisine karşı gerçekten çok nankördür!

7- Şübhesiz buna elbette kendisi de şâhiddir!

8- Ve gerçekten o, *(kendi menfaatine olan)* hayır *(mal)* sevgisi için doğrusu pek şiddetlidir *(cimrilik eder)*.

9, 10, 11- Fakat *(insan)* bilmez mi ki, kabirlerin içinde bulunanlar *(diriltilip dışarı)* çıkarıldığı ve sînelerde bulunan *(sır)*lar ortaya konulduğu zaman, şübhesiz Rableri o gün onlar*(ın her yaptıkların)*dan elbette hakkıyla haberdar olandır.

سُورَةُ الزِّلْزَالِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانِي اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

اِذَا زُلْزِلَتِ الْاَرْضُ زِلْزَالَهَاۙ ۝١ وَاَخْرَجَتِ الْاَرْضُ اَثْقَالَهَاۙ ۝٢

ağırlıklarını yeryüzü çıkardı ve sarsıntısıyla yer sarsıldı o vakit ki

وَقَالَ الْاِنْسَانُ مَا لَهَاۚ ۝٣ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ اَخْبَارَهَاۙ ۝٤ بِاَنَّ رَبَّكَ

Rabbin çünki şübhesiz haberlerini anlatır o gün ona ne oldu insan dedi ve

اَوْحٰى لَهَاۜ ۝٥ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ اَشْتَاتًا لِيُرَوْا اَعْمَالَهُمْۜ ۝٦ فَمَنْ

artık kim amelleri gösterilmeleri için bölük bölük insanlar çıkar o gün ona vahyetti

يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُۜ ۝٧ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ۝٨

onu görecek bir şer zerre ağırlıkınca yaparsa kim ve onu görecek bir hayır zerre ağırlıkınca yaparsa

سُورَةُ الْعَادِيَاتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اِحْدٰى عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًاۙ ۝١ فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًاۙ ۝٢ فَالْمُغ۪يرَاتِ صُبْحًاۙ ۝٣

sabahleyin derhâl baskın yapanlara çakarak ve ateş çıkaranlara harıl harıl and olsun koşanlara

فَاَثَرْنَ بِه۪ نَقْعًاۙ ۝٤ فَوَسَطْنَ بِه۪ جَمْعًاۙ ۝٥ اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّه۪

Rabbine karşı insan şübhesiz bir topluluğu onunla derken ortaladılar toz duman orada ve kaldırdı

لَكَنُودٌۚ ۝٦ وَاِنَّهُ عَلٰى ذٰلِكَ لَشَه۪يدٌۚ ۝٧ وَاِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ

hayır (mal) sevgisi için şübhesiz o ve elbette şâhiddir buna şübhesiz o ve gerçekten çok nankördür

لَشَد۪يدٌۜ ۝٨ اَفَلَا يَعْلَمُ اِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِۙ ۝٩

kabirlerin içindedir o şeyler ki çıkarıldı o vakti ki fakat bilmez mi gerçekten pek şiddetlidir

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِۙ ۝١٠ اِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَخَب۪يرٌ ۝١١

elbette haberdardır o gün onlara Rableri şübhesiz sînelerdedir o şeyler ki derlendi ve

سُورَةُ الْقَارِعَةِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ اِحْدَى عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

ismiyle Allah'ın Rahmân Rahîm

اَلْقَارِعَةُۙ ﴿١﴾ مَا الْقَارِعَةُۚ ﴿٢﴾ وَمَٓا اَدْرٰيكَ مَا الْقَارِعَةُۜ ﴿٣﴾ يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِۙ ﴿٤﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِۜ ﴿٥﴾ فَاَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَاز۪ينُهُۙ ﴿٦﴾ فَهُوَ ف۪ي ع۪يشَةٍ رَاضِيَةٍۜ ﴿٧﴾ وَاَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَاز۪ينُهُۙ ﴿٨﴾ فَاُمُّهُ هَاوِيَةٌۜ ﴿٩﴾ وَمَٓا اَدْرٰيكَ مَا هِيَهْۜ ﴿١٠﴾ نَارٌ حَامِيَةٌ ﴿١١﴾

çarpıcı felâket / nedir / o çarpıcı felâket / ve / sana ne bildirdi / nedir / o çarpıcı felâket / o gün / olur / insanlar / kelebekler gibi / yayılmış / ve / olur / dağlar / renkli yün gibi / atılmış / işte ama / kim / ağır gelmişse / tartıları / artık o / bir yaşayış içindedir / hoşnûd eden / ve ama / kim / hafif gelmişse / tartıları / artık onun anası / Hâviye'dir / ve / sana ne bildirdi / nedir / o / bir ateştir / kızgın

101- KĀRİA SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 11 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- el-**Kāria**! *(O dehşetiyle çarpıcı felâket! Kıyâmet!)*

2- Nedir o çarpıcı felâket!

3- O çarpacak olan felâketin ne olduğunu sana ne bildirdi?

4- O gün insanlar, çırpınıp yayılan kelebekler gibi olacak!

5- Dağlar da atılmış renkli yün gibi olur!

6, 7- Artık kimin tartıları *(sevabları)* ağır gelirse, işte o, hoşnûd *(olacağı)* bir yaşayış içindedir!

8, 9- Fakat kimin de tartıları hafif gelirse, artık onun anası *(sığınacağı yer)* Hâviye'dir. *(Onun kucağına düşecek!)*

10- *(Ey Resûlüm!)* Onun *(o Hâviye'nin)* ne olduğunu sana ne bildirdi?

11- *(O,)* pek kızışmış bir ateştir!

سُورَةُ التَّكَاثُرِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ ثَمَانِي اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

ismiyle Allah'ın Rahmân Rahîm

اَلْهٰيكُمُ التَّكَاثُرُۙ ﴿١﴾ حَتّٰى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَۜ ﴿٢﴾ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَۙ ﴿٣﴾ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَق۪ينِۜ ﴿٥﴾ لَتَرَوُنَّ الْجَح۪يمَۙ ﴿٦﴾ ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَق۪ينِۙ ﴿٧﴾ ثُمَّ لَتُسْـَٔلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّع۪يمِ ﴿٨﴾

sizi oyaladı / çoklukla övünmek / tâ ki / ziyâret ettiniz / kabirleri / hayır / ileride / bileceksiniz / sonra / hayır / ileride / bileceksiniz / hayır / eğer / bilseniz / bir ilimle / kat'î olan / elbette göreceksiniz / büyük ateşi / sonra / elbette onu göreceksiniz / bir görmeyle / kat'î olan / sonra / elbette sorulacaksınız / o gün / ni'metten

102- TEKÂSÜR SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 8 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1, 2- Sizi **tekâsür**'le *(o çoklukla, mal ve evlâd çokluğuyla)* övünmek *(o kadar)* oyaladı ki, nihâyet kabirleri ziyâret ettiniz *(ve artık ölmüş olanlarınızı dahi sayarak gururlandınız)*!

3- Hayır! İleride bileceksiniz!

4- Sonra *(yine)* hayır! İleride bileceksiniz!

5- Hayır! Eğer *(gerçeği)* kat'î bir ilimle bilseydiniz *(böyle yapmazdınız)*!

6- And olsun *(siz)* Cehennemi mutlakā göreceksiniz!

7- Sonra *(yine)* and olsun, siz onu gözün*(üzün)* kat'î bilişiyle göreceksiniz!

8- Sonra o gün, *(size dünyada verilmiş olan)* ni'metlerden *(teker teker)* mutlakā sorulacaksınız!

سُورَةُ الْعَصْرِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ ثَلٰثُ اٰيَاتٍ

103- ASR SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 3 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- **Asr**'a yemîn olsun!

2- Şübhesiz ki insan, gerçekten hüsrandadır!

3- Ancak îmân edip sâlih ameller işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve birbirlerine sabrı tavsiye edenler müstesnâdır.

104- HÜMEZE SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 9 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- **Hümeze** olan *(insanları arkadan devamlı ayıplayıp çekiştiren)*, yüzlerine karşı *(da onlarla)* alay etmeyi âdet edinen her kişinin vay hâline!

2- *(Ki o,)* bir mal toplayan ve onu sayıp durandır!

3- *(O,)* malının gerçekten kendisini ebedî kılacağını *(ölümsüzleştireceğini)* sanır!

4- Hayır! And olsun ki *(o)*, Hutame'ye atılacaktır!

5- *(Ey Resûlüm!)* Hutame'nin ne olduğunu sana ne bildirdi?

6- *(O,)* Allah'ın tutuşturulmuş ateşidir!

7- Öyle *(ateş)* ki, kalbleri kaplar *(ta içine işler!)*

8, 9- Şübhesiz ki o *(ateşin kapıları)*, onların üzerine, uzatılmış direklerle kapatılmıştır!

105- FÎL SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 5 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Rabbinin, **fil** sâhiblerine nasıl yaptığını görmedin mi?(1)

2- Onların tuzaklarını boşa çıkarmadı mı?

3- Hem üzerlerine sürü sürü kuşlar gönderdi.

4- *(Bu kuşlar,)* onlara pişmiş çamurdan taşlar atıyorlardı.

5- Nihâyet onları yenmiş ekin yaprağı gibi yapıverdi!

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ismiyle Allah'ın Rahmân Rahîm

وَالْعَصْرِۙ ﴿١﴾ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَف۪ي خُسْرٍۙ ﴿٢﴾ اِلَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا

and olsun asra · şübhesiz · insan · elbette içindedir · bir hüsran · ancak · o kimseler ki · îmân ettiler

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾

ve yaptılar · sâlih ameller · ve · birbirlerine tavsiye ettiler · hakkı · ve · birbirlerine tavsiye ettiler · sabrı

سُورَةُ الْهُمَزَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعُ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ismiyle Allah'ın Rahmân Rahîm

وَيْلٌ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُمَزَةٍۙ ﴿١﴾ اَلَّذ۪ي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُۙ ﴿٢﴾ يَحْسَبُ اَنَّ مَالَهُٓ اَخْلَدَهُ

vay · her birine · çekiştirenin · alay edenin · o ki · topladı · bir mal · ve · onu saydı · sanır · şübhesiz · malı · onu ebedî kılmış

﴿٣﴾ كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ﴿٤﴾ وَمَٓا اَدْرٰيكَ مَا الْحُطَمَةُ ﴿٥﴾ نَارُ اللّٰهِ الْمُوقَدَةُ ﴿٦﴾

hayır · elbette atılacak · Hutame'ye · ve · sana ne bildirdi · nedir Hutame · ateşidir · Allahın · tutuşturulmuş

الَّت۪ي تَطَّلِعُ عَلَى الْاَفْـِٔدَةِ ﴿٧﴾ اِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُؤْصَدَةٌۙ ﴿٨﴾ ف۪ي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ ﴿٩﴾

o ki · kaplar · üstünü · yüreklerin · şübhesiz o · üzerlerine · kapatılmıştır · direklerle · uzatılmış

سُورَةُ الْف۪يلِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسُ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ismiyle Allah'ın Rahmân Rahîm

اَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِاَصْحَابِ الْف۪يلِ ﴿١﴾ اَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ

görmedin mi · nasıl · yaptı · Rabbin · sâhiblerine · fil · kılmadı mı · tuzaklarını

ف۪ي تَضْل۪يلٍۙ ﴿٢﴾ وَاَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا اَبَاب۪يلَۙ ﴿٣﴾ تَرْم۪يهِمْ

bir ziyan içinde · ve · gönderdi · üzerlerine · kuşlar · sürü sürü · onlara atıyorlardı

بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجّ۪يلٍۙ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَاْكُولٍ ﴿٥﴾

taşları · pişmiş çamurdan · nihâyet onları kıldı · ekin yaprağı gibi · yenmiş

سُورَةُ قُرَيْشٍ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اَرْبَعُ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ismiyle · Allah'ın · Rahmân · Rahîm

لِاِيلَافِ قُرَيْشٍ ۝١ اِيلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَٓاءِ وَ الصَّيْفِ ۝٢ فَلْيَعْبُدُوا

alıştırıldığı için · Kureyş · onlar alıştırıldıkları için · yolculuğuna · kış · ve · yaz · o hâlde ibâdet etsinler

رَبَّ هٰذَا الْبَيْتِ ۝٣ اَلَّذٖٓى اَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَ اٰمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ۝٤

Rabbine · bunun · o beyt'in · o ki · onları doyurdu · açlıktan · ve · kendilerini emîn kıldı · korkudan

سُورَةُ الْمَاعُونِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سَبْعُ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ismiyle · Allah'ın · Rahmân · Rahîm

اَرَاَيْتَ الَّذٖى يُكَذِّبُ بِالدّٖينِ ۝١ فَذٰلِكَ الَّذٖى يَدُعُّ الْيَتٖيمَ ۝٢

gördün mü · o kimseyi ki · yalanlıyor · dîni · işte bu · odur ki · itip kakıyor · yetîmi

وَ لَا يَحُضُّ عَلٰى طَعَامِ الْمِسْكٖينِ ۝٣ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلّٖينَ ۝٤ اَلَّذٖينَ هُمْ عَنْ

ve teşvîk etmiyor · yiyeceğine · yoksulun · artık vay · o namaz kılanlara · onlar ki · onlar

صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ۝٥ اَلَّذٖينَ هُمْ يُرَٓاؤُنَ ۝٦ وَ يَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ۝٧

namazlarından · gaflet edenlerdir · onlar ki · onlar · gösteriş yapanlardır · ve · men' ederler · zekâtı

سُورَةُ الْكَوْثَرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلٰثُ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ismiyle · Allah'ın · Rahmân · Rahîm

اِنَّٓا اَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۝١ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَ انْحَرْ ۝٢ اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ ۝٣

şübhesiz biz · sana verdik · Kevser'i · öyleyse namaz kıl · Rabbin için · ve · kurban kes · şübhesiz · senin kincin · odur · nesli kesik

106- KUREYŞ SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 4 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- *(Allah)* **Kureyş**'i *(emniyet ve selâmete)* alıştırdığı için!

2- Onları *(ticâret için)* kış ve yaz yolculuğuna alıştırdığı için!

3- O hâlde *(onlar da)* bu Beyt'in *(Kâ'be'nin)* Rabbine *(şükür için)* ibâdet etsinler!

4- O *(Beyt'in Rabbi)* ki, onları açlıktan doyurdu ve kendilerini korkudan emîn kıldı.

107- MÂÛN SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 7 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Dîni *(hesab gününü)* yalanlayanı gördün mü?

2- İşte o, yetîmi itip kakandır.

3- Yoksulu doyurmağa da teşvîk etmez.

4- Artık vay o namaz kılanların hâline!

5- Ki onlar, namazlarından gaflet edenlerdir *(ona ehemmiyet vermezler)*!

6- Onlar ki, riyâkârlık *(gösteriş için ibâdet)* ederler!

7- Ve **mâûn**'u *(zekâtı)* men' ederler!

108- KEVSER SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 3 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- *(Habîbim, yâ Muhammed!)*

Şübhesiz ki biz sana **Kevser**'i[1] verdik.

2- Öyleyse Rabbin için namaz kıl ve kurban kes!

3- Doğrusu asıl ebter *(nesli kesik)* olan, sana kin besleyendir.

109- KÂFİRÛN SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 6 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- De ki: "Ey **kâfirûn** *(kâfirler)*!"

2- "*(Sizin)* tapmakta olduğunuz şeylere *(ben)* tapmam!"

3- "Siz de *(benim)* ibâdet etmekte olduğum *(Allah)*'a ibâdet ediciler değilsiniz!"

4- "Ben de *(sizin)* taptıklarınıza ibâdet edici değilim!"

5- "Siz de *(benim)* ibâdet etmekte olduğuma ibâdet ediciler değilsiniz!"

6- "Sizin dîniniz size, benim dînim banadır!"

110- NASR SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 3 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Allah'ın **nasr**'ı *(yardımı)* ve fetih geldiği zaman!

2- Ve insanları bölük bölük Allah'ın dînine girerken gördüğün *(zaman)*!

3- Artık Rabbine hamd ile tesbîh et ve O'ndan mağfiret dile! Çünki O, Tevvâb *(tevbeleri çok kabûl eden)*dir.(1)

111- TEBBET SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 5 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Ebû Leheb'in iki eli kurusun; kurudu da!

2- Ona, ne malı fayda verdi ne de kazandığı!

3- *(O,)* alevli bir ateşe girecektir!

4- Karısı da! Odun hamalı olarak!

5- Boynunda bükülmüş bir ip olduğu hâlde!(2)

سُورَةُ الْكَافِرُونَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتُّ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

قُلْ يَٓا اَيُّهَا الْكَافِرُونَۙ ﴿١﴾ لَٓا اَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَۙ ﴿٢﴾ وَلَٓا اَنْتُمْ عَابِدُونَ مَٓا اَعْبُدُۚ ﴿٣﴾

ibâdet ediyorum · o şeyi ki · tapanlar · siz değilsiniz · ve · tapıyorsunuz · o şeye ki · ibâdet etmem · kâfirler · ey · de ki

وَلَٓا اَنَا۬ عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْۙ ﴿٤﴾ وَلَٓا اَنْتُمْ عَابِدُونَ مَٓا اَعْبُدُۜ ﴿٥﴾ لَكُمْ د۪ينُكُمْ وَلِيَ د۪ينِ ﴿٦﴾

dînim · ve bana dır · dîniniz · sizedir · ibâdet ediyorum · o şeye ki · tapanlar · siz değilsiniz · ve · taptığınız şeye · ibâdet edici · ben ve değilim

سُورَةُ النَّصْرِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَلٰثُ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

اِذَا جَٓاءَ نَصْرُ اللّٰهِ وَالْفَتْحُۙ ﴿١﴾ وَرَاَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ ف۪ي د۪ينِ اللّٰهِ

Allahın · dînine · giriyorlar · insanları · gördün · ve · fetih · ve · Allahın · yardımı · geldi · o vakit ki

اَفْوَاجًاۙ ﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُۜ اِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾

tevbeyi çok kabul eden · olandır · şübhesiz o · ondan mağfiret dile · ve · Rabbine · hamd ile · artık tesbîh et · bölük bölük

سُورَةُ تَبَّتْ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسُ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

تَبَّتْ يَدَٓا اَب۪ي لَهَبٍ وَتَبَّۜ ﴿١﴾ مَٓا اَغْنٰى عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَۜ ﴿٢﴾ سَيَصْلٰى نَارًا

bir ateşe · girecektir · kazandı · o şey ki · ve malı · ona · fayda vermedi · helâk oldu ve · Ebû Leheb'in · iki eli · helâk olsun

ذَاتَ لَهَبٍۚ ﴿٣﴾ وَامْرَاَتُهُۜ حَمَّالَةَ الْحَطَبِۚ ﴿٤﴾ ف۪ي ج۪يدِهَا حَبْلٌ مِنْ مَسَدٍ ﴿٥﴾

bükülmüşten · bir ip · boynunda var · odun · hamalı olarak · karısı · ve · bir alev · sâhibi

سُورَةُ الْاِخْلَاصِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اَرْبَعُ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

ismiyle — Allah'ın — Rahmân — Rahîm

قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ﴿١﴾ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا اَحَدٌ ﴿٤﴾

de ki — o — Allah — birdir — Allah — dâima muhtaç olunandır — doğurmadı — ve — doğurulmadı — ve — olmadı — ona — denk — hiç kimse

سُورَةُ الْفَلَقِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ خَمْسُ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

ismiyle — Allah'ın — Rahmân — Rahîm

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾

de ki — sığınırım — Rabbine — sabahın — şerrinden — o şeylerin ki — yarattı — ve — şerrinden — gecenin — o vakit ki — dalıp girdi

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

ve — şerrinden — üfleyenlerin — düğümlere — ve — şerrinden — hased edenin — o vakit ki — hased etti

سُورَةُ النَّاسِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ سِتُّ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

ismiyle — Allah'ın — Rahmân — Rahîm

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾ اِلٰهِ النَّاسِ ﴿٣﴾ مِنْ

de ki — sığınırım — Rabbine — insanların — sâhibine — insanların — İlâhına — insanların

شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ اَلَّذٖي يُوَسْوِسُ فٖي صُدُورِ النَّاسِ ﴿٥﴾

şerrinden — vesvese verenin — çok sinsi — o ki — vesvese verir — sînelerinde — insanların

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾

cinlerden — ve — insanlardan

112- İHLÂS SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 4 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- De ki: "O Allah, Ehad'dir *(birdir)*!"

2- "Allah, Sameddir *(herşey her cihetle O'na muhtaç olduğu hâlde, O hiçbir şeye muhtaç olmayandır)*!"

3- "Doğurmamıştır ve doğurulmamıştır!"

4- "Ve O'na hiçbir şey denk olmamıştır!"[1]

113- FELAK SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 5 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- De ki: "Felak'ın *(sabahın)* Rabbine sığınırım!"

2- "Yarattığı şeylerin şerrinden!"

3- "Ve karanlığı bastığı zaman, gecenin şerrinden!"

4- "Ve düğümlere üfleyen *(büyücü)*lerin şerrinden!"

5- "Ve hased ettiğinde, hased edenin şerrinden!"

114- NÂS SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 6 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- De ki: "Nâs'ın *(insanların)* Rabbine sığınırım!"

2- "İnsanların Melik'ine *(mutlak sâhib ve sultânına)*!"

3- "İnsanların İlâhına!"

4- "O çok sinsi vesvese verenin şerrinden!"

5- "O ki, insanların sînelerinde vesvese verir!"

6- "Gerek cinlerden, gerekse insanlardan!"

KUR'ÂN-I KERÎM'DE BULUNAN SECÂVENDLERİN KEYFİYETİ

Kur'ân-ı Azîmü'ş-şân'ı okuyan kişi "**secâvend**"lerin(•) ne ma'nâya geldiklerini iyi bilmelidir.

(م) Kesin olarak durmanın lüzûmuna alâmettir.

(ط) Cevaz ve lüzûma delâlet etmeden durmaya alâmettir.

(ج) Durmanın câiz olduğuna, durmak ve geçmek arasında serbestliğe alâmettir. Fakat durmak daha evlâdır.

(ص) Ruhsat alâmetidir. Yani tilâvet edenin nefesi daraldığı zaman durur, sonra geriden almaksızın devâm eder.

(ز) Cevaz alâmetidir. Fakat geçmek durmaktan daha evlâdır.

(لا) Durmanın câiz olmadığına alâmettir. "Durma! Çünki ma'nâ tamam değildir" ma'nâsındadır. Eğer zarûretten dolayı durursa, üzerinde durulmuş kelimeyi geriden alır. Fakat bu alâmet âyetin sonunda ise durur, sonra o âyeti geriden almaz.

(ق) Kurrâ'nın çoğuna göre geçmek alâmetidir, fakat durmak câiz olur.

(قف) Durmak için emirdir. "Latîf bir vakfe ile dur!" ma'nâsınadır. Bu, durmakta ma'nâ açısından bir fayda olduğuna işâret olarak, durmanın geçmekten daha evlâ olduğuna alâmettir.

(ع) Rükû'a alâmettir. Yani eğer okuyan namazda olur da rükû' etmek isterse, artık onun için münâsib olan, bu alâmette rükû' etmesidir. Çünki bu, kıssanın ve mev'ızanın tamamlandığına işârettir. (Ayrıca iki alâmet arasının bir "aşır" olduğunu gösterir. Namaz hâricindeki Kur'ân kırâatinde de evlâ olan, bu alâmetlerde kırâatin bitirilmesidir.)

(∴ ∴) Bu üç noktalar, birbirine geçmiş duruşa işârettir. Yani tilâvet eden eğer birinci noktalarda durursa, o zaman ikincide durmaz; eğer birincide durmazsa, o vakit ikincide durur. Tâ ki maksûd olan ma'nâ doğru olsun. Çünki her ikisinde de durursa, ma'nâ tamam olmaz.

(•) Okuma esnâsında durulup durulmayacak yerleri göstererek usûlünce okumaya yardım eden bu alâmetlere, hicrî altıncı asırda bunları ilk def'a Kur'ân-ı Kerîm'e koyan Muhammed bin Tayfûr es-SECÂVENDÎ'nin bu hizmetine teberrüken, ismine atıfla secâvend denmiştir.

Sıra	Sûre Adı	Sahîfe	Cüz	Âyet	Nüzûl sırası
1	Fâtiha	1	1	7	5
2	Bakara	1	1	286	87
3	Âl-i İmrân	49	3	200	89
4	Nisâ	76	4	176	92
5	Mâide	105	6	120	112
6	En'âm	127	7	165	55
7	A'râf	150	8	206	39
8	Enfâl	176	9	75	88
9	Tevbe	186	10	129	113
10	Yûnus (as)	207	11	109	51
11	Hûd (as)	220	11	123	52
12	Yûsuf (as)	234	12	111	53
13	Ra'd	248	13	43	96
14	İbrâhîm (as)	254	13	52	72
15	Hicr	261	14	99	54
16	Nahl	266	14	128	70
17	İsrâ	281	15	111	50
18	Kehf	292	15	110	69
19	Meryem	304	16	98	44
20	Tâ-Hâ	311	16	135	45
21	Enbiyâ	321	17	112	73
22	Hacc	331	17	78	103
23	Mü'minûn	341	18	118	74
24	Nûr	349	18	64	102
25	Furkân	358	18	77	42
26	Şuarâ	366	19	227	47
27	Neml	376	19	93	48
28	Kasas	384	20	88	49
29	Ankebût	395	20	69	85
30	Rûm	403	21	60	84
31	Lokmân (as)	410	21	34	57
32	Secde	414	21	30	75
33	Ahzâb	417	21	73	90
34	Sebe'	427	22	54	58
35	Fâtır	433	22	45	43
36	Yâ-Sîn	439	22	83	41
37	Sâffât	445	23	182	56
38	Sâd	452	23	88	38
39	Zümer	457	23	75	59
40	Mü'min (Gâfir)	466	24	85	60
41	Fussılet	476	24	54	61
42	Şûrâ	482	25	53	62
43	Zuhruf	488	25	89	63
44	Duhân	495	25	59	64
45	Câsiye	498	25	37	65
46	Ahkâf	501	26	35	66
47	Muhammed (asm)	506	26	38	95
48	Fetih	510	26	29	111
49	Hucurât	514	26	18	106
50	Kâf	517	26	45	34
51	Zâriyât	519	26	60	67
52	Tûr	522	27	49	76
53	Necm	525	27	62	23
54	Kamer	527	27	55	37
55	Rahmân	530	27	78	97
56	Vâkı'a	533	27	96	46
57	Hadîd	536	27	29	94
58	Mücâdele	541	28	22	105
59	Haşr	544	28	24	101
60	Mümtehıne	548	28	13	91
61	Saff	550	28	14	109
62	Cum'a	552	28	11	110
63	Münâfikûn	553	28	11	104
64	Teğâbün	555	28	18	108
65	Talâk	557	28	12	99
66	Tahrîm	559	28	12	107
67	Mülk	561	29	30	77
68	Kalem (Nûn)	563	29	52	2
69	Hâkka	565	29	52	78
70	Meâric	567	29	44	79
71	Nûh (as)	569	29	28	71
72	Cin	571	29	28	40
73	Müzzemmil	573	29	20	3
74	Müddessir	574	29	56	4
75	Kıyâme	576	29	40	31
76	İnsan	577	29	31	98
77	Mürselât	579	29	50	33
78	Nebe'	581	30	40	80
79	Nâziât	582	30	46	81
80	Abese	584	30	42	24
81	Tekvîr	585	30	29	7
82	İnfitâr	586	30	19	82
83	Mutaffifîn	587	30	36	86
84	İnşikâk	588	30	25	83
85	Bürûc	589	30	22	27
86	Târık	590	30	17	36
87	A'lâ	591	30	19	8
88	Gâşiye	591	30	26	68
89	Fecr	592	30	30	10
90	Beled	593	30	20	35
91	Şems	594	30	15	26
92	Leyl	595	30	21	9
93	Duhâ	595	30	11	11
94	İnşirâh	596	30	8	12
95	Tîn	596	30	8	28
96	Alak	597	30	19	1
97	Kadir	598	30	5	25
98	Beyyine	598	30	8	100
99	Zilzâl	599	30	8	93
100	Âdiyât	599	30	11	14
101	Kâria	600	30	11	30
102	Tekâsür	600	30	8	16
103	Asr	601	30	3	13
104	Hümeze	601	30	9	32
105	Fîl	601	30	5	19
106	Kureyş	602	30	4	29
107	Mâûn	602	30	7	17
108	Kevser	602	30	3	15
109	Kâfirûn	603	30	6	18
110	Nasr	603	30	3	114
111	Tebbet	603	30	5	6
112	İhlâs	604	30	4	22
113	Felak	604	30	5	20
114	Nâs	604	30	6	21

A

Her adresin ilk rakamları sûre numarasını; ikinci rakamları âyet numarasını gösterir. Aynı sûrenin âyet numaraları virgül ile, farklı sûreler ise noktalı virgül ile ayrılmıştır.

Allah'ın sıfatları

Sübûtî sıfatları

Zâtî sıfatları

Amel

B

C

Ç

D

E

H

N

T

U

Ü

V

Y

HÂŞİYELER

1-A. Sahîfe

(1) "Semâvâtta binler âlem var. Yıldızların bir kısmı, her biri birer âlem olabilir. Yerde de her bir cins mahlûkât birer âlemdir. Hattâ her bir insan dahi küçük bir âlemdir. رَبِّ الْعَالَمِينَ [Âlemlerin Rabbi] ta'bîri ise, doğrudan doğruya her âlem, Cenâb-ı Hakk'ın rubûbiyetiyle idâre ve terbiye ve tedbîr edilir, demektir." (Mektûbât, 26. Mektûb, 127)

(2) "Ezelden ebede kadar, her kimden her kime karşı gelen ve gelecek medh ü senâ (övgü) O'na âiddir. Çünki sebeb-i medih (övgü sebebi) olan ni'met ve ihsan ve kemâl ve cemâl ve medâr-ı hamd (övgüye sebeb) olan herşey O'nundur, O'na âiddir." (Mektûbât, 20. Mektûb, 66-67)

(3) Rahmân ve Rahîm, eşsiz rahmet ve merhamet sâhibi ma'nâsında iki sıfat ismidir. Rahmân, bu dünyada mü'min veya kâfir, iyi veya kötü bütün mahlûkâta; Rahîm, âhirette sâdece mü'minlere ni'met veren ma'nâsındadır. (Kurtubî, c. 1/1, 104-105)

(4) " 'Dîn' kelimesinden maksad, ya cezâdır (karşılıktır); çünki o gün, hayır ve şerlere cezâ verilecek bir gündür veya hakāik-ı dîniyedir (dînî hakîkatlerdir). Çünki hakāik-ı dîniye o gün tam ma'nâsıyla meydana çıkar." (İşârâtü'l-İ'câz, 16)

(5) Burada, "(Ben) ibâdet ederim" değil de "(Biz) ibâdet ederiz" denmesinin hikmeti için, bakınız; (Mektûbât, 29. Mektûb, 243; Şuâ'lar, 15. Şuâ', 574-576; İşârâtü'l-İ'câz, 17)

(6) "Bir mü'min hidâyeti isterse; اِهْدِنَا [Bize hidâyet eyle!] sebat ve devam ma'nâsını ifâde eder. Zengin olan isterse ziyâde ma'nâsını, fakir olan isterse i'tâ (ihsân etmek) ma'nâsını, zayıf olan isterse iâne (imdad) ve tevfik (muvaffak kılma) ma'nâsını ifâde eder. (...) En büyük hidâyet, hicâbın (perdenin) kaldırılmasıyla hakkı hak, bâtılı bâtıl göstermektir." (İşârâtü'l-İ'câz, 19)

(7) Gazab edilmiş olanların yahudiler; dalâlete düşenlerin hristiyanlar olduğu da rivâyet edilmiştir. (İbn-i Kesîr, c. 1, 24)

(8) Âmîn: "Kabûl et!" ma'nâsında olup Kur'ân'dan değildir; sünnet ile sâbittir. (İbn-i Kesîr, c. 1, 25)

1-B. Sahîfe

(1) "Sûrelerin başlarındaki hurûf-ı mukatta'a (Elif, Lâm, Mîm gibi tek tek yazılan harfler) İlâhî bir şifredir. Hâs abdine (husûsî kulu Hz. Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'a) onlarla bazı işâret-i gaybiye (gizli işâretler) veriyor. O şifrenin miftâhı (anahtarı) o abd-i hâs'dadır (asm). Hem onun veresesindedir (vârisi olan âlimlerdedir)." (Mektûbât, 29. Mektûb, 241)

الٓمٓ: Üç harfiyle üç hükme işârettir. Şöyle ki: Elif, هٰذَا كَلَامُ اللّٰهِ الْاَزَلِيُّ [Bu, Allah'ın ezelî kelâmıdır] hükmüne ve kazıyesine; Lâm, نَزَّلَ بِهِ جِبْرِيلُ [Onu Cibrîl indirdi] hükmüne ve kazıyesine; Mîm, عَلٰى مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ [Muhammed (asm)'a] hükmüne ve kazıyesine remzen ve îmâen (remiz ve îmâ ile) işârettir." (İşârâtü'l-İ'câz, 29)

(2) " يُصَلُّونَ [Namaz kılarlar] kelimesine bedel, ıtnablı (daha uzun olan) يُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ [Namazı hakkıyla edâ ederler] in zikrinde ne hikmet vardır? El-cevab: Namazda lâzım olan ta'dîl-i erkân (rükünlerin hakkını vermek), müdâvemet (devamlılık), muhâfaza (vakti kaçırmamak) gibi ikāmenin (hakkıyla edâ etmenin) ma'nâlarını mürâat etmeye (gözetmeye) işârettir." (İşârâtü'l-İ'câz, 38)

(3) "Evet görüyoruz ki, ale'l-ekser (çoğunlukla) gaddar, fâcir (günahkâr) zâlimler, lezzetler, ni'metler içinde pek rahat yaşıyorlar. Yine görüyoruz ki, ma'sum, mütedeyyin (dindar), fakir mazlûmlar, zahmetler, zilletler, tahkîrler, tahakkümler (baskılar) altında can veriyorlar. Sonra ölüm gelir, ikisini de götürür. Bu vaziyetten bir zulüm kokusu gelir. Hâlbuki kâinâtın şehâdetiyle, adâlet ve hikmet-i İlâhiye zulümden pâk ve münezzehtirler (temizdirler). Öyle ise, adâlet-i İlâhiyenin tam ma'nâsıyla tecellî etmesi (görünmesi) için, haşre (yeniden diriltilmeye) ve mahkeme-i kübrâya (âhiretteki büyük mahkemeye) lüzum vardır ki; biri cezâsını, diğeri mükâfâtını görsün!" (İşârâtü'l-İ'câz, 53)

Âhiret'in kat'î olarak isbâtı için bakınız; (Zülfikâr, 10. Söz, 1-69; Sözler, 29. Söz, 190-211)

(4) " اَلْمُفْلِحُونَ [Felâha erenler] der. Neye felâh bulacaklarını ta'yîn etmiyor. Güyâ o sükûtla der: 'Ey Müslümanlar, müjde size! Ey müttakî (günahtan sakınan)! Sen Cehennemden felâh bulursun. Ey sâlih! Sen Cennete felâh bulursun. Ey ârif! Sen rızâ-yı İlâhîye nâil olursun. Ey âşık! Sen rü'yete mazhar olursun.' Ve hâkezâ." (Zülfikâr, 25. Söz, 26)

2. Sahîfe

(1) "Küfür üzerine ölen bir kâfir, ebedî bir ömür ile yaşayacak olursa, o gayr-ı mütenâhî (sonsuz) ömrünü behemehâl (her hâl ü kârda) küfür ile geçireceği şübhesizdir. Çünki kâfirin cevher-i rûhu bozulmuştur." (İşârâtü'l-İ'câz, 74)

(2) "Kalb ile vicdan, nûr-ı îman sâyesinde hakāik-ı İlâhiyenin tecellîsine mazhar (ilâhî hakîkatlerin göründüğü bir mahal) olmakla, menba'-ı kemâlât (fazîletler kaynağı), hayatdar ve ziyâdar (canlı ve nûrlu) oldukları hâlde, küfrün ihtiyâr (tercîh) edilmesiyle zulmetli (karanlıklı), ıssız,

haşerât-ı muzırra (zararlı haşereler) yuvasına inkılâb ettikleri için mühürlenmiş, kilitlenmiş ki; o korkunç yuvadaki akreblerden ve yılanlardan ictinâb edilmesine (sakınılmasına) işâret edilmiştir." (İşârâtü'l-İ'câz, 64)

(3) "Münâfıkların azablarının mezkûr cinâyetleri arasında yalnız kizb (yalan) ile vasıflandırılması, kizbin şiddet-i kubh ve çirkinliğine işârettir. Bu işâret dahi kizbin ne kadar te'sirli bir zehir olduğuna bir şâhid-i sâdıktır." (İşârâtü'l-İ'câz, 85)

(4) "Nifaklarının (iki yüzlülüklerinin) îcâbıyla bu sözlerinde de münâfıklık yapıyorlar. Zîrâ bu sözlerinin zâhirinden (dışından): 'Biz dîvâneler değiliz, nasıl sefihler (beyinsizlerin) gibi olacağız?' diye bir ma'nâ çıkar. Bâtınından (iç yüzünden) ise: 'Nasıl ekserîsi fukarâ ve nazarımızda sefih olan mü'minler gibi olacağız?' diye diğer bir ma'nâ çıkıyor." (İşârâtü'l-İ'câz, 91)

3. Sahîfe

(1) "Düşman mechûl olduğu zaman daha zararlı olur. Kandırıcı olursa daha habîs (fenâ) olur. Aldatıcı olursa fesâdı daha şedîd (şiddetli) olur. Dâhilî olursa zararı daha azîm olur. Çünki dâhilî düşman kuvveti dağıtır, cesâreti azaltır. Hâricî düşman ise bil'akis asabiyeti şiddetlendirir, salâbeti (dayanıklılığı) artırır. Nifâkın (münâfıklığın) cinâyeti İslâm üzerine pek büyüktür. Âlem-i İslâm'ı zelzeleye ma'ruz bırakan nifaktır. Bunun içindir ki Kur'ân-ı Azîmü'ş-şân, ehl-i nifâka fazlaca teşnîât ve takbîhâtta bulunmuştur (fenâlık ve kötülüklerini i'lân etmiştir)." (İşârâtü'l-İ'câz, 76)

Ayrıca münâfıklar hakkında tafsîlât için, bakınız; (İşârâtü'l-İ'câz, 76-130)

(2) "Akāidî ve îmânî (i'tikad ve îmâna dâir) hükümleri kavî (kuvvetli) ve sâbit kılmakla meleke hâline getiren ancak ibâdettir. Evet, Allah'ın emirlerini yapmaktan ve nehiylerinden (yasaklarından) sakınmaktan ibâret olan ibâdetle, vicdânî ve aklî olan îmânî hükümler terbiye ve takviye edilmezse, eserleri ve te'sirleri zayıf kalır. Bu hâle, âlem-i İslâm'ın hâl-i hazırdaki (şimdiki) vaziyeti şâhiddir. Ve kezâ ibâdet, dünya ve âhiret saâdetlerine vesîle olduğu gibi, maaş ve maâde, yani dünya ve âhiret işlerini tanzîme sebebdir ve şahsî ve nev'î kemâlâta (ferdin ve insanlığın olgunlaşmasına) vâsıtadır ve Hâlık ile abd (yaratıcı ile kul) arasında pek yüksek bir nisbet ve şerefli bir râbıtadır (bağdır)." (İşârâtü'l-İ'câz, 131)

(3) "Kur'ân-ı Hakîm yirmi üç senede değil, belki bin üç yüz senede bütün ins ve cinne karşı bu meydanı okumuş ve okuyor! Hâlbuki evvelki zamanda o kâfirler can, mal ve ıyâlini (âilelerini) tehlikeye atıp, en dehşetli yol olan harb yolunu ihtiyâr ederek (seçerek), en kolay ve en kısa olan muâraza (sözle karşılık verme) yolunu terk ettiler. Demek muâraza yolu mümkün değildi." (Zülfikār, 19. Mektûb, 85)

4. Sahîfe

(1) "Temsîlât-ı Kur'âniyedeki (Kur'ân'da verilen misâllerdeki) hikmeti fehmetmek (anlamak) için Allah cânibinden (tarafından) nûr-ı îmanla bakmak lâzım(dır)." (İşârâtü'l-İ'câz, 214)

(2) "Bu cümledeki emir iki kısımdır. Birisi, teşrîî (dînî bir hüküm koymaya dâir)dir ki, sıla-i rahim ile ta'bîr edilen akrabâ ve mü'minler arasında şer'an (dînen) emredilen muvâsala (irtibat) hattıdır. Diğeri, emr-i tekvînîdir (yaratılışa âid emirdir) ki, fıtrî kānunlar ile âdetullâhın tazammun ettiği (Allah'ın yaratılışa âid kānunlarının içinde olan) emirlerdir. Meselâ ilmin i'tâsı (verilmesi), ma'nen ameli emrediyor; zekânın i'tâsı, ilmi emrediyor; isti'dâdın bulunması, zekâyı emrediyor; ve hâkezâ (bunun gibi) aklın verilmesi, ma'rifetullâhı (Allah'ı tanımayı); kudretin verilmesi, çalışmayı; cesâretin verilmesi, cihâdı ma'nen ve tekvînen (yaratılış gereği olarak) emrediyor. İşte o fâsıklar, bu gibi şeylerin arasında şer'an ve tekvînen te'sîs edilen muvâsala hattını kesiyorlar. Meselâ onların akılları ma'rifetullâha, zekâları ilme küs olduğu gibi; akrabâlara ve mü'minlere dahi dargın olup, gidip gelmiyorlar." (İşârâtü'l-İ'câz, 225)

(3) Yedi kat semâ için, bakınız; (Lem'alar, 12. Lem'a, 67; İşârâtü'l-İ'câz, 239)

5. Sahîfe

(1) "Şahs-ı Âdem'e ta'lîm-i esmâ (isimlerin öğretilmesi) ünvânıyla nev'-i benî Âdem'e (Âdemoğullarına) ilhâm olunan bütün ulûm ve fünûnun (ilimlerin ve fenlerin) ta'lîmini ifâde eder." (Zülfikār, 25. Söz, 32)

(2) Buradaki secde emri, Allah'a itâat, Âdem (as)'a selâm ve hürmet içindir. (İbn-i Kesîr, c. 1, 53)

"Âdem'e melâikenin secde etmesi ve şeytanın etmemesi hâdisesiyle nev'-i insana, semekten (balıktan) meleğe kadar ekser mevcûdât (varlıklar) musahhar (itâatkâr) olduğu gibi, yılandan şeytana kadar muzır (zararlı) mahlûkātın dahi ona itâat etmeyip düşmanlık ettiğini ifâde ediyor." (Zülfikār, 25. Söz, 32)

(3) Buradaki "birtakım kelimeler" ta'bîri, A'râf Sûresinin 23. âyetinde îzâh edilmektedir. (Nesefî, c. 1, 84)

7. Sahîfe

(1) "Benî İsrâil'in, oğullarının kesilip kadın ve kızlarını hayatta bırakmak, bir Fir'avun zamânında yapılan bir hâdise

ünvânıyla, yahudi milletinin ekser (pek çok) memleketlerde, her asırda ma'ruz olduğu müteaddid (çok sayıda) katliâmları, kadın ve kızları, hayât-ı beşeriye-i sefihânede (insanların gayr-i meşrû' hayâtında) oynadıkları rolü ifâde eder." (Zülfikâr, 25. Söz, 33)

8. Sahîfe

(1) "Cenâb-ı Hakk, şu âyetin lisân-ı remziyle (işâretiyle) ma'nen diyor ki: 'Ey insan! Mâdem bana i'timâd eden bir abdimin (kulumun) eline öyle bir asâ veriyorum ki, her istediği yerde âb-ı hayâtı (suyu) onunla çeker. Sen de benim kavânîn-i rahmetime istinâd etsen (rahmetimin kānunlarına dayansan), şöyle ona benzer veyâhut ona yakın bir âleti elde edebilirsin. Haydi et!' İşte beşer terakkıyâtının (insanlığın ilerlemelerinin) mühimlerinden birisi, bir âletin îcâdıdır ki, ekser yerlerde vurulduğu vakit suyu fışkırtıyor. Şu âyet ondan daha ileri, nihâyât ve gâyât-ı hudûdunu (en son ve en yüksek sınırlarını) çizmiştir." (Zülfikâr, 25. Söz, 80)

(2) "Yahûdi milleti hubb-ı hayat (hayat sevgisi) ve dünyaperestlikte ifrat ettikleri için her asırda zillet ve meskenet (aşağılanma) tokadını yemeğe müstehak olmuşlar. Fakat bu Filistin mes'elesinde hubb-ı hayat ve dünyaperestlik hissi değil, belki Enbiyâ-i Benî İsrâiliyenin (Benî İsrâil peygamberlerinin) mezaristanı olan Filistin, o eski peygamberlerin kendi milliyetlerinden bulunmaları cihetiyle bir cihette bir ehemmiyeti hiss-i millî ve dînî olmasından çabuk tokat yemiyorlar. Yoksa koca Arabistan'da az bir zümre hiç dayanamayacaktı, çabuk meskenete gireceklerdi. (Şuâ'lar, 533)

(3) "Hayât-ı ictimâiye-i beşeriyeyi (insanlığın ictimâî hayâtını) sarsan ve sa'y-i ameli, sermâye ile (işçiyi işverenle) mübâreze (mücâdele) ettirip fukarâyı zenginlerle çarpıştıran, muzâaf ribâ (kat kat fâiz) yapıp bankaları te'sîse sebebiyet veren ve hîle ve hud'a (aldatma) ile cem'-i mâl eden (mal toplayan) o millet olduğu gibi, mahrum kaldıkları ve dâimâ zulmünü gördükleri hükûmetlerden ve gâliblerden intikamlarını almak için her çeşit fesad komitelerine karışan ve her nevi' ihtilâle parmak karıştıran yine o millet(tir). (...) İşte şu milletin seciyelerinde (huylarında) ve mukadderâtında münderic (yerleşmiş) olan şöyle müdhiş desâtir (düsturlar) içindir ki, Kur'ân onlara karşı pek şiddetli davranıyor. Dehşetli sille-i te'dib (hadlerini bildiren tokat) vuruyor." (Zülfikâr, 25. Söz, 33)

9. Sahîfe

(1) Yehûda, Hz. Ya'kūb (as)'ın on iki evlâdından en büyüğünün ismi iken zamanla umum İsrâiloğulları için de kullanılmıştır. Sâbiî, İslâmiyet, hristiyanlık ve yahudiliğin dışında bulunan bütün din mensublarına denir. Husûsî ma'nâda ise, meleklere, yıldızlara veya putlara tapanlara denilmiştir. (İbn-i Kesîr, c. 1, 72)

(2) "Mısır Kıt'ası, kumistan (çöl) olan Sahrâ-yı Kebîr'in bir parçası olduğundan Nîl-i Mübârek'in feyziyle (akmasıyla) gâyet mahsûldar (verimli) bir tarla hükmüne geçtiğinden, o Cehennem-nümûn (Cehennem gibi) sahrâ komşuluğunda şöyle Cennet-misâl bir mevki'-i mübârekin bulunması, filâhat (çiftçilik) ve zirâatı ahâlisinde pek merğub (rağbetli) bir sûrete getirmiş ve o sekenenin (ahâlinin) seciyesine (ahlâkına) öyle tesbît etmiş (yerleştirmiş) ki, zirâatı kudsiye ve vâsıta-i zirâat olan bakarı ve sevri (sığır ve öküzü) mukaddes, belki ma'bud (ilâh) derecesine çıkarmış. Hattâ o zamandaki Mısır milleti sevre, bakara ibâdet etmek derecesinde bir kudsiyet vermişler. İşte o zamanda Benî İsrâil dahi, o kıt'ada neş'et ediyordu (yaşıyordu) ve o terbiyeden bir hisse aldıkları, icl (buzağı) mes'elesinden anlaşılıyor.

İşte Kur'ân-ı Hakîm, Hazret-i Mûsâ Aleyhisselâm'ın risâletiyle (peygamberliğiyle), o milletin seciyelerine girmiş ve isti'dadlarına (kâbiliyetlerine) işlemiş olan o bakarperestlik mefkûresini (öküze tapma fikrini) kesip öldürdüğünü, bir bakarın zebhiyle (kesilmesiyle) ifhâm ediyor (anlatıyor)." (Zülfikâr, 25. Söz, 73)

10. Sahîfe

(1) "Ey Benî İsrâil ve ey Benî Âdem! Kalb katılığı ve kasâvetinizle öyle bir Zât-ı zü'l-Celâl'in evâmirine (emirlerine) karşı itâatsizlik ediyorsunuz ve öyle bir Şems-i Sermedî'nin ziyâ-yı ma'rifetine (O'nu ta'rîf eden nûrlu delillere) gafletle gözlerinizi yumuyorsunuz ki, Mısır'ınızı Cennet sûretine çeviren Nîl-i Mübârek gibi koca nehirleri, âdî (basit), câmid (ruhsuz) taşların ağızlarından akıtıp mu'cizât-ı kudretini (kudretinin mu'cizelerini), şevâhid-i vahdâniyetini (birliğinin şâhidlerini) o koca nehirlerin kuvvet ve zuhûr (çıkış) ve ifâzaları (akmaları) derecesinde, kâinâtın kalbine ve zemînin (yeryüzünün) dimâğına vererek, cin ve insin kulûb ve ukūlüne (kalblerine ve akıllarına) isâle ediyor (akıtıyor). Hem hissiz, câmid bazı taşları böyle acîb bir tarzda mu'cizât-ı kudretine mazhar etmesi; güneşin ziyâsı (ışığı) güneşi gösterdiği gibi, o Fâtır-ı zü'l-Celâl'i (celâl sâhibi yaratıcıyı) gösterdiği hâlde, nasıl O'nun o nûr-ı ma'rifetine karşı kör olup görmüyorsunuz?" (Zülfikâr, 25. Söz, 77)

11. Sahîfe

(1) "Perdesiz güneşe karşı zemin yüzündeki eşyâ (herşey) güneşi görmemesi kâbil (mümkün) olmadığı gibi, o Alîm-i zü'l-Celâl'in nûr-ı ilmine karşı eşyânın (varlıkla-

rın) gizlenmesi bin derece daha gayr-i kābildir, muhâldir (imkânsızdır). Çünki huzur var. Yani herşey dâire-i nazarındadır ve mukābildir ve dâire-i şühûdundadır ve herşeye nüfûzu var (Herşeye bakar ve görür ve ilmi herşeyin derinliklerine işler)." (Mektûbât, 20. Mektûb, 73)

(2) "Kâfir, az bir ömürde bir günah işlemiş; fakat o günah içinde nihâyetsiz bir cinâyet var. Çünki küfür, bütün kâinâtı tahkîrdir (aşağılamaktır), kıymetlerini tenzîl etmektir (düşürmektir) ve bütün masnûâtın vahdâniyete şehâdetlerini (san'atlı varlıkların Allah'ın birliğine şâhidlik etmelerini) tekzibdir (yalanlamadır) ve mevcûdât âyinelerinde cilveleri (varlıklar üzerinde parıltıları) görünen esmâ-i İlâhiyeyi tezyiftir (hafife almaktır). Onun için, mevcûdâtın hakkını kâfirden almak üzere, mevcûdâtın sultânı olan Kahhâr-ı zü'l-Celâl'in (celâl sâhibi ve kahredici olan Allah'ın) kâfirleri ebedî Cehenneme atması, ayn-ı hak ve adâlettir. Çünki nihâyetsiz cinâyet, nihâyetsiz azâbı ister." (Mektûbât, 12. Mektûb, 31)

(3) "İnsan bir ni'mete veya bir lezzete mazhar olduğu zaman, en evvel fikrini bozan ve insana vesvese veren, o ni'metin veya o lezzetin devâm edip etmeyeceği düşüncesidir. Bu vesveseli düşünceye mahal (yer) kalmamak üzere, Kur'ân-ı Kerîm bu cümle ile onların ezvâcıyla (eşleriyle), lezâiziyle (lezzetleriyle) berâber Cennette ale'd-devam (devamlı) kalacaklarını tebşîr etmekle (müjdelemekle), o kederli düşünceden kurtarmıştır." (İşârâtü'l-İ'câz, 200)

13. Sahîfe

(1) "Pek çok yahudi ulemâsı (âlimleri) ve nasârâ (hristiyan) ulemâsı, ikrâr (kabûl) ve i'tirâf etmişler ki: 'Kitablarımızda Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ın evsâfı (vasıfları) yazılıdır.' (...) Ulemâ-i yehûdun en meşhurlarından İbn-i Sûriyâ ve İbn-i Ahtâb ve onun kardeşi Kâ'b ibn-i Üseyd ve Zübeyr ibn-i Bâtıyâ gibi meşhur ulemâ ve reisler, gayr-ı müslim kaldıkları hâlde ikrâr etmişler ki: 'Evet, kitablarımızda onun evsâfı vardır, ondan bahsediyorlar!' " (Zülfikâr, 19. Mektûb, 67)

Ayrıca Tevrât, İncîl ve Zebûr'da Peygamber Efendimiz Aleyhissalâtü Vesselâm'dan bahseden yerler için, bakınız; (Zülfikâr, 19. Mektûb, 66-73)

14. Sahîfe

(1) " 'Eğer doğru iseniz mevti (ölümü) isteyiniz. Hiç istemeyeceksiniz.' İşte meclis-i Nebevîde (Peygamber meclisinde) küçük bir cemâatin cüz'î bir hâdise ünvânıyla milel-i insâniye (milletler) içinde hırs-ı hayat ve havf-ı memâtla (ölüm korkusuyla) en meşhur olan millet-i yehûdun (yahudi milletinin), tâ kıyâmete kadar lisân-ı hâlleri mevti istemeyeceğini ve hayat hırsını bırakmayacağını ifâde eder." (Zülfikâr, 25. Söz, 33)

15. Sahîfe

(1) Âyette bahsi geçen "Hârût ve Mârût'a indirilen şeyler" kolayca kötüye kullanılabilen ince ilmî hakîkatler olup, Allah tarafından bir imtihan olarak indirilmiştir. Zîrâ sihrin insanlara te'siri vardır. Sihir yapmak ise haram ve küfürdür. Fakat şerrinden korunmak için sihir ilmini öğrenmek haram değildir. (Nesefî, c. 1, 114)

(2) Resûllullah (asm) bir mevzû' hakkında konuşurken, Ashâb-ı Kirâm'dan (radıyallâhü anhüm ecmaîn) bazısı: "Bizi gözetip bekle (acele etme) ki, sözünü anlayalım!" ma'nâsında رَاعِنَا (Râinâ) derlerdi. Yahudiler bu sözü, İbrânîce veya Süryânîce birbirlerine küfrederken kullandıkları (Râînâ) sözüyle değiştirip, Hz. Peygamber (asm)'a onunla hitâb etmeye başlamaları üzerine bu âyet nâzil olmuştur. Böylece mü'minlere, رَاعِنَا yerine, aynı ma'nâya gelen انْظُرْنَا "Ünzurnâ" demeleri emredilmiştir. (Celâleyn Şerhi, c. 1, 135)

16. Sahîfe

(1) Şer'î ıstılahta nesh, herhangi bir hükmün yerine, sonradan başka bir şer'î hükmün beyân edilmesi ve böylelikle, evvelki hükmün vaktinin sona ermesidir. Nesh, ebediyetine hükmedilmemiş emir ve yasaklara mahsustur. (Kurtubî, c. 1/2, 62-65)

(2) Namazın ehemmiyeti, beş vakte tahsîsi ve usanç vermemesi hakkında, bakınız; (Sözler, 4. Söz, 9-11; 9. Söz, 26-32; 21. Söz, 91-95)

17. Sahîfe

(1) Hristiyanlar Îsâ (as)'a, yahudiler ise Uzeyr (as)'a "Allah'ın oğlu", Arab müşrikleri de meleklere "Allah'ın kızları" diyorlardı. (Celâleyn Şerhi, c. 1, 147)

18. Sahîfe

(1) "Umûr-ı dîniyede (dînî mes'elelerde) müsâmaha ile ve teşebbühle (hoşgörü ve benzemeye çalışmakla) medenîlere yanaşmayın! Çünki aramızdaki dere pek derindir. O dereyi doldurup, hatt-ı muvâsalayı (kavuşma hattını) te'mîn edemezsiniz. Ya siz de onlara iltihâk edersiniz (katılırsınız) veya dalâlete (sapıklığa) düşer boğulursunuz!" (Mesnevî-i Nûriye, Habbe, 111)

19. Sahîfe

(1) Allah-ü Teâlâ, yaptıkları bu duâyı kabûl ederek Hz. İsmâîl (as)'ın neslinden Peygamber Efendimiz (Aleyhissalâtü Vesselâm)'ı göndermiştir. Bu hususta Resûl-i Ekrem Efendimiz (Aleyhissalâtü Vesselâm) da bir hadîs-i şeriflerinde meâlen: "Ben, babam İbrâhîm'in duâsı, kardeşim Îsâ'nın müjdesi ve annemin rüyâsıyım" buyurmuşlardır. (Nesefî, c. 1, 126)

(2) "Evet herkesin bütün saâdetleri, bir Rabb-ı Rahîm'e (merhamet edici bir Rabbe) olan teslîmiyete bağlıdır. Aksi takdirde pek çok rablere muhtaç olur. Çünki insanın, câmiiyeti (kābiliyetlerinin toplayıcılığı) i'tibâriyle bütün eşyâya (herşeye) ihtiyâcı ve alâkası vardır. Herşeye karşı, gerek hissederek gerekse hissetmeyerek teessürü (üzüntüleri) ve elemleri (acıları) vardır. Bu hâl ise, tam Cehennem gibi bir hâlettir (vaziyettir). Fakat erbâb tevehhüm edilen esbâb (rab zannedilen sebebler), yed-i kudretine perde olan Rabb-ı Vâhid'e (bir tek Rabbe) teslîmiyet, Firdevsî (Cennet saâdeti gibi) bir vaziyettir." (Mesnevî-i Nûriye, Katre, 44)

20. Sahîfe

(1) Hanîf, İslâmiyet'ten evvel, Allah'ın bir olduğuna îmân edip İbrâhîm (as)'ın dînine tâbi' olanlara verilen bir isim ve sıfattır. Eğriliği bırakıp doğrusuna giden demektir. Örfte, İbrâhîm (as) milletine isim olmuştur ki, bâtıl ma'budlardan çekinip, yalnız Allah'a ibâdet eden muvahhid demektir. İlmiyle amel edip İslâmî hükümlere sımsıkı bağlanan kişiler hakkında da kullanılır. (Râzî, c. 2/4, 90-91)

(2) Allah'ın boyası, Allah'ın dîni, yani O'nun temizlemesi demektir. Çünki îman, nefisleri temizler. Hristiyanlar ise, vaftiz adını verdikleri muâmeleyi çocuklarını sarı boyalı bir suya daldırarak yaparlardı. (Nesefî, c. 1, 130)

21. Sahîfe

(1) Hz. Peygamber (asm) ve Müslümanlar, Mekke'de iken, namazlarında Kâ'be'ye yöneliyorlardı. Medîne'ye hicretten sonra Mescid-i Aksâ'ya yönelmeleri emrolundu. Sonra bu sûrenin 144. âyetinin nâzil olmasıyla tekrar Kâ'be'ye yöneldiler. (Nesefî, c. 1, 133)

(2) "Vaktin evvelinde, Kâ'be'yi hayâlen nazara almakla namaz kılmak mendubdur ki, birbirine giren dâireler gibi Beyt'in (Kâ'be'nin) etrâfında teşekkül eden safları görmekle, yakın saflar Beyt'i ihâta ettikleri (kuşattıkları) gibi, en uzak safların da âlem-i İslâm'ı ihâta etmiş olduğunu hayâl ile görsün. Ve o musallî de (namazı kılan da) o saflara girmekle, o cemâat-ı uzmâya (büyük cemâate) dâhil olsun ki, o cemâatın icmâ' ve tevâtürü (aynı fikirde ittifâk etmeleri), onun namazda söylediği her da'vâya ve her sözüne bir hüccet ve bir bürhân (delîl) olsun.

Meselâ, namaz kılan: اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ dediği zaman, sanki o zamanda o cemâat-ı uzmâyı teşkîl eden bütün mü'minler: 'Evet, doğru söyledin!' diye onun o sözünü tasdîk ediyorlar (doğruluyorlar). Ve bu tasdikler, hücûm eden evhâm (vehimlere) ve vesveselere karşı ma'nevî bir kalkan vazîfesini görür. Ve aynı zamanda, bütün hâsseleri (hisleri) ve latîfeleri ve duyguları o namazdan zevklerini ve hisselerini alırlar. Yalnız, musallînin Kâ'be'ye olan şu hayâlî nazarı kasdî olmamalıdır. Tebaî (kasdî olmayan) bir şuûrdan ibâret bulunmalıdır." (Mesnevî-i Nûriye, Katre, 63)

22. Sahîfe

(1) Hz. Ömer (ra), yahudi âlimlerinden iken İslâm'la şereflenen Abdullah bin Selâm Hazretlerine bu âyet-i kerîme hakkında suâl ettiğinde o, cevâben şöyle dedi: "Yâ Ömer! Ben Hz. Peygamber (asm)'ı gördüğüm zaman, oğlumu tanıdığımdan ziyâde tanımıştım. Zîrâ oğlum hakkında, belki anası hıyânet etmiştir diye şübhelenebilirim. Ama Resûlullah (asm) için zerre kadar bile şübhem olamaz. Çünki onun vasıfları Tevrât'ta yazılı olanların aynısı ve tamâmıdır." (İbn-i Kesîr, c. 1, 140)

(2) "Hâlık-ı Rahmân (rahmeti bol olan yaratıcı) ibâdından (kullarından) istediği en mühim iş şükürdür. Furkān-ı Hakîm'de (Kur'ân'da) gâyet ehemmiyetle şükre da'vet eder. (...) Hem şükrün envâı (çeşitleri) var. O nev'lerin en câmi'i (genişi) ve fihriste-i umûmiyesi, namazdır. Hem şükür içinde sâfî bir îman var, hâlis bir tevhid bulunur. Çünki bir elmayı yiyen ve اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ diyen adam, o şükür ile i'lân eder ki: 'O elma, doğrudan doğruya dest-i kudretin yâdigârı ve doğrudan doğruya hazîne-i rahmetin hediyesidir' demesiyle ve i'tikād etmesiyle (inanmasıyla), herşeyi cüz'î (küçük) olsun, küllî (büyük) olsun O'nun dest-i kudretine teslîm ediyor. Ve herşeyde rahmetin cilvesini (bir parıltısını) bilir. Hakîkî bir îmânı ve hâlis bir tevhîdi, şükür ile beyân ediyor." (Asâ-yı Mûsâ, 28. Mektûb, Şükür Risâlesi, 237-239)

23. Sahîfe

(1) "Evet şühedâ (şehîdler), hayât-ı dünyevîyelerini tarîk-ı hakta (hak yolunda) fedâ ettikleri için, Cenâb-ı Hakk kemâl-i kereminden (ikrâmının bolluğundan) onlara hayât-ı dünyeviyeye benzer, fakat kedersiz, zahmetsiz bir hayâtı, âlem-i berzahta (kabir âleminde) onlara ihsân eder. Onlar kendilerini ölmüş bilmiyorlar. Yalnız kendilerini daha

iyi bir âleme gittiklerini biliyorlar. Kemâl-i saâdetle (tam bir saâdetle) mütelezziz oluyorlar (lezzet alıyorlar). Ölümdeki firak (ayrılık) acılığını hissetmiyorlar. Ehl-i kubûrun (kabir ehlinin) çendan (gerçi) ruhları bâkîdir (ölümsüzdür), fakat kendilerini ölmüş biliyorlar. Berzahta (kabir âleminde) aldıkları lezzet ve saâdet, şühedânın lezzetine yetişmez." (Mektûbât, 1. Mektûb, 3)

24. Sahîfe

(1) "Şu âyet vücûb ve vahdeti (Allah'ın mutlak varlığını ve birliğini) gösterdiği gibi, bir İsm-i A'zam'ı gösteren gâyet büyük bir penceredir. İşte şu âyetin hulâsatü'l-hulâsası (kısacık bir özeti) şudur ki, kâinâtın ulvî ve süflî tabakātındaki (yukarı ve aşağı tabakalarındaki) bütün âlemler, ayrı ayrı lisân ile bir tek netîceyi, yani bir tek Sâni'-i Hakîm'in rubûbiyetini (hikmetle iş gören bir san'atkârın terbiye ve idâresini) gösteriyorlar.

Şöyle ki: Nasıl göklerde, hattâ kozmoğrafyanın i'tirâfıyla dahi, gāyet büyük netîceler için, gāyet muntazam hareketler, bir Kadîr-i zü'l-Celâl'in vücûd (varlık) ve vahdetini (birliğini) ve kemâl-i rubûbiyetini (mükemmel terbiye ediciliğini) gösterir. Öyle de; zeminde bilmüşâhede, hattâ coğrafyanın şehâdetiyle ve ikrârıyla (görüp doğrulamasıyla), gâyet büyük maslahatlar (faydalar) için mevsimlerdeki gibi gâyet muntazam tahavvülâtlar (değişiklikler) dahi aynı O Kadîr-i zü'l-Celâl'in vücûb ve vahdetini ve kemâl-i rubûbiyetini gösterir." (Mektûbât, 33. Mektûb, 313-314)

25. Sahîfe

(1) "Biz Kur'ân şâkirdleri olan Müslümanlar, bürhâna (delîle) tâbi' oluyoruz. Akıl ve fikir ve kalbimizle hakāik-ı îmâniyeye (îman hakîkatlerine) giriyoruz. Başka dinlerin bazı efradları (ferdleri) gibi, ruhbanları (hristiyan din adamlarını) taklîd için bürhânı (delîli) bırakmıyoruz." (Mektûbât, Hutbe-i Şâmiye, 404)

26. Sahîfe

(1) "Had ve cezâ, emr-i İlâhî ve adâlet-i Rabbâniye (Allah'ın emri ve adâleti) nâmına icrâ edildiği vakit hem ruh, hem akıl, hem vicdan, hem insâniyetin mâhiyetindeki latîfeler (rûhundaki hisler) müteessir ve alâkadar olurlar. (...) Hakîkî adâlet ve te'sirli cezâ odur ki, Allah'ın emri nâmıyla olsun, yoksa te'sîri yüzden bire iner." (Mektûbât, Hutbe-i Şâmiye, 431)

(2) Kısasta, meselâ kātilin öldürülmesinde hayat vardır. Çünki bir kimse, birisini öldürmeye niyetlendiğinde, kısâs edileceğini düşünerek korkar ve vazgeçer. Böylece hem kendisi, hem de öldüreceği kimse hayatta kalmış olur. (Râzî, c. 3/5, 61)

27. Sahîfe

(1) "Orucun ekmeli (en mükemmeli) ise, mi'de gibi bütün duyguları, gözü, kulağı, kalbi, hayâli, fikri gibi cihâzât-ı insâniyeye dahi bir nevi' oruç tutturmaktır. Yani muharremâttan (haram şeylerden), mâlâyâniyâttan (lüzumsuz şeylerden) çekmek ve her birisine mahsus ubûdiyete (kulluğa) sevk etmektir. Meselâ, dilini yalandan, gıybetten ve galiz (kaba) ta'birlerden ayırmakla ona oruç tutturmak ve o lisânı, tilâvet-i Kur'ân (Kur'ân okuma) ve zikir ve tesbih ve salavât ve istiğfar gibi şeylerle meşgûl etmek (...) gibi sâir cihâzâta da bir nevi' oruç tutturmaktır." (Mektûbât, 29. Mektûb, 252)

(2) "Kur'ân-ı Hakîm, mâdem Şehr-i Ramazan'da nüzûl etmiş (inmiş); o Kur'ân'ın zamân-ı nüzûlünü istihzâr (hatırlamak) ile o semâvî hitâbı hüsn-i istikbâl etmek (güzel karşılamak) için Ramazân-ı Şerîf'te nefsin hâcât-ı süfliyesinden (âdî ihtiyaçlarından) ve mâlâyâniyât-ı hâlâttan tecerrüd (lüzumsuz hâllerden sıyrılmak) ve ekl ü şürbün (yeme içmenin) terkiyle melekiyet vaziyetine benzemek ve bir sûrette o Kur'ân'ı yeni nâzil oluyor gibi okumak ve dinlemek ve ondaki hitâbât-ı İlâhiyeyi, güyâ geldiği ân-ı nüzûlünde (iniş ânında) dinlemek ve o hitâbı Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan işitiyor gibi dinlemek, belki Hazret-i Cebrâîl'den, belki Mütekellim-i Ezelî'den (Cenâb-ı Hakk'tan) dinliyor gibi bir kudsî hâlete mazhar olur." (Mektûbât, 29. Mektûb, 251)

28. Sahîfe

(1) "Kubbe-i semâda (gök kubbede) kameri (ay'ı), zamânın saat-ı kübrâsına (büyük saatine) bir akreb yapmak; mütefâvit (farklı) çok hilâller sûretinde her geceye güyâ ayrı bir hilâl bırakıp, sonra dönüp kendine toplamak, menzillerinde kemâl-i mîzanla (tam bir ölçüyle), dakîk hesabla hareket ettirmek ve kubbe-i semâda parlayan, tebessüm eden yıldızlarla, göğün güzel yüzünü yaldızlamak, elbette nihâyetsiz bir saltanat-ı rubûbiyetin şeâiridir (herşeyin Rabbi oluşunun alâmetleridir)." (Sözler, 32. Söz, 271)

(2) Bir kısım sahâbeler, câhiliye devrinden kalan bir âdet ile, ihramlıyken evlerine kapılarından girmez, bunun yerine evlerinin arkasından veya tavandan bir delik açarak içeri girerlerdi. Âyet, onların bu âdetlerini reddetmek üzere nâzil olmuştur. (Kurtubî, c. 1/2, 344)

29. Sahîfe

(1) Burada zikredilen "tehlike"den maksad, Allah yolunda cihaddan ve bu yolda harcama yapmaktan kaçınmaktır. (Celâleyn Şerhi, c. 1, 232)

(2) "Hacc-ı şerîf, bi'l-asâle (bizzat) herkes için bir mertebe-i külliyede bir ubûdiyettir (yüksek derecede bir kulluktur). Nasıl ki bir nefer (asker), bir yevm-i mahsusta (husûsî bir günde) ferik (paşa) dâiresinde bir ferik gibi pâdişâhın bayramına gider ve lütfuna mazhar olur. Öyle de, bir hacı, ne kadar âmî (câhil) de olsa, kat'-ı merâtib etmiş bir velî gibi umum aktâr-ı arzın (yeryüzünün) Rabb-ı Azîmi ünvânıyla Rabbisine müteveccihtir (yönelmiştir). Bir ubûdiyet-i külliye ile müşerreftir (şereflenmiştir). (...) Hacdan sonra şu ma'nâ-yı ulvî ve küllî (büyük ve umûmî ma'nâ) muhtelif derecelerde bayram namazlarında, yağmur namazlarında, husûf, küsûf (ay ve güneş tutulması) namazlarında, cemâatle kılınan namazlarda bulunur. İşte şeâir-i İslâmiyenin (İslâm alâmetlerinin), velev sünnet kabîlinden (çeşidinden) de olsa, ehemmiyeti bu sırdandır." (Tılsımlar, 16. Söz, 30)

30. Sahîfe

(1) "Tohum olacak bir habbenin (dânenin) kalbi, yani içi delindiği zaman, elbette sünbüllenip neşv ü nemâ bulamaz (gelişemez) ölür gider. Kezâlik 'ene' ile ta'bîr edilen enâniyetin (benliğin) kalbi, 'Allah Allah' zikrinin şuâ' ve harâretiyle (nûru ve sıcaklığıyla) yanıp delinirse, büyüyüp gafletle fir'avunlaşamaz ve Hâlık-ı Arz ve Semâvât'a (yer ve göklerin yaratıcısına) isyân edemez. O zikr-i İlâhî sâyesinde, 'ene' mahvolur." (Mesnevî-i Nûriye, Habâb, 90)

32. Sahîfe

(1) "Ey insan! Yaptığın hizmet, ettiğin ubûdiyet (kulluk) boşu boşuna gitmez. Bir dâr-ı mükâfât, bir mahall-i saâdet (saâdet yeri) senin için ihzâr edilmiştir (hazırlanmıştır). Senin şu fânî dünyâna bedel, bâkî bir Cennet seni bekler. İbâdet ettiğin ve tanıdığın Hâlık-ı zü'l-Celâl'in va'dine îmân ve i'timâd et. Ona va'dinde hulf etmek muhâldir (sözünde durmamak imkânsızdır)." (Asâ-yı Mûsâ, 10. Hüccet-i İmâniye, 189)

33. Sahîfe

(1) "Cihâda asker sevk etmekte, elbette bazı cüz'î ve maddî ve bedenî zarar ve şer olur. Fakat o cihadda hayr-ı kesîr (büyük hayır) var ki, İslâm küffârın istîlâsından kurtulur." (Mektûbât, 12. Mektûb, 32)

(2) Haram aylar, İslâm'dan evvel Arab kabîleleri arasında savaşın yasaklandığı Zilka'de, Zilhıcce, Muharrem ve Receb aylarıdır. (Bilmen, c. 2, 217)

(3) "Bazıların dinden râbıtaları (bağları) kopsa, o vakit o dinsizler hayât-ı ictimâiyede bir semm-i kâtil (öldürücü zehir) hükmünde zarar verecekler. Çünki mürtedin (dinden dönenin) vicdânı tamâmen bozulduğundan, o mürted hayât-ı ictimâiyeye zehir olur." (Lem'alar, 17. Lem'a, 126)

(4) Bu âyet-i kerîme üzerine ashâbın çoğu şarabı terk etti. Nisâ Sûresinin 43. âyeti ile getirilen: "İçkili iken namaza yaklaşmayınız!" hükmü ile hemen hemen herkesin terk ettiği bu kötü amel, Mâide Sûresinin 90 ve 91. âyetleriyle tamâmen haram kılındı ve bundan önceki âyetler de neshedilerek hükmü kaldırıldı. (Râzî, c. 3/6, 44)

(5) "Âyât-ı Kur'âniye (Kur'ân'ın âyetleri), başlarında ve âhirlerinde (sonlarında) beşeri aklına havâle eder: 'Aklına bak!' der, 'Fikrine, kalbine mürâcaat et, meşveret et (danış), onunla görüş ki bu hakîkati bilesin!' diyor." (Mektûbât, Hutbe-i Şâmiye, 404)

38. Sahîfe

(1) Orta namaz hakkında hayli söz söylenmiştir. En meşhûru öğle veya ikindi namazı olmasıdır. Bütün namazlara i'tinâyı te'mîn etmek için hangisi olduğu kat'iyetle ta'yîn olunmamıştır. (Kurtubî, c. 2/3, 209-212)

(2) Rivâyet edildi ki, Irak'ta Vâsıt taraflarında vebâ çıkmış ve ahâli ölümden kurtulmak için firâr etmiş, fakat hepsi de telef olmuşlardı. Sayıları kırk bini aşkın olan bu insanları ölümden kaçmanın mümkün olmadığına bir ibret olmak üzere öldüren Allah, onları tekrar diriltip hayâta mazhar etmişti. (Nesefî, c. 1, 222)

(3) Allah'a güzel bir borç vermek, Allah yolunda harcamak ma'nâsındadır. (Râzî, c. 3/6, 181)

39. Sahîfe

(1) Ekser rivâyetlere göre bu Peygamber, Eşmûil (as)'dır. (Râzî, c. 3/6, 185)

40. Sahîfe

(1) "Sabırsız adam teennî (ihtiyat) ile hareket etmediği için, basamakları ya atlar düşer veya noksan bırakır, maksud damına çıkamaz (maksadına ulaşamaz). Onun için hırs mahrûmiyete sebebdir. Sabır ise müşkilâtın anahtarıdır (zorluklardan kurtuluşa vesîledir) ki, اَلْحَرِيصُ خَائِبٌ خَاسِرٌ [Hırs gösteren mahrumdur, zarardadır] اَلصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ [Sabır, ferahlığın anahtarıdır] durûb-ı emsâl (atasözü) hükmüne geçmiştir. Demek Cenâb-ı Hakk'ın inâyet ve tevfîkı (yardımı ve muvaffakıyeti), sabırlı adamlar ile berâberdir." (Mektûbât, 23. Mektûb, 106)

41. Sahîfe

(1) "Âyetü'l-Kürsî'de on cümle ile on tabaka-i tevhîdi (tevhid mertebelerini) ayrı ayrı renklerde isbât etmekle berâber: مَنْ ذَا الَّذِى يَشْفَعُ عِنْدَهُ اِلَّا بِاِذْنِهِ [İzni olmadan O'nun huzûrunda şu şefâat edecek olan kimdir?] cümlesiyle,

gāyet keskin bir şiddetle şirki (Allah'a ortak koşulmasını) ve gayrın (başkasının) müdâhalesini keser, atar. Hem şu âyet İsm-i A'zam'ın mazharı olduğundan, hakāik-ı İlâhiyeye (İlâhî hakîkatlere) âid ma'nâları a'zamî derecededir ki, a'zamiyet derecesinde bir tasarruf-ı rubûbiyeti (terbiye edicilik tasarrufunu) gösteriyor. Hem umum semâvât ve arza (bütün göklere ve yere) birden müteveccih (yönelen) tedbîr-i ulûhiyeti (İlâhî tedbîri), en a'zamî bir derecede umûma şâmil (herşeyi içine alan) bir hafîzıyeti (muhâfaza ediciliği) zikrettikten sonra; bir râbıta-i vahdet ve birlik ciheti, o a'zamî (büyük) tecelliyâtlarının menba'larını (kaynaklarını) وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ [O, Aliyy (pek yüce olan) dır, Azîm (pek büyük olan)dır] (cümlesi) ile hulâsa eder." (Zülfikâr, 25. Söz, 48)

(2) Bir İslâm memleketinde yaşayan müşrik, îmân etmek veya cizye vermek husûsunda seçim hakkına sâhibdir. Böyle bir kimseye İslâm'ı kabûl etmek için zorlama yapılamaz. Ancak mü'min olan kimseler dinden çıktıkları takdirde, ahidlerini bozduklarından dolayı tevbe etmezlerse cezâlandırılırlar. (Elmalılı, c. 2, 863)

42. Sahîfe

(1) Nemrud, bu haksız iddiâsını isbât için hapishâneden getirttiği iki mahkûmdan birisini öldürttü, diğerini bağışladı; böylelikle güyâ hayâta iâde etti. (Kurtubî, c. 2/3, 285)

43. Sahîfe

(1) "İşte ey gāfil insan! Bak Cenâb-ı Hakk'ın fazlına ve keremine! Seyyieyi (günâhı) bir iken bin yazmak, haseneyi (iyiliği) bir yazmak veya hiç yazmamak adâlet olduğu hâlde, bir seyyieyi bir yazar, bir haseneyi on, bazen yetmiş, bazen yedi yüz, bazen yedi bin yazar. Hem şu nükteden anla ki, o müdhiş Cehenneme girmek cezâ-yı ameldir (amelin karşılığıdır), ayn-ı adildir (adâletin ta kendisidir). Fakat Cennete girmek, mahz-ı fazıldır (tam bir lütuftur)." (Sözler, 23. Söz, 110)

45. Sahîfe

(1) "Üstâd-ı Mutlak ve Muktedâ-yı Küll (herkesin kendisine uyduğu) ve Rehber-i Ekmel (en mükemmel kılavuz) olan Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm: وَمَا عَلَى الرَّسُولِ اِلَّا الْبَلَاغُ [Peygambere düşen ancak tebliğdir] olan fermân-ı İlâhiyeyi (Allah'ın emrini) kendine rehber-i mutlak ederek, insanların çekilmesiyle ve dinlememesiyle daha ziyâde sa'y (çalışma) ve gayret ve ciddiyetle tebliğ etmiş. Çünki: اِنَّكَ لَا تَهْدِى مَنْ اَحْبَبْتَ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَهْدِى مَنْ يَشَٓاءُ [Şübhesiz ki sen sevdiğin kimseyi hidâyete erdiremezsin; fakat Allah, dilediği kimseyi hidâyete erdirir] sırrıyla anlamış ki, insanlara dinlettirmek ve hidâyet vermek, Cenâb-ı Hakk'ın vazîfesidir. Cenâb-ı Hakk'ın vazîfesine karışmazdı." (Lem'alar, 17. Lem'a, 137)

46. Sahîfe

(1) "Beşerin (insanın) hayât-ı ictimâîsinde (ictimâî hayâtında) bütün ahlâksızlığın ve bütün ihtilâlâtın (ihtilâllerin) menşei (kaynağı) iki kelimedir. Birisi: 'Ben tok olduktan sonra, başkası açlıktan ölse bana ne?' İkincisi: 'Sen çalış, ben yiyeyim!' Bu iki kelimeyi de idâme eden (devâm ettiren), cereyân-ı ribâ (fâiz) ve terk-i zekâttır. Bu iki müdhiş maraz-ı ictimâîyi (ictimâî hastalığı) tedâvi edecek tek çâre, zekâtın bir düstûr-ı umûmî sûretinde icrâsıyla, vücûb-ı zekât (zekâtın farz) ve hurmet-i ribâ (fâizin haram olması)dır." (Mektûbât, 22. Mektûb, 101)

"Evet, âyet-i Kur'âniye âlem kapısında durup, ribâya: 'Yasaktır!' der. 'Kavga kapısını kapamak için banka kapısını kapayınız!' diyerek insanlara fermân eder. Şâkirdlerine (talebelerine): 'Girmeyiniz!' emreder." (Zülfikâr, 25. Söz, 38)

(2) "Îmâna âid bilgilerden sonra en lâzım ve en mühim olan a'mâl-i sâlihadır. Sâlih amel ise, maddî ve ma'nevî hukūk-ı ibâda (kul haklarına) tecâvüz etmeyerek, hukūkullâhı (Allah'ın hukūkunu) bihakkın îfâ etmekten (hakkıyla yerine getirmekten) ibârettir." (Mesnevî-i Nûriye, Habâb, 101)

Îman hakîkati ve îmânın güzellikleri hakkında bakınız; (Sözler, 23. Söz, 101-120)

(3) "Hasenât da (iyilikler de), ya kalb ile olur veya kalıb ve beden ile olur veyâhut mal ile olur. A'mâl-i kalbînin (kalb ile yapılan amellerin) şemsi (güneşi) 'îman'dır. A'mâl-i bedeniyenin (beden ile yapılan amellerin) fihristesi 'namaz'dır. A'mâl-i mâliyenin (mal ile yapılan amellerin) kutbu 'zekât'tır." (İşârâtü'l-İ'câz, 36)

47. Sahîfe

(1) Kur'ân'ın en uzun âyeti olan bu âyet-i kerîme "borçlanma" ile alâkalı hükümleri beyân ettiğinden "Müdâyene Âyeti" nâmıyla bilinir. Kur'ân yazılması husûsunda çığır açan hattatlarımızdan Kayışzâde Hâfız Osman Nûri Efendi, kendi Kur'ân nüshasının sahîfelerinin tanzim ve tertîbinde "satır ölçüsü" olarak İhlâs Sûresini, "sahîfe ölçüsü" olarak ise bu âyet-i kerîmeyi esas almıştır. Bütün sahîfelerin on beş satır olmasını ve hârika bir şekilde âyetle başlayıp âyetle bitmesini netîce veren bu tarz "âyet berkenar" nâmıyla meşhur olup, âlem-i İslâm'ın umûmî kabûlüne mazhar olmuştur.

"Hâfız Osman hattıyla matbû' (basılı) Kur'ân'da ne gibi mezâyâ (meziyetler) görünse, kâtiblerin ve müstensihlerin (yazanların) hüneri olamaz. Doğrudan doğruya Kur'ân'ın mezâyâsıdır. Çünki en büyük âyet olan 'Âyet-i Müdâyene' o mushafın sahîfelerinde vâhid-i kıyâs ittihâz edilip (ölçü alınıp), ona göre sahîfeler taayyün etmiş (belirlenmiş). Ve onlarda çok mezâyâ tezâhür etmiş. Ezcümle (meselâ) bütün sahâifin âhirinde (sahîfelerin sonunda) güzel ve muvâfık hâtimelerle (sonlarla) âyet tamâm oluyor. Hem o mushafın satırları için vâhid-i kıyâsî en kısa sûre olan Sûre-i Kevser ile Sûre-i İhlâs esas tutulmuş. Mâdem Kur'ân'ın âyet ve sûrelerinin mikyâsıyla olmuştur. O hatta ne kadar mezâyâ varsa, doğrudan doğruya Kur'ân'a âiddir." (Rumûzât-ı Semâniye, 8)

48. Sahîfe

(1) "Îman, altı rüknünden çıkan öyle bir vahdânî (birliği olan) hakîkattir ki, tefrik (ayırma) kabûl etmez ve öyle bir küllîdir ki, tecezzî (bölünme) kaldırmaz ve öyle bir külldür (bütündür) ki, kâbil-i inkısâm (parçalanması mümkün) olmaz. Çünki her bir rükn-i îmânî (îman esâsı), kendini isbât eden hüccetleriyle (delilleriyle) sâir erkân-ı îmâniyeyi isbât eder. Her biri her birisine gâyet kuvvetli bir hüccet-i a'zam (en büyük delil) olur. Öyle ise, bütün erkânı bütün delilleriyle sarsmayan bir fikr-i bâtıl, hakîkat nazarında bir tek rüknü, belki bir hakîkatini ibtâl edip inkâr edemez." (Şuâ'lar, 11. Şuâ', 227)

49. Sahîfe

(1) "Müteşâbihât denilen Kur'ân-ı Kerîm'in üslûbları hem hakîkatlere geçmek için, hem en derin incelikleri göstermek için, avâm-ı nâsın gözlerine birer dürbün, birer gözlüktürler." (İşârâtü'l-İ'câz, 167)

50. Sahîfe

(1) Cennet hayâtı hakkında bakınız; (Sözler, 28. Söz, 169-175)

51. Sahîfe

(1) Kâinâtta şirke aslâ yer olmadığı hakkında bakınız; (Sözler, 32. Söz, 261-272; Şuâ'lar, 7. Şuâ', 138-141; Şuâ'lar, 2. Şuâ', 14-33)

(2) Bu âyetler, Peygamber Efendimiz (Aleyhissalâtü Vesselâm)'ın nübüvvetinin bütün insanlara şâmil olduğunun en açık delillerindendir. Bir hadîs-i şerîfte: "Nefsim kudret elinde olan Allah'a yemîn olsun ki, ister yahudi ister hristiyan olsun, bu ümmetten beni işitip de gönderildiğim şeylere îmân etmeden ölen kimse Cehennemliktir!" buyurulmuştur. (İbn-i Kesîr, c. 1, 273)

52. Sahîfe

(1) "Âyâ (acabâ) bu insan zanneder mi ki başıboş kalacak? Hâşâ! Belki insan, ebede meb'ûstur (gönderilmiştir) ve saâdet-i ebediyeye (Cennete) ve şekāvet-i dâimeye (Cehenneme) namzeddir! Küçük büyük, az çok her amelinden muhâsebe görecek (hesâba çekilecek)! Ya taltîf edilecek veya tokat yiyecek!" (Mesnevî-i Nûriye, 17. Lem'a, 159)

(2) "İşte şu âyet, Cenâb-ı Hakk'ın, nev'-i beşerin hayât-ı ictimâiyesindeki tasarrufâtını şöyle gösteriyor ki, izzet ve zillet, fakr ve servet doğrudan doğruya Cenâb-ı Hakk'ın meşîetine (dilemesine) ve irâdesine bağlıdır. Demek kesret-i tabakātın (sebebler âleminin) en dağınık tasarrufâtına (işlerine) kadar, meşîet ve takdîr-i İlâhiye iledir, tesâdüf karışamaz.

Şu hükmü verdikten sonra, insâniyet hayâtında en mühim iş, onun rızkıdır. Şu âyet, beşerin rızkını doğrudan doğruya Rezzâk-ı Hakîkî'nin (hakîkî rızık verici olan Allah'ın) hazîne-i Rahmetinden gönderdiğini, bir-iki mukaddeme ile isbât eder. Şöyle ki, der: 'Rızkınız, yerin hayâtına bağlıdır. Yerin dirilmesi ise, bahara bakar. Bahar ise, şems ve kameri teshîr eden (emri altında çalıştıran), gece ve gündüzü çeviren Zât'ın elindedir. Öyle ise bir elmayı, bir adama hakîkî rızık olarak vermek, bütün yeryüzünü bütün meyvelerle dolduran O Zât verebilir. Ve O, ona hakîkî Rezzâk olur.' " (Zülfikâr, 25. Söz, 46)

53. Sahîfe

(1) " قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ [De ki: 'Eğer Allah'ı seviyorsanız, o hâlde bana tâbi' olun ki, Allah (da) sizi sevsin] " âyet-i azîmesi ittibâ'-ı sünnet (sünnete tâbi' olmak) ne kadar mühim ve lâzım olduğunu pek kat'î bir sûrette i'lân ediyor. (...) Şu âyet-i kerîme der ki: 'Eğer Allah'a muhabbetiniz (sevginiz) varsa, Habîbullâh'a ittibâ' edilecek. Eğer ittibâ' edilmezse netîce veriyor ki, Allah'a muhabbetiniz yoktur. Eğer muhabbetullah (Allah sevgisi) varsa, netîce verir ki, Habîbullâh'ın sünnet-i seniyesine ittibâı intâc eder.' Evet Cenâb-ı Hakk'a îmân eden, elbette O'na itâat edecek ve itâat yolları içinde en makbûlü ve en müstakîmi (istikāmetli olanı) ve en kısası, bilâ-şübhe (şübhesiz) Habîbullâh'ın gösterdiği ve ta'kîb ettiği yoldur." (Lem'alar, 11. Lem'a, 53-54)

54. Sahîfe

(1) Âyet-i kerîmede Allah-ü Teâlâ'nın Hz. Îsâ (as)'ı كَلِمَةً [kelime] diye isimlendirmesi; onu كُنْ yani "Ol!" emri ve kelimesiyle, babası olmaksızın yaratmış olmasındandır. (Celâleyn Şerhi, c. 1, 408)

55. Sahîfe

(1) "Kadîr-i Alîm (sonsuz kudret ve ilim sâhibi) ve Sâni'-i Hakîm (hikmetle iş yapan san'atkâr), kānûniyet şeklindeki âdâtının (âdetlerinin) gösterdiği nizam ve intizamla, kudretini ve hikmetini ve hiçbir tesâdüf işine karışmadığını izhâr ettiği (gösterdiği) gibi, şüzûzât-ı kānûniye ile (kānunlarının dışına çıkmak ile) ve âdâtının hârikaları ile ve teğayyürât-ı sûriye ile ve teşahhusâtın ihtilâfâtıyla (şahsiyetlerinin farklılığı ile), zuhûr (ortaya çıkma) ve nüzûl (inme) zamânının tebeddülüyle (değişmesiyle) meşîet (dileme) ve irâdetinde (istemesinde), fâil-i muhtâr (dilediğini yapan) olduğunu ve ihtiyâr (irâde) sâhibi olduğunu ve hiçbir kayıd altında olmadığını izhâr edip, yeknesak (sâbitlik) perdesini yırtarak ve herşey, her anda, her şe'ninde (hâlinde), herşeyinde O'na muhtaç ve rubûbiyetine (terbiye ediciliğine) münkād (bağlı) olduğunu i'lâm etmekle gafleti dağıtıp, ins ve cinin nazarlarını esbabdan Müsebbibü'l-Esbâb'a (sebebleri yaratan Allah'a) çevirir." (Tılsımlar, 16. Söz, 31)

(2) "Kur'ân, Hazret-i Îsâ Aleyhisselâm'ın nasıl ahlâk-ı ulviyesine ittibâ'a (yüksek ahlâkına uymaya) beşeri sarîhan (açıkça) teşvîk eder. Öyle de, şu elindeki san'at-ı âliyeye ve tıbb-ı Rabbânîye, remzen terğîb ediyor (işâretle teşvîk ediyor). İşte şu âyet işâret ediyor ki, en müzmin (kökleşmiş) dertlere dahi derman bulunabilir. Öyle ise, ey insan ve ey musîbetzede benî Âdem (Âdemoğulları)! Me'yûs (ümidsiz) olmayınız! Her dert, ne olursa olsun dermânı mümkündür. Arayınız, bulunuz! Hattâ ölüme de muvakkat (geçici) bir hayat rengi vermek mümkündür." (Zülfikār, 25. Söz, 80)

56. Sahîfe

(1) "Evvelâ bu kānûn-ı tenâsül (üreme kānûnu) mebde' (başlangıç) i'tibârıyla iki yüz bin envâ'-ı hayvanâtın mebde'leriyle (hayvan nev'lerinin başlangıçlarıyla) hark edilmiş (yırtılmış) ve nihâyet (son) verilmiş. Yani en evvelki pederleri, âdetâ Âdemleri hükmündeki o iki yüz bin evvelki pederleri kānûn-ı tenâsülü hark etmişler. Yani peder ve vâlideden gelmemişler. O kānun hâricinde vücûd verilmiş." (Lem'alar, 9. Lem'a, 37)

(2) "(Peygamber (asm) Kur'ân'ın lisânıyla) onlara meydan okuyor: 'Tevrât'ınızı getiriniz, okuyunuz ve geliniz; biz çoluk ve çocuğumuzu alıp Cenâb-ı Hakk'ın dergâhına el açıp, yalancılar aleyhinde lâ'netle duâ edeceğiz' diye mütemâdiyen onların başına vurduğu hâlde, hiç yahudi bir âlim veya nasrânî bir kıssîs (papaz), onun bir yanlışını gösteremedi. Eğer gösterseydi, pek çok kesrette (çoklukta) bulunan ve pek çok inadlı ve hasedli olan kâfirler ve münâfık yahudiler ve bütün âlem-i küfür, her tarafta i'lân edeceklerdi." (Zülfikār, 19. Mektûb, 66-67)

57. Sahîfe

(1) "En ziyâde kendine güvenen ve Kur'ân'ın sözlerine karşı kulağını kapayan şu asr-ı hâzır ve şu asrın ehl-i kitab insanları, Kur'ân'ın يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ ❀ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ [Ey ehl-i kitab! Ey ehl-i kitab!] hitâb-ı mürşidânesine (yol gösteren hitâbına) o kadar muhtaçtır ki, güyâ o hitab doğrudan doğruya şu asra müteveccihtir (yöneliktir) ve يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ lâfzı يَٓا اَهْلَ الْمَكْتَبِ [Ey ehl-i mekteb!] ma'nâsını dahi tazammun eder (içine alır). Bütün şiddetiyle, bütün tâzeliğiyle, bütün şebâbetiyle: يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا اِلٰى كَلِمَةٍ سَوَٓاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ [Ey ehl-i kitab! Bizimle sizin aranızda eşit olan bir kelimeye gelin!] sayhasını âlemin aktârına (her tarafına) savuruyor." (Zülfikār, 25. Söz, 37)

60. Sahîfe

(1) "Başta Kur'ân, bütün semâvî kitabların ve suhufların (bazı peygamberlere gönderilen sahîfelerin) ve başta Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm olarak bütün peygamberlerin (aleyhimüsselâm), bütün da'vâları beş altı esas üzerine dönüyor. Mütemâdiyen (devamlı) o esasları ders vermeye ve isbât etmeye çalışıyorlar. Onların peygamberliklerine ve doğruluklarına şehâdet eden bütün hüccetler ve deliller, o esaslara bakıyorlar. Onların hakkāniyetlerine kuvvet veriyorlar. O esaslar ise, îmân-ı billah (Allah'a îman) ve îmân-ı bil-âhiret (âhirete îman) ve sâir rükünlere (esaslara) îmandır." (Şuâ'lar, 11. Şuâ', 231)

62. Sahîfe

(1) "Şimdi, şu Zâtın delâil-i sıdkı ve berâhîn-i nübüvveti (doğruluğunun ve peygamberliğinin delilleri) yalnız mu'cizâtına münhasır (mu'cizeleriyle sınırlı) değildir. Belki ehl-i dikkat için, hemen umum harekâtı ve ef'âli, ahvâl ve akvâli (fiilleri, hâlleri ve sözleri), ahlâk ve etvârı (tavırları), sîret (ahlâk) ve sûreti (görünüşü), sıdkını ve ciddiyetini isbât eder. Hattâ meşhur ulemâ-i Benî İsrâiliyeden (yahudi âlimlerinden) Abdullah İbn-i Selâm (ra) gibi pek çok zâtlar, yalnız o Zât-ı Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın sîmâsını görmekle: 'Şu sîmâda yalan yok, şu yüzde hîle olamaz!' diyerek îmâna gelmişler." (Zülfikār, 19. Mektûb, 3)

63. Sahîfe

(1) "Mâlik-i Hakîkî'den (mülkün gerçek sâhibinden) gaflet, nefsin fir'avunluğuna sebeb olur. Evet, taht-ı tasarrufunda (tasarrufu altında) bulunan bütün eşyânın Mâlik-i Hakîkî'sini unutan ve kendisini kendine mâlik zanneden, hâkimiyet tevehhümünde (zannında) bulunur, başkalarını da, bilhassa esbâbı da (sebebleri de) kendisine kıyasla hâkim ve mâlik defterine kaydeder ve

böyle vesîlelerle Allah'ın mülkünü, malını kendilerine taksîm ederek, ahkâm-ı İlâhiyeye (İlâhî hükümlere) karşı muâraza ve mübârezeye (meydan okumaya) başlar." (Mesnevî-i Nûriye, Katre, 55)

64. Sahîfe

(1) "Kâfir ve münâfıkların Cehennemde yanmalarını ve azab ve cihad gibi hâdiseleri kendi şefkatine sığıştırmamak ve te'vîle sapmak (başka tarafa çekmek), Kur'ânın ve edyân-ı semâviyenin (semâvî dinlerin) bir kısm-ı azîmini (büyük bir kısmını) inkâr ve tekzib (yalanlama) olduğu gibi, bir zulm-i azîm (büyük bir zulüm) ve gâyet derecede bir merhametsizliktir. Çünki ma'sum hayvanları parçalayan canavarlara himâyetkârâne (koruyarak) şefkat etmek, o bîçâre hayvanlara şedid bir gadir (şiddetli bir zulüm) ve vahşî bir vicdansızlıktır. Ve binler Müslümanların hayât-ı ebediyelerini mahveden ve yüzer ehl-i îmânın sû'-i âkıbete (îmansız ölmesine) ve müdhiş günahlara sevk eden adamlara şefkatkârâne tarafdâr olmak ve merhametkârâne cezâdan kurtulmalarına duâ etmek, elbette o mazlum ehl-i îmâna dehşetli bir merhametsizlik ve şenî' (çirkin) bir gadirdir." (Kastamonu Lâhikası, 130)

(2) "Kâfirlerin Müslümanlara ve ehl-i îmâna ve ehl-i Kur'ân'a düşman olmaları, küfrün iktizâsındandır (gereğindendir). Çünki küfür îmâna zıddır. Maahâzâ (bununla berâber) Kur'ân, kâfirleri ve âbâ ve ecdâdlarını (atalarını) i'dâm-ı ebedî (ebedî Cehennem) ile mahkûm etmiştir. Binâenaleyh Müslümanlarla ülfet ve muhabbetleri (dostluk ve sevgileri) mümkün olmayan kâfirlere muhabbet boşa gider. Onların muhabbetiyle karşılaşılamaz. Onlardan meded beklenilemez." (Mesnevî-i Nûriye, Habâb, 75)

65. Sahîfe

(1) Rivâyetlere göre melekler, atlar üzerinde ve başlarında beyaz sarıklar olduğu hâlde mü'minlerle birlikte harb etmişlerdir. (İbn-i Kesîr, c. 1, 316)

66. Sahîfe

(1) "Eğer bir adamın iyilikleri fenâlıklarına kemmiyeten (mikdar cihetiyle) veya keyfiyeten (kıymet i'tibâriyle) ziyâde gelse, o adam muhabbete ve hürmete müstehaktır. Belki kıymetdar bir tek hasenesi ile, çok seyyiâtına nazar-ı afv ile bakmak lâzımdır." (Lem'alar, 13. Lem'a, 90)

Ayrıca İslâm kardeşliği hakkında bakınız; (Mektûbât, 22. Mektûb, 90-104)

67. Sahîfe

(1) "Bu hayâtın gâyesi ve netîcesi hayât-ı ebediye olduğu gibi bir meyvesi de, hayâtı veren Zât-ı Hayy-ı Muhyî'ye (hayat sâhibi olan ve hayâtı veren Allah'a) karşı şükür ve ibâdet ve hamd ve muhabbettir ki, bu şükür ve muhabbet ve hamd ve ibâdet ise, hayâtın meyvesi olduğu gibi, kâinâtın gâyesidir." (Lem'alar, 30. Lem'a, 390-391)

69. Sahîfe

(1) "Eğer denilse: Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm mâdem Habîb-i Rabbü'l-Âlemîn'dir (âlemlerin Rabbinin sevgilisidir). Hem elindeki hak ve lisânındaki hakîkattır. Ve ordusundaki askerlerin bir kısmı melâikedir! Ve bir avuç su ile bir orduyu sular! Ve dört avuç buğday ve bir oğlağın etiyle bin adamı doyuracak bir ziyâfet verir! Ve küffar ordusunun gözlerine bir avuç toprak atmakla o bir avuç topraktan her küffârın gözüne bir avuç toprak girmesiyle onları kaçırır. Ve daha bunlar gibi bin mu'cizât sâhibi olan bir Kumandan-ı Rabbânî, nasıl oluyor, Uhud'un nihâyetinde (sonunda) ve Huneyn'in bidâyetinde (başında) mağlûb oluyor?

El-cevab: Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, nev'-i beşere (tüm insanlığa) muktedâ (uyulacak kişi) ve imam ve rehber olarak gönderilmiştir. Tâ ki o nev'-i insânî, hayât-ı ictimâiye ve şahsiyedeki düsturları ondan öğrensinler ve Hakîm-i zü'l-Kemâl'in kavânîn-i meşîetine (irâdesinin kânunlarına) itâata alışsınlar ve desâtîr-i hikmetine (hikmetinin düsturlarına) tevfîk-ı hareket etsinler (uygun davransınlar). Eğer Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, hayât-ı ictimâiye ve şahsiyesinde dâimâ hârikulâdelere ve mu'cizelere istinâd etse (dayansa) idi, o vakit imâm-ı mutlak ve rehber-i ekber (en büyük rehber) olamazdı." (Lem'alar, 13. Lem'a, 82-83)

(2) "Bir nefer, bir saat işkence altında şehîd edilse, öyle bir mertebeyi bulur ki, on sene başkası çalışsa, ancak o mertebeyi bulur. Eğer o nefer şehîd olduktan sonra ona sorulabilse: 'Az bir şey ile pek çok şeyler kazandım' diyecektir." (Mektûbât, 15. Mektûb, 45)

70. Sahîfe

(1) "Haklı şûrâ (fikir alış-verişi) ihlâs ve tesânüdü netîce verdiğinden, üç elif yüz onbir olduğu gibi, ihlâs (samîmiyet) ve tesânüd-i hakîkî (hakîkî dayanışma) ile üç adam yüz adam kadar millete fayda verebilir. Ve on adam hakîkî ihlâs ve tesânüd ve meşveretin (fikir alış-verişinin) sırrı ile, bin adam kadar iş gördüklerini çok vukûât-ı târihiye (târihî hâdiseler) bize haber veriyor." (Mektûbât, Hutbe-i Şâmiye, 423-424)

(2) "Tevekkül (işlerinde Allah'a güvenmek), esbâbı (sebebleri) bütün bütün reddetmek değildir. Belki esbâbı, dest-i kudretin (Allah'ın kudretinin) perdesi bilip riâyet ederek esbâba teşebbüs (sebeblere mürâcaat) ise, bir nevi' duâ-yı fiilî telakkî (kabûl) ederek, müsebbebâtı (netîceleri) yalnız Cenâb-ı Hakk'tan istemek ve netîceleri O'ndan bilmek ve O'na minnetdâr olmaktan ibârettir." (Sözler, 23. Söz, 104)

71. Sahîfe

(1) İbn-i Abbâs (ra)'dan bir rivâyete göre, Resûl-i Ekrem (asm) ashâbına şöyle dedi: "Uhud'da şehîd olan kardeşlerinizin ruhlarını, Allah yeşil kuşların karnına koydu. Bunlar Cennetin nehirlerine gider, meyvelerinden yer ve arşın gölgesinde asılmış altın kandillere girip barınırlar. Şehîdler böylece güzel güzel yiyip içip istirâhat edince şöyle derler: 'Bizden kardeşlerimize kim haber götürecek ki, bizler Cennette diriyiz, rızıklanıyoruz. Böylelikle onlar da Cennete karşı isteksiz olmasınlar ve harbde korkaklık göstermesinler!' Allah onlara cevâben: 'Onlara sizin haberinizi ben duyuracağım!' buyurdu ve bu âyet-i kerîmeyi inzâl eyledi." (İbn-i Kesîr, c. 1, 336)

72. Sahîfe

(1) "Büyük hatâlar ve cinâyetler te'hîr ile (ertelenmekle) büyük merkezlerde ve küçücük cinâyetler ta'cîl ile (acele ederek) küçük merkezlerde verildiği gibi, mühim bir hikmete binâen, ehl-i küfrün cinâyetlerinin kısm-ı a'zamı (büyük kısmı), mahkeme-i kübrâ-yı haşre (haşirdeki büyük mahkemeye) te'hîr edilerek, ehl-i îmânın hatâları, kısmen bu dünyada cezâsı verilir." (Sözler, 14. Söz, 40)

73. Sahîfe

(1) "İhlâsı kazanmanın ve muhâfaza etmenin en müessir (te'sirli) sebeblerinden birisi, râbıta-i mevttir. Evet ihlâsı zedeleyen ve riyâya (gösterişe) ve dünyaya sevk eden tûl-i emel (uzun süreli arzular) olduğu gibi, riyâdan nefret veren ve ihlâsı kazandıran, râbıta-i mevttir. Yani ölümünü düşünüp, dünyanın fânî olduğunu mülâhaza edip (anlayıp), nefsin desîselerinden (hîlelerinden) kurtulmaktır. Evet ehl-i tarîkat ve ehl-i hakîkat, Kur'ân-ı Hakîm'in كُلُّ نَفْسٍ ذَٓائِقَةُ الْمَوْتِ [Her nefis ölümü tadıcıdır] اِنَّكَ مَيِّتٌ وَاِنَّهُمْ مَيِّتُونَ [Şübhesiz sen de ölecek olan bir kimsesin, onlar da ölecek olan kimselerdir!] (meâlindeki) gibi âyetlerinden aldığı ders ile, râbıta-i mevti sülûklarında (mesleklerinde) esas tutmuşlar; tûl-i emelin menşei (kaynağı) olan tevehhüm-i ebediyeti (ebedî yaşama zannını) o râbıta ile izâle etmişler (gidermişler). (...) Bu râbıtanın fevâidi (faydaları) pek çoktur. Hadîste: اَكْثِرُوا ذِكْرَ هَادِمِ اللَّذَّاتِ Yani: 'Lezzetleri tahrîb edip acılaştıran ölümü çok zikrediniz!' diye bu râbıtayı ders veriyor." (Lem'alar, 21. Lem'a, 170)

(2) "Dünyanın üç yüzü var. Birinci yüzü: Cenâb-ı Hakk'ın esmâsına (isimlerine) bakar. Onların nukûşunu (nakışlarını) gösterir. Ma'nâ-yı harfiyle (yaratanına bakan yönü ile), onlara (o isimlere) âyinedarlık eder. Dünyanın şu yüzü, hadsiz mektûbât-ı Samedâniyedir. Dünyanın bu yüzü gâyet güzeldir. Nefrete değil, aşka lâyıktır. İkinci yüzü: Âhirete bakar. Âhiretin tarlasıdır, Cennetin mezraasıdır, rahmetin mezheresidir (çiçekliğidir). Şu yüzü dahi, evvelki yüzü gibi güzeldir. Tahkîre (hakârete) değil, muhabbete lâyıktır. Üçüncü yüzü: İnsanın hevesâtına (heveslerine) bakan ve gaflet perdesi olan ve ehl-i dünyanın mel'abe-i hevesâtı (heveslerinin oyun yeri) olan yüzdür. Şu yüz çirkindir. Çünki fânîdir, zâildir (geçicidir), elemlidir, aldatır." (Sözler, 32. Söz, 290)

74. Sahîfe

(1) Bakınız; (Sözler, 18. Söz, 87)

(2) "Başta Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm umum peygamberler ve ehl-i hakîkat, her vakit duâlarında en ziyâde; اَجِرْنَا مِنَ النَّارِ [Bizi ateşten koru!] نَجِّنَا مِنَ النَّارِ [Bizi ateşten kurtar!] خَلِّصْنَا مِنَ النَّارِ [Bizi ateşten halâs eyle!] ve vahiy ve şuhûda (görmelerine) binâen, onlarca kat'iyet kesb eden (kesinlik kazanan) 'Cehennemden bizi hıfz et (koru)!' demeleri gösteriyor ki, nev'-i beşerin en büyük mes'ele-si Cehennemden kurtulmaktır ve kâinâtın pek çok ehemmiyetli ve muazzam ve dehşetli bir hakîkati Cehennemdir ki, bir kısım o ehl-i şuhûd ve ehl-i keşif (Allah'ın velî kulları) ve ehl-i tahkîk onu müşâhede eder (görür) ve bir kısmı teraşşuhâtını (izlerini) ve gölgelerini görür, dehşetinden feryâd ederler. 'Bizi ondan kurtar!' derler." (Şuâ'lar, 11. Şuâ', 224)

(3) "Mâdem her senede, öyle bir Kadîr-i Mutlak (kudreti sonsuz olan Allah), haşrin ve Cennetin nümûnelerini binler tarzda îcâd ediyor. Hem mâdem bütün semâvî fermanları ile saâdet-i ebediyeyi va'd edip, Cenneti müjde veriyor. Hem mâdem bütün icraâtı ve şuûnâtı (işleri) hak ve hakîkattir ve sıdk (doğruluk) ve ciddiyetledir. Hem mâdem âsârının (eserlerinin) şehâdetiyle, bütün kemâlât (mükemmellikler), onun nihâyetsiz kemâline (kusursuzluğuna) delâlet ve şehâdet eder. Ve hiçbir cihette naks (noksanlık) ve kusur onda yoktur. Hem mâdem hulf-ı va'd (sözünden dönmek) ve hilâf ve kizb (yalan) ve aldatmak, en çirkin bir haslet ve naks ve kusurdur. Elbette ve elbette o Kadîr-i zü'l-Celâl, o Hakîm-i zü'l-Kemâl, o Rahîm-i zü'l-Cemâl va'dini yerine getirecek; saâdet-i ebediye kapısını açacak, Âdem babanızın vatan-ı aslîsi (asıl vatanı) olan Cennete

sizleri ey ehl-i îman idhâl edecektir (girdirecektir)." (Asâ-yı Mûsâ, 10. Hüccet-i Îmâniye, 189-190)

76. Sahîfe

(1) "Dörde kadar teaddüd-i zevcât (çok evlilik), tabîata (yaratılışa), akla, hikmete muvâfık (uygun) olmakla berâber, şeriat bir tâneden dörde çıkarmamış, belki sekiz dokuzdan dörde indirmiştir. Bâhusus (husûsen) teaddüdde öyle şerâit (şartlar) koymuştur ki, ona mürâat (riâyet) etmekle, hiçbir mazarrâtı müeddî olmaz (zarara sebeb olmaz)." (Mektûbât, Münâzarât, 384)

"İzdivâcın (evlenmenin) hikmeti ve gâyesi, tenâsüldür (neslin devâmıdır). Kazâ-yı şehvet lezzeti ise, o vazîfeyi gördürmek için rahmet tarafından verilmiş bir ücret-i cüz'iyedir (küçük bir ücrettir). Mâdem hikmeten, hakîkaten, izdivac nesil içindir, nev'in bekāsı (neslin devâmı) içindir. Elbette, bir senede yalnız bir def'a tevellüde kābil ve ayın yalnız yarısında kābil-i telakkuh olan ve elli senede ye'se düşen bir kadın, ekser vakitte tâ yüz seneye kadar kābil-i telkîh bir erkeğe kâfî gelmediğinden, medeniyet pek çok fâhişehâneleri kabûl etmeye mecburdur." (Zülfikār, 25. Söz, 38-39)

77. Sahîfe

(1) " فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْاُنْثَيَيْنِ [Erkeğe iki kadın hissesi vardır] olan hükm-i Kur'ânî (Kur'ân'ın hükmü) mahz-ı adâlet (tam adâlet) olduğu gibi ayn-ı merhamettir. Evet, adâlettir. Çünki, ekseriyet-i mutlaka i'tibâriyle (çoğunlukla) bir erkek bir kadın alır. Nafakasını taahhüd eder (üstlenir). Bir kadın ise bir kocaya gider, nafakasını ona yükler. Irsiyetteki (mîrastaki) noksanını telâfî eder. Hem merhamettir. Çünki o zaîfe kız, pederinden şefkate ve kardeşinden merhamete çok muhtaçtır. Hükm-i Kur'ân'a göre o kız, pederinden endişesiz bir şefkat görür. Pederi ona: 'Benim servetimin yarısını ellerin ve yabânîlerin ellerine geçmesine sebeb olacak zararlı bir çocuk' nazarıyla endişe edip bakmaz. (...) Şu hâlde o fıtraten (yaratılışça) nâzik, nâzenin ve hılkaten zaîfe ve nahîfe kız, sûreten (görünüşte) az bir şey kaybeder; fakat ona bedel akāribin (yakınlarının) şefkatinden, merhametinden tükenmez bir servet kazanır." (Mektûbât, 11. Mektûb, 29)

(2) "Mim'siz medeniyet, nasıl kız hakkında, hakkından fazla hak verdiğinden böyle bir haksızlığa sebeb oluyor; öyle de, vâlide hakkında, hakkını kesmekle, daha dehşetli haksızlık ediyor. Evet, rahmet-i Rabbâniyenin en hürmetli, en halâvetli (tatlı), en latîf (hoş) ve en şirin bir cilvesi olan şefkat-i vâlide, hakāik-ı kâinât (kâinâtın hakîkatleri) içinde en muhterem, en mükerrem bir hakîkattir. (...) İşte böyle muhterem ve muazzez bir hakîkati taşıyan bir vâlideyi, veledinin malından mahrûm etmek, o muhterem hakîkate karşı ne kadar dehşetli bir haksızlık, ne derece vahşetli bir hürmetsizlik, ne mertebe cinâyetli bir hakāret ve arş-ı rahmeti titreten bir küfrân-ı ni'met (nankörlük) ve hayât-ı ictimâiye-i beşeriyenin gāyet parlak ve nâfi' bir tiryâkına (faydalı bir ilâcına) bir zehir katmak olduğunu, insâniyet-perverlik (insan sevgisi) iddiâ eden insan canavarları anlamazlarsa, elbette hakîkî insanlar anlar." (Mektûbât, 11. Mektûb, 29-30)

79. Sahîfe

(1) İslâmiyet'in ilk yıllarında, zinâ yapanlar evlerinde hapsedilerek, onların halkla iç içe olmalarına engel olunurdu. Daha sonra Peygamber Efendimiz (asm), bu çirkin fiili işleyenler hakkında şöyle buyurmuşlardır: "Eğer nikâhlı olanlar zinâ ederlerse, onları recmedin (taşlayın)! Eğer bekâr iseler, yüz değnek vurun ve bir sene müddetle sürgüne gönderin!" (İbn-i Kesîr, c. 1, 366)

(2) Bu âyetin hükmü, Nûr Sûresi'nin ikinci âyetiyle kaldırılmıştır. (Kurtubî, c. 3/5, 86)

80. Sahîfe

(1) "İnsan, hemşîresi misillü (kızkardeşi gibi) mahremlerine karşı fıtraten (yaratılıştan) şehevânî hissi taşıyamıyor. Çünki mahremlerin sîmâları, karâbet (yakınlık) ve mahremiyet cihetindeki şefkat ve muhabbet-i meşrû'ayı (meşru' sevgiyi) ihsâs ettiği (hissettirdiği) cihetle, nefsî ve şehevânî temâyülâtı (meyilleri) kırar." (Lem'alar, 24. Lem'a, 208)

81. Sahîfe

(1) "Suâl: (...) Esir ve köle gibi bazı mesâili (mes'eleleri), bazı ecnebîler serrişte ederek (başa kakarak), medeniyet nokta-i nazarında şeriata bazı evham ve şübehâtı (vehim ve şübheleri) îrâd ediyorlar (getiriyorlar).

El-cevab: (...) İslâmiyet'in ahkâmı (hükümleri) iki kısımdır. Birisi: Şeriat ona müessistir (o hükmün koyucusudur). Bu ise hüsn-i hakîkî (hakîkî güzellik) ve hayr-ı mahzdır (katıksız hayırdır). İkincisi: Şeriat, muaddildir (düzelticidir).

Yani gâyet vahşî ve gaddar bir sûretten (şekilden) çıkarıp, ehvenü'ş-şer (kötünün hafifi) ve muaddel (düzeltilmiş) ve tabîat-ı beşere (insanın yaratılışına) tatbîkı mümkün ve tamâmen hüsn-i hakîkîye geçebilmek için zaman ve zeminden alınmış bir sûrete ifrâğ etmiştir (çevirmiştir).

Çünki, birden tabîat-ı beşerde umûmen hüküm-fermâ (geçerli) olan bir emri (işi) birden ref' etmek (kaldırmak), bir tabîat-ı beşeri birden kalb etmek iktizâ eder (değiştirmek gerekir). Binâenaleyh, şeriat vâzı'-ı esâret (esirliği koyucu) değildir; belki en vahşî sûretten, böyle tamâmen hürriyete

yol açacak ve geçebilecek sûrete indirmiştir, ta'dîl etmiştir (düzeltmiştir)." (Mektûbât, Münâzarât, 384)

84. Sahîfe

(1) İçkinin henüz yasaklanmadığı bir sırada bazı kimseler, içki içip sarhoş olmuşlar, namaz vakti geldiğinde de aralarından birini imam ta'yîn etmişlerdi. Kâfirûn Sûresinin okunuşu esnâsında imam, âyetlerdeki olumsuzluk ifâde eden "لَا" edatlarını farkında olmayarak geçmişti. Bunun üzerine Allah-ü Teâlâ bu âyeti indirdi. Daha sonra Mâide Sûresinin 90-91. âyetleriyle içki tamâmen yasaklandı. Kezâ, bazı kimselerin hastalık, su bulamama gibi sebeblerle abdest alamamaları üzerine, bu âyetin teyemmümle münâsebetdar kısımları nâzil oldu. (Kurtubî, c. 3/5, 200-214)

87. Sahîfe

(1) "Evet, inkâr etmemek başkadır, îmân etmek bütün bütün başkadır. Evet, kâinâtta hiçbir zîşuûr (akıl sâhibi), kâinâtın bütün eczâsı (cüz'leri-kısımları) kadar şâhidleri bulunan Hâlık-ı zü'l-Celâl'i (celâl sâhibi yaratıcıyı) inkâr edemez. Etse, bütün kâinât onu tekzîb edeceği (yalanlayacağı) için susar, lâkayd kalır. Fakat O'na îmân etmek, Kur'ân-ı Azîmü'ş-şân'ın ders verdiği gibi, o Hâlık'ı sıfatları ile, isimleri ile umum kâinâtın şehâdetine (şâhidliğine) istinâden (dayanarak) kalben tasdîk etmek ve elçileriyle gönderdiği emirleri tanımak, ve günah ve emre muhâlefet ettiği vakit kalben tevbe ve nedâmet etmek (pişmân olmak) iledir. Yoksa, büyük günahları serbest işleyip istiğfâr (tevbe) etmemek ve aldırmamak, o îmandan hissesi olmadığına delildir." (Emirdağ Lâhikası-I, 312)

88. Sahîfe

(1) "Evet, مِنَ النَّبِيِّينَ [peygamberler] nasıl ki sarâhatle (açıkça) Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'a bakıyor. وَالصِّدِّيقِينَ [Sıddîklar] fıkrasıyla Ebû Bekri's-Sıddîk (ra)'a bakıyor. Hem Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'dan sonra ikinci olduğuna ve en evvel yerine geçeceğine işâret ettiği gibi, وَالشُّهَدَاءِ [şehîdler] kelimesiyle Hazret-i Ömer'i, Hazret-i Osman'ı, Hazret-i Ali'yi Rıdvânullâhi Aleyhim Ecmaîn'i berâber ifâde ediyor. Hem üçü, Sıddîk'tan sonra nübüvvetin hilâfetine mazhar olacaklarını (halîfe olacaklarını) ve üçü de şehîd olacaklarını, fazîlet-i şehâdetleri de sâir fezâillerine (fazîletlerine) ilâve edileceğini işâret ediyor ve gaybî bir sûrette ifâde ediyor (gelecekten haber veriyor). وَالصَّالِحِينَ 'Sâlih kimseler' kelimesiyle Ashâb-ı Suffe, Bedir, Rıdvân gibi mümtâz zevâta (seçkin zâtlara) işâret ederek وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا 'İşte onlar, ne güzel arkadaştırlar!' cümlesiyle, ma'nâ-yı sarîhiyle (açık ma'nâsıyla) onlara ittibâa (tâbi' olmaya) teşvîk ve Tâbiînlerdeki tebaiyeti (tâbi' olma vasfını) çok müşerref ve güzel göstermekle, ma'nâ-yı işârîsiyle (işâret ettiği ma'nâsıyla) hulefâ-i erbaanın (dört halîfenin) beşincisi olarak اِنَّ الْخِلَافَةَ بَعْدِى ثَلَاثُونَ سَنَةً [Şübhesiz ki benden sonra hilâfet, otuz senedir] hadîs-i şerîfinin hükmünü tasdîk ettiren müddet-i hilâfetinin (halîfelik süresinin) azlığıyla berâber, kıymetini azîm (çok büyük) göstermek için ma'nâ-yı işârîsiyle Hazret-i Hasan Radıyallâhü Anh'ı gösterir." (Lem'alar, 7. Lem'a, 28-29)

89. Sahîfe

(1) "Evet, Kur'ân'ın dediği gibi, insan seyyiâtından (kötülüklerinden) tamâmen mes'ûldür. Çünki seyyiâtı isteyen odur. Seyyiât, tahrîbât (bozmak) nev'inden olduğu için, insan bir seyyie ile çok tahrîbât yapabilir. Müdhiş cezâya kesb-i istihkâk eder (hak kazanır). Bir kibrit ile bir evi yakmak gibi. Fakat hasenâtta (iyiliklerde) iftihâra (gururlanmaya) hakkı yoktur. Onda, onun hakkı pek azdır. Çünki hasenâtı isteyen ve iktizâ eden (gerektiren) rahmet-i İlâhiye ve îcâd eden (yaratan) kudret-i Rabbâniyedir. Suâl ve cevab (istemek ve vermek), dâî ve sebeb (çağıran ve cevab veren), ikisi de Hakk'tandır. İnsan yalnız duâ ile, îmân ile, şuûr ile, rızâ ile onlara sâhib olur. Fakat seyyiâtı isteyen, nefs-i insâniyedir." (Tılsımlar, 26. Söz, 79)

90. Sahîfe

(1) "(Kur'ân,) belâğatların (söz söyleme san'atının) bütün envâını (çeşitlerini), fezâil-i kelâmiyenin (kelâmın fazîletlerinin) bütün aksâmını (kısımlarını), ulvî (yüksek) üslûbların bütün esnâfını (sınıflarını), mehâsin-i ahlâkıyenin (güzel ahlâkın) bütün efrâdını (herbirini), ulûm-ı kevniyenin (fennî ilimlerin) bütün fezlekelerini (hulâsalarını), maârif-i İlâhiyenin (İlâhî ma'rifetlerin) bütün fihristelerini, hayât-ı şahsiye ve ictimâiye-i beşeriyenin (insanların şahsî ve cem'iyet hayâtının) bütün nâfi' (faydalı) düsturlarını ve hikmet-i âliye-i kâinâtın (kâinâtın yüksek hikmetlerinin) bütün nûrânî kânunlarını cem' etmekle (toplamakla) berâber, hiçbir müşevveşiyet (karışıklık) eseri görünmüyor.

Elhak (hakîkaten), o kadar ecnâs-ı muhtelifeyi (karışık cinsleri) bir yerde toplayıp bir mü-nâkaşa, bir karışık çıkmamak, Kahhâr bir nizâm-ı i'câzînin (son derece hâkim olan mu'cizeli bir tertîbin) işi olabilir." (Zülfikâr, 25. Söz, 33-34)

91. Sahîfe

(1) "Sani'-i Hakîm'in haşrin îcâdına olan va'di ise, bütün enbiyânın tevâtürüyle (peygamberlerin kat'î haber ver-

meleriyle) ve bütün insanların icmâıyla (ittifâk etmesiyle) sâbit olduğu gibi Kur'ân'ın lisânıyla sâbittir. Ezcümle اَللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَؕ لَيَجْمَعَنَّكُمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ ف۪يهِؕ وَمَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ حَد۪يثًا [(O) Allah ki, O'ndan başka ilâh yoktur. Sizi, hakkında hiç şübhe olmayan kıyâmet gününde, elbette bir araya getirecektir. Peki Allah'dan daha doğru sözlü kim olabilir?] olan âyet-i kerîme, büyük bir şiddet ve kuvvetle haşrin îcâdını söz veriyor. Fakat, bazı insan pek nankördür ki, bütün mevcûdât (varlıklar), O Mâlikü'l-Mülk'ün sözlerinin sıdkına (doğruluğuna) ve hak olduğuna delâlet ettiği hâlde o nankörler tasdîk etmezler, kendi hezeyanlarına (saçmalıklarına) ve ahmaklıklarına i'timâd ederler." (Mesnevî-i Nûriye, Lâsiyyemâlar, 39)

Âhiretin kat'î olarak isbâtı için bakınız; (Zülfikâr, 10. Söz, 1-69)

93. Sahîfe

(1) Bu âyet, hicret farz kılındıktan sonra hicret etmeyip Mekke'de kalan ve daha sonra Bedir Harbinde, müşriklerle berâberken öldürülen bazı kimseler hakkında nâzil olmuştur. (Kurtubî, c. 3/5, 345)

94. Sahîfe

(1) "Her bir namazın vakti, mühim bir inkılâb başı olduğu gibi, azîm (büyük) bir tasarruf-ı İlâhînin âyinesi ve o tasarruf içinde ihsânât-ı külliye-i İlâhiyenin (büyük İlâhî lütufların) birer ma'kesi (aynası) olduğundan, Kadîr-i zü'l-Celâl'e (celâl ve kudret sâhibi olan Allah'a) o vakitlerde daha ziyâde tesbih ve ta'zim ve hadsiz ni'metlerinin iki vakit ortasında toplanmış yekûnuna karşı şükür ve hamd demek olan namaza emredilmiştir." (Sözler, 9. Söz, 26)

95. Sahîfe

(1) "(Âyetteki mağfiret) hakîkî günahlardan değil; çünki ismet (günahlara karşı korunmuş olmak) var, günah yok. Belki makām-ı nübüvvete (peygamberlik makāmına) lâyık bir ma'nâ ile mağfirettir (bağışlanmaktır)." (Lem'alar, 7. Lem'a, 27)

(2) "Ma'den-i kemâlât (fazîletlerin kaynağı) ve muallim-i ahlâk-ı âliye (yüksek ahlâkın muallimi) olan o dellâl-ı vahdâniyet ve saâdet (Allah'ın birliğinin ve ebedî saâdetin i'lâncısı olan Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselâm), kendi kendine söylemiyor; belki söylettiriliyor. Evet, Hâlık-ı kâinât (kâinâtın yaratıcısı) tarafından söylettiriliyor. Üstâd-ı Ezelîsinden (Hakk Teâlâ'dan) ders alır, sonra ders veriyor." (Zülfikâr, 19. Mektûb, 90-91)

99. Sahîfe

(1) "Hakkın hâtırı âlîdir (yücedir), hiçbir hâtıra fedâ edilmez. Kimin hâtırı kırılırsa kırılsın, yalnız hak sağ olsun!" (Dîvân-ı Harb-i Örfî)

102. Sahîfe

(1) "Üçüncü tabaka-i hayat (hayat tabakası): Hazret-i İdrîs ve Îsâ Aleyhimesselâm'ın tabaka-i hayatlarıdır ki, beşeriyet levâzımâtından tecerrüd ile (insan olmaktan gelen ihtiyaçlarından sıyrılarak), melek hayâtı gibi bir hayâta girerek, nûrânî bir letâfet (hafiflik) kesb eder (kazanır). Âdetâ beden-i misâlî letâfetinde (nûrânî bir beden hafifliğinde) ve cesed-i necmî nûrâniyetinde olan cism-i dünyevîleriyle (yıldızlar gibi nûrlanmış olan dünyadaki bedenleriyle) semâvâtta bulunurlar." (Mektûbât, 1. Mektûb, 2)

(2) Bu âyetin îzâhında iki görüş vardır. Birincisine göre, her ehl-i kitab ancak ona îmân ettikten sonra bu dünyadan göçer. Ancak son nefeslerindeki bu îmân onlara fayda vermez. İbn-i Abbâs (ra)'dan gelen bir rivâyette "Ehl-i kitab damdan da düşecek olsa, daha havada iken ve canı çıkmadan ona îmân eder." Diğer îzâha göre Hz. Îsâ Aleyhisselam âhir zamanda semâdan, indiği vakit yeryüzündeki bütün ehl-i kitâb ona (kendisini görmedikleri hâlde peygamberliğine) mutlakā îmân ederler, demektir. (Râzî, c. 6/ 11, 105-106)

"Dinsizlik cereyânına karşı, ayrı ayrı iken mağlûb olan Îsevîlik ve İslâmiyet, ittihad (birleşme) netîcesinde dinsizlik cereyânına galebe edip dağıtacak isti'dâdında (kābiliyetinde) iken, âlem-i semâvâtta cism-i beşerîsiyle bulunan şahs-ı Îsâ Aleyhisselâm, o dîn-i hak cereyânının (hak dîni arayan ve onunla birleşecek olan cereyânın) başına geçeceğini, bir Muhbir-i Sâdık (doğru haber verici Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselâm), bir Kadîr-i külli şey'in (herşeye gücü yeten Allah'ın) va'dine istinâd ederek (dayanarak) haber vermiştir. Mâdem haber vermiş, haktır. Mâdem Kâdir-i külli şey' va'd etmiş, elbette yapacaktır." (Mektûbât, 15. Mektûb, 46)

103. Sahîfe

(1) "Nasıl ki Kur'ân, bütün mu'cizâtıyla (mu'cizeleriyle) ve hakkāniyetine (haklılığına) delil olan bütün hakāikıyla (hakîkatleriyle) Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ın bir mu'cizesidir. Öyle de, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm da, bütün mu'cizâtıyla ve delâil-i nübüvvetiyle (peygamberlik delilleriyle) ve kemâlât-ı ilmiyesiyle (ilminin yüceliğiyle) Kur'ân'ın bir mu'cizesidir ve Kur'ân kelâmullah (Allah kelâmı) olduğuna bir hüccet-i kātı'asıdır (kesin bir delîlidir)." (Şuâ'lar, 7. Şuâ', 124)

104. Sahîfe

(1) "Ey insan! Eğer yalnız O'na abd (kul) olsan, bütün mahlûkāt üstünde bir mevki' kazanırsın. Eğer ubûdiyetten (kulluktan) istinkâf etsen (çekinsen), âciz mahlûkāta zelil (aşağılanmış) bir abd olursun. Eğer enâniyetine (benliğine) ve iktidârına güvenip tevekkül ve duâyı bırakıp, tekebbür (büyüklenme) ve dâ'vâya sapsan, o vakit iyilik ve îcâd cihetinde arı ve karıncadan daha aşağı, örümcek ve sinekten daha zaîf düşersin. Şer ve tahrib cihetinde dağdan daha ağır, tâûndan (vebâdan) daha muzır (zararlı) olursun." (Sözler, 23. Söz, 109)

105. Sahîfe

(1) "Maddî ve ma'nevî herşeyde, yardımın ve ictimâın (bir araya gelmenin) büyük kuvvet ve te'sîri vardır. (...) Nasıl ki birbirine mukābil (karşı) tutulan iki âyinede çok âyineler görünüyor; kezâlik (bunun gibi) iki-üç nükte veya iki-üç hüsün (güzellik) ictimâ' ettikleri (birleştikleri) zaman, pek çok nükteler, pek çok hüsünler tevellüd eder (doğar).

Bu sırra binâendir ki, her hüsün sâhibinin ve her bir sâhib-i kemâlin (kâmil insanın), emsâliyle (benzerleriyle) ictimâ' etmeye fıtrî (yaratılışta) bir meyli vardır ki, ictimâ'ları zamânında hüsünleri, kemâlleri bir iken iki olur. Hattâ bir taş taşlığıyla berâber, kubbeli binâlarda ustanın elinden çıkar çıkmaz başını eğer, arkadaşıyla birleşmeğe meyleder ki, sukūt (düşme) tehlikesinden kurtulsunlar.

Maalesef, insanlar teâvün (yardımlaşma) sırrını idrâk edememişler. Hiç olmazsa, taşlar arasındaki yardım vaziyetinden ders alsınlar!" (İşârâtü'l-İ'câz, 34-35)

106. Sahîfe

(1) " 'Hınzır (domuz) eti yiyen, bir cihette hınzırlaşır' kāidesiyle, o hayvanın eti sâir hayvanât-ı ehliyenin etleri gibi zararsız yenilmiyor. Etinden gelen menfaatten daha çok ziyâde zarar îrâs etmekle (vermekle) berâber, etindeki kuvvetli yağ ise (fazla harâret verdiğinden,) kuvvetli soğuk memleket olan Frengistandan (Avrupa'dan) başka, tıbben muzır (zararlı) olduğu gibi, eti de yağı da ma'nen ve hakîkaten çok zararlı olduğu tahakkuk etmiş (belli olmuş). İşte bu gibi hikmetler onun haram olmasına ve nehy-i İlâhî taallukuna (Allah'ın onu yasaklamasına) bir hikmet olmuştur. Hikmet, her ferdde ve her vakitte bulunmak lâzım değildir. O hikmetin tebeddülü (değişmesi) ile illet (onu haram kılan gerçek sebeb) değişmez. İllet değişmezse hüküm değişmez." (Lem'alar, 9. Lem'a, 38)

(2) " اَلْيَوْمَ اَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ [Bugün, size dîninizi kemâle erdirdim] âyetinin sırrıyla, kavâid-i Şeriat-i Garrâ (o parlak Şeriatın kāideleri) ve desâtîr-i sünnet-i seniye (sünnet-i seniyenin düsturları) tamam ve kemâlini bulduktan sonra yeni îcadlarla, o düsturları beğenmemek veyâhut hâşâ ve kellâ, nâkıs (noksan) görmek hissini veren bid'aları (dîne ters düşen yeni şeyleri) îcâd etmek dalâlettir, ateştir." (Lem'alar, 11. Lem'a, 54)

(3) Vedâ' Haccında indirilen bu âyetten sonra, haram ve helâle dâir artık başka bir âyet indirilmemiştir. (Celâleyn Şerhi, c. 2, 179)

107. Sahîfe

(1) "Hiç mümkün müdür ki: Alîm-i Mutlak ve Kadîr-i Mutlak (sonsuz ilim ve kudret sâhibi) olan şu masnûâtın Sâni'i (san'atlı varlıkların san'atkârı), bütün enbiyânın (peygamberlerin) tevâtürle (yalan olması aklen imkânsız bir şekilde) haber verdikleri ve bütün sıddîkîn ve evliyânın icmâ' (fikir birliği) ile şehâdet ettikleri (şâhidlik yaptıkları) mükerrer (tekrar tekrar söylediği) va'd ve vaîd-i İlâhîsini (mükâfât ve cezâ va'dlerini) yerine getirmeyip, hâşâ, acz ve cehlini göstersin?

Hâlbuki va'd ve vaîdinde bulunduğu emirler (işler), kudretine hiç ağır gelmez. Pek hafif ve pek kolay! Geçmiş baharın hesabsız mevcûdâtını (varlıklarını), gelecek baharda kısmen aynen, kısmen mislen (benzerleriyle) iâdesi kadar kolaydır. Îfâ-yı va'd (va'din yerine getirilmesi) ise, hem bize, hem herşeye, hem kendisine, hem saltanat-ı rubûbiyetine pek çok lâzımdır. Hulfü'l-va'd (va'dinden dönmek) ise, hem izzet-i iktidârına zıddır, hem ihâta-i ilmiyesine (herşeyi kuşatan ilmine) münâfîdir (terstir)." (Zülfikâr, 10. Söz, 32)

108. Sahîfe

(1) "İnsan zaîfdir, belâları çok. Fakirdir, ihtiyâcı pek ziyâde. Âcizdir, hayat yükü pek ağır. Eğer Kadîr-i zü'l-Celâl'e (celâl sâhibi, kudreti sonsuz olan Allah'a) dayanıp tevekkül etmezse (güvenmezse) ve i'timâd edip teslîm olmazsa, vicdânı dâim azâb içinde kalır. Semeresiz (netîcesiz) meşakkatler, elemler, teessüfler onu boğar. Ya sarhoş veya canavar eder." (Sözler, 6. Söz, 16)

"Tevekkül (Allah'a güvenerek işin sonunu ona bırakmak), esbâbı (sebebleri) bütün bütün reddetmek değildir. Belki esbâbı dest-i kudretin (Allah'ın kudretinin) perdesi bilip riâyet ederek (uyarak) esbâba teşebbüs ise, bir nevi' duâ-yı fiilî telakkî ederek, müsebbebâtı (netîceleri) yalnız Cenâb-ı Hakk'tan istemek ve netîceleri O'ndan bilmek ve O'na minnetdâr olmaktan ibârettir." (Sözler, 23. Söz, 104)

(2) "Tevrât, İncîl ve Zebûr'un ibâreleri, Kur'ân gibi i'câzları olmadığından, hem mütemâdiyen (sürekli) tercüme tercüme üstüne olduğundan pek çok yabânî kelimeler içlerine karıştı. Hem müfessirlerin (tefsîr edenlerin) sözleri ve yanlış te'villeri (îzahları), onların âyetleriyle iltibâs edildi (karıştırıldı). Hem bazı nâdânların (kendini bilmezlerin) ve bazı ehl-i garazın tahrîfâtı (düşman olanların kalem karıştırmaları) da ilâve edildi.

Şu sûrette o kitablarda tahrîfât ve tağyîrât (bozmalar ve değiştirmeler) çoğaldı. Hattâ Şeyh Rahmetullâh-i Hindî, allâme-i meşhûr, kütüb-i sâbıkanın (geçmiş kitabların) binler yerde tahrîfâtını, keşişlerine ve yahudi ve nasârâ (hristiyan) ulemâsına isbât ederek, iskât etmiş (susturmuş)." (Zülfikâr, 19. Mektûb, 67)

109. Sahîfe

(1) "Kur'ân, bil-âyân (açıkça) ve şübhesiz, saâdet-i dâreyne îsâl eder (iki cihan saâdetine ulaştırır), beşeri ona sevk eder. Kimin şübhesi varsa, bir def'a Kur'ân'ı okusun, dinlesin, ne diyor? Hem Kur'ân'ın verdiği meyveler hem mükemmeldir, hem hayatdardır (canlıdır). Öyle ise, Kur'ân ağacının kökü hakîkattedir, hayatdardır. Çünki meyvenin hayâtı, ağacın hayâtına delâlet eder (delîl olur). İşte bak! Her asırda ne kadar asfiyâ ve evliyâ gibi mükemmel ve kâmil zîhayat ve zînûr (canlı ve nûrlu) meyveleri vermiş." (Zülfikâr, 19. Mektûb, 88)

(2) "Şu kâinâtın mâlik ve mutasarrıf-ı hakîkîsi (gerçek sâhibi ve hâkimi), ma'bud ve mahbûb-ı hakîkîsi (gerçek ibâdete lâyık olanı ve sevgilisi) o Zât olabilir ki, gece gündüzü, kış ve yazı, dünya ve âhireti, bir kitâbın sahîfeleri gibi suhûletle (kolaylıkla) çevirir, yazar, bozar, değiştirir. Bütün bunlara hükmeder." (Sözler, 9. Söz, 30)

111. Sahîfe

(1) "(Kur'ân) mâzî (geçmiş) zamânının vukūâtından, Hazret-i Âdem'in hılkat-i cesedinden (yaratılışından), iki oğlunun kavgasından tâ Tûfân'a, tâ kavm-i Fir'avun'un garkına (boğulmasına), tâ ekser enbiyânın (peygamberlerin) mühim hâdisâtına (hâdiselerine) kadar (...) bütün mebâhis-i esâsiyeyi ve mühimmeyi (temel ve mühim mevzû'ları) öyle bir tarzda beyân eder ki, o beyan, bütün kâinâtı bir saray gibi idâre eden ve dünyayı ve âhireti iki oda gibi açıp kapayan ve zemin bir bahçe ve semâ, misbahlarıyla (kandilleriyle) süslendirilmiş bir dam gibi tasarruf eden ve mâzî ve müstakbel (geçmiş ve gelecek), bir gece ve gündüz gibi nazarına karşı hazır iki sahîfe hükmünde temâşâ (seyr) eden ve ezel ve ebed, dün ve bugün gibi silsile-i şuûnâtın (hâdiseler zincirinin) iki tarafı birleşmiş, ittisâl peydâ etmiş (bağlanmış) bir sûrette bir zamân-ı hâzır gibi onlara bakan bir Zât-ı zü'l-Celâl'e yakışır bir tarz-ı beyândır (ifâde şeklidir)." (Zülfikâr, 25. Söz, 28-29)

112. Sahîfe

(1) "Âyetin ma'nâ-yı işârîsiyle, bir ma'sûmun hakkı, bütün halk için dahi ibtâl edilmez. Bir ferd dahi, umûmun selâmeti için fedâ edilmez. Cenâb-ı Hakk'ın nazar-ı merhametinde hak haktır, küçüğüne büyüğüne bakılmaz. Küçük, büyük için ibtâl edilmez. Bir cemâatin selâmeti için, bir ferdin rızâsı bulunmadan hayâtı ve hakkı fedâ edilmez. Hamiyet (fedâkârlık) nâmına, rızâsı ile olsa, o başka mes'eledir." (Mektûbât, 15. Mektûb, 42-43)

113. Sahîfe

(1) Bu cezânın tatbîk edilmesi bazı şartlara bağlıdır: Hırsız, âkıl-bâliğ olmalı, kör veya sağır olmamalı, çalınan malın sâhibi ile aralarında ebeveyn-çocuk veya karı koca yâhut ortaklık münâsebeti olmamalı, çalınan mal alel'âde, kıymetsiz veya çabuk bozulur cinsten olmamalı, hırsızlık eden kimse çok maddî sıkıntı çeken zarûret hâlindeki birisi olmamalı (ki Hz. Ömer (ra), kıtlık zamanında hırsızlık cezâsını uygulamamıştır) ve malı korunan bir yerden çalmış olmalıdır. (Bilmen, c. 2, 765)

"Bir hırsız, elini başkasının malına uzattığı dakîkada hadd-i şer'înin icrâsını (İlâhi cezânın yerine getirilmesini) tahattur eder (hatırlar), arş-ı İlâhîden nâzil olan emir hatırına gelir. Îmânın hâssasıyla (husûsiyetiyle) kalbin kulağıyla, kelâm-ı ezelîden gelen ve hırsızın elinin i'dâmına (kesileceğine) hükmeden, وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا اَيْدِيَهُمَا [Hırsızlık eden erkek ve hırsızlık eden kadın yok mu, onların (sağ) ellerini kesin!] âyetini hissedip işitir gibi, îman ve i'tikādı heyecâna ve hissiyyât-ı ulviyesi (yüksek hisleri) harekete gelir. Rûhun etrâfından, vicdânın derin yerlerinden o sirkat meyelânına (hırsızlık meyline) hücum gibi bir hâlet-i rûhiye (ruh hâli) hâsıl olur. Nefis ve hevesten gelen meyelân (meyiller) parçalanır, çekilir. Git gide o meyelân bütün bütün kesilir. Çünki yalnız vehim ve fikir değil, belki ma'nevî kuvveleri, akıl, kalb ve vicdan birden o hisse, o hevese hücûm eder, hadd-i şer'îyi tahattur ile ulvî zecir (yasaklama) ve vicdânî bir yasakçı, o hissin karşısına çıkar, susturur." (Mektûbât, Hutbe-i Şâmiye, 430)

114. Sahîfe

(1) "Saâdet-i beşeriye (insanlığın saâdeti), dünyada adâlet ile olabilir. Adâlet ise doğrudan doğruya Kur'ân'ın gösterdiği yol ile olabilir." (Mektûbât, Hutbe-i Şâmiye, 431)

(2) Bu âyetle, 45. ve 47. âyetlerde geçen "kâfirler, zâlimler ve fâsıklar" sıfatlarından birincisi, inkâr edenleri; diğer ikisi ise, îmânı olduğu hâlde bunun gereğini yapmayan kimseleri ifâde eder. Zirâ Hz. İkrime (ra)'den gelen rivâyete göre, "Onlar kâfirlerin ta kendileridir" ta'bîri, hem kalben hem de lisânen ilâhi hükümleri inkâr edenleri içine alır. Hâlbuki Allah'ın hükümlerini kalbiyle bilip, lisânıyla da bunu ikrâr ettiği hâlde buna zıt olan amelleri işleyen kimseler yâni zâlimler ve fâsıklar, aslında Allah'ın indirdiği ile hükmetmiş ama onu bi'l-fiil yapmamış olurlar. Dolayısıyla böyle kimseler sırf bu amellerinden dolayı kâfirler sınıfına dâhil olmazlar. (Râzî, c. 6/12, 6-13)

115. Sahîfe

(1) "Enbiyâ-yı sâlife (geçmiş peygamberler) zamânında, tabakāt-ı beşeriye (insanlık tabakaları) birbirinden çok uzak ve seciyeleri (ahlâkları) hem bir derece kaba, hem şiddetli ve efkârca ibtidâî (fikirleri basit) ve bedeviyete (göçebeliğe) yakın olduğundan, o zamandaki şeriatlar, onların hâline muvâfık bir tarzda ayrı ayrı gelmiştir. Hattâ bir kıt'ada bir asırda, ayrı ayrı peygamberler ve şeriatlar bulunurmuş. Sonra âhir zaman peygamberinin gelmesiyle, insanlar güyâ ibtidâî (ilkokul) derecesinden, idâdiye (lise) derecesine terakkî ettiğinden (yükseldiğinden), çok inkılâbât ve ihtilâtât (değişiklikler ve karışıklıklar) ile akvâm-ı beşeriye (insan kâvimleri) bir tek ders alacak, bir tek muallimi dinleyecek, bir tek şeriatla amel edecek vaziyete geldiğinden, ayrı ayrı şeriata ihtiyaç kalmamıştır, ayrı ayrı muallime de lüzum görülmemiştir." (Sözler, 27. Söz, 158)

116. Sahîfe

(1) "Zamân-ı saâdette (Peygamber Efendimiz Aleyhissalâtü Vesselâm devrinde), bir inkılâb-ı azîm-i dînî vücûda geldi (büyük bir dînî inkılâb oldu). Bütün ezhânı (zihinleri) nokta-i dîne çevirdiğinden, bütün muhabbet ve adâveti (düşmanlığı) o noktada toplayıp, muhabbet ve adâvet ederlerdi. Onun için, gayr-ı müslimlere olan muhabbetten nifak (münâfıklık) kokusu geliyordu." (Mektûbât, Münâzarât, 359)

(2) "İşte ey ehl-i Kur'ân olan şu vatanın evlâdları! Altı yüz sene değil, belki Abbâsîler zamânından beri bin senedir Kur'ân-ı Hakîm'in bayrakdârı olarak bütün cihâna karşı meydan okuyup, Kur'ân'ı i'lân etmişsiniz. Milliyetinizi, Kur'ân'a ve İslâmiyet'e kal'a yaptınız. Bütün dünyayı susturdunuz, müdhiş tehâcümâtı def' ettiniz, tâ يَأْتِي اللّٰهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ اَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ اَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ [Allah ileride (onların yerine) öyle bir kavim getirir ki, (O) onları sever; ve (onlar da) O'nu severler; (o bahtiyâr insanlar) mü'minlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı şiddetlidirler! Allah yolunda cihâd ederler!] âyetine güzel bir mâsadak (mazhar) oldunuz. Şimdi Avrupa'nın ve frenkmeşreb (Avrupa fikirli) münâfıkların desîselerine (hîlelerine) uyup, şu âyetin evvelindeki hitâba mâsadak olmaktan çekinmelisiniz ve korkmalısınız!" (Mektûbât, 26. Mektûb, 123)

117. Sahîfe

(1) Burada geçen, "Allah'ın eli açık olması" gibi ifâdeler müteşâbih olup, bundan maksad cömertliktir. Yoksa el, ayak gibi insan uzuvlarından Allah-ü Teâlâ münezzehtir, uzaktır. (Nesefî, c. 1, 421)

118. Sahîfe

(1) "Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın hıfzı ve ismeti (maddî ma'nevî musîbetlerden muhâfaza edilmesi) bir mu'cize-i bâhiredir (açık bir mu'cizedir). وَاللّٰهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ [Ve Allah, seni insanlardan muhâfaza edecektir] âyet-i kerîmesinin hakîkat-i bâhiresi (açık hakîkati) çok mu'cizâtı gösterir. Evet, Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm çıktığı vakit, değil yalnız bir tâifeye, bir kavme, bir kısım ehl-i siyâsete veya bir dîne, belki umum pâdişahlara ve umum ehl-i dîne tek başıyla meydan okudu.

Hâlbuki onun amcası en büyük düşman ve kavim ve kabîlesi düşman iken, yirmi üç sene nöbetdarsız, tekellüfsüz, (zorlanmadan) muhâfazasız ve pek çok def'a sû'-i kasda ma'ruz kaldığı hâlde, kemâl-i saâdetle rahat döşeğinde vefât edip, mele-i a'lâya (en yüce meclise) çıkmasına kadar hıfz ve ismeti, وَاللّٰهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ne kadar kuvvetli bir hakîkati ifâde ettiğini ve ne kadar metîn bir nokta-i istinad (sağlam bir dayanak noktası) olduğunu güneş gibi gösterir." (Zülfikâr, 19. Mektûb, 62)

(2) "Fıskları (haktan ayrılmaları) sebebiyle, fâsıklar hakkında nûr nâra (ateşe), ziyâ zulmete inkılâb etmiştir (ışık, karanlığa dönmüştür). Evet şemsin (güneşin) ziyâsıyla, pis ve mülevves maddeler teaffün ederler (kokuşurlar), berbâd olurlar." (İşârâtü'l-İ'câz, 217)

122. Sahîfe

(1) "Din yalnız îman değil, belki amel-i sâlih (sâlih amel) dahi dînin ikinci cüz'üdür. Acabâ katl, zinâ, sirkat (hırsızlık), kumar, şarab gibi hayât-ı ictimâiyeyi zehirleyen pek çok büyük günahları işleyenleri onlardan men' etmek için, yalnız hapis korkusu ve hükûmetin bir hafiyesinin görmesi

tevehhümü (endişesi) kâfî gelir mi? O hâlde her hânede, belki herkesin yanında dâimâ bir polis, bir hafiye (câsus) bulunması lâzımgelir ki, serkeş (âsî) nefisler kendilerini o pisliklerden çeksinler.

İşte Kur'ân, amel-i sâlih noktasında, îman cânibinden (tarafından) herkesin başında bir ma'nevî yasakçıyı bulundurur. Cehennem hapsini ve gadab-ı İlâhîyi (Allah'ın gazabını) hatırına getirmekle fenâlıktan kolayca kurtarır." (Şuâ'lar, 12. Şuâ', 314-315)

123. Sahîfe

(1) "Üstâd-ı Mutlak (kâinâtın hocası) ve Muktedâ-yı Küll (herkesin tâbi' olduğu) ve Rehber-i Ekmel (en mükemmel rehber) olan Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, وَمَا عَلَى الرَّسُولِ اِلَّا الْبَلَاغُ [Peygambere düşen ancak tebliğdir!] olan fermân-ı İlâhiyeyi kendine rehber-i mutlak ederek, insanların çekilmesiyle ve dinlememesiyle daha ziyâde sa'y (çalışma) ve gayret ve ciddiyetle teblîğ etmiş. Çünki اِنَّكَ لَا تَهْدِى مَنْ اَحْبَبْتَ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَهْدِى مَنْ يَشَاۤءُ [Şübhesiz ki sen sevdiğin kimseyi hidâyete erdiremezsin; fakat Allah, dilediği kimseyi hidâyete erdirir] sırrıyla anlamış ki, insanlara dinlettirmek ve hidâyet vermek, Cenâb-ı Hakk'ın vazîfesidir. Cenâb-ı Hakk'ın vazîfesine karışmazdı." (Lem'alar, 17. Lem'a, 137)

124. Sahîfe

(1) "Mâdem onlar dîvânelikleriyle bizim muazzam mes'elelerimize tenezzül edip karışmıyorlar; biz, neden kudsî vazîfemizin (dînî hizmetlerimizin) zararına onların küçük mes'elelerini merakla ta'kîb ediyoruz. Bu âyet, لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ اِذَا اهْتَدَيْتُمْ ve usûl-i İslâmiyenin ehemmiyetli bir düstûru olan; اَلرَّاضِى بِالضَّرَرِ لَا يُنْظَرُ لَهُ yani, 'Başkasının dalâleti sizin hidâyetinize zarar etmez; sizler, lüzumsuz onların dalâletleriyle meşgûl olmazsanız' düstûrun ma'nâsı: 'Zarara kendi râzı olanın lehinde bakılmaz. Ona şefkat edip acınmaz.' Mâdem bu âyet ve bu düstur bizi, zarara bilerek râzı olanlara acımaktan men' ediyor; biz de bütün kuvvetimiz ve merâkımızla vaktimizi kudsî vazîfeye hasr (tahsîs) etmeliyiz. Onun hâricindekileri mâlâyâni (lüzumsuz) bilip, vaktimizi zâyi' etmemeliyiz." (Emirdağ Lâhikası-I, 58)

125. Sahîfe

(1) "Kur'ân, Hazret-i Îsâ Aleyhisselâm'ın nasıl ahlâk-ı ulviyesine ittibâa (yüksek ahlâkına tâbi' olmaya) beşeri sarîhan (açıkça) teşvîk eder. Öyle de, şu elindeki san'at-ı âliyeye (yüksek san'ata) ve tıbb-ı Rabbânîye, remzen terğîb ediyor (teşvîk ediyor). İşte şu âyet işâret ediyor ki: 'En müzmin (yerleşmiş) dertlere dahi derman bulunabilir. Öyle ise ey insan ve ey musîbetzede benî Âdem! Me'yûs (ümidsiz) olmayınız! Her dert, ne olursa olsun, dermânı mümkündür. Arayınız, bulunuz! Hattâ ölüme de muvakkat (geçici) bir hayat rengi vermek mümkündür.'

Cenâb-ı Hakk, şu âyetin lisân-ı işâretiyle ma'nen diyor ki: 'Ey insan! Benim için dünyayı terk eden bir abdime (kuluma) iki hediye verdim. Biri, ma'nevî dertlerin dermânı, biri de maddî dertlerin ilâcı. İşte ölmüş kalbler nûr-ı hidâyetle diriliyor. Ölmüş gibi hastalar dahi, onun nefesiyle ve ilâcıyla şifâ buluyor. Sen de benim eczâhâne-i hikmetimde her derdine devâ bulabilirsin. Çalış, bul! Elbette ararsan bulursun.' İşte beşerin tıb cihetindeki şimdiki terakkıyâtından (ilerlemelerinden) çok ilerideki hudûdunu, şu âyet çiziyor ve ona işâret ediyor ve teşvik yapıyor." (Zülfikâr, 25. Söz, 80)

126. Sahîfe

(1) "Yol ikidir: Ya sükût etmektir (susmaktır), çünki söylenilen her sözün doğru olması lâzımdır. Veya sıdktır (doğru söylemektir). Çünki İslâmiyet'in esâsı sıdktır. Îmânın hâssası (husûsiyeti) sıdktır. Bütün kemâlâta îsâl edici (ulaştırıcı) sıdktır. Ahlâk-ı âliyenin (yüksek ahlâkın) hayâtı sıdktır. Terakkıyâtın mihveri (merkezi) sıdktır. Âlem-i İslâm'ın nizâmı sıdktır. Nev'-i beşeri kâ'be-i kemâlâta îsâl eden (fazîletlerin zirvesine ulaştıran) sıdktır. Ashâb-ı Kirâm'ı bütün insanlara tefevvuk ettiren (üstün kılan) sıdktır. Muhammed-i Hâşimî (Aleyhissalâtü Vesselâm'ı) merâtib-i beşeriyenin (insanlık derecelerinin) en yükseğine çıkaran sıdktır." (İşârâtü'l-İ'câz, 86)

127. Sahîfe

(1) "(Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm) yalnız nübüvvetini (peygamberliğini) muannidlere (inadcılara) karşı isbât etmek için hârikulâde işlere mazhar olur ve inde'l-hâce (ihtiyaç ânında) ara sıra mu'cizâtı gösterirdi. Fakat sırr-ı teklîf olan imtihan ve tecrübe muktezâsıyla (gereğiyle), elbette bedâhet derecesinde (apaçık) ve ister istemez tasdîka mecbur kalacak derecede mu'cize olmazdı. Çünki sırr-ı imtihan ve hikmet-i teklif iktizâ eder (gerektirir) ki, akla kapı açılsın ve aklın ihtiyârı (tercîhi) elinden alınmasın. Eğer gâyet bedîhî (apaçık) bir sûrette olsa, o vakit aklın ihtiyârı kalmaz. Ebû Cehil de, Ebû Bekir (ra) gibi tasdîk eder. İmtihan ve teklîfin fâidesi kalmaz. Kömür ile elmas bir seviyede kalırdı." (Zülfikâr, 19. Mektûb, 6)

128. Sahîfe

(1) "Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın çendan (gerçi) her hâli ve her tavrı, sıdkına (doğruluğuna) ve nü-

büvvetine (peygamberliğine) şâhid olabilir; fakat her hâli, her tavrı hârikulâde olmak lâzım değildir. Çünki, Cenâb-ı Hakk onu beşer (insan) sûretinde göndermiş, tâ insanın ahvâl-i ictimâiyelerinde (ictimâî hâllerinde) dünyevî, uhrevî (dünya ve âhiret) saâdetlerini kazandıracak a'mâl ve harekâtlarında (amel ve hareketlerinde) rehber olsun ve imam olsun ve herbiri birer mu'cizât-ı kudret-i İlâhiye (İlâhî kudretin mu'cizeleri) olan âdiyât (basit zannedilen şeyler) içindeki hârikulâde olan san'at-ı Rabbâniyeyi ve tasarruf-ı kudret-i İlâhiyeyi göstersin. Eğer ef'âlinde (fiillerinde) beşeriyetten (insanlık hâlinden) çıkıp hârikulâde olsa idi, bizzat imam olamazdı; ef'âliyle (fiilleriyle), ahvâliyle (hâlleriyle), etvârıyla (tavırlarıyla) ders veremezdi." (Zülfikār, 19. Mektûb, 5-6)

(2) "Âbid (ibâdet eden bir kul), namazında der: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ [Şehâdet ederim ki Allah'dan başka ilâh yoktur!] Yani: 'Hâlık ve Rezzâk (yaratan ve rızık veren) O'ndan başka yoktur. Zarar ve menfaat O'nun elindedir. O, hem Hakîmdir, abes (lüzumsuz) iş yapmaz; hem Rahîmdir, ihsânı, merhameti çoktur' diye i'tikād ettiğinden (inandığından), herşeyde bir hazîne-i rahmet kapısını bulur. Duâ ile çalar. Hem herşeyi kendi Rabbisinin emrine musahhar (itâatkâr) görür, Rabbisine ilticâ eder. Tevekkül ile (O'na güvenmekle) istinâd edip (dayanıp) her musîbete karşı tahassun eder (sığınır). Îmânı, ona bir emniyet-i tâmme (tam bir güven) verir." (Sözler, 3. Söz, 8)

129. Sahîfe

(1) "Selmânü'l-Fârisî, o da evvel nasrânî (hristiyan) idi. Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın evsâfını (vasıflarını) gördükten sonra, onu arıyordu. Hem Temim nâmında mühim bir âlim, hem meşhur Habeş reisi Necâşî, hem Habeş nasârâsı (hristiyanları), hem Necrân papazları; bütün müttefikan (ittifakla) haber veriyorlar ki: 'Biz, evsâf-ı nebeviyeyi (Peygamber Efendimiz Aleyhissalâtü Vesselâm'ın vasıflarını) kitablarımızda gördük, onun için îmâna geldik.' " (Zülfikār, 19. Mektûb, 68)

130. Sahîfe

(1) "Acabâ hiç kābil midir (mümkün müdür) ki, insan hilâfet ve emânetle (yeryüzünün halîfesi olmak ve semâvât, arz ve dağların korktukları bir emâneti yüklenmekle) mükerrem olsun (şereflensin), rubûbiyetin külliyât-ı şuûnuna (âlemlerin Rabbi olan Allah'ın bütün icrâatlarına) şâhid olarak, kesret dâirelerinde (sebebler âleminde) vahdâniyet-i İlâhiyenin (Allah'ın birliğinin) dellâllığını i'lân etmekle, ekser mevcûdâtın (çoğu varlıkların) tesbîhât ve ibâdetlerine müdâhale edip zâbitlik (kumandanlık) ve müşâhidlik derecesine çıksın da, sonra kabre gidip rahatla yatsın ve uyandırılmasın? Küçük büyük her amellerinden suâl edilmesin? Mahşere (haşir meydanına) gidip Mahkeme-i Kübrâyı (büyük mahkemeyi) görmesin? Hayır ve aslâ!" (Zülfikār, 10. Söz, 31)

131. Sahîfe

(1) "Mu'cize, da'vâ-yı nübüvvetin (peygamberlik da'vâsının) isbâtı için, münkirleri (inkârcıları) iknâ' etmek içindir, icbâr etmek (zorlamak) için değildir. Öyle ise, da'vâ-yı nübüvveti işitenler için iknâ' edecek bir derecede mu'cize göstermek lâzımdır. (...) İcbâr derecesinde bir bedâhetle (açıklıkla) izhâr etmek (göstermek), Hakîm-i zü'l-Celâl'in hikmetine münâfî (zıd) olduğu gibi, sırr-ı teklîfe (imtihan sırrına) dahi muhâliftir (terstir). Çünki, 'Akla kapı açmak, ihtiyârı (irâdeyi) elinden almamak' sırr-ı teklif iktizâ ediyor (gerektiriyor)." (Zülfikār, 19. Mektûb, 104)

132. Sahîfe

(1) "İlm-i gayb (gaybı bilmek) Allah'a mahsustur. Hiçbir velî tasarrufât yapamaz ve gaybı bilemez. Hattâ peygamber de bilmez. (...) Evet, herkes bizzat gaybı bilmez. Fakat i'lâm ve ilhâm-ı İlâhî ile (Allah'ın bildirmesi ve ilhâm etmesi ile) bilinebilir ki, bütün mu'cizât (mu'cizeler) ve kerâmât (evliyâların kerâmetleri) ona dayanır." (Şuâ'lar, 14. Şûâ', 474)

133. Sahîfe

(1) "Bir kavle (görüşe) göre, Kitâb-ı Mübîn Kur'ândan ibârettir. Yaş ve kuru herşey içinde bulunduğunu, şu âyet-i kerîme beyân ediyor. Öyle mi? Evet, herşey içinde bulunur. Fakat, herkes herşeyi içinde göremez. Zîrâ muhtelif derecelerde bulunur. Bazen çekirdekleri, bazen nüveleri, bazen icmâlleri (özleri), bazen düsturları, bazen alâmetleri; ya sarâhaten (açıkça), ya işâreten, ya remzen (daha zayıf işâretle), ya ibhâmen (kapalı bırakarak), ya ihtar (hatırlatma) tarzında bulunurlar." (Zülfikār, 25. Söz, 78)

"Herşeyin mikdâr-ı muntazaması (intizamlı ölçüsü), kaderi vâzıhan (açıkça) gösteriyor. Evet hangi zîhayâta (canlıya) bakılsa görünüyor ki, gāyet hikmetli ve san'atlı bir kalıbdan çıkmış gibi, bir mikdar, bir şekil var ki, o mikdârı, o sûreti, o şekli almak, ya hârika ve nihâyet derecede eğri büğrü maddî bir kalıb bulunmakla olur veyâhut kaderden gelen mevzûn (ölçülü), ilmî bir kalıb-ı ma'nevî ile kudret-i ezeliye o sûreti, o şekli biçip giydiriyor." (Tılsımlar, 26. Söz, 85-86)

135. Sahîfe

(1) "Nihâyet derecede alçaklığa düşmüş bir vicdan ki, bilerek dînini dünyaya satar ve bilerek hakîkat elmaslarını pis, muzır (zararlı) şişe parçalarına mübâdele eder (değişir)

derecede münâfıklığa girmiş, insan sûretindeki yılanlara hakāikı (hakîkatleri) söylemek, hakāika karşı bir hürmetsizliktir. كَتَعْلِيقِ الدُّرَرِ فِى اَعْنَاقِ الْبَقَرِ [Öküzlerin boyunlarına inciler takmak gibi] darb-ı meseli (atasözü) gibi oluyor." (Mektûbât, 28. Mektûb, 211)

(2) "Ey nefis! Bil ki dünkü gün senin elinden çıktı. Yarın ise senin elinde sened yok ki ona mâliksin. Öyle ise hakîkî ömrünü, bulunduğun gün bil. Lâekal (en az) günün bir saatini, ihtiyat akçesi gibi, hakîkî istikbâl (gelecek) için teşkîl olunan bir sandukça-i uhreviye (âhiret sandığı) olan bir mescide veya bir seccâdeye at. Hem bil ki her yeni gün, sana hem herkese bir yeni âlemin kapısıdır. Eğer namaz kılmazsan, senin o günkü âlemin zulümâtlı (karanlık) ve perişan bir hâlde gider, senin aleyhinde âlem-i misâlde şehâdet eder. (...) Eğer namazı kılsan, o namazın ile o âlemin Sâni'-i zü'l-Celâl'ine müteveccih olsan (yönelsen), birden, sana bakan âlemin tenevvür eder (nûrlanır)." (Sözler, 21. Söz, 95)

136. Sahîfe

(1) "Güzel değil batmakla gāib (kayıp) olan bir mahbub (sevgili)! Çünki, zevâle (ayrılığa) mahkûm hakîkî güzel olamaz. Aşk-ı ebedî (ölümsüz bir aşk) için yaratılan ve âyine-i Samed (Samed olan Allah'ın aynası) olan kalb ile sevilmez ve sevilmemeli. Bir matlûb (taleb edilen şey) ki, gurûbda gaybûbet etmeye (batmakla kaybolmaya) mahkûmdur; kalbin alâkasına, fikrin merâkına değmiyor. Âmâle (emellere) merci' olamıyor. Arkasında gam ve kederle teessüf etmeye lâyık değildir. Nerede kaldı ki, kalb ona perestiş etsin (çok sevsin) ve ona bağlansın kalsın. Bir maksud (maksad olan şey) ki, fenâda (yoklukta) mahvoluyor; o maksûdu istemem. Çünki fânîyim, fânî olanı istemem; neyleyeyim? Bir ma'bud (ibâdet olunan) ki, zevâlde defnoluyor (gömülüyor); onu çağırmam, ona iltica etmem (sığınmam). Çünki nihâyetsiz muhtâcım ve âcizim. Âciz olan, benim pek büyük dertlerime devâ bulamaz. Ebedî yaralarıma merhem süremez." (Sözler, 17. Söz, 71)

138. Sahîfe

(1) "Hiç imkânı var mı ki, bu kâinâtın Sâni'i (san'atkârı), yüz bin diller ile mahlûkātını (yarattıklarını) birbiriyle konuşturşun ve onların konuşmalarını işitsin ve bilsin; kendisi konuşmasın. Hâşâ! Hem hiç akıl kabûl eder mi ki, kâinâttaki makāsıd-ı İlâhiyesini (İlâhî maksadlarını) bir fermân ile bildirmesin ve muammâsını (sırrını) açacak ve 'Mahlûkāt ne yerden geliyorlar? Ve ne yere gidiyorlar? Ve ne için böyle kāfile kāfile arkasında buraya gelip, bir parça durup gidiyorlar?' diye üç dehşetli suâl-i umûmîye (herkesi ilgilendiren suâle) hakîkî cevab verecek Kur'ân gibi bir kitâbı göndermesin. Hâşâ!" (Şuâ'lar, 11. Şuâ', 230)

139. Sahîfe

(1) "Semânın müzeyyen (süslü) tavanına, güneş gibi ışık verici, ısındırıcı bir lâmbayı takmak; gece gündüz hatlarıyla, kış yaz sahîfelerinde mektûbât-ı Samedâniyeyi (Allah'ı ta'rîf eden mektubları) yazmasına bir nûr hokkası hükmüne getirmek ve yüksek minâre ve kulelerdeki büyük saatlerin parlayan akrebleri misillü (gibi), kubbe-i semâda (gök kubbede) kameri (ay'ı), zamânın saat-i kübrâsına (en büyük saatine) bir akreb yapmak; mütefâvit (farklı) çok hilâller sûretinde her geceye güyâ ayrı bir hilâl bırakıp, sonra dönüp kendine toplamak, menzillerinde (gezdiği yerlerde) kemâl-i mîzanla (mükemmel bir ölçüyle), dakik (ince) hesabla hareket ettirmek ve kubbe-i semâda parlayan, tebessüm eden yıldızlarla, göğün güzel yüzünü yaldızlamak, elbette nihâyetsiz bir saltanat-ı rubûbiyetin (Allah'ın kâinâttaki hâkimiyetinin) şeâiridir (işâretleridir). Zîşuûra (şuûr sâhiblerine), onu iş'âr eden (bildiren) muhteşem bir ulûhiyetin (herşeyi kendine ibâdet ettiren Allah'ın) işârâtıdır (işâretleridir). Ehl-i fikri, îmâna ve tevhîde da'vet eder." (Sözler, 32. Söz, 271)

140. Sahîfe

(1) "Gözün nûru, nûr-ı îmanla ışıklanırsa ve kavîleşirse (kuvvetlenirse), bütün kâinât gül ve reyhanlar ile müzeyyen (süslü) bir Cennet şeklinde görünür. Gözün gözbebeği de, bal arısı gibi, bütün kâinât safhalarında menkuş (nakışlı) gül ve çiçek gibi delillerinden, bürhanlarından alacağı ibret, fikret, ünsiyet (alışkanlık) gibi usâre (özsu) ve şiralarından vicdanda o tatlı, îmanlı balları yapar. Eğer o göz küfür zulmetiyle (karanlığıyla) kör olursa, dünya, genişliğiyle berâber bir hapishâne şekline girer. Bütün hakāik-ı kevniye (kâinâtın hakîkatleri), nazarında gizlenir. Kâinât ondan tevahhuş eder (yabancılaşır). Kalbi ahzân (hüzünler) ve ekdâr (kederler) ile dolar." (İşârâtü'l-İ'câz, 65)

(2) "Hâlık-ı kâinât (kâinâtın yaratıcısı), bütün o mu'cizâtı onun elinde halk etmekle (yaratmakla) gösterdi ki; o, O'nun hesâbına konuşuyor, O'nun kelâmını teblîğ ediyor (bildiriyor). Hem ona gelen Kur'ân ise, içinde, dışında kırk vech-i i'câz (kırk çeşit mu'cize) ile gösterir ki; o, Cenâb-ı Hakk'ın tercümânıdır. Hem o kendi zâtında bütün ihlâsıyla (samîmiyetiyle) ve takvâsıyla (günahlardan çekinmesiyle) ve ciddiyetiyle ve emânetiyle (güvenilirliği ile) ve sâir bütün ahvâl ve etvârıyla (hâl ve tavırlarıyla) gösterir ki, o kendi nâmına, kendi fikriyle demiyor, belki Hâlık'ı (yaratıcısı) nâmına konuşuyor." (Zülfikār, 19. Mektûb, 91)

141. Sahîfe

(1) Şeytanın hîleleri hakkında bakınız; (Lem'alar, 13. Lem'a, 71-91; Sözler, 21. Söz, 96-100)

142. Sahîfe

(1) "Esbâb-ı zâhiriye (görünüşteki sebebler) eliyle gelen ni'metleri, o esbab (sebebler) hesâbına almamak gerektir. Eğer o sebeb ihtiyâr (irâde) sâhibi değilse, meselâ hayvan ve ağaç gibi, doğrudan doğruya o ni'meti Cenâb-ı Hakk hesâbına verir. Mâdem o, lisân-ı hâliyle بِسْمِ اللّٰهِ der, sana verir. Sen de Allah hesâbı-na olarak بِسْمِ اللّٰهِ de, al. Eğer o sebeb ihtiyâr sâhibi ise, o بِسْمِ اللّٰهِ demeli, sonra ondan al. Yoksa alma! Çünki, وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ [Üzerine Allah'ın ismi anılmamış olan (besmele ile kesilmemiş hayvan)lardan yemeyin!] âyetinin ma'nâ-yı sarîhinden (açık ma'nâsından) başka bir ma'nây-ı işârîsi (işâretle anlattığı bir ma'nâsı da) şudur ki: 'Mün'im-i Hakîkî'yi (hakîkî ni'met verici olan Allah'ı) hatıra getirmeyen ve O'nun nâmıyla verilmeyen ni'meti yemeyiniz', demektir. O hâlde hem veren بِسْمِ اللّٰهِ demeli hem alan بِسْمِ اللّٰهِ demeli. Eğer veren بِسْمِ اللّٰهِ demiyorsa, fakat sen de almaya muhtaç isen sen بِسْمِ اللّٰهِ de; verenin başının üstünde rahmet-i İlâhiyenin elini gör. Şükür ile öp. Ondan al." (Lem'alar, 17. Lem'a, 139-140)

143. Sahîfe

(1) Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a, kalbin İslâm'a açılmasından suâl olundu. Buyurdular ki: "O bir nûrdur ki, Allah onu mü'minin kalbine koyar da o kulun kalbi genişler ve rahata kavuşur. Bunun alâmeti ise, o kulun âhirete yönelmesi, dünyanın fânî muhabbetinden uzak durması ve ölüm gelmeden evvel ölüme hazırlıklı olmasıdır." (Kurtubî, c. 4/7, 81)

(2) Burada geçen "müstesnâ" kelimesinden maksad, ya hesab verme zamânıdır ki, ehl-i Cehennem henüz ateşe girmemişlerdir. Veya zaman zaman ateşten çıkarılıp, daha büyük azab veren "zemherir (soğukluk) vâdisi"ne konuldukları zamandır, öyle ki bu azâbın dehşetinden bir an evvel ateşe dönmek isterler. Veya o istisnâ, dünyada amel cihetiyle artık Cehenneme girmesi neredeyse mukadder olan kişinin, hidâyete mazhar olarak bu netîceden kurtulmasıdır. (Râzî, c. 7/13, 202)

144. Sahîfe

(1) "İnsan ahsen-i takvimde (en güzel sûrette) yaratıldığı ve ona gāyet câmi' (geniş) bir isti'dad (kābiliyet) verildiği için; esfel-i sâfilinden (Cehennemin en alt tabakalarından) tâ a'lâ-yı illiyyîne (Cennetin en yüce mertebelerine), ferşten (yerden) tâ arşa, zerreden tâ şemse (güneşe) kadar dizilmiş olan makāmâta, merâtibe (mertebelere), derecâta (derecelere), derekâta (aşağı çukurlara) girebilir ve düşebilir bir meydân-ı imtihâna atılmış, nihâyetsiz sukūt ve suûda (alçalmaya ve yükselmeye) giden iki yol onun önünde açılmış bir mu'cize-i kudret ve netîce-i hılkat (yaratılış netîcesi) ve a'cûbe-i san'at (şaşılacak bir san'at) olarak şu dünyaya gönderilmiştir." (Sözler, 23. Söz, 108)

(2) "Cenâb-ı Hakk senin ibâdetine muhtaç değil. Hem hiçbir şeye muhtaç değil. Fakat sen ibâdete muhtaçsın, sen ma'nen hastasın! İbâdet ise, senin ma'nevî yaralarına tiryak (ilaç) hükmünde(dir.)" (Lem'alar, 23. Lem'a, 200)

(3) "Hiç mümkün müdür ki: Alîm-i Mutlak, Kadîr-i Mutlak (sonsuz ilim ve kudret sâhibi) olan şu masnûâtın Sâni'i, (san'atlı varlıkların san'atkârı) bütün enbiyânın (peygamberlerin) tevâtürle (yalan olması aklen imkânsız sayıdaki) haber verdikleri ve bütün sıddîkîn ve evliyânın icmâ' (fikir birliği) ile şehâdet ettikleri (şâhidlik yaptıkları) mükerrer (tekrarlı) va'd ve vaîd-i İlâhîsini (mükâfât ve cezâ va'dlerini) yerine getirmeyip, hâşâ, acz ve cehlini göstersin?

Hâlbuki va'd ve vaîdinde bulunduğu emirler (işler), kudretine hiç ağır gelmez. Pek hafif ve pek kolay! Geçmiş baharın hesabsız mevcûdâtını (varlıklarını), gelecek baharda kısmen aynen, kısmen mislen (benzerleriyle) iâdesi kadar kolaydır. Îfâ-yı va'd (va'din yerine getirilmesi) ise, hem bize, hem herşeye, hem kendisine, hem saltanat-ı rubûbiyetine (umum kâinâtı terbiye edişindeki saltanatına) pek çok lâzımdır. Hulfü'l-va'd (va'dinden dönmek) ise; hem izzet-i iktidârına zıddır, hem ihâta-i ilmiyesine (herşeyi kuşatan ilmine) münâfîdir (terstir)." (Zülfikār, 10. Söz, 32)

145. Sahîfe

(1) "Hâlık-ı Rahîm, nev'-i beşere verdiği ni'metlerin mukābilinde şükür istiyor. İsraf ise şükre zıddır, ni'mete karşı hasâretli (zararlı) bir istihfaftır (hafife almadır)." (Lem'alar, 19. Lem'a, 146)

Ayrıca iktisad ve israf hakkında bakınız; (Lem'alar, 19. Lem'a, 146-155)

(2) Şeytanın yaratılıp insana musallat edilmesindeki hikmetler için bakınız; (sahîfe 141, hâşiye 1)

150. Sahîfe

(1) "Âdem'e melâikenin secde etmesi ve şeytanın etmemesi hâdisesiyle nev'-i insana, semekten (balıktan) meleğe kadar ekser mevcûdât (çoğu varlıklar) musahhar

(itâatkâr) olduğu gibi, yılandan şeytana kadar muzır (zararlı) mahlûkâtın dahi ona itâat etmeyip düşmanlık ettiğini ifâde ediyor." (Zülfikâr, 25. Söz, 32)

151. Sahîfe

(1) "Çendan (gerçi) şeytan yüzünden ekser insanlar dalâlete giderler. Fakat ehemmiyet ve kıymet, ekseriyetle keyfiyete (ne olduğuna) bakar, kemmiyete (sayı çokluğuna) az bakar veya bakmaz. Nasıl ki bin ve on çekirdeği bulunan bir zât, o çekirdekleri toprak altında bir muâmele-i kimyeviyeye (maddî değişikliğe) mazhar etse, bini bozulsa on tânesi de ağaç olsa, o on ağaç olmuş çekirdeklerin o adama verdiği menfaat, elbette bin bozulmuş çekirdeğin zararını hiçe indirir. Öyle de: Nefis ve şeytanlara karşı mücâhede ile, yıldızlar gibi nev'-i insanı şereflendiren ve tenvîr eden (nûrlandıran) on insân-ı kâmil yüzünden o nev'e gelen menfaat ve şeref ve kıymet, elbette haşerât nev'inden sayılacak derecede süflî (alçak) ehl-i dalâletin küfre girmesiyle insan nev'ine vereceği zararı hiçe indirip göze göstermediği için, rahmet ve hikmet ve adâlet-i İlâhiye, şeytanın vücûduna (varlığına) müsâade edip tasallutlarına (musallat olmalarına) meydan vermiş." (Lem'alar, 13. Lem'a, 72)

Ayrıca şeytanın yaratılması ve insana musallat edilmesinin hikmetleri için, bakınız; (sahîfe 141, hâşiye 1)

152. Sahîfe

(1) "Dünyada sun'î libâsın (yapma elbisenin) hikmeti, yalnız soğuk ve sıcaktan muhâfaza ve ziynet (süslenme) ve setr-i avrete (avret yerlerini örtmeye) münhasır (sınırlı) değildir; belki mühim bir hikmeti, insanın sâir nev'lerdeki tasarruf ve münâsebetine (alâkasına) ve kumandanlığına işâret eden bir fihriste ve bir liste hükmündedir. Yoksa kolay ve ucuz, fıtrî (yaratılıştan) bir libas giydirebilirdi." (Mektûbât, 28. Mektûb, 235-236)

Ayrıca Âdem (as)'ın Cennetten çıkarılmasındaki hikmet için, bakınız; (sahîfe 319, hâşiye 2)

153. Sahîfe

(1) Bu âyet-i kerîmenin geniş bir îzâhı için, bakınız; (İktisad Risâlesi, Lem'alar, 19. Lem'a, 146-155)

(2) "Mâdem ecel gizlidir; her vakit ölüm, başını kesmek için gelebiliyor ve genç ihtiyar farkı yoktur. Elbette dâimâ gözü önünde öyle büyük dehşetli bir mes'ele karşısında bîçâre (çâresiz) insan, o i'dâm-ı ebedî (ebedî yokluk), o dipsiz, nihâyetsiz haps-i münferidden (yalnız başına içinde kalacağı hapisten) kurtulmak çâresini aramak ve kabir kapısını bir âlem-i bâkîye, bir saâdet-i ebediyeye ve âlem-i nûra açılan bir kapıya kendi hakkında çevirmek hâdisesi, o insanın dünya kadar büyük bir mes'elesidir." (Gençlik Rehberi, 13. Söz, 4-5)

155. Sahîfe

(1) "Bir sultan, itâat edenlere mükâfât ve isyân edenlere mücâzât etmezse, saltanatı inhidâma (yıkılmaya) yüz tutar. Ve kezâ (bunun gibi) bir sultânın sağında lütuf ve merhameti ve solunda kahır ve terbiyesi lâzımdır. Bu hâl, mükâfât ve merhametin iktizâsıdır (gereğidir). (...) Mükâfât ve mücâzât (cezâ) hakkında pek çok tekrâr ile pek çok va'dleri ve tehdidleri var ve o va'd ve tehdîd edilen şeyler aslâ kudretine ağır gelmez ve o şeyler raiyeti (halkı) için pek çok ehemmiyetlidir. Elbette söz verdiği şeylerde hilâf (zıdlık) olmayacaktır. Çünki hulfü'l-va'd (sözünde durmamak), kudretin izzetine zıddır." (Mesnevî-i Nûriye, Lâsiyyemâlar, 32-33)

(2) A'râf ehli'nin kimler olduğu hakkında muhtelif görüşler vardır. Bunlar, sevabları ile günahları birbirine denk olup, bir müddet orada kalan veya hesabları uzayan yâhut vazîfeleri sâdece bu nidâ olan birtakım kullardır. Daha sonra Cenâb-ı Hakk, fazlıyla, bunları da Cennete koyar. (Celâleyn Şerhi, c. 3, 42-43)

156. Sahîfe

(1) "Altı günde yerleri ve gökleri yarattık demek olan, hem belki bin ve elli bin sene gibi uzun zamandan ibâret olan eyyâm-ı Kur'âniye (Kur'ânî günler) ile insan dünyası ve hayvan âlemi altı günde yaşayacağına işâret eden hakîkat-i ulviyesine (yüksek hakîkatine) kanâat getirmek için, birer gün hükmünde olan her bir asırda, her bir senede, her bir günde, Fâtır-ı zü'l-Celâl'in halk ettiği (yarattığı) seyyâl (akıp giden) âlemleri, seyyar kâinâtları, geçici dünyaları nazar-ı şuhûda (görecek bakışlara) gösteriyoruz." (Sözler, 14. Söz, 33)

162. Sahîfe

(1) "Fısk, haktan udûldür, ayrılmaktır, hadden tecâvüzdür, hayât-ı ebediyeyi terk etmektir ve hayât-ı ebediyeden çıkmaktır. Fıskın menşei (kaynağı), kuvve-i akliye, kuvve-i gadabiye, kuvve-i şeheviye denilen üç kuvvetin ifrat (aşırı gitmesinden) ve tefrîtinden (geri kalmasından) neş'et eder (ortaya çıkar). Evet ifrat ve tefrit, delillere karşı bir isyandır. Yani sahîfe-i âlemde yaratılan delâil (deliller), uhûd-ı İlâhiye (İlâhî ahdler) hükmündedir. O delâile muhâlefet edenler, Cenâb-ı Hakk'la fıtraten yapmış oldukları ahdlerini bozmuş olurlar." (İşârâtü'l-İ'câz, 217)

163. Sahîfe

(1) "Kasas-ı Kur'âniyeden (Kur'ân'daki kıssalardan) kıssa-i Mûsâ Aleyhisselâm, âdetâ Asâ-yı Mûsâ Aleyhisselâm (Mûsâ Aleyhisselâm'ın asâsı) gibi binler fâideleri var.

O kıssada (hikâyede), hem Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ı, teskin ve tesellî, hem küffârı (kâfirleri) tehdid, hem münâfıkları takbih (kötüleme), hem yahudileri tevbih (azarlama) gibi çok makāsıdı (maksadları), pek çok vücûhu (yönleri) vardır. Onun için sûrelerde tekrâr edilmiştir. Her yerde bütün maksadları ifâde ile berâber yalnız birisi maksûd-ı bizzât (asıl maksad) olur, diğerleri ona tâbi' kalırlar." (Zülfikār, 25. Söz, 27)

164. Sahîfe

(1) "Ticâret ve me'mûriyet için, mühim vazîfelerle bu dâr-ı imtihân olan dünyaya gönderilen insanlar, ticâretlerini yapıp, vazîfelerini bitirip ve hizmetlerini itmâm ettikten (tamamladıktan) sonra, yine onları gönderen Hâlık-ı zü'l-Celâl'ine (celâl sâhibi yaratıcısına) dönecekler ve Mevlâ-yı Kerîm'lerine kavuşacaklar. Yani, bu dâr-ı fânîden gidip dâr-ı bâkîde huzûr-ı kibriyâya (yüce huzûra) müşerref olacaklar. Yani, esbab dağdağasından (sebeblerin zorluklarından) ve vesâitin (vâsıtaların) karanlık perdelerinden kurtulup, Rabb-i Rahîmlerine makarr-ı saltanat-ı ebedîsinde (ebedî saltanat yeri olan Cennette) perdesiz kavuşacaklar. Doğrudan doğruya herkes, kendi Hâlıkı (yaratıcısı) ve Ma'bûdu (ibâdet ettiği) ve Rabbi ve Seyyidi (efendisi) ve Mâliki (sâhibi) kim olduğunu bilecek ve bulacaklar." (Asâ-yı Mûsâ, 10. Hüccet-i Îmâniye, 190)

166. Sahîfe

(1) "Şu fıkra (bahis) ile Tûr-i Sinâ'daki münâcât-ı Mûseviyede (Mûsâ Aleyhisselâm'ın duâsında) vukū' bulan (meydana gelen) tecelliye-i celâliye (celâl tecellîsi) heybetinden koca dağ parçalanıp dağılması ve o haşyetten (korku verici hâlden) taşların etrâfa yuvarlanması olan vâkıa-yı meşhûreyi ihtâr ile (meşhur hâdiseyi hatırlatmakla) şöyle bir ma'nâyı ders veriyor ki: 'Ey Kavm-i Mûsâ! Nasıl, Allah'dan korkmuyorsunuz? Hâlbuki taşlardan ibâret olan dağlar, O'nun haşyetinden ezilip dağılıyor ve sizden ahz-ı mîsâk (söz almak) için üstünüzde Cebel-i Tûr'u (Tûr Dağı'nı) tuttuğunu, hem taleb-i rü'yet (Allah'ı görmek istemesi) hâdisesinde dağın parçalanmasını bilip ve gördüğünüz hâlde, ne cesâretle onun haşyetinden titremeyip, kalbinizi katılık ve kasâvette bulunduruyorsunuz?' " (Zülfikâr, 25. Söz, 76)

167. Sahîfe

(1) "Her baharda haşr-i ekberden (kıyâmetteki en büyük dirilmeden) daha garib binlerle haşirleri inşâ eden, mükâfât ve mücâzât (cezâ) için kudretine nisbeten bir bahardan daha kolay olan haşri yapacağını ve kıyâmeti getireceğini umum enbiyâsına (peygamberlerine) binlerle def'a va'd ve ahdeden ve Kur'ân'da haşrin vukūuna binlerle işâretle berâber, bin aded âyetlerinde sarâhaten (açıkça) hükmedip tehdid ve taahhüd eden bir Kadîr-i Cebbâr'ın, bir Kahhâr-ı zü'l-Celâl'in o kadar va'dlerini tekzib (yalanlama) ve kudretini inkâr hükmünde olan inkâr-ı haşir (âhireti inkâr) hatâsını irtikâb edenlere (işleyenlere) Cehennem azâbı adâlettir." (Şuâ'lar, 7. Şuâ', 156)

168. Sahîfe

(1) " أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ [Merhametlilerin en merhametlisi] gibi ta'bîrâttaki müvâzene (karşılaştırma), Cenâb-ı Hakk'ın vâki'deki (gerçekteki) sıfât ve ef'âli (fiilleri), sâir o sıfât ve ef'âlin nümûnelerine mâlik (sâhib) olanlarla müvâzene ve tafdil (üstün tutma) değildir. Çünki bütün kâinâtta cin ve ins ve melekte olan kemâlât (yüksek vasıflar), O'nun kemâline nisbeten zaîf bir gölgedir; nasıl müvâzeneye gelebilir? Belki müvâzene, insanların ve bâhusus (bilhassa) ehl-i gafletin nazarına göredir.

Meselâ: Nasıl ki bir nefer, onbaşısına karşı kemâl-i itâat ve hürmeti gösteriyor, bütün iyilikleri ondan görüyor; pâdişâhı az düşünür. Onu düşünse de yine teşekkürâtını onbaşıya veriyor. İşte böyle bir nefere karşı denilir: 'Yâhu, pâdişah senin onbaşından daha büyüktür. Yalnız ona teşekkür et.' Şimdi şu söz, vâki'deki pâdişâhın haşmetli hakîkî kumandanlığıyla, onbaşının cüz'î, sûrî (görünüşteki) kumandanlığını müvâzene değil; çünki o müvâzene ve tafdil, ma'nâsızdır. Belki neferin nazar-ı ehemmiyet ve irtibâtına (bağlılığına) göredir ki, onbaşısını tercîh eder, teşekkürâtını ona verir, yalnız onu sever." (Sözler, 32. Söz, 283)

169. Sahîfe

(1) "Evet, okumak ve yazmak öğrenmediği ve ümmî olduğu hâlde, on dört asrın ukalâsını (akıl sâhiblerini) ve feylesoflarını hayrette bırakan ve edyân-ı semâviyede (semâvî dinlerde) birinciliği kazanan bir dîn ile birden, hem tecrübesiz hem def'aten (ânî olarak) meydana çıkması emsâl (benzer) kabûl etmez bir hâlet (vaziyet) olduğu hâlde, sözlerinden, fiillerinden, hâllerinden çıkan İslâmiyet, her zamanda üç yüz elli milyon insanın ruhlarına, nefislerine, akıllarına terbiyekârâne (terbiye ederek) ders vermesi ve ma'nevî terakkıyâta (yükselmeye) sevk etmesi, emsâlsiz bir hâlettir." (Şuâ'lar, 15. Şuâ', 581-582)

(2) "Ey nefis! Az bir ömürde hadsiz bir amel-i uhrevî (âhiret ameli) istersen ve her bir dakîka-i ömrünü bir ömür kadar fâideli görmek istersen ve âdetini ibâdete ve gafletini huzûra kalb etmeyi (çevirmeyi) seversen, sünnet-i seniyeye ittibâ' et (tâbi' ol). Çünki bir muâmele-i şer'iyeye (şeriatin ta'rîf ettiği işlere) tatbîk-ı amel ettiğin vakit, bir nevi' huzur veriyor. Bir nevi' ibâdet oluyor. Uhrevî çok meyveler veriyor. (...) Demek sünnet-i seniyeye tatbîk-ı amel etmekle (amellerini sünnete göre yapmakla) bu fânî ömür, bâkî meyveler verecek bir hayât-ı ebediyeye medâr (vesîle) olacak olan fâideler elde edilir. فَآمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِى يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ [Öyleyse Allah'a ve O'nun ümmî peygamber olan Resûlüne îmân edin; o (peygamber) ki, Allah'a ve O'nun kelimelerine (kitablarına) îmân eder; ona tâbi' olun ki hidâyete eresiniz] fermânını dinle! Şeriat ve sünnet-i seniyenin ahkâmları (hükümleri) içinde cilveleri (parıltıları) intişâr eden (yayılan) esmâ-i hüsnânın (Allah'ın en güzel isimlerinden) herbir isminin feyz-i tecellîsine bir mazhar-ı câmi' (büyük bir mazhar) olmağa çalış!" (Sözler, 24. Söz, 150)

170. Sahîfe

(1) "(Kur'ân) Benî İsrâil'e (İsrâiloğullarına) der: 'Mûsâ Aleyhisselâm'ın asâsı gibi bir mu'cizesine karşı, sert taş on iki gözünden çeşme gibi yaş akıttığı hâlde, size ne olmuş ki Mûsâ Aleyhisselâm'ın bütün mu'cizâtına karşı lâkayd kalıp, gözünüz kuru, yaşsız; kalbiniz katı, ateşsiz duruyor?' " (Zülfikâr, 25. Söz, 17)

Ayrıca bakınız; (sahîfe 8, hâşiye 1)

171. Sahîfe

(1) İbn-i Abbâs (ra)'dan gelen bir rivâyete göre bu tâife, ibret-i âlem olmak üzere üç gün maymun olarak kalmışlar, insanlar onları gördükten sonra helâk olmuşlardır. (Râzî, c. 8/15, 43)

(2) "Evet, bütün ehl-i ihtisas ve müşâhedenin ve bütün ehl-i zevk ve keşfin (âlimlerin ve evliyâların) ittifâkıyla, o uzun ve karanlıklı ebedü'l-âbâd (sonsuzluk) yolunda zâd ve zahîre (yol azığı), ışık ve burak (sür'atli bir binek) ancak Kur'ân'ın evâmirini imtisâl (emirlerine uymak) ve nevâhîsinden ictinâb (yasaklarından kaçınmak) ile elde edilebilir. Yoksa fen ve felsefe, san'at ve hikmet, o yolda beş para etmez. Onların ışıkları, kabrin kapısına kadardır.

İşte ey tenbel nefsim! Beş vakit namazı kılmak, yedi kebâiri (büyük günâhı) terk etmek ne kadar az ve rahat ve hafiftir. Neticesi ve meyvesi ve fâidesi ne kadar çok mühim ve büyük olduğunu, aklın varsa, bozulmamış ise anlarsın." (Sözler, 7. Söz, 19)

172. Sahîfe

(1) Bu şahıs, İsrâiloğulları âlimlerinden Bel'am bin Baûra'dır. Mukaddes topraklara girmek husûsunda Mûsâ (as)'a muhâlefet ederek, zorba hükümdarlara yardımda bulunmuştu. (Celâleyn Şerhi, c. 3, 142)

173. Sahîfe

(1) "Bir adam hem hoca, hem zâbit (kumandan), hem adliye kâtibi, hem mülkiye müfettişi olsa, onun herbir dâirede birer nisbeti, birer vazîfesi, birer hizmeti, birer maâşı, birer mes'ûliyeti, birer terakkıyâtı (ilerlemesi) ve muvaffakiyetsizliğine (başarısızlığına) sebeb birer düşman ve rakîbleri oluyor. Ve pâdişâha karşı çok ünvanlarla görünüyor ve görür. Ve çok lisanlarla ondan meded (yardım) ister. Ve âmirinin çok ünvanlarına mürâcaat eder. Ve düşmanların şerrinden kurtulmak için, muâvenetini (yardımını) çok sûretlerle taleb eder. Öyle de, çok esmâya (isimlere) mazhar ve çok vazîfelerle mükellef ve çok düşmanlara mübtelâ (karşı karşıya) olan insan, münâcâtında (duâsında), istiâzesinde (Allah'a sığınırken) çok isimleri zikreder. Nasıl ki nev'-i insanın medâr-ı fahrı (övünç kaynağı) ve elhak en hakîkî insan-ı kâmil olan Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm, Cevşenü'l-Kebîr nâmındaki münâcâtında bin bir ismiyle duâ ediyor; ateşten istiâze ediyor." (Sözler, 24. Söz, 123)

174. Sahîfe

(1) "İnsanın en fazla ihtiyâcını tatmîn eden, kalbine mukâbil bir kalbin mevcud bulunmasıdır ki, her iki taraf sevgilerini, aşklarını, şevklerini mübâdele etsinler (değişsinler) ve lezâizde (lezzetlerde) birbirine ortak ve gamlı ve kederli şeylerde de yekdiğerine muâvin ve yardımcı olsunlar. Evet, bir işte mütehayyir (şaşkın) kalan veya bir şeye dalarak tefekkür eden (düşünen) adam, velev (ister) zihnen olsun; birisi gelsin, kendisiyle o hayreti, o tefekkürü paylaşsın ister. Kalblerin en latîfi (hoşu), en şefîkı (şefkatlisi); kısm-ı sânî (ikinci kısım) ile ta'bîr edilen kadın kalbidir." (İşârâtü'l-İ'câz, 197-198)

175. Sahîfe

(1) Şeytanın vesvese vermesi ve vesveseden kurtulma yolları hakkında bakınız; (Sözler, 21. Söz, 96-100; Lem'alar, 13. Lem'a, 71-91)

(2) Bu âyet-i kerîme Kur'ân-ı Kerîm'deki "secde" âyetlerinin birincisidir. Kur'ân-ı Kerîm'de on dört secde âyeti vardır. Bu âyetlerin tamâmını veya bir kısmını yâhut sâdece

meâlini okuyan veya dinleyen kimse "Tilâvet Secdesi" yapmak zorundadır. Bu secdeler Hanefî mezhebine göre vâcib, diğer üç mezhebe göre sünnettir. Tilâvet secdesi şu şekilde yapılır: Önce bu secdeye niyet edilir ve اَللّٰهُ اَكْبَرُ diyerek eller yukarı kaldırılmaksızın hemen secdeye gidilir. Üç def'a سُبْحَانَ رَبِّيَ الْاَعْلٰى denilerek, bir def'a yapılan bu secdeden sonra ayağa kalkılır ve, سَمِعْنَا وَ اَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيرُ [İşittik ve itâat ettik! Rabbimiz! Mağfiretini dileriz; dönüş(ümüz) ancak sanadır!] âyeti, duâ niyetiyle okunur ve tilâvet secdesi böylece tamamlanmış olur. (Bilmen, c. 2, 1148)

176. Sahîfe

(1) Resûlullah (asm)'ın sünnet-i seniyesine tâbi' olmanın ehemmiyeti için, bakınız; (Lem'alar, 11. Lem'a, 51-62)

177. Sahîfe

(1) "Hazret-i Ömer, Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan yağmur duâsını niyâz etti. Çünki ordu suya muhtaç idi. Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm elini kaldırdı, birden bulut toplandı, yağmur geldi. Ordunun ihtiyâcı kadar su verdi, gitti. Âdetâ yalnız orduya su vermek için me'mûr (emir almış) idi. Geldi, ihtiyâca göre verdi gitti. (...) Şu hâdise Gazve-i Meşhûre-i Bedir'de vukû' bulmuş. وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لِيُطَهِّرَكُمْ بِهِ 'Ve üzerinize gökten bir su indiriyordu ki, bununla sizi temizlesin' âyet-i kerîmesi, o hâdiseyi beyân edip, ifâde eder." (Zülfikâr, 19. Mektûb, 33)

178. Sahîfe

(1) "Gazve-i Bedir'de, şu âyet haber veriyor ki; Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm bir avuç toprak ile küçük taşları aldı, küffar (kâfirler) ordusunun yüzüne attı; شَاهَتِ الْوُجُوهُ [Yüzler(i) kara olsun!] dedi. شَاهَتِ الْوُجُوهُ kelimesi bir kelâm iken, onların her birinin kulağına gitmesi gibi, o bir avuç toprak dahi, her bir kâfirin gözüne gitti. Her biri kendi gözü ile meşgûl olup, hücumda iken, birden kaçtılar. (...) Hârika olan şu hâdise, esbâb-ı âdî (basit sebebler) ve kudret-i beşer (insanın gücü) dâhilinde olmadığından, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân: وَمَا رَمَيْتَ اِذْ رَمَيْتَ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ رَمٰى [Attığın zaman da (sen) atmadın, fakat Allah attı!] fermân eder. Yani o hâdise, kudret-i beşer hâricindedir. Kuvve-i beşeriye (insan kuvveti) ile değil, belki fevkalâde bir sûrette, kudret-i İlâhiye (Allah'ın kudreti) ile olmuştur." (Zülfikâr, 19. Mektûb, 42-43)

(2) "Şu âyetin sırrı şudur ki: Bu dünya bir meydân-ı tecrübe ve imtihandır ve dâr-ı teklif ve mücâhededir (imtihan ve cihâd yeridir). İmtihan ve teklif, iktizâ ederler (gerektirirler) ki, hakîkatler perdeli kalıp, tâ müsâbaka (yarışma) ve mücâhede ile Ebû Bekir'ler (ra) a'lâ-yı illiyyîne (en yüce makamlarına) çıksınlar ve Ebû Cehil'ler esfel-i sâfilîne (en aşağılara) girsinler. Eğer ma'sumlar (günahsızlar) böyle musîbetlerde sağlam kalsa idiler, Ebû Cehil'ler aynen Ebû Bekir'ler (ra) gibi teslîm olup, mücâhede ile ma'nevî terakkî (yükselme) kapısı kapanacaktı ve sırr-ı teklif (imtihan sırrı) bozulacaktı." (Sözler, 14. Söz, 40)

179. Sahîfe

(1) "Kureyş kabîlesi, Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı öldürtmek için, kat'î ittifâk ettiler. Hattâ insan sûretine girmiş bir şeytanın tedbîriyle, Kureyş içine fitne düşmemek için, her kabîleden lâekal (en az) bir adam içinde bulunup, iki yüze yakın, Ebû Cehil ve Ebû Leheb'in taht-ı hükmünde olarak, Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın hâne-i saâdetini bastılar. Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın yanında Hazret-i Ali vardı. Ona dedi: 'Sen bu gece benim yatağımda yat!'

Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm beklemiş, tâ Kureyş gelmiş, bütün hânenin etrâfını tutmuşlar. O vakit çıktı, bir parça toprak başlarına attı. Hiçbirisi O'nu görmedi, içlerinden çıktı gitti." (Zülfikâr, 19. Mektûb, 63)

(2) "Arab ediblerinin ve beliğlerinin (edebiyatçılarının ve güzel söz söyleme ustalarının) Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ın da'vâsını kalem ile ibtâl etmeye, ta'rîf edilmeyecek derecede ihtiyaçları vardı. Ve o Hazret'e (asm) karşı olan kin ve adâvetleri (düşmanlıkları) ve inadlarıyla berâber, en kolay, en yakın ve en selîm (selâmetli) olan kalemle ve yazı ile muârazayı (karşılık vermeyi) terk ettiler en uzun ve en müşkil ve en tehlikeli ve en şübheli olan seyf (kılıç) ve harb ile mukābeleye mecbûren iltica ettiler.

İşte sûret-i kat'iyede (kat'î şekilde) bundan anlaşılıyor ki, Kur'ân'ın benzerini yapmaktan âciz kalmışlardır." (İşârâtü'l-İ'câz, 176)

180. Sahîfe

(1) "Evet mâdem ki bu âlem, nev'-i beşerin (insanlığın) imtihan meydanıdır ve müsâbaka (yarışma) yeridir; iyilikle fenâlığın birbirinden tefrîk edilemeyecek (ayrılamayacak) derecede muhtelit ve karışık olmaları lâzımdır ki, insanların dereceleri tezâhür etsin (ortaya çıksın). İmtihan ve tecrübe zamanları bittikten sonra, fenâ insanlar: وَامْتَازُوا الْيَوْمَ اَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ hitâbıyla, yâni: 'Ey mücrimler! Bir tarafa çekiliniz!' diye olan tüyler ürpertici, sâikavâri (yıldırım gibi), şiddetli emr-i İlâhîye ma'ruz kalacakları gibi; iyi

insanlar da فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ hitâbıyla: 'Dâimî kalmak üzere Cennete giriniz!' diye olan Cenâb-ı Hakk'ın mün'imâne, şefîkāne, lütufkârâne (ni'met veren Allah'a yakışır, lütuf ve şefâat eder bir tarzdaki) emirlerine mazhar olacaklardır.

İnsanlar böyle iki kısma ayrıldıktan sonra, kâinât tasfiye ameliyâtına uğrayacak (temizlenecek). Kötülüğü, şerri, zarârı tevlîd eden (doğuran) maddelerin bir tarafa çekilmesiyle Cehennemin techîzâtı (cihazları) ikmâl edilecek (tamamlanacak); iyiliği, hayrı, nef'i (menfaati) doğuran maddelerin de bir tarafa çekilmesiyle Cennetin techîzâtı ikmâl edilecektir (tamamlanacaktır)." (İşârât'ül-İ'câz, 193)

182. Sahîfe

(1) Müslümanların ihtilâfının sebebleri ve nasıl ittifâk edecekleri hakkında bakınız; (Lem'alar, 20. Lem'a, 155-166)

183. Sahîfe

(1) "Muzır (zararlı) kâfirler ve kâfirlerin yolunda giden sefihler (beyinsizler), Cenâb-ı Hakk'ın hayvanâtından bir nev'-i habîsdirler (pis bir tâifedirler) ki, Fâtır-ı Hakîm (herşeyi hikmetle yaratan Allah) onları dünyanın i'mârı için halk etmiştir (yaratmıştır) ve mü'min ibâdına (kullarına) ettiği ni'metlerin derecelerini bildirmek için, onları bir vâhid-i kıyâsî (ölçü birimi) yapmıştır. Âkıbette (işin sonunda) müstehak oldukları (hak ettikleri) Cehenneme teslîm edecektir." (Lem'alar, 17. Lem'a, 125)

(2) "Sizin herşeyiniz muhâfaza ediliyor. Her ameliniz yazılmıştır. Her hizmetiniz kaydedilmiştir. Hizmetinizin mükâfâtını verecek ve her hayır elinde ve her hayrı yapabilecek bir Zât-ı zü'l-Celâl, sizi celb edip, yer altında muvakkaten (geçici olarak) durdurur. Sonra huzûruna aldırır." (Asâ-yı Mûsâ, 10. Hüccet-i İmâniye, 188-189)

185. Sahîfe

(1) "Gazve-i Bedir'de, Hazret-i Abbâs (ra) sahâbelerin eline esir düştüğü vakitte fidye-i necât (kurtuluş fidyesi) istenilmiş. O da demiş: 'Param yok!' Hazret-i Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm fermân etmiş ki: 'Zevcen Ümm-i Fadl yanında, bu kadar parayı, filan yere bırakmışsın!' demiş. Hazret-i Abbâs tasdîk edip: 'İkimizden başka kimse bilmediği bir sır idi!' O vakit kemâl-i îmânı (tam bir îmânı) kazanıp İslâm olmuş." (Zülfikâr, 19. Mektûb, 19)

(2) Bu âyetin hükmü yine bu sûrenin 75. âyetiyle neshedildi, hükmü kaldırıldı. Ve artık, neseben akrabâ olmayanlar birbirlerinin vârisi olamadılar. (Celâleyn Şerhi, c. 3, 218)

186. Sahîfe

(1) Resûlullah Efendimiz Aleyhissalâtü Vesselâm emrettiği için, Kur'ân'da başına Besmele yazılmayan tek sûre budur. Hz. Ali radıyallâhü anh: "Besmele emân ve rahmettir. Bu sûre ise harb hakkındadır (harbi emreder). Bunun için Besmele terk edildi!" demiştir. Hz. Osman radıyallâhü anh ise: "Kur'ân-ı Hakîm'den herhangi bir âyet nâzil olduğunda Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm: 'Bu âyeti falan yere yazınız!' diye emrederlerdi. Enfâl Sûresinin sonu ile bu sûrenin başında vahiy kâtibliğini ben yaptım. Bana burada 'Besmele yaz!' diye emretmedi" dedi. (Râzî, c. 8/15, 223)

187. Sahîfe

(1) "İnsan İslâmiyet sâyesinde, ibâdet sâikasıyla (sevkiyle) bütün Müslümanlara karşı sâbit bir münâsebet (alâka) peydâ eder ve kavî (kuvvetli) bir irtibat ve bağlılık elde eder. Bunlar ise sarsılmaz bir uhuvvete (kardeşliğe), hakîkî bir muhabbete (sevgiye) sebeb olur. Zâten hey'et-i ictimâiyenin (tüm cem'iyetin) kemâline ve terakkîsine (yükselmesine) mukaddeme (başlangıç) ve en birinci basamaklar, uhuvvet ile muhabbettir." (İşârâtü'l-İ'câz, 133)

(2) "İnsanın havf ve muhabbeti (korku ve sevgisi) halka teveccüh ettiği (yöneldiği) takdirde, havf bir belâ, bir elem olur. Muhabbet bir musîbet olur. Zîrâ korktuğun adam, ya sana merhamet etmez veya senin istirhamlarını (yalvarmalarını) işitmez. Muhabbet ettiğin şahıs da, ya seni tanımaz veya muhabbetine tenezzül etmez. Binâenaleyh havfın ile muhabbetini dünyadan ve dünya insanlarından çevir. Fâtır-ı Hakîm'e (hikmetli yaratıcı olan Allah'a) tevcîh et (yönlendir) ki, senin havfın O'nun merhamet kucağına atılmak da, çocuğun annesinin kucağına atıldığı gibi, lezîz bir tezellül (lezzetli bir eziklik) olsun! Muhabbetin de saâdet-i ebediyeye vesîle olsun!" (Mesnevî-i Nûriye, Şemme, 192)

188. Sahîfe

(1) "Din bir imtihandır. Teklîf-i İlâhî (Allah'ın dinle mükellef kılması) bir tecrübedir (imtihandır). Tâ, ervâh-ı âliye (yüksek ruhlar) ile ervâh-ı sâfile (alçak ruhlar), müsâbaka (imtihan yarışı) meydanında birbirinden ayrılsın. Nasıl ki bir ma'dene ateş veriliyor, tâ elmasla kömür, altınla toprak birbirinden ayrılsın. Öyle de bu dâr-ı imtihanda (imtihan dünyasında) olan teklîfât-ı İlâhiye (dînin emirleri) bir ibtilâdır (imtihandır) ve bir müsâbakaya sevktir ki, isti'dâd-ı beşer (insanın kābiliyeti) ma'deninde olan cevâhir-i âliye (yüksek cevherler) ile mevâdd-ı süfliye (âdî maddeler), birbirinden tefrîk edilsin (ayrılsın)." (Zülfikâr, 25. Söz, 90)

189. Sahîfe

(1) "Fahru'l-Âlemîn (âlemlerin kendisiyle iftihâr ettiği) ve Habîb-i Rabbü'l-Âlemîn (Âlemlerin Rabbinin sevgilisi) Hazret-i Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın sahâbelerinin, müşrikîne (müşriklere) karşı Uhud'un nihâyetinde (sonunda) ve Huneyn'in bidâyetinde (başlangıcında) mağlûbiyetlerinin hikmeti nedir?

El-cevab: Müşrikler içinde, o zamanda saff-ı sahâbede (sahâbeler içinde) bulunan ekâbir-i sahâbeye (en büyük sahâbelere) istikbâlde (gelecekte) mukābil (onların şerefine denk) gelecek Hz. Hâlid (ra) gibi çok zâtlar bulunduğundan, şanlı şerefli olan istikbâlleri nokta-i nazarında bütün izzetlerini kırmamak için, hikmet-i İlâhiye, hasenât-ı istikbâliyelerinin bir mükâfât-ı muaccelesi (gelecekteki iyiliklerinin peşin bir mükâfâtı) olarak mâzîde (öncesinde) onlara vermiş. Bütün bütün izzetlerini kırmamış. Demek, hâzırdaki (şimdiki) sahâbeler müstakbeldeki (gelecekteki) sahâbelere karşı mağlûb olmuşlar. Tâ o müstakbel sahâbeler berk-ı süyûf (kılıç parıltısı) korkusuyla değil, belki bârika-i hakîkat (hakîkat parıltısı) şevkiyle İslâmiyet'e girsin ve o şehâmet-i fıtriyeleri (yaratılışlarındaki kahramanlıkları) çok zillet çekmesin!" (Lem'alar, 7. Lem'a, 24)

190. Sahîfe

(1) "İslâmiyet'in, hristiyanlık ve sâir dinlere cihet-i farkının sırr-ı hikmeti şudur ki: İslâmiyet'in esâsı mahz-ı tevhiddir (husûsan Allah'ın birliğidir). Vesâit ve esbâba (vâsıtalar ve sebeblere) te'sîr-i hakîkî vermiyor. Îcad (yoktan var etme) ve makam cihetiyle kıymet vermiyor.

Hristiyanlık ise, 'velediyet (Îsâ Aleyhisse-lâm'ın Allah'ın oğlu olduğu)' fikrini kabûl ettiği için, vesâit ve esbâba bir kıymet verir. Enâniyeti (benliği) kırmaz. Âdetâ rubûbiyet-i İlâhiyenin bir cilvesini azizlerine, büyüklerine verir. اِتَّخَذُوا اَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ اَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِ [(Yahudiler) hahamlarını, (hristiyanlar da) râhiblerini (ve Meryemoğlu Mesîh'i) Allah'dan başka rabler edindiler] âyetine mâsadak (muhatab) olmuşlar. Onun içindir ki, hristiyanların dünyaca en yüksek mertebede olanları gurur ve enâniyetlerini (benliklerini) muhâfaza etmekle berâber, sâbık (eski) Amerika reîsi Wilson gibi mutaassıb bir dindar olur.

Mahz-ı tevhid dîni olan (şirkin hiçbir çeşidine müsâade etmeyen) İslâmiyet içinde dünyaca yüksek mertebede olanlar, ya enâniyeti ve gurûru bırakacak veya dindarlığı bir derece bırakacak. Onun için bir kısmı lâkayd (ilgisiz) kalıyorlar. Belki dinsiz oluyorlar." (Mektûbât, 26. Mektûb, 124)

191. Sahîfe

(1) "Her kıştan sonra bir bahar, her geceden sonra bir sabah olduğu gibi, nev'-i beşerin (bütün insanlığın) dahi bir sabahı, bir baharı olacak inşâallah! Hakîkat-i İslâmiye'nin güneşi ile, sulh-ı umûmî dâiresinde (umûmî bir huzur içinde) hakîkî medeniyeti görmekliği, rahmet-i İlâhiyeden bekleyebilirsiniz!" (Mektûbât, Hutbe-i Şâmiye, 410)

192. Sahîfe

(1) "O zâtın (asm) evvel ve âhir bütün ahvâl (hâlleri) ve harekâtı nazar-ı dikkatten geçirilirse, her bir hareketi, her bir hâli hârikulâde değilse de onun sıdkına (doğruluğuna) delâlet eder. Ez-cümle: Ğâr (mağara) mes'elesinde, Ebû Bekri's-Sıddîk ile berâber halâs ve kurtuluş ümîdi tamâmıyla kesildiği bir anda: لَا تَحْزَنْ اِنَّ اللّٰهَ مَعَنَا [Korkma, Allah bizimle berâberdir!] diye Ebû Bekri's-Sıddîk'a verdiği tesellî, hem tavk-ı beşer fevkınde (insanların tâkatinin üzerinde) bir ciddiyetle ve bir metânetle (sağlamlıkla) ve bir şecâatle (kahramanlıkla), hem havfsız (korkusuz) ve tereddüdsüz gösterdiği vaziyet, elbette sıdkının (doğruluğunun) ve nokta-i istinâdı (dayanma noktası) olan Hâlık'ına (yaratıcısına) i'timâdının güneş gibi parlak bir bürhânıdır (delîlidir)." (İşârâtü'l-İ'câz, 155)

194. Sahîfe

(1) "Kadere îman, bütün o ağırlığı kaderin sefînesine (gemisine) atar, kemâl-i râhatla, ruh ve kalbin kemâl-i hürriyetiyle kemâlâtında serbest cevelânına (coşarak dolaşmasına) meydan verir. Yalnız nefs-i emmârenin (kötülükleri emreden nefsin) cüz'î hürriyetini selb eder (çekip alır) ve fir'avniyetini ve rubûbiyetini (rab olma da'vâsını) ve keyfemâ yeşâ (dilediğince) hareketini kırar. Kadere îman o kadar lezzetli ve saâdetlidir ki, ta'rîf edilmez." (Tılsımlar, 26. Söz, 88)

196. Sahîfe

(1) "Ateş ile yapılacak azab, Kur'ân'a imtisâl etmeyen (uymayan) kâfirlere hazırlanmıştır. Hem bu ateş, tûfân vesâir musîbetler gibi mü'min ve kâfir bütün insanlara şâmil musîbetlerden değildir. Ancak bu ateş musîbetini celb edenler (çekenler), ehl-i küfür ve ehl-i inkâr olanlardır. Onların bu belâdan kurtulmaları, ancak Kur'ân-ı Kerîm'e imtisâl etmeleriyle (uymalarıyla) mümkündür." (İşârâtü'l-İ'câz, 181)

197. Sahîfe

(1) "Hiç mümkün müdür ki, o Rahmân-ı Rahîm'in kendini tanıttırmasına mukâbil, îmân ile tanımakla ve sev-

dirmesine mukābil, ibâdetle sevmek ve sevdirmekle ve rahmetine mukābil, şükür ile hürmet etmekle mukābele eden mü'minlere bir dâr-ı mükâfâtı (bir mükâfât yerini), bir saâdet-i ebediyeyi vermesin?" (Zülfikâr, 10. Söz, 18)

Cennet hayâtı hakkında, bakınız; (Sözler, 28. Söz, 169-175)

198. Sahîfe

(1) "Hiçbir şey O'ndan gizlenmesi kâbil (mümkün) değildir. Perdesiz, güneşe karşı zemin yüzündeki eşyâ, güneşi görmemesi kābil olmadığı gibi, o Alîm-i zü'l-Celâl'in (sonsuz ilim ve Celâl sâhibi olan Allah'ın) nûr-ı ilmine karşı eşyânın gizlenmesi, bin derece daha gayr-ı kābildir, muhâldir (imkansızdır). Çünki huzur var. Yani herşey dâire-i nazarındadır (bakıyor) ve mukābildir (karşısındadır) ve dâire-i şuhûdundadır (görmektedir) ve herşeye nüfûzu var (ilmi herşeye işliyor). " (Mektûbât, 20. Mektûb, 73-75)

202. Sahîfe

(1) Sahabe-i Kirâm (radıyallâhü anhüm ecmaîn), bu âyette Kur'ân'ın böyle medh ü senâsına mazhar olmakla, kendilerinden sonra gelen insanlardan hiç kimsenin erişemeyeceği birincilik derecesine eriştiler. (Râzî, c. 8/16, 175)

"Fazîlet-i a'mâl (amellerin fazîleti) ve sevâb-ı ef'âl (fiillerin sevâbı) ve fazîlet-i uhreviye (âhiret fazîleti) cihetinde sahâbelere yetişilmez. Çünki, nasıl bir asker bazı şerâit (şartlar) dâhilinde, mühim ve mahûf (korkulu) bir mevki'de bir saat nöbette, bir sene ibâdet kadar bir fazîlet kazanabilir ve bir dakîkada bir kurşunu yemekle, en ekall (en az) kırk günde ancak kazanılacak velâyet derecesi gibi bir makāma çıkıyor. Öyle de, sahâbelerin te'sîs-i İslâmiyet'te(İslâmiyet'in temelleri atılırken) ve neşr-i ahkâm-ı Kur'âniyede (Kur'ân'ın hükümlerini yaymadaki) hizmetleri ve İslâmiyet için bütün dünyaya i'lân-ı harb (savaş i'lân) etmeleri o kadar yüksektir ki, bir dakîkasına başkaları bir senede yetişemez. Hattâ denilebilir ki, bütün dakîkaları, o hizmet-i kudsiyede (mukaddes hizmette), o şehîd olan neferin (askerin) dakîkası gibidir. Bütün saatleri, müdhiş bir makamda bir saat nöbet tutan fedâkâr bir neferin nöbeti gibidir ki; amel az, ücreti çok, kıymeti yüksektir." (Sözler, 27. Söz, 165)

203. Sahîfe

(1) "Şimdi (nefis ve malımızı Allah'a) satmağa bakacağız. Acabâ o kadar ağır bir şey midir ki, çokları satmaktan kaçıyorlar. Yok, kat'â ve aslâ! Hiç öyle ağırlığı yoktur. Zîrâ helâl dâiresi geniştir, keyfe kâfî gelir. Harâma girmeye hiç lüzum yoktur. Ferâiz-i İlâhiye (Allah'ın farz olan emirleri) ise hafiftir, azdır. Allah'a abd (kul) ve asker olmak, öyle lezzetli bir şereftir ki, ta'rîf edilmez. Vazîfe ise, yalnız bir asker gibi, Allah nâmına işlemeli, başlamalı ve Allah hesâbıyla vermeli ve almalı ve izni ve kānûnu dâiresinde hareket etmeli, sükûnet bulmalı. Kusûr etse, istiğfâr (tevbe) etmeli. 'Yâ Rab! Kusûrumuzu affet, bizi kendine kul kabûl et, emânetini kabzetmek (almak) zamânına kadar bizi emânette emîn kıl! (Âmîn)' demeli ve O'na yalvarmalı." (Sözler, 6. Söz, 16)

206. Sahîfe

(1) "Evet, rivâyet-i sahîhada (sahih bir hadisde) vardır ki: Mahşerin (insanların dirildikten sonra toplanacakları haşir yerinin) dehşetinden herkes, hattâ enbiyâlar (peygamberler) dahi 'nefsî, nefsî!' (nefsim, nefsim!) dedikleri zaman, Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm 'ümmetî, ümmetî!' (ümmetim, ümmetim!) diye re'fet (merhamet) ve şefkatini göstereceği gibi, yeni dünyaya geldiği zaman, ehl-i keşfin tasdîkıyle, vâlidesi onun münâcâtında (duâsında) 'ümmetî, ümmetî!' dediğini işitmiş.

Hem bütün târih-i hayâtı ve neşrettiği şefkatkârâne mekârim-i ahlâkı (yaydığı şefkatli güzel ahlâkı), kemâl-i şefkat ve re'fetini (ne kadar merhametli olduğunu) gösterdiği gibi, ümmetinin hadsiz salavâtına hadsiz ihtiyaç göstermekle, ümmetinin bütün saâdetleriyle kemâl-i şefkatinden alâkadar olduğunu göstermekle, hadsiz bir şefkatini göstermiş. İşte bu derece şefkatli ve merhametli bir rehberin sünnet-i seniyesine mürâat etmemek (tâbi' olmamak) ne derece nankörlük ve vicdansızlık olduğunu kıyâs eyle." (Lem'alar, 4. Lem'a, 15-16)

(2) "Ey insanlar ve ey Müslümanlar! Böyle hadsiz bir şefkatiyle sizi irşâd eden (size doğru yolu gösteren) ve sizin menfaatiniz için bütün kuvvetini sarf eden ve ma'nevî yaralarınızı, getirdiği ahkâm (hükümler) ve sünnet-i seniyesiyle ve kemâl-i şefkatiyle merhem vurup tedâvi eden şefkatperver bir zâtın bedîhî (çok açık) şefkatini inkâr etmek ve göz ile görünen re'fetini ittihâm eder (suçlar) derecede onun sünnetinden ve teblîğ ettiği ahkâmdan (bildirdiği hükümlerden) yüzlerinizi çevirmek, ne kadar vicdansızlık, ne kadar akılsızlık olduğunu biliniz!

Ve ey şefkatli Resûl, ve ey re'fetli Nebî! Eğer senin bu azîm şefkatini ve büyük re'fetini tanımayıp, akılsızlıklarından sana arkalarını çevirip seni dinlemezlerse, merâk etme! Semâvât ve arzın cünûdu (askerleri) taht-ı emrinde (emri altında) olan ve arş-ı azîm-i muhîtin tahtında (çok yüce ve herşeyi kuşatan arş'ın altında) saltanat-ı rubûbiyeti (herşeyi terbiye ediciliğinin saltanatı) hükme-

den Zât-ı zü'l-Celâl sana kâfîdir. Hakîkî mutî' (itâat edici) tâifeleri, senin etrâfına toplattırır, seni onlara dinlettirir." (Lem'alar, 11. Lem'a, 56-57)

207. Sahîfe

(1) "Kur'ân-ı Kerîm, bazen bir şeyin müteaddid (çok sayıdaki) gâyelerinden insanlara âid bir gâyeyi zikre tahsîs ediyor (ayırıyor). Bu, ihtâr içindir. İnhisâr (sınırlamak) için değildir. Yani o şeyin gâyeleri, yalnız zikredilen o gâyeye münhasır (o gâyeden ibâret) değildir. Ancak o şeyin nizâm ve intizâm ve sâir fâidelerine insanın nazar-ı dikkatini celb etmek (dikkatle düşündürmek) için insanlara râci' olan (bakan) o fâideyi zikrediyor. Meselâ, وَالْقَمَرَ قَدَّرْنَاهُ مَنَازِلَ [Aya da (kendi yörüngesinde birtakım) menziller takdîr ettik] لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ [Yılların sayısını ve (vakitlerin) hesâbı(nı) bilmeniz için] âyet-i kerîmesi ile zikredilen fâide, takdîr-i kamerin (ayın muntazam hareketlerinin) binlerle faydalarından biridir. Yoksa, takdîr-i kamer bu faydaya münhasır (sınırlı) değildir. Yani kamer, yalnız bu gâye için değildir. Bu gâye onun gâyelerinden biridir." (Mesnevî-i Nûriye, Şemme, 195)

208. Sahîfe

(1) "Nasıl ki küçük kabâhatleri işleyenlerin nâhiyelerde (küçük yerlerde) cezâları verilir. Büyük kabâhatliler de büyük mahkemelere gönderilir. Öyle de, ehl-i îmânın ve has dostların hükmen küçük hatâları, onları çabuk temizlemek için, cezâları kısmen dünyada ve hem sür'atle verilir. Ehl-i dalâletin (kâfirlerin) cinâyetleri o kadar büyüktür ki, cezâları kısacık hayât-ı dünyeviyeye (dünya hayâtına) sığışmadığından, muktezâ-yı adâlet (adâletin gereği) olarak, âlem-i bekâdaki mahkeme-i kübrâya (ebedî âlemdeki büyük mahkemeye) havâle edildiği için, ekseriyetle burada cezâya çarpılmıyorlar." (Lem'alar, 10. Lem'a, 50)

209. Sahîfe

(1) "Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm kendi kendine güneş gibi bir bürhândır (delildir). Ve kezâ o Zât'ın (asm), dört yaşından kırk yaşına kadar geçirmiş olduğu gençlik devresinde bir hîlesi, bir hıyâneti (hâinliği) görülmemiş ve bir yalanı işitilmemiştir. Eğer o Zât'ın (asm) yaratılışında, fıtratında bir fenâlık, bir kötülük hissi ve meyli olmuş olsa idi, behemehâl (er-geç) gençlik sâikasıyla (sevkiyle) dışarıya verecekti. Hâlbuki bütün yaşını ve ömrünü kemâl-i istikāmetle (dosdoğru), metânetle (sağlamlıkla), iffetle, bir ıttırâd (süreklilik) ve intizâm üzerine geçirmiş, düşmanları bile hîleye işâret eden bir hâlini görmemişlerdir. Ve kezâ yaş kırka bâliğ olduğunda (ulaştığında) iyi olsun, fenâ olsun ve nasıl bir ahlâk olursa olsun, rüsûh peydâ eder (iyice yerleşir), meleke hâline gelir, daha terki mümkün olmaz. Bu âlî (yüce) Zât (asm), tam kırk yaşına girdiği zaman icrâsına başladığı o inkılâb-ı azîmi (o büyük inkılâbı), âleme kabûl ve tasdîk ettiren ve o inkılâb-ı azîme âlemi celb ve cezb ettiren (çeken ve sevdiren) ancak o Zât'ın (asm) evvel ve âhir, herkesçe ma'lûm olan sıdk ve emâneti (doğruluk ve güvenilirliği) idi. Demek o Zât'ın (asm) sıdk ve emâneti, da'vâ-yı nübüvvetine (peygamberlik da'vâsına) en büyük bir bürhân (delîl) olmuştur." (İşârâtü'l-İ'câz, 156-157)

211. Sahîfe

(1) "(Âyet) başta der: 'Semâ ve zemîni, rızkınıza iki hazîne gibi müheyyâ edip (hazırlayıp) oradan yağmuru, buradan hubûbâtı çıkaran kimdir? Allah'dan başka koca semâ ve zemîni iki mûtî' (itâatkâr) hazînedar hükmüne kimse getirebilir mi? Öyle ise, şükür O'na münhasırdır.'

İkinci fıkrada der ki: 'Sizin a'zâlarınız içinde en kıymetdar göz ve kulaklarınızın mâliki (sâhibi) kimdir? Hangi tezgâh ve dükkândan aldınız? Bu latîf, kıymetdar göz ve kulağı verecek ancak Rabbinizdir. Sizi îcâd edip (yaratıp) terbiye eden O'dur; bunları size vermiştir. Öyle ise yalnız 'Rab' O'dur, Ma'bud (ibâdete lâyık olan) da O olabilir.'

Üçüncü fıkrada der: 'Ölmüş yeri ihyâ edip (diriltip) yüz binler ölmüş tâifeleri ihyâ eden kimdir? Hakk'tan başka ve bütün kâinâtın Hâlikından (yaratıcısından) başka şu işi kim yapabilir? Elbette O yapar, O ihyâ eder. Mâdem Hakk'tır, hukûku zâyi' etmeyecektir. Sizi bir mahkeme-i kübrâya (büyük bir mahkemeye) gönderecektir. Yeri ihyâ ettiği gibi, sizi de ihyâ edecektir.'

Dördüncü fıkrada der: 'Bu azîm (büyük) kâinâtı bir saray gibi, bir şehir gibi kemâl-i intizamla (mükemmel bir intizamla) idâre edip tedbîrini gören, Allah'dan başka kim olabilir?' " (Zülfikâr, 25. Söz, 44-45)

212. Sahîfe

(1) "Eğer muâraza (sözle karşılık verme) mümkün olsa idi, acabâ hiç mümkün mü idi ki, bir-iki satırla muâraza edip da'vâsını ibtâl etmek gibi rahat bir çâre varken, en tehlikeli, en müşkilâtlı muhârebe tarîkı (savaş yolu) ihtiyâr (tercîh) edilsin? Evet o zekî kavim, o siyâsî millet ki, bir zaman âlemi siyâsetle idâre ettiği hâlde, en kısa ve rahat ve hafif bir yolu terk etsin? En tehlikeli ve bütün mal ve canını belâya atacak uzun bir yolu ihtiyâr etsin, hiç kâbil midir (mümkün müdür)? Çünki edîbleri (edebiyatçıları),

birkaç hurûfâtla (harfle) muâraza edebilseydi, Kur'ân, da'vâsından vazgeçerdi. Onlar da maddî ve ma'nevî helâketten (felâketten) kurtulurlardı. Hâlbuki muhârebe gibi dehşetli, uzun bir yolu ihtiyâr ettiler. Demek, muâraza-i bi'l-hurûf (harflerle karşı koyma) mümkün değildi, muhâldi (imkânsızdı). Onun için muhârebe-i bi's-süyûfa (kılıçla savaşmaya) mecbûr oldular." (Zülfikâr, 25. Söz, 5)

214. Sahîfe

(1) "Herşeyin dizgini elinde, herşeyin anahtarı yanında, gece ve gündüzü, kış ve yazı bir kitab sahîfeleri gibi kolayca çevirir. Dünya ve âhireti, iki menzil (iki oda) gibi bunu kapar, onu açar bir Kadîr-i zü'l-Celâl'dir (sonsuz kudret ve Celâl sâhibi olan Allah'dır). Mâdem böyledir, bütün delâilin (delillerin) netîcesi olarak وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ [Ve (sonunda hepiniz) O'na döndürüleceksiniz!] Yani kabirden sizi ihyâ edip (diriltip), haşre getirip, huzûr-ı kibriyâsında (yüce huzûrunda) hesâbınızı görecektir." (Zülfikâr, 25. Söz, 51)

(2) "Nasıl, küçük küçük cüzdanlar (nüfus kütüğü gibi), büyük bir kütüğün vücûdunu (varlığını) ihsâs eder (hissettirir) ve küçük küçük senedler, bir defter-i kebîrin (büyük bir defterin) bulunduğunu iş'âr eder (bildirir) ve küçük kesretli (pek çok) teraşşuhâtlar (sızmalar), büyük bir su menbaını işmâm eder (hissettirir). Aynen öyle de: Küçük küçük cüzdanlar hükmünde, hem birer küçük Levh-i Mahfûz ma'nâsında, hem büyük Levh-i Mahfûz'u (kader defterini) yazan kalemden teraşşuh eden (sızan) küçük küçük noktalar sûretinde olan benî-beşerin (insanoğlunun) kuvve-i hâfızaları, ağaçların meyveleri, meyvelerin çekirdekleri, tohumları elbette bir hâfıza-i kübrâyı (büyük bir hâfızayı), bir defter-i ekberi (en büyük defteri), bir Levh-i Mahfûz-ı A'zam'ı ihsâs eder, iş'âr eder ve isbât eder. Belki keskin akıllara gösterir." (Zülfikâr, 10. Söz, 7)

215. Sahîfe

(1) Velâyet yolu olan tarîkat hakkında, bakınız; (Mektûbât, 29. Mektûb, 294-308)

(2) "(Hiçbir) şerîke (ortağa) bir mahâl (yer), bir makam, bir imkân-ı zâtî yoktur (mümkün değildir) ve şerîkin vücûdu (varlığı) hakkında ne bir delil ve ne de bir delilden neş'et eden (meydana gelen) bir ihtimâl ve ne de bir emâre ve ne de kâinâtın hiçbir cihetinde şerîke bir yer yoktur. Bil'akis hangi şeye, hangi cihete bakılırsa, tevhîd sikkesi (birlik mührü) görünüyor." (Mesnevî-i Nûriye, Katre, 50)

216. Sahîfe

(1) "Neşr-i hak (hakka hizmet) için enbiyâya ittibâ' etmekle (peygamberlere tâbi' olmakla) mükellefiz. Kur'ân-ı Hakîm'de, hakkı neşredenler: اِنْ اَجْرِىَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ [Benim ücretim ancak Allah'a âiddir] اِنْ اَجْرِىَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ diyerek insanlardan istiğnâ (minnetsizlik) göstermişler." (Mektûbât, 2. Mektûb, 9)

218. Sahîfe

(1) " فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ (Âyette,) gark olan (boğulan) Fir'avun'a der: 'Bugün senin gark olan cesedine necat vereceğim!' ünvânıyla, umum fir'avunların tenâsüh (ölümden sonra rûhun tekrar dünyaya gelmesi) fikrine binâen cenâzelerini mumyalamakla, mâzîden (geçmişten) alıp müstakbeldeki ensâl-i âtiyenin (gelecek nesillerin) temâşagâhına (seyir yerine) göndermek olan mevt-âlûd (ölümle karışık), ibretnümâ (ibretli) bir düstûr-ı hayâtiyelerini ifâde etmekle berâber, şu asr-ı âhirde (son asırda) o gark olan Fir'avun'un aynı cesedi olarak keşfolunan bir beden, o mahall-i gark denizinden (boğulduğu denizden) sâhile atıldığı gibi, zamânın denizinden asırların mevceleri (dalgaları) üstünde şu asır sâhiline atılacağını, mu'cizâne (mu'cize olarak) bir işâret-i gaybiye (gaybdan haber veren bir işâreti, âyet) ifâde eder." (Zülfikâr, 25. Söz, 32-33)

(2) "Küfür üzerine ölen bir kâfir, ebedî bir ömür ile yaşayacak olursa, o gayr-ı mütenâhî (sonsuz) ömrünü behemehâl (her hâl ü kârda) küfür ile geçireceği şübhesizdir. Çünki kâfirin cevher-i rûhu bozulmuştur." (İşârâtü'l-İ'câz, 74)

219. Sahîfe

(1) "(Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm) îmanda öyle fevkalâde bir kuvvet ve hârika bir yakîn (kat'i inanç) ve mu'cizâne bir inkişaf ve cihânı ışıklandıran bir ulvî i'tikad (yüce bir îman) taşımış ki, o zamânın hükümrânı olan bütün efkârı ve akîdeleri (hâkim düşünce ve inançları) ve hükemânın (filozofların) hikmetleri ve ruhânî reislerin ilimleri ona muârız ve muhâlif (karşı) ve münkir (inkâr edici) oldukları hâlde, O'nun ne yakînine, ne i'tikâdına, ne i'timâdına, ne itmi'nânına (kararlılığına) hiçbir şübhe, hiçbir tereddüd, hiçbir zaaf, hiçbir vesvese vermemesi ve ma'neviyâtta ve merâtib-i îmâniyede (îmânî mertebelerde) terakkî eden (yükselen) başta Sahâbeler, bütün ehl-i velâyet (evliyâlar) onun her vakit mertebe-i îmânından feyiz almaları ve onu en yüksek derecede bulmaları bil-bedâhe (açıkça) gösterir ki, îmânı dahi emsâlsizdir." (Şuâ'lar, 7. Şuâ', 120)

220. Sahîfe

(1) "Allah birdir. Başka şeylere mürâcaat edip yorulma! Onlara tezellül edip (alçalıp) minnet çekme! Onlara temelluk edip (yaltaklanıp) boyun eğme! Onların arkasına düşüp zahmet çekme! Onlardan korkup titreme! Çünki

Sultân-ı Kâinât birdir; herşeyin anahtarı O'nun yanında, herşeyin dizgini O'nun elindedir. Herşey O'nun emriyle hâlledilir. O'nu bulsan, her matlûbunu (isteğini) buldun; hadsiz minnetlerden, korkulardan kurtuldun!" (Asâ-yı Mûsâ, 10. Hüccet-i Îmâniye, 185)

(2) "(Cenâb-ı Hakk) herşeye kadîrdir. Hiçbir şey O'na ağır gelmez. Hiçbir şey dâire-i kudretinden hâriç olamaz! Kudretine nisbeten, zerreler yıldızlar birdir. Küllî, cüz'î (büyük, küçük) kadar kolaydır. Cüz' (parça), küll (bütün) kadar kıymetlidir. En büyük, en küçük kadar kudretine nisbeten rahattır. Küçük, büyük kadar san'atlıdır, belki san'atça küçük, büyükten daha büyüktür. Bütün mâzîdeki (geçmişteki) acâib-i kudreti olan vukûât (meydana gelenler) şehâdet eder ki; o Kadîr-i Mutlak (sonsuz kudret sâhibi olan Allah), bütün istikbâldeki (gelecekteki) acâib-i imkânâta (olabilecek şeylere) muktedirdir. Dünü getiren, yarını getirdiği gibi; mâzîyi îcâd eden (yaratan) o Zât-ı Kadîr, istikbâli dahi îcâd eder. Dünyayı yapan o Sâni'-i Hakîm, âhireti de yapar." (Mektûbât, 20. Mektûb, 67-68)

221. Sahîfe

(1) " وَمَا مِنْ دَٓابَّةٍ فِي الْاَرْضِ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ رِزْقُهَا [Yeryüzünde kımıldanan hiçbir canlı yoktur ki rızkı Allah'a âid olmasın!] âyet-i kerîmesiyle, rızık taahhüd-i Rabbânî (Allah'ın taahhüdü) altına alınmıştır. Fakat rızık iki kısımdır. Birisi hakîkî rızıktır, diğeri mecâzî (hakîkî olmayan) rızıktır. Yani biri zarûrî rızıktır, diğeri gayr-ı zarûrî (zarûrî olmayan) rızıktır. Âyet ile taahhüd altına alınan, zarûrî olan rızıktır. Evet, hayâtı muhâfaza edecek kadar gıdâ veriliyor. Cisim ve bedenin semizliği ve zayıflığı, rızkın çokluğuna ve azlığına bakmaz. Denizin balıkları ile karanın patlıcanları buna şâhiddir. Mecâzî olan rızık ise âyetin taahhüdü altında değildir. Ancak sa'y ve kesbe (çalışma ve kazanmaya) bağlıdır." (Mesnevî-i Nûriye, Katre, 61)

(2) "Manzûme-i şemsiye (güneş sistemi) ile arz (dünya) dest-i kudretin (Allah'ın kudretinin) madde-i esîriyeden (maddenin en küçük parçası olan esir maddesinden) yoğurmuş olduğu bir hamur şeklinde imiş. Madde-i esîriye, mevcûdâta nazaran (varlıklara nisbetle) akıcı bir su gibi mevcûdâtın aralarına nüfûz eden (işleyen) bir maddedir. وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَٓاءِ [Arşı ise (daha önce) su üstünde idi] âyeti şu madde-i esîriyeye işârettir ki, Cenâb-ı Hakk'ın arşı (Arş-ı A'zamı) su hükmünde olan şu esir maddesi üzerinde imiş. Esir maddesi yaratıldıktan sonra, Sâni'in (herşeyi san'atla yaratan Allah'ın) ilk îcadlarının tecellîsine (görünmesine) merkez olmuştur." (İşârâtü'l-İ'câz, 238)

222. Sahîfe

(1) "(Âyet-i kerîme diyor:) 'Kur'ân'ın mecmûuna (tamâmına) olmasın da, yalnız on sûresinin nazîrini (benzerini) getiriniz! Haydi on sûresine mukābil (karşılık) hakîkî doğru olarak bir nazîre getiremiyorsunuz; haydi hikâyelerden, asılsız kıssalardan terkîb ediniz! Yalnız nazmına ve belâğatına (ifâdesindeki güzelliğe) nazîre olsun getiriniz! (...) Yoksa din, can, mal, ıyâlleriniz (âileleriniz), dünyada da âhirette de tehlikeye düşecektir!' (...) İşte hiçbir âkıl (akıl sâhibi), husûsan o zamanda Cezîretü'l-Arab'daki (Arab yarımadasındaki) adamlar, husûsan Kureyşîler gibi zekî adamlar, bir tek edîbleri (edebiyatçıları), Kur'ân'ın bir tek sûresine nazîre yapıp, Kur'ân'ın hücûmundan kurtulmasını te'mîn ederek, kısa ve kolay yolu terk edip, can, mal, ıyâlini tehlikeye atıp, en müşkilâtlı yola sülûk eder (gider) mi? Elhâsıl, meşhur Câhız'ın dediği gibi: 'Muâraza-i bil-hurûf (harflerle karşı koyma) mümkün olmadı, muhârebe-i bi's-suyûfa (kılıçla savaşmaya) mecbûr oldular!' " (Zülfikâr, 19. Mektûb, 85-86)

(2) "Kâinâtı idâre eden İlâhî kānunların şuâ'larını (ışıklarını) ve insan âlemindeki o hakāikın (hakîkatlerin) düsturlarını süflî heve-sâtlarına (alçak heveslerine) ve müştehiyâtlarına (nefsî isteklerine) müsâid görmediklerinden, hâşâ sümme hâşâ (aslâ, öyle değil!), o İlâhî kānunlarda ve düsturlarda eğrilik, yanlış ve noksan bulmak istiyorlar." (Sikke-i Tasdîk-ı Gaybî, 1. Şuâ', 89)

223. Sahîfe

(1) "Mâdem böyle bir ulûhiyet (Allah'ın tek İlâh oluşu) hakîkati var, elbette iştirâki (ortaklığı) kabûl edemez. Çünki ulûhiyete karşı, yani ma'bûdiyete (ibâdet edilmeye lâyık oluşa) karşı şükür ve ibâdetle mukābele edenler, kâinât ağacının en nihâyetlerinde bulunan zîşuûr (şuûrlu) meyveleridir ve başkaların o zîşuûrları memnûn ve minnetdâr edip, yüzlerini kendilerine çevirmesi ve görünmediğinden, çabuk unutturulabilen hakîkî ma'budlarını (ilâhlarını) onlara unutturması, ulûhiyetin mâhiyetine (ma'nâsına) ve kudsî maksadlarına öyle bir zıddiyettir (zıdlıktır) ki, ulûhiyet hakîkati hiçbir cihetle müsâade etmez. Kur'ân'ın çok tekrâr ile ve şiddetle şirki (Allah'a ortak koşmayı) red ve müşrikleri Cehennem ile tehdîd etmesi, bu cihettendir." (Şuâ'lar, 7. Şuâ', 138)

225. Sahîfe

(1) Rivâyete göre, sular ilk önce Hz. Nûh (as)'a âid olan bir tandırdan kaynamaya başlamış ve bu işâreti alan Nûh (as) eşyâları gemiye yüklemişti. (Râzî, c. 9/17, 234)

(2) "Nasıl, bir harb-i umûmîde bir kumandan zaferden sonra, ateş eden bir ordusuna: 'Ateş kes!' ve hücûm eden

diğer bir ordusuna: 'Dur!' der, emreder. O anda ateş kesilir, hücum durur. (...) Aynen öyle de, Pâdişâh-ı bî-misâl (o eşsiz Sultan), kavm-i Nûh'un mahvı için semâvât ve arza emir vermiş. Vazîfelerini yaptıktan sonra fermân ediyor: 'Ey Arz! Suyunu yut! Ey semâ! Dur, işin bitti! Su çekildi. Dağın başında me'mûr-ı İlâhînin çadır vazîfesini gören gemisi kuruldu. Zâlimler cezâlarını buldular.' İşte şu üslûbun ulviyetine (yüksekliğine) bak! 'Zemin ve gök iki mutî' (itâatkâr) asker gibi emir dinler, itâat ederler' diyor. İşte şu üslûb işâret eder ki, insanın isyânından kâinât kızıyor. Semâvât ve arz hiddete geliyorlar ve şu işâretle der ki: 'Yer ve gök iki mutî' asker gibi emirlerine bakan bir Zât'a isyân edilmez, edilmemeli!' Dehşetli bir zecri (zorla mâni' olmayı) ifâde eder." (Zülfikâr, 25. Söz, 11)

226. Sahîfe

(1) "Kur'ân'ın, vukūât (meydana gelen hâdiseler) ve ahvâl-i mâziyeye (geçmiş hâllere) dâir ihbârâtı (verdiği haberleri) aklî bir iş değil ki akıl ile ihbâr edilsin. Belki, semâ'a mütevakkıf (işitmeye dayalı) nakildir. Nakil ise, kırâet ve kitâbet ehline (okuma ve yazma bilenlere) mahsustur. Dost ve düşmanın ittifâkıyla kırâetsiz, kitâbetsiz, emânetle ma'ruf (güvenilirliği ile tanınan), ümmî (okuma yazması yok) lakabıyla mevsuf (vasıflanmış) bir zâta nüzûl ediyor (iniyor). Hem o ahvâl-i mâziyeyi öyle bir sûrette ihbâr eder ki, bütün o ahvâli (hâlleri) görür gibi bahseder." (Zülfikâr, 25. Söz, 35)

(2) "Yağmursuzluk bir musîbettir ve cezâ-yı amel (amelin karşılığı) bir azabdır. Buna karşı ağlamakla ve hüzün ve kederle niyaz ve hazînâne (hüzünlenerek) yalvarmakla ve pek ciddî nedâmet (pişmanlık) ve tevbe ve istiğfâr ile karşılamak ve sünnet-i seniye dâiresinde, bid'alar (dîne sonradan sokulan hurâfeler) karışmadan, şerîatın ta'yîn ettiği tarzda dergâh-ı İlâhiyeye ilticâ etmek (sığınmak) ve duâ ve o hâle mahsus ubûdiyetle (kullukla) mukâbele etmektir. Hem böyle umûmî musîbetler, ekser nâsın (insanların çoğunun) hatâsından geldiği cihetle, o insanların ekser kısm-ı a'zamı (çok büyük kısmı) tevbe ve nedâmet (pişmanlık) ve istiğfâr etmekle def' olur." (Emirdağ Lâhikası-I, 43)

227. Sahîfe

(1) "(Bu) gibi âyetlerin işâret ettiği hakîkat-i a'zamın (büyük hakîkatin) bir vechi (yönü) şudur ki: Şu kâinâttaki ecrâm-ı semâviyenin (gök cisimlerinin) kıyamları (varlıkları), devamları ve bekāları (süreklilikleri), sırr-ı Kayyûmiyete (Kayyûm isminin sırrına) bağlıdır. Eğer o cilve-i Kayyûmiyet bir dakîkada yüzünü çevirse, bir kısmı küre-i arzdan (dünyadan) bin def'a büyük milyonlar küreler, fezâ-yı gayr-ı mütenâhî (sınırsız gökyüzü) boşluğunda dağılacak, birbirine çarpacak, ademe (yokluğa) dökülecekler. (...) Herbir mevcûdun zerreleri dahi, yıldızlar gibi sırr-ı kayyûmiyetle kāim (varlıkta duruyor) ve o sır ile bekā buluyorlar ve devâm ediyorlar." (Lem'alar, 30. Lem'a, 404-405)

Ayrıca bakınız; (Mektûbât, 33. Mektûb, 319)

228. Sahîfe

(1) "Sırât-ı müstakîm ehli (dosdoğru bir yolda giden kimseler) olan peygamberlere binler vâkıâtta (hâdiselerde) istimdadlarına (yardım istemelerine) hârika bir tarzda gaybî imdad (görünmez yerden yardım) gelmesi ve o peygamberlerin istedikleri aynen verilmesi ve düşmanları olan münkirlere (inkarcılara) yüzer hâdisâtta aynı zamanda gazab gelmesi ve semâvî musîbet başlarına inmesi kat'î ve şeksiz (şübhesiz) gösterir ki, bu kâinâtın ve içindeki nev'-i beşerin (insanlığın) Hakîm (hikmet sâhibi) ve Âdil (adâletli) ve Muhsin (ihsân edici) ve Kerîm (ikrâm edici) ve Azîz (izzetli) ve Kahhâr (kahredici olan) bir Mutasarrıfı (idârecisi), bir Rabbi var ki; Nûh (as) ve İbrâhîm (as), Mûsâ (as) ve Hûd (as) ve Sâlih (as) gibi çok nebîlere (peygamberlere) pek hârika bir sûrette târihî ve geniş hâdiselerle muzafferiyet ve necatları (kurtuluşları) vermiş ve Semûd ve Âd ve Fir'avun kavimleri gibi çok zâlimlere ve münkirlere dahi peygamberlerine isyânlarına mukâbil (karşılık), dünyada dahi bir cezâ olarak, başlarına dehşetli semâvî musîbetler indirmiş." (Şuâ'lar, 15. Şuâ', 579)

229. Sahîfe

(1) "Kadîr-i Alîm ve Sâni'-i Hakîm (Cenâb-ı Hakk), kânûniyet şeklindeki (kânûna dayalı) âdâtının (âdeti olan icrâatlarının) gösterdiği nizam ve intizamla, kudretini ve hikmetini ve hiçbir tesâdüf işine karışmadığını izhâr ettiği (gösterdiği) gibi, şüzûzât-ı kānûniye ile (kānun hâricindeki işleriyle) (...) meşîet (dileme) ve irâdetinde (irâdesinde), fâil-i muhtâr (dilediğini yapıcı) olduğunu ve ihtiyâr (dileme) sâhibi olduğunu ve hiçbir kayıd altında olmadığını izhâr edip yeknesak (hep aynı şekilde olma) perdesini yırtarak ve herşey, her anda, her şe'ninde (hâlinde), her şeyinde ona muhtaç ve rubûbiyetine münkād (terbiyesi ve irâdesi altında) olduğunu i'lâm etmekle (bildirmekle) gafleti dağıtıp, ins ve cinnin (insanların ve cinlerin) nazarlarını esbâbdan (sebeblerden) Müsebbibü'l-Esbâb'a (sebebleri yaratan Zât'a) çevirir." (Tılsımlar, 16. Söz, 31)

233. Sahîfe

(1) "Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm fermân etmiş ki: شَيَّبَتْنِي سُورَةُ هُودٍ yani sûre-i Hûd'daki فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ [Emrolunduğun gibi dosdoğru ol!] âyeti beni ihtiyarlattırdı. Çünki ehemmiyeti azîmdir (çok büyüktür). İstikāmet-i tâmmeyi (tam dosdoğru olmayı) emrediyor." (Sikke-i Tasdîk-ı Gaybî, 161)

Ayrıca bakınız (Lem'alar, 11. Lem'a, 62)

(2) " وَلَا تَرْكَنُوا اِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ [Zulmedenlere de meyletmeyin! Yoksa ateş size dokunur!] âyet-i kerîmesi fermânıyla; zulme, değil yalnız âlet olanı ve tarafdar olanı, belki ednâ (çok az) bir meyledenleri dahi dehşetle ve şiddetle tehdîd ediyor. Çünki rızâ-yı küfür (küfre râzı olmak), küfür olduğu gibi, zulme rızâ da zulümdür." (Mektûbât, 28. Mektûb, 210)

234. Sahîfe

(1) "Nasıl ki bütün mevcûdât (varlıklar), vücûdları ve kıyâmları (var olmaları) ve bekâları (varlıklarının devâmı) cihetinde Kayyûm-ı zü'l-Celâl'e (herşeyi varlıkta tutan Allah'a) dayanıyorlar; kıyamları O'nunladır. Öyle de; mevcûdât, keyfiyât ve ahvâlinde (nasıl olduklarında ve hâllerinde) binler silsilelerin (birbirine bağlı iplerin), temsilde hatâ olmasın, telefon, telgraf silsilelerinin merkezi ve santral direği hükmünde olan sırr-ı Kayyûmiyette (herşeyi varlıkta tutan Allah olması sırrında), uçları: وَاِلَيْهِ يُرْجَعُ الْاَمْرُ كُلُّهُ [Ve bütün işlerin hepsi ancak O'na döndürülür] sırrıyla bağlıdır." (Lem'alar, 30. Lem'a, 407)

235. Sahîfe

(1) "Bazen Kur'ân, Cenâb-ı Hakk'ın fiillerini tafsîl ediyor (açıklıyor). Sonra bir fezleke (netîce cümlesi) ile icmâl (hülâsâ) eder. Tafsîliyle kanâat verir, icmâl ile hıfzettirir (ezberlettirir), bağlar.

Meselâ: (...) (Bakınız; âyet, 6) İşte Hazret-i Yûsuf ve ecdâdına edilen ni'metleri şu âyetle işâret eder. Der ki: 'Sizi bütün insanlar içinde makām-ı nübüvvetle serfirâz (peygamberlik makāmıyla başkalarından üstün kılarak), bütün silsile-i enbiyâyı (peygamberler silsilesini), silsilenize (neslinize) rabt edip (bağlayıp), silsilenizi nev'-i beşer (insanlık) içinde bütün silsilenin serdârı (kumandanı), hânedânınızı ulûm-ı İlâhiye ve hikmet-i Rabbâniyeye (İlâhî ilim ve hikmetlere) bir hücre-i ta'lim ve hidâyet (ilim ve hidâyet mektebi) sûretinde getirip, o ilim ve hikmetle dünyanın saâdetkârâne (saâdetli) saltanatını, âhiretin saâdet-i ebediyesiyle sizde birleştirmek, seni ilim ve hikmet ile Mısır'a hem aziz bir reis, hem âlî bir nebî (yüce bir peygamber), hem hakîm bir mürşid (yol gösterici) etmek' olan ni'met-i İlâhiyeyi zikir ve ta'dâd edip (sayıp); ilim ve hikmet ile onu, âbâ ü ecdâdını (babalarını ve atalarını) mümtâz ettiğini (şeçkin kıldığını) zikrediyor. Sonra: 'Senin Rabbin Alîm ve Hakîm'dir' der. O'nun rubûbiyeti ve hikmeti iktizâ eder (gerektirir) ki, seni ve âbâ ü ecdâdını Alîm, Hakîm ismine mazhar etsin. İşte o mufassal (sayılan) ni'metleri, şu fezleke ile icmâl eder." (Zülfikâr, 25. Söz, 46)

236. Sahîfe

(1) "Sûre-i Yûsuf'un mühim bir esâsı, rüyâ-yı Yûsufiye olduğu gibi, وَ جَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا [Uykunuzu da bir dinlenme kıldık!] âyeti misillü (gibi) çok âyetlerle, rüyâda ve nevmde (uykuda) perdeli olarak ehemmiyetli hakîkatler var olduğunu gösterir. (...) Hadîs-i sahih ile, nübüvvetin (peygamberliğin) kırk cüz'ünden bir cüz'ü nevmde rüyâ-yı sâdıka (doğru çıkan rüyâ) sûretinde tezâhür etmiş (görünmüş). Demek rüyâ-yı sâdıka hem haktır, hem nübüvvetin vezâifine (vazîfelerine) taalluku (alâkası) var." (Mektûbât, 28. Mektûb, 195-197)

237. Sahîfe

(1) "(Âyet-i kerîme Arabca'da kadın ve erkek fiilleri ayrı kalıplarda olmasına rağmen) müenneslerin (kadınların) cemâatine, iki katlı müennes olduğu hâlde, müzekker (erkek) fiili olan قَالَ [O erkek dedi] buyurması; hem قَالَتِ الْاَعْرَابُ [Bedevîler dedi] buyurmakla, müzekkerlerin cemâatine müennes fiili olan قَالَتْ [O kadın dedi] ta'bîriyle, latîfâne işâret ediyor ki, zayıf ve halîm ve yumuşak kadınların cem'iyeti (topluluğu) kuvvetleşir, sertlik ve şiddet kesb edip (kazanıp), bir nevi' racûliyet (erkeklik) kazanır. Onun için müzekker fiilini iktizâ ettiğinden (gerektirdiğinden) وَقَالَ نِسْوَةٌ [(Erkeklere âid fiil yapısıyla) ve kadınlar dedi] ta'bîri, gâyet güzel düşmüştür. Erkeklerin ise, husûsan bedevî ve Arab olsalar, kuvvetlerine güvendikleri için cem'iyetleri zayıf olup; hem ihtiyatkârlık, hem yumuşaklık vaziyetini aldığından, bir nevi' kadınlık hâsiyeti (husûsiyeti) takındıkları için, müennes fiilini iktizâ ettiğinden: قَالَتِ الْاَعْرَابُ [Bedevîler dedi] buyurmakla, müennes fiiliyle ta'bîri tam yerinde olmuştur." (Lem'alar, 20. Lem'a, 161)

241. Sahîfe

(1) "Hazret-i Yûsuf Aleyhisselâm demiş: وَمَا اُبَرِّئُ نَفْسِى اِنَّ النَّفْسَ لَاَمَّارَةٌ بِالسُّوٓءِ [(Ben) nefsimi temize çıkarmıyorum. Muhakkak ki nefis, dâimâ kötülüğü emredicidir.] Evet

nefsini beğenen ve nefsine i'timâd eden (güvenen), bedbahttır (talihsizdir). Nefsinin ayıbını gören, bahtiyardır." (Mektûbât, 26. Mektûb, 127-128)

242. Sahîfe

(1) "Süver-i Kur'âniye'nin (Kur'ân sûrelerinin) en parlağı olan, sûre-i Yûsuf'un en parlak nûru olan Hazret-i Ya'kūb'un (as) şefkati, ism-i Rahmân ve Rahîm'i gösterir ve şefkat yolu rahmet yolu olduğunu bildirir ve o elem-i şefkate (şefkat yüzünden gelen acılara) devâ olarak da: فَاللّٰهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ اَرْحَمُ الرَّاحِم۪ينَ [En hayırlı koruyucu Allahdır ve O, merhamet edenlerin en merhametlisidir] dedirir." (Mektûbât, 8. Mektûb, 23)

243. Sahîfe

(1) "Hazret-i Yûsuf Aleyhisselâm, kardeşini bir hîle ile alması içinde وَفَوْقَ كُلِّ ذ۪ي عِلْمٍ عَل۪يمٌ [Her ilim sâhibinin üstünde, bir bilen vardır] diye gāyet yüksek bir düstûrun zikri (söylenmesi), belâğatça (kelâmın güzelliği cihetiyle) münâsebeti görünmüyor. Bunun sırrı ve hikmeti nedir?

El-cevab: Herbiri birer küçük Kur'ân olan uzun sûrelerde ve mutavassıtlarda (orta uzunlukta olanlarda) ve çok sahîfelerde ve makamlarda yalnız iki-üç maksad değil, belki Kur'ân'ın mâhiyeti (husûsiyeti), hem bir kitâb-ı zikir ve îman ve fikir, hem bir kitâb-ı şeriat ve hikmet ve irşad gibi, çok kitabları ve ayrı ayrı dersleri tazammun ettiğinden (içine aldığından), rubûbiyet-i İlâhiyenin (Allah'ın herşeyi terbiye ve idâre etmesinin) herşeyi ihâta ettiğini (kuşattığını) ve haşmetli tecelliyâtını (heybetli ve yüce icrâatlarını) ifâde etmek cihetiyle, kâinât kitâb-ı kebîrinin (büyük kâinât kitâbının) bir nevi' kırâeti (okunması) olan Kur'ân, elbette her makamda, hattâ bazen bir sahîfede çok maksadları ta'kîben ma'rifetullahdan (Allah'ı tanımaktan) ve tevhîdin mertebelerinden ve îman hakîkatlerinden ders verdiği haysiyetiyle, öbür makamda, meselâ zâhirce (görünüşte) zaîf bir münâsebetle, başka bir ders açar ve o zaîf münâsebete çok kuvvetli münâsebetler iltihâk ederler (eklenirler). O makāma gâyet mutâbık (uygun) olur, mertebe-i belâğatı yükseklenir." (Şuâ'lar, 11. Şuâ', 238)

244. Sahîfe

(1) "Hz. Ya'kūb Aleyhisselâm'ın Yûsuf Aleyhisselâm'a karşı şedîd (şiddetli) ve parlak hissiyâtı, muhabbet ve aşk değildir. Belki şefkattir. Çünki şefkat, aşk ve muhabbetten çok keskin ve parlak ve ulvî ve nezihdir (yüksek ve temizdir) ve makām-ı nübüvvete (peygamberlik makāmına) lâyıktır. Fakat muhabbet ve aşk, mecâzî mahbublara (geçici sevgililere) ve mahlûklara (yaratılmışlara) karşı derece-i şiddette (çok şiddetli) olsa, o makām-ı muallâ-yı nübüvvete (o yüce peygamberlik makāmına) lâyık düşmüyor. Demek Kur'ân-ı Hakîm'in parlak bir i'câz (mu'cize oluşu) ile parlak bir sûrette gösterdiği ve ism-i Rahîmin vusûlüne (ulaşılmasına) vesîle olan hissiyât-ı Ya'kūbiye (Ya'kūb (as)'ın hisleri) yüksek bir derece-i şefkattir.

İsm-i Vedûd'a (kullarınca sevilen ve onları seven Allah'a) vesîle-i vusûl (kavuşma vesîlesi) olan aşk ise, Züleyhâ'nın Yûsuf Aleyhisselâm'a karşı olan muhabbet mes'elesindedir. Demek Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân (beyânı ile herkesi âciz bırakan Kur'ân-ı Kerîm), Hz. Ya'kūb Aleyhisselâm'ın hissiyâtını ne derece Züleyhâ'nın hissiyâtından yüksek göstermişse, şefkat dahi o derece aşktan daha yüksek görünüyor." (Mektûbât, 8. Mektûb, 22-23)

(2) "Musîbetin darbesine karşı şekvâ (şikâyet) sûretiyle, elbette âciz ve zaîf insan ağlar; fakat şekvâ O'na olmalı, O'ndan olmamalı. Hazret-i Ya'kūb Aleyhisselâm'ın: اِنَّمَٓا اَشْكُوا بَثّ۪ي وَحُزْن۪ٓي اِلَى اللّٰهِ [(Ben) gam ve kederimi ancak Allah'a şikâyet ediyorum] demesi gibi olmalı. Yani, musîbeti Allah'a şekvâ etmeli, yoksa Allah'ı insanlara şekvâ eder gibi, 'Eyvah! Of!' deyip, 'Ben ne ettim ki, bu başıma geldi?' diyerek, âciz insanların rikkatini (acımasını) tahrîk etmek zarardır, ma'nâsızdır." (Mektûbât, 23. Mektûb, 106)

245. Sahîfe

(1) "Ye's, ümmetlerin, milletlerin seretân (kanser) denilen en dehşetli bir hastalığıdır. Ve kemâlâta (ilerlemeye) mâni' ve اَنَا عِنْدَ حُسْنِ ظَنِّ عَبْد۪ي ب۪ي [Ben, kulumun bana olan güzel zannı üzereyim] hakîkatine muhâliftir; korkak, aşağı ve âcizlerin şe'nidir (işidir), bahâneleridir. Şehâmet-i İslâmiyenin şe'ni (İslâmî kahramanlığın işi) değildir." (Mektûbât, Hutbe-i Şâmiye, 413)

(2) "Hazret-i Ya'kūb (as)'dan sorulmuş ki: 'Ne için Mısır'dan gelen gömleğinin kokusunu işittin de, yakınında bulunan Ken'an kuyusundaki Yûsuf'u görmedin?' Cevâben demiş ki: 'Bizim hâlimiz şimşekler gibidir; bazen görünür, bazen saklanır. Bazı vakit olur ki, en yüksek mevki'de oturup, her tarafı görüyoruz gibi oluruz. Bazı vakitte de ayağımızın üstünü göremiyoruz.' " (Mektûbât, 15. Mektûb, 41)

246. Sahîfe

(1) "Şu âyet, kıssa-i Yûsuf'un (as) (Yûsuf Aleyhisselâm'ın hikâyesinin) en parlak kısmı ki, Azîz-i Mısır olması (Mısır'da yüksek bir makāma gelmesi), peder ve vâlidesiyle görüşmesi, kardeşleriyle sevişip tanışması olan, dünyada en büyük saâdetli ve ferahlı bir hengâmda (anda), Hazret-i Yûsuf'un (as) mevtini (ölümünü) şöyle bir sûrette haber

veriyor ve diyor ki: 'Şu ferahlı ve saâdetli vaziyetten daha saâdetli, daha parlak bir vaziyete mazhar olmak için, Hazret-i Yûsuf kendisi Cenâb-ı Hakk'tan vefâtını istedi ve vefât etti, o saâdete mazhar oldu. Demek o dünyevî lezzetli saâdetten daha câzibedar (çekici) bir saâdet ve ferahlı bir vaziyet kabrin arkasında vardır ki, Hazret-i Yûsuf Aleyhisselâm gibi hakîkat-bîn (hakîkati gören) bir zât, o gâyet lezzetli dünyevî vaziyet içinde gâyet acı olan mevti istedi, tâ öteki saâdete mazhar olsun.' " (Mektûbât, 23. Mektûb, 108)

249. Sahîfe

(1) "Evet hiçten, birden hârika bir gürültü ile cevvi (hava boşluğunu) konuşturmak ve fevkalâde bir nûr ve nâr (ışık ve ateş) ile zulmetli (karanlıklı) cevvi ışıkla doldurmak ve dağvârî (dağ gibi) ve pamuk-misâl (pamuk gibi) ve dolu ve kar ve su tulumbası hükmünde olan bulutları ateşlendirmek gibi hikmetli ve garâbetli (gariblikle dolu) vaziyetleriyle, baş aşağı gâfil insanın başına tokmak gibi vuruyor: 'Başını kaldır, kendini tanıttırmak isteyen fa'âl ve kudretli (hadsiz faâliyet ve kudret sâhibi) bir Zât'ın hârika işlerine bak! Sen başıboş olmadığın gibi, bu hâdiseler de başıboş olamazlar. Herbirisi çok hikmetli vazîfeler peşinde koşturuluyorlar.' " (Şuâ'lar, 7. Şuâ', 103)

251. Sahîfe

(1) "Bütün ervâh ve kulûbun (ruhların ve kalblerin) dalâletten (hak yoldan sapmaktan) neş'et eden (ortaya çıkan) ızdırâbât (sıkıntılar) ve keşmâkeş (kararsızlık) ve ızdırâbâttan neş'et eden ma'nevî elemlerden kurtulmaları, bir tek Hâlık'ı (yaratıcıyı) tanımak ile olur. Bütün mevcûdâtı (varlıkları), bir tek Sâni'a (san'atkâra) vermek ile necât buluyorlar (kurtuluyorlar), bir tek Allah'ın zikriyle mutmain olurlar (huzur bulurlar)." (Mektûbât, 33. Mektûb, 317-318)

253. Sahîfe

(1) "Mu'cize ise, Hâlık-ı Kâinât (kâinâtın yaratıcısı) tarafından onun da'vâsına bir tasdiktir. صَدَقْتَ [Doğru söyledin!] hükmüne geçer. Nasıl ki sen bir pâdişâhın meclisinde ve dâire-i nazarında (gördüğü bir yerde) desen ki: 'Pâdişah beni filan işe me'mûr etmiş.' Senden o da'vâya bir delil istenilse, pâdişah: 'evet' dese, nasıl seni tasdîk eder. Öyle de, âdetini ve vaziyetini senin iltimâsınla (ricânla) değiştirirse, 'evet' sözünden daha kat'î, daha sağlam, senin da'vânı tasdîk eder." (Zülfikâr, 19. Mektûb, 3)

254. Sahîfe

(1) "Âkıbeti (işin sonunu) görmeyen ve bir dirhem (azıcık) hâzır lezzeti, ileride bir batman (kilolarca) lezzetlere tercîh eden hissiyât-ı insâniye (insanın hisleri) akıl ve fikre galebe ettiğinden (üstün geldiğinden), ehl-i sefâheti (günahlara dalanları) sefâhetinden (beyinsizliklerinden) kurtarmanın yegâne çâresi, aynı lezzetinde (lezzetinin içinde) elemini (acısını) gösterip hissini mağlûb etmektir. يَسْتَحِبُّونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا [Dünya hayâtını (severek âhirete) tercîh ederler] âyetinin işâretiyle, bu zamanda âhiretin elmas gibi ni'metlerini, lezzetlerini bildiği hâlde, dünyevî kırılacak şişe parçalarını ona tercîh etmek, ehl-i îmân iken ehl-i dalâlete, o hubb-ı dünya (dünya sevgisi) ve o sır için tâbi' olmak tehlikesinden kurtarmanın çâre-i yegânesi (tek çâresi), dünyada dahi Cehennem azâbını ve elemlerini göstermekle olur." (Mektûbât, Hutbe-i Şâmiye, 395)

255. Sahîfe

(1) "Şu âyet-i kerîme, istifhâm-ı inkârî (olumsuz soru) ile 'Cenâb-ı Hakk hakkında şek (şübhe) olmaz ve olmamalı!' demekle, vücûd ve vahdâniyet-i İlâhîye (Allah'ın varlık ve birliği), bedâhet derecesinde (apaçık) olduğunu gösteriyor." (Lem'alar, 23. Lem'a 185)

258. Sahîfe

(1) "Şu kâinâttaki mevcûdâtın birbirine teâvünü (yardımlaşması), tecâvübü (karşılıklı cevab vermesi), tesânüdü (dayanışması) gösterir ki, umum mahlûkât (yaratılmışlar), bir tek Mürebbî'nin (terbiye edicinin) terbiyesindedirler. Bir tek Müdebbir'in (tedbir edicinin) idâresindedirler. Bir tek Mutasarrıf'ın (idârecinin) taht-ı tasarrufundadırlar (idâresi altındadırlar). Bir tek Seyyid'in (Sultân'ın) hizmetkârlarıdırlar." (Mektûbât, 33. Mektûb, 317)

260. Sahîfe

(1) "Bir zaman gelecek ki: Kâinat hakîkat-i uzmâsının (en büyük hakîkatinin) kışır (kabuk) ve sûreti olan âlem-i şehâdet (görünen şu âlem), Fâtır-ı zü'l-Celâl'in (celâl sâhibi yaratıcının) izniyle parçalanacak! Sonra daha güzel bir sûrette tâzelenecektir. يَوْمَ تُبَدَّلُ الْاَرْضُ غَيْرَ الْاَرْضِ [O gün, yer başka yere çevrilir] sırrı tahakkuk edecektir (gerçekleşecektir).

Elhâsıl: Dünyanın mevti mümkün, hem hiç şübhe getirmez ki mümkündür." (Sözler, 29. Söz, 206-207)

(2) "Ehl-i Cehennem ise, nasıl ki dünyada gözüyle, kulağıyla, kalbiyle, eliyle, aklıyla ve hâkezâ (bunlar gibi) bütün cihâzâtıyla (azalarıyla) günahlar işlemiş; elbette Cehennemde onlara göre elem verecek, azab çektirecek ve küçük bir Cehennem hükmüne gelecek muhtelifü'l-cins (değişik cins) parçalardan yapılmış elbise giydirilmek, hikmete ve adâlete münâfî (ters) görünmüyor." (Mektûbât, 28. Mektûb, 236-237)

261. Sahîfe

(1) "Kur'ân'ın i'câzı (mu'cize oluşu) tahrîfine bir seddir (bozulmasına mâni' olur). Evet, mâdem Kur'ân mu'cizedir, beşer (insan) onun taklîdini yapamaz. Âyetleri, başka kelâmlarla (sözlerle) tebdîl edilmek (değiştirilmek) sûretiyle tahrif ve tağyîri (kasden başka şekle sokulması) mümkün değildir. Çünki müfessirler (Kur'ân'ı tefsîr edenler), müellifler (eser yazanlar), mütercimler (tercüme yapanlar) muharref (bozulmuş) üslûblarını ve kisvelerini (ifâde tarzlarını) âyâtın (âyetlerin) kisvesiyle iltibâs ettiremezler (karıştıramazlar). Âyetlerde i'câz damgası vardır. O damganın altında olmayan kelâmlar âyet addedilemez." (Mesnevî-i Nûriye, Habâb, 80)

262. Sahîfe

(1) Bakınız; (Lem'alar, 30. Lem'a, 366; Tılsımlar, 26. Söz, 78)

(2) Burada geçen "(yarattığım) rûhumdan" ta'bîri, insanın şerefini yükseltmek makāmında söylenmiştir. Kâ'be'ye "Beytullah" (Allah'ın evi) denilmesi gibi. (Celâleyn Şerhi, c. 4, 181)

263. Sahîfe

(1) "Ehl-i Cennet elbette arzu ederler ki, dünya mâcerâlarını tahattur etsinler (hatırlasınlar) ve birbirine nakletsinler; belki o mâcerâların levhalarını ve misâllerini görmeyi çok merâk ederler. Elbette, sinema perdelerinde görmek gibi o levhaları ve o vâkıaları (hâdiseleri) müşâhede etseler (görseler) çok mütelezziz olurlar (lezzet alırlar). Mâdem öyledir, herhâlde dâr-ı lezzet ve menzil-i saâdet (saâdet yeri) olan dâr-ı Cennette (Cennet yurdunda), عَلٰى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ [Tahtlar üzerinde karşı karşıya (oturmakta)dırlar] âyetinin işâretiyle, sermedî (ebedî) manzaralarda, dünyevî mâcerâların muhâveresi (sohbeti) ve dünyevî hâdisâtın manzaraları Cennette bulunacaktır." (Tılsımlar, 24. Mektûb, 74)

266. Sahîfe

(1) "(Kur'ân'ın kelimeleri) âdetâ basit, me'lûf (alışılmış) birer kelime iken, latîf (çok güzel) ma'nâların definelerine birer anahtar vazîfesini görüyor. İşte ekseriyetle üslûb-ı Kur'ân'ın geçen tarzlarda ulvî (pek yüksek) ve parlak olduğundandır ki, bazen bir bedevî Arab bir tek kelâma meftûn olur (tutulur). Müslüman olmadan secdeye giderdi. Bir bedevî, فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ [Öyle ise emrolunduğun şeyi, çatlatırcasına söyle!] kelâmını işittiği anda secdeye gitti. Ona dediler: 'Müslüman mı oldun?' 'Yok!' dedi, 'Ben şu kelâmın belâğatına (hârika ifâdesine) secde ediyorum!' " (Zülfikâr, 25. Söz, 9-13)

267. Sahîfe

(1) "Aklı bulunanlara, bu iki meyvede (hurma ve üzümde) tevhîd için büyük bir âyet, bir delil ve bir hüccet vardır. Evet bu iki meyve, hem gıdâ ve kūt (rızık), hem fâkihe (meyve) ve yemiş, hem çok lezzetli taâmların menşe'leri (yemeklerin yapılmasına vesîle) olmakla berâber, susuz bir kumda ve kuru bir toprakta duran bu ağaçlar, o derece bir mu'cize-i kudret ve bir hârika-i hikmettir ki, ve öyle bir helvalı şeker fabrikası ve ballı bir şurub makinesi ve o kadar hassas bir mîzan (ölçü) ve mükemmel bir intizam ve hikmetli ve dikkatli bir san'attır ki, zerre kadar aklı bulunan bir adam: 'Bunları böyle yapan, elbette bu kâinâtı yaratan Zât olabilir' demeğe mecburdur." (Şuâ'lar, 7. Şuâ', 143-144)

268. Sahîfe

(1) "Ekseriyâ (çoğu kere) zâlim izzetinde, mazlum zilletinde kalıp, buradan göçüp gidiyorlar. Demek bir mahkeme-i kübrâya (âhiretteki en büyük mahkemeye) bırakılıyor, te'hîr ediliyor (erteleniyor). Yoksa, bakılmıyor değil. Bazen dünyada dahi cezâ verir. Kurûn-ı sâlifede (önceki asırlarda) cereyân eden âsî ve mütemerrid (inadcı) kavimlere gelen azablar gösteriyor ki: İnsan başıboş değil, bir celâl ve gayret sillesine (tokadına) her vakit ma'ruzdur." (Zülfikâr, 10. Söz, 18)

269. Sahîfe

(1) "Elbette nûrânî (nûrlu), kayıdsız, geniş ve ebedî olan Cennette, cisimleri ruh kuvvetinde ve hıffetinde (hafifliğinde) ve hayâl sür'atinde olan ehl-i Cennet, bir vakitte yüz bin yerlerde bulunup, yüz bin hûrilerle sohbet ederek, yüz bin tarzda zevk almak; o ebedî Cennete, o nihâyetsiz rahmete lâyıktır ve Muhbir-i Sâdık (doğru haber verici olan Hz. Peygamber) (asm)'ın haber verdiği gibi hak ve hakîkattir. Bununla berâber, bu küçücük aklımızın terâzisiyle o muazzam hakîkatler tartılmaz. 'İdrâk-i meâlî (yüksek sırların anlaşılması) bu küçük akla gerekmez. Zîrâ bu terâzi o kadar sıkleti (ağırlılığı) çekmez!' " (Sözler, 28. Söz, 174)

270. Sahîfe

(1) "Ey münkir (inkârcı)! Bilir misin ki: Küfür ve inkârın ile ne kadar ahmakça bir cinâyet işliyorsun ki, kendi yalancı vehmini, hezeyancı (saçmalayıcı) aklını, aldatıcı nefsini tasdîk edip, hiçbir vecihle hulf ve hilâfa (sözünden dönmeye) mecbûriyeti olmayan ve hiçbir vecihle hilâf, O'nun izzetine ve haysiyetine yakışmayan ve bütün görünen şeyler ve işler, sıdkına (doğruluğuna) ve hakkāniyetine (hak olduğuna) şehâdet eden bir Zât'ı tekzîb ediyorsun (yalanlıyorsun)! Nihayetsiz küçüklük içinde, nihâyetsiz

büyük cinâyet işliyorsun! Elbette, ebedî büyük cezâya müstehak olursun." (Zülfikâr, 10. Söz, 32)

(2) "Kādir-i Mutlak, o derece sühûlet (kolaylık) ve sür'atle ve muâlecesiz ve mübâşeretsiz (dokunmadan ve hiç uğraştırmayacak bir kolaylıkla) eşyâyı halk eder (yaratır) ki, yalnız sırf bir emir ile îcâd eder gibi görünüyor, fehmediliyor (anlaşılıyor)." (Sözler, 14. Söz, 35)

272. Sahîfe

(1) "Evet, Asr-ı saâdetten (Peygamber Efendimiz Aleyhissalâtü Vesselâm'ın asrından) evvelki zamanlarda kalblerdeki katılık, merhametsizlik öyle bir hadde bâliğ olmuştu (ulaşmıştı) ki, kocaya vermekten âr ederek (utanarak) kızlarını diri diri gömerlerdi. Asr-ı saâdette İslâmiyet'in doğurduğu merhamet, şefkat, insâniyet sâyesinde, evvelce kızlarını diri diri gömerlerken müteessir olmayan (üzülmeyen) o bedevîler (göçebe Arablar), İslâmiyet dâiresine girdikten sonra karıncaya bile ayak basmaz olmuşlardı! Acabâ böyle rûhî, kalbî, vicdânî bir inkılâb (değişiklik) dünyevî (dünyaya âid) kānunlardan hiçbir kānun ile tatbîk edilebilir mi?" (İşârâtü'l-İ'câz, 160)

273. Sahîfe

(1) Bu âyet nâzil olduğunda, içki henüz haram kılınmamış olduğu hâlde, güzel rızıklardan ayrı tutulmuştur. Cenâb-ı Hakk, böylece içkinin şeriat nazarında güzel olmadığını göstermekte ve Müslümanları, onun haram kılınışına bir hazırlık olarak düşünmeye da'vet etmektedir. İçki, daha sonra inen âyetlerle kesin olarak haram kılınmıştır. (Râzî c. 10/20, 71)

(2) "Evet, bal arısı fıtratça (yaratılışça) ve vazîfece öyle bir mu'cize-i kudrettir (Allah'ın kudretinin bir mu'cizesidir) ki, koca Sûre-i Nahl onun ismiyle tesmiye edilmiş (isimlendirilmiş). Çünki o küçücük bal makinesinin zerrecik başında, onun ehemmiyetli vazîfesinin mükemmel programını yazmak ve küçücük karnında taâmların (yiyeceklerin) en tatlısını koymak ve pişirmek ve süngücüğünde zîhayat a'zâları (canlı uzuvları) tahrîb etmek ve öldürmek hâsiyetinde bulunan zehiri, o uzuvcuğuna ve cismine zarar vermeden yerleştirmek, nihâyet dikkat ve ilim ile ve gâyet hikmet ve irâde ile ve tam bir intizam ve muvâzene (denge) ile olduğundan, şuûrsuz, intizamsız ve mîzansız (ölçüsüz) olan tabîat ve tesâdüf gibi şeyler elbette müdâhale edemezler ve karışamazlar." (Şuâ'lar, 7. Şuâ', 142-143)

274. Sahîfe

(1) "Nasıl ki yüz nefer, bir zâbitin (kumandanın) idâresine verilse, bir neferin, yüz zâbitin idârelerine verilmesinden yüz derece daha kolay olduğu gibi; bir ordunun techîzât-ı askeriyesi, bir merkeze, bir kānuna, bir fabrikaya ve bir pâdişâhın emrine verildiği vakit, âdetâ kemmiyeten (sayı olarak) bir neferin techîzâtı kadar kolaylaşır. Ve bir neferin techîzât-ı askeriyesi; müteaddid (pek çok) merkezlere, müteaddid fabrikalara, müteaddid kumandanlara havâle edilse, âdetâ bir ordunun techîzâtı kadar müşkilâtlı olur. Çünki bir tek neferin techîzâtı için, bütün orduya lâzım olan fabrikaların bulunması gerektir. (...) İşte vahdette (birlikte) nihâyetsiz kolaylık ve dalâlette (haktan sapmakta) ve şirkte (Allah'a ortak koşmakta) hadsiz müşkilâtın (zorlukların) bir sırrını anla; وَمَٓا اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ اَوْ هُوَ اَقْرَبُ [Kıyâmetin kopması ise, ancak bir göz açıp kapama gibi veya daha yakındır] âyeti, ne kadar hakîkatli ve doğru ve yüksek bir hakîkati ifâde ettiğini bil!" (Lem'alar, 23. Lem'a, 202-203)

Ayrıca bu âyette ifâde edilen haşrin zamansız vücûda gelmesinin îzâhı için, bakınız; (Zülfikâr, 10. Söz, 63)

275. Sahîfe

(1) "O mübârek hayvanlar, bütün cihetleriyle (her taraflarıyla) bütün bütün beşere ni'met olduğundan, tüyünden bedevîlere seyyar hâneler (çadırlar), elbiseler, etinden güzel yemekler, sütünden güzel leziz taâmlar (lezzetli yemekler), derilerinden pabuçlar vesâire, hattâ gübreleri mezrûâtın (ekili olan şeylerin) erzâkı (rızıkları) ve insanların mahrûkâtı (yakacakları) hükmünde olup güyâ o mübârek hayvanlar tecessüm etmiş (cisimleşmiş) ayn-ı ni'met (ni'metin ta kendisi) ve rahmet olmuşlar. Onun içindir ki yağmura rahmet nâmı verildiği gibi, bu mübârek hayvanlara da en'âm (ni'metler) nâmı verilmiş. Güyâ rahmet tecessüm etmiş, yağmur olmuş. Ni'met de tecessüm etmiş, keçi, koyun, öküz ile manda ve deve şekillerini almış." (Lem'alar, 28. Lem'a, 298)

276. Sahîfe

(1) "Ebedî te'sîri ve azîm ehemmiyeti bulunan emânet-i kübrâ hamelesi (en büyük emânetin taşıyıcısı) ve arzın halîfeleri olan insanların ef'âlleri ve âsârları ve akvâlleri ve hasenât ve seyyiâtları (fiilleri, eserleri, sözleri, iyilikleri ve kötülükleri), kemâl-i dikkatle (tam bir dikkatle) muhâfaza edilir. Sonra muhâsebesi görülecektir. Âyâ (acabâ) bu insan zanneder mi ki, başıboş kalacak? Hâşâ! Belki insan,

ebede meb'ûsdur (gönderilmiştir) ve saâdet-i ebediyeye ve şekâvet-i dâimeye (devamlı azâba) namzeddir. Küçük büyük, az çok her amelinden muhâsebe görecek. Ya taltîf edilecek (lütuf görecek) veya tokat yiyecek." (Lem'alar, 17. Lem'a, 145)

278. Sahîfe

(1) "Nasıl bir usta, binâ ettiği ve idâre ettiği iki hâneden bahseder. Programını ve işlerinin liste ve fihristesini yapar. Kur'ân dahi, şu kâinâtı yapan ve idâre eden ve işlerinin listesini ve fihristesini -ta'bîr câiz ise- programını yazan, gösteren bir Zât'ın beyânına yakışır bir tarzdadır. Hiçbir cihetle eser-i tasannu' ve tekellüf (sun'îlik ve zorlama) görünmüyor. Hiçbir şâibe-i taklid (taklid şübhesi) veya başkasının hesâbına ve onun yerinde kendini farzedip konuşmuş gibi bir hud'anın (hîlenin) emâresi olmadığı gibi bütün ciddiyetiyle, bütün safvetiyle (sâfîliğiyle), bütün hulûsuyla (samîmiyetiyle) sâfî, berrak, parlak beyânı, nasıl gündüzün ziyâsı 'güneşten geldim' der. Kur'ân dahi: 'Ben, Hâlık-ı âlem'in (âlemin yaratıcısının) beyânıyım ve kelâmıyım' der." (Zülfikâr, 25. Söz, 29)

279. Sahîfe

(1) "Evet, mâdem hiçbir saltanat yoktur ki, o saltanata itâat edenlere mükâfâtı ve isyân edenlere mücâzâtı (cezâları) bulunmasın. Elbette rubûbiyet-i mutlaka (herşeyin Rabbi olmak) mertebesinde bir saltanat-ı sermediye (ebedî bir saltanat), o saltanata îmanla intisab (bağlanan) ve tâatle (itâatle) fermanlarına teslîm olanlara mükâfâtı ve o izzetli saltanatı küfür ve isyanla inkâr edenlere de mücâzâtı, o rahmet ve cemâle (güzelliğe) ve o izzet ve celâle (şânının yüceliğine) lâyık bir tarzda olacak!" (Asâ-yı Mûsâ, 7. Mes'ele, 18)

280. Sahîfe

(1) Bakınız; (Sözler, 5. Söz, 11)

281. Sahîfe

(1) Kur'ân-ı Hakîm, Habîb-i Ekrem Âleyhi Efdalüssalâti ve Ekmelüsselâmın mi'râc'ının mebdeî olan, Mescid-i Harâm'dan Mescid-i Aksâ'ya olan seyerânını zikrettikten sonra اِنَّهُ هُوَ السَّمٖيعُ الْبَصٖيرُ der. Ve şu kelâm ile sûre-i وَالنَّجْمِ اِذَا هَوٰى de işâret olunan müntehâyı mi'râc'a remiz eden اِنَّهُ deki zamir, yâ Cenâb-ı Hakka râci'dir veyahut peygamberedir (asm). Peygambere göre olsa, kânun-u belâgat ve münâsebet siyâk-ı kelâm şöyle ifâde ediyor ki: Bu seyâhat-i cüz'îyede bir seyr-i umûmî ve bir urûc-ı küllî var ki; tâ Sidretü'l-Müntehâ'ya, tâ kâb-ı kavseyn'e kadar merâtib-i külliye-i esmâiyede gözüne, kulağına tesâdüf eden âyât-ı Rabbâniye'yi ve acâib-i san'at-ı ilâhiye'yi işitmiş, görmüştür, der. O küçük cüz'î seyâhati hem küllî, hem mahşer-i acâib bir seyâhatin anahtarı hükmünde gösteriyor. Eğer zamir, Cenâb-ı Hakka râci' olsa, şöyle oluyor ki: Bir abdini bir seyâhatte huzuruna da'vet edip, bir vazîfe ile tavzîf etmek için, Mescid-i Harâm'dan mecmu-u enbiyâ olan Mescid-i Âksa'ya gönderip, enbiyâlarla görüştürüp, bütün enbiyâların usûl-ü dînlerine vâris-i mutlâk olduğunu gösterdikten sonra, tâ sidretü'l-müntehâya, tâ kâb-ı kavseyn'e kadar mülk ve melekûtünde gezdirdi. (Sözler, 31. Söz, 238)

Mi'râc mu'cizesi hakkında geniş îzâh için, bakınız; (Sözler, 31. Söz, 237-260)

(2) Burada geçen "iki fesad"ın birincisinden maksad: Peygamberleri İrmiyâ (as)'ı (veya Şe'yâ (as)'ı) inkar ederek, yaralayıp hapse atmaları üzerine, Babil kralı Buhtunnasr tarafından kılıçtan geçirilmeleri; ikinci fesadları ise, Zekeriyyâ (as) ve Yahyâ (as)'ı öldürmeleridir. (Kurtubî, c. 5/10, 215-218)

282. Sahîfe

(1) "Kur'ân'ın hemen üçten birisi haşirdir (öldükten sonra dirilme bahsidir) ve ekser kısa sûrelerin başlarında gâyet kuvvetli âyetler âyât-ı haşriyedir (haşre dâir âyetlerdir). Kur'ân sarîhan (açıkça) ve işâreten (işâretle) binler âyâtıyla aynı hakîkati haber verir, isbât eder, gösterir. (...) Acabâ bir sultânın bir tek işâretinin yalan olmaması için bazen bir ordu hareket edip çarpıştığı hâlde, o pek ciddî ve izzetli Sultânın (yüce Allah'ın) binler sözlerini ve va'dlerini ve tehdidlerini yalan çıkarmak hiçbir cihette kābil midir ve hakîkatsiz olması mümkün müdür?" (Şuâ'lar, 9. Şuâ', 184)

(2) " وَمَا كُنَّا مُعَذِّبٖينَ حَتّٰى نَبْعَثَ رَسُولًا [(Biz) bir peygamber göndermedikçe (kimseye) azâb ediciler değiliz] sırrıyla; ehl-i fetret (iki peygamber arasında ve hak bir dînin hükümlerinin unutulduğu bir zamanda yaşayanlar), ehl-i necâttırlar (kurtulmuş kimselerdir). Bil-ittifak (ittifakla), teferruâttaki hatîâtlarından (hatâlarından) muâhezeleri (mes'ûliyetleri) yoktur. İmâm-ı Şâfiî ve İmâm-ı Eş'arî'ce; küfre de girse, usûl-i îmânî de bulunmazsa (îmânın esaslarını da bilmiyorsa), yine ehl-i necâttır. Çünki teklîf-i İlâhî (mes'ûliyet) irsâl ile (peygamber göndermekle) olur ve irsâl dahi, ıttılâ' (haberdâr olmak) ile teklîf takarrur eder (gerçekleşir)." (Mektûbât, 28. Mektûb, 237)

283. Sahîfe

(1) "Evet, dünyada en yüksek hakîkat peder ve vâlidelerin evlâdlarına karşı olan şefkatleridir ve en âlî (yüce) hukuk dahi onların o şefkatlerine mukābil (karşılık) onlara hürmet etmek, onların haklarıdır. Çünki onlar, hayatlarını kemâl-i lezzetle (tam bir lezzetle) evlâdlarının hayâtı için fedâ ediyorlar, sarf ediyorlar. Öyle ise, insâniyeti sukūt etmemiş (kıymetinden düşmemiş) ve canavara inkılâb etmemiş (canavara dönmemiş) her bir veledin (çocuğun) farz olan bir vazîfesi de, o muhterem sâdık fedâkâr dostlara hâlisâne (sâfî) hürmet ve samîmâne hizmet ve rızâlarını tahsîl (rızâlarını kazanmak) ve kalblerini hoşnûd etmektir. Amca ile hala, peder hükmündedirler. Teyze ile dayı, ana hükmündedirler. İşte o mübârek ihtiyarların vücudlarını istiskāl edip (varlıklarını ağır bir yük gibi görüp) ölümlerini arzu etmek, ne kadar vicdansızlık ve ne kadar alçaklıktır, bil, ayıl!." (Lem'alar, 26. Lem'a, 282)

(2) "İktisad, ni'mete güzel ve menfaatli bir ihtiramdır (hürmettir). İsrâf ise, ni'mete çirkin ve zararlı bir istihfaftır (hafife almadır)." (Tılsımlar, 24. Mektûb, 66)

Ayrıca iktisad ve israf hakkında bakınız; (Lem'alar, 19. Lem'a, 146)

285. Sahîfe

(1) "Şu âyet der ki: De! Eğer dediğiniz gibi mülkünde şerîki (ortağı) olsa idi, elbette arş-ı rubûbiyetine (umum kâinâtı idâreciliğine) el uzatıp müdâhale eseri görünecek bir derecede bir intizamsızlık olacaktı. Hâlbuki yedi tabaka semâvâttan tut, tâ hurdebînî zîhayatlara (en küçük canlılara) kadar, herbir mahlûk küllî olsun cüz'î olsun, küçük olsun büyük olsun, mazhar olduğu (üzerinde görünen) bütün isimlerin cilve (parıltı) ve nakışları dilleriyle, o esmâ-i hüsnânın müsemmâ-i zü'l-Celâl'ini (en güzel isimlere sâhib, celâl sâhibi olan Allah'ı) tesbîh edip, şerîk ve nazîrden (ortak ve benzerden) tenzîh ediyorlar (uzak tutuyorlar)." (Zülfikâr, 25. Söz, 53-54)

(2) Bu âyetin geniş bir îzâhı için, bakınız; (Şuâ'lar, 7. Şuâ', 99-160; Mektûbât, 33. Mektûb, 324)

286. Sahîfe

(1) "Vücûd-ı insan, tavırdan tavıra geçtikçe acîb ve muntazam inkılâblar (değişiklikler) geçiriyor. Nutfeden (bir damla sudan) alakaya (ana rahmi duvarına tutunmuş, asılı bir hücre topluluğuna), alakadan mudğaya (dişle çiğnenmiş ete benzeyen bir cenîne), mudğadan azm ve lâhme (kemik ve ete), azm ve lâhmden halk-ı cedîde (yeni bir yaratılışa) yani insan sûretine inkılâbı, gāyet dakik (ince) düsturlara tâbi'dir. O tavırların herbirisinin öyle kavânîn-i mahsûsa (husûsî kānûnları) ve öyle nizâmât-ı muayyene (belirli nizamları) ve öyle harekât-ı muttarideleri (düzgün hareketleri) vardır ki; cam gibi, altında bir kasıd, bir irâde, bir ihtiyâr, bir hikmetin cilvelerini gösterir." (Sözler, 29. Söz, 198-200)

289. Sahîfe

(1) "Makām-ı Mahmûd bir evcdir (zirvedir). Pek büyük ve binler Makām-ı Mahmûd gibi mühim hakîkatleri ihtivâ eden (içine alan) bir hakîkat-i a'zamın (en büyük bir hakîkatin) bir dalıdır ve hilkat-i kâinâtın (kâinâtın yaratılışının) en büyük netîcesinin (Peygamber Efendimiz (asm)'ın) bir meyvesidir. (...) Hem Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'a Makām-ı Mahmûd verilmesi, umum ümmetine edeceği şefâat-i kübrâsına (en büyük şefâatine) işârettir." (Şuâ'lar, 6. Şuâ', 92-93)

(2) "(Kur'ân) binler def'a tekrâr edilse usandırmıyor, belki lezzet veriyor. Küçük basit bir çocuğun hâfızasına ağır gelmiyor, hıfzedebilir (ezberleyebilir). En hastalıklı, az bir sözden müteezzî olan (incinen) bir kulağa nâhoş gelmiyor, hoş geliyor. Sekerâtta (ölüm ânında) olanın damağına şerbet gibi oluyor. Zemzeme-i Kur'ân, onun kulağında ve dimâğında, aynen ağzında ve damağında mâ-i zemzem (zemzem suyu) gibi leziz geliyor. Usandırmamasının sırr-ı hikmeti şudur ki: Kur'ân, kulûba (kalblere) kuvvet ve gıdâ ve ukūle (akıllara) kūt ve gınâdır (rızık ve zenginliktir) ve rûha mâ' ve ziyâ (su ve ışık) ve nüfûsa (nefislere) devâ ve şifâ olduğundan usandırmaz." (Zülfikâr, 25. Söz, 13)

(3) Ruh hakkında bakınız; (Sözler, 29. Söz, 190-193)

290. Sahîfe

(1) "(Bu âyetin) ifâde ettiği azîm ma'nâ ve büyük hakîkat, kāsırü'l-fehm (anlayışı kısa) olanlarca ve dikkatsizlikle mübâlağalı bir belâğat (abartılı bir ifâde tarzı) için muhâl bir sûret (imkânsız bir şekil) zannediliyor. Hâşâ! (Aslâ!) Mübâlağa değil, muhâl bir sûret değil, ayn-ı hakîkat (hakîkatin ta kendisi) bir belâğat ve mümkün ve vâki' (olmuş) bir sûrettedir. O sûretin bir vechi (yönü) şudur ki, yani 'Kur'ân'dan teraşşuh etmeyen (süzülmeyen) ve Kur'ân'ın malı olmayan ins ve cinnin (insanların ve cinlerin) bütün güzel sözleri toplansa, Kur'ân'ı tanzîr edemez (benzerini yapamaz)' demektir. Hem edememiş ki, gösterilmiyor." (Zülfikâr, 25. Söz, 40-41)

Ayrıca bu âyetin geniş îzâhı için bakınız; (Zülfikâr, 25. Söz, 190-253)

(2) "Cenâb-ı Hakk, onu beşer sûretinde (insan olarak) göndermiş, tâ insanın ahvâl-i ictimâiyelerinde (ictimâî hâllerinde)

dünyevî, uhrevî (dünya ve âhirete dâir) saâdetlerini kazandıracak a'mâl ve harekâtlarında (amel ve hareketlerinde) rehber olsun ve imam olsun ve herbiri birer mu'cizât-ı kudret-i İlâhiye (Allah'ın kudret mu'cizesi) olan âdiyât (sıradan şeyler) içindeki hârikulâde olan san'at-ı Rabbâniyeyi (Allah'ın san'atlarını) ve tasarruf-ı kudret-i İlâhiyeyi (Allah'ın kudretinin icrâatlarını) göstersin. Eğer ef'âlinde (fiillerinde) beşeriyetten (insan olmaktan) çıkıp hârikulâde olsa idi, bizzât imam olamazdı; ef'âliyle, ahvâliyle, etvârıyla (tavırlarıyla) ders veremezdi." (Zülfikâr, 19. Mektûb, 5)

292. Sahîfe

(1) "(Kur'ân,) hayât-ı şahsiye ve ictimâiye-i beşeriyenin (insanların şahsî ve cem'iyet hayatlarının) bütün nâfi' (faydalı) düsturlarını ve hikmet-i âliye-i kâinâtın (kâinâtın yüksek hikmetlerinin) bütün nûrânî (nûrlu) kānunlarını cem' etmekle (toplamakla) berâber, hiçbir müşevveşiyet (karışıklık) eseri görünmüyor. Elhak (hakîkaten), o kadar ecnâs-ı muhtelifeyi (karışık cinsleri) bir yerde toplayıp bir münâkaşa, bir karışık çıkmamak, Kahhâr bir nizâm-ı i'câzînin (son derece hâkim olan mu'cizeli bir tertîbin) işi olabilir." (Zülfikâr, 25. Söz, 34)

296. Sahîfe

(1) "Ey bîçâreler! Mezaristana göçtüğünüz zaman: 'Eyvah! Malımız harâb olup, sa'yimiz hebâ oldu (çalışmamız boşa gitti); şu güzel ve geniş dünyadan gidip, dar bir toprağa girdik!' demeyiniz, feryâd edip me'yûs (ümidsiz) olmayınız. Çünki sizin herşeyiniz muhâfaza ediliyor. Her ameliniz yazılmıştır. Her hizmetiniz kaydedilmiştir. Hizmetinizin mükâfâtını verecek ve her hayır elinde ve her hayrı yapabilecek bir Zât-ı zü'l-Celâl (celâl sâhibi olan Allah), sizi celb edip (çekip), yer altında muvakkaten (geçici olarak) durdurur. Sonra huzûruna aldırır. Ne mutlu sizlere ki, hizmetinizi ve vazîfenizi bitirdiniz. Zahmetiniz bitti, rahata ve rahmete gidiyorsunuz. Hizmet meşakkati bitti, ücret almaya gidiyorsunuz." (Asâ-yı Mûsâ, 10. Hüccet-i İmâniye, 188-189)

(2) "Ehl-i Cennet olan bir insan, husûsan bütün duygularıyla ve cihâzât-ı ma'neviyesi (ma'nevî hisleri) ile ubûdiyet (kulluk) etmiş ve Cennetin lezâizine (lezzetlerine) istihkak kesb etmiş (hak kazanmış) ise; her bir duygusunu memnûn edecek, her bir cihâzâtını okşayacak, her bir letâifini (duygularından herbirini) zevklendirecek bir tarzda; Cennetin her bir nev'inden birer mehâsini (güzelliği) gösterecek bir tarz-ı libâsı (kıyâfet tarzı), kendilerine ve hûrîlerine rahmet-i İlâhiye tarafından giydirilecek." (Mektûbât, 28. Mektûb, 236)

300. Sahîfe

(1) "Suâl: Hazret-i Hızır (as) hayatta mıdır? Hayatta ise niçin bazı mühim ulemâ (âlimler) hayâtını kabûl etmiyorlar?

El-cevab: Hayattadır, fakat merâtib-i hayat (hayat mertebeleri) beştir. O, ikinci mertebededir. Bu sebebden bâzı ulemâ hayâtından şübhe etmişler. Birinci tabaka-i hayat: Bizim hayâtımızdır ki çok kayıdlarla mukayyeddir (sınırlıdır). İkinci tabaka-i hayat: Hz. Hızır ve İlyas Aleyhimesselâmın hayatlarıdır ki, bir derece serbesttir. Yani bir vakitte pek çok yerlerde bulunabilirler. Bizim gibi beşeriyet levâzımâtıyla (insanlık ihtiyaçlarıyla) dâimî mukayyed (bağlı) değillerdir. Bazen istedikleri vakit bizim gibi yerler, içerler; fakat bizim gibi mecbur değillerdir. Tevâtür derecesinde (yanlış olması imkânsız olacak kadar çoklukla rivâyet edilen haberlerle) ehl-i şuhûd ve keşif olan (kalb gözleri açık olup ma'neviyâtı görebilen) evliyânın Hz. Hızır (as) ile mâcerâları, bu tabaka-i hayâtı tenvîr (aydınlatır) ve isbât eder." (Mektûbât, 1. Mektûb, 2)

301. Sahîfe

(1) "Ehl-i tahkîkin (hakîkati araştıran âlimlerin) beyânına göre, hem 'Zülkarneyn' ünvânının işâretiyle, Yemen pâdişahlarının 'Zülyezen' gibi 'zü' kelimesiyle başlayan isimleri bulunduğundan bu Zülkarneyn, İskender-i Rûmî değildir. Belki Yemen pâdişahlarından birisidir ki, Hz. İbrâhîm Aleyhisselâm'ın zamânında bulunmuş ve Hz. Hızır (as)'dan ders almıştır. İskender-i Rûmî ise Mîlad'dan takrîben (yaklaşık) üç yüz sene evvel gelmiş, Aristo'dan ders almıştır. Târîh-i beşerî (insanlık târîhi) muntazam sûrette üç bin seneye kadar gidiyor." (Lem'alar, 16. Lem'a, 110)

302. Sahîfe

(1) "Âyât-ı Kur'âniye (Kur'ân'ın âyetleri), üslûb-ı Arabiye (Arabca'nın ifâde tarzı) üzerine ve zâhir nazara (dıştan bakanlara) göre umûmun (herkesin) anlayacağı bir tarzda ifâde ettiği için, çok def'a teşbih ve temsil sûretinde (benzetme ve misâl verme yoluyla) beyân ediyor. İşte تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ [Balçıklı bir su kaynağında batıyor] güneşin, harâretli, çamurlu bir çeşme gibi görünen Bahr-i Muhît-i Garbî'nin (Atlas Okyanusu'nun) sâhilinde veya volkanlı, alevli, dumanlı dağın gözünde gurûb ettiğini (battığını) Zülkarneyn görmüş. Yani: Zâhir nazarda Bahr-i Muhît-i Garbî'nin sevâhilinde (sâhillerinde), yazın şiddet-i harâretiyle etrâfındaki bataklık harâretlenip, tebahhur ettiği (buharlaştığı) bir zamanda, o buhar arkasında büyük bir çeşme havzası sûretinde uzaktan Zülkarneyn'e görünen Bahr-i Muhît'in bir kısmında güneşin zâhirî gurûbunu görmüş. Veya volkanlı, taşı ve toprağı ve ma'den sularını

karıştırarak fışkıran bir dağın başındaki yeni açılmış ateşli gözünde, semâvâtın gözü olan güneşin gizlendiğini görmüş." (Lem'alar, 16. Lem'a, 108)

(2) Ye'cüc, Me'cüc ve sedd-i Zülkarneyn için bakınız; (Lem'alar, 16. Lem'a, 109-110; Şuâ'lar, 5. Şuâ', 81; Sözler, 24. Söz, 133)

303. Sahîfe

(1) "Kur'ân-ı Hakîm, münâsebât-ı kelâmiye (bir sözün başka şeylerle irtibâtı) cihetinde bir hâdiseden uzak bir hâdiseye intikâl eder (geçer). Bu münâsebeti düşünmeyen zanneder ki, iki hâdisenin zamanları birbirine yakındır. İşte seddin harâbiyetini (yıkılmasını) ve kıyâmetin kopmasını Kur'ân'ın haber vermesi, kurbiyet-i zaman (vaktin yakınlığı) cihetiyle değildir. Belki münâsebât-ı kelâmiye cihetinde iki nükte içindir: Yani bu sed nasıl harâb olacak, öyle de dünya harâb olacaktır. Hem nasıl ki fıtrî ve İlâhî sedler olan dağlar metîndir (çok sağlamdır), ancak kıyâmetin kopmasıyla harâb olurlar; öyle de bu sed dahi dağ gibi metîndir, ancak dünyanın harâb olmasıyla hâk ile yeksân (yerle bir) olur (demektir)." (Lem'alar, 16. Lem'a, 111)

(2) "Kelâm-ı ezelî (Allah'ın ezelî kelâmı) ilim, kudret gibi bir sıfat-ı İlâhî olduğu cihetle gayr-i mütenâhîdir (sonsuzdur). Nihâyetsiz olan bir şeye denizler mürekkeb olsalar elbette bitiremezler." (Lem'alar, 28. Lem'a, 293)

Ayrıca bu âyetin değişik îzahları için bakınız; (Lem'alar, 28. Lem'a, 293-295)

304. Sahîfe

(1) İhtiyarlar hakkında ma'nevî teselliler için bakınız; (Lem'alar, 26. Lem'a, 233-281)

(2) "Dea'vât-ı insâniyenin (insanın duâlarının), husûsan havasların (yüksek insanların) ve nebîlerin (peygamberlerin) on adedden altı-yedisi hilâf-ı âdet (alışılmadık bir şekilde) kabûl olmasından kat'î anlaşılıyor ki: Her dertlinin âhını, her muhtâcın duâsını işiten ve dinleyen bir Semî'-i Mucîb (duâları işiten ve cevab veren bir Zât) perde arkasında var, bakar ki, en küçük bir zîhayâtın (canlının) en küçük bir ihtiyâcını görür ve en gizli bir âhını işitir, şefkat eder, fiilen cevab verir, memnûn eder." (Şuâ'lar, 11. Şuâ', 206)

(3) "O Vâhiddir, Ehaddir (sıfatlarında ve zâtında birdir), herşeye kadîrdir (gücü yetendir). Hiçbir şey O'na ağır gelmez. Bir baharı halk etmek (yaratmak) bir çiçek kadar O'na kolaydır. Cenneti halk etmek, bir bahar kadar O'na rahattır. Her günde, her senede, her asırda, yeniden yeniye îcâd ettiği hadsiz masnûâtı (yarattığı hadsiz san'atlı mahlûkâtı), nihâyetsiz kudretine, nihâyetsiz lisanlarla şehâdet (şâhidlik) ederler." (Asâ-yı Mûsâ, 10. Hüccet-i Îmâniye, 189)

305. Sahîfe

(1) " فَاَرْسَلْنَا اِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا [Ona rûhumuzu (Cebrâîl'i) gönderdik de kendisine düzgün bir insan sûretinde göründü] misillü (gibi) bazı âyetler, rûhânîlerin temessülüne (görünmesine) işâret etmekle berâber, celb-i ervâha (ruhların çağrılmasına) dahi işâret ediyorlar." (Zülfikâr, 25. Söz, 83)

306. Sahîfe

(1) "Cenâb-ı Hakk mevcûdâta (varlıklara) karşı tevlîd ve tevellüdü (doğurma ve doğmayı) işmâm edecek (hissettirecek) bütün râbıtalardan (bağlardan) münezzehtir. Şerîk ve muînden (ortak ve yardımcıdan) ve hemcinsten müberrâdır (berîdir). Belki mevcûdâta karşı nisbeti, Hallâkıyettir (yaratıcılıktır). آمِرِ كُنْ فَيَكُونْ (Sâdece 'Ol!' demesiyle îcâd eden bir emir) ile, irâde-i ezeliyesi ile, ihtiyârı ile îcâd eder." (Zülfikâr, 25. Söz, 41)

307. Sahîfe

(1) "Asâ-yı Mûsâ (as) (Mûsâ (as)'ın asâsı) gibi çok hikmetleri ve fâideleri bulunan kıssa-i Mûsâ'nın (as) ve sâir enbiyânın (diğer peygamberlerin) kıssalarını çok tekrârında, risâlet-i Ahmediyenin (asm) hakkâniyetine (hak peygamber olduğuna) bütün enbiyânın nübüvvetlerini (peygamberliklerini) bir hüccet (delil) gösterip onların umûmunu inkâr edemeyen, bu zâtın (asm) risâletini hakîkat noktasında inkâr edemez hikmetiyle ve herkes her vakit bütün Kur'ân'ı okumaya muktedir ve muvaffak olamadığından, her bir uzun ve mutavassıt (orta uzunluktaki) sûreyi birer küçük Kur'ân hükmüne getirmek için ehemmiyetli erkân-ı îmâniye (îmânın şartları) gibi o kıssaları (hikâyeleri) tekrâr etmesi, değil israf; belki mu'cizâne bir belâğattır (mu'cize derecesinde isâbetli bir ifâdedir) ve hâdise-i Muhammediye (asm) bütün benî-Âdemin (Âdemoğullarının) en büyük hâdisesi ve kâinâtın en azametli (en büyük) mes'elesi olduğunu ders vermektir." (Şuâ'lar, 11. Şuâ', 240)

309. Sahîfe

(1) "Sabır üçtür. Biri: Ma'siyetten (günahlardan) nefsini çekip sabretmektir. Şu sabır takvâdır, اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ [Muhakkak ki Allah, takvâ sâhibleriyle berâberdir] sırrına mazhar eder. İkincisi: Musîbetlere karşı sabırdır ki, tevekkül ve teslîmdir (Allah'a güvenmek ve teslîm olmak-

tır). إِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ [Muhakkak ki Allah, tevekkül edenleri sever] إِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ [Muhakkak ki Allah, sabredenleri sever] şerefine mazhar ediyor. Ve sabırsızlık ise Allah'dan şikâyeti tazammun eder (ma'nâsını taşır). Ve ef'âlini (işlerini) tenkid ve rahmetini ittiham (suçlama) ve hikmetini beğenmemek çıkar. Evet musîbetin darbesine karşı şekvâ (şikâyet) sûretiyle elbette âciz ve zaîf insan ağlar; fakat şekvâ O'na olmalı, O'ndan olmamalı! (...) Üçüncü sabır: İbâdet üzerine sabırdır ki, şu sabır onu makām-ı mahbûbiyete (Allah'ın sevdiği has kulların makāmına) kadar çıkarıyor. En büyük makām olan ubûdiyet-i kâmile (tam bir kulluk) cânibine sevk ediyor." (Mektûbât, 23. Mektûb, 106)

311. Sahîfe

(1) "Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân, çok hakāik-ı gamîzayı (derin hakîkatleri) nazar-ı umûmîyi okşayacak, hiss-i âmmeyi (umûmun bakış açısını ve hissini) rencîde (rahatsız) etmeyecek, fikr-i avâmı (umûm halkın fikrini) ta'cîz edip yormayacak bir sûrette basîtâne ve zâhirâne söylüyor, ders veriyor. Nasıl bir çocukla konuşulsa, çocukça ta'bîrat isti'mâl edilir (kullanılır). Öyle de: تَنَزُّلَاتُ الْإِلٰهِيَّةِ إِلٰى عُقُولِ الْبَشَرِ [İnsanların akıllarına olan İlâhî tenezzüller] denilen mütekellim (konuşan) üslûbunda muhâtabın derecesine sözüyle nüzûl edip (seviyesine inip) öyle konuşan esâlîb-i Kur'âniye (Kur'ân'ın uslûbları), en mütebahhir hükemânın fikirleriyle yetişemediği hakāik-ı gamîza-i İlâhiye ve esrâr-ı Rabbâniyeyi müteşâbihât (benzetmeler) sûretinde bir kısım teşbîhât ve temsîlât ile en ümmî bir âmîye (en basit sıradan bir insana) ifhâm eder (anlatır). Meselâ: اَلرَّحْمٰنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوٰى [O Rahmân (ki), arşa hükmetmiştir] bir temsîl ile rubûbiyet-i İlâhiyeyi saltanat misâlinde ve âlemin tedbîrinde mertebe-i rubûbiyetini (âlemin idâresinde onlara Rab olma mertebesini), bir Sultânın taht-ı saltanatında durup icrâ-yı hükûmet ettiği (hüküm sürdüğü) gibi bir misâlde gösteriyor." (Zülfikār, 25. Söz, 22-23)

(2) Bakınız; (Sözler, 24. Söz, 121; Mektûbât, 33. Mektûb, 322)

312. Sahîfe

(1) "Ecel ve mevt (ölüm) gibi umûr-ı gaybiye (bize gizli olan işler) çok hikmet ve maslahat (faydaları) cihetiyle gizli kaldığı misillü (gibi), dünyanın sekerâtı (ölüm hâli) ve mevti ve nev'-i beşerin (insanlığın) ve cins-i hayvanâtın eceli ve vefâtı olan kıyâmet dahi çok maslahatlar için gizlenilmiş. Evet, eğer ecel vakti muayyen (belirli) olsa idi, yarı ömür gaflet-i mutlaka (tam bir gaflet) içinde ve yarıdan sonra darağacına asılmak için her gün bir ayak daha onun tarafına atılmakla dehşet-i mutlaka (tam bir dehşet) içinde, havf ve recânın (korku ve ümîdin) muvâzene-i maslahatkârânesi ve hakîmânesi (faydalı ve hikmetli dengesi) bozulacağı gibi; aynen öyle de, dünyanın eceli ve sekerâtı olan kıyâmet vakti muayyen olsa idi, kurûn-ı ûlâ ve vustâ (ilk ve orta çağlar) fikr-i âhiretten pek az müteessir olacaktı. Kurûn-ı uhrâ (son çağlar), dehşet-i mutlaka içinde bulunacaktı. O vakit ne hayât-ı dünyeviyenin lezzeti ve kıymeti kalırdı ve ne de havf ve recâ içinde ihtiyâr ile (isteyerek) itâatkârâne olan ubûdiyetin (kulluğun) ehemmiyeti ve hikmeti bulunurdu." (Şuâ'lar, 5. Şuâ', 73)

313. Sahîfe

(1) " 'Herşeyi halk (etmiş, yaratmış) ve hidâyet etmiştir' ma'nâsında bulunan اَعْطٰى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدٰى âyet-i celîlesi hükmünce, zâhirî ve bâtınî (dış ve iç) duygular, âfâkî ve hâricî (dış âlemdeki) deliller, enfüsî ve dâhilî bürhanlar (insanın iç dünyasındaki deliller), peygamberlerin irsâliyle (gönderilmesiyle), kitabların inzâli (indirilmesi) gibi vâsıtalar i'tibâriyle de hidâyetin ma'nâsı taaddüd eder (çoğalır)." (İşârâtü'l-İ'câz, 19)

315. Sahîfe

(1) "Zamân-ı Mûsâ Aleyhisselâm'da sihir ve zamân-ı Îsâ Aleyhisselâm'da tıb revacda idi. Mu'cizelerinin mühimmi o cinsten geldi." (Zülfikār, 25. Söz, 4)

319. Sahîfe

(1) "Hz. Âdem (as)'ın Cennetten ihrâcı (çıkarılması) ve bir kısım benî Âdemin (Âdemoğlunun) Cehenneme idhâli (sokulması) ne hikmete mebnîdir (binâendir)?

El-cevab: Hikmeti, tavzifdir (vazîfele ndirmektir). Öyle bir vazîfe ile me'mûr edilerek gönderilmiştir ki, bütün terakkıyât-ı ma'neviye-i beşeriyenin (insanlığın ma'nevî yükselmesinin) ve bütün isti'dâdât-ı beşeriyenin (insanlığın kābiliyetlerinin) inkişaf (ortaya çıkması) ve inbisatları (genişlemesi) ve mâhiyet-i insâniyenin (insanın kābiliyetlerinin) bütün esmâ-i İlâhiyeye bir âyine-i câmia (Allah'ın bütün isimlerini kendinde gösterebilen bir ayna) olması, o vazîfenin netâicindendir (netîcelerindendir).

Eğer Hz. Âdem Cennette kalsa idi, melek gibi makāmı sâbit kalırdı, isti'dâdât-ı beşeriye inkişâf etmezdi. Hâlbuki yeknesak (sâbit) makām sâhibi olan melâikeler çoktur, o tarz ubûdiyet (kulluk) için insana ihtiyaç yok. Belki hikmet-i İlâhiye, nihâyetsiz makāmâtı (makamları) kat' edecek (geçecek) olan insanın isti'dâdına muvâfık (uygun) bir

dâr-ı teklîfi (imtihan yerini) iktizâ ettiği (gerektirdiği) için, melâikelerin aksine olarak, mukteză-yı fıtratları (yaratılışlarının gereği) olan ma'lûm günahla Cennetten ihrâc edildi." (Mektûbât, 12. Mektûb, 30)

322. Sahîfe

(1) " لَوْ كَانَ فِيهِمَا اٰلِهَةٌ اِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتَا [Eğer o ikisinde (yerde ve gökte) Allah'dan başka ilâhlar bulunsaydı, elbette o ikisi (ve onlarda görünen şu intizam) fesâda uğrardı (bozulup giderdi)] âyetinin hakîkat-i kâtıasıyla (kesin hakîkatiyle), müteaddid (birden fazla) eller müstebidâne (baskıcı bir şekilde) bir işe karışsalar, karıştırırlar. Bir memlekette iki pâdişah, hattâ bir nâhiyede iki müdür bulunsa, intizam bozulur ve idâre herc ü merc (alt-üst) olur. Hâlbuki sinek kanadından, tâ semâvât kandillerine kadar ve hüceyrât-ı bedeniyeden (bedendeki hücrelerden) tâ seyyârâtın (gök cisimlerinin) burçlarına kadar öyle bir intizam var ki, zerre kadar şirkin (Allah'a ortak koşulan şeylerin) müdâhalesi olamaz." (Şuâ'lar, 7. Şuâ', 140)

323. Sahîfe

(1) "Elfâz-ı Kur'âniye (Kur'ân'ın lafızları), öyle bir tarzda vaz' edilmiş (konulmuş) ki, herbir kelâmın (sözün), hattâ herbir kelimenin, hattâ herbir harfin, hattâ bazen bir sükûtun (susmanın) çok vücûhu (yönleri) bulunuyor. Herbir muhâtabına ayrı ayrı bir kapıdan hissesini verir. (...)

Meselâ اَنَّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا [Şübhesiz gökler ve yer birbirine bitişik idiler de onları ayırdık] (âyetin)deki رَتْقًا kelimesi, tedkîkat-ı felsefe ile âlûde (felsefî araştırmalarla bulaşık) olmayan bir âlime, o kelime şöyle ifhâm eder (anlatır) ki: Semâ berrak, bulutsuz; zemin kuru ve hayatsız, tevellüde gayr-ı kâbil (orada bir canlının meydana gelmesi imkânsız) bir hâlde iken semâyı yağmurla, zemîni (yeryüzünü) hadravâtla (yeşilliklerle) fethedip (açıp) bir nevi' izdivac (evlenme) ve telkîh (aşılama) sûretinde bütün zîhayatları (canlıları) o sudan halketmek (yaratmak), öyle bir Kadîr-i zü'l-Celâl'in (sonsuz kudret ve celâl sâhibi olan Allah'ın) işidir ki; rûy-i zemin (yeryüzü), onun küçük bir bostanı ve semânın yüz örtüsü olan bulutlar, onun bostanında bir süngerdir anlar, azamet-i kudretine (kudretinin büyüklüğüne) secde eder.

Ve muhakkik bir hakîme (araştırıcı ve hikmet sâhibi birine), o kelime şöyle ifhâm eder ki: Bidâyet-i hilkatte (yaratılışın başlangıcında) semâ ve arz şekilsiz birer küme, menfaatsiz birer yaş hamur, veledsiz mahlûkâtsız toplu birer madde iken, Fâtır-ı Hakîm (sonsuz hikmet sâhibi yaratıcı), onları feth ve bast edip (genişletip) güzel bir şekil, menfaatdar birer sûret, ziynetli (süslü) ve kesretli (pek çok) mahlûkāta menşe' (kaynak) etmiştir anlar. Vüs'at-i hikmetine (hikmetinin genişliğine) karşı hayran olur." (Zülfikâr, 25. Söz, 24-25)

325. Sahîfe

(1) " وَلَئِنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ [And olsun ki, onlara Rabbinin azâbından hafif bir kokucuk, azıcık dokunsa] Bu cümledeki, azâbı dehşetli göstermek için en azının şiddetle te'sîrini göstermekle göstermek ister. Demek taklîli (azaltmayı) ifâde edecek cümlenin bütün hey'etleri de (kısımları da) bu taklîle bakıp ona kuvvet verecek. İşte لَئِنْ lafzı, teşkîktir (şübhe vermektir). Şek (şübhe), kıllete (azlığa) bakar. مَسَّ lafzı, azıcık dokunmaktır. Yine kılleti ifâde eder. نَفْحَةٌ lafzı, maddesi bir kokucuk olup kılleti ifâde ettiği gibi, sîgası (kalıbı) bire delâlet eder. Masdar-ı merre ta'bîr-i sarfiyesinde (sarf ilminin masdar-ı merre ta'bîrince) biricik demektir, kılleti ifâde eder. نَفْحَةٌ deki tenvîn-i tenkîrî (belirsizlik ma'nâsı veren tenvin) taklîl içindir ki, o kadar küçük ki, bilinemiyor demektir. مِنْ lafzı, teb'îz içindir, bir parça demektir. Kılleti ifâde eder. عَذَابِ lafzı, nekâl, ikāba (şiddetli azâba) nisbeten hafif bir nevi' cezâdır ki, kıllete işâret eder. رَبِّكَ [Rabbin] lafzı, Kahhâr, Cebbâr, Müntakîm'e bedel (kahredici, zorlayıcı ve intikām alıcı yerine) yine şefkati ihsâs etmekle (hissettirmekle) kılleti işâret ediyor. İşte bu kadar kılletteki bir parça azab böyle te'sîrli ise, ikāb-ı İlâhî (Allah'ın şiddetli azâbı) ne kadar dehşetli olur kıyâs edebilirsiniz diye ifâde eder." (Zülfikâr, 25. Söz, 6)

326. Sahîfe

(1) "Hz. İbrâhîm Aleyhisselâm'ın bir mu'cizesi hakkında olan; قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلٰى اِبْرٰهِيمَ [(Onu ateşe attıklarında:) 'Ey ateş! İbrâhîm'e karşı serin ve selâmetli ol!' dedik] âyetinde üç işâret-i latîfe var: Birincisi: Ateş dahi, sâir esbâb-ı tabîiye (diğer tabîat sebebleri) gibi kendi keyfiyle, tabîatıyla, körü körüne hareket etmiyor. Belki emir tahtında (altında) bir vazîfe yapıyor ki, Hz. İbrâhîm (as)'ı yakmadı ve ona, 'yakma!' emrediliyor.

İkincisi: Ateşin bir derecesi var ki, bürûdetiyle (soğukluğu ile) ihrâk eder (yakar). Yani ihrâk gibi bir te'sîr yapar. Cenâb-ı Hakk, سَلَامًا [Selâmetli ol!] lâfzıyla bürûdete diyor ki: 'Sen de harâret gibi bürûdetinle ihrâk etme!' (...) Üçüncüsü: Cehennem ateşinin te'sîrini men' edecek (engelleyecek) ve emân verecek îman gibi bir madde-i ma'neviye, İslâmiyet gibi bir zırh olduğu misillü (gibi); dünyevî ateşinin dahi te'sîrini men' edecek bir madde-i maddiye vardır. Çünki Cenâb-ı Hakk, İsm-i Hakîm (sonsuz hikmet sâhibi ma'nâsındaki isminin) iktizâsıyla (gereğiyle), bu dünya

dârü'l-hikmet (hikmet yeri) olmak hasebiyle, esbab perdesi altında icrâat yapıyor. Öyle ise Hazret-i İbrâhîm'in cismi gibi, gömleğini de ateş yakmadı ve ateşe karşı mukâvemet hâletini (dayanıklılık hâlini) vermiştir. İbrâhîm'i yakmadığı gibi, gömleğini de yakmıyor." (Zülfikâr, 25. Söz, 85-86)

327. Sahîfe

(1) "Cenâb-ı Hakk, Hazret-i Dâvûd Aleyhisselâm'ın tesbîhâtına (zikirlerine) öyle bir kuvvet ve yüksek bir ses ve hoş bir edâ vermiştir ki, dağları vecde getirip (coşturup) birer muazzam fonograf (çok büyük ses cihâzı) misillü (gibi) ve birer insan gibi bir serzâkirin (o zikir halkası reîsinin) etrâfında ufkî (ufuk çizgisi genişliğinde) halka tutup, bir dâire olarak tesbîhât ediyorlardı. Acabâ bu mümkün müdür, hakîkat mıdır? Evet hakîkattir. Mağaralı her dağ, her insanla ve insanın diliyle papağan gibi konuşabilir. Çünki aks-i sadâ (sesin aksetmesi) vâsıtasıyla, dağın önünde sen اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ de, dağ da aynen senin gibi اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ diyecek. Mâdem bu kābiliyeti, Cenâb-ı Hakk dağlara ihsân etmiştir. Elbette o kābiliyet, inkişâf ettirilebilir (geliştirilebilir) ve o çekirdek sünbüllenir." (Zülfikâr, 25. Söz, 83)

328. Sahîfe

(1) "Cenâb-ı Hakk, ma'nen şu âyetin lisân-ı remziyle (işâret diliyle) der ki: 'Ey insan! Bana itâat eden bir abdime (kuluma) cin ve şeytanları ve şerîrlerini (çok şerlilerini) itâat ettiriyorum. Sen de benim emrime musahhar olsan (itâat etsen), çok mevcûdât (varlıklar), hattâ cin ve şeytan dahi sana musahhar olabilirler.' " (Zülfikâr, 25. Söz, 82-83)

(2) "Hz. Eyyûb Aleyhisselâm, münâcâtında (duâsında) istirâhat-ı nefsi (kendi rahatı) için duâ etmemiş, belki musîbet zikr-i lisânîye (dil ile yaptığı zikir) ve tefekkür-i kalbîye (kalb ile yaptığı tefekkürüne) mâni' olduğu zaman, ubûdiyet (kulluk) için şifâ taleb eylemiş." (Lem'alar, 2. Lem'a, 8)

(3) "Şu münâcâtın sırr-ı azîmi (büyük sırrı) şudur ki: O vaziyette esbab bilküllîye sukût etmiş (sebebler tamâmen hükümsüz kalmış). Çünki o hâlde ona necat verecek (kurtaracak) öyle bir Zât lâzım ki; hükmü, hem balığa hem denize hem geceye hem cevv-i semâya (havaya) geçebilsin. Çünki onun aleyhinde 'gece, deniz, hût (balık)' ittifâk etmişler. Bu üçünü birden emrine müsahhar eden bir Zât onu sâhil-i selâmete çıkarabilir. Eğer bütün halk onun hizmetkârı olsa idiler, yine beş para fâideleri olmazdı. Demek esbâbın te'sîri yok. Müsebbibü'l-esbâb'dan (sebebleri yaratan Allah'dan) başka bir melce' (sığınacak kimse) olamadığını ayne'l-yakîn gördüğünden (gözüyle görmüş gibi anladığından), sırr-ı Ehadiyet (Allah'ın her yerde bütün isimleriyle hazır oluşu sırrı), nûr-ı tevhîd (Allah'ın birliğinin nûru) içinde inkişâf ettiği (ortaya çıktığı) için şu münâcât birdenbire geceyi, denizi, hûtu müsahhar etmiştir." (Lem'alar, 1. Lem'a, 1)

330. Sahîfe

(1) "İşte ey insan! Bu rahmeti bulan, ebedî tükenmez bir hazîne-i nûr bulur. O hazîneyi bulmanın çâresi: Rahmetin en parlak bir misâli ve mümessili (temsilcisi) ve o rahmetin en beliğ (güzel konuşan) bir lisânı ve dellâlı (i'lâncısı) olan ve رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ [Âlemlere rahmet] ünvânıyla Kur'ân'da tesmiye edilen (isimlendirilen) Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın sünnetidir ve tebaiyetidir (ona uymaktır). Ve bu رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ olan rahmet-i mücessemeye (cisimleşmiş rahmete) vesîle ise, salavâttır. Evet, salavâtın ma'nâsı rahmettir.(...) Elhâsıl: Hazîne-i rahmetin en kıymetdar pırlantası ve kapıcısı Zât-ı Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm olduğu gibi, en birinci anahtarı da بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ 'dir. Ve en kolay bir anahtarı da salavâttır." (Tılsımlar, 14. Lem'a, 11-12)

331. Sahîfe

(1) "Vücûd-ı insan, tavırdan tavıra geçtikçe acîb ve muntazam inkılâblar geçiriyor. Nutfeden (hakir bir damla sudan süzülmüş hulâsadan) alakaya, alakadan mudgaya, mudgadan azm ve lâhme (kemik ve ete), azm ve lâhmden halk-ı cedîde (yeni bir yaratılışa) yani insan sûretine inkılabı, gāyet dakik (ince) düsturlara tâbi'dir. O tavırların herbirisinin öyle kavânîn-i mahsûsa (husûsi kānunlar) ve öyle nizâmât-ı muayyene (belirlenmiş intizamlar) ve öyle harekât-ı muttarideleri (düzenli hareketleri) vardır ki; cam gibi, altında bir kasd, bir irâde, bir ihtiyar, bir hikmetin cilvelerini gösterir. (...)

Acabâ mümkün müdür ki: Bu derece nihâyetsiz bir kudret ve muhit (kuşatıcı) bir hikmet ile rubûbiyet eden (herşeyi terbiye ve idâre eden) ve zerrattan tâ seyyârâta (zerrelerden gezegenlere) kadar bütün mevcûdâtı (varlıkları) kabza-i tasarrufunda (tasarrufu altında) tutmuş ve intizam ve mîzan (ölçü) dâiresinde döndüren Sâni'-i zü'l-Celâl (celâl sâhibi ve herşeyin san'atkârı olan Allah), 'neş'e-i uhrâ'yı (tekrar dirilmeyi) yapmasın veya yapamasın! İşte çok âyât-ı Kur'âniye, şu hikmetli neş'e-i ûlâyı (ilk yaratılmayı) nazar-ı beşere vaz' ediyor (insanın gözüne gösteriyor). Haşir (dirilme) ve kıyâmetteki neş'e-i uhrâyı ona temsîl ederek istib'âdı izâle eder (akıldan uzak görmeyi giderir)." (Sözler, 29. Söz, 198-200)

333. Sahîfe

(1) "Kur'ân-ı Hakîm tasrîh ediyor (açıklıyor) ki, arştan ferşe, (gökten yere) yıldızlardan sineklere, meleklerden semeklere (balıklara), seyyârâttan zerrelere kadar herşey Cenâb-ı Hakk'a secde ve ibâdet ve hamd ve tesbîh eder. Fakat ibâdetleri, mazhar oldukları esmâlara (isimlere) ve kābiliyetlerine göre ayrı ayrıdır, çeşit çeşittir." (Sözler, 24. Söz, 140)

334. Sahîfe

(1) "Evet sıdk ve doğruluk, İslâmiyet'in hayât-ı ictimâiyesinde ukde-i hayâtiyesidir (can damarıdır). Riyâkârlık (iki yüzlülük), fiilî bir nevi' yalancılıktır. Dalkavukluk ve tasannu' (yapmacık hareketler), alçakça bir yalancılıktır. Nifak ve münâfıklık, muzır (zararlı) bir yalancılıktır. Yalancılık ise, Sâni'-i zü'l-Celâl'in kudretine bir iftirâ etmektir. Küfür, bütün envâıyla kizbdir, yalancılıktır. Îman sıdktır, doğruluktur. (...) Evet, her söylediğin doğru olmalı; fakat her doğruyu söylemek doğru değildir. Bazen zarar verse sükût etmek; yoksa yalana hiç fetvâ yok." (Mektûbât, Hutbe-i Şâmiye, 414-416)

335. Sahîfe

(1) "Nasıl hukūk-ı şahsiye (şahsî hukuk) ve bir nevi' 'hukūkullah (Allah'ın hukūku)' sayılan hukūk-ı umûmiye (umûmun hukūku) nâmıyla iki nevi' hukuk var. Öyle de: Mesâil-i şer'iyede bir kısım mesâil (şeriatın bazı mes'eleleri) eşhâsa taalluk eder (şahıslarla alâkalıdır); bir kısım umûma (herkese), umûmiyet i'tibâriyle taalluk eder ki onlara: 'Şeâir-i İslâmiye' (İslâmın alâmetleri) ta'bîr edilir. Bu şeâirin umûma taalluku cihetiyle, umum onda hissedârdır. Umûmun rızâsı olmazsa, onlara ilişmek umûmun hukūkuna tecâvüzdür. O şeâirin en cüz'îsi (en küçüğü), sünnet kabîlinden (kısmından) bir mes'elesi, en büyük bir mes'ele hükmünde nazar-ı ehemmiyettedir (ehemmiyetle bakılır)." (Mektûbât, 29. Mektûb, 246)

Ayrıca şeâiri değiştirmenin mümkün olmadığı hakkında bakınız; (Mektûbât, 29. Mektûb, 283-290)

337. Sahîfe

(1) "Ma'lûmdur ki, Küre-i Arz'ın (yeryüzünün) mihveri üstünde (kendi ekseni etrâfında) hareketiyle gece ve gündüzler ve medâr-ı senevîsi (yörüngesi) üstündeki hareketiyle seneler hâsıl oluyor. Güneşle berâber her bir seyyârenin (gezegenin) belki de sevâbitin (sâbit yıldızların) ve Şemsü'ş-Şümûs'un (en büyük yıldızın) dahi herbirinin mihveri üstünde eyyâm-ı mahsûsalarını (husûsî günlerini) gösteren bir hareketi ve medârı üzerinde deverânı (dönmesi) dahi bir nevi' (bir çeşid) seneleri gösteriyor. Ve Hâlık-ı Arz ve Semâvât'ın (göklerin ve yerin yaratıcısının) hitâbât-ı ezeliyesinde (ezelî hitablarında) o eyyâm ve seneleri dahi irâe ettiğine (gösterdiğine) bir delil şudur ki: Furkān-ı Hakîm'de (Secde, 5. ve Meâric, 4.) âyetleri isbât ediyorlar. Evet kış günlerinde şimal (kuzey) taraflarında gurub ve tulû' mâbeyninde (güneşin doğması ile batması arasında) dört saatlik günden ve bu iklimde kışta sekiz-dokuz saatlikten ibâret olan eyyamlardan tut, tâ güneşin mihveri üstünde bir aya yakın mahsus gününden tut, hattâ Kozmoğrafya'nın rivâyetine göre رَبُّ الشِّعْرٰى ta'bîriyle Kur'ân'da nâmı i'lân edilen ve şemsimizden (güneşimizden) büyük 'Şi'râ' nâmında diğer bir şemsin belki bin seneden ibâret olan gününden tut, tâ Şemsü'ş-Şümûs'un mihveri üstündeki elli bin seneden ibâret bir tek yevmine (gününe) kadar eyyâm-ı Rabbâniye (Rabbimize âid günler) var." (Mektûbât, Fihriste-i Mektûbât, 179)

338. Sahîfe

(1) "(Yağmurda) yağmurun tâneleri sayısınca menfaatler ve katreleri (damlaları) adedince rahmânî cilveler (rahmet parıltıları) ve reşhaları (damlaları) mikdârınca hikmetler içinde bulunuyor. Hem o şirin ve latif ve mübârek katreler o kadar muntazam ve güzel halk olunuyorlar (yaratılıyorlar) ki, husûsan yaz mevsiminde gelen dolu o kadar mîzan (ölçü) ve intizâm ile gönderiliyor ve iniyor ki, fırtınalar ile çalkanan ve büyük şeyleri çarpıştıran şiddetli rüzgârlar, onların muvâzenelerini (dengelerini) ve intizamlarını bozmuyor; katreleri birbirine çarpıp, birleştirip, zararlı kütleler yapmıyor. Ve bunlar gibi çok hakîmâne (hikmetli) işlerde ve bilhassa zîhayatlarda (canlılarda) çalıştırılan basit ve câmid (ruhsuz) ve şuursuz müvellidü'l-mâ ve müvellidü'l-humûza (hidrojen ve oksijen) gibi iki basit maddeden terekküb eden (birleşen) bu su, yüz binlerle hikmetli ve şuurlu ve muhtelif hizmetlerde ve san'atlarda istihdâm ediliyor (çalıştırılıyor). Demek bu tecessüm etmiş ayn-ı rahmet olan yağmur, ancak bir Rahmân-ı Rahîm'in hazîne-i gaybiye-i rahmetinde yapılıyor." (Şuâ'lar, 7. Şuâ', 102)

339. Sahîfe

(1) "Evet kâinâtın envâını (nev'lerini) hikmet dâiresinde insanın etrâfında toplayıp bütün hâcâtına (ihtiyaçlarına) kemâl-i intizam ve inâyet (yardım) ile koşturmak, bil-bedâhe (açıkça) iki hâletten birisidir: Ya kâinâtın herbir nev'i kendi kendine insanı tanıyor, ona göre itâat ediyor, muâvenetine (yardımlaşmaya) koşuyor. Bu ise yüz de-

rece akıldan uzak olduğu gibi, çok muhâlâtı intâc ediyor (imkânsızlıkları netîce veriyor). İnsan gibi bir âciz-i mutlakta (son derece âciz olan insanda), en kuvvetli bir Sultân-ı Mutlak'ın (sonsuz kudret sâhibi olan Allah'ın) kudreti bulunmak lâzım geliyor. Veyâhut bu kâinâtın perdesi arkasında bir Kadîr-i Mutlak'ın ilmiyle bu muâvenet oluyor. Demek kâinâtın envâ'ı, insanı tanımıyor; belki insanı bilen ve tanıyan ve merhamet eden bir Zât'ın tanımasının ve bilmesinin delilleridir." (Tılsımlar, 14. Lem'a, 6-7)

340. Sahîfe

(1) "Yani sineğin hılkati (yaratılması) öyle bir mu'cize-i Rabbâniyedir ve öyle bir âyet-i tekvîniyedir (yaratılışa âid bir âyettir) ki, 'Bütün esbab (sebebler) toplansalar, onun bir mislini (benzerini) yapamazlar. Ve o âyet-i Rabbâniyeye muâraza edemezler (karşı çıkamazlar), taklîdini de yapamazlar!" (Lem'alar, 28. Lem'a, 286)

341. Sahîfe

(1) "Kur'ân kâh olur, mahlûkât-ı İlâhiyeyi (Allah'ın mahlûklarını) bir tertible zikreder; sonra o mahlûkât içinde bir nizam (düzen), bir mîzan (ölçü) olduğunu ve onun semereleri (meyveleri) olduğunu göstermekle güyâ bir şeffâfiyet, bir parlaklık veriyor ki, sonra o âyine-misâl (ayna gibi) tertîbinden cilvesi (parıltısı) bulunan esmâ-i İlâhiyeyi (Allah'ın isimlerini) gösteriyor. Güyâ o mahlûkât-ı mezkûre (zikredilen mahlûklar), elfâzdır (lafızlardır). Şu esmâ, onun ma'nâları yâhut o meyvelerin çekirdekleri yâhut hülâsalarıdırlar. Meselâ: (âyet 13-14) İşte Kur'ân, hılkat-i insanın (insanın yaratılışının) o acîb, garîb, bedî' (eşsiz), muntazam, mevzun etvârını (tavırlarını) öyle âyine-misâl bir tarzda zikredip tertîb ediyor ki, فَتَبَارَكَ اللّٰهُ اَحْسَنُ الْخَالِقِينَ [Yaratanların en güzeli olan Allah, ne yücedir!] içinde kendi kendine görünüyor ve kendini dedirttiriyor." (Zülfikâr, 25. Söz, 46-47)

342. Sahîfe

(1) "Evet başta inek ve deve ve keçi ve koyun olarak süt fabrikaları olan vâlidelerin memelerinden, kan ve fışkı içinden, bulaştırmadan ve bulandırmadan ve onlara bütün bütün muhâlif olarak hâlis, temiz, sâfi, mugaddî (gıdâ verici), hoş, beyaz bir sütü koymak, ve yavrularına karşı o sütten daha ziyâde hoş, şirin, tatlı, kıymetli ve fedâkârâne bir şefkati kalblerine bırakmak; elbette o derece bir rahmet, bir hikmet, bir ilim, bir kudret ve bir ihtiyâr (irâde) ve dikkat ister ki, fırtınalı tesâdüflerin karıştırıcı unsurların ve kör kuvvetlerin hiçbir cihetle işleri olamaz." (Şuâ'lar, 7. Şuâ', 143)

344. Sahîfe

(1) "Neden insan, sergüzeşt-i hayâtında (hayâtı boyunca başından geçen) hâdisât-ı âlemden (âlemde cereyân eden hâdiselerden) tahattur ve tefekkür etmiyor (hatırlamıyor ve düşünmüyor) ki, istikâmet yolunu bulsun? Neden tefekkür ve tedebbür (düşünüb tedbîr almıyor) ve aklen muhâkeme etmiyorlar, dalâlete düşüyorlar (haktan sapıyorlar)? 'Ey insanlar, ibret alınız! Geçmiş kurûnlardan (asırlardan) ibret alıp, gelecek ma'nevî belâlardan kurtulmağa çalışınız!' ma'nâsında gelen âyetlerin bu cümlelerine kıyâsen, çok âyetlerde beşeri (insanı) aklına ve fikriyle meşverete (istişâre etmeye) havâle ediyor." (Mektûbât, Hutbe-i Şâmiye, 404)

346. Sahîfe

(1) "Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân (ifâdesi mu'cize olan Kur'ân) pek çok harâretle ve şiddetle ve halâvetle (tatlılıkla) şükür ve ibâdete sevk ediyor. Ve ibâdet, Cenâb-ı Hakk'a mahsus ve hamd O'na hâsdır diye çok tekrâr ile beyân ediyor. Demek bu şükür ve ibâdet, doğrudan doğruya Mâlik-i Hakîkîsine (gerçek sâhibi olan Allah'a) gitmek lâzım olduğunu ifâde için, hayâtı bütün şuûnâtıyla (hâlleriyle) perdesiz kabza-i tasarrufunda (hükmü altında) tuttuğuna delâlet eden وَهُوَ الَّذِى يُحْيِى وَ يُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ الَّيْلِ وَ النَّهَارِ [Ve O, hayâtı veren ve öldürendir; gece ile gündüzün ihtilâfı (ard arda gelmesi) de ancak O'na âiddir.] (...) gibi âyetler, pek sarih (açık) bir sûrette vâsıtaları nefyedip (reddedip), doğrudan doğruya hayâtı Hayy-ı Kayyûm'un (hayat sâhibi ve herşeyi varlıkta tutan Allah'ın) dest-i kudretine münhasıran (yalnız O'na) veriyor." (Lem'alar, 30. Lem'a, 392-393)

(2) "(Kur'ân-ı Hakîm) umûmun nazarına en zâhir bürhanları (en açık delilleri) daha ziyâde zikreder. (...) Pek çok âyâtla (âyetlerle) Kur'ân-ı Hakîm, hılkat-i arz ve semâvâtı (yer ve göklerin yaratılmasını) vahdâniyete (Allah'ın birliğine) bedâhet derecesinde (apaçık bir şekilde) bir bürhan gösteriyor ki: İster istemez, zişuûr (şuurlu) olan her adam, hılkat-i arz ve semâvâtta bizzarûre (ister istemez) Hâlik-ı zü'l-Celâl'ini (celâl sâhibi yaratıcısını) tasdîk etmeye mecburdur." (Sözler, 32. Söz, 273)

349. Sahîfe

(1) Bu âyet, bu sûrenin 32. âyetiyle neshedilmiştir. (Celâleyn Şerhi, c.5, 267)

352. Sahîfe

(1) Bir kısım ulemâya göre, yüz ve ellere nâ mahremlerin bakmaları, eğer fitne korkusu yoksa câizdir. Bir kısmına göre ise haramdır. Çünki yüz ve eller fitnenin kaynağıdır. (Celâleyn Şerhi, c. 5, 286)

"Mâdem güzellik bir ni'mettir. Ni'mete şükredilse ma'nen ziyâdeleşir. Şükredilmezse değişir, çirkinleşir. Elbette güzelin aklı varsa, hüsn-i cemâlini (güzelliğini) günahları kazan-

mak ve kazandırmaktan ve çirkin ve zehirli yapmaktan ve o ni'meti küfrân ile medâr-ı azab (azab sebebi) bir sûrete çevirmekten bütün kuvvetiyle kaçacak. Ve o fânî, beş-on senelik cemâli bâkîleştirmek için, meşrû' bir tarzda isti'mâl ile (kullanmakla), o ni'mete şükredecek. Yoksa ihtiyarlıkta uzun zaman istiskâle ma'ruz kalıp (soğuk muâmele görüp), me'yûsâne (ümidsizce) ağlayacak ve kabrinde çok günahları kazanan ve kazandıran o çıplak bacakları yılan sûretinde görünecek ve Cehennemde o çirkinleşmiş güzel a'zâlarının yanmalarının azablarını çekecek.

Eğer terbiye-i İslâmiye dâiresinde, âdâb-ı Kur'âniye ziynetiyle (Kur'ân'ın edeblerinin süsüyle) o cemâl güzelleştirilse, o fânî hüsün (güzellik), ma'nen bâkî kalacağı ve Cennette hûrilerin cemâlinden daha şirin daha parlak bir tarzda kendine verileceği, hadîsde kat'iyetle sâbittir." (Lem'alar, 24. Lem'a, 210)

Kur'ân'ın tesettür emrinin fıtrî olduğu hakında geniş bir îzâh için, bakınız; (Lem'alar, 24. Lem'a, 205-210)

353. Sahîfe

(1) Bu âyetin geniş îzâhı için bakınız; (Mektûbât, 29. Mektûb, 259)

354. Sahîfe

(1) "Güyâ bulutun eczâları cevv-i havada (hava boşluğunda) dağılıp saklandığı vakit, istirâhata giden neferât misillü (askerler gibi) bir boru sesiyle toplandığı gibi emr-i İlâhî ile toplanır, bulut teşkîl eder. Sonra küçük küçük tâifeler bir ordu teşkîl eder gibi, o parça parça bulutları te'lîf edip (birleştirip), kıyâmette seyyar dağlar cesâmet (büyüklük) ve şeklinde ve rutûbet cihetinde kar ve dolu keyfiyetinde olan o sehâb (bulut) parçalarından âb-ı hayâtı (hayat suyunu) bütün zîhayâta (canlılara) gönderiyor. Fakat o göndermekte bir irâde, bir kasıd görünüyor. Hâcâta (ihtiyaçlara) göre geliyor; demek gönderiliyor." (Zülfikār, 25. Söz, 50)

356. Sahîfe

(1) "Beşerin -zulüm ve hatâsıyla- başına çabuk bir kıyâmet kopmazsa; istikbâlde (gelecekte) hak ve hakîkat, âlem-i İslâmda -nev'-i beşerin (insanoğlunun) eski hatîâtına (hatâlarına) keffâret olacak (örtecek)- bir saâdet-i dünyeviyeyi de gösterecek inşâallah. (...) Her kıştan sonra bir bahar, her geceden sonra bir sabah olduğu gibi, nev'-i beşerin dahi bir sabâhı, bir bahârı olacak inşâallah. Hakîkat-ı İslâmiye'nin güneşi ile, sulh-ı umûmî (umûmî barış) dâiresinde hakîkî medeniyeti görmekliği, rahmet-i İlâhiyeden bekleyebilirsiniz." (Mektûbât, Hutbe-i Şâmiye, 409-410)

(2) "Namaz, عِمَادُ الدِّينِ hadîs-i şerîfi mûcibince (gereğince) dînin direği ve kıvâmı olduğu gibi, zekât da İslâm'ın kantarası, yani köprüsüdür. Demek birisi dînî, diğeri âsâyişi muhâfaza eden İlâhî iki esastırlar. Bunun için birbiriyle bağlanmışlardır." (İşârâtü'l-İ'câz, 39)

362. Sahîfe

(1) "İnsan, cibilliyeti (aslı) ve fıtratı (yaratılışı) hasebiyle (cihetiyle) nefsini sever. Belki evvelen ve bizzat yalnız zâtını sever, başka herşeyi nefsine fedâ eder. Ma'bûd'a (Allah'a) lâyık bir tarzda nefsini medheder. Ma'bûd'a lâyık bir tenzîh ile nefsini meâyibden (ayıblardan) tenzîh ve tebrie eder (uzak görür). Elden geldiği kadar kusurları kendine lâyık görmez ve kabûl etmez. Nefsine perestiş eder (tapar) tarzında şiddetle müdâfaa eder. Hattâ fıtratında tevdî' edilen (emâneten verilen) ve Ma'bûd-ı Hakîkî'nin (hakîkî ibâdete lâyık olan Allah'ın) hamd ve tesbîhi için ona verilen cihâzât (cihazları) ve isti'dâdı (kābiliyetleri), kendi nefsine sarf ederek: مَنِ اتَّخَذَ اِلٰهَهُ هَوٰيهُ [Hevâsını (nefsânî arzularını) kendisine ilâh edinen kimse] (âyetinin) sırrına mazhar olur, kendini görür, kendine güvenir, kendini beğenir." (Sözler, 17. Söz, 85)

364. Sahîfe

(1) "Lâmba ta'bîriyle şöyle bir üslûba pencere açar ki, şu âlem bir saray ve içinde olan eşyâ (varlıklar) ise insana ve zîhayâta (canlılara) ihzâr edilmiş (hazırlanmış) müzeyyenât (süsler) ve mat'ûmât (yiyecekler) ve levâzımât (lâzım olan şeyler) olduğunu ve güneş dahi musahhar (itâatkâr) bir mumdâr olduğunu ihtâr ile (hatırlatmakla), Sâni'in (herşeyi san'atla yaratan Allah'ın) haşmetini (yüceliğini) ve Hâlıkın (yaratıcının) ihsânını ifhâm ederek (anlatarak) tevhîde (Allah'ın birliğine) bir delil gösterir ki, müşriklerin en mühim, en parlak ma'bûd (ilâh) zannettikleri güneş, musahhar bir lâmba, câmid (cansız) bir mahlûktur." (Zülfikār, 25. Söz, 12)

(2) "(Furkān Sûresi: 65, 66 âyetleri) gibi pek çok âyetler ve başta Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm umum peygamberler ve ehl-i hakîkat, her vakit duâlarında en ziyâde: اَجِرْنَا مِنَ النَّارِ [Bizi ateşten koru!] نَجِّنَا مِنَ النَّارِ [Bizi ateşten kurtar!] خَلِّصْنَا مِنَ النَّارِ [Bizi ateşten halâs eyle!] ve vahiy ve şuhûda (görmelerine) binâen, onlarca kat'iyet kesb eden (kesinlik kazanan) 'Cehennemden bizi hıfz et! (koru)' demeleri gösteriyor ki, nev'-i beşerin (insanlığın) en büyük mes'elesi Cehennemden kurtulmaktır ve kâinâtın pek çok ehemmiyetli ve muazzam ve dehşetli bir hakîkati Cehennemdir ki, bir kısım o ehl-i şuhûd ve ehl-i keşif ve ehl-i tahkîk (Allah'ın velî kulları) onu müşâhede

eder (görür) ve bir kısmı teraşşuhâtını (izlerini) ve gölgelerini görür, dehşetinden feryâd ederler. 'Bizi ondan kurtar!' derler." (Şuâ'lar, 11. Şuâ', 224)

365. Sahîfe

(1) "Nefs-i emmâre (dâimâ kötülüğü emreden nefis) tahrib ve şer cihetinde nihâyetsiz cinâyet işleyebilir, fakat îcâd ve hayırda iktidârı (gücü) pek azdır ve cüz'îdir. Evet, bir hâneyi bir günde harâb eder, yüz günde yapamaz. Lâkin eğer enâniyeti (benliği ve gurûru) bıraksa, hayrı ve vücûdu tevfîk-ı İlâhiyeden (Allah'ın muvaffak kılmasından) istese, şer ve tahribden ve nefse i'timaddan (güvenmekten) vazgeçse, istiğfâr ederek tam abd (kul) olsa, o vakit: يُبَدِّلُ اللّٰهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ [Allah onların kötülüklerini iyiliklere çevirir] sırrına mazhar olur. Ondaki nihâyetsiz kâbiliyet-i şer (kötülük yapma kâbiliyeti), nihâyetsiz kâbiliyet-i hayra (iyilik yapma kâbiliyetine) inkılâb eder (döner)." (Sözler, 23. Söz, 110)

(2) "Evet kudret, insanı çok dâirelerle alâkadâr bir vaziyette yaratmıştır. Hem en küçük ve en hakîr (ehemmiyetsiz) bir dâirede, insanın eli yetişebilecek kadar insana bir ihtiyâr, bir iktidar vermiştir. Ferşten (yerden) arşa, ezelden ebede kadar en geniş dâirelerde insanın vazîfesi, yalnız duâdır. Evet قُلْ مَا يَعْبَؤُا بِكُمْ رَبِّى لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ [De ki: Eğer duânız olmasa, Rabbim size ne diye ehemmiyet versin?] âyet-i kerîmesi, bu hakîkati tenvîr (aydınlatmaya) ve isbâta kâfîdir. Öyle ise, çocuğun eli yetişemediği bir şeyi pederinden ve vâlidesinden istediği gibi; abd (kul) de, acz ve fakrıyla Rabbisine ilticâ eder (sığınır) ve Hâlikından (yaratıcısından) ister." (Mesnevî-i Nûriye, Habâb, 96)

369. Sahîfe

(1) "Evet minnetdarlık ve teşekkürü da'vet eden ve muhabbet ve senâ (övgü) hissini tahrîk eden, hayattan sonra rızk ve şifâ ve yağmur gibi vesîle-i şükran (şükre sebeb olan) şeyler dahi doğrudan doğruya Zât-ı Rezzak-ı Şâfî'ye (bol rızık ve şifâ verici olan Allah'a) âid olduğunu, esbab ve vesâit (sebebler ve vesîleler) bir perde olduğunu هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ [O, Rezzâk (çokça rızık veren), kuvvet sâhibi, Metîn (aslâ sarsılmaz) olandır] وَاِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ [Hem hastalandığım zaman da bana O şifâ verir!] وَهُوَ الَّذِى يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا [Ve, (insanlar) ümidlerini kestikten sonra yağmuru indiren ancak O'dur.] gibi âyetlerle rızk, şifâ ve yağmur, münhasıran (sâdece) Zât-ı Hayy-ı Kayyûm'un (hayat sâhibi ve herşeyi varlıkta tutan Zât'ın) kudretine has olduğunu ve perdesiz, ondan geldiğini ifâde için kâide-i nahviyece alâmet-i hasr ve tahsis (sınırlama alâmeti) olan وَهُوَ الَّذِى ❀ هُوَ الرَّزَّاقُ ile ifâde etmiştir. İlâçlara hâsiyetleri veren ve te'sîrini halkeden ancak o Şâfî-i Hakîkî'dir." (Lem'alar, 30. Lem'a, 393)

370. Sahîfe

(1) "Rızâ-yı İlâhî (Allah'ın rızâsı) kâfîdir. Eğer o yâr ise, herşey yârdır. Eğer O yâr değilse, bütün dünya alkışlasa beş para değmez. İnsanların takdîri, istihsânı, eğer böyle işte, böyle amel-i uhrevîde (âhirete yönelik amelde) illet (asıl sebeb) ise, o ameli ibtâl eder. Eğer müreccih (tercîh ettirici) ise, o ameldeki ihlâsı (samîmiyeti) kırar. Eğer müşevvik (teşvîk edici) ise safvetini izâle eder (sâfîliğini giderir). Eğer sırf alâmet-i makbûliyet olarak, istemeyerek Cenâb-ı Hakk ihsân etse, o amelin ve ilmin insanlarda hüsn-i te'sîri (güzel te'sîri) nâmına kabûl etmek güzeldir ki, 'Sonraki (ümmet)ler içinde benim için bir lisân-ı sıdk (güzel bir medihle anılmayı) nasîb eyle!' (âyeti) buna işarettir." (Barla Lâhikası, 82)

372. Sahîfe

(1) "Sûre-i طسم de اِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ [Muhakkak ki, Azîz (kudreti dâimâ üstün gelen), Rahîm (çok merhamet eden) elbette ancak Rabbindir] âyeti, o sûrede hikâye edilen peygamberlerin necatlarını (kurtuluşlarını) ve kavimlerinin azablarını, kâinâtın netîce-i hılkati (yaratılışının neticesi) hesâbına ve rubûbiyet-i âmmenin (Allah'ın umum kâinattaki terbiye ediciliğinin) nâmına o binler hakîkat kuvvetinde olan âyeti tekrâr etmek, Rahîmiyet ve izzet-i Rabbâniyenin o zâlim kavimlerin azâbını ve Rahîmiyet-i İlâhiyenin dahi enbiyânın (peygamberlerin) necatlarını iktizâ ettiğini (gerektirdiğini) ders vermek için binler def'a tekrâr olsa yine ihtiyaç ve iştiyak var ve îcazlı (kısa) ve i'cazlı (mu'cize) bir ulvî (yüce) belâgattır (yerinde ifâdedir)." (Şuâ'lar, 11. Şuâ', 236)

Ayrıca Kur'ân'daki tekrarların hikmeti için, bakınız; (Şuâ'lar, 11. Şuâ', 233-241; Mesnevî-i Nûriye, Katre, 206-208)

374. Sahîfe

(1) "Evet mâdem o kitablar semâvîdirler ve mâdem o kitab sâhibleri enbiyâdırlar (peygamberdirler); elbette ve herhâlde onların dinlerini nesheden (kaldıran) ve kâinâtın şeklini değiştiren ve yerin yarısını getirdiği bir nûr ile ışıklandıran bir zâttan bahsetmeleri, zarûrî ve kat'îdir. Evet küçük hâdiseleri haber veren o kitablar, nev'-i beşerin (insanlığın) en büyük hâdisesi olan hâdise-i Muhammediye Aleyhissalâtü Vesselâm'ı haber vermemek kâbil midir?" (Zülfikâr, 19. Mektûb, 66)

Ayrıca Peygamberimiz (asm) hakkında Tevrât, İncîl ve Zebûr'daki bahisler için bakınız; (sahîfe 13, hâşiye 2; sahîfe 129, hâşiye 1; Zülfikâr, 19. Mektûb, 66-73)

377. Sahîfe

(1) " وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً [Kuşları da toplanmış olarak (ona itâat ettirdik)] عُلِّمْنَا مَنْطِقَ الطَّيْرِ [Bize kuşların dili öğretildi] cümleleriyle Hz. Dâvûd ve Süleymân Aleyhimesselâm'a kuşlar envâ'ının (çeşitlerinin) lisanlarını hem isti'dâdlarının (kābiliyetlerinin) dillerini yani hangi işe yaradıklarını onlara Cenâb-ı Hakk'ın ihsân ettiğini şu cümleler gösteriyorlar. Evet mâdem hakîkattir, mâdem rûy-ı zemin (yeryüzü) bir sofra-i Rahmândır, insanın şerefine kurulmuştur. Öyle ise, o sofradan istifâde eden sâir hayvanât ve tuyûrun (kuşların) çoğu insana musahhar ve hizmetkâr olabilir." (Zülfikâr, 25. Söz, 84)

378. Sahîfe

(1) "Evet Hüdhüd pek güzel görmüş. Çünki toprak altındaki had ve hesâba gelmeyen tohumların ve çekirdeklerin ve ma'denlerin mukteză-yı fıtrîsi (yaratılışının gereği) aşağıdan yukarıya çıkmak değildir. Çünki ecsâm-ı sakîliye (ağır cisimler) ihtiyârsız (irâdesiz) ve ruhsuz oldukları için kendileri yukarıya çıkamazlar. Yukarıdan kendi kendilerine aşağı düşebilirler." (Lem'alar, 28. Lem'a, 297)

379. Sahîfe

(1) "Cenâb-ı Hakk, şu âyetin lisân-ı remziyle (işâret diliyle) ma'nen diyor ki: Ey benî-Âdem (Âdemoğulları)! Bir abdime (kuluma) geniş bir mülk ve o geniş mülkünde adâlet-i tâmme (tam bir adâlet) yapmak için, ahvâl ve vukūât-ı zemîne (dünyadaki hâllere ve hâdiselere) bizzât ıttılâ' veriyorum (haberdâr ediyorum) ve mâdem her bir insana fıtraten (yaratılıştan), zemîne bir halîfe olmak kābiliyetini vermişim. Elbette o kābiliyete göre rûy-i zemîni (yeryüzünü) görecek ve bakacak, anlayacak isti'dâdını (kābiliyetini) dahi vermesini, hikmetim iktizâ ettiğinden (gerektirdiğinden) vermişim. (...) Öyle ise, şu azîm (büyük) ni'metten istifâde edebilirsiniz. Haydi göreyim sizi, vazîfe-i ubûdiyetinizi (kulluk vazîfenizi) unutmamak şartıyla öyle çalışınız ki, rûy-i zemîni, her tarafı her birinize görülen ve her köşesindeki sesleri size işittiren bir bahçeye çeviriniz." (Zülfikâr, 25. Söz, 81-82)

381. Sahîfe

(1) "Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân'ın (açıklaması mu'cize olan Kur'ân'ın) ifâdesinde çok şefkat ve merhamet vardır. Çünki muhâtabları ekseriyetle (çok def'a), cumhûr-ı avamdır (halk topluluğudur). Onların zihinleri basittir. Nazarları (fikirleri) dakik (ince) şeyleri göremediğinden, onların besâtet-i efkârlarını (fikirlerinin basitliğini) okşamak için, semâvat ve arzın yüzlerine yazılan âyetleri tekrâr ediyor. Ve o büyük harfleri kolaylıkla okutturuyor. Meselâ: Semâvat ve arzın hılkati (gökler ve yerin yaratılışı) ve semâdan yağmurun yağdırılması ve arzın dirilmesi gibi bil-bedâhe (açıkça) okunan ve görünen âyetleri ders veriyor. O hurûf-ı kebîre (büyük harfler) içinde küçük harflerle yazılan ince âyâta (âyetlere) nazarları nâdiren çevirir, tâ zahmet çekmesinler." (Lem'alar, 17. Lem'a, 134)

383. Sahîfe

(1) "Nasıl ki kavm-i Fira'vun'a 'çekirge âfeti ve bit belâsı' ve Kâ'benin tahrîbine çalışan Kavm-i Ebrehe'ye 'Ebâbîl Kuşları' musallat olmuşlar. Öyle de, Süfyân'ın ve Deccâllerin fitneleriyle bilerek ve severek isyâna ve tuğyâna (azgınlığa) ve Ye'cüc ve Me'cüc'ün anarşistliğiyle fesâda ve canavarlığa giden ve dinsizliğe ve küfür ve küfrâna (nankörlüğe) düşen insanların akıllarını başlarına getirmek hikmetiyle, arzdan (yerden) bir hayvan çıkıp musallat olacak. Zîr ü zeber (darmadağın) edecek. اَللّٰهُ اَعْلَمُ [Allah en iyi bilendir] o dâbbe (hareketli canlı) bir nev'dir (tâifedir). Çünki gāyet büyük bir tek şahıs olsa, her yere ve herkese yetişemez. Demek dehşetli bir tâife-i hayvâniye olacak. Belki اِلَّا دَابَّةُ الْاَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَاَتَهُ [Ancak asâsından yemekte olan dâbbetü'l-arz (bir ağaç kurdu) müstesna] âyetinin işâretiyle, o hayvan dâbbetü'l-arz (yer hayvanı) denilen ağaç kurtlarıdır ki, insanların kemiklerini ağaç gibi kemirecek. İnsanın cisminde dişinden tırnağına kadar yerleşecek. Mü'minler îman bereketiyle, sefâhet ve sû'-i isti'mâlâttan tecennübleriyle (günahlar ve israflardan sakınmalarıyla) kurtulacaklarına işâreten, âyet, îman husûsunda o hayvanı konuşturmuş." (Şuâ'lar, 5. Şuâ', 84)

385. Sahîfe

(1) "Hâlis (sâfî) muhabbet, fıtrat-ı insâniyede (insanın yaratılışında) ve umum vâlidelerde dercedilmiştir. İşte bu hâlis muhabbete tam ma'-nâsıyla vâlidelerin şefkatleri mazhardır.Vâlideler o sırr-ı şefkat ile, evlâdlarına karşı muhabbetlerine bir mükâfât, ve bir rüşvet istemediklerine ve taleb etmediklerine delil; rûhunu, belki saâdet-i uhreviyesini (âhiret saâdetini) de onlar için fedâ etmeleridir." (Lem'alar, 17. Lem'a, 139)

389. Sahîfe

(1) "Fir'avun, vezîrine (Hâmân'a) emreder ki: 'Bana yüksek bir kule yap, semâvâtın (gökyüzünün) hâlini rasad edip

(gözleyip) bakacağım. Semânın gidişâtından, acabâ Mûsâ (as)'ın da'vâ ettiği gibi semâda tasarruf eden (hükmeden) bir İlâh var mıdır?' İşte صَرْحًا [bir kule] kelimesiyle ve şu cüz'î (küçük) hâdise ile, dağsız bir çölde olduğundan dağları arzulayan ve Hâlık'ı (yaratıcıyı) tanımadığından tabîatperest (tabîatçı) olup rubûbiyet (rab olmayı) da'vâ eden ve âsâr-ı ceberutlarını (kibirli eserlerini) göstermekle ibkā-yı nâm eden (nâm salan), şöhretperest olup dağ-misâl meşhur ehrâmları (piramitleri) binâ eden ve sihir ve tenâsühe kāil olup (öldükten sonra rûhun başka bir bedende tekrar dünyaya geleceğine inanıp) cenâzelerini mumya edip, dağ misillü (gibi) mezarlarda muhâfaza eden Mısır Fir'avun'larının an'anesinde (âdetlerinde) hükümfermâ (uygulanan) bir düstûr-ı acîbi ifâde eder." (Zülfikâr, 25. Söz, 32)

390. Sahîfe

(1) "Kur'ân-ı Hakîm, bil-ittifak (herkesin ittifâkıyla), ümmî (okuma ve yazması olmayan) ve emîn bir Zât'ın lisânıyla, zamân-ı Âdem'den tâ Asr-ı Saâdete kadar, enbiyâların (peygamberlerin) mühim hâlâtını (hâllerini) ve ehemmiyetli vukūâtını (hâdiselerini) öyle bir tarzda zikrediyor ki, Tevrât ve İncîl gibi kitabların tasdîki altında gâyet kuvvet ve ciddiyetle ihbâr ediyor (haber veriyor). Kütüb-i sâlifenin (önceki semâvî kitabların) ittifâk ettikleri noktalarda muvâfakat etmiştir. İhtilâf ettikleri bahislerde, musahhihâne (düzelterek), hakîkat-i vâkıayı faslediyor (açıklıyor).

Demek, Kur'ân'ın nazar-ı gayb-bînîsi (gizlilikleri gören bakışı), o kütüb-i sâlifenin umûmunun fevkinde (üzerinde) ahvâl-i mâziyeyi (geçmiş hâlleri) görüyor ki, ittifâkî mes'elelerde musaddıkāne (doğrulayarak) onları tezkiye ediyor (temize çıkarıyor), ihtilâfî mes'elelerde musahhihâne onlara faysal (hüküm) oluyor." (Zülfikâr, 25. Söz, 35)

391. Sahîfe

(1) "Üstâd-ı Mutlak ve Muktedâ-yı Küll (herkesin kendisine uyduğu) ve Rehber-i Ekmel (en mükemmel kılavuz) olan Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm: وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ [Peygambere düşen ancak tebliğdir] olan fermân-ı İlâhiyeyi (Allah'ın emrini) kendine rehber-i mutlak ederek, insanların çekilmesiyle ve dinlememesiyle daha ziyâde sa'y (çalışma) ve gayret ve ciddiyetle teblîğ etmiş. Çünki: إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللّٰهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ [Şübhesiz ki sen, sevdiğin kimseyi hidâyete erdiremezsin; fakat Allah, dilediği kimseyi hidâyete erdirir] sırrıyla anlamış ki, insanlara dinlettirmek ve hidâyet vermek, Cenâb-ı Hakk'ın vazîfesidir. Cenâb-ı Hakk'ın vazîfesine karışmazdı." (Lem'alar, 17. Lem' a, 137-138)

394. Sahîfe

(1) "İşte insan dahi Hâlıkının (yaratıcısının) rahmetini inkâr ve hikmetini ittihâm edecek (suçlayacak) bir tarzda küfrân-ı ni'met (nankörlük) sûretinde Kārun gibi: إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَى عِلْمٍ Yani: 'Ben kendi ilmimle kendi iktidârımla kazandım' dese elbette sille-i azâba (bir azab tokadına) kendini müstehak eder. Demek şu meşhûd (görülen) saltanat-ı insâniyet ve terakkıyât-ı beşeriye (insanlığın yükselmesi) ve kemâlât-ı medeniyet (medeniyetin gelişmeleri) celb ile (kendine çekmekle) değil galebe ile (kazanmakla) değil cidâl (mücâdele) ile değil belki ona onun za'fı için teshîr edilmiş (hizmetkâr kılınmış). Onun aczi için ona muâvenet (yardım) edilmiş. Onun fakrı için ona ihsân edilmiş. Onun cehli (câhilliği) için ona ilhâm edilmiş. Onun ihtiyâcı için ona ikrâm edilmiş." (Sözler, 23. Söz, 117)

395. Sahîfe

(1) " كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ [O'nun Zât'ından (ve rızâsına uygun olandan) başka herşey, helâk olucudur.] İnsanın elini mâsivâdan (Allah'dan gayrı herşeyden) kesmek için bir kılınçtır ki; o da Cenâb-ı Hakk'ın hesâbına olmayan fânî dünyada, fânî şeylere karşı alâkaları kesmek için, hükmü dünyadaki fâniyâta (fânî şeylere) bakar. (...) Elhâsıl: Eğer Allah için olsa, Allah'ı bulsa, gayr kalmaz ki başı kesilsin. Eğer Allah'ı bulmazsa ve hesâbıyla bakmazsa, herşey gayırdır. كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ kılıncını isti'mâl etmeli (kullanmalı), perdeyi yırtmalı, tâ O'nu bulmalı!" (Mektûbât, 15. Mektûb, 49-50)

396. Sahîfe

(1) "Evet, dünyada en yüksek hakîkat peder ve vâlidelerin evlâdlarına karşı olan şefkatleridir ve en âlî (yüce) hukuk dahi onların o şefkatlerine mukâbil (karşılık) onlara hürmet etmek, onların haklarıdır. Çünki onlar, hayatlarını kemâl-i lezzetle (tam bir lezzetle) evlâdlarının hayâtı için fedâ ediyorlar, sarf ediyorlar. Öyle ise, insâniyeti sukūt etmemiş (kıymetinden düşmemiş) ve canavara inkılâb etmemiş (dönmemiş) her bir veledin (çocuğun) farz olan bir vazîfesi de, o muhterem sâdık fedâkâr dostlara hâlisâne (sâfî) hürmet ve samîmâne hizmet ve rızâlarını tahsîl (rızâlarını kazanmak) ve kalblerini hoşnûd etmektir." (Lem'alar, 26. Lem'a, 282)

"İhtiyar peder ve vâlidesine tam itâat eden bahtiyar bir veled, evlâdından aynı vaziyeti gördüğü gibi; bedbaht bir veled eğer ebeveynini (anne-babasını) rencîde etse (incitse), azâb-ı uhrevîden (âhiretteki azabdan) başka,

dünyada çok felâketlerle cezâsını gördüğü, çok vukūât ile (hâdiselerle) sâbittir." (Lem'alar 25. Lem'a, 227)

397. Sahîfe

(1) "İnsanın öldükten sonra Hâlık-ı Rahmân-ı Rahîme rucû'u (dönmesi) hakkında i'lânât yapan Kur'ân'ın şu وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ [Ancak O'na döndürüleceksiniz] (...) gibi âyetlerinde büyük bir beşâret (müjde) ve tesellî olduğu gibi ehl-i isyâna da büyük tehdidlere îmâ vardır. Evet bu âyetlerin sarâhatine (açık ma'nâsına) göre ölüm, zevâl ve firak (ayrılık) ve adem (yokluk) kapısı ve zulümât (karanlıklar) kapısı olmayıp, ancak sultân-ı ezel ve ebedin (ezel ve ebed sultânı olan Allah'ın) huzûruna girmek için bir medhâldir (giriş yeridir). Bu beşâretin işâretiyle kalb adem-i mutlak (yok olmak) korkusundan ve eleminden kurtulur." (Mesnevî-i Nûriye, Şemme, 203)

400. Sahîfe

(1) "Sûre-i Ankebût Mekke'de nâzil olduğu için, Kureyş'in îmâna gelmeyen reisleri Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'a sûikasd edeceklerini ve o sûikasdın içinde en zayıf ve en küçük bir hayvan olan bir örümcek o reislerin o şiddetli hücumlarına karşı mukābele edip galebe edecek. Yani örümceğin hânesi olan ağ en zayıf bir perde iken, o kuvvetli reisleri mağlûb edeceğini göstermekle âyet diyor ki: 'En zayıf bir hayvana mağlûb olacaklarını, faraza bilseydiler, bu cinâyete ve bu sûikasda teşebbüs etmeyeceklerdi.' " (Emirdağ Lâhikası-II, 168)

(2) "Namazda rûhun ve kalbin ve aklın büyük bir rahatı vardır. Hem cisme de o kadar ağır bir iş değildir. Hem namaz kılanın diğer mübah (helâl) dünyevî amelleri, güzel bir niyet ile ibâdet hükmünü alır. Bu sûrette bütün sermâye-i ömrünü, âhirete mâl edebilir. Fânî ömrünü, bir cihette ibkā eder (ebedîleştirir)." (Sözler, 4. Söz, 11)

401. Sahîfe

(1) "Milyonlar Arabî (Arabca) kitablar yazılmışlar, meydandadır. Şimdi bütün bu kitabların en belîğleri, en fasihleri (ma'nâca en güzel ve ifâdesi en anlaşılır olanları) Kur'ân'la berâber okunduğu vakit, her kim dinlese, kat'iyen diyecek ki; Kur'ân bunların hiçbirisine benzemiyor. Demek Kur'ân, umum bu kitabların derecesinde değildir. Öyle ise herhâlde, ya Kur'ân umûmunun altında olacak; o ise yüz derece muhâl (imkânsız) olmakla berâber, hiç kimse, hattâ şeytan bile olsa diyemez. Öyle ise Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân (açıklamaları mu'cize olan Kur'ân), yazılan umum kitabların fevkindedir (üstündedir)." (Zülfikâr, 19. Mektûb, 81-82)

402. Sahîfe

(1) "İhlâsı (hakka uymayı nefsin arzularına uymaya tercih etme hasletini) kazanmanın ve muhâfaza etmenin en müessir (te'sirli) sebeblerinden birisi, râbıta-i mevttir (ölümü düşünmektir). Evet, ihlâsı zedeleyen ve riyâya (gösterişe) ve dünyaya sevk eden, tûl-i emel (uzun vâdeli arzular) olduğu gibi, riyâdan nefret veren ve ihlâsı kazandıran, râbıta-i mevttir. Yani ölümünü düşünüp, dünyanın fânî olduğunu mülâhaza (idrâk) edip, nefsin desîselerinden (hîlelerinden) kurtulmaktır." (Lem'alar, 21. Lem'a, 170)

(2) "Rızk-ı helâl, iktidar ve ihtiyâr (irâde) kuvvetiyle kazanılmaz, buldurulmaz. Belki çalışmasını ve sa'yini (çabasını) kabûl eden bir merhamet tarafından verilir ve ihtiyâcına acıyan bir şefkat cânibinden (tarafından) ihsân edilir. Fakat rızık ikidir. Biri: Yaşamak için hakîkî ve fıtrî rızıktır ki, taahhüd-i Rabbânî (Allah'ın taahhüdü) altındadır. Hattâ o kadar muntazamdır ki, bedende yağ vesâire sûretinde iddihâr olunan (biriktirilen) fıtrî rızık, hiç olmazsa yirmi günden ziyâde birşey yemeden yaşatır, hayâtını idâme eder (devâm ettirir). Demek yirmi-otuz günden evvel ve bedende müddehar (biriktirilmiş) olan fıtrî rızkı bitmeden, zâhiren (görünüşte) açlıktan vefât edenler rızıksızlıktan ölmüyorlar. Belki sû'-i i'tiyaddan (yanlış alışkanlıktan) ve terk-i âdetten neş'et eden (alışmış olduğu tarzı bırakmaktan gelen) bir hastalıktan vefât ederler. İkinci kısım rızık: İ'tiyad ve israf ve sû'-i isti'mâlât (kötüye kullanma) ile tiryâkî olup, zarûret hükmüne geçen mecâzî ve sun'î rızıktır. Bu kısım ise, taahhüd-i Rabbânî altında değildir. Belki ihsâna tâbi'dir. Kâh verir, kâh vermez." (Şuâ'lar, 7. Şuâ', 157-158)

404. Sahîfe

(1) "Dünyanın üç yüzü var. Birinci yüzü: Cenâb-ı Hakk'ın esmâsına (isimlerine) bakar. Onların nukūşunu (nakışlarını) gösterir. Ma'nâ-yı harfiyle (varlıkların Allah'ı gösteren cihetiyle), onlara âyinedarlık eder. Dünyanın şu yüzü, hadsiz mektûbât-ı Samedâniyedir (Allah'ı ta'rîf eden mektûblardır). Dünyanın bu yüzü gâyet güzeldir. Nefrete değil, aşka lâyıktır. İkinci yüzü: Âhirete bakar. Âhiretin tarlasıdır, Cennetin mezraasıdır, rahmetin mezheresidir (çiçekliğidir). Şu yüzü dahi evvelki yüzü gibi güzeldir. Tahkîre değil, muhabbete lâyıktır. Üçüncü yüzü: İnsanın hevesâtına (heveslerine) bakan ve gaflet perdesi olan ve ehl-i dünyanın mel'abe-i hevesâtı (heveslerinin oyuncağı) olan yüzdür. Şu yüz çirkindir. Çünki fânîdir, zâildir (geçicidir), elemlidir, aldatır. İşte hadîsde vârid olan (gelen) tahkîr ve ehl-i hakîkatin ettiği nefret bu yüzdedir. Kur'ân-ı Hakîm'in kâinâttan ve mevcûdâttan (varlıklardan)

ehemmiyetkârâne (ehemmiyet vererek), istihsankârâne (güzel bularak) bahsi ise; evvelki iki yüze bakar. Sahâbelerin ve sâir ehlüllahın (Allah dostlarının) merğub (rağbet edilen) dünyaları, evvelki iki yüzdedir." (Sözler, 32. Söz, 290)

406. Sahîfe

(1) "(Bu âyet) haşir (dirilme) ve kıyâmeti ne kadar mu'cizâne (mu'cizeli) bir üslûb-ı âlî (yüksek bir üslûb) ile ifâde edip ve o da'vânın içinde bir delîl-i iknâ'îye (iknâ' eden bir delîle) işâret ediyor ki; bilmüşâhede, nasıl ki zemînin cevfinde (yer altında) saklanmış ve ölmüş hükmündeki tohumlar ve cevv-i semâda (hava boşluğunda), ademde (yoklukta) ve küre-i havâiyede (havakürede) dağılmış, saklanmış katreler (damlalar); nasıl kemâl-i intizam (mükemmel bir intizam) ve sür'atle haşrolup (toplanıp) her baharda meydân-ı tecrübe ve imtihâna çıkıyorlar; zeminde hubûbât (tohumlar), semâda katarât (damlalar) her vakit bir mahşer-nümûn (haşir meydanı misâli) sûretini alırlar; öyle de, haşr-i ekber (kıyâmetten sonraki en büyük haşir) dahi öyle kolay zuhûr eder (ortaya çıkar). Mâdem bunu görüyorsunuz, onu dahi inkâr edemezsiniz." (Mektûbât, 29. Mektûb, 242)

411. Sahîfe

(1) "Evet küfür, mevcûdâtın (varlıkların) kıymetini iskât (düşürme) ve ma'nâsızlıkla ittihâm ettiğinden (suçladığından), bütün kâinâta karşı bir tahkîr ve mevcûdât âyinelerinde (varlıklar üzerinde görünen) cilve-i esmâyı (Allah'ın isimlerinin tecellîlerini) inkâr olduğundan, bütün esmâ-i İlâhiyeye karşı bir tezyif (aşağılama) ve mevcûdâtın vahdâniyete (Allah'ın birliğine) olan şehâdetlerini reddettiğinden, bütün mahlûkâta karşı bir tekzîb (yalanlama) olduğundan; isti'dâd-ı insânîyi (insanın kābiliyetlerini) öyle ifsâd eder (bozar) ki, salâh (iyilik) ve hayrı kabûle liyâkati kalmaz. Hem bir zulm-i azîmdir (büyük bir zulümdür) ki, umum mahlûkâtın ve bütün esmâ-i İlâhiyenin (Allah'ın isimlerinin) hukūkuna bir tecâvüzdür. İşte şu hukūkun muhâfazası ve nefs-i kâfir (kâfir olan şahıs) hayra kābiliyetsizliği, küfrün adem-i afvını (affedilmemesini) iktizâ eder (gerektirir). إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ [Muhakkak ki şirk, gerçekten (pek) büyük bir zulümdür!] şu ma'nâyı ifâde eder." (Zülfikâr, 10. Söz, 35)

412. Sahîfe

(1) "Kur'ân'ın menbaı (kaynağı) bulunan kelâm-ı ezelînin (Allah'ın ezelî kelâmının) kelimâtını (kelimelerini) saymak için; denizler mürekkeb olsalar, zîşuûrlar (akıl sâhibleri) kâtib olsalar, nebâtâtlar (nebatlar) ve ağaçlar kalem olsalar, belki zerrât (zerreler) kalem ucu olsalar yine bitiremezler. Çünki bunlar mütenâhî (sonlu); o ise nihâyetsizdir." (Lem'alar, 28. Lem'a, 294)

413. Sahîfe

(1) "Rasadhânelerdeki âletle, yağmurun mukaddemâtını (alâmetlerini) hissedip vaktini ta'yîn etmek, gaybı (gizli olanı) bilmek değildir, belki gaybdan çıkıp âlem-i şehâdete (yaşadığımız âleme) takarrübü (yaklaşması) vaktinde, bazı mukaddemâtına ıttılâ' sûretinde bilmektir. (...) Röntgen şuâ'ıyla rahm-ı mâderdeki çocuğun erkek ve dişi olduğunu bilmek وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ [Rahimlerde olanı da (O) bilir] âyetinin meâl-i gaybîsine (gizli ma'nâsına) münâfî (bir zıdlık) olamaz. Çünki âyet, yalnız zükûret (erkeklik) ve ünûset (dişilik) keyfiyetine (hâline) değil, belki o çocuğun acîb isti'dâd-ı husûsîsi (şaşılacak husûsî kābiliyetleri) ve istikbâlde (gelecekte) kesb edeceği (kazanacağı) vaziyetine medâr (vesîle) olan mukadderât-ı hayâtiyesinin (hayatta başına geleceklerin) mebâdîleri (başlangıçları), hattâ sîmâsındaki gâyet acîb olan sikke-i Samediyeti (onu diğer sîmâlardan farklı kılan Allah'ın damgası) murâddır (kasdedilmiştir) ki, çocuğun o tarzda bilinmesi, ilm-i Allâmü'l-Guyûb'a(bütün gizlilikleri bilen Allah'ın ilmine) mahsustur." (Lem'alar, 16. Lem'a, 112-113)

414. Sahîfe

(1) "Herşeyde, hattâ en çirkin görünen şeylerde, hakîkî bir hüsün (güzellik) ciheti vardır. Evet, kâinâttaki herşey, her hâdise ya bizzat güzeldir, ona hüsn-i bizzât (zâtı i'tibârıyla güzel) denilir. Veya netîceleri cihetiyle güzeldir ki, ona hüsn-i bil-gayr denilir. Bir kısım hâdiseler var ki, zâhiri (görünüşü) çirkin, müşevveştir (karışıktır). Fakat o zâhirî perde altında gâyet parlak güzellikler ve intizamlar var. Ezcümle (meselâ): Bahar mevsiminde fırtınalı yağmur, çamurlu toprak perdesi altında nihâyetsiz güzel çiçek ve muntazam nebâtâtın (nebâtların) tebessümleri saklanmış. (...) Fakat insan, hem zâhirperest (dış görünüşe düşkün), hem hodgâm olduğundan (hep kendini düşündüğünden), zâhire bakıp çirkinlikle hükmeder." (Sözler, 18. Söz, 88)

(2) "Hazret-i Azrâil Aleyhisselâm, Cenâb-ı Hakk'a demiş ki: 'Kabz-ı ervah (ruhların alınması) vazîfesinde ibâdın, yani kulların benden şekvâ (şikâyet) edecekler ve bana küsecekler.' Cenâb-ı Hakk, lisân-ı hikmetle (hikmet diliyle) ona demiş ki: 'Seninle kullarımın ortasında, musîbetler ve hastalıklar perdesini bırakacağım. Tâ şekvâları onlara gitsin sana küsmesinler.' (...) Öyle de, Hazret-i Azrâil Aleyhisselâm da bir perdedir. Kabz-ı ervahda, zâhiren merhametsiz görünen ve rahmetin kemâline (yüceliğine)

münâsib düşmeyen bâzı hâlâta (hâllere) merci' (muhâtab) olmak için, o me'mûriyete bir nâzır (bakan) ve kudret-i İlâhiyeye bir perdedir." (Tılsımlar, 22. Söz, 47)

416. Sahîfe

(1) "Envâ'-ı hayâtın (hayat çeşitlerinin) en ednâsı (aşağısı) olan hayât-ı nebât ve o hayât-ı nebâtın en birinci derecesi olan çekirdekteki ukde-i hayâtiyenin tenebbühü (hayat düğümünün açılması), yani uyanıp açılarak neşv ü nemâ bulması (büyüyüp yetişmesi), o derece zâhir (görünür) ve kesrette (çoklukta) ve mebzûliyette (bollukta), ülfet (alışmışlık) içinde, zamân-ı Âdem'den beri hikmet-i beşeriyenin (insanlara âid fen ilimlerinin) nazarında gizli kalmıştır (görememiştir). Hakîkati, hakîkî olarak beşerin aklı ile keşfedilmemiş." (Sözler, 29. Söz, 180-181)

419. Sahîfe

(1) "Elbette o Zât'ın (asm) sünneti ve harekâtı, iktidâ edilecek (tâbi' olunacak) en güzel nümûnelerdir ve ta'kîb edilecek en sağlam rehberlerdir ve düstur ittihâz (kabûl) edilecek en muhkem (sağlam) kānunlardır. Bahtiyâr odur ki, bu ittibâ'-ı sünnette hissesi ziyâde ola! Sünnete ittibâ' etmeyen, tenbellik ederse, hasâret-i azîme (büyük bir zarar); ehemmiyetsiz görürse, cinâyet-i azîme; tekzîbi işmâm eden (yalanlamayı hissettiren) tenkîd ise, dalâlet-i azîmedir (büyük bir sapıklıktır)." (Lem'alar, 11. Lem'a, 61)

424. Sahîfe

(1) "Zât-ı Risâletin (Hz. Peygamberin) akvâli (sözleri) gibi, ef'âl ve ahvâli ve etvâr ve harekâtı (fiilleri, hâlleri, tavırları ve hareketleri) dahi menâbi-i din ve şeriattır (din ve şeriatın kaynaklarıdır) ve ahkâmın me'hazleridir (hükümlerin alındığı yerlerdir). Şıkk-ı zâhirîsine (dînin ev hâli dışında görünen kısmına) Sahâbeler hamele (taşıyıcı) oldukları gibi, husûsî dâiresinde mahfî ahvâlâtından (gizli hâllerinden) tezâhür eden (ortaya çıkan) esrâr-ı din ve ahkâm-ı şeriatın (dînin sırlarının ve şeriatın hükümlerinin) hameleleri ve râvîleri (rivâyet edenleri) de, Ezvâc-ı Tâhirâttır (Hz. Peygamber (asm)'ın hanımlarıdır) ve bilfiil o vazîfeyi îfâ etmişlerdir. Esrâr ve ahkâm-ı dînin hemen yarısı, belki onlardan geliyor. Demek bu azîm (çok büyük) vazîfeye, birçok ve meşrebce muhtelif (yaratılışları farklı) Ezvâc-ı Tâhirât lâzımdır." (Mektûbât, 7. Mektûb, 20-21)

425. Sahîfe

(1) "Evet salavâtın ma'nâsı, rahmettir. Ve o zîhayat mücessem rahmete rahmet duâsı olan salavât ise, o رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ 'e (âlemlere rahmet olan Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'a) vusûle (kavuşmaya) vesîledir. Öyle ise sen salavâtı kendine, o رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ 'e ulaşmak için vesîle yap ve o Zât'ı da rahmet-i Rahmân'a vesîle ittihaz (kabûl) et!" (Lem'alar, 14. Lem'a, 103)

(2) "Medeniyetin ref'-i tesettürü (tesettürün kaldırılması), hilâf-ı fıtrattır (yaratılışa terstir). Kur'ân'ın tesettür emri fıtrî olmakla berâber, o ma'den-i şefkat ve kıymetdar birer refîka-i ebediye (ebedî hayat arkadaşı) olabilen kadınları, tesettür ile sukuttan (kıymetten düşmekten), zilletten (alçalmaktan) ve ma'nevî esâretten ve sefâletten kurtarıyor." (Lem'alar, 24. Lem'a, 206)

426. Sahîfe

(1) "Gök, zemin, dağ tahammülünden (yüklenmekten) çekindiği ve korktuğu emânetin müteaddid (pek çok) vücûhundan (yönlerinden) bir ferdi, bir vechi, 'ene'dir. Evet ene (insandaki benlik duygusu), zamân-ı Âdem'den şimdiye kadar âlem-i insâniyetin (insanlık âleminin) etrâfına dal budak salan nûrânî bir şecere-i Tûbâ (Tûbâ ağacı) ile, müdhiş bir şecere-i Zakkūmun (Zakkūm ağacının) çekirdeğidir." (Sözler, 30. Söz, 216-217)

428. Sahîfe

(1) "Telyîn-i hadîd, yani demiri hamur gibi yumuşatmak ve nühâsı (bakırı) eritmek ve ma'denleri bulmak, çıkarmak; bütün maddî sanâyi'-i beşeriyenin aslı ve anasıdır ve esâsı ve ma'denidir. İşte şu âyet işâret ediyor ki: 'Büyük bir resûle, büyük bir halîfe-i zemîne (yeryüzünün halîfesine), büyük bir mu'cize sûretinde, büyük bir ni'met olarak; telyîn-i hadîddir ve demiri hamur gibi yumuşatmak ve tel gibi inceltmek ve bakırı eritmekle, ekser sanâyi'-i umûmiyeye medâr (vesîle) olmaktır.' Mâdem bir resûle, hem halîfe yani hem ma'nevî hem maddî bir hâkime, lisânına hikmet ve eline san'at vermiş. Lisânındaki hikmete sarîhan (açıkça) teşvîk eder. Elbette elindeki san'ata dahi tergîb (rağbetlendirme) işâreti var." (Zülfikâr, 25. Söz, 79-81)

(2) "Hazret-i Süleymân (as), bir günde havada tayerân (uçmak) ile iki aylık bir mesâfeyi kat' etmiştir (almıştır) der. İşte bunda işâret ediyor ki: Beşere (insana) yol açıktır ki, havada böyle bir mesâfeyi kat' etsin. Öyle ise ey beşer! Mâdem sana yol açıktır. Bu mertebeye yetiş ve yanaş. Cenâb-ı Hakk, şu âyetin lisânıyla ma'nen diyor: 'Ey insan! Bir abdim (kulum), hevâ-i nefsini (nefsinin isteklerini) terk ettiği için havaya bindirdim. Siz de nefsin tenbelliğini bırakıp, bazı kavânîn-i âdetimden (âdetimin kānunlarından) güzelce istifâde etseniz, siz de binebilirsiniz.' "(Zülfikâr, 25. Söz, 79-80)

429. Sahîfe

(1) "Şeytanın vücûdunda (varlığında) cüz'î küçük) şerlerle berâber çok makāsıd-ı hayriye-i külliye (çok hayırlı, büyük gāyeler) ve kemâlât-ı insâniye (insanın mükemmelleşmesi) vardır. Evet, bir çekirdekten koca bir ağaca kadar ne kadar mertebeler var, mâhiyet-i insâniyedeki isti'dadda (insanın yaratılışındaki kābiliyetlerde) dahi ondan daha ziyâde merâtib (mertebeler) var. Belki zerreden şemse (güneşe) kadar dereceleri var. Bu isti'dâdâtın inkişâfâtı (kābiliyetlerin ortaya çıkmaları), elbette bir hareket ister, ve bir muâmele iktizâ eder (gerektirir). Ve o muâmeledeki terakkî (yükselme) zenbereğinin hareketi, mücâhede (mücâdele) ile olur. O mücâhede ise, şeytanların ve muzır (zararlı) şeylerin vücûduyla (varlığıyla) olur. Yoksa, melâikeler gibi insanların da makāmı sâbit kalırdı. O hâlde insan nev'inde, binler envâ' (nev'ler) hükmünde sınıflar bulunmayacak. Bir şerr-i cüz'î (küçük bir şer) gelmemesi için bin hayrı terk etmektir ki, bu da hikmete ve adâlete münâfîdir (zıddır). Çendan (gerçi) şeytan yüzünden ekser (pek çok) insanlar dalâlete giderler (haktan saparlar). Fakat ehemmiyet ve kıymet, ekseriyetle keyfiyete (nasıl olduğuna) bakar, kemmiyete (ne kadar olduğuna) az bakar veya bakmaz." (Lem'alar, 13. Lem'a, 72)

432. Sahîfe

(1) "Kureyş'in rüesâsından (reislerinden) müdakkik bir beliğ (dikkatli ve güzel sözden anlayan birisi) müşrikler tarafından, Kur'ân'ı dinlemek için gitmiş. Dinlemiş, dönmüş, demiş ki: 'Şu kelâmın öyle bir halâveti (tatlılığı) ve tarâveti (tâzeliği) var ki, kelâm-ı beşere (insan sözüne) benzemez. Ben şâirleri, kâhinleri biliyorum. Bu onların hiç sözlerine benzemez. Olsa olsa etbâımızı (bize uyanları) kandırmak için, sihir demeliyiz!' İşte Kur'ân-ı Hakîm'in en muannid (inadcı) düşmanları bile fesâhatinden (açık ve güzel ifâdesinden) hayrân oluyorlar." (Zülfikâr, 25. Söz, 13)

434. Sahîfe

(1) "Hava unsurunun yüksek ve ehemmiyetli vazîfesi اِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ [Güzel söz O'na yükselir] âyetinin sırrıyla, güzel ve ma'nîdâr (ma'nâlı) ve îmânî ve hakîkatli kelimelerin kalem-i kaderin istinsâhıyla (çoğaltmasıyla) ve izn-i İlâhî ile intişâr etmesiyle (yayılmasıyla) bütün küre-i havadaki melâike ve rûhânîlere işittirmek ve Arş-ı A'zam tarafına sevk etmek için kudret-i İlâhî kaleminin mütebeddil (değişebilen) bir sahîfesi olmaktır. Mâdem havanın kudsî vazîfesinin, hikmet-i hılkatinin (yaratılış hikmetinin) en mühimi budur. Ve rûy-i zemîni (yeryüzünü) radyolar vâsıtasıyla bir tek menzil (yer) hükmüne getirip nev'-i beşere (insan nev'ine) pek büyük bir ni'met-i İlâhiye olmaktır. Elbette ve elbette beşer, bu pek büyük ni'mete karşı bir umûmî şükür olarak, o radyoları herşeyden evvel kelimât-ı tayyibe (temiz sözler) olan Kelâmullâh'ın (Allah Kelâmı'nın), başta Kur'ân-ı Hakîm ve hakîkatleri ve îmânın ve güzel ahlâkların dersleri ve beşerin lüzumlu ve zarûrî menfaatlerine dâir kelimâtları olmalı ki o ni'mete şükür olsun. Yoksa ni'met böyle şükür görmezse, beşere zararlı düşer." (Emirdağ Lâhikası-II, 88)

435. Sahîfe

(1) "Ayn-ı adâlet (adâletin ta kendisi) olan bu semâvî ve kudsî وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى [Hiçbir günahkâr, başkasının günâhını yüklenmez] nass-ı kat'îsiyle (kat'î ve açık hükmüyle) Kur'ân'ın bir kānûn-ı esâsîsi (temel kānûnu) muhabbet ve uhuvvet-i hakîkıyeyi (hakîkî sevgi ve kardeşliği) te'mîn eden ve bu millet-i İslâmiyeyi ve memleketi büyük tehlikeden kurtaran bu kānûn-ı esâsî ki: 'Birisinin hatâsıyla başkası mes'ûl olamaz.' Kardeşi de olsa, aşîreti ve tâifesi de olsa, partisi de olsa o cinâyete şerîk (ortak) sayılmaz. Olsa olsa o cinâyete bir nevi' tarafgirlikle yalnız ma'nevî günahkâr olup âhirette mes'ûl olur; dünyada değil." (Emirdağ Lâhikası-II, 110)

436. Sahîfe

(1) "Şu bağistân-ı âlem (kâinât bahçesi) içindeki küre-i arza (dünyaya) bakıyoruz, görüyoruz ki: Bir bahçe şeklinde rengârenk yüz binler süslü çiçekli nebâtât (bitkiler) tâifeleri onda serilmiş ve çeşit çeşit yüz binler envâ'-ı hayvânât (hayvan nev'leri) onda serpilmiştir. İşte şu zemin bahçesinde bütün o süslü nebâtât ve ziynetli (süslü) hayvanât, muntazam sûretleriyle ve mevzun (ölçülü) şekilleriyle i'lân ediyorlar ki: Biz, bir tek Sâni'-i Hakîm'in (hikmetli san'atkârın) san'atından birer mu'cizesi, birer hârikasıyız ve vahdâniyetin (Allah'ın birliğinin) birer dellâlı (i'lâncısı), birer şâhidiyiz." (Mektûbât, 20. Mektûb, 67)

438. Sahîfe

(1) "Cenâb-ı Hakk'ın arzında (yeryüzünde) beşerin (insanın) halîfe olması, Allah'ın hükümlerini icrâ (uygulama) ve kānunlarını tatbîk etmesi içindir. Bu ise, tam bir ilme mütevakkıftır (bağlıdır)." (İşârâtü'l-İ'câz, 258)

"İnsan mâlikin kemâlâtına (mülk sâhibinin mükemmelliğine) delâlet eden âlemin hüsnünü (güzelliğini) görüyor, ve kendisine beşik olarak yaratılan küre-i arzda istediği gibi tasarruf eden bir halîfedir. Hattâ semâ-i dünyada (gök yüzünde) dahi aklıyla çalışıyor ve küçüklüğüyle ve za'fiyetiyle berâber hârika tasarrufât-ı acîbesiyle (şaşıla-

cak işleriyle) eşref-i mahlûkāt (yaratılmışların en şereflisi) ünvânını almıştır. Ve elinde cüz-i ihtiyârî (cüz'î irâde) bulunduğundan, bütün esbâb (sebebler) içerisinde en geniş bir salâhiyet sâhibidir." (Mesnevî-i Nûriye, Habbe, 120)

(2) "Bu kâinâtın Hâlık-ı zü'l-Celâl'i (celâl sâhibi yaratıcısı), Kayyûmdur. Yani bizâtihî kāimdir (kendi zâtıyla vardır), dâimdir (devamlıdır), bâkîdir. Bütün eşyâ O'nunla kāimdir, devâm eder ve vücudda (varlıkta) kalır, bekâ bulur. Eğer bir dakîkacık olsun o nisbet-i kayyûmiyet (Kayyûm isminin varlıklarla alâkası) kesilse, kâinât mahvolur." (Lem'alar, 30. Lem'a, 401)

439. Sahîfe

(1) "Şu kasem (yemîn) işâret eder ki, risâletin hücceti (delîli) o derece yakînî (kat'î) ve haktır ki, hakkāniyette (doğrulukta) makām-ı ta'zim ve hürmete (büyükleyip hürmet gösterilecek bir makāma) çıkmış ki, onunla kasem ediliyor. İşte şu işâret ile der: 'Sen resûlsün. Çünki senin elinde Kur'ân var.' Kur'ân ise, haktır ve Hakk'ın kelâmıdır." (Zülfikār, 25. Söz, 16-17)

441. Sahîfe

(1) "Evet kamerin (ayın) takdîri ve tedvîri (vazîfelendirilmesi ve döndürülmesi) ve tedbîr ve tenvîri (aydınlatılması) ve zemîne ve güneşe karşı gāyet dakîk (ince) bir hesabla vaziyetleri, o kadar hayret-fezâ (hayret verici), o derece hârikadır ki, onu öyle tanzîm eden ve takdîr eden bir Kadîr'e (sonsuz kudret sâhibine) hiçbir şey ağır gelmez. 'Onu öyle yapan, herşeyi yapabilir!' fikrini, temâşâ eden (seyreden) her bir zîşuûra (şuûr sâhibine) ders verir." (Mektûbât, 3. Mektûb, 12)

443. Sahîfe

(1) "Eğer insan, enâniyetine (benliğine) istinâd edip (dayanıp) hayât-ı dünyeviyeyi gāye-i hayâl (asıl maksad) ederek derd-i maîşet (geçim derdi) içinde muvakkat (geçici) bazı lezzetler için çalışsa, gāyet dar bir dâire içinde boğulur gider. Ona verilen bütün cihâzât (cihazlar) ve âlât (âletler) ve letâif (duygular), ondan şikâyet ederek haşirde (kıyâmet gününde) onun aleyhinde şehâdet (şâhidlik) edeceklerdir. Ve da'vâcı olacaklardır." (Sözler, 23. Söz, 113)

(2) "Kur'ân-ı Hakîm, nihâyetsiz parlak, yüksek hakîkatleri câmi' olduğundan, şiir hayâlâtından müstağnîdir (uzaktır). Evet Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân'ın (ifâdesi dahi mu'cize olan Kur'ân'ın) (...) manzum (şiir) olmadığının diğer bir sebebi de budur ki: Âyetlerinin her bir necmi (yıldız gibi her bir âyeti), vezin (ölçü) kaydı altına girmeyip, tâ ekser âyetlere bir nevi' merkez olsun ve kardeşi olsun ve mâbeynlerinde (aralarında) mevcud münâsebet-i ma'neviyeye (ma'nevî alâkalara) râbıta (bağ) olmak için, o dâire-i muhîta (geniş dâire) içindeki âyetlere birer hatt-ı münâsebet (birer irtibat hattı) teşkîl etsin. Güyâ serbest her bir âyetin, ekser âyetlere bakar birer gözü, müteveccih (yönelmiş) birer yüzü var. Kur'ân içinde binler Kur'ân bulunur ki, her bir meşreb (husûsî ahlâk) sâhibine birisini verir. (...) وَمَا يَنْبَغِي لَهُ [(Bu) ona yaraşmazdı da] sırrını da bununla anla ki: Şiirin şe'ni (gereği); küçük ve sönük hakîkatleri, büyük ve parlak hayâllerle süslendirip beğendirmek ister. Hâlbuki Kur'ân'ın hakîkatleri; o kadar büyük, âlî (yüksek), parlak ve revnakdârdır (güzeldir) ki, en büyük ve parlak hayâl, o hakîkatlere nisbet edilse, gāyet küçük ve sönük kalır." (Sözler, 13. Söz)

444. Sahîfe

(1) " 'Bedevîler (göçebeler) için kibrit yerine ateş çıkaran meşhur ağacın, yeşil iken iki dalı birbirine sürüldüğü vakit ateşi yaratan ve rutûbetiyle yeşil ve harâretiyle kuru gibi iki zıd tabîatı (hâli) cem' edip (bir araya getirip), onu buna menşe' (kaynak) etmekle her bir şey, hattâ anâsır-ı asliye (esas unsurlar) ve tabâyi'-i esâsiye (temel maddeler), onun emrine bakar, onun kuvvetiyle hareket eder, hiçbirisi başıboş olup tabîatla (kendiliğinden) hareket etmediğini gösteren bir Zât'tan, topraktan yapılan ve sonra toprağa dönen insanı, topraktan yeniden çıkarması istib'âd edilmez. İsyân ile ona meydan okunmaz!' " (Zülfikār, 25. Söz, 31-32)

(2) Herşeyin "ol" emriyle oluvermesi hakkında bakınız; (Mektûbât, 20. Mektûb, 76-85)

445. Sahîfe

(1) Şeytanların taşlanmaları hakkında bakınız; (Lem'alar, 28. Lem'a, 320-324; Sözler, 15. Söz, 44-50)

446. Sahîfe

(1) "Ehl-i Cennet (Cennet ehli) elbette arzu ederler ki, dünya mâcerâlarını tahattur etsinler (hatırlasınlar) ve birbirine nakletsinler. Belki o mâcerâların levhalarını ve misâllerini (manzaralarını) görmeyi çok merâk ederler. Elbette sinema perdelerinde görmek gibi, o levhaları ve o vâkıaları (hâdiseleri) müşâhede etseler çok mütelezziz olurlar (lezzet alırlar). Mâdem öyledir; her hâlde dâr-ı lezzet (lezzet yurdu) ve menzil-i saâdet (saâdet yeri) olan dâr-ı Cennette عَلٰى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ [karşılıklı tahtlar üzerindedirler] (meâlindeki) âyetinin işâretiyle sermedî (dâimî) manzaralarda dünyevî mâcerâların muhâveresi (sohbeti) ve dünyevî hâdisâtın manzaraları Cennette bulunacaktır." (Tılsımlar, 24. Mektûb, 74)

447. Sahîfe

(1) "Medâr-ı necât ve halâs (kurtuluş vesîlesi), yalnız ihlâsdır (Allah'ın rızâsını esas yapmaktır). İhlâsı kazanmak çok mühimdir. Bir zerre ihlâslı amel, batmanlarla (onlarca kilo) hâlis (ihlâslı) olmayan amele müreccahtır (tercîh edilir). İhlâsı kazandıran harekâtdaki (hareketlerdeki) sebebi, sırf bir emr-i İlâhî (Allah'ın emri), netîcesi rızâ-yı İlâhî (Allah'ın rızâsı) olduğunu düşünmeli vazîfe-i İlâhiyeye karışmamalı." (Lem'alar, 17. Lem'a, 139)

449. Sahîfe

(1) "(Suâl:) Kur'ân'da اَحْسَنُ الْخَالِقِينَ [Yaratanların en güzeli], اَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ [Merhametlilerin en merhametlisi] gibi kelimât, başka hâlıklar (yaratıcılar), râhimler (merhamet ediciler) bulunduğunu iş'âr eder (bildirir)? (...)

(El-cevab:) (...) Kur'ân, baştan başa tevhîdi (Allah'ın birliğini) isbât ettiği ve gösterdiği için bir delîl-i kat'îdir ki, Kur'ân-ı Hakîm'in o nevi' kelimeleri sizin fehmettiğiniz (anladığınız) gibi değildir. Belki اَحْسَنُ الْخَالِقِينَ demesi: 'Hâlıkıyet (yaratıcılık) mertebelerinin en ahsenindedir (en güzelindedir)' demektir ki, başka hâlık bulunduğuna hiç delâleti yok. Belki hâlıkıyetin sâir sıfatlar gibi çok merâtibi var. اَحْسَنُ الْخَالِقِينَ demek: 'Merâtib-i hâlıkıyetin en güzel, en müntehâ (en son) mertebesinde bir Hâlık-ı zü'l-Celâl'dir' demektir. (...) اَحْسَنُ الْخَالِقِينَ gibi ta'birler, hâlıkların taaddüdüne (çok sayıda olduğuna) bakmıyor. Belki mahlûkıyetin envâına (mahlûkların çeşitliliğine) bakıyor. Yani 'Herşeyi, herşeye lâyık bir tarzda, en güzel bir mertebede halk eder bir Hâlık'tır.' Nasılki şu ma'nâyı اَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ [Yarattığı herşeyi güzel yaptı] gibi âyetler ifâde eder." (Sözler, 32. Söz, 282-283)

454. Sahîfe

(1) " مُقَرَّنِينَ فِى الْاَصْفَادِ [Zincirlerle birbirlerine bağlı olanlar] (...) (meâlindeki) âyetiyle diyor ki: Yerin, insandan sonra, zîşuûr (şuur sâhibi) olarak en mühim sekenesi (sâkinleri) olan cin, insana hizmetkâr olabilir. Onlarla temâs edilebilir. Şeytanlar da düşmanlığı bırakmaya mecbûr olup, ister istemez hizmet edebilirler ki, Cenâb-ı Hakk'ın evâmirine musahhar olan (emirlerine itâat eden) bir abdine (kuluna), onları musahhar etmiştir. Cenâb-ı Hakk, ma'nen şu âyetin lisân-ı remziyle (işâretiyle) der ki: Ey insan! Bana itâat eden bir abdime cin ve şeytanları ve şerîrlerini (şerli olanlarını) itâat ettiriyorum. Sen de benim emrime musahhar olsan, çok mevcûdât (varlıklar), hattâ cin ve şeytan dahi sana musahhar olabilirler." (Zülfikâr, 25. Söz, 82-83)

456. Sahîfe

(1) "Mühim ve büyük bir umûr-ı hayriyenin (hayırlı işlerin) çok muzır (zararlı) mâni'leri (engelleri) olur. Şeytanlar o hizmetin hâdimleriyle (hizmetkârlarıyla) çok uğraşırlar. Bu mâni'lere ve bu şeytanlara karşı, ihlâs kuvvetine (herşeyde Allah'ın rızâsını esas yapmak hasletine) dayanmak gerektir." (Lem'alar, 21. Lem'a, 167)

458. Sahîfe

(1) "Evet Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân Sûre-i Zümer'de: وَخَلَقَ لَكُمْ مِنَ الْاَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ اَزْوَاجٍ [Sizin için sağmal hayvanlardan (erkek ve dişi) sekiz eş (ni'met olarak) yarattı] demeyip وَاَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْاَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ اَزْوَاجٍ [Sizin için sağmal hayvanlardan (erkek ve dişi) sekiz eş (ni'met olarak) indirdi] demesiyle ifâde ediyor ki, sekiz nevi' (çeşit) hayvanât-ı mübâreke (bereketli hayvanlar) sizlere hazîne-i rahmetten (rahmet hazînesinden), güyâ Cennetten ni'met olarak indirilmiş, gönderilmiştir. Çünki o mübârek hayvanlar bütün cihetleriyle bütün beşere (insanlara) ni'met olduğundan, tüyünden bedevîlere (göçebelere) seyyar hâneler, elbiseler, etinden güzel yemekler, sütünden güzel lezîz taâmlar (lezzetli yemekler), derilerinden pabuçlar vesâire, hattâ gübreleri mezrûâtın (ekili olan şeylerin) erzâkı (rızıkları) ve insanların mahrûkâtı (yakacakları) hükmünde olup, güyâ o mübârek hayvanlar tecessüm etmiş (cisimleşmiş) ayn-ı ni'met ve rahmet olmuşlar. Onun içindir ki, yağmura rahmet nâmı verildiği gibi, bu mübârek hayvanlara da en'âm (ni'metler) nâmı verilmiş." (Lem'alar, 28. Lem'a, 297)

(2) Resûl-i Ekrem (asm) bir hadîs-i şerîflerinde şöyle buyurdular: "Cenâb-ı Hakk kıyâmet gününde terâzileri koyar. Ardından namaz kılanlar getirilir ve ücretleri tartılarak kendilerine noksansız verilir. Sonra zekât verenler getirilir ve onların da ücretleri tartılarak kendilerine eksiksiz verilir. Nihâyet bir belâya dûçâr olmuş kimseler getirilir de bunlar için ne terâzi konur, ne dîvan kurulur, ne de defterler açılır. Bunlara ücret, sağanak yağmurları gibi bol bol ödenir." (Beyzâvî, c. 2, 321)

459. Sahîfe

(1) İhlâsın ehemmiyeti, kazanılması ve muhâfaza edilmesi hakkında bakınız; (Lem'alar, 20. Lem'a, 155-166; Lem'alar, 21. Lem'a, 166-174)

(2) "Evet ârif-i billah (Allah'ı tanıyan), aczden (âcizlikten), mehâfetullahdan (Allah korkusundan) telezzüz eder (lezzet alır). Evet havfda (korkuda) lezzet vardır. Eğer bir yaşındaki bir çocuğun aklı bulunsa ve ondan suâl edilse: 'En lezîz ve en tatlı hâletin (hâlin) nedir?' Belki diyecek:

'Aczimi, za'fımı anlayıp, vâlidemin tatlı tokadından korkarak yine vâlidemin şefkatli sînesine sığındığım hâlettir.' Hâlbuki bütün vâlidelerin şefkatleri, ancak bir lem'a-i tecellî-i rahmettir (rahmetin sâdece bir parıltısıdır). Onun içindir ki, kâmil insanlar, aczde ve havfullahda (Allah korkusunda) öyle bir lezzet bulmuşlar ki kendi havl (güç) ve kuvvetlerinden şiddetle teberrî edip (uzaklaşıp), Allah'a acz ile sığınmışlar. Aczi ve havfı, kendilerine şefâatçı yapmışlar." (Sözler, 7. Söz, 19)

460. Sahîfe

(1) "İrşâdın tam ve nâfi' (faydalı) olmasının birinci şartı, cemâatın isti'dâdına (kābiliyetine) göre olması lâzımdır. Cemâat, avamdır (halktır). Avâm ise hakāikı (hakîkatleri) çıplak olarak göremez, ancak onlarca ma'lûm ve me'luf (alışılmış) üslûb ve elbise altında görebilirler. Bunun içindir ki Kur'ân-ı Kerîm yüksek hakāikı, müteşâbihât denilen teşbihler (benzetmeler), misâller, istiârelerle tasvîr edip, cumhûra yani avâm-ı nâsın (avam insanların) fehimlerine (anlayışlarına) yakınlaştırmıştır." (İşârâtü'l-İ'câz, 163)

(2) "Kur'ân ve ehl-i îmân, hadsiz masnûâtı (san'atlı eserleri) bir Sâni-i Vâhide (herşeyin tek san'atkârı olan Allah'a) verir. Doğrudan doğruya her işi O'na isnâd eder (dayandırır). Vücûb (aklen kat'î olmak) derecesinde sühûletli (kolay) bir yolda gider, sevk eder. Ve ehl-i şirk ve tuğyan (Allah'a ortak koşan ve azgınlık yapanlar) bir masnû'-ı vâhidi (san'atlı bir mahlûku) hadsiz esbâba (sebeblere) isnâd ederek imtinâ' derecesinde suûbetli (imkânsızlık derecesinde zor) bir yolda gider. Şu hâlde Kur'ân yolunda bütün masnûatla, dalâlet (haktan sapma) yolunda bir masnû'-ı vâhid berâberdirler. Hattâ belki bütün eşyânın vâhidden sudûru (tek olandan vücûda gelmesi) bir vâhidin (bir olan şeyin) hadsiz eşyâdan sudûrundan çok derece eshel ve kolaydır. Nasıl ki bir zâbit bin neferin tedbîrini bir nefer gibi kolay yapar. Ve bir neferin tedbîri bin zâbite (kumandana) havâle edilse, bin nefer kadar müşkilâtlı (zor) olur. Keşmâkeşe (karışıklığa) sebebiyet verir. İşte şu hakîkati şu âyet-i azîme ehl-i şirkin başına vuruyor, dağıtıyor." (Mektûbât, 20. Mektûb, 89)

466. Sahîfe

(1) "Hamele-i Arş ve Semâvât (arşın ve göklerin taşıyıcıları) denilen melâikenin birinin ismi 'Nesr' (kartal) diğerinin ismi 'Sevr' (öküz) olarak dört melâikeyi, Cenâb-ı Hakk arş ve semâvâta saltanat-ı rubûbiyetine (saltanatının terbiye ediciliğine) nezâret etmek (bakmak) için ta'yîn ettiği gibi, semâvâtın bir küçük kardeşi ve seyyârelerin (gezegenlerin) bir arkadaşı olan küre-i arza dahi iki melek, nâzır (bakıcı) ve hamele (taşıyıcı) olarak ta'yîn etmiştir. O meleklerin birisinin ismi 'Sevr' ve birinin 'Hût'tur (balıktır).'" (Lem'alar, 14. Lem'a, 93-94)

(2) "(Allah'ın) kâinâtı had ve hesâba gelmeyen dakîk (ince) san'atlı tezyînât (süslemeler) ve o ma'nîdâr mehâsin (güzellikler) ile ve hikmetdar nukūş (hikmetli nakışlar) ile süslendirip tezyîn etmesi; bilbedâhe (açıkça) ona göre mütefekkir (düşünen) ve istihsân edicilerin (beğenecek kimselerin) ve mütehayyir (hayrette kalmış) takdîr edicilerin enzârını (bakışlarını) ister, vücudlarını taleb eder (varlıklarını ister). (...) Mâdem bu nihâyetsiz tezyînât, nihâyetsiz bir vazîfe-i tefekkür ve ubûdiyet (kulluk) ister. Hâlbuki ins (insan) ve cin, şu nihâyetsiz vazîfeye, şu hikmetli nezârete, şu vüs'atli (geniş) ubûdiyete karşı, milyondan ancak birisini yapabilir. Demek bu nihâyetsiz ve çok mütenevvi' (çeşitli) olan şu vezâif (vazîfeler) ve ibâdete, nihâyetsiz melâike envâ'ları (nevi'leri), rûhâniyât ecnasları (ruhânî cinsleri) lâzımdır ki, şu mescid-i kebîr-i âlemi (büyük kâinât mescidini) saflarıyla doldurup şenlendirsin." (Sözler, 29. Söz, 178-179)

472. Sahîfe

(1) "(Âyetteki mağfiret) hakîkî günahlardan değil; çünki ismet (günahlara karşı korunmuş olmak) var, günah yok. Belki makām-ı nübüvvete (peygamberlik makāmına) lâyık bir ma'nâ ile mağfirettir." (Lem'alar, 7. Lem'a, 27)

473. Sahîfe

(1) "Eğer desen: 'Birçok def'a duâ ediyoruz, kabûl olmuyor. Hâlbuki, âyet umûmîdir. Her duâya cevab var, ifâde ediyor?' El-cevâb: Cevab vermek ayrıdır; kabûl etmek ayrıdır. Her duâ için cevab vermek var; fakat kabûl etmek, hem ayn-ı matlûbu (istediğinin aynısını) vermek Cenâb-ı Hakk'ın hikmetine tâbi'dir. Meselâ, hasta bir çocuk çağırır: 'Yâ hekim, bana bak!' Hekim: 'Lebbeyk! (buyur)' der. 'Ne istersin?' cevab ver. Çocuk: 'Şu ilâcı ver bana!' der. Hekim ise; ya aynen istediğini verir, yâhut onun maslahatına (menfaatine) binâen ondan daha iyisini verir, yâhut hastalığına zarar olduğunu bilir, hiç vermez. İşte Cenâb-ı Hakk, Hakîm-i Mutlak (sonsuz hikmet sâhibi); hâzır, nâzır (görücü) olduğu için, abdin (kulun) duâsına cevab verir. Vahşet (yalnızlık) ve kimsesizlik dehşetini, huzûruyla (hâzır olmasıyla) ve cevâbıyla ünsiyete (yakınlığa) çevirir. Fakat insanın hevâperestâne (nefsinin arzularına taparcasına) ve heveskârâne tahakkümüyle (zorlamasıyla) değil, belki hikmet-i Rabbâniyenin (Allah'ın hikmetinin) iktizâsıyla (gereğiyle) ya matlûbunu veya daha evlâsını (daha iyisini) verir veya hiç vermez. Hem, duâ bir ubûdiyettir (kulluktur). Ubûdiyet ise semerâtı (meyveleri) uhreviyedir (âhirete

âiddir). Dünyevî (dünyaya âid) maksadlar ise, o nevi' duâ ve ibâdetin vakitleridir. O maksadlar, gâyeleri değil." (Sözler, 23. Söz, 106-107)

477. Sahîfe

(1) Yedi kat semâ için, bakınız; (Lem'alar, 12. Lem'a, 67; İşârâtü'l-İ'câz, 239)

479. Sahîfe

(1) "Evet, nasıl ki muhabbet (sevme) sıfatı, muhabbete lâyıktır. Öyle de adâvet (düşmanlık) hasleti herşeyden evvel kendisi adâvete lâyıktır. Eğer hasmını mağlûb etmek istersen, fenâlığına karşı iyilikle mukābele et. Çünki eğer fenâlıkla mukābele edersen, husûmet tezâyüd eder (artar). Zâhiren (görünüşte) mağlûb bile olsa, kalben kin bağlar, adâveti idâme eder (devâm eder). Eğer iyilikle mukābele etsen, nedâmet eder (pişmân olur). Sana dost olur." (Mektûbât, 22. Mektûb, 93)

(2) "İnsan kalben ve fikren hakāik-ı İlâhiyeye (ilâhî hakîkatlere) bakıp düşündüğü zaman, bilhassa namaz ve ibâdet esnasında, gerek şeytan tarafından, gerek nefsi tarafından pek fenâ, çirkin vesveseler, hâtıralar, sinekler gibi kalbe ve akla hücûm ederler. Bu gibi hevâî (nefsin arzularına âid), vehmî (hayâlî) ve çirkin şeylerin def'iyle uğraşan adam, o vesveselere mağlûb olur. Ancak onları kaçırmanın çâresi, müdâfaayı terk etmektir. Onlarla uğraşmamaktır. Evet arılarla uğraşıldıkça onlar hücumlarını arttırırlar. Onlara karışılmadığı takdirde, insanı terk ederler, giderler. Hem de o gibi vesveselerin, ne hakāik-ı İlâhiyeye ve ne de senin kalbine bir mazarrâtı (zararı) yoktur. Evet, pis bir mendilin deliklerinden semânın güneşine ve yıldızlarına ve Cennetin gülüne ve çiçeklerine bakılırsa, o deliklerdeki pislik ne bakana ve ne de bakılana bulaşmaz. Ve fenâ bir te'sîr etmez." (Mesnevî-i Nûriye, Habâb, 81)

Vesvese hakkında ayrıca bakınız, (Sözler, 21. Söz, 96)

480. Sahîfe

(1) " وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ [Rabbin ise kullar(ın)a aslâ zulmedici değildir!] gibi âyetlerin işâret ettikleri kıyâs-ı adlînin (adâlete dâir kıyâsın) hülâsası şudur ki: İnsanlar gâyet refah ve rahatla ve mazlum (zulme uğrayan) ve mütedeyyin (dindar) adamlar gâyet zahmet ve zillet ile (aşağılanarak) ömür geçiriyorlar. Sonra ölüm gelir ikisini de müsâvî (eşit) kılar. Eğer şu müsâvât (eşitlik) nihâyetsiz ise ve bir nihâyeti yoksa, zulüm görünür. Hâlbuki zulümden tenezzühü (uzak olması), kâinâtın şehâdetiyle sâbit olan adâlet ve hikmet-i İlâhiye (Allah'ın adâlet ve hikmeti), bu zulmü hiçbir cihetle kabûl etmediğinden, bilbedâhe (açıkça) bir mecma'-i âharı (diğer bir toplanma yerini) iktizâ ederler (gerektirirler) ki, birincisi cezâsını, ikincisi mükâfâtını görsün." (Tılsımlar, 26. Söz, 111)

482. Sahîfe

(1) "Hiç mümkün müdür ki, bir Sâni'-i Hakîm (hikmetle yaratan san'atkâr), bütün zîhayat (canlı) ve zîşuûr (şuûr sâhibi) masnu'larını (san'atlı mahlûklarını) birbiriyle konuşturmasın ve dillerinin binler çeşitleriyle birbiriyle söyleştirsin ve onların sözlerini ve seslerini bilsin ve işitsin ve ef'âliyle (fiilleriyle) ve in'âmıyla (ni'met vermesiyle) zâhir bir sûrette (açıkça) cevab versin. Hem hiçbir ihtimâl var mı ki; mâdem bilbedâhe (açıkça) konuşur ve mâdem konuşmasına karşı tam anlayışlı muhâtab en başta insandır. Elbette, başta Kur'ân olarak meşhur kütüb-i mukaddese (mukaddes kitablar) O'nun konuşmalarıdır." (Şuâ'lar, 2. Şuâ', 33)

(2) "Melâikenin bir kısmı insanları hıfzediyor (koruyor), bir kısmı kitâbet (sevâb ve günahlarını yazma) işlerini görüyor. Demek melâikelerin insanlarla alâkaları ziyâde (fazla) olduğundan, insanların ahvâline (hâllerine) ehemmiyet veriyorlar." (İşârâtü'l-İ'câz, 250)

483. Sahîfe

(1) "Kur'ân-ı Azîmüşşân'da fermân ettiği gibi: لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ 'dür [O'nun misli gibi hiçbir şey yoktur!] Yani ne Zâtında, ne sıfâtında, ne ef'âlinde (fiillerinde) nazîri (dengi) yoktur, misli olmaz, şebîhi (benzeri) yoktur, şerîki (ortağı) olmaz! Evet, bütün kâinâtı bütün şuûnâtıyla (hâlleriyle) ve keyfiyâtıyla (sıfatlarıyla) kabza-i rubûbiyetinde (terbiye ve idâresi altında) tutup, bir hâne ve bir saray hükmünde kemâl-i intizâm (mükemmel bir düzen) ile tedbir ve idâre ve terbiye eden bir Zât-ı Akdes'e (en mukaddes Zât olan Allah'a), misil ve mesîl (benzer) ve şebîh ve şerîk olmaz, muhâldir (imkânsızdır)." (Lem'alar, 30. Lem'a, 401-402)

485. Sahîfe

(1) "Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, gayb-âşinâ (gizlilikleri gören) nazarıyla görmüş ki; âl-i beyti, Âlem-i İslâm içinde bir şecere-i nûrâniye (nûrlu bir ağaç) hükmüne geçecek ve Âlem-i İslâm'ın bütün tabakātında kemâlât-ı insâniye dersinde rehberlik ve mürşidlik vazîfesini görecek zâtlar, ekseriyet-i mutlaka ile âl-i beytten çıkacak. (...) Onun için: قُلْ لَا اَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِلَّا الْمَوَدَّةَ فِى الْقُرْبٰى

[De ki: (Ben) sizden buna (size olan teblîğ vazîfeme) karşı, akrabâlıkta (âl-i beytime) muhabbetten başka bir ecir istemiyorum!] demesiyle emrolunarak, âl-i beytine karşı ümmetin meveddetini (muhabbetini) istemiş." (Lem'alar, 4. Lem'a, 17)

486. Sahîfe

(1) "Müslümanların hayât-ı ictimâiye-i İslâmiyedeki (İslâmî cem'iyet hayâtındaki) saâdetlerinin anahtarı meşveret-i şer'iyedir (İslâmî ölçüler dâhilindeki fikir alış-verişidir). وَاَمْرُهُمْ شُورٰى بَيْنَهُمْ [Onların işleri ise, aralarında şûrâdır (istişâre iledir)] (meâlindeki) âyet-i kerîmesi şûrâyı (fikir alış-verişini) esas olarak emrediyor. Evet, nasıl ki nev'-i beşerdeki (insanlardaki) telâhuk-ı efkâr (fikirlerin birbiri üzerine eklenmesi) ünvânı altında asırlar ve zamanların -târih vâsıtasıyla- birbirisiyle meşvereti, bütün beşeriyetin terakkıyâtı (insanlığın ilerlemesi) ve fünûnunun (fenlerinin) esâsı olduğu gibi, en büyük kıt'a olan Asya'nın en geri kalmasında bir sebebi, o şûrâ-yı hakîkıyeyi yapmamasıdır. Asya kıt'asının ve istikbâlinin keşşâfı (keşfedicisi) ve miftâhı (anahtarı) şûrâdır." (Mektûbât, Hutbe-i Şâmiye, 422)

488. Sahîfe

(1) "Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'a bak ki; o Zât (asm) herkesçe müsellem (kabûl edilen) ümmîliğiyle berâber, geçmiş enbiyâ ile kavimlerinin ahvâllerini (hâllerini), görmüş ve müşâhede etmiş gibi Kur'ân'ın lisânıyla söylemiştir. Ve onların ahvâlini, sırlarını beyân ederek âleme neşr ü i'lân etmiştir (yaymıştır). Bilhassa naklettiği onların kıssaları, bütün zekîlerin nazar-ı dikkatlerini celb eden (çeken) da'vâ-yı nübüvvetini isbât içindir." (İşârâtü'l-İ'câz, 158)

493. Sahîfe

(1) "Hazret-i Îsâ Aleyhisselâm geldiği vakit, herkes onun hakîkî Îsâ olduğunu bilmek lâzım değildir. Onun mukarreb ve havâssı (ona yakın seçkin bir tâife), nûr-ı îmân ile onu tanırlar. Yoksa bedâhet derecesinde (apaçık bir şekilde) herkes onu tanımayacaktır." (Mektûbât, 15. Mektûb, 46-47)

(2) " فِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْاَنْفُسُ وَ تَلَذُّ الْاَعْيُنُ " [Orada canların kendisini çektiği ve gözlerin hoşlandığı herşey vardır] (meâlindeki) âyetinin sarâhat-ı kat'iyesiyle, insan, en ziyâde ünsiyet ettiği (alıştığı) ve dünyada nümûnesini tatmış olduğu cismânî lezzetleri Cennete lâyık bir tarzda görecek, tadacak. Ve lisan ve göz ve kulak gibi a'zâların ettikleri hâlis şükürlerinin ve husûsî ibâdetlerinin mükâfâtları, o uzuvlara mahsus cismânî (cisme âid) lezzetler ile verilecektir. Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân o derece cismânî lezzetleri sarih (açık) bir sûrette beyân eder ki, başka te'villerle (îzahlarla) ma'nâ-yı zâhirîyi (açık ma'nâyı) kabûl etmemek, imkân hâricindedir." (Şuâ'lar, 11. Şuâ', 221)

494. Sahîfe

(1) "Şu mevcûdâtın Mâlik'i (sâhibi), mülkünde cereyân eden herşeyin inzibâtına (kaydedilmesine) büyük bir ihtimâmı var. Hem hâkimiyet-i vazîfesinde nihâyet derecede dikkat eder. Hem rubûbiyet-i saltanatında (kâinâttaki hâkimiyet ve idâresinde) gâyet ihtimâmı gözetir. O derece ki, en küçük bir hâdiseyi, en ufak bir hizmeti yazar, yazdırır. Mülkünde cereyân eden herşeyin sûretini müteaddid (pek çok) şeylerde hıfz eder (muhâfaza eder). Şu hafîzıyet (muhâfaza edicilik) işâret eder ki, ehemmiyetli bir muhâsebe-i a'mâl defteri (amellerin hesab defteri) açılacak ve bilhassa mâhiyetçe en büyük, en mükerrem, en müşerref bir mahlûk olan insanın büyük olan amelleri, mühim olan fiilleri, mühim bir hesab ve mîzâna (tartıya) girecek, sahîfe-i amelleri neşredilecek (amel defterleri açılacak)." (Zülfikâr, 10. Söz, 30)

496. Sahîfe

(1) "Şu âyet, mefhûm-ı muvâfık (doğrudan ifâde ettiği ma'nâ) ile şöyle fermân ediyor: 'Ehl-i dalâletin ölmesiyle, semâvât ve zemin (gökler ve yer) onların üstünde ağlamıyorlar.' Ve mefhûm-ı muhâlif (karşı ma'nâ) ile delâlet ediyor ki: 'Ehl-i îmânın dünyadan gitmesiyle, semâvât ve zemin, onların üstünde ağlıyor.' Yani, ehl-i dalâlet (kâfirler), mâdem semâvât ve arzın vazîfelerini inkâr ediyor. Ma'nâlarını bilmiyor. Onların kıymetlerini iskât ediyor (düşürüyor). Sâni'lerini (yaratıcılarını) tanımıyorlar. Onlara karşı bir hakâret, bir adâvet (düşmanlık) ediyorlar. Elbette semâvât ve zemin, onlara ağlamak değil, belki onlara nefrin, yani bedduâ ederler ve onların gebermesiyle memnûn olurlar. Mefhûm-ı muhâlif ile der: 'Semâvât ve arz, ehl-i îmânın ölmesiyle ağlarlar.' Zîrâ ehl-i îman ise; çünki semâvât ve arzın vazîfelerini bilir. Hakîkî hakîkatlerini tasdîk ediyor. Ve onların ifâde ettikleri ma'nâları îmân ile anlıyor. 'Ne kadar güzel yapılmışlar, ne kadar güzel hizmet ediyorlar!' diyor." (Sözler, 32. Söz, 300-301)

497. Sahîfe

(1) "Ekl ve şürb (yeme ve içme) ve muâmele-i zevciye (evlilik hayâtı) gerçi bu dünyada bir ihtiyaçtan gelir, bir vazîfeye gider. Fakat o vazîfeye bir ücret-i muaccele (peşin bir ücret) olarak öyle mütenevvi' (çeşitli) lezîz lezzet içlerine bırakılmıştır ki, sâir lezâize tereccuh ediyor (diğer lezzetlere üstün geliyor). Mâdem bu dâr-ı elemde (sıkıntı

yeri olan dünyada), bu kadar acîb (hayret verici) ve ayrı ayrı lezzetlere medâr (vesîle) ekl ve nikâhtır. Elbette dâr-ı lezzet ve saâdet (lezzet ve mutluluk yeri) olan Cennette o lezzetler; o kadar ulvî (yüksek) bir sûret alıp ve vazîfe-i dünyeviyenin uhrevî ücretini (dünyadaki vazîfesinin âhirette mükâfâtı olduğunu bilmekten gelen lezzeti) de lezzet olarak ona katarak ve dünyevî ihtiyâcı dahi uhrevî bir hoş iştihâ sûretinde ilâve ederek, Cennete lâyık ve ebediyete münâsib, en câmi' (çok lezzetleri içine alan) hayatdâr bir ma'den-i lezzet (lezzet kaynağı) olur." (Sözler, 28. Söz, 171)

501. Sahîfe

(1) "Bir memlekette iki pâdişah, bir vilâyette iki vâli, bir nâhiyede iki müdür, hattâ bir mahallede iki muhtar bulunamaz. Eğer bulunsa herc ü merc (karmakarışık) olur, ihtilâl başlar, intizam bozulur. Mâdem hâkimiyetin bir gölgesi, âciz ve muâvenete (yardımlaşmaya) muhtaç olan insanlarda bu derece müdâhale-i gayrı (başkasının karışmasını) ve iştirâki (ortaklığı) reddedip, kabûl etmez. Elbette aczden münezzeh (uzak olan) bir Kadîr-i Mutlak'ta (sonsuz kudret sâhibi bir Zât'ta), rubûbiyet (herşeyin Rabbi, terbiye edicisi olmak) sûretindeki hâkimiyet, hiçbir cihetle iştirâki ve müdâhale-i gayrı kabûl etmez. Belki gâyet şiddetle reddeder ve şirki (Allah'a ortak koşmayı) tevehhüm (bâtıl bir şekilde zan) ve i'tikâd edenleri (inananları) gâyet hiddetle dergâhından tard eder (kovar)." (Şuâ'lar, 2. Şuâ', 15)

504. Sahîfe

(1) "Kavm-i Âd ve Semûd'dan tut, tâ şu zamânın mütemerrid (hakka karşı inad eden) kavimlerine kadar gelen sille-i te'dîb (edeblendirme tokadı) ve tâziyane-i ta'zib (azab kamçısı), gâyet âlî bir adâletin hükümrân olduğunu hads-i kat'î (delilden kalbe çabuk gelen kat'î bir kanâat) ile gösteriyor." (Zülfikâr, 10. Söz, 37-38)

505. Sahîfe

(1) "Muhaddisler (hadis âlimleri) nakl-i sahih (doğru haber) ile İbn-i Mes'ûd'dan beyân ediyorlar ki; İbn-i Mes'ûd dedi: 'Batn-ı Nahl denilen nâm mevki'de, Nusaybin ecinnîleri ihtidâ (İslâmiyet'e girmek) için Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a geldikleri vakit, bir ağaç o ecinnîlerin geldiklerini haber verdi.' Hem İmâm-ı Mücâhid, o hadîste İbn-i Mes'ûd (ra)'dan nakleder ki: 'O cinnîler bir delil istediler. Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm bir ağaca emretti; yerinden çıkıp geldi, sonra yine yerine gitti.' İşte cin tâifesine bir tek mu'cize kâfî geldi. Acabâ bu mu'cize gibi bin mu'cizât işiten bir insan îmâna gelmezse, cinnîlerin: يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللّٰهِ شَطَطًا [Bizim sefih olanımız (İblis), Allah hakkında saçma şeyler söylüyor] ta'bîr ettikleri şeytanlarından daha şeytan olmaz mı?" (Zülfikâr, 19. Mektûb, 36)

506. Sahîfe

(1) "Bir nefer, bir saat işkence altında şehîd edilse öyle bir mertebeyi bulur ki, on sene başkası çalışsa, ancak o mertebeyi bulur. Eğer o nefer şehîd olduktan sonra ona sorulabilse: 'Az bir şey ile, pek çok şeyler kazandım!' diyecektir." (Mektûbât, 15. Mektûb, 45)

507. Sahîfe

(1) "Dâr-ı teklifte (imtihan dünyasında) gözle görünecek olan alâmet-i kıyâmet ve eşrât-ı saat (kıyâmet alâmetleri), bir kısım müteşâbihât-ı Kur'âniye (Kur'ân'ın teşbih ve benzetmeli âyetleri) gibi kapalı ve te'villi oluyor (îzâhı gerekiyor). Yalnız, güneşin mağribden (batıdan) çıkması, bedâhet derecesinde (apaçık) olup herkesi tasdîke mecbûr ettiğinden, tevbe kapısı kapanır; o zaman daha tevbe ve îman makbûl olmaz. Çünki Ebû Bekir'ler (ra), Ebû Cehil'ler ile tasdikte berâber olurlar. Hattâ Hazret-i İsâ Aleyhisselâmın nüzûlü (inmesi) dahi ve kendisi İsâ Aleyhisselâm olduğu, nûr-ı îmânın (îmân nûrunun) dikkatiyle bilinir; herkes bilemez." (Şuâ'lar, 5. Şuâ', 72)

509. Sahîfe

(1) "Evet Cenâb-ı Hakk'a îmân eden, elbette O'na itâat edecek. Ve itâat yolları içinde en makbûlü ve en müstakîmi (istikâmetli olanı) ve en kısası, bilâ-şübhe (şübhesiz) Habîbullâh'ın (Allah'ın en sevgili kulu olan Hz. Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ın) gösterdiği ve ta'kîb ettiği yoldur." (Lem'alar, 11. Lem'a, 54)

510. Sahîfe

(1) "(Âyetteki mağfiret) hakîkî günahlardan değil; çünki ismet (günahlara karşı korunmuş olmak) var, günah yok. Belki makām-ı nübüvvete (peygamberlik makāmına) lâyık bir ma'nâ ile mağfirettir (bağışlanmaktır)." (Lem'alar, 7. Lem'a, 27)

511. Sahîfe

(1) "Müteşâbihâtta (ma'nâsı açık olmayıp, îzâha muhtaç beyanlarda), ma'nâ-yı mecâzînin (dolaylı olan ma'nânın) ma'nâ-yı hakîkînin (gerçek ma'nânın) lâfzıyla, üslûbuyla gösterilmesindeki hikmet, insanların me'lûf (alıştıkları) ve ma'lûmları olmayan ma'nâları ve hakîkatleri zihinlerine yakınlaştırıp kabûl ettirmekten ibârettir. Meselâ 'yed' (el)'in ma'nâ-yı mecâzîsi insanlara me'nûs (tanıdık) olma-

dığından, ma'nâ-yı hakîkînin şekliyle, lâfzıyla gösterilmesi zarûreti vardır." (İşârâtü'l-İ'câz, 13)

513. Sahîfe

(1) " فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذٰلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا [Ondan (Mekke'nin fethinden) önce (size), yakın bir fetih (Hudeybiye anlaşmasını ve Hayber'in fethini) verdi] ifâde ediyor ki: Sulh-ı Hudeybiye (Hudeybiye barışı), çendan (gerçi) zâhiri İslâm aleyhinde görülmüş ve Kureyşîler bir derece gālib görünmüş olduğu hâlde, ma'nen Sulh-ı Hudeybiye, ma'nevî büyük bir fetih hükmünde olacak ve sâir fütûhâta da (fetihlere de) anahtar olacak diye ihbâr ediyor (haber veriyor). Filhakîka (gerçekten), Sulh-ı Hudeybiye ile çendan maddî kılınç, gılâfına (kılıfına) muvakkaten konuldu. Fakat Kur'ân-ı Hakîm'in bârika-âsâ (şimşek gibi parlak) elmas kılıncı çıktı, kalbleri, akılları fethetti." (Lem'alar, 7. Lem'a, 24)

514. Sahîfe

(1) "(Şu âyet) ma'nâ-yı sarîhiyle (açık ma'nâsıyla); tabakāt-ı sahâbenin istikbâlde muttasıf oldukları (vasıflandıkları) ayrı ayrı mümtâz ve hâs sıfatlarını ifâde etmekle berâber, ma'nâ-yı işârîsiyle; ehl-i tahkîkçe vefât-ı Nebevîden sonra makāmına geçecek Hulefâ-yı Râşidîn'e, hilâfet tertîbi ile işâret edip, her birisinin en meşhur medâr-ı imtiyazları (seçkin vasıfları) olan sıfat-ı hâssalarını (husûsî sıfatlarını) haber veriyor. وَالَّذِينَ مَعَهُ [Ve onun berâberinde bulunanlar] ile, maiyet-i mahsûsa ve sohbet-i hâssa (husûsî berâberlik ve sohbet) ile ve en evvel vefât ederek yine maiyetine girmekle meşhûr ve mümtâz olan Hazret-i Sıddîk radıyallâhu anh'ı gösterdiği gibi اَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ [Kâfirlere karşı çok şiddetliler] ile, istikbâlde küre-i arzın devletlerini fütûhâtıyla titretecek ve adâletiyle zâlimlere sâika (yıldırım) gibi şiddet gösterecek olan Hazret-i Ömer radıyallâhü anh'ı gösterir. Ve رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ [Kendi aralarında gāyet merhametlidirler] ile, istikbâlde en mühim bir fitnenin vukūu hazırlanırken kemâl-i merhamet ve şefkatinden İslâmlar içinde kan dökülmemek için rûhunu fedâ edip, teslîm-i nefs (kendini fedâ) ederek Kur'ân okurken mazlûmen şehîd edilmesini tercîh eden Hazret-i Osman radıyallâhu anh'ı da haber verdiği gibi, تَرٰيهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللّٰهِ وَ رِضْوَانًا [Onları çokça rükû' ediciler ve çokça secde eden kimseler olarak görürsün; Allah'dan lütuf ve rıdvân (sâdece O'nun rızâsını) isterler] ile saltanat ve hilâfete kemâl-i liyâkatle ve kahramanlıkla girdiği hâlde ve kemâl-i zühdü ve ibâdeti ve fakr ve iktisâdı ihtiyâr eden ve rükû' ve sücûdda devâmı ve kesreti herkesçe musaddak (doğrulanmış) olan Hazret-i Ali radıyallâhu anh'ın istikbâldeki vaziyetini ve o fitneler içindeki harbleriyle mes'ûl olmadığını ve niyeti ve matlûbu fazl-ı İlâhî olduğunu haber veriyor." (Lem'alar, 7. Lem'a, 25)

Sahâbelerin fazîletine dâir bakınız; (Sözler, 27. Söz, 161-168)

515. Sahîfe

(1) "Ey ehl-i îman! Zillet içinde esâret altına girmemek isterseniz, aklınızı başınıza alınız! İhtilâfınızdan (ayrılığınızdan) istifâde eden zâlimlere karşı: اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ اِخْوَةٌ [Mü'minler ancak kardeştirler] kal'a-i kudsiyesi içine giriniz; tahassun ediniz (korununuz). Yoksa ne hayâtınızı muhâfaza ve ne de hukūkunuzu müdâfaa edebilirsiniz." (Mektûbât, 22. Mektûb, 97)

Ayrıca İslâm kardeşliği hakkında bakınız; (Mektûbât, 22. Mektûb, 90-98)

516. Sahîfe

(1) "Gıybet (dedikodu), ehl-i adâvet ve hased ve inadın (kindâr, kıskanç ve inadçıların) en çok isti'mâl ettikleri (kullandıkları) alçak bir silâhtır. İzzet-i nefis sâhibi, bu pis silâha tenezzül edip isti'mâl etmez." (Mektûbât, 22. Mektûb, 102-103)

(2) Milliyetçilik hakkında bakınız; (Mektûbât, 26. Mektûb, 120-126)

517. Sahîfe

(1) "Âyet-i kerîme, nazar-ı dikkati semânın ziynetli (süslü) ve güzel yüzüne çeviriyor. Tâ dikkat-i nazar ile (dikkatle bakarak), semânın yüzünde fevkalâde sükûnet içinde bir sükûtu (sessizliği) görüp, bir Kadîr-i Mutlak'ın (sonsuz kudret sâhibi olan Allah'ın) emir ve teshîriyle (itâat ettirmesiyle) o vaziyeti aldığını anlasın! Yoksa eğer başıboş olsa idiler, birbiri içinde o dehşetli hadsiz ecrâm (gök cisimleri), o gāyet büyük küreler ve gāyet sür'atli hareketleriyle öyle bir velveleyi çıkarmak lâzım idi ki, kâinâtın kulağını sağır edecekti. (...) İşte sükûnet içindeki sukût-ı ecrâmdan Sâni'-i zü'l-Celâl'in ve Kadîr-i zü'l-Kemâl'in derece-i kudret ve teshîrini ve nücûmun (yıldızların) O'na derece-i inkıyâd ve itâatini anla!" (Sözler, 32. Söz, 270)

(2) "Ey haşir ve neşri (öldükten sonra dirilmeyi) inkâr eden insan! Ömründe kaç def'a cismini tebdîl ediyorsun (değiştiriyorsun), biliyor musun? Sabah ve akşam elbiseni değiştirdiğin gibi her yedi senede bir def'a tamâmıyla cismini tebdîl ve tecdîd ediyorsun (yeniliyorsun), haberin var mı? (...) Bunu hiç düşünemiyorsun. Eğer düşünebilsen,

her vakit âlemde binlerle nümûneleri vukūa gelen haşir ve neşirleri inkâr edemezsin!" (Mesnevî-i Nûriye, Habbe, 106)

518. Sahîfe

(1) "Cenâb-ı Hakk, herşeye herşeyden daha yakındır. Fakat herşey, O'ndan nihâyetsiz uzaktır. Nasıl ki güneşin şuûru ve konuşması olsa, senin elindeki âyine vâsıtası ile seninle konuşabilir. İstediği gibi sende tasarruf eder. Belki âyine-misâl (ayna gibi) senin gözbebeğinden sana daha yakın olduğu hâlde, sen dört bin sene kadar ondan uzaksın, hiçbir cihette ona yanaşamazsın. Eğer terakkî etsen (yükselsen), kamer (ay) makāmına gelip, doğrudan doğruya bir mukābele (karşısında durma) noktasına çıksan, ona yalnız bir nevi' âyinedarlık edebilirsin. Öyle de, Şems-i Ezel ve Ebed (ezel ve ebed güneşi) olan Zât-ı zü'l-Celâl (celâl sâhibi Zât) herşeye herşeyden daha yakın olduğu hâlde; herşey O'ndan nihâyetsiz uzaktır." (Sözler, 31. Söz, 245-246)

522. Sahîfe

(1) "Bu âyet-i uzmânın (büyük âyetin) sırrıyla, insanın bu dünyaya gönderilmesinin hikmeti ve gâyesi; Hâlık-ı Kâinât'ı (kâinâtın yaratıcısını) tanımak ve O'na îmân edip, ibâdet etmektir. Ve insanın vazîfe-i fıtratı (yaratılış vazîfesi) ve farîza-i zimmeti (boynunun borcu), ma'rifetullah ve îmân-ı billahtır (Allah'ı tanımak ve îmân etmektir) ve iz'ân (iyice anlamak) ve yakîn (şübhesiz bilmek) ile vücûdunu ve vahdetini (birliğini) tasdîk etmektir." (Şuâ'lar, 7. Şuâ', 95)

(2) "İnsan rızka çok mübtelâ (düşkün) olduğu için, rızka çalışmak bahânesini, ubûdiyete (kulluğa) mâni' tevehhüm edip (zannedip), kendine bir özür bulmamak için âyet-i kerîme diyor ki: Sizler ubûdiyet için halk olunmuşsunuz! Sizin netîce-i hılkatiniz (yaratılışınızın netîcesi) ubûdiyettir! Rızka çalışmak ise emr-i İlâhî noktasında bir nevi' ubûdiyettir. Benim mahlûkātımın ve rızıklarını der'uhde ettiğim (üstlendiğim) nefislerinizin ve ıyâlinizin (âilenizin) ve hayvanâtınızın rızkını tedârik etmek, güyâ bana âiddir. Sizler bana âid rızık ve it'âmı (beslemeyi) ihzâr etmek (hazırlamak) için yaratılmamışsınız. Çünki Rezzâk (rızkı veren) benim! Sizin ve müteallikâtınız (yakınlarınız) olan ibâdımın (kullarımın) rızkını ben veriyorum. Siz bunu bahâne edip ubûdiyeti terk etmeyiniz!" (Lem'alar, 28. Lem'a, 309)

523. Sahîfe

(1) Bu âyetler için Bakınız (Zülfikâr, 25. Söz, 19)

524. Sahîfe

(1) Madem Kur'ân, bir hutbe-i Ezeliyedir, nev'-i beşerin umum tabakātıyla ve ehl-i îmânın bütün tâifeleriyle konuşur. Elbette onlara göre müteaddid ma'nâları ve küllî ma'nâsının çok mertebeleri bulunacak. Bazı müfessirler, yalnız en umûmî veya en sarîh veya vâcib veya bir sünnet-i müekkedeyi ifade eden ma'nâyı tercîh eder. Meselâ bu âyette وَمِنَ الَّيْلِ فَتَهَجَّدْ 'den, ehemmiyetli bir sünnet olan iki rek'at teheccüd namazını; وَاِدْبَارَ النُّجُومِ 'den, bir sünnet-i müekkede olan sabah namazının fecir sünnetini zikretmiş. Yoksa evvelki ma'nânın daha çok efradı var. (Şuâ'lar, 13. Şûâ', 370)

525. Sahîfe

(1) "Vahiy iki kısımdır. Biri: 'Vahy-i sarîhî'dir (açık vahiydir) ki, Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm onda sırf bir tercümandır, mübelliğdir (tebliğ edicidir), müdâhalesi yoktur. Kur'ân ve bazı ehâdîs-i kudsiye (kudsî hadisler) gibi. İkinci kısım: 'Vahy-i zımnî'dir (kaynağı yine vahiy olan sünnetidir). Şu kısım, mücmel (özü) ve hulâsası vahye ve ilhâma istinâd eder. Fakat tafsîlâtı ve tasvîrâtı (geniş açıklaması) Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a âiddir." (Zülfikâr, 19. Mektûb, 6)

(2) Mi'râç mu'cizesi hakkında daha geniş izâh için, bakınız; (Sözler, 31.Söz, 237-260)

526. Sahîfe

(1) " فَلَا تُزَكُّوا اَنْفُسَكُمْ [Nefislerinizi temize çıkarmayın!] âyeti işâret ettiği gibi, tezkiye-i nefis etmemek (nefsi temize çıkarmamak)! Zîrâ insan, cibilliyeti (huyu) ve fıtratı hasebiyle (yaratılışı i'tibârıyla) nefsini sever. Belki, evvelen ve bizzat yalnız zâtını sever, başka herşeyi nefsine fedâ eder. Ma'bûd'a (Allah'a) lâyık bir tarzda nefsini medheder. Ma'bûd'a lâyık bir tenzîh (kusursuz görüş) ile nefsini meâyibden (ayıblardan) tenzîh ve tebrie eder (temize çıkarır). Elden geldiği kadar kusurları kendine lâyık görmez ve kabûl etmez. Nefsine perestiş (kulluk) eder tarzında şiddetle müdâfaa eder. Hattâ fıtratında tevdî' edilen (konulan) ve Ma'bûd-ı Hakîkî'nin hamd ve tesbîhi için ona verilen cihâzât ve isti'dâdı (âletler ve kābiliyetleri), kendi nefsine sarf ederek: مَنِ اتَّخَذَ اِلٰهَهُ هَوٰيهُ [Hevâsını (nefsânî arzularını) kendisine ilâh edinen kimse] sırrına mazhar olur. Kendini görür, kendine güvenir, kendini beğenir. İşte şu mertebede, şu hatvede (adımda) tezkiyesi, tathîri (temizlemesi): Onu tezkiye etmemek, tebrie etmemektir (temize çıkarmamaktır)." (Sözler, 17. Söz, 85)

527. Sahîfe

(1) "Kur'ân'ı inkâr eden o küffârdan (kâfirlerden) hiçbir kimse, şu âyetin tekzîbine (yalanlamasına), yani ihbâr ettiği şu vâkıanın inkârına ağız açmamışlar." (Zülfikâr, 19. Mektûb, 104)

530. Sahîfe

(1) "İsm-i Adl'in cilve-i a'zamından (en büyük icrâatlerinden) olan kâinâttaki adâlet-i tâmme (tam adâlet), umum eşyânın müvâzenelerini idâre ediyor ve beşere de adâleti emrediyor. Sûre-i Rahmân'da وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ [Göğe gelince, onu yükseltti ve mîzânı (umum kâinâtta adâlet ve dengeyi) koydu]. اَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ [Tâ ki tartıda haddi aşmayın!] وَاَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ [Ve tartmayı adâletle dosdoğru yapın, hem tartıda eksiklik etmeyin!] âyetindeki dört mertebeye, dört nevi' mîzâna işâret eden dört def'a 'mîzân' zikretmesi, kâinâtta mîzânın derece-i azametini ve fevkalâde pek büyük ehemmiyetini gösteriyor. Evet hiçbir şeyde isrâf olmadığı gibi, hiçbir şeyde de hakîkî zulüm ve mîzansızlık yoktur." (Lem'alar, 30. Lem'a, 368)

531. Sahîfe

(1) "Ehl-i velâyetin ehemmiyetle virdlerinde zikir ve tekrâr ettikleri مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ [İki denizi birbirine kavuşmak üzere salıvermiştir.] بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ [(Ama) aralarında bir engel vardır; birbirine tecâvüz etmezler (karışmazlar)!] cümlesinde; dâire-i vücûb (Allah'ın Zât, isim ve sıfatları âlemi) ile dâire-i imkândaki (yaratılmışlar âlemindeki) bahr-i rubûbiyet ve bahr-i ubûdiyetten (umum kâinâtı terbiye etme ve O'na kulluk etme denizlerinden) tut, tâ dünya ve âhiret bahirlerine (denizlerine), tâ âlem-i gayb ve âlem-i şehâdet (görünmeyen ve görünen âlemler) bahirlerine, tâ şark ve garb (doğu ve batı), şimâl ve cenubdaki (kuzey ve güney) bahr-i muhîtlerine (okyanuslarına), (...) tâ Nil ve Dicle ve Fırat gibi, büyük ırmaklar denilen küçük tatlı denizler ile onların karıştığı tuzlu büyük denizlerine kadar, ma'nâsındaki cüz'iyâtları var. Bunlar umûmen murâd ve maksûd olabilir ve onun hakîkî ve mecâzî ma'nâlarıdır." (Mektûbât, 26. Mektûb, 127)

532. Sahîfe

(1) "Hâlık-ı Rahmân (olan Allah), ibâdından (kullarından) istediği en mühim iş şükürdür. Furkān-ı Hakîm'de (hakkı bâtıldan ayıran çok hikmetli Kur'ân'da) gâyet ehemmiyetle şükre da'vet eder. Ve şükür etmemekliği, ni'metleri tekzib (yalanlamak) ve inkâr sûretinde gösterip: فَبِاَيِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?] fermânıyla, Sûre-i Rahmân'da şiddetli ve dehşetli bir sûrette otuz bir def'a şu âyetle tehdîd ediyor. Şükürsüzlüğü, bir tekzib ve inkâr olduğunu gösteriyor." (Asâ-yı Mûsâ, 28. Mektûb, 237)

534. Sahîfe

(1) "Mü'minlerin kable'l-bülûğ (bülûğdan önce) vefât eden evlâdları, Cennette, Cennete lâyık bir sûrette, ebedî, sevimli dâimî çocuk kalacaklarını ve Cennete giden peder ve vâlidelerinin kucaklarında ebedî medâr-ı sürurları (sürur vesîleleri) olacaklarını ve çocuk sevmek ve evlâd okşamak gibi en latif bir zevki, ebeveynlerine (ana-babalarına) te'mîne medâr olacaklarını ve herbir lezzetli şeyin Cennette bulunduğunu, (...) hem dünyada on senelik kısa bir zamanda teellümâtla (elemlerle) karışık evlâd sevmesine ve okşamasına bedel sâfî elemsiz milyonlar sene ebedî evlâd sevmesini ve okşamasını kazanmak, ehl-i îmânın en büyük bir medâr-ı saâdeti olduğunu şu âyet-i kerîme وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ [Ölümsüz kılınmış çocuklar (ve genç hizmetçiler)] cümlesiyle işâret ediyor ve müjde veriyor." (Lem'alar, 25. Lem'a, 229)

535. Sahîfe

(1) "Cenâb-ı Hakk, Kur'ân'da çok şeylere kasem (yemîn) etmiş. Kasemât-ı Kur'âniyede (Kur'ân-ı Kerîm'deki yeminlerde) çok büyük nükteler var, çok sırlar var. Meselâ: (...) وَالنَّجْمِ اِذَا هَوٰى [Battığı zaman necm'e (o yıldıza) and olsun!] فَلَا اُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ [Yıldızların yerlerine yemîn ederim!] وَاِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ [Ve şübhesiz ki bu, eğer bilirseniz, gerçekten pek büyük bir yemindir!] deki kasem, yıldızların sukûtuyla (düşmesiyle) vahye şübhe îrâs etmemek (bulaştırmamak) için cin ve şeytanların gaybî (gizli) haberlerden kesilmelerine alâmet olduğuna işâret etmekle berâber; yıldızları dehşetli azametleriyle (büyüklükleriyle) ve kemâl-i intizâm (mükemmel bir düzen) ile yerlerine yerleştirmek ve seyyârâtları (gezegenleri) hayretengiz (şaşılacak) bir sûrette döndürmekteki azamet-i kudret (Allah'ın kudretinin büyüklüğü) ve kemâl-i hikmeti (mükemmel hikmeti), o kasem ile ihtâr ediyor (hatırlatıyor)." (Mektûbât, 29. Mektûb, 240)

536. Sahîfe

(1) "يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ [Göklerde olan ve yerde bulunanlar, Melik (mülkünde istediği gibi tasarruf eden), Kuddûs (bütün noksanlıklardan münezzeh olan), Azîz (kudreti dâimâ üstün ge-

len), Hakîm (her işi hikmetli olan) Allah'ı tesbîh eder] gibi âyetleri işit, bak! O ölmüş veya yatmış mevcûdât-ı âlem (âlemdeki varlıklar) سَبَّحَ [Tesbîh etti] يُسَبِّحُ [Tesbîh eder] sadâsıyla işitenlerin zihninde nasıl diriliyorlar, hüşyâr oluyorlar (uyanıyorlar), kıyâm edip (ayağa kalkıp) zikrediyorlar." (Zülfikâr, 25. Söz, 58)

539. Sahîfe

(1) "Aklı başında olan insan, ne dünya umûrundan (işlerinden) kazandığına mesrûr olur (sevinir) ve ne de kaybettiği şeye mahzûn olur. Zira dünya durmuyor, gidiyor. İnsan da berâber gidiyor. Sen de yolcusun. Sen de gidiyorsun. Bak, ihtiyarlık şafağı, kulakların üstünde tulû' etmiştir (doğmuştur). Başının yarısından fazlası beyaz kefene sarılmış. Vücûdunda tavattun etmeye (yerleşmeye) niyet eden hastalıklar, ölümün keşif kollarıdır. Maahâzâ (bununla berâber), ebedî ömrün önündedir. O ömürde, bâkîde göreceğin rahat ve lezzet, ancak bu fânî ömürde sa'y ve çalışmalarına bağlıdır. Senin o ömr-i bâkîden hiç haberin yok! Seni ölüm sekerâtı (can çekişmesi) uyandırmadan evvel uyan!" (Mesnevî-i Nûriye, Habbe,115)

(2) "Evet, ma'nen terakkî etmeyen (yükselmeyen) avam (sıradan halk) içinde kaderin cây-ı isti'mâli (kullanılma yeri) var. Fakat o da mâziyât (geçmişte) ve mesâibdedir (musîbetlerdedir) ki, ye'sin (ümidsizliğin) ve hüznün ilâcıdır. Yoksa maâsî (isyan) ve istikbâliyâtta (geleceğe âid şeylerde) cârî (geçerli) değildir ki, sefâhete (günahlara) ve atâlete (boş durmaya) sebeb olsun. Demek kader mes'elesi, teklif ve mes'ûliyetten kurtarmak için değildir, belki fahır ve gururdan kurtarmak içindir ki, îmâna girmiş. Cüz'-i ihtiyârî (insanın cüz'î irâdesi), seyyiâta (günahlara) merci' olmak içindir ki, akîdeye (inanç esaslarına) dâhil olmuş. Yoksa mehâsine masdar (iyiliklere kaynak) olarak tefer'un etmek (fir'avunlaşmak) için değildir." (Tılsımlar, 26. Söz, 79)

540. Sahîfe

(1) "Suâl: Deniliyor ki, demir yerden çıkıyor; yukarıdan inmiyor ki أَنْزَلْنَا [İndirdik] denilsin. Neden أَخْرَجْنَا [Çıkardık] dememiş; zâhiren (görünüşte) muvâfık (uygun) görülmeyen أَنْزَلْنَا demiş?

El-cevab: Evvelâ Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân أَنْزَلْنَا kelimesiyle, demirdeki azîm (büyük) ve çok ehemmiyetli ni'met cihetini ihtâr etmek (hatırlatmak) için أَنْزَلْنَا demiş. Çünki demirin zâtını nazara vermiyor ki, أَخْرَجْنَا desin! Belki ni'met-i azîmesini (büyük ni'met oluşunu) ve nev'-i beşerin (insan nev'inin) demire ne derece muhtaç olduğunu ihtâr içindir. Ni'met ciheti ise ni'met aşağıdan yukarı çıkmıyor, belki rahmet hazînesinden geliyor. Rahmet hazînesi ise elbette âlî (yüce) ve yukarı ve ma'nen yüksek mertebededir. Elbette ni'met yukarıdan aşağıyadır ve muhtaç olan beşerin mertebesi aşağıdadır. Elbette in'âm (ni'metlendirme), ihtiyâcın fevkindedir (üstündedir). Onun için ni'metin rahmetten beşerin ihtiyâcına imdâd için gelmesinin hak ta'bîri, أَنْزَلْنَا dir, أَخْرَجْنَا değildir." (Lem'alar, 28. Lem'a, 295)

541. Sahîfe

(1) "Kur'ân der: 'Cenâb-ı Hakk, Semî'-i Mutlak'tır, herşeyi işitir. Hattâ en cüz'î (küçük) bir mâcerâ olan ve zevcinden teşekkî eden bir zevcenin (kocasından şikâyet eden bir kadının) sana karşı mücâdelesini Hakk ismiyle işitir. Hem rahmetin en lâtif (güzel) cilvesine (parıltısına) mazhar ve şefkatin en fedâkâr bir hakîkatine ma'den olan bir kadının haklı olarak zevcinden da'vâsını ve Cenâb-ı Hakk'a şekvâsını (şikâyetini) umûr-ı azîme (çok büyük işler) sûretinde Rahîm ismiyle ehemmiyetle işitir ve Hakk ismiyle ciddiyetle bakar.'

İşte bu cüz'î maksadı küllîleştirmek (genişletmek) için, mahlûkâtın en cüz'î bir hâdisesini işiten, gören; kâinâtın dâire-i imkânîsinden hâriç (yaratılmışlardan olmayan) bir zât, elbette herşeyi işitir, herşeyi görür bir zât olmak lâzım gelir. Ve kâinâta Rab olan, kâinât içinde mazlum küçük mahlûkların dertlerini görmek, feryadlarını işitmek gerektir. Dertlerini görmeyen, feryatlarını işitmeyen, 'Rab' olamaz. Öyle ise, إِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ [Şübhesiz ki Allah, Semî' (herşeyi işiten)dir, Basîr (hakkıyla gören)dir] cümlesiyle iki hakîkat-i azîmeyi tesbît eder." (Zülfikâr, 25. Söz, 52)

544. Sahîfe

(1) "Kâfirlerin, Müslümanlara ve ehl-i îmâna ve ehl-i Kur'ân'a düşman olmaları küfrün iktizâsındandır (gereğindendir). Çünki küfür, îmâna zıddır. Maahâzâ (bununla berâber) Kur'ân, kâfirleri ve âbâ ve ecdadlarını (baba ve dedelerini) i'dâm-ı ebedî (sonsuz Cehennem azâbı) ile mahkûm etmiştir. Binâenaleyh Müslümanlarla ülfet ve muhabbetleri (dostluk ve sevgileri) mümkün olmayan kâfirlere muhabbet, boşa gider. Onların muhabbetiyle karşılaşılamaz. Onlardan meded beklenilemez." (Mesnevî-i Nûriye, Habâb, 75)

(2) "Bir adam: سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ [Göklerde ve yerde ne varsa, Allah'ı tesbîh etmektedir] (meâlindeki) âyetini okudu. Dedi ki: 'Bu âyetin hârika telakkî edilen (kabûl edilen) belâğatını (ifâdesinin hârkulâde güzelliğini) göremiyorum.' Ona denildi: 'Sen dahi bu seyyah (yolcu) gibi o zamâna git, orada dinle!' O da kendini Kur'ân'dan evvel orada tahayyül etti (hayâl etti) gördü ki: Mevcûdât-ı

âlem (âlemdeki varlıklar) perîşan, karanlıklı, câmid (donuk), şuûrsuz, vazîfesiz olarak hâlî (boş), hadsiz, hududsuz bir fezâda; kararsız, fânî bir dünyada bulunuyorlar. Birden Kur'ân'ın lisânından bu âyeti dinlerken gördü. (...) Bu kâinât bir câmi'-i kebîr (büyük bir câmi') hükmünde, başta semâvât ve arz (gökler ve yer) olarak umum mahlûkâtı hayatdârâne (canlı olarak) zikir ve tesbihte ve vazîfe başında cûş u hurûşla (coşkuyla) mes'ûdâne (mutlu) ve memnûnâne bir vaziyette bulunduruyor, diye müşâhede etti (gördü) ve bu âyetin derece-i belâğâtını zevk ederek, sâir âyetleri buna kıyasla Kur'ân'ın zemzeme-i belâgatı (belâgatındaki tatlılığı) arzın nısfını (yarısını) ve nev'-i beşerin humsunu (beşte birisini) istîlâ ederek, haşmet-i saltanatı (saltanatının büyüklüğü) kemâl-i ihtiramla (tam bir hürmetle) on dört asır bilâ-fâsıla (aralıksız) idâme ettiğinin (devâm ettirdiğinin) binlerle hikmetlerinden bir hikmetini anladı." (Şuâ'lar, 7. Şuâ', 125-126)

545. Sahîfe

(1) " وَيُؤْثِرُونَ عَلٰى اَنْفُسِهِمْ [(Onlar, kardeşlerini) kendi nefislerine tercîh ederler!] sırrıyla, ihlâs-ı tâmmı (tam samîmiyeti) kazanınız! Kardeşlerinizin nefislerini nefsinize; şerefte, makamda, teveccühte (i'tibarda), hattâ menfaat-ı maddiye gibi nefsin hoşuna giden şeylerde tercîh ediniz!" (Lem'alar, 21. Lem'a, 169)

546. Sahîfe

(1) "Evet mü'min, kardeşini sever ve sevmeli! Fakat fenâlığı için yalnız acır. Tahakkümle (baskıyla) değil, belki lütufla (iyilikle) ıslâhına çalışır. Onun için nass-ı hadîs (hadîsin kat'î beyânı) ile: 'Üç günden fazla mü'min mü'mine küsüp kat'-ı mükâleme etmeyecek (konuşmayı kesmeyecek)!' (...) Evet tevhîd-i îmânî (îmandaki birlik), elbette tevhîd-i kulûbü (kalblerin birliğini) ister. Ve vahdet-i i'tikad (inançtaki birlik) dahi vahdet-i ictimâiyeyi (cem'iyet hayâtının birliğini) iktizâ eder (gerektirir)." (Mektûbât, 22. Mektûb, 91)

547. Sahîfe

(1) "O husûsî dünyamız, âhiret ve Cennetin muvakkat bir fidanlığı olduğunu derk edip (anlayıp), ona karşı şedid (şiddetli) hırs ve taleb ve muhabbet gibi hissiyâtımızı (hislerimizi) onun netîcesi ve semeresi (meyvesi) ve sünbülü olan uhrevî fevâidine (âhirete âid faydalarına) çevirsek, o vakit o mecâzî (hakîkî olmayan) aşk, hakîkî aşka inkılâb eder. Yoksa نَسُوا اللّٰهَ فَاَنْسٰيهُمْ اَنْفُسَهُمْ اُولٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ [Allah'ı unuttular; bu yüzden (Allah da) onlara kendilerini unutturdu. İşte onlar fâsıkların ta kendileridir!] sırrına mazhar olup, nefsini unutup, hayâtın zevâlini düşünmeyerek, husûsî kararsız dünyasını, aynı umûmî dünya gibi sâbit bilip, kendini lâyemût (ölümsüz) farzederek dünyaya saplansa, şedid hissiyât ile ona sarılsa, onda boğulur gider." (Mektûbât, 1. Mektûb, 8)

551. Sahîfe

(1) "İncîl-i Yuhanna, On altıncı Bâb ve yedinci âyeti şudur: 'Amma ben, size hakkı söylüyorum. Benim gittiğim, size fâidelidir. Zîrâ ben gitmeyince, tesellîci size gelmez.' İşte bakınız! Reîs-i âlem ve insanlara hakîkî tesellî veren, Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'dan başka kimdir? Evet Fahr-i Âlem (âlemin iftihâr ettiği) odur ve fânî insanları i'dâm-ı ebedîden (ebedî yok olmak düşüncesinden) kurtarıp tesellî veren odur." (Zülfikâr, 19. Mektûb, 71)

554. Sahîfe

(1) "Acabâ ibâdetteki fütûrun (gevşekliğin) ve namazdaki kusurun, meşâgil-i dünyeviyenin (dünya meşgûliyetlerinin) kesretinden midir (çokluğundan mıdır)? Veyâhut derd-i maîşetin (geçim derdinin) meşgalesiyle vakit bulamadığından mıdır? Acabâ sırf dünya için mi yaratılmışsın ki, bütün vaktini ona sarf ediyorsun!" (Sözler, 21. Söz, 93-94)

559. Sahîfe

(1) "Kur'ân'da bazı mühim tahşîdât (üzerinde ehemmiyetle durulan mevzû'lar) vardır ki, düşmanların kuvvetli olduğundan ileri gelmiyor. Belki haşmetin izhârı (yüceliğinin gösterilmesi) ve düşman şenâatinin teşhîri (alçaklığının ortaya konulması) gibi sebeblerden ileri geliyor. (...) Meselâ şu âyete bak: وَاِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَاِنَّ اللّٰهَ هُوَ مَوْلٰيهُ وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلٰٓئِكَةُ بَعْدَ ذٰلِكَ ظَهِيرٌ [Eğer ona (peygambere) karşı (ikiniz) birbirinizle yardımlaşırsanız artık şübhesiz ki, O'nun Mevlâsı ancak Allahdır; Cebrâîl, mü'minlerin sâlih olanları ve bunların ardından melekler de (ona) yardımcıdır.] Ne kadar Nebî (peygamber) hakkına hürmet ve ne kadar ezvâcın (peygamberin eşlerinin) hukûkuna merhamet var! Şu mühim tahşîdât, yalnız hürmet-i Nebînin azametini (büyüklüğünü) ve iki zaîfenin (zayıf hanımların) şekvâlarının ehemmiyetini ve haklarının riâyetini, rahîmâne (merhametle) ifâde etmek içindir." (Sözler, 15. Söz, 49)

561. Sahîfe

(1) "فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرٰى مِنْ فُطُورٍ [Gözü(nü) çevir de bak, hiçbir çatlak görebilir misin?] ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ اِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ [Sonra gözü(nü) tekrar tekrar çevir (ve yine bak); o göz (aradığı kusûru bulamadan) zelil ve bitkin bir hâlde sana dönecektir!] delâletiyle ve şu ifâde ile, nazar-ı beşer (insan bakışı) kusûru aramak için ne kadar çabalasa, hiçbir yerde kusûru bulamayarak, yorgun olarak menzili olan göze gelip, onu gönderen münekkid (tenkîd edici) akla diyecek: 'Beyhûde yoruldum, kusur yok!' demesiyle gösteriyor ki, nizâm ve intizam gāyet mükemmeldir. Demek intizâm-ı kâinât, vahdâniyetin (Allah'ın birliğinin) kat'î şâhididir." (Mektûbât, 33.Mektûb, 338)

563. Sahîfe

(1) "Cenâb-ı Hakk Kur'ân-ı Hakîm'de: وَاِنَّكَ لَعَلٰى خُلُقٍ عَظِيمٍ [Ve muhakkak ki sen, gerçekten yüce bir ahlâk üzerindesin!] fermân eder. Rivâyet-i sahîha (sahih bir hadîs) ile Hazret-i Âişe-i Sıddîka (ra) gibi sahâbe-i güzîn, Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ı ta'rîf ettikleri zaman خُلُقُهُ الْقُرْاٰنُ [O'nun ahlâkı, Kur'ân'dır] diye ta'rîf ediyorlardı. Yani Kur'ân'ın beyân ettiği mehâsin-i ahlâkın (ahlâkın güzelliklerinin) misâli, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'dır. Ve o mehâsini (güzellikleri) en evvel imtisâl eden (uyan) ve fıtraten (yaratılışça) o mehâsin üzerinde yaratılan O'dur. İşte böyle bir Zât'ın (asm) ef'âl (fiiller), ahvâl (hâller), akvâl (sözler) ve harekâtının her birisi, nev'-i beşere birer model hükmüne geçmeye lâyık iken, O'na îmân eden ve ümmetinden olan gāfillerin, sünnetine ehemmiyet vermeyenlerinin veyâhut tağyîr etmek (değiştirmek) isteyenlerinin ne kadar bedbaht olduklarını dîvâneler de anlar." (Lem'alar, 11. Lem'a, 61)

567. Sahîfe

(1) "Kur'ân, Arş-ı A'zam'dan (en büyük arştan), İsm-i A'zam'dan (Allah'ın en büyük isminden), her ismin mertebe-i a'zamından (en yüksek mertebesinden) geldiği için, (...) bütün âlemlerin Rabbi i'tibâriyle Allah'ın kelâmıdır. Hem bütün mevcûdâtın (varlıkların) İlâhı ünvânıyla Allah'ın fermânıdır. Hem bütün semâvât ve arzın (göklerin ve yerin) Hâlık'ı (yaratıcısı) nâmına bir hitabdır. Hem rubûbiyet-i mutlaka (umum kâinâtın Rabbi olmak) cihetinde bir mükâlemedir (konuşmadır)." (Zülfikâr, 25. Söz, 3)

572. Sahîfe

(1) "Resûl-i Ekrem (asm), لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ اِلَّا اللّٰهُ [Gaybı ancak Allah bilir] sırrınca kendi kendine gaybı (insanlara gizli olan şeyleri) bilmezdi; belki Cenâb-ı Hakk ona bildirirdi, o da (öylece bilir ve) bildirirdi." (Zülfikâr, 19. Mektûb, 9)

573. Sahîfe

(1) "Gece vakti ise, hem kışı, hem kabri, hem âlem-i berzahı (kabir âlemini) ifhâm ile (bildirmekle), rûh-ı beşer (insan rûhu) rahmet-i Rahmân'a (Allah'ın rahmetine) ne derece muhtâç olduğunu insana hatırlatır. Ve gecede teheccüd (gece namazı) ise, kabir gecesinde ve berzah karanlığında ne kadar lüzumlu bir ışık olduğunu bildirir, îkāz eder ve bütün bu inkılâbât (inkılâblar) içinde Cenâb-ı Mün'im-i Hakîkî'nin (hakîkî ni'met verici olan Allah'ın) nihâyetsiz ni'metlerini ihtâr ile (hatırlatmakla) ne derece hamd ü senâya (övülmeye) müstehak olduğunu i'lân eder." (Sözler, 9. Söz, 27-28)

(2) "(Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm) dîninde bulunan bütün ibâdâtın (ibâdetlerin) bütün envâında (çeşitlerinde) en ileri olması ve herkesten ziyâde takvâda bulunması ve Allah'dan korkması ve fevkalâde dâimî mücâhedât (savaşlar ve mücâdeleler) ve dağdağalar (ızdırablar) içinde, tam tamına ubûdiyetin (kulluğun) en ince esrârına (sırlarına) kadar mürâat etmesi (uyması) ve hiç kimseyi taklîd etmeyerek tam ma'nâsıyla ve mübtediyâne (ilk olarak) fakat en mükemmel olarak, hem ibtidâ ve intihâyı (başlangıç ve sonu) birleştirerek yapması; elbette misli görülmez ve görülmemiş." (Şuâ'lar, 7. Şuâ', 119)

577. Sahîfe

(1) "Îman ve muhabbetullâhın (Allah'ı sevmenin) netîcesi: Ehl-i keşif ve tahkîkın (kalb gözleri açık ve ilmî inceliklere vâkıf olan Allah dostlarının) ittifâkıyla; dünyanın bin sene hayât-ı mes'ûdânesi (mutlu hayâtı), bir saatine değmeyen Cennet hayâtı ve Cennet hayâtının dahi bin senesi, bir saat müşâhedesine (seyredilmesine) değmeyen bir kudsî, münezzeh (kusursuz) cemâl ve kemâl sâhibi olan Zât-ı zü'l-Celâl'in müşâhedesi, rü'yetidir (Allah'ın görülmesidir) ki, hadîs-i kat'î ile ve Kur'ân'ın nassıyla (kesin ifâdesiyle) sâbittir." (Sözler, 32. Söz, 311)

578. Sahîfe

(1) "Cennetin kapları, ne şişeden ve ne de gümüşten olmadıklarından, bu cümlenin ma'nâ-yı zâhirîsine hamli (görünen ma'nâsıyla anlamak) câiz değildir. Çünki o kaplara gümüşten yapılmış şişeler denilemez! Zîrâ her iki unsur arasında mutâbakat (uygunluk) yoktur. Ancak قَوَارِيرَ مِنْ فِضَّةٍ [Gümüşten billurlar] cümlesinden ma'nâ-yı

mecâzî (hakîkî ma'nâsı dışında bir ma'nâ) ile hem şişenin şeffâfiyeti hem gümüşün beyazlığı kasdedilmiştir. Yani o kaplar, şişe gibi şeffaf, gümüş gibi beyazdırlar." (İşârâtü'l-İ'câz, 119)

579. Sahîfe

(1) "İnsan her ne kadar fâil-i muhtâr (istediğini yapmakta serbest) ise de, fakat وَمَا تَشَاؤُنَ اِلَّا اَنْ يَشَاءَ اللّٰهُ [Ve Allah (sizin serbestçe istemenizi) dilemedikçe, (siz) isteyemezsiniz!] sırrınca, meşîet-i İlâhiye (Allah'ın istemesi) asıldır kader hâkimdir. Meşîet-i İlâhiye, meşîet-i insâniyeyi geri verir! اِذَا جَاءَ الْقَدَرُ عَمِيَ الْبَصَرُ [Kader geldiği zaman göz kör olur!] (kāidesi) hükmünü icrâ eder. Kader söylese; iktidâr-ı beşer (insanın iktidârı) konuşmaz, ihtiyâr-ı cüz'î (insanın irâdesi) susar!" (Mektûbât, 15. Mektûb, 41)

580. Sahîfe

(1) "Sûre-i Rahmân'da فَبِاَيِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ [Şimdi Rabbinizin ni'metlerinden hangisini yalanlarsınız?] âyeti ile Sûre-i Mürselât'ta وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ [Yalanlayanların o gün vay hâline!] âyeti, cin ve nev'-i beşerin (insan nev'inin), kâinâtı kızdıran ve arz ve semâvâtı (yeri ve gökleri) hiddete getiren ve hılkat-i âlemin (kaînâtın yaratılışının) netîcelerini bozan ve haşmet-i saltanat-ı İlâhiyeye (Allah'ın saltanatının büyüklüğüne) karşı inkâr ve istihfafla (hafife almakla) mukābele eden küfür ve küfranlarını (nankörlüklerini) ve zulümlerini ve bütün mahlûkâtın hukuklarına tecâvüzlerini asırlara ve arza ve semâvâta tehdidkârâne (tehdîd ederek) haykıran bu iki âyet, böyle binler hakîkatlerle alâkadar ve binler mes'ele kuvvetinde olan bir ders-i umûmîde binler def'a tekrâr edilse yine lüzum var ve celâlli bir îcâz (az sözle çok şey anlatma) ve cemâlli bir i'câz-ı belâgattır (belâgat mu'cizesidir.)" (Şuâ'lar, 11. Şuâ', 236)

581. Sahîfe

(1) "Şu sûrenin başında kıyâmet gününü isbât için der: 'Size zemîni (yeryüzünü) güzel serilmiş bir beşik, dağları hânenize ve hayâtınıza defîneli direk, hazîneli kazık; sizi birbirini sever, ünsiyet (dostluk) eder çift, geceyi hâb-ı rahatınıza (rahat uyumanız için) örtü, gündüzü meydân-ı maîşet (çalışma meydanı), güneşi ışık verici, ısındırıcı bir lâmba, bulutları âb-ı hayat (hayat suyu) çeşmesi gibi ondan suyu akıttım. Basit bir sudan bütün erzâkınızı taşıyan bütün çiçekli, meyveli muhtelif eşyâyı (çeşit çeşit şeyleri), kolay ve az bir zamanda îcâd ederiz (yaratırız). Öyle ise, yevm-i fasl (hak ile bâtılın ayrıldığı gün) olan kıyâmet sizi bekliyor. O günü getirmek bize ağır gelemez!' " (Zülfikâr, 25. Söz, 10)

582. Sahîfe

(1) "Her ölünün rûhunu, Hazret-i Azrâîl Aleyhisselâm mı bizzât kabzediyor (alıyor)? Yoksa avaneleri mi (yardımcıları mı) kabzediyorlar? Bu hususta üç meslek (îzah yolu) var: Birinci meslek: Azrâîl Aleyhisselâm, herkesin rûhunu kabzeder. Bir iş bir işe mâni' olmaz, çünki nûrânîdir. (...) İkinci meslek odur ki: Hazret-i Cebrâîl, Mikâîl, Azrâîl gibi melâike-i izâm (büyük melekler), birer nâzır-ı umûmî (umûmî vekil) hükmünde, kendi nev'lerinden ve kendilerine benzer küçük tarzda avaneleri vardır. Ve o muâvinler (yardımcılar), envâ'-ı mahlûkāta (varlıkların çeşitlerine) göre ayrı ayrıdırlar. Sulehânın ervâhını (sâlihlerin ruhlarını) kabzeden başkadır; ehl-i şekāvetin (Cehennemliklerin) ervâhını kabzeden yine başkadır. Nasıl ki: وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا [(Kâfirlerin ruhlarını) şiddetle söküp çıkaranlara] وَالنَّاشِطَاتِ نَشْطًا [(Mü'minlerin ruhlarını yavaş yavaş) kolaylıkla çekip alanlara] âyeti işâret ediyor ki, kabz-ı ervâh eden, tâife tâifedir. (...) Üçüncü meslek: (...) Bazı melâikeler var ki, kırk bin başı var. Her başında, kırk bin dili var. Demek, seksen bin gözü dahi var. (...) İşte bu mesleğe binâen, Hazret-i Azrâîl Aleyhisselâm'ın her ferde müteveccih (yönelen) bir yüzü ve bakar bir gözü vardır." (Mektûbât, 28. Mektûb, 200-202)

Azrâîl (as) hakkında, ayrıca bakınız; (Şuâ'lar, 11. Mes'ele, 245)

583. Sahîfe

(1) "Nasıl ki sefîneleri (gemileri) sarsıntılardan vikāye (koruma) ve müvâzenelerini (dengelerini) muhâfaza için onların direkleri üstünde kurulmuş; öyle de, dağlar, zemin sefînesine bu ma'nâda hazîneli direkler olduklarını, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân (...) çok âyetlerle fermân ediyor. Hem meselâ, dağların içinde zîhayâta (canlılara) lâzım olan her nevi' menba'lar, sular, ma'denler, maddeler, ilâçlar o kadar hakîmâne (hikmetli) ve müdebbirâne (tedbirli) ve kerîmâne (cömertce) ve ihtiyatkârâne iddihâr (depolanmış) ve ihzâr (hazırlanmış) ve istif edilmişki, bilbedâhe (açıkça) kudreti nihâyetsiz bir Kadîr'in ve hikmeti nihâyetsiz bir Hakîm'in hazîneleri ve anbarları ve hizmetkârları olduklarını isbât ederler." (Şuâ'lar, 7. Şuâ', 106)

584. Sahîfe

(1) "(Şu âyet) bütün esbâbı (sebebleri), îcad kābiliyetinden (yaratabilir olmaktan) azleder. Ma'nen der: 'Size ve

hayvanâtınıza rızkı yetiştirmek için su semâdan geliyor. O suda, size ve hayvanâtınıza acıyıp şefkat edip rızık yetiştirmek kâbiliyeti olmadığından, su gelmiyor, gönderiliyor' demektir. Hem toprak, nebâtâtıyla (bitkileriyle) açılıp, rızkınız oradan geliyor. Hissiz, şuursuz toprak, sizin rızkınızı düşünüp şefkat etmek kâbiliyetinden pek uzak olduğundan, toprak kendi kendine açılmıyor, birisi o kapıyı açıyor, ni'metleri ellerinize veriyor. Hem otlar, ağaçlar sizin rızkınızı düşünüp merhameten size meyveleri, hubûbâtı yetiştirmekten pek çok uzak olduğundan, âyet gösteriyor ki, onlar bir Hakîm-i Rahîm'in (sonsuz hikmet ve merhamet sâhibi olan Allah'ın) perde arkasından uzattığı ipler ve şeritlerdir ki, ni'metlerini onlara takmış, zîhayatlara (canlılara) uzatıyor." (Zülfikâr, 25. Söz, 49)

585. Sahîfe

(1) "Evet, seyyar yıldızlara ve istitar ve intişarlarına (gizlenip ortaya çıkmalarına) işâret eden şu âyet, gâyet âlî (yüksek) bir nakş-ı san'at ve âlî bir levha-i ibret, nazar-ı temâşâya (seyreden bakışlara) gösteriyor. (...) Şu خُنَّس [Geri dönenler] كُنَّس [Gizlenenler] ta'bîr edilen seyyâreleriyle (gezegenleriyle) şu zemînimizi kâinât fezâsında birer gemi, birer tayyâre sûretinde kemâl-i intizâm ile döndüren ve seyr ü seyâhat ettiren Zât'ın haşmet-i rubûbiyetini (terbiye ve idâre ediciliğinin azametini) ve şa'şaa-i saltanat-ı ulûhiyetini (umûm kâinâta hâkim göz kamaştırıcı ilâhlığını), güneş gibi parlaklığıyla gösteriyorlar. Bak bir saltanatın haşmetine ki, gemileri ve tayyâreleri içinde öyleleri var ki, bin def'a küre-i arz (dünya) kadar bir cesâmette (büyüklükte) ve bir sâniyede sekiz saat mesâfeyi kat' eden (geçen) sür'attedir! İşte böyle bir Sultâna ubûdiyet ve îmânla intisâb etmek (bağlanmak) ve şu dünyada O'na misâfir olmak, ne kadar âlî bir saâdet, ne derece büyük bir şeref olduğunu kıyâs et!" (Mektûbât, 3. Mektûb, 11)

586. Sahîfe

(1) "Kur'ân'ın hemen üçten birisi haşirdir (kıyâmetten sonra dirilmekten bahseder) ve ekser (pek çok) kısa sûrelerin başlarında gâyet kuvvetli âyetler, âyât-ı haşriyedir (haşre dâir âyetlerdir). (...) اِذَا السَّمَٓاءُ انْفَطَرَتْ [Gök yarıldığı zaman!] (...) gibi, otuz-kırk sûrelerin başlarında bütün kat'iyetiyle hakîkat-i haşriyeyi kâinâtın en ehemmiyetli ve vâcib (mantıken kabûlü gereken) bir hakîkati olduğunu göstermekle berâber, sâir âyetlerinde dahi, o hakîkatin çeşit çeşit delillerini beyân edip iknâ' eder." (Şuâ'lar, 9. Şuâ', 184)

587. Sahîfe

(1) "Günah kalbe işleyip, kalbi siyahlandıra siyahlandıra tâ, nûr-ı îmânı kalbden çıkarıncaya kadar kalbi katılaştırıyor. Her bir günah içinde küfre gidecek bir yol var. O günah, istiğfâr (Allah'a tevbe edip yalvarma) ile çabuk imhâ edilmezse, kurt değil, belki küçük ma'nevî bir yılan olarak ısırır. Meselâ, utandıracak bir günâhı gizli işleyen bir adam, başkasının ıttılâından (haberdar olmasından) çok hicâb ettiği (utandığı) zaman, melâike ve rûhâniyâtın (rûhanîlerin) vücûdu (varlığı) ona çok ağır gelir. Küçük bir emâre (ipucu) ile onları inkâr etmek arzu eder." (Lem'alar, 2. Lem'a, 4-5)

588. Sahîfe

(1) "(Bu âyet-i kerîmeler,) gök ve zemînin Cenâb-ı Hakk'ın emrine karşı derece-i inkıyâd (bağlılık derecelerini) ve itâatlerini şöyle âlî bir üslûb (yüksek bir ifâde tarzı) ile beyân eder ki: Nasıl bir kumandan-ı a'zam, mücâhede (cihâd) ve manevra ve ahz-ı asker (asker alma) şu'beleri gibi, mücâhedeye lâzım işler için iki dâireyi teşkîl edip açmış. O mücâhede, o muâmele işi bittikten sonra, o iki dâireyi başka işlerde kullanmak ve tebdîl ederek isti'mâl etmek (değiştirerek kullanmak) için o kumandan-ı a'zam o iki dâireye müteveccih olur (yönelir). O dâireler, her birisi hademeleri lisânıyla veya nutka gelip kendi lisânıyla der ki: 'Ey kumandanım! Bir parça mühlet ver ki, eski işlerin ufak tefeklerini, pırtı-mırtılarını temizleyip dışarı atayım, sonra teşrîf ediniz. İşte atıp senin emrine hâzır duruyoruz! Buyurun ne yaparsanız yapınız! Senin emrine münkâdız (boyun eğmişiz)! Senin yaptığın işler bütün hak, güzel, maslahattır.'

Öyle de: Semâvât ve arz, böyle iki dâire-i teklîf ve tecrübe ve imtihân için açılmıştır. Müddet bittikten sonra semâvât ve arz, dâire-i teklîfe (imtihan dünyasına) âid eşyâyı (şeyleri) emr-i İlâhiyle bertaraf eder. Derler: 'Yâ Rabbenâ! Buyurun, ne için bizi istihdâm edersen et! Hakkımız, sana itâattir (boyun eğmektir)! Her yaptığın şey de haktır!' " (Zülfikâr, 25. Söz, 10-11)

590. Sahîfe

(1) "Ma'lûmdur ki; her kalb, kendine ihsân edeni (iyilik edeni) sever ve hakîkî kemâle (olgunluğa) muhabbet eder ve ulvî cemâle meftûn olur. Kendiyle berâber sevdiği ve şefkat ettiği zâtlara dahi ihsân edeni daha pek çok sever. Acabâ, (...) her bir isminde binler ihsan defîneleri bulunan ve bütün sevdiklerimizi ihsânâtıyla mes'ûd eden ve binler kemâlâtın menbaı (kaynağı) olan ve binler tabakāt-ı cemâlin medârı (güzellik mertebelerinin sebebi) olan binbir esmâsının müsemmâsı olan Cemîl-i zü'l-Celâl, Mahbûb-ı zü'l-Kemâl,

ne derece aşk ve muhabbete lâyık olduğu ve bütün kâinât, onun muhabbetiyle mest ü sergerdân (kendinden geçmiş) olmasının şâyeste (lâyık) bulunduğu anlaşılmaz mı? İşte şu sırdandır ki; 'Vedûd' (kullarını çok seven) ismine mazhar bir kısım evliyâ: 'Cenneti istemiyoruz. Bir lem'a-i muhabbet-i İlâhiye (Allah'ın sevgisinin bir parıltısı), ebeden bize kâfîdir' demişler." (Sözler, 32. Söz, 289-290)

592. Sahîfe

(1) Bu "on gece"nin Zilhıcce veya Muharrem aylarına âid olduğu veya Ramazan'ın son on gecesi olduğu rivâyet edilmiştir. (Nesefî, c. 4, 518)

594. Sahîfe

(1) "Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân'ın esâs-ı i'câzı (mu'cizeliğinin temeli), en mühimlerinden belâgatından (ifâdesindeki hârikalıktan) sonra îcâzdır (az sözle çok şey anlatmaktır). Îcâz, i'câz-ı Kur'ân'ın en metîn (sağlam) ve en mühim bir esâsıdır. Kur'ân-ı Hakîm'de şu mu'cizâne îcâz o kadar çoktur ve o kadar güzeldir ki; ehl-i tedkîk, karşısında hayrettedirler. Meselâ: (...) (âyet 11-15) İşte, Kavm-i Semûd'un acîb ve mühim hâdisâtını (hâdiselerini) ve netâicini (netîcelerini) ve sû'-i âkıbetlerini (kötü sonlarını), böyle kısa birkaç cümle ile îcâz (az söz) içinde bir i'câz (mu'cizelik) ile selâsetli (akıcı) ve vuzuhlu (açık) ve fehmi ihlâl etmez (anlamaya zarar vermez) bir tarzda beyân ediyor." (Sözler, 15. Söz, 58)

596. Sahîfe

(1) "Cenâb-ı Hakk, tîn (incir) ve zeytin ile kasem (yemin) vâsıtasıyla, azamet-i kudretini ve kemâl-i rahmetini ve büyük ni'metlerini ihtâr ederek, esfel-i sâfilîn tarafına (aşağıların aşağısına) giden insanın yüzünü o taraftan çevirip, şükür ve fikir ve îman ve amel-i sâlih ile tâ a'lâ-yı illiyyîne (en yüce mertebeye) kadar terakkıyât-ı ma'neviyeye (ma'nen ilerlemeye) mazhar olabilmesine işâret ediyor. Ni'metler içinde tîn ve zeytinin tahsîsinin sebebi, o iki meyvenin çok mübârek ve nâfi' (faydalı) olması ve hılkatlerinde (yaratılışlarında) da, medâr-ı dikkat ve ni'met çok şeyler bulunmasıdır." (Mektûbât, 29. Mektûb, 240)

(2) "İnsan ahsen-i takvîmde (en güzel sûrette) yaratıldığı ve ona gâyet câmi' bir isti'dad (kâbiliyet) verildiği için, esfel-i sâfilînden tâ a'lâ-yı illiyyîne, ferşten (yerden) tâ arşa, zerreden tâ şemse (güneşe) kadar dizilmiş olan makāmâta, merâtibe, derecâta, derekâta (makamlara, mertebelere) girebilir ve düşebilir bir meydân-ı imtihâna atılmış, nihâyetsiz sukût ve suûda (düşüş ve yükselişe) giden iki yol onun önünde açılmış bir mu'cize-i kudret ve netîce-i hılkat (yaratılışın netîcesi) ve a'cûbe-i san'at (şaşılacak bir san'at) olarak şu dünyaya gönderilmiştir." (Sözler, 23. Söz, 108)

597. Sahîfe

(1) "Hastalık, hayât-ı ictimâiye-i insâniyede (insanların cem'iyet hayâtında) en mühim ve gāyet güzel olan hürmet ve merhameti telkîn eder. Çünki insanı vahşete ve merhametsizliğe sevk eden istiğnâdan (kendini hiçbir şeye muhtaç görmeme hâlinden) kurtarır. Çünki إِنَّ الْإِنْسَانَ لَيَطْغَى ۝ أَنْ رَآهُ اسْتَغْنَى [Şübhesiz insan, kendisini ihtiyaçtan kurtulmuş görmesinden dolayı gerçekten haddini aşar!] âyetinin sırrıyla, sıhhat ve âfiyetten gelen istiğnâda bulunan bir nefs-i emmâre (kötülüğü emredici nefis), şâyân-ı hürmet çok uhuvvetlere (hürmete lâyık çok kardeşliklere) karşı hürmeti hissetmez. Ve şâyân-ı merhamet ve şefkat olan musîbetzedelere ve hastalıklılara merhameti duymaz. Ne vakit hasta olsa, o hastalıkta aczini ve fakrını anlar, lâyık-ı hürmet olan kardeşlerine karşı hürmeti hisseder." (Lem'alar, 25. Lem'a, 221)

598. Sahîfe

(1) "Ramazân-ı Şerîfte sevâb-ı a'mâl (amellerin sevâbı) bire bindir. Kur'ân-ı Hakîm'in nass-ı hadîs (hadîsin hükmü) ile her bir harfinin on sevâbı var, on hasene (sevab) sayılır, on meyve-i Cennet getirir. Ramazân-ı Şerîfte her bir harfin, on değil bin, (...) Leyle-i Kadir'de otuz bin hasene sayılır. Evet her bir harfi otuz bin bâkî (ölümsüz) meyveler veren Kur'ân-ı Hakîm öyle bir nûrânî şecere-i Tûbâ (Tûbâ ağacı) hükmüne geçiyor ki milyonlarla o bâkî meyveleri Ramazân-ı Şerîfte mü'minlere kazandırır. İşte gel bu kudsî ebedî kârlı ticârete bak seyret ve düşün ki bu hurûfâtın (harflerin) kıymetini takdîr etmeyenler ne derece hadsiz bir hasârette (zararda) olduğunu anla. (...) Evet, bir tek Ramazan, seksen sene bir ömür semerâtını (meyvelerini) kazandırabilir." (Mektûbât, 29. Mektûb, 251-252)

599. Sahîfe

(1) "Şu sûre kat'iyen ifâde ediyor ki, küre-i arz (yeryüzü), hareket ve zelzelesinde (depremde) vahiy ve ilhâma mazhar olarak emir tahtında (altında) depreniyor. Bazen de titriyor. (...) Kadîr-i zü'l-Celâl (sonsuz kudret ve celâl sâhibi olan Allah), (hava, su, toprak ateş gibi) her bir unsura çok vazîfeler vermiş ve her bir vazîfede çok netîceler verdiriyor. Bir unsurun bir tek vazîfesinde, bir tek netîcesi çirkin ve şer ve musîbet olsa da, sâir güzel netîceler bu netîceyi

de güzel hükmüne getirir. Eğer bu tek çirkin netîce vücûda (meydana) gelmemek için, insana karşı hiddete gelmiş o unsur o vazîfeden men' edilse, o vakit o güzel netîceler adedince hayırlar terk edilir ve lüzumlu bir hayrı yapmamak, şer olması haysiyetiyle, o hayırlar adedince şerler yapılır." (Sözler, 14. Söz, 39-41)

(2) "Âyâ (acabâ)! Bu insan zan eder mi ki başı boş kalacak? Hâşâ! Belki insan, ebede meb'ustur (gönderilmiştir) ve saâdet-i ebediyeye (Cennete) ve şekâvet-i dâimeye (Cehenneme) namzeddir. Küçük-büyük, az-çok her amelinden muhâsebe görecek (hesâba çekilecek). Ya taltîf edilecek veya tokat yiyecek!" (Lem'alar, 17. Lem'a, 145)

601. Sahîfe

(1) "Sûre-i اَلَمْ تَرَ كَيْفَ 'de nass-ı kat'î ile beyân edilen 'Vak'a-i Fil' (fil hâdisesi)dir ki; Kâ'be'yi tahrîb etmek için, Ebrehe nâmında Habeş meliki gelip, fil-i Mahmûdî nâmında cesîm (büyük) bir fili öne sürüp gelmiş. Mekke'ye yakın olduğu vakit fil yürümemiş. Çâre bulamamış, dönmüşler. Ebâbîl kuşları onları mağlûb etmiş ve perîşân etmiş, kaçmışlar. Bu kıssa-i acîbe (hayret verici hâdise), târih kitablarında tafsîlen meşhurdur. İşte şu hâdise, Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın delâil-i nübüvvetindendir (peygamberliğinin delillerindendir). Çünki velâdete (doğmasına) pek yakın bir zamanda, kıblesi ve mevlidi (doğum yeri) ve sevgili vatanı olan Kâ'be-i Mükerreme, gaybî ve hârika bir sûrette Ebrehe'nin tahrîbinden kurtulmuştur." (Zülfikâr, 19. Mektûb, 77)

602. Sahîfe

(1) "Kevser kelimesi, kudsî, câmi', küllî, nûrânî bir kelime olduğundan ma'nâ-yı lügavîsi (lügat ma'nâsı) olan hayr-ı kesîrden (pek çok hayırdan) ve uhrevî havz-ı Kevserden (âhiretteki Kevser havuzundan) ve ma'nevî bir havz-ı kevser olan Kur'ân'dan tut, tâ hayr-ı kesîr ıtlâkına mâsadak olan (onlara da hayr-ı kesir denilebilen) ve Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a i'tâ edilen (verilen) bütün hedâyâ-yı Rahmâniye (Rahmânî hediyeler) ve fütûhât-ı Rabbânîye (Allah'ın ihsân ettiği fetihlere), tâ feth-i Mekke ve feth-i Beyt-i Makdis (Kudüs'ün fethi) ve feth-i Şam ve feth-i İstanbul'a kadar ma'nâları olduğu gibi, o ma'nâlara da işâreti var." (Mektûbât, Fihriste-i Mektûbât, 176)

603. Sahîfe

(1) "(Ebû Bekir) Sıddîk (ra)'ı ve Abbâs (ra)'ı ağlatan şu sûre, وَاسْتَغْفِرْهُ 'nün 'Vav'ına kadar altmış üç harf olarak ömrünün nihâyetine tevâfukla işâret etmekle berâber فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ cümleleriyle işâret edilen üç mühim vazîfe-i nübüvveti ma'nâsıyla gösterdiği gibi, yirmi bir harfiyle o zaman yirmi bir sene o vazîfeyi îfâ ettiğine ve iki sene kaldığına îmâ ederek Sıddîk (ra)'ın ağlamasına gizli bir sebeb olmuştur." (Mektûbât, Fihriste-i Mektûbât, 174)

(2) "(Sûre-i Tebbet) nâzil olduktan sonra, Ebû Leheb'in karısı Ümm-i Cemîl denilen حَمَّالَةَ الْحَطَبِ [Odun hamalı] bir taş alıp, Mescid-i Harâm'a gelmiş. Ebû Bekir (ra) ile Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm orada oturuyorlarmış. Gözü Ebû Bekir-i Sıddîk (ra)'ı görüyor, soruyor: 'Yâ Ebâ Bekir! Senin arkadaşın nerede? Ben işitmişim ki, beni hicvetmiş (alaya almış). Ben görsem, bu taşı ağzına vuracağım.' Yanında iken Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ı görmemiş." (Zülfikâr, 19. Mektûb, 64)

604. Sahîfe

(1) "Kesretli tabaka olan avam (halk) tabakası şundan hisse-i fehmi (anladığı): 'Cenâ-b-ı Hakk, peder ve veledden ve akrandan ve zevceden (eşten) münezzehtir (uzaktır).'

Daha mutavassıt (vasat, orta) bir tabaka, şundan: 'Îsâ Aleyhisselâm'ın ve melâikelerin ve tevellüde mazhar (doğan) şeylerin ulûhiyetini nefyetmektir (ilâh oluşunu reddetmektir).' (...) İşte cismâniyete mahsus veled ve vâlidi (çocuk ve babayı) nefyetmekten murâd ise, veled ve vâlidi ve küfüvvü (dengi) bulunanların, nefy-i ulûhiyetleridir (ilâhlıklarını reddetmektir) ve ma'bûd olmaya (ibâdet edilmeye) lâyık olmadıklarını göstermektir. Şu sırdandır ki, Sûre-i İhlâs herkese, hem her vakit fâide verebilir.

Daha bir parça ileri bir tabakanın hisse-i fehmi: 'Cenâb-ı Hakk mevcûdâta (varlıklara) karşı tevlid ve tevellüdü (doğurma ve doğmayı) işmâm edecek (hissettirecek) bütün râbıtalardan (bağlardan) münezzehtir.Şerîk ve muînden (ortak ve yardımcıdan) ve hemcinsten müberrâdır (uzaktır). Belki mevcûdâta karşı nisbeti, Hallâkıyettir (yaratıcılıktır). اَمْرُ كُنْ فَيَكُونُ (Sâdece 'Ol!' demesiyle îcâd eden bir emir) ile, irâde-i ezeliyesi ile, ihtiyârı ile îcâd eder. Îcâbî ve ızdırârî (mecbûriyet ve zarûret altında olarak) ve sudûr-ı gayr-ı ihtiyârî (irâdesi dışında bir şeyler yapmak) gibi münâfî-i kemâl (kemâline aykırı) herbir râbıtadan münezzehtir.'

Daha yüksek bir tabakanın hisse-i fehmi: Cenâb-ı Hakk ezelîdir, ebedîdir, evvel ve âhirdir. Hiçbir cihette ne Zât'ında, ne sıfâtında, ne ef'âlinde (işlerinde) nazîri (benzeri), küfüvvü (dengi), şebîhi (benzeri), misli, misâli, mesîli yoktur." (Zülfikâr, 25. Söz, 41)